Biblica® Toleo Wazi Neno: Bibilia Takatifu™

Swahili: Biblica® Toleo Wazi Neno: Bibilia Takatifu™ (Bible)

Biblica® Toleo Wazi Neno: Bibilia Takatifu™
Swahili: Biblica® Toleo Wazi Neno: Bibilia Takatifu™ (Bible)

copyright © 2018 Biblica, Inc.

Language: Kiswahili

Translation by: Biblica, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 Nov 2023 from source files dated 31 Aug 2023
9cbb05be-39f3-5d18-8b2a-4ba788541462

Contents

Mwanzo . . . 1
Kutoka . . . 67
Mambo Ya Walawi . . . 120
Hesabu . . . 157
Kumbukumbu La Torati . . . 212
Yoshua . . . 257
Waamuzi . . . 287
Ruthu . . . 318
1 Samweli . . . 323
2 Samweli . . . 363
1 Wafalme . . . 400
2 Wafalme . . . 440
1 Mambo Ya Nyakati . . . 479
2 Mambo Ya Nyakati . . . 523
Ezra . . . 568
Nehemia . . . 582
Esta . . . 602
Ayubu . . . 612
Zaburi . . . 665
Mithali . . . 812
Mhubiri . . . 865
Wimbo Ulio Bora . . . 880
Isaya . . . 891
Yeremia . . . 998
Maombolezo . . . 1091
Ezekieli . . . 1104
Danieli . . . 1171
Hosea . . . 1191
Yoeli . . . 1209
Amosi . . . 1216
Obadia . . . 1229
Yona . . . 1231
Mika . . . 1234
Nahumu . . . 1245
Habakuki . . . 1250
Sefania . . . 1255
Hagai . . . 1261
Zekaria . . . 1263
Malaki . . . 1276
Mathayo . . . 1280
Marko . . . 1328
Luka . . . 1358
Yohana . . . 1408
Matendo Ya Mitume . . . 1443
Warumi . . . 1487
1 Wakorintho . . . 1506
2 Wakorintho . . . 1523
Wagalatia . . . 1534
Waefeso . . . 1540

Wafilipi 1546
Wakolosai 1551
1 Wathesalonike 1555
2 Wathesalonike 1559
1 Timotheo 1561
2 Timotheo 1566
Tito 1570
Filemoni 1572
Waebrania 1573
Yakobo 1587
1 Petro 1592
2 Petro 1597
1 Yohana 1600
2 Yohana 1605
3 Yohana 1606
Yuda 1607
Ufunuo 1609

Mwanzo

Siku Sita Za Uumbaji Na Sabato

1 Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia. 2 Wakati huu dunia ilikuwa
haina umbo, tena ilikuwa tupu. Giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji, naye
Roho wa Mungu alikuwa ametulia juu ya maji.

3 Mungu akasema, “Iwepo nuru,” nayo nuru ikawepo. 4 Mungu akaona ya kuwa
nuru ni njema, ndipo Mungu akatenganisha nuru na giza. 5 Mungu akaiita nuru
“mchana,” na giza akaliita “usiku.” Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya kwanza.
6 Mungu akasema, “Iwepo nafasi kati ya maji igawe maji na maji.” 7 Kwa hiyo
Mungu akafanya nafasi, akatenganisha maji yaliyo chini ya hiyo nafasi na maji
yaliyo juu yake. Ikawa hivyo. 8 Mungu akaiita hiyo nafasi “anga.” Ikawa jioni,
ikawa asubuhi, siku ya pili.
9 Mungu akasema, “Maji yaliyopo chini ya anga na yakusanyike mahali pamoja,
pawepo na nchi kavu.” Ikawa hivyo. 10 Mungu akaiita nchi kavu “ardhi,” nalo
lile kusanyiko la maji akaliita “bahari.” Mungu akaona kuwa ni vyema.
11 Kisha Mungu akasema, “Ardhi na itoe mimea: miche itoayo mbegu, miti juu
ya nchi itoayo matunda yenye mbegu ndani yake, kila mmea kulingana na aina
zake mbalimbali.” Ikawa hivyo. 12 Ardhi ikachipua mimea: Mimea itoayo mbegu
kulingana na aina zake, na miti itoayo matunda yenye mbegu kulingana na aina
zake. Mungu akaona ya kuwa hili ni jema. 13 Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya
tatu.
14 Mungu akasema, “Iwepo mianga kwenye nafasi ya anga ili itenganishe usiku
na mchana, nayo iwe alama ya kutambulisha majira mbalimbali, siku na miaka,
15 nayo iwe mianga kwenye nafasi ya anga ya kutia nuru juu ya dunia.” Ikawa
hivyo. 16 Mungu akafanya mianga miwili mikubwa: mwanga mkubwa utawale
mchana, na mwanga mdogo utawale usiku. Pia Mungu akafanya nyota. 17 Mungu
akaiweka katika nafasi ya anga iangaze dunia, 18 itawale usiku na mchana, na
ikatenganishe nuru na giza. Mungu akaona kuwa hili ni jema. 19 Ikawa jioni,
ikawa asubuhi, siku ya nne.
20 Mungu akasema, “Kuwepo na viumbe hai tele kwenye maji, nao ndege waruke
juu ya dunia katika nafasi ya anga.” 21 Kwa hiyo Mungu akaumba viumbe
wakubwa wa baharini na kila kiumbe hai kiendacho majini kulingana na
aina zake, na kila ndege mwenye mabawa kulingana na aina yake. Mungu
akaona kuwa hili ni jema. 22 Mungu akavibariki, akasema, “Zaeni mwongezeke,
mkayajaze maji ya bahari, nao ndege waongezeke katika dunia.” 23 Ikawa jioni,
ikawa asubuhi, siku ya tano.
24 Mungu akasema, “Ardhi na itoe viumbe hai kulingana na aina zake: wanyama
wa kufugwa, viumbe vitambaavyo ardhini na wanyama pori, kila mnyama
kulingana na aina yake.” Ikawa hivyo. 25 Mungu akafanya wanyama pori
kulingana na aina zake, wanyama wa kufugwa kulingana na aina zake, na
viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi kulingana na aina zake. Mungu akaona
kuwa hili ni jema.
26 Ndipo Mungu akasema, “Tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu,
wakatawale juu ya samaki wa baharini na ndege wa angani, juu ya mifugo, juu
ya dunia yote, na juu ya viumbe wote watambaao juu ya nchi.”
27 Kwa hiyo Mungu akamuumba mtu kwa mfano wake mwenyewe,

kwa mfano wa Mungu alimuumba;
mwanaume na mwanamke aliwaumba.
28 Mungu akawabariki na akawaambia, “Zaeni na mkaongezeke, mkaijaze tena
dunia na kuitiisha. Mkatawale samaki wa baharini, ndege wa angani, na kila
kiumbe hai kiendacho juu ya ardhi.”
29 Kisha Mungu akasema, “Nimewapa kila mche utoao mbegu juu ya uso wa
dunia yote, na kila mti wenye matunda yenye mbegu ndani yake. Vitakuwa chakula
chenu. 30 Nao wanyama wote wa dunia, ndege wote wa angani, na viumbe vyote
viendavyo juu ya ardhi: yaani kila kiumbe chenye pumzi ya uhai, ninawapa kila
mche wa kijani kuwa chakula.” Ikawa hivyo.
31 Mungu akaona vyote alivyoumba, na tazama, ilikuwa vizuri sana. Ikawa jioni,
ikawa asubuhi, siku ya sita.

2

1 Kwa hiyo mbingu na dunia zikakamilika, pamoja na vyote vilivyomo.

2 Katika siku ya saba Mungu alikuwa amekamilisha kazi aliyokuwa akiifanya, hivyo
siku ya saba akapumzika kutoka kazi zake zote. 3 Mungu akaibariki siku ya saba
akaifanya takatifu, kwa sababu katika siku hiyo alipumzika kutoka kazi zote za
kuumba alizokuwa amefanya.

Adamu Na Eva

4 Haya ndiyo maelezo ya mbingu na dunia wakati zilipoumbwa.

Bwana Mungu alipoziumba mbingu na dunia, 5 hapakuwepo na mche wa shambani
uliokuwa umejitokeza ardhini, wala hapakuwepo na mmea wa shamba uliokuwa
umeota, kwa kuwa Bwana Mungu alikuwa hajanyeshea mvua juu ya nchi, na
hapakuwepo mtu wa kuilima ardhi, 6 lakini umande ulitokeza kutoka ardhini na
kunyesha uso wote wa nchi: 7 Bwana Mungu alimuumba mtu kutoka mavumbi[*] ya
ardhi, akampulizia pumzi ya uhai puani mwake, naye mtu akawa kiumbe hai.
8 Basi Bwana Mungu alikuwa ameotesha bustani upande wa mashariki, katika
Edeni, huko akamweka huyo mtu aliyemuumba. 9 Bwana Mungu akafanya aina zote
za miti ziote kutoka ardhini, miti yenye kupendeza macho na mizuri kwa chakula.
Katikati ya bustani ulikuwepo mti wa uzima na mti wa kujua mema na mabaya.
10 Mto wa kunyeshea bustani ulitiririka toka Edeni, kuanzia hapa ukagawanyika
kuwa mito minne. 11 Mto wa kwanza uliitwa Pishoni, nao huzunguka nchi yote ya
Havila ambako kuna dhahabu. 12 (Dhahabu ya nchi hiyo ni nzuri, bedola na vito
shohamu pia hupatikana huko.) 13 Jina la mto wa pili ni Gihoni, ambao huzunguka
nchi yote ya Kushi. 14 Jina la mto wa tatu ni Tigrisi, unaopita mashariki ya Ashuru.
Mto wa nne ni Frati.
15 Bwana Mungu akamchukua huyo mtu, akamweka kwenye Bustani ya Edeni
ailime na kuitunza. 16 Bwana Mungu akamwagiza huyo mtu, akamwambia, “Uko
huru kula matunda ya mti wowote katika bustani, 17 lakini kamwe usile matunda ya
mti wa kujua mema na mabaya, kwa maana siku utakapokula matunda yake, hakika
utakufa.”
18 Bwana Mungu akasema, “Si vyema huyu mtu awe peke yake. Nitamfanyia
msaidizi wa kumfaa.”
19 Basi Bwana Mungu alikuwa amefanyiza kutoka ardhi wanyama wote wa porini
na ndege wote wa angani. Akawaleta kwa huyu mtu aone atawaitaje, nalo jina lolote

---

* **2:7** Neno la Kiebrania la mavumbi ya ardhi ndilo kiini cha jina Adamu.

alilokiita kila kiumbe hai, likawa ndilo jina lake. 20 Hivyo Adamu akawapa majina
wanyama wote wa kufugwa, ndege wa angani, na wanyama wote wa porini.

Lakini kwa Adamu hakupatikana msaidizi wa kumfaa. 21 Hivyo BWANA Mungu
akamfanya Adamu kulala usingizi mzito, naye alipokuwa amelala akachukua moja
ya mbavu zake, akapafunika mahali pale kwa nyama. 22 Kisha BWANA Mungu
akamfanya mwanamke kutoka kwenye ule ubavu aliouchukua kutoka kwa huyo
mwanaume, akamleta huyo mwanamke kwa huyo mwanaume.

23 Huyo mwanaume akasema,

“Huyu sasa ni mfupa wa mifupa yangu
na nyama ya nyama yangu,
ataitwa ‘mwanamke,’†
kwa kuwa alitolewa katika mwanaume.”

24 Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na kuambatana
na mkewe, nao watakuwa mwili mmoja.

25 Adamu na mkewe wote wawili walikuwa uchi, wala hawakuona aibu.

3

Kuanguka Kwa Mwanadamu

1 Basi nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa porini ambao BWANA
Mungu aliwafanya. Nyoka akamwambia mwanamke, “Ati kweli Mungu alisema,
‘Kamwe msile matunda ya mti wowote wa bustanini’?”

2 Mwanamke akamjibu nyoka, “Tunaweza kula matunda ya miti iliyoko bustanini,
3 lakini Mungu alisema, ‘Kamwe msile tunda la mti ulio katikati ya bustani, wala
kuugusa, la sivyo mtakufa.’ ”

4 Lakini nyoka akamwambia mwanamke, “Hakika hamtakufa. 5 Kwa maana Mungu
anajua ya kuwa wakati mtakapoyala, macho yenu yatafumbuliwa, nanyi mtakuwa
kama Mungu, mkijua mema na mabaya.”

6 Mwanamke alipoona ya kuwa tunda la mti huo lilikuwa zuri kwa chakula na la
kupendeza macho, tena linatamanika kwa kujipatia hekima, basi akachuma katika
matunda yake, akala, pia akampa mumewe, aliyekuwa pamoja naye, naye akala.
7 Ndipo macho yao wote wawili yakafumbuliwa, wakajiona kwamba walikuwa uchi;
hivyo wakashona majani ya mtini, wakajifunika.

8 Ndipo yule mwanaume na mkewe, waliposikia sauti ya BWANA Mungu alipokuwa
akitembea bustanini jioni, wakajificha kutoka mbele za BWANA Mungu katikati ya
miti ya bustani. 9 Lakini BWANA Mungu akamwita Adamu, “Uko wapi?”

10 Naye akajibu, “Nilikusikia katika bustani nikaogopa kwa sababu nilikuwa uchi,
hivyo nikajificha.”

11 Mungu akamuuliza, “Ni nani aliyekuambia ya kuwa ulikuwa uchi? Je, umekula
matunda ya mti niliokuamuru usile?”

12 Adamu akasema, “Huyu mwanamke uliyenipa awe pamoja nami alinipa sehemu
ya tunda kutoka kwenye huo mti, nami nikala.”

13 Ndipo BWANA Mungu akamuuliza mwanamke, “Ni nini hili ambalo umelifanya?”
Mwanamke akajibu, “Nyoka alinidanganya, nami nikala.”

14 Hivyo BWANA Mungu akamwambia nyoka, “Kwa kuwa umefanya hili,

“Umelaaniwa kuliko wanyama wote
wa kufugwa na wa porini!
Utatambaa kwa tumbo lako
na kula mavumbi
siku zote za maisha yako.

† **2:23** Jina la Kiebrania la mwanamke linafanana na lile la mwanaume.

15 Nami nitaweka uadui
kati yako na huyo mwanamke,
na kati ya uzao wako na wake,
yeye atakuponda kichwa,
nawe utamuuma kisigino.”
16 Kwa mwanamke akasema,
“Nitakuzidishia sana utungu wakati wa kuzaa kwako;
kwa utungu utazaa watoto.
Tamaa yako itakuwa kwa mumeo
naye atakutawala.”
17 Kwa Adamu akasema, “Kwa sababu umemsikiliza mke wako na ukala kutoka
kwenye mti niliokuamuru, ‘Msile tunda lake,’
“Ardhi imelaaniwa kwa sababu yako,
kwa kazi ngumu utakula chakula kitokacho humo
siku zote za maisha yako.
18 Itazaa miiba na mibaruti kwa ajili yako,
nawe utakula mimea ya shambani.
19 Kwa jasho la uso wako
utakula chakula chako
hadi utakaporudi ardhini,
kwa kuwa ulitwaliwa kutoka humo,
kwa kuwa wewe u mavumbi
na mavumbini wewe utarudi.”
20 Adamu akamwita mkewe Eva, kwa kuwa atakuwa mama wa wote walio hai.
21 Bwana Mungu akawatengenezea Adamu na mkewe mavazi ya ngozi, akawavika.
22 Kisha Bwana Mungu akasema, “Sasa mtu huyu amekuwa kama mmoja wetu, kwa
kujua mema na mabaya. Sharti asiruhusiwe kunyoosha mkono wake na kuchuma
pia kutoka mti wa uzima akala, naye akaishi milele.” 23 Hivyo Bwana Mungu
akamfukuzia mbali kutoka Bustani ya Edeni, akalime ardhi ambamo alitolewa.
24 Baada ya kumfukuzia mbali Adamu, Mungu akaweka makerubi mashariki ya
Bustani ya Edeni, pamoja na upanga wa moto ukimulika huku na huko kulinda njia
ya kuuendea mti wa uzima.

4

Kaini Na Abeli

1 Adamu akakutana kimwili na mkewe Eva, naye akapata mimba, akamzaa Kaini.
Eva akasema, “Kwa msaada wa Bwana nimemzaa mwanaume.” 2 Baadaye akamzaa
Abeli ndugu yake.

Basi Abeli akawa mfugaji, na Kaini akawa mkulima. 3 Baada ya muda Kaini akaleta
baadhi ya mazao ya shamba kama sadaka kwa Bwana. 4 Lakini Abeli akaleta fungu
nono kutoka baadhi ya wazaliwa wa kwanza wa mifugo yake. Bwana akamkubali
Abeli pamoja na sadaka yake, 5 lakini Mungu hakumkubali Kaini pamoja na sadaka
yake. Kwa hiyo Kaini akakasirika sana, uso wake ukawa na huzuni.

6 Kisha Bwana akamwambia Kaini, “Kwa nini umekasirika? Kwa nini uso wako
una huzuni? 7 Ukifanya lililo sawa, je, hutakubalika? Lakini usipofanya lililo sawa,
dhambi inakuvizia mlangoni mwako, inakutamani wewe, lakini inakupasa uishinde.”

8 Basi Kaini akamwambia ndugu yake Abeli, “Twende shambani.” Walipokuwa
shambani, Kaini akamshambulia Abeli ndugu yake, akamuua.

9 Kisha Bwana akamuuliza Kaini, “Ndugu yako Abeli yuko wapi?”

Akamjibu, “Sijui, je, mimi ni mlinzi wa ndugu yangu?”

10 BWANA akasema, "Umefanya nini? Sikiliza! Damu ya ndugu yako inanililia
mimi kutoka ardhini. 11 Sasa umelaaniwa na umehamishwa kutoka ardhi, ambayo
imefungua kinywa chake na kupokea damu ya ndugu yako kutoka mkononi mwako.
12 Utakapoilima ardhi, haitakupa tena mazao yake. Utakuwa mtu wa kutangatanga
duniani asiye na utulivu."

13 Kaini akamwambia BWANA, "Adhabu yangu ni zaidi ya niwezavyo kustahimili.
14 Leo unanifukuza kutoka nchi, nami nitafichwa mbali na uwepo wako. Nitakuwa
mtu wa kutangatanga asiyetulia duniani na yeyote anionaye ataniua."

15 Lakini BWANA akamwambia, "La sivyo, ikiwa mtu yeyote atamuua Kaini
atalipizwa kisasi mara saba zaidi." Kisha BWANA akamwekea Kaini alama ili mtu
yeyote ambaye angemwona asimuue. 16 Kwa hiyo Kaini akaondoka mbele za BWANA
akaenda kuishi katika nchi ya Nodi, iliyoko mashariki ya Edeni.

17 Kaini akakutana kimwili na mkewe, naye akapata mimba na akamzaa Enoki.
Wakati huo Kaini alikuwa anajenga mji, akauita Enoki jina la mtoto wake. 18 Enoki
akamzaa Iradi, Iradi akamzaa Mehuyaeli, Mehuyaeli akamzaa Methushaeli, na
Methushaeli akamzaa Lameki.

19 Lameki alioa wanawake wawili, mmoja aliitwa Ada, na mwingine Sila. 20 Ada
akamzaa Yabali ambaye ni baba wa wale walioishi katika mahema na kufuga
wanyama. 21 Kaka yake aliitwa Yubali, aliyekuwa baba wa wote wapigao zeze na
filimbi. 22 Pia Sila alikuwa na mtoto wa kiume aliyeitwa Tubali-Kaini ambaye alifua
vifaa vya aina mbalimbali vya shaba na chuma. Naama alikuwa dada wa Tubali-Kaini.

23 Lameki akawaambia wake zake,

"Ada na Sila nisikilizeni mimi;
wake wa Lameki sikieni maneno yangu.
Nimemuua mtu kwa kunijeruhi,
kijana mdogo kwa kuniumiza.
24 Kama Kaini atalipizwa kisasi mara saba,
basi Lameki itakuwa mara sabini na saba."

25 Adamu akakutana kimwili na mke wake tena, akamzaa mwana, akamwita Sethi,
akisema, "Mungu amenijalia mwana mwingine badala ya Abeli, kwa kuwa Kaini
alimuua." 26 Naye Sethi akamzaa mwana, akamwita Enoshi.

Wakati huo watu wakaanza kuliitia jina la BWANA.

5

Kutoka Adamu Hadi Noa
(1 Nyakati 1:1-4)

1 Hii ni orodha iliyoandikwa ya vizazi vya Adamu.

Wakati Mungu alipomuumba Adamu, alimfanya kwa sura ya Mungu. 2 Aliwaumba
mwanaume na mwanamke, akawabariki. Walipokwisha kuumbwa, akawaita
"mwanadamu."

3 Adamu alipokuwa ameishi miaka 130, alikuwa na mwana aliyekuwa na sura yake,
mwenye kufanana naye. Akamwita Sethi. 4 Baada ya Sethi kuzaliwa, Adamu aliishi
miaka 800, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. 5 Adamu aliishi jumla
ya miaka 930, ndipo akafa.

6 Sethi alipokuwa ameishi miaka 105, akamzaa Enoshi. 7 Baada ya kumzaa Enoshi,
Sethi aliishi miaka 807, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. 8 Sethi aliishi
jumla ya miaka 912, ndipo akafa.

9 Enoshi alipokuwa ameishi miaka tisini, akamzaa Kenani. 10 Baada ya kumzaa
Kenani, Enoshi aliishi miaka 815, naye alikuwa na watoto wengine wa kiume na wa
kike. 11 Enoshi aliishi jumla ya miaka 905, ndipo akafa.
12 Kenani alipokuwa ameishi miaka sabini, akamzaa Mahalaleli. 13 Baada ya
kumzaa Mahalaleli, Kenani aliishi miaka 840, akawa na watoto wengine wa kiume
na wa kike. 14 Kenani aliishi jumla ya miaka 910, ndipo akafa.
15 Mahalaleli alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano, akamzaa Yaredi. 16 Baada
ya kumzaa Yaredi, Mahalaleli aliishi miaka 830, akawa na watoto wengine wa kiume
na wa kike. 17 Mahalaleli aliishi jumla ya miaka 895, ndipo akafa.
18 Yaredi alipokuwa ameishi miaka 162, akamzaa Enoki. 19 Baada ya kumzaa Enoki,
Yaredi aliishi miaka 800, naye akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike.
20 Yaredi aliishi jumla ya miaka 962, ndipo akafa.
21 Enoki alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano, akamzaa Methusela. 22 Baada
ya kumzaa Methusela, Enoki alitembea na Mungu miaka 300, na akawa na watoto
wengine wa kiume na wa kike. 23 Enoki aliishi jumla ya miaka 365. 24 Enoki
akatembea na Mungu, kisha akatoweka, kwa sababu Mungu alimchukua.
25 Methusela alipokuwa ameishi miaka 187, akamzaa Lameki. 26 Baada ya kumzaa
Lameki, Methusela aliishi miaka 782, akawa na watoto wengine wa kiume na wa
kike. 27 Methusela aliishi jumla ya miaka 969, ndipo akafa.
28 Lameki alipokuwa ameishi miaka 182, alimzaa mwana. 29 Akamwita jina lake
Noa, akasema, “Yeye ndiye atakayetufariji katika kazi na maumivu makali ya mikono
yetu yaliyosababishwa na ardhi iliyolaaniwa na BWANA.” 30 Baada ya Noa kuzaliwa,
Lameki aliishi miaka 595, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. 31 Lameki
aliishi jumla ya miaka 777, ndipo akafa.
32 Baada ya Noa kuishi miaka 500, aliwazaa Shemu, Hamu na Yafethi.

6

Gharika Kuu

1 Watu walipoanza kuongezeka idadi katika uso wa dunia na watoto wa kike
wakazaliwa kwao, 2 wana wa Mungu wakawaona kuwa hao binti za wanadamu
walikuwa wazuri wa sura, wakaoa yeyote miongoni mwao waliyemchagua. 3 Ndipo
BWANA akasema, “Roho yangu haitashindana na mwanadamu milele, kwa kuwa yeye
ni wa kufa, siku zake zitakuwa miaka 120.”
4 Wanefili walikuwako duniani siku hizo, na baadaye, hao wana wa Mungu
walipoingia kwa binti za wanadamu na kuzaa nao. Wanefili walikuwa mashujaa
na watu waliojulikana wa zamani hizo.
5 BWANA akaona jinsi uovu wa mwanadamu ulivyokuwa mkubwa duniani, na ya
kuwa kila mwelekeo wa mawazo ya moyo wake wakati wote ulikuwa mbaya tu.
6 BWANA akasikitika kwamba alimuumba mwanadamu duniani, moyo wa Mungu
ukajaa masikitiko. 7 Kwa hiyo BWANA akasema, “Nitamfutilia mbali mwanadamu
niliyemuumba kutoka kwenye uso wa dunia, wanadamu na wanyama, pamoja na
viumbe vitambaavyo na ndege wa angani. Kwa maana nasikitika kuwaumba.”
8 Lakini Noa akapata kibali machoni pa BWANA.

9 Hivi ndivyo vizazi vya Noa.

Noa alikuwa mtu wa haki, na mkamilifu miongoni mwa watu wa wakati wake,
tena alitembea na Mungu. 10 Noa alikuwa na wana watatu: Shemu, Hamu na Yafethi.
11 Wakati huu dunia ilikuwa imejaa uharibifu na ukatili machoni pa Mungu.
12 Mungu akaona jinsi dunia ilivyoharibika, kwa maana watu wote duniani walikuwa

wameharibu njia zao. 13 Kwa hiyo Mungu akamwambia Noa, “Nitawaangamiza watu
wote, kwa kuwa dunia imejaa ukatili kwa sababu yao. Hakika mimi nitaangamiza
watu pamoja na dunia. 14 Kwa hiyo jitengenezee safina kubwa kwa mbao za
mvinje, tengeneza vyumba ndani yake na uipake lami ndani na nje. 15 Hivi ndivyo
utakavyoitengeneza: Safina iwe na urefu wa dhiraa 300,* upana wake dhiraa
hamsini† na kimo chake dhiraa thelathini.‡ 16 Itengenezee paa na umalizie safina kwa
kuacha nafasi ya dhiraa moja§ juu. Weka mlango ubavuni mwa safina, na uifanye
ya ghorofa ya chini, ya kati na ya juu. 17 Nitaleta gharika ya maji juu ya nchi ili
kuangamiza uhai wote chini ya mbingu, kila kiumbe chenye pumzi ya uhai ndani
yake. Kila kitu juu ya nchi kitaangamia. 18 Lakini Mimi nitaweka Agano langu na
wewe, nawe utaingia ndani ya Safina, wewe pamoja na mke wako, wanao na wake
zao. 19 Utaingiza ndani ya Safina kila aina ya kiumbe hai wawili wawili, wa kiume
na wa kike, ili kuwahifadhi hai pamoja na wewe. 20 Wawili wa kila aina ya ndege,
wa kila aina ya mnyama na wa kila aina ya kitambaacho ardhini watakuja kwako ili
wahifadhiwe hai. 21 Utachukua kila aina ya chakula kitakacholiwa, na ukiweke akiba
kama chakula kwa ajili yako na yao.”

22 Noa akafanya kila kitu kama vile Mungu alivyomwamuru.

7

1 Ndipo BWANA akamwambia Noa, “Ingia katika safina wewe na jamaa yako yote,
kwa sababu katika kizazi hiki nimeona ya kuwa wewe ni mwenye haki. 2 Uchukue
wanyama saba walio safi wa kila aina, wa kiume na wa kike, na wanyama wawili
wawili wa kila aina walio najisi wa kiume na wa kike. 3 Pia uchukue ndege saba walio
safi wa kila aina, wa kiume na wa kike, ili kuhifadhi aina zao mbalimbali katika dunia
yote. 4 Siku saba kuanzia sasa nitaleta mvua juu ya nchi kwa siku arobaini usiku na
mchana, nami nitafutilia mbali kutoka uso wa nchi kila kiumbe hai nilichokiumba.”

5 Noa akafanya yote kama BWANA alivyomwamuru.

6 Noa alikuwa na miaka 600 gharika ilipokuja juu ya dunia. 7 Noa na mkewe
na wanawe na wake zao wakaingia katika safina ili waepuke ile gharika. 8 Jozi ya
wanyama walio safi na walio najisi, ndege na viumbe vitambaavyo, 9 wa kiume na
wa kike, walikuja kwa Noa wakaingia katika safina kama Mungu alivyomwamuru
Noa. 10 Baada ya siku saba, maji ya gharika yakaja juu ya dunia.

11 Katika siku ya kumi na saba ya mwezi wa pili mwaka wa 600 wa kuishi kwake
Noa, siku hiyo ndipo chemchemi zote hata zilizo chini sana ya ardhi zilibubujika kwa
nguvu, na malango ya mafuriko ya mbinguni yakafunguliwa. 12 Mvua ikanyesha juu
ya nchi siku arobaini usiku na mchana.

13 Siku hiyo Noa, na mkewe, na wanawe Shemu, Hamu na Yafethi pamoja na
wake zao wakaingia katika ile safina. 14 Nao walikuwa pamoja na kila mnyama wa
mwituni kufuatana na aina yake, wanyama wote wafugwao kufuatana na aina zao,
kila kiumbe kitambaacho juu ya ardhi kwa aina yake, na kila ndege kufuatana na
aina yake, naam kila kiumbe chenye mabawa. 15 Viumbe vyote vyenye pumzi ya
uhai ndani yake vikaja kwa Noa viwili viwili, vikaingia katika safina. 16 Wanyama
walioingia katika safina walikuwa wa kiume na wa kike, wa kila kiumbe chenye uhai
kama Mungu alivyomwamuru Noa, ndipo BWANA akamfungia ndani.

17 Kwa siku arobaini mafuriko yaliendelea kujaa duniani na maji yalivyozidi
kuongezeka, yaliinua safina juu sana kutoka kwenye uso wa nchi. 18 Maji yakajaa
na kuongezeka sana juu ya nchi, na safina ikaelea juu ya uso wa maji. 19 Maji

* **6:15** Dhiraa 300 ni sawa na mita 135. † **6:15** Dhiraa 50 ni sawa na mita 22:5. ‡ **6:15** Dhiraa 30 ni sawa na mita 13:5. § **6:16** Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45.

yakazidi kujaa juu ya nchi, yakaifunika milima yote mirefu chini ya mbingu yote.
[20] Maji yakaendelea kujaa yakaifunika milima kwa kina cha zaidi ya dhiraa kumi na
tano.* [21] Kila kiumbe hai kitambaacho juu ya nchi kikaangamia: Ndege, wanyama
wa kufugwa, wanyama pori, viumbe vyote juu ya nchi na wanadamu wote. [22] Kila
kiumbe juu ya nchi kavu chenye pumzi ya uhai kikafa. [23] Kila kitu chenye uhai juu
ya uso wa nchi kilifutiliwa mbali, watu, wanyama, viumbe vitambaavyo na ndege
warukao angani wakafutiliwa mbali toka duniani. Waliobaki ni Noa peke yake na
wale waliokuwa pamoja naye ndani ya safina.
[24] Maji yakaifunika dunia kwa siku 150.

8

Mwisho Wa Gharika

[1] Mungu akamkumbuka Noa na wanyama wote wa porini na wa kufugwa
waliokuwa naye ndani ya safina, akatuma upepo ukavuma katika dunia, nayo maji
yakaondoka. [2] Zile chemchemi zilizo chini sana ya ardhi pamoja na malango ya
mafuriko ya mbinguni yakawa yamefungwa nayo mvua ikawa imekoma kunyesha
kutoka angani. [3] Maji yakaendelea kupungua taratibu katika nchi. Kunako mwisho
wa siku ya 150, maji yalikuwa yamepungua, [4] katika siku ya kumi na saba ya mwezi
wa saba, safina ikatua katika milima ya Ararati. [5] Maji yakaendelea kupungua
hadi mwezi wa kumi, na siku ya kwanza ya mwezi wa kumi, vilele vya milima
vikaonekana.
[6] Baada ya siku arobaini Noa akafungua dirisha alilokuwa amelifanya katika safina
[7] na akamtoa kunguru, akawa akiruka kwenda na kurudi mpaka maji yalipokwisha
kukauka juu ya nchi. [8] Kisha akamtoa hua ili aone kama maji yameondoka juu ya
uso wa ardhi. [9] Lakini hua hakupata mahali pa kutua kwa kuwa maji yalienea juu
ya uso wa dunia yote, kwa hiyo akarudi kwa Noa ndani ya safina. Noa akanyoosha
mkono akamchukua yule hua akamrudisha ndani ya safina. [10] Noa akangojea siku
saba zaidi kisha akamtoa tena hua kutoka safina. [11] Wakati hua aliporejea kwa Noa
jioni, alikuwa amechukua katika mdomo wake jani bichi la mzeituni, lililochumwa
wakati ule ule! Ndipo Noa akajua ya kuwa maji yameondoka juu ya uso wa dunia.
[12] Akangojea siku saba zaidi na akamtuma tena hua, lakini wakati huu hua hakurudi
tena kwa Noa.
[13] Katika siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza ya mwaka 601, wa kuishi kwake
Noa, maji yalikuwa yamekauka duniani. Kisha Noa akafungua mlango wa safina
akaona ya kuwa uso wa ardhi ulikuwa umekauka. [14] Katika siku ya ishirini na saba
ya mwezi wa pili dunia ilikuwa imekauka kabisa.
[15] Ndipo Mungu akamwambia Noa, [16] “Toka ndani ya safina, wewe na mkeo na
wanao na wake zao. [17] Utoe nje kila aina ya kiumbe hai aliye pamoja nawe: Ndege,
wanyama na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi, ili wakazae, na kuongezeka na
kuijaza tena dunia.”
[18] Kwa hiyo Noa akatoka nje pamoja na mkewe, wanawe na wake zao. [19] Wanyama
wote na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi na ndege wote, kila kitu kiendacho
juu ya nchi, aina moja baada ya nyingine vikatoka katika safina, kila aina ya kiumbe,
kimoja baada ya kingine.

Noa Atoa Dhabihu

[20] Kisha Noa akamjengea Bwana madhabahu, akachukua baadhi ya wale wanyama
na ndege wote walio safi, akatoa sadaka za kuteketezwa juu ya madhabahu. [21] Bwana
akasikia harufu nzuri ya kupendeza, naye akasema moyoni mwake, “Kamwe

* **7:20** Dhiraa 15 ni sawa na mita 7.

sitailaani tena ardhi kwa sababu ya mwanadamu, hata ingawa kila mwelekeo wa
moyo wake ni mbaya tangu ujana. Kamwe sitaangamiza tena viumbe hai vyote kama
nilivyofanya.
22 “Kwa muda dunia idumupo,
wakati wa kupanda na wa kuvuna,
wakati wa baridi na wa joto,
wakati wa kiangazi na wa masika,
usiku na mchana
kamwe havitakoma.”

9

Mungu Aweka Agano Na Noa

1 Ndipo Mungu akambariki Noa na wanawe, akiwaambia, “Zaeni mkaongezeke kwa
idadi na mkaijaze tena dunia. 2 Wanyama wote wa duniani, ndege wote wa angani,
kila kiumbe kitambaacho juu ya ardhi, na samaki wote wa baharini wamekabidhiwa
mikononi mwenu, nao watawaogopa na kuwahofu. 3 Kila kitu chenye uhai kiendacho
kitakuwa chakula chenu. Kama vile nilivyowapa mimea mbalimbali, sasa nawapa
kila kitu.
4 “Lakini kamwe msile nyama ambayo bado ina damu ya uhai wake, kwa maana
damu ni uhai. 5 Hakika damu ya uhai wenu nitaidai. Nitaidai kutoka kwa kila
mnyama. Kutoka kwa kila mwanadamu pia nitaidai kwa ajili ya uhai wa mtu
mwenzake.
6 “Yeyote amwagaye damu ya mwanadamu,
damu yake itamwagwa na mwanadamu,
kwa kuwa katika mfano wa Mungu,
Mungu alimuumba mwanadamu.
7 Kuhusu ninyi, zaeni mwongezeke kwa wingi, mzidi katika dunia na kuijaza.”
8 Ndipo Mungu akamwambia Noa na wanawe pamoja naye: 9 “Sasa mimi ninaweka
Agano langu nanyi, pamoja na uzao wenu baada yenu, 10 pia na kila kiumbe hai
kilichokuwa pamoja nanyi: Ndege, wanyama wa kufugwa na wanyama wote wa
porini, wale wote waliotoka katika safina pamoja nanyi, kila kiumbe hai duniani.
11 Ninaweka Agano nanyi: Kamwe uhai hautafutwa tena kwa gharika, kamwe
haitakuwepo tena gharika ya kuangamiza dunia.”
12 Mungu akasema, “Hii ni ishara ya Agano ninalofanya kati yangu na ninyi na
kila kiumbe hai kilicho pamoja nanyi, Agano kwa vizazi vyote vijavyo: 13 Nimeweka
upinde wangu wa mvua mawinguni, nao utakuwa ishara ya Agano nifanyalo kati
yangu na dunia. 14 Wakati wowote ninapotanda mawingu juu ya dunia na upinde
wa mvua ukijitokeza mawinguni, 15 nitakumbuka Agano langu kati yangu na ninyi
na viumbe vyote vilivyo hai vya kila aina. Kamwe maji hayatakuwa tena gharika ya
kuangamiza uhai wote. 16 Wakati wowote upinde wa mvua unapotokea mawinguni,
nitauona na kukumbuka Agano la milele kati ya Mungu na viumbe vyote vilivyo hai
vya kila aina duniani.”
17 Hivyo Mungu akamwambia Noa, “Hii ndiyo ishara ya Agano ambalo nimelifanya
kati yangu na viumbe vyote vilivyo hai duniani.”

Wana Wa Noa

18 Wana wa Noa waliotoka ndani ya safina ni: Shemu, Hamu na Yafethi. (Hamu
ndiye alikuwa baba wa Kanaani.) 19 Hawa ndio waliokuwa wana watatu wa Noa,
kutokana nao watu walienea katika dunia.
20 Noa akawa mkulima, akawa mtu wa kwanza kupanda mizabibu. 21 Alipokunywa
huo mvinyo wake akalewa na akalala uchi kwenye hema lake. 22 Hamu, baba wa

Kanaani, akauona uchi wa baba yake na kuwaeleza ndugu zake wawili waliokuwa
nje. 23 Lakini Shemu na Yafethi wakachukua nguo wakaitanda mabegani mwao wote
wawili, kisha wakaenda kinyumenyume, wakaufunika uchi wa baba yao. Nyuso zao
zilielekea upande mwingine ili wasiuone uchi wa baba yao.
24 Noa alipolevuka kutoka kwenye mvinyo wake na kujua lile ambalo mwanawe
mdogo kuliko wote alilokuwa amemtendea, 25 akasema,

“Alaaniwe Kanaani!
Atakuwa mtumwa wa chini sana
kuliko watumwa wote kwa ndugu zake.”

26 Pia akasema,

“Abarikiwe BWANA, Mungu wa Shemu!
Kanaani na awe mtumwa wa Shemu.
27 Mungu na apanue mipaka ya Yafethi;
Yafethi na aishi katika mahema ya Shemu,
na Kanaani na awe mtumwa wake.”

28 Baada ya gharika Noa aliishi miaka 350. 29 Noa alikuwa na jumla ya miaka 950,
ndipo akafa.

10

Mataifa Yaliyotokana Na Noa
(1 Nyakati 1:5-23)

1 Hawa ndio wazao wa Noa: Shemu, Hamu na Yafethi, ambao walizaa wana baada
ya gharika.

Wazao Wa Yafethi

2 Wana wa Yafethi walikuwa:
Gomeri, Magogu, Madai, Yavani, Tubali, Mesheki na Tirasi.
3 Wana wa Gomeri walikuwa:
Ashkenazi, Rifathi na Togarma.
4 Wana wa Yavani walikuwa:
Elisha, Tarshishi, Kitimu na Rodanimu. 5 (Kutokana na hawa mataifa ya Pwani
yalienea katika nchi zao, kwa koo zao katika mataifa yao, kila moja kwa lugha
yake.)

Wazao Wa Hamu

6 Wana wa Hamu walikuwa:
Kushi, Misraimu,* Putu na Kanaani.
7 Wana wa Kushi walikuwa:
Seba, Havila, Sabta, Raama na Sabteka.
Wana wa Raama walikuwa:
Sheba na Dedani.

8 Kushi akamzaa Nimrodi, ambaye alikua akawa mtu shujaa duniani. 9 Alikuwa
mwindaji hodari mbele za BWANA. Ndiyo sababu watu husema, “Kama Nimrodi,
hodari wa kuwinda mbele za BWANA.” 10 Vituo vyake vya kwanza katika ufalme wake
vilikuwa Babeli, Ereki, Akadi na Kalne katika Shinari. 11 Kutoka nchi ile alikwenda
Ashuru, ambako alijenga Ninawi, Rehoboth-iri, Kala, 12 na Reseni, iliyo kati ya Ninawi
na Kala; huo ndio mji mkubwa.

13 Misraimu alikuwa baba wa:
Waludi, Waanami, Walehabi, Wanaftuhi, 14 Wapathrusi, Wakasluhi (hao ndio asili
ya Wafilisti), na Wakaftori.

* **10:6** Yaani Misri.

15 Kanaani alikuwa baba wa:
Sidoni mzaliwa wake wa kwanza, Hethi, 16 Wayebusi, Waamori, Wagirgashi,
17 Wahivi, Waariki, Wasini, 18 Waarvadi, Wasemari na Wahamathi.

Baadaye koo za Wakanaani zilitawanyika, 19 na mipaka ya Kanaani ilienea kutoka
Sidoni kuelekea Gerari hadi Gaza, kisha kuelekea Sodoma, Gomora, Adma na
Seboimu, hadi kufikia Lasha.
20 Hawa ni wana wa Hamu kwa koo zao na lugha zao, katika nchi zao na mataifa
yao.

Wazao Wa Shemu

21 Shemu ambaye ni ndugu mkubwa wa Yafethi, kwake kulizaliwa wana pia. Shemu
alikuwa baba wa wana wote wa Eberi.

22 Wana wa Shemu walikuwa:
Elamu, Ashuru, Arfaksadi, Ludi na Aramu.
23 Wana wa Aramu walikuwa:
Usi, Huli, Getheri na Mesheki.
24 Arfaksadi alikuwa baba wa Shela,
naye Shela akamzaa Eberi.
25 Eberi akapata wana wawili:
Mmoja wao aliitwa Pelegi, kwa kuwa wakati wake ndipo dunia iligawanyika;
nduguye aliitwa Yoktani.
26 Yoktani alikuwa baba wa:
Almodadi, Shelefu, Hasarmawethi, Yera, 27 Hadoramu, Uzali, Dikla, 28 Obali,
Abimaeli, Sheba, 29 Ofiri, Havila na Yobabu. Hawa wote walikuwa wana wa
Yoktani.

30 Nchi waliyoishi ilienea toka Mesha kuelekea Sefari kwenye nchi ya vilima iliyoko
mashariki.
31 Hao ndio wana wa Shemu kwa koo zao na lugha zao, katika nchi zao na mataifa
yao.

32 Hizi ndizo koo za wana wa Noa, kufuatana na vizazi vyao, katika mataifa yao.
Kutokana na hawa mataifa yalienea duniani kote baada ya gharika.

11

Mnara Wa Babeli

1 Wakati huo dunia yote ilikuwa na lugha moja na msemo mmoja. 2 Watu
walipoelekea upande wa mashariki, wakafika kwenye tambarare katika nchi ya
Shinari* nao wakaishi huko.
3 Wakasemezana wao kwa wao, “Njooni, tufyatue matofali na tuyachome vizuri
kwa moto.” Walitumia matofali badala ya mawe, na lami kwa ajili ya kushikaman-
ishia hayo matofali. 4 Ndipo wakasema, “Njooni, tujijengee mji wenye mnara ambao
utafika hadi mbinguni, ili tujipatie jina tusije tukatawanyika usoni pa dunia yote.”
5 Lakini Bwana akashuka ili auone mji na mnara ambao wanadamu waliokuwa
wanaujenga. 6 Bwana akasema, “Ikiwa kama taifa moja wanaozungumza lugha
moja wameanza kufanya hili, basi hakuna lolote watakalopanga kufanya ambalo
halitawezekana kwao. 7 Njooni, tushuke tuvuruge lugha yao ili wasielewane wao
kwa wao.”
8 Hivyo Bwana akawatawanya kutoka mahali pale kwenda katika dunia yote, nao
wakaacha kuujenga huo mji. 9 Ndiyo maana pakaitwa Babeli, kwa sababu hapo ndipo

* **11:2** Shinari ndio Babeli.

Bwana alipoivuruga lugha ya dunia nzima. Kutoka hapo Bwana akawatawanya
katika uso wa dunia yote.

Shemu Hadi Abramu
(1 Nyakati 1:24-27)

10 Hivi ndivyo vizazi vya Shemu.

Miaka miwili baada ya gharika, Shemu alipokuwa na miaka 100, akamzaa
Arfaksadi. 11 Baada ya kumzaa Arfaksadi, Shemu aliishi miaka 500, akazaa watoto
wengine wa kiume na wa kike.
12 Wakati Arfaksadi alipokuwa na miaka thelathini na mitano, akamzaa Shela.
13 Baada ya Arfaksadi kumzaa Shela, aliishi miaka 403, akazaa watoto wengine wa
kiume na wa kike.
14 Shela alipokuwa na miaka thelathini, akamzaa Eberi. 15 Shela baada ya kumzaa
Eberi, aliishi miaka 403, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.
16 Eberi alipokuwa na miaka thelathini na minne, akamzaa Pelegi. 17 Baada ya Eberi
kumzaa Pelegi, aliishi miaka 430, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.
18 Pelegi alipokuwa na miaka thelathini, akamzaa Reu. 19 Baada ya Pelegi kumzaa
Reu, aliishi miaka 209, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.
20 Reu alipokuwa na miaka thelathini na miwili, akamzaa Serugi. 21 Baada ya Reu
kumzaa Serugi, aliishi miaka 207, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.
22 Serugi alipokuwa na miaka thelathini, akamzaa Nahori. 23 Baada ya Serugi
kumzaa Nahori, aliishi miaka 200, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.
24 Nahori alipokuwa na miaka ishirini na tisa, akamzaa Tera. 25 Baada ya Nahori
kumzaa Tera, aliishi miaka 119, akazaa watoto wengine wa kiume na wa kike.
26 Tera alipokuwa na miaka sabini, akamzaa Abramu, Nahori na Harani.

Wazao Wa Tera

27 Hawa ndio wazao wa Tera.

Tera aliwazaa Abramu, Nahori na Harani. Harani akamzaa Loti. 28 Tera alipokuwa
bado hai, Harani akafa huko Uru ya Wakaldayo, nchi alimozaliwa. 29 Abramu na
Nahori walioa. Mke wa Abramu aliitwa Sarai, na mke wa Nahori aliitwa Milka; Milka
na Iska walikuwa watoto wa Harani. 30 Sarai alikuwa tasa, hakuwa na watoto.
31 Tera akamchukua Abramu mwanawe, Loti mwana wa Harani mwanawe, na
Sarai mkwewe, mke wa Abramu mwanawe, wakatoka kwa pamoja katika Uru ya
Wakaldayo kwenda nchi ya Kanaani. Lakini walipofika Harani, wakaishi huko.
32 Tera alikufa huko Harani akiwa na miaka 205.

12

Wito Wa Abramu

1 Bwana akawa amemwambia Abramu, “Ondoka kutoka nchi yako, uache jamii
yako na nyumba ya baba yako, uende hadi nchi nitakayokuonyesha.
2 “Mimi nitakufanya taifa kubwa
na nitakubariki,
Nitalikuza jina lako,
nawe utakuwa baraka.
3 Nitawabariki wale wanaokubariki,
na yeyote akulaaniye nitamlaani;
na kupitia kwako mataifa yote duniani
yatabarikiwa.”

4 Hivyo Abramu akaondoka kama Bwana alivyokuwa amemwambia; naye Loti
akaondoka pamoja naye. Wakati Abramu alipoitwa aondoke Harani, alikuwa na
miaka sabini na mitano. 5 Abramu akamchukua Sarai mkewe pamoja na Loti mwana
wa ndugu yake, mali zote walizokuwa nazo pamoja na watu aliokuwa amewapata
huko Harani, wakasafiri mpaka nchi ya Kanaani, wakafika huko.
6 Abramu akasafiri katika nchi hiyo akafika huko Shekemu, mahali penye mti wa
mwaloni ulioko More. Wakati huo Wakanaani walikuwa wanaishi katika nchi hiyo.
7 Bwana akamtokea Abramu, akamwambia, "Nitawapa uzao wako nchi hii." Hivyo
hapa akamjengea madhabahu Bwana aliyekuwa amemtokea.
8 Kutoka huko Abramu akasafiri kuelekea kwenye vilima mashariki ya Betheli, naye
akapiga hema huko, Betheli ikiwa upande wa magharibi na Ai upande wa mashariki.
Huko alimjengea Bwana madhabahu na akaliitia jina la Bwana. 9 Kisha Abramu
akasafiri kuelekea upande wa Negebu.

Abramu Katika Nchi Ya Misri

10 Basi kulikuwako na njaa katika nchi, naye Abramu akashuka kwenda Misri kukaa
huko kwa muda, kwa maana njaa ilikuwa kali. 11 Alipokuwa karibu kuingia Misri,
akamwambia Sarai mkewe, "Ninajua ya kwamba wewe ni mwanamke mzuri wa sura.
12 Wakati Wamisri watakapokuona, watasema, 'Huyu ni mke wake.' Ndipo wataniua,
lakini wewe watakuacha hai. 13 Sema wewe ni dada yangu, ili nitendewe mema kwa
ajili yako, na maisha yangu yatahifadhiwa kwa sababu yako."
14 Abramu alipoingia Misri, Wamisri wakamwona Sarai kuwa ni mwanamke mzuri
sana wa sura. 15 Maafisa wa Farao walipomwona, wakamsifia kwa Farao; ndipo Sarai
akapelekwa kwa nyumba ya mfalme. 16 Kwa ajili ya Sarai, Farao akamtendea Abramu
mema, naye Abramu akapata kondoo, ng'ombe, punda, ngamia na watumishi wa
kiume na wa kike.
17 Lakini Bwana akamwadhibu Farao na nyumba yake kwa maradhi ya kufisha kwa
sababu ya kumchukua Sarai, mke wa Abramu. 18 Ndipo Farao akamwita Abramu,
akamuuliza, "Umenifanyia nini? Kwa nini hukuniambia ni mke wako? 19 Kwa nini
ulisema, 'Yeye ni dada yangu,' hata nikamchukua kuwa mke wangu? Sasa basi, mke
wako huyu hapa. Mchukue uende zako!" 20 Kisha Farao akawapa watu wake amri
kuhusu Abramu, wakamsindikiza pamoja na mke wake na kila alichokuwa nacho.

13

Abramu Na Loti Watengana

1 Hivyo Abramu akakwea kutoka Misri kwenda Negebu, yeye na mkewe na kila
kitu alichokuwa nacho, pia Loti akaenda pamoja naye. 2 Wakati huo Abramu alikuwa
tajiri sana wa mifugo, fedha na dhahabu.
3 Kutoka Negebu, akapita mahali hadi mahali, hadi akafika Betheli, mahali hapo
ambapo mwanzoni alipiga hema lake kati ya Betheli na Ai 4 hapo ambapo alikuwa
amejenga madhabahu ya kwanza. Huko Abramu akaliitia jina la Bwana.
5 Basi Loti, ambaye alikuwa anafuatana na Abramu, alikuwa pia na makundi ya
mbuzi, kondoo, ng'ombe na mahema. 6 Lakini nchi haikuwatosha kukaa pamoja kwa
ajili ya wingi wa mali zao. 7 Ukazuka ugomvi kati ya wachunga mifugo wa Abramu
na wale wa Loti. Wakati huo, Wakanaani na Waperizi ndio waliokuwa wenyeji wa
nchi hiyo.
8 Hivyo Abramu akamwambia Loti, "Pasiwe na ugomvi wowote kati yangu na
wewe, wala kati ya wachungaji wangu na wako, kwa kuwa sisi ni ndugu. 9 Je, nchi
yote haiko mbele yako? Tutengane. Kama ukielekea kushoto, nitakwenda kulia;
kama ukielekea kulia, mimi nitakwenda kushoto."

10 Loti akatazama akaona lile bonde lote la Yordani kuwa lilikuwa na maji tele,
kama bustani ya BWANA, kama nchi ya Misri, kuelekea Soari. (Hii ilikuwa kabla
BWANA hajaharibu Sodoma na Gomora.) 11 Hivyo Loti akajichagulia bonde lote la
Yordani, akaelekea upande wa mashariki. Watu hao wawili wakatengana: 12 Abramu
akaishi katika nchi ya Kanaani, wakati Loti aliishi miongoni mwa miji ya lile bonde na
kupiga mahema yake karibu na Sodoma. 13 Basi watu wa Sodoma walikuwa waovu,
wakifanya sana dhambi dhidi ya BWANA.

14 Baada ya Loti kuondoka BWANA akamwambia Abramu, "Ukiwa hapo ulipo, inua
macho yako utazame kaskazini na kusini, mashariki na magharibi. 15 Nchi yote
unayoiona nitakupa wewe na uzao wako hata milele. 16 Nitaufanya uzao wako
uwe mwingi kama mavumbi ya nchi, hivyo kama kuna yeyote awezaye kuhesabu
mavumbi, basi uzao wako utahesabika. 17 Ondoka, tembea katika marefu na mapana
ya nchi, kwa maana ninakupa wewe."

18 Basi Abramu akaondoa mahema yake, akaenda kuishi karibu na mialoni ya
Mamre huko Hebroni, huko akamjengea BWANA madhabahu.

14

Abramu Amwokoa Loti

1 Wakati huu Amrafeli mfalme wa Shinari, Arioko mfalme wa Elasari, Kedorlaoma
mfalme wa Elamu, na Tidali mfalme wa Goimu 2 kwa pamoja walikwenda kupigana
vita dhidi ya Bera mfalme wa Sodoma, Birsha mfalme wa Gomora, Shinabu mfalme
wa Adma, Shemeberi mfalme wa Seboimu, na mfalme wa Bela (yaani Soari). 3 Hawa
wote waliotajwa mwishoni waliunganisha majeshi yao kutoka Bonde la Sidimu (yaani
Bahari ya Chumvi). 4 Walikuwa wametawaliwa na Mfalme Kedorlaoma kwa miaka
kumi na miwili, lakini mwaka wa kumi na tatu waliasi.

5 Mnamo mwaka wa kumi na nne, Mfalme Kedorlaoma na wafalme waliojiunga
naye walikwenda kupigana na kuwashinda Warefai katika Ashtaroth-Kanaimu,
Wazuzi katika Hamu, Waemi katika Shawe-Kiriathaimu, 6 na Wahori katika nchi ya
kilima cha Seiri, hadi El-Parani karibu na jangwa. 7 Kisha wakarudi wakaenda En-
Misfati (yaani Kadeshi), wakashinda nchi yote ya Waamaleki, pamoja na Waamori
waliokuwa wakiishi Hasason-Tamari.

8 Ndipo mfalme wa Sodoma, mfalme wa Gomora, mfalme wa Adma, mfalme wa
Seboimu, na mfalme wa Bela (yaani Soari) wakatoka kupanga majeshi yao kwenye
Bonde la Sidimu 9 dhidi ya Kedorlaoma, mfalme wa Elamu, Tidali mfalme wa Goimu,
Amrafeli mfalme wa Shinari, na Arioko mfalme wa Elasari, yaani wafalme wanne
dhidi ya wafalme watano. 10 Basi Bonde la Sidimu lilikuwa limejaa mashimo ya lami,
nao wafalme wa Sodoma na wa Gomora walipokimbia, baadhi ya watu walitumbukia
huko na wengine wakakimbilia vilimani. 11 Wale wafalme wanne wakateka mali yote
ya Sodoma na Gomora pamoja na vyakula vyao vyote, kisha wakaenda zao. 12 Pia
walimteka Loti mwana wa ndugu yake Abramu pamoja na mali zake, kwa kuwa
alikuwa akiishi Sodoma.

13 Mtu mmoja aliyekuwa ametoroka akaja kumpa Abramu Mwebrania taarifa.
Wakati huu Abramu alikuwa anaishi karibu na mialoni ya Mamre Mwamori,
aliyekuwa ndugu yake Eshkoli na Aneri, ambao wote walikuwa wameungana na
Abramu. 14 Abramu alipopata habari kwamba jamaa yake amechukuliwa mateka,
akawaita watu 318 wa nyumbani mwake waliokuwa wamefunzwa kupigana vita,
wakawafuatilia hadi Dani. 15 Wakati wa usiku Abramu aliwagawa watu wake katika
vikosi ili awashambulie, na akawafuatilia, akawafukuza hadi Hoba, kaskazini ya
Dameski. 16 Akarudisha mali zote, na akamrudisha Loti jamaa yake na mali zake,
pamoja na wanawake na watu wengine.

17 Abramu aliporudi baada ya kumshinda Mfalme Kedorlaoma na wale wafalme
waliojiunga naye, mfalme wa Sodoma akatoka kwenda kumlaki katika Bonde la
Shawe (yaani Bonde la Mfalme).
18 Ndipo Melkizedeki mfalme wa Salemu alipoleta mkate na divai. Alikuwa kuhani
wa Mungu Aliye Juu Sana. 19 Naye akambariki Abramu, akisema,
"Abarikiwe Abramu na Mungu Aliye Juu Sana,
Muumba wa mbingu na nchi.
20 Abarikiwe Mungu Aliye Juu Sana,
ambaye amewaweka adui zako mkononi mwako."
Ndipo Abramu akampa Melkizedeki sehemu ya kumi ya kila kitu.
21 Mfalme wa Sodoma akamwambia Abramu, "Nipe hao watu na hizo mali uchukue
wewe mwenyewe."
22 Lakini Abramu akamwambia mfalme wa Sodoma, "Nimeinua mkono wangu kwa
Bwana, Mungu Aliye Juu Sana, Muumba wa mbingu na dunia, na nimeapa 23 kwamba
sitapokea kitu chochote kilicho chako, hata kama ni uzi au gidamu ya kiatu, ili kamwe
usije ukasema, 'Nimemtajirisha Abramu.' 24 Sitapokea chochote, ila kile tu watu
wangu walichokula na sehemu ambayo ni fungu la watu waliokwenda pamoja nami,
ambao ni Aneri, Eshkoli na Mamre. Wao na wapewe fungu lao."

15

Agano La Mungu Na Abramu

1 Baada ya jambo hili, neno la Bwana likamjia Abramu katika maono:
"Usiogope, Abramu.
Mimi ni ngao yako,
na thawabu yako kubwa sana."
2 Lakini Abramu akasema, "Ee Bwana Mwenyezi, utanipa nini na mimi sina
hata mtoto na atakayerithi nyumba yangu ni huyu Eliezeri Mdameski?" 3 Abramu
akasema, "Hukunipa watoto, hivyo mtumishi katika nyumba yangu ndiye atakuwa
mrithi wangu."
4 Ndipo neno la Bwana lilipomjia: "Mtu huyu hatakuwa mrithi wako, bali mwana
atakayetoka katika viuno vyako mwenyewe ndiye atakayekuwa mrithi wako."
5 Akamtoa nje na kusema, "Tazama juu kuelekea mbinguni na uhesabu nyota,
kama hakika utaweza kuzihesabu." Ndipo akamwambia, "Hivyo ndivyo uzao wako
utakavyokuwa."
6 Abramu akamwamini Bwana, naye kwake hili likahesabiwa kuwa haki.
7 Pia akamwambia, "Mimi ndimi Bwana, niliyekutoa toka Uru ya Wakaldayo nikupe
nchi hii uimiliki."
8 Lakini Abramu akasema, "Ee Bwana Mwenyezi, nitawezaje kujua kwamba
nitapata kuimiliki?"
9 Ndipo Bwana akamwambia, "Niletee mtamba wa ng'ombe, mbuzi na kondoo
dume, kila mmoja wa miaka mitatu, pamoja na hua na kinda la njiwa."
10 Abramu akamletea hivi vyote, akampasua kila mnyama vipande viwili,
akavipanga kila kimoja kuelekea mwenzake, lakini hata hivyo ndege, hakuwapasua
vipande viwili. 11 Kisha ndege walao nyama wakatua juu ya mizoga, lakini Abramu
akawafukuza.
12 Wakati jua lilipokuwa linatua, Abramu akashikwa na usingizi mzito, giza nene na
la kutisha likaja juu yake. 13 Kisha Bwana akamwambia, "Ujue hakika kwamba wazao
wako watakuwa wageni kwenye nchi ambayo si yao, nao watafanywa watumwa na
kuteswa kwa miaka mia nne. 14 Lakini nitaliadhibu taifa lile watakalolitumikia kama
watumwa, na baadaye watatoka huko na mali nyingi. 15 Wewe, hata hivyo utakwenda

kwa baba zako kwa amani na kuzikwa katika uzee mwema. 16 Katika kizazi cha nne
wazao wako watarudi hapa, kwa maana dhambi ya Waamori bado haijafikia kipimo
kilichojaa.”
17 Wakati jua lilipokuwa limezama na giza limeingia, tanuru la moshi na mwali
wa moto unaowaka vikatokea na kupita kati ya vile vipande vya nyama. 18 Siku
hiyo BWANA akafanya Agano na Abramu, na kumwambia, “Nitawapa wazao wako
nchi hii, kuanzia Kijito cha Misri* hadi mto ule mkubwa, Frati, 19 yaani nchi ya
Wakeni, Wakenizi, Wakadmoni, 20 Wahiti, Waperizi, Warefai, 21 Waamori, Wakanaani,
Wagirgashi na Wayebusi.”

16

Hagari Na Ishmaeli

1 Basi Sarai, mkewe Abramu, alikuwa hajamzalia watoto. Lakini alikuwa na
mtumishi wa kike Mmisri jina lake Hagari, 2 hivyo Sarai akamwambia Abramu,
“BWANA amenizuilia kupata watoto. Nenda, ukakutane kimwili na mtumishi wangu
wa kike, huenda nitaweza kupata watoto kupitia kwake.”
Abramu akakubaliana na lile Sarai alilosema. 3 Hivyo baada ya Abramu kuishi
katika nchi ya Kanaani miaka kumi, Sarai akamchukua mtumishi wake wa kike wa
Kimisri, Hagari na kumpa mumewe awe mke wake. 4 Akakutana kimwili na Hagari,
naye akapata mimba.
Hagari alipojua kuwa ana mimba, alianza kumdharau Sarai. 5 Ndipo Sarai
akamwambia Abramu, “Unawajibika na manyanyaso ninayoyapata. Nilimweka
mtumishi wangu mikononi mwako, sasa kwa vile anajua kwamba ana mimba,
ananidharau mimi. BWANA na aamue kati yako na mimi.”
6 Abramu akamwambia, “Mtumishi wako yuko mikononi mwako. Mtendee lolote
unalofikiri ni bora zaidi.” Ndipo Sarai akamtesa Hagari, hivyo akamtoroka.
7 Malaika wa BWANA akamkuta Hagari karibu na chemchemi huko jangwani;
ilikuwa chemchemi ile iliyokuwa kando ya barabara iendayo Shuri. 8 Malaika
akamwambia, “Hagari, mtumishi wa Sarai, umetokea wapi, na unakwenda wapi?”
Akamjibu, “Ninamkimbia bibi yangu Sarai.”
9 Ndipo malaika wa BWANA akamwambia, “Rudi kwa bibi yako ukajishushe chini
yake.” 10 Malaika akaendelea akasema, “Nitazidisha wazao wako, hivi kwamba
watakuwa wengi mno wasiohesabika.”
11 Pia malaika wa BWANA akamwambia:
“Wewe sasa una mimba
    nawe utamzaa mwana.
Utamwita jina lake Ishmaeli,*
    kwa sababu BWANA amesikia juu ya huzuni yako.
12 Atakuwa punda-mwitu katikati ya wanadamu,
    mkono wake utakuwa dhidi ya kila mtu
    na mkono wa kila mtu dhidi yake,
naye ataishi kwa uhasama
    na ndugu zake wote.”
13 Hagari akampa BWANA aliyezungumza naye jina hili: “Wewe ndiwe Mungu
unionaye mimi,” kwa maana alisema, “Sasa nimemwona yeye anayeniona mimi.”
14 Ndiyo sababu kisima kile kikaitwa Beer-Lahai-Roi,† ambacho bado kipo huko hata
leo kati ya Kadeshi na Beredi.

---

* **15:18** Kijito cha Misri hapa ina maana Wadi-el-Arish kwenye mpaka wa kusini wa Yuda. * **16:11** Ishmaeli maana yake Mungu husikia. † **16:14** Beer-Lahai-Roi maana yake Yeye Aliye Hai Anionaye Mimi.

15 Hivyo Hagari akamzalia Abramu mwana, naye Abramu akamwita huyo mwana
Hagari aliyemzalia, Ishmaeli. 16 Abramu alikuwa na umri wa miaka themanini na
sita wakati Hagari alipomzalia Ishmaeli.

17

Agano La Tohara

1 Abramu alipokuwa na miaka tisini na tisa, BWANA akamtokea akamwambia,
"Mimi ndimi Mungu Mwenyezi;* enenda mbele zangu na uishi kwa unyofu. 2 Nami
nitafanya Agano langu kati yangu na wewe, nami nitakuzidisha sana sana."

3 Abramu akaanguka kifudifudi, naye Mungu akamwambia, 4 "Kwa upande wangu,
hili ndilo Agano langu na wewe: Wewe utakuwa baba wa mataifa mengi. 5 Jina lako
hutaitwa tena Abramu, bali jina lako litakuwa Abrahamu,† kwa maana nimekufanya
wewe baba wa mataifa mengi. 6 Nitakufanya uwe na uzao mwingi sana, kwako
yatatoka mataifa nao wafalme watatoka kwako. 7 Nitalithibitisha Agano langu kama
Agano la milele kati yangu na wewe na wazao wako baada yako na vizazi vijavyo
niwe Mungu wako na Mungu wa wazao wako. 8 Nchi yote ya Kanaani, unakoishi
sasa kama mgeni, nitakupa kuwa milki yako milele, na uzao wako, nami nitakuwa
Mungu wao."

9 Ndipo Mungu akamwambia Abrahamu, "Kwa upande wako, lazima ushike Agano
langu, wewe na wazao wako kwa ajili ya vizazi vijavyo. 10 Hili ni Agano langu na
wewe pamoja na wazao wako baada yako, Agano mtakalolishika: Kila mwanaume
miongoni mwenu atatahiriwa. 11 Mtafanyiwa tohara na hii itakuwa ni alama ya
Agano kati yangu na ninyi. 12 Kwa vizazi vijavyo, kila mwanaume miongoni mwenu
mwenye siku nane ni lazima atahiriwe, pamoja na watakaozaliwa nyumbani mwako
au walionunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni, wale ambao sio watoto wako.
13 Awe amezaliwa nyumbani mwako au amenunuliwa kwa fedha yako, ni lazima
watahiriwe. Agano langu katika mwili wako litakuwa ni Agano la milele. 14 Kila
mwanaume asiyetahiriwa, ambaye hajapata tohara ya mwilini, atatengwa na watu
wake, amelivunja Agano langu."

15 Pia BWANA akamwambia Abrahamu, "Kwa upande wa Sarai mkeo, hutamwita
tena Sarai bali jina lake litakuwa Sara. 16 Nitambariki na hakika nitakupatia mwana
kwake. Nitambariki na kwamba atakuwa mama wa mataifa, wafalme wa mataifa
watatoka kwake."

17 Abrahamu akaanguka kifudifudi, akacheka na kusema moyoni mwake, "Je, mtu
wa miaka mia moja aweza kuzaa mwana? Je, Sara atazaa mtoto katika umri wa
miaka tisini?" 18 Abrahamu akamwambia Mungu, "Laiti Ishmaeli naye angeshiriki
baraka yako!"

19 Ndipo Mungu akasema, "Ndiyo, lakini mkeo Sara atakuzalia wewe mwana, nawe
utamwita jina lake Isaki.‡ Nitalithibitisha Agano langu naye kama Agano la milele
kwa ajili yake na wazao wake baada yake. 20 Kwa upande wa Ishmaeli, nimekusikia:
hakika nitambariki, nitamfanya awe na uzao mwingi na nitaongeza sana idadi yake.
Atakuwa baba wa watawala kumi na wawili, nami nitamfanya awe taifa kubwa.
21 Lakini Agano langu nitalithibitisha kwa Isaki, ambaye Sara atakuzalia mwaka
ujao majira kama haya." 22 Wakati alipomaliza kuzungumza na Abrahamu, Mungu
akapanda juu akaondoka kwa Abrahamu.

23 Siku ile ile, Abrahamu akamchukua Ishmaeli mwanawe na wote waliozaliwa
nyumbani mwake pamoja na walionunuliwa kwa fedha zake, kila mwanaume wa

* **17:1** Mungu Mwenyezi hapa ni jina la Kiebrania, El-Shaddai (yaani Mungu Mwenye utoshelevu wote). † **17:5** Abrahamu maana yake Baba wa watu wengi. ‡ **17:19** Isaki maana yake Kucheka.

nyumbani mwake, akawatahiri, kama Mungu alivyomwagiza. 24 Abrahamu alikuwa
na umri wa miaka tisini na tisa alipotahiriwa, 25 naye Ishmaeli mwanawe alitahiriwa
akiwa na umri wa miaka kumi na mitatu. 26 Abrahamu na Ishmaeli mwanawe
walitahiriwa siku ile ile, 27 Kila mwanaume nyumbani mwa Abrahamu, pamoja na
wote waliozaliwa nyumbani mwake au aliyenunuliwa kwa fedha kutoka kwa mgeni,
alitahiriwa pamoja naye.

18

Wageni Watatu

1 Bwana akamtokea Abrahamu karibu na mialoni ya Mamre wakati alipokuwa
ameketi kwenye ingilio la hema lake wakati wa adhuhuri. 2 Abrahamu akainua
macho akaona watu watatu wamesimama karibu naye. Alipowaona, aliharakisha
kutoka kwenye ingilio la hema lake kuwalaki na kuwasujudia hadi nchi.

3 Akasema, “Kama nimepata kibali machoni penu, ee bwana wangu, usimpite
mtumishi wako. 4 Acha yaletwe maji kidogo, kisha ninyi nyote mnawe miguu yenu
na mpumzike chini ya mti huu. 5 Niruhusuni niwapatie chakula kidogo mle, ili mpate
nguvu mwendelee na safari yenu, kwa kuwa mmekuja kwa mtumishi wenu.”

Nao wakamjibu, “Vema sana, fanya kama unavyosema.”

6 Hivyo Abrahamu akaharakisha akaingia hemani kwa Sara, akamwambia,
“Chukua vipimo vitatu vya unga laini haraka, ukande na uoke mikate.”

7 Kisha Abrahamu akakimbia kwenda kwenye kundi, akachagua ndama mzuri,
laini na akampa mtumishi, ambaye aliharakisha kumtayarisha. 8 Kisha akaleta
jibini, maziwa na nyama ya yule ndama iliyoandaliwa, akaviweka mbele ya wageni.
Walipokuwa wakila, alisimama karibu nao chini ya mti.

9 Wakamuuliza, “Yuko wapi Sara mkeo?”

Akasema, “Yuko huko, ndani ya hema.”

10 Kisha Bwana akasema, “Hakika nitakurudia tena majira kama haya mwakani na
Sara mkeo atakuwa ana mwana.”

Sara alikuwa akiwasikiliza kwenye ingilio la hema, lililokuwa nyuma yake.
11 Abrahamu na Sara walikuwa wazee tena waliosogea miaka, naye Sara alikuwa
amekoma katika desturi ya wanawake. 12 Hivyo Sara akacheka kimoyomoyo
alipokuwa akiwaza, “Baada ya mimi kuwa mkongwe hivi na bwana wangu amezeeka,
je, nitaweza kufurahia jambo hili?”

13 Ndipo Bwana akamwambia Abrahamu, “Kwa nini Sara amecheka na kusema,
‘Kweli nitazaa mtoto nami sasa ni mzee?’ 14 Je, kuna jambo lolote gumu
lisilowezekana kwa Bwana? Nitakurudia mwakani majira kama haya, naye Sara
atakuwa na mwana.”

15 Sara akaogopa kwa kuwa alidanganya na kusema, “Mimi sikucheka.”

Lakini Bwana akasema, “Ndiyo, ulicheka!”

Abrahamu Aiombea Sodoma

16 Wakati watu hao waliposimama ili waondoke, walielekeza nyuso zao Sodoma,
Abrahamu akawatoa kitambo kidogo ili awasindikize. 17 Ndipo Bwana akasema, “Je,
nimfiche Abrahamu jambo ninalokusudia kufanya? 18 Hakika Abrahamu atakuwa
taifa kubwa na lenye nguvu, kupitia kwake mataifa yote ya dunia yatabarikiwa.
19 Kwa maana nimemchagua yeye, ili awaongoze watoto wake na jamaa yake kufuata
njia ya Bwana, kwa kuwa waadilifu na kutenda haki, ili Bwana atimize ahadi yake
kwa Abrahamu.”

20 Basi Bwana akasema, “Kilio dhidi ya Sodoma na Gomora ni kikubwa sana na
dhambi yao inasikitisha sana, 21 kwamba nitashuka nione kama waliyoyatenda ni
mabaya kiasi cha kilio kilichonifikia. Kama sivyo, nitajua.”

22 Basi wale watu wakageuka wakaenda kuelekea Sodoma, lakini Abrahamu
akabaki amesimama mbele za BWANA. 23 Ndipo Abrahamu akamsogelea akasema:
“Je, utawaangamiza wenye haki na waovu? 24 Je, ikiwa watakuwepo watu wenye
haki hamsini katika mji huo, hivi kweli utauangamiza na wala hutauacha kwa ajili
ya hao watu hamsini wenye haki waliomo ndani yake? 25 Hilo na liwe mbali nawe,
kufanya jambo kama hilo, kuwaua wenye haki pamoja na waovu, kuwatendea wenye
haki sawasawa na waovu. Iwe mbali nawe! Je, Mwamuzi wa dunia yote hatafanya
lililo sawa?”

26 BWANA akasema, “Kama nikipata watu hamsini wenye haki katika mji wa
Sodoma, nitausamehe huo mji wote kwa ajili yao.”

27 Kisha Abrahamu akasema tena: “Sasa kwa kuwa nimekuwa na ujasiri wa
kuzungumza na Bwana, ingawa mimi si kitu bali ni mavumbi na majivu; 28 je, kama
hesabu ya wenye haki imepungua watano katika hamsini, utauangamiza huo mji
wote kwa ajili ya hao watano waliopungua?”

Bwana akamwambia, “Kama nikiwakuta huko watu arobaini na watano,
sitauangamiza.”

29 Abrahamu akazungumza naye kwa mara nyingine, “Je, kama huko watapatikana
watu arobaini tu?”

Akamjibu, “Kwa ajili ya hao arobaini, sitauangamiza.”

30 Ndipo akasema, “Bwana na asikasirike, lakini niruhusu nizungumze. Je, kama
huko watakuwepo thelathini tu?”

Akajibu, “Sitapaangamiza ikiwa nitawakuta huko watu thelathini.”

31 Abrahamu akasema, “Sasa kwa kuwa nimekuwa na ujasiri sana kuzungumza na
Bwana, je, kama wakipatikana huko watu ishirini tu?”

Bwana akajibu, “Kwa ajili ya hao ishirini, sitauangamiza.”

32 Abrahamu akasema, “Bwana na asikasirike, lakini niruhusu nizungumze tena
mara moja tu. Itakuwaje kama watapatikana huko watu kumi tu?”

Bwana akajibu, “Kwa ajili ya hao kumi, sitauangamiza.”

33 BWANA alipomaliza kuzungumza na Abrahamu, akaondoka, naye Abrahamu
akarudi nyumbani kwake.

19

Kuangamizwa Kwa Sodoma Na Gomora

1 Malaika wale wawili wakafika Sodoma wakati wa jioni, naye Loti alikuwa
ameketi kwenye lango la mji. Wakati alipowaona, aliondoka kwenda kuwalaki
na kuwasujudia hadi chini. 2 Akasema, “Bwana zangu, tafadhali karibuni kwenye
nyumba ya mtumishi wenu. Mnaweza kunawa miguu na kulala hapa kisha asubuhi
na mapema mwendelee na safari yenu.”

Wakamjibu, “La hasha, tutalala hapa nje uwanjani.”

3 Lakini akasisitiza kwa nguvu kwamba waingie pamoja naye nyumbani kwake.
Akawaandalia chakula, mikate isiyotiwa chachu, nao wakala. 4 Kabla hawajaenda
kulala, watu wote kutoka kila sehemu ya mji wa Sodoma, vijana kwa wazee,
waliizunguka nyumba. 5 Wakamwita Loti wakisema, “Wako wapi wale watu ambao
walikuja kwako jioni hii? Watoe nje kwetu ili tuweze kuwalawiti.”

6 Loti akatoka nje kuonana nao, akaufunga mlango nyuma yake, 7 akasema, “La
hasha, rafiki zangu. Msifanye jambo hili ovu. 8 Tazama, ninao binti wawili ambao
kamwe hawajakutana kimwili na mwanaume. Acha niwatoe nje kwenu, nanyi
mnaweza kuwafanyia lolote mnalotaka. Lakini msiwafanyie chochote watu hawa,
kwa sababu wako kwenye ulinzi chini ya dari langu.”

9 Wakamjibu, “Tuondokee mbali.” Wakaendelea kusema, “Huyu mtu alikuja hapa
kama mgeni na sasa anataka kuwa mwamuzi wetu! Tutakutenda vibaya kuliko wao.”
Waliendelea kumlazimisha Loti na kusonga mbele ili kuvunja mlango.
10 Lakini watu wale waliokuwa ndani wakanyoosha mkono wakamvuta Loti
ndani ya nyumba na kufunga mlango. 11 Kisha wakawapiga kwa upofu wale
watu waliokuwa mlangoni mwa ile nyumba, vijana kwa wazee, hivyo hawakuweza
kuupata mlango.
12 Wale watu wawili wakamwambia Loti, “Una mtu mwingine yeyote hapa, wakwe
zako, wana au binti, ama yeyote mwingine aliye wako katika mji huu? Waondoe
hapa, 13 kwa sababu tunapaangamiza mahali hapa. Kilio kwa Bwana dhidi ya watu
wa hapa ni kikubwa kiasi kwamba ametutuma kupaangamiza.”
14 Kwa hiyo Loti alitoka ili kuzungumza na wakwe zake, waliokuwa wamewaposa
binti zake. Akawaambia, “Fanyeni haraka kuondoka mahali hapa, kwa kuwa Bwana
yu karibu kuangamiza mji huu!” Lakini wakwe zake walifikiri kwamba alikuwa
akitania.
15 Kunako mapambazuko, malaika wakamhimiza Loti, wakamwambia, “Fanya
haraka! Mchukue mke wako na binti zako wawili walioko hapa, la sivyo
utaangamizwa wakati mji utakapoadhibiwa.”
16 Alipositasita, wale watu wakamshika mkono wake na mikono ya mke wake na
binti zake wawili na kuwaongoza salama nje ya mji, kwa kuwa Bwana alikuwa
na huruma kwao. 17 Mara walipokwisha kuwatoa nje, mmoja wao akawaambia,
“Mkimbie kwa usalama wenu! Msitazame nyuma, wala msisimame popote katika
nchi tambarare! Kimbilieni milimani, ama sivyo mtaangamizwa!”
18 Lakini Loti akawajibu, “La hasha, bwana zangu, tafadhalini! 19 Mtumishi
wenu amepata kibali mbele ya macho yenu, nanyi mmeonyesha wema mkubwa
kwangu kwa kuokoa maisha yangu. Lakini siwezi kukimbilia milimani, janga hili
litanikumba, nami nitakufa. 20 Tazama, hapa kuna mji karibu wa kukimbilia, nao
ni mdogo. Niruhusuni nikimbilie humo, ni mdogo sana, ama sivyo? Ndipo maisha
yangu yatasalimika.”
21 Akamwambia, “Vema sana, nitalikubali hili ombi pia, sitauangamiza mji
ulioutaja. 22 Lakini ukimbilie huko haraka, kwa sababu sitaweza kufanya lolote
mpaka ufike huko.” (Ndiyo maana mji huo ukaitwa Soari.*)
23 Wakati Loti alipofika Soari, jua lilikuwa limechomoza katika nchi. 24 Ndipo
Bwana akanyesha moto wa kiberiti uliotoka mbinguni kwa Bwana juu ya Sodoma
na Gomora. 25 Hivyo akaiteketeza miji ile na eneo lote la tambarare, pamoja na wote
waliokuwa wanaishi katika miji, hata pia mimea yote katika nchi. 26 Lakini mke wa
Loti akatazama nyuma, hivyo akawa nguzo ya chumvi.
27 Asubuhi na mapema siku iliyofuata, Abrahamu akaamka na kurudi mahali
pale aliposimama mbele za Bwana. 28 Akatazama upande wa Sodoma na Gomora,
kuelekea nchi yote ya tambarare, akaona moshi mzito ukipanda kutoka kwenye nchi,
kama moshi utokao kwenye tanuru.
29 Kwa hiyo Mungu alipoiangamiza miji ya tambarare alimkumbuka Abrahamu,
akamtoa Loti kutoka kwenye lile janga lililoharibu miji ile ambamo Loti alikuwa
ameishi.

Loti Na Binti Zake

30 Loti na binti zake wawili waliondoka Soari na kufanya makao yao kule milimani,
kwa maana aliogopa kukaa Soari. Yeye na binti zake wawili waliishi katika pango.
31 Siku moja binti mkubwa akamwambia yule mdogo, “Baba yetu ni mzee na hakuna
mwanaume mahali hapa atakayekutana na sisi kimwili, kama ilivyo desturi ya mahali

* **19:22** Soari maana yake Mdogo.

pote duniani. 32 Tumnyweshe baba yetu mvinyo kisha tukutane naye kimwili ili
tuhifadhi uzao wetu kupitia baba yetu."

33 Usiku ule walimnywesha baba yao mvinyo, alipolewa binti yake mkubwa
akaingia na kukutana naye kimwili. Baba yao hakujua wakati binti yake alipoingia
kulala naye wala alipotoka.

34 Siku iliyofuata binti mkubwa akamwambia yule mdogo, "Usiku uliopita mimi
nilikutana kimwili na baba yangu. Tumnyweshe divai tena, usiku huu nawe ukutane
naye kimwili ili tuweze kuhifadhi uzao wetu kupitia baba yetu." 35 Kwa hiyo
wakamnywesha baba yao mvinyo tena usiku ule, naye binti yake mdogo akaingia,
akakutana naye kimwili. Kwa mara nyingine baba yao hakujua binti yake alipolala
naye wala alipoondoka.

36 Hivyo binti wawili wa Loti wakapata mimba kwa baba yao. 37 Binti mkubwa
akamzaa mwana, akamwita jina lake Moabu; ndio baba wa Wamoabu hata leo.
38 Binti mdogo naye pia akamzaa mwana, naye akamwita Benami; ndiye baba wa
Waamoni hata leo.

20

Abrahamu Na Abimeleki

1 Basi Abrahamu akaendelea mbele kutoka huko hadi nchi ya Negebu na akaishi
kati ya Kadeshi na Shuri. Kwa muda mfupi alikaa Gerari kama mgeni, 2 huko
Abrahamu akasema kuhusu Sara mkewe, "Huyu ni dada yangu." Kisha Abimeleki
mfalme wa Gerari akatuma Sara aletwe, naye akamchukua.

3 Lakini Mungu akamjia Abimeleki katika ndoto wakati wa usiku na kumwambia,
"Wewe ni kama mfu kwa sababu ya huyu mwanamke uliyemchukua; yeye ni mke
wa mtu."

4 Wakati huo Abimeleki alikuwa bado hajamsogelea, kwa hiyo akasema, "Je, Bwana
utaliharibu taifa lisilo na hatia? 5 Hakusema kwangu, 'Huyu ni dada yangu,' naye
Sara pia hakusema, 'Huyu ni kaka yangu'? Nimefanya haya kwa dhamiri njema na
mikono safi."

6 Kisha Mungu akamwambia katika ndoto, "Ndiyo, najua ya kwamba umefanya
haya kwa dhamiri safi, kwa hiyo nimekuzuia usinitende dhambi. Ndiyo sababu
sikukuacha umguse. 7 Sasa umrudishe huyo mke wa mtu, kwa maana ni nabii, naye
atakuombea nawe utaishi. Lakini kama hutamrudisha, ujue kwa hakika kuwa wewe
na watu wako wote mtakufa."

8 Kesho yake asubuhi na mapema Abimeleki akawaita maafisa wake wote, na
baada ya kuwaambia yote yaliyotokea, waliogopa sana. 9 Kisha Abimeleki akamwita
Abrahamu na kumwambia, "Wewe umetufanyia nini? Nimekukosea nini hata
ukaleta hatia kubwa namna hii juu yangu na ufalme wangu? Umenifanyia mambo
ambayo hayakupasa kufanyika." 10 Abimeleki akamuuliza Abrahamu, "Ulikuwa na
kusudi gani kufanya hivi?"

11 Abrahamu akajibu, "Niliwaza kwamba, 'Hakika hakuna hofu ya Mungu mahali
hapa, nao wataniua kwa sababu ya mke wangu.' 12 Pamoja na hayo, ni kweli kwamba
yeye ni dada yangu, binti wa baba yangu ingawa si mtoto wa mama yangu; basi
akawa mke wangu. 13 Wakati Bwana aliponifanya nisafiri mbali na nyumbani mwa
baba yangu, nilimwambia, 'Hivi ndivyo utakavyoonyesha pendo lako kwangu: Kila
mahali tutakapokwenda, kuhusu mimi sema, "Huyu ni kaka yangu." ' "

14 Kisha Abimeleki akatwaa kondoo na ng'ombe, na watumwa wa kiume na wa
kike akampa Abrahamu, akamrudisha Sara kwa mumewe. 15 Abimeleki akasema,
"Nchi yangu iko mbele yako, ishi popote unapotaka."

16 Akamwambia Sara, “Ninampa kaka yako shekeli elfu moja za fedha. Hii ni
kufidia kosa lililofanyika dhidi yako mbele ya wote walio pamoja nawe; haki yako
imethibitishwa kabisa.”
17 Kisha Abrahamu akamwomba Mungu, naye Mungu akamponya Abimeleki, mke
wake, na watumwa wake wa kike kwamba waweze kupata watoto tena, 18 kwa kuwa
Bwana alikuwa ameyafunga matumbo ya wote katika nyumba ya Abimeleki kwa
sababu ya Sara, mke wa Abrahamu.

21

Kuzaliwa Kwa Isaki

1 Wakati huu Bwana akamrehemu Sara kama alivyokuwa amesema, naye Bwana
akamtendea Sara kile alichokuwa ameahidi. 2 Sara akapata mimba, akamzalia
Abrahamu mwana katika uzee wake, majira yale ya Mungu aliomwahidi. 3 Abrahamu
akamwita Isaki yule mwana ambaye Sara alimzalia. 4 Isaki alipokuwa na umri
wa siku nane, Abrahamu akamtahiri, kama Mungu alivyomwamuru. 5 Abrahamu
alikuwa na miaka 100 wakati Isaki mwanawe alipozaliwa.
6 Sara akasema, “Mungu ameniletea kicheko, kila mmoja atakayesikia jambo hili
atacheka pamoja nami.” 7 Akaongeza kusema, “Nani angemwambia Abrahamu kuwa
Sara angenyonyesha watoto? Tena nimemzalia mwana katika uzee wake.”

Hagari Na Ishmaeli Wafukuzwa

8 Mtoto akakua, akaachishwa kunyonya. Siku hiyo Isaki alipoachishwa kunyonya,
Abrahamu alifanya sherehe kubwa. 9 Lakini Sara aliona kuwa mwana ambaye
Hagari, Mmisri, aliyemzalia Abrahamu alikuwa anadhihaki, 10 Sara akamwambia
Abrahamu, “Mwondoe mwanamke huyo mtumwa pamoja na mwanawe, kwa kuwa
mwana wa mwanamke mtumwa kamwe hatarithi pamoja na mwanangu Isaki.”
11 Jambo hili lilimhuzunisha sana Abrahamu kwa sababu lilimhusu mwanawe.
12 Lakini Mungu akamwambia, “Usihuzunike hivyo kwa sababu ya kijana na
mtumishi wako wa kike. Sikiliza lolote Sara analokuambia, kwa sababu uzao wako
utahesabiwa kupitia kwake Isaki. 13 Nitamfanya huyu mwana wa mtumishi wako wa
kike kuwa taifa pia, kwa sababu naye ni uzao wako.”
14 Kesho yake asubuhi na mapema, Abrahamu akachukua chakula na kiriba cha
maji, akampa Hagari. Akaviweka mabegani mwa Hagari, akamwondoa pamoja na
kijana. Hagari akashika njia, akatangatanga katika jangwa la Beer-Sheba.
15 Maji yalipokwisha kwenye kiriba, akamwacha kijana chini ya mojawapo ya
vichaka. 16 Kisha akajiendea zake akaketi karibu, umbali wa kutupa mshale,
akawaza, “Siwezi kumwangalia kijana akifa.” Ikawa alipokuwa ameketi pale karibu,
akaanza kulia kwa huzuni.
17 Mungu akamsikia kijana akilia, malaika wa Mungu akamwita Hagari kutoka
mbinguni na kumwambia, “Kuna nini Hagari? Usiogope, Mungu amesikia kijana
analia akiwa amelala pale. 18 Mwinue kijana na umshike mkono, kwa maana
nitamfanya kuwa taifa kubwa.”
19 Ndipo Mungu akamfumbua Hagari macho yake naye akaona kisima cha maji.
Hivyo akaenda akajaza kiriba maji na kumpa kijana anywe.
20 Mungu akawa pamoja na huyu kijana alipokuwa akiendelea kukua. Aliishi
jangwani na akawa mpiga upinde. 21 Alipokuwa akiishi katika Jangwa la Parani,
mama yake akampatia mke kutoka Misri.

Mapatano Katika Beer-Sheba

22 Wakati huo Abimeleki na Fikoli mkuu wa majeshi yake wakamwambia
Abrahamu, “Mungu yu pamoja nawe katika kila kitu unachofanya. 23 Sasa niapie

hapa mbele za Mungu kwamba hutanitenda hila mimi, watoto wangu wala wazao
wangu. Nitendee mimi na nchi ambayo unaishi kama mgeni wema ule ule ambao
nimekutendea.”
24 Abrahamu akasema, “Ninaapa hivyo.”
25 Ndipo Abrahamu akalalamika kwa Abimeleki kuhusu kisima cha maji amba-
cho watumishi wa Abimeleki walikuwa wamekinyang’anya. 26 Lakini Abimeleki
akasema, “Sijui ni nani ambaye amefanya hili. Hukuniambia, leo tu ndipo ninasikia
habari zake.”
27 Hivyo Abrahamu akaleta kondoo na ng’ombe, akampa Abimeleki, nao watu hawa
wawili wakafanya mapatano. 28 Abrahamu akatenga kondoo wa kike saba kutoka
kwenye kundi, 29 Abimeleki akamuuliza Abrahamu, “Ni nini maana ya hawa kondoo
wa kike saba uliowatenga peke yao?”
30 Abrahamu akamjibu, “Upokee hawa kondoo wa kike saba kutoka mkononi
mwangu kama ushahidi kuwa nilichimba kisima hiki.”
31 Hivyo mahali pale pakaitwa Beer-Sheba, kwa sababu watu wawili waliapiana
hapo.
32 Baada ya mapatano kufanyika huko Beer-Sheba, Abimeleki na Fikoli mkuu wa
majeshi yake wakarudi katika nchi ya Wafilisti. 33 Abrahamu akapanda mti wa
mkwaju huko Beer-Sheba, na hapo akaliitia jina la BWANA, Mungu wa milele. 34 Naye
Abrahamu akakaa katika nchi ya Wafilisti kwa muda mrefu.

22

Kujua Uthabiti Wa Abrahamu

1 Baadaye Mungu akamjaribu Abrahamu. Akamwambia, “Abrahamu!”
Abrahamu akajibu, “Mimi hapa.”
2 Kisha Mungu akamwambia, “Umchukue mwanao, mwana wako wa pekee, Isaki
umpendaye, uende katika nchi ya Moria. Mtoe huko kama sadaka ya kuteketezwa
juu ya mlima mmojawapo nitakaokuambia.”
3 Abrahamu akaamka asubuhi na mapema siku iliyofuata, akamtayarisha punda
wake. Akawachukua watumishi wake wawili pamoja na Isaki mwanawe. Baada
ya kuchanja kuni za kutosha kwa ajili ya hiyo sadaka ya kuteketezwa, akaondoka
kuelekea mahali Mungu alipokuwa amemwambia. 4 Siku ya tatu Abrahamu akainua
macho, akapaona mahali pale kwa mbali. 5 Akawaambia watumishi wake, “Kaeni
hapa pamoja na punda, wakati mimi na kijana tunakwenda kule. Tutakwenda
kuabudu na kisha tutawarudia.”
6 Abrahamu akachukua kuni kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, akamtwika
Isaki mwanawe, yeye mwenyewe akachukua moto na kisu. Walipokuwa wakienda
pamoja, 7 Isaki akanena akamwambia Abrahamu baba yake, “Baba yangu!”
Abrahamu akaitika, “Mimi hapa, mwanangu.”
Isaki akasema, “Moto na kuni zipo, Je, yuko wapi mwana-kondoo kwa ajili ya
sadaka ya kuteketezwa?”
8 Abrahamu akajibu, “Mwanangu, Mungu mwenyewe atajipatia mwana-kondoo
kwa ajili ya hiyo sadaka ya kuteketezwa.” Nao hawa wawili wakaendelea mbele
pamoja.
9 Walipofika mahali pale alipokuwa ameambiwa na Mungu, Abrahamu akajenga
madhabahu hapo, akaziweka kuni juu yake. Akamfunga Isaki mwanawe na
akamlaza kwenye madhabahu, juu ya zile kuni. 10 Kisha akanyoosha mkono wake
na akachukua kisu ili amchinje mwanawe. 11 Lakini malaika wa BWANA akamwita
kutoka mbinguni, akamwambia, “Abrahamu! Abrahamu!”
Akajibu, “Mimi hapa.”

12 Akamwambia, “Usimdhuru kijana, wala usimtendee jambo lolote. Sasa ninajua
kwamba unamcha Mungu, kwa sababu hukunizuilia mwanao, mwana wako wa
pekee.”
13 Abrahamu akainua macho yake, akaona kondoo dume amenaswa pembe zake
nyuma yake katika kichaka. Akaenda akamchukua huyo kondoo dume, akamtoa
awe sadaka ya kuteketezwa badala ya mwanawe. 14 Abrahamu akapaita mahali
pale Yehova-Yire.* Mpaka siku ya leo inasemekana, “Katika mlima wa BWANA
itapatikana.”
15 Basi malaika wa BWANA akamwita Abrahamu kutoka mbinguni mara ya
pili, 16 akasema, “Ninaapa kwa nafsi yangu, asema BWANA, kwamba kwa sababu
umefanya jambo hili na hukunizuilia mwanao, mwana wako wa pekee, 17 hakika
nitakubariki, na nitauzidisha uzao wako kama nyota za angani na kama mchanga
ulioko pwani. Wazao wako watamiliki miji ya adui zao, 18 na kupitia uzao wako
mataifa yote duniani yatabarikiwa, kwa sababu umenitii.”
19 Ndipo Abrahamu akawarudia watumishi wake, wakaondoka wakaenda wote
pamoja mpaka Beer-Sheba. Abrahamu akaishi huko Beer-Sheba.

Wana Wa Nahori

20 Baada ya muda, Abrahamu akaambiwa, “Milka pia amepata watoto, amemzalia
ndugu yako Nahori wana: 21 Usi mzaliwa wake wa kwanza, Buzi nduguye, Kemueli
(baba wa Aramu), 22 Kesedi, Hazo, Pildashi, Yidlafu na Bethueli.” 23 Bethueli akamzaa
Rebeka. Milka alimzalia Nahori nduguye Abrahamu hao wana wanane. 24 Suria wake
Nahori aliyeitwa Reuma pia alikuwa na wana: Teba, Gahamu, Tahashi na Maaka.

23

Kifo Cha Sara

1 Sara aliishi akawa na umri wa miaka mia na ishirini na saba. 2 Sara akafa huko
Kiriath-Arba (yaani Hebroni) katika nchi ya Kanaani, Abrahamu akamwombolezea
na kumlilia Sara.
3 Ndipo Abrahamu akainuka kutoka pale penye maiti ya mke wake. Akazungumza
na Wahiti, akasema, 4 “Mimi ni mpitaji na mgeni miongoni mwenu. Niuzieni sehemu
ya ardhi yenu ili niweze kumzika maiti wangu.”
5 Wahiti wakamjibu Abrahamu, 6 “Bwana, tusikilize. Wewe ni mtawala mkuu sana
miongoni mwetu. Zika maiti wako katika kaburi unalolipenda kati ya makaburi yetu.
Hakuna mtu wa kwetu atakayekuzuia kaburi lake ili kuzika maiti wako.”
7 Abrahamu akainuka na akasujudu mbele ya wenyeji wa nchi, yaani Wahiti.
8 Akawaambia, “Kama mnaniruhusu kumzika maiti wangu, basi nisikilizeni mkam-
sihi Efroni mwana wa Sohari kwa niaba yangu 9 ili aniuzie pango la Makpela, lililo
mali yake, nalo liko mwisho wa shamba lake. Mwambieni aniuzie kwa bei kamili
atakayosema ili liwe mahali pangu pa kuzikia miongoni mwenu.”
10 Efroni Mhiti alikuwa ameketi miongoni mwa watu wake, akamjibu Abrahamu
mbele ya Wahiti wote waliokuwepo katika lango la mji. 11 “La hasha, bwana wangu,
nisikilize, nakupa shamba, pia nakupa pango lililomo ndani yake. Nakupa mbele ya
watu wangu. Uzike maiti wako.”
12 Abrahamu akasujudu tena, mbele ya wenyeji wa nchi, 13 akamwambia Efroni
wale watu wakiwa wanasikia, “Tafadhali nisikilize. Nitakulipa fedha za hilo shamba.
Kubali kuzipokea ili niweze kumzika maiti wangu.”
14 Efroni akamjibu Abrahamu, 15 “Nisikilize, bwana wangu, thamani ya ardhi hiyo
ni shekeli 400 za fedha,* lakini hiyo ni nini kati yako na mimi? Mzike maiti wako.”

* **22:14** Yehova-Yire maana yake BWANA atatupa. * **23:15** Shekeli 400 za fedha ni sawa na kilo 4.5.

16 Abrahamu akakubali masharti ya Efroni, akampimia ile fedha aliyotaja masikioni
mwa Wahiti: Shekeli 400 za fedha kulingana na viwango vya uzito vilivyokuwa
vikitumika wakati huo na wafanyabiashara.
17 Hivyo shamba la Efroni huko Makpela karibu na Mamre, yaani shamba pamoja
na pango lililokuwamo, nayo miti yote iliyokuwamo ndani ya mipaka ya shamba hilo,
vilikabidhiwa, 18 kwa Abrahamu kuwa mali yake mbele ya Wahiti wote waliokuwa
wamekuja kwenye lango la mji. 19 Baada ya hayo Abrahamu akamzika Sara mkewe
kwenye pango ndani ya shamba la Makpela karibu na Mamre (huko Hebroni) katika
nchi ya Kanaani. 20 Hivyo Wahiti wakamkabidhi Abrahamu shamba pamoja na pango
lililokuwa humo kuwa mahali pa kuzikia.

24

Isaki Na Rebeka

1 Wakati huu Abrahamu alikuwa mzee mwenye miaka mingi, naye Bwana alikuwa
amembariki katika kila njia. 2 Akamwambia mtumishi wake mkuu wa vitu vyote
katika nyumba yake, yule aliyekuwa msimamizi wa vitu vyote alivyokuwa navyo,
“Weka mkono wako chini ya paja langu, 3 Ninataka uape kwa Bwana, Mungu wa
mbingu na Mungu wa nchi, kwamba hutamtwalia mwanangu mke kutoka binti za
Wakanaani, ambao ninaishi miongoni mwao, 4 bali utakwenda katika nchi yangu na
jamaa zangu umpatie Isaki mwanangu mke.”
5 Yule mtumishi akamuuliza, “Je, kama huyo mwanamke atakataa kuja nami katika
nchi hii? Je, nimpeleke mwanao katika hiyo nchi uliyotoka?”
6 Abrahamu akasema, “Hakikisha kwamba hutamrudisha mwanangu huko.
7 Bwana, Mungu wa mbingu, aliyenitoa nyumbani kwa baba yangu na nchi yangu
niliyozaliwa na aliyesema nami na akaniahidi kwa kiapo, akisema, ‘Nitawapa watoto
wako nchi hii,’ atatuma malaika wake akutangulie ili umpatie mwanangu mke kutoka
huko. 8 Kama huyo mwanamke asipokubali kufuatana nawe, basi utafunguliwa
kutoka kiapo nilichokuapisha. Ila usimrudishe mwanangu huko.” 9 Basi yule
mtumishi akaweka mkono wake chini ya paja la bwana wake Abrahamu akamwapia
kuhusu shauri hili.
10 Ndipo huyo mtumishi akachukua ngamia kumi miongoni mwa ngamia za bwana
wake, akaondoka, akiwa amechukua aina zote za vitu vizuri kutoka kwa bwana
wake. Akaelekea Aramu-Naharaimu* na kushika njia kwenda mji wa Nahori.
11 Akawapigisha ngamia magoti karibu na kisima cha maji nje ya mji, ilikuwa
inaelekea jioni, wakati ambapo wanawake wanakuja kuteka maji.
12 Kisha akaomba, “Ee Bwana, Mungu wa bwana wangu Abrahamu, nipatie ushindi
leo, uonyeshe huruma kwa bwana wangu Abrahamu. 13 Tazama, nimesimama karibu
na kisima hiki cha maji, nao binti za watu wa mji huu wanakuja kuteka maji. 14 Basi
na iwe hivi, nitakapomwambia binti mmojawapo, ‘Tafadhali tua mtungi wako nipate
kunywa maji,’ naye akisema, ‘Kunywa, nitawanywesha na ngamia wako pia.’ Basi
na awe ndiye uliyemchagua kwa ajili ya mtumishi wako Isaki. Kwa hili nitajua
umemhurumia bwana wangu.”
15 Ikawa kabla hajamaliza kuomba, Rebeka akatokea akiwa na mtungi begani
mwake. Alikuwa binti wa Bethueli. Bethueli alikuwa mwana wa Milka aliyekuwa
mke wa Nahori ndugu wa Abrahamu. 16 Huyu msichana alikuwa mzuri sana wa
sura, bikira, ambaye hakuna mtu aliyekuwa amekutana naye kimwili. Aliteremka
kisimani, akajaza mtungi wake akapanda juu.
17 Ndipo yule mtumishi akaharakisha kukutana naye akamwambia, “Tafadhali nipe
maji kidogo katika mtungi wako.”

* **24:10** Yaani Mesopotamia ya Kaskazini-Magharibi.

18 Yule msichana akasema, “Kunywa, bwana wangu.” Akashusha kwa haraka
mtungi mkononi mwake na akampa, akanywa.
19 Baada ya kumpa yule mtumishi yale maji, akamwambia, “Nitateka maji kwa ajili
ya ngamia zako pia mpaka wote watosheke.” 20 Akafanya haraka kumimina maji
kwenye birika ya kunyweshea wanyama, akakimbia kisimani kuteka maji mengine
na akateka ya kuwatosha ngamia wake wote. 21 Pasipo kusema neno, yule mtumishi
akamtazama kwa makini aone kama Bwana ameifanikisha safari yake, au la.
22 Ikawa ngamia walipokwisha kunywa wote, yule mtumishi akampa huyo
msichana pete ya puani ya dhahabu yenye uzito wa beka moja† na bangili mbili
za dhahabu zenye uzito wa shekeli kumi.‡ 23 Kisha akamuuliza, “Wewe ni binti wa
nani? Tafadhali uniambie, je, kuna nafasi katika nyumba ya baba yako tutakapoweza
kulala?”
24 Yule msichana akamjibu, “Mimi ni binti wa Bethueli, mwana wa Milka
aliyemzalia Nahori.” 25 Akaendelea kusema, “Kwetu kuna majani mengi na malisho,
tena kuna nafasi kwa ajili yenu kulala.”
26 Yule mtumishi akasujudu na kumwabudu Bwana, 27 akisema, “Atukuzwe Bwana,
Mungu wa bwana wangu Abrahamu, ambaye hakuondoa wema na uaminifu wake
kwa bwana wangu. Mimi nami, Bwana ameniongoza safarini akanifikisha nyumbani
kwa jamaa za bwana wangu.”
28 Yule msichana akakimbia akawaeleza watu wa nyumbani mwa mama yake
kuhusu mambo haya. 29 Rebeka alikuwa na kaka aliyeitwa Labani, huyo akaharak-
isha kukutana na yule mtumishi kule kisimani. 30 Mara alipoiona ile pete puani,
na bangili mikononi mwa dada yake na kusikia yale maneno Rebeka aliyoambiwa
na huyo mtumishi, alimwendea huyo mtumishi, akamkuta amesimama karibu na
ngamia wake pale karibu na kisima. 31 Akamwambia, “Karibu nyumbani wewe
uliyebarikiwa na Bwana, kwa nini unasimama huko nje? Mimi nimekuandalia
nyumba na mahali kwa ajili ya ngamia.”
32 Hivyo yule mtumishi akaenda nyumbani, mizigo ikaondolewa juu ya ngamia.
Majani na malisho yakaletwa kwa ajili ya ngamia na maji kwa ajili yake na watu wake
ili kunawa miguu. 33 Ndipo chakula kikaandaliwa kwa ajili yake, lakini akasema,
“Sitakula mpaka niwe nimewaambia yale niliyo nayo ya kusema.”
Labani akasema, “Basi tuambie.”
34 Hivyo akasema, “Mimi ni mtumishi wa Abrahamu. 35 Bwana amembariki sana
bwana wangu, amekuwa tajiri. Amempa kondoo na ng’ombe, fedha na dhahabu,
watumishi wa kiume na wa kike, ngamia na punda. 36 Sara mkewe bwana wangu
amemzalia mwana katika uzee wake, naye amempa kila kitu alichokuwa nacho.
37 Naye bwana wangu ameniapisha na akasema, ‘Kamwe usimtwalie mwanangu mke
katika binti za Wakanaani, ambao ninaishi katika nchi yao, 38 ila uende mpaka kwa
jamaa ya baba yangu na ukoo wangu mwenyewe, ukamtwalie mwanangu mke huko.’
39 “Kisha nikamuuliza bwana wangu, ‘Je, kama huyo mwanamke hatakubali kurudi
nami?’
40 “Akanijibu, ‘Bwana ambaye nimetembea mbele zake, atatuma malaika wake
pamoja nawe, na kuifanikisha safari yako, ili uweze kupata mke kwa ajili ya
mwanangu katika ukoo wangu na kutoka jamaa ya baba yangu. 41 Kisha,
utakapokwenda kwenye ukoo wangu, utakuwa umefunguliwa kutoka kiapo changu
hata kama wakikataa kukupa huyo binti, utakuwa umefunguliwa kutoka kiapo
changu.’
42 “Nilipokuja kisimani leo nilisema, ‘Ee Bwana, Mungu wa bwana wangu Abra-
hamu, ikikupendeza, naomba uifanikishe safari niliyoijia. 43 Tazama, ninasimama

† **24:22** Beka moja ya dhahabu ni sawa na gramu 5.5. ‡ **24:22** Shekeli 10 za dhahabu ni sawa na gramu 110.

kando ya kisima hiki, kama mwanamwali akija kuteka maji nami nikimwambia,
tafadhali niruhusu ninywe maji kidogo kutoka kwenye mtungi wako, 44 naye kama
akiniambia, "Kunywa, nami nitateka maji kwa ajili ya ngamia wako pia," basi huyo
awe ndiye mke ambaye BWANA amemchagulia mwana wa bwana wangu.'

45 "Kabla sijamaliza kuomba moyoni mwangu, Rebeka akatokea, amebeba mtungi
begani mwake. Akashuka kisimani akateka maji, nami nikamwambia, 'Tafadhali
nipe maji ninywe.'

46 "Akafanya haraka kushusha mtungi wake begani na kusema, 'Kunywa na
nitawanywesha ngamia wako pia,' basi nikanywa, akawanywesha na ngamia pia.

47 "Nikamuuliza, 'Wewe ni binti wa nani?'

"Akasema, 'Mimi ni binti wa Bethueli, mwana wa Nahori, Milka aliyemzalia.'

"Ndipo nilipotia pete puani mwake na bangili mikononi mwake, 48 nikasujudu na
nikamwabudu BWANA. Nikamtukuza BWANA, Mungu wa bwana wangu Abrahamu,
aliyeniongoza katika njia sahihi ili nimtwalie mwana na bwana wangu mke katika
jamaa zake. 49 Ikiwa mtaonyesha wema na uaminifu kwa bwana wangu, mniambie,
la sivyo, mniambie, ili niweze kujua njia ya kugeukia."

50 Labani na Bethueli wakajibu, "Jambo hili limetoka kwa BWANA, hatuwezi
kukuambia jambo lolote baya au jema. 51 Rebeka yuko hapa, mchukue na uende,
awe mke wa mwana wa bwana wako, sawasawa na BWANA alivyoongoza."

52 Ikawa huyo mtumishi wa Abrahamu aliposikia waliyosema, alisujudu mpaka
nchi mbele za BWANA. 53 Ndipo huyo mtumishi akatoa vitu vilivyotengenezwa kwa
dhahabu na kwa fedha pamoja na mavazi, akampa Rebeka, pia akawapa zawadi za
thamani kubwa nduguye na mamaye. 54 Kisha yeye na wale watu waliokuwa pamoja
naye wakala, wakanywa na kulala palepale.

Walipoamka asubuhi, yule mtumishi, akasema, "Nipeni ruhusa nirudi kwa bwana
wangu."

55 Lakini ndugu yake Rebeka pamoja na mama yake wakajibu, "Acha binti akae
kwetu siku kumi au zaidi, ndipo mwondoke."

56 Lakini yule mtumishi akawaambia, "Msinicheleweshe, kwa kuwa BWANA
amefanikisha safari yangu, nipeni ruhusa nirudi kwa bwana wangu."

57 Ndipo wakasema, "Acha tumwite huyo binti tumuulize, tusikie atakavyosema."
58 Kwa hiyo wakamwita Rebeka na kumuuliza, "Je, utakwenda na mtu huyu?"

Akasema, "Nitakwenda."

59 Hivyo wakamwaga ndugu yao Rebeka aondoke, pamoja na mjakazi wake,
mtumishi wa Abrahamu na watu wake. 60 Wakambariki Rebeka, wakamwambia,

"Ndugu yetu, uwe wewe kumi elfu,
mara elfu nyingi,
nao wazao wako wamiliki
malango ya adui zao."

61 Rebeka na vijakazi wake wakajiandaa, wakapanda ngamia zao wakafuatana na
yule mtu. Hivyo yule mtumishi akamchukua Rebeka akaondoka.

62 Basi Isaki alikuwa ametoka Beer-Lahai-Roi, kwa kuwa alikuwa anaishi nchi ya
Negebu. 63 Isaki akatoka kwenda shambani kutafakari wakati wa jioni, alipoinua
macho yake, akaona ngamia wanakuja. 64 Rebeka pia akainua macho akamwona
Isaki. Akashuka kutoka kwenye ngamia wake 65 na akamuuliza yule mtumishi, "Ni
nani mtu yule aliye kule shambani anayekuja kutulaki?"

Yule mtumishi akajibu, "Huyu ndiye bwana wangu." Hivyo Rebeka akachukua
shela yake akajifunika.

66 Kisha yule mtumishi akamweleza Isaki mambo yote aliyoyatenda. 67 Ndipo Isaki
akamwingiza Rebeka katika hema la Sara mama yake, Isaki akamchukua Rebeka,
hivyo akawa mke wake. Isaki akampenda, akafarijika baada ya kifo cha mama yake.

25

Kifo Cha Abrahamu

1 Abrahamu alioa mke mwingine, ambaye jina lake aliitwa Ketura. 2 Huyu alimzalia
Zimrani, Yokshani, Medani, Midiani, Ishbaki na Shua. 3 Yokshani alikuwa baba wa
Sheba na Dedani, wazao wa Dedani walikuwa Waashuri, Waletushi na Waleumi.
4 Wana wa Midiani walikuwa Efa, Eferi, Hanoki, Abida na Eldaa. Hawa wote
walikuwa uzao wa Ketura.

5 Abrahamu akamwachia Isaki kila kitu alichokuwa nacho. 6 Lakini Abrahamu
alipokuwa bado hai, akawapa watoto wa masuria wake zawadi, kisha akawaondoa
waende kuishi pande za mashariki mbali na mwanawe Isaki.

7 Kwa jumla, Abrahamu aliishi miaka 175. 8 Ndipo Abrahamu akapumua pumzi
ya mwisho na akafa akiwa mwenye umri mzuri, mzee aliyeshiba siku, naye
akakusanywa pamoja na watu wake. 9 Watoto wake Isaki na Ishmaeli wakamzika
katika pango la Makpela karibu na Mamre, katika shamba lililokuwa la Efroni mwana
wa Sohari Mhiti, 10 Shamba ambalo Abrahamu alilinunua kwa Wahiti. Hapo ndipo
Abrahamu alipozikwa pamoja na mkewe Sara. 11 Baada ya kifo cha Abrahamu,
Mungu akambariki mwanawe Isaki, ambaye baadaye aliishi karibu na Beer-Lahai-
Roi.

Wana Wa Ishmaeli

12 Hivi ndivyo vizazi vya Ishmaeli mtoto wa Abrahamu, ambaye mjakazi wake Sara,
Hagari Mmisri, alimzalia Abrahamu.

13 Haya ndiyo majina ya wana wa Ishmaeli, yaliyoorodheshwa kulingana na jinsi
walivyozaliwa: Mzaliwa wa kwanza wa Ishmaeli ni Nebayothi, akafuatia Kedari,
Adbeeli, Mibsamu, 14 Mishma, Duma, Masa, 15 Hadadi, Tema, Yeturi, Nafishi na
Kedema. 16 Hawa walikuwa wana wa Ishmaeli na haya ni majina ya viongozi wa
makabila kumi na mawili kulingana na makao yao na kambi zao. 17 Kwa jumla
Ishmaeli aliishi miaka 137. Akapumua pumzi ya mwisho, akafa, naye akakusanywa
pamoja na watu wake. 18 Wazao wa Ishmaeli waliishi kuanzia nchi ya Havila hadi
Shuri, karibu na mpaka wa Misri, unapoelekea Ashuru. Hao waliishi kwa uhasama
na ndugu zao wote.

Yakobo Na Esau

19 Hivi ndivyo vizazi vya Isaki mwana wa Abrahamu.

Abrahamu akamzaa Isaki, 20 Isaki alikuwa na umri wa miaka arobaini alipomwoa
Rebeka binti Bethueli Mwaramu kutoka Padan-Aramu, nduguye Labani Mwaramu.

21 Isaki akamwomba Bwana kwa ajili ya mke wake, kwa sababu alikuwa tasa.
Bwana akajibu maombi yake na Rebeka mkewe akapata mimba. 22 Watoto
wakashindana tumboni mwake, akasema, “Kwa nini haya yanatokea kwangu?” Kwa
hiyo akaenda kumuuliza Bwana.

23 Bwana akamjibu,

“Mataifa mawili yamo tumboni mwako,
na mataifa hayo mawili
kutoka ndani yako watatenganishwa.
Mmoja atakuwa na nguvu zaidi kuliko mwingine,
na yule mkubwa atamtumikia yule mdogo.”

24 Wakati wake wa kujifungua ulipotimia, walikuwepo mapacha wa kiume tumboni
mwake. 25 Wa kwanza kuzaliwa alikuwa mwekundu, mwili wake wote ulikuwa kama
mtu aliyevaa vazi lenye nywele; wakamwita jina lake Esau.* 26 Baadaye, ndugu yake
akatoka, mkono wake ukiwa umemshika Esau kisigino; akaitwa jina lake Yakobo.†
Isaki alikuwa mwenye miaka sitini Rebeka alipowazaa.
27 Watoto wakakua, naye Esau akakuwa mwindaji hodari, mtu wa mbugani, wakati
Yakobo alikuwa mtu mtulivu, mwenye kukaa nyumbani. 28 Isaki, ambaye alikuwa
anapendelea zaidi nyama za porini, alimpenda Esau, bali Rebeka alimpenda Yakobo.
29 Siku moja Yakobo alipika mchuzi wa dengu, Esau akarudi kutoka porini akiwa
na njaa kali. 30 Esau akamwambia Yakobo, "Haraka, nipe huo mchuzi mwekundu!
Nina njaa kali sana!" (Hii ndiyo sababu pia aliitwa Edomu.)‡
31 Yakobo akamjibu, "Niuzie kwanza haki yako ya mzaliwa wa kwanza."
32 Esau akasema, "Tazama, mimi niko karibu ya kufa, itanifaa nini haki ya mzaliwa
wa kwanza?"
33 Yakobo akamwambia, "Niapie kwanza." Hivyo Esau akamwapia, akamuuzia
Yakobo haki yake ya kuzaliwa.
34 Ndipo Yakobo akampa Esau mkate na ule mchuzi wa dengu. Akala na kunywa,
kisha akainuka akaenda zake.
Kwa hiyo Esau alidharau haki yake ya mzaliwa wa kwanza.

26

Isaki Na Abimeleki

1 Basi njaa kubwa ikawa katika nchi hiyo, kuliko ile njaa iliyotangulia iliyotokea
wakati wa Abrahamu. Isaki akamwendea Abimeleki mfalme wa Wafilisti huko
Gerari. 2 Bwana akamtokea Isaki, akamwambia, "Usiende Misri, bali ukae katika
nchi nitakayokuambia. 3 Kaa katika nchi hii kwa kitambo, mimi nitakuwa pamoja na
wewe na nitakubariki. Kwa maana nitakupa wewe na uzao wako nchi hizi zote na
nitatimiza kiapo nilichomwapia Abrahamu baba yako. 4 Nitafanya wazao wako kuwa
wengi kama nyota za angani, nami nitawapa nchi hizi zote na kutokana na uzao wako
mataifa yote yatabarikiwa, 5 kwa sababu Abrahamu alinitii mimi akatunza kanuni
zangu na maagizo yangu, amri zangu pamoja na sheria zangu." 6 Hivyo Isaki akaishi
huko Gerari.
7 Watu wa mahali pale walipomuuliza habari za mke wake, akasema, "Huyu ni
dada yangu," kwa sababu aliogopa kusema, "Huyu ni mke wangu." Alifikiri, "Watu
wa mahali pale wataweza kumuua kwa sababu ya Rebeka, kwa kuwa alikuwa mzuri
wa sura."
8 Wakati Isaki alipokuwa amekaa huko siku nyingi, Abimeleki mfalme wa Wafilisti
akachungulia dirishani, akaona jinsi Isaki alivyomkumbatia Rebeka mke wake.
9 Abimeleki akamwita Isaki akamwambia, "Hakika huyu ni mke wako! Mbona
uliniambia, 'Huyu ni dada yangu?' "
Isaki akamjibu, "Kwa sababu nilifikiri ningeweza kuuawa kwa sababu yake."
10 Ndipo Abimeleki akamjibu, "Ni nini hiki ulichotufanyia? Ingewezekana mtu
yeyote akawa amekutana kimwili na mke wako, nawe ungeleta hatia juu yetu."
11 Hivyo Abimeleki akatoa amri kwa watu wote, akisema, "Yeyote atakayem-
nyanyasa mtu huyu au mkewe hakika atauawa."
12 Isaki akapanda mazao katika nchi hiyo, kwa mwaka huo huo, akavuna mara
mia, kwa sababu Bwana alimbariki. 13 Isaki akawa tajiri, mali zake zikaendelea
kuongezeka mpaka akawa tajiri sana. 14 Akawa na mifugo ya kondoo na ng'ombe,

* **25:25** Esau maana yake Mwenye nywele nyingi. † **25:26** Yakobo maana yake Ashikaye kisigino, au Atwaaye mahali pa mwingine, au Mdanganyaji, au Mwenye hila, au Mlaghai, au Mjanja. ‡ **25:30** Edomu maana yake Mwekundu.

na watumishi wengi sana, kiasi kwamba Wafilisti wakamwonea wivu. 15 Kwa hiyo
visima vyote vilivyochimbwa na watumishi wakati wa Abrahamu baba yake, Wafilisti
wakavifukia, wakavijaza udongo.

16 Ndipo Abimeleki akamwambia Isaki, “Ondoka kwetu, kwa maana umetuzidi
nguvu sana.”

17 Basi Isaki akatoka huko akajenga kambi katika Bonde la Gerari, akaishi huko.
18 Ndipo Isaki akavichimbua tena vile visima vya maji ambavyo vilichimbwa siku
zile za Abrahamu baba yake, ambavyo Wafilisti walivifukia baada ya kufa Abrahamu,
akavipa majina yale yale ambayo baba yake alikuwa amevipa.

19 Watumishi wa Isaki wakachimba katika lile bonde wakagundua huko kisima
chenye maji safi. 20 Lakini wachungaji wa Gerari wakagombana na wachungaji
wa Isaki wakisema, “Maji haya ni yetu!” Ndipo akakiita kile kisima Eseki,* kwa
sababu waligombana naye. 21 Kisha wakachimba kisima kingine, lakini hata hicho
pia wakakigombania, akakiita Sitna.† 22 Akaondoka huko, akachimba kisima kingine,
wala hakuna yeyote aliyekigombania. Akakiita Rehobothi,‡ akisema, “Sasa Bwana
ametufanyia nafasi, nasi tutastawi katika nchi.”

23 Kutoka pale akaenda Beer-Sheba. 24 Usiku ule Bwana akamtokea, akamwambia,
“Mimi ndimi Mungu wa Abrahamu baba yako. Usiogope, kwa maana mimi niko
pamoja nawe, nitakubariki na kuongeza idadi ya wazao wako kwa ajili ya Abrahamu
mtumishi wangu.”

25 Isaki akajenga madhabahu huko, akaliitia jina la Bwana. Akapiga hema lake
huko, nao watumishi wake wakachimba kisima.

26 Wakati huo, Abimeleki alikuwa amemjia kutoka Gerari, akifuatana na Ahuzathi
mshauri wake, pamoja na Fikoli jemadari wa majeshi yake. 27 Isaki akawauliza,
“Mbona mmekuja kwangu na ninyi mlinichukia na kunifukuza?”

28 Wakamjibu, “Tuliona wazi kuwa Bwana alikuwa pamoja nawe, kwa hiyo
tukasema, ‘Inabidi kuwe na kiapo cha mapatano kati yetu, kati yetu na wewe.
Na tufanye mkataba pamoja nawe 29 kwamba hutatudhuru, kama jinsi nasi
hatukuwanyanyasa bali tuliwatendea mema wakati wote na kuwaondoa kwetu kwa
amani. Tena sasa umebarikiwa na Bwana.’ ”

30 Basi Isaki akawaandalia karamu, nao wakala na kunywa. 31 Kesho yake asubuhi
na mapema, wakaapizana wao kwa wao. Kisha Isaki akawaruhusu waende zao,
wakamwacha Isaki kwa amani.

32 Siku hiyo watumishi wa Isaki wakaja wakampa habari kuhusu kisima wali-
chokuwa wamekichimba, wakamwambia, “Tumepata maji!” 33 Naye akakiita Shiba,§
mpaka leo mji huo unaitwa Beer-Sheba.*

34 Esau alipokuwa na umri wa miaka arobaini, akamwoa Yudithi binti Beeri Mhiti,
kisha akamwoa Basemathi binti Eloni Mhiti. 35 Hawa walikuwa chanzo cha huzuni
ya Isaki na Rebeka.

27

Yakobo Anaipata Baraka Ya Isaki

1 Isaki alipokuwa mzee na macho yake yalipokuwa yamekosa nguvu asiweze kuona
tena, akamwita Esau mwanawe mkubwa, akamwambia, “Mwanangu.”

Akajibu, “Mimi hapa.”

---

* **26:20** Eseki maana yake ni Ugomvi. † **26:21** Sitna maana yake Upinzani. ‡ **26:22** Rehobothi maana yake ni Mungu ametufanyia nafasi. § **26:33** Shiba kwa Kiebrania maana yake ni Saba. * **26:33** Beer-Sheba maana yake ni Kisima cha wale saba, yaani wale kondoo saba ambao Abrahamu aliwatoa kama ushahidi kati yake na Abimeleki.

[2] Isaki akasema, “Mimi sasa ni mzee na sijui siku ya kifo changu. [3] Sasa basi,
chukua silaha zako, podo na upinde, uende nyikani, ukawinde nyama pori kwa ajili
yangu. [4] Uniandalie aina ya chakula kitamu nikipendacho uniletee nile, ili niweze
kukubariki kabla sijafa.”

[5] Basi Rebeka alikuwa akisikiliza Isaki alipokuwa akizungumza na mwanawe
Esau. Esau alipoondoka kwenda nyikani kuwinda nyama pori na kuleta, [6] Rebeka
akamwambia Yakobo mwanawe, “Tazama, nimemsikia baba yako akimwambia
ndugu yako Esau, [7] ‘Niletee mawindo, kisha ukaniandalie chakula kitamu nile, ili
niweze kukubariki mbele za Bwana kabla sijafa.’ [8] Sasa, mwanangu, nisikilize kwa
makini na ufanye yale ninayokuambia: [9] Nenda sasa katika kundi ukaniletee wana-
mbuzi wawili wazuri, ili niandalie chakula kitamu kwa ajili ya baba yako, kama vile
anavyopenda. [10] Kisha umpelekee baba yako ale, ili apate kukubariki kabla hajafa.”

[11] Yakobo akamwambia Rebeka mama yake, “Lakini ndugu yangu Esau ana nywele
mwilini, mimi nina ngozi nyororo. [12] Itakuwaje kama baba yangu akinigusa?
Itaonekana kwake kama niliyemfanyia ujanja na kuleta laana juu yangu badala ya
baraka.”

[13] Mama yake akamwambia, “Mwanangu, laana na iwe juu yangu. Fanya tu
ninalokuambia, nenda ukaniletee hao wana-mbuzi.”

[14] Kwa hiyo alikwenda akawaleta, akampa mama yake, akaandaa chakula kitamu,
kama vile alivyopenda baba yake. [15] Kisha Rebeka akachukua nguo nzuri za Esau
mwanawe wa kwanza, alizokuwa nazo nyumbani, akamvika Yakobo mwanawe
mdogo. [16] Pia akamfunika mikononi na sehemu laini ya shingo kwa ngozi za mbuzi.
[17] Hatimaye akampa Yakobo hicho chakula kitamu pamoja na mkate aliouoka.

[18] Akamwendea baba yake akasema, “Baba yangu.”

Akajibu, “Naam, mwanangu, wewe ni nani?”

[19] Yakobo akamwambia baba yake, “Mimi ni Esau mzaliwa wako wa kwanza.
Nimefanya kama ulivyoniambia. Tafadhali uketi, ule sehemu ya mawindo yangu
ili uweze kunibariki.”

[20] Isaki akamuuliza mwanawe. “Umepataje haraka namna hii, mwanangu?”

Akajibu, “Bwana Mungu wako amenifanikisha.”

[21] Kisha Isaki akamwambia Yakobo, “Mwanangu tafadhali sogea karibu nami ili
nikupapase, nione kama hakika ndiwe Esau mwanangu, au la.”

[22] Yakobo akasogea karibu na baba yake Isaki, ambaye alimpapasa na kusema,
“Sauti ni ya Yakobo, bali mikono ni ya Esau.” [23] Hakumtambua, kwa sababu
mikono yake ilikuwa na nywele kama ya ndugu yake Esau, kwa hiyo akambariki.
[24] Akamuuliza, “Hivi kweli wewe ni mwanangu Esau?”

Akajibu, “Mimi ndiye.”

[25] Kisha akasema, “Mwanangu, niletee sehemu ya mawindo yako nile, ili nipate
kukubariki.”

Yakobo akamletea naye akala, akamletea na divai akanywa. [26] Kisha Isaki baba
yake akamwambia, “Njoo hapa, mwanangu, unibusu.”

[27] Kwa hiyo akamwendea akambusu. Isaki aliposikia harufu ya nguo zake,
akambariki, akasema,

“Aha, harufu ya mwanangu
ni kama harufu ya shamba
ambalo Bwana amelibariki.
[28] Mungu na akupe umande kutoka mbinguni
na utajiri wa duniani:
wingi wa nafaka na divai mpya.
[29] Mataifa na yakutumikie
na mataifa yakusujudie.

Uwe bwana juu ya ndugu zako,
na wana wa mama yako wakusujudie.
Walaaniwe wale wakulaanio,
nao wale wakubarikio wabarikiwe."

30 Baada ya Isaki kumaliza kumbariki na baada tu ya Yakobo kuondoka kwa baba
yake, ndugu yake Esau akaingia kutoka mawindoni. 31 Naye pia akaandaa chakula
kitamu akamletea baba yake. Kisha akamwambia, "Baba yangu, keti ule sehemu ya
mawindo yangu, ili upate kunibariki."

32 Isaki baba yake akamuuliza, "Wewe ni nani?"

Akajibu, "Mimi ni mwanao, mzaliwa wako wa kwanza, Esau."

33 Isaki akatetemeka kwa nguvu sana, akasema, "Alikuwa nani basi, ambaye aliwinda mawindo akanileteа? Nilikula kabla tu hujaja na nikambariki, naye hakika atabarikiwa!"

34 Esau aliposikia maneno haya ya baba yake, akalia sauti kubwa na ya uchungu, na kumwambia baba yake, "Nibariki mimi, mimi pia, baba yangu!"

35 Lakini akasema, "Ndugu yako amekuja kwa udanganyifu na akachukua baraka yako."

36 Esau akasema, "Si ndiyo sababu anaitwa Yakobo? Amenidanganya mara hizi mbili: Alichukua haki yangu ya kuzaliwa na sasa amechukua baraka yangu!" Kisha akauliza, "Hukubakiza hata baraka moja kwa ajili yangu?"

37 Isaki akamjibu Esau, "Nimemfanya yeye kuwa bwana juu yako, pia nimewafanya ndugu zako wote kuwa watumishi wake, nimemtegemeza kwa nafaka na divai mpya. Sasa nitaweza kukufanyia nini, mwanangu?"

38 Esau akamwambia baba yake, "Je, baba yangu una baraka moja tu? Unibariki mimi pia, baba yangu!" Kisha Esau akalia kwa sauti kubwa.

39 Baba yake Isaki akamjibu, akamwambia,

"Makao yako yatakuwa
mbali na utajiri wa dunia,
mbali na umande wa mbinguni juu.
40 Utaishi kwa upanga,
nawe utamtumikia ndugu yako,
lakini wakati utakapokuwa umejikomboa,
utatupa nira yake
kutoka shingoni mwako."

Yakobo Anakimbilia Kwa Labani

41 Esau akawa na kinyongo dhidi ya Yakobo kwa ajili ya baraka ambazo baba yake alikuwa amembariki. Akasema moyoni mwake, "Siku za kuomboleza kwa ajili ya baba yangu zimekaribia, ndipo nitamuua ndugu yangu Yakobo."

42 Rebeka alipokwisha kuambiwa yale aliyoyasema Esau mwanawe mkubwa,
alimwita Yakobo mwanawe mdogo, akamwambia, "Ndugu yako Esau anajifariji kwa
wazo la kukuua. 43 Sasa basi, mwanangu, fanya nisemalo: Kimbilia haraka kwa
Labani ndugu yangu kule Harani. 44 Ukae naye kwa muda mpaka ghadhabu ya ndugu
yako itulie. 45 Wakati ndugu yako atakapokuwa hana hasira nawe tena na amesahau
uliyomtendea, nitakupelekea ujumbe urudi. Kwa nini niwapoteze wote wawili kwa
siku moja?"

46 Kisha Rebeka akamwambia Isaki, "Nimechukia kuishi kwa sababu ya hawa wanawake wa Kihiti. Ikiwa Yakobo ataoa mke miongoni mwa wanawake wa nchi hii, wanawake wa Kihiti kama hawa, sitakuwa na faida kuendelea kuishi."

28

1 Basi Isaki akamwita Yakobo, akambariki na akamwamuru, akisema, “Usioe
mwanamke wa Kikanaani. 2 Nenda mara moja mpaka Padan-Aramu, kwenye
nyumba ya Bethueli baba wa mama yako. Uchukue mke kati ya binti za Labani
ambaye ni ndugu wa mama yako. 3 Mungu Mwenyezi* na akubariki uwe na uzao
uongezeke idadi yako upate kuwa jamii kubwa ya watu. 4 Na akupe wewe na
uzao wako baraka aliyopewa Abrahamu, upate kumiliki nchi unayoishi sasa kama
mgeni, nchi ambayo Mungu alimpa Abrahamu.” 5 Kisha Isaki akamuaga Yakobo,
naye akaenda Padan-Aramu, kwa Labani mwana wa Bethueli Mwaramu, ndugu wa
Rebeka, aliyekuwa mama wa Yakobo na Esau.
6 Sasa Esau akajua kuwa Isaki amembariki Yakobo na kumtuma kwenda Padan-
Aramu ili achukue mke huko na kwamba alipombariki alimwamuru akisema, “Usioe
mke katika binti za Wakanaani,” 7 tena kwamba Yakobo amewatii baba yake na
mama yake naye amekwenda Padan-Aramu. 8 Esau akatambua jinsi ambavyo baba
yake Isaki anavyowachukia binti za Wakanaani. 9 Ndipo Esau akaenda kwa Ishmaeli,
akamwoa Mahalati, ndugu wa Nebayothi na binti wa Ishmaeli mwana wa Abrahamu,
kuongezea wale wake wengine aliokuwa nao.

Ndoto Ya Yakobo Huko Betheli

10 Yakobo akatoka Beer-Sheba kwenda Harani. 11 Alipofika mahali fulani, akalala
hapo kwa sababu jua lilikuwa limetua. Akachukua jiwe moja la mahali pale,
akaliweka chini ya kichwa chake akajinyoosha akalala usingizi. 12 Akaota ndoto
ambayo aliona ngazi imesimamishwa juu ya ardhi, ncha yake ikiwa imefika mbinguni
na malaika wa Mungu wakawa wakipanda na kushuka juu yake. 13 Juu yake
alisimama Bwana, akasema, “Mimi ni Bwana, Mungu wa baba yako Abrahamu na
Mungu wa Isaki. Nchi ambayo umelala juu yake, nitakupa wewe na uzao wako.
14 Uzao wako utakuwa kama mavumbi ya nchi, nawe utaenea upande wa magharibi
na mashariki, kaskazini na kusini. Kupitia wewe na uzao wako mataifa yote ya
duniani yatabarikiwa. 15 Niko pamoja nawe nami nitakulinda kila uendako na
nitakurudisha katika nchi hii. Sitakuacha mpaka nitakapofanya hayo niliyokuahidi.”
16 Yakobo alipoamka kutoka usingizini, akawaza, “Hakika Bwana yuko mahali
hapa, wala mimi sikujua.” 17 Kwa hiyo akaogopa, akasema, “Mahali hapa panatisha
kama nini! Bila shaka hapa ndipo nyumba ya Mungu ilipo, hili ni lango la mbinguni.”
18 Asubuhi yake na mapema, Yakobo akalichukua lile jiwe aliloliweka chini ya
kichwa chake, akalisimamisha kama nguzo na kumimina mafuta juu yake. 19 Mahali
pale akapaita Betheli,† ingawa mji ule hapo kwanza uliitwa Luzu.
20 Kisha Yakobo akaweka nadhiri, akisema, “Kama Mungu akiwa pamoja nami na
kunilinda katika safari niendayo, akinipa chakula nile na nguo nivae 21 na nirudi
salama nyumbani kwa baba yangu, hapo ndipo Bwana atakuwa Mungu wangu,
22 nalo jiwe hili nililolisimamisha kama nguzo litakuwa nyumba ya Mungu na katika
yote utakayonipa nitakutolea wewe sehemu ya kumi.”

29

Yakobo Awasili Padan-Aramu

1 Kisha Yakobo akaendelea na safari yake na akafika kwenye nchi za mataifa
ya mashariki. 2 Huko akaona kisima katika shamba, pamoja na makundi matatu
ya kondoo yamelala karibu na kisima hicho kwa sababu walikuwa wanakunywa
maji kutoka kwenye kisimani hicho. Jiwe lililokuwa mdomoni mwa kisima

* **28:3** Mungu Mwenyezi hapa ni jina la Kiebrania, El-Shaddai (yaani Mungu Mwenye utoshelevu wote). † **28:19** Betheli maana yake Nyumba ya Mungu.

lilikuwa kubwa. 3 Wakati kondoo wanapokuwa wamekusanyika hapo, wachungaji
huvingirisha jiwe hilo kutoka kwenye mdomo wa kisima na kunywesha kondoo.
Kisha hulirudisha jiwe mahali pake juu ya mdomo wa kisima.

4 Yakobo aliwauliza wachungaji, “Ndugu zangu, ninyi mmetoka wapi?”

Wakamjibu, “Tumetoka Harani.”

5 Aliwaambia, “Je, mnamjua Labani, mjukuu wa Nahori?”

Wakamjibu, “Ndiyo, tunamfahamu.”

6 Kisha Yakobo akawauliza, “Je, yeye ni mzima?”

Wakasema, “Ndiyo, ni mzima, na hapa yuaja Raheli binti yake akiwa na kondoo.”

7 Akasema, “Tazama, jua bado liko juu, si wakati wa kukusanya mifugo. Nywesheni
kondoo na mwarudishe malishoni.”

8 Walijibu, “Haiwezekani, mpaka kondoo wote wakusanyike na jiwe liwe limevin-
girishwa kutoka mdomo wa kisima. Ndipo tutanywesha kondoo.”

9 Alipokuwa akizungumza nao, Raheli akaja pamoja na kondoo wa baba yake,
kwa maana alikuwa mchunga kondoo. 10 Yakobo alipomwona Raheli binti Labani,
ndugu wa mama yake, pamoja na kondoo wa Labani, alikwenda na kulivingirisha
jiwe kutoka mdomoni mwa kisima na kuwanywesha kondoo wa mjomba wake.
11 Kisha Yakobo akambusu Raheli na akaanza kulia kwa sauti. 12 Yakobo alikuwa
amemwambia Raheli kuwa yeye alikuwa jamaa ya baba yake, na kwamba ni mwana
wa Rebeka. Basi Raheli alikimbia na kumweleza baba yake.

13 Mara Labani aliposikia habari kuhusu Yakobo, mwana wa ndugu yake, aliharak-
isha kwenda kumlaki. Akamkumbatia na kumbusu, halafu akamleta nyumbani
kwake, kisha Yakobo akamwambia mambo yote. 14 Ndipo Labani akamwambia,
“Wewe ni nyama yangu na damu yangu mwenyewe.”

Yakobo Awaoa Lea Na Raheli

Baada ya Yakobo kukaa kwa Labani mwezi mzima, 15 Labani akamwambia, “Kwa
vile wewe ni jamaa yangu, ndiyo sababu unifanyie kazi bila ujira? Niambie ujira
wako utakuwa nini.”

16 Labani alikuwa na binti wawili, binti mkubwa aliitwa Lea na binti mdogo
aliitwa Raheli. 17 Lea alikuwa na macho dhaifu, lakini Raheli alikuwa na umbo la
kupendeza na mzuri wa sura. 18 Yakobo akampenda Raheli, akamwambia Labani,
“Nitakutumikia kwa miaka saba kwa ajili ya kumpata Raheli binti yako mdogo.”

19 Labani akasema, “Ni bora zaidi nikupe Raheli kuliko kumpa mtu mwingine
yeyote. Kaa pamoja na mimi hapa.” 20 Kwa hiyo Yakobo akatumika miaka saba ili
kumpata Raheli, lakini ilionekana kwake kama siku chache tu kwa sababu ya upendo
wake kwa Raheli.

21 Ndipo Yakobo akamwambia Labani, “Nipe mke wangu. Muda wangu umekami-
lika, nami nataka nikutane naye kimwili.”

22 Basi Labani akaalika watu wote wa mahali pale na akafanya karamu.

23 Lakini ilipofika jioni, akamchukua Lea binti yake akampa Yakobo, naye Yakobo
akakutana naye kimwili. 24 Naye Labani akamtoa Zilpa, mtumishi wake wa kike,
kuwa mtumishi wa Lea, binti yake.

25 Kesho yake asubuhi, Yakobo akagundua kuwa amepewa Lea! Basi Yakobo
akamwambia Labani, “Ni jambo gani hili ulilonitendea? Nilikutumikia kwa ajili ya
Raheli, sivyo? Kwa nini umenidanganya?”

26 Labani akajibu, “Si desturi yetu kumwoza binti mdogo kabla ya kumwoza binti
mkubwa. 27 Maliza juma la arusi ya binti huyu, kisha pia nitakupa huyu binti mdogo,
kwa kutumika miaka mingine saba.”

28 Naye Yakobo akafanya hivyo. Akamaliza juma na Lea, kisha Labani akampa
Raheli binti yake kuwa mke wake. 29 Labani akamtoa Bilha mtumishi wake wa kike

kwa Raheli ili kuwa mtumishi wake. 30 Pia Yakobo akakutana na Raheli kimwili, naye
akampenda Raheli zaidi kuliko Lea. Yakobo akamtumikia Labani kwa miaka mingine
saba.

Wana Wa Yakobo

31 Bwana alipoona kwamba Lea hapendwi, akampa watoto, lakini Raheli alikuwa
tasa. 32 Lea akapata mimba akazaa mwana. Akamwita Reubeni,* kwa maana
alisema, "Ni kwa sababu Bwana ameona huzuni yangu. Hakika mume wangu sasa
atanipenda."
33 Akapata tena mimba, naye alipozaa mwana, akasema, "Kwa sababu Bwana
alisikia kwamba sipendwi, amenipa tena huyu mwana." Kwa hiyo akamwita
Simeoni.†
34 Akapata tena mimba, naye alipozaa mwana, akasema, "Sasa afadhali mume
wangu ataambatana na mimi, kwa sababu nimemzalia wana watatu." Kwa hiyo
akamwita Lawi.‡
35 Akapata tena mimba, naye alipozaa mwana, akasema, "Wakati huu nitamsifu
Bwana." Kwa hiyo akamwita Yuda.§ Kisha akaacha kuzaa watoto.

30

1 Raheli alipoona hamzalii Yakobo watoto, akamwonea ndugu yake wivu. Hivyo
akamwambia Yakobo, "Nipe watoto, la sivyo nitakufa!"
2 Yakobo akamkasirikia, akamwambia, "Je, mimi ni badala ya Mungu, ambaye
amekuzuia usizae watoto?"
3 Ndipo Raheli akamwambia, "Hapa yupo Bilha, mtumishi wangu wa kike. Kutana
naye kimwili ili aweze kunizalia watoto na kwa kupitia yeye mimi pia niweze kuwa
na uzao."
4 Hivyo Raheli akampa Yakobo Bilha awe mke wake. Yakobo akakutana naye
kimwili, 5 Bilha akapata mimba, naye akamzalia Yakobo mwana. 6 Ndipo Raheli
akasema, "Mungu amenipa haki yangu, amesikiliza maombi yangu na kunipa
mwana." Kwa sababu hiyo akamwita Dani.*
7 Bilha mtumishi wa kike wa Raheli akapata mimba tena, akamzalia Yakobo mwana
wa pili. 8 Ndipo Raheli akasema, "Nilikuwa na mashindano makubwa na ndugu
yangu, nami nimeshinda." Kwa hiyo akamwita Naftali.†
9 Lea alipoona kuwa amekoma kuzaa watoto, alimchukua mtumishi wake wa
kike Zilpa, naye akampa Yakobo awe mke wake. 10 Mtumishi wa Lea yaani Zilpa,
akamzalia Yakobo mwana. 11 Ndipo Lea akasema, "Hii ni bahati nzuri aje!" Kwa
hiyo akamwita Gadi.
12 Mtumishi wa kike wa Lea akamzalia Yakobo mwana wa pili. 13 Ndipo Lea
aliposema, "Jinsi gani nilivyo na furaha! Wanawake wataniita furaha." Kwa hiyo
akamwita Asheri.‡
14 Wakati wa kuvuna ngano, Reubeni akaenda shambani akakuta tunguja, ambazo
alizileta kwa Lea mama yake. Raheli akamwambia Lea, "Tafadhali nakuomba unipe
baadhi ya tunguja za mwanao."
15 Lakini Lea akamwambia, "Haikukutosha kumtwaa mume wangu? Je, utachukua
na tunguja za mwanangu pia?"
Raheli akasema, "Vema sana! Yakobo atakutana nawe kimwili leo usiku, kwa
malipo ya tunguja za mwanao."

---

* **29:32** Reubeni maana yake Ona mwana, yaani Yehova ameangalia taabu yangu. † **29:33** Simeoni maana yake Anasikia, yaani sasa ataungana nami kama Raheli. ‡ **29:34** Lawi maana yake Nimeunganishwa, yaani na mume wangu. § **29:35** Yuda maana yake Sifa, yaani Nitamsifu Yehova. * **30:6** Dani maana yake Anahukumu, yaani Mungu amenipa haki yangu. † **30:8** Naftali maana yake Nimeshindana nami nimeshinda. ‡ **30:13** Asheri maana yake Nimefurahi, yaani Mungu amenifurahisha.

16 Kwa hiyo Yakobo alipokuja kutoka shambani jioni ile, Lea akaenda kumlaki,
akamwambia, “Lazima ukutane nami kimwili. Nimekukodisha kwa tunguja za
mwanangu.” Kwa hiyo akakutana naye kimwili usiku ule.
17 Mungu akamsikiliza Lea, naye akapata mimba akamzalia Yakobo mwana wa
tano. 18 Ndipo Lea akasema, “Mungu amenizawadia kwa kumpa mume wangu
mtumishi wangu wa kike.” Kwa hiyo akamwita Isakari.§
19 Lea akapata mimba tena akamzalia Yakobo mwana wa sita. 20 Ndipo Lea
aliposema, “Mungu amenizawadia kwa zawadi ya thamani sana. Wakati huu mume
wangu ataniheshimu kwa sababu nimemzalia wana sita.” Kwa hiyo akamwita
Zabuloni.*
21 Baadaye akamzaa mtoto wa kike akamwita Dina.†
22 Ndipo Mungu akamkumbuka Raheli, akasikia maombi yake na akafungua tumbo
lake. 23 Akapata mimba na akamzaa mwana na kusema, “Mungu ameniondolea aibu
yangu.”
24 Akamwita Yosefu‡ na kusema, “Bwana na anipe mwana mwingine.”

Makundi Ya Yakobo Yaongezeka

25 Baada ya Raheli kumzaa Yosefu, Yakobo akamwambia Labani, “Nipe ruhusa
nirudi katika nchi yangu. 26 Nipe wake zangu na watoto, ambao nimetumika
kuwapata, nami niende zangu. Unajua ni kazi kiasi gani ambayo nimekufanyia.”
27 Lakini Labani akamwambia, “Ikiwa nimepata kibali machoni pako, tafadhali
ukae. Nimegundua kwa njia ya uaguzi kwamba Bwana amenibariki kwa sababu
yako.” 28 Akaongeza kumwambia, “Taja ujira wako nami nitakulipa.”
29 Yakobo akamwambia, “Unajua jinsi ambavyo nimekutumikia na jinsi ambavyo
wanyama wako walivyolishwa vizuri chini ya uangalizi wangu. 30 Kidogo ulichokuwa
nacho kabla sijaja kimeongezeka sana, naye Bwana amekubariki popote nilipokuwa.
Lakini sasa, ni lini nitashughulikia mambo ya nyumba yangu mwenyewe?”
31 Labani akamuuliza, “Nikupe nini?”
Yakobo akamjibu, “Usinipe chochote lakini kama utanifanyia jambo hili moja,
nitaendelea kuchunga na kuyaangalia makundi yako. 32 Niruhusu nipite katika
makundi yako yote leo niondoe humo kila kondoo mwenye mabakabaka au
madoadoa, kila mwana-kondoo mweusi na kila mbuzi mwenye madoadoa au
mabakabaka. Hawa watakuwa ujira wangu. 33 Uadilifu wangu utanishuhudia siku
zijazo, kila utakapochunguza ujira ambao umenilipa mimi. Mbuzi yeyote wangu
ambaye hana mabakabaka wala madoadoa, au mwana-kondoo ambaye si mweusi,
atahesabika ameibwa.”
34 Labani akasema, “Ninakubali na iwe kama ulivyosema.” 35 Siku ile ile Yakobo
akawaondoa beberu wote waliokuwa na mistari au madoadoa na mbuzi wake wote
waliokuwa na mistari au madoadoa (wote waliokuwa na alama nyeupe juu yao) na
wana-kondoo weusi wote, akawaweka chini ya uangalizi wa wanawe. 36 Kisha Labani
akamwacha Yakobo kwa mwendo wa safari ya siku tatu kati yake na Yakobo, wakati
Yakobo akiendelea kuchunga lile kundi la Labani lililobaki.
37 Hata hivyo, Yakobo, akachukua fito mbichi zilizokatwa wakati huo huo za
miti ya mlubna, mlozi na mwaramoni akazibambua ili mistari myeupe ionekane
katika fito hizo. 38 Kisha akaweka fito alizozibambua kwenye mabirika yote ya
kunyweshea mifugo, ili ziwe mbele ya makundi walipokuja kunywa maji. Wanyama
walipokuja kunywa maji, hali wakiwa wanahitaji mbegu, 39 wakapandwa hizo fito
zikiwa mbele yao. Wanyama waliopata mimba mbele ya hizo fito walizaa wanyama

---

§ **30:18** Isakari maana yake Zawadi, yaani Mungu amenizawadia. * **30:20** Zabuloni maana yake Heshima.
† **30:21** Dina maana yake Tetea haki, yaani Mungu amenitetea katika mashindano yangu. ‡ **30:24** Yosefu
maana yake Yeye na aongeze, yaani Mungu na aniongezee.

wenye mistari, madoadoa na mabakabaka. 40 Yakobo akawatenga wadogo wa kundi
peke yao, lakini akazielekeza nyuso za hao waliobaki kwenye wale wenye mistari
na weusi waliokuwa mali ya Labani. Hivyo akatenga makundi yake mwenyewe,
na wala hakuwachanganya na wanyama wa Labani. 41 Kila mara wanyama wenye
nguvu walipohitaji mbegu, Yakobo aliweka zile fito kwenye mabirika mbele ya hao
wanyama, ili wapandwe karibu na hizo fito, 42 lakini ikiwa wanyama walikuwa
wadhaifu hakuziweka hizo fito. Hivyo wanyama wadhaifu wakawa wa Labani, na
wanyama wenye nguvu wakawa wa Yakobo. 43 Kwa njia hii Yakobo akastawi sana,
tena akawa na makundi makubwa, watumishi wa kike na wa kiume na ngamia na
punda.

31

Yakobo Akimbia Kutoka Kwa Labani

1 Yakobo akawasikia wana wa Labani wakisema, "Yakobo amechukua kila kitu
kilichokuwa cha baba yetu naye amepata utajiri huu wote kutokana na vile
vilivyokuwa mali ya baba yetu." 2 Yakobo akatambua kwamba moyo wa Labani
kwake haukuwa kama ulivyokuwa mwanzo.

3 Ndipo BWANA akamwambia Yakobo, "Rudi katika nchi ya baba zako na kwa watu
wako, nami nitakuwa pamoja nawe."

4 Hivyo Yakobo akatuma ujumbe kwa Raheli na Lea waje machungani yalikokuwa
makundi yake. 5 Akawaambia, "Naona moyo wa baba yenu kwangu sivyo kama
ulivyokuwa mwanzoni, lakini Mungu wa baba yangu amekuwa pamoja nami.
6 Mnajua kwamba nimemtumikia baba yenu kwa nguvu zangu zote, 7 hata hivyo
baba yenu amenidanganya kwa kubadilisha ujira wangu mara kumi. Hata hivyo,
Mungu hakumruhusu kunidhuru. 8 Kama alisema, 'Wenye madoadoa watakuwa
ujira wako,' basi makundi yote yalizaa wenye madoadoa, kama alisema, 'Wenye
mistari watakuwa ujira wako,' basi makundi yote yalizaa wenye mistari. 9 Hivyo
Mungu amechukua mifugo ya baba yenu na amenipa mimi.

10 "Wakati fulani majira ya kuzaliana niliota ndoto ambayo niliinua macho na
kuona kwamba wale mabeberu waliokuwa wakipanda kundi walikuwa wa mistari,
madoadoa na mabakabaka. 11 Malaika wa Mungu akaniambia katika ndoto, 'Yakobo.'
Nikamjibu, 'Mimi hapa.' 12 Akasema, 'Inua macho yako uone wale mabeberu wote
wanaopanda kundi wana mistari, madoadoa au mabakabaka, kwa maana nimeona
yale yote ambayo Labani amekuwa akikutendea. 13 Mimi ndiye Mungu wa Betheli,
ulikomiminia ile nguzo mafuta na pale mahali uliponiwekea nadhiri. Sasa ondoka
katika nchi hii mara moja urudi katika nchi uliyozaliwa.' "

14 Ndipo Raheli na Lea wakajibu, "Je bado tu tunalo fungu lolote katika urithi
wa nyumba ya baba yetu? 15 Je, yeye hatuhesabu sisi kama wageni? Sio kwamba
ametuuza tu, bali ametumia hata na vile vilivyolipwa kwa ajili yetu. 16 Hakika utajiri
wote ambao Mungu ameuchukua kutoka kwa baba yetu ni mali yetu na watoto wetu.
Hivyo fanya lolote lile Mungu alilokuambia."

17 Ndipo Yakobo akawapandisha watoto wake na wake zake juu ya ngamia, 18 naye
akawaswaga wanyama wote mbele yake pamoja na vitu vyote alivyokuwa amechuma
huko Padan-Aramu kwenda kwa baba yake Isaki katika nchi ya Kanaani.

19 Labani alipokuwa amekwenda kukata kondoo wake manyoya, Raheli aliiba
miungu ya nyumba ya baba yake. 20 Zaidi ya hayo, Yakobo alimdanganya Labani
Mwaramu kwa kutokumwambia kwamba anakimbia. 21 Hivyo akakimbia pamoja na
vitu vyote alivyokuwa navyo na kuvuka Mto Frati akaelekea nchi ya vilima katika
Gileadi.

Labani Amfuatilia Yakobo

22 Siku ya tatu Labani akaambiwa kwamba Yakobo amekimbia. 23 Akiwachukua
jamaa zake, akamfuatia Yakobo kwa siku saba na kumkuta kwenye nchi ya vilima
katika Gileadi. 24 Ndipo Mungu akamjia Labani Mwaramu katika ndoto usiku na
kumwambia, "Jihadhari usiseme neno lolote kwa Yakobo, liwe zuri au baya."

25 Yakobo alikuwa amepiga hema lake katika nchi ya vilima katika Gileadi wakati
Labani alipomkuta, Labani na jamaa yake wakapiga kambi huko pia. 26 Ndipo Labani
akamwambia Yakobo, "Umefanya nini? Umenidanganya na umewachukua binti
zangu kama mateka katika vita. 27 Kwa nini ulikimbia kwa siri na kunidanganya?
Kwa nini hukuniambia ili nikuage kwa furaha na nyimbo za matari na vinubi? 28 Hata
hukuniruhusu niwabusu wajukuu zangu na kuwaaga binti zangu. Umefanya kitu cha
kipumbavu. 29 Nina uwezo wa kukudhuru, lakini usiku uliopita Mungu wa baba yako
alisema nami, akaniambia, 'Jihadhari, usiseme neno lolote kwa Yakobo liwe zuri au
baya.' 30 Sasa umeondoka kwa sababu umetamani kurudi nyumbani kwa baba yako.
Lakini kwa nini umeiba miungu yangu?"

31 Yakobo akamjibu Labani, "Niliogopa, kwa sababu nilifikiri ungeweza
kuninyang'anya binti zako kwa nguvu. 32 Lakini kama ukimkuta yeyote aliye na
miungu yako, hataishi. Mbele ya jamaa yetu, angalia mwenyewe uone kama kuna
chochote chako hapa nilicho nacho, kama kipo, kichukue." Basi Yakobo hakujua
kwamba Raheli alikuwa ameiba hiyo miungu.

33 Kwa hiyo Labani akaingia ndani ya hema la Yakobo na ndani ya hema la Lea
na ndani ya hema la watumishi wawili wa kike, lakini hakukuta chochote. Baadaye
alipotoka katika hema la Lea, akaingia hema la Raheli. 34 Basi Raheli ndiye alikuwa
amechukua ile miungu ya nyumbani kwao na kuiweka katika matandiko ya ngamia
na kukalia. Labani akatafuta kila mahali kwenye hema lakini hakupata chochote.

35 Raheli akamwambia baba yake, "Usikasirike, bwana wangu kwa kuwa siwezi
kusimama ukiwepo, niko katika hedhi." Labani akatafuta lakini hakuweza kuipata
miungu ya nyumbani kwake.

36 Yakobo akakasirika na kumshutumu Labani, akisema, "Uhalifu wangu ni nini?"
Akamuuliza Labani, "Ni dhambi gani niliyofanya hata unaniwinda? 37 Sasa kwa kuwa
umepekua vitu vyangu vyote umepata nini kilicho cha nyumbani mwako? Kiweke
hapa mbele ya jamaa yako na yangu, nao waamue kati yetu sisi wawili.

38 "Mpaka sasa nimekuwa pamoja nawe miaka ishirini. Kondoo wako na
mbuzi wako hawajaharibu mimba, wala sijala kondoo dume kutoka makundi
yako. 39 Sikukuletea mfugo aliyeraruliwa na wanyama pori, nilibeba hasara mimi
mwenyewe. Tena ulinidai malipo kwa chochote kilichoibwa mchana au usiku. 40 Hii
ndiyo iliyokuwa hali yangu: Niliumia kwa joto la mchana na baridi usiku, pia
usingizi ulinipa. 41 Ilikuwa hivi kwa miaka ile ishirini niliyokuwa nyumbani kwako.
Nilikutumikia miaka ile kumi na minne kwa ajili ya binti zako wawili, miaka sita kwa
ajili ya makundi yako, nawe ulibadilisha ujira wangu mara kumi. 42 Kama Mungu wa
baba yangu, Mungu wa Abrahamu na Hofu ya Isaki, hakuwa pamoja nami, hakika
ungenifukuza mikono mitupu. Lakini Mungu ameona taabu yangu na kazi ngumu
ya mikono yangu, naye usiku uliopita amekukemea."

43 Labani akamjibu Yakobo, "Wanawake hawa ni binti zangu, watoto hawa ni
watoto wangu na makundi haya ni makundi yangu. Vyote unavyoviona ni vyangu.
Lakini hata hivyo ninaweza kufanya nini kuhusu hawa binti zangu, au kuhusu watoto
waliowazaa? 44 Njoo sasa na tufanye agano, wewe na mimi, na liwe kama shahidi
kati yetu."

45 Hivyo Yakobo akachukua jiwe, akalisimamisha kama nguzo. 46 Akawaambia
jamaa yake, "Kusanyeni mawe." Hivyo wakachukua mawe na kuyakusanya yakawa

lundo, wakala chakula hapo karibu na hilo lundo. 47 Labani akaliita Yegar-
Sahadutha* na Yakobo akaliita Galeedi.†
48 Labani akasema, "Lundo hili ni shahidi kati yako na mimi leo." Ndiyo maana
likaitwa Galeedi. 49 Pia liliitwa Mispa,‡ kwa sababu alisema, "BWANA na aweke ulinzi
kati yako na mimi wakati kila mmoja akiwa mbali na mwingine. 50 Kama ukiwatenda
mabaya binti zangu au ukioa wake wengine zaidi ya binti zangu, hata ingawa hakuna
hata mmoja aliye pamoja nasi, kumbuka kwamba Mungu ni shahidi kati yako na
mimi."
51 Pia Labani akamwambia Yakobo, "Hili ndilo lundo, na hii ndiyo nguzo
niliyoisimamisha kati yako na mimi. 52 Lundo hili ni shahidi na nguzo hii ni shahidi,
kwamba sitavuka lundo hili kuja upande wako kukudhuru, nawe kwamba hutavuka
lundo hili na nguzo hii kuja upande wangu kunidhuru. 53 Mungu wa Abrahamu na
Mungu wa Nahori, Mungu wa baba zao, aamue kati yetu."
Hivyo Yakobo akaapa kwa jina la Hofu ya baba yake Isaki. 54 Yakobo akatoa
dhabihu juu ya kilima na akawaalika jamaa zake kula chakula. Baada ya kula,
wakalala huko.
55 Kesho yake asubuhi na mapema, Labani akawabusu wajukuu zake, binti zake na
kuwabariki. Kisha akaondoka, akarudi nyumbani.

32

Yakobo Ajiandaa Kukutana Na Esau

1 Yakobo pia akaondoka akaenda zake, nao malaika wa Mungu wakakutana naye.
2 Yakobo alipowaona, akasema, "Hii ni kambi ya Mungu!" Kwa hiyo akapaita mahali
pale Mahanaimu.*
3 Yakobo akatuma wajumbe kumtangulia kwa Esau ndugu yake huko Seiri, katika
nchi ya Edomu. 4 Akawaagiza akisema: "Hili ndilo mtakalomwambia bwana wangu
Esau: 'Mtumishi wako Yakobo anasema, nimekuwa nikiishi pamoja na Labani na
nimekuwako huko mpaka sasa. 5 Ninao ng'ombe na punda, kondoo na mbuzi,
watumishi wa kiume na wa kike. Sasa ninatuma ujumbe huu kwa bwana wangu,
ili nipate kibali machoni pako.' "
6 Wajumbe waliporudi kwa Yakobo, wakamwambia, "Tulikwenda kuonana na
ndugu yako Esau, naye sasa anakuja kukulaki akifuatana na wanaume 400."
7 Kwa hofu kuu na huzuni, Yakobo akagawanya watu aliokuwa nao katika makundi
mawili, pia akagawanya makundi ya kondoo na mbuzi, na vilevile ng'ombe na
ngamia. 8 Yakobo alifikiri, "Kama Esau akija na kushambulia kundi moja, kundi
lililobaki litaweza likanusurika."
9 Ndipo Yakobo akaomba, "Ee Mungu wa baba yangu Abrahamu, Mungu wa
baba yangu Isaki, Ee BWANA, ambaye uliniambia, 'Rudi katika nchi yako na jamaa
yako, nami nitakufanya ustawi,' 10 mimi sistahili fadhili na uaminifu wako wote
ulionitendea mimi mtumishi wako. Nilikuwa na fimbo tu mkononi mwangu
nilipovuka mto huu wa Yordani, lakini sasa ninayo makundi mawili. 11 Nakuomba,
uniokoe na mkono wa ndugu yangu Esau, kwa maana ninaogopa kuwa atakuja
kunishambulia, pia mama pamoja na watoto wao. 12 Lakini umeshasema, 'Hakika
nitakufanya ustawi na kuufanya uzao wako kuwa mwingi kama mchanga wa
baharini ambao hauwezi kuhesabika!' "
13 Akalala pale usiku ule, miongoni mwa vitu alivyokuwa navyo, akachagua zawadi
kwa ajili ya Esau ndugu yake: 14 Mbuzi waume ishirini na mbuzi wake 200, kondoo

---

* **31:47** Yegar-Sahadutha maana yake ni Lundo la ushahidi kwa Kiaramu. † **31:47** Galeedi maana yake ni Lundo la ushahidi kwa Kiebrania. ‡ **31:49** Mispa maana yake Mnara wa ulinzi. * **32:2** Mahanaimu maana yake Kambi mbili.

dume ishirini na kondoo wake 200. 15 Ngamia wake thelathini pamoja na ndama zao,
ng'ombe wake arobaini na mafahali kumi, punda wake ishirini na punda waume
kumi. 16 Akaviweka chini ya uangalizi wa watumishi wake, kila kundi peke yake na
kuwaambia, "Nitangulieni na kuacha nafasi kati ya makundi."
17 Akamwagiza yule aliyetangulia kuwa, "Ndugu yangu Esau atakapokutana nawe
na kukuuliza, 'Wewe ni wa nani? Unakwenda wapi? Wanyama hawa wote mbele
yako ni mali ya nani?' 18 Ndipo utakaposema, 'Ni mali ya mtumishi wako Yakobo. Ni
zawadi ambazo zimetumwa kwa bwana wangu Esau, naye anakuja nyuma yetu.' "
19 Akamwagiza pia yule mtumishi wa kundi la pili, la tatu na yale mengine yote
yaliyofuata akiwaambia, "Mtamwambia Esau maneno hayo hayo mtakapokutana
naye. 20 Hakikisheni mmesema, 'Mtumishi wako Yakobo anakuja nyuma yetu.' "
Kwa kuwa alifikiri, "Nitaweza kumtuliza kwa zawadi hizi ninazotanguliza, hatimaye,
nitakapomwona, huenda atanikubali." 21 Kwa hiyo zawadi za Yakobo zilitangulia
mbele yake, lakini yeye mwenyewe alilala kambini usiku ule.

Yakobo Ashindana Mweleka Na Mungu

22 Usiku ule Yakobo akaamka akawachukua wake zake wawili, watumishi wake
wawili wa kike na wanawe kumi na mmoja na akavuka kivuko cha Yaboki. 23 Baada
ya kuwavusha ng'ambo ya kijito, alivusha pia mali zake zote. 24 Kwa hiyo Yakobo
akaachwa peke yake na mtu mmoja akashikana naye mweleka mpaka mapambazuko.
25 Yule mtu alipoona kuwa hawezi kumshinda, aligusa kiungio cha nyonga ya Yakobo
kwa hiyo nyonga yake ikateguka wakati alipokuwa akishikana mweleka na yule mtu.
26 Ndipo yule mtu akasema, "Niache niende, kwa kuwa ni mapambazuko."
Lakini Yakobo akajibu, "Sitakuacha uende usiponibariki."
27 Yule mtu akamuuliza, "Jina lako nani?"
Akajibu, "Yakobo."
28 Ndipo yule mtu akasema, "Jina lako halitakuwa tena Yakobo, bali Israeli,† kwa
sababu umeshindana na Mungu na watu pia, nawe umeshinda."
29 Yakobo akasema, "Tafadhali niambie jina lako."
Lakini akajibu, "Kwa nini kuniuliza Jina langu?" Ndipo akambariki huko.
30 Kwa hiyo Yakobo akapaita mahali pale Penieli,‡ akasema, "Ni kwa sababu
nimemwona Mungu uso kwa uso na bado maisha yangu yameokoka."
31 Jua lilikuwa linachomoza Yakobo alipoondoka Penueli, naye alikuwa
akichechemea kwa sababu ya nyonga yake. 32 Kwa hiyo mpaka leo Waisraeli hawali
mshipa ulioungana na kiungio cha nyonga, kwa sababu kiungio cha nyonga ya
Yakobo kiliteguliwa karibu na mshipa huo.

33

Yakobo Akutana Na Esau

1 Yakobo akainua macho akamwona Esau akija na watu wake 400, kwa hiyo
akawagawanya watoto kati ya Lea, Raheli na wale watumishi wake wawili wa kike.
2 Akawaweka wale watumishi wa kike na watoto wao mbele, Lea na watoto wake
wakafuata, Raheli na Yosefu wakaja nyuma. 3 Yeye mwenyewe akatangulia mbele na
kusujudu mara saba alipomkaribia ndugu yake.
4 Lakini Esau akamkimbilia Yakobo kumlaki na kumkumbatia, akamwangukia
shingoni na kumbusu. Nao wakalia. 5 Esau akainua macho akawaona wale
wanawake na watoto. Akauliza, "Hawa uliofuatana nao ni nani?"
Yakobo akamjibu, "Ni watoto ambao Mungu amempa mtumishi wako kwa neema."

† **32:28** Israeli maana yake Yeye ashindanaye na Mungu. ‡ **32:30** Penieli maana yake Uso wa Mungu, ambalo ni sawa na Penueli kwa Kiebrania.

6 Kisha wale watumishi wa kike na watoto wao wakakaribia na kusujudu. 7 Kisha
Lea na watoto wake wakaja na kusujudu. Mwisho wa wote wakaja Yosefu na Raheli,
nao pia wakasujudu.
8 Esau akauliza, “Una maana gani kuhusu makundi hayo yote niliyokutana nayo?”
Akasema, “Ni ili kupata kibali machoni pako, bwana wangu.”
9 Lakini Esau akamwambia, “Ndugu yangu, tayari nina wingi wa mali. Ulivyo navyo
viwe vyako mwenyewe.”
10 Yakobo akasema, “La hasha! Tafadhali, kama nimepata kibali machoni pako,
upokee zawadi hii kutoka kwangu. Kwa maana kuuona uso wako, ni kama kuuona
uso wa Mungu, kwa kuwa umenipokea kwa takabali kubwa. 11 Tafadhali ukubali
zawadi iliyoletwa kwako, kwa kuwa Mungu amenineemesha na ninavyo vyote
ninavyohitaji.” Kwa sababu Yakobo alisisitiza, Esau akapokea.
12 Ndipo Esau akasema, “Na tuendelee na safari, nitakuwa pamoja nawe.”
13 Lakini Yakobo akamwambia, “Bwana wangu unajua kwamba watoto ni
wachanga na kwamba ni lazima nitunze hawa kondoo wake na ng’ombe wanaony-
onyesha. Wakipelekwa kwa haraka hata kama ni kwa siku moja tu, wanyama wote
watakufa. 14 Hivyo bwana wangu umtangulie mtumishi wako, wakati mimi nikija
polepole kwa mwendo wa makundi yaliyo mbele yangu na mwendo wa watoto,
mpaka nifike kwa bwana wangu huko Seiri.”
15 Esau akamwambia, “Basi na niwaache baadhi ya watu wangu pamoja nawe.”
Yakobo akauliza, “Lakini kwa nini ufanye hivyo, niache tu nipate kibali machoni
pa bwana wangu.”
16 Hivyo siku hiyo Esau akashika njia akarudi Seiri. 17 Pamoja na hayo, Yakobo
akaenda Sukothi,[*] mahali alipojijengea makazi kwa ajili yake na mabanda kwa ajili
ya mifugo yake. Hii ndiyo sababu sehemu ile inaitwa Sukothi.
18 Baada ya Yakobo kutoka Padan-Aramu, alifika salama katika mji wa Shekemu
huko Kanaani na kuweka kambi yake karibu na mji. 19 Akanunua kiwanja kutoka
kwa wana wa Hamori, baba wa Shekemu, kwa bei ya vipande mia vya fedha, ambapo
alipiga hema lake. 20 Pale akajenga madhabahu na kupaita El-Elohe-Israeli.[†]

34

Dina Na Washekemu

1 Basi Dina, binti wa Yakobo aliyezaliwa na Lea, akatoka nje kuwatembelea
wanawake wa nchi ile. 2 Ikawa Shekemu mwana wa Hamori Mhivi, mtawala wa
eneo lile alipomwona, akamchukua na kumnajisi. 3 Moyo wake ukavutwa sana
kwa Dina binti Yakobo, akampenda huyu msichana na akazungumza naye kwa
kumbembeleza. 4 Shekemu akamwambia baba yake Hamori, “Nipatie msichana huyu
awe mke wangu.”
5 Yakobo aliposikia kwamba binti yake Dina amenajisiwa, wanawe walikuwa
mashambani wakichunga mifugo yake, kwa hiyo akalinyamazia jambo hilo mpaka
waliporudi nyumbani.
6 Kisha Hamori baba yake Shekemu akaenda kuzungumza na Yakobo. 7 Basi
wana wa Yakobo walikuwa wamerudi kutoka mashambani mara tu waliposikia
kilichotokea. Walikuwa wamejawa na huzuni na ghadhabu, kwa sababu Shekemu
alikuwa amefanya jambo la aibu katika Israeli kwa kukutana kimwili na binti wa
Yakobo, kitu ambacho hakingepasa kufanyika.
8 Lakini Hamori akawaambia, “Moyo wa mwanangu Shekemu umeelekea kwa binti
yenu. Tafadhali mpeni awe mke wake. 9 Oaneni na sisi, tupeni binti zenu, nanyi

---

[*] **33:17** Sukothi maana yake Vibanda. [†] **33:20** El-Elohe-Israeli maana yake Mungu, Mungu wa Israeli au Mwenye Nguvu ni Mungu wa Israeli.

mchukue binti zetu. 10 Mwaweza kuishi katikati yetu, nchi ni wazi kwenu. Ishini
ndani yake, fanyeni biashara humu na mjipatie mali."
11 Kisha Shekemu akamwambia baba yake Dina pamoja na ndugu zake, "Na nipate
kibali machoni penu, nami nitawapa chochote mtakachosema. 12 Niambieni kiasi cha
mahari na zawadi nitakayoileta, hata iwe kubwa kiasi gani, nami nitawalipa chochote
mtakachodai. Nipeni tu huyu msichana awe mke wangu."
13 Kwa sababu ndugu yao Dina alikuwa amenajisiwa, wana wa Yakobo wakajibu
kwa udanganyifu walipozungumza na Shekemu pamoja na baba yake Hamori.
14 Wakawaambia, "Hatuwezi kufanya jambo kama hili, hatuwezi kumtoa dada yetu
kwa mtu ambaye hakutahiriwa. Hiyo itakuwa aibu kwetu. 15 Tutakuruhusu kwa
sharti moja tu, kwamba mtakuwa kama sisi kwa kuwatahiri wanaume wenu wote.
16 Kisha tutawapa binti zetu na sisi tutawachukua binti zenu. Tutaishi kwenu na
tutakuwa watu wamoja nanyi. 17 Lakini mkikataa kutahiriwa, tutamchukua ndugu
yetu na kuondoka."
18 Pendekezo lao likawa jema kwa Hamori na Shekemu mwanawe. 19 Kijana mdogo,
ambaye alikuwa ameheshimiwa kati ya wote walioishi nyumbani mwa baba yake,
hakupoteza muda kufanya waliyoyasema, kwa sababu alikuwa amependezwa sana
na binti Yakobo. 20 Kwa hiyo Hamori na Shekemu mwanawe walikwenda kwenye
lango la mji kuzungumza na wenzao wa mjini. 21 Wakasema, "Hawa watu ni marafiki
kwetu, tuwaruhusu waishi katika nchi yetu na kufanya biashara ndani yake, nchi ina
nafasi tele kwa ajili yao. Tunaweza kuoa binti zao. Nao wanaweza kuoa binti zetu.
22 Lakini watu hao watakuwa tayari kukubali kuishi nasi kama watu wamoja nao
kwa sharti kwamba wanaume wetu watahiriwe, kama wao. 23 Je, si mifugo yao, mali
zao na wanyama wao wengine wote watakuwa wetu? Basi na tuwape kibali, nao
wataishi miongoni mwetu."
24 Wanaume wote waliotoka nje ya lango la mji walikubaliana na Hamori na
Shekemu mwanawe na kila mwanaume katika mji ule akatahiriwa.
25 Baada ya siku tatu, wakati wote wakiwa wangali katika maumivu, wana wawili
wa Yakobo, yaani Simeoni na Lawi, ndugu zake Dina, wakachukua panga zao na
kuvamia mji ambao haukutazamia vita, wakaua kila mwanaume. 26 Wakawaua
Hamori na Shekemu mwanawe kwa upanga kisha wakamchukua Dina kutoka
nyumba ya Shekemu na kuondoka. 27 Wana wa Yakobo walipita juu ya maiti katika
kuteka nyara mji ule ambamo dada yao alikuwa amenajisiwa. 28 Wakachukua
kondoo na mbuzi, ng'ombe, punda na kila kitu kilichokuwa chao ndani ya mji ule na
mashambani. 29 Walichukua utajiri wao wote pamoja na wanawake na watoto wao,
wakachukua nyara kila kitu ndani ya nyumba zao.
30 Kisha Yakobo akawaambia Simeoni na Lawi, "Mmeleta taabu kwangu kwa
kunifanya ninuke kama uvundo kwa Wakanaani na Waperizi, watu waishio katika
nchi hii. Sisi ni wachache, kama wakiunganisha nguvu zao dhidi yangu na
kunishambulia, mimi na nyumba yangu tutaangamizwa."
31 Lakini wakamjibu, "Je, ilikuwa vyema kumtendea dada yetu kama kahaba?"

35

Yakobo Arudi Betheli

1 Kisha Mungu akamwambia Yakobo, "Panda uende Betheli ukakae huko na
ukamjengee Mungu madhabahu huko, Yeye aliyekutokea ulipokuwa unamkimbia
Esau ndugu yako."
2 Hivyo Yakobo akawaambia watu wa nyumbani mwake pamoja na wote
waliokuwa naye, "Iondoeni miungu ya kigeni ile iliyoko katikati yenu, jitakaseni na
mkabadilishe nguo zenu. 3 Kisha njooni, twende Betheli, mahali nitakapomjengea

Mungu madhabahu, aliyenijibu katika siku ya shida yangu, ambaye amekuwa pamoja
nami popote nilipokwenda.” 4 Kwa hiyo wakampa Yakobo miungu yote ya kigeni
waliyokuwa nayo, pamoja na pete zilizokuwa masikioni mwao. Yakobo akavizika
chini ya mti wa mwaloni huko Shekemu. 5 Kisha wakaondoka, na hofu ya Mungu
ikawapata miji yote iliyowazunguka. Kwa hiyo hakuna aliyewafuatia wana wa
Yakobo.
6 Yakobo na watu wote waliokuwa pamoja naye wakafika Luzu (ndio Betheli),
katika nchi ya Kanaani. 7 Huko akajenga madhabahu na akapaita mahali pale
El-Betheli,* kwa sababu mahali pale ndipo Mungu alipojifunua kwake alipokuwa
akimkimbia ndugu yake.
8 Wakati huu Debora, mlezi wa Rebeka, akafa na akazikwa chini ya mti wa mwaloni
ulioko chini ya Betheli. Kwa hiyo pakaitwa Alon-Bakuthi.†
9 Baada ya Yakobo kurudi kutoka Padan-Aramu, Mungu alimtokea tena na
kumbariki. 10 Mungu akamwambia, “Jina lako ni Yakobo, lakini hutaitwa tena
Yakobo, jina lako utakuwa Israeli.” Kwa hiyo akamwita Israeli.
11 Mungu akamwambia, “Mimi ndimi Mungu Mwenyezi,‡ ukazae na kuongezeka.
Taifa na jamii ya mataifa itatoka kwako, nao wafalme watatoka viunoni mwako.
12 Nchi niliyowapa Abrahamu na Isaki nakupa wewe pia, nami nitawapa wazao
wako baada yako.” 13 Kisha Mungu akapanda juu kutoka kwake mahali pale
alipozungumza naye.
14 Yakobo akasimamisha nguzo ya jiwe mahali pale Mungu alipozungumza naye,
akamimina sadaka ya kinywaji juu yake, pia akamimina mafuta juu yake. 15 Yakobo
akapaita mahali pale Mungu alipozungumza naye Betheli.§

Vifo Vya Raheli Na Isaki

16 Kisha wakaondoka Betheli. Walipokuwa umbali fulani kabla ya kufika Efrathi,
Raheli akaanza kusikia uchungu na alipata shida kuu. 17 Alipokuwa katika shida hii
katika kujifungua, mkunga akamwambia, “Usiogope, kwa sababu umempata mwana
mwingine.” 18 Hapo alipopumua pumzi yake ya mwisho, kwa maana alikuwa akifa,
akamwita mwanawe Benoni.* Lakini babaye akamwita Benyamini.†
19 Kwa hiyo Raheli akafa, akazikwa kando ya njia iendayo Efrathi (ndio Beth-
lehemu). 20 Juu ya kaburi lake, Yakobo akasimamisha nguzo, ambayo mpaka leo
inatambulisha kaburi la Raheli.
21 Israeli akaendelea tena na safari yake na kupiga hema mbele mnara wa Ederi.
22 Wakati Israeli alipokuwa akiishi katika nchi ile, Reubeni mwanawe alikutana
kimwili na suria wa baba yake aitwaye Bilha, naye Israeli akasikia jambo hili.

Yakobo alikuwa na wana kumi na wawili:
23 Wana wa Lea walikuwa:
Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Yakobo,
Simeoni, Lawi, Yuda, Isakari na Zabuloni.
24 Wana wa Raheli walikuwa:
Yosefu na Benyamini.
25 Wana waliozaliwa na Bilha mtumishi wa kike wa Raheli walikuwa:
Dani na Naftali.
26 Wana waliozaliwa na Zilpa mtumishi wa kike wa Lea walikuwa:
Gadi na Asheri.

---

* **35:7** El-Betheli maana yake Mungu wa Betheli. † **35:8** Alon-Bakuthi maana yake Mwaloni wa Kilio. ‡ **35:11** Mungu Mwenyezi hapa ni jina la Kiebrania, El-Shaddai (yaani Mungu Mwenye utoshelevu wote). § **35:15** Betheli maana yake Nyumba ya Mungu. * **35:18** Benoni maana yake Mwana wa huzuni yangu. † **35:18** Benyamini maana yake Mwana wa mkono wangu wa kuume.

Hawa walikuwa wana wa Yakobo, waliozaliwa kwake akiwa Padan-Aramu.

27 Yakobo akarudi nyumbani kwa baba yake Isaki huko Mamre, karibu na Kiriath-
Arba (yaani Hebroni), ambapo walikuwa wameishi Abrahamu na Isaki. 28 Isaki aliishi
miaka 180. 29 Kisha Isaki akapumua pumzi yake ya mwisho akafa, akakusanywa
pamoja na watu wake akiwa mzee wa miaka mingi. Nao wanawe Esau na Yakobo
wakamzika.

36

Wazao Wa Esau
(1 Nyakati 1:34-42)

1 Hivi ndivyo vizazi vya Esau (yaani Edomu).
2 Esau akaoa wake kutoka miongoni mwa wanawake wa Kanaani: Ada binti wa
Eloni Mhiti, Oholibama binti wa Ana, mjukuu wa kike wa Sibeoni Mhivi, 3 pia akaoa
Basemathi binti wa Ishmaeli, dada yake Nebayothi.
4 Ada akamzalia Esau Elifazi, Basemathi akamzaa Reueli, 5 Oholibama akamzaa
Yeushi, Yalamu na Kora. Hawa ndio wana wa Esau waliozaliwa kwake huko
Kanaani.
6 Esau akawachukua wake zake, watoto wake wa kiume na wa kike na wote
wa nyumbani mwake, mifugo yake pamoja na wanyama wake wengine wote na
mali yake yote ambayo alikuwa ameipata akiwa Kanaani, akahamia katika nchi
iliyo mbali na Yakobo ndugu yake. 7 Mali zao zilikuwa nyingi sana kiasi kwamba
haikuwa rahisi wao kuishi pamoja, nchi waliyokuwa wakiishi isingewatosha wote
kwa ajili ya mifugo yao. 8 Kwa hiyo Esau (ambaye ni Edomu) aliishi katika nchi ya
kilima huko Seiri.
9 Hawa ndio wazao wa Esau, baba wa Waedomu, katika nchi ya kilima cha Seiri.

10 Haya ndiyo majina ya wana wa Esau:
Elifazi, mwana wa Esau ambaye mkewe Ada alimzalia; na Reueli, mwana wa Esau ambaye mkewe Basemathi alimzalia.
11 Wana wa Elifazi ni:
Temani, Omari, Sefo, Gatamu na Kenazi.
12 Elifazi mwana wa Esau alikuwa pia na suria aliyeitwa Timna, ambaye alimzalia
Amaleki. Hawa ndio waliokuwa wajukuu wa Ada mke wa Esau.
13 Wana wa Reueli ni:
Nahathi, Zera, Shama na Miza. Hawa ndio waliokuwa wajukuu wa Basemathi mkewe Esau.
14 Wana wa Oholibama binti Ana, mkewe Esau, aliyekuwa mjukuu wa Sibeoni, aliomzalia Esau ni:
Yeushi, Yalamu na Kora.

15 Hawa ndio waliokuwa wakuu miongoni mwa wazao wa Esau:
Wakuu wa wana wa Elifazi, mzaliwa wa kwanza wa Esau ni:
Temani, Omari, Sefo, Kenazi, 16 Kora, Gatamu na Amaleki. Hawa ndio waliokuwa
wakuu waliotoka kwa Elifazi huko Edomu, waliokuwa wajukuu wa kiume wa Ada.
17 Wakuu wa wana wa Reueli, mwana wa Esau ni:
Nahathi, Zera, Shama na Miza. Hawa ndio wakuu waliotoka kwa Reueli huko Edomu, waliokuwa wajukuu wa kiume wa Basemathi mkewe Esau.
18 Wakuu wa wana wa Esau ambao mkewe Oholibama alimzalia ni:
Yeushi, Yalamu na Kora. Hawa ndio wakuu waliotoka kwa mke wa Esau, Oholibama binti Ana.

19 Hawa ndio waliokuwa wana wa Esau (ndiye Edomu), na hawa ndio waliokuwa wakuu wao.

20 Hawa ndio walikuwa wana wa Seiri, Mhori, waliokuwa wakiishi katika nchi ile:
Lotani, Shobali, Sibeoni, Ana, 21 Dishoni, Eseri na Dishani. Hawa ndio wana wa Seiri huko Edomu waliokuwa wakuu kwa Wahori.
22 Wana wa Lotani walikuwa:
Hori na Homamu. Timna alikuwa dada yake Lotani.
23 Wana wa Shobali walikuwa:
Alvani, Manahathi, Ebali, Shefo na Onamu.
24 Wana wa Sibeoni walikuwa:
Aiya na Ana. Huyu Ana ndiye aligundua chemchemi ya maji moto jangwani alipokuwa akichunga punda za Sibeoni baba yake.
25 Watoto wa Ana walikuwa:
Dishoni na Oholibama binti wa Ana.
26 Wana wa Dishoni walikuwa:
Hemdani, Eshbani, Ithrani na Kerani.
27 Wana wa Eseri walikuwa:
Bilhani, Zaavani na Akani.
28 Wana wa Dishani walikuwa:
Usi na Arani.
29 Hawa ndio waliokuwa wakuu wa Wahori:
Lotani, Shobali, Sibeoni, Ana, 30 Dishoni, Eseri na Dishani. Hawa ndio walikuwa wakuu wa Wahori, kufuatana na makundi yao, katika nchi ya Seiri.

Watawala Wa Edomu
(1 Nyakati 1:43-54)

31 Wafuatao ni wafalme waliotawala Edomu kabla ya mfalme yeyote wa Israeli kutawala:
32 Bela mwana wa Beori alikuwa mfalme wa Edomu. Mji wake uliitwa Dinhaba.
33 Bela alipofariki, Yobabu mwana wa Zera kutoka Bosra akawa mfalme baada yake.
34 Yobabu alipofariki, Hushamu kutoka nchi ya Watemani akawa mfalme baada yake.
35 Hushamu alipofariki, Hadadi mwana wa Bedadi, aliyeshinda Midiani katika nchi ya Moabu, akawa mfalme baada yake. Mji wake uliitwa Avithi.
36 Hadadi alipofariki, Samla kutoka Masreka akawa mfalme baada yake.
37 Samla alipofariki, Shauli kutoka Rehobothi ng'ambo ya Mto Frati akawa mfalme baada yake.
38 Shauli alipofariki, Baal-Hanani mwana wa Akbori akawa mfalme baada yake.
39 Baal-Hanani mwana wa Akbori alipofariki, Hadadi akawa mfalme baada yake. Mji wake uliitwa Pau, na mkewe aliitwa Mehetabeli binti Matredi, binti Me-Zahabu.

40 Hawa ndio wakuu waliotokana na Esau, kwa majina, kufuatana na koo zao na nchi zao:
Timna, Alva, Yethethi, 41 Oholibama, Ela, Pinoni, 42 Kenazi, Temani, Mibsari,
43 Magdieli na Iramu. Hawa ndio walikuwa wakuu wa Edomu, kufuatana na makazi yao katika nchi waliyoimiliki.
Huyu ndiye alikuwa Esau, baba wa Waedomu.

37

Ndoto Za Yosefu

1 Yakobo akaishi Kanaani katika nchi ambayo baba yake alikuwa ameishi.

2 Zifuatazo ni habari za Yakobo.

Yosefu, kijana wa miaka kumi na saba, alikuwa akichunga makundi ya kondoo na
mbuzi pamoja na ndugu zake wa mama wengine, yaani wana wa Bilha na wana wa
Zilpa wake za baba yake, naye akawa akimletea baba yake taarifa mbaya kuhusu hao
ndugu zake.
3 Basi, Israeli akampenda Yosefu kuliko yeyote miongoni mwa kaka zake, kwani
ni mwanawe wa uzeeni, akamshonea joho lililorembwa vizuri sana. 4 Ndugu zake
walipoona kwamba baba yao anampenda Yosefu kuliko yeyote mwingine miongoni
mwao, walimchukia na hawakusema naye neno lolote jema.
5 Yosefu akaota ndoto, naye alipowaeleza ndugu zake, wakamchukia zaidi.
6 Akawaambia, "Sikilizeni ndoto niliyoota: 7 Tulikuwa tukifunga miganda ya
nafaka shambani, ghafula mganda wangu ukasimama wima, wakati miganda yenu
ikiuzunguka na kuuinamia."
8 Ndugu zake wakamwambia, "Wewe unakusudia kututawala? Hivi kweli wewe
utatutawala sisi?" Wakaongeza kumchukia zaidi kwa sababu ya ndoto yake pamoja
na yale aliyowaambia.
9 Kisha akaota ndoto nyingine, akawaambia ndugu zake akisema, "Sikilizeni,
nimeota ndoto nyingine, wakati huu jua, mwezi na nyota kumi na moja zilikuwa
zinanisujudia."
10 Alipomwambia baba yake pamoja na ndugu zake, baba yake akamkemea
akisema, "Ni ndoto gani hii uliyoota? Hivi kweli mama yako na mimi na ndugu zako
tutakuja kukusujudia wewe hadi nchi?" 11 Ndugu zake wakamwonea wivu, lakini
baba yake akaliweka jambo hilo moyoni.

Yosefu Auzwa Na Ndugu Zake

12 Basi, ndugu zake walikuwa wamekwenda kuchunga makundi ya baba yao
karibu na Shekemu, 13 naye Israeli akamwambia Yosefu, "Kama ujuavyo, ndugu zako
wanachunga makundi huko karibu na Shekemu. Njoo, nitakutuma kwao."
Yosefu akajibu, "Vema sana, niko tayari."
14 Kwa hiyo akamwambia, "Nenda uone kama mambo yote ni salama kwa ndugu
zako na makundi, kisha uniletee habari." Ndipo akamtuma Yosefu kutoka Bonde la
Hebroni.
Yosefu alipofika Shekemu, 15 mtu mmoja akamkuta akizungukazunguka masham-
bani na akamuuliza, "Unatafuta nini?"
16 Akajibu, "Ninawatafuta ndugu zangu. Unaweza kuniambia wanachunga wapi
makundi yao?"
17 Yule mtu akajibu, "Wamehama hapa. Nilisikia wakisema, 'Twende Dothani.' "
Kwa hiyo Yosefu akawafuatilia ndugu zake na kuwakuta karibu na Dothani.
18 Ndugu zake walipomwona akiwa mbali, kabla hajawafikia, wakapanga shauri baya
la kumuua.
19 Wakaambiana, "Yule mwota ndoto anakuja! 20 Njooni sasa, tumuue na kumtupa
katika shimo mojawapo na tuseme kwamba mnyama mkali amemrarua. Kisha
tutaona matokeo ya ndoto zake."
21 Reubeni aliposikia jambo hili, akajaribu kumwokoa kutoka mikononi mwao
akasema, "Tusiutoe uhai wake. 22 Tusimwage damu yoyote. Mtupeni katika shimo
lililoko hapa jangwani, lakini msimguse." Reubeni alisema hivyo ili amwokoe kutoka
mikononi mwao, kisha amrudishe nyumbani kwa baba yake.
23 Kwa hiyo Yosefu alipowafikia ndugu zake, walimvua lile joho lake, lile joho
lililorembwa vizuri alilokuwa amevaa. 24 Kisha wakamchukua wakamtupa katika
shimo. Wakati huo shimo lilikuwa tupu, halikuwa na maji ndani yake.

25 Walipokaa ili wale chakula chao, wakainua macho wakaona msafara wa
Waishmaeli ukija kutoka Gileadi. Ngamia wao walikuwa wamepakizwa mizigo ya
vikolezo, uvumba na manemane, nao walikuwa njiani kuvipeleka Misri.
26 Yuda akawaambia ndugu zake, “Tutafaidi nini ikiwa tutamuua ndugu yetu na
kuificha damu yake? 27 Njooni, tumuuze kwa hawa Waishmaeli. Tusimguse, kwa
kuwa hata hivyo yeye ni ndugu yetu, nyama yetu na damu yetu wenyewe.” Ndugu
zake wakakubali.
28 Kwa hiyo wale wafanyabiashara Wamidiani walipofika pale, ndugu zake
wakamtoa Yosefu kutoka kwenye lile shimo, na kumuuza kwa shekeli ishirini* za
fedha kwa wale Waishmaeli, ambao walimpeleka Misri.
29 Reubeni aliporudi kutazama kwenye lile shimo na kuona kwamba Yosefu hayupo,
alirarua nguo zake. 30 Akawarudia ndugu zake na kusema, “Kijana hayuko mle!
Nielekee wapi sasa?”
31 Kisha wakalichukua lile joho la Yosefu, wakachinja mbuzi na kulichovya katika
damu. 32 Wakalichukua lile joho lililorembwa vizuri na kulipeleka kwa baba yao na
kusema, “Tumeliokota hili joho. Uchunguze uone kama ni la mwanao.”
33 Baba yao akalitambua akasema, “Hili ni joho la mwanangu! Mnyama mkali
amemrarua. Hakika Yosefu ameraruliwa vipande vipande.”
34 Kisha Yakobo akararua nguo zake, akavaa nguo ya gunia na kumwombolezea
mwanawe kwa siku nyingi. 35 Wanawe wote na binti zake wakaja kumfariji, lakini
hakukubali kufarijiwa. Akasema, “Hapana, nitamwombolezea mwanangu mpaka
nimfikie kaburini.” Kwa hiyo baba yake akaendelea kumlilia.
36 Wakati ule ule, Wamidiani wakamuuza Yosefu huko Misri kwa Potifa, mmo-
jawapo wa maafisa wa Farao, aliyekuwa mkuu wa ulinzi.

38

Yuda Na Tamari

1 Wakati ule, Yuda akawaacha ndugu zake, akaenda kuishi na Hira Mwadulami.
2 Huko Yuda akakutana na binti wa Kikanaani aitwaye Shua, akamwoa na akakutana
naye kimwili, 3 akapata mimba, akamzaa mwana, ambaye alimwita Eri. 4 Akapata
mimba tena, akamzaa mwana na kumwita Onani. 5 Akamzaa mwana mwingine tena,
akamwita Shela. Huyu alimzalia mahali paitwapo Kezibu.
6 Yuda akampatia Eri, mzaliwa wake wa kwanza, mke aitwaye Tamari. 7 Lakini Eri,
mzaliwa wa kwanza wa Yuda, alikuwa mwovu machoni pa BWANA, kwa hiyo BWANA
akamuua.
8 Kisha Yuda akamwambia Onani, “Kutana kimwili na mke wa ndugu yako, na
utimize wajibu wako kwake kama mke wa ndugu yako, ili umpatie ndugu yako uzao.”
9 Lakini Onani alijua kwamba uzao haungekuwa wake, kwa hiyo kila alipokutana
kimwili na mke wa ndugu yake, alimwaga chini mbegu za kiume ili asimpatie ndugu
yake uzao. 10 Alichofanya kilikuwa kiovu machoni pa BWANA, hivyo, pia BWANA
akamuua Onani.
11 Kisha Yuda akamwambia Tamari mkwewe, “Ishi kama mjane nyumbani mwa
baba yako mpaka mwanangu Shela atakapokua.” Kwa maana alifikiri, “Angeweza
kufa pia kama ndugu zake.” Kwa hiyo Tamari alikwenda kuishi nyumbani kwa baba
yake.
12 Baada ya muda mrefu mke wa Yuda binti wa Shua akafariki. Baada ya msiba,
Yuda alikwenda Timna, kwa watu waliokuwa wakikata kondoo wake manyoya, naye
alifuatana na rafiki yake Hira Mwadulami.

* **37:28** Shekeli 20 ni sawa na gramu 200.

13 Tamari alipoambiwa, “Baba mkwe wako yuko njiani kwenda Timna kukata
kondoo wake manyoya,” 14 alivua mavazi yake ya ujane, akajifunika kwa shela ili
asifahamike, akaketi kwenye mlango wa Enaimu, ambao upo njiani kuelekea Timna.
Akafanya hivyo kwa sababu aliona kwamba, ingawa Shela amekua, lakini alikuwa
hajakabidhiwa kwake kuwa mkewe.

15 Yuda alipomwona alifikiri ni kahaba, kwa sababu alikuwa amefunika uso wake.
16 Pasipo kutambua kwamba alikuwa mkwe wake, akamwendea kando ya njia na
kumwambia, “Njoo sasa, nikutane na wewe kimwili.”

Yule mkwewe akamuuliza, “Utanipa nini nikikutana nawe kimwili?”

17 Akamwambia, “Nitakutumia mwana-mbuzi kutoka kundi langu.”

Akamuuliza, “Utanipa kitu chochote kama amana mpaka utakapompeleka?”

18 Akamuuliza, “Nikupe amana gani?”

Akamjibu, “Pete yako na kamba yake pamoja na fimbo iliyo mkononi mwako.”
Kwa hiyo akampa vitu hivyo kisha akakutana naye kimwili, naye akapata mimba
yake. 19 Tamari akaondoka, akavua shela yake akavaa tena nguo zake za ujane.

20 Wakati ule ule, Yuda akamtuma rafiki yake Mwadulami apeleke yule mwana-
mbuzi ili arudishiwe amana yake kutoka kwa yule mwanamke, lakini yule rafiki
yake hakumkuta yule mwanamke. 21 Akawauliza watu wanaoishi mahali pale, “Yuko
wapi yule kahaba wa mahali pa kuabudia miungu aliyekuwa kando ya barabara hapa
Enaimu?”

Wakamjibu, “Hajawahi kuwepo mwanamke yeyote kahaba wa mahali pa kuabudia miungu hapa.”

22 Kwa hiyo akamrudia Yuda na kumwambia, “Sikumpata. Zaidi ya hayo, watu wanaoishi mahali pale walisema ‘Hapakuwahi kuwepo mwanamke yeyote kahaba wa mahali pa kuabudia miungu hapa.’ ”

23 Kisha Yuda akasema, “Mwache avichukue vitu hivyo, ama sivyo tutakuwa kichekesho. Hata hivyo, nilimpelekea mwana-mbuzi, lakini hukumkuta.”

24 Baada ya miezi mitatu Yuda akaambiwa, “Tamari mkweo ana hatia ya kuwa kahaba, na matokeo yake ana mimba.”

Yuda akasema, “Mtoeni nje na achomwe moto hadi afe!”

25 Alipokuwa akitolewa nje, akatuma ujumbe kwa baba mkwe wake kusema, “Nina mimba ya mtu mwenye vitu hivi.” Akaongeza kusema, “Angalia kama utatambua kwamba pete hii na kamba yake pamoja na fimbo hii ni vya nani.”

26 Yuda akavitambua na kusema, “Yeye ana haki kuliko mimi, kwa kuwa sikumkabidhi kwa mwanangu Shela ili awe mkewe.” Tangu hapo hakukutana naye kimwili tena.

27 Wakati ulipofika wa kujifungua, kukawa na wana mapacha tumboni mwake.
28 Alipokuwa akijifungua, mmoja akatoa mkono wake nje, kwa hiyo mkunga
akachukua uzi mwekundu na kuufunga mkononi mwa yule mtoto, akasema, “Huyu
ametoka kwanza.” 29 Lakini alipourudisha mkono wake ndugu yake akaanza kutoka,
naye akasema, “Hivi ndivyo ulivyotoka kwa nguvu!” Akaitwa Peresi. 30 Kisha ndugu
yake, aliyekuwa na uzi mwekundu mkononi, akatoka, naye akaitwa Zera.

39

Yosefu Na Mke Wa Potifa

1 Wakati huu Yosefu alikuwa amechukuliwa mpaka Misri. Mmisri aliyeitwa Potifa aliyekuwa mmojawapo wa maafisa wa Farao, mkuu wa ulinzi, akamnunua Yosefu kutoka kwa Waishmaeli waliomleta Misri.

2 BWANA alikuwa pamoja na Yosefu, naye akastawi, Yosefu akaishi nyumbani kwa
bwana wake Mmisri. 3 Potifa alipoona kuwa BWANA alikuwa pamoja na Yosefu na

kwamba BWANA alimfanikisha kwa kila kitu alichokifanya, 4 Yosefu alipata kibali
machoni pa Potifa, akamfanya mhudumu wake. Potifa akamweka kuwa msimamizi
wa nyumba yake, naye akamkabidhi kuwa mwangalizi wa kila kitu alichokuwa
nacho. 5 Kuanzia wakati huo Potifa alipomweka Yosefu kuwa msimamizi wa nyumba
na mali zake zote alizokuwa nazo, BWANA aliibariki nyumba ya Mmisri huyo kwa
sababu ya Yosefu. Baraka ya BWANA ilikuwa juu ya kila kitu alichokuwa nacho Potifa,
nyumbani na shambani. 6 Kwa hiyo Potifa akamwachia Yosefu uangalizi wa kila kitu
alichokuwa nacho, Yosefu alipokuwa katika uongozi, Potifa hakuwa na sababu ya
kujishughulisha na kitu chochote isipokuwa chakula alichokula.

Yosefu alikuwa mwenye umbo zuri na sura ya kuvutia; 7 baada ya kitambo mke
wa Potifa akamtamani Yosefu, akamwambia, "Njoo, ukutane nami kimwili!"

8 Lakini Yosefu akakataa. Akamwambia yule mwanamke, "Mimi nikiwa katika
uongozi, bwana wangu hahusiki na kitu chochote katika nyumba hii, kila kitu alicho
nacho amenikabidhi. 9 Hapa nyumbani hakuna aliye mkuu kuliko mimi. Bwana
wangu hakunizuilia kitu chochote isipokuwa wewe, kwa kuwa wewe ni mke wake.
Nitawezaje basi kufanya uovu huu na kutenda dhambi dhidi ya Mungu?" 10 Ingawa
yule mwanamke aliendelea kumshawishi Yosefu siku baada ya siku, Yosefu alikataa
kukutana naye kimwili wala kukaa karibu naye.

11 Siku moja Yosefu akaingia ndani ya nyumba kufanya kazi zake, wala ha-
pakuwepo na mfanyakazi yeyote ndani ya nyumba. 12 Mke wa Potifa akashika vazi
Yosefu alilokuwa amevaa, akamwambia, "Njoo tukutane kimwili!" Lakini Yosefu
akaacha vazi lake mkononi mwa huyo mwanamke, akatoka nje ya nyumba akikimbia.

13 Yule mwanamke alipoona kwamba Yosefu amemwachia vazi lake mkononi na
kukimbilia nje ya nyumba, 14 akawaita watumishi wake wa nyumbani, akawaambia,
"Tazameni! Huyu Mwebrania ameletwa hapa kutudhihaki! Aliingia hapa ndani ili
akutane nami kimwili, lakini nikapiga kelele. 15 Aliposikia kelele za kuomba msaada,
akaacha vazi lake kando yangu akakimbilia nje."

16 Yule mwanamke akaliweka lile vazi karibu naye mpaka Potifa aliporudi
nyumbani. 17 Ndipo akamweleza kisa hiki, akisema: "Yule mtumwa wa Kiebrania
uliyetuletea alinijia ili kunidhihaki. 18 Lakini mara nilipopiga kelele kuomba msaada,
akaliacha vazi lake kando yangu akakimbia nje ya nyumba."

19 Potifa aliposikia kisa hiki mkewe alichomweleza, akisema, "Hivi ndivyo mtumwa
wako alivyonitenda." Hasira ya Potifa ikawaka. 20 Potifa akamchukua Yosefu na
kumweka gerezani, mahali ambapo wahalifu wa mfalme walikuwa wamefungwa.

Lakini wakati Yosefu alipokuwa huko gerezani, 21 BWANA alikuwa pamoja naye,
akamhurumia na kumpa kibali mbele ya msimamizi wa gereza. 22 Kwa hiyo
msimamizi wa gereza akamweka Yosefu awe mkuu wa wafungwa pamoja na
kusimamia yote ambayo yalitendeka mle gerezani. 23 Msimamizi wa gereza
hakujishughulisha tena na kitu chochote kilichokuwa chini ya uangalizi wa Yosefu,
kwa sababu BWANA alikuwa pamoja na Yosefu akimfanikisha kwa kila alichofanya.

40

Mnyweshaji Na Mwokaji

1 Baada ya muda, mnyweshaji na mwokaji wa mfalme wa Misri, wakamkosea
bwana wao, mfalme wa Misri. 2 Farao akawakasirikia hawa maafisa wake wawili,
mnyweshaji mkuu na mwokaji mkuu, 3 akawaweka chini ya ulinzi katika nyumba
ya mkuu wa kikosi cha ulinzi katika gereza lile lile alimofungwa Yosefu. 4 Mkuu wa
kikosi cha ulinzi akawakabidhi kwa Yosefu, naye akawahudumia.

Walipokuwa wamekaa chini ya ulinzi kwa muda, 5 kila mmoja wa hao wawili
waliokuwa wamewekwa gerezani, yaani mnyweshaji na mwokaji wa mfalme wa
Misri, waliota ndoto usiku mmoja, na kila ndoto ilikuwa na maana yake tofauti.
6 Yosefu alipowajia asubuhi yake, akawaona kwamba walikuwa na huzuni. 7 Ndipo
Yosefu akawauliza maafisa hao wa Farao waliokuwa chini ya ulinzi pamoja naye
nyumbani mwa bwana wake, akasema, “Mbona nyuso zenu zimejaa huzuni leo?”
8 Wakamjibu, “Sisi sote tuliota ndoto, lakini hapakuwa na mtu yeyote wa
kuzifasiri.”

Ndipo Yosefu akawaambia, “Je, kufasiri ndoto si kazi ya Mungu? Niambieni ndoto
zenu.”
9 Basi mkuu wa wanyweshaji akamweleza Yosefu ndoto yake. Akamwambia,
“Katika ndoto yangu niliona mzabibu mbele yangu, 10 nao mzabibu ulikuwa
na matawi matatu. Mara tu ulipoanza kuchipua, maua yalichanua na vishada
vyake vikawa zabibu zilizoiva. 11 Kikombe cha Farao kilikuwa mkononi mwangu,
nikazitwaa zabibu, nikazikamua katika kikombe cha Farao, na nikaweka kikombe
mkononi mwake.”
12 Yosefu akamwambia, “Hii ndiyo maana yake: Matawi matatu ni siku tatu.
13 Katika siku hizi tatu, Farao atakutoa gerezani na kukuweka tena kwenye nafasi
yako, nawe utaweka kikombe cha Farao mikononi mwake, kama vile ulivyokuwa
unafanya ulipokuwa mnyweshaji wake. 14 Lakini wakati mambo yatakapokuwia
mazuri, unikumbuke, unifanyie wema, useme mema juu yangu kwa Farao ili
niondoke huku gerezani. 15 Kwa maana nilichukuliwa kwa nguvu kutoka nchi ya
Waebrania, na hata hapa nilipo sikufanya lolote linalostahili niwekwe gerezani.”
16 Yule mwokaji mkuu alipoona kuwa Yosefu amefasiri ikiwa na maana nzuri,
akamwambia Yosefu, “Mimi pia niliota ndoto: Kichwani mwangu kulikuwepo vikapu
vitatu vya mikate. 17 Katika kikapu cha juu kulikuwa na aina zote za vyakula
vilivyookwa kwa ajili ya Farao, lakini ndege walikuwa wakivila kutoka kwenye
kikapu nilichokuwa nimebeba kichwani.”
18 Yosefu akamwambia, “Hii ndiyo maana yake: Vikapu vitatu ni siku tatu. 19 Katika
siku hizi tatu, Farao atakata kichwa chako na kukutundika juu ya mti. Nao ndege
watakula nyama ya mwili wako.”
20 Mnamo siku ya tatu, ilikuwa kumbukumbu ya kuzaliwa kwa Farao, naye
akawaandalia maafisa wake wote karamu. Akawatoa gerezani mnyweshaji mkuu
na mwokaji mkuu, akawaweka mbele ya maafisa wake: 21 Ndipo akamrudisha
mnyweshaji mkuu kwenye nafasi yake, ili aweke kikombe mikononi mwa Farao tena,
22 lakini akamwangika yule mwokaji mkuu, sawasawa na jinsi Yosefu alivyowaambia
katika tafsiri yake.
23 Pamoja na hayo, mnyweshaji mkuu hakumkumbuka Yosefu, bali alimsahau.

41

Ndoto Za Farao

1 Baada ya miaka miwili kamili kupita, Farao aliota ndoto: Tazama alikuwa
amesimama kando ya Mto Naili, 2 wakati ng’ombe saba, wazuri na wanono, walitokea
mtoni wakajilisha kwenye matete. 3 Baada yao ng’ombe wengine saba, wabaya na
waliokonda, wakatokea mtoni Naili wakasimama kando ya wale wanono ukingoni
mwa mto. 4 Wale ng’ombe wabaya na waliokonda wakawala wale saba wazuri na
wanono. Kisha Farao akaamka.
5 Farao akaingia usingizini tena akaota ndoto ya pili: Akaona masuke saba ya
nafaka, yenye afya na mazuri, yanakua katika bua moja. 6 Baadaye, masuke mengine
saba yakachipua, yakiwa membamba yaliyonyaushwa na upepo wa mashariki.

7 Masuke yale membamba yakameza yale masuke saba yenye afya na yaliyojaa. Basi
Farao akaamka kutoka usingizini, kumbe ilikuwa ndoto.

8 Asubuhi yake, alifadhaika akilini, hivyo akawaita waaguzi wote pamoja na watu
wenye busara wa Misri. Walipokuja, Farao akawaeleza ndoto zake, lakini hakuna
hata mmoja aliyeweza kumfasiria.

9 Ndipo mnyweshaji mkuu alipomwambia Farao, “Leo nimekumbushwa kuhusu
kosa langu. 10 Wakati fulani Farao aliwakasirikia watumishi wake, akanifunga mimi
na mwokaji mkuu katika nyumba ya mkuu wa ulinzi. 11 Kila mmoja wetu aliota ndoto
katika usiku mmoja na kila ndoto ilikuwa na maana yake tofauti. 12 Basi kijana wa
Kiebrania aliyekuwa pamoja nasi huko, alikuwa mtumishi wa mkuu wa kikosi cha
ulinzi. Tulimweleza ndoto zetu, naye akatufasiria, akitupa kila mtu tafsiri ya ndoto
yake. 13 Nayo mambo yakawa sawa kabisa na jinsi alivyotufasiria ndoto zetu: Mimi
nilirudishwa kazini mwangu na huyo mtu mwingine akaangikwa.”

14 Basi, Farao akatuma Yosefu aitwe, naye akatolewa kifungoni haraka. Baada ya
kunyoa na kubadilisha nguo zake akaenda mbele ya Farao.

15 Farao akamwambia Yosefu, “Nimeota ndoto, wala hakuna mtu hata mmoja
anayeweza kuifasiri. Lakini nimesikia ikisemwa kwa habari yako kwamba un-
apoelezwa ndoto waweza kuifasiri.”

16 Yosefu akamjibu Farao, “Siwezi kuifasiri, lakini Mungu atampa Farao jibu
analolihitaji.”

17 Kisha Farao akamwambia Yosefu, “Katika ndoto yangu nilikuwa nimesimama
ukingoni mwa Mto Naili, 18 nikawaona ng’ombe saba, wazuri na wanono, wakiji-
tokeza kutoka mtoni wakaja kujilisha kwenye matete. 19 Baada ya hao, ng’ombe
wengine saba wadhaifu wakatokea, wabaya sana na waliokonda. Kamwe sikuwahi
kuona ng’ombe wabaya jinsi hiyo katika nchi yote ya Misri. 20 Hao ng’ombe
waliokonda na wabaya sana wakawala wale ng’ombe saba walionona waliojitokeza
kwanza. 21 Lakini hata baada ya kuwala, hakuna mtu ambaye angeweza kusema
kwamba wamekula, bado walionekana wabaya kama mwanzoni. Kisha nikaamka
kutoka usingizini.

22 “Pia katika ndoto zangu niliona masuke saba ya nafaka, yamejaa na mazuri,
yanakua katika bua moja. 23 Baada ya hayo masuke mengine saba yakachipua,
yaliyonyauka, membamba na yamekaushwa na upepo wa mashariki. 24 Yale masuke
membamba ya nafaka yakayameza yale masuke saba mazuri yaliyojaa nafaka.
Nimewaeleza waaguzi, wala hakuna yeyote aliyeweza kunifasiria.”

25 Ndipo Yosefu akamwambia Farao, “Ndoto za Farao ni ndoto iyo hiyo moja.
Mungu amemfunulia Farao jambo analokusudia kufanya karibuni. 26 Ng’ombe saba
wazuri ni miaka saba, nayo masuke saba mazuri yaliyojaa nafaka ni miaka saba, ni
ndoto iyo hiyo moja. 27 Ng’ombe saba waliokonda na wabaya wale waliojitokeza
baadaye ni miaka saba, vivyo hivyo masuke saba ya ngano yaliyodhoofika na
kukaushwa na upepo wa mashariki, ni miaka saba ya njaa.

28 “Ni kama vile nilivyomwambia Farao: Mungu amemwonyesha Farao jambo
analokusudia kufanya karibuni. 29 Miaka saba ya neema inakuja katika nchi yote ya
Misri, 30 lakini itafuata miaka saba ya njaa. Ndipo neema yote ya Misri itasahaulika
na njaa itaikumba nchi.

31 “Neema iliyokuwa katika nchi haitakumbukwa, kwa sababu njaa itakayofuata
itakuwa kali mno. 32 Sababu ya ndoto kumjia Farao kwa namna mbili ni kwamba
jambo hilo Mungu ameshaamua kwa hakika, naye Mungu atalifanya karibuni.

33 “Basi sasa Farao na atafute mtu mwenye akili na hekima ili amweke kuwa
msimamizi wa nchi ya Misri. 34 Farao na aweke wenye amri nchini kote wakusanye
sehemu ya tano ya mavuno ya Misri katika miaka hii saba ya neema. 35 Wakusanye

chakula chote katika miaka hii saba ya neema inayokuja na kuhifadhi nafaka chini ya
mamlaka ya Farao, iwe akiba ya chakula katika miji. 36 Chakula hiki kitakuwa akiba
ya tahadhari kwa ajili ya nchi, ili kitumike katika ile miaka saba ya njaa itakayokuja
Misri, ili nchi isiharibiwe na njaa."

37 Mpango huu ulionekana mzuri kwa Farao na kwa maafisa wake wote. 38 Hivyo
Farao akawauliza, "Je tunaweza kumpata yeyote kama mtu huyu, ambaye Roho wa
Mungu yumo ndani yake?"

39 Ndipo Farao akamwambia Yosefu, "Maadamu Mungu amekufunulia yote haya,
hakuna mwingine yeyote mwenye akili na hekima kama wewe. 40 Wewe utakuwa
msimamizi wa jumba langu la kifalme, na watu wangu wote watatii amri zako. Ni
kuhusu kiti cha ufalme tu nitakuwa mkuu kuliko wewe."

Yosefu Msimamizi Wa Misri

41 Kwa hiyo Farao akamwambia Yosefu, "Sasa nakuweka uwe msimamizi wa nchi
yote ya Misri." 42 Ndipo Farao akaivua pete yake ya muhuri kutoka kidoleni mwake
na kuivalisha katika kidole cha Yosefu. Akamvika majoho mazuri ya kitani safi na
mkufu wa dhahabu shingoni mwake. 43 Akampandisha katika gari lake la farasi
kama msaidizi wake, watu wakatangulia wakishangilia, wakisema, "Fungueni njia!"
Ndivyo Farao alivyomweka Yosefu kuwa msimamizi wa nchi yote ya Misri.

44 Kisha Farao akamwambia Yosefu, "Mimi ni Farao, lakini pasipo neno lako,
hakuna mtu mwenye ruhusa kuinua mkono au mguu katika nchi yote ya Misri."
45 Farao akamwita Yosefu Safenath-Panea, pia akampa Asenathi binti Potifera, kuhani
wa mji wa Oni,* kuwa mke wake. Ndipo Yosefu akaitembelea nchi yote ya Misri.

46 Yosefu alikuwa na miaka thelathini alipoingia katika utumishi wa Farao mfalme
wa Misri. Naye Yosefu akatoka mbele ya Farao akasafiri katika nchi yote ya Misri.
47 Katika ile miaka saba ya neema nchi ilizaa mazao kwa wingi sana. 48 Yosefu
akakusanya chakula chote kilichozalishwa katika ile miaka saba ya neema nchini
Misri, akakihifadhi katika ghala za miji. Katika kila mji kulihifadhiwa chakula
kilichozalishwa katika mashamba yaliyouzunguka mji huo. 49 Yosefu alihifadhi
nafaka nyingi, mfano wa mchanga wa bahari, ilikuwa nyingi mno kiasi kwamba
walishindwa kuweka kumbukumbu kwa sababu akiba ilizidi sana kupita kipimo.

50 Kabla ya miaka ya njaa kuanza, Asenathi binti Potifera, kuhani wa mji wa Oni,
alikuwa amemzalia Yosefu wana wawili wa kiume. 51 Yosefu akamwita mzaliwa wake
wa kwanza Manase, akisema, "Ni kwa sababu Mungu amenifanya nisahau taabu
zangu zote pamoja na jamaa yote ya nyumba ya baba yangu." 52 Mwana wa pili
akamwita Efraimu, akisema, "Ni kwa sababu Mungu amenistawisha katika nchi ya
mateso yangu."

53 Ile miaka saba ya neema huko Misri ikaisha, 54 nayo miaka ile saba ya njaa
ikaanza, sawasawa na alivyosema Yosefu. Kulikuwa na njaa katika nchi nyingine
zote, bali katika nchi yote ya Misri kulikuwa na chakula. 55 Wakati nchi yote
ya Misri ilipopatwa na njaa, watu wakamlilia Farao ili awape chakula. Ndipo
Farao alipowaagiza Wamisri wote, akisema, "Nendeni kwa Yosefu, nanyi mfanye
anachowaambia."

56 Wakati njaa ilipokuwa imeenea katika nchi yote, Yosefu akafungua ghala za
vyakula na kuwauzia Wamisri nafaka, kwa sababu njaa ilikuwa kali mno katika nchi
yote ya Misri. 57 Pia nchi nyingine zote zilikuja Misri kununua nafaka kutoka kwa
Yosefu, kwa sababu njaa ilikuwa kali mno duniani kote.

---

* **41:45** Yaani Heliopoli (Mji wa Jua).

42

Ndugu Za Yosefu Waenda Misri

1 Wakati Yakobo alipofahamu kuwa kuna nafaka huko Misri, akawaambia wanawe,
“Mbona mnakaa tu hapa mnatazamana?” 2 Akaendelea kuwaambia, “Nimesikia
kuwa huko Misri kuna nafaka. Telemkeni huko mkanunue chakula kwa ajili yetu, ili
tuweze kuishi wala tusife.”

3 Ndipo wale ndugu kumi wa Yosefu, wakateremka huko Misri kununua nafaka.
4 Lakini Yakobo hakumtuma Benyamini, ndugu yake Yosefu, pamoja na wengine,
kwa sababu aliogopa asije akapatwa na madhara. 5 Hivyo wana wa Israeli walikuwa
miongoni mwa wale waliokwenda Misri kununua nafaka, kwani njaa ilikuwa katika
nchi ya Kanaani pia.

6 Wakati huo Yosefu alikuwa mtawala wa nchi ya Misri, naye alikuwa ndiye
aliwauzia watu wote nafaka. Kwa hiyo wakati ndugu zake Yosefu walipofika,
wakamsujudia hadi nyuso zao zikagusa ardhi. 7 Mara Yosefu alipowaona ndugu zake,
akawatambua, lakini akajifanya mgeni na kuzungumza nao kwa ukali, akiwauliza,
“Ninyi mnatoka wapi?”

Wakamjibu, “Tumetoka katika nchi ya Kanaani kuja kununua chakula.”

8 Ingawa Yosefu aliwatambua ndugu zake, wao hawakumtambua. 9 Ndipo Yosefu
alipokumbuka ndoto zake kuwahusu wao, akawaambia, “Ninyi ni wapelelezi!
Mmekuja kuangalia mahali ambapo nchi yetu haina ulinzi.”

10 Wakamjibu, “Sivyo bwana wangu. Watumishi wako wamekuja kununua chakula.
11 Sisi sote ni wana wa baba mmoja. Watumishi wako ni watu waaminifu, wala sio
wapelelezi.”

12 Akawaambia, “La hasha! Mmekuja kuangalia mahali ambapo nchi yetu haina
ulinzi.”

13 Lakini wakamjibu, “Watumishi wako walikuwa kumi na wawili, wana wa mtu
mmoja ambaye anaishi katika nchi ya Kanaani. Sasa mdogo wetu wa mwisho yupo
na baba yetu na mwingine alikufa.”

14 Yosefu akawaambia, “Ni sawa kabisa kama nilivyowaambia: Ninyi ni wapelelezi!
15 Na hivi ndivyo mtakavyojaribiwa: Hakika kama Farao aishivyo, hamtaondoka
mahali hapa mpaka ndugu yenu mdogo aje hapa. 16 Tumeni mmoja wenu akamlete
huyo ndugu yenu, wengine mtawekwa gerezani, ili maneno yenu yajaribiwe kuona
kama mnasema kweli. La sivyo, hakika kama Farao aishivyo ninyi ni wapelelezi!”
17 Akawaweka wote chini ya ulinzi kwa siku tatu.

18 Siku ya tatu Yosefu akawaambia, “Fanyeni hili nanyi mtaishi, kwa maana
namwogopa Mungu: 19 Ikiwa ninyi ni watu waaminifu, mmoja wa ndugu zenu
na abaki kifungoni, nanyi wengine pelekeni nafaka kwa jamaa yenu wanaoteseka
kwa njaa. 20 Lakini ni lazima mniletee ndugu yenu mdogo hapa, ili maneno yenu
yathibitike na kwamba msife.” Wakakubali kufanya hivyo.

21 Wakaambiana wao kwa wao, “Hakika tunaadhibiwa kwa sababu ya ndugu
yetu. Tuliona jinsi alivyohuzunika alipokuwa anatusihi kuponya maisha yake, lakini
hatukumsikiliza, hiyo ndiyo sababu dhiki hii imetupata.”

22 Reubeni akawajibu, “Sikuwaambieni msitende dhambi dhidi ya kijana? Lakini
hamkunisikiliza! Sasa ni lazima tuadhibiwe kwa ajili ya damu yake.” 23 Hawakujua
kuwa Yosefu angewaelewa, kwa sababu alitumia mkalimani.

24 Yosefu akajitenga nao akaanza kulia, kisha akawarudia na kuzungumza nao tena.
Akataka Simeoni akamatwe na kufungwa mbele yao.

25 Yosefu akatoa amri ya kujaza magunia yao nafaka na kuweka fedha ya kila
mmoja ndani ya gunia lake, kisha wapewe mahitaji ya njiani. Baada ya kufanyiwa
hayo yote, 26 wakapakiza nafaka juu ya punda zao, wakaondoka.

27 Walipofika mahali pa kulala huko njiani mmoja wao akafungua gunia lake
ili amlishe punda wake, akakuta fedha yake kwenye mdomo wa gunia lake.
28 Akawaambia ndugu zake, "Fedha yangu imerudishwa. Iko ndani ya gunia langu."

Mioyo yao ikazimia, na kila mmoja akamgeukia mwenzake wakitetemeka, wakaulizana, "Ni nini hiki Mungu alichotufanyia?"

29 Walipofika kwa Yakobo baba yao katika nchi ya Kanaani, wakamweleza mambo
yote yaliyowapata. Wakasema, 30 "Huyo mtu ambaye ndiye bwana katika nchi hiyo
alisema nasi kwa ukali, akatutendea kana kwamba sisi tulikuwa tunaipeleleza nchi.
31 Lakini tulimwambia, 'Sisi ni watu waaminifu, sio wapelelezi. 32 Tulizaliwa ndugu
kumi na wawili, wana wa baba mmoja. Mmoja alikufa, na mdogo wetu wa mwisho
yupo na baba yetu huko Kanaani.'

33 "Ndipo huyo mtu aliye bwana katika nchi hiyo alipotuambia, 'Hivi ndivyo
nitafahamu kuwa ninyi ni watu waaminifu: Mwacheni mmoja wa ndugu zenu
pamoja nami hapa, kisha nendeni mpeleke chakula kwa ajili ya jamaa yenu
inayoteseka kwa njaa. 34 Lakini mleteni huyo ndugu yenu mdogo kwangu, ndipo
nitajua kuwa ninyi sio wapelelezi, ila ni watu waaminifu. Kisha nitamrudisha ndugu
yenu, nanyi mtaweza kufanya biashara katika nchi hii.' "

35 Walipokuwa wanamimina nafaka kutoka kwenye magunia yao, ndani ya gunia
la kila mtu kulikuwa na mfuko wa fedha! Wakati wao na baba yao walipoona mifuko
ya fedha, wakaogopa. 36 Yakobo baba yao akawaambia, "Ninyi mmenipokonya
watoto wangu. Yosefu hayupo na Simeoni hayupo tena na sasa mnataka kumchukua
Benyamini. Kila kitu ni kinyume nami!"

37 Ndipo Reubeni akamwambia baba yake, "Waweza kuwaua wanangu wote wawili, ikiwa sitamrudisha Benyamini kwako. Mkabidhi Benyamini katika uangalizi wangu, nami nitamrudisha."

38 Lakini Yakobo akasema, "Mwanangu hatashuka huko pamoja nanyi; ndugu yake amekufa naye ndiye peke yake aliyebaki. Ikiwa atapatwa na madhara katika safari mnayoiendea, mtashusha kichwa changu chenye mvi kaburini kwa masikitiko."

43

Safari Ya Pili Ya Kwenda Misri

1 Wakati huu njaa ilikuwa bado ni kali mno katika nchi. 2 Hivyo wakati
walikuwa wamemaliza kula nafaka yote waliyoileta kutoka Misri, Yakobo baba yao
akawaambia, "Rudini Misri mkatununulie chakula kingine zaidi."

3 Lakini Yuda akamwambia, "Mtu yule alituonya kwa msisitizo, 'Hamtauona uso
wangu tena mpaka mje na ndugu yenu.' 4 Kama utakubali ndugu yetu aende
pamoja nasi, tutakwenda kuwanunulia chakula. 5 Lakini ikiwa hutamruhusu aende,
hatutakwenda, kwa sababu mtu yule alituambia, 'Hamtauona uso wangu tena mpaka
mje pamoja na ndugu yenu.' "

6 Israeli akauliza, "Kwa nini mkaniletea taabu hii kwa kumwambia yule mtu mlikuwa na ndugu mwingine?"

7 Wakamjibu, "Yule mtu alituhoji kwa undani sana habari zetu na za jamaa yetu. Alituuliza, 'Je, baba yenu bado yungali hai? Je mnaye ndugu mwingine?' Sisi tulimjibu maswali yake tu. Tungewezaje kujua kwamba angesema, 'Mleteni mdogo wenu hapa'?"

8 Ndipo Yuda akamwambia baba yake Israeli, "Mtume kijana pamoja nami, nasi
tutaondoka mara, ili sisi na wewe pamoja na watoto wetu tuweze kuishi, wala tusife.
9 Mimi mwenyewe nitakuhakikishia usalama wake, mimi mwenyewe nitawajibika
kumrudisha. Ikiwa sitamrudisha kwako na kumweka mbele yako, nitakuwa mwenye

lawama mbele yako maisha yangu yote. [10] Hakika, kama hatukuchelewa kuondoka,
tungekuwa tumekwenda na kurudi mara mbili."
[11] Basi baba yao Israeli akawaambia, "Kama ni lazima iwe hivyo, basi fanyeni
hivi: Wekeni baadhi ya mazao bora ya nchi katika mifuko yenu na mpelekeeni
yule mtu kama zawadi, zeri kidogo, asali kidogo, vikolezo, manemane, kungu na
lozi. [12] Chukueni fedha mara mbili, kwa kuwa mtazirudisha zile fedha zilizowekwa
midomoni mwa magunia yenu. Labda ziliwekwa kwa makosa. [13] Mchukueni ndugu
yenu pia mrudi kwa huyo mtu mara moja. [14] Naye Mungu Mwenyezi* awajalieni
rehema mbele ya huyo mtu ili apate kumwachia yule ndugu yenu na Benyamini
mweze kurudi pamoja. Kwangu mimi kama nikufiwa nimefiwa."
[15] Basi hao watu wakazichukua zile zawadi na zile fedha mara mbili pamoja na
Benyamini. Wakafanya haraka kwenda Misri na walipofika wakajionyesha kwa
Yosefu. [16] Yosefu alipomwona Benyamini pamoja nao, akamwambia msimamizi
wa nyumba yake, "Wachukue watu hawa nyumbani kwangu, mchinje mnyama na
kuandalia chakula kwa kuwa watakula chakula cha mchana pamoja nami."
[17] Yule Msimamizi akafanya kama Yosefu alivyomwambia na akawachukua wale
watu nyumbani kwa Yosefu. [18] Basi watu hao wakaogopa walipopelekwa nyumbani
kwa Yosefu. Wakafikiri, "Tumeletwa hapa kwa ajili ya zile fedha zilizorudishwa
katika magunia yetu mara ile ya kwanza. Anataka kutushambulia na kutushinda,
atuchukue sisi kama watumwa, na atwae hawa punda zetu."
[19] Hivyo wakamwendea msimamizi wa nyumba wa Yosefu na kuzungumza naye
kwenye ingilio la nyumbani. [20] Wakasema, "Tafadhali bwana, tulikuja hapa mara ya
kwanza kununua chakula. [21] Lakini mahali pale tulipotua wakati wa jioni tulifungua
magunia yetu, na kila mmoja wetu akakuta fedha zake, kwenye mdomo wa gunia lake
kiasi kile kile tulicholeta. Kwa hiyo tumezirudisha. [22] Pia tumeleta fedha nyingine
kwa ajili ya kununulia chakula. Hatujui ni nani aliziweka fedha hizo katika magunia
yetu."
[23] Akawaambia, "Vema, msiogope. Mungu wenu, Mungu wa baba yenu, amewapa
ninyi hazina katika magunia yenu; mimi nilipokea fedha yenu." Ndipo akawaletea
Simeoni.
[24] Msimamizi akawapeleka wale watu katika nyumba ya Yosefu, akawapa maji
ya kunawa miguu na kuwapa punda wao majani. [25] Wakaandaa zawadi zao
ili wampe Yosefu wakati atakapofika adhuhuri, kwa kuwa walikuwa wamesikia
kwamba watakula chakula huko.
[26] Yosefu alipokuja nyumbani, walimkabidhi zile zawadi walizokuwa nazo, ambazo
walikuwa wamezileta mle nyumbani, nao wakamsujudia hadi nchi. [27] Akawauliza
kuhusu hali yao, kisha akawaambia, "Yule baba yenu mzee mliyeniambia habari
zake, yu hali gani? Je, bado yu hai?"
[28] Wakamjibu, "Mtumishi wako baba yetu bado anaishi na ni mzima." Kisha
wakainama chini kumpa heshima.
[29] Alipotazama na kumwona Benyamini ndugu yake, mwana wa mama yake hasa,
akauliza, "Je, huyu ndiye ndugu yenu wa mwisho, ambaye mlinieleza habari zake?"
Ndipo akasema, "Mungu na akufadhili, mwanangu." [30] Akiwa ameguswa sana kwa
kumwona ndugu yake, Yosefu akatoka nje kwa haraka na kutafuta mahali pa kulilia.
Akaingia kwenye chumba chake cha pekee na kulilia humo.
[31] Baada ya kunawa uso wake, akatoka nje na huku akijizuia akasema, "Pakueni
chakula."
[32] Wakampakulia Yosefu peke yake, ndugu zake peke yao na Wamisri waliokula
pamoja naye peke yao, kwa sababu Wamisri wasingeweza kula pamoja na Waebrania,

* **43:14** Mungu Mwenyezi hapa ni jina la Kiebrania, El-Shaddai (yaani Mungu Mwenye utoshelevu wote).

kwa maana ilikuwa ni chukizo kwa Wamisri. 33 Watu hao walikuwa wameketi
mbele yake kwa mfuatano wa umri wao, kuanzia mzaliwa wa kwanza hadi mzaliwa
wa mwisho, wakatazamana wao kwa wao kwa mshangao. 34 Wakati walipelekewa
sehemu ya chakula kutoka mezani mwa Yosefu, sehemu ya Benyamini ilikuwa mara
tano zaidi ya sehemu ya wale wengine. Kwa hiyo wakanywa na kufurahi pamoja
naye.

44

Kikombe Cha Fedha Ndani Ya Gunia

1 Kisha Yosefu akampa yule msimamizi wa nyumbani mwake maagizo haya: "Jaza
magunia ya watu hawa kiasi cha chakula ambacho wanaweza kuchukua, na uweke
fedha ya kila mtu kwenye mdomo wa gunia lake. 2 Kisha weka kikombe changu kile
cha fedha kwenye mdomo wa gunia la yule mdogo wa wote pamoja na fedha zake
ambazo angenunulia nafaka yake." Naye akafanya kama Yosefu alivyosema.

3 Kulipopambazuka, hao watu wakaruhusiwa kuondoka pamoja na punda zao.
4 Kabla hawajafika mbali kutoka mjini, Yosefu akamwambia mtumishi wake,
"Wafuatilie wale watu mara moja, utakapowakuta, waambie, 'Kwa nini mmelipiza
wema kwa ubaya? 5 Je, kikombe hiki sicho anachonywea bwana wangu na pia
hukitumia kwa kutabiri mambo yajayo? Hili ni jambo ovu mlilolitenda.' "

6 Alipowafikia, akarudia maneno haya kwao. 7 Lakini wakamwambia mtumishi,
"Kwa nini bwana wangu anasema maneno kama haya? Liwe mbali na watumishi
wako wasije wakafanya jambo kama hilo! 8 Hata hivyo tulikurudishia zile fedha
kutoka nchi ya Kanaani ambazo tulizikuta kwenye midomo ya magunia yetu. Hivyo
kwa nini tuibe fedha au dhahabu kutoka nyumbani kwa bwana wako? 9 Ikiwa yeyote
miongoni mwa watumishi wako atapatikana nacho, auawe, na sisi wengine tutakuwa
watumwa wa bwana wangu."

10 Akajibu, "Vema sana; na iwe kama msemavyo. Yeyote atakayekutwa nacho
atakuwa mtumwa wangu, lakini ninyi wengine mtakuwa hamna lawama."

11 Kila mmoja wao akafanya haraka kushusha gunia lake chini na kulifungua.
12 Ndipo msimamizi akaendelea kutafuta, akianzia kwa mkubwa wa wote na akaishia
kwa mdogo wa wote. Basi kikombe kikapatikana katika gunia la Benyamini. 13 Kwa
jambo hili, wakararua nguo zao. Ndipo wote wakapakiza mizigo yao juu ya punda
zao na kurudi mjini.

14 Yosefu alikuwa bado yuko nyumbani mwake wakati Yuda na kaka zake
walipoingia, wote wakajitupa chini mbele yake. 15 Yosefu akawaambia, "Ni jambo
gani hili mlilolifanya? Hamjui kuwa mtu kama mimi anaweza kufahamu mambo
kwa njia ya kutabiri?"

16 Yuda akajibu, "Tutaweza kusema nini kwa bwana wangu? Tutaweza
kuzungumza nini? Tutawezaje kuthibitisha kwamba hatuna hatia? Mungu amefunua
hatia ya watumishi wako. Sasa sisi tu watumwa wa bwana wangu, sisi wenyewe
pamoja na yule aliyepatikana na kikombe."

17 Lakini Yosefu alisema, "Liwe mbali nami kufanya jambo kama hili! Mtu yule tu
aliyekutwa na kikombe ndiye atakayekuwa mtumwa wangu. Ninyi wengine, rudini
kwa baba yenu kwa amani."

18 Ndipo Yuda akamwendea na kumwambia: "Tafadhali bwana wangu, mruhusu
mtumishi wako aseme neno kwa bwana wangu. Usimkasirikie mtumishi wako,
ingawa wewe ni sawa na Farao mwenyewe. 19 Bwana wangu aliwauliza watumishi
wake, 'Mnaye baba au ndugu?' 20 Nasi tukakujibu, 'Tunaye baba yetu ambaye
ni mzee; pia yupo mwanawe mdogo aliyezaliwa katika uzee wake. Ndugu yake

amekufa, na huyu mdogo ndiye mwana pekee kwa mama yake aliyebaki, naye baba
yake anampenda.’
21 “Ndipo ulipowaambia watumishi wako, ‘Mleteni kwangu ili niweze kumwona
kwa macho yangu mwenyewe.’ 22 Nasi tukamwambia bwana wangu, ‘Kijana hawezi
kumwacha baba yake; akimwacha, baba yake atakufa.’ 23 Lakini ukawaambia
watumishi wako, ‘Ndugu yenu mdogo asiposhuka pamoja nanyi, hamtauona uso
wangu tena.’ 24 Tuliporudi nyumbani kwa mtumwa wako baba yangu, tulimwambia
lile bwana wangu alilokuwa amesema.
25 “Ndipo baba yetu aliposema, ‘Rudini Misri mkanunue chakula kingine.’ 26 Lakini
tukamwambia, ‘Hatuwezi kushuka Misri mpaka ndugu yetu mdogo awe pamoja nasi
ndipo tutakapokwenda. Hatutaweza kuuona uso wa yule mtu mpaka ndugu yetu
mdogo awe pamoja nasi.’
27 “Mtumwa wako baba yangu alituambia, ‘Mnajua mke wangu alinizalia wana
wawili. 28 Mmojawapo alipotea, nami nikasema, “Hakika ameraruliwa vipande
vipande.” Nami sijamwona tangu wakati huo. 29 Ikiwa mtaniondolea huyu tena
na akapatwa na madhara, mtashusha kichwa changu chenye mvi kaburini nikiwa
mwenye huzuni.’
30 “Hivyo sasa, kama kijana hatakuwa pamoja nasi nitakaporudi kwa mtumishi
wako baba yangu, na kama baba yangu, ambaye maisha yake yamefungamanishwa
na uhai wa kijana huyu, 31 akiona kijana hayupo nasi, atakufa. Watumishi wako
watashusha kichwa chenye mvi cha baba yetu kaburini kwa huzuni. 32 Mtumwa
wako alimhakikishia baba yangu usalama wa kijana. Nikamwambia, ‘Kama
sikumrudisha kwako nitakuwa mwenye lawama mbele yako, baba yangu, maisha
yangu yote!’
33 “Sasa basi, tafadhali mruhusu mtumishi abaki hapa kama mtumwa wa bwana
wangu badala ya kijana, naye kijana umruhusu arudi na ndugu zake. 34 Ninawezaje
kurudi kwa baba yangu kama kijana hatakuwa pamoja nami? La hasha! Usiniache
nikaone huzuni ile itakayompata baba yangu.”

45

Yosefu Anajitambulisha

1 Hapo Yosefu hakuweza kujizuia zaidi mbele ya wote waliokuwa wamesimama
karibu naye, akapaza sauti, akasema, “Mwondoeni kila mtu mbele yangu!” Kwa hiyo
hapakuwepo mtu yeyote pamoja na Yosefu alipojitambulisha kwa ndugu zake. 2 Naye
akalia kwa sauti kubwa kiasi kwamba Wamisri walimsikia, hata watu wa nyumbani
mwa Farao wakapata hizo habari.
3 Yosefu akawaambia ndugu zake, “Mimi ni Yosefu! Je, baba yangu angali hai
bado?” Lakini ndugu zake hawakuweza kumjibu, kwa sababu walipatwa na hofu
kuu mbele yake.
4 Ndipo Yosefu akawaambia ndugu zake, “Sogeeni karibu nami.” Waliposogea,
akasema, “Mimi ni ndugu yenu Yosefu, yule ambaye mlimuuza Misri! 5 Sasa,
msihuzunike wala msijichukie wenyewe kwa kuniuza huku, kwa sababu ilikuwa
ni ili kuokoa maisha ya watu ndiyo sababu Mungu alinituma niwatangulie ninyi.
6 Kwa miaka miwili sasa imekuwepo njaa katika nchi, pia kwa miaka mitano ijayo
hapatakuwepo kulima wala kuvuna. 7 Lakini Mungu alinitanguliza mbele yenu ili
kuhifadhi mabaki kwa ajili yenu katika nchi, na kuokoa maisha yenu kwa wokovu
mkuu.
8 “Kwa hiyo basi, si ninyi mlionileta huku, bali ni Mungu. Alinifanya kuwa baba
kwa Farao, bwana wa watu wa nyumbani mwake wote, na mtawala wa Misri yote.
9 Sasa rudini haraka kwa baba yangu na mwambieni, ‘Hili ndilo mwanao Yosefu

asemalo: Mungu amenifanya mimi kuwa bwana wa Misri yote. Shuka uje kwangu,
wala usikawie. 10 Nawe utaishi katika nchi ya Gosheni na kuwa karibu nami, wewe,
watoto wako na wajukuu wako, makundi yako ya kondoo, mbuzi na ng'ombe, pamoja
na vyote ulivyo navyo. 11 Nitawatunza huko, kwa sababu bado iko miaka mingine
mitano inayokuja ya njaa. La sivyo, wewe na nyumba yako na wote ulio nao mtakuwa
fukara.'

12 "Mnaweza kujionea wenyewe, hata ndugu yangu Benyamini, kwamba hakika
ni mimi ninayezungumza nanyi. 13 Mwambieni baba yangu juu ya heshima yote
niliyopewa huku Misri, na kuhusu kila kitu mlichokiona. Mleteni baba yangu huku
haraka."

14 Ndipo akamkumbatia Benyamini ndugu yake na kulia, naye Benyamini
akamkumbatia akilia. 15 Pia akawabusu ndugu zake wote, huku akilia. Baada ya
hayo ndugu zake wakazungumza naye.

16 Habari zilipofika kwenye jumba la Farao kwamba ndugu zake Yosefu wamefika,
Farao na maafisa wake wote wakafurahi. 17 Farao akamwambia Yosefu, "Waambie
ndugu zako, 'Fanyeni hivi: Pakieni wanyama wenu mrudi mpaka nchi ya Kanaani,
18 mkamlete baba yenu na jamaa zenu kwangu. Nitawapa sehemu nzuri sana ya nchi
ya Misri nanyi mtafurahia unono wa nchi.'

19 "Mnaagizwa pia kuwaambia, 'Fanyeni hivi: Chukueni magari ya kukokotwa
kutoka Misri, kwa ajili ya watoto wenu na wake zenu, mkamchukue baba yenu
mje. 20 Msijali kamwe kuhusu mali zenu, kwa sababu mema yote ya Misri yatakuwa
yenu.' "

21 Hivyo wana wa Israeli wakafanya hivyo. Yosefu akawapa magari ya kukokotwa,
kama Farao alivyoagiza, pia akawapa mahitaji kwa ajili ya safari yao. 22 Kila mmoja
mavazi mapya, lakini Benyamini akampa shekeli 300* za fedha, na jozi tano za nguo.
23 Hivi ndivyo vitu alivyotuma kwa baba yake: punda kumi waliochukua vitu vizuri
vya Misri, punda wake kumi waliobeba nafaka, mikate na mahitaji mengine ya safari.
24 Akaagana na ndugu zake walipokuwa wakiondoka, akawaambia, "Msigombane
njiani!"

25 Basi wakatoka Misri na kufika kwa baba yao Yakobo katika nchi ya Kanaani.
26 Wakamwambia baba yao, "Yosefu angali hai! Ukweli ni kwamba yeye ndiye
mtawala wa Misri yote." Yakobo akapigwa na bumbuazi; hakuwasadiki. 27 Lakini
walipokwisha kumweleza kila kitu ambacho Yosefu alikuwa amewaambia, na
alipoona magari ya kukokotwa Yosefu aliyokuwa amempelekea ya kumchukua aende
Misri, roho ya baba yao Yakobo ikahuishwa. 28 Ndipo Israeli akasema, "Nimesadiki!
Mwanangu Yosefu bado yu hai. Nitakwenda nikamwone kabla sijafa."

46

Yakobo Aenda Misri

1 Hivyo Israeli akaondoka na vyote vilivyokuwa mali yake, naye alipofika Beer-
Sheba, akamtolea dhabihu Mungu wa Isaki baba yake.

2 Mungu akanena na Israeli katika maono usiku na kusema, "Yakobo! Yakobo!"

Akajibu, "Mimi hapa."

3 Mungu akamwambia, "Mimi ndimi Mungu wa baba yako, usiogope kushuka
Misri, kwa maana huko nitakufanya taifa kubwa. 4 Nitashuka Misri pamoja nawe,
nami hakika nitakurudisha tena Kanaani. Mikono ya Yosefu mwenyewe ndiyo
itakayofunga macho yako."

5 Ndipo Yakobo akaondoka Beer-Sheba nao wana wa Israeli wakamchukua baba
yao Yakobo na watoto wao na wake zao katika magari ya kukokotwa yale Farao

* **45:22** Shekeli 300 za fedha ni sawa na kilo 3.4.

aliyokuwa amempelekea kumsafirisha. 6 Wakachukua pia mifugo yao na mali
walizokuwa wamezipata Kanaani, Yakobo na uzao wake wote wakashuka Misri.
7 Akawachukua wanawe na binti zake, wajukuu wake wa kiume na wa kike, yaani
uzao wake wote mpaka Misri.

8 Haya ndiyo majina ya wana wa Israeli (Yakobo na wazao wake), waliokwenda Misri:

Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Yakobo.
9 Wana wa Reubeni ni:
Hanoki, Palu, Hesroni na Karmi.
10 Wana wa Simeoni ni:
Yemueli, Yamini, Ohadi, Yakini, Sohari na Shauli mwana wa mwanamke Mkanaani.
11 Wana wa Lawi ni:
Gershoni, Kohathi na Merari.
12 Wana wa Yuda ni:
Eri, Onani, Shela, Peresi na Zera (lakini Eri na Onani walifariki katika nchi ya Kanaani).
Wana wa Peresi ni:
Hesroni na Hamuli.
13 Wana wa Isakari ni:
Tola, Puva, Yashubu na Shimroni.
14 Wana wa Zabuloni ni:
Seredi, Eloni na Yaleeli.

15 Hawa ndio wana wa Lea aliomzalia Yakobo huko Padan-Aramu pamoja na binti yake Dina. Jumla ya wanawe na binti zake walikuwa thelathini na watatu.

16 Wana wa Gadi ni:
Sefoni, Hagi, Shuni, Esboni, Eri, Arodi na Areli.
17 Wana wa Asheri ni:
Imna, Ishva, Ishvi na Beria.
Dada yao alikuwa Sera.
Wana wa Beria ni:
Heberi na Malkieli.

18 Hawa ndio watoto Zilpa aliomzalia Yakobo, ambao Labani alimpa binti yake Lea; jumla yao walikuwa kumi na sita.

19 Wana wa Raheli mke wa Yakobo ni:
Yosefu na Benyamini. 20 Huko Misri, Asenathi binti wa Potifera, aliyekuwa kuhani
wa mji wa Oni,* alimzalia Yosefu wana wawili, Manase na Efraimu.
21 Wana wa Benyamini ni:
Bela, Bekeri, Ashbeli, Gera, Naamani, Ehi, Roshi, Mupimu, Hupimu na Ardi.

22 Hawa ndio wana wa Raheli aliomzalia Yakobo; jumla yao ni kumi na wanne.

23 Mwana wa Dani ni:
Hushimu.
24 Wana wa Naftali ni:
Yaseeli, Guni, Yeseri na Shilemu.

25 Hawa walikuwa wana wa Bilha aliomzalia Yakobo, ambaye Labani alikuwa amempa Raheli binti yake; jumla yao walikuwa saba.

---

* **46:20** Yaani Heliopoli (Mji wa Jua).

26 Wote waliokwenda Misri pamoja na Yakobo, waliokuwa wazao wake hasa pasipo
kuhesabu wakwe zake, walikuwa watu sitini na sita. 27 Pamoja na wana wawili
waliozaliwa na Yosefu huko Misri, jumla yote ya jamaa ya Yakobo, waliokwenda
Misri, walikuwa sabini.

28 Basi Yakobo akamtanguliza Yuda aende kwa Yosefu ili amwelekeze njia ya
Gosheni. Walipofika nchi ya Gosheni, 29 gari kubwa zuri la Yosefu liliandaliwa,
naye akaenda Gosheni kumlaki baba yake Israeli. Mara Yosefu alipofika mbele yake,
alimkumbatia baba yake, akalia kwa muda mrefu.
30 Israeli akamwambia Yosefu, "Sasa niko tayari kufa, kwa kuwa nimejionea
mwenyewe kwamba bado uko hai."
31 Ndipo Yosefu akawaambia ndugu zake na watu wa nyumbani mwa baba yake,
"Nitapanda kwa Farao na kumwambia, 'Ndugu zangu na watu wa nyumbani mwa
baba yangu, waliokuwa wakiishi katika nchi ya Kanaani, wamekuja kwangu. 32 Watu
hao ni wachunga mifugo, huchunga mifugo, wamekuja na makundi ya kondoo,
mbuzi na ng'ombe pamoja na kila kitu walicho nacho.' 33 Farao atakapowaita
na kuwaulizeni, 'Kazi yenu ni nini?' 34 Mjibuni, 'Watumwa wako wamekuwa
wachunga mifugo tangu ujana wetu mpaka sasa, kama baba zetu walivyofanya.'
Ndipo mtakaporuhusiwa kukaa katika nchi ya Gosheni, kwa kuwa wachunga mifugo
wote ni chukizo kwa Wamisri."

47

Yakobo Ambariki Farao

1 Yosefu akaenda na kumwambia Farao, "Baba yangu na ndugu zangu wamekuja
kutoka nchi ya Kanaani wakiwa na makundi yao ya kondoo, mbuzi na ng'ombe,
pamoja na kila kitu walicho nacho, nao sasa wapo huko Gosheni." 2 Akachagua ndugu
zake watano na kuwaonyesha kwa Farao.
3 Farao akawauliza hao ndugu zake, "Kazi yenu ni nini?"
Wakamjibu, "Watumishi wako ni wachunga mifugo, kama vile baba zetu
walivyokuwa." 4 Pia wakamwambia Farao, "Tumekuja kukaa huku kwa muda mfupi,
kwa sababu njaa ni kali huko Kanaani, na mifugo ya watumishi wako haina malisho.
Kwa hiyo sasa, tafadhali uruhusu watumishi wako wakae huko Gosheni."
5 Farao akamwambia Yosefu, "Baba yako na ndugu zako wamekuja kwako, 6 nayo
nchi ya Misri ipo mbele yako, uwakalishe baba yako na ndugu zako katika sehemu
iliyo bora kupita zote katika nchi. Na waishi Gosheni. Kama unamfahamu yeyote
miongoni mwao mwenye uwezo maalum, waweke wawe wasimamizi wa mifugo
yangu."
7 Ndipo Yosefu akamleta Yakobo baba yake na kumtambulisha mbele ya Farao.
Baada ya Yakobo kumbariki Farao, 8 Farao akamuuliza, "Je una umri gani?"
9 Naye Yakobo akamwambia Farao, "Siku za miaka ya kusafiri kwangu ni miaka
130. Miaka yangu imekuwa michache na ya taabu, wala haikufikia miaka ya kusafiri
ya baba zangu." 10 Kisha Yakobo akambariki Farao, naye akaondoka mbele ya uso
wake.
11 Ndipo Yosefu akawakalisha baba yake na ndugu zake katika nchi ya Misri na
kuwapa milki katika sehemu bora sana ya nchi, wilaya ya Ramesesi, kama Farao
alivyoelekeza. 12 Pia Yosefu akampa baba yake, na ndugu zake na wote wa nyumbani
mwa baba yake vyakula, kwa kulingana na hesabu ya watoto wao.

Uongozi Wa Yosefu Wakati Wa Njaa

13 Hata hivyo, hapakuwepo chakula katika sehemu yote kwa kuwa njaa ilikuwa
kali sana; Misri na Kanaani zote zikaharibiwa kwa sababu ya njaa. 14 Yosefu

akakusanya fedha zote zilizopatikana kutoka mauzo ya nafaka huko Misri na
Kanaani, akazileta kwenye jumba la kifalme la Farao. 15 Fedha za watu wa Misri
na Kanaani zilipokwisha, Wamisri wote wakamjia Yosefu na kumwambia, "Tupatie
chakula. Kwa nini tufe mbele ya macho yako? Fedha zetu zimekwisha."
16 Yosefu akawaambia, "Basi leteni mifugo yenu, nitawauzia chakula kwa kubadil-
isha na mifugo yenu, kwa kuwa fedha zenu zimekwisha." 17 Kwa hiyo wakaleta
mifugo yao kwa Yosefu, naye akawapa chakula kwa kubadilishana na farasi zao,
kondoo na mbuzi zao, ng'ombe na punda zao. Katika mwaka huo wote Yosefu
akawapa chakula kwa kubadilishana na mifugo yao yote.
18 Mwaka ule ulipokwisha, wakamjia mwaka uliofuata na kumwambia, "Hatuwezi
kuficha ukweli mbele za bwana wetu kwamba, kwa kuwa fedha zetu zimekwisha na
wanyama wetu ni mali yako, sasa hakuna chochote kilichosalia kwa ajili ya bwana
wetu isipokuwa miili yetu na ardhi yetu. 19 Kwa nini tuangamie mbele ya macho
yako, sisi pamoja na nchi yetu? Utununue sisi pamoja na ardhi yetu ili kubadilishana
kwa chakula. Nasi pamoja na nchi yetu tutakuwa watumwa wa Farao. Tupe sisi
mbegu ili tuweze kuishi wala tusife, nchi yetu isije ikawa ukiwa."
20 Kwa hiyo Yosefu akamnunulia Farao nchi yote ya Misri. Wamisri, mmoja baada
ya mwingine, waliuza mashamba yao, kwa sababu njaa ilikuwa kali sana kwao. Nchi
ikawa mali ya Farao, 21 naye Yosefu akawafanya watu watumike kama watumwa,
kuanzia upande mmoja wa Misri hadi upande mwingine. 22 Hata hivyo, hakununua
nchi ya makuhani, kwa sababu walikuwa wanapata mgawo wao wa kawaida kutoka
kwa Farao, nao walikuwa na chakula cha kuwatosha kutokana na mgawo waliopewa
na Farao. Hii ndiyo sababu hawakuuza ardhi yao.
23 Yosefu akawaambia watu, "Kwa vile nimewanunua ninyi pamoja na nchi yenu
leo kuwa mali ya Farao, hapa kuna mbegu kwa ajili yenu ili mweze kuziotesha.
24 Lakini wakati mazao yatakapokuwa tayari, mpeni Farao sehemu ya tano. Sehemu
hizo nne zitakazobaki mtaziweka kama mbegu kwa ajili ya mashamba na kwa ajili
ya chakula chenu wenyewe na cha watu wa nyumbani mwenu na watoto wenu."
25 Wakamwambia, "Umeokoa maisha yetu. Basi na tupate kibali mbele ya macho
ya bwana wetu; tutakuwa watumwa wa Farao."
26 Basi Yosefu akaiweka iwe sheria kuhusu nchi ya Misri, ambayo inatumika mpaka
leo, kwamba, sehemu ya tano ya mazao ni mali ya Farao. Ni nchi ya makuhani tu
ambayo haikuwa ya Farao.
27 Basi Waisraeli wakaishi Misri katika nchi ya Gosheni. Wakapata mali huko
wakastawi na kuongezeka kwa wingi sana.
28 Yakobo akaishi Misri miaka kumi na saba, nayo miaka ya maisha yake
ilikuwa 147. 29 Wakati ulipokaribia wa Israeli kufa, akamwita mwanawe Yosefu na
kumwambia, "Kama nimepata kibali machoni pake, weka mkono wako chini ya paja
langu na uniahidi kuwa utanifanyia fadhili na uaminifu. Usinizike Misri, 30 lakini
nitakapopumzika na baba zangu, unichukue kutoka Misri, ukanizike walipozikwa."
Yosefu akamwambia, "Nitafanya kama unavyosema."
31 Akamwambia, "Niapie." Ndipo Yosefu akamwapia, naye Israeli akaabudu, akiwa
ameegemea juu ya kichwa cha fimbo yake.

48

Manase Na Efraimu

1 Baada ya muda Yosefu akaambiwa kwamba, "Baba yako ni mgonjwa." Kwa
hiyo akawachukua wanawe wawili Manase na Efraimu, pamoja naye. 2 Yakobo
alipoambiwa, "Mwanao Yosefu amekujia kukuona," Israeli akakusanya nguvu zake,
akaketi kitandani.

3 Yakobo akamwambia Yosefu, “Mungu Mwenyezi* alinitokea huko Luzu katika
nchi ya Kanaani, huko akanibariki, 4 naye akaniambia, ‘Nitakufanya ustawi na
kuongezeka hesabu yako, nitakufanya kuwa jamii ya mataifa, nami nitakupa nchi
hii uimiliki milele wewe na wazao wako baada yako.’

5 “Sasa basi, wanao wawili waliozaliwa kwako huku Misri kabla sijaja hapa
kwako watahesabiwa kuwa ni wangu; Efraimu na Manase watakuwa wangu, kama
vile Reubeni na Simeoni walivyo wangu. 6 Lakini watoto utakaowazaa baada yao
watakuwa wako. Katika nchi watakayoirithi, watatambuliwa kwa jina la ndugu zao.
7 Nilipokuwa ninarudi kutoka Padani, katika huzuni yangu Raheli alifariki katika
nchi ya Kanaani tulipokuwa tungali tukisafiri, tukiwa karibu kufika Efrathi. Kwa
hiyo nilimzika huko, kando ya njia iendayo Efrathi” (yaani Bethlehemu).

8 Wakati Israeli alipowaona wana wa Yosefu, akauliza, “Hawa ni nani?”

9 Yosefu akamjibu baba yake, “Hawa ni wana ambao Mungu amenipa nikiwa
huku.”

Ndipo Israeli akasema, “Walete kwangu ili niwabariki.”

10 Basi macho ya Israeli yalikuwa hayaoni vizuri kwa sababu ya uzee, naye
aliona kwa shida. Kwa hiyo Yosefu akawaleta wanawe karibu na baba yake, Israeli
akawabusu na akawakumbatia.

11 Israeli akamwambia Yosefu, “Kamwe sikutazamia kuuona uso wako tena, lakini
sasa Mungu ameniruhusu kuwaona watoto wako pia.”

12 Ndipo Yosefu akawaondoa wanawe magotini mwa Israeli naye akasujudu hadi
nchi. 13 Yosefu akachukua wale wana wawili, Efraimu kwenye mkono wake wa
kuume akimwelekeza kwenye mkono wa kushoto wa Israeli, na Manase katika mkono
wake wa kushoto akimwelekeza kwenye mkono wa kuume wa Israeli, akawaleta
karibu na babu yao. 14 Lakini Israeli akaupeleka mkono wake wa kuume, akauweka
juu ya kichwa cha Efraimu, ingawa alikuwa ndiye mdogo, na mkono wake wa kushoto
akaukatisha, akauweka juu ya kichwa cha Manase, ingawa Manase alikuwa ndiye
mzaliwa wa kwanza.

15 Ndipo akambariki Yosefu akisema,

“Mungu ambaye baba zangu
    Abrahamu na Isaki walimtii,
Mungu ambaye amekuwa mchungaji
    wa maisha yangu yote mpaka leo hii,
16 Malaika ambaye aliniokoa kutoka madhara yote,
    yeye na awabariki vijana hawa.
Na waitwe kwa jina langu
    na kwa majina ya baba zangu Abrahamu na Isaki,
wao na waongezeke kwa wingi
    katika dunia.”

17 Yosefu alipoona baba yake akiweka mkono wa kuume juu ya kichwa cha Efraimu,
hakupendezwa, kwa hiyo akauchukua mkono wa baba yake kutoka kichwa cha
Efraimu na kuuweka juu ya kichwa cha Manase. 18 Yosefu akamwambia, “Hapana,
baba yangu, huyu ndiye mzaliwa wa kwanza; uweke mkono wako wa kuume juu ya
kichwa chake.”

19 Lakini baba yake akakataa, akasema, “Ninajua, mwanangu, ninajua. Yeye pia
atakuwa taifa, naye pia atakuwa mkuu. Hata hivyo, ndugu yake mdogo atakuwa
mkuu kuliko yeye, nao wazao wake watakuwa kundi la mataifa.” 20 Akawabarikia
siku ile na kusema,

“Kwa jina lenu Israeli watatamka baraka hii:

---

* **48:3** Mungu Mwenyezi hapa ni jina la Kiebrania, El-Shaddai (yaani Mungu Mwenye utoshelevu wote).

‘Mungu na awafanye kama Efraimu na Manase.’ ”
Kwa hiyo akamtanguliza Efraimu mbele ya Manase.
21 Ndipo Israeli akamwambia Yosefu, “Mimi ninakaribia kufa, lakini Mungu
atakuwa pamoja nanyi, na atawarudisha katika nchi ya baba zenu. 22 Kwako wewe,
kama aliye juu ya ndugu zako, ninakupa sehemu moja zaidi ya ndugu zako, lile eneo
nililoteka kwa Waamori kwa upanga wangu na upinde wangu.”

49

Yakobo Abariki Wanawe

1 Ndipo Yakobo akawaita wanawe na kusema: “Kusanyikeni kunizunguka ili
niweze kuwaambia lile litakalowatokea siku zijazo.

2 “Kusanyikeni na msikilize, enyi wana wa Yakobo,
msikilizeni baba yenu Israeli.

3 “Reubeni, wewe ni mzaliwa wangu wa kwanza,
nguvu zangu, tunda la kwanza la nguvu zangu,
umepita kwa heshima, umepita kwa uwezo.
4 Usiyezuiwa kama maji, basi hutakuwa mkuu tena,
kwa kuwa ulipanda kwenye kitanda cha baba yako,
kwenye kitanda changu na kukinajisi.

5 “Simeoni na Lawi ni wana ndugu:
panga zao ni silaha za jeuri.
6 Mimi na nisiingie katika baraza lao,
nami nisiunganike katika kusanyiko lao,
kwa kuwa wamewaua watu katika hasira yao,
walikata mishipa ya miguu ya mafahali
kama walivyopenda.
7 Hasira yao na ilaaniwe, kwa kuwa ni kali mno,
nayo ghadhabu yao ni ya ukatili!
Nitawatawanya katika Yakobo
Na kuwasambaza katika Israeli.

8 “Yuda, ndugu zako watakusifu;
mkono wako utakuwa shingoni mwa adui zako;
wana wa baba yako watakusujudia.
9 Ee Yuda, wewe ni mwana simba;
unarudi toka mawindoni, mwanangu.
Kama simba hunyemelea na kulala chini,
kama simba jike: nani athubutuye kumwamsha?
10 Fimbo ya ufalme haitaondoka kwa Yuda,
wala fimbo ya mtawala kati ya miguu yake,
hadi aje yeye ambaye milki ni yake,
ambaye utii wa mataifa ni wake.
11 Atamfunga punda wake katika mzabibu,
naye mwana-punda wake kwenye tawi lililo bora zaidi;
atafua mavazi yake katika divai,
majoho yake katika damu ya mizabibu.
12 Macho yake yatakuwa mekundu kwa divai,
meno yake yatakuwa meupe kwa maziwa.

13 “Zabuloni ataishi pwani ya bahari
na kuwa bandari za kuegesha meli;
mpaka wake utapanuka kuelekea Sidoni.

14 “Isakari ni punda mwenye nguvu
ambaye amelala kati ya mizigo yake.
15 Aonapo palivyo pazuri mahali pake pa kupumzika
na jinsi nchi yake inavyopendeza,
atainamisha bega lake kwenye mzigo
na kujitolea kwa ajili ya kazi ngumu.

16 “Dani atahukumu watu wake kwa haki
kama mmoja wa makabila ya Israeli.
17 Dani atakuwa nyoka kando ya barabara,
nyoka mwenye sumu kando ya njia,
yule aumaye visigino vya farasi
ili yule ampandaye aanguke chali.

18 “Ee Bwana, nautafuta wokovu wako.

19 “Gadi atashambuliwa ghafula na kundi la washambuliaji,
lakini yeye atawageukia na kuwashinda kabisa.

20 “Chakula cha Asheri kitakuwa kinono,
naye atatoa chakula kitamu kimfaacho mfalme.

21 “Naftali ni kulungu jike aliyeachiwa huru
azaaye watoto wazuri.

22 “Yosefu ni mzabibu uzaao,
mzabibu uzaao ulio kando ya chemchemi,
ambao matawi yake hutanda ukutani.
23 Kwa uchungu wapiga mshale walimshambulia,
wakampiga mshale kwa ukatili.
24 Lakini upinde wake ulibaki imara,
mikono yake ikatiwa nguvu,
na mkono wa Mwenye Nguvu wa Yakobo,
kwa sababu ya Mchungaji, Mwamba wa Israeli,
25 kwa sababu ya Mungu wa baba yako, anayekusaidia,
kwa sababu ya Mwenyezi,* yeye anayekubariki
kwa baraka za mbinguni juu,
baraka za kilindi kilichoko chini,
baraka za matitini na za tumbo la uzazi.
26 Baraka za baba yako ni kubwa
kuliko baraka za milima ya kale,
nyingi kuliko vilima vya kale.
Baraka hizo zote na zikae juu ya kichwa cha Yosefu,
juu ya paji la yule mkuu miongoni mwa ndugu zake.

27 “Benyamini ni mbwa mwitu mlafi mwenye njaa kuu;

---

* **49:25** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

asubuhi hurarua mawindo yake,
jioni hugawa nyara."

28 Haya yote ndiyo makabila kumi na mawili ya Israeli, na hivi ndivyo baba yao alivyowaambia alipowabariki, akimpa kila mmoja baraka inayomfaa.

Kifo Cha Yakobo

29 Ndipo alipowapa maelekezo haya: "Mimi niko karibu kukusanywa kwa watu
wangu. Mnizike pamoja na baba zangu kwenye pango katika shamba la Efroni, Mhiti,
30 pango lililoko katika shamba la Makpela, karibu na Mamre huko Kanaani, ambalo
Abrahamu alinunua kwa ajili ya mahali pa kuzikia kutoka kwa Efroni, Mhiti, pamoja
na shamba. 31 Huko ndiko Abrahamu na Sara mkewe walikozikwa, huko akazikwa
Isaki na Rebeka mkewe, na huko nilimzika Lea. 32 Shamba hilo na pango lililoko
ndani yake lilinunuliwa kutoka kwa Wahiti."

33 Baada ya Yakobo kumaliza kutoa maelekezo hayo kwa wanawe, akarudisha miguu yake kitandani, akapumua pumzi ya mwisho, na akakusanywa kwa watu wake.

50

1 Basi Yosefu akamwangukia baba yake, akalilia juu yake na akambusu. 2 Ndipo
Yosefu akawaagiza matabibu waliokuwa wakimhudumia, wamtie baba yake Israeli
dawa ili asioze. Hivyo matabibu wakamtia dawa asioze, 3 wakatumia siku arobaini,
kwa maana ndio muda uliotakiwa wa kutia dawa ili asioze. Nao Wamisri wakamwombolezea Yakobo kwa siku sabini.

4 Siku za kumwombolezea zilipokwisha, Yosefu akawaambia washauri wa Farao,
"Kama nimepata kibali machoni penu semeni na Farao kwa ajili yangu. Mwambieni,
5 'Baba yangu aliniapisha na kuniambia, "Mimi niko karibu kufa; unizike katika
kaburi lile nililochimba kwa ajili yangu mwenyewe katika nchi ya Kanaani." Sasa
nakuomba uniruhusu niende kumzika baba yangu, nami nitarudi.' "

6 Farao akasema, "Panda, uende kumzika baba yako, kama alivyokuapiza kufanya."

7 Hivyo Yosefu akapanda kwenda kumzika baba yake. Maafisa wote wa Farao
wakaenda pamoja naye, watu mashuhuri wa baraza lake na watu mashuhuri wote
wa Misri. 8 Hawa ni mbali na watu wote wa nyumbani kwa Yosefu, na ndugu zake, na
wale wote wa nyumbani mwa baba yake. Ni watoto wao, makundi yao ya kondoo,
mbuzi na ng'ombe tu waliobakia katika nchi ya Gosheni. 9 Magari makubwa na
wapanda farasi pia walipanda pamoja naye. Likawa kundi kubwa sana.

10 Walipofika kwenye sakafu ya kupuria nafaka ya Atadi, karibu na Yordani,
wakalia kwa sauti na kwa uchungu; Yosefu akapumzika huko kwa siku saba
kumwombolezea baba yake. 11 Wakanaani walioishi huko walipoona maombolezo
yaliyofanyika katika sakafu ile ya kupuria ya Atadi, wakasema, "Wamisri wanafanya maombolezo makubwa." Kwa hiyo mahali pale karibu na Yordani pakaitwa Abel-Mizraimu.*

12 Hivyo wana wa Yakobo wakafanya kama baba yao alivyowaagiza:
13 Wakamchukua mpaka nchi ya Kanaani, wakamzika kwenye pango katika shamba
la Makpela, karibu na Mamre, ambalo Abrahamu alilinunua kutoka kwa Efroni,
Mhiti, pamoja na shamba liwe mahali pa kuzikia. 14 Baada ya Yosefu kumzika baba
yake, akarudi Misri pamoja na ndugu zake na wale wote waliokuwa wamekwenda naye kumzika baba yake.

Yosefu Awaondolea Ndugu Zake Mashaka

* **50:11** Abel-Mizraimu maana yake Maombolezo ya Wamisri.

15 Ndugu zake Yosefu walipoona kwamba baba yao amekufa, wakasema,
“Itakuwaje kama Yosefu ataweka kinyongo dhidi yetu na kutulipa mabaya yote
tuliyomtendea?” 16 Kwa hiyo wakampelekea Yosefu ujumbe, wakasema, “Kabla
baba yako hajafa aliacha maagizo haya: 17 ‘Hili ndilo mtakalomwambia Yosefu:
Ninakuomba uwasamehe ndugu zako dhambi na mabaya kwa vile walivyokutenda vibaya.’ Sasa tafadhali samehe dhambi za watumishi wa Mungu wa baba yako.” Ujumbe huu ulipomfikia, Yosefu akalia.
18 Ndipo ndugu zake wakaja na kujitupa chini mbele yake. Wakasema, “Sisi ni watumwa wako.”
19 Lakini Yosefu akawaambia, “Msiogope. Je, mimi ni badala ya Mungu?
20 Mlikusudia kunidhuru, lakini Mungu alikusudia mema, ili litimie hili linalofanyika
sasa, kuokoa maisha ya watu wengi. 21 Hivyo basi, msiogope. Mimi nitawatunza
ninyi nyote pamoja na watoto wenu.” Akawahakikishia na kusema nao kwa wema.

Kifo Cha Yosefu

22 Yosefu akakaa katika nchi ya Misri, yeye pamoja na jamaa yote ya baba yake.
Akaishi miaka 110, 23 naye akaona kizazi cha tatu cha watoto wa Efraimu. Pia akaona watoto wa Makiri mwana wa Manase, wakawekwa magotini mwa Yosefu walipozaliwa.
24 Ndipo Yosefu akawaambia ndugu zake, “Mimi ninakaribia kufa. Lakini kwa hakika Mungu atawasaidia na kuwachukueni kutoka nchi hii na kuwapeleka
katika nchi aliyomwahidi kwa kiapo Abrahamu, Isaki na Yakobo.” 25 Naye Yosefu
akawaapisha wana wa Israeli na kuwaambia, “Hakika Mungu atawasaidia, nanyi ni lazima mhakikishe mmepandisha mifupa yangu kutoka mahali hapa.”
26 Kwa hiyo Yosefu akafa akiwa na umri wa miaka 110. Baada ya kumtia dawa ili asioze, akawekwa kwenye jeneza huko Misri.

Kutoka

Waisraeli Waonewa

1 Haya ndiyo majina ya wana wa Israeli ambao walikwenda Misri na Yakobo, kila
mmoja akiwa pamoja na jamaa yake: 2 Reubeni, Simeoni, Lawi na Yuda; 3 Isakari,
Zabuloni na Benyamini; 4 Dani na Naftali, Gadi na Asheri. 5 Wazao wote wa Yakobo
walikuwa watu sabini; Yosefu alikuwa tayari yuko Misri.

6 Basi Yosefu na kaka zake wote na kizazi kile chote walikufa, 7 lakini Waisraeli
walikuwa wamezaana na kuongezeka sana, idadi yao ikawa kubwa mno, kwa hiyo
wakaijaza nchi.

8 Kisha mfalme mpya ambaye hakufahamu habari za Yosefu akatawala Misri.
9 Akawaambia watu wake, "Tazameni, Waisraeli wamekuwa wengi mno kwa idadi
kutuliko sisi. 10 Njooni, ni lazima tuwashughulikie kwa uangalifu, la sivyo watazidi
kuwa wengi zaidi, na ikiwa patatokea vita, watajiunga na adui zetu kupigana dhidi
yetu na kuondoka katika nchi hii."

11 Basi Wamisri wakaweka wasimamizi wa kuwasimamia na kuwatesa Waisraeli
kwa kazi ngumu, nao wakajenga miji ya Pithomu na Ramesesi ya kuweka akiba
ya Farao. 12 Lakini walivyozidi kuteswa ndivyo walivyozidi kuongezeka na kuenea
katika nchi; Wamisri wakawaogopa Waisraeli, 13 kwa hiyo wakawatumikisha kwa
ukatili. 14 Wakafanya maisha ya Waisraeli kuwa machungu kwa kufanya kazi ngumu
ya kutengeneza lami na kufyatua matofali, na kazi zote za mashambani; katika kazi
zao zote ngumu, Wamisri waliwatumia Waisraeli kwa ukatili.

15 Mfalme wa Misri akawaambia wakunga wa Kimisri waliowazalisha wanawake
wa Kiebrania, ambao majina yao ni Shifra na Pua, 16 "Mtakapowazalisha wanawake
wa Kiebrania, chunguzeni wanapojifungua. Ikiwa ni mtoto wa kiume, muueni, lakini
ikiwa ni msichana, mwacheni aishi." 17 Lakini hao wakunga walimcha Mungu na
hawakufanya kile mfalme wa Misri alichowaambia kufanya, bali wakawaacha watoto
wa kiume waishi. 18 Ndipo mfalme wa Misri akawaita hao wakunga, akawauliza,
"Kwa nini mmefanya hivi? Mbona mmeacha watoto wa kiume waishi?"

19 Wakunga wakamjibu Farao, "Wanawake wa Kiebrania ni tofauti na wanawake
wa Kimisri; wao wana nguvu, nao hujifungua watoto kabla wakunga hawajafika."

20 Kwa hiyo Mungu akawatendea mema wakunga hao. Waisraeli wakaongezeka
na kuendelea kuwa wengi zaidi. 21 Kwa vile hao wakunga walimcha Mungu, Mungu
akawajalia kuwa na jamaa zao wenyewe.

22 Kisha Farao akatoa agizo hili kwa watu wake wote: "Kila mtoto wa kiume
atakayezaliwa kwa Waebrania lazima atupwe katika Mto Naili, bali kila mtoto wa
kike aachwe aishi."

2

Kuzaliwa Kwa Mose

1 Basi mtu mmoja wa nyumba ya Lawi akaoa mwanamke Mlawi, 2 naye
mwanamke huyo akapata mimba, akazaa mtoto wa kiume. Alipoona mtoto huyo
ni mzuri, akamficha kwa miezi mitatu. 3 Lakini alipoona hawezi kumficha zaidi,
akamtengenezea kisafina cha mafunjo, akakipaka lami. Kisha akamweka huyo mtoto
ndani yake, akakificha katikati ya matete kando ya ukingo wa Mto Naili. 4 Dada ya
huyo mtoto akasimama mbali ili kuona kitakachompata mtoto.

5 Ndipo binti Farao akateremka mtoni Naili kuoga, nao wahudumu wake wakawa
wanatembea ukingoni mwa mto. Binti mfalme akaona kisafina katikati ya manyasi,

akamtuma mmoja wa watumwa wake wa kike kukichukua. [6] Alifungua kisafina
akaona mtoto ndani yake. Mtoto alikuwa akilia, akamhurumia. Akasema, "Huyu
ni mmoja wa watoto wa Kiebrania."

[7] Ndipo dada wa huyo mtoto akamuuliza binti Farao, "Je, niende nikakutafutie
mmoja wa wanawake wa Kiebrania akulelee huyu mtoto?"

[8] Binti Farao akamjibu, "Ndiyo, nenda." Yule msichana akaenda akamleta mama
wa mtoto. [9] Binti Farao akamwambia, "Mchukue huyu mtoto unisaidie kumlea,
nami nitakulipa." Basi yule mwanamke akamchukua mtoto na kumlea. [10] Mtoto
alipokua, akampeleka kwa binti Farao, naye akawa mwanawe. Akamwita jina lake
Mose akisema, "Nilimtoa kwenye maji."

Mose Akimbilia Midiani

[11] Siku moja, baada ya Mose kukua, akaondoka kwenda walikokuwa watu wake,
na akachunguza jinsi walivyokuwa wakifanya kazi ngumu. Akamwona Mmisri
akimpiga Mwebrania, mmojawapo wa watu wake. [12] Mose akatazama huku na huko
asione mtu yeyote, akamuua yule Mmisri, akamficha mchangani. [13] Kesho yake
akatoka, akaona Waebrania wawili wakipigana. Akamuuliza yule aliyekosa, "Mbona
unampiga Mwebrania mwenzako?"

[14] Yule mtu akamjibu, "Ni nani aliyekufanya mtawala na mwamuzi juu yetu? Je,
unataka kuniua kama ulivyomuua yule Mmisri?" Ndipo Mose akaogopa na kuwaza,
"Jambo lile nililofanya lazima limefahamika."

[15] Farao aliposikia jambo hili, alijaribu kumuua Mose, lakini Mose akamkimbia
Farao na kwenda kuishi katika nchi ya Midiani, akaketi kando ya kisima. [16] Kuhani
wa Midiani alikuwa na binti saba, nao wakaja kisimani ili kuchota maji na kujaza
hori kwa ajili ya kunyweshea mifugo ya baba yao. [17] Baadhi ya wachungaji wakaja
wakawafukuza hao wasichana. Ndipo Mose akainuka, akawasaidia na kunywesha
mifugo yao.

[18] Hao wasichana waliporudi nyumbani kwa Reueli baba yao, akawauliza,
"Imekuwaje leo mmerudi mapema hivyo?"

[19] Wakamjibu, "Mmisri mmoja alituokoa kutoka mikononi mwa wachungaji. Pia
mtu huyo alituchotea maji na kunywesha mifugo."

[20] Akawauliza binti zake, "Yuko wapi? Mbona mmemwacha? Mkaribisheni ale
chakula."

[21] Mose akakubali kukaa kwa huyo mtu, ambaye alimpa Mose binti yake aliyeitwa
Sipora amwoe. [22] Sipora alizaa mtoto wa kiume, naye Mose akamwita Gershomu,
akisema, "Nimekuwa mgeni katika nchi ya kigeni."

[23] Baada ya muda mrefu, mfalme wa Misri akafa. Waisraeli wakalia kwa
huzuni katika utumwa wao, walilia na kilio chao cha kutaka msaada kwa ajili ya
utumwa kikamfikia Mungu. [24] Mungu akasikia kilio chao cha huzuni, akakumbuka
Agano alilofanya na Abrahamu pamoja na Isaki na Yakobo. [25] Kwa hiyo Mungu
akawaangalia Waisraeli na kuwahurumia.

3

Mose Na Kichaka Kinachowaka Moto

[1] Basi Mose alikuwa anachunga mifugo ya Yethro mkwewe, kuhani wa Midiani.
Mose akapeleka mifugo mbali nyuma ya jangwa, naye akafika Horebu, mlima wa
Mungu. [2] Huko malaika wa BWANA akamtokea Mose katika mwali wa moto kutoka
kichakani. Mose akaona kwamba ingawa kile kichaka kilikuwa kinawaka moto,
kilikuwa hakiteketei. [3] Ndipo Mose akawaza, "Nitageuka sasa nione kitu hiki cha
ajabu, nami nione ni kwa nini kichaka hiki hakiteketei."

4 Bwana alipoona kuwa amegeuka ili aone, Mungu akamwita kutoka ndani ya kile
kichaka, “Mose! Mose!”
Naye Mose akajibu, “Mimi hapa.”
5 Mungu akamwambia, “Usikaribie zaidi. Vua viatu vyako, kwa maana mahali
unaposimama ni patakatifu.” 6 Kisha akamwambia, “Mimi ni Mungu wa baba yako,
Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki, na Mungu wa Yakobo.” Mose aliposikia hayo,
akafunika uso wake kwa sababu aliogopa kumtazama Mungu.
7 Bwana akamwambia, “Hakika nimeona mateso ya watu wangu katika Misri.
Nimesikia kilio chao kwa sababu ya wasimamizi wao, nami naguswa na mateso yao.
8 Basi nimeshuka niwaokoe kutoka mkono wa Wamisri, niwatoe na kuwapandisha
kutoka nchi hiyo, niwapeleke katika nchi nzuri na kubwa, nchi itiririkayo maziwa
na asali, nchi ya Wakanaani, Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi na Wayebusi. 9 Sasa
kilio cha Waisraeli kimenifikia, nami nimeona jinsi Wamisri wanavyowatesa. 10 Basi,
sasa nenda. Ninakutuma kwa Farao ili kuwatoa watu wangu Waisraeli kutoka Misri.”
11 Lakini Mose akamwambia Mungu, “Mimi ni nani hata niende kwa Farao kuwatoa
Waisraeli nchini Misri?”
12 Naye Mungu akasema, “Mimi nitakuwa pamoja nawe. Hii itakuwa ishara
kwako kwamba ni Mimi nimekutuma: Hapo utakapokuwa umewatoa watu Misri,
mtamwabudu Mungu katika mlima huu.”
13 Mose akamwambia Mungu, “Ikiwa nitawaendea Waisraeli na kuwaambia,
‘Mungu wa baba zenu amenituma kwenu,’ nao wakiniuliza, ‘Jina lake ni nani?’
Nitawaambia nini?”
14 Mungu akamwambia Mose, “Mimi niko ambaye niko. Hivyo ndivyo utakavy-
owaambia Waisraeli: ‘Mimi niko amenituma kwenu.’ ”
15 Vilevile Mungu akamwambia Mose, “Waambie Waisraeli, ‘Bwana, Mungu wa
baba zenu, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki, na Mungu wa Yakobo amenituma
kwenu.’ Hili ndilo Jina langu milele, Jina ambalo mtanikumbuka kwalo kutoka kizazi
hadi kizazi.
16 “Nenda, ukawakusanye wazee wa Israeli, uwaambie, ‘Bwana, Mungu wa baba
zenu, Mungu wa Abrahamu, Isaki na Yakobo, alinitokea akaniambia: Nimewatazama,
nami nimeona mliyofanyiwa katika Misri. 17 Nami nimeahidi kuwapandisha kutoka
mateso yenu katika nchi ya Misri, niwapeleke nchi ya Wakanaani, Wahiti, Waamori,
Waperizi, Wahivi na Wayebusi, nchi itiririkayo maziwa na asali.’
18 “Wazee wa Israeli watakusikiliza. Kisha wewe na wazee mtakwenda kwa
mfalme wa Misri na kumwambia, ‘Bwana, Mungu wa Waebrania ametutokea.
Turuhusu twende safari ya siku tatu huko jangwani kutoa dhabihu kwa Bwana
Mungu wetu.’ 19 Lakini nafahamu kwamba mfalme wa Misri hatawaruhusu kwenda,
mpaka mkono wenye nguvu umlazimishe. 20 Kwa hiyo nitaunyoosha mkono wangu
na kuwapiga Wamisri kwa maajabu yote nitakayofanya miongoni mwao. Baada ya
hayo, atawaruhusu mwondoke.
21 “Nami nitawapa hawa watu upendeleo mbele ya Wamisri, kwa hiyo mtakapoon-
doka nchini hamtaondoka mikono mitupu. 22 Kila mwanamke Mwisraeli atamwomba
jirani yake Mmisri na mwanamke yeyote anayeishi nyumbani kwake ampe vyombo
vya fedha, dhahabu na nguo, ambavyo mtawavika wana wenu na binti zenu. Hivyo
mtawateka nyara Wamisri.”

4

Ishara Za Mose

1 Mose akamjibu, “Itakuwaje kama hawataniamini au kunisikiliza, waseme, ‘Bwana
hakukutokea’?”
2 Ndipo Bwana akamwambia, “Ni nini hicho kilicho mkononi mwako?”

Akajibu, “Fimbo.”

3 Bwana akasema, “Itupe chini.”

Mose akaitupa chini hiyo fimbo nayo ikawa nyoka, naye akaikimbia. 4 Kisha Bwana
akamwambia, “Nyoosha mkono wako umkamate mkiani.” Basi Mose akanyoosha
mkono akamkamata yule nyoka, naye akabadilika tena kuwa fimbo mkononi mwake.
5 Bwana akasema, “Hivi ndivyo Waisraeli watakavyoamini kuwa Bwana, Mungu wa
baba zao, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki, na Mungu wa Yakobo, amekutokea
wewe.”

6 Kisha Bwana akamwambia, “Weka mkono wako ndani ya joho lako.” Basi
Mose akaweka mkono wake ndani ya joho lake, naye alipoutoa, ulikuwa na ukoma,
mweupe kama theluji.

7 Mungu akamwambia, “Sasa urudishe tena huo mkono ndani ya joho lako.” Basi
Mose akaurudisha mkono wake ndani ya joho lake na alipoutoa, ulikuwa mzima,
kama sehemu zingine za mwili wake.

8 Ndipo Bwana akamwambia, “Kama hawatakuamini wewe, au kutojali ishara ya
kwanza, wataamini ishara ya pili. 9 Lakini kama hawataamini ishara hizi mbili au
hawatawasikiliza ninyi, chukua kiasi cha maji kutoka Mto Naili uyamimine juu ya
ardhi kavu. Maji mtakayotoa mtoni yatakuwa damu juu ya ardhi.”

10 Mose akamwambia Bwana, “Ee Bwana, kamwe sijapata kuwa msemaji kwa
ufasaha wakati uliopita wala tangu ulipoanza kuzungumza na mtumishi wako. Ulimi
wangu ni mzito kuzungumza.”

11 Bwana akamwambia, “Ni nani aliyempa mwanadamu kinywa? Ni nani
aliyemfanya mtu kuwa kiziwi au bubu? Ni nani anayempa mtu kuona au upofu?
Je, si mimi, Bwana? 12 Sasa nenda, nitakusaidia kusema, nami nitakufundisha jambo
la kusema.”

13 Lakini Mose akasema, “Ee Bwana, tafadhali mtume mtu mwingine kufanya kazi
hiyo.”

14 Ndipo hasira ya Bwana ikawaka dhidi ya Mose, akamwambia, “Vipi kuhusu
ndugu yako, Aroni Mlawi? Ninajua yeye anaweza kuzungumza vizuri. Naye
yuko tayari njiani kukulaki, na moyo wake utafurahi wakati atakapokuona.
15 Utazungumza naye na kuweka maneno kinywani mwake. Nitawasaidia ninyi
wawili kusema, nami nitawafundisha jambo la kufanya. 16 Aroni ataongea na watu
badala yako na itakuwa kwamba yeye amekuwa kinywa chako nawe utakuwa kama
Mungu kwake. 17 Lakini chukua fimbo hii mkononi mwako ili uweze kuitumia
kufanya ishara hizo za ajabu.”

Mose Anarudi Misri

18 Kisha Mose akarudi kwa Yethro mkwewe akamwambia, “Niruhusu nirudi kwa
watu wangu Misri kuona kama yuko hata mmoja wao ambaye bado anaishi.”

Yethro akamwambia, “Nenda, nami nakutakia mema.”

19 Basi Bwana alikuwa amemwambia Mose huko Midiani, “Rudi Misri kwa maana
watu wote waliotaka kukuua wamekufa.” 20 Basi Mose akamchukua mkewe na
wanawe, akawapandisha juu ya punda na kuanza safari kurudi Misri. Naye
akaichukua ile fimbo ya Mungu mkononi mwake.

21 Bwana akamwambia Mose, “Utakaporudi Misri, hakikisha kwamba utafanya
mbele ya Farao maajabu yote niliyokupa uwezo wa kuyafanya. Lakini nitafanya
moyo wake kuwa mgumu ili kwamba asiwaruhusu watu waende. 22 Kisha mwambie
Farao, ‘Hili ndilo asemalo Bwana: Israeli ni mwanangu mzaliwa wa kwanza, 23 nami
nilikuambia, “Ruhusu mwanangu aondoke, ili aweze kuniabudu mimi.” Lakini
ukakataa kumruhusu kwenda, basi nitaua mwana wako mzaliwa wa kwanza.’ ”

24 Mose alipokuwa mahali pa kulala wageni akiwa njiani kurudi Misri, BWANA
akakutana naye, akataka kumuua. 25 Lakini Sipora akachukua jiwe gumu, akakata
govi la mwanawe na kugusa nalo miguu ya Mose. Sipora akasema, “Hakika wewe
ni bwana arusi wa damu kwangu.” 26 Sipora alipomwita Mose, “Bwana arusi wa
damu,” alikuwa anamaanisha ile tohara. Baada ya hayo BWANA akamwacha.

27 BWANA akamwambia Aroni, “Nenda jangwani ukamlaki Mose.” Basi akakutana
na Mose kwenye mlima wa Mungu, akambusu. 28 Kisha Mose akamwambia Aroni kila
kitu BWANA alichomtuma kusema, vilevile habari za ishara na maajabu alizokuwa
amemwamuru kufanya.

29 Mose na Aroni wakawakusanya wazee wote wa Waisraeli, 30 naye Aroni
akawaambia kila kitu BWANA alichokuwa amemwambia Mose. Pia akafanya ishara
mbele ya watu, 31 nao wakaamini. Nao waliposikia kuwa BWANA anajishughulisha
nao, na kwamba ameona mateso yao, walisujudu na kuabudu.

5

Matofali Bila Nyasi

1 Baadaye Mose na Aroni wakaenda kwa Farao, wakamwambia, “Hili ndilo asemalo
BWANA, Mungu wa Israeli: ‘Waruhusu watu wangu waende, ili waweze kunifanyia
sikukuu huko jangwani.’ ”

2 Farao akasema, “Huyo BWANA ni nani, hata nimtii na kuruhusu Israeli uende?
Simjui huyo BWANA wala sitawaruhusu Israeli waende.”

3 Ndipo Mose na Aroni wakasema, “Mungu wa Waebrania amekutana nasi. Sasa
turuhusu tuwe na safari ya siku tatu ya jangwani ili tukamtolee BWANA Mungu wetu
dhabihu, la sivyo aweza kutupiga sisi kwa tauni au kwa upanga.”

4 Lakini mfalme wa Misri akasema, “Mbona ninyi Mose na Aroni mnawachukua
watu waache kazi zao? Rudini kwenye kazi zenu!” 5 Kisha Farao akasema, “Tazama,
sasa watu hawa ni wengi, nanyi mnawazuia kufanya kazi.”

6 Siku iyo hiyo Farao akatoa amri hii kwa viongozi wa watumwa na wasimamizi
wa watu akawaambia: 7 “Tangu sasa msiwape hawa watu nyasi za kutengenezea
matofali. Wao wakusanye nyasi zao wenyewe. 8 Lakini watakeni kutengeneza
matofali kiasi kile kile cha mwanzo, kiwango kisipunguzwe. Wao ni wavivu, ndiyo
sababu wanalia, wakisema, ‘Turuhusiwe twende kumtolea Mungu wetu dhabihu.’
9 Fanyeni kazi kuwa ngumu zaidi kwa watu hao ili kwamba wakazane na kazi na
kuacha kusikiliza uongo.”

10 Basi viongozi wa watumwa na wasimamizi wakaenda kuwaambia watu, “Hivi
ndivyo Farao asemavyo: ‘Sitawapa tena nyasi. 11 Nendeni mkatafute nyasi wenyewe
popote mnapoweza kuzipata, lakini kazi yenu haitapunguzwa hata kidogo.’ ” 12 Basi
watu wakatawanyika kote nchini Misri kukusanya mabua ya kutumia badala ya
nyasi. 13 Viongozi wa watumwa wakasisitiza, wakisema, “Timizeni kazi mnayotakiwa
kwa kila siku, kama wakati ule mlipokuwa mkipewa nyasi.” 14 Wasimamizi wa
Kiisraeli waliochaguliwa na viongozi wa watumwa wa Farao walipigwa na kuulizwa,
“Kwa nini hamkutimiza kiwango chenu cha kutengeneza matofali jana na leo, kama
mwanzoni?”

15 Ndipo wasimamizi wa Kiisraeli wakaenda kumlilia Farao, wakisema: “Mbona
umewatendea watumishi wako hivi? 16 Watumishi wako hawapewi nyasi, hata hivyo
tumeambiwa, ‘Tengenezeni matofali!’ Watumishi wako wanapigwa, lakini kosa ni la
watu wako wenyewe.”

17 Farao akasema, “Ninyi ni wavivu ndiyo sababu mnasema, ‘Turuhusu twende
tukamtolee BWANA dhabihu.’ 18 Sasa nendeni kazini. Hamtapewa nyasi zozote, nanyi
ni lazima mtengeneze matofali.”

19 Wasimamizi wa Kiisraeli walitambua kuwa wako taabani walipoambiwa,
“Hamtakiwi kupunguza idadi ya matofali mliotakiwa kutengeneza kila siku.”
20 Walipoondoka kwa Farao, wakawakuta Mose na Aroni wakingojea kukutana
nao, 21 wakawaambia Mose na Aroni, “BWANA na awaangalie awahukumu ninyi!
Mmetufanya tunuke kwa Farao na maafisa wake, nanyi mmeweka upanga mikononi
mwao ili kutuua sisi.”

Mungu Anaahidi Ukombozi

22 Mose akarudi kwa BWANA na kumwambia, “Ee Bwana, mbona umewaletea
watu hawa taabu? Kwa nini basi ukanituma mimi? 23 Tangu nilipomwendea
Farao kuzungumza naye kwa jina lako, amewaletea taabu watu hawa, nawe kamwe
hujawakomboa watu wako.”

6

1 Kisha BWANA akamwambia Mose, “Sasa utaona kitu nitakachomfanyia Farao: Kwa
sababu ya mkono wangu wenye nguvu atawaachia watu waende; kwa sababu ya
mkono wangu wenye nguvu atawafukuza waondoke nchini mwake.”

2 Pia Mungu akamwambia Mose, “Mimi ndimi BWANA. 3 Nilimtokea Abrahamu,
Isaki na Yakobo kama Mungu Mwenyezi,* ingawa sikuwajulisha Jina langu, Yehova,
Mimi mwenyewe sikujitambulisha kwao. 4 Pia niliweka Agano langu nao kuwapa
nchi ya Kanaani, ambako waliishi kama wageni. 5 Zaidi ya hayo, nimesikia kilio cha
huzuni cha Waisraeli ambao Wamisri wamewatia utumwani, nami nimelikumbuka
Agano langu.

6 “Kwa hiyo, waambie Waisraeli: ‘Mimi ndimi BWANA, nami nitawatoa mtoke
katika kongwa la Wamisri. Nitawaweka huru mtoke kuwa watumwa wao, nami
nitawakomboa kwa mkono ulionyooshwa pamoja na matendo makuu ya hukumu.
7 Nitawatwaa mwe watu wangu mwenyewe, nami nitakuwa Mungu wenu. Ndipo
mtajua kuwa mimi ndimi BWANA Mungu wenu, niliyewatoa chini ya kongwa la
Wamisri. 8 Nami nitawaleta mpaka nchi niliyoapa kwa mkono ulioinuliwa kumpa
Abrahamu, Isaki na Yakobo. Nitawapa iwe milki yenu. Mimi ndimi BWANA.’ ”

9 Mose akawaarifu Waisraeli jambo hili, lakini hawakumsikiliza kwa sababu ya
maumivu makuu ya moyoni na utumwa wa kikatili.

10 Ndipo BWANA akamwambia Mose, 11 “Nenda, mwambie Farao mfalme wa Misri
awaachie Waisraeli waondoke nchini mwake.”

12 Lakini Mose akamwambia BWANA, “Ikiwa Waisraeli hawatanisikiliza, kwa nini
yeye Farao anisikilize mimi, ambaye huzungumza kwa kigugumizi?”

Orodha Ya Jamaa Ya Mose Na Aroni

13 Ndipo BWANA akanena na Mose na Aroni kuhusu Waisraeli na Farao mfalme wa
Misri, naye akawaamuru wawatoe Waisraeli kutoka Misri.

14 Hawa walikuwa wakuu wa jamaa zao:

Wana wa Reubeni mzaliwa wa kwanza wa kiume wa Israeli walikuwa Hanoki,
Palu, Hesroni na Karmi. Hawa walikuwa ndio koo za Reubeni.

15 Wana wa Simeoni walikuwa Yemueli, Yamini, Ohadi, Yakini, Sohari na Shauli
mwana wa mwanamke Mkanaani. Hawa walikuwa ndio koo za Simeoni.

16 Haya ndiyo majina ya wana wa Lawi kufuatana na orodha zao: Gershoni,
Kohathi na Merari. Lawi aliishi miaka 137.

17 Wana wa Gershoni kwa koo, walikuwa Libni na Shimei.

* **6:3** Mungu Mwenyezi hapa ni jina la Kiebrania, El-Shaddai (yaani Mungu Mwenye utoshelevu wote).

18 Wana wa Kohathi walikuwa Amramu, Ishari, Hebroni na Uzieli. Kohathi aliishi
miaka 133.
19 Wana wa Merari walikuwa Mahli na Mushi.
Hizi ndizo zilizokuwa koo za Lawi kufuatana na orodha zao.
20 Amramu akamwoa Yokebedi, shangazi yake, ambaye alimzalia Aroni na Mose.
Amramu aliishi miaka 137.
21 Wana wa Ishari walikuwa Kora, Nefegi na Zikri.
22 Wana wa Uzieli walikuwa Mishaeli, Elisafani na Sithri.
23 Aroni akamwoa Elisheba binti wa Aminadabu ndugu yake Nashoni, naye
akamzalia Nadabu, Abihu, Eleazari na Ithamari.
24 Wana wa Kora walikuwa Asiri, Elikana na Abiasafu. Hawa walikuwa ndio koo
za Kora.
25 Eleazari mwana wa Aroni akamwoa mmoja wa binti za Putieli, naye akamzalia
Finehasi.

Hawa walikuwa ndio wakuu wa jamaa za Walawi, ukoo kwa ukoo.

26 Hawa walikuwa Aroni na Mose wale wale ambao Bwana aliwaambia, “Watoeni
Waisraeli katika nchi ya Misri kwa vikosi vyao.” 27 Ndio hao hao waliozungumza na
Farao mfalme wa Misri kuhusu kuwatoa Waisraeli Misri. Ilikuwa ni huyo Mose na
huyo Aroni.

Aroni Kuzungumza Badala Ya Mose

28 Bwana aliponena na Mose huko Misri, 29 akamwambia, “Mimi ndimi Bwana.
Mwambie Farao mfalme wa Misri kila kitu nikuambiacho.”
30 Lakini Mose akamwambia Bwana, “Kwa kuwa mimi huzungumza kwa kigugu-
mizi, Farao atanisikiliza mimi?”

7

1 Kisha Bwana akamwambia Mose, “Tazama, nimekufanya kuwa kama Mungu
kwa Farao, naye Aroni, huyo ndugu yako, atakuwa nabii wako. 2 Utasema kila kitu
nitakachokuagiza, naye Aroni ndugu yako atamwambia Farao awaachie Waisraeli
watoke katika nchi yake. 3 Lakini nitaufanya moyo wa Farao kuwa mgumu. Ingawa
nitazidisha ishara na maajabu katika Misri, 4 hatawasikiliza. Kisha nitaupeleka
mkono wangu juu ya Misri, na kwa matendo makuu ya hukumu nitavitoa vikundi
vyangu, watu wangu Waisraeli. 5 Nao Wamisri watajua kuwa Mimi ndimi Bwana
nitakapounyoosha mkono wangu dhidi ya Misri na kuwatoa Waisraeli watoke humo.”
6 Mose na Aroni wakafanya sawasawa kama vile Bwana alivyowaagiza. 7 Mose
alikuwa na umri wa miaka themanini na Aroni alikuwa na umri wa miaka themanini
na mitatu walipozungumza na Farao.

Fimbo Ya Aroni Yawa Nyoka

8 Bwana akamwambia Mose na Aroni, 9 “Farao atakapowaambia, ‘Fanyeni
muujiza,’ basi mwambie Aroni, ‘Chukua fimbo yako na uitupe chini mbele ya Farao,’
nayo fimbo itakuwa nyoka.”
10 Ndipo Mose na Aroni wakaenda kwa Farao wakafanya sawasawa kama vile
Bwana alivyoagiza. Aroni akaitupa ile fimbo yake chini mbele ya Farao na maafisa
wake, nayo ikawa nyoka. 11 Farao naye akawaita watu wenye maarifa na wachawi
na waganga wa Kimisri, nao wakafanya vivyo hivyo kwa siri ya uganga wao. 12 Kila
mmoja alitupa fimbo yake chini, nayo ikawa nyoka. Lakini fimbo ya Aroni ikazimeza
zile fimbo zao. 13 Hata hivyo moyo wa Farao ukawa mgumu, naye hakuwasikiliza
Mose na Aroni, sawasawa kama vile Bwana alivyokuwa amesema.

Pigo La Kwanza: Damu

14 Kisha BWANA akamwambia Mose, “Moyo wa Farao ni mgumu, anakataa
kuwaachia watu kuondoka. 15 Nenda kwa Farao asubuhi wakati anapokwenda
mtoni. Ngoja ukingoni mwa Naili ili uonane naye, na uchukue mkononi mwako
fimbo ile iliyobadilishwa kuwa nyoka. 16 Kisha umwambie, ‘BWANA, Mungu wa
Waebrania, amenituma nikuambie: Waachie watu wangu waende, ili wapate
kuniabudu jangwani. Lakini hadi sasa hujasikiliza. 17 Hili ndilo BWANA asemalo:
Kwa hili utajua kuwa Mimi ndimi BWANA: Fimbo iliyo mkononi mwangu nitapiga
nayo maji ya Naili nayo yatabadilika kuwa damu. 18 Samaki waliomo katika Mto
Naili watakufa, nao mto utanuka vibaya, Wamisri hawataweza kunywa hayo maji
yake.’ ”
19 BWANA akamwambia Mose, “Mwambie Aroni, ‘Chukua ile fimbo yako unyooshe
mkono wako juu ya maji ya Misri, juu ya chemchemi na mifereji, juu ya madimbwi
na mabwawa yote,’ navyo vitabadilika kuwa damu. Damu itakuwa kila mahali katika
Misri, hata kwenye vyombo vya miti na vya mawe.”
20 Mose na Aroni wakafanya kama vile BWANA alivyokuwa amewaagiza. Akainua
fimbo yake machoni pa Farao na maafisa wake na kuyapiga maji ya Mto Naili, na maji
yote yakabadilika kuwa damu. 21 Samaki katika Mto Naili wakafa, nao mto ukanuka
vibaya sana kiasi kwamba Wamisri hawakuweza kunywa maji yake. Damu ilikuwa
kila mahali katika nchi ya Misri.
22 Lakini waganga wa Misri kwa kutumia siri ya uganga wao wakafanya vivyo
hivyo, nao moyo wa Farao ukawa mgumu, hakuwasikiliza Mose na Aroni, kama
vile BWANA alivyokuwa amesema. 23 Badala yake, Farao akageuka, akaenda kwenye
jumba lake la kifalme, wala hakulitia hili moyoni. 24 Nao Wamisri wote wakachimba
kandokando ya Mto Naili kupata maji ya kunywa, kwa sababu hawakuweza kunywa
maji ya mto.

Pigo La Pili: Vyura

25 Zilipita siku saba baada ya BWANA kuyapiga maji ya Mto Naili.

8

1 Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Nenda kwa Farao ukamwambie, ‘Hili ndilo
asemalo BWANA: Waachie watu wangu waende, ili wapate kuniabudu. 2 Kama
ukikataa kuwaruhusu kuondoka, basi nitaipiga nchi yako yote kwa kuwaletea vyura.
3 Mto Naili utafurika vyura. Watakuja kwenye jumba lako la kifalme na katika
chumba chako cha kulala na kitandani mwako, katika nyumba za maafisa wako na
kwa watu wako, vyura hao wataingia katika meko yenu na kwenye vyombo vya
kukandia unga. 4 Vyura watapanda juu yako, juu ya watu wako na maafisa wako
wote.’ ”
5 Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Mwambie Aroni, ‘Nyoosha mkono wako ukiwa
na ile fimbo yako juu ya vijito, mifereji na madimbwi, fanya vyura waje juu ya nchi
ya Misri.’ ”
6 Ndipo Aroni akaunyoosha mkono wake juu ya maji ya Misri, nao vyura wakatokea
na kuifunika nchi. 7 Lakini waganga wakafanya vivyo hivyo kwa siri ya uganga wao,
nao pia wakafanya vyura kuja juu ya nchi ya Misri.
8 Ndipo Farao akamwita Mose na Aroni na kusema, “Mwombeni BWANA awaondoe
vyura kutoka kwangu na kwa watu wangu, nami nitawaachia watu wenu waende
kumtolea BWANA dhabihu.”
9 Mose akamwambia Farao, “Ninakupa heshima ya kuamua ni wakati gani wa
kukuombea wewe, maafisa wako na watu wako ili kwamba vyura watoke kwenu
na kwenye nyumba zenu. Isipokuwa wale walio katika Mto Naili.”
10 Farao akasema, “Kesho.”

Mose akamjibu, “Itakuwa kama unavyosema, ili upate kujua kwamba hakuna
yeyote kama BWANA Mungu wetu. 11 Vyura wataondoka kwako na katika nyumba
zako, kwa maafisa wako na kwa watu wako, ila watabakia katika Mto Naili tu.”
12 Baada ya Mose na Aroni kuondoka kwa Farao, Mose akamlilia BWANA
kuhusu vyura aliokuwa amewaleta kwa Farao. 13 Naye BWANA akafanya lile
Mose alilomwomba. Vyura wakafia ndani ya nyumba, viwanjani na mashambani.
14 Wakayakusanya malundo, nchi nzima ikanuka. 15 Lakini Farao alipoona pametokea
nafuu, akaushupaza moyo wake na hakuwasikiliza Mose na Aroni, kama vile BWANA
alivyokuwa amesema.

Pigo La Tatu: Viroboto

16 Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Mwambie Aroni, ‘Nyoosha fimbo yako
uyapige mavumbi ya ardhi,’ nayo nchi yote ya Misri mavumbi yatakuwa viroboto.”
17 Wakafanya hivyo, Aroni aliponyoosha mkono wake wenye fimbo na kuyapiga
mavumbi ya nchi, viroboto wakawajia watu na wanyama. Mavumbi yote katika nchi
ya Misri yakawa viroboto. 18 Lakini waganga walipojaribu kutengeneza viroboto kwa
siri ya uganga wao, hawakuweza. Nao viroboto walikuwa juu ya watu na wanyama.
19 Waganga wale wakamwambia Farao, “Hiki ni kidole cha Mungu.” Lakini moyo
wa Farao ukawa mgumu naye hakuwasikiliza, kama vile BWANA alivyosema.

Pigo La Nne: Mainzi

20 Kisha BWANA akamwambia Mose, “Amka mapema asubuhi na usimame mbele
ya Farao wakati anapokwenda mtoni nawe umwambie, ‘Hili ndilo BWANA asemalo:
Waachie watu wangu waende, ili wapate kuniabudu. 21 Kama hutawaachia watu
wangu waondoke nitakupelekea makundi ya mainzi juu yako, kwa maafisa wako,
kwa watu wako na kwenye nyumba zenu. Nyumba za Wamisri zitajazwa mainzi,
hata na ardhi yote ya Misri.
22 “ ‘Lakini siku ile nitafanya kitu tofauti katika nchi ya Gosheni, ambapo watu
wangu wanaishi, hapatakuwepo na makundi ya mainzi, ili mpate kujua kwamba
Mimi, BWANA, niko katika nchi hii. 23 Nitaweka tofauti kati ya watu wangu na watu
wenu. Ishara hii ya ajabu itatokea kesho.’ ”
24 Naye BWANA akafanya hivyo. Makundi makubwa ya mainzi yalimiminika katika
jumba la kifalme la Farao na katika nyumba za maafisa wake, pia nchi yote ya Misri
ikaharibiwa na mainzi.
25 Ndipo Farao akamwita Mose na Aroni na kuwaambia, “Nendeni mkamtolee
Mungu wenu dhabihu katika nchi hii.”
26 Lakini Mose akamwambia, “Hilo halitakuwa sawa. Dhabihu tutakazomtolea
BWANA Mungu wetu zitakuwa chukizo kwa Wamisri. Kama tukitoa dhabihu ambazo
ni chukizo mbele yao, je, hawatatupiga mawe? 27 Ni lazima twende mwendo wa
siku tatu mpaka tufike jangwani ili tumtolee BWANA Mungu wetu dhabihu, kama
alivyotuagiza.”
28 Farao akamwambia, “Nitawaruhusu mwende kumtolea BWANA Mungu wenu
dhabihu huko jangwani, lakini hamna ruhusa kwenda mbali sana. Sasa mniombee.”
29 Mose akajibu, “Mara tu nitakapoondoka, nitamwomba BWANA na kesho mainzi
yataondoka kwa Farao, kwa maafisa wake na kwa watu wake. Hakikisha tu kwamba
Farao hatatenda kwa udanganyifu tena kwa kutokuwaachia watu waende kumtolea
BWANA dhabihu.”
30 Ndipo Mose akamwacha Farao na kumwomba BWANA, 31 naye BWANA akafanya
lile Mose alilomwomba. Mainzi yakaondoka kwa Farao, kwa maafisa wake na kwa
watu wake, wala hakuna hata inzi aliyebakia. 32 Lakini wakati huu pia Farao
akaushupaza moyo wake, wala hakuwaruhusu Waisraeli waondoke.

9

Pigo La Tano: Vifo Vya Mifugo

1 Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Nenda kwa Farao ukamwambie, ‘Hili ndilo
BWANA, Mungu wa Waebrania asemalo: “Waachie watu wangu waende ili wapate
kuniabudu.” 2 Kama ukikataa kuwaachia waende, nawe ukiendelea kuwashikilia,
3 mkono wa BWANA utaleta pigo baya kwa mifugo yako, juu ya farasi wako, punda,
ngamia, ng’ombe wako, kondoo na mbuzi. 4 Lakini BWANA ataweka tofauti kati
ya mifugo ya Israeli na ile ya Misri, kwamba hakuna mnyama wa Mwisraeli
atakayekufa.’ ”
5 BWANA akaweka wakati na kusema, “Kesho BWANA atalitenda hili katika nchi.”
6 Siku iliyofuata BWANA akalitenda: Mifugo yote ya Wamisri ikafa, lakini hakuna hata
mnyama mmoja wa wana wa Israeli aliyekufa. 7 Farao akatuma watu kuchunguza,
nao wakakuta kuwa hakuna hata mnyama mmoja wa Waisraeli aliyekufa. Lakini
moyo wa Farao haukukubali kuwaachia watu waende.

Pigo La Sita: Majipu

8 Kisha BWANA akamwambia Mose na Aroni, “Chukueni majivu ya tanuru, naye
Mose ayarushe angani mbele ya Farao. 9 Yatakuwa vumbi jepesi juu ya nchi yote ya
Misri, pia yatatokea majipu yenye kufura juu ya watu na wanyama katika nchi yote.”
10 Basi wakachukua majivu kwenye tanuru na kusimama mbele ya Farao. Mose
akayarusha hewani, nayo majipu yenye kufura yakatokea miilini mwa watu na
wanyama. 11 Waganga hawakuweza kusimama mbele ya Mose kwa sababu ya
majipu yale yaliyokuwa miilini mwao na juu ya miili ya Wamisri wote. 12 Lakini
BWANA akaufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, naye hakuwasikiliza Mose na Aroni,
sawasawa kama vile BWANA alivyokuwa amemwambia Mose.

Pigo La Saba: Mvua Ya Mawe

13 Kisha BWANA akamwambia Mose, “Amka mapema asubuhi, usimame mbele
ya Farao, umwambie, ‘Hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa Waebrania: Waachie
watu wangu waende, ili kwamba waweze kuniabudu, 14 au wakati huu nitaleta
mapigo yangu yenye nguvu dhidi yako, maafisa wako na watu wako, ili upate
kujua kuwa hakuna mwingine kama Mimi katika dunia yote. 15 Kwa kuwa mpaka
sasa ningelikuwa nimenyoosha mkono wangu na kukupiga wewe na watu wako
kwa pigo ambalo lingekufutilia mbali juu ya nchi. 16 Lakini nimekuinua wewe
kwa kusudi hili hasa, ili nipate kukuonyesha uwezo wangu, na ili Jina langu lipate
kutangazwa duniani yote. 17 Bado unaendelea kujiinua juu ya watu wangu, wala
hutaki kuwaachia waende. 18 Kwa hiyo, kesho wakati kama huu nitaleta mvua
mbaya sana ya mawe ambayo haijapata kunyesha katika nchi ya Misri, tangu siku
ilipoumbwa mpaka leo. 19 Sasa toa amri urudishe wanyama wote watoke malishoni
na chochote ambacho kipo mashambani waje mpaka mahali pa usalama, kwa sababu
mvua ya mawe itanyesha juu ya kila mtu na kila mnyama ambaye hajaletwa ndani
ambao bado wako nje mashambani, nao watakufa.’ ”
20 Wale maafisa wa Farao ambao waliliogopa neno la BWANA wakafanya haraka
kuwaleta watumwa wao na mifugo yao ndani. 21 Lakini wale waliopuuza neno la
BWANA wakawaacha watumwa wao na mifugo yao shambani.
22 Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Nyoosha mkono wako kuelekea angani ili
kwamba mvua ya mawe inyeshe juu ya Misri yote, juu ya watu, wanyama na juu ya
kila kitu kiotacho katika mashamba ya Misri.” 23 Mose alipoinyoosha fimbo yake
kuelekea angani, BWANA akatuma ngurumo na mvua ya mawe, umeme wa radi
ulimulika hadi nchi. Kwa hiyo BWANA akaifanya mvua ya mawe kunyesha juu ya
nchi ya Misri, 24 mvua ya mawe ikanyesha na radi ikamulika pote. Ikawa dhoruba ya

kutisha ambayo haijakuwako katika nchi ya Misri, tangu nchi hiyo iwe taifa. 25 Mvua
ya mawe ikaharibu kila kitu katika nchi ya Misri kilichokuwa katika mashamba,
watu na wanyama, ikaharibu kila kitu kinachoota mashambani na kuvunja kila mti.
26 Mahali pekee ambapo mvua ya mawe haikunyesha ni nchi ya Gosheni, ambako
Waisraeli waliishi.
27 Ndipo Farao akawaita Mose na Aroni akawaambia, “Wakati huu nimetenda
dhambi. Bwana ni mwenye haki, mimi na watu wangu ni wakosaji. 28 Mwombeni
Bwana, kwa kuwa tumepata ngurumo na mvua za mawe za kututosha. Nitawaachia
mwondoke; hamtahitaji kungoja zaidi.”
29 Mose akamjibu, “Nitakapokuwa nimetoka nje ya mji, nitanyoosha mikono yangu
juu kumwomba Bwana. Ngurumo zitakoma na hapatakuwepo mvua ya mawe tena,
ili upate kujua kuwa, nchi ni mali ya Bwana. 30 Lakini ninajua kuwa wewe na maafisa
wako bado hammwogopi Bwana Mungu.”
31 (Kitani na shayiri viliharibiwa, kwa kuwa shayiri ilikuwa na masuke, na kitani
ilikuwa katika kutoa maua. 32 Hata hivyo, ngano na jamii nyingine ya ngano
hazikuharibiwa kwa sababu zilikuwa hazijakomaa bado.)
33 Kisha Mose akaondoka kwa Farao akaenda nje ya mji. Mose akanyoosha
mikono yake kuelekea kwa Bwana, ngurumo na mvua ya mawe vikakoma, mvua
haikuendelea tena kunyesha nchini. 34 Farao alipoona kwamba mvua ya mawe na
ngurumo zimekoma, akafanya dhambi tena. Yeye na maafisa wake wakafanya mioyo
yao kuwa migumu. 35 Kwa hiyo moyo wa Farao ukawa mgumu, wala hakuwaachia
Waisraeli waende, kama vile Bwana alivyokuwa amesema kupitia Mose.

10

Pigo La Nane: Nzige

1 Ndipo Bwana akamwambia Mose, “Nenda kwa Farao, kwa kuwa nimeufanya
moyo wake kuwa mgumu na mioyo ya maafisa wake ili kwamba nipate kutenda
ishara hizi zangu za ajabu miongoni mwao 2 ili upate kuwaeleza watoto wako na
wajukuu wako jinsi nilivyowatendea Wamisri kwa ukali na jinsi nilivyofanya ishara
zangu miongoni mwao, nanyi mpate kujua kuwa Mimi ndimi Bwana.”
3 Kwa hiyo Mose na Aroni wakaenda kwa Farao na kumwambia, “Hili ndilo Bwana,
Mungu wa Waebrania, asemalo: ‘Utaendelea hata lini kukataa kunyenyekea mbele
yangu? Waachie watu wangu waende, ili wapate kuniabudu. 4 Kama ukikataa
kuwaachia waende, kesho nitaleta nzige katika nchi yako. 5 Nao watafunika uso
wa ardhi hata usionekane. Watatafuna mabaki machache yaliyobakizwa baada ya ile
mvua ya mawe, yaani pamoja na kila mti unaoota katika mashamba yenu. 6 Nzige hao
watajaza nyumba zako, za maafisa wako wote na za Wamisri wote. Jambo ambalo
baba zenu wala babu zenu hawajapata kuona tangu siku ile walipoanza kuishi katika
nchi hii mpaka leo hii.’ ” Ndipo Mose akageuka na kumwacha Farao.
7 Maafisa wa Farao wakamwambia, “Mpaka lini huyu mtu atakuwa tanzi kwetu?
Waachie hao watu waende zao, ili wapate kumwabudu Bwana Mungu wao. Je, bado
hutambui kuwa Misri imeangamia?”
8 Ndipo Mose na Aroni wakaletwa kwa Farao. Farao akawaambia, “Nendeni,
mkamwabudu Bwana Mungu wenu. Lakini ni nani hasa watakaokwenda?”
9 Mose akajibu, “Tutakwenda na vijana wetu na wazee, pamoja na wana wetu na
binti zetu, pia pamoja na kondoo zetu, ng’ombe, mbuzi, farasi na punda kwa sababu
tutaadhimisha sikukuu kwa Bwana.”
10 Farao akasema, “Bwana awe pamoja nanyi, kama nikiwaruhusu mwondoke
pamoja na wanawake wenu na watoto wenu! Ni wazi kwamba mna makusudi
mabaya. 11 La hasha! Wanaume peke yao na waende, wakamwabudu Bwana, kwa

kuwa hilo ndilo mmekuwa mkiomba." Kwa hiyo Mose na Aroni wakaondolewa mbele ya Farao.

12 Basi BWANA akamwambia Mose, "Nyoosha mkono wako juu ya Misri ili kundi la nzige liweze kuingia juu ya nchi na kutafuna kila kitu kiotacho katika mashamba na kila kitu kilichosazwa na ile mvua ya mawe."

13 Kwa hiyo Mose akanyoosha fimbo yake juu ya Misri, BWANA akauleta upepo wa
mashariki ukavuma katika nchi yote mchana wote na usiku kucha, kufikia asubuhi
upepo ukawa umeleta nzige. 14 Wakaivamia Misri yote na kukaa kila eneo la nchi
kwa wingi. Kamwe hapajapata kuwepo pigo la nzige kama hilo, wala halitakuwepo
tena. 15 Wakafunika ardhi yote mpaka ardhi ikawa nyeusi. Wakatafuna kile chote
kilichokuwa kimebakizwa na ile mvua ya mawe, kila kitu kiotacho mashambani
pamoja na matunda kwenye miti. Hakuna kitu chochote cha kijani kilichosalia katika
miti au mmea katika nchi yote ya Misri.

16 Farao akawaita Mose na Aroni kwa haraka na kuwaambia, "Nimetenda dhambi
dhidi ya BWANA Mungu wenu na dhidi yenu pia. 17 Sasa unisamehe dhambi yangu
mara moja tena na umwombe BWANA Mungu wako aondoe pigo hili baya kwangu."

18 Kisha Mose akaondoka kwa Farao akamwomba BWANA. 19 Naye BWANA
akaugeuza upepo ukavuma kutoka magharibi, wenye nguvu nyingi, ambao uliwaon-
doa wale nzige na kuwapeleka kwenye Bahari ya Shamu. Hakuna nzige hata mmoja
aliyebaki popote katika nchi ya Misri. 20 Lakini BWANA akaufanya moyo wa Farao
kuwa mgumu, wala hakuwaachia Waisraeli waondoke.

Pigo La Tisa: Giza

21 Kisha BWANA akamwambia Mose, "Nyoosha mkono wako kuelekea angani
ili giza litande katika nchi ya Misri, giza ambalo watu wanaweza kulipapasa na
kulihisi." 22 Kwa hiyo Mose akaunyoosha mkono wake kuelekea angani, na giza
nene likafunika pote katika nchi ya Misri kwa muda wa siku tatu. 23 Hakuna
mtu yeyote aliyeweza kumwona mwenzake, wala kuondoka mahali alipokuwa kwa
muda wa siku tatu. Lakini Waisraeli wote walikuwa na mwanga katika maeneo yao
waliyokuwa wanaishi.

24 Ndipo Farao akamwita Mose na kusema, "Nendeni, mkamwabudu BWANA. Hata wanawake na watoto wenu mwaweza kwenda nao pia, lakini kondoo, mbuzi na ng'ombe wenu waacheni."

25 Lakini Mose akasema, "Huna budi kuturuhusu tuwe na dhabihu na sadaka
za kuteketezwa za kutoa mbele za BWANA Mungu wetu. 26 Sisi ni lazima
tuondoke na mifugo yetu pia, wala hakuna ukwato utakaoachwa nyuma. Inatupasa
kutumia baadhi ya hiyo mifugo katika kumwabudu BWANA Mungu wetu, kwa kuwa
mpaka tutakapofika huko hatutakuwa tumefahamu ni nini tutakachotumia katika
kumwabudu BWANA."

27 Lakini BWANA akaufanya moyo wa Farao kuwa mgumu, hakuwa radhi kuwaachia
waondoke. 28 Farao akamwambia Mose, "Ondoka mbele yangu! Hakikisha kuwa
hutakuja mbele yangu tena! Siku ile utakapouona uso wangu utakufa."

29 Mose akamjibu, "Iwe kama ulivyosema! Kamwe sitauona uso wako tena."

11

Pigo La Kumi: Kuuawa Wazaliwa Wa Kwanza

1 Basi BWANA alikuwa amemwambia Mose, "Nitaleta pigo moja zaidi kwa Farao na
katika nchi ya Misri. Baada ya hilo, atawaacha mwondoke hapa na atakapofanya
hivyo, atawafukuza mtoke kabisa. 2 Waambie watu wote waume kwa wake
wawaombe majirani zao vitu vya fedha na vya dhahabu." 3 (BWANA akawafanya

Wamisri wawe na moyo wa ukarimu kwa Waisraeli, naye Mose mwenyewe
akaheshimiwa sana na maafisa wa Farao na watu wote katika nchi ya Misri.)
4 Kwa hiyo Mose akasema, “Hili ndilo Bwana asemalo: ‘Panapo usiku wa manane
Mimi nitapita katika nchi yote ya Misri. 5 Kila mwanaume kifungua mimba katika
Misri atakufa, kuanzia mzaliwa wa kwanza wa kiume wa Farao, aketiye penye kiti
cha ufalme, hadi mzaliwa wa kwanza wa kiume wa mtumwa wa kike, anayesaga
nafaka kwa jiwe, pamoja na kila mzaliwa wa kwanza wa mifugo. 6 Patakuwepo
kilio kikubwa katika nchi yote ya Misri, kilio kibaya ambacho hakijakuwepo wala
kamwe hakitakuwepo tena. 7 Lakini miongoni mwa Waisraeli hakuna hata mbwa
atakayembwekea mwanadamu wala mnyama yeyote.’ Ndipo mtakapojua kuwa
Bwana huweka tofauti kati ya Misri na Israeli. 8 Maafisa hawa wako wote watanijia,
wakisujudu mbele yangu, wakisema, ‘Ondoka, wewe pamoja na watu wako wote
wanaokufuata!’ Baada ya haya nitaondoka.” Kisha Mose, huku akiwa amewaka
hasira, akamwacha Farao.
9 Bwana alikuwa amemwambia Mose, “Farao atakataa kukusikiliza, ili maajabu
yangu yapate kuongezeka katika nchi ya Misri.” 10 Mose na Aroni wakafanya
maajabu haya yote mbele ya Farao, lakini Bwana akaufanya moyo wa Farao kuwa
mgumu, wala hakuwaachia Waisraeli waondoke katika nchi yake.

12

Pasaka

1 Bwana akamwambia Mose na Aroni katika nchi ya Misri, 2 “Mwezi huu utakuwa
mwanzo wa miezi kwenu, yaani mwezi wa kwanza wa mwaka wenu. 3 Iambie
jumuiya yote ya Israeli kwamba katika siku ya kumi ya mwezi huu, kila mtu
atatwaa mwana-kondoo mmoja kwa ajili ya familia yake, mmoja kwa kila nyumba.
4 Ikiwa nyumba yoyote ina watu wachache wasioweza kumaliza huyo mwana-kondoo
mzima, nyumba hiyo itabidi ishirikiane na nyumba ya jirani wa karibu, baada ya
kuzingatia idadi ya watu waliomo. Mtaangalia ni kiasi gani cha nyama kitahitajika
kulingana na mahitaji ya kila mtu. 5 Wanyama mtakaowachagua, lazima wawe wa
kiume wa umri wa mwaka mmoja wasiokuwa na dosari, mwaweza kuwachukua
kati ya kondoo au mbuzi. 6 Tunzeni wanyama hao mpaka siku ya kumi na nne
ya mwezi, ambapo lazima watu wa jumuiya yote ya Israeli wachinje wanyama
hao wakati wa jioni. 7 Ndipo watakapochukua baadhi ya hiyo damu na kuipaka
kwenye vizingiti vya juu na miimo ya milango ya nyumba ambamo watakula wana-
kondoo hao. 8 Usiku huo huo watakula nyama iliyookwa kwenye moto, pamoja na
mboga chungu za majani na mikate isiyotiwa chachu. 9 Msile nyama mbichi wala
iliyochemshwa, lakini iwe imeokwa kwenye moto, kichwa, miguu na nyama zake
za ndani. 10 Msibakize nyama yoyote mpaka asubuhi; nazo kama zitabakia mpaka
asubuhi, lazima mziteketeze kwa moto. 11 Hivi ndivyo mtakavyokula: Mtajifunga
mikanda viunoni, mtakuwa mmevaa viatu vyenu miguuni na kushika fimbo zenu
mkononi mwenu. Mle kwa haraka; hii ni Pasaka ya Bwana.
12 “Usiku huo huo nitapita katika nchi yote ya Misri na kumuua kila mzaliwa wa
kwanza, wa wanadamu na wa wanyama, nami nitaihukumu miungu yote ya Misri.
Mimi ndimi Bwana. 13 Damu itakuwa ishara kwa ajili yenu ya kuonyesha nyumba
ambazo mtakuwamo; nami nitakapoiona damu, nitapita juu yenu. Hakuna pigo la
uharibifu litakalowagusa ninyi nitakapoipiga Misri.
14 “Siku hii itakuwa kumbukumbu kwenu, mtaiadhimisha kuwa sikukuu kwa
Bwana, katika vizazi vyenu vyote: mtaishika kuwa amri ya kudumu. 15 Kwa siku
saba mtakula mikate isiyotiwa chachu. Katika siku ya kwanza mtaondoa chachu
yote ndani ya nyumba zenu, kwa maana yeyote atakayekula chochote chenye chachu

kuanzia siku ya kwanza hadi ya saba lazima akatiliwe mbali kutoka Israeli. 16 Katika
siku ya kwanza mtakuwa na kusanyiko takatifu, na kusanyiko jingine katika siku ya
saba. Katika siku hizo msifanye kazi kamwe isipokuwa kutayarisha chakula cha kila
mmoja; hilo ndilo tu mtakalofanya.
17 "Mtaadhimisha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, kwa sababu hiyo ndiyo siku
ile niliyovitoa vikosi vyenu kutoka Misri. Mtaiadhimisha siku hii kwa vizazi vyenu
vyote kuwa amri ya kudumu. 18 Katika mwezi wa kwanza mtakula mikate isiyotiwa
chachu, kuanzia jioni ya siku ya kumi na nne hadi jioni ya siku ya ishirini na moja.
19 Kwa muda wa siku saba isionekane chachu yoyote katika nyumba zenu. Yeyote
alaye chochote chenye chachu ndani yake, lazima akatiliwe mbali kutoka jumuiya
ya Israeli, akiwa ni mgeni au mzawa. 20 Msile chochote kilichotiwa chachu. Popote
muishipo, ni lazima mle mikate isiyotiwa chachu."
21 Ndipo Mose akawaita wazee wote wa Israeli na kuwaambia, "Nendeni mara
moja mkachague wanyama kwa ajili ya jamaa zenu, mkachinje mwana-kondoo wa
Pasaka. 22 Chukueni kitawi cha hisopo, kichovyeni kwenye damu iliyopo kwenye
sinia na kuipaka baadhi ya hiyo damu kwenye vizingiti na kwenye miimo yote miwili
ya milango. Mtu yeyote asitoke nje ya mlango wa nyumba yake mpaka asubuhi.
23 Bwana apitapo katika nchi yote kuwapiga Wamisri, ataiona damu juu ya vizingiti
na kwenye miimo ya milango, naye atapita juu, wala hatamruhusu mwangamizi
kuingia katika nyumba zenu na kuwapiga ninyi.
24 "Shikeni maagizo haya yawe kanuni ya kudumu kwenu na kwa ajili ya wazao
wenu. 25 Mtakapoingia katika nchi Bwana atakayowapa kama alivyoahidi, shikeni
desturi hii. 26 Watoto wenu watakapowauliza, 'Sikukuu hii ina maana gani kwenu?'
27 Basi waambieni, 'Hii ni dhabihu ya Pasaka kwa Bwana, ambaye alipita juu ya
nyumba za Waisraeli katika nchi ya Misri na hakudhuru nyumba zetu alipowapiga
Wamisri.' " Ndipo watu wa Israeli waliposujudu na kuabudu. 28 Waisraeli wakafanya
kama vile Bwana alivyomwagiza Mose na Aroni.
29 Ilipofika usiku wa manane, Bwana akawapiga wazaliwa wa kwanza wote katika
Misri, kuanzia mzaliwa wa kwanza wa Farao, mrithi wa kiti cha ufalme, hadi mzaliwa
wa kwanza wa mfungwa, aliyekuwa gerezani, na wazaliwa wa kwanza wa mifugo
yote pia. 30 Farao, na maafisa wake wote, na Wamisri wote wakaamka usiku, na
kulikuwa na kilio kikubwa katika nchi ya Misri, kwa kuwa haikuwepo nyumba
ambayo hakufa mtu.

Kutoka

31 Wakati huo Farao akawaita Mose na Aroni na kuwaambia, "Ondokeni! Tokeni
kwa watu wangu, ninyi pamoja na Waisraeli! Nendeni mkamwabudu Bwana kama
mlivyoomba. 32 Chukueni makundi yenu ya kondoo na mbuzi pamoja na ng'ombe,
kama mlivyosema, nanyi mwende zenu. Nanyi pia mnibariki."
33 Wamisri wakawahimiza Waisraeli waondoke kwa haraka na kuacha nchi yao.
Kwa kuwa walisema, "La sivyo, tutakufa wote!" 34 Hivyo watu wakachukua donge
lao la unga kabla ya kutiwa chachu, wakaweka ndani ya mabakuli ya kukandia,
wakayaviringisha katika vitambaa na kuyabeba mabegani mwao. 35 Waisraeli
wakafanya kama Mose alivyowaelekeza, nao wakawaomba Wamisri wawapatie vitu
vya fedha, dhahabu na nguo. 36 Basi Bwana alikuwa amewafanya Wamisri kuwa
wakarimu kwa hawa watu, wakawapatia Waisraeli vile walivyotaka kwao; kwa hiyo
wakawateka nyara Wamisri.
37 Waisraeli wakasafiri kutoka Ramesesi mpaka Sukothi. Walikuwepo wanaume
wapatao 600,000 waendao kwa miguu bila kuhesabu wanawake na watoto. 38 Watu
wengine wengi wakafuatana nao, pamoja na makundi makubwa ya mifugo
wakiwemo kondoo, mbuzi na ng'ombe. 39 Wakatengeneza maandazi yasiyotiwa

chachu kwa ule unga uliokandwa waliokuwa wameutoa Misri, donge hilo la unga halikuwa limetiwa chachu, kwa kuwa walikuwa wameondolewa Misri kwa haraka nao hawakuwa na muda wa kuandaa chakula chao.
40 Waisraeli walikuwa wameishi Misri kwa muda wa miaka 430. 41 Ilikuwa ni
siku ya mwisho ya hiyo miaka 430, vikosi vyote vya BWANA vilipokuwa vimeondoka
Misri. 42 Kwa sababu BWANA aliutenga usiku ule ili kuwatoa Waisraeli katika nchi
ya Misri, katika usiku huu Waisraeli wote wanapaswa kuadhimisha kwa kukesha ili
kumheshimu BWANA katika vizazi vijavyo.

Masharti Kwa Ajili Ya Pasaka

43 BWANA akamwambia Mose na Aroni, "Haya ndiyo masharti kwa ajili ya Pasaka:
"Mgeni hataruhusiwa kula Pasaka. 44 Mtumwa yeyote ambaye mmemnunua aweza
kuila kama mmemtahiri, 45 lakini kibarua yeyote au msafiri haruhusiwi kula.
46 "Sharti iliwe ndani ya nyumba; msichukue nyama yoyote nje ya nyumba hiyo.
Msiuvunje mfupa wowote. 47 Jumuiya yote ya Israeli ni lazima waiadhimishe Pasaka
hiyo.
48 "Mgeni aishiye miongoni mwenu ambaye anataka kuadhimisha Pasaka ya BWANA
ni lazima wanaume wote waliomo nyumbani mwake wawe wametahiriwa, ndipo
aweze kushiriki kama mzawa. Mwanaume yeyote asiyetahiriwa haruhusiwi kuila.
49 Sheria iyo hiyo itamuhusu mzawa na mgeni anayeishi miongoni mwenu."
50 Waisraeli wote walifanya kama vile BWANA alivyomwagiza Mose na Aroni. 51 Siku
ile ile BWANA akawatoa Waisraeli katika nchi ya Misri kwa vikosi vyao.

13

Kuwekwa Wakfu Kwa Wazaliwa Wa Kwanza

1 BWANA akamwambia Mose, 2 "Niwekeeni wakfu kila mzaliwa wa kwanza wa
kiume. Kila mtoto wa kwanza aliye kifungua tumbo miongoni mwa Waisraeli ni
mali yangu, akiwa wa mwanadamu au wa mnyama."
3 Ndipo Mose akawaambia watu, "Ikumbukeni siku hii, siku ambayo mlitoka katika
nchi ya Misri, katika nchi ya utumwa, kwa sababu BWANA aliwatoa humo kwa mkono
wenye nguvu. Msile chochote kilichotiwa chachu. 4 Leo, katika mwezi wa Abibu,*
mnatoka. 5 BWANA atakapokuleta katika nchi ya Wakanaani, Wahiti, Waamori,
Wahivi na Wayebusi, nchi aliyowaapia baba zako kukupa, nchi itiririkayo maziwa na
asali, utaiadhimisha sikukuu hii katika mwezi huu: 6 Kwa siku saba utakula mikate
isiyotiwa chachu na katika siku ya saba utamfanyia BWANA sikukuu. 7 Kwa muda
wa siku saba utakula mikate isiyotiwa chachu, pasionekane kitu chochote kilicho na
chachu miongoni mwako, wala chachu yoyote isionekane popote ndani ya mipaka
yako. 8 Siku ile utamwambia mwanao, 'Nafanya hivi kwa sababu ya jambo ambalo
BWANA alinitendea nilipotoka katika nchi ya Misri.' 9 Adhimisho hili, litakuwa kama
alama kwenye mkono wako na ukumbusho katika paji lako la uso, kwamba sheria
ya BWANA inapaswa iwe kinywani mwako. Kwa kuwa BWANA alikutoa katika nchi
ya Misri kwa mkono wake wenye nguvu. 10 Ni lazima uishike amri hii kwa wakati
uliopangwa mwaka baada ya mwaka.
11 "Baada ya BWANA kukuingiza katika nchi ya Wakanaani na kukupa nchi hiyo,
kama alivyokuahidi kwa kiapo na kwa baba zako, 12 inakupasa kumtolea BWANA
mzaliwa wa kwanza wa kila tumbo. Wazaliwa wote wa kwanza wa kiume wa mifugo
yako ni mali ya BWANA. 13 Kila mzaliwa wa kwanza wa punda utamkomboa kwa
mwana-kondoo, lakini kama hukumkomboa, utamvunja shingo yake. Kila mzaliwa
wa kwanza mwanaume miongoni mwa wana wenu utamkomboa.

---

* **13:4** Abibu ni jina la mwezi wa kwanza kwa Wayahudi, ambao ni mwezi wa nne katika kalenda yetu.

14 "Katika siku zijazo, mwanao akikuuliza, 'Hii ina maana gani?' Mwambie, 'Kwa
mkono wenye nguvu BWANA alitutoa katika nchi ya Misri, kutoka nchi ya utumwa.
15 Farao alipokataa kwa ukaidi kuturuhusu kuondoka, BWANA aliua kila mzaliwa
wa kwanza wa Wamisri, mwanadamu na wa mnyama. Hii ndiyo sababu ninatoa
dhabihu kwa BWANA mzaliwa wa kwanza wa kiume, wa kila tumbo na kumkomboa
kila mzaliwa wa kwanza wa wana wangu.' 16 Jambo hili litakuwa kama ishara
kwenye mkono wako na kama alama kwenye paji la uso wako, kwamba BWANA
alikutoa katika nchi ya Misri kwa mkono wake wenye nguvu."

Nguzo Ya Wingu Na Moto

17 Farao alipowaachia watu waende, Mungu hakuwaongoza kufuata njia ipitiayo
katika nchi ya Wafilisti, ingawa njia hiyo ilikuwa fupi zaidi. Kwa maana Mungu
alisema, "Wakikabiliana na vita, wanaweza kubadili mawazo yao na kurudi Misri."
18 Kwa hiyo Mungu akawaongoza watu kupitia njia ya kuzunguka kupitia jangwani,
kuelekea Bahari ya Shamu. Waisraeli walipanda kutoka nchi ya Misri wakiwa
wamejiandaa kwa vita.
19 Mose akachukua mifupa ya Yosefu kwa sababu Yosefu alikuwa amewaapisha
wana wa Israeli. Alikuwa amewaambia, "Hakika Mungu atakuja kuwasaidia, nanyi
ni lazima mwiichukue mifupa yangu mwende nayo kutoka mahali hapa."
20 Baada ya Waisraeli kuondoka Sukothi wakapiga kambi huko Ethamu pembeni
mwa jangwa. 21 Wakati wa mchana BWANA aliwatangulia kwa nguzo ya wingu
kuwaongoza katika njia yao, na wakati wa usiku aliwatangulia kwa nguzo ya moto
kuwaangazia, ili waweze kusafiri mchana au usiku. 22 Ile nguzo ya wingu wakati wa
mchana au ile nguzo ya moto wakati wa usiku haikuondoka mahali pake mbele ya
watu.

14

Kuvuka Bahari Ya Shamu

1 Ndipo BWANA akamwambia Mose, 2 "Waambie Waisraeli wageuke nyuma na
wapige kambi karibu na Pi-Hahirothi, kati ya Migdoli na bahari. Watapiga kambi
kando ya bahari, mkabala na Baal-Sefoni. 3 Farao atafikiri kwamba, 'Hao Waisraeli
wanatangatanga katika nchi kwa kuchanganyikiwa, nalo jangwa limewafungia.'
4 Nami nitaufanya moyo wa Farao mgumu, naye atawafuatilia. Lakini nitajipatia
utukufu kwa ajili yangu mwenyewe kupitia Farao na jeshi lake lote, nao Wamisri
watajua kuwa mimi ndimi BWANA." Kwa hiyo Waisraeli wakafanya hivyo.
5 Mfalme wa Misri alipoambiwa kuwa Waisraeli wamekimbia, Farao na maafisa
wake wakabadili nia zao kuhusu Waisraeli, wakasema, "Tumefanya nini? Tume-
waachia Waisraeli waende zao na tumeukosa utumishi wao!" 6 Kwa hiyo akaan-
daliwa gari lake la vita, naye akaenda pamoja na jeshi lake. 7 Akachukua magari
bora mia sita, pamoja na magari mengine yote ya Misri, pamoja na maafisa wa
magari hayo yote. 8 BWANA akaufanya mgumu moyo wa Farao, mfalme wa Misri,
kwa hiyo akawafuatia Waisraeli, waliokuwa wakiondoka Misri kwa ujasiri. 9 Nao
Wamisri, yaani farasi wote wa Farao na magari ya vita, wapanda farasi na vikosi
vya askari, wakawafuatia Waisraeli, wakawakuta karibu na Pi-Hahirothi, mkabala
na Baal-Sefoni walipokuwa wamepiga kambi kando ya bahari.
10 Farao alipokaribia, Waisraeli wakainua macho yao, wakawaona Wamisri wakija
nyuma yao. Wakashikwa na hofu, wakamlilia BWANA. 11 Wakamwambia Mose, "Je,
ni kwamba hayakuwako makaburi huko Misri hata umetuleta tufe huku jangwani?
Umetufanyia nini kututoa Misri? 12 Hatukukuambia tulipokuwa huko Misri, tuache
tuwatumikie Wamisri? Ingekuwa vyema zaidi kwetu kuwatumikia Wamisri kuliko
kufa jangwani!"

[13] Mose akawajibu Waisraeli, “Msiogope. Simameni imara, nanyi mtauona wokovu
Bwana atakaowapatia leo. Hao Wamisri mnaowaona leo kamwe hamtawaona tena.
[14] Bwana atawapigania ninyi, nanyi mnatakiwa kutulia tu.”
[15] Ndipo Bwana akamwambia Mose, “Kwa nini wewe unanililia? Waambie
Waisraeli waendelee mbele. [16] Inua fimbo yako na unyooshe mkono wako juu ya
bahari ili kuyagawa maji, hivyo kwamba Waisraeli wapate kupita mahali pakavu
baharini. [17] Nitaifanya mioyo ya Wamisri kuwa migumu kusudi waingie baharini
wakiwafuatia. Nami nitajipatia utukufu kupitia Farao pamoja na jeshi lake lote,
kupitia magari yake ya vita na wapanda farasi wake. [18] Nao Wamisri watajua
kwamba Mimi ndimi Bwana nitakapojipatia utukufu kupitia Farao, magari yake ya
vita na wapanda farasi wake.”
[19] Ndipo malaika wa Mungu, aliyekuwa akisafiri mbele ya jeshi la Israeli,
akaondoka akakaa nyuma yao. Pia ile nguzo ya wingu ikaondoka hapo mbele yao
na kusimama nyuma, [20] ikakaa kati ya majeshi ya Misri na Israeli. Usiku kucha
wingu likaleta giza upande mmoja na nuru kwa upande mwingine, kwa hiyo hakuna
aliyemkaribia mwenzake usiku kucha.
[21] Ndipo Mose akanyoosha mkono wake juu ya bahari, naye Bwana akayasukuma
maji ya bahari nyuma kwa upepo mkali wa mashariki usiku ule wote na kupafanya
nchi kavu. Maji yakagawanyika, [22] nao Waisraeli wakapita baharini mahali pakavu,
maji yakiwa ukuta upande wao wa kuume na upande wao wa kushoto.
[23] Wamisri wakawafuatia ndani ya bahari, pamoja na farasi wote wa Farao, magari
ya vita na wapanda farasi. [24] Karibia mapambazuko, Bwana akaliangalia jeshi la
Wamisri kutoka ile nguzo ya moto na ya wingu, akalifadhaisha. [25] Mungu akayaondoa
magurudumu ya magari yao, kwa hivyo wakayaendesha kwa shida. Nao Wamisri
wakasema, “Tuachane na Waisraeli! Bwana anawapigania dhidi ya Misri.”

Wafuatiaji Wazama

[26] Ndipo Bwana akamwambia Mose, “Nyoosha mkono wako juu ya bahari ili
maji yarudiane yawafunike Wamisri, magari yao ya vita na wapanda farasi wao.”
[27] Mose akanyoosha mkono wake juu ya bahari, wakati wa mapambazuko bahari
ikarudiana na kuwa kama kawaida. Wamisri wakajaribu kuyakimbia maji, lakini
Bwana akawasukumia ndani ya bahari. [28] Maji yakarudiana na kuyafunika magari ya
vita na wapanda farasi pamoja na jeshi lote la Farao lililokuwa limewafuata Waisraeli
ndani ya bahari. Hakuna hata mmoja wao aliyenusurika.
[29] Lakini Waisraeli wakapita baharini mahali pakavu, ukiwepo ukuta wa maji
upande wao wa kuume na upande wao wa kushoto. [30] Siku ile Bwana akawaokoa
Waisraeli kutoka mikononi mwa Wamisri, nao Waisraeli wakawaona Wamisri
wamelala ufuoni mwa bahari wakiwa wamekufa. [31] Basi Waisraeli walipoona uwezo
mkubwa Bwana aliodhihirisha dhidi ya Wamisri, watu wakamwogopa Bwana na
wakaweka tumaini lao kwake na kwa Mose mtumishi wake.

15

Wimbo Wa Mose Na Miriamu

[1] Ndipo Mose na Waisraeli wakamwimbia Bwana wimbo huu:
“Nitamwimbia Bwana,
kwa kuwa ametukuzwa sana.
Farasi na mpanda farasi
amewatosa baharini.
[2] Bwana ni nguvu zangu na wimbo wangu;
amekuwa wokovu wangu.
Yeye ni Mungu wangu, nami nitamsifu,

Mungu wa baba yangu, nami nitamtukuza.
3 Bwana ni shujaa wa vita;
Bwana ndilo jina lake.
4 Magari ya vita ya Farao na jeshi lake
amewatosa baharini.
Maafisa wa Farao walio bora sana
wamezamishwa katika Bahari ya Shamu.
5 Maji yenye kina yamewafunika,
wamezama mpaka vilindini kama jiwe.

6 "Mkono wako wa kuume, Ee Bwana
ulitukuka kwa uweza.
Mkono wako wa kuume, Ee Bwana,
ukamponda adui.
7 Katika ukuu wa utukufu wako,
ukawaangusha chini wale waliokupinga.
Uliachia hasira yako kali,
ikawateketeza kama kapi.
8 Kwa pumzi ya pua zako
maji yalijilundika.
Mawimbi ya maji yakasimama imara kama ukuta,
vilindi vikagandamana ndani ya moyo wa bahari.

9 "Adui alijivuna,
'Nitawafuatia, nitawapata.
Nitagawanya nyara;
nitajishibisha kwa wao.
Nitafuta upanga wangu
na mkono wangu utawaangamiza.'
10 Lakini ulipuliza kwa pumzi yako,
bahari ikawafunika.
Wakazama kama risasi
kwenye maji makuu.

11 "Ni nani miongoni mwa miungu aliye kama wewe, Ee Bwana?
Ni nani kama Wewe:
uliyetukuka katika utakatifu,
utishaye katika utukufu,
ukitenda maajabu?
12 Uliunyoosha mkono wako wa kuume
na nchi ikawameza.

13 "Katika upendo wako usiokoma utawaongoza
watu uliowakomboa.
Katika nguvu zako utawaongoza
mpaka makao yako matakatifu.
14 Mataifa watasikia na kutetemeka,
uchungu utawakamata watu wa Ufilisti.
15 Wakuu wa Edomu wataogopa,
viongozi wa Moabu watatetemeka kwa hofu,
watu wa Kanaani watayeyuka,
16 vitisho na hofu vitawaangukia.

Kwa nguvu ya mkono wako
watatulia kama jiwe,
mpaka watu wako waishe kupita, Ee BWANA,
mpaka watu uliowanunua wapite.
17 Utawaingiza na kuwapandikiza
juu ya mlima wa urithi wako:
hapo mahali, Ee BWANA, ulipopafanya kuwa makao yako,
mahali patakatifu, Ee BWANA, ulipopajenga kwa mikono yako.
18 BWANA atatawala
milele na milele."
19 Farasi wa Farao, magari yake ya vita na wapanda farasi wake walipoingia
baharini, BWANA aliyarudisha maji ya bahari yakawafunika, lakini wana wa Israeli
walipita baharini mahali pakavu. 20 Kisha Miriamu yule nabii mke, ndugu yake Aroni,
akachukua matari mkononi mwake na wanawake wote wakamfuata na matari yao
wakicheza. 21 Miriamu akawaimbia:
"Mwimbieni BWANA,
kwa maana ametukuka sana.
Farasi na mpanda farasi
amewatosa baharini."

Maji Ya Mara Na Elimu

22 Kisha Mose akawaongoza Israeli kutoka Bahari ya Shamu na kuingia katika
Jangwa la Shuri. Kwa siku tatu walisafiri jangwani bila kupata maji. 23 Walipofika
Mara, hawakuweza kunywa maji yake kwa sababu yalikuwa machungu. (Ndiyo
sababu mahali hapo panaitwa Mara*) 24 Kwa hiyo watu wakamnung'unikia Mose,
wakisema, "Tunywe nini?"
25 Ndipo Mose akamlilia BWANA, naye BWANA akamwonyesha kipande cha mti.
Akakitupa ndani ya maji, nayo maji yakawa matamu.

Huko BWANA akawapa amri na sheria na huko akawajaribu. 26 Mungu akasema,
"Kama mkisikiliza kwa bidii sauti ya BWANA Mungu wenu na kuyafanya yaliyo sawa
machoni pake, kama mkiyatii maagizo yake na kuzishika amri zake zote, sitaleta
juu yenu ugonjwa wowote niliowaletea Wamisri, kwa kuwa Mimi ndimi BWANA,
niwaponyaye."
27 Kisha wakafika Elimu, mahali palipokuwa na chemchemi kumi na mbili, na miti
sabini ya mitende, wakapiga kambi huko karibu na maji.

16

Mana Na Kware

1 Jumuiya yote ya Kiisraeli ikaondoka Elimu, wakafika Jangwa la Sini, lililokuwa
kati ya Elimu na Sinai, siku ya kumi na tano ya mwezi wa pili baada ya kutoka
Misri. 2 Huko jangwani hiyo jumuiya yote wakawanung'unikia Mose na Aroni.
3 Waisraeli wakawaambia, "Laiti tungelikufa kwa mkono wa BWANA huko Misri!
Huko tuliketi tukizunguka masufuria ya nyama na tukala vyakula tulivyovitaka,
lakini ninyi mmetuleta huku jangwani ili mpate kuua mkutano huu wote kwa njaa."
4 Kisha BWANA akamwambia Mose, "Nitanyesha mikate kutoka mbinguni kwa
ajili yenu. Watu watatoka kila siku na kukusanya kitakachowatosha kwa siku
ile, kwa njia hii, nitawajaribu nione kama watafuata maelekezo yangu. 5 Siku ya
sita watatayarisha kile waletacho ndani, nacho kitakuwa mara mbili kuliko ya kile
walichokusanya kila siku."

---

* **15:23** Mara maana yake ni Chungu.

6 Kwa hiyo Mose na Aroni wakawaambia Waisraeli wote, “Jioni mtajua kwamba
BWANA ndiye aliwatoa Misri, 7 kisha asubuhi mtauona utukufu wa BWANA, kwa
sababu amesikia manung’uniko yenu dhidi yake. Sisi ni nani hata mtunung’unikie?”
8 Pia Mose akasema, “Mtajua kuwa alikuwa BWANA wakati atakapowapa nyama
mle ifikapo jioni na mikate yote mtakayohitaji asubuhi kwa sababu amesikia
manung’uniko yenu dhidi yake. Sisi ni nani? Hamnung’uniki dhidi yetu, bali dhidi
ya BWANA.”

9 Kisha Mose akamwambia Aroni, “Iambie jumuiya yote ya Waisraeli kwamba, ‘Mje
mbele zake BWANA, kwa maana amesikia manung’uniko yenu.’ ”

10 Aroni alipokuwa akizungumza na jumuiya yote ya Waisraeli, wakatazama
kuelekea jangwani, na huko wakaona utukufu wa BWANA ukitokeza katika wingu.

11 BWANA akamwambia Mose, 12 “Nimesikia manung’uniko ya Waisraeli. Waambie,
‘Jioni mtakula nyama, na asubuhi mtashiba mikate. Ndipo mtajua ya kwamba Mimi
ndimi BWANA Mungu wenu.’ ”

13 Jioni ile kware wakaja wakaifunika kambi na asubuhi kulikuwa na tabaka
la umande kuzunguka kambi. 14 Wakati umande ulipoondoka, vipande vidogo
vidogo kama theluji vilionekana juu ya uso wa jangwa. 15 Waisraeli walipoona,
wakaambiana, “Hiki ni nini?” Kwa kuwa hawakujua kilikuwa kitu gani.

Mose akawaambia, “Huu ndio mkate ambao BWANA amewapa mle. 16 Hivi ndivyo
BWANA alivyoamuru: ‘Kila mmoja akusanye kiasi anachohitaji. Chukueni pishi[*] moja
kwa kila mtu mliye naye katika hema yenu.’ ”

17 Waisraeli wakafanya kama walivyoambiwa, baadhi yao wakakusanya zaidi,
wengine pungufu. 18 Nao walipopima katika pishi, yule aliyekusanya zaidi hakuwa
na ziada, wala aliyekusanya kidogo hakupungukiwa. Kila mmoja alikusanya kiasi
alichohitaji.

19 Kisha Mose akawaambia, “Mtu yeyote asibakize chochote mpaka asubuhi.”

20 Hata hivyo, wengine hawakuzingatia aliyosema Mose, wakahifadhi kiasi fulani
mpaka asubuhi, lakini kile alichohifadhi kikajaa mabuu na kuanza kunuka. Kwa hiyo
Mose akawakasirikia.

21 Kila asubuhi, kila mmoja alikusanya kiasi alichohitaji na jua lilipokuwa kali,
iliyeyuka. 22 Siku ya sita, wakakusanya mara mbili, kiasi cha pishi mbili kwa kila
mtu, nao viongozi wa jumuiya wakaja kumwarifu Mose. 23 Mose akawaambia, “Hivi
ndivyo alivyoagiza BWANA: ‘Kesho itakuwa siku ya mapumziko, Sabato takatifu kwa
BWANA. Kwa hiyo okeni kile mnachotaka kuoka na mchemshe kile mnachotaka
kuchemsha. Hifadhini chochote kinachobaki na mkiweke mpaka asubuhi.’ ”

24 Kwa hiyo wakavihifadhi mpaka asubuhi, kama Mose alivyoagiza, na havikunuka
wala kuwa na mabuu. 25 Mose akawaambia, “Kuleni leo, kwa sababu leo ni Sabato
kwa BWANA. Hamtapata chochote juu ya nchi leo. 26 Kwa siku sita mtakusanya, lakini
siku ya saba, yaani Sabato, hakutakuwepo chochote.”

27 Hata hivyo, baadhi ya watu wakatoka kwenda kukusanya siku ya saba, lakini
hawakupata chochote. 28 Ndipo BWANA akamwambia Mose, “Je, mtaacha kushika
maagizo na maelekezo yangu mpaka lini? 29 Fahamuni kuwa BWANA amewapa ninyi
Sabato, ndiyo sababu katika siku ya sita amewapa mikate ya siku mbili. Kila mmoja
inampasa kukaa pale alipo katika siku ya saba. Hata mmoja haruhusiwi kutoka.”
30 Kwa hiyo watu wakapumzika siku ya saba.

31 Watu wa Israeli wakaita ile mikate mana[†] Ilikuwa myeupe kama mbegu za
mtama na ladha yake ilikuwa kama mkate mwembamba uliotengenezwa kwa asali.
32 Mose akasema, “Hivi ndivyo alivyoagiza BWANA: ‘Chukueni pishi ya mana na

[*] **16:16** Pishi ni kipimo cha ujazo, kwa Kiebrania ni omeri, ambacho ni sawa na kilo mbili. [†] **16:31** Mana maana yake ni mkate kutoka mbinguni.

kuhifadhi kwa ajili ya vizazi vijavyo ili vione mikate niliyowapa mle jangwani
nilipowatoa katika nchi ya Misri.' "

33 Kwa hiyo Mose akamwambia Aroni, "Chukua gudulia na uweke pishi moja ya
mana ndani yake. Kisha uweke mbele za BWANA ili kihifadhiwe kwa ajili ya vizazi
vijavyo."

34 Kama BWANA alivyomwagiza Mose, hatimaye Aroni alikuja kuihifadhi ndani
ya Sanduku la Ushuhuda. 35 Waisraeli wakala mana kwa miaka arobaini, mpaka
walipofika katika nchi iliyokaliwa na watu; walikula mana hadi walipofika mpakani
mwa Kanaani.

36 (Pishi moja ni sehemu ya kumi ya kipimo cha efa.‡)

17

Maji Kutoka Kwenye Mwamba
(Hesabu 20:1-13)

1 Jumuiya yote ya Israeli ikaondoka kutoka Jangwa la Sini, ikisafiri kutoka sehemu
moja hadi nyingine kama BWANA alivyoagiza. Wakapiga kambi huko Refidimu, lakini
hapakuwa na maji ya watu kunywa. 2 Kwa hiyo wakagombana na Mose wakisema,
"Tupe maji ya kunywa."

Mose akajibu, "Mbona mnagombana nami? Kwa nini mnamjaribu BWANA?"

3 Lakini watu walikuwa na kiu huko, wakanung'unika dhidi ya Mose, wakisema,
"Kwa nini ulitutoa kule Misri, ukatuleta hapa utuue kwa kiu sisi, watoto wetu na
mifugo yetu?"

4 Kisha Mose akamlilia BWANA, akasema, "Niwafanyie nini watu hawa? Sasa
wanakaribia kunipiga kwa mawe."

5 BWANA akamjibu Mose, "Pita mbele ya watu. Wachukue pamoja nawe baadhi
ya wazee wa Israeli, ichukue mkononi mwako ile fimbo uliyopiga nayo Mto Naili,
nawe uende. 6 Huko nitasimama mbele yako karibu na mwamba wa Horebu. Uupige
mwamba na maji yatatoka ndani yake kwa ajili ya watu kunywa." Kwa hiyo Mose
akafanya haya mbele ya wazee wa Israeli. 7 Naye akapaita mahali pale Masa,* na
Meriba† kwa sababu Waisraeli waligombana na kumjaribu BWANA wakisema, "Je,
BWANA yu pamoja nasi au la?"

Vita Na Waamaleki

8 Waamaleki wakaja na kuwashambulia Waisraeli huko Refidimu. 9 Mose
akamwambia Yoshua, "Chagua baadhi ya watu wetu na uende kupigana na
Waamaleki. Kesho nitasimama juu ya kilima nikiwa na fimbo ya Mungu mkononi
mwangu."

10 Kwa hiyo Yoshua akapigana na Waamaleki kama Mose alivyomwagiza, nao Mose,
Aroni na Huri wakapanda juu ya kilima. 11 Ikawa wakati wote Mose alipokuwa
amenyanyua mikono yake, Waisraeli walikuwa wakishinda, lakini kila aliposhusha
mikono yake Waamaleki walishinda. 12 Mikono ya Mose ilipochoka, wakachukua jiwe
na kumpa alikalie. Aroni na Huri wakaishikilia juu mikono ya Mose, mmoja upande
huu na mwingine upande huu. Wakaitegemeza mikono yake ikabaki thabiti mpaka
jua lilipozama. 13 Kwa hiyo Yoshua akalishinda jeshi la Waamaleki kwa upanga.

14 Kisha BWANA akamwambia Mose, "Andika mambo haya katika kitabu ili
yakumbukwe, na uhakikishe kwamba Yoshua amesikia, kwa sababu nitafuta kabisa
kumbukumbu la Amaleki chini ya mbingu."

---

‡ **16:36** Efa moja ni sawa na kilo 22. * **17:7** Masa maana yake ni Kujaribu. † **17:7** Meriba maana yake ni Kugombana.

15 Mose akajenga madhabahu na kuiita Yehova Nisi.‡ 16 Mose akasema, “Kwa maana
mikono iliinuliwa mpaka kwenye kiti cha enzi cha BWANA. BWANA atakuwa na vita
dhidi ya Waamaleki kutoka kizazi hata kizazi.”

18

Yethro Amtembelea Mose

1 Basi Yethro, kuhani wa Midiani, baba mkwe wa Mose, akawa amesikia kila kitu
Mungu alichomfanyia Mose na watu wake wa Israeli, pia jinsi BWANA alivyowatoa
Israeli Misri.
2 Baada ya Mose kumrudisha mkewe Sipora, Yethro baba mkwe wake alimpokea
3 pamoja na wanawe wawili. Jina la mmoja aliitwa Gershomu, kwa kuwa Mose
alisema, “Nimekuwa mgeni katika nchi ya kigeni.” 4 Mwingine aliitwa Eliezeri, kwa
kuwa alisema, “Mungu wa baba yangu alikuwa msaada wangu, akaniokoa kutoka
upanga wa Farao.”
5 Yethro, baba mkwe wa Mose, pamoja na wana wawili wa Mose na mkewe,
wakamjia Mose huko jangwani, mahali alipokuwa amepiga kambi karibu na mlima
wa Mungu. 6 Yethro alikuwa ametuma ujumbe kwake Mose, kusema, “Mimi Yethro
baba mkwe wako ninakuja kwako pamoja na mke wako na wanao wawili.”
7 Kwa hiyo Mose akatoka kumlaki baba mkwe wake, akainama na kumbusu.
Wakasalimiana, kisha wakaingia hemani. 8 Mose akamwambia baba mkwe wake
kuhusu kila kitu BWANA alichomfanyia Farao na Wamisri kwa ajili ya Israeli, na pia
kuhusu shida zote walizokutana nazo njiani na jinsi BWANA alivyowaokoa.
9 Yethro akafurahishwa sana kusikia juu ya mambo yote mazuri BWANA aliy-
owatendea Waisraeli kuwaokoa kutoka mkono wa Wamisri. 10 Yethro akasema,
“Sifa na ziwe kwa BWANA, aliyekuokoa wewe kutoka mikononi mwa Wamisri na
Farao, na aliyewaokoa watu kutoka mikononi mwa Wamisri. 11 Sasa najua ya kuwa
BWANA ni mkuu kuliko miungu mingine yote, kwa kuwa amewatendea hivi wale
waliowatenda Israeli kwa ujeuri.” 12 Kisha Yethro, baba mkwe wa Mose, akaleta
sadaka ya kuteketezwa na dhabihu nyingine kwa Mungu, naye Aroni pamoja na
wazee wote wa Israeli wakaja kula chakula pamoja na baba mkwe wa Mose mbele
za Mungu.

Ushauri Wa Yethro
(Kumbukumbu 1:9-18)

13 Siku iliyofuata, Mose akachukua nafasi yake kama hakimu wa watu, nao
wakasimama kumzunguka kuanzia asubuhi hadi jioni. 14 Baba mkwe wake alipoona
yote Mose anayowafanyia watu, akasema, “Ni nini hiki unachowafanyia watu?
Kwa nini wewe unakuwa mwamuzi wa watu hawa peke yako, wakati watu hawa
wamesimama wakikuzunguka tangu asubuhi mpaka jioni?”
15 Mose akamjibu, “Kwa sababu watu wananijia kutaka mapenzi ya Mungu. 16 Kila
wakiwa na shauri huletwa kwangu, nami huamua kati ya mtu na mwenzake na
kuwajulisha juu ya amri na sheria za Mungu.”
17 Baba mkwe wa Mose akamjibu, “Unachofanya sio kizuri. 18 Wewe pamoja na
watu hawa wanaokujia mtajichosha bure. Kazi ni nzito sana kwako, huwezi kuibeba
mwenyewe. 19 Sasa nisikilize mimi, nitakupa shauri, naye Mungu na awe pamoja
nawe. Yapasa wewe uwe mwakilishi wa watu mbele za Mungu na ulete mashauri
yao kwake. 20 Uwafundishe amri na sheria, tena uwaonyeshe namna ya kuishi na
kazi zinazowapasa wao kufanya. 21 Lakini uchague watu wenye uwezo miongoni
mwa watu wote, watu wanaomwogopa Mungu, watu waaminifu wanaochukia mali
ya dhuluma, uwateuwe wawe maafisa juu ya maelfu, mamia, hamsini na makumi.

‡ **17:15** Yehova Nisi maana yake ni BWANA ni Bendera yangu.

22 Waweke wawe waamuzi wa watu kwa wakati wote, lakini waambie wakuletee
kila shauri lililo gumu; yale yaliyo rahisi wayaamue wao wenyewe. Hii itafanya
mzigo wako kuwa mwepesi, kwa sababu watashirikiana nawe. 23 Kama ukifanya
hivi, na ikiwa Mungu ameagiza hivyo, utaweza kushinda uchovu, nao watu hawa
wote watarudi nyumbani wameridhika."

Kuchaguliwa Kwa Waamuzi

24 Mose akamsikiliza baba mkwe wake na kufanya kila kitu alichosema. 25 Mose
akawachagua watu wenye uwezo kutoka Israeli yote, akawafanya kuwa viongozi
wa watu, maafisa juu ya maelfu, mamia, hamsini na makumi. 26 Wakatumika kama
waamuzi wa watu kwa wakati wote. Mashauri magumu wakayaleta kwa Mose, lakini
yale yaliyo rahisi wakayaamua wenyewe.
27 Kisha Mose akaagana na Yethro baba mkwe wake, naye akarudi kwa nchi yake.

19

Waisraeli Kwenye Mlima Sinai

1 Mnamo mwezi wa tatu baada ya Waisraeli kuondoka Misri, siku kama iyo hiyo,
wakafika katika Jangwa la Sinai. 2 Baada ya kuondoka Refidimu, waliingia katika
Jangwa la Sinai na Israeli wakapiga kambi pale jangwani mbele ya mlima.
3 Kisha Mose akakwea kwenda kwa Mungu, naye Bwana akamwita kutoka
kwenye ule mlima akasema, "Hivi ndivyo utakavyosema na nyumba ya Yakobo na
utakachowaambia watu wa Israeli: 4 'Ninyi wenyewe mmeona nililofanya huko Misri,
jinsi nilivyowabeba kwenye mbawa za tai na kuwaleta kwangu. 5 Sasa kama mkinitii
kikamilifu na kutunza Agano langu, basi ninyi mtakuwa mali yangu ya thamani
kubwa miongoni mwa mataifa yote. Ijapokuwa dunia yote ni mali yangu, 6 ninyi
mtakuwa kwangu ufalme wa makuhani na taifa takatifu.' Haya ndiyo maneno
utakayosema kwa wana wa Israeli."
7 Kwa hiyo Mose akarudi, akawaita wazee wa watu na kuwaambia maneno yote
ambayo Bwana alikuwa amemwamuru ayaseme. 8 Watu wote wakajibu kwa pamoja,
"Tutafanya kila kitu Bwana alichokisema." Naye Mose akarudisha majibu yao kwa
Bwana.
9 Bwana akamwambia Mose, "Nitakujia katika wingu zito, ili watu wanisikie
nikinena nawe na kila mara waweke tumaini lao kwako." Kisha Mose akamwambia
Bwana yale ambayo watu walikuwa wamesema.
10 Naye Bwana akamwambia Mose, "Nenda kwa watu ukawaweke wakfu leo na
kesho. Waambie wafue nguo zao 11 na wawe tayari siku ya tatu, kwa sababu
siku hiyo, Bwana atashuka juu ya mlima Sinai machoni pa watu wote. 12 Weka
mipaka kuzunguka mlima kwa ajili ya watu, uwaambie, 'Mwe waangalifu, msije
mkapanda mlimani au kuugusa. Yeyote atakayeugusa mlima hakika atauawa.
13 Hakika atapigwa mawe au kupigwa mishale; mkono wa mtu hautamgusa.
Akiwa mwanadamu au mnyama, hataruhusiwa kuishi.' Ila tu wakati baragumu
itakapopigwa kwa mfululizo, ndipo watu wote watakapopanda mlimani."
14 Baada ya Mose kushuka kutoka mlimani akawaendea watu na kuwaweka wakfu,
wakafua nguo zao. 15 Kisha akawaambia watu, "Jitayarisheni kwa ajili ya siku ya tatu.
Mwanaume yeyote asimkaribie mwanamke."
16 Asubuhi ya siku ya tatu kulikuwa na ngurumo na radi pamoja na wingu nene
juu ya mlima na mlio mkubwa sana wa tarumbeta. Kila mmoja aliyekuwa kambini
akatetemeka. 17 Kisha Mose akawaongoza watu kutoka kambini kukutana na Mungu,
nao wakasimama chini ya mlima. 18 Mlima Sinai ulikuwa umefunikwa na moshi, kwa
sababu Bwana alishuka juu yake katika moto. Moshi wa moto huo ulipanda juu kama
moshi kutoka kwenye tanuru kubwa na mlima wote ukatetemeka kwa nguvu nyingi,

19 nayo sauti ya tarumbeta ikawa kubwa zaidi na zaidi. Kisha Mose akazungumza na
sauti ya BWANA ikamjibu.

20 BWANA akashuka juu ya Mlima Sinai na akamwita Mose apande juu mlimani.
Kwa hiyo Mose akapanda juu, 21 naye BWANA akamwambia Mose, "Shuka ukawaonye
watu ili wasijipenyeze kutafuta kumwona BWANA na wengi wao wakafa. 22 Hata
makuhani, watakaomkaribia BWANA ni lazima wajiweke wakfu, la sivyo BWANA
atawaadhibu."

23 Mose akamwambia BWANA, "Watu hawawezi kupanda mlima Sinai kwa sababu
wewe mwenyewe ulituonya ukisema, 'Wekeni mipaka kuuzunguka mlima na
kuutenga kama patakatifu.' "

24 BWANA akajibu, "Shuka ukamlete Aroni pamoja nawe. Lakini makuhani pamoja
na watu wasije wakalazimisha kuja kwa BWANA, nisije nikawaadhibu."

25 Basi Mose akashuka kwa watu na kuwaambia lile aliloambiwa.

20

Amri Kumi
(Kumbukumbu 5:1-21)

1 Ndipo Mungu akasema maneno haya yote:

2 "Mimi ndimi BWANA Mungu wako, niliyekutoa Misri, kutoka nchi ya utumwa.

3 Usiwe na miungu mingine ila mimi.

4 Usijitengenezee sanamu katika umbo la kitu chochote kilicho juu mbinguni, au
duniani chini, au ndani ya maji. 5 Usivisujudie wala kuviabudu; kwa kuwa Mimi,
BWANA Mungu wako, ni Mungu mwenye wivu, ninayewaadhibu watoto kwa ajili
ya dhambi za baba zao hadi kizazi cha tatu na cha nne cha wanichukiao, 6 lakini
ninaonyesha upendo kwa maelfu ya vizazi vya wale wanipendao na kuzishika
amri zangu.

7 Usilitaje bure jina la BWANA Mungu wako, kwa kuwa BWANA hataacha kumhesabia hatia yeye alitajaye jina lake bure.

8 Ikumbuke siku ya Sabato, uitakase. 9 Kwa siku sita utafanya kazi na kutenda
shughuli zako zote, 10 lakini siku ya saba ni Sabato kwa BWANA Mungu wako. Siku
hiyo hutafanya kazi yoyote, wewe, wala mwanao au binti yako, wala mtumishi
wako wa kiume au wa kike, wala wanyama wako, wala mgeni aliye ndani ya
malango yako. 11 Kwa kuwa kwa siku sita, BWANA aliumba mbingu na nchi,
bahari na vyote vilivyomo, lakini akapumzika siku ya saba. Kwa hiyo BWANA
akaibariki siku ya Sabato na kuifanya takatifu.

12 Waheshimu baba yako na mama yako, ili upate kuishi siku nyingi katika nchi anayokupa BWANA Mungu wako.

13 Usiue.

14 Usizini.

15 Usiibe.

16 Usimshuhudie jirani yako uongo.

17 Usiitamani nyumba ya jirani yako. Usimtamani mke wa jirani yako, wala mtumishi wake wa kiume au wa kike, wala ng'ombe wake au punda wake, wala chochote kile alicho nacho jirani yako."

Watu Wanaogopa
(Kumbukumbu 5:22-33)

18 Watu walipoona ngurumo na radi, na kusikia mlio wa tarumbeta, na ku-
uona mlima katika moshi, walitetemeka kwa woga. Wakasimama mbali 19 na

wakamwambia Mose, “Sema nasi wewe mwenyewe, nasi tutakusikiliza. Lakini
usimwache Mungu aseme nasi, la sivyo tutakufa.”
20 Mose akawaambia watu, “Msiogope! Mungu amekuja kuwajaribu, ili kwamba
hofu ya Mungu iwakalie, msitende dhambi.”
21 Watu wakabaki mbali, wakati Mose alipolisogelea lile giza nene mahali pale
Mungu alipokuwa.

Sanamu Na Madhabahu

22 Kisha Bwana akamwambia Mose, “Waambie Waisraeli hivi: ‘Mmejionea
wenyewe kwamba nimesema nanyi kutoka mbinguni: 23 Msijifanyizie miungu yoyote
na kuilinganisha nami, msijitengenezee miungu ya fedha wala miungu ya dhahabu.
24 “ ‘Utanitengenezea madhabahu ya udongo, na juu yake utoe sadaka za
kuteketezwa kwa moto na sadaka za amani, kondoo zako, mbuzi na ng’ombe
zako. Popote nitakapofanya Jina langu liheshimiwe, nitakuja kwenu na kuwabariki.
25 Ikiwa unanitengenezea madhabahu ya mawe, usiijenge kwa mawe ya kuchonga,
maana mkitumia chombo cha kuchongea mtaitia unajisi. 26 Msitumie ngazi kupandia
kwenye madhabahu yangu, uchi wako usije ukadhihirika kwa chini.’

21

Watumishi Wa Kiebrania
(Kumbukumbu 15:12-18)

1 “Hizi ndizo sheria utakazoweka mbele ya Waisraeli:

2 “Kama ukimnunua mtumwa wa Kiebrania, atakutumikia kwa miaka sita. Lakini
katika mwaka wa saba, atakuwa huru naye atakwenda zake pasipo kulipa chochote.
3 Kama akija peke yake, atakwenda huru peke yake, lakini kama akija na mke,
ataondoka pamoja naye. 4 Kama bwana wake alimpatia mke naye akamzalia wana
au binti, mwanamke pamoja na watoto wake watakuwa mali ya bwana wake na huyo
mwanaume ataondoka peke yake.
5 “Lakini kama mtumishi akisema, ‘Ninampenda bwana wangu, mke wangu
pamoja na watoto na sitaki kuwa huru,’ 6 ndipo bwana wake atakapolazimika
kumpeleka mbele ya waamuzi. Kisha atampeleka kwenye mlango au kizingiti na
kutoboa sikio lake kwa shazia. Naye atamtumikia bwana wake maisha yake yote.
7 “Kama mtu akimuuza binti yake kuwa mtumwa, hataachwa huru kama watumwa
wa kiume waachiwavyo. 8 Kama hakumpendeza bwana wake aliyemchagua, huyo
bwana atamwacha akombolewe. Hatakuwa na haki ya kumuuza kwa wageni,
kwa sababu huyo bwana atakuwa amekosa uaminifu. 9 Kama akimchagua aolewe
na mwanawe, ni lazima ampe haki za kuwa binti yake. 10 Ikiwa huyo mwana
aliyeozwa mtumwa mwanamke ataoa mwanamke mwingine, ni lazima aendelee
kumtosheleza huyo mke wa kwanza kwa chakula, mavazi na haki zote za ndoa.
11 Iwapo hatamtosheleza kwa mambo hayo matatu, huyo mke wa kwanza ataondoka
na kuwa huru bila malipo yoyote ya fedha.

Majeraha Ya Mwilini

12 “Yeyote ampigaye mtu na kumuua ni lazima auawe hakika. 13 Hata hivyo,
kama hakumuua kwa makusudi, lakini Mungu akaruhusu itendeke, basi atakimbilia
mahali nitakapomchagulia. 14 Lakini kama mtu akipanga na kumuua mwingine kwa
makusudi, mwondoe katika madhabahu yangu na kumuua.
15 “Yeyote amshambuliaye baba yake au mama yake ni lazima auawe.
16 “Yeyote amtekaye nyara mwingine akamuuza au akamweka kwake, akikamatwa
ni lazima auawe.

17 “Yeyote atakayemlaani baba yake au mama yake ni lazima auawe.
18 “Kama watu wakigombana na mmoja akimpiga mwingine kwa jiwe au kwa
ngumi yake na hakufa bali akaugua na kulala kitandani, 19 yule aliyempiga ngumi
hatahesabiwa kuwa na hatia kama mwenzake ataamka na kujikongoja kwa fimbo
yake, lakini hata hivyo, ni lazima amlipe fidia ya muda wake aliopoteza na awajibike
mpaka apone kabisa.
20 “Kama mtu akimpiga mtumwa wake wa kiume au wa kike kwa fimbo na mtumwa
huyo akafa papo hapo, ni lazima aadhibiwe 21 lakini ikiwa mtumwa ataamka baada
ya siku moja au mbili, hataadhibiwa, kwa sababu yule mtumwa ni mali yake.
22 “Ikiwa watu wawili wanapigana na wakamuumiza mwanamke mjamzito, naye
akazaa kabla ya wakati lakini hakuna majeraha makubwa, mhalifu atatozwa mali
kiasi cha madai ya mume wa yule mwanamke, na jinsi mahakama itakavyoamua.
23 Lakini kukiwa na jeraha kubwa, ni lazima ulipe uhai kwa uhai, 24 jicho kwa
jicho, jino kwa jino, mkono kwa mkono, mguu kwa mguu, 25 kuchomwa moto kwa
kuchomwa moto, jeraha kwa jeraha, mchubuko kwa mchubuko.
26 “Ikiwa mtu atampiga mtumwa mwanaume au mwanamke kwenye jicho na
kuliharibu, ni lazima amwache huru yule mtumwa kama fidia ya hilo jicho. 27 Kama
akimvunja jino mtumwa wa kiume au wa kike, ni lazima amwache huru huyo
mtumwa kwa kufidia hilo jino.
28 “Kama fahali akimuua mwanaume au mwanamke kwa kumpiga kwa pembe,
fahali huyo ni lazima auawe kwa kupigwa mawe, na nyama yake haitaliwa. Lakini
mwenye fahali huyo hatawajibika. 29 Lakini hata hivyo, ikiwa huyo fahali amekuwa
na tabia ya kupiga kwa pembe, na mwenyewe ameonywa na hakutaka kumfungia
naye akamuua mwanaume au mwanamke, huyo fahali ni lazima auawe kwa mawe
na mwenye fahali pia auawe. 30 Lakini ikiwa malipo yatatakiwa kwake, basi anaweza
kulipa kinachodaiwa ili kuukomboa uhai wake. 31 Sheria hii pia itatumika ikiwa
fahali atampiga kwa pembe mwana au binti. 32 Ikiwa fahali atampiga mtumwa wa
kike au wa kiume, mwenye fahali atalipa shekeli thelathini* za fedha kwa bwana
mwenye mtumwa, na fahali ni lazima auawe kwa mawe.
33 “Kama mtu akiacha shimo wazi, ama akachimba shimo kisha asilifukie, na
ng’ombe au punda akatumbukia ndani yake, 34 mwenye shimo ni lazima alipe hasara
iliyotokea; ni lazima amlipe mwenye mnyama. Mnyama aliyekufa atakuwa wake.
35 “Kama fahali wa mtu fulani atamuumiza fahali wa mtu mwingine na akafa,
watamuuza yule aliye hai na wagawane sawa fedha pamoja na mnyama aliyekufa.
36 Hata hivyo, kama ikifahamika kwamba fahali huyo alikuwa na tabia ya kupiga
kwa pembe na mwenyewe hakumfunga, ni lazima mwenye fahali alipe mnyama kwa
mnyama, na mnyama aliyekufa atakuwa wake.

22

Ulinzi Wa Mali

1 “Kama mtu akiiba maksai au kondoo na kumchinja au kumuuza, ni lazima alipe
ng’ombe watano badala ya maksai mmoja na kondoo wanne badala ya kondoo
mmoja.
2 “Kama mwizi akishikwa anavunja nyumba akapigwa hata akafa, aliyemuua hana
hatia ya kumwaga damu; 3 lakini jambo hilo likitokea wakati jua limechomoza, huyo
mtu atakuwa na hatia ya kumwaga damu.

“Mwizi huyo sharti alipe, lakini kama hana kitu, lazima auzwe ili alipe kwa ajili ya wizi wake.

* **21:32** Shekeli 30 ni sawa na gramu 300.

4 “Kama mnyama aliyeibwa akikutwa hai mikononi mwake, ikiwa ni maksai au
punda au kondoo, lazima alipe mara mbili.
5 “Kama mtu akichunga mifugo yake katika shamba au shamba la mizabibu, na
akawaachia wajilishe katika shamba la mtu mwingine, ni lazima alipe vitu bora
kutoka kwenye shamba lake mwenyewe au kutoka shamba lake la mizabibu.
6 “Kama moto ukiwaka na kuenea kwenye vichaka vya miiba na kuteketeza
miganda ya nafaka au nafaka ambayo haijavunwa, au kuteketeza shamba lote, mtu
yule aliyewasha moto lazima alipe.
7 “Kama mtu akimpa jirani yake fedha au mali nyingine amtunzie, na kama
vikiibwa kutoka nyumba ya huyo jirani, kama mwizi atashikwa, lazima alipe mara
mbili. 8 Lakini mwizi asipopatikana, mwenye nyumba atafika mbele ya waamuzi ili
kuthibitisha kuwa hakuchukua mali ya mwenzake. 9 Pakiwepo jambo lolote la mali
isiyo halali, ikiwa ni maksai, punda, kondoo, mavazi, ama mali yoyote iliyopotea
ambayo fulani atasema, ‘Hii ni mali yangu,’ pande zote mbili wataleta mashauri yao
mbele ya waamuzi. Yule ambaye waamuzi watamwona kuwa na hatia atamlipa jirani
yake mara mbili.
10 “Kama mtu akimpa jirani yake punda, ng’ombe, kondoo au mnyama mwingine
yeyote amtunzie, akifa au akijeruhiwa au akichukuliwa wakati haonekani na mtu
yeyote, 11 jambo hili kati yao wawili litaamuliwa kwa kuapa kiapo mbele za
Bwana, kwamba huyo jirani hakuhusika na wizi wa mali ya jirani yake. Mwenye
mali itampasa akubali jambo hili, na hakuna malipo yatakayohitajika. 12 Lakini
kama mnyama aliibwa kwa jirani, itampasa amlipe mwenye mnyama. 13 Kama
ameraruliwa na mnyama pori, ataleta mabaki ya mnyama kama ushahidi, naye
hatadaiwa kulipa mnyama aliyeraruliwa.
14 “Kama mtu akimwazima mnyama kutoka kwa jirani yake, na kama akiumia au
akafa na mwenye mnyama hayupo, lazima amlipe huyo mnyama. 15 Lakini mwenye
mnyama akiwa angalipo na mnyama wake, mwazimaji hatalazimika kumlipa. Kama
mnyama alikuwa amekodishwa, fedha iliyolipwa kwa kukodisha inatosha kwa
kufidia hasara.

Uwajibikaji Wa Kijamii

16 “Kama mtu akimshawishi bikira ambaye hajaposwa na akilala naye, lazima alipe
mahari, kisha atamwoa msichana huyo. 17 Baba wa msichana akikataa katakata
kumpa huyo mtu huyo msichana wake, bado ni lazima huyo mtu atalipa mahari
kama inavyostahili malipo ya ubikira.
18 “Usiruhusu mwanamke mchawi aishi.
19 “Mtu yeyote aziniye na mnyama lazima auawe.
20 “Mtu awaye yote anayemtolea mungu mwingine dhabihu isipokuwa Bwana,
lazima aangamizwe.
21 “Usimtendee mgeni vibaya au kumwonea, kwa kuwa nanyi mlikuwa wageni
huko Misri.
22 “Usimdhulumu mjane wala yatima. 23 Kama ukifanya hivyo nao wakinililia,
hakika nitasikia kilio chao. 24 Hasira yangu itawaka, nami nitawaua kwa upanga,
wake zenu watakuwa wajane na watoto wenu watakuwa yatima.
25 “Kama ukimkopesha mmojawapo wa watu wangu fedha ambaye ni mhitaji,
usiwe kama mtu mkopesha fedha; usimtoze riba. 26 Kama ukichukua vazi la jirani
kama rehani, ulirudishe kwake kabla jua kuzama, 27 kwa kuwa vazi lake ndilo
pekee alilo nalo la kumfunika mwili wake. Ni nini kingine atajifunika nacho?
Atakaponililia, nitasikia, kwa kuwa nina huruma.
28 “Usimkufuru Mungu au kumlaani mtawala wa watu wako.
29 “Usiache kutoa sadaka kutoka ghala lako au mapipa yako.

“Lazima unipe mzaliwa wa kwanza wa wana wako. 30 Ufanye vivyo hivyo kwa
ng’ombe wako na kwa kondoo wako. Waache wakae na mama zao kwa siku saba,
lakini siku ya nane unipe.
31 “Ninyi mtakuwa watu wangu watakatifu. Kwa hiyo msile nyama ya mnyama
aliyeraruliwa na wanyama pori; mtupieni mbwa.

23

Sheria Za Haki Na Rehema

1 “Usieneze habari za uongo. Usimsaidie mtu mwovu kwa kuwa shahidi mwenye
nia ya kudhuru wengine.
2 “Usifuate umati wa watu katika kutenda mabaya. Unapotoa ushahidi kwenye
mashtaka, usipotoshe haki ukijumuika na umati wa watu, 3 nawe usimpendelee mtu
maskini katika mashtaka yake.
4 “Kama ukikutana na maksai au punda wa adui yako anapotea, hakikisha
umemrudisha kwake. 5 Ukiona punda wa mtu anayekuchukia ameanguka na mzigo
wake, usimwache hapo alipoangukia; hakikisha kuwa umemsaidia.
6 “Usiwanyime haki watu wako walio maskini katika mashtaka yao. 7 Ujiepushe
na mashtaka ya uongo, wala usimuue mtu asiye na hatia au mtu mwaminifu, kwa
maana sitamhesabia hana hatia yeye aliye na hatia.
8 “Usipokee rushwa, kwa kuwa rushwa hupofusha wale waonao, na kupinda
maneno ya wenye haki.
9 “Usimwonee mgeni; ninyi wenyewe mnajua jinsi mgeni anavyojisikia, kwa sababu
mlikuwa wageni Misri.

Sheria Za Sabato

10 “Kwa muda wa miaka sita mtapanda mashamba yenu na kuvuna mazao, 11 lakini
katika mwaka wa saba usiilime ardhi wala kuitumia, ili watu walio maskini miongoni
mwenu waweze kupata chakula kutoka kwenye hayo mashamba, nao wanyama pori
wapate chakula kwa yale mabaki watakayobakiza. Utafanya hivyo katika shamba
lako la mizabibu na la mizeituni.
12 “Kwa siku sita fanya kazi zako, lakini siku ya saba usifanye kazi, ili maksai wako
na punda wako wapate kupumzika, naye mtumwa aliyezaliwa nyumbani mwako,
pamoja na mgeni, wapate kustarehe.
13 “Uzingatie kutenda kila kitu nilichokuambia. Usiombe kwa majina ya miungu
mingine, wala usiyaruhusu kusikika kinywani mwako.

Sikukuu Tatu Za Mwaka
(Kutoka 34:18-26; Kumbukumbu 16:1-17)

14 “Mara tatu kwa mwaka utanifanyia sikukuu.
15 “Utaadhimisha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu; kwa siku saba utakula
mikate isiyotiwa chachu kama nilivyokuagiza. Fanya jambo hili kwa wakati
uliopangwa katika mwezi wa Abibu, ndio mwezi wa nne, kwa sababu katika mwezi
huo ulitoka Misri.
“Mtu yeyote asije mbele yangu mikono mitupu.
16 “Utaadhimisha Sikukuu ya Mavuno kwa malimbuko ya mazao yako uliyopanda
katika shamba lako.
“Utaadhimisha Sikukuu ya Kukusanya mavuno mwishoni mwa mwaka, unapoku-
sanya mavuno yako toka shambani.
17 “Mara tatu kwa mwaka wanaume wote watakuja mbele za Bwana Mwenyezi.
18 “Msitoe damu ya dhabihu kwangu pamoja na kitu chochote kilicho na chachu.
“Mafuta ya mnyama wa sadaka ya sikukuu yangu yasibakizwe mpaka asubuhi.
19 “Utaleta malimbuko bora ya ardhi yako katika nyumba ya Bwana Mungu wako.

“Usimchemshe mwana-mbuzi katika maziwa ya mama yake.

Malaika Wa Mungu Kuandaa Njia

20 “Tazama, ninamtuma malaika akutangulie mbele yako akulinde njiani na
kukuleta mpaka mahali nilipoandaa. 21 Mtamtii na kusikiliza kile anachokisema.
Usiasi dhidi yake; hatakusamehe uasi wako, kwa maana Jina langu limo ndani yake.
22 Kama ukitii kweli kweli kile asemacho na kufanya yote nisemayo, nitakuwa adui
wa adui zako, na nitawapinga wale wakupingao. 23 Malaika wangu atatangulia mbele
yako na kukuleta katika nchi ya Waamori, Wahiti, Waperizi, Wakanaani, Wahivi
na Wayebusi, nami nitawafutilia mbali. 24 Usiisujudie miungu yao, au kuiabudu,
wala kufuata desturi yao. Utayabomoa kabisa na kuvunjavunja mawe yao ya ibada
vipande vipande. 25 Utamwabudu Bwana Mungu wako, na baraka zake zitakuwa
juu ya vyakula vyako na maji yako. Nami nitaondoa maradhi miongoni mwako,
26 na hakuna atakayeharibu mimba wala atakayekuwa tasa katika nchi yako. Nami
nitakupa maisha makamilifu.

27 “Nitapeleka utisho wangu mbele yako na kufadhaisha kila taifa utakalolifikia.
Nitafanya adui zako wote wakupe kisogo na kukimbia. 28 Nitatanguliza manyigu
mbele yako kuwafukuza Wahivi, Wakanaani na Wahiti waondoke njiani mwako.
29 Lakini sitawafukuza kwa mara moja, kwa sababu nchi itabaki ukiwa na wanyama
pori watakuwa wengi mno kwako. 30 Nitawafukuza kidogo kidogo mbele yako, mpaka
uwe umeongezeka kiasi cha kutosha kuimiliki nchi.

31 “Nitaweka mipaka ya nchi yako kuanzia Bahari ya Shamu hadi Bahari ya
Wafilisti, na kuanzia jangwani hadi Mto Frati. Nitawatia watu wanaoishi katika
nchi hizo mikononi mwako, nawe utawafukuza watoke mbele yako. 32 Usifanye
agano lolote nao wala na miungu yao. 33 Usiwaache waishi katika nchi yako, la
sivyo watakusababisha utende dhambi dhidi yangu, kwa sababu ibada ya miungu
yao hakika itakuwa mtego kwako.”

24

Agano Lathibitishwa

1 Kisha Mungu akamwambia Mose, “Njooni huku juu kwa Bwana, wewe na Aroni,
Nadabu na Abihu, pamoja na wazee sabini wa Israeli. Mniabudu kwa mbali, 2 lakini
Mose peke yake ndiye atakayemkaribia Bwana; wengine wasije karibu. Nao watu
wasije wakapanda pamoja naye.”

3 Mose alipokwenda na kuwaambia watu maneno yote na sheria zote za Bwana,
wakaitikia kwa sauti moja, “Kila kitu alichosema Bwana tutakifanya.” 4 Ndipo Mose
akaandika kila kitu Bwana alichokuwa amesema.

Akaamka kesho yake asubuhi na mapema na kujenga madhabahu chini ya mlima
na kusimamisha nguzo kumi na mbili za mawe kuwakilisha makabila kumi na mawili
ya Israeli. 5 Kisha akawatuma vijana wanaume wa Kiisraeli, nao wakatoa sadaka za
kuteketezwa na dhabihu za mafahali wachanga kuwa sadaka za amani kwa Bwana.
6 Mose akachukua nusu ya damu ya wale wanyama na kuiweka kwenye mabakuli na
nusu nyingine akainyunyiza juu ya madhabahu. 7 Kisha akachukua kile Kitabu cha
Agano na kuwasomea watu. Nao wakajibu, “Tutafanya kila kitu alichosema Bwana,
nasi tutatii.”

8 Ndipo Mose akachukua ile damu, akawanyunyizia wale watu, akasema, “Hii ni
damu ya agano ambalo Bwana amelifanya nanyi kufuatana na maneno haya yote.”

9 Mose na Aroni, Nadabu na Abihu, pamoja na wazee sabini wa Israeli wakapanda
mlimani, 10 nao wakamwona Mungu wa Israeli. Chini ya miguu yake kulikuwa na
kitu kama sakafu ya mawe ya yakuti samawi, iliyo safi kama anga angavu. 11 Lakini

Mungu hakuinua mkono wake dhidi ya hawa viongozi wa Waisraeli; walimwona
Mungu, nao wakala na kunywa.
12 Bwana akamwambia Mose, “Panda uje kwangu huku mlimani na ukae hapa,
nami nitakupa vibao vya mawe, vyenye sheria na amri ambazo nimeziandika ziwe
mwongozo wao.”
13 Basi Mose akaondoka na Yoshua mtumishi wake, naye Mose akapanda juu
kwenye mlima wa Mungu. 14 Mose akawaambia wazee wa Israeli, “Tungojeni hapa
mpaka tutakapowarudia. Aroni na Huri wako pamoja nanyi, na kila aliye na neno
aweza kuwaendea wao.”
15 Mose alipopanda juu mlimani, wingu liliufunika huo mlima, 16 nao utukufu wa
Bwana ukatua juu ya Mlima Sinai. Kwa muda wa siku sita wingu lilifunika mlima, na
siku ya saba Bwana akamwita Mose kutoka katikati ya lile wingu. 17 Kwa Waisraeli
utukufu wa Bwana ulionekana kama moto uteketezao juu ya mlima. 18 Kisha Mose
akaingia ndani ya lile wingu alivyokuwa akipanda mlimani. Naye akakaa huko
mlimani kwa muda wa siku arobaini, usiku na mchana.

25

Sadaka Kwa Ajili Ya Maskani Ya Mungu
(Kutoka 35:4-9)

1 Bwana akamwambia Mose, 2 “Waambie Waisraeli waniletee sadaka. Utapokea
sadaka kwa niaba yangu kutoka kwa kila mtu ambaye moyo wake wapenda kutoa.
3 Hizi ndizo sadaka utakazozipokea kutoka kwao: dhahabu, fedha na shaba; 4 nyuzi
za rangi ya buluu, za zambarau, za rangi nyekundu, pamoja na kitani safi; singa za
mbuzi; 5 ngozi za kondoo dume zilizopakwa rangi nyekundu, na ngozi za pomboo;[*]
mbao za mshita; 6 mafuta ya zeituni kwa ajili ya taa; vikolezi kwa ajili ya mafuta ya
upako, pamoja na uvumba wa harufu nzuri; 7 na vito vya shohamu na vito vingine
vya thamani vya kuweka kwenye kisibau na kile kifuko cha kifuani.
8 “Kisha uwaamuru wanitengenezee mahali patakatifu, nami nitakaa miongoni
mwao. 9 Tengeneza hema hili na vyombo vyake vyote sawasawa na kielelezo
nitakachokuonyesha.

Sanduku La Agano
(Kutoka 37:1-9)

10 “Nao watatengeneza Sanduku la mbao za mshita, lenye urefu wa dhiraa mbili
na nusu,[†] upana wa dhiraa moja na nusu,[‡] na kimo cha dhiraa moja na nusu.
11 Utalifunika hilo Sanduku kwa dhahabu safi ndani na nje, na kulifanyia ukingo
wa dhahabu juu yake kulizunguka. 12 Utalisubu kwa pete nne za dhahabu na
kuzifungia kwenye miguu yake minne, pete mbili kwa upande mmoja na pete mbili
kwa upande mwingine. 13 Kisha utatengeneza mipiko ya mti wa mshita na kuzifunika
kwa dhahabu. 14 Utaiingiza hiyo mipiko kwenye zile pete katika pande mbili za
Sanduku ili kulibeba. 15 Hiyo mipiko itabakia daima katika hizo pete za hilo Sanduku;
haitaondolewa. 16 Kisha weka ndani ya hilo Sanduku ule Ushuhuda nitakaokupa.
17 “Tengeneza kifuniko cha upatanisho cha dhahabu safi, chenye urefu wa dhiraa
mbili na nusu, na upana wa dhiraa moja na nusu. 18 Tengeneza makerubi wawili
wa dhahabu iliyofuliwa katika miisho ya hicho kifuniko. 19 Tengeneza kerubi
mmoja kwenye mwisho mmoja, na kerubi mwingine kwenye mwisho mwingine;
watengeneze makerubi hao wawe kitu kimoja na hicho kifuniko katika miisho hiyo

---

[*] **25:5** Pomboo hapa ina maana ya mnyama mwenye ngozi laini aishiye kwenye milima yenye misitu, au pengine nguva au sili. [†] **25:10** Dhiraa mbili na nusu ni sawa na sentimita 112.5. [‡] **25:10** Dhiraa moja na nusu ni sawa na sentimita 67.5.

miwili. [20] Makerubi hao watakuwa wametandaza mabawa kuelekea juu, yakitia
kivuli hicho kifuniko. Makerubi hao wataelekeana, wakitazama hicho kifuniko.
[21] Weka huo Ushuhuda nitakaokupa ndani ya hilo Sanduku la Agano, na uweke hicho
kifuniko juu ya hilo Sanduku. [22] Hapo juu ya hicho kifuniko, kati ya hao makerubi
wawili walioko juu ya hilo Sanduku la Ushuhuda, hapo ndipo nitakapokutana nawe
na kukupa maagizo yangu kwa ajili ya Waisraeli.

Meza Ya Mikate Ya Wonyesho
(Kutoka 37:10-16)

[23] "Tengeneza meza ya mbao za mshita yenye urefu wa dhiraa mbili,§ upana wa
dhiraa moja, na kimo cha dhiraa moja na nusu. [24] Ifunike kwa dhahabu safi, na
kuitengenezea ukingo wa dhahabu kuizunguka pande zote. [25] Kisha tengeneza upapi
wenye upana wa nyanda nne,* na ufanyie ule upapi ukingo wa dhahabu kuuzunguka
pande zote. [26] Tengeneza pete nne za dhahabu kwa ajili ya meza hiyo, na uzifungie
kwenye pembe nne, pale penye miguu yake minne. [27] Pete hizo zitakuwa karibu na
ukingo ule ili kuishikilia ile mipiko itakayotumika kuibebea hiyo meza. [28] Tengeneza
mipiko hiyo kwa mbao za mshita, uifunike na dhahabu, uitumie kubeba hiyo meza.
[29] Tengeneza sahani zake na masinia yake kwa dhahabu safi, pamoja na bilauri na
bakuli zake kwa ajili ya kumiminia sadaka. [30] Utaweka mikate ya Wonyesho juu ya
meza hii iwe mbele yangu daima.

Kinara Cha Taa
(Kutoka 37:17-24)

[31] "Tengeneza kinara cha taa cha dhahabu safi iliyofuliwa vizuri katika kitako chake
na ufito wake; vikombe vyake vinavyofanana na ua, matovu yake na maua yake viwe
kitu kimoja. [32] Matawi sita yatatokeza kuanzia ule ufito wa katikati wa kinara cha taa:
matawi matatu upande mmoja na matatu upande mwingine. [33] Vikombe vitatu vya
mfano wa maua ya mlozi yenye matovu na maua vitakuwa katika tawi moja, vikombe
vitatu katika tawi jingine, na vivyo hivyo kwa matawi yote sita yanayotokeza kwenye
kile kinara cha taa. [34] Juu ya kinara chenyewe vitakuwepo vikombe vinne vya mfano
wa maua ya mlozi yakiwa na matovu yake na maua yake. [35] Tovu moja litakuwa chini
ya jozi ya kwanza ya matawi yaliyotokeza kwenye kinara cha taa, tovu la pili chini
ya jozi ya pili, nalo tovu la tatu chini ya jozi ya tatu, yaani matawi sita kwa jumla.
[36] Matovu na matawi yote yatakuwa kitu kimoja na kile kinara cha taa, yakifuliwa
kwa dhahabu safi.
[37] "Kisha tengeneza taa zake saba na uziweke juu ya kinara hicho ili ziangaze
mbele yake. [38] Mikasi ya kusawazishia tambi, pamoja na masinia, zote zitakuwa za
dhahabu safi. [39] Utatumia talanta moja† ya dhahabu safi kutengeneza hicho kinara
na vifaa vyake vyote. [40] Hakikisha kuwa umevitengeneza sawasawa na ule mfano
ulioonyeshwa kule mlimani.

26

Maskani Ya Mungu
(Kutoka 36:8-38)

[1] "Tengeneza maskani kwa mapazia kumi ya kitani iliyosokotwa vizuri na nyuzi
za rangi ya buluu, za zambarau, na za rangi nyekundu, naye fundi stadi atatarizi
makerubi kwenye mapazia hayo. [2] Mapazia yote yatatoshana kwa ukubwa: kila moja
litakuwa na urefu wa dhiraa ishirini na nane,* na upana wa dhiraa nne† [3] Unganisha

§ **25:23** Dhiraa mbili ni sawa na sentimita 90. * **25:25** Nyanda nne ni sawa na sentimita 8. † **25:39** Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34. * **26:2** Dhiraa 28 ni sawa na mita 13. † **26:2** Dhiraa nne ni sawa na mita 1.8.

mapazia matano pamoja; fanya vivyo hivyo kwa hayo mengine matano. [4] Tengeneza
vitanzi vya kitambaa cha buluu kwenye upindo wa pazia la mwisho la fungu la
kwanza, na ufanye vivyo hivyo na pazia la fungu la mwisho. [5] Fanya vitanzi hamsini
katika pazia mmoja, na vitanzi vingine hamsini kwenye pazia la mwisho la fungu
hilo lingine, nazo vitanzi vyote vielekeane. [6] Kisha tengeneza vifungo hamsini vya
dhahabu ili vitumike kufunga na kuunganisha mapazia pamoja kufanya Hema liwe
kitu kimoja.

[7] "Tengeneza mapazia kumi na moja ya singa za mbuzi kwa ajili ya kufunika
maskani. [8] Mapazia hayo kumi na moja yatakuwa na kipimo kimoja, yaani urefu
wa dhiraa thelathini,‡ na upana wa dhiraa nne. [9] Unganisha hayo mapazia matano
yawe fungu moja, na hayo mengine sita yawe fungu lingine. Kunja hilo pazia la
sita mara mbili mbele ya maskani. [10] Tengeneza vitanzi hamsini kwenye upindo wa
pazia la mwisho la fungu moja, na vivyo hivyo kwenye upindo wa pazia la mwisho
la fungu hilo lingine. [11] Kisha tengeneza vifungo hamsini vya shaba, uviingize katika
vile vitanzi ili kukaza hema pamoja kuwa kitu kimoja. [12] Kuhusu kile kipande cha
ziada cha pazia la Hema, nusu ya hilo pazia lililobaki litaning'inizwa upande wa
nyuma wa Hema. [13] Mapazia ya hema yatakuwa na urefu wa dhiraa moja zaidi pande
zote, sehemu itakayobaki itaning'inia pande zote za Hema ili kuifunika. [14] Tengeneza
kifuniko cha hema kwa ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu, na juu yake
kifuniko cha ngozi za pomboo.§

[15] "Tengeneza mihimili ya kusimamisha ya mti wa mshita kwa ajili ya maskani.
[16] Kila mhimili uwe na urefu wa dhiraa kumi* na upana wa dhiraa moja na nusu,
[17] zikiwa na ndimi mbili zilizo sambamba kila mmoja na mwingine. Tengeneza
mihimili yote ya maskani jinsi hii. [18] Tengeneza mihimili ishirini kwa ajili ya upande
wa kusini wa maskani, [19] kisha tengeneza vitako arobaini vya fedha vya kuweka chini
ya hiyo mihimili, vitako viwili kwa kila mhimili, kimoja chini ya kila ulimi. [20] Kuhusu
upande wa kaskazini wa maskani, tengeneza mihimili ishirini [21] na vitako arobaini
vya fedha, viwili chini ya kila mhimili. [22] Kisha tengeneza mihimili sita kwa mwisho
ulio mbali, yaani upande wa magharibi wa maskani, [23] na pia utengeneze mihimili
miwili ya pembe za upande ulio mbali. [24] Katika pembe hizi mbili ni lazima mihimili
yake iwe miwili kuanzia chini mpaka juu, na iingizwe kwenye pete moja; mihimili
ya pembe hizi mbili itafanana. [25] Kwa hiyo itakuwepo mihimili minane, na vitako
kumi na sita vya fedha, viwili chini ya kila mhimili.

[26] "Pia tengeneza mataruma ya mti wa mshita: matano kwa ajili ya mihimili ya
upande mmoja wa maskani, [27] matano kwa ajili ya mihimili ya upande mwingine,
na matano kwa ajili ya mihimili ya upande wa magharibi, mwisho kabisa mwa
maskani. [28] Taruma la katikati litapenya katikati ya mihimili kutoka mwisho mmoja
hadi mwisho mwingine. [29] Funika hiyo mihimili kwa dhahabu, kisha tengeneza pete
za dhahabu ambazo zitashikilia hayo mataruma. Pia funika hayo mataruma kwa
dhahabu.

[30] "Simamisha Hema sawasawa na mfano ulioonyeshwa kule mlimani.

[31] "Tengeneza pazia la nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na za rangi nyekundu
na kitani safi iliyosokotwa vizuri, naye fundi stadi atirizi makerubi kwenye hilo pazia.
[32] Litundike kwa kulabu za dhahabu kwenye nguzo nne za mti wa mshita ambazo
zimefunikwa kwa dhahabu, zikiwa zimesimamishwa kwenye vitako vinne vya fedha.
[33] Ning'iniza pazia hilo kwenye vifungo, kisha weka Sanduku la Ushuhuda nyuma
ya pazia. Pazia litatenganisha Mahali Patakatifu kutoka Patakatifu pa Patakatifu.

‡ **26:8** Dhiraa 30 ni sawa na mita 13.5. § **26:14** Pomboo hapa ina maana ya mnyama mwenye ngozi laini aishiye kwenye milima yenye misitu, au pengine nguva au sili. * **26:16** Dhiraa 10 ni sawa na mita 4.5.

34 Weka kifuniko cha kiti cha rehema juu ya Sanduku la Ushuhuda ndani ya Patakatifu
pa Patakatifu. 35 Weka meza nje ya pazia upande wa kaskazini wa Hema, kisha weka
kinara cha taa upande wa kusini wa Hema.

36 “Kwa ajili ya ingilio la hema, tengeneza pazia la nyuzi za rangi ya buluu, za
zambarau, na za rangi nyekundu na kitani safi iliyosokotwa vizuri, kazi ya mtarizi.
37 Tengeneza kulabu za dhahabu kwa ajili ya hilo pazia, na nguzo tano za mshita
zilizofunikwa kwa dhahabu. Kisha mimina vitako vitano vya shaba kwa ajili yake.

27

Madhabahu Ya Sadaka Ya Kuteketezwa
(Kutoka 38:1-7)

1 “Jenga madhabahu ya mbao za mti wa mshita, kimo chake kiwe dhiraa tatu;*
itakuwa mraba, urefu wake dhiraa tano,† na upana wake dhiraa tano. 2 Tengeneza
upembe kwenye kila pembe ya hizo pembe nne, ili zile pembe na madhabahu
ziwe zimeungana, na ufunike madhabahu kwa shaba. 3 Tengeneza vyombo vyake
vyote kwa shaba: vyungu vyake vya kuondolea majivu, masepetu, mabakuli ya
kunyunyizia, uma za nyama, na vyombo vya kuchukulia moto. 4 Kisha tengenezea
hayo madhabahu wavu wa shaba, na utengeneze pete za shaba kwenye kila moja ya
hizo pembe nne za huo wavu. 5 Weka wavu huo chini ya ukingo wa madhabahu ili
ufikie nusu ya kimo cha madhabahu. 6 Tengeneza mipiko ya mti wa mshita kwa ajili
ya madhabahu, na uifunike kwa shaba. 7 Hiyo mipiko itaingizwa kwenye zile pete
ili iwe pande mbili za madhabahu inapobebwa. 8 Tengeneza madhabahu yawe na
uvungu ndani yake ukitumia mbao. Utaitengeneza sawasawa na vile ulivyoonyeshwa
mlimani.

Ua Wa Kukutania
(Kutoka 38:9-20)

9 “Tengeneza ua kwa ajili ya Hema la Kukutania. Upande wa kusini utakuwa na
urefu wa dhiraa mia moja,‡ na utakuwa na mapazia ya kitani iliyosokotwa vizuri,
10 pamoja na nguzo ishirini na vitako vya shaba ishirini, na kulabu na tepe za fedha
juu ya hizo nguzo. 11 Upande wa kaskazini utakuwa na urefu wa dhiraa mia moja,
nao utakuwa na mapazia, pamoja na nguzo ishirini na vitako vya shaba ishirini,
pamoja na kulabu na tepe za fedha juu ya hizo nguzo.

12 “Upande wa magharibi wa ua utakuwa na upana wa dhiraa hamsini,§ nao
utakuwa na mapazia, na nguzo kumi na vitako vyake kumi. 13 Upande wa mwisho
wa mashariki jua linakochomoza, ua pia utakuwa na upana wa dhiraa hamsini.
14 Mapazia yenye urefu wa dhiraa kumi na tano yatakuwa upande mmoja wa ingilio,
pamoja na nguzo tatu na vitako vitatu. 15 Kutakuwepo tena na mapazia ya dhiraa
kumi na tano* kwa upande mwingine wa ingilio, pamoja na nguzo tatu na vitako
vitatu.

16 “Kuhusu ingilio la ua, weka pazia lenye urefu wa dhiraa ishirini† la nyuzi za rangi
ya buluu, za zambarau, na za rangi nyekundu pamoja na kitani iliyosokotwa vizuri,
kazi ya mtarizi. Pazia hilo litashikiliwa na nguzo nne na vitako vinne. 17 Nguzo zote
zinazozunguka ua zitakuwa na tepe na kulabu za fedha, na vitako vya shaba. 18 Ua
wa kukutania utakuwa na urefu wa dhiraa mia moja na upana wa dhiraa hamsini,
ukiwa na mapazia ya kitani yaliyosokotwa vizuri yenye urefu wa dhiraa tano kwenda
juu na vitako vya shaba. 19 Vyombo vingine vyote vinavyotumika katika maskani kwa
shughuli yoyote, pamoja na vigingi vyote na hata vile vya ua, vitakuwa vya shaba.

---

* **27:1** Dhiraa 3 ni sawa na mita 1.35. † **27:1** Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25. ‡ **27:9** Dhiraa 100 ni sawa na mita 45. § **27:12** Dhiraa 50 ni sawa na mita 22.5. * **27:15** Dhiraa 15 ni sawa na mita 6.75. † **27:16** Dhiraa 20 ni sawa na mita 9.

Mafuta Ya Kinara Cha Taa
(Walawi 24:1-4)
[20] "Utawaamuru Waisraeli wakuletee mafuta safi ya zeituni yaliyokamuliwa kwa
ajili ya mwanga ili zile taa ziwake mfululizo. [21] Katika Hema la Kukutania, nje ya
pazia lililo mbele ya Sanduku la Ushuhuda, Aroni na wanawe watahakikisha kuwa
taa hizo zinawaka kuanzia jioni mpaka asubuhi mbele za Bwana. Hili litakuwa agizo
la milele miongoni mwa Waisraeli kwa vizazi vyote vijavyo.

28

Mavazi Ya Kikuhani
(Kutoka 39:1-7)
[1] "Mtwae Aroni ndugu yako aliyeletwa kwako kutoka miongoni mwa Waisraeli,
pamoja na wanawe Nadabu, Abihu, Eleazari na Ithamari, ili wanitumikie katika kazi
ya ukuhani. [2] Mshonee Aroni ndugu yako mavazi matakatifu ili yampe ukuu na
heshima. [3] Waambie mafundi stadi wote niliowapa hekima katika shughuli hiyo
wamtengenezee Aroni mavazi hayo, ili awekwe wakfu, anitumikie katika kazi ya
ukuhani. [4] Haya ndiyo mavazi watakayoshona: kifuko cha kifuani, kisibau, kanzu,
joho lililorembwa, kilemba na mshipi. Mavazi haya yatashonwa kwa ajili ya ndugu
yako Aroni na wanawe ili wanitumikie katika kazi ya ukuhani. [5] Waambie watumie
dhahabu na nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na za rangi nyekundu pamoja na
kitani safi.

Kisibau
[6] "Tengeneza kisibau cha dhahabu, na nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, za
rangi nyekundu na kitani safi iliyosokotwa, kazi ya fundi stadi. [7] Kitakuwa na vipande
viwili vya mabegani vilivyoshikizwa kwenye pembe zake mbili ili kufungia kisibau.
[8] Mshipi wa kiunoni uliofumwa kwa ustadi utafanana nacho: utakuwa kitu kimoja
na hicho kisibau, nao utengenezwe kwa dhahabu na nyuzi za rangi ya buluu, za
zambarau, na nyekundu na kwa kitani iliyosokotwa vizuri.
[9] "Chukua vito viwili vya shohamu, na uchore juu yake majina ya wana wa Israeli
[10] kufuatana na walivyozaliwa: majina sita katika kito kimoja, na mengine sita
katika kito kingine. [11] Yachore majina ya wana wa Israeli juu ya vito hivyo viwili
kama vile sonara anavyochonga muhuri. Kisha uvitie vito hivyo katika vijalizo vya
dhahabu, [12] na uvifungie juu ya vipande vya mabega ya kisibau yawe kama vito vya
ukumbusho kwa wana wa Israeli. Aroni atavaa majina hayo mabegani mwake kama
kumbukumbu mbele za Bwana. [13] Tengeneza vijalizo vya dhahabu [14] na mikufu
miwili ya dhahabu safi iliyosokotwa kama kamba, na uifunge mikufu hiyo kwenye
vijalizo.

Kifuko Cha Kifuani
(Kutoka 39:8-21)
[15] "Fanyiza kifuko cha kifuani kwa ajili ya kufanya maamuzi, kazi ya fundi
stadi. Kitengeneze kama kile kisibau: cha dhahabu, na nyuzi za rangi ya buluu,
za zambarau, na za rangi nyekundu, cha kitani safi iliyosokotwa. [16] Kitakuwa cha
mraba, chenye urefu wa shibiri moja* na upana wa shibiri moja, na kikunjwe mara
mbili. [17] Kisha weka safu nne za vito vya thamani juu yake. Safu ya kwanza itakuwa
na akiki, yakuti manjano na zabarajadi; [18] katika safu ya pili itakuwa na almasi,
yakuti samawi na zumaridi; [19] safu ya tatu itakuwa na hiakintho, akiki nyekundu na
amethisto; [20] na safu ya nne itakuwa na krisolitho, shohamu na yaspi. Yote yatiwe
kwenye vijalizo vya dhahabu. [21] Patakuwa na vito kumi na viwili, kila kimoja kwa

* **28:16** Shibiri moja ni sawa na sentimita 22.

jina mojawapo la wana wa Israeli, kila kimoja kichorwe kama muhuri kikiwa na jina mojawapo la yale makabila kumi na mawili.

22 “Kwa ajili ya kile kifuko cha kifuani, tengeneza mikufu ya dhahabu safi, iliyosokotwa kama kamba. 23 Tengeneza pete mbili za dhahabu kwa ajili yake, uzifungie kwenye pembe mbili za hicho kifuko cha kifuani. 24 Funga ile mikufu miwili ya dhahabu kwenye hizo pete zilizo katika pembe za hicho kifuko cha kifuani, 25 nazo zile ncha nyingine za mkufu zifunge kwenye vile vijalizo viwili, na uzishikamanishe na vile vipande vya mabega vya kile kisibau upande wa mbele. 26 Tengeneza pete mbili za dhahabu, uzishikamanishe kwenye pembe mbili za chini, upande wa ndani wa kifuko cha kifuani karibu na kisibau. 27 Tengeneza pete nyingine mbili za dhahabu, na uzishikamanishe sehemu ya chini ya vipande vya mabega upande wa mbele wa kile kisibau, karibu na pindo juu kidogo ya mshipi wa kiunoni wa kisibau. 28 Pete za kifuko cha kifuani zitafungwa kwenye pete zile za kisibau kwa kamba ya buluu, ziunganishwe na ule mshipi wa kiunoni, ili kifuko cha kifuani kisisogee kutoka kwenye kile kisibau.

29 “Wakati wowote Aroni aingiapo Mahali Patakatifu, atakuwa na yale majina ya wana wa Israeli moyoni mwake juu ya kile kifuko cha kifuani cha uamuzi kama kumbukumbu ya kudumu mbele za Bwana. 30 Pia weka Urimu na Thumimu† ndani ya kifuko cha kifuani, yawe juu ya moyo wa Aroni kila mara aingiapo mbele za Bwana. Kwa hiyo siku zote Aroni atakuwa na uwezo kufanya maamuzi kwa ajili ya wana wa Israeli mbele za Bwana.

Mavazi Mengine Ya Kikuhani
(Kutoka 39:22-31)

31 “Shona joho la kisibau lote kwa kitambaa cha rangi ya buluu tupu, 32 na katikati uweke nafasi ya kuingizia kichwa. Kutakuwa na utepe uliofumwa, unaofanana na ukosi kuizunguka nafasi hiyo, ili isichanike. 33 Tengeneza makomamanga ya nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na za rangi nyekundu kuzunguka pindo la hilo joho, na uweke pia vikengele vya dhahabu kati ya hayo makomamanga. 34 Hivyo vikengele vya dhahabu na makomamanga vitapishana kuzunguka upindo wa joho lile. 35 Ni lazima Aroni alivae anapofanya huduma. Sauti ya hivyo vikengele itasikika anapoingia na kutoka Mahali Patakatifu mbele za Bwana, ili asije akafa.

36 “Tengeneza bamba la dhahabu safi na uchore juu yake maneno haya kama vile muhuri huchorwa: Mtakatifu kwa Bwana. 37 Lifunge hilo bamba kwa kamba ya buluu kwenye kilemba, nalo ni lazima liwe mbele ya kilemba. 38 Aroni alivae bamba hilo kwenye paji la uso wake, naye atachukua hatia kuhusu sadaka takatifu za Waisraeli wanazoweka wakfu, sadaka za aina yoyote. Litakuwa kwenye paji la uso wa Aroni daima ili zikubalike kwa Bwana.

39 “Fuma koti la kitani safi na ufanye kilemba cha kitani safi. Mshipi uwe ni kazi ya mtarizi. 40 Watengenezee wana wa Aroni makoti, mishipi na kofia, ili kuwapa ukuu na heshima. 41 Baada ya kumvika Aroni ndugu yako pamoja na wanawe nguo hizi, watie mafuta na kuwabariki. Waweke wakfu ili wanitumikie katika kazi ya ukuhani.

42 “Watengenezee nguo za ndani za kitani zitakazofunika mwili, kutoka kiunoni hadi mapajani. 43 Aroni na wanawe ni lazima wavae haya kila wanapoingia katika Hema la Kukutania au wanaposogelea madhabahu wakati wa kutoa huduma katika Mahali Patakatifu, ili wasije wakafanya kosa wakafa.

“Haya yawe maagizo ya kudumu kwa Aroni na vizazi vyake.

---

† **28:30** Urimu na Thumimu maana yake ni Nuru na Kweli; vifaa hivi viliwekwa kwenye kifuko cha juu cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha.

29

Kuweka Wakfu Makuhani
(Walawi 8:1-36)

1 “Hili ndilo utakalofanya ili kuwaweka wakfu makuhani ili wanitumikie mimi
katika kazi ya ukuhani: Chukua fahali mchanga mmoja na kondoo dume wawili wa-
sio na dosari. 2 Kutokana na unga laini wa ngano usiotiwa chachu, tengeneza mikate
na maandazi yaliyokandwa kwa mafuta, pamoja na mikate midogo myembamba.
3 Viwekwe vyote ndani ya kikapu na kuvitoa pamoja na yule fahali na wale kondoo
dume wawili. 4 Kisha mlete Aroni na wanawe kwenye lango la Hema la Kukutania
na uwaoshe kwa maji. 5 Chukua yale mavazi na umvike Aroni koti, joho la kisibau
na kisibau chenyewe pamoja na kile kifuko cha kifuani. Mfungie hicho kisibau kwa
ule mshipi wa kiunoni uliosukwa kwa ustadi. 6 Weka kilemba kichwani mwake na
kuweka taji takatifu ishikamane na hicho kilemba. 7 Chukua yale mafuta ya upako
umimine juu ya kichwa chake. 8 Walete wanawe na uwavike makoti, 9 pia uwavike
zile tepe za kichwani. Ndipo uwafunge Aroni na wanawe mishipi. Ukuhani ni wao
kwa agizo la kudumu. Kwa njia hii utamweka wakfu Aroni na wanawe.

10 “Mlete yule fahali mbele ya Hema la Kukutania, naye Aroni na wanawe
wataweka mikono yao juu ya kichwa chake. 11 Mchinje huyo fahali mbele za Bwana
kwenye mlango wa Hema la Kukutania. 12 Chukua sehemu ya damu ya huyo fahali
na kuipaka kwenye pembe za hayo madhabahu kwa kidole chako, na damu iliyobaki
uimwage sehemu ya chini ya madhabahu. 13 Kisha chukua mafuta yote ya huyo
mnyama ya sehemu za ndani, yale yanayofunika ini, figo zote mbili pamoja na mafuta
yake, uviteketeze juu ya madhabahu. 14 Lakini nyama ya huyo fahali na ngozi yake
na matumbo yake utavichoma nje ya kambi. Hii ni sadaka ya dhambi.

15 “Chukua mmoja wa wale kondoo dume, naye Aroni na wanawe wataweka
mikono yao juu ya kichwa chake. 16 Mchinje huyo kondoo dume, chukua damu
yake na uinyunyize pande zote za hayo madhabahu. 17 Mkate huyo kondoo dume
vipande vipande na usafishe sehemu za ndani pamoja na miguu, ukiviweka pamoja
na kichwa na vipande vingine. 18 Kisha mteketeze huyo kondoo dume mzima juu ya
madhabahu. Hii ni sadaka ya kuteketezwa kwa Bwana, harufu ya kupendeza, sadaka
iliyotolewa kwa Bwana kwa moto.

19 “Mchukue yule kondoo dume mwingine, naye Aroni na wanawe waweke mikono
yao juu ya kichwa chake. 20 Mchinje, uchukue sehemu ya damu yake na kuipaka
kwenye masikio ya Aroni na wanawe, kwenye vidole gumba vya mikono yao ya
kuume, pia kwenye vidole gumba vya miguu yao ya kuume. Kisha nyunyiza hiyo
damu pande zote za madhabahu. 21 Pia chukua sehemu ya damu iliyo juu ya
madhabahu na sehemu ya mafuta ya upako, umnyunyizie Aroni na mavazi yake, pia
wanawe na mavazi yao. Ndipo Aroni na wanawe pamoja na mavazi yao watakuwa
wamewekwa wakfu.

22 “Chukua mafuta ya huyu kondoo dume, mafuta ya mkia, mafuta ya sehemu
za ndani yale yanayofunika ini, figo zote mbili na mafuta yake, pamoja na paja la
kulia. (Huyo ndiye kondoo dume kwa ajili ya kuwaweka wakfu.) 23 Kutoka kwenye
kile kikapu chenye mikate iliyotengenezwa bila chachu, kilichoko mbele za Bwana,
chukua mkate, andazi lililokandwa kwa mafuta na mkate mdogo mwembamba.
24 Viweke vitu hivi vyote mikononi mwa Aroni na wanawe na uviinue mbele za
Bwana kuwa sadaka ya kuinuliwa. 25 Kisha vichukue vitu hivyo kutoka mikononi
mwao, uviteketeze juu ya madhabahu pamoja na sadaka ya kuteketezwa kuwa
harufu nzuri ya kupendeza kwa Bwana, sadaka iliyotolewa kwa Bwana kwa moto.
26 Baada ya kuchukua kidari cha huyo kondoo dume wa kuwekwa wakfu kwa Aroni,
kiinue mbele za Bwana kuwa sadaka ya kuinuliwa, nayo itakuwa fungu lako.

27 “Weka wakfu zile sehemu za kondoo dume aliyetumika kwa kumweka wakfu
Aroni na wanawe: kidari kile kilichoinuliwa na lile paja lililotolewa. 28 Siku zote hili
litakuwa fungu la kawaida kutoka kwa Waisraeli kwa ajili ya Aroni na wanawe. Hili
ni toleo la Waisraeli watakalotoa kwa Bwana kutoka sadaka zao za amani.
29 “Mavazi matakatifu ya Aroni yatakuwa ya wazao wake ili kwamba waweze
kutiwa mafuta na kuwekwa wakfu wakiwa wameyavaa. 30 Mwana atakayeingia
mahali pake kuwa kuhani na kuja kwenye Hema la Kukutania kuhudumu katika
Mahali Patakatifu atayavaa kwa siku saba.
31 “Chukua nyama ya huyo kondoo dume wa kuwaweka wakfu uipike katika
Mahali Patakatifu. 32 Aroni na wanawe wataila ile nyama ya huyo kondoo dume
pamoja na ile mikate iliyo kwenye hicho kikapu wakiwa hapo ingilio la Hema
la Kukutania. 33 Watakula sadaka hizi ambazo upatanisho ulifanywa kwazo kwa
ajili ya kuwaweka wakfu na kuwatakasa. Lakini hakuna mtu mwingine yeyote
anayeruhusiwa kuvila, kwa sababu ni vitakatifu. 34 Ikiwa nyama yoyote ya huyo
kondoo dume iliyotumika kwa kuwaweka wakfu au mkate wowote umebaki mpaka
asubuhi, vichomwe. Kamwe visiliwe, kwa sababu ni vitakatifu.
35 “Hivyo utamfanyia Aroni na wanawe kila kitu kama vile nilivyokuamuru:
Utachukua muda wa siku saba kuwaweka wakfu. 36 Utatoa dhabihu ya fahali kila siku
kuwa sadaka ya dhambi ili kufanya upatanisho. Takasa madhabahu kwa kufanya
upatanisho kwa ajili yake, nayo uitie mafuta na kuiweka wakfu. 37 Kwa muda wa
siku saba fanya upatanisho kwa ajili ya madhabahu na kuiweka wakfu. Ndipo
madhabahu itakuwa takatifu sana na chochote kitakachoigusa kitakuwa kitakatifu.
38 “Kwa kawaida hiki ndicho utakachotoa juu ya madhabahu kila siku: wana-
kondoo wawili wenye umri wa mwaka mmoja. 39 Utamtoa mmoja asubuhi na huyo
mwingine jioni. 40 Pamoja na mwana-kondoo wa kwanza utatoa efa moja* ya unga
wa ngano laini uliochanganywa na robo ya hini† ya mafuta yaliyokamuliwa, pamoja
na robo ya hini ya divai kuwa sadaka ya kinywaji. 41 Huyo mwana-kondoo mwingine
mtoe dhabihu wakati wa machweo pamoja na sadaka za unga na za kinywaji kama
vile ulivyofanya asubuhi, kuwa harufu ya kupendeza, sadaka iliyotolewa kwa Bwana
kwa moto.
42 “Kwa vizazi vijavyo itakuwa kawaida kutoa sadaka hii ya kuteketezwa kila mara
kwenye ingilio la Hema la Kukutania mbele za Bwana. Hapo ndipo nitakapokutana
na ninyi na kusema nanyi, 43 Huko ndipo nitakapokutana na Waisraeli, nalo Hema la
Kukutania litatakaswa na utukufu wangu.
44 “Kwa hiyo nitaliweka wakfu Hema la Kukutania pamoja na madhabahu, nami
nitamweka wakfu Aroni na wanawe ili wanitumikie mimi katika kazi ya ukuhani.
45 Ndipo nitakapofanya makao miongoni mwa Waisraeli na kuwa Mungu wao. 46 Nao
watajua kuwa Mimi Ndimi Bwana Mungu wao, aliyewatoa Misri ili nipate kufanya
makao miongoni mwao. Mimi Ndimi Bwana Mungu wao.

30

Madhabahu Ya Kufukizia Uvumba
(Kutoka 37:25-28)

1 “Tengeneza madhabahu kwa mbao za mshita kwa ajili ya kufukizia uvumba.
2 Madhabahu hayo yawe mraba, urefu na upana wake dhiraa moja,* na kimo
cha dhiraa mbili,† nazo pembe zake zitakuwa kitu kimoja nayo. 3 Funika hayo
madhabahu juu na pande zote na pia pembe zake kwa dhahabu safi, na uifanyizie

* **29:40** Efa moja ni sawa na kilo 22. † **29:40** Robo ya hini ni sawa na lita moja. * **30:2** Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45. † **30:2** Dhiraa mbili ni sawa na sentimita 90.

ukingo wa dhahabu kuizunguka. 4 Tengeneza pete mbili za dhahabu kwa ajili ya
madhabahu chini ya huo ukingo, ziwe mbili kila upande, za kushikilia hiyo mipiko
itumikayo kuibebea madhabahu. 5 Tengeneza mipiko kwa miti ya mshita na uifunike
kwa dhahabu. 6 Weka hayo madhabahu mbele ya lile pazia lililo mbele ya Sanduku
la Ushuhuda, lililo mbele ya kiti cha rehema kilicho juu ya Sanduku la Ushuhuda,
mahali ambapo nitakutana nawe.
7 "Itampasa Aroni kufukiza uvumba wenye harufu nzuri juu ya madhabahu kila
siku asubuhi wakati anapowasha zile taa. 8 Itampasa afukize uvumba tena wakati
anapowasha taa wakati wa machweo ili uvumba ufukizwe daima mbele za Bwana
kwa vizazi vijavyo. 9 Usifukize uvumba mwingine wowote juu ya madhabahu haya
au sadaka nyingine yoyote ya kuteketezwa wala sadaka ya nafaka, wala usimimine
sadaka ya kinywaji juu yake. 10 Mara moja kwa mwaka Aroni atafanya upatanisho
juu ya pembe za hayo madhabahu. Upatanisho huu wa mwaka lazima ufanywe kwa
damu ya sadaka ya upatanisho kwa ajili ya dhambi kwa vizazi vijavyo. Ni takatifu
sana kwa Bwana."

Fedha Ya Upatanisho

11 Naye Bwana akamwambia Mose, 12 "Utakapowahesabu Waisraeli, kila mmoja
lazima alipe kwa Bwana fidia kwa ajili ya nafsi yake wakati wa kuhesabiwa kwake.
Ndipo hakutakuwa na pigo juu yao unapowahesabu. 13 Kila mmoja anayekwenda
upande wa wale waliokwisha hesabiwa atatoa nusu shekeli,‡ kulingana na shekeli ya
mahali patakatifu, ambayo ina uzito wa gera ishirini.§ Hii nusu shekeli ni sadaka
kwa Bwana. 14 Wote wale wanaovuka, wenye umri wa miaka ishirini au zaidi,
watatoa sadaka kwa Bwana. 15 Matajiri hawatalipa zaidi ya nusu shekeli, nao maskini
hawatatoa pungufu wakati mnatoa sadaka kwa Bwana kwa kufanya upatanisho wa
nafsi zenu. 16 Utapokea fedha ya upatanisho kutoka kwa Waisraeli na uzitumie kwa
ajili ya huduma ya Hema la Kukutania. Itakuwa ni ukumbusho kwa Waisraeli mbele
za Bwana kufanya upatanisho kwa ajili ya nafsi zenu."

Sinia La Kunawia

17 Kisha Bwana akamwambia Mose, 18 "Tengeneza sinia la shaba lenye kitako cha
shaba kwa ajili ya kunawia. Liweke kati ya Hema la Kukutania na madhabahu,
kisha uweke maji ndani yake. 19 Aroni na wanawe watanawa mikono na miguu yao
kwa maji yatokayo katika hilo sinia. 20 Wakati wowote wanapoingia katika Hema
la Kukutania, watanawa kwa maji ili kwamba wasije wakafa. Pia, wanapokaribia
madhabahu ili kuhudumu kwa kuleta sadaka zilizotolewa kwa Bwana kwa moto,
21 watanawa mikono na miguu yao ili kwamba wasije wakafa. Hii itakuwa ni amri
ya kudumu kwa ajili ya Aroni na wazao wake kwa vizazi vijavyo."

Mafuta Ya Upako

22 Kisha Bwana akamwambia Mose, 23 "Chukua vikolezi bora vifuatavyo: shekeli
500* za manemane ya maji, shekeli 250† za mdalasini wenye harufu nzuri, shekeli
250 za miwa yenye harufu nzuri, 24 shekeli 500 za aina nyingine ya mdalasini,
vyote kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, pia hini‡ ya mafuta ya zeituni.
25 Vitengeneze vikolezi hivi kuwa mafuta matakatifu ya upako yenye harufu nzuri,
kazi ya mtengeneza manukato. Yatakuwa mafuta matakatifu ya upako. 26 Kisha
yatumie kupaka hilo Hema la Kukutania, Sanduku la Ushuhuda, 27 meza na vifaa
vyake vyote, kinara cha taa na vifaa vyake vyote, madhabahu ya kufukizia uvumba,
28 madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa na vyombo vyake vyote na sinia pamoja

---

‡ **30:13** Nusu shekeli ni sawa na gramu 6. § **30:13** Gera 20 ni sawa na shekeli moja au gramu 12. * **30:23** Shekeli 500 ni sawa na kilo 6. † **30:23** Shekeli 250 ni sawa na kilo 3. ‡ **30:24** Hini moja ni sawa na lita 4.

na kitako chake. 29 Utaviweka wakfu ili viwe vitakatifu sana na kila kitakachoigusa
kitakuwa kitakatifu.
30 “Mtie Aroni na wanawe mafuta na uwaweke wakfu ili waweze kunitumikia
katika kazi ya ukuhani. 31 Waambie Waisraeli, ‘Haya yatakuwa mafuta matakatifu
yangu ya upako kwa vizazi vijavyo. 32 Usiyamimine juu ya miili ya wanadamu wala
usitengeneze mafuta ya aina nyingine kwa utaratibu huu. Ni mafuta matakatifu na ni
lazima myaone kuwa ni matakatifu. 33 Mtu yeyote atakayetengeneza manukato kama
hayo na yeyote atakayeyamimina juu ya mtu yeyote ambaye si kuhani atakatiliwa
mbali na watu wake.’ ”

Uvumba

34 Kisha Bwana akamwambia Mose, “Chukua vikolezi vyenye harufu nzuri
vifuatavyo: natafi, shekelethi, kelbena na uvumba safi vyote vikiwa na vipimo sawa,
35 pia tengeneza mchanganyiko wa uvumba wenye harufu nzuri, kazi ya mtengeneza
manukato. Utiwe chumvi ili upate kuwa safi na mtakatifu. 36 Saga baadhi yake kuwa
unga na uweke mbele ya Sanduku la Ushuhuda ndani ya Hema la Kukutania, mahali
ambapo nitakutana nawe. Itakuwa takatifu sana kwenu. 37 Msitengeneze uvumba
mwingine wowote wa namna hii kwa ajili yenu wenyewe; uoneni kuwa ni mtakatifu
kwa Bwana. 38 Yeyote atakayetengeneza uvumba kama huu ili kufurahia harufu yake
nzuri lazima akatiliwe mbali na watu wake.”

31

Bezaleli Na Oholiabu
(Kutoka 35:30–36:1)

1 Ndipo Bwana akamwambia Mose, 2 “Tazama, nimemchagua Bezaleli mwana
wa Uri, mwana wa Huri, wa kabila la Yuda, 3 nami nimemjaza Roho wa Mungu,
pamoja na ustadi, uwezo na ujuzi katika aina zote za ufundi, 4 ili kubuni michoro
ya kupendeza katika ufundi wa dhahabu, fedha na shaba, 5 kuchonga vito na kuvitia
mahali, kufanya ufundi kwa mbao, na kujishughulisha na aina zote za ufundi. 6 Tena
nimemteua Oholiabu mwana wa Ahisamaki, wa kabila la Dani, ili kumsaidia. Pia
mafundi wote nimewapa ustadi wa kutengeneza kila kitu nilichokuamuru wewe:
7 Hema la Kukutania, Sanduku la Ushuhuda pamoja na kiti cha rehema juu yake, pia
na vifaa vyote vya kwenye hema, 8 meza na vifaa vyake, kinara cha taa cha dhahabu
safi na vifaa vyake vyote, madhabahu ya kufukizia uvumba, 9 madhabahu ya sadaka
ya kuteketezwa na vyombo vyake vyote, sinia na kinara chake, 10 pamoja na mavazi
matakatifu yaliyofumwa ya kuhani Aroni, na mavazi kwa ajili ya wanawe wakati
wanahudumu katika kazi ya ukuhani, 11 pia mafuta ya upako na uvumba wenye
harufu nzuri kwa ajili ya Mahali Patakatifu. Watavitengeneza sawasawa kama vile
nilivyokuagiza wewe.”

Sabato

12 Kisha Bwana akamwambia Mose, 13 “Waambie Waisraeli, ‘Ninyi ni lazima
mzishike Sabato zangu. Hii itakuwa ni ishara kati yangu na ninyi kwa ajili ya vizazi
vijavyo, ili mpate kujua kwamba Mimi Ndimi Bwana, niwafanyaye ninyi watakatifu.
14 “ ‘Mtaishika Sabato, kwa sababu ni takatifu kwenu. Yeyote atakayeinajisi lazima
auawe, yeyote atakayefanya kazi siku hiyo lazima akafie mbali na watu wake. 15 Kwa
siku sita, mtafanya kazi, lakini siku ya saba ni Sabato ya kupumzika, takatifu kwa
Bwana. Yeyote afanyaye kazi yoyote siku ya Sabato ni lazima auawe. 16 Waisraeli
wataishika Sabato, kuiadhimisha kwa vizazi vijavyo kuwa Agano la milele. 17 Itakuwa
ishara kati yangu na Waisraeli milele, kwa kuwa kwa muda wa siku sita Bwana
aliumba mbingu na dunia, na siku ya saba akaacha kufanya kazi, akapumzika.’ ”

[18] BWANA alipomaliza kusema na Mose juu ya Mlima Sinai, Mungu akampa vile vibao viwili vya Ushuhuda, vibao vya mawe vilivyoandikwa kwa kidole cha Mungu.

32

Ndama Wa Dhahabu
(Kumbukumbu 9:6-29)

[1] Watu walipoona kuwa Mose amekawia sana kushuka kutoka mlimani, walimkusanyikia Aroni na kumwambia, "Njoo, tutengenezee miungu itakayotutangulia. Kwa maana huyu jamaa yetu Mose aliyetupandisha kutoka Misri, hatujui jambo lililompata."

[2] Aroni akawajibu, "Vueni vipuli vya dhahabu ambavyo wake zenu, wana wenu
na binti zenu wamevaa, mkaniletee." [3] Kwa hiyo watu wote wakavua vipuli vyao,
wakavileta kwa Aroni. [4] Akavichukua vile vitu walivyomkabidhi, akavifanyiza kwa
kusubu sanamu yenye umbo la ndama, akaichonga kwa kutumia chombo. Kisha
wakasema, "Hii ndiyo miungu yenu, ee Israeli, iliyowapandisha kutoka Misri."

[5] Aroni alipoona hili, akajenga madhabahu mbele ya yule ndama na kutangaza,
"Kesho kutakuwa na sikukuu kwa BWANA." [6] Kwa hiyo siku iliyofuata watu
wakaamka asubuhi na mapema na kutoa sadaka za kuteketeza na sadaka za amani.
Baadaye watu wakaketi kula na kunywa, nao wakasimama, wakajizamisha katika
sherehe.

[7] Kisha BWANA akamwambia Mose, "Shuka, kwa sababu watu wako, uliowatoa
Misri, wamepotoka. [8] Wamekuwa wepesi kugeuka na kuacha niliyowaamuru, na
wamejitengenezea sanamu ya kuyeyusha yenye umbo la ndama. Wameisujudia na
kuitolea dhabihu, nao wamesema, 'Hii ndiyo miungu yenu, ee Israeli iliyokupandisha
kutoka Misri.' "

[9] BWANA akamwambia Mose, "Nimeona watu hawa, nao ni watu wenye shingo
ngumu. [10] Sasa niache ili hasira yangu ipate kuwaka dhidi yao, nami nipate
kuwaangamiza. Kisha nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa."

[11] Lakini Mose akamsihi BWANA Mungu wake, akasema, "Ee BWANA, kwa nini hasira
yako iwake dhidi ya watu wako, wale uliowatoa Misri kwa uweza mkuu na mkono
wenye nguvu? [12] Kwa nini Wamisri waseme, 'Ni kwa nia mbaya aliwatoa Misri, ili
awaue milimani na kuwafuta usoni mwa dunia'? Achilia mbali hasira yako kali,
waonee huruma na usilete maafa juu ya watu wako. [13] Wakumbuke watumishi
wako Abrahamu, Isaki na Israeli, ambao uliwaapia kwa nafsi yako mwenyewe:
'Nitawafanya uzao wako kuwa wengi kama nyota za angani, nami nitawapa wazao
wako nchi hii yote ambayo niliwaahidia, nayo itakuwa urithi wao milele.' " [14] Kisha
BWANA akawaonea huruma, wala hakuleta juu ya watu wake maafa aliyokuwa
amekusudia.

[15] Mose akageuka, akashuka kutoka mlimani akiwa na vibao viwili vya Ushuhuda
mikononi mwake. Vilikuwa vimeandikwa pande zote mbili, mbele na nyuma.
[16] Vibao hivyo vilikuwa kazi ya Mungu; maandishi yalikuwa mwandiko wa Mungu,
yaliyochorwa kama muhuri juu ya vibao.

[17] Yoshua aliposikia sauti za watu wakipiga kelele, akamwambia Mose, "Kuna sauti ya vita kambini."

[18] Mose akajibu:
"Si sauti ya ushindi,
wala si sauti ya kushindwa;
ni sauti ya kuimba ninayosikia."

[19] Mose alipoikaribia kambi na kuona yule ndama na ile michezo, hasira yake
ikawaka, akatupa vile vibao vilivyokuwa mikononi mwake, akavipasua vipande
vipande pale chini ya mlima. [20] Kisha akamchukua yule ndama waliokuwa

wamemtengeneza na kumchoma kwenye moto, kisha akamsaga kuwa unga,
akanyunyiza kwenye maji na kuwafanya Waisraeli wanywe.
21 Mose akamwambia Aroni, "Watu hawa walikufanyia nini, hata ukawaongoza
kufanya dhambi kubwa hivyo?"
22 Aroni akamwambia, "Usikasirike bwana wangu. Unajua jinsi watu hawa
walivyo tayari kwa maovu. 23 Wao waliniambia, 'Tufanyie miungu itakayotuongoza.
Kwa kuwa huyu jamaa yetu Mose aliyetupandisha kutoka Misri, hatufahamu
yaliyompata.' 24 Kwa hiyo nikawaambia, 'Yeyote aliye na kito chochote cha dhahabu
avue.' Kisha wakanipa hiyo dhahabu, nami nikaitupa motoni, akatokea huyu
ndama!"
25 Mose akaona kuwa watu wameasi, kwa kuwa Aroni alikuwa amewaacha waasi,
na hivyo kuwa kichekesho kwa adui zao. 26 Kwa hiyo Mose akasimama kwenye ingilio
la kambi, akasema, "Yeyote aliye upande wa Bwana, aje upande wangu." Walawi
wote wakamjia.
27 Ndipo alipowaambia, "Hili ndilo Bwana, Mungu wa Israeli asemalo: 'Kila mmoja
wenu ajifunge upanga wake kiunoni aende huku na huko kambi yote mwisho hadi
mwisho mwingine, kila mmoja amuue ndugu yake, na rafiki yake na jirani yake.' "
28 Walawi wakafanya kama Mose alivyoamuru, siku ile wakafa watu wapatao 3,000.
29 Kisha Mose akasema, "Leo mmewekwa wakfu kwa Bwana, kwa kuwa mlikuwa
kinyume na wana wenu wenyewe na ndugu zenu, naye Mungu amewabariki leo."
30 Siku iliyofuata Mose akawaambia watu, "Mmefanya dhambi kubwa. Lakini sasa
nitapanda juu kwa Bwana, labda nitaweza kufanya upatanisho kwa ajili ya dhambi
yenu."
31 Hivyo Mose akarudi kwa Bwana na kumwambia, "Lo! Hawa watu wamefanya
dhambi kubwa namna gani! Wamejitengenezea miungu ya dhahabu. 32 Lakini sasa
nakusihi, wasamehe dhambi yao; lakini kama sivyo, basi nifute kutoka kwenye kitabu
ulichoandika."
33 Bwana akamjibu Mose, "Yeyote aliyenitenda dhambi ndiye nitakayemfuta
kutoka kwenye kitabu changu. 34 Sasa nenda, uongoze hao watu mpaka mahali
nilipokuambia, naye malaika wangu atakutangulia. Pamoja na hayo, wakati
utakapofika wa mimi kuwaadhibu, nitawaadhibu kwa ajili ya dhambi yao."
35 Ndipo Bwana akawapiga watu kwa ugonjwa wa tauni kwa sababu ya yale
waliyoyafanya kwa ndama yule ambaye alitengenezwa na Aroni.

33

Amri Ya Kuondoka Sinai

1 Kisha Bwana akamwambia Mose, "Ondoka mahali hapa, wewe pamoja na hao
watu uliowapandisha kutoka Misri, mpande mpaka nchi niliyomwahidi Abrahamu,
Isaki na Yakobo kwa kiapo, nikisema, 'Nitawapa wazao wenu nchi hii.' 2 Nitamtuma
malaika mbele yenu, naye atawafukuza Wakanaani, Waamori, Wahiti, Waperizi,
Wahivi na Wayebusi. 3 Pandeni mwende katika nchi itiririkayo maziwa na asali.
Lakini mimi sitakwenda pamoja nanyi, kwa sababu ninyi ni watu wenye shingo
ngumu, nisije nikawaangamiza njiani."
4 Watu waliposikia habari hizo za huzuni, wakaanza kuomboleza wala hakuna
mtu aliyevaa mapambo yoyote. 5 Kwa kuwa Bwana alikuwa amemwambia Mose,
"Waambie Waisraeli, 'Ninyi ni watu wenye shingo ngumu. Kama ningefuatana
nanyi hata kwa muda mfupi, ningewaangamiza. Sasa vueni mapambo yenu, nami
nitaamua nitakalowatendea.' " 6 Hivyo Waisraeli wakavua mapambo yao katika
Mlima wa Horebu.

Hema La Kukutania

7 Basi Mose alikuwa na desturi ya kuchukua hema na kuliweka wakfu nje ya kambi
umbali kiasi, akaliita "Hema la Kukutania." Kila aliyekuwa akiulizia shauri kwa
Bwana, angelikwenda katika Hema la Kukutania nje ya kambi. 8 Wakati wowote Mose
alipokwenda kwenye Hema, watu wote waliinuka na kusimama kwenye maingilio ya
mahema yao, wakimwangalia Mose mpaka aingie kwenye Hema. 9 Kila mara Mose
alipoingia ndani ya hema, nguzo ya wingu ingeshuka chini na kukaa kwenye ingilio,
wakati Mungu akizungumza na Mose. 10 Kila mara watu walipoona hiyo nguzo ya
wingu ikiwa imesimama kwenye ingilio la hema, wote walisimama wakaabudu, kila
mmoja kwenye ingilio la hema lake. 11 Bwana angezungumza na Mose uso kwa uso,
kama vile mtu azungumzavyo na rafiki yake. Kisha Mose angerudi kambini, lakini
msaidizi wake kijana Yoshua mwana wa Nuni hakuondoka mle Hemani.

Mose Na Utukufu Wa Bwana

12 Mose akamwambia Bwana, "Umekuwa ukiniambia, 'Ongoza watu hawa,' lakini
hujanifahamisha ni nani utakayemtuma pamoja nami. Umesema, 'Ninakujua wewe
kwa jina lako, nawe umepata kibali mbele zangu.' 13 Ikiwa umependezwa nami,
nifundishe njia zako ili nipate kukujua, nami nizidi kupata kibali mbele zako.
Kumbuka kuwa taifa hili ni watu wako."

14 Bwana akajibu, "Uso wangu utakwenda pamoja nawe, nami nitakupa raha."

15 Kisha Mose akamwambia, "Kama Uso wako hauendi pamoja nasi, usituondoe
hapa. 16 Mtu yeyote atajuaje kuwa mimi pamoja na watu wako tumepata kibali mbele
zako, usipokwenda pamoja nasi? Ni nini kingine kitakachoweza kututofautisha mimi
na watu wako miongoni mwa watu wengine wote walio katika uso wa dunia?"

17 Bwana akamwambia Mose, "Nitakufanyia jambo lile uliloomba, kwa sababu
ninapendezwa nawe, nami ninakujua kwa jina lako."

18 Kisha Mose akasema, "Basi nionyeshe utukufu wako."

19 Ndipo Bwana akasema, "Nitapitisha wema wangu wote mbele yako, nami nital-
itangaza Jina langu, Bwana, mbele ya uso wako. Nitamrehemu yeye nimrehemuye,
na pia nitamhurumia yeye nimhurumiaye." 20 Lakini Mungu akasema, "Hutaweza
kuuona uso wangu, kwa kuwa hakuna mtu yeyote awezaye kuniona akaishi."

21 Kisha Bwana akasema, "Kuna mahali karibu nami ambapo unaweza kusimama
juu ya mwamba. 22 Utukufu wangu unapopita, nitakuweka gengeni kwenye
mwamba na kukufunika kwa mkono wangu mpaka nitakapokwisha kupita. 23 Kisha
nitaondoa mkono wangu nawe utaona mgongo wangu; lakini kamwe uso wangu
hautaonekana."

34

Vibao Vipya Vya Mawe
(Kumbukumbu 10:1-5)

1 Bwana akamwambia Mose, "Chonga vibao viwili vya mawe kama vile vya
kwanza, nami nitaandika juu yake maneno yale yaliyokuwa kwenye vile vibao vya
kwanza, ulivyovivunja. 2 Uwe tayari asubuhi, kisha upande juu ya Mlima Sinai.
Uje mbele zangu kukutana nami huko juu ya mlima. 3 Mtu yeyote asije pamoja
nawe, wala asionekane mtu popote juu ya mlima, wala kondoo na mbuzi au ng'ombe
wasilishe karibu mbele ya huo mlima."

4 Kwa hiyo Mose akachonga vibao viwili vya mawe kama vile vya kwanza,
naye akapanda juu ya Mlima Sinai asubuhi na mapema, kama Bwana alivyokuwa
amemwagiza, akachukua vile vibao viwili vya mawe mikononi mwake. 5 Kisha
Bwana akashuka katika wingu akasimama pamoja naye huko, akalitangaza jina
lake, Bwana. 6 Bwana akapita mbele ya Mose, akitangaza, "Bwana, Bwana, Mungu
mwenye huruma na neema, asiye mwepesi wa hasira, mwingi wa upendo na

uaminifu, 7 akidumisha upendo kwa maelfu, pia akisamehe uovu, uasi na dhambi.
Lakini haachi kuadhibu mwenye hatia; huwaadhibu watoto na watoto wao kwa ajili
ya dhambi ya baba zao hata katika kizazi cha tatu na cha nne."
8 Mara Mose akasujudu na kuabudu. 9 Mose akasema, "Ee BWANA, kama nimepata
kibali mbele zako, basi BWANA uende pamoja nasi. Ingawa watu hawa ni wenye
shingo ngumu, samehe uovu wetu na dhambi yetu, tuchukue kuwa urithi wako."

Kufanya Agano Upya
(Kutoka 23:14-19; Kumbukumbu 7:1-5; 16:1-17)

10 Kisha BWANA akasema: "Tazama ninafanya Agano mbele ya watu wako wote.
Mbele ya watu wako wote nitafanya maajabu ambayo hayajafanyika katika taifa
lolote katika ulimwengu wote. Watu wale mnaoishi miongoni mwao wataona
jinsi ilivyo ya kushangaza ile kazi nitakayowafanyia mimi BWANA wenu. 11 Tii
yale ninayokuamuru leo. Tazama nawafukuza mbele yako Waamori, Wakanaani,
Wahiti, Waperizi, Wahivi na Wayebusi. 12 Uwe mwangalifu, usifanye agano na
wale wanaokaa katika nchi ile unayoiendea, la sivyo watakuwa mtego katikati yako.
13 Bomoa madhabahu yao, vunja mawe yao ya kuabudia na ukatekate nguzo zao za
Ashera. 14 Usiabudu mungu mwingine, kwa kuwa BWANA, ambaye jina lake ni Wivu,
ni Mungu mwenye wivu.
15 "Uwe mwangalifu usifanye agano na wale watu wanaoishi katika nchi, kwa
maana wakati wanapojifanyia ukahaba kwa miungu yao na kuwatolea kafara,
watakualika wewe nawe utakula sadaka za matambiko yao. 16 Unapowachagua
baadhi ya binti zao kuwa wake wa wana wenu na binti hao wakajifanyia ukahaba
kwa miungu yao, watawaongoza wana wenu kufanya vivyo hivyo.
17 "Usijifanyie sanamu za kusubu.
18 "Utaadhimisha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu. Kwa siku saba mtakula
mikate isiyotiwa chachu, kama nilivyokuamuru. Fanya hivi kwa wakati ulioamriwa,
katika mwezi wa Abibu, ndio mwezi wa nne, kwa kuwa katika mwezi huo ndipo
wewe ulipotoka Misri.
19 "Mzaliwa wa kwanza wa kila tumbo ni mali yangu, pamoja na wazaliwa wa
kwanza wote wa kiume wa mifugo yako, ikiwa ni wa ng'ombe au wa kondoo au
mbuzi. 20 Utakomboa mzaliwa wa kwanza wa punda kwa mwana-kondoo, lakini
kama humkomboi, utavunja shingo yake. Utakomboa wazaliwa wako wa kwanza
wote wa kiume.
"Mtu yeyote asije mbele zangu mikono mitupu.
21 "Kwa siku sita utafanya kazi, lakini siku ya saba utapumzika, hata ikiwa ni majira
ya kulima au ya kuvuna lazima upumzike.
22 "Utaadhimisha Sikukuu ya Majuma kwa malimbuko ya mavuno ya ngano, na
Sikukuu ya Mavuno mwishoni mwa mwaka. 23 Mara tatu kwa mwaka wanaume
wako wote watakuja mbele za BWANA Mwenyezi, Mungu wa Israeli. 24 Nitawafukuza
mataifa mbele yako na kupanua mipaka ya nchi yako, wala hakuna mtu yeyote
atakayeitamani nchi yako wakati unapokwenda mara tatu kila mwaka kuonana na
BWANA Mungu wako.
25 "Usinitolee damu ya dhabihu pamoja na kitu chochote chenye chachu, wala
usibakize dhabihu yoyote ya Sikukuu ya Pasaka mpaka asubuhi.
26 "Leta matunda ya kwanza yaliyo bora zaidi ya ardhi yako katika nyumba ya
BWANA Mungu wako.
"Usimchemshe mwana-mbuzi katika maziwa ya mama yake."
27 Kisha BWANA akamwambia Mose, "Andika maneno haya, kwa maana kulingana
na maneno haya, nimefanya Agano na wewe pamoja na Israeli." 28 Mose alikuwa

huko pamoja na Bwana kwa siku arobaini usiku na mchana bila kula chakula wala
kunywa maji. Naye akaandika juu ya vibao maneno ya Agano, yaani zile Amri Kumi.

Mng'ao Wa Uso Wa Mose

29 Mose alipoteremka kutoka Mlima Sinai akiwa na vile vibao viwili vya Ushuhuda
mikononi mwake, hakujua kuwa uso wake ulikuwa uking'aa, kwa sababu alikuwa
amezungumza na Bwana. 30 Aroni na Waisraeli wote walipomwona Mose, kuwa uso
wake unang'aa, waliogopa kumkaribia. 31 Lakini Mose akawaita, kwa hiyo Aroni na
viongozi wote wa jumuiya wakarudi, naye akazungumza nao. 32 Baadaye Waisraeli
wote wakamkaribia, naye akawapa amri zote Bwana alizompa katika Mlima wa Sinai.
33 Mose alipomaliza kuzungumza nao, akaweka utaji kwenye uso wake. 34 Lakini
kila wakati Mose alipoingia mbele za Bwana kuzungumza naye, aliondoa ule utaji
mpaka alipotoka nje. Naye alipotoka nje na kuwaambia Waisraeli lile ambalo
ameagizwa, 35 waliona kuwa uso wake unang'aa. Kisha Mose angeliweka tena utaji
juu ya uso wake mpaka alipokwenda kuzungumza na Bwana.

35

Masharti Ya Sabato

1 Mose akakusanya jumuiya yote ya Waisraeli na kuwaambia, "Haya ndiyo mambo
ambayo Bwana amewaamuru ninyi mfanye: 2 Kwa siku sita, mtafanya kazi, lakini
siku ya saba itakuwa takatifu kwenu, Sabato ya kupumzika kwa Bwana. Yeyote
atakayefanya kazi yoyote siku hiyo ni lazima auawe. 3 Msiwashe moto mahali popote
katika makazi yenu siku ya Sabato."

Vifaa Kwa Ajili Ya Maskani Ya Mungu (Kutoka 25:1-9)

4 Mose akaiambia jumuiya yote ya Waisraeli, "Hili ndilo Bwana aliloamuru: 5 Toeni
sadaka kwa Bwana kutoka mali mliyo nayo. Kila mmoja aliye na moyo wa kupenda
atamletea Bwana sadaka ya dhahabu, fedha na shaba; 6 nyuzi za rangi ya buluu, za
zambarau, za rangi nyekundu na kitani safi; singa za mbuzi; 7 ngozi za kondoo dume
zilizopakwa rangi nyekundu, na ngozi za pomboo;* mbao za mshita; 8 mafuta ya
zeituni kwa ajili ya taa; vikolezi kwa ajili ya mafuta ya upako, pamoja na uvumba wa
harufu nzuri; 9 vito vya shohamu, na vito vingine vya thamani vya kuweka kwenye
kisibau na kile kifuko cha kifuani.
10 "Wote wenye ujuzi miongoni mwenu inawapasa kuja na kutengeneza kila kitu
Bwana alichoamuru: 11 Maskani pamoja na hema lake na kifuniko chake, vibanio,
mihimili, mataruma, nguzo na vitako; 12 Sanduku la Agano pamoja na mipiko yake,
kifuniko cha kiti cha rehema na pazia linalokizuia; 13 meza na mipiko yake pamoja
na vyombo vyake vyote, mikate ya Wonyesho; 14 kinara cha taa kwa ajili ya mwanga
pamoja na vifaa vyake vyote, taa na mafuta kwa ajili ya mwanga; 15 madhabahu
ya kufukiza uvumba pamoja na mipiko yake, mafuta ya upako na uvumba wenye
harufu nzuri; pazia la mlangoni mahali pa kuingilia ndani ya maskani; 16 madhabahu
ya sadaka za kuteketeza pamoja na wavu wake wa shaba, mipiko yake pamoja na
vyombo vyake vyote; sinia la shaba pamoja na tako lake; 17 pazia la eneo la ua pamoja
na nguzo zake na vitako vyake, pazia la ingilio la kwenye ua; 18 vigingi vya hema kwa
ajili ya maskani pamoja na ua na kamba zake; 19 mavazi yaliyofumwa yanayovaliwa
wakati wa huduma katika mahali patakatifu, yaani mavazi matakatifu kwa ajili ya
kuhani Aroni, na mavazi kwa ajili ya wanawe watakapokuwa wakihudumu katika
kazi ya ukuhani."

* **35:7** Pomboo hapa ina maana ya mnyama mwenye ngozi laini aishiye kwenye milima yenye misitu, au pengine nguva au sili.

20 Ndipo jumuiya yote ya Waisraeli ilipoondoka mbele ya Mose, 21 na kila mmoja
aliyependa na ambaye moyo wake ulimsukuma alikuja na kuleta sadaka kwa Bwana,
kwa ajili ya kazi katika Hema la Kukutania, kwa ajili ya huduma yake yote na kwa
ajili ya mavazi matakatifu. 22 Wote waliokuwa na utayari, wanaume kwa wanawake,
wakaja wakaleta vito vya dhahabu vya kila aina: vipini, vipuli, pete na mapambo.
Wote wakatoa dhahabu zao kama sadaka ya kuinuliwa kwa Bwana. 23 Kila mmoja
aliyekuwa na nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, au za rangi nyekundu au kitani
safi, au singa za mbuzi, ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi nyekundu, au ngozi
za pomboo, wakavileta. 24 Wale waliotoa sadaka ya fedha au shaba wakavileta kama
sadaka kwa Bwana, na kila aliyekuwa na mti wa mshita kwa ajili ya kazi yoyote ile
akauleta. 25 Kila mwanamke aliyekuwa na ujuzi alisokota kwa mikono yake na alileta
kile alichosokota, iwe ni nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, au za rangi nyekundu
au kitani safi. 26 Wanawake wote waliopenda na waliokuwa na ujuzi wakasokota
singa za mbuzi. 27 Viongozi wakaleta vito vya shohamu pamoja na vito vingine
vya thamani kwa ajili ya kuweka kwenye kisibau na kwenye kifuko cha kifuani.
28 Wakaleta pia vikolezi na mafuta ya zeituni kwa ajili ya mwanga, kwa ajili ya
mafuta ya upako na kwa ajili ya uvumba wenye harufu nzuri. 29 Waisraeli wote
waume kwa wake waliokuwa wanapenda wakaleta mbele za Bwana kwa hiari yao
wenyewe sadaka kwa ajili ya kazi yote ya Bwana aliyokuwa amewaagiza kuifanya
kupitia kwa Mose.

Bezaleli Na Oholiabu
(Kutoka 31:1-11)

30 Kisha Mose akawaambia Waisraeli, “Tazameni, Bwana amemchagua Bezaleli
mwana wa Uri, mwana wa Huri, wa kabila la Yuda, 31 naye amemjaza Roho wa
Mungu, pamoja na ustadi, na uwezo na ujuzi katika aina zote za ufundi, 32 ili kubuni
michoro ya kupendeza katika ufundi wa dhahabu, fedha na shaba, 33 kuchonga
vito na kuvitia mahali, kufanya ufundi kwa mbao, na kujishughulisha na aina zote
za ufundi wa kupendeza. 34 Tena amempa yeye pamoja na Oholiabu, mwana wa
Ahisamaki, wa kabila la Dani, uwezo wa kufundisha wengine. 35 Amewajaza ustadi
wa kufanya kazi za aina zote zifanywazo na mafundi, na wenye kubuni michoro, pia
na watarizi kwa rangi za buluu, zambarau, nyekundu na kitani safi, na wafumaji:
wote wakiwa mafundi na wabunifu hodari.

36

1 Kwa hiyo Bezaleli, Oholiabu na kila mtu Bwana aliyempa ustadi na uwezo wa
kujua jinsi ya kufanya kazi zote za kujenga mahali patakatifu wataifanya hiyo kazi
kama vile Bwana alivyoagiza.”

2 Ndipo Mose akawaita Bezaleli na Oholiabu na kila mtu mwenye ustadi ambaye
Bwana alikuwa amempa uwezo na mwenye kupenda kuja na kufanya kazi.
3 Wakapokea kutoka kwa Mose sadaka zote ambazo Waisraeli walikuwa wameleta
ili kuifanya kazi ya ujenzi wa Mahali Patakatifu. Nao watu wakaendelea kuleta
sadaka za hiari kila asubuhi. 4 Ikafika wakati mafundi wote wenye ujuzi waliokuwa
wakiifanya kazi yote ya mahali patakatifu wakasimamisha kazi zao, 5 wakaja na
kumwambia Mose, “Watu wanaleta vitu vingi kuliko tunavyohitaji kwa ajili ya kazi
hii ambayo Bwana ameagiza ifanyike.”

6 Ndipo Mose akatoa agizo, nao wakapeleka neno hili katika kambi yote: “Mtu
yeyote mwanaume au mwanamke asilete tena kitu chochote kwa ajili ya sadaka ya
mahali patakatifu.” Hivyo watu wakazuiliwa kuleta zaidi, 7 kwa sababu walivyokuwa
navyo tayari vilitosha na kuzidi kuifanya kazi yote.

Maskani Ya Mungu
(Kutoka 26:1-37)

8 Watu wote wenye ustadi miongoni mwa wafanyakazi wote wakatengeneza
maskani kwa mapazia kumi ya kitani iliyosokotwa vizuri, na nyuzi za rangi ya buluu,
za zambarau, na za rangi nyekundu, naye fundi stadi akatirizi makerubi kwenye
mapazia hayo. 9 Mapazia yote yalitoshana kwa ukubwa: kila moja lilikuwa na
urefu wa dhiraa ishirini na nane,* na upana wa dhiraa nne† 10 Wakayaunganisha
mapazia matano pamoja, pia wakafanya vivyo hivyo kwa hayo mengine matano.
11 Kisha wakatengeneza vitanzi vya kitambaa cha buluu kwenye upindo wa pazia la
mwisho la fungu la kwanza, pia wakafanya vivyo hivyo na pazia la fungu la mwisho.
12 Wakatengeneza pia vitanzi hamsini katika pazia mmoja, na vitanzi vingine hamsini
kwenye pazia la mwisho la fungu hilo lingine, nazo vitanzi vyote vikaelekeana.
13 Kisha wakatengeneza vifungo hamsini vya dhahabu, na wakavitumia kufunga na
kuunganisha zile fungu mbili za mapazia pamoja ili maskani ipate kuwa kitu kimoja.
14 Wakatengeneza mapazia kumi na moja ya singa za mbuzi kwa ajili ya kufunika
maskani. 15 Mapazia hayo kumi na moja yalikuwa na kipimo kimoja, yaani urefu
wa dhiraa thelathini,‡ na upana wa dhiraa nne. 16 Wakaunganisha mapazia matano
kuwa fungu moja, na hayo mengine sita kuwa fungu lingine. 17 Kisha wakatengeneza
vitanzi hamsini kwenye upindo wa pazia la mwisho la fungu moja, na vivyo hivyo
kwenye upindo wa pazia la mwisho la fungu hilo lingine. 18 Wakatengeneza
vifungo hamsini vya shaba ili kukaza hema pamoja kuwa kitu kimoja. 19 Kisha
wakatengeneza kifuniko cha hema kwa ngozi za kondoo dume zilizotiwa rangi
nyekundu, na juu yake kifuniko cha ngozi za pomboo.§
20 Wakatengeneza mihimili ya kusimamisha ya mti wa mshita kwa ajili ya maskani.
21 Kila mhimili ulikuwa na urefu wa dhiraa kumi,* na upana wa dhiraa moja na
nusu,† 22 zikiwa na ndimi mbili zilizokuwa sambamba kila mmoja na mwingine.
Wakatengeneza mihimili yote ya maskani jinsi hii. 23 Wakatengeneza mihimili
ishirini kwa ajili ya upande wa kusini wa maskani, 24 na wakatengeneza vitako
arobaini vya fedha vya kuweka chini ya hiyo mihimili, vitako viwili kwa kila mhimili,
kimoja chini ya kila ulimi. 25 Kwa upande wa kaskazini wa maskani wakatengeneza
mihimili ishirini 26 na vitako arobaini vya fedha, viwili chini ya kila mhimili.
27 Wakatengeneza mihimili sita kwa mwisho ulio mbali, yaani upande wa magharibi
wa maskani, 28 na mihimili miwili ikatengenezwa kwa ajili ya pembe za maskani
za upande uliokuwa mbali. 29 Katika pembe hizi mbili mihimili yake ilikuwa miwili
kuanzia chini mpaka juu, na ikaingizwa kwenye pete moja; mihimili ya pembe hizi
mbili ilifanana. 30 Kwa hiyo kulikuwa na mihimili minane, na vitako kumi na sita
vya fedha, viwili chini ya kila mhimili.
31 Wakatengeneza pia mataruma kwa mti wa mshita: matano kwa ajili ya mihimili
ya upande mmoja wa maskani, 32 matano kwa ajili ya mihimili ya upande mwingine,
na matano kwa ajili mihimili ya upande wa magharibi, mwisho kabisa mwa maskani.
33 Wakatengeneza taruma la katikati, likapenya katikati ya mihimili kutoka mwisho
mmoja hadi mwisho mwingine. 34 Wakaifunika hiyo mihimili kwa dhahabu, na
wakatengeneza pete za dhahabu za kushikilia hayo mataruma. Pia wakayafunika
hayo mataruma kwa dhahabu.
35 Wakatengeneza pazia la nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na za rangi
nyekundu na kitani safi iliyosokotwa vizuri, naye fundi stadi akatirizi makerubi

---

* **36:9** Dhiraa 28 ni sawa na mita 12.6. † **36:9** Dhiraa nne ni sawa na mita 1.8. ‡ **36:15** Dhiraa 30 ni sawa na mita 13.5. § **36:19** Pomboo hapa ina maana ya mnyama mwenye ngozi laini aishiye kwenye milima yenye misitu, au pengine nguva au sili. * **36:21** Dhiraa 10 ni sawa na mita 4.5. † **36:21** Dhiraa moja na nusu ni sawa na sentimita 67.5.

kwenye hilo pazia. [36] Wakatengeneza nguzo nne za mti wa mshita kwa ajili yake
na kuzifunika kwa dhahabu. Wakatengeneza kulabu za dhahabu kwa ajili ya nguzo
hizo, na kusubu vitako vinne vya fedha. [37] Kwa ajili ya ingilio la hema wakatengeneza
pazia la nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na za rangi nyekundu na kitani safi
iliyosokotwa vizuri, kazi ya mtarizi. [38] Pia wakatengeneza nguzo tano zenye kulabu.
Wakafunika ncha za juu za hizo nguzo pamoja na tepe zake kwa dhahabu, na pia
wakatengeneza vitako vyake vitano vya shaba.

37

Sanduku La Agano
(Kutoka 25:10-22)

[1] Bezaleli akatengeneza Sanduku la mbao za mshita: urefu wake ulikuwa dhiraa
mbili na nusu,* upana wake dhiraa moja na nusu, na kimo chake dhiraa moja
na nusu. [2] Akalifunika kwa dhahabu safi ndani na nje, na kulizungushia ukingo
wa dhahabu. [3] Akasubu pete nne za dhahabu na kuzifungia kwenye miguu yake
minne, pete mbili kwa upande mmoja na pete mbili kwa upande mwingine. [4] Kisha
akatengeneza mipiko ya mti wa mshita na kuzifunika kwa dhahabu. [5] Akaiingiza
hiyo mipiko kwenye zile pete katika pande mbili za Sanduku ili kulibeba.
[6] Akatengeneza kifuniko cha upatanisho kwa dhahabu safi: urefu wake ulikuwa
dhiraa mbili na nusu, na upana wake dhiraa moja na nusu. [7] Kisha akaten-
geneza makerubi wawili wa dhahabu iliyofuliwa katika miisho ya hicho kifuniko.
[8] Akatengeneza kerubi mmoja kwenye mwisho mmoja, na kerubi mwingine kwenye
mwisho mwingine; akawatengeneza kuwa kitu kimoja na hicho kifuniko katika
miisho hiyo miwili. [9] Makerubi hao walikuwa wametandaza mabawa kuelekea
juu, wakitia kivuli hicho kifuniko. Makerubi hao walielekeana, wakitazama hicho
kifuniko.

Meza
(Kutoka 25:23-30)

[10] Akatengeneza meza ya mbao za mshita yenye urefu wa dhiraa mbili,† upana
wa dhiraa moja,‡ na kimo cha dhiraa moja na nusu. [11] Kisha akaifunika kwa
dhahabu safi, na kuitengenezea ukingo wa dhahabu kuizunguka pande zote. [12] Pia
akatengeneza upapi wenye upana wa nyanda nne,§ na kuufanyia ule upapi ukingo
wa dhahabu kuuzunguka pande zote. [13] Akasubu pete nne za dhahabu kwa ajili ya
meza hiyo, na kuzifungia kwenye pembe nne, pale penye miguu yake minne. [14] Pete
hizo ziliwekwa karibu na ukingo ule ili kuishikilia ile mipiko iliyotumika kuibebea
hiyo meza. [15] Mipiko hiyo ya kubebea meza ilitengenezwa kwa mti wa mshita, na
ilikuwa imefunikwa kwa dhahabu. [16] Vyombo vyote vya mezani vilitengenezwa kwa
dhahabu safi: yaani sahani zake, masinia, na bakuli na bilauri zake kwa ajili ya
kumiminia sadaka za vinywaji.

Kinara Cha Taa
(Kutoka 25:31-40)

[17] Akatengeneza kinara cha taa cha dhahabu safi iliyofuliwa vizuri katika kitako
chake na ufito wake; vikombe vyake vilivyofanana na ua, matovu na maua vilikuwa
kitu kimoja. [18] Matawi sita yalitokeza kuanzia ule ufito wa katikati wa kinara cha
taa: matawi matatu upande mmoja na matatu upande mwingine. [19] Vikombe vitatu
vya mfano wa maua ya mlozi yenye matovu na maua vilikuwa katika tawi moja,
vikombe vitatu katika tawi jingine, na vivyo hivyo kwa matawi yote sita yaliyotokeza

* **37:1** Dhiraa moja na nusu ni sawa na mita 1.13. † **37:10** Dhiraa mbili ni sawa na sentimita 90. ‡ **37:10** Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45. § **37:12** Nyanda nne ni sawa na sentimita 8.

kwenye kile kinara cha taa. [20] Juu ya kinara chenyewe kulikuwepo na vikombe vinne
vya mfano wa maua ya mlozi yakiwa na matovu yake na maua yake. [21] Tovu moja
lilikuwa chini ya jozi ya kwanza ya matawi yaliyotokeza kwenye kinara cha taa, tovu
la pili chini ya jozi ya pili, nalo tovu la tatu chini ya jozi ya tatu, yaani, matawi sita
kwa jumla. [22] Matovu na matawi yote yalikuwa kitu kimoja na kile kinara cha taa,
yakiwa yamefuliwa kwa dhahabu safi.
[23] Akatengeneza taa zake saba, na pia mikasi ya kusawazishia tambi, pamoja na
masinia, zote kwa dhahabu safi. [24] Akatengeneza kinara hicho cha taa pamoja na
vifaa vyake vyote kutumia talanta* moja ya dhahabu safi.

Madhabahu Ya Kufukizia Uvumba
(Kutoka 30:1-5)

[25] Akatengeneza madhabahu ya kufukizia uvumba kwa mbao za mshita. Ilikuwa
ya mraba, urefu na upana wake dhiraa moja, na kimo cha dhiraa mbili, nazo pembe
zake zilikuwa kitu kimoja nayo. [26] Akafunika hayo madhabahu juu na pande zote
na pia zile pembe zake kwa dhahabu safi, na akayafanyizia ukingo wa dhahabu
kuizunguka. [27] Akatengeneza pete mbili za dhahabu kwa ajili ya madhabahu chini
ya huo ukingo, zikiwa mbili kila upande, za kushikilia hiyo mipiko iliyotumika
kuyabebea madhabahu. [28] Akatengeneza mipiko kwa miti ya mshita na kuifunika
kwa dhahabu.
[29] Pia akatengeneza mafuta matakatifu ya upako, na uvumba safi wenye harufu
nzuri, kazi ya mtengeneza manukato.

38

Madhabahu Ya Sadaka Ya Kuteketezwa
(Kutoka 27:1-8)

[1] Akatengeneza madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa kwa mbao za mti wa
mshita, kimo chake dhiraa tatu;* nayo ilikuwa mraba, urefu wake dhiraa tano,
na upana wa dhiraa tano† [2] Akatengeneza upembe kwenye kila pembe ya hizo
pembe nne, ili zile pembe na madhabahu zikawa zimeungana, akafunika madhabahu
kwa shaba. [3] Akatengeneza vyombo vyake vyote kwa shaba: vyungu vyake vya
kuondolea majivu, masepetu, mabakuli ya kunyunyizia, uma za nyama na vyombo
vya kuchukulia moto. [4] Akatengeneza wavu wa shaba chini ya ukingo wa madhabahu
ili ufikie nusu ya kimo cha madhabahu. [5] Akasubu pete za shaba za kushikilia ile
mipiko kwa ajili ya zile pembe nne za huo wavu wa shaba. [6] Akatengeneza mipiko
ya mti wa mshita na kuifunika kwa shaba. [7] Akaiingiza ile mipiko kwenye zile pete,
ili iwe pande mbili za madhabahu kwa ajili ya kuibeba. Akaitengeneza madhabahu
yenye uvungu ndani yake akitumia mbao.

Sinia La Kunawia
(Kutoka 30:18)

[8] Akatengeneza sinia la shaba lenye kitako cha shaba kutoka kwa vioo vya shaba
vilivyotolewa na wanawake waliohudumu pale ingilio la Hema la Kukutania.

Ua Wa Hema La Kukutania
(Kutoka 27:9-19)

[9] Kisha akatengeneza ua. Upande wa kusini ulikuwa na urefu wa dhiraa mia moja,‡
na ulikuwa na mapazia ya kitani iliyosokotwa vizuri, [10] pamoja na nguzo ishirini na
vitako vya shaba ishirini, na kulabu na tepe za fedha juu ya hizo nguzo. [11] Upande

---

* **37:24** Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34. * **38:1** Dhiraa 3 ni sawa na mita 1.35. † **38:1** Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25. ‡ **38:9** Dhiraa 100 ni sawa na mita 45.

wa kaskazini ulikuwa na urefu wa dhiraa mia moja, pamoja na nguzo ishirini na
vitako vya shaba ishirini, pamoja na kulabu na tepe za fedha juu ya hizo nguzo.
12 Upande wa mwisho wa magharibi ulikuwa na upana wa dhiraa hamsini§ na
ulikuwa na mapazia, na nguzo kumi na vitako vyake kumi, pamoja na kulabu na tepe
za fedha juu ya hizo nguzo. 13 Upande wa mwisho wa mashariki jua linakochomoza,
pia ulikuwa na upana wa dhiraa hamsini. 14 Mapazia yenye urefu wa dhiraa kumi
na tano* yalikuwa upande mmoja wa ingilio, pamoja na nguzo tatu na vitako vitatu.
15 Mapazia yenye urefu wa dhiraa kumi na tano yalikuwa upande mwingine wa
ingilio la ua, pamoja na nguzo tatu na vitako vitatu. 16 Mapazia yote yaliyozunguka
ua yalikuwa ya kitani iliyosokotwa vizuri. 17 Vitako vya nguzo vilikuwa vya shaba.
Kulabu na tepe juu ya nguzo zilikuwa za fedha, na ncha zake zilifunikwa kwa fedha.
Kwa hiyo nguzo zote za ua zilikuwa na tepe za fedha.
18 Pazia la ingilio la ua lilikuwa la nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na za rangi
nyekundu pamoja na kitani iliyosokotwa vizuri, kazi ya mtarizi. Pazia hilo lilikuwa
na urefu wa dhiraa ishirini kama zile za kwenye ua, na kimo chake kilikuwa dhiraa
tano, 19 likiwa na nguzo nne na vitako vinne vya shaba. Kulabu zake na tepe zake
zilikuwa za fedha, na ncha zake zilikuwa zimefunikwa kwa fedha. 20 Vigingi vyote
vya maskani na vya ua ulioizunguka vilikuwa vya shaba.

Vifaa Vilivyotumika

21 Ifuatayo ni orodha ya vifaa vilivyotumika kwa ajili ya ujenzi wa maskani,
maskani ya Ushuhuda, ambavyo vilitayarishwa na Walawi kama alivyoagiza Mose,
chini ya usimamizi wa Ithamari, mwana wa kuhani Aroni. 22 (Bezaleli mwana wa
Uri, mwana wa Huri, wa kabila la Yuda, alifanya kila kitu Bwana alichomwamuru
Mose, 23 akiwa pamoja na Oholiabu mwana wa Ahisamaki, wa kabila la Dani, fundi
stadi wa kutia nakshi, kubuni michoro, mtarizi kwa rangi ya buluu, ya zambarau,
nyekundu na kitani safi.) 24 Jumla ya dhahabu iliyopatikana kutokana na sadaka ya
kuinuliwa kwa ajili ya kazi ya mahali patakatifu ilikuwa na uzito wa talanta 29 na
shekeli 730,† kulingana na shekeli ya mahali patakatifu.
25 Fedha iliyopatikana kutokana na jumuiya ya watu waliohesabiwa ilikuwa yenye
uzito wa talanta mia moja na shekeli 1,775,‡ kulingana na shekeli ya mahali
patakatifu. 26 Kila mtu alitoa beka moja, ambayo ni sawa na nusu shekeli ya fedha,
kwa kazi ya mahali patakatifu, kutoka kwa kila mtu aliyekuwa amehesabiwa mwenye
umri wa miaka ishirini au zaidi, ambao jumla yao walikuwa wanaume 603,550.
27 Talanta hizo 100 za fedha zilitumika kusubu vile vitako mia moja kwa ajili ya
mahali patakatifu na pazia: vitako mia moja kwa talanta mia, yaani, talanta moja
kwa kila kitako. 28 Akatumia zile shekeli hizo 1,775 kutengeneza kulabu za nguzo,
kufunika ncha za nguzo na kutengeneza vitanzi vyake.
29 Shaba iliyopatikana kutokana na sadaka ya kuinuliwa ilikuwa na uzito wa talanta
70 na shekeli 2,400.§ 30 Akaitumia hiyo shaba kutengeneza vitako vya ingilio la Hema
la Kukutania, madhabahu ya shaba pamoja na ule wavu wake na vyombo vyake
vyote, 31 vile vitako vya ule ua uliozunguka na vile vya ingilio, na vigingi vyote vya
Maskani pamoja na ule ua uliozunguka.

39

Mavazi Ya Kikuhani
(Kutoka 28:1-14)

§ **38:12** Dhiraa 50 ni sawa na mita 22.5. * **38:14** Dhiraa 15 ni sawa na mita 6.75. † **38:24** Talanta 29 na shekeli 730 ni sawa na tani moja. ‡ **38:25** Talanta 100 na shekeli 1,775 za fedha ni sawa na tani 3.4. § **38:29** Talanta 70 na shekeli 2,400 ni sawa na tani 2.4.

1 Kutokana na nyuzi za rangi ya buluu, ya zambarau na nyekundu akatengeneza
mavazi yaliyofumwa kwa ajili ya kuhudumu katika mahali patakatifu. Pia
akamshonea Aroni mavazi matakatifu, kama Bwana alivyomwagiza Mose.

Kisibau

2 Akatengeneza kisibau cha dhahabu, na nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na
nyekundu na kitani iliyosokotwa vizuri. 3 Akafua vipande vyembamba vya dhahabu
kwa nyundo na kutengeneza nyuzi nyembamba ili kuzifuma pamoja na hizo nyuzi
za rangi ya buluu, za zambarau, na za rangi nyekundu na kitani safi, kazi ya fundi
stadi. 4 Akatengeneza vipande vya mabegani vya kisibau, vilivyoshikizwa kwenye
pembe zake mbili ili kukifungia kisibau. 5 Mshipi wa kiunoni uliofumwa kwa ustadi
ulifanana nacho: ulikuwa kitu kimoja na hicho kisibau, nao ulitengenezwa kwa
dhahabu na nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na nyekundu na kwa kitani
iliyosokotwa vizuri, kama Bwana alivyomwagiza Mose.
6 Akatengeneza vito vya shohamu vilivyowekwa katika vijalizo vya dhahabu, navyo
vilichorwa na majina ya wana wa Israeli kama vile muhuri huchorwa. 7 Kisha
akavifungia kwenye vipande vya mabega ya kisibau kuwa vito vya ukumbusho kwa
wana wa Israeli, kama Bwana alivyomwagiza Mose.

Kifuko Cha Kifuani
(Kutoka 28:15-30)

8 Akafanyiza kifuko cha kifuani, kazi ya fundi stadi. Akakitengeneza kama kile
kisibau: cha dhahabu, na nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na za rangi
nyekundu, cha kitani safi iliyosokotwa. 9 Kifuko hicho kilikuwa cha mraba, chenye
urefu wa shibiri moja* na upana wa shibiri moja, nacho kilikunjwa mara mbili.
10 Kifuko hicho kilipambwa kwa safu nne za vito vya thamani. Safu ya kwanza
ilikuwa na akiki, yakuti manjano na zabarajadi; 11 safu ya pili ilikuwa na almasi,
yakuti samawi na zumaridi; 12 safu ya tatu ilikuwa na hiakintho, akiki nyekundu na
amethisto; 13 katika safu ya nne ilikuwa na krisolitho, shohamu na yaspi. Vito hivyo
vilitiwa kwenye vijalizo vya dhahabu. 14 Palikuwa na vito kumi na viwili, kila kimoja
kikiwa na jina mojawapo la wana wa Israeli; kila kimoja kilichorwa kama muhuri
kikiwa na jina mojawapo la yale makabila kumi na mawili.
15 Kwa ajili ya kile kifuko cha kifuani akakitengenezea mikufu ya dhahabu safi,
iliyosokotwa kama kamba. 16 Akatengeneza vijalizo viwili vya dhahabu na pete
mbili za dhahabu, na kuzifungia pete hizo kwenye pembe mbili za hicho kifuko cha
kifuani. 17 Akafunga hiyo mikufu miwili ya dhahabu kwenye hizo pete katika pembe
za hicho kifuko cha kifuani, 18 nazo zile ncha nyingine za mkufu akazifunga kwenye
vile vijalizo viwili, na kuzishikamanisha na vile vipande vya mabega vya kile kisibau
upande wa mbele. 19 Akatengeneza pete mbili za dhahabu na kuzishikamanisha
kwenye pembe mbili za chini, upande wa ndani wa kifuko cha kifuani karibu na
kisibau. 20 Kisha akatengeneza pete nyingine mbili za dhahabu na kuzishikamanisha
sehemu ya chini ya vipande vya mabega upande wa mbele wa kile kisibau, karibu
na pindo juu kidogo ya mshipi wa kiunoni wa kisibau. 21 Akafunga pete za hicho
kifuko cha kifuani kwenye pete za kisibau kwa kamba ya buluu, wakiziunganisha na
ule mshipi wa kiunoni, ili kifuko cha kifuani kisisogee kutoka kwenye kile kisibau,
kama Bwana alivyomwagiza Mose.

Mavazi Mengine Ya Kikuhani
(Kutoka 28:31-43)

---
* **39:9** Shibiri moja ni sawa na sentimita 22.

22 Akashona joho la kisibau lote kwa kitambaa cha rangi ya buluu tupu, kazi
ya mfumaji, 23 na lilikuwa na nafasi ya shingo katikati ya joho lile iliyofanana na
ukosi, na utepe ulioshonwa kuizunguka nafasi hiyo ili isichanike. 24 Akatengeneza
makomamanga ya nyuzi za rangi ya buluu, za zambarau, na nyekundu na ya
kitani iliyosokotwa vizuri kuzunguka pindo la hilo joho. 25 Kisha akatengeneza
vikengele vya dhahabu safi na kuvishikamanisha kuzunguka pindo hilo kati ya hayo
makomamanga. 26 Hivyo vikengele na makomamanga vilipishana kuzunguka upindo
wa joho ili livaliwe kwa kuhudumu, kama Bwana alivyomwagiza Mose.
27 Pia akamtengenezea Aroni na wanawe makoti ya kitani safi, kazi ya mfumaji,
28 na kilemba cha kitani safi, tepe za kichwani za kitani, na nguo za ndani za kitani
iliyosokotwa vizuri. 29 Mshipi ulikuwa wa kitani iliyosokotwa vizuri ya rangi ya
buluu, na zambarau, na nyekundu, kazi ya mtarizi, kama Bwana alivyomwagiza
Mose.
30 Kisha akatengeneza lile bamba, taji takatifu, kwa dhahabu safi na kuchora juu
yake maneno haya kama vile muhuri huchorwa: Mtakatifu kwa Bwana. 31 Kisha
wakalifunga kwa kamba ya rangi ya buluu ili kulishikamanisha na kile kilemba kama
Bwana alivyomwagiza Mose.

Mose Akagua Maskani Ya Mungu
(Kutoka 35:10-19)

32 Kwa hiyo kazi yote ya maskani, Hema la Kukutania ikakamilika. Waisraeli
wakafanya kila kitu sawasawa kama vile Bwana alivyomwagiza Mose. 33 Ndipo
wakaleta maskani kwa Mose: hema pamoja na vifaa vyake vyote, vibanio vyake,
mihimili yake, mataruma yake, nguzo na vitako vyake; 34 kifuniko cha ngozi za
kondoo dume kilichotiwa rangi nyekundu, kifuniko cha ngozi za pomboo,† pazia
la kufunikia; 35 Sanduku la Ushuhuda pamoja na mipiko yake na kiti cha rehema,
36 meza pamoja na vyombo vyake vyote na mikate ya Wonyesho; 37 kinara cha taa
cha dhahabu safi, safu zake za taa pamoja na vifaa vyake vyote pamoja na mafuta
kwa ajili ya taa; 38 madhabahu ya dhahabu, mafuta ya upako, uvumba wenye harufu
nzuri na pazia la ingilio la hema; 39 madhabahu ya shaba, pamoja na wavu wa shaba,
nguzo zake na vyombo vyake vyote, sinia, na tako lake; 40 mapazia ya ua pamoja na
nguzo na vitako vyake, pia na pazia kwa ajili ya ingilio la kwenye ua; kamba zake na
vigingi vya hema kwa ajili ya ua; vyombo vyote vilivyohitajiwa kwa ajili ya maskani,
Hema la Kukutania; 41 na mavazi yaliyofumwa yanayovaliwa wakati wa huduma
katika mahali patakatifu, yaani mavazi matakatifu ya kuhani Aroni na mavazi kwa
ajili ya wanawe watakapokuwa wakihudumu katika kazi ya ukuhani.
42 Waisraeli walikuwa wamefanya kazi yote sawasawa na vile Bwana alivyokuwa
amemwagiza Mose. 43 Mose akakagua kazi na kuona kuwa walikuwa wameifanya
sawasawa kama vile Bwana alivyokuwa ameagiza. Kwa hiyo Mose akawabariki.

40

Kuweka Wakfu Maskani Ya Mungu

1 Kisha Bwana akamwambia Mose: 2 “Simika Maskani ya Mungu, yaani Hema
la Kukutania, katika siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza. 3 Weka Sanduku la
Ushuhuda ndani yake na ulifunike kwa pazia. Ingiza meza na kupanga vitu vyake juu
yake. 4 Kisha ingiza kinara cha taa na uweke taa zake juu yake. 5 Weka madhabahu
ya dhahabu ya kufukizia uvumba mbele ya Sanduku la Ushuhuda kisha uweke pazia
kwenye lango la Maskani ya Mungu.

† **39:34** Pomboo hapa ina maana ya mnyama mwenye ngozi laini aishiye kwenye milima yenye misitu, au pengine nguva au sili.

6 “Weka madhabahu ya sadaka za kuteketezwa mbele ya lango la Maskani ya
Mungu, yaani Hema la Kukutania; 7 weka sinia kati ya Hema la Kukutania na
madhabahu, na uweke maji ndani yake. 8 Fanyiza ua kuzunguka maskani na uweke
pazia penye ingilio la ua.

9 “Chukua mafuta ya upako, ipake Maskani ya Mungu pamoja na kila kitu kilichomo
ndani yake; iweke wakfu pamoja na vitu vyote vilivyomo ndani mwake, nayo itakuwa
takatifu. 10 Kisha yapake mafuta hayo madhabahu ya kuteketezea sadaka pamoja na
vifaa vyake vyote; weka wakfu madhabahu nayo yatakuwa takatifu sana. 11 Paka
sinia mafuta pamoja na kishikilio chake na uviweke wakfu.

12 “Mlete Aroni na wanawe kwenye ingilio la Hema la Kukutania na uwaoshe kwa
maji. 13 Kisha mvike Aroni yale mavazi matakatifu, umtie mafuta na kumweka wakfu
ili apate kunitumikia katikati ya ukuhani. 14 Walete wanawe na uwavike makoti.
15 Kisha watie mafuta kama ulivyomtia baba yao, ili nao pia wanitumikie katika kazi
ya ukuhani. Kutiwa mafuta kwao kutakuwa kwa ajili ya ukuhani utakaoendelea
kwa vizazi vyote vijavyo.” 16 Mose akafanya kila kitu sawa kama vile BWANA
alivyomwagiza.

17 Kwa hiyo Maskani ya Mungu ilisimikwa katika siku ya kwanza ya mwezi wa
kwanza, katika mwaka wa pili. 18 Mose alipoweka wakfu Maskani ya Mungu, aliweka
vitako mahali pake, akasimamisha mihimili, akatia mataruma na kusimamisha
nguzo. 19 Kisha akalitandaza hema juu ya Maskani ya Mungu na kuifunika hema,
kama BWANA alivyomwagiza.

20 Akachukua ule Ushuhuda na kuuweka ndani ya Sanduku la Agano, akaweka
ile mipiko ya kubebea hilo Sanduku na kuweka kiti cha rehema juu yake. 21 Kisha
Mose akalileta Sanduku ndani ya Maskani ya Mungu, akatundika pazia ili kulifunika
Sanduku la Ushuhuda, kama BWANA alivyomwagiza.

22 Mose akaweka meza ndani ya Hema la Kukutania, upande wa kaskazini ya
Maskani ya Mungu nje ya pazia 23 na kupanga mikate juu yake mbele za BWANA,
kama BWANA alivyomwagiza.

24 Akaweka kinara cha taa ndani ya Hema la Kukutania mkabala na meza upande
wa kusini mwa Maskani ya Mungu 25 na kuziweka taa mbele za BWANA, kama BWANA
alivyomwagiza.

26 Mose akaweka madhabahu ya dhahabu ndani ya Hema la Kukutania mbele
ya pazia 27 na kufukiza uvumba wenye harufu nzuri, kama BWANA alivyomwagiza.
28 Kisha akaweka pazia kwenye ingilio la Maskani ya Mungu.

29 Mose akaweka madhabahu ya sadaka za kuteketezwa karibu na ingilio la
Maskani ya Mungu, yaani Hema la Kukutania, na kutoa juu yake sadaka za
kuteketezwa na sadaka za nafaka kama BWANA alivyomwagiza.

30 Akaweka sinia kati ya Hema la Kukutania na madhabahu, akaweka maji ndani
yake kwa ajili ya kunawia, 31 Naye Mose, Aroni na wanawe wakayatumia kwa
kunawia mikono na miguu yao. 32 Wakanawa kila walipoingia katika Hema la
Kukutania au walipoikaribia madhabahu kama BWANA alivyomwagiza Mose.

33 Kisha Mose akafanya ua kuizunguka Maskani ya Mungu na madhabahu, pia
akaweka pazia kwenye ingilio la huo ua. Hivyo Mose akaikamilisha kazi.

Utukufu Wa BWANA
(Hesabu 9:15-23)

34 Ndipo wingu likafunika Hema la Kukutania, na utukufu wa BWANA ukaijaza
Maskani ya Mungu. 35 Mose hakuweza kuingia ndani ya Hema la Kukutania kwa
sababu wingu lilikuwa limetua juu ya Hema, nao utukufu wa BWANA ukaijaza
Maskani ya Mungu.

36 Katika safari yote ya Waisraeli, kila wakati wingu lilipoinuka kutoka juu ya
Maskani ya Mungu, wangeondoka; 37 lakini kama wingu halikuinuka, hawakuon-
doka, mpaka siku lilipoinuka. 38 Kwa hiyo wingu la BWANA lilikuwa juu ya maskani
mchana, na moto ulikuwa katika hilo wingu wakati wa usiku, machoni pa nyumba
yote ya Israeli siku zote za safari zao.

Mambo Ya Walawi

Sadaka Ya Kuteketezwa

1 Bwana akamwita Mose na kusema naye kutoka kwenye Hema la Kukutania,
akamwambia, 2 “Sema na Waisraeli na uwaambie, ‘Yeyote miongoni mwenu aletapo
sadaka ya mnyama kwa Bwana, alete mnyama kama sadaka yake kutoka kundi lake
la ng’ombe au la kondoo na mbuzi.

3 “ ‘Kama sadaka hiyo ni ya kuteketezwa kutoka kwenye kundi la ng’ombe, atamtoa
ng’ombe dume asiye na dosari. Ni lazima amlete kwenye ingilio la Hema la Kukutania
ili aweze kukubalika kwa Bwana. 4 Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha sadaka
ya kuteketezwa, nayo itakubaliwa kwa niaba yake ili kufanya upatanisho kwa ajili
yake. 5 Atamchinja yule fahali mchanga mbele za Bwana, kisha wana wa Aroni walio
makuhani wataleta damu na kuinyunyiza pande zote za madhabahu yaliyo penye
ingilio la Hema la Kukutania. 6 Ataichuna hiyo sadaka ya kuteketezwa na kuikata
vipande vipande. 7 Wana wa Aroni kuhani wataweka moto juu ya madhabahu na
kupanga kuni juu ya huo moto. 8 Kisha wana wa Aroni walio makuhani watapanga
vile vipande vya nyama, pamoja na kichwa na mafuta ya huyo mnyama juu ya
zile kuni zinazowaka juu ya madhabahu. 9 Ataziosha sehemu za ndani na miguu
yake kwa maji, naye kuhani atavichoma vyote juu ya madhabahu. Hii ni sadaka
ya kuteketezwa, sadaka iliyotolewa kwa moto, yenye harufu nzuri ya kumpendeza
Bwana.

10 “ ‘Kama sadaka ni ya kuteketezwa kutoka kwenye kundi la kondoo au mbuzi,
atamtoa mnyama dume asiye na dosari. 11 Atamchinjia upande wa kaskazini wa
madhabahu mbele za Bwana, nao wana wa Aroni walio makuhani watanyunyizia
damu yake pande zote za madhabahu. 12 Atamkata vipande vipande, naye kuhani
atavipanga, pamoja na kichwa na mafuta ya mnyama juu ya zile kuni zinazowaka
juu ya madhabahu. 13 Ataosha sehemu za ndani na miguu kwa maji, naye kuhani
atavileta vyote na kuvichoma juu ya madhabahu. Hii ni sadaka ya kuteketezwa,
sadaka iliyotolewa kwa moto, harufu nzuri ya kumpendeza Bwana.

14 “ ‘Kama sadaka ya kuteketezwa inayotolewa kwa Bwana ni ndege, atamtoa hua
au kinda la njiwa. 15 Kuhani atamleta kwenye madhabahu, naye atamvunja shingo
na kumnyofoa kichwa na kumchoma juu ya madhabahu. Damu yake itachuruzishwa
ubavuni mwa madhabahu. 16 Ataondoa kifuko cha chakula pamoja na uchafu
wake na kuvitupa upande wa mashariki wa madhabahu, mahali pale penye majivu.
17 Atampasua na kumweka wazi katika mabawa yake, lakini asimwachanishe kabisa,
kisha kuhani ataichoma juu ya zile kuni zinazowaka juu ya madhabahu. Hii ni sadaka
ya kuteketezwa, sadaka iliyotolewa kwa moto, harufu nzuri ya kumpendeza Bwana.

2

Sadaka Ya Nafaka

1 “ ‘Mtu yeyote aletapo sadaka ya nafaka kwa Bwana, sadaka yake itakuwa ya
unga laini. Atamimina mafuta juu yake, aweke uvumba juu yake, 2 naye atapeleka
kwa makuhani wana wa Aroni. Kuhani atachukua konzi moja iliyojaa unga laini na
mafuta pamoja na uvumba wote, na kuuteketeza kama sehemu ya kumbukumbu juu
ya madhabahu, sadaka iliyotolewa kwa moto, harufu nzuri ya kumpendeza Bwana.
3 Sadaka ya nafaka iliyobaki ni ya Aroni na wanawe, ni sehemu ya sadaka iliyo
takatifu sana iliyotolewa kwa Bwana kwa moto.

4 “ ‘Kama utaleta sadaka ya nafaka iliyookwa jikoni, itakuwa ya unga laini:
maandazi yaliyotengenezwa bila kutiwa chachu, yaliyochanganywa na mafuta, au
mikate myembamba iliyotengenezwa bila kutiwa chachu, na iliyopakwa mafuta.
5 Iwapo sadaka yako ya nafaka imeandaliwa kwenye kikaango, itakuwa ni ya unga
laini uliochanganywa na mafuta, bila chachu. 6 Ukande na kumimina mafuta juu
yake; hii ni sadaka ya nafaka. 7 Kama sadaka yako ya nafaka imepikwa kwenye
sufuria, itatengenezwa kwa unga laini na mafuta. 8 Ilete hiyo sadaka ya nafaka
iliyotengenezwa kwa vitu hivi kwa Bwana; mkabidhi kuhani ambaye ataipeleka
madhabahuni. 9 Naye atatoa ile sehemu ya kumbukumbu kutoka kwenye hiyo sadaka
ya nafaka na kuiteketeza juu ya madhabahu kuwa sadaka iliyotolewa kwa moto,
harufu nzuri ya kumpendeza Bwana. 10 Sadaka ya nafaka iliyobaki ni ya Aroni na
wanawe; ni sehemu ya sadaka iliyo takatifu sana ya sadaka iliyotolewa kwa Bwana
kwa moto.

11 “ ‘Kila sadaka ya nafaka unayoleta kwa Bwana ni lazima ifanywe bila kutiwa
chachu, kwa kuwa huna ruhusa kuchoma chachu yoyote au asali katika sadaka
itolewayo kwa Bwana kwa moto. 12 Unaweza kuzileta kwa Bwana kama sadaka
ya malimbuko, lakini haziwezi kutolewa juu ya madhabahu kama harufu nzuri ya
kupendeza. 13 Koleza sadaka zako zote za nafaka kwa chumvi. Usiache kuweka
chumvi ya Agano la Mungu wako katika sadaka zako za nafaka; weka chumvi kwenye
sadaka zako zote.

14 “ ‘Kama ukileta malimbuko ya sadaka ya nafaka kwa Bwana, utatoa masuke
yaliyopondwa ya nafaka mpya iliyookwa kwa moto. 15 Weka mafuta na uvumba juu
yake; ni sadaka ya nafaka. 16 Kuhani atateketeza ile sehemu ya kumbukumbu kutoka
kwenye hiyo sadaka ya nafaka iliyopondwa kwa mafuta, pamoja na uvumba wote,
kama sadaka iliyotolewa kwa Bwana kwa moto.

3

Sadaka Ya Amani

1 “ ‘Kama sadaka ya mtu ni sadaka ya amani, naye akatoa ng’ombe kutoka kundi,
akiwa dume au jike, atamleta mnyama asiye na dosari mbele za Bwana. 2 Ataweka
mkono wake juu ya kichwa cha sadaka yake na kumchinja penye ingilio la Hema la
Kukutania. Ndipo makuhani wana wa Aroni watanyunyiza damu yake pande zote
za madhabahu. 3 Kutoka kwenye hiyo sadaka ya amani ataleta sadaka iliyotolewa
kwa Bwana kwa moto: mafuta yote ya mnyama yafunikayo sehemu za ndani,
ama yanayoungana na hizo sehemu za ndani, 4 figo zote pamoja na mafuta yote
yanayozizunguka karibu na kiuno na yale yanayofunika ini, ambayo atayaondoa
pamoja na figo. 5 Kisha wana wa Aroni wataiteketeza juu ya madhabahu, juu ya ile
sadaka ya kuteketezwa iliyoko juu ya kuni zinazowaka, kama sadaka ya kuteketezwa
kwa moto, harufu nzuri ya kumpendeza Bwana.

6 “ ‘Kama akitoa kondoo au mbuzi kutoka kundi kama sadaka ya amani kwa
Bwana, atamtoa dume au jike asiye na dosari. 7 Kama akimtoa mwana-kondoo,
atamleta mbele za Bwana. 8 Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha sadaka yake,
naye atamchinja mbele ya Hema la Kukutania. Kisha wana wa Aroni watanyunyiza
damu yake kwenye madhabahu pande zote. 9 Kutoka kwenye hiyo sadaka ya amani
ataleta dhabihu iliyotolewa kwa Bwana kwa moto: mafuta yake, mafuta yote ya mkia
uliokatwa karibu na uti wa mgongo, mafuta yote yanayofunika sehemu za ndani au
yale yanayounganika nazo, 10 figo mbili pamoja na mafuta yanayozizunguka yaliyo
karibu na kiuno na yale yanayofunika ini, ambayo atayatoa pamoja na figo. 11 Kuhani
ataviteketeza juu ya madhabahu kama chakula, sadaka iliyotolewa kwa Bwana kwa
moto.

12 " 'Kama sadaka yake ni mbuzi, ataileta mbele za BWANA. 13 Ataweka mkono wake
juu ya kichwa chake na kumchinja mbele ya Hema la Kukutania. Kisha wana wa
Aroni watanyunyiza damu yake kwenye madhabahu pande zote. 14 Kutokana na ile
sadaka anayotoa, atatoa sadaka hii kwa BWANA kwa moto: mafuta yote yanayofunika
sehemu za ndani na yale yanayoungana nazo, 15 figo zote mbili pamoja na mafuta
yaliyo juu yake karibu na kiuno na yanayofunika ini, ambayo atayaondoa pamoja na
figo. 16 Kuhani ataviteketeza juu ya madhabahu kama chakula, sadaka iliyotolewa
kwa moto, harufu nzuri. Mafuta yote ya mnyama ni ya BWANA.
17 " 'Hii ni kanuni ya kudumu kwa vizazi vijavyo, popote muishipo: Msile mafuta
yoyote ya mnyama wala damu.' "

4

Sadaka Ya Dhambi

1 BWANA akamwambia Mose, 2 "Waambie Waisraeli: 'Mtu yeyote afanyapo dhambi
bila kukusudia na akatenda lile lililokatazwa katika amri yoyote ya BWANA:
3 " 'Ikiwa kuhani aliyetiwa mafuta amefanya dhambi na kuwaletea watu hatia,
lazima alete kwa BWANA fahali mchanga asiye na dosari, kuwa sadaka ya dhambi
kwa ajili ya dhambi aliyotenda. 4 Atamkabidhi huyo fahali kwenye ingilio la Hema
la Kukutania mbele za BWANA. Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha huyo fahali
na kumchinja mbele za BWANA. 5 Kisha kuhani huyo aliyetiwa mafuta atachukua
sehemu ya damu ya huyo fahali na kuileta katika Hema la Kukutania. 6 Atachovya
kidole chake katika hiyo damu na kuinyunyiza sehemu yake mara saba mbele za
BWANA mbele ya pazia la mahali patakatifu. 7 Kisha kuhani atatia sehemu ya
hiyo damu juu ya pembe za madhabahu ya kufukizia uvumba wenye harufu nzuri
iliyoko mbele za BWANA katika Hema la Kukutania. Damu iliyobaki ya huyo fahali
ataimwaga chini ya hayo madhabahu ya kuteketezea sadaka kwenye ingilio la Hema
la Kukutania. 8 Atayaondoa mafuta yote ya fahali huyo wa sadaka ya dhambi, mafuta
yale yanayofunika sehemu za ndani au zile zinazounganika nazo, 9 figo zote mbili na
mafuta yaliyo juu yake karibu na kiuno na yale yanayofunika ini ambayo atayaondoa
pamoja na figo zote, 10 kama vile mafuta yanayoondolewa kutoka kwenye maksai
aliyetolewa sadaka ya amani. Kisha kuhani ataviteketeza juu ya madhabahu ya
sadaka ya kuteketezwa. 11 Lakini ngozi ya huyo fahali na nyama zake zote, pamoja
na kichwa na miguu yake, sehemu za ndani na matumbo, 12 yaani sehemu nyingine
zote zilizobaki za huyo fahali, lazima azitoe nje ya kambi mpaka mahali palipo safi
kiibada, ambapo majivu hutupwa, naye atamchoma kwa moto juu ya kuni zilizoko
juu ya lundo la majivu.
13 " 'Ikiwa jumuiya yote ya Israeli watatenda dhambi pasipo kukusudia na kufanya
lile lililokatazwa katika amri yoyote ya BWANA, hata kama jumuiya haifahamu juu
ya jambo hilo, wana hatia. 14 Wanapotambua kuhusu dhambi waliyoitenda, lazima
kusanyiko lilete fahali mchanga kuwa sadaka ya dhambi na kuikabidhi mbele ya
Hema la Kukutania. 15 Wazee wa jumuiya wataweka mikono yao juu ya kichwa
cha huyo fahali aliye mbele za BWANA, naye fahali atachinjwa mbele za BWANA.
16 Kisha kuhani aliyetiwa mafuta ataiingiza sehemu ya damu ya huyo fahali ndani
ya Hema la Kukutania. 17 Atachovya kidole chake kwenye damu na kuinyunyiza
mara saba mbele za BWANA mbele ya hilo pazia. 18 Atatia sehemu ya hiyo damu
juu ya pembe za madhabahu yaliyo mbele za BWANA katika Hema la Kukutania.
Damu iliyobaki ataimwaga chini ya madhabahu ya kuteketezea sadaka, penye ingilio
la Hema la Kukutania. 19 Atayaondoa mafuta yote ya yule fahali na kuyateketeza
juu ya madhabahu, 20 naye atamfanyia fahali huyu kama alivyomfanyia yule fahali
mwingine wa sadaka ya dhambi. Kwa njia hii kuhani atawafanyia watu upatanisho,

nao watasamehewa. 21 Kisha atamchukua yule fahali nje ya kambi na kumteketeza
kama alivyomteketeza yule wa kwanza. Hii ni sadaka ya dhambi kwa ajili ya jumuiya.
22 " 'Wakati kiongozi ametenda dhambi bila kukusudia na kufanya yaliyokatazwa
katika amri yoyote ya Bwana Mungu wake, ana hatia. 23 Atakapofahamishwa dhambi
aliyotenda, ni lazima alete mbuzi dume asiye na dosari kama sadaka yake. 24 Ataweka
mkono wake juu ya kichwa cha yule mbuzi na kumchinja mahali pale ambapo sadaka
za kuteketezwa huchinjiwa mbele za Bwana. Hii ni sadaka ya dhambi. 25 Kisha
kuhani atachukua sehemu ya damu ya sadaka ya dhambi kwa kidole chake na
kuitia kwenye pembe za madhabahu ya sadaka ya kuteketeza, na kuimwaga damu
iliyobaki chini ya madhabahu. 26 Atayateketeza mafuta yote juu ya madhabahu, kama
alivyoteketeza mafuta ya sadaka ya amani. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho
wa dhambi kwa ajili ya yule mtu, naye atasamehewa.
27 " 'Kama mtu katika jumuiya ametenda dhambi pasipo kukusudia na kufanya lile
lililokatazwa katika amri yoyote ya Bwana, yeye ana hatia. 28 Atakapofahamishwa
dhambi yake aliyoitenda, ni lazima alete mbuzi jike asiye na dosari kama sadaka
yake kwa ajili ya dhambi aliyotenda. 29 Ataweka mkono wake juu ya kichwa
cha sadaka ya dhambi na kumchinjia mahali pa kuteketezea sadaka. 30 Kisha
kuhani atachukua sehemu ya ile damu kwa kidole chake na kuitia kwenye pembe
za madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa na kuimwaga damu iliyobaki chini ya
madhabahu. 31 Atayaondoa mafuta yote, kama vile mafuta yaondolewavyo kwenye
sadaka ya amani, naye kuhani atayateketeza juu ya madhabahu kama harufu nzuri
ya kumpendeza Bwana. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake, naye
atasamehewa.
32 " 'Ikiwa ataleta mwana-kondoo kama sadaka yake ya dhambi, atamleta jike asiye
na dosari. 33 Ataweka mkono wake juu ya kichwa cha huyo mwana-kondoo na
kumchinja kwa ajili ya sadaka ya dhambi mahali sadaka ya kuteketezwa huchinjiwa.
34 Kisha kuhani atachukua sehemu ya damu ya sadaka ya dhambi kwa kidole chake
na kuitia juu ya pembe za madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa, na ile damu
iliyobaki ataimwaga chini ya madhabahu. 35 Ataondoa mafuta yote, kama vile
mafuta yaondolewavyo kutoka kwenye mwana-kondoo wa sadaka ya amani, naye
kuhani atayateketeza juu ya madhabahu juu ya zile sadaka zilizotolewa kwa Bwana
kwa moto. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake kwa dhambi
aliyoitenda, naye atasamehewa.

5

Sadaka Zingine Za Kuondoa Dhambi

1 " 'Ikiwa mtu atakuwa ametenda dhambi kwa sababu hakusema alipotakiwa kutoa
ushahidi hadharani kuhusu jambo aliloona au kujua habari zake, yeye anastahili
adhabu.
2 " 'Au kama mtu akigusa kitu chochote ambacho ni najisi, iwe ni mizoga ya
wanyama pori walio najisi, au ya wanyama wafugwao walio najisi, au ya viumbe
vitambaavyo ardhini, hata akiwa hana habari, amekuwa najisi na mwenye hatia.
3 " 'Au kama akigusa kitu kilicho kichafu kinachotokana na binadamu, kitu
chochote kile kinachoweza kumfanya awe najisi, hata akiwa hana habari, atakapo-
fahamu atakuwa na hatia.
4 " 'Au kama mtu ameapa kufanya kitu chochote bila kufikiri, kiwe chema au
kibaya, kwa vyovyote mtu aweza kuapa bila kujali, hata akiwa hana habari,
atakapofahamu atakuwa na hatia.
5 " 'Wakati mtu yeyote atakapokuwa na hatia katika mojawapo ya haya, lazima
akiri ni kwa njia gani ametenda dhambi, 6 na kama adhabu ya dhambi aliyoitenda,

lazima alete kwa Bwana kondoo jike au mbuzi jike kutoka kwenye kundi lake kama
sadaka ya dhambi; naye kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake kwa dhambi yake.
7 " 'Lakini huyo mtu kama hataweza kumtoa mwana-kondoo, ataleta hua wawili
au makinda mawili ya njiwa kwa Bwana kuwa adhabu kwa ajili ya dhambi yake,
mmoja wa hao ndege kwa ajili ya sadaka ya dhambi, na wa pili kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa. 8 Atawaleta kwa kuhani, ambaye atamtoa kwanza ndege mmoja kwa
ajili ya sadaka ya dhambi. Atamvunja shingo na kuacha kichwa chake kikining'inia,
9 naye atanyunyiza sehemu ya hiyo damu ya sadaka ya dhambi kwenye pembe za
madhabahu. Damu iliyobaki lazima ichuruzwe chini ya madhabahu. Hii ni sadaka
ya dhambi. 10 Kisha kuhani atamtoa yule ndege wa pili kama sadaka ya kuteketezwa
kwa kufuata utaratibu uliowekwa, na hivyo kufanya upatanisho kwa ajili yake kwa
dhambi aliyoitenda, naye atasamehewa.
11 " 'Ikiwa basi, hawezi kupata hua wawili au makinda mawili ya njiwa, ataleta
sehemu ya kumi ya efa[*] ya unga laini kwa ajili ya sadaka ya dhambi. Kamwe
asiweke mafuta wala uvumba juu yake, kwa sababu ni sadaka ya dhambi. 12 Atauleta
unga kwa kuhani, ambaye atachukua konzi moja kama sehemu ya kumbukumbu na
atauteketeza kwenye madhabahu juu ya sadaka zilizotolewa kwa Bwana kwa moto.
Hii ni sadaka ya dhambi. 13 Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho kwa ajili yake
kwa dhambi yoyote ya hizo alizotenda, naye atasamehewa. Sadaka iliyobaki itakuwa
ya kuhani, kama ilivyokuwa ile sadaka ya nafaka.' "

Sadaka Ya Hatia

14 Bwana akamwambia Mose: 15 "Mtu anapokiuka na kutenda dhambi pasipo
kukusudia kuhusu mojawapo ya mambo matakatifu ya Bwana, huyo mtu ataleta
kwa Bwana kama adhabu kondoo dume mmoja kutoka kundi lake, asiye na dosari
na mwenye thamani halisi kifedha, kulingana na shekeli ya mahali patakatifu. Hii
ni sadaka ya hatia. 16 Ni lazima alipe kwa yale aliyoshindwa kufanya kuhusu vitu
vitakatifu, kwa kuongeza sehemu ya tano ya thamani ile na kuitoa yote kwa kuhani,
ambaye atamfanyia upatanisho kwa huyo kondoo dume kama sadaka ya dhambi,
naye atasamehewa.
17 "Kama mtu akifanya dhambi na kufanya yale yaliyokatazwa katika mojawapo ya
amri za Bwana, hata ikiwa hajui, yeye ana hatia na anastahili adhabu. 18 Atamletea
kuhani kama sadaka ya hatia kondoo dume kutoka kundi lake, kondoo asiye na dosari
na mwenye thamani halisi kifedha. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho kwa
ajili yake kwa kosa alilotenda bila kukusudia, naye atasamehewa. 19 Hii ni sadaka ya
hatia; amekuwa na hatia kwa kufanya kosa dhidi ya Bwana."

6

Kurudisha Kilichochukuliwa

1 Bwana akamwambia Mose: 2 "Kama mtu yeyote akitenda dhambi, naye
si mwaminifu kwa Bwana kwa kumdanganya jirani yake kuhusu kitu fulani
alichokabidhiwa, au kimeachwa chini ya utunzaji wake, au kimeibwa, au kama
akimdanganya, 3 au akiokota mali iliyopotea na akadanganya, au kuapa kwa uongo,
au kama akitenda dhambi yoyote ambayo watu waweza kuitenda; 4 wakati akitenda
dhambi hizo na kuwa mwenye hatia, ni lazima arudishe kile alichokuwa amekiiba
au amekichukua kwa dhuluma, au alichokuwa amekabidhiwa, au mali iliyokuwa
imepotea akaipata, 5 au chochote alichokuwa amekiapia kwa uongo. Lazima
akirudishe kikamilifu, na aongeze sehemu ya tano ya thamani yake, vyote ampe
mwenye mali siku ile anapeleka sadaka yake ya hatia. 6 Kisha kama adhabu lazima

---

[*] **5:11** Sehemu ya kumi ya efa ni sawa na kilo moja.

amletee kuhani, yaani kwa Bwana, kama sadaka yake ya hatia, kondoo dume asiye na
dosari na mwenye thamani kamili kutoka kundi lake. 7 Kwa njia hii kuhani atafanya
upatanisho kwa ajili yake mbele za Bwana, naye atasamehewa kwa kosa lolote katika
mambo hayo aliyoyatenda yaliyomfanya kuwa na hatia.”

Sadaka Ya Kuteketezwa

8 Bwana akamwambia Mose: 9 “Mpe Aroni na wanawe agizo hili: ‘Haya ndiyo
masharti kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa: Sadaka ya kuteketezwa itabaki
kwenye moto juu ya madhabahu usiku kucha, mpaka asubuhi, nao moto lazima
uwe unaendelea kuwaka juu ya madhabahu. 10 Kisha kuhani atavaa mavazi yake ya
kitani, pamoja na nguo za ndani za kitani mwilini wake, na aondoe majivu ya sadaka
ya kuteketezwa ambayo moto umeteketeza juu ya madhabahu, na kuyaweka kando
ya madhabahu. 11 Kisha atayavua mavazi haya na kuvaa mengine, naye achukue
yale majivu nje ya kambi na kuyapeleka mahali palipo safi kwa kawaida ya ibada.
12 Moto ulio juu ya madhabahu lazima uwe unaendelea kuwaka, kamwe usizimike.
Kila asubuhi kuhani ataongeza kuni na kupanga sadaka ya kuteketezwa juu ya moto,
na kuteketeza mafuta ya sadaka za amani juu yake. 13 Moto lazima uendelee kuwaka
juu ya madhabahu mfululizo, kamwe usizimike.

Sadaka Ya Nafaka

14 “ ‘Haya ndiyo masharti ya sadaka ya nafaka: Wana wa Aroni wataileta mbele
za Bwana, mbele za madhabahu. 15 Kuhani atachukua konzi ya unga laini na
mafuta, pamoja na uvumba wote ulioko juu ya sadaka ya nafaka, ateketeze sehemu
ya kumbukumbu juu ya madhabahu kama harufu nzuri ya kumpendeza Bwana.
16 Aroni na wanawe watakula sehemu iliyobaki, lakini italiwa bila kutiwa chachu
mahali patakatifu, nao wataila kwenye ua wa Hema la Kukutania. 17 Kamwe
haitaokwa na chachu; nimewapa kama fungu lao la sadaka iliyotolewa kwangu kwa
moto. Ni takatifu sana, kama vile ilivyo sadaka ya dhambi na ya hatia. 18 Kila
mwanaume mzao wa Aroni aweza kuila. Ni fungu lake la kawaida la sadaka
zilizotolewa kwa Bwana kwa moto kwa vizazi vijavyo. Chochote kinachozigusa
kitakuwa kitakatifu.’ ”
19 Tena Bwana akamwambia Mose, 20 “Hii ni sadaka ambayo Aroni na wanawe
wanapaswa kuleta kwa Bwana siku atakapotiwa mafuta: sehemu ya kumi ya efa* ya
unga laini kama sadaka ya kawaida ya nafaka. Nusu yake ataitoa asubuhi na nusu
nyingine jioni. 21 Iandae kwa mafuta kwenye kikaango; ilete ikiwa imechanganywa
vizuri, na utoe hiyo sadaka ya nafaka ikiwa imevunjwa vipande vipande kuwa
harufu nzuri ya kumpendeza Bwana. 22 Mwanawe atakayeingia mahali pake kama
kuhani aliyetiwa mafuta ndiye atakayeiandaa. Ni fungu la kawaida la Bwana, nalo
litateketezwa kabisa. 23 Kila sadaka ya nafaka ya kuhani itateketezwa kabisa; kamwe
haitaliwa.”

Sadaka Ya Dhambi

24 Bwana akamwambia Mose, 25 “Mwambie Aroni na wanawe: ‘Haya ndiyo
masharti kwa ajili ya sadaka ya dhambi: Sadaka ya dhambi itachinjiwa mbele
za Bwana mahali sadaka ya kuteketezwa huchinjiwa, ni takatifu sana. 26 Kuhani
anayeitoa ndiye atakayeikula; itakuliwa katika mahali patakatifu, katika ua wa
Hema la Kukutania. 27 Chochote kitakachogusa nyama yoyote ya hiyo sadaka
kitakuwa kitakatifu, na kama hiyo damu itadondokea juu ya vazi, lazima uifulie
mahali patakatifu. 28 Chungu cha udongo kitakachopikiwa nyama lazima kivunjwe,
lakini kama imepikiwa kwenye chombo cha shaba, chombo hicho kitasuguliwa na
kusuuzwa kwa maji. 29 Kila mwanaume katika familia ya kuhani aweza kula nyama

* **6:20** Sehemu ya kumi ya efa ni sawa na kilo moja.

hiyo; ni takatifu sana. 30 Lakini kila sadaka ya dhambi ambayo damu yake imeletwa
ndani ya Hema la Kukutania kufanya upatanisho katika Mahali Patakatifu kamwe
haitaliwa; lazima iteketezwe.

7

Sadaka Ya Hatia

1 “ ‘Haya ndiyo masharti kwa ajili ya sadaka ya hatia, ambayo ni takatifu sana:
2 Sadaka ya hatia itachinjiwa mahali pale ambapo sadaka ya kuteketezwa huchinjiwa,
nayo damu yake itanyunyizwa pande zote za madhabahu. 3 Mafuta yake yote
yatatolewa sadaka: mafuta ya mkia na mafuta yale yanayofunika sehemu za ndani,
4 figo zote mbili pamoja na mafuta yanayozizunguka yaliyo karibu na kiuno na yale
yanayofunika ini, ambayo yataondolewa pamoja na hizo figo. 5 Kuhani atayateketeza
juu ya madhabahu kuwa sadaka iliyotolewa kwa Bwana kwa moto. Hii ni sadaka ya
hatia. 6 Mwanaume yeyote katika jamaa ya kuhani aweza kuila, lakini lazima iliwe
mahali patakatifu; ni takatifu sana.

7 “ ‘Sheria hii ya sadaka ya hatia ni sawasawa na ile ya sadaka ya dhambi: Nyama
ya yule mnyama aliyetolewa sadaka ni ya yule kuhani anayesimamia ibada ya
upatanisho. 8 Kuhani anayetoa sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya mtu yeyote
anaweza kuichukua ngozi ya mnyama yule aliyetolewa iwe yake. 9 Kila sadaka ya
nafaka iliyookwa jikoni au kupikwa katika sufuria au katika kikaangio itakuwa ya
kuhani anayeitoa. 10 Nayo kila sadaka ya nafaka, iwe imechanganywa na mafuta au
iko kavu, itakuwa ya wana wa Aroni, nayo itagawanywa sawa kati yao.

Sadaka Ya Amani

11 “ ‘Haya ndiyo masharti kwa ajili ya sadaka ya amani ambayo mtu aweza kuileta
kwa Bwana:

12 “ ‘Ikiwa mtu atatoa sadaka ya amani kwa ajili ya kuonyesha shukrani, pamoja
na sadaka hii ya shukrani, atatoa maandazi yasiyotiwa chachu yaliyochanganywa
na mafuta, mikate myembamba isiyotiwa chachu iliyopakwa mafuta, maandazi ya
unga laini uliokandwa vizuri na kuchanganywa na mafuta. 13 Pamoja na sadaka hii
ya amani ya shukrani ataleta sadaka ya maandazi yaliyotengenezwa kwa chachu.
14 Ataleta moja ya kila aina ya andazi kama sadaka, matoleo kwa Bwana; hii ni ya
kuhani anayenyunyiza damu ya sadaka ya amani. 15 Nyama ya sadaka ya amani kwa
ajili ya shukrani lazima iliwe siku iyo hiyo inapotolewa; hutabakiza kitu chochote
mpaka asubuhi.

16 “ ‘Lakini kama sadaka yake ni kwa ajili ya nadhiri au ni sadaka ya hiari, sadaka
hiyo italiwa siku hiyo inapotolewa, lakini chochote kinachobakia kinaweza kuliwa
kesho yake. 17 Nyama yoyote ya sadaka inayobaki mpaka siku ya tatu lazima
iteketezwe kwa moto. 18 Kama nyama yoyote ya sadaka ya amani italiwa siku ya
tatu, Bwana hataikubali. Haitahesabiwa kwake huyo aliyeitoa, kwa kuwa ni najisi.
Mtu atakayekula sehemu yake yoyote atahesabiwa hatia.

19 “ ‘Nyama ile inayogusa chochote ambacho ni najisi kwa kawaida ya ibada kamwe
haitaliwa, ni lazima iteketezwe kwa moto. Kuhusu nyama nyingine, mtu yeyote aliye
safi kwa kawaida ya ibada anaweza kuila. 20 Lakini kama mtu yeyote najisi akila
nyama yoyote ya sadaka ya amani iliyotolewa kwa Bwana, huyo mtu lazima akatiliwe
mbali na watu wake. 21 Kama mtu yeyote akigusa kitu kilicho najisi, iwe ni uchafu wa
mwanadamu, au mnyama najisi, au kitu chochote kilicho najisi, kitu cha kuchukiza,
kisha akala nyama yoyote ya sadaka ya amani iliyotolewa kwa Bwana, mtu huyo ni
lazima akatiliwe mbali na watu wake.’ ”

Kula Mafuta Na Kunywa Damu Kwakatazwa

22 Bwana akamwambia Mose, 23 "Waambie Waisraeli: 'Msile mafuta yoyote ya
ng'ombe, kondoo wala mbuzi. 24 Mafuta ya mnyama aliyekutwa amekufa au
ameraruliwa na mnyama pori yanaweza kutumika kwa kazi nyingine yoyote, lakini
kamwe msiyale. 25 Mtu yeyote alaye mafuta ya mnyama ambaye ametolewa
sadaka kwa Bwana kwa moto ni lazima akatiliwe mbali na watu wake. 26 Popote
mtakapoishi, kamwe msinywe damu ya ndege yeyote wala ya mnyama. 27 Ikiwa mtu
yeyote atakunywa damu, mtu huyo lazima akatiliwe mbali na watu wake.' "

Fungu La Makuhani

28 Bwana akamwambia Mose, 29 "Waambie Waisraeli: 'Mtu yeyote aletaye sadaka
ya amani kwa Bwana ataleta sehemu ya sadaka hiyo kama dhabihu yake kwa Bwana.
30 Ataleta sadaka kwa mikono yake mwenyewe iliyotolewa kwa Bwana kwa moto;
ataleta mafuta ya huyo mnyama pamoja na kidari, naye atainua hicho kidari mbele
za Bwana kuwa sadaka ya kuinuliwa. 31 Kuhani atayateketeza hayo mafuta juu ya
madhabahu, lakini kidari kitakuwa cha Aroni na wanawe. 32 Paja la kulia la sadaka
zako za amani utampa kuhani kama matoleo. 33 Mwana wa Aroni atoaye damu na
mafuta ya sadaka ya amani ndiye atakayepewa paja hilo la kulia kuwa fungu lake.
34 Kutoka kwenye sadaka za amani za Waisraeli, mimi Mungu nimepokea kidari kile
kilichoinuliwa pamoja na lile paja lililotolewa, nami nimevitoa kwa kuhani Aroni na
wanawe kuwa fungu lao la kawaida kutoka kwa Waisraeli.' "

35 Hii ndiyo sehemu ya sadaka zilizotolewa kwa Bwana kwa moto, ambazo
zilitengwa kwa ajili ya Aroni na wanawe siku ile walipowekwa wakfu ili kumtumikia
Bwana katika kazi ya ukuhani. 36 Siku ile walipotiwa mafuta, Bwana aliagiza kwamba
Waisraeli wawape hili kama fungu lao la kawaida kwa vizazi vijavyo.

37 Basi haya ndiyo masharti kuhusu sadaka ya kuteketezwa, sadaka ya nafaka,
sadaka ya dhambi, sadaka ya hatia, sadaka ya kuwekwa wakfu, na sadaka ya amani,
38 ambayo Bwana alimpa Mose juu ya Mlima Sinai siku ile alipowaagiza Waisraeli
walete sadaka zao kwa Bwana, katika Jangwa la Sinai.

8

Kuwekwa Wakfu Kwa Aroni Na Wanawe
(Kutoka 29:1-37)

1 Bwana akamwambia Mose, 2 "Waletee Aroni na wanawe mavazi yao, mafuta ya
upako, fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi, kondoo dume wawili na kikapu chenye
mikate iliyotengenezwa bila chachu. 3 Kisha kusanya mkutano wote kwenye ingilio
la Hema la Kukutania." 4 Mose akafanya kama Bwana alivyomwagiza, na mkutano
ukakusanyika kwenye ingilio la Hema la Kukutania.

5 Mose akaliambia kusanyiko, "Hili ndilo Bwana ameagiza lifanyike." 6 Kisha Mose
akamleta Aroni na wanawe mbele, akawaosha kwa maji. 7 Akamvika Aroni koti,
akamfunga mshipi, akamvika joho na kumvalisha kisibau. Pia akafunga kisibau
juu yake na kukifunga kiunoni mwake kwa mshipi wake uliosokotwa kwa ustadi.
8 Akaweka kifuko cha kifuani juu yake, na kuweka Urimu na Thumimu* kwenye
hicho kifuko. 9 Kisha akamvika Aroni kilemba kichwani pake, akaweka lile bamba
la dhahabu, yaani ile taji takatifu, upande wa mbele wa kilemba, kama Bwana
alivyomwagiza Mose.

10 Ndipo Mose akachukua mafuta ya upako na kuipaka maskani na kila kitu
kilichokuwamo ndani yake, kisha akaviweka wakfu. 11 Akanyunyiza baadhi ya

* **8:8** Urimu na Thumimu maana yake ni Nuru na Kweli; vifaa hivi viliwekwa kwenye kifuko cha juu cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha.

mafuta juu ya madhabahu mara saba, akaipaka madhabahu mafuta na vyombo vyake
vyote pamoja na sinia na kinara chake, ili kuviweka wakfu. 12 Akamimina sehemu
ya hayo mafuta ya upako kichwani mwa Aroni, akamtia mafuta ili kumweka wakfu.
13 Kisha akawaleta wana wa Aroni mbele, akawavika makoti, akawafunga mishipi na
kuwavika vilemba, kama Bwana alivyomwagiza Mose.

14 Kisha akamtoa fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi, nao Aroni na wanawe
wakaweka mikono yao juu ya kichwa chake. 15 Mose akamchinja yule fahali na
akachukua sehemu ya hiyo damu, kisha kwa kidole chake akaitia kwenye pembe
zote za madhabahu ili kutakasa madhabahu. Akaimwaga damu iliyobaki chini
ya madhabahu. Kwa hiyo akayaweka wakfu ili kufanya upatanisho kwa ajili ya
madhabahu. 16 Pia Mose akachukua mafuta yote yanayozunguka sehemu za ndani,
mafuta yanayofunika ini, figo zote mbili pamoja na mafuta yake, akayateketeza juu ya
madhabahu. 17 Lakini fahali, ikiwa pamoja na ngozi yake na nyama yake na sehemu
zake za ndani na matumbo, akaiteketeza nje ya kambi, kama Bwana alivyomwagiza
Mose.

18 Kisha Mose akamleta kondoo dume kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, naye
Aroni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa chake. 19 Ndipo Mose
akamchinja yule kondoo dume na kunyunyiza damu yake pande zote za madhabahu.
20 Mose akamkata yule kondoo dume vipande vipande na kukiteketeza kichwa, vile
vipande na yale mafuta. 21 Kisha akamsafisha sehemu za ndani na miguu kwa
maji, na kumteketeza yule kondoo dume mzima juu ya madhabahu kuwa sadaka ya
kuteketezwa, harufu nzuri ya kupendeza, sadaka iliyotolewa kwa Bwana kwa moto,
kama Bwana alivyomwagiza Mose.

22 Kisha akaleta kondoo dume mwingine, ndiye kondoo dume kwa ajili ya
kuwaweka wakfu, naye Aroni na wanawe wakaweka mikono yao juu ya kichwa
chake. 23 Mose akamchinja yule kondoo dume, akaichukua sehemu ya damu yake
na kuipaka juu ya ncha ya sikio la kuume la Aroni, na juu ya kidole gumba cha
mkono wake wa kuume na juu ya kidole kikubwa cha mguu wake wa kuume.
24 Pia Mose akawaleta hao wana wa Aroni mbele, akaipaka sehemu ya hiyo damu
kwenye ncha za masikio yao ya kuume, juu ya vidole gumba vya mikono yao ya
kuume, na juu ya vidole vikubwa vya miguu yao ya kuume. Kisha akanyunyiza
damu pande zote za madhabahu. 25 Akachukua mafuta ya mnyama, mafuta ya mkia,
mafuta yote yanayozunguka sehemu za ndani, mafuta yanayofunika ini, figo zote
mbili pamoja na mafuta yake, na paja la kulia. 26 Kisha kutoka kwenye kikapu cha
mikate iliyotengenezwa bila chachu, kilichokuwa mbele za Bwana, akachukua andazi
moja, na jingine lililotengenezwa kwa mafuta, na mkate mwembamba; akaviweka
hivi vyote juu ya mafungu ya mafuta ya mnyama, na juu ya lile paja la kulia.
27 Akaviweka hivi vyote mikononi mwa Aroni na wanawe, na kuviinua mbele za
Bwana kuwa sadaka ya kuinuliwa. 28 Kisha Mose akavichukua kutoka mikononi
mwao na kuviteketeza juu ya madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa kuwa sadaka
ya kuwekwa wakfu, harufu nzuri ya kupendeza, sadaka iliyotolewa kwa Bwana kwa
moto. 29 Kisha akachukua kidari, kilicho fungu la Mose la kondoo dume kwa ajili
ya kuwekwa wakfu, na kukiinua mbele za Bwana kama sadaka ya kuinuliwa, kama
Bwana alivyomwagiza Mose.

30 Kisha Mose akachukua sehemu ya mafuta ya upako, na sehemu ya damu kutoka
kwenye madhabahu, na kuvinyunyiza juu ya Aroni na mavazi yake, na juu ya
wanawe na mavazi yao. Kwa hiyo akamweka Aroni na mavazi yake wakfu, pamoja
na wanawe na mavazi yao.

31 Kisha Mose akamwambia Aroni na wanawe, “Pika hiyo nyama kwenye ingilio la
Hema la Kukutania, na uile hapo pamoja na mkate kutoka kwenye kikapu cha sadaka

ya kuweka wakfu, kama nilivyoagiza, nikisema, 'Aroni na wanawe wataila.' 32 Kisha
teketeza nyama na mikate iliyobaki. 33 Msitoke kwenye ingilio la Hema la Kukutania
kwa muda wa siku saba, mpaka siku zenu za kuwekwa wakfu ziwe zimetimia, kwa
kuwa muda wenu wa kuwekwa wakfu utakuwa siku saba. 34 Lile lililofanyika leo
liliagizwa na BWANA ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu. 35 Lazima mkae kwenye
ingilio la Hema la Kukutania usiku na mchana kwa siku saba, na kufanya lile BWANA
analolitaka, ili kwamba msife; kwa kuwa hilo ndilo nililoamriwa." 36 Kwa hiyo Aroni
na wanawe wakafanya kila kitu BWANA alichoamuru kupitia kwa Mose.

9

Makuhani Waanza Huduma Yao

1 Katika siku ya nane, Mose akawaita Aroni na wanawe, na wazee wa Israeli.
2 Akamwambia Aroni, "Chukua ndama dume kwa ajili ya sadaka yako ya dhambi,
na kondoo dume kwa sadaka yako ya kuteketezwa, wote wawili wasiwe na dosari,
nao uwalete mbele za BWANA. 3 Kisha waambie Waisraeli: 'Chukueni mbuzi dume
kwa ajili ya sadaka ya dhambi, na ndama na mwana-kondoo, wote wawili wawe wa
umri wa mwaka mmoja, na wasio na dosari, kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, 4 na
pia maksai na kondoo dume kwa ajili ya sadaka ya amani, ili kutoa dhabihu mbele
za BWANA, pamoja na sadaka ya nafaka iliyochanganywa na mafuta. Kwa kuwa leo
BWANA atawatokea.' "

5 Wakavileta vile vitu Mose alivyowaagiza mbele ya Hema la Kukutania, nalo
kusanyiko lote likakaribia na kusimama mbele za BWANA. 6 Ndipo Mose akasema,
"Hili ndilo BWANA alilowaagiza mlifanye, ili utukufu wa BWANA upate kuonekana
kwenu."

7 Mose akamwambia Aroni, "Njoo madhabahuni ili utoe dhabihu yako ya sadaka ya
dhambi na sadaka yako ya kuteketezwa, ufanye upatanisho kwa ajili yako mwenyewe
na kwa ajili ya watu. Kisha utoe sadaka ya upatanisho kwa ajili ya watu, kama vile
BWANA alivyoagiza."

8 Hivyo Aroni akaja madhabahuni na kumchinja yule ndama kuwa sadaka ya
dhambi kwa ajili yake mwenyewe. 9 Wanawe wakamletea damu, naye akachovya
kidole chake katika hiyo damu, akaitia kwenye pembe za madhabahu, nayo damu
iliyobaki akaimwaga chini ya madhabahu. 10 Juu ya madhabahu akateketeza mafuta,
figo na mafuta yanayofunika ini kutoka kwenye hiyo sadaka ya dhambi, kama BWANA
alivyomwagiza Mose. 11 Akateketeza nyama na ngozi nje ya kambi.

12 Kisha Aroni akachinja sadaka ya kuteketezwa. Wanawe wakamletea damu, naye
akainyunyiza pande zote za madhabahu. 13 Wakamletea sadaka ya kuteketezwa
kipande kwa kipande, pamoja na kichwa, naye akaviteketeza juu ya madhabahu.
14 Akasafisha sehemu za ndani na miguu, akaviteketeza juu ya sadaka ya kuteketezwa
juu ya madhabahu.

15 Kisha Aroni akaleta sadaka ile iliyokuwa kwa ajili ya watu. Akachukua yule
mbuzi wa sadaka ya dhambi kwa ajili ya watu, akamchinja na kumtoa kwa ajili ya
sadaka ya dhambi, kama alivyofanya kwa ile ya kwanza.

16 Aroni akaleta sadaka ya kuteketezwa na kuitoa kama ilivyoelekezwa. 17 Pia
akaleta sadaka ya nafaka, akachukua konzi moja na kuiteketeza juu ya madhabahu,
pamoja na sadaka ya kuteketezwa ya asubuhi.

18 Akachinja maksai na kondoo dume kama sadaka ya amani kwa ajili ya watu.
Wanawe Aroni wakampa ile damu, naye akainyunyiza kwenye madhabahu pande
zote. 19 Lakini sehemu zile za mafuta ya yule maksai na kondoo dume, yaani
mafuta ya mkia, mafuta yaliyofunika tumbo, ya figo na yaliyofunika ini, 20 hivi vyote
wakaviweka juu ya vidari, kisha Aroni akayateketeza hayo mafuta ya wanyama juu

ya madhabahu. 21 Aroni akaviinua vile vidari na paja la kulia mbele za Bwana ili
viwe sadaka ya kuinuliwa, kama Mose alivyoagiza.

22 Kisha Aroni akainua mikono yake kuwaelekea watu na kuwabariki. Naye baada
ya kutoa dhabihu ya sadaka ya dhambi, sadaka ya kuteketezwa, na sadaka ya amani,
akashuka chini.
23 Kisha Mose na Aroni wakaingia kwenye Hema la Kukutania. Walipotoka nje,
wakawabariki watu. Nao utukufu wa Bwana ukawatokea watu wote. 24 Moto
ukaja kutoka uwepo wa Bwana, ukairamba ile sadaka ya kuteketezwa, pamoja na
sehemu ya mafuta yaliyokuwa juu ya madhabahu. Watu wote walipoona jambo hili,
wakapiga kelele kwa furaha na kusujudu.

10

Kifo Cha Nadabu Na Abihu

1 Nadabu na Abihu, wana wa Aroni, wakachukua vyetezo vyao, wakaweka moto
ndani yake na kuongeza uvumba; kisha wakamtolea Bwana moto usio halali,
kinyume na agizo la Mungu. 2 Hivyo moto ukaja kutoka kwa uwepo wa Bwana na
kuwaramba, nao wakafa mbele za Bwana. 3 Kisha Mose akamwambia Aroni, “Hili
ndilo alilonena Bwana wakati aliposema:

“ ‘Miongoni mwa wale watakaonikaribia
nitajionyesha kuwa mtakatifu;
machoni pa watu wote
nitaheshimiwa.’ ”

Aroni akanyamaza.

4 Mose akawaita Mishaeli na Elisafani, wana wa Uzieli mjomba wake Aroni,
akawaambia, “Njooni hapa. Ondoeni miili ya binamu zenu mbele ya mahali
patakatifu, mkaipeleke nje ya kambi.” 5 Hivyo wakaja na kuwaondoa, wakiwa
bado wamevalia makoti yao ya ibada, wakawapeleka nje ya kambi, kama Mose
alivyoamuru.

6 Ndipo Mose akamwambia Aroni pamoja na wanawe, Eleazari na Ithamari,
“Msifunue vichwa vyenu wala msirarue mavazi yenu, la sivyo mtakufa na Bwana
ataikasirikia jumuiya nzima. Lakini ndugu zenu, nyumba yote ya Israeli, wanaweza
kuwaombolezea wale ambao Bwana amewaangamiza kwa moto. 7 Msitoke nje ya
ingilio la Hema la Kukutania, la sivyo mtakufa, kwa sababu mafuta ya Bwana ya
upako yako juu yenu.” Hivyo wakafanya kama vile Mose alivyosema.

8 Kisha Bwana akamwambia Aroni, 9 “Wewe na wanao msinywe mvinyo wala
kinywaji kingine kilichochachuka wakati mwingiapo katika Hema la Kukutania, la
sivyo mtakufa. Hili litakuwa Agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo. 10 Ni lazima
mtenganishe kilicho kitakatifu na kile kilicho cha kawaida, kati ya yaliyo najisi na
yaliyo safi, 11 na lazima mwafundishe Waisraeli amri zote ambazo Bwana aliwapa
kupitia Mose.”

12 Mose akamwambia Aroni pamoja na wanawe waliosalia, Eleazari na Ithamari,
“Chukueni sadaka ya nafaka iliyobaki kutoka sadaka zilizotolewa kwa Bwana kwa
moto, muile hapo kando ya madhabahu ikiwa imeandaliwa bila chachu, kwa sababu
ni takatifu sana. 13 Mtaila katika mahali patakatifu kwa sababu ni fungu lenu na
fungu la wana wenu la sadaka zilizotolewa kwa Bwana kwa moto, kwa maana hivyo
ndivyo nilivyoamriwa. 14 Lakini wewe na wanao na binti zako mwaweza kula kidari
kile kilichoinuliwa na paja lile lililotolewa. Mtavila mahali safi pa kawaida ya ibada;
mmepewa wewe na watoto wako kuwa fungu lenu la sadaka za amani za Waisraeli.
15 Paja lile lililotolewa na kidari kile kilichoinuliwa lazima viletwe pamoja na sehemu
za mafuta ya sadaka za kuteketezwa kwa moto, ili kuinuliwa mbele za Bwana kama

sadaka ya kuinuliwa. Hili litakuwa fungu lako la kawaida na wanao, kama BWANA alivyoagiza."

16 Mose alipouliza kuhusu mbuzi atolewaye kwa ajili ya sadaka ya dhambi, na
kukuta kwamba ameteketezwa, aliwakasirikia Eleazari na Ithamari, wana wa Aroni
waliobaki, akawauliza, 17 "Kwa nini hamkula sadaka ya dhambi katika eneo la mahali
patakatifu? Ni takatifu sana. Mlipewa ninyi ili kuondoa hatia ya jumuiya kwa ajili ya
kuwafanyia upatanisho mbele za BWANA. 18 Kwa kuwa damu yake haikuletwa ndani
ya Mahali Patakatifu, mngemla mbuzi huyo katika sehemu ya mahali patakatifu kama
nilivyoagiza."

19 Aroni akamjibu Mose, "Leo wanangu wametoa sadaka zao za dhambi na sadaka
zao za kuteketezwa mbele za BWANA, lakini mambo kama haya yamenitokea mimi.
Je, BWANA angependezwa kama ningekuwa nimekula sadaka ya dhambi leo?" 20 Mose
aliposikia haya, akaridhika.

11

Vyakula Najisi Na Visivyo Najisi
(Kumbukumbu 14:3-21)

1 BWANA akawaambia Mose na Aroni, 2 "Waambieni Waisraeli: 'Kati ya wanyama
wote waishio juu ya nchi, hawa ndio mtakaowala: 3 Mwaweza kula mnyama yeyote
mwenye kwato zilizogawanyika sehemu mbili na ambaye hucheua.

4 " 'Kuna wanyama wengine ambao hucheua tu au wenye kwato zilizogawanyika tu,
lakini hao kamwe msiwale. Ngamia ingawa hucheua hana kwato zilizogawanyika;
kwa kawaida ya ibada hiyo ni najisi kwenu. 5 Pelele ingawa hucheua hana kwato
zilizogawanyika; huyo ni najisi kwenu. 6 Sungura ingawa hucheua hana kwato
zilizogawanyika; huyo ni najisi kwenu. 7 Naye nguruwe ingawa anazo kwato
zilizogawanyika sehemu mbili, hacheui; huyo ni najisi kwenu. 8 Kamwe msile nyama
yao wala kugusa mizoga yao; wao ni najisi kwenu.

9 " 'Kuhusu viumbe wote wanaoishi ndani ya maji ya bahari na vijito, mtakula wale
wote wenye mapezi na magamba. 10 Lakini viumbe wote ndani ya bahari au vijito
wasio na mapezi na magamba, wakiwa miongoni mwa makundi au viumbe wote
ndani ya maji, hao ni machukizo kwenu. 11 Nao watakuwa machukizo kwenu. Msile
nyama yao, nayo mizoga yao itakuwa machukizo. 12 Chochote kinachoishi ndani ya
maji ambacho hakina mapezi na magamba kitakuwa chukizo kwenu.

13 " 'Wafuatao ndio ndege watakaokuwa machukizo kwenu, hivyo msiwale kwa
sababu ni chukizo: tai, furukombe, kipungu, 14 mwewe mwekundu, aina zote za
mwewe mweusi, 15 aina zote za kunguru, 16 mbuni, kiruka-njia, dudumizi, kipanga,
shakwe, aina zote za kipanga, 17 bundi, mnandi, bundi mkubwa, 18 mumbi, mwari,
nderi, 19 korongo, koikoi wa aina yoyote, hudihudi na popo.

20 " 'Wadudu wote warukao ambao hutembea kwa miguu minne watakuwa chukizo
kwenu. 21 Lakini wako viumbe wenye mabawa ambao hutembea kwa miguu minne
mtakaowala: wale wenye vifundo katika miguu yao ya kurukaruka juu ya ardhi.
22 Miongoni mwa hawa, mtakula nzige wa aina zote, senene, parare au panzi.
23 Lakini viumbe wengine wote wenye mabawa na wenye miguu minne ni machukizo
kwenu.

Wanyama Ambao Ni Najisi

24 " 'Mtajinajisi kwa wanyama hawa. Yeyote agusaye mizoga yao atakuwa najisi
mpaka jioni. 25 Yeyote atakayebeba mizoga ya viumbe hawa ni lazima afue nguo
zake, naye atakuwa najisi mpaka jioni.

26 “ ‘Kila mnyama mwenye ukwato ulioachana lakini haukugawanyika kabisa, au
yule asiyecheua, huyo ni najisi kwenu; yeyote agusaye mzoga wowote wa hao
atakuwa najisi. 27 Miongoni mwa wanyama wote watembeao kwa miguu minne, wale
watembeao kwa vitanga vyao ni najisi kwenu; yeyote agusaye mizoga yao atakuwa
najisi mpaka jioni. 28 Yeyote atakayebeba mizoga yao ni lazima afue nguo zake, naye
atakuwa najisi mpaka jioni. Wanyama hawa ni najisi kwenu.

29 “ ‘Kuhusu wanyama watambaao juu ya ardhi, hawa ni najisi kwenu: kicheche,
panya, aina yoyote ya mijusi mikubwa, 30 guruguru, kenge, mijusi ya ukutani,
goromoe na kinyonga. 31 Hao wote watambaao juu ya ardhi ni najisi kwenu. Yeyote
agusaye mizoga yao atakuwa najisi mpaka jioni. 32 Ikiwa mmoja wao atakufa na
kuangukia juu ya kitu fulani, chombo hicho, hata kikiwa cha matumizi gani, kitakuwa
najisi, kiwe kimetengenezwa kwa mti, nguo, ngozi au gunia. Kiweke ndani ya maji;
kitakuwa najisi mpaka jioni, kisha kitakuwa safi tena. 33 Ikiwa mmoja wa wanyama
aliyekufa ataangukia ndani ya chungu, kila kilichomo katika chungu hicho kitakuwa
najisi, nawe ni lazima uvunje chungu hicho. 34 Chakula chochote ambacho chaweza
kuliwa lakini kikawa kimeingia maji kutoka kwenye chungu hicho ni najisi, na kitu
chochote cha majimaji ambacho chaweza kunyweka kutoka kwenye chungu hicho
ni najisi. 35 Chochote ambacho mzoga wa mmojawapo utaangukia kitakuwa najisi.
Jiko au chungu cha kupikia ni lazima kivunjwe. Ni najisi, nawe ni lazima uvihesabu
kuwa najisi. 36 Lakini chemchemi au kisima, mahali pa kuchota maji, patakuwa safi,
lakini yeyote atakayegusa moja ya mizoga hii ni najisi. 37 Kama mzoga ukianguka
juu ya mbegu zozote ambazo ni za kupanda, zinabaki safi. 38 Lakini kama mbegu
imetiwa maji na mzoga ukaanguka juu yake, hiyo mbegu ni najisi kwenu.

39 “ ‘Kama mnyama ambaye mnaruhusiwa kumla akifa, yeyote atakayeugusa
mzoga wake atakuwa najisi mpaka jioni. 40 Yeyote atakayekula sehemu ya mzoga
huo ni lazima afue nguo zake, naye atakuwa najisi mpaka jioni. Yeyote atakayebeba
mzoga huo ni lazima afue nguo zake, naye atakuwa najisi mpaka jioni.

41 “ ‘Kila kiumbe kitambaacho juu ya ardhi ni chukizo; kisiliwe. 42 Msile
kiumbe chochote kitambaacho juu ya ardhi, kiwe kitambaacho kwa tumbo lake, au
kitambaacho kwa miguu minne au kwa miguu mingi; ni chukizo. 43 Msijitie unajisi
kwa chochote katika viumbe hivi. Msijitie unajisi kwa viumbe hivyo au kutiwa unajisi
navyo. 44 Mimi ndimi Bwana Mungu wenu; jitakaseni mwe watakatifu, kwa sababu
mimi ni mtakatifu. Msijitie unajisi wenyewe kwa kiumbe chochote kile kiendacho
juu ya ardhi. 45 Mimi ndimi Bwana niliyewapandisha mtoke Misri ili niwe Mungu
wenu. Kwa hiyo kuweni watakatifu kwa sababu Mimi ni mtakatifu.

46 “ ‘Haya ndiyo masharti kuhusu wanyama, ndege, kila kiumbe hai kiendacho
ndani ya maji, na kila kiumbe kiendacho juu ya ardhi. 47 Ni lazima mpambanue
kati ya kilicho najisi na kilicho safi, kati ya viumbe hai vinavyoweza kuliwa na vile
visivyoweza kuliwa.’ ”

12

Utakaso Baada Ya Kuzaa Mtoto

1 Bwana akamwambia Mose, 2 “Waambie Waisraeli: ‘Mwanamke ambaye atapata
mimba na kuzaa mtoto wa kiume atakuwa najisi kwa kawaida ya ibada kwa siku
saba, kama anavyokuwa najisi wakati wa siku zake za hedhi. 3 Mvulana atatahiriwa
siku ya nane. 4 Kisha ni lazima huyo mwanamke asubiri kwa siku thelathini na tatu,
ndipo atakaswe kutoka damu kwake. Hataruhusiwa kugusa kitu chochote kilicho
kitakatifu au kuingia mahali patakatifu, mpaka siku za kutakaswa kwake zimetimia.
5 Kama akimzaa mtoto wa kike, mwanamke huyo atakuwa najisi kwa majuma mawili,

kama wakati wake wa hedhi. Kisha atasubiri kwa siku sitini na sita, ndipo atatakaswa
kutoka damu kwake.
6 “ ‘Siku zake za utakaso kwa ajili ya mwana au binti zitakapotimia, mwanamke
huyo atamletea kuhani kwenye ingilio la Hema la Kukutania mwana-kondoo mwenye
umri wa mwaka mmoja kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, na kinda la njiwa au hua
kwa ajili ya sadaka ya dhambi. 7 Atavitoa mbele za BWANA ili kufanya upatanisho
kwa ajili yake, na kisha atakuwa safi kwa desturi ya ibada kutokana na kutokwa
damu kwake.
“ ‘Haya ndiyo masharti kwa ajili ya mwanamke atakayezaa mtoto wa kiume au wa
kike. 8 Kama huyo mwanamke hana uwezo wa kumpata mwana-kondoo, ataleta hua
wawili au makinda mawili ya njiwa, moja kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa na
mwingine kwa ajili ya sadaka ya dhambi. Kwa njia hii, kuhani atafanya upatanisho
kwa ajili yake, naye atakuwa safi.’ ”

13

Masharti Kuhusu Magonjwa Ya Ngozi Yaambukizayo

1 BWANA akawaambia Mose na Aroni, 2 “Iwapo mtu yeyote atakuwa na uvimbe
au upele au alama nyeupe juu ya ngozi yake ambayo yaweza kuwa ugonjwa wa
ngozi wa kuambukiza,* ni lazima aletwe kwa Aroni kuhani ama kwa wanawe,
kuhani mmojawapo. 3 Kuhani atachunguza hicho kidonda kilichopo juu ya ngozi
yake, na kama nywele za mahali palipo na kidonda zimebadilika kuwa nyeupe, na
ikiwa kidonda kimeingia ndani ya ngozi, basi ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza,
yaani ukoma. Kuhani atakapomchunguza, atamtangaza mtu huyo kuwa ni najisi
kwa kawaida ya ibada. 4 Kama alama juu ya ngozi yake ni nyeupe, lakini haionekani
kuwa imeingia ndani zaidi ya ngozi, na nywele kwenye alama hiyo hazijageuka kuwa
nyeupe, kuhani atamtenga mtu huyo mahali pa pekee kwa siku saba. 5 Siku ya saba,
kuhani atamchunguza, na kama hakuona badiliko kwenye kile kidonda na hakijaenea
juu ya ngozi, atamtenga kwa siku nyingine saba. 6 Siku ya saba kuhani atamchunguza
tena, na kama kidonda kimepungua na hakijaenea juu ya ngozi, kuhani atamtangaza
mtu huyo kuwa ni safi, ni upele tu. Ni lazima mtu huyo afue mavazi yake, naye
atakuwa safi. 7 Lakini ikiwa ule upele utaenea juu ya ngozi yake baada ya yeye
kujionyesha kwa kuhani na kutangazwa kuwa safi, ni lazima aende tena kwa kuhani.
8 Kuhani atamchunguza, na kama upele umeenea kwenye ngozi, atamtangaza kuwa
najisi, kwani ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza, yaani ukoma.
9 “Wakati mtu yeyote ana ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza, ni lazima aletwe kwa
kuhani. 10 Kuhani atamchunguza na kama kuna uvimbe mweupe juu ya ngozi ambao
umefanya nywele kuwa nyeupe, na kama kuna nyama mbichi ndani ya uvimbe, 11 ni
ugonjwa sugu wa ngozi, na kuhani atamtangaza kuwa najisi. Hatamtenga tena kwa
sababu ni najisi tayari.
12 “Ikiwa ugonjwa utakuwa umeenea kwenye ngozi yake yote kwa kadiri kuhani
atakavyoweza kuona, kwamba umeenea kwenye ngozi yote ya huyo mgonjwa kutoka
kichwani mpaka wayo, 13 kuhani atamchunguza, na kama ugonjwa umeenea mwili
mzima, atamtangaza huyo mtu kuwa safi. Kwa kuwa mwili wote umekuwa mweupe,
yeye ni safi. 14 Lakini itokeapo nyama mbichi kwenye ngozi yake, atakuwa najisi.
15 Kuhani atakapoiona hiyo nyama mbichi, atamtangaza mtu huyo kuwa najisi. Hiyo
nyama mbichi ni najisi, ana ugonjwa wa kuambukiza. 16 Hiyo nyama mbichi ikigeuka
na kuwa nyeupe, ni lazima amwendee kuhani. 17 Kuhani atamchunguza, na kama

* **13:2** Ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza, yaani ukoma, ni neno lililotumika kwa Kiebrania kueleza magonjwa mbalimbali ya ngozi ambayo si lazima yawe ni ukoma halisi.

vidonda vimekuwa vyeupe, kuhani atamtangaza mgonjwa huyo kuwa safi; kisha
atakuwa safi.

18 “Wakati mtu ana jipu juu ya ngozi yake nalo likapona, 19 napo mahali palipokuwa
na jipu pakatokea uvimbe mweupe, au alama yenye wekundu na weupe, ni lazima
akajionyeshe kwa kuhani. 20 Kuhani atapachunguza, na kama uvimbe umezama
ndani ya ngozi, na nywele zimegeuka kuwa nyeupe, kuhani atamtangaza mtu huyo
kuwa najisi. Ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza uliojitokeza pale jipu lilipokuwa.
21 Lakini ikiwa wakati kuhani anapopachunguza pakawa hapana nywele nyeupe
ndani yake, wala hakuna shimo bali pamepungua, basi kuhani atamtenga mtu huyo
kwa siku saba. 22 Kama unaenea kwenye ngozi, kuhani atamtangaza kuwa najisi;
ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza. 23 Lakini ikiwa ile alama haijabadilika wala
kuenea, ni kovu tu kutokana na jipu, kuhani atamtangaza kuwa safi.

24 “Wakati mtu ameungua kwenye ngozi yake, pakatokea alama yenye wekundu
na weupe, au alama nyeupe ikaonekana penye nyama mbichi pale palipoungua,
25 kuhani ataichunguza ile alama, na kama nywele zilizoko juu yake zimegeuka kuwa
nyeupe, napo pametokea shimo, basi huo ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza
ambao umetokea juu ya jeraha la moto. Kuhani atamtangaza kuwa najisi; ni
ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza. 26 Lakini kama kuhani akichunguza na kuona
kwamba hakuna nywele nyeupe kwenye alama ile, wala hakuna shimo napo
pameanza kupungua, basi kuhani atamtenga kwa siku saba. 27 Siku ya saba kuhani
atamchunguza tena, na kama unaenea kwenye ngozi, kuhani atamtangaza kuwa
najisi; ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza. 28 Lakini, kama alama ile haikubadilika
na wala haijaenea kwenye ngozi, napo pamepungua, ni uvimbe kutokana na jeraha
la moto, na kuhani atamtangaza kuwa safi; ni kovu tu kutokana na kuungua.

29 “Ikiwa mwanaume au mwanamke ana kidonda juu ya kichwa au juu ya kidevu,
30 kuhani atakichunguza kile kidonda, na kama ataona kuwa kimeingia ndani, na
nywele zilizoko juu yake ni njano na nyembamba, kuhani atamtangaza mtu huyo
kuwa najisi, kwani ni upele; ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza wa kichwa au
kidevu. 31 Lakini kama kuhani akichunguza aina hii ya kidonda, kionekane kuwa
hakina shimo na hakuna nywele nyeusi juu yake, basi atamtenga mtu huyo kwa siku
saba. 32 Siku ya saba kuhani atachunguza kidonda kile, na kama upele haujaenea, na
hakuna nywele za manjano juu yake, wala hakuna shimo lolote, 33 mtu huyo ni lazima
anyolewe, isipokuwa mahali palipo na ugonjwa, naye kuhani atamtenga kwa siku
nyingine saba. 34 Siku ya saba kuhani atachunguza tena ule upele; ikiwa haujaenea
kwenye ngozi na hakuna shimo mahali pale, kuhani atamtangaza kuwa safi. Lazima
afue nguo zake, naye atakuwa safi. 35 Lakini ikiwa upele utaenea juu ya ngozi baada
ya kutangazwa kuwa safi, 36 kuhani atamchunguza, na kama upele umeenea kwenye
ngozi, kuhani hana haja ya kutazama kama kuna nywele za manjano, mtu huyo ni
najisi. 37 Hata hivyo, katika uchunguzi wake akiona hapajabadilika, na nywele nyeusi
zimeota juu yake, upele umepona. Yeye si najisi, kuhani atamtangaza kuwa safi.

38 “Ikiwa mwanaume au mwanamke ana alama nyeupe juu ya ngozi yake, 39 kuhani
atamchunguza, na kama alama hizo zina weupe uliofifia, ni vipele visivyo na
madhara vilivyojitokeza kwenye ngozi; mtu huyo ni safi.

40 “Wakati mwanaume hana nywele naye ana upaa, yeye ni safi. 41 Ikiwa hana
nywele kwenye ngozi ya kichwa chake, na ana upaa tangu kwenye paji, ni safi.
42 Lakini kama ana kidonda chenye wekundu na weupe kwenye kichwa chake chenye
upaa, au kwenye paji la uso, ni ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza unaojitokeza
kichwani au kwenye paji lake la uso. 43 Kuhani atamchunguza, na kama kidonda
kilichovimba juu ya kichwa chake au kwenye paji la uso ni chekundu au cheupe kama

ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza, 44 mtu huyo ni mgonjwa, na ni najisi. Kuhani
atamtangaza kuwa najisi kwa sababu ya kidonda kwenye kichwa chake.
45 “Mtu mwenye ugonjwa kama huo wa kuambukiza ni lazima avae nguo
zilizoraruka, awachilie nywele zake bila kuzichana, afunike sehemu ya chini ya uso
wake, na apige kelele, ‘Najisi! Najisi!’ 46 Kwa muda wote atakaokuwa na ugonjwa
huo wa kuambukiza atabaki kuwa najisi. Ni lazima aishi peke yake; ni lazima aishi
nje ya kambi.

Masharti Kuhusu Upele

47 “Kama vazi lolote lina maambukizo ya upele: likiwa ni vazi la sufu au kitani,
48 lolote lililofumwa au kusokotwa likiwa la kitani au la sufu, ngozi yoyote au
chochote kilichotengenezwa kwa ngozi, 49 tena kama maambukizo kwenye vazi, au
ngozi, au lililofumwa au kusokotwa, au kifaa chochote cha ngozi, ni rangi ya kijani
au nyekundu, huo ni upele unaoenea na ni lazima kuhani aonyeshwe. 50 Kuhani
atachunguza upele huo na kukitenga kifaa hicho kwa siku saba. 51 Siku ya saba
atakichunguza, na kama upele umeenea kwenye nguo, au kifaa kilichofumwa au
kusokotwa, au ngozi, kwa vyovyote vile itumikavyo, ni upele uangamizao, kifaa hicho
ni najisi. 52 Ni lazima aichome hiyo nguo, ikiwa ni ya sufu ama kitani iliyofumwa
ama kusokotwa, ama chombo chochote cha ngozi chenye maambukizo, kwa kuwa ni
upele unaoangamiza; chombo chote ni lazima kichomwe moto.
53 “Lakini wakati kuhani atakapokichunguza na kuona kuwa ule upele haujaenea
kwenye nguo iliyofumwa au kusokotwa, au vifaa vya ngozi, 54 ataagiza kwamba
kifaa chenye maambukizo kisafishwe. Kisha atakitenga kwa siku saba. 55 Baada
ya kifaa chenye maambukizo kusafishwa, kuhani atakichunguza, na kama upele
haujaonyesha badiliko lolote, hata kama haujaenea, ni najisi. Kichome kwa moto,
iwe upele umeenea upande mmoja au mwingine. 56 Kama kuhani ataona kuwa ile
alama imefifia baada ya kuoshwa, basi atararua sehemu iliyo ambukizwa ya nguo au
ngozi au kifaa kilichofumwa au kusokotwa. 57 Lakini kama ikijitokeza tena kwenye
nguo au kitu kilichofumwa au kusokotwa, ama kifaa cha ngozi, kwamba ule upele
unaenea, chochote chenye upele ni lazima kichomwe kwa moto. 58 Nguo, au kitu
kilichofumwa au kusokotwa, au kifaa chochote cha ngozi ambacho kimesafishwa na
kuondolewa upele, ni lazima kioshwe tena, nacho kitakuwa safi.”
59 Haya ni masharti kuhusu maambukizo ya upele kwenye mavazi ya sufu au kitani,
yaliyofumwa ama kusokotwa, ama kifaa chochote cha ngozi, kwa ajili ya kuvitangaza
kuwa safi au najisi.

14

Kutakasa Kutoka Maambukizo Ya Magonjwa Ya Ngozi

1 Bwana akamwambia Mose, 2 “Haya ndiyo masharti yamhusuyo mtu mgonjwa
wakati wa kufanyiwa ibada ya utakaso wakati aletwapo kwa kuhani: 3 Kuhani
atakwenda kumchunguza nje ya kambi. Kama mtu huyo atakuwa amepona ugonjwa
wake wa ngozi wa kuambukiza, 4 kuhani ataagiza vitu vifuatavyo viletwe kwa
ajili ya mtu atakayetakaswa: ndege wawili safi walio hai, mti wa mwerezi, kitani
nyekundu, na hisopo. 5 Kisha kuhani ataagiza kwamba mmoja wa ndege wale
achinjwe kwenye chungu chenye maji safi. 6 Kisha kuhani atamchukua ndege aliye
hai na kumtumbukiza pamoja na mti wa mwerezi, kitani nyekundu na hisopo ndani
ya damu ya yule ndege aliyechinjiwa kwenye maji safi. 7 Atamnyunyizia yule mwenye
ugonjwa wa kuambukiza maji hayo mara saba, na kumtangaza kuwa safi. Kisha
atamwachia yule ndege aliye hai aende zake kwenye mashamba.

8 “Huyo mtu atakayetakaswa ni lazima afue nguo zake, anyoe nywele zake zote, na
aoge kwa maji; ndipo atakapokuwa safi kwa desturi ya ibada. Baada ya hili anaweza
kuingia kambini, lakini ni lazima akae nje ya hema lake kwa siku saba. 9 Siku ya
saba ni lazima anyoe nywele zake zote; yaani anyoe nywele za kichwa, ndevu zake,
kope zake na nywele nyingine zote. Ni lazima afue nguo zake, na aoge kwa maji,
naye atakuwa safi.
10 “Siku ya nane, ni lazima alete kondoo dume wawili na kondoo jike mmoja, wote
wa mwaka mmoja na wasio na dosari, pamoja na sehemu tatu za kumi za efa* za
unga laini uliochanganywa na mafuta, kwa ajili ya sadaka ya nafaka, na logi moja†
ya mafuta. 11 Kuhani atakayemtangaza kuwa safi atahitaji kumkabidhi mgonjwa
aliyepona pamoja na sadaka zake zote mbele za Bwana katika ingilio la Hema la
Kukutania.
12 “Kisha kuhani atamchukua mmoja wa wale kondoo dume na kumtoa kuwa
sadaka ya hatia, pamoja na ile logi moja ya mafuta; ataviinua mbele za Bwana
kuwa sadaka ya kuinuliwa. 13 Atamchinja huyo kondoo katika mahali patakatifu
ambapo sadaka ya dhambi na ile ya kuteketezwa huchinjiwa. Kama ilivyo sadaka ya
dhambi, sadaka ya hatia ni ya kuhani; nayo ni takatifu sana. 14 Kuhani atachukua
sehemu ya damu ya sadaka ya hatia na kuitia kwenye ncha ya sikio la kuume la
yule atakayetakaswa, kwenye kidole gumba cha mkono wake wa kuume, na kidole
kikubwa cha mguu wake wa kuume. 15 Kuhani atachukua sehemu ya ile logi ya
mafuta, ayamimine kwenye kiganja cha mkono wake mwenyewe wa kushoto, 16 na
achovye kidole chake cha shahada cha mkono wake wa kuume kwenye mafuta
yaliyoko kwenye kiganja chake, na kwa kidole hicho anyunyize mafuta hayo mara
saba mbele za Bwana. 17 Kuhani atampaka yule anayetakaswa sehemu ya mafuta
yaliyobaki kiganjani kwenye ncha ya sikio lake la kuume, kwenye kidole gumba
cha mkono wake wa kuume, na kidole kikubwa cha mguu wake wa kuume, mahali
palepale alipompaka damu ya sadaka ya kuondoa hatia. 18 Kuhani atayapaka mafuta
yaliyobaki kwenye kiganja chake juu ya kichwa cha yule anayetakaswa, na kufanya
upatanisho kwa ajili yake mbele za Bwana.
19 “Kisha kuhani atatoa dhabihu ya sadaka ya dhambi na kufanya upatanisho kwa
ajili ya yule atakayetakaswa kutoka unajisi wake. Baada ya hayo, kuhani atachinja
sadaka ya kuteketezwa 20 na kuitoa juu ya madhabahu, pamoja na sadaka ya nafaka
ili kumfanyia upatanisho, naye atakuwa safi.
21 “Hata hivyo, kama ni maskini na hawezi kupata vitu hivi, lazima achukue
mwana-kondoo mmoja kama sadaka ya hatia ipate kuinuliwa ili kumfanyia upatan-
isho, pamoja na sehemu ya kumi ya efa‡ ya unga laini uliochanganywa na logi moja
ya mafuta kwa ajili ya sadaka ya nafaka, 22 na hua wawili au makinda mawili ya
njiwa, kile atakachoweza kupata, mmoja kwa sadaka ya dhambi, na mwingine kwa
sadaka ya kuteketezwa.
23 “Katika siku ya nane, lazima avilete vitu hivyo kwa kuhani, kwa ajili ya
kutakaswa kwake kwenye ingilio la Hema la Kukutania mbele za Bwana. 24 Kuhani
atamchukua mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya hatia, pamoja na ile logi ya
mafuta ya kuinuliwa mbele za Bwana kuwa sadaka ya kuinuliwa. 25 Atamchinja
huyo mwana-kondoo kwa ajili ya sadaka ya hatia. Pia ataichukua sehemu ya damu
yake na kuipaka kwenye ncha ya sikio la kuume la yule anayetakaswa, na aipake
pia kwenye kidole gumba cha mkono wa kuume wa huyo mtu, na kidole kikubwa
cha mguu wake wa kuume. 26 Kuhani atamiminia sehemu ya mafuta kwenye kiganja
chake cha mkono wa kushoto, 27 na kwa kidole chake cha shahada cha mkono wa

* **14:10** Sehemu tatu za kumi za efa ni sawa na kilo 3. † **14:10** Logi ni kipimo cha ujazo ambacho ni sawa na lita 0.3. ‡ **14:21** Sehemu ya kumi ya efa ni sawa na lita 2.

kuume, atamnyunyizia yule anayetakaswa yale mafuta yaliyo kwenye kiganja chake
mara saba mbele za Bwana. 28 Atampaka mafuta yaliyobaki kwenye kiganja chake
katika sehemu zote, kama alivyompaka damu ya sadaka ya hatia: yaani, kwenye
ncha ya sikio la kuume la yule anayetakaswa, kwenye kidole gumba cha mkono
wake wa kuume, na kidole kikubwa cha mguu wake wa kuume. 29 Kuhani atayapaka
mafuta yaliyobaki katika kiganja chake kwenye kichwa cha yule anayetakaswa, na
kufanya upatanisho kwa ajili yake mbele za Bwana. 30 Kisha atatoa dhabihu wale
hua ama yale makinda ya njiwa ambayo mtu ataweza kuwapata, 31 mmoja kwa ajili
ya sadaka ya dhambi, na mwingine kuwa sadaka ya kuteketezwa, pamoja na sadaka
ya nafaka. Kwa njia hii kuhani atafanya upatanisho mbele za Bwana kwa ajili ya
yule anayetakaswa."

32 Haya ndiyo masharti kwa mtu yeyote mwenye ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza, na ambaye hana uwezo wa kutoa sadaka za kawaida kwa ajili ya kutakaswa kwake.

Kutakaswa Upele

33 Bwana akawaambia Mose na Aroni, 34 "Mtakapoingia katika nchi ya Kanaani
ambayo ninawapa kuwa milki yenu, nami nikaweka upele ueneao kwenye nyumba
katika nchi ile, 35 ni lazima mwenye nyumba hiyo akamwambie kuhani, 'Nimeona
kitu fulani kinachofanana na upele kwenye nyumba yangu.' 36 Kuhani ataagiza vitu
vyote vitolewe ndani ya nyumba, kabla hajaenda kuchunguza kama ina ugonjwa huo,
ili kitu chochote ndani ya nyumba kisitangazwe kuwa najisi. Baada ya hili, kuhani
ataingia ndani na kuikagua hiyo nyumba. 37 Atachunguza upele huo katika kuta za
nyumba hiyo, nazo kama zina rangi ya kijani kibichi au wekundu, na kuna mibonyeo
ndani ya ukuta, 38 kuhani atatoka na kufunga mlango wa nyumba hiyo kwa siku
saba. 39 Siku ya saba, kuhani atarudi kuikagua nyumba. Kama upele umeenea juu
ya kuta, 40 ataagiza kwamba mawe yote yaliyoambukizwa yaondolewe na kutupwa
katika eneo lililo najisi nje ya mji. 41 Kuta zote za ndani ya nyumba hiyo ni lazima
zikwanguliwe, na kifusi chake kitupwe mahali najisi nje ya mji. 42 Kisha watachukua
mawe mengine na kujenga palipobomolewa kwa udongo mpya wa mfinyanzi, na
kuipiga nyumba hiyo lipu mpya.

43 "Ikiwa upele huo utatokea tena ndani ya ile nyumba baada ya mawe kuondolewa
na nyumba kukwanguliwa na kuwekwa lipu mpya, 44 kuhani atakwenda kuikagua,
na kama upele umeenea ndani ya nyumba, basi ni upele uharibuo; nyumba hiyo ni
najisi. 45 Ni lazima ibomolewe: mawe yake, mbao na lipu yake, vyote vikatupwe nje
ya mji mahali palipo najisi.

46 "Yeyote atakayeingia katika nyumba hiyo ikiwa imefungwa, atakuwa najisi
mpaka jioni. 47 Yeyote atakayelala au kula ndani ya nyumba hiyo ni lazima afue
nguo zake.

48 "Lakini ikiwa kuhani atakuja kuikagua na kukuta kuwa upele haujaenea tena
baada ya nyumba kupigwa lipu, ataitangaza nyumba ile kuwa safi, kwa sababu
upele umekwisha. 49 Ili kuitakasa nyumba hiyo, mwenye nyumba ataleta ndege
wawili, mti wa mwerezi, kitani nyekundu na hisopo. 50 Atamchinja mmoja wa
wale ndege kwenye chungu chenye maji safi. 51 Kisha atachukua mti wa mwerezi,
hisopo, kitani nyekundu na ndege aliye hai, na kuvitumbukiza ndani ya damu ya
ndege aliyechinjwa pamoja na maji safi, na kuinyunyizia nyumba ile mara saba.
52 Ataitakasa nyumba kwa damu ya yule ndege, maji safi, ndege aliye hai, mti wa
mwerezi, hisopo na kitani nyekundu. 53 Kisha atamwachia yule ndege aliye hai huru
mashambani nje ya mji. Kwa njia hii atafanya upatanisho kwa ajili ya nyumba ile,
nayo itakuwa safi."

54 Haya ndiyo masharti kuhusu aina yoyote ya ugonjwa wa ngozi wa kuambukiza,
mwasho wowote, 55 upele ndani ya nguo au ndani ya nyumba, 56 kwa uvimbe, vipele
au kipaku king'aacho, 57 kupambanua wakati kitu fulani ni safi au najisi.
Haya ndiyo masharti kuhusu magonjwa ya ngozi ya kuambukiza na upele.

15

Kutokwa Na Umajimaji Usababishao Unajisi

1 Bwana akawaambia Mose na Aroni, 2 "Semeni na Waisraeli mwaambie: 'Wakati
mtu yeyote anapotokwa na usaha mwilini, usaha huo ni najisi. 3 Iwe unaendelea
kutiririka kutoka mwilini mwake au umeziba, utamfanya kuwa najisi. Hivi ndivyo
usaha wake utakavyomletea unajisi:
4 " 'Kitanda chochote atakacholalia mtu mwenye kutokwa na usaha kitakuwa najisi,
na chochote atakachokalia kitakuwa najisi. 5 Yeyote atakayegusa kitanda chake ni
lazima afue nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi mpaka jioni. 6 Yeyote
atakayeketi juu ya kitu chochote alichokalia mwenye kutokwa na usaha, ni lazima
afue nguo zake, na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi mpaka jioni.
7 " 'Yeyote atakayemgusa mtu mwenye kutokwa na usaha, ni lazima afue nguo zake
na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi mpaka jioni.
8 " 'Ikiwa mtu mwenye kutokwa na usaha atamtemea mate mtu yeyote ambaye
ni safi, mtu huyo ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi
mpaka jioni.
9 " 'Kila tandiko ambalo mtu huyo atalikalia wakati wa kupanda mnyama litakuwa
najisi, 10 na yeyote atakayegusa kitu chochote alichokuwa amekalia atakuwa najisi
mpaka jioni. Yeyote atakayeinua vitu hivyo ni lazima afue nguo zake na aoge kwa
maji, naye atakuwa najisi mpaka jioni.
11 " 'Yeyote atakayeguswa na mtu anayetokwa na usaha bila kunawa mikono yake
kwa maji, ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi mpaka
jioni.
12 " 'Chungu cha udongo kitakachoguswa na mtu huyo ni lazima kivunjwe, na kifaa
chochote cha mbao kitaoshwa kwa maji.
13 " 'Wakati mtu atakapotakasika kutoka usaha wake, anapaswa kuhesabu siku saba
kwa utakaso wake. Ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji safi, naye atatakasika.
14 Siku ya nane, atachukua hua wawili au makinda mawili ya njiwa, aje mbele za
Bwana kwenye ingilio la Hema la Kukutania, na kumpa kuhani. 15 Kuhani atavitoa
dhabihu, mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi na huyo mwingine kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa. Kwa njia hii atafanya upatanisho mbele za Bwana kwa ajili ya huyo
mtu kwa sababu ya kutokwa usaha kwake.
16 " 'Wakati mtu akitokwa na shahawa, ni lazima aoge mwili mzima kwa maji, na
atakuwa najisi mpaka jioni. 17 Vazi lolote ama ngozi yoyote yenye shahawa juu yake
ni lazima ioshwe kwa maji, na itakuwa najisi mpaka jioni. 18 Ikiwa mtu atalala na
mwanamke, na kukawa na kutoka kwa shahawa, ni lazima wote waoge kwa maji,
nao watakuwa najisi mpaka jioni.
19 " 'Ikiwa mwanamke atatokwa na damu ya kawaida ya mwezi, atakuwa najisi
kwa siku saba, na yeyote atakayemgusa atakuwa najisi mpaka jioni.
20 " 'Chochote atakacholalia wakati wake wa hedhi kitakuwa najisi, na chochote
atakachokikalia kitakuwa najisi. 21 Yeyote atakayegusa kitanda chake ni lazima afue
nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa najisi mpaka jioni. 22 Yeyote atakayegusa
chochote atakachokalia ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji, naye atakuwa
najisi mpaka jioni. 23 Kiwe ni kitanda ama chochote alichokuwa amekikalia, ikiwa
mtu yeyote atakigusa, atakuwa najisi mpaka jioni.

24 " 'Ikiwa mwanaume atalala naye na ile damu ya mwezi ikamgusa, atakuwa najisi
kwa siku saba; kitanda chochote atakachokilalia huyo mwanaume kitakuwa najisi.
25 " 'Ikiwa mwanamke atatokwa na damu kwa siku nyingi zaidi ya siku zake za
mwezi, au amekuwa na damu inayoendelea zaidi ya kipindi chake, atakuwa najisi
kwa kipindi chote cha shida hiyo, kama ilivyokuwa katika siku za hedhi yake.
26 Kitanda chochote atakachokilalia huyo mwanamke wakati anaendelea kutokwa na
damu kitakuwa najisi, kama kilivyokuwa kitanda chake wakati wa siku zake za hedhi,
na chochote atakachokalia kitakuwa najisi, kama wakati wake wa hedhi. 27 Yeyote
agusaye vitu hivyo atakuwa najisi; ni lazima afue nguo zake na kuoga kwa maji, naye
atakuwa najisi mpaka jioni.
28 " 'Wakati atakapotakasika kutoka hedhi yake, ni lazima ahesabu siku saba, na
baada ya hapo atakuwa safi kwa kawaida ya ibada. 29 Siku ya nane ni lazima achukue
hua wawili au makinda mawili ya njiwa, na kumletea kuhani kwenye mlango wa
Hema la Kukutania. 30 Kuhani atatoa dhabihu, mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi,
na huyo mwingine kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa. Kwa njia hii, atafanya
upatanisho kwa ajili yake mbele za Bwana kwa sababu ya unajisi wa kutokwa damu
kwake.
31 " 'Ni lazima uwatenge Waisraeli kutokana na vitu ambavyo vinawafanya najisi,
ili wasife katika unajisi wao kwa kunajisi makao yangu,* ambayo yapo katikati yao.' "
32 Haya ni masharti kwa ajili ya mtu mwenye kutokwa na usaha, kwa ajili ya yeyote
atakayetokwa na shahawa, 33 kwa ajili ya mwanamke katika siku zake za hedhi, kwa
ajili ya mwanaume au mwanamke atokwaye na usaha, na kwa ajili ya mwanaume
alalaye na mwanamke ambaye ni najisi kwa kawaida ya ibada.

16

Siku Ya Upatanisho

1 Bwana akasema na Mose baada ya kifo cha wale wana wawili wa Aroni waliokufa
walipokaribia mbele za Bwana. 2 Bwana akamwambia Mose: "Mwambie ndugu yako
Aroni asije wakati wowote atakavyo yeye ndani ya Patakatifu pa Patakatifu, nyuma ya
pazia pale mbele ya kiti cha rehema kile kilichoko juu ya Sanduku la Agano, la sivyo
atakufa, kwa sababu huwa ninatokea ndani ya wingu juu ya kile kiti cha rehema.
3 "Hivi ndivyo Aroni atakavyoingia katika mahali patakatifu: atachukua fahali
mchanga kwa ajili ya sadaka ya dhambi, na kondoo dume kwa ajili ya sadaka ya
kuteketezwa. 4 Atavaa koti takatifu la kitani, pamoja na nguo za ndani za kitani;
atafunga mshipi wa kitani kiunoni, na kuvaa kilemba cha kitani. Haya ni mavazi
matakatifu, kwa hiyo ni lazima aoge kwa maji kabla ya kuyavaa mavazi hayo.
5 Atachukua mbuzi dume wawili kutoka kwa jumuiya ya Israeli kwa ajili ya sadaka
ya dhambi, na kondoo dume kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa.
6 "Aroni atamtoa huyo fahali kwa ajili ya sadaka yake ya dhambi ili afanye
upatanisho kwa ajili yake mwenyewe na nyumba yake. 7 Kisha atawachukua
wale mbuzi dume wawili na kuwaleta mbele za Bwana kwenye ingilio la Hema
la Kukutania. 8 Aroni atapiga kura kwa ajili ya hao mbuzi wawili, mmoja kwa
ajili ya Bwana na mwingine kwa ajili ya kubebeshwa dhambi.* 9 Aroni atamleta
yule mbuzi ambaye kura ya Bwana imemwangukia na kumtoa dhabihu kwa ajili ya
sadaka ya dhambi. 10 Lakini mbuzi aliyechaguliwa kwa kura kuwa wa kubebeshwa
dhambi atatolewa akiwa hai mbele za Bwana, atumike kwa kufanya upatanisho kwa
kumwacha aende jangwani akiwa amebebeshwa dhambi.

* **15:31** Yaani maskani ya Mungu. * **16:8** Yaani Azazeli, maana yake mbuzi wa ondoleo la dhambi; pia ms. 10, 26.

[11] "Aroni atamleta yule fahali kwa ajili ya sadaka ya dhambi yake mwenyewe, ili
kufanya upatanisho kwa ajili yake na nyumba yake, naye atamchinja huyo fahali kwa
ajili ya sadaka ya dhambi yake mwenyewe. [12] Atachukua chetezo kilichojaa makaa
yanayowaka kutoka madhabahuni mbele za Bwana, na konzi mbili za uvumba laini
uliosagwa vizuri wenye harufu, na kuvipeleka nyuma ya pazia. [13] Ataweka uvumba
juu ya moto mbele za Bwana, na moshi wa uvumba utafunika kile kiti cha rehema
kilicho juu ya Ushuhuda, ili asife. [14] Atachukua sehemu ya damu ya fahali, na kwa
kidole chake atanyunyiza sehemu ya mbele ya kiti cha rehema; kisha atanyunyiza
sehemu ya hiyo damu kwa kidole chake mara saba mbele ya kiti cha rehema.

[15] "Kisha atamchinja mbuzi wa sadaka ya dhambi kwa ajili ya watu, na kuichukua
damu yake nyuma ya pazia, na aifanyie kama alivyofanya kwa damu ya fahali:
Atanyunyiza juu ya kiti cha rehema na mbele yake. [16] Kwa njia hii atafanya
upatanisho kwa ajili ya Patakatifu pa Patakatifu kwa sababu ya unajisi na uasi wa
Waisraeli, kwa dhambi zao zozote. Atafanya hivyo kwa ajili ya Hema la Kukutania,
ambalo liko miongoni mwao katikati ya unajisi wao. [17] Mtu yeyote haruhusiwi kuwa
ndani ya Hema la Kukutania, kuanzia wakati Aroni anapoingia kufanya upatanisho
katika Patakatifu pa Patakatifu, hadi atakapotoka nje, baada ya kujifanyia upatanisho
yeye mwenyewe na nyumba yake, pamoja na jumuiya yote ya Israeli.

[18] "Kisha atatoka aje kwenye madhabahu yaliyo mbele za Bwana na kufanya
upatanisho kwa ajili yake. Atachukua sehemu ya damu ya fahali na sehemu ya damu
ya mbuzi, na kuiweka kwenye pembe za madhabahu. [19] Atanyunyiza baadhi ya hiyo
damu juu ya madhabahu kwa kidole chake mara saba, ili kuitakasa na kuiweka wakfu
kutokana na unajisi wa Waisraeli.

[20] "Aroni atakapokuwa amemaliza kufanya upatanisho kwa ajili ya Patakatifu pa
Patakatifu, Hema la Kukutania na madhabahu, atamleta mbele yule mbuzi aliye hai.
[21] Aroni ataweka mikono yake miwili juu ya kichwa cha mbuzi aliye hai na kuungama
juu yake uovu wote na uasi wa Waisraeli, yaani dhambi zao zote, ili kuziweka juu ya
kichwa cha huyo mbuzi. Atamwachia huyo mbuzi akimbilie jangwani kwa uangalizi
wa mtu aliyepewa wajibu huo. [22] Yule mbuzi atachukua juu yake dhambi zao zote
mpaka mahali pasipo na watu; naye yule mtu atamwachia akimbilie jangwani.

[23] "Kisha Aroni ataenda ndani ya Hema la Kukutania na kuvua yale mavazi ya
kitani aliyoyavaa kabla ya kuingia katika Patakatifu pa Patakatifu, naye atayaacha
pale. [24] Ataoga kwa maji katika mahali patakatifu na kuvaa mavazi yake ya kawaida.
Kisha atatoka na kutoa dhabihu ya sadaka ya kuteketezwa kwa ajili yake na sadaka
ya kuteketezwa kwa ajili ya watu, ili kufanya upatanisho kwa ajili yake mwenyewe,
na kwa ajili ya watu. [25] Pia atachoma mafuta ya mnyama wa sadaka ya dhambi juu
ya madhabahu.

[26] "Yule mtu anayemwachia yule mbuzi wa kubebeshwa dhambi ni lazima afue
nguo zake na kuoga kwa maji; baadaye anaweza kuingia kambini. [27] Yule fahali na
mbuzi waliotolewa kwa ajili ya sadaka za dhambi, ambao damu yao ilikuwa imeletwa
Patakatifu pa Patakatifu kwa ajili ya kufanya upatanisho, ni lazima watolewe nje ya
kambi. Ngozi zao, nyama, na matumbo pamoja na mavi vitateketezwa kwa moto.
[28] Mtu atakayevichoma ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji; baadaye ataweza
kuingia kambini.

[29] "Hili litakuwa agizo la kudumu kwa ajili yenu: Katika siku ya kumi ya mwezi wa
saba ni lazima mfunge, wala msifanye kazi yoyote, iwe mzawa au mgeni anayeishi
miongoni mwenu, [30] kwa sababu siku hii upatanisho utafanyika kwa ajili yenu ili
kuwatakasa. Kisha mtakuwa safi mbele za Bwana kutokana na dhambi zenu zote.
[31] Ni Sabato ya mapumziko, na lazima mfunge; ni agizo la kudumu. [32] Kuhani
ambaye ametiwa mafuta na kuwekwa wakfu ili kuingia mahali pa baba yake kama

kuhani mkuu atafanya upatanisho. Atavaa mavazi matakatifu ya kitani, 33 na kufanya
upatanisho kwa ajili ya Patakatifu pa Patakatifu, Hema la Kukutania na madhabahu,
na pia kwa ajili ya makuhani, pamoja na jumuiya yote ya watu.
34 "Hili litakuwa agizo la kudumu kwa ajili yenu: Upatanisho utafanywa mara moja
tu kwa mwaka kwa ajili ya dhambi zote za Waisraeli."
Ndivyo ilivyofanyika, kama vile Bwana alivyomwamuru Mose.

17

Kunywa Damu Kumekatazwa

1 Bwana akamwambia Mose, 2 "Sema na Aroni na wanawe, pamoja na Waisraeli
wote, uwaambie: 'Hili ndilo Bwana aliloagiza: 3 Mwisraeli yeyote atakayetoa dhabihu
ya maksai, mwana-kondoo au mbuzi ndani ya kambi au nje yake, 4 badala ya kuileta
kwenye ingilio la Hema la Kukutania ili kuileta kama sadaka kwa Bwana mbele
ya Maskani ya Bwana, mtu huyo atahesabiwa kuwa na hatia ya kumwaga damu;
ni lazima akatiliwe mbali na watu wake. 5 Hii ni ili Waisraeli wamletee Bwana
dhabihu wanazozifanya sasa mahali pa wazi mashambani. Ni lazima wazilete kwa
makuhani, yaani kwa Bwana, katika ingilio la Hema la Kukutania, na kutoa dhabihu
kama sadaka za amani. 6 Kuhani atanyunyiza damu kwenye madhabahu ya Bwana
katika ingilio la Hema la Kukutania, na kuyateketeza mafuta ya hiyo dhabihu kuwa
harufu nzuri ya kumpendeza Bwana. 7 Hawatatoa kamwe dhabihu zao kwa sanamu
za mbuzi ambazo wamekuwa wakijifanyia nazo ukahaba. Hili litakuwa agizo la
kudumu kwao na kwa ajili ya vizazi vijavyo.'
8 "Waambie: 'Mwisraeli yeyote au mgeni yeyote anayeishi miongoni mwao
atakayetoa sadaka ya kuteketezwa au dhabihu 9 bila kuileta kwenye ingilio la Hema
la Kukutania ili kutoa dhabihu kwa Bwana, mtu huyo ni lazima akatiliwe mbali na
watu wake.
10 " 'Mwisraeli yeyote au mgeni anayeishi miongoni mwao ambaye atakunywa
damu yoyote, nitakuwa kinyume cha mtu huyo atakayekunywa damu na kumkatilia
mbali na watu wake. 11 Kwa kuwa uhai wa kiumbe uko ndani ya damu, nami
nimewapa hiyo damu ili mfanyie upatanisho kwa ajili yenu wenyewe juu ya
madhabahu; damu ndiyo ifanyayo upatanisho kwa ajili ya maisha ya mtu. 12 Kwa
hiyo, ninawaambia Waisraeli, "Hakuna hata mmoja wenu anayeruhusiwa kunywa
damu, wala mgeni anayeishi miongoni mwenu haruhusiwi kunywa damu."
13 " 'Mwisraeli yeyote au mgeni anayeishi miongoni mwenu ambaye atamwinda
mnyama au ndege anayeruhusiwa kuliwa ni lazima aimwage damu na kuifunika
kwa udongo, 14 kwa sababu uhai wa kila kiumbe ni katika damu yake. Ndiyo sababu
nimewaambia Waisraeli, "Kamwe msinywe damu ya kiumbe chochote, kwa sababu
uhai wa kila kiumbe ni katika damu yake; yeyote atakayekunywa damu ni lazima
akatiliwe mbali."
15 " 'Mtu yeyote, awe mzawa au mgeni, ambaye atakula mzoga wa kitu chochote
ama kilichouawa na wanyama mwitu ni lazima afue nguo zake na aoge kwa maji,
naye atakuwa najisi kwa kawaida ya ibada mpaka jioni, kisha atakuwa safi. 16 Lakini
kama hakufua nguo zake na kuoga, atakuwa na hatia kwa kosa hilo.' "

18

Uhusiano Wa Kukutana Kimwili Kinyume Cha Sheria

1 Bwana akamwambia Mose, 2 "Sema na Waisraeli uwaambie: 'Mimi ndimi Bwana
Mungu wenu. 3 Msifanye kama wafanyavyo huko Misri, mahali mlipokuwa mnaishi,
wala msifanye kama wanavyofanya katika nchi ya Kanaani, mahali ninapowapeleka.
Msifuate matendo yao. 4 Ni lazima mzitii sheria zangu, na mwe waangalifu kuzifuata

amri zangu. Mimi ndimi Bwana Mungu wenu. 5 Zishikeni amri zangu na sheria
zangu, kwa maana mtu anayezitii ataishi kwa hizo. Mimi ndimi Bwana.

6 “ ‘Hakuna mtu awaye yote atakayemsogelea ndugu wa karibu ili kukutana naye
kimwili. Mimi ndimi Bwana.

7 “ ‘Usimvunjie heshima baba yako kwa kukutana kimwili na mama yako. Yeye ni
mama yako; usiwe na mahusiano kama hayo naye.

8 “ ‘Usikutane kimwili na mke wa baba yako; hiyo itamvunjia heshima baba yako.

9 “ ‘Usikutane kimwili na dada yako, wala binti wa baba yako, au binti wa mama
yako, awe amezaliwa katika nyumba hiyo au mahali pengine.

10 “ ‘Usikutane kimwili na binti wa mwanao ama binti wa binti yako; utajivunjia
heshima.

11 “ ‘Usikutane kimwili na binti wa mke wa baba yako, aliyezaliwa na baba yako;
huyo ni dada yako.

12 “ ‘Usikutane kimwili na dada wa baba yako; ni ndugu wa karibu wa baba yako.

13 “ ‘Usikutane kimwili na dada wa mama yako, kwa sababu ni ndugu wa mama
yako wa karibu.

14 “ ‘Usimvunjie heshima ndugu wa baba yako, kwa kukutana kimwili na mke wake;
yeye ni shangazi yako.

15 “ ‘Usikutane kimwili na mkwe wako, yeye ni mke wa mwanao; usiwe na
mahusiano kama hayo naye.

16 “ ‘Usikutane kimwili na mke wa kaka yako; utamvunjia heshima kaka yako.

17 “ ‘Usikutane kimwili na mwanamke kisha na binti yake. Usikutane kimwili na
binti wa mwanawe au binti wa binti yake; hao ni ndugu zake wa karibu. Huo ni
uovu.

18 “ ‘Usimchukue dada wa mke wako kuwa mke mwenza, na kukutana naye kimwili
wakati bado mke wako anaishi.

19 “ ‘Usimsogelee mwanamke ili kukutana naye kimwili wakati wa unajisi wa siku
zake za mwezi.

20 “ ‘Usikutane kimwili na mke wa jirani yako na kujitia naye unajisi.

21 “ ‘Usimtoe mtoto wako yeyote awe kafara kwa mungu Moleki, kwani hutalinajisi
kamwe jina la Mungu wako. Mimi ndimi Bwana.

22 “ ‘Usikutane kimwili na mwanaume kama mtu akutanaye na mwanamke; hilo ni
chukizo.

23 “ ‘Usikutane kimwili na mnyama na kujitia unajisi kwake. Mwanamke asijipeleke
kwa mnyama ili kukutana naye kimwili; huo ni upotovu.

24 “ ‘Msijitie unajisi kwa njia yoyote katika hizi, kwa sababu hivi ndivyo mataifa
nitakayoyafukuza mbele yenu yalivyojitia unajisi. 25 Hata nchi ilitiwa unajisi, hivyo
nikaiadhibu kwa dhambi zake, nayo nchi ikawatapika wakazi wake. 26 Lakini
ni lazima uzitunze amri zangu na sheria zangu. Mzawa na wageni waishio
miongoni mwenu kamwe wasifanye mambo yoyote ya machukizo haya, 27 kwa kuwa
mambo haya yote yalifanywa na watu walioishi katika nchi hii kabla yenu, na nchi
ikawa najisi. 28 Kama mkiinajisi nchi, itawatapika kama ilivyowatapika mataifa
yaliyowatangulia.

29 “ ‘Kila mtu atakayefanya mojawapo ya machukizo haya, watu hao ni lazima
wakatiliwe mbali na watu wao. 30 Shikeni maagizo yangu, wala msifuate desturi
za machukizo yoyote yaliyofanywa kabla hamjafika katika nchi hii, na kujitia unajisi
kwa hayo. Mimi ndimi Bwana Mungu wako.’ ”

19

Sheria Mbalimbali

1 Bwana akamwambia Mose, 2 “Sema na kusanyiko lote la Israeli na uwaambie:
‘Kuweni watakatifu, kwa kuwa mimi, Bwana Mungu wenu, ni mtakatifu.

3 “ ‘Kila mmoja wenu ni lazima amheshimu mama yake na baba yake, na pia ni
lazima kuzishika Sabato zangu. Mimi ndimi Bwana Mungu wenu.

4 “ ‘Msiabudu sanamu, wala msijitengenezee miungu ya shaba. Mimi ndimi Bwana
Mungu wenu.

5 “ ‘Mnapotoa dhabihu ya sadaka ya amani kwa Bwana, toeni kwa namna ambayo
itakubaliwa kwa niaba yenu. 6 Sadaka hiyo italiwa siku iyo hiyo mnayoitoa, au
kesho yake; chochote kitakachobaki hadi siku ya tatu lazima kiteketezwe kwa moto.
7 Kama sehemu yoyote ya sadaka hiyo italiwa siku ya tatu, itakuwa si safi, nayo
haitakubaliwa. 8 Yeyote atakayekula atawajibishwa, kwa sababu amenajisi kitu
kilicho kitakatifu kwa Bwana; mtu huyo lazima akatiliwe mbali na watu wake.

9 “ ‘Wakati uvunapo mavuno ya nchi yako, usivune hadi kwenye mipaka ya shamba
lako, wala usikusanye mabaki ya mavuno yako. 10 Usirudi mara ya pili katika shamba
lako la mizabibu, wala usiokote zabibu zilizoanguka chini. Ziache kwa ajili ya maskini
na mgeni. Mimi ndimi Bwana Mungu wako.

11 “ ‘Usiibe.

“ ‘Usiseme uongo.

“ ‘Msidanganyane.

12 “ ‘Usiape kwa uongo kwa Jina langu, na hivyo kulinajisi jina la Mungu wako.
Mimi ndimi Bwana.

13 “ ‘Usimdhulumu wala kumwibia jirani yako.

“ ‘Usishikilie mshahara wa kibarua usiku kucha hadi asubuhi.

14 “ ‘Usimlaani kiziwi, wala usiweke kikwazo mbele ya kipofu, lakini umche Mungu
wako. Mimi ndimi Bwana.

15 “ ‘Usipotoshe haki; usionyeshe kumpendelea maskini, wala upendeleo kwa
mwenye cheo, bali mwamulie jirani yako kwa haki.

16 “ ‘Usieneze uchochezi miongoni mwa watu wako.

“ ‘Usifanye kitu chochote kile kinachohatarisha maisha ya jirani yako. Mimi ndimi
Bwana.

17 “ ‘Usimchukie ndugu yako moyoni mwako. Karipia jirani yako kwa uwazi ili
usishiriki hatia yake.

18 “ ‘Usijilipizie kisasi wala kuwa na kinyongo dhidi ya mmoja wa jamaa yako, lakini
mpende jirani yako kama unavyojipenda wewe mwenyewe. Mimi ndimi Bwana.

19 “ ‘Mtazishika amri zangu.

“ ‘Usiwaache wanyama wako wa kufugwa wakazaana na wengine wa aina tofauti.

“ ‘Usipande mbegu za aina mbili katika shamba lako.

“ ‘Usivae nguo iliyofumwa kwa nyuzi za aina mbili tofauti.

20 “ ‘Kama mwanaume anakutana kimwili na mwanamke ambaye ni msichana
mtumwa aliyeposwa na mwanaume mwingine, lakini ambaye hajakombolewa wala
hajapewa uhuru, lazima iwepo adhabu inayofaa. Hata hivyo hawatauawa, kwa
sababu msichana alikuwa bado hajaachwa huru. 21 Lakini huyo mtu lazima alete
kondoo dume kwenye ingilio la Hema la Kukutania kwa ajili ya sadaka ya hatia kwa
Bwana. 22 Kupitia kwa huyo kondoo dume wa sadaka ya hatia, kuhani atafanya
upatanisho kwa ajili yake mbele za Bwana kwa ajili ya dhambi aliyotenda, naye
atasamehewa dhambi yake.

23 “ ‘Mtakapoingia katika hiyo nchi na kupanda aina yoyote ya mti wa matunda,
hesabuni matunda yake kama yaliyokatazwa. Kwa miaka mitatu mtayahesabu
kwamba yamekatazwa; hayaruhusiwi kuliwa. 24 Katika mwaka wa nne matunda yote
ya mti huo yatakuwa matakatifu, sadaka ya sifa kwa Bwana. 25 Bali katika mwaka wa

tano mnaweza kula matunda ya mti huo. Kwa njia hii mavuno yenu yataongezewa. Mimi ndimi BWANA Mungu wako.
26 " 'Msile nyama yoyote yenye damu ndani yake.
" 'Msifanye uaguzi wala uchawi.
27 " 'Msikate nywele za kichwa denge, wala kunyoa pembe za ndevu zenu.
28 " 'Msichanje chale miili yenu kwa ajili ya mfu, wala msijichore alama juu ya miili yenu. Mimi ndimi BWANA.
29 " 'Usimdhalilishe binti yako kwa kumfanya kahaba, la sivyo nchi itageukia ukahaba na kujaa uovu.
30 " 'Shika Sabato zangu na kuheshimu mahali pangu patakatifu. Mimi ndimi BWANA.
31 " 'Msiende kwa waaguzi, wala msitafute wapunga pepo, kwa maana watawanajisi. Mimi ndimi BWANA Mungu wako.
32 " 'Uwapo mbele ya mzee, simama ili kuonyesha heshima kwa wazee, nawe umche Mungu wako. Mimi ndimi BWANA.
33 " 'Wakati mgeni anaishi pamoja nawe katika nchi yako, usimnyanyase. 34 Mgeni
anayeishi pamoja nawe ni lazima umtendee kama mmoja wa wazawa wa nchi yako. Mpende kama unavyojipenda mwenyewe, kwa maana ulikuwa mgeni katika nchi ya Misri. Mimi ndimi BWANA Mungu wako.
35 " 'Usitumie vipimo vya udanganyifu unapopima urefu, kupima uzito, wala
kupima wingi. 36 Tumia mizani halali, mawe ya kupimia uzito halali, efa* halali,
na hini† halali. Mimi ndimi BWANA Mungu wako, ambaye alikutoa katika nchi ya Misri.
37 " 'Shika amri zangu zote na sheria zangu zote, nawe uzifuate. Mimi ndimi BWANA.' "

20

Adhabu Kwa Ajili Ya Dhambi

1 BWANA akamwambia Mose, 2 "Sema na wana wa Israeli: 'Mwisraeli yeyote au
mgeni anayeishi katika Israeli ambaye atamtoa yeyote miongoni mwa watoto wake kuwa sadaka kwa mungu Moleki, mtu huyo lazima auawe. Watu wa jumuiya hiyo
watampiga kwa mawe. 3 Mimi nitauelekeza uso wangu dhidi ya mtu huyo, nami
nitamkatilia mbali na watu wake. Kwa maana kwa kumtoa mmoja wa watoto wake kwa mungu Moleki, amenajisi madhabahu yangu na kulinajisi Jina langu takatifu.
4 Ikiwa watu wa jumuiya watafumba macho wakati mtu huyo anapomtoa mmoja wa
watoto wake kwa mungu Moleki, nao wakaacha kumuua, 5 mimi nitauelekeza uso
wangu dhidi ya mtu huyo pamoja na jamaa yake, nami nitawakatilia mbali yeye na watu wote waliofanya ukahaba na Moleki.
6 " 'Mimi nitauelekeza uso wangu dhidi ya mtu anayeenda kwa waaguzi na wenye pepo, na hivyo kujifanyia ukahaba kwa kuwafuata, nami nitamkatilia mbali na watu wake.
7 " 'Jitakaseni basi, nanyi kuweni watakatifu, kwa sababu mimi ndimi BWANA
Mungu wenu. 8 Shikeni amri zangu na kuzifuata. Mimi ndimi BWANA, niwafanyaye
ninyi watakatifu.
9 " 'Ikiwa mtu yeyote atamlaani baba yake au mama yake, lazima auawe. Amemlaani baba yake au mama yake, nayo damu yake itakuwa juu ya kichwa chake mwenyewe.
10 " 'Ikiwa mtu atazini na mke wa mtu mwingine, yaani mke wa jirani yake, wazinzi hao wawili lazima wauawe.

* **19:36** Efa kilikuwa kipimo cha vitu vikavu. † **19:36** Hini kilikuwa kipimo cha vitu vimiminika.

11 “ ‘Kama mtu atakutana kimwili na mke wa baba yake, hakumheshimu baba yake. Mwanaume huyo na mwanamke huyo wote wauawe; damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao wenyewe.

12 “ ‘Ikiwa mtu atakutana kimwili na mke wa mwanawe, lazima wote wawili wauawe. Walichokifanya ni upotovu; damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao wenyewe.

13 “ ‘Kama mwanaume akikutana kimwili na mwanaume mwenzake kama vile mwanaume afanyavyo na mwanamke, wanaume hao wawili wamefanya lililo chukizo sana. Lazima wauawe; nayo damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao wenyewe.

14 “ ‘Ikiwa mwanaume ataoa binti pamoja na mama yake, huo ni uovu. Wote watatu ni lazima wachomwe moto, ili kwamba pasiwepo na uovu katikati yenu.

15 “ ‘Kama mwanaume akikutana kimwili na mnyama, ni lazima auawe, na pia ni lazima mnyama huyo auawe.

16 “ ‘Kama mwanamke atamsogelea mnyama kukutana naye kimwili, muueni mwanamke huyo pamoja na mnyama pia. Lazima wauawe; damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao wenyewe.

17 “ ‘Ikiwa mtu anamwoa dada yake, binti aliyezaliwa na baba yake au mama yake, nao wakakutana kimwili, ni aibu. Lazima wakatiliwe mbali machoni pa watu wao. Huyo mwanaume amemwaibisha dada yake, hivyo atawajibika kwa ajili ya uovu huo.

18 “ ‘Ikiwa mwanaume atalala na mwanamke aliye katika hedhi yake na kukutana naye kimwili, amefunua mtiririko wa hedhi yake, naye huyo mwanamke amejifunua uchi wake. Wote wawili lazima wakatiliwe mbali na watu wao.

19 “ ‘Usikutane kimwili na dada wa mama yako wala wa baba yako, kwa maana hilo litamwaibisha jamaa wa karibu; ninyi wawili mtawajibika kwa ajili ya uovu huo.

20 “ ‘Ikiwa mwanaume atakutana kimwili na shangazi yake, amemwaibisha mjomba wake. Nao watawajibika kwa ajili ya uovu huo; watakufa bila kuzaa mtoto.

21 “ ‘Ikiwa mwanaume ataoa mke wa ndugu yake, hili ni tendo chafu; amemwaibisha ndugu yake. Nao hawatazaa mtoto.

22 “ ‘Zishikeni amri na sheria zangu zote na kuzifuata, ili nchi ninayowaleta kuishi
isiwatapike. 23 Kamwe msiishi kwa kufuata desturi za mataifa nitakayoyafukuza
mbele yenu. Kwa sababu walifanya mambo haya yote, nami nikachukizwa sana
nao. 24 Lakini niliwaambia ninyi, “Mtaimiliki nchi yao; nitawapa ninyi kuwa urithi,
nchi inayotiririka maziwa na asali.” Mimi ndimi Bwana Mungu wenu, ambaye
amewatenga kutoka mataifa.

25 “ ‘Kwa hiyo, ninyi lazima mweze kutofautisha kati ya wanyama walio safi na
wasio safi, pia kati ya ndege wasio safi na walio safi. Msijitie unajisi kutokana
na mnyama yeyote, au ndege, wala kitu chochote kitambaacho juu ya ardhi, vile
ambavyo nimevitenga kuwa najisi kwa ajili yenu. 26 Mtakuwa watakatifu kwangu,
kwa sababu Mimi, Bwana, ni mtakatifu, nami nimewatenga kutoka mataifa kuwa
wangu mwenyewe.

27 “ ‘Mwanaume au mwanamke ambaye ni mchawi, mwaguzi au mwenye kupunga pepo miongoni mwenu lazima auawe. Mtawapiga kwa mawe; nayo damu yao itakuwa juu ya vichwa vyao wenyewe.’ ”

21

Sheria Kwa Ajili Ya Makuhani

1 Bwana akamwambia Mose, “Sema na makuhani, wana wa Aroni, uwaambie:
‘Kamwe kuhani asijitie unajisi kwa utaratibu wa kiibada kwa ajili ya mtu wake
yeyote anayekufa, 2 isipokuwa jamaa wake wa karibu, kama vile mama yake au

baba yake, mwanawe au binti yake, ndugu yake, 3 au dada yake asiyeolewa ambaye
anamtegemea kwa kuwa hana mume, kwa ajili ya hao aweza kujitia unajisi. 4 Kamwe
asijitie unajisi mwenyewe kutokana na wale watu ambao anahusiana nao kwa
kuoana, na hivyo kujitia unajisi.

5 “ ‘Kamwe makuhani wasinyoe nywele za vichwa vyao wala wasinyoe pembeni
mwa ndevu zao, au kuweka chale kwenye miili yao. 6 Lazima wawe watakatifu kwa
Mungu wao, na kamwe wasilinajisi jina la Mungu wao. Kwa sababu ndio wanaotoa
sadaka za kuteketezwa kwa moto kwa Bwana, chakula cha Mungu wao, hivyo lazima
wawe watakatifu.

7 “ ‘Kamwe wasioe wanawake waliojinajisi kwa ukahaba, au waliopewa talaka na
waume wao, kwa sababu makuhani ni watakatifu kwa Mungu wao. 8 Waoneni kuwa
watakatifu, kwa sababu ndio wanaotoa chakula cha Mungu wenu. Kumbukeni kuwa
ni watakatifu, kwa sababu Mimi Bwana ni mtakatifu, Mimi niwafanyaye ninyi kuwa
watakatifu.

9 “ ‘Ikiwa binti wa kuhani anajitia unajisi kwa kufanya ukahaba, anamwaibisha
baba yake; lazima achomwe kwa moto.

10 “ ‘Kuhani mkuu, yule miongoni mwa ndugu zake ambaye amekwisha kutiwa
mafuta kwa kumiminiwa juu ya kichwa chake, na ambaye amewekwa wakfu kuvaa
mavazi ya ukuhani, kamwe asiache nywele zake bila kufunikwa, wala asirarue nguo
zake. 11 Kamwe asiingie mahali palipo maiti ndani. Kamwe asijitie unajisi, hata kwa
ajili ya baba yake au mama yake, 12 wala asiondoke mahali patakatifu pa Mungu
wake au kupanajisi, kwa sababu amewekwa wakfu kwa mafuta ya Mungu wake.
Mimi ndimi Bwana.

13 “ ‘Mwanamke kuhani atakayemwoa lazima awe bikira. 14 Kamwe asimwoe
mjane, au mwanamke aliyepewa talaka, wala mwanamke aliyejinajisi kwa ukahaba,
bali atamwoa tu bikira kutoka miongoni mwa watu wake, 15 na hivyo hatawatia
unajisi watoto wake miongoni mwa watu wake. Mimi ndimi Bwana, nimfanyaye
mtakatifu.’ ”

16 Bwana akamwambia Mose, 17 “Mwambie Aroni: ‘Kwa vizazi vijavyo, hakuna
mzao wako mwenye dosari atakayekaribia kutoa chakula cha Mungu wake.
18 Hakuna mtu mwenye dosari yoyote awezaye kukaribia: hakuna mtu aliye kipofu
au kiwete, au aliyeharibika uso au asiye na viungo kamili, 19 hakuna mtu mwenye
mguu au mkono uliolemaa, 20 au mwenye kibiongo au aliyedumaa, au aliye na tatizo
la macho, au aliye na uvimbe wenye usaha au majipu, au aliyehasiwa. 21 Hakuna
mzao wa kuhani Aroni mwenye kilema chochote atakayekaribia kutoa sadaka kwa
Bwana ya kuteketezwa kwa moto. Kama ana kilema, kamwe asikaribie kutoa chakula
cha Mungu wake. 22 Anaweza kula chakula kitakatifu sana cha Mungu wake, pia hata
chakula kitakatifu. 23 Lakini kwa sababu ya kilema chake, kamwe asikaribie karibu
na pazia wala kukaribia madhabahu, asije akanajisi mahali patakatifu pangu. Mimi
ndimi Bwana, niwafanyaye watakatifu.’ ”

24 Basi Mose akamwambia Aroni jambo hili na wanawe, pamoja na Waisraeli wote.

22

Matumizi Ya Sadaka Takatifu

1 Bwana akamwambia Mose, 2 “Mwambie Aroni na wanawe kushughulikia kwa
uangalifu sadaka takatifu Waisraeli wanazoziweka wakfu kwangu, ili wasilinajisi Jina
langu takatifu. Mimi ndimi Bwana.

3 “Waambie: ‘Katika vizazi vijavyo, ikiwa yeyote wa wazao wako ni najisi kwa
taratibu za kiibada, naye akakaribia sadaka takatifu zile Waisraeli wanazoweka

wakfu kwa BWANA, mtu huyo lazima akatiliwe mbali na uso wangu. Mimi ndimi BWANA.
4 " 'Ikiwa mzao wa Aroni ana ugonjwa wa ngozi unaoambukiza au anatokwa na usaha mwilini, hawezi kula sadaka takatifu mpaka atakasike. Pia atakuwa najisi ikiwa atagusa kitu chochote kilicho najisi kwa kugusa maiti au mtu aliyetokwa na shahawa,
5 au ikiwa atagusa kitu chochote kitambaacho kimfanyacho mtu najisi, au mtu yeyote awezaye kumtia unajisi, hata unajisi uwe gani.
6 Mtu anayegusa kitu chochote cha aina hiyo atakuwa najisi mpaka jioni. Kamwe hatakula sadaka yoyote takatifu mpaka yeye mwenyewe awe ameoga kwa maji.
7 Wakati jua linapotua, atakuwa safi, na baadaye anaweza kula sadaka takatifu, kwa kuwa ni vyakula vyake.
8 Kamwe asile nyama ya mzoga wala iliyoraruliwa na wanyama pori, naye akatiwa unajisi kwa hilo. Mimi ndimi BWANA.
9 " 'Makuhani lazima washike maagizo yangu ili wasiwe na hatia, wakafa kwa kuyadharau. Mimi ndimi BWANA ninayewafanya watakatifu.
10 " 'Hakuna mtu yeyote asiye wa jamaa ya kuhani anayeruhusiwa kula sadaka takatifu, hata mgeni wa kuhani au mfanyakazi wake haruhusiwi kuila.
11 Lakini ikiwa kuhani amenunua mtumwa kwa fedha, au mtumwa amezaliwa katika nyumba ya kuhani huyo, mtumwa huyo aweza kula chakula cha huyo kuhani.
12 Ikiwa binti wa kuhani ameolewa na mtu asiye kuhani, binti huyo haruhusiwi kula chochote cha matoleo matakatifu.
13 Lakini ikiwa binti wa kuhani amekuwa mjane au amepewa talaka, naye hana watoto, na akarudi kuishi na jamaa ya baba yake kama wakati wa usichana wake, binti huyo anaweza kula chakula cha baba yake. Hata hivyo, mtu asiyeruhusiwa hawezi kula chochote katika chakula hiki.
14 " 'Ikiwa mtu yeyote amekula sadaka takatifu kwa makosa, lazima atoe malipo ya sadaka hiyo kwa kuhani na kuongeza sehemu ya tano ya thamani ya sadaka hiyo.
15 Kamwe makuhani wasiinajisi sadaka takatifu ambayo Waisraeli wameitoa kwa BWANA
16 kwa kuwaruhusu kuzila sadaka hizo takatifu, na hivyo kuwaletea hatia ya kudaiwa malipo. Mimi ndimi BWANA niwafanyaye watakatifu.' "

Dhabihu Zisizokubalika

17 BWANA akamwambia Mose,
18 "Sema na Aroni na wanawe, na Waisraeli wote uwaambie: 'Ikiwa mmoja wenu, aliye Mwisraeli au mgeni anayeishi katika nchi ya Israeli, atatoa matoleo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa kwa moto kwa BWANA, iwe kutimiza nadhiri au kuwa sadaka ya hiari,
19 lazima mtoe mnyama dume asiye na dosari, akiwa ng'ombe, mbuzi au kondoo, ili aweze kukubalika kwa niaba yako.
20 Kamwe usitoe kitu chochote chenye dosari kwa sababu hakitakubaliwa kwa niaba yako.
21 Mtu yeyote aletapo sadaka ya amani kwa BWANA kutoka kundi la ng'ombe au mbuzi ili kutimiza nadhiri maalum au sadaka ya hiari, lazima sadaka hiyo isiwe na dosari au waa ili ikubalike.
22 Kamwe usimtolee BWANA mnyama aliye kipofu, aliyejeruhiwa wala aliye kilema, au chochote kilicho na uvimbe, au chenye upele au vidonda vinavyotoka usaha. Kamwe chochote cha aina hii kisiwekwe juu ya madhabahu kuwa sadaka iliyotolewa kwa BWANA ya kuteketezwa kwa moto.
23 Lakini waweza ukatoa ng'ombe au kondoo mwenye kilema au aliyedumaa kama sadaka ya hiari, lakini hii haitakubalika kuwa sadaka ya kutimiza nadhiri.
24 Kamwe usimtolee BWANA mnyama ambaye mapumbu yake yamejeruhiwa, au kuhasiwa, au kuraruliwa au kukatwa. Kamwe usifanye hivi katika nchi yako mwenyewe,
25 na kamwe usikubali wanyama wa aina hii kutoka mkono wa mgeni ili kuwatoa wanyama hao kuwa chakula kwa Mungu wako. Wanyama hao hawatakubaliwa kwa niaba yako, kwa sababu wana vilema, nao wana dosari.' "
26 BWANA akamwambia Mose,
27 "Wakati ndama, mwana-kondoo au mwana-mbuzi azaliwapo, atabaki na mama yake kwa siku saba. Kuanzia siku ya nane na kuendelea

anaweza kukubaliwa kuwa sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa kuteketezwa kwa
moto. 28 Usimchinje ng'ombe na ndama wake, au kondoo na kitoto chake siku moja.
29 "Unapomtolea BWANA dhabihu ya shukrani, itoe kwa namna ambayo itakubalika
kwa niaba yako. 30 Ni lazima iliwe siku iyo hiyo, pasipo kubakiza chochote mpaka
asubuhi. Mimi ndimi BWANA.
31 "Shikeni maagizo yangu na kuyafuata. Mimi ndimi BWANA. 32 Msilinajisi Jina
langu takatifu. Lazima nikubalike kuwa mtakatifu kwa Waisraeli. Mimi ndimi BWANA
ninayewafanya watakatifu, 33 na niliyewatoa katika nchi ya Misri niwe Mungu wenu.
Mimi ndimi BWANA."

23

Sikukuu Zilizoamriwa

1 BWANA akamwambia Mose, 2 "Sema na Waisraeli na uwaambie: 'Hizi ndizo
sikukuu zangu zilizoamriwa, sikukuu zilizoamriwa za BWANA, ambazo mtazitangaza
kuwa makusanyiko matakatifu.

Sabato

3 " 'Kuna siku sita mnazoweza kufanya kazi, lakini siku ya saba ni Sabato ya
kupumzika, siku ya kusanyiko takatifu. Hamtafanya kazi yoyote. Popote mnapoishi,
ni Sabato kwa BWANA.

Pasaka Na Mikate Isiyotiwa Chachu
(Hesabu 28:16-25)

4 " 'Hizi ni sikukuu za BWANA zilizoamriwa, makusanyiko matakatifu mtakayoy-
atangaza kwa nyakati zilizoamriwa: 5 Pasaka ya BWANA huanza jioni ya siku ya kumi
na nne ya mwezi wa kwanza. 6 Siku ya kumi na tano ya mwezi huo wa kwanza,
Sikukuu ya BWANA ya Mikate Isiyotiwa Chachu huanza; kwa siku saba, mtakula
mikate isiyotiwa chachu. 7 Katika siku ya kwanza, mtakuwa na kusanyiko takatifu,
na msifanye kazi zenu za kawaida. 8 Kwa siku saba mtamletea BWANA sadaka ya
kuteketezwa kwa moto. Kwenye siku hiyo ya saba mtafanya kusanyiko takatifu, na
msifanye kazi zenu za kawaida.' "

Malimbuko

9 BWANA akamwambia Mose, 10 "Sema na Waisraeli na uwaambie: 'Mtakapoingia
katika nchi nitakayowapa na kuvuna mazao ya nchi hiyo, leteni kwa kuhani mganda
wa nafaka ya kwanza mtakayovuna. 11 Naye atauinua huo mganda mbele za BWANA
ili ukubaliwe kwa niaba yenu; kuhani ataupunga siku inayofuata Sabato. 12 Siku
hiyo mtakapoinua huo mganda, lazima mtoe kwa BWANA dhabihu ya kuteketezwa
kwa moto ya mwana-kondoo wa mwaka mmoja asiye na dosari, 13 pamoja na sadaka
yake ya nafaka ya sehemu mbili za kumi za efa* za unga laini uliochanganywa na
mafuta, sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa kuteketezwa kwa moto, harufu nzuri
ya kupendeza, na sadaka yake ya kinywaji ya robo ya hini† ya divai. 14 Kamwe
msile mkate wowote, au nafaka iliyokaangwa au nafaka mpya, mpaka siku ile
mtakayomletea Mungu wenu sadaka hii. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi
vijavyo, popote mnapoishi.

Sikukuu Ya Majuma
(Hesabu 28:26-31)

15 " 'Tangu siku ile iliyofuata Sabato, siku mliyotoa sadaka ya mganda wa kuinuliwa,
hesabuni majuma saba kamili. 16 Mtahesabu siku hamsini mpaka siku inayofuata
Sabato ya saba, ndipo mtatoa sadaka ya nafaka mpya kwa BWANA. 17 Kutoka

---

* **23:13** Sehemu mbili za kumi za efa ni sawa na kilo mbili. † **23:13** Robo ya hini ni sawa na lita moja.

popote mnapoishi, mtaleta mikate miwili ya unga laini, sehemu mbili za kumi za efa, uliookwa kwa chachu, kuwa sadaka ya kuinuliwa ya malimbuko kwa BWANA.
18 Toeni pamoja na hiyo mikate wana-kondoo saba, kila mmoja wa mwaka mmoja asiye na dosari, na fahali mchanga, na kondoo dume wawili. Watakuwa sadaka ya kuteketezwa kwa moto iliyotolewa kwa BWANA, pamoja na sadaka za nafaka na sadaka za vinywaji, sadaka iliyotolewa kwa moto yenye harufu nzuri ya kumpendeza
BWANA. 19 Kisha toeni dhabihu ya mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi, na wana-kondoo wawili, kila mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka ya amani.
20 Kuhani atawainua hao wana-kondoo wawili mbele za BWANA kuwa sadaka ya kuinuliwa, pamoja na mkate wa malimbuko. Ni sadaka takatifu kwa BWANA kwa ajili
ya kuhani. 21 Siku iyo hiyo mtatangaza kusanyiko takatifu, na msifanye kazi zenu za kawaida. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo, popote mnapoishi.
22 " 'Mnapovuna mavuno ya ardhi yenu, msivune hadi mpakani mwa shamba lenu, au kukusanya masazo ya mavuno yenu. Hayo utayaacha kwa ajili ya maskini na mgeni. Mimi ndimi BWANA Mungu wenu.' "

Sikukuu Ya Tarumbeta
(Hesabu 29:1-6)

23 BWANA akamwambia Mose, 24 "Waambie Waisraeli: 'Katika siku ya kwanza ya mwezi wa saba mtakuwa na siku ya mapumziko, kusanyiko takatifu la ukumbusho
litakaloadhimishwa kwa kupiga tarumbeta. 25 Msifanye kazi zenu zozote za kawaida, lakini toeni sadaka kwa BWANA iliyoteketezwa kwa moto.' "

Siku Ya Upatanisho
(Hesabu 29:7-11)

26 BWANA akamwambia Mose, 27 "Siku ya kumi ya mwezi huu wa saba ni Siku ya Upatanisho. Mtafanya kusanyiko takatifu, mfunge, nanyi mtoe sadaka kwa BWANA ya
kuteketezwa kwa moto. 28 Msifanye kazi siku hiyo, kwa sababu ni Siku ya Upatanisho,
ambapo upatanisho unafanyika kwa ajili yenu mbele za BWANA Mungu wenu. 29 Mtu
yeyote ambaye hatafunga siku hiyo ni lazima akatiliwe mbali na watu wake. 30 Mtu yeyote atakayefanya kazi siku hiyo nitamwangamiza kutoka miongoni mwa watu
wake. 31 Hamtafanya kazi kamwe. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo
popote mnapoishi. 32 Ni Sabato ya mapumziko kwenu ninyi, na lazima mfunge. Tangu jioni ya siku ya tisa ya mwezi hadi jioni inayofuata, mtaishika Sabato yenu."

Sikukuu Ya Vibanda
(Hesabu 29:12-40)

33 BWANA akamwambia Mose, 34 "Waambie Waisraeli: 'Katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, Sikukuu ya BWANA ya vibanda itaanza, nayo itaadhimishwa kwa
siku saba. 35 Siku ya kwanza ni kusanyiko takatifu, msifanye kazi zenu za kawaida.
36 Kwa siku saba toeni sadaka kwa BWANA za kuteketezwa kwa moto. Kwenye siku ya nane fanyeni kusanyiko takatifu, na mtoe sadaka kwa BWANA ya kuteketezwa kwa moto. Ni kusanyiko la mwisho, msifanye kazi zenu za kawaida.
37 (" 'Hizi ni sikukuu za BWANA zilizoamriwa, ambazo mtazitangaza kuwa makusanyiko matakatifu kwa kuleta sadaka kwa BWANA za kuteketeza kwa moto: sadaka za kuteketezwa na sadaka za nafaka, dhabihu na sadaka za vinywaji zitahitajika kila
siku. 38 Sadaka hizi ni nyongeza ya zile mnazozitoa katika Sabato za BWANA, na pia ni nyongeza ya matoleo yenu ya chochote mlichoweka nadhiri, na sadaka zenu zote za hiari mnazozitoa kwa BWANA.)
39 " 'Basi kuanzia siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, baada ya kuvuna mazao yote ya nchi, mtaadhimisha sikukuu kwa BWANA kwa siku saba; siku ya kwanza
ni mapumziko, pia siku ya nane ni mapumziko. 40 Siku ya kwanza mtachukua

matunda mazuri ya miti, matawi ya mitende, matawi yenye majani mengi, na
matawi ya mirebi, nanyi mtashangilia mbele za BWANA Mungu wenu kwa siku saba.
41 Mtaadhimisha siku hii kuwa sikukuu kwa BWANA kwa siku saba kila mwaka.
Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo; iadhimisheni mwezi wa saba.
42 Mtaishi katika vibanda kwa siku saba: Wazawa wote wa Waisraeli wataishi katika
vibanda, 43 ili wazao wenu wajue kuwa niliwafanya Waisraeli waishi kwenye vibanda
nilipowatoa Misri. Mimi ndimi BWANA Mungu wenu.' "
44 Kwa hiyo Mose akawatangazia Waisraeli sikukuu zilizoamriwa na BWANA.

24

Mafuta Na Mikate Mbele Za BWANA

1 BWANA akamwambia Mose, 2 "Waagize Waisraeli wakuletee mafuta safi ya zeituni
yaliyokamuliwa kwa ajili ya mwanga ili taa ziwe zinawaka daima. 3 Nje ya pazia
la Ushuhuda ndani ya Hema la Kukutania, Aroni ataziwasha taa mbele za BWANA
kuanzia jioni hadi asubuhi bila kuzima. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa vizazi
vijavyo. 4 Taa zilizo juu ya kinara cha dhahabu safi mbele za BWANA lazima
zihudumiwe daima.
5 "Chukua unga laini, uoke mikate kumi na miwili, ukitumia sehemu mbili za
kumi za efa* za unga kwa kila mkate. 6 Iweke katika mistari miwili, kila mstari
mikate sita, uiweke mbele za BWANA juu ya meza iliyotengenezwa kwa dhahabu
safi. 7 Kando ya kila mstari, weka uvumba safi kama sehemu ya kumbukumbu
ili kuwakilisha mikate kuwa sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa kuteketezwa kwa
moto. 8 Mikate hii itawekwa mbele za BWANA kila wakati, Sabato baada ya Sabato,
kwa niaba ya Waisraeli, kuwa Agano la kudumu. 9 Hii ni mali ya Aroni na wanawe,
watakaoila katika mahali patakatifu, kwa sababu ni sehemu takatifu sana ya fungu
lao la kawaida la sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa kuteketezwa kwa moto."

Mwenye Kukufuru Apigwa Mawe

10 Basi mwana wa mama Mwisraeli na baba Mmisri alikwenda miongoni mwa
Waisraeli, nayo mapigano yakatokea ndani ya kambi kati yake na Mwisraeli. 11 Huyu
mwana wa mwanamke Mwisraeli akalikufuru Jina la BWANA kwa kulaani; kwa hiyo
wakamleta kwa Mose. (Jina la mama yake aliitwa Shelomithi binti wa Dibri, wa
kabila la Dani.) 12 Nao wakamweka mahabusu mpaka mapenzi ya BWANA yawe wazi
kwao.
13 Ndipo BWANA akamwambia Mose: 14 "Mchukue huyo aliyekufuru nje ya kambi.
Wale wote waliomsikia akikufuru wataweka mikono juu ya kichwa chake, kisha
kusanyiko lote litampiga mawe. 15 Waambie Waisraeli: 'Ikiwa mtu yeyote atamlaani
Mungu wake, atakuwa na hatia kwa uovu wake; 16 yeyote atakayekufuru Jina la
BWANA ni lazima auawe. Kusanyiko lote litampiga kwa mawe. Iwe ni mgeni au
mzawa, atakapolikufuru Jina la BWANA, ni lazima auawe.
17 " 'Kama mtu yeyote atamuua mtu mwingine, ni lazima auawe. 18 Mtu yeyote
auaye mnyama wa mtu mwingine lazima afidie, uhai kwa uhai. 19 Ikiwa mtu
yeyote atamjeruhi jirani yake, chochote alichomtenda naye atatendewa: 20 iwapo
amemvunja mfupa atavunjwa mfupa, jicho kwa jicho, jino kwa jino. Kama
alivyomjeruhi mwenzake, vivyo hivyo ndivyo atakavyojeruhiwa. 21 Yeyote auaye
mnyama wa mtu lazima alipe fidia, lakini yeyote auaye mtu, lazima auawe.
22 Mtakuwa na sheria iyo hiyo kwa mgeni na kwa mzawa. Mimi ndimi BWANA Mungu
wenu.' "

* **24:5** Sehemu mbili za kumi za efa ni sawa na kilo mbili.

23 Kisha Mose akasema na Waisraeli, nao wakamchukua yule aliyekufuru nje ya kambi na kumpiga mawe. Waisraeli wakafanya kama BWANA alivyomwagiza Mose.

25

Mwaka Wa Sabato
(Kumbukumbu 15:1-11)
1 BWANA akamwambia Mose katika Mlima Sinai, 2 "Sema na Waisraeli uwaambie:
'Mtakapoingia katika nchi ninayowapa ninyi, nchi yenyewe ni lazima ishike Sabato
kwa ajili ya BWANA. 3 Kwa miaka sita mtapanda mazao katika mashamba yenu, nanyi
kwa miaka sita mtaikata mizabibu yenu matawi na kuvuna mazao yake. 4 Lakini
mwaka wa saba nchi lazima iwe na Sabato ya mapumziko, Sabato kwa BWANA.
Msipande mbegu katika mashamba yenu, wala msikate mizabibu yenu matawi.
5 Msivune na kuweka akiba kinachoota chenyewe, wala kuvuna na kusindika
zabibu ambayo hamkuhudumia mashamba yake. Nchi lazima iwe na mwaka wa
mapumziko. 6 Chochote nchi itoacho katika mwaka wa Sabato kitakuwa chakula
chenu wenyewe, watumishi wenu wa kiume na wa kike, mfanyakazi aliyeajiriwa, na
mkazi wa muda anayeishi miongoni mwenu, 7 vilevile malisho ya mifugo yenu na
wanyama pori katika nchi yenu. Chochote nchi itakachozalisha kinaweza kuliwa.

Mwaka Wa Yubile
8 " 'Hesabu Sabato saba za miaka, yaani miaka saba mara saba, ili Sabato saba
za miaka utakuwa muda wa miaka arobaini na tisa. 9 Ndipo tarumbeta itapigwa
kila mahali katika siku ya kumi ya mwezi wa saba. Katika Siku ya Upatanisho,
piga tarumbeta katika nchi yako yote. 10 Mwaka wa hamsini mtauweka wakfu na
kutangaza uhuru katika nchi kwa wakazi wake wote. Itakuwa ni yubile* kwenu; kila
mmoja wenu atairudia mali ya jamaa yake, na kila mmoja kurudi kwenye ukoo wake.
11 Mwaka wa hamsini utakuwa yubile kwenu, msipande wala msivune kile kiotacho
chenyewe, au kuvuna zabibu zisizohudumiwa. 12 Kwa kuwa ni yubile, nayo itakuwa
takatifu kwenu; mtakula tu kile kilichotoka moja kwa moja mashambani.
13 " 'Katika huu Mwaka wa Yubile, kila mmoja atarudi kwenye mali yake
mwenyewe.
14 " 'Ikiwa utauza ardhi kwa mmoja wa wazawa wa nchi yako, au ukinunua ardhi
kutoka kwake, mmoja asimpunje mwingine. 15 Utanunua ardhi kwa mzawa wa nchi
yako kwa misingi ya hesabu ya miaka baada ya Yubile. Naye ataiuza kwako kwa
misingi ya hesabu ya miaka iliyobaki kwa kuvuna mavuno. 16 Miaka inapokuwa
mingi, utaongeza bei, nayo miaka ikiwa michache, utapunguza bei, kwa sababu kile
anachokuuzia kwa hakika ni hesabu ya mazao. 17 Mmoja asimpunje mwingine, bali
utamcha Mungu wako. Mimi ndimi BWANA Mungu wako.
18 " 'Fuateni amri zangu, mwe waangalifu kutii amri zangu, nanyi mtaishi salama
katika nchi. 19 Kisha nchi itazaa matunda yake, nanyi mtakula na kushiba na kuishi
humo kwa salama. 20 Mwaweza kuuliza, "Tutakula nini katika mwaka wa saba
ikiwa hatutapanda wala kuvuna mazao yetu?" 21 Nitawapelekeeni baraka ya pekee
katika mwaka wa sita, kwamba nchi itazalisha mazao ya kutosha kwa miaka mitatu.
22 Mnapopanda mwaka wa nane, mtakula mavuno ya miaka iliyopita. Pia mtaendelea
kuyala mazao hayo hadi mvune mavuno ya mwaka wa tisa.
23 " 'Kamwe ardhi isiuzwe kwa mkataba wa kudumu, kwa sababu nchi ni mali
yangu, nanyi ni wageni na wapangaji wangu. 24 Katika nchi yote mtakayoshika kuwa
milki yenu, ni lazima mtoe ukombozi wa ardhi.

* **25:10** Yubile ni baragumu iliopigwa kila mwaka wa hamsini; ni Sabato ya nchi ya kila mwaka wa hamsini uliokuwa mwaka wa ukombozi, yaani kuachia huru.

25 “ ‘Ikiwa mmoja wa wazawa wa nchi yako amekuwa maskini na akauza baadhi ya
mali yake, ndugu yake wa karibu atakuja na kukomboa kile ndugu yako alichokiuza.
26 Iwapo mtu huyo hana jamaa wa karibu wa kukomboa mali hiyo kwa ajili yake,
lakini yeye mwenyewe akafanikiwa na kupata mali itoshayo kuikomboa, 27 ataamua
tena thamani yake kwa miaka tangu alipoiuza, na kurudisha kiasi kilichobaki cha
thamani kwa mtu ambaye alikuwa amemuuzia mali hiyo, naye ataweza kuirudia
mali yake. 28 Lakini kama hatapata njia ya kumlipa mnunuzi, ile mali aliyouza itabaki
kumilikiwa na mnunuzi mpaka Mwaka wa Yubile. Mali hiyo itarudishwa mwaka wa
Yubile, naye ataweza kuirudia mali yake.

29 “ ‘Ikiwa mtu atauza nyumba iliyo ndani ya mji uliozungukwa kwa ukuta, yeye
anayo haki ya kuikomboa mwaka mzima baada ya mauzo ya hiyo nyumba. Wakati
huo anaweza kuikomboa. 30 Ikiwa haikukombolewa kabla ya mwaka mmoja kamili
kupita, nyumba iliyo ndani ya mji uliozungukwa kwa ukuta itakuwa mali ya kudumu
ya mnunuzi na wazao wake. Haitarudishwa mwaka wa Yubile. 31 Lakini nyumba
zilizo vijijini bila ya kuwa na kuta zilizozizunguka zitahesabiwa kama mashamba.
Zinaweza kukombolewa, nazo zirudishwe katika mwaka wa Yubile.

32 “ ‘Walawi siku zote wana haki ya kukomboa nyumba zao katika miji ya Walawi
wanayoimiliki. 33 Kwa hiyo mali ya Mlawi inaweza kukombolewa, yaani nyumba
iliyouzwa katika mji wowote wanaoushikilia itarudishwa mwaka wa Yubile, kwa
sababu nyumba zilizo katika miji ya Walawi ni mali yao miongoni mwa Waisraeli.
34 Lakini nchi ya malisho iliyo mali ya miji yao kamwe isiuzwe, ni milki yao ya
kudumu.

35 “ ‘Ikiwa mmoja wa wazawa wa nchi yako amekuwa maskini, naye akashindwa
kujitegemeza mwenyewe katikati yako, msaidie kama vile ambavyo ungelimsaidia
mgeni au kama mkazi wa muda, ili aweze kuendelea kuishi katikati yako.
36 Usichukue riba wala faida yoyote kutoka kwake, bali utamwogopa Mungu wako,
ili mzawa wa nchi yako aweze kuendelea kuishi katikati yako. 37 Usimkopeshe fedha
ili alipe na riba, wala usimuuzie chakula kwa faida. 38 Mimi ndimi Bwana Mungu
wako, niliyekuleta kutoka nchi ya Misri nikupe nchi ya Kanaani, nami niwe Mungu
wako.

39 “ ‘Ikiwa mmoja wa wazawa wa nchi yako amekuwa maskini katikati yako,
naye akajiuza kwako, usimfanye atumike kama mtumwa. 40 Atatendewa kama
mfanyakazi aliyeajiriwa, au kama mkazi wa muda katikati yako, naye atatumika
mpaka Mwaka wa Yubile. 41 Ndipo yeye na watoto wake wataachiwa, naye atarudi
kwa watu wa ukoo wake, na kwenye mali ya baba zake. 42 Kwa sababu Waisraeli
ni watumishi wangu niliowaleta kutoka nchi ya Misri, kamwe wasiuzwe kama
watumwa. 43 Usiwatawale kwa ukatili, lakini utamcha Mungu wako.

44 “ ‘Watumwa wako wa kiume na wa kike watatoka katika mataifa yanayokuzun-
guka; kutoka kwao waweza kununua watumwa. 45 Pia waweza kununua baadhi ya
wakazi wa muda wanaoishi katikati yako, na jamaa ya koo zao waliozaliwa katika
nchi yako, nao watakuwa mali yako. 46 Hao waweza kuwarithisha watoto wako kuwa
urithi wao, na wanaweza kuwafanya watumwa maisha yao yote, lakini usiwatawale
ndugu zako Waisraeli kwa ukatili.

47 “ ‘Ikiwa mgeni au mkazi wa muda katikati yako atakuwa tajiri, na mmoja wa
wazawa wa nchi yako akawa maskini, naye akajiuza kwa yule mgeni anayeishi
katikati yako, au kwa mmoja wa jamaa wa koo za wageni, 48 anayo haki ya
kukombolewa baada ya kujiuza. Mmoja wa jamaa zake aweza kumkomboa:
49 Mjomba wake, au binamu yake, au yeyote aliye ndugu wa damu katika ukoo wake
aweza kumkomboa. Au ikiwa atafanikiwa, anaweza kujikomboa mwenyewe. 50 Yeye
na huyo aliyemnunua watahesabu muda kuanzia mwaka aliojiuza hadi Mwaka wa

Yubile. Mahali pa kuanzia bei ya kuachiwa kwake itakadiriwa kwa ujira unaolipwa
mfanyakazi aliyeajiriwa kwa idadi ya hiyo miaka. [51] Ikiwa imebaki miaka mingi,
ni lazima atalipia ukombozi wake fungu kubwa la bei iliyolipwa kumnunua yeye.
[52] Ikiwa miaka iliyobaki ni michache kufikia Mwaka wa Yubile, atafanya hesabu
yake, naye atalipa malipo yanayostahili kwa ajili ya ukombozi wake. [53] Atatendewa
kama mtu wa kuajiriwa mwaka hadi mwaka; lazima uone kwamba yule aliyemnunua
hamtawali kwa ukatili.
[54] " 'Hata ikiwa hakukombolewa kwa njia mojawapo ya hizi, yeye na watoto wake
wataachiwa katika Mwaka wa Yubile, [55] kwa maana Waisraeli ni mali yangu kama
watumishi. Wao ni watumishi wangu, niliowatoa kutoka nchi ya Misri. Mimi ndimi
Bwana Mungu wako.

26

Thawabu Ya Utii
(Kumbukumbu 7:12-24; 28:1-14)

[1] " 'Msijitengenezee sanamu au kusimamisha kinyago cha kuchonga, au mnara,
wala jiwe la kuabudia, na pia msijiwekee jiwe lililochongwa katika nchi yenu na
kusujudu mbele yake. Mimi ndimi Bwana Mungu wenu.
[2] " 'Zishikeni Sabato zangu na kuheshimu mahali patakatifu pangu. Mimi ndimi
Bwana.
[3] " 'Ikiwa mtafuata amri zangu na kuwa waangalifu kutii maagizo yangu,
[4] nitawanyeshea mvua katika majira yake, nayo ardhi itatoa mazao yake, na miti
ya mashambani itazaa matunda yake. [5] Kupura nafaka kwenu kutaendelea mpaka
wakati wa kuvuna zabibu. Pia kuvuna zabibu kutaendelea mpaka wakati wa
kupanda mbegu, nanyi mtakula na kushiba, na mtaishi salama katika nchi yenu.
[6] " 'Nitawapa amani katika nchi, mpate kulala pasipo kutiwa hofu na yeyote.
Nitawaondoa wanyama wakali watoke kwenye nchi, nao upanga hautapita katika
nchi yenu. [7] Mtawafukuza adui zenu, nanyi mtawaua kwa upanga mbele yenu.
[8] Watu wenu watano watafukuza adui mia, watu wenu mia watafukuza adui elfu
kumi, nao adui zenu wataanguka kwa upanga mbele yenu.
[9] " 'Nitawaangalia kwa upendeleo na kuwafanya mzae na kuzidisha idadi yenu,
nami nitalishika Agano langu na ninyi. [10] Wakati wa kuvuna mtakuwa bado mnakula
mavuno ya mwaka uliopita, na itawalazimu kuyaondoa ghalani ili mpate nafasi ya
mavuno mapya. [11] Nitafanya makao yangu miongoni mwenu, nami sitawachukia.
[12] Nitatembea katikati yenu niwe Mungu wenu, nanyi mtakuwa watu wangu. [13] Mimi
ndimi Bwana Mungu wenu, niliyewatoa katika nchi ya Misri ili msiendelee kuwa
watumwa wa Wamisri, nikavunja kongwa lenu, na kuwawezesha kutembea mkiwa
mmeinua vichwa vyenu juu.

Adhabu Ya Kutokutii
(Kumbukumbu 28:15-68)

[14] " 'Lakini kama hamtanisikiliza na kutimiza maagizo haya yote, [15] nanyi kama
mtazikataa amri zangu na kuzichukia sheria zangu, tena mkishindwa kutimiza amri
zangu na hivyo mkavunja agano langu, [16] ndipo nitakapowafanyia hili: Nitawaletea
juu yenu hofu ya ghafula, magonjwa ya kufisha, na homa itakayopofusha macho
yenu na kuwaondolea uhai wenu. Mtapanda mbegu bila mafanikio, kwa sababu
adui zenu wataila. [17] Nitauelekeza uso wangu dhidi yenu ili mshindwe na adui
zenu; wale wanaowachukia watawatawala, nanyi mtakimbia ingawa hakuna mtu
anayewafukuza.
[18] " 'Kama baada ya haya yote hamtanisikiliza, nitawaadhibu mara saba zaidi kwa
ajili ya dhambi zenu. [19] Nitakivunja kiburi chenu cha ukaidi na kuifanya anga iliyo

juu yenu iwe kama chuma, na ardhi yenu kama shaba. 20 Nguvu zenu zitatumika bila
ya mafanikio, kwa sababu ardhi yenu haitawazalia mazao yake, wala miti ya nchi
yenu haitazaa matunda yake.

21 “ ‘Kama mtaendelea kuwa na uadui nami, na kukataa kunisikiliza, nitawazidishia
mateso yenu mara saba zaidi, kama dhambi zenu zinavyostahili. 22 Nitawatuma
wanyama mwitu dhidi yenu, nao watawaibieni watoto wenu, watawaangamiza
ng’ombe wenu, na kuifanya idadi yenu kuwa ndogo, hivi kwamba barabara zenu
zitakuwa hazina watu.

23 “ ‘Ikiwa pamoja na mambo haya hamtakubali maonyo yangu lakini mkaendelea
kuweka uadui nami, 24 mimi mwenyewe nitaweka uadui nanyi, na kuwatesa kwa ajili
ya dhambi zenu mara saba zaidi. 25 Nitawaletea upanga juu yenu ili kuwapatiliza
kwa kuvunja Agano langu. Mtakapokimbilia mijini mwenu, nitatuma tauni katikati
yenu, nanyi mtatiwa mikononi mwa adui zenu. 26 Nitakapowaondolea upatikanaji
wa mkate wenu, wanawake kumi wataoka mkate wenu katika tanuru moja, nao
wataugawa mkate kidogo kwa kupima. Mtakula, lakini hamtashiba.

27 “ ‘Kama hata baada ya haya bado hamtanisikiliza lakini mkaendelea kuweka
uadui nami, 28 ndipo katika hasira yangu nitaweka uadui nanyi, nami mwenyewe
nitawaadhibu mara saba kwa ajili ya dhambi zenu. 29 Mtakula nyama ya wana wenu
na nyama ya binti zenu. 30 Nitapaharibu mahali penu pa juu pa kuabudia miungu,
nibomoe madhabahu zenu za kufukizia uvumba, na kuzilundika maiti zenu juu ya
sanamu zenu zisizo na uhai, nami nitawachukia ninyi sana. 31 Nitaifanya miji yenu
kuwa magofu, na kuharibu mahali patakatifu penu pa kuabudia, nami sitapendezwa
na harufu nzuri ya sadaka zenu. 32 Nitaiharibu nchi, ili adui zenu watakaokuja
kuishi humo washangae. 33 Nitawatawanya ninyi miongoni mwa mataifa, na kuufuta
upanga wangu na kuwafuatia. Nchi yenu itaharibiwa, nayo miji yenu itakuwa
magofu. 34 Ndipo nchi itafurahia Sabato zake muda wote ule itakapokuwa ukiwa,
nanyi mkiwa katika nchi ya adui zenu. Ndipo nchi itapumzika na kufurahia Sabato
zake. 35 Wakati wote nchi itakapobaki ukiwa, itapumzika na kufurahia Sabato zake
ambazo haikuzipata mlipokuwa mnaishi humo.

36 “ ‘Kwa habari ya wenzenu wale watakaobaki, nitaifanya mioyo yao kuwa na
hofu kuu katika nchi za adui zao, kiasi kwamba sauti ya jani linalopeperushwa na
upepo itawafanya wakimbie. Watakimbia kana kwamba wanakimbia upanga, nao
wataanguka, ingawa hakuna anayewafukuza. 37 Watajikwaa mmoja juu ya mwingine
kama wakimbiao upanga, hata ingawa hakuna anayewafuatia. Hivyo hamtaweza
kusimama mbele ya adui zenu. 38 Mtaangamia katikati ya mataifa; nchi ya adui zenu
itawala. 39 Wale wenu watakaobaki wataangamia katika nchi za adui zao kwa sababu
ya dhambi zao; pia kwa sababu ya dhambi za baba zao wataangamia.

40 “ ‘Lakini kama watatubu dhambi zao na dhambi za baba zao, udanganyifu wao
dhidi yangu na uadui wao kwangu, 41 ambao ulinifanya niwe na uadui nao hata
nikawapeleka katika nchi ya adui zao, wakati mioyo yao isiyotahiriwa itanyenyekea
na kutubu dhambi yao, 42 nami nitakumbuka agano langu na Yakobo, na agano
langu na Isaki, na agano langu na Abrahamu, nami nitaikumbuka nchi. 43 Kwa
kuwa wataiacha nchi ukiwa, nayo itafurahia Sabato zake wakati itakuwa ukiwa
bila wao. Wataadhibiwa kwa ajili ya dhambi zao, kwa sababu walizikataa sheria
zangu na kuzichukia amri zangu. 44 Lakini pamoja na hili, wakati watakuwa katika
nchi ya adui zao, sitawakataa wala kuwachukia kiasi cha kuwaharibu kabisa na
kuvunja agano langu nao. Mimi ndimi Bwana Mungu wao. 45 Lakini kwa ajili yao
nitalikumbuka agano langu na baba zao, ambao niliwatoa Misri mbele ya mataifa ili
niwe Mungu wao. Mimi ndimi Bwana.’ ”

46 Hizi ndizo amri, sheria na pia masharti ambazo BWANA alifanya kati yake
mwenyewe na Waisraeli katika Mlima Sinai kupitia kwa Mose.

27

Kukomboa Kile Kilicho Cha BWANA

1 BWANA akamwambia Mose, 2 “Sema na Waisraeli uwaambie: ‘Kama mtu yeyote
ataweka nadhiri maalum ili kuweka watu wakfu kwa BWANA, kwa kutoa kiasi cha
thamani inayolingana, 3 thamani ya kukomboa mwanaume mwenye kati ya umri
wa miaka ishirini na miaka sitini itakuwa shekeli hamsini[*] za fedha, kulingana na
shekeli ya mahali patakatifu; 4 ikiwa ni mwanamke, weka thamani yake kwa shekeli
thelathini.[†] 5 Kama ni mtu mwenye umri wa miaka kati ya mitano na ishirini, weka
thamani ya mwanaume kuwa shekeli ishirini,[‡] na mwanamke shekeli kumi.[§] 6 Kama
ni mtu mwenye umri kati ya mwezi mmoja na miaka mitano, weka thamani ya
mwanaume kuwa shekeli tano za fedha, na ile ya mwanamke kuwa shekeli tatu[*]
za fedha. 7 Kama ni mtu mwenye miaka sitini na zaidi, weka thamani ya mwanaume
kuwa shekeli kumi na tano,[†] na mwanamke shekeli kumi. 8 Kama mtu yeyote
anayeweka nadhiri ni maskini mno kuweza kulipa kiasi kilichowekwa, atampeleka
huyo mtu kwa kuhani, ambaye ataweka thamani yake kulingana na kile mweka
nadhiri anachoweza kulipa.

9 “ ‘Kama kile mtu alichokiwekea nadhiri ni mnyama anayekubalika kama sadaka
kwa BWANA, mnyama wa namna hiyo aliyetolewa kwa BWANA anakuwa mtakatifu.
10 Mtu haruhusiwi kumbadilisha au kutoa mnyama mzuri kwa mbaya, au mnyama
mbaya kwa mzuri. Kama atatoa mnyama badala ya mwingine, wanyama wote
wawili, yaani yule aliyetolewa na yule aliyebadiliwa, ni watakatifu. 11 Kama
alichokiwekea nadhiri ni mnyama aliye najisi kiibada, yaani yule asiye kubalika
kuwa sadaka kwa BWANA, huyo mnyama lazima aletwe kwa kuhani, 12 ambaye
ataamua ubora wa mnyama huyo, kama ni mzuri au mbaya. Thamani yoyote
atakayoweka kuhani, hivyo ndivyo itakavyokuwa. 13 Kama mwenye mnyama
atapenda kumkomboa mnyama huyo, lazima aongeze sehemu ya tano ya thamani
yake.

14 “ ‘Kama mtu ataweka nyumba yake wakfu kama kitu kitakatifu kwa BWANA,
kuhani ataamua ubora wa nyumba hiyo, kama ni nzuri au mbaya. Thamani yoyote
kuhani atakayoweka, basi hivyo ndivyo itakavyokuwa. 15 Kama mtu aliyeweka
nyumba yake wakfu ataikomboa, lazima aongeze sehemu ya tano ya thamani yake,
nayo nyumba itakuwa yake tena.

16 “ ‘Kama mtu anaweka sehemu ya ardhi ya jamaa yake wakfu kwa BWANA,
thamani yake itawekwa kulingana na kiasi cha mbegu inayohitajiwa kupandwa
katika ardhi hiyo, yaani homeri[‡] moja ya mbegu za shayiri kwa shekeli hamsini za
fedha. 17 Kama akiweka shamba lake wakfu katika Mwaka wa Yubile, ile thamani
iliyokwisha wekwa itakuwa iyo hiyo. 18 Lakini kama akiweka shamba lake wakfu
baada ya Yubile, kuhani ataweka thamani kulingana na idadi ya miaka iliyobaki
kufikia Mwaka wa Yubile unaofuata, na thamani yake iliyoamuliwa itapunguzwa.
19 Kama mtu anayeweka wakfu shamba anataka kulikomboa, lazima aongeze sehemu
ya tano ya thamani yake, nalo shamba litakuwa lake tena. 20 Kama pengine
halikomboi shamba hilo, au kama ameliuza kwa mtu mwingine, kamwe haliwezi

---

[*] **27:3** Shekeli 50 za fedha ni sawa na gramu 600. [†] **27:4** Shekeli 30 za fedha ni sawa na gramu 360. [‡] **27:5** Shekeli 20 za fedha ni sawa na gramu 240. [§] **27:5** Shekeli 10 za fedha ni sawa na gramu 120. [*] **27:6** Shekeli tatu za fedha ni sawa na gramu 36. [†] **27:7** Shekeli 15 za fedha ni sawa na gramu 180. [‡] **27:16** Homeri moja ni sawa na efa 10, ambazo ni sawa na kilo 100.

kukombolewa. 21 Shamba hilo litakapoachiwa mwaka wa Yubile, litakuwa takatifu,
kama shamba lililotolewa kwa Bwana, nalo litakuwa mali ya makuhani.
22 " 'Kama mtu ameweka wakfu kwa Bwana shamba alilonunua, ambalo si sehemu
ya ardhi ya jamaa yake, 23 kuhani ataamua thamani yake hadi Mwaka wa Yubile,
naye huyo mtu atalazimika kulipa thamani yake siku hiyo kama kitu kitakatifu kwa
Bwana. 24 Katika Mwaka wa Yubile, shamba litarudishwa kwa mtu yule ambaye
lilinunuliwa kutoka kwake, yule ambaye ardhi ilikuwa mali yake. 25 Kila thamani
lazima iwekwe kulingana na shekeli ya mahali patakatifu,§ gera ishirini kwa shekeli.
26 " 'Lakini hakuna mtu atakayeweka wakfu mzaliwa wa kwanza wa mnyama, kwa
kuwa mzaliwa wa kwanza tayari ni mali ya Bwana; awe ng'ombe au kondoo, ni
wa Bwana. 27 Kama ni mmoja wa wanyama walio najisi, aweza kumnunua kwa
bei iliyowekwa, akiongeza sehemu ya tano ya thamani yake. Kama hatamkomboa,
mnyama huyo atauzwa kwa bei iliyowekwa.
28 " 'Lakini chochote kile mtu alicho nacho na akakiweka wakfu* kwa Bwana, iwe
ni binadamu, au mnyama, au ardhi ya jamaa, hakiwezi kuuzwa au kukombolewa.
Chochote kilichowekwa wakfu ni kitakatifu sana kwa Bwana.
29 " 'Mtu yeyote aliyewekwa wakfu ili kuangamizwa, hawezi kukombolewa. Mtu
kama huyo lazima auawe.
30 " 'Zaka ya kila kitu kutoka shambani, iwe ni nafaka kutoka kwa ardhi, au
tunda kutoka kwa miti, ni mali ya Bwana; ni takatifu kwa Bwana. 31 Kama mtu
akikomboa chochote cha zaka yake, lazima aongeze sehemu ya tano ya thamani yake.
32 Zaka yote ya kundi la ng'ombe au la kondoo na mbuzi, kila mnyama wa kumi
apitaye chini ya fimbo ya yule awachungaye, atakuwa mtakatifu kwa Bwana. 33 Yule
mnyama wa kumi hatachaguliwa kwa kigezo cha uzuri au ubaya, naye haruhusiwi
kubadiliwa. Ikiwa atabadiliwa, basi mnyama yule wa kwanza na huyo aliyebadiliwa
wote watahesabiwa kuwa watakatifu, na haiwezekani kuwakomboa.' "
34 Haya ndiyo maagizo Bwana aliyompa Mose juu ya Mlima Sinai kwa ajili ya
Waisraeli.

§ **27:25** Shekeli moja ya mahali patakatifu ni sawa na gramu 11. * **27:28** Akakiweka wakfu ina maana ya kumpa Mungu kabisa, daima, bila kurudiwa.

Hesabu

Watu Wahesabiwa Kwa Mara Ya Kwanza

1 Bwana alisema na Mose katika Jangwa la Sinai, katika Hema la Kukutania, siku
ya kwanza ya mwezi wa pili, katika mwaka wa pili baada ya Waisraeli kutoka
nchi ya Misri. Akamwambia, 2 "Hesabu watu wa jumuiya yote ya Waisraeli kwa
kufuata koo zao na jamaa zao, ukiorodhesha kila mwanaume kwa jina lake, mmoja
mmoja. 3 Wewe na Aroni mtawahesabu kwa migawanyo yao wanaume wote
katika Israeli wenye miaka ishirini na kuendelea ambao wanaweza kutumika katika
jeshi. 4 Mwanaume mmoja kutoka kila kabila, kila aliye kiongozi wa jamaa yake,
atawasaidia. 5 Haya ndiyo majina ya wanaume watakaowasaidia:

"kutoka Reubeni, ni Elisuri mwana wa Shedeuri;
6 kutoka Simeoni, ni Shelumieli mwana wa Surishadai;
7 kutoka Yuda, ni Nashoni mwana wa Aminadabu;
8 kutoka Isakari, ni Nethaneli mwana wa Suari;
9 kutoka Zabuloni, ni Eliabu mwana wa Heloni;
10 kutoka wana wa Yosefu:
kutoka Efraimu, ni Elishama mwana wa Amihudi;
kutoka Manase, ni Gamalieli mwana wa Pedasuri;
11 kutoka Benyamini, ni Abidani mwana wa Gideoni;
12 kutoka Dani, ni Ahiezeri mwana wa Amishadai;
13 kutoka Asheri, ni Pagieli mwana wa Okrani;
14 kutoka Gadi, ni Eliasafu mwana wa Deueli;
15 kutoka Naftali, ni Ahira mwana wa Enani."

16 Hawa walikuwa wanaume walioteuliwa kutoka jumuiya, viongozi wa makabila
ya baba zao. Walikuwa wakuu wa koo za Israeli.
17 Mose na Aroni wakawachukua wanaume hao waliokuwa wamepewa majina
yao, 18 wakaita jumuiya yote pamoja katika siku ya kwanza ya mwezi wa pili. Watu
wakaonyesha nasaba zao kwa koo zao na jamaa zao, nao wanaume waliokuwa na
miaka ishirini au zaidi waliorodheshwa kwa majina, mmoja mmoja, 19 kama Bwana
alivyomwagiza Mose. Hivyo aliwahesabu katika Jangwa la Sinai:

20 Kutoka wazao wa Reubeni, mzaliwa wa kwanza wa kiume wa Israeli:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika
katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, mmoja mmoja, kufuatana na
kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 21 Idadi kutoka kabila la Reubeni
ilikuwa watu 46,500.

22 Kutoka wazao wa Simeoni:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika
katika jeshi walihesabiwa na kuorodheshwa kwa majina, mmoja mmoja,
kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 23 Idadi kutoka kabila la
Simeoni walikuwa watu 59,300.

24 Kutoka wazao wa Gadi:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika
katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo
zao na jamaa zao. 25 Idadi kutoka kabila la Gadi walikuwa watu 45,650.

26 Kutoka wazao wa Yuda:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 27 Idadi kutoka kabila la Yuda walikuwa watu 74,600.

28 Kutoka wazao wa Isakari:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 29 Idadi kutoka kabila la Isakari walikuwa watu 54,400.

30 Kutoka wazao wa Zabuloni:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 31 Idadi kutoka kabila la Zabuloni walikuwa watu 57,400.

32 Kutoka wana wa Yosefu:
Kutoka wazao wa Efraimu:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 33 Idadi kutoka kabila la Efraimu walikuwa watu 40,500.
34 Kutoka wazao wa Manase:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 35 Idadi kutoka kabila la Manase walikuwa watu 32,200.

36 Kutoka wazao wa Benyamini:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 37 Idadi kutoka kabila la Benyamini walikuwa watu 35,400.

38 Kutoka wazao wa Dani:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 39 Idadi kutoka kabila la Dani walikuwa watu 62,700.

40 Kutoka wazao wa Asheri:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 41 Idadi kutoka kabila la Asheri walikuwa watu 41,500.

42 Kutoka wazao wa Naftali:
Wanaume wote waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi waliorodheshwa kwa majina, kufuatana na kumbukumbu za koo zao na jamaa zao. 43 Idadi kutoka kabila la Naftali walikuwa watu 53,400.

44 Hawa walikuwa wanaume waliohesabiwa na Mose, Aroni na viongozi kumi na
wawili wa Israeli, kila mmoja akiwakilisha jamaa yake. 45 Wanaume wote Waisraeli
waliokuwa na miaka ishirini au zaidi ambao waliweza kutumika katika jeshi la Israeli
walihesabiwa kufuatana na jamaa zao. 46 Jumla ya hesabu yao ilikuwa watu 603,550.

47 Hata hivyo, jamaa ya kabila la Lawi hawakuhesabiwa pamoja na wengine.
48 Bwana alikuwa amemwambia Mose: 49 “Kamwe usihesabu kabila la Lawi wala
kuwaweka pamoja katika hesabu ya Waisraeli wengine. 50 Badala yake, waweke
Walawi kuwa viongozi wa Maskani ya Ushuhuda, juu ya samani zake na kila kitu

kilichomo ndani yake. Wao watabeba Maskani na samani zake zote; wataitunza
na kupiga kambi kuizunguka. 51 Wakati wowote Maskani inapohamishwa, Walawi
wataifungua, na wakati wowote maskani inapotakiwa kusimamishwa, Walawi
watafanya kazi hiyo. Mtu yeyote mwingine ambaye atasogea karibu nayo atauawa.
52 Waisraeli watapiga mahema yao kwa makundi makundi, kila mwanaume katika
kambi yake mwenyewe chini ya bendera yake. 53 Hata hivyo, Walawi watapiga
mahema yao kuzunguka Maskani ya Ushuhuda ili ghadhabu isiipate jumuiya ya
Waisraeli. Walawi watawajibika kwa utunzaji wa Maskani ya Ushuhuda."

54 Waisraeli walifanya yote haya sawasawa kama Bwana alivyomwamuru Mose.

2

Mpangilio Wa Kambi Za Makabila

1 Bwana aliwaambia Mose na Aroni: 2 "Waisraeli watapiga kambi zao kuzunguka
Hema la Kukutania kwa umbali fulani kutoka kwenye hema, kila mwanaume chini
ya alama yake pamoja na bendera ya jamaa yake."

3 Kwa upande wa mashariki kuelekea mawio ya jua, kambi ya makundi ya Yuda
watapiga kambi chini ya alama yao. Kiongozi wa watu wa Yuda ni Nashoni mwana
wa Aminadabu. 4 Kundi lake lina watu 74,600.
5 Kabila la Isakari watapiga kambi karibu na Yuda. Kiongozi wa watu wa Isakari
ni Nethaneli mwana wa Suari. 6 Kundi lake lina watu 54,400.
7 Kabila la Zabuloni litafuata. Kiongozi wa watu wa Zabuloni ni Eliabu mwana
wa Heloni. 8 Kundi lake lina watu 57,400.
9 Wanaume wote walio katika kambi ya Yuda, kufuatana na makundi yao, ni
186,400. Wao watatangulia kuondoka.

10 Kwa upande wa kusini kutakuwa kambi ya makundi ya Reubeni chini ya alama
yao. Kiongozi wa watu wa Reubeni ni Elisuri mwana wa Shedeuri. 11 Kundi lake
lina watu 46,500.
12 Kabila la Simeoni watapiga kambi karibu na Reubeni. Kiongozi wa watu wa
Simeoni ni Shelumieli mwana wa Surishadai. 13 Kundi lake lina watu 59,300.
14 Kabila la Gadi litafuata. Kiongozi wa watu wa Gadi ni Eliasafu mwana wa
Deueli. 15 Kundi lake lina watu 45,650.
16 Wanaume wote walio katika kambi ya Reubeni, kufuatana na makundi yao, ni
151,450. Nao watakuwa nafasi ya pili kuondoka.

17 Kisha Hema la Kukutania na kambi ya Walawi vitakuwa katikati ya kambi zote.
Wao watasafiri kwa utaratibu ule ule kama walivyopiga kambi, kila mmoja mahali
pake mwenyewe chini ya alama yake.

18 Upande wa magharibi kutakuwepo na kambi ya makundi ya Efraimu chini
ya alama yao. Kiongozi wa watu wa Efraimu ni Elishama mwana wa Amihudi.
19 Kundi lake lina watu 40,500.
20 Kabila la Manase litafuata baada ya Efraimu. Kiongozi wa watu wa Manase ni
Gamalieli mwana wa Pedasuri. 21 Kundi lake lina watu 32,200.
22 Kabila la Benyamini litafuata baada ya Manase. Kiongozi wa watu wa
Benyamini ni Abidani mwana wa Gideoni. 23 Kundi lake lina watu 35,400.
24 Wanaume wote walio katika kambi ya Efraimu kufuatana na makundi yao ni
108,100. Nao watakuwa nafasi ya tatu kuondoka.

25 Upande wa kaskazini kutakuwa na makundi ya kambi ya Dani, chini ya alama
yao. Kiongozi wa watu wa Dani ni Ahiezeri mwana wa Amishadai. 26 Kundi lake
lina watu 62,700.
27 Kabila la Asheri watapiga kambi karibu na Dani. Kiongozi wa watu wa Asheri
ni Pagieli mwana wa Okrani. 28 Kundi lake lina watu 41,500.
29 Kabila la Naftali litafuata. Kiongozi wa watu wa Naftali ni Ahira mwana wa
Enani. 30 Kundi lake lina watu 53,400.
31 Wanaume wote walio katika kambi ya Dani ni 157,600. Wao watakuwa wa
mwisho kuondoka chini ya alama yao.

32 Hawa ndio Waisraeli, wakiwa wamehesabiwa kufuatana na jamaa zao. Wote
walio kambini kwa makundi yao ni watu 603,550. 33 Hata hivyo, Walawi
hawakuhesabiwa pamoja na Waisraeli wengine, kama Bwana alivyomwagiza Mose.

34 Kwa hiyo Waisraeli wakafanya kila kitu Bwana alichomwamuru Mose. Hivyo
ndivyo walivyopiga kambi chini ya alama zao, pia hivyo ndivyo walivyoondoka, kila
mmoja akiwa na ukoo wake na jamaa yake.

3

Walawi

1 Hii ni hesabu ya jamaa ya Aroni na Mose kwa wakati ambao Bwana alizungumza
na Mose katika Mlima Sinai.

2 Majina ya wana wa Aroni yalikuwa: Nadabu mzaliwa wa kwanza na Abihu,
Eleazari na Ithamari. 3 Hayo yalikuwa majina ya wana wa Aroni, makuhani wapakwa
mafuta, waliokuwa wamesimikwa kuhudumu kama makuhani. 4 Hata hivyo Nadabu
na Abihu walikufa mbele za Bwana walipotoa sadaka kwa moto usioruhusiwa mbele
zake katika Jangwa la Sinai. Hawakuwa na wana; kwa hiyo Eleazari na Ithamari
walihudumu peke yao kama makuhani wakati wote wa maisha ya Aroni baba yao.
5 Bwana akamwambia Mose, 6 “Walete watu wa kabila la Lawi mbele ya Aroni
kuhani ili wamsaidie. 7 Watafanya huduma kwa ajili yake na kwa jumuiya yote
katika Hema la Kukutania kwa kufanya kazi za Maskani. 8 Watatunza samani zote
za Hema la Kukutania, wakitimiza wajibu wa kuhudumia Waisraeli kwa kufanya
kazi ya Maskani. 9 Wakabidhi Walawi kwa Aroni na wanawe; hao ndio Waisraeli
ambao wanakabidhiwa kwake kabisa. 10 Waweke Aroni na wanawe kuhudumu kama
makuhani; mtu mwingine yeyote atakayesogea mahali patakatifu ni lazima auawe.”
11 Bwana akamwambia Mose, 12 “Nimewatwaa Walawi kutoka miongoni mwa
Waisraeli badala ya mzaliwa wa kwanza wa kiume wa kila mwanamke wa Mwisraeli.
Walawi ni wangu, 13 kwa kuwa wazaliwa wote wa kwanza ni wangu. Nilipowaua
wazaliwa wa kwanza huko Misri, nilimtenga kila mzaliwa wa kwanza katika Israeli
awe wangu, akiwa mwanadamu au mnyama. Watakuwa wangu. Mimi ndimi
Bwana.”
14 Bwana akamwambia Mose katika Jangwa la Sinai, 15 “Wahesabu Walawi kwa
jamaa zao na koo zao. Mhesabu kila mwanaume mwenye umri wa mwezi mmoja au
zaidi.” 16 Kwa hiyo Mose akawahesabu, kama alivyoamriwa na neno la Bwana.
17 Haya yalikuwa majina ya wana wa Lawi:
Gershoni, Kohathi na Merari.
18 Haya ndiyo yaliyokuwa majina ya koo za Wagershoni:
Libni na Shimei.
19 Koo za Wakohathi zilikuwa ni:
Amramu, Ishari, Hebroni na Uzieli.

20 Koo za Wamerari zilikuwa ni:
Mahli na Mushi.
Hizi ndizo zilizokuwa koo za Walawi, kufuatana na jamaa zao.

21 Kulikuwa na koo za Walibni na Washimei kwa Gershoni; hizi ndizo zilizokuwa
koo za Wagershoni. 22 Idadi ya waume wote waliokuwa na mwezi mmoja au zaidi
waliohesabiwa walikuwa 7,500. 23 Ukoo wa Wagershoni walitakiwa kuweka kambi
zao upande wa magharibi, nyuma ya Maskani. 24 Kiongozi wa jamaa za Wagershoni
alikuwa Eliasafu mwana wa Laeli. 25 Katika Hema la Kukutania, Wagershoni
walikuwa na wajibu wa kutunza Maskani na hema, vifuniko vyake, pazia katika
mlango wa kuingilia ndani ya Hema la Kukutania, 26 mapazia ya ua, pazia katika
ingilio la ua unaozunguka Maskani na madhabahu, pamoja na kamba, na kila
kinachohusika kwa matumizi yake.

27 Kwa Kohathi kulikuwepo koo za Waamramu, Waishari, Wahebroni na Wauzieli;
hizi ndizo zilizokuwa koo za Wakohathi. 28 Hesabu ya waume wote wenye mwezi
mmoja au zaidi ilikuwa watu 8,600. Wakohathi waliwajibika kutunza mahali
patakatifu. 29 Koo za Wakohathi zilitakiwa kuweka kambi zao upande wa kusini wa
Maskani. 30 Kiongozi wa jamaa za koo za Wakohathi alikuwa Elisafani mwana wa
Uzieli. 31 Waliwajibika kutunza Sanduku la Agano, meza, kinara cha taa, madhabahu,
na vile vyombo vya mahali patakatifu vinavyotumika kuhudumu, pazia, na kila kitu
kinachohusika na matumizi yake. 32 Kiongozi mkuu wa Walawi alikuwa Eleazari
mwana wa kuhani, Aroni. Aliwekwa juu ya wale waliowajibika kutunza mahali
patakatifu.

33 Kwa Merari kulikuwa na koo za Wamahli na Wamushi; hizi zilikuwa koo
za Merari. 34 Hesabu ya waume wote wenye umri wa mwaka mmoja au zaidi
waliohesabiwa walikuwa 6,200. 35 Kiongozi wa jamaa za koo za Wamerari alikuwa
Surieli mwana wa Abihaili; hawa walitakiwa kuweka kambi zao upande wa kaskazini
mwa Maskani. 36 Wamerari waliwekwa kutunza miimo ya Maskani, mataruma yake,
nguzo, vitako na vifaa vyake vyote na kila kitu kilichohusika na matumizi yake, 37 na
pia nguzo za ua unaozunguka pamoja na vitako vyake, vigingi vya hema na kamba
zake.

38 Mose, na Aroni na wanawe walitakiwa kuweka kambi zao mashariki mwa
Maskani, kuelekea mawio ya jua, mbele ya Hema la Kukutania. Wao walihusika
na utunzaji wa mahali patakatifu kwa niaba ya Waisraeli. Mtu mwingine yeyote
aliyepasogelea mahali patakatifu angeuawa.

39 Jumla ya hesabu ya Walawi waliohesabiwa na Mose na Aroni kwa amri ya
BWANA, kufuatana na koo, pamoja na kila mume mwenye umri wa mwezi mmoja
au zaidi, walikuwa 22,000.

40 BWANA akamwambia Mose, "Wahesabu wazaliwa wa kwanza wa kiume wote
wa Waisraeli wenye umri wa mwezi mmoja au zaidi na uorodheshe majina yao.
41 Nitwalie Walawi badala ya wazaliwa wa kwanza wa Waisraeli, nayo mifugo ya
Walawi badala ya wazaliwa wa mifugo ya Waisraeli. Mimi ndimi BWANA."

42 Hivyo Mose akawahesabu wazaliwa wa kwanza wote wa Waisraeli, kama BWANA
alivyomwamuru. 43 Jumla ya hesabu ya wazaliwa wa kwanza waume wenye umri
wa mwezi mmoja au zaidi, walioorodheshwa kwa majina, walikuwa 22,273.

44 Bwana akamwambia Mose, 45 “Watwae Walawi badala ya wazaliwa wa kwanza
wote wa Israeli, nayo mifugo ya Walawi badala ya mifugo yao. Walawi watakuwa
wangu. Mimi ndimi Bwana. 46 Ili kukomboa wazao wa kwanza 273 wa Waisraeli
ambao wamezidi hesabu ya Walawi, 47 kusanya shekeli tano* kwa kila mmoja,
kufuatana na shekeli ya mahali patakatifu, ambayo ina uzito wa gera ishirini.† 48 Mpe
Aroni na wanawe hizo fedha kwa ajili ya ukombozi wa idadi ya Waisraeli waliozidi.”
49 Kwa hiyo Mose akakusanya fedha za ukombozi kutoka kwa wale ambao hesabu
yao ilizidi wale waliokombolewa na Walawi. 50 Kutokana na wazaliwa wa kwanza
wa Waisraeli alikusanya fedha yenye uzito wa shekeli 1,365‡ kufuatana na shekeli ya
mahali patakatifu. 51 Mose akampa Aroni na wanawe ile fedha ya ukombozi, kama
alivyoamriwa na neno la Bwana.

4

Wakohathi

1 Bwana akawaambia Mose na Aroni, 2 “Wahesabu Wakohathi walio sehemu ya
Walawi kwa koo zao na jamaa zao. 3 Wahesabu wanaume wote wenye umri wa miaka
thelathini hadi hamsini wanaokuja kutumika katika kazi ya Hema la Kukutania.
4 “Hii ndiyo kazi ya Wakohathi katika Hema la Kukutania: Watatunza vitu vilivyo
vitakatifu sana. 5 Wakati kambi inapohamishwa, Aroni na wanawe wataingia ndani
na kushusha lile pazia la kuzuilia na kufunika nalo Sanduku la Ushuhuda. 6 Kisha
watafunika juu yake na ngozi za pomboo,* na kutandaza juu yake kitambaa cha rangi
ya buluu iliyokolea na kuingiza mipiko mahali pake.
7 “Juu ya meza ya mikate ya Wonyesho watatandaza kitambaa cha buluu na
waweke sahani juu yake, masinia, bakuli na magudulia kwa ajili ya sadaka za
kinywaji; mkate ule ambao upo hapa daima utabaki juu yake. 8 Juu ya hivyo vitu
watatandaza kitambaa chekundu na kufunika kwa ngozi za pomboo na kuweka
mipiko yake mahali pake.
9 “Watachukua kitambaa cha buluu na kufunika kinara cha taa kilicho kwa ajili ya
nuru, pamoja na taa zake, mikasi yake, sinia zake, magudulia yake yote yaliyotumika
kuwekea mafuta. 10 Kisha watakisokotea pamoja na vifaa vyake vyote katika ngozi
za pomboo na kukiweka kwenye jukwaa lake.
11 “Juu ya madhabahu ya dhahabu watatandaza kitambaa cha buluu na kukifunika
kwa ngozi za pomboo na kuweka mipiko yake mahali pake.
12 “Watavichukua vyombo vyote vinavyotumika kuhudumia mahali patakatifu,
watavisokotea kwenye kitambaa cha buluu na kufunika kwa ngozi za pomboo, na
kuviweka juu ya miti ya kuchukulia.
13 “Wataondoa majivu kutoka madhabahu ya shaba na kutandaza kitambaa cha
zambarau juu yake. 14 Kisha wataweka vyombo vyote juu yake vinavyotumika kwa
kuhudumia madhabahuni pamoja na vyombo vya kutolea moto, nyuma, miiko na
mabakuli ya kunyunyizia. Juu yake watatandaza ngozi za pomboo ya kufunika, na
kuweka mipiko mahali pake.
15 “Baada ya Aroni na wanawe kumaliza kazi ya kufunika samani takatifu
na vyombo vyake vyote, watu watakapokuwa tayari kung’oa kambi, Wakohathi
watakuja kufanya kazi ya kubeba. Lakini wasije wakagusa vitu vitakatifu la
sivyo watakufa. Wakohathi ndio watakaobeba vile vitu vilivyomo katika Hema la
Kukutania.

* **3:47** Shekeli tano ni sawa na gramu 55. † **3:47** Gera 20 ni sawa na gramu 11. ‡ **3:50** Shekeli 1,365 ni sawa na kilo 15.5. * **4:6** Pomboo hapa ina maana ya mnyama mwenye ngozi laini aishiye kwenye milima yenye misitu, au pengine nguva au sili.

16 “Eleazari mwana wa Aroni, kuhani, ndiye atakayesimamia mafuta kwa ajili ya
taa, uvumba wenye harufu nzuri, sadaka za kila siku za nafaka na mafuta ya upako.
Ndiye atakayekuwa msimamizi wa maskani yote ya BWANA na kila kitu kilichomo
ndani mwake pamoja na samani takatifu na vyombo vyake.”

17 BWANA akawaambia Mose na Aroni, 18 “Hakikisheni kwamba koo za kabila
la Wakohathi hawatengwi kutoka Walawi. 19 Ili wapate kuishi wala wasife
wanapokaribia vitu vitakatifu sana, uwafanyie hivi: Aroni na wanawe watakwenda
mahali patakatifu na kumgawia kila mtu kazi yake, na kwamba ni nini ataka-
chochukua. 20 Lakini Wakohathi hawaruhusiwi kuingia ndani ili kuangalia vitu
vitakatifu, hata kwa kitambo kidogo, la sivyo watakufa.”

Wagershoni

21 BWANA akamwambia Mose, 22 “Wahesabu pia Wagershoni kwa jamaa zao na koo
zao. 23 Wahesabu wanaume wote wenye umri wa miaka thelathini hadi hamsini
ambao huja kutumika katika Hema la Kukutania.

24 “Hii ndiyo huduma ya koo za Wagershoni wakati wanapofanya kazi na kubeba
mizigo. 25 Watabeba mapazia ya maskani. Hema la Kukutania, kifuniko chake na
kifuniko cha nje cha ngozi za pomboo, mapazia ya maingilio ya Hema la Kukutania,
26 mapazia ya ua unaozunguka Maskani na madhabahu, pazia la maingilio, kamba
na vifaa vyote vinavyotumika katika huduma yake. Wagershoni watafanya yote
yatakiwayo kufanyika na vitu hivi. 27 Utumishi wao wote ukiwa ni kuchukua au
wa kufanya kazi nyingine, utafanyika chini ya maelekezo ya Aroni na wanawe.
Mtawapangia kama wajibu wao yote watakayoyafanya. 28 Hii ndiyo huduma ya koo
za Wagershoni katika Hema la Kukutania. Wajibu wao utakuwa chini ya maelekezo
ya Ithamari mwana wa kuhani Aroni.

Wamerari

29 “Wahesabu Wamerari kwa koo zao na jamaa zao. 30 Wahesabu wanaume wote
kuanzia umri wa miaka thelathini hadi hamsini ambao watakuja kutumika katika
Hema la Kukutania. 31 Huu ndio wajibu wao wanapofanya huduma katika Hema la
Kukutania: kubeba miimo ya Maskani, mataruma yake, nguzo na vitako, 32 nguzo za
ua unaozunguka pamoja na vitako vyake, vigingi vya hema, kamba, vifaa vyake vyote
na kila kitu kinachohusiana na matumizi yake. Kila mtu mpangie vitu maalum vya
kubeba. 33 Huu ndio utumishi wa koo za Merari kama watakavyofanya kazi katika
Hema la Kukutania, chini ya maelekezo ya Ithamari mwana wa kuhani, Aroni.”

Kuhesabiwa Kwa Koo Za Walawi

34 Mose, Aroni na viongozi wa jumuiya wakawahesabu Wakohathi kwa koo zao
na jamaa zao. 35 Wanaume wote kuanzia umri wa miaka thelathini hadi hamsini
ambao walikuja kutumika katika Hema la Kukutania, 36 waliohesabiwa kwa koo zao,
walikuwa 2,750. 37 Hii ilikuwa ndiyo jumla ya wote wale wa koo za Wakohathi ambao
walitumika katika Hema la Kukutania. Mose na Aroni waliwahesabu kufuatana na
amri ya BWANA kupitia kwa Mose.

38 Wagershoni walihesabiwa kwa koo zao na jamaa zao. 39 Watu wote kuanzia
umri wa miaka thelathini hadi hamsini ambao walikuja kutumika katika Hema la
Kukutania, 40 waliohesabiwa kwa koo zao na jamaa zao, walikuwa 2,630. 41 Hii
ilikuwa ndiyo jumla ya wale wa koo za Gershoni ambao walitumika katika Hema
la Kukutania. Mose na Aroni waliwahesabu kufuatana na amri ya BWANA.

42 Wamerari walihesabiwa kwa koo zao na jamaa zao. 43 Wanaume wote kuanzia
umri wa miaka thelathini hadi miaka hamsini ambao walikuja kutumika katika Hema
la Kukutania, 44 waliohesabiwa kwa koo zao, walikuwa 3,200. 45 Hii ilikuwa ndiyo

jumla ya wale wa koo za Wamerari. Mose na Aroni waliwahesabu kufuatia amri ya
Bwana kupitia kwa Mose.
46 Hivyo Mose, Aroni na viongozi wa Israeli waliwahesabu Walawi wote kwa
koo zao na jamaa zao. 47 Wanaume wote wenye umri kuanzia miaka thelathini
hadi hamsini waliokuja kufanya kazi ya kuhudumu na kubeba Hema la Kukutania
48 walikuwa watu 8,580. 49 Kwa amri ya Bwana kupitia Mose, kila mmoja aligawiwa
kazi yake na kuambiwa kitu cha kubeba.
Hivyo ndivyo walivyohesabiwa kama Bwana alivyomwamuru Mose.

5

Utakaso Wa Kambi

1 Bwana akamwambia Mose, 2 “Waamuru Waisraeli kumtoa nje ya kambi mtu
yeyote ambaye ana ugonjwa wa ngozi uambukizao,* au anayetokwa na majimaji
ya aina yoyote, au ambaye ni najisi kwa utaratibu wa ibada kwa sababu ya maiti.
3 Hii itakuwa ni kwa wote, yaani, wanaume na wanawake; watoeni nje ya kambi
ili wasije wakanajisi kambi yao, ambamo ninaishi miongoni mwao.” 4 Waisraeli
wakafanya hivyo; wakawatoa nje ya kambi. Wakafanya kama vile Bwana alivyokuwa
amemwelekeza Mose.

Malipo Kwa Ajili Ya Makosa

5 Bwana akamwambia Mose, 6 “Waambie Waisraeli, ‘Wakati mwanaume au
mwanamke akimkosea mwenzake kwa njia yoyote, na kwa hivyo akawa si
mwaminifu kwa Bwana, mtu huyo ana hatia, 7 na ni lazima atubu dhambi aliyoifanya.
Ni lazima atoe malipo kamili kwa ajili ya kosa lake, aongeze sehemu ya tano juu
ya malipo hayo na kutoa yote kwa mtu aliyemkosea. 8 Lakini ikiwa mtu huyo
hana jamaa ya karibu ambaye malipo yanaweza kufanywa kwa ajili ya kosa, malipo
yatakuwa mali ya Bwana, nayo ni lazima apewe kuhani, pamoja na kondoo dume
ambaye anatumika kufanyia upatanisho kwa ajili yake. 9 Matoleo yote matakatifu ya
Waisraeli wanayoleta kwa kuhani yatakuwa yake. 10 Kila kitu cha mtu kilichowekwa
wakfu ni chake mwenyewe, lakini kile atoacho kwa kuhani kitakuwa cha kuhani.’ ”

Jaribio Kwa Ajili Ya Mke Asiye Mwaminifu

11 Kisha Bwana akamwambia Mose, 12 “Nena na Waisraeli uwaambie: ‘Ikiwa
mke wa mtu amepotoka na si mwaminifu kwa mumewe, 13 kwa kukutana kimwili
na mwanaume mwingine, tendo hili likafichika kwa mumewe na unajisi wake
usigundulike (kwa kuwa hakuna ushahidi dhidi yake, naye hakukamatwa katika
tendo hilo), 14 nazo hisia za wivu zikamjia mumewe na kumshuku mkewe, naye
mke yule ni najisi, au mumewe ana wivu na akamshuku ingawa si najisi, 15 basi
atampeleka mkewe kwa kuhani. Huyo mume itampasa apeleke pia sadaka ya unga
wa shayiri kiasi cha sehemu ya kumi ya efa† kwa niaba ya mkewe. Huyo mwanaume
kamwe asimimine mafuta juu ya huo unga wala asiweke uvumba juu yake, kwa
sababu ni sadaka ya nafaka kwa ajili ya wivu, sadaka ya ukumbusho ili kukumbushia
uovu.
16 “ ‘Kuhani atamleta huyo mwanamke na kumsimamisha mbele za Bwana. 17 Kisha
kuhani atachukua sehemu ya maji matakatifu ndani ya gudulia la udongo na
kuchanganya na baadhi ya vumbi kutoka sakafu ya Maskani. 18 Baada ya kuhani
kumsimamisha huyo mwanamke mbele za Bwana, atazifungua nywele za huyo
mwanamke na kuweka sadaka ya ukumbusho mikononi mwake, ile sadaka ya
nafaka kwa ajili ya wivu, huku kuhani mwenyewe akishikilia yale maji machungu
yaletayo laana. 19 Kisha kuhani atamwapiza huyo mwanamke, akimwambia, “Ikiwa

---

* **5:2** Ugonjwa wa ngozi uambukizao hapa ina maana ya ukoma. † **5:15** Sehemu ya kumi ya efa ni sawa na kilo moja.

hakuna mwanaume mwingine aliyekutana kimwili nawe, wala hujapotoka na kuwa
najisi wakati ukiwa umeolewa na mumeo, maji haya machungu yaletayo laana
na yasikudhuru. 20 Lakini ikiwa umepotoka wakati ukiwa umeolewa na mume
wako na umejinajisi mwenyewe kwa kukutana kimwili na mwanaume mwingine
asiyekuwa mumeo”; 21 hapa kuhani atamweka huyo mwanamke chini ya laana ya
kiapo akisema: “Bwana na awafanye watu wako wakulaani na kukukataa, wakati
Bwana atakapolifanya paja lako kupooza na tumbo lako kuvimba. 22 Maji haya
yaletayo laana na yaingie ndani ya mwili wako ili tumbo lako livimbe na paja lako
lipooze.”‡

“ ‘Kisha mwanamke atasema, “Amen. Iwe hivyo.”

23 “ ‘Kuhani ataandika laana hizi kwenye kitabu, kisha atazioshea laana hizo
kwenye yale maji machungu. 24 Kuhani atamnywesha yule mwanamke yale
maji machungu yaletayo laana, nayo maji haya yatamwingia na kumsababishia
maumivu makali. 25 Kuhani atachukua sadaka ya nafaka kwa ajili ya wivu kutoka
mikononi mwa huyo mwanamke, naye ataipunga mbele za Bwana na kuileta
madhabahuni. 26 Kisha kuhani atachota sadaka ya nafaka mkono uliojaa kama
sehemu ya kumbukumbu na kuiteketeza juu ya madhabahu, baada ya hayo, atamtaka
huyo mwanamke anywe yale maji. 27 Kama amejitia unajisi na kukosa uaminifu
kwa mumewe, wakati anapotakiwa anywe maji yale yaletayo laana, yatamwingia
na kusababisha maumivu makali; tumbo lake litavimba na paja lake litapooza,
naye atakuwa amelaaniwa miongoni mwa watu wake. 28 Hata hivyo, ikiwa huyo
mwanamke hakujitia unajisi, naye ni safi, atasafishwa hatia na ataweza kuzaa watoto.

29 “ ‘Basi, hii ndiyo sheria ya wivu mwanamke anapopotoka na kujitia unajisi akiwa
ameolewa na mumewe, 30 au hisia za wivu zinapomjia mwanaume kwa sababu ya
kumshuku mkewe. Kuhani atamfanya huyo mwanamke kusimama mbele za Bwana
na atatumia sheria hii yote kwa huyo mwanamke. 31 Mume atakuwa hana hatia ya
kosa lolote, bali mwanamke atayachukua matokeo ya dhambi yake.’ ”

6

Mnadhiri

1 Bwana akamwambia Mose, 2 “Sema na Waisraeli na uwaambie: ‘Ikiwa
mwanaume au mwanamke anataka kuweka nadhiri maalum, nadhiri ya kutengwa
kwa ajili ya Bwana kama Mnadhiri, 3 ni lazima ajitenge na mvinyo na kinywaji
kingine chochote chenye chachu, na kamwe asinywe siki itokanayo na mvinyo au
itokanayo na kinywaji kingine chenye chachu. Kamwe asinywe maji ya zabibu
wala kula zabibu mbichi au kavu. 4 Kwa muda wote atakaokuwa Mnadhiri, kamwe
hatakula chochote kitokanacho na mzabibu, sio mbegu wala maganda.

5 “ ‘Kwa muda wote wa nadhiri yake ya kujitenga kwa ajili ya Bwana, wembe
hautapita kichwani mwake. Ni lazima awe mtakatifu mpaka kipindi cha kujitenga
kwake kwa ajili ya Bwana kiishe; ni lazima aache nywele za kichwa chake zirefuke.
6 Kwa kipindi chochote cha kujitenga kwa ajili ya Bwana hatakaribia maiti. 7 Hata
kama baba yake mwenyewe au mama au kaka au dada akifa, hatajinajisi mwenyewe
kwa taratibu za ibada kwa ajili yao, kwa sababu ishara ya kujiweka wakfu kwake
kwa Mungu ipo katika kichwa chake. 8 Kwa kipindi chote cha kujitenga kwake yeye
ni wakfu kwa Bwana.

9 “ ‘Kama mtu yeyote akifa ghafula karibu naye, atakuwa ametiwa unajisi nywele
zake alizoziweka wakfu, hivyo ni lazima anyoe nywele zake siku ya utakaso wake,
yaani siku ya saba. 10 Kisha siku ya nane ni lazima alete hua wawili au makinda
mawili ya njiwa kwa kuhani katika mlango wa Hema la Kukutania. 11 Kuhani

‡ **5:22** Paja lipooze hapa ina maana ya kuwa tasa au kuharibu mimba.

atatoa mmoja kama sadaka ya dhambi, na mwingine kama sadaka ya kuteketezwa ili
kufanya upatanisho kwa ajili yake kwa sababu ametenda dhambi kwa kuwepo mbele
ya maiti. Siku iyo hiyo atakiweka wakfu kichwa chake. 12 Ni lazima ajitoe kabisa
kwa Bwana kwa kipindi cha kujitenga kwake, na ni lazima atoe mwana-kondoo wa
mwaka mmoja kama sadaka ya hatia. Siku zilizopita hazitahesabiwa kwa sababu
alijitia unajisi katika siku zake za kujitenga.
13 " 'Basi hii ndiyo sheria kwa ajili ya Mnadhiri baada ya kipindi chake cha kujitenga
kupita. Ataletwa kwenye ingilio la Hema la Kukutania. 14 Hapo atatoa sadaka zake
kwa Bwana: yaani, mwana-kondoo wa mwaka mmoja asiye na waa kwa ajili ya
sadaka ya kuteketezwa, kondoo mke wa mwaka mmoja asiye na waa kwa ajili ya
sadaka ya dhambi, kondoo dume asiye na waa kwa ajili ya sadaka ya amani, 15 pamoja
na sadaka zake za nafaka na za vinywaji, na kikapu cha mikate isiyotiwa chachu,
yaani maandazi yaliyotengenezwa kwa unga laini uliochanganywa na mafuta, na
mikate myembamba iliyopakwa mafuta.
16 " 'Kuhani atavileta vitu hivyo mbele za Bwana na kufanya sadaka ya dhambi na
sadaka ya kuteketezwa. 17 Ataleta pia kikapu cha mikate isiyotiwa chachu, na atatoa
dhabihu kondoo dume kama sadaka ya amani kwa Bwana, pamoja na sadaka yake
ya nafaka na sadaka ya kinywaji.
18 " 'Kisha kwenye ingilio la Hema la Kukutania, Mnadhiri ni lazima anyoe nywele
zake ambazo alikuwa ameziweka wakfu. Atazichukua hizo nywele na kuziweka
ndani ya moto ulio chini ya dhabihu ya sadaka ya amani.
19 " 'Baada ya Mnadhiri kunyoa hizo nywele zake za kujitenga kwake, kuhani
atampa mikononi mwake bega la kondoo dume lililochemshwa, na pia andazi na
mkate mwembamba kutoka kwenye kikapu, vyote vikiwa vimetengenezwa bila
kuwekwa chachu. 20 Kisha kuhani ataviinua mbele za Bwana kama sadaka ya kuinua;
ni vitakatifu na ni mali ya kuhani, pamoja na kile kidari kilichoinuliwa na lile paja
lililotolewa. Baada ya hayo, Mnadhiri anaweza kunywa divai.
21 " 'Hii ndiyo sheria ya Mnadhiri ambaye anaweka nadhiri kwa matoleo yake kwa
Bwana kufuatana na kujitenga kwake, zaidi ya chochote kile anachoweza kupata. Ni
lazima atimize nadhiri aliyoiweka kufuatana na sheria ya Mnadhiri.' "

Baraka Ya Kikuhani

22 Bwana akamwambia Mose, 23 "Mwambie Aroni na wanawe, 'Hivi ndivyo
mtakavyowabariki Waisraeli. Waambieni:
24 " ' "Bwana akubariki
na kukulinda;
25 Bwana akuangazie nuru ya uso wake
na kukufadhili;
26 Bwana akugeuzie uso wake
na kukupa amani." '
27 "Hivyo wataliweka Jina langu juu ya Waisraeli, nami nitawabariki."

7

Sadaka Wakati Wa Kuweka Wakfu Maskani Ya Bwana

1 Mose alipomaliza kuisimamisha Maskani, aliitia mafuta na kuiweka wakfu
pamoja na samani zake zote. Pia alitia madhabahu mafuta na kuiweka wakfu,
pamoja na vyombo vyake vyote. 2 Ndipo viongozi wa Israeli, wale wakuu wa
jamaa waliokuwa viongozi wa kabila wasimamizi wa wale waliohesabiwa, wakatoa
sadaka. 3 Walizileta kama matoleo yao mbele za Bwana: magari sita ya kukokotwa
yaliyofunikwa, pamoja na maksai kumi na wawili; yaani maksai mmoja kutoka kwa

kila kiongozi, na gari moja la kukokotwa kutoka kwa kila viongozi wawili. Haya
waliyaleta mbele ya Maskani.

4 BWANA akamwambia Mose, 5 "Vikubali vitu hivi kutoka kwao, ili viweze kutumika
katika kazi kwenye Hema la Kukutania. Wapatie Walawi kama kazi ya kila mtu
itakavyohitaji."

6 Hivyo Mose akachukua yale magari ya kukokotwa pamoja na maksai, na kuwapa
Walawi. 7 Aliwapa Wagershoni magari mawili ya kukokotwa na maksai wanne, kama
walivyohitaji kwa kazi yao, 8 na pia aliwapa Wamerari magari manne ya kukokotwa
na maksai wanane, kama kazi yao ilivyohitaji. Wote walikuwa chini ya maelekezo
ya Ithamari mwana wa kuhani, Aroni. 9 Lakini Mose hakuwapa Wakohathi chochote
kati ya hivyo, kwa sababu walitakiwa kubeba vitu vitakatifu mabegani mwao, vile
walikuwa wanawajibika.

10 Wakati madhabahu yalitiwa mafuta, viongozi walileta sadaka zao kwa ajili ya
kule kuwekwa wakfu kwake na kuziweka mbele ya madhabahu. 11 Kwa maana
BWANA alikuwa amemwambia Mose, "Kila siku kiongozi mmoja ataleta sadaka yake
ili kuwekwa wakfu madhabahu."

12 Yule ambaye alileta sadaka yake siku ya kwanza alikuwa Nashoni, mwana wa
Aminadabu, wa kabila la Yuda.

13 Sadaka yake ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130,* na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini,† vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 14 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi,‡ likiwa limejazwa uvumba; 15 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 16 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 17 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Nashoni mwana wa Aminadabu.

18 Siku ya pili yake Nethaneli mwana wa Suari, kiongozi wa kabila la Isakari, alileta
sadaka yake.

19 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 20 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 21 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 22 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 23 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Nethaneli mwana wa Suari.

24 Siku ya tatu Eliabu mwana wa Heloni, kiongozi wa kabila la Zabuloni, alileta sadaka
yake.

25 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa

---

* **7:13** Shekeli 130 za fedha ni sawa na kilo 1.5. † **7:13** Shekeli 70 za fedha ni sawa gramu 800. ‡ **7:14** Shekeli 10 za dhahabu ni sawa na gramu 110.

na mafuta kama sadaka ya nafaka; 26 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 27 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 28 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 29 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Eliabu mwana wa Heloni.

30 Siku ya nne Elisuri mwana wa Shedeuri, kiongozi wa kabila la Reubeni, alileta
sadaka yake.

31 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 32 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 33 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 34 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 35 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Elisuri mwana wa Shedeuri.

36 Siku ya tano Shelumieli mwana wa Surishadai, kiongozi wa watu wa Simeoni,
alileta sadaka yake.

37 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 38 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 39 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 40 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 41 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Shelumieli mwana wa Surishadai.

42 Siku ya sita Eliasafu mwana wa Deueli, kiongozi wa watu wa Gadi, alileta sadaka
yake.

43 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 44 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 45 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 46 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 47 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Eliasafu mwana wa Deueli.

48 Siku ya saba Elishama mwana wa Amihudi, kiongozi wa watu wa Efraimu, alileta
sadaka yake.

49 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na

bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 50 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 51 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 52 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 53 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Elishama mwana wa Amihudi.

54 Siku ya nane Gamalieli mwana wa Pedasuri, kiongozi wa watu wa Manase, alileta
sadaka yake.

55 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 56 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 57 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 58 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 59 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Gamalieli mwana wa Pedasuri.

60 Siku ya tisa Abidani mwana wa Gideoni, kiongozi wa watu wa Benyamini, alileta
sadaka yake.

61 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 62 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 63 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 64 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 65 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Abidani mwana wa Gideoni.

66 Siku ya kumi Ahiezeri mwana wa Amishadai, kiongozi wa watu wa Dani, alileta
sadaka yake.

67 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 68 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 69 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 70 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 71 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Ahiezeri mwana wa Amishadai.

72 Siku ya kumi na moja Pagieli mwana wa Okrani, kiongozi wa watu wa Asheri,

alileta sadaka yake.
73 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 74 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 75 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 76 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 77 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Pagieli mwana wa Okrani.

78 Siku ya kumi na mbili Ahira mwana wa Enani, kiongozi wa watu wa Naftali, alileta
sadaka yake.
79 Sadaka aliyoleta ilikuwa sahani moja ya fedha yenye uzito wa shekeli 130, na
bakuli moja la fedha la kunyunyizia lenye uzito wa shekeli sabini, vyote kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu, vikiwa vimejazwa unga laini uliochanganywa
na mafuta kama sadaka ya nafaka; 80 sinia moja la dhahabu lenye uzito wa
shekeli kumi, likiwa limejazwa uvumba; 81 fahali mmoja mchanga, kondoo dume
mmoja na mwana-kondoo dume mmoja wa mwaka mmoja, kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa; 82 mbuzi dume mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi; 83 maksai
wawili, kondoo dume watano, mbuzi dume watano na wana-kondoo dume watano
wa mwaka mmoja, ili vitolewe dhabihu kama sadaka ya amani. Hii ndiyo ilikuwa
sadaka ya Ahira mwana wa Enani.

84 Hizi ndizo zilikuwa sadaka za viongozi wa Israeli madhabahu yalipowekwa
wakfu, wakati yalitiwa mafuta: sahani kumi na mbili za fedha, bakuli kumi na mbili
za fedha za kunyunyizia, na masinia kumi na mawili ya dhahabu. 85 Kila sahani ya
fedha ilikuwa na uzito wa shekeli 130, na kila bakuli la fedha la kunyunyizia lilikuwa
na uzito wa shekeli sabini. Masinia yote kumi na mawili yalikuwa na uzito wa
shekeli 2,400§kulingana na shekeli ya mahali patakatifu. 86 Sahani kumi na mbili za
dhahabu zilizojazwa uvumba zilikuwa na uzito wa shekeli kumi kila moja, kulingana
na shekeli ya mahali patakatifu. Kwa jumla, sahani za dhahabu zilikuwa na uzito wa
shekeli 120.* 87 Jumla ya wanyama waliotolewa kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa
walikuwa fahali kumi na wawili wachanga, kondoo dume kumi na wawili na wana-
kondoo dume kumi na wawili wa mwaka mmoja, pamoja na sadaka zao za nafaka.
Mbuzi waume kumi na wawili walitolewa kwa ajili ya sadaka za dhambi. 88 Jumla
ya wanyama kwa ajili ya dhabihu ya sadaka ya amani walikuwa maksai ishirini na
wanne, kondoo dume sitini, mbuzi dume wa mwaka mmoja sitini na wana-kondoo
dume wa mwaka mmoja sitini. Hizi ndizo zilikuwa sadaka zilizoletwa kwa ajili ya
kuwekwa wakfu kwa madhabahu baada ya kutiwa mafuta.
89 Mose alipoingia kwenye Hema la Kukutania kuzungumza na Bwana, alisikia sauti
ikisema naye kutoka kati ya wale makerubi wawili waliokuwa juu ya kile kiti cha
rehema, juu ya Sanduku la Ushuhuda. Mose akazungumza naye.

8

Kuwekwa Kwa Taa

§ **7:85** Shekeli 2,400 za fedha ni sawa na kilo 28. * **7:86** Shekeli 120 za dhahabu ni sawa na kilo 1.4.

1 BWANA akamwambia Mose, 2 “Sema na Aroni umwambie, ‘Wakati utakapoziweka
zile taa saba, zinatakiwa kuangaza eneo lililo mbele ya kinara cha taa.’ ”

3 Aroni akafanya hivyo; akaziweka zile taa ili zielekee mbele kwenye kinara
cha taa, kama vile BWANA alivyomwamuru Mose. 4 Hivi ndivyo kinara cha taa
kilivyotengenezwa: Kilitengenezwa kwa dhahabu iliyofuliwa, kuanzia kwenye kitako
chake hadi kwenye maua yake. Kinara cha taa kilitengenezwa sawasawa kabisa na
kielelezo ambacho BWANA alikuwa amemwonyesha Mose.

Kutengwa Kwa Walawi Kwa Ajili Ya BWANA

5 BWANA akamwambia Mose: 6 “Watwae Walawi kutoka miongoni mwa Waisraeli
wengine na uwatakase kwa kawaida ya ibada. 7 Ili kuwatakasa fanya hivi: Nyunyizia
maji ya utakaso juu yao; kisha uwaambie wanyoe nywele kwenye mwili mzima,
wafue nguo zao na hivyo wajitakase wenyewe. 8 Waambie wamchukue fahali
mchanga pamoja na sadaka yake ya nafaka ya unga laini uliochanganywa na mafuta;
kisha utamchukua fahali mchanga wa pili kwa ajili ya sadaka ya dhambi. 9 Walete
Walawi mbele ya Hema la Kukutania na ukusanye jumuiya yote ya Waisraeli.
10 Utawaleta Walawi mbele za BWANA, na Waisraeli wataweka mikono yao juu ya
Walawi. 11 Aroni atawaweka Walawi mbele za BWANA kama sadaka ya kuinua kutoka
kwa Waisraeli, ili kwamba wawe tayari kuifanya kazi ya BWANA.

12 “Baada ya Walawi kuweka mikono yao juu ya vichwa vya hao mafahali wawili,
tumia mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi kwa BWANA, na mwingine kuwa sadaka
ya kuteketezwa, ili kufanya upatanisho kwa ajili ya Walawi. 13 Waambie hao Walawi
wasimame mbele ya Aroni na wanawe, kisha wawatoe kama sadaka ya kuinuliwa
kwa BWANA. 14 Kwa njia hii utakuwa umewatenga Walawi kutoka kwa Waisraeli
wengine, nao Walawi watakuwa wangu.

15 “Utakapokuwa umekwisha kuwatakasa Walawi na kuwatoa kama sadaka ya
kuinuliwa, watakuja kufanya kazi yao katika Hema la Kukutania. 16 Wao ndio
Waisraeli ambao watatolewa kabisa kwangu. Nimewatwaa kama mali yangu
mwenyewe badala ya mzaliwa wa kwanza, mzaliwa wa kwanza wa kiume kutoka
kwa kila mwanamke wa Kiisraeli. 17 Kila mzaliwa wa kwanza wa kiume katika Israeli,
awe wa mwanadamu au mnyama, ni wangu. Wakati nilipowaua wazaliwa wote wa
kwanza huko Misri, niliwatenga kwa ajili yangu mwenyewe. 18 Nami nimewatwaa
Walawi badala ya wazaliwa wote wa kwanza wa kiume katika Israeli. 19 Kati ya
Waisraeli wote, nimempa Aroni na wanawe Walawi kama zawadi ili wafanye kazi
katika Hema la Kukutania kwa niaba ya Waisraeli, na kufanya upatanisho kwa ajili
yao ili pasiwepo na pigo lolote litakalowapata Waisraeli wakati watakapokaribia
mahali patakatifu.”

20 Mose, Aroni na jumuiya yote ya Waisraeli wakawafanyia Walawi kama BWANA
alivyomwamuru Mose. 21 Walawi wakajitakasa wenyewe na wakafua nguo zao.
Kisha Aroni akawasogeza mbele za BWANA kuwa sadaka ya kuinuliwa, na kufanya
upatanisho kwa ajili yao ili kuwatakasa. 22 Baada ya hayo, Walawi walikuja kufanya
kazi yao katika Hema la Kukutania chini ya usimamizi wa Aroni na wanawe.
Waliwafanyia Walawi kama vile BWANA alivyomwamuru Mose.

23 BWANA akamwambia Mose, 24 “Hili linawahusu Walawi: Wanaume wenye umri
wa miaka ishirini na mitano au zaidi watakuja kushiriki katika kazi kwenye Hema la
Kukutania, 25 lakini watakapofika umri wa miaka hamsini, ni lazima waache kazi zao
za kawaida wala wasiendelee. 26 Wanaweza kuwasaidia ndugu zao kufanya wajibu
wao katika Hema la Kukutania, lakini wao wenyewe kamwe hawatafanya hiyo kazi.
Basi, hivi ndivyo utakavyogawa wajibu kwa Walawi.”

9

Pasaka Huko Sinai

1 BWANA akasema na Mose katika Jangwa la Sinai katika mwezi wa kwanza wa
mwaka wa pili baada ya Waisraeli kutoka Misri. Akasema, 2 “Waamuru Waisraeli
waadhimishe Pasaka katika wakati ulioamriwa. 3 Adhimisheni wakati ulioamriwa,
yaani wakati wa kuzama jua siku ya kumi na nne ya mwezi huu, kufuatana na desturi
zake zote na masharti yake.”

4 Hivyo Mose akawaambia Waisraeli waiadhimishe Pasaka, 5 nao wakafanya hivyo
kwenye Jangwa la Sinai wakati wa kuzama jua siku ya kumi na nne ya mwezi wa
kwanza. Waisraeli wakafanya kila kitu kama vile BWANA alivyomwamuru Mose.

6 Lakini baadhi yao hawakuweza kuadhimisha Pasaka siku ile kwa sababu
walikuwa najisi kwa taratibu za kiibada kwa ajili ya kugusa maiti. Kwa hiyo
wakamwendea Mose na Aroni siku ile ile, 7 wakamwambia Mose, “Tumekuwa najisi
kwa sababu tumegusa maiti, lakini kwa nini tuzuiliwe kumtolea BWANA sadaka yake
pamoja na Waisraeli wengine katika wakati ulioamriwa?”

8 Mose akawajibu, “Ngojeni mpaka nitafute kile BWANA anachoagiza kuwahusu
ninyi.”

9 Ndipo BWANA akamwambia Mose, 10 “Waambie Waisraeli: ‘Wakati mmoja wenu
au wazao wenu wanapokuwa najisi kwa sababu ya maiti au wakiwa safarini, hata
hivyo wanaweza kuadhimisha Pasaka ya BWANA. 11 Wataiadhimisha wakati wa
kuzama jua siku ya kumi na nne ya mwezi wa pili. Watamla mwana-kondoo,
pamoja na mkate usiotiwa chachu, na mboga chungu. 12 Wasibakize chochote
hadi asubuhi wala wasivunje mifupa ya mwana-kondoo. Wakati wanapoadhimisha
Pasaka, hawana budi kufuata masharti yote. 13 Lakini kama mtu ni safi kwa
taratibu za kiibada naye hayuko safarini, asipoadhimisha Pasaka, mtu huyo hana
budi kukatiliwa mbali na watu wake kwa sababu hakutoa sadaka ya BWANA kwa
wakati ulioamriwa. Mtu huyo atawajibika kubeba matokeo ya dhambi yake.

14 “ ‘Mgeni anayeishi miongoni mwenu ambaye anataka kuadhimisha Pasaka ya
BWANA, lazima afanye hivyo kwa kufuata desturi na masharti. Lazima masharti yawe
sawasawa kwa mgeni na mzawa.’ ”

Wingu La Moto Juu Ya Maskani
(Kutoka 40:34-38)

15 Katika siku hiyo ambayo Maskani, Hema la Ushuhuda, iliposimamishwa, wingu
liliifunika. Kuanzia jioni mpaka asubuhi wingu lililokuwa juu ya Maskani lilionekana
kama moto. 16 Hivyo ndivyo lilivyoendelea kuwa; wingu liliifunika wakati wa
mchana, na usiku lilionekana kama moto. 17 Wakati wowote wingu lilipoinuka
kutoka juu ya Hema, nao Waisraeli waliondoka; mahali popote wingu liliposimama,
Waisraeli walipiga kambi. 18 Kwa amri ya BWANA Waisraeli waliondoka, na kwa amri
yake walipiga kambi. Kwa muda wote wingu liliposimama juu ya Maskani, Waisraeli
walibaki wamepiga kambi.

19 Wakati wingu lilipobaki juu ya Maskani kwa muda mrefu, Waisraeli walitii amri
ya BWANA nao hawakuondoka. 20 Wakati mwingine wingu lilikuwa juu ya Maskani
kwa siku chache tu; kwa amri ya BWANA wangelipiga kambi na kisha kwa amri
yake wangeliondoka. 21 Wakati mwingine wingu lilikuwepo kuanzia jioni mpaka
asubuhi tu, na lilipoinuka asubuhi, nao waliondoka. Ikiwa ni mchana au usiku,
wakati wowote wingu lilipoinuka, waliondoka. 22 Ikiwa wingu lilikaa juu ya Maskani
kwa siku mbili au mwezi au mwaka, Waisraeli wangebaki wamepiga kambi na
hawakuondoka; lakini lilipoinuka, wangeondoka.

23 Kwa amri ya Bwana walipiga kambi, na kwa amri ya Bwana waliondoka. Walitii
amri ya Bwana, kufuatana na agizo lake kupitia Mose.

10

Tarumbeta Za Fedha

1 Bwana akamwambia Mose: 2 "Tengeneza tarumbeta mbili za fedha ya kufua,
uzitumie kwa kuita jumuiya pamoja na wakati wa kuvunja makambi ili kuondoka.
3 Tarumbeta zote mbili zikipigwa, jumuiya yote itakusanyika mbele yako katika
ingilio la Hema la Kukutania. 4 Kama tarumbeta moja tu ikipigwa, viongozi, yaani
wakuu wa koo za Israeli, ndio watakaokusanyika mbele yako. 5 Wakati mlio
wa kujulisha hatari ukipigwa, makabila yaliyo na makambi upande wa mashariki
yataondoka. 6 Ukisikika mlio wa pili wa jinsi hiyo, walioko kwenye makambi ya
kusini wataondoka. Mlio huo wa kujulisha hatari utakuwa ishara ya kuondoka. 7 Ili
kukusanya kusanyiko, piga tarumbeta zote, lakini siyo kwa mlio wa kujulisha hatari.

8 "Wana wa Aroni, makuhani, ndio watakaopiga hizo tarumbeta. Hili litakuwa
agizo la kudumu kwa ajili yenu na kwa vizazi vijavyo. 9 Wakati mtakapopigana vita
katika nchi yenu wenyewe dhidi ya adui anayewaonea, piga tarumbeta kwa mlio wa
kujulisha hatari. Ndipo utakumbukwa na Bwana Mungu wenu na kuokolewa kutoka
kwa adui zenu. 10 Pia nyakati za furaha yenu, yaani sikukuu zenu zilizoamriwa
na sikukuu za Mwezi Mwandamo, mtapiga tarumbeta juu ya sadaka zenu za
kuteketezwa na sadaka zenu za amani, nazo zitakuwa ukumbusho kwa ajili yenu
mbele za Mungu wenu. Mimi ndimi Bwana, Mungu wenu."

Waisraeli Waondoka Sinai

11 Katika siku ya ishirini ya mwezi wa pili wa mwaka wa pili, wingu liliinuka kutoka
juu ya maskani ya Ushuhuda. 12 Ndipo Waisraeli wakaondoka kutoka Jangwa la Sinai
wakasafiri kutoka sehemu moja hadi nyingine mpaka wingu lilipotua katika Jangwa
la Parani. 13 Waliondoka kwa mara ya kwanza kwa agizo la Bwana kupitia kwa Mose.

14 Vikosi vya kambi ya Yuda vilitangulia kwanza chini ya alama yao. Nashoni
mwana wa Aminadabu alikuwa kiongozi wao. 15 Nethaneli mwana wa Suari alikuwa
kiongozi wa kabila la Isakari, 16 naye Eliabu mwana wa Heloni alikuwa kiongozi wa
kabila la Zabuloni. 17 Ndipo Maskani iliposhushwa, nao wana wa Gershoni na wana
wa Merari ambao waliibeba wakaondoka.

18 Vikosi vya kambi ya Reubeni vilifuata, chini ya alama yao. Elisuri mwana wa
Shedeuri alikuwa kiongozi wao. 19 Shelumieli mwana wa Surishadai aliongoza kikosi
cha kabila la Simeoni, 20 naye Eliasafu mwana wa Deueli aliongoza kikosi cha kabila la
Gadi. 21 Kisha Wakohathi wakaondoka, wakichukua vitu vitakatifu. Maskani ilikuwa
isimamishwe kabla wao hawajafika.

22 Vikosi vya kambi ya Efraimu vilifuata, chini ya alama yao. Elishama mwana wa
Amihudi alikuwa kiongozi wao. 23 Gamalieli mwana wa Pedasuri aliongoza kikosi
cha kabila la Manase, 24 naye Abidani mwana wa Gideoni alikuwa kiongozi wa kikosi
cha kabila la Benyamini.

25 Mwishowe, kama kikosi cha nyuma cha ulinzi wa vikosi vyote, vikosi vya kambi
ya Dani viliondoka chini ya alama yao. Ahiezeri mwana wa Amishadai alikuwa
kiongozi wao. 26 Pagieli mwana wa Okrani aliongoza kikosi cha kabila la Asheri,
27 naye Ahira mwana wa Enani aliongoza kikosi cha kabila la Naftali. 28 Huu ndio
ulikuwa utaratibu wa kuondoka wa vikosi vya Waisraeli walipokuwa wanaondoka.

29 Basi Mose akamwambia Hobabu mwana wa Reueli, Mmidiani, mkwewe Mose,
"Tunaondoka kwenda mahali ambapo Bwana amesema 'Nitawapa ninyi mahali
hapo.' Twende pamoja nasi tutakutendea mema, kwa maana Bwana ameahidi
mambo mema kwa Israeli."

30 Akajibu, “Hapana, sitakwenda; nitarudi kwenye nchi yangu mwenyewe na watu
wangu mwenyewe.”
31 Lakini Mose akasema, “Tafadhali usituache. Wewe unajua mahali ambapo
yatupasa kupiga kambi jangwani, nawe unaweza kuwa macho yetu. 32 Ikiwa
utafuatana nasi, tutashirikiana nawe mema yoyote tutakayopewa na Bwana.”
33 Hivyo waliondoka kutoka mlima wa Bwana, nao wakasafiri kwa siku tatu.
Sanduku la Agano la Bwana liliwatangulia kwa zile siku tatu ili kuwatafutia mahali
pa kupumzika. 34 Wingu la Bwana lilikuwa juu yao wakati wa mchana walipoondoka
kambini.
35 Wakati wowote Sanduku lilipoondoka, Mose alisema,

“Ee Bwana, inuka!
Watesi wako na watawanyike;
adui zako na wakimbie mbele zako.”

36 Wakati wowote Sanduku liliposimama, alisema,

“Ee Bwana, rudi,
kwa maelfu ya Waisraeli wasiohesabika.”

11

Moto Kutoka Kwa Bwana

1 Basi watu wakalalamika kwa habari ya taabu zao masikioni mwa Bwana,
naye alipowasikia, hasira yake ikawaka. Ndipo moto kutoka kwa Bwana ukawaka
miongoni mwao na kuteketeza baadhi ya viunga vya kambi. 2 Watu walipomlilia
Mose, akamwomba Bwana, nao moto ukazimika. 3 Hivyo mahali pale pakaitwa
Tabera,* kwa sababu moto kutoka kwa Bwana uliwaka miongoni mwao.

Kware Kutoka Kwa Bwana

4 Umati wa watu wenye zogo waliokuwa miongoni mwao walitamani sana chakula
kingine, Waisraeli wakaanza kulia tena na kusema, “Laiti tungekuwa na nyama tule!
5 Tunakumbuka wale samaki tuliokula huko Misri bila gharama, pia yale matango,
matikitimaji, mboga, vitunguu, na vitunguu saumu. 6 Lakini sasa tumepoteza hamu
ya chakula; hatuoni kitu kingine chochote isipokuwa hii mana!”
7 Mana ilifanana kama mbegu za giligilani, nayo ilikuwa na rangi ya manjano
iliyopauka. 8 Hao watu walikwenda kukusanya, kisha waliisaga kwa mawe ya kusagia
ya mkono au kuitwanga kwenye vinu. Waliipika vyunguni au kutengeneza maandazi.
Ladha yake ilikuwa kama kitu kilichotengenezwa kwa mafuta ya zeituni. 9 Umande
ulipoanguka kambini wakati wa usiku, pia mana ilianguka pamoja nao.
10 Mose akasikia watu wa kila jamaa wakilia, kila mmoja kwenye mlango wa hema
lake. Bwana akakasirika mno, naye Mose akafadhaika. 11 Akamuuliza Bwana, “Kwa
nini umeleta taabu hii juu ya mtumishi wako? Nimekufanyia nini cha kukuchukiza
hata ukaweka mzigo huu wa watu hawa wote juu yangu? 12 Je, watu hawa wote mimi
ndiye niliyewatungisha mimba? Je, ni mimi niliyewazaa? Kwa nini unaniambia
niwachukue mikononi mwangu, kama vile mlezi abebavyo mtoto mchanga, hadi
kwenye nchi uliyowaahidi baba zao? 13 Nitapata wapi nyama kwa ajili ya watu
wote hawa? Wanaendelea kunililia wakisema, ‘Tupe nyama tule!’ 14 Mimi siwezi
kuwabeba watu hawa wote peke yangu, mzigo ni mzito sana kwangu. 15 Kama hivi
ndivyo unavyonitendea, uniue sasa hivi, yaani kama nimepata kibali machoni pako,
wala usiniache nione maangamizi yangu mwenyewe.”
16 Bwana akamwambia Mose: “Niletee wazee sabini wa Israeli, unaowafahamu
kama viongozi na maafisa miongoni mwa watu. Walete katika Hema la Kukutania,
ili waweze kusimama huko pamoja nawe. 17 Nami nitashuka na kusema nawe huko.

* 11:3 Tabera maana yake Kunaungua.

Nami nitachukua sehemu ya Roho iliyo juu yako na kuiweka juu yao. Watakusaidia
kubeba mzigo wa watu hao ili usije ukaubeba peke yako.
18 “Waambie hao watu: ‘Jiwekeni wakfu wenyewe kwa ajili ya kesho, wakati
mtakapokula nyama. BWANA aliwasikia mlipolia, mkisema, “Laiti tungekuwa na
nyama tule! Tulikuwa na hali nzuri zaidi katika nchi ya Misri!” Sasa BWANA
atawapa nyama, nanyi mtaila. 19 Hamtaila kwa siku moja tu, au siku mbili, au
tano, kumi au siku ishirini, 20 bali kwa mwezi mzima mpaka iwatokee puani, nanyi
mtaichukia kabisa, kwa kuwa mmemkataa BWANA, ambaye yupo miongoni mwenu,
nanyi mmelia mbele zake, mkisema, “Hivi kwa nini tulitoka Misri?” ’ ”
21 Lakini Mose alisema, “Mimi niko hapa miongoni mwa watu 600,000 wanaotem-
bea kwa miguu, nawe umesema, ‘Nitawapa nyama ya kula kwa mwezi mzima!’
22 Je, wangeweza kupata nyama ya kuwatosha hata kama makundi ya kondoo na
ya ng’ombe yangechinjwa kwa ajili yao? Je, wangetosheka hata kama samaki wote
wa baharini wangevuliwa kwa ajili yao?”
23 BWANA akamjibu Mose, “Je, mkono wa BWANA ni mfupi sana? Sasa utaona kama
jambo nililolisema litatimizwa kwa ajili yako au la.”
24 Kwa hiyo Mose akatoka na kuwaambia watu lile ambalo BWANA alikuwa
amesema. Akawakusanya wazee wao sabini, akawasimamisha kuzunguka Hema.
25 Kisha BWANA akashuka katika wingu na kunena na Mose, naye akachukua sehemu
ya Roho iliyokuwa juu ya Mose na kuiweka juu ya wale wazee sabini. Roho
aliposhuka juu yao, wakatoa unabii, lakini hawakufanya hivyo tena.
26 Lakini, watu wawili, ambao majina yao ni Eldadi na Medadi, walibaki kambini.
Walikuwa wameorodheshwa miongoni mwa wale wazee sabini, lakini hawakutoka
kwenda kwenye Hema. Lakini Roho pia alishuka juu yao, nao wakatabiri huko
kambini. 27 Mwanaume mmoja kijana alikimbia na kumwambia Mose, “Eldadi na
Medadi wanatoa unabii kambini.”
28 Yoshua mwana wa Nuni, ambaye alikuwa msaidizi wa Mose tangu ujana wake,
akajibu akasema, “Mose bwana wangu, wanyamazishe!”
29 Lakini Mose akajibu, “Je, unaona wivu kwa ajili yangu? Ningetamani watu wote
wa BWANA wangekuwa manabii na kwamba BWANA angeweka Roho yake juu yao!”
30 Ndipo Mose na wale wazee wa Israeli wakarudi kambini.
31 Kisha ukatokea upepo kutoka kwa BWANA, nao ukawaletea kware kutoka
baharini. Ukawaangusha kwenye eneo lote linalozunguka kambi na kujaa ardhini
kimo cha mita moja hivi kutoka ardhini kwenye eneo la umbali wa mwendo wa siku
moja kila upande. 32 Mchana kutwa na usiku kucha pamoja na siku nzima iliyofuata
watu walitoka kwenda kuokota kware. Hakuna mtu yeyote aliyekusanya chini ya
homeri kumi.† Kisha wakazianika kuzunguka kambi yote. 33 Lakini walipokuwa
wakila nyama, ilipokuwa ingali kati ya meno yao na kabla hawajamaliza kula, hasira
ya BWANA ikawaka dhidi ya watu, naye akawapiga kwa tauni. 34 Kwa hiyo mahali
hapo pakaitwa Kibroth-Hataava,‡ kwa sababu huko ndiko walipowazika watu ambao
walitamani sana chakula kingine.
35 Kutoka Kibroth-Hataava watu wakasafiri mpaka Haserothi na kukaa huko.

12

Miriamu Na Aroni Wampinga Mose

1 Miriamu na Aroni walianza kuzungumza dhidi ya Mose kwa sababu ya mke wake
Mkushi, kwa kuwa alikuwa ameoa Mkushi. 2 Waliuliza, “Je, BWANA amesema kupitia
Mose peke yake? Je, hajasema kutupitia sisi pia?” Naye BWANA akasikia hili.

† **11:32** Homeri 10 ni sawa na kilo 1,000. ‡ **11:34** Kibroth-Hataava maana yake Makaburi ya wenye tamaa nyingi.

3 (Basi Mose alikuwa mtu mnyenyekevu sana, mnyenyekevu kuliko mtu mwingine
yeyote katika uso wa dunia.)
4 Ghafula BWANA akawaambia Mose, Aroni na Miriamu, "Njooni katika Hema la
Kukutania, ninyi nyote watatu." Kwa hiyo wote watatu wakaenda. 5 Kisha BWANA
akashuka katika nguzo ya wingu, akasimama kwenye ingilio la Hema, akawaita Aroni
na Miriamu. Wakati wote wawili waliposogea mbele, 6 BWANA akasema, "Sikilizeni
maneno yangu:

"Akiwapo nabii wa BWANA miongoni mwenu,
nitajifunua kwake kwa maono,
nitanena naye katika ndoto.
7 Lakini sivyo kwa mtumishi wangu Mose;
yeye ni mwaminifu katika nyumba yangu yote.
8 Kwake nitanena naye uso kwa uso,
waziwazi wala si kwa mafumbo;
yeye ataona umbo la BWANA.
Kwa nini basi ninyi hamkuogopa
kuzungumza kinyume cha mtumishi wangu Mose?"

9 Hasira ya BWANA ikawaka dhidi yao, akawaacha.
10 Wakati hilo wingu liliinuka kutoka juu ya Hema, Miriamu akawa tayari ana
ukoma, mweupe kama theluji. Aroni akamgeukia, akaona ana ukoma. 11 Kisha Aroni
akamwambia Mose, "Tafadhali, bwana wangu, usituhesabie dhambi hii ambayo
tumeifanya kwa upumbavu. 12 Usimwache awe kama mtoto mchanga aliyezaliwa
akiwa mfu, ambaye nusu ya mwili wake imeharibika hapo atokapo katika tumbo la
mama yake."
13 Hivyo Mose akamlilia BWANA akisema, "Ee Mungu, nakuomba umponye!"
14 BWANA akamjibu Mose, "Je, kama baba yake angemtemea usoni, asingeona aibu
kwa siku saba? Mfungie nje ya kambi kwa siku saba; baada ya hapo anaweza
kurudishwa kambini." 15 Kwa hiyo Miriamu akafungiwa nje ya kambi kwa siku saba,
nao watu hawakuendelea na safari mpaka aliporudishwa kambini.
16 Baada ya hayo, watu waliondoka Haserothi, wakapiga kambi katika Jangwa la
Parani.

13

Kupeleleza Kanaani
(Kumbukumbu 1:19-33)

1 BWANA akamwambia Mose, 2 "Watume baadhi ya watu wakaipeleleze nchi ya
Kanaani, ambayo ninawapa Waisraeli. Kutoka kwa kila kabila la baba zao, tuma
mmoja wa viongozi wao."
3 Hivyo kwa agizo la BWANA Mose akawatuma kutoka Jangwa la Parani. Wote
walikuwa viongozi wa Waisraeli. 4 Haya ndiyo majina yao:

kutoka kabila la Reubeni, Shamua mwana wa Zakuri;
5 kutoka kabila la Simeoni, Shafati mwana wa Hori;
6 kutoka kabila la Yuda, Kalebu mwana wa Yefune;
7 kutoka kabila la Isakari, Igali mwana wa Yosefu;
8 kutoka kabila la Efraimu, Hoshea mwana wa Nuni;
9 kutoka kabila la Benyamini, Palti mwana wa Rafu;
10 kutoka kabila la Zabuloni, Gadieli mwana wa Sodi,
11 kutoka kabila la Manase (kabila la Yosefu), Gadi mwana wa Susi;
12 kutoka kabila la Dani, Amieli mwana wa Gemali;
13 kutoka kabila la Asheri, Sethuri mwana wa Mikaeli;

14 kutoka kabila la Naftali, Nabi mwana wa Wofsi;
15 kutoka kabila la Gadi, Geueli mwana wa Maki.

16 Haya ndiyo majina ya watu ambao Mose aliwatuma kuipeleleza nchi. (Mose
akampa Hoshea mwana wa Nuni jina Yoshua.)
17 Mose alipowatuma wakaipeleleze Kanaani, alisema, "Pandeni kupitia Negebu,
mwende mpaka nchi ya vilima. 18 Mwone nchi ni ya namna gani, na kama watu
waishio humo wana nguvu au ni wadhaifu, iwapo ni wachache au wengi. 19 Wanaishi
katika nchi ya namna gani? Je, ni nzuri au mbaya? Wanaishi katika miji ya namna
gani? Je, haina kuta au ngome? 20 Ardhi iko aje? Ina rutuba au la? Je, kuna miti
ndani yake au la? Jitahidini kadiri mwezavyo kuleta baadhi ya matunda ya nchi."
(Ulikuwa msimu wa kuiva zabibu za kwanza.)
21 Hivyo wakapanda na kuipeleleza nchi kutoka Jangwa la Sini hadi Rehobu,
kuelekea Lebo-Hamathi. 22 Wakapanda kupitia Negebu hadi wakafika Hebroni,
mahali ambapo Ahimani, Sheshai na Talmai, wazao wa Anaki, waliishi. (Hebroni
ulikuwa umejengwa miaka saba kabla ya mji wa Soani ulioko Misri.) 23 Walipofika
katika Bonde la Eshkoli, walivunja tawi lililokuwa na kishada kimoja cha zabibu.
Wawili wao wakalichukua lile tawi kwenye mti, pamoja na komamanga na tini.
24 Eneo lile likaitwa Bonde la Eshkoli kwa sababu ya kile kishada cha zabibu
ambacho Waisraeli walikikata huko. 25 Mwishoni mwa siku arobaini wakarudi
kutoka kuipeleleza nchi.

Taarifa Juu Ya Upelelezi

26 Wakarudi kwa Mose, Aroni na jumuiya yote ya Waisraeli huko Kadeshi kwenye
Jangwa la Parani. Hapo ndipo walipotoa habari kwao na kwa kusanyiko lote na
kuwaonyesha matunda ya hiyo nchi. 27 Wakampa Mose taarifa hii: "Tuliingia katika
nchi uliyotutuma, nayo inatiririka maziwa na asali! Hili hapa tunda lake. 28 Lakini
watu wanaoishi huko ni wenye nguvu, na miji yao ina ngome na ni mikubwa
sana. Huko tuliona hata wazao wa Anaki. 29 Waamaleki wanaishi Negebu; Wahiti,
Wayebusi na Waamori wanaishi katika nchi ya vilima; nao Wakanaani wanaishi
karibu na bahari na kando ya Yordani."
30 Kisha Kalebu akawanyamazisha watu mbele ya Mose na kusema, "Imetupasa
kupanda na kuimiliki nchi, kwa maana hakika tunaweza kufanya hivyo."
31 Lakini watu waliokuwa wamepanda pamoja naye wakasema, "Hatuwezi
kuwashambulia wale watu; wana nguvu kutuliko sisi." 32 Wakaeneza taarifa
mbaya miongoni mwa Waisraeli kuhusu nchi waliyoipeleleza. Wakasema, "Nchi
tuliyoipeleleza hula watu waishio ndani yake. Watu wote tuliowaona huko ni majitu.
33 Tuliwaona Wanefili huko (wazao wa Anaki wanatokana na Wanefili.) Tulijiona
kama panzi machoni petu wenyewe, nao ndivyo walivyotuona."

14

Watu Wanaasi

1 Usiku ule watu wote wa jumuiya walipaza sauti zao na kulia kwa sauti kuu.
2 Waisraeli wote wakanung'unika dhidi ya Mose na Aroni, nalo kusanyiko lote
wakawaambia, "Laiti tungekuwa tumefia humo nchi ya Misri! Au humu kwenye
hili jangwa! 3 Kwa nini Bwana anatuleta katika nchi hii ili tufe kwa upanga? Wake
zetu na watoto wetu watachukuliwa kama nyara. Je, isingekuwa bora kwetu kurudi
Misri?" 4 Wakasemezana wao kwa wao, "Inatupasa kumchagua kiongozi na kurudi
Misri."
5 Ndipo Mose na Aroni wakaanguka kifudifudi mbele ya kusanyiko lote la Kiisraeli
lililokusanyika hapo. 6 Yoshua mwana wa Nuni na Kalebu mwana wa Yefune,

waliokuwa miongoni mwa watu wale waliokwenda kuipeleleza nchi, wakararua
nguo zao, 7 wakasema na kusanyiko lote la Kiisraeli, wakawaambia, “Nchi tuliyopita
katikati yake na kuipeleleza ni nzuri sana sana. 8 Ikiwa Bwana anapendezwa
nasi, atatuongoza kuingia katika nchi ile, nchi itiririkayo maziwa na asali, naye
atatupa nchi hiyo. 9 Ila tu msimwasi Bwana. Wala msiwaogope watu wa nchi hiyo,
kwa sababu tutawameza. Ulinzi wao umeondoka, lakini Bwana yupo pamoja nasi.
Msiwaogope.”

10 Lakini kusanyiko lote likazungumza juu ya kuwapiga kwa mawe. Ndipo utukufu
wa Bwana ukaonekana katika Hema la Kukutania kwa Waisraeli wote. 11 Bwana
akamwambia Mose, “Watu hawa watanidharau mpaka lini? Wataendelea kukataa
kuniamini mimi mpaka lini, ingawa nimetenda ishara za miujiza miongoni mwao?
12 Nitawapiga kwa tauni na kuwaangamiza, lakini nitakufanya wewe kuwa taifa
kubwa lenye nguvu kuliko wao.”

13 Mose akamwambia Bwana, “Ndipo Wamisri watasikia juu ya jambo hili! Kwa
uweza wako uliwapandisha watu hawa kutoka miongoni mwao. 14 Nao watawaambia
wenyeji wa nchi hii jambo hili. Wao tayari wameshasikia kwamba wewe, Ee
Bwana, upo pamoja na watu hawa, na kuwa wewe, Ee Bwana, umeonekana uso
kwa uso, nalo wingu lako hukaa juu yao. Tena wewe unawatangulia kwa nguzo
ya wingu mchana na kwa nguzo ya moto usiku. 15 Ikiwa utawaua watu hawa
wote mara moja, mataifa ambayo yamesikia taarifa hii kukuhusu wewe watasema,
16 ‘Bwana alishindwa kuwaingiza watu hawa katika nchi aliyowaahidi kwa kiapo;
hivyo akawaua jangwani.’

17 “Basi sasa nguvu za Bwana na zionekane, sawasawa na vile ulivyosema:
18 ‘Bwana si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa upendo na mwenye kusamehe dhambi
na uasi. Lakini haachi kumwadhibu mwenye hatia, huadhibu watoto kwa ajili ya
dhambi ya baba zao hata kizazi cha tatu na cha nne.’ 19 Kwa kadiri ya upendo wako
mkuu, usamehe dhambi ya watu hawa, kama vile ulivyowasamehe tangu wakati
walitoka Misri mpaka sasa.”

20 Bwana akajibu, “Nimewasamehe kama ulivyoomba. 21 Hata hivyo, kwa hakika
kama niishivyo, na kwa hakika kama utukufu wa Bwana uijazavyo dunia yote,
22 hakuna hata mmoja wa watu hawa ambao waliuona utukufu wangu na ishara
za miujiza niliyotenda huko Misri na huko jangwani, lakini ambaye hakunitii
na akanijaribu mara hizi kumi, 23 hakuna hata mmoja wao atakayeona nchi
niliyowaahidi baba zao kwa kiapo. Hakuna hata mmoja ambaye amenidharau
atakayeiona. 24 Lakini kwa sababu mtumishi wangu Kalebu ana roho ya tofauti na
ananifuata kwa moyo wote, nitamwingiza katika nchi aliyoiendea, nao wazao wake
watairithi. 25 Kwa kuwa Waamaleki na Wakanaani wanaishi katika mabonde, kesho
geukeni mwelekee jangwani kwa kufuata njia iendayo Bahari ya Shamu.”*

26 Bwana akamwambia Mose na Aroni: 27 “Jumuiya hii ovu itanung’unika dhidi
yangu hadi lini? Nimesikia malalamiko ya hawa Waisraeli wanaonung’unika.
28 Hivyo waambie, ‘Hakika kama niishivyo, asema Bwana, nitawafanyia vitu vilevile
nilivyosikia mkisema: 29 Kila mmoja wenu mwenye umri wa miaka ishirini au zaidi
ambaye alihesabiwa na amenung’unika dhidi yangu, miili yenu itaanguka katika
jangwa hili. 30 Hakuna hata mmoja wenu atakayeingia katika nchi niliyoapa kwa
mkono ulioinuliwa kuwa makao yenu, isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune, na
Yoshua mwana wa Nuni. 31 Lakini watoto wenu ambao mlisema watachukuliwa
kama mateka, nitawaingiza humo ili waifurahie nchi ambayo ninyi mmeikataa.
32 Lakini ninyi, miili yenu itaanguka katika jangwa hili. 33 Watoto wenu watakuwa
wachungaji wa mifugo hapa kwa miaka arobaini, wakiteseka kwa ajili ya kukosa

* **14:25** Yaani Bahari Nyekundu au Bahari ya Mafunjo.

uaminifu kwenu, hadi mwili wa mtu wenu wa mwisho ulale katika jangwa hili.
34 Kwa miaka arobaini, mwaka mmoja kwa kila siku katika zile siku arobaini
mlizoipeleleza nchi, mtateseka kwa ajili ya dhambi zenu, na kujua jinsi ilivyo vibaya
kunifanya mimi kuwa adui yenu.’ 35 Mimi BWANA nimesema, na hakika nitafanya
mambo haya kwa jumuiya hii yote ovu, ambayo imefungamana pamoja dhidi yangu.
Watakutana na mwisho wao katika jangwa hili; hapa ndipo watafia.”
36 Hivyo watu wale ambao Mose alikuwa amewatuma kuipeleleza nchi, waliorudi
na kuifanya jumuiya nzima kunung’unika dhidi ya Mose kwa kueneza taarifa mbaya
kuhusu hiyo nchi: 37 watu hawa waliohusika kueneza taarifa mbaya kuhusu hiyo
nchi walipigwa na kuanguka kwa tauni mbele za BWANA. 38 Miongoni mwa watu
waliokwenda kuipeleleza hiyo nchi, ni Yoshua mwana wa Nuni, na Kalebu mwana
wa Yefune peke yao waliosalia.
39 Mose alipotoa taarifa hii kwa Waisraeli wote, waliomboleza kwa uchungu.
40 Mapema asubuhi siku iliyofuata walipanda juu kuelekea kwenye nchi ya vilima
virefu, wakasema, “Tumetenda dhambi. Tutakwea mpaka mahali BWANA alipotu-
ahidi.”
41 Lakini Mose akasema, “Kwa nini hamtii amri ya BWANA? Jambo hili hal-
itafanikiwa! 42 Msipande juu, kwa kuwa BWANA hayupo pamoja nanyi. Mtashindwa
na adui zenu, 43 kwa kuwa Waamaleki na Wakanaani watapambana nanyi huko.
Kwa sababu mmemwacha BWANA, hatakuwa pamoja nanyi, ninyi mtaanguka kwa
upanga.”
44 Hata hivyo, kwa kiburi chao walipanda juu kuelekea nchi ya vilima virefu,
ijapokuwa Mose hakutoka kambini wala Sanduku la Agano la BWANA. 45 Ndipo
Waamaleki na Wakanaani walioishi katika hiyo nchi ya vilima wakateremka na
kuwashambulia, wakawapiga njia yote hadi Horma.

15

Sadaka Za Nyongeza

1 BWANA akamwambia Mose, 2 “Sema na Waisraeli uwaambie: ‘Baada ya
ninyi kuingia katika nchi ninayowapa kama nyumbani, 3 nanyi mkitoa sadaka za
kuteketezwa kwa moto, kutoka makundi ya ng’ombe au kondoo, kama harufu nzuri
inayompendeza BWANA, ikiwa ni sadaka za kuteketezwa au dhabihu, kwa ajili ya
nadhiri maalum ama sadaka ya hiari au sadaka ya sikukuu zenu, 4 ndipo yeye aletaye
sadaka yake ataiweka mbele za BWANA sadaka ya nafaka, sehemu ya kumi ya efa*
ya unga laini uliochanganywa na robo ya hini† ya mafuta. 5 Pamoja na kila mwana-
kondoo kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa au dhabihu, andaa robo ya hini ya divai
kwa sadaka ya kinywaji.
6 “ ‘Pamoja na kondoo dume andaa sadaka ya nafaka ya sehemu mbili za kumi
za efa‡ za unga laini uliochanganywa na theluthi moja§ ya hini ya mafuta, 7 na
theluthi moja ya hini ya divai kama sadaka ya kinywaji. Vitoe kama harufu nzuri
inayompendeza BWANA.
8 “ ‘Unapoandaa fahali mchanga kama sadaka ya kuteketezwa au dhabihu, kwa
ajili ya nadhiri maalum au sadaka ya amani kwa BWANA, 9 leta pamoja na huyo
fahali sadaka ya nafaka ya unga laini sehemu tatu za kumi za efa* uliochanganywa
na nusu ya hini† ya mafuta. 10 Pia utaleta nusu ya hini ya divai kama sadaka ya
kinywaji. Itakuwa sadaka iliyoteketezwa kwa moto, harufu nzuri inayompendeza

* **15:4** Sehemu ya kumi ya efa ni sawa na kilo moja. † **15:4** Robo ya hini ni sawa na lita moja. ‡ **15:6** Sehemu mbili za kumi za efa ni sawa na kilo 2. § **15:6** Theluthi moja ya hini ni sawa na lita moja na nusu.
* **15:9** Sehemu tatu za kumi za efa ni sawa na kilo 3. † **15:9** Nusu ya hini ni sawa na lita 2.

Bwana. 11 Kila fahali au kondoo dume, kila mwana-kondoo au mbuzi mchanga,
atatayarishwa kwa njia hii. 12 Fanyeni hivi kwa ajili ya kila mmoja, kwa kadiri ya
wingi wa mtakavyoandaa.

13 “ ‘Kila mmoja ambaye ni mzawa ni lazima afanye vitu hivi kwa njia hii hapo
aletapo sadaka ya kuteketezwa kwa moto kama harufu nzuri inayompendeza Bwana.
14 Kwa vizazi vijavyo, wakati wowote mgeni au mtu mwingine yeyote anayeishi
miongoni mwenu aletapo sadaka ya kuteketezwa kuwa harufu nzuri ya kumpendeza
Bwana, ni lazima afanye sawasawa kabisa na jinsi mnavyofanya ninyi. 15 Jumuiya
itakuwa na sheria hizo hizo kwenu na kwa mgeni aishiye miongoni mwenu; hii ni
amri ya kudumu kwa vizazi vijavyo. Ninyi na mgeni mtakuwa sawa mbele za Bwana:
16 Sheria hizo hizo na masharti hayo hayo hayo, yatawahusu ninyi na mgeni aishiye
miongoni mwenu.’ ”

17 Bwana akamwambia Mose, 18 “Sema na Waisraeli na uwaambie: ‘Mtakapoingia
katika nchi ninayowapeleka 19 nanyi mkala chakula cha nchi hiyo, toeni sehemu ya
chakula hicho kama sadaka kwa Bwana. 20 Toeni andazi kutoka kwa malimbuko
ya chakula chenu kitokacho katika ardhi, na mkitoe kama sadaka kutoka sakafu ya
kupuria nafaka. 21 Kwa vizazi vyote vijavyo hamna budi kutoa sadaka hii kwa Bwana
kutoka kwa malimbuko ya unga wenu.

Sadaka Kwa Ajili Ya Dhambi Isiyo Ya Makusudi

22 “ ‘Basi kama pasipo kukusudia umeshindwa kushika mojawapo katika amri
hizi ambazo Bwana alimpa Mose, 23 amri yoyote ya Bwana kwenu kupitia Mose,
tangu siku ile Bwana alipowapa na inaendelea hadi vizazi vyote vijavyo; 24 ikiwa
hili limefanyika pasipo kukusudia bila jumuiya kuwa na habari nalo, basi jumuiya
yote itatoa fahali mchanga kuwa sadaka ya kuteketezwa ikiwa harufu nzuri
inayompendeza Bwana, pamoja na sadaka ya nafaka na ya kinywaji zilizoamriwa
kwayo, na mbuzi dume kwa ajili ya sadaka ya dhambi. 25 Kuhani atafanya upatanisho
kwa ajili ya jumuiya yote ya Kiisraeli, nao watasamehewa, kwa kuwa haikuwa
makusudi nao wamemletea Bwana sadaka iliyoteketezwa kwa moto na sadaka ya
dhambi kwa ajili ya kosa lao. 26 Jumuiya yote ya Kiisraeli pamoja na wageni waishio
miongoni mwao watasamehewa, kwa sababu watu wote walihusika katika kosa lile
lisilokusudiwa.

27 “ ‘Lakini kama mtu mmoja peke yake akitenda dhambi pasipo kukusudia, ni
lazima alete mbuzi mke wa mwaka mmoja kwa ajili ya sadaka ya dhambi. 28 Kuhani
atafanya upatanisho mbele za Bwana kwa ajili ya yule aliyekosa kwa kufanya dhambi
pasipo kukusudia, upatanisho utakapofanywa kwa ajili yake, atasamehewa. 29 Sheria
hiyo moja itamhusu kila mmoja ambaye ametenda dhambi pasipo kukusudia, awe
Mwisraeli mzawa ama mgeni.

30 “ ‘Lakini yeyote ambaye amefanya dhambi kwa dharau awe mzawa au mgeni,
anamkufuru Bwana, naye mtu huyo ni lazima akatiliwe mbali na watu wake. 31 Kwa
sababu amelidharau neno la Bwana na kuvunja amri zake, mtu huyo ni lazima
akatiliwe mbali; hatia yake inabaki juu yake.’ ”

Mvunja Sabato Auawe

32 Waisraeli walipokuwa jangwani, mtu mmoja alikutwa akikusanya kuni siku
ya Sabato. 33 Wale waliomkuta akikusanya kuni wakamleta kwa Mose, Aroni na
kusanyiko lote, 34 nao wakamweka kifungoni, kwa sababu haikufahamika kwa wazi
kwamba afanyiwe nini. 35 Ndipo Bwana akamwambia Mose, “Huyo mtu ni lazima
afe. Kusanyiko lote lazima limpige mawe nje ya kambi.” 36 Hivyo kusanyiko likamtoa
nje ya kambi na kumpiga mawe hadi akafa, kama Bwana alivyomwamuru Mose.

Vifundo Kwenye Mavazi

37 BWANA akamwambia Mose, 38 “Sema na Waisraeli uwaambie: ‘Kwa vizazi vyote
vijavyo jifanyieni vifundo katika pindo za mavazi yenu vikiwa na uzi wa buluu
kwenye kila kifundo. 39 Mtakuwa mkivitazama vifundo hivyo ili mpate kukumbuka
amri zote za BWANA, ili mpate kuzitii msije mkajitia uzinzi wenyewe kwa kuzifuata
tamaa za mioyo yenu na za macho yenu. 40 Ndipo mtakumbuka kuzitii amri zangu
zote nanyi mtawekwa wakfu kwa Mungu wenu. 41 Mimi Ndimi BWANA Mungu wenu,
niliyewatoa Misri niwe Mungu wenu. Mimi Ndimi BWANA Mungu wenu.’ ”

16

Kora, Dathani Na Abiramu

1 Kora mwana wa Ishari, mwana wa Kohathi, mwana wa Lawi, pamoja na baadhi
ya Wareubeni, yaani Dathani na Abiramu, wana wa Eliabu, na Oni mwana wa Pelethi,
wakachukua baadhi ya watu, 2 wakainuka dhidi ya Mose. Pamoja nao walikuwepo
wanaume wa Kiisraeli 250, watu waliojulikana, viongozi wa jumuiya waliokuwa
wameteuliwa kuwa wakuu wa kusanyiko. 3 Wakaja kama kikundi kuwapinga Mose
na Aroni, wakawaambia, “Ninyi mmejitukuza sana! Kusanyiko hili lote ni takatifu,
kila mmoja wao, naye BWANA yu pamoja nao. Kwa nini basi mmejitukuza wenyewe
juu ya kusanyiko la BWANA?”

4 Mose aliposikia jambo hili, akaanguka kifudifudi. 5 Kisha akamwambia Kora
na wafuasi wake wote: “Asubuhi BWANA ataonyesha ni nani aliye wake na ni nani
aliye mtakatifu, tena atamtaka mtu huyo aje kwake. Mtu yule ambaye atamchagua
atamfanya kuja karibu naye. 6 Wewe Kora na wafuasi wako wote mtafanya hivi:
Chukueni vyetezo, 7 kesho wekeni moto na uvumba kwenye hivyo vyetezo mbele za
BWANA. Mtu ambaye BWANA atamchagua atakuwa ndiye mtakatifu. Ninyi Walawi
mmejitukuza sana!”

8 Pia Mose akamwambia Kora, “Enyi Walawi! Sasa nisikilizeni. 9 Haiwatoshi ninyi
kwamba Mungu wa Israeli amewateua ninyi kutoka kusanyiko lote la Kiisraeli, na
kuwaleta karibu naye mpate kufanya kazi kwenye Maskani ya BWANA, na kusimama
mbele ya kusanyiko ili kuwahudumia? 10 Amekuleta wewe na ndugu zako Walawi
mwe karibu naye, lakini sasa unajaribu kupata na ukuhani pia. 11 Wewe na wafuasi
wako wote mmekusanyika pamoja kinyume cha BWANA. Aroni ni nani kwamba ninyi
mnung’unike dhidi yake?”

12 Kisha Mose akawaita Dathani na Abiramu, wana wa Eliabu. Lakini wao
wakasema, “Sisi hatuji! 13 Haitoshi tu kwamba wewe umetuleta kutoka nchi
itiririkayo maziwa na asali ili kutuua sisi jangwani? Nawe sasa pia unataka kuwa
mkuu juu yetu? 14 Zaidi ya hayo, hujatuingiza katika nchi inayotiririka maziwa na
asali, wala hujatupa urithi wa mashamba na mashamba ya mizabibu. Je, utayang’oa
macho ya watu hawa? Hapana, sisi hatuji!”

15 Ndipo Mose akakasirika sana na kumwambia BWANA, “Usiikubali sadaka yao.
Mimi sikuchukua chochote, hata punda kutoka kwao, wala sijamkosea hata mmoja
wao.”

16 Mose akamwambia Kora, “Wewe na wafuasi wako wote kesho mtatokea mbele
za BWANA: yaani wewe na hao wenzako, pamoja na Aroni. 17 Kila mtu atachukua
chetezo chake na kuweka uvumba ndani yake, vyetezo 250 kwa jumla, na kukileta
mbele za BWANA. Wewe na Aroni mtaleta vyetezo vyenu pia.” 18 Kwa hiyo kila
mtu akachukua chetezo chake, akaweka moto na uvumba ndani yake, na kusimama
pamoja na Mose na Aroni kwenye mlango wa Hema la Kukutania. 19 Kora alipokuwa
amekusanya wafuasi wake wote kuwapinga Mose na Aroni kwenye mlango wa
Hema la Kukutania, utukufu wa BWANA ukatokea kwa kusanyiko lote. 20 BWANA

akamwambia Mose na Aroni, [21] "Jitengeni kutoka kwenye kusanyiko hili ili nipate
kuwaangamiza mara moja."
[22] Lakini Mose na Aroni wakaanguka kufudifudi na kulia kwa sauti, wakasema, "Ee
Mungu, Mungu wa roho za wanadamu wote, utakuwa na hasira na kusanyiko lote
wakati ni mtu mmoja tu ametenda dhambi?"
[23] Ndipo BWANA akamwambia Mose, [24] "Liambie kusanyiko, 'Ondokeni hapo karibu
na mahema ya Kora, Dathani na Abiramu.' "
[25] Mose akainuka na kuwaendea Dathani na Abiramu, nao wazee wa Israeli
wakafuatana naye. [26] Mose akalionya kusanyiko, "Sogeeni nyuma mbali na mahema
ya hawa watu waovu! Msiguse kitu chochote kilicho mali yao, la sivyo mtafagiliwa
mbali kwa sababu ya dhambi zao zote." [27] Hivyo wakaondoka karibu na mahema
ya Kora, Dathani na Abiramu. Dathani na Abiramu walikuwa wametoka nje, nao
walikuwa wamesimama pamoja na wake zao, watoto wao na wale wanyonyao
kwenye mlango wa mahema yao.
[28] Ndipo Mose akasema, "Hivi ndivyo mtakavyojua kuwa BWANA amenituma ku-
fanya mambo haya, na kwamba halikuwa wazo langu. [29] Ikiwa watu hawa watakufa
kifo cha kawaida na kupatwa na yale ya kawaida yanayowapata wanadamu, basi
BWANA hakunituma mimi. [30] Lakini ikiwa BWANA ataleta jambo jipya kabisa, ardhi
ikifunua kinywa chake na kuwameza wao, pamoja na kila kitu kilicho mali yao,
nao washuke chini kaburini* wakiwa hai, ndipo mtafahamu kuwa watu hawa
wamemdharau BWANA."
[31] Mara Mose alipomaliza kusema haya yote, ardhi iliyokuwa chini yao ikapasuka,
[32] nchi ikafunua kinywa chake na kuwameza wao, pamoja na jamaa zao, na
watu wote wa Kora na mali zao zote. [33] Wakashuka chini kaburini wakiwa hai,
pamoja na kila kitu walichokuwa nacho; nchi ikajifunika juu yao, nao wakaangamia
wakatoweka kutoka kusanyiko. [34] Kutoka kilio chao, Waisraeli wote waliowazunguka
walikimbia, wakipaza sauti, "Nchi inatumeza na sisi pia!"
[35] Moto ukaja kutoka kwa BWANA, ukawateketeza wale watu 250 waliokuwa
wakifukiza uvumba.
[36] BWANA akamwambia Mose, [37] "Mwambie Eleazari mwana wa kuhani Aroni,
atoe vyetezo kwenye mabaki ya moto na kutawanya makaa mbali kiasi, kwa maana
vyetezo ni vitakatifu: [38] vyetezo vya watu waliofanya dhambi iliyowagharimu maisha
yao. Fua vyetezo hivyo kuwa bamba ili kufunika madhabahu, kwa maana vimeletwa
mbele za BWANA na vimekuwa vitakatifu. Navyo viwe ishara kwa Waisraeli."
[39] Hivyo kuhani Eleazari akavikusanya vile vyetezo vya shaba vilivyoletwa na wale
waliokuwa wameteketezwa kwa moto, naye akavifua kufunika madhabahu, [40] kama
vile BWANA alivyomwelekeza kupitia Mose. Hili lilikuwa kuwakumbusha Waisraeli
kwamba hakuna mtu hata mmoja, isipokuwa mzao wa Aroni, awezaye kuja kufukiza
uvumba mbele za BWANA, la sivyo, angekuwa kama Kora na wafuasi wake.
[41] Siku iliyofuata jumuiya yote ya Kiisraeli wakanung'unika dhidi ya Mose na Aroni,
wakisema, "Mmewaua watu wa BWANA."
[42] Lakini wakati kusanyiko lilipokusanyika kupingana na Mose na Aroni, nalo
likageuka kuelekea Hema la Kukutania, ghafula wingu likafunika Hema, nao utukufu
wa BWANA ukatokea. [43] Ndipo Mose na Aroni wakaenda mbele ya Hema la Kukutania,
[44] naye BWANA akamwambia Mose, [45] "Jitenge mbali na kusanyiko hili ili niweze
kuwaangamiza mara moja." Wakaanguka chini kifudifudi.
[46] Kisha Mose akamwambia Aroni, "Chukua chetezo chako na uweke uvumba ndani
yake, pamoja na moto kutoka madhabahuni, nawe uende haraka kwenye kusanyiko
ili kufanya upatanisho kwa ajili yao. Ghadhabu imekuja kutoka kwa BWANA, na tauni

* **16:30** Kaburini hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

imeanza.” 47 Hivyo Aroni akafanya kama Mose alivyosema, akakimbilia katikati ya
kusanyiko. Tauni ilikuwa tayari imeanza miongoni mwa watu, lakini Aroni akafukiza
uvumba na kufanya upatanisho kwa ajili yao. 48 Aroni akasimama kati ya waliokuwa
hai na waliokufa, nayo tauni ikakoma. 49 Lakini walikufa watu 14,700 kutokana na
tauni hiyo, licha ya wale waliokuwa wamekufa kwa sababu ya Kora. 50 Ndipo Aroni
akamrudia Mose kwenye mlango wa Hema la Kukutania, kwa maana tauni ilikuwa
imekoma.

17

Kuchipuka Kwa Fimbo Ya Aroni

1 BWANA akamwambia Mose, 2 “Sema na Waisraeli, na ujipatie fimbo kumi na
mbili kutoka kwao, moja kutoka kwa kila mmoja wa viongozi wa kabila za baba
zao. Andika jina la kila mtu kwenye fimbo yake. 3 Kwenye fimbo ya Lawi andika
jina la Aroni, kwa maana ni lazima iwepo fimbo moja kwa kila kiongozi kwa ajili ya
kila kabila la baba zao. 4 Ziweke hizo fimbo ndani ya Hema la Kukutania mbele ya
Sanduku la Ushuhuda, mahali nikutanapo nawe. 5 Fimbo ya mtu nitakayemchagua
itachipuka, nami mwenyewe nitayakomesha haya manung’uniko ya mara kwa mara
ya Waisraeli dhidi yako.”

6 Hivyo Mose akasema na Waisraeli, nao viongozi wao wakampa fimbo kumi na
mbili, fimbo moja kwa ajili ya kila kabila la baba zao, nayo fimbo ya Aroni ikiwa
miongoni mwa hizo. 7 Mose akaziweka hizo fimbo mbele za BWANA ndani ya Hema
la Ushuhuda.

8 Siku iliyofuata Mose aliingia kwenye Hema la Ushuhuda akaona ile fimbo ya Aroni
ambayo iliwakilisha jamaa ya Lawi haikuwa tu imechipuka, bali pia ilikuwa imetoa
machipukizi, kuchanua maua na kuzaa malozi. 9 Ndipo Mose akaleta zile fimbo zote
kwa Waisraeli wote kutoka mbele za BWANA. Wakaziangalia, na kila mtu akaichukua
fimbo yake mwenyewe.

10 BWANA akamwambia Mose, “Rudisha fimbo ya Aroni mbele ya Sanduku la
Ushuhuda, ili ihifadhiwe kama alama kwa waasi. Hili litakomesha manung’uniko yao
dhidi yangu, ili kwamba wasife.” 11 Mose akafanya kama BWANA alivyomwamuru.

12 Waisraeli wakamwambia Mose, “Tutakufa! Tumepotea, sote tumepotea!
13 Yeyote akaribiaye Maskani ya BWANA atakufa. Je, sisi sote tutakufa?”

18

Wajibu Wa Makuhani Na Walawi

1 BWANA akamwambia Aroni, “Wewe, wanao na jamaa ya baba yako mtawajibika
kwa makosa dhidi ya mahali patakatifu, na wewe na wanao peke yenu ndio
mtakaowajibika kwa makosa dhidi ya ukuhani. 2 Walete Walawi wenzako kutoka
kabila la baba zako ili waungane nanyi na kuwasaidia wakati wewe na wanao
mnapohudumu mbele ya Hema la Ushuhuda. 3 Watawajibika kwenu na watafanya
kazi zote za Hema, lakini kamwe wasisogelee vifaa vya patakatifu au madhabahu,
la sivyo wao na ninyi mtakufa. 4 Watajiunga nanyi na watawajibika kwa utunzaji
wa Hema la Kukutania, yaani kazi zote kwenye Hema, wala hakuna mtu mwingine
yeyote atakayeweza kusogea karibu hapo mlipo.

5 “Mtawajibika katika utunzaji wa mahali patakatifu na madhabahu, ili kwamba
ghadhabu isiwaangukie Waisraeli tena. 6 Mimi mwenyewe nimewachagua Walawi
wenzenu kutoka miongoni mwa Waisraeli kama zawadi kwenu, waliowekwa wakfu
kwa BWANA ili kufanya kazi katika Hema la Kukutania. 7 Lakini ni wewe tu na wanao
mtakaoweza kutumika kama makuhani kuhusiana na kila kitu kwenye madhabahu

na ndani ya pazia. Ninawapa utumishi wa ukuhani kama zawadi. Mtu mwingine yeyote atakayekaribia mahali patakatifu ni lazima auawe."

Sadaka Kwa Ajili Ya Makuhani Na Walawi

8 Kisha BWANA akamwambia Aroni, "Mimi mwenyewe nimekuweka kuwa mwan-
galizi wa sadaka zote zitakazotolewa kwangu; matoleo yote matakatifu Waisraeli
wanayonipa ninakupa wewe na wanao kama sehemu yenu na fungu lenu la kawaida.
9 Mtachukua sehemu ya yale matoleo matakatifu sana ambayo hayateketezwi kwa
moto. Kutoka kwa matoleo yote wanayoniletea kama sadaka takatifu sana, ziwe za
nafaka, au za dhambi, au za makosa, sehemu ile itakuwa yako na wanao. 10 Mtaila
kama kitu kilicho kitakatifu sana; kila mwanaume ataila. Ni lazima mtaiheshimu
kama takatifu.

11 "Hiki pia ni chako: chochote kilichotengwa kutoka kwenye matoleo yote ya
sadaka za kuinuliwa za Waisraeli. Ninakupa wewe haya, wana na binti zako kama
sehemu yenu ya kawaida. Kila mmoja wa nyumba yako ambaye ni safi kwa taratibu
za ibada anaweza kuyala.

12 "Ninawapa mafuta ya zeituni yaliyo bora kuliko yote, na divai mpya iliyo bora
kuliko zote na nafaka wanazompa BWANA kama malimbuko katika mavuno yao.
13 Malimbuko yote ya nchi ambayo wanamletea BWANA yatakuwa yenu. Kila mmoja
nyumbani kwako ambaye ni safi kwa taratibu za Ibada anaweza kula.

14 "Kila kitu katika Israeli ambacho kimetolewa kwa BWANA ni chenu. 15 Kila
mzaliwa wa kwanza wa mwanadamu na wa mnyama, ambaye ametolewa kwa
BWANA ni wenu. Lakini ni lazima mtamkomboa kila mwana mzaliwa wa kwanza
na kila mzaliwa wa kwanza wa kiume wa wanyama wasio safi. 16 Watakapokuwa na
umri wa mwezi mmoja, ni lazima mtawakomboa kwa bei ya ukombozi iliyowekwa,
kwa shekeli tano* za fedha, kulingana na shekeli ya mahali patakatifu, yenye uzito
wa gera ishirini.†

17 "Lakini kamwe usimkomboe mzaliwa wa kwanza wa maksai, kondoo au mbuzi;
hawa ni watakatifu. Nyunyizia damu yao juu ya madhabahu na uchome mafuta yao
kama sadaka itolewayo kwa moto, harufu nzuri inayompendeza BWANA. 18 Nyama
zao zitakuwa chakula chenu, kama ilivyokuwa kidari cha kuinuliwa na paja la mguu
wa kulia. 19 Chochote kitakachotengwa kutoka sadaka takatifu ambazo Waisraeli
wanamtolea BWANA, ninakupa wewe, wanao na binti zako kama fungu lenu la
kawaida. Ni Agano la milele la chumvi mbele za BWANA kwako na watoto wako."

20 BWANA akamwambia Aroni, "Hutakuwa na urithi wowote katika nchi yao, wala
hutakuwa na sehemu miongoni mwao; Mimi ni fungu lako na urithi wako miongoni
mwa Waisraeli.

21 "Ninawapa Walawi zaka yote katika Israeli kama urithi wao kuwa kama
malipo kwa kazi wanayoifanya wakati wanapohudumu katika Hema la Kukutania.
22 Kuanzia sasa, kamwe Waisraeli wasisogelee karibu na Hema la Kukutania, la
sivyo watabeba matokeo ya dhambi zao, nao watakufa. 23 Ni Walawi watakaofanya
kazi katika Hema la Kukutania na kubeba wajibu wa makosa dhidi yake. Hili ni
agizo la kudumu kwa vizazi vijavyo. Hawatapokea urithi wowote miongoni mwa
Waisraeli. 24 Badala yake, ninawapa Walawi zaka zote zinazotolewa na Waisraeli
kama sadaka kwa BWANA kuwa urithi wao. Hiyo ndiyo sababu nimesema hivi kuhusu
wao: 'Hawatakuwa na urithi miongoni mwa Waisraeli.' "

25 BWANA akamwambia Mose, 26 "Sema na Walawi na uwaambie: 'Mtakapopokea
zaka kutoka kwa Waisraeli ambayo ninawapa kama urithi wenu kutoka kwao, ni
lazima mtoe sehemu ya kumi ya hiyo zaka kama sadaka kwa BWANA, iwe zaka ya hiyo
zaka. 27 Sadaka yenu itahesabiwa kwenu kama nafaka kutoka sakafu ya kupuria, au

---

* **18:16** Shekeli tano za fedha ni sawa na gramu 55. † **18:16** Gera 20 ni sawa na gramu 55.

divai kutoka kwenye shinikizo la kukamulia zabibu. 28 Kwa njia hii, ninyi pia mtatoa
sadaka kwa BWANA kutoka zaka zote mtakazopokea kutoka kwa Waisraeli. Kutoka
kwenye zaka hizi, ni lazima mtoe sehemu ya BWANA kwa Aroni, kuhani. 29 Ni lazima
mtoe kama sehemu ya BWANA iliyo nzuri sana tena ile sehemu iliyo takatifu sana
kuliko zote ya kile kitu mlichopewa.’
30 “Waambie Walawi: ‘Mtakapotoa sehemu zilizo bora sana, itahesabiwa kwenu
kama mazao ya sakafu ya kupuria nafaka, au ya shinikizo la kukamulia zabibu.
31 Ninyi na watu wa nyumbani mwenu mnaweza kula sehemu iliyobaki mahali
popote, kwani ndio ujira wenu kwa ajili ya kazi yenu katika Hema la Kukutania.
32 Kwa kutoa sehemu zake zilizo bora sana, hamtakuwa na hatia katika jambo hili;
ndipo hamtatia unajisi sadaka takatifu za Waisraeli, nanyi hamtakufa.’ ”

19

Maji Ya Utakaso

1 BWANA akamwambia Mose na Aroni: 2 “Hivi ndivyo sheria ambayo BWANA
ameagiza itakavyo: Waambie Waisraeli wakuletee mtamba mwekundu asiye na
dosari wala waa, na ambaye hajapata kufungwa nira. 3 Mpeni kuhani Eleazari
huyo mtamba; naye atatolewa nje ya kambi na kuchinjwa mbele yake huyo kuhani.
4 Kisha kuhani Eleazari atachukua baadhi ya damu yake kwenye kidole chake na
kuinyunyiza mara saba kuelekea upande wa mbele ya Hema la Kukutania. 5 Wakati
angali akitazama, mtamba huyo atateketezwa: ngozi yake, nyama yake, damu na
sehemu zake za ndani. 6 Kuhani atachukua kuni za mti wa mwerezi, hisopo na
sufu nyekundu, na kuvitupa kwenye huyo mtamba anayeungua. 7 Baada ya hayo,
kuhani lazima afue nguo zake, na aoge mwili wake kwa maji. Kisha anaweza kurudi
kambini, lakini atakuwa najisi kwa kawaida ya ibada mpaka jioni. 8 Mtu amchomaye
huyo mtamba lazima naye pia afue nguo zake na kuoga kwa maji, naye pia atakuwa
najisi mpaka jioni.
9 “Mtu ambaye ni safi atakusanya majivu ya mtamba huyo na kuyaweka mahali
ambapo ni safi nje ya kambi kwa taratibu za kiibada. Yatahifadhiwa na jumuiya
ya Kiisraeli kwa matumizi katika maji ya utakaso; ni kwa ajili ya kutakasa kutoka
dhambini. 10 Mtu akusanyaye majivu ya huyo mtamba ni lazima pia afue nguo zake,
kadhalika naye pia atakuwa najisi hadi jioni. Hili litakuwa agizo la kudumu kwa
Waisraeli na kwa wageni wanaoishi miongoni mwao.
11 “Mtu yeyote agusaye maiti ya mtu yeyote atakuwa najisi kwa siku saba. 12 Ni
lazima ajitakase mwenyewe kwa maji katika siku ya tatu na siku ya saba, ndipo
atakuwa safi. Lakini kama hatajitakasa mwenyewe katika siku ya tatu na ya saba,
hatakuwa safi. 13 Mtu yeyote agusaye maiti ya mtu yeyote na kushindwa kujitakasa
mwenyewe hunajisi Maskani ya BWANA. Mtu huyo ni lazima akatiliwe mbali na
Israeli. Kwa sababu hajanyunyiziwa maji ya utakaso, yeye ni najisi; unajisi wake
unabaki juu yake.
14 “Hii ndiyo sheria itumikayo wakati mtu amekufa ndani ya hema: Yeyote aingiaye
ndani ya hema hilo na yeyote aliye ndani yake watakuwa najisi kwa muda wa siku
saba, 15 nacho kila chombo kisicho na kifuniko juu yake kitakuwa najisi.
16 “Mtu yeyote aliyeko nje mahali pa wazi agusaye mtu aliyeuawa kwa upanga au
mtu aliyekufa kwa kifo cha kawaida, au mtu yeyote agusaye mfupa wa mtu aliyekufa
au kaburi, atakuwa najisi kwa siku saba.
17 “Kwa mtu aliye najisi, weka majivu ya sadaka ya utakaso wa dhambi ndani ya
chombo, umimine maji safi juu yao. 18 Kisha mtu aliye safi kwa kawaida za kiibada
atachukua hisopo, achovye ndani ya maji, na kunyunyizia hema na vifaa vyote
pamoja na watu ambao walikuwamo. Pia ni lazima amnyunyizie mtu yeyote ambaye

amegusa mfupa wa mtu aliyekufa, au kaburi, au mtu ambaye ameuawa, au mtu
ambaye amekufa kifo cha kawaida. 19 Mtu ambaye ni safi ndiye atakayemnyunyizia
yeyote ambaye ni najisi siku ya tatu na siku ya saba, na katika siku ya saba atamtakasa
mtu huyo. Mtu ambaye ametakaswa lazima afue nguo zake na kuoga kwa maji, na
jioni ile atakuwa safi. 20 Lakini ikiwa mtu ambaye ni najisi hakujitakasa mwenyewe,
ni lazima akatiliwe mbali na jumuiya, kwa sababu ameinajisi Maskani ya BWANA.
Maji ya utakaso hayajanyunyizwa juu yake, naye ni najisi. 21 Hii ni sheria ya kudumu
kwao.

"Mtu yeyote ambaye ananyunyiza yale maji ya utakaso lazima pia afue nguo zake,
na yeyote ambaye hugusa maji ya utakaso atakuwa najisi mpaka jioni. 22 Kitu
chochote anachogusa mtu aliye najisi kitakuwa najisi, na yeyote akigusaye huwa
najisi mpaka jioni."

20

Maji Kutoka Kwenye Mwamba
(Kutoka 17:1-7)

1 Katika mwezi wa kwanza jumuiya yote ya Kiisraeli ilifika kwenye Jangwa la Sini,
nao wakakaa Kadeshi. Miriamu akafa huko na kuzikwa.

2 Mahali hapo hapakuwa na maji kwa ajili ya jumuiya hiyo, nao wakakusanyika
ili kumpinga Mose na Aroni. 3 Watu wakagombana na Mose, na kusema, "Laiti
tungelikufa wakati ndugu zetu walipoanguka na kufa mbele za BWANA! 4 Kwa nini
mmeileta jumuiya ya BWANA kwenye jangwa hili, ili tufe humu, sisi na mifugo yetu?
5 Kwa nini mmetupandisha kutoka Misri mpaka mahali hapa pa kutisha? Hapa
hakuna nafaka wala tini, zabibu au makomamanga. Wala hapa hakuna maji ya
kunywa!"

6 Mose na Aroni wakaondoka pale kwenye kusanyiko mpaka kwenye mlango wa
Hema la Kukutania na kuanguka kifudifudi, nao utukufu wa BWANA ukawatokea.
7 BWANA akamwambia Mose, 8 "Chukua ile fimbo, na wewe na ndugu yako Aroni
mkusanye kusanyiko pamoja. Nena na ule mwamba mbele ya macho yao, nao utatoa
maji yake. Utatoa maji kutoka huo mwamba kwa ajili ya jumuiya ili wao na mifugo
yao waweze kunywa."

9 Kwa hiyo Mose akaichukua hiyo fimbo kutoka pale ilipokuwa mbele za BWANA
kama alivyomwagiza. 10 Mose na Aroni wakakusanya kusanyiko pamoja mbele
ya huo mwamba, naye Mose akawaambia, "Sikilizeni, enyi waasi. Je, ni lazima
tuwatoleeni maji kutoka mwamba huu?" 11 Ndipo Mose akainua mkono wake na
kuupiga mwamba mara mbili kwa fimbo yake. Maji yakabubujika, nayo jumuiya na
mifugo yao wakanywa.

12 Lakini BWANA akamwambia Mose na Aroni, "Kwa sababu hamkuniamini mimi
kiasi cha kuniheshimu kama mtakatifu machoni pa Waisraeli, hamtaiingiza jumuiya
hii katika nchi ninayowapa."

13 Haya yalikuwa maji ya Meriba,* mahali pale ambapo Waisraeli waligombana na
BWANA, naye akajionyesha mwenyewe huko kuwa mtakatifu katikati yao.

Edomu Wakatalia Israeli Kupita

14 Mose akawatuma wajumbe kutoka Kadeshi kwenda kwa mfalme wa Edomu,
akisema:

"Hili ndilo ndugu yako Israeli asemalo: Wewe unafahamu juu ya taabu zote
ambazo zimetupata. 15 Baba zetu walishuka Misri, nasi tumeishi huko miaka mingi.

---

* **20:13** Meriba maana yake Kugombana.

Wamisri walitutesa sisi na baba zetu, [16] lakini tulipomlilia Bwana, alisikia kilio chetu na akamtuma malaika akatutoa Misri.

"Sasa tupo hapa Kadeshi, mji ulio mpakani mwa nchi yako. [17] Tafadhali turuhusu tupite katika nchi yako. Hatutapita katika shamba lolote, wala shamba la mizabibu, au kunywa maji kutoka kwenye kisima chochote. Tutasafiri kufuata njia kuu ya mfalme, na hatutageuka kulia wala kushoto mpaka tuwe tumeshapita nchi yako."

[18] Lakini mfalme wa Edomu akajibu:

"Hamtapita hapa; kama mkijaribu kupita, tutatoka na kuwashambulia kwa upanga."

[19] Waisraeli wakajibu:

"Sisi tutafuata njia kuu; tena ikiwa sisi au mifugo yetu tutakunywa tone la maji yenu, tutalilipia. Sisi tunataka tu kupita kwa miguu, wala si kitu kingine chochote."

[20] Watu wa Edomu wakajibu tena:

"Hamwezi kupita hapa."

Ndipo watu wa Edomu wakatoka dhidi ya Waisraeli, jeshi kubwa lenye nguvu.
[21] Kwa kuwa Waedomu waliwakatalia Waisraeli kupita katika nchi yao, Israeli wakageuka, wakawaacha.

Kifo Cha Aroni

[22] Jumuiya yote ya Kiisraeli ikaondoka kutoka Kadeshi, wakafika kwenye Mlima
Hori. [23] Kwenye Mlima Hori, karibu na mpaka wa Edomu, Bwana akamwambia
Mose na Aroni, [24] "Aroni atakusanywa pamoja na watu wake. Hataingia katika nchi ninayowapa Waisraeli, kwa sababu ninyi wawili mliasi dhidi ya agizo langu kwenye
maji ya Meriba. [25] Watwae Aroni na Eleazari mwanawe, na uwapandishe juu katika
Mlima wa Hori. [26] Mvue Aroni mavazi yake, na umvike Eleazari mwanawe, kwa maana Aroni atakusanywa pamoja na watu wake; atakufa huko."

[27] Mose akafanya kama Bwana alivyomwagiza: Wakapanda Mlima Hori mbele ya
macho ya jumuiya yote ya Kiisraeli. [28] Mose akamvua Aroni mavazi yake na kumvika mwanawe Eleazari mavazi hayo. Naye Aroni akafia pale juu ya mlima. Kisha Mose na
Eleazari wakateremka kutoka mlimani. [29] Jumuiya yote ilipofahamu kwamba Aroni amekufa, jamaa yote ya Kiisraeli wakamwomboleza kwa siku thelathini.

21

Nchi Ya Aradi Yaangamizwa

[1] Mfalme wa Kikanaani wa Aradi aliyeishi huko Negebu aliposikia kwamba Waisraeli walikuwa wanakuja kwa njia ya Atharimu, aliwashambulia Waisraeli
na kuwateka baadhi yao. [2] Ndipo Israeli akaweka nadhiri hii kwa Bwana: "Ikiwa utawatia watu hawa mikononi mwetu, tutaiangamiza kabisa miji yao."
[3] Bwana akasikiliza ombi la Waisraeli, naye akawapa ushindi juu ya Wakanaani. Wakawaangamiza kabisa na miji yao; hivyo mahali pale pakaitwa Horma.*

Nyoka Wa Shaba

[4] Waisraeli wakasafiri kutoka mlima Hori kupitia njia inayoelekea Bahari ya Shamu,† kuizunguka Edomu. Lakini watu wakakosa uvumilivu njiani,
[5] wakamnung'unikia Mungu na Mose, wakisema, "Kwa nini umetupandisha kutoka Misri ili tufe jangwani? Hakuna mkate! Hakuna maji! Nasi tunachukia sana chakula hiki duni!"

[6] Ndipo Bwana akapeleka nyoka wenye sumu katikati yao; wakawauma watu, nao
Waisraeli wengi wakafa. [7] Watu wakamjia Mose na kusema, "Tumetenda dhambi

* **21:3** Horma maana yake Maangamizi. † **21:4** Yaani Bahari Nyekundu au Bahari ya Mafunjo (ona 14:25).

wakati tuliponena dhidi ya BWANA na dhidi yako. Mwombe BWANA ili atuondolee
hawa nyoka." Hivyo Mose akawaombea hao watu.
8 BWANA akamwambia Mose, "Tengeneza nyoka wa shaba na umweke juu ya mti;
yeyote aliyeumwa na nyoka anaweza kumtazama na akaishi tena." 9 Kwa hiyo Mose
akatengeneza nyoka wa shaba na kumweka juu ya mti. Kisha wakati mtu yeyote
aliumwa na nyoka, naye akamtazama yule nyoka wa shaba, aliishi.

Safari Kwenda Moabu

10 Waisraeli waliendelea na safari yao na wakapiga kambi huko Obothi. 11 Kisha
wakaondoka Obothi na kupiga kambi huko Iye-Abarimu, katika jangwa linalotaza-
mana na Moabu kuelekea mawio ya jua. 12 Kutoka hapo waliendelea mbele wakapiga
kambi kwenye Bonde la Zeredi. 13 Wakasafiri kutoka hapo na kupiga kambi kando
ya Mto Arnoni, ambao uko katika jangwa lililoenea hadi nchi ya Waamori. Arnoni ni
mpaka wa Moabu, kati ya Moabu na Waamori. 14 Ndiyo sababu Kitabu cha Vita vya
BWANA kinasema:

"…Mji wa Wahebu nchini Seifa na mabonde
ya Arnoni, 15 na miteremko ya mabonde
inayofika hadi mji wa Ari
na huelekea mpakani mwa Moabu."

16 Kutoka hapo waliendelea mbele hadi kisima cha Beeri; kwenye kisima ambacho
BWANA alimwambia Mose, "Wakusanye watu pamoja, nami nitawapa maji."
17 Kisha Israeli akaimba wimbo huu:

"Bubujika, ee kisima!
Imba kuhusu maji,
18 kuhusu kisima ambacho kilichimbwa na wakuu,
ambacho watu mashuhuri walikifukua,
watu mashuhuri wakiwa na fimbo za utawala na bakora."

Kisha wakatoka jangwani kwenda Matana, 19 kutoka Matana wakafika Nahalieli,
kutoka Nahalieli wakafika Bamothi, 20 na kutoka Bamothi wakafika kwenye bonde
lililoko Moabu, mahali ambapo kilele cha Pisga kinatazamana na nyika.

Kushindwa Kwa Sihoni Na Ogu
(Kumbukumbu 2:26–3:11)

21 Israeli akawatuma wajumbe kumwambia Sihoni mfalme wa Waamori:
22 "Uturuhusu tupite katika nchi yako. Hatutageuka kando kwenda katika
mashamba au mashamba ya mizabibu, ama kunywa maji kutoka kisima chochote.
Tutasafiri kwenye njia kuu ya mfalme hata tutakapokuwa tumekwisha kupita
katika nchi yako."

23 Lakini Sihoni hakumruhusu Israeli apite katika nchi yake. Alililikutanisha jeshi
lake lote, wakaondoka kwenda jangwani ili kupigana na Israeli. Alipofika huko
Yahazi, akapigana na Israeli. 24 Hata hivyo, Israeli alimshinda kwa upanga na kuiteka
ardhi yake kutoka Arnoni mpaka Yaboki, lakini ni hadi kufikia nchi ya Waamoni
tu, kwa sababu mipaka yake ilikuwa imezungushwa ukuta. 25 Israeli akaiteka miji
yote ya Waamori na kuikalia, pamoja na Heshboni na makazi yote yanayoizunguka.
26 Heshboni ulikuwa mji wa Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye alikuwa amepigana
dhidi ya mfalme wa Moabu aliyetangulia na akawa amechukua ardhi yake yote
mpaka Arnoni.
27 Ndiyo sababu watunga mashairi husema:

"Njoo Heshboni na ujengwe tena;
mji wa Sihoni na ufanywe upya.

28 "Moto uliwaka kutoka Heshboni,

mwali wa moto kutoka mji wa Sihoni.
Uliteketeza Ari ya Moabu,
raiya wa mahali pa Arnoni palipoinuka.
29 Ole wako, ee Moabu!
Umeharibiwa, enyi watu wa Kemoshi!
Amewatoa wanawe kuwa wakimbizi,
na binti zake kama mateka
kwa Mfalme Sihoni wa Waamori.

30 “Lakini tumewashinda;
Heshboni umeharibiwa hadi Diboni.
Tumebomoa hadi kufikia Nofa,
ulioenea hadi Medeba.”
31 Kwa hiyo Israeli akaishi katika nchi ya Waamori.
32 Baada ya Mose kutuma wapelelezi kwenda mji wa Yazeri, Waisraeli waliteka
viunga vya mji huo na kuwafukuza Waamori waliokuwa wanaishi huko. 33 Kisha
wakageuka na kwenda katika njia inayoelekea Bashani, naye Ogu mfalme wa Bashani
pamoja na jeshi lake lote wakatoka kupigana nao huko Edrei.
34 Bwana akamwambia Mose, “Usimwogope Ogu, kwa sababu nimeshamkabidhi
mikononi mwako, pamoja na jeshi lake lote na nchi yake. Mtendee kama
ulivyomtendea Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye alitawala huko Heshboni.”
35 Kwa hiyo wakamuua, pamoja na wanawe na jeshi lake lote, bila ya kumwacha
hata mtu mmoja hai. Nao wakaimiliki nchi yake.

22

Balaki Anamwita Balaamu

1 Kisha Waisraeli wakasafiri katika tambarare za Moabu na kupiga kambi kando
ya Mto Yordani, ng’ambo ya Yeriko.
2 Basi Balaki mwana wa Sipori, aliona mambo yale yote ambayo Israeli aliwatendea
Waamori, 3 Moabu aliogopa, kwa kuwa walikuwepo watu wengi sana. Hakika, Moabu
alijawa na hofu kubwa kwa sababu ya Waisraeli.
4 Wamoabu wakawaambia wazee wa Midiani, “Umati huu wa watu unakwenda
kuramba kila kitu kinachotuzunguka, kama maksai arambavyo majani ya shambani.”
Kwa hiyo Balaki mwana wa Sipori, ambaye alikuwa mfalme wa Moabu wakati huo,
5 akatuma wajumbe kwenda kumwita Balaamu mwana wa Beori, ambaye alikuwa
huko Pethori, karibu na Mto Frati, katika nchi yake ya kuzaliwa. Balaki akasema:
“Taifa limekuja kutoka Misri, nao wamefunika uso wa nchi, nao wametua karibu
nami. 6 Sasa uje kuwalaani watu hawa, kwa kuwa wana nguvu sana kuniliko.
Kisha huenda nikaweza kuwashinda na kuwatoa nje ya nchi. Kwa kuwa ninajua
kwamba, wale unaowabariki wanabarikiwa na wale unaowalaani wanalaaniwa.”
7 Wazee wa Moabu na wa Midiani wakaondoka, wakiwa wamechukua ada ya
uaguzi. Walipokwenda kwa Balaamu, wakamweleza kile Balaki alikuwa amesema.
8 Balaamu akawaambia, “Mlale hapa usiku huu, nami nitawaletea jibu lile Bwana
atakalonipa.” Kwa hiyo wakuu wa Moabu wakakaa naye.
9 Mungu akamjia Balaamu na kumuuliza, “Watu gani hawa walio pamoja nawe?”
10 Balaamu akamwambia Mungu, “Balaki mwana wa Sipori, mfalme wa Moabu,
alinipelekea ujumbe huu: 11 ‘Taifa ambalo limekuja kutoka Misri limefunika uso
wa nchi. Sasa uje unilaanie hao watu. Kisha huenda nitaweza kupigana nao na
kuwafukuza.’ ”
12 Lakini Bwana akamwambia Balaamu, “Usiende pamoja nao. Hupaswi kulaani
watu hao, kwa kuwa wamebarikiwa.”

13 Asubuhi iliyofuata Balaamu akaamka, akawaambia wakuu wa Balaki, “Rudini
katika nchi yenu, kwa kuwa Bwana amenikataza nisiende pamoja nanyi.”
14 Kwa hiyo wakuu wa Moabu wakarudi kwa Balaki na kumwambia, “Balaamu
amekataa kuja pamoja nasi.”
15 Kisha Balaki akatuma wakuu wengine, wengi zaidi na wanaoheshimiwa zaidi
kuliko wale wa kwanza. 16 Wakafika kwa Balaamu na kumwambia:

“Balaki mwana wa Sipori amesema hivi: Usiruhusu kitu chochote kikuzuie kuja
kwangu, 17 kwa sababu nitakulipa vizuri sana na kufanya lolote usemalo. Njoo
unilaanie watu hawa.”

18 Lakini Balaamu akawajibu, “Hata kama Balaki angenipa jumba lake la kifalme
likiwa limejazwa fedha na dhahabu, singeweza kufanya kitu chochote kikubwa
au kidogo ili kutenda kitu nje ya agizo la Bwana Mungu wangu. 19 Mlale hapa
usiku huu kama wale wengine walivyofanya, nami nitatafuta ni nini kingine Bwana
atakachoniambia.”
20 Usiku ule Bwana akamjia Balaamu na kumwambia, “Kwa kuwa watu hawa
wamekuja kukuita wewe, nenda nao, lakini ufanye tu lile nitakalokuambia.”

Punda Wa Balaamu

21 Balaamu akaamka asubuhi, akatandika punda wake akaenda pamoja na wakuu
wa Moabu. 22 Lakini Mungu alikasirika sana alipokwenda, naye malaika wa Bwana
akasimama barabarani kumpinga. Balaamu alikuwa amepanda punda wake, na
watumishi wake wawili walikuwa pamoja naye. 23 Wakati punda alipomwona
malaika wa Bwana akiwa amesimama barabarani akiwa na upanga uliofutwa
mkononi mwake, punda akageukia upande kuelekea shambani. Balaamu akampiga
ili amrudishe barabarani.
24 Ndipo malaika wa Bwana akasimama katika njia nyembamba iliyo kati ya
mashamba mawili ya mizabibu, yakiwa na kuta pande zote mbili. 25 Punda
alipomwona malaika wa Bwana, alijisukumiza karibu na ukuta, na kugandamiza
mguu wa Balaamu ukutani. Ndipo Balaamu akampiga tena punda.
26 Kisha malaika wa Bwana akaendelea mbele na kusimama mahali pembamba
ambapo hapakuwepo nafasi ya kugeuka, upande wa kulia wala wa kushoto. 27 Punda
alipomwona malaika wa Bwana, alilala chini Balaamu angali amempanda, naye
Balaamu akakasirika na kumpiga kwa fimbo yake. 28 Kisha Bwana akakifungua
kinywa cha punda, akamwambia Balaamu, “Nimekutendea nini kinachokufanya
unipige mara hizi tatu?”
29 Balaamu akamjibu punda, “Umenifanya mjinga! Kama ningelikuwa na upanga
mkononi mwangu, ningelikuua sasa hivi.”
30 Punda akamwambia Balaamu, “Je, mimi si punda wako mwenyewe, ambaye
umenipanda siku zote, hadi leo? Je, nimekuwa na tabia ya kufanya hivi kwako?”

Akajibu, “Hapana.”

31 Kisha Bwana akafungua macho ya Balaamu, naye akamwona malaika wa
Bwana amesimama barabarani akiwa ameufuta upanga wake. Balaamu akainama,
akaanguka kifudifudi.
32 Malaika wa Bwana akamuuliza Balaamu, “Kwa nini umempiga punda wako
mara tatu hizi? Nimekuja kukuzuia kwa sababu njia yako imepotoka mbele yangu.
33 Punda aliniona na kunikwepa mara hizi tatu. Kama punda hangenikwepa, hakika
ningekuwa nimeshakuua sasa, lakini ningemwacha punda hai.”
34 Balaamu akamwambia malaika wa Bwana, “Nimetenda dhambi. Sikutambua
kuwa umesimama barabarani kunizuia. Basi kama haikupendezi, nitarudi.”
35 Malaika wa Bwana akamwambia Balaamu, “Uende na watu hao, lakini useme
tu lile nikuambialo.” Kwa hiyo Balaamu akaenda na wale wakuu wa Balaki.

36 Balaki aliposikia kuwa Balaamu anakuja, akatoka kumlaki katika mji wa Moabu,
katika mpaka wa Arnoni, ukingoni mwa nchi yake. 37 Balaki akamwambia Balaamu,
"Je, sikukupelekea jumbe za haraka? Kwa nini hukuja kwangu? Hivi kweli mimi
siwezi kukulipa?"
38 Balaamu akajibu, "Vema, sasa nimekuja kwako. Lakini kwani nina uwezo wa
kusema tu chochote? Ni lazima niseme tu kile ambacho Mungu ataweka kinywani
mwangu."
39 Kisha Balaamu alikwenda na Balaki mpaka Kiriath-Husothi. 40 Balaki akatoa
dhabihu ya ng'ombe na kondoo; baadhi yake akampa Balaamu na wakuu waliokuwa
pamoja naye. 41 Asubuhi iliyofuata Balaki akamchukua Balaamu mpaka Bamoth-
Baali, na kutoka huko Balaamu akawaona baadhi ya watu.

23

Ujumbe Wa Kwanza Wa Balaamu

1 Balaamu akasema, "Nijengee hapa madhabahu saba, mnitayarishie mafahali saba
na kondoo dume saba." 2 Balaki akafanya kama Balaamu alivyosema; hao wawili kila
mmoja wao akatoa fahali mmoja na kondoo dume mmoja juu ya kila madhabahu.
3 Kisha Balaamu akamwambia Balaki, "Kaa hapa kando ya sadaka yako wakati
mimi ninakwenda kando. Huenda Bwana atakuja kukutana nami. Lolote atakaloni-
funulia, nitakuambia." Basi akaenda hata mahali peupe palipoinuka.
4 Mungu akakutana naye, kisha Balaamu akasema, "Nimekwisha kutengeneza
madhabahu saba, na juu ya kila madhabahu nimetoa sadaka ya fahali mmoja na
kondoo dume mmoja."
5 Bwana akaweka ujumbe katika kinywa cha Balaamu na kusema, "Rudi kwa Balaki
umpe ujumbe huu."
6 Basi Balaamu akarudi kwa Balaki, akamkuta amesimama kando ya sadaka yake
akiwa na wakuu wote wa Moabu. 7 Ndipo Balaamu akasema ujumbe wake:
"Balaki amenileta kutoka Aramu,
 mfalme wa Moabu kutoka milima ya mashariki.
Akasema, 'Njoo, unilaanie Yakobo;
 njoo unishutumie Israeli.'
8 Nitawezaje kuwalaani,
 hao ambao Mungu hajawalaani?
Nitawezaje kuwashutumu
 hao ambao Bwana hakuwashutumu?
9 Kutoka vilele vya miamba ninawaona,
 kutoka mahali palipoinuka ninawatazama.
Ninaliona taifa ambalo wanaishi peke yao,
 nao hawahesabiwi kama mojawapo ya mataifa.
10 Ni nani awezaye kuhesabu mavumbi ya Yakobo,
 au kuhesabu robo ya Israeli?
Mimi na nife kifo cha mtu mwenye haki,
 na mwisho wangu na uwe kama wao!"
11 Balaki akamwambia Balaamu, "Ni nini ulichonitendea? Nimekuleta ulaani adui
zangu, lakini wewe badala yake umewabariki!"
12 Balaamu akajibu, "Je, hainipasi kusema kile Bwana anachoweka katika kinywa
changu?"

Ujumbe Wa Pili Wa Balaamu

13 Ndipo Balaki akamwambia, "Twende pamoja mahali pengine ambapo unaweza
kuwaona; utawaona baadhi tu wala si wote. Nawe kutoka huko, unilaanie hao."

14 Basi akampeleka kwenye shamba la Sofimu, juu ya kilele cha Mlima Pisga. Pale
akajenga madhabahu saba na kutoa sadaka ya fahali na kondoo dume mmoja juu ya
kila madhabahu.
15 Balaamu akamwambia Balaki, "Kaa hapa kando ya sadaka yako wakati
ninapokwenda kuonana na Mungu kule."
16 Bwana akakutana na Balaamu, akaweka ujumbe katika kinywa chake akasema,
"Rudi kwa Balaki umpe ujumbe huu."
17 Basi Balaamu akarudi kwa Balaki, akamkuta amesimama kando ya sadaka yake,
akiwa na wakuu wa Moabu. Balaki akamuuliza, "Je, Bwana amesema nini?"
18 Ndipo Balaamu akasema ujumbe wake:

"Balaki, inuka na usikilize,
nisikie mimi, wewe mwana wa Sipori.
19 Mungu si mtu, hata aseme uongo,
wala yeye si mwanadamu, hata ajute.
Je, anasema, kisha asitende?
Je, anaahidi, asitimize?
20 Nimepokea agizo kubariki;
amebariki, nami siwezi kubadilisha.

21 "Haijaonekana bahati mbaya katika Yakobo,
wala taabu katika Israeli.
Bwana, Mungu wao yu pamoja nao,
nayo sauti kuu ya Mfalme imo katikati yao.
22 Mungu aliwatoa kutoka Misri;
wao wana nguvu za nyati.
23 Hakuna uchawi dhidi ya Yakobo,
wala hakuna uaguzi dhidi ya Israeli.
Sasa itasemwa kuhusu Yakobo
na Israeli, 'Tazama yale Mungu aliyotenda!'
24 Taifa lainuka kama simba jike;
linajiinua kama simba
ambaye hatulii mpaka amalize kurarua mawindo yake
na kunywa damu ya mawindo yake."

25 Kisha Balaki akamwambia Balaamu, "Usiwalaani kabisa, wala usiwabariki
kabisa!"
26 Balaamu akajibu, "Je, sikukuambia ni lazima nifanye lolote analosema Bwana?"

Ujumbe Wa Tatu Wa Balaamu

27 Basi Balaki akamwambia Balaamu, "Njoo, nikupeleke mahali pengine. Huenda
itampendeza Mungu kukuruhusu unilaanie hao watu kutoka mahali hapo." 28 Balaki
akamchukua Balaamu juu ya Mlima Peori, unaotazamana na nyika.
29 Balaamu akasema, "Nijengee hapa madhabahu saba, uandae mafahali saba na
kondoo dume saba kwa ajili yangu." 30 Balaki akafanya kama Balaamu alivyosema,
kisha akatoa sadaka ya fahali mmoja na kondoo dume mmoja juu ya kila madhabahu.

24

1 Basi Balaamu alipoona imempendeza Bwana kubariki Israeli, hakuendelea tena
kutafuta uchawi kama nyakati nyingine, bali aligeuza uso wake kuelekea nyikani.
2 Balaamu alipotazama nje na kuona Israeli amepiga kambi kabila kwa kabila, Roho
wa Mungu akawa juu yake, 3 naye akatoa ujumbe wake:

"Ujumbe wa Balaamu mwana wa Beori,
ujumbe wake yeye ambaye jicho lake linaona vizuri;

4 ujumbe wake yeye ambaye husikia maneno ya Mungu,
ambaye huona maono kutoka kwa Mwenyezi,*
ambaye huanguka kifudifudi, na ambaye macho yake yamefunguka:

5 "Tazama jinsi yalivyo mazuri mahema yako, ee Yakobo,
maskani yako, ee Israeli!

6 "Kama mabonde, yanaenea,
kama bustani kando ya mto,
kama miti ya udi iliyopandwa na BWANA,
kama mierezi kando ya maji.
7 Maji yatatiririka kutoka ndoo zake;
mbegu yake itakuwa na maji tele.

"Mfalme wake atakuwa mkuu kuliko Mfalme Agagi;
ufalme wake utatukuka.

8 "Mungu alimleta kutoka Misri;
yeye ana nguvu kama nyati.
Anayararua mataifa yaliyo adui zake,
na kuvunja mifupa yao vipande vipande;
huwachoma kwa mishale yake.
9 Hujikunyata na kuvizia kama simba,
kama simba jike; nani anayethubutu kumwamsha?

"Abarikiwe kila akubarikiye,
na alaaniwe kila akulaaniye!"

10 Ndipo hasira ya Balaki ikawaka dhidi ya Balaamu. Akapiga mikono yake pamoja,
akamwambia Balaamu, "Nilikuita uje kuwalaani adui zangu, lakini umewabariki
mara hizi tatu. 11 Sasa ondoka upesi uende nyumbani! Mimi nilisema nitakuzawadia
vizuri sana, lakini BWANA amekuzuia usizawadiwe."

12 Balaamu akamwambia Balaki, "Je, hukumbuki jinsi nilivyowaambia wajumbe
uliowatuma kwangu? Niliwaambia hivi, 13 'Hata ikiwa Balaki angenipa jumba lake
la kifalme likiwa limejazwa fedha na dhahabu, nisingeweza kufanya kitu chochote
kwa matakwa yangu, kikiwa kizuri au kibaya, kwenda kinyume na agizo la BWANA,
nami imenipasa kusema tu kile BWANA atakachosema'? 14 Sasa ninarudi kwa watu
wangu. Lakini njoo, nikuonye kuhusu kile watu hawa watakachowatenda watu wako
siku zijazo."

Ujumbe Wa Nne Wa Balaamu

15 Kisha Balaamu akatoa ujumbe wake:
"Ujumbe wa Balaamu mwana wa Beori,
ujumbe wake yeye ambaye jicho lake linaona vizuri;
16 ujumbe wake yeye ambaye husikia maneno ya Mungu,
ambaye ana maarifa kutoka kwa Aliye Juu Sana,
huona maono kutoka Mwenyezi,
ambaye huanguka kifudifudi
na ambaye macho yake yamefunguka:

17 "Namwona yeye, lakini si sasa;

---

* **24:4** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania (pia 24:16).

namtazama yeye, lakini si karibu.
Nyota itatoka kwa Yakobo,
fimbo ya ufalme itainuka kutoka kwa Israeli.
Atawaponda Wamoabu vipaji vya nyuso
na mafuvu yote ya wana wa Shethi.
18 Edomu itamilikiwa,
Seiri, adui wake, itamilikiwa,
lakini Israeli atakuwa na nguvu.
19 Mtawala atakuja kutoka kwa Yakobo
na kuangamiza walionusurika katika mji."

Ujumbe Wa Mwisho Wa Balaamu

20 Kisha Balaamu akawaona watu wa Amaleki, na kutoa ujumbe wake:
"Amaleki ilikuwa ya kwanza miongoni mwa mataifa,
lakini mwisho wake itaangamizwa milele."
21 Kisha akawaona Wakeni, akatoa ujumbe wake:
"Makao yenu ni salama,
kiota chenu kiko kwenye mwamba.
22 Hata hivyo ninyi Wakeni mtaangamizwa
Ashuru atakapowachukua mateka."
23 Ndipo akatoa ujumbe wake:
"Lo, ni nani atakayeweza kuishi wakati Mungu atakapofanya hili?
24 Meli zitakuja kutoka pwani za Kitimu,
zitaitiisha Ashuru na Eberi,
lakini nao pia wataangamizwa."
25 Kisha Balaamu akainuka na kurudi nyumbani kwake, naye Balaki akashika njia
yake.

25

Moabu Yashawishi Israeli

1 Israeli alipokuwa akikaa Shitimu, wanaume wa Israeli walianza kuzini na
wanawake wa Kimoabu, 2 ambao waliwaalika kushiriki katika kutoa kafara kwa
miungu yao. Watu wakala na kusujudu mbele ya miungu hii. 3 Kwa hiyo Israeli
akaungana katika kumwabudu Baali wa Peori. Hasira ya Bwana ikawaka dhidi yao.
4 Bwana akamwambia Mose, "Uwachukue viongozi wote wa watu hawa, uwaue na
uwaweke hadharani mchana peupe mbele za Bwana, ili hasira kali ya Bwana iweze
kuondoka kwa Israeli."
5 Kwa hiyo Mose akawaambia waamuzi wa Israeli, "Kila mmoja wenu lazima awaue
wale wanaume wenu, walioshiriki katika kumwabudu Baali wa Peori."
6 Ndipo mwanaume wa Kiisraeli akamleta mwanamke wa Kimidiani katika jamaa
yake palepale mbele ya Mose na mkutano wote wa Israeli walipokuwa wakilia
kwenye lango la Hema la Kukutania. 7 Finehasi mwana wa Eleazari, mwana wa
kuhani Aroni, alipoona jambo hili, akaondoka kwenye kusanyiko, akachukua mkuki
mkononi mwake, 8 akamfuata yule Mwisraeli ndani ya hema. Akawachoma mkuki
wote wawili kwa pamoja, ukapenya kwenye mwili wa yule Mwisraeli na mwili wa
yule mwanamke. Ndipo tauni iliyokuwepo dhidi ya Waisraeli ikakoma. 9 Lakini wale
waliokufa kwa hiyo tauni walikuwa watu 24,000.
10 Bwana akamwambia Mose, 11 "Finehasi mwana wa Eleazari, mwana wa kuhani
Aroni, amegeuza hasira yangu mbali na Waisraeli, kwa sababu alikuwa na wivu
kama nilio nao kwa heshima yangu miongoni mwao, hata kwamba kwa wivu wangu
sikuwaangamiza. 12 Kwa hiyo mwambie Finehasi ninafanya Agano langu la amani

naye. [13] Yeye pamoja na wazao wake watakuwa na Agano la ukuhani milele,
kwa sababu alikuwa na wivu kwa ajili ya heshima ya Mungu wake, na akafanya
upatanisho kwa Waisraeli.”
[14] Jina la Mwisraeli ambaye aliuawa pamoja na mwanamke wa Kimidiani ni Zimri
mwana wa Salu, kiongozi wa jamaa ya Simeoni. [15] Jina la mwanamke wa Kimidiani
aliyeuawa ni Kozbi binti wa Suri, aliyekuwa mkuu wa kabila la jamaa ya Wamidiani.
[16] Bwana akamwambia Mose, [17] “Watendeeni Wamidiani kama adui na mwaue,
[18] kwa sababu wao waliwatendea kama adui wakati waliwadanganya katika tukio
la Peori na dada yao Kozbi, binti wa kiongozi wa Kimidiani, mwanamke ambaye
aliuawa wakati tauni ilikuja kama matokeo ya tukio la Peori.”

26

Kuhesabiwa Watu Mara Ya Pili

[1] Baada ya hiyo tauni, Bwana akamwambia Mose na Eleazari mwana wa kuhani
Aroni, [2] “Hesabu jumuiya yote ya Kiisraeli kwa jamaa zao, wale wote wenye umri wa
miaka ishirini na zaidi, ambao wanaweza kutumika katika jeshi la Israeli.” [3] Hivyo
Mose na kuhani Eleazari wakazungumza na watu kwenye nchi tambarare ya Moabu,
ng’ambo ya Yordani kutokea Yeriko, wakasema, [4] “Hesabuni wanaume wenye umri
wa miaka ishirini na zaidi, kama Bwana alivyomwagiza Mose.”

Hawa ndio Waisraeli waliotoka Misri:

[5] Wazao wa Reubeni, mwana mzaliwa wa kwanza wa Israeli, walikuwa:
kutoka kwa Hanoki, ukoo wa Wahanoki;
kutoka kwa Palu, ukoo wa Wapalu;
[6] kutoka kwa Hesroni, ukoo wa Wahesroni;
kutoka kwa Karmi, ukoo wa Wakarmi.
[7] Hizi zilikuwa ndizo koo za Reubeni; wale waliohesabiwa walikuwa 43,730.
[8] Mwana wa Palu alikuwa Eliabu, [9] nao wana wa Eliabu walikuwa Nemueli, Dathani
na Abiramu. Hawa wawili Dathani na Abiramu ndio walikuwa maafisa wa jumuiya
ambao walimwasi Mose na Aroni, na walikuwa miongoni mwa wafuasi wa Kora
wakati walimwasi Bwana. [10] Ardhi ilifunua kinywa chake na kuwameza pamoja na
Kora, ambaye wafuasi wake walikufa wakati moto ulipowateketeza wanaume 250.
Nao walikuwa kama alama ya onyo. [11] Pamoja na hayo, hao ukoo wa Kora hawakufa.

[12] Wazao wa Simeoni kwa koo zao walikuwa:
kutoka kwa Nemueli, ukoo wa Wanemueli;
kutoka kwa Yamini, ukoo wa Wayamini;
kutoka wa Yakini, ukoo wa Wayakini;
[13] kutoka kwa Zera, ukoo wa Wazera;
kutoka kwa Shauli, ukoo wa Washauli.
[14] Hizi ndizo koo za Simeoni; walikuwa 22,200.

[15] Wazao wa Gadi kwa koo zao walikuwa:
kutoka kwa Sifoni, ukoo wa Wasifoni;
kutoka kwa Hagi, ukoo wa Wahagi;
kutoka kwa Shuni, ukoo wa Washuni;
[16] kutoka kwa Ozni, ukoo wa Waozni;
kutoka kwa Eri, ukoo wa Waeri;
[17] kutoka kwa Arodi, ukoo wa Waarodi;
kutoka kwa Areli, ukoo wa Waareli.
[18] Hizi ndizo zilizokuwa koo za Gadi; wale waliohesabiwa walikuwa 40,500.

19 Eri na Onani walikuwa wana wa Yuda, lakini walifia huko Kanaani.
20 Wazao wa Yuda kwa koo zao walikuwa:
kutoka kwa Shela, ukoo wa Washela;
kutoka kwa Peresi, ukoo wa Waperesi;
kutoka kwa Zera, ukoo wa Wazera.
21 Wazao wa Peresi walikuwa:
kutoka kwa Hesroni, ukoo wa Wahesroni;
kutoka kwa Hamuli, ukoo wa Wahamuli.
22 Hizi ndizo zilizokuwa koo za Yuda; wale waliohesabiwa walikuwa 76,500.

23 Wazao wa Isakari kwa koo zao walikuwa:
kutoka kwa Tola, ukoo wa Watola;
kutoka kwa Puva, ukoo wa Wapuva;
24 kutoka kwa Yashubu, ukoo wa Wayashubu;
kutoka kwa Shimroni, ukoo wa Washimroni.
25 Hizi ndizo zilizokuwa koo za Isakari; wale waliohesabiwa walikuwa 64,300.

26 Wazao wa Zabuloni kwa koo zao walikuwa:
kutoka kwa Seredi, ukoo wa Waseredi;
kutoka kwa Eloni, ukoo wa Waeloni;
kutoka kwa Yaleeli, ukoo wa Wayaleeli.
27 Hizi ndizo zilizokuwa koo za Zabuloni, wale waliohesabiwa walikuwa 60,500.

28 Wazao wa Yosefu kwa koo zao kutoka kwa Manase na kwa Efraimu walikuwa:

29 Wazao wa Manase:
kutoka kwa Makiri, ukoo wa Wamakiri (Makiri alikuwa baba wa Gileadi);
kutoka kwa Gileadi, ukoo wa Wagileadi.
30 Hawa ndio waliokuwa wazao wa Gileadi:
kutoka kwa Iezeri, ukoo wa Waiezeri;
kutoka kwa Heleki, ukoo wa Waheleki;
31 kutoka kwa Asirieli, ukoo wa Waasirieli;
kutoka kwa Shekemu, ukoo wa Washekemu;
32 kutoka kwa Shemida, ukoo wa Washemida;
kutoka kwa Heferi, ukoo wa Waheferi.
33 (Selofehadi mwana wa Heferi hakuzaa wana, bali alikuwa na watoto wa kike tu, ambao majina yao yalikuwa Mahla, Noa, Hogla, Milka na Tirsa.)
34 Hizi ndizo zilizokuwa koo za Manase; wale waliohesabiwa walikuwa 52,700.

35 Hawa walikuwa wazao wa Efraimu kwa koo zao:
kutoka kwa Shuthela, ukoo wa Washuthela;
kutoka kwa Bekeri, ukoo wa Wabekeri;
kutoka kwa Tahani, ukoo wa Watahani;
36 Hawa ndio walikuwa wazao wa Shuthela:
kutoka kwa Erani, ukoo wa Waerani.
37 Hizi ndizo zilizokuwa koo za Efraimu; wale waliohesabiwa walikuwa 32,500.

Hawa ndio waliokuwa wazao wa Yosefu kwa koo zao.

38 Wazao wa Benyamini kwa koo zao walikuwa:
kutoka kwa Bela, ukoo wa Wabela;
kutoka kwa Ashbeli, ukoo wa Waashbeli;
kutoka kwa Ahiramu, ukoo wa Waahiramu;
39 kutoka kwa Shufamu, ukoo wa Washufamu;

kutoka kwa Hufamu, ukoo wa Wahufamu.
40 Wazao wa Bela kutoka kwa Ardi na Naamani walikuwa:
kutoka kwa Ardi, ukoo wa Waardi;
kutoka kwa Naamani, ukoo wa Wanaamani.
41 Hizi ndizo zilizokuwa koo za Benyamini; wale waliohesabiwa walikuwa 45,600.

42 Hawa ndio waliokuwa wazao wa Dani kwa koo zao:
kutoka kwa Shuhamu, ukoo wa Washuhamu.
Hizi ndizo zilizokuwa koo za Dani: 43 Wote walikuwa koo za Washuhamu; wale
waliohesabiwa walikuwa 64,400.

44 Wazao wa Asheri kwa koo zao walikuwa:
kutoka kwa Imna, ukoo wa Waimna;
kutoka kwa Ishvi, ukoo wa Waishvi;
kutoka kwa Beria, ukoo wa Waberia;
45 kutoka kwa wazao wa Beria:
kutoka kwa Heberi, ukoo wa Waheberi;
kutoka kwa Malkieli, ukoo wa Wamalkieli.
46 (Asheri alikuwa na binti aliyeitwa Sera.)
47 Hizi ndizo zilizokuwa koo za Asheri; wale waliohesabiwa walikuwa 53,400.

48 Wazao wa Naftali kwa koo zao walikuwa:
kutoka kwa Yaseeli, ukoo wa Wayaseeli;
kutoka kwa Guni, ukoo wa Waguni;
49 kutoka kwa Yeseri, ukoo wa Wayeseri;
kutoka kwa Shilemu, ukoo wa Washilemu.
50 Hizi ndizo zilizokuwa koo za Naftali; wale waliohesabiwa walikuwa 45,400.

51 Jumla ya hesabu ya wanaume wa Israeli ilikuwa 601,730.

52 Bwana akamwambia Mose, 53 "Watagawiwa nchi kama urithi kwa kulingana
na hesabu ya majina. 54 Kundi kubwa zaidi lipe urithi mkubwa zaidi, na kundi dogo
zaidi lipewe urithi mdogo zaidi; kila kundi litapokea urithi wake kulingana na hesabu
ya wale walioorodheshwa. 55 Hakikisha kuwa nchi inagawanywa kwa kura. Kile
kitakachorithiwa na kila kikundi kitakuwa kwa kulingana na majina ya kabila la
babu yao. 56 Kila urithi utagawanywa kwa kura miongoni mwa makundi makubwa
na madogo."

57 Hawa walikuwa Walawi ambao walihesabiwa kwa koo zao:
kutoka kwa Gershoni, ukoo wa Wagershoni;
kutoka kwa Kohathi, ukoo wa Wakohathi;
kutoka kwa Merari, ukoo wa Wamerari.
58 Hizi pia zilikuwa koo za Walawi:
ukoo wa Walibni;
ukoo wa Wahebroni;
ukoo wa Wamahli;
ukoo wa Wamushi;
ukoo wa wana wa Kora.
(Kohathi alikuwa baba aliyemzaa Amramu; 59 jina la mke wa Amramu ni
Yokebedi, naye pia alikuwa mzao wa Lawi, ambaye alizaliwa kwa Walawi
nchini Misri. Alimzalia Amramu: Aroni, Mose na dada yao Miriamu.
60 Aroni alikuwa baba yake Nadabu na Abihu, Eleazari na Ithamari.

61 Lakini Nadabu na Abihu walikufa wakati walitoa sadaka mbele za
BWANA kwa moto usioruhusiwa.)

62 Wanaume wote wa Walawi wa umri wa mwezi mmoja na zaidi walikuwa 23,000.
Wao hawakuhesabiwa pamoja na Waisraeli wengine kwa sababu hawakupokea urithi
miongoni mwao.

63 Hawa ndio walioorodheshwa na Mose na kuhani Eleazari wakati waliwahesabu
Waisraeli kwenye nchi tambarare ya Moabu, kando ya Yordani ng'ambo ya Yeriko.
64 Hakuna hata mmoja wao aliyekuwa miongoni mwa wale waliohesabiwa na
Mose na kuhani Aroni wakati waliwahesabu Waisraeli katika Jangwa la Sinai.
65 Kwa maana BWANA alikuwa amewaambia hao Waisraeli hakika wangekufa huko
jangwani, wala hakuna mmoja wao aliyeachwa, isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune
na Yoshua mwana wa Nuni.

27

Binti Wa Selofehadi

1 Binti za Selofehadi mwana wa Heferi, mwana wa Gileadi, mwana wa Makiri,
mwana wa Manase, walikuwa wa koo za Manase mwana wa Yosefu. Majina ya hao
binti yalikuwa Mahla, Noa, Hogla, Milka na Tirsa. Walikaribia 2 ingilio la Hema la
Kukutania na kusimama mbele ya Mose, kuhani Eleazari, viongozi na kusanyiko lote,
wakasema, 3 "Baba yetu alikufa jangwani. Hakuwa miongoni mwa wafuasi wa Kora,
ambao walifungamana pamoja dhidi ya BWANA, lakini alikufa kwa ajili ya dhambi
yake mwenyewe na hakuacha wana. 4 Kwa nini jina la baba yetu lifutike kutoka ukoo
wake kwa sababu hakuwa na mwana? Tupatie milki miongoni mwa ndugu za baba
yetu."
5 Kwa hiyo Mose akalileta shauri lao mbele za BWANA, 6 naye BWANA akamwambia
Mose, 7 "Wanachosema binti za Selofehadi ni sawa. Ni lazima kwa hakika uwape
milki kama urithi miongoni mwa ndugu za baba yao, na kubadili urithi wa baba yao
uwe wao.
8 "Waambie Waisraeli, 'Ikiwa mtu atakufa naye hakuacha mwana, utampa binti
yake urithi wake. 9 Ikiwa hana binti, wape ndugu zake wa kiume urithi wake. 10 Ikiwa
hana ndugu wa kiume toa urithi wake kwa ndugu za baba yake. 11 Ikiwa baba yake
hakuwa na ndugu wa kiume, toa urithi wake kwa ndugu wa karibu katika ukoo wake,
ili aumiliki. Hili litakuwa dai la sheria kwa Waisraeli, kama BWANA alivyomwamuru
Mose.' "

Yoshua Kuchukua Nafasi Ya Mose
(Kumbukumbu 31:1-8)

12 Kisha BWANA akamwambia Mose, "Panda juu ya mlima huu katika kilele cha
Abarimu uione nchi ambayo nimewapa Waisraeli. 13 Baada ya kuiona, wewe pia
utakusanywa pamoja na watu wako kama ndugu yako Aroni alivyokusanywa, 14 kwa
kuwa jumuiya ilipoasi amri yangu kwenye maji katika Jangwa la Sini, wakati jumuiya
ilipogombana nami, nyote wawili mliacha kuitii amri yangu ya kuniheshimu kama
mtakatifu mbele ya macho yao." (Haya yalikuwa maji ya Meriba huko Kadeshi, katika
Jangwa la Sini.)
15 Mose akamwambia BWANA, 16 "BWANA, Mungu wa roho zote za wanadamu, na
amteue mtu juu ya jumuiya hii 17 ili atoke na kuingia mbele yao, atakayewaongoza
katika kutoka kwao na kuingia kwao, ili watu wa BWANA wasiwe kama kondoo wasio
na mchungaji."
18 Kwa hiyo BWANA akamwambia Mose, "Mchukue Yoshua mwana wa Nuni, mtu
ambaye Roho yuko ndani yake, uweke mkono juu yake. 19 Msimamishe mbele ya

kuhani Eleazari pamoja na kusanyiko lote, umpe maagizo mbele yao. 20 Mpe sehemu
ya mamlaka yako ili jumuiya yote ya Waisraeli ipate kumtii. 21 Atasimama mbele ya
kuhani Eleazari, ambaye atapokea maamuzi kwa ajili yake, kwa kuuliza mbele za
BWANA kwa ile Urimu.[*] Kwa amri yake, yeye na jumuiya yote ya Waisraeli watatoka,
na kwa amri yake, wataingia."
22 Mose akafanya kama BWANA alivyomwagiza. Akamtwaa Yoshua na kumsi-
mamisha mbele ya kuhani Eleazari na kusanyiko lote. 23 Kisha akaweka mikono
yake juu ya kichwa cha Yoshua na kumpa maagizo, kama vile BWANA alivyoelekeza
kupitia kwa Mose.

28

Sadaka Za Kila Siku
(Kutoka 29:38-46)

1 BWANA akamwambia Mose, 2 "Wape Waisraeli agizo hili na uwaambie: 'Hakik-
isheni kwamba mnaniletea mimi kwa wakati uliowekwa chakula kwa ajili ya sadaka
za kuteketezwa kwa moto, kama harufu nzuri ya kupendeza.' 3 Waambie: 'Hii ni
sadaka ya kuteketezwa kwa moto mnayomtolea BWANA: wana-kondoo wawili wa
mwaka mmoja wasio na dosari, kama sadaka ya kawaida ya kuteketezwa kila siku.
4 Andaa mwana-kondoo mmoja asubuhi na mwingine jioni, 5 kila mmoja atolewe
pamoja na sadaka ya nafaka sehemu ya kumi ya efa[*] ya unga laini uliochanganywa
pamoja na robo ya hini[†] ya mafuta ya zeituni. 6 Hii ni sadaka ya kawaida ya
kuteketezwa iliyoanzishwa katika Mlima Sinai kama harufu nzuri ya kupendeza,
sadaka iliyotolewa kwa BWANA kwa moto. 7 Sadaka ya kinywaji itakayotolewa pamoja
na kila mwana-kondoo ni robo ya hini ya kinywaji kilichochachuka. Mimina sadaka
ya kinywaji kwa BWANA mahali patakatifu. 8 Andaa yule mwana-kondoo wa pili jioni,
pamoja na sadaka ya nafaka na sadaka ya kinywaji kama ulivyofanya kwa ile sadaka
nyingine ya asubuhi. Hii ni sadaka iliyotolewa kwa kuteketezwa kwa moto, harufu
nzuri ya kumpendeza BWANA.

Sadaka Za Sabato

9 " 'Siku ya Sabato, utatoa sadaka ya wana-kondoo wawili wa mwaka mmoja
wasiokuwa na dosari pamoja na sadaka yake ya kinywaji na sadaka ya nafaka yenye
uzito wa sehemu mbili za kumi za efa[‡] za unga laini uliochanganywa na mafuta.
10 Hii ni sadaka ya kuteketezwa itakayotolewa kwa ajili ya kila Sabato, pamoja na
sadaka ya kawaida ya kuteketezwa na sadaka yake ya kinywaji.

Sadaka Za Kila Mwezi

11 " 'Siku ya kwanza ya kila mwezi, mtamletea BWANA sadaka ya kuteketezwa ya
fahali wawili wachanga, kondoo dume mmoja na wana-kondoo saba wa mwaka
mmoja, wote wasiokuwa na dosari. 12 Pamoja na kila fahali, kutakuwa na sadaka
ya nafaka ya unga laini sehemu tatu za kumi za efa,[§] uliochanganywa na mafuta,
pamoja na kondoo dume mmoja, sadaka ya nafaka ya unga laini uliochanganywa na
mafuta; 13 pamoja na kila mwana-kondoo, sadaka ya nafaka yenye uzito wa sehemu
ya kumi ya efa ya unga laini uliochanganywa na mafuta. Hii ni kwa ajili ya sadaka
ya kuteketezwa, harufu nzuri, sadaka ya kuteketezwa iliyotolewa kwa moto kwa
BWANA. 14 Pamoja na kila fahali kutakuwa na sadaka ya kinywaji nusu ya hini[*] ya

---

[*] **27:21** Urimu na Thumimu maana yake ni Nuru na Kweli; vifaa hivi viliwekwa kwenye kifuko cha juu cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha. [*] **28:5** Sehemu ya kumi ya efa ni sawa na kilo moja. [†] **28:5** Robo ya hini ni sawa na lita moja. [‡] **28:9** Sehemu mbili za kumi za efa ni sawa na kilo 2. [§] **28:12** Sehemu tatu za kumi za efa ni sawa na kilo 3. [*] **28:14** Nusu ya hini ni sawa na lita 2.

divai; pamoja na kila kondoo dume, theluthi moja ya hini,† na pamoja na kila mwana-
kondoo robo hini. Hii ni sadaka ya kuteketezwa ya kila mwezi itakayotolewa kila
mwandamo wa mwezi kwa mwaka. 15 Zaidi ya sadaka ya kawaida ya kuteketezwa
pamoja na sadaka yake ya kinywaji, mbuzi mmoja dume atatolewa kwa BWANA kama
sadaka ya dhambi.

Pasaka
(Walawi 23:5-14)

16 “ ‘Katika siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza, itafanyika Pasaka ya BWANA.
17 Katika siku ya kumi na tano ya mwezi huo itakuwa sikukuu; kwa siku saba
mtakula mikate isiyotiwa chachu. 18 Katika siku ya kwanza mtakuwa na kusanyiko
takatifu, msifanye kazi za kawaida. 19 Leteni mbele za BWANA sadaka ya kuteketezwa,
sadaka ya kuteketezwa ya mafahali wawili wachanga, kondoo dume mmoja na
wana-kondoo dume saba wenye umri wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari.
20 Pamoja na kila fahali, andaa sadaka ya nafaka sehemu tatu za kumi za efa za
unga laini uliochanganywa na mafuta; pamoja na kondoo dume, andaa sehemu
mbili za kumi za efa; 21 pia pamoja na kila mmoja wa wale wana-kondoo saba,
andaa sehemu ya kumi ya efa. 22 Pia mtoe beberu mmoja kama sadaka ya dhambi
ambaye atafanya upatanisho kwa ajili yenu. 23 Andaa hizi licha ya zile sadaka za
kawaida za kuteketezwa za kila asubuhi. 24 Kwa njia hii andaa chakula cha sadaka
ya kuteketezwa kila siku, kwa siku saba kama harufu nzuri impendezayo BWANA. Hii
itaandaliwa licha ya ile sadaka ya kawaida ya kuteketezwa ya kila siku pamoja na
sadaka yake ya kinywaji. 25 Siku ya saba mwe na kusanyiko takatifu na msifanye
kazi zenu za kawaida.

Sikukuu Ya Majuma
(Walawi 23:15-22)

26 “ ‘Siku ya malimbuko, mnapomletea BWANA sadaka ya nafaka mpya wakati wa
Sikukuu ya Majuma, mwe na kusanyiko takatifu na msifanye kazi zenu za kawaida.
27 Mlete sadaka ya kuteketezwa ya mafahali wawili wachanga, kondoo dume mmoja,
na pia wana-kondoo saba wenye umri wa mwaka mmoja, kama harufu nzuri ya
kumpendeza BWANA. 28 Pamoja na kila fahali itatolewa sadaka ya nafaka ya unga
laini sehemu tatu za kumi za efa uliochanganywa na mafuta; pamoja na kondoo
dume, andaa sehemu mbili za kumi za efa za unga laini; 29 na sehemu ya kumi ya efa
ya unga laini kwa kila mmoja wa wana-kondoo saba. 30 Ongeza beberu mmoja kwa
kufanya upatanisho kwa ajili yenu. 31 Andaa hizi sadaka pamoja na sadaka zake za
vinywaji, kuwa nyongeza ya sadaka za kawaida za kuteketezwa, pamoja na sadaka
yake ya nafaka. Hakikisha kuwa wanyama hao hawana dosari.

29

Sikukuu Ya Tarumbeta
(Walawi 23:23-25)

1 “ ‘Katika siku ya kwanza ya mwezi wa saba mtakuwa na kusanyiko takatifu na
msifanye kazi ya kawaida. Ni siku kwa ajili yenu ya kupiga tarumbeta. 2 Mtatayarisha
sadaka ya kuteketezwa kama harufu nzuri impendezayo BWANA ya fahali mmoja
mchanga, kondoo dume mmoja, na wana-kondoo saba wa mwaka mmoja, wote wasio
na dosari. 3 Pamoja na fahali, andaeni sadaka ya nafaka sehemu ya kumi tatu za efa
za unga laini uliochanganywa na mafuta; kwa kondoo dume, andaa unga sehemu
ya kumi mbili za efa; 4 na pamoja na wana-kondoo saba kila mmoja aandaliwe na
sehemu ya kumi ya efa ya unga. 5 Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi

† **28:14** Theluthi moja ya hini ni sawa na lita 1.2.

kufanya upatanisho kwa ajili yenu. 6 Hivi ni nyongeza ya sadaka za kuteketezwa kila mwezi na kila siku pamoja na sadaka zake za nafaka na sadaka za vinywaji kama ilivyoainishwa. Ni sadaka zinazotolewa kwa BWANA kwa moto, harufu inayopendeza.

Siku Ya Upatanisho
(Walawi 23:26-32)

7 " 'Kwenye siku ya kumi ya mwezi huu wa saba mtakuwa na kusanyiko takatifu.
Mtajikana wenyewe na msifanye kazi. 8 Toeni sadaka ya kuteketezwa ya fahali mmoja
mchanga, kondoo dume mmoja, na wana-kondoo saba wa mwaka mmoja, wote wasio
na dosari, kama harufu nzuri inayompendeza BWANA. 9 Pamoja na fahali, andaeni
sadaka ya nafaka sehemu ya kumi tatu za efa za unga laini uliochanganywa na
mafuta; pamoja na kondoo dume, sehemu ya kumi mbili za efa za unga laini; 10 na
kwa kila mmoja wa wana-kondoo saba andaa sehemu ya kumi ya unga laini kwa
kila mmoja. 11 Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi, katika nyongeza ya
sadaka ya dhambi kwa ajili ya upatanisho, na sadaka ya kawaida ya kuteketezwa
pamoja na sadaka yake ya nafaka, na sadaka zake za vinywaji.

Sikukuu Ya Vibanda
(Walawi 23:33-44)

12 " 'Katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa saba, mtakuwa na kusanyiko takatifu,
na hamtafanya kazi za kawaida. Adhimisheni sikukuu kwa BWANA kwa siku saba.
13 Toeni sadaka ya kuteketezwa mafahali wachanga kumi na watatu, kondoo dume
wawili, na wana-kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari,
kama harufu nzuri inayompendeza BWANA. 14 Pamoja na hao mafahali kumi na
watatu, kila mmoja aandaliwe na sadaka ya nafaka sehemu ya kumi tatu za efa
za unga laini uliochanganywa na mafuta; kwa kondoo dume wawili, kila mmoja
aandaliwe sehemu ya kumi mbili za efa za unga laini; 15 na kwa wana-kondoo kumi
na wanne, kila mmoja aandaliwe sehemu ya kumi ya efa ya unga laini. 16 Ongeza
beberu mmoja kama sadaka ya dhambi, kwa nyongeza ya sadaka ya kawaida ya
kuteketezwa, na sadaka yake ya nafaka, pamoja na sadaka ya vinywaji.
17 " 'Katika siku ya pili andaeni mafahali wachanga kumi na wawili, kondoo dume
wawili, na wana-kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari.
18 Pamoja na mafahali, kondoo dume, na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka
na sadaka za vinywaji, kulingana na idadi iliyoainishwa. 19 Weka beberu mmoja
kama sadaka ya dhambi, kwa nyongeza ya kawaida ya sadaka ya kuteketezwa, na
sadaka yake ya nafaka, pamoja na sadaka zao za vinywaji.
20 " 'Katika siku ya tatu andaeni mafahali wachanga kumi na wawili, kondoo dume
wawili, na wana-kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari.
21 Pamoja na mafahali, kondoo dume, na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka
na sadaka za vinywaji, kulingana na idadi iliyoainishwa. 22 Weka beberu mmoja
kama sadaka ya dhambi, kwa nyongeza ya kawaida ya sadaka ya kuteketezwa, na
sadaka yake ya nafaka, pamoja na sadaka zao za vinywaji.
23 " 'Katika siku ya nne andaeni mafahali wachanga kumi na wawili, kondoo dume
wawili, na wana-kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari.
24 Pamoja na mafahali, kondoo dume, na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka
na sadaka za vinywaji, kulingana na idadi iliyoainishwa. 25 Weka beberu mmoja
kama sadaka ya dhambi, kwa nyongeza ya kawaida ya sadaka ya kuteketezwa, na
sadaka yake ya nafaka, pamoja na sadaka zao za vinywaji.
26 " 'Katika siku ya tano andaeni mafahali tisa, kondoo dume wawili na wana-
kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari. 27 Pamoja na
mafahali, kondoo dume na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka na sadaka

za kinywaji kulingana na idadi iliyoainishwa. [28] Ongeza beberu mmoja kama sadaka
ya dhambi katika nyongeza ya sadaka ya kawaida ya kuteketezwa na sadaka yake ya
nafaka pamoja na sadaka ya kinywaji.

[29] “ ‘Katika siku ya sita andaeni mafahali wachanga kumi na wawili, kondoo dume
wawili, na wana-kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari.
[30] Pamoja na mafahali, kondoo dume, na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka
na sadaka za vinywaji, kulingana na idadi iliyoainishwa. [31] Weka beberu mmoja
kama sadaka ya dhambi, kwa nyongeza ya kawaida ya sadaka ya kuteketezwa, na
sadaka yake ya nafaka, pamoja na sadaka zao za vinywaji.

[32] “ ‘Katika siku ya saba andaeni mafahali wachanga kumi na wawili, kondoo dume
wawili, na wana-kondoo kumi na wanne wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari.
[33] Pamoja na mafahali, kondoo dume, na wana-kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka
na sadaka za vinywaji, kulingana na idadi iliyoainishwa. [34] Weka beberu mmoja
kama sadaka ya dhambi, kwa nyongeza ya kawaida ya sadaka ya kuteketezwa, na
sadaka yake ya nafaka, pamoja na sadaka zao za vinywaji.

[35] “ ‘Katika siku ya nane mtakuwa na kusanyiko, na msifanye kazi ya kawaida.
[36] Toeni sadaka ya kuteketezwa kama harufu nzuri inayompendeza Bwana, sadaka
ya kuteketezwa ya fahali mmoja, kondoo dume mmoja, na wana-kondoo dume saba
wa mwaka mmoja, wote wasio na dosari. [37] Pamoja na fahali, kondoo dume na wana-
kondoo, andaeni sadaka zao za nafaka, na sadaka za vinywaji, kulingana na idadi
iliyoainishwa. [38] Ongeza beberu mmoja kama sadaka ya dhambi, katika nyongeza ya
sadaka ya kawaida ya kuteketezwa, na sadaka yake ya nafaka pamoja na sadaka ya
kinywaji.

[39] “ ‘Zaidi ya kile unachoweka nadhiri na sadaka zenu za hiari, andaeni hizi kwa
ajili ya Bwana kwenye sikukuu zenu zilizoamriwa: sadaka zenu za kuteketezwa,
sadaka za nafaka, sadaka za vinywaji, pamoja na sadaka zenu za amani.’ ”

[40] Mose akawaambia Waisraeli yale yote Bwana alimwagiza.

30

Nadhiri

[1] Mose akawaambia viongozi wa makabila ya Israeli: “Hili ndilo Bwana analoagiza:
[2] Mwanaume awekapo nadhiri kwa Bwana, au anapoapa kujifunga kwa ahadi,
kamwe asitangue neno lake, bali ni lazima afanye kila kitu alichosema.

[3] “Wakati mwanamwali anayeishi bado nyumbani kwa baba yake atakapoweka
nadhiri kwa Bwana, ama amejifunga mwenyewe kwa ahadi, [4] na baba yake akasikia
kuhusu nadhiri au ahadi yake lakini asimwambie lolote, ndipo nadhiri zake zote
na kila ahadi aliyoiweka na kujifunga kwayo itathibitika. [5] Lakini kama baba yake
akimkataza wakati anapoisikia, hakuna nadhiri wala ahadi yake yoyote aliyojifunga
kwayo itakayosimama; Bwana atamweka huru huyo mwanamwali kwa sababu baba
yake amemkataza.

[6] “Ikiwa ataolewa baada ya kuweka nadhiri au baada ya midomo yake kutamka
ahadi fulani bila kufikiri akawa amejifunga hivyo, [7] na mume wake akasikia habari
hiyo asimwambie neno lolote, ndipo nadhiri zake ama ahadi zake ambazo alikuwa
amejifunga nazo zitathibitika. [8] Lakini ikiwa mume wake atamkataza atakaposikia
kuhusu hilo, atakuwa ametangua nadhiri ambazo zilikuwa zimemfunga mkewe, ama
ahadi aliyotamka pasipo kufikiri ambayo amejifunga kwayo, naye Bwana atamweka
huru yule mwanamke.

[9] “Nadhiri yoyote ama patano ambalo limefanywa na mjane ama mwanamke
aliyeachwa vitakuwa vimemfunga.

10 “Ikiwa mwanamke anayeishi na mumewe ataweka nadhiri ama kujifunga
mwenyewe kwa ahadi chini ya kiapo, 11 na mumewe akasikia kuhusu jambo hili
lakini asimwambie lolote wala hakumkataza, ndipo viapo vyake vyote au ahadi
zinazomfunga zitakapothibitika. 12 Lakini ikiwa mumewe atabatilisha nadhiri hizo
baada ya kuzisikia, basi hakuna nadhiri au ahadi zozote alizoziweka kwa midomo
yake zitakazothibitika. Mumewe atakuwa amezibatilisha, na BWANA atamweka huru
yule mwanamke. 13 Mumewe anaweza kuthibitisha au kutangua nadhiri yoyote
anayoweka, au ahadi yoyote aliyoweka kwa kuapa ili kujikana mwenyewe. 14 Lakini
ikiwa mumewe hasemi lolote kwake kuhusu jambo hilo siku baada ya siku, basi
mumewe atakuwa amethibitisha nadhiri zote, na ahadi zote zinazomfunga mkewe.
Anavithibitisha kwa kutokusema lolote kwa mkewe anapoyasikia hayo. 15 Hata hivyo,
ikiwa mumewe atavibatilisha baada ya kusikia hayo, basi atawajibika kwa hatia ya
mkewe.”
16 Haya ndiyo masharti ambayo BWANA alimpa Mose kuhusu mahusiano kati ya
mtu na mkewe, na kati ya baba na binti yake ambaye bado anaishi nyumbani kwa
baba yake.

31

Kulipiza Kisasi Juu Ya Wamidiani

1 BWANA akamwambia Mose, 2 “Uwalipize kisasi Wamidiani kwa ajili ya Waisraeli.
Halafu baada ya hayo, utakufa.”

3 Kwa hiyo Mose akawaambia watu, “Waandaeni baadhi ya wanaume wenu
waende vitani kupigana na Wamidiani ili wawalipize kisasi cha BWANA. 4 Peleka
wanaume 1,000 vitani kutoka kila kabila la Israeli.” 5 Kwa hiyo waliandaliwa
wanaume 12,000 kwa vita, wanaume 1,000 kutoka kila kabila, walitolewa kutoka koo
za Israeli. 6 Mose aliwatuma vitani, watu 1,000 kutoka kila kabila, pamoja na Finehasi
mwana wa kuhani Eleazari, ambaye alichukua vyombo vya mahali patakatifu na
tarumbeta za kuashiria.
7 Walipigana dhidi ya Wamidiani, kama BWANA alivyomwagiza Mose, nao waliua
kila mwanaume. 8 Miongoni mwa watu waliouawa walikuwepo wafalme watano wa
Midiani, nao ni Evi, Rekemu, Suri, Huri na Reba. Vilevile walimuua Balaamu mwana
wa Beori kwa upanga. 9 Waisraeli waliwateka wanawake wa Kimidiani pamoja na
watoto wao na walichukua makundi ya ng’ombe, kondoo na mali zao kama nyara.
10 Walichoma moto miji yote ambayo Wamidiani walikuwa wanaishi, pamoja na
kambi zao zote. 11 Walichukua nyara zote na mateka, pamoja na watu na wanyama,
12 nao waliwaleta wafungwa mateka na nyara kwa Mose na kwa kuhani Eleazari,
nao Waisraeli walikusanyika kwenye kambi zao katika tambarare za nchi ya Moabu,
kando ya Yordani ng’ambo ya Yeriko.
13 Mose, kuhani Eleazari na viongozi wote wa jumuiya wakatoka kuwalaki nje ya
kambi. 14 Mose aliwakasirikia maafisa wa jeshi, yaani hao wakuu wa jeshi wa maelfu
na wakuu wa jeshi wa mamia, ambao walirudi kutoka vitani.
15 Mose akawauliza, “Je, mmewaacha wanawake wote hai?” 16 “Wanawake hao
ndio waliofuata ushauri wa Balaamu, nao ndio waliowasababisha Waisraeli wamwasi
BWANA kwa kile kilichotokea kule Peori, na kwa hiyo pigo liliwapata watu wa BWANA.
17 Sasa waue wavulana wote. Pia muue kila mwanamke ambaye alikwisha fanya
tendo la ndoa, 18 lakini mwacheni hai kwa ajili yenu kila msichana ambaye kamwe
hajawahi kuzini na mwanaume.
19 “Ninyi nyote ambao mmeua mtu yeyote au kumgusa mtu yeyote ambaye
ameuawa, lazima mkae nje ya kambi kwa muda wa siku saba. Katika siku ya tatu
na ya saba lazima mjitakase wenyewe pamoja na wafungwa wenu. 20 Takaseni kila

vazi pamoja na kila kitu kilichotengenezwa kwa ngozi, kwa singa za mbuzi au kwa mti.”
21 Kisha kuhani Eleazari aliwaambia askari waliokuwa wamekwenda vitani, “Haya
ndiyo matakwa ya sheria ambayo BWANA alimpa Mose: 22 Dhahabu, fedha, shaba,
chuma, bati, risasi, 23 na kitu kingine chochote ambacho kinaweza kuhimili moto
lazima mkipitishe kwenye moto, kisha kitakuwa safi. Lakini ni lazima pia kitakaswe
kwa maji ya utakaso. Kitu chochote kisichoweza kuhimili moto lazima kipitishwe
kwenye yale maji ya utakaso. 24 Katika siku ya saba fueni nguo zenu, nanyi mtakuwa
safi. Kisha mtaweza kuingia kambini.”

Kugawanya Mateka

25 BWANA akamwambia Mose, 26 “Wewe na kuhani Eleazari pamoja na viongozi
wa jamaa ya jumuiya mtahesabu watu wote na wanyama ambao walitekwa.
27 Gawanyeni hizo nyara kati ya askari ambao walishiriki katika vita na kwa jumuiya.
28 Kutoka fungu la wale waliokwenda kupigana vitani, tenga kama ushuru kwa ajili
ya BWANA kitu kimoja kati ya kila mia tano, ikiwa ni wanadamu, ng’ombe, punda,
kondoo au mbuzi. 29 Chukua ushuru huu kutoka fungu lao, umpe kuhani Eleazari
kama sehemu ya BWANA. 30 Kutoka fungu la Waisraeli, chukua kitu kimoja kati ya kila
hamsini, ikiwa ni wanadamu, ng’ombe, punda, kondoo, mbuzi au wanyama wengine.
Hivyo uwape Walawi, ambao wanawajibika kutunza Maskani ya BWANA.” 31 Kwa hiyo
Mose na kuhani Eleazari wakafanya kama BWANA alivyomwagiza Mose.
32 Nyara zilizobaki kutoka mateka ambayo askari walichukua ni kondoo 675,000,
33 ng’ombe 72,000, 34 punda 61,000, 35 na wanawake 32,000 ambao hawakumjua
mume kwa kufanya tendo la ndoa.
36 Nusu ya fungu la wale waliokwenda kupigana vitani lilikuwa:

Kondoo 337,500 37 ambayo ushuru kwa ajili ya BWANA ilikuwa kondoo 675;
38 ng’ombe 36,000 ambao ushuru kwa ajili ya BWANA ulikuwa ng’ombe 72;
39 punda 30,500 ambao ushuru kwa ajili ya BWANA ulikuwa punda 61;
40 Watu 16,000 ambao ushuru kwa ajili ya BWANA ulikuwa watu 32.

41 Mose alimpa kuhani Eleazari ushuru kama sehemu ya BWANA, kama BWANA
alivyomwagiza Mose.
42 Ile nusu iliyokuwa ya Waisraeli, ambayo Mose aliitenga kutoka kwa ile ya
watu waliokwenda vitani, 43 nusu iliyokuwa ya jumuiya, ilikuwa kondoo 337,500,
44 ng’ombe 36,000, 45 punda 30,500, 46 na wanadamu 16,000. 47 Kutoka hiyo nusu
iliyokuwa ya Waisraeli, Mose alichagua moja kati ya kila hamsini ya wanadamu na
wanyama, kama BWANA alivyomwagiza, naye aliwapa Walawi, ambao waliwajibika
kutunza Maskani ya BWANA.
48 Kisha maafisa waliokuwa juu ya vikosi vya jeshi, wakuu wa jeshi wa maelfu na
wakuu wa jeshi wa mamia, walimwendea Mose 49 na kumwambia, “Watumishi wako
wamehesabu askari walio chini ya amri yetu na hakuna hata mmoja aliyekosekana.
50 Kwa hiyo tumeleta kama sadaka kwa BWANA vyombo vya dhahabu kila mmoja
wetu alivyopata, yaani vikuku, bangili, pete za muhuri, vipuli na mikufu, ili kufanya
upatanisho kwa ajili yetu mbele za BWANA.”
51 Mose na kuhani Eleazari wakapokea kutoka kwao dhahabu, yaani vyombo
vyote vilivyonakshiwa. 52 Dhahabu yote kutoka kwa wakuu wa jeshi wa maelfu na
wakuu wa jeshi wa mamia ambavyo Mose na kuhani Eleazari walimletea BWANA
kama zawadi ilikuwa shekeli 16,750* 53 Kila askari alikuwa amejichukulia nyara zake

* **31:52** Shekeli 16,750 ni sawa na kilo 200.

binafsi. [54] Mose na kuhani Eleazari walipokea dhahabu kutoka kwa wakuu wa jeshi
wa maelfu na wakuu wa jeshi wa mamia, wakazileta katika Hema la Kukutania kama
ukumbusho kwa Waisraeli mbele za BWANA.

32

Makabila Ng'ambo Ya Yordani
(Kumbukumbu 3:12-22)

[1] Kabila la Wareubeni na Wagadi, waliokuwa na makundi makubwa ya ng'ombe,
kondoo na mbuzi, waliona kuwa nchi ya Yazeri na nchi ya Gileadi ni nzuri kwa
mifugo. [2] Hivyo walimjia Mose, na kuhani Eleazari na viongozi wa jumuiya, na
kuwaambia, [3] "Atarothi, Diboni, Yazeri, Nimra, Heshboni, Eleale, Sebamu, Nebo na
Beoni, [4] nchi ambayo BWANA ameishinda mbele ya wana wa Israeli, inafaa kwa
mifugo, nao watumishi wako wana mifugo. [5] Kama tumepata kibali mbele ya
macho yako, nchi hii na ipewe watumishi wako kama milki yetu. Usitufanye tuvuke
Yordani."

[6] Mose akawaambia Wagadi na Wareubeni, "Je, watu wa nchi yenu watakwenda
vitani wakati ninyi mmeketi hapa? [7] Kwa nini mmewakatisha Waisraeli tamaa
wasivuke katika nchi ambayo BWANA amewapa? [8] Hivi ndivyo baba zenu walivy-
ofanya wakati nilipowatuma kutoka Kadesh-Barnea kuipeleleza nchi. [9] Baada ya
kufika kwenye Bonde la Eshkoli na kuitazama nchi, waliwakatisha tamaa Waisraeli
wasiingie katika nchi ambayo BWANA alikuwa amewapa. [10] Siku ile hasira ya BWANA
iliwaka naye akaapa kiapo hiki: [11] 'Kwa kuwa hawakunifuata kwa moyo wote,
hakuna mtu yeyote mwenye miaka ishirini au zaidi ambaye alikuja kutoka Misri
atakayeona nchi niliyoahidi kwa kiapo kwa Abrahamu, Isaki na Yakobo; [12] hakuna
hata mmoja isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune, Mkenizi, na Yoshua mwana wa
Nuni, kwa sababu walimfuata BWANA kwa moyo wote.' [13] Hasira ya BWANA iliwaka
dhidi ya Waisraeli na akawafanya watangetange katika jangwa kwa miaka arobaini,
mpaka kizazi chote cha wale waliofanya maovu mbele yake kimeangamia.

[14] "Nanyi mko hapa, uzao wa wenye dhambi, mkisimamia mahali pa baba zenu
na mkimfanya BWANA kuwakasirikia Waisraeli hata zaidi. [15] Kama mkigeuka na
mkiacha kumfuata, atawaacha tena watu hawa wote jangwani, na mtakuwa sababu
ya maangamizi yao."

[16] Ndipo wakamjia Mose na kumwambia, "Tungalitaka kujenga mazizi hapa kwa
ajili ya mifugo yetu na miji kwa ajili ya wanawake wetu na watoto. [17] Lakini sisi tuko
tayari kuchukua silaha zetu na kutangulia mbele ya Waisraeli mpaka tutakapowaleta
mahali pao. Wakati huo wanawake wetu na watoto wataishi katika miji yenye
ngome, kwa ajili ya ulinzi dhidi ya wenyeji wa nchi. [18] Hatutarudi nyumbani mwetu
mpaka kila Mwisraeli apokee urithi wake. [19] Hatutapokea urithi wowote pamoja nao
ng'ambo ya Yordani, kwa sababu urithi wetu umekuja kwetu upande wa mashariki
ya Yordani."

[20] Kisha Mose akawaambia, "Kama mtafanya jambo hili, kama mtajivika silaha
mbele za BWANA kwa ajili ya vita, [21] na kama ninyi nyote mtakwenda mmejivika
silaha ng'ambo ya Yordani mbele za BWANA mpaka awe amewafukuza adui zake
mbele zake, [22] hadi wakati nchi itakapokuwa imeshindwa mbele za BWANA, ndipo
mtaweza kurudi na kuwa huru kutoka masharti yenu kwa BWANA na Israeli. Nayo
nchi hii itakuwa milki yenu mbele za BWANA.

[23] "Lakini mkishindwa kufanya hili, mtakuwa mnatenda dhambi dhidi ya BWANA;
nanyi kuweni na hakika kuwa dhambi yenu itawapata. [24] Jengeni miji kwa ajili ya
wanawake na watoto wenu, na mazizi kwa ajili ya mbuzi na kondoo zenu, lakini
fanyeni yale mliyoahidi."

25 Wagadi na Wareubeni wakamwambia Mose, “Sisi watumishi wako tutafanya
kama bwana wetu anavyotuagiza. 26 Watoto na wake zetu, makundi ya mbuzi
na kondoo, na makundi ya ng’ombe zetu, watabaki hapa katika miji ya Gileadi.
27 Lakini watumishi wenu, kila mwanaume aliyevaa silaha za vita, watavuka ng’ambo
kupigana mbele za BWANA, sawa kama bwana wetu anavyosema.”

28 Kisha Mose akatoa amri kuhusu wao kwa kuhani Eleazari, na Yoshua mwana wa
Nuni na viongozi wa jamaa za makabila ya Waisraeli. 29 Mose akawaambia, “Ikiwa
Wagadi na Wareubeni, kila mwanaume aliyevaa silaha za vita, atavuka Yordani
pamoja nanyi mbele za BWANA, basi wakati mtakapoishinda nchi iliyoko mbele yenu,
wapeni nchi ya Gileadi kama milki yao. 30 Lakini kama hawatavuka pamoja nanyi
wakiwa wamevaa silaha za vita, lazima wakubali kupokea milki yao pamoja nanyi
katika nchi ya Kanaani.”

31 Wagadi na Wareubeni wakajibu, “Watumishi wako watafanya lile BWANA
alilosema. 32 Tutavuka mbele za BWANA kuingia Kanaani tukiwa tumevaa silaha za
vita, lakini mali tutakayoirithi itakuwa ng’ambo hii ya Yordani.”

33 Kisha Mose akawapa Wagadi, Wareubeni, na nusu ya kabila la Manase mwana
wa Yosefu ufalme wa Sihoni mfalme wa Waamori, na ufalme wa Ogu mfalme wa
Bashani, nchi yote pamoja na miji yake, na nchi inayowazunguka.

34 Wagadi wakajenga Diboni, Atarothi, Aroeri, 35 Atroth-Shofani, Yazeri, Yogbeha,
36 Beth-Nimra na Beth-Harani kama miji iliyozungushiwa ngome, tena wakajenga
mazizi kwa ajili ya makundi yao ya mbuzi na kondoo. 37 Nao Wareubeni wakajenga
upya miji ya Heshboni, Eleale na Kiriathaimu, 38 pia Nebo na Baal-Meoni (majina ya
hiyo miji yalibadilishwa) na Sibma. Miji waliyoijenga upya waliipa majina.

39 Wazao wa Makiri mwana wa Manase walikwenda Gileadi, wakaiteka nchi na
kuwafukuza Waamori waliokuwa huko. 40 Kwa hiyo Mose akawapa Wamakiri,
wazao wa Manase, nchi ya Gileadi, nao wakakaa huko. 41 Yairi, mzao wa Manase,
akateka makao yao, akayaita Hawoth-Yairi. 42 Naye Noba akateka Kenathi na makao
yaliyoizunguka, akayaita Noba kwa jina lake.

33

Vituo Katika Safari Ya Waisraeli

1 Hivi ndivyo vituo katika safari ya Waisraeli walipotoka Misri kwa vikosi chini ya
uongozi wa Mose na Aroni. 2 Kwa agizo la BWANA, Mose aliweka kumbukumbu ya
vituo katika safari yao. Hivi ndivyo vituo katika safari yao:

3 Waisraeli walisafiri kutoka Ramesesi katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa
kwanza, siku iliyofuata Pasaka. Walitembea kwa ujasiri wazi mbele ya Wamisri
wote, 4 waliokuwa wakizika wazaliwa wao wa kwanza wote, ambao BWANA alikuwa
amewaua katikati yao, kwa kuwa BWANA alikuwa ameleta hukumu juu ya miungu
yao.

5 Waisraeli waliondoka Ramesesi na kupiga kambi huko Sukothi.

6 Wakaondoka Sukothi na kupiga kambi huko Ethamu, pembeni mwa jangwa.

7 Wakaondoka Ethamu, wakageuka wakarudi Pi-Hahirothi, hadi mashariki ya
Baal-Sefoni, wakapiga kambi yao karibu na Migdoli.

8 Wakaondoka Pi-Hahirothi wakapita katikati ya bahari mpaka jangwani, na
baada ya kusafiri kwa siku tatu katika Jangwa la Ethamu, walipiga kambi huko
Mara.

9 Wakaondoka Mara wakaenda Elimu, mahali ambapo palikuwa na chemchemi
kumi na mbili na mitende sabini, huko wakapiga kambi.

10 Wakaondoka Elimu na kupiga kambi kando ya Bahari ya Shamu.

11 Wakaondoka kando ya Bahari ya Shamu na kupiga kambi katika Jangwa la Sini.

12 Wakaondoka katika Jangwa la Sini, wakapiga kambi huko Dofka.

13 Wakaondoka Dofka, wakapiga kambi huko Alushi.

14 Wakaondoka Alushi, wakapiga kambi Refidimu, mahali ambapo hapakuwa na maji kwa ajili ya watu kunywa.

15 Wakaondoka Refidimu na kupiga kambi katika Jangwa la Sinai.

16 Wakaondoka katika Jangwa la Sinai na kupiga kambi huko Kibroth-Hataava.

17 Wakaondoka Kibroth-Hataava na kupiga kambi huko Haserothi.

18 Wakaondoka Haserothi na kupiga kambi huko Rithma.

19 Wakaondoka Rithma na kupiga kambi huko Rimon-Peresi.

20 Wakaondoka Rimon-Peresi na kupiga kambi huko Libna.

21 Wakaondoka Libna na kupiga kambi huko Risa.

22 Wakaondoka Risa na kupiga kambi huko Kehelatha.

23 Wakaondoka Kehelatha na kupiga kambi kwenye mlima Sheferi.

24 Wakaondoka kwenye mlima Sheferi na kupiga kambi huko Harada.

25 Wakaondoka Harada na kupiga kambi huko Makelothi.

26 Wakaondoka Makelothi na kupiga kambi huko Tahathi.

27 Wakaondoka Tahathi na kupiga kambi huko Tera.

28 Wakaondoka Tera na kupiga kambi huko Mithka.

29 Wakaondoka Mithka na kupiga kambi huko Hashmona.

30 Wakaondoka Hashmona na kupiga kambi Moserothi.

31 Wakaondoka Moserothi na kupiga kambi huko Bene-Yakani.

32 Wakaondoka Bene-Yakani na kupiga kambi huko Hor-Hagidgadi.

33 Wakaondoka Hor-Hagidgadi na kupiga kambi huko Yotbatha.

34 Wakaondoka Yotbatha na kupiga kambi huko Abrona.

35 Wakaondoka Abrona na kupiga kambi huko Esion-Geberi.

36 Wakaondoka Esion-Geberi na kupiga kambi huko Kadeshi katika Jangwa la Sini.

37 Wakaondoka Kadeshi na kupiga kambi kwenye Mlima Hori, mpakani mwa
Edomu. 38 Kwa amri ya Bwana, kuhani Aroni alipanda Mlima Hori, mahali alipofia
katika siku ya kwanza ya mwezi wa tano, mwaka wa arobaini baada ya Waisraeli
kutoka Misri. 39 Aroni alikufa juu ya Mlima Hori akiwa na umri wa miaka 123.

40 Mfalme Mkanaani wa Aradi, ambaye aliishi huko Negebu ya Kanaani, akasikia kwamba Waisraeli wanakuja.

41 Wakaondoka kwenye mlima Hori na kupiga kambi huko Salmona.

42 Wakaondoka Salmona, wakapiga kambi huko Punoni.

43 Wakaondoka Punoni, wakapiga kambi huko Obothi.

44 Wakaondoka Obothi, wakapiga kambi huko Iye-Abarimu, mipakani mwa Moabu.

45 Wakaondoka Iye-Abarimu, wakapiga kambi huko Dibon-Gadi.

46 Wakaondoka Dibon-Gadi na kupiga kambi huko Almon-Diblathaimu.

47 Wakaondoka Almon-Diblathaimu na kupiga kambi katika milima ya Abarimu, karibu na Nebo.

48 Wakaondoka kwenye milima ya Abarimu na kupiga kambi kwenye tambarare
ya Moabu, kando ya Yordani ng'ambo ya Yeriko. 49 Huko kwenye tambarare
za Moabu walipiga kambi kandokando ya Mto Yordani, kuanzia Beth-Yeshimothi
mpaka Abel-Shitimu.

50 Katika tambarare za Moabu kando ya Yordani kuvukia Yeriko, Bwana
akamwambia Mose, 51 "Sema na Waisraeli uwaambie: 'Mtakapovuka Mto Yordani
kuingia Kanaani, 52 wafukuzeni wakazi wote wa nchi iliyo mbele yenu. Haribuni
sanamu zao zote za kuchongwa, na sanamu zilizotengenezwa kwa kuyeyusha chuma,
na kupabomoa mahali pao pa ibada. 53 Mtaimiliki nchi hiyo na kukaa huko, kwa kuwa
nimewapeni ninyi kuimiliki. 54 Mtaigawanya nchi hiyo kwa kupiga kura, kufuatana
na koo zenu. Kwa kundi kubwa zaidi toa urithi mkubwa zaidi, na kwa kundi dogo
zaidi urithi mdogo zaidi. Chochote kinachowaangukia kwa kura kitakuwa chao.
Mtaigawanya nchi kufuatana na makabila ya babu zenu.

55 " 'Lakini kama hamkuwafukuza wenyeji wakaao katika nchi hiyo, wale
mtakaowaruhusu wabaki watakuwa kama sindano kwenye macho yenu na miiba
kwenu kila upande. Watawasumbua katika nchi mtakayoishi. 56 Kisha nitawatenda
ninyi kile ambacho nimepanga kuwatenda wao.' "

34

Mipaka Ya Kanaani

1 Bwana akamwambia Mose, 2 "Waamuru Waisraeli na uwaambie: 'Mtakapoingia
nchi ya Kanaani, nchi ambayo itagawanywa kwenu kama urithi itakuwa na mipaka
ifuatayo:

3 " 'Upande wenu wa kusini utajumuisha sehemu ya Jangwa la Sini kufuata mpaka
wa Edomu. Upande wa mashariki mpaka wenu wa kusini utaanzia mwisho wa
Bahari ya Chumvi,* 4 katiza kusini mwa Pito la Akrabimu, endelea mpaka Sini na
kwenda kusini ya Kadesh-Barnea. Kisha mpaka huo utaenda hadi Hasar-Adari hadi
Azmoni, 5 mahali ambapo utapinda, na kuunganika na Kijito cha Misri na kumalizikia
kwenye Bahari ya Kati.†

6 " 'Mpaka wenu wa magharibi utakuwa Bahari ya Kati. Huu utakuwa mpaka wenu
upande wa magharibi.

7 " 'Kwa mpaka wenu wa kaskazini, wekeni alama kuanzia Bahari ya Kati hadi
mlima Hori, 8 na kutoka mlima Hori hadi Pito la Hamathi. Kisha mpaka utaenda
hadi Sedadi, 9 kuendelea hadi Zifroni, na kuishia Hasar-Enani. Huu utakuwa mpaka
wenu upande wa kaskazini.

10 " 'Kwa mpaka wenu wa mashariki, wekeni alama kuanzia Hasar-Enani hadi
Shefamu. 11 Mpaka utaelekea kusini kuanzia Shefamu hadi Ribla upande wa
mashariki wa Aini, na kuendelea kwenye miteremko mashariki mwa Bahari ya
Kinerethi.‡ 12 Kisha mpaka utashuka kuelekea Mto Yordani na kuishia katika Bahari
ya Chumvi.

" 'Hii itakuwa nchi yenu, ikiwa na mipaka yake kila upande.' "

13 Mose akawaamuru Waisraeli: "Gawanyeni nchi hii kwa kura kama urithi. Bwana
ameagiza kwamba itolewe kwa yale makabila tisa na nusu, 14 kwa sababu jamaa ya
kabila la Reubeni, kabila la Gadi, na nusu ya kabila la Manase wamekwishapokea
urithi wao. 15 Haya makabila mawili na nusu wamekwishapokea urithi wao upande
wa mashariki wa Yordani ng'ambo ya Yeriko, kuelekea mawio ya jua."

16 Bwana akamwambia Mose, 17 "Haya ndiyo majina ya watu ambao watakusaidia
kugawanya nchi kama urithi: Eleazari kuhani na Yoshua mwana wa Nuni. 18 Tena
uteue kiongozi mmoja kutoka kila kabila kusaidia kuigawanya nchi. 19 Haya ndiyo
majina yao:

---

* **34:3** Yaani Bahari Mfu. † **34:5** Yaani Mediterania. ‡ **34:11** Yaani Bahari ya Galilaya.

“Kalebu mwana wa Yefune,
kutoka kabila la Yuda;
20 Shemueli mwana wa Amihudi,
kutoka kabila la Simeoni;
21 Elidadi mwana wa Kisloni,
kutoka kabila la Benyamini;
22 Buki mwana wa Yogli,
kiongozi kutoka kabila la Dani;
23 Hanieli mwana wa Efodi,
kiongozi kutoka kabila la Manase mwana wa Yosefu;
24 Kemueli mwana wa Shiftani,
kiongozi kutoka kabila la Efraimu mwana wa Yosefu;
25 Elisafani mwana wa Parnaki,
kiongozi kutoka kabila la Zabuloni;
26 Paltieli mwana wa Azani,
kiongozi kutoka kabila la Isakari;
27 Ahihudi mwana wa Shelomi,
kiongozi kutoka kabila la Asheri;
28 Pedaheli mwana wa Amihudi,
kiongozi kutoka kabila la Naftali.”
29 Hawa ndio watu ambao BWANA aliamuru wagawanye urithi kwa Waisraeli katika
nchi ya Kanaani.

35

Miji Kwa Ajili Ya Walawi

1 BWANA akamwambia Mose katika nchi tambarare ya Moabu, kando ya Mto
Yordani kuvukia Yeriko, 2 “Waagize Waisraeli kuwapa Walawi miji ya kuishi kutoka
urithi ambao Waisraeli wataumiliki. Wape maeneo ya malisho kuzunguka hiyo miji.
3 Kisha watakuwa na miji ya kuishi na maeneo ya malisho kwa ajili ya ng’ombe zao,
mbuzi, kondoo na mifugo yao mingine yote.
4 “Maeneo ya malisho kuzunguka miji hiyo ambayo mtawapa Walawi yataenea mita
450 kutoka kwenye ukuta wa miji. 5 Nje ya mji, pima mita 900 upande wa mashariki,
upande wa kusini mita 900, upande wa magharibi mita 900, na upande wa kaskazini
mita 900, na mji utakuwa katikati. Eneo hili litakuwa lao kwa ajili ya malisho.

Miji Ya Makimbilio
(Kumbukumbu 19:1-13; Yoshua 20:1-9)

6 “Miji sita mtakayowapa Walawi itakuwa ya makimbilio, ambayo mtu anayemuua
mwenzake aweza kukimbilia humo. Zaidi ya hiyo, wapeni miji mingine arobaini na
miwili. 7 Kwa jumla inawapasa kuwapa Walawi miji arobaini na minane, pamoja
na maeneo ya malisho yao. 8 Miji ambayo mtawapa Walawi kutoka nchi ambayo
Waisraeli wanamiliki itatolewa kwa uwiano wa urithi wa kila kabila. Chukua miji
mingi kutoka lile kabila lenye miji mingi, lakini uchukue miji michache kutoka kwa
kabila lile lenye miji michache.”
9 Kisha BWANA akamwambia Mose: 10 “Sema na Waisraeli, uwaambie:
‘Mtakapovuka Yordani kuingia Kanaani, 11 chagueni baadhi ya miji iwe miji yenu ya
makimbilio, ambayo mtu ambaye ameua mwenzake bila kukusudia aweza kukimbilia
humo. 12 Itakuwa mahali pa kukimbilia kutoka mlipiza kisasi, ili kwamba mtu
aliyeshtakiwa kwa mauaji asife kabla ya kujitetea mbele ya mkutano. 13 Miji hii sita
mtakayoitoa itakuwa miji yenu ya makimbilio. 14 Mtatoa miji mitatu ng’ambo hii ya
Yordani na miji mingine mitatu upande wa Kanaani kama miji ya makimbilio. 15 Miji

hii sita itakuwa mahali pa makimbilio kwa ajili ya Waisraeli, wageni na watu wengine
wanaoishi katikati yenu, ili kwamba mtu yeyote ambaye ameua mtu mwingine pasipo
kukusudia aweze kukimbilia humo.
[16] “ ‘Kama mtu akimpiga mwenzake kwa chuma naye mtu huyo akafa, mtu huyo
ni muuaji; muuaji sharti atauawa. [17] Au kama mtu analo jiwe mkononi mwake
ambalo laweza kuua, naye akampiga mwenzake akafa, yeye ni muuaji; muuaji huyo
sharti atauawa. [18] Au kama mtu ana chombo cha mti mkononi mwake ambacho
chaweza kuua, naye akampiga mwenzake akafa, yeye ni muuaji; muuaji huyo sharti
atauawa. [19] Mlipiza kisasi cha damu atamuua muuaji; wakati akikutana naye,
atamuua. [20] Ikiwa mtu ana chuki ya siku nyingi na mwenzake akamsukuma au
akamtupia kitu kwa kukusudia naye akafa, [21] au ikiwa katika uadui akampiga ngumi
naye akafa, mtu yule sharti atauawa; yeye ni muuaji. Mlipiza kisasi cha damu
atamuua muuaji atakapokutana naye.
[22] “ ‘Lakini kama mtu akimsukuma mwenziwe ghafula pasipo chuki, au kumtupia
kitu pasipo kukusudia, [23] au, pasipo kumwona, akimwangushia jiwe ambalo
laweza kumuua naye akafa, basi kwa kuwa hakuwa adui yake naye hakukusudia
kumuumiza, [24] kusanyiko lazima liamue kati yake na mlipiza kisasi wa damu
kufuatana na sheria hizi. [25] Kusanyiko ni lazima limlinde yule anayeshtakiwa kuua
kutoka kwa mlipiza kisasi wa damu, na kumrudisha katika mji wa makimbilio
alikokuwa amekimbilia. Lazima akae humo mpaka atakapokufa kuhani mkuu
ambaye alikuwa amepakwa mafuta matakatifu.
[26] “ ‘Lakini kama mshtakiwa atatoka nje ya mipaka ya mji wa makimbilio ambao
amekimbilia, [27] na mlipiza kisasi wa damu akamkuta nje ya mji, mlipiza kisasi wa
damu anaweza kumuua mshtakiwa huyo bila kuwa na hatia ya kuua. [28] Mshtakiwa
lazima akae katika mji wake wa makimbilio mpaka atakapokufa kuhani mkuu;
atarudi tu kwenye mali yake baada ya kifo cha kuhani mkuu.
[29] “ ‘Hizi ndizo kanuni za sheria zitakazohitajiwa kwenu na katika vizazi vyenu
vijavyo, popote mtakapoishi.
[30] “ ‘Yeyote anayeua mtu atauawa kama muuaji ikiwa tu kuna ushuhuda wa
mashahidi. Lakini hakuna mtu atakayeuawa kwa ushuhuda wa shahidi mmoja tu.
[31] “ ‘Usikubali fidia yoyote ya kuokoa uhai wa muuaji ambaye anastahili kufa. Mtu
huyo hakika lazima auawe.
[32] “ ‘Usikubali fidia ya mtu yeyote ambaye amekimbilia katika mji wa makimbilio
na kumruhusu kurudi kuishi katika nchi yake kabla ya kifo cha kuhani mkuu.
[33] “ ‘Msiinajisi nchi mnayoishi. Umwagaji damu hunajisi nchi, na upatanisho
hauwezekani kufanyika katika nchi ambayo damu imemwagwa, isipokuwa tu kwa
damu ya yule aliyeimwaga damu. [34] Msiinajisi nchi mnayoishi, ambayo nami
ninakaa, kwa kuwa Mimi, Bwana, ninakaa katikati ya Waisraeli.’ ”

36

Urithi Wa Binti Za Selofehadi

[1] Viongozi wa jamaa ya ukoo wa Gileadi mwana wa Makiri, mwana wa Manase,
waliokuwa wametoka katika koo za wazao wa Yosefu, walikuja na kuzungumza
mbele ya Mose na viongozi, wakuu wa jamaa ya Waisraeli. [2] Wakasema, “Bwana
alipomwamuru bwana wangu kuwapa Waisraeli nchi kama urithi kwa kura,
alikuamuru kutoa urithi wa ndugu yetu Selofehadi kwa binti zake. [3] Sasa ikiwa
wataolewa na watu wa makabila mengine ya Kiisraeli, itakuwa kwamba urithi
wao utaondolewa kutoka urithi wa mababu zetu na kuongezwa katika urithi wa
kabila ambalo dada hao wameolewa. Kwa hiyo sehemu ya urithi tuliyogawiwa
itachukuliwa kutoka kwetu. [4] Wakati mwaka wa Yubile kwa Waisraeli utafika, urithi

wao utaongezwa kwa lile kabila ambalo wameolewa, na mali yao itaondolewa kutoka urithi wa kabila la mababu zetu.”
[5] Ndipo kwa agizo la BWANA Mose akatoa amri ifuatayo kwa Waisraeli: “Kile wazao
wa kabila la Yosefu wanachosema ni kweli. [6] Hivi ndivyo BWANA anavyoamuru
kwa binti za Selofehadi: Wanaweza kuolewa na mtu yeyote wampendaye, mradi
tu waolewe miongoni mwa koo za kabila za baba yao. [7] Hakuna urithi katika
Israeli utakaohamishwa kutoka kabila moja kwenda kabila jingine, kwa kuwa kila
Mwisraeli atatunza ardhi ya kabila lake aliyoirithi kutoka kwa baba zake. [8] Kila
binti atakayerithi ardhi katika kabila lolote la Israeli ni lazima aolewe na mtu kutoka
kabila na ukoo wa baba yake, ili kila Mwisraeli amiliki urithi wa baba zake. [9] Hakuna
urithi uwezao kuhamishwa kutoka kabila moja kwenda kabila jingine, kwa kuwa kila
kabila la Israeli litatunza nchi linayorithi.”
[10] Kwa hiyo binti za Selofehadi wakafanya kama BWANA alivyomwamuru Mose.
[11] Binti za Selofehadi, ambao ni Mahla, Tirsa, Hogla, Milka na Noa, wakaolewa na
waume, wana wa ndugu za baba yao. [12] Waliolewa ndani ya koo za wazao wa Manase
mwana wa Yosefu, na urithi wao ukabaki katika ukoo na kabila la baba yao.

[13] Haya ndiyo maagizo na masharti ambayo BWANA aliwapa Waisraeli kupitia Mose
katika tambarare za Moabu, karibu na Yordani ng’ambo ya Yeriko.

Kumbukumbu La Torati

Amri Ya Kuondoka Mlima Horebu

1 Haya ni maneno Mose aliyoyasema kwa Israeli yote jangwani mashariki ya
Yordani, ambayo iko Araba, inayokabiliana na Sufu, kati ya Parani na Tofeli, Labani,
Haserothi na Dizahabu. 2 (Ni mwendo wa siku kumi na moja kutoka Horebu kwa
njia ya Mlima Seiri mpaka Kadesh-Barnea.)

3 Katika mwaka wa arobaini, siku ya kwanza ya mwezi wa kumi na moja, Mose
aliwatangazia Waisraeli yale yote Bwana aliyomwamuru kuwahusu. 4 Hii ilikuwa
baada ya kumshinda Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye alitawala Heshboni, na
pia huko Edrei alikuwa amemshinda Ogu mfalme wa Bashani, ambaye alitawala
huko Ashtarothi. 5 Huko mashariki ya Yordani katika nchi ya Moabu, Mose alianza
kuielezea sheria hii, akisema:

6 Bwana Mungu wetu alisema nasi huko Horebu, "Mmekaa vya kutosha katika
mlima huu. 7 Vunjeni kambi, msonge mbele kuelekea nchi ya vilima ya Waamori;
nendeni kwa watu wote ambao ni majirani wa Araba, katika milima, upande wa
magharibi chini ya vilima, katika Negebu na kandokando ya pwani, mpaka nchi ya
Wakanaani hadi Lebanoni, na kufika mto mkubwa Frati. 8 Tazama, nimewapa ninyi
nchi hii. Ingieni mkaimiliki nchi ambayo Bwana aliapa kuwa angaliwapa baba zenu,
Abrahamu, Isaki na Yakobo, pamoja na vizazi vyao baada yao."

Uteuzi Wa Viongozi
(Kutoka 18:13-27)

9 Wakati ule niliwaambia, "Ninyi mmekuwa mzigo mzito sana kwangu kuwachukua
peke yangu. 10 Bwana Mungu wenu ameongeza hesabu yenu, hivi kwamba leo
ninyi ni wengi kama nyota za angani. 11 Naye Bwana, Mungu wa baba zenu na
awaongeze mara elfu na kuwabariki kama alivyoahidi! 12 Lakini mimi nitawezaje
kubeba matatizo yenu, na mizigo yenu, na magomvi yenu peke yangu? 13 Chagueni
baadhi ya watu wenye hekima, wenye ufahamu na wanaoheshimika kutoka kila
kabila lenu, nami nitawaweka juu yenu."

14 Mlinijibu, "Shauri ulilolitoa ni zuri."

15 Kwa hiyo niliwachukua wanaume viongozi wa makabila yenu, wenye hekima na
wanaoheshimika, nami nikawateua wawe na mamlaka juu yenu kama majemadari
wa maelfu, wa mamia, wa hamsini, na wa makumi, na kama maafisa wa makabila.
16 Nami wakati ule nikawaagiza waamuzi wenu: Sikilizeni magomvi kati ya ndugu
zenu na mwamue kwa haki, hata kama shauri ni kati ya ndugu wa Kiisraeli, au kati ya
mmoja wa ndugu wa Kiisraeli na mgeni. 17 Msionyeshe upendeleo katika maamuzi;
wasikilizeni wote sawasawa, wadogo kwa wakubwa. Msimwogope mtu yeyote, kwa
kuwa hukumu ni ya Mungu. Mniletee mimi shauri lolote lililo gumu sana kwenu,
nami nitalisikiliza. 18 Nami wakati ule niliwaambia kila kitu ambacho mngefanya.

Wapelelezi Wanatumwa
(Hesabu 13:1-33)

19 Kisha, kama Bwana Mungu wetu alivyotuamuru, tuliondoka kutoka Horebu
na kwenda kuelekea nchi ya vilima ya Waamori, kupitia jangwa lile kubwa lote la
kutisha, lile mlililoliona, nasi tukafika Kadesh-Barnea. 20 Kisha niliwaambia, "Mmefika
katika nchi ya vilima ya Waamori, ambayo Bwana Mungu wetu anatupa. 21 Tazama,

Bwana Mungu wenu amewapa nchi. Pandeni mkaimiliki kama Bwana, Mungu wa
baba zenu, alivyowaambia. Msiogope, wala msikate tamaa.”

22 Ndipo ninyi nyote mkanijia na kusema, “Tupeleke watu watutangulie kuipeleleza
nchi kwa ajili yetu, na kutuletea taarifa kuhusu njia tutakayopita, na miji tutakayoien-
dea.”

23 Wazo hilo lilionekana zuri kwangu; kwa hiyo niliwachagua watu wenu kumi na
wawili, mwanaume mmoja kutoka kila kabila. 24 Waliondoka na kukwea katika nchi
ya vilima, wakafika katika Bonde la Eshkoli na kuipeleleza. 25 Wakachukua baadhi
ya matunda ya nchi, wakatuletea na kutuarifu, “Ni nchi nzuri ambayo Bwana Mungu
wetu anatupa.”

Uasi Dhidi Ya Bwana
(Hesabu 14:20-45)

26 Lakini hamkuwa tayari kukwea, mkaasi dhidi ya amri ya Bwana Mungu wenu.
27 Mkanung'unika ndani ya mahema yenu na kusema, “Bwana anatuchukia, kwa hiyo
alitutoa Misri ili kututia mikononi mwa Waamori kutuangamiza. 28 Twende wapi?
Ndugu zetu wametufanya kufa moyo. Wanasema, ‘Watu wa huko wana nguvu zaidi
na ni warefu kuliko sisi tulivyo; miji ni mikubwa, yenye kuta zilizofika juu angani.
Zaidi ya hayo, tumewaona Waanaki huko.’ ”

29 Ndipo nikawaambia, “Msihofu, wala msiwaogope. 30 Bwana Mungu wenu
anayewatangulia, atawapigania, kama alivyofanya kwa ajili yenu huko Misri, mbele
ya macho yenu hasa, 31 na pia huko jangwani. Huko mliona jinsi Bwana Mungu wenu
alivyowachukua, kama baba amchukuavyo mwanawe, katika njia yote mliyoiendea
mpaka mkafika mahali hapa.”

32 Pamoja na hili, hamkumtegemea Bwana Mungu wenu, 33 ambaye aliwatangulia
katika safari yenu, kwa moto usiku na kwa wingu mchana, kuwatafutia mahali penu
pa kupiga kambi na kuwaonyesha njia mtakayoiendea.

34 Wakati Bwana aliposikia lile mlilosema, alikasirika, akaapa, akasema:
35 “Hakuna mtu wa kizazi hiki kiovu atakayeona nchi nzuri niliyoapa kuwapa baba
zenu, 36 isipokuwa Kalebu mwana wa Yefune. Yeye ataiona, nami nitampa yeye na
wazao wake nchi aliyoikanyaga kwa miguu, kwa sababu alimfuata Bwana kwa moyo
wote.”

37 Kwa sababu yenu Bwana pia alinikasirikia mimi, akasema, “Hutaingia hiyo nchi
pia. 38 Lakini msaidizi wako, Yoshua mwana wa Nuni, ataingia. Mtie moyo, kwa
sababu atawaongoza Waisraeli kuirithi hiyo nchi. 39 Wale watoto ambao mliwasema
wangelichukuliwa mateka, yaani watoto wenu ambao bado hawajui jema na baya,
wataingia katika nchi. Nitawapa hiyo nchi, nao wataimiliki. 40 Bali ninyi geukeni,
mwondoke kuelekea jangwani kwa kufuata njia ya Bahari ya Shamu.”

41 Ndipo mkanijibu, “Tumemtenda Bwana dhambi. Tutakwenda kupigana, kama
Bwana Mungu wetu alivyotuamuru.” Hivyo kila mmoja wenu akachukua silaha zake,
huku mkifikiri kuwa ni rahisi kukwea katika nchi ya vilima.

42 Lakini Bwana aliniambia, “Waambie, ‘Msipande kupigana, kwa sababu sitakuwa
pamoja nanyi. Mtashindwa na adui zenu.’ ”

43 Hivyo niliwaambia, lakini hamkutaka kusikia. Mliasi dhidi ya amri ya Bwana, na
katika kiburi chenu mlienda katika nchi ya vilima. 44 Waamori ambao waliishi katika
vilima hivyo waliinuka dhidi yenu, wakawafukuza kama kundi la nyuki wakiwapiga
njia yote ya Seiri mpaka Horma. 45 Mlirudi na kulia mbele za Bwana, lakini Mungu
hakusikiliza kilio chenu, wala hakuwajali. 46 Hivyo mlikaa Kadeshi kwa siku nyingi,
kwa muda ule wote mliokaa huko.

2

Kutangatanga Jangwani

1 Kisha tukageuka nyuma na kusafiri kuelekea jangwani kwa njia inayoelekea
Bahari ya Shamu, kama BWANA alivyonielekeza. Kwa muda mrefu tulitembea
kuzunguka vilima katika nchi ya Seiri.
2 Kisha BWANA akaniambia, 3 “Umetembea kuzunguka hii nchi ya vilima kwa
muda wa kutosha; sasa geukia kaskazini. 4 Wape watu maagizo haya: ‘Mko karibu
kupita katikati ya nchi ya ndugu zako ambao ni wazao wa Esau, ambao wanaishi
Seiri. Watawaogopa, lakini mwe waangalifu. 5 Msiwachokoze kwa vita kwa maana
sitawapa ninyi sehemu yoyote ya nchi yao, hata sehemu ya kutosha kuweka wayo
wenu juu yake. Nimempa Esau nchi ya vilima ya Seiri kama yake mwenyewe.
6 Mtawalipa fedha kwa chakula mtakachokula na maji mtakayokunywa.’ ”
7 BWANA Mungu wenu amewabariki kwa kazi yote ya mikono yenu. Amewalinda
katika safari yenu katikati ya jangwa hili kubwa. Kwa miaka hii arobaini BWANA
Mungu wenu amekuwa pamoja nanyi, na hamkupungukiwa na kitu chochote.
8 Basi tulipita kwa ndugu zetu wazao wa Esau ambao wanaishi Seiri. Tuligeuka
kutoka njia ya Araba ambayo inatokea Elathi na Esion-Geberi, tukasafiri kufuata njia
ya jangwa la Moabu.
9 Kisha BWANA akaniambia, “Usiwasumbue Wamoabu kwa vita, kwa kuwa sitawapa
sehemu yoyote ya nchi yao. Nimetoa nchi ya Ari kwa wazao wa Loti kama milki yao.”
10 (Waemi walikuwa wakiishi huko hapo zamani, watu wenye nguvu na wengi,
warefu kama Waanaki. 11 Kama walivyokuwa Waanaki, hao pia walikuwa kama
Warefai, lakini Wamoabu waliwaita Waemi. 12 Wahori waliishi Seiri, lakini wazao wa
Esau waliwafukuza. Waliwaangamiza Wahori na kukaa mahali pao, kama Waisraeli
walivyofanya katika nchi ambayo BWANA aliwapa kama milki yao.)
13 BWANA akasema, “Sasa ondokeni mvuke Bonde la Zeredi.” Hivyo tukavuka
bonde.
14 Miaka thelathini na minane ilipita tangu wakati tulipoondoka Kadesh-Barnea
mpaka tulipovuka Bonde la Zeredi. Kwa wakati huo kile kizazi chote cha wanaume
kuanzia wale wawezao kwenda vitani kilikuwa kimekufa, kama BWANA alivyokuwa
amewaapia. 15 Mkono wa BWANA uliwakabili hadi alipowaangamiza wote huko
kambini.
16 Ikawa baada ya mtu wa mwisho kuanzia wale wawezao kwenda vitani kufa,
17 BWANA akaniambia, 18 “Leo utapita katika nchi ya Moabu huko Ari. 19 Utakapokuja
kwa Waamoni, msiwasumbue wala kuwachokoza kwa vita, kwa kuwa sitawapa ardhi
yoyote iliyo ya Waamoni kuwa milki yenu. Nimeitoa kama milki ya wazao wa Loti.”
20 (Hiyo pia ilidhaniwa kuwa nchi ya Warefai waliokuwa wakiishi huko, lakini
Waamoni waliwaita Wazamzumi. 21 Walikuwa watu wenye nguvu na wengi,
warefu kama Waanaki. BWANA akawaangamiza kutoka mbele ya Waamoni, ambao
waliwafukuza na kukaa mahali pao. 22 BWANA alikuwa amefanya vivyo hivyo kwa
wazao wa Esau, ambao waliishi Seiri, wakati alipowaangamiza Wahori watoke
mbele yao. Waliwafukuza na wao wakaishi mahali pao mpaka leo. 23 Nao
Waavi ambao waliishi katika vijiji mpaka Gaza, Wakaftori waliokuja kutoka Kaftori
waliwaangamiza na kukaa mahali pao.)
24 “Ondoka sasa na uvuke Bonde la Arnoni. Tazama, nimemweka mikononi mwako
Sihoni Mwamori, mfalme wa Heshboni na nchi yake. Anza kuimiliki nchi hiyo na
umwingize katika vita. 25 Siku hii ya leo nitaanza kuwatia hofu na woga mataifa yote
chini ya mbingu wawaogope ninyi. Watakaposikia taarifa zenu, watatetemeka na
kufadhaika kwa sababu yenu.”

Kushindwa Kwa Sihoni Mfalme Wa Heshboni (Hesabu 21:21-30)

26 Kutoka jangwa la Kedemothi nilituma wajumbe wenye maneno ya amani kwa
Sihoni mfalme wa Heshboni kusema, 27 "Turuhusu tupite katika nchi yako. Tutapita
katika barabara kuu, hatutageuka kuume wala kushoto. 28 Tuuzie chakula tule
na maji tunywe kwa thamani yake katika fedha. Turuhusu tu tupite kwa miguu,
29 kama wazao wa Esau ambao wanaishi Seiri na Wamoabu ambao wanaishi Ari
walivyotufanyia, mpaka tuvuke Yordani kuingia nchi ambayo BWANA Mungu wetu
anatupatia." 30 Lakini Sihoni mfalme wa Heshboni alikataa kuturuhusu kupita. Kwa
kuwa BWANA Mungu wako alikuwa ameifanya roho yake kuwa ngumu na moyo wake
kuwa mkaidi ili amweke kwenye mikono yenu, kama alivyofanya sasa.

31 BWANA akaniambia, "Tazama, nimeanza kuwapa Mfalme Sihoni na nchi yake
kwako. Sasa anzeni kuishinda na kuimiliki nchi yake."

32 Wakati Sihoni pamoja na jeshi lake lote walipokuja kukutana nasi katika
vita huko Yahazi, 33 BWANA Mungu wetu alimweka mikononi mwetu, nasi
tukamwangamiza pamoja na wanawe na jeshi lake lote. 34 Kwa wakati ule
tuliteka miji yake yote na kuiangamiza kabisa: wanaume, wanawake na watoto.
Hatukumwacha yeyote. 35 Lakini mifugo na nyara tulizoziteka kutoka ile miji
tulijichukulia wenyewe. 36 Kutoka Aroeri kwenye ukingo wa Bonde la Arnoni, kutoka
mji ulio ndani ya bonde, hata mpaka Gileadi, hapakuwa na mji hata mmoja uliokuwa
na nguvu kutushinda. BWANA Mungu wetu alitupa yote. 37 Lakini kulingana na amri
ya BWANA Mungu wetu, hamkujiingiza katika nchi yoyote ya Waamoni, wala katika
sehemu yoyote iliyo kandokando ya Mto Yaboki, wala katika miji iliyoko katika vilima.

3

Kushindwa Kwa Ogu Mfalme Wa Bashani (Hesabu 21:31-35)

1 Kisha tukageuka tukakwea kufuata njia iliyoelekea Bashani, Ogu mfalme wa
Bashani akaondoka na jeshi lake lote kupigana na sisi huko Edrei. 2 BWANA
akaniambia, "Usimwogope kwa kuwa nimekwisha mkabidhi mikononi mwako
pamoja na jeshi lake lote na nchi yake. Umfanyie sawasawa na ulivyomfanyia Sihoni
mfalme wa Waamori, ambaye alitawala huko Heshboni."

3 Hivyo BWANA Mungu wetu pia akamweka Ogu mfalme wa Bashani pamoja na
jeshi lake lote mikononi mwetu. Tuliwaangamiza wote, hakubakia hata mmoja.
4 Wakati huo tuliteka miji yake yote. Hakuna mji hata mmoja kati ya ile sitini ambao
hatukuuteka, yaani eneo lote la Argobu, utawala wa Mfalme Ogu katika Bashani.
5 Miji yote hii ilijengewa ngome zenye kuta ndefu zenye malango na makomeo, pia
kulikuwako na vijiji vingi ambavyo havikujengewa kuta. 6 Tuliwaangamiza kabisa,
kama tulivyomfanyia Sihoni mfalme wa Heshboni, tukiangamiza kila mji, yaani
wanaume, wanawake na watoto. 7 Lakini wanyama wote wa kufuga pamoja na nyara
kutoka kwenye miji yao tulichukua vikawa vyetu.

8 Hivyo kwa wakati huo tukachukua kutoka kwa wafalme hawa wawili wa
Waamori nchi ya mashariki ya Yordani, kutoka Bonde la Arnoni mpaka kufika
kwenye Mlima Hermoni. 9 (Wasidoni huuita mlima huo Sirioni, nao Waamori huuita
Seniri.) 10 Tuliteka miji yote kwenye uwanda wa juu, Gileadi yote, Bashani yote mpaka
kufika Saleka na Edrei, miji ya utawala wa Ogu huko Bashani. 11 (Mfalme Ogu wa
Bashani ndiye peke yake aliyesalia miongoni mwa mabaki ya Warefai. Kitanda chake

kilikuwa cha chuma chenye urefu wa dhiraa tisa[*] na upana wa dhiraa nne.[†] Mpaka
sasa kinaweza kuonekana katika mji wa Waamoni wa Raba.)

Mgawanyo Wa Nchi Mashariki Ya Yordani
(Hesabu 32:1-42)

12 Katika nchi tuliyoiteka wakati ule, niliwapa kabila la Reubeni na Gadi eneo
lililoko kaskazini la Aroeri kando ya Bonde la Arnoni, na nusu ya eneo la milima
ya Gileadi, pamoja na miji yake. 13 Kisha nusu ya kabila la Manase niliwapa sehemu
ya Gileadi iliyobaki pamoja na Bashani yote, ambayo ilikuwa utawala wa Ogu. (Eneo
lote la Argobu katika Bashani lilikuwa linajulikana kama nchi ya Warefai. 14 Yairi,
mzao wa kabila la Manase, alichukua eneo lote la nchi ya Argobu hadi kufikia
mpaka wa Wageshuri na Wamaaka, ukaitwa kwa jina lake; kwa hiyo mpaka leo hii
Bashani inaitwa Hawoth-Yairi.) 15 Nikampa Makiri nchi ya Gileadi. 16 Lakini niliwapa
Wareubeni na Wagadi eneo kuanzia Gileadi hadi Bonde la Arnoni (katikati ya bonde
ulikuwa ndio mpaka), kuelekea mpaka Mto Yaboki, ambao ndio mpaka wa Waamoni.
17 Kwa upande wa magharibi mpaka wao ulikuwa Yordani katika Araba, toka ziwa
Galilaya hadi Bahari ya Araba (yaani Bahari ya Chumvi), kwenye miteremko ya Pisga
upande wa mashariki.
18 Wakati huo nilikuamuru: “BWANA Mungu wako amekupa nchi hii uimiliki.
Lakini ni lazima wanaume wenu wote wenye uwezo, wakiwa wamejiandaa tayari
kwa vita, wavuke ng’ambo wakiwatangulia ndugu zako Waisraeli. 19 Lakini wake
zenu, watoto wenu na mifugo yenu (kwani najua mnayo mifugo mingi) wanaweza
kukaa katika miji niliyowapa, 20 mpaka hapo BWANA atakapowapa ndugu zenu
kupumzika kama alivyowapa ninyi, wao pia wamiliki ile nchi ambayo BWANA Mungu
wenu anawapa, ng’ambo ya Yordani. Baada ya hapo, kila mmoja wenu anaweza
kurudi kwenye milki niliyowapa.”

Mose Akatazwa Kuvuka Yordani

21 Wakati huo nilimwamuru Yoshua, “Umejionea kwa macho yako mwenyewe yale
yote ambayo BWANA Mungu wenu amewafanyia wafalme hawa wawili. BWANA
atazifanyia falme zote huko mnakokwenda vivyo hivyo. 22 Msiwaogope, BWANA
Mungu wenu atapigana kwa ajili yenu.”
23 Wakati huo nilimsihi BWANA: 24 “Ee BWANA Mwenyezi, umemwonyesha mtumishi
wako ukuu wako na mkono wako wenye uweza. Kwa kuwa ni mungu yupi aliye
mbinguni au duniani anayeweza kufanya kazi na matendo makuu kama ufanyayo
wewe? 25 Acha niende nikaione hiyo nchi nzuri ng’ambo ya Yordani, ile nchi nzuri
ya vilima na Lebanoni.”
26 Lakini kwa sababu yenu BWANA alinikasirikia na hakutaka kunisikiliza. BWANA
aliniambia, “Hilo latosha; usiseme nami jambo hili tena. 27 Kwea juu ya kilele cha
Pisga uangalie magharibi, kaskazini, kusini na mashariki. Iangalie hiyo nchi kwa
macho yako, kwa vile wewe hutavuka Yordani. 28 Lakini mwagize Yoshua, mtie
moyo na umtie nguvu, kwa kuwa yeye atawaongoza watu hawa hadi ng’ambo na
kuwarithisha nchi utakayoiona.” 29 Kwa hiyo tulikaa kwenye bonde karibu na Beth-
Peori.

4

Waamriwa Utii

1 Sikia sasa, ee Israeli, amri na sheria nitakazokufundisha wewe. Zifuate ili upate
kuishi na uingie kuimiliki nchi ambayo BWANA, Mungu wa baba zako anawapa.

[*] **3:11** Dhiraa tisa ni sawa na mita 4. [†] **3:11** Dhiraa nne ni sawa na mita 1.8.

2 Usiongeze wala usipunguze chochote ninachowaamuru ninyi, ila myashike maagizo
ya Bwana Mungu wenu ambayo nawapa.
3 Mliona kwa macho yenu wenyewe kile Bwana alichokifanya kule Baal-Peori.
Bwana Mungu wenu aliwaangamiza kutoka miongoni mwenu kila mmoja aliyem-
fuata Baali wa Peori, 4 lakini ninyi nyote mlioshikamana na Bwana kwa uthabiti,
Mungu wenu, mko hai mpaka leo.
5 Tazama, nimewafundisha amri na sheria kama Bwana Mungu wangu alivyonia-
muru mimi, ili mzifuate katika nchi mnayoiingia kuimiliki. 6 Zishikeni kwa uangalifu,
kwa kuwa hii itaonyesha hekima na ufahamu wenu kwa mataifa, ambayo yatasikia
kuhusu amri zote hizi, nao watasema, "Hakika taifa hili kubwa ni watu wenye
hekima na ufahamu." 7 Ni taifa gani jingine lililo kubwa kiasi cha kuwa na miungu
yao iliyo karibu nao kama Bwana Mungu wetu alivyo karibu nasi wakati wowote
tunapomwomba? 8 Nalo ni taifa gani jingine lililo kubwa hivi lenye kuwa na amri na
sheria za haki kama hizi ninazoweka mbele yenu leo?
9 Mwe waangalifu, na makini ili msije mkasahau mambo ambayo mliyaona kwa
macho yenu, wala kuyaacha yaondoke moyoni mwenu siku zote za uhai wenu.
Mwafundishe hayo watoto wenu na watoto wao baada yao.
10 Kumbuka siku uliyosimama mbele za Bwana Mungu wako kule Horebu, wakati
aliponiambia, "Wakutanishe watu mbele yangu wasikie maneno yangu ili kwamba
waweze kujifunza kuniheshimu kwa muda wote watakaoishi katika nchi, nao
waweze kuwafundisha watoto wao maneno hayo." 11 Mlisogea karibu na mkasimama
chini ya mlima wakati ulipowaka moto mpaka mbinguni juu, pamoja na mawingu
meusi na giza nene. 12 Ndipo Bwana alipozungumza nanyi kutoka moto. Mkasikia
sauti ya maneno lakini hamkuona umbo, kulikuwa na sauti tu. 13 Aliwatangazia
Agano lake na Amri Kumi, ambazo aliwaamuru mzifuate, kisha akaziandika juu ya
vibao viwili vya mawe. 14 Naye Bwana alinielekeza wakati huo kuwafundisha ninyi
sheria na amri ambazo mnapaswa kuzifuata katika nchi ambayo mnavuka Yordani
kuimiliki.

Kuabudu Sanamu Kwakatazwa

15 Hamkuona umbo la aina yoyote siku ambayo Bwana alizungumza nanyi kule
Horebu kutoka kwenye moto. Kwa hiyo mjihadhari kwa uangalifu sana, 16 ili msije
mkajichafua na kujitengenezea sanamu au kinyago chenye umbo lolote kama la
mwanaume au mwanamke, 17 au kama mnyama aliye juu ya nchi au ndege yeyote
arukaye angani, 18 au kama kiumbe kitambaacho juu ya ardhi au samaki yeyote
aliye ndani ya maji. 19 Na utazamapo juu angani na ukaliona jua, mwezi na nyota na
vyote vinavyoipamba mbingu, usije ukashawishiwa kuviinamia na kuviabudu vile
ambavyo Bwana Mungu wenu alivyogawia mataifa yote chini ya mbingu. 20 Lakini
kwenu ninyi, Bwana amewatoa kutoka kwenye tanuru ya kuyeyushia chuma, katika
Misri kuwa watu wa urithi wake kama mlivyo sasa.
21 Bwana alinikasirikia kwa sababu yenu na akaapa kwamba sitavuka Yordani
kuingia katika nchi nzuri Bwana Mungu wenu anayowapa kuwa urithi wenu.
22 Nitakufa katika nchi hii; sitavuka Yordani, lakini ninyi ni karibu mvuke mkaimiliki
ile nchi nzuri. 23 Jihadharini msilisahau Agano la Bwana Mungu wenu lile alilofanya
nanyi; msijitengenezee sanamu katika umbo la kitu chochote ambacho Bwana Mungu
wenu amewakataza. 24 Kwa kuwa Bwana Mungu wenu ni moto ulao, Mungu mwenye
wivu.
25 Baada ya kuwa na watoto na wajukuu na kuishi katika nchi hiyo siku nyingi,
tena kama mkijichafua na kutengeneza sanamu ya aina yoyote, mkifanya maovu
machoni pa Bwana Mungu wenu na kumfanya awe na hasira, 26 ninaziita mbingu na
nchi kama mashahidi dhidi yenu siku hii kwamba mtaangamia mara moja kutoka

nchi ile ambayo mnavuka Yordani kuimiliki. Hamtaishi kule kwa muda mrefu bali
kwa hakika mtaangamizwa. 27 Bwana atawatawanya miongoni mwa mataifa, na
ni wachache wenu tu watakaosalia miongoni mwa mataifa hayo ambayo Bwana
atawafukuzia. 28 Huko mtaabudu miungu ya miti na mawe iliyotengenezwa na
watu, ambayo haiwezi kuona au kusikia wala kula au kunusa. 29 Lakini kama
mtamtafuta Bwana Mungu wenu, mtampata; kama mtamtafuta kwa moyo wenu
wote na kwa roho yote. 30 Wakati mnapokuwa katika dhiki, nayo mambo haya
yote yamewatokea siku hizo, ndipo mtamrudia Bwana Mungu wenu na kumtii.
31 Kwa maana Bwana Mungu wenu ni Mungu mwenye huruma, hatawaacha au
kuwaangamiza wala kusahau Agano alilofanya na baba zenu, alilowathibitishia kwa
kiapo.

Bwana Ndiye Mungu

32 Sasa uliza kuhusu siku za zamani, zamani kabla ya wakati wako, tangu siku
ile Mungu alipomuumba mtu juu ya nchi, uliza kutoka mwisho mmoja wa mbingu
mpaka mwisho mwingine wa mbingu. Je, kumepata kutokea jambo jingine lililo
kubwa kama hili, au kuna jambo jingine kama hilo limepata kusikiwa? 33 Je, kuna
watu wengine wowote waliosikia sauti ya Mungu ikizungumza kwenye moto, kama
mlivyosikia, nao wakaishi? 34 Je, kuna mungu yeyote amepata kujaribu mwenyewe
kuchukua taifa moja kutoka taifa lingine, kwa mapigo, kwa ishara za miujiza na
maajabu, kwa vita, kwa mkono wenye nguvu na mkono ulionyooshwa au kwa
matendo makuu ya kutisha, kama yale ambayo Bwana Mungu wenu aliyofanya kwa
ajili yenu huko Misri mbele ya macho yenu?

35 Mlionyeshwa mambo haya ili mpate kujua kuwa Bwana ndiye Mungu; hakuna
mwingine ila yeye. 36 Kutoka mbinguni amewasikizisha sauti yake ili kuwaadilisha.
Hapa duniani aliwaonyesha moto wake mkubwa, nanyi mlisikia maneno yake kutoka
kwenye ule moto. 37 Kwa sababu aliwapenda baba zenu na alichagua wazao wao
baada yao, aliwatoa katika nchi ya Misri kwa Uwepo wake na kwa uwezo wake
mkuu, 38 aliwafukuza mbele yenu mataifa makubwa na yenye nguvu kuliko ninyi
na kuwaleta ninyi katika nchi yao na akawapa ninyi kuwa urithi wenu, kama ilivyo
leo.

39 Kubalini na mweke moyoni leo kuwa Bwana ndiye Mungu mbinguni juu na
duniani chini. Hakuna mwingine. 40 Mshike amri na maagizo yake ninayowapa leo,
ili mpate kufanikiwa ninyi na watoto wenu baada yenu, na mpate kuishi maisha
marefu katika nchi awapayo Bwana Mungu wenu siku zote.

Miji Ya Makimbilio

41 Kisha Mose akatenga miji mitatu mashariki ya Yordani, 42 ambayo mtu yeyote
aliyemuua mtu angeweza kukimbilia ikiwa amemuua jirani yake bila kukusudia na
bila kuwa na chuki naye siku zilizopita. Angeweza kukimbilia katika mmojawapo
ya miji hii na kuokoa maisha yake. 43 Miji hiyo ilikuwa: Bezeri katika tambarare ya
jangwa kwa ajili ya Wareubeni; Ramothi katika nchi ya Gileadi kwa ajili ya Wagadi;
nao mji wa Golani katika nchi ya Bashani kwa ajili ya Wamanase.

Utangulizi Wa Sheria

44 Hii ndiyo sheria Mose aliyoweka mbele ya Waisraeli. 45 Haya ndiyo masharti,
amri na sheria Mose aliyowapa wana wa Israeli wakati walitoka Misri, 46 nao
walikuwa katika bonde karibu na Beth-Peori mashariki ya Yordani, katika nchi ya
Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye alitawala Heshboni, naye alishindwa na Mose
na Waisraeli walipokuja toka Misri. 47 Waliimiliki nchi yake na nchi ya Ogu mfalme
wa Bashani, wafalme wawili Waamori waliotawala mashariki ya Yordani. 48 Nchi
hii ilienea kutoka Aroeri ukingoni mwa Bonde la Arnoni mpaka Mlima Sioni (yaani

Hermoni), 49 pamoja na eneo lote la Araba mashariki ya Yordani, na kuenea mpaka
Bahari ya Araba kwenye miteremko ya Pisga.

5

Amri Kumi
(Kutoka 20:1-17)

1 Mose akawaita Israeli wote, akawaambia:

Ee Israeli, sikilizeni amri na sheria ninazowatangazia leo. Jifunzeni, na mwe na
hakika kuzifuata. 2 BWANA Mungu wetu alifanya Agano nasi katika mlima wa Horebu.
3 Si kwamba BWANA alifanya Agano na baba zetu, bali alifanya nasi, nasi sote ambao
tuko hai hapa leo. 4 BWANA alisema nanyi uso kwa uso kutoka moto juu ya mlima.
5 (Wakati huo nilisimama kati ya BWANA na ninyi kuwatangazia neno la BWANA, kwa
sababu mliogopa ule moto, nanyi hamkupanda mlimani.) Naye Mungu alisema:

6 "Mimi ndimi BWANA Mungu wako, niliyekutoa katika nchi ya Misri, kutoka
nchi ya utumwa.

7 Usiwe na miungu mingine ila mimi.

8 Usijitengenezee sanamu katika umbo la kitu chochote kilicho juu mbinguni au
duniani chini au ndani ya maji. 9 Usivisujudie wala kuviabudu; kwa kuwa Mimi,
BWANA Mungu wako, ni Mungu mwenye wivu, ninayewaadhibu watoto kwa ajili
ya dhambi za baba zao hadi kizazi cha tatu na cha nne cha wanichukiao, 10 lakini
ninaonyesha upendo kwa maelfu ya vizazi vya wale wanipendao na kuzishika
amri zangu.

11 Usilitaje bure jina la BWANA Mungu wako, kwa kuwa BWANA hataacha
kumhesabia hatia yeye alitajaye jina lake bure.

12 Adhimisha siku ya Sabato na kuiweka takatifu, kama BWANA Mungu wako
alivyokuagiza. 13 Kwa siku sita utafanya kazi na kutenda shughuli zako zote.
14 Lakini siku ya Saba ni Sabato kwa BWANA, Mungu wako. Siku hiyo hutafanya
kazi yoyote, wewe, wala mwanao au binti yako, wala mtumishi wa kiume au
mtumishi wa kike, wala ng'ombe wako, punda wako au mnyama wako yeyote,
wala mgeni aliyeko malangoni mwako, ili kwamba mtumishi wako wa kiume na
wa kike wapate kupumzika kama wewe. 15 Kumbuka mlikuwa watumwa huko
Misri, na BWANA Mungu wenu aliwatoa huko kwa mkono wenye nguvu na kwa
mkono ulionyooshwa. Kwa hiyo BWANA Mungu wako amekuagiza kuiadhimisha
siku ya Sabato.

16 Waheshimu baba yako na mama yako, kama BWANA Mungu wako alivyokuagiza,
ili siku zako zipate kuwa nyingi na kufanikiwa katika nchi BWANA Mungu wako
anayokupa.

17 Usiue.

18 Usizini.

19 Usiibe.

20 Usimshuhudie jirani yako uongo.

21 Usitamani mke wa jirani yako. Usitamani nyumba ya jirani yako au shamba
lake, mtumishi wake wa kiume au wa kike, ng'ombe au punda wake, wala kitu
chochote cha jirani yako."

22 Hizi ndizo amri alizozitangaza BWANA kwa sauti kubwa kwa kusanyiko lenu lote
huko mlimani kutoka kwenye moto, wingu na giza nene, wala hakuongeza chochote
zaidi. Kisha akaziandika juu ya vibao viwili vya mawe, naye akanipa mimi.

Woga Wa Watu Mlimani
(Kutoka 20:18-21)

23 Mliposikia sauti kutoka kwenye giza, mlima ulipokuwa ukiwaka moto, viongozi
wenu wote wa makabila yenu na wazee wenu walinijia mimi. 24 Nanyi mkasema,
"BWANA Mungu wetu ametuonyesha utukufu na enzi yake, nasi tumesikia sauti yake
kutoka kwenye moto. Leo tumeona kwamba mwanadamu anaweza kuishi hata
kama Mungu akizungumza naye. 25 Lakini sasa, kwa nini tufe? Moto huu mkubwa
utatuteketeza sisi na tutakufa kama tukiendelea kusikia sauti ya BWANA Mungu wetu
zaidi. 26 Ni mtu yupi mwenye mwili ambaye amewahi kuisikia sauti ya Mungu aliye
hai akizungumza kutoka kwenye moto, kama sisi tulivyoisikia, naye akaishi? 27 Sogea
karibu usikie yale yote asemayo BWANA Mungu wetu. Kisha utuambie chochote kile
ambacho BWANA Mungu wetu anakuambia. Tutasikiliza na kutii."

28 BWANA aliwasikia wakati mlipozungumza nami, na BWANA akaniambia, "Nime-
sikia kile hawa watu walichokuambia. Kila kitu walichokisema ni kizuri. 29 Laiti
kama mioyo yao ingekuwa na mwelekeo wa kuniogopa na kuzishika amri zangu
zote daima, ili kwamba wafanikiwe wao pamoja na watoto wao milele!

30 "Nenda uwaambie warudi kwenye mahema yao. 31 Lakini wewe baki hapa
pamoja nami ili niweze kukupa maagizo yote, amri na sheria ambazo utawafundisha
wazifuate katika nchi ninayokwenda kuwapa waimiliki."

32 Hivyo kuweni waangalifu kuyafanya yale BWANA Mungu wenu aliyowaagiza;
msigeuke upande wa kuume wala wa kushoto. 33 Fuateni yale yote ambayo BWANA
Mungu wenu aliwaagiza, ili mpate kuishi, kustawi na kuziongeza siku zenu katika
nchi mtakayoimiliki.

6

Mpende BWANA Mungu Wako

1 Haya ndiyo maagizo, amri na sheria ambazo BWANA Mungu wenu aliniagiza
niwafundishe ninyi ili mpate kuyashika katika nchi ambayo ninyi mnavuka Yordani
kuimiliki, 2 ili kwamba ninyi, watoto wenu na watoto wao baada yao wamche BWANA
Mungu wenu siku zote kwa kushika amri na maagizo yake yote ninayowapa, ili
mweze kuyafurahia maisha marefu. 3 Sikia, ee Israeli, nawe uwe mwangalifu kutii ili
upate kufanikiwa na kuongezeka sana katika nchi itiririkayo maziwa na asali, kama
BWANA, Mungu wa baba zenu, alivyowaahidi ninyi.

4 Sikia, ee Israeli: BWANA Mungu wako, BWANA ni mmoja. 5 Mpende BWANA Mungu
wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa nguvu zako zote. 6 Amri
hizi ninazokupa leo zitakuwa katika moyo wako. 7 Wafundishe watoto wako kwa
bidii. Nena kuhusu amri hizi uketipo nyumbani na wakati utembeapo njiani, ulalapo
na uamkapo. 8 Zifunge kama alama juu ya mkono wako, na uzifunge juu ya paji la
uso wako. 9 Ziandike kwenye miimo ya milango ya nyumba yako na juu ya malango
yako.

10 Wakati BWANA Mungu wako atakapokuleta katika nchi aliyowaapia baba zako,
Abrahamu, Isaki na Yakobo, kukupa wewe, nchi kubwa, ina miji inayopendeza am-
bayo hukuijenga, 11 nyumba zilizojaa vitu vizuri vya aina nyingi ambavyo hukuvijaza,
visima ambavyo hukuchimba, na mashamba ya mizabibu na mizeituni ambayo
hukupanda wewe, basi, utakapokula na kushiba, 12 jihadhari usije ukamwacha
BWANA, aliyekutoa katika nchi ya Misri, kutoka nchi ya utumwa.

13 Utamcha BWANA Mungu wako, na umtumikie yeye peke yake na kuapa kwa jina
lake. 14 Usifuate miungu mingine, miungu ya mataifa yanayokuzunguka; 15 kwa kuwa
BWANA Mungu wako, ambaye yuko katikati yako, ni Mungu mwenye wivu na hasira
yake itawaka dhidi yako, naye atakuangamiza kutoka uso wa nchi. 16 Usimjaribu

Bwana Mungu wako kama ulivyofanya huko Masa. [17] Utayashika maagizo ya Bwana
Mungu wako kwa bidii, na masharti na amri alizokupa. [18] Fanya lililo haki na jema
mbele za Bwana, ili upate kufanikiwa, uweze kuingia na kuimiliki nchi nzuri ambayo
Bwana aliahidi kwa kiapo kwa baba zako, [19] kuwafukuza kwa nguvu adui zako mbele
yako kama Bwana alivyosema.
[20] Siku zijazo, mtoto wako atakapokuuliza, "Ni nini maana ya masharti haya,
amri na sheria hizi ambazo Bwana Mungu wako alikuagiza wewe?" [21] Mwambie:
"Tulikuwa watumwa wa Farao huko Misri, lakini Bwana alitutoa sisi kutoka Misri
kwa mkono wenye nguvu. [22] Bwana akapeleka mbele yetu ishara za miujiza na
maajabu makubwa na ya kutisha mno juu ya Misri na Farao pamoja na nyumba yake
yote. [23] Lakini Mungu akatutoa huko, akatuleta na kutupa nchi hii ambayo aliwaahidi
baba zetu kwa kiapo. [24] Bwana akatuagiza tutii amri hizi zote na kumcha Bwana
Mungu wetu, ili tupate kustawi na kuendelea kuwa hai kama ilivyo leo. [25] Kama
tukizitii kwa bidii amri hizi zote mbele za Bwana Mungu wetu, kama alivyotuamuru
sisi, hiyo itakuwa haki yetu."

7

Kuyafukuza Mataifa
(Kutoka 34:11-16)

[1] Bwana Mungu wako akuletapo katika nchi unayoingia kuimiliki, na awafukuzapo
mbele yako mataifa mengi, yaani Wahiti, Wagirgashi, Waamori, Wakanaani, Waper-
izi, Wahivi na Wayebusi, mataifa saba makubwa tena yenye nguvu kuliko wewe, [2] pia
Bwana Mungu wako atakapowatia mkononi mwako na ukawashinda, basi ni lazima
uwaangamize wote kabisa. Usifanye agano nao, wala usiwahurumie. [3] Usioane
nao. Usimtoe binti yako kuolewa na mwanawe, au kumchukua binti yake aolewe na
mwanao. [4] Kwa maana watamgeuza mwanao aache kunifuata, ili aitumikia miungu
mingine, nayo hasira ya Bwana itawaka dhidi yako, naye atakuangamiza ghafula.
[5] Hili ndilo utakalowafanyia: Vunja madhabahu yao, vunja mawe yao ya kuabudia,
katakata nguzo zao za Ashera na kuchoma sanamu zao kwa moto. [6] Kwa kuwa wewe
ni taifa takatifu kwa Bwana Mungu wako. Bwana Mungu wako amekuchagua wewe
kutoka mataifa yote juu ya uso wa dunia kuwa watu wake, hazina yake ya thamani.
[7] Bwana hakuweka upendo wake juu yenu na kuwachagua kwa sababu mlikuwa
wengi mno kuliko watu wengine, kwa maana ninyi ndio mliokuwa wachache sana
kuliko mataifa yote. [8] Lakini ni kwa sababu Bwana aliwapenda ninyi na kutunza
kiapo alichowaapia babu zenu kwamba atawatoa ninyi kwa mkono wenye nguvu na
kuwakomboa kutoka nchi ya utumwa, kutoka nguvu za Farao mfalme wa Misri. [9] Basi
ujue kwamba Bwana Mungu wako ndiye Mungu; ni Mungu mwaminifu, anayetunza
Agano la upendo kwa maelfu ya vizazi vya wale wanaompenda na kuzishika amri
zake. [10] Lakini
kwa wale wanaomchukia
 atawalipiza kwenye nyuso zao
 kwa maangamizi;
hatachelewa kuwalipiza kwenye nyuso zao
 wale wamchukiao.
[11] Kwa hiyo, kuweni waangalifu kufuata maagizo, amri na sheria ninazowapa leo.

Baraka Za Utiifu
(Kumbukumbu 28:1-14)

[12] Kama mkizingatia sheria hizi na kuzifuata kwa uangalifu, basi Bwana Mungu
wenu atatunza Agano lake la upendo nanyi, kama alivyowaapia baba zenu.
[13] Atawapenda ninyi na kuwabariki na kuongeza idadi yenu. Atabariki uzao wa

tumbo lenu, mazao ya nchi yenu, nafaka, divai mpya na mafuta, ndama za ng'ombe
wa makundi yenu, na kondoo za makundi yenu katika nchi ile aliyoapa kuwapa
baba zenu. 14 Mtabarikiwa kuliko mataifa mengine yote, hakuna wanaume wala
wanawake kwenu watakaokosa watoto, wala mifugo yenu haitakuwa tasa. 15 BWANA
atawakinga na kila ugonjwa. Mungu hatatia juu yenu ugonjwa wowote mbaya
mlioufahamu huko Misri, lakini atatia ugonjwa juu ya wale wote wanaokuchukia.
16 Ni lazima mwangamize watu wote ambao BWANA Mungu wenu atawatia mikononi
mwenu. Msiwatazame kwa kuwahurumia na msiitumikie miungu yao, kwa kuwa
itakuwa mtego kwenu.

17 Mnaweza kujiuliza wenyewe "Mataifa haya ni yenye nguvu kuliko sisi.
Tutawezaje kuwafukuza?" 18 Lakini msiwaogope. Kumbukeni vyema jinsi BWANA
Mungu wenu alivyofanya kwa Farao na kwa wote huko Misri. 19 Mliona kwa
macho yenu wenyewe majaribu makubwa, ishara za miujiza na maajabu, mkono
wenye nguvu na ulionyooshwa, ambao kwa huo BWANA Mungu wenu aliwatoa mtoke
Misri. BWANA Mungu wenu atawafanyia hivyo watu wote ambao mnawaogopa sasa.
20 Zaidi ya hayo, BWANA Mungu wenu atatuma manyigu miongoni mwao hadi yale
mabaki watakaojificha waangamie. 21 Msiingiwe na hofu kwa sababu yao, kwa
kuwa BWANA Mungu wenu, ambaye yupo miongoni mwenu ni mkuu naye ni Mungu
wa kutisha. 22 BWANA Mungu wenu atawafukuza mataifa hayo mbele yenu kidogo
kidogo. Hamtaruhusiwa kuwaondoa wote kwa mara moja, la sivyo wanyama mwitu
wataongezeka na kuwa karibu nanyi. 23 Lakini BWANA Mungu wenu atawatia watu
hao mikononi mwenu, akiwatia katika kuchanganyikiwa kukubwa mpaka wawe
wameangamizwa. 24 Atawatia wafalme wao mikononi mwenu, nanyi mtayafuta
majina yao chini ya mbingu. Hakuna hata mmoja atakayeweza kusimama dhidi
yenu bali mtawaangamiza. 25 Vinyago vya miungu yao mtavichoma moto. Msitamani
fedha wala dhahabu iliyo juu yao, wala msizichukue kwa ajili yenu, la sivyo mtakuwa
mmetekwa navyo. Kwa kuwa ni chukizo kwa BWANA Mungu wenu. 26 Msilete vitu
vya machukizo katika nyumba zenu kwani ninyi, mtatengwa kama vitu hivyo kwa
maangamizo. Ukichukie kabisa kitu hicho kwa kuwa kimetengwa kwa maangamizo.

8

Usimsahau BWANA

1 Uwe mwangalifu kufuata kila agizo ninalokupa wewe leo, ili mweze kuishi,
kuongezeka na mweze kuingia mkamiliki nchi ambayo BWANA aliahidi kwa kiapo
kwa baba zenu. 2 Kumbuka jinsi BWANA Mungu wenu alivyowaongoza katika njia
yote katika jangwa kwa miaka hii arobaini, kukunyenyekeza na kukujaribu ili ajue
lililoko moyoni mwako, kwamba utayashika maagizo yake au la. 3 Alikudhili na
kukufanya uone njaa kisha akulishe kwa mana, ambayo wewe wala baba zako
hamkuijua, awafundishe kuwa mwanadamu hataishi kwa mkate tu bali kwa kila
neno litokalo katika kinywa cha BWANA. 4 Nguo zenu hazikuchakaa wala miguu yenu
haikuvimba kwa miaka hii arobaini. 5 Mjue basi ndani ya mioyo yenu kama mtu
anavyomwadibisha mwanawe, ndivyo BWANA Mungu wako atawaadibisha ninyi.

6 Shikeni maagizo ya BWANA Mungu wenu mtembee katika njia zake na
kumheshimu. 7 Kwa kuwa BWANA Mungu wenu anawaleta katika nchi nzuri, nchi
yenye vijito na mabwawa ya maji, yenye chemchemi zinazotiririka mabondeni na
katika vilima; 8 nchi yenye ngano na shayiri, mizabibu na mitini, mikomamanga,
mafuta ya zeituni na asali; 9 nchi ambayo chakula hakitapungua na hamtakosa
chochote; nchi ambayo miamba yake ni chuma na mnaweza kuchimba shaba kutoka
kwenye vilima.

10 Wakati mtakapokwisha kula na kushiba, msifuni BWANA Mungu wenu kwa
ajili ya nchi nzuri aliyowapa. 11 Jihadharini msimsahau BWANA Mungu wenu,
mkashindwa kushika maagizo yake, sheria na amri zake ambazo ninawapa
leo. 12 Angalia wakati mtakapokuwa mmekula na kushiba, mkajenga nyumba
nzuri na kukaa humo, 13 na wakati makundi yenu ya ng'ombe na mbuzi na
kondoo yatakapoongezeka na fedha na dhahabu yenu itakapoongezeka na vyote
mlivyo navyo vitakapozidishwa, 14 basi mioyo yenu isiwe na kiburi mkamsahau
BWANA Mungu wenu aliyewatoa katika nchi ya Misri, kutoka nchi ya utumwa.
15 Aliwaongoza kupitia jangwa lile kubwa na la kutisha, nchi ile ya kiu isiyo na
maji, yenye nyoka wa sumu na nge. Aliwatolea maji kutoka kwenye mwamba
mgumu. 16 Aliwapa mana ya kula jangwani, kitu ambacho baba zenu hawakukijua,
ili kuwanyenyekesha na kuwajaribu ninyi ili mwishoni apate kuwatendea mema.
17 Mnaweza kusema, "Uwezo wangu na nguvu za mikono yangu ndizo zilizonipatia
utajiri huu." 18 Lakini kumbukeni BWANA Mungu wenu, ndiye ambaye huwapa uwezo
wa kupata utajiri, na hivyo kulithibitisha Agano lake, ambalo aliwaapia baba zenu,
kama ilivyo leo.

19 Ikiwa mtamsahau BWANA Mungu wenu, mkaifuata miungu mingine, mkaiabudu
na kuisujudia, ninashuhudia dhidi yenu leo kwamba hakika mtaangamizwa. 20 Kama
mataifa BWANA aliyoyaangamiza mbele yenu, ndivyo ninyi mtakavyoangamizwa kwa
kutokumtii BWANA Mungu wenu.

9

Si Kwa Sababu Ya Haki Ya Waisraeli
(Kutoka 32:1-35)

1 Sikiliza, ee Israeli. Sasa mnakaribia kuvuka Yordani mwingie na kuwafukuza
mataifa makubwa na yenye nguvu kuliko ninyi pamoja na miji mikubwa yenye
kuta zilizofika juu angani. 2 Watu ni wenye nguvu na warefu, ni wana wa
Waanaki! Mnafahamu habari zao na mmesikia inavyosemekana: "Ni nani awezaye
kusimama dhidi ya Waanaki?" 3 Kuweni na hakika leo kwamba BWANA Mungu wenu
ndiye atakayetangulia kuvuka mbele yenu kama moto uteketezao. Atawaangamiza;
atawatiisha mbele yenu. Nanyi mtawafukuza na kuwaangamiza mara moja, kama
BWANA alivyowaahidi.

4 Baada ya BWANA Mungu wenu kuwafukuza mbele yenu, msiseme mioyoni
mwenu, "BWANA ametuleta hapa kuimiliki nchi hii kwa sababu ya haki yetu." La,
ni kwa sababu ya uovu wa mataifa haya ndiyo BWANA anawafukuza mbele yenu. 5 Si
kwa sababu ya haki yenu wala uadilifu wenu kwamba mtaimiliki nchi yao; lakini kwa
sababu ya uovu wa mataifa haya, BWANA Mungu wenu atawafukuza mbele yenu, ili
kutimiza lile alilowaapia baba zenu Abrahamu, Isaki na Yakobo. 6 Basi mjue, si kwa
sababu ya haki yenu BWANA Mungu wenu anawapa nchi hii nzuri kuimiliki, kwa
kuwa ninyi ni taifa lenye shingo ngumu.

Ndama Ya Dhahabu

7 Kumbukeni hili, kamwe msisahau jinsi mlivyomkasirisha BWANA Mungu wenu
kwa hasira huko jangwani. Tangu siku mlipotoka Misri mpaka mlipofika hapa,
mmekuwa waasi dhidi ya BWANA. 8 Kule Horebu mliamsha ghadhabu ya BWANA, kwa
hiyo alikasirika vya kutosha hata akataka kuwaangamiza. 9 Nilipopanda mlimani
kupokea mbao za mawe, mbao za Agano lile BWANA alilofanya nanyi, nilikaa mlimani
siku arobaini usiku na mchana, sikula mkate wala sikunywa maji. 10 BWANA alinipa
mbao mbili za mawe zilizoandikwa kwa kidole cha Mungu. Juu ya mbao hizo
kulikuwepo amri zote ambazo BWANA aliwatangazia kule mlimani kwa njia ya moto,
siku ya kusanyiko.

11 Mwisho wa siku arobaini usiku na mchana, BWANA alinipa mbao mbili za mawe,
mbao za Agano. 12 Kisha BWANA akaniambia, "Shuka chini mara moja, kwa sababu
watu wako ambao umewatoa katika nchi ya Misri wamepotoka. Wamegeukia mbali
haraka kutoka lile nililowaagiza, wamejitengenezea sanamu ya kusubu."

13 Naye BWANA akaniambia, "Nimewaona watu hawa nao ni watu wenye shingo
ngumu sana! 14 Niache, ili nipate kuwaangamiza na kufuta jina lao kutoka chini ya
mbingu. Nami nitakufanya kuwa taifa lenye nguvu zaidi na kuwa wengi kuliko wao."

15 Kwa hiyo niligeuka na kuteremka kutoka mlimani kwani mlima ulikuwa ukiwaka
moto. Pia vibao vile viwili vya Agano vilikuwa mikononi mwangu. 16 Nilipotazama,
niliona kuwa mmefanya dhambi dhidi ya BWANA Mungu wenu; mmejifanyia sanamu
ya kusubu katika umbo la ndama. Mmegeuka upesi kutoka njia ile BWANA
aliyowaagiza. 17 Kwa hiyo nilichukua vibao vile viwili nikavitupa na kuvipasua
vipande vipande mbele ya macho yenu.

18 Ndipo tena nikasujudu mbele za BWANA kwa siku arobaini usiku na mchana.
Sikula mkate wala sikunywa maji, kwa sababu ya dhambi yote mliyoifanya,
mkifanya lile lililo ovu mbele za BWANA na kumkasirisha. 19 Niliogopa hasira na
ghadhabu ya BWANA, kwa kuwa aliwakasirikia vya kutosha na kutaka kuwaangamiza.
Lakini BWANA alinisikiliza tena. 20 Bali yeye alimkasirikia Aroni kiasi cha kutaka
kumwangamiza, nami wakati huo nilimwombea Aroni pia. 21 Kisha nikachukua
ile sanamu ya ndama mliyoitengeneza na kuichoma kwenye moto. Nikaiponda
na kuisaga ikawa unga laini kama vumbi, nikatupa lile vumbi kwenye kijito
kilichotiririka toka mlimani.

22 Pia mlimkasirisha BWANA huko Tabera, Masa na Kibroth-Hataava.

23 Vilevile wakati BWANA alipowatuma kutoka Kadesh-Barnea, alisema, "Kweeni,
mkaimiliki nchi ambayo nimewapa." Lakini mliasi dhidi ya agizo la BWANA Mungu
wenu. Hamkumtegemea wala kumtii. 24 Mmekuwa waasi dhidi ya BWANA tangu
nilipowajua ninyi.

25 Nilianguka kifudifudi mbele za BWANA kwa zile siku arobaini usiku na mchana
kwa sababu BWANA alikuwa amesema angewaangamiza ninyi. 26 Nilimwomba BWANA
na kusema, "Ee BWANA Mwenyezi, usiangamize watu wako, urithi wako mwenyewe
ule ulioukomboa kwa uweza wako mkuu na kuwatoa katika nchi ya Misri kwa
mkono wenye nguvu. 27 Wakumbuke watumishi wako Abrahamu, Isaki na Yakobo.
Usiangalie ukaidi wa watu hawa, uovu wao wala dhambi yao. 28 Watu wa nchi ile
uliyotutoa sisi wasije wakasema, 'Ni kwa sababu BWANA hakuweza kuwachukua
mpaka nchi aliyokuwa amewaahidia, kwa sababu aliwachukia, akawaleta ili aje
kuwaua jangwani.' 29 Bali wao ni watu wako, urithi wako ule ulioutoa Misri kwa
uweza wako mkuu na kwa mkono wako ulionyooka."

10

Vibao Vingine Vya Amri Kumi
(Kutoka 34:1-10)

1 Wakati ule BWANA aliniambia, "Chonga vibao viwili vya mawe kama vile vya
kwanza uje kwangu juu mlimani. Pia utengeneze Sanduku la mbao. 2 Nitaandika
juu ya vibao maneno yaliyokuwa katika vile vibao vya kwanza, ambavyo ulivivunja.
Kisha utaviweka ndani ya Sanduku."

3 Hivyo nikatengeneza Sanduku kwa mti wa mshita, nikachonga pia vibao
vya mawe kama vile vya kwanza, kisha nikakwea mlimani nikiwa na vibao
viwili mikononi mwangu. 4 BWANA akaandika juu ya hivi vibao kile alichokuwa
amekiandika kabla, Amri Kumi alizokuwa amewatangazia juu mlimani, kutoka
kwenye moto siku ile ya kusanyiko. BWANA akanikabidhi. 5 Kisha nikashuka kutoka

mlimani na kuweka vibao ndani ya Sanduku nililokuwa nimelitengeneza, kama
BWANA alivyoniagiza, navyo viko huko sasa.
6 (Waisraeli walisafiri kutoka visima vya Yaakani hadi Mosera. Huko Aroni alifariki
na kuzikwa, naye Eleazari mwanawe akachukua nafasi yake kama kuhani. 7 Kutoka
pale, walisafiri hadi Gudgoda wakaendelea mpaka Yotbatha, nchi yenye vijito vya
maji. 8 Wakati huo BWANA aliteua kabila la Lawi kulibeba Sanduku la Agano la BWANA,
kusimama mbele za BWANA ili kutoa huduma, na kutangaza baraka kwa Jina lake,
kama wanavyofanya mpaka leo. 9 Hiyo ndiyo sababu ya Walawi kutokuwa na sehemu
wala urithi miongoni mwa ndugu zao; BWANA ndiye urithi wao, kama BWANA Mungu
wao alivyowaambia.)
10 Basi nilikaa mlimani kwa siku arobaini usiku na mchana, kama nilivyofanya
mara ya kwanza, pia BWANA alinisikiliza hata wakati huu. Haikuwa nia yake
kuwaangamiza. 11 BWANA akaniambia, "Nenda, ukawaongoze watu katika njia yao
ili kwamba waweze kuingia na kuimiliki nchi ile niliyowaapia baba zao kuwapa."

Mche BWANA

12 Na sasa, ee Israeli, BWANA Mungu wako anataka nini kwako ila kumcha BWANA
Mungu wako, kwenda katika njia zake, kumpenda na kumtumikia BWANA Mungu
wako kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote, 13 na kuyashika maagizo ya
BWANA na amri zake ninazokupa leo kwa mafanikio yako mwenyewe?
14 Mbingu, hata mbingu za juu sana, dunia na kila kitu kilichomo ndani yake, ni
mali ya BWANA Mungu wako. 15 Hata hivyo BWANA alikuwa na shauku na baba zako,
akawapenda na akawachagua ninyi, wazao wao, kuliko mataifa yote, kama ilivyo
leo. 16 Kwa hiyo tahirini mioyo yenu, na msiwe na shingo ngumu tena. 17 Kwa
kuwa BWANA Mungu wenu ni Mungu wa miungu na Bwana wa mabwana, Mungu
mkuu, mwenye uweza na wa kutisha, ambaye hana upendeleo na hapokei rushwa.
18 Huwapigania yatima na wajane, humpenda mgeni, akimpa chakula na mavazi.
19 Nanyi wapendeni wageni, kwa kuwa ninyi wenyewe mlikuwa wageni huko Misri.
20 Mche BWANA Mungu wako na umtumikie yeye. Shikamana naye kwa uthabiti na
kuapa kwa jina lake. 21 Yeye ni sifa yako; yeye ni Mungu wako, ambaye alikutendea
yale maajabu makubwa na ya kutisha uliyoyaona kwa macho yako mwenyewe.
22 Baba zako walioshuka kwenda Misri jumla yao walikuwa sabini, na sasa BWANA
Mungu wako amekufanya wengi kama nyota za angani.

11

Mpende Na Umtii BWANA

1 Mpende BWANA Mungu wako na kushika masharti yake, amri zake, sheria zake
na maagizo yake siku zote. 2 Kumbuka hivi leo kwamba sio watoto wako walioona
na kujua adhabu ya BWANA Mungu wako: utukufu wake, mkono wake wenye nguvu,
mkono wake ulionyooshwa; 3 ishara alizozifanya na mambo aliyoyafanya katikati ya
Misri, kwa Farao mfalme wa Misri na kwa nchi yake yote; 4 lile alilolifanyia jeshi la
Wamisri, farasi na magari yake, jinsi alivyowafurikisha na maji ya Bahari ya Shamu
walipokuwa wakiwafuatilia ninyi, na jinsi BWANA alivyowaletea angamizo la kudumu
juu yao. 5 Sio watoto wenu walioyaona yale Mungu aliyowafanyia huko jangwani
mpaka mkafika mahali hapa, 6 wala lile Mungu alilowafanyia Dathani na Abiramu,
wana wa Eliabu wa kabila la Reubeni, wakati ardhi ilipofungua kinywa chake katikati
ya Israeli yote, ikawameza pamoja na walio nyumbani mwao, hema zao na kila kitu
kilichokuwa hai ambacho kilikuwa mali yao. 7 Bali ilikuwa ni macho yenu wenyewe
ambayo yaliyaona mambo haya yote makuu BWANA aliyoyatenda.

[8] Kwa hiyo fuateni maagizo yote ninayowapa leo, ili mpate kuwa na nguvu za
kuingia na kuiteka nchi ile ambayo mnavuka Yordani kuimiliki, [9] ili mpate kuishi
siku nyingi katika nchi ile ambayo Bwana aliapa kuwapa baba zenu na wazao wao,
nchi itiririkayo maziwa na asali. [10] Nchi mnayoiingia kuimiliki haifanani na nchi
ya Misri mlikotoka ambako mlipanda mbegu yenu na kuinywesha, kama bustani ya
mboga. [11] Lakini nchi mnayovuka Yordani kuimiliki ni nchi ya milima na mabonde
inywayo mvua kutoka mbinguni. [12] Ni nchi ambayo Bwana Mungu wenu anaitunza;
macho ya Bwana Mungu wenu yanaitazama daima kutoka mwanzo wa mwaka hadi
mwisho wa mwaka.

[13] Hivyo kama mkiyatii maagizo yangu ninayowapa leo kwa uaminifu, yaani kwa
kumpenda Bwana Mungu wenu, na kumtumikia kwa moyo wako wote na kwa roho
yenu yote, [14] ndipo atawanyweshea mvua katika nchi yenu kwa majira yake, mvua ya
masika na ya vuli, ili mpate kuvuna nafaka zenu, divai mpya na mafuta. [15] Nitawapa
majani kwa ajili ya ng'ombe wenu, nanyi mtakula na kushiba.

[16] Jihadharini, la sivyo mtashawishika kugeuka na kuabudu miungu mingine na
kuisujudia. [17] Ndipo hasira ya Bwana itawaka dhidi yenu, naye atafunga mbingu
ili mvua isinyeshe nayo ardhi haitatoa mazao, nanyi mtaangamia mara katika nchi
nzuri ambayo Bwana anawapa. [18] Yawekeni haya maneno yangu katika mioyo yenu
na akili zenu, yafungeni kama alama juu ya mikono yenu na kwenye paji za nyuso
zenu. [19] Wafundisheni watoto wenu, yazungumzeni wakati mketipo nyumbani na
wakati mtembeapo njiani, wakati mlalapo na wakati mwamkapo. [20] Yaandikeni juu
ya miimo ya nyumba zenu na juu ya malango yenu, [21] ili kwamba siku zenu na siku
za watoto wenu zipate kuwa nyingi katika nchi ile Bwana aliyoapa kuwapa baba
zenu, kama zilivyo nyingi siku za mbingu juu ya nchi.

[22] Kama mkishika kwa makini maagizo haya yote ninayowapa kuyafuata, ya
kumpenda Bwana Mungu wenu, kuenenda katika njia zake zote na kushikamana
naye kwa uthabiti, [23] ndipo Bwana atawafukuza mataifa haya yote mbele yako, nawe
utawafukuza mataifa yaliyo makubwa na yenye nguvu kukuliko wewe. [24] Kila mahali
mtakapoweka mguu wenu patakuwa penu: Nchi yenu itaenea kutoka jangwa la
Lebanoni, na kutoka mto wa Frati hadi bahari ya magharibi[*] [25] Hapatakuwa na mtu
atakayeweza kusimama dhidi yenu. Bwana Mungu wenu, kama alivyoahidi, ataweka
juu ya nchi yote utisho na hofu kwa ajili yenu popote mwendako.

[26] Tazama, leo ninaweka mbele yenu baraka na laana: [27] baraka kama mtatii
maagizo ya Bwana Mungu wenu, ambayo ninawapa leo; [28] laana kama hamtatii
maagizo ya Bwana Mungu wenu na kuacha njia ambayo ninawaamuru leo kwa
kufuata miungu mingine, ambayo hamkuijua. [29] Wakati Bwana Mungu wenu
atakapokuwa amewaleta katika nchi mnayoiingia kuimiliki, mtatangaza baraka
kutoka Mlima Gerizimu, na kutangaza laana kutoka Mlima Ebali. [30] Kama
mnavyofahamu, milima hii ipo ng'ambo ya Yordani, magharibi ya barabara, kuelekea
machweo ya jua, karibu na miti mikubwa ya More, katika nchi ya wale Wakanaani
wanaoishi Araba, jirani na Gilgali. [31] Karibu mvuke ng'ambo ya Yordani kuingia
na kuimiliki nchi ambayo Bwana Mungu wenu anawapa. Wakati mtakapokuwa
mmeichukua na mnaishi humo, [32] hakikisheni kwamba mnatii amri na sheria zote
ninazoziweka mbele yenu leo.

12

Mahali Pekee Pa Kuabudia

[1] Hizi ndizo amri na sheria ambazo ni lazima mwe waangalifu kuzifuata katika
nchi ambayo Bwana, Mungu wa baba zenu, amewapa kumiliki, kwa muda wote

[*] **11:24** Yaani Bahari ya Mediterania.

mtakaoishi katika nchi. [2] Haribuni kabisa kila mahali pao pa kuabudia kwenye
milima mirefu, vilima na chini ya kila mti mkubwa ambamo mataifa haya
mnayokwenda kuchukua ardhi yao huabudia miungu yao. [3] Bomoeni madhabahu
zao, vunjeni yale mawe wanayoabudu, chomeni moto nguzo zao za Ashera; katilieni
mbali sanamu za miungu yao na mfute majina yao mahali hapo.

[4] Kamwe msimwabudu BWANA Mungu wenu kama wanavyoabudu wao. [5] Bali
mtatafuta mahali BWANA Mungu wenu atakapopachagua katika makabila yenu yote
ili aliweke jina lake huko kuwa makao yake. Mahali hapo ndipo iwapasapo kwenda;
[6] hapo ndipo mtakapoleta sadaka zenu za kuteketezwa na dhabihu, zaka zenu na
changizo zenu, kile ulichoweka nadhiri kutoa, sadaka zenu za hiari na malimbuko
ya makundi yenu ya ng'ombe pamoja na mbuzi na kondoo. [7] Hapo, katika uwepo
wa BWANA Mungu wenu, ninyi pamoja na jamaa zenu, mtakula na kufurahia
kila kitu ambacho mmegusa kwa mikono yenu, kwa sababu BWANA Mungu wenu
amewabariki.

[8] Msifanye kama tunavyofanya hapa leo, kila mtu anavyopenda mwenyewe, [9] kwa
kuwa bado hamjafikia mahali pa mapumziko na urithi ambao BWANA Mungu wenu
anawapa. [10] Lakini mtavuka Yordani na kuishi katika nchi BWANA Mungu wenu
anayowapa kama urithi, naye atawapa pumziko kutokana na adui zenu wote
wanaowazunguka ili ninyi mpate kuishi kwa salama. [11] Kisha kuhusu mahali BWANA
Mungu wenu atakapopachagua kuwa mahali pa makao ya Jina lake, hapo ndipo
inapowapasa kuleta kila kitu ninachowaamuru: sadaka zenu za kuteketezwa na
dhabihu, zaka zenu na changizo, pamoja na vitu vyote vyenye thamani ambavyo
mmeweka nadhiri kumtolea BWANA. [12] Hapo furahini mbele za BWANA Mungu
wenu, ninyi, wana wenu na binti zenu, watumishi wenu wa kiume na wa kike,
pamoja na Walawi kutoka miji yenu ambao hawana mgawo wala urithi wao
wenyewe. [13] Kuweni waangalifu, msitoe dhabihu zenu za kuteketezwa mahali
popote mnapopapenda. [14] Mtazitoa tu mahali pale ambapo BWANA atachagua katika
mojawapo ya makabila yenu, nanyi hapo zingatieni kila jambo ninalowaamuru.

[15] Hata hivyo, mnaweza kuwachinja wanyama wenu katika miji yenu yoyote ile na
kula nyama nyingi mpendavyo kama vile mmemchinja paa au kulungu, kulingana
na baraka mtakazojaliwa na BWANA Mungu wenu. Watu walio najisi au walio safi
wanaweza kula. [16] Lakini kamwe usinywe damu; imwage juu ya ardhi kama maji.
[17] Hamruhusiwi kula katika miji yenu zaka yenu ya nafaka, ya divai mpya na ya
mafuta, au mzaliwa wa kwanza wa makundi yenu ya ng'ombe na makundi yenu ya
mbuzi na kondoo, wala chochote ambacho mmeweka nadhiri kukitoa, au sadaka
zako za hiari, wala matoleo maalum. [18] Badala yake, mtakula vitu hivyo katika
uwepo wa BWANA Mungu wenu mahali ambapo BWANA Mungu wenu atapachagua:
wewe, wana wako na binti zako, watumishi wako wa kiume na wa kike, na Walawi
kutoka miji yenu. Mnatakiwa mfurahi mbele za BWANA Mungu wenu kwa kula kitu
mtakachoweka mikono yenu. [19] Mwe waangalifu msiwapuuze Walawi kwa muda
wote mnaoishi katika nchi yenu.

[20] BWANA Mungu wenu atakapokuwa ameongeza nchi yenu kama alivyowaahidi,
nanyi mkitamani nyama na mkisema, "Ningependa nyama," hapo unaweza kula
nyingi upendavyo. [21] Kama mahali ambapo BWANA Mungu wenu atapachagua
kuweka Jina lake ni mbali sana kutoka kwenu, unaweza kuchinja wanyama kutoka
makundi yenu ya ng'ombe, ya mbuzi na ya kondoo ambayo BWANA amewapa,
kama nilivyokuamuru, na mkiwa katika miji yenu wenyewe mnaweza kula nyingi
mtakavyo. [22] Mle kama vile mngekula paa na kulungu. Wote walio najisi kiibada
na walio safi mwaweza kula. [23] Lakini hakikisheni kwamba hamkunywa damu,
kwa sababu damu ni uhai, kamwe msile uhai pamoja na nyama. [24] Hamruhusiwi

kamwe kunywa damu; imwageni juu ya ardhi kama maji. 25 Msinywe damu, ili
mweze kufanikiwa ninyi pamoja na watoto wenu baada yenu, kwa sababu mtakuwa
mkifanya lililo haki machoni pa BWANA.
26 Lakini vichukueni vitu vyenu vilivyowekwa wakfu pamoja na vile mlivyoweka
nadhiri, mwende mahali pale BWANA atakapopachagua. 27 Leteni sadaka zenu za
kuteketezwa juu ya madhabahu ya BWANA Mungu wenu, vyote nyama na damu.
Damu ya dhabihu zenu lazima imiminwe kando ya madhabahu ya BWANA Mungu
wenu, lakini nyama mnaweza kula. 28 Mwe waangalifu kutii masharti haya yote
ninayowapa, ili kwamba siku zote mweze kufanikiwa, ninyi pamoja na watoto wenu
baada yenu, kwa sababu mtakuwa mkifanya lililo jema na sahihi mbele za macho ya
BWANA Mungu wenu.
29 BWANA Mungu wenu atayakatilia mbali mbele yenu mataifa ambayo punde
kidogo mtayavamia na kuyaondoa. Lakini mtakapokuwa mmeyafukuza na kuishi
katika nchi yao, 30 na baada ya kuangamizwa mbele yenu, mwe waangalifu
msijiingize katika tanzi kwa kuuliza habari za miungu yao, mkisema, "Je, mataifa
haya hutumikiaje miungu yao? Nasi tutafanya vivyo hivyo." 31 Kamwe msimwabudu
BWANA Mungu wenu kwa njia wanayoabudu miungu yao, kwa sababu katika
kuabudu miungu yao, wanafanya aina zote za machukizo anayoyachukia BWANA.
Hata huwateketeza wana wao na binti zao kwa moto kama kafara kwa miungu yao.
32 Angalieni kwamba mnafanya yote niliyowaamuru; msiongeze kitu wala msipun-
guze kitu.

13

Kuabudu Miungu Mingine

1 Kama nabii, au yule anayetabiri kwa njia ya ndoto, akijitokeza miongoni
mwenu na akawatangazia ishara ya miujiza na ajabu, 2 ikiwa ishara au ajabu
ya aliyozungumza ikatokea, naye akasema, "Na tufuate miungu mingine" (miungu
ambayo hamjaifahamu) "na tuiabudu," 3 kamwe msiyasikilize maneno ya nabii wala
mwota ndoto huyo. BWANA Mungu wenu anawajaribu kuangalia kama mnampenda
kwa moyo wenu wote na kwa roho yenu yote. 4 Ni BWANA Mungu wenu ambaye
mnapaswa kumfuata tena ni yeye mnapaswa kumheshimu. Shikeni maagizo yake
na kumtii, mtumikieni na kushikamana naye. 5 Huyo nabii au mwota ndoto lazima
auawe, kwa sababu amehubiri uasi dhidi ya BWANA Mungu wenu, ambaye aliwatoa
kutoka nchi ya Misri na kuwakomboa kutoka nchi ya utumwa; amejaribu kuwageuza
kutoka njia ambayo BWANA Mungu wenu aliwaagiza mfuate. Ni lazima mwondoe
uovu miongoni mwenu.
6 Kama ndugu yako hasa, au mwanao au binti yako, au mke umpendaye, au
rafiki yako wa karibu sana akikushawishi kwa siri, akisema, "Na twende tukaabudu
miungu mingine" (miungu ambayo ninyi wala baba zenu hamkuifahamu, 7 miungu
ya watu wanaowazunguka, ikiwa karibu au mbali, kutoka mwisho mmoja wa nchi
mpaka mwingine), 8 usikubali wala usimsikilize. Usimhurumie! Usimwache wala
usimkinge. 9 Hakika ni lazima auawe. Ni lazima mkono wako uwe wa kwanza katika
kumuua kisha mikono ya watu wengine wote. 10 Mpigeni kwa mawe mpaka afe, kwa
sababu alijaribu kuwageuza mtoke kwa BWANA Mungu wenu ambaye aliwatoa Misri,
kutoka nchi ya utumwa. 11 Kisha Israeli wote watasikia na kuogopa, wala hakuna
mmoja miongoni mwenu atakayefanya uovu tena.
12 Kama mkisikia ikisemwa kwamba moja ya miji ambayo BWANA Mungu wenu
anawapa mkae ndani yake 13 kuna wanaume waovu wameinuka miongoni mwenu
na wamewapotosha watu wa mji, wakisema, "Twendeni tukaabudu miungu mingine"
(miungu ambayo hamkuifahamu), 14 ndipo itakubidi kuuliza, kupima na kuchunguza

kwa makini. Kama ni kweli, tena ikihakikishwa kwamba jambo hili lichukizalo
limefanyika miongoni mwenu, [15] kwa hakika ni lazima mwaue kwa upanga wale
wote wanaoishi katika mji ule. Uharibuni kabisa, pamoja na watu wake na mifugo
yake. [16] Kusanyeni nyara zote za mji katika uwanja wa wazi na kuuchoma mji
kabisa pamoja na nyara zake zote kama sadaka ya kuteketezwa kwa Bwana Mungu
wenu. Utabaki kuwa magofu milele na hautajengwa tena. [17] Hakuna kimoja kati
ya vitu vilivyolaaniwa kitakachokutwa mikononi mwenu, ili Bwana ageuze hasira
yake kali. Atawahurumia na kuwa na rehema kwenu pia kuongeza idadi yenu, kama
alivyowaahidi baba zenu, [18] kwa sababu mnamtii Bwana Mungu wenu, mkizishika
amri zake zote zile ninazowapa leo na kufanya lile lililo jema machoni pake.

14

Vyakula Vilivyo Najisi Na Vilivyo Safi
(Walawi 11:1-47)

[1] Ninyi ni watoto wa Bwana Mungu wenu. Msijichanje ama kujinyoa upara kwenye
paji la uso kwa ajili ya aliyekufa, [2] kwa maana ninyi ni taifa takatifu kwa Bwana
Mungu wenu. Bwana amewachagua ninyi kuwa taifa la kipekee kutoka mataifa yote
juu ya uso wa dunia, mwe tunu yake.

[3] Msile kitu chochote ambacho ni machukizo. [4] Hawa ndio wanyama mtakaokula:
ng'ombe, kondoo, mbuzi, [5] kulungu, paa, kongoni, paa mweupe, mbuzi-mwitu,
pofu na kondoo wa mlimani. [6] Mnaweza kumla mnyama yeyote mwenye kwato
zilizogawanyika mara mbili, pia yule anayecheua. [7] Hata hivyo, miongoni mwa wale
wanaocheua au wale walio na kwato zilizogawanyika kamwe msile ngamia, sungura
na pelele. Iwapo wanacheua, lakini hawana kwato zilizogawanyika; ni najisi kwenu
kwa taratibu za kiibada. [8] Nguruwe pia ni najisi; ingawa ana kwato zilizogawanyika,
hacheui. Msile nyama yake wala kugusa mzoga wake.

[9] Katika viumbe hai vyote viishivyo kwenye maji, mnaweza kula yeyote aliye na
mapezi na magamba. [10] Lakini chochote kisicho na mapezi na magamba msile;
kwenu ni najisi.

[11] Mnaweza kula ndege yeyote aliye safi. [12] Lakini wafuatao msiwale: tai,
furukombe, kipungu, [13] kengewa mwekundu, kengewa mweusi, mwewe wa aina
yoyote, [14] kunguru wa aina yoyote, [15] mbuni, kiruka-njia, dudumizi, kipanga wa aina
yoyote, [16] bundi, mumbi, bundi mkubwa, [17] mwari, nderi, mnandi, [18] korongo, koikoi
wa aina yoyote, hudihudi na popo.

[19] Wadudu wote warukao kwa makundi ni najisi kwenu, msiwale. [20] Lakini viumbe
vyote vyenye mabawa vilivyo safi mwaweza kula.

[21] Msile kitu chochote mtakachokuta kimekufa. Mnaweza kumpa mgeni yeyote
anayeishi katika mojawapo ya miji yenu, naye anaweza kula au mnaweza kumuuzia
mtu wa nchi nyingine. Lakini ninyi ni watu watakatifu kwa Bwana Mungu wenu.

Msitokose mwana-mbuzi katika maziwa ya mama yake.

Zaka

[22] Hakikisheni mmetenga sehemu ya kumi ya mazao yote ya mashamba yenu kila
mwaka. [23] Mtakula zaka za nafaka yenu, divai mpya, mafuta na wazaliwa wa kwanza
wa makundi yenu ya ng'ombe na ya kondoo na mbuzi mbele za Bwana Mungu wenu
pale mahali atakapopachagua kama maskani kwa ajili ya Jina lake, ili kwamba mpate
kujifunza kumheshimu Bwana Mungu wenu daima. [24] Lakini ikiwa mahali pale ni
mbali sana nanyi mmebarikiwa na Bwana Mungu wenu na hamwezi kubeba zaka
yenu (kwa sababu mahali pale Bwana atakapopachagua kuliweka Jina lake ni mbali
sana), [25] basi badilisheni zaka yenu kuwa fedha, mkaichukue hiyo fedha mwende

nayo mahali Bwana Mungu wenu atakapopachagua. 26 Tumieni hiyo fedha kununua
chochote ukitakacho: ng'ombe, kondoo, divai au kinywaji chochote chenye chachu au
chochote mnachotaka. Kisha ninyi na wa nyumbani mwenu mtaila mbele za Bwana
Mungu wenu na kufurahi. 27 Msiache kuwajali Walawi waishio katika miji yenu, kwa
kuwa hao hawana shamba wala urithi wao wenyewe.

28 Mwishoni mwa kila mwaka wa tatu, leteni zaka zote za mazao ya miaka ile na
uyahifadhi kwenye miji yenu, 29 ili Walawi (ambao hawana mashamba wala urithi
wao wenyewe) na wageni, yatima na wajane wanaoishi kwenye miji yenu wapate
kuja kula na kushiba, ili Bwana Mungu wenu apate kuwabariki ninyi katika kazi
zote za mikono yenu.

15

Mwaka Wa Kufuta Madeni
(Walawi 25:1-7)

1 Kila mwisho wa miaka saba ni lazima mfute madeni. 2 Hivi ndivyo itakavy-
ofanyika: Kila mkopeshaji atafuta mkopo aliomkopesha Mwisraeli mwenzake.
Hatamtaka Mwisraeli mwenzake au ndugu yake amlipe hilo deni, kwa sababu
wakati wa Bwana wa kufuta madeni umetangazwa. 3 Unaweza kudai malipo kwa
mgeni, lakini lazima ufute kila deni ambalo unamdai ndugu yako. 4 Hata hivyo,
hapatakuwepo maskini miongoni mwenu, kwa kuwa katika nchi Bwana Mungu
wenu anayowapa kuimiliki kama urithi wenu, atawabariki sana, 5 ikiwa tutamtii
Bwana Mungu wenu kikamilifu na kuwa waangalifu kuyafuata maagizo haya yote
ninayowapa leo. 6 Kwa kuwa Bwana Mungu wenu atawabariki kama alivyoahidi,
nanyi mtawakopesha mataifa mengi lakini hamtakopa kwa yeyote. Mtatawala
mataifa mengi lakini hakuna taifa litakalowatawala ninyi.

7 Ikiwa kuna mtu maskini miongoni mwa ndugu zenu, katika mji wowote wa
hiyo nchi ambayo Bwana Mungu wenu anawapa, msiwe na moyo mgumu wala
usimfumbie mkono ndugu yako aliye maskini. 8 Afadhali fungua mikono yako na
umkopeshe kwa hiari chochote anachohitaji. 9 Jihadhari usijiwekee wazo hili ovu:
"Mwaka wa saba, mwaka wa kufuta madeni umekaribia," usije ukaonyesha nia
mbaya kwa ndugu yako mhitaji na ukaacha kumpa chochote. Anaweza kumlalamikia
Bwana dhidi yako nawe utakuwa umepatikana na hatia ya dhambi. 10 Mpe kwa
ukarimu na ufanye hivyo bila kinyongo moyoni, ndipo kwa sababu ya hili Bwana
Mungu wenu atakubariki katika kazi zako zote na kwa kila kitu utakachokiwekea
mkono wako. 11 Siku zote watakuwepo watu maskini katika nchi. Kwa hiyo
ninawaamuru mwe na mikono iliyokunjuliwa kuwaelekea ndugu zenu, kuwaelekea
maskini na wahitaji katika nchi yenu.

Kuwaacha Huru Watumwa
(Kutoka 21:1-18)

12 Kama Mwebrania mwenzako, mwanaume au mwanamke, akijiuza kwako na
kukutumikia miaka sita, katika mwaka wa saba ni lazima umwache aende zake akiwa
huru. 13 Nawe wakati utakapomwachia usimwache aende mikono mitupu. 14 Mpe
kwa uhuru kutoka zizi lako la kondoo na mbuzi, kutoka sakafu yako ya kupuria
nafaka na kutoka mashinikizo yako ya kukamulia divai. Mpe kama vile ambavyo
Bwana Mungu wako alivyokubariki. 15 Kumbukeni kuwa ninyi mlikuwa watumwa
huko Misri naye Bwana Mungu wenu aliwakomboa. Ndiyo sababu nimewapa agizo
hili leo.

16 Lakini mtumishi wako akikuambia, "Sitaki kukuacha," kwa sababu anakupenda
wewe na jamaa yako naye anaridhika nawe, 17 ndipo utachukua chuma kidogo

utoboe sikio lake mpaka hicho chuma kiingie kwenye ubao wa mlango, naye atakuwa
mtumishi wako wa maisha. Ufanye vivyo hivyo kwa mtumishi wa kike.
18 Usifikiri kuwa kuna ugumu kumwacha mtumishi wako huru, kwa sababu
utumishi wake kwako kwa miaka hii sita umekuwa wa thamani mara mbili ya ujira
wa mtumishi wa kuajiriwa. Naye BWANA Mungu wenu atakubarikia kwa kila kitu
utakachofanya.

Wazaliwa Wa Kwanza Wa Wanyama

19 Wekeni wakfu kwa BWANA Mungu wenu kila mzaliwa wa kwanza wa kiume
wa makundi yenu ya ng'ombe na ya mbuzi na kondoo. Maksai walio wazaliwa
wa kwanza msiwafanyize kazi, wala msinyoe manyoya ya wazaliwa wa kwanza wa
kondoo. 20 Kila mwaka ninyi na jamaa zenu mtapaswa kuwala mbele za BWANA
Mungu wenu pale mahali atakapopachagua. 21 Kama mnyama ana dosari, akiwa ni
kilema au kipofu au kama ana kilema kibaya, kamwe usimtoe dhabihu kwa BWANA
Mungu wenu. 22 Itawapasa kumla ninyi wenyewe katika miji yenu. Wote wasio safi
na walio safi kwa desturi za kiibada mwaweza kula kama vile mnavyokula paa au
kulungu. 23 Lakini kamwe msinywe damu; imwageni ardhini kama maji.

16

Pasaka
(Kutoka 12:1-20)

1 Shikeni mwezi wa Abibu, na kuiadhimisha Pasaka ya BWANA Mungu wenu, kwa
sababu katika mwezi wa Abibu, Mungu aliwatoa Misri usiku. 2 Mtatoa dhabihu ya
Pasaka ya mnyama kwa BWANA Mungu wenu kutoka kundi lenu la mbuzi na kondoo
au la ng'ombe, mahali pale ambapo BWANA atapachagua kama makao kwa ajili ya
Jina lake. 3 Msile nyama hiyo pamoja na mikate iliyotiwa chachu, lakini kwa siku
saba mtakula mikate isiyotiwa chachu, mikate ya kujitesa, kwa sababu mliondoka
Misri kwa haraka, ili kwamba siku zote za maisha yenu mpate kukumbuka wakati
wenu wa kuondoka Misri. 4 Chachu isionekane katika mali zenu katika nchi yenu
yote kwa siku saba. Nyama yoyote ya dhabihu mtakayotoa jioni ya siku ya kwanza
isibakizwe mpaka asubuhi.
5 Kamwe msitoe dhabihu ya Pasaka katika mji wowote ambao BWANA Mungu wenu
amewapa, 6 isipokuwa mahali atakapopachagua kama makao kwa ajili ya Jina lake.
Hapo ndipo lazima mtoe dhabihu ya Pasaka jioni, jua litakapotua, iwe kumbukumbu
yenu ya kutoka Misri. 7 Okeni na mle mahali pale ambapo BWANA Mungu wenu
atakapopachagua, kisha asubuhi mrudi kwenye mahema yenu. 8 Kwa siku sita
mtakula mikate isiyotiwa chachu na siku ya saba fanyeni kusanyiko kwa ajili ya
BWANA Mungu wenu na msifanye kazi.

Sikukuu Ya Mavuno
(Kutoka 34:22; Walawi 23:15-21)

9 Mhesabu majuma saba tangu wakati mnapoanza kuchukua mundu kuvuna
nafaka. 10 Kisha msherehekee Sikukuu ya Majuma kwa BWANA Mungu wenu kwa
kutoa sadaka ya hiari kwa kadiri ya baraka ambayo BWANA Mungu wenu amewapa.
11 Shangilieni mbele za BWANA Mungu wenu mahali atakapopachagua kama makao
ya Jina lake, ninyi, wana wenu na binti zenu, watumishi wenu wa kiume na wa
kike, Walawi walio katika miji yenu, na wageni, yatima na wajane waishio miongoni
mwenu. 12 Kumbukeni kwamba mlikuwa watumwa kule Misri na mfuate amri hizi
kwa uangalifu.

Sikukuu Ya Vibanda
(Walawi 23:33-43)

13 Adhimisheni sikukuu ya vibanda kwa siku saba baada ya kukusanya mazao yenu
ya nafaka na kukamua zabibu. 14 Mfurahie sikukuu yenu, ninyi, wana wenu, binti
zenu, watumishi wenu wa kiume na wa kike, Walawi, wageni, yatima na wajane
ambao wanaishi katika miji yenu. 15 Kwa siku saba mtaiadhimisha sikukuu ya Bwana
Mungu wenu katika mahali atakapopachagua Bwana. Kwa kuwa Bwana Mungu
wenu atawabariki katika mavuno yenu na katika kazi zote za mikono yenu na furaha
yenu itakamilika.

16 Wanaume wenu wote lazima wajitokeze mara tatu kwa mwaka mbele za Bwana
Mungu wenu mahali atakapopachagua: kwa ajili ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa
Chachu, Sikukuu ya Majuma, na Sikukuu ya Vibanda. Hakuna mtu atakayejitokeza
mbele za Bwana mikono mitupu: 17 Kila mmoja wenu ni lazima alete zawadi
kulingana na jinsi ambavyo Bwana Mungu wenu alivyowabariki.

Waamuzi

18 Wateue waamuzi na maafisa kwa kila kabila lenu katika kila mji ambao Bwana
Mungu wenu anawapa, nao watawaamua watu kwa usawa. 19 Msipotoshe haki wala
msifanye upendeleo. Msikubali rushwa kwa sababu rushwa hupofusha macho ya
wenye busara na kugeuza maneno ya wenye haki. 20 Mfuate haki na haki peke yake,
ili mweze kuishi na kuimiliki nchi ambayo Bwana Mungu wenu anawapa.

Kuabudu Miungu Mingine

21 Msisimamishe nguzo yoyote ya Ashera kando ya madhabahu mliyomjengea
Bwana Mungu wenu, 22 wala msisimamishe jiwe la kuabudu, kwa maana Bwana
Mungu wenu anavichukia vitu hivi.

17

1 Msimtolee Bwana Mungu wenu dhabihu ya maksai au kondoo ambaye ana dosari
yoyote au hitilafu ndani yake, kwa kuwa hilo litakuwa chukizo kwake.

2 Ikiwa mwanaume au mwanamke anayeishi kati ya mojawapo ya miji akupayo
Bwana, anakutwa anafanya uovu mbele za Bwana Mungu wenu, kwa kuvunja Agano
lake, 3 naye amekwenda kinyume na agizo langu kuabudu miungu mingine na
kuisujudia, kama vile jua, mwezi au nyota za angani, 4 hili likiwa limeletwa mbele
yenu, ni lazima kulichunguza kikamilifu. Ikiwa ni kweli na kuwa limehakikishwa
kwamba hili ni chukizo lililofanyika katika Israeli, 5 mchukueni huyo mwanaume au
mwanamke ambaye amelifanya tendo hili ovu kwenye lango la mji wenu na kumpiga
mawe mtu huyo mpaka afe. 6 Kwa ushuhuda wa mashahidi wawili au watatu mtu
huyo atauawa, bali hakuna mtu atakayeuawa kwa ushuhuda wa shahidi mmoja tu.
7 Ni lazima kwanza mikono ya mashahidi itangulie kumuua huyo mtu, kisha mikono
ya watu wote. Ni lazima mwondoe uovu miongoni mwenu.

Mahakama Za Sheria

8 Kama mashauri yanaletwa katika mahakama zenu ambayo ni magumu zaidi
kwenu kuyaamua, ikiwa ni umwagaji wa damu, madai au mashambulio, yapelekeni
mahali ambapo Bwana Mungu wenu atapachagua. 9 Nendeni kwa makuhani, ambao
ni Walawi, na kwa mwamuzi ambaye atakuwa kazini wakati huo. Ulizeni kwao
nao watawapa maamuzi. 10 Ni lazima mtende sawasawa na maamuzi watakay-
owapa mahali Bwana atakapopachagua. Kuweni waangalifu kufanya kila kitu
watakachowaongoza kufanya. 11 Fanyeni sawasawa na sheria wanayowafundisha
na maamuzi wanayowapa. Msigeuke mkono wa kuume au kushoto kuacha kufanya
yale wanayowaambia. 12 Mwanaume atakayeonyesha dharau kwa mwamuzi au kwa
kuhani ambaye amewekwa kumtumikia Bwana Mungu wenu lazima auawe. Lazima

mwondoe uovu katika Israeli. 13 Watu wote watasikia na kuogopa, nao hawatakuwa
wenye kudharau tena.

Mfalme

14 Wakati utakapoingia katika nchi anayowapa Bwana Mungu wenu kuimiliki
na kukaa humo, nanyi mkasema, “Na tumweke mfalme juu yetu kama mataifa
yanayotuzunguka,” 15 kuweni na uhakika wa kumweka mfalme juu yenu ambaye
Bwana Mungu wenu atamchagua. Ni lazima atoke miongoni mwa ndugu zenu
wenyewe. Msimweke mgeni juu yenu ambaye si ndugu wa Kiisraeli. 16 Hata
hivyo, kamwe mfalme asijipatie hesabu kubwa ya farasi kwa ajili yake mwenyewe,
au kuwafanya watu warudi Misri ili kupata farasi zaidi, kwa maana Bwana
amekuambia, “Hamtairudia njia ile tena.” 17 Kamwe asioe wake wengi, la sivyo moyo
wake utapotoka. Kamwe asijilimbikizie kiasi kikubwa cha fedha na dhahabu.
18 Atakapokuwa amekalia kiti cha ufalme wake, ajiandikie kwenye kitabu nakala
ya sheria kwa ajili yake mwenyewe kutoka zile sheria za makuhani ambao ni Walawi.
19 Atakuwa na nakala hiyo, naye ataisoma siku zote za maisha yake ili kwamba
ajifunze kumheshimu Bwana Mungu wake na kufuata kwa uangalifu maneno yote
ya sheria hii na amri hizi, 20 naye asijifikirie kuwa ni bora kuliko ndugu zake na
kuipotosha sheria. Ndipo yeye na wazao wake watatawala katika ufalme wake kwa
muda mrefu katika Israeli.

18

Sadaka Kwa Makuhani Na Walawi

1 Makuhani ambao ni Walawi, yaani kabila lote la Lawi, hawatakuwa na mgawo
wala urithi pamoja na Israeli. Wataishi kwa sadaka zitolewazo kwa ajili ya Bwana
za kuteketezwa kwa moto, kwa maana huo ndio urithi wao. 2 Hawatakuwa na urithi
miongoni mwa ndugu zao; Bwana ndiye urithi wao, kama alivyowaahidi.
3 Hili ndilo fungu la makuhani kutoka kwa watu watakaotoa dhabihu ya fahali au
kondoo: mguu wa mbele, mataya na matumbo. 4 Mtawapa malimbuko ya nafaka
zenu, divai mpya, mafuta na sufu ya kwanza kutoka manyoya ya kondoo zenu, 5 kwa
kuwa Bwana Mungu wenu amewachagua pamoja na wazao wao kutoka makabila
yenu kusimama na kuhudumu katika jina la Bwana siku zote.
6 Ikiwa Mlawi atahama kutoka mmojawapo ya miji yenu popote katika Israeli
ambapo anaishi, akaja kwa moyo wote mahali ambapo Bwana atapachagua,
7 anaweza akahudumu katika jina la Bwana Mungu wake kama Walawi wenzake
wote wanaohudumu hapo mbele za Bwana. 8 Atashiriki sawa katika mafao yao, hata
kama amepokea fedha kutoka mauzo ya mali ya jamaa yake.

Matendo Ya Machukizo

9 Wakati mtakapoingia katika nchi ambayo Bwana Mungu wenu anawapa,
msijifunze kuiga njia za machukizo za mataifa ya huko. 10 Asionekane mtu yeyote
miongoni mwenu ampitishaye mwanawe au binti yake katika moto, atakayefanya
uaguzi, ulozi, anayetabiri nyakati, anayejishughulisha na uchawi, 11 wala arogaye
kwa kupiga mafundo, wala mwaguzi au anayeabudu mizimu, wala awaombaye
wafu. 12 Mtu yeyote afanyaye mambo haya ni chukizo kwa Bwana, tena ni kwa
sababu ya matendo haya ya kuchukiza wayafanyayo ndiyo maana Bwana Mungu
wenu atayafukuza mataifa hayo mbele yenu. 13 Kamwe msilaumiwe mbele za Bwana
Mungu wenu.

Nabii

14 Mataifa mtakayowafukuza husikiliza wale wafanyao ulozi na uaguzi. Lakini
kwenu ninyi, Bwana Mungu wenu hajawaruhusu kufanya hivyo. 15 Bwana Mungu

wenu atawainulia nabii kama mimi kutoka miongoni mwa ndugu zenu wenyewe.
Msikilizeni yeye. 16 Kwa kuwa hivi ndivyo mlivyomwomba BWANA Mungu wenu
kule Horebu siku ile ya kusanyiko, wakati mliposema, "Na tusiisikie sauti ya BWANA
Mungu wetu, wala kuuona moto huu mkubwa tena, ama sivyo tutakufa."
17 BWANA akaniambia: "Wanachosema ni vyema. 18 Nitawainulia nabii kama
wewe kutoka miongoni mwa ndugu zao; nitaweka maneno yangu kinywani mwake,
naye atawaambia kila kitu nitakachomwamuru. 19 Kama mtu yeyote hatasikiliza
maneno yangu ambayo huyo nabii atayasema kwa Jina langu, mimi mwenyewe
nitamwajibisha. 20 Lakini nabii ambaye atathubutu kusema kwa Jina langu kitu
chochote ambacho sikumwamuru akiseme, au nabii ambaye husema kwa jina la
miungu mingine ni lazima auawe."
21 Mnaweza kuulizana wenyewe, "Tutawezaje kujua wakati ujumbe haukusemwa
na BWANA?" 22 Ikiwa kile nabii anachotangaza kwa jina la BWANA hakikutokea au
kutimia, huo ni ujumbe ambao BWANA hakusema. Nabii huyo amesema kwa ujuaji.
Msimwogope huyo.

19

Miji Ya Makimbilio
(Hesabu 35:9-34; Yoshua 20:1-9)
1 Wakati BWANA Mungu wenu atakapokuwa amewaangamiza mataifa ambayo nchi
yao anawapa ninyi, wakati mtakapokuwa mmewafukuza na kuishi katika miji yao na
nyumba zao, 2 ndipo mtenge miji mitatu iliyopo katikati ya nchi kwa ajili yenu, katika
nchi ambayo BWANA Mungu wenu anawapa kuimiliki. 3 Jengeni barabara katika miji
hiyo na kuigawa mara tatu, nchi anayowapa BWANA Mungu wenu kama urithi, ili
kwamba yeyote amuuaye mtu aweze kukimbilia humo.
4 Hii ndiyo kanuni kuhusu mtu amuuaye mwingine na kukimbilia humo kuokoa
maisha yake, yaani, yeye amuuaye jirani yake bila kukusudia, wala hakumchukia
kabla ya hapo. 5 Kwa mfano, mtu aweza kwenda msituni na jirani yake kukata
miti, naye anapozungusha shoka kuangusha mti, shoka linaweza kuchomoka kutoka
kwenye mpini na kumpiga jirani yake na kumuua. Yule mtu anaweza kukimbilia
katika mmojawapo ya miji hii na kuokoa maisha yake. 6 Kama sivyo, mlipiza kisasi
cha damu anaweza kumfuatilia kwa hasira kali, naye akamkamata na kumuua
kama umbali ni mrefu sana hata ingawa hastahili kifo, kwa sababu amemuua jirani
yake bila kukusudia. 7 Hii ndiyo sababu nimewaagiza ninyi kutenga miji mitatu ya
makimbilio kwa ajili yenu.
8 Kama BWANA Mungu wenu akipanua nchi yenu, kama alivyoahidi kwa kiapo kwa
baba zenu na kuwapa nchi yote aliyowaahidi, 9 kwa sababu mmefuata kwa uangalifu
sheria zote ninazowaamuru leo, kumpenda BWANA Mungu wenu na kuenenda siku
zote katika njia zake, ndipo mtenge miji mingine, mitatu zaidi. 10 Fanyeni hivi ili
damu isiyo na hatia isimwagwe katika nchi yenu, ambayo BWANA Mungu wenu
anawapa kama urithi wenu, ili kwamba msije mkawa na hatia ya kumwaga damu.
11 Lakini kama mtu anamchukia ndugu yake, akamvizia, akamshambulia na
kumuua, kisha akakimbilia katika mmojawapo ya miji hii, 12 wazee wa mji wake
watatuma ujumbe kwake, kumleta kutoka mji ule na kumkabidhi mlipiza kisasi cha
damu kumuua. 13 Msimwonee huruma. Lazima mwondoe katika Israeli hatia ya
umwagaji damu isiyo na hatia ili kwamba mpate kufanikiwa.
14 Usisogeze jiwe la mpaka wa jirani yako ambao uliwekwa na wale waliokutangulia
katika urithi upokeao katika nchi BWANA Mungu wako anayowapa kuimiliki.

Mashahidi

15 Shahidi mmoja hatoshi kumtia hatiani mtu kwa uhalifu au kosa lolote ambalo
anaweza kuwa amelitenda. Lazima shauri lolote lithibitishwe kwa ushuhuda wa
mashahidi wawili au watatu.
16 Kama shahidi mwenye nia ya kumdhuru mwingine akisimama kumshtaki mtu
kwa uhalifu, 17 watu wawili wanaohusika katika mabishano lazima wasimame mbele
za Bwana na mbele ya makuhani na waamuzi ambao wako kazini wakati huo.
18 Waamuzi lazima wafanye uchunguzi kwa makini na shahidi akionekana kuwa
ni mwongo, akitoa ushuhuda wa uongo dhidi ya ndugu yake, 19 basi mtende kama
alivyotaka kumtendea ndugu yake. Ni lazima mwondoe uovu miongoni mwenu.
20 Watu watakaosalia watasikia hili na kuogopa, uovu kama huo kamwe hautatendeka
tena miongoni mwenu. 21 Msionyeshe huruma, uhai kwa uhai, jicho kwa jicho, jino
kwa jino, mkono kwa mkono, mguu kwa mguu.

20

Kwenda Vitani

1 Mtakapokwenda vitani kupigana na adui zenu na mkaona farasi na magari ya
vita na jeshi kubwa kuliko lenu, msiwaogope, kwa sababu Bwana Mungu wenu
aliyewatoa kutoka Misri, atakuwa pamoja nanyi. 2 Wakati mtakapokaribia kwenda
vitani, kuhani atakuja mbele na kuhutubia jeshi. 3 Atasema: "Sikia, ee Israeli, leo
unakwenda vitani kupigana na adui zako. Usife moyo wala usiogope, usitishwe wala
usitiwe hofu mbele yao. 4 Kwa kuwa Bwana Mungu wenu ndiye huenda pamoja
nanyi kuwapigania dhidi ya adui zenu na kuwapatia ushindi."
5 Maafisa wataliambia jeshi: "Je, kuna yeyote aliyejenga nyumba mpya ambayo
haijawekwa wakfu? Yeye na arudi nyumbani, ama sivyo anaweza kufa vitani na
mtu mwingine akaiweka wakfu. 6 Je, kuna yeyote aliyepanda shamba la mizabibu na
hajaanza kulifurahia? Yeye na arudi nyumbani, au sivyo anaweza kufa vitani na mtu
mwingine akalifurahia. 7 Je, kuna yeyote aliyeposa mwanamke na hajamwoa? Yeye
na arudi nyumbani, ama sivyo anaweza kufa vitani na mtu mwingine akamwoa."
8 Kisha maafisa wataongeza haya, "Je, kuna mtu anayeogopa ama kufa moyo? Yeye
na arudi nyumbani ili ndugu zake nao wasije wakafa moyo pia." 9 Wakati maafisa
watakapomaliza kuzungumza na jeshi, watawateua wakuu wa vikosi.
10 Wakati mtakapokwenda kushambulia mji, wapeni watu wake masharti ya amani.
11 Wakikubali na kuwafungulia malango yao, watu wake wote watawatumikia kwa
kufanya kazi ngumu na watawatumikia. 12 Ikiwa watakataa kufanya mapatano ya
amani na wakiwaingiza katika vita, basi mtauzunguka mji huo kwa vita. 13 Wakati
Bwana Mungu wenu atakapouweka mji huo mkononi mwenu, waueni kwa upanga
wanaume wote waliomo ndani yake. 14 Kwa upande wa wanawake, watoto, mifugo
na kila kitu kingine chochote ndani ya huo mji, mnaweza kuvichukua kama nyara
kwa ajili yenu. Nanyi mnaweza kuzitumia hizo nyara ambazo Bwana Mungu wenu
amewapa kutoka kwa adui zenu. 15 Hivi ndivyo mtakavyofanya kwa miji yote ambayo
iko mbali nanyi, ambayo haimilikiwi na mataifa ya karibu.
16 Hata hivyo, katika miji ya mataifa ambayo Bwana Mungu wenu anawapa kama
urithi, msiache kitu chochote hai kinachopumua. 17 Waangamizeni kabisa Wahiti,
Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi na Wayebusi, kama Bwana Mungu wenu
alivyowaamuru. 18 La sivyo, watawafundisha kufuata mambo yote ya machukizo
wanayofanya wakiabudu miungu yao, nanyi mtatenda dhambi dhidi ya Bwana
Mungu wenu.
19 Wakati mtakapouzunguka mji kwa vita kwa muda mrefu, mkipigana dhidi yake
ili kuuteka, msiharibu miti yake kwa kuikata kwa shoka, kwa sababu mtaweza
kula matunda yake. Hivyo msiikate. Je, miti hiyo ya mashambani ni watu, hata

muizingire? [20] Hata hivyo, mnaweza kuikata miti ambayo sio miti ya matunda na
kuitumia kujenga ngome, mpaka mji ulio katika vita na ninyi utakapoanguka.

21

Upatanisho Kuhusu Mauaji

[1] Kama mtu akikutwa ameuawa, naye amelala kwenye shamba katika nchi ambayo
Bwana Mungu wenu anawapa kuimiliki, wala haijulikani ni nani aliyemuua, [2] wazee
wenu na waamuzi watatoka na kupima umbali kutoka maiti alipolala mpaka kwenye
miji ya jirani. [3] Kisha wazee wa ule mji ulio karibu zaidi na yule maiti watamchukua
mtamba ambaye hajapata kufanyishwa kazi na ambaye hajafungwa nira, [4] na
kumpeleka kwenye bonde ambalo halijapata kulimwa au kupandwa mazao na
ambapo kuna chemchemi itiririkayo. Huko kwenye hilo bonde, wazee watamvunja
yule mtamba shingo. [5] Makuhani, hao wana wa Lawi, watasogea mbele, kwa
kuwa Bwana Mungu wenu, amewachagua kuhudumu na kutoa baraka katika jina
la Bwana, na kuamua mashauri yote ya mabishano na mashambulio. [6] Ndipo wazee
wote wa mji ulio karibu zaidi na huyo maiti watanawa mikono yao juu ya huyo
mtamba ambaye shingo yake imevunjwa huko kwenye bonde, [7] nao watatangaza:
"Mikono yetu haikumwaga damu hii, wala macho yetu hayakuona likifanyika.
[8] Ee Bwana, ukubali upatanisho kwa watu wako Israeli, ambao umewakomboa,
wala usiwahesabie watu wako hatia ya damu ya mtu asiyekuwa na hatia." Nayo
damu iliyomwagika itakuwa imefanyiwa upatanisho. [9] Hivyo mtakuwa mmejitakasa
wenyewe kutoka hatia ya kumwaga damu isiyokuwa na hatia, kwa kuwa mmefanya
lile lililo sawa mbele za macho ya Bwana.

Kuoa Mwanamke Mateka

[10] Mkienda vitani kupigana na adui zenu naye Bwana Mungu wenu akawatia
adui mikononi mwenu, nanyi mkachukua mateka, [11] kama ukiona miongoni mwa
mateka mwanamke mzuri wa sura nawe wavutwa naye, waweza kumwoa akawa
mke wako. [12] Mlete nyumbani mwako, anyoe nywele na kukata kucha zake,
[13] avue nguo alizokuwa amevaa alipotekwa. Baada ya kuishi nyumbani mwako na
kumwombolezea baba yake na mama yake kwa mwezi mzima, ndipo utakapoweza
kumwendea na kuwa mume wake naye atakuwa mke wako. [14] Lakini kama
hutaendelea kupendezwa naye, mwache aende popote anapotaka. Kamwe huwezi
kumuuza au kumtendea kama mtumwa, kwa sababu utakuwa umemvunjia heshima.

Haki Ya Mzaliwa Wa Kwanza

[15] Kama mwanaume ana wake wawili, naye anampenda mmoja na mwingine
hampendi na wote wawili wamemzalia wana wa kiume, lakini mwana mzaliwa
wa kwanza ni wa yule mke asiyempenda, [16] wakati anapotoa wosia wa mali yake
kwa wanawe, kamwe asitoe haki za mzaliwa wa kwanza kwa mwana wa mke
ampendaye kwa upendeleo, badala ya mzaliwa hasa wa kwanza, ambaye ni mwana
wa mke ambaye hampendi. [17] Ni lazima amkubali mwana wa mke asiyempenda
kama mzaliwa wa kwanza kwa kumpa sehemu ya vile vyote alivyo navyo maradufu.
Mwana huyo ni ishara ya kwanza ya nguvu za baba yake. Haki ya mzaliwa wa
kwanza ni yake yeye.

Mwana Mwasi

[18] Kama mtu ana mwana mkaidi na mwasi ambaye hamtii baba yake na mama
yake, na hasikii wazazi wanapomrudi, [19] baba yake na mama yake watamleta kwa
wazee kwenye lango la mji wake. [20] Watawaambia wazee, "Huyu mwanetu ni mkaidi
na mwasi. Hatutii sisi, yeye ni mpotovu na mlevi." [21] Kisha wanaume wote wa mjini

mwake watampiga kwa mawe mpaka afe. Ndivyo imewapasa kuondoa maovu kati yenu. Israeli yote itasikia hili na kuogopa.

Sheria Mbalimbali

22 Kama mtu ana hatia ya kosa linalompasa kuuawa naye akauawa, mwili wake
utaangikwa mtini, 23 kamwe msiuache mwili wake mtini usiku kucha. Hakikisheni mnauzika mwili wake siku ile ile, kwa sababu kila mtu anayeangikwa mtini yupo chini ya laana ya Mungu. Msiinajisi nchi ambayo Bwana Mungu wenu anawapa kama urithi wenu.

22

1 Kama ukimwona ng'ombe au kondoo wa ndugu yako anapotea, usipuuze, bali
uhakikishe unamrudisha kwa mwenyewe. 2 Ikiwa huyo ndugu haishi karibu nawe au kama hufahamu yeye ni nani, mchukue nyumbani kwako huyo mnyama umweke
mpaka mwenyewe aje kumtafuta. Ndipo umrudishie. 3 Fanya vivyo hivyo ukimkuta
punda wa nduguyo au joho lake au chochote alichopoteza. Usipuuze jambo hilo.
4 Kama ukimwona punda wa nduguyo au ng'ombe wake ameanguka barabarani, usipuuze jambo hilo. Msaidie asimame kwa miguu yake.
5 Haimpasi mwanamke kuvaa nguo za kiume wala mwanaume kuvaa nguo za kike, kwa maana Bwana Mungu wenu anachukia yeyote ambaye hufanya hivi.
6 Kama ukikuta kiota cha ndege kando ya barabara, iwe juu ya mti au chini, naye ndege amelala juu ya makinda au mayai, usimchukue huyo ndege pamoja na
makinda yake. 7 Waweza kuchukua makinda, lakini uwe na hakika ya kumwacha
huyo ndege, ili upate kufanikiwa na uweze kuishi maisha marefu.
8 Wakati unapojenga nyumba mpya, fanya ukuta wa kuzuia kandokando ya dari ili usijiletee hatia ya kumwaga damu juu ya nyumba yako ikiwa yeyote ataanguka kutoka humo.
9 Usipande aina mbili za mbegu katika shamba lako la mizabibu; ikiwa utafanya hivyo, si mazao utakayopanda tu yatakuwa najisi, bali nayo matunda ya shamba la mizabibu pia.
10 Usilime kwa maksai aliyefungwa nira pamoja na punda.
11 Usivae nguo za sufu na kitani zilizofumwa pamoja.
12 Fanya vishada kwenye pembe nne za joho unalovaa.

Kukiuka Taratibu Za Ndoa

13 Ikiwa mtu atamwoa mke na, baada ya kufanya naye tendo la ndoa, akamchukia,
14 akimsingizia na kumwita jina baya, akisema, "Nilimwoa mwanamke huyu, lakini
nilipomkaribia sikupata uthibitisho wa ubikira wake" 15 ndipo baba na mama wa
msichana wataleta uthibitisho kwamba alikuwa bikira kwa wazee wa mji kwenye
lango. 16 Baba wa msichana atawaambia wazee, "Nilimwoza binti yangu kwa huyu
mwanaume, lakini hampendi. 17 Sasa amemsingizia na kusema, 'Sikumkuta huyu
binti akiwa bikira.' Lakini hapa kuna uthibitisho wa ubikira wa binti yangu." Kisha
wazazi wake wataonyesha nguo zake kwa wazee wa mji, 18 nao wazee watamchukua
huyo mwanaume na kumwadhibu. 19 Watamtoza shekeli mia moja* za fedha na
kupewa wazazi wa msichana, kwa sababu mwanaume huyu amempa bikira wa Kiisraeli jina baya. Ataendelea kuwa mke wake; kamwe hawezi kumpa talaka siku zote za maisha yake.
20 Hata hivyo, kama shtaka ni la kweli na hakuna uthibitisho juu ya ubikira wa
huyo msichana ulioweza kupatikana, 21 huyo msichana ataletwa kwenye mlango wa
nyumba ya baba yake, na hapo watu wa mji wake watampiga kwa mawe hadi afe.

---

* **22:19** Shekeli 100 za fedha ni sawa na kilo moja.

Amefanya kitu cha aibu katika Israeli kwa kufanya ukahaba akiwa nyumbani kwa
babaye. Lazima mwondoe uovu katikati yenu.
22 Ikiwa mwanaume atakutwa akizini na mke wa mtu mwingine, wote wawili,
mwanaume na mwanamke aliyezini naye, lazima wauawe. Lazima mwondoe uovu
katika Israeli.
23 Ikiwa mwanaume atakutana na bikira mjini ambaye ameposwa na mtu akazini
naye, 24 utawachukua wote wawili kwenye lango la mji na kuwapiga kwa mawe
mpaka wafe; yule msichana kwa kuwa alikuwa mjini na hakupiga kelele kuomba
msaada, na yule mwanaume kwa sababu amemtenda jeuri mke wa mtu mwingine.
Lazima mwondoe uovu katikati yenu.
25 Lakini ikiwa itatokea mwanaume akakutana na msichana aliyeposwa huko
mashambani, akambaka, mwanaume aliyefanya hivi peke yake ndiye atakayeuawa.
26 Usimtendee msichana yule jambo lolote; hajafanya dhambi inayostahili kifo.
Shauri hili ni kama lile la yeyote ambaye anamshambulia na kumuua kwa makusudi
jirani yake, 27 kwa maana mwanaume huyo alimkuta msichana huko mashambani,
na ingawa msichana aliyeposwa alipiga kelele, hapakuwa na mtu wa kumwokoa.
28 Ikiwa itatokea mwanaume akutane na bikira ambaye hajaposwa na kumbaka nao
wakakutwa, 29 mwanaume atamlipa baba wa msichana shekeli hamsini† za fedha. Ni
lazima amwoe huyo msichana, kwa maana amemfanyia jeuri. Kamwe hawezi kumpa
talaka siku zote za maisha yake.
30 Mwanaume asimwoe mke wa baba yake; kamwe asidhalilishe kitanda cha baba
yake.

23

Kutengwa Na Mkutano

1 Asiingie mtu yeyote aliyehasiwa kwa kupondwa makende au kwa kukatwa uume
wake katika kusanyiko la Bwana.
2 Mtu yeyote ambaye amezaliwa kwenye ndoa isiyo halali au wazao wake wasiingie
kwenye kusanyiko la Bwana, hata mpaka kizazi cha kumi.
3 Hapatakuwa na Mwamoni au Mmoabu au yeyote wa wazao wao atakayeruhusiwa
kuingia katika kusanyiko la Bwana, hata mpaka kizazi cha kumi. 4 Kwa
kuwa hawakuja kuwalaki wakiwa na mkate na maji mlipokuwa njiani mlipotoka
Misri, tena walimwajiri Balaamu mwana wa Beori kutoka Pethori iliyoko Aramu-
Naharaimu* ili kuwalaani ninyi. 5 Hata hivyo, Bwana Mungu wenu hakumsikiliza
Balaamu bali aligeuza laana kuwa baraka kwenu kwa sababu Bwana Mungu wenu
anawapenda. 6 Msitafute mapatano ya urafiki nao maisha yenu yote.
7 Usimchukie Mwedomu, kwa kuwa yeye ni ndugu yako. Usimchukie Mmisri,
kwa sababu uliishi kama mgeni katika nchi yake. 8 Kizazi cha tatu cha watoto
watakaozaliwa nao wanaweza kuingia katika kusanyiko la Bwana.

Unajisi Katika Kambi

9 Unapokuwa umepiga kambi dhidi ya adui zako, jitenge na kitu chochote kisicho
safi. 10 Ikiwa mtu amechafuka kwa sababu ya kutokwa na shahawa usiku, inampasa
atoke nje ya kambi na kukaa huko. 11 Lakini jioni ikikaribia ataoga, na baada ya jua
kuzama ataingia tena kambini.
12 Tengeni mahali nje ya kambi ambapo mnaweza kwenda kujisaidia. 13 Kama
sehemu ya vifaa vyenu kuweni na kitu cha kulimia, nanyi mnapojisaidia, chimba
shimo na kisha funika kile kikutokacho. 14 Kwa kuwa Bwana Mungu wenu hutembea

---

† **22:29** Shekeli 50 za fedha ni sawa na gramu 600. * **23:4** Yaani Mesopotamia ya Kaskazini-Magharibi.

katika kambi yenu ili kuwalinda na kuwaweka adui zenu mikononi mwenu. Kambi
yenu ni lazima iwe takatifu, ili asione kitu chochote miongoni mwenu kilicho kichafu
akageuka na kuwaacha.

Sheria Mbalimbali

15 Ikiwa mtumwa amekimbilia kwako, usimrudishe kwa bwana wake. 16 Mwache
aishi miongoni mwenu mahali popote anapopapenda na katika mji wowote anaoch-
agua. Usimwonee.
17 Asiwepo Mwisraeli mwanamke kahaba au mwanaume hanithi wa mahali pa
kuabudia miungu. 18 Kamwe usilete mapato ya ukahaba ikiwa ni ya mwanamke au
ni ya mwanaume katika nyumba ya Bwana Mungu wako kwa ajili ya nadhiri yoyote,
kwa sababu Bwana Mungu wako anachukizwa na yote mawili.
19 Usimtoze ndugu yako riba, iwe ni fedha ama chakula ama kitu kingine chochote
ambacho waweza kupata riba juu yake. 20 Unaweza kumtoza mgeni riba, lakini
siyo nduguyo Mwisraeli, ili kwamba Bwana Mungu wako akubariki katika kila kitu
unachoweka mkono katika nchi unayoingia kuimiliki.
21 Ukiweka nadhiri kwa Bwana Mungu wako, usichelewe kuitimiza, kwa kuwa
Bwana Mungu wako atakudai, nawe utakuwa na hatia ya dhambi. 22 Lakini ukijizuia
kuweka nadhiri, hutakuwa na hatia. 23 Chochote kitakachotamkwa kwa midomo
yako ni lazima uhakikishe umekifanya, kwa sababu uliweka nadhiri yako kwa hiari
mbele za Bwana Mungu wako kwa kinywa chako mwenyewe.
24 Kama ukiingia katika shamba la mizabibu la jirani yako, unaweza kula zabibu
kadiri utakavyo, lakini usiweke chochote kwenye kikapu chako. 25 Kama ukiingia
katika shamba la nafaka la jirani yako, unaweza kukwanyua kwa mikono yako, lakini
usikate kwa mundu nafaka iliyosimama.

24

Sheria Kuhusu Ndoa Na Talaka

1 Ikiwa mtu atamwoa mke na akamchukia kwa sababu ya kukosa adabu, naye
akamwandikia hati ya talaka, akampa na kumfukuza kutoka nyumbani kwake,
2 ikiwa baada ya kuondoka nyumbani kwake atakuwa mke wa mtu mwingine, 3 ikiwa
mume wake wa pili atachukizwa naye akamwandikia hati ya talaka, akampa na
kumfukuza kutoka nyumbani kwake, au kama akifa, 4 basi yule mume wake wa
kwanza, ambaye alimpa talaka, haruhusiwi kumwoa tena baada ya mwanamke huyo
kuwa najisi. Hayo yatakuwa machukizo machoni pa Bwana. Usilete dhambi juu ya
nchi ambayo Bwana Mungu wako anakupa kama urithi.
5 Kama mtu ameoa karibuni, kamwe asipelekwe vitani au kupewa wajibu
mwingine wowote. Kwa mwaka mmoja atakuwa huru kubaki nyumbani ili
amfurahishe mke aliyemwoa.
6 Usitoe jozi ya mawe ya kusagia, hata ikiwa lile la juu, kuweka rehani kwa ajili ya
deni, kwa sababu itakuwa ni kuweka uhai wa mtu kama dhamana.
7 Kama mtu akikamatwa akiiba yeyote miongoni mwa ndugu zake wa Waisraeli
na kumtenda kama mtumwa au akimuuza, mwizi huyo ni lazima auawe. Nawe
utaondoa uovu kutoka miongoni mwenu.
8 Pakitokea magonjwa ya ngozi ya kuambukiza, mwe waangalifu sana kufanya
sawasawa na maagizo ya makuhani, ambao ni Walawi. Ni lazima mfuate kwa
uangalifu yale niliyowaamuru. 9 Kumbukeni kile Bwana Mungu wenu alichomfanyia
Miriamu njiani baada ya ninyi kutoka Misri.
10 Unapomkopesha jirani yako chochote, usiingie nyumbani kwake kutwaa kile
anachokitoa kama rehani. 11 Ukae nje na umwache huyo mtu uliyemkopesha akuletee
hiyo rehani. 12 Ikiwa mtu huyo ni maskini, usiende kulala ukiwa na hiyo rehani yake

katika milki yako. 13 Rudisha vazi lake kabla ya machweo ya jua ili apate kulilalia.
Kisha atakushukuru na kitaonekana kama kitendo cha haki mbele za Bwana Mungu
wako.

14 Usimwonee mtu maskini na mhitaji ambaye umemwajiri, akiwa ni nduguyo
Mwisraeli au mgeni anayeishi katika mojawapo ya miji yenu. 15 Mlipe ujira wake
kila siku kabla ya jua kutua, kwa sababu yeye ni maskini na anautegemea ujira huo.
La sivyo, anaweza kumlilia Bwana dhidi yako, nawe ukapata hatia ya dhambi.

16 Baba wasiuawe kwa ajili ya watoto wao, wala watoto wasiuawe kwa ajili ya baba
zao; kila mmoja atakufa kwa ajili ya dhambi yake mwenyewe.

17 Usipotoshe hukumu ya mgeni au yatima, au kuchukua vazi la mjane kama rehani.
18 Kumbukeni kwamba mlikuwa watumwa huko Misri, naye Bwana Mungu wenu
akawakomboa kutoka huko. Hii ndiyo sababu ninawaamuru kutenda hili.

19 Unapovuna shamba lako na ukasahau mganda, usirudi kuuchukua. Acha
kwa ajili ya mgeni, yatima na mjane, ili Bwana Mungu wako aweze kukubariki
wewe katika kazi zote za mikono yako. 20 Unapovuna zeituni kutoka miti yako,
usirudie matawi mara ya pili. Acha kilichobaki kwa ajili ya mgeni, yatima na
mjane. 21 Unapochuma zabibu katika shamba lako la mizabibu usirudie tena. Acha
zinazobaki kwa ajili ya mgeni, yatima na mjane. 22 Kumbuka kwamba mlikuwa
watumwa katika nchi ya Misri. Ndiyo sababu ninawaamuru kufanya hili.

25

1 Watu wanapokuwa na ugomvi, wapeleke mahakamani na waamuzi wataamua
shauri hilo; watawaachia wasio na kosa na kuwahukumu wenye hatia. 2 Kama mtu
mwenye hatia anastahili kuchapwa, mwamuzi atamwamuru alale chini ili achapwe
mbele yake idadi ya viboko kulingana na kosa lake, 3 lakini kamwe asichapwe zaidi
ya viboko arobaini. Ikiwa atachapwa zaidi ya viboko arobaini, nduguyo atadhalilika
machoni pako.

4 Usimfunge maksai kinywa anapopura nafaka.

5 Ikiwa ndugu wanaishi pamoja na mmoja wao akafa bila kuacha mwana, kamwe
mjane wake asiolewe nje ya jamaa hiyo. Ndugu wa mumewe atamchukua, amwoe
na kutimiza wajibu wa shemeji kwake. 6 Mwana wa kwanza atakayemzaa atapewa
jina la ndugu aliyekufa ili jina lake lisifutike katika Israeli.

7 Hata hivyo, ikiwa ndugu huyo wa mume hataki kuoa huyo mke wa nduguye,
mjane atawaendea wazee kwenye lango la mji na kusema, “Ndugu wa mume
wangu anakataa kuendeleza jina la nduguye katika Israeli. Hataki kutimiza wajibu
wa shemeji kwangu.” 8 Ndipo wazee wa mji wake watamwita na kuzungumza
naye. Kama atashikilia kukataa akisema, “Sitaki kumwoa,” 9 mjane wa nduguye
atamwendea mbele ya wazee, atamvua kiatu kimoja na kumtemea mate usoni, na
kusema, “Hivi ndivyo ambavyo hufanywa kwa mtu ambaye atakataa kuendeleza
jamaa ya ndugu yake.” 10 Jamaa ya mtu huyo itafahamika katika Israeli kama Jamaa
ya Aliyevuliwa Kiatu.

11 Ikiwa watu wawili wanapigana na mke wa mmoja wao akaja kumwokoa
mumewe na yule anayemshambulia, naye mke huyo akifika na kumkamata sehemu
za siri, 12 huyo mwanamke utamkata mkono wake. Usimhurumie.

13 Usiwe na mawe ya kupimia ya aina mbili katika mkoba wako, moja zito na jingine
jepesi. 14 Usiwe na vipimo viwili tofauti katika nyumba yako, kimoja kikubwa, kingine
kidogo. 15 Ni lazima uwe na uzito na vipimo sahihi na vya haki, ili upate kuishi maisha
marefu katika nchi anayokupa Bwana Mungu wako. 16 Kwa maana Bwana Mungu
wako humchukia yeyote ambaye hufanya mambo kama haya, yeyote anayetenda kwa
udanganyifu.

17 Kumbuka kile Waamaleki walichowatendea mlipokuwa njiani mkitoka Misri.
18 Wakati mlipokuwa mmechoka na kuishiwa nguvu kwa safari yenu, wakawapiga
wale wote waliokuja nyuma. Waamaleki hawakumwogopa Mungu. 19 Bwana Mungu
wako atakapokupa pumziko mbali na adui zako wote wanaokuzunguka katika nchi
akupayo kuimiliki kuwa urithi, utafutilia mbali kumbukumbu lote la Waamaleki chini
ya mbingu. Usisahau!

26

Malimbuko Na Zaka

1 Mtakapokuwa mmeingia nchi ile ambayo Bwana Mungu wenu anawapa kama
urithi na mtakapokuwa mmeimiliki na kukaa ndani yake, 2 chukueni baadhi ya
mavuno ya kwanza ya yale yote mtakayozalisha kutoka udongo wa nchi ambayo
Bwana Mungu wenu anawapa na mweke kwenye kapu. Kisha uende mahali ambapo
Bwana Mungu wako atapachagua kuwa makao kwa ajili ya Jina lake 3 na umwambie
kuhani atakayekuwepo kwa wakati huo, "Ninatangaza leo kwa Bwana Mungu wako
kwamba nimekuja katika nchi ambayo Bwana aliwaapia baba zetu kwamba atatupa."
4 Kuhani atapokea lile kapu mikononi mwako na kuliweka chini mbele ya madhabahu
ya Bwana Mungu wako. 5 Kisha utatangaza mbele za Bwana Mungu wako: "Baba
yangu alikuwa Mwaramu aliyekuwa anatangatanga, akaenda Misri pamoja na watu
wachache, akaishi huko hadi akawa taifa kubwa, lenye nguvu na watu wengi. 6 Lakini
Wamisri walituonea na kututaabisha, wakitufanyisha kazi ngumu. 7 Kisha tulimlilia
Bwana, Mungu wa baba zetu, naye Bwana akasikia sauti yetu na akaona huzuni
yetu, taabu yetu na mateso yetu. 8 Kwa hiyo Bwana akatutoa nchi ya Misri kwa
mkono wenye nguvu na ulionyooshwa, pamoja na utisho mkuu, ishara za miujiza
na maajabu. 9 Akatuleta mahali hapa akatupa nchi hii, nchi inayotiririka maziwa na
asali; 10 nami sasa ninaleta malimbuko ya ardhi ambayo wewe, Ee Bwana, umenipa."
Weka kapu mbele za Bwana Mungu wako na usujudu mbele zake. 11 Kisha wewe
pamoja na Walawi na wageni wote walioko miongoni mwenu mtafurahi katika
vitu vyote vizuri ambavyo Bwana Mungu wenu amewapa pamoja na wa nyumbani
mwenu.

12 Wakati utakapokuwa umeshatoa zaka zote za mazao yako katika mwaka wa tatu,
ambao ni mwaka wa zaka, utampa Mlawi, mgeni, yatima na mjane, ili waweze kula
katika miji yenu na kushiba. 13 Kisha umwambie Bwana Mungu wako: "Nimeondoa
katika nyumba yangu ile sehemu iliyowekwa wakfu na nimempa Mlawi, mgeni,
yatima na mjane, kulingana na yote uliyoamuru. Sijazihalifu amri zako wala kusahau
hata mojawapo. 14 Sijala sehemu iliyowekwa wakfu wakati nilipokuwa nikiomboleza,
wala sijaondoa mojawapo wakati nilipokuwa najisi, wala sijatoa sehemu yake yoyote
kwa wafu. Nimemtii Bwana Mungu wangu; nimefanya kila kitu ulichoniamuru.
15 Angalia chini kutoka mbinguni, maskani yako matakatifu, uwabariki watu wako
Israeli pamoja na nchi uliyotupa kama ulivyoahidi kwa kiapo kwa baba zetu, nchi
inayotiririka maziwa na asali."

Fuata Maagizo Ya Bwana

16 Bwana Mungu wako anakuagiza leo kufuata amri hizi na sheria; zishike kwa
bidii kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote. 17 Umetangaza leo kwamba Bwana
ndiye Mungu wako na kwamba utafuata njia zake, kwamba utayashika maagizo yake,
amri zake na sheria zake nawe utamtii. 18 Naye Bwana ametangaza leo kwamba ninyi
ni taifa lake, hazina yake ya thamani kama alivyoahidi, ili kwamba mpate kuyashika
maagizo yake yote. 19 Ametangaza kwamba atawaweka juu kuliko mataifa mengine
aliyoyafanya katika sifa, kuwa fahari na heshima, na kwamba mtakuwa taifa takatifu
kwa Bwana Mungu wenu, kama alivyoahidi.

27

Madhabahu Katika Mlima Ebali

1 Mose na wazee wa Israeli wakawaagiza watu: "Yashikeni maagizo haya yote
ninayowaagiza leo. 2 Mtakapokuwa mmevuka Mto Yordani na kuingia katika nchi
awapayo BWANA Mungu wenu, msimamishe mawe makubwa na mkayatie lipu.
3 Andikeni juu yake maneno yote ya sheria hii wakati mtakapokuwa mmevuka na
kuingia katika nchi awapayo BWANA Mungu wenu, nchi itiririkayo maziwa na asali,
kama vile BWANA, Mungu wa baba zenu, alivyowaahidi. 4 Mtakapokuwa mmevuka
Yordani, simamisheni mawe haya juu ya Mlima Ebali, kama ninavyowaagiza leo,
mkayatie lipu. 5 Huko mjengeeni BWANA Mungu wenu madhabahu, madhabahu ya
mawe. Msitumie kifaa chochote cha chuma juu yake. 6 Jengeni madhabahu ya BWANA
Mungu wenu kwa mawe ya shambani, na mtoe sadaka za kuteketezwa juu yake kwa
BWANA Mungu wenu. 7 Toeni sadaka za amani juu yake, mkizila na kufurahia mbele
za BWANA Mungu wenu. 8 Nanyi mtaandika maneno yote ya sheria hii kwa wazi sana
juu ya mawe haya ambayo mmesimamisha."

Laana Kutoka Mlima Ebali

9 Kisha Mose na makuhani, ambao ni Walawi, wakawaambia Israeli wote,
"Nyamaza ee Israeli, sikiliza! Sasa umekuwa taifa la BWANA Mungu wako. 10 Mtii
BWANA Mungu wako, na kufuata amri zake na maagizo ninayokupa leo."

11 Siku ile ile Mose akawaagiza watu:

12 Mtakapovuka Mto Yordani, makabila haya yatasimama juu ya Mlima Gerizimu
kubariki watu: Simeoni, Lawi, Yuda, Isakari, Yosefu na Benyamini. 13 Makabila haya
yatasimama juu ya Mlima Ebali kwa kutamka laana: Reubeni, Gadi, Asheri, Zabuloni,
Dani na Naftali.

14 Nao Walawi watawasomea watu wote wa Israeli kwa sauti kubwa:

15 "Alaaniwe mtu afanyaye sanamu ya kuchonga au mwenye kusubu sanamu, kitu ambacho ni chukizo kwa BWANA, kazi ya mikono ya fundi stadi, na kuisimamisha kwa siri."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

16 "Alaaniwe mtu amdharauye baba yake na mama yake."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

17 "Alaaniwe mtu asogezaye jiwe la mpaka wa jirani yake."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

18 "Alaaniwe mtu ampotoshaye kipofu njiani."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

19 "Alaaniwe mtu apotoshaye haki ya mgeni, yatima au mjane."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

20 "Alaaniwe mtu akutanaye kimwili na mke wa baba yake, kwa maana anadharau malazi ya baba yake."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

21 "Alaaniwe mtu akutanaye kimwili na mnyama yeyote."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

22 "Alaaniwe mtu akutanaye kimwili na dada yake, binti wa baba yake au binti wa mama yake."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

23 "Alaaniwe mtu akutanaye kimwili na mama mkwe wake."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

24 "Alaaniwe mtu amuuaye jirani yake kwa siri."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

25 "Alaaniwe mtu apokeaye rushwa ili kumuua mtu asiye na hatia."

Kisha watu wote watasema, "Amen!"

26 “Alaaniwe mtu yule ambaye hatashikilia maneno ya sheria hii kwa kuyatekeleza.”

Kisha watu wote watasema, “Amen!”

28

Baraka Za Utiifu
(Walawi 26:3-13; Kumbukumbu 7:12-24)

1 Kama ukimtii BWANA Mungu wako kwa bidii na kufuata amri zake zote
ninazokupa leo kwa bidii, BWANA Mungu wako atakuweka juu ya mataifa yote katika
dunia. 2 Baraka hizi zote zitakuja juu yako na kukupata, kama ukimtii BWANA Mungu
wako:

3 Utabarikiwa mjini na utabarikiwa mashambani.

4 Utabarikiwa uzao wa tumbo lako, na mazao ya nchi yako na wanyama wako wachanga wa kufugwa, yaani ndama wa makundi yako ya ng’ombe, na wanakondoo wa makundi yako.

5 Kapu lako na vyombo vyako vya kukandia vitabarikiwa.

6 Utabarikiwa uingiapo na utabarikiwa utokapo.

7 BWANA atasababisha adui wainukao dhidi yako kushindwa mbele yako. Watakujia kwa njia moja lakini watakimbia mbele yako kwa njia saba.

8 BWANA ataagiza baraka juu ya ghala zako na juu ya kila kitu utakachogusa kwa mkono wako. BWANA Mungu wako atakubariki katika nchi anayokupa.

9 BWANA atakufanya kuwa taifa lake takatifu, kama alivyokuahidi kwa kiapo, kama
ukishika maagizo ya BWANA Mungu wako na kwenda katika njia zake. 10 Kisha
mataifa yote ya dunia wataona kuwa unaitwa kwa jina la BWANA, nao watakuogopa.
11 BWANA atakupa kustawi kwa wingi, katika tunda la uzao wa tumbo lako, katika
wanyama wachanga wa mifugo yako na katika mazao ya ardhi yako, katika nchi
aliyowaapia baba zako kuwapa.

12 BWANA atafungua mbingu, ghala zake za baraka, kukupa mvua kwa majira
yake na kubariki kazi zako zote za mikono yako. Utakopesha mataifa mengi lakini
hutakopa kwa yeyote. 13 BWANA atakufanya kichwa, wala si mkia. Kama utazingatia
maagizo ya BWANA Mungu wako ninayokupa siku hii ya leo na kuyafuata kwa
bidii, daima utakuwa juu, kamwe hutakuwa chini. 14 Usihalifu amri zangu zozote
ninazokupa leo, kwa kwenda kuume au kushoto, kwa kufuata miungu mingine na
kuitumikia.

Laana Kwa Kutokutii
(Walawi 26:14-46)

15 Hata hivyo, kama hutamtii BWANA Mungu wako na kuzishika kwa bidii amri zake zote na maagizo ninayokupa leo, laana hizi zote zitakuja juu yako na kukupata:

16 Utalaaniwa mjini na utalaaniwa mashambani.

17 Kapu lako na chombo chako cha kukandia kitalaaniwa.

18 Uzao wa tumbo lako utalaaniwa, mazao ya ardhi yako, ndama wa makundi yako ya ng’ombe na wana-kondoo wa makundi yako.

19 Utalaaniwa uingiapo na utokapo.

20 BWANA ataleta laana juu yako, fadhaa na kukaripiwa katika kila kitu unachokigusa kwa mkono wako, mpaka uwe umeharibiwa na kuangamizwa ghafula kwa ajili
ya maovu uliyoyafanya kwa kumwacha yeye. 21 BWANA atakupiga kwa magonjwa
mpaka akuangamize kutoka nchi unayoingia kuimiliki. 22 BWANA atakupiga kwa
magonjwa ya kudhoofisha, kwa homa na kuwashwa, hari na kwa ukame, kutu na
kuwa na uchungu ambavyo vitakupiga mpaka uangamie.

23 Anga juu yako itakuwa shaba, na ardhi chini yako itakuwa chuma. 24 Bwana
atafanya mvua ya nchi yako kuwa mavumbi na mchanga; vitakujia kutoka angani
mpaka uangamie.

25 Bwana atakufanya ushindwe mbele ya adui zako. Utawajia kwa njia moja lakini
utawakimbia mbele yao kwa njia saba, nawe utakuwa kitu cha kuchukiza kwa falme
zote za dunia. 26 Mizoga yenu itakuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama
wa nchi, wala hapatakuwepo mtu yeyote wa kuwafukuza. 27 Bwana atakupiga kwa
majipu ya Misri na kwa vidonda vitokavyo usaha na kuwashwa, ambako huwezi
kuponywa. 28 Bwana atakupiga kwa wazimu, upofu na kuchanganyikiwa kwa
akili. 29 Wakati wa adhuhuri utapapasapapasa huku na huko kama mtu kipofu
katika giza. Hutafanikiwa katika lolote ufanyalo; siku baada ya siku utaonewa na
kunyang'anywa, wala hakuna yeyote atakayekuokoa.

30 Utaposa mke, lakini mtu mwingine atakutana naye kimwili. Utajenga nyumba,
lakini hutaishi ndani yake. Utapanda shamba la mizabibu, lakini hutakula matunda
yake. 31 Ng'ombe wako atachinjwa mbele ya macho yako lakini hutakula nyama
yake. Punda wako atachukuliwa kwa nguvu kutoka kwako wala hatarudishwa.
Kondoo wako watapewa adui zako, wala hakuna mtu yeyote wa kuwaokoa. 32 Wanao
na binti zako watatolewa kwa mataifa mengine, nawe utayachosha macho yako
ukiwatazamia siku baada ya siku, hutakuwa na nguvu kuinua mkono. 33 Taifa
usilolijua watakula mazao ya nchi yako na taabu ya kazi yako, hutakuwa na chochote,
bali kuonewa kikatili siku zako zote. 34 Vitu utakavyoviona kwa macho yako
vitakufanya wazimu. 35 Bwana atayapiga magoti yako na miguu yako kwa majipu
yenye maumivu makali yasiyoponyeka, yakienea kutoka nyayo za miguu yako hadi
utosini.

36 Bwana atakupeleka wewe na mfalme uliyemweka juu yako uende kwenye taifa
ambalo hukulijua wewe wala baba zako. Huko utaabudu miungu mingine, miungu
ya miti na mawe. 37 Utakuwa kitu cha kuchukiza, tena kitu cha kudharauliwa na
kudhihakiwa kwa mataifa yote huko Bwana atakakokupeleka.

38 Utapanda mbegu nyingi katika shamba lakini utavuna haba, kwa sababu nzige
watazila. 39 Utapanda mashamba ya mizabibu na kuyapalilia, lakini hutakunywa
divai yake wala hutakusanya zabibu, kwa sababu wadudu watazila. 40 Utakuwa na
mizeituni katika nchi yako yote, lakini hutatumia hayo mafuta yake, kwa sababu
zeituni zitapukutika. 41 Utakuwa na wana na binti lakini hawatakuwa nawe, kwa
sababu watachukuliwa mateka. 42 Makundi ya nzige yatavamia miti yako yote na
mazao ya nchi yako.

43 Mgeni anayeishi miongoni mwako atainuka juu zaidi na zaidi kuliko wewe,
lakini wewe utashuka chini zaidi na zaidi. 44 Yeye atakukopesha, lakini wewe
hutamkopesha. Yeye atakuwa kichwa, lakini wewe utakuwa mkia.

45 Laana hizi zote zitakuja juu yako. Zitakufuatia na kukupata mpaka uangamizwe,
kwa sababu hukumtii Bwana Mungu wako, na kuzishika amri zake na maagizo yake
aliyokupa. 46 Zitakuwa ishara na ajabu kwako na kwa wazao wako milele. 47 Kwa
sababu hukumtumikia Bwana Mungu wako kwa furaha na kwa moyo wakati wa
kufanikiwa kwako, 48 kwa hiyo katika njaa na kiu, katika uchi na umaskini wa
kutisha, utawatumikia adui ambao Bwana atawatuma dhidi yako. Yeye ataweka nira
ya chuma shingoni mwako hadi amekwisha kukuangamiza.

49 Bwana ataleta taifa dhidi yako kutoka mbali, kutoka miisho ya dunia, kama
tai ashukiavyo mawindo chini, taifa ambalo hutaijua lugha yake, 50 taifa lenye uso
mkali lisilojali wazee wala kuwahurumia vijana. 51 Watakula wadogo wa mifugo
yako na mazao ya nchi yako mpaka umeangamia. Hawatakuachia nafaka, divai
mpya au mafuta, wala ndama wowote wa kundi lako au wana-kondoo wa kundi lako

mpaka umekuwa magofu. 52 Nao wataizingira miji yote katika nchi yako mpaka kuta
ndefu za ngome ambazo unazitegemea zimeanguka. Watazingira miji yote katika
nchi ambayo Bwana Mungu wako anakupa.

53 Utakula uzao wa tumbo lako, nyama ya wana wako na binti zako ambao Bwana
Mungu wako amekupa, kwa sababu ya mateso yale adui zako watakayokuletea
wakati wa kukuzingira. 54 Hata yule mtu muungwana sana na makini miongoni
mwako hatakuwa na huruma kwa ndugu yake mwenyewe au kwa mke ampendaye
au watoto wake waliosalia, 55 naye hatampa hata mmoja wao nyama ya watoto
wake ambao anawala. Kwa kuwa hakuna kitu kingine kilichosalia kwake katika
mazingirwa makali ambayo adui yako watakuletea kwa miji yako yote. 56 Mwanamke
ambaye ni muungwana sana na makini miongoni mwako, yaani ambaye ni makini
sana na muungwana kiasi kwamba asingethubutu kugusa ardhi kwa wayo wa mguu
wake, yeye atakuwa mchoyo kwa mume ampendaye na mwanawe mwenyewe au
binti yake, 57 kondoo wa nyuma kutoka kwenye tumbo lake na watoto anaowazaa.
Kwa kuwa anakusudia kuwala kwa siri wakati wa kuzingirwa na katika taabu zile
ambazo adui yako atazileta juu yako na miji yako.

58 Kama hutafuata kwa bidii maneno yote ya sheria hii, ambayo yameandikwa
katika kitabu hiki na kama hutalicha hili jina la fahari na la kutisha, yaani la
Bwana Mungu wako, 59 Bwana ataleta mapigo ya kutisha juu yako na kwa wazao
wako, maafa makali na ya kudumu, magonjwa mazito na ya kudumu. 60 Atakuletea
juu yako magonjwa yote ya Misri yale uliyoyaogopa, nayo yataambatana nawe.
61 Pia Bwana atakuletea kila aina ya ugonjwa na maafa ambayo hayakuandikwa
humu katika kitabu hiki cha sheria, mpaka utakapokuwa umeangamizwa. 62 Ninyi
ambao mlikuwa wengi kama nyota za angani mtaachwa wachache tu, kwa sababu
hamkumtii Bwana Mungu wenu. 63 Kama ilivyompendeza Bwana kuwafanya
ninyi mstawi na kuongezeka kwa idadi, ndivyo itakavyompendeza kuwaharibu na
kuwaangamiza ninyi. Mtang'olewa kutoka nchi mnayoiingia kuimiliki.

64 Kisha Bwana atawatawanya miongoni mwa mataifa yote, kutoka mwisho mmoja
wa dunia hadi mwingine. Huko mtaabudu miungu mingine, miungu ya miti na ya
mawe, ambayo ninyi wala baba zenu hamkuijua. 65 Miongoni mwa mataifa hayo
hamtapata raha wala mahali pa kupumzisha wayo wa mguu wenu. Huko Bwana
atawapa mahangaiko ya mawazo, macho yaliyochoka kwa kungojea na moyo uliokata
tamaa. 66 Utaishi katika mahangaiko siku zote, ukiwa umejaa hofu usiku na mchana,
wala hutakuwa kamwe na uhakika wa maisha yako. 67 Wakati wa asubuhi utasema
hivi, "Laiti ingekuwa jioni!" Jioni utasema, "Laiti ingekuwa asubuhi," kwa sababu ya
hofu ile itakayojaza moyo wako na vitu vile macho yako yatakavyoviona. 68 Bwana
atawarudisha tena Misri kwa meli, safari niliyosema kamwe hamngeenda tena. Huko
mtajiuza ninyi wenyewe kwa adui zenu kama watumwa wa kiume na wa kike, lakini
hakuna yeyote atakayewanunua.

29

Kufanya Upya Agano

1 Haya ndiyo maneno ya Agano Bwana aliyomwagiza Mose kufanya na Waisraeli
huko Moabu, kuwa nyongeza ya Agano alilofanya nao huko Horebu.

2 Mose akawaita Waisraeli wote akawaambia:

Macho yenu yameona yale yote Bwana aliyofanya kwa Mfalme Farao huko Misri,
kwa maafisa wake wote na kwa nchi yake yote. 3 Kwa macho yenu wenyewe mliona
yale majaribu makubwa, ishara zile za miujiza na maajabu makubwa. 4 Lakini mpaka
leo Bwana hajawapa akili ya kuelewa au macho yanayoona au masikio yanayosikia.

5 Kwa muda wa miaka arobaini niliyowaongoza jangwani, nguo zenu hazikuchakaa,
wala viatu miguuni mwenu. 6 Hamkula mkate na hamkunywa divai wala kileo
chochote. Nilifanya hivi ili mpate kujua kuwa mimi ndimi BWANA Mungu wenu.

7 Wakati mlipofika mahali hapa, Sihoni mfalme wa Heshboni na Ogu mfalme wa
Bashani walikuja kupigana dhidi yetu, lakini tuliwashinda. 8 Tuliichukua nchi yao
na kuwapa Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase kama urithi wao.

9 Fuateni kwa bidii masharti ya Agano hili, ili kwamba mweze kustawi katika kila
kitu mnachofanya. 10 Ninyi nyote leo mnasimama mbele za BWANA Mungu wenu;
mkiwa viongozi na wakuu wenu, wazee na maafisa wenu, na wanaume wengine wote
wa Israeli, 11 pamoja na watoto wenu, wake zenu na pia wageni waishio katika kambi
zenu wanaowapasulia kuni na kuwachotea maji. 12 Mnasimama hapa ili kufanya
Agano na BWANA Mungu wenu, Agano ambalo Mungu analifanya nanyi siku hii ya
leo na kulitia muhuri kwa kiapo, 13 kuwathibitisha ninyi siku hii ya leo kama taifa
lake, ili aweze kuwa Mungu wenu kama alivyowaahidi na kama alivyowaapia baba
zenu Abrahamu, Isaki na Yakobo. 14 Ninafanya Agano hili pamoja na kiapo chake,
sio na ninyi tu 15 mnaosimama hapa na sisi leo mbele za BWANA Mungu wetu, bali
pia pamoja na wale ambao hawapo hapa leo.

16 Ninyi wenyewe mnajua jinsi tulivyoishi nchini Misri na jinsi tulivyopita katikati
ya nchi mpaka tukafika hapa. 17 Mliona miongoni mwao vinyago vyao vya kuchukiza
na sanamu za miti na mawe, za fedha na dhahabu. 18 Hakikisheni kwamba hakuna
mwanaume au mwanamke, ukoo au kabila miongoni mwenu leo ambalo moyo
wake utamwacha BWANA Mungu wetu, kwenda kuabudu miungu ya mataifa hayo.
Hakikisheni hakuna mzizi miongoni mwenu unaotoa sumu chungu ya namna hii.

19 Wakati mtu wa namna hii asikiapo maneno ya kiapo hiki, hujibariki mwenyewe
na kisha hufikiri, “Nitakuwa salama, hata kama nikiendelea kuifuata njia yangu
mwenyewe.” Hili litaleta maafa juu ya nchi iliyonyeshewa sawasawa na nchi
kame. 20 BWANA kamwe hatakuwa radhi kumsamehe, ghadhabu na wivu wa
Mungu vitawaka dhidi ya mtu huyo. Laana zote zilizoandikwa katika kitabu hiki
zitamwangukia na BWANA atafuta jina lake chini ya mbingu. 21 BWANA atamtwaa
peke yake kutoka makabila ya Israeli kwa maangamizo, kulingana na laana zote za
Agano zilizoandikwa kwenye Kitabu hiki cha Sheria.

22 Watoto wako watakaofuata baada yako katika vizazi vya baadaye na wageni
ambao watakuja kutoka nchi za mbali, wataona maafa, yaliyoipata nchi na magonjwa
ambayo BWANA aliyaleta juu yake. 23 Nchi yote itakuwa jaa linaloungua la chumvi na
kiberiti: hakutakuwa kilichopandwa, hakutakuwa kinachochipua, wala hakutakuwa
mimea inayoota juu yake. Itakuwa kama maangamizo ya Sodoma na Gomora, Adma
na Seboimu, ambazo BWANA aliangamiza kwa hasira kali. 24 Mataifa yote yatauliza:
“Kwa nini BWANA amefanya hivi juu ya nchi hii? Kwa nini hasira hii kali ikawaka?”

25 Na jibu litakuwa: “Ni kwa sababu watu hawa waliacha Agano la BWANA,
Mungu wa baba zao, Agano alilofanya nao wakati alipowatoa katika nchi ya Misri.
26 Walienda zao na kuabudu miungu mingine na kuisujudia, miungu wasioijua,
miungu ambayo Mungu hakuwapa. 27 Kwa hiyo hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya
nchi hii, hivyo Mungu akaleta juu yake laana zote zilizoandikwa katika kitabu hiki.
28 Katika hasira kali na katika ghadhabu kuu BWANA aliwang’oa kutoka nchi yao na
kuwasukumia katika nchi nyingine, kama ilivyo sasa.”

29 Mambo ya siri ni ya BWANA Mungu wetu, bali yaliyofunuliwa ni yetu na watoto
wetu milele, ili tuweze kuyafanya maneno yote ya sheria hii.

30

Mafanikio Baada Ya Kumgeukia Bwana

1 Wakati baraka hizi zote pamoja na laana nilizoziweka mbele yako zitakapokujia,
nawe ukazitafakari moyoni popote Bwana Mungu wako atakapokutawanya miongoni
mwa mataifa, 2 hapo wewe na watoto wako mtakapomrudia Bwana Mungu wako,
na kumtii kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote kulingana na kila
kitu ninachokuamuru leo, 3 ndipo Bwana Mungu wako atakapokurudisha kutoka
utumwani na kukuhurumia, naye atakukusanya tena kutoka mataifa yote kule
alikutawanya. 4 Hata kama umefukuziwa katika nchi ya mbali kiasi gani chini ya
mbingu, kutoka huko Bwana Mungu wako atakukusanya na kukurudisha. 5 Yeye
Bwana atakurudisha katika nchi iliyokuwa mali ya baba zako, nawe utaimiliki. Naye
atakufanya ufanikiwe sana na kukuzidisha kwa idadi kuliko baba zako. 6 Bwana
Mungu wako ataitahiri mioyo yenu na mioyo ya wazao wenu ili mweze kumpenda
kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote ukaishi. 7 Bwana Mungu wako ataweka
laana hizi zote juu ya adui zako ambao wanakuchukia na kukutesa. 8 Utamtii tena
Bwana na kuzishika amri zake zote ninazokupa leo. 9 Ndipo Bwana Mungu wako
atakapokufanikisha sana katika kazi zote za mikono yako na katika uzao wa tumbo
lako, wadogo wa mifugo yako na mazao ya nchi yako. Bwana atakufurahia tena
na kukufanikisha, kama alivyowafurahia baba zako, 10 kama ukimtii Bwana Mungu
wako, na kuzishika amri zake na maagizo yake ambayo yameandikwa katika Kitabu
hiki cha Sheria, na kumgeukia Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa
roho yako yote.

Uzima Na Mauti

11 Ninachokuagiza leo sio kigumu sana kwako au usichokiweza. 12 Hakiko juu
mbinguni, ili uulize, “Ni nani atakayepanda mbinguni kukileta na kututangazia ili
tuweze kutii?” 13 Wala hakiko ng’ambo ya bahari, ili uulize, “Ni nani atakayevuka
bahari kwenda kukichukua na kututangazia ili tupate kutii?” 14 La hasha! Lile neno
liko karibu sana nawe; liko kinywani mwako na ndani ya moyo wako ili uweze kulitii.
15 Tazama, naweka mbele yako leo uzima na mafanikio, mauti na maangamizo.
16 Ninakuamuru leo kwamba umpende Bwana Mungu wako, utembee katika njia
zake, na kutunza maagizo yake, amri na sheria zake; ndipo utakapoishi na
kuongezeka, naye Bwana Mungu wako atakubariki katika nchi unayoingia kuimiliki.
17 Lakini kama moyo wako ukigeukia mbali ukawa huna utii, kama umevutwa
kuisujudia miungu mingine na kuiabudu, 18 nakutangazia leo hii kwamba hakika
utaangamizwa. Hutaishi maisha marefu katika nchi unayovuka Yordani kuiingia na
kuimiliki.
19 Leo ninaziita mbingu na nchi kama mashahidi dhidi yako kwamba nimeweka
mbele yako uzima na mauti, baraka na laana. Basi sasa chagueni uzima, ili wewe na
watoto wako mpate kuishi, 20 na ili upate kumpenda Bwana Mungu wako, uisikilize
sauti yake na kuambatana naye. Kwa kuwa Bwana ndiye uzima wako, na atakupa
wingi wa siku ili upate kuishi katika nchi aliyoapa kuwapa baba zako Abrahamu,
Isaki na Yakobo.

31

Yoshua Kutawala Baada Ya Mose
(Hesabu 27:12-23)

1 Kisha Mose akaenda akasema maneno haya kwa Waisraeli wote: 2 “Sasa nina
miaka mia moja na ishirini nami siwezi tena kuwaongoza. Bwana ameniambia,
‘Hutavuka Yordani.’ 3 Bwana Mungu wenu, yeye mwenyewe atavuka mbele yenu.
Ataangamiza mataifa haya mbele yenu, nanyi mtaimiliki nchi yao. Pia Yoshua

atavuka mbele yenu, kama BWANA alivyosema. 4 Naye BWANA atawafanyia watu hao
kile alichowafanyia Sihoni na Ogu, wafalme wa Waamori, ambao aliwaangamiza
pamoja na nchi yao. 5 BWANA atawakabidhi kwenu, nanyi lazima mwatendee
yale yote niliyowaamuru. 6 Kuweni imara na moyo wa ushujaa. Msiogope wala
msifadhaike kwa sababu yao, kwa kuwa BWANA Mungu wenu anakwenda pamoja
nanyi; kamwe hatawaacha wala hatawatupa ninyi."

7 Kisha Mose akamwita Yoshua na akamwambia mbele ya Israeli wote, "Uwe imara
na moyo wa ushujaa, kwa kuwa ni lazima uende na watu hawa katika nchi ile
BWANA aliyowaapia baba zao kuwapa, nawe ni lazima uwagawie kama urithi wao.
8 BWANA mwenyewe atakutangulia naye atakuwa pamoja nawe; kamwe hatakuacha
wala hatakutupa. Usiogope, wala usifadhaike."

Kusoma Sheria

9 Kwa hiyo Mose akaandika sheria hii na kuwapa makuhani, wana wa Lawi,
waliochukua Sanduku la Agano la BWANA na wazee wote wa Israeli. 10 Kisha
Mose akawaamuru, akasema: "Mwishoni mwa kila miaka saba, katika mwaka wa
kufuta madeni, wakati wa Sikukuu ya Vibanda, 11 Waisraeli wote wanapokuja mbele
za BWANA Mungu wenu mahali atakapopachagua, utasoma sheria hii mbele yao
masikioni mwao. 12 Kusanya watu wote, wanaume, wanawake, watoto na wageni
wanaoishi katika miji yenu, ili waweze kusikia na kujifunza kumcha BWANA Mungu
wenu na kufuata kwa bidii maneno yote ya sheria hii. 13 Watoto wao, ambao hawaijui
sheria hii, lazima waisikie na kujifunza kumcha BWANA Mungu wenu kwa muda
mtakaoishi katika nchi mnayovuka Yordani kuimiliki."

Kuasi Kwa Waisraeli Kunatabiriwa

14 BWANA akamwambia Mose, "Sasa siku ya kifo chako imekaribia. Mwite Yoshua,
mkajihudhurishe katika Hema la Kukutania, mahali nitakapompa maagizo ya kazi."
Kwa hiyo Mose na Yoshua wakaja na kujihudhurisha kwenye Hema la Kukutania.

15 Kisha BWANA akatokea katika Hema katika nguzo ya wingu, nalo wingu
likasimama juu ya ingilio la Hema. 16 Kisha BWANA akamwambia Mose: "Unakwenda
kupumzika na baba zako, nao watu hawa hivi karibuni watazini na miungu migeni
ya nchi wanayoingia. Wataniacha na kuvunja Agano nililofanya nao. 17 Siku hiyo
nitawakasirikia na kuwaacha; nitawaficha uso wangu, nao wataangamizwa. Maafa
mengi na shida nyingi zitakuja juu yao, nao siku hiyo watauliza, 'Je, maafa haya
hayakuja juu yetu kwa sababu Mungu wetu hayuko pamoja nasi?' 18 Nami hakika
nitauficha uso wangu siku hiyo kwa sababu ya maovu yao yote kwa kugeukia miungu
mingine.

19 "Sasa ujiandikie wimbo huu,* uwafundishe Waisraeli na uwaamuru wauimbe,
ili upate kuwa ushahidi wangu dhidi yao. 20 Nitakapokwisha kuwaingiza katika
nchi itiririkayo maziwa na asali, nchi niliyowaahidi baba zao kwa kiapo, nao
watakapokula wakashiba na kufanikiwa, watageukia miungu mingine na kuiabudu,
wakinikataa mimi na kuvunja Agano langu. 21 Maafa na shida zitakapokuja juu
yao, wimbo huu utashuhudia dhidi yao, kwa sababu hautasahauliwa na wazao wao.
Ninajua lile wanaloandaa kufanya, hata kabla sijawaingiza katika nchi niliyowaahidi
kwa kiapo." 22 Hivyo Mose akaandika wimbo huu siku ile na akawafundisha
Waisraeli.

23 BWANA akampa Yoshua mwana wa Nuni agizo hili: "Uwe hodari na shujaa, kwa
kuwa utawaleta Waisraeli katika nchi niliyowaahidi kwa kiapo, nami mwenyewe
nitakuwa pamoja nawe."

---

* **31:19** Wimbo huu hapa ina maana wimbo wa Mose.

24 Baada ya Mose kumaliza kuandika kwenye kitabu maneno ya sheria hii kutoka
mwanzo hadi mwisho, 25 akawapa Walawi wale waliolibeba Sanduku la Agano la
Bwana agizo hili, akawaambia: 26 "Chukueni Kitabu hiki cha Sheria mkakiweke
kando ya Sanduku la Agano la Bwana Mungu wenu. Hapo ndipo kitakapokaa kama
shahidi dhidi yenu. 27 Kwa kuwa ninajua jinsi mlivyo waasi na mlivyo na shingo
ngumu. Kama mmekuwa mkiasi dhidi ya Bwana nikiwa bado niko hai na nikiwa
pamoja nanyi, mtaasi mara ngapi baada ya kufa kwangu! 28 Kusanyeni mbele yangu
wazee wote wa makabila yenu na maafisa wenu wote, ili nipate kusema maneno haya
masikioni mwao na kuziita mbingu na nchi ili kushuhudia dhidi yao. 29 Kwa kuwa
ninajua baada ya kifo changu hakika mtakuwa waovu kabisa na kugeuka kutoka njia
niliyowaamuru ninyi. Katika siku zijazo, maafa yatawapata kwa sababu mtafanya
maovu mbele ya macho ya Bwana, na kuchochea hasira yake kwa yale mikono yenu
itakayokuwa imefanya."

Wimbo Wa Mose

30 Mose akayasoma maneno ya wimbo huu kutoka mwanzo hadi mwisho katika
masikio ya kusanyiko lote la Israeli:

32

1 Sikilizeni, enyi mbingu, nami nitasema;
sikia, ee nchi, maneno ya kinywa changu.
2 Mafundisho yangu na yanyeshe kama mvua,
na maneno yangu na yashuke kama umande,
kama manyunyu juu ya majani mabichi,
kama mvua tele juu ya mimea myororo.

3 Nitalitangaza jina la Bwana.
Naam, sifuni ukuu wa Mungu wetu!
4 Yeye ni Mwamba, kazi zake ni kamilifu,
njia zake zote ni haki.
Mungu mwaminifu ambaye hakosei,
yeye ni mnyofu na mwenye haki.

5 Wamefanya mambo ya upotovu mbele zake;
kwa aibu yao, wao si watoto wake tena,
lakini ni kizazi kilicho kiovu na kilichopotoka.
6 Je, hii ndiyo njia ya kumlipa Bwana,
enyi watu wajinga na wasio na busara?
Je, yeye siye Baba yenu, Muumba wenu,
aliyewafanya ninyi na kuwaumba?

7 Kumbuka siku za kale;
tafakari vizazi vya zamani vilivyopita.
Uliza baba yako, naye atakuambia,
wazee wako, nao watakueleza.
8 Aliye Juu Sana alipowapa mataifa urithi wao,
alipogawanya wanadamu wote,
aliweka mipaka kwa ajili ya mataifa
sawasawa na hesabu ya wana wa Israeli.
9 Kwa kuwa fungu la Bwana ni watu wake,
Yakobo kura yake ya urithi.

10 Katika nchi ya jangwa alimkuta,
katika nyika tupu ivumayo upepo.
Alimhifadhi na kumtunza;
akamlinda kama mboni ya jicho lake,
11 kama tai avurugaye kiota chake,
na kurukaruka juu ya makinda yake,
ambaye hutanda mabawa yake kuwadaka,
na huwachukua kwenye mabawa yake.
12 Bwana peke yake alimwongoza;
hakuwepo mungu mgeni pamoja naye.

13 Akamfanya apande sehemu zilizoinuka za nchi,
akamlisha kwa mavuno ya mashamba.
Akamlea kwa asali toka mwambani,
na kwa mafuta kutoka mwamba mgumu,
14 kwa jibini na maziwa kutoka makundi ya ng’ombe
na kutoka makundi ya mbuzi,
kwa mafuta ya wana-kondoo na mbuzi,
kwa kondoo dume wazuri wa Bashani,
na kwa ngano nzuri.
Ukanywa damu ya zabibu inayotoa povu.

15 Yeshuruni* alinenepa na kupiga teke;
alikuwa na chakula tele,
akawa mzito na akapendeza sana.
Akamwacha Mungu aliyemuumba,
na kumkataa Mwamba Mwokozi wake.
16 Wakamfanya Mungu kuwa na wivu kwa miungu yao migeni,
na kumkasirisha kwa sanamu zao
za machukizo.
17 Wakatoa dhabihu kwa pepo, ambao si Mungu:
miungu wasiyoijua,
miungu iliyojitokeza siku za karibuni,
miungu ambayo baba zenu hawakuiogopa.
18 Mkamwacha Mwamba, aliyewazaa ninyi;
mkamsahau Mungu aliyewazaa.

19 Bwana akaona hili, akawakataa,
kwa sababu alikasirishwa
na wanawe na binti zake.
20 Akasema, “Nitawaficha uso wangu,
nami nione mwisho wao utakuwa nini,
kwa kuwa wao ni kizazi kilichopotoka,
watoto ambao si waaminifu.
21 Wamenifanya niwe na wivu
kwa kile ambacho si mungu,
na kunikasirisha kwa sanamu zao
zisizokuwa na thamani.
Nitawafanya wawaonee wivu wale ambao si taifa.
Nitawafanya wakasirishwe

* **32:15** Yeshuruni maana yake ni Yeye aliye mnyofu, yaani Israeli (ona pia Kum 33:26; Isa 44:2).

na taifa lile lisilo na ufahamu.
22 Kwa maana moto umewashwa kwa hasira yangu,
ule uwakao hadi kwenye vina vya mauti.
Utateketeza dunia pamoja na mazao yake,
na kuwasha moto katika misingi ya milima.

23 “Nitalundika majanga juu yao
na kutumia mishale yangu dhidi yao.
24 Nitatuma njaa kali dhidi yao maradhi mabaya,
yateketezayo na tauni ya kufisha;
nitawapelekea meno makali ya wanyama mwitu,
na sumu ya nyoka wale watambaao mavumbini.
25 Barabarani upanga utawakosesha watoto;
nyumbani mwao hofu itatawala.
Vijana wao wa kiume na wa kike wataangamia,
pia watoto wachanga na wazee wenye mvi.
26 Nilisema ningewatawanya
na kufuta kumbukumbu lao
katika mwanadamu.
27 Lakini nilihofia dhihaka za adui,
adui asije akashindwa kuelewa,
na kusema, ‘Mikono yetu imeshinda;
Bwana hakufanya yote haya.’ ”

28 Wao ni taifa lisilo na akili,
hakuna busara ndani yao.
29 Laiti wangekuwa na hekima wangefahamu hili,
na kutambua mwisho wao utakuwa aje!
30 Mtu mmoja angewezaje kufukuza elfu moja,
au wawili kufukuza elfu kumi,
kama si kwamba Mwamba wao amewauza,
kama si kwamba Bwana amewaacha?
31 Kwa kuwa mwamba wao si kama Mwamba wetu,
sawasawa na vile adui zetu wanavyokiri.
32 Mzabibu wao unatoka kwenye mzabibu wa Sodoma,
na kutoka kwenye mashamba ya Gomora.
Zabibu zake zimejaa sumu,
na vishada vyake vimejaa uchungu.
33 Mvinyo wao ni sumu ya nyoka,
sumu yenye kufisha ya swila.

34 “Je, hili sikuliweka akiba
na kulifungia kwenye vyumba vyangu vya hazina?
35 Ni juu yangu kulipiza kisasi; nitalipiza.
Wakati utakapowadia, mguu wao utateleza;
siku yao ya maafa ni karibu,
na maangamizo yao yanawajia haraka.”

36 Bwana atawahukumu watu wake,
na kuwahurumia watumishi wake
atakapoona nguvu zao zimekwisha
wala hakuna yeyote aliyebaki,

mtumwa au aliye huru.
37 Atasema: "Sasa iko wapi miungu yao,
mwamba walioukimbilia,
38 miungu wale waliokula mafuta ya dhabihu zao
na kunywa mvinyo wa sadaka zao za vinywaji?
Wainuke basi, wawasaidie!
Wawapeni basi ulinzi!

39 "Tazama basi, Mimi mwenyewe, Mimi Ndiye!
Hakuna mungu mwingine ila Mimi.
Mimi ninaua na Mimi ninafufua,
Mimi nimejeruhi na Mimi nitaponya,
wala hakuna awezaye kuokoa kutoka mkononi mwangu.
40 Ninainua mkono wangu kuelekea mbinguni na kusema:
Hakika kama niishivyo milele,
41 wakati ninapounoa upanga wangu unaometameta
na mkono wangu unapoushika ili kutoa hukumu,
nitalipiza kisasi juu ya adui zangu
na kuwalipiza wale wanaonichukia.
42 Nitailevya mishale yangu kwa damu,
wakati upanga wangu ukitafuna nyama:
damu ya waliochinjwa pamoja na mateka,
vichwa vya viongozi wa adui."

43 Furahini, enyi mataifa, pamoja na watu wake,
kwa kuwa atailipiza damu ya watumishi wake,
atalipiza kisasi juu ya adui zake
na kufanya upatanisho
kwa ajili ya nchi na watu wake.
44 Mose na Yoshua† mwana wa Nuni wakaja, wakanena maneno yote ya wimbo
watu wakiwa wanasikia. 45 Mose alipomaliza kuyasoma maneno haya yote kwa Is-
raeli wote, 46 akawaambia, "Yawekeni moyoni maneno yote ambayo nimewatangazia
kwa makini siku hii ya leo, ili kwamba mpate kuwaagiza watoto wenu wayatii kwa
bidii maneno yote ya sheria hii. 47 Siyo maneno matupu tu kwenu, bali ni uzima
wenu. Kwa hayo mtaishi maisha marefu katika nchi mnayovuka Yordani kuimiliki."

Mose Aelezwa Kuhusu Kifo Chake

48 Siku hiyo hiyo Bwana akamwambia Mose, 49 "Kwea katika mapangano ya Mlima
Abarimu hadi kilima cha Nebo kilichoko Moabu, ng'ambo ya Yeriko, na uitazame
Kanaani, nchi ninayowapa Waisraeli kama milki yao wenyewe. 50 Utafia kwenye
mlima huo unaokwea na kukusanyika pamoja na watu wako, kama ndugu yako
Aroni alivyofia juu ya Mlima Hori naye akakusanyika kwa watu wake. 51 Hii ni kwa
sababu ninyi wawili mlivunja uaminifu nami mbele ya Waisraeli kwenye maji ya
Meriba-Kadeshi katika Jangwa la Sini, na kwa sababu hamkuuinua utakatifu wangu
miongoni mwa Waisraeli. 52 Kwa hiyo, utaiona tu nchi kwa mbali; wewe hutaingia
nchi ninayowapa watu wa Israeli."

33

Mose Anayabariki Makabila

† **32:44** Yoshua, yaani Yehoshea kwa Kiebrania, maana yake ni Yehova ni Mwokozi.

1 Hii ndiyo baraka Mose mtu wa Mungu aliyotamka kwa Waisraeli kabla ya kifo
chake. 2 Alisema:
"Bwana alikuja kutoka Mlima Sinai,
akachomoza kama jua juu yao
kutoka Mlima Seiri,
akaangaza kutoka Mlima Parani.
Alikuja pamoja na watakatifu makumi elfu
kutoka kusini,
kutoka materemko ya mlima wake.
3 Hakika ni wewe ambaye huwapenda watu,
watakatifu wako wote wamo mkononi mwako.
Miguuni pako wote wanasujudu
na kutoka kwako wanapokea mafundisho,
4 sheria ile Mose aliyotupa sisi,
tulio milki ya kusanyiko la Yakobo.
5 Alikuwa mfalme juu ya Yeshuruni*
wakati viongozi wa watu walipokusanyika,
pamoja na makabila ya Israeli.

6 "Reubeni na aishi, asife,
wala watu wake wasiwe wachache."
7 Akasema hili kuhusu Yuda:
"Ee Bwana, sikia kilio cha Yuda,
mlete kwa watu wake.
Kwa mikono yake mwenyewe hujitetea.
Naam, uwe msaada wake
dhidi ya adui zake!"
8 Kuhusu Lawi alisema:
"Thumimu yako na Urimu† yako ulimpa,
mtu yule uliyemfadhili.
Ulimjaribu huko Masa
na kushindana naye
kwenye maji ya Meriba.
9 Alinena hivi kuhusu baba yake na mama yake,
'Mimi siwahitaji kamwe.'
Akawasahau jamaa zake,
asiwatambue hata watoto wake,
lakini akaliangalia neno lako
na kulilinda Agano lako.
10 Humfundisha Yakobo mausia yako
na Israeli sheria yako.
Hufukiza uvumba mbele zako
na sadaka nzima za kuteketezwa
juu ya madhabahu yako.
11 Ee Bwana, bariki ustadi wake wote,
nawe upendezwe na kazi ya mikono yake.
Vipige viuno vya wale wainukao dhidi yake;
wapige adui zake hata wasiinuke tena."
12 Kuhusu Benyamini akasema:

* **33:5** Yeshuruni maana yake ni Yeye aliye mnyofu, yaani Israeli. † **33:8** Thumimu na Urimu maana yake Nuru na Kweli; vifaa hivi viliwekwa kwenye kifuko cha kifuani cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha.

“Mwache mpenzi wa BWANA
apumzike salama kwake,
kwa maana humkinga mchana kutwa,
na yule BWANA ampendaye
hupumzika kati ya mabega yake.”
13 Kuhusu Yosefu akasema:
“BWANA na aibariki nchi yake
kwa umande wa thamani
kutoka mbinguni juu,
na vilindi vya maji
vilivyotulia chini;
14 pamoja na vitu vilivyo bora sana
viletwavyo na jua,
na vitu vizuri sana vinavyoweza
kutolewa na mwezi;
15 pamoja na zawadi bora sana
za milima ya zamani
na kwa wingi wa baraka
za vilima vya milele;
16 pamoja na baraka nzuri mno
za ardhi na ukamilifu wake,
na upendeleo wake yeye
aliyeishi kwenye kichaka
kilichokuwa kinawaka moto.
Hivi vyote na vikae juu ya kichwa cha Yosefu,
juu ya paji la uso la aliye mkuu
miongoni mwa ndugu zake.
17 Katika fahari yeye ni kama fahali mzaliwa wa kwanza;
pembe zake ni pembe za nyati,
na kwa pembe hizo atapiga mataifa,
hata yaliyo miisho ya dunia.
Hivyo ndivyo yalivyo makumi elfu ya Efraimu;
hivyo ndivyo yalivyo maelfu ya Manase.”
18 Kuhusu Zabuloni akasema:
“Shangilia, Zabuloni, wakati wa kutoka nje,
nawe Isakari, katika mahema yako.
19 Watawaita mataifa kwenye mlima,
na huko mtatoa dhabihu za haki;
watajifurahisha kwa wingi uliojaza bahari,
kwa hazina zilizofichwa mchangani.”
20 Kuhusu Gadi akasema:
“Atabarikiwa yeye aongezaye milki ya Gadi!
Gadi huishi huko kama simba,
akirarua kwenye mkono au kichwa.
21 Alijichagulia nchi nzuri kuliko zote
kwa ajili yake mwenyewe;
fungu la kiongozi lilikuwa limehifadhiwa
kwa ajili yake.
Viongozi wa watu walipokusanyika,
alitimiza haki ya mapenzi ya BWANA,
na hukumu zake kuhusu Israeli.”
22 Kuhusu Dani akasema:

“Dani ni mwana simba,
akiruka kutoka Bashani.”
23 Kuhusu Naftali akasema:
“Naftali amejaa tele upendeleo wa BWANA,
naye amejaa baraka yake;
atarithi magharibi na kusini.”
24 Kuhusu Asheri akasema:
“Aliyebarikiwa zaidi sana katika wana ni Asheri;
yeye na apate upendeleo kwa ndugu zake,
yeye na anawe miguu yake kwenye mafuta.
25 Makomeo ya malango yako yawe chuma na shaba,
nazo nguvu zako zitakuwa sawa na siku zako.

26 “Hakuna mwingine kama Mungu wa Yeshuruni,
ambaye hupanda juu ya mbingu ili akusaidie,
na juu ya mawingu katika utukufu wake.
27 Mungu wa milele ni kimbilio lako,
na chini kuna mikono ya milele.
Atamfukuza adui yako mbele yako,
akisema, ‘Mwangamize yeye!’
28 Hivyo Israeli ataishi salama peke yake.
Mzao wa Yakobo ni salama
katika nchi ya nafaka na divai mpya,
mahali ambapo mbingu
hudondosha umande.
29 Ee Israeli, wewe umebarikiwa!
Ni nani kama wewe,
taifa lililookolewa na BWANA?
Yeye ni ngao yako na msaada wako,
na upanga wako uliotukuka.
Adui zako watatetemeka mbele yako,
nawe utapakanyaga
mahali pao pa juu.”‡

34

Kifo Cha Mose

1 Kisha Mose akaupanda mlima Nebo kutoka tambarare za Moabu mpaka kilele
cha Pisga, ng’ambo ya Yeriko. Huko BWANA akamwonyesha nchi yote: kutoka Gileadi
mpaka Dani, 2 Naftali yote, nchi ya Efraimu na Manase, nchi yote ya Yuda mpaka
bahari ya magharibi,* 3 Negebu na nchi yote kuanzia Bonde la Yeriko, Mji wa Mitende,
hadi Soari. 4 Kisha BWANA akamwambia, “Hii ndiyo nchi niliyomwahidi Abrahamu
na Isaki na Yakobo kwa kiapo niliposema, ‘Nitawapa wazao wako.’ Nimekuruhusu
uione kwa macho yako, lakini hutavuka kuingia.”
5 Naye Mose mtumishi wa BWANA akafa huko Moabu, kama BWANA alivyokuwa
amesema. 6 Mungu akamzika huko Moabu, katika bonde mkabala na Beth-Peori,
lakini hakuna ajuaye kaburi lake lilipo mpaka leo. 7 Mose alikuwa na umri wa miaka
mia moja na ishirini alipofariki; hata hivyo nguvu ya macho yake haikufifia wala
mwili wake haukudhoofika. 8 Waisraeli wakaomboleza kwa ajili ya Mose kwenye

‡ **33:29** Utapakanyaga mahali pao pa juu maana yake mtakanyaga juu ya miili yao. * **34:2** Yaani Bahari ya Mediterania.

tambarare za Moabu kwa siku thelathini, mpaka wakati wa kulia na kuomboleza ulipopita.

9 Basi Yoshua mwana wa Nuni alijazwa roho ya hekima kwa sababu Mose alikuwa ameweka mikono yake juu yake. Kwa hiyo Waisraeli wakamsikiliza na wakafanya yale ambayo Bwana alikuwa amemwagiza Mose.

10 Tangu wakati huo, katika Israeli hajainuka nabii mwingine kama Mose, ambaye
Bwana alimjua uso kwa uso, 11 aliyetenda ishara zote zile za miujiza na maajabu
ambayo Bwana alimtuma kuyatenda huko Misri, yaani kwa Farao na maafisa wake
wote na nchi yake yote. 12 Kwa kuwa hakuna mtu yeyote aliyewahi kuonyesha nguvu
nyingi ama kutenda matendo ya kutisha ambayo Mose aliwahi kuyafanya mbele ya
Israeli yote.

Yoshua

Bwana Anamwagiza Yoshua

1 Baada ya kifo cha Mose mtumishi wa Bwana, Bwana akamwambia Yoshua
mwana wa Nuni, msaidizi wa Mose: 2 "Mtumishi wangu Mose amekufa. Sasa basi,
wewe pamoja na watu wote hawa, jiandaeni kuvuka huu Mto Yordani kuingia nchi
ambayo karibu nitawapa wana wa Israeli. 3 Kila mahali nyayo za miguu yenu
zitakapokanyaga nimewapa, kama vile nilivyomwahidi Mose. 4 Nchi yenu itaenea
kuanzia jangwa hili hadi Lebanoni, tena kuanzia mto mkubwa wa Frati, yaani nchi
yote ya Wahiti, hadi Bahari ile Kubwa* iliyoko upande wa magharibi. 5 Hakuna
mtu yeyote atakayeweza kushindana na wewe siku zote za maisha yako. Kama vile
nilivyokuwa pamoja na Mose, ndivyo nitakavyokuwa pamoja na wewe, sitakuacha
wala sitakupungukia.

6 "Uwe hodari na shujaa, kwa sababu wewe ndiwe utakayewaongoza watu hawa
kuirithi nchi niliyowaapia baba zao kuwapa. 7 Uwe hodari na uwe na ushujaa
mwingi. Uwe na bidii kutii sheria yote aliyokupa Mose mtumishi wangu, usiiache
kwa kugeuka kuelekea kuume au kushoto, ili upate kufanikiwa popote uendako.
8 Usiache Kitabu hiki cha Sheria kiondoke kinywani mwako; yatafakari maneno yake
usiku na mchana, ili upate kuwa mwangalifu kufanya kila kitu sawasawa na yote
yaliyoandikwa ndani yake. Ndipo utakapofanikiwa na kisha utastawi. 9 Je, si mimi
niliyekuamuru? Uwe hodari na shujaa. Usihofu wala usivunjike moyo, kwa kuwa
Bwana Mungu wako atakuwa pamoja nawe kokote uendako."

10 Ndipo Yoshua akawaagiza maafisa wa watu akisema, 11 "Pitieni katika kambi yote
mkawaambie watu, 'Wekeni tayari mahitaji yenu. Siku tatu kuanzia sasa mtavuka
hii Yordani ili kuingia na kuimiliki nchi ambayo Bwana Mungu wenu anawapa iwe
yenu wenyewe.' "

12 Lakini kwa Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase, Yoshua akasema,
13 "Kumbukeni agizo lile Mose mtumishi wa Bwana alilowapa: 'Bwana Mungu wenu
anawapa ninyi raha, naye amewapa nchi hii.' 14 Wake zenu, watoto wenu na mifugo
yenu watakaa katika nchi ile Mose aliyowapa mashariki ya Yordani, lakini mashujaa
wenu wote, wakiwa wamevikwa silaha kikamilifu lazima wavuke mbele ya ndugu
zenu. Imewapasa kuwasaidia ndugu zenu hadi 15 Bwana awape nao raha, kama
alivyokwisha kufanya kwa ajili yenu hadi wao pia watakapokuwa wamemiliki nchi
ile Bwana Mungu wenu anayowapa. Baada ya hilo, mwaweza kurudi na kukalia nchi
yenu wenyewe, ambayo Mose mtumishi wa Bwana aliwapa mashariki mwa Yordani
kuelekea linakochomoza jua."

16 Ndipo wakamjibu Yoshua, "Chochote ambacho umetuagiza tutafanya na popote
utakapotutuma tutakwenda. 17 Kama vile tulivyomtii Mose kikamilifu, ndivyo
tutakavyokutii wewe. Bwana Mungu wako na awe pamoja nawe tu kama vile
alivyokuwa pamoja na Mose. 18 Yeyote atakayeasi neno lako na kuacha kuyatii
maneno yako, au chochote utakachowaamuru, atauawa. Uwe imara na hodari tu!"

2

Rahabu Na Wapelelezi

1 Kisha Yoshua mwana wa Nuni kwa siri akawatuma wapelelezi wawili kutoka
Shitimu, akawaambia, "Nendeni mkaikague hiyo nchi, hasa Yeriko." Kwa hiyo

* **1:4** Yaani Bahari ya Mediterania.

wakaenda na kuingia kwenye nyumba ya kahaba mmoja jina lake Rahabu na kukaa
humo.

2 Mfalme wa Yeriko akaambiwa, “Tazama! Baadhi ya Waisraeli wamekuja huku
usiku huu kuipeleleza nchi.” 3 Hivyo mfalme wa Yeriko akatuma huu ujumbe kwa
Rahabu: “Watoe wale watu waliokujia na kuingia nyumbani mwako, kwa sababu
wamekuja kuipeleleza nchi yote.”

4 Lakini huyo mwanamke alikuwa amewachukua hao watu wawili na kuwaficha.
Akasema, “Naam, watu hao walikuja kwangu, lakini sikujua walikotoka. 5 Kulipoingia
giza, wakati wa kufunga lango la mji, watu hao waliondoka. Sijui njia waliyoiendea.
Wafuatilieni haraka. Huenda mkawapata.” 6 (Lakini alikuwa amewapandisha darini
akawafunika kwa mabua ya kitani aliyokuwa ameyatandika darini.) 7 Basi hao
watu wakaondoka kuwafuatilia hao wapelelezi katika njia ile inayoelekea vivuko
vya Yordani, mara tu wafuatiliaji walipotoka nje, lango likafungwa.

8 Kabla wale wapelelezi hawajalala, Rahabu akawaendea huko juu darini,
9 akawaambia, “Ninajua kuwa Bwana amewapa nchi hii na hofu kuu imetuangukia
kwa sababu yenu, kiasi kwamba wote waishio katika nchi hii wanayeyuka kwa hofu
kwa sababu yenu. 10 Tumesikia jinsi Bwana alivyokausha maji ya Bahari ya Shamu
kwa ajili yenu mlipotoka Misri, pia lile mlilowatendea Sihoni na Ogu, wafalme wawili
wa Waamori mashariki mwa Yordani, ambao mliwaangamiza kabisa. 11 Tuliposikia
juu ya hili, mioyo yetu iliyeyuka na kila mmoja alikosa ujasiri kwa sababu yenu,
kwa maana Bwana Mungu wenu ni Mungu juu mbinguni na duniani chini. 12 Sasa
basi, tafadhali niapieni kwa Bwana, kwamba mtaitendea hisani jamaa ya baba
yangu, kwa kuwa mimi nimewatendea hisani. Nipeni ishara ya uaminifu 13 kwamba
mtayahifadhi maisha ya baba yangu na mama yangu, ndugu zangu wa kiume na wa
kike, pamoja na wale wote walio wa kwao na kwamba mtatuokoa na kifo.”

14 Wale watu wakamhakikishia Rahabu, “Uhai wetu kwa uhai wenu! Ikiwa hutatoa
habari ya nini tunachofanya, wakati Bwana atakapotupa nchi hii, tutawatendea kwa
hisani na kwa uaminifu.”

15 Kisha akawateremsha dirishani kwa kamba, kwa kuwa nyumba yake aliyokuwa
anaishi ilikuwa sehemu ya ukuta wa mji. 16 Alikuwa amewaambia, “Nendeni vilimani
ili wale wafuatiliaji wasiwapate. Jificheni huko kwa siku tatu mpaka watakaporudi,
hatimaye mwende zenu.”

17 Wale watu wakamwambia, “Hiki kiapo ulichotuapisha hakitatufunga,
18 isipokuwa, hapo tutakapoingia katika nchi hii, utakuwa umefunga hii kamba
nyekundu dirishani pale ulipotuteremshia na kama utakuwa umewaleta baba yako
na mama yako, ndugu zako na jamaa yako yote ndani ya nyumba yako. 19 Ikiwa
mtu yeyote atatoka nje ya nyumba yako akaenda mtaani, damu yake itakuwa juu
ya kichwa chake mwenyewe, hatutawajibika. Lakini yule ambaye atakuwa ndani
pamoja nawe, kama mkono wa mtu yeyote ukiwa juu yake damu yake itakuwa
juu ya vichwa vyetu. 20 Lakini ikiwa utatoa habari ya shughuli yetu tunayofanya,
tutakuwa tumefunguliwa kutoka kwenye kiapo hiki ulichotufanya tuape.”

21 Naye akajibu, “Nimekubali. Na iwe kama mnavyosema.” Kwa hiyo akaagana
nao, nao wakaondoka. Yeye akaifunga ile kamba nyekundu dirishani.

22 Walipoondoka, wakaelekea vilimani na kukaa huko siku tatu, hadi wale
waliokuwa wakiwafuatilia wakawa wamewatafuta njia nzima na kurudi pasipo
kuwapata. 23 Ndipo wale watu wawili wakaanza kurudi. Wakashuka kutoka kule
vilimani, wakavuka mto na kuja kwa Yoshua mwana wa Nuni, na kumweleza kila
kitu kilichowapata. 24 Wakamwambia Yoshua, “Hakika Bwana ametupa nchi yote
mikononi mwetu; watu wote wanayeyuka kwa hofu kwa sababu yetu.”

3

Kuvuka Yordani

1 Yoshua na Waisraeli wote wakaondoka asubuhi na mapema kutoka Shitimu,
wakaenda mpaka Mto Yordani, ambako walipiga kambi kabla ya kuvuka. 2 Baada
ya siku tatu maafisa wakapita katika kambi yote, 3 wakitoa maagizo kwa watu, waki-
waambia: “Mtakapoona Sanduku la Agano la BWANA Mungu wenu, likichukuliwa
na Walawi ambao ndio makuhani, mtaondoka hapo mlipo na kulifuata. 4 Ndipo
mtakapotambua njia mtakayoiendea, kwa kuwa hamjawahi kuipita kabla. Lakini
msisogee karibu, bali kuwe na umbali wa dhiraa 2,000* kati yenu na Sanduku.”

5 Ndipo Yoshua akawaambia hao watu, “Jitakaseni, kwa kuwa kesho BWANA
atatenda mambo ya kushangaza katikati yenu.”

6 Yoshua akawaambia makuhani, “Liinueni Sanduku la Agano mkatangulie mbele
ya watu.” Hivyo wakaliinua na kutangulia mbele yao.

7 Ndipo BWANA akamwambia Yoshua, “Leo nitaanza kukutukuza machoni pa Israeli
yote, ili wapate kujua kuwa niko pamoja nawe kama nilivyokuwa pamoja na Mose.
8 Uwaambie makuhani wanaochukua Sanduku la Agano, ‘Mnapofika kwenye ukingo
wa maji ya Yordani, nendeni mkasimame ndani ya mto.’ ”

9 Yoshua akawaambia Waisraeli, “Njooni hapa msikilize maneno ya BWANA Mungu
wenu. 10 Hivi ndivyo mtakavyojua ya kuwa Mungu aliye hai yupo katikati yenu,
na kwamba kwa hakika atawafukuza mbele yenu hao Wakanaani, Wahiti, Wahivi,
Waperizi, Wagirgashi, Waamori na Wayebusi. 11 Tazameni, Sanduku la Agano la
BWANA wa dunia yote litaingia ndani ya Mto Yordani likiwa limewatangulia. 12 Sasa
basi, chagueni watu kumi na wawili kutoka makabila ya Israeli, mtu mmoja kutoka
kila kabila. 13 Mara tu nyayo za makuhani walichukualo Sanduku la BWANA, Bwana
wa dunia yote, zitakapokanyaga ndani ya Mto Yordani, maji hayo yatiririkayo kutoka
juu yatatindika na kusimama kama chuguu.”

14 Basi, watu walipovunja kambi ili kuvuka Yordani, makuhani wakiwa wamebeba
Sanduku la Agano waliwatangulia. 15 Wakati huu ulikuwa wakati wa mavuno, nao
Mto Yordani ulikuwa umefurika hadi kwenye kingo zake. Ilikuwa kawaida ya Yordani
kufurika nyakati zote za mavuno. Mara tu makuhani wale waliokuwa wamebeba
Sanduku la Agano walipofika mtoni na nyayo zao kuzama ndani ya yale maji, 16 maji
hayo yaliyotiririka kutoka upande wa juu yaliacha kutiririka yakasimama kama
chuguu mbali kabisa nao, kwenye mji ulioitwa Adamu kwenye eneo la Sarethani,
wakati yale maji yaliyokuwa yanatiririka kuingia kwenye Bahari ya Araba (yaani
Bahari ya Chumvi), yalitindika kabisa. Hivyo watu wakavuka kukabili Yeriko.

17 Wale makuhani waliobeba Sanduku la Agano la BWANA, wakasimama imara
mahali pakavu katikati ya Mto Yordani, wakati Waisraeli wote wakiwa wanapita hadi
taifa lote likaisha kuvuka mahali pakavu.

4

Ukumbusho Wa Kuvuka Mto Yordani

1 Wakati taifa lote lilipokwisha kuvuka Mto Yordani, BWANA akamwambia Yoshua,
2 “Chagua watu kumi na wawili miongoni mwa watu, kila kabila mtu mmoja,
3 nawe uwaambie wachukue mawe kumi na mawili katikati ya Mto Yordani, palepale
makuhani waliposimama, wayachukue na kuyaweka mahali mtakapokaa usiku huu
wa leo.”

4 Basi Yoshua akawaita watu kumi na wawili ambao alikuwa amewachagua
kutoka miongoni mwa Waisraeli, mtu mmoja kutoka kila kabila, 5 naye akawaambia,

* **3:4** Dhiraa 2,000 ni sawa na mita 900.

“Mtangulie mbele ya Sanduku la Bwana Mungu wenu, mwende katikati ya Mto
Yordani. Kila mmoja wenu atainua jiwe begani mwake, kufuatana na hesabu ya
makabila ya Waisraeli, 6 kuwa kama ishara katikati yenu. Siku zijazo, wakati watoto
wenu watakapowauliza, ‘Ni nini maana ya mawe haya?’ 7 waambieni kwamba maji
ya Mto Yordani yaliyokuwa yakitiririka yalitindika mbele ya Sanduku la Agano la
Bwana. Wakati lilipovuka Yordani, maji ya Yordani yalitindika. Mawe haya yatakuwa
kumbukumbu kwa watu wa Israeli milele.”

8 Hivyo Waisraeli wakafanya kama Yoshua alivyowaagiza. Wakachukua mawe
kumi na mawili kutoka katikati ya Mto Yordani, kulingana na hesabu ya kabila
za Waisraeli kama Bwana alivyomwambia Yoshua, nao wakayabeba hadi kambini
mwao, mahali walipoyatua chini. 9 Yoshua akayasimamisha yale mawe kumi na
mawili ambayo yalikuwa katikati ya Mto Yordani, mahali pale ambapo miguu ya
makuhani waliobeba Sanduku la Agano iliposimama. Nayo yako huko mpaka leo.

10 Makuhani waliobeba lile Sanduku walibakia wakiwa wamesimama katikati ya
Mto Yordani mpaka kila kitu Bwana alichomwamuru Yoshua kilipokuwa kimefanywa
na watu, sawasawa na vile Mose alivyokuwa amemwamuru Yoshua. Watu wakafanya
haraka kuvuka, 11 na mara tu watu wote walipokwisha kuvuka, Sanduku la Bwana na
makuhani wakavuka watu wakiwa wanatazama. 12 Wareubeni, Wagadi na nusu ya
kabila la Manase wakavuka mbele ya Waisraeli, wakiwa wamevaa silaha, kama Mose
alivyowaamuru. 13 Kiasi cha watu 40,000 waliojiandaa kwa vita walivuka mbele za
Bwana hadi nchi tambarare za Yeriko kwa ajili ya vita.

14 Siku ile Bwana akamtukuza Yoshua mbele ya Israeli yote, nao wakamheshimu
siku zote za maisha yake, kama vile walivyomheshimu Mose.

15 Basi Bwana akamwambia Yoshua, 16 “Waamuru hao makuhani wanaolibeba
Sanduku la Ushuhuda, wapande kutoka ndani ya Mto Yordani.”

17 Kwa hiyo Yoshua akawaamuru hao makuhani akisema, “Pandeni kutoka ndani
ya Mto Yordani.”

18 Nao makuhani wakapanda kutoka ndani ya Mto Yordani wakilibeba hilo
Sanduku la Agano la Bwana. Mara tu walipoiweka miguu yao penye kingo, nje ya
mto, maji ya Yordani yakarudi kufurika kama ilivyokuwa kabla.

19 Siku ya kumi ya mwezi wa kwanza watu walipanda kutoka Yordani na
kupiga kambi huko Gilgali, kwenye mpaka wa mashariki ya Yeriko. 20 Naye
Yoshua akayasimamisha huko Gilgali yale mawe kumi na mawili ambayo walikuwa
wameyachukua katikati ya Mto Yordani. 21 Akawaambia Waisraeli, “Wazao wenu
watakapowauliza baba zao siku zijazo wakisema, ‘Mawe haya maana yake ni nini?’
22 Basi waambieni, ‘Israeli ilivukia mahali pakavu katika Mto Yordani.’ 23 Kwa
maana Bwana Mungu wenu alikausha maji ya Yordani mbele yenu, hadi mlipomaliza
kuvuka. Bwana Mungu wenu alifanya haya kwa Mto Yordani sawasawa na kile
alichoifanyia Bahari ya Shamu wakati alipoikausha mbele yetu hadi tulipomaliza
kuvuka. 24 Alifanya hivi ili kwamba mataifa yote ya dunia yapate kujua kuwa mkono
wa Bwana ni wenye nguvu, na ili kwamba kila wakati mpate kumcha Bwana Mungu
wenu.”

5

1 Basi wafalme wote wa Waamori magharibi ya Yordani na wafalme wote wa
Kanaani waliokuwa kwenye pwani waliposikia jinsi Bwana alivyoukausha Mto
Yordani mbele ya Waisraeli hata tulipokwisha kuvuka, mioyo yao ikayeyuka kwa
hofu, wala hawakuwa na ujasiri kuwakabili Waisraeli.

Tohara Huko Gilgali

2 Wakati huo BWANA akamwambia Yoshua, “Tengeneza visu vya mawe magumu
sana na uwatahiri Waisraeli tena.” 3 Kwa hiyo Yoshua akatengeneza visu vya mawe
magumu sana na kutahiri Waisraeli huko Gibeath-Haaralothi.*

4 Hii ndiyo sababu ya Yoshua kufanya hivyo: Wanaume wote waliotoka Misri,
wote wenye umri wa kwenda vitani, walikufa jangwani wakiwa njiani baada ya
kuondoka Misri. 5 Watu wote waliotoka Misri walikuwa wametahiriwa, lakini watu
wote waliozaliwa jangwani wakiwa safarini toka Misri walikuwa hawajatahiriwa.
6 Waisraeli walitembea jangwani miaka arobaini mpaka wanaume wote wale
waliokuwa na umri wa kwenda vitani wakati waliondoka Misri walipokwisha kufa,
kwa kuwa hawakumtii BWANA. Kwa maana BWANA alikuwa amewaapia kuwa
wasingeweza kuona nchi ambayo alikuwa amewaahidi baba zao katika kuapa
kutupatia, nchi inayotiririka maziwa na asali. 7 Kwa hiyo akawainua wana wao baada
yao na hawa ndio hao ambao Yoshua aliwatahiri. Walikuwa hawajatahiriwa bado
kwa sababu walikuwa safarini. 8 Baada ya taifa lote kutahiriwa, waliendelea kukaa
kambini mpaka walipokuwa wamepona.

9 BWANA akamwambia Yoshua, “Leo nimeiondoa aibu ya Wamisri kutoka kwenu.”
Basi mahali pale pakaitwa Gilgali hadi leo.

10 Jioni ya siku ya kumi na nne ya mwezi, wakiwa kambini huko Gilgali katika
tambarare za Yeriko, Waisraeli wakaadhimisha Pasaka. 11 Siku iliyofuata Pasaka,
katika siku ile ile, wakala mazao ya nchi, mikate isiyotiwa chachu na nafaka
za kukaanga. 12 Mana ilikoma siku iliyofuata baada ya Waisraeli kula chakula
kilichotoka katika nchi; hapakuwa na mana tena kwa ajili ya Waisraeli, ila mwaka
huo walikula mazao ya nchi ya Kanaani.

Jemadari Wa Jeshi La BWANA

13 Basi wakati Yoshua alipokuwa karibu na Yeriko, akainua macho, akaona mtu
aliyesimama mbele yake, akiwa na upanga mkononi uliofutwa kwenye ala. Yoshua
akamwendea na kumuuliza, “Je, wewe uko upande wetu au upande wa adui zetu?”

14 Akajibu, “La, siko upande wowote, lakini mimi nimekuja nikiwa jemadari wa
jeshi la BWANA.” Yoshua akaanguka kifudifudi hadi chini, akasujudu, akamuuliza,
“Je, Bwana, una ujumbe gani kwa mtumishi wako?” 15 Jemadari wa jeshi la BWANA
akajibu, “Vua viatu vyako, kwa maana mahali hapa unaposimama ni patakatifu.”
Naye Yoshua akafanya hivyo.

6

Yeriko Yatekwa Na Kuangamizwa

1 Basi malango ya Yeriko yalifungwa kwa uthabiti kwa ajili ya Waisraeli. Hakuna
mtu yeyote aliyetoka au kuingia.

2 Kisha BWANA akamwambia Yoshua, “Tazama, nimeitia Yeriko mikononi mwako,
pamoja na mfalme wake na watu wake wa vita. 3 Zunguka mji mara moja pamoja
na watu wote wenye silaha. Fanya hivi kwa siku sita. 4 Uwe na makuhani saba
wakibeba mabaragumu ya pembe za kondoo dume mbele ya Sanduku. Siku ya saba,
mzunguke mji mara saba, nao makuhani wakipiga baragumu hizo. 5 Utakapowasikia
wamepaliza sauti kubwa ya baragumu, watu wote wapige kelele kwa sauti kuu, kisha
ukuta wa mji utaanguka na watu watapanda, kila mtu akiendelea mbele.”

6 Ndipo Yoshua mwana wa Nuni akaita makuhani na kuwaambia, “Chukueni
Sanduku la Agano la BWANA na makuhani saba wachukue baragumu za pembe za
kondoo dume mbele yake.” 7 Naye akawaagiza watu, “Songeni mbele! Mkauzunguke
mji, na walinzi wenye silaha watangulie mbele ya Sanduku la BWANA.”

* **5:3** Gibeath-Haaralothi maana yake ni Kilima cha Magovi.

8 Baada ya Yoshua kuzungumza na watu, wale makuhani saba wenye kuzibeba
zile baragumu saba mbele za Bwana, wakatangulia mbele, wakipiga baragumu
zao na Sanduku la Agano la Bwana likawafuata. 9 Walinzi waliokuwa na silaha
wakaenda mbele ya hao makuhani waliopiga hizo baragumu na hao walinzi wa
nyuma wakafuata Sanduku. Wakati wote huu baragumu zilikuwa zikipigwa. 10 Bali
Yoshua alikuwa amewaagiza watu, "Msipige kelele ya vita, msipaze sauti zenu, wala
kusema neno lolote mpaka siku ile nitakayowaambia mpige kelele. Ndipo mtapiga
kelele!" 11 Basi akalipeleka Sanduku la Bwana kuzungushwa huo mji, likizungushwa
mara moja. Kisha watu wakarudi kambini kulala.

12 Yoshua akaamka mapema asubuhi iliyofuata nao makuhani wakalichukua San-
duku la Bwana. 13 Wale Makuhani saba wakizibeba zile baragumu saba wakatangulia
mbele ya Sanduku la Bwana wakizipiga. Watu wenye silaha wakatangulia mbele
yao na walinzi wa nyuma wakalifuata Sanduku la Bwana, huku baragumu hizo
zikiendelea kulia. 14 Siku ya pili wakauzunguka mji mara moja na kurudi kambini.
Wakafanya hivi kwa siku sita.

15 Siku ya saba, wakaamka asubuhi na mapema wakauzunguka mji kama
walivyokuwa wakifanya, isipokuwa siku ile waliuzunguka mji mara saba.
16 Walipouzunguka mara ya saba, makuhani walipopiga baragumu kwa sauti kubwa,
Yoshua akawaamuru watu akisema, "Pigeni kelele! Kwa maana Bwana amewapa mji
huu! 17 Mji huu pamoja na vyote vilivyomo ndani yake utawekwa wakfu kwa Bwana.
Ila Rahabu tu, yule kahaba na wote ambao wako pamoja naye nyumbani mwake ndio
watakaosalimishwa, kwa sababu aliwaficha wale wapelelezi tuliowatuma. 18 Lakini
mjiepushe na vitu vilivyowekwa wakfu, msije mkachukua chochote katika hivyo,
msije mkajiletea maangamizi katika maskani ya Israeli na kuiletea taabu. 19 Fedha
yote na dhahabu, vyombo vya shaba na chuma ni vitakatifu kwa Bwana, lazima
viletwe katika hazina yake."

20 Wakati baragumu zilipopigwa, watu walipiga kelele, na katika sauti ya baragumu,
na watu kupaza sauti, ukuta ukaanguka; hivyo kila mtu akapanda akiendelea mbele
na kuuteka mji. 21 Wakauweka mji wakfu kwa Bwana, na kila chenye uhai ndani yake
walikiangamiza kwa upanga, wanaume kwa wanawake, vijana kwa wazee, ng'ombe,
kondoo na punda.

22 Yoshua akawaambia wale watu wawili waliokuwa wameipeleleza nchi, "Nendeni
nyumbani kwa yule kahaba, mleteni pamoja na wote waliomo nyumbani mwake,
kulingana na kiapo chenu kwake." 23 Basi wale vijana waliofanya upelelezi wakaenda
kumleta Rahabu, baba yake na mama yake, na ndugu zake na watu wote waliokuwa
pamoja naye. Wakaleta jamaa yake yote na kuwaweka mahali nje ya kambi ya Israeli.

24 Kisha wakauchoma mji wote na kila kitu kilichokuwamo ndani yake. Lakini
fedha, dhahabu, vyombo vya shaba na vya chuma wakaviweka katika hazina ya
nyumba ya Bwana. 25 Lakini Yoshua akamhifadhi Rahabu yule kahaba, jamaa yake
yote na wote waliokuwa wa kwake, kwa sababu aliwaficha watu waliotumwa na
Yoshua kuipeleleza Yeriko, naye anaishi miongoni mwa Waisraeli hata leo.

26 Wakati ule Yoshua akatamka kiapo hiki akasema, "Aliyelaaniwa mbele za Bwana
ni mtu atakayeinuka kuujenga tena mji huu wa Yeriko:

"Kwa gharama ya mzaliwa wake wa kwanza wa kiume
ataiweka misingi yake;

kwa gharama ya mtoto wake wa mwisho
atayaweka malango yake."

27 Hivyo Bwana alikuwa pamoja na Yoshua, na sifa zake zikaenea katika nchi yote.

7

Dhambi Ya Akani

1 Lakini Waisraeli hawakuwa waaminifu kuhusu vile vitu vilivyowekwa wakfu;
Akani mwana wa Karmi, mwana wa Zabdi, mwana wa Zera, wa kabila la Yuda,
alivichukua baadhi ya hivyo vitu. Hasira ya Bwana ikawaka dhidi ya Israeli.

2 Basi Yoshua akatuma watu kutoka Yeriko waende Ai, karibu na Beth-Aveni
mashariki ya Betheli, akawaambia, “Pandeni mkaipeleleze nchi.” Basi wale watu
wakapanda wakaipeleleza Ai.

3 Waliporudi kwa Yoshua, wakasema, “Si lazima watu wote waende kupigana
na Ai. Watume watu elfu mbili au tatu wakauteke huo mji. Usiwachoshe watu
wote, kwa sababu huko kuna watu wachache tu.” 4 Basi wakapanda kama watu
elfu tatu tu, lakini wakashambuliwa na watu wa Ai, 5 ambao waliwaua watu kama
thelathini na sita miongoni mwao. Wakawafukuza Waisraeli kutoka lango la mji hadi
Shebarimu, nao wakawauwa huko kwenye materemko. Kutokana na hili mioyo ya
watu ikayeyuka ikawa kama maji.

6 Ndipo Yoshua akayararua mavazi yake, akaanguka kifudifudi mbele ya Sanduku
la Bwana, na akabakia hapo mpaka jioni. Wazee wa Israeli nao wakafanya vivyo
hivyo wakatia mavumbi vichwani mwao. 7 Yoshua akasema, “Ee Bwana Mwenyezi,
kwa nini umewavusha watu hawa ng’ambo ya Yordani ili kututia mikononi mwa
Waamori watuangamize? Laiti tungeliridhika kukaa ng’ambo ile nyingine ya
Yordani! 8 Ee Bwana, niseme nini sasa, ikiwa sasa Israeli ameshafukuzwa na
adui zake? 9 Wakanaani na watu wengine wa nchi watasikia habari hii, nao
watatuzunguka na kutufutilia jina letu duniani. Utafanya nini basi kwa ajili ya jina
lako mwenyewe lililo kuu?”

10 Bwana akamwambia Yoshua, “Simama! Unafanya nini hapo chini kifudifudi?
11 Israeli ametenda dhambi. Wamekiuka agano langu nililowaamuru kulishika.
Wamechukua baadhi ya vitu vilivyowekwa wakfu, wameiba, wamesema uongo,
wameviweka pamoja na mali zao. 12 Ndiyo sababu Waisraeli hawawezi kusi-
mama dhidi ya adui zao. Wanawapa visogo na kukimbia kwa kuwa wanastahili
maangamizi. Sitakuwa pamoja nanyi tena mpaka mwangamize kila kitu miongoni
mwenu kilichotengwa kwa maangamizi.

13 “Nenda, ukawatakase watu. Waambie, ‘Jitakaseni mjiandae kwa kesho; kwa
sababu hili ndilo asemalo Bwana, Mungu wa Israeli: Kitu kilichowekwa wakfu
kipo katikati yenu, ee Israeli. Hamwezi kusimama dhidi ya adui zenu mpaka
mtakapokiondoa.

14 “ ‘Asubuhi, mjihudhurishe kabila kwa kabila. Itakuwa kabila lile atakalolitwaa
Bwana litakuja mbele ukoo kwa ukoo, ukoo ule atakaoutwaa Bwana utakuja mbele
jamaa kwa jamaa, nayo jamaa ile atakayoitwaa Bwana itakuja mbele mtu kwa mtu.
15 Yule atakayekutwa na vitu vilivyowekwa wakfu, atateketezwa kwa moto, pamoja
na vitu vyote alivyo navyo. Kwa kuwa amelivunja agano la Bwana na kufanya kitu
cha aibu katika Israeli!’ ”

16 Kesho yake asubuhi na mapema Yoshua akawaamuru Israeli kuja mbele kabila
kwa kabila; na Yuda akatwaliwa. 17 Koo za Yuda zikaja mbele, naye akawatwaa
Wazera. Akaamuru ukoo wa Wazera kuja mbele jamaa kwa jamaa, nayo jamaa ya
Zabdi ikatwaliwa. 18 Yoshua akaamuru watu wa jamaa ya Zabdi kuja mbele mtu kwa
mtu, naye Akani mwana wa Karmi, mwana wa Zabdi, mwana wa Zera, wa kabila la
Yuda, akatwaliwa.

19 Ndipo Yoshua akamwambia Akani, “Mwanangu, mtukuze Bwana, Mungu wa
Israeli, nawe ukiri kwake. Niambie ni nini ulichotenda; usinifiche.”

20 Akani akamjibu Yoshua, “Ni kweli! Nimetenda dhambi dhidi ya BWANA, Mungu
wa Israeli. Hili ndilo nililofanya: 21 Nilipoona katika nyara joho zuri la kutoka Babeli,
shekeli mia mbili* za fedha, na kabari ya dhahabu ya uzito wa shekeli hamsini,†
nikavitamani na nikavichukua. Tazama, vimefichwa ardhini ndani ya hema langu,
pamoja na hiyo fedha chini yake.”
22 Kwa hiyo Yoshua akatuma wajumbe, nao wakapiga mbio mpaka hemani, tazama,
vile vitu vilikuwa vimefichwa hemani mwake, pamoja na ile fedha chini yake.
23 Wakavichukua vile vitu toka mle hemani, wakamletea Yoshua pamoja na Waisraeli
wote, na wakavitandaza mbele za BWANA.
24 Basi Yoshua, pamoja na Israeli yote, wakamchukua Akani mwana wa Zera,
pamoja na ile fedha, lile joho, ile kabari ya dhahabu, wanawe na binti zake,
ng’ombe, punda na kondoo wake, hema yake pamoja na vitu vyote alivyokuwa navyo,
wakavileta katika Bonde la Akori. 25 Yoshua akasema, “Kwa nini umeleta taabu hii
juu yetu? BWANA ataleta taabu juu yako leo hii.”
Ndipo Israeli yote ikampiga Akani kwa mawe, na baada ya kuwapiga jamaa yake
yote kwa mawe, wakawateketeza kwa moto. 26 Wakakusanya lundo la mawe juu ya
Akani, ambalo lipo mpaka leo. Naye BWANA akageuka kutoka hasira yake kali. Kwa
hiyo mahali pale pakaitwa Bonde la Akori‡ tangu siku hiyo.

8

Mji Wa Ai Waangamizwa

1 Ndipo BWANA akamwambia Yoshua, “Usiogope, wala usivunjike moyo. Chukua
jeshi lote la vita uende pamoja nalo kuishambulia Ai. Kwa kuwa nimeshamweka
mikononi mwako mfalme wa Ai, pamoja na watu wake, mji wake na nchi yake.
2 Utafanya Ai na mfalme wake kama ulivyofanya kwa mji wa Yeriko na mfalme wake,
isipokuwa mnaweza kuchukua mateka wake na mifugo wake, kwa ajili yenu. Weka
waviziaji upande wa nyuma ya mji.”
3 Basi Yoshua na jeshi lote wakainuka kushambulia Ai. Akachagua watu mashujaa
elfu thelathini walio bora miongoni mwa wapiganaji wake, akawapeleka wakati wa
usiku 4 akiwaagiza: “Sikilizeni kwa makini. Mtavizia nyuma ya mji. Msiende mbali
sana na mji. Wote kuweni macho. 5 Mimi na watu walio pamoja nami, tutaukabili mji,
kisha itakuwa hapo watu watakapotoka nje kupigana nasi, kama walivyofanya hapo
kwanza, sisi tutawakimbia. 6 Watatufuatilia mpaka tutakapokuwa tumewavuta mbali
na mji kwa kuwa watasema, ‘Wanatukimbia, kama walivyofanya hapo awali.’ Hivyo
tutakapowakimbia, 7 ninyi inawapasa mwinuke mtoke huko mafichoni na kuuteka
mji. BWANA Mungu wenu atautia mkononi mwenu. 8 Mtakapokuwa mmeuteka
mji, uteketezeni kwa moto. Fanyeni kama vile BWANA alivyoamuru. Angalieni,
nimewaagiza.”
9 Ndipo Yoshua akawatuma watu, nao wakaenda mahali pa kujificha, wakawa
wanavizia kati ya Betheli na Ai, kuelekea upande wa magharibi wa Ai, lakini Yoshua
akalala miongoni mwa watu usiku huo.
10 Asubuhi na mapema siku iliyofuatia, Yoshua akawakutanisha watu wake, na
yeye na viongozi wa Israeli wakawa mbele ya watu kwenda Ai. 11 Watu wote wa vita
waliokuwa pamoja naye walipanda, wakakaribia na kufika mbele ya mji. Wakapiga
kambi kaskazini mwa Ai, pakiwa na bonde kati yao na huo mji. 12 Yoshua alikuwa
amewachukua watu wapatao elfu tano, akawaweka katika uavizi kati ya Betheli na
Ai, upande wa magharibi wa mji. 13 Wakawaweka askari katika maeneo yao: wale

* **7:21** Shekeli 200 za fedha ni sawa na kilo 2.3. † **7:21** Shekeli 50 ni sawa na gramu 600. ‡ **7:26** Akori yamaanisha taabu.

wote waliokuwa kambini wakawa kaskazini ya mji na wale waliokuwa wakivizia
wakawa upande wa magharibi. Usiku huo Yoshua akaenda katika lile bonde.

14 Mfalme wa Ai alipoona jambo hili, yeye pamoja na watu wote wa mji wakatoka
kwa haraka asubuhi na mapema, ili kukutana na Israeli katika vita mahali fulani
panapotazamana na Araba. Lakini hakujua kwamba kulikuwa kumewekwa waviziaji
dhidi yake nyuma ya mji. 15 Yoshua na Israeli wote wakaruhusu kurudishwa nyuma
mbele yao, na kuelekea jangwani. 16 Watu wote wa Ai wakaitwa ili kuwafuatia, nao
wakavutwa kumfuatia Yoshua mbali na mji. 17 Hakuna hata mwanaume mmoja
aliyebakia Ai wala Betheli ambaye hakufuatia Israeli. Wakauacha mji wazi na
kuwafuatia Israeli.

18 Ndipo Bwana akamwambia Yoshua, “Inua huo mkuki ulio mkononi mwako
kuuelekeza Ai, kwa kuwa nitautia huo mji mkononi mwako.” Hivyo Yoshua
akauelekeza mkuki wake Ai. 19 Mara tu alipofanya hivi, wale watu waliokuwa
mavizioni wakaondoka upesi kutoka mahali pao na kukimbilia mbele. Wakaingia
ndani ya mji, wakauteka na kuutia moto kwa haraka.

20 Watu wa Ai wakaangalia nyuma, wakauona moshi wa huo mji ukielekea
angani lakini hawakuwa na nafasi ya kutoroka kwa upande wowote, kwa kuwa
wale Waisraeli waliokuwa wanawakimbia kuelekea jangwani walikuwa wamegeuka
nyuma kuwakabili wakimbizaji wao. 21 Basi Yoshua na Israeli wote walipoona
kwamba waviziaji wameshauteka mji na moshi ulikuwa unapaa juu kutoka kwenye
mji, wakawageukia watu wa Ai na kuwashambulia. 22 Wale waviziaji nao pia
wakatoka nje ya mji dhidi yao, hivi kwamba wakashikiwa katikati, Waisraeli wakiwa
pande zote mbili. Israeli wakawaua, bila kuwaachia yeyote aliyenusurika wala
aliyetoroka. 23 Lakini wakamchukua mfalme wa Ai akiwa hai na kumleta kwa Yoshua.

24 Israeli ilipomaliza kuwaua wanaume wote wa Ai katika mashamba na jangwani
walipokuwa wamewafukuzia, na baada ya kila mmoja wao kuuawa kwa upanga,
Waisraeli wote wakarudi Ai na kuwaua wale waliokuwa wamebakia mjini. 25 Watu
kumi na mbili elfu, waume kwa wake, waliangamia siku ile, yaani watu wote wa
Ai. 26 Kwa maana Yoshua hakuurudisha ule mkono wake uliokuwa umeuinua mkuki
hadi alipomaliza kuwaangamiza wote walioishi Ai. 27 Lakini Israeli wakajichukulia
mifugo na nyara za mji huu, kama vile Bwana alivyokuwa amemwagiza Yoshua.

28 Kwa hiyo Yoshua akauchoma moto mji wa Ai na kuufanya kuwa lundo la magofu
la kudumu, mahali pa ukiwa hadi leo. 29 Akamwangika mfalme wa Ai kwenye mti
na kumwacha hapo mpaka jioni. Wakati wa jua kutua, Yoshua akawaamuru wautoe
mwili wake kwenye mti na kuutupa kwenye ingilio la lango la mji. Kisha wakalundika
mawe makubwa mengi juu yake, ambayo yamesalia mpaka leo.

Agano Linafanywa Upya Katika Mlima Ebali

30 Kisha Yoshua akajenga madhabahu ya Bwana, Mungu wa Israeli, katika
Mlima wa Ebali, 31 kama Mose mtumishi wa Bwana alivyokuwa amewaamuru
Waisraeli. Akaijenga sawasawa na ilivyoandikwa katika Kitabu cha Sheria ya Mose:
madhabahu ya mawe yasiyochongwa, ambayo juu yake hakuna chombo cha chuma
kilichotumika. Hapo juu yake wakamtolea Bwana sadaka za kuteketezwa na kutoa
sadaka za amani.* 32 Pale, mbele ya Waisraeli Yoshua akanakili juu ya hayo mawe
sheria ya Mose, aliyokuwa ameiandika. 33 Israeli yote, wageni na wazawa sawasawa,
wakiwa na wazee wao, maafisa na waamuzi, walikuwa wamesimama pande zote
mbili za Sanduku la Agano la Bwana, wakiwaelekea wale waliokuwa wamelichukua,
yaani makuhani, ambao ni Walawi. Nusu ya watu ilisimama mbele ya Mlima
Gerizimu na nusu hiyo ingine ikasimama mbele ya Mlima Ebali, kama vile Mose

* **8:31** Sadaka za ushirika.

mtumishi wa BWANA alivyokuwa ameamuru hapo mwanzo alipotoa maagizo ya
kuwabariki watu wa Israeli.
34 Hatimaye, Yoshua akasoma maneno yote ya sheria, yaani baraka na laana, kama
vile ilivyoandikwa katika Kitabu cha Sheria. 35 Hakuna neno lolote katika yale yote
ambayo Mose alikuwa ameamuru ambalo Yoshua hakulisomea kusanyiko lote la
Israeli, ikiwa ni pamoja na wanawake na watoto, na wageni walioishi miongoni
mwao.

9

Udanganyifu Wa Wagibeoni

1 Basi ikawa wafalme wote waliokuwa magharibi mwa Yordani waliposikia juu
ya haya yote, wale waliokuwa katika nchi ya vilima, upande wa magharibi mwa
vilima na katika pwani yote ya hiyo Bahari Kuu,* hadi kufikia Lebanoni (wafalme wa
Wahiti, Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi na Wayebusi), 2 wakajiunga pamoja
ili kupigana vita dhidi ya Yoshua na Israeli.
3 Hata hivyo, watu wa Gibeoni waliposikia juu ya hayo yote Yoshua aliyowatendea
watu wa Yeriko na Ai, 4 nao wakaamua kufanya hila: Wakajifanya kama wajumbe
wakiwa na punda waliobebeshwa mizigo wakiwa na magunia yaliyochakaa na viriba
vya mvinyo vikuukuu vyenye nyufa zilizozibwa. 5 Walivaa miguuni mwao viatu
vilivyoraruka na kushonwa kisha wakavaa nguo kuukuu. Chakula chao kilikuwa
mkate uliokauka na kuingia koga. 6 Ndipo wakamwendea Yoshua kambini huko
Gilgali wakamwambia yeye pamoja na watu wa Israeli, "Tumetoka katika nchi ya
mbali, fanyeni mkataba nasi."
7 Basi watu wa Israeli wakawaambia hao Wahivi, "Lakini huenda mnakaa karibu
nasi, twawezaje basi kufanya mapatano nanyi?"
8 Wakamwambia Yoshua, "Sisi ni watumishi wako."
Yoshua akawauliza, "Ninyi ni nani, nanyi mnatoka wapi?"
9 Nao wakamjibu: "Watumishi wako wametoka nchi ya mbali sana kwa ajili ya
umaarufu wa BWANA Mungu wenu. Kwa kuwa tumesikia taarifa zake: hayo yote
aliyofanya huko Misri, 10 pia yale yote aliyowatendea wafalme wawili wa Waamori
mashariki ya Yordani; huyo Sihoni mfalme wa Heshboni na Ogu mfalme wa Bashani,
aliyetawala huko Ashtarothi. 11 Basi wazee wetu na wale wote wanaoishi katika nchi
yetu walituambia, 'Chukueni chakula cha safari; nendeni mkakutane na watu hao
na kuwaambia, "Sisi tu watumishi wenu, fanyeni mapatano nasi."' 12 Mkate huu
wetu ulikuwa wa moto tulipoufunga siku tulipoanza safari kuja kwenu, lakini sasa
angalia jinsi ulivyokauka na kuota ukungu. 13 Viriba hivi vya mvinyo vilikuwa vipya
tulipovijaza, lakini ona jinsi vilivyo na nyufa. Nguo zetu na viatu vimechakaa kwa
ajili ya safari ndefu."
14 Basi watu wa Israeli wakavikagua vyakula vyao bila kupata shauri kutoka kwa
BWANA. 15 Ndipo Yoshua akafanya mapatano ya amani pamoja nao kuwaacha waishi,
nao viongozi wa kusanyiko wakathibitisha kwa kiapo.
16 Siku ya tatu baada ya hao kufanya mapatano na Wagibeoni, Waisraeli wakapata
habari kuwa hao watu ni jirani zao waliokuwa wanaishi karibu nao. 17 Ndipo wana
wa Israeli wakasafiri na siku ya tatu wakafika kwenye miji yao ya Gibeoni, Kefira,
Beerothi na Kiriath-Yearimu. 18 Lakini Waisraeli hawakuwashambulia kwa kuwa
viongozi wa kusanyiko walikuwa wamewaapia kwa BWANA, Mungu wa Israeli.
Kusanyiko lote likanung'unika dhidi ya hao viongozi, 19 lakini viongozi wote
wakawajibu, "Tumeshawaapia kwa BWANA, Mungu wa Israeli, kwa hiyo hatuwezi
kuwagusa sasa. 20 Hivi ndivyo tutakavyowafanyia: Tutawaacha waishi, ili ghadhabu

* **9:1** Yaani Bahari ya Mediterania.

isije juu yetu kwa kuvunja kiapo tulichowaapia.” 21 Wakaendelea kusema, “Waacheni
waishi, lakini wawe wapasua kuni na wachota maji kwa ajili ya jamii yote.” Hivyo
ahadi waliyoweka viongozi kwao ikawa hivyo.

22 Kisha Yoshua akawaita Wagibeoni na kuwaambia, “Kwa nini mmetudanganya
kwa kutuambia, ‘Tunaishi mbali nanyi,’ wakati ambapo ninyi mnaishi karibu nasi?
23 Sasa mko chini ya laana: Daima mtakuwa wapasua kuni na wachota maji kwa ajili
ya nyumba ya Mungu wangu.”

24 Wakamjibu Yoshua, “Watumwa wako waliambiwa waziwazi jinsi Bwana
Mungu wenu alivyomwamuru mtumishi wake Mose kuwapa ninyi nchi hii yote na
kuwaangamiza wakazi wake wote toka mbele zenu. Kwa hiyo tuliogopa mno kwa
ajili ya uhai wetu kwa sababu yenu, ndiyo maana tukafanya neno hili. 25 Sasa tupo
mikononi mwako. Tufanyieni lolote mnaloona kuwa jema na haki kwako.”

26 Kwa hiyo Yoshua akawaokoa mikononi mwa Waisraeli, nao hawakuuawa. 27 Siku
hiyo Yoshua akawafanya Wagibeoni wapasua kuni na wachota maji kwa ajili ya jamii
na kwa ajili ya madhabahu ya Bwana mahali pale ambapo Bwana angepachagua.
Hivyo ndivyo walivyo hadi hivi leo.

10

Jua Linasimama

1 Baada ya haya Adoni-Sedeki mfalme wa Yerusalemu alisikia kuwa Yoshua alikuwa
ameteka mji wa Ai na kuuangamiza kabisa, tena alikuwa ameua mfalme wake, kama
alivyofanya huko Yeriko na mfalme wake, tena ya kuwa watu wa Gibeoni walikuwa
wamefanya mapatano ya amani na Waisraeli, na walikuwa wakiishi karibu yao.
2 Yeye na watu wake wakataharuki mno kwa kuwa Gibeoni ulikuwa mji mkubwa
kama mmojawapo ya miji ya kifalme; ulikuwa mkubwa kuliko Ai, nao watu wake
wote walikuwa mashujaa wa vita. 3 Hivyo Adoni-Sedeki mfalme wa Yerusalemu
akaomba msaada kwa Hohamu mfalme wa Hebroni, Piramu mfalme wa Yarmuthi,
Yafia mfalme wa Lakishi, na Debiri mfalme wa Egloni. 4 Akawaambia, “Njooni
mnisaidie kuipiga Gibeoni, kwa sababu imefanya mapatano ya amani na Yoshua na
Waisraeli.”

5 Ndipo hao wafalme watano wa Waamori, ambao ni wafalme wa Yerusalemu,
Hebroni, Yarmuthi, Lakishi na Egloni, wakaunganisha majeshi yao. Wakapanda na
vikosi vyao vyote, nao wakajipanga dhidi ya Gibeoni na kuishambulia.

6 Nao Wagibeoni wakatuma ujumbe kwa Yoshua kwenye kambi ya Gilgali na
kumwambia, “Usiwatelekeze watumishi wako. Panda haraka uje kwetu kutuokoa!
Tusaidie, kwa sababu wafalme wote wa Waamori wakaao kwenye nchi ya vilima
wameunganisha majeshi yao pamoja dhidi yetu.”

7 Basi Yoshua akaondoka Gilgali pamoja na jeshi lake lote, wakiwepo watu wote
mashujaa wa vita. 8 Bwana akamwambia Yoshua, “Usiwaogope watu hao, nimewatia
mkononi mwako. Hakuna yeyote atakayeweza kushindana nawe.”

9 Baada ya Yoshua kutembea usiku kucha kutoka Gilgali, akawashambulia ghafula.
10 Bwana akawafadhaisha mbele ya Waisraeli, nao wakawashinda kwa ushindi
mkuu huko Gibeoni. Israeli wakawafukuza kuelekea njia iendayo Beth-Horoni
wakiwaua mpaka kufikia njia iendayo Azeka na Makeda. 11 Walipokuwa wakikimbia
mbele ya Israeli kwenye barabara iteremkayo kutoka Beth-Horoni hadi Azeka,
Bwana akawavumishia mawe makubwa ya mvua kutoka mbinguni, na wengi wao
wakauawa na hayo mawe kuliko wale waliouawa kwa upanga wa Waisraeli.

12 Katika siku ile ambayo Bwana aliwapeana Waamori kwa Israeli, Yoshua akanena
na Bwana akiwa mbele ya Waisraeli akasema:
“Wewe jua, simama juu ya Gibeoni,

wewe mwezi, tulia juu ya Bonde la Aiyaloni."
13 Hivyo jua likasimama,
nao mwezi ukatulia,
hadi taifa hilo lilipokwisha
kujilipizia kisasi kwa adui wake,
kama ilivyoandikwa katika Kitabu cha Yashari.

Jua likasimama kimya katikati ya mbingu, likachelewa kuzama muda wa siku moja
nzima. 14 Haijakuwepo siku nyingine kama hiyo kabla au baada, siku ambayo BWANA
alimsikiliza mwanadamu. Hakika BWANA alikuwa akiwapigania Israeli.

15 Ndipo Yoshua akarudi kambini huko Gilgali pamoja na Israeli yote.

Wafalme Watano Wa Waamori Wauawa

16 Basi wale wafalme watano wakawa wamekimbia kujificha kwenye pango huko
Makeda. 17 Yoshua alipoambiwa kuwa wafalme hao watano wamekutwa wakiwa
wamejificha ndani ya pango huko Makeda, 18 akasema, "Vingirisheni mawe makubwa
kwenye mdomo wa hilo pango, tena wekeni walinzi wa kulilinda. 19 Lakini
msiwaache! Wafuatieni adui zenu, washambulieni kutoka nyuma, wala msiwaache
wafike kwenye miji yao, kwa kuwa BWANA Mungu wenu amewatia mkononi mwenu."

20 Hivyo Yoshua pamoja na Waisraeli wakawaangamiza kabisa karibu wote, lakini
wachache waliosalia walifika kwenye miji yao yenye maboma. 21 Basi jeshi lote
likarudi salama kwa Yoshua huko kambini Makeda, na hakuna yeyote aliyetoa neno
kinyume cha Waisraeli.

22 Ndipo Yoshua akasema, "Haya fungueni mdomo wa pango, mniletee hao wafalme
watano." 23 Kwa hiyo wakawatoa hao wafalme watano nje ya pango: wafalme wa
Yerusalemu, Hebroni, Yarmuthi, Lakishi na Egloni. 24 Walipokuwa wamewaleta hawa
wafalme kwa Yoshua, akawaita watu wote wa Israeli, na kuwaambia majemadari wa
vita waliokwenda pamoja naye, "Njooni hapa mweke nyayo zenu juu ya shingo za
hawa wafalme." Basi wakaja wakaweka nyayo zao shingoni.

25 Yoshua akawaambia, "Msiogope, wala msivunjike moyo. Kuweni hodari
na wenye ushujaa. Hili ndilo BWANA atakalowatendea adui zenu wote mnaokwenda kupigana nao." 26 Ndipo Yoshua akawapiga na kuwaua wale wafalme na
kuwatundika juu ya miti mitano, nao wakaachwa wakining'inia juu ya ile miti hadi
jioni.

27 Wakati wa kuzama jua Yoshua akaamuru, nao wakawashusha kutoka kwenye ile
miti na kuwatupa kwenye lile pango ambalo walikuwa wamejificha. Kwenye mdomo
wa lile pango wakaweka mawe makubwa, ambayo yapo hadi leo.

28 Siku ile Yoshua akateka Makeda. Akamuua kila mmoja katika ule mji, pamoja na
mfalme wake kwa upanga. Hakubakiza mtu yeyote. Akamfanyia mfalme wa Makeda
kama vile alivyokuwa amemfanyia mfalme wa Yeriko.

Israeli Yaangamiza Miji Ya Kusini

29 Ndipo Yoshua akaondoka Makeda akiwa pamoja na Israeli yote mpaka mji wa
Libna na kuushambulia. 30 BWANA pia akautia huo mji wa Libna pamoja na mfalme
wake mikononi mwa Israeli. Yoshua akaangamiza ule mji na kila mtu aliyekuwa
ndani yake kwa upanga. Hakubakiza huko mtu yeyote. Akamfanyia mfalme wa
Libna kama alivyokuwa amemfanyia mfalme wa Yeriko.

31 Kisha Yoshua akaondoka Libna kwenda Lakishi akiwa pamoja na Israeli yote;
wakajipanga dhidi yake na kuushambulia. 32 BWANA akautia Lakishi mikononi mwa
Israeli, Yoshua akauteka siku ya pili. Yoshua akauangamiza mji na kila kilichokuwa
ndani yake kwa upanga, kama tu vile alivyokuwa ameufanyia mji wa Libna. 33 Wakati

huo huo, Horamu mfalme wa Gezeri alikuwa amepanda ili kusaidia Lakishi, lakini Yoshua akamshinda pamoja na jeshi lake, hadi hapakubakia mtu yeyote.

34 Ndipo Yoshua akaondoka Lakishi kwenda Egloni akiwa pamoja na Israeli yote;
wakajipanga dhidi yake na kuushambulia. 35 Wakauteka mji huo siku ile ile,
wakaupiga kwa upanga na kumwangamiza kila mmoja aliyekuwa ndani yake, kama vile walivyokuwa wameufanyia Lakishi.

36 Kisha Yoshua akapanda kutoka Egloni kwenda Hebroni akiwa pamoja na Israeli
yote na kuushambulia. 37 Wakauteka mji na kuupiga kwa upanga, pamoja na mfalme
wake, vijiji vyake na kila mmoja aliyekuwa ndani yake. Hawakubakiza mtu yeyote. Kama vile huko Egloni, waliuangamiza kabisa pamoja na kila mmoja aliyekuwa ndani yake.

38 Ndipo Yoshua na Israeli wote wakageuka na kuushambulia Debiri. 39 Wakauteka
mji, mfalme wake na vijiji vyake, na kuupiga kwa upanga. Kila mmoja aliyekuwa ndani yake wakamwangamiza kabisa. Hawakubakiza mtu yeyote. Wakaufanyia Debiri na mfalme wake kama vile walivyokuwa wameifanyia miji ya Libna na Hebroni na wafalme wao.

40 Hivyo Yoshua akalishinda eneo hilo lote, ikiwa ni pamoja na nchi ya vilima, na Negebu, na sehemu ya magharibi chini ya vilima, materemko ya milima, pamoja na wafalme wake wote. Hakubakiza mtu yeyote. Akaangamiza kabisa kila kitu
chenye pumzi, kama vile Bwana, Mungu wa Israeli, alivyokuwa ameamuru. 41 Yoshua
akawashinda kuanzia Kadesh-Barnea hadi Gaza na kutoka eneo lote la Gosheni hadi
Gibeoni. 42 Wafalme hawa wote pamoja na nchi zao Yoshua aliwashinda kwa wakati
mmoja, kwa sababu Bwana, Mungu wa Israeli, aliwapigania Israeli.

43 Ndipo Yoshua akarudi pamoja na Israeli yote kwenye kambi huko Gilgali.

11

Wafalme Wa Kaskazini Washindwa

1 Ikawa Yabini mfalme wa Hazori aliposikia habari za mambo haya, akatuma
ujumbe kwa Yobabu mfalme wa Madoni, na kwa mfalme wa Shimroni, na kwa
mfalme wa Akishafu, 2 na pia kwa wafalme wa upande wa kaskazini wale waliokuwa
milimani, katika Araba upande wa kusini mwa Kinerethi, kwenye shefela, upande wa
magharibi na katika miinuko ya Nafoth-Dori upande wa magharibi; 3 kwa Wakanaani
upande wa mashariki na magharibi; kwa Waamori, Wahiti, Waperizi na Wayebusi
katika nchi ya vilima; na kwa Wahivi chini ya Hermoni katika eneo ya Mispa.
4 Wakaja na vikosi vyao vyote na hesabu kubwa ya farasi na magari ya kuvutwa
na farasi, jeshi kubwa, kama wingi wa mchanga ulio pwani ya bahari. 5 Wafalme
hawa wote wakaunganisha majeshi yao na kupiga kambi pamoja kwenye Maji ya Meromu, ili kupigana dhidi ya Israeli.

6 Bwana akamwambia Yoshua, “Usiwaogope, kwa sababu kesho saa kama hii
nitawatia wote mikononi mwa Israeli, wakiwa wameuawa. Utakata mishipa ya nyuma ya miguu ya farasi wao na kuyachoma moto magari yao ya vita.”

7 Hivyo Yoshua pamoja na jeshi lake lote wakaja dhidi yao ghafula kwenye
Maji ya Meromu kuwashambulia, 8 naye Bwana akawatia mikononi mwa Israeli.
Wakawashinda na kuwafukuza hadi Sidoni Kuu na kuwafikisha Misrefoth-Maimu, hadi Bonde la Mispa upande wa mashariki, hadi pakawa hakuna yeyote aliyebaki.
9 Yoshua akawatendea kama Bwana alivyoamuru. Akakata mishipa ya nyuma ya
miguu ya farasi wao na kuchoma moto magari yao ya vita.

10 Wakati huo Yoshua akarudi na kuuteka mji wa Hazori na kumuua mfalme wake
kwa upanga. (Hazori ulikuwa mji mkuu wa falme hizo zote.) 11 Kila aliyekuwa ndani

yake wakamuua kwa upanga. Wakawaangamiza kabisa, wala hawakusaza chochote chenye pumzi na akauchoma Hazori kwenyewe kwa moto.

12 Yoshua akaiteka hii miji yote ya kifalme pamoja na wafalme wake na kuwapiga
kwa upanga. Akawaangamiza kabisa wote, jinsi Mose mtumishi wa Bwana alivy-
owaagiza. 13 Lakini Israeli hawakuichoma moto hata mojawapo ya miji iliyojengwa
katika vilima vyao vidogo isipokuwa mji wa Hazori ambao Yoshua aliuchoma moto.
14 Waisraeli wakajichukulia nyara zote na mifugo yote ya miji hii, bali waliwaua
watu wote kwa upanga hadi walipowaangamiza kabisa, pasipo kumbakiza yeyote
mwenye pumzi. 15 Kama vile Bwana alivyomwagiza Mose mtumishi wake, vivyo
hivyo Mose alimwagiza Yoshua, naye Yoshua akafanya kama vivyo, hakukosa kufanya
lolote katika yale yote Bwana aliyomwagiza Mose.

16 Yoshua akaiteka nchi hii yote: nchi ya vilima, Negebu yote, eneo yote ya
Gosheni, shefela ya upande wa magharibi, Araba na milima ya Israeli pamoja na
shefela zao, 17 kuanzia Mlima Halaki ambao umeinuka kuelekea Seiri hadi Baal-Gadi
katika Bonde la Lebanoni chini ya Mlima Hermoni. Akawateka wafalme wake wote,
akawapiga na kuwaua. 18 Yoshua akapigana vita dhidi ya wafalme hawa wote kwa
muda mrefu. 19 Hakuna mji wowote katika eneo hili uliofanya mkataba wa amani
na Israeli, isipokuwa hao Wahivi wa Gibeoni. Wengine wote walishindwa katika
vita. 20 Kwa maana Bwana mwenyewe ndiye aliifanya mioyo yao iwe migumu, ili
kupigana vita dhidi ya Israeli ili apate kuwafutilia mbali pasipo huruma, kama Bwana
alivyomwagiza Mose.

21 Wakati huo Yoshua akaenda kuwaangamiza Waanaki kutoka nchi ya vilima:
kuanzia Hebroni, Debiri na Anabu, na kutoka nchi yote ya vilima ya Yuda na
kutoka nchi yote ya vilima ya Israeli. Yoshua akawaangamiza kabisa pamoja na
miji yao. 22 Hawakubaki Waanaki wowote katika nchi ya Israeli, ila tu katika nchi
ya Gaza, Gathi na Ashdodi. 23 Hivyo Yoshua akaiteka nchi hiyo yote kama vile
Bwana alivyokuwa amemwagiza Mose, naye Yoshua akawapa Israeli kuwa urithi
wao, kulingana na walivyogawanyika katika kabila zao.

Ndipo nchi ikawa na amani bila vita.

12

Orodha Ya Wafalme Walioshindwa

1 Hawa ndio wafalme wa nchi ambao Waisraeli waliwashinda na kuitwaa nchi yao
upande wa mashariki mwa Yordani, kuanzia Bonde la Arnoni mpaka Mlima Hermoni,
pamoja na eneo lote la upande wa mashariki ya Araba:

2 Sihoni mfalme wa Waamori, ambaye alitawala huko Heshboni.

Alitawala kuanzia Aroeri kwenye ukingo wa Bonde la Arnoni, kuanzia katikati ya
bonde, hadi kwenye Mto Yaboki, ambao ni mpaka wa Waamoni. Hii ilijumlisha
nusu ya Gileadi. 3 Pia alitawala Araba ya mashariki kuanzia Bahari ya Kinerethi*
hadi Bahari ya Araba (yaani Bahari ya Chumvi†), hadi Beth-Yeshimothi, kisha
kuelekea kusini chini ya materemko ya Pisga.

4 Nayo nchi ya Ogu mfalme wa Bashani, aliyekuwa mmoja wa mabaki ya Warefai,
aliyetawala Ashtarothi na Edrei.

5 Naye alitawala katika Mlima Hermoni, Saleka, Bashani yote hadi mpaka wa watu wa Geshuri, na watu wa Maaka na nusu ya Gileadi, hadi kwenye mpaka wa Sihoni mfalme wa Heshboni.

* **12:3** Yaani Bahari ya Galilaya. † **12:3** Yaani Bahari Mfu.

6 Mose, mtumishi wa Bwana, na Waisraeli wakawashinda. Naye Mose mtumishi wa Bwana akawapa Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase nchi ya hao wafalme ili iwe milki yao.

7 Hawa ndio wafalme wa nchi ambao Yoshua na Waisraeli waliwashinda upande wa magharibi mwa Yordani, kuanzia Baal-Gadi katika Bonde la Lebanoni hadi kufikia Mlima Halaki, unaoinuka ukielekea Seiri. (Yoshua alitoa nchi zao kwa makabila ya
Israeli iwe urithi wao sawasawa na mgawanyiko wa makabila yao: 8 nchi ya vilima,
shefela, upande wa magharibi, Araba, materemko ya milima, jangwa, na Negebu; nchi za Wahiti, Waamori, Wakanaani, Waperizi, Wahivi na Wayebusi):

9 mfalme wa Yeriko	mmoja
mfalme wa Ai (karibu na Betheli)	mmoja
10 mfalme wa Yerusalemu	mmoja
mfalme wa Hebroni	mmoja
11 mfalme wa Yarmuthi	mmoja
mfalme wa Lakishi	mmoja
12 mfalme wa Egloni	mmoja
mfalme wa Gezeri	mmoja
13 mfalme wa Debiri	mmoja
mfalme wa Gederi	mmoja
14 mfalme wa Horma	mmoja
mfalme wa Aradi	mmoja
15 mfalme wa Libna	mmoja
mfalme wa Adulamu	mmoja
16 mfalme wa Makeda	mmoja
mfalme wa Betheli	mmoja
17 mfalme wa Tapua	mmoja
mfalme wa Heferi	mmoja
18 mfalme wa Afeki	mmoja
mfalme wa Lasharoni	mmoja
19 mfalme wa Madoni	mmoja
mfalme wa Hazori	mmoja
20 mfalme wa Shimron-Meroni	mmoja
mfalme wa Akishafu	mmoja
21 mfalme wa Taanaki	mmoja
mfalme wa Megido	mmoja
22 mfalme wa Kedeshi	mmoja
mfalme wa Yokneamu katika Karmeli	mmoja
23 mfalme wa Dori (katika Nafoth-Dori) ‡	mmoja
mfalme wa Goimu katika Gilgali	mmoja
24 mfalme wa Tirsa	mmoja

wafalme jumla yao ilikuwa thelathini na mmoja.

13

Sehemu Za Kanaani Ambazo Hazijatwaliwa

1 Yoshua alipokuwa mzee na umri wake ukiwa umesogea sana, Bwana akamwambia, “Wewe ni mzee sana, na bado kumesalia sehemu kubwa sana za nchi ambazo ni za kutwaliwa.

2 “Nchi iliyosalia ni hii: maeneo yote ya Wafilisti na Wageshuri: 3 kutoka Mto
Shihori ulioko mashariki mwa Misri, kuelekea kaskazini kwenye eneo la Ekroni,
ambayo yote ilihesabika kama ya Wakanaani (maeneo yale matano ya watawala
wa Kifilisti, ambayo ni Gaza, Ashdodi, Ashkeloni, Gathi na Ekroni: ndiyo nchi
ya Waavi); 4 kuanzia kusini, nchi yote ya Wakanaani, kuanzia Ara ambayo ni ya
Wasidoni, ikienea hadi Afeki, na eneo la Waamori, 5 eneo la Wagebali;* Lebanoni
yote kuelekea mashariki, kuanzia Baal-Gadi chini ya Mlima Hermoni hadi Lebo-
Hamathi.

6 “Na kuhusu wakaaji wote katika maeneo ya milima, kuanzia Lebanoni hadi
Misrefoth-Maimu, pamoja na eneo lote la Wasidoni, mimi mwenyewe nitawafukuza
watoke mbele ya Waisraeli. Hakikisha umegawa nchi hii kwa Israeli kuwa urithi,
kama nilivyokuagiza, 7 sasa basi, ligawanye eneo hili kwa yale makabila tisa na ile
nusu ya kabila la Manase kuwa urithi.”

Mgawanyo Wa Nchi Mashariki Mwa Yordani

8 Ile nusu nyingine ya Manase, Wareubeni na Wagadi, walishapokea urithi Mose
aliokuwa amewapa mashariki mwa Yordani, sawasawa na mtumishi wa Bwana
alivyowagawia.
9 Eneo lao lilienea toka Aroeri, iliyoko ukingoni mwa Bonde la Arnoni kuanzia mji
ulio katikati ya bonde, likijumlisha nchi ya uwanda wa juu wote wa Medeba mpaka
Diboni, 10 nayo miji yote ya Sihoni mfalme wa Waamori, aliyetawala Heshboni,
hadi mpakani mwa Waamoni. 11 Vilevile ilijumlisha Gileadi, eneo la Wageshuri na
Wamaaka, mlima wote wa Hermoni na Bashani yote ikienea hadi Saleka: 12 yaani
ufalme wote wa Ogu katika Bashani, aliyekuwa ametawala katika Ashtarothi na
Edrei, na ndiye pekee alisalia kwa Warefai. Mose alikuwa amewashinda na kuteka
nchi yao. 13 Lakini Waisraeli hawakuwafukuza watu wa Geshuri na wa Maaka,
kwa hiyo wanaendelea kuishi miongoni mwa Waisraeli mpaka leo hii.

14 Lakini kwa kabila la Lawi, Mose hakupeana urithi, kwa kuwa sadaka za
kuteketezwa kwa moto zilizotolewa kwa Bwana, Mungu wa Israeli, ndizo zilizokuwa
urithi wao, kama alivyowaahidi.

15 Haya ndiyo maeneo ambayo Mose alikuwa amewapa kabila la Reubeni ukoo kwa
ukoo:
16 Eneo la Aroeri lililo ukingoni mwa Bonde la Arnoni, na kuanzia mji ulio katikati ya
bonde, pia uwanda wote wa juu kupita Medeba 17 hadi Heshboni na miji yake
yote kwenye uwanda wa juu, ikijumlishwa miji ya Diboni, Bamoth-Baali, Beth-
Baal-Meoni, 18 Yahasa, Kedemothi, Mefaathi, 19 Kiriathaimu, Sibma, Sereth-Shahari
juu ya kilima kilicho katika bonde, 20 Beth-Peori, materemko ya Pisga na Beth-
Yeshimothi: 21 miji yote ya uwanda wa juu na eneo lote la utawala wa Sihoni
mfalme wa Waamori, aliyetawala katika Heshboni. Mose alikuwa amemshinda
Sihoni, pia watawala wakuu wa Wamidiani, ambao ni Evi, Rekemu, Suri, Huri
na Reba, waliokuwa wameungana na Sihoni, ambao waliishi katika nchi ile.
22 Pamoja na wale waliouawa katika vita, Waisraeli walikuwa wamemuua kwa
upanga Balaamu mwana wa Beori aliyekuwa mchawi. 23 Mpaka wa Wareubeni
ulikuwa ni ukingo wa Mto Yordani. Miji hii na vijiji vyake ndiyo iliyokuwa urithi
wa Wareubeni ukoo kwa ukoo.

* **13:5** Yaani eneo la Bubilo, mji wa zamani sana wa Ufoinike (kama kilomita 80 kaskazini mwa Beiruti).

24 Haya ndiyo maeneo ambayo Mose alikuwa amewapa kabila la Gadi, ukoo kwa
ukoo:
25 Nchi ya Yazeri, miji yote ya Gileadi na nusu ya nchi ya Amoni iliyoenea hadi Aroeri,
karibu na Raba; 26 na kuanzia Heshboni mpaka Ramath-Mispa na Betonimu, na
kutoka Mahanaimu hadi eneo la Debiri; 27 na katika bonde, Beth-Haramu, Beth-
Nimra, Sukothi na Safoni na sehemu iliyobaki ya eneo la utawala wa Sihoni mfalme
wa Heshboni (upande wa mashariki mwa Mto Yordani, eneo inayoishia kwenye
Bahari ya Kinerethi†). 28 Miji hii na vijiji vyake ilikuwa urithi wa kabila la Gadi
ukoo kwa ukoo.

29 Haya ndiyo maeneo ambayo Mose alikuwa amewapa hiyo nusu ya kabila la
Manase, yaani kwa nusu ya jamaa ya uzao wa Manase, ukoo kwa ukoo:
30 Eneo lililoenea kuanzia Mahanaimu, na kujumlisha Bashani yote, ufalme wote wa
Ogu mfalme wa Bashani, makazi yote ya Yairi huko Bashani, miji sitini, 31 nusu ya
Gileadi, na Ashtarothi na Edrei (miji ya kifalme ya Ogu katika Bashani). Hii ilikuwa
kwa ajili ya wazao wa Makiri mwana wa Manase, kwa ajili ya nusu ya wana wa
Makiri, ukoo kwa ukoo.

32 Huu ndio urithi alioupeana Mose wakati alipokuwa katika tambarare za Moabu,
ng'ambo ya Yordani mashariki mwa Yeriko. 33 Lakini kwa kabila la Walawi,
Mose hakuwapa urithi; Bwana Mungu, Mungu wa Israeli ndiye urithi wao, kama
alivyowaahidi.

14

Mgawanyo Wa Nchi Magharibi Mwa Yordani

1 Basi haya ndiyo maeneo Waisraeli waliyopokea kama urithi katika nchi ya Kanaani,
ambayo kuhani Eleazari, Yoshua mwana wa Nuni na viongozi wa koo za kabila
za Israeli waliwagawia. 2 Urithi wao uligawanywa kwa kura kwa yale makabila
tisa na nusu, kama Bwana alivyoamuru Mose. 3 Mose alikuwa amewapa yale
makabila mawili na nusu urithi wao upande wa mashariki mwa Yordani, lakini
Walawi hawakupewa urithi miongoni mwa hao wengine, 4 kwa kuwa wana wa
Yosefu walikuwa makabila mawili; Manase na Efraimu. Walawi hawakupata mgawo
wa ardhi, bali walipewa miji tu kwa ajili ya kuishi, pamoja na maeneo ya malisho
kwa ajili ya makundi yao ya kondoo, mbuzi na ng'ombe wao. 5 Kwa hiyo Waisraeli
wakagawana ile nchi, kama vile Bwana alivyomwagiza Mose.

Kalebu Anapewa Mji Wa Hebroni

6 Kisha watu wa Yuda wakamwendea Yoshua huko Gilgali, naye Kalebu mwana
wa Yefune yule Mkenizi, akamwambia, "Unajua jambo ambalo Bwana alimwambia
Mose mtu wa Mungu huko Kadesh-Barnea kukuhusu wewe na mimi. 7 Nilikuwa
na umri wa miaka arobaini, wakati Mose mtumishi wa Bwana, aliponituma kutoka
Kadesh-Barnea kuipeleleza hiyo nchi. Nami nikamletea taarifa kama kulingana na
nilivyosadiki moyoni. 8 Lakini ndugu zangu tuliopanda nao waliifanya mioyo ya
watu iyeyuke kwa hofu. Bali mimi, nilimfuata Bwana Mungu wangu kwa moyo
wote. 9 Hivyo katika siku ile, Mose akaniapia, 'Nchi ambayo umeikanyaga kwa miguu
yako itakuwa urithi wako na wa watoto wako milele, kwa sababu umemfuata Bwana
Mungu wangu kwa moyo wote.'
10 "Sasa basi, kama vile Bwana alivyoahidi, ameniweka hai kwa miaka arobaini
na mitano tangu wakati alipomwambia Mose jambo hili, wakati Waisraeli wakiwa
wanazunguka jangwani. Hivyo mimi hapa leo, nina umri wa miaka themanini na

† **13:27** Yaani Bahari ya Galilaya.

mitano! 11 Bado ninazo nguvu kama siku ile Mose alipomtuma. Bado ninazo nguvu za
kwenda vitani sasa kama vile nilivyokuwa wakati ule. 12 Basi nipe nchi hii ya vilima,
ambayo BWANA aliniahidi siku ile. Wewe mwenyewe ulisikia wakati ule kwamba
Waanaki walikuwako huko na miji yao ilikuwa mikubwa na yenye maboma, lakini,
kwa msaada wa BWANA, nitawafukuza watoke huko kama vile alivyonena."
13 Ndipo Yoshua akambariki Kalebu mwana wa Yefune, na akampa Hebroni kama
urithi wake. 14 Hivyo Hebroni imekuwa mali ya Kalebu mwana wa Yefune Mkenizi
tangu wakati ule, kwa sababu alimwandama BWANA, Mungu wa Israeli, kwa moyo
wote. 15 (Hebroni uliitwa Kiriath-Arba hapo mwanzo, kutokana na huyo Arba ambaye
alikuwa mtu mkuu kupita wote miongoni mwa Waanaki.)
Kisha nchi ikawa na amani bila vita.

15

Mgawo Kwa Yuda

1 Mgawo kwa kabila la Yuda, ulienea ukoo kwa ukoo, ukishuka kufikia eneo la Edomu,
hadi Jangwa la Sini mwisho kabisa upande wa kusini.
2 Mpaka wao wa kusini ulianzia kwenye ghuba iliyoko kwenye ncha ya kusini
mwa Bahari ya Chumvi, 3 ukakatiza kusini mwa Akrabimu, ukaendelea hadi Sini
ukaenda hadi kusini mwa Kadesh-Barnea. Tena ukapitia Hesroni ukapanda hadi
Adari na ukapinda hadi Karka. 4 Kisha ukaendelea mpaka Azmoni na kuunganika
na Kijito cha Misri, na kuishia baharini. Huu ndio mpaka wao wa upande wa
kusini.
5 Mpaka wa upande wa mashariki ni Bahari ya Chumvi ukienea mahali Mto Yordani
unapoingilia.
Mpaka wa upande wa kaskazini ulianzia penye ghuba ya bahari mahali Mto Yordani
unapoingilia, 6 ukapanda hadi Beth-Hogla, na kuendelea kaskazini mwa Beth-Araba
hadi kwenye Jiwe la Bohani mwana wa Reubeni. 7 Kisha mpaka ulipanda hadi
Debiri kutoka Bonde la Akori na kugeuka kaskazini hadi Gilgali inayotazamana
na materemko ya Adumimu, kusini mwa bonde. Ukaendelea sambamba hadi
maji ya En-Shemeshi na kutokeza huko En-Rogeli. 8 Kisha ukapanda kwa kufuata
Bonde la Ben-Hinomu sambamba na mteremko wa kusini wa mji mkubwa wa
Wayebusi (yaani Yerusalemu). Kutoka hapo ukapanda juu ya kilima magharibi
ya Bonde la Hinomu mwisho wa ncha ya kaskazini mwa Bonde la Warefai.
9 Kutoka juu ya kilima mpaka ule ukaendelea hadi kwenye chemchemi ya maji ya
Neftoa, ukatokea kwenye miji ya Mlima Efroni na kuteremka kuelekea Baala (yaani
Kiriath-Yearimu). 10 Kisha ukapinda upande wa magharibi kutoka Baala hadi
Mlima Seiri, ukafuatia sambamba mteremko wa kaskazini mwa Mlima Yearimu
(yaani Kesaloni), ukaendelea chini hadi Beth-Shemeshi na kukatiza hadi Timna.
11 Ukaelekea hadi kwenye mteremko wa kaskazini mwa Ekroni, ukageuka kuelekea
Shikeroni, ukapita hadi Mlima Baala na kufika Yabineeli. Mpaka ule ukaishia
baharini.
12 Mpaka wa magharibi ni pwani ya Bahari Kuu.

Hii ndiyo mipaka ya watu wa Yuda kwa koo zao.

Nchi Aliyopewa Kalebu
(Waamuzi 1:11-15)

13 Kwa kufuata maagizo ya BWANA kwake, Yoshua alimpa Kalebu mwana wa Yefune
sehemu katika Yuda: Kiriath-Arba, yaani Hebroni (Arba alikuwa baba wa zamani
wa Anaki). 14 Kutoka Hebroni Kalebu alifukuza hao wana watatu wa Anaki, nao ni
Sheshai, Ahimani na Talmai, wazao wa Anaki. 15 Kutoka hapo akaondoka kupigana

dhidi ya watu walioishi Debiri (jina la Debiri hapo kwanza uliitwa Kiriath-Seferi).
16 Kalebu akasema, "Nitamwoza binti yangu Aksa kwa mtu atakayeweza kupigana
na kuteka Kiriath-Seferi." 17 Basi Othnieli mwana wa Kenazi, ndugu yake Kalebu,
akauteka; hivyo Kalebu akamtoa Aksa binti yake aolewe naye.
18 Siku moja Aksa alipokuja kwa Othnieli, alimsihi Othnieli amwombe baba yake,
Kalebu, shamba. Aksa aliposhuka kutoka juu ya punda wake, Kalebu akamuuliza,
"Je, wataka nikufanyie nini?"
19 Akamjibu, "Naomba unifanyie jambo moja la hisani. Kwa kuwa umenipa ardhi
huko Negebu, nipe pia chemchemi za maji." Basi Kalebu akampa chemchemi za juu
na za chini.

Miji Ya Yuda

20 Huu ndio urithi wa kabila la Yuda, ukoo kwa ukoo:

21 Miji ya kusini kabisa ya kabila la Yuda katika Negebu kuelekea mpaka wa Edomu
ilikuwa:
Kabseeli, Ederi, Yaguri, 22 Kina, Dimona, Adada, 23 Kedeshi, Hazori, Ithnani, 24 Zifu,
Telemu, Bealothi, 25 Hazor-Hadata, Kerioth-Hezroni (yaani Hazori), 26 Amamu,
Shema, Molada, 27 Hasar-Gada, Heshmoni, Beth-Peleti, 28 Hasar-Shuali, Beer-Sheba,
Biziothia, 29 Baala, Iyimu, Esemu, 30 Eltoladi, Kesili, Horma, 31 Siklagi, Madmana,
Sansana, 32 Lebaothi, Shilhimu, Aini na Rimoni; hiyo yote ni miji ishirini na tisa,
pamoja na vijiji vyake.

33 Kwenye shefela ya magharibi:
Eshtaoli, Sora, Ashna, 34 Zanoa, En-Ganimu, Tapua, Enamu, 35 Yarmuthi, Adulamu,
Soko, Azeka, 36 Shaaraimu, Adithaimu na Gedera (au Gederothaimu); yote ni miji
kumi na minne, pamoja na vijiji vyake.
37 Senani, Hadasha, Migdal-Gadi, 38 Dileani, Mispa, Yoktheeli, 39 Lakishi, Boskathi,
Egloni, 40 Kaboni, Lamasi, Kitlishi, 41 Gederothi, Beth-Dagoni, Naama na Makeda;
yote ni miji kumi na sita pamoja na vijiji vyake.
42 Libna, Etheri, Ashani, 43 Yifta, Ashna, Nesibu, 44 Keila, Akzibu na Maresha; yote ni
miji tisa pamoja na vijiji vyake.
45 Ekroni, pamoja na viunga vyake na vijiji vyake; 46 magharibi ya Ekroni, maeneo
yote yaliyokuwa karibu na Ashdodi, pamoja na vijiji vyake; 47 Ashdodi, miji yake
na vijiji vyake na Gaza viunga vyake na vijiji vyake, hadi kufikia Kijito cha Misri
na Pwani ya Bahari Kuu.

48 Katika nchi ya vilima:
Shamiri, Yatiri, Soko, 49 Dana, Kiriath-Sana (yaani Debiri), 50 Anabu, Eshtemoa, Animu,
51 Gosheni, Holoni na Gilo; miji kumi na mmoja pamoja na vijiji vyake.
52 Arabu, Duma, Ashani, 53 Yanimu, Beth-Tapua, Afeka, 54 Humta, Kiriath-Arba (yaani
Hebroni), na Siori; miji tisa pamoja na vijiji vyake.
55 Maoni, Karmeli, Zifu, Yuta, 56 Yezreeli, Yokdeamu, Zanoa, 57 Kaini, Gibea na Timna;
miji kumi pamoja na vijiji vyake.
58 Halhuli, Beth-Suri, Gedori, 59 Maarathi, Beth-Anothi na Eltekoni; miji sita pamoja
na vijiji vyake.
60 Kiriath-Baali (yaani Kiriath-Yearimu) na Raba; miji miwili pamoja na vijiji vyake.

61 Huko jangwani:
Beth-Araba, Midini, Sekaka, 62 Nibshani, Mji wa Chumvi, na En-Gedi; miji sita pamoja
na vijiji vyake.

[63] Yuda hakuweza kuwafukuza Wayebusi, waliokuwa wakiishi Yerusalemu; hadi leo Wayebusi huishi huko pamoja na watu wa Yuda.

16

Mgawo Kwa Efraimu Na Manase

[1] Mgawanyo wa Yosefu ulianzia Yordani ya Yeriko, mashariki mwa miji ya Yeriko na kutoka hapo ulipanda kupitia jangwani na kuingia katika nchi ya vilima ya Betheli.
[2] Ukaendelea kutoka Betheli (ndiyo Luzu), ukavuka kuingia eneo la Waariki huko
Atarothi, [3] ukateremkia kuelekea magharibi hadi eneo la Wayafleti ukienea hadi eneo la Beth-Horoni ya Chini hadi Gezeri, ukiishia baharini.
[4] Kwa hiyo Manase na Efraimu, wazao wa Yosefu, walipokea urithi wao.

[5] Hili ndilo lilikuwa eneo la Efraimu, ukoo kwa ukoo:
Mpaka wa urithi wao ulianzia Ataroth-Adari upande wa mashariki hadi Beth-Horoni
ya Juu, [6] na kuendelea mpaka baharini. Kutoka Mikmeta upande wa kaskazini ulipinda kuelekea mashariki hadi Taanath-Shilo, ukiupita hadi Yanoa upande wa
mashariki. [7] Kisha uliteremka kutoka Yanoa hadi Atarothi na Naara, ukagusa
Yeriko na kutokea katika Mto Yordani. [8] Kutoka Tapua mpaka ulikwenda magharibi hadi Bonde la Kana na kuishia baharini. Huu ulikuwa ndio urithi wa kabila la
Waefraimu, ukoo kwa ukoo. [9] Pia ulijumuisha miji yote na vijiji vyake ambavyo vilitengwa kwa ajili ya Waefraimu ndani ya urithi wa kabila la Manase.
[10] Hawakuwatoa Wakanaani waishio Gezeri; mpaka leo Wakanaani wanaishi miongoni mwa watu wa Efraimu lakini wanatakiwa kufanya kazi ngumu za kulazimishwa.

17

Mgawo Wa Nusu Nyingine Ya Manase Upande Wa Magharibi

[1] Huu ndio mgawo wa kabila la Manase kama mzaliwa wa kwanza wa Yosefu, yaani kwa ajili ya Makiri, mzaliwa wa kwanza wa Manase. Makiri alikuwa baba wa Wagileadi, ambao walipokea Gileadi na Bashani kwa sababu Wamakiri walikuwa
askari wakuu. [2] Kwa hiyo mgawo huu ulikuwa kwa ajili ya watu wa Manase waliokuwa wamebaki, ambao ni koo za Abiezeri, Heleki, Asirieli, Shekemu, Heferi na Shemida. Hawa ndio wanaume wale wengine wa uzao wa Manase mwana wa Yosefu kwa koo zao.
[3] Basi Selofehadi mwana wa Heferi, mwana wa Gileadi, mwana wa Makiri, mwana wa Manase hakuwa na wana waume ila mabinti tu, ambao majina yao yalikuwa
Mahla, Noa, Hogla, Milka na Tirsa. [4] Wakamwendea kuhani Eleazari, Yoshua mwana wa Nuni, na viongozi, wakasema: "Bwana alimwagiza Mose atupatie urithi miongoni mwa ndugu zetu." Kwa hiyo Yoshua akawapa urithi pamoja na ndugu wa baba yao,
kufuatana na agizo la Bwana. [5] Fungu la Manase lilikuwa na sehemu kumi za nchi,
licha ya Gileadi na Bashani mashariki mwa Yordani, [6] kwa sababu wale binti za kabila la Manase walipokea urithi miongoni mwa wana wa kiume. Nchi ya Gileadi ilikuwa mali ya wazao wa Manase waliobaki.
[7] Eneo la Manase lilienea kuanzia Asheri hadi Mikmeta mashariki mwa Shekemu. Mpaka ule ulielekea upande wa kusini kutoka pale kujumuisha watu walioishi
En-Tapua. [8] (Nchi ya Tapua ilikuwa mali ya Manase, lakini Tapua yenyewe
iliyo mpakani mwa nchi ya Manase ilikuwa ya Waefraimu.) [9] Kisha mpaka ule uliendelea kuelekea kusini hadi Bonde la Kana. Kulikuwepo miji ya Efraimu iliyokuwa miongoni mwa miji ya Manase, lakini mpaka wa Manase ulikuwa upande
wa kaskazini wa lile bonde na kuishia kwenye bahari. [10] Nchi ya kusini ilikuwa ya
Efraimu, na ile iliyokuwa upande wa kaskazini ilikuwa ya Manase. Eneo la Manase

lilifika bahari na ikapakana na Asheri upande wa kaskazini, na Isakari upande wa mashariki.
11 Katika Isakari na Asheri Manase alikuwa na miji pia: Beth-Shani, Ibleamu na watu wa Dori,* Endori, Taanaki na Megido, pamoja na vijiji vyote vinavyohusika na miji hiyo (ya tatu katika orodha ni Nafothi).
12 Lakini Wamanase hawakuweza kuimiliki miji hii, kwa kuwa Wakanaani wa-
likazana kuishi katika maeneo hayo. 13 Hata hivyo, Waisraeli walivyoendelea kupata
nguvu waliwatumikisha Wakanaani na kuwatia katika kazi za kulazimishwa, lakini hawakuwafukuza kabisa.

Kabila La Yosefu Lakataa

14 Watu wa Yosefu wakamwambia Yoshua, "Kwa nini umetupa sisi mgawo mmoja tu na sehemu moja tu kuwa urithi? Sisi tu watu wengi sana, na BWANA ametubariki kwa wingi."
15 Yoshua akajibu, "Kama ninyi ni wengi sana, na kama nchi ya vilima ya Efraimu ni ndogo sana kwenu, pandeni msituni mkafyeke eneo kwa ajili yenu wenyewe huko kwenye nchi ya Waperizi na Warefai."
16 Watu wa Yosefu wakajibu, "Hiyo nchi ya vilima haitutoshi, nao Wakanaani wote wanaoishi katika tambarare wanayo magari ya vita ya chuma, wote wa Beth-Shani na miji yake, na wale walio katika Bonde la Yezreeli."
17 Lakini Yoshua akanena na nyumba ya Yosefu, yaani Efraimu na Manase: "Ninyi
ni wengi sana na wenye nguvu sana. Hamtakuwa na mgawo mmoja tu, 18 bali pia
nchi hii ya kilima yenye msitu. Ifyekeni, nayo mipaka yake itakuwa yenu umbali mtakaoweza kufika. Ingawa Wakanaani wana magari ya chuma, nao wana nguvu, mwaweza kuwafukuza humo."

18

Mgawanyo Wa Nchi Iliyobaki

1 Kusanyiko lote la Waisraeli likakusanyika huko Shilo na kusimamisha Hema la
Kukutania. Nchi ikawa chini ya utawala wao, 2 lakini palikuwa bado makabila saba
ya Israeli ambayo yalikuwa hayajapokea urithi wao.
3 Hivyo Yoshua akawaambia Waisraeli, "Je, mtasubiri hata lini ili kuingia kumiliki
nchi ambayo BWANA, Mungu wa baba zenu, amewapa? 4 Chagueni watu watatu
kutoka kwenye kila kabila. Nitawatuma hao watu kukagua hiyo nchi na ku-
niandikia mapendekezo ya mgawanyo wa urithi wa kila kabila. Nao watanirudia.
5 Mtaigawanya hiyo nchi katika sehemu saba. Yuda atabaki katika eneo lake upande
wa kusini na nyumba ya Yosefu katika nchi yake upande wa kaskazini. 6 Baada ya
kuandika maelezo ya hizo sehemu saba za nchi, yaleteni kwangu, nami nitawapigia
kura kwa kura mbele za BWANA Mungu wetu. 7 Hata hivyo, Walawi hawatakuwa
na sehemu miongoni mwenu, kwa maana huduma ya ukuhani kwa BWANA ndio urithi wao. Nao Gadi, Reubeni na nusu ya kabila la Manase wameshapata urithi wao upande wa mashariki mwa Yordani, ambako Mose mtumishi wa BWANA aliwapa."
8 Watu hao walipokuwa wanaondoka kwenda kuandika vizuri kuhusu hiyo nchi,
Yoshua akawaagiza, "Nendeni mkakague hiyo nchi na mwandike maelezo kuihusu.
Kisha mrudi kwangu, nami nitawapigia kura hapa Shilo mbele za BWANA." 9 Ndipo
hao watu walipoondoka na kupita katika ile nchi. Wakaandika maelezo yake kwenye
kitabu, mji kwa mji, katika sehemu saba na kurudisha taarifa kwa Yoshua huko
kambini Shilo. 10 Basi Yoshua akawapigia kura huko Shilo mbele za BWANA, na hapo
akagawanya ile nchi kwa Waisraeli kufuatana na mgawanyo wa kabila zao.

* **17:11** Ndiyo Nafoth-Dori.

Mgawo Kwa Benyamini

11 Kura iliangukia kabila la Benyamini, ukoo kwa ukoo. Eneo lao walilogawiwa
lilikuwa kati ya kabila la Yuda na la Yosefu.
12 Upande wa kaskazini mpaka wao ulianzia pale Yordani, kupitia kaskazini ya
mteremko wa Yeriko na kuendelea magharibi kuingia katika nchi ya vilima,
ukitokea kwenye jangwa la Beth-Aveni. 13 Kutoka hapo ulikatiza kwenye mteremko
wa kusini mwa Luzu (yaani Betheli) na kushuka hadi Ataroth-Adari katika kilima
kusini mwa Beth-Horoni ya Chini.
14 Kutoka kilima kinachotazamana na Beth-Horoni upande wa kusini mpaka ule
ukazunguka kusini kufuatia upande wa magharibi, na ukatokezea Kiriath-Baali
(yaani Kiriath-Yearimu), mji wa watu wa Yuda. Huu ndio uliokuwa upande wa
magharibi.
15 Upande wa kusini mpaka ulianzia kwenye viunga vya Kiriath-Yearimu kwa upande
wa magharibi, nao ukatokeza kwenye chemchemi ya maji ya Neftoa. 16 Mpaka
ukateremka hadi shefela inayotazamana na Bonde la Ben-Hinomu, kaskazini mwa
Bonde la Refaimu. Ukaendelea chini kwenye Bonde la Hinomu sambamba na
mteremko wa kusini mwa mji mkubwa wa Wayebusi na kisha hadi En-Rogeli.
17 Kisha ukapinda kuelekea kaskazini, ukaenda hadi En-Shemeshi na kuendelea
mpaka Gelilothi, inayotazamana na Njia ya Adumimu, ukateremka hadi kwenye
Jiwe la Bohani mwana wa Reubeni. 18 Ukaendelea upande wa mteremko wa
kaskazini wa Beth-Araba ukateremka hadi Araba. 19 Kisha ukaenda mpaka kwenye
mteremko wa kaskazini wa Beth-Hogla na kujitokeza kwenye ghuba ya kaskazini
ya Bahari ya Chumvi, kwenye maingilio ya Yordani upande wa kusini. Huo ulikuwa
mpaka wa kusini.
20 Nayo Yordani ikawa ndio mpaka wa upande wa mashariki.
Hii ilikuwa ndiyo mipaka iliyoonyesha urithi wa koo za Benyamini pande zote.

21 Kabila ya Benyamini, ukoo kwa ukoo, ilikuwa na miji mikubwa ifuatayo:
Yeriko, Beth-Hogla, Emeki-Kesisi, 22 Beth-Araba, Semaraimu, Betheli, 23 Avimu, Para
na Ofra, 24 Kefar-Amoni, Ofni, na Geba; miji kumi na miwili pamoja na vijiji vyake.
25 Gibeoni, Rama na Beerothi, 26 Mispa, Kefira, Moza, 27 Rekemu, Irpeeli, Tarala,
28 Zela, Elefu, mji wa Wayebusi (yaani Yerusalemu), Gibea na Kiriathi; miji kumi na
minne pamoja na vijiji vyake.
Huu ndio uliokuwa urithi wa Benyamini kwa ajili ya koo zake.

19

Mgawo Kwa Simeoni

1 Kura ya pili ikaangukia kabila la Simeoni, ukoo kwa ukoo. Urithi wao ulikuwa ndani
ya eneo la Yuda. 2 Ulijumuisha:
Beer-Sheba (au Sheba), Molada, 3 Hasar-Shuali, Bala, Esemu, 4 Eltoladi, Bethuli,
Horma, 5 Siklagi, Beth-Markabothi, Hasar-Susa, 6 Beth-Lebaothi na Sharuheni; hii
ilikuwa miji kumi na mitatu pamoja na vijiji vyake.
7 Pia Aini, Rimoni, Etheri, na Ashani; hii ilikuwa miji minne na vijiji vyake, 8 pamoja
na vijiji vyote vinavyoizunguka miji hii mpaka Baalath-Beeri (ambayo ndiyo Rama
iliyo katika Negebu).
Huu ulikuwa ni urithi wa kabila la Simeoni ukoo kwa ukoo. 9 Urithi wa Wasimeoni
ulitolewa kutoka fungu la Yuda, kwa kuwa fungu la Yuda lilikuwa kubwa kuliko
walivyohitaji. Hivyo kabila la Simeoni lilipewa urithi wao ndani ya eneo la Yuda.

Mgawo Kwa Zabuloni

10 Kura ya tatu ikaangukia kabila la Zabuloni, ukoo kwa ukoo:
Mpaka wa urithi wao uliendelea hadi Saridi. 11 Kuelekea upande wa magharibi
ukafika Marala, ukagusa Dabeshethi, na kuendelea mpaka kwenye bonde karibu
na Yokneamu. 12 Ukageuka mashariki, kuanzia Saridi kuelekea mawio ya jua hadi
kwenye nchi ya Kisiloth-Tabori, na kwenda hadi Daberathi, kupanda Yafia. 13 Kisha
ukaendelea mashariki hadi Gath-Heferi na kufika Eth-Kasini, ukatokea Rimoni na
kugeuka kuelekea Nea. 14 Huko mpaka ukazungukia upande wa kaskazini hadi
Hanathoni na kuishia katika Bonde la Ifta-Eli. 15 Miji mingine iliyojumuishwa ni
Katathi, Nahalali, Shimroni, Idala na Bethlehemu. Kulikuwa na miji kumi na miwili
pamoja na vijiji vyake.
16 Miji hii na vijiji vyake ilikuwa ndio urithi wa Zabuloni, ukoo kwa ukoo.

Mgawo Kwa Isakari

17 Kura ya nne ikamwangukia Isakari, ukoo kwa ukoo. 18 Eneo lao lilijumuisha:
Yezreeli, Kesulothi, Shunemu, 19 Hafaraimu, Shioni, Anaharathi, 20 Rabithi, Kishioni,
Ebesi, 21 Remethi, En-Ganimu, En-Hada na Beth-Pasesi. 22 Mpaka ule ukagusa
Tabori, Shahasuma na Beth-Shemeshi, na ukaishia kwenye Yordani. Ilikuwa miji
kumi na sita, pamoja na vijiji vyake.
23 Miji hii pamoja na vijiji vyake ilikuwa urithi wa kabila la Isakari, ukoo kwa ukoo.

Mgawo Kwa Asheri

24 Kura ya tano ikaangukia kabila la Asheri, ukoo kwa ukoo. 25 Eneo lao lilijumuisha:
Helkathi, Hali, Beteni, Akishafu, 26 Alameleki, Amadi na Mishali. Upande wa
magharibi mpaka uligusa Karmeli na Shihor-Libnathi. 27 Tena ukageuka mashariki
kuelekea Beth-Dagoni, ukagusa Zabuloni na Bonde la Ifta-Eli, ukaenda upande
wa kaskazini hadi Beth-Emeki na Neyeli, ukipitia Kabul upande wa kushoto.
28 Ukaendelea hadi Abdoni, Rehobu, Hamoni na Kana, na kufika Sidoni Kuu.
29 Mpaka huo ukageukia nyuma kuelekea Rama na kwenda hadi kwenye mji wenye
ngome wa Tiro, ukageuka kuelekea Hosa na kutokeza baharini katika eneo la
Akzibu, 30 Uma, Afeki na Rehobu. Ilikuwepo miji ishirini na miwili, pamoja na
vijiji vyake.
31 Miji hii pamoja na vijiji vyake ilikuwa ndio urithi wa kabila la Asheri, ukoo kwa
ukoo.

Mgawo Kwa Naftali

32 Kura ya sita ikaangukia kabila la Naftali, ukoo kwa ukoo:
33 Mpaka wao uliendelea kutoka Helefi na kwenye mti mkubwa ulio katika
Saananimu, ukipitia Adami-Nekebu na Yabineeli hadi Lakumu, na kuishia katika
Mto Yordani. 34 Mpaka ukaendelea magharibi kupitia Aznoth-Tabori na kutokea
Hukoki. Ukagusa Zabuloni upande wa kusini, Asheri upande wa magharibi, na
Yordani upande wa mashariki. 35 Miji yenye ngome ilikuwa Sidimu, Seri, Hamathi,
Rakathi, Kinerethi, 36 Adama, Rama, Hazori, 37 Kedeshi, Edrei, na En-Hasori, 38 Ironi,
Migdal-Eli, Horemu, Beth-Anathi na Beth-Shemeshi. Kulikuwa na miji kumi na tisa
na vijiji vyake.
39 Miji hiyo pamoja na vijiji vyake ndio iliyokuwa urithi wa kabila la Naftali, ukoo
kwa ukoo.

Mgawo Kwa Dani

40 Kura ya saba ikaangukia kabila la Dani, ukoo kwa ukoo. 41 Eneo la urithi wao
lilijumuisha:
Sora, Eshtaoli, Iri-Shemeshi, 42 Shaalabini, Aiyaloni, Ithla, 43 Eloni, Timna, Ekroni,
44 Elteke, Gibethoni, Baalathi, 45 Yehudi, Bene-Beraki, Gath-Rimoni, 46 Me-Yarkoni
na Rakoni, pamoja na eneo linalotazamana na Yafa.

47 (Lakini Wadani walipata shida kulimiliki eneo lao; kwa hiyo walipanda kuisham-
bulia Leshemu, wakaitwaa, wakawaua watu wake kwa upanga na kuukalia. Walikaa
Leshemu na kuuita Dani kufuatana na jina la baba yao.)
48 Miji hii na vijiji vyake ndio iliyokuwa urithi wa kabila la Dani, ukoo kwa ukoo.

Mgawo Kwa Yoshua

49 Walipomaliza kugawanya nchi katika migawo kulingana na sehemu zao zili-
zowaangukia, Waisraeli wakampa Yoshua mwana wa Nuni urithi katikati yao,
50 kama vile BWANA alivyokuwa ameamuru. Walimpa mji alioutaka, ambao ni
Timnath-Sera[*] ulio katika nchi ya vilima ya Efraimu. Naye akajenga mji, akakaa
huko.

51 Haya ndiyo maeneo ambayo kuhani Eleazari, Yoshua mwana wa Nuni, na viongozi
wa koo za kabila za Israeli waliyoyagawanya kwa kura huko Shilo mbele za BWANA
penye ingilio la Hema la Kukutania. Hivyo wakamaliza kuigawanya nchi.

20

Miji Ya Makimbilio
(Hesabu 35:9-34)

1 Ndipo BWANA akamwambia Yoshua, 2 "Waambie Waisraeli, watenge miji mikubwa
ya kukimbilia, kama nilivyokuagiza kupitia Mose, 3 ili mtu yeyote atakayemuua mtu
kwa bahati mbaya na pasipo kukusudia aweze kukimbilia huko na kujiepusha na
mlipiza kisasi wa damu.
4 "Anapokimbilia mojawapo ya hii miji mikubwa atasimama kwenye maingilio ya
lango la mji mkuu na kueleza wazee wa mji kuhusu shauri lake. Kisha watampokea
katika mji wao na kumpa mahali pa kuishi nao. 5 Kama mlipiza kisasi wa damu
akimfuatilia, wasimkabidhi yule mshtakiwa, kwa sababu alimuua jirani yake bila
kukusudia, na bila kuwa na nia ya kudhuru. 6 Huyu aliyeua atakaa kwenye mji
mkubwa huo mpaka awe amesimama kukabili mashtaka yake mbele ya kusanyiko
na mpaka kuhani mkuu anayehudumu kwa wakati huo atakapokufa. Ndipo
atakapoweza kurudi nyumbani kwake katika mji ambao aliukimbia."
7 Basi wakatenga Kedeshi katika Galilaya kwenye nchi ya vilima ya Naftali, Shekemu
katika nchi ya vilima ya Efraimu, na Kiriath-Arba (yaani Hebroni) kwenye nchi ya
vilima ya Yuda. 8 Katika upande wa mashariki mwa Yordani ya Yeriko wakatenga
Bezeri katika jangwa katika uwanda wa juu katika kabila la Reubeni, Ramothi
katika Gileadi katika kabila la Gadi, na Golani huko Bashani katika kabila la
Manase. 9 Mwisraeli yeyote au mgeni yeyote aishiye miongoni mwao aliyemuua mtu
kwa bahati mbaya, angeweza kukimbilia katika miji mikubwa hiyo iliyotengwa na
asiuawe na mlipiza kisasi wa damu kabla hajasimama kukabili mashtaka mbele ya
kusanyiko.

21

Miji Kwa Walawi

1 Basi viongozi wa jamaa ya Walawi, wakamwendea kuhani Eleazari, Yoshua mwana
wa Nuni, na viongozi wa jamaa nyingine za makabila ya Israeli 2 huko Shilo katika
Kanaani na kuwaambia, "BWANA aliamuru kupitia Mose kuwa mtupe miji ya kuishi
yenye sehemu za malisho kwa mifugo yetu." 3 Hivyo kama vile BWANA alivyoamuru,
Waisraeli wakawapa Walawi miji ifuatayo pamoja na sehemu zake za malisho kutoka
urithi wao wenyewe.

---

[*] **19:50** Unajulikana pia kama Timnath-Heresi, ona Yos 24:30; Amu 2:9.

4 Kura ya kwanza ikaangukia Wakohathi, ukoo kwa ukoo. Walawi waliokuwa wazao
wa kuhani Aroni walipewa miji kumi na mitatu kutoka makabila ya Yuda, Simeoni
na Benyamini. 5 Wazao wengine waliobaki wa Wakohathi walipewa miji kumi kutoka
koo za makabila ya Efraimu, Dani na nusu ya Manase.

6 Wazao wa Gershoni walipewa miji kumi na mitatu kutoka koo za makabila ya
Isakari, Asheri, Naftali na nusu ya Manase huko Bashani.

7 Wazao wa Merari, ukoo kwa ukoo, walipewa miji kumi na miwili kutoka makabila
ya Reubeni, Gadi na Zabuloni.

8 Kwa hiyo Waisraeli wakawapa Walawi miji hii pamoja na sehemu zake za malisho,
kama vile Bwana alivyokuwa ameamuru kupitia kwa Mose.

9 Kutoka makabila ya Yuda na Simeoni waligawa miji ifuatayo kwa majina 10 (miji hii
walipewa wazao wa Aroni ambao walitokana na koo za Wakohathi wa Walawi, kwa
sababu kura ya kwanza iliwaangukia):

11 Waliwapa Kiriath-Arba (yaani Hebroni), pamoja na sehemu zake za malisho
zilizoizunguka, katika nchi ya vilima ya Yuda. (Arba alikuwa baba wa Anaki.)
12 Lakini mashamba na vijiji vilivyozunguka mji mkubwa walikuwa wamempa
Kalebu mwana wa Yefune kuwa milki yake.

13 Kwa hiyo wazao wa kuhani Aroni wakapewa Hebroni (mji mkuu wa makimbilio
kwa ajili ya yeyote aliyeshtakiwa kwa mauaji), Libna, 14 Yatiri, Eshtemoa, 15 Holoni,
Debiri, 16 Aini, Yuta na Beth-Shemeshi, pamoja na sehemu zake za malisho, ilikuwa
miji tisa kutoka kwa makabila haya mawili.

17 Kutoka kabila la Benyamini wakawapa Gibeoni, Geba, 18 Anathothi na Almoni,
pamoja na sehemu zake za malisho, ilikuwa miji minne.

19 Miji yote waliyopewa makuhani, wazao wa Aroni, ilikuwa kumi na mitatu, pamoja
na sehemu zake za malisho.

20 Koo nyingine za Wakohathi, ambao pia ni Walawi, walipewa miji kutoka kabila la
Efraimu:

21 Katika nchi ya vilima ya Efraimu walipewa Shekemu (mji mkubwa wa makimbilio
kwa yeyote anayeshtakiwa kwa mauaji) na Gezeri, 22 Kibsaimu na Beth-Horoni,
pamoja na sehemu zake za malisho, ilikuwa miji minne.

23 Pia kutoka kabila la Dani wakapokea Elteke, Gibethoni, 24 Aiyaloni na Gath-Rimoni
pamoja na sehemu zake za malisho, ilikuwa miji minne

25 Kutoka nusu ya kabila la Manase, wakapokea Taanaki na Gath-Rimoni pamoja na
sehemu zake za malisho, ilikuwa miji miwili.

26 Miji yote hii kumi pamoja na sehemu zake za malisho ilipewa koo za Wakohathi
zilizobaki.

27 Koo za Walawi za Wagershoni walipewa:

kutoka nusu ya kabila la Manase,

Golani katika Bashani (mji mkuu wa makimbilio kwa yeyote aliyeshtakiwa kwa mauaji) na Beeshtera, pamoja na sehemu zake za malisho, ilikuwa miji miwili;

28 kutoka kabila la Isakari walipewa,

Kishioni, Daberathi, 29 Yarmuthi na En-Ganimu, pamoja na sehemu zake za malisho,
ilikuwa miji minne

30 kutoka kabila la Asheri walipewa,

Mishali, Abdoni, 31 Helkathi na Rehobu, pamoja na sehemu zake za malisho, ilikuwa
miji minne.

32 Kutoka kabila la Naftali walipewa,

Kedeshi katika Galilaya (mji wa makimbilio kwa ajili ya yeyote anayeshtakiwa kwa
mauaji), Hamoth-Dori na Kartani, pamoja na sehemu zake za malisho,
ilikuwa miji mitano.
33 Miji yote ya koo za Wagershoni ilikuwa kumi na mitatu, pamoja na sehemu zake
za malisho.

34 Koo za Wamerari (Walawi waliobaki) walipewa:
kutoka kabila la Zabuloni,
Yokneamu, Karta, 35 Dimna na Nahalali, pamoja na sehemu zake za malisho, ilikuwa
miji minne;
36 kutoka kabila la Reubeni walipewa
Bezeri, Yahasa, 37 Kedemothi na Mefaathi, pamoja na sehemu zake za malisho, ilikuwa
miji minne;
38 kutoka kabila la Gadi walipewa,
Ramothi katika Gileadi (mji wa makimbilio kwa ajili ya yeyote anayeshtakiwa kwa
ajili ya mauaji), Mahanaimu, 39 Heshboni na Yazeri, pamoja na sehemu
zake za malisho, ilikuwa miji minne.
40 Miji yote waliyopewa koo za Wamerari, waliokuwa mabaki ya Walawi, ilikuwa ni
kumi na miwili.
41 Miji yote ya Walawi katika eneo lililoshikwa na Waisraeli lilikuwa arobaini na
minane, pamoja na sehemu zake za malisho. 42 Kila mmoja wa miji hii ulikuwa na
sehemu ya malisho kuuzunguka; ndivyo ilivyokuwa kwa miji hii yote.

43 Kwa hiyo BWANA akawapa Israeli nchi yote aliyokuwa ameapa kuwapa baba zao,
nao wakaimiliki na kukaa humo. 44 BWANA akawapa pumziko kila upande, kama
vile alivyokuwa amewaapia baba zao, hakuna hata mmoja wa adui zao aliyeweza
kusimama mbele yao, BWANA akawatia adui zao wote mikononi mwao. 45 Hakuna
hata mojawapo ya ahadi nzuri ya BWANA kwa nyumba ya Israeli ambayo haikutimia;
kila moja ilitimia.

22

Makabila Ya Mashariki Yarudi Nyumbani

1 Ndipo Yoshua akawaita Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase, 2 naye
akawaambia, “Mmeshafanya yale yote Mose mtumishi wa BWANA aliyowaamuru,
nanyi mmenitii kwa kila jambo nililowaamuru. 3 Kwa muda mrefu sasa, hadi siku hii
ya leo, hamkuwaacha ndugu zenu, bali ninyi mmetimiza ile kazi BWANA Mungu wenu
aliyowapa. 4 Sasa kwa kuwa BWANA Mungu wenu amewapa ndugu zenu pumziko
kama alivyoahidi, rudini nyumbani mwenu katika nchi ile ambayo Mose mtumishi
wa BWANA aliwapa ng’ambo ya Yordani. 5 Lakini mwe waangalifu sana kushika amri
na sheria zile Mose mtumishi wa BWANA alizowapa: yaani kumpenda BWANA Mungu
wenu na kuenenda katika njia zake zote, kutii amri zake, kushikamana naye kwa
uthabiti na kumtumikia kwa moyo wenu wote na roho yenu yote.”
6 Ndipo Yoshua akawabariki na kuwaaga waende zao, nao wakaenda nyumbani
mwao. 7 (Kwa nusu ya kabila la Manase Mose alikuwa amewapa eneo katika Bashani
na ile nusu nyingine ya hilo kabila Yoshua aliwapa eneo upande wa magharibi
ya Yordani pamoja na ndugu zao). Yoshua alipowaaga waende zao nyumbani,
aliwabariki, 8 akisema, “Rudini nyumbani mwenu na utajiri wenu mwingi, yaani
makundi makubwa ya mifugo, mkiwa na fedha, dhahabu, shaba na chuma, pia wingi
wa nguo, nanyi mkagawane na ndugu zenu hizo nyara zilizotoka kwa adui zenu.”

9 Kwa hiyo Wareubeni, Wagadi na hiyo nusu ya kabila la Manase wakawaacha
Waisraeli huko Shilo katika nchi ya Kanaani ili kurudi Gileadi, nchi yao wenyewe
waliyoipata sawasawa na agizo la BWANA kupitia Mose.

10 Walipofika Gelilothi karibu na Yordani, katika nchi ya Kanaani, Wareubeni, Wagadi
na nusu ya kabila la Manase wakajenga madhabahu ya fahari kubwa huko kando ya
Yordani. 11 Waisraeli wengine waliposikia kwamba Wareubeni, Wagadi na ile nusu ya
kabila la Manase walikuwa wamejenga madhabahu kwenye mpaka wa Kanaani huko
Gelilothi karibu na Yordani kwenye upande wa Israeli, 12 kusanyiko lote la Israeli
wakakusanyika huko Shilo ili wakapigane vita dhidi yao.

13 Kwa hiyo Waisraeli wengine wakamtuma Finehasi mwana wa kuhani Eleazari
katika nchi ya Gileadi, kwa Wareubeni, Wagadi na hiyo nusu ya kabila la Manase.
14 Wakatuma pamoja naye watu kumi ambao ni viongozi, mmoja kwa kila kabila la
Israeli, kila mmoja aliyekuwa kiongozi katika mgawanyiko wa jamaa miongoni mwa
koo za Israeli.
15 Walipofika Gileadi, kwa Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase,
wakawaambia: 16 "Kusanyiko lote la BWANA lasema: 'Je, mmewezaje kuacha
kumwamini Mungu wa Israeli jinsi hii? Mmewezaje kumwacha BWANA na kujijengea
madhabahu dhidi yake na kumwasi? 17 Je, dhambi ya Peori haikutosha? Hata ingawa
kulikuja tauni juu ya kusanyiko la BWANA, mpaka leo hii hatujatakasika kutokana na
dhambi hiyo! 18 Je, sasa ndiyo mnamwacha BWANA?

" 'Kama mkimwasi BWANA leo, kesho atalikasirikia kusanyiko lote la Israeli. 19 Kama
nchi mnayomiliki imenajisika, vukeni mje katika nchi ya BWANA, mahali Maskani ya
BWANA ilipo, nanyi mkajitwalie sehemu miongoni mwetu, lakini msije mkaasi dhidi
ya BWANA wala dhidi yetu sisi kwa kujijengea madhabahu, zaidi ya madhabahu ya
BWANA Mungu wetu. 20 Wakati Akani mwana wa Zera alipokosa uaminifu kwa vitu
vilivyowekwa wakfu, je, ghadhabu haikulipata kusanyiko lote la Israeli? Hakuwa
yeye peke yake aliyekufa kwa ajili ya dhambi yake.' "

21 Ndipo Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase walipowajibu viongozi wa
koo za Israeli, wakisema: 22 "Yeye Mwenye Nguvu, Mungu, BWANA! Yeye Mwenye
Nguvu, Mungu, BWANA! Yeye anajua! Israeli na wajue! Kama huu umekuwa ni
uasi au kukosa utii kwa BWANA, msituache hai siku hii ya leo. 23 Kama tumejijengea
madhabahu yetu wenyewe ili kumwacha BWANA na kutoa sadaka za kuteketezwa
na sadaka za nafaka, au kutoa sadaka za amani juu yake, BWANA mwenyewe na
atupatilize leo.

24 "Sivyo! Tulifanya hivyo kwa hofu kwamba siku zijazo wazao wenu wanaweza
wakawaambia wazao wetu, 'Mna uhusiano gani na BWANA, Mungu wa Israeli?
25 BWANA ameifanya Yordani kuwa mpaka kati yetu na ninyi, ninyi Wareubeni
na Wagadi! Hamna fungu kwa BWANA.' Kwa hiyo wazao wenu wanaweza
wakawasababisha wazao wetu wakaacha kumcha BWANA.
26 "Hii ndiyo sababu tulisema, 'Tujiweke tayari na tujenge madhabahu, lakini si kwa
ajili ya sadaka za kuteketezwa au dhabihu.' 27 Badala yake, itakuwa ni ushahidi
kati yetu na ninyi na vizazi vijavyo, kwamba tutamwabudu BWANA katika mahali
patakatifu pake pamoja na sadaka zetu za kuteketezwa, dhabihu na sadaka za amani.
Ndipo katika siku zijazo, wazao wenu hawataweza kuwaambia wazao wetu, 'Ninyi
hamna fungu katika BWANA.'

28 "Nasi tulisema, 'Ikiwa wakati wowote watatuambia hilo, au kuwaambia uzao wetu,
tutawajibu hivi: Angalieni nakala hii ya madhabahu ya BWANA, ambayo baba zetu
waliijenga, si kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa na dhabihu, bali kama ushahidi kati
yetu na ninyi.'

29 "Hili jambo la kumwasi Bwana na kumwacha siku hii ya leo kwa kujenga
madhabahu kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, sadaka za nafaka na dhabihu, zaidi
ya madhabahu ya Bwana Mungu wetu iliyo mbele ya maskani yake na liwe mbali
nasi."
30 Wakati kuhani Finehasi na viongozi wa kusanyiko na wakuu wa koo za Israeli,
waliposikia hayo waliyosema Wareubeni, Wagadi na Manase, wakaridhika. 31 Naye
Finehasi mwana wa kuhani Eleazari, akawaambia Wareubeni, Wagadi na Manase,
"Leo tunajua kwamba Bwana yuko pamoja nasi, kwa sababu hamkukosa uaminifu
kwa Bwana katika jambo hili. Sasa mmewaokoa Waisraeli na mkono wa Bwana."
32 Ndipo Finehasi, mwana wa kuhani Eleazari na viongozi wakarudi Kanaani kutoka
kwenye kukutana kwao na Wareubeni na Wagadi huko Gileadi nao wakatoa taarifa
kwa Waisraeli. 33 Walifurahi kusikia taarifa hiyo, na wakamhimidi Mungu. Wala
hawakuzungumza tena habari za kupigana vita dhidi yao ili kuharibu nchi ambayo
Wareubeni na Wagadi waliishi.
34 Nao Wareubeni na Wagadi wakayaita yale madhabahu Edi, yaani Shahidi: kwa
kuwa itakuwa shahidi kati yetu na ninyi kwamba Bwana ndiye Mungu.

23

Yoshua Anawaaga Viongozi

1 Baada ya muda mrefu kupita, naye Bwana akawa amewapa Israeli pumziko mbele
ya adui zao wote waliowazunguka, Yoshua, wakati huo akiwa mzee na umri ukiwa
umeendelea sana, 2 akawaita Israeli wote, wazee wao, viongozi, waamuzi na maafisa
Yoshua akawaambia: "Mimi ni mzee na umri wangu umeendelea sana. 3 Ninyi
wenyewe mmeona kila kitu Bwana Mungu wenu, alichowatendea mataifa haya yote
kwa ajili yenu. Ilikuwa ni Bwana Mungu wenu aliyewapigania. 4 Kumbukeni jinsi
nilivyowagawia kama urithi kwa makabila yenu yote nchi ya mataifa yaliyobaki,
yaani mataifa niliyowashinda, kati ya Mto Yordani na Bahari kuu upande wa
magharibi. 5 Bwana Mungu wenu mwenyewe atawaondoa watoke mbele yenu.
Atawafukuza mbele yenu, nanyi mtamiliki nchi yao, kama vile Bwana Mungu wenu
alivyowaahidi.
6 "Kuweni hodari sana, kuweni waangalifu kutii yote yaliyoandikwa katika kitabu
cha Sheria ya Mose, pasipo kugeuka upande wa kuume au kushoto. 7 Msishirikiane
na mataifa yaliyobakia katikati yenu, wala msiombe kwa majina ya miungu yao au
kuapa kwayo. Msiitumikie wala kuisujudia. 8 Bali mtashikamana kwa uthabiti na
Bwana, Mungu wenu, kama vile ambavyo mmefanya mpaka sasa.
9 "Bwana amewafukuza mbele yenu mataifa makubwa na yenye nguvu, mpaka siku
ya leo hakuna yeyote aliyeweza kusimama mbele yenu. 10 Mtu mmoja miongoni
mwenu anafukuza watu elfu, kwa kuwa Bwana Mungu wenu anawapigania, kama
alivyoahidi. 11 Kwa hiyo kuweni waangalifu sana kumpenda Bwana Mungu wenu.
12 "Lakini ikiwa mtageuka na kushikamana na mabaki ya mataifa haya yaliyosalia
katikati yenu na kama mtaoana na kushirikiana nao, 13 basi mwe na hakika kuwa
Bwana Mungu wenu hatawafukuza tena mataifa hayo mbele yenu. Badala yake,
watakuwa tanzi na mitego kwenu, mijeledi migongoni mwenu, na miiba machoni
mwenu, mpaka mwangamie kutoka nchi hii nzuri, ambayo Bwana Mungu wenu
amewapa.
14 "Sasa mimi ninakaribia kwenda katika njia ya watu wote wa dunia. Mnajua
kwa mioyo yenu na roho zenu kwamba hakuna ahadi zozote njema Bwana Mungu
wenu alizowaahidia, ambazo hazikutimia. Kila ahadi imetimizwa, hakuna hata moja
ambayo haikutimia. 15 Lakini kama vile kila ahadi njema ya Bwana Mungu wenu
imekuwa kweli, vivyo hivyo Bwana ataleta maovu yote kama alivyo onya, mpaka

awe amewaangamiza kutoka nchi hii nzuri aliyowapa. 16 Kama mkilivunja agano la
Bwana Mungu wenu, ambalo aliwaamuru ninyi, mkaenda na kuitumikia miungu
mingine na kuisujudia, hasira ya Bwana itawaka dhidi yenu, nanyi mtaangamia
kutoka nchi nzuri aliyowapa ninyi."

24

Agano Lafanywa Upya Huko Shekemu

1 Ndipo Yoshua akaita pamoja makabila yote ya Israeli huko Shekemu. Akawaita
wazee, viongozi, waamuzi na maafisa wa Israeli, nao wakaja mbele za Mungu.

2 Yoshua akawaambia watu wote, "Hili ndilo Bwana, Mungu wa Israeli, asemalo:
'Hapo zamani baba zenu, pamoja na Tera baba yake Abrahamu na Nahori, waliishi
ng'ambo ya Mto nao waliiabudu miungu mingine. 3 Lakini nilimwondoa baba yenu
Abrahamu kutoka nchi hiyo ng'ambo ya Mto, nami nikamwongoza katika nchi yote
ya Kanaani, nikampa wazao wengi. Nikampa Isaki, 4 naye Isaki nikampa Yakobo
na Esau. Esau nikampa nchi ya vilima ya Seiri, lakini Yakobo pamoja na wanawe
wakashuka Misri.

5 " 'Kisha nikawatuma Mose na Aroni, nami nikawapiga Wamisri kwa kile nilichoki-
tenda huko, tena nikawatoa ninyi huko. 6 Nilipowatoa baba zenu Misri, mlifika
kwenye bahari, nao Wamisri wakawafuatia baba zenu kwa magari na wapanda farasi
mpaka kwenye Bahari ya Shamu. 7 Lakini wakamlilia Bwana wakitaka msaada, naye
akaweka giza kati yenu na Wamisri, akaileta bahari juu yao ikawafunika. Ninyi
mliona kwa macho yenu wenyewe kile nilichowatendea Wamisri. Kisha mliishi
jangwani kwa muda mrefu.

8 " 'Nikawaleta katika nchi ya Waamori ambao waliishi mashariki mwa Yordani.
Wakapigana nanyi, lakini nikawatia mikononi mwenu. Nikawaangamiza mbele yenu
nanyi mkaimiliki nchi yao. 9 Wakati Balaki mwana wa Sipori, mfalme wa Moabu,
alipojiandaa kupigana dhidi ya Israeli, alimwita Balaamu mwana wa Beori apate
kuwalaani. 10 Lakini sikumkubali Balaamu, kwa hiyo aliwabariki tena na tena, nami
niliwaokoa toka mkononi mwake.

11 " 'Ndipo mlipovuka Yordani mkafika Yeriko. Raiya wa Yeriko wakapigana nanyi,
kama walivyofanya Waamori, Waperizi, Wakanaani, Wahiti, Wagirgashi, Wahivi na
Wayebusi, lakini niliwatia mikononi mwenu. 12 Nikatuma manyigu mbele yenu,
ambao pia waliwafukuza mbele yenu, hao wafalme wawili wa Waamori. Siyo upanga
au upinde wenu wenyewe vilivyowapatia ushindi. 13 Hivyo nikawapa ninyi nchi
ambayo hamkuitaabikia na miji ambayo hamkuijenga na mnaishi ndani yake na kula
toka kwa mashamba ya mizabibu na mizeituni msiyoipanda.'

14 "Sasa basi mcheni Bwana na kumtumikia kwa uaminifu wote. Itupeni mbali
miungu ambayo baba zenu waliiabudu huko ng'ambo ya Mto Frati na huko Misri,
nanyi mtumikieni Bwana. 15 Lakini msipoona vyema kumtumikia Bwana, chagueni
hivi leo mtakayemtumikia, kama ni miungu ile ambayo baba zenu waliitumikia
ng'ambo Frati, au miungu ya Waamori, ambao mnakaa katika nchi yao. Lakini mimi
na nyumba yangu, tutamtumikia Bwana."

16 Ndipo hao watu wakajibu, "Hili jambo liwe mbali nasi la kumsahau Bwana na
kuitumikia miungu mingine! 17 Bwana Mungu wetu mwenyewe ndiye alitutoa sisi
na baba zetu akatupandisha kutoka Misri, kutoka nchi ile ya utumwa, na kutenda
zile ishara kubwa mbele ya macho yetu. Ndiye aliyetulinda katika safari yetu yote
na kutokana na mataifa yote ambayo tulipita katikati yao. 18 Bwana akayafukuza
mbele yetu mataifa yote pamoja na Waamori, walioishi katika nchi hii. Hivyo sisi
nasi tutamtumikia Bwana kwa kuwa yeye ndiye Mungu wetu."

19 Yoshua akawaambia watu, “Hamwezi kumtumikia BWANA. Yeye ni Mungu
Mtakatifu, ni Mungu mwenye wivu. Hatasamehe uasi wenu na dhambi zenu. 20 Ikiwa
mkimwacha BWANA na kuitumikia miungu migeni, atageuka na kuwaleteeni maafa
na kuwaangamiza, baada ya kuwa mwema kwenu.”
21 Lakini watu wakamwambia Yoshua, “Sivyo! Sisi tutamtumikia BWANA.”
22 Ndipo Yoshua akawaambia, “Ninyi mmekuwa mashahidi juu yenu wenyewe kuwa mmechagua kumtumikia BWANA.”
Nao wakajibu, “Ndiyo, tu mashahidi.”
23 Yoshua akawaambia, “Sasa basi, itupeni mbali hiyo miungu migeni iliyo katikati yenu, nanyi mtoleeni BWANA, Mungu wa Israeli, mioyo yenu.”
24 Nao watu wakamwambia Yoshua, “Tutamtumikia BWANA Mungu wetu na kumtii yeye.”
25 Siku ile Yoshua akafanya agano kwa ajili ya watu na hapo Shekemu ndipo
alipowaandikia amri na sheria. 26 Naye Yoshua akayaandika mambo haya katika
Kitabu cha Sheria ya Mungu. Ndipo akalitwaa jiwe kubwa, akalisimamisha huko chini ya mwaloni, karibu na mahali patakatifu pa BWANA.
27 Yoshua akawaambia watu wote, “Angalieni! Jiwe hili litakuwa shahidi juu yetu. Limesikia maneno yote BWANA aliyotuambia. Litakuwa shahidi juu yenu kama mtakuwa waongo kwa Mungu wenu.”

Kuzikwa Katika Nchi Ya Ahadi

28 Basi Yoshua akawatuma watu kila mmoja aende katika urithi wake mwenyewe.
29 Baada ya mambo haya, Yoshua mwana wa Nuni, mtumishi wa BWANA akafa akiwa
na umri wa miaka mia moja na kumi. 30 Nao wakamzika katika nchi ya urithi wake,
huko Timnath-Sera* katika nchi ya vilima ya Efraimu, kaskazini ya Mlima wa Gaashi.
31 Israeli wakamtumikia BWANA siku zote za maisha ya Yoshua, na za hao wazee walioishi baada ya Yoshua kufa, ambao waliona kila kitu BWANA alichowatendea Israeli.
32 Nayo ile mifupa ya Yosefu, ambayo Waisraeli waliipandisha kutoka huko Misri, wakaizika huko Shekemu kwenye eneo, ambalo Yakobo alilinunua kwa wana wa Hamori baba yake Shekemu, kwa vipande mia vya fedha. Eneo hili likawa ni urithi wa uzao wa Yosefu.
33 Naye Eleazari mwana wa Aroni akafariki akazikwa huko Gibea, mlima aliokuwa amepewa mtoto wake Finehasi, kwenye nchi ya vilima ya Efraimu.

* **24:30** Unajulikana pia kama Timnath-Heresi, ona Yos 19:50; Amu 2:9.

Waamuzi

Israeli Wapigana Na Wakanaani Waliobaki

1 Baada ya kifo cha Yoshua, Waisraeli wakamuuliza BWANA, "Ni nani atakayetan-
gulia kupanda mbele yetu kwa ajili ya kupigana na Wakanaani?"
2 BWANA akajibu, "Yuda ndiye atakayetangulia; nimewapa hiyo nchi mikononi
mwao."
3 Ndipo watu wa Yuda wakawaambia Wasimeoni ndugu zao, "Pandeni pamoja
nasi katika nchi tuliyopewa, ili tupate kupigana na Wakanaani. Sisi pia tutakwenda
pamoja nanyi katika sehemu yenu mliyopewa." Basi Wasimeoni wakaenda pamoja
nao.
4 Yuda aliposhambulia, BWANA akawatia Wakanaani na Waperizi mikononi mwao,
nao wakawaua watu 10,000 huko Bezeki. 5 Huko ndiko walipomkuta huyo Adoni-
Bezeki, nao wakapigana naye na kuwafanya Wakanaani na Waperizi wakimbie.
6 Adoni-Bezeki pia alikimbia, nao wakamfuata na kumkamata, wakamkata vidole
vyake gumba vya mikono na vya miguu.
7 Ndipo Adoni-Bezeki akasema, "Nimewatendea wafalme sabini kama nilivyoten-
dewa na kuwalisha makombo ya chakula chini ya meza yangu. Sasa Mungu
amenilipa haya, kama yale niliyowatendea." Wakamleta Yerusalemu, naye akafa
huko.
8 Watu wa Yuda wakashambulia pia Yerusalemu na kuiteka. Wakaupiga mji kwa
upanga na kuuchoma kwa moto.
9 Baada ya hayo, watu wa Yuda wakateremka kupigana na Wakanaani walioishi
katika nchi ya vilima, yaani, Negebu na nchi chini ya vilima vya magharibi.
10 Yuda wakakabiliana na Wakanaani walioishi Hebroni (ambayo hapo kwanza
iliitwa Kiriath-Arba) na kuwashinda Sheshai, Ahimani na Talmai.
11 Kutoka huko wakasonga mbele kukabiliana na watu walioishi Debiri (ambao
hapo kwanza uliitwa Kiriath-Seferi.) 12 Kalebu akasema, "Nitamwoza binti yangu
Aksa kwa mtu atakayeweza kupigana na kuteka Kiriath-Seferi." 13 Basi Othnieli
mwana wa Kenazi, ndugu mdogo wa huyo Kalebu, akawashinda, kwa hiyo Kalebu
akamtoa binti yake Aksa akaolewa naye.
14 Siku moja Aksa alipokuja kwa Othnieli, alimsihi Othnieli amwombe baba yake,
Kalebu, shamba. Aksa aliposhuka kutoka juu ya punda wake, Kalebu akamuuliza,
"Je, wataka nikufanyie nini?"
15 Akamjibu, "Naomba unifanyie jambo moja la hisani. Kwa kuwa umenipa ardhi
huko Negebu, nipe pia chemchemi za maji." Ndipo Kalebu akampa chemchemi za
juu na za chini.
16 Wazao wa yule Mkeni, baba mkwe wa Mose, wakapanda pamoja na watu wa
Yuda kutoka Mji wa Mitende,* wakaenda kuishi miongoni mwa watu wa jangwa ya
Yuda huko Negebu karibu na mji wa Aradi.
17 Basi watu wa Yuda wakaenda na Wasimeoni ndugu zao kushambulia Wakanaani
waishio Sefathi, nao wakauangamiza huo mji kabisa. Kwa hiyo huo mji ukaitwa
Horma† 18 Watu wa Yuda wakatwaa pia Gaza, Ashkeloni na Ekroni, kila mji na vijiji
vyake vinavyouzunguka.
19 BWANA alikuwa pamoja na watu wa Yuda. Wakaimiliki nchi ya vilima,
lakini hawakuweza kuwafukuza watu waliokaa katika hiyo tambarare, kwa sababu
walikuwa na magari ya chuma. 20 Kama vile Mose alivyoahidi, Kalebu alipewa

---

* **1:16** Yaani Yeriko. † **1:17** Horma maana yake ni Maangamizi.

Hebroni, naye akawafukuza wana watatu wa Anaki. 21 Hata hivyo, Wabenyamini
walishindwa kuwafukuza Wayebusi, waliokuwa wanaishi Yerusalemu; hivyo hadi
leo Wayebusi huishi humo pamoja na Wabenyamini.

22 Basi nyumba ya Yosefu wakashambulia Betheli, naye BWANA alikuwa pamoja nao.
23 Walipotuma watu kwenda kupeleleza Betheli (ambao hapo kwanza uliitwa Luzu),
24 wale wapelelezi wakaona mtu anatoka mjini, nao wakamwambia, “Tuonyeshe jinsi
ya kuingia mjini nasi tutakutendea wema.” 25 Hivyo akawaonyesha, nao wakaupiga
mji kwa upanga lakini wakamhifadhi hai yule mtu na jamaa yake yote. 26 Yule mtu
akaenda hadi nchi ya Wahiti, ambapo aliujenga mji na kuuita Luzu, ambao ndio jina
lake hadi leo.

27 Lakini Manase hawakuwafukuza watu wa Beth-Shani na vijiji vyake, au watu
wa Taanaki na vijiji vyake, au watu wa Dori na vijiji vyake, au watu wa Ibleamu
na vijiji vyake, au watu wa Megido na vijiji vyake, lakini Wakanaani waliazimu
kuishi katika nchi ile. 28 Israeli walipopata nguvu, wakawatia Wakanaani katika kazi
ya kulazimishwa, lakini kamwe hawakuwafukuza watoke kabisa. 29 Wala Efraimu
hawakuwafukuza kabisa Wakanaani walioishi Gezeri, bali Wakanaani waliendelea
kuishi humo miongoni mwao. 30 Vivyo hivyo Zabuloni hawakuwafukuza Wakanaani
walioishi huko Kitroni, wala walioishi Nahaloli, ambao walibaki miongoni mwao;
bali waliwatia katika kazi ya kulazimishwa. 31 Wala Asheri hawakuwafukuza wale
walioishi huko Ako, Sidoni, Alabu, Akzibu, Helba, Afeki wala Rehobu 32 na kwa
sababu ya jambo hili Waasheri wakaishi miongoni mwa Wakanaani, wenyeji wa nchi.
33 Wala Naftali hawakuwafukuza wale walioishi Beth-Shemeshi wala wale walioishi
Beth-Anathi; lakini Naftali nao pia wakaishi miongoni mwa Wakanaani, wenyeji
wa nchi, nao wale walioishi Beth-Shemeshi na Beth-Anathi wakawa watumishi
wao katika kazi ya kulazimishwa. 34 Waamori wakawazuilia Wadani kwenye
nchi ya vilima, kwa maana hawakuwaacha washuke kuingia kwenye sehemu
tambarare. 35 Waamori pia wakaendelea kukaa katika Mlima Heresi, katika Aiyaloni
na Shaalbimu, lakini mkono wa nyumba ya Yosefu ukawalemea, nao wakashindwa
hata wakalazimika kuingia katika kazi ya kulazimishwa. 36 Mpaka wa Waamori
ulikuwa kuanzia Genge la Akrabimu, kuendelea hadi Sela na kuelekea juu.

2

Malaika Wa BWANA Huko Bokimu

1 Malaika wa BWANA akakwea kutoka Gilgali hadi Bokimu, naye akasema,
“Niliwapandisha kutoka Misri na kuwaingiza katika nchi niliyoapa kuwapa baba
zenu. Nikasema, ‘Kamwe sitalivunja Agano langu nanyi. 2 Nanyi msifanye agano na
watu wa nchi hii, bali mtazibomoa madhabahu yao.’ Lakini ninyi hamkunitii mimi.
Kwa nini mmefanya jambo hili? 3 Sasa basi ninawaambia kuwa sitawafukuza watoke
katikati yenu ila watakuwa miiba kwenu, nao miungu yao itakuwa tanzi kwenu.”

4 Malaika wa BWANA alipomaliza kusema mambo haya kwa Waisraeli wote, watu
wakalia kwa sauti kuu. 5 Wakapaita mahali pale Bokimu. Nao wakamtolea BWANA
sadaka.

Kifo Cha Yoshua

6 Baada ya Yoshua kuwapa watu ruhusa waende zao, Waisraeli wakaenda kwenye
urithi wao wenyewe ili kumiliki nchi yao. 7 Watu wakamtumikia BWANA siku zote
za maisha ya Yoshua, na za hao wazee walioishi baada ya Yoshua kufa, waliokuwa
wameona mambo makuu ambayo BWANA alikuwa ametenda kwa ajili ya Israeli.

8 Yoshua mwana wa Nuni, mtumishi wa BWANA, akafa akiwa na umri wa miaka
110. 9 Wakamzika katika nchi ya urithi wake, huko Timnath-Heresi* katika nchi ya

* **2:9** Unajulikana pia kama Timnath-Sera, ona Yos 19:50; 24:30.

vilima ya Efraimu, kaskazini ya Mlima Gaashi.
[10] Baada ya kizazi kile chote kukusanywa pamoja na baba zao, kikainuka kizazi
kingine baada yao ambacho hakikumjua BWANA, wala matendo yale aliyokuwa
ametenda kwa ajili ya Waisraeli. [11] Kwa hiyo Waisraeli wakatenda maovu machoni
pa BWANA na kuwatumikia Mabaali. [12] Wakamwacha BWANA, Mungu wa baba
zao, aliyekuwa amewatoa katika nchi ya Misri. Wakaifuata na kuiabudu miungu
mbalimbali ya mataifa yanayowazunguka. Wakamkasirisha BWANA, [13] kwa sababu
walimwacha na kutumikia Baali na Maashtorethi. [14] Hivyo hasira ya BWANA ikawaka
juu ya Israeli, naye akawatia mikononi mwa wavamizi waliowateka nyara. Akawauza
katika mikono ya adui zao pande zote, hivyo hawakuweza tena kuwazuia adui zao.
[15] Popote Israeli walipotoka kwenda kupigana, mkono wa BWANA ulikuwa kinyume
nao ili kuwashinda, kama vile alivyokuwa amewaapia. Nao wakawa katika taabu
kubwa.
[16] Ndipo BWANA akawainua waamuzi, ambao waliwaokoa katika mikono ya hao
watu waliowashambulia. [17] Lakini hawakuwasikiliza hata waamuzi wao, bali
walifanya uasherati kwa kuifuata miungu mingine na kuiabudu. Waligeuka mara na
kuiacha njia ambayo baba zao waliiendea, yaani, njia ya kutii amri za BWANA. [18] Kila
mara BWANA alipowainulia mwamuzi, BWANA alikuwa pamoja na huyo mwamuzi,
naye aliwaokoa kutoka mikononi mwa adui zao kwa kipindi chote alichoishi yule
mwamuzi. Kwa kuwa BWANA aliwahurumia kwa sababu ya kilio chao cha huzuni
kwa ajili ya wale waliokuwa wakiwatesa na kuwataabisha. [19] Lakini kila mara
mwamuzi alipofariki, watu walirudia katika hali mbaya ya uovu zaidi kuliko baba
zao, wakiifuata miungu mingine kuitumikia na kuiabudu. Walikataa kuacha matendo
yao maovu na njia zao za ukaidi.
[20] Kwa hiyo BWANA akawakasirikia sana Israeli na kusema, "Kwa kuwa taifa hili
limevunja Agano lile nililofanya na baba zao na hawakunisikiliza, [21] mimi nami
sitafukuza taifa lolote ambalo Yoshua aliliacha alipofariki. [22] Nitayatumia ili nipate
kuwapima Israeli na kuona kama wataishika njia ya BWANA na kuenenda katika
hiyo kama njia baba zao walivyofanya." [23] BWANA alikuwa ameyaacha hayo mataifa
yabaki; hakuyaondoa mara moja kwa kuyatia mikononi mwa Yoshua.

3

Mataifa Yaliyobaki Katika Ile Nchi

[1] Haya ndiyo mataifa BWANA aliyoyaacha ili kuwajaribu Waisraeli wote ambao
hawakujua vita vyovyote vya Kanaani [2] (alifanya hivi ili tu kuwafundisha wazao
wa Waisraeli ambao hawakuwa wamejua vita hapo awali): [3] wafalme watano wa
Wafilisti, Wakanaani wote, Wasidoni, Wahivi waishio katika milima ya Lebanoni
kuanzia Mlima wa Baal-Hermoni hadi Lebo-Hamathi. [4] Waliachwa ili kuwajaribu
Waisraeli kuona kama wangetii amri za BWANA, alizokuwa amewapa baba zao kwa
mkono wa Mose.
[5] Waisraeli wakaishi miongoni mwa Wakanaani, Wahiti, Waamori, Waperizi,
Wahivi na Wayebusi. [6] Wakawaoa binti zao, nao wakawatoa binti zao waolewe na
wana wa hayo mataifa, na kuitumikia miungu yao.

Othnieli

[7] Waisraeli wakafanya maovu machoni pa BWANA, wakamsahau BWANA Mungu
wao na kutumikia Mabaali na Maashera. [8] Hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya Israeli,
hivyo akawauza na kuwatia mikononi mwa Kushan-Rishathaimu mfalme wa Aramu-
Naharaimu* ambaye Israeli walikuwa chini yake wakimtumikia kwa muda wa miaka

* **3:8** Yaani Mesopotamia ya Kaskazini-Magharibi.

minane. 9 Waisraeli walipomlilia BWANA, yeye akawainulia mwokozi, Othnieli mwana
wa Kenazi, ndugu mdogo wa Kalebu, ambaye aliwaokoa. 10 Roho wa BWANA akaja
juu yake, hivyo akawa mwamuzi wa Israeli, akaenda vitani. BWANA akamtia Kushan-
Rishathaimu mfalme wa Aramu mikononi mwa Othnieli, naye akamshinda. 11 Hivyo
nchi ikawa na amani kwa muda wa miaka arobaini, mpaka Othnieli mwana wa
Kenazi alipofariki.

Ehudi

12 Waisraeli wakafanya maovu mbele za BWANA tena, kwa kuwa walifanya maovu
hayo BWANA akamtia nguvu Egloni mfalme wa Moabu dhidi ya Israeli. 13 Egloni
akawataka Waamoni na Waamaleki waungane naye, akaja kuishambulia Israeli, nao
wakatwaa Mji wa Mitende† 14 Waisraeli wakawa chini ya Egloni mfalme wa Moabu
kwa muda wa miaka kumi na minane.

15 Waisraeli wakamlilia tena BWANA, naye akawapa mwokozi: Ehudi, mtu wa shoto,
mwana wa Gera, Mbenyamini. Waisraeli wakatuma kwa Egloni mfalme wa Moabu
ushuru kwa mkono wa Ehudi. 16 Basi Ehudi alikuwa ametengeneza upanga wenye
ukatao kuwili, urefu wake ni kama dhiraa moja,‡ akaufunga upanga huo ndani ya
nguo yake kwenye paja lake la mkono wa kuume. 17 Akamkabidhi ushuru Egloni
mfalme wa Moabu, ambaye alikuwa mtu mnene sana. 18 Baada ya Ehudi kumkabidhi
ule ushuru, wale watu waliokuwa wameubeba huo ushuru aliwaruhusu waende zao.
19 Yeye mwenyewe akafuatana nao hadi kwenye sanamu ya kuchora kwenye mawe
karibu na Gilgali, ndipo yeye akarudi, akafika kwa Egloni na kusema, “Ee Mfalme,
ninao ujumbe wa siri kwa ajili yako.”

Mfalme akasema, “Nyamazeni kimya!” Nao wale waliomhudumia wote
wakamwacha, wakatoka nje.

20 Ndipo Ehudi akamsogelea alipokuwa ameketi peke yake kwenye chumba cha
juu cha jumba lake la kifalme la majira ya kiangazi, na kusema, “Ninao ujumbe
kutoka kwa Mungu kwa ajili yako.” Mfalme alipokuwa anainuka kutoka kwenye
kiti chake, 21 Ehudi akaunyoosha mkono wake wa kushoto na kuufuta ule upanga
aliokuwa ameufunga kwenye paja lake la kulia, akamdunga Mfalme Egloni tumboni
mwake. 22 Hata mpini nao ukazama tumboni pamoja na upanga wenyewe, nao
upanga ukatokea mgongoni mwake. Ehudi hakuuchomoa huo upanga, nayo mafuta
yakashikamana juu ya upanga. 23 Ehudi akatoka nje barazani; akamfungia milango
ya chumba cha juu na kuifunga kwa funguo.

24 Baada ya kuondoka, watumishi wakaja na kukuta milango ya chumba cha juu
imefungwa kwa funguo. Wakasema, “Bila shaka amejipumzisha kwenye chumba
cha ndani cha nyumba yake ya majira ya kiangazi.” 25 Wakangoja hata wakawa
na fadhaa, basi wakati hakufungua milango ya chumba, wakachukua funguo na
kuifungua. Tazama wakaona bwana wao amelala sakafuni, amekufa.

26 Walipokuwa wangali wanangoja, Ehudi akatoroka, akapita hapo kwenye sanamu
ya kuchora kwenye mawe na kukimbilia Seira. 27 Alipofika huko, akapiga tarumbeta
katika nchi ya vilima ya Efraimu, nao Waisraeli wakateremka pamoja naye kutoka
vilimani, yeye akiwa anawaongoza.

28 Akawaagiza, “Nifuateni, kwa kuwa BWANA amewatia Moabu, adui zenu,
mikononi mwenu.” Kwa hiyo wakateremka wakamfuata, wakavishika vivuko vya
Yordani kuelekea Moabu, wala hawakuacha mtu yeyote kuvuka. 29 Wakati huo
wakawaua Wamoabu watu waume wapatao 10,000 ambao wote walikuwa wenye
nguvu na mashujaa; hakuna mtu yeyote aliyetoroka. 30 Siku ile Moabu wakashindwa
na Israeli, nayo nchi ikawa na amani kwa miaka themanini.

† **3:13** Yaani Yeriko. ‡ **3:16** Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45.

Shamgari

31 Baada ya Ehudi akaja Shamgari mwana wa Anathi, aliyewapiga Wafilisti 600 kwa fimbo iliyochongoka ya kuongozea ng'ombe. Naye pia akawaokoa Waisraeli.

4

Debora

1 Baada ya Ehudi kufa, Waisraeli wakafanya tena maovu machoni pa BWANA.
2 Hivyo BWANA akawatia mikononi mwa Yabini, mfalme wa Kanaani, aliyetawala huko Hazori. Jemadari wa jeshi lake alikuwa Sisera, aliyeishi huko Haroshethi-
Hagoyimu* 3 Kwa kuwa Sisera alikuwa na magari ya chuma yapatayo 900, naye alikuwa amewatesa Waisraeli kwa ukatili kwa muda wa miaka ishirini, Waisraeli wakamlilia BWANA wakaomba msaada.

4 Debora, nabii mwanamke, mkewe Lapidothi, ndiye alikuwa anaamua Israeli
wakati ule. 5 Debora alikuwa akiketi chini ya Mtende wa Debora uliokuwa kati ya Rama na Betheli katika nchi ya vilima ya Efraimu, nao Waisraeli wakaja kwake ili
awaamue. 6 Akatuma wamwite Baraka mwana wa Abinoamu kutoka Kedeshi huko Naftali na kumwambia, "BWANA, Mungu wa Israeli, anakuagiza: 'Nenda, chukua
wanaume 10,000 toka Naftali na Zabuloni, mwende Mlima Tabori. 7 Nitamshawishi
Sisera, jemadari wa jeshi la Yabini, pamoja na magari yake na jeshi lake, hadi Mto Kishoni na kumtia mikononi mwako.' "

8 Baraka akamwambia, "Ukienda pamoja nami nitakwenda, lakini usipokwenda pamoja nami, sitakwenda."

9 Debora akamwambia, "Hakika nitakwenda pamoja nawe, lakini njia unayoiendea haitakupa heshima wewe, kwa kuwa BWANA atamtia Sisera mikononi mwa mwanamke." Hivyo Debora akaenda pamoja na Baraka mpaka Kedeshi, 10 mahali
ambapo Baraka aliwaita Zabuloni na Naftali. Watu 10,000 wakamfuata Baraka, na Debora pia akaenda pamoja naye.

11 Basi Heberi, Mkeni, alikuwa amejitenga na Wakeni wengine, yaani, wazao wa Hobabu, mkwewe Mose, naye akapiga hema lake karibu na ule mti mkubwa wa mwaloni ulioko Saananimu, karibu na Kedeshi.

12 Sisera alipoambiwa kuwa Baraka mwana wa Abinoamu alikuwa amepanda
Mlima Tabori, 13 Sisera akakusanya pamoja magari yake yote 600 ya chuma na watu wote waliokuwa pamoja naye, kuanzia Haroshethi-Hagoyimu mpaka Mto wa Kishoni.

14 Ndipo Debora akamwambia Baraka, "Nenda! Hii ndiyo siku ambayo BWANA amemtia Sisera mikononi mwako. Je, BWANA hakukutangulia mbele yako?" Hivyo
Baraka akashuka kutoka Mlima Tabori, akifuatwa na watu 10,000. 15 BWANA
akamfadhaisha Sisera na magari yake yote, pamoja na jeshi lake lote kwa upanga
mbele ya Baraka, naye Sisera akaliacha gari lake na kukimbia kwa miguu. 16 Lakini
Baraka akafuata magari pamoja na jeshi mpaka Haroshethi-Hagoyimu. Jeshi lote la Sisera likaanguka kwa upanga, wala hakuna hata mtu mmoja aliyesalia.

17 Sisera, hata hivyo, akakimbia kwa miguu mpaka kwenye hema la Yaeli, mkewe Heberi, Mkeni, kwa sababu palikuwa na uhusiano wa kirafiki kati ya Yabini mfalme wa Hazori na ukoo wa Heberi, Mkeni.

18 Yaeli akaenda kumlaki Sisera na kumwambia, "Karibu, bwana wangu, karibu ingia ndani kabisa. Usiogope." Basi Sisera akaingia ndani ya hema ya Yaeli, naye akamfunika kwa blanketi nene.

19 Akamwambia, "Nina kiu, tafadhali nipe maji ya kunywa." Ndipo akafungua kiriba cha maziwa na kumpa akanywa, kisha akamfunika.

* **4:2** Haroshethi-Hagoyimu ina maana Haroshethi ya Mataifa.

20 Naye Sisera akamwambia, “Simama mlangoni pa hema na mtu yeyote akija na
kukuuliza, ‘Je, kuna mtu yeyote hapa?’ sema, ‘Hapana.’ ”
21 Ndipo Yaeli, mkewe Heberi, akatwaa kigingi cha hema, akachukua nyundo
mkononi mwake, akamwendea polepole, akiwa amelala usingizi, akiwa amechoka.
Akakigongomea kile kigingi kwenye paji la uso wake, kikapenya hata kuingia ardhini,
naye akafa.
22 Baraka akakaribia akimfuatia Sisera, Yaeli akatoka kumlaki. Akamwambia,
“Njoo, nitakuonyesha mtu unayemtafuta.” Hivyo wakaingia ndani ya hema wakiwa
wamefuatana na tazama Sisera alikuwa amelala humo, akiwa amekufa, na hicho
kigingi cha hema kikiwa kimegongomewa kupitia paji la uso wake.
23 Basi siku ile Mungu akamshinda Yabini, mfalme wa Kanaani, mbele ya Israeli.
24 Nao mkono wa Waisraeli ukaendelea kuwa na nguvu zaidi na zaidi dhidi ya Yabini,
mfalme wa Kanaani, mpaka wakamwangamiza.

5

Wimbo Wa Debora

1 Ndipo Debora na Baraka mwana wa Abinoamu wakaimba wimbo huu:
2 “Wakuu katika Israeli wanapoongoza,
wakati watu wanapojitoa
kwa hiari yao wenyewe:
mhimidini Bwana!

3 “Sikieni hili, enyi wafalme!
Sikilizeni, enyi watawala!
Nitamwimbia Bwana, nitaimba;
kwa wimbo nitamhimidi Bwana,
Mungu wa Israeli.

4 “Ee Bwana, ulipotoka katika Seiri,
ulipopita katika mashamba ya Edomu,
nchi ilitetemeka, mbingu nazo zikamwaga,
naam, mawingu yakamwaga maji.
5 Milima ilitetemeka mbele za Bwana,
hata ule wa Sinai,
mbele za Bwana,
Mungu wa Israeli.

6 “Katika siku za Shamgari mwana wa Anathi,
katika siku za Yaeli,
barabara kuu hazikuwa na watu;
wasafiri walipita njia za kando.
7 Mashujaa walikoma katika Israeli,
walikoma mpaka mimi, Debora, nilipoinuka,
nilipoinuka kama mama katika Israeli.
8 Walipochagua miungu migeni,
vita vilikuja katika malango ya mji,
hapakuonekana ngao wala mkuki
miongoni mwa mashujaa 40,000 katika Israeli.
9 Moyo wangu u pamoja na wakuu wa Israeli,
pamoja na wale wanaojitoa wenyewe
kwa hiari yao miongoni mwa watu.

Mhimidini BWANA!

10 “Nanyi mpandao punda weupe,
mkiketi juu ya matandiko ya thamani,
nanyi mtembeao barabarani,
fikirini 11 juu ya sauti za waimbaji
mahali pa kunyweshea maji.
Wanasimulia matendo ya haki ya BWANA,
matendo ya haki ya mashujaa wake
katika Israeli.

“Ndipo watu wa BWANA
walipoteremka malangoni pa mji.
12 ‘Amka, amka! Debora!
Amka, amka, uimbe!
Ee Baraka! Inuka,
chukua mateka wako uliowateka,
ee mwana wa Abinoamu.’

13 “Ndipo mabaki ya watu
wakashuka dhidi ya wenye nguvu,
watu wa BWANA,
wakashuka dhidi ya mashujaa wenye nguvu.
14 Kutoka Efraimu wakaja watu, ambao chimbuko lao ni Amaleki;
Benyamini akiwa miongoni
mwa watu waliokufuata.
Kutoka Makiri wakashuka viongozi,
na kutoka Zabuloni wale washikao
fimbo ya jemadari.
15 Wakuu wa Isakari walikuwa pamoja na Debora;
naam, Isakari alikuwa pamoja na Baraka,
wakija nyuma yake kwa mbio
wakielekea bondeni.
Katika jamaa za Reubeni,
palikuwa na kujihoji kukubwa moyoni.
16 Kwa nini ulikaa katikati ya mazizi ya kondoo
kusikiliza sauti ya filimbi zinazoita makundi?
Kwa jamaa za Reubeni,
palikuwa na kujihoji kukubwa moyoni.
17 Gileadi alikaa ng’ambo ya Yordani.
Naye Dani, kwa nini alikaa
kwenye merikebu siku nyingi?
Asheri alikaa kwa utulivu ufuoni mwa bahari,
akikaa kwenye ghuba zake ndogo.
18 Watu wa Zabuloni walihatarisha maisha yao,
vilevile nao watu wa Naftali.

19 “Wafalme walikuja na kufanya vita;
wafalme wa Kanaani walipigana
huko Taanaki karibu na maji ya Megido,
lakini hawakuchukua fedha wala nyara.
20 Kutoka mbinguni nyota zilipigana,

nyota kutoka njia zake
zilipigana na Sisera.
21 Mto wa Kishoni uliwasomba,
ule mto wa zamani, mto wa Kishoni.
Songa mbele, ee nafsi yangu,
kwa ujasiri!
22 Ndipo kwato za farasi zikafanya mshindo:
farasi wake wenye nguvu
huenda mbio kwa kurukaruka.
23 Malaika wa BWANA akasema, 'Merozi alaaniwe.
Walaaniwe watu wake kwa uchungu,
kwa kuwa hawakuja kumsaidia BWANA,
kumsaidia BWANA dhidi ya hao wenye nguvu.'

24 "Yaeli abarikiwe kuliko wanawake wote,
mkewe Heberi, Mkeni,
abarikiwe kuliko wanawake wote
waishio kwenye mahema.
25 Aliomba maji, naye akampa maziwa;
kwenye bakuli la heshima
akamletea maziwa mgando.
26 Akanyoosha mkono wake
akashika kigingi cha hema,
mkono wake wa kuume
ukashika nyundo ya fundi.
Akampiga Sisera kwa nyundo,
akamponda kichwa chake,
akamvunjavunja na kumtoboa
paji lake la uso.
27 Aliinama miguuni pa Yaeli,
akaanguka; akalala hapo.
Pale alipoinama miguuni pake,
alianguka;
pale alipoinamia, ndipo alipoanguka,
akiwa amekufa.

28 "Kupitia dirishani mamaye Sisera alichungulia;
nyuma ya dirisha alilia, akasema,
'Mbona gari lake linachelewa kufika?
Mbona vishindo vya magari yake
vimechelewa?'
29 Wanawake wenye busara
kuliko wengine wote wakamjibu;
naam, husema moyoni mwake,
30 'Je, hawapati na kugawanya nyara:
msichana mmoja au wawili kwa kila mtu,
mavazi ya rangi mbalimbali kwa Sisera kuwa nyara,
mavazi ya rangi mbalimbali yaliyotariziwa,
mavazi yaliyotariziwa vizuri kwa ajili ya shingo yangu:
yote haya yakiwa nyara?'

31 "Adui zako wote na waangamie, Ee BWANA!

Bali wote wakupendao na wawe kama jua
lichomozavyo kwa nguvu zake.”
Hivyo nchi ikawa na amani kwa miaka arobaini.

6

Gideoni
1 Waisraeli wakafanya tena yaliyo maovu mbele za BWANA, naye kwa miaka
saba BWANA akawatia mikononi mwa Wamidiani. 2 Mkono wa Midiani ukawa
na nguvu dhidi ya Israeli na kwa ajili ya Wamidiani, Waisraeli wakajitengenezea
mahali pa kujificha milimani, kwenye mapango na ngome. 3 Kila wakati Waisraeli
walipopanda mazao mashambani, Wamidiani, Waamaleki na mataifa mengine ya
mashariki walivamia nchi yao. 4 Wakapiga kambi katika mashamba yao na kuharibu
mazao ya nchi yote hadi kufikia Gaza, wala hawakuacha kiumbe chochote kilicho
hai kwa Waisraeli, iwe kondoo au ng’ombe au punda. 5 Walipanda na mifugo yao na
mahema yao, mfano wa makundi ya nzige. Ilikuwa haiwezekani kuwahesabu watu
na ngamia zao; wakavamia nchi ili kuiharibu. 6 Waisraeli wakafanywa kuwa maskini
sana na Wamidiani, hata Israeli wakamlilia BWANA kuomba msaada.
7 Waisraeli walipomlilia BWANA kwa sababu ya Wamidiani, 8 BWANA akawapelekea
nabii, ambaye aliwaambia, “Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, asemalo: Niliwa-
pandisha mtoke Misri, toka nchi ya utumwa. 9 Nikawanyakua kutoka mikononi mwa
Wamisri na kutoka mikononi mwa watesi wenu wote. Nikawafukuza watoke mbele
yenu nami nikawapa ninyi nchi yao. 10 Nikawaambia, ‘Mimi ndimi BWANA Mungu
wenu; msiiabudu miungu ya Waamori, ambayo mnakaa katika nchi yao!’ Lakini
ninyi hamkuitii sauti yangu.”
11 Malaika wa BWANA akaja akaketi chini ya mti wa mwaloni huko Ofra, ambao
ulikuwa mali ya Yoashi, Mwabiezeri, ambako Gideoni mwanawe alikuwa akipepeta
ngano penye shinikizo la kukamulia zabibu, ili kuificha Wamidiani wasiione.
12 Malaika wa BWANA alipomtokea Gideoni, akamwambia, “BWANA yu pamoja nawe,
Ewe shujaa mwenye nguvu.”
13 Gideoni akajibu, “Ee Bwana wangu, kama BWANA yu pamoja nasi, mbona mambo
haya yote yametutokea? Yako wapi basi yale matendo yake makuu baba zetu
waliyotusimulia juu yake waliposema, ‘Je, BWANA hakutupandisha kutoka Misri?’
Lakini sasa BWANA ametuacha na kututia katika mkono wa Midiani.”
14 BWANA akamgeukia na kusema “Enenda kwa uwezo wako huu, ukawaokoe
Israeli kutoka mikononi mwa Wamidiani. Je, si mimi ninayekutuma wewe?”
15 Gideoni akauliza, “Ee Bwana wangu, nitawezaje kuwaokoa Israeli? Ukoo wangu
ndio dhaifu kuliko zote katika Manase, nami ndiye mdogo wa wote katika jamaa
yangu.”
16 BWANA akamjibu, “Nitakuwa pamoja nawe, nawe utawapiga Wamidiani kana
kwamba walikuwa ni mtu mmoja.”
17 Gideoni akajibu, “Kama basi nimepata kibali machoni pako, nipe ishara
kuonyesha kweli kwamba ni wewe unayesema nami. 18 Tafadhali ninakuomba
usiondoke hapa mpaka nitakaporudi na kukuletea sadaka yangu na kuiweka mbele
yako.”
Naye BWANA akamwambia, “Nitangoja mpaka utakaporudi.”
19 Gideoni akaingia ndani ya nyumba yake na kuandaa mwana-mbuzi pamoja na
kuoka mikate isiyotiwa chachu kutokana na efa moja* ya unga. Akaweka nyama
kwenye kikapu na mchuzi kwenye chungu, akamletea huyo malaika hapo nje chini
ya mti wa mwaloni na kumpa.

* **6:19** Efa moja ni sawa na lita 22.

20 Malaika wa Mungu akamwambia, “Itwae nyama na mikate isiyotiwa chachu,
uviweke juu ya mwamba huu na umimine huo mchuzi juu yake.” Gideoni akafanya
hivyo. 21 Malaika wa Bwana akainyoosha fimbo iliyokuwa mkononi mwake, ncha
yake ikagusa ile nyama na ile mikate isiyotiwa chachu, nao moto ukatoka kwenye
mwamba ukateketeza ile nyama na ile mikate. Malaika wa Bwana akatoweka kutoka
machoni pake. 22 Gideoni alipotambua kuwa ni malaika wa Bwana, akapiga kelele
kwa mshangao, akasema, “Ole wangu, Bwana Mwenyezi! Kwa kuwa nimemwona
malaika wa Bwana uso kwa uso!”
23 Lakini Bwana akamwambia, “Amani iwe kwako! Usiogope. Hutakufa.”
24 Hivyo Gideoni akamjengea Bwana madhabahu mahali pale na kupaita, Yehova-
Shalom.† Mpaka leo ingalipo imesimama huko Ofra ya Waabiezeri.
25 Usiku ule ule Bwana akamwambia, “Mchukue ng’ombe dume wa baba yako,
yaani, yule wa pili mwenye miaka saba, na ubomoe madhabahu ya Baali aliyo nayo
baba yako, na ukaikate Ashera iliyo karibu nayo. 26 Kisha mjengee Bwana Mungu
wako, madhabahu halisi, kwa taratibu zake, juu ya huu mwamba. Kwa kutumia
kuni za hiyo nguzo ya Ashera uliyoikatakata, mtoe sadaka huyo dume wa pili kuwa
sadaka ya kuteketezwa.”
27 Basi Gideoni akawachukua watumishi wake kumi na kufanya kama Bwana
alivyomwambia. Lakini kwa kuwa aliwaogopa jamaa yake na watu wa mji, akafanya
haya usiku badala ya mchana.
28 Watu wa mji walipoamka asubuhi, tazama madhabahu ya Baali imebomolewa
na nguzo ya Ashera iliyokuwa karibu nayo imekatwakatwa na yule ng’ombe wa pili
ametolewa sadaka juu ya madhabahu yaliyojengwa upya!
29 Wakaulizana, “Ni nani aliyetenda mambo haya?”
Walipochunguza kwa makini, wakaambiwa, “Ni Gideoni mwana wa Yoashi, ndiye
alitenda hivi.”
30 Watu wa mji wakamwambia Yoashi, “Mlete mwanao hapa. Ni lazima afe, kwa
sababu amebomoa madhabahu ya Baali na kukatakata nguzo ya Ashera iliyokuwa
karibu nayo.”
31 Lakini Yoashi akauambia ule umati uliokuwa umezunguka ukiwa kinyume naye,
“Je, ninyi mtamtetea Baali? Mnajaribu kumwokoa? Yeyote mwenye kumpigania
atauawa kufikia kesho asubuhi! Kama Baali ni mungu kweli, anaweza kujitetea
mwenyewe wakati mtu anapobomoa madhabahu yake.” 32 Basi siku ile wakamwita
Gideoni “Yerub-Baali,” yaani, “Baali na ashindane naye,” kwa sababu alibomoa
madhabahu yake.
33 Basi Wamidiani wote, Waamaleki na mataifa mengine ya mashariki wakaun-
ganisha majeshi yao, wakavuka ng’ambo ya Yordani na kupiga kambi katika
Bonde la Yezreeli. 34 Ndipo Roho wa Bwana akamjia Gideoni, akapiga tarumbeta,
akiwaita Waabiezeri ili wamfuate. 35 Akatuma wajumbe waende katika Manase yote,
akiwataka wachukue silaha na pia katika Asheri, Zabuloni na Naftali, nao wakakwea
ili kukutana nao.
36 Gideoni akamwambia Mungu, “Kama utawaokoa Waisraeli kwa mkono wangu,
kama ulivyoahidi: 37 tazama, nitaweka ngozi ya kondoo kwenye kiwanja cha kupuria
nafaka, na kama utakuwepo umande juu ya ngozi tu, nayo ardhi yote ikiwa kavu,
ndipo nitakapojua kuwa utaokoa Israeli kwa mkono wangu, kama ulivyosema.”
38 Hivyo ndivyo ilivyotokea. Gideoni akaamka asubuhi na mapema kesho yake,
akaikamua ile ngozi, umande ukatoka, maji ya kujaa bakuli.
39 Kisha Gideoni akamwambia Bwana, “Usinikasirikie. Ninaomba nifanye ombi
moja lingine. Niruhusu nifanye jaribio jingine moja kwa ngozi hii. Wakati huu

† **6:24** Yehova-Shalom maana yake Bwana ni Amani.

uifanye ngozi hii kavu na ardhi yote ifunikwe na umande.” 40 Usiku ule Mungu
akafanya hivyo. Ngozi ile ilikuwa kavu, nayo ardhi yote ikafunikwa na umande.

7

Gideoni Awashinda Wamidiani

1 Ndipo Yerub-Baali (yaani Gideoni) na lile jeshi lililokuwa pamoja naye, wakaon-
doka asubuhi na mapema na kupiga kambi kando ya chemchemi ya Harodi. Kambi ya
Wamidiani ilikuwa kaskazini yao katika bonde karibu na kilima cha More. 2 Bwana
akamwambia Gideoni, “Jeshi lililo pamoja nawe ni kubwa sana kwa mimi kuwatia
Wamidiani mikononi mwao. Ili kwamba Israeli asije akajisifu juu yangu akisema,
‘Mkono wangu ndio ulioniokoa, 3 kwa hiyo sasa tangaza jeshi lote likiwa linasikia,
kwamba: Yeyote anayeogopa na kutetemeka, yeye na arudi nyumbani, aondoke
katika Mlima Gileadi.’ ” Hivyo watu 22,000 walirudi, wakabaki 10,000.

4 Lakini Bwana akamwambia Gideoni, “Idadi ya jeshi bado ni kubwa. Wapeleke
chini katika maji nami nitawajaribu huko kwa ajili yako. Kama nikikuambia, ‘Huyu
atakwenda pamoja nawe,’ yeye atakwenda; lakini kama nikisema, ‘Huyu hatakwenda
pamoja nawe,’ yeye hatakwenda.”

5 Hivyo Gideoni akalileta lile jeshi chini kwenye maji naye Bwana akamwambia
Gideoni, “Watenge upande mmoja wale wote wanywao maji kwa ulimi, kama vile
mbwa anywavyo, wale wote wapigao magoti ili kunywa wakipeleka mikono yao
vinywani mwao, waweke upande mwingine.” 6 Idadi ya wale waliokunywa kwa
kuramba ramba walikuwa 300, lakini wengine wote katika jeshi walipiga magoti ili
kunywa.

7 Bwana akamwambia Gideoni, “Kwa hao watu 300 walioramba maji nitawaokoa
ninyi, nami nitawatia Wamidiani mkononi mwako. Waache hao watu wengine wote
warudi kila mmoja nyumbani mwake.” 8 Hivyo Gideoni akawaacha wale Waisraeli
wengine kila mmoja aende kwenye hema yake. Akabakia na wale 300, ambao
walichukua vyakula na tarumbeta za wale wenzao.

Basi kambi ya Wamidiani ilikuwa chini yake bondeni. 9 Usiku ule ule Bwana
akamwambia Gideoni, “Ondoka, ushuke kambini, kwa kuwa nimeitia mkononi
mwako. 10 Lakini kama unaogopa kushambulia, shuka kambini pamoja na mtumishi
wako Pura, 11 nawe sikiliza wanayosema. Hatimaye, utatiwa moyo kushambulia
kambi.” Basi yeye na Pura mtumishi wake wakashuka na kufikia walinzi wa mbele
wenye silaha waliokuwa mle kambini. 12 Wamidiani, Waamaleki na mataifa mengine
yote ya mashariki walikaa bondeni, nao walikuwa mfano wa nzige kwa wingi wao.
Ngamia zao hazikuhesabika, wingi wao ulikuwa kama mchanga wa ufuoni mwa
bahari.

13 Gideoni alifika wakati huo huo kukiwa na mtu mmoja aliyekuwa anamweleza
mwenzake ndoto yake, akisema, “Niliota ndoto: Tazama mkate wa shayiri
ulioviringana ulianguka katika kambi moja ya Wamidiani, ukaipiga na ikaanguka
nao ukaipindua juu chini na hema ikaporomoka chini.”

14 Rafiki yake akamjibu, “Habari hii si kitu kingine zaidi ya upanga wa Gideoni
mwana wa Yoashi, Mwisraeli. Mungu amewatia Wamidiani na jeshi lote mkononi
mwake.”

15 Gideoni alipoisikia hiyo ndoto na tafsiri yake, akamwabudu Mungu. Akarudi
kwenye kambi ya Israeli na kusema, “Inukeni! Bwana amelitia jeshi la Wamidiani
mikononi mwenu.” 16 Akawagawa wale watu 300 katika makundi matatu, akawak-
abidhi tarumbeta mikononi mwao wote na mitungi isiyokuwa na maji yenye mienge
ndani yake.

17 Akawaambia, “Nitazameni, fanyeni kama nitakavyofanya, nitakapofika mwisho
wa kambi mfanye kama nitakavyofanya. 18 Wakati mimi na wale walio pamoja
nami wote, tutakapopiga tarumbeta zetu, ninyi nanyi pigeni tarumbeta pande zote
za kambi na mpige kelele, mseme, ‘Upanga wa Bwana na wa Gideoni.’ ”

19 Gideoni na wale watu 100 waliokuwa pamoja naye wakafika mwisho wa
kambi usiku mwanzoni mwa zamu ya kati, mara tu walipokuwa wamebadili zamu.
Wakapiga zile tarumbeta zao na kuvunja ile mitungi iliyokuwa mikononi mwao.
20 Yale makundi matatu yakapiga tarumbeta na kuvunja mitungi. Wakashika mienge
kwa mikono yao ya kushoto na katika mikono yao ya kuume tarumbeta ili kuzipiga,
wakapaza sauti zao, “Upanga wa Bwana na wa Gideoni!” 21 Wakasimama kila mtu
mahali pake kuizunguka kambi pande zote, Wamidiani wote wakakimbia, huku
wakipiga kelele.

22 Walipozipiga zile tarumbeta 300, Bwana akafanya watu katika kambi yote
kugeuziana upanga kila mmoja na mwenziwe. Jeshi likakimbia mpaka Beth-Shita
kuelekea Serera* hadi mpakani mwa Abel-Mehola karibu na Tabathi. 23 Watu
wa Israeli wakaitwa kutoka Naftali, Asheri na Manase, wakawafuatia Wamidiani.
24 Gideoni akatuma wajumbe katika nchi yote ya vilima vya Efraimu akisema,
“Teremkeni dhidi ya Wamidiani na mkazuie vivuko vya maji mbele yao hadi Beth-Bara na pia Yordani.”

Hivyo watu wote wa Efraimu wakakutanika pamoja na kuzingira mto wa Yordani
hadi Beth-Bara. 25 Wakawakamata wakuu wawili wa Midiani, Orebu na Zeebu.
Wakamuulia Orebu pale penye mwamba wa Orebu, na Zeebu wakamuulia penye shinikizo la kukamulia divai la Zeebu. Wakawafuatia Wamidiani na kuleta vichwa vya Orebu na Zeebu kwa Gideoni, huko ng’ambo ya Yordani.

8

Ushindi Wa Gideoni Na Kulipiza Kisasi

1 Basi Waefraimu wakamuuliza Gideoni, “Mbona mmetutenda hivi? Kwa nini hukutuita ulipokwenda kupigana na Wamidiani?” Wakawalaumu kwa ukali sana.

2 Gideoni akawajibu, “Nilichofanya mimi ni nini kulinganisha na kile ninyi
mlichofanya? Je, kuokoa masazo ya zabibu za Efraimu si bora kuliko mavuno
kamili ya zabibu ya Abiezeri? 3 Mungu amewatia Orebu na Zeebu, hao viongozi
wa Wamidiani, mikononi mwenu. Je, mimi niliweza kufanya nini kulinganisha na mlichofanya ninyi?” Aliposema hili, hasira yao dhidi yake ikatulia.

4 Gideoni akiwa pamoja na wale watu 300 waliofuatana naye, wakiwa wamechoka na wenye njaa lakini bado wakiwafuatia, wakafika Yordani na kuuvuka.
5 Akawaambia watu wa Sukothi, “Tafadhali lipatieni jeshi langu mikate, kwa maana wamechoka, nami ningali ninawafuatia Zeba na Salmuna, wafalme wa Midiani.”

6 Lakini maafisa wa Sukothi wakasema, “Je, mikono ya Zeba na Salmuna tayari mnayo sasa ili tuweze kulipatia jeshi lako mikate?”

7 Gideoni akajibu, “Kwa ajili ya hilo tu, Bwana atakapowatia Zeba na Salmuna mkononi mwangu, nitaichana nyama ya miili yenu kwenye miiba ya nyikani na kwenye michongoma.”

8 Kutoka hapo alikwea mpaka Penieli na kutoa ombi lile lile, lakini nao watu
wa Penieli wakamjibu kama watu wa Sukothi walivyokuwa wamemjibu. 9 Hivyo
akawaambia watu wa Penieli, “Nitakaporudi baada ya kushinda, nitaubomoa mnara huu.”

10 Wakati huu Zeba na Salmuna walikuwa Karkori wakiwa na jeshi lenye watu wapatao 15,000 wale wote waliokuwa wamesalia wa mataifa ya mashariki, kwa

* 7:22 Au: Seretha.

kuwa watu wapatao 120,000 wenye panga walikuwa wameuawa. 11 Basi Gideoni
akakwea kwa njia ya wasafiri mashariki ya Noba na Yogbeha na kulishambulia jeshi
ambalo halikushuku lolote. 12 Zeba na Salmuna, hao wafalme wawili wa Midiani,
wakakimbia lakini yeye Gideoni akawafuata na kuwakamata, akalishinda hilo jeshi
lao lote.
13 Gideoni mwana wa Yoashi akarudi kutoka vitani kwa kupitia Mwinuko wa
Heresi. 14 Akamkamata kijana mmoja wa Sukothi na kumuuliza maswali, naye yule
kijana akamwandikia majina ya maafisa sabini wa Sukothi, ambao ni viongozi wa
mji. 15 Ndipo Gideoni akaja na kuwaambia watu wa Sukothi, “Tazama, hapa wapo
Zeba na Salmuna mlionisimanga kwa ajili yao mkisema, ‘Je, mikono ya Zeba na
Salmuna tayari mnayo sasa ili tuweze kulipatia jeshi lako mikate?’ ” 16 Akawachukua
hao viongozi wa mji na kuwafundisha watu wa Sukothi somo kwa kuwaadhibu kwa
miiba na michongoma ya nyikani. 17 Pia akaubomoa mnara wa Penieli na kuwaua
watu wa mji.
18 Kisha akawauliza Zeba na Salmuna, “Ni watu wa aina gani mliowaua huko
Tabori?”
Wakajibu, “Ni watu kama wewe, kila mmoja wao akiwa na nafasi ya uana wa
mfalme.”
19 Gideoni akajibu, “Hao walikuwa ndugu zangu, wana wa mama yangu hasa.
Hakika kama aishivyo BWANA, kama mngekuwa mmewaacha hai, mimi nisingewaua
ninyi.” 20 Akamgeukia Yetheri, mwanawe mzaliwa wa kwanza, akasema, “Waue
hawa!” Lakini Yetheri hakuufuta upanga wake, kwa sababu aliogopa, kwa kuwa
alikuwa bado kijana mdogo tu.
21 Zeba na Salmuna wakasema, “Njoo ufanye hivyo wewe mwenyewe. ‘Alivyo
mtu, ndivyo zilivyo nguvu zake.’ ” Hivyo Gideoni akatoka mbele na kuwaua, naye
akayaondoa mapambo kwenye shingo za ngamia zao.

Kisibau Cha Gideoni

22 Waisraeli wakamwambia Gideoni, “Ututawale, wewe, wanao na wana wa wana
wako, kwa kuwa umetuokoa kutoka mikononi mwa Wamidiani.”
23 Lakini Gideoni akawaambia, “Mimi sitatawala juu yenu, wala wanangu
hawatatawala juu yenu. BWANA ndiye atakayetawala juu yenu ninyi.” 24 Naye
akasema, “Ninalo ombi moja, kwamba kila mmoja wenu anipatie kipuli kutoka
kwenye fungu lake la nyara.” (Ilikuwa desturi ya Waishmaeli kuvaa vipuli vya
dhahabu.)
25 Wakajibu, “Tutafurahi kuvitoa.” Hivyo wakatanda vazi chini na kila mwanaume
akatupia juu yake pete kutoka kwenye fungu lake la nyara. 26 Uzito wa pete za
dhahabu alizoomba zilifikia shekeli 1,700,* bila kuhesabu mapambo mengine, pete
za masikio na mavazi ya zambarau yaliyovaliwa na wafalme wa Midiani, au mikufu
iliyokuwa kwenye shingo za ngamia zao. 27 Gideoni akatengeneza kisibau kwa
kutumia ile dhahabu, ambacho alikiweka katika mji wake, yaani, Ofra. Waisraeli
wote wakafanya uasherati kwa kukiabudu huko, nacho kikawa mtego kwa Gideoni
na jamaa yake.
28 Hivyo Midiani ikashindwa mbele ya Israeli nayo haikuinua kichwa chake tena.
Wakati wa siku za uhai wa Gideoni, nchi ikafurahia amani miaka arobaini.

Kifo Cha Gideoni

29 Yerub-Baali mwana wa Yoashi akarudi kwenda kuishi katika nyumba yake.
30 Alikuwa na wana sabini wa kwake mwenyewe, kwa kuwa alikuwa na wake wengi.
31 Suria wake, aliyekuwa anaishi huko Shekemu, pia alimzalia mwana, ambaye

* **8:26** Shekeli 1,700 ni sawa na kilo 19.5.

alimwita Abimeleki. 32 Gideoni mwana wa Yoashi akafa akiwa na umri mzuri wa
uzee, na akazikwa katika kaburi la Yoashi baba yake huko Ofra ya Waabiezeri.
33 Mara tu alipofariki Gideoni, Waisraeli wakarudia hali ya uovu na kufanya
uasherati kwa kuabudu Mabaali. Wakamsimamisha Baal-Berithi kuwa mungu wao
na 34 wala hawakumkumbuka Bwana Mungu wao, aliyewaokoa kutoka mikononi
mwa adui zao wote kutoka kila upande. 35 Pia wakashindwa kuitendea mema jamaa
ya Yerub-Baali (yaani Gideoni) kwa ajili ya mambo yote mema aliyokuwa amefanya
kwa ajili yao.

9

Abimeleki Ajaribu Kuanzisha Ufalme

1 Siku moja Abimeleki mwana wa Yerub-Baali akaenda kwa ndugu ya mama yake
huko Shekemu na kuwaambia yeye na ukoo wote wa mama yake, 2 "Waulizeni watu
wote wa Shekemu, 'Lipi lililo bora kwenu: Kutawaliwa na wana wote sabini wa
Yerub-Baali, au mtu mmoja peke yake?' Kumbukeni kwamba, mimi ni mfupa wenu
nyama yenu hasa."
3 Ndugu za mama yake walipowaeleza watu wote wa Shekemu, wakaelekea
kumkubali Abimeleki, kwa kuwa walisema, "Yeye ni ndugu yetu." 4 Wakampa shekeli
sabini* za fedha kutoka hekalu la Baal-Berithi, naye Abimeleki akaitumia kuajiri watu
ovyo wasiojali, wakawa ndio wafuasi wake. 5 Akaenda nyumbani kwa baba yake
huko Ofra, na juu ya jiwe moja wakawaua ndugu zake sabini, ambao ni wana wa
Yerub-Baali. Lakini Yothamu, mwana mdogo wa wote wa Yerub-Baali, akaokoka kwa
kujificha. 6 Ndipo watu wote wa Shekemu na Beth-Milo wakakusanyika pamoja chini
ya mti mkubwa wa mwaloni penye nguzo iliyoko Shekemu wakamvika Abimeleki
taji kuwa mfalme.
7 Yothamu alipoambiwa hayo, akapanda juu ya kilele cha mlima Gerizimu,
akawapazia sauti yake akawaambia, "Nisikilizeni enyi watu wa Shekemu, ili Mungu
naye apate kuwasikiliza ninyi. 8 Siku moja miti ilitoka ili kwenda kujitawazia mfalme.
Ikauambia mzeituni, 'Wewe uwe mfalme wetu.'
9 "Lakini mzeituni ukaijibu, 'Je, niache kutoa mafuta yangu ambayo kwake miungu
na wanadamu huheshimiwa, ili nikawe juu ya miti?'
10 "Kisha miti ikauambia mtini, 'Njoo na uwe mfalme wetu!'
11 "Lakini mtini ukaijibu, 'Je, niache kutoa matunda yangu mazuri na matamu, ili
niende nikawe juu ya miti?'
12 "Ndipo miti ikauambia mzabibu, 'Njoo na uwe mfalme wetu.'
13 "Lakini mzabibu ukaijibu, 'Je, niache kutoa divai yangu inayofurahisha miungu
na wanadamu ili nikawe juu ya miti?'
14 "Mwishoni miti yote ikauambia mti wa miiba, 'Njoo na uwe mfalme wetu.'
15 "Nao mti wa miiba ukaijibu, 'Kama kweli mnataka niwe mfalme wenu, basi
njooni mpate kupumzika chini ya kivuli changu. Lakini kama sivyo, moto na utoke
kwenye mti wa miiba ukateketeze mierezi ya Lebanoni!'
16 "Basi ikiwa mmetenda kwa uaminifu na heshima kumfanya Abimeleki kuwa
mfalme, na kama mmetendea vyema Yerub-Baali na jamaa yake kama ilivyostahili:
17 kwa kuwa baba yangu aliwapigania ninyi na kuhatarisha nafsi yake na kuwaokoa
ninyi kutoka mikononi mwa Wamidiani 18 (lakini leo mmeasi dhidi ya jamaa ya baba
yangu, na kuwaua wanawe sabini juu ya jiwe moja, nanyi mkamfanya Abimeleki
mwana wa mwanamke mtumwa kuwa mfalme juu ya Shekemu, kwa kuwa yeye
ni ndugu yenu), 19 nanyi kama basi mmemtendea Yerub-Baali na jamaa yake kwa

* **9:4** Shekeli 70 za fedha ni sawa na gramu 800.

heshima na uaminifu, basi Abimeleki na awe furaha yenu, nanyi mwe furaha yake
pia! 20 Lakini kama sivyo, moto na utoke kwa Abimeleki na uwateketeze, ninyi watu
wa Shekemu na Beth-Milo, nao moto utoke kwenu, watu wa Shekemu na Beth-Milo
umteketeze Abimeleki!”

21 Ndipo Yothamu akakimbia, akatoroka akaenda Beeri, akaishi huko, kwa sababu
alimwogopa ndugu yake Abimeleki.

22 Baada ya Abimeleki kutawala Israeli kwa muda wa miaka mitatu, 23 Mungu
akaruhusu roho mbaya kati ya Abimeleki na watu wa Shekemu, nao watu
wa Shekemu wakamtendea Abimeleki kwa hila. 24 Hili lilitokea ili ule ukatili
waliotendewa hao wana sabini wa Yerub-Baali upatilizwe, na damu yao iwe juu
ya Abimeleki ndugu yao aliyewaua, na pia iwe juu ya watu wa Shekemu, ambao
walimsaidia kuua ndugu zake. 25 Hivyo, kutokana na uadui juu yake watu wa
Shekemu wakaweka watu wa kumvizia katika vilele vya milima. Wakawanyang’anya
watu wote waliopita karibu nao, nayo haya yakaarifiwa kwa Abimeleki.

26 Basi Gaali mwana wa Ebedi akaenda pamoja na ndugu zake wakaingia Shekemu,
nao watu wa huko wakamtumainia yeye. 27 Wakaenda mashambani mwao kuvuna
zabibu na kuzisindika hizo zabibu, wakafanya sikukuu katika hekalu la mungu
wao. Wakati wakila na kunywa, wakamlaani Abimeleki. 28 Gaali mwana wa Ebedi
akasema, “Abimeleki ni nani, na Shekemu ni nani, hata tumtumikie? Je, yeye si
mwana wa Yerub-Baali? Naye Zebuli si ndiye msaidizi wake? Basi watumikieni
watu wa Hamori, babaye Shekemu. Kwa nini tumtumikie Abimeleki? 29 Laiti watu
hawa wangekuwa chini ya amri yangu! Basi mimi ningemwondoa huyo Abimeleki.
Ningemwambia Abimeleki, ‘Ondoa jeshi lako lote.’ ”

30 Zebuli aliyekuwa mtawala wa mji aliposikia aliyosema Gaali mwana wa Ebedi,
akakasirika sana. 31 Akatuma ujumbe uende kwa Abimeleki kwa siri na kusema,
“Gaali mwana wa Ebedi na ndugu zake wamekuja Shekemu, na wanauchochea mji
huu kinyume chako. 32 Sasa, basi, usiku huu wewe uondoke na watu wako ili mje
kuwavizia mashambani. 33 Kisha asubuhi wakati wa kuchomoza jua, amka mapema
na ujipange dhidi ya huo mji. Wakati yeye na jeshi lililo pamoja naye watakapotoka
kukabiliana nanyi, mwaweza kuwatendea kwa kadiri mnavyoweza.”

34 Kwa hiyo Abimeleki pamoja na jeshi lake lote wakaondoka usiku na kujificha
karibu na Shekemu wakiwa vikosi vinne. 35 Basi Gaali mwana wa Ebedi alikuwa
ametoka nje akawa amesimama katika ingilio la mji wakati ule ule ambao Abimeleki
na watu wake walipokuwa wanatoka sehemu zao za maficho.

36 Gaali alipowaona, akamwambia Zebuli, “Tazama, watu wanashuka kutoka
kwenye vilele vya milima!”

Zebuli akajibu, “Wewe unaona vivuli vya milima kana kwamba ni watu.”

37 Lakini Gaali akasema tena, “Tazama, watu wanashuka kutoka katikati ya nchi
na kikosi kimoja kinakuja kutoka Tabur-Ezeri na kikosi kingine kutoka upande wa
Elon-Meonenimu.”

38 Ndipo Zebuli akamwambia, “Kuko wapi kujivuna kwako sasa, wewe uliyesema,
‘Huyo Abimeleki ni nani hata tumtumikie?’ Hawa si wale watu uliowadharau? Toka
nje sasa ukapigane nao!”

39 Basi Gaali akatoka akawaongoza watu wa Shekemu kupigana na Abimeleki.
40 Abimeleki akamfukuza, watu wengi wakajeruhiwa katika kukimbia huko, njia
nzima hadi kwenye ingilio la lango. 41 Abimeleki akakaa Aruma, naye Zebuli
akawafukuza Gaali na ndugu zake watoke Shekemu.

42 Kesho yake watu wa Shekemu wakatoka wakaenda mashambani, Abimeleki
akaambiwa juu ya jambo hili. 43 Hivyo akawachukua watu wake, akawagawanya
katika vikosi vitatu na kuwaweka waviziao huko mashambani. Alipowaona watu
wanatoka kwenda nje ya mji, akainuka dhidi yao na kuwashambulia. 44 Abimeleki

pamoja na vile vikosi wakaharakisha kwenda mbele kwenye nafasi, mahali pa ingilio
la lango la mji. Vile vikosi viwili vikawawahi wale waliokuwa mashambani na
kuwaua. 45 Siku hiyo nzima Abimeleki akazidisha mashambulizi yake dhidi ya mji
hadi akawa ameuteka na kuwaua watu wa huo mji. Kisha akauangamiza mji na
kusambaza chumvi juu yake.

46 Kwa kusikia jambo hili watu wote katika mnara wa Shekemu, wakaingia kwenye
ngome ya hekalu la El-Berithi. 47 Abimeleki aliposikia kuwa wamekusanyika huko,
48 yeye na watu wake wote wakakwea kwenye Mlima Salmoni. Abimeleki akachukua
shoka, akakata baadhi ya matawi, ambayo aliyachukua mabegani. Akawaagiza
wale watu waliokuwa pamoja naye kuwa, "Fanyeni kile mlichoona mimi nikifanya!"
49 Basi watu wote wakakata matawi na kumfuata Abimeleki. Wakayakusanya hayo
matawi juu ya ngome na kuitia moto ili kuwachoma wale watu wote waliokuwa
ndani yake. Hivyo watu wote katika mnara wa Shekemu, karibia watu 1,000 waume
kwa wake, pia wakafa.

50 Baadaye Abimeleki akaenda Thebesi na kuuzingira kwa jeshi na kuuteka. 51 Hata
hivyo, ndani ya huo mji kulikuwa na mnara imara, ambako watu wote wa mji
wanaume na wanawake, watu wote wa mji, walikimbilia ndani yake. Wakajifungia
ndani yake na kupanda juu ya paa la mnara. 52 Abimeleki akaja kwenye ule mnara na
kuushambulia, lakini alipokaribia kwenye ingilio la mnara ili kuuchoma kwa moto,
53 mwanamke mmoja akaangusha sehemu ya juu ya jiwe la kusagia juu ya kichwa
cha Abimeleki, likapasua fuvu la kichwa chake.

54 Akamwita kwa haraka kijana yule aliyechukua silaha zake, na kumwambia,
"Chukua upanga wako na uniue, watu wasije wakasema kwamba, 'Mwanamke
amemuua.' " Basi yule kijana akamchoma upanga, naye akafa. 55 Waisraeli walipoona
kuwa Abimeleki amekufa, kila mtu akaenda nyumbani kwake.

56 Hivyo ndivyo Mungu alivyolipiza uovu ule ambao Abimeleki alikuwa ameutenda
kwa baba yake kwa kuwaua ndugu zake sabini. 57 Mungu akawapatiliza watu wa
Shekemu uovu wao juu ya vichwa vyao, na juu yao ikaja laana ya Yothamu mwana
wa Yerub-Baali.

10

Tola

1 Baada ya Abimeleki, Tola mwana wa Pua mwana wa Dodo, mtu wa Isakari,
aliyeishi huko Shamiri, katika nchi ya vilima ya Efraimu, akainuka kuokoa Israeli.
2 Akaamua Israeli kwa miaka ishirini na mitatu. Ndipo akafa, naye akazikwa huko
Shamiri.

Yairi

3 Baada yake akafuatiwa na Yairi, Mgileadi, ambaye aliamua Israeli kwa miaka
ishirini na miwili. 4 Alikuwa na wana thelathini waliopanda punda thelathini. Nao
walikuwa na miji thelathini iliyoko Gileadi, inayoitwa Hawoth-Yairi mpaka leo. 5 Yairi
akafa, naye akazikwa huko Kamoni.

Yefta

6 Wana wa Israeli wakatenda tena maovu machoni pa Bwana. Wakaabudu Mabaali
na Maashtorethi, miungu ya Aramu, miungu ya Sidoni, miungu ya Moabu, miungu
ya Waamoni na miungu ya Wafilisti. Kwa kuwa Waisraeli walimwacha Bwana wala
hawakuendelea kumtumikia, 7 hivyo hasira ya Bwana ikawaka dhidi ya Israeli, naye
akawatia mikononi mwa Wafilisti na Waamoni, 8 ambao waliwaonea na kuwatesa
mwaka ule. Kwa miaka kumi na minane wakawatesa Waisraeli wote upande wa
mashariki ya Mto Yordani katika Gileadi, nchi ya Waamori. 9 Waamoni nao wakavuka

Yordani ili kupigana na Yuda, Benyamini na nyumba ya Efraimu, nayo nyumba ya
Israeli ikawa katika taabu kubwa. 10 Ndipo Waisraeli wakamlilia Bwana wakasema,
“Tumetenda dhambi dhidi yako, kumwacha Mungu wetu na kutumikia Mabaali.”

11 Bwana akawaambia, “Wakati Wamisri, Waamori, Waamoni, Wafilisti,
12 Wasidoni, Waamaleki na Wamaoni walipowaonea na ninyi mkanililia na kuomba
msaada, je, sikuwaokoa kutoka mikononi mwao? 13 Lakini ninyi mmeniacha mimi
na kutumikia miungu mingine, kwa hiyo sitawaokoa tena. 14 Nendeni mkaililie ile
miungu mlioichagua. Hiyo miungu na iwaokoe mnapokuwa katika taabu!”

15 Lakini Waisraeli wakamwambia Bwana, “Tumetenda dhambi. Ututendee lile
unaloona kuwa jema kwako, lakini twakusihi utuokoe sasa.” 16 Nao wakaiondoa
hiyo miungu migeni katikati yao nao wakamtumikia Bwana. Naye akahuzunika kwa
sababu ya taabu ya Israeli.

17 Ndipo Waamoni wakaitwa vitani na kupiga kambi huko Gileadi, Waisraeli
wakakusanyika na kupiga kambi huko Mispa. 18 Viongozi wa watu wa Gileadi
wakaambiana wao kwa wao, “Yeyote yule atakayeanzisha mashambulizi dhidi ya
Waamoni atakuwa kiongozi wa wote wakaao Gileadi.”

11

1 Basi Yefta Mgileadi alikuwa mtu shujaa. Baba yake alikuwa Gileadi, naye mama
yake alikuwa kahaba. 2 Mke wa Gileadi akamzalia wana wengine, nao watoto hao
walipokua, wakamfukuza Yefta na kumwambia, “Wewe huwezi kupata urithi katika
jamii yetu, kwa sababu wewe ni mwana wa mwanamke mwingine.” 3 Basi Yefta
akawakimbia ndugu zake akaenda kuishi katika nchi ya Tobu, mahali ambako watu
waasi walijiunga naye na kumfuata.

4 Baada ya muda Waamoni wakafanya vita na Israeli, 5 viongozi wa Gileadi
wakaenda kumchukua Yefta katika nchi ya Tobu. 6 Wakamwambia Yefta, “Uwe
jemadari wetu, ili tuweze kupigana na Waamoni.”

7 Yefta akawaambia, “Je, hamkunichukia mimi na kunifukuza katika nyumba ya
baba yangu? Kwa nini mnanijia sasa, wakati mna matatizo.”

8 Viongozi wa Gileadi wakamwambia Yefta, “Lakini sasa tumegeuka kukuelekea
wewe, ili uende pamoja nasi kupigana na Waamoni, nawe utakuwa kiongozi wetu
juu ya watu wote wa Gileadi.”

9 Yefta akawaambia, “Ikiwa mtanirudisha kwetu kupigana na Waamoni, naye
Bwana akanisaidia kuwashinda, Je, ni kweli nitakuwa kiongozi wenu?”

10 Viongozi wa Gileadi wakamjibu Yefta, “Bwana ndiye shahidi yetu. Kwa hakika
tutafanya kama usemavyo.” 11 Basi Yefta akaenda na viongozi wa Gileadi, nao watu
wakamfanya kiongozi na jemadari wao. Naye akarudia maneno yake yote mbele za
Bwana huko Mispa.

12 Ndipo Yefta akatuma wajumbe kwa mfalme wa Waamoni akisema, “Una nini juu
yetu, hata umekuja kushambulia nchi yetu?”

13 Mfalme wa Waamoni akawajibu wajumbe wale wa Yefta, “Wakati Waisraeli
walipopanda kutoka Misri, waliichukua nchi yangu kuanzia Arnoni mpaka Yaboki,
hadi kufikia Yordani. Sasa rudisha kwa amani.”

14 Yefta akarudisha wajumbe kwa mfalme wa Waamoni, 15 kusema:

“Hili ndilo asemalo Yefta, Israeli hawakuchukua nchi ya Moabu wala ya
Waamoni. 16 Lakini walipopanda kutoka Misri, Israeli walipitia katika jangwa
hadi Bahari ya Shamu na wakafika Kadeshi. 17 Ndipo Israeli wakatuma wajumbe
kwa mfalme wa Edomu, wakisema, ‘Tupe ruhusa kupita katika nchi yako,’ Lakini
mfalme wa Edomu hakutusikia. Wakapeleka pia wajumbe kwa mfalme wa Moabu,
naye akakataa. Kwa hiyo Israeli wakakaa huko Kadeshi.

18 “Baadaye wakasafiri kupitia jangwa, wakiambaa na nchi za Edomu na Moabu,
wakapitia upande wa mashariki wa nchi ya Moabu na kupiga kambi upande
mwingine wa Arnoni. Hawakuingia katika nchi ya Moabu, kwa kuwa Arnoni
ilikuwa mpaka wake.

19 “Kisha Israeli wakatuma wajumbe kwa Sihoni mfalme wa Waamori,
aliyetawala Heshboni, na kumwambia, ‘Tupe ruhusa kupita katika nchi yako ili
kufikia mahali petu.’ 20 Hata hivyo, Sihoni hakuwaamini Waisraeli kupita katika
nchi yake. Akaandaa jeshi lake lote na kupiga kambi huko Yahasa, nao wakapigana
na Israeli.

21 “Ndipo Bwana, Mungu wa Israeli, akamtia Sihoni na watu wake wote mikononi
mwa Israeli, nao wakawashinda. Israeli wakaitwaa nchi yote ya Waamori,
waliokuwa wakiishi katika nchi hiyo, 22 wakiiteka nchi yote kuanzia Arnoni mpaka
Yaboki, na kutoka jangwani mpaka Yordani.

23 “Basi kwa kuwa Bwana, Mungu wa Israeli, amewafukuza Waamori watoke
mbele ya watu wake Israeli, wewe unayo haki gani ya kuitamalaki? 24 Je, haikupasi
kuchukua kile ambacho mungu wako Kemoshi amekupa? Vivyo hivyo, chochote
kile Bwana Mungu wetu alichotupa sisi, tutakimiliki. 25 Je, wewe ni bora kuliko
Balaki mwana wa Sipori, mfalme wa Moabu? Je, yeye alishagombana na Israeli
au kupigana nao wakati wowote? 26 Kwa maana kwa miaka 300 Israeli wameishi
Heshboni na vijiji vyake, Aroeri na vijiji vyake, na katika miji yote iliyo kando ya
Arnoni. Kwa nini wewe haukuyachukua wakati huo? 27 Mimi sijakukosea jambo
lolote, bali wewe ndiye unayenikosea kwa kufanya vita nami. Basi Bwana, aliye
Mwamuzi, leo na aamue ugomvi kati ya Waisraeli na Waamoni.”

28 Hata hivyo, Mfalme wa Waamoni, hakuyajali maneno ya ujumbe wa Yefta.

29 Ndipo Roho wa Bwana akaja juu ya Yefta. Akapita katikati ya Gileadi na Manase,
pia akapita katika Mispa ya Gileadi, na kutokea huko akasonga mbele kushambulia
Waamoni. 30 Naye Yefta akaweka nadhiri mbele za Bwana akisema, “Ikiwa utawatia
Waamoni mikononi mwangu, 31 chochote kile kitakachotoka katika mlango wa
nyumba yangu cha kwanza ili kunilaki nirudipo kwa amani katika kuwashinda
Waamoni, kitakuwa ni cha Bwana na nitakitoa kuwa sadaka ya kuteketezwa.”

32 Ndipo Yefta akavuka kupigana na hao Waamoni, naye Bwana akawatia mkononi
mwake. 33 Akawapiga kwa ushindi mkubwa kuanzia Aroeri mpaka karibu na Minithi
na kuendelea mpaka Abel-Keramimu, miji yote iliyopigwa ni ishirini. Basi Israeli
wakawashinda Waamoni.

34 Yefta aliporudi nyumbani Mispa, tazama, binti yake akatoka ili kumlaki kwa
matari na kucheza. Alikuwa ndiye mtoto pekee, hakuwa na mwana wala binti
mwingine. 35 Alipomwona akararua mavazi yake akalia, “Ee! Binti yangu!
Umenifanya niwe na huzuni na kunyong’onyea sana, kwa kuwa nimeweka nadhiri
kwa Bwana, ambayo siwezi kuivunja.”

36 Akajibu, “Baba yangu, umetoa neno lako kwa Bwana. Nitendee mimi kama
vile ulivyoahidi, kwa kuwa Bwana amekupa ushindi dhidi ya adui zako Waamoni.”
37 Naye akamwambia baba yake, “Naomba nifanyiwe jambo hili. Nipewe miezi miwili
ili kuzunguka vilimani nikaulilie ubikira wangu, mimi na wenzangu.”

38 Baba yake akamwambia, “Waweza kwenda.” Naye akamwacha aende kwa miezi
miwili. Hivyo akaondoka pamoja na wasichana wenzake, naye akaulilia ubikira
wake huko vilimani kwa sababu asingeolewa kamwe. 39 Baada ya hiyo miezi miwili,
alirejea kwa baba yake, naye baba yake akamtendea kama alivyokuwa ametoa
nadhiri yake. Naye alikuwa bikira.

Nayo ikawa desturi katika Israeli, 40 kwamba kila mwaka binti wa Israeli huenda
kwa siku nne ili kumkumbuka huyo binti wa Yefta, Mgileadi.

12

Yefta Na Efraimu

1 Watu wa Efraimu wakaita majeshi yao, wakavuka kwenda Zafoni, wakamwambia
Yefta, “Kwa nini mmekwenda kupigana na Waamoni bila kutuita ili twende pamoja
nawe? Basi tutaichoma moto nyumba yako, pamoja nawe ukiwa ndani yake.”

2 Yefta akajibu, “Mimi na watu wangu tulikuwa na ugomvi mkubwa na Waamoni,
hata ingawa niliwaita hamkuniokoa katika mkono wao. 3 Nilipoona kuwa hamkunipa
msaada nikauhatarisha uhai wangu na nikavuka kupigana na Waamoni. Naye Bwana
akanipatia ushindi dhidi yao. Sasa kwa nini mnanijia leo ili kupigana nami?”

4 Ndipo Yefta akakusanya watu wa Gileadi pamoja na kupigana na Efraimu.
Wagileadi wakawashinda Efraimu, kwa kuwa Waefraimu walisema, “Ninyi Wagileadi
ni watoro mliotoroka toka Efraimu na Manase.” 5 Wagileadi wakaviteka vivuko vya
Yordani dhidi ya hao Waefraimu, kisha ilikuwa yeyote yule aliyenusurika katika
Efraimu aliposema, “Niache nivuke,” hao watu wa Gileadi walimuuliza, “Je wewe
ni Mwefraimu?” Kama alijibu “Hapana,” 6 walimwambia, “Sawa, sema ‘Shibolethi.’ ”
Iwapo alitamka, “Sibolethi,” kwa sababu hakuweza kutamka hilo neno sawasawa,
walimkamata na kumuua hapo kwenye vivuko vya Yordani. Waefraimu 42,000
waliuawa wakati huo.

7 Yefta akawa mwamuzi wa Waisraeli kwa muda wa miaka sita. Basi Yefta akafa,
akazikwa katika mmojawapo wa miji ya Gileadi.

Ibzani, Eloni Na Abdoni

8 Baada yake, Ibzani wa Bethlehemu akawa mwamuzi wa Israeli. 9 Alikuwa na
wana thelathini na binti thelathini. Akawaoza binti zake kwa watu wengine nje ya
ukoo wake, na kuwatwalia wanawe wanawake thelathini toka nje ya ukoo wake.
Ibzani akawa mwamuzi wa Israeli kwa muda wa miaka saba. 10 Ibzani akafa,
akazikwa huko Bethlehemu.

11 Baada yake Eloni, Mzabuloni, akawa mwamuzi wa Israeli, naye akawaamua kwa
muda wa miaka kumi. 12 Kisha Eloni akafa, akazikwa katika Aiyaloni, katika nchi ya
Zabuloni.

13 Baada yake, Abdoni mwana wa Hileli, Mpirathoni, akawa mwamuzi wa Israeli.
14 Naye akazaa wana arobaini na wana wa wanawe thelathini waliopanda punda
sabini. Akawa mwamuzi wa Israeli kwa muda wa miaka minane. 15 Ndipo Abdoni
mwana wa Hileli, Mpirathoni, akafa, naye akazikwa huko Pirathoni katika Efraimu,
katika nchi ya vilima ya Waamaleki.

13

Kuzaliwa Kwa Samsoni

1 Waisraeli wakafanya maovu tena mbele za Bwana. Hivyo Bwana akawatia
mikononi mwa Wafilisti kwa muda wa miaka arobaini.

2 Basi palikuwa na mtu mmoja wa Sora, aliyeitwa Manoa, wa kabila la Wadani,
naye alikuwa na mke ambaye alikuwa tasa na hakuwa na mtoto. 3 Malaika wa Bwana
akamtokea huyo mwanamke na kumwambia, “Wewe ni tasa na huna mtoto, lakini
utachukua mimba na utamzaa mtoto mwanaume. 4 Lakini ujihadhari sana usinywe
mvinyo wala kileo kingine chochote, wala usile kitu chochote kilicho najisi, 5 kwa
kuwa utachukua mimba na utamzaa mtoto mwanaume. Wembe usipite kichwani
pake, kwa kuwa huyo mwana atakuwa Mnadhiri wa Mungu, aliyewekwa wakfu kwa
ajili ya Mungu tangu tumboni mwa mama yake, naye ataanza kuwaokoa Waisraeli
kutoka mikononi mwa Wafilisti.”

6 Ndipo huyo mwanamke akamwendea mumewe na kumweleza kuwa, “Mtu wa
Mungu alinijia. Kule kuonekana kwake kulikuwa kama kwa malaika wa Mungu, wa

kutisha sana. Sikumuuliza alikotoka wala hakuniambia jina lake. 7 Lakini aliniambia,
'Utachukua mimba na utazaa mtoto mwanaume. Basi sasa, usinywe mvinyo wala
kileo kingine chochote wala usile kitu kilicho najisi, kwa kuwa huyo mtoto atakuwa
Mnadhiri wa Mungu tangu tumboni mwa mama yake mpaka kufa kwake.' "

8 Ndipo Manoa akamwomba Bwana, akasema: "Ee Bwana, nakusihi, huyo mtu
wa Mungu uliyemtuma kwetu aje tena ili atufundishe jinsi ya kumlea huyo mwana
atakayezaliwa."

9 Mungu akamsikia Manoa, naye malaika wa Mungu akamjia tena huyo mwanamke
alipokuwa shambani, lakini mumewe Manoa hakuwepo. 10 Basi yule mwanamke
akaenda haraka na kumwambia mumewe, "Tazama mtu yule aliyenitokea siku ile
yupo hapa!"

11 Manoa akainuka akaandamana na mkewe. Alipomfikia yule mtu akamuuliza,
"Je, wewe ndiye yule uliyesema na mke wangu?"

Akasema, "Mimi ndiye."

12 Basi Manoa akamuuliza, "Wakati maneno yako yatakapotimia, masharti ya
maisha ya mtoto huyu yatakuwa nini na kazi yake itakuwa ni nini?"

13 Malaika wa Bwana akamjibu, "Mke wako hana budi kufanya yale yote
niliyomwambia. 14 Kamwe asile kitu chochote kitakachotoka katika mzabibu, wala
asinywe mvinyo wa aina yoyote wala kileo chochote wala asile kitu chochote kilicho
najisi. Hana budi kufanya kila kitu nilichomwagiza."

15 Manoa akamjibu yule malaika wa Bwana, "Twakuomba usubiri kwanza ili
tuweze kuandaa mwana-mbuzi kwa ajili yako."

16 Malaika wa Bwana akamjibu, "Hata kama utanizuia, sitakula chochote kwako.
Lakini ukitaka kuandaa sadaka ya kuteketezwa, mtolee Bwana hiyo sadaka." (Kwa
kuwa Manoa hakujua kuwa alikuwa malaika wa Bwana.)

17 Ndipo Manoa akamuuliza yule malaika wa Bwana, "Jina lako ni nani, ili kwamba
tuweze kukupa heshima hapo hayo uliyonena yatakapotimia?"

18 Akamjibu, "Kwa nini unauliza Jina langu? Ni Jina la ajabu." 19 Ndipo Manoa
akamchukua mwana-mbuzi, pamoja na sadaka ya unga, naye akamtolea Bwana
dhabihu hapo juu ya mwamba. Naye yule malaika wa Bwana akafanya jambo la
ajabu wakati Manoa na mkewe wakiwa wanaangalia: 20 Mwali wa moto kutoka hapo
madhabahuni ulipowaka kuelekea mbinguni, malaika wa Bwana akapaa ndani ya
huo mwali. Manoa na mkewe, kwa kuona jambo hili, wakaanguka chini kifudifudi.
21 Malaika wa Bwana hakumtokea tena Manoa na mkewe. Ndipo Manoa akatambua
kuwa huyo alikuwa malaika wa Bwana.

22 Manoa akamwambia mkewe, "Hakika tutakufa, kwa kuwa tumemwona Mungu."

23 Lakini mkewe akamwambia, "Ikiwa Bwana alikuwa amekusudia kutuua,
asingelipokea sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya unga kutoka mikononi mwetu,
wala asingelituonyesha mambo haya yote wala kututangazia mambo kama haya
wakati huu."

24 Yule mwanamke akazaa mtoto wa kiume akamwita jina lake Samsoni. Kijana
akakua, naye Bwana akambariki. 25 Roho wa Bwana akaanza kumsukuma wakati
alipokuwa huko Mahane-Dani, kati ya Sora na Eshtaoli.

14

Ndoa Ya Samsoni

1 Samsoni akateremkia Timna, akamwona mwanamke wa Kifilisti. 2 Alipopanda
kutoka huko, akawaambia baba yake na mama yake, "Nimemwona mwanamke wa
Kifilisti huko Timna; basi mnipe ili awe mke wangu."

3 Baba yake na mama yake wakamjibu, “Je, hakuna mwanamke miongoni mwa jamaa yako au miongoni mwa ndugu zako, hata ulazimike kwenda kujitwalia mwanamke kutoka kwa hawa Wafilisti wasiotahiriwa?”

Lakini Samsoni akamwambia baba yake, “Nipatieni huyo kwa maana ndiye
alinipendeza.” 4 (Baba yake na mama yake hawakujua kuwa jambo hili limetoka kwa Bwana, kwani alikuwa akitafuta sababu ya kukabiliana na Wafilisti; kwa kuwa
wakati huo walikuwa wakiwatawala Waisraeli.) 5 Samsoni akateremkia Timna pamoja na baba yake na mama yake. Walipofika kwenye mashamba ya mizabibu
huko Timna, ghafula mwana simba akamjia akimngurumia. 6 Roho wa Bwana akaja juu yake kwa nguvu, naye akampasua yule simba kwa mikono yake bila silaha yoyote kama vile mtu ampasuavyo mwana-mbuzi, wala hakumwambia baba yake
wala mama yake aliyoyafanya. 7 Basi akateremka na kuongea na yule mwanamke, naye akampendeza Samsoni.

8 Baada ya muda aliporudi ili akamwoe, akatazama kando ili kuutazama mzoga wa yule simba, na tazama, kulikuwa na kundi la nyuki ndani ya ule mzoga wa
simba na kulikuwa na asali; 9 akachukua asali mkononi mwake akaendelea huku akila. Alipowafikia baba yake na mama yake, akawapa ile asali nao wakala. Lakini hakuwaambia kuwa alitwaa asali kutoka kwenye mzoga wa simba.

10 Basi baba yake akateremka kumwona huyo mwanamke. Samsoni akafanya
karamu huko, kama ilivyokuwa desturi ya vijana. 11 Watu walipomwona, wakaleta vijana wenzake thelathini ili kuwa pamoja naye.

12 Samsoni akawaambia, “Niwape kitendawili, mkiweza kunipa jibu katika muda wa siku hizi saba za karamu, nitawapa mavazi thelathini ya kitani na mavazi mengine
mivao thelathini. 13 Lakini msipoweza kufumbua, ndipo ninyi mtanipa mavazi thelathini ya kitani na mavazi mengine mivao thelathini.”

Wakamwambia, “Tuambie hicho kitendawili, hebu na tukisikie.”

14 Akawaambia,

“Ndani ya mlaji,
kulitoka kitu cha kuliwa,
ndani ya mwenye nguvu,
kulitoka kitu kitamu.”

Kwa muda wa siku tatu hawakuweza kutoa jibu.

15 Siku ya saba, wakamwambia mkewe Samsoni, “Mbembeleze mumeo ili atueleze hicho kitendawili, la sivyo tutakuchoma moto wewe na wa nyumba ya baba yako. Je, mmetualika ili mpate kutunyang’anya kile tulicho nacho?”

16 Basi mke wa Samsoni akalia mbele yake na kumwambia, “Unanichukia! Hunipendi kabisa. Umewategea watu wangu kitendawili, lakini mimi hujaniambia jibu.”

Samsoni akamwambia, “Wala sijamweleza baba yangu wala mama yangu, kwa
nini nikufumbulie?” 17 Mkewe akalia kwa muda wa zile siku zote saba za karamu. Hivyo siku ile ya saba Samsoni akamweleza, kwa kuwa aliendelea kumsisitiza sana. Naye akawaeleza watu wake kile kitendawili.

18 Siku ya saba kabla ya jua kutua, watu wa mji wakamwambia Samsoni,

“Ni nini kitamu kama asali?
Ni nini chenye nguvu kama simba?”

Samsoni akawaambia,

“Kama hamkulima na mtamba wangu,
hamngeweza kufumbua
kitendawili changu.”

19 Ndipo Roho wa Bwana akamjia Samsoni kwa nguvu. Akateremka mpaka Ashkeloni, akawaua watu waume thelathini miongoni mwa watu wa mji, akatwaa

mali zao na nguo zao, akawapa watu wale waliofumbua kile kitendawili. Akiwa na
hasira, akakwea kurudi nyumbani kwa baba yake. 20 Lakini huyo mke wa Samsoni
akakabidhiwa kwa rafiki yake Samsoni ambaye alikuwa rafiki yake msaidizi siku ya
arusi.

15

Kisasi Cha Samsoni Kwa Wafilisti

1 Baada ya kitambo kidogo, wakati wa mavuno ya ngano, Samsoni akachukua
mwana-mbuzi, kwenda kumzuru mkewe. Akasema, "Nataka kuingia chumbani kwa
mke wangu." Lakini baba yake huyo mwanamke hakumruhusu kuingia.

2 Huyo baba mkwe wake akamwambia, "Nilikuwa na hakika kwamba ulimkataa,
hivyo mimi nikampa rafiki yako. Je, mdogo wake wa kike si mzuri zaidi kuliko yeye?
Mchukue huyo badala yake."

3 Samsoni akawaambia, "Wakati huu, nitakapowadhuru Wafilisti, sitakuwa na
lawama." 4 Hivyo Samsoni akatoka akawakamata mbweha 300 na kuwafunga wawili
wawili kwa mikia yao kila mmoja kwa mwingine. Kisha akafungia mwenge wa
moto, kwenye mikia ya kila jozi moja ya mbweha aliyokuwa ameifunga, 5 akawasha
ile mienge na kuwaachia wale mbweha katika mashamba ya Wafilisti ya nafaka
zilizosimamishwa katika matita. Akateketeza matita ya nafaka zilizosimama, pamoja
na mashamba ya mizabibu na viunga vya mizeituni.

6 Ndipo Wafilisti wakauliza, "Ni nani aliyetenda jambo hili?" Wakaambiwa,
"Ni Samsoni, yule mkwewe Mtimna, kwa sababu alimchukua mkewe akampa
mwenzake."

Hivyo Wafilisti wakapanda wakamteketeza kwa moto yeye huyo mwanamke
pamoja na baba yake. 7 Samsoni akawaambia, "Kwa kuwa mmetenda hivyo, hakika
sitatulia mpaka niwe nimelipiza kisasi juu yenu." 8 Akawashambulia kwa ukali kwa
mapigo makuu na kuwaua watu wengi sana. Kisha akateremka na kukaa katika ufa
kwenye mwamba wa Etamu.

9 Wafilisti wakapanda na kupiga kambi huko Yuda na kuenea huko Lehi. 10 Watu
wa Yuda wakawauliza, "Kwa nini mmekuja kupigana nasi?"

Wakawajibu, "Tumekuja ili kumkamata Samsoni na kumtenda kama alivyotutendea."

11 Ndipo watu 3,000 toka Yuda walipoteremka na kwenda kwenye ufa wa
mwamba huko Etamu, na kumwambia Samsoni, "Je, hujatambua kuwa Wafilisti
wanatutawala? Ni nini hiki ulichotutendea?"

Akawajibu, "Mimi nimewatendea tu kile walichonitendea."

12 Wakamwambia, "Tumekuja kukufunga na kukutia mikononi mwa Wafilisti."

Samsoni akawaambia, "Niapieni kuwa hamtaniua ninyi wenyewe."

13 Wakamjibu, "Sisi hatutakuua, bali tutakufunga tu na kukutia mikononi mwao."
Basi wakamfunga kwa kamba mbili mpya. Wakamchukua toka huko kwenye ufa
katika mwamba. 14 Alipokaribia Lehi, Wafilisti wakamjia wakipiga kelele. Roho wa
Bwana akamjia juu yake kwa nguvu. Kamba zilizomfunga mikono yake zikawa kama
kitani iliyochomwa kwa moto, na vifungo vyake vikaanguka chini toka mikononi
mwake. 15 Ndipo akaona mfupa mpya wa taya la punda, akanyoosha mkono,
akauchukua na kuua nao Wafilisti wapatao 1,000.

16 Ndipo Samsoni akasema,

"Kwa taya la punda
  malundo juu ya malundo.
Kwa taya la punda
  nimeua watu 1,000."

17 Alipomaliza kusema, akautupa ule mfupa wa taya; na mahali pale pakaitwa
Ramath-Lehi.*

18 Kwa kuwa alikuwa amesikia kiu sana, akamlilia BWANA akisema, “Umempa
mtumishi wako ushindi huu mkuu. Je, sasa nife kwa kiu na kuangukia mikononi
mwa hawa watu wasiotahiriwa?” 19 BWANA akafunua shimo huko Lehi, pakatoka
maji. Samsoni alipoyanywa, nguvu zikamrudia na kuhuika. Hivyo chemchemi ile
ikaitwa En-Hakore,† nayo iko mpaka leo huko Lehi.

20 Samsoni akawa mwamuzi wa Waisraeli katika siku za Wafilisti kwa muda wa
miaka ishirini.

16

Samsoni Na Delila

1 Siku moja Samsoni alienda Gaza, akamwona mwanamke kahaba, naye akaingia
kwake. 2 Watu wa Gaza wakaambiwa, “Samsoni amekuja huku!” Hivyo wakapazin-
gira mahali pale nao wakamvizia usiku kucha, penye lango la mji. Wakanyamaza
kimya usiku kucha, wakisema, “Tumvizie hadi mapambazuko, ndipo tutamuua.”

3 Samsoni akalala mpaka usiku wa manane. Akaondoka katikati ya usiku, akashika
milango ya lango la mji pamoja na miimo yake miwili, akaing’oa, makomeo yake na
vyote. Akaviweka mabegani mwake na kuvipeleka mpaka kwenye kilele cha mlima
ule unaokabili Hebroni.

4 Baada ya hayo akampenda mwanamke mmoja katika Bonde la Soreki aliyeitwa
Delila. 5 Viongozi wa Wafilisti wakamwendea yule mwanamke na kumwambia,
“Umbembeleze ili upate kujua siri za nguvu zake zilizo nyingi na jinsi tutakavyoweza
kumshinda ili tuweze kumfunga na kumtiisha. Nasi kila mmoja wetu tutakupa
shekeli 1,100 za fedha.”*

6 Hivyo Delila akamwambia Samsoni, “Naomba niambie siri ya hizi nguvu zako
nyingi na jinsi utakavyoweza kufungwa ili kukutiisha.”

7 Samsoni akamjibu, “Kama wakinifunga kwa kamba saba za upinde ambazo
hazijakauka bado, hapo ndipo nitakapokuwa dhaifu kama mtu mwingine yeyote.”

8 Viongozi wa Wafilisti wakamletea yule mwanamke kamba saba za upinde
ambazo hazijakauka bado, akamfunga nazo Samsoni. 9 Wakati watu wakiwa
wanamvizia katika chumba cha ndani, yule mwanamke akamwambia, “Samsoni,
Wafilisti wanakujia!” Lakini yeye akazikata zile kamba za upinde, kama vile uzi
wa pamba unapoguswa na moto. Hivyo siri ya nguvu zake haikujulikana.

10 Ndipo Delila akamwambia Samsoni, “Umenifanyia mzaha na kuniambia uongo.
Tafadhali niambie waweza kufungwa kwa kitu gani?”

11 Akamwambia, “Wakinifunga kwa uthabiti kwa kamba mpya ambazo hazijatu-
mika, basi nitakuwa dhaifu kama mtu mwingine yeyote.”

12 Hivyo Delila akachukua kamba mpya na kumfunga nazo. Kisha akamwambia,
“Samsoni, Wafilisti wanakujia!” Wale watu waliokuwa wanamvizia walikuwa katika
chumba cha ndani. Lakini akazikata zile kamba zilizokuwa zimefunga mikono yake
kama akatavyo uzi.

13 Ndipo Delila akamwambia Samsoni, “Mpaka sasa, umenifanyia mzaha na
kuniambia uongo. Nieleze ni jinsi gani utakavyoweza kufungwa.”

Samsoni akamwambia, “Kama ukivisuka hivi vishungi saba vya nywele za kichwa
changu katika mtande wa nguo na kukaza kwa msumari, ndipo nitakuwa dhaifu
kama mtu mwingine yeyote.” Hivyo Samsoni alipokuwa amelala, Delila akachukua

---

* **15:17** Ramath-Lehi maana yake Kilima cha Taya. † **15:19** En-Hakore maana yake ni Chemchemi ya Aliyeita.

* **16:5** Shekeli 1,100 za fedha ni sawa na kilo 13 za fedha.

vile vishungi saba vya nywele za kichwa chake na kuvifunga kwenye mtande wa
nguo, 14 na kuvikaza kwa msumari.
Kisha akamwambia, “Samsoni, Wafilisti wanakujia!” Lakini akaamka kutoka
usingizini na kuung’oa ule msumari na ule mtande.
15 Ndipo Delila akamwambia, “Wawezaje kusema, ‘Nakupenda,’ wakati moyo wako
haupo pamoja nami? Umenifanyia mzaha mara hizi tatu na hujaniambia siri ya hizi
nguvu zako nyingi.” 16 Hatimaye, baada ya kuwa anamsumbua kwa maneno siku
kwa siku na kumuudhi, roho yake ikataabika hata kufa.
17 Hivyo akamwambia yule mwanamke siri yake yote, akamwambia, “Wembe
haujapita kamwe kichwani mwangu, kwa kuwa mimi ni Mnadhiri wa Mungu tangu
tumboni mwa mama yangu. Kama nywele za kichwa changu zikinyolewa, nguvu
zangu zitanitoka, na nitakuwa dhaifu kama mtu mwingine yeyote!”
18 Delila alipoona kuwa amemweleza siri yake yote, akatuma ujumbe kwa viongozi
wa Wafilisti na kusema, “Njooni tena mara nyingine, maana amenieleza siri yake
yote.” Basi viongozi wa Wafilisti wakaja kwa Delila, wakiwa na fedha mikononi
mwao. 19 Delila akamfanya alale usingizi magotini pake, akamwita mtu akamnyoa
vile vishungi saba vya nywele za kichwa chake. Akaanza kumsumbua ili aamke nazo
nguvu zake zikamtoka.
20 Yule mwanamke akamwita, “Samsoni, hao Wafilisti wanakujia!”
Akaamka toka usingizini akasema, “Nitatoka nje kama hapo awali, nitawakung’utia
mbali na kuwa huru.” Lakini hakujua kuwa Bwana amemwacha.
21 Basi Wafilisti wakamkamata, wakamng’oa macho yake, wakamchukua
wakamteremsha mpaka Gaza. Wakiwa wamemfunga kwa pingu za shaba,
wakamweka ili asage ngano huko gerezani. 22 Wakati huo nywele za kichwa chake
zikaanza kukua tena baada ya kunyolewa.

Kifo Cha Samsoni

23 Basi viongozi wa Wafilisti wakakusanyika pamoja ili kutoa kafara kwa mungu
wao Dagoni na kufanya karamu, wakisema, “Mungu wetu amemtia adui yetu
Samsoni mikononi mwetu.”
24 Watu walipomwona Samsoni wakamsifu mungu wao, wakisema:

“Sasa mungu wetu amemtia adui yetu
mikononi mwetu,
yule aliyeharibu nchi yetu
na kuwaua watu wengi miongoni mwetu.”

25 Mioyo yao ilipokuwa imefurahishwa wakasema, “Mleteni Samsoni aje acheze ili
tufurahi.” Basi wakamleta Samsoni kutoka mle gerezani naye akacheza mbele yao.
Wakamweka kati ya nguzo mbili. 26 Samsoni akamwambia mtumishi aliyeshika
mkono wake, “Niweke mahali ambapo ninaweza kuzigusa nguzo ambazo zinatege-
meza jengo ili nipate kuziegemea.” 27 Basi lile jengo lilikuwa na wingi wa watu
waume kwa wake; viongozi wote wa Wafilisti walikuwamo humo, na kwenye sakafu
ya juu walikuwepo watu 3,000 waume kwa wake, waliokuwa wakimtazama Samsoni
wakati anacheza. 28 Ndipo Samsoni akamwomba Bwana, akasema, “Ee Bwana
Mwenyezi, unikumbuke. Ee Mungu, nakusihi ukanitie nguvu mara hii moja tena,
ili kwa tendo hili nipate kulipiza kisasi juu ya Wafilisti kwa ajili ya macho yangu
mawili.” 29 Ndipo Samsoni akazikaribia zile nguzo mbili za katikati ambazo lile jengo
lilikuwa linazitegemea. Akazishika moja kwa mkono wa kuume na nyingine mkono
wa kushoto. 30 Samsoni akasema, “Nife pamoja na Wafilisti!” Ndipo akazisukuma
zile nguzo kwa nguvu zake zote, lile jengo likaanguka juu ya viongozi na watu wote
waliokuwamo mle ndani yake. Hivyo akawaua watu wengi wakati wa kufa kwake
kuliko siku za uhai wake.

31 Basi ndugu zake na jamaa yote ya baba yake wakateremka kwenda kumchukua.
Wakampandisha na kumzika kati ya Sora na Eshtaoli kwenye kaburi la Manoa baba
yake. Naye Samsoni alikuwa mwamuzi wa Israeli kwa miaka ishirini.

17

Sanamu Za Mika

1 Palikuwa na mtu aliyeitwa Mika ambaye aliishi katika vilima vya Efraimu.
2 Akamwambia mama yake, "Zile shekeli 1,100* za fedha zilizochukuliwa kwako,
ambazo nilisikia ukizinenea maneno ya laana, hizi hapa; mimi ndiye niliyezichukua,
lakini sasa ninakurudishia."

Ndipo mama yake akamwambia, "BWANA na akubariki, mwanangu."

3 Alipozirudisha zile shekeli 1,100 za fedha kwa mama yake, mama yake
akamwambia, "Mimi nimeiweka fedha hii wakfu kwa BWANA kwa ajili ya mwanangu
kutengenezea kinyago cha kuchonga na sanamu ya kusubu. Mimi nitakurudishia
wewe."

4 Hivyo akamrudishia mama yake ile fedha, naye mama yake akachukua shekeli
mia mbili† za hiyo fedha na kumpa mfua fedha, ambaye aliifanyiza kinyago na
sanamu. Navyo vikawekwa ndani ya nyumba ya Mika.

5 Basi Mika alikuwa na mahali pa kuabudia miungu, akatengeneza naivera, pamoja
na vinyago, na kumweka mmoja wa wanawe kuwa kuhani wake. 6 Katika siku hizo
Israeli hawakuwa na mfalme, kila mmoja akafanya kama alivyoona vyema machoni
pake mwenyewe.

7 Basi palikuwa na kijana mmoja wa Bethlehemu ya Yuda. Yeye alikuwa Mlawi
aliyeishi miongoni mwa kabila la Yuda. 8 Huyu kijana akatoka katika mji huo
wa Bethlehemu ya Yuda na kutafuta mahali pengine ambapo angeweza kuishi.
Alipokuwa akisafiri, akafika nyumbani kwa Mika katika vilima vya Efraimu.

9 Mika akamuuliza, "Wewe umetoka wapi?"

Akamjibu, "Mimi ni Mlawi kutoka Bethlehemu ya Yuda, ninatafuta mahali pa
kuishi."

10 Ndipo Mika akamwambia, "Ishi pamoja nami, uwe baba yangu na kuhani wangu,
nami nitakupa shekeli kumi‡ za fedha, nguo na chakula." 11 Hivyo yule Mlawi
akakubali kuishi pamoja naye, naye huyo kijana akawa kwake kama mmoja wa
wanawe. 12 Hivyo Mika akamweka wakfu huyo kijana Mlawi, naye huyo akawa
kuhani wake na kuishi nyumbani mwake. 13 Ndipo Mika akasema, "Sasa najua BWANA
atanitendea mema, kwa kuwa Mlawi huyu amekuwa kuhani wangu."

18

Wadani Wahamia Laishi

1 Katika siku hizo Israeli walikuwa hawana mfalme.

Katika siku hizo kabila la Wadani walikuwa wanatafuta mahali pao wenyewe
pa kuishi, kwa sababu walikuwa hawajafika kwenye urithi wao miongoni mwa
makabila ya Israeli. 2 Hivyo Wadani wakatuma mashujaa watano kutoka Sora na
Eshtaoli ili kupeleleza nchi na kuichunguza. Hawa watu waliwakilisha koo zao zote.
Waliwaambia, "Nendeni mkaichunguze hiyo nchi."

Watu hao wakaingia katika nchi ya vilima ya Efraimu, nao wakafika nyumba
ya Mika, ambako walilala usiku huo. 3 Walipofika karibu na nyumba ya Mika,
waliitambua sauti ya yule kijana Mlawi; hivyo wakaingia humo na kumuuliza, "Ni
nani aliyekuleta hapa? Unafanya nini mahali hapa? Kwa nini uko hapa?"

---

* **17:2** Shekeli 1,100 za fedha ni sawa na kilo 13 za fedha. † **17:4** Shekeli 200 za fedha ni sawa na kilo 2.3 za fedha. ‡ **17:10** Shekeli 10 za fedha ni sawa na gramu 115 za fedha.

4 Akawaeleza yale Mika aliyomtendea, naye akasema, “Ameniajiri nami ni kuhani
wake.”
5 Kisha wakamwambia, “Tafadhali tuulizie kwa Mungu kama safari yetu
itafanikiwa.”
6 Yule kuhani akawajibu, “Enendeni kwa amani. Safari yenu ina kibali cha Bwana.”
7 Basi hao watu watano wakaondoka na kufika Laishi, mahali ambapo waliwakuta
watu wanaishi salama, kama Wasidoni, kwa utulivu na bila mashaka. Nchi yao
haikupungukiwa na kitu chochote, hivyo wakawa tajiri. Pia walikaa mbali sana na
Wasidoni, wala hawakushughulika na mtu yeyote.
8 Waliporudi kwa ndugu zao huko Sora na Eshtaoli, ndugu zao wakawauliza,
“Mlionaje mambo huko?”
9 Wakajibu, “Twendeni, tukapigane nao! Tumeona kuwa nchi ni nzuri sana.
Je, hamtafanya chochote? Msisite kupanda ili kuimiliki. 10 Mtakapokwenda huko
mtakuta watu waliotulia walio salama, nayo nchi hiyo ni kubwa na Mungu ameitia
mikononi mwenu, nayo ni nchi ambayo haikupungukiwa na kitu chochote kilicho
duniani.”
11 Ndipo watu 600 toka ukoo wa Wadani, waliojifunga silaha za vita, wakaondoka
Sora na Eshtaoli. 12 Walipokuwa wakisafiri wakapiga kambi huko Kiriath-Yearimu
katika Yuda. Hii ndiyo sababu sehemu ya magharibi ya Kiriath-Yearimu inaitwa
Mahane-Dani* mpaka leo. 13 Kutoka hapo wakaendelea mbele mpaka nchi ya vilima
ya Efraimu na kufika katika nyumba ya Mika.
14 Ndipo wale watu watano waliopeleleza nchi ya Laishi wakawaambia ndugu
zao, “Je, mwajua kuwa mojawapo ya nyumba hizi kuna naivera, sanamu ndogo
za nyumbani, sanamu ya kuchonga na sanamu ya kusubu? Sasa basi fikirini
mtakalofanya.” 15 Basi wakaingia humo na kwenda kwenye nyumba ya yule kijana
Mlawi katika nyumba ya Mika na kumsalimu. 16 Wale Wadani 600, waliovaa silaha
za vita, wakasimama penye ingilio la lango. 17 Wale watu watano waliokwenda
kupeleleza nchi wakaingia ndani na kuchukua ile sanamu ya kuchonga, ile naivera,
na zile sanamu nyingine ndogo za nyumbani pamoja na ile sanamu ya kusubu, wakati
yule kuhani akiwa amesimama pale penye ingilio la lango pamoja na wale watu 600
waliokuwa wamejifunga silaha za vita.
18 Hao watu walipoingia katika nyumba ya Mika na kuchukua ile sanamu ya
kuchonga, ile naivera, na zile sanamu nyingine ndogo za nyumbani, pamoja na ile
sanamu ya kusubu, yule kuhani akawauliza, “Mnafanya nini?”
19 Wakamjibu, “Nyamaza kimya! Weka mkono wako juu ya kinywa chako na
ufuatane nasi, uwe baba yetu na kuhani wetu. Si ni afadhali utumikie kabila
na ukoo katika Israeli kama kuhani kuliko kumtumikia mtu mmoja na watu wa
nyumbani mwake?” 20 Yule kuhani akafurahi. Akachukua ile naivera, zile sanamu
nyingine ndogo za nyumbani, na sanamu ya kuchonga, naye akaenda pamoja na
wale watu. 21 Ndipo wakageuka na kuondoka wakiwatanguliza mbele watoto wao
wadogo, wanyama wao wa kufugwa na mali zao.
22 Walipokuwa wamesafiri umbali kidogo toka nyumbani kwa Mika, watu walioishi
karibu na Mika wakaitwa wakakusanyika pamoja, nao wakawafikia Wadani.
23 Walipofuatilia wakipiga kelele Wadani wakawageukia na kumwambia Mika, “Una
nini wewe hata ukaja na kundi la watu namna hii ili kupigana?”
24 Akawajibu, “Mmechukua miungu yote niliyoitengeneza, mkachukua na kuhani
wangu, nanyi mkaondoka. Nimebaki na nini kingine? Mnawezaje kuniuliza, ‘Una
nini wewe?’ ”

* **18:12** Mahane-Dani maana yake Kambi ya Dani.

25 Wadani wakamjibu, “Usibishane na sisi, la sivyo watu wenye hasira kali
watakushambulia, nawe na watu wa nyumbani mwako mtapoteza maisha.” 26 Basi
Wadani wakaenda zao, naye Mika alipoona kuwa wana nguvu kumliko yeye,
akageuka na kurudi nyumbani kwake.
27 Kisha wakachukua vile Mika alivyokuwa ametengeneza, na kuhani wake,
wakaendelea hadi Laishi, dhidi ya watu walio na amani, wasiokuwa na wasiwasi.
Wakawashambulia kwa upanga na kuuteketeza mji wao kwa moto. 28 Hapakuwa na
yeyote wa kuwaokoa, kwa kuwa kulikuwa mbali sana na Sidoni na hawakuwa na
ushirikiano na mtu mwingine yeyote. Mji ulikuwa kwenye bonde karibu na Beth-
Rehobu.
Wadani wakaujenga upya huo mji na kuishi humo. 29 Wakauita ule mji Dani kwa
kufuata jina la baba yao aliyezaliwa na Israeli, ingawa mji huo ulikuwa ukiitwa Laishi
hapo kwanza. 30 Kisha Wadani wakajisimamishia sanamu ile ya kuchonga, naye
Yonathani mwana wa Gershomu, mwana wa Mose pamoja na wanawe walikuwa
makuhani wa kabila la Wadani mpaka nchi hiyo ilipotekwa. 31 Wakaisimamisha na
kuiabudu hiyo sanamu ya kuchonga ya Mika aliyokuwa ameitengeneza, wakati wote
ule nyumba ya Mungu ilipokuwa huko Shilo.

19

Mlawi Na Suria Wake

1 Katika siku hizo Israeli hawakuwa na mfalme.
Basi Mlawi mmoja aliyeishi sehemu za mbali katika nchi ya vilima ya Efraimu,
akamchukua suria mmoja kutoka Bethlehemu ya Yuda. 2 Lakini suria wake akafanya
ukahaba dhidi yake, naye akamwacha akarudi nyumbani kwa baba yake huko
Bethlehemu ya Yuda. Baada ya kukaa huko kwa muda wa miezi minne, 3 mume
wake akaenda kumsihi ili arudi. Alikwenda na mtumishi wake na punda wawili.
Yule mwanamke akamkaribisha nyumbani mwa baba yake, baba yake alipomwona
akamkaribisha kwa furaha. 4 Baba mkwe wake, yaani, baba yake yule msichana,
akamzuia ili akae, hivyo akakaa na huyo baba mkwe wake kwa siku tatu, wakila,
wakinywa na kulala huko.
5 Siku ya nne wakaamka mapema naye akajiandaa kuondoka, lakini baba wa
yule msichana akamwambia mkwewe, “Ujiburudishe kwa kula kitu chochote, ndipo
uweze kwenda.” 6 Basi wakaketi wote wawili ili kula na kunywa pamoja. Baadaye
baba wa msichana akamwambia, “Tafadhali ubakie usiku huu upate kujifurahisha
nafsi yako.” 7 Basi yule mtu alipotaka kuondoka baba wa yule msichana akamsihi,
basi akabaki usiku ule. 8 Asubuhi ya siku ya tano, alipoamka ili aondoke, baba wa
yule msichana akamwambia, “Jiburudishe nafsi yako. Ngoja mpaka mchana!” Kwa
hiyo wote wawili wakala chakula pamoja.
9 Basi wakati yule mtu alipoinuka aende zake, pamoja na suria wake na mtumishi
wake, baba mkwe wake, yaani, baba wa yule msichana akamwambia, “Tazama sasa
jioni inakaribia. Ulale hapa usiku unakaribia. Ukae, ukajifurahishe nafsi yako. Kesho
unaweza kuamka mapema asubuhi na uende nyumbani kwako.” 10 Lakini akakataa
kulala tena, akaondoka na kwenda mpaka Yebusi (ndio Yerusalemu), akiwa na punda
wake wawili waliotandikiwa, pamoja na suria wake.
11 Alipokaribia Yebusi na usiku ukiwa umekaribia, mtumishi akamwambia bwana
wake, “Haya sasa natuingie katika mji huu wa Wayebusi tulale humo.”
12 Lakini bwana wake akamjibu, “Hapana. Hatutaingia kwenye mji wa kigeni,
ambao watu wake si Waisraeli. Tutaendelea mpaka tufike Gibea.” 13 Akasema,
“Haya, tujitahidi tufike Gibea au Rama, nasi tutalala katika mji mmojawapo.”
14 Hivyo wakaendelea na safari, jua likachwea walipokaribia Gibea ambao ni mji

wa Benyamini. 15 Wakageuka ili kuingia na kulala Gibea. Wakaingia humo, wakaketi
kwenye uwanja wa mji, wala hakuna mtu yeyote aliyewakaribisha kwake ili wapate
kulala.

16 Jioni ile mtu mmoja mzee toka nchi ya vilima ya Efraimu, aliyekuwa anaishi
huko Gibea (watu wa sehemu ile walikuwa Wabenyamini), akarudi kutoka kwenye
kazi za shamba. 17 Alipotazama na kuwaona hao wasafiri katika uwanja wa mji, yule
mzee akawauliza, “Ninyi mnakwenda wapi? Nanyi mmetoka wapi?”

18 Akamwambia, “Tumepita kutoka Bethlehemu ya Yuda, tunaelekea katika nchi
ya vilima ya Efraimu, ambako ndiko ninakoishi. Nilikwenda Bethlehemu ya Yuda
na sasa ninakwenda katika nyumba ya Bwana. Hakuna mtu yeyote aliyenikaribisha
katika nyumba yake. 19 Tunazo nyasi na chakula cha punda wetu na mkate na divai
kwa ajili yetu sisi watumishi wako, yaani mimi, mtumishi wako mwanamke, pamoja
na huyu kijana tuliyefuatana naye. Hatuhitaji kitu chochote.”

20 Yule mzee akawaambia, “Amani iwe kwenu! Karibuni nyumbani mwangu.
Nitawapa mahitaji yenu yote, msilale katika uwanja huu wa mji.” 21 Hivyo
akamwingiza nyumbani mwake na kuwalisha punda wake. Baada ya kunawa miguu
yao, wakala na kunywa.

22 Walipokuwa wakijiburudisha, watu waovu wa mji huo, wakaizingira ile nyumba.
Wakagonga mlango na kusema na yule mzee mwenye nyumba, “Mtoe nje yule mtu
aliyeingia kwako, tupate kumlawiti.”

23 Yule mwenye nyumba akatoka nje na kuwaambia, “Hapana, ndugu zangu msiwe
waovu namna hii, ninawasihi. Kwa kuwa huyu mtu ni mgeni wangu msifanye jambo
hili la aibu. 24 Tazameni, hapa yupo binti yangu ambaye ni bikira na suria wa huyu
mtu. Nitawatoleeni hawa sasa, mkawatwae kwa nguvu na kuwafanyia lolote mtakalo.
Lakini kwa mtu huyu msimfanyie jambo ovu hivyo.”

25 Lakini wale watu hawakumsikia. Hivyo yule mtu akamtoa yule suria wake
nje kwa wale watu, nao wakambaka na kumnajisi usiku ule kucha mpaka asubuhi.
Kulipoanza kupambazuka wakamwachia aende. 26 Alfajiri yule mwanamke akarudi
kwenye ile nyumba bwana wake alikokuwa, akaanguka chini mlangoni, akalala pale
hata kulipopambazuka.

27 Bwana wake alipoamka asubuhi na kufungua mlango wa nyumba na kutoka nje
ili kuendelea na safari yake, tazama, yule suria wake alikuwa ameanguka pale penye
ingilio la nyumba na mikono yake ikiwa penye kizingiti cha chini. 28 Akamwambia
yule suria, “Inuka, twende.” Lakini hakujibu. Yule bwana akamwinua akampandisha
juu ya punda wake, wakaondoka kwenda nyumbani.

29 Alipofika nyumbani, akachukua kisu na kumkatakata yule suria kiungo kwa
kiungo, sehemu kumi na mbili, na kuvipeleka hivyo vipande katika sehemu zote
za Israeli. 30 Kila mtu aliyeona akasema, “Jambo la namna hii halijaonekana wala
kutendeka, tangu Israeli walipopanda kutoka Misri. Fikirini juu ya jambo hili!
Tafakarini juu ya jambo hili! Tuambieni tufanye nini!”

20

Waisraeli Wapigana Na Wabenyamini

1 Ndipo Waisraeli wote kuanzia Dani hadi Beer-Sheba na wa kutoka nchi ya Gileadi
wakatoka kama mtu mmoja wakakusanyika mbele za Bwana huko Mispa. 2 Viongozi
wote wa kabila za Israeli wakakaa kwenye nafasi zao katika kusanyiko la watu wa
Mungu, askari 400,000 waendao kwa miguu wenye panga. 3 (Wabenyamini wakasikia
kuwa Waisraeli wamepanda kwenda Mispa.) Ndipo Waisraeli wakasema, “Tuelezeni
jinsi jambo hili ovu lilivyotendeka.”

4 Hivyo yule Mlawi, mume wa yule mwanamke aliyeuawa, akasema, “Mimi na
suria wangu tulifika Gibea ya Benyamini ili tulale huko. 5 Wakati wa usiku watu wa
Gibea wakanijia na kuizingira nyumba, wakitaka kuniua. Wakambaka suria wangu
mpaka akafa. 6 Ndipo nikamchukua suria wangu, nikamkatakata vipande vipande
na kuvipeleka katika nchi yote ya urithi wa Israeli, kwa kuwa wametenda uasherati
mkubwa na jambo la aibu katika Israeli. 7 Sasa, ninyi Waisraeli wote, semeni na mtoe
uamuzi wenu.”
8 Watu wote wakainuka wakasema, kama mtu mmoja, “Hakuna hata mmoja
wetu atakayekwenda nyumbani. Wala hakuna hata mmoja wetu atakayerudi
nyumbani kwake. 9 Sasa hili ndilo tutakaloitendea Gibea: Tutaikabili jinsi kura
itakavyotuongoza. 10 Tutatoa watu kumi katika kila 100 kutoka kwenye kabila zote za
Israeli, watu 100 katika watu 1,000 na watu 1,000 katika 10,000, ili waende wakalete
mahitaji kwa ajili ya jeshi. Basi wakati jeshi litakapofika Gibea ya Benyamini,
watawatendea yale wanayostahili, kwa ajili ya uovu huu wa aibu waliotenda katika
Israeli.” 11 Hivyo wanaume wote wa Israeli wakakutanika pamoja na kujiunga kama
mtu mmoja dhidi ya huo mji.

12 Makabila ya Israeli yakatuma watu kwenda katika kabila la Benyamini lote na
kuwaambia, “Ni uovu gani huu wa kutisha uliotendeka katikati yenu? 13 Basi watoeni
hao watu waovu kabisa walioko Gibea, ili tupate kuwaua na kuondoa uovu katika
Israeli.”
Lakini Wabenyamini hawakuwasikia ndugu zao, Waisraeli. 14 Wakatoka katika
miji yao, wakakutanika Gibea ili kupigana na Waisraeli. 15 Siku ile Wabenyamini
wakakusanya watu 26,000 kutoka miji yao, waliojifunga panga, mbali na hao 700
waliochaguliwa miongoni mwa hao waliokaa Gibea. 16 Miongoni mwa hao askari
wote kulikuwa na watu 700 bora waliochaguliwa watumiao mkono wa kushoto, kila
mmoja wao aliweza kutupa jiwe kwa kombeo na kulenga unywele mmoja bila kukosa.
17 Nao watu wa Israeli, mbali na hao wa Benyamini, wakakusanya watu waume
400,000, wenye kutumia panga, wote hao walikuwa mashujaa.

18 Waisraeli wakapanda Betheli na kumuuliza Mungu, “Ni nani miongoni mwetu
atakayetangulia mbele yetu ili kupigana na Wabenyamini?”

Bwana akawajibu, “Yuda ndiye atakayetangulia.”

19 Asubuhi yake Waisraeli wakaamka na kupiga kambi karibu na Gibea. 20 Waisraeli
wakatoka kupigana na Wabenyamini, nao Waisraeli wakajiweka kwenye nafasi zao
katika vita dhidi yao huko Gibea. 21 Wabenyamini wakatoka Gibea na kuwaua
watu 22,000 wa Israeli siku ile. 22 Lakini Waisraeli wakatiana moyo kila mmoja na
mwenzake, nao wakajiweka kwenye nafasi zao katika vile vita mara ya pili mahali
pale walipokuwa wamejiweka mara ya kwanza. 23 Waisraeli wakapanda mbele za
Bwana na kulia mbele zake mpaka jioni, nao wakamuuliza Bwana wakisema, “Je,
tupande tena kupigana vita na Wabenyamini, ndugu zetu?”

Bwana akajibu, “Pandeni mkapigane nao.”

24 Ndipo Waisraeli wakawakaribia Wabenyamini siku ya pili. 25 Wakati huu,
Wabenyamini walipotoka Gibea ili kupigana nao, wakawaua watu Waisraeli 18,000,
wote wakiwa wamejifunga panga.

26 Ndipo Waisraeli, watu wote, wakapanda Betheli, huko wakakaa mbele za Bwana
wakilia. Wakafunga siku ile mpaka jioni na kutoa sadaka ya kuteketezwa na sadaka
ya amani kwa Bwana. 27 Nao Waisraeli wakauliza kwa Bwana. (Katika siku hizo
Sanduku la Agano la Mungu lilikuwa huko 28 na Finehasi mwana wa Eleazari, mwana
wa Aroni, alikuwa anahudumu mbele za hilo Sanduku.) Wakauliza, “Je, tupande
kwenda vitani kupigana tena na Wabenyamini ndugu zetu, au la?”

Bwana akajibu, “Nendeni, kwa kuwa kesho nitawatia mikononi mwenu.”

29 Basi Waisraeli wakaweka waviziao kuizunguka Gibea. 30 Kisha Waisraeli
wakapanda kupigana na Wabenyamini katika siku ya tatu na kujiweka kwenye nafasi
zao dhidi ya Gibea kama walivyokuwa wamefanya hapo kwanza. 31 Wabenyamini
wakatoka ili kukabiliana nao, Waisraeli wakawavuta Wabenyamini watoke katika
mji. Wakaanza kupigana na kuua watu wapatao thelathini wa Israeli, kama
walivyofanya nyakati nyingine, katika njia kuu, moja iendayo Betheli na nyingine
Gibea.
32 Wabenyamini wakafikiri, “Wanapigwa mbele yetu kama hapo kwanza.” Wais-
raeli wakasema, “Sisi na turudi nyuma ili tuwavute wauache mji waende kuelekea
barabarani.”
33 Watu wote wa Israeli wakaondoka kwenye sehemu zao na kujipanga huko
Baal-Tamari, nao wale waviziaji wa Waisraeli, wakatoka hapo walipokuwa kwenye
uwanda wa magharibi ya Gibea. 34 Ndipo watu 10,000 bora waliochaguliwa
katika Israeli wote, wakaja kuishambulia Gibea. Vita vilikuwa vikali sana, hata
Wabenyamini hawakutambua kuwa maangamizi yalikuwa karibu nao kwa kiasi
hicho. 35 Bwana akawashinda Wabenyamini mbele ya Waisraeli na siku ile Waisraeli
wakawaua Wabenyamini watu waume 25,100, wote wakiwa wenye kujifunga silaha
za vita. 36 Hivyo Wabenyamini wakaona kuwa wamepigwa.

Basi Waisraeli walikuwa wameondoka mbele ya Wabenyamini, kwa sababu
Waisraeli waliwategemea hao waviziaji waliokuwa wamewaweka dhidi ya Gibea.
37 Wale waviziaji wakafanya haraka kuingia Gibea, wakasambaa na kuwaua watu
wote wa mji kwa upanga. 38 Waisraeli walikuwa wamepatana na hao waviziaji
kuwa wangefanya lipande wingu kubwa la moshi kutoka huo mji, 39 ndipo watu
wa Waisraeli wangegeuka kupigana.

Watu wa Benyamini walikuwa wameanza kuwapiga na kuua watu wa Israeli
(wapatao thelathini), hivyo wakafikiri, “Hakika tutawapiga, kama tulivyowashinda
katika vita hapo kwanza.” 40 Lakini wakati lile wingu la moshi lilipoanza kupanda
kutoka ule mji, Wabenyamini wakageuka na kuona moshi wa mji mzima unapaa
juu angani. 41 Ndipo watu wa Israeli wakawageukia, nao Wabenyamini wakatiwa
hofu, kwa kuwa walitambua kwamba maafa yamewajia. 42 Basi wakakimbia mbele
ya Waisraeli kuelekea nyikani, lakini hawakuweza kukwepa vile vita. Nao watu wa
Israeli waliotoka katika ile miji wakawaua huko. 43 Wakawazingira Wabenyamini
pande zote, wakawafuatia na kuwapata hapo walipopumzika katika viunga vya
Gibea upande wa mashariki. 44 Wakaanguka Wabenyamini 18,000 ambao wote ni
mashujaa. 45 Walipogeuka na kukimbia kuelekea nyikani hata kufikia mwamba wa
Rimoni, Waisraeli wakawaua watu 5,000 wakiwa njiani. Wakawafuata kwa kasi
mpaka Gidomu huko wakawaua watu wengine 2,000.
46 Siku ile wakawaua Wabenyamini 25,000 waliokuwa mashujaa wa vita. 47 Lakini
watu 600 wakakimbia kuelekea nyikani katika mwamba wa Rimoni, na kukaa huko
muda wa miezi minne. 48 Waisraeli wakarudi na kuua watu wote wa Benyamini,
pamoja na wanyama na kila walichokikuta. Pia kila mji waliouona waliuchoma moto.

21

Wabenyamini Watafutiwa Wake

1 Wana wa Israeli walikuwa wameapa kwa kiapo kule Mispa: “Hapana mtu yeyote
atakayemwoza binti yake kwa Wabenyamini.”
2 Watu wakaenda Betheli, wakaketi mbele za Mungu mpaka jioni, wakapaza sauti
zao, wakalia sana. 3 Wakasema, “Ee Bwana, Mungu wa Israeli, kwa nini jambo hili
limewapata Waisraeli? Kwa nini kabila moja la Israeli limekosekana?”

4 Kesho yake asubuhi na mapema watu wakajenga madhabahu na kuleta sadaka
za kuteketezwa na sadaka za amani.
5 Ndipo Waisraeli wakasema, “Ni kabila lipi la Israeli ambalo halikufika katika
mkutano kumkaribia BWANA?” Kwa kuwa walikuwa wameweka kiapo kikuu kuwa
yeyote asiyefika mbele za BWANA huko Mispa, kwa hakika angeuawa.
6 Basi Waisraeli wakaghairi kwa ajili ya ndugu zao Wabenyamini, wakasema,
“Leo kabila moja limekatiliwa mbali na Israeli. 7 Sasa tutawezaje kuwapa mabinti
zetu wawe wake zao kwa hao waliobaki maadamu tumeapa kwa BWANA kuwa
hatutawapa binti zetu kuwa wake zao?” 8 Ndipo wakasema, “Ni kabila lipi la Israeli
ambalo halikufika mbele za BWANA huko Mispa?” Wakagundua kuwa hakuna hata
mmoja aliyetoka Yabeshi-Gileadi aliyefika kambini kwa ajili ya kusanyiko la mkutano.
9 Walipohesabu waliona hakuna mtu yeyote wa Yabeshi-Gileadi aliyekuwepo.
10 Ndipo mkutano wakatuma askari 12,000 na wakawaamuru kwenda Yabeshi-
Gileadi na kuwaua wale wote waishio huko, walikuwepo wake na watoto.
11 Wakasema, “Hilo ndilo mtakalofanya. Ueni kila mtu mume na mke ambaye si
bikira.” 12 Wakakuta kati ya watu walioishi Yabeshi-Gileadi wanawali mia nne ambao
hawajakutana kimwili na mwanaume, nao wakawachukua kwenye kambi huko Shilo
katika nchi ya Kanaani.
13 Ndipo mkutano ukatuma ujumbe wa amani kwa Wabenyamini huko katika
mwamba wa Rimoni. 14 Basi Wabenyamini wakarudi nyumbani mwao, wakapewa
wale wanawali wa Yabeshi-Gileadi waliowaponya. Lakini hawakuwatosha wanaume
wote.
15 Waisraeli wakasikitika kwa ajili ya Wabenyamini, kwa kuwa BWANA ameweka
ufa katika makabila ya Israeli. 16 Viongozi wa kusanyiko wakasema, “Kwa kuwa
wanawake wa Wabenyamini wameangamizwa, tufanyeje ili kuwapatia wake wale
wanaume waliosalia? 17 Wale waliopona wa Wabenyamini ni lazima tuwape wake,
ili wawe na warithi, ili kabila lolote katika Israeli lisifutike. 18 Hatuwezi kuwapa binti
zetu kuwa wake, kwa kuwa sisi Waisraeli tumeapa kiapo hiki: ‘Alaaniwe mtu yeyote
ampaye Mbenyamini mke.’ ” 19 Ndipo waliposema, “Tazama iko sikukuu ya kila
mwaka ya BWANA katika Shilo, kaskazini ya Betheli na mashariki mwa ile barabara
itokayo Betheli kwenda Shekemu, upande wa kusini wa Lebona.”
20 Hivyo wakawaelekeza Wabenyamini wakisema, “Nendeni mkajificheni kwenye
mashamba ya mizabibu, 21 nanyi mwangalie. Wasichana wa Shilo watakapojiunga
kwenye kucheza, ninyi tokeni kwenye hayo mashamba ya mizabibu na kila mmoja
akamate mwanamke mmoja toka miongoni mwa hao wasichana wa Shilo na
mwende nao katika nchi ya Benyamini. 22 Baba zao au ndugu zao waume
watakapotulalamikia, tutawaambia, ‘Kuweni wakarimu kwetu, nanyi mturuhusu
tuwe nao kwa kuwa hatukuweza kumpa kila mtu mke tulipopigana. Lakini ninyi
pia hamna hatia, kwa kuwa hamkuwapa wao binti zenu kuwa wake.’ ”
23 Basi hivyo ndivyo Wabenyamini walivyofanya. Wakati wasichana walipokuwa
wakicheza, kila mtu akamkamata msichana mmoja akamchukua akaenda naye ili
awe mke wake. Kisha wakarudi katika urithi wao na kuijenga upya miji na kuishi
humo.
24 Wakati huo Waisraeli wakaondoka sehemu ile na kwenda nyumbani kwao,
kwenye makabila yao na kwa jamaa zao, kila mmoja kwenye urithi wake mwenyewe.
25 Katika siku hizo kulikuwa hakuna mfalme katika Israeli; kila mtu alifanya kile
alichoona ni sawa machoni pake mwenyewe.

Ruthu

Naomi Na Ruthu
1 Wakati Waamuzi walipotawala Israeli, kulikuwa na njaa katika nchi. Mtu mmoja
kutoka nchi ya Bethlehemu ya Yuda, pamoja na mke wake na wanawe wawili,
akaenda kuishi katika nchi ya Moabu. 2 Mtu huyu aliitwa Elimeleki, mkewe aliitwa
Naomi, na hao wanawe wawili waliitwa Maloni na Kilioni. Walikuwa Waefrathi
kutoka Bethlehemu ya Yuda. Wakaenda katika nchi ya Moabu, wakaishi huko.
3 Elimeleki mumewe Naomi akafa, hivyo Naomi akabaki na wanawe wawili. 4 Nao
wakaoa wanawake Wamoabu, jina la mmoja aliitwa Orpa, na wa pili aliitwa Ruthu.
Baada ya kama miaka kumi, 5 Maloni na Kilioni pia wakafa. Basi Naomi akabaki
hana mume wala wanawe wawili.
6 Aliposikia akiwa huko Moabu kwamba Bwana amewasaidia watu wake kwa
kuwapa chakula, Naomi na wakweze wakajiandaa kurudi nyumbani. 7 Yeye na
wakweze wawili wakaondoka pale walipokuwa wakiishi na kushika njia kurudi nchi
ya Yuda.
8 Ndipo Naomi akawaambia wale wakwe zake wawili, "Rudini, kila mmoja wenu
nyumbani kwa mama yake. Bwana na awatendee fadhili kama mlivyowatendea
hao waliofariki, na pia mimi. 9 Bwana na amjalie kila mmoja wenu maisha mema
nyumbani kwa mume mwingine."
Kisha akawabusu, nao wakalia kwa sauti kubwa, 10 wakamwambia, "Tutarudi
pamoja na wewe nyumbani kwa watu wako."
11 Lakini Naomi akasema, "Rudini nyumbani, binti zangu. Kwa nini mnifuate?
Je, mimi nitaweza tena kuwa na wana wengine ambao wataweza kuwaoa ninyi?
12 Rudini nyumbani, binti zangu; mimi ni mzee kiasi kwamba siwezi kumpata mume
mwingine. Hata kama ningefikiria kuwa bado kuna tumaini kwangu, hata kama
ningekuwa na mume usiku huu na kuwazaa wana, 13 je, mngesubiri mpaka wakue?
Mngebakia bila kuolewa mkiwasubiri? La, hasha, binti zangu. Nimepata uchungu
kuliko ninyi, kwa sababu mkono wa Bwana umekuwa kinyume nami!"
14 Kisha wakalia tena kwa sauti. Orpa akambusu mama mkwe wake, akaenda zake,
lakini Ruthu akaambatana naye.
15 Naomi akamwambia, "Tazama, mwenzako anarejea kwa watu wake na kwa
miungu yake. Rudi pamoja naye."
16 Lakini Ruthu akajibu, "Usinisihi nikuache au niache kukufuata. Utakakokwenda
nami nitakwenda, na wewe utakapoishi nitaishi. Watu wako watakuwa watu wangu,
na Mungu wako atakuwa Mungu wangu. 17 Pale utakapofia nami nitafia hapo,
na papo hapo nitazikwa. Bwana na aniadhibu vikali, kama kitu kingine chochote
kitanitenga nawe isipokuwa kifo." 18 Naomi alipotambua kwamba Ruthu amenuia
kufuatana naye, hakuendelea kumsihi tena.
19 Kwa hiyo hao wanawake wawili wakaondoka, wakafika Bethlehemu. Walipofika
Bethlehemu, mji mzima ulitaharuki, wanawake wakashangaa, wakasema, "Huyu
aweza kuwa ni Naomi?"
20 Akawaambia, "Msiniite tena Naomi,* niiteni Mara,† kwa sababu Mwenyezi‡
amenitendea mambo machungu sana. 21 Mimi niliondoka hali nimejaa, lakini
Bwana amenirudisha mtupu. Kwa nini kuniita Naomi? Bwana amenitendea mambo
machungu; Mwenyezi ameniletea msiba."

* **1:20** Naomi maana yake Wa Kupendeza, Wa Kufurahisha. † **1:20** Mara maana yake Chungu. ‡ **1:20** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

22 Kwa hiyo Naomi alirudi pamoja na Ruthu Mmoabu mkwe wake, nao wakafika Bethlehemu mwanzoni mwa kuvuna shayiri.

2

Ruthu Akutana Na Boazi

1 Basi Naomi alikuwa na jamaa wa upande wa mume wake, kutoka ukoo wa Elimeleki, mtu maarufu ambaye aliitwa Boazi.

2 Ruthu, Mmoabu, akamwambia Naomi, "Nitakwenda mashambani nikaokote mabaki ya nafaka nyuma ya yule nitakayepata kibali machoni pake."

Naomi akamwambia, "Nenda, binti yangu." 3 Basi akaenda, akaokota mabaki ya nafaka mashambani nyuma ya wavunaji. Ikatokea kwamba alijikuta anafanya kazi kwenye shamba lililokuwa mali ya Boazi, ambaye alitoka kwenye ukoo wa Elimeleki.

4 Papo hapo Boazi akarudi kutoka Bethlehemu, akawasalimu wavunaji, akasema, "BWANA awe nanyi!"

Nao wakamjibu, "BWANA akubariki."

5 Boazi akamuuliza msimamizi wa wavunaji, "Je, yule mwanamwali ni wa nani?"

6 Msimamizi akamjibu, "Ni yule Mmoabu aliyerudi kutoka nchi ya Moabu pamoja
na Naomi. 7 Yeye aliomba, 'Tafadhali niruhusu niokote na kukusanya miongoni mwa miganda nyuma ya wavunaji.' Naye ameshinda shambani tangu asubuhi pasipo kupumzika, isipokuwa kwa muda mfupi kivulini."

8 Kisha Boazi akamwambia Ruthu, "Binti yangu, nisikilize. Usiende kuokota mabaki ya mavuno katika shamba lingine, na usiondoke hapa. Kaa hapa na hawa watumishi
wangu wa kike. 9 Angalia shamba wanaume wanamovuna, ufuate nyuma yao. Nimewaamuru wanaume hawa wasikuguse. Wakati wowote ukiona kiu, nenda kwenye mitungi ukanywe maji waliyoyateka wanaume hawa."

10 Kwa ajili ya hili, akasujudu mpaka nchi, akamwambia, "Jinsi gani nimepata kibali machoni pako, hata ukanijali mimi mgeni?"

11 Boazi akamjibu, "Nimeambiwa yote uliyomtendea mama mkwe wako tangu mume wako alipofariki, na jinsi ulivyomwacha baba yako na mama yako na nchi
yako ulimozaliwa, ukaja kuishi na watu ambao hukuwafahamu awali. 12 BWANA na akulipe kwa yale uliyoyatenda. Ubarikiwe kwa wingi na BWANA, Mungu wa Israeli, ambaye umekimbilia mabawani mwake."

13 Kisha Ruthu akasema, "Naomba niendelee kupata kibali machoni pako, bwana wangu. Kwa maana umenifariji na umezungumza kwa ukarimu na mjakazi wako, hata ingawa mimi si bora kama mmoja wa watumishi wako wa kike."

14 Wakati wa chakula, Boazi akamwambia Ruthu, "Karibia hapa. Kula mkate na uchovye ndani ya siki."

Alipoketi pamoja na wavunaji, akampa nafaka zilizookwa. Akala kiasi alichotaka
na kusaza. 15 Alipoinuka ili kuokota mabaki ya nafaka, Boazi akawaagiza watu wake,
"Hata kama atakusanya kati ya miganda, msimzuie. 16 Badala yake, toeni masuke katika miganda, mwachieni ayaokote, na msimkemee."

17 Basi Ruthu akaokota masazo shambani hata jioni. Akatwanga ile shayiri
aliyokusanya, ikajaa efa moja.* 18 Akaibeba na kuelekea mjini, naye mama mkwe wake akaona jinsi alivyoweza kuokota nafaka nyingi. Pia Ruthu akachukua kile alichobakiza baada ya kula na kushiba, akampa.

19 Basi mkwewe akamuuliza, "Je, umeokota wapi leo? Umefanya kazi wapi? Abarikiwe mtu yule aliyekujali."

* **2:17** Efa moja ni sawa na kilo 22.

Ndipo Ruthu akamwambia mama mkwe wake juu ya yule ambaye yeye alikuwa
amefanyia kazi katika shamba lake. Akasema, “Yule mtu niliyefanyia kazi kwake leo,
anaitwa Boazi.”
20 Naye Naomi akamwambia mkwewe, “BWANA ambariki! Hakuacha kuonyesha
fadhili zake kwa walio hai na kwa waliokufa.” Pia akamwambia, “Huyo mtu ni
mmoja wa jamaa yetu wa karibu anayestahili kutukomboa.”
21 Kisha Ruthu, Mmoabu, akasema, “Hata aliniambia, ‘Kaa pamoja na watumishi
wangu mpaka watakapomaliza kuvuna nafaka yangu yote.’ ”
22 Kisha Naomi akamwambia Ruthu mkwewe, “Binti yangu, itakuwa vyema wewe
ufuatane na wasichana wake, kwa sababu katika shamba la mtu mwingine wanaweza
kukudhuru.”
23 Kwa hivyo Ruthu akafuatana na watumishi wa kike wa Boazi, akaokota mpaka
mwisho wa mavuno ya shayiri na ya ngano. Naye aliishi na mama mkwe wake.

3

Ruthu Na Boazi Kwenye Sakafu Ya Kupuria

1 Kisha Naomi akamwambia mkwewe, “Binti yangu, je, nisingelikutafutia pumziko
ambako utatunzika vyema? 2 Je, Boazi, ambaye umekuwa pamoja na watumishi wake
wasichana, si jamaa yetu wa karibu? Usiku wa leo atakuwa anapepeta ngano kwenye
sakafu ya kupuria. 3 Basi oga na ukajipake marashi, ujivalie nguo zako nzuri. Kisha
uende kwenye sakafu ya kupuria, lakini angalia asijue kwamba upo pale mpaka
atakapomaliza kula na kunywa. 4 Atakapokwenda kulala, angalia mahali atakapolala.
Kisha uende ufunue miguu yake, ulale. Naye atakuambia utakalofanya.”
5 Ruthu akajibu, “Lolote usemalo nitatenda.” 6 Basi akashuka mpaka kwenye sakafu
ya kupuria, akafanya kila kitu mama mkwe wake alichomwambia kufanya.
7 Wakati Boazi alipomaliza kula na kunywa, naye akawa amejawa na furaha,
alikwenda kulala mwisho wa lundo la nafaka. Ruthu akanyemelea polepole,
akafunua miguu yake, na akalala. 8 Usiku wa manane, kitu kilimshtua Boazi,
akajigeuza, akagundua yupo mwanamke amelala miguuni pake.
9 Akauliza, “Wewe ni nani?”
Akajibu, “Ni mimi Ruthu, mjakazi wako. Uitande nguo yako juu yangu, kwa sababu
wewe ndiwe jamaa wa karibu wa kutukomboa.”
10 Akamwambia, “Binti yangu, ubarikiwe na BWANA. Wema huu wa sasa ni mkuu
kushinda hata ule ulioonyesha mwanzoni. Hukuwakimbilia vijana, wakiwa matajiri
au maskini. 11 Sasa, binti yangu, usiogope. Nitakufanyia yote uliyoomba. Kwa maana
mji wote wa watu wangu wanakujua ya kwamba wewe ni mwanamke mwenye tabia
nzuri. 12 Ingawa ni kweli kwamba mimi ndiye jamaa aliye karibu, bado kuna mtu
mwingine wa jamaa aliye karibu zaidi wa kukomboa kuliko mimi. 13 Wewe kaa hapa
usiku huu, kisha asubuhi kama akikubali kukomboa, vyema na akomboe. La sivyo
kama hayuko tayari, hakika kama BWANA aishivyo nitafanya hivyo. Lala hapa mpaka
asubuhi.”
14 Hivyo huyo mwanamke akalala miguuni pake mpaka asubuhi, akaondoka
mapema pasipo mtu kuweza kumtambua mwenzake, maana Boazi alisema, “Isiju-
likane kabisa ya kuwa mwanamke alifika kwenye sakafu ya kupuria.”
15 Pia akamwambia, “Leta shela yako uliyoivaa, uitandaze.” Naye alipoitandaza,
akamimina vipimo sita vya shayiri, akamtwika. Kisha Ruthu akarudi zake mjini.
16 Basi Ruthu alipofika kwa mama mkwe wake Naomi, akamuuliza, “Je, binti yangu,
ilikuwaje huko?”

Ndipo akamwelezea kila kitu Boazi alichomfanyia. 17 Akaendelea kusema,
“Amenipa shayiri vipimo sita* akisema, ‘Usiende kwa mama mkwe wako mikono
mitupu.’ ”
18 Kisha Naomi akasema, “Subiri binti yangu, mpaka utakapojua kwamba hili
jambo limekwendaje. Kwa sababu mtu huyu hatatulia mpaka akamilishe jambo hili
leo.”

4

Boazi Amwoa Ruthu

1 Boazi akakwea mpaka kwenye lango la mji, akaketi pale. Yule mtu wa jamaa
aliyekuwa wa karibu wa kukomboa, ambaye Boazi alimtaja, akaja. Boazi akasema,
“Njoo hapa, rafiki yangu. Karibu uketi.” Naye akakaribia, akaketi.
2 Boazi akatwaa watu kumi miongoni mwa wazee wa mji, akawaambia, “Ketini
hapa.” Nao wakaketi. 3 Kisha akamwambia yule jamaa wa karibu wa kukomboa,
“Naomi, aliyerudi hapa kutoka nchi ya Moabu, anauza sehemu ya ardhi iliyokuwa
mali ya ndugu yetu Elimeleki. 4 Nami niliwaza nikujulishe wewe na kukuambia
uinunue mbele ya hawa waliopo hapa, na mbele ya wazee wa watu wangu. Kama
wewe utaikomboa, haya fanya hivyo. Lakini kama hutaikomboa, uniambie, ili nijue.
Kwa kuwa hakuna mtu mwingine mwenye haki ya kuikomboa ila wewe na baada
yako ni mimi.”
Naye akasema, “Nitaikomboa mimi.”
5 Ndipo Boazi akasema “Siku utakaponunua hiyo ardhi kutoka kwa Naomi na
Ruthu, Mmoabu, itakubidi kumchukua pia huyo mjane, ili kudumisha jina la
marehemu pamoja na mali yake.”
6 Aliposikia hili, yule jamaa wa karibu wa kukomboa akasema, “Basi mimi sitaweza
kuikomboa, kwa sababu inaonekana nitauhatarisha urithi wangu. Wewe ikomboe
mwenyewe. Mimi sitaweza.”
7 (Basi katika siku za kale huko Israeli, ili kukamilisha tendo la kukomboa na
kukabidhiana mali, mmoja huvua kiatu chake na kumpatia mwingine. Hii ilikuwa ni
njia ya kuhalalisha mabadilishano katika Israeli.)
8 Basi yule jamaa wa karibu wa kukomboa akamwambia Boazi, “Wewe inunue
mwenyewe.” Naye huyo jamaa akavua kiatu chake.
9 Kisha Boazi akawatangazia wazee na watu wote waliokuwepo, “Leo ninyi ni
mashahidi kwamba mimi nimenunua kutoka kwa Naomi yote yaliyokuwa mali ya
Elimeleki, Kilioni na Maloni. 10 Nimemchukua pia Ruthu, Mmoabu, mjane wa Maloni,
awe mke wangu, ili kuendeleza jina la marehemu pamoja na mali zake, ili jina lake
marehemu lisitoweke miongoni mwa jamaa yake, wala katika kumbukumbu za mji
wake. Leo hivi ninyi ni mashahidi!”
11 Kisha wazee pamoja na watu wote waliokuwa langoni wakasema, “Sisi ni
mashahidi. Bwana na amfanye mwanamke huyu aingiaye nyumbani mwako kuwa
kama Raheli na kama Lea, wale wanawake wawili ambao pamoja waliijenga nyumba
ya Israeli. Nawe ufanikiwe katika Efrathi na uwe mashuhuri katika Bethlehemu.
12 Kupitia kwa watoto ambao Bwana atakupa kutokana na huyu mwanamwali, jamaa
yako na ifanane na ya Peresi, ambaye Tamari alimzalia Yuda.”

Wazao Wa Boazi

13 Basi Boazi akamwoa Ruthu, naye akawa mke wake. Alipoingia kwake, Bwana
akamjalia Ruthu, naye akapata mimba, akamzaa mtoto wa kiume. 14 Wanawake
wakamwambia Naomi: “Ahimidiwe Bwana, asiyekuacha bila kuwa na jamaa wa
karibu wa kukomboa. Na awe mashuhuri katika Israeli yote! 15 Atakurejeshea

* **3:17** Vipimo sita vya shayiri ni sawa na kilo 15.

uhai wako na kukuangalia katika siku za uzee wako. Kwa maana mkweo ambaye anakupenda, na ambaye kwako ni bora zaidi ya watoto wa kiume saba, ndiye alimzaa."
16 Basi Naomi akamchukua yule mtoto, akampakata na akawa mlezi wake.
17 Wanawake waliokuwa jirani zake wakasema, "Naomi ana mtoto wa kiume."
Wakamwita jina lake Obedi. Yeye ndiye baba yake Yese, aliye baba yake Daudi.
18 Hivi ndivyo vizazi vya Peresi:

Peresi alimzaa Hesroni,
19 Hesroni akamzaa Ramu,
Ramu akamzaa Aminadabu,
20 Aminadabu akamzaa Nashoni,
Nashoni akamzaa Salmoni,
21 Salmoni akamzaa Boazi,
Boazi akamzaa Obedi,
22 Obedi akamzaa Yese,
na Yese akamzaa Daudi.

1 Samweli

Kuzaliwa Kwa Samweli

1 Kulikuwepo na mtu mmoja kutoka Rama, Msufi kutoka nchi ya vilima vya
Efraimu, ambaye jina lake aliitwa Elikana mwana wa Yerohamu, mwana wa Elihu
mwana wa Tohu, mwana wa Sufu, Mwefraimu. 2 Alikuwa na wake wawili, mmoja
aliitwa Hana na mwingine Penina. Penina alikuwa na watoto, lakini Hana hakuwa
na mtoto.
3 Kila mwaka mtu huyu alikwea kutoka mji wake ili kuabudu na kutoa dhabihu
kwa Bwana Mwenye Nguvu Zote huko Shilo, ambapo Hofni na Finehasi, wana
wawili wa Eli, walikuwa makuhani wa Bwana. 4 Kila mara ilipofika siku ya Elikana
kutoa dhabihu, aliwapa mafungu Penina mkewe na wanawe wote pamoja na binti
zake. 5 Lakini alimpa Hana fungu maradufu kwa sababu alimpenda, ingawa Bwana
alikuwa amemfunga tumbo. 6 Kwa sababu Bwana alikuwa amemfunga tumbo, mke
mwenzake alikuwa anamchokoza ili kumuudhi. 7 Hili liliendelea mwaka baada ya
mwaka. Kila mara Hana alipokwenda katika nyumba ya Bwana, mke mwenzake
alikuwa akimkasirisha mpaka analia na kushindwa kula. 8 Elikana mumewe akawa
anamwambia, "Hana, kwa nini unalia? Kwa nini huli? Kwa nini kuvunjika moyo?
Je, mimi si bora zaidi kwako kuliko watoto kumi?"
9 Siku moja walipokuwa wamemaliza kula na kunywa huko Shilo, Hana alisimama.
Wakati huo kuhani Eli alikuwa ameketi kwenye kiti pembeni mwa mwimo wa mlango
wa Hekalu la Bwana. 10 Kwa uchungu wa rohoni Hana alilia sana na akamwomba
Bwana. 11 Naye akaweka nadhiri, akisema, "Ee Bwana Mwenye Nguvu Zote, laiti
ungeangalia huzuni kuu ya mtumishi wako na kunikumbuka mimi, wala usimsahau
mtumishi wako nawe ukampa mwana, basi huyo mwana nitamtoa kwa Bwana kwa
siku zote za maisha yake, wala wembe hautapita kichwani mwake."
12 Alipokuwa anaendelea kumwomba Bwana, Eli alichunguza kinywa chake.
13 Hana alikuwa akiomba moyoni mwake, midomo yake ikiwa inachezacheza lakini
sauti haikusikika. Eli akafikiri alikuwa amelewa 14 naye akamwambia, "Utaendelea
kulewa mpaka lini? Achilia mbali mvinyo wako."
15 Hana akajibu, "Si hivyo bwana wangu, mimi ni mwanamke mwenye huzuni
kubwa. Mimi sijanywa mvinyo wala kileo, nilikuwa ninaumimina moyo wangu
kwa Bwana. 16 Usimdhanie mtumishi wako kuwa mwanamke mwovu; nimekuwa
nikiomba hapa katika wingi wa uchungu mkuu na huzuni."
17 Eli akamjibu, "Nenda kwa amani, naye Mungu wa Israeli na akujalie kile
ulichomwomba."
18 Hana akasema, "Mtumishi wako na apate kibali machoni pako." Kisha
akaondoka zake na kula chakula, wala uso wake haukuwa na huzuni tena.
19 Kesho yake asubuhi na mapema waliamka wakaabudu mbele za Bwana na
kisha wakarudi nyumbani kwao huko Rama. Elikana akakutana kimwili na mkewe
Hana, naye Bwana akamkumbuka. 20 Hivyo wakati ulipotimia, Hana akapata mimba
na akamzaa mwana. Hana akamwita jina lake Samweli, akasema, "Kwa kuwa
nilimwomba kwa Bwana."

Hana Anamweka Samweli Wakfu

21 Wakati huyo mtu Elikana alipanda pamoja na jamaa yake yote kutoa dhabihu
ya mwaka kwa Bwana na kutimiza nadhiri yake, 22 Hana hakwenda. Alimwambia
mume wake, "Baada ya mtoto kuachishwa kunyonya, nitamchukua na kumpeleka
mbele za Bwana, naye ataishi huko wakati wote."

[23] Elikana mumewe akamwambia, “Fanya lile unaloona ni bora zaidi kwako. Ukae hapa mpaka utakapomwachisha kunyonya, BWANA na akujalie kutimiza nadhiri yako.” Hivyo huyo mwanamke akakaa nyumbani na kumnyonyesha mwanawe mpaka alipomwachisha kunyonya.
[24] Baada ya mtoto kuachishwa kunyonya, Hana akamchukua huyo mtoto, akiwa mdogo hivyo hivyo, pamoja na fahali wa miaka mitatu, efa ya unga* na kiriba cha
divai, naye akamleta mtoto kwenye nyumba ya BWANA huko Shilo. [25] Walipokwisha
kumchinja yule fahali, wakamleta mtoto kwa Eli, [26] naye Hana akamwambia Eli,
“Hakika kama uishivyo, bwana wangu, mimi ndiye yule mama ambaye alisimama
hapa karibu nawe akiomba kwa BWANA. [27] Niliomba mtoto huyu, naye BWANA
amenijalia kile nilichomwomba. [28] Hivyo sasa ninamtoa kwa BWANA. Kwa maana
maisha yake yote atakuwa ametolewa kwa BWANA.” Naye akamwabudu BWANA huko.

2

Maombi Ya Hana

[1] Kisha Hana akaomba na kusema:
“Moyo wangu wamshangilia BWANA,
katika BWANA pembe yangu imeinuliwa juu.
Kinywa changu chajisifu juu ya adui zangu,
kwa kuwa naufurahia wokovu wako.

[2] “Hakuna yeyote aliye mtakatifu kama BWANA,
hakuna mwingine zaidi yako;
hakuna Mwamba kama Mungu wetu.

[3] “Msiendelee kusema kwa kiburi hivyo
wala msiache vinywa vyenu kunena kwa kiburi,
kwa kuwa BWANA ndiye Mungu ajuaye,
na kwa yeye matendo hupimwa.

[4] “Pinde za mashujaa zimevunjika,
lakini wale wanaojikwaa wamevikwa nguvu.
[5] Wale waliokuwa na chakula tele wamejikodisha wenyewe
ili kupata chakula,
lakini wale waliokuwa na njaa
hawana njaa tena.
Mwanamke yule aliyekuwa tasa
amezaa watoto saba,
lakini yule ambaye alikuwa na wana wengi
amedhoofika.

[6] “BWANA huua na huleta uhai,
hushusha chini mpaka kaburini* na hufufua.
[7] BWANA humfanya mtu maskini naye hutajirisha,
hushusha na hukweza.
[8] Humwinua maskini kutoka mavumbini
na humwinua mhitaji kutoka lundo la majivu;
huwaketisha pamoja na wakuu
na kuwafanya warithi kiti cha enzi cha heshima.

---

* **1:24** Efa moja ya unga ni sawa na kilo 22.
* **2:6** Kaburini hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

"Kwa kuwa misingi ya dunia ni ya Bwana;
juu yake ameuweka ulimwengu.
9 Yeye atailinda miguu ya watakatifu wake,
lakini waovu watanyamazishwa kwenye giza.

"Si kwa nguvu mtu hushinda;
10 wale wampingao Bwana
wataharibiwa kabisa.
Atapiga radi dhidi yao kutoka mbinguni;
Bwana ataihukumu miisho ya dunia.

"Atampa nguvu mfalme wake,
na kuitukuza pembe
ya mpakwa mafuta wake."

11 Kisha Elikana akaenda nyumbani Rama, lakini mtoto akahudumu mbele za
Bwana chini ya kuhani Eli.

Wana Waovu Wa Eli

12 Wana wa Eli walikuwa watu wabaya kabisa, hawakumheshimu Bwana. 13 Basi
ilikuwa desturi ya makuhani pamoja na watu kwamba kila mara yeyote anapotoa
dhabihu na huku nyama ikiwa inachemshwa, mtumishi wa kuhani angalikuja na
uma wenye meno matatu mkononi mwake. 14 Angeutumbukiza huo uma kwenye su-
furia au birika au sufuria kubwa au chungu, naye kuhani angalijichukulia mwenyewe
chochote ambacho uma ungekileta. Hivi ndivyo walivyowatendea Waisraeli wote
waliokuja Shilo. 15 Lakini hata kabla mafuta ya mnyama hayajachomwa, mtumishi
wa kuhani angalikuja na kusema kwa mtu ambaye alikuwa akitoa dhabihu, "Mpe
kuhani nyama akaoke, kwani hatapokea nyama iliyochemshwa kutoka kwako, ila
iliyo mbichi tu."

16 Kama mtu akimwambia, "Mafuta ya mnyama na yachomwe kwanza, ndipo
uchukue chochote unachotaka," mtumishi angalijibu, "Hapana, nipe sasa, kama
huwezi nitaichukua kwa nguvu."

17 Hii Dhambi ya hawa vijana ilikuwa kubwa sana machoni pa Bwana, kwa kuwa
waliitendea dhabihu ya Bwana kwa dharau.

18 Lakini Samweli alikuwa akihudumu mbele za Bwana, kijana akivaa kisibau cha
kitani. 19 Kila mwaka mama yake alimshonea joho dogo na kumchukulia wakati
alipokwea pamoja na mumewe kutoa dhabihu ya mwaka. 20 Eli alikuwa akiwabariki
Elikana na mkewe, akisema, "Bwana na akupe watoto kwa mwanamke huyu ili
kuchukua nafasi ya yule aliyekuwa amemwomba na akamtoa kwa Bwana." Kisha
wakawa wanakwenda nyumbani. 21 Bwana akawa mwenye neema kwa Hana, naye
akapata mimba akazaa wana watatu na binti wawili. Wakati huo, kijana Samweli
akaendelea kukua mbele za Bwana.

22 Basi Eli, ambaye alikuwa mzee sana, alisikia kuhusu kila kitu ambacho wanawe
walikuwa wakiwafanyia Israeli wote na jinsi walivyokutana kimwili na wanawake
waliohudumu kwenye ingilio la Hema la Kukutania. 23 Hivyo akawaambia, "Kwa
nini mmefanya mambo kama haya? Nimesikia kutoka kwa watu wote juu ya haya
matendo yenu maovu. 24 Sivyo, wanangu, hii si habari nzuri ambayo ninasikia
ikienea miongoni mwa watu wa Bwana. 25 Kama mtu akifanya dhambi dhidi
ya mtu mwenzake, mtu mwingine aweza kumwombea kwa Mungu, lakini kama
mtu akimfanyia Mungu dhambi, ni nani atakayemwombea?" Hata hivyo wanawe
hawakusikia maonyo ya baba yao, kwa sababu Bwana alitaka kuwaua.

26 Naye kijana Samweli akaendelea kukua katika kimo, akimpendeza BWANA na
wanadamu.

Unabii Dhidi Ya Nyumba Ya Eli

27 Basi mtu wa Mungu akaja kwa Eli na kumwambia, “Hivi ndivyo asemavyo
BWANA: ‘Je, sikujifunua waziwazi kwa nyumba ya baba yako wakati walikuwa huko
Misri chini ya Farao? 28 Nilimchagua baba yako kati ya makabila yote ya Israeli
kuwa kuhani wangu, kukwea kwenye madhabahu yangu, kufukiza uvumba na kuvaa
kisibau mbele yangu. Pia niliwapa nyumba ya baba yako sadaka zote zilizotolewa
kwa moto na Waisraeli. 29 Kwa nini unadharau dhabihu zangu na sadaka zile
nilizoziamuru kwa ajili ya makao yangu? Kwa nini unawaheshimu wanao kuliko
mimi kwa kujinenepesha wenyewe kwa kula sehemu zilizo bora za kila sadaka
zinazotolewa na watu wangu wa Israeli?’
30 “Kwa hiyo, BWANA, Mungu wa Israeli asema: ‘Niliahidi kuwa nyumba yako
na nyumba ya baba yako wangehudumu mbele zangu milele.’ Lakini sasa BWANA
anasema: ‘Jambo hili na liwe mbali nami! Wale wanaoniheshimu nitawaheshimu,
wale wanaonidharau mimi watadharauliwa. 31 Wakati unakuja nitakapozipunguza
nguvu zenu na nguvu ya nyumba ya baba yenu, ili pasiwepo mtu katika mbari yenu
atakayeishi kuuona uzee 32 nanyi mtaona huzuni katika makao yangu. Ingawa Israeli
watafanyiwa mema, katika mbari yenu kamwe hapatakuwepo mtu atakayeishi hadi
kuwa mzee. 33 Kila mmoja wenu ambaye sitamkatilia mbali kutoka madhabahuni
pangu atabakizwa tu kupofusha macho yenu kwa machozi na kuihuzunisha mioyo
yenu, nao wazao wenu wote watakufa watakapokuwa wamefikia umri wa kustawi.
34 “ ‘Kile kitakachotokea kwa wanao wawili, Hofni na Finehasi, kitakuwa ishara
kwako. Wote wawili watakufa katika siku moja. 35 Mimi mwenyewe nitajiinulia
kuhani mwaminifu, ambaye atafanya sawasawa na kile kilichoko moyoni mwangu
na akilini mwangu. Nitaifanya nyumba yake kuwa imara, naye atahudumu mbele ya
mpakwa mafuta wangu daima. 36 Kisha kila mmoja aliyeachwa katika mbari yenu
atakuja na kusujudu mbele yake kwa ajili ya kipande cha fedha na ganda la mkate
akisema, “Niteue katika baadhi ya ofisi ya ukuhani ili niweze kupata chakula.” ’ ”

3

BWANA Amwita Samweli

1 Kijana Samweli alihudumu mbele za BWANA chini ya Eli. Katika siku zile neno la
Mungu lilikuwa adimu, hapakuwepo na maono mengi.
2 Usiku mmoja Eli, ambaye macho yake yalikuwa yamefifia sana kiasi kwamba
aliona kwa shida sana, alikuwa amelala mahali pake pa kawaida. 3 Taa ya Mungu
bado ilikuwa haijazimika, na Samweli alikuwa amelala Hekaluni* mwa BWANA,
ambapo Sanduku la Mungu lilikuwako. 4 Kisha BWANA akamwita Samweli.
Samweli akajibu, “Mimi hapa.” 5 Naye akakimbia kwa Eli na kumwambia, “Mimi
hapa, kwa kuwa umeniita.”
Lakini Eli akasema, “Sikukuita; rudi ukalale.” Hivyo akaenda kulala.
6 BWANA akaita tena, “Samweli!” Naye Samweli akaamka, kwenda kwa Eli na
kusema, “Mimi hapa, kwa kuwa umeniita.”
Eli akasema, “Mwanangu, sikukuita, rudi ukalale.”
7 Wakati huu Samweli alikuwa bado hajamjua BWANA. Neno la BWANA lilikuwa
bado halijafunuliwa kwake.
8 BWANA akamwita Samweli mara ya tatu, naye Samweli akaamka kwenda kwa Eli
na kusema, “Mimi hapa, kwa kuwa umeniita.”

* **3:3** Hekaluni maana yake ndani ya Maskani ya BWANA.

Ndipo Eli akatambua kuwa BWANA alikuwa akimwita kijana. 9 Hivyo Eli
akamwambia Samweli, “Nenda ukalale, na kama akikuita, sema, ‘Nena BWANA, kwa
kuwa mtumishi wako anasikiliza.’ ” Hivyo Samweli akaenda na kulala mahali pake.

10 BWANA akaja akasimama hapo, akiita kama mara zile nyingine, “Samweli!
Samweli!”

Kisha Samweli akasema, “Nena BWANA, kwa kuwa mtumishi wako anasikiliza.”

11 Naye BWANA akamwambia Samweli: “Tazama, nipo karibu kufanya kitu katika
Israeli ambacho kitafanya masikio ya kila mmoja atakayesikia yawashe. 12 Wakati
huo nitatimiza dhidi ya Eli kila kitu nilichonena dhidi ya jamaa yake, kuanzia
mwanzo mpaka mwisho. 13 Kwa kuwa nilimwambia kwamba ningehukumu jamaa
yake milele kwa sababu ya dhambi aliyoijua, wanawe kumkufuru Mungu, naye
akashindwa kuwazuia. 14 Kwa hiyo, nikaapa kuhusu nyumba ya Eli, ‘Hatia ya
nyumba ya Eli kamwe haitaweza kufidiwa kwa dhabihu au sadaka.’ ”

15 Samweli akalala mpaka asubuhi, kisha akafungua milango ya nyumba ya
BWANA. Aliogopa kumwambia Eli yale maono, 16 lakini Eli akamwita na kumwambia,
“Samweli mwanangu.”

Samweli akamjibu, “Mimi hapa.”

17 Eli akamuuliza, “Ni nini alichokuambia? Usinifiche. BWANA na ashughulike
nawe, tena kwa ukali, kama utanificha chochote alichokuambia.” 18 Kwa hiyo
Samweli akamwambia kila kitu, bila kumficha chochote. Ndipo Eli akasema, “Yeye
ni BWANA; na afanye lile lililo jema machoni pake!”

19 BWANA alikuwa pamoja na Samweli alipokuwa akikua, na hakuacha hata moja
ya maneno yake lianguke chini. 20 Nao Israeli wote kuanzia Dani hadi Beer-Sheba
wakatambua kuwa Samweli amethibitishwa kuwa nabii wa BWANA. 21 BWANA
akaendelea kutokea huko Shilo, na huko kujidhihirisha kwa Samweli kwa njia ya
neno lake.

4

1 Nalo neno la Samweli likaja kwa Israeli yote.

Wafilisti Wateka Sanduku La Mungu

Basi Waisraeli walitoka kwenda kupigana dhidi ya Wafilisti. Waisraeli wakapiga
kambi huko Ebenezeri, nao Wafilisti wakapiga kambi huko Afeki. 2 Wafilisti
wakapanga safu za majeshi yao kupambana na Israeli, wakati vita vilipoenea, Israeli
wakashindwa na Wafilisti, ambao waliwaua askari wa Israeli wapatao 4,000 kwenye
uwanja wa vita. 3 Askari waliporudi kambini, wazee wa Israeli wakawauliza, “Kwa
nini BWANA ameruhusu leo tushindwe mbele ya Wafilisti? Tuleteni Sanduku la Agano
la BWANA kutoka Shilo, ili lipate kwenda pamoja nasi, na kutuokoa kutoka mikono
ya adui zetu.”

4 Hivyo wakawatuma watu huko Shilo, nao wakalichukua Sanduku la Agano la
BWANA Mwenye Nguvu Zote, aliyekaa kwenye kiti chake cha enzi kati ya makerubi.
Nao wale wana wawili wa Eli, Hofni na Finehasi, walikuwako huko pamoja na
Sanduku la Agano la Mungu.

5 Wakati Sanduku la Agano la BWANA lilikuja kambini, Waisraeli wote wakapiga
kelele kwa sauti kuu hata ardhi ikatikisika. 6 Wafilisti waliposikia makelele
wakauliza, “Ni nini makelele haya yote katika kambi ya Waebrania?”

Walipofahamu kuwa Sanduku la BWANA limekuja kambini, 7 Wafilisti wakaogopa,
wakasema, “Mungu amekuja kambini, ole wetu. Halijatokea jambo kama hili tangu
hapo. 8 Ole wetu! Ni nani atakayetuokoa kutoka mikononi mwa miungu hii yenye
nguvu? Ni miungu ile iliyowapiga Wamisri kwa mapigo ya aina zote huko jangwani.

9 Tuweni hodari, enyi Wafilisti! Tuweni wanaume, la sivyo mtakuwa watumwa wa
Waebrania, kama wao walivyokuwa kwenu. Kuweni wanaume, mpigane!”

10 Basi Wafilisti wakapigana, nao Waisraeli wakashindwa na kila mtu akakimbilia
hemani mwake. Mauaji yalikuwa makubwa sana, Israeli wakapoteza askari 30,000
waendao kwa miguu. 11 Sanduku la Mungu likatekwa, na hao wana wawili wa Eli,
Hofni na Finehasi, wakauawa.

Kifo Cha Eli

12 Siku ile ile mtu mmoja wa kabila la Benyamini akakimbia kutoka kwenye uwanja
wa vita na kwenda Shilo, nguo zake zikiwa zimeraruka na akiwa na mavumbi
kichwani mwake. 13 Alipofika, Eli alikuwa ameketi juu ya kiti chake kando ya
barabara akiangalia, kwa sababu moyo wake ulikuwa na hofu kwa ajili ya Sanduku
la Mungu. Mtu yule alipoingia mjini na kueleza kilichokuwa kimetokea, mji wote
ukalia.

14 Eli akasikia kelele za kilio, naye akauliza, “Ni nini maana ya makelele haya?”

Yule mtu akafanya haraka kwenda kwa Eli, 15 wakati huu Eli alikuwa na miaka
tisini na minane nayo macho yake yalikuwa yamepofuka na hakuweza kuona.
16 Akamwambia Eli, “Mimi nimetoka vitani sasa hivi, nimekimbia kutoka huko leo
hii.”

Eli akamuuliza, “Je, mwanangu, ni nini kimetokea huko?”

17 Yule mtu aliyeleta habari akajibu, “Israeli amekimbia mbele ya Wafilisti, nalo
jeshi limepata hasara kubwa. Pia wana wako wawili, Hofni na Finehasi, wamekufa,
na Sanduku la Mungu limetekwa.”

18 Mara alipotaja Sanduku la Mungu, Eli alianguka kutoka kwenye kiti chake kwa
nyuma kando ya lango. Shingo yake ikavunjika naye akafa, kwa kuwa alikuwa mzee
tena mzito. Alikuwa amewaongoza Israeli kwa miaka arobaini.

19 Mkwewe, mke wa Finehasi, alikuwa mjamzito na karibu wakati wa kujifungua.
Aliposikia habari kwamba Sanduku la Mungu limetekwa na ya kuwa baba mkwe
wake na mumewe wamekufa, akapata utungu naye akajifungua lakini akazidiwa na
utungu. 20 Alipokuwa akifa, wanawake waliokuwa wanamhudumia wakamwambia,
“Usikate tamaa, umemzaa mwana.” Lakini hakujibu wala kuweka maanani.

21 Alimwita yule mtoto Ikabodi,* akisema, “Utukufu umeondoka katika Israeli,” kwa
sababu ya kutekwa kwa Sanduku la Mungu na vifo vya baba mkwe na mumewe.
22 Akasema, “Utukufu umeondoka katika Israeli, kwa kuwa Sanduku la Mungu
limetekwa.”

5

Sanduku La Agano Huko Ashdodi Na Ekroni

1 Baada ya Wafilisti kuteka Sanduku la Mungu, walilichukua kutoka Ebenezeri
mpaka Ashdodi. 2 Kisha wakaliingiza lile Sanduku ndani ya hekalu la Dagoni
na kuliweka kando ya huyo Dagoni. 3 Watu wa Ashdodi walipoamka asubuhi
na mapema kesho yake, kumbe, wakamkuta Dagoni ameanguka chini kifudifudi
mbele ya Sanduku la Bwana! Wakamwinua Dagoni na kumrudisha mahali pake.
4 Lakini asubuhi iliyofuata, walipoamka kumbe, walimkuta huyo Dagoni ameanguka
chini kifudifudi mbele ya Sanduku la Bwana! Kichwa chake na mikono vilikuwa
vimevunjwa navyo vimelala kizingitini, ni kiwiliwili chake tu kilichokuwa kimebaki.
5 Ndiyo sababu mpaka leo makuhani wa Dagoni wala wengine waingiao katika hekalu
la Dagoni huko Ashdodi hawakanyagi kizingiti.

---

* **4:21** Ikabodi maana yake Utukufu wa Bwana umeondoka.

6 Mkono wa BWANA ulikuwa mzito juu ya watu wa Ashdodi na vijiji jirani, akaleta
uharibifu juu yao na kuwatesa kwa majipu. 7 Watu wa Ashdodi walipoona kile
kilichokuwa kikitokea, wakasema, “Sanduku la Mungu wa Israeli kamwe lisikae
hapa pamoja na sisi, kwa sababu mkono wake ni mzito juu yetu na juu ya Dagoni
mungu wetu.” 8 Basi wakawaita watawala wote wa Wafilisti pamoja na kuwauliza,
“Tutafanya nini na hili Sanduku la Mungu wa Israeli?”

Wakajibu, “Sanduku la Mungu wa Israeli na liende Gathi.” Basi wakalihamisha
Sanduku la Mungu wa Israeli.

9 Lakini baada ya kulihamisha, mkono wa BWANA ulikuwa dhidi ya huo mji wa
Gathi, akiuweka katika fadhaa kuu. Mungu akawatesa watu wa huo mji, vijana kwa
wazee, kwa kuwaletea majipu. 10 Basi wakapeleka Sanduku la Mungu Ekroni.

Wakati Sanduku la Mungu lilipokuwa linaingia Ekroni, watu wa Ekroni walilia
wakisema “Wamelileta Sanduku la Mungu wa Israeli kwetu ili kutuua sisi na watu
wetu.” 11 Basi wakawaita watawala wote wa Wafilisti pamoja na kusema, “Liondoeni
Sanduku la Mungu wa Israeli na lirudishwe mahali pake, la sivyo litatuua sisi na
watu wetu.” Kwa kuwa kifo kilikuwa kimeujaza mji hofu; kwani mkono wa Mungu
ulikuwa mzito sana juu yake. 12 Wale ambao hawakufa walipatwa na majipu, na kilio
cha mji kilikwenda juu hadi mbinguni.

6

Sanduku La Mungu Larudishwa Israeli

1 Sanduku la BWANA lilipokuwa limekaa katika nchi ya Wafilisti kwa miezi saba,
2 Wafilisti waliwaita makuhani wa Dagoni na waaguzi, na kuwaambia, “Tutafanya
nini na hili Sanduku la BWANA? Tuambieni jinsi tutakavyolirudisha mahali pake.”

3 Wakajibu, “Kama mtalirudisha Sanduku la Mungu wa Israeli, msilirudishe mikono
mitupu bali kwa vyovyote mpelekeeni sadaka ya hatia. Kisha mtaponywa, nanyi
mtafahamu kwa nini mkono wake haujaondolewa kwenu.”

4 Wafilisti wakawauliza, “Ni sadaka gani ya hatia tutakayompelekea?”

Wakajibu, “Majipu matano ya dhahabu na panya wa dhahabu watano, kulingana
na idadi ya watawala wa Wafilisti, kwa sababu tauni iyo hiyo imewaua ninyi na
watawala wenu. 5 Tengenezeni mifano ya majipu na ya panya wale wanaoharibu
nchi yenu, nanyi mheshimuni Mungu wa Israeli. Labda ataondoa mkono wake
kutoka kwenu na kwa miungu yenu na nchi yenu. 6 Kwa nini ninyi mnafanya mioyo
yenu migumu kama Wamisri na Farao walivyofanya? Je, alipowatendea kwa ukali,
hawakuwaachia Waisraeli wakaenda zao?

7 “Sasa basi, wekeni gari jipya la kukokotwa pamoja na ng’ombe wawili ambao
wamezaa lakini ambao kamwe hawajafungwa nira. Fungieni hao ng’ombe hilo gari,
lakini ondoeni ndama wao na mwaweke zizini. 8 Chukueni hilo Sanduku la BWANA
na mliweke juu ya gari la kukokotwa, na ndani ya kasha kando yake wekeni hivyo
vitu vya dhahabu mnavyompelekea BWANA kama sadaka ya hatia. Lipelekeni, 9 lakini
liangalieni kwa makini. Iwapo litakwenda katika nchi yake lenyewe, kuelekea Beth-
Shemeshi, basi tutajua kwamba BWANA ndiye alileta haya maafa makubwa juu yetu.
Lakini kama halikwenda, basi tutajua kwamba haukuwa mkono wa BWANA uliotupiga
na kwamba iliyotokea kwetu ni ajali.”

10 Basi wakafanya hivyo. Wakachukua ng’ombe wawili wa aina hiyo, wakawa-
fungia hilo gari la kukokotwa, nao ndama wao wakawekwa zizini. 11 Wakaliweka
Sanduku la BWANA juu ya hilo gari la kukokotwa pamoja na lile kasha lenye ile
mifano ya panya wa dhahabu na ya majipu ya dhahabu. 12 Kisha hao ng’ombe
wakaenda moja kwa moja kuelekea Beth-Shemeshi, wakishuka bila kugeuka kuume

au kushoto, huku wakilia njia yote. Watawala wa Wafilisti waliwafuata hao ng'ombe hadi mpakani mwa Beth-Shemeshi.

13 Wakati huu watu wa Beth-Shemeshi walikuwa wakivuna ngano yao huko
bondeni, walipoinua macho yao na kuona lile Sanduku, wakafurahi kuliona. 14 Lile
gari la kukokotwa lilikuja mpaka kwenye shamba la Yoshua wa Beth-Shemeshi, nalo likasimama kando ya mwamba mkubwa. Watu wakapasua mbao za lile gari la kukokotwa na kutoa dhabihu wale ng'ombe kama sadaka ya kuteketezwa kwa
BWANA. 15 Walawi walilishusha Sanduku la BWANA, pamoja na lile kasha lililokuwa na vile vitu vya dhahabu na kuviweka juu ya ule mwamba mkubwa. Siku ile watu
wa Beth-Shemeshi wakatoa sadaka za kuteketezwa na dhabihu kwa BWANA. 16 Wale
watawala watano wa Wafilisti waliona haya yote, nao wakarudi siku ile ile mpaka Ekroni.

17 Haya ndiyo yale majipu ya dhahabu Wafilisti waliyotuma kama sadaka ya hatia kwa BWANA, moja kwa ajili ya Ashdodi, moja kwa Gaza, moja kwa Ashkeloni, moja
kwa Gathi, na moja kwa Ekroni. 18 Nayo hesabu ya wale panya wa dhahabu ilikuwa
kulingana na idadi ya miji ya Wafilisti ya watawala watano wa Wafilisti: miji yao iliyozungukwa na maboma, pamoja na vijiji vya miji hiyo. Ule mwamba mkubwa, ambao juu yake waliliweka lile Sanduku la BWANA, ni ushahidi hadi leo katika shamba la Yoshua wa Beth-Shemeshi.

19 Lakini Mungu aliwapiga baadhi ya watu wa Beth-Shemeshi, akiwaua watu sabini miongoni mwao kwa sababu walichungulia ndani ya Sanduku la BWANA. Watu
wakaomboleza kwa sababu ya pigo zito kutoka kwa BWANA, 20 nao watu wa Beth-
Shemeshi wakauliza, "Ni nani awezaye kusimama mbele za BWANA, huyu Mungu aliye mtakatifu? Sanduku litapanda kwenda kwa nani kutoka hapa?"

21 Kisha wakatuma wajumbe kwa watu wa Kiriath-Yearimu, wakisema, "Wafilisti wamerudisha Sanduku la BWANA. Shukeni na mlipandishe huko kwenu."

7

1 Kisha watu wa Kiriath-Yearimu wakaja na kulichukua Sanduku la BWANA. Wakalipeleka katika nyumba ya Abinadabu juu kilimani na kumweka Eleazari mwanawe wakfu kulichunga Sanduku la BWANA.

Samweli Awatiisha Wafilisti Huko Mispa

2 Sanduku la BWANA lilibakia huko Kiriath-Yearimu kwa muda mrefu, yaani jumla
ya miaka ishirini, nao watu wa Israeli wakaomboleza na kumtafuta BWANA. 3 Naye
Samweli akawaambia nyumba yote ya Israeli, "Ikiwa mtamrudia BWANA kwa mioyo yenu yote, basi iacheni miungu migeni na Maashtorethi na kujitoa wenyewe kwa BWANA na kumtumikia yeye peke yake, naye atawaokoa ninyi na mkono wa Wafilisti."
4 Hivyo Waisraeli wakaweka mbali Mabaali yao na Maashtorethi, nao wakamtumikia BWANA peke yake.

5 Kisha Samweli akasema, "Wakusanyeni Israeli wote huko Mispa, nami
nitawaombea ninyi kwa BWANA." 6 Walipokwisha kukutanika huko Mispa, walichota
maji na kuyamimina mbele za BWANA. Siku hiyo walifunga na wakaungama, wakisema, "Tumetenda dhambi dhidi ya BWANA." Naye Samweli alikuwa kiongozi* wa Israeli huko Mispa.

7 Wafilisti waliposikia kwamba Israeli wamekusanyika huko Mispa, watawala
wa Wafilisti wakapanda ili kuwashambulia. Waisraeli waliposikia habari hiyo,
waliogopa kwa sababu ya Wafilisti. 8 Wakamwambia Samweli, "Usiache kumlilia
BWANA, Mungu wetu, kwa ajili yetu, ili apate kutuokoa na mikono ya Wafilisti."
9 Kisha Samweli akamchukua mwana-kondoo anyonyaye na kumtoa mzima kama

* **7:6** Kiongozi hapa maana yake mwamuzi.

sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA. Akamlilia BWANA kwa niaba ya Israeli, naye
BWANA akamjibu.
10 Samweli alipokuwa anatoa hiyo dhabihu ya kuteketezwa, Wafilisti wakasogea
karibu ili kupigana vita na Israeli. Lakini siku ile BWANA alinguruma kwa ngurumo
kubwa dhidi ya Wafilisti na kuwafanya wafadhaike na kutetemeka hivi kwamba
walikimbizwa mbele ya Waisraeli. 11 Watu wa Israeli wakatoka mbio huko Mispa
na kuwafuatia Wafilisti, wakiwachinja njiani hadi mahali chini ya Beth-Kari.
12 Ndipo Samweli akachukua jiwe na kulisimamisha kati ya Mispa na Sheni.
Akaliita Ebenezeri,† akisema, "Hata sasa BWANA ametusaidia." 13 Basi Wafilisti
wakashindwa na hawakuvamia nchi ya Israeli tena.
Katika maisha yote ya Samweli, mkono wa BWANA ulikuwa dhidi ya Wafilisti. 14 Miji
kuanzia Ekroni hadi Gathi, ile ambayo Wafilisti walikuwa wameiteka kutoka Israeli,
ilirudishwa kwake, naye Israeli akazikomboa nchi jirani mikononi mwa Wafilisti.
Kukawepo amani kati ya Israeli na Waamori.
15 Samweli akaendelea kama mwamuzi juu ya Israeli siku zote za maisha yake.
16 Mwaka hadi mwaka aliendelea kuzunguka kutoka Betheli mpaka Gilgali na
Mispa, akiamua Israeli katika sehemu hizo zote. 17 Lakini kila mara alirudi Rama,
kulikokuwa nyumbani kwake, huko pia aliwaamua Israeli. Naye huko alimjengea
BWANA madhabahu.

8

Israeli Waomba Mfalme

1 Samweli alipokuwa mzee, akaweka wanawe kuwa waamuzi wa Israeli. 2 Mzaliwa
wa kwanza alikuwa Yoeli, na la wa pili lilikuwa Abiya, nao wakatumika huko Beer-
Sheba. 3 Lakini wanawe hawakuenenda katika njia zake. Waliziacha wakageukia
faida za udanganyifu nao wakapokea rushwa na kupotosha haki.
4 Basi wazee wote wa Israeli wakakusanyika pamoja na kumjia Samweli huko
Rama. 5 Wakamwambia, "Wewe umekuwa mzee, nao wanao hawaenendi katika njia
zako, sasa tuteulie mfalme wa kutuongoza, kama ilivyo kwa mataifa mengine yote."
6 Lakini wao waliposema, "Tupe mfalme wa kutuongoza," hili lilimchukiza
Samweli, hivyo akamwomba BWANA. 7 Naye BWANA akamwambia: "Sikiliza yale
yote watu wanakuambia. Si wewe ambaye wamekukataa, bali wamenikataa mimi
kuwa mfalme wao. 8 Kama vile walivyofanya tangu siku nilipowapandisha kutoka
Misri mpaka siku hii ya leo; wakiniacha mimi na kutumikia miungu mingine,
ndivyo wanavyokufanyia wewe. 9 Sasa wasikilize, lakini waonye kwa makini na
uwafahamishe yale watakayotendewa na mfalme atakayewatawala."
10 Samweli akawaambia wale watu waliokuwa wakiomba wapewe mfalme
maneno yote ya BWANA. 11 Akasema, "Hivi ndivyo atakavyowatendea mfalme
atakayewatawala. Atawachukua wana wenu na kuwafanya watumike kwa magari
yake ya vita na farasi, nao watakimbia mbele ya magari yake. 12 Baadhi yao
atawaweka kuwa majemadari wa jeshi wa maelfu na majemadari wa jeshi wa
hamsini, wengine kulima mashamba yake na kuvuna mavuno yake, pia na wengine
kutengeneza silaha za vita na vifaa kwa ajili ya magari yake. 13 Atawachukua binti
zenu kuwa watengeneza manukato, wapishi na waokaji. 14 Atayachukua mashamba
yenu yaliyo mazuri, mashamba ya mizabibu na mashamba yenu ya mizeituni na
kuwapa watumishi wake. 15 Ataichukua sehemu ya kumi ya nafaka yenu na ya zabibu
zenu na kuwapa maafisa wake na watumishi wake. 16 Atawachukua watumishi wenu
wa kiume na wa kike, na ng'ombe wenu walio wazuri sana na punda kwa matumizi
yake mwenyewe. 17 Atachukua sehemu ya kumi ya makundi yenu ya kondoo na

† **7:12** Ebenezeri maana yake jiwe la usaidizi.

mbuzi, na ninyi wenyewe mtakuwa watumwa wake. 18 Siku ile itakapowadia, mtalia
kwa kutaka msaada kutokana na mfalme mliyemchagua, naye BWANA hatawajibu."
19 Lakini watu wakakataa kumsikiliza Samweli wakasema, "Hapana! Tunataka
mfalme wa kututawala. 20 Kisha tutakuwa kama mataifa mengine yote, tukiwa na
mfalme wa kutuongoza na kwenda mbele yetu na kutupigania vita vyetu."
21 Samweli aliposikia yote watu waliyosema, akarudia kuyasema mbele za BWANA.
22 BWANA akamjibu, "Wasikilize na uwape mfalme."
Kisha Samweli akawaambia watu wa Israeli, "Kila mmoja arudi mjini kwake."

9

Samweli Anamtia Sauli Mafuta

1 Kulikuwako Mbenyamini mmoja, mtu maarufu, ambaye aliitwa Kishi mwana
wa Abieli, mwana wa Serori, mwana wa Bekorathi, mwana wa Afia wa Benyamini.
2 Alikuwa na mwana aliyeitwa Sauli, kijana anayevutia sana, hakuwepo aliyelingana
naye miongoni mwa Waisraeli, alikuwa mrefu kuliko wengine wote.
3 Basi punda wa Kishi baba yake Sauli walipotea, naye Kishi akamwambia
mwanawe Sauli, "Mchukue mmoja wa watumishi mwende pamoja naye kuwatafuta
punda." 4 Hivyo akapita katika nchi ya vilima ya Efraimu na katika eneo la Shalisha,
lakini hawakuwapata. Wakaendelea katika sehemu ya Shaalimu, lakini punda
hawakuwepo huko. Kisha wakapita katika nchi ya Benyamini, lakini hawakuwapata.
5 Walipofika sehemu ya Sufu, Sauli akamwambia mtumishi aliyekuwa pamoja naye,
"Njoo, sisi na turudi, au baba yangu ataacha kufikiria juu ya punda na kuanza
kufadhaika kutuhusu sisi."
6 Lakini mtumishi akajibu, "Tazama, katika mji huu yupo mtu wa Mungu,
anayeheshimiwa sana na kila kitu asemacho hutokea kweli. Sasa na twende huko.
Huenda atatuambia twende njia ipi."
7 Sauli akamwambia mtumishi wake, "Kama tukienda, tutampa nini huyo mtu?
Chakula kimekwisha kwenye mifuko yetu. Hatuna zawadi ya kumpelekea huyo mtu
wa Mungu. Je tuna nini?"
8 Mtumishi akamjibu Sauli tena, akasema, "Tazama, nina fedha robo shekeli.* Hiyo
nitampa huyo mtu wa Mungu ili aweze kutuambia twende kwa njia ipi." 9 (Zamani
katika Israeli, kama mtu alikwenda kuuliza neno kwa Mungu, angalisema, "Njoo na
twende kwa mwonaji," kwa sababu nabii wa sasa alikuwa akiitwa mwonaji.)
10 Sauli akamwambia mtumishi wake, "Vyema, njoo na twende." Basi wakaenda
mjini alipokuwepo huyo mtu wa Mungu.
11 Walipokuwa wakipanda mlima kwenda mjini, wakakutana na baadhi ya
wasichana wanakuja kuchota maji, nao wakawauliza, "Je, mwonaji yuko?"
12 Wakajibu, "Yuko, yu mbele yenu amewatangulia, sasa fanyeni haraka, ndiyo
tu amekuja mjini kwetu leo, kwa kuwa watu wana dhabihu huko mahali pa juu.
13 Mara tu mwingiapo mjini, mtamkuta kabla hajapanda kwenda mahali pa juu
kula. Watu hawataanza kula mpaka atakapofika kwa sababu ni lazima kwanza yeye
abariki dhabihu, ndipo wale walioalikwa watakapokula. Pandeni sasa, mtamkuta
kwa wakati huu."
14 Wakapanda mjini, nao walipokuwa wakiingia mjini, tazama, Samweli alikuwa
akija kuelekea walikokwenda mahali pa juu.
15 Basi siku moja kabla Sauli hajaja, BWANA alikuwa amemfunulia Samweli jambo
hili: 16 "Kesho wakati kama huu nitakupelekea mtu kutoka nchi ya Benyamini. Umtie
mafuta awe kiongozi juu ya watu wangu Israeli, ndiye atakayewakomboa watu

* **9:8** Robo shekeli ni sawa na gramu 3.

wangu na mkono wa Wafilisti. Nimewaangalia watu wangu, kwa kuwa kilio chao kimenifikia."

17 Samweli alipomwona Sauli, BWANA akamwambia, "Huyu ndiye mtu niliyekuambia habari zake, kwamba yeye atawatawala watu wangu."

18 Sauli akamkaribia Samweli langoni na kumuuliza, "Tafadhali, je, waweza kuniambia mahali nyumba ya mwonaji ilipo?"

19 Samweli akamjibu Sauli, "Mimi ndiye mwonaji, panda utangulie mbele yangu mpaka mahali pa juu, kwa kuwa leo itakupasa kula pamoja nami na asubuhi
nitakuruhusu uende na nitakuambia yale yote yaliyo moyoni mwako. 20 Kuhusu wale
punda uliowapoteza siku tatu zilizopita, usifadhaike kwa habari yao; wamepatikana. Ni kwa nani ambaye shauku yote ya Israeli imeelekea, kama si kwako na jamaa yote ya baba yako?"

21 Sauli akajibu, "Je, mimi si Mbenyamini, kutoka kabila dogo kuliko yote ya Israeli, nao ukoo wangu si ndio mdogo kuliko koo zote za kabila la Benyamini? Kwa nini uniambie jambo la namna hiyo?"

22 Kisha Samweli akamleta Sauli na mtumishi wake ndani ukumbini na kuwaketisha mahali pa heshima zaidi miongoni mwa wale waliokuwa wamealikwa;
jumla yao walikuwa kama watu thelathini. 23 Samweli akamwambia mpishi, "Leta
ile sehemu ya nyama niliyokupa, ile niliyokuambia iweke kando."

24 Hivyo mpishi akachukua mguu pamoja na kile kilichokuwa juu yake akaiweka mbele ya Sauli. Samweli akasema, "Hiki ndicho ambacho kimewekwa kwa ajili yako. Ule, kwa sababu kilitengwa kwa ajili yako kwa tukio hili, tangu niliposema, 'Nimewaalika wageni.' " Naye Sauli akala pamoja na Samweli siku ile.

25 Baada ya kushuka kutoka mahali pa juu na kufika mjini, Samweli alizungumza
na Sauli juu ya dari ya nyumba yake. 26 Walipoamka mapema alfajiri, Samweli
akamwita Sauli darini, akamwambia, "Jiandae, nami nitakuaga uende zako." Sauli
alipokuwa tayari yeye na Samweli wakatoka nje pamoja. 27 Hata walipokuwa
wakiteremka kuelekea mwisho wa mji, Samweli akamwambia Sauli, "Mwambie mtumishi atangulie mbele yetu." Naye mtumishi akafanya hivyo. "Lakini subiri hapa kwa kitambo kidogo, ili nipate kukupa ujumbe kutoka kwa Mungu."

10

1 Ndipo Samweli akachukua chupa ndogo ya mafuta na kuyamimina juu ya kichwa cha Sauli, akambusu, akisema, "Je, BWANA hakukutia mafuta uwe kiongozi juu
ya watu wake Israeli? 2 Utakapoondoka kwangu leo, utakutana na watu wawili
karibu na kaburi la Raheli, huko Selsa kwenye mpaka wa Benyamini. Watakuambia, 'Punda wale uliotoka kwenda kuwatafuta, wamekwisha kupatikana. Sasa baba yako ameacha kufikiri kuhusu punda na sasa ana hofu kukuhusu wewe. Anauliza, "Nitafanyaje kuhusu mwanangu?" '

3 "Kisha utakwenda mbele kutoka hapa mpaka uufikie mwaloni wa Tabori. Watu watatu wanaopanda kwa Mungu huko Betheli watakutana nawe hapo. Mmoja atakuwa amechukua wana-mbuzi watatu, mwingine mikate mitatu, na mwingine
kiriba cha divai. 4 Watakusalimu na kukupa mikate miwili, ambayo utaipokea kutoka
kwao.

5 "Baada ya hayo utakwenda Gibea ya Mungu, ambapo hapo kuna kambi ya Wafilisti. Unapokaribia mji utakutana na kundi la manabii wakiteremka kutoka mahali pa juu wakiwa na vinubi, matari, filimbi na zeze vikipigwa mbele yao, nao
watakuwa wakitoa unabii. 6 Roho wa BWANA atakuja juu yako kwa nguvu, nawe
utatoa unabii pamoja nao; nawe utageuzwa kuwa mtu wa tofauti. 7 Mara ishara hizi
zitakapotimizwa, fanya lolote mkono wako upasao kufanya, kwa kuwa Mungu yu pamoja nawe.

8 “Tangulia kushuka mbele yangu mpaka Gilgali. Hakika nami nitateremka nikujie
ili kutoa dhabihu za sadaka za kuteketezwa na dhabihu za amani, lakini lazima
ungoje kwa siku saba hata nitakapokujia na kukuambia likupasalo kufanya.”

Sauli Afanywa Mfalme

9 Ikawa Sauli alipogeuka kumwacha Samweli, Mungu aliubadilisha moyo wa Sauli,
na ishara hizi zote zikatimizwa siku ile. 10 Walipofika Gibea, akakutana na kundi
la manabii. Roho wa Mungu akaja juu yake kwa nguvu, naye akajiunga nao katika
kutoa unabii kwao. 11 Ikawa wale wote waliomfahamu hapo mwanzo walipomwona
akitoa unabii pamoja na manabii, wakaulizana, “Ni nini hiki kilichomtokea mwana
wa Kishi? Je, Sauli naye pia yumo miongoni mwa manabii?”

12 Mtu mmoja ambaye aliishi huko akajibu, “Je, naye baba yao ni nani?” Basi
ikawa mithali, kusema, “Je, Sauli pia yumo miongoni mwa manabii?” 13 Baada ya
Sauli kumaliza kutoa unabii, alikwenda mahali pa juu.

14 Basi babaye mdogo akamuuliza Sauli na mtumishi wake, “Je, mlikuwa wapi?”

Akajibu, “Tulikuwa tukiwatafuta punda. Lakini tulipoona hawapatikani, tulikwenda kwa Samweli.”

15 Babaye mdogo Sauli akasema, “Niambie Samweli amekuambia nini.”

16 Sauli akajibu, “Alituhakikishia kwamba punda wamepatikana.” Lakini
hakumwambia babaye mdogo kila kitu Samweli alichomwambia kuhusu ufalme.

17 Samweli akawaita watu wa Israeli kuja kwa BWANA huko Mispa, 18 naye
akawaambia, “Hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa Israeli: ‘Niliwatoa Israeli kutoka
Misri, nami niliwaokoa toka nguvu za Misri na falme zote zilizowaonea.’ 19 Lakini
sasa mmemkataa Mungu wenu, ambaye anawaokoa toka katika maafa yenu yote na
taabu zenu zote. Nanyi mmesema, ‘Hapana, tuteulie mfalme atutawale.’ Sasa basi,
jihudhurisheni wenyewe mbele za BWANA kwa kabila zenu na kwa koo zenu.”

20 Samweli alipoyasogeza makabila yote ya Israeli, kabila la Benyamini likachaguliwa.
21 Kisha akalisogeza mbele kabila la Benyamini, ukoo kwa ukoo, nao ukoo
wa Matri ukachaguliwa. Mwishoni Sauli mwana wa Kishi akachaguliwa. Lakini
walipomtafuta, hakuonekana. 22 Wakazidi kuuliza kwa BWANA, “Je, huyo mtu
amekwisha kufika hapa?”

Naye BWANA akasema, “Ndiyo, amejificha katikati ya mizigo.”

23 Wakakimbia na kumleta kutoka huko, naye aliposimama katikati ya watu,
alikuwa mrefu kuliko watu wengine wote. 24 Samweli akawaambia watu wote, “Je,
mnamwona mtu ambaye BWANA amemchagua? Hayupo aliye kama yeye miongoni
mwa watu wote.”

Ndipo watu wakapiga kelele, wakasema, “Mfalme na aishi maisha marefu.”

25 Samweli akawaeleza watu madaraka ya ufalme. Akayaandika kwenye kitabu
na kuweka mbele za BWANA. Kisha Samweli akawaruhusu watu, kila mmoja aende
nyumbani kwake.

26 Sauli pia akaenda nyumbani kwake huko Gibea, akisindikizwa na watu hodari
ambao Mungu alikuwa amegusa mioyo yao. 27 Lakini baadhi ya watu wakorofi
walisema, “Huyu mtu atawezaje kutuokoa?” Wakamdharau na wala hawakumletea
zawadi. Lakini Sauli akanyamaza kimya.

11

Sauli Aukomboa Mji Wa Yabeshi

1 Nahashi yule Mwamoni, akakwea kuuzunguka kwa jeshi mji wa Yabeshi-Gileadi.
Watu wote wa Yabeshi wakamwambia, “Fanya mkataba na sisi, na tutakuwa chini
yako.”

2 Lakini Nahashi yule Mwamoni akajibu, “Nitafanya mkataba na ninyi tu kwa sharti kwamba nitang’oa jicho la kulia la kila mmoja wenu, na hivyo kuleta aibu juu ya Israeli yote.”

3 Viongozi wa Yabeshi wakamwambia, “Tupe siku saba ili tuweze kutuma wajumbe katika Israeli yote, kama hakuna hata mmoja anayekuja kutuokoa, tutajisalimisha kwako.”

4 Wajumbe walipofika Gibea ya Sauli na kutoa taarifa juu ya masharti haya kwa
watu, wote walilia kwa sauti kubwa. 5 Wakati huo huo Sauli alikuwa anarudi kutoka
mashambani, akiwa nyuma ya maksai wake, naye akauliza, “Watu wana nini? Mbona
wanalia?” Ndipo wakamweleza jinsi watu wa Yabeshi walivyokuwa wamesema.

6 Sauli aliposikia maneno yao, Roho wa Mungu akaja juu yake kwa nguvu, naye
akawaka hasira. 7 Akachukua jozi ya maksai na kuwakata vipande vipande, naye
kuvituma hivyo vipande kupitia wajumbe katika Israeli yote, wakitangaza, “Hivi
ndivyo itakavyofanyika kwa maksai wa kila mmoja ambaye hatamfuata Sauli na
Samweli.” Kisha hofu ya Bwana ikawaangukia watu, nao wakatoka kama mtu
mmoja. 8 Sauli alipowakusanya huko Bezeki, watu wa Israeli walikuwa 300,000 na
watu wa Yuda 30,000.

9 Wakawaambia wale wajumbe waliokuwa wamekuja, “Waambieni watu wa
Yabeshi-Gileadi, ‘Kesho kabla jua halijawa kali, mtaokolewa.’ ” Wajumbe walipok-
wenda na kutoa taarifa hii kwa watu wa Yabeshi, wakafurahi. 10 Wakawaambia
Waamoni, “Kesho tutajisalimisha kwenu, nanyi mtaweza kututendea chochote
mnachoona chema kwenu.”

11 Kesho yake Sauli alitenganisha watu wake katika vikosi vitatu; wakati wa zamu ya mwisho ya usiku wakaingia katika kambi ya Waamoni na kuwachinja mpaka mchana. Wale walionusurika wakasambaa, kiasi kwamba hawakusalia watu wawili pamoja.

Sauli Athibitishwa Kuwa Mfalme

12 Kisha watu wakamwambia Samweli, “Ni nani yule aliyeuliza, ‘Je, Sauli atatawala juu yetu?’ Tuletee hawa watu, nasi tutawaua.”

13 Lakini Sauli akasema, “Hakuna hata mmoja atakayeuawa leo, kwa kuwa siku hii Bwana ameokoa Israeli.”

14 Ndipo Samweli akawaambia watu, “Njooni, twendeni Gilgali na huko tuthibitishe
ufalme.” 15 Kwa hiyo watu wote wakaenda Gilgali na kumthibitisha Sauli kuwa
mfalme mbele za Bwana. Huko wakatoa dhabihu za sadaka za amani mbele za
Bwana, naye Sauli na Waisraeli wote wakafanya karamu kubwa.

12

Hotuba Ya Samweli Ya Kuaga

1 Samweli akawaambia Israeli wote, “Nimesikiliza kila kitu mlichoniambia nami
nimewawekea mfalme juu yenu. 2 Sasa mnaye mfalme kama kiongozi wenu. Lakini
kwa habari yangu mimi ni mzee na nina mvi, nao wanangu wapo hapa pamoja
nanyi. Nimekuwa kiongozi wenu tangu ujana wangu mpaka siku hii ya leo. 3 Mimi
ninasimama hapa. Shuhudieni juu yangu mbele za Bwana na mpakwa mafuta wake.
Nimechukua maksai wa nani? Nimechukua punda wa nani? Ni nani nimepata
kumdanganya? Ni nani nimepata kumwonea? Ni kutoka kwenye mkono wa nani
nimepokea rushwa ili kunifanya nifumbe macho yangu? Kama nimefanya chochote
katika hivi, mimi nitawarudishia.”

4 Wakajibu, “Hujatudanganya wala kutuonea. Hujapokea chochote kutoka kwenye mkono wa mtu awaye yote.”

5 Samweli akawaambia, “BWANA ni shahidi juu yenu, pia mpakwa mafuta wake ni
shahidi siku hii ya leo, kwamba hamkukuta chochote mkononi mwangu.”
Wakasema, “Yeye ni shahidi.”
6 Kisha Samweli akawaambia watu, “BWANA ndiye alimchagua Mose na Aroni, na
kuwaleta baba zenu akiwapandisha kutoka Misri. 7 Sasa basi, simameni hapa, kwa
sababu nitakabiliana nanyi kwa ushahidi mbele za BWANA wa matendo yote ya haki
yaliyofanywa na BWANA kwenu na kwa baba zenu.
8 “Baada ya Yakobo kuingia Misri, walimlilia BWANA kwa ajili ya msaada, naye
BWANA akawatuma Mose na Aroni, ambao waliwatoa baba zenu kutoka Misri na
kuwakalisha mahali hapa.
9 “Lakini wakamsahau BWANA Mungu wao, hivyo Mungu akawauza katika mkono
wa Sisera, jemadari wa jeshi la Hazori na katika mikono ya Wafilisti na mfalme wa
Moabu, ambaye alipigana dhidi yao. 10 Wakamlilia BWANA na kusema, ‘Tumetenda
dhambi; tumemwacha BWANA na kutumikia Mabaali na Maashtorethi. Lakini sasa
tuokoe kutoka mikono ya adui zetu, nasi tutakutumikia.’ 11 Ndipo BWANA akawatuma
Yerub-Baali,* Baraka, Yefta na Samweli, naye akawaokoa kutoka mikononi mwa adui
zenu kila upande, ili ninyi mpate kukaa salama.
12 “Lakini mlipomwona yule Nahashi mfalme wa Waamoni anakuja dhidi yenu,
mliniambia, ‘Hapana, tunataka mfalme atutawale,’ hata ingawa BWANA Mungu
wenu alikuwa mfalme wenu. 13 Sasa huyu hapa ndiye mfalme mliyemchagua, yule
mliyeomba; tazameni, BWANA amemweka mfalme juu yenu. 14 Kama mkimcha
BWANA na kumtumikia na kumtii nanyi msipoasi dhidi ya amri zake, ninyi pamoja na
mfalme anayetawala juu yenu mkimfuata BWANA, Mungu wenu, mambo yatakuwa
mema kwenu! 15 Lakini kama hamkumtii BWANA, nanyi kama mkiasi dhidi ya amri
zake, mkono wake utakuwa dhidi yenu, kama ulivyokuwa dhidi ya baba zenu.
16 “Sasa basi, simameni kimya mkaone jambo hili kubwa ambalo BWANA
anakwenda kulifanya mbele ya macho yenu! 17 Je, sasa si mavuno ya ngano?
Nitamwomba BWANA ili alete ngurumo na mvua. Nanyi mtatambua jambo hili lilivyo
baya mlilolifanya mbele za macho ya BWANA mlipoomba mfalme.”
18 Kisha Samweli akamwomba BWANA, na siku ile ile BWANA akatuma ngurumo na
mvua. Hivyo watu wote wakamwogopa sana BWANA na Samweli.
19 Watu wote wakamwambia Samweli, “Mwombe BWANA Mungu wako kwa ajili ya
watumishi wako, ili tusije tukafa, kwa kuwa tumeongeza uovu juu ya dhambi zetu
nyingine kwa kuomba mfalme.”
20 Samweli akajibu, “Msiogope, mmefanya uovu huu wote; hata hivyo msimwache
BWANA, bali mtumikieni BWANA kwa moyo wenu wote. 21 Msigeukie sanamu
zisizofaa. Haziwezi kuwatendea jema, wala haziwezi kuwaokoa kwa sababu hazina
maana. 22 Kwa ajili ya jina lake kuu BWANA hatawakataa watu wake, kwa sababu
ilimpendeza BWANA kuwafanya kuwa wake mwenyewe. 23 Kwa habari yangu, iwe
mbali nami kutenda dhambi dhidi ya BWANA kwa kushindwa kuwaombea. Mimi
nitawafundisha njia iliyo njema na ya kunyooka. 24 Lakini hakikisheni mnamcha
BWANA na kumtumikia kwa uaminifu kwa moyo wenu wote; tafakarini mambo
makubwa aliyoyatenda kwa ajili yenu. 25 Hata hivyo mkiendelea kufanya uovu, ninyi
na mfalme wenu mtafutiliwa mbali!”

13

Samweli Amkemea Sauli

1 Sauli alikuwa na miaka thelathini, alipokuwa mfalme, akatawala Israeli miaka
arobaini na miwili.

* **12:11** Yerub-Baali pia aliitwa Gideoni.

2 Sauli alichagua watu 3,000 kutoka Israeli; miongoni mwa hao watu 2,000
walikuwa pamoja naye huko Mikmashi na katika nchi ya vilima ya Betheli, nao watu
1,000 walikuwa pamoja na Yonathani huko Gibea ya Benyamini. Watu waliosalia
aliwarudisha nyumbani mwao.
3 Yonathani akashambulia ngome ya Wafilisti huko Geba, nao Wafilisti wakapata
habari hizo. Kisha Sauli akaamuru tarumbeta ipigwe nchi yote na kusema,
"Waebrania na wasikie!" 4 Hivyo Israeli wote wakasikia habari kwamba: "Sauli
ameshambulia ngome ya Wafilisti, nao sasa Israeli wamekuwa harufu mbaya kwa
Wafilisti." Basi watu waliitwa kuungana na Sauli huko Gilgali.
5 Wafilisti wakakusanyika ili kupigana na Israeli, wakiwa na magari ya vita 3,000,
waendesha magari ya vita 6,000 na askari wa miguu wengi kama mchanga wa ufuoni
mwa bahari. Walipanda na kupiga kambi huko Mikmashi, mashariki ya Beth-Aveni.
6 Watu wa Israeli walipoona kuwa hali yao ni ya hatari na kuwa jeshi lao limesongwa
sana, wakajificha katika mapango na katika vichaka, katikati ya miamba, kwenye
mashimo na kwenye mahandaki. 7 Hata baadhi ya Waebrania wakavuka Yordani
mpaka nchi ya Gadi na Gileadi.
Sauli akabaki huko Gilgali, navyo vikosi vyote vilivyokuwa pamoja naye vilikuwa
vikitetemeka kwa hofu. 8 Akangoja kwa siku saba, muda uliowekwa na Samweli;
lakini Samweli hakuja Gilgali, nao watu wa Sauli wakaanza kutawanyika. 9 Basi
akasema, "Nileteeni hapa sadaka ya kuteketezwa na sadaka za amani." Naye Sauli
akatoa sadaka ya kuteketezwa. 10 Mara alipomaliza kutoa hiyo sadaka, Samweli
akatokea, naye Sauli akaondoka kwenda kumlaki.
11 Samweli akamuuliza, "Umefanya nini?"
Sauli akajibu, "Nilipoona kwamba watu wanatawanyika, na kwamba hukuja
wakati uliopangwa na kwamba Wafilisti walikuwa wakikusanyika huko Mikmashi,
12 nikawaza, 'Sasa Wafilisti watateremka dhidi yangu huko Gilgali nami sijaomba
kibali kwa Bwana.' Hivyo nikalazimika kutoa sadaka ya kuteketezwa."
13 Samweli akasema, "Umetenda kwa upumbavu. Hukuyashika maagizo ya Bwana
Mungu wako aliyokupa. Kama ungelitii, angeudumisha ufalme wako juu ya Israeli
kwa wakati wote. 14 Lakini sasa ufalme wako hautadumu; Bwana amemtafuta mtu
aupendezaye moyo wake, na amemchagua awe kiongozi wa watu wake, kwa sababu
hukuyatii maagizo ya Bwana."
15 Kisha Samweli akaondoka Gilgali, akapanda Gibea ya Benyamini, naye Sauli
akawahesabu watu aliokuwa nao. Jumla yao walikuwa watu 600.

Israeli Bila Silaha

16 Sauli, mwanawe Yonathani na watu waliokuwa pamoja nao walikuwa wakiishi
huko Gibea ya Benyamini, wakati Wafilisti wakiwa wamepiga kambi huko Mikmashi.
17 Makundi ya wavamiaji walikuja kutoka kambi ya Wafilisti katika vikosi vitatu.
Kikosi kimoja kilielekea Ofra karibu na Shuali, 18 kikosi kingine kilielekea Beth-
Horoni, nacho kikosi cha tatu kilielekea kwenye nchi ya mpakani ielekeayo Bonde
la Seboimu linalotazamana na jangwa.
19 Hapakuwa na mhunzi ambaye angeweza kupatikana katika nchi yote ya Israeli,
kwa sababu Wafilisti walikuwa wamesema, "Waebrania wasije wakatengeneza panga
au mikuki!" 20 Hivyo Waisraeli wote huteremka kwa Wafilisti ili kunoa majembe ya
plau, majembe ya mkono, mashoka na miundu. 21 Bei ilikuwa fedha theluthi mbili za
shekeli[*] kunoa majembe ya plau na majembe ya mkono, na theluthi moja ya shekeli[†]
kwa nyuma, mashoka na michokoo.

---

[*] **13:21** Theluthi mbili za shekeli za fedha ni sawa na gramu 8. [†] **13:21** Theluthi moja ya shekeli ya fedha ni sawa na gramu 4.

22 Kwa hiyo siku ya vita hakuna askari yeyote aliyekuwa kambini na Sauli na Yonathani ambaye alikuwa na upanga wala mkuki mkononi mwake; Sauli tu na mwanawe Yonathani ndio waliokuwa navyo.

Yonathani Awashambulia Wafilisti

23 Basi kikosi cha Wafilisti kilikuwa kimetoka kuelekea njia iendayo Mikmashi.

14

1 Siku moja Yonathani mwana wa Sauli akamwambia kijana mbeba silaha wake, akasema, "Njoo, tuwavukie Wafilisti kwenye doria upande ule mwingine." Lakini hakumwambia baba yake.

2 Sauli alikuwa akikaa kwenye viunga vya Gibea chini ya mkomamanga huko
Migroni. Alikuwa pamoja na watu kama 600, 3 miongoni mwao alikuwepo Ahiya,
ambaye alikuwa amevaa kisibau. Alikuwa mwana wa Ikabodi, nduguye Ahitubu mwana wa Finehasi, mwana wa Eli, kuhani wa Bwana huko Shilo. Hakuna yeyote aliyekuwa na habari kwamba Yonathani alikuwa ameondoka.

4 Kila upande wa njia ambayo Yonathani alikusudia kupita ili kuvuka kufikia doria ya Wafilisti kulikuwepo na jabali; moja lilikuwa linaitwa Bosesi, na jingine Sene.
5 Jabali moja lilisimama kaskazini kuelekea Mikmashi na jingine upande wa kusini kuelekea Geba.

6 Yonathani akamwambia kijana wake mbeba silaha, "Njoo, tuvukie doria ya wale jamaa wasiotahiriwa. Huenda Bwana atatenda kwa ajili yetu. Hakuna chochote kitakachoweza kumzuia Bwana kuokoa, kwamba ni kwa wingi au kwa uchache."

7 Mbeba silaha wake akamwambia, "Fanya yale yote uliyo nayo katika moyo wako. Songa mbele; moyo wangu na roho yangu viko pamoja nawe."

8 Yonathani akasema, "Basi njoo; tutavuka kuwaelekea hao watu na kuacha
watuone. 9 Kama wakituambia, 'Subirini hapo mpaka tuje kwenu,' tutakaa pale tulipo
na hatutakwea kwao. 10 Lakini kama watasema, 'Pandeni mje kwetu,' tutakwea, kwa
sababu hiyo itakuwa ishara yetu kwamba Bwana amewatia mikononi mwetu."

11 Basi wote wawili wakajionyesha kwa doria ya Wafilisti. Wafilisti wakasema,
"Tazama! Waebrania wanatambaa toka mashimoni walimokuwa wamejificha."
12 Watu wa kwenye doria wakawapigia kelele Yonathani na mbeba silaha wake,
wakisema, "Njooni, pandeni kwetu nasi tutawakomesha."

Basi Yonathani akamwambia mbeba silaha wake, "Panda nyuma yangu; Bwana amewatia mikononi mwa Israeli."

13 Yonathani akapanda juu, akitumia mikono yake na miguu, pamoja na mbeba
silaha wake papo hapo nyuma yake. Wafilisti wakaanguka mbele ya Yonathani, naye
mbeba silaha wake akamfuata akiwaua nyuma yake. 14 Katika hilo shambulio la
kwanza, Yonathani na mbeba silaha wake waliua kama watu ishirini kwenye eneo kama la nusu eka.

Israeli Wawafukuza Wafilisti

15 Kisha fadhaa ikawapata jeshi lote, wale waliokuwa kambini na shambani, wale waliokuwa katika doria na makundi ya washambuliaji, nayo nchi ilitetemeka. Ilikuwa ni hofu ya ghafula iliyotumwa na Mungu.

16 Wapelelezi wa Sauli huko Gibea ya Benyamini wakaona jeshi likitokomea pande
zote. 17 Ndipo Sauli akawaambia watu wale waliokuwa pamoja naye, "Kagueni jeshi
mkaone ni nani ameondoka katikati yetu." Walipokagua, akawa ni Yonathani na mbeba silaha wake ambao hawakuwepo.

18 Sauli akamwambia Ahiya, "Leta Sanduku la Mungu." (Wakati huo lilikuwa kwa
Waisraeli.) 19 Wakati Sauli alipokuwa akisema na kuhani, makelele katika kambi ya

Wafilisti yakaongezeka zaidi na zaidi. Hivyo Sauli akamwambia kuhani, “Rudisha
mkono wako.”
20 Kisha Sauli na watu wake wote wakakusanyika na kwenda vitani. Wakawakuta
Wafilisti wakiwa wamechanganyikiwa kabisa, wakitiana panga kila mmoja na
wenzake. 21 Wale Waebrania ambao walishakuwa pamoja na Wafilisti, na waliokuwa
wamepanda pamoja nao katika kambi zao, wakaenda upande wa Waisraeli
waliokuwa pamoja na Sauli na Yonathani. 22 Waisraeli wote waliokuwa wamejificha
katika nchi ya milima ya Efraimu waliposikia kuwa Wafilisti wamekimbia, wakaji-
unga vitani na kuwafuata kwa bidii. 23 Hivyo BWANA akawaokoa Waisraeli siku ile,
navyo vita vilienea hadi kupita Beth-Aveni.

Yonathani Ala Asali

24 Basi watu wa Israeli walikuwa katika dhiki siku ile, kwa sababu Sauli alikuwa
amewafunga watu kwa kiapo, akisema, “Alaaniwe mtu yeyote ambaye atakula
chakula kabla ya jioni, kabla sijalipiza kisasi juu ya adui zangu!” Kwa hiyo hakuna
mtu yeyote katika jeshi aliyeonja chakula.

25 Jeshi lote liliingia mwituni, na huko kulikuwepo na asali ardhini. 26 Walipoingia
mwituni, wakaona asali ikitiririka, hata hivyo hakuna mtu yeyote aliyetia mkono
wake kinywani, kwa sababu waliogopa kiapo. 27 Lakini Yonathani alikuwa hajasikia
kuwa baba yake alikuwa amewafunga watu kwa kiapo, hivyo akainyoosha ncha ya
fimbo iliyokuwa mkononi mwake na kuichovya katika sega la asali. Akainua mkono
wake na kuutia kinywani mwake, nayo macho yake yakawa maangavu. 28 Kisha
mmoja wa askari wake akamwambia, “Baba yako alilifunga jeshi kwa kiapo kikali,
akisema, ‘Alaaniwe mtu yeyote alaye chakula leo!’ Ndiyo sababu watu wanalegea.”

29 Yonathani akasema, “Baba yangu ameitaabisha nchi. Ona jinsi nilivyopata nguvu
mpya nilipoonja asali hii kidogo. 30 Ingekuwa bora zaidi mara ngapi kama watu
wangalikula leo baadhi ya nyara walizoteka kutoka kwa adui zao. Je, mauaji ya
Wafilisti yasingekuwa makubwa zaidi?”

31 Siku ile baada ya Waisraeli kuwaua Wafilisti kutoka Mikmashi mpaka Aiyaloni,
walikuwa wamechoka. 32 Watu wakarukia zile nyara, wakichukua kondoo, ng’ombe
na ndama, wakawachinja hapo juu ya nchi na kuwala, pamoja na damu. 33 Kisha
mtu mmoja akamwambia Sauli, “Tazama, watu wanatenda dhambi dhidi ya BWANA
kwa kula nyama yenye damu.”

Akasema, “Mmevunja uaminifu. Livingirisheni jiwe kubwa hapa mara moja.”
34 Kisha Sauli akasema, “Nendeni miongoni mwa watu, mwaambie, ‘Kila mmoja
wenu aniletee ng’ombe wake na kondoo, mwachinjie hapa na mle. Msitende dhambi
dhidi ya BWANA kwa kula nyama ikiwa na damu ndani yake.’ ”

Hivyo kila mmoja akaleta ng’ombe wake jioni ile na kumchinja hapo. 35 Ndipo Sauli
akamjengea BWANA madhabahu, na ndiyo ilivyokuwa mara yake ya kwanza kujenga
madhabahu.
36 Sauli akasema, “Tuteremke tufuatie Wafilisti usiku na kuwateka nyara mpaka
mapambazuko, nasi tusiache hata mmoja wao hai.”

Wakajibu, “Fanya lolote lile uonalo jema zaidi kwako.”

Lakini kuhani akasema, “Tuulize kwa Mungu mahali hapa.”

37 Basi Sauli akamuuliza Mungu, akisema, “Je, niteremke kuwafuatia Wafilisti? Je,
utawatia mikononi mwa Israeli?” Lakini Mungu hakumjibu siku ile.

38 Kwa hiyo Sauli akasema, “Njooni hapa, ninyi nyote ambao ni viongozi wa jeshi,
na tutafute ni dhambi gani imefanywa leo. 39 Kwa hakika kama BWANA aiokoaye
Israeli aishivyo, hata kama itakuwa juu ya mwana wangu Yonathani, ni lazima afe.”
Lakini hakuna mtu yeyote aliyesema neno.

40 Kisha Sauli akawaambia Waisraeli wote, “Ninyi simameni huko; mimi na
mwanangu Yonathani tutasimama hapa.”

Watu wakajibu, “Fanya lile unaloona jema zaidi kwako.”

41 Kisha Sauli akamwomba Bwana, Mungu wa Israeli, akisema, “Nipe jibu lililo
sawa.” Yonathani na Sauli wakatolewa kwa kura, nao watu wakawa salama. 42 Sauli
akasema, “Pigeni kura kati yangu na mwanangu Yonathani.” Kura ikamwangukia
Yonathani.
43 Basi Sauli akamwambia Yonathani, “Niambie ni nini ulichokifanya.”

Hivyo Yonathani akamwambia, “Nilionja tu asali kidogo kwa ncha ya fimbo yangu. Je, sasa ni lazima nife?”

44 Sauli akasema, “Mungu na anishughulikie kwa ukali zaidi kama wewe Yonathani
hutakufa.”
45 Lakini watu wakamwambia Sauli, “Je, Yonathani atakufa, yeye ambaye ameleta wokovu huu mkubwa Israeli? Hasha! Hakika kama Bwana aishivyo, hakuna hata unywele wa kichwa chake utakaoanguka juu ya ardhi, kwa kuwa alifanya jambo hili leo kwa msaada wa Mungu.” Basi watu wakamwokoa Yonathani, wala hakuuawa.

46 Kisha Sauli akaacha kuwafuata Wafilisti, nao wakajiondoa na kurudi katika nchi yao.

47 Baada ya Sauli kujitwalia utawala katika Israeli, alipigana dhidi ya adui
zake kila upande: Moabu, Waamoni, Edomu, wafalme wa Soba, na Wafilisti.
Popote alipogeukia, aliwashinda. 48 Akapigana kishujaa na kuwashinda Waamaleki,
akiikomboa Israeli kutoka mikono ya wale waliokuwa wamewateka nyara.

Jamaa Ya Sauli

49 Wana wa Sauli walikuwa Yonathani, Ishvi na Malki-Shua. Jina la binti yake
mkubwa lilikuwa Merabu, naye mdogo aliitwa Mikali. 50 Jina la mkewe Sauli aliitwa
Ahinoamu binti wa Ahimaasi. Jina la jemadari wa jeshi la Sauli aliitwa Abneri mwana
wa Neri, naye Neri alikuwa babaye mdogo Sauli. 51 Babaye Sauli yaani, Kishi na Neri
baba yake Abneri walikuwa wana wa Abieli.

52 Siku zote za utawala wa Sauli zilikuwa za vita vikali dhidi ya Wafilisti, na wakati wowote Sauli alimwona mtu mwenye nguvu au shujaa, alimchukua kwa utumishi wake.

15

Bwana Anamkataa Sauli Asiwe Mfalme

1 Samweli akamwambia Sauli, “Mimi ndiye ambaye Bwana alinituma nikutie
mafuta uwe mfalme juu ya watu wake Israeli, basi sasa sikiliza ujumbe kutoka kwa
Bwana. 2 Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote asemalo: ‘Nitawaadhibu Waamaleki
kwa kile walichowatendea Israeli walipowavizia wakati walipanda kutoka Misri.
3 Basi sasa nenda ukawashambulie Waamaleki na kuwaangamiza kabisa pamoja na
kila kitu kilicho mali yao. Usiwahurumie; waue wanaume na wanawake, watoto na
wanyonyao, ng’ombe na kondoo, ngamia na punda.’ ”

4 Ndipo Sauli akawaita watu na kuwapanga huko Telaimu, askari wa miguu 200,000
pamoja na watu 10,000 kutoka Yuda. 5 Sauli akaenda katika mji wa Amaleki na
kuwavizia bondeni. 6 Kisha akawaambia Wakeni, “Ondokeni, waacheni Waamaleki ili
nisije nikawaangamiza ninyi pamoja nao, kwa kuwa ninyi mliwatendea mema Waisraeli wote wakati walipanda kutoka Misri.” Basi Wakeni wakaondoka, wakawaacha
Waamaleki.
7 Ndipo Sauli akawashambulia Waamaleki toka Havila mpaka Shuri, hadi mashariki
ya Misri. 8 Akamchukua Agagi, mfalme wa Waamaleki akiwa hai, nao watu wake
wote akawaangamiza kabisa kwa upanga. 9 Lakini Sauli na hilo jeshi wakamhifadhi

hai Agagi na kondoo na ng'ombe walio wazuri, mafahali na wana-kondoo walionona
kila kitu kilichokuwa kizuri. Hivi vitu hawakuwa radhi kuviangamiza kabisa, bali
kila kitu kilichodharauliwa na kilicho dhaifu wakakiangamiza kabisa.

10 Kisha neno la BWANA likamjia Samweli kusema: 11 "Ninasikitika kwamba nimem-
fanya Sauli kuwa mfalme, kwa sababu ameacha kunifuata mimi na hakutimiza
maagizo yangu." Samweli akafadhaika, naye akamlilia BWANA usiku ule wote.

12 Asubuhi na mapema Samweli akaamka kwenda kukutana na Sauli, lakini
akaambiwa, "Sauli amekwenda Karmeli. Huko amesimamisha mnara kwa heshima
yake mwenyewe naye ameendelea na kuteremkia Gilgali."

13 Samweli alipomfikia, Sauli akamwambia, "BWANA akubariki! Nimetimiza yale
BWANA aliniagiza."

14 Lakini Samweli akasema, "Nini basi huu mlio wa kondoo masikioni mwangu?
Huu mlio wa ng'ombe ninaousikia ni kitu gani?"

15 Sauli akajibu, "Askari wamewaleta kutoka kwa Waamaleki, waliwaacha wale
kondoo na ng'ombe wazuri ili kuwatoa dhabihu kwa BWANA, Mungu wako, lakini
tuliwaangamiza kabisa wengine wote."

16 Samweli akamwambia Sauli, "Ngoja! Nami nitakuambia lile BWANA aliloniambia
usiku huu."

Sauli akajibu, "Niambie."

17 Samweli akamwambia, "Ingawa zamani ulijiona mdogo machoni pako
mwenyewe, Je, hukuwa kiongozi wa kabila za Israeli? BWANA alikutia mafuta kuwa
mfalme juu ya Israeli. 18 Naye akakutuma kwa kazi maalum, akisema, 'Nenda
ukaangamize kabisa wale watu waovu, wale Waamaleki, upigane nao vita mpaka
utakapowaangamiza kabisa.' 19 Kwa nini hukumtii BWANA? Kwa nini ulivamia nyara
na kufanya uovu machoni pa BWANA?"

20 Sauli akasema, "Lakini nilimtii BWANA. Nilikamilisha ile kazi ambayo BWANA
alinituma. Niliwaangamiza Waamaleki kabisa na kumleta Agagi mfalme wao.
21 Askari walichukua kondoo na ng'ombe kutoka kwenye nyara, zile ambazo ni nzuri
sana zimewekwa wakfu kwa Mungu, ili zitolewe dhabihu kwa BWANA Mungu wako
huko Gilgali."

22 Lakini Samweli akajibu:

"Je, BWANA anafurahia sadaka za kuteketezwa na dhabihu
kama vile kuitii sauti ya BWANA?
Kutii ni bora zaidi kuliko dhabihu,
nako kusikia ni bora
kuliko mafuta ya kondoo dume.
23 Kwa maana kuasi ni kama dhambi ya uaguzi,
nao ukaidi ni kama uovu wa kuabudu sanamu.
Kwa sababu umelikataa neno la BWANA,
naye amekukataa wewe
kuendelea kuwa mfalme."

24 Ndipo Sauli akamwambia Samweli, "Nimetenda dhambi. Nimevunja amri ya
BWANA na maagizo yako. Niliwaogopa watu na kwa hiyo nikafanya walivyotaka.
25 Sasa ninakusihi usamehe dhambi yangu, nawe urudi pamoja nami, ili nipate
kumwabudu BWANA."

26 Lakini Samweli akamwambia, "Sitarudi pamoja nawe. Umelikataa neno la
BWANA, naye BWANA amekukataa wewe, usiendelee kuwa mfalme juu ya Israeli!"

27 Samweli alipogeuka ili aondoke, Sauli akang'ang'ania pindo la joho lake, nalo
likararuka. 28 Samweli akamwambia, "BWANA ameurarua ufalme wa Israeli kutoka
kwako leo, naye ameutia kwa mmoja wa majirani zako, aliye bora kuliko wewe.

29 Yeye aliye Utukufu wa Israeli hasemi uongo wala hana kigeugeu; kwa kuwa yeye si mwanadamu, hata abadili nia yake.”

30 Sauli akajibu, “Nimetenda dhambi. Lakini tafadhali niheshimu mbele ya wazee wa watu wangu na mbele ya Israeli; rudi pamoja nami, ili nipate kumwabudu Bwana
Mungu wako.” 31 Hivyo Samweli akarudi pamoja na Sauli, naye Sauli akamwabudu
Bwana.

32 Ndipo Samweli akasema, “Niletee Agagi mfalme wa Waamaleki.”

Agagi akaja kwake kwa ujasiri, akifikiri, “Hakika uchungu wa mauti umepita.”

33 Lakini Samweli akasema,

“Kama upanga wako ulivyofanya wanawake
kufiwa na watoto wao,
ndivyo mama yako atakavyokuwa
hana mtoto miongoni mwa wanawake.”

Naye Samweli akamuua Agagi mbele za Bwana huko Gilgali.

34 Kisha Samweli akaenda Rama, lakini Sauli akapanda nyumbani kwake huko
Gibea ya Sauli. 35 Hadi siku Samweli alipofariki hakwenda kumwona Sauli tena,
ingawa Samweli alimwombolezea. Naye Bwana alihuzunika kwamba alimfanya Sauli kuwa mfalme juu ya Israeli.

16

Samweli Anamtia Daudi Mafuta

1 Bwana akamwambia Samweli, “Utamlilia Sauli mpaka lini, maadamu nimemkataa asiendelee kuwa mfalme juu ya Israeli? Jaza pembe yako mafuta, ushike njia uende; ninakutuma kwa Yese huko Bethlehemu. Nimemchagua mmoja wa wanawe kuwa mfalme.”

2 Lakini Samweli akasema, “Nitakwendaje? Sauli atasikia juu ya jambo hili na ataniua.”

Bwana akamwambia, “Chukua mtamba wa ng’ombe na useme, ‘Nimekuja kum-
tolea Bwana dhabihu.’ 3 Mwalike Yese aje kwenye dhabihu, nami nitakuonyesha
utakalofanya. Utamtia mafuta kwa ajili yangu yule nitakayekuonyesha.”

4 Samweli akafanya kile Bwana alichosema. Alipofika Bethlehemu, wazee wa mji wakatetemeka walipomlaki. Wakauliza, “Je, umekuja kwa amani?”

5 Samweli akajibu, “Ndiyo, kwa amani; nimekuja kumtolea Bwana dhabihu. Jiwekeni wakfu na mje kwenye dhabihu pamoja nami.” Ndipo akamweka Yese wakfu pamoja na wanawe na kuwaalika kwenye dhabihu.

6 Walipofika, Samweli akamwona Eliabu, naye akafikiri, “Hakika mpakwa mafuta wa Bwana anasimama hapa mbele za Bwana.”

7 Lakini Bwana akamwambia Samweli, “Usitazame sura yake wala kimo chake, kwa kuwa nimemkataa. Bwana hatazami katika vile vitu mwanadamu avitazamavyo. Mwanadamu hutazama katika sura ya nje, lakini Bwana hutazama moyoni.”

8 Kisha Yese akamwita Abinadabu na kumpitisha mbele ya Samweli. Lakini
Samweli akasema, “Hata huyu Bwana hakumchagua.” 9 Kisha Yese akampitisha
Shama, lakini Samweli akasema, “Wala huyu Bwana hakumchagua.” 10 Yese alikuwa
na wana saba aliowapitisha mbele ya Samweli, lakini Samweli akamwambia, “Bwana
hajawachagua hawa.” 11 Hivyo akamuuliza Yese, “Je, hawa ndio wana pekee ulio
nao?”

Yese akajibu, “Bado yuko mdogo kuliko wote, lakini anachunga kondoo.”

Samweli akasema, “Tuma aitwe; hatutaketi mpaka afike.”

12 Basi akatuma aitwe naye akaletwa. Alikuwa mwekundu, mwenye sura nzuri na umbo la kupendeza.

Ndipo Bwana akasema, “Inuka na umtie mafuta, huyu ndiye.”

13 Basi Samweli akachukua ile pembe ya mafuta na kumtia mafuta mbele ya ndugu
zake, kuanzia siku ile na kuendelea Roho wa Bwana akaja juu ya Daudi kwa nguvu.
Kisha Samweli akaenda zake Rama.

Daudi Katika Utumishi Kwa Sauli

14 Basi Roho wa Bwana alikuwa ameondoka kwa Sauli, nayo roho mbaya ikaachiwa
nafasi na Bwana ili imtese.
15 Watumishi wa Sauli wakamwambia, “Angalia, roho mbaya imeachiwa nafasi na
Bwana nayo inakutesa. 16 Basi bwana wetu na aamuru watumishi wake walioko hapa
kutafuta mtu ambaye anaweza kupiga kinubi. Atakipiga kinubi wakati roho mbaya
iliyoachiwa nafasi na Mungu ikujiapo, nawe utajisikia vizuri.”
17 Basi Sauli akawaambia watumishi wake, “Mtafuteni mtu apigaye kinubi vizuri
mkamlete kwangu.”
18 Mmoja wa watumishi wake akajibu, “Nimemwona mwana wa Yese Mbethlehemu
ambaye anajua kupiga kinubi. Yeye ni mtu hodari na shujaa wa vita. Ni mwenye
busara katika kunena, mtu mzuri wa umbo. Bwana yu pamoja naye.”
19 Ndipo Sauli akatuma wajumbe kwa Yese na kumwambia, “Nitumie mwanao
Daudi, ambaye anachunga kondoo.” 20 Kwa hiyo Yese akamchukua punda aliyepak-
izwa mikate, kiriba cha divai na mwana-mbuzi, na kuvipeleka vitu hivyo kwa Sauli
pamoja na Daudi mwanawe.
21 Daudi akafika kwa Sauli na kuingia kwenye kazi yake. Sauli akampenda
sana, naye Daudi akawa mmoja wa wabeba silaha wake. 22 Basi Sauli akatuma
ujumbe kwa Yese, akisema, “Mruhusu Daudi abaki katika utumishi wangu, kwa kuwa
ninapendezwa naye.”
23 Kila mara roho mbaya iliyoachiwa nafasi na Mungu ilipomjia Sauli, Daudi
alichukua kinubi chake na kupiga. Ndipo Sauli angetulizwa na kujisikia vizuri, nayo
ile roho mbaya ingemwacha.

17

Daudi Na Goliathi

1 Wakati huu Wafilisti wakakusanya majeshi yao kwa ajili ya vita, nao wakaku-
sanyika huko Soko katika Yuda. Wakapiga kambi huko Efes-Damimu, kati ya Soko na
Azeka. 2 Sauli na Waisraeli wakakusanyika na kupiga kambi katika Bonde la Ela na
kupanga jeshi ili kupigana vita na Wafilisti. 3 Wafilisti wakawa katika kilima kimoja
na Waisraeli katika kilima kingine, hilo bonde likiwa kati yao.
4 Shujaa aliyeitwa Goliathi, aliyetoka Gathi, akajitokeza kutoka kambi ya Wafilisti.
Alikuwa na urefu dhiraa sita na shibiri moja.* 5 Alikuwa na chapeo ya shaba
kichwani mwake, na alivaa dirii ya shaba kifuani mwake yenye uzito wa shekeli elfu
tano.† 6 Miguuni mwake alivaa mabamba ya shaba, na alikuwa na mkuki wa shaba
mgongoni mwake. 7 Mpini wa huo mkuki ulikuwa kama mti wa mfumaji, na ncha
ya chuma yake ilikuwa na uzito wa shekeli mia sita.‡ Mbeba ngao wake alitangulia
mbele yake.
8 Goliathi alisimama na kuwapigia kelele majeshi ya Israeli, akisema, “Kwa nini
mmetoka kupanga vita? Je, mimi si Mfilisti, na ninyi ni watumishi wa Sauli? Chagueni
mtu na anishukie mimi. 9 Kama anaweza kupigana nami na kuniua, tutakuwa
chini yenu; lakini kama nikimshinda na kumuua, ninyi mtakuwa chini yetu na
mtatutumikia.” 10 Kisha yule Mfilisti akasema, “Siku hii ya leo nayatukana majeshi ya
Israeli! Nipeni mtu tupigane.” 11 Kwa kusikia maneno ya Wafilisti, Sauli na Waisraeli
wote wakafadhaika na kuogopa.

* **17:4** Dhiraa sita na shibiri moja ni sawa na mita 3, au futi 9 na inchi 8. † **17:5** Shekeli 15,000 ni sawa na kilo 50. ‡ **17:7** Shekeli 600 ni sawa na kilo 7.

12 Basi Daudi alikuwa mwana wa Mwefrathi jina lake Yese aliyekuwa ametoka
Bethlehemu ya Yuda. Yese alikuwa na wana wanane, naye wakati wa Sauli
alikuwa mzee tena wa umri mkubwa. 13 Wana wakubwa watatu wa Yese walikuwa
wamefuatana na Sauli vitani: Mzaliwa wa kwanza alikuwa Eliabu, wa pili Abinadabu,
na wa tatu Shama. 14 Daudi ndiye alikuwa mdogo wa wote. Hao wakubwa watatu
wakamfuata Sauli, 15 lakini Daudi alikuwa akienda kwa Sauli na kurudi ili kuchunga
kondoo wa baba yake huko Bethlehemu.

16 Kwa siku arobaini huyo Mfilisti alikuwa akija mbele kila siku asubuhi na jioni
na kujionyesha.

17 Wakati huo Yese akamwambia mwanawe Daudi, “Chukua hii efa§ ya bisi na hii
mikate kumi kwa ajili ya ndugu zako uwapelekee upesi kambini mwao. 18 Chukua
pamoja na hizi jibini kumi kwa jemadari wa kikosi chao. Ujue hali ya ndugu zako
na uniletee taarifa za uhakika kutoka kwao. 19 Wao wako pamoja na Sauli na watu
wote wa Israeli huko kwenye Bonde la Ela, wakipigana na Wafilisti.”

20 Asubuhi na mapema Daudi akaondoka, akaliacha kundi la kondoo pamoja na
mchungaji, akapakia vitu vile na kuondoka, kama vile Yese alivyokuwa amemwagiza.
Akafika kambini wakati jeshi lilikuwa likitoka kwenda kwenye sehemu yake ya
kupigania, huku wakipiga kelele za vita. 21 Israeli na Wafilisti walikuwa wakipanga
safu zao wakitazamana. 22 Daudi akaacha vile vitu vyake kwa mtunza vifaa,
akakimbilia katika safu za vita na kuwasalimu ndugu zake. 23 Alipokuwa akisema
nao, Goliathi, yule Mfilisti shujaa kutoka Gathi, akajitokeza mbele ya safu zake na
kupiga ile kelele yake ya kawaida ya matukano, naye Daudi akayasikia. 24 Waisraeli
walipomwona yule mtu, wote wakamkimbia kwa woga mkuu.

25 Basi Waisraeli walikuwa wakisema, “Je, mnaona jinsi mtu huyu anavyoendelea
kujitokeza. Hujitokeza ili kutukana Israeli. Mfalme atatoa utajiri mwingi kwa yule
mtu atakayemuua. Pia atamwoza binti yake na atasamehe jamaa ya baba yake kulipa
kodi katika Israeli.”

26 Daudi akauliza watu waliokuwa wamesimama karibu naye, “Je, atafanyiwa nini
mtu atakayemuua huyu Mfilisti na kuondoa aibu hii katika Israeli? Ni nani huyu
Mfilisti asiyetahiriwa hata atukane majeshi ya Mungu aliye hai?”

27 Wakarudia yale yaliyokuwa yamesemwa na kumwambia kuwa, “Hili ndilo
atakalotendewa mtu yule atakayemuua.”

28 Eliabu nduguye mkubwa Daudi alipomsikia akizungumza na watu hasira
ikawaka juu yake akamuuliza, “Kwa nini umeteremka kuja hapa? Nao wale kondoo
wachache kule nyikani umewaacha na nani? Ninajua jinsi ulivyo na kiburi na jinsi
moyo wako ulivyo mwovu; umekuja hapa kutazama vita tu.”

29 Daudi akasema, “Sasa nimefanya nini? Je, siwezi hata kuongea.” 30 Daudi
akamgeukia mtu mwingine na kumuuliza jambo lilo hilo, nao watu wakamjibu
vilevile kama mwanzo. 31 Lile Daudi alilosema likasikiwa na kuelezwa kwa Sauli,
naye Sauli akatuma aitwe.

32 Daudi akamwambia Sauli, “Mtu yeyote asife moyo kwa habari ya huyu Mfilisti;
mtumishi wako atakwenda kupigana naye.”

33 Sauli akamjibu Daudi, “Wewe hutaweza kwenda kupigana dhidi ya huyu Mfilisti;
wewe ni kijana tu, naye amekuwa mtu wa vita tangu ujana wake.”

34 Lakini Daudi akamwambia Sauli, “Mtumishi wako amekuwa akichunga kondoo
wa baba yake. Wakati simba au dubu alikuja na kuchukua kondoo kutoka
kundi, 35 nilifuatia, nikampiga na nikampokonya kondoo kwenye kinywa chake.
Aliponigeukia, nilimkamata nywele zake, nikampiga na kumuua. 36 Mtumishi wako
ameshaua simba na dubu pia; huyu Mfilisti asiyetahiriwa atakuwa kama mmoja

§ **17:17** Efa moja ni sawa na kilo 22.

wa hao, kwa sababu ameyatukana majeshi ya Mungu aliye hai. 37 BWANA ambaye
aliniokoa toka katika makucha ya simba na makucha ya dubu ataniokoa kutoka
mikono ya huyu Mfilisti."

Sauli akamwambia Daudi, "Nenda, naye BWANA na awe pamoja nawe."

38 Ndipo Sauli akamvika Daudi silaha zake mwenyewe za vita. Akamvika dirii na
chapeo ya shaba kichwani mwake. 39 Daudi akajifunga upanga juu ya hayo mavazi
na kujaribu kutembea kwa sababu alikuwa hana uzoefu navyo.

Daudi akamwambia Sauli, "Siwezi kwenda nikiwa nimevaa hivi, kwa sababu sina
uzoefu navyo." Hivyo akavivua. 40 Kisha akachukua fimbo yake mkononi, akachagua
mawe laini matano kutoka kwenye kijito, akayaweka kwenye kifuko ndani ya mfuko
wake wa kichungaji, akiwa na kombeo yake mkononi mwake, akamkaribia yule
Mfilisti.

41 Wakati ule ule, yule Mfilisti, akiwa na mbeba ngao wake mbele yake, akaendelea
kujongea karibu na Daudi. 42 Mfilisti akamwangalia Daudi kote na kumwona kuwa
ni kijana tu, mwekundu na mzuri wa kupendeza, naye akamdharau. 43 Akamwambia
Daudi, "Je, mimi ni mbwa, hata unanijia na fimbo?" Yule Mfilisti akamlaani Daudi
kwa miungu yake. 44 Tena Mfilisti akamwambia, "Njoo hapa, nami nitawapa ndege
wa angani na wanyama wa mwituni nyama yako."

45 Daudi akamwambia yule Mfilisti. "Wewe unanijia na upanga, mkuki na fumo,
lakini mimi ninakujia kwa jina la BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa majeshi ya
Israeli, ambaye wewe umemtukana. 46 Siku hii leo BWANA atakutia mkononi mwangu,
nami nitakupiga na kukukata kichwa chako. Leo nitawapa ndege wa angani na
wanyama wa nchi mizoga ya jeshi la Wafilisti, nayo dunia yote itajua kuwa yuko
Mungu katika Israeli. 47 Wale wote waliokusanyika hapa watajua kuwa BWANA haokoi
kwa upanga wala kwa mkuki; kwa kuwa vita ni vya BWANA, naye atawatia wote
mikononi mwetu."

48 Yule Mfilisti aliposogea karibu ili kumshambulia, Daudi akaenda mbio kuelekea
safu ya vita kukutana naye. 49 Daudi akatia mkono wake mfukoni na kuchukua jiwe,
akalirusha kwa kombeo, nalo likampiga yule Mfilisti kwenye paji la uso. Lile jiwe
likaingia kipajini mwa uso, akaanguka chini kifudifudi.

50 Basi Daudi akamshinda huyo Mfilisti kwa kombeo na jiwe; bila kuwa na upanga
mikononi mwake akampiga huyo Mfilisti na kumuua.

51 Daudi akakimbia na kusimama juu yake. Akaushika upanga wa huyo Mfilisti na
kuuvuta toka kwenye ala yake. Baada ya kumuua, akakata kichwa chake kwa ule
upanga.

Wafilisti walipoona kuwa shujaa wao amekufa, wakageuka na kukimbia. 52 Ndipo
watu wa Israeli na Yuda wakainuka kwenda mbele wakipiga kelele na kufuatia
Wafilisti mpaka kwenye ingilio la Gathi kwenye malango ya Ekroni. Maiti zao
zilitawanyika kando ya barabara ya Shaaraimu hadi Gathi na Ekroni. 53 Waisraeli
waliporudi kutoka kuwafukuza Wafilisti, waliteka nyara kutoka kambi yao. 54 Daudi
akachukua kichwa cha yule Mfilisti na kukileta Yerusalemu, naye akaweka silaha za
huyo Mfilisti katika hema lake mwenyewe.

55 Sauli alipomwona Daudi anakwenda kukabiliana na huyo Mfilisti, alimwambia
Abneri, jemadari wa jeshi, "Abneri, yule kijana ni mwana wa nani?"

Abneri akajibu, "Hakika kama uishivyo, ee mfalme, mimi sifahamu."

56 Mfalme akasema, "Uliza huyu kijana ni mwana wa nani."

57 Mara Daudi aliporudi kutoka kumuua huyo Mfilisti, Abneri akamchukua na
kumleta mbele ya Sauli. Daudi alikuwa bado anakishikilia kichwa cha yule Mfilisti.

58 Sauli akamuuliza, "Kijana, wewe ni mwana wa nani?"

Daudi akasema, "Mimi ni mwana wa mtumishi wako Yese wa Bethlehemu."

18

Sauli Amwonea Daudi Wivu

1 Baada ya Daudi kumaliza kuongea na Sauli, roho ya Yonathani ikaambatana
na roho ya Daudi, naye akampenda kama nafsi yake mwenyewe. 2 Kuanzia siku
ile Sauli akamchukua Daudi naye hakumruhusu kurudi nyumbani kwa baba yake.
3 Yonathani akafanya agano na Daudi kwa sababu alimpenda kama nafsi yake
mwenyewe. 4 Yonathani akavua joho alilokuwa amevaa na kumpa Daudi, pamoja
na koti lake, silaha zake, hata pamoja na upanga wake, upinde wake na mshipi wake.

5 Lolote Sauli alilomtuma Daudi kufanya, alitenda kwa hekima, hata Sauli akampa
cheo cha juu katika jeshi. Jambo hili likawapendeza watu wote, hata maafisa wa
Sauli pia.

6 Watu walipokuwa wanarudi nyumbani baada ya Daudi kumuua yule Mfilisti,
wanawake wakaja kutoka pande zote za miji ya Israeli kumlaki Mfalme Sauli kwa
kuimba na kucheza, kwa nyimbo za furaha na kwa matari na zeze.

7 Walipokuwa wanacheza, wakaimba:

"Sauli amewaua elfu zake,
naye Daudi makumi elfu yake."

8 Sauli akakasirika sana; sehemu hii ya kurudia rudia ya wimbo huu ilimkasirisha
sana. Akafikiri kuwa, "Wamempa Daudi makumi elfu, lakini mimi wamenipa elfu tu.
Apate nini zaidi isipokuwa ufalme?" 9 Kuanzia wakati ule na kuendelea Sauli akawa
na jicho la wivu juu ya Daudi.

10 Kesho yake roho mbaya iliyoachiwa nafasi na Mungu ikaja kwa nguvu juu ya
Sauli. Alikuwa akitabiri nyumbani mwake, wakati Daudi alikuwa akipiga kinubi,
kama alivyozoea. Sauli alikuwa na mkuki mkononi mwake; 11 akautupa kwa nguvu,
akijiambia mwenyewe, "Nitamchoma kwa mkuki abaki hapo ukutani." Lakini Daudi
akamkwepa mara mbili.

12 Sauli akamwogopa Daudi, kwa sababu Bwana alikuwa pamoja na Daudi, lakini
alikuwa amemwacha yeye. 13 Kwa hiyo Sauli akamwondoa Daudi mbele yake na
kumpa kuwa kiongozi wa watu elfu moja, naye Daudi akatoka na kuingia akiongoza
vikosi katika vita. 14 Katika kila kitu alichofanya, Daudi alipata mafanikio makubwa,
kwa sababu Bwana alikuwa pamoja naye. 15 Sauli alipoona jinsi alivyokuwa
akifanikiwa, akamwogopa. 16 Lakini Israeli wote na Yuda walimpenda Daudi, kwa
sababu ndiye alikuwa akiwaongoza katika vita vyao.

17 Sauli akamwambia Daudi, "Huyu hapa binti yangu mkubwa Merabu. Nitakupa
umwoe, endapo tu utanitumikia kwa ushujaa na kupigana vita vya Bwana." Kwa
maana Sauli alisema moyoni mwake, "Sitainua mkono wangu dhidi yake. Acha
mkono wa Wafilisti uwe juu yake."

18 Lakini Daudi akamwambia Sauli, "Mimi ni nani, nayo jamaa yangu ni nini au
ukoo wa baba yangu katika Israeli, kwamba mimi niwe mkwewe mfalme?" 19 Basi
ulipofika wakati wa Daudi kupewa Merabu, binti Sauli, huyo binti aliozwa kwa
Adrieli, Mmeholathi.

20 Basi Mikali binti Sauli alimpenda Daudi, nao walipomwambia Sauli juu ya jambo
hili, likampendeza. 21 Sauli akawaza, "Nitampa Daudi binti yangu, ili apate kuwa
mtego kwake, ili kwamba mkono wa Wafilisti upate kuwa juu yake." Hivyo Sauli
akamwambia Daudi, "Sasa unayo nafasi ya pili ya kuwa mkwe wangu."

22 Ndipo Sauli akawaagiza watumishi wake, akisema, "Zungumzeni na Daudi kwa
siri na kumwambia, 'Tazama, mfalme amependezwa nawe, nao watumishi wake
wote wanakupenda. Basi na uwe mkwewe mfalme.' "

23 Watumishi wa Sauli wakarudia hayo maneno kwa Daudi. Lakini Daudi akasema,
“Je, mnafikiri ni jambo dogo kuwa mkwewe mfalme? Mimi ni mtu maskini tu, na
nisiyejulikana sana.”
24 Watumishi wa Sauli walipomweleza yale Daudi aliyoyasema, 25 Sauli akajibu,
“Mwambieni Daudi, ‘Mfalme hataki zawadi nyingine kuwa mahari isipokuwa magovi
100 ya Wafilisti, ili kulipiza kisasi juu ya adui zake.’ ” Mawazo ya Sauli yalikuwa Daudi
akaanguke mikononi mwa Wafilisti.
26 Watumishi walipomwambia Daudi mambo haya, ikampendeza kuwa mkwewe
mfalme. Basi kabla siku iliyopangwa haijafika, 27 Daudi na watu wake walitoka na
kuwaua Wafilisti mia mbili. Akayaleta magovi yao na kupeleka hesabu kamilifu kwa
mfalme, ili kwamba apate kuwa mkwewe mfalme. Ndipo Sauli akamwoza Daudi
Mikali binti yake.
28 Sauli alipotambua kuwa Bwana alikuwa pamoja na Daudi na kwamba Mikali
binti yake anampenda Daudi, 29 Sauli akazidi kumwogopa Daudi, naye Sauli akabaki
kuwa adui yake siku zote za maisha yake.
30 Majemadari wa jeshi la Wafilisti waliendelea kupigana vita na kadiri walivyoen-
delea kupigana, Daudi akazidi kutenda kwa hekima kuliko maafisa wengine wa Sauli,
nalo jina lake likajulikana sana.

19

Sauli Ajaribu Kumuua Daudi

1 Sauli akamwambia mwanawe Yonathani na watumishi wake wote wamuue
Daudi. Lakini Yonathani mwana wa Sauli alimpenda sana Daudi. 2 Yonathani
akamwonya Daudi, akisema, “Baba yangu Sauli anatafuta nafasi ya kukuua. Ujilinde
kesho asubuhi, nenda mahali pa siri na ukae huko. 3 Nitatoka na kukaa na baba
yangu shambani mahali uliko. Nitazungumza naye juu yako, nami nitakueleza
nitakachogundua.”
4 Yonathani akanena mema juu ya Daudi kwa Sauli baba yake na kumwambia,
“Mfalme asitende mabaya kwa mtumishi wake Daudi; hajakukosea, aliyoyafanya
yamekuwa ya faida sana kwako. 5 Alihatarisha maisha yake alipomuua yule Mfilisti.
Bwana akajipatia ushindi mkubwa kwa ajili ya Israeli wote, nawe uliuona na
ukafurahi. Kwa nini basi utende mabaya kwa mtu asiye na hatia kama Daudi kwa
kumuua bila sababu?”
6 Sauli akamsikiliza Yonathani na kuapa hivi: “Hakika kama Bwana aishivyo, Daudi
hatauawa.”
7 Basi Yonathani akamwita Daudi na kumweleza mazungumzo yote. Akamleta kwa
Sauli, naye Daudi akawa pamoja na Sauli kama kwanza.
8 Vita vilitokea tena, naye Daudi akatoka na kupigana na Wafilisti. Akawapiga kwa
nguvu nyingi hata wakakimbia mbele yake.
9 Lakini roho mbaya iliyoachiwa nafasi na Bwana ikaja juu ya Sauli alipokuwa
ameketi katika nyumba yake akiwa na mkuki mkononi mwake. Daudi alipokuwa
anampigia kinubi, 10 Sauli akajaribu kumchomea Daudi ukutani kwa huo mkuki
wake, lakini Daudi akauhepa huo mkuki wa Sauli ukakita ukutani. Usiku ule ule
Daudi akakimbia na kuokoka.
11 Sauli akatuma watu nyumbani mwa Daudi wailinde hiyo nyumba na kumuua
asubuhi. Lakini Mikali, mkewe Daudi, akamwonya akisema, “Kama hukukimbia
kuokoa maisha yako usiku huu, kesho yake utauawa.” 12 Basi Mikali akamteremsha
Daudi kupitia dirishani, naye akakimbia na kuokoka. 13 Kisha Mikali akachukua
kinyago, akakilaza kitandani, akakifunika kwa vazi na kukiwekea singa za mbuzi
kichwani.

14 Sauli alipotuma watu kumkamata Daudi, Mikali akasema, “Yeye ni mgonjwa.”
15 Kisha Sauli akatuma watu tena kumwona Daudi naye akawaambia, “Mleteni
kwangu juu ya kitanda chake ili nipate kumuua.” 16 Lakini wale watu walipoingia,
kumbe ni kinyago tu kilichokuwa kitandani na kwenye kichwa kulikuwepo na singa
za mbuzi.
17 Sauli akamwambia Mikali, “Kwa nini umenidanganya mimi hivi na kumwacha
adui yangu aende zake ili apate kuokoka?”

Mikali akamwambia, “Yeye aliniambia, ‘Niache niende zangu. Kwa nini nikuue?’ ”

18 Daudi alipokuwa amekimbia na kuokoka, alimwendea Samweli huko Rama na
kumwambia yale yote Sauli alimfanyia. Ndipo Daudi na Samweli wakaenda Nayothi
kukaa huko. 19 Habari zikamfikia Sauli kusema: “Daudi yuko Nayothi huko Rama.”
20 Basi Sauli akatuma watu kumkamata Daudi, lakini walipoona kundi la manabii
wakitoa unabii, wakiwa pamoja na Samweli akiwa amesimama hapo kama kiongozi
wao, Roho wa Mungu akaja juu ya watu wa Sauli, nao pia wakatoa unabii. 21 Sauli
akaelezwa juu ya hilo, naye akapeleka watu wengine zaidi, nao wakatoa unabii
pia. Sauli akatuma watu mara ya tatu, nao pia wakatoa unabii. 22 Mwishowe, yeye
mwenyewe akaondoka kwenda Rama na kwenda hadi kwenye kile kisima kikubwa
kilichoko huko Seku. Naye akauliza, “Wako wapi Samweli na Daudi?”

Wakasema, “Wako Nayothi huko Rama.”

23 Hivyo Sauli akaenda Nayothi huko Rama. Lakini Roho wa Mungu akaja juu yake
hata yeye, akawa anatembea huku anatoa unabii hadi akafika Nayothi. 24 Akavua
majoho yake na pia akatoa unabii mbele ya Samweli. Akalala hali hiyo ule mchana
kutwa na usiku kucha. Hii ndiyo sababu watu husema, “Je, Sauli pia yumo miongoni
mwa manabii?”

20

Daudi Na Yonathani

1 Kisha Daudi akakimbia kutoka Nayothi huko Rama akamwendea Yonathani na kumuuliza, “Kwani nimefanya nini? Kosa langu ni nini? Nimemkosea baba yako kwa jinsi gani, hata kwamba anajaribu kuuondoa uhai wangu?”

2 Yonathani akajibu, “La hasha! Hutakufa! Tazama, baba yangu hafanyi kitu chochote, kikubwa au kidogo, bila kuniambia mimi. Kwa nini anifiche hili? Sivyo ilivyo!”

3 Lakini Daudi akaapa na kusema, “Baba yako anajua kabisa kwamba nimepata kibali mbele yako, naye amesema moyoni mwake, ‘Yonathani sharti asilijue hili, la sivyo atahuzunika.’ Lakini kweli kama Bwana aishivyo na kama uishivyo, kuna hatua moja tu kati yangu na mauti.”

4 Yonathani akamwambia Daudi, “Chochote unachotaka nifanye, nitakufanyia.”

5 Basi Daudi akamwambia, “Angalia, kesho ni sikukuu ya Mwezi Mwandamo, nami
inanipasa kula chakula pamoja na mfalme; lakini niache niende kujificha shambani
mpaka kesho kutwa. 6 Kama baba yako akiona ya kuwa sipo, mwambie, ‘Daudi
aliniomba sana ruhusa kuwahi Bethlehemu, mji wake wa nyumbani, kwa sababu
dhabihu ya mwaka inafanywa huko kwa ajili ya ukoo wake wote.’ 7 Kama akisema,
‘Ni vyema sana,’ basi mtumishi wako yu salama. Lakini kama akikasirika, unaweza
kuwa na hakika kwamba anakusudia kunidhuru. 8 Lakini kwa habari yako wewe,
mtende wema mtumishi wako, kwa sababu mmeingia kwenye agano pamoja naye
mbele za Bwana. Kama nina hatia, basi niue wewe mwenyewe! Kwa nini unikabidhi
kwa baba yako?”

9 Yonathani akasema, “La hasha! Kama ningekuwa na kidokezo kidogo kwamba baba yangu amekusudia kukudhuru wewe, je, nisingekuambia?”

10 Daudi akamuuliza, “Je, nani atakayeniambia kama baba yako atakujibu kwa
ukali?”

11 Yonathani akamwambia, “Njoo, twende shambani.” Basi wakaenda huko
pamoja.

12 Kisha Yonathani akamwambia Daudi, “Ninakuahidi kwa jina la Bwana, Mungu
wa Israeli, hakika nitamchunguza baba yangu wakati kama huu kesho kutwa!
Kama ameweka utaratibu wa kufaa kukuhusu wewe, je, sitakutumia ujumbe na
kukufahamisha? 13 Lakini ikiwa baba yangu amenuia kukudhuru, Bwana na
anishughulikie kwa ukali, iwapo sitakufahamisha na kukuaga uende salama. Bwana
na awe pamoja nawe kama alivyokuwa pamoja na baba yangu. 14 Lakini nitendee
wema usiokoma kama ule wa Bwana siku zote za maisha yangu, ili nisije nikauawa,
15 wala usiuondoe wema wako kwa jamaa yangu, hata kama ni wakati ule Bwana
atakapokuwa amekatilia mbali kila adui wa Daudi kutoka kwenye uso wa dunia.”

16 Basi Yonathani akafanya agano na nyumba ya Daudi, akisema: “Bwana na
awaangamize adui za Daudi.” 17 Naye Yonathani akamtaka Daudi athibitishe tena
kiapo chake cha kumpenda, kwa sababu Yonathani alimpenda Daudi kama nafsi yake
mwenyewe.

18 Kisha Yonathani akamwambia Daudi, “Kesho ni sikukuu ya Mwezi Mwandamo.
Itajulikana kwamba haupo kwa kuwa kiti chako kitakuwa hakina mtu. 19 Kesho
kutwa, inapokaribia jioni, nenda mahali pale ulipojificha wakati tatizo hili lilipoanza
na usubiri karibu na jiwe la Ezeli. 20 Nitapiga mishale mitatu kando yake, kama
kwamba nilikwenda kulenga shabaha. 21 Kisha nitamtuma mvulana na kumwambia,
‘Nenda ukaitafute mishale.’ Kama nikimwambia, ‘Tazama mishale iko upande huu
wako! Uilete hapa,’ basi uje, kwa sababu hakika kama Bwana aishivyo, wewe
ni salama, hakuna hatari. 22 Lakini kama nikimwambia huyo mvulana, ‘Angalia,
mishale iko mbele yako,’ basi inakupasa uondoke, kwa sababu Bwana amekuruhusu
uende zako. 23 Kuhusu yale tuliyozungumza wewe na mimi: kumbuka, Bwana ndiye
shahidi kati yako wewe na mimi milele.”

24 Basi Daudi akajificha shambani, na sikukuu ya Mwezi Mwandamo ilipowadia,
mfalme akaketi ili ale. 25 Akaketi mahali pake pa kawaida karibu na ukuta,
kuelekeana na Yonathani, naye Abneri akaketi karibu na Mfalme Sauli, lakini kiti
cha Daudi kilikuwa wazi. 26 Sauli hakusema chochote siku ile kwa kuwa alifikiri,
“Kuna kitu cha lazima kimetokea kwa Daudi ambacho kimemfanya najisi asihudhurie
karamuni, hakika yeye yu najisi.” 27 Lakini siku iliyofuata, siku ya pili ya mwezi, kiti
cha Daudi kilikuwa wazi tena. Kisha Sauli akamwambia mwanawe Yonathani, “Kwa
nini mwana wa Yese hajaja chakulani jana wala leo?”

28 Yonathani akamjibu, “Daudi alinisihi sana nimpe ruhusa aende Bethlehemu.
29 Alisema, ‘Niruhusu niende, kwa sababu jamaa yetu wana dhabihu mjini, na ndugu
yangu ameniagiza niwepo huko. Kama nimepata kibali mbele yako, niruhusu niende
kuona ndugu zangu.’ Hii ndiyo sababu hakuja mezani pa mfalme.”

30 Hasira ya Sauli ikawaka dhidi ya Yonathani na kumwambia, “Wewe mwana
wa mwanamke mkaidi na mwasi! Je, sijui kuwa umekuwa upande wa mwana
wa Yese kwa aibu yako mwenyewe na kwa aibu ya mama yako aliyekuzaa?
31 Maadamu mwana wa Yese angali anaishi katika dunia hii wewe wala ufalme wako
hautasimama. Sasa tuma aitwe umlete kwangu, kwa kuwa ni lazima afe!”

32 Yonathani akamuuliza baba yake, “Kwa nini auawe? Kwani amefanya nini?”
33 Lakini Sauli akamtupia Yonathani mkuki wake kwa nguvu ili amuue. Hapo ndipo
Yonathani alipotambua kwamba baba yake alikusudia kumuua Daudi.

34 Yonathani akainuka kutoka mezani kwa hasira kali. Siku ile ya pili ya mwezi hakula chakula, kwa kuwa alikuwa amehuzunishwa na vitendo vya aibu ambavyo baba yake alikuwa anamtendea Daudi.

35 Kesho yake asubuhi Yonathani alikwenda shambani kukutana na Daudi. Alikuwa
amefuatana na mvulana mdogo, 36 naye Yonathani akamwambia yule mvulana,
"Kimbia ukatafute mishale nitakayorusha." Mvulana alipokuwa akikimbia, akarusha
mishale mbele yake. 37 Yule mvulana alipofika mahali pale ambapo mshale wa
Yonathani ulipokuwa umeanguka, Yonathani akamwita, "Je, mshale hauko mbele
yako?" 38 Yonathani akampigia kelele, "Harakisha, nenda haraka! Usisimame!"
Mvulana akaokota mshale na kurudi kwa bwana wake. 39 (Mvulana hakujua chochote
juu ya hayo yote; Yonathani na Daudi tu ndio waliojua.) 40 Basi Yonathani akampa
yule mvulana silaha zake na kumwambia, "Nenda, zirudishe mjini."

41 Baada ya mvulana kwenda, Daudi akainuka kutoka upande wa kusini wa lile jiwe, naye akasujudu uso wake mpaka nchi mara tatu mbele ya Yonathani. Kisha kila mmoja akambusu mwenzake, wakalia pamoja. Lakini Daudi akalia zaidi.

42 Yonathani akamwambia Daudi, "Nenda kwa amani, kwa kuwa tumeapiana kiapo cha urafiki kati yetu kwa jina la Bwana, tukisema, 'Bwana ndiye shahidi kati yako na mimi, na kati ya wazao wako na wazao wangu milele.' " Kisha Daudi akaondoka, naye Yonathani akarudi mjini.

21

Daudi Huko Nobu

1 Daudi akaenda Nobu, kwa Ahimeleki kuhani. Ahimeleki akatetemeka alipokutana naye, akamuuliza, "Kwa nini uko peke yako? Kwa nini hukufuatana na mtu yeyote?"

2 Daudi akamjibu Ahimeleki kuhani, akisema, "Mfalme ameniagiza shughuli fulani
na kuniambia, 'Mtu yeyote asijue chochote kuhusu kazi yako wala maagizo yako!'
Kuhusu watu wangu, nimewaambia tukutane mahali fulani. 3 Sasa basi, una nini
mkononi? Nipatie mikate mitano au chochote unachoweza kupata."

4 Lakini kuhani akamjibu Daudi, "Sina mkate wowote wa kawaida kwa sasa. Hata hivyo, ipo hapa mikate iliyowekwa wakfu, iwapo watu wamejitenga na wanawake."

5 Daudi akajibu, "Hakika tumejitenga na wanawake kwa siku hizi chache kama
kawaida ya ninapotoka kwenda kwenye shughuli. Navyo vyombo vya wale vijana
huwa ni vitakatifu hata kwenye safari ya kawaida, si zaidi sana leo vyombo vyao
vitakuwa ni vitakatifu?" 6 Hivyo kuhani akampa ile mikate iliyowekwa wakfu,
kwa kuwa hapakuwepo mikate mingine isipokuwa hiyo ya Wonyesho iliyokuwa
imeondolewa hapo mbele za Bwana na kubadilishwa na mingine yenye moto siku
ile ilipoondolewa.

7 Basi siku hiyo palikuwepo na mmoja wa watumishi wa Sauli, aliyezuiliwa mbele za Bwana; alikuwa Doegi Mwedomu, kiongozi wa wachunga wanyama wa Sauli.

8 Daudi akamuuliza Ahimeleki, "Je, unao mkuki au upanga hapa? Sikuleta upanga wala silaha nyingine yoyote, kwa sababu shughuli ya mfalme ilikuwa ya haraka."

9 Kuhani akajibu, "Upanga wa Goliathi Mfilisti, ambaye ulimuua katika Bonde la Ela, upo hapa, umefungiwa katika kitambaa nyuma ya kisibau. Kama unauhitaji, uchukue, hakuna upanga mwingine hapa ila huo tu."

Daudi akasema, "Hakuna upanga mwingine kama huo. Nipatie huo."

Daudi Huko Gathi

10 Siku ile Daudi akamkimbia Sauli na kwenda kwa Akishi mfalme wa Gathi.
11 Lakini watumishi wa Akishi wakamwambia, "Je, huyu si ndiye Daudi mfalme wa
nchi? Je, huyu si ndiye yule ambaye wanaimba katika ngoma zao wakisema:
" 'Sauli amewaua elfu zake,

naye Daudi makumi elfu yake'?"
12 Daudi akayaweka maneno haya moyoni naye akamwogopa sana Akishi mfalme
wa Gathi. 13 Basi akajifanya mwendawazimu mbele yao; naye alipokuwa mikononi
mwao, alitenda kama kichaa, akikwaruza kwa kutia alama juu ya milango ya lango
na kuachia udelele kutiririka kwenye ndevu zake.
14 Akishi akawaambia watumishi wake, "Tazameni mtu huyu! Ana wazimu! Kwa
nini mnamleta kwangu? 15 Je, mimi nimepungukiwa na wenda wazimu kiasi kwamba
mmeniletea mtu huyo hapa aendelee kufanya hivi mbele yangu? Je, ilikuwa ni lazima
mtu huyo aje nyumbani kwangu?"

22

Daudi Akiwa Adulamu Na Mispa

1 Daudi akaondoka Gathi na kukimbilia kwenye pango la Adulamu. Ndugu zake
na watu wa nyumba ya baba yake waliposikia habari hiyo, wakamwendea huko.
2 Wale wote waliokuwa katika dhiki au waliokuwa na madeni au wale ambao
hawakuridhika wakamkusanyikia Daudi, naye akawa kiongozi wao. Watu wapatao
400 walikuwa pamoja naye.
3 Kutoka huko Daudi akaenda Mispa huko Moabu na kumwambia mfalme wa
Moabu, "Naomba uwaruhusu baba yangu na mama yangu waje kukaa nawe mpaka
nijue nini Mungu atakachonifanyia." 4 Hivyo akawaacha wazazi wake wakae na
mfalme wa Moabu, nao wakakaa naye muda wote ambao Daudi alikuwa ngomeni.
5 Ndipo nabii Gadi akamwambia Daudi, "Usikae ngomeni. Nenda katika nchi ya
Yuda." Hivyo Daudi akaondoka na kwenda katika msitu wa Herethi.

Sauli Awaua Makuhani Wa Nobu

6 Basi Sauli akasikia kwamba Daudi na watu wake wameonekana. Sauli akiwa
na mkuki mkononi, alikuwa ameketi chini ya mti wa mkwaju kwenye kilima
huko Gibea, maafisa wake wote wakiwa wamesimama kumzunguka. 7 Sauli
akawaambia, "Sikilizeni enyi watu wa Benyamini! Je, mwana wa Yese atawapa
ninyi nyote mashamba na mashamba ya mizabibu? Je, atawafanya ninyi nyote
majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia? 8 Je, ndiyo sababu ninyi
mkapanga hila mbaya dhidi yangu? Hakuna hata mmoja wenu ambaye ameniambia
ni lini mwanangu alifanya agano na mwana wa Yese. Hapana hata mmoja
wenu anayejishughulisha nami wala anayeniambia kwamba mwanangu amechochea
mtumishi wangu kunivizia, kama afanyavyo leo."
9 Lakini Doegi Mwedomu, ambaye alikuwa akisimama na maafisa wa Sauli,
akasema, "Nilimwona mwana wa Yese akija kwa Ahimeleki mwana wa Ahitubu huko
Nobu. 10 Ahimeleki akamuuliza Bwana kwa ajili yake; pia akampa vyakula na ule
upanga wa Goliathi Mfilisti."
11 Kisha mfalme akatuma watu wamwite kuhani Ahimeleki mwana wa Ahitubu, na
jamaa yote ya baba yake, waliokuwa makuhani huko Nobu, nao wote wakaja kwa
mfalme. 12 Sauli akasema, "Sikiliza sasa, mwana wa Ahitubu."
Akajibu, "Naam, bwana wangu."
13 Sauli akamwambia, "Kwa nini umepanga shauri baya dhidi yangu, wewe na
mwana wa Yese, ukampa vyakula na upanga, tena hukumuuliza Mungu kwa ajili
yake, na kwa sababu hiyo ameasi dhidi yangu na kunivizia, kama afanyavyo leo?"
14 Ahimeleki akamjibu mfalme, "Ni nani miongoni mwa watumishi wako wote
aliye mwaminifu kama Daudi, mkwewe mfalme, kiongozi wa walinzi wako na
anayeheshimika sana katika watu wa nyumbani mwako? 15 Je, siku hiyo ilikuwa
ndiyo ya kwanza kumwomba Mungu kwa ajili yake? La hasha! Mfalme na

usiwashutumu watumishi wako wala yeyote wa jamaa ya baba yake, kwa kuwa
mtumishi wako hafahamu lolote kabisa kuhusu jambo hili lote.”
16 Lakini mfalme akasema, “Ahimeleki, hakika utakufa, wewe na jamaa yote ya
baba yako.”
17 Ndipo mfalme akawaamuru walinzi wake waliokuwa kando yake: “Geukeni na
kuwaua makuhani wa BWANA, kwa sababu nao pia wamejiunga na Daudi. Walijua
kuwa alikuwa anakimbia, wala hawakuniambia.”
Lakini maafisa wa mfalme hawakuwa radhi kuinua mkono kuwaua makuhani wa
BWANA.
18 Kisha mfalme akamwagiza Doegi, “Wewe geuka ukawaue makuhani.” Hivyo basi
Doegi Mwedomu, akageuka na kuwaua. Siku ile aliwaua watu themanini na watano
wavaao visibau vya kitani. 19 Pia akaupiga Nobu kwa upanga, mji wa makuhani,
wakiwemo wanaume na wanawake, watoto wadogo na wale wanyonyao, ng’ombe
wake, punda na kondoo.
20 Lakini Abiathari, mwana wa Ahimeleki, mwana wa Ahitubu, akatoroka,
akakimbia na kujiunga na Daudi. 21 Akamwambia Daudi kuwa Sauli amewaua
makuhani wa BWANA. 22 Kisha Daudi akamwambia Abiathari: “Siku ile, wakati
Doegi Mwedomu alipokuwa pale, nilijua atahakikisha amemwambia Sauli. Mimi
ninawajibika kwa vifo vya jamaa ya baba yako yote. 23 Kaa pamoja nami; usiogope.
Mtu anayeutafuta uhai wako anautafuta uhai wangu pia. Ukiwa pamoja nami
utakuwa salama.”

23

Daudi Aokoa Keila

1 Daudi alipoambiwa kuwa, “Tazama, Wafilisti wanapigana dhidi ya Keila nao
wanapokonya nafaka katika sakafu za kupuria,” 2 akauliza kwa BWANA, akisema,
“Je, niende na kuwashambulia hawa Wafilisti?”
BWANA akamjibu, “Nenda, washambulie Wafilisti na uuokoe Keila.”
3 Lakini watu wa Daudi wakamwambia, “Hapa Yuda kwenyewe tunaogopa. Si zaidi
sana, kama tukienda Keila dhidi ya majeshi ya Wafilisti!”
4 Daudi akauliza kwa BWANA tena, naye BWANA akamjibu akamwambia, “Shuka
uende Keila, kwa kuwa nitawatia Wafilisti mkononi mwako.” 5 Basi Daudi na watu
wake wakaenda Keila, wakapigana na Wafilisti na kutwaa wanyama wao wa kutosha.
Daudi akawatia hasara kubwa Wafilisti na kuwaokoa watu wa Keila. 6 (Basi Abiathari
mwana wa Ahimeleki alikuwa ameleta kisibau alipokimbilia kwa Daudi huko Keila.)

Sauli Anamfuata Daudi

7 Sauli akaambiwa kwamba Daudi alikuwa amekwenda Keila, naye akasema,
“Mungu amemtia mkononi mwangu, kwa kuwa Daudi amejifunga mwenyewe kwa
kuingia kwenye mji wenye malango na makomeo.” 8 Naye Sauli akayaita majeshi
yake yote yaende vitani, kuishukia Keila ili kumzingira Daudi na watu wake kwa
jeshi.
9 Daudi alipojua kuwa Sauli alikuwa ana hila dhidi yake, akamwambia Abiathari
kuhani, “Leta kile kisibau.” 10 Daudi akasema, “Ee BWANA, Mungu wa Israeli,
mtumishi wako amesikia kwa hakika kwamba Sauli anapanga kuja Keila na
kuangamiza mji kwa ajili yangu. 11 Je, watu wa Keila watanisalimisha kwake? Je,
Sauli atateremka, kama mtumishi wako alivyosikia? Ee BWANA, Mungu wa Israeli,
mwambie mtumishi wako.”
Naye BWANA akasema, “Ndiyo, atashuka.”
12 Daudi akauliza tena, “Je watu wa Keila watanisalimisha mimi pamoja na watu
wangu kwa Sauli?”

Naye BWANA akasema, "Ndiyo, watafanya hivyo."
13 Basi Daudi na watu wake, wapatao 600, wakaondoka Keila wakawa wanakwenda
sehemu moja hadi nyingine. Sauli alipoambiwa Daudi ametoroka kutoka Keila,
hakwenda huko.
14 Daudi akakaa katika ngome za jangwani na katika vilima vya Jangwa la Zifu.
Siku baada ya siku Sauli aliendelea kumsaka, lakini Mungu hakumtia Daudi mikononi
mwake.
15 Daudi alipokuwa huko Horeshi katika Jangwa la Zifu, akajua kuwa Sauli
alikuwa amekuja ili amuue. 16 Naye Yonathani mwana wa Sauli akamwendea Daudi
huko Horeshi na kumtia moyo kusimama imara katika imani yake kwa Mungu.
17 Akamwambia, "Usiogope, Daudi; baba yangu Sauli hatakutia mkononi mwake.
Utakuwa mfalme juu ya Israeli, nami nitakuwa wa pili wako. Hata baba yangu Sauli
anajua hili." 18 Wote wawili wakaweka agano mbele za BWANA. Kisha Yonathani
akaenda zake nyumbani, lakini Daudi akabaki Horeshi.
19 Basi Wazifu wakakwea kwa Sauli huko Gibea na kusema, "Je, Daudi hajifichi
miongoni mwetu katika ngome huko Horeshi, katika kilima cha Hakila, kusini mwa
Yeshimoni? 20 Sasa, ee mfalme, uteremke wakati wowote unapoona vyema kufanya
hivyo, sisi tutawajibika kumkabidhi kwa mfalme."
21 Sauli akajibu, "BWANA awabariki kwa kunifikiria. 22 Nendeni mkafanye
maandalizi zaidi. Mkajue mahali ambapo Daudi huenda mara kwa mara na nani
amepata kumwona huko. Wananiambia yeye ni mwerevu sana. 23 Jueni kila mahali
anapojificha mrudi na kunipa taarifa kamili. Kisha nitakwenda pamoja nanyi; kama
atakuwa katika eneo hilo, nitamsaka miongoni mwa koo zote za Yuda."
24 Basi wakaondoka na kwenda mpaka Zifu wakimtangulia Sauli. Naye Daudi na
watu wake walikuwa katika Jangwa la Maoni, katika Araba kusini mwa Yeshimoni.
25 Sauli na watu wake wakaanza msako, naye Daudi alipoelezwa hili, akateremka
mpaka mwambani na kukaa katika Jangwa la Maoni. Sauli aliposikia hili, akaenda
katika Jangwa la Maoni akimfuata Daudi.
26 Sauli alikuwa akienda upande mmoja wa mlima, naye Daudi na watu wake
walikuwa upande mwingine wa mlima, wakiharakisha kumkimbia Sauli. Wakati
Sauli na majeshi yake walipokaribia kumkamata Daudi na watu wake, 27 mjumbe
alikuja kwa Sauli, akisema, "Njoo haraka! Wafilisti wanaishambulia nchi." 28 Ndipo
Sauli akarudi akaacha kumfuata Daudi na kwenda kukabiliana na Wafilisti. Ndiyo
sababu wanaiita sehemu hii Sela-Hamalekothi.* 29 Naye Daudi akakwea kutoka huko
na kuishi katika ngome za En-Gedi.

24

Daudi Amwacha Sauli Hai
1 Baada ya Sauli kurudi kuwafuatia Wafilisti, akaambiwa kwamba, "Daudi yuko
katika Jangwa la En-Gedi." 2 Basi Sauli akachukua watu hodari 3,000 kutoka Israeli
yote kwenda kumsaka Daudi na watu wake karibu na Majabali ya Mbuzi-Mwitu.
3 Akaja mpaka kwenye mazizi ya kondoo kando ya njia, hapo palikuwa na pango,
na Sauli akaingia ndani kujipumzisha. Daudi na watu wake walikuwa wamo mle
pangoni kwa ndani zaidi. 4 Watu wa Daudi wakasema, "Hii ndiyo siku aliyonena
BWANA akikuambia, 'Nitamtia adui yako mikononi mwako ili wewe umtendee
utakavyo.' " Basi Daudi akanyemelea bila kuonekana na kukata upindo wa joho la
Sauli.
5 Baada ya hilo, dhamiri ya Daudi ikataabika kwa kukata upindo wa joho la Sauli.
6 Akawaambia watu wake, "BWANA na apishie mbali nisije nikafanya jambo kama hilo

* **23:28** Sela-Hamalekothi maana yake Mwamba wa Kutengana.

kwa bwana wangu, yeye ambaye ni mpakwa mafuta wa Bwana, au kuinua mkono
wangu dhidi yake; kwani yeye ni mpakwa mafuta wa Bwana." 7 Kwa maneno haya
Daudi akawaonya watu wake na hakuwaruhusu wamshambulie Sauli. Naye Sauli
akaondoka pangoni na kwenda zake.

8 Ndipo Daudi naye akatoka pangoni na kumwita Sauli akisema, "Mfalme, bwana
wangu!" Sauli alipotazama nyuma, Daudi akainama na kusujudu uso wake mpaka
nchi. 9 Akamwambia Sauli, "Kwa nini unasikiliza wakati watu wanapokuambia,
'Daudi amenuia kukudhuru'? 10 Leo umeona kwa macho yako mwenyewe jinsi
Bwana alivyokutia mikononi mwangu huko pangoni. Watu wengine walisisitiza
nikuue, lakini nilikuacha, nikisema, 'Sitainua mkono wangu dhidi ya bwana wangu,
kwa sababu yeye ni mpakwa mafuta wa Bwana.' 11 Tazama, baba yangu, ona kipande
hiki cha joho lako mkononi mwangu! Nilikata upindo wa joho lako lakini sikukuua.
Basi ujue na kutambua kuwa sina hatia ya kutenda mabaya wala ya kuasi. Wewe
sijakukosea, lakini wewe unaniwinda mimi ili kuuondoa uhai wangu. 12 Bwana
na ahukumu kati yangu na wewe. Naye Bwana alipize mabaya unayonitendea,
lakini mkono wangu hautakugusa. 13 Kama msemo wa kale usemavyo, 'Kutoka
kwa watenda maovu hutoka matendo maovu,' kwa hiyo mkono wangu hautakugusa
wewe.

14 "Je, mfalme wa Israeli ametoka dhidi ya nani? Ni nani unayemfuatia? Je, ni
mbwa mfu? Ni kiroboto? 15 Bwana na awe mwamuzi wetu, yeye na aamue kati yetu.
Yeye na anitetee shauri langu; anihesabie haki kwa kuniokoa mkononi mwako."

16 Daudi alipomaliza kusema haya, Sauli akamuuliza, "Je, hiyo ni sauti yako, Daudi
mwanangu?" Ndipo Sauli akalia kwa sauti kuu, akisema, 17 "Wewe ni mwenye
haki kuliko mimi; umenitendea mema, lakini mimi nimekutendea mabaya. 18 Sasa
umeniambia juu ya mema uliyonitendea. Bwana alinitia mikononi mwako, lakini
wewe hukuniua. 19 Je, mtu ampatapo adui yake, humwacha aende zake bila
kumdhuru? Bwana na akulipe mema kwa jinsi ulivyonitenda leo. 20 Ninajua kwamba
hakika utakuwa mfalme na ya kwamba ufalme wa Israeli utakuwa imara mikononi
mwako. 21 Sasa niapie kwa Bwana kwamba hutakatilia mbali uzao wangu wala
kulifuta jina langu kutoka jamaa ya baba yangu."

22 Basi Daudi akamwapia Sauli. Kisha Sauli akarudi zake nyumbani, lakini Daudi
na watu wake wakapanda kwenda ngomeni.

25

Daudi, Nabali Na Abigaili

1 Basi Samweli akafa, nao Israeli wote wakakusanyika na kumwombolezea;
wakamzika nyumbani kwake huko Rama.

Kisha Daudi akateremka kwenye Jangwa la Maoni. 2 Mtu mmoja huko Maoni,
aliyekuwa na makao huko Karmeli, alikuwa tajiri sana. Alikuwa na mbuzi elfu moja
na kondoo elfu tatu, aliokuwa akiwakata manyoya huko Karmeli. 3 Jina la mtu huyo
lilikuwa Nabali, naye mkewe aliitwa Abigaili. Alikuwa mwanamke mwenye busara
na mzuri wa sura, lakini mumewe, ambaye alikuwa wa ukoo wa Kalebu, alikuwa
mwenye hasira na mchoyo katika utendaji wake.

4 Daudi alipokuwa huko jangwani, akasikia kuwa Nabali alikuwa anakata kondoo
manyoya. 5 Basi akatuma vijana kumi na kuwaambia, "Pandeni kwa Nabali huko
Karmeli, mkamsalimie kwa jina langu. 6 Mwambieni: 'Amani iwe kwako! Amani
iwe kwako pamoja na wa nyumbani mwako! Pia amani iwe pamoja na vyote ulivyo
navyo!

7 " 'Nasikia kuwa huu ni wakati wa kukata kondoo manyoya. Wachunga mifugo
wako walipokuwa pamoja nasi, hatukuwatendea mabaya na wakati wote waliokuwa

huko Karmeli hakuna chochote chao kilipotea. 8 Waulize watumishi wako nao
watakuambia. Kwa hiyo uwatendee wema vijana wangu, kwani tumekuja wakati wa
furaha. Tafadhali wape watumishi wako na mwanao Daudi chochote kitakachokuja
mkononi mwako kwa ajili yao.' "

9 Watu wa Daudi walipofika wakampa Nabali ujumbe huu kwa jina la Daudi. Kisha
wakangojea.

10 Nabali akawajibu watumishi wa Daudi, "Huyu Daudi ni nani? Huyu mwana wa
Yese ni nani? Watumishi wengi wanakimbia kutoka kwa bwana zao siku hizi. 11 Kwa
nini nichukue mkate wangu, maji yangu na nyama niliyochinja kwa ajili ya wakata
manyoya wangu, na kuwapa watu ambao hakuna anayejua wanakotoka?"

12 Watu wa Daudi wakageuka na kurudi. Walipofika, wakaarifu kila neno. 13 Daudi
akawaambia watu wake, "Jifungeni panga zenu!" Basi wakajifunga panga zao, naye
Daudi akajifunga upanga wake. Watu kama mia nne hivi wakapanda pamoja na
Daudi, na watu mia mbili wakabaki na vifaa.

14 Mmoja wa watumishi akamwambia Abigaili, mkewe Nabali: "Daudi alituma
wajumbe kutoka jangwani kumpa bwana wetu salamu zake, lakini akawavurumishia
matukano. 15 Hata hivyo watu hawa walikuwa wema sana kwetu. Hawakutu-
tendea mabaya, na wakati wote tulipokuwa nje huko mashambani karibu nao,
hatukupotewa na kitu chochote. 16 Usiku na mchana walikuwa ukuta wakituzunguka
wakati wote tulipokuwa tukichunga kondoo zetu karibu nao. 17 Sasa fikiri juu ya
jambo hili na uone unaweza kufanya nini, kwa sababu maafa yanakaribia juu ya
bwana wetu na nyumba yake yote. Yeye ni mtu mwovu kiasi kwamba hakuna mtu
awezaye kuzungumza naye."

18 Abigaili akafanya haraka, akachukua mikate mia mbili, viriba viwili vya divai,
kondoo watano waliochinjwa vipimo vitano vya bisi, vishada mia moja vya zabibu
kavu, mikate mia mbili ya tini, akavipakia juu ya punda. 19 Kisha akawaambia
watumishi wake, "Tangulieni; mimi nitakuja nyuma yenu." Lakini hakumwambia
Nabali mumewe.

20 Ikawa alipokuwa amepanda punda wake kwenye bonde la mlima, tazama, Daudi
na watu wake wakawa wanateremka kumwelekea, naye akakutana nao. 21 Daudi
alikuwa amesema, "Ilikuwa ni kazi bure kuchunga kwangu kote mali za huyu mtu
huko jangwani hivi kwamba hakuna chochote chake kilichopotea. Yeye amenilipa
baya kwa ajili ya wema. 22 Bwana na amshughulikie Daudi, tena kwa ukali, ikiwa
kesho asubuhi nitambakizia mwanaume hata mmoja aliye hai miongoni mwa watu
wake wote!"

23 Abigaili alipomwona Daudi, akashuka haraka kwenye punda wake, akainama
kifudifudi uso wake mpaka nchi mbele ya Daudi. 24 Akamwangukia miguuni pake na
kusema: "Bwana wangu, kosa hili na liwe juu yangu mwenyewe. Tafadhali mruhusu
mtumishi wako aseme nawe. Sikia kile mtumishi wako atakachosema. 25 Bwana
wangu na asimjali huyo mtu mwovu Nabali. Yeye anafanana na jina lake; jina lake
ni Mpumbavu, nao upumbavu huenda pamoja naye. Lakini kwangu mimi, mtumishi
wako, sikuwaona hao watu waliotumwa na bwana wangu.

26 "Basi sasa, kwa kuwa Bwana amekuzuia, wewe bwana wangu, kutokumwaga
damu na kutolipiza kisasi kwa mikono yako mwenyewe, hakika kama Bwana
aishivyo na kama uishivyo, maadui zako na wote wanaokusudia kumdhuru bwana
wangu wawe kama Nabali. 27 Nayo zawadi hii ambayo mtumishi wako amemletea
bwana wangu, wapewe watu wanaofuatana nawe. 28 Tafadhali samehe kosa la
mtumishi wako, kwa kuwa Bwana kwa hakika ataifanya imara nyumba ya ufalme
kwa bwana wangu, kwa sababu anapigana vita vya Bwana. 29 Hata ingawa yuko
mtu anayekufuatia kuuondoa uhai wako, usiruhusu baya lolote kuonekana kwako

siku zote za maisha yako, uhai wa bwana wangu utafungwa salama kwenye furushi
la walio hai na BWANA Mungu wako. Lakini uhai wa adui zako atavurumishwa kama
vile jiwe kutoka kwenye kombeo. 30 BWANA atakapokuwa ameshamtendea bwana
wangu kila kitu chema alichoahidi kumhusu yeye na kumweka kuwa kiongozi wa
Israeli, 31 bwana wangu hatakuwa na dhamiri inayolemewa na mzigo kwa kumwaga
damu kusiko na sababu, au kujilipizia kisasi yeye mwenyewe. BWANA atakapomletea
bwana wangu mafanikio, umkumbuke mtumishi wako."

32 Daudi akamwambia Abigaili, "Ahimidiwe BWANA, Mungu wa Israeli aliyekutuma
kunilaki leo. 33 Ubarikiwe kwa uamuzi wako mzuri na kwa kunizuia nisimwage damu
leo na kulipiza kisasi kwa mikono yangu. 34 La sivyo, hakika kama BWANA, Mungu wa
Israeli, aishivyo, ambaye amenizuia nisiwadhuru, kama usingekuja haraka kunilaki,
hakuna hata mwanaume mmoja wa Nabali angeachwa hai kufikia mapambazuko."

35 Ndipo Daudi akapokea kutoka mkononi mwake kile alichokuwa amemletea, naye
akasema, "Nenda nyumbani kwako kwa amani; nimesikia maneno yako na kukujalia
ombi lako."

36 Abigaili alipokwenda kwa Nabali, alikuwa ndani ya nyumba yake akifanya
karamu kama ile ya mfalme. Naye alikuwa ana furaha nyingi, akiwa amelewa sana.
Kwa hiyo Abigaili hakumwambia mumewe kitu chochote mpaka asubuhi yake. 37 Basi
asubuhi, Nabali alipokuwa amelevuka, mkewe akamwambia mambo yote, nao moyo
wake ukazimia, akawa kama jiwe. 38 Baada ya siku kumi, BWANA akampiga Nabali,
naye akafa.

39 Daudi aliposikia kwamba Nabali amekufa, akasema, "Ahimidiwe BWANA, ambaye
amenitetea shauri langu dhidi ya Nabali kwa kuwa alinitendea kwa dharau.
Amemzuia mtumishi wake asitende mabaya na BWANA ameuleta ubaya wa Nabali
juu ya kichwa chake mwenyewe."

Kisha Daudi akatuma ujumbe kwa Abigaili kumwomba awe mke wake.
40 Watumishi wa Daudi wakaenda mpaka Karmeli na kumwambia Abigaili,
wakisema, "Daudi ametutuma kwako kukuchukua uwe mkewe."

41 Akainama chini uso wake mpaka ardhini, akasema, "Mjakazi wako yuko
hapa, tayari kuwatumikia na kuwanawisha miguu watumishi wa bwana wangu."
42 Abigaili akainuka kwa haraka, akapanda punda wake, akihudumiwa na wajakazi
wake watano, akaenda pamoja na wajumbe wa Daudi, naye akawa mkewe. 43 Pia
Daudi alikuwa amemwoa Ahinoamu wa Yezreeli, wote wawili wakawa wake zake.
44 Lakini Sauli alikuwa amemwoza Mikali binti yake, aliyekuwa mkewe Daudi, kwa
Palti mwana wa Laishi, kutoka Galimu.

26

Daudi Amwacha Sauli Hai Tena

1 Hao Wazifu wakamwendea Sauli huko Gibea na kusema, "Je, Daudi hakujificha
katika kilima cha Hakila, kinachotazamana na Yeshimoni?"

2 Hivyo Sauli akashuka kwenda katika Jangwa la Zifu, akiwa na watu wake 3,000
wa Israeli waliochaguliwa, kumsaka Daudi huko. 3 Sauli akapiga kambi yake kando
ya barabara juu ya kilima cha Hakila kinachotazamana na Yeshimoni, lakini Daudi
alikuwa anaishi huko jangwani. Alipoona kuwa Sauli amemfuata huko, 4 Daudi
akatuma wapelelezi na akapata habari kwa hakika kwamba Sauli alikuwa amewasili.

5 Ndipo Daudi akaondoka, akaenda hadi mahali Sauli alikuwa amepiga kambi.
Akaona mahali Sauli na Abneri mwana wa Neri, jemadari wa jeshi, walipokuwa
wamelala. Sauli alikuwa amelala ndani ya kambi, jeshi likiwa limemzunguka.

6 Basi Daudi akamuuliza Ahimeleki Mhiti, na Abishai mwana wa Seruya, nduguye
Yoabu, akisema, "Ni nani atakayeshuka pamoja nami kambini kwa Sauli?"

Abishai akajibu, “Nitakwenda pamoja nawe.”

7 Hivyo Daudi na Abishai wakaenda kwenye jeshi wakati wa usiku, tazama Sauli, alikuwa amelala ndani ya kambi na mkuki wake umekitwa ardhini karibu na kichwa chake. Abneri na askari walikuwa wamelala kumzunguka Sauli.

8 Abishai akamwambia Daudi, “Leo Mungu amemtia adui yako mikononi mwako. Sasa niruhusu nimchome mpaka ardhini kwa pigo moja la mkuki wangu; sitamchoma mara mbili.”

9 Lakini Daudi akamwambia Abishai, “Usimwangamize! Ni nani awezaye kutia mkono juu ya mpakwa mafuta wa Bwana na asiwe na hatia?”
10 Daudi akasema, “Hakika kama vile Bwana aishivyo, Bwana mwenyewe atampiga; au wakati wake utafika, naye atakufa, au atakwenda vitani na kuangamia.
11 Lakini Mungu na apishie mbali nisije nikainua mkono juu ya mpakwa mafuta wa Bwana. Sasa chukua huo mkuki na hilo gudulia la maji vilivyo karibu na kichwa chake, tuondoke.”

12 Hivyo Daudi akachukua huo mkuki na hilo gudulia la maji vilivyokuwa karibu na kichwa cha Sauli, nao wakaondoka. Hakuna yeyote aliyeona au kufahamu habari hii, wala hakuna hata mmoja aliyeamka usingizini. Wote walikuwa wamelala, kwa sababu Bwana alikuwa amewatia kwenye usingizi mzito.

13 Kisha Daudi akavuka upande mwingine na kusimama juu ya kilima mahali palipokuwa na nafasi pana kati yao.
14 Daudi akalipigia kelele jeshi na Abneri mwana wa Neri, akisema, “Je, Abneri, hutanijibu?”

Abneri akajibu, “Nani wewe umwitaye mfalme?”

15 Daudi akasema, “Wewe si ni mtu shujaa? Ni nani aliye kama wewe katika Israeli? Kwa nini basi hukumlinda mfalme bwana wako? Mtu mmoja alikuja kumwangamiza mfalme, bwana wako.
16 Ulichokifanya si kizuri. Kwa hakika kama aishivyo Bwana, wewe na watu wako mnastahili kufa, kwa sababu hamkumlinda bwana wenu, mpakwa mafuta wa Bwana. Tazameni hapo mlipo. Uko wapi mkuki wa mfalme na gudulia la maji ambavyo vilikuwa karibu na kichwa chake?”

17 Sauli akatambua sauti ya Daudi, na kusema, “Je, hiyo ni sauti yako, Daudi mwanangu?”

Daudi akajibu, “Naam, hiyo ndiyo, bwana wangu mfalme.”
18 Pia akaongeza, “Kwa nini bwana wangu anamfuatia mtumishi wake? Nimefanya nini, nalo kosa langu ni lipi nililolifanya niwe na hatia?
19 Sasa mfalme bwana wangu na asikilize maneno ya mtumishi wake. Kama Bwana amekuchochea dhidi yangu, basi yeye na aipokee sadaka yangu. Lakini hata hivyo, kama ni wanadamu waliofanya hivyo, walaaniwe mbele za Bwana! Wao sasa wamenifukuza kutoka sehemu yangu katika urithi wa Bwana wangu wakisema, ‘Nenda ukatumikie miungu mingine.’
20 Basi usiache damu yangu imwagike kwenye ardhi mbali na uso wa Bwana. Mfalme wa Israeli ametoka kutafuta kiroboto, kama vile mtu awindavyo kware katika milima.”

21 Ndipo Sauli akasema, “Nimetenda dhambi. Rudi, Daudi mwanangu. Kwa kuwa uliyahesabu maisha yangu kuwa ya thamani leo, sitajaribu kukudhuru tena. Hakika nimetenda kama mpumbavu na nimekosa sana.”

22 Daudi akajibu, “Mkuki wa mfalme uko hapa. Mmoja wa vijana wako na avuke kuuchukua.
23 Bwana humlipa kila mtu kwa ajili ya haki yake na uaminifu wake. Bwana alikutia katika mikono yangu leo, lakini sikuinua mkono wangu juu ya mpakwa mafuta wa Bwana.
24 Kwa hakika kama vile maisha yako yalivyokuwa ya thamani kwangu leo, vivyo hivyo maisha yangu na yawe na thamani kwa Bwana na kuniokoa kutoka taabu zote.”

25 Ndipo Sauli akamwambia Daudi, “Mwanangu Daudi na ubarikiwe; utafanya mambo makubwa na hakika utashinda.”

Basi Daudi akaenda zake, naye Sauli akarudi nyumbani.

27

Daudi Miongoni Mwa Wafilisti

1 Daudi akasema moyoni mwake, "Katika mojawapo ya siku hizi nitaangamizwa
kwa mkono wa Sauli. Jambo lililo bora ni kutorokea kwenye nchi ya Wafilisti. Hivyo
Sauli atakata tamaa ya kunisaka popote katika Israeli, nami nitakuwa nimeponyoka
mkononi mwake."

2 Hivyo Daudi akaondoka na hao watu mia sita waliokuwa pamoja naye na kwenda
kwa Akishi mwana wa Maoki mfalme wa Gathi. 3 Daudi na watu wake wakakaa huko
Gathi pamoja na Akishi. Kila mtu alikuwa pamoja na jamaa yake, naye Daudi pamoja
na wakeze wawili: yaani Ahinoamu wa Yezreeli, na Abigaili wa Karmeli, mjane wa
Nabali. 4 Sauli alipokuwa ameambiwa kwamba Daudi alikuwa amekimbilia Gathi,
hakuendelea kumsaka tena.

5 Ndipo Daudi akamwambia Akishi, "Kama nimepata kibali machoni pako, unipe
sehemu katika mojawapo ya miji katika nchi nikae huko. Kwa nini mtumwa wako
akae pamoja nawe katika mji huu wa kifalme?"

6 Hivyo siku hiyo Akishi akampa Daudi mji wa Siklagi, nao Siklagi umekuwa mali
ya wafalme wa Yuda tangu wakati huo. 7 Daudi akaishi katika nchi ya Wafilisti muda
wa mwaka mmoja na miezi minne.

8 Basi Daudi na watu wake wakapanda na kuwashambulia Wageshuri, Wagirizi na
Waamaleki. (Tangu zamani haya mataifa yalikuwa yameishi kwenye eneo lililotanda
kuanzia Telemu katika njia iteremkayo Shuri hadi kufikia nchi ya Misri.) 9 Kila mara
Daudi aliposhambulia eneo, hakubakiza hai mwanaume wala mwanamke, lakini
alichukua kondoo na ng'ombe, punda na ngamia, na nguo. Kisha akarudi kwa Akishi.

10 Akishi alipomuuliza, "Je leo umeshambulia wapi?" Daudi humjibu, "Dhidi ya
Negebu ya Yuda," au wakati mwingine husema, "Dhidi ya Negebu ya Yerameeli," au
"Dhidi ya Negebu ya Wakeni." 11 Daudi hakumwacha hai mwanaume au mwanamke
ili apate kuletwa Gathi, kwa maana Daudi aliwaza, "Wanaweza kujulisha habari
zetu na kusema, 'Hivi ndivyo alivyofanya Daudi.' " Hii ndiyo ilikuwa desturi yake
wakati wote aliishi katika nchi ya Wafilisti. 12 Akishi akamsadiki Daudi na kuwaza
moyoni mwake, akasema, "Daudi amekuwa kitu cha kuchukiza kabisa kwa watu
wake, Waisraeli, hivi kwamba atakuwa mtumishi wangu milele."

28

Sauli Na Mchawi Wa Endori

1 Siku zile Wafilisti wakakusanya majeshi yao ili kupigana vita dhidi ya Israeli.
Akishi akamwambia Daudi, "Lazima ujue kuwa wewe pamoja na watu wako
mtafuatana nami kwenda vitani."

2 Daudi akasema, "Ndipo wewe mwenyewe utakapojionea jambo ambalo mtumishi
wako anaweza kufanya."

Akishi akamjibu Daudi, "Vyema sana, mimi nitakufanya uwe mlinzi wangu daima."

3 Wakati huo Samweli alikuwa amekufa, nao Israeli wote walikuwa wamem-
wombolezea na kumzika kwenye mji wake mwenyewe huko Rama. Sauli alikuwa
amewafukuza waaguzi na wachawi.

4 Wafilisti wakakusanyika na kupiga kambi yao huko Shunemu, naye Sauli
akawakusanya Waisraeli wote na kupiga kambi yao huko Gilboa. 5 Sauli alipoona
jeshi la Wafilisti, akaogopa; moyo wake ukajawa na hofu kuu. 6 Ndipo Sauli
akauliza ushauri kwa Bwana, lakini Bwana hakumjibu kwa ndoto, wala kwa Urimu,*

---

* **28:6** Urimu na Thumimu maana yake ni Nuru na Kweli; vifaa hivi viliwekwa kwenye kifuko cha juu cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha.

wala kwa njia ya manabii. 7 Basi Sauli akawaambia watumishi wake, “Nitafutieni
mwanamke mwaguzi ili nimwendee, nipate kuuliza kwake.”

Watumishi wake wakamwambia, “Yuko mwanamke mmoja huko Endori.”

8 Hivyo Sauli akajigeuza kwa kuvaa mavazi mengine, naye usiku akiwa amefuatana
na watu wawili wakaenda kwa huyo mwanamke. Akamwambia, “Nibashirie kwa
uaguzi, unipandishie yule nitakayekutajia.”

9 Huyo mwanamke akamwambia, “Wewe unajua lile alilofanya Mfalme Sauli.
Amewakatilia mbali waaguzi, wapiga ramli wote na wachawi katika nchi. Mbona
umenitegea maisha yangu ili wapate kuniua?”

10 Sauli akamwapia huyo mwanamke kwa Jina la Bwana, akasema, “Kwa hakika
kama Bwana aishivyo, hutaadhibiwa kwa ajili ya jambo hili.”

11 Ndipo yule mwanamke akauliza, “Je unataka nikupandishie nani?”

Sauli akasema, “Nipandishie Samweli.”

12 Yule mwanamke alipomwona Samweli, alipiga yowe kwa sauti kuu, naye
akamuuliza Sauli, “Mbona umenidanganya? Wewe ndiwe Sauli.”

13 Mfalme akamwambia, “Usiogope. Unaona nini?”

Yule mwanamke akasema, “Naona mungu unapanda kutoka ardhini.”

14 Sauli akamuuliza, “Ni mfano wa nini?”

Yule mwanamke akasema, “Ni mwanaume mzee amevaa joho anayepanda.”

Ndipo Sauli akatambua kwamba ni Samweli. Sauli akasujudu kifudifudi, uso wake
hadi ardhini.

15 Samweli akamuuliza Sauli, “Kwa nini unanitaabisha kwa kunipandisha juu?”

Sauli akasema, “Mimi ninasumbuka sana, kwa maana Wafilisti wanapigana vita
dhidi yangu, naye Mungu ameniacha. Hanijibu tena wala kwa njia ya manabii wala
kwa ndoto. Kwa hiyo nimekuita wewe ili unijulishe la kufanya.”

16 Samweli akamuuliza, “Kwa nini uniulize mimi, maadamu Bwana amekuacha
na kuwa adui yako? 17 Bwana ametenda lile alilotangulia kusema kupitia kwangu.
Bwana ameurarua ufalme kutoka mikononi mwako, naye amempa mmoja wa jirani
zako, yaani Daudi. 18 Kwa sababu wewe hukumtii Bwana, wala hukumtimizia
ghadhabu yake kali juu ya Waamaleki, Bwana amekutendea mambo haya leo. 19 Zaidi
ya hayo, Bwana atawatia Israeli pamoja na wewe mikononi mwa Wafilisti, na kesho
wewe na wanao mtakuwa pamoja nami. Bwana pia atalitia jeshi la Israeli mikononi
mwa Wafilisti.”

20 Papo hapo Sauli akaanguka chini, akajinyoosha, akiwa amejawa na hofu kwa
ajili ya maneno ya Samweli. Nguvu zake zikamwishia kwa maana alikuwa hajala
chochote mchana ule wote na usiku.

21 Yule mwanamke alipomwendea Sauli na kumwona amepatwa na hofu,
akamwambia, “Tazama, mimi mtumishi wako mwanamke nimekutii. Nimeweka
maisha yangu hatarini kwa kufanya kile ulichoniagiza nifanye. 22 Sasa tafadhali
isikilize sauti ya mtumishi wako, uniruhusu nikupatie chakula kidogo ule ili uwe
na nguvu za kurejea ulikotoka.”

23 Akakataa, akisema, “Mimi sitaki kula.”

Lakini watumishi wake wakaungana na yule mwanamke wakamsihi ale, naye
akakubali. Basi akainuka hapo chini, akaketi juu ya kitanda.

24 Yule mwanamke alikuwa na ndama aliyenona hapo nyumbani, akamchinja mara
moja. Akachukua unga, akaukanda, akatengeneza mkate usio chachu. 25 Ndipo
akamwandalia meza Sauli pamoja na watu wake, nao wakala. Usiku ule ule
wakainuka na kwenda zao.

29

Akishi Amrudisha Daudi Huko Siklagi

1 Wafilisti wakakusanya majeshi yao yote huko Afeki, nao Waisraeli wakapiga
kambi karibu na chemchemi iliyoko Yezreeli. 2 Watawala wa Wafilisti walipokuwa
wakipita pamoja na vikosi vyao vya mamia na vya maelfu, Daudi na watu wake
walikuwa wakitembea huko nyuma pamoja na Akishi. 3 Majemadari wa Wafilisti
wakauliza, "Vipi kuhusu hawa Waebrania?"

Akishi akajibu, "Huyu si Daudi, aliyekuwa afisa wa Sauli mfalme wa Israeli? Ameshakuwa pamoja nami kwa zaidi ya mwaka, naye tangu alipomwacha Sauli hadi sasa, sikuona kosa lolote kwake."

4 Lakini majemadari wa Wafilisti wakamkasirikia na kusema, "Mrudishe mtu
huyu, apate kurudi mahali pale ulipompangia. Haimpasi kufuatana pamoja nasi
vitani, asije akageuka, akawa kinyume chetu vitani. Ni kwa njia ipi bora zaidi
angeweza kujipatia tena kibali kwa bwana wake, isipokuwa kwa vichwa vya watu
wetu wenyewe? 5 Je, huyu si ndiye Daudi walioimba kumhusu katika ngoma zao,
wakisema:

" 'Sauli amewaua elfu zake,
naye Daudi makumi elfu yake'?"

6 Basi Akishi akamwita Daudi na kumwambia, "Kama vile BWANA aishivyo, wewe
umekuwa mtu mwaminifu, nami ningependa utumike pamoja nami katika jeshi.
Tangu siku ile uliyofika kwangu hadi sasa, sijaona kosa lolote kwako, lakini hao
watawala hawakukubali. 7 Rudi na uende kwa amani; usifanye chochote cha
kuwakasirisha watawala wa Kifilisti."

8 Daudi akamuuliza Akishi, "Lakini mimi nimefanya nini? Je, umeona nini kibaya juu ya mtumishi wako tangu siku ile niliyokuja kwako hadi leo? Kwa nini nisirudi na kupigana na adui za bwana wangu mfalme?"

9 Akishi akamjibu Daudi, "Mimi ninajua ya kuwa wewe umekuwa wa kupendeza
machoni pangu kama vile malaika wa Mungu. Lakini hao majemadari wa Wafilisti
wamesema, 'Huyu haimpasi kwenda vitani pamoja nasi.' 10 Sasa amka mapema,
pamoja na watumishi wa bwana wako waliofuatana nawe, nanyi ondokeni asubuhi
mara kutakapopambazuka."

11 Hivyo Daudi na watu wake wakaamka asubuhi na mapema, wakaenda zao kurudi katika nchi ya Wafilisti, nao Wafilisti wakapanda kwenda Yezreeli.

30

Daudi Aangamiza Waamaleki

1 Daudi na watu wake wakafika Siklagi siku ya tatu. Basi Waamaleki walikuwa
wamevamia Negebu na Siklagi. Wakawa wameshambulia mji wa Siklagi na
kuuteketeza kwa moto, 2 nao wakawa wamewachukua mateka wanawake pamoja na
wote waliokuwamo humo, vijana na wazee. Hawakuua yeyote, bali waliwachukua
wakaenda zao.

3 Daudi na watu wake walipofika Siklagi, wakakuta mji umeangamizwa kwa moto
na wake zao pamoja na wana wao na binti zao wamechukuliwa mateka. 4 Hivyo
Daudi na watu wake wakapiga yowe mpaka wakaishiwa na nguvu za kulia. 5 Wake
wawili wa Daudi walikuwa wametekwa: yaani Ahinoamu wa Yezreeli, na Abigaili,
mjane wa Nabali wa Karmeli. 6 Daudi alihuzunika sana kwa sababu watu walikuwa
wakisemezana juu ya kumpiga kwa mawe. Kila mmoja alikuwa na uchungu rohoni
kwa sababu ya wanawe na binti zake. Lakini Daudi akajitia nguvu katika BWANA,
Mungu wake.

7 Kisha Daudi akamwambia kuhani Abiathari mwana wa Ahimeleki, "Niletee
kisibau." Abiathari akamletea, 8 naye Daudi akamuuliza BWANA, "Je, nifuatie kundi
hili la wavamizi? Je, nitawapata?"

Bwana akajibu, “Wafuatie. Hakika utawapata na utafanikiwa kuwaokoa.”

9 Daudi pamoja na watu wake 600 wakafika kwenye Bonde la Besori, mahali
ambapo wengine waliachwa nyuma, 10 kwa kuwa watu 200 walikuwa wamechoka
sana kuweza kuvuka hilo bonde. Lakini Daudi pamoja na watu 400 wakaendelea
kufuatia.

11 Wakamkuta Mmisri katika shamba fulani, nao wakamleta kwa Daudi. Wakampa
huyo Mmisri maji ya kunywa na chakula; 12 kipande cha andazi la tini na andazi
la zabibu zilizokaushwa. Akala naye akapata nguvu, kwa kuwa hakuwa amekula
chakula chochote wala kunywa maji kwa siku tatu usiku na mchana.

13 Daudi akamuuliza, “Wewe ni wa nani, na umetoka wapi?”

Akajibu, “Mimi ni Mmisri, mtumwa wa Mwamaleki. Bwana wangu aliniteiekeza
nilipougua siku tatu zilizopita. 14 Tulivamia Negebu ya Wakerethi, na nchi ya Yuda,
na Negebu ya Kalebu. Nasi tulichoma moto Siklagi.”

15 Daudi akamuuliza, “Je, unaweza kuniongoza kufikia kundi hili la uvamizi?”

Akajibu, “Niapie mbele ya Mungu kwamba hutaniua wala kunikabidhi mikononi
mwa bwana wangu, nami nitakupeleka hadi waliko.”

16 Akamwongoza Daudi mpaka mahali walipokuwa, nao walikuwa wametawanyika
eneo lote, wakila, wakinywa na wakifanya karamu kwa sababu ya nyara nyingi
walizochukua kutoka nchi ya Wafilisti na kutoka Yuda. 17 Daudi akapigana nao
kuanzia machweo ya jua hadi kesho yake jioni, na hakuna yeyote miongoni
mwao aliyetoroka, isipokuwa vijana wanaume 400 waliopanda ngamia na kutoroka.
18 Daudi akarudisha kila kitu Waamaleki walikuwa wamechukua, pamoja na wake
zake wawili. 19 Hakuna chochote kilichopotea: kijana au mzee, mvulana au msichana,
nyara au kitu kingine chochote walichokuwa wamechukua. Daudi akarudisha kila
kitu. 20 Akachukua makundi yote ya kondoo, mbuzi na ng’ombe, nao watu wake
wakawaswaga wanyama hao mbele ya wanyama wengine wa kufugwa, wakisema,
“Hizi ni nyara za Daudi.”

21 Kisha Daudi akafika kwa wale watu 200 waliokuwa wamechoka sana kumfuata
na ambao waliachwa nyuma kwenye Bonde la Besori. Wakatoka kwenda kumlaki
Daudi na wale watu aliokuwa nao. Daudi na watu wake walipowakaribia,
akawasalimu. 22 Lakini watu wote waovu na wakorofi miongoni mwa wafuasi
wa Daudi wakasema, “Kwa sababu hawakwenda pamoja nasi, hatutagawana nao
nyara tulizorudisha. Lakini, kila mtu aweza kuchukua mkewe na watoto wake na
kuondoka.”

23 Daudi akajibu, “La hasha, ndugu zangu, kamwe hamwezi kufanya hivyo kwa
kile ambacho Bwana ametupatia. Yeye ametulinda na kuweka mikononi mwetu
majeshi yale yaliyokuja kupigana dhidi yetu. 24 Ni nani atasikiliza yale mnayosema?
Fungu la mtu aliyekaa na vyombo litakuwa sawa na la yule aliyekwenda vitani. Wote
watashiriki sawa.” 25 Daudi akafanya hili liwe amri na agizo kwa Israeli kutoka siku
ile hata leo.

26 Daudi alipofika Siklagi, akatuma baadhi ya nyara kwa wazee wa Yuda,
waliokuwa rafiki zake, akasema, “Tazama, hapa kuna zawadi kwa ajili yenu kutoka
nyara za adui za Bwana.”

27 Akazituma kwa wale waliokuwa Betheli, Ramoth-Negebu na Yatiri; 28 kwa wale
walioko Aroeri, Sifmothi, Eshtemoa 29 na Rakali; kwa wale waliokuwa katika miji
ya Wayerameeli na ya Wakeni; 30 na kwa wale walioko Horma, Bori-Ashani, Athaki,
31 na kwa wakazi wa Hebroni; na kwa wale waliokuwa mahali pengine pote ambako
Daudi na watu wake walitembelea.

31

Sauli Ajiua
(1 Nyakati 10:1-12)

1 Basi Wafilisti wakapigana na Israeli. Waisraeli wakawakimbia, na wengi
wakauawa katika Mlima Gilboa. 2 Wafilisti wakawafuatia kwa bidii Sauli na wanawe,
wakawaua Yonathani, Abinadabu na Malki-Shua. 3 Mapigano yakawa makali sana
kumzunguka Sauli, nao wapiga upinde wakampata na kumjeruhi vibaya.

4 Sauli akamwambia mbeba silaha wake, “Futa upanga wako unichome nao, la
sivyo hawa watu wasiotahiriwa watakuja wanichome na kunidhalilisha.”

Lakini mbeba silaha wake akaogopa sana wala hakuweza kufanya hivyo. Kwa hiyo
Sauli akachukua upanga wake mwenyewe na kuuangukia. 5 Mchukua silaha wake
alipoona Sauli amekufa, naye pia akaangukia upanga wake akafa pamoja naye. 6 Basi
Sauli, wanawe watatu, mbeba silaha wake na watu wake wote wakafa pamoja siku
ile ile.

7 Waisraeli waliokuwa kandokando ya bonde na wale waliokuwa ng’ambo ya
Yordani walipoona kuwa jeshi la Waisraeli limekimbia na kwamba Sauli na wanawe
wamekufa, wakaacha miji yao na kukimbia. Nao Wafilisti wakaja na kukaa humo.

8 Kesho yake Wafilisti walipokuja kuwavua maiti silaha, walimkuta Sauli na
wanawe watatu wameanguka katika Mlima Gilboa. 9 Wakamkata Sauli kichwa na
kumvua silaha zake, nao wakatuma wajumbe katika nchi yote ya Wafilisti kutangaza
habari katika hekalu la sanamu zao na miongoni mwa watu wao. 10 Wakaweka silaha
zake katika hekalu la Maashtorethi, na kukifunga kiwiliwili chake katika ukuta wa
Beth-Shani.

11 Watu wa Yabeshi-Gileadi waliposikia yale Wafilisti walichomfanyia Sauli,
12 mashujaa wao wote wakaenda usiku hadi Beth-Shani. Wakauchukua mwili wa
Sauli na miili ya wanawe kutoka kwenye ukuta wa Beth-Shani na kurudi hadi Yabeshi,
mahali ambapo waliiteketeza kwa moto. 13 Kisha wakachukua mifupa yao na kuizika
chini ya mti wa mkwaju huko Yabeshi, nao wakafunga siku saba.

2 Samweli

Daudi Afahamishwa Kifo Cha Sauli

1 Baada ya kifo cha Sauli, Daudi alipokuwa amerudi kutoka kuwashinda Waa-
maleki, Daudi alikaa siku mbili huko Siklagi. 2 Siku ya tatu akaja mtu mwenye nguo
zilizoraruka na mavumbi kichwani mwake kutoka kwenye kambi ya Sauli. Alipomjia
Daudi, akajitupa chini ili kumpa heshima.
3 Daudi akamuuliza, “Wewe umetoka wapi?”
Akamjibu, “Nimetoroka kutoka kambi ya Waisraeli.”
4 Daudi akamuuliza, “Ni nini kilichotokea? Niambie.”
Akasema, “Watu walikimbia kutoka vitani. Wengi wao walianguka na kufa. Naye
Sauli na Yonathani mwanawe wamekufa.”
5 Ndipo Daudi akamwambia huyo kijana aliyemletea taarifa, “Je, umefahamuje
kwamba Sauli na Yonathani mwanawe wamekufa?”
6 Yule kijana akasema, “Nilijipata huko Mlima Gilboa, naye Sauli alikuwa huko
akiegemea mkuki wake, na magari ya vita na wapanda farasi wa upande wa adui
wakawa wamemkaribia sana. 7 Alipogeuka na kuniona, akaniita, nami nikasema,
‘Je, nifanye nini?’
8 “Akaniuliza, ‘Wewe ni nani?’
“Nikamjibu, ‘Mimi ni Mwamaleki.’
9 “Kisha akaniambia, ‘Nikaribie mimi na uniue! Niko katika maumivu makali ya
kifo, lakini bado ningali hai.’
10 “Kwa hiyo nikamkaribia nikamuua, kwa sababu nilijua kwamba baada ya
kuanguka hangeweza kupona. Nami nikachukua lile taji lililokuwa kichwani mwake
na utepe uliokuwa mkononi mwake nami nimevileta hapa kwa bwana wangu.”
11 Ndipo Daudi pamoja na watu wote waliokuwa pamoja naye wakazishika nguo
zao na kuzirarua. 12 Wakaomboleza, wakalia pia na kufunga mpaka jioni kwa ajili
ya Sauli na Yonathani mwanawe, kwa ajili ya jeshi la Bwana na nyumba ya Israeli,
kwa sababu wameanguka kwa upanga.
13 Daudi akamwambia yule kijana aliyemletea taarifa, “Wewe ni mwenyeji wa
wapi?”
Akamjibu, “Mimi ni mwana wa mgeni, Mwamaleki.”
14 Daudi akamuuliza, “Kwa nini hukuogopa kuinua mkono wako ili kumwangamiza
mpakwa mafuta wa Bwana?”
15 Kisha Daudi akamwita mmoja wa watu wake na kumwambia, “Nenda ukamuue!”
Kwa hiyo akampiga, naye akafa. 16 Kwa maana Daudi alikuwa amemwambia, “Damu
yako iwe juu ya kichwa chako mwenyewe. Kinywa chako mwenyewe kimeshuhudia
dhidi yako uliposema, ‘Nilimuua mpakwa mafuta wa Bwana.’ ”

Ombolezo La Daudi Kwa Ajili Ya Sauli Na Yonathani

17 Daudi akafanya maombolezo haya kuhusu Sauli na Yonathani mwanawe, 18 naye
akaagiza kwamba watu wa Yuda wafundishwe ombolezo hili la upinde (ambalo
limeandikwa katika Kitabu cha Yashari):
19 “Walio fahari yako, ee Israeli, wameuawa juu ya mahali pako palipoinuka.
Jinsi wenye nguvu walivyoanguka!

20 “Msilisimulie hili katika Gathi,
msilitangaze hili katika
barabara za Ashkeloni,

binti za Wafilisti wasije wakafurahia,
binti za hao wasiotahiriwa
wasije wakashangilia.

21 “Enyi milima ya Gilboa,
msipate umande wala mvua,
wala mashamba yazaayo sadaka ya nafaka.
Kwa maana huko ndiko ngao ya mwenye nguvu iliponajisiwa,
ngao ya Sauli haitapakwa tena mafuta.
22 Kutokana na damu ya waliouawa,
kutokana na miili ya wenye nguvu,
ule upinde wa Yonathani haukugeuka nyuma.
Upanga wa Sauli haukurudi bure.

23 “Sauli na Yonathani,
maishani walipendwa na kuneemeka,
na katika kifo hawakutengana.
Walikuwa wepesi kuliko tai,
walikuwa na nguvu kuliko simba.

24 “Enyi binti za Israeli,
lieni kwa ajili ya Sauli,
ambaye aliwavika nguo
nyekundu na maridadi,
ambaye aliremba mavazi yenu
kwa mapambo ya dhahabu.

25 “Tazama jinsi mashujaa
walivyoanguka vitani!
Yonathani ameuawa
mahali pako palipoinuka.
26 Nahuzunika kwa ajili yako,
Yonathani ndugu yangu,
kwangu ulikuwa mpendwa sana.
Upendo wako kwangu ulikuwa wa ajabu,
wa ajabu zaidi kuliko ule wa wanawake.

27 “Tazama jinsi mashujaa walivyoanguka!
Silaha za vita zimeangamia!”

2

Daudi Atiwa Mafuta Kuwa Mfalme Wa Yuda

1 Ikawa baada ya mambo haya, Daudi akamuuliza Bwana, “Je, nipande kwenda
katika mojawapo ya miji ya Yuda?”

Bwana akasema, “Panda.”

Daudi akauliza, “Je, niende wapi?”

Bwana akajibu, “Nenda Hebroni.”

2 Basi Daudi akakwea kwenda huko pamoja na wake zake wawili, Ahinoamu wa
Yezreeli na Abigaili, mjane wa Nabali wa Karmeli. 3 Pia Daudi akawachukua watu
waliokuwa pamoja naye, kila mmoja na jamaa yake, nao wakaishi huko Hebroni na

miji yake. 4 Ndipo watu wa Yuda wakaja Hebroni, huko wakamtia Daudi mafuta awe mfalme juu ya nyumba ya Yuda.

Daudi alipoambiwa kuwa ni watu wa Yabeshi-Gileadi waliomzika Sauli, 5 akatuma wajumbe kwa watu wa Yabeshi-Gileadi kuwaambia, "BWANA awabariki kwa kuonyesha wema huu kwa kumzika Sauli bwana wenu. 6 Sasa BWANA na awaonyeshe wema na uaminifu, nami pia nitawaonyesha wema ule ule kwa kuwa mmefanya jambo hili.
7 Sasa basi, kuweni hodari na mashujaa, kwa maana bwana wenu Sauli amekufa, nayo nyumba ya Yuda imenitia mafuta niwe mfalme juu yao."

Vita Kati Ya Nyumba Ya Daudi Na Sauli

8 Wakati huo Abneri mwana wa Neri, jemadari wa jeshi la Sauli, alikuwa amemchukua Ish-Boshethi mwana wa Sauli na kumleta hadi Mahanaimu. 9 Akamweka awe mfalme juu ya nchi ya Gileadi, Waasheri,* Yezreeli, Efraimu, Benyamini na Israeli yote.

10 Ish-Boshethi† mwana wa Sauli alikuwa na umri wa miaka arobaini alipoanza kutawala Israeli, naye akatawala miaka miwili. Hata hivyo, nyumba ya Yuda ikamfuata Daudi. 11 Muda ambao Daudi alikuwa mfalme juu ya nyumba ya Yuda huko Hebroni ilikuwa miaka saba na miezi sita.

12 Abneri mwana wa Neri, pamoja na watu wa Ish-Boshethi mwana wa Sauli, wakatoka Mahanaimu kwenda Gibeoni. 13 Yoabu mwana wa Seruya na watu wa Daudi wakatoka na kukutana nao kwenye bwawa la Gibeoni. Kikundi kimoja kiliketi upande mmoja wa bwawa, na kikundi kingine upande wa pili.

14 Ndipo Abneri akamwambia Yoabu, "Tuwaweke baadhi ya vijana wasimame na wapigane ana kwa ana mbele yetu."

Yoabu akasema, "Sawa, na wafanye hivyo."

15 Kwa hiyo vijana wakasimama, wakahesabiwa: watu wa Benyamini na wa Ish-Boshethi mwana wa Sauli kumi na wawili, na upande wa Daudi kumi na wawili.
16 Kisha kila mtu akakamatana na mpinzani wake kichwani na kuchomana kwa upanga, nao wakaanguka chini pamoja. Kwa hiyo mahali pale katika Gibeoni pakaitwa Helkath-Hasurimu.‡

17 Siku hiyo vita vilikuwa vikali sana, naye Abneri na watu wa Israeli wakashindwa na watu wa Daudi.

18 Wana watatu wa Seruya walikuwako huko: nao ni Yoabu, Abishai na Asaheli. Basi huyo Asaheli alikuwa na mbio kama paa. 19 Asaheli akamfukuza Abneri, pasipo kugeuka kulia wala kushoto wakati akimfuata. 20 Abneri akaangalia nyuma na kumuuliza, "Ni wewe, Asaheli?"

Akamjibu, "Ndiyo."

21 Ndipo Abneri akamwambia, "Geuka upande wa kulia au kushoto. Mchukue mmoja wa vijana wa kiume na umvue silaha zake." Lakini Asaheli hakuacha kumfukuza.

22 Abneri akamwonya tena Asaheli akimwambia, "Acha kunifukuza! Kwa nini nikuue? Je, nitawezaje kumtazama ndugu yako Yoabu usoni?"

23 Lakini Asaheli alikataa kuacha kumfuatia, kwa hiyo Abneri akamchoma Asaheli tumboni kwa ncha butu ya mkuki wake, mkuki ukamtoboa ukatokea mgongoni mwake. Akaanguka na kufa papo hapo. Ikawa kila mtu alisimama alipofika mahali pale Asaheli alipoanguka na kufa.

24 Lakini Yoabu na Abishai walimfuata Abneri, na jua lilipokuwa linatua, wakafika kwenye kilima cha Ama, karibu na Gia kwenye njia ya kuelekea kwenye nyika ya

---

* **2:9** Waasheri hapa ni kabila moja la Israeli. † **2:10** Ish-Boshethi maana yake Mtu wa Aibu, pia anaitwa Esh-Baali maana yake Mtu wa Baali (1Nya 8:33; 9:39). ‡ **2:16** Helkath-Hasurimu maana yake Uwanja wa Mapambano.

Gibeoni. 25 Ndipo watu wa kabila la Benyamini wakakusanyika tena nyuma ya
Abneri. Wakaunda kikosi na kujiimarisha juu ya kilima.

26 Abneri akamwita Yoabu, akamwambia, "Je, ni lazima upanga uendelee kuangamiza milele? Hutambui kwamba jambo hili litaishia katika uchungu? Utaacha kuwaagiza watu wako waache kuwafuatilia ndugu zao hata lini?"

27 Yoabu akajibu, "Hakika kama aishivyo Mungu, kama hukusema, hawa watu wangeendelea kuwafuatia ndugu zao mpaka asubuhi."

28 Basi Yoabu akapiga tarumbeta, nao watu wote wakasimama, hawakuwafuata Israeli tena, wala hawakuwapiga tena.

29 Usiku ule wote Abneri na watu wake wakatembea kupitia Araba. Wakavuka Mto Yordani, wakaendelea wakipitia nchi yote ya Bithroni wakafika Mahanaimu.

30 Basi Yoabu akarudi kutoka kumfuatia Abneri, na kuwakusanya watu wake wote.
Pamoja na Asaheli, watu kumi na tisa wa Daudi walikuwa wamepotea. 31 Lakini
watu wa Daudi walikuwa wamewaua watu wa kabila la Benyamini 360 waliokuwa
pamoja na Abneri. 32 Wakamchukua Asaheli, wakamzika katika kaburi la baba yake
huko Bethlehemu. Kisha Yoabu na watu wake wakatembea usiku kucha na kufika huko Hebroni wakati wa mapambazuko.

3

1 Vita kati ya nyumba ya Sauli na nyumba ya Daudi vilidumu kwa muda mrefu. Daudi akaendelea kuwa imara zaidi na zaidi, wakati nyumba ya Sauli iliendelea kudhoofika zaidi na zaidi.

2 Wana walizaliwa kwa Daudi huko Hebroni:

Mzaliwa wake wa kwanza alikuwa Amnoni mwana wa Ahinoamu wa Yezreeli;

3 mzaliwa wake wa pili alikuwa Danieli* mwana wa Abigaili, mjane wa Nabali wa Karmeli;

wa tatu, Absalomu mwana wa Maaka, binti Talmai mfalme wa Geshuri;

4 wa nne, Adoniya mwana wa Hagithi;

wa tano, Shefatia mwana wa Abitali;

5 wa sita, Ithreamu mwana wa Egla, mkewe Daudi.

Hawa ndio waliozaliwa kwa Daudi huko Hebroni.

Abneri Anamwendea Daudi

6 Wakati wa vita kati ya nyumba ya Sauli na nyumba ya Daudi, Abneri alikuwa
anajiimarisha katika nafasi yake kwenye nyumba ya Sauli. 7 Basi Sauli alikuwa
amekuwa na suria, jina lake Rispa binti wa Aiya. Naye Ish-Boshethi akamwambia Abneri, "Kwa nini umekutana kimwili na suria wa baba yangu?"

8 Abneri akakasirika sana kwa sababu ya kile Ish-Boshethi alichosema, naye akamjibu, "Je, mimi ni kichwa cha mbwa, kwa upande wa Yuda? Siku hii ya leo mimi ni mtiifu kwa nyumba ya baba yako Sauli, kwa jamaa yake na rafiki zake. Sijakukabidhi kwa Daudi, lakini bado unanilaumu kwa kosa la kuhusika na huyu
mwanamke! 9 Mungu na amshughulikie Abneri, tena kwa ukali, ikiwa sitafanya kwa
ajili ya Daudi kile BWANA alichomwahidi kwa kiapo, 10 na kuuhamisha ufalme kutoka
kwenye nyumba ya Sauli na kuimarisha kiti cha ufalme cha Daudi juu ya Israeli na
Yuda kuanzia Dani mpaka Beer-Sheba." 11 Ish-Boshethi hakuthubutu kusema neno
jingine kwa Abneri, kwa sababu alimwogopa Abneri.

12 Ndipo Abneri akatuma wajumbe kwa niaba yake kwa Daudi, kumwambia, "Nchi hii ni ya nani? Fanya mapatano na mimi, nami nitakusaidia kuiweka Israeli yote juu yako."

13 Daudi akasema, "Vyema, nitafanya mapatano nawe. Lakini nahitaji jambo moja kwako: Usije mbele yangu mpaka umemleta Mikali binti Sauli wakati utakapokuja

* 3:3 Jina lingine lake ni Kileabu.

kuniona.” 14 Kisha Daudi akapeleka wajumbe kwa Ish-Boshethi mwana wa Sauli,
kudai, “Nipe Mikali mke wangu, ambaye nilimposa mwenyewe kwa mahari ya
magovi 100 ya Wafilisti.”

15 Kwa hiyo Ish-Boshethi akatoa amri kwamba Mikali achukuliwe kutoka kwa
Paltieli mumewe, mwana wa Laishi. 16 Hata hivyo, mumewe alikwenda pamoja naye,
akilia nyuma ya mkewe njia yote hadi Bahurimu. Ndipo Abneri akamwambia Paltieli,
“Rudi nyumbani!” Kwa hiyo akarudi.

17 Abneri akafanya shauri pamoja na wazee wa Israeli, akasema, “Muda mrefu
mmetaka kumfanya Daudi mfalme wenu. 18 Sasa fanyeni hivyo! Kwa maana BWANA
alimwahidi Daudi akisema, ‘Kwa kupitia Daudi mtumishi wangu nitawaokoa watu
wangu Israeli kutoka mikononi mwa Wafilisti na kutoka mikononi mwa adui zako
wote.’ ”

19 Pia Abneri mwenyewe akazungumza na kabila la Benyamini. Kisha akaenda
mpaka Hebroni kumwambia Daudi kila kitu ambacho Israeli na nyumba yote ya
Benyamini walichotaka kufanya. 20 Wakati Abneri aliyekuwa na watu ishirini pamoja
naye, alipokuja kwa Daudi huko Hebroni, Daudi akamwandalia karamu pamoja
na watu wake. 21 Ndipo Abneri akamwambia Daudi, “Niache niende mara moja
nikakusanye Israeli yote kwa ajili ya mfalme bwana wangu, ili waweze kufanya
mapatano na wewe, ili kwamba uweze kutawala juu ya yote yale ambayo moyo wako
unaonea shauku.” Basi Daudi akamuaga Abneri, naye akaenda kwa amani.

Yoabu Amuua Abneri

22 Wakati huo huo, watu wa Daudi na Yoabu walirudi kutoka kwenye kushambulia,
nao wakarudi na nyara nyingi mno. Lakini Abneri hakuwa tena pamoja na Daudi
huko Hebroni, kwa sababu Daudi alikuwa amemruhusu aende zake, naye akaenda
kwa amani. 23 Yoabu na askari wote aliokuwa nao walipowasili, aliambiwa kwamba
Abneri mwana wa Neri alikuwa amekuja kwa mfalme na kwamba mfalme alikuwa
amemruhusu aende zake, na kwamba alikwisha ondoka kwa amani.

24 Basi Yoabu alikwenda kwa mfalme na kumwambia, “Ni nini hiki ulichofanya?
Tazama, Abneri alikuja kwako. Kwa nini ukamwacha aende? Sasa amekwenda!
25 Wajua Abneri mwana wa Neri alikuja kukudanganya na kuchunguza nyendo zako
na kupata kila kitu unachokifanya.”

26 Ndipo Yoabu akamwacha Daudi na kutuma wajumbe wamfuate Abneri, nao
wakamrudisha kutoka kisima cha Sira. Lakini Daudi hakufahamu jambo hili. 27 Basi
Abneri aliporudi Hebroni, Yoabu akamchukua kando ndani ya lango, kama vile
kuzungumza naye faraghani. Ili kulipiza kisasi damu ya nduguye Asaheli, Yoabu
akamchoma mkuki tumboni palepale, naye akafa.

28 Baadaye, Daudi aliposikia kuhusu jambo hili, akasema, “Mimi na ufalme wangu
kamwe hatuna hatia mbele za BWANA kuhusu damu ya Abneri mwana wa Neri.
29 Damu yake na iwe juu ya kichwa cha Yoabu na juu ya nyumba yote ya baba yake!
Kamwe asikosekane yeyote katika nyumba ya Yoabu mwenye kidonda chenye usaha,
au ukoma au mwenye kuegemea fimbo au aangukaye kwa upanga au kupungukiwa
na chakula.”

30 (Yoabu na Abishai ndugu yake walimuua Abneri kwa sababu alikuwa amemuua
Asaheli ndugu yao katika vita huko Gibeoni.)

31 Kisha Daudi akamwambia Yoabu na watu wote aliokuwa pamoja nao, “Rarueni
nguo zenu na mvae nguo za gunia na mtembee mkiomboleza mbele ya Abneri.”
Mfalme Daudi mwenyewe akatembea nyuma ya jeneza. 32 Wakamzika Abneri huko
Hebroni, naye mfalme akalia kwa sauti kwenye kaburi la Abneri. Pia watu wote
wakalia.

33 Mfalme akaimba ombolezo hili kwa ajili ya Abneri:

“Je, ilipasa Abneri afe kama afavyo mpumbavu?
34 Mikono yako haikufungwa,
miguu yako haikufungwa pingu.
Ulianguka kama yeye aangukaye
mbele ya watu waovu.”
Nao watu wote wakamlilia tena.
35 Kisha watu wote wakaja kumsihi Daudi ale chochote kulipokuwa kungali bado
mchana; lakini Daudi akaapa, akisema, “Mungu na anishughulikie, tena kwa ukali,
kama nikionja mkate au kitu kingine chochote kabla ya jua kutua!”
36 Watu wote wakaona hilo nao ikawapendeza; naam, kila kitu mfalme alichofanya
kiliwapendeza. 37 Kwa hiyo siku ile watu wote na Israeli yote wakajua kwamba
mfalme hakushiriki katika mauaji ya Abneri mwana wa Neri.
38 Kisha mfalme akawaambia watu wake, “Je, hamfahamu kwamba mkuu na mtu
mashuhuri ameanguka katika Israeli leo? 39 Nami leo ingawa ni mfalme mpakwa
mafuta, mimi ni dhaifu, nao hawa wana wa Seruya wananizidi nguvu. Bwana na
amlipize mtenda maovu sawasawa na matendo yake maovu!”

4

Ish-Boshethi Auawa
1 Ish-Boshethi mwana wa Sauli aliposikia kwamba Abneri amekufa huko Hebroni,
akakosa ujasiri, nayo Israeli yote wakatiwa hofu kuu. 2 Basi mwana wa Sauli alikuwa
na watu wawili waliokuwa viongozi wa vikundi vya uvamizi. Mmoja aliitwa Baana
na mwingine Rekabu, waliokuwa wana wa Rimoni, Mbeerothi, kutoka kabila la
Benyamini. Beerothi alihesabiwa kuwa sehemu ya Benyamini, 3 kwa sababu watu
wa Beerothi walikimbilia huko Gitaimu na wameishi huko kama wageni mpaka siku
hii ya leo.
4 (Yonathani mwana wa Sauli alikuwa na mwana aliyekuwa mlemavu miguu yote
miwili. Alikuwa na miaka mitano wakati habari kuhusu Sauli na Yonathani zilipofika
kutoka Yezreeli. Yaya wake akambeba ili kukimbia, lakini yaya alipokuwa anaharak-
isha kuondoka, mtoto alianguka akawa kiwete. Jina lake aliitwa Mefiboshethi.)
5 Basi Rekabu na Baana, wana wa Rimoni Mbeerothi wakaenda nyumbani kwa
Ish-Boshethi, nao walifika huko wakati alipokuwa kwenye mapumziko yake ya
mchana. 6 Wakaingia kwenye chumba cha ndani kana kwamba wanachukua ngano,
wakamchoma Ish-Boshethi mkuki wa tumboni. Ndipo Rekabu na Baana nduguye
wakatoroka.
7 Walikuwa wameingia ndani ya nyumba wakati alipokuwa amelala kitandani
chumbani kwake. Baada ya kumchoma mkuki na kumuua, walikata kichwa chake.
Wakiwa wamekichukua, walitembea usiku kucha kwa njia ya Araba. 8 Wakamletea
Daudi kichwa cha Ish-Boshethi huko Hebroni, wakamwambia mfalme, “Hiki hapa
kichwa cha Ish-Boshethi mwana wa Sauli, adui yako, aliyejaribu kuondoa uhai wako.
Siku hii ya leo Bwana amemlipia kisasi mfalme bwana wangu dhidi ya Sauli na mzao
wake.”
9 Daudi akawajibu Rekabu na Baana nduguye, wana wa Rimoni, Mbeerothi,
akasema, “Hakika kama Bwana aishivyo, ambaye ameniokoa kutoka taabu zote,
10 yule mtu aliponiambia, ‘Sauli amekufa,’ akadhani ananiletea habari njema,
nilimkamata, nikamuua huko Siklagi. Hiyo ndiyo zawadi niliyompa kwa ajili ya
taarifa yake! 11 Je, ni mara ngapi zaidi wakati watu waovu wamemuua mtu asiye na
hatia akiwa ndani ya nyumba yake mwenyewe na kwenye kitanda chake mwenyewe?
Je, sasa nisidai damu yake mikononi mwenu na kuwaondoa duniani?”

12 Kwa hiyo Daudi akawaamuru watu wake, wakawaua. Wakakata mikono yao
na miguu, na kutundika viwiliwili vyao kando ya dimbwi huko Hebroni. Lakini
wakakichukua kichwa cha Ish-Boshethi na kukizika katika kaburi la Abneri huko
Hebroni.

5

Daudi Atawazwa Mfalme Juu Ya Israeli
(1 Nyakati 11:1-9; 14:1-7)

1 Makabila yote ya Israeli yakamjia Daudi huko Hebroni na kumwambia, "Sisi
tu nyama yako na damu yako hasa. 2 Zamani, wakati Sauli alikuwa mfalme juu
yetu, wewe ndiwe uliyeiongoza Israeli vitani. Naye BWANA alikuambia, 'Wewe
utawachunga watu wangu Israeli, na utakuwa mtawala wao.' "
3 Wazee wote wa Israeli wakamwendea Mfalme Daudi huko Hebroni, mfalme
akafanya mapatano nao huko Hebroni mbele za BWANA, nao wakamtia Daudi mafuta
kuwa mfalme wa Israeli.
4 Daudi alikuwa na miaka thelathini alipoanza kutawala, naye akatawala Israeli
miaka arobaini. 5 Huko Hebroni alitawala Yuda kwa miaka saba na miezi sita, na
katika Yerusalemu alitawala Israeli yote na Yuda kwa miaka thelathini na mitatu.

Daudi Ateka Yerusalemu

6 Mfalme na watu wake wakaenda Yerusalemu kuwashambulia Wayebusi walioishi
humo. Wayebusi wakamwambia Daudi, "Wewe hutaingia humu, kwani hata vipofu
na viwete wanaweza kukufukuza." Walidhani, "Daudi hawezi kuingia humu." 7 Hata
hivyo, Daudi akaiteka ngome ya Sayuni, Mji wa Daudi.
8 Siku ile, Daudi akasema, "Yeyote ambaye atawashinda Wayebusi, atatumia huo
mfereji kuwafikia hao 'viwete na vipofu' ambao ni adui za Daudi." Ndiyo sababu
wanasema, " 'Vipofu na viwete' hawataingia kwenye jumba la ufalme."
9 Ndipo Daudi akafanya makao ndani ya ngome na kuiita Mji wa Daudi. Akajenga
eneo linalozunguka kuanzia Milo* kuelekea ndani. 10 Daudi akazidi kuwa na nguvu
zaidi na zaidi, kwa sababu BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote alikuwa pamoja naye.
11 Basi Hiramu mfalme wa Tiro akawatuma wajumbe kwa Daudi, wakiwa na
magogo ya mierezi, maseremala na waashi, nao wakajenga jumba la kifalme kwa ajili
ya Daudi. 12 Naye Daudi akafahamu kuwa BWANA amemwimarisha kuwa mfalme juu
ya Israeli na ameinua ufalme wake kwa ajili ya Israeli, watu wake.
13 Baada ya Daudi kuondoka Hebroni, akajitwalia masuria zaidi na wake huko
Yerusalemu, nao wana na binti wengi walizaliwa kwake. 14 Haya ndiyo majina ya
watoto waliozaliwa kwake huko: Shamua, Shobabu, Nathani, Solomoni, 15 Ibihari,
Elishua, Nefegi, Yafia, 16 Elishama, Eliada na Elifeleti.

Daudi Awashinda Wafilisti
(1 Nyakati 14:8-17)

17 Wafilisti waliposikia kuwa Daudi ametiwa mafuta kuwa mfalme wa Israeli,
wakapanda na jeshi lao lote kwenda kumsaka, lakini Daudi akapata habari hizo,
naye akateremka kwenye ngome. 18 Basi Wafilisti walikuwa wamekuja na kusambaa
kwenye Bonde la Warefai, 19 kwa hiyo Daudi akamuuliza BWANA, "Je, niende
kuwashambulia Wafilisti? Je, utawatia mikononi mwangu?"
BWANA akamjibu, "Nenda, kwa maana hakika nitawatia Wafilisti mikononi
mwako."
20 Ndipo Daudi akaenda mpaka Baal-Perasimu, na huko akawashinda Wafilisti.
Akasema, "Kama mafuriko yafurikavyo, BWANA amewafurikia adui zangu mbele

* **5:9** Milo maana yake Boma la Ngome.

yangu.” Kwa hiyo mahali hapo pakaitwa Baal-Perasimu.† 21 Wafilisti wakaiacha
miungu yao huko, naye Daudi na watu wake wakaichukua.
22 Wafilisti walikwea kwa mara nyingine na kusambaa katika Bonde la Warefai.
23 Kwa hiyo Daudi akamuuliza Bwana, naye akamjibu, “Usipande moja kwa moja,
bali wazungukie kwa nyuma na uwashambulie mbele ya miti ya miforosadi. 24 Mara
utakaposikia sauti ya kutembea kutoka kwenye vilele vya miti ya miforosadi, nenda
haraka, kwa sababu hiyo itamaanisha kuwa Bwana ametangulia mbele yako kupiga
jeshi la Wafilisti.” 25 Basi Daudi akafanya kama Bwana alivyomwagiza, naye
akawaangusha Wafilisti njia yote kuanzia Geba‡ hadi Gezeri.

6

Sanduku La Mungu Laletwa Yerusalemu
(1 Nyakati 13:1-14; 15:25–16:6, 43)

1 Tena Daudi akakusanya watu 30,000 wa Israeli waliochaguliwa. 2 Yeye na watu
wake wote wakatoka Baala ya Yuda* kulipandisha Sanduku la Mungu kutoka huko,
linaloitwa kwa Jina, naam, jina la Bwana Mwenye Nguvu Zote, ambaye anaketi katika
kiti cha enzi kati ya makerubi walioko juu ya hilo Sanduku. 3 Wakaweka hilo Sanduku
la Mungu juu ya gari jipya la kukokotwa na kulileta kutoka nyumba ya Abinadabu,
iliyokuwa juu ya kilima. Uza na Ahio, wana wa Abinadabu, walikuwa wakiongoza
hilo gari jipya la kukokotwa 4 likiwa na Sanduku la Mungu juu yake, naye Ahio
alikuwa anatembea akiwa mbele yake. 5 Daudi na nyumba yote ya Israeli walikuwa
wanacheza mbele za Bwana kwa nguvu zao zote, kwa nyimbo, vinubi, zeze, matari,
kayamba na matoazi.
6 Walipofika kwenye uwanja wa kupuria nafaka wa Nakoni, Uza akanyoosha mkono
na kulishika Sanduku la Mungu kwa sababu maksai walijikwaa. 7 Hasira ya Bwana
ikawaka dhidi ya Uza kwa sababu ya kitendo chake cha kukosa heshima, kwa hiyo
Mungu akampiga akafia papo hapo kando ya Sanduku la Mungu.
8 Ndipo Daudi akakasirika kwa sababu ghadhabu ya Bwana ilifurika dhidi ya Uza,
hivyo hadi leo mahali hapo panaitwa Peres-Uza.
9 Daudi akamwogopa Bwana siku ile, akasema, “Ni jinsi gani Sanduku la Bwana
litakavyoweza kunijia?” 10 Hakuwa radhi kulichukua Sanduku la Bwana kwake
katika Mji wa Daudi. Badala yake akalipeleka kwenye nyumba ya Obed-Edomu,
Mgiti. 11 Sanduku la Bwana likabaki katika nyumba ya Obed-Edomu, Mgiti, kwa
miezi mitatu, naye Bwana akambariki pamoja na nyumba yake yote.
12 Kisha Mfalme Daudi akaambiwa, “Bwana ameibariki nyumba ya Obed-Edomu
pamoja na kila alicho nacho, kwa sababu ya Sanduku la Mungu.” Basi Daudi
akateremka na kulipandisha Sanduku la Mungu kutoka nyumba ya Obed-Edomu
hadi Mji wa Daudi kwa shangwe. 13 Wale waliokuwa wamebeba Sanduku la
Bwana walipokuwa wametembea hatua sita, Daudi alitoa dhabihu fahali na ndama
aliyenoneshwa. 14 Daudi, akiwa amevaa kisibau cha kitani, alicheza mbele za Bwana
kwa nguvu zake zote, 15 wakati yeye na nyumba yote ya Israeli walipopandisha
Sanduku la Bwana kwa shangwe na sauti za tarumbeta.
16 Ikawa Sanduku la Bwana lilipokuwa linaingia katika Mji wa Daudi, Mikali
binti Sauli akachungulia dirishani. Naye alipomwona Mfalme Daudi akirukaruka
na kucheza mbele za Bwana, akamdharau moyoni mwake.
17 Wakaleta Sanduku la Bwana na kuliweka mahali pake ndani ya hema ambalo
Daudi alikuwa amelisimamisha kwa ajili yake, naye Daudi akatoa sadaka za

† **5:20** Maana yake Bwana Afurikae. ‡ **5:25** Kwa Kiebrania mji huu uliitwa Gibeoni (ona 1Nya 14:16). * **6:2** Baala ya Yuda ni jina la Kiebrania; yaani Kiriath-Yearimu.

kuteketezwa na sadaka za amani mbele za Bwana. [18] Baada ya kumaliza kutoa sadaka
za kuteketezwa na sadaka za amani, Daudi akawabariki watu katika jina la Bwana
Mwenye Nguvu Zote. [19] Kisha akatoa mkate, andazi la tende na andazi la zabibu
kavu kwa kila mtu katika mkutano wote wa Waisraeli, wanaume kwa wanawake.
Nao watu wote wakaenda nyumbani kwao.

[20] Daudi aliporudi ili kuwabariki watu wa nyumbani mwake, Mikali binti Sauli
akatoka nje kumlaki, akamwambia, "Tazama jinsi mfalme wa Israeli alivyojibainisha
mwenyewe leo kwa kuvua mavazi yake machoni pa vijakazi wa watumishi wake,
kama vile ambavyo mtu asiye na adabu angelifanya!"

[21] Daudi akamwambia Mikali, "Nilifanya hivyo mbele za Bwana ambaye alinich-
agua mimi badala ya baba yako au mwingine yeyote kutoka nyumba yake wakati
aliponiweka niwe mtawala juu ya Israeli, watu wa Bwana. Kwa hiyo nitacheza
mbele za Bwana. [22] Nitakuwa asiye na heshima zaidi kuliko sasa, nami nitajishusha
machoni pangu mwenyewe. Lakini kwa hawa vijakazi uliosema habari zao
nitaheshimiwa."

[23] Naye Mikali binti Sauli hakuwa na watoto mpaka siku ya kufa kwake.

7

Ahadi Ya Mungu Kwa Daudi
(1 Nyakati 17:1-15)

[1] Baada ya mfalme kuingia rasmi katika jumba lake la kifalme, naye Bwana akiwa
amemstarehesha pande zote mbali na adui zake, [2] akamwambia nabii Nathani, "Mimi
hapa, ninaishi katika jumba la kifalme la mierezi, wakati Sanduku la Mungu limebaki
katika hema."

[3] Nathani akamjibu mfalme, "Lolote ulilo nalo moyoni, endelea ukalifanye, kwa
maana Bwana yu pamoja nawe."

[4] Usiku ule neno la Bwana likamjia Nathani, kusema:

[5] "Nenda ukamwambie mtumishi wangu Daudi, 'Hili ndilo asemalo Bwana: Je,
ewe ndiwe wa kunijengea mimi nyumba ili nikae ndani yake? [6] Sijakaa ndani
ya nyumba tangu siku niliyowaleta Waisraeli kutoka Misri hadi leo. Nimekuwa
nikitembea kutoka mahali pamoja hadi mahali pengine ndani ya hema kama
makao yangu. [7] Popote nilipotembea pamoja na Waisraeli wote, je, nimewahi
kumwambia kiongozi wao yeyote niliyemwamuru kuwachunga watu wangu
Israeli, "Kwa nini hujanijengea nyumba ya mierezi?" '

[8] "Sasa basi, mwambie mtumishi wangu Daudi, 'Hili ndilo asemalo Bwana
Mwenye Nguvu Zote: Nilikutoa wewe kutoka machungani na kutoka kuandama
kundi la kondoo na mbuzi ili kuwaongoza watu wangu Israeli. [9] Nimekuwa pamoja
nawe popote ulipokwenda, nami nimekuondolea mbali adui zako wote mbele
yako. Basi nitalifanya jina lako kuwa kuu kama majina ya watu walio wakuu
sana duniani. [10] Nami nitawapatia watu wangu Israeli mahali niwapande humo ili
kwamba wawe na nyumbani kwao wenyewe wasisumbuliwe tena. Watu waovu
hawatawaonea tena, kama walivyofanya mwanzoni, [11] na kama walivyofanya
tangu mwanzo wakati nilipowaweka viongozi juu ya watu wangu Israeli. Pia
nitawapa raha mbele ya adui zenu wote.

" 'Bwana akuambia kwamba Bwana mwenyewe atakujengea nyumba. [12] Siku
zako zitakapokwisha nawe ulale pamoja na baba zako, nitainua mzao wako aingie
mahali pako, ambaye atatoka viunoni mwako, nami nitauimarisha ufalme wake.
[13] Yeye ndiye atakayejenga nyumba kwa ajili ya Jina langu, nami nitaimarisha kiti
cha enzi cha ufalme wake milele. [14] Nitakuwa baba yake, naye atakuwa mwanangu.
Atakapokosea nitamwadhibu kwa fimbo ya wanadamu, kwa adhabu ya kupigwa

na wanadamu. 15 Lakini upendo wangu kamwe hautaondolewa kwake, kama
nilivyouondoa kwa Sauli, niliyemwondoa atoke mbele yako. 16 Nyumba yako na
ufalme wako utadumu milele mbele zangu, kiti chako cha enzi kitafanywa imara
milele.' "
17 Nathani akamwarifu Daudi maneno yote ya maono haya.

Maombi Ya Daudi
(1 Nyakati 17:16-27)

18 Ndipo Mfalme Daudi akaingia ndani, akaketi mbele za BWANA, akasema:
"Ee BWANA Mwenyezi, mimi ni nani, na jamaa yangu ni nini, hata umenileta
mpaka hapa nilipo? 19 Naam, kana kwamba hili halitoshi machoni pako, Ee BWANA
Mwenyezi, wewe umenena pia kuhusu siku zijazo za nyumba ya mtumishi wako.
Je, hii ndiyo njia yako ya kawaida ya kushughulika na mwanadamu, Ee BWANA
Mwenyezi?
20 "Je, Daudi aweza kukuambia nini zaidi? Kwa maana unamjua mtumishi wako,
Ee BWANA Mwenyezi. 21 Kwa ajili ya neno lako na kwa mapenzi yako, umefanya
jambo hili kubwa na kulifanya lijulikane na lifahamike kwa mtumishi wako.
22 "Tazama jinsi ulivyo mkuu, Ee BWANA Mwenyezi! Hakuna mwingine kama
wewe, wala hakuna Mungu ila wewe, kama vile tulivyosikia kwa masikio yetu
wenyewe, 23 Naye ni nani aliye kama watu wako Israeli, taifa pekee duniani ambalo
Mungu alitoka kwenda kulikomboa kwa ajili yake mwenyewe, na kujifanyia jina
mwenyewe, kwa kufanya maajabu makubwa na ya kutisha kwa kuwafukuza
mataifa na miungu yao mbele ya watu wako, ambao uliwakomboa kutoka Misri?
24 Umeimarisha watu wako Israeli hasa kama watu wako mwenyewe milele, nawe,
Ee BWANA, umekuwa Mungu wao.
25 "Basi sasa, BWANA, ukaitimize ahadi uliyosema kuhusu mtumishi wako na
nyumba yake milele. Fanya kama ulivyoahidi, 26 ili kwamba jina lako litukuke
milele. Ndipo watu watasema, 'BWANA Mwenye Nguvu Zote ni Mungu juu ya
Israeli!' Nayo nyumba ya mtumishi wako Daudi itakuwa imara mbele zako.
27 "Ee BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, umelifunua hili kwa
mtumishi wako, ukisema, 'Nitakujengea nyumba.' Hivyo mtumishi wako amepata
ujasiri kukuletea dua hii. 28 Ee BWANA Mwenyezi, wewe ndiwe Mungu! Maneno
yako ndiyo kweli, nawe umemwahidi mtumishi wako mambo haya mazuri. 29 Sasa
naomba uwe radhi kuibariki nyumba ya mtumishi wako, ili idumu mbele zako
milele, kwa maana wewe, Ee BWANA Mwenyezi, umesema, na kwa baraka zako
nyumba ya mtumishi wako itaendelea kubarikiwa milele."

8

Ushindi Wa Daudi
(1 Nyakati 18:1-17)

1 Baada ya muda, Daudi akawashinda Wafilisti na kuwatiisha, naye akautwaa
Metheg-Amma kutoka mikononi mwa Wafilisti.
2 Pia Daudi akawashinda Wamoabu. Akawafanya walale chini kwa mstari
akawapima kwa urefu wa kamba. Kila alipopima urefu wa hiyo kamba mara mbili
hilo kundi waliuawa na alipopima mara ya tatu aliwaacha hai. Kwa hiyo Wamoabu
wakawa chini ya Daudi nao wakamletea kodi.
3 Zaidi ya hayo, Daudi akapigana na Hadadezeri mwana wa Rehobu, mfalme
wa Soba, alipokwenda kurudisha tena utawala wake kwenye eneo la Mto Frati.
4 Daudi akateka magari yake ya vita 1,000, askari wapanda farasi 7,000 na askari
20,000 watembeao kwa miguu. Daudi akawakata wale farasi wote wakokotao magari
mishipa ya miguu, isipokuwa farasi 100 hakuwakata.

5 Waaramu wa Dameski walipokuja kumsaidia Hadadezeri mfalme wa Soba, Daudi
akawashambulia na kuwaua 22,000 miongoni mwao. 6 Daudi akaweka askari walinzi
katika ufalme wa Waaramu huko Dameski, nao Waaramu wakawa watumwa wake
na kumlipa ushuru. Bwana akampa Daudi ushindi kote alipokwenda.

7 Daudi akazitwaa ngao za dhahabu zilizokuwa za maafisa wa Hadadezeri na
kuzileta Yerusalemu. 8 Kutoka miji ya Beta[*] na Berothai, iliyokuwa miji ya
Hadadezeri, Mfalme Daudi akatwaa shaba nyingi sana.

9 Tou, mfalme wa Hamathi, aliposikia kwamba Daudi amelishinda jeshi lote
la Hadadezeri, 10 akamtuma mwanawe Yoramu kwa Mfalme Daudi kumsalimu
na kumpongeza kwa ushindi wake katika vita dhidi ya Hadadezeri, kwa kuwa
Hadadezeri alikuwa amepigana vita na Tou. Yoramu akamletea Daudi vyombo vya
fedha, dhahabu na shaba.

11 Mfalme Daudi akaviweka vifaa hivi wakfu kwa Bwana, kama vile alivyokuwa
amefanya kwa fedha na dhahabu kutoka kwa mataifa yote aliyokuwa ameyashinda:
12 yaani Edomu, Moabu, Waamoni, Wafilisti na Waamaleki. Pia akaweka wakfu nyara
alizoteka kutoka kwa Hadadezeri mwana wa Rehobu, mfalme wa Soba.

13 Naye Daudi akapata sifa baada ya kurudi kutoka kuwaua Waedomu 18,000 katika
Bonde la Chumvi.

14 Akaweka kambi za askari walinzi katika Edomu yote, nao Waedomu wakawa
chini ya Daudi. Bwana alimpatia Daudi ushindi kila alipokwenda.

Maafisa Wa Daudi

15 Daudi akatawala Israeli yote, akitenda lililo haki na sawa kwa watu wake wote.
16 Yoabu mwana wa Seruya alikuwa jemadari wa jeshi; Yehoshafati mwana wa
Ahiludi alikuwa mweka kumbukumbu; 17 Sadoki mwana wa Ahitubu na Ahimeleki
mwana wa Abiathari walikuwa makuhani; Seraya alikuwa mwandishi; 18 Benaya
mwana wa Yehoyada alikuwa msimamizi wa Wakerethi na Wapelethi; nao wana wa
Daudi walikuwa washauri wa mfalme.

9

Daudi Na Mefiboshethi

1 Daudi akauliza, "Je, hakuna mtu hata mmoja wa nyumba ya Sauli aliyebaki
ambaye naweza kumtendea wema kwa ajili ya Yonathani?"

2 Basi palikuwepo mtumishi wa nyumba ya Sauli aliyeitwa Siba. Wakamwita aje
mbele ya Daudi, naye mfalme akamwambia, "Wewe ndiwe Siba?"

Akamjibu, "Naam, mimi ndiye mtumishi wako."

3 Mfalme akauliza, "Je, hakuna yeyote ambaye amebaki wa nyumba ya Sauli
ninayeweza kumwonyesha wema wa Mungu?"

Siba akamjibu mfalme, "Bado yupo mwana wa Yonathani, yeye ni kiwete miguu
yote."

4 Mfalme akauliza, "Yuko wapi?"

Siba akajibu, "Yuko nyumbani kwa Makiri mwana wa Amieli huko Lo-Debari."

5 Basi Mfalme Daudi akamtaka aletwe kutoka Lo-Debari, kutoka nyumbani kwa
Makiri mwana wa Amieli.

6 Mefiboshethi mwana wa Yonathani, mwana wa Sauli, alipofika kwa Daudi,
akainama kumpa mfalme heshima.

Daudi akamwita, "Mefiboshethi!"

Mefiboshethi akajibu, "Ndimi mtumishi wako."

---

* **8:8** Beta ulikuwa mji wa Aramu-Soba ambao uliitwa Teba kwa Kiaramu; pia uliitwa Tibhathi (1Nya 18:8).

7 Daudi akamwambia, “Usiogope, kwa maana hakika nitakutendea wema kwa ajili
ya baba yako Yonathani. Nitakurudishia ardhi yote iliyokuwa mali ya Sauli baba
yako, nawe daima utakula chakula mezani pangu.”

8 Mefiboshethi akasujudu akasema, “Mimi mtumishi wako ni nini hata uangalie
mbwa mfu kama mimi?”

9 Ndipo mfalme akamwita Siba mtumishi wa Sauli na kumwambia, “Nimempa
mwana wa bwana wako kila kitu kilichokuwa mali ya Sauli na jamaa yake. 10 Wewe,
wanao na watumishi wako mtamlimia mashamba Mefiboshethi na kumletea mavuno,
ili kwamba mwana wa bwana wako apate mahitaji yake. Naye Mefiboshethi mwana
wa bwana wako atakula chakula mezani pangu daima.” (Siba alikuwa na wana kumi
na watano, na watumishi ishirini.)

11 Ndipo Siba akamwambia mfalme, “Mtumishi wako atafanya chochote bwana
wangu mfalme atakachoagiza mtumishi wake kufanya.” Basi Mefiboshethi akala
chakula mezani pa Daudi kama mmoja wa wana wa mfalme.

12 Mefiboshethi alikuwa na mwanawe mdogo aliyeitwa Mika, nao watu wote wa
nyumba ya Siba walikuwa watumishi wa Mefiboshethi. 13 Naye Mefiboshethi akaishi
huko Yerusalemu, kwa sababu daima alikula mezani pa mfalme, naye alikuwa kiwete
miguu yote.

10

Daudi Awashinda Waamoni
(1 Nyakati 19:1-19)

1 Baada ya muda, mfalme wa Waamoni akafa, naye Hanuni mwanawe akaingia
mahali pake. 2 Daudi akawaza, “Nitamtendea wema Hanuni mwana wa Nahashi,
kama vile baba yake alivyonitendea mimi wema.” Hivyo Daudi akatuma wajumbe
kuonyesha wema wake kwa Hanuni kuhusu baba yake.

Watu wa Daudi walipofika katika nchi ya Waamoni, 3 wakuu wa Waamoni
wakamwambia Hanuni bwana wao, “unadhani Daudi anamheshimu baba yako
kwa kukutumia watu ili kuonyesha masikitiko? Je, Daudi hakuwatuma watu hawa
kuchunguza na kuupeleleza mji ili kuupindua?” 4 Basi Hanuni akawakamata watu wa
Daudi, akawanyoa kila mmoja ndevu zake nusu, akakata mavazi yao nyuma katikati
kwenye matako, akawaacha waende zao.

5 Daudi alipoambiwa jambo hili, akatuma wajumbe ili kwenda kuwalaki, kwa
maana walikuwa wamevunjiwa heshima sana. Mfalme akasema, “Kaeni huko Yeriko
mpaka ndevu zenu ziote ndipo mje.”

6 Waamoni walipotambua kuwa wamekuwa machukizo kwa Daudi, wakaajiri
askari wa miguu 20,000 Waaramu kutoka Beth-Rehobu na Soba, pia mfalme wa
Maaka pamoja na watu 1,000, na vilevile watu 12,000 kutoka Tobu.

7 Daudi aliposikia jambo hili, akamtuma Yoabu na jeshi lote la wapiganaji.
8 Waamoni wakatoka wakajipanga wakiwa tayari kwa vita langoni la mji wao, wakati
Waaramu wa Soba, wa Rehobu, watu wa Tobu na Maaka walikuwa peke yao kwenye
eneo la wazi.

9 Yoabu akaona kuwa mbele yake na nyuma yake kumepangwa vita; kwa hiyo
akachagua baadhi ya vikosi vilivyo bora sana katika Israeli akavipanga dhidi ya
Waaramu. 10 Akawaweka waliobaki chini ya uongozi wa Abishai nduguye na
kuwapanga dhidi ya Waamoni. 11 Yoabu akasema, “Kama Waaramu watanizidi
nguvu, basi itawabidi mje kunisaidia. Lakini kama Waamoni watawazidi nguvu, basi
nitakuja kuwasaidia. 12 Uwe hodari na tupigane kwa ujasiri kwa ajili ya watu wetu
na miji ya Mungu wetu. BWANA atafanya lile lililo jema machoni pake.”

13 Basi Yoabu na vikosi vyake wakasonga mbele kupigana na Waaramu, nao
Waaramu wakakimbia mbele yake. 14 Waamoni walipoona Waaramu wanakimbia,
nao wakakimbia mbele ya Abishai na kuingia ndani ya mji. Basi Yoabu akarudi
kutoka kupigana na Waamoni na kufika Yerusalemu.

15 Baada ya Waaramu kuona wameshindwa na Israeli, wakajikusanya tena.
16 Hadadezeri akaagiza Waaramu walioletwa kutoka ng'ambo ya Mto Frati, wakaenda
Helamu pamoja na Shobaki jemadari wa jeshi la Hadadezeri akiwaongoza.

17 Daudi alipoambiwa haya, akawakusanya Israeli wote, wakavuka Mto Yordani,
wakaenda Helamu. Waaramu wakapanga vikosi vyao vya askari kukabiliana na
kupigana dhidi ya Daudi. 18 Lakini Waaramu wakakimbia mbele ya Israeli, naye
Daudi akawaua waendesha magari mia saba na askari wao wa miguu 40,000.
Vilevile alimpiga Shobaki jemadari wa jeshi lao, naye akafa huko. 19 Wafalme wote
waliokuwa wanamtumikia Hadadezeri walipoona kuwa wameshindwa na Israeli,
wakafanya amani na Waisraeli na wakawa chini yao.

Hivyo Waaramu wakaogopa kuwasaidia Waamoni tena.

11

Daudi Na Bathsheba

1 Katika mwanzo wa mwaka mpya, wakati wafalme watokapo kwenda vitani,
Daudi akamtuma Yoabu pamoja na watu wa mfalme na jeshi lote la Israeli.
Wakawaangamiza Waamoni na kuuzunguka kwa jeshi mji wa Raba. Lakini Daudi
akabaki Yerusalemu.

2 Ikawa siku moja wakati wa jioni Daudi aliinuka kitandani mwake na kutembeat-
embea juu ya paa la jumba lake la kifalme. Kutokea kule kwenye paa, akamwona
mwanamke akioga. Mwanamke huyo alikuwa mzuri sana wa sura, 3 naye Daudi
akatuma mtu mmoja kuuliza habari za huyo mwanamke. Huyo mtu akamwambia
Daudi, "Je, huyu si Bathsheba binti Eliamu, naye ni mke wa Uria, Mhiti?" 4 Ndipo
Daudi akatuma wajumbe kumleta. Huyo mwanamke akaja kwa Daudi, Daudi
akakutana naye kimwili. (Huyo mwanamke ndipo tu alikuwa amejitakasa kutoka
siku zake za hedhi.) Kisha akarudi nyumbani kwake. 5 Huyo mwanamke akapata
mimba akampelekea Daudi ujumbe, kusema, "Mimi ni mjamzito."

6 Ndipo Daudi akapeleka ujumbe kwa Yoabu, "Unipelekee Uria, Mhiti." Naye
Yoabu akamtuma Uria kwa Daudi. 7 Uria alipofika, Daudi akamuuliza habari za
Yoabu, hali za askari na vita kwamba inaendeleaje. 8 Kisha Daudi akamwambia
Uria, "Teremka nyumbani kwako ukanawe miguu yako." Basi Uria akaondoka kutoka
kwenye jumba la kifalme, tena zawadi zikamfuata kutoka kwa mfalme. 9 Lakini Uria
akalala kwenye ingilio la jumba la kifalme pamoja na watumishi wote wa bwana
wake, na hakuteremka kwenda nyumbani kwake.

10 Daudi alipoambiwa kwamba, "Uria hakwenda nyumbani," Daudi akamuuliza,
"Je, si ndiyo tu umefika kutoka safari ya mbali? Kwa nini hukwenda nyumbani?"

11 Uria akamwambia Daudi, "Sanduku la Mungu, na Israeli na Yuda wanakaa
kwenye mahema, naye bwana wangu Yoabu na watu wa bwana wangu wamepiga
kambi mahali pa wazi. Ningewezaje kwenda nyumbani kwangu ili nile, ninywe na
kukutana na mke wangu? Hakika kama uishivyo sitafanya jambo la namna hiyo!"

12 Ndipo Daudi akamwambia, "Kaa hapa siku moja zaidi, nami kesho nitakutuma
urudi." Kwa hiyo Uria akakaa Yerusalemu siku ile na siku iliyofuata. 13 Kwa
ukaribisho wa Daudi, Uria akala na kunywa pamoja naye, Daudi akamlevya. Lakini
jioni Uria alitoka kwenda kulala juu ya mkeka wake miongoni mwa watumishi wa
bwana wake, hakwenda nyumbani.

14 Asubuhi yake Daudi akamwandikia Yoabu barua, akamtuma Uria kuipeleka.
15 Ndani ya barua aliandika, “Mweke Uria mstari wa mbele mahali ambapo mapigano
ni makali sana. Kisha wewe uondoke ili Uria aangushwe chini na kuuawa.”

16 Hivyo Yoabu alipokuwa ameuzingira mji kwa jeshi, akamweka Uria mahali
ambapo alijua kuwa ulinzi wa adui ulikuwa imara sana. 17 Wakati watu wa mjini
walipotoka kwenda kupigana dhidi ya Yoabu, baadhi ya watu katika jeshi la Daudi
wakauawa, zaidi ya hayo, Uria, Mhiti, akafa.

18 Yoabu akampelekea Daudi maelezo yote ya vita. 19 Akamwagiza mjumbe hivi,
“Utakapokuwa umemaliza kumpa mfalme maelezo ya vita, 20 hasira ya mfalme
yaweza kuwaka, naye aweza kukuuliza, ‘Kwa nini mlisogea karibu hivyo na mji
kupigana? Hamkujua kuwa wangeweza kuwapiga mishale kutoka ukutani? 21 Ni
nani aliyemuua Abimeleki mwana wa Yerub-Besheth? Je, mwanamke hakutupa juu
yake jiwe la juu la kusagia kutoka ukutani, kwa hiyo akafa huko Thebesi? Kwa
nini mlisogea hivyo karibu ya ukuta?’ Ikiwa atakuuliza hivi, ndipo umwambie, ‘Pia
mtumishi wako Uria, Mhiti, amekufa.’ ”

22 Mjumbe akaondoka. Alipowasili akamwambia Daudi kila kitu alichokuwa
ametumwa na Yoabu kusema. 23 Mjumbe akamwambia Daudi, “Watu walituzidi
nguvu wakatoka nje ya mji dhidi yetu kwenye eneo la wazi, lakini tuliwarudisha
nyuma mpaka kwenye ingilio la mji. 24 Ndipo wapiga upinde walitupa mishale kwa
watumishi wako kutoka ukutani, na baadhi ya watu wa mfalme wakafa. Zaidi ya
hayo, Uria, Mhiti, mtumishi wako amekufa.”

25 Daudi akamwambia mjumbe, “Ukamwambie Yoabu hivi, ‘Jambo hili lisikutie
wasiwasi, upanga hula huyu sawa na ulavyo mwingine. Zidisha mashambulizi dhidi
ya mji na uangamize.’ Mwambie Yoabu hivi ili kumtia moyo.”

26 Mke wa Uria aliposikia kwamba mumewe amekufa, akamwombolezea. 27 Baada
ya muda wa maombolezo kwisha, Daudi akamtaka aletwe nyumbani kwake, naye
akawa mkewe, na akamzalia mwana. Lakini jambo alilokuwa amefanya Daudi
lilimchukiza Bwana.

12

Nathani Amkemea Daudi

1 Bwana akamtuma Nathani kwa Daudi. Alipofika kwake akamwambia, “Katika
mji mmoja kulikuwepo na watu wawili, mmoja alikuwa tajiri na mwingine alikuwa
maskini. 2 Yule mtu tajiri alikuwa na idadi kubwa sana ya kondoo na ng’ombe, 3 lakini
yule maskini hakuwa na chochote ila kondoo jike mdogo aliyekuwa amemnunua.
Akamtunza kondoo huyo, akakulia kwake pamoja na watoto wake. Kondoo huyo
alishiriki chakula cha bwana wake na kunywea kikombe chake hata pia huyo kondoo
alilala mikononi mwa bwana wake. Kwake alikuwa kama binti yake.

4 “Siku moja yule tajiri akafikiwa na mgeni, lakini huyo tajiri akaacha kuchukua
mmoja wa kondoo au ng’ombe wake mwenyewe amwandalie mgeni. Badala yake
akachukua yule kondoo jike mdogo aliyekuwa mali ya yule maskini na kumwandalia
yule mgeni wake.”

5 Daudi akawakwa na hasira dhidi ya mtu huyo tajiri na kumwambia Nathani,
“Hakika kama Bwana aishivyo, mtu huyo aliyefanya hivyo anastahili kufa! 6 Lazima
alipe mara nne zaidi, kwa ajili ya kondoo huyo, kwa sababu amefanya jambo kama
hilo na hakuwa na huruma.”

7 Ndipo Nathani akamwambia Daudi, “Wewe ndiwe huyo mtu! Hivi ndivyo
asemavyo Bwana, Mungu wa Israeli: ‘Nilikupaka mafuta uwe mfalme juu ya Israeli,
nilikuokoa kutokana na mkono wa Sauli. 8 Nilikupa nyumba ya bwana wako na wake
za bwana wako mikononi mwako. Nikakupa nyumba ya Israeli na Yuda. Kama haya

yote yalikuwa madogo sana, ningekupa hata zaidi. 9 Kwa nini ulilidharau neno la
BWANA kwa kufanya lililo ovu machoni pake? Ulimuua Uria, Mhiti kwa upanga na
kumchukua mke wake awe mkeo. Ulimuua kwa upanga wa Waamoni. 10 Basi kwa
hiyo, upanga hautaondoka nyumbani mwako kamwe kwa sababu ulinidharau mimi
na kumchukua mke wa Uria, Mhiti kuwa mkeo.'

11 "Hili ndilo asemalo BWANA: 'Kutoka kwa nyumba yako mwenyewe nitaleta maafa
juu yako. Mbele ya macho yako mwenyewe nitatwaa wake zako na kumpa yeye
aliye wa karibu nawe, naye atakutana kimwili na wake zako mchana mwangavu.
12 Ulifanya kwa siri, lakini nitalifanya jambo hili wakati wa mchana mwangavu mbele
ya Israeli yote.' "

13 Ndipo Daudi akamjibu Nathani, "Nimefanya dhambi dhidi ya BWANA."

Nathani akamjibu, "BWANA amekuondolea dhambi yako. Hutakufa. 14 Lakini kwa
sababu kwa kufanya hili umefanya adui za BWANA kuonyesha dharau kabisa, mwana
atakayezaliwa kwako atakufa."

15 Baada ya Nathani kurudi nyumbani kwake, BWANA akampiga yule mtoto ambaye
mke wa Uria alikuwa amemzalia Daudi, akaugua. 16 Daudi akamwomba Mungu kwa
ajili ya mtoto. Akafunga na akaingia ndani ya nyumba yake akawa siku zote analala
sakafuni usiku kucha. 17 Wazee wa nyumbani mwake wakamwendea wakasimama
karibu naye ili kumwamsha kutoka pale sakafuni, lakini akakataa, wala hakula
chochote pamoja nao.

18 Kunako siku ya saba yule mtoto akafa. Watumishi wa Daudi wakaogopa
kumwambia kuwa mtoto amekufa, kwa maana walifikiri, "Wakati mtoto alipokuwa
angali hai, tulizungumza na Daudi lakini hakutusikiliza. Tutawezaje kumwambia
kwamba mtoto amekufa? Anaweza kufanya kitu cha kujidhuru."

19 Daudi akaona kuwa watumishi wake wananong'onezana wenyewe, naye
akatambua kuwa mtoto alikuwa amekufa. Akauliza "Je, ni kwamba huyo mtoto
amekufa?"

Wakamjibu, "Ndiyo, mtoto amekufa."

20 Basi Daudi akainuka kutoka pale sakafuni. Baada ya kuoga, akajipaka mafuta na
kubadilisha nguo zake kisha akaenda ndani ya nyumba ya BWANA, akaabudu. Baada
ya hapo akaenda nyumbani kwake kwa kutaka kwake, wakamwandalia chakula,
naye akala.

21 Watumishi wake wakamuuliza, "Kwa nini unafanya hivi? Mtoto alipokuwa
angali hai, ulifunga na kulia; lakini sasa mtoto amekufa, umeinuka na kula."

22 Akajibu, "Wakati mtoto alipokuwa bado yungali hai, nilifunga na kulia. Nilifikiri,
'Nani ajuaye? BWANA aweza kunirehemu ili kumwacha mtoto aishi.' 23 Lakini
sasa kwa kuwa amekufa, kwa nini nifunge? Je, naweza kumrudisha tena? Mimi
nitakwenda kwake, lakini yeye hatanirudia mimi."

24 Ndipo Daudi akamfariji Bathsheba mkewe, akaingia kwake akakutana naye
kimwili. Akazaa mwana, wakamwita jina lake Solomoni. BWANA alimpenda
Solomoni. 25 Kwa kuwa BWANA alimpenda, akatuma neno kwa Daudi kwa kinywa
cha nabii Nathani kuwa mtoto aitwe Yedidia* kwa ajili ya BWANA.

26 Wakati huo Yoabu akapigana dhidi ya Raba jamii ya Waamoni na kuteka ngome
la kifalme. 27 Kisha Yoabu akatuma wajumbe kwa Daudi, kusema, "Nimepigana dhidi
ya Raba, nami nimetwaa chanzo chake cha maji. 28 Sasa kusanya vikosi vilivyobaki
na ukauzingire mji kwa jeshi na kuuteka. La sivyo, nitauteka mimi, nao utaitwa kwa
jina langu."

29 Kwa hiyo Daudi akakusanya jeshi lote akaenda Raba, akaushambulia na kuuteka.
30 Akachukua taji kutoka kwa kichwa cha mfalme wao, lililokuwa na uzito wa talanta

* **12:25** Yedidia maana yake Apendwaye na BWANA.

moja ya dhahabu,† nayo ilizungushiwa vito vya thamani. Ikawekwa juu ya kichwa
cha Daudi. Alichukua nyara nyingi kutoka mjini huo. 31 Akawatoa watu waliokuwa
humo, akawaweka wafanye kazi kwa misumeno, sululu za chuma na mashoka, naye
akawaweka kwenye kazi ya kutengeneza matofali. Akafanya hivi kwa miji yote ya
Waamoni. Kisha Daudi na jeshi lake lote wakarudi Yerusalemu.

13

Amnoni Na Tamari

1 Ikawa baada ya hayo, Amnoni mwana wa Daudi akampenda Tamari, umbu lake
Absalomu mwana wa Daudi, ambaye alikuwa mzuri wa sura.
2 Amnoni akasumbuka sana kuhusu Tamari hata akaugua, kwa kuwa Tamari
alikuwa bikira, na ilionekana kwamba haiwezekani Amnoni kumfanyia jambo lolote.
3 Basi Amnoni alikuwa na rafiki jina lake Yonadabu mwana wa Shimea,* nduguye
Daudi. Yonadabu alikuwa mtu wa hila nyingi sana. 4 Akamuuliza Amnoni, “Wewe ni
mtoto wa mfalme; kwa nini siku baada ya siku unaonekana kukonda? Hutaniambia?”
Amnoni akamwambia, “Ninampenda Tamari, dada yake Absalomu ndugu yangu.”
5 Yonadabu akamwambia, “Nenda ukalale kitandani na ujifanye kuwa mgonjwa.
Baba yako atakapokuja kukuona mwambie, ‘Ningependa Tamari dada yangu aje
kunipatia chochote ili nile. Tafadhali mruhusu aje na kuniandalia chakula mbele
yangu ningali ninamwona, ili nipate kula kutoka mkononi mwake.’ ”
6 Kwa hiyo Amnoni akalala kitandani kujifanya mgonjwa. Mfalme alipokuja kum-
wona, Amnoni akamwambia, “Ningependa dada yangu Tamari aje na kuniandalia
mikate maalum mbele yangu, ili nipate kula toka mkononi mwake.”
7 Daudi akampelekea Tamari ujumbe huko kwenye jumba la kifalme, kusema:
“Nenda katika nyumba ya ndugu yako Amnoni ukamwandalie chakula.” 8 Kwa hiyo
Tamari akaenda nyumbani kwa nduguye Amnoni, ndugu ambaye alikuwa amelala.
Tamari akachukua unga uliotiwa chachu akaukanda, akaiandaa mikate mbele yake
na kuioka. 9 Tamari akaondoa mikate kwenye kikaango ili ampatie Amnoni, lakini
akakataa kula.
Amnoni akamwambia, “Mtoe nje kila mtu aliyeko hapa.” Kwa hiyo kila mmoja
akaondoka. 10 Ndipo Amnoni akamwambia Tamari, “Leta mkate hapa ndani ya
chumba changu ili nipate kula kutoka mkononi mwako.” Basi Tamari akachukua
mikate aliyoiandaa na kumletea Amnoni ndugu yake ndani ya chumba chake.
11 Lakini alipompelekea ili ale, akamkamata kwa nguvu na kumwambia, “Njoo ulale
nami, dada yangu.”
12 Akamwambia, “Usifanye hivyo, ndugu yangu! Usinitende jeuri! Jambo la namna
hii halistahili kufanyika katika Israeli! Usitende jambo hili ovu. 13 Kwa upande wangu
je, itakuwaje? Nitaipeleka wapi aibu yangu? Pia kwa upande wako, itakuwaje?
Utakuwa kama mmoja wa wapumbavu waovu katika Israeli. Tafadhali zungumza
na mfalme; hatakukatalia wewe kunioa,” 14 Lakini Amnoni akakataa kumsikiliza, na
kwa kuwa alikuwa na nguvu kuliko Tamari, akamtenda jeuri.
15 Kisha Amnoni akamchukia Tamari, kwa machukio makuu sana. Kwa kweli,
Amnoni alimchukia kuliko alivyokuwa amempenda. Amnoni akamwambia, “Inuka
na utoke nje!”
16 Tamari akamwambia, “Hapana! Kunifukuza itakuwa vibaya zaidi kuliko yale
uliyonitendea.”
Lakini Amnoni akakataa kumsikiliza. 17 Akamwita mtumishi wake mahsusi na
kumwambia, “Mtoe huyu mwanamke hapa na ufunge mlango nyuma yake.” 18 Kwa
hiyo, mtumishi wake akamtoa nje na kufunga mlango nyuma yake. Tamari alikuwa

† **12:30** Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34. * **13:3** Shimea pia hutamkwa Shama.

amevaa joho lililopambwa vizuri, kwa maana lilikuwa aina ya mavazi yaliyovaliwa
na binti za mfalme waliokuwa mabikira. 19 Tamari akajitia majivu kichwani mwake
na kurarua lile joho alilokuwa amevaa. Akaweka mkono wake kichwani, akaenda
zake akilia kwa sauti.

20 Absalomu nduguye akamuuliza, "Je, huyo Amnoni ndugu yako, amekutana nawe
kimwili? Sasa nyamaza umbu langu, yeye ni ndugu yako. Usilitie jambo hili moyoni."
Naye Tamari akaishi nyumbani kwa Absalomu nduguye, akiwa mwanamke mwenye
huzuni.

21 Mfalme Daudi aliposikia mambo haya yote, akakasirika sana. 22 Absalomu
hakusema neno lolote na Amnoni, likiwa zuri au baya, kwa kuwa alimchukia Amnoni
kwa sababu alikuwa amemtia aibu Tamari, dada yake.

Absalomu Amuua Amnoni

23 Miaka miwili baadaye, wakati wakata manyoya ya kondoo wa Absalomu
walipokuwa huko Baal-Hasori karibu na mpaka wa Efraimu, alialika wana wote wa
mfalme kuja huko. 24 Absalomu akaenda kwa mfalme na kumwambia, "Mtumishi
wako ninao wakata manyoya ya kondoo waliokuja. Tafadhali, je, mfalme na maafisa
wake wanaweza kuungana nami?"

25 Mfalme akajibu, "La hasha, mwanangu si lazima sisi sote tuje, tutakuwa tu mzigo
kwako." Ingawa Absalomu alimsihi sana, mfalme alikataa kwenda, lakini alimbariki.

26 Basi Absalomu akasema, "Kama hutakuja, tafadhali mruhusu ndugu yangu
Amnoni twende pamoja naye."

Mfalme akamuuliza, "Kwa nini aende pamoja nawe?" 27 Lakini Absalomu alimsihi,
kwa hiyo mfalme akamtuma Amnoni pamoja na wana wengine wa mfalme waliobaki.

28 Absalomu aliagiza watu wake, "Sikilizeni! Wakati Amnoni atakapokuwa
amekunywa mvinyo na kulewa sana nami nikiwaambia, 'Mpigeni Amnoni,' basi
muueni. Msiogope. Je, si mimi niliyewapa amri hii? Kuweni hodari na wenye
ushujaa." 29 Kwa hiyo watu wa Absalomu wakamtendea Amnoni kama vile Absalomu
alivyokuwa amewaagiza. Ndipo wana wote wa mfalme wakainuka, wakapanda
nyumbu zao, wakakimbia.

30 Wakati wakiwa njiani, taarifa ilimjia Daudi, kusema: "Absalomu amewaua wana
wote wa mfalme; hakuna hata mmoja aliyesalia." 31 Mfalme akasimama, akararua
nguo zake, akalala chini ardhini; nao watumishi wake wote wakasimama kando yake
na nguo zao zikiwa zimeraruliwa.

32 Lakini Yonadabu mwana wa Shimea, nduguye Daudi, akasema, "Bwana wangu
asifikiri kwamba wamewaua wana wote wa mfalme; ni Amnoni peke yake ndiye
alikufa. Hili limekuwa kusudi la moyo wa Absalomu tangu siku ile Amnoni
alipomtendea jeuri Tamari, dada yake. 33 Mfalme bwana wangu asisumbuliwe na
taarifa kwamba wamewaua wana wote wa mfalme. Ni Amnoni peke yake aliyekufa."

34 Wakati huo, Absalomu akawa amekimbia.

Basi mlinzi akaangalia, naye akaona watu wengi barabarani magharibi yake,
wakishuka kutoka upande wa kilima. Mlinzi akaenda akamwambia mfalme, "Naona
watu wakitokea upande wa Horonaimu, huko upande wa kilimani."

35 Yonadabu akamwambia mfalme, "Tazama, wana wa mfalme wako hapa;
imekuwa kama vile mtumishi wako alivyosema."

36 Mara alipomaliza kusema, wana wa mfalme wakaingia ndani wakiomboleza kwa
makelele. Pia mfalme na watumishi wake wote wakalia sana kwa uchungu.

37 Absalomu akakimbia na kwenda kwa Talmai mwana wa Amihudi, mfalme wa
Geshuri. Lakini Mfalme Daudi akaomboleza kwa ajili ya mwanawe kila siku.

38 Baada ya Absalomu kukimbia na kwenda Geshuri, akakaa huko miaka mitatu.
39 Roho ya Mfalme Daudi ikatamani kumwendea Absalomu, kwa maana mfalme
alikuwa amefarijika kuhusu kifo cha Amnoni.

14

Absalomu Arudi Yerusalemu

1 Yoabu mwana wa Seruya akafahamu kuwa moyo wa mfalme ulikuwa na shauku
ya kumwona Absalomu. 2 Kwa hiyo Yoabu akamtuma mtu fulani kwenda Tekoa na
kumleta mwanamke mwenye hekima kutoka huko. Akamwambia huyo mwanamke,
“Jifanye uko katika maombolezo. Vaa nguo za kuomboleza, nawe usitumie mafuta
yoyote ya uzuri, jifanye kama mwanamke ambaye amekuwa na huzuni kwa siku
nyingi kwa ajili ya kufiwa. 3 Kisha nenda kwa mfalme ukazungumze maneno haya.”
Naye Yoabu akaweka maneno kinywani mwa yule mwanamke.

4 Huyo huyo mwanamke kutoka Tekoa alipofika kwa mfalme, akaanguka kifudifudi
kumpa mfalme heshima, akasema, “Ee mfalme, nisaidie!”

5 Mfalme akamuuliza, “Una shida gani?”

Akamwambia, “Mimi ni mjane hasa, mume wangu amekufa. 6 Mimi mtumishi
wako nilikuwa na wana wawili. Wakapigana wao kwa wao huko shambani wala
huko hapakuwa na mtu hata mmoja wa kuwaamua. Mmoja akampiga mwenzake na
kumuua. 7 Sasa ukoo wote umeinuka dhidi ya mtumishi wako, wakisema, ‘Utukabidhi
huyo aliyemuua ndugu yake, ili tumuue kwa ajili ya uhai wa ndugu yake ambaye
alimuua, nasi hapo tutakuwa tumekatilia mbali na mrithi pia.’ Wakifanya hivyo,
watakuwa wamezima tumaini langu lililobaki, mume wangu hataachiwa jina wala
mzao katika uso wa dunia.”

8 Mfalme akamwambia huyo mwanamke, “Nenda nyumbani, nami nitatoa agizo
kwa ajili yako.”

9 Lakini huyo mwanamke kutoka Tekoa akamwambia, “Mfalme bwana wangu,
lawama na iwe juu yangu na juu ya nyumba ya baba yangu, naye mfalme na kiti
chake cha enzi na asiwe na hatia.”

10 Mfalme akajibu, “Ikiwa mtu yeyote atakusemesha lolote, mlete kwangu, naye
hatakusumbua tena.”

11 Huyo mwanamke akasema, “Basi mfalme na amwombe BWANA Mungu wake ili
kuzuia mlipiza kisasi cha damu kuongeza juu ya uharibifu, ili kwamba mwanangu
asije akaangamizwa.”

Mfalme akasema, “Hakika kama aishivyo BWANA, hakuna unywele mmoja wa
kichwa cha mwanao utakaoanguka chini.”

12 Ndipo huyo mwanamke akasema, “Mruhusu mtumishi wako aseme neno kwa
mfalme bwana wangu.”

Mfalme akajibu, “Sema.”

13 Huyo mwanamke akasema, “Mbona basi wewe umewaza jambo kama hili
dhidi ya watu wa Mungu? Je, mfalme asemapo hili, hajitii hatiani mwenyewe,
kwa maana mfalme hajamrudisha mwanawe aliyefukuziwa mbali? 14 Kama vile
maji yaliyomwagika ardhini, yasivyoweza kuzoleka tena, hivyo sisi kufa ni lazima.
Lakini Mungu haondoi uhai, badala yake, yeye hufanya njia ili kwamba aliyefukuzwa
asibaki akiwa amefarikishwa naye.

15 “Nami sasa nimekuja kusema hili kwa bwana wangu mfalme kwa sababu watu
wameniogopesha. Mtumishi wako alifikiri, ‘Nitanena na mfalme, labda mfalme
atamfanyia mtumishi wake kile anachoomba. 16 Labda mfalme atakubali kumwokoa
mtumishi wake kutoka mkononi mwa mtu anayejaribu kunikatilia mbali, mimi na
mwanangu, kutoka kwenye urithi Mungu aliotupatia.’

17 “Basi sasa mtumishi wako anasema, ‘Neno la bwana wangu mfalme na linipatie
pumziko, kwa maana bwana wangu mfalme ni kama malaika wa Mungu katika
kutambua jema na baya. BWANA Mungu wako na awe pamoja nawe.’ ”

18 Basi mfalme akamwambia huyo mwanamke, “Usinifiche jibu kuhusu hilo
nitakalokuuliza.”

Huyo mwanamke akasema, “Mfalme bwana wangu na aseme.”

19 Mfalme akauliza, “Je, mkono wa Yoabu haupo pamoja nawe katika jambo hilo
lote?”

Huyo mwanamke akajibu, “Hakika kama uishivyo, bwana wangu mfalme, hakuna
yeyote anayeweza kugeuka kulia wala kushoto kutokana na chochote anachosema
bwana wangu mfalme. Naam, ni mtumishi wako Yoabu ndiye alinifundisha
kufanya hivi, naye ndiye aliweka maneno haya yote kinywani mwa mtumishi wako.
20 Mtumishi wako Yoabu amefanya hivi ili kubadili hali iliyopo. Bwana wangu ana
hekima kama ile ya malaika wa Mungu, hufahamu kila kitu kinachotokea katika
nchi.”

21 Mfalme akamwambia Yoabu, “Vyema sana, nitalifanya jambo hili. Nenda,
ukamlete kijana Absalomu.”

22 Yoabu akaanguka kifudifudi mpaka ardhini kumpa mfalme heshima, naye
akambariki mfalme. Yoabu akasema, “Leo mtumishi wako anajua kuwa amepata
kibali machoni pako, bwana wangu mfalme, kwa sababu mfalme amemjalia
mtumishi wake ombi lake.”

23 Ndipo Yoabu akaenda hadi Geshuri akamrudisha Absalomu Yerusalemu.
24 Lakini mfalme akasema, “Lazima Absalomu aende kwenye nyumba yake
mwenyewe; kamwe asiuone uso wangu.” Kwa hiyo Absalomu akaenda kwenye
nyumba yake na hakuuona uso wa mfalme.

25 Katika Israeli yote hakuna mtu yeyote aliyesifiwa kwa uzuri wa sura kama
Absalomu. Kuanzia utosi wa kichwa chake hadi wayo wa mguu wake hapakuwa na
kasoro.
26 Kila mara aliponyoa nywele za kichwa chake, kwa kuwa alikuwa akinyoa
mara kwa mara zilipokuwa zinamwia nzito, alizipima uzito wake ulikuwa shekeli
mia mbili kwa kipimo cha kifalme.*

27 Walizaliwa wana watatu na binti mmoja kwa Absalomu. Jina la binti yake aliitwa
Tamari, naye akawa mwanamke mzuri wa sura.

28 Absalomu akaishi miaka miwili huko Yerusalemu pasipo kuuona uso wa mfalme.
29 Basi Absalomu akamwita Yoabu kwa kusudi la kumtuma kwa mfalme, lakini Yoabu
akakataa kuja kwa Absalomu. Ndipo akamwita tena mara ya pili, lakini pia akakataa
kuja.
30 Ndipo akawaambia watumishi wake, “Tazama, shamba la Yoabu liko jirani
na langu, naye ana shayiri humo. Nendeni mkalitie moto.” Kisha watumishi wa
Absalomu wakalitia moto shamba hilo.

31 Basi Yoabu akaenda nyumbani kwa Absalomu, akamwambia, “Kwa nini
watumishi wako wametia moto shamba langu?”

32 Absalomu akamwambia Yoabu, “Tazama, nilikutumia ujumbe na kusema, ‘Njoo
ili niweze kukutuma kwa mfalme kuuliza, “Kwa nini nimekuja kutoka Geshuri?
Ingekuwa bora zaidi kwangu kama ningebaki huko!” ’ Sasa basi, nataka kuuona uso
wa mfalme, na ikiwa nina hatia ya jambo lolote, basi na aniue.”

33 Basi Yoabu akaenda kwa mfalme na kumwambia jambo hili. Kisha mfalme
akamwita Absalomu, naye akaingia ndani akasujudu uso wake mpaka ardhini mbele
ya mfalme. Naye mfalme akambusu Absalomu.

* **14:26** Shekeli 200 kwa kipimo cha kifalme ni sawa na kilo 2.3.

15

Mipango Ya Hila Ya Absalomu

1 Baada ya muda, Absalomu akajipatia magari ya vita na farasi pamoja na watu
hamsini wa kupiga mbio mbele yake. 2 Akawa anaamka asubuhi na mapema na
kusimama kando ya barabara inayoelekea kwenye lango la mji. Wakati wowote
alipokuja mtu yeyote mwenye mashtaka yanayohitaji kuletwa mbele ya mfalme kwa
maamuzi, Absalomu naye angemwita na kumuuliza, "Wewe unatoka mji upi?" Naye
angejibu, "Mtumishi wako anatoka katika mojawapo ya makabila ya Israeli." 3 Kisha
Absalomu angemwambia, "Tazama, malalamiko yako ni ya haki na sawasawa, lakini
hakuna mwakilishi wa mfalme wa kukusikiliza." 4 Absalomu aliongeza, "Laiti tu
ningeteuliwa kuwa mwamuzi katika nchi. Ndipo kila mmoja mwenye mashtaka au
shauri angekuja kwangu nami ningeona kwamba anapata haki."

5 Pia, wakati mtu yeyote alipomkaribia ili kusujudu mbele yake, Absalomu
alinyoosha mkono wake na kumshika pia kumbusu. 6 Absalomu akaendelea na tabia
hii mbele ya Waisraeli wote waliomjia mfalme kumwomba awape haki; kwa hiyo
Absalomu akaiba mioyo ya watu wa Israeli.

7 Mnamo mwisho wa mwaka wa nne, Absalomu akamwambia mfalme, "Naomba
unipe ruhusa niende Hebroni nikatimize nadhiri niliyomwekea Bwana. 8 Wakati
mtumishi wako alipokuwa huko Geshuri katika nchi ya Aramu, niliweka nadhiri hii,
'Ikiwa Bwana atanirudisha Yerusalemu, nitamwabudu Bwana huko Hebroni.' "

9 Mfalme akamwambia, "Enenda kwa amani." Hivyo akaenda Hebroni.

10 Kisha Absalomu akatuma wajumbe kwa siri katika makabila yote ya Israeli,
kusema, "Mara mtakaposikia sauti ya tarumbeta basi semeni, 'Absalomu ni mfalme
huko Hebroni.' " 11 Watu mia mbili kutoka Yerusalemu walikuwa wamefuatana na
Absalomu. Walikuwa wamealikwa kama wageni nao walikwenda kwa nia njema,
pasipo kujua lolote. 12 Wakati Absalomu alipokuwa anatoa dhabihu, pia akatuma
aitwe Ahithofeli, Mgiloni, mshauri wa Daudi, aje kutoka Gilo, ambao ndio mji wake
wa nyumbani. Kwa hiyo mpango wa hila ukapata nguvu, na idadi ya waliofuatana
na Absalomu ikaongezeka.

Kukimbia Kwa Daudi

13 Mjumbe akaja na kumwambia Daudi, "Mioyo ya watu wa Israeli inaambatana
na Absalomu."

14 Ndipo Daudi akawaambia maafisa wake wote waliokuwa pamoja naye huko
Yerusalemu, "Njooni! Ni lazima tukimbie, la sivyo hakuna hata mmoja wetu
atakayeokoka kutoka mkononi mwa Absalomu. Ni lazima tuondoke kwa haraka, la
sivyo atakuja mbio na kutupata, atatuangamiza na kuupiga mji kwa upanga."

15 Maafisa wa mfalme wakamjibu, "Watumishi wako tu tayari kufanya lolote
mfalme bwana wetu analochagua."

16 Mfalme akatoka, pamoja na watu wa nyumbani mwake wakimfuata; lakini
akawaacha masuria kumi ili kuangalia jumba la kifalme. 17 Hivyo mfalme akaondoka,
pamoja na watu wote wakimfuata, wakatua mahali mbali kiasi. 18 Watu wake wote
wakatembea, wakampita wakiwa wamefuatana na Wakerethi na Wapelethi wote; pia
Wagiti wote mia sita waliokuwa wamefuatana naye kutoka Gathi wakapita mbele ya
mfalme.

19 Mfalme akamwambia Itai, Mgiti, "Kwa nini ufuatane na sisi? Rudi ukakae pamoja
na Mfalme Absalomu. Wewe ni mgeni, mkimbizi kutoka nchini mwako. 20 Ulikuja
jana tu. Nami leo nikufanye utangetange pamoja nasi, wakati sijui niendako? Rudi,
nawe ukawachukue watu wa kwenu. Wema na uaminifu na viwe pamoja nawe."

21 Lakini Itai akamjibu mfalme, “Hakika kama Bwana aishivyo na kama mfalme
bwana wangu aishivyo, popote mfalme bwana wangu atakapokuwa, ikiwa ni kuishi
au kufa, hapo ndipo mtumishi wako atakapokuwa.”
22 Daudi akamwambia Itai, “Songa mbele, endelea.” Kwa hiyo Itai, Mgiti,
akaendelea pamoja na watu wake wote, pia jamaa zote waliokuwa pamoja naye.
23 Watu wote wa nje ya mji wakalia kwa sauti wakati watu wote walipokuwa
wakipita. Mfalme naye akavuka Bonde la Kidroni, nao watu wote wakaelekea
jangwani.
24 Sadoki pia alikuwako, kadhalika Walawi wote waliokuwa pamoja naye walikuwa
wamechukua Sanduku la Agano la Mungu. Wakaweka chini Sanduku la Mungu, naye
Abiathari akatoa dhabihu mpaka watu wote walipokuwa wameondoka mjini.
25 Kisha mfalme akamwambia Sadoki, “Rudisha Sanduku la Mungu mjini. Ikiwa
nitapata kibali mbele za Bwana, atanirudisha, nami nitaliona Sanduku hili tena
pamoja na Maskani yake. 26 Lakini kama yeye atasema, ‘Mimi sipendezwi nawe,’
basi mimi niko tayari; yeye na anifanye chochote aonacho chema kwake.”
27 Pia mfalme alimwambia kuhani Sadoki, “Je, wewe si mwonaji? Rudi mjini kwa
amani pamoja na mwanao Ahimaasi na Yonathani mwana wa Abiathari. Wewe
na Abiathari wachukueni wana wenu wawili. 28 Nitasubiri kwenye vivuko katika
jangwa mpaka neno litakapotoka kwenu kuniarifu.” 29 Kwa hiyo Sadoki na Abiathari
wakarudisha Sanduku la Mungu mpaka Yerusalemu na kukaa huko.
30 Bali Daudi akaendelea, akapanda Mlima wa Mizeituni, akaenda huku analia,
akiwa amefunika kichwa chake na bila viatu miguuni. Watu wote waliokuwa pamoja
naye nao wakafunika vichwa vyao, wakawa wanapanda mlima huku wanalia. 31 Basi
Daudi alikuwa ameambiwa, “Ahithofeli alikuwa miongoni mwa washiriki wa shauri
baya la Absalomu.” Ndipo Daudi akaomba, akisema, “Ee Bwana, geuza shauri la
Ahithofeli kuwa ujinga.”
32 Daudi alipofika kwenye kilele cha mlima, mahali ambapo watu walikuwa
wamezoea kumwabudu Mungu, Hushai, Mwariki, alikuwako huko kumlaki, joho lake
likiwa limeraruka na mavumbi kichwani mwake. 33 Daudi akamwambia, “Kama
ukienda pamoja nami, utakuwa mzigo kwangu. 34 Lakini ikiwa utarudi mjini na
kumwambia Absalomu, ‘Nitakuwa mtumishi wako, ee mfalme; nilikuwa mtumishi
wa baba yako wakati uliopita, lakini sasa nitakuwa mtumishi wako,’ basi utaweza
kunisaidia kwa kupinga shauri la Ahithofeli. 35 Je, makuhani Sadoki na Abiathari
hawatakuwa pamoja nawe? Waambie lolote utakalosikia katika jumba la mfalme.
36 Wana wao wawili, Ahimaasi mwana wa Sadoki na Yonathani mwana wa Abiathari,
wako pamoja nao huko. Watume kwangu na lolote utakalosikia.”
37 Kwa hiyo Hushai, rafiki wa Daudi, akafika Yerusalemu wakati Absalomu
alipokuwa anaingia mjini.

16

Daudi Na Siba

1 Daudi alipokuwa amekwenda umbali mfupi kupita kilele cha mlima, akamkuta
huko Siba, msimamizi wa shughuli za Mefiboshethi, akingojea kumlaki Daudi.
Alikuwa na punda wawili wakiwa wametandikwa na kupakiwa mikate mia mbili,
maandazi mia ya zabibu kavu, maandazi mia ya tini na kiriba cha divai.
2 Mfalme Daudi akamuuliza Siba, “Kwa nini umeleta vitu hivi?”
Siba akamjibu, “Punda ni kwa ajili ya watu wa nyumba ya mfalme kupanda,
mikate na matunda ni kwa ajili ya watu kula, nayo divai ni kwa kuwaburudisha
watakaochoka jangwani.”
3 Kisha mfalme akauliza, “Yuko wapi mwana wa bwana wako?”

Siba akamwambia, "Anakawia Yerusalemu, kwa sababu anafikiri, 'Leo nyumba ya
Israeli itanirudishia utawala wa baba yangu.' "
4 Ndipo mfalme akamwambia Siba, "Yote yaliyokuwa mali ya Mefiboshethi sasa ni
mali yako."
Siba akasema, "Nasujudu kwa unyenyekevu. Naomba nipate kibali mbele yako,
bwana wangu mfalme."

Shimei Amlaani Daudi

5 Mfalme Daudi alipokuwa anakaribia Bahurimu, mtu mmoja kutoka ukoo huo
huo kama jamaa ya Sauli, akatoka humo, ambaye jina lake ni Shimei mwana wa
Gera; akawa analaani alipokuwa akitoka. 6 Akamtupia Daudi na maafisa wote wa
mfalme mawe, ingawa vikosi vyote na walinzi maalum walikuwa kulia na kushoto
mwa Daudi. 7 Shimei alivyokuwa akilaani, akasema, "Toka hapa, toka hapa, wewe
mtu wa damu, wewe mtu mbaya kabisa! 8 Bwana amekulipiza kwa ajili ya damu
yote uliyomwaga ya watu wa nyumba ya Sauli, ambaye nafasi yake umeimiliki
wewe. Bwana amekabidhi ufalme mkononi mwa mwanao Absalomu. Maangamizi
yamekupata kwa sababu wewe ni mtu wa damu!"
9 Ndipo Abishai mwana wa Seruya akamwambia mfalme, "Kwa nini huyu mbwa
mfu amlaani bwana wangu mfalme? Niruhusu nivuke nikatilie mbali kichwa chake."
10 Lakini mfalme akamwambia, "Mna nini nami, enyi wana wa Seruya? Ikiwa
analaani kwa sababu Bwana amemwambia, 'Mlaani Daudi,' nani awezaye kuuliza,
'Kwa nini unafanya hivi?' "
11 Ndipo Daudi akamwambia Abishai na maafisa wake wote, "Mwanangu, yeye
ambaye ametoka viunoni mwangu mwenyewe, anajaribu kuuondoa uhai wangu. Je,
si zaidi sana kwa huyu Mbenyamini! Mwacheni, acha alaani, kwa maana Bwana
amemwambia afanye hivyo. 12 Inawezekana kwamba Bwana ataona dhiki yangu na
kunilipa mema kwa ajili ya laana ninayopokea leo."
13 Kwa hiyo Daudi na watu wake wakaendelea na safari yao barabarani, huku
Shimei akiwa anatembea pembezoni mwa kilima sambamba na Daudi, huku
akimlaani na kumtupia Daudi mawe na kumrushia mavumbi. 14 Mfalme na watu
wote aliokuwa pamoja nao wakafika kwenye kituo chao wakiwa wamechoka. Mfalme
akajiburudisha hapo.

Shauri La Hushai Na Ahithofeli

15 Wakati huo, Absalomu pamoja na watu wote wa Israeli wakafika Yerusalemu,
naye Ahithofeli alikuwa pamoja naye. 16 Ndipo Hushai, Mwariki, rafiki wa Daudi,
akamwendea Absalomu na kumwambia, "Mfalme aishi maisha marefu! Mfalme aishi
maisha marefu!"
17 Absalomu akamuuliza Hushai, "Je, huu ndio upendo unaomwonyesha rafiki
yako? Kwa nini hukufuatana na rafiki yako?"
18 Hushai akamwambia Absalomu, "La hasha, yeye aliyechaguliwa na Bwana,
aliyechaguliwa na watu hawa, atakayechaguliwa tena na watu wote wa Israeli, huyu
ndiye nitakayekuwa wake, nami nitabakia pamoja naye. 19 Zaidi ya hayo, nimtumikie
nani? Je, nisimtumikie mwana? Kama vile nilivyomtumikia baba yako, ndivyo
nitakavyokutumikia wewe."
20 Absalomu akamwambia Ahithofeli, "Tupe shauri lako. Tufanye nini?"
21 Ahithofeli akamjibu, "Kutana kimwili na masuria wa baba yako aliowaacha
kutunza jumba la kifalme. Ndipo Israeli yote itakaposikia kwamba umejifanya
chukizo kwa baba yako, nayo mikono ya kila mmoja aliye pamoja nawe itatiwa
nguvu." 22 Kwa hiyo wakasimika hema kwa ajili ya Absalomu juu ya paa, naye
akakutana kimwili na masuria wa baba yake mbele ya Israeli wote.

23 Ilikuwa katika siku hizo shauri lililotolewa na Ahithofeli lilikuwa kama lile
ambalo limeulizwa kwa Mungu. Ndivyo Daudi na Absalomu walivyoyaheshimu
mashauri yote ya Ahithofeli.

17

1 Ahithofeli akamwambia Absalomu, "Nipe ruhusa niwachague watu kumi na mbili
elfu na waanze safari usiku huu huu kumfuatia Daudi. 2 Nitamshambulia wakati
akiwa amechoka na ni dhaifu. Nitampiga na hofu, na kisha watu wote walio pamoja
naye watakimbia. Nitampiga mfalme peke yake 3 na kuwarudisha watu wote kwako.
Kifo cha mtu yule unayemtafuta kitamaanisha kurudi kwa wote, hakuna hata mtu
mmoja atakayeumizwa." 4 Mpango huu ulionekana mzuri kwa Absalomu na kwa
wazee wote wa Israeli.

5 Lakini Absalomu akasema, "Pia mwiteni Hushai, Mwariki, ili tuweze kusikia
anachokisema." 6 Hushai alipokuja, Absalomu akasema, "Ahithofeli ametoa shauri
hili. Je, tufanye anavyosema? Kama sivyo, tupe maoni yako."

7 Hushai akamjibu Absalomu, "Shauri la Ahithofeli alilotoa halifai kwa wakati huu.
8 Unamfahamu baba yako na watu wake, ni wapiganaji hodari, nao ni wakali kama
dubu mwitu aliyepokonywa watoto wake. Zaidi ya hayo, baba yako ni mpiganaji
jasiri, usiku hatalala pamoja na vikosi. 9 Hata sasa, amefichwa ndani ya pango
au mahali pengine. Kama atatangulia kushambulia vikosi vyako, yeyote asikiaye
habari hii atasema, 'Kuna machinjo makubwa miongoni mwa vikosi vinavyomfuata
Absalomu.' 10 Basi hata yule askari hodari kuliko wengine wote, ambaye moyo wake
ni kama wa simba, atayeyuka kwa hofu, kwa maana Israeli yote wanajua kwamba
baba yako ni mpiganaji na kwamba wale walio pamoja naye ni watu hodari.

11 "Kwa hiyo nakushauri: Israeli wote na wakusanyikie kwako, kuanzia Dani
hadi Beer-Sheba, katika wingi wao jinsi walivyo kama mchanga wa ufuoni mwa
bahari, wewe mwenyewe ukiwaongoza vitani. 12 Ndipo tutakapomshambulia popote
atakapoonekana, nasi tutamwangukia kama umande unavyoshuka juu ya ardhi. Yeye
mwenyewe wala watu wake hakuna atakayeachwa hai. 13 Kama atakimbilia katika
mji wowote, basi Israeli wote watazungushia mji ule kamba, nasi tutauburuta mji
huo mpaka bondeni hadi isionekane hata changarawe ya huo mji."

14 Absalomu na watu wote wa Israeli wakasema, "Shauri la Hushai, Mwariki, ni
jema zaidi kuliko lile la Ahithofeli." Kwa maana Bwana alikuwa amekusudia kupinga
shauri nzuri la Ahithofeli, ili kuleta maafa juu ya Absalomu.

15 Hushai akawaambia makuhani Sadoki na Abiathari, "Ahithofeli amemshauri
Absalomu na wazee wa Israeli kufanya kadha wa kadha, lakini mimi nimewashauri
wao kufanya kadha wa kadha. 16 Sasa tumeni ujumbe haraka na kumwambia Daudi,
'Usiku huu usilale kwenye vivuko katika jangwa; vuka bila kukosa, la sivyo, mfalme
pamoja na watu wote waliofuatana naye watamezwa.' "

17 Yonathani na Ahimaasi walikuwa wakingoja huko En-Rogeli, naye mtumishi
mmoja wa kike akawa anakwenda kuwapasha habari nao wakawa wanakwenda
kumwambia Mfalme Daudi, kwa maana wasingetaka kujihatarisha kuonekana
wakiingia mjini. 18 Lakini kijana mmoja mwanaume akawaona, naye akamwambia
Absalomu. Basi wote wawili wakaondoka haraka, wakaenda mpaka kwenye nyumba
ya mtu mmoja huko Bahurimu. Mtu huyo alikuwa na kisima katika ua wa nyumba
yake, nao Yonathani na Ahimaasi wakateremka ndani ya kisima hicho. 19 Mkewe
akachukua kifuniko, akakiweka kwenye mdomo wa kile kisima na kuanika nafaka
juu yake. Hakuna mtu yeyote aliyefahamu chochote kuhusu jambo hilo.

20 Watu wa Absalomu walipofika kwa huyo mwanamke, wakamuuliza, "Wako wapi
Ahimaasi na Yonathani?"

Huyo mwanamke akawajibu, “Walivuka kijito.” Watu wa Absalomu wakapekua
lakini hawakuwaona hata mmoja, hivyo wakarudi Yerusalemu.
21 Baada ya watu hao kuondoka, wale watu wawili yaani Yonathani na Ahimaasi
wakapanda kutoka mle kisimani na kwenda kumpasha Mfalme Daudi habari.
Wakamwambia, “Ondoka, uvuke haya maji haraka. Ahithofeli ameshauri kadha wa
kadha dhidi yako.” 22 Kwa hiyo Daudi na watu wote aliokuwa nao waliondoka na
kuvuka Yordani. Kufika wakati wa mapambazuko, hapakuwa na mtu hata mmoja
ambaye alikuwa hajavuka Mto Yordani.
23 Ahithofeli alipoona kwamba shauri lake halikufuatwa, akatandika punda wake,
akaondoka kwenda nyumbani kwake kwenye mji wake. Akaiweka nyumba yake
katika utaratibu, kisha akajinyonga mwenyewe. Hivyo akafa na akazikwa katika
kaburi la baba yake.
24 Daudi akaenda Mahanaimu, naye Absalomu akavuka Yordani pamoja na watu
wote wa Israeli. 25 Absalomu alikuwa amemweka Amasa juu ya jeshi badala ya Yoabu.
Amasa alikuwa mwana wa mtu mmoja aliyeitwa Yetheri, Mwisraeli, ambaye alikuwa
amemwoa Abigaili binti Nahashi, dada yake Seruya mamaye Yoabu. 26 Waisraeli na
Absalomu wakapiga kambi huko nchi ya Gileadi.
27 Daudi alipofika Mahanaimu, Shobi mwana wa Nahashi kutoka Raba ya Waamoni,
Makiri mwana wa Amieli kutoka Lo-Debari, na Barzilai Mgileadi kutoka Rogelimu
28 wakaleta matandiko ya kitandani, mabakuli na vyombo vya mfinyanzi. Walileta pia
ngano na shayiri, unga na bisi, maharagwe na kunde, 29 asali na maziwa yaliyoganda,
kondoo na jibini kutoka kwenye maziwa ya ng’ombe kwa ajili ya Daudi na watu wake
ili wale. Kwa maana walisema, “Watu wameona njaa, tena wamechoka na wamepata
kiu huko jangwani.”

18

Kifo Cha Absalomu

1 Daudi akakusanya watu aliokuwa nao na kuweka majemadari wa maelfu na
majemadari wa mamia. 2 Daudi akatuma vikosi vya askari: theluthi moja ilikuwa
chini ya amri ya Yoabu, theluthi ya pili chini ya Abishai mwana wa Seruya nduguye
Yoabu, na theluthi ya tatu chini ya Itai, Mgiti. Mfalme akaviambia vikosi, “Hakika
mimi mwenyewe nitakwenda pamoja nanyi.”
3 Lakini watu wakasema, “Haikupasi kwenda, ikiwa sisi tutalazimika kukimbia,
wao hawatatujali. Hata kama nusu yetu tukifa hawatajali, lakini wewe una thamani
ya watu kama sisi kumi elfu. Ingekuwa bora zaidi kwako basi kutupatia msaada
kutoka mjini.”
4 Mfalme akajibu, “Nitafanya lolote linaloonekana jema zaidi kwenu.”
Kwa hiyo mfalme akasimama kando ya lango wakati watu wote wakitoka nje
kwa makundi ya mamia na maelfu. 5 Mfalme akawaamuru Yoabu, Abishai na Itai,
“Kuweni wapole kwa kijana Absalomu kwa ajili yangu.” Vikosi vyote vikasikia
mfalme akitoa amri kwa kila jemadari kumhusu Absalomu.
6 Jeshi likatoka kwenda kwenye uwanja wa vita kupigana na Israeli, hivyo vita
vikapiganwa katika msitu wa Efraimu. 7 Huko jeshi la Israeli likashindwa na watu
wa Daudi, siku hiyo majeruhi walikuwa wengi kiasi cha watu ishirini elfu. 8 Vita
vikaenea nchi nzima, watu wengi zaidi wakifia msituni siku hiyo kuliko waliouawa
kwa upanga.
9 Basi ikawa Absalomu alikutana na watu wa Daudi. Yeye alikuwa amepanda
nyumbu wake, naye nyumbu alipopita chini ya matawi yaliyosongana ya mwaloni
mkubwa, kichwa cha Absalomu kilinaswa kwenye mti. Akaachwa akining’inia
hewani, wakati nyumbu aliyekuwa amempanda aliendelea kwenda.

10 Mmojawapo wa wale watu alipoona, akamwambia Yoabu, “Nimemwona
Absalomu akining’inia kwenye mti wa mwaloni.”
11 Yoabu akamwambia huyo mtu, “Nini! Ulimwona Absalomu? Kwa nini
hukumpiga papo hapo mpaka chini? Ndipo ningekupa shekeli kumi[*] za fedha na
mkanda wa askari shujaa.”
12 Lakini huyo mtu akamjibu Yoabu, “Hata kama ningepimiwa shekeli 1,000[†]
mikononi mwangu, nisingeinua mkono wangu dhidi ya mwana wa mfalme. Tukiwa
tunasikia, mfalme alikuagiza wewe na Abishai pamoja na Itai, akisema, ‘Mlindeni
kijana Absalomu kwa ajili yangu.’ 13 Nami kama ningekuwa nimemtendea kwa hila,
na hakuna lolote linalofichika kwa mfalme, wewe mwenyewe ungejitenga nami.”
14 Yoabu akasema, “Mimi sitapoteza muda hapa pamoja nawe.” Hivyo akachukua
mikuki mitatu mkononi mwake, akamchoma Absalomu nayo moyoni alipokuwa
angali hai akining’inia katika ule mwaloni. 15 Nao wabeba silaha kumi wa Yoabu
wakamzunguka Absalomu, wakampiga na kumuua.
16 Kisha Yoabu akapiga tarumbeta, navyo vikosi vikaacha kuwafuata Israeli, kwa
maana Yoabu aliwasimamisha. 17 Wakamchukua Absalomu, wakamtupa katika
shimo kubwa huko msituni na kulundika lundo kubwa la mawe juu yake. Huko
nyuma, Waisraeli wote wakakimbilia nyumbani kwao.
18 Wakati wa uhai wa Absalomu alikuwa amechukua nguzo na kuisimamisha katika
Bonde la Mfalme, kwa maana alifikiri, “Sina mwana atakayeendeleza kumbukumbu
ya jina langu.” Akaita nguzo hiyo kwa jina lake mwenyewe. Nayo inaitwa Mnara wa
Ukumbusho wa Absalomu mpaka leo.

Daudi Aomboleza Kifo Cha Absalomu

19 Basi Ahimaasi mwana wa Sadoki akasema, “Niruhusu mimi nikimbie na
kumpelekea mfalme habari kwamba Bwana amemwokoa mfalme kutoka mikononi
mwa adui zake.”
20 Yoabu akamwambia Ahimaasi, “Leo si wewe utakayepeleka habari. Unaweza
kupeleka habari wakati mwingine, lakini leo haikupasi kupeleka, kwa sababu mwana
wa mfalme amekufa.”
21 Ndipo Yoabu akamwambia mtu mmoja Mkushi, “Nenda, ukamwambie mfalme
kile ulichoona.” Mkushi akasujudu mbele ya Yoabu akaondoka mbio.
22 Ahimaasi mwana wa Sadoki akamwambia tena Yoabu, “Liwalo na liwe, tafadhali
niruhusu nikimbie nyuma ya huyo Mkushi.”
Lakini Yoabu akajibu, “Mwanangu, mbona wataka kwenda? Wewe huna habari
yoyote itakayokupa tuzo.”
23 Ahimaasi akasema, “Liwalo na liwe, nataka kukimbia.”
Kwa hiyo Yoabu akamwambia, “Haya, kimbia!” Ndipo Ahimaasi akakimbia kufuata
njia ya kupitia tambarare, akafika kabla ya huyo Mkushi.
24 Wakati Daudi alipokuwa ameketi kati ya lango la ndani na la nje, mlinzi akapanda
juu ya paa la lango kupitia ukutani. Alipotazama nje, akaona mtu mmoja akikimbia
peke yake. 25 Mlinzi akampazia mfalme sauti na kumpa taarifa.
Mfalme akasema, “Ikiwa yuko peke yake, lazima atakuwa na habari njema.” Naye
yule mtu akazidi kusogea karibu.
26 Kisha mlinzi akaona mtu mwingine anakuja akikimbia, akamwita bawabu,
“Tazama, mtu mwingine anakuja akikimbia peke yake!”
Mfalme akasema, “Lazima atakuwa analeta habari njema pia.”
27 Mlinzi akasema, “Ninaona kuwa yule wa kwanza anakimbia kama Ahimaasi
mwana wa Sadoki.”

---

[*] **18:11** Shekeli kumi za fedha ni sawa na gramu 115. [†] **18:12** Shekeli 1,000 za fedha ni sawa na kilo 11.5.

Mfalme akasema, "Yeye ni mtu mwema. Analeta habari njema."
28 Ndipo Ahimaasi akamwita mfalme, akasema, "Mambo yote ni mema!" Akasujudu mbele ya mfalme uso wake mpaka ardhini, akasema, "Ahimidiwe Bwana Mungu wako! Yeye aliyewatoa watu wale walioinua mikono yao dhidi ya mfalme bwana wangu."
29 Mfalme akauliza, "Je, huyo kijana Absalomu yuko salama?"
Ahimaasi akajibu, "Kulikuwa na machafuko mengi mara tu Yoabu alipokuwa anataka kumtuma mtumishi wa mfalme pamoja nami mtumishi wako, lakini sijui ilikuwa nini?"
30 Mfalme akasema, "Simama kando na usubiri hapa." Basi akasogea kando na kusimama hapo.
31 Ndipo huyo Mkushi akawasili na kusema, "Mfalme bwana wangu, sikia habari njema! Leo Bwana amekuokoa kutoka kwa wale wote walioinuka dhidi yako."
32 Mfalme akamuuliza huyo Mkushi, "Je, kijana Absalomu yuko salama?"
Huyo Mkushi akajibu, "Adui wa mfalme bwana wangu na wote wale walioinuka kukudhuru na wawe kama huyo kijana."
33 Mfalme akatetemeka. Akapanda chumbani juu kupitia langoni akilia. Alipokuwa akienda, akasema, "Ee mwanangu Absalomu! Mwanangu, mwanangu Absalomu! Laiti ningekufa badala yako: Ee Absalomu, mwanangu, mwanangu!"

19

Yoabu Amkemea Mfalme

1 Yoabu akaambiwa, "Mfalme analia na kumwombolezea Absalomu." 2 Kwa jeshi
lote, ushindi wa siku ile ukageuka kuwa maombolezo, kwa sababu siku ile vikosi
vilisikia ikisemwa, "Mfalme anahuzunika kwa ajili ya mwanawe." 3 Siku ile watu
wakaingia mjini kimya kama vile waingiavyo kwa aibu watu waliokimbia kutoka
vitani. 4 Mfalme akafunika uso wake akalia kwa sauti, akisema, "Ee mwanangu
Absalomu! Ee Absalomu, mwanangu, mwanangu!"
5 Kisha Yoabu akaingia ndani ya nyumba ya mfalme na kusema, "Leo ume-
waaibisha watu wako wote, waliookoa maisha yako, maisha ya wanao na binti zako,
maisha ya wake zako na masuria wako. 6 Unawapenda wale wanaokuchukia, na
unawachukia wale wanaokupenda. Leo umeonyesha wazi kwamba majemadari
wako na watu wao hawana maana kwako. Naona kwamba ungefurahi kama
Absalomu angekuwa hai leo na sisi sote tuwe tumekufa. 7 Sasa utoke nje ukawatie
moyo watu wako. Naapa kwa Bwana kwamba ikiwa hutatoka nje, hakuna mtu
atakayesalia pamoja nawe ifikapo leo jioni. Hii itakuwa mbaya zaidi kwako kuliko
maafa yote yaliyokupata tangu ujana wako hadi sasa."
8 Kwa hiyo mfalme akaondoka akaketi kitini pake penye lango. Watu walipoambiwa, "Mfalme ameketi langoni," watu wote wakamjia.

Daudi Arudi Yerusalemu

Wakati huo, Waisraeli walikuwa wamekimbilia nyumbani kwao. 9 Katika makabila
yote ya Israeli, watu walikuwa wanabishana wao kwa wao, wakisema, "Mfalme
alituokoa kutoka mikononi mwa adui zetu; ndiye alituokoa kutoka mikononi mwa
Wafilisti. Lakini sasa mfalme ameikimbia nchi kwa sababu ya Absalomu, 10 naye
Absalomu, tuliyemtia mafuta atutawale, amekufa vitani. Basi mbona hamsemi lolote
kuhusu kumrudisha mfalme?"
11 Mfalme Daudi akapeleka ujumbe huu kwa makuhani Sadoki na Abiathari,
kusema: "Waulizeni wazee wa Yuda, 'Kwa nini mwe wa mwisho kumrudisha
mfalme katika jumba lake la kifalme, maadamu kile kinachosemwa katika Israeli yote
kimemfikia mfalme katika makao yake? 12 Ninyi ni ndugu zangu, nyama yangu na

damu yangu mwenyewe. Kwa hiyo kwa nini mwe wa mwisho kumrudisha mfalme?'
13 Nanyi mwambieni Amasa, 'Je, wewe si nyama yangu mwenyewe na damu yangu?
Mungu na anishughulikie, tena kwa ukali, kama kuanzia sasa na kuendelea wewe si
jemadari wa jeshi langu mahali pa Yoabu.' "

14 Aliipata mioyo ya watu wote wa Yuda kama vile walikuwa mtu mmoja.
Wakapeleka ujumbe kwa mfalme, kusema, "Rudi, wewe na watu wako wote."
15 Ndipo mfalme akarudi, akaenda hadi kufikia Mto Yordani.

Basi watu wa Yuda walikuwa wamekuja mpaka Gilgali ili kutoka kwenda kumlaki
mfalme na kumvusha Mto Yordani. 16 Shimei mwana wa Gera, wa kabila la
Benyamini kutoka Bahurimu, akaharakisha kuteremka pamoja na watu wa Yuda ili
kumlaki Mfalme Daudi. 17 Pamoja naye walikuwepo Wabenyamini elfu moja wakiwa
wamefuatana na Siba, msimamizi wa nyumba ya Sauli, pia wanawe kumi na watano,
na watumishi ishirini. Wakaharakisha kwenda Yordani, mahali mfalme alipokuwa.
18 Wakavuka kivuko ili kuwachukua watu wa nyumbani mwa mfalme ili kuwavusha
na kufanya kila kitu alichotaka.

Shimei mwana wa Gera alipovuka Yordani, akaanguka kifudifudi mbele ya mfalme,
19 na kumwambia, "Bwana wangu na asinihesabie hatia. Usikumbuke jinsi mtumishi
wako alivyofanya kosa siku ile bwana wangu mfalme alipoondoka Yerusalemu.
Mfalme aliondoe moyoni mwake. 20 Kwa maana mimi mtumishi wako najua
nimefanya dhambi, lakini leo nimekuja hapa kama wa kwanza wa nyumba yote ya
Yosefu kushuka na kumlaki bwana wangu mfalme."

21 Ndipo Abishai mwana wa Seruya akasema, "Je, Shimei hapaswi kuuawa kwa ajili
ya hili? Alimlaani mpakwa mafuta wa Bwana."

22 Daudi akajibu, "Mimi nina nini nanyi, enyi wana wa Seruya? Leo hii mmekuwa
adui zangu! Je, leo kuna yeyote atakayeuawa katika Israeli? Je, mimi sijui kuwa leo
ndimi mfalme katika Israeli yote?" 23 Basi mfalme akamwambia Shimei, "Hutakufa."
Naye mfalme akamwahidi kwa kiapo.

24 Pia Mefiboshethi mwana wa Sauli akashuka kwenda kumlaki mfalme. Hakuwa
amenawa miguu wala kunyoa ndevu zake wala kufua nguo zake tangu siku mfalme
alipoondoka Yerusalemu mpaka siku aliporudi ile salama. 25 Wakati alipotoka
Yerusalemu kuja kumlaki mfalme, mfalme akamuuliza, "Mefiboshethi, kwa nini
hukufuatana nami?"

26 Akasema, "Bwana wangu mfalme, maadamu mimi mtumishi wako ni kiwete,
nilisema, 'Nitandikiwe punda wangu, nimpande, ili niweze kwenda pamoja na
mfalme.' Lakini Siba mtumishi wangu akanisaliti. 27 Naye amemchongea mtumishi
wako kwa bwana wangu mfalme. Bwana wangu mfalme ni kama malaika wa
Mungu, kwa hiyo fanya lolote linalokupendeza. 28 Wazao wote wa baba yangu
hawastahili kitu kingine isipokuwa kifo kutoka kwa bwana wangu mfalme, lakini
ulimpa mtumishi wako nafasi miongoni mwa wale waliokula mezani pako. Je, ninayo
haki gani kumwomba mfalme zaidi ya hayo?"

29 Mfalme akamwambia, "Kwa nini useme zaidi? Naamuru wewe na Siba
mgawanye mashamba."

30 Mefiboshethi akamwambia mfalme, "Mruhusu achukue kila kitu, kwa kuwa sasa
bwana wangu mfalme amerudi nyumbani salama."

31 Barzilai, Mgileadi, pia akashuka kutoka Rogelimu ili kuvuka Yordani pamoja
na mfalme na kumsindikiza kutoka huko. 32 Basi Barzilai alikuwa mzee sana
mwenye umri wa miaka themanini. Alikuwa amempatia mfalme mahitaji wakati
alipokuwa anaishi huko Mahanaimu, kwa kuwa alikuwa mtu tajiri sana. 33 Mfalme
akamwambia Barzilai, "Vuka pamoja nami na ukae nami huko Yerusalemu, nami
nitakupatia mahitaji yako."

34 Lakini Barzilai akamjibu mfalme, “Je, nitaishi miaka mingine mingapi, hata
nipande kwenda Yerusalemu pamoja na mfalme? 35 Sasa nina miaka themanini. Je,
naweza kutofautisha kati ya lililo jema na lililo baya? Je, mtumishi wako anaweza
kujua ladha ya kile anachokula au anachokunywa? Je, bado naweza kusikiliza sauti
za waimbaji wa kiume na za wanawake? Kwa nini mtumishi wako aongeze mzigo
kwa bwana wangu mfalme? 36 Mtumishi wako atavuka Yordani pamoja na mfalme
kwa umbali mfupi tu, lakini kwa nini mfalme anizawadie kwa namna hii? 37 Mruhusu
mtumishi wako arudi, ili mimi nikafie katika mji wangu mwenyewe karibu na
kaburi la baba yangu na mama yangu. Lakini yupo hapa mtumishi wako Kimhamu.
Mruhusu avuke pamoja na bwana wangu mfalme. Mtendee lolote linalokupendeza.”
38 Mfalme akamwambia Barzilai, “Kimhamu atavuka Yordani pamoja nami, nami
nitamtendea lolote litakalokupendeza. Nawe kitu chochote unachotaka kutoka
kwangu nitakutendea.”
39 Kwa hiyo watu wote wakavuka Yordani, kisha mfalme akavuka. Mfalme
akambusu Barzilai na kumbariki; Barzilai akarudi nyumbani kwake.
40 Mfalme alipovuka kwenda Gilgali, Kimhamu akavuka pamoja naye. Vikosi vyote
vya Yuda na nusu ya vikosi vya Israeli vilimvusha mfalme.
41 Baada ya kitambo kidogo watu wote wa Israeli wakaja kwa mfalme na
kumwambia, “Kwa nini ndugu zetu, watu wa Yuda, wamemrudisha mfalme kwa
siri bila kutushirikisha, na kumvusha ng’ambo ya Yordani, yeye na nyumba yake,
pamoja na watu wake wote?”
42 Watu wote wa Yuda wakawajibu watu wa Israeli, “Tulifanya hivi kwa sababu
mfalme ni jamaa yetu wa karibu. Kwa nini mnakasirikia jambo hili? Je, tumekula
kitu chochote cha mfalme? Je, tumejichukulia kitu chochote kwa ajili yetu wenyewe?”
43 Ndipo watu wa Israeli wakawajibu watu wa Yuda, “Tunayo haki mara kumi kwa
mfalme; sisi tunahusika zaidi na Daudi kuliko ninyi. Kwa nini basi mnatudharau?
Je, hatukuwa wa kwanza kuzungumza kuhusu kumrudisha mfalme nyumbani?”
Lakini watu wa Yuda wakajibu kwa ukali hata zaidi kuliko watu wa Israeli.

20

Sheba Aasi Dhidi Ya Daudi

1 Basi, kulikuwa na mtu mbaya sana aliyeitwa Sheba mwana wa Bikri, Mbenyamini,
aliyekuwako huko. Akapiga tarumbeta na kupaza sauti,

“Hatuna fungu katika Daudi,
wala hatuna sehemu
katika mwana wa Yese!
Kila mtu aende hemani mwake,
enyi Israeli!”

2 Kwa hiyo watu wote wa Israeli wakamwacha Daudi na kumfuata Sheba mwana
Bikri. Lakini watu wa Yuda wakawa karibu na mfalme wao katika safari yote kutoka
Yordani mpaka Yerusalemu.
3 Daudi aliporudi katika jumba lake la kifalme huko Yerusalemu, aliwachukua wale
masuria kumi aliokuwa amewaacha ili kuangalia jumba la kifalme na kuwaweka
ndani ya nyumba chini ya ulinzi. Akawapa mahitaji yao lakini hakukutana nao
kimwili. Waliwekwa kifungoni wakaishi kama wajane mpaka kifo chao.
4 Ndipo mfalme akamwambia Amasa, “Waite watu wa Yuda waje kwangu katika
muda wa siku tatu, nawe mwenyewe uwepo hapa.” 5 Lakini Amasa alipokwenda
kuwaita Yuda, alichukua muda mrefu zaidi ya ule mfalme aliokuwa amemwekea.
6 Daudi akamwambia Abishai, “Sasa Sheba mwana wa Bikri atatuletea madhara
zaidi kuliko alivyofanya Absalomu. Wachukue watu wa bwana wako na umfuatie, la

sivyo atapata mji wenye ngome na kututoroka.” 7 Hivyo watu wa Yoabu, na Wakerethi
na Wapelethi, pamoja na wapiganaji mashujaa wote wakaondoka chini ya uongozi
wa Abishai. Wakatoka Yerusalemu ili kumfuata Sheba mwana wa Bikri.

8 Wakati walikuwa kwenye mwamba mkubwa huko Gibeoni, Amasa alikuja
kuwalaki. Yoabu alikuwa amevaa mavazi yake ya kijeshi; juu yake alifunga mkanda
kwenye kiuno wenye upanga ndani ya ala. Alipokuwa akienda mbele, ule upanga
ukaanguka kutoka kwenye ala.

9 Yoabu akamwambia Amasa, “U hali gani, ndugu yangu?” Kisha Yoabu akamshika
Amasa ndevu kwa mkono wake wa kuume ili ambusu. 10 Amasa hakuona
upanga uliokuwa mkononi mwa Yoabu, naye Yoabu akamchoma nao tumboni, nayo
matumbo yake yakamwagika chini. Pasipo kuchomwa mara ya pili, Amasa akafa.
Basi Yoabu na Abishai nduguye wakamfuatia Sheba mwana wa Bikri.

11 Mmoja wa watu wa Yoabu akasimama kando ya Amasa, akasema, “Yeyote
ampendaye Yoabu na yeyote aliye upande wa Daudi, na amfuate Yoabu!” 12 Amasa
alikuwa akigaagaa katika damu yake katikati ya barabara; mtu mmoja akaona
kwamba vikosi vyote vilikuwa vinasimama pale. Huyo mtu alipotambua kwamba
kila aliyefika pale Amasa alipokuwa alisimama, alimburuta Amasa kutoka barabarani
mpaka kwenye shamba na kutupia nguo juu yake. 13 Baada ya Amasa kuondolewa
kutoka barabarani, watu wote walienda pamoja na Yoabu kumfuatia Sheba mwana
wa Bikri.

14 Sheba akapita katika makabila yote ya Israeli hadi Abel-Beth-Maaka na kupitia
eneo lote la Waberi ambao walijikusanya pamoja na kumfuata. 15 Vikosi vyote
vya Yoabu vikaja na kumhusuru Sheba mwana wa Bikri huko Abel-Beth-Maaka.
Wakauzingira mji kwa kuweka vikosi vya askari, ili kukabiliana na ngome ya
mji. Walipokuwa wanagongagonga ukuta ili kuubomoa na kuuangusha chini,
16 mwanamke mmoja mwenye busara akaita kutoka ndani ya mji, akisema,
“Sikilizeni! Sikilizeni! Mwambieni Yoabu aje hapa ili niweze kuzungumza naye.”
17 Yoabu alikwenda mbele yake, akamuuliza, “Wewe ni Yoabu?”

Akamjibu, “Ndiye mimi.”

Yule mwanamke akamwambia, “Sikiliza kile mtumishi wako atakachokuambia.”
Akamwambia, “Ninasikiliza.”

18 Huyo mwanamke akaendelea kusema, “Zamani za kale walikuwa wakisema,
‘Wakaulize ushauri huko Abeli,’ hivyo kulimaliza lile shauri. 19 Sisi ni watu wa amani
na waaminifu katika Israeli. Wewe unajaribu kuharibu mji ambao ni mama katika
Israeli. Kwa nini unataka kumeza urithi wa BWANA?”

20 Yoabu akajibu, “Hilo liwe mbali nami. Hilo liwe mbali nami kumeza au kuharibu.
21 Hivyo sivyo ilivyo. Mtu mmoja jina lake Sheba mwana wa Bikri, kutoka nchi
ya vilima vya Efraimu, ameinua mkono wake dhidi ya mfalme, dhidi ya Daudi.
Nikabidhini mtu huyu mmoja, nami nitajiondoa katika mji huu.”

Huyu mwanamke akamwambia Yoabu, “Kichwa chake mtatupiwa kupitia juu ya
ukuta.”

22 Ndipo huyo mwanamke akaenda kwa watu wote akiwa na ushauri wake wa
busara, nao wakakata kichwa cha Sheba mwana wa Bikri na kumtupia Yoabu.
Kwa hiyo Yoabu akapiga tarumbeta, na watu wake wakatawanyika kutoka mjini,
kila mmoja akirejea nyumbani kwake. Naye Yoabu akarudi kwa mfalme huko
Yerusalemu.

23 Yoabu alikuwa jemadari wa jeshi lote la Israeli; Benaya mwana wa Yehoyada
alikuwa juu ya Wakerethi na Wapelethi; 24 Adoramu alikuwa kiongozi wa wale
waliofanya kazi ya kulazimishwa; Yehoshafati mwana wa Ahiludi alikuwa mweka

kumbukumbu; 25 Sheva* alikuwa mwandishi; Sadoki na Abiathari walikuwa
makuhani; 26 na Ira, Myairi, alikuwa kuhani wa Daudi.

21

Wagibeoni Walipiza Kisasi

1 Wakati wa utawala wa Daudi kulikuwa na njaa kwa miaka mitatu mfululizo, kwa hiyo Daudi akautafuta uso wa BWANA. BWANA akasema, "Ni kwa sababu ya Sauli na nyumba yake iliyotiwa madoa ya damu, kwa sababu aliwaua Wagibeoni."

2 Mfalme akawaita Wagibeoni na kuzumgumza nao. (Wagibeoni hawakuwa wa wana wa Israeli, ila walikuwa mabaki ya Waamori. Waisraeli walikuwa wameapa kuwaacha hai, lakini Sauli katika wivu wake kwa ajili ya Israeli na Yuda, alikuwa
amejaribu kuwaangamiza.) 3 Daudi akawauliza Wagibeoni, "Niwatendee nini? Nitawaridhishaje ili mbariki urithi wa BWANA?"

4 Wagibeoni wakamjibu, "Hatuna haki ya kudai fedha wala dhahabu kutoka kwa Sauli au jamaa yake, wala hatuna haki ya kumuua mtu yeyote katika Israeli."

Daudi akawauliza, "Mnataka niwafanyie nini?"

5 Wakamjibu mfalme, "Kwa habari ya mtu aliyetuangamiza na kufanya hila mbaya
dhidi yetu ili kwamba tuangamizwe na tusiwe na yeyote katika Israeli, 6 tupatieni
wazao wake saba wa kiume tuwaue hadharani mbele za BWANA huko Gibea ya Sauli, aliyekuwa amechaguliwa na BWANA."

Basi mfalme akasema, "Nitawakabidhi kwenu."

7 Mfalme akamhifadhi Mefiboshethi mwana wa Yonathani, mwana wa Sauli, kwa
sababu ya kile kiapo mbele za BWANA kati ya Daudi na Yonathani. 8 Lakini mfalme
akamchukua Armoni na Mefiboshethi, wana wawili wa Rispa binti Aiya, ambao alikuwa amemzalia Sauli, pamoja na wana watano wa Merabu binti Sauli, aliokuwa
amemzalia Adrieli mwana wa Barzilai, Mmeholathi. 9 Akawakabidhi kwa Wagibeoni,
ambao waliwaua na kuwaweka wazi juu ya kilima mbele za BWANA. Wote saba walianguka kwa pamoja; waliuawa katika siku za kwanza za mavuno, mara tu uvunaji wa shayiri ulipokuwa unaanza.

10 Rispa binti Aiya akachukua nguo ya gunia, akajitandikia juu ya mwamba. Kuanzia mwanzo wa mavuno mpaka mvua ziliponyesha juu ya miili ya hao waliouawa, Rispa hakuruhusu ndege wa angani kuwagusa wakati wa mchana, wala
wanyama wa mwitu wakati wa usiku. 11 Daudi alipoambiwa kile Rispa binti Aiya,
suria wa Sauli, alichokuwa amekifanya, 12 alikwenda akachukua mifupa ya Sauli na
mwanawe Yonathani kutoka kwa watu wa Yabeshi-Gileadi. (Walikuwa wameichukua kwa siri kutoka uwanja wa watu wote huko Beth-Shani, mahali ambapo Wafilisti
walikuwa wamewatundika baada ya kumuua Sauli huko Gilboa.) 13 Daudi akaileta
mifupa ya Sauli na ya mwanawe Yonathani kutoka huko, pia mifupa ya wale waliokuwa wameuawa na kutupwa ilikusanywa.

14 Wakazika mifupa ya Sauli na ya mwanawe Yonathani katika kaburi la Kishi, babaye Sauli, huko Sela katika nchi ya Benyamini, nao wakafanya kila kitu mfalme alichoagiza. Baada ya hayo, Mungu akajibu maombi kwa ajili ya nchi.

Vita Dhidi Ya Wafilisti
(1 Nyakati 20:4-8)

15 Kwa mara nyingine tena kulikuwa na vita kati ya Wafilisti na Israeli. Daudi akashuka pamoja na watu wake ili kupigana dhidi ya Wafilisti, naye akawa amechoka
sana. 16 Naye Ishbi-Benobu, mmoja wa wazao wa Warefai,* ambaye mkuki wake ulikuwa na uzito wa shekeli 300 za shaba,† alikuwa amejifunga upanga mpya, naye

* **20:25** Sheva mahali pengine ameitwa Shausha (1Nya 18:16; 1Fal 4:3). * **21:16** Yaani majitu. † **21:16** Shekeli 300 za shaba ni sawa na kilo 3.5.

alisema angemuua Daudi. 17 Lakini Abishai mwana wa Seruya akaja kumwokoa
Daudi; akampiga huyo Mfilisti, akamwangusha chini na kumuua. Ndipo watu
wakamwapia Daudi, wakisema, "Kamwe hutakwenda tena nasi vitani, ili kwamba
taa ya Israeli isije ikazimwa."

18 Baada ya muda, kukawa na vita nyingine na Wafilisti, huko Gobu. Wakati huo Sibekai, Mhushathi, akamuua Safu, mmoja wa wazao wa Warefai.

19 Katika vita vingine na Wafilisti huko Gobu, Elhanani mwana wa Yaare-Oregimu, Mbethlehemu, alimuua nduguye Goliathi, Mgiti, ambaye mkuki wake ulikuwa na mpini kama mti wa mfumaji.

20 Katika vita vingine tena, vilivyopiganwa huko Gathi, kulikuwako na mtu mmoja
mkubwa mwenye vidole sita katika kila mkono na vidole sita kila mguu, jumla vidole
ishirini na vinne. Yeye alikuwa pia mzao wa Mrefai. 21 Alipowadhihaki Israeli,
Yonathani mwana wa Shimea, nduguye Daudi, akamuua.

22 Hawa wanne walikuwa wazao wa Warefai huko Gathi, nao walianguka kwa mikono ya Daudi na watu wake.

22

Wimbo Wa Daudi Wa Sifa
(Zaburi 18)

1 Daudi alimwimbia Bwana maneno ya wimbo huu wakati Bwana alipomwokoa
mikononi mwa adui zake wote, na pia mkononi mwa Sauli. 2 Akasema:

"Bwana ni mwamba wangu,
ngome yangu na mwokozi wangu,
3 Mungu wangu ni mwamba wangu,
ambaye kwake ninakimbilia,
ngao yangu na pembe ya wokovu wangu.
Yeye ni ngome yangu, kimbilio langu
na mwokozi wangu,
huniokoa kutoka kwa watu wenye jeuri.
4 Ninamwita Bwana, anayestahili kusifiwa,
nami ninaokolewa kutoka kwa adui zangu.

5 "Mawimbi ya mauti yalinizunguka,
mafuriko ya maangamizi yalinilemea.
6 Kamba za kuzimu* zilinizunguka,
mitego ya mauti ilinikabili.
7 Katika shida yangu nalimwita Bwana,
nilimlilia Mungu wangu.
Kutoka Hekaluni mwake alisikia sauti yangu,
kilio changu kikafika masikioni mwake.

8 "Dunia ilitetemeka na kutikisika,
misingi ya mbingu ikatikisika,
vilitetemeka kwa sababu
alikuwa amekasirika.
9 Moshi ukapanda kutoka puani mwake,
moto uteketezao ukatoka kinywani mwake,
makaa ya moto yawakayo
yakatoka ndani mwake.

* **22:6** Kuzimu kwa Kiebrania ni Sheol, maana yake ni Shimo lisilo na mwisho.

10 Akazipasua mbingu akashuka chini,
mawingu meusi yalikuwa chini ya miguu yake.
11 Alipanda juu ya kerubi akaruka,
akapaa juu kwa mbawa za upepo.
12 Alifanya giza hema lake la kujifunika:
mawingu meusi ya mvua ya angani.
13 Kutokana na mwanga wa uwepo wake
mawingu yalisogea,
ikanyesha mvua ya mawe
na umeme wa radi.
14 Bwana alinguruma kutoka mbinguni,
sauti ya Aliye Juu Sana ilisikika.
15 Aliipiga mishale na kutawanya adui,
umeme wa radi na kuwafukuza.
16 Mabonde ya bahari yalifunuliwa,
na misingi ya dunia ikawa wazi
kwa kukaripia kwake Bwana,
kwa uvumi wa pumzi kutoka puani mwake.

17 “Alinyoosha mkono kutoka juu na kunishika;
alinitoa kutoka kilindi cha maji makuu.
18 Aliniokoa kutoka adui wangu mwenye nguvu nyingi,
kutoka adui zangu waliokuwa na nguvu nyingi kuliko mimi.
19 Walinikabili siku ya msiba wangu,
lakini Bwana alikuwa msaada wangu.
20 Alinileta nje mahali penye nafasi tele,
akaniokoa kwa kuwa alipendezwa nami.

21 “Bwana alinitendea sawasawa na uadilifu wangu;
sawasawa na usafi wa mikono yangu amenilipa.
22 Kwa maana nimezishika njia za Bwana;
sijatenda ubaya nikamwacha Mungu wangu.
23 Sheria zake zote zi mbele yangu,
wala sijayaacha maagizo yake.
24 Nimekuwa sina hatia mbele zake,
nami nimejilinda nisitende dhambi.
25 Bwana amenilipa sawasawa na uadilifu wangu,
sawasawa na usafi wangu machoni pake.

26 “Kwa yeye aliye mwaminifu unajionyesha kuwa mwaminifu,
kwa asiye na hatia unajionyesha kutokuwa na hatia,
27 kwa aliye mtakatifu unajionyesha kuwa mtakatifu,
lakini kwa aliyepotoka unajionyesha kuwa mkaidi.
28 Wewe huwaokoa wanyenyekevu,
lakini macho yako ni juu ya wenye kiburi
ili uwashushe.
29 Wewe ni taa yangu, Ee Bwana.
Bwana hulifanya giza langu
kuwa mwanga.
30 Kwa msaada wako naweza kushinda jeshi,
nikiwa pamoja na Mungu wangu

nitaweza kuruka ukuta.

31 “Kuhusu Mungu, njia yake ni kamilifu;
neno la BWANA halina dosari.
Yeye ni ngao kwa wote
wanaokimbilia kwake.
32 Kwa maana ni nani aliye Mungu
zaidi ya BWANA?
Ni nani aliye Mwamba
isipokuwa Mungu wetu?
33 Mungu ndiye anivikaye nguvu
na kufanya njia yangu kuwa kamilifu.
34 Huifanya miguu yangu kama miguu ya kulungu,
huniwezesha kusimama mahali palipo juu.
35 Huifundisha mikono yangu kupigana vita;
mikono yangu inaweza kupinda upinde wa shaba.
36 Hunipa ngao yako ya ushindi,
unajishusha chini ili kuniinua.
37 Huyapanua mapito yangu,
ili miguu yangu isiteleze.

38 “Niliwafuatia adui zangu na nikawaseta,
sikurudi nyuma mpaka walipoangamizwa.
39 Niliwaseta kabisa, nao hawakuweza kuinuka tena;
walianguka chini ya miguu yangu.
40 Ulinivika nguvu kwa ajili ya kupigana vita;
uliwafanya adui zangu wasujudu miguuni pangu.
41 Uliwafanya adui zangu wageuke na kukimbia,
nami nikawaangamiza adui zangu.
42 Walipiga yowe, lakini hapakuwepo na yeyote wa kuwaokoa;
walimlilia BWANA, lakini hakuwajibu.
43 Niliwaponda kama mavumbi ya nchi;
niliwaponda na kuwakanyaga kama tope barabarani.

44 “Umeniokoa kutokana na mashambulizi ya watu wangu;
umenihifadhi mimi kama kiongozi wa mataifa.
Watu ambao sikuwajua wananitumikia,
45 nao wageni huja wakininyenyekea,
mara wanisikiapo, hunitii.
46 Wote wanalegea,
wanatoka katika ngome zao wakitetemeka.

47 “BWANA yu hai! Sifa ni kwa Mwamba wangu!
Atukuzwe Mungu,
Mwamba, Mwokozi wangu!
48 Yeye ndiye Mungu anilipiziaye kisasi,
ayawekaye mataifa chini yangu,
49 aniwekaye huru toka kwa adui zangu.
Uliniinua juu ya adui zangu;
uliniokoa toka kwa watu wajeuri.
50 Kwa hiyo nitakusifu, Ee BWANA,

katikati ya mataifa;
nitaliimbia sifa jina lako.
51 Humpa mfalme wake ushindi mkuu;
huonyesha fadhili zake kwa mpakwa mafuta wake,
kwa Daudi na wazao wake milele."

23

Maneno Ya Mwisho Ya Daudi

1 Haya ni maneno ya mwisho ya Daudi:
"Neno la Daudi mwana wa Yese,
neno la mtu aliyeinuliwa na Aliye Juu Sana,
mtu aliyepakwa mafuta na Mungu wa Yakobo,
mwimbaji wa nyimbo wa Israeli:

2 "Roho wa Bwana alinena kupitia kwangu,
neno lake lilikuwa ulimini mwangu.
3 Mungu wa Israeli alinena,
mwamba wa Israeli akaniambia:
'Mtu anatawala watu kwa haki,
wakati anapotawala
akiwa na hofu ya Mungu,
4 yeye ni kama mwanga wa asubuhi jua lichomozapo
asubuhi isiyo na mawingu,
kama mwanga baada ya mvua
uchipuzao majani kutoka ardhini.'

5 "Je, si hivyo ilivyo nyumba yangu
mbele za Mungu?
Je, hajafanya Agano la milele nami,
lililopangwa na kuimarishwa
kila sehemu?
Je, hatanifanya niufurahie wokovu wangu
na kunijalia matakwa yangu yote?
6 Lakini watu waovu wote
watatupwa kando kama miiba,
ambayo haikusanywi kwa mkono.
7 Yeyote agusaye miiba
hutumia chombo cha chuma
au mpini wa mkuki,
nayo huchomwa pale ilipo."

Mashujaa Wa Daudi
(1 Nyakati 11:10-41)

8 Haya ndiyo majina ya mashujaa wa Daudi:

Yosheb-Bashebethi,* Mtahkemoni, alikuwa kiongozi wa wale Watatu; yeye aliinua
mkuki wake dhidi ya watu 800, ambao aliwaua katika pambano moja.
9 Wa pili wake alikuwa Eleazari mwana wa Dodai,† Mwahohi. Akiwa mmojawapo
wa wale mashujaa watatu, alikuwa pamoja na Daudi wakati waliwadhihaki Wafilisti
waliokuwa wamekusanyika huko Pas-Damimu kwa ajili ya vita. Kisha watu wa Israeli
wakarudi nyuma, 10 lakini yeye alisimama imara akawaua Wafilisti hadi mkono wake

* **23:8** Yosheb-Bashebethi au Yashobeamu (1Nya 11:11). † **23:9** Dodai tafsiri nyingine zinamwita Dodo.

ukachoka na ukagandamana na upanga. BWANA akawapa ushindi mkubwa siku ile.
Vikosi vikarudi kwa Eleazari, kuteka tu nyara za waliokufa.
11 Aliyefuata alikuwa Shama mwana wa Agee, Mharari. Wafilisti walipokusanyika
pamoja mahali palipokuwa shamba lililojaa dengu, vikosi vya Israeli viliwakimbia.
12 Lakini Shama akasimama imara katikati ya lile shamba. Akalitetea na kuwaua
Wafilisti, naye BWANA akawapa ushindi mkubwa.
13 Wakati wa mavuno, viongozi watatu kati ya viongozi thelathini walishuka,
wakamwendea Daudi katika pango la Adulamu, wakati kikundi cha Wafilisti kilikuwa
kimepiga kambi katika Bonde la Warefai. 14 Wakati huo Daudi alikuwa katika
ngome, na kambi ya Wafilisti ilikuwa huko Bethlehemu. 15 Daudi akatamani maji,
akasema, "Laiti mtu angenipatia maji ya kunywa kutoka kisima kilicho karibu na
lango la Bethlehemu!" 16 Basi mashujaa hao watatu wakapenya katikati ya Wafilisti,
wakaenda kuchota maji kutoka kwa kisima kilicho karibu na lango la Bethlehemu,
wakamletea Daudi. Lakini Daudi akakataa kuyanywa. Badala yake, aliyamimina
mbele za BWANA. 17 Akasema, "Iwe mbali nami, Ee BWANA, kufanya kitu hiki. Je,
hii si damu ya watu ambao walikwenda kwa kuhatarisha maisha yao?" Naye Daudi
hakuyanywa.

Haya yalifanywa na hao mashujaa watatu.

18 Abishai ndugu yake Yoabu mwana wa Seruya ndiye alikuwa kiongozi wa hao
Watatu. Aliinua mkuki wake dhidi ya watu 300 ambao aliwaua, kwa hiyo naye akawa
na sifa kama hao Watatu. 19 Je, hakupata heshima kubwa zaidi kuliko hao Watatu?
Alikuwa jemadari wao, ingawa hakuhesabiwa miongoni mwao.
20 Benaya mwana wa Yehoyada alikuwa mpiganaji hodari kutoka Kabseeli ambaye
alifanya mambo makubwa ya ujasiri. Aliwaua mashujaa wawili waliokuwa hodari
kuliko wote wa Moabu. Pia alishuka shimoni kulipokuwa na theluji na kumuua
simba. 21 Pia alimuua Mmisri mrefu mkubwa. Ingawa Mmisri alikuwa na mkuki
mkononi mwake, Benaya alimwendea akiwa na rungu. Alipokonya mkuki kutoka
mkononi mwa Mmisri na kumuua kwa mkuki wake mwenyewe. 22 Haya yalikuwa
mambo ya ushujaa ya Benaya mwana wa Yehoyada; naye pia alikuwa maarufu
kama wale mashujaa watatu. 23 Yeye aliheshimiwa zaidi ya wale Thelathini, lakini
hakujumuishwa miongoni mwa wale Watatu. Daudi akamweka kuwa kiongozi wa
walinzi wake.

24 Miongoni mwa wale Thelathini walikuwepo:
Asaheli ndugu wa Yoabu;
Elhanani mwana wa Dodo kutoka Bethlehemu;
25 Shama, Mharodi;
Elika, Mharodi;
26 Helesi, Mpalti;
Ira mwana wa Ikeshi kutoka Tekoa;
27 Abiezeri kutoka Anathothi;
Mebunai, Mhushathi;
28 Salmoni, Mwahohi;
Maharai, Mnetofathi;
29 Heledi mwana wa Baana, Mnetofathi;
Itai mwana wa Ribai kutoka Gibea ya Benyamini;
30 Benaya Mpirathoni;
Hidai kutoka mabonde ya Gaashi;
31 Abi-Alboni, Mwaribathi;
Azmawethi, Mbarhumi;
32 Eliaba, Mshaalboni;

wana wa Yasheni;
Yonathani 33 mwana wa Shama, Mharari;
Ahiamu mwana wa Sharari, Mharari;
34 Elifeleti mwana wa Ahasbai, Mmaakathi;
Eliamu mwana wa Ahithofeli, Mgiloni;
35 Hezro, Mkarmeli;
Paarai, Mwarbi;
36 Igali mwana wa Nathani kutoka Soba;
Bani, Mgadi;
37 Seleki, Mwamoni;
Naharai, Mbeerothi, aliyekuwa mbeba silaha za Yoabu mwana wa Seruya;
38 Ira, Mwithiri;
Garebu, Mwithiri;
39 na Uria, Mhiti.

Jumla yao wote walikuwa watu thelathini na saba.

24

Daudi Ahesabu Wapiganaji
(1 Nyakati 21:1-27)

1 Hasira ya BWANA ikawaka tena dhidi ya Israeli, naye akamchochea Daudi dhidi yao, akisema, “Nenda ukawahesabu Israeli na Yuda.”

2 Kwa hiyo mfalme akamwambia Yoabu, pamoja na majemadari wa jeshi aliokuwa nao, “Nendeni kwa makabila yote ya Israeli kuanzia Dani hadi Beer-Sheba na mwandikishe watu wapiganaji, ili niweze kujua idadi yao.”

3 Lakini Yoabu akamjibu mfalme, “BWANA Mungu wako na azidishe jeshi mara mia, nayo macho ya bwana wangu mfalme na yaone hili. Lakini kwa nini bwana wangu mfalme anataka kufanya kitu cha namna hii?”

4 Hata hivyo, neno la mfalme likawa na nguvu juu ya Yoabu pamoja na majemadari wa jeshi, kwa hiyo wakaondoka mbele ya mfalme kuandikisha wapiganaji wa Israeli.

5 Baada ya kuvuka Yordani, walipiga kambi karibu na Aroeri, kusini ya mji
ulioko kwenye bonde jembamba, ndipo wakipitia Gadi, wakaenda hadi Yazeri.
6 Walikwenda hadi Gileadi na pia eneo la Tahtimu-Hodshi, wakaendelea hadi Dani-
Yaani na kuzunguka kuelekea Sidoni. 7 Kisha wakaenda kuelekea ngome ya Tiro
pamoja na miji yote ya Wahivi na ya Wakanaani. Mwishoni, walikwenda mpaka
Beer-Sheba katika Negebu ya Yuda.

8 Baada ya kupita katika nchi nzima, walirudi Yerusalemu baada ya miezi tisa na siku ishirini.

9 Yoabu akatoa hesabu ya wapiganaji kwa mfalme: Katika Israeli kulikuwako watu 800,000 wenye uwezo wa kupigana, na katika Yuda watu 500,000.

10 Dhamiri ya Daudi ilishtuka baada ya kuwahesabu wapiganaji, naye akamwambia BWANA, “Nimefanya dhambi kubwa kwa kufanya jambo hili. Ee BWANA, sasa ninakusihi, ondoa hatia ya mtumishi wako. Nimefanya jambo la kipumbavu sana.”

11 Kabla Daudi hajaamka kesho yake asubuhi, neno la BWANA lilikuwa limemjia
Gadi nabii, aliyekuwa mwonaji wa Daudi, kusema: 12 “Nenda ukamwambie Daudi,
‘Hivi ndivyo asemavyo BWANA: Ninakupa wewe uchaguzi wa mambo matatu.
Nichagulie mojawapo nitakalotenda dhidi yako.’ ”

13 Basi Gadi akaenda kwa Daudi na kumwambia, “Je, ije njaa ya miaka mitatu katika nchi yako? Au miezi mitatu ya kukimbia adui zako wakikufuatia? Au siku tatu za tauni katika nchi yako? Basi sasa, fikiri juu ya hilo na uamue jinsi nitakavyomjibu huyo aliyenituma.”

14 Daudi akamjibu Gadi, "Nitataabika sana. Afadhali tuangukie mikononi mwa
BWANA, kwa maana rehema zake ni kuu, lakini usiniache nianguke mikononi mwa
wanadamu."
15 Basi BWANA akatuma tauni katika Israeli kuanzia asubuhi mpaka mwisho wa
muda ulioamriwa, wakafa watu 70,000 kuanzia Dani hadi Beer-Sheba. 16 Malaika
aliponyoosha mkono wake ili kuangamiza Yerusalemu, BWANA akahuzunika kwa
sababu ya maafa, akamwambia yule malaika aliyekuwa anawadhuru watu, "Yatosha!
Rudisha mkono wako." Wakati huo malaika wa BWANA alikuwa kwenye sakafu ya
kupuria ya Arauna,* Myebusi.
17 Ikawa Daudi alipomwona huyo malaika aliyekuwa akiwaua watu, akamwambia
BWANA, "Mimi ndiye niliyetenda dhambi na kukosa. Hawa ni kondoo tu. Wamefanya
nini? Mkono wako uwe juu yangu na nyumba yangu."

Daudi Ajenga Madhabahu

18 Siku hiyo Gadi akamwendea Daudi na kumwambia, "Panda ukamjengee BWANA
madhabahu kwenye sakafu ya kupuria ya Arauna Myebusi." 19 Kwa hiyo Daudi
akakwea kama vile BWANA alivyokuwa ameamuru kwa kinywa cha Gadi. 20 Arauna
alipotazama na kumwona mfalme na watu wake wakija kumwelekea, alitoka nje na
kusujudu mbele ya mfalme kifudifudi, akiuinamisha uso wake ardhini.
21 Arauna akasema, "Mbona bwana wangu mfalme amekuja kwa mtumishi wake?"
Daudi akajibu, "Kununua sakafu yako ya kupuria, ili niweze kumjengea BWANA
madhabahu, ili tauni iliyo katika watu iondolewe."
22 Arauna akamwambia Daudi, "Bwana wangu mfalme na achukue chochote
kinachompendeza na akitoe sadaka. Hapa kuna maksai kwa ajili ya sadaka ya
kuteketezwa, pia kuna miti ya kupuria na nira za ng'ombe kwa ajili ya kuni. 23 Ee
mfalme, Arauna anatoa vyote hivi kwa mfalme." Pia Arauna akamwambia mfalme,
"BWANA Mungu wako na akukubali."
24 Lakini mfalme akamjibu Arauna, "La hasha, nasisitiza kuvilipia. Sitatoa sadaka
ya kuteketezwa kwa BWANA Mungu wangu isiyonigharimu chochote."
Kwa hiyo Daudi akanunua ile sakafu ya kupuria nafaka na maksai, akazilipia
shekeli hamsini za fedha.† 25 Kisha Daudi akamjengea BWANA madhabahu mahali
hapo, na kutoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani. Kisha BWANA akajibu
kwa ajili ya nchi, nayo tauni ikakoma katika Israeli.

* **24:16** Pia anaitwa Ornani kwa Kiebrania. † **24:24** Shekeli 50 za fedha ni sawa na gramu 600.

1 Wafalme

Adoniya Ajitangaza Mfalme

1 Mfalme Daudi alipokuwa mzee umri ukiwa umesogea, hakuweza kupata joto hata
walipomfunika kwa nguo. 2 Kwa hiyo watumishi wake wakamwambia, “Turuhusu
tumtafute kijana mwanamwali bikira amhudumie mfalme na kumtunza. Anaweza
kulala pembeni mwake ili bwana wetu mfalme apate joto.”

3 Kisha wakatafuta katika Israeli yote ili kumpata msichana mzuri wa sura na
wakampata Abishagi, Mshunami, wakamleta kwa mfalme. 4 Msichana huyo alikuwa
mzuri sana wa sura, akamtunza mfalme na kumhudumia, lakini mfalme hakufanya
naye tendo la ndoa.

5 Basi Adoniya, ambaye mama yake alikuwa Hagithi, akajigamba na kusema, “Mimi
nitakuwa mfalme.” Hivyo akajiwekea tayari magari na wapanda farasi, pamoja na
watu hamsini wa kumtangulia wakikimbia. 6 (Baba yake hakuwa ameingilia na
kumuuliza, “Kwa nini unafanya hivyo?” Alikuwa pia kijana mzuri sana wa sura,
na alizaliwa baada ya Absalomu.)

7 Adoniya akashauriana pamoja na Yoabu mwana wa Seruya na kuhani Abiathari,
nao wakamsaidia. 8 Lakini kuhani Sadoki, Benaya mwana wa Yehoyada, Nathani
nabii, Shimei, Rei na walinzi maalum wa Daudi hawakujiunga na Adoniya.

9 Ndipo Adoniya akatoa dhabihu ya kondoo, ng’ombe na ndama walionona kwenye
Jiwe la Zohelethi karibu na En-Rogeli. Akawaalika ndugu zake wote, wana wa mfalme
na wanaume wote wa Yuda waliokuwa maafisa wa mfalme, 10 lakini hakumwalika
nabii Nathani, Benaya, walinzi maalum wa mfalme, wala ndugu yake Solomoni.

11 Ndipo Nathani akamuuliza Bathsheba, mama yake Solomoni, “Je, hujasikia
kwamba Adoniya, mwana wa Hagithi, amekuwa mfalme pasipo bwana wetu Daudi
kujua jambo hili? 12 Sasa basi, acha nikushauri jinsi utakavyookoa uhai wako
mwenyewe na uhai wa mwanao Solomoni. 13 Ingia kwa Mfalme Daudi na umwambie,
‘Bwana wangu mfalme, je hukuniapia mimi mtumishi wako: “Hakika mwanao
Solomoni atakuwa mfalme baada yangu na ndiye atakayeketi juu ya kiti changu cha
ufalme”? Kwa nini basi Adoniya amekuwa mfalme?’ 14 Utakapokuwa ukizungumza
na mfalme, nitaingia na kuthibitisha hayo uliyoyasema.”

15 Hivyo Bathsheba akaenda kumwona mfalme chumbani mwake mahali ambapo
Abishagi, Mshunami, alikuwa akimhudumia, naye mfalme alikuwa mzee sana.
16 Bathsheba akasujudu na kupiga magoti mbele ya mfalme.

Mfalme akauliza, “Ni nini hiki unachotaka?”

17 Akamwambia, “Bwana wangu, wewe mwenyewe uliniapia mimi mtumishi wako
kwa Bwana Mungu wako kwamba: ‘Solomoni Mwanao atakuwa mfalme baada
yangu na ndiye atakayeketi kwenye kiti changu cha ufalme.’ 18 Lakini sasa Adoniya
amekuwa mfalme, nawe, bwana wangu mfalme huna habari kuhusu jambo hilo.
19 Ametoa dhabihu idadi kubwa ya ng’ombe, ndama walionona na kondoo, naye
amewaalika wana wa mfalme wote, kuhani Abiathari, na Yoabu jemadari wa jeshi,
lakini hakumwalika Solomoni mtumishi wako. 20 Bwana wangu mfalme, macho
ya Israeli yote yanakutazama wewe wajue kutoka kwako kuwa ni nani atakayeketi
katika kiti cha ufalme cha bwana wangu mfalme baada yake. 21 Kama sivyo, mara tu
bwana wangu mfalme atakapopumzishwa pamoja na baba zake, mimi na mwanangu
Solomoni tutatendewa kama wahalifu.”

22 Alipokuwa angali anazungumza na mfalme, nabii Nathani akafika.
23 Wakamwambia mfalme, “Nabii Nathani yuko hapa.” Kisha akaenda mbele ya
mfalme na kumsujudia hadi uso wake ukagusa ardhi.

24 Nathani akasema, “Je, bwana wangu mfalme, umetangaza kuwa Adoniya
atakuwa mfalme baada yako na kwamba ataketi kwenye kiti chako cha ufalme?
25 Leo ameshuka na kutoa dhabihu idadi kubwa ya ng’ombe, ndama walionona na
kondoo. Amewaalika wana wote wa mfalme, jemadari wa jeshi na kuhani Abiathari.
Sasa hivi, wanakula na kunywa pamoja naye wakisema, ‘Aishi maisha marefu,
Mfalme Adoniya!’ 26 Lakini mimi mtumishi wako, kuhani Sadoki, Benaya mwana
wa Yehoyada na mtumishi wako Solomoni hakutualika. 27 Je, hili ni jambo ambalo
bwana wangu mfalme amelifanya pasipo kuwajulisha watumishi wake ili wapate
kujua ni nani atakayeketi kwenye kiti cha ufalme cha bwana wangu mfalme baada
yake?”

Daudi Amfanya Solomoni Kuwa Mfalme

28 Ndipo Mfalme Daudi akasema, “Mwite Bathsheba, aingie ndani.” Hivyo akaingia
mbele ya mfalme na kusimama mbele yake.

29 Ndipo mfalme akaapa: “Hakika kama Bwana aishivyo, ambaye ameniokoa
kutoka kila taabu, 30 hakika nitatekeleza leo kile nilichokuapia kwa Bwana, Mungu
wa Israeli: Mwanao Solomoni atakuwa mfalme baada yangu, naye ataketi kwenye
kiti changu cha ufalme baada yangu.”

31 Kisha Bathsheba akasujudu akipiga magoti mbele ya mfalme uso wake ukigusa
ardhi akasema, “Bwana wangu Mfalme Daudi na aishi milele!”

32 Mfalme Daudi akasema, “Mwite kuhani Sadoki ndani, nabii Nathani na Benaya
mwana wa Yehoyada.” Walipofika mbele ya mfalme, 33 akawaambia: “Wachukueni
watumishi wa bwana wenu pamoja nanyi na mkamkalishe mwanangu Solomoni juu
ya nyumbu wangu mwenyewe mkamteremshe hadi Gihoni. 34 Huko kuhani Sadoki
na nabii Nathani wamtie mafuta awe mfalme juu ya Israeli. Pigeni tarumbeta na
mpaze sauti, ‘Mfalme Solomoni aishi maisha marefu!’ 35 Kisha mtapanda pamoja
naye, atakuja na kuketi kwenye kiti changu cha ufalme na kutawala badala yangu.
Nimemweka awe mtawala juu ya Israeli na Yuda.”

36 Benaya mwana wa Yehoyada akamjibu mfalme, “Amen! Bwana, Mungu wa
bwana wangu mfalme, na aseme vivyo hivyo. 37 Kama vile Bwana alivyokuwa na
bwana wangu mfalme, vivyo hivyo na awe na Solomoni kukifanya kiti chake cha
utawala kuwa kikuu kuliko kile cha bwana wangu Mfalme Daudi!”

38 Hivyo kuhani Sadoki, nabii Nathani, Benaya mwana wa Yehoyada, Wakerethi
na Wapelethi wakampandisha Solomoni juu ya nyumbu wa Mfalme Daudi, nao
wakamsindikiza hadi Gihoni. 39 Kuhani Sadoki akachukua pembe ya mafuta kutoka
kwenye hema takatifu na kumtia Solomoni mafuta. Kisha wakapiga tarumbeta na
watu wote wakapaza sauti wakisema, “Mfalme Solomoni aishi maisha marefu!” 40 Na
watu wote wakakwea wakimfuata, wakipiga filimbi na kushangilia sana, hata ardhi
ikatikisika kwa ile sauti.

41 Adoniya pamoja na wageni wote waliokuwa pamoja naye wakasikia sauti
hiyo walipokuwa wakimalizia karamu yao. Waliposikia sauti ya tarumbeta, Yoabu
akauliza, “Nini maana ya makelele yote haya katika mji?”

42 Hata alipokuwa anasema, Yonathani mwana wa kuhani Abiathari akafika.
Adoniya akasema, “Ingia ndani. Mtu mstahiki kama wewe ni lazima alete habari
njema.”

43 Yonathani akajibu, “La hasha! Mfalme Daudi bwana wetu amemfanya Solomoni
kuwa mfalme. 44 Mfalme amemtuma pamoja naye kuhani Sadoki, nabii Nathani,

Benaya mwana wa Yehoyada, Wakerethi na Wapelethi, nao wamempandisha juu ya
nyumbu wa mfalme, 45 nao kuhani Sadoki na nabii Nathani wamemtia mafuta kuwa
mfalme huko Gihoni. Kuanzia hapo wameendelea kushangilia na sauti zimeenea pote
mjini. Hizo ndizo kelele unazosikia. 46 Zaidi ya hayo, Solomoni ameketi juu ya kiti
chake cha ufalme. 47 Pia, maafisa wa mfalme wamekuja ili kumtakia heri bwana wetu
Mfalme Daudi wakisema, ‘Mungu wako na alifanye jina la Solomoni kuwa mashuhuri
kuliko lako na kiti chake cha ufalme kiwe na ukuu kuliko chako!’ Naye mfalme
akasujudu akiabudu kitandani mwake 48 na kusema, ‘Ahimidiwe BWANA, Mungu wa
Israeli, ambaye ameruhusu macho yangu kuona mrithi juu ya kiti changu cha ufalme
leo hii.’ ”

49 Katika hili, wageni wote wa Adoniya wakainuka kwa mshtuko wa hofu na
kutawanyika. 50 Lakini Adoniya kwa kumwogopa Solomoni, akaenda na kushika
pembe za madhabahu. 51 Kisha Solomoni akaambiwa, “Adoniya anamwogopa
Mfalme Solomoni na ameshikilia pembe za madhabahu. Anasema, ‘Mfalme Solomoni
na aniapie leo kwamba hatamuua mtumishi wake kwa upanga.’ ”

52 Solomoni akajibu, “Kama akijionyesha kuwa mtu mstahiki, hakuna unywele
wake utakaoanguka juu ya ardhi, lakini kama uovu ukionekana ndani yake,
atakufa.” 53 Ndipo Mfalme Solomoni akawatuma watu, nao wakamshusha kutoka
madhabahuni. Naye Adoniya akaja akamwinamia Mfalme Solomoni, naye Solomoni
akamwambia, “Nenda nyumbani kwako.”

2

Maagizo Ya Daudi Kwa Solomoni

1 Siku zilipokaribia za Daudi kufa, akampa mwanawe Solomoni agizo.

2 Akasema, “Mimi ninakaribia kwenda njia ya dunia yote. Hivyo uwe hodari,
jionyeshe kuwa mwanaume, 3 shika lile BWANA Mungu wako analokuagiza: Enenda
katika njia zake, ushike maagizo na amri zake, sheria zake na kanuni zake, kama
ilivyoandikwa katika Sheria ya Mose, ili upate kustawi katika yote ufanyayo na popote
uendako, 4 ili kwamba BWANA aweze kunitimizia ahadi yake: ‘Kama wazao wako
wakiangalia sana wanavyoishi, na kama wakienenda kwa uaminifu mbele zangu
kwa mioyo yao yote na kwa roho zao zote, kamwe hutakosa kuwa na mtu kwenye
kiti cha ufalme cha Israeli.’

5 “Sasa wewe mwenyewe unafahamu lile Yoabu mwana wa Seruya alilonitendea,
lile alilofanya kwa majemadari wawili wa majeshi ya Israeli, Abneri mwana wa
Neri, na Amasa mwana wa Yetheri. Aliwaua, akimwaga damu yao wakati wa amani
kama vile ni kwenye vita, tena akaipaka damu ile kwenye mkanda uliokuwa kiunoni
mwake na viatu alivyovaa miguuni mwake. 6 Shughulika naye kwa kadiri ya hekima
yako, lakini usiache kichwa chake chenye mvi kishukie kaburi kwa amani.

7 “Lakini uwaonyeshe wema wana wa Barzilai wa Gileadi na uwaruhusu wawe
miongoni mwa wale walao mezani pako. Walisimama nami nilipomkimbia ndugu
yako Absalomu.

8 “Ukumbuke, unaye Shimei mwana wa Gera, Mbenyamini kutoka Bahurimu,
ambaye alinilaani kwa laana kali siku niliyokwenda Mahanaimu. Aliposhuka
kunilaki huko Yordani, nilimwapia kwa BWANA: ‘Sitakuua kwa upanga!’ 9 Lakini
sasa, usidhani kwamba hana hatia. Wewe ni mtu wa hekima, utajua la kumtendea.
Zishushe mvi zake kaburini kwa damu.”

10 Kisha Daudi akapumzika pamoja na baba zake naye akazikwa katika Mji wa
Daudi. 11 Daudi alikuwa ametawala juu ya Israeli miaka arobaini: huko Hebroni
alitawala miaka saba, na katika Yerusalemu akatawala miaka thelathini na mitatu.

12 Kwa hiyo Solomoni akaketi katika kiti cha ufalme cha baba yake Daudi, nao utawala
wake ukaimarika sana.

Kiti Cha Ufalme Cha Solomoni Chaimarishwa

13 Basi Adoniya, mwana wa Hagithi, akaenda kwa Bathsheba, mama yake Solomoni.
Bathsheba akamuuliza, “Je, umekuja kwa amani?”
Akajibu, “Ndiyo, kwa amani.” 14 Kisha akaongeza, “Ninalo jambo la kukuambia.”
Akajibu, “Waweza kulisema.”
15 Akasema, “Kama unavyojua, ufalme ulikuwa wangu. Israeli wote waliniangalia
mimi kama mfalme wao. Lakini mambo yalibadilika, ufalme umekwenda kwa
ndugu yangu, kwa maana umemjia kutoka kwa Bwana. 16 Sasa ninalo ombi moja
ninalokuomba. Usinikatalie.”
Bathsheba akasema, “Waweza kuliomba.”
17 Kwa hiyo akaendelea kusema, “Tafadhali mwombe Mfalme Solomoni, anipatie
Abishagi, Mshunami, awe mke wangu; hatakukatalia wewe.”
18 Bathsheba akamjibu, “Vema sana, nitazungumza na mfalme kwa ajili yako.”
19 Bathsheba alipokwenda kwa Mfalme Solomoni kuzungumza naye kwa ajili ya
Adoniya, mfalme alisimama kumlaki mama yake, akamwinamia na kuketi kwenye
kiti chake cha ufalme. Akaamuru kiti cha ufalme kuletwa kwa ajili ya mama yake
mfalme, naye akaketi mkono wake wa kuume.
20 Bathsheba akamwambia mfalme, “Ninalo ombi moja dogo la kukuomba;
usinikatalie.”
Mfalme akajibu, “Omba, mama yangu; sitakukatalia.”
21 Akasema, “Mruhusu Abishagi, Mshunami, aolewe na ndugu yako Adoniya.”
22 Mfalme Solomoni akamjibu mama yake, “Kwa nini uombe Abishagi, Mshunami,
kwa ajili ya Adoniya? Ungeweza pia kuomba ufalme kwa ajili yake, kwani yeye ni
ndugu yangu mkubwa: naam, kwa ajili yake, na kwa kuhani Abiathari na Yoabu
mwana wa Seruya!”
23 Mfalme Solomoni akaapa kwa Bwana, akasema: “Mungu na aniulie mbali, tena
bila huruma, ikiwa Adoniya hatalipa kwa uhai wake kwa ajili ya ombi hili! 24 Basi
sasa, hakika kama Bwana aishivyo, yeye ambaye ameniimarisha salama kwenye
kiti cha ufalme cha Daudi baba yangu, naye amenipa ufalme wa kudumu kama
alivyoahidi, Adoniya atauawa leo!” 25 Hivyo Mfalme Solomoni akatoa amri kwa
Benaya mwana wa Yehoyada, naye akampiga Adoniya akafa.
26 Mfalme akamwambia kuhani Abiathari, “Nenda huko Anathothi katika
mashamba yako. Wewe unastahili kufa, lakini sitakuua sasa, kwa sababu ulilichukua
Sanduku la Bwana Mwenyezi mbele ya Daudi baba yangu na ulishiriki taabu zote za
baba yangu.” 27 Hivyo Solomoni akamwondoa Abiathari kwenye ukuhani wa Bwana,
akilitimiza neno la Bwana alilokuwa amenena huko Shilo kuhusu nyumba ya Eli.
28 Habari zilipomfikia Yoabu, ambaye alikuwa amefanya shauri baya na Adoniya,
lakini sio na Absalomu, alikimbilia kwenye hema la Bwana na kushika pembe za
madhabahu. 29 Mfalme Solomoni akaambiwa kuwa Yoabu amekimbilia kwenye hema
la Bwana naye alikuwa kando ya madhabahu. Basi Solomoni akamwagiza Benaya
mwana wa Yehoyada: “Nenda ukamuue!”
30 Ndipo Benaya akaingia kwenye hema la Bwana na kumwambia Yoabu, “Mfalme
anasema, ‘Toka nje!’ ”
Lakini akajibu, “La! Nitafia hapa hapa.”
Benaya akamwarifu mfalme, “Hivi ndivyo Yoabu alivyonijibu.”
31 Kisha mfalme akamwamuru Benaya, “Fanya kama asemavyo. Muue na kumzika,
ili uniondolee mimi na nyumba ya baba yangu dhambi ya damu isiyokuwa na hatia
ile Yoabu aliyoimwaga. 32 Bwana atamlipiza kwa ajili ya damu aliyoimwaga, kwa

sababu pasipo Daudi baba yangu kujua, aliwashambulia watu wawili na kuwaua
kwa upanga. Wote wawili, Abneri mwana wa Neri, jemadari wa jeshi la Israeli, na
Amasa mwana wa Yetheri, jemadari wa jeshi la Yuda, walikuwa watu wazuri na
wanyofu kuliko yeye. 33 Hatia ya damu yao na iwe juu ya kichwa cha Yoabu na
wazao wake milele. Lakini kwa Daudi na uzao wake, nyumba yake na kiti chake cha
ufalme, iwepo amani ya BWANA milele."

34 Basi Benaya mwana wa Yehoyada akakwea, akampiga na kumuua Yoabu, naye
akazikwa katika nchi yake mwenyewe katika jangwa. 35 Mfalme akamweka Benaya
mwana wa Yehoyada juu ya jeshi kwenye nafasi ya Yoabu na kumweka kuhani Sadoki
badala ya Abiathari.

36 Kisha mfalme akatuma ujumbe kwa Shimei na kumwambia, "Ujijengee nyumba
huko Yerusalemu uishi huko, lakini usiende mahali pengine popote. 37 Siku
utakayoondoka kuvuka Bonde la Kidroni, uwe na hakika utakufa; damu yako itakuwa
juu ya kichwa chako mwenyewe."

38 Shimei akamjibu mfalme, "Ulilolisema ni jema. Mtumishi wako atatenda kama
bwana wangu mfalme alivyosema." Naye Shimei akakaa Yerusalemu kwa muda
mrefu.

39 Lakini baada ya miaka mitatu, watumwa wawili wa Shimei wakatoroka kwenda
kwa Akishi mwana wa Maaka, mfalme wa Gathi, naye Shimei akaambiwa, "Watumwa
wako wako Gathi." 40 Kwa ajili ya hili, Shimei akatandika punda wake, akaenda
kwa Akishi huko Gathi kuwatafuta watumwa wake. Basi Shimei akaondoka na
kuwarudisha watumwa wake kutoka Gathi.

41 Solomoni alipoambiwa kuwa Shimei ametoka Yerusalemu na kwenda Gathi na
amekwisha kurudi, 42 mfalme akamwita Shimei na kumwambia, "Je, sikukuapiza
kwa BWANA na kukuonya kuwa, 'Siku utakayoondoka kwenda mahali pengine popote,
uwe na hakika utakufa?' Wakati ule uliniambia, 'Ulilolisema ni jema. Nitatii!' 43 Kwa
nini basi hukutunza kiapo chako kwa BWANA na kutii amri niliyokupa?"

44 Pia mfalme akamwambia Shimei, "Unajua katika moyo wako makosa uliyomten-
dea baba yangu Daudi. Sasa BWANA atakulipiza kwa ajili ya mabaya yako uliyotenda.
45 Lakini Mfalme Solomoni atabarikiwa, na kiti cha ufalme cha Daudi kitakuwa imara
mbele za BWANA milele."

46 Kisha mfalme akatoa amri kwa Benaya mwana wa Yehoyada, naye akatoka nje,
akampiga Shimei na kumuua.

Sasa ufalme ukawa umeimarika kikamilifu mikononi mwa Solomoni.

3

Solomoni Anaomba Hekima
(2 Nyakati 1:3-12)

1 Solomoni akafanya urafiki na Mfalme Farao wa Misri na kumwoa binti yake.
Akamleta huyo binti katika Mji wa Daudi mpaka alipomaliza kujenga jumba lake la
kifalme na Hekalu la BWANA, pamoja na ukuta kuzunguka Yerusalemu. 2 Hata hivyo,
watu bado walikuwa wakitoa dhabihu huko kwenye vilima, kwa sababu Hekalu
lilikuwa bado halijajengwa kwa ajili ya Jina la BWANA. 3 Solomoni akaonyesha upendo
wake kwa BWANA kwa kuenenda sawasawa na amri za Daudi baba yake, ila yeye
alitoa dhabihu na kufukiza uvumba huko mahali pa juu.

4 Mfalme akaenda Gibeoni kutoa dhabihu, kwa maana ndipo palipokuwa mahali
pa juu pa kuabudia, naye Solomoni akatoa sadaka elfu moja za kuteketezwa juu
ya hayo madhabahu. 5 BWANA akamtokea Solomoni huko Gibeoni wakati wa usiku
katika ndoto, naye Mungu akasema, "Omba lolote utakalo nikupe."

6 Solomoni akajibu, "Umemfanyia mtumishi wako, baba yangu Daudi, fadhili
nyingi, kwa kuwa alikuwa mwaminifu kwako na mwenye haki, tena mnyofu wa

moyo. Nawe umemzidishia fadhili hii kuu kwani umempa mwana wa kuketi kwenye kiti chake cha ufalme, kama ilivyo leo.

7 "Sasa, Ee BWANA Mungu wangu, umemfanya mtumishi wako mfalme badala ya baba yangu Daudi. Lakini mimi ni mtoto mdogo tu, wala sijui jinsi ya kutekeleza
wajibu wangu. 8 Mtumishi wako yuko hapa miongoni mwa watu uliowachagua:
taifa kubwa, watu wengi wasioweza kuhesabika wala kutoa idadi yao. 9 Hivyo mpe
mtumishi wako moyo wa ufahamu ili kutawala watu wako na kupambanua kati ya mema na mabaya. Kwa maana, ni nani awezaye kutawala watu wako hawa walio wengi hivi?"

10 Bwana akapendezwa kwamba Solomoni ameliomba jambo hili. 11 Basi Mungu
akamwambia, "Kwa kuwa umeomba neno hili na hukuomba maisha marefu au upate utajiri kwa nafsi yako, wala adui zako wafe, bali umeomba ufahamu katika kutoa
haki, 12 nitafanya lile uliloomba. Nitakupa moyo wa hekima na wa ufahamu, kiasi kwamba hajakuwepo mtu mwingine kama wewe, wala kamwe hatakuwepo baada
yako. 13 Zaidi ya hayo, nitakupa yale ambayo hukuomba, yaani utajiri na heshima, ili kwamba maisha yako yote hapatakuwa na mtu kama wewe miongoni mwa wafalme.
14 Nawe kama ukienenda katika njia zangu na kutii sheria na amri zangu kama baba
yako Daudi alivyofanya, nitakupa maisha marefu." 15 Ndipo Solomoni akaamka,
akatambua kuwa ilikuwa ndoto.

Akarudi Yerusalemu, akasimama mbele ya Sanduku la Agano la BWANA, naye akatoa dhabihu za kuteketezwa na sadaka za amani. Kisha akawafanyia watumishi wake wote karamu.

Utawala Wa Hekima

16 Basi wanawake wawili makahaba walikuja kwa mfalme na kusimama mbele
yake. 17 Mmojawapo akasema, "Bwana wangu, mimi na mwanamke huyu tunaishi
kwenye nyumba moja. Nilikuwa nimezaa alipokuwa pamoja nami. 18 Siku ya tatu
baada ya mtoto wangu kuzaliwa, mwanamke huyu pia naye akazaa mtoto. Tulikuwa peke yetu, hapakuwa na mtu mwingine yeyote katika nyumba isipokuwa sisi wawili.

19 "Wakati wa usiku mwana wa huyu mwanamke akafa kwa sababu alimlalia.
20 Hivyo akaondoka katikati ya usiku na kumchukua mwanangu kutoka ubavuni pangu wakati mimi mtumishi wako nilipokuwa nimelala. Akamweka kifuani mwake
na kumweka mwanawe aliyekufa kifuani mwangu. 21 Asubuhi yake, nikaamka ili
kumnyonyesha mwanangu, naye alikuwa amekufa! Lakini nilipomwangalia sana katika nuru ya asubuhi, niliona kuwa hakuwa yule mwana niliyekuwa nimemzaa."

22 Huyo mwanamke mwingine akasema, "Hapana! Mwana aliye hai ndiye wangu, aliyekufa ni wako."

Lakini yule wa kwanza akasisitiza, "Hapana! Mwana aliyekufa ni wako, aliye hai ni wangu." Hivi ndivyo walivyobishana mbele ya mfalme.

23 Mfalme akasema, "Huyu anasema, 'Mwanangu ndiye aliye hai, na aliyekufa ndiye mwanao,' maadamu yule anasema, 'Hapana! Aliyekufa ni wako, na aliye hai ni wangu.' "

24 Kisha mfalme akasema, "Nileteeni upanga." Basi wakamletea mfalme upanga.
25 Ndipo mfalme akatoa amri: "Mkate mtoto aliye hai vipande viwili; mpe huyu nusu na mwingine nusu."

26 Mwanamke ambaye mwanawe alikuwa hai akajawa na huruma kwa ajili ya mwanawe na kumwambia mfalme, "Tafadhali, bwana wangu, mpe yeye mtoto aliye hai! Usimuue!"

Lakini yule mwanamke mwingine akasema, "Mkate vipande viwili. Asiwe wangu au wake!"

27 Kisha mfalme akatoa uamuzi wake: "Mpeni mama wa kwanza mtoto aliye hai. Msimuue; ndiye mama yake."
28 Wakati Israeli yote iliposikia hukumu aliyotoa mfalme, wakamwogopa mfalme, kwa sababu waliona kuwa alikuwa na hekima kutoka kwa Mungu kwa kutoa haki.

4

Maafisa Wa Solomoni Na Watawala

1 Basi Mfalme Solomoni akatawala Israeli yote. 2 Hawa ndio waliokuwa maafisa
wake wakuu:

Kuhani: Azaria mwana wa Sadoki;
3 Elihorefu na Ahiya, wana wa Shisha: waandishi;
Yehoshafati mwana wa Ahiludi: karani;
4 Benaya mwana wa Yehoyada: jemadari mkuu wa jeshi;
Sadoki na Abiathari: makuhani;
5 Azaria mwana wa Nathani: kiongozi wa maafisa wa wilaya;
Zabudi mwana wa Nathani: kuhani na mshauri binafsi wa mfalme;
6 Ahishari: msimamizi wa jumba la kifalme;
Adoniramu mwana wa Abda: msimamizi wa kazi za kulazimisha.

7 Pia Solomoni alikuwa na watawala kumi na wawili wa wilaya katika Israeli yote, walioleta mahitaji kwa mfalme na kwa watu wa nyumbani kwa mfalme. Kila mmoja alitoa chakula kwa mwezi mmoja katika mwaka. 8 Majina yao ni haya:

Ben-Huri: katika nchi ya vilima ya Efraimu;
9 Ben-Dekeri: katika Makasi, Shaalbimu, Beth-Shemeshi na Elon-Bethhanani;
10 Ben-Hesedi: katika Arubothi (Soko na nchi yote ya Heferi zilikuwa zake);
11 Ben-Abinadabu: katika Nafoth-Dori (alimwoa Tafathi binti Solomoni);
12 Baana mwana wa Ahiludi: katika Taanaki na Megido, na katika Beth-Shani yote karibu na Sarethani chini ya Yezreeli, kuanzia Beth-Shani hadi Abel-Mehola kupita hadi Yokmeamu;
13 Ben-Geberi: katika Ramoth-Gileadi (makao ya Yairi mwana wa Manase katika Gileadi ilikuwa miji yake, pamoja na wilaya ya Argobu katika Bashani na miji yake mikubwa sitini yenye kuzungukwa na kuta zenye makomeo ya shaba);
14 Ahinadabu mwana wa Ido: katika Mahanaimu;
15 Ahimaasi: katika Naftali (alikuwa amemwoa Basemathi binti Solomoni);
16 Baana mwana wa Hushai: katika Asheri na katika Bealothi;
17 Yehoshafati mwana wa Parua: katika Isakari;
18 Shimei mwana wa Ela: katika Benyamini;
19 Geberi mwana wa Uri: katika Gileadi (nchi ya Sihoni mfalme wa Waamori na nchi ya Ogu mfalme wa Bashani). Naye alikuwa ndiye mtawala pekee katika eneo hilo.

Mahitaji Ya Solomoni Ya Kila Siku

20 Watu wa Yuda na Israeli walikuwa wengi kama mchanga wa pwani; walikula,
wakanywa na kufurahi. 21 Mfalme Solomoni akatawala katika falme zote kuanzia Mto
Frati hadi nchi ya Wafilisti, hadi kwenye mpaka wa Misri. Nchi hizi zilileta ushuru na zilikuwa chini ya Solomoni, siku zote za maisha yake.
22 Mahitaji ya Solomoni ya kila siku yalikuwa kori thelathini* za unga laini, kori
sitini† za unga wa kawaida. 23 Ng'ombe kumi wa zizini, ng'ombe ishirini wa malisho,

* **4:22** Kori 30 ni sawa na madebe 360. † **4:22** Kori 60 ni sawa na madebe 720.

kondoo na mbuzi mia moja, pamoja na ayala, paa, kulungu na kuku wazuri sana.
24 Kwa kuwa Solomoni alitawala falme zote magharibi ya mto, kuanzia Tifsa hadi
Gaza, naye akawa na amani pande zote. 25 Wakati wa maisha ya Solomoni Yuda na
Israeli, kuanzia Dani mpaka Beer-Sheba, wakaishi salama kila mtu chini ya mzabibu
wake na chini ya mtini wake.

26 Solomoni alikuwa na mabanda 4,000‡ ya magari ya vita, na farasi 12,000.

27 Maafisa wa eneo hilo, kila mmoja katika mwezi wake, walileta mahitaji kwa ajili
ya Mfalme Solomoni na wote waliokula mezani mwa mfalme. Walihakikisha kuwa
hakuna chochote kilichopungua. 28 Pia walileta sehemu walizopangiwa za shayiri na
majani kwa ajili ya farasi wavutao magari na farasi wengine mahali palipostahili.

Hekima Ya Solomoni

29 Mungu akampa Solomoni hekima na akili kubwa, pia ufahamu mpana
usiopimika kama mchanga ulioko pwani ya bahari. 30 Hekima ya Solomoni ilikuwa
kubwa kuliko hekima ya watu wote wa Mashariki na kubwa kuliko hekima yote
ya Misri. 31 Alikuwa na hekima kuliko kila mwandishi, akiwemo Ethani Mwezrahi:
kuliko Hemani, Kalkoli na Darda, wana wa Maholi. Umaarufu wake ukaenea kwa
mataifa yote yaliyomzunguka. 32 Akanena mithali 3,000 na nyimbo zake zilikuwa
1,005. 33 Akaelezea maisha ya mimea kuanzia mwerezi wa Lebanoni hadi hisopo
iotayo ukutani. Pia akafundisha kuhusu wanyama na ndege, wanyama wenye damu
baridi, wakiwemo samaki. 34 Watu wa mataifa yote wakaja kusikiliza hekima ya
Solomoni, waliotumwa na wafalme wote wa ulimwengu, waliokuwa wamesikia juu
ya hekima yake.

5

Maandalio Ya Ujenzi Wa Hekalu
(2 Nyakati 2:1-18)

1 Hiramu mfalme wa Tiro aliposikia kuwa Solomoni ametiwa mafuta awe mfalme
mahali pa Daudi baba yake, akatuma wajumbe kwa Solomoni, kwa sababu Hiramu
siku zote alikuwa na uhusiano mzuri wa kirafiki na Daudi. 2 Solomoni akapeleka
ujumbe huu kwa Hiramu:

> 3 "Unajua kwamba kwa sababu ya vita vilivyopiganwa dhidi ya baba yangu
> Daudi kutoka pande zote, hakuweza kujenga Hekalu kwa ajili ya Jina la Bwana
> Mungu wake, hadi Bwana alipowaweka adui zake chini ya miguu yake. 4 Lakini
> sasa Bwana Mungu wangu amenipa utulivu kila upande hakuna adui wala maafa.
> 5 Kwa hiyo, ninakusudia kujenga Hekalu kwa ajili ya Jina la Bwana, Mungu wangu,
> kama Bwana alivyomwambia baba yangu Daudi, wakati aliposema, 'Mwanao
> nitakayemweka kwenye kiti cha ufalme mahali pako, ndiye atajenga Hekalu kwa
> ajili ya Jina langu.'
>
> 6 "Hivyo toa amri ili mierezi ya Lebanoni ikatwe kwa ajili yangu. Watu wangu
> watafanya kazi na watu wako, nami nitawalipa watu wako kwa ujira wowote
> utakaoupanga. Unajua kwamba hatuna mtu yeyote mwenye ustadi katika kukata
> miti kama Wasidoni."

7 Hiramu aliposikia ujumbe wa Solomoni, akafurahishwa sana akasema,
"Ahimidiwe Bwana leo, kwa kuwa amempa Daudi mwana mwenye hekima kutawala
juu ya taifa hili kubwa."

8 Hiramu akatuma neno kwa Solomoni:

> "Nimepokea ujumbe ulionipelekea na nitafanya yote unayohitaji katika kuku-
> patia magogo ya mierezi na misunobari. 9 Watu wangu watayakokota kutoka

---

‡ **4:26** Waandishi wengine wanasema 40,000 (angalia 2Nya 9:25).

Lebanoni hadi kwenye bahari, nami nitayafunga mafungu mafungu yaelee juu
ya maji hadi utakapoelekeza. Huko nitayatenganisha, nawe utaweza kuyachukua.
Wewe utakidhi haja yangu kwa kunipatia chakula kwa ajili ya watu wa nyumbani
mwangu.”
10 Kwa njia hii Hiramu akampa Solomoni miti yote ya mierezi na magogo ya
misunobari kama alivyohitaji, 11 naye Solomoni akampa Hiramu kori 20,000* za
ngano kama chakula kwa ajili ya watu wa nyumbani mwake, pamoja na mafuta
safi ya zeituni yaliyokamuliwa bathi 20,000.† Solomoni aliendelea kumfanyia
Hiramu hivyo mwaka baada ya mwaka. 12 Bwana akampa Solomoni hekima, kama
alivyomwahidi. Palikuwepo na uhusiano wa amani kati ya Hiramu na Solomoni, na
wote wawili wakafanya mkataba.
13 Mfalme Solomoni akakusanya wafanyakazi 30,000 kutoka Israeli yote.
14 Akawapeleka Lebanoni kwa zamu za watu 10,000 kwa mwezi, hivyo walikaa
Lebanoni kwa mwezi mmoja na miezi miwili nyumbani. Adoniramu ndiye alikuwa
kiongozi wa shokoa. 15 Solomoni alikuwa na wachukuzi wa mizigo 70,000 na
wachonga mawe 80,000 huko vilimani, 16 pamoja na wasimamizi 3,300 ambao
walisimamia kazi hiyo na kuwaongoza wafanyakazi. 17 Kwa amri ya mfalme walitoa
kwenye machimbo ya mawe, mawe makubwa, yaliyo bora kwa kujengea msingi wa
nyumba yaliyochongwa kwa ajili ya Hekalu. 18 Mafundi wa Solomoni, wa Hiramu na
watu wa Gebali‡ walikata na kuandaa mbao na mawe kwa ajili ya ujenzi wa Hekalu.

6

Solomoni Ajenga Hekalu
(2 Nyakati 3)

1 Katika mwaka wa 480 baada ya Waisraeli kutoka nchi ya Misri, katika mwaka
wa nne wa utawala wa Solomoni katika Israeli, katika mwezi wa Zivu, ambao ndio
mwezi wa pili, alianza kujenga Hekalu la Bwana.
2 Hekalu hilo Mfalme Solomoni alilojenga kwa ajili ya Bwana lilikuwa na urefu
wa dhiraa sitini,* upana wa dhiraa ishirini† na kimo cha dhiraa thelathini‡ kwenda
juu. 3 Baraza ya mbele ya Hekalu ilienea dhiraa ishirini kulingana na upana wa
Hekalu na kujitokeza dhiraa kumi mbele ya Hekalu. 4 Akatengeneza madirisha
membamba yenye vidirisha vidogo vya juu katika Hekalu. 5 Akafanyiza vyumba vya
pembeni kulizunguka Hekalu lote vikishikamana na kuta za Hekalu na za Patakatifu
pa Patakatifu. 6 Ghorofa ya chini kabisa ilikuwa na upana wa dhiraa tano,§ ya kati
ilikuwa dhiraa sita na ya tatu ilikuwa dhiraa saba.* Kuzunguka ukuta wa nje wa
Hekalu akapunguza ukuta pande zote ili boriti zisishikane kwenye kuta za Hekalu.
7 Katika kujenga Hekalu, yalitumika tu mawe yaliyochongwa huko machimboni,
wala hakuna nyundo, patasi au chombo kingine chochote cha chuma kilichosikika
sauti yake katika eneo la ujenzi wa Hekalu wakati lilipokuwa likijengwa.
8 Ingilio la ghorofa ya chini kabisa lilikuwa upande wa kusini wa Hekalu, ngazi
ilielekea ghorofa ya kati na kutokea hapo ilielekea hadi ghorofa ya tatu. 9 Basi
Solomoni akajenga Hekalu na kulikamilisha, akiliweka paa za boriti na mbao za
mierezi. 10 Mfalme Solomoni akajenga vyumba vya pembeni kuzunguka Hekalu lote.
Kimo cha kila kimoja kilikuwa dhiraa tano. Navyo vilikuwa vimeunganishwa na
Hekalu kwa boriti za mierezi.

* **5:11** Kori 20,000 ni sawa na madebe 240,000. † **5:11** Bathi 20,000 ni sawa na madebe 200. ‡ **5:18** Yaani Bubilo, mji wa zamani sana wa Ufoinike (kama kilomita 80 kaskazini mwa Beiruti). * **6:2** Dhiraa 60 ni sawa na mita 27. † **6:2** Dhiraa 20 ni sawa na mita 9. ‡ **6:2** Dhiraa 30 ni sawa na mita 13.5. § **6:6** Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25. * **6:6** Dhiraa saba ni sawa na mita 3.15.

11 Neno la BWANA likamjia Solomoni kusema: 12 "Kwa habari ya Hekalu hili
unalojenga, kama ukifuata amri zangu, ukatunza masharti yangu na kushika maagizo
yangu yote na kuyatii, kwa kupitia wewe nitatimiza ahadi niliyomwahidi Daudi
baba yako. 13 Nami nitakaa miongoni mwa Waisraeli, nami sitawaacha watu wangu
Israeli."
14 Basi Solomoni akajenga Hekalu na kulikamilisha. 15 Akazifunika kuta zake za
ndani kwa mbao za mierezi, akizipigilia ukutani kuanzia sakafuni mwa Hekalu hadi
kwenye dari na kufunika sakafu ya Hekalu kwa mbao za misunobari. 16 Akagawa
dhiraa ishirini sehemu ya nyuma ya Hekalu kwa mbao za mierezi kuanzia kwenye
sakafu hadi darini ili kufanya sehemu takatifu ya ndani, yaani Patakatifu pa
Patakatifu. 17 Ukumbi mkubwa uliokuwa mbele ya chumba hiki ndio ulikuwa na
urefu wa dhiraa arobaini.† 18 Hekalu ndani ilikuwa ya mierezi iliyonakshiwa mifano
ya maboga na maua yaliyochanua. Kila kitu kilikuwa cha mwerezi, hakuna jiwe
ambalo lilionekana.
19 Ndani ya Hekalu akatengeneza sehemu takatifu ya ndani, kwa ajili ya kuweka
Sanduku la Agano la BWANA. 20 Sehemu takatifu ya ndani ilikuwa na upana, urefu
na kimo cha dhiraa ishirini ndani kwa ndani. Akaifunika ndani kwa dhahabu
safi, pia akaifunika madhabahu ya mierezi vivyo hivyo. 21 Solomoni akaifunika
sehemu ya ndani ya Hekalu kwa dhahabu safi, naye akaitandaza mikufu ya dhahabu
kutoka upande moja hadi ule mwingine mbele ya Patakatifu pa Patakatifu, ambako
palifunikwa kwa dhahabu. 22 Basi akafunika sehemu yote ya ndani kwa dhahabu.
Pia akafunika madhabahu yale yaliyokuwa ndani ya Patakatifu pa Patakatifu kwa
dhahabu.
23 Katika Patakatifu pa Patakatifu akatengeneza makerubi wawili kwa mzeituni,
kila moja likiwa na dhiraa kumi‡ kwenda juu. 24 Bawa moja la kerubi wa kwanza
lilikuwa na urefu wa dhiraa tano na bawa jingine dhiraa tano, hivyo urefu kutoka
ncha ya bawa moja hadi ncha ya bawa jingine ulikuwa dhiraa kumi. 25 Kerubi wa pili
alikuwa na urefu wa dhiraa kumi pia, hivyo makerubi hao wawili walifanana kwa
vipimo na kwa umbo. 26 Kimo cha kila kerubi kilikuwa dhiraa kumi. 27 Aliwaweka
makerubi hao ndani ya Patakatifu pa Patakatifu pa Hekalu, mabawa yake yakiwa
yamekunjuliwa. Bawa la kerubi mmoja liligusa ukuta mmoja, wakati bawa la yule
mwingine liligusa ukuta mwingine, nayo mabawa yao mengine yaligusana katikati
ya chumba. 28 Akafunika wale makerubi kwa dhahabu.
29 Juu ya kuta zote zilizozunguka Hekalu, za vyumba vya ndani na vya nje,
zilipambwa kwa nakshi zilizokatwa za makerubi, miti ya mitende na maua
yaliyochanua. 30 Pia alifunika sakafu zote za vyumba vya ndani na vya nje vya Hekalu
kwa dhahabu.
31 Kwa ingilio la Patakatifu pa Patakatifu akatengeneza milango ya mbao za
mzeituni, zikiwa na miimo na vizingiti vyenye umbo la pembe tano. 32 Juu ya milango
miwili ya mbao za mzeituni alinakshi makerubi, miti ya mitende pamoja na maua
yaliyochanua na kufunika makerubi na miti ya mitende kwa dhahabu iliyofuliwa.
33 Kwa njia iyo hiyo akatengeneza miimo yenye pande nne ya miti ya mizeituni,
kwa ajili ya ingilio la ukumbi mkubwa. 34 Kulikuwa na milango miwili iliyoweza
kukunjuka iliyotengenezwa kwa mbao za msunobari na kila mmoja ulikuwa na
bawaba ambazo zingeuwezesha kujikunja kila kipande juu ya kingine. 35 Akanakshi
makerubi, miti ya mitende na maua yaliyochanua juu yake na kufunika kwa dhahabu
iliyonyooshwa vizuri juu ya michoro.
36 Tena akajenga ua wa ndani safu tatu za mawe yaliyochongwa na safu moja ya
boriti za mierezi zilizorembwa.

† **6:17** Dhiraa 40 ni sawa na mita 18. ‡ **6:23** Dhiraa 10 ni sawa na mita 4.5.

37 Msingi wa Hekalu la BWANA uliwekwa katika mwaka wa nne, katika mwezi wa
Zivu, ndio mwezi wa tano. 38 Katika mwaka wa kumi na moja, mwezi wa Buli,
ndio mwezi wa nane, Hekalu lilikamilika katika hatua zake zote kwa kufuatana na
maelekezo yake Solomoni. Alilijenga kwa miaka saba.

7

Solomoni Ajenga Jumba Lake La Kifalme

1 Ilimchukua Solomoni miaka kumi na mitatu kukamilisha ujenzi wa Jumba lake
la kifalme. 2 Alijenga Jumba la Kifalme la Msitu wa Lebanoni, urefu wake ulikuwa
dhiraa 100,* upana wake dhiraa hamsini na kimo chake dhiraa thelathini,† likiwa na
safu nne za nguzo za mierezi zikishikilia boriti za mierezi zilizorembwa. 3 Ilipauliwa
kwa mierezi juu ya boriti zile zilizolala juu ya nguzo arobaini na tano, kumi na
tano kwa kila safu. 4 Madirisha yake yaliwekwa juu kwa safu tatu, yakielekeana.
5 Milango yote ilikuwa na miimo ya mstatili, ilikuwa upande wa mbele katika safu
tatu, ikielekeana.

6 Akajenga ukumbi wa nguzo, ambao urefu wake ulikuwa dhiraa hamsini‡ na upana
wake dhiraa thelathini. Mbele ya jengo hilo kulikuwepo baraza. Mbele ya baraza
kulikuwepo na nguzo na paa lililoning'inia.

7 Akajenga ukumbi wa kiti cha enzi, Ukumbi wa Hukumu, mahali ambapo
angelitolea hukumu, akaufunika kwa mierezi kutoka sakafuni hadi darini. 8 Kwenye
jumba la kifalme ambamo angeliishi, aliiweka nyuma zaidi, ikiwa na mjengo wa aina
moja na hiyo nyingine. Pia Solomoni akajenga jumba la kifalme linalofanana na huo
ukumbi mkubwa kwa ajili ya binti Farao, aliyekuwa amemwoa.

9 Ujenzi huu wote, kuanzia nje mpaka kwenye ua mkuu na kuanzia kwenye
msingi hadi upenuni, ulifanywa kwa mawe ya ubora wa hali ya juu yaliyokuwa
yamechongwa kwa vipimo na kusawazishwa kwa msumeno nyuso zake za ndani na
za nje. 10 Misingi iliwekwa kwa mawe makubwa yaliyo bora, yenye urefu wa dhiraa
kumi§ na mengine yenye urefu wa dhiraa nane* 11 Sehemu za juu kulikuwepo na
mawe yenye ubora wa hali ya juu, yaliyokatwa kwa vipimo na boriti za mierezi.
12 Ule ua mkuu ulizungukwa na ukuta wa safu tatu za mawe yaliyochongwa na safu
moja ya boriti za mierezi zilizorembwa, kama ulivyokuwa ua wa ndani wa Hekalu
la BWANA na baraza yake.

Samani Za Hekalu
(2 Nyakati 4)

13 Mfalme Solomoni akatuma watu Tiro kumleta Hiramu, 14 ambaye mama yake
alikuwa mjane kutoka kabila la Naftali na baba yake alikuwa mtu wa Tiro tena fundi
wa shaba. Hiramu alikuwa na ustadi wa hali ya juu na mzoefu katika aina zote za
kazi ya shaba. Alikuja kwa Mfalme Solomoni na kufanya kazi zake zote alizopangiwa.

15 Hiramu akasubu nguzo mbili za shaba, kila moja ikiwa na urefu wa dhiraa kumi
na nane,† kila nguzo ikiwa na mzingo wa dhiraa kumi na mbili‡ kwa mstari. 16 Pia
alitengeneza mataji mawili ya shaba ya kusubu ili kuyaweka juu ya hizo nguzo; kila
taji lilikuwa na kimo cha dhiraa tano§ kwenda juu. 17 Wavu wa mikufu iliyosokotewa
kwenye zile taji juu ya zile nguzo, saba kwa kila taji. 18 Akatengeneza makomamanga
katika safu mbili kuzunguka kila wavu kuremba mataji yaliyo juu ya nguzo. Alifanya
hivyo kwa kila nguzo. 19 Mataji yaliyokuwa juu ya nguzo kwenye baraza, yalikuwa

* **7:2** Dhiraa 100 ni sawa na mita 45. † **7:2** Dhiraa 30 ni sawa na mita 13.5. ‡ **7:6** Dhiraa 50 ni sawa na mita 22.5. § **7:10** Dhiraa 10 ni sawa na mita 4.5. * **7:10** Dhiraa nane ni sawa na mita 3.6. † **7:15** Dhiraa 18 ni sawa na mita 8.1. ‡ **7:15** Dhiraa 12 ni sawa na mita 5.4. § **7:16** Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25.

katika umbo la yungiyungi, kimo chake ni dhiraa nne* 20 Juu ya mataji ya zile nguzo
mbili, juu ya ile sehemu yenye umbo kama bakuli, karibu na ule wavu, kulikuwa na
yale makomamanga 200 katika safu kuzunguka pande zote. 21 Hiramu akasimamisha
nguzo kwenye baraza ya Hekalu. Nguzo ya upande wa kusini akaiita Yakini,† na
ile ya upande wa kaskazini Boazi.‡ 22 Mataji yaliyokuwa juu yalikuwa na umbo la
yungiyungi. Hivyo kazi ya nguzo ikakamilika.
23 Hiramu akasubu Bahari ya chuma, yenye umbo la mviringo, ya dhiraa kumi
kutoka ukingo hadi ukingo na kimo cha dhiraa tano. Mzunguko wake ulikuwa dhiraa
thelathini. 24 Chini ya ukingo, ilizungukwa na maboga, kumi kwenye kila dhiraa moja.
Maboga yalikuwa yamesubiwa katika safu mbili ili kuwa kitu kimoja na hiyo bahari.
25 Bahari iliwekwa juu ya mafahali kumi na wawili, watatu wakielekea kaskazini,
watatu wakielekea magharibi, watatu wakielekea kusini na watatu wakielekea
mashariki. Bahari iliwekwa juu yao na sehemu zao za nyuma zilielekeana. 26 Ilikuwa
na unene wa nyanda nne§ na ukingo wake ulifanana na ukingo wa kikombe, kama
ua la yungiyungi iliyochanua. Iliweza kuchukua bathi 2,000.*
27 Pia akatengeneza vitako kumi vya shaba vinavyoweza kuhamishika, kila kimoja
kilikuwa na urefu wa dhiraa nne, upana dhiraa nne na kimo chake dhiraa tatu†
28 Hivi ndivyo vile vitako vilivyotengenezwa: Vilikuwa na mbao za pembeni
zilizoshikamanishwa na mihimili. 29 Juu ya mbao kati ya hiyo mihimili kulikuwa
na simba, mafahali na makerubi, pia kwenye mihimili yake. Juu na chini ya simba
na mafahali kulikuwa kumesokotewa taji za kufuliwa. 30 Kila kitako kilikuwa na
magurudumu manne ya shaba, na vyuma vya katikati vya kuyazungusha hayo
magurudumu na kila kimoja kilikuwa na sinia kwenye vishikizo vinne vya taji
iliyosubiwa kila upande. 31 Ndani ya kitako kulikuwa na nafasi ya wazi iliyokuwa
na umbile la mviringo lenye kina cha dhiraa moja.‡ Nafasi hii ya wazi ilikuwa
ya mviringo, pamoja na kitako chake ilikuwa dhiraa moja na nusu.§ Kuzunguka
huo mdomo wake kulitiwa nakshi. Papi za vitako zilikuwa mraba na si za
mviringo. 32 Magurudumu manne yalikuwa chini ya papi, na vyuma vya katikati vya
kuzungushia magurudumu hayo vilikuwa vimeunganishwa kwenye kitako. Kipenyo
cha kila gurudumu kilikuwa dhiraa moja na nusu. 33 Magurudumu yalitengenezwa
kama ya magari ya vita ya kukokotwa, vyuma vya katikati vya magurudumu, duara
zake, matindi yake na vikombe vyake vyote vilikuwa vya kusubu.
34 Kila kitako kilikuwa na mikono minne, moja kwenye kila pembe, ukitokeza
kutoka kwenye kitako. 35 Juu ya kitako kulikuwepo na utepe wa mviringo wenye
kina cha nusu dhiraa. Vishikio na papi vilishikamana upande wa juu wa kitako.
36 Alitia nakshi za makerubi, simba na miti ya mitende juu ya uso wa vishikio na juu
ya papi, katika kila nafasi iliyopatikana, pamoja na mataji yaliyosokotwa kuzunguka
pande zote. 37 Hivi ndivyo Hiramu alivyotengeneza vile vitako kumi. Vyote vilikuwa
vya kusubu kwenye kalibu za kufanana kwa vipimo na kwa umbo.
38 Kisha akatengeneza masinia kumi ya shaba, kila moja likiwa na ujazo wa bathi
arobaini,* yakiwa na kipenyo cha dhiraa nne† kila sinia moja kwa kila kimoja ya vile
vitako kumi. 39 Aliweka vitako vitano upande wa kusini wa Hekalu na vingine vitano
upande wa kaskazini. Akaweka ile bahari upande wa kusini, katika pembe ya kusini
ya Hekalu. 40 Pia akatengeneza masinia, masepetu na mabakuli ya kunyunyizia.

* **7:19** Dhiraa nne ni sawa na mita 1.8. † **7:21** Yakini maana yake Mungu atafanya imara. ‡ **7:21** Boazi maana yake Ndani ya Mungu kuna nguvu. § **7:26** Nyanda nne ni sawa na sentimita 32. Nyanda moja ni sawa na upana wa kiganja kimoja, ambacho ni sawasawa na sentimita 8. * **7:26** Bathi 2,000 ni sawa na lita 40,000. † **7:27** Dhiraa 3 ni sawa na mita 1.35. ‡ **7:31** Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45. § **7:31** Dhiraa moja na nusu ni sawa na sentimita 67.5. * **7:38** Bathi 40 ni sawa na lita 800. † **7:38** Dhiraa nne ni sawa na mita 1.8.

Kwa hiyo Huramu akakamilisha kazi zote katika Hekalu la BWANA kama vile Mfalme Solomoni alikuwa amemwagiza, yaani:

41 nguzo mbili;
mataji mawili yenye umbo la bakuli juu ya hizo nguzo;
nyavu mbili za kupamba hayo mataji mawili yenye umbo la bakuli juu ya hizo nguzo;
42 makomamanga 400 kwa ajili ya hizo nyavu mbili (safu mbili za makomamanga kwa kila wavu, yakipamba hayo mataji mawili yenye umbo la bakuli juu ya hizo nguzo);
43 vitako kumi pamoja na masinia yake kumi;
44 ile Bahari ya chuma na yale mafahali kumi na wawili chini yake;
45 masufuria, masepetu na mabakuli ya kunyunyizia.

Vyombo hivi vyote ambavyo Huramu alimtengenezea Mfalme Solomoni kwa ajili ya
Hekalu la BWANA vilikuwa vya shaba iliyong'arishwa. 46 Mfalme akaamuru wavisubu
katika kalibu ya udongo wa mfinyanzi katika uwanda wa Yordani ulio kati ya Sukothi
na Sarethani. 47 Solomoni akaviacha vitu hivi vyote bila kupima uzani wake, kwa
sababu vilikuwa vingi sana hivi kwamba uzito wa shaba haungekadirika.
48 Solomoni pia akatengeneza samani zote zilizokuwa ndani ya Hekalu la BWANA:

madhabahu ya dhahabu;
meza ya dhahabu za kuweka mikate ya Wonyesho;
49 vinara vya taa vya dhahabu safi (vitano upande wa kuume na vitano upande wa kushoto, mbele ya Patakatifu pa Patakatifu);
kazi ya maua ya dhahabu na taa na makoleo;
50 masinia ya dhahabu safi, mikasi ya kusawazishia tambi, mabakuli ya kunyunyizia, vyano na vyetezo;
na bawaba za dhahabu kwa ajili ya milango ya chumba cha ndani sana, yaani Patakatifu pa Patakatifu, na pia kwa ajili ya milango ya ukumbi mkuu wa Hekalu.

51 Hivyo Mfalme Solomoni alipomaliza kazi ya Hekalu la BWANA, akaviingiza ndani vile vitu ambavyo Daudi baba yake alikuwa ameviweka wakfu: yaani fedha, dhahabu na samani; kisha akaviweka katika hazina za Hekalu la BWANA.

8

Sanduku La Agano Laletwa Hekaluni
(2 Nyakati 5)

1 Kisha Mfalme Solomoni akawaita mbele zake huko Yerusalemu wazee wa Israeli,
viongozi wote wa makabila na wakuu wa jamaa za Waisraeli, ili walilete Sanduku
la Agano la BWANA kutoka Sayuni, Mji wa Daudi. 2 Wanaume wote wa Israeli
wakakusanyika kwa Mfalme Solomoni wakati wa sikukuu ya mwezi wa Ethanimu,
ndio mwezi wa saba.
3 Wazee wote wa Israeli walipofika, makuhani wakajitwika Sanduku la Agano, 4 nao
wakalipandisha Sanduku la BWANA, na Hema la Kukutania pamoja na vyombo vyote
vitakatifu vilivyokuwa ndani yake. Makuhani na Walawi wakavibeba, 5 naye Mfalme
Solomoni na kusanyiko lote la Israeli waliokusanyika kumzunguka walikuwa mbele
ya hilo Sanduku, nao wakatoa dhabihu nyingi za kondoo na ng'ombe ambao idadi
yao haikuwezekana kuandikwa au kuhesabiwa.

6 Makuhani wakalileta Sanduku la Agano la BWANA hadi mahali pake ndani ya
sehemu takatifu ndani ya Hekalu, yaani Patakatifu pa Patakatifu, na kuliweka chini
ya mabawa ya makerubi. 7 Makerubi yalitandaza mabawa yao juu ya mahali pa
Sanduku la Agano na kutia kivuli Sanduku pamoja na mipiko yake ya kubebea.
8 Mipiko hiyo ilikuwa mirefu sana kiasi kwamba ncha zake zilionekana kutoka Mahali
Patakatifu mbele ya Patakatifu pa Patakatifu, lakini sio nje ya Mahali Patakatifu.
Hiyo mipiko ipo hata leo. 9 Ndani ya Sanduku hapakuwepo kitu kingine chochote
isipokuwa zile mbao mbili za mawe ambazo Mose alikuwa ameziweka ndani yake
huko Horebu, mahali ambapo BWANA alifanya Agano na Waisraeli baada ya kutoka
Misri.

10 Makuhani walipoondoka katika Mahali Patakatifu, wingu likajaza Hekalu la
BWANA. 11 Nao makuhani hawakuweza kufanya huduma yao kwa sababu ya lile
wingu, kwa kuwa utukufu wa BWANA ulijaza Hekalu lake.

12 Ndipo Solomoni akasema, "BWANA alisema kwamba ataishi katika giza nene;
13 naam, hakika nimekujengea Hekalu zuri sana, mahali pako pa kuishi milele."

Hotuba Ya Solomoni
(2 Nyakati 6:3-11)

14 Kusanyiko lote la Israeli lilipokuwa limesimama hapo, mfalme akageuka na
kuwabariki. 15 Kisha akasema:

"Ahimidiwe BWANA, Mungu wa Israeli, ambaye kwa mkono wake mwenyewe
ametimiza lile alilomwahidi Daudi baba yangu kwa kinywa chake mwenyewe.
Kwa kuwa alisema, 16 'Tangu siku niliyowatoa watu wangu Israeli kutoka Misri,
sikuchagua mji katika kabila lolote la Israeli ili Hekalu lijengwe humo ili Jina langu
lipate kuwamo humo, bali nimemchagua Daudi kuwatawala watu wangu Israeli.'

17 "Ilikuwa moyoni mwa Daudi baba yangu kujenga Hekalu kwa ajili ya Jina
la BWANA, Mungu wa Israeli. 18 Lakini BWANA akamwambia Daudi baba yangu,
'Kwa sababu ilikuwa moyoni mwako kujenga Hekalu kwa ajili ya Jina langu,
ulifanya vyema kuwa na jambo hili moyoni mwako. 19 Hata hivyo, sio wewe
utakayenijengea hekalu, bali mwanao, ambaye ni nyama yako na damu yako
mwenyewe, yeye ndiye atakayejenga Hekalu kwa ajili ya Jina langu.'

20 "BWANA ametimiza ahadi aliyoiweka: Nimeingia mahali pa Daudi baba yangu
na sasa ninakikalia kiti cha ufalme cha Israeli, kama vile BWANA alivyoahidi, nami
nimejenga Hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA, Mungu wa Israeli. 21 Nimetenga
nafasi humo kwa ajili ya Sanduku la Agano, ambamo ndani yake kuna lile Agano
la BWANA alilofanya na baba zetu wakati alipowatoa Misri."

Maombi Ya Solomoni Ya Kuweka Hekalu Wakfu
(2 Nyakati 6:12-42)

22 Kisha Solomoni akasimama mbele ya madhabahu ya BWANA machoni pa
kusanyiko lote la Israeli, akakunjua mikono yake kuelekea mbinguni 23 na kusema:

"Ee BWANA, Mungu wa Israeli, hakuna Mungu kama wewe juu mbinguni wala
chini duniani, wewe unayetunza Agano lako la upendo na watumishi wanaodumu
katika njia yako kwa moyo wote. 24 Umetimiza ahadi yako kwa mtumishi wako
Daudi baba yangu, kwa kinywa chako uliahidi na kwa mkono wako umetimiza,
kama ilivyo leo.

25 "Sasa BWANA, Mungu wa Israeli, mtimizie mtumishi wako Daudi baba yangu
ahadi zako ulizomwahidi uliposema, 'Kamwe hutakosa kuwa na mtu atakayeketi
mbele zangu kwenye kiti cha ufalme cha Israeli, kama wanao wakiangalia yote
wayafanyayo kuenenda mbele zangu kama vile ulivyofanya.' 26 Sasa, Ee Mungu

wa Israeli, acha neno lako lile ulilomwahidi mtumishi wako Daudi baba yangu
litimie.
27 “Lakini kweli, je, Mungu atafanya makao duniani? Mbingu, hata mbingu zilizo
juu sana, haziwezi kukutosha wewe. Sembuse Hekalu hili nililojenga! 28 Hata hivyo
sikiliza dua ya mtumishi wako na maombi yake kwa huruma, Ee BWANA Mungu
wangu. Sikia kilio na dua ambayo mtumishi wako anaomba mbele zako siku hii ya
leo. 29 Macho yako na yafumbuke kuelekea Hekalu hili usiku na mchana, mahali
hapa ambapo ulisema, ‘Jina langu litakuwako humo,’ ili kwamba upate kusikia
maombi ambayo mtumishi wako ataomba kuelekea mahali hapa. 30 Usikie maombi
ya mtumishi wako na ya watu wako Israeli wakati wanapoomba kuelekea mahali
hapa. Sikia kutoka mbinguni, mahali pa makao yako na usikiapo, samehe.

31 “Mtu anapomkosea jirani yake na akatakiwa kuapa, akija na kuapa mbele ya
madhabahu yako ndani ya Hekalu hili, 32 basi, sikia kutoka mbinguni na ukatende.
Hukumu kati ya watumishi wako, ukimhukumu yule mwenye hatia na kuleta juu
ya kichwa chake yale aliyoyatenda. Umtangazie mwenye haki kwamba hana hatia,
hivyo ukathibitishe kuwa haki kwake.

33 “Wakati watu wako Israeli watakapokuwa wameshindwa na adui kwa sababu
ya dhambi walizofanya dhidi yako, watakapokugeukia na kulikiri jina lako,
wakiomba na kufanya dua kwako katika Hekalu hili, 34 basi usikie kutoka
mbinguni, ukasamehe dhambi ya watu wako Israeli na kuwarudisha katika nchi
uliyowapa baba zao.

35 “Wakati mbingu zitakapokuwa zimefungwa kusiwe na mvua kwa sababu watu
wako wametenda dhambi dhidi yako, watakapoomba kuelekea mahali hapa na
kulikiri jina lako nao wakageuka kutoka dhambi zao kwa sababu umewaadhibu,
36 basi usikie kutoka mbinguni na usamehe dhambi ya watumishi wako, watu wako
Israeli. Wafundishe njia sahihi ya kuishi na ukanyeshe mvua juu ya nchi uliyowapa
watu wako kuwa urithi.
37 “Wakati njaa au tauni vikija juu ya nchi, au koga au kawa, nzige au panzi, au
wakati adui atakapowazingira katika mji wao wowote, maafa ya namna yoyote au
ugonjwa wowote unaoweza kuwajia, 38 wakati dua au maombi yatakapofanywa
na mmojawapo wa watu wako Israeli, kila mmoja akitambua taabu za moyo
wake mwenyewe, naye akainyoosha mikono yake kuelekea Hekalu hili: 39 basi
usikie kutoka mbinguni, katika makao yako. Usamehe na utende, umpe kila
mtu kulingana na matendo yake, kwa kuwa unaujua moyo wake (kwa kuwa ni
wewe peke yako ujuaye mioyo ya watu wote), 40 ili wakuogope kwa wakati wote
watakaoishi katika nchi uliyowapa baba zetu.

41 “Kwa habari ya mgeni ambaye si miongoni mwa watu wako Israeli, lakini
amekuja kutoka nchi ya mbali kwa sababu ya jina lako, 42 kwa maana watu
watasikia juu ya Jina lako kuu na juu ya mkono wako wenye nguvu na mkono
wako ulionyooshwa, atakapokuja na kuomba kuelekea Hekalu hili, 43 basi na
usikie kutoka mbinguni, mahali pa makao yako, ukafanye lolote ambalo mgeni
huyo anakuomba, ili mataifa yote ya dunia wapate kujua jina lako na wakuogope
kama wafanyavyo watu wako Israeli nao wapate pia kujua kwamba nyumba hii
niliyoijenga imeitwa kwa Jina lako.

44 “Wakati watu wako watakapokwenda vitani dhidi ya adui zao, popote
utakapowapeleka, wakati watakapoomba kwa BWANA kuelekea mji ambao umeuch-
agua, na Hekalu nililolijenga kwa ajili ya Jina lako, 45 basi usikie dua na maombi
yao kutoka mbinguni, ukawatetee haki yao.

46 “Watakapotenda dhambi dhidi yako, kwa kuwa hakuna mtu yeyote ambaye
hatendi dhambi, nawe ukachukizwa nao na kuwakabidhi kwa adui, ambaye

atawachukua utumwani katika nchi yake mwenyewe, mbali au karibu; 47 na kama
watabadilika mioyo yao katika nchi wanakoshikiliwa mateka, nao wakatubu na
kukulilia katika nchi ya wale waliowashinda na kusema, 'Tumetenda dhambi,
tumefanya makosa, tumetenda uovu'; 48 kama wakikugeukia kwa moyo wao wote
na nafsi zao katika nchi ya adui zao ambao waliwachukua mateka, wakakuomba
kuelekea nchi uliyowapa baba zao, kuelekea mji uliouchagua na Hekalu nililoli-
jenga kwa ajili ya Jina lako; 49 basi kutoka mbinguni, mahali pa makao yako,
usikie dua yao na maombi yao na kuitetea haki yao. 50 Uwasamehe watu wako,
waliotenda dhambi dhidi yako; uwasamehe makosa yote waliyoyatenda dhidi yako,
ukawafanye wale waliowashinda kuwaonea huruma; 51 kwa maana ni watu wako
na urithi wako, uliowatoa Misri, kutoka kwenye lile tanuru la kuyeyushia chuma.

52 "Macho yako na yafumbuke juu ya ombi la mtumishi wako na ombi la
watu wako Israeli, nawe uwasikilize wakati wowote wanapokulilia. 53 Kwa
maana uliwachagua wao kutoka mataifa yote ya ulimwengu kuwa urithi wako
mwenyewe, kama ulivyotangaza kupitia mtumishi wako Mose wakati wewe, Ee
BWANA Mwenyezi, ulipowatoa baba zetu kutoka Misri."

54 Wakati Solomoni alipomaliza dua hizi zote na maombi kwa BWANA, akainuka
kutoka mbele ya madhabahu ya BWANA, mahali alipokuwa amepiga magoti, mikono
yake ikawa imekunjuliwa kuelekea juu mbinguni. 55 Akasimama na kubariki
kusanyiko lote la Israeli kwa sauti kubwa akisema:

56 "Ahimidiwe BWANA, aliyewapa pumziko watu wake Israeli kama vile
alivyokuwa ameahidi. Hakuna hata neno moja lililopunguka kati ya ahadi zote
nzuri alizozitoa kupitia mtumishi wake Mose. 57 BWANA Mungu wetu na awe
pamoja nasi kama alivyokuwa na baba zetu, kamwe asituache wala kutukataa.
58 Yeye na aielekeze mioyo yetu kwake, ili tutembee katika njia zake zote na
kuzishika amri na maagizo na masharti aliyowapa baba zetu. 59 Nami maneno
yangu haya, ambayo nimeyaomba mbele za BWANA, yawe karibu na BWANA Mungu
wetu usiku na mchana, ili kwamba atetee shauri la mtumishi wake na la watu wake
Israeli kulingana na hitaji lao la kila siku, 60 ili kwamba mataifa yote ya dunia wajue
kwamba BWANA ndiye Mungu na kwamba hakuna mwingine. 61 Lakini ni lazima
mwiweke mioyo yenu kikamilifu kwa BWANA Mungu wetu, kuishi kwa maagizo
yake na kutii amri zake, kama ilivyo wakati huu."

Kuwekwa Wakfu Hekalu
(2 Nyakati 7:4-10)

62 Kisha mfalme na Israeli wote pamoja naye wakatoa dhabihu mbele za BWANA.
63 Solomoni akatoa dhabihu sadaka za amani kwa BWANA: ng'ombe 22,000, pamoja
na kondoo na mbuzi 120,000. Hivyo ndivyo mfalme na Waisraeli wote walivyoweka
wakfu Hekalu la BWANA.

64 Siku iyo hiyo mfalme akaweka wakfu sehemu ya katikati ya ua uliokuwa mbele
ya Hekalu la BWANA na hapo akatoa sadaka za kuteketezwa, sadaka za nafaka na
mafuta ya sadaka za amani, kwa sababu madhabahu ya shaba iliyokuwa mbele za
BWANA ilikuwa ndogo sana kuweza kubeba sadaka hizo za kuteketezwa, sadaka za
nafaka na mafuta ya sadaka ya amani.

65 Hivyo Solomoni akaiadhimisha sikukuu kwa wakati ule, na Israeli wote pamoja
naye. Walikuwa kusanyiko kubwa sana, watu kutoka Lebo-Hamathi hadi Kijito cha
Misri. Wakaiadhimisha mbele za BWANA Mungu wetu kwa siku saba na siku saba
zaidi, yaani, jumla siku kumi na nne. 66 Siku iliyofuata, aliwaruhusu watu waondoke.
Wakambariki mfalme, kisha wakaenda nyumbani, wakiwa na mashangilio na furaha
rohoni kwa ajili ya mambo yote mema ambayo BWANA ametenda kwa ajili ya Daudi
mtumishi wake na watu wake Israeli.

9

BWANA Anamtokea Solomoni
(2 Nyakati 7:11-22)

1 Solomoni alipomaliza kujenga Hekalu la BWANA na jumba la kifalme, alipokwisha
kufanya yote aliyotaka kufanya, 2 BWANA akamtokea mara ya pili, kama alivyokuwa
amemtokea huko Gibeoni. 3 BWANA akamwambia:

"Nimesikia dua na maombi uliyofanya mbele zangu, nimeliweka wakfu Hekalu
hili ambalo umelijenga, kwa kuweka Jina langu humo milele. Macho yangu na
moyo wangu utakuwa humo siku zote.

4 "Kukuhusu wewe, kama ukienenda kwa unyofu wa moyo na uadilifu, kama
baba yako Daudi alivyofanya na kutenda yote ninayoyaagiza kwa kutunza maagizo
yangu na sheria, 5 nitakiimarisha kiti chako cha enzi juu ya Israeli milele kama
nilivyomwahidi Daudi baba yako niliposema, 'Hutakosa kamwe kuwa na mtu
kwenye kiti cha enzi cha Israeli.'

6 "Lakini kama ninyi au wana wenu mkigeukia mbali nami na kuziacha amri na
maagizo yangu niliyowapa na kwenda kuitumikia miungu mingine na kuiabudu,
7 basi nitakatilia mbali Israeli kutoka nchi niliyowapa, nami nitalikataa Hekalu hili
nililolitakasa kwa ajili ya Jina langu. Ndipo Israeli itakuwa kitu cha kudharauliwa
na watu na kuwa kitu cha kudhihakiwa miongoni mwa watu wote. 8 Ingawa hekalu
hili linavutia sasa, wote watakaolipita watashangaa na kudhihaki wakisema, 'Kwa
nini BWANA amefanya kitu kama hiki katika nchi hii na kwa Hekalu hili?' 9 Watu
watajibu, 'Kwa sababu wamemwacha BWANA Mungu wao, aliyewatoa baba zao
Misri, nao wamekumbatia miungu mingine, wakaiabudu na kuitumikia, ndiyo
sababu BWANA ameyaleta maafa haya yote juu yao.' "

Shughuli Nyingine Za Solomoni
(2 Nyakati 8)

10 Miaka ishirini ilipopita, ambayo katika hiyo Solomoni alijenga majengo haya
mawili, yaani Hekalu la BWANA na jumba la kifalme, 11 Mfalme Solomoni akampa
Hiramu mfalme wa Tiro miji ishirini katika Galilaya, kwa sababu Hiramu alikuwa
amempatia mierezi yote, misunobari na dhahabu yote aliyohitaji. 12 Lakini
Hiramu alipotoka Tiro kwenda kuiona ile miji ambayo Solomoni alikuwa amempa,
hakupendezwa nayo. 13 Hiramu akauliza, "Hii ni miji ya namna gani uliyonipa, ndugu
yangu?"

Naye akaiita nchi ya Kabul,[*] jina lililoko hadi leo. 14 Basi Hiramu alikuwa
amempelekea mfalme talanta 120[†] za dhahabu.

15 Haya ni maelezo kuhusu kazi za kulazimishwa ambazo Mfalme Solomoni,
alivyowafanyiza watu ili kulijenga hekalu la BWANA, na jumba lake la kifalme, na
Milo,[‡] ukuta wa Yerusalemu, Hazori, Megido na Gezeri. 16 (Farao mfalme wa Misri
alikuwa ameushambulia na kuuteka mji wa Gezeri. Alikuwa ameuchoma moto.
Akawaua Wakanaani waliokuwa wakikaa humo na kisha kuutoa kwa binti yake,
yaani mkewe Solomoni, kama zawadi ya arusi. 17 Solomoni akaujenga tena Gezeri.)
Akajenga Beth-Horoni ya Chini, 18 akajenga Baalathi na Tamari kwenye jangwa katika
eneo la nchi yake, 19 vilevile miji ya ghala na miji kwa ajili ya magari yake na kwa ajili
ya farasi wake: chochote alichotaka kujenga katika Yerusalemu, katika Lebanoni, na
katika eneo yote aliyotawala.

20 Watu wote waliosalia kutoka kwa Waamori, Wahiti, Waperizi, Wahivi na
Wayebusi (mataifa haya hayakuwa Waisraeli), 21 yaani, wazao wao waliobakia

---

[*] **9:13** Kabul maana yake isiyofaa kitu. [†] **9:14** Talanta 120 za dhahabu ni sawa na tani 4.5. [‡] **9:15** Milo maana yake Boma la Ngome, pia 9:24.

katika nchi, ambao Waisraeli hawangeweza kuwaangamiza kabisa: hawa Solomoni
akawalazimisha kuwa watumwa katika shokoa, kama ilivyo hadi leo. 22 Lakini
Solomoni hakumfanya yeyote wa Waisraeli kuwa mtumwa; wao ndio waliokuwa
wapiganaji wake, maafisa wake wa serikali, maafisa wake, wakuu wake, majemadari
wa jeshi wa magari yake ya vita na wapanda farasi. 23 Pia walikuwa maafisa wakuu
wasimamizi wa miradi ya Solomoni: maafisa 550 waliwasimamia watu waliofanya
kazi.
24 Baada ya binti Farao kuja kutoka Mji wa Daudi na kuingia jumba la kifalme
ambalo Solomoni alikuwa amemjengea, akajenga Milo.
25 Solomoni akatoa dhabihu za kuteketezwa na sadaka za amani mara tatu kwa
mwaka, juu ya madhabahu aliyokuwa amejengea kwa ajili ya Bwana, akifukiza
uvumba mbele za Bwana pamoja na dhabihu hizo, hivyo kutimiza kanuni za hekalu.
26 Mfalme Solomoni pia akatengeneza pia meli huko Esion-Geberi, ambayo iko
karibu na Elathi katika Edomu, kwenye ukingo wa Bahari ya Shamu.§ 27 Naye Hiramu
akawatuma watu wake; mabaharia walioijua bahari, kuhudumu katika hizo meli
pamoja na watu wa Solomoni. 28 Wakasafiri kwa bahari mpaka Ofiri na kurudi na
talanta 420* za dhahabu, ambazo walimkabidhi Mfalme Solomoni.

10

Malkia Wa Sheba Amtembelea Solomoni
(2 Nyakati 9:1-12)

1 Malkia wa Sheba aliposikia habari za umaarufu wa Solomoni na uhusiano wake
na jina la Bwana, akaja kumjaribu kwa maswali magumu. 2 Alifika Yerusalemu akiwa
na msafara mkubwa sana: pamoja na ngamia waliobeba vikolezi, kiasi kikubwa cha
dhahabu na vito vya thamani; alikuja kwa Solomoni na kuzungumza naye kuhusu
yote ambayo alikuwa nayo moyoni mwake. 3 Solomoni akamjibu maswali yake
yote, hakukuwa na jambo lolote lililokuwa gumu kwa mfalme asiweze kumwelezea.
4 Malkia wa Sheba alipoona hekima yote ya Solomoni na jumba la kifalme alilokuwa
amejenga, 5 chakula kilichokuwa mezani pake, jinsi maafisa wake walivyokaa,
wahudumu katika majoho yao, wanyweshaji wake na sadaka za kuteketezwa alizotoa
katika hekalu la Bwana, alipatwa na mshangao.
6 Akamwambia mfalme, "Taarifa niliyosikia kwenye nchi yangu mwenyewe kuhusu
mafanikio na hekima yako ni kweli. 7 Lakini sikuamini mambo haya hadi nilipokuja
na kuona kwa macho yangu mwenyewe. Naam, sikuambiwa hata nusu yake; katika
hekima na mali umezidi sana ile taarifa niliyoisikia. 8 Heri watu wako! Heri hawa
maafisa wako wasimamao mbele yako daima na kusikia hekima yako! 9 Ahimidiwe
Bwana Mungu wako, ambaye amependezwa sana nawe na kukuweka juu ya kiti cha
ufalme cha Israeli. Kwa sababu ya upendo wake Bwana wa milele ajili ya Israeli,
amekufanya mfalme, ili kudumisha haki na uadilifu."
10 Naye akampa mfalme talanta 120* za dhahabu, kiasi kikubwa sana cha vikolezi
na vito vya thamani. Haikuwahi kamwe kuletwa tena vikolezi vingi hivyo kuletwa
kama vile malkia wa Sheba alivyompa Mfalme Solomoni.
11 (Meli za Hiramu zilileta dhahabu kutoka Ofiri; tena kutoka huko zilileta shehena
kubwa ya miti ya msandali na vito vya thamani. 12 Mfalme akatumia miti ya msandali
kuwa nguzo ya Hekalu la Bwana na kwa jumba la kifalme, pia kwa kutengeneza
vinubi na zeze kwa ajili ya waimbaji. Kiasi hicho kingi cha msandali hakijawahi
kuingizwa au kuonekana humo tangu siku ile.)

§ **9:26** Yaani Bahari Nyekundu au Bahari ya Mafunjo. * **9:28** Talanta 420 za dhahabu ni sawa na tani 14.
* **10:10** Talanta 120 za dhahabu ni sawa na tani 4.5.

13 Mfalme Solomoni akampa malkia wa Sheba kila kitu alichotamani na kukiomba,
kando na vile mfalme alivyokuwa amempa kwa ukarimu wake wa kifalme. Kisha
malkia akaondoka na kurudi katika nchi yake, yeye na watumishi wake.

Fahari Ya Solomoni
(2 Nyakati 9:13-28)

14 Uzito wa dhahabu ambayo Solomoni alipokea kwa mwaka ulikuwa talanta 666,†
15 mbali na mapato kutoka kwa wafanyabiashara na wachuuzi, na kutoka kwa
wafalme wote wa Kiarabu na watawala wa nchi.
16 Mfalme Solomoni akatengeneza ngao kubwa 200 kwa dhahabu iliyofuliwa; kila
ngao ilikuwa na dhahabu yenye uzito wa shekeli 600‡ 17 Akatengeneza pia ngao ndogo
300 za dhahabu iliyofuliwa, kila ngao ikiwa na uzito wa mane tatu§ za dhahabu.
Mfalme akaziweka katika Jumba la Kifalme la Msitu wa Lebanoni.
18 Kisha mfalme akatengeneza kiti kikubwa cha kifalme kwa kutumia pembe za
ndovu na kukifunika kwa dhahabu safi. 19 Kiti hicho kilikuwa na ngazi sita na egemeo
la nyuma lilikuwa la mviringo kwa juu. Pande zote za kiti kulikuwa na mahali pa
kuegemeza mikono, na simba wawili wakisimama kando ya hiyo mikono. 20 Simba
kumi na wawili walisimama kwenye ngazi sita, mmoja katika kila upande wa kila
ngazi. Hakuna kitu kama hicho kilichokuwa kimefanyika kwenye ufalme mwingine
wowote. 21 Vikombe vyote vya Mfalme Solomoni vya kunywea vilikuwa vya dhahabu
na vyombo vyote vya nyumbani katika Jumba la Kifalme la Msitu wa Lebanoni
vilikuwa vya dhahabu safi. Hakukuwa na kitu kilichotengenezwa kwa fedha, kwa
sababu fedha ilionekana ya thamani ndogo siku za Solomoni. 22 Mfalme alikuwa na
meli nyingi za biashara* baharini zilizokuwa zikiandamana na meli za Hiramu. Kwa
mara moja kila miaka mitatu zilirudi, zikiwa zimebeba dhahabu, fedha, pembe za
ndovu na nyani wakubwa na wadogo.
23 Mfalme Solomoni alikuwa mkuu zaidi kwa utajiri na hekima kuliko wafalme
wote wa dunia. 24 Dunia yote ikatafuta kukutana na Solomoni ili kusikia hekima
ambayo Mungu alikuwa ameiweka katika moyo wake. 25 Mwaka baada ya mwaka,
kila mmoja ambaye alikuja alileta zawadi: vyombo vya fedha na dhahabu, majoho,
silaha na vikolezi, farasi na nyumbu.
26 Solomoni akakusanya magari ya vita na farasi. Alikuwa na magari 1,400 na
farasi 12,000, ambayo aliyaweka katika miji ya magari na mengine akawa nayo
huko Yerusalemu. 27 Mfalme akafanya fedha kuwa kitu cha kawaida kama mawe
huko Yerusalemu, mierezi akaifanya kuwa mingi kama mikuyu vilimani. 28 Farasi
wa Solomoni waliletwa kutoka Misri na kutoka Kue.† Wafanyabiashara wa mfalme
waliwanunua kutoka Kue. 29 Waliagiza magari kutoka Misri kwa bei ya shekeli 600 za
fedha‡ na farasi kwa shekeli 150.§ Pia waliwauza nje kwa wafalme wote wa Wahiti
na wa Waaramu.*

11

Wakeze Solomoni

1 Hata hivyo, Mfalme Solomoni akawapenda wanawake wengi wa kigeni zaidi,
mbali na binti Farao: wanawake wa Wamoabu, Waamoni, Waedomu, Wasidoni
na Wahiti. 2 Walitoka katika mataifa ambayo Bwana aliwaambia Waisraeli, “Msije
mkaoana nao, kwa kuwa hakika wataigeuza mioyo yenu mgeukie miungu yao.” Hata

† **10:14** Talanta 666 za dhahabu ni sawa na tani 25. ‡ **10:16** Shekeli 600 za dhahabu ni sawa na kilo 3.5. § **10:17** Mane tatu za dhahabu ni sawa na kilo 1.7. * **10:22** Au: za Tarshishi (ona pia 1Fal 22:48; 2Nya 9:21; 20:36; Isa 2:16; 60:9). † **10:28** Yaani Kilikia ilioko Syria. ‡ **10:29** Shekeli 600 za fedha ni sawa na kilo 7. § **10:29** Shekeli 150 za fedha ni sawa na kilo 1.7. * **10:29** Waaramu hapa ina maana ya Washamu.

hivyo, Solomoni akakaza kuwapenda. 3 Alikuwa na wake 700 mabinti wa uzao wa
kifalme, na masuria 300, nao wake zake wakampotosha. 4 Kadiri Solomoni alivyozidi
kuzeeka, wake zake wakaugeuza moyo wake kuelekea miungu mingine, na moyo
wake haukujitolea kikamilifu kwa Bwana Mungu wake, kama ulivyokuwa moyo wa
Daudi baba yake. 5 Solomoni akafuata Ashtorethi mungu mke wa Wasidoni, na
Moleki* mungu aliyekuwa chukizo la Waamoni. 6 Kwa hiyo Solomoni akafanya uovu
machoni pa Bwana; hakumfuata Bwana kikamilifu kama alivyofanya Daudi baba
yake.

7 Kwenye kilima mashariki mwa Yerusalemu, Solomoni akajenga mahali pa juu kwa
ajili ya Kemoshi chukizo la Wamoabu, na kwa Moleki mungu chukizo la Waamoni.
8 Akafanya hivyo kwa wake zake wote wa kigeni, ambao walifukiza uvumba na kutoa
dhabihu kwa miungu yao.

9 Bwana akamkasirikia Solomoni kwa sababu moyo wake uligeuka mbali na Bwana,
Mungu wa Israeli, ambaye alikuwa amemtokea mara mbili. 10 Ingawa alikuwa
amemkataza Solomoni kufuata miungu mingine, Solomoni hakutii amri ya Bwana.
11 Kwa hiyo Bwana akamwambia Solomoni, "Kwa kuwa hii ndiyo hali yako na
hukushika Agano langu na sheria zangu nilizokuamuru, hakika nitaurarua ufalme
kutoka kwako na kumpa mmoja wa walio chini yako. 12 Hata hivyo, kwa ajili ya
Daudi baba yako, sitafanya jambo hili wakati wa uhai wako. Nitaurarua kutoka
mikononi mwa mwanao. 13 Lakini pia sitaurarua ufalme wote kutoka kwake, bali
nitampa kabila moja kwa ajili ya Daudi mtumishi wangu na kwa ajili ya Yerusalemu,
ambao nimeuchagua."

Adui Za Solomoni

14 Kisha Bwana akamwinua adui dhidi ya Solomoni, Hadadi, Mwedomu, kutoka
ukoo wa ufalme wa Edomu. 15 Huko nyuma wakati Daudi alipokuwa akipigana
na Edomu, Yoabu jemadari wa jeshi, aliyekuwa amekwenda kuzika waliouawa,
alikuwa amewaua wanaume wote waliokuwako Edomu. 16 Yoabu na Waisraeli
wote walikaa huko kwa miezi sita, mpaka walipomaliza kuwaangamiza wanaume
wote huko Edomu. 17 Lakini Hadadi, akiwa bado mvulana mdogo, alikimbilia Misri
akiwa na baadhi ya maafisa wa Kiedomu waliokuwa wakimhudumia baba yake.
18 Wakaondoka Midiani wakaenda Parani. Basi wakichukua pamoja nao wanaume
kutoka Parani, wakaenda Misri, kwa Farao mfalme wa Misri, ambaye alimpa Hadadi
nyumba, ardhi na akampatia chakula.

19 Farao akapendezwa sana na Hadadi hata akampa ndugu wa mkewe mwenyewe,
Malkia Tapenesi, ili aolewe na Hadadi. 20 Huyo ndugu wa Tapenesi akamzalia mwana
aliyeitwa Genubathi, ambaye alilelewa na Tapenesi katika jumba la kifalme. Huko
Genubathi aliishi pamoja na watoto wa Farao mwenyewe.

21 Alipokuwa huko Misri, Hadadi alisikia kwamba Daudi amepumzika na baba
zake na ya kwamba pia Yoabu aliyekuwa jemadari wa jeshi amekufa. Ndipo Hadadi
akamwambia Farao, "Niruhusu niende ili niweze kurudi katika nchi yangu."

22 Farao akauliza, "Umekosa nini hapa, kwamba unataka kurudi katika nchi yako?"

Hadadi akajibu, "Hakuna, lakini niruhusu niende!"

23 Mungu akamwinua adui mwingine dhidi ya Solomoni, Rezoni mwana wa
Eliada, ambaye alikuwa amemkimbia bwana wake Hadadezeri, mfalme wa Soba.
24 Akawakusanya watu, naye akawa kiongozi wa kundi la waasi, wakati Daudi
alipoangamiza majeshi ya Soba; waasi walikwenda Dameski, mahali walipokaa na
kumiliki. 25 Rezoni alikuwa adui wa Israeli kwa muda wote alioishi Solomoni,

---

* **11:5** Moleki au Milkomu ni mungu aliyekuwa akiabudiwa na Waamoni; alikuwa chukizo kwa sababu watoto walitolewa kafara kwake.

ukiongezea matatizo yaliyosababishwa na Hadadi. Kwa hiyo Rezoni akatawala katika Aramu† na alikuwa mkatili kwa Israeli.

Yeroboamu Anaasi Dhidi Ya Solomoni

26 Pia, Yeroboamu mwana wa Nebati aliasi dhidi ya mfalme. Alikuwa mmoja wa maafisa wa Solomoni, Mwefraimu kutoka Sereda, ambaye mama yake alikuwa mjane aliyeitwa Serua.

27 Haya ndiyo maelezo ya jinsi alivyomwasi mfalme: Solomoni alikuwa amejenga
Milo‡ naye akawa ameziba mwanya katika ukuta wa mji wa Daudi baba yake.
28 Basi Yeroboamu alikuwa mtu shujaa na hodari, naye Solomoni alipoona jinsi kijana
alivyofanya kazi yake, akamweka kuwa kiongozi wa kazi yote ya mikono ya nyumba
ya Yosefu.

29 Karibu na wakati ule Yeroboamu alikuwa anatoka nje ya Yerusalemu, Ahiya
nabii Mshiloni akakutana naye njiani, akiwa amevaa joho jipya. Hawa wawili
walikuwa peke yao mashambani, 30 naye Ahiya akachukua joho jipya alilokuwa
amevaa akalirarua vipande kumi na viwili. 31 Kisha akamwambia Yeroboamu,
"Chukua vipande kumi kwa ajili yako, kwa kuwa hivi ndivyo Bwana, Mungu wa
Israeli asemavyo: 'Tazama, ninakwenda kuuchana ufalme kutoka mikononi mwa
Solomoni na kukupa wewe makabila kumi. 32 Lakini kwa ajili ya mtumishi wangu
Daudi na mji wa Yerusalemu, ambao nimeuchagua miongoni mwa makabila yote ya
Israeli, atakuwa na kabila moja. 33 Nitafanya hivi kwa sababu wameniacha mimi
na kuabudu Ashtorethi mungu mke wa Wasidoni, Kemoshi mungu wa Wamoabu,
na Moleki mungu wa Waamoni, nao hawakwenda katika njia zangu ili kufanya
yaliyo sawa machoni pangu, wala kushika amri na sheria zangu kama Daudi, babaye
Solomoni, alivyofanya.

34 " 'Lakini sitauondoa ufalme wote kutoka mikononi mwa Solomoni, nimemfanya
mtawala siku zote za maisha yake kwa ajili ya Daudi mtumishi wangu, niliyemchagua
na ambaye aliyatunza maagizo na amri zangu. 35 Nitauondoa ufalme kutoka
mikononi mwa mwanawe na kukupa wewe makabila kumi. 36 Nitampa mwanawe
kabila moja ili kwamba Daudi mtumishi wangu awe na taa mbele zangu daima
katika Yerusalemu, mji ambao nimeuchagua kuweka Jina langu. 37 Hata hivyo,
kukuhusu wewe Yeroboamu, nitakutwaa, nawe utatawala juu ya yote yale moyo
wako unayotamani, utakuwa mfalme juu ya Israeli. 38 Ikiwa utafanya kila
nitakalokuamuru, kuenenda katika njia zangu na kufanya yaliyo sawa mbele za
macho yangu kwa kuzishika amri zangu na maagizo yangu kama alivyofanya Daudi
mtumishi wangu, nitakuwa pamoja nawe. Nitakujengea ufalme utakaodumu kama
ule niliomjengea Daudi, nami nitakupa Israeli. 39 Nitawatesa wazao wa Daudi kwa
ajili ya hili, lakini siyo milele.' "

40 Solomoni akajaribu kumuua Yeroboamu, lakini Yeroboamu akakimbilia Misri, kwa Mfalme Shishaki, naye akakaa huko mpaka Solomoni alipofariki.

Kifo Cha Solomoni
(2 Nyakati 9:29-31)

41 Kwa habari za matukio mengine ya utawala wa Solomoni, yote aliyoyafanya
na hekima aliyoionyesha, je hayakuandikwa yote katika kitabu cha matendo cha
Solomoni? 42 Solomoni alitawala Israeli yote miaka arobaini, akiwa Yerusalemu.
43 Kisha Solomoni akalala pamoja na baba zake, naye akazikwa katika mji wa Daudi
baba yake. Naye Rehoboamu mwanawe akawa mfalme baada yake.

† **11:25** Yaani Shamu (ambayo leo ni Syria). ‡ **11:27** Milo maana yake Boma la Ngome.

12

Israeli Yaasi Dhidi Ya Rehoboamu
(2 Nyakati 10:1-19)

1 Rehoboamu akaenda Shekemu, kwa kuwa Waisraeli wote walikuwa wamekwenda
huko kumfanya yeye kuwa mfalme. 2 Yeroboamu mwana wa Nebati aliposikia hili
(alikuwa bado yuko Misri alikokuwa amekimbilia awe mbali na Mfalme Solomoni),
akarudi kutoka Misri. 3 Kwa hiyo wakatuma watu kumwita Yeroboamu, yeye na
kusanyiko lote la Israeli wakamwendea Rehoboamu na kumwambia, 4 "Baba yako
aliweka nira nzito juu yetu, lakini sasa tupunguzie kazi za kikatili na nira nzito
aliyoweka juu yetu, nasi tutakutumikia."

5 Rehoboamu akajibu, "Nendeni kwa muda wa siku tatu na kisha mnirudie." Basi
watu wakaenda zao.
6 Kisha Mfalme Rehoboamu akataka shauri kwa wazee ambao walimtumikia
Solomoni baba yake wakati wa uhai wake akawauliza, "Mnanishauri nini katika
kuwajibu watu hawa?"

7 Wakajibu, "Kama leo utakuwa mtumishi wa watu hawa na kuwahudumia na
kuwapa jibu linaloridhisha, watakuwa watumishi wako daima."

8 Lakini Rehoboamu akakataa shauri alilopewa na wazee na akataka ushauri kwa
vijana wanaume rika lake waliokuwa wakimtumikia. 9 Akawauliza, "Ninyi ushauri
wenu ni nini? Tutawajibuje watu hawa wanaoniambia, 'Ifanye nyepesi nira baba
yako aliyoweka juu yetu?' "

10 Wale vijana wa rika lake wakamjibu, "Waambie watu hawa waliokuambia, 'Baba
yako aliweka nira nzito juu yetu, lakini ifanye nira yetu nyepesi,' kuwa, 'Kidole
changu kidogo ni kinene kuliko kiuno cha baba yangu. 11 Baba yangu aliweka nira
nzito juu yenu, mimi nitaifanya hata iwe nzito zaidi. Baba yangu aliwachapa kwa
mijeledi, mimi nitawachapa kwa nge.' "

12 Siku tatu baadaye, Yeroboamu na watu wote wakamrudia Rehoboamu, kama
mfalme alivyokuwa amesema, "Rudini kwangu baada ya siku tatu." 13 Mfalme
akawajibu watu kwa ukatili. Akikataa shauri alilopewa na wazee, 14 akafuata shauri
la vijana wa rika lake na kusema, "Baba yangu alifanya nira yenu kuwa nzito, mimi
nitaifanya kuwa nzito zaidi. Baba yangu aliwachapa kwa mijeledi, mimi nitawachapa
kwa nge." 15 Kwa hiyo mfalme hakuwasikiliza watu, kwa kuwa jambo hili lilitoka kwa
Bwana, ili kutimiza neno ambalo Bwana alikuwa amenena kwa Yeroboamu mwana
wa Nebati kupitia Ahiya Mshiloni.

16 Israeli wote walipoona kuwa mfalme amekataa kuwasikiliza, wakamjibu
mfalme:

"Tuna fungu gani kwa Daudi?
    Sisi hatuna urithi kwa mwana wa Yese.
Nendeni kwenye mahema yenu, ee Israeli!
    Angalia nyumba yako mwenyewe, ee Daudi!"

Hivyo Waisraeli wakaenda kwenye mahema yao. 17 Lakini kwa habari ya Waisraeli
waliokuwa wakiishi katika miji ya Yuda, Rehoboamu akaendelea kuwatawala bado.

18 Mfalme Rehoboamu akamtuma Adoramu, aliyekuwa msimamizi wa wale
waliofanya kazi ngumu kwa kulazimishwa, lakini Israeli wote wakampiga kwa mawe
hadi akafa. Hata hivyo, Mfalme Rehoboamu, akafanikiwa kuingia kwenye gari lake
na kutorokea Yerusalemu. 19 Hivyo Israeli wakaasi dhidi ya nyumba ya Daudi hadi
leo.
20 Waisraeli wote waliposikia kwamba Yeroboamu amerudi, wakatuma watu na
kumwita kwenye kusanyiko na kumfanya mfalme juu ya Israeli yote. Ni kabila la
Yuda peke yake lililobaki kuwa tiifu kwa nyumba ya Daudi.

21 Ikawa Rehoboamu alipofika Yerusalemu, akakusanya nyumba yote ya Yuda na
kabila la Benyamini, wanaume wapiganaji 180,000, kufanya vita dhidi ya nyumba ya
Israeli na kuurudisha tena ufalme kwa Rehoboamu mwana wa Solomoni.
22 Lakini neno hili la Mungu likamjia Shemaya mtu wa Mungu: 23 "Mwambie
Rehoboamu mwana wa Solomoni mfalme wa Yuda, na nyumba yote ya Yuda na
Benyamini, na watu wengine wote, 24 'Hili ndilo asemalo BWANA: Msipande kupigana
dhidi ya ndugu zenu, Waisraeli. Nendeni nyumbani, kila mmoja wenu, kwa kuwa hili
nimelitenda mimi.' " Kwa hiyo wakalitii neno la BWANA na kurudi nyumbani, kama
BWANA alivyokuwa ameagiza.

Ndama Wa Dhahabu Huko Betheli Na Dani

25 Kisha Yeroboamu akajenga Shekemu akaizungushia ngome katika nchi ya vilima
ya Efraimu na akaishi huko. Akatoka huko, akaenda akajenga Penueli.*
26 Yeroboamu akawaza moyoni mwake, "Sasa inawezekana ufalme ukarudi katika
nyumba ya Daudi. 27 Kama watu hawa watapanda kwenda kutoa dhabihu katika
Hekalu la BWANA huko Yerusalemu, mioyo yao itamrudia bwana wao, Rehoboamu
mfalme wa Yuda. Wataniua mimi na kurudi kwa Mfalme Rehoboamu."
28 Baada ya kutafuta shauri, mfalme akatengeneza ndama wawili wa dhahabu.
Akawaambia watu, "Ni gharama kubwa kwenu kukwea kwenda Yerusalemu. Hii
hapa miungu yenu, ee Israeli, iliyowapandisha kutoka Misri." 29 Ndama mmoja
akamweka Betheli na mwingine Dani. 30 Nalo jambo hili likawa dhambi, watu
wakawa wanaenda hadi Dani kumwabudu huyo aliyewekwa huko.
31 Yeroboamu akajenga madhabahu mahali pa juu pa kuabudia miungu na
kuwateua makuhani kutoka watu wa aina zote, ijapokuwa hawakuwa Walawi. 32 Pia
Yeroboamu akaweka sikukuu katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa nane, kama
sikukuu iliyokuwa ikifanyika huko Yuda, na akatoa dhabihu juu ya madhabahu.
Akafanya hivyo huko Betheli akitoa dhabihu kwa ndama alizotengeneza. Huko
Betheli akawaweka makuhani, na pia katika sehemu za juu za kuabudia miungu
alizozitengeneza. 33 Katika siku ya kumi na tano ya mwezi wa nane, mwezi
aliouchagua mwenyewe, alitoa dhabihu juu ya madhabahu aliyokuwa amejenga
huko Betheli. Kwa hiyo akaweka sikukuu kwa ajili ya Waisraeli na akapanda
madhabahuni kutoa sadaka.

13

Mtu Wa Mungu Kutoka Yuda

1 Kwa neno la BWANA, mtu wa Mungu alifika Betheli kutoka Yuda wakati Yeroboamu
alipokuwa amesimama kando ya madhabahu ili kutoa sadaka. 2 Akapiga kelele dhidi
ya madhabahu kwa neno la BWANA: "Ee madhabahu, madhabahu! Hivi ndivyo
asemavyo BWANA: 'Mwana aitwaye Yosia atazaliwa katika nyumba ya Daudi. Juu
yako atawatoa dhabihu makuhani wa mahali pa juu pa kuabudia miungu wale
ambao wanatoa sadaka hapa sasa, nayo mifupa ya wanadamu itachomwa juu yako.' "
3 Siku iyo hiyo, mtu wa Mungu akatoa ishara: "Hii ndiyo ishara BWANA aliyotangaza:
Madhabahu haya yatapasuka na majivu yaliyo juu yake yatamwagika."
4 Mfalme Yeroboamu aliposikia kile mtu wa Mungu alichosema, alipopiga kelele
dhidi ya madhabahu huko Betheli, akanyoosha mkono wake kutoka madhabahuni
na kusema, "Mkamate!" Lakini mkono aliokuwa ameunyoosha kumwelekea yule
mtu ukasinyaa na kubaki hapo hapo, kiasi kwamba hakuweza kuurudisha. 5 Pia,
madhabahu yalipasuka na majivu yakamwagika sawasawa na ishara iliyotolewa na
mtu wa Mungu kwa neno la BWANA.

* **12:25** Jina lingine ni Penieli kwa Kiebrania.

6 Kisha mfalme akamwambia mtu wa Mungu, “Niombee kwa Bwana Mungu wako
ili mkono wangu upate kupona.” Kwa hiyo mtu wa Mungu akamwombea kwa Bwana,
nao mkono wa mfalme ukapona na kuwa kama ulivyokuwa hapo kwanza.

7 Mfalme akamwambia yule mtu wa Mungu, “Twende nyumbani kwangu upate
chakula, nami nitakupa zawadi.”

8 Lakini yule mtu wa Mungu akamjibu mfalme, “Hata kama ungenipa nusu ya mali
zako, nisingekwenda pamoja na wewe, wala nisingekula mkate au kunywa maji hapa.
9 Kwa kuwa niliagizwa kwa neno la Bwana: ‘Kamwe usile mkate wala usinywe maji
au kurudi kwa njia uliyojia.’ ” 10 Kwa hiyo akafuata njia nyingine na hakurudi kupitia
njia ile ambayo alikuwa ameijia Betheli.

11 Basi kulikuwepo na nabii fulani mzee aliyekuwa anaishi Betheli, ambaye
wanawe walikuja kumwambia yote ambayo mtu wa Mungu alikuwa ameyafanya
pale siku ile. Pia wakamwambia baba yao yale aliyomwambia mfalme. 12 Baba
yao akawauliza, “Ameelekea njia gani?” Nao wanawe wakamwonyesha ile njia yule
mtu wa Mungu kutoka Yuda aliyopita. 13 Hivyo akawaambia wanawe, “Nitandikieni
punda.” Walipokwisha kumtandikia punda, akampanda 14 na kumfuatilia yule mtu
wa Mungu. Akamkuta ameketi chini ya mwaloni na akamuuliza, “Je, wewe ndiwe
mtu wa Mungu kutoka Yuda?”

Akamjibu, “Mimi ndiye.”

15 Basi nabii akamwambia, “Karibu nyumbani pamoja na mimi ule.”

16 Yule mtu wa Mungu akasema, “Siwezi kurudi na kwenda nawe, wala siwezi
kula mkate au kunywa maji pamoja nawe mahali hapa. 17 Nimeambiwa kwa neno la
Bwana: ‘Kamwe usile mkate au kunywa maji huko au kurudia njia uliyojia.’ ”

18 Yule nabii mzee akajibu, “Mimi pia ni nabii, kama wewe. Naye malaika alisema
nami kwa neno la Bwana: ‘Mrudishe aje katika nyumba yako ili apate kula mkate
na kunywa maji.’ ” (Lakini alikuwa akimwambia uongo.) 19 Hivyo mtu wa Mungu
akarudi pamoja naye na akala na kunywa katika nyumba yake.

20 Wakati walipokuwa wameketi mezani, neno la Bwana likamjia yule nabii mzee
aliyemrudisha huyo mtu wa Mungu. 21 Akampazia sauti yule mtu wa Mungu
aliyekuwa ametoka Yuda, “Hivi ndivyo asemavyo Bwana: ‘Umeasi neno la Bwana
na hukushika amri uliyopewa na Bwana Mungu wako, 22 bali ulirudi na ukala mkate
na kunywa maji mahali ambapo alikuambia usile wala usinywe. Kwa hiyo maiti yako
haitazikwa katika kaburi la baba zako.’ ”

23 Wakati huyo mtu wa Mungu alipomaliza kula na kunywa, nabii aliyekuwa
amemrudisha akamtandikia punda wake. 24 Alipokuwa akienda akakutana na simba
njiani, akamuua na maiti yake ikabwagwa barabarani, yule punda wake na simba
wakiwa wamesimama karibu yake. 25 Baadhi ya watu waliopita pale waliona maiti
imebwagwa pale chini, simba akiwa amesimama kando ya maiti, wakaenda na kutoa
habari katika mji ambao nabii mzee aliishi.

26 Yule nabii aliyekuwa amemrudisha kutoka safari yake aliposikia habari hii
akasema, “Ni yule mtu wa Mungu ambaye aliasi neno la Bwana. Bwana
amemtoa kwa simba, ambaye amemrarua na kumuua, sawasawa na neno la Bwana
lilivyokuwa limemwonya.”

27 Nabii akawaambia wanawe, “Nitandikieni punda,” nao wakafanya hivyo.
28 Kisha akatoka akaenda akakuta maiti imebwagwa chini barabarani, punda na
simba wakiwa wamesimama kando yake. Simba hakuwa amekula ile maiti wala
kumrarua punda. 29 Basi yule nabii mzee akachukua maiti ya mtu wa Mungu,
akailaza juu ya punda na akairudisha katika mji wake, ili amwombolezee na kumzika.
30 Kisha akailaza ile maiti katika kaburi lake huyo nabii mzee, nao wakaomboleza juu
yake na kusema, “Ee ndugu yangu!”

31 Baada ya kumzika, akawaambia wanawe, “Wakati nitakapokufa, mnizike
kwenye kaburi alimozikwa huyu mtu wa Mungu; lazeni mifupa yangu kando ya
mifupa yake. 32 Kwa maana ujumbe alioutangaza kwa neno la Bwana dhidi ya
madhabahu huko Betheli na dhidi ya madhabahu yote katika mahali pa juu pa
kuabudia miungu katika miji ya Samaria, hakika yatatokea kweli.”

33 Hata baada ya haya, Yeroboamu hakubadili njia zake mbaya, lakini mara
nyingine tena akaweka makuhani kwa ajili ya mahali pa juu pa kuabudia miungu
kutoka watu wa aina zote. Yeyote aliyetaka kuwa kuhani alimweka wakfu kwa ajili
ya mahali pa juu pa kuabudia miungu. 34 Hii ilikuwa ndiyo dhambi ya nyumba ya
Yeroboamu ambayo iliisababishia kuanguka na kuangamia kwake hadi kutoweka
kwenye uso wa dunia.

14

Unabii Wa Ahiya Dhidi Ya Yeroboamu

1 Wakati ule Abiya mwana wa Yeroboamu akaugua, 2 naye Yeroboamu
akamwambia mke wake, “Nenda ukajibadilishe, ili watu wasijue kwamba wewe ni
mke wa Yeroboamu. Kisha uende Shilo. Nabii Ahiya yuko huko, yule aliyeniambia
kuwa nitakuwa mfalme juu ya watu hawa. 3 Chukua mikate kumi, maandazi kadhaa
na gudulia la asali na umwendee. Atakuambia kitakachotokea kwa kijana.” 4 Basi
mke wa Yeroboamu akafanya kama alivyosema mumewe, akaenda kwenye nyumba
ya Ahiya huko Shilo.

Wakati huu Ahiya alikuwa kipofu naye alishindwa kuona kwa sababu ya umri
wake. 5 Lakini Bwana alikuwa amemwambia Ahiya, “Mke wa Yeroboamu anakuja
kukuuliza kuhusu mwanawe, kwa kuwa ni mgonjwa, nawe utamjibu hivi na hivi.
Atakapowasili, atajifanya kuwa ni mtu mwingine.”

6 Hivyo Ahiya aliposikia kishindo cha hatua zake mlangoni, akasema, “Karibu
ndani, mke wa Yeroboamu. Kwa nini kujibadilisha? Nimetumwa kwako nikiwa na
habari mbaya. 7 Nenda, ukamwambie Yeroboamu kwamba hivi ndivyo asemavyo
Bwana, Mungu wa Israeli: ‘Nilikuinua miongoni mwa watu na kukufanya kiongozi
juu ya watu wangu Israeli. 8 Nikararua ufalme kutoka kwa nyumba ya Daudi na
kukupa wewe, lakini hukuwa kama mtumishi wangu Daudi, ambaye aliyashika
maagizo yangu na kunifuata kwa moyo wake wote, akifanya tu lile lililokuwa sawa
machoni pangu. 9 Umefanya maovu mengi kuliko wote waliokutangulia. Umejiten-
genezea miungu mingine, sanamu za chuma, umenighadhibisha na kunitupa nyuma
yako.

10 “ ‘Kwa sababu ya hili, nitaleta maafa juu ya nyumba ya Yeroboamu. Nitakatilia
mbali kutoka kwa Yeroboamu kila mzaliwa wa mwisho wa kiume katika Israeli,
mtumwa au mtu huru. Nitachoma nyumba ya Yeroboamu mpaka iteketee yote kama
mtu achomaye kinyesi. 11 Mbwa watawala wale walio wa nyumba ya Yeroboamu
watakaofia ndani ya mji na ndege wa angani watajilisha kwa wale watakaofia
mashambani. Bwana amesema!’

12 “Kukuhusu wewe, rudi nyumbani. Wakati utakapotia mguu katika mji wako,
kijana atakufa. 13 Israeli yote itamwombolezea na kumzika. Kwa sababu ni yeye
pekee wa nyumba ya Yeroboamu atakayezikwa, kwa sababu ni yeye peke yake ndani
ya nyumba ya Yeroboamu ambaye Bwana, Mungu wa Israeli, ameona kitu chema
kwake.

14 “Bwana atajiinulia mwenyewe mfalme juu ya Israeli ambaye ataikatilia mbali
jamaa ya Yeroboamu. Siku ndiyo hii! Nini? Naam, hata sasa hivi. 15 Naye Bwana
ataipiga Israeli, hata iwe kama unyasi unaosukwasukwa juu ya maji. Ataing’oa Israeli
kutoka nchi hii nzuri aliyowapa baba zao na kuwatawanya ng’ambo ya Mto Frati,

kwa sababu wamemghadhibisha Bwana kwa kutengeneza nguzo za Ashera* 16 Naye
atawaacha Israeli kwa ajili ya makosa ya Yeroboamu aliyoyatenda na kusababisha
Israeli kuyatenda.”
17 Kisha mke wa Yeroboamu akainuka, akaondoka kwenda Tirsa. Mara
alipokanyaga kizingiti cha mlango, kijana akafa. 18 Wakamzika na Israeli yote
ikamwombolezea, kama Bwana alivyokuwa amesema kupitia mtumishi wake, nabii
Ahiya.
19 Matukio mengine ya utawala wa Yeroboamu, vita vyake na jinsi alivyotawala,
vimeandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli. 20 Yeroboamu
akawatawala kwa miaka ishirini na miwili, kisha akalala na baba zake. Naye Nadabu
mwanawe akawa mfalme baada yake.

Rehoboamu Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 11:5–12:15)

21 Rehoboamu mwana wa Solomoni alikuwa mfalme wa Yuda. Alikuwa na umri
wa miaka arobaini na moja alipoanza kutawala, naye akatawala miaka kumi na saba
huko Yerusalemu, mji ambao Bwana alikuwa ameuchagua kutoka makabila yote ya
Israeli ili apate kuliweka humo Jina lake. Mama yake aliitwa Naama, ambaye alikuwa
Mwamoni.
22 Yuda wakatenda maovu machoni pa Bwana. Kwa dhambi walizotenda
wakachochea hasira yake yenye wivu zaidi kuliko baba zao walivyofanya. 23 Pia
wakajijengea mahali pa juu pa kuabudia miungu, mawe ya kuabudiwa na nguzo za
Ashera juu ya kila kilima kilichoinuka na kila mti uliotanda. 24 Walikuwepo hata
wanaume mahanithi wa mahali pa ibada za sanamu katika nchi; watu wakajiingiza
katika kutenda machukizo ya mataifa ambayo Bwana aliyafukuza mbele ya Waisraeli.
25 Katika mwaka wa tano wa utawala wa Mfalme Rehoboamu, Shishaki mfalme
wa Misri akashambulia Yerusalemu. 26 Akachukua hazina za Hekalu la Bwana
na hazina za jumba la kifalme. Akachukua kila kitu, pamoja na zile ngao zote
za dhahabu ambazo Solomoni alikuwa amezitengeneza. 27 Kwa hiyo Mfalme
Rehoboamu akatengeneza ngao za shaba badala ya zile za dhahabu na kuzikabidhi
kwa majemadari wa ulinzi wa zamu kwenye ingilio la jumba la mfalme. 28 Kila wakati
mfalme alipokwenda katika Hekalu la Bwana, walinzi walizichukua hizo ngao, na
baadaye walizirudisha kwenye chumba cha ulinzi.
29 Kwa matukio mengine ya utawala wa Rehoboamu na yote aliyoyafanya, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda? 30 Kulikuwa
na vita vinavyoendelea kati ya Rehoboamu na Yeroboamu. 31 Naye Rehoboamu
akalala na baba zake, na akazikwa pamoja nao katika Mji wa Daudi. Mama yake
aliitwa Naama, ambaye alikuwa Mwamoni. Naye Abiya† mwanawe akawa mfalme
baada yake.

15

Abiya Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 13:1–14:1)

1 Katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wa Yeroboamu mwana wa Nebati,
Abiya akawa mfalme wa Yuda, 2 naye akatawala huko Yerusalemu miaka mitatu.
Mama yake aliitwa Maaka binti Abishalomu.*
3 Alitenda dhambi zote baba yake alizotenda kabla yake; moyo wake haukuwa
mkamilifu kwa Bwana Mungu wake kama moyo wa Daudi baba yake ulivyokuwa.
4 Pamoja na hayo, kwa ajili ya Daudi, Bwana Mungu wake akampa taa katika

* **14:15** Yaani mfano wa mungu wa kike Ashera. † **14:31** Maandishi mengine ya Kiebrania yanamwita Abiyamu.
* **15:2** Yaani Absalomu, maana yake Baba wa amani.

Yerusalemu kwa kumwinua mwana atawale badala yake na kwa kuifanya
Yerusalemu kuwa imara. 5 Kwa kuwa Daudi alifanya yaliyo mema machoni pa Bwana
na hakushindwa kushika maagizo yote ya Bwana siku zote za uhai wake, isipokuwa
katika habari ya Uria, Mhiti.
6 Kulikuwa na vita kati ya Rehoboamu na Yeroboamu wakati wote wa maisha ya
Abiya. 7 Kwa habari ya matukio mengine ya utawala wa Abiya na yote aliyofanya, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda? Kulikuwa na
vita kati ya Abiya na Yeroboamu. 8 Naye Abiya akalala na baba zake akazikwa katika
Mji wa Daudi. Asa mwanawe akawa mfalme baada yake.

Asa Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 15:16–16:6)

9 Katika mwaka wa ishirini wa utawala wa Yeroboamu mfalme wa Israeli, Asa
akawa mfalme wa Yuda, 10 naye akatawala katika Yerusalemu miaka arobaini na
mmoja. Bibi yake aliitwa Maaka binti Abishalomu.
11 Asa akatenda yaliyo mema machoni mwa Bwana, kama alivyokuwa ametenda
Daudi baba yake. 12 Akawafukuza mahanithi wa mahali pa kuabudia miungu kutoka
nchi na kuondoa sanamu zote ambazo baba zake walikuwa wametengeneza. 13 Hata
akamwondoa bibi yake Maaka kwenye wadhifa wake kama mama malkia, kwa
sababu alikuwa ametengeneza nguzo ya Ashera ya kuchukiza. Asa akaikata hiyo
nguzo na kuiteketeza kwa moto katika Bonde la Kidroni. 14 Ijapokuwa hakuondoa
mahali pa juu pa kuabudia miungu, moyo wa Asa ulikuwa umejiweka kwa Bwana
kikamilifu maisha yake yote. 15 Akaleta ndani ya Hekalu la Bwana fedha na dhahabu
na vile vyombo ambavyo yeye na baba yake walikuwa wameviweka wakfu.
16 Kulikuwa na vita kati ya Asa na Baasha mfalme wa Israeli siku zote za utawala
wao. 17 Mfalme Baasha wa Israeli akashambulia Yuda na kuweka ngome mji wa
Rama ili kumzuia yeyote asitoke wala kuingia nchi ya Mfalme Asa wa Yuda.
18 Kisha Asa akachukua fedha yote na dhahabu iliyokuwa imeachwa katika hazina
za Hekalu la Bwana na za jumba lake mwenyewe la kifalme. Akawakabidhi maafisa
wake na kuwatuma kwa Ben-Hadadi mwana wa Tabrimoni, mwana wa Hezioni,
mfalme wa Aramu,† aliyekuwa akitawala Dameski. 19 "Akasema na pawepo mkataba
kati yangu na wewe, kama ulivyokuwepo kati ya baba yangu na baba yako. Tazama,
nimekuletea zawadi ya fedha na dhahabu. Sasa vunja mkataba wako na Baasha
mfalme wa Israeli ili aniondokee mimi."
20 Ben-Hadadi akakubaliana na Mfalme Asa na kutuma majemadari wa majeshi
yake dhidi ya miji ya Israeli. Akaishinda miji ya Iyoni, Dani, Abel-Beth-Maaka na
Kinerethi yote, pamoja na Naftali. 21 Wakati Baasha aliposikia hili, akaacha kuijenga
Rama na akaenda kuishi Tirsa. 22 Kisha Mfalme Asa akatoa amri kwa Yuda yote,
pasipo kumbagua hata mmoja, kubeba mawe na mbao kutoka Rama, ambazo Baasha
alikuwa akitumia huko. Mfalme Asa akazitumia kujengea Geba iliyoko Benyamini na
Mispa pia.
23 Kwa matukio yote ya utawala wa Asa, mafanikio yake yote, yote aliyofanya na
miji aliyoijenga, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa
Yuda? Katika uzee wake, hata hivyo, alipata ugonjwa wa miguu. 24 Kisha Asa akalala
pamoja na baba zake na kuzikwa pamoja nao katika mji wa Daudi baba yake. Naye
Yehoshafati mwanawe akawa mfalme baada yake.

Nadabu Mfalme Wa Israeli

25 Nadabu mwana wa Yeroboamu akawa mfalme wa Israeli katika mwaka wa pili
wa utawala wa Mfalme Asa wa Yuda, naye akatawala Israeli kwa miaka miwili.

† **15:18** Yaani Shamu (ambayo leo ni Syria).

26 Akafanya maovu machoni pa BWANA, akienenda katika njia za baba yake na katika
dhambi yake, ambayo alisababisha Israeli kuifanya.

27 Baasha mwana wa Ahiya wa nyumba ya Isakari akafanya shauri baya dhidi
yake, naye akamuua huko Gibethoni, mji wa Wafilisti, wakati Nadabu na Israeli yote
walipokuwa wameuzingira. 28 Baasha akamuua Nadabu katika mwaka wa tatu wa
utawala wa Asa mfalme wa Yuda, naye Baasha akaingia mahali pake kuwa mfalme.

29 Mara tu alipoanza kutawala, aliua jamaa yote ya Yeroboamu. Hakumwachia
Yeroboamu yeyote aliyekuwa hai, bali aliwaangamiza wote, kulingana na neno la
BWANA lililotolewa kupitia kwa mtumishi wake Ahiya Mshiloni, 30 kwa sababu ya
dhambi alizokuwa amezitenda Yeroboamu na kusababisha Israeli kuzitenda, tena
kwa sababu alimkasirisha BWANA, Mungu wa Israeli.

31 Kwa matukio mengine ya utawala wa Nadabu na yote aliyofanya, je
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli? 32 Kulikuwa
na vita kati ya Asa na Baasha mfalme wa Israeli wakati wote wa utawala wao.

Baasha Mfalme Wa Israeli

33 Katika mwaka wa tatu wa utawala wa Asa mfalme wa Yuda, Baasha mwana
wa Ahiya akawa mfalme wa Israeli yote huko Tirsa, naye akatawala kwa miaka
ishirini na minne. 34 Akatenda maovu machoni pa BWANA, akienenda katika njia
za Yeroboamu na dhambi yake, ambayo alikuwa amesababisha Israeli kuitenda.

16

1 Ndipo neno la BWANA likamjia Yehu mwana wa Hanani dhidi ya Baasha, kusema:
2 "Nilikuinua kutoka mavumbini na kukufanya kiongozi wa watu wangu Israeli,
lakini ukaenenda katika njia za Yeroboamu na kusababisha watu wangu Israeli
kutenda dhambi na kunikasirisha kwa dhambi zao. 3 Basi nitamwangamiza Baasha
pamoja na nyumba yake, nami nitaifanya nyumba yako kama ile ya Yeroboamu
mwanawe Nebati. 4 Mbwa watawala watu wa Baasha watakaofia mjini na ndege
wa angani watajilisha kwa wale watakaofia mashambani."

5 Kwa matukio mengine ya utawala wa Baasha, aliyoyafanya na mafanikio yake,
je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli? 6 Baasha
akalala na baba zake naye akazikwa huko Tirsa. Naye Ela mwanawe akawa mfalme
baada yake.

7 Zaidi ya hayo, neno la BWANA likamjia Baasha pamoja na nyumba yake kupitia
kwa nabii Yehu mwana wa Hanani, kwa sababu ya maovu yote aliyokuwa ametenda
machoni pa BWANA, akamkasirisha kwa mambo aliyotenda, na kuwa kama nyumba
ya Yeroboamu, na pia kwa sababu aliiangamiza.

Ela Mfalme Wa Israeli

8 Katika mwaka wa ishirini na sita wa utawala wa Asa mfalme wa Yuda, Ela mwana
wa Baasha akawa mfalme wa Israeli, naye akatawala huko Tirsa kwa miaka miwili.

9 Zimri, mmoja wa maafisa wake, aliyekuwa na amri juu ya nusu ya magari yake ya
vita, akafanya hila mbaya dhidi ya Ela. Wakati huo Ela alikuwa Tirsa, akilewa katika
nyumba ya Arsa, mtu aliyekuwa msimamizi wa jumba la kifalme huko Tirsa. 10 Zimri
akaingia, akampiga na kumuua katika mwaka wa ishirini na saba wa utawala wa Asa
mfalme wa Yuda. Kisha Zimri akaingia mahali pake kuwa mfalme.

11 Mara tu alipoanza kutawala na kuketi juu ya kiti cha ufalme, aliua jamaa
yote ya Baasha. Hakumwacha mwanaume hata mmoja, akiwa ni ndugu au rafiki.
12 Hivyo Zimri akaangamiza jamaa yote ya Baasha, kulingana na neno la BWANA
lililonenwa dhidi ya Baasha kupitia nabii Yehu: 13 kwa sababu ya dhambi zote Baasha

na mwanawe Ela walizokuwa wametenda na wakasababisha Israeli kuzitenda, basi
wakamkasirisha BWANA, Mungu wa Israeli kwa sanamu zao zisizofaa.
14 Kwa matukio mengine ya utawala wa Ela, na yote aliyoyafanya, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli?

Zimri Mfalme Wa Israeli

15 Katika mwaka wa ishirini na saba wa utawala wa Asa mfalme wa Yuda, Zimri
akatawala huko Tirsa siku saba. Jeshi lilikuwa limepiga kambi karibu na Gibethoni,
mji wa Wafilisti. 16 Wakati Waisraeli waliokuwa kambini waliposikia kuwa Zimri
alikuwa amefanya hila mbaya dhidi ya mfalme na kumuua, wakamtangaza Omri,
jemadari wa jeshi, kuwa mfalme wa Israeli siku iyo hiyo huko kambini. 17 Ndipo Omri
na Waisraeli wote pamoja naye wakaondoka Gibethoni na kuizingira Tirsa. 18 Wakati
Zimri alipoona kuwa mji umechukuliwa, alikwenda ndani ya ngome ya jumba la
kifalme na kulichoma moto jumba la kifalme na kujiteketeza ndani yake. Kwa hiyo
akafa, 19 kwa sababu ya dhambi alizofanya, akitenda maovu machoni pa BWANA na
kuenenda katika njia za Yeroboamu na katika dhambi alizofanya na kusababisha
Israeli kuzifanya.
20 Kwa matukio mengine ya utawala wa Zimri, na uasi alioutenda, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli?

Omri Mfalme Wa Israeli

21 Ndipo watu wa Israeli wakagawanyika katika makundi mawili, nusu waka-
muunga mkono Tibni mwana wa Ginathi ili awe mfalme na nusu nyingine
wakamuunga mkono Omri. 22 Lakini wafuasi wa Omri wakajionyesha wenye nguvu
kuliko wale wa Tibni mwana wa Ginathi. Hivyo Tibni akafa na Omri akawa mfalme.
23 Katika mwaka wa thelathini na moja wa utawala wa Asa mfalme wa Yuda, Omri
akawa mfalme wa Israeli, naye akatawala kwa miaka kumi na miwili, sita kati ya
hiyo katika Tirsa. 24 Alinunua kilima cha Samaria kutoka kwa Shemeri kwa talanta
mbili* za fedha na akajenga mji juu ya hicho kilima, akiuita Samaria, kutokana na
Shemeri, jina la mmiliki wa kwanza wa kilima hicho.
25 Lakini Omri akatenda maovu machoni pa BWANA na kutenda dhambi kuliko wote
waliomtangulia. 26 Akaenenda katika njia zote za Yeroboamu mwana wa Nebati na
katika dhambi zake, ambazo alisababisha Israeli kutenda, hivyo basi wakamkasirisha
BWANA, Mungu wa Israeli kwa sanamu zao zisizofaa.
27 Kwa matukio mengine ya utawala wa Omri, yale aliyofanya na vitu alivyovi-
fanikisha, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli?
28 Omri akalala pamoja na baba zake na akazikwa huko Samaria. Ahabu mwanawe
akatawala mahali pake.

Ahabu Afanywa Mfalme Wa Israeli

29 Katika mwaka wa thelathini na nane wa utawala wa Asa mfalme wa Yuda, Ahabu
mwana wa Omri akawa mfalme wa Israeli, naye akatawala Israeli akiwa Samaria
kwa miaka ishirini na miwili. 30 Ahabu mwana wa Omri akafanya maovu zaidi
machoni mwa BWANA kuliko yeyote aliyewatangulia. 31 Kama vile haikutosha kuishi
kama Yeroboamu mwana wa Nebati, akamwoa Yezebeli binti wa Ethbaali, mfalme wa
Wasidoni, naye akaanza kumtumikia Baali na kumwabudu. 32 Akajenga madhabahu
kwa ajili ya Baali katika hekalu la Baali lile alilolijenga huko Samaria. 33 Pia Ahabu
akatengeneza nguzo ya Ashera na kufanya mengi ili kumkasirisha BWANA, Mungu
wa Israeli, kuliko walivyofanya wafalme wote wa Israeli waliomtangulia.

---

* **16:24** Talanta mbili za fedha ni sawa na kilo 70.

34 Katika wakati wa Ahabu, Hieli, Mbetheli, akaijenga upya Yeriko. Aliweka misingi yake kwa gharama ya mzaliwa wake wa kwanza Abiramu, na kuweka malango yake kwa gharama ya mwanawe mdogo Segubu, kulingana na neno la BWANA alilosema kupitia Yoshua mwana wa Nuni.

17

Eliya Analishwa Na Kunguru

1 Basi Eliya, Mtishbi kutoka Tishbi katika Gileadi, akamwambia Ahabu, "Kama BWANA, Mungu wa Israeli, aishivyo, ambaye ninamtumikia, hapatakuwa na umande wala mvua katika miaka hii, isipokuwa kwa neno langu."

2 Kisha neno la BWANA likamjia Eliya, kusema, 3 "Ondoka hapa, elekea upande wa
mashariki ukajifiche katika Kijito cha Kerithi, mashariki mwa Yordani. 4 Utakunywa
maji kutoka kile kijito, nami nimeagiza kunguru wakulishe huko."

5 Hivyo akafanya kile alichoambiwa na BWANA. Akaenda katika Kijito cha Kerithi,
mashariki ya Yordani na akakaa huko. 6 Kunguru wakamletea mkate na nyama
asubuhi na mkate na nyama jioni, naye akanywa maji kutoka kile kijito.

Mjane Wa Sarepta

7 Baada ya muda, kile kijito kikakauka kwa sababu mvua haikuwa imenyesha
katika nchi. 8 Kisha neno la BWANA likamjia, kusema, 9 "Ondoka, uende Sarepta ya
Sidoni na ukae huko. Nimemwagiza mjane katika sehemu ile akupatie chakula."
10 Hivyo akaenda Sarepta. Alipofika kwenye lango la mji, mjane alikuwa huko
akiokota kuni. Akamwita na kumwambia, "Naomba uniletee maji kidogo kwenye
gudulia ili niweze kunywa." 11 Alipokuwa anakwenda kumletea, akamwita akasema,
"Tafadhali niletee pia kipande cha mkate."

12 Akamjibu, "Hakika kama BWANA Mungu wako aishivyo, sina mkate wowote, isipokuwa konzi ya unga kwenye gudulia na mafuta kidogo kwenye chupa. Ninakusanya kuni chache nipeleke nyumbani na nikapike chakula kwa ajili yangu na mwanangu, ili kwamba tule, kiishe, tukafe."

13 Eliya akamwambia, "Usiogope. Nenda nyumbani ukafanye kama ulivyosema.
Lakini kwanza unitengenezee mimi mkate mdogo kutoka vile ulivyo navyo kisha
uniletee na ndipo utayarishe chochote kwa ajili yako na mwanao. 14 Kwa kuwa hivi
ndivyo asemavyo BWANA, Mungu wa Israeli: 'Lile gudulia la unga halitakwisha wala
ile chupa ya mafuta haitakauka hadi siku ile BWANA atakapoleta mvua juu ya nchi.' "

15 Akaondoka na kufanya kama Eliya alivyomwambia. Kwa hiyo kukawa na
chakula kila siku kwa ajili ya Eliya, yule mwanamke na jamaa yake. 16 Kwa kuwa
lile gudulia la unga halikwisha na ile chupa ya mafuta haikukauka, sawasawa na lile
neno la BWANA alilosema Eliya.

17 Baada ya muda, mwana wa yule mwanamke mwenye nyumba akaugua. Hali
yake ikaendelea kuwa mbaya sana, na hatimaye akaacha kupumua. 18 Akamwambia
Eliya, "Una nini dhidi yangu, ewe mtu wa Mungu? Umekuja ili kukumbushia dhambi
yangu na kusababisha kifo cha mwanangu?"

19 Eliya akamjibu, "Nipe mwanao." Eliya akampokea kutoka kifuani mwake,
akambeba mpaka chumba cha juu alipokuwa anaishi, akamlaza kitandani mwake.
20 Kisha akamlilia BWANA, akasema "Ee BWANA Mungu wangu, je, pia umeleta msiba
juu ya mjane huyu ninayeishi pamoja naye, kwa kusababisha mwanawe kufa?"
21 Kisha akajinyoosha juu ya kijana mara tatu na kumlilia BWANA, akisema, "Ee BWANA
Mungu wangu, nakuomba roho ya huyu kijana imrudie!"

22 BWANA akasikia kilio cha Eliya, na roho ya kijana ikamrudia, naye akafufuka.
23 Eliya akamtwaa kijana na kumbeba kutoka chumbani mwake akamshusha

kumpeleka kwenye nyumba. Akampa mama yake na kusema, “Tazama, mwanao
yu hai!”
24 Ndipo yule mwanamke akamwambia Eliya, “Sasa ninajua kwamba wewe ni mtu
wa Mungu, na kwamba neno la BWANA kutoka kinywani mwako ni kweli.”

18

Eliya Na Obadia

1 Baada ya muda mrefu, katika mwaka wa tatu, neno la BWANA likamjia Eliya
kusema, “Nenda ukajionyeshe kwa Ahabu na mimi nitanyesha mvua juu ya nchi.”
2 Kwa hiyo Eliya akaenda kujionyesha kwa Ahabu.
Wakati huu njaa ilikuwa kali sana katika Samaria, 3 naye Ahabu alikuwa amemwita
Obadia ambaye alikuwa msimamizi wa jumba lake la kifalme. (Obadia alimcha
BWANA sana. 4 Wakati Yezebeli alipokuwa akiwaua manabii wa BWANA, Obadia
alikuwa amewachukua manabii mia moja na kuwaficha katika mapango mawili,
hamsini kwenye kila moja na akawa akiwapa chakula na maji.) 5 Ahabu alikuwa
amemwambia Obadia, “Nenda katika nchi yote kwenye vijito vyote na mabonde.
Huenda tunaweza kupata majani ya kuwalisha farasi na nyumbu wapate kuishi ili
tusilazimike kuwaua hata mmoja wa wanyama wetu.” 6 Kwa hiyo wakagawanya nchi
waliyokusudia kutafuta majani, Ahabu akaenda upande mmoja na Obadia upande
mwingine.
7 Wakati Obadia alipokuwa akitembea njiani, Eliya akakutana naye. Obadia
akamtambua, akamsujudia hadi nchi na kusema, “Je, hivi kweli ni wewe, bwana
wangu Eliya?”
8 Eliya akamjibu, “Ndiyo, nenda ukamwambie bwana wako Ahabu, ‘Eliya yuko
hapa.’ ”
9 Obadia akamuuliza, “Ni kosa gani nimefanya, hata ukaamua kumkabidhi
mtumishi wako mkononi mwa Ahabu ili aniue? 10 Hakika kama BWANA Mungu wako
aishivyo, hakuna taifa hata moja au ufalme ambapo bwana wangu hajamtuma mtu
kukutafuta. Kila wakati taifa au ufalme walipodai kwamba haupo huko, aliwafanya
waape kwamba hawakuweza kukupata. 11 Lakini sasa unaniambia niende kwa
bwana wangu na kusema, ‘Eliya yuko hapa.’ 12 Sijui ni wapi Roho wa BWANA
ataamua kukupeleka wakati nitakapokuacha. Kama nikienda kumwambia Ahabu
na asikupate, ataniua. Hata hivyo mimi mtumishi wako nimemwabudu BWANA
tangu ujana wangu. 13 Je, hukusikia, bwana wangu, nilifanya nini wakati Yezebeli
alipokuwa akiua manabii wa BWANA? Niliwaficha manabii wa BWANA mia moja
katika mapango mawili, hamsini katika kila moja, nami nikawapatia chakula na
maji. 14 Nawe sasa unaniambia niende kwa bwana wangu na kumwambia, ‘Eliya
yuko hapa.’ Yeye ataniua!”
15 Eliya akasema, “Kama BWANA Mwenye Nguvu Zote aishivyo, yeye ninayemtu-
mikia, hakika nitajionyesha kwa Ahabu leo.”

Eliya Juu Ya Mlima Karmeli

16 Basi Obadia akaenda kukutana na Ahabu na kumwambia, naye Ahabu akaenda
kukutana na Eliya. 17 Ahabu alipomwona Eliya, akamwambia, “Je, ni wewe,
mtaabishaji wa Israeli?”
18 Eliya akamjibu, “Mimi sijaitaabisha Israeli. Lakini wewe na jamaa ya baba yako
ndio mnaofanya hivyo. Mmeziacha amri za BWANA na mkafuata Mabaali. 19 Sasa
waite watu kutoka Israeli yote tukutane nao juu ya Mlima Karmeli. Nawe uwalete
hao manabii wa Baali mia nne na hamsini na hao manabii mia nne wa Ashera, walao
chakula mezani mwa Yezebeli.”

20 Ndipo Ahabu akatuma ujumbe katika Israeli yote na kuwakusanya manabii hao
juu ya mlima Karmeli. 21 Eliya akasimama mbele ya watu na kusema, “Mtasitasita
katika mawazo mawili hadi lini? Ikiwa Bwana ndiye Mungu, mfuateni yeye; lakini
ikiwa Baali ni Mungu, basi mfuateni yeye.”

Lakini watu hawakusema kitu.

22 Kisha Eliya akawaambia, “Ni mimi peke yangu nabii wa Bwana aliyebaki,
lakini Baali ana manabii mia nne na hamsini. 23 Leteni mafahali wawili. Wao
na wajichagulie mmoja, wamkate vipande vipande na waweke juu ya kuni lakini
wasiiwashie moto. Nitamwandaa huyo fahali mwingine na kumweka juu ya kuni
lakini sitawasha moto. 24 Kisha mliitie jina la mungu wenu, nami nitaliitia jina la
Bwana Mungu yule ambaye atajibu kwa moto, huyo ndiye Mungu.”

Kisha watu wote wakasema, “Hilo unalosema ni jema.”

25 Eliya akawaambia manabii wa Baali, “Chagueni mmoja kati ya hawa mafahali
na mwe wa kwanza kumwandaa, kwa kuwa ninyi mko wengi sana. Liitieni jina
la mungu wenu, lakini msiwashe moto.” 26 Kwa hiyo wakamchukua yule fahali
waliyepewa, nao wakamwandaa.

Kisha wakaliitia jina la Baali kutoka asubuhi hadi adhuhuri, wakapiga kelele,
“Ee Baali, utujibu!” Lakini hapakuwa na jibu; hakuna aliyejibu. Nao wakacheza
kuizunguka madhabahu waliyoijenga.

27 Wakati wa adhuhuri, Eliya akaanza kuwadhihaki, akisema, “Pigeni kelele zaidi!
Hakika yeye ni mungu! Labda amezama katika mawazo mazito, au ana shughuli
nyingi, au amesafiri. Labda amelala usingizi mzito, naye ni lazima aamshwe.”
28 Kwa hiyo wakapiga kelele zaidi na kama ilivyokuwa desturi yao wakajichanja
wenyewe kwa visu na vyembe, mpaka damu ikachuruzika. 29 Adhuhuri ikapita, nao
wakaendelea na utabiri wao wa kiwazimu mpaka wakati wa dhabihu ya jioni. Lakini
hapakuwa na jibu, hakuna aliyejibu, hakuna aliyeangalia.

30 Kisha Eliya akawaambia watu wote, “Sogeeni karibu nami.” Watu wote
wakamkaribia, naye akakarabati madhabahu ya Bwana, ambayo ilikuwa imevunjwa.
31 Eliya akachukua mawe kumi na mawili, moja kwa ajili ya kila kabila la wana
wa Yakobo, ambaye neno la Bwana lilimjia, likisema, “Jina lako litakuwa Israeli.”
32 Kwa mawe hayo, akajenga madhabahu katika jina la Bwana, na akachimba handaki
kuizunguka, ukubwa wa kutosha vipimo viwili vya mbegu. 33 Akapanga kuni,
akamkata yule fahali vipande vipande na kuvipanga juu ya kuni. Kisha akawaambia,
“Jazeni mapipa manne maji na kuyamwaga juu ya sadaka ya kuteketezwa na juu ya
kuni.”

34 Akawaambia, “Fanyeni hivyo tena.” Nao wakafanya hivyo tena.

Akaagiza, “Fanyeni kwa mara ya tatu.” Nao wakafanya hivyo kwa mara ya tatu.
35 Maji yakatiririka kuizunguka madhabahu na hata kujaza lile handaki.

36 Wakati wa kutoa dhabihu ya jioni, nabii Eliya akasogea mbele na kuomba,
akisema: “Ee Bwana, Mungu wa Abrahamu, na Isaki na Israeli, ijulikane leo
kwamba wewe ndiye Mungu katika Israeli na ya kwamba mimi ni mtumishi wako
na nimefanya mambo haya yote kwa neno lako. 37 Unijibu mimi, Ee Bwana, nijibu
mimi, ili watu hawa wajue kwamba wewe, Ee Bwana, ndiwe Mungu, na kwamba
unaigeuza mioyo yao ikurudie tena.”

38 Kisha moto wa Bwana ukashuka na kuiteketeza ile dhabihu, zile kuni, yale mawe,
ule udongo, na pia kuramba yale maji yaliyokuwa ndani ya handaki.

39 Wakati watu wote walipoona hili, wakaanguka kifudifudi na kulia, “Bwana: yeye
ndiye Mungu! Bwana: yeye ndiye Mungu!”

40 Kisha Eliya akawaamuru, “Wakamateni hao manabii wa Baali. Msimwache hata
mmoja atoroke!” Wakawakamata, naye Eliya akawaleta mpaka Bonde la Kishoni na
kuwachinja huko.
41 Eliya akamwambia Ahabu, “Nenda, ukale na kunywa, kwa kuwa kuna sauti ya
mvua kubwa.” 42 Hivyo Ahabu akaondoka ili kula na kunywa. Lakini Eliya akapanda
kileleni mwa Karmeli, akasujudu na akaweka kichwa chake katikati ya magoti yake.
43 Akamwambia mtumishi wake, “Nenda ukatazame kuelekea bahari.” Akaenda
na kutazama.

Akasema, “Hakuna kitu chochote huko.”

Mara saba Eliya akasema, “Nenda tena.”

44 Mara ya saba, mtumishi akaleta taarifa, “Wingu dogo kama mkono wa
mwanadamu linainuka kutoka baharini.”

Hivyo Eliya akasema, “Nenda ukamwambie Ahabu, ‘Tandika gari lako na ushuke
kabla mvua haijakuzuia.’ ”

45 Wakati ule ule anga likawa jeusi kwa mawingu, upepo ukainuka na mvua kubwa
ikanyesha, naye Ahabu akaenda zake Yezreeli. 46 Nguvu za BWANA zikamjia Eliya,
naye akajikaza viuno, akakimbia mbele ya Ahabu njia yote hadi maingilio ya Yezreeli.

19

Eliya Akimbilia Horebu

1 Ahabu akamwambia Yezebeli kila kitu Eliya alichokuwa amefanya na jinsi
alivyowaua manabii wote kwa upanga. 2 Hivyo Yezebeli akamtuma mjumbe kwa
Eliya, kusema, “Hao miungu initendee hivyo na kuzidi, kama kufikia kesho wakati
kama huu sitaifanya roho yako kama mmojawapo wa hao manabii.”
3 Eliya aliogopa, na akakimbia kuokoa maisha yake. Alipofika Beer-Sheba katika
Yuda, akamwacha mtumishi wake huko, 4 lakini yeye mwenyewe akatembea mwendo
wa kutwa nzima katika jangwa. Akafika kwenye mti wa mretemu, akakaa chini yake
na kuomba ili afe. Akasema, “Yatosha sasa, BWANA, ondoa roho yangu, kwani mimi
si bora kuliko baba zangu.” 5 Kisha akajinyoosha chini ya mti, akalala usingizi.

Mara malaika akamgusa na akamwambia, “Inuka na ule.” 6 Akatazama pande zote,
napo hapo karibu na kichwa chake palikuwepo mkate uliookwa kwenye makaa ya
moto na gudulia la maji. Akala na kunywa, kisha akajinyoosha tena.
7 Yule malaika wa BWANA akaja tena mara ya pili, akamgusa akamwambia, “Inuka
na ule, kwa kuwa safari ni ndefu kwako.” 8 Kwa hiyo akainuka, akala na kunywa.
Akiwa ametiwa nguvu na kile chakula, akasafiri siku arobaini usiku na mchana
mpaka akafika Horebu, mlima wa Mungu. 9 Huko akaingia katika pango, akalala
humo usiku ule.

BWANA Amtokea Eliya

Nalo neno la BWANA likamjia, kusema, “Unafanya nini hapa, Eliya?”
10 Akajibu, “Nimeona wivu mwingi kwa ajili ya BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote.
Waisraeli wamelikataa Agano lako, wamevunja madhabahu zako na kuwaua manabii
wako kwa upanga. Ni mimi, mimi peke yangu, niliyebaki, nao sasa wananitafuta ili
waniangamize.” 11 BWANA akasema, “Toka nje ukasimame juu ya mlima mbele za
BWANA, kwa kuwa BWANA yu karibu kupita hapo.”

Kisha upepo mwingi na wenye nguvu ukapasua milima ile na kuvunjavunja
miamba mbele za BWANA, lakini BWANA hakuwamo katika ule upepo. Baada ya
upepo palikuwa na tetemeko la nchi, lakini BWANA hakuwamo kwenye lile tetemeko.
12 Baada ya tetemeko la nchi ukaja moto, lakini BWANA hakuwamo katika ule moto.
Baada ya moto ikaja sauti ya utulivu ya kunong’ona. 13 Eliya alipoisikia, akafunika
uso kwa vazi lake, akatoka na kusimama kwenye mdomo wa pango.

Kisha ile sauti ikamwambia, “Eliya, unafanya nini hapa?”
14 Akajibu, “Nimeona wivu mwingi kwa ajili ya Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote.
Waisraeli wamelikataa Agano lako, wamevunja madhabahu zako na kuwaua manabii
wako kwa upanga. Ni mimi, mimi peke yangu, niliyebaki, nao sasa wananitafuta ili
waniangamize.”
15 Bwana akamwambia, “Rudi kwa njia uliyoijia, uende kwenye Jangwa la Dameski.
Wakati utakapofika huko, mtie Hazaeli mafuta awe mfalme wa Aramu* 16 Pia mtie
mafuta Yehu mwana wa Nimshi awe mfalme wa Israeli, na umtie Elisha mwana wa
Shafati kutoka Abel-Mehola mafuta awe nabii badala yako. 17 Yehu atamuua yeyote
atakayeutoroka upanga wa Hazaeli, naye Elisha atamuua yeyote atakayeutoroka
upanga wa Yehu. 18 Hata sasa nimeweka akiba watu elfu saba katika Israeli, wote
ambao hawajampigia Baali magoti, na wote ambao midomo yao haijambusu.”

Wito Wa Elisha

19 Hivyo Eliya akaondoka kutoka huko na kumkuta Elisha mwana wa Shafati.
Alikuwa akilima kwa jozi kumi na mbili za maksai, na yeye mwenyewe aliongoza ile
jozi ya kumi na mbili. Eliya akapita karibu naye, akamrushia vazi lake. 20 Kisha Elisha
akawaacha maksai wake, akamkimbilia Eliya, akamwambia, “Niruhusu nikawabusu
baba yangu na mama yangu, halafu nitafuatana nawe.”
Eliya akajibu, “Rudi zako, kwani nimekutendea nini?”
21 Basi Elisha akamwacha Eliya, naye akarudi. Akachukua ile jozi yake ya maksai
na kuwachinja. Akaipika ile nyama kwa kutumia miti ya nira kama kuni na kuwapa
watu, nao wakala. Kisha akaondoka, akamfuata Eliya, akamtumikia.

20

Ben-Hadadi Aishambulia Samaria

1 Wakati huu, Ben-Hadadi mfalme wa Aramu akakusanya jeshi lake lote. Akifuatana
na wafalme thelathini na wawili wakiwa na farasi na magari ya vita, akakwea
kuuzingira kwa jeshi Samaria na kuishambulia. 2 Akawatuma wajumbe katika mji
kwa Ahabu mfalme wa Israeli, kusema, “Hivi ndivyo asemavyo Ben-Hadadi: 3 ‘Fedha
yako na dhahabu ni yangu, nao wake zako walio wazuri sana na watoto ni wangu.’ ”
4 Mfalme wa Israeli akajibu, “Iwe kama usemavyo, bwana wangu mfalme. Mimi
na vyote nilivyo navyo ni mali yako.”
5 Wale wajumbe wakaja tena na kusema, “Hivi ndivyo asemavyo Ben-Hadadi:
‘Nimetuma kutaka fedha yako na dhahabu, wake zako na watoto wako. 6 Lakini
kesho wakati kama huu, nitawatuma maafisa wangu kukagua jumba lako la kifalme
na nyumba za maafisa wako. Watatwaa kitu unachokithamini nao watakichukua.’ ”
7 Mfalme wa Israeli akawaita wazee wote wa nchi na akawaambia, “Tazama jinsi
mtu huyu anavyochokoza! Wakati alipotuma apelekewe wake zangu na watoto
wangu, fedha zangu na dhahabu yangu, sikumkatalia.”
8 Wazee na watu wote wakajibu, “Usimsikilize, wala usiyakubali matakwa yake.”
9 Kwa hiyo akawajibu wajumbe wa Ben-Hadadi, “Mwambieni bwana wangu
mfalme, ‘Mtumishi wako atafanya yote uliyoyadai mwanzoni, lakini dai hili la sasa
siwezi kulitekeleza.’ ” Wakaondoka na kupeleka jibu kwa Ben-Hadadi.
10 Kisha Ben-Hadadi akatuma ujumbe mwingine kwa Ahabu, kusema “Miungu
iniletee maafa, tena makubwa zaidi, ikiwa vumbi la Samaria litatosheleza konzi moja
ya kila mtu ya wale wafuatanao nami.”
11 Mfalme wa Israeli akajibu, “Mwambieni, ‘Yule anayevaa mavazi ya vita asije
akajisifu kama yule anayevua.’ ”

* **19:15** Yaani Shamu (ambayo leo ni Syria).

12 Ben-Hadadi alisikia ujumbe huu wakati ambapo yeye na wafalme walikuwa
wanakunywa katika mahema yao, na akawaamuru watu wake, "Jiandaeni kusham-
bulia." Kwa hiyo wakajiandaa kuushambulia mji.

Ahabu Amshinda Ben-Hadadi

13 Wakati ule ule nabii akamjia Ahabu mfalme wa Israeli na kutangaza, "Hivi
ndivyo asemavyo Bwana: 'Je, unaona jeshi hili kubwa? Nitalitia mkononi mwako
leo, nawe ndipo utajua kwamba mimi ndimi Bwana.' "
14 Ahabu akauliza, "Ni nani atakayefanya hili?"

Nabii akamjibu, "Hivi ndivyo asemavyo Bwana: 'Maafisa vijana majemadari wa
majimbo watafanya hili.' "

Akauliza, "Ni nani atakayeanzisha vita?"

Nabii akamjibu, "Ni wewe."

15 Kwa hiyo Ahabu akawaita maafisa vijana majemadari wa majimbo, wanaume
232. Kisha akawakusanya Waisraeli wote waliobaki, jumla yao 7,000. 16 Wakaondoka
wakati wa adhuhuri, Ben-Hadadi na wale wafalme thelathini na wawili walioungana
naye walipokuwa katika mahema yao wakilewa. 17 Maafisa vijana majemadari wa
majimbo waliondoka kwanza.

Wakati huu Ben-Hadadi alikuwa amewatuma wapelelezi, ambao walileta taarifa
kusema kwamba, "Askari wanasonga mbele kutoka Samaria."

18 Akasema, "Ikiwa wamekuja kwa amani, wakamate wakiwa hai; ikiwa wamekuja
kwa vita, wakamate wakiwa hai."

19 Wale maafisa vijana majemadari wa majimbo wakatoka nje ya mji jeshi likiwa
nyuma yao, 20 kila mmoja akamuua adui yake. Hii ilisababisha Waaramu kukimbia,
huku Waisraeli wakiwafuatia. Lakini Ben-Hadadi mfalme wa Aramu akatoroka
akiwa amepanda farasi wake pamoja na baadhi ya wapanda farasi wake. 21 Mfalme
wa Israeli akasonga mbele na kushinda farasi na magari ya vita na kusababisha
hasara kubwa kwa Waaramu.
22 Baadaye nabii akaja kwa mfalme wa Israeli na kusema, "Jiandae vizuri ufikirie
la kufanya, kwa sababu mwakani mfalme wa Aramu atakuja kukushambulia tena."

23 Wakati ule ule, maafisa wa mfalme wa Aramu wakamshauri, wakamwambia,
"Miungu yao ni miungu ya vilimani. Ndiyo sababu walikuwa na nguvu sana kutuzidi.
Lakini kama tukipigana nao katika nchi tambarare, hakika tutawashinda. 24 Fanya
hivi: Waondoe hao wafalme wote thelathini na wawili kutoka nafasi zao na uweke
maafisa wengine mahali pao. 25 Ni lazima pia uandae jeshi jingine kama lile
ulilopoteza, farasi kwa farasi, gari la vita kwa gari la vita, ili tuweze kupigana na
Israeli katika nchi tambarare. Kisha kwa hakika tutakuwa na nguvu kuliko wao."
Akakubaliana nao naye akashughulika ipasavyo.

26 Mwaka uliofuata, majira kama hayo, Ben-Hadadi akawakusanya Waaramu
mpaka Afeki kupigana dhidi ya Israeli. 27 Baada ya Waisraeli kukusanywa na kupewa
mahitaji, walikwenda kukabiliana nao. Waisraeli wakapiga kambi mkabala nao
kama makundi mawili madogo ya mbuzi, wakati Waaramu walienea katika nchi yote.

28 Mtu wa Mungu akaja na kumwambia mfalme wa Israeli, "Hivi ndivyo Bwana
asemavyo: 'Kwa sababu Waaramu wanafikiri Bwana ni Mungu wa vilimani na sio
Mungu wa mabondeni, nitatia jeshi hili kubwa mkononi mwako, nawe utajua kuwa
mimi ndimi Bwana.' "
29 Kwa siku saba walipiga kambi wakitazamana na siku ya saba vita vikaanza.
Waisraeli wakawajeruhi askari wa miguu wa Waaramu 100,000 kwa siku moja.
30 Waliobaki wakatorokea katika mji wa Afeki, mahali ambapo watu 27,000
waliangukiwa na ukuta. Naye Ben-Hadadi akakimbilia mjini na kujificha kwenye
chumba cha ndani.

31 Maafisa wake wakamwambia, “Tazama, tumesikia kwamba wafalme wa nyumba
ya Israeli wana huruma. Twendeni kwa mfalme wa Israeli tukiwa tumevaa nguo za
gunia viunoni mwetu na kamba kuzunguka vichwa vyetu. Huenda akakuacha hai.”
32 Wakiwa wamevaa nguo za gunia viunoni mwao na kamba kuzunguka vichwa
vyao, walikwenda kwa mfalme wa Israeli na kusema, “Mtumishi wako Ben-Hadadi
anasema: ‘Tafadhali, naomba uniache hai.’ ”

Mfalme akajibu, “Je, bado yuko hai? Yeye ni ndugu yangu.”

33 Wale watu wakalipokea jambo lile kama dalili nzuri nao wakawa wepesi
kulichukua neno lake wakisema, “Ndiyo, yeye ni ndugu yako Ben-Hadadi!”

Mfalme akawaambia, “Nendeni mkamlete.” Ikawa Ben-Hadadi alipokuja, Ahabu
akampandisha katika gari lake la vita.

Ben-Hadadi akajitolea, akisema, 34 “Nitairudisha ile miji ambayo baba yangu
aliiteka kutoka kwa baba yako. Unaweza kuweka maeneo yako ya soko katika
Dameski, kama baba yangu alivyofanya huko Samaria.”

Ahabu akasema, “Katika misingi ya mkataba, nitakuachilia huru.” Kwa hiyo
akaweka mkataba naye, akamruhusu aende zake.

Nabii Amlaumu Ahabu

35 Kwa neno la Bwana, mmoja wa wana wa manabii akamwambia mwenzake,
“Nipige kwa silaha yako,” lakini yule mtu akakataa.

36 Kwa hiyo yule nabii akasema, “Kwa sababu hukumtii Bwana, mara tu
tutakapoachana utauawa na simba.” Na baada ya yule mtu kuondoka, simba
akatokea na kumuua.

37 Nabii akamkuta mtu mwingine na kumwambia, “Nipige tafadhali.” Kisha yule
mtu akampiga na kumjeruhi. 38 Ndipo nabii akaenda na kusimama barabarani
akimsubiri mfalme. Akajibadilisha kwa kushusha kitambaa cha kichwani mwake
hadi kwenye macho. 39 Mfalme alipopita pale, yule nabii akamwita, “Mtumishi wako
alikwenda vitani wakati vita vilipopamba moto, mtu mmoja akanijia na mateka
akasema, ‘Mlinde mtu huyu. Kama akitoroka itakuwa uhai wako kwa uhai wake,
ama vipande 3,000 vya fedha.’ 40 Wakati mtumishi wako alipokuwa na shughuli
nyingi hapa na pale, yule mtu akatoweka.”

Mfalme wa Israeli akasema, “Hiyo ndiyo hukumu yako. Wewe umeitaja
mwenyewe.”

41 Kisha yule nabii akajifunua macho yake haraka, na mfalme wa Israeli
akamtambua kama mmoja wa manabii. 42 Akamwambia mfalme, “Hivi ndivyo
Bwana asemavyo: ‘Umemwacha huru mtu niliyekusudia afe. Kwa hiyo ni uhai wako
kwa uhai wake, watu wako kwa watu wake.’ ” 43 Kwa uchungu na hasira, mfalme wa
Israeli akaenda kwenye jumba lake la kifalme huko Samaria.

21

Shamba La Mizabibu La Nabothi

1 Baada ya hayo, Nabothi, Myezreeli, alikuwa na shamba la mizabibu jirani na
jumba la kifalme la Ahabu mfalme wa Samaria. 2 Ahabu akamwambia Nabothi, “Nipe
shamba lako la mizabibu nilitumie kwa bustani ya mboga, kwa kuwa liko karibu na
jumba langu la kifalme. Badala yake, nitakupa shamba jingine la mizabibu zuri zaidi
au, kama utapenda, nitakulipa kiasi chochote unachoona ni thamani yake.”

3 Lakini Nabothi akamjibu, “Bwana na apishe mbali kukupa wewe urithi wa baba
zangu.”

4 Basi Ahabu akaenda nyumbani, mwenye huzuni na hasira kwa sababu ya yale
ambayo Nabothi, Myezreeli, alikuwa amesema, “Sitakupa urithi wa baba zangu.”
Akajinyoosha juu ya kitanda akisononeka, na akakataa kula.

5 Yezebeli mke wake akaingia na akamuuliza, “Kwa nini unahuzunika hivi? Kwa
nini huli chakula?”

6 Akamjibu, “Kwa sababu nilimwambia Nabothi, Myezreeli, ‘Niuzie shamba lako
la mizabibu, au kama ukipenda, nitakupa shamba jingine la mizabibu badala yake.’
Lakini akasema, ‘Sitakupa shamba langu la mizabibu.’ ”

7 Yezebeli mke wake akasema, “Hivi ndivyo unavyofanya, nawe ni mfalme katika
Israeli yote? Inuka na ule! Changamka. Nitakupatia shamba la mizabibu la Nabothi,
Myezreeli.”

8 Kwa hiyo akaandika barua kwa jina la Ahabu akaweka muhuri wake juu ya hizo
barua, akazipeleka kwa wazee na kwa watu wenye cheo walioishi katika mji pamoja
na Nabothi. 9 Katika barua hizo aliandika:

> “Tangazeni siku ya watu kufunga na mkamketishe Nabothi mahali pa wazi
> miongoni mwa watu. 10 Lakini waketisheni watu wawili wabaya kabisa mkabala
> naye, nao washuhudie kuwa yeye amemlaani Mungu na mfalme. Kisha mtoeni nje
> na kumpiga kwa mawe hadi afe.”

11 Hivyo wazee na watu wenye cheo walioishi katika mji wa Nabothi wakafanya
kama Yezebeli alivyoelekeza katika barua aliyowaandikia. 12 Wakatangaza mfungo
na kumketisha Nabothi mahali pa wazi miongoni mwa watu. 13 Kisha watu wawili
wabaya kabisa wakaja wakaketi mkabala naye, nao wakaleta mashtaka dhidi ya
Nabothi mbele ya watu, wakisema, “Nabothi amemlaani Mungu na mfalme.” Kwa
hiyo wakamtoa nje na kumpiga kwa mawe hadi akafa. 14 Kisha wakatuma ujumbe
kwa Yezebeli, kusema, “Nabothi amepigwa mawe na amekufa.”

15 Mara tu Yezebeli aliposikia kwamba Nabothi amepigwa mawe na amekufa,
akamwambia Ahabu, “Amka na uchukue lile shamba la mizabibu la Nabothi,
Myezreeli, ambalo alikataa kukuuzia. Hayuko hai tena, bali amekufa.” 16 Ahabu
aliposikia Nabothi amekufa, akainuka na kushuka ili kulichukua shamba la mizabibu
la Nabothi.

17 Kisha neno la BWANA likamjia Eliya, Mtishbi: 18 “Shuka ukakutane na Ahabu
mfalme wa Israeli, anayetawala Samaria. Sasa yuko katika shamba la mizabibu
la Nabothi, ambapo amekwenda alimiliki. 19 Umwambie, ‘Hivi ndivyo BWANA
asemavyo: Je, hujamuua mtu na kuitwaa mali yake?’ Kisha umwambie, ‘Hivi
ndivyo asemavyo BWANA: Mahali ambapo mbwa waliramba damu ya Nabothi, mbwa
watairamba damu yako, naam, yako wewe!’ ”

20 Ahabu akamwambia Eliya, “Kwa hiyo umenipata, wewe adui yangu!”

Akajibu, “Ndiyo, nimekupata. Kwa sababu umejiuza mwenyewe kufanya uovu
mbele ya macho ya BWANA. 21 ‘Nitaleta maafa juu yako. Nitaangamiza uzao wako na
kukatilia mbali kutoka kwa Ahabu kila mzaliwa wa mwisho wa kiume katika Israeli,
wa mtumwa au wa mtu huru. 22 Nitaifanya nyumba yako kama ile ya Yeroboamu
mwana wa Nebati na ile ya Baasha mwana wa Ahiya, kwa sababu umenighadhibisha
kwa kuwa umesababisha Israeli kutenda dhambi.’

23 “Pia kwa habari ya Yezebeli BWANA anasema, ‘Mbwa watamla Yezebeli karibu
na ukuta wa Yezreeli.’

24 “Mbwa watawala wale wa nyumba ya Ahabu watakaofia mjini, nao wale
watakaofia mashambani wataliwa na ndege wa angani.”

25 (Hapajapata kamwe kuwa na mtu kama Ahabu, aliyejiuza mwenyewe kutenda
uovu machoni mwa BWANA, akiwa anachochewa na Yezebeli mkewe. 26 Alitenda kwa
uovu sana katika kuabudu sanamu, kama wale Waamori ambao BWANA aliowafukuza
mbele ya Israeli.)

27 Ahabu aliposikia maneno haya, akararua nguo zake, akavaa nguo za gunia na
kufunga. Akalala na kujifunika nguo za gunia na kwenda kwa unyenyekevu.

28 Ndipo neno la BWANA lilipomjia Eliya Mtishbi kusema, 29 "Umeona jinsi Ahabu alivyojinyenyekeza mbele zangu? Kwa kuwa amejishusha mwenyewe, sitaleta maafa haya wakati akiwa hai, lakini nitayaleta juu ya nyumba yake katika siku za mwanawe."

22

Mikaya Anatabiri Dhidi Ya Ahabu
(2 Nyakati 18:2-27)

1 Kwa miaka mitatu hapakuwa na vita kati ya Aramu na Israeli. 2 Lakini katika
mwaka wa tatu Yehoshafati mfalme wa Yuda akashuka kwenda kumwona mfalme
wa Israeli. 3 Mfalme wa Israeli alikuwa amewaambia maafisa wake, "Je, hamjui
Ramoth-Gileadi ni mali yetu na bado hatufanyi chochote kuirudisha kwetu kutoka kwa mfalme wa Aramu?"

4 Kwa hiyo akamuuliza Yehoshafati, "Je, utakwenda pamoja nami kupigana dhidi ya Ramoth-Gileadi?"

Yehoshafati akamjibu mfalme wa Israeli, "Mimi ni kama wewe, watu wangu ni
kama watu wako, farasi wangu ni kama farasi wako." 5 Lakini Yehoshafati pia
akamwambia mfalme wa Israeli, "Kwanza tafuta shauri la BWANA."

6 Kwa hiyo mfalme wa Israeli akawaleta pamoja manabii wanaume wapatao mia nne, akawauliza, "Je, niende vitani dhidi ya Ramoth-Gileadi, au niache?"

Wakajibu, "Naam, nenda, kwa kuwa Bwana ataiweka Ramoth-Gileadi mkononi mwa mfalme."

7 Lakini Yehoshafati akauliza, "Je, hayuko nabii wa BWANA hapa ambaye tunaweza kumuuliza?"

8 Mfalme wa Israeli akamjibu Yehoshafati, "Bado yupo mtu mmoja ambaye kupitia yeye twaweza kumuuliza shauri la BWANA, lakini namchukia kwa sababu huwa hatabiri jambo lolote jema kunihusu mimi, lakini kila mara hunitabiria mabaya tu. Yeye ni Mikaya mwana wa Imla."

Yehoshafati akajibu, "Mfalme hapaswi kusema hivyo."

9 Kwa hiyo mfalme wa Israeli akamwita mmoja wa maafisa wake na kusema, "Mlete Mikaya mwana wa Imla mara moja."

10 Wakiwa wamevalia majoho yao ya kifalme, mfalme wa Israeli na Yehoshafati
mfalme wa Yuda walikuwa wameketi juu ya viti vyao vya kifalme katika sakafu
ya kupuria, kwenye ingilio la lango la Samaria, pamoja na manabii wote wakiwa
wakitabiri mbele yao. 11 Wakati huu Sedekia mwana wa Kenaana alikuwa
ametengeneza pembe za chuma, akatangaza, "Hivi ndivyo BWANA asemavyo, 'Kwa hizi pembe utawapiga na kuwarudisha Waaramu nyuma mpaka wameangamizwa.' "

12 Manabii wengine wote walikuwa wanatabiri kitu hicho hicho wakisema, "Ishambulie Ramoth-Gileadi na uwe mshindi. Kwa kuwa BWANA ataitia mkononi mwa mfalme."

13 Mjumbe aliyekuwa amekwenda kumwita Mikaya akamwambia, "Tazama, manabii wote kama mtu mmoja wanatabiri ushindi kwa mfalme. Neno lako na likubaliane na lao, nawe unene mema kuhusu mfalme."

14 Lakini Mikaya akasema, "Hakika kama BWANA aishivyo, nitamwambia kile tu BWANA atakachoniambia."

15 Alipofika, mfalme akamuuliza, "Mikaya, je, twende vitani dhidi ya Ramoth-Gileadi au niache?"

Akamjibu, "Shambulia na ushinde, kwa kuwa BWANA atawatia mkononi mwa mfalme."

16 Mfalme akamwambia, "Je, ni mara ngapi nitakuapisha ili usiniambie kitu chochote ila kweli tu kwa jina la BWANA?"

17 Ndipo Mikaya akajibu, “Niliona Israeli wote wametawanyika vilimani kama
kondoo wasio na mchungaji, naye Bwana akasema, ‘Watu hawa hawana bwana.
Mwache kila mmoja aende nyumbani kwa amani.’ ”
18 Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, “Sikukuambia kwamba huwa
hatabiri jambo lolote jema kunihusu, bali mabaya tu?”
19 Mikaya akaendelea, “Kwa hiyo lisikie neno la Bwana: Nilimwona Bwana ameketi
juu ya kiti chake cha enzi pamoja na jeshi lote la mbinguni likiwa limesimama
kumzunguka upande wa kulia na wa kushoto. 20 Naye Bwana akasema, ‘Ni nani
atakayemshawishi Ahabu ili aishambulie Ramoth-Gileadi na kukiendea kifo chake
huko?’
“Mmoja akapendekeza hili na mwingine lile. 21 Mwishoni, pepo mchafu akaji-
tokeza, akasimama mbele za Bwana na kusema, ‘Nitamshawishi.’
22 “Bwana akauliza, ‘Kwa njia gani?’
“Akasema, ‘Nitakwenda na kuwa roho ya uongo katika vinywa vya manabii wake
wote.’
“Bwana akasema, ‘Utafanikiwa katika kumshawishi. Nenda ukafanye hivyo.’
23 “Kwa hiyo sasa Bwana ameweka roho ya kudanganya ndani ya vinywa vya hawa
manabii wako wote. Bwana ameamuru maafa kwa ajili yako.”
24 Kisha Sedekia mwana wa Kenaana akatoka na kumpiga Mikaya kofi usoni.
Akauliza, “Huyo Roho kutoka kwa Bwana alipita njia gani alipotoka kwangu ili
kusema nawe?”
25 Mikaya akajibu, “Utagundua siku hiyo utakapokwenda kujificha kwenye chumba
cha ndani.”
26 Kisha mfalme wa Israeli akaagiza, “Mchukueni na mkamrudishe kwa Amoni
mtawala wa mji na kwa Yoashi mwana wa mfalme. 27 Mkaseme, ‘Hivi ndivyo
asemavyo mfalme: Mwekeni mtu huyu gerezani na asipewe chochote ila mkate na
maji mpaka nitakaporudi salama.’ ”
28 Mikaya akasema, “Kama utarudi salama, basi Bwana hajanena kupitia kwangu.”
Kisha akaongeza kusema, “Zingatieni maneno yangu, enyi watu wote!”

Ahabu Auawa Ramoth-Gileadi
(2 Nyakati 18:28-34)

29 Basi mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda wakaenda Ramoth-
Gileadi. 30 Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, “Nitaingia vitani nikiwa
nimejibadilisha, lakini wewe uvae majoho yako ya kifalme.” Kwa hiyo mfalme wa
Israeli akajibadilisha na kwenda vitani.
31 Wakati huu, mfalme wa Aramu alikuwa amewaagiza majemadari thelathini na
wawili wa magari ya vita, “Msipigane na yeyote, mdogo au mkubwa, isipokuwa
mfalme wa Israeli.” 32 Wakati wale majemadari wa magari ya vita walipomwona
Yehoshafati wakafikiri, “Hakika huyu ndiye mfalme wa Israeli.” Kwa hiyo wakageuka
ili wamshambulie, lakini Yehoshafati akapiga kelele, 33 wale majemadari wakaona
kwamba hakuwa mfalme wa Israeli, nao wakaacha kumfuatilia.
34 Lakini mtu fulani akavuta upinde pasipo lengo na kumpiga mfalme wa Israeli
katikati ya kiungio cha mavazi yake ya chuma. Mfalme akamwambia mwendesha
gari lake, “Geuza gari na uniondoe mimi katika mapigano, nimejeruhiwa.” 35 Vita
vikaendelea mchana kutwa, naye Mfalme Ahabu akategemezwa ndani ya gari
kuelekea Waaramu. Damu kutoka kwenye jeraha lake ikachuruzika ndani ya gari
na jioni yake akafa. 36 Jua lilipokuwa linazama, mbiu ikaenea katika jeshi lote: “Kila
mtu aende mjini kwake, na kila mtu shambani kwake!”
37 Basi mfalme akafa na akaletwa Samaria, nao wakamzika huko. 38 Wakasafisha
lile gari la vita katika bwawa la Samaria (mahali makahaba walipooga), na mbwa
wakaramba damu yake, sawasawa na neno la Bwana lilivyokuwa limesema.

[39] Kwa matukio mengine ya utawala wa Ahabu, pamoja na yote aliyoyafanya, jumba
la kifalme alilojenga na kupambwa kwa pembe za ndovu, nayo miji aliyoijengea
maboma, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli?
[40] Ahabu akalala pamoja na baba zake. Naye Ahazia mwanawe akawa mfalme baada
yake.

Yehoshafati Mfalme Wa Yuda (2 Nyakati 20:31–21:1)

[41] Yehoshafati mwana wa Asa akawa mfalme wa Yuda katika mwaka wa nne
wa Ahabu mfalme wa Israeli. [42] Yehoshafati alikuwa na umri wa miaka thelathini
na mitano alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu miaka ishirini na
mitano. Jina la mama yake aliitwa Azuba binti Shilhi. [43] Katika kila jambo alitembea
katika njia za Asa baba yake wala hakwenda kinyume chake. Alifanya yaliyo mema
machoni pa BWANA. Hata hivyo mahali pa juu pa kuabudia hapakuondolewa. Watu
waliendelea kutoa kafara na kufukiza uvumba huko. [44] Yehoshafati pia alikuwa na
amani na mfalme wa Israeli.
[45] Kwa habari ya matukio mengine ya utawala wa Yehoshafati, mafanikio
aliyokuwa nayo na uhodari wake katika vita, je, hayakuandikwa katika kitabu cha
kumbukumbu za wafalme wa Yuda? [46] Aliondolea mbali katika nchi mahanithi wa
mahali pa kuabudia miungu waliobaki huko hata baada ya utawala wa baba yake
Asa. [47] Tangu hapo hapakuwepo na mfalme katika Edomu, naibu ndiye alitawala.

[48] Wakati huu Yehoshafati akaunda merikebu nyingi za biashara* ili kwenda Ofiri
kuchukua dhahabu, lakini kamwe hazikusafiri, kwa maana zilivunjika huko Esion-
Geberi. [49] Wakati ule, Ahazia mwana wa Ahabu akamwambia Yehoshafati, “Waache
watu wangu wasafiri baharini pamoja na watu wako,” lakini Yehoshafati akakataa.
[50] Kisha Yehoshafati akalala na baba zake, akazikwa pamoja nao katika mji wa
Daudi baba yake. Mwanawe Yehoramu akawa mfalme baada yake.

Ahazia Mfalme Wa Israeli

[51] Ahazia mwana wa Ahabu akawa mfalme wa Israeli huko Samaria katika mwaka
wa kumi na saba wa Yehoshafati mfalme wa Yuda, naye alitawala katika Israeli
kwa miaka miwili. [52] Akafanya maovu machoni mwa BWANA kwa sababu alienenda
katika njia za baba yake na mama yake na katika njia za Yeroboamu mwana wa
Nebati, ambaye alisababisha Israeli itende dhambi. [53] Alimtumikia na kumwabudu
Baali na kumghadhibisha BWANA, Mungu wa Israeli, kama vile baba yake alivyokuwa
amefanya.

* **22:48** Au: za Tarshishi (ona pia 1Fal 10:22; 2Nya 9:21; 20:36; Isa 2:16; 60:9).

2 Wafalme

Hukumu Ya Bwana Juu Ya Ahazia

1 Baada ya kifo cha Mfalme Ahabu, nchi ya Moabu iliasi dhidi ya Israeli. 2 Basi
Ahazia alikuwa ameanguka huko Samaria kutoka baraza ya chumba chake cha juu,
akaumia. Hivyo akatuma wajumbe, akiwaambia, "Nendeni mkaulize kwa Baal-Zebubu, mungu wa Ekroni, mkaone kama nitapona kutokana na kuumia huku."
3 Lakini malaika wa Bwana akamwambia Eliya, Mtishbi, "Panda ukakutane na
wajumbe wa mfalme wa Samaria, uwaulize, 'Je, ni kwa sababu hakuna Mungu katika
Israeli ndiyo maana mnakwenda kumuuliza Baal-Zebubu, mungu wa Ekroni?' 4 Kwa
hiyo hili ndilo asemalo Bwana, 'Hutaondoka kwenye kitanda unachokilalia. Hakika
utakufa!' " Hivyo Eliya akaenda.
5 Wajumbe waliporudi kwa mfalme, akawauliza, "Kwa nini mmerudi?"
6 Wakamjibu, "Mtu fulani alikuja kukutana nasi, naye akatuambia, 'Rudini kwa mfalme aliyewatuma na mkamwambie, "Hili ndilo asemalo Bwana: Je, ni kwa sababu hakuna Mungu katika Israeli ndiyo maana unawatuma watu kwenda kuuliza kwa Baal-Zebubu, mungu wa Ekroni? Kwa hiyo hutaondoka kwenye kitanda unachokilalia. Hakika utakufa!" ' "
7 Mfalme akawauliza, "Alikuwa mtu wa namna gani ambaye mlikutana naye, akawaambia hili?"
8 Wakamjibu, "Alikuwa mtu aliyekuwa na vazi la manyoya na mkanda wa ngozi kiunoni mwake."

Mfalme akasema, "Huyo alikuwa ni Eliya, Mtishbi."

9 Ndipo mfalme akamtuma mkuu mmoja wa kikosi pamoja na kikosi chake cha askari hamsini kwa nabii Eliya. Yule mkuu wa kikosi akamwendea Eliya, aliyekuwa ameketi juu ya kilima, na kumwambia, "Mtu wa Mungu, mfalme anasema, 'Shuka chini!' "
10 Eliya akamjibu yule mkuu wa kikosi, "Ikiwa mimi ni mtu wa Mungu, moto na ushuke kutoka mbinguni ukuteketeze wewe na watu wako hamsini!" Ndipo moto ukashuka kutoka mbinguni na kuwateketeza yule mkuu wa kikosi pamoja na watu wake.
11 Aliposikia hili, mfalme akatuma kwa Eliya mkuu wa kikosi mwingine na askari wake hamsini. Yule mkuu wa kikosi akamwambia Eliya, "Mtu wa Mungu, hili ndilo asemalo mfalme, 'Shuka chini mara moja!' "
12 Eliya akajibu, "Ikiwa mimi ni mtu wa Mungu, moto na ushuke kutoka mbinguni ukuteketeze wewe na watu wako hamsini!" Ndipo moto wa Mungu ukashuka kutoka mbinguni, ukamteketeza yeye na watu wake hamsini.
13 Hivyo mfalme akatuma mkuu wa kikosi wa tatu na watu wake hamsini. Huyu
mkuu wa kikosi wa tatu akapanda na kupiga magoti mbele ya Eliya, akiomba, "Mtu
wa Mungu, tafadhali niachie uhai wangu na uhai wa hawa watu hamsini, watumishi
wako! 14 Tazama, moto umeshuka kutoka mbinguni na kuwateketeza wale wakuu
wa vikosi viwili vya kwanza pamoja na watu wao. Lakini sasa niachie uhai wangu!"
15 Malaika wa Bwana akamwambia Eliya, "Shuka pamoja naye, usimwogope." Hivyo Eliya akainuka na kushuka pamoja naye kwa mfalme.
16 Akamwambia mfalme, "Hili ndilo asemalo Bwana: Je, ni kwa sababu hakuna
Mungu katika Israeli wa kumuuliza habari, ndiyo maana ukatuma wajumbe kuuliza
Baal-Zebubu, mungu wa Ekroni? Kwa sababu umefanya hili, kamwe hutaondoka
kwenye kitanda unachokilalia. Hakika utakufa!" 17 Hivyo akafa, sawasawa na lile
neno la Bwana ambalo Eliya alikuwa amesema.

Kwa kuwa Ahazia hakuwa na mwana, Yoramu* akawa mfalme baada yake katika
mwaka wa pili wa Yehoramu mwana wa Yehoshafati mfalme wa Yuda. 18 Kwa
matukio mengine ya utawala wa Ahazia na yale aliyoyafanya, je, hayakuandikwa
katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli?

2

Eliya Achukuliwa Mbinguni

1 Wakati Bwana alipokuwa karibu kumchukua Eliya mbinguni kwa upepo wa
kisulisuli, Eliya na Elisha walikuwa njiani wakitoka Gilgali. 2 Eliya akamwambia
Elisha, “Kaa hapa. Bwana amenituma Betheli.”

Lakini Elisha akasema, “Kwa hakika, kama Bwana aishivyo na wewe uishivyo,
sitakuacha.” Kwa hiyo wakaenda Betheli pamoja.

3 Wana wa manabii waliokuwako huko Betheli wakamjia Elisha na kumuuliza, “Je,
unajua ya kwamba Bwana atakuondolea bwana wako leo?”

Elisha akawajibu, “Ndiyo, najua, lakini msizungumze juu ya jambo hilo.”

4 Kisha Eliya akamwambia, “Baki hapa, Elisha. Bwana amenituma Yeriko.”

Naye akajibu, “Kwa hakika kama Bwana aishivyo na wewe uishivyo, sitakuacha.”
Hivyo wakaenda Yeriko.

5 Wana wa manabii waliokuwako huko Yeriko wakamwendea Elisha na kumuuliza,
“Je, unajua ya kwamba Bwana atakuondolea bwana wako leo?”

Akawajibu, “Ndiyo, najua, lakini msizungumze juu ya jambo hilo.”

6 Kisha Eliya akamwambia, “Kaa hapa. Bwana amenituma kwenda Yordani.”

Naye akamjibu, “Kwa hakika kama Bwana aishivyo na wewe uishivyo, sitakuacha.”
Hivyo wote wawili wakaendelea pamoja.

7 Wana hamsini wa manabii wakaenda na kusimama kwa mbali, kuelekea mahali
ambapo Eliya na Elisha walikuwa wamesimama kando ya Mto Yordani. 8 Eliya
akachukua vazi lake, akalisokota na kupiga nalo maji. Maji yakagawanyika upande
wa kuume na upande wa kushoto, nao wawili wakavuka pakavu.

9 Walipokwisha kuvuka, Eliya akamwambia Elisha, “Niambie, nikufanyie nini kabla
sijaondolewa kutoka kwako?”

Elisha akajibu, “Naomba nirithi sehemu maradufu ya roho yako.”

10 Eliya akasema, “Umeomba jambo gumu. Lakini kama utaniona wakati
ninapoondolewa kutoka kwako litakuwa lako. La sivyo, hautalipata.”

11 Walipokuwa wakitembea pamoja na kuzungumza, ghafula gari la moto na farasi
wa moto vilitokea na kuwatenganisha wao wawili, naye Eliya akapanda mbinguni
katika upepo wa kisulisuli. 12 Elisha aliona hili, naye akapaza sauti, “Baba yangu!
Baba yangu! Magari ya Israeli na wapanda farasi wake!” Naye Elisha hakumwona
tena. Kisha akazishika nguo zake mwenyewe na kuzirarua.

13 Akaliokota lile vazi lililoanguka kutoka kwa Eliya, kisha akarudi na kusimama
ukingoni mwa Yordani. 14 Ndipo akalichukua lile vazi ambalo lilikuwa limeanguka
kutoka kwa Eliya, naye akayapiga yale maji nalo. Akauliza, “Yuko wapi sasa Bwana,
Mungu wa Eliya?” Elisha alipoyapiga maji, yakagawanyika kulia na kushoto, naye
akavuka.

15 Wale wana wa manabii kutoka Yeriko waliokuwa wakitazama wakasema, “Roho
wa Eliya inamkalia Elisha.” Nao wakaenda kumlaki na kusujudu hadi nchi mbele
yake. 16 Wakasema, “Tazama, sisi watumishi wako tunao watu hamsini wenye uwezo.
Waruhusu waende kumtafuta bwana wako. Labda Roho wa Bwana amemtwaa na
kumweka katika mlima fulani au bonde fulani.”

Elisha akajibu, “Hapana, msiwatume.”

* **1:17** Yoramu ni namna nyingine ya kutaja jina Yehoramu.

[17] Lakini wakasisitiza, mpaka akaona aibu kuwakatalia. Hivyo akasema, “Wa-
tumeni.” Nao wakawatuma watu hamsini, wakamtafuta kwa siku tatu, lakini
hawakumpata. [18] Walipomrudia Elisha, ambaye alikuwa akingojea huko Yeriko,
akawaambia, “Je, sikuwaambia msiende?”

Kuponywa Kwa Maji

[19] Watu wa mji wakamwambia Elisha, “Tazama, bwana wetu, mahali mji huu ulipojengwa ni pazuri, kama bwana wangu aonavyo, lakini maji yake ni mabaya, na nchi haizai.”

[20] Akasema, “Nileteeni bakuli mpya, mweke chumvi ndani yake.” Kwa hiyo wakamletea.

[21] Kisha akaenda kwenye chemchemi na kuitupa ile chumvi ndani yake, akisema,
“Hili ndilo asemalo Bwana: ‘Nimeyaponya maji haya. Kamwe hayatasababisha mauti
tena wala kutozaa.’ ” [22] Nayo yale maji yakaponywa mpaka leo, sawasawa na neno
la Elisha alilokuwa amesema.

Elisha Anafanyiwa Mzaha

[23] Kutoka huko Elisha akakwea kwenda Betheli. Ikawa alipokuwa akitembea
barabarani, baadhi ya vijana wakatoka mjini na kumfanyia mzaha. Wakasema, “Paa,
wewe mwenye upaa! Paa, wewe mwenye upaa!” [24] Akageuka, akawatazama na
kuwalaani kwa Jina la Bwana. Kisha dubu wawili wa kike wakatokea mwituni na
kuwararua vijana arobaini na wawili miongoni mwao. [25] Naye akaondoka huko,
akaenda Mlima Karmeli, na kutoka huko akarudi Samaria.

3

Moabu Wanaasi

[1] Yehoramu* mwana wa Ahabu akawa mfalme wa Israeli katika Samaria mwaka
wa kumi na nane wa utawala wa Yehoshafati mfalme wa Yuda, naye akatawala
kwa miaka kumi na miwili. [2] Akafanya maovu machoni pa Bwana, lakini sio kama
baba yake na mama yake walivyokuwa wamefanya. Akaondoa nguzo ya ibada ya
Baali ambayo baba yake alikuwa ameitengeneza. [3] Hata hivyo akashikamana na
dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo alisababisha Israeli kuzitenda,
wala hakuziacha.

[4] Basi Mesha mfalme wa Moabu akafuga kondoo, naye akawa ampatie mfalme wa
Israeli wana-kondoo 100,000 pamoja na sufu ya kondoo dume 100,000. [5] Lakini baada
ya Ahabu kufa, mfalme wa Moabu aliasi dhidi ya mfalme wa Israeli. [6] Kwa hiyo
wakati ule Mfalme Yehoramu akaondoka kutoka Samaria na kukusanya Israeli yote
tayari kwenda vitani. [7] Akapeleka pia ujumbe ufuatao kwa Yehoshafati mfalme wa
Yuda: “Mfalme wa Moabu ameasi dhidi yangu. Je, utakwenda pamoja nami kupigana
dhidi ya Moabu?”

Akajibu, “Nitakwenda pamoja nawe. Mimi ni kama wewe, watu wangu ni kama watu wako, farasi wangu ni kama farasi wako.”

[8] Akauliza, “Je, tutashambulia kupitia njia gani?”

Akajibu, “Kupitia Jangwa la Edomu.”

[9] Hivyo mfalme wa Israeli akaondoka akiwa pamoja na mfalme wa Yuda na mfalme wa Edomu. Baada ya kuzunguka kwa siku saba, jeshi likawa limeishiwa maji kwa matumizi yao na kwa ajili ya wanyama waliokuwa nao.

[10] Mfalme wa Israeli akamaka, “Nini! Je, Bwana ametuita sisi wafalme watatu ili tu kututia mikononi mwa Moabu?”

[11] Lakini Yehoshafati akauliza, “Je, hayuko nabii wa Bwana hapa, ili tuweze kumuuliza Bwana kupitia kwake?”

* **3:1** Yehoramu wakati mwingine limetajwa kama Yoramu.

Afisa mmoja wa mfalme wa Israeli akajibu, "Elisha mwana wa Shafati yuko hapa. Ndiye alikuwa akimimina maji juu ya mikono ya Eliya."

12 Yehoshafati akasema, "Neno la BWANA liko pamoja naye." Kwa hiyo mfalme wa Israeli na Yehoshafati pamoja na mfalme wa Edomu wakamwendea.

13 Elisha akamwambia mfalme wa Israeli, "Nina nini mimi nawe? Nenda kwa manabii wa baba yako na manabii wa mama yako."

Mfalme wa Israeli akajibu, "La hasha, kwa sababu ni BWANA ambaye ametuita pamoja sisi wafalme watatu ili atutie mikononi mwa Moabu."

14 Elisha akasema, "Hakika, kama BWANA Mwenye Nguvu Zote aishivyo ambaye ninamtumikia, kama si kuheshimu Yehoshafati mfalme wa Yuda, nisingekutazama wala hata kukutupia jicho. 15 Lakini sasa, nileteeni mpiga kinubi."

Mpiga kinubi alipokuwa akipiga, mkono wa BWANA ukaja juu ya Elisha, 16 naye
akasema, "Hivi ndivyo asemavyo BWANA, 'Chimbeni bonde hili lijae mahandaki.'
17 Kwa kuwa hivi ndivyo asemavyo BWANA: Hamtaona upepo wala mvua, lakini
bonde hili litajaa maji, nanyi pamoja na ng'ombe wenu na wanyama wenu wengine
mtakunywa. 18 Hili ni jambo rahisi machoni pa BWANA. Pia ataitia Moabu mikononi
mwenu. 19 Mtaushinda kila mji wenye ngome na kila mji mkubwa. Mtakata kila mti
ulio mzuri, mtaziba chemchemi zote, na kuharibu kila shamba zuri kwa mawe."

20 Kesho yake asubuhi, karibu na wakati wa kutoa dhabihu ya asubuhi, tazama, maji yakawa yanatiririka kutoka upande wa Edomu! Nayo nchi ikajaa maji.

21 Basi Wamoabu wote walikuwa wamesikia kuwa wale wafalme wamekuja
kupigana dhidi yao. Hivyo kila mtu, kijana na mzee, ambaye angeweza kushika
silaha akaitwa na kuwekwa mpakani. 22 Walipoamka asubuhi na mapema, jua likawa
linamulika juu ya maji. Wamoabu waliokuwa upande wa pili wakaona maji ni
mekundu, kama damu. 23 Wamoabu wakasema, "Ile ni damu! Lazima hao wafalme
wamepigana na kuchinjana wao kwa wao. Sasa Moabu, twendeni tukateke nyara!"

24 Lakini Wamoabu walipofika kwenye kambi ya Israeli, Waisraeli wakainuka
na kuwapiga mpaka wakakimbia. Nao Waisraeli wakaivamia nchi na kuwachinja
Wamoabu. 25 Wakaiharibu miji, kila mtu akatupa jiwe juu ya kila shamba zuri mpaka
likafunikwa. Wakaziba chemchemi zote na kukata kila mti mzuri. Kir-Haresethi
peke yake ndio uliobaki na mawe yake yakiwa mahali pake. Lakini hata hivyo watu
waliokuwa na makombeo wakauzunguka na kuushambulia vilevile.

26 Mfalme wa Moabu alipoona kuwa vita vimekuwa vikali dhidi yake, akachukua
watu 700 wenye panga ili kuingia kwa mfalme wa Edomu, lakini wakashindwa.
27 Ndipo akamchukua mwanawe mzaliwa wake wa kwanza, ambaye angekuwa
mfalme baada yake, akamtoa kama dhabihu ya kuteketezwa juu ya ukuta wa mji.
Ghadhabu ikawa kubwa dhidi ya Israeli; wakajiondoa kwake na kurudi katika nchi
yao wenyewe.

4

Mafuta Ya Mjane

1 Mke wa mmoja wa wana wa manabii akamlilia Elisha, akamwambia, "Mtumishi wako, mume wangu, amekufa, nawe unajua alikuwa anamcha BWANA. Lakini sasa yule anayemdai anakuja kuchukua wanangu wawili kama watumwa wake."

2 Elisha akamjibu, "Nitawezaje kukusaidia? Niambie, una nini ndani ya nyumba yako?"

Akasema, "Mtumishi wako hana kitu chochote kabisa, isipokuwa mafuta kidogo."

3 Elisha akasema, "Zunguka kwa majirani zako wote ukaombe vyombo vitupu.
Usiombe vichache. 4 Kisha ingia ndani na ujifungie mlango, wewe na wanao. Mimina
mafuta kwenye vyombo vyote, na kila kimoja kinapojaa, kiweke kando."

5 Yule mjane akaondoka na kujifungia ndani, yeye na wanawe. Wao wakamletea
vyombo, naye akaendelea kumimina mafuta. 6 Vyombo vyote vilipojaa, akamwambia
mwanawe, “Niletee chombo kingine.”

Lakini mwanawe akajibu, “Hakuna chombo kingine kilichobaki.” Basi mafuta
yakakoma kutiririka.

7 Yule mwanamke akaenda akamwambia yule mtu wa Mungu, naye mtu wa Mungu
akasema, “Nenda ukayauze hayo mafuta ulipe madeni yako. Wewe na wanao
mnaweza kuishi kwa kile kinachosalia.”

Mwana Wa Mshunami Afufuliwa

8 Siku moja Elisha akaenda Shunemu. Huko kulikuwa na mwanamke mmoja
mwenye cheo, ambaye alimsisitiza Elisha aje kula chakula. Kwa hiyo kila mara
alipitia pale, akaingia humo ili ale. 9 Akamwambia mumewe, “Ninajua kwamba
huyu mtu ambaye anakuja kwetu mara kwa mara ni mtu mtakatifu wa Mungu.
10 Tutengeneze chumba kidogo juu darini na tuweke ndani yake kitanda na meza,
kiti na taa kwa ajili yake. Kisha anaweza kukaa humo kila mara akija kwetu.”

11 Siku moja Elisha alipofika, akapanda chumbani kwake na kulala humo.
12 Akamwambia mtumishi wake Gehazi, “Mwite huyo Mshunami.” Hivyo akamwita,
naye akaja akasimama mbele yake. 13 Elisha akamwambia mtumishi wake,
“Mwambie huyu mwanamke, ‘Umetaabika sana kwa ajili yetu. Sasa utendewe nini?
Je, tunaweza kuzungumza na mfalme au jemadari wa jeshi kwa niaba yako?’ ”

Akajibu, “Mimi ninaishi kwangu miongoni mwa watu wangu.”

14 Elisha akamwambia mtumishi wake, “Je, ni nini kinachoweza kufanyika kwa
ajili yake?”

Gehazi akasema, “Hakika, hana mwana, na mume wake ni mzee.”

15 Ndipo Elisha akasema, “Mwite huyo mwanamke.” Kwa hiyo akamwita, naye
akaja akasimama mlangoni. 16 Elisha akamwambia, “Mwaka ujao, wakati kama huu
utabeba mwana mikononi mwako.”

Yule mama akapinga, akasema, “La hasha, bwana wangu, usimpotoshe mtumishi
wako, ee mtu wa Mungu!”

17 Lakini yule mwanamke akapata mimba, na mwaka uliofuata wakati kama ule
ule akamzaa mwana, kama vile Elisha alivyokuwa amemwambia.

18 Mtoto akakua, naye siku moja akamwendea baba yake, ambaye alikuwa pamoja
na wavunaji. 19 Akamwambia baba yake, “Kichwa changu! Kichwa changu!”

Baba yake akamwambia mtumishi, “Mchukue umpeleke kwa mama yake.”
20 Baada ya mtumishi kumbeba na kumpeleka kwa mama yake, mtoto akaketi
mapajani mwa mama yake mpaka adhuhuri, kisha akafa. 21 Mama akampandisha
na kumlaza juu ya kitanda cha yule mtu wa Mungu, kisha akafunga mlango, akatoka
nje.

22 Akamwita mume wake na kusema, “Tafadhali mtume mmoja miongoni mwa
mtumishi pamoja na punda ili niweze kwenda kwa mtu wa Mungu haraka na
kurudi.”

23 Mume wake akamuuliza, “Kwa nini uende kwake leo? Leo si mwandamo wa
mwezi, wala si Sabato.”

Mwanamke akasema, “Yote ni sawa.”

24 Akatandika punda na kumwambia mtumishi wake, “Mwongoze huyo punda.
Usinipunguzie mwendo mpaka nikuambie.” 25 Kwa hiyo akaenda na kumfikia huyo
mtu wa Mungu katika Mlima Karmeli.

Alipomwona kwa mbali, huyo mtu wa Mungu akamwambia mtumishi wake Gehazi,
“Tazama, yule Mshunami! 26 Kimbia ukamlaki, umuulize, ‘Je, wewe hujambo? Mume
wako hajambo? Mtoto wako ni mzima?’ ”

Akasema, “Kila kitu ni sawasawa.”
27 Alipomfikia huyo mtu wa Mungu pale mlimani, akashika miguu yake. Gehazi
akaja ili amwondoe, lakini yule mtu wa Mungu akasema, “Mwache! Yuko katika
uchungu mkubwa, lakini BWANA amenificha jambo hili na hajaniambia kwa nini.”
28 Yule mwanamke akasema, “Je, bwana wangu, mimi nilikuomba mwana? Je,
sikukuambia, ‘Usiamshe matumaini yangu’?”
29 Elisha akamwambia Gehazi, “Jikaze viuno, chukua fimbo yangu mkononi mwako
na ukimbie. Ikiwa utakutana na mtu yeyote, usimsalimie, na mtu yeyote akikusalimu,
usimjibu. Ilaze fimbo yangu juu ya uso wa mtoto.”
30 Lakini mama mtoto akasema, “Hakika kama BWANA aishivyo na wewe uishivyo,
sitakuacha.” Kwa hiyo Elisha akainuka, akafuatana naye.
31 Gehazi akatangulia mbele na kuilaza fimbo juu ya uso wa mtoto, lakini hapakuwa
na sauti wala itikio. Hivyo Gehazi akarudi kukutana na Elisha, na kumwambia,
“Mtoto hajaamka.”
32 Elisha alipofika kwenye ile nyumba, mtoto alikuwa amelala juu ya kitanda chake
angali amekufa. 33 Akaingia ndani, akajifungia yeye na yule mtoto, akamwomba
BWANA. 34 Kisha akapanda kitandani, akalala juu ya yule mtoto, mdomo wake juu ya
mdomo wa mtoto, macho yake juu ya macho ya mtoto, mikono yake juu ya mikono
ya mtoto. Naye alipojinyoosha juu yake, mwili wa mtoto ukapata joto. 35 Elisha
akajiondoa juu yake na kuanza kutembeatembea ndani ya chumba, kisha akarudi
tena kitandani na kujinyoosha tena juu ya mtoto mara nyingine. Mtoto akapiga
chafya mara saba, akafungua macho yake.
36 Elisha akamwita Gehazi na kumwambia, “Mwite huyo Mshunami.” Naye
akafanya hivyo. Yule Mshunami alipokuja, Elisha akasema, “Mchukue mwanao.”
37 Akaingia ndani, akaanguka miguuni pa Elisha na kusujudu hadi nchi. Kisha
akamchukua mwanawe na kutoka nje.

Mauti Ndani Ya Chungu

38 Elisha akarudi Gilgali, nako huko kulikuwa na njaa katika eneo lile. Wakati wana
wa kundi la manabii walipokuwa wanakutana naye, akamwambia mtumishi wake,
“Teleka chungu kikubwa jikoni uwapikie manabii.”
39 Mmoja wao akatoka kwenda mashambani kuchuma mboga na akapata mtango
mwitu. Akachuma matango na kujaza nguo yake aliyoikunja ili kubebea. Aliporudi,
akayakatakata na kuyatumbukiza ndani ya chungu, ingawa hakuna aliyejua ni nini.
40 Mchuzi ukagawiwa watu, lakini walipoanza kula, wakalia, “Ee mtu wa Mungu,
kuna mauti ndani ya chungu.” Nao hawakuweza kula.
41 Elisha akasema, “Leteni unga.” Akauweka ndani ya chungu na kusema,
“Wagawie watu ili wale.” Wala hapakuwa na kitu chochote chenye madhara ndani
ya chungu.

Watu Mia Wanalishwa

42 Akaja mtu kutoka Baal-Shalisha, akimletea mtu wa Mungu mikate ishirini ya
shayiri iliyookwa kutokana na nafaka ya kwanza, pamoja na masuke ya nafaka mpya.
Elisha akasema, “Wape watu ili wale.”
43 Mtumishi wake akamuuliza, “Nitawezaje kuandaa hii mbele ya watu mia?”
Lakini Elisha akajibu, “Wape watu ili wale. Kwa maana hivi ndivyo asemavyo
BWANA: ‘Watakula na kusaza.’ ” 44 Basi akaiandaa mbele yao ile mikate, wakala na
baadhi yake wakasaza, sawasawa na neno la BWANA.

5

Naamani Aponywa Ukoma

1 Wakati huu, Naamani alikuwa jemadari wa jeshi la mfalme wa Aramu. Alikuwa mtu mkuu mbele ya bwana wake na aliyeheshimiwa sana, kwa sababu kupitia kwake, BWANA alikuwa amewapa Aramu ushindi. Alikuwa askari shujaa, lakini alikuwa na ukoma.*

2 Siku hizo vikosi kutoka Aramu vilikuwa vimekwenda na vikawa vimemteka
msichana kutoka Israeli, naye akamtumikia mkewe Naamani. 3 Akamwambia bibi
yake, "Kama bwana wangu angelimwona nabii aliyeko Samaria! Angemponya
ukoma wake."

4 Naamani akaenda kwa bwana wake na kumwambia alichosema yule msichana
kutoka Israeli. 5 Mfalme wa Aramu† akamjibu, "Hakika, nenda. Nitatuma barua
kwa mfalme wa Israeli." Kwa hiyo Naamani akaondoka, akiwa amechukua talanta
kumi‡ za fedha, shekeli 6,000 za dhahabu,§ na mivao kumi ya mavazi. 6 Barua
aliyopelekea mfalme wa Israeli iliandikwa hivi: "Pamoja na barua hii ninamtuma
mtumishi wangu, Naamani, kwako ili uweze kumponya ukoma wake."

7 Mara mfalme wa Israeli alipomaliza kuisoma ile barua, akararua mavazi yake na kusema, "Je, mimi ni Mungu? Je, mimi naweza kuua na kufufua tena? Kwa nini huyu mtu anamtuma mtu ili mimi nipate kumponya ukoma wake? Tazama jinsi anavyotafuta kuanzisha ugomvi nami!"

8 Elisha mtu wa Mungu aliposikia kwamba mfalme wa Israeli alikuwa amerarua
mavazi yake, akamtumia ujumbe huu: "Kwa nini umerarua mavazi yako? Mwamuru
mtu huyo aje kwangu, naye atajua ya kuwa yuko nabii katika Israeli." 9 Kwa hiyo
Naamani akaenda, akiwa na farasi zake na magari yake, na kusimama mlangoni
mwa nyumba ya Elisha. 10 Elisha akamtuma mjumbe kumwambia, "Nenda uoge
katika Yordani mara saba, na nyama ya mwili wako itapona, nawe utatakasika."

11 Lakini Naamani akaondoka akiwa amekasirika, akasema, "Hakika nilidhani
kwamba angetoka nje, asimame na kuliitia jina la BWANA Mungu wake, na kuweka
mkono wake juu ya mahali pagonjwa, aniponye ukoma wangu. 12 Je, Abana na
Farpari, mito ya Dameski, si bora zaidi kuliko mito yoyote ya Israeli? Je, nisingeweza
kuoga ndani ya hiyo mito na kutakasika?" Basi akageuka na kuondoka kwa hasira
kuu.

13 Watumishi wa Naamani wakamwendea na kumwambia, "Baba yangu, kama
huyo nabii angekuambia kufanya jambo lililo kubwa, je, usingelifanya? Je,
si zaidi sana basi, anapokuambia, 'Oga na utakasike!' " 14 Hivyo akashuka na
kujizamisha ndani ya Yordani mara saba, kama vile huyo mtu wa Mungu alivyokuwa
amemwambia, nayo nyama ya mwili wake ikapona na kutakasika kama ya mwili wa
mvulana mdogo.

15 Kisha Naamani na wahudumu wake wote wakarudi kwa yule mtu wa Mungu. Akasimama mbele yake na kusema, "Sasa najua kwamba hakuna Mungu katika ulimwengu wote isipokuwa katika Israeli. Tafadhali sasa upokee zawadi kutoka kwa mtumishi wako."

16 Nabii akajibu, "Hakika kama BWANA aishivyo, ambaye ninamtumikia, sitapokea kitu hata kimoja." Ingawa Naamani alimsihi sana, yeye alikataa.

17 Naamani akasema, "Ikiwa hutapokea, tafadhali mtumishi wako na apewe udongo
kiasi cha mzigo wa kuweza kubebwa na punda wawili, kwa sababu mtumishi wako
hatatoa tena sadaka ya kuteketezwa na dhabihu kwa mungu mwingine isipokuwa
BWANA. 18 Lakini BWANA na amsamehe mtumishi wake kwa kitu hiki kimoja: Wakati
bwana wangu atakapoingia kwenye hekalu la Rimoni ili kusujudu, naye akiwa

* **5:1** Ukoma ni neno lililotumika kwa Kiebrania kueleza magonjwa mbalimbali ya ngozi ambayo si lazima yawe ni ukoma halisi. † **5:5** Yaani mfalme wa Shamu. ‡ **5:5** Talanta 10 za fedha ni sawa na kilo 340. § **5:5** Shekeli 6,000 za dhahabu ni sawa na kilo 70.

anauegemea mkono wangu, nami nikasujudu huko pia, wakati nitakaposujudu ndani
ya hekalu la Rimoni, BWANA na amsamehe mtumishi wako kwa ajili ya jambo hili.”
19 Elisha akamwambia, “Nenda kwa amani.”
Baada ya Naamani kusafiri umbali fulani, 20 Gehazi, mtumishi wa Elisha mtu wa
Mungu, akajiambia mwenyewe, “Bwana wangu amemwachia kirahisi sana Naamani,
huyu Mwaramu, kwa kutokupokea kutoka kwake vile alivyovileta. Hakika kama
BWANA aishivyo, nitamkimbilia na kupata kitu kutoka kwake.”
21 Hivyo Gehazi akaharakisha kumfuatilia Naamani. Naamani alipomwona
akikimbia kumwelekea, akashuka chini kutoka kwenye gari lake na kwenda kumlaki.
Akauliza, “Je, mambo yote ni sawa?”
22 Gehazi akajibu, “Mambo yote ni sawa. Bwana wangu amenituma nikuambie,
‘Vijana wawili kutoka kwa wana wa manabii wamenijia kutoka nchi ya vilima ya
Efraimu. Tafadhali wape talanta ya fedha* na mivao miwili ya mavazi.’ ”
23 Naamani akasema, “Hakika, chukua talanta mbili za fedha.” Akamsihi Gehazi
azipokee, kisha akafunga talanta mbili za fedha katika mifuko miwili pamoja na
mivao miwili ya mavazi. Akawapa watumishi wake wawili mizigo hiyo, nao
wakaibeba wakitangulia mbele ya Gehazi. 24 Gehazi alipofika kwenye kilima,
akavichukua vile vitu kutoka kwa wale watumishi na kuvificha ndani ya nyumba.
Akawaaga wale watu, nao wakaondoka. 25 Kisha akaingia ndani na kusimama mbele
ya Elisha bwana wake.
Elisha akamuuliza, “Gehazi, ulikuwa wapi?”
Gehazi akajibu, “Mtumishi wako hakwenda popote.”
26 Lakini Elisha akamwambia, “Je, roho yangu haikuwa pamoja nawe wakati yule
mtu aliposhuka kutoka kwenye gari lake ili kukulaki? Je, huu ni wakati wa kupokea
fedha au kupokea nguo, mashamba ya mizeituni, mashamba ya mizabibu, makundi
ya kondoo na mbuzi, makundi ya ng’ombe, au watumishi wa kiume na wa kike?
27 Ukoma wa Naamani utakushika wewe na wazao wako milele.” Kisha Gehazi
akaondoka mbele ya Elisha, mwenye ukoma, mweupe kama theluji.

6

Shoka Laelea

1 Wana wa manabii wakamwambia Elisha, “Tazama, mahali hapa tunapokutana
nawe ni padogo sana kwetu. 2 Twendeni Yordani, mahali ambapo kila mmoja wetu
anaweza kupata nguzo moja, nasi tujenge huko mahali petu pa kuishi.”
Naye akawaambia, “Nendeni.”
3 Kisha mmoja wao akasema, “Je, tafadhali, huwezi kufuatana na watumishi
wako?”
Elisha akajibu, “Nitakuja.” 4 Naye akaenda pamoja nao.
Basi wakaenda Yordani, nao wakaanza kukata miti. 5 Mmoja wao alipokuwa
anakata mti, shoka lilitumbukia kwenye maji. Akalia, “Ee bwana wangu, shoka
lilikuwa la kuazima!”
6 Mtu wa Mungu akauliza, “Je, liliangukia wapi?” Alipomwonyesha mahali
penyewe, Elisha akakata kijiti na kukitupa mahali pale, nalo shoka likaelea.
7 Akasema, “Lichukue.” Kisha yule mtu akanyoosha mkono wake, akalichukua.

Elisha Awanasa Waaramu Waliopofushwa

8 Wakati huo mfalme wa Aramu alikuwa akipigana vita na Israeli. Baada ya
kukubaliana na maafisa wake, akasema, “Nitapiga kambi yangu mahali fulani na
fulani.”

* **5:22** Talanta ya fedha ni sawa na kilo 34.

9 Mtu wa Mungu akatuma ujumbe kwa mfalme wa Israeli: “Jihadhari usije ukapita
mahali pale, kwa sababu Waaramu wanashuka huko.” 10 Kwa hiyo mfalme wa Israeli
akatuma neno la tahadhari mahali pale alikokuwa ameelekezwa na mtu wa Mungu.
Mara kwa mara Elisha alimwonya mfalme kwamba watu wawe macho kwenye
maeneo kama hayo.
11 Hili lilimfadhaisha sana mfalme wa Aramu. Akawaita maafisa wake, akawauliza,
“Je, hamtaniambia ni nani miongoni mwenu aliye upande wa mfalme wa Israeli?”
12 Mmoja wa maafisa wake akasema, “Mfalme bwana wangu, hakuna hata mmoja
wetu. Lakini Elisha, yule nabii aliye Israeli, humwambia mfalme wa Israeli hata yale
maneno unayozungumza katika chumba chako cha kulala.”
13 Mfalme akaagiza akisema, “Nendeni, mkatafute aliko, ili niweze kutuma watu
kumkamata.” Taarifa ikarudi kwamba, “Yuko Dothani.” 14 Ndipo akatuma farasi na
magari ya vita na jeshi lenye nguvu huko. Walikwenda usiku na kuuzunguka mji.
15 Kesho yake asubuhi na mapema, mtumishi wa mtu wa Mungu alipoamka na
kutoka nje, jeshi, pamoja na farasi na magari ya vita, likawa limeuzunguka mji.
Mtumishi wake akasema, “Ole wetu, bwana wangu! Tutafanya nini?”
16 Nabii akajibu, “Usiogope. Wale walio pamoja nasi ni wengi zaidi kuliko wale
walio pamoja nao.”
17 Kisha Elisha akaomba, “Ee Bwana, mfumbue macho huyu mtumishi ili apate
kuona.” Ndipo Bwana akayafumbua macho ya yule mtumishi, naye akatazama na
kuona vilima vimejaa farasi na magari ya moto, yamemzunguka Elisha pande zote.
18 Wakati adui waliposhuka kumwelekea, Elisha akamwomba Bwana: “Wapige
watu hawa kwa upofu.” Basi Mungu akawapiga kwa upofu, kama Elisha alivyoomba.
19 Elisha akawaambia, “Hii sio njia yenyewe, na huu sio huo mji. Nifuateni mimi,
nami nitawapeleka kwa huyo mtu mnayemtafuta.” Naye akawapeleka Samaria.
20 Baada ya kuingia mjini, Elisha akasema, “Bwana, yafungue macho ya watu hawa
ili wapate kuona.” Ndipo Bwana akayafungua macho yao, na walipotazama, kumbe
hapo ndipo walipojikuta, ndani ya Samaria.
21 Wakati mfalme wa Israeli alipowaona, akamuuliza Elisha, “Je, baba yangu,
niwaue?”
22 Naye akajibu, “Usiwaue. Je, utawaua watu uliowateka kwa upanga wako
mwenyewe na upinde wako? Wape chakula na maji ili wapate kula na kunywa,
na kisha wamrudie bwana wao.” 23 Basi akawaandalia karamu kubwa, na baada
ya kula na kunywa, akawaaga nao wakarudi kwa bwana wao. Hivyo, vikosi kutoka
Aramu vikakoma kuvamia nchi ya Israeli.

Njaa Katika Samaria Iliyozingirwa

24 Baada ya kitambo kidogo, Ben-Hadadi mfalme wa Aramu akaandaa jeshi lake lote
akapanda kwenda kuihusuru Samaria. 25 Kukawa na njaa kuu katika mji. Samaria
ilizingirwa kwa muda mrefu, kiasi kwamba kichwa cha punda kiliuzwa kwa shekeli
themanini* za fedha, na robo ya kibaba† cha mavi ya njiwa kiliuzwa kwa shekeli
tano‡ za fedha.
26 Wakati mfalme wa Israeli alipokuwa anapita juu ya ukuta, mwanamke mmoja
akamlilia, “Bwana wangu mfalme, nisaidie!”
27 Mfalme akajibu, “Ikiwa Bwana hakusaidii, nitakutolea wapi msaada? Je, ni
kutoka kwenye sakafu ya kupuria? Au kwenye shinikizo la divai?” 28 Kisha
akamuuliza, “Kwani kuna nini?”
Yule mwanamke akamjibu, “Huyu mwanamke aliniambia, ‘Mtoe mwanao ili tupate
kumla leo, na kesho tutamla mwanangu.’ 29 Basi tukampika mwanangu na kumla.

* **6:25** Shekeli 80 za fedha ni sawa na kilo moja. † **6:25** Robo ya kibaba ni sawa na lita 0.3. ‡ **6:25** Shekeli tano za fedha ni sawa na gramu 55.

Siku iliyofuata nikamwambia, 'Mtoe mwanao ili tupate kumla.' Lakini akawa
amemficha."
30 Wakati mfalme aliposikia maneno ya yule mwanamke, alirarua mavazi yake.
Naye alipoendelea kutembea ukutani, watu wakamtazama, na ndani ya mavazi yake
alikuwa amevaa nguo ya gunia mwilini mwake. 31 Akasema, "Mungu na anitendee
hivyo na kuzidi, ikiwa kichwa cha Elisha mwana wa Shafati kitabaki juu ya mabega
yake leo!"
32 Wakati huu, Elisha alikuwa ameketi ndani ya nyumba yake, akiwa pamoja
na wazee. Mfalme akatuma mjumbe kumtangulia, lakini kabla hajafika, Elisha
akawaambia wale wazee, "Hammwoni huyu muuaji jinsi anavyotuma mtu kukata
kichwa changu? Tazama, wakati mjumbe huyo atakapofika, fungeni mlango na
mzuieni asiingie. Je, vishindo vya nyayo za bwana wake haviko nyuma yake?"
33 Alipokuwa angali bado anazungumza nao, mjumbe akamfikia. Naye mfalme
akasema, "Maafa haya yanatoka kwa BWANA. Kwa nini niendelee kumngoja BWANA
zaidi?"

7

1 Elisha akasema, "Sikiliza neno la BWANA. Hivi ndivyo asemavyo BWANA: Wakati
kama huu kesho, kipimo kimoja* cha unga mzuri kitauzwa kwa shekeli moja ya
fedha,† na vibaba viwili vya shayiri kwa shekeli moja ya fedha katika lango la
Samaria."
2 Yule afisa ambaye mfalme alikuwa anauegemea mkono wake akamwambia yule
mtu wa Mungu, "Tazama, hata kama BWANA atafungua madirisha ya mbinguni, je,
jambo hili litawezekana?"
Elisha akajibu, "Utaona kwa macho yako mwenyewe, lakini wewe hutakula
chochote kati ya hivyo!"

Mwisho Wa Kuzingirwa

3 Basi kulikuwepo na watu wanne wenye ukoma katika ingilio la lango la mji.
Wakaambiana, "Kwa nini tukae hapa mpaka tufe? 4 Kama tukisema, 'Tutaingia
mjini,' mjini kuna njaa, nasi tutakufa humo. Kama tukikaa hapa, tutakufa. Kwa
hiyo twende kwenye kambi ya Waaramu na tujisalimishe. Kama wakituacha hai,
tutaishi; kama wakituua, basi na tufe."
5 Wakati wa giza la jioni, wakaondoka na kwenda kwenye kambi ya Waaramu.
Walipofika mwanzo wa kambi, hapakuwa na mtu, 6 kwa kuwa Bwana alililfanya jeshi
la Waaramu lisikie sauti kama ya magari ya vita, farasi na jeshi kubwa, kiasi kwamba
waliambiana, "Tazama, mfalme wa Israeli ameajiri mfalme wa Wahiti na mfalme wa
Wamisri kuja kutushambulia sisi!" 7 Kwa hiyo wakaondoka na kukimbia wakati wa
giza la jioni na kuacha mahema yao, farasi wao na punda wao. Wakakimbia kuokoa
maisha yao na kuacha kila kitu ndani ya kambi kama kilivyokuwa.
8 Wale watu wenye ukoma walipofika mwanzoni mwa kambi, wakaingia kwenye
mojawapo ya mahema. Wakala na kunywa, na kuchukua fedha, dhahabu na nguo,
wakaenda kuvificha. Wakarudi na kuingia katika hema jingine, na kuchukua baadhi
ya vitu kutoka ndani yake na kuvificha pia.
9 Kisha wakaambiana, "Hili tunalolifanya sio jema. Hii ni siku ya habari njema, nasi
tunakaa kimya. Kama tukisubiri mpaka mapambazuko, maafa yatatupata. Twendeni
mara moja tukatoe habari hizi katika jumba la mfalme."
10 Hivyo wakaenda mjini na kuwaita walinzi wa langoni, wakawaambia, "Tulikwenda katika kambi ya Waaramu lakini hapakuwepo na mtu huko, hata sauti
ya mtu yeyote, ila farasi na punda waliofungwa na mahema yaliyoachwa kama

* 7:1 Kipimo kimoja cha unga ni sawa na kilo 3. † 7:1 Shekeli moja ya fedha ni sawa na gramu 11.

yalivyokuwa.” 11 Walinzi wa langoni wakatangaza habari ile kwa sauti kuu, na taarifa
hii ikatolewa ndani ya jumba la mfalme.

12 Mfalme akaamka usiku na kuwaambia maafisa wake, “Nitawaambia kile
Waaramu walichotufanyia. Wanajua kwamba tuna njaa, hivyo wameacha kambi
yao ili kujificha mashambani, wakifikiri, ‘Kwa hakika watatoka nje ya mji, nasi
tutawakamata wakiwa hai na kuingia ndani ya mji.’ ”

13 Mmoja wa maafisa wake akajibu, “Waamuru watu wachache wakawachukue
farasi watano kati ya wale waliobaki katika mji. Hatima yao itakuwa kama ya
Waisraeli wote walio hapa. Watakuwa tu kama Waisraeli hawa ambao wanangoja
kifo. Hivyo tuwatumeni wajue kumetendeka nini.”

14 Ndipo wakachagua magari mawili ya vita pamoja na farasi wake, naye mfalme
akawatuma wafuatilie jeshi la Waaramu. Akawaamuru waendeshaji akisema,
“Nendeni mkaone ni nini kilichotokea.” 15 Wakawafuatia hadi Yordani, nao wakakuta
barabara yote ikiwa imetapakaa nguo na vyombo vya Waaramu walivyokuwa
wamevitupa walipokuwa wanatoroka. Basi wale wajumbe wakarudi na kutoa taarifa
kwa mfalme. 16 Kisha watu wakatoka na kuteka nyara kambi ya Waaramu. Kwa
hiyo kipimo cha unga mzuri kikauzwa kwa shekeli, na vipimo viwili vya shayiri kwa
shekeli, kama vile Bwana alivyokuwa amesema.

17 Basi mfalme alikuwa amemweka yule afisa ambaye mfalme alikuwa anauegemea
mkono wake awe msimamizi wa lango. Nao watu wakamkanyaga walipoingia
langoni, naye akafa, kama vile mtu wa Mungu alivyokuwa ametangulia kusema
wakati mfalme alipofika nyumbani kwake. 18 Ikatokea kama vile mtu wa Mungu
alivyokuwa amemwambia mfalme: “Wakati kama huu kesho, kipimo kimoja cha
unga mzuri kitauzwa kwa shekeli moja ya fedha, na vibaba viwili vya shayiri kwa
shekeli moja ya fedha katika lango la Samaria.”

19 Yule afisa alikuwa amemwambia yule mtu wa Mungu, “Tazama, hata kama
Bwana atafungua madirisha ya mbinguni, je, jambo hili litawezekana?” Naye yule
mtu wa Mungu alikuwa amemjibu, “Utaona kwa macho yako mwenyewe, lakini
wewe hutakula chochote kati ya hivyo!” 20 Ndivyo hasa ilivyotokea kwake, kwa kuwa
watu walimkanyaga langoni, naye akafa.

8

Ardhi Ya Mshunami Yarudishwa

1 Wakati huu, Elisha alikuwa amemwambia yule mwanamke ambaye mwanawe
alikuwa amefufuliwa, “Ondoka wewe na jamaa yako ukaishi mahali popote un-
apoweza kwa kitambo kidogo, kwa sababu Bwana ameamuru njaa katika nchi hii
ambayo itadumu kwa miaka saba.” 2 Yule mwanamke akafanya kama vile yule mtu
wa Mungu alivyosema. Yeye na jamaa yake wakaondoka na kwenda kuishi katika
nchi ya Wafilisti kwa miaka saba.

3 Baada ya miaka saba, yule mwanamke akarudi kutoka nchi ya Wafilisti, akaenda
kwa mfalme kumsihi kwa ajili ya nyumba yake na shamba lake. 4 Mfalme alikuwa
anazungumza na Gehazi, mtumishi wa mtu wa Mungu, naye alikuwa amesema,
“Hebu niambie mambo yote makuu yaliyofanywa na Elisha.” 5 Wakati Gehazi
alipokuwa akimweleza mfalme jinsi Elisha alivyomfufua mtu, yule mwanamke
ambaye mwanawe alikuwa amefufuliwa na Elisha akaja ili amsihi mfalme kwa ajili
ya nyumba yake na shamba lake.

Gehazi akasema, “Huyu ndiye huyo mwanamke, bwana wangu mfalme, na huyu
ndiye mwanawe ambaye Elisha alimfufua.” 6 Mfalme akamuuliza yule mwanamke
kuhusu mambo hayo, naye akamweleza.

Ndipo akaamuru afisa ashughulikie shauri lake na kumwambia, "Mrudishie huyu
mwanamke kila kitu kilichokuwa mali yake, pamoja na mapato yote yaliyotokana na
shamba lake tangu siku alipoondoka nchini hadi sasa."

Hazaeli Anamuua Ben-Hadadi

7 Elisha akaenda Dameski, naye Ben-Hadadi mfalme wa Aramu alikuwa mgonjwa.
Mfalme alipoambiwa, "Mtu wa Mungu ametoka mbali akapanda hadi hapa,"
8 mfalme akamwambia Hazaeli. "Chukua zawadi na uende kumlaki huyo mtu wa
Mungu. Muulize Bwana kupitia yeye, kwamba, 'Je, nitapona ugonjwa huu?' "
9 Hazaeli akaenda kumlaki Elisha, akiwa amechukua zawadi ya kila kitu kizuri
kilichopatikana Dameski, mizigo iliyobebwa na ngamia arobaini. Akaingia ndani
na kusimama mbele yake, akasema, "Mwanao Ben-Hadadi mfalme wa Aramu
amenituma niulize, 'Je, nitapona ugonjwa huu?' "
10 Elisha akajibu, "Nenda ukamwambie, 'Hakika utapona'; lakini Bwana ameni-
funulia kwamba kweli atakufa." 11 Elisha akamkazia Hazaeli macho kwa nguvu
mpaka akaona aibu. Kisha mtu wa Mungu akaanza kulia.
12 Hazaeli akauliza "Kwa nini bwana wangu analia?"
Elisha akajibu, "Kwa sababu najua mabaya utakayowatendea Waisraeli. Utachoma
moto ngome zao, utawaua vijana wao kwa upanga, kuwatupa chini kwa nguvu
watoto wachanga, na kuwatumbua wanawake wenye mimba."
13 Hazaeli akasema, "Itawezekanaje mtumishi wako, aliye mbwa tu, kufanya tendo
la ajabu namna hiyo?"
Elisha akamjibu, "Bwana amenionyesha kuwa utakuwa mfalme wa Aramu."
14 Kisha Hazaeli akamwacha Elisha na kumrudia bwana wake. Ben-Hadadi
akamuuliza, "Elisha alikuambia nini?" Hazaeli akajibu, "Aliniambia kwamba hakika
utapona." 15 Lakini kesho yake Hazaeli akachukua nguo nzito, akailoweka ndani ya
maji, akaitandaza juu ya uso wa mfalme, hivyo akafa. Kisha Hazaeli akaingia mahali
pake kuwa mfalme wa Aramu.

Yehoramu Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 21:1-20)

16 Katika mwaka wa tano wa Yoramu mwana wa Ahabu mfalme wa Israeli, wakati
huo Yehoshafati akiwa mfalme wa Yuda, Yehoramu mwana wa Yehoshafati akaanza
kutawala kama mfalme wa Yuda. 17 Alikuwa na umri wa miaka thelathini na
miwili alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu kwa miaka minane.
18 Akaenenda katika njia za wafalme wa Israeli, kama nyumba ya Ahabu ilivyokuwa
imefanya, kwa kuwa alimwoa binti wa Ahabu. Akatenda maovu machoni pa Bwana.
19 Hata hivyo, kwa ajili ya Daudi mtumishi wake, Bwana hakutaka kuiangamiza Yuda.
Alikuwa ameahidi kuidumisha taa kwa ajili ya Daudi na wazao wake milele.
20 Wakati wa Yehoramu, Edomu waliasi dhidi ya Yuda na kujiwekea mfalme wao
wenyewe. 21 Basi Yehoramu akaenda Sairi pamoja na magari yake yote ya vita.
Waedomu wakamzunguka yeye na majemadari wake wa magari yake ya vita, lakini
akaondoka, akapenya usiku na kuwashambulia Waedomu. Hata hivyo, jeshi lake
likatorokea nyumbani mwao. 22 Hadi leo Edomu wameasi dhidi ya Yuda. Libna pia
wakaasi wakati huo huo.
23 Kwa matukio mengine ya utawala wa Yehoramu na yote aliyoyafanya, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda? 24 Yehoramu
akalala pamoja na baba zake, na akazikwa pamoja nao katika Mji wa Daudi. Naye
Ahazia mwanawe akawa mfalme baada yake.

Ahazia Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 22:1-6)

25 Katika mwaka wa kumi na mbili wa utawala wa Yoramu mwana wa Ahabu
mfalme wa Israeli, Ahazia mwana wa Yehoramu mfalme wa Yuda alianza kutawala.
26 Ahazia alikuwa na umri wa miaka ishirini na miwili alipoanza kutawala, naye
akatawala katika Yerusalemu kwa mwaka mmoja. Mama yake aliitwa Athalia,
mjukuu wa Omri mfalme wa Israeli. 27 Akaenenda katika njia za nyumba ya Ahabu,
na kutenda maovu machoni pa Bwana, kama nyumba ya Ahabu ilivyokuwa imefanya,
kwa kuwa alikuwa ameoa kutoka nyumba ya Ahabu.

28 Ahazia akaenda vitani na Yoramu mwana wa Ahabu kupigana na Hazaeli mfalme
wa Aramu huko Ramoth-Gileadi. Waaramu wakamjeruhi Yoramu. 29 Hivyo Mfalme
Yoramu akarudi Yezreeli ili apate kuuguza majeraha aliyojeruhiwa na Waaramu huko
Ramothi* alipopigana na Hazaeli mfalme wa Aramu.

Ndipo Ahazia mwana wa Yehoramu mfalme wa Yuda akashuka kwenda Yezreeli kumtazama Yoramu mwana wa Ahabu, kwa sababu alikuwa amejeruhiwa.

9

Yehu Atiwa Mafuta Kuwa Mfalme

1 Nabii Elisha akamwita mtu mmoja kutoka kwa wana wa manabii na kumwambia,
"Jikaze viuno, uichukue hii chupa ya mafuta, na uende Ramoth-Gileadi. 2 Ukifika
huko, mtafute Yehu mwana wa Yehoshafati, mwana wa Nimshi. Enda kwake,
umtenge na wenzake, na umpeleke katika chumba cha ndani. 3 Kisha chukua
hii chupa na umimine mafuta juu ya kichwa chake, nawe utangaze, 'Hivi ndivyo asemavyo Bwana: Ninakutia mafuta uwe mfalme juu ya Israeli.' Kisha ufungue mlango na ukimbie; usikawie!"

4 Basi yule kijana nabii akaenda Ramoth-Gileadi. 5 Wakati alipofika, akawakuta
maafisa wa jeshi wameketi pamoja, akasema, "Nina ujumbe wako, ee jemadari."

Yehu akauliza, "Kwa yupi miongoni mwetu?"

Akamjibu, "Kwako wewe, jemadari."

6 Yehu akainuka na kuingia ndani ya nyumba. Ndipo yule nabii akamimina
mafuta juu ya kichwa cha Yehu na kutangaza, "Hivi ndivyo asemavyo Bwana, Mungu
wa Israeli: 'Ninakutia mafuta uwe mfalme juu ya watu wa Bwana, yaani Israeli.
7 Inakupasa uiangamize nyumba ya bwana wako Ahabu, nami nitalipiza kisasi
cha damu ya watumishi wangu manabii na damu ya watumishi wote wa Bwana
iliyomwagwa na Yezebeli. 8 Nyumba yote ya Ahabu itaangamia. Nitamkatilia mbali
kila mzaliwa wa kiume wa Ahabu katika Israeli, aliye mtumwa ama aliye huru.
9 Nitaifanya nyumba ya Ahabu kuwa kama ile nyumba ya Yeroboamu mwana wa
Nebati, na kama ile nyumba ya Baasha mwana wa Ahiya. 10 Kuhusu Yezebeli, mbwa
watamla kwenye kiwanja huko Yezreeli, wala hakuna mtu atakayemzika.' " Kisha
akafungua mlango na kukimbia.

11 Yehu alipotoka nje na kurudi kwenda kwa maafisa wenzake, mmoja wao
akamuuliza, "Je, kila kitu ni salama? Kwa nini huyu mwenye wazimu alikuja kwako?"

Yehu akajibu, "Wewe unamfahamu huyo mtu, na aina ya mambo ambayo yeye husema."

12 Wakasema, "Hiyo siyo kweli! Tuambie."

Yehu akasema, "Haya ndiyo aliyoniambia: 'Hivi ndivyo asemavyo Bwana: Ninakutia mafuta uwe mfalme juu ya Israeli.' "

13 Wakaharakisha kuvua mavazi yao, na kuyatandaza chini ya Yehu ili akanyage juu
kwenye ngazi ya nje. Kisha wakapiga tarumbeta na kupaza sauti wakisema, "Yehu ni mfalme!"

Yehu Anamuua Yoramu Na Ahazia

* **8:29** Yaani Rama kwa Kiebrania.

14 Basi Yehu mwana wa Yehoshafati, mwana wa Nimshi, akafanya shauri baya
dhidi ya Yoramu. (Wakati huu, Yoramu na Israeli wote walikuwa wakiilinda
Ramoth-Gileadi dhidi ya Hazaeli mfalme wa Aramu, 15 lakini Mfalme Yoramu
alikuwa amerudishwa Yezreeli ili kujiuguza kutokana na majeraha ambayo Waaramu
walimtia katika vita na Hazaeli mfalme wa Aramu.) Yehu akasema, "Kama hii ndiyo
nia yenu, msimruhusu hata mmoja kutoroka nje ya mji kwenda kupeleka habari
huko Yezreeli." 16 Ndipo Yehu akaingia katika gari lake la vita na kuendesha kwenda
Yezreeli, kwa sababu Yoramu alikuwa amepumzika huko, na Ahazia mfalme wa Yuda
alikuwa ameenda kumwona.
17 Mlinzi aliyesimama juu ya kinara cha Yezreeli alipoona askari wa Yehu wanakuja,
akaita akisema, "Naona askari wanakuja."

Yoramu akaamuru, "Mtwae mpanda farasi umtume akakutane nao na kuuliza, 'Je,
mmekuja kwa amani?' "

18 Mpanda farasi akaondoka kwenda kukutana na Yehu na kusema, "Hivi ndivyo
asemavyo mfalme: 'Je, mmekuja kwa amani?' "

Yehu akamjibu, "Una nini na amani? Unga msafara nyuma yangu."

Mlinzi akatoa habari, "Mjumbe amewafikia lakini harudi."

19 Basi mfalme akamtuma mpanda farasi wa pili. Wakati alipowafikia akasema,
"Hivi ndivyo asemavyo mfalme, 'Je, mmekuja kwa amani?' "

Yehu akajibu, "Una nini na amani? Unga msafara nyuma yangu."

20 Yule mlinzi akatoa taarifa akasema, "Mjumbe amewafikia, lakini hata yeye
harudi. Uendeshaji ule ni kama wa Yehu mwana wa Nimshi, anaendesha kama
mwenye wazimu!"

21 Yoramu akaagiza, akasema, "Weka tayari gari langu la vita." Na baada ya gari
kuwa tayari, Yoramu mfalme wa Israeli, na Ahazia mfalme wa Yuda, wakaondoka
kila mmoja kwenye gari lake ili kukutana na Yehu. Walikutana naye katika shamba
lililokuwa mali ya Nabothi, Myezreeli. 22 Yoramu alipomwona Yehu akauliza, "Je,
Yehu, umekuja kwa amani?"

Yehu akajibu, "Kunawezaje kuwa na amani wakati ibada za sanamu na uchawi wa
mama yako Yezebeli ungaliko?"

23 Yoramu akageuka nyuma na kukimbia, akimwambia Ahazia, "Huu ni uhaini,
Ahazia!"

24 Kisha Yehu akatwaa upinde wake na kumchoma Yoramu katikati ya mabega.
Mshale ukapenya kwenye moyo wake, naye akaanguka ghafula ndani ya gari lake.
25 Yehu akamwambia Bidkari, mwendeshaji wa gari lake, "Mwinue na umtupe katika
shamba lililokuwa mali ya Nabothi, Myezreeli. Kumbuka jinsi mimi na wewe
tulivyokuwa tukiendesha pamoja magari yetu nyuma ya Ahabu baba yake, wakati
BWANA alipotoa unabii huu kumhusu: 26 'Jana niliona damu ya Nabothi na damu
ya wanawe, nami kwa hakika nitakufanya uilipe juu ya shamba hili, asema BWANA.'
Sasa basi, mwinue na umtupe juu ya kiwanja, kulingana na neno la BWANA."

27 Wakati Ahazia mfalme wa Yuda alipoona kilichotokea, akakimbia kupitia
barabara ya Beth-Hagani. Yehu akamkimbiza akipaza sauti na kusema, "Muue naye
pia!" Wakamjeruhi katika gari lake kwenye njia ielekeayo Guri karibu na Ibleamu,
lakini akatorokea Megido na akafia huko. 28 Watumishi wake wakambeba kwa gari
la vita na kumpeleka Yerusalemu, wakamzika pamoja na baba zake kwenye kaburi
lake katika Mji wa Daudi. 29 (Katika mwaka wa kumi na moja wa Yoramu mwana wa
Ahabu, Ahazia alianza kutawala katika Yuda.)

Yezebeli Auawa

30 Kisha Yehu akaenda Yezreeli. Yezebeli aliposikia habari hii, akayapaka macho
yake rangi, akatengeneza nywele zake na kutazama nje dirishani. 31 Yehu alipokuwa

akiingia langoni, Yezebeli akasema, “Je, umekuja kwa amani, Zimri, wewe muuaji wa
bwana wako?”

32 Yehu akaangalia juu dirishani na kuita, “Je, ni nani aliye upande wangu? Ni
nani?” Matowashi wawili au watatu wakamtazama. 33 Yehu akasema, “Mtupeni
huyo mwanamke chini!” Kwa hiyo wakamtupa chini, nayo baadhi ya damu yake
ikatapanyika ukutani na nyingine juu ya farasi walipokuwa wakimkanyaga kwa
miguu yao.

34 Yehu akaingia ndani, akala na akanywa. Akasema, “Mshughulikieni huyo
mwanamke aliyelaaniwa. Mzikeni, kwa sababu alikuwa binti wa mfalme.” 35 Lakini
walipotoka kwenda kumzika, hawakukuta kitu chochote isipokuwa fuvu la kichwa,
miguu yake na mikono. 36 Wakarudi na kumwambia Yehu, ambaye alisema, “Hili
ndilo neno la Bwana alilosema kupitia kinywa cha mtumishi wake Eliya Mtishbi,
kwamba: Katika kiwanja cha Yezreeli, mbwa wataikula nyama ya Yezebeli. 37 Maiti
ya Yezebeli itakuwa kama mavi shambani katika uwanja wa Yezreeli, kwamba
hakutakuwepo mtu atakayeweza kusema, ‘Huyu ndiye Yezebeli.’ ”

10

Jamii Ya Ahabu Yauawa

1 Wakati huu katika Samaria walikuwepo wana sabini wa nyumba ya Ahabu.
Kwa hiyo Yehu akaandika barua na kuzituma Samaria: kwa maafisa wa Yezreeli,
kwa wazee, na kwa walezi wa watoto wa Ahabu. Akasema, 2 “Mara tu barua hii
itakapokufikia, kwa kuwa wana wa bwana wako wapo pamoja nawe, nawe una
magari ya vita na farasi, mji wenye ngome na silaha, 3 mchague mwenye uwezo
zaidi kati ya wana wa bwana wako, na umweke juu ya kiti cha enzi cha baba yake.
Kisha upigane kwa ajili ya nyumba ya bwana wako.”

4 Lakini wakaogopa sana na kusema, “Ikiwa wafalme wawili hawakuweza
kupambana na Yehu, sisi tutawezaje?”

5 Basi msimamizi wa jumba la mfalme, mtawala wa mji, na wazee na walezi
wakatuma ujumbe huu kwa Yehu: “Sisi tu watumishi wako, na tutafanya kila kitu
utakachosema. Hatutamteuwa mtu yeyote kuwa mfalme. Wewe fanya uonalo kuwa
ni bora.”

6 Kisha Yehu akawaandikia barua ya pili, akisema, “Ikiwa ninyi mko upande wangu
na mtanitii mimi, twaeni vichwa vya wana wa bwana wenu, na mnijie huku Yezreeli
kesho wakati kama huu.”

Wakati huo wana sabini wa mfalme walikuwa wakiishi pamoja na viongozi wa
mji wa Samaria, waliokuwa wakiwalea. 7 Hiyo barua ilipowafikia, watu hawa
wakawachukua wale wana sabini wa mfalme na kuwachinja wote. Wakaweka
vichwa vyao ndani ya makapu na kumpelekea Yehu huko Yezreeli. 8 Mjumbe
alipofika, akamwambia Yehu, “Wameleta vichwa vya wana wa mfalme.”

Ndipo Yehu akaagiza, “Viwekeni malundo mawili katika ingilio la lango la mji
mpaka asubuhi.”

9 Asubuhi yake, Yehu akatoka nje. Akasimama mbele ya watu wote na akasema,
“Hamna hatia. Ni mimi niliyefanya shauri baya dhidi ya bwana wangu na kumuua,
lakini ni nani aliyewaua wote hawa? 10 Fahamuni basi kwamba, hakuna neno ambalo
Bwana amesema dhidi ya nyumba ya Ahabu ambalo halitatimia. Bwana amefanya
lile aliloahidi kupitia mtumishi wake Eliya.” 11 Hivyo Yehu akaua kila mtu huko
Yezreeli aliyekuwa amebaki wa nyumba ya Ahabu, ikiwa ni pamoja na wakuu wake,
rafiki zake wa karibu, na makuhani wake. Hakuacha yeyote anusurike.

12 Kisha Yehu akaondoka kuelekea Samaria. Alipokuwa njiani karibu na nyumba
ya kukatia manyoya ya kondoo, yaani, Beth-Ekedi ya wachunga kondoo, 13 Yehu
akakutana na watu wa jamaa ya Ahazia mfalme wa Yuda, akauliza, “Ninyi ni nani?”
Wao wakasema, “Sisi ni jamaa ya Ahazia, nasi tumeshuka kuwasalimu jamaa ya
mfalme na ya mama malkia.”
14 Yehu akaagiza, “Wakamateni wakiwa hai!” Kwa hiyo wakawachukua wakiwa
hai, watu arobaini na wawili, na kuwachinja kando ya kisima cha Beth-Ekedi.
Hakuacha yeyote anusurike.
15 Baada ya kuondoka hapo, alimkuta Yehonadabu mwana wa Rekabu, aliyekuwa
akienda kumlaki. Yehu akamsalimu na kusema, “Je, moyo wako ni mnyofu kwangu
kama moyo wangu ulivyo kwako?”
Yehonadabu akajibu, “Ndiyo.”
Yehu akasema, “Kama ndivyo, nipe mkono wako.” Yeye akampa mkono, naye Yehu
akampandisha kwenye gari lake la vita. 16 Yehu akasema, “Twende pamoja ukaone
wivu wangu kwa ajili ya Bwana.” Hivyo wakasafiri pamoja kwenye gari lake.
17 Yehu alipofika Samaria, akawaua wale wote waliokuwa wamesalia wa jamaa ya
Ahabu, akawaangamiza, sawasawa na neno la Bwana alilosema kupitia Eliya.

Watumishi Wa Baali Wauawa

18 Kisha Yehu akawaleta watu wote pamoja na kuwaambia, “Ahabu alimtumikia
Baali kidogo. Lakini Yehu atamtumikia zaidi. 19 Sasa waiteni manabii wote wa Baali,
watumishi wake wote na makuhani wake wote. Hakikisheni kwamba hakuna hata
mmoja atakayekosekana, kwa sababu ninakwenda kutoa kafara kubwa sana kwa
Baali. Yeyote atakayeshindwa kuja hataendelea kuishi.” Lakini Yehu alifanya hivyo
kwa hila ili apate kuwaangamiza watumishi wote wa Baali.
20 Yehu akasema, “Itisheni kusanyiko kwa heshima ya Baali.” Basi wakatangaza
jambo hilo. 21 Kisha Yehu akapeleka ujumbe katika Israeli yote, nao watumishi
wote wa Baali wakaja, hakuna hata mmoja ambaye hakufika. Wakasongana ndani
ya hekalu la Baali hadi likajaa tangu mlango hadi mwisho wake. 22 Naye Yehu
akamwambia yule aliyekuwa mtunza chumba cha mavazi, “Leta majoho kwa ajili
ya watumishi wote wa Baali.” Basi akawaletea majoho.
23 Kisha Yehu na Yehonadabu mwana wa Rekabu wakaingia ndani ya hekalu la
Baali. Yehu akawaambia watumishi wa Baali, “Tazameni kila mahali mhakikishe
kwamba hakuna hata mtumishi mmoja wa Bwana aliye hapa pamoja nanyi, ila ni
watumishi wa Baali tu.” 24 Kwa hiyo wakaingia ndani ili kutoa kafara na sadaka ya
kuteketezwa. Wakati huu, Yehu alikuwa amewaweka watu wake themanini akiwa
amewapa onyo kwamba, “Ikiwa mmoja wenu atamwachia mtu yeyote ninayemweka
mikononi mwake atoroke, itakuwa uhai wako kwa uhai wake.”
25 Mara baada ya Yehu kutoa sadaka ya kuteketezwa, akawaamuru walinzi na
maafisa: “Ingieni ndani, waueni; asitoroke hata mmoja.” Basi wakawakatakata
kwa upanga. Walinzi na maafisa wakazitupa zile maiti nje, kisha wakaingia mahali
pa ndani pa kuabudia miungu katika hekalu la Baali. 26 Wakaileta ile nguzo ya
kuabudiwa nje ya hekalu la Baali, na wakaichoma moto. 27 Wakabomoa ile nguzo
ya kuabudiwa ya Baali pamoja na hekalu la Baali, nao watu wakapafanya kuwa choo
hadi leo.
28 Kwa hiyo Yehu akaangamiza kuabudiwa kwa Baali katika Israeli. 29 Hata
hivyo, Yehu hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo alikuwa
amesababisha Israeli kuzitenda, yaani kuabudu ndama za dhahabu huko Betheli ya
Dani.
30 Bwana akamwambia Yehu, “Kwa kuwa umefanya vyema kwa kutimiza yaliyo
sawa machoni pangu, na umetenda kwa nyumba ya Ahabu yale yote niliyokuwa

nimekusudia kutenda, wazao wako wataketi juu ya kiti cha enzi cha Israeli hadi kizazi
cha nne.” 31 Lakini Yehu hakuwa mwangalifu kushika sheria za BWANA, Mungu wa
Israeli, kwa moyo wake wote. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu, ambazo alikuwa
amesababisha Israeli kuzitenda.
32 Katika siku hizo, BWANA akaanza kupunguza ukubwa wa Israeli. Hazaeli
akawashinda Waisraeli sehemu zote za nchi yao 33 mashariki ya Yordani, katika nchi
yote ya Gileadi (eneo la Gadi, Reubeni na Manase), kutoka Aroeri karibu na Bonde la
Arnoni kupitia Gileadi hadi Bashani.
34 Kwa matukio mengine ya utawala wa Yehu, yote aliyofanya na mafanikio yake
yote, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli?
35 Yehu akalala pamoja na baba zake, naye akazikwa huko Samaria. Naye
Yehoahazi mwanawe akawa mfalme baada yake. 36 Muda Yehu aliotawala juu ya
Israeli huko Samaria ilikuwa miaka ishirini na minane.

11

Athalia Na Yoashi
(2 Nyakati 22:10–23:21)

1 Wakati Athalia mamaye Ahazia alipoona kuwa mwanawe amekufa, akainuka na
kuiangamiza jamaa yote ya mfalme. 2 Lakini Yehosheba, binti wa Mfalme Yehoramu,
aliyekuwa pia dada yake Ahazia, akamtwaa Yoashi mwana wa Ahazia kwa siri kutoka
miongoni mwa wana wa mfalme waliokuwa karibu kuuawa. Akamweka Yoashi
pamoja na yaya wake ndani ya chumba cha kulala na kumficha humo ili Athalia
asimwone; kwa hiyo hakuuawa. 3 Alibaki amefichwa pamoja na yaya wake katika
Hekalu la BWANA kwa muda wa miaka sita wakati Athalia alikuwa akitawala nchi.
4 Katika mwaka wa saba, Yehoyada akatumania wakuu wa vikundi vya mamia,
na Wakari,* na walinzi, nao wakaletwa kwake katika Hekalu la BWANA. Alifanya
agano nao na kuwaapisha katika Hekalu la BWANA. Ndipo akawaonyesha mwana wa
mfalme. 5 Akawaamuru akisema, “Hivi ndivyo iwapasavyo kufanya: Ninyi ambao
mko makundi matatu mnaoingia zamu siku ya Sabato, theluthi yenu inayolinda
jumba la kifalme, 6 theluthi nyingine Lango la Suri, na theluthi nyingine lango lililo
nyuma ya walinzi, ambao hupeana zamu kulinda Hekalu, 7 nanyi ambao mko katika
makundi mengine mawili ambao kwa kawaida hupumzika Sabato, wote mtalinda
Hekalu kwa ajili ya mfalme. 8 Jipangeni kumzunguka mfalme, kila mtu akiwa na
silaha yake mkononi. Yeyote anayesogelea safu zenu lazima auawe. Kaeni karibu na
mfalme popote aendapo.”
9 Wakuu wa vikosi vya mamia wakafanya kama vile kuhani Yehoyada aliagiza. Kila
mmoja akawachukua watu wake, wale waliokuwa wakiingia zamu siku ya Sabato na
wale waliokuwa wakienda mapumziko, nao wakaja kwa kuhani Yehoyada. 10 Ndipo
akawapa wale wakuu mikuki na ngao zilizokuwa za Mfalme Daudi, zilizokuwa
ndani ya Hekalu la BWANA. 11 Wale walinzi, kila mmoja akiwa na silaha yake
mkononi mwake, wakajipanga kumzunguka mfalme, karibu na madhabahu na
Hekalu, kuanzia upande wa kusini hadi upande wa kaskazini mwa Hekalu.
12 Yehoyada akamtoa mwana wa mfalme na kumvika taji, akampa nakala ya agano,
na kumtangaza kuwa mfalme. Wakamtia mafuta, nao watu wakapiga makofi na
kupaza sauti, wakisema, “Mfalme aishi maisha marefu!”
13 Athalia aliposikia kelele iliyofanywa na walinzi pamoja na watu, akawaendea
watu pale penye Hekalu la BWANA. 14 Akaangalia, na tazama alikuwako mfalme,
akiwa amesimama karibu na nguzo, kama ilivyokuwa desturi. Maafisa na wapiga
tarumbeta walikuwa pembeni mwa mfalme, nao watu wote wa nchi walikuwa

* **11:4** Yaani Wakerethi (ona 1Sam 30:14; Eze 25:16; Sef 2:5, 6).

wakifurahi na kupiga tarumbeta. Ndipo Athalia akararua mavazi yake na kulia,
“Uhaini! Uhaini!”
15 Kuhani Yehoyada akawaagiza majemadari wa vikosi vya mamia, waliokuwa
viongozi wa jeshi, “Mleteni nje kati ya safu, na mkamuue kwa upanga yeyote
anayemfuata.” Kwa kuwa kuhani alikuwa amesema, “Hatauawa ndani ya Hekalu la
Bwana.” 16 Basi wakamkamata Athalia, na alipofika mahali ambapo farasi huingilia
katika viwanja vya jumba la mfalme, wakamuulia hapo.
17 Kisha Yehoyada akafanya agano kati ya Bwana na mfalme na watu kwamba
watakuwa watu wa Bwana. Akafanya pia agano kati ya mfalme na watu. 18 Watu
wote wa nchi wakaenda kwenye hekalu la Baali na kulibomoa. Wakavunjavunja
madhabahu na sanamu, na kumuua Matani kuhani wa Baali mbele ya hayo
madhabahu.
Kisha Yehoyada kuhani akawaweka walinzi kwenye Hekalu la Bwana. 19 Pamoja
naye akawachukua majemadari wa mamia, Wakari, walinzi na watu wote wa nchi,
nao kwa pamoja wakamteremsha mfalme kutoka Hekalu la Bwana na kwenda
kwenye jumba la mfalme, wakiingilia njia ya lango la walinzi. Ndipo mfalme
akachukua nafasi yake kwenye kiti cha enzi, 20 nao watu wote wa nchi wakafurahi.
Mji ukatulia, kwa sababu Athalia alikuwa ameuawa kwa upanga nyumbani kwa
mfalme.
21 Yoashi alikuwa na umri wa miaka saba alipoanza kutawala.

12

Yoashi Anakarabati Hekalu
1 Katika mwaka wa saba wa utawala wa Yehu, Yoashi alianza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu miaka arobaini. Jina la mama yake aliitwa Sibia, kutoka
Beer-Sheba. 2 Yoashi akafanya yaliyo mema machoni pa Bwana miaka yote ambayo
Yehoyada kuhani alikuwa akimwelekeza. 3 Hata hivyo mahali pa juu pa kuabudia
hapakuondolewa. Watu waliendelea kutoa kafara na kufukiza uvumba huko.
4 Yoashi akawaambia makuhani, “Kusanyeni fedha zote ambazo zitaletwa kama
sadaka takatifu kwenye Hekalu la Bwana, yaani fedha zilizokusanywa kama kodi,
fedha zilizopokelewa kutokana na nadhiri za watu binafsi, na fedha zilizoletwa kwa
hiari hekaluni. 5 Kila kuhani na apokee fedha kutoka kwa mmoja wa watunza hazina,
nazo zitumike kukarabati uharibifu wowote unaoonekana katika Hekalu.”
6 Lakini ikawa kufikia mwaka wa ishirini na tatu wa utawala wake Mfalme
Yoashi, makuhani walikuwa bado hawajalikarabati Hekalu. 7 Kwa hiyo Mfalme
Yoashi akamwita Yehoyada kuhani na makuhani wengine, akawauliza, “Kwa nini
hamtengenezi uharibifu uliofanyika hekaluni? Msichukue fedha zaidi kutoka kwa
watunza hazina wenu kwa ajili ya matumizi yenu, lakini kuanzia sasa ni lazima
fedha yote itumike kwa ajili ya kukarabati Hekalu.” 8 Makuhani wakakubali kuwa
hawatakusanya tena fedha kutoka kwa watu na kwamba hawatakarabati Hekalu
wenyewe.
9 Yehoyada kuhani akachukua kisanduku na akatoboa tundu kwenye kifuniko
chake. Akakiweka kando ya madhabahu upande wa kulia unapoingia hekaluni
mwa Bwana. Makuhani waliolinda ingilio wakaweka ndani ya kisanduku fedha
zote ambazo zililetwa katika Hekalu la Bwana. 10 Kila mara walipoona kuwa kuna
kiasi kikubwa cha fedha ndani ya kisanduku, mwandishi wa mfalme na kuhani
mkuu walikuja, wakazihesabu fedha hizo zilizoletwa katika Hekalu la Bwana, na
kuziweka katika mifuko. 11 Wakiisha kuthibitisha kiasi cha hizo fedha, waliwapa
watu walioteuliwa kusimamia kazi katika Hekalu. Kwa fedha hizo, wakawalipa
wale watu waliofanya kazi katika Hekalu la Bwana: yaani, maseremala na wajenzi,

12 waashi na wakata mawe. Walinunua mbao na mawe ya kuchongwa kwa ajili ya
ukarabati wa Hekalu la BWANA, na kulipia gharama nyingine zote za kulitengeneza.
13 Fedha zilizoletwa kwenye Hekalu hazikutumiwa kutengenezea masinia ya fedha,
mikasi ya kusawazishia tambi, mabakuli ya kunyunyizia, tarumbeta wala vyombo
vingine vyovyote vya dhahabu au fedha kwa ajili ya Hekalu la BWANA; 14 zililipwa
kwa wafanyakazi, ambao walizitumia kwa kukarabati Hekalu. 15 Wao hawakudai
kupewa hesabu ya fedha kutoka kwa wale waliowapa ili kuwalipa wafanyakazi, kwa
sababu walifanya kwa uaminifu wote. 16 Fedha zilizopatikana kutokana na sadaka
za hatia na sadaka za dhambi hazikuletwa katika Hekalu la BWANA; zilikuwa mali ya
makuhani.
17 Wakati huu Hazaeli mfalme wa Aramu akapanda kuishambulia Gathi, akaiteka.
Kisha akageuka ili kuishambulia Yerusalemu. 18 Lakini Yoashi mfalme wa
Yuda akavichukua vyombo vyote vitakatifu vilivyowekwa wakfu na baba zake,
yaani Yehoshafati, Yehoramu na Ahazia, wafalme wa Yuda, zawadi ambazo yeye
mwenyewe alikuwa ameziweka wakfu pamoja na dhahabu yote iliyokutwa katika
hazina za Hekalu la BWANA na katika jumba la kifalme, akazipeleka kwa Hazaeli
mfalme wa Aramu, ambaye hatimaye aliondoka Yerusalemu.
19 Kwa matukio mengine ya utawala wa Yoashi na yote aliyoyafanya, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda? 20 Maafisa
wake wakafanya shauri baya dhidi yake, nao wakamuulia Yoashi huko Beth-
Milo, kwenye barabara iteremkayo kuelekea Sila. 21 Maafisa waliomuua walikuwa
Yozabadi mwana wa Shimeathi, na Yehozabadi mwana wa Shomeri. Akafa na
akazikwa pamoja na baba zake katika Mji wa Daudi. Naye Amazia mwanawe akawa
mfalme baada yake.

13

Yehoahazi Mfalme Wa Israeli

1 Katika mwaka wa ishirini na tatu wa utawala wa Yoashi mwana wa Ahazia
mfalme wa Yuda, Yehoahazi mwana wa Yehu alianza kutawala Israeli katika Samaria,
naye akatawala miaka kumi na saba. 2 Akafanya maovu machoni pa BWANA kwa
kufuata dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo alikuwa amesababisha
Israeli kuzitenda, na wala hakuziacha. 3 Kwa hiyo hasira ya BWANA ikawaka dhidi
ya Israeli na kwa muda mrefu akawaweka chini ya utawala wa Hazaeli mfalme wa
Aramu, na Ben-Hadadi mwanawe.
4 Ndipo Yehoahazi akamsihi BWANA rehema, naye BWANA akamsikiliza, kwa maana
aliona jinsi mfalme wa Aramu alivyokuwa akiwatesa Israeli vikali. 5 BWANA akamtoa
mwokozi kwa ajili ya Israeli, nao wakaokoka kutoka kwenye mamlaka ya Aramu.
Hivyo Waisraeli wakaishi katika nyumba zao wenyewe kama ilivyokuwa hapo awali.
6 Lakini hawakuziacha dhambi za nyumba ya Yeroboamu, ambazo alisababisha
Israeli kuzitenda, bali wakaendelea kuzitenda. Nguzo ya Ashera pia iliendelea
kusimama katika Samaria.
7 Hapakubaki kitu chochote katika jeshi la Yehoahazi isipokuwa wapanda farasi
hamsini, magari kumi ya vita na askari wa miguu elfu kumi, kwa kuwa mfalme wa
Aramu alikuwa amewaangamiza hao wengine na kuwafanya kama mavumbi wakati
wa kupura nafaka.
8 Matukio mengine ya utawala wa Yehoahazi yote aliyoyafanya na mafanikio
yake, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli?
9 Yehoahazi akalala pamoja na baba zake, akazikwa huko Samaria. Naye Yehoashi*
mwanawe akawa mfalme baada yake.

* **13:9** Yehoashi ni namna nyingine ya kutaja jina la Yoashi.

Yehoashi Mfalme Wa Israeli

10 Katika mwaka wa thelathini na saba wa utawala wa Yoashi mfalme wa
Yuda, Yehoashi mwana wa Yehoahazi alianza kutawala Israeli huko Samaria, naye
akatawala miaka kumi na sita. 11 Alifanya maovu machoni pa Bwana, na hakuacha
dhambi yoyote kati ya zile za Yeroboamu mwana wa Nebati ambazo alikuwa
amesababisha Israeli kuzitenda, bali aliendelea kuzitenda.

12 Na kwa matukio mengine ya utawala wa Yehoashi, yote aliyoyafanya na
mafanikio yake, pamoja na vita yake dhidi ya Amazia mfalme wa Yuda, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli? 13 Yehoashi
akalala pamoja na baba zake, akazikwa Samaria pamoja na wafalme wa Israeli.
Yeroboamu akawa mfalme baada yake.

14 Wakati huu, Elisha alikuwa anaumwa na ugonjwa ambao baadaye ulimuua.
Yehoashi mfalme wa Israeli akashuka kwenda kumwona na kumlilia. Akalia, “Baba
yangu! Baba yangu! Magari ya vita ya Israeli na wapanda farasi wake!”

15 Elisha akasema, “Leta upinde na baadhi ya mishale,” naye mfalme akafanya
hivyo. 16 Elisha akamwambia mfalme wa Israeli, “Shika upinde mikononi mwako.”
Alipokwisha kuichukua, Elisha akaweka mikono yake juu ya mikono ya mfalme.

17 Elisha akasema, “Fungua dirisha la mashariki,” naye akalifungua. Elisha
akasema, “Piga mshale!” Naye akapiga mshale. Elisha akasema, “Mshale wa ushindi
wa Bwana, mshale wa ushindi juu ya Aramu! Utawaangamiza Waaramu kabisa
huko Afeki.” 18 Kisha akasema, “Chukua mishale,” naye mfalme akaichukua. Elisha
akamwambia, “Piga ardhi kwa hiyo mishale.” Akaipiga mara tatu, halafu akaacha.

19 Mtu wa Mungu akamkasirikia na akasema, “Ungepiga chini mara tano au sita,
ndipo ungeishinda Aramu na kuiangamiza kabisa. Lakini sasa utaishinda mara tatu
tu.”

20 Elisha akafa, nao wakamzika.

Vikosi vya Wamoabu vilikuwa vinashambulia nchi kwa vita kila mwaka wakati wa
vuli. 21 Ikawa Waisraeli fulani walipokuwa wanamzika mtu, ghafula wakaona kikosi
cha washambuliaji, basi wakaitupa ile maiti ya yule mtu ndani ya kaburi la Elisha.
Wakati ile maiti ilipogusa mifupa ya Elisha, yule mtu akafufuka na kusimama kwa
miguu yake.

22 Hazaeli mfalme wa Aramu aliwatesa Israeli wakati wote wa utawala wa
Yehoahazi. 23 Lakini Bwana akawarehemu na akawahurumia, akaonyesha ku-
jishughulisha nao kwa sababu ya Agano lake na Abrahamu, Isaki na Yakobo. Hadi
leo, hajawaangamiza wala kuwafukuza mbele zake.

24 Hazaeli mfalme wa Shamu akafa, naye Ben-Hadadi mwanawe akawa mfalme
baada yake. 25 Kisha Yehoashi mwana wa Yehoahazi akateka tena kutoka kwa Ben-
Hadadi mwana wa Hazaeli ile miji aliyokuwa ameitwaa kwa vita kutoka kwa baba
yake Yehoahazi. Yehoashi alimshinda mara tatu, hivyo akaweza kuiteka tena ile miji
ya Waisraeli.

14

Amazia Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 25)

1 Katika mwaka wa pili wa utawala wa Yehoashi mwana wa Yehoahazi mfalme
wa Israeli, Amazia mwana wa Yoashi mfalme wa Yuda alianza kutawala. 2 Alikuwa
na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye akatawala huko
Yerusalemu kwa miaka ishirini na tisa. Mama yake aliitwa Yehoadani, kutoka
Yerusalemu. 3 Akatenda yaliyo mema machoni pa Bwana, lakini sio kama Daudi

baba yake alivyokuwa amefanya. Katika kila kitu alifuata mfano wa Yoashi baba yake.

4 Hata hivyo mahali pa juu pa kuabudia hapakuondolewa. Watu waliendelea kutoa kafara na kufukiza uvumba huko.

5 Baada ya ufalme kuimarika mikononi mwake, aliwaua maafisa waliomuua
mfalme baba yake. 6 Hata hivyo, hakuwaua wana wa wale wauaji, sawasawa na
ilivyoandikwa katika Kitabu cha Sheria ya Mose ambako BWANA aliamuru, “Baba hawatauawa kwa ajili ya watoto wao, wala watoto kwa ajili ya baba zao. Kila mmoja atakufa kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe.”

7 Ndiye aliwashinda Waedomu elfu kumi katika Bonde la Chumvi, na akauteka Sela katika vita, naye akauita Yoktheeli, jina ambalo mji huo unalo hadi leo.

8 Kisha Amazia akatuma wajumbe kwa Yehoashi mwana wa Yehoahazi, mwana wa Yehu, mfalme wa Israeli, akisema, “Njoo, tuonane uso kwa uso.”

9 Lakini Yehoashi mfalme wa Israeli akamjibu Amazia mfalme wa Yuda: “Mbaruti uliokuwa Lebanoni ulituma ujumbe kwa mwerezi uliokuwa Lebanoni, ‘Mtoe binti yako aolewe na mwanangu.’ Kisha mnyama wa mwituni aliyekuwa Lebanoni akaja
na kuukanyaga ule mbaruti. 10 Hakika umeishinda Edomu, na sasa unajivuna. Jisifu
katika ushindi wako, lakini kaa nyumbani kwako! Kwa nini unachokoza na kujiletea anguko lako mwenyewe na la Yuda pia?”

11 Hata hivyo, Amazia hakusikia, hivyo Yehoashi mfalme wa Israeli akashambulia. Yeye na Amazia mfalme wa Yuda wakakutana uso kwa uso huko Beth-Shemeshi
katika Yuda. 12 Yuda ikashindwa na Israeli, na kila mtu akakimbilia nyumbani kwake.
13 Yehoashi mfalme wa Israeli akamteka Amazia mfalme wa Yuda, mwana wa Yoashi, mwana wa Ahazia, huko Beth-Shemeshi. Kisha Yehoashi akaenda Yerusalemu na kuubomoa ukuta wa Yerusalemu kuanzia Lango la Efraimu hadi Lango la Pembeni,
sehemu yenye urefu wa kama dhiraa 400.* 14 Akachukua dhahabu yote na fedha na
vyombo vyote vilivyopatikana ndani ya Hekalu la BWANA na katika hazina zote za jumba la mfalme. Akachukua pia mateka na akarudi Samaria.

15 Matukio mengine ya utawala wa Yehoashi, aliyoyafanya na mafanikio yake, pamoja na vita vyake dhidi ya Amazia mfalme wa Yuda, je, hayakuandikwa katika
kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli? 16 Yehoashi akalala pamoja na baba
zake, akazikwa Samaria pamoja na wafalme wa Israeli, naye Yeroboamu mwanawe akawa mfalme baada yake.

17 Amazia mwana wa Yoashi mfalme wa Yuda aliishi miaka kumi na mitano baada
ya kifo cha Yehoashi mwana wa Yehoahazi mfalme wa Israeli. 18 Matukio mengine ya
utawala wa Amazia, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda?

19 Wakafanya shauri baya dhidi ya Amazia huko Yerusalemu, naye akakimbilia Lakishi, lakini wakawatuma watu wamfuatilie huko Lakishi, nao wakamuulia huko.
20 Akarudishwa kwa farasi na akazikwa huko Yerusalemu pamoja na baba zake katika Mji wa Daudi.

21 Kisha watu wote wa Yuda wakamchukua Azaria† aliyekuwa na umri wa miaka
kumi na sita, na kumfanya mfalme mahali pa baba yake Amazia. 22 Ndiye aliijenga
tena Elathi na kuirudisha kwa Yuda baada ya Amazia kulala pamoja na baba zake.

Yeroboamu Wa Pili Mfalme Wa Israeli

23 Katika mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Amazia mwana wa Yoashi mfalme wa Yuda, Yeroboamu mwana wa Yehoashi mfalme wa Israeli alianza
kutawala huko Samaria, naye akatawala kwa miaka arobaini na mmoja. 24 Akafanya
maovu machoni pa BWANA, na hakuacha dhambi hata moja ya Yeroboamu mwana wa

* **14:13** Dhiraa 400 ni sawa na mita 180. † **14:21** Azaria pia aliitwa Uzia.

Nebati, ambazo alikuwa amesababisha Israeli kuzitenda. 25 Ndiye alirudishia mipaka
ya Israeli kuanzia Lebo-Hamathi hadi Bahari ya Araba, sawasawa na neno la Bwana,
Mungu wa Israeli, lililosemwa kupitia mtumishi wake Yona mwana wa Amitai, nabii
kutoka Gath-Heferi.
26 Bwana alikuwa ameona jinsi kila mmoja katika Israeli, awe mtumwa au aliye
huru, alivyoteseka kwa uchungu; hapakuwepo na yeyote wa kuwasaidia. 27 Kwa
kuwa Bwana alikuwa hajasema kuwa atafuta jina la Israeli chini ya mbingu,
akawaokoa kwa mkono wa Yeroboamu mwana wa Yehoashi.
28 Kwa matukio mengine ya utawala wa Yeroboamu, yote aliyoyafanya na
mafanikio yake ya kijeshi, ikiwa ni pamoja na jinsi alivyorudisha Dameski na
Hamathi kwa Israeli, ambayo ilikuwa mali ya Yuda, je, hayakuandikwa katika kitabu
cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli? 29 Yeroboamu akalala pamoja na baba
zake, wafalme wa Israeli. Naye Zekaria mwanawe akawa mfalme baada yake.

15

Azaria Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 26)

1 Katika mwaka wa ishirini na saba wa utawala wa Yeroboamu mfalme wa Israeli,
Azaria mwana wa Amazia mfalme wa Yuda alianza kutawala. 2 Alikuwa na umri
wa miaka kumi na sita alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu kwa
miaka hamsini na miwili. Mama yake aliitwa Yekolia wa Yerusalemu. 3 Akatenda
yaliyo mema machoni pa Bwana, kama Amazia baba yake alivyofanya. 4 Hata hivyo,
mahali pa juu pa kuabudia hapakuondolewa. Watu waliendelea kutoa kafara na
kufukiza uvumba huko.
5 Bwana akampiga mfalme kwa ukoma mpaka siku aliyokufa, naye aliishi katika
nyumba iliyotengwa peke yake. Yothamu mwana wa mfalme akawa msimamizi wa
jumba la mfalme, na akawatawala watu wa nchi.
6 Matukio mengine ya utawala wa Azaria na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa
katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda? 7 Azaria akalala pamoja na
baba zake, naye akazikwa karibu nao katika Mji wa Daudi, na Yothamu mwanawe
akawa mfalme baada yake.

Zekaria Mfalme Wa Israeli

8 Katika mwaka wa thelathini na nane wa utawala wa Azaria mfalme wa Yuda,
Zekaria mwana wa Yeroboamu akawa mfalme wa Israeli katika Samaria, naye
akatawala miezi sita. 9 Akafanya maovu machoni pa Bwana, kama baba zake
walivyofanya. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati ambazo
alisababisha Israeli kuzitenda.
10 Shalumu mwana wa Yabeshi akafanya shauri baya dhidi ya Zekaria. Akamsham-
bulia mbele ya watu, akamuua na kuingia mahali pake kuwa mfalme. 11 Matukio
mengine ya utawala wa Zekaria yameandikwa kwenye kitabu cha kumbukumbu za
wafalme wa Israeli. 12 Kwa hiyo neno la Bwana lililonenwa kwa Yehu likatimia,
kwamba, "Wazao wako wataketi juu ya kiti cha enzi cha Israeli hadi kizazi cha nne."

Shalumu Mfalme Wa Israeli

13 Shalumu mwana wa Yabeshi akawa mfalme katika mwaka wa thelathini na tisa
wa Uzia mfalme wa Yuda, naye akatawala katika Samaria kwa mwezi mmoja. 14 Kisha
Menahemu mwana wa Gadi akaenda kutoka Tirsa mpaka Samaria. Akamshambulia
Shalumu mwana wa Yabeshi huko Samaria, akamuua na kuingia mahali pake kuwa
mfalme.
15 Matukio mengine ya utawala wa Shalumu, na mauaji aliyoyafanya, yame-
andikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli.

16 Wakati ule, akianzia Tirsa, Menahemu alishambulia Tifsa na kila mtu ndani yake,
na wale waliokuwa maeneo jirani, kwa sababu walikataa kufungua malango yao.
Akaiangamiza Tifsa yote, na kuwapasua matumbo wanawake wote wenye mimba.

Menahemu Mfalme Wa Israeli

17 Katika mwaka wa thelathini na tisa wa utawala wa Azaria mfalme wa Yuda,
Menahemu mwana wa Gadi akawa mfalme wa Israeli, akatawala huko Samaria kwa
miaka kumi. 18 Akatenda maovu machoni pa BWANA. Katika wakati wa utawala wake
wote, hakuziacha dhambi za Yeroboamu mwana wa Nebati ambazo alisababisha
Israeli kuzitenda.
19 Kisha Pulu mfalme wa Ashuru akaishambulia Israeli. Menahemu mfalme wa
Israeli akampa talanta elfu moja za fedha* ili amsaidie na kumwezesha katika
utawala wake. 20 Menahemu akatoza fedha hizi kwa nguvu kutoka kwa Israeli. Kila
mtu tajiri alilazimika kuchanga shekeli hamsini za fedha† ambazo alipewa mfalme
wa Ashuru. Basi mfalme wa Ashuru akajiondoa na hakuendelea kuikalia nchi.
21 Matukio mengine ya utawala wa Menahemu na yote aliyoyafanya, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli?
22 Menahemu akalala pamoja na baba zake. Naye Pekahia mwanawe akawa mfalme
baada yake.

Pekahia Mfalme Wa Israeli

23 Katika mwaka wa hamsini wa utawala wa Azaria mfalme wa Yuda, Pekahia
mwana wa Menahemu akawa mfalme wa Israeli huko Samaria, akatawala miaka
miwili. 24 Pekahia akafanya uovu machoni pa BWANA. Hakuziacha dhambi za
Yeroboamu mwana wa Nebati, ambazo alisababisha Israeli kuzitenda. 25 Mmoja wa
maafisa wake wakuu, Peka mwana wa Remalia, akafanya shauri baya dhidi yake.
Akachukua watu hamsini wa Gileadi pamoja naye, akamuua Pekahia, pamoja na
Argobu na Aria, katika ngome ya jumba la kifalme huko Samaria. Kwa hiyo Peka
akamuua Pekahia, naye akaingia mahali pake kuwa mfalme.
26 Matukio mengine ya utawala wa Pekahia na yote aliyoyafanya yameandikwa
katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli.

Peka Mfalme Wa Israeli

27 Katika mwaka wa hamsini na mbili wa utawala wa Azaria mfalme wa Yuda, Peka
mwana wa Remalia akawa mfalme wa Israeli huko Samaria, naye alitawala miaka
ishirini. 28 Akafanya maovu machoni pa BWANA. Hakuziacha dhambi za Yeroboamu
mwana wa Nebati, ambazo alisababisha Israeli kuzitenda.
29 Wakati wa utawala wa Peka mfalme wa Israeli, Tiglath-Pileseri mfalme wa
Ashuru alikuja na kuteka Iyoni, Abel-Beth-Maaka, Yanoa, Kedeshi na Hazori. Akateka
miji ya Gileadi na Galilaya, pamoja na nchi yote ya Naftali, na kuwahamishia watu
wote Ashuru. 30 Kisha Hoshea mwana wa Ela akafanya shauri baya dhidi ya Peka
mwana wa Remalia. Akamshambulia na kumuua, kisha akaingia mahali pake kuwa
mfalme katika mwaka wa ishirini wa Yothamu mwana wa Uzia.
31 Matukio mengine ya utawala wa Peka na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa
katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli?

Yothamu Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 27)

32 Katika mwaka wa pili wa utawala wa Peka mwana wa Remalia mfalme wa Israeli,
Yothamu mwana wa Uzia mfalme wa Yuda alianza kutawala. 33 Alikuwa na miaka
ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu miaka kumi
na sita. Mama yake aliitwa Yerusha binti Sadoki. 34 Akafanya yaliyo mema machoni

* **15:19** Talanta 1,000 za fedha ni sawa na tani 34. † **15:20** Shekeli 50 za fedha ni sawa na gramu 600.

pa BWANA, kama Uzia baba yake alivyokuwa amefanya. 35 Hata hivyo, mahali pa juu
pa kuabudia hapakuondolewa. Watu waliendelea kutoa kafara na kufukiza uvumba
huko. Yothamu akajenga upya Lango la Juu la Hekalu la BWANA.

36 Matukio mengine ya utawala wa Yothamu na yale aliyoyafanya, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda? 37 (Katika
siku hizo, BWANA akaanza kuwatuma Resini mfalme wa Aramu na Peka mwana wa
Remalia dhidi ya Yuda.) 38 Yothamu akalala na baba zake, akazikwa pamoja nao
katika Mji wa Daudi, mji wa baba zake. Naye Ahazi mwanawe akawa mfalme baada
yake.

16

Ahazi Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 28)

1 Katika mwaka wa kumi na saba wa utawala wa Peka mwana wa Remalia, Ahazi
mwana wa Yothamu mfalme wa Yuda alianza kutawala. 2 Ahazi alikuwa na miaka
ishirini alipoanza kutawala, akatawala huko Yerusalemu kwa miaka kumi na sita.
Tofauti na Daudi baba yake, hakufanya yaliyo mema machoni pa Bwana, Mungu
wake. 3 Akaenenda katika njia za wafalme wa Israeli, na hata akamtoa mwanawe
kafara katika moto, akifuata njia za machukizo za mataifa ambayo BWANA alikuwa
ameyafukuza mbele ya Waisraeli. 4 Akatoa kafara na kufukiza uvumba katika mahali
pa juu pa kuabudia miungu, juu ya vilima, na chini ya kila mti uliotanda.

5 Kisha Resini mfalme wa Aramu na Peka mwana wa Remalia mfalme wa Israeli
wakaondoka kwenda kupigana dhidi ya Yerusalemu na kumzunguka Ahazi kwa jeshi,
lakini hawakuweza kumshinda. 6 Wakati ule, Resini mfalme wa Aramu akaurudisha
Elathi kwa Aramu kwa kuwafukuza watu wa Yuda. Kisha Waedomu wakahamia
Elathi, nao wanaishi huko mpaka leo.

7 Ahazi akatuma wajumbe kumwambia Tiglath-Pileseri mfalme wa Ashuru
kwamba, "Mimi ni mtumishi na mtumwa wako. Njoo na uniokoe kutoka mkononi
mwa mfalme wa Aramu na wa mfalme wa Israeli, ambao wananishambulia." 8 Naye
Ahazi akachukua fedha na dhahabu zilizopatikana ndani ya Hekalu la BWANA na
katika hazina ya jumba la mfalme, na kuzituma kama zawadi kwa mfalme wa
Ashuru. 9 Mfalme wa Ashuru akamwitikia kwa kushambulia Dameski na kuiteka.
Akawahamishia wenyeji wake huko Kiri, na kumuua Resini.

10 Kisha Mfalme Ahazi akaenda Dameski kukutana na Tiglath-Pileseri wa Ashuru.
Akaona madhabahu huko Dameski, naye akamtumia Uria kuhani mchoro wa hayo
madhabahu, pamoja na maelezo ya mpango kamili wa ujenzi wake. 11 Kwa hiyo
Uria kuhani akajenga madhabahu kulingana na mipango yote ambayo Mfalme
Ahazi alikuwa ameituma kutoka Dameski, na akamaliza ujenzi kabla ya Mfalme
Ahazi kurudi. 12 Mfalme aliporudi kutoka Dameski na kuona hayo madhabahu,
akayasogelea na kutoa sadaka juu yake. 13 Akatoa sadaka yake ya kuteketezwa na
sadaka ya nafaka, akamimina sadaka ya kinywaji na kunyunyizia damu ya sadaka
zake za amani juu ya hayo madhabahu. 14 Mfalme Ahazi akayaondoa madhabahu ya
zamani ya shaba kutoka hapo mbele ya Hekalu la BWANA, yaliyokuwa yamesimama
kati ya ingilio la Hekalu na hayo madhabahu mapya, naye akayaweka upande wa
kaskazini mwa hayo madhabahu mapya.

15 Ndipo Mfalme Ahazi akatoa amri zifuatazo kwa Uria kuhani: "Juu ya hayo
madhabahu kubwa mapya, toa sadaka ya asubuhi ya kuteketezwa na sadaka ya jioni
ya nafaka, sadaka ya mfalme ya kuteketezwa pamoja na sadaka yake ya nafaka,
sadaka ya kuteketezwa ya watu wote wa nchi, pamoja na sadaka yao ya nafaka na
sadaka yao ya kinywaji. Unyunyize juu ya hayo madhabahu damu yote ya sadaka

za kuteketezwa na dhabihu. Lakini mimi nitatumia hayo madhabahu ya zamani ya
shaba kwa ajili ya kutafuta uongozi." 16 Naye Uria kuhani akafanya kama Mfalme
Ahazi alivyoagiza.
17 Mfalme Ahazi akaondoa mbao za pembeni na kuondoa masinia kwenye vile
vishikilio vilivyohamishika. Akaondoa ile Bahari kutoka kwenye mafahali wa shaba
walioishikilia, na kuiweka kwenye kitako cha jiwe. 18 Kwa heshima ya mfalme wa
Ashuru, akaliondoa pia pazia la Sabato lililokuwa limewekwa ndani ya Hekalu, na
akaondoa ile njia ya kifalme ya kuingia kwenye Hekalu la BWANA.
19 Matukio mengine ya utawala wa Ahazi na yale aliyoyafanya, je hayakuandikwa
katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda? 20 Ahazi akalala na baba zake,
naye akazikwa pamoja nao katika Mji wa Daudi. Naye Hezekia mwanawe akawa
mfalme baada yake.

17

Hoshea, Mfalme Wa Mwisho Katika Israeli

1 Katika mwaka wa kumi na mbili wa utawala wa Ahazi mfalme wa Yuda, Hoshea
mwana wa Ela akawa mfalme wa Israeli katika Samaria, akatawala kwa miaka tisa.
2 Akafanya maovu machoni pa BWANA, lakini si kama wafalme wengine wa Israeli
waliomtangulia.
3 Mfalme Shalmanesa wa Ashuru akainuka dhidi ya Mfalme Hoshea, ambaye hapo
mbeleni alikuwa mtumwa wake na kumlipa ushuru. 4 Lakini mfalme wa Ashuru
akagundua kuwa Hoshea alikuwa msaliti, kwa kuwa alikuwa ametuma wajumbe
kwa So mfalme wa Misri, naye hakuendelea kulipa ushuru kwa mfalme wa Ashuru
tena kama alivyokuwa anafanya kila mwaka. Kwa hiyo Shalmanesa akamkamata na
kumtia gerezani. 5 Mfalme wa Ashuru akaishambulia nchi yote, akapigana dhidi
ya Samaria na kuizunguka kwa majeshi miaka mitatu. 6 Katika mwaka wa tisa
wa Hoshea, mfalme wa Ashuru akaiteka Samaria na kuwahamishia Waisraeli huko
Ashuru. Akawaweka huko Hala, na Gozani karibu na Mto Habori, na katika miji ya
Wamedi.

Israeli Inakwenda Uhamishoni Kwa Sababu Ya Dhambi

7 Yote haya yalitokea kwa sababu Waisraeli walikuwa wametenda dhambi dhidi ya
BWANA Mungu wao, ambaye alikuwa amewapandisha kutoka Misri akiwatoa chini
ya utawala wa nguvu wa Farao mfalme wa Misri. Waliabudu miungu mingine 8 na
kufuata desturi za mataifa ambayo BWANA alikuwa ameyafukuza mbele yao, pamoja
na desturi ambazo wafalme wa Israeli walizileta. 9 Waisraeli wakafanya vitu kwa
siri dhidi ya BWANA Mungu wao, ambavyo havikuwa sawa. Kuanzia kwenye mnara
wa ulinzi hadi kwenye mji wenye maboma walijijengea wenyewe mahali pa juu pa
kuabudia miungu katika miji yao yote. 10 Wakaweka mawe ya kuabudiwa na nguzo za
Ashera juu ya kila kilima kirefu na chini ya kila mti uliotanda. 11 Wakafukiza uvumba
kila mahali palipoinuka, kama yalivyofanya yale mataifa ambayo BWANA alikuwa
ameyafukuza mbele yao. Wakafanya mambo maovu ambayo yalimghadhibisha
BWANA. 12 Wakaabudu sanamu, ingawa BWANA alikuwa amesema, "Msifanye mambo
haya." 13 BWANA akawaonya Israeli na Yuda kupitia kwa manabii na waonaji wake
wote: "Acheni njia zenu mbaya. Shikeni amri na maagizo yangu, kufuatana na
sheria yangu yote niliyowaagiza baba zenu kuitii ambayo niliileta kwenu kupitia
kwa watumishi wangu manabii."
14 Lakini hawakusikiliza, walikuwa na shingo ngumu kama baba zao, ambao
hawakumtegemea BWANA Mungu wao. 15 Walizikataa amri zake, na agano alilokuwa
amelifanya na baba zao, na maonyo aliyokuwa amewapa. Wakafuata sanamu
zisizofaa, nao wenyewe wakawa hawafai. Wakayaiga mataifa yaliyowazunguka,

ingawa Bwana alikuwa amewaonya akiwaambia, “Msifanye kama wanavyofanya,”
nao wakafanya mambo ambayo Bwana alikuwa amewakataza wasifanye.
16 Wakayaacha maagizo yote ya Bwana Mungu wao na kujitengenezea sanamu
mbili, walizozisubu katika sura ya ndama na nguzo ya Ashera. Wakasujudia mianga
yote ya angani, na wakamtumikia Baali. 17 Wakawatoa kafara wana wao na mabinti
zao katika moto. Wakafanya uaguzi na uchawi, nao wakajiuza wenyewe katika
kutenda uovu machoni pa Bwana, wakamghadhibisha.
18 Basi Bwana akawakasirikia sana Israeli na kuwaondoa kwenye uwepo wake.
Ni kabila la Yuda tu lililobaki; 19 na hata hivyo nao Yuda hawakuzishika amri za
Bwana Mungu wao. Wakafuata desturi ambazo Israeli walikuwa wamezianzisha.
20 Kwa hiyo Bwana aliwakataa watu wote wa Israeli; akawatesa na kuwaachia katika
mikono ya wateka nyara hadi alipowaondoa kutoka kwenye uwepo wake.
21 Alipokwisha kuwatenga Israeli mbali na nyumba ya Daudi, wakamfanya
Yeroboamu mwana wa Nebati kuwa mfalme wao. Yeroboamu akawashawishi
Israeli waache kumfuata Bwana na akawasababisha kutenda dhambi kuu. 22 Nao
Israeli wakadumu katika dhambi zote za Yeroboamu mwana wa Nebati, nao
hawakuziacha 23 hadi Bwana alipowaondoa kutoka kwenye uwepo wake, kama vile
alivyokuwa ameonya kupitia watumishi wake wote manabii. Hivyo watu wa Israeli
wakaondolewa kutoka nchi yao kwenda uhamishoni Ashuru, nao wako huko mpaka
sasa.

Samaria Inakaliwa Tena

24 Mfalme wa Ashuru akawaleta watu kutoka Babeli, Kutha, Ava, Hamathi na
Sefarvaimu na kuwaweka katika miji ya Samaria badala ya Waisraeli. Wakaim-
iliki Samaria na kuishi katika miji yake. 25 Wakati walianza kuishi humo,
hawakumwabudu Bwana, kwa hiyo akatuma simba miongoni mwao, wakawaua
baadhi ya watu. 26 Habari ikapelekwa kwa mfalme wa Ashuru, kusema: “Watu
uliowahamisha na kuwaweka katika miji ya Samaria hawajui kile Mungu wa nchi
hiyo anachokitaka. Ametuma simba miongoni mwao, ambao wanawaua, kwa sababu
watu hawajui anachokitaka.”
27 Ndipo mfalme wa Ashuru akaamuru hivi: “Mtwae mmoja wa makuhani
uliowachukua mateka kutoka Samaria ili arudi kuishi humo na awafundishe watu
kile ambacho Mungu wa nchi anataka.” 28 Basi mmoja wa makuhani ambaye alikuwa
amepelekwa uhamishoni kutoka Samaria akaja kuishi Betheli na kuwafundisha jinsi
ya kumwabudu Bwana.
29 Hata hivyo, kila kikundi cha taifa lililoletwa Samaria kilitengeneza miungu yao
wenyewe katika miji kadhaa mahali walipoishi, nao wakaiweka mahali pa ibada
za miungu ambapo watu wa Samaria walikuwa wametengeneza katika mahali pa
juu. 30 Watu kutoka Babeli wakamtengeneza Sukoth-Benothi kuwa mungu wao, watu
kutoka Kutha wakamtengeneza Nergali, na watu kutoka Hamathi wakamtengeneza
Ashima; 31 Waavi wakatengeneza Nibhazi na Tartaki, nao Wasefarvi wakachoma
watoto wao kama kafara kwa Adrameleki na Anameleki, miungu ya Sefarvaimu.
32 Walimwabudu Bwana, lakini pia waliteua aina zote za watu wao ili kuwawakilisha
kama makuhani katika mahali pa kuabudia miungu kwenye mahali pa juu pa ibada.
33 Walimwabudu Bwana, lakini pia waliitumikia miungu yao kulingana na desturi za
mataifa walikotoka.
34 Mpaka leo wanashikilia desturi zao za zamani. Hawamwabudu Bwana wala
kuzishika hukumu na maagizo, sheria na amri ambazo Bwana aliwapa uzao wa
Yakobo, ambaye alimwita Israeli. 35 Wakati Bwana alipofanya Agano na Waisraeli,
aliwaamuru akisema: “Msiiabudu miungu mingine yoyote wala kuisujudia, wala
kuitumikia wala kuitolea dhabihu. 36 Bali imewapasa kumwabudu Bwana aliyewa-
pandisha kutoka Misri kwa uwezo wake mkuu na kwa mkono wake ulionyooshwa.

Kwake yeye mtasujudu na kwake yeye mtatoa dhabihu. 37 Imewapasa daima
kuwa waangalifu kutunza hukumu na maagizo, sheria na amri alizowaandikia.
Msiabudu miungu mingine. 38 Msisahau agano nililofanya nanyi, wala msiabudu
miungu mingine. 39 Bali, mtamwabudu Bwana Mungu wenu, kwani yeye ndiye
atakayewakomboa kutoka mikononi mwa adui zenu wote.”
40 Hata hivyo hawakusikiliza, lakini waliendelea na desturi zao za awali. 41 Hata
wakati watu hawa walipokuwa wanamwabudu Bwana, walikuwa bado wakitumikia
sanamu zao. Mpaka leo watoto wao na watoto wa watoto wao wanaendelea kufanya
kama baba zao walivyofanya.

18

Hezekia Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 29:1–31:21)

1 Katika mwaka wa tatu wa utawala wa Hoshea mwana wa Ela mfalme wa Israeli,
Hezekia mwana wa Ahazi mfalme wa Yuda alianza kutawala. 2 Alikuwa na umri
wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu
kwa miaka ishirini na tisa. Mama yake aliitwa Abiya binti Zekaria. 3 Akafanya
yaliyo mema machoni pa Bwana, kama Daudi baba yake alivyofanya. 4 Akapaondoa
mahali pa juu pa kuabudia miungu, akazivunja sanamu, akakatakata nguzo za
Ashera. Akavunja vipande vipande ile nyoka ya shaba Mose aliyotengeneza, kwa
kuwa hadi siku hizo wana wa Israeli walikuwa wanaifukizia uvumba (ilikuwa ikiitwa
Nehushtani*).
5 Hezekia aliweka tumaini lake kwa Bwana, Mungu wa Israeli. Hapakuwepo
na mfalme mwingine wa kufanana naye miongoni mwa wafalme wa Yuda, kabla
yake au baada yake. 6 Alishikamana na Bwana kwa bidii wala hakuacha kumfuata;
alishika amri ambazo Bwana alikuwa amempa Mose. 7 Naye Bwana alikuwa pamoja
naye, akafanikiwa katika kila alichokifanya. Aliasi dhidi ya mfalme wa Ashuru,
wala hakumtumikia. 8 Kuanzia mnara wa ulinzi hadi kwenye mji wenye ngome,
aliwashinda Wafilisti, hadi kufikia Gaza na himaya yake yote.
9 Mwaka wa nne wa Mfalme Hezekia, ambao ulikuwa mwaka wa saba wa
Hoshea mwana wa Ela kutawala Israeli, Shalmanesa mfalme wa Ashuru alikwenda
kuishambulia Samaria na kuuzunguka kwa majeshi. 10 Baada ya miaka mitatu
Waashuru wakautwaa. Kwa hiyo Samaria ulitekwa katika mwaka wa sita wa
utawala wa Mfalme Hezekia, ambao ulikuwa mwaka wa tisa wa utawala wa Hoshea
mfalme wa Israeli. 11 Mfalme wa Ashuru akawahamishia Waisraeli huko Ashuru
na akawaweka Hala, na Gozani karibu na Mto Habori, na katika miji ya Wamedi.
12 Hili lilitokea kwa sababu hawakumtii Bwana Mungu wao, lakini walikuwa
wamevunja agano lake, yale yote ambayo Mose mtumishi wa Bwana aliwaamuru.
Hawakuzisikiliza amri wala kuzitimiza.
13 Katika mwaka wa kumi na nne wa utawala wa Mfalme Hezekia, Senakeribu
mfalme wa Ashuru akaishambulia miji yote ya Yuda yenye ngome na kuiteka. 14 Basi
Hezekia mfalme wa Yuda akamtumia ujumbe mfalme wa Ashuru huko Lakishi
akisema: “Nimefanya makosa. Ondoka katika nchi yangu, nami nitakulipa chochote
unachokitaka kwangu.” Mfalme wa Ashuru akamtoza Hezekia mfalme wa Yuda
talanta 300† za fedha, na talanta thelathini‡ za dhahabu. 15 Basi Hezekia akampa
fedha yote iliyopatikana ndani ya Hekalu la Bwana na katika hazina ya jumba la
mfalme.
16 Wakati huu Hezekia mfalme wa Yuda akabandua dhahabu yote iliyokuwa
imefunika milango na miimo ya Hekalu la Bwana, akampa mfalme wa Ashuru.

---

* **18:4** Nehushtani maana yake Kipande cha shaba. † **18:14** Talanta 300 za fedha ni sawa na tani 10. ‡ **18:14** Talanta 30 za dhahabu ni sawa na tani moja.

Senakeribu Anaitishia Yerusalemu (2 Nyakati 32:1-19; Isaya 36:1-22)

17 Mfalme wa Ashuru akamtuma jemadari wake mkuu, na afisa wake mkuu,
na jemadari wa jeshi, pamoja na jeshi kubwa kutoka Lakishi hadi kwa Mfalme
Hezekia huko Yerusalemu. Wakaja Yerusalemu na kusimama kwenye mfereji wa
Bwawa la Juu, lililojengwa katika barabara iendayo kwenye Uwanja wa Dobi.
18 Wakaagiza mfalme aitwe. Eliakimu mwana wa Hilkia aliyekuwa msimamizi wa
jumba la mfalme, Shebna aliyekuwa katibu, na Yoa mwana wa Asafu mwandishi
wakawaendea.
19 Yule jemadari wa jeshi akawaambia, "Mwambieni Hezekia:
" 'Hili ndilo asemalo mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru: Ni wapi unapoweka hili
tumaini lako? 20 Unasema mnayo mikakati na nguvu za kijeshi, lakini unasema
maneno matupu tu. Je, wewe unamtegemea nani, hata ukaniasi mimi? 21 Tazama
sasa, unaitegemea Misri, fimbo ile ya mwanzi uliopasuka, ambayo huuchoma na
kuujeruhi mkono wa mtu akiiegemea! Hivyo ndivyo alivyo Farao mfalme wa
Misri, kwa wote wanaomtegemea. 22 Nawe kama ukiniambia, "Tunamtumainia
Bwana Mungu wetu": je, siyo yeye ambaye Hezekia aliondoa mahali pake pa juu
pa kuabudia miungu na madhabahu zake, akiwaambia Yuda na Yerusalemu, "Ni
lazima mwabudu mbele ya madhabahu haya katika Yerusalemu"?
23 " 'Njooni sasa, fanyeni mapatano na bwana wangu, mfalme wa Ashuru:
Nitakupa farasi elfu mbili, kama unaweza kuwapandisha waendesha farasi juu
yao! 24 Utawezaje kumzuia hata afisa mmoja aliye mdogo kati ya maafisa wa
bwana wangu, ijapo unategemea Misri kwa magari ya vita na wapanda farasi?
25 Zaidi ya hayo, je, nimekuja kushambulia na kuangamiza mahali hapa pasipo
neno kutoka kwa Bwana? Bwana mwenyewe ndiye aliniambia niishambulie nchi
hii na kuiangamiza.' "
26 Ndipo Eliakimu mwana wa Hilkia, Shebna na Yoa wakamwambia yule jemadari
wa jeshi, "Tafadhali zungumza na watumishi wako kwa lugha ya Kiaramu, kwa
kuwa tunaifahamu. Usiseme nasi kwa Kiebrania watu walioko juu ya ukuta wakiwa
wanasikia."
27 Lakini yule jemadari wa jeshi akajibu, "Je, bwana wangu amenituma kutoa
ujumbe huu kwa bwana wenu na kwenu tu? Je, hakunituma pia kwa watu walioketi
ukutani, ambao, kama ninyi, itawabidi kula mavi yao na kunywa mikojo yao
wenyewe?"
28 Kisha yule jemadari wa jeshi akasimama na kuita kwa lugha ya Kiebrania,
akasema: "Sikieni neno la mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru! 29 Hili ndilo asemalo
mfalme: Msikubali Hezekia awadanganye. Hawezi kuwaokoa mkononi mwangu.
30 Msikubali Hezekia awashawishi kumtumaini Bwana kwa kuwaambia, 'Hakika
Bwana atatuokoa. Mji huu hautaangukia mikononi mwa mfalme wa Ashuru.'
31 "Msimsikilize Hezekia. Hili ndilo mfalme wa Ashuru asemalo: Fanyeni amani
nami na mje kwangu. Kisha kila mmoja wenu atakula kutoka kwa mzabibu wake na
mtini wake mwenyewe, na kunywa maji kutoka kisima chake mwenyewe, 32 mpaka
nije nikawapeleke katika nchi iliyo kama nchi yenu wenyewe, nchi ya nafaka na
divai mpya, nchi ya mkate na mashamba ya mizabibu, nchi ya mizeituni na asali.
Chagueni uzima, sio mauti!
"Msimsikilize Hezekia, kwa kuwa anawapotosha asemapo, 'Bwana atatuokoa.'
33 Je, yuko mungu wa taifa lolote aliyewahi kuokoa nchi yake kutoka mkononi mwa
mfalme wa Ashuru? 34 Iko wapi miungu ya Hamathi na ya Arpadi? Iko wapi miungu
ya Sefarvaimu, Hena na Iva? Je, imeokoa Samaria kutoka mkononi mwangu? 35 Ni
yupi miongoni mwa miungu yote ya nchi hizi ameweza kuokoa nchi yake mkononi
mwangu? Inawezekanaje basi Bwana aiokoe Yerusalemu mkononi mwangu?"

36 Lakini wale watu wakakaa kimya, wala hawakujibu lolote, kwa kuwa mfalme
alikuwa amewaamuru, “Msimjibu lolote.”

37 Kisha Eliakimu mwana wa Hilkia msimamizi wa jumba la kifalme, Shebna
katibu, na Yoa mwana wa Asafu, mwandishi wakamwendea Hezekia, nguo zao zikiwa
zimeraruliwa, na kumwambia yale jemadari wa jeshi aliyoyasema.

19

Hezekia Autafuta Msaada Wa Bwana
(Isaya 37:1-20)

1 Mfalme Hezekia aliposikia haya, akararua nguo zake na kuvaa nguo ya
gunia, naye akaenda katika Hekalu la Bwana. 2 Akawatuma Eliakimu msimamizi
wa nyumba ya mfalme, Shebna mwandishi, na viongozi wa makuhani, wote
wakiwa wamevaa nguo za magunia, waende kwa nabii Isaya mwana wa Amozi.
3 Wakamwambia, “Hili ndilo asemalo Hezekia: Siku hii ni siku ya dhiki, ya
kukaripiwa na ya aibu, kama wakati watoto wanapofikia karibu kuzaliwa na kumbe
hakuna nguvu ya kuwazaa. 4 Yamkini Bwana, Mungu wako atayasikia maneno ya
jemadari wa jeshi, ambaye bwana wake, mfalme wa Ashuru, amemtuma kumdhihaki
Mungu aliye hai, tena kwamba atamkemea kwa maneno ambayo Bwana, Mungu
wako ameyasikia. Kwa hiyo omba kwa ajili ya mabaki ambao bado wako.”

5 Maafisa wa Mfalme Hezekia walipofika kwa Isaya, 6 Isaya akawaambia, “Mwambi-
eni bwana wenu, ‘Hili ndilo asemalo Bwana: Usiogope kwa hayo uliyoyasikia, yale
maneno ambayo watumishi wa mfalme wa Ashuru wamenitukana nayo. 7 Sikiliza!
Nitatia roho fulani ndani yake ili atakaposikia taarifa fulani, atarudi nchi yake
mwenyewe, nami huko nitafanya auawe kwa upanga.’ ”

8 Jemadari wa jeshi aliposikia kwamba mfalme wa Ashuru ameondoka Lakishi,
alirudi, akamkuta mfalme akipigana na Libna.

9 Basi Senakeribu akapata taarifa kwamba Tirhaka, Mkushi mfalme wa Misri,
alikuwa anaenda kupigana naye. Basi akatuma tena wajumbe kwa Hezekia na
neno hili: 10 “Mwambieni Hezekia mfalme wa Yuda: Usikubali huyo Mungu
unayemtumainia akudanganye wakati anaposema, ‘Yerusalemu haitatiwa mkononi
mwa mfalme wa Ashuru.’ 11 Hakika umesikia yale ambayo wafalme wa Ashuru
wametenda kwa nchi zote, wakiwaangamiza kabisa. Je, wewe utaokolewa? 12 Je,
miungu ya mataifa ambayo yaliangamizwa na baba zangu iliweza kuwaokoa, hiyo
miungu ya Gozani, Harani, Resefu, na ya watu wa Edeni waliokuwa Telasari? 13 Yuko
wapi mfalme wa Hamathi, mfalme wa Arpadi, mfalme wa mji wa Sefarvaimu, au wa
Hena au wa Iva?”

Maombi Ya Hezekia

14 Hezekia akapokea barua kutoka kwa wale wajumbe, naye akaisoma. Kisha
akapanda katika Hekalu la Bwana, akaikunjua mbele za Bwana. 15 Naye Hezekia
akamwomba Bwana akisema: “Ee Bwana, Mungu wa Israeli, uketiye juu ya kiti cha
enzi kati ya makerubi, wewe peke yako ndiwe Mungu juu ya falme zote za dunia.
Wewe umeumba mbingu na nchi. 16 Tega sikio, Ee Bwana, usikie; fungua macho
yako, Ee Bwana, uone; sikiliza maneno ambayo Senakeribu ametuma kumtukana
Mungu aliye hai.

17 “Ni kweli, Ee Bwana, kwamba wafalme wa Ashuru wameyaangamiza mataifa
haya na nchi zao. 18 Wameitupa miungu yao kwenye moto na kuiangamiza, kwa kuwa
haikuwa miungu, bali miti na mawe tu iliyotengenezwa kwa mikono ya wanadamu.
19 Sasa basi, Ee Bwana Mungu wetu, tuokoe kutoka mkononi mwake, ili falme zote
duniani zipate kujua kwamba wewe peke yako, Ee Bwana, ndiwe Mungu.”

Isaya Anatoa Unabii Wa Kuanguka Kwa Senakeribu (Isaya 37:21-38)

20 Kisha Isaya mwana wa Amozi akapeleka ujumbe kwa Hezekia, akasema: "Hili
ndilo asemalo Bwana, Mungu wa Israeli: Nimesikia maombi yako kuhusu Senakeribu
mfalme wa Ashuru. 21 Hili ndilo neno ambalo Bwana amelisema dhidi yake:

" 'Bikira Binti Sayuni anakudharau na kukudhihaki.
Binti Yerusalemu anatikisa kichwa chake unapokimbia.
22 Ni nani uliyemtukana na kumkufuru?
Ni nani uliyeinua sauti yako dhidi yake,
na kumwinulia macho yako kwa kiburi?
Ni dhidi ya yule Aliye Mtakatifu wa Israeli!
23 Kupitia kwa wajumbe wako
umelundika matukano juu ya Bwana.
Nawe umesema,
"Kwa magari yangu mengi ya vita,
nimepanda juu ya vilele vya milima,
vilele vya juu sana katika Lebanoni.
Nami nimeiangusha mierezi yake mirefu,
misunobari yake iliyo bora sana.
Nimefikia sehemu zake zilizo mbali sana,
misitu yake iliyo mizuri sana.
24 Nimechimba visima katika nchi za kigeni
na kunywa maji yake.
Kwa nyayo za miguu yangu
nimekausha vijito vyote vya Misri."

25 " 'Je, hujasikia?
Zamani sana niliamuru hili.
Siku za kale nilipanga hili;
sasa nimelifanya litokee,
kwamba umegeuza miji yenye ngome
kuwa malundo ya mawe.
26 Watu wa miji hiyo wameishiwa nguvu,
wanavunjika mioyo na kuaibishwa.
Wao ni kama mimea katika shamba,
kama machipukizi mororo ya kijani,
kama majani yachipuayo juu ya paa la nyumba,
ambayo hukauka kabla ya kukua.

27 " 'Lakini ninajua mahali ukaapo,
kutoka kwako na kuingia kwako,
na jinsi unavyoghadhibika dhidi yangu.
28 Kwa sababu unaghadhibika dhidi yangu,
na ufidhuli wako umefika masikioni mwangu,
nitaweka ndoana yangu puani mwako
na hatamu yangu kinywani mwako,
nami nitakufanya urudi kwa njia ile uliyoijia.'

29 "Hii ndiyo itakuwa ishara kwako, ee Hezekia:
"Mwaka huu utakula kile kiotacho chenyewe,
na mwaka wa pili utakula kutoka machipukizi yake.
Lakini katika mwaka wa tatu, panda na uvune,

panda mashamba ya mizabibu na ule matunda yake.
30 Mara nyingine tena mabaki ya nyumba ya Yuda
wataeneza mizizi chini na kuzaa matunda juu.
31 Kwa kuwa kutoka Yerusalemu watakuja mabaki,
na kutoka Mlima Sayuni kundi la walionusurika.
Wivu wa Bwana Mwenye Nguvu Zote ndio utatimiza jambo hili.

32 “Kwa hiyo hili ndilo asemalo Bwana kuhusu mfalme wa Ashuru:
“Hataingia katika mji huu
wala hatapiga mshale hapa.
Hatakuja mbele yake akiwa na ngao,
wala kupanga majeshi kuuzingira.
33 Kwa njia ile aliyoijia, ndiyo atakayorudi;
hataingia katika mji huu,
asema Bwana.
34 Nitaulinda mji huu na kuuokoa,
kwa ajili yangu mwenyewe,
na kwa ajili ya Daudi mtumishi wangu.”

35 Usiku ule, malaika wa Bwana akaenda, akawaua wanajeshi 185,000 katika kambi
ya Waashuru. Wenzao walipoamka asubuhi yake, walikuta maiti kila mahali! 36 Basi
Senakeribu mfalme wa Ashuru akavunja kambi na kuondoka. Akarudi Ninawi na
kukaa huko.

37 Siku moja, alipokuwa akiabudu katika hekalu la mungu wake Nisroki, wanawe
Adrameleki na Shareza wakamuua kwa upanga, nao wakakimbilia nchi ya Ararati.
Naye Esar-Hadoni mwanawe akawa mfalme badala yake.

20

Ugonjwa Wa Hezekia
(2 Nyakati 32:24-26; Isaya 38:1-8, 21-22)

1 Katika siku hizo, Hezekia akaugua, naye akawa karibu kufa. Nabii Isaya mwana
wa Amozi akaenda kwake na kumwambia, “Hili ndilo asemalo Bwana: Tengeneza
mambo ya nyumba yako, kwa sababu utakufa, hutapona.”

2 Hezekia akaelekeza uso wake ukutani, akamwomba Bwana: 3 “Ee Bwana,
kumbuka jinsi nilivyoenenda mbele zako kwa uaminifu na kujitoa kwa moyo wangu
wote, na kufanya yaliyo mema machoni pako.” Naye Hezekia akalia kwa uchungu.

4 Kabla Isaya hajaondoka katika ua wa kati, neno la Bwana likamjia, akaambiwa:
5 “Rudi ukamwambie Hezekia, kiongozi wa watu wangu, ‘Hili ndilo asemalo Bwana,
Mungu wa baba yako Daudi: Nimeyasikia maombi yako na nimeona machozi
yako; nitakuponya. Siku ya tatu kuanzia sasa utapanda kwenda Hekalu la Bwana.
6 Nitakuongezea miaka kumi na mitano katika maisha yako. Nami nitakuokoa wewe
pamoja na mji huu mkononi mwa mfalme wa Ashuru. Nitaulinda mji huu kwa ajili
yangu, na kwa ajili ya mtumishi wangu Daudi!’ ”

7 Kisha Isaya akasema, “Tengenezeni dawa ya kubandika ya tini.” Wakafanya hivyo
na kuiweka kwenye jipu, naye akapona.

8 Hezekia alikuwa amemuuliza Isaya, “Kutakuwa na ishara gani kwamba Bwana
ataniponya mimi, na kwamba nitapanda kwenda Hekalu la Bwana siku ya tatu tangu
leo?”

9 Isaya akajibu, “Hii ndiyo ishara ya Bwana kwako kwamba Bwana atafanya kile
alichoahidi: Je, kivuli kiende hatua kumi mbele, au kivuli kirudi nyuma hatua kumi?”

10 Hezekia akasema, “Ni jambo rahisi kwa kivuli kutangulia mbele hatua kumi,
kuliko kukifanya kirudi nyuma hatua kumi.”

11 Ndipo nabii Isaya akamwita Bwana, naye Bwana akakifanya kivuli kurudi nyuma
hatua kumi ambazo kilikuwa kimeshuka kwenye ngazi ya Ahazi.

Wajumbe Kutoka Babeli
(Isaya 39:1-8)

12 Wakati huo Merodaki-Baladani, mwana wa Baladani mfalme wa Babeli,
akamtumia Hezekia barua na zawadi, kwa sababu alikuwa amesikia habari za
kuugua kwa Hezekia. 13 Hezekia akawapokea wale wajumbe na kuwaonyesha vitu
vyote vile vilivyokuwa katika ghala zake: yaani fedha, dhahabu, vikolezo na mafuta
safi, ghala la silaha na kila kitu kilichokuwa katika hazina zake. Hapakuwa na kitu
chochote katika jumba lake la kifalme au katika ufalme wake wote ambacho Hezekia
hakuwaonyesha.

14 Ndipo nabii Isaya akaenda kwa Mfalme Hezekia na kumuuliza, “Watu hao
walisema nini, na wametoka wapi?”

Hezekia akamjibu, “Wametoka nchi ya mbali. Walikuja kutoka Babeli.”

15 Nabii akauliza, “Waliona nini katika jumba lako la kifalme?”

Hezekia akajibu, “Waliona kila kitu katika jumba langu la kifalme. Hakuna kitu
chochote katika hazina yangu ambacho sikuwaonyesha.”

16 Ndipo Isaya akamwambia Hezekia, “Sikia neno la Bwana: 17 Hakika wakati
unakuja ambapo vitu vyote katika jumba lako la kifalme, na vyote ambavyo baba
zako waliweka akiba mpaka siku hii, vitachukuliwa kwenda Babeli. Hakuna chochote
kitakachosalia, asema Bwana. 18 Nao baadhi ya wazao wako, nyama yako na
damu yako mwenyewe watakaozaliwa kwako, watachukuliwa mbali, nao watakuwa
matowashi katika jumba la mfalme wa Babeli.”

19 Hezekia akamjibu Isaya, “Neno la Bwana ulilosema ni jema.” Kwa kuwa alifikiri,
“Lakini si patakuwa na amani na usalama wakati wa uhai wangu?”

20 Matukio mengine ya utawala wa Hezekia, mafanikio yake yote, na jinsi
alivyotengeneza bwawa na mfereji ambao ulileta maji katika mji, je, hayakuandikwa
katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda? 21 Hezekia akafa, akazikwa
pamoja na baba zake. Naye Manase mwanawe akawa mfalme baada yake.

21

Manase Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 33:1-20)

1 Manase alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili alipoanza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu miaka hamsini na mitano. Mama yake aliitwa Hefsiba.
2 Akafanya maovu machoni pa Bwana, akafuata desturi za machukizo za mataifa
ambayo Bwana aliyafukuza mbele ya Waisraeli. 3 Akajenga upya mahali pa juu
pa kuabudia miungu ambapo Hezekia baba yake alikuwa amepabomoa. Pia
akasimamisha madhabahu za Baali na kutengeneza nguzo ya Ashera, kama Ahabu
mfalme wa Israeli alivyofanya. Akalisujudia jeshi lote la angani na kuliabudu.
4 Akajenga madhabahu katika Hekalu la Bwana, ambamo Bwana alikuwa amesema,
“Katika Yerusalemu nitaliweka Jina langu.” 5 Katika nyua zote mbili za Hekalu la
Bwana, akajenga madhabahu kwa ajili ya jeshi lote la angani. 6 Akamtoa kafara
mwanawe mwenyewe katika moto, akafanya uchawi na uaguzi, na akataka shauri
kwa wapiga ramli na kwa mizimu. Akafanya maovu mengi sana machoni mwa
Bwana na kumghadhibisha.

7 Akachukua nguzo ya Ashera aliyoichonga na kuiweka katika Hekalu, ambalo
Bwana alikuwa amemwambia Daudi na mwanawe Solomoni, “Katika Hekalu hili na
katika Yerusalemu niliouchagua kutoka kabila zote za Israeli, nitaliweka Jina langu
milele. 8 Sitaifanya tena miguu ya Waisraeli itangetange kutoka nchi niliyowapa baba
zao, ikiwa watakuwa waangalifu kufanya kila kitu nilichowaamuru, na kuishika
Sheria yote ambayo walipewa na Mose mtumishi wangu.” 9 Lakini hawa watu
hawakusikiliza. Manase akawapotosha, hivyo kwamba walifanya maovu mengi
kuliko mataifa ambayo Bwana aliyaangamiza mbele ya Waisraeli.
10 Bwana akasema kupitia watumishi wake manabii: 11 “Manase mfalme wa Yuda
ametenda dhambi hizi za kuchukiza. Amefanya maovu mengi kuliko Waamori
waliokuwepo kabla yake, na ameiongoza Yuda katika dhambi kwa sanamu zake.
12 Kwa hiyo hili ndilo asemalo Bwana, Mungu wa Israeli: Nitaleta maafa makubwa
juu ya Yerusalemu na Yuda, kiasi kwamba masikio ya kila mmoja atakayesikia habari
zake yatawasha. 13 Nitanyoosha juu ya Yerusalemu kamba ya kupimia iliyotumika
dhidi ya Samaria, na timazi iliyotumika dhidi ya nyumba ya Ahabu. Nitaifutilia
mbali Yerusalemu kama mtu afutaye sahani, nikiifuta na kuifunikiza. 14 Nitawakataa
mabaki wa urithi wangu na kuwatia mikononi mwa adui zao. Watapokonywa mali
zao na kutekwa nyara na adui zao wote, 15 kwa sababu wametenda uovu machoni
pangu na kunighadhibisha tangu siku baba zao walipotoka Misri mpaka siku ya leo.”
16 Zaidi ya hayo, Manase pia alimwaga damu nyingi isiyo na hatia, hivi kwamba
aliijaza Yerusalemu kutoka mwanzo hadi mwisho, mbali na dhambi ambayo alikuwa
amesababisha Yuda kufanya, na hivyo wakatenda maovu machoni pa Bwana.
17 Matukio mengine ya utawala wa Manase, na yote aliyoyafanya, pamoja na
dhambi alizotenda, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme
wa Yuda? 18 Manase akalala pamoja na baba zake na akazikwa katika bustani ya
jumba lake la kifalme, katika bustani ya Uza. Naye Amoni mwanawe akawa mfalme
baada yake.

Amoni Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 33:21-25)

19 Amoni alikuwa na miaka ishirini na miwili alipoanza kutawala, naye akatawala
huko Yerusalemu kwa miaka miwili. Mamaye aliitwa Meshulemethi binti Haruzi,
kutoka Yotba. 20 Akatenda maovu machoni mwa Bwana, kama baba yake Manase
alivyofanya. 21 Akaenenda katika njia zote za baba yake, akaabudu sanamu ambazo
baba yake aliziabudu na kuzisujudia. 22 Akamwacha Bwana, Mungu wa baba zake,
wala hakuenenda katika njia za Bwana.
23 Watumishi wa Amoni wakafanya fitina juu yake, nao wakamuulia kwake
nyumbani. 24 Kisha watu wa nchi wakawaua wale wote waliokuwa wamefanya hila
dhidi ya Mfalme Amoni. Wakamfanya Yosia mwanawe kuwa mfalme mahali pake.
25 Matukio mengine ya utawala wa Amoni na yale aliyoyafanya, je, hayakuandikwa
katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda? 26 Akazikwa kwenye kaburi
lake katika bustani ya Uza. Naye Yosia mwanawe akawa mfalme baada yake.

22

Yosia Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 34; 35:20-27)

1 Yosia alikuwa na miaka minane alipoanza kutawala, naye akatawala huko
Yerusalemu miaka thelathini na mmoja. Mama yake aliitwa Yedida binti Adaya,
kutoka Boskathi. 2 Akafanya yaliyo mema machoni pa Bwana na kuenenda katika
njia zote za Daudi baba yake. Hakugeuka upande wa kuume wala wa kushoto.

3 Katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wake, Mfalme Yosia akamtuma
mwandishi Shafani mwana wa Azalia, mwana wa Meshulamu, kwenda katika
Hekalu la Bwana. Akasema: 4 "Panda uende kwa Hilkia, kuhani mkuu, umwambie
ahesabu zile fedha ambazo zimeletwa katika Hekalu la Bwana, ambazo mabawabu
wamekusanya kutoka kwa watu. 5 Waambie waikabidhi kwa watu walioteuliwa
kusimamia kazi ya Hekalu. Waamuru watu hawa wawalipe wafanyakazi ambao
wanakarabati Hekalu la Bwana: 6 wale maseremala, wajenzi na waashi. Waambie pia
wanunue mbao na mawe yaliyochongwa ili kukarabati Hekalu. 7 Lakini hawahitajiki
kutoa hesabu ya fedha walizokabidhiwa, kwa sababu wanafanya kwa uaminifu."

8 Hilkia kuhani mkuu akamwambia Shafani mwandishi, "Nimekipata Kitabu cha
Sheria ndani ya Hekalu la Bwana." Akampa Shafani, ambaye alikisoma. 9 Kisha
Shafani mwandishi akamwendea mfalme na kumpa taarifa akisema: "Maafisa wako
wametoa ile fedha ambayo ilikuwa ndani ya Hekalu la Bwana na imekabidhiwa
mikononi mwa wasimamizi wa marekebisho ya Hekalu." 10 Ndipo Shafani mwan-
dishi akampasha mfalme habari kwamba: "Hilkia kuhani amenipa kitabu hiki." Naye
Shafani akakisoma kile kitabu mbele ya mfalme.

11 Mfalme aliposikia maneno ya kile Kitabu cha Sheria, akararua mavazi yake.
12 Akatoa maagizo haya kwa Hilkia kuhani, Ahikamu mwana wa Shafani, Akbori
mwana wa Mikaya, Shafani mwandishi, na Asaya mtumishi wa mfalme: 13 "Nendeni
mkamuulize Bwana kwa ajili yangu, na kwa ajili ya watu na Yuda wote kuhusu yale
yaliyoandikwa ndani ya kitabu hiki ambacho kimepatikana. Hasira ya Bwana ni
kubwa inayowaka dhidi yetu kwa sababu baba zetu hawakuyatii maneno ya kitabu
hiki. Hawajatenda kulingana na yale yote yaliyoandikwa humo kutuhusu sisi."

14 Hilkia kuhani, Ahikamu, Akbori, Shafani na Asaya wakaenda kuongea na nabii
mke Hulda, ambaye alikuwa mke wa Shalumu mwana wa Tikwa, mwana wa Harhasi
mtunzaji wa chumba cha mavazi. Hulda aliishi Yerusalemu katika Mtaa wa Pili.

15 Akawaambia, "Hivi ndivyo asemavyo Bwana, Mungu wa Israeli: Mwambieni
yule mtu aliyewatuma ninyi kwangu, 16 'Hivi ndivyo asemavyo Bwana: Nitaleta
maafa juu ya mahali hapa na watu wake, kulingana na kila kitu kilichoandikwa
katika kitabu hicho mfalme wa Yuda alichosoma. 17 Kwa sababu wameniacha
mimi na kufukiza uvumba kwa miungu mingine, na kunighadhibisha kwa sanamu
zote zilizotengenezwa kwa mikono yao, hasira yangu itawaka dhidi ya mahali
hapa, wala haitatulizwa.' 18 Mwambieni mfalme wa Yuda, ambaye amewatuma
kumuuliza Bwana, 'Hivi ndivyo asemavyo Bwana, Mungu wa Israeli, kuhusu maneno
uliyoyasikia: 19 Kwa kuwa moyo wako ulikuwa msikivu na ulijinyenyekeza mbele za
Bwana uliposikia kile nilichosema dhidi ya mahali hapa na watu wake, kwamba
wangelaaniwa na kuachwa ukiwa, basi kwa sababu uliyararua mavazi yako na kulia
mbele zangu, nimekusikia, asema Bwana. 20 Kwa hiyo nitakukusanya kwa baba zako,
nawe utazikwa kwa amani. Macho yako hayataona maafa yote nitakayoleta juu ya
mahali hapa.' "

Basi wakapeleka jibu lake kwa mfalme.

23

Yosia Analifanya Upya Agano
(2 Nyakati 34:3-7, 29-33)

1 Kisha mfalme akawaita pamoja wazee wote wa Yuda na Yerusalemu. 2 Akapanda
kwenda hekaluni mwa Bwana pamoja na watu wa Yuda, watu wa Yerusalemu,
makuhani na manabii, watu wote wakubwa kwa wadogo. Akasoma wakiwa
wanasikia maneno yote ya Kitabu cha Agano, ambacho kilikuwa kimepatikana katika
Hekalu la Bwana. 3 Mfalme akasimama karibu na nguzo, na kufanya upya agano

mbele za Bwana: yaani kumfuata Bwana na kuzishika amri zake, maagizo na sheria
kwa moyo wake wote na kwa roho yake yote, hivyo kuyathibitisha maneno ya agano
yaliyoandikwa katika kitabu hiki. Kisha watu wote wakajifunga wenyewe kwa kiapo
katika agano.

4 Mfalme akamwamuru Hilkia kuhani mkuu, makuhani waliomfuata kwa cheo, na
mabawabu kuondoa kutoka kwenye Hekalu la Bwana vyombo vyote vilivyofanywa
kwa ajili ya Baali na Ashera na jeshi lote la mianga ya angani! Akavichoma nje
ya Yerusalemu katika mashamba ya Bonde la Kidroni, na kuyachukua hayo majivu
mpaka Betheli. 5 Akawafukuza makuhani wa kipagani waliokuwa wameteuliwa na
wafalme wa Yuda kufukiza uvumba katika mahali pa juu pa kuabudia miungu katika
miji ya Yuda na ile iliyozunguka Yerusalemu, yaani wale waliofukiza uvumba kwa
Baali, kwa jua na mwezi, kwa makundi ya nyota, na jeshi lote la angani. 6 Akaiondoa
nguzo ya Ashera kutoka kwenye Hekalu la Bwana, na kuipeleka kwenye Bonde
la Kidroni nje ya Yerusalemu, akaiteketeza huko. Akaisaga hadi ikawa unga na
kusambaza hilo vumbi juu ya makaburi ya watu wa kawaida. 7 Akabomoa pia
nyumba za mahanithi wa mahali pa ibada za miungu, zilizokuwa ndani ya Hekalu
la Bwana na mahali wanawake walipofuma kwa ajili ya Ashera.

8 Yosia akawaleta makuhani wote wa Bwana kutoka miji yote ya Yuda, na kunajisi
mahali pa juu pa kuabudia miungu, kuanzia Geba hadi Beer-Sheba, mahali pote
ambapo hao makuhani wa miungu walifukiza uvumba. Akabomoa mahali pa
kuwekea vitu vya ibada za miungu palipokuwa katika malango, kwenye ingilio
la Lango la Yoshua, mtawala wa mji, lililoko upande wa kushoto wa lango la
mji. 9 Ingawa makuhani wa mahali pa juu pa kuabudia miungu hawakuhudumu
katika madhabahu ya Bwana katika Yerusalemu, walikula mikate isiyotiwa chachu
miongoni mwa ndugu zao.

10 Kisha mfalme akanajisi Tofethi, palipokuwa katika Bonde la Ben-Hinomu, ili
mtu yeyote asiweze kupatumia kumtoa kafara mwanawe au binti yake katika moto
kwa mungu Moleki. 11 Akaondoa kutoka kwenye ingilio la Hekalu la Bwana wale
farasi ambao wafalme wa Yuda walikuwa wamewaweka wakfu kwa ajili ya jua.
Walikuwa kwenye ua karibu na chumba cha afisa aliyeitwa Nathan-Meleki. Basi
Yosia akayachoma moto yale magari yaliyokuwa yamewekwa wakfu kwa jua.

12 Alizivunja madhabahu ambazo wafalme wa Yuda walikuwa wamezijenga
kwenye paa la ghorofa ya Ahazi, pia madhabahu alizokuwa amezijenga Manase
katika nyua mbili za Hekalu la Bwana. Akaziondoa huko, akazivunja vipande
vipande, na kutupa hicho kifusi katika Bonde la Kidroni. 13 Mfalme pia akanajisi
mahali pa juu pa kuabudia miungu, palipokuwa mashariki ya Yerusalemu upande wa
kusini wa Kilima cha Uharibifu, pale ambapo Solomoni mfalme wa Israeli alikuwa
amejenga kwa ajili ya Ashtorethi mungu mke chukizo la Wasidoni, kwa ajili ya
Kemoshi mungu chukizo la Wamoabu, na kwa ajili ya Moleki mungu chukizo la watu
wa Amoni. 14 Yosia akapasua yale mawe ya kuabudiwa na kuzikatakata nguzo za
Ashera. Kisha akafunika hayo maeneo kwa mifupa ya wanadamu.

15 Hata madhabahu yaliyokuwa huko Betheli, mahali pa juu pa kuabudia miungu
palipokuwa pamejengwa na Yeroboamu mwana wa Nebati, ambaye aliwafanya
Israeli watende dhambi, alibomoa hata hayo madhabahu na mahali pa juu pa
kuabudia miungu. Alipateketeza kwa moto hapo mahali pa juu pa kuabudia miungu
na kupasaga hadi pakawa vumbi, na kuichoma hiyo nguzo ya Ashera pia. 16 Kisha
Yosia akatazama huku na huko, naye alipoona makaburi yaliyokuwa huko kwenye
kilima, akaamuru mifupa itolewe humo na akaichoma juu ya madhabahu ya Betheli
ili kupanajisi. Hili lilitokea kulingana na neno la Bwana lililosemwa na mtu wa
Mungu ambaye alitangulia kusema mambo haya.

17 Mfalme akauliza, "Lile kaburi lenye mnara wa ukumbusho ninaloliona ni kwa ajili gani?"

Watu wa mji wakasema, "Hii ni alama ya kaburi la mtu wa Mungu aliyekuja kutoka Yuda, naye akanena dhidi ya hii madhabahu ya Betheli mambo yale yale uliyoifanyia leo."

18 Akasema, "Liacheni, msiliguse. Msimruhusu mtu yeyote kuiondoa mifupa yake." Basi wakaiacha mifupa yake pamoja na ile ya yule nabii ambaye alikuwa amekuja kutoka Samaria.

19 Kama alivyokuwa amefanya huko Betheli, Yosia akabomoa na kunajisi mahali pa kuabudia miungu kwenye mahali pa juu ambapo wafalme wa Israeli walikuwa wamejenga ndani ya miji ya Samaria, ambayo ilikuwa imemghadhibisha Bwana.
20 Yosia akawachinja makuhani wote wa mahali pa juu pa kuabudia miungu katika madhabahu zao wenyewe, na kuchoma mifupa ya wanadamu juu yake. Kisha akarudi Yerusalemu.

Yosia Aadhimisha Pasaka

21 Mfalme akatoa agizo hili kwa watu wote: "Adhimisheni Pasaka kwa Bwana Mungu wenu, kama ilivyoandikwa katika Kitabu hiki cha Agano."
22 Hapakuwahi kuwepo na adhimisho lingine la Pasaka kama hilo tangu nyakati za Waamuzi walioongoza Israeli, wala katika nyakati zote za wafalme wa Israeli na wafalme wa Yuda.
23 Lakini katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wa Mfalme Yosia, Pasaka hii iliadhimishwa kwa Bwana huko Yerusalemu.

24 Zaidi ya hayo, Yosia akawaondoa waaguzi, wanaoabudu mizimu, sanamu za kuagulia, sanamu za kuabudiwa, na vitu vingine vyote vya machukizo vilivyoonekana huko Yuda na Yerusalemu. Aliyafanya haya ili kutimiza matakwa ya sheria iliyoandikwa ndani ya kile kitabu ambacho Hilkia kuhani alikipata ndani ya Hekalu la Bwana.
25 Kabla wala baada ya Mfalme Yosia hapakuwepo na mfalme mwingine yeyote ambaye alimpenda Bwana kwa moyo wake wote, kwa roho yake yote, na kwa nguvu zake zote, sawasawa na Sheria yote ya Mose.

26 Hata hivyo, Bwana hakuacha ghadhabu yake iliyowaka dhidi ya Yuda kwa sababu ya yale yote ambayo Manase alikuwa amefanya kumghadhibisha.
27 Hivyo Bwana akasema, "Nitamwondoa Yuda mbele zangu kama nilivyomwondoa Israeli, nami nitaukataa Yerusalemu, mji niliouchagua, na Hekalu hili, ambalo nilisema, 'Jina langu litakaa humo.' "

28 Matukio mengine ya utawala wa Yosia na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda?

29 Yosia alipokuwa mfalme, Farao Neko mfalme wa Misri akapanda mpaka Mto Frati kumsaidia mfalme wa Ashuru. Mfalme Yosia akatoka kwenda kupigana naye, lakini Neko akamkabili na kumuua huko Megido.
30 Watumishi wa Yosia wakauleta mwili wake katika gari la vita kutoka Megido hadi Yerusalemu, wakamzika kwenye kaburi lake mwenyewe. Nao watu wa nchi wakamchukua Yehoahazi mwana wa Yosia, wakamtia mafuta na kumfanya mfalme mahali pa baba yake.

Yehoahazi Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 36:2-4)

31 Yehoahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitatu alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu kwa miezi mitatu. Jina la mama yake aliitwa Hamutali binti Yeremia kutoka Libna.
32 Akafanya maovu machoni mwa Bwana, kama baba zake walivyofanya.
33 Farao Neko akamfunga kwa minyororo huko Ribla katika nchi ya Hamathi ili asiweze kutawala huko Yerusalemu, naye akatoza kodi ya talanta mia

moja* za fedha, na talanta moja ya dhahabu† katika Yuda.
34 Farao Neko akamfanya Eliakimu mwana wa Yosia kuwa mfalme mahali pa baba yake Yosia, na kulibadilisha jina la Eliakimu kuwa Yehoyakimu. Lakini akamchukua Yehoahazi na kumpeleka Misri, naye akafia huko.

Yehoyakimu Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 36:5-8)

35 Yehoyakimu akamlipa Farao Neko ile fedha na dhahabu aliyodai. Ili kuweza kufanya hivyo, Yehoyakimu akatoza nchi kodi na kulipiza fedha na dhahabu kutoka kwa watu wa nchi kulingana na makadrio ya mapato yao.
36 Yehoyakimu alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu miaka kumi na mmoja. Jina la mama yake aliitwa Zebida binti Pedaya kutoka Ruma.
37 Naye akafanya maovu machoni mwa Bwana, kama baba zake walivyokuwa wamefanya.

24

1 Wakati wa utawala wa Yehoyakimu, Nebukadneza mfalme wa Babeli aliishambulia nchi, naye Yehoyakimu akawa mtumwa wake kwa miaka mitatu. Lakini hatimaye akabadili mawazo yake na kuasi dhidi ya Nebukadneza.
2 Bwana akatuma wavamiaji wa Wakaldayo, Waaramu, Wamoabu na Waamoni ili kumshambulia. Aliwatuma kuiangamiza Yuda sawasawa na neno la Bwana lililosemwa na watumishi wake manabii.
3 Hakika mambo haya yalitokea Yuda kulingana na agizo la Bwana, ili kuwaondoa kutoka machoni pake kwa sababu ya dhambi za Manase na yote aliyoyafanya,
4 ikiwa ni pamoja na kumwaga damu isiyo na hatia. Kwa kuwa aliijaza Yerusalemu kwa damu isiyo na hatia, naye Bwana hakuwa radhi kusamehe.
5 Matukio mengine ya utawala wa Yehoyakimu na yote aliyoyafanya, je, hayakuandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Yuda?
6 Yehoyakimu akalala pamoja na baba zake. Naye Yehoyakini mwanawe akawa mfalme baada yake.
7 Mfalme wa Misri hakutoka tena katika nchi yake, kwa sababu mfalme wa Babeli alikuwa ameitwaa himaya yake yote, kuanzia Kijito cha Misri hadi Mto Frati.

Yehoyakini Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 36:9-10)

8 Yehoyakini alikuwa na miaka kumi na minane alipoanza kutawala, naye akatawala huko Yerusalemu miezi mitatu. Jina la mama yake aliitwa Nehushta binti Elnathani kutoka Yerusalemu.
9 Akafanya maovu machoni pa Bwana, kama vile baba yake alivyokuwa amefanya.
10 Wakati huo, maafisa wa Nebukadneza mfalme wa Babeli walikuja ili kuishambulia Yerusalemu, nao wakaizunguka kwa jeshi.
11 Nebukadneza mwenyewe akaupandia mji wakati maafisa wake walipokuwa wameuzunguka kwa jeshi.
12 Yehoyakini mfalme wa Yuda, mama yake, wahudumu wake, wakuu na maafisa wake wote wakajisalimisha kwa Nebukadneza.

Katika mwaka wa nane wa utawala wa mfalme wa Babeli, akamchukua Yehoyakini kuwa mfungwa.
13 Kama vile Bwana alivyokuwa amesema, Nebukadneza akaondoa hazina yote kutoka Hekalu la Bwana na kutoka jumba la mfalme, akavichukua vyombo vyote vya dhahabu ambavyo Solomoni mfalme wa Israeli alikuwa ameviten-geneza kwa ajili ya Hekalu la Bwana.
14 Akawachukua watu wa Yerusalemu wote kwenda uhamishoni: yaani maafisa wote na mashujaa, watu wenye ustadi na ufundi, jumla yao watu elfu kumi. Watu maskini sana ndio tu waliobaki katika nchi.

---

* **23:33** Talanta 100 za fedha ni sawa na tani 3.4. † **23:33** Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34.

15 Nebukadneza akamchukua mateka Yehoyakini hadi Babeli. Pia akawachukua
utumwani kutoka Yerusalemu hadi Babeli mama yake mfalme, wake zake, maafisa
wake, na viongozi wote wa nchi. 16 Mfalme wa Babeli pia akawahamishia Babeli
mashujaa elfu saba, wenye nguvu na wanaofaa kupigana vita, na watu wenye ustadi
na mafundi elfu moja. 17 Akamfanya Matania, ndugu wa baba yake Yehoyakini, kuwa
mfalme mahali pake, na akalibadilisha jina lake kuwa Sedekia.

Sedekia Mfalme Wa Yuda
(2 Nyakati 36:11-12; Yeremia 52:1-3)

18 Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mmoja alipoanza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu miaka kumi na mmoja. Jina la mama yake aliitwa
Hamutali binti Yeremia, kutoka Libna. 19 Alifanya maovu machoni pa Bwana, kama
alivyofanya Yehoyakimu. 20 Ilikuwa ni kwa sababu ya hasira ya Bwana haya yote
yalitokea Yerusalemu na Yuda, naye mwishoni akawaondoa mbele zake.

Basi, Sedekia akaasi dhidi ya mfalme wa Babeli.

25

Kuanguka Kwa Yerusalemu
(2 Nyakati 36:13-21; Yeremia 52:3-30)

1 Hivyo katika mwaka wa tisa wa utawala wa Sedekia, katika siku ya kumi ya
mwezi wa kumi, Nebukadneza mfalme wa Babeli, akiwa na jeshi lake lote, alifanya
vita dhidi ya Yerusalemu. Akapiga kambi nje ya mji na kuuzunguka mji pande zote.
2 Mji ulizungukwa na jeshi mpaka mwaka wa kumi na moja wa utawala wa Mfalme
Sedekia. 3 Ilipowadia siku ya tisa ya mwezi wa nne, njaa ikazidi kuwa kali sana ndani
ya mji, hadi hapakuwa na chakula kwa ajili ya watu. 4 Kisha ukuta wa mji ukavunjwa,
na jeshi lote likakimbia. Wakaondoka mjini usiku kupitia lango lililokuwa kati ya kuta
mbili karibu na bustani ya mfalme, ingawa Wakaldayo walikuwa wameuzunguka
mji. Wakakimbia kuelekea Araba. 5 Lakini jeshi la Wakaldayo likamfuatia mfalme
na kumpata katika sehemu tambarare za Yeriko. Askari wake wote wakatengwa naye
na kutawanyika, 6 naye akakamatwa. Akapelekwa kwa mfalme wa Babeli huko Ribla,
mahali ambapo hukumu yake ilitangazwa. 7 Wakawaua wana wa Sedekia mbele ya
macho yake. Kisha wakayang'oa macho yake, wakamfunga kwa pingu za shaba na
kumpeleka Babeli.

8 Mnamo siku ya saba ya mwezi wa tano, katika mwaka wa kumi na tisa wa utawala
wa Nebukadneza mfalme wa Babeli, Nebuzaradani jemadari wa askari walinzi wa
mfalme, afisa wa mfalme wa Babeli, alikuja Yerusalemu. 9 Alichoma moto Hekalu
la Bwana, jumba la kifalme, na nyumba zote za Yerusalemu. Aliteketeza kila jengo
muhimu. 10 Jeshi lote la Wakaldayo, chini ya jemadari wa askari walinzi wa mfalme,
walivunja kuta zilizoizunguka Yerusalemu. 11 Nebuzaradani jemadari wa askari
walinzi akawapeleka uhamishoni watu waliokuwa wamebaki katika mji, pamoja
na mabaki ya watu wa kawaida, na wale waliojisalimisha kwa mfalme wa Babeli.
12 Lakini yule jemadari wa askari walinzi akawaacha baadhi ya wale watu maskini
kabisa ili watunze mashamba ya mizabibu na mashamba mengine.

13 Wakaldayo walivunja vipande zile nguzo za shaba, vile vishikilio vya shaba
vilivyohamishika, na ile Bahari ya shaba, ambavyo vyote vilikuwa katika Hekalu
la Bwana. Hivyo wakaichukua hiyo shaba na kuipeleka Babeli. 14 Wakachukua pia
vyungu, masepetu, mikasi ya kusawazishia tambi, sahani na vyombo vyote vya shaba
vilivyotumika katika huduma ya Hekalu. 15 Jemadari wa askari walinzi wa mfalme
akachukua vile vyetezo na yale mabakuli ya kunyunyizia, vitu vyote vile vilivyokuwa
vimetengenezwa kwa dhahabu safi au fedha.

16 Shaba iliyotokana na zile nguzo mbili, ile Bahari na vile vishikilio vilivy-
ohamishika, ambavyo Solomoni alikuwa ametengeneza kwa ajili ya Hekalu la BWANA,
ilikuwa na uzito usioweza kupimika. 17 Kila nguzo ilikuwa na urefu wa dhiraa kumi
na nane.* Sehemu ya shaba juu ya nguzo moja ilikuwa na urefu wa dhiraa tatu†
na ilikuwa imepambwa kwa wavu na makomamanga ya shaba kuizunguka kote. Ile
nguzo nyingine pamoja na wavu wake ilifanana na hiyo ya kwanza.
18 Yule jemadari wa askari walinzi akawachukua kama wafungwa Seraya kuhani
mkuu, kuhani Sefania aliyefuata kwa cheo, na mabawabu watatu. 19 Miongoni mwa
wale watu waliokuwa wamesalia katika mji, alimchukua afisa kiongozi wa wapi-
ganaji, na washauri watano wa mfalme. Akamchukua pia mwandishi aliyesimamia
uandikishaji wa watu wa nchi, pamoja na watu wake sitini waliopatikana ndani ya
mji. 20 Nebuzaradani jemadari akawachukua hao wote na kuwapeleka kwa mfalme
wa Babeli huko Ribla. 21 Huko Ribla, katika nchi ya Hamathi, mfalme wa Babeli
akaamuru wanyongwe.
Hivyo Yuda wakaenda utumwani, mbali na nchi yao.
22 Nebukadneza mfalme wa Babeli akamteua Gedalia mwana wa Ahikamu, mwana
wa Shafani, awe msimamizi wa watu aliowaacha Yuda. 23 Maafisa wote wa jeshi na
watu wao waliposikia kwamba mfalme wa Babeli amemteua Gedalia kuwa mtawala,
wakamjia Gedalia huko Mispa. Hawa walikuwa Ishmaeli mwana wa Nethania,
Yohanani mwana wa Karea, Seraya mwana wa Tanhumethi Mnetofathi, na Yezania
mwana wa Mmaaka, pamoja na watu wao. 24 Gedalia akaapa ili kuwatia moyo wao
na watu wao. Akasema, "Msiwaogope maafisa wa Kikaldayo. Kaeni katika nchi na
kumtumikia mfalme wa Babeli, na itakuwa vyema kwenu."
25 Hata hivyo, katika mwezi wa saba Ishmaeli mwana wa Nethania mwana
wa Elishama, aliyekuwa wa uzao wa mfalme, akaja pamoja na watu kumi, nao
wakamuua Gedalia, na pia watu wa Yuda, pamoja na Wakaldayo waliokuwa naye
huko Mispa. 26 Baada ya haya, watu wote kuanzia aliye mdogo sana hadi aliye
mkubwa kabisa, pamoja na maafisa wa jeshi, wakakimbilia Misri kwa kuwaogopa
Wakaldayo.

Yehoyakini Anaachiwa
(Yeremia 52:31-34)

27 Katika mwaka wa thelathini na saba tangu Yehoyakini mfalme wa Yuda apelekwe
uhamishoni, katika mwaka ule ambao Evil-Merodaki‡ alifanyika mfalme wa Babeli,
alimwacha huru Yehoyakini kutoka gerezani siku ya ishirini na saba ya mwezi
wa kumi na mbili. 28 Alizungumza naye kwa upole na kumpa kiti cha heshima
zaidi kuliko wale wafalme wengine aliokuwa nao huko Babeli. 29 Hivyo Yehoyakini
akayavua mavazi yake ya mfungwa, na siku zote za maisha yake zilizobaki alikula
mezani mwa mfalme. 30 Siku kwa siku mfalme alimpa Yehoyakini posho siku zote za
maisha yake.

* **25:17** Dhiraa 18 ni sawa na mita 8.2. † **25:17** Dhiraa 3 ni sawa na mita 1.35. ‡ **25:27** Pia aliitwa Ameli-Mariduki.

1 Mambo Ya Nyakati

Kumbukumbu Za Historia Kuanzia Adamu Hadi Abrahamu (Mwanzo 5:1-32; 10:1-32; 11:10-26)

Adamu Hadi Wana Wa Noa

1 Adamu, Sethi, Enoshi, 2 Kenani, Mahalaleli, Yaredi, 3 Enoki, Methusela, Lameki,
Noa.

4 Wana wa Noa walikuwa:
Shemu, Hamu na Yafethi.

Wana Wa Yafethi

5 Wana wa Yafethi walikuwa:
Gomeri, Magogu, Madai, Yavani, Tubali, Mesheki na Tirasi.
6 Wana wa Gomeri walikuwa:
Ashkenazi, Rifathi na Togarma.
7 Wana wa Yavani walikuwa:
Elisha, Tarshishi, Kitimu na Rodanimu.

Wana Wa Hamu

8 Wana wa Hamu walikuwa:
Kushi, Misraimu,* Putu na Kanaani.
9 Wana wa Kushi walikuwa:
Seba, Havila, Sabta, Raama na Sabteka.
Wana wa Raama walikuwa:
Sheba na Dedani.
10 Kushi akamzaa
Nimrodi, ambaye alikua akawa mtu shujaa katika nchi.
11 Misraimu akawazaa:
Waludi, Waanami, Walehabi, Wanaftuhi, 12 Wapathrusi, Wakasluhi (hao ndio asili
ya Wafilisti) na Wakaftori.
13 Wana wa Kanaani walikuwa:
Sidoni, mzaliwa wake wa kwanza, na Hethi, 14 Wayebusi, Waamori, Wagirgashi,
15 Wahivi, Waariki, Wasini, 16 Waarvadi, Wasemari na Wahamathi.

Wana Wa Shemu

17 Wana wa Shemu walikuwa:
Elamu, Ashuru, Arfaksadi, Ludi na Aramu.
Wana wa Aramu walikuwa:
Usi, Huli, Getheri na Mesheki.
18 Arfaksadi akamzaa Shela,
Shela akamzaa Eberi.
19 Eberi alipata wana wawili:
Mmoja wao aliitwa Pelegi,† kwa kuwa wakati wake dunia iligawanyika; nduguye
aliitwa Yoktani.
20 Wana wa Yoktani walikuwa:
Almodadi, Shelefu, Hasarmawethi, Yera, 21 Hadoramu, Uzali, Dikla, 22 Obali,
Abimaeli, Sheba, 23 Ofiri, Havila na Yobabu. Wote hawa walikuwa wana wa
Yoktani.

24 Wana wa Shemu walikuwa Arfaksadi, Shela,
25 Eberi, Pelegi, Reu,

---

* **1:8** Yaani Misri. † **1:19** Pelegi maana yake Mgawanyiko.

26 Serugi, Nahori, Tera,
27 Tera akamzaa Abramu (yaani, Abrahamu).

Jamaa Ya Abrahamu

28 Abrahamu alikuwa na wana wawili:
Isaki na Ishmaeli.

Wazao Wa Hagari
(Mwanzo 25:12-16)

29 Hawa ndio waliokuwa wazao wa Hagari:
Nebayothi mzaliwa wa kwanza wa Ishmaeli, Kedari, Adbeeli, Mibsamu,
30 Mishma, Duma, Masa, Hadadi, Tema, 31 Yeturi, Nafishi na Kedema. Hao ndio
wana wa Ishmaeli.

Wazao Wa Ketura

32 Wana waliozaliwa na Ketura suria wa Abrahamu walikuwa:
Zimrani, Yokshani, Medani, Midiani, Ishbaki na Shua.
Wana wa Yokshani walikuwa:
Sheba na Dedani.
33 Wana wa Midiani walikuwa:
Efa, Eferi, Hanoki, Abida na Eldaa.
Wote hao walikuwa wa uzao wa Ketura.

Wazao Wa Sara

34 Abrahamu alikuwa baba wa Isaki.
Wana wa Isaki walikuwa:
Esau na Israeli.

Wana Wa Esau
(Mwanzo 36:1-19)

35 Wana wa Esau walikuwa:
Elifazi, Reueli, Yeushi, Yalamu na Kora.
36 Wana wa Elifazi walikuwa:
Temani, Omari, Sefo, Gatamu na Kenazi;
Elifazi kwa Timna akamzaa Amaleki.
37 Wana wa Reueli walikuwa:
Nahathi, Zera, Shama na Miza.

Watu Wa Seiri Waliokuwa Edomu
(Mwanzo 36:20-30)

38 Wana wa Seiri walikuwa:
Lotani, Shobali, Sibeoni, Ana, Dishoni, Eseri na Dishani.
39 Wana wa Lotani walikuwa wawili:
Hori na Homamu. Lotani alikuwa na dada yake aliyeitwa Timna.
40 Wana wa Shobali walikuwa:
Alvani,‡ Manahathi, Ebali, Shefo na Onamu.
Wana wa Sibeoni walikuwa:
Aiya na Ana.
41 Mwana wa Ana alikuwa:
Dishoni.
Nao wana wa Dishoni walikuwa:
Hemdani, Eshbani, Ithrani na Kerani.
42 Wana wa Eseri walikuwa:
Bilhani, Zaavani na Akani.
Wana wa Dishani walikuwa:
Usi na Arani.

Watawala Wa Edomu
(Mwanzo 36:31-43)

‡ **1:40** Maandishi ya Kiebrania yanamwita Alian.

43 Hawa ndio wafalme waliotawala Edomu kabla hajatawala mfalme yeyote wa Waisraeli:
Bela mwana wa Beori, ambaye mji wake ni Dinhaba.
44 Bela alipofariki, Yobabu mwana wa Zera kutoka Bosra akawa mfalme baada yake.
45 Yobabu alipofariki, Hushamu kutoka nchi ya Watemani akawa mfalme baada yake.
46 Hushamu alipofariki, Hadadi mwana wa Bedadi, aliyeshinda Midiani katika nchi ya Moabu, akawa mfalme baada yake. Mji wake uliitwa Avithi.
47 Hadadi alipofariki, Samla kutoka Masreka akawa mfalme baada yake.
48 Samla alipofariki, Shauli kutoka Rehobothi ng'ambo ya Mto Frati, akawa mfalme baada yake.
49 Shauli alipofariki, Baal-Hanani mwana wa Akbori akawa mfalme baada yake.
50 Baal-Hanani alipofariki, Hadadi akawa mfalme baada yake. Mji wake uliitwa
Pau, na mkewe aliitwa Mehetabeli binti Matredi, binti Me-Zahabu. 51 Naye
Hadadi pia akafa.

Wakuu wa Edomu walikuwa:
Timna, Alva, Yethethi, 52 Oholibama, Ela, Pinoni, 53 Kenazi, Temani, Mibsari,
54 Magdieli na Iramu. Hao ndio wakuu wa makabila ya Edomu.

2

Wana Wa Israeli

1 Hawa ndio waliokuwa wana wa Israeli:
Reubeni, Simeoni, Lawi, Yuda, Isakari, Zabuloni, 2 Dani, Yosefu, Benyamini,
Naftali, Gadi na Asheri.

Yuda

Hadi Wana Wa Hesroni

3 Wana wa Yuda walikuwa:
Eri, Onani na Shela. Hawa watatu walizaliwa kwake na mkewe Mkanaani, binti wa Shua. Eri, mzaliwa wa kwanza wa Yuda, alikuwa mwovu machoni pa
Bwana, kwa hiyo Bwana alimuua. 4 Tamari, mkwewe Yuda, alimzalia wana
wawili: Peresi na Zera. Yuda alikuwa na jumla ya wana watano.

5 Wana wa Peresi walikuwa:
Hesroni na Hamuli.
6 Wana wa Zera walikuwa:
Zimri, Ethani, Hemani, Kalkoli na Dara. Jumla ya wana wa Zera walikuwa watano.
7 Mwana wa Karmi alikuwa:
Akari,* ambaye alileta taabu kwa Waisraeli kwa kukiuka onyo la kutokuchukua vitu vilivyokuwa vimewekwa wakfu.
8 Mwana wa Ethani alikuwa:
Azariya.
9 Wana wa Hesroni walikuwa:
Yerameeli, Ramu na Kalebu.

Kuanzia Ramu Mwana Wa Hesroni

10 Ramu alimzaa

* **2:7** Akari maana yake Taabisha; pia anaitwa Akani (Yos 6:1-26; 22:20).

Aminadabu, na Aminadabu akamzaa Nashoni, kiongozi wa kabila la Yuda.
11 Nashoni akamzaa Salmoni, Salmoni akamzaa Boazi, 12 Boazi akamzaa Obedi,
Obedi akamzaa Yese.
13 Yese akawazaa
Eliabu mwanawe wa kwanza; wa pili Abinadabu, wa tatu Shimea,† 14 wa nne
Nethaneli, wa tano Radai, 15 wa sita Osemu, na wa saba Daudi. 16 Dada zao
walikuwa Seruya na Abigaili. Wana wa Seruya walikuwa watatu: Abishai,
Yoabu na Asaheli. 17 Abigaili alikuwa mama yake Amasa, ambaye baba yake
alikuwa Yetheri, Mwishmaeli.

Kalebu Mwana Wa Hesroni

18 Kalebu mwana wa Hesroni akazaa wana na mkewe Azuba (na pia na Yeriothi).
Hawa ndio wana Azuba aliomzalia Kalebu: Yesheri, Shobabu na Ardoni. 19 Azuba
alipofariki, Kalebu akamwoa Efrathi, ambaye alimzalia Huri. 20 Huri akamzaa
Uri, Uri akamzaa Bezaleli.
21 Hatimaye, Hesroni akakutana kimwili na binti wa Makiri babaye Gileadi (ambaye
alimwoa alipokuwa na umri wa miaka sitini), naye akamzaa Segubu. 22 Segubu
akamzaa Yairi, ambaye alitawala miji ishirini na mitatu katika Gileadi. 23 (Lakini
Geshuri na Aramu wakateka miji ya Hawoth-Yairi, pamoja na Kenathi na viunga
vyake; jumla ilikuwa miji sitini.) Wote hawa walikuwa wazao wa Makiri babaye
Gileadi.

24 Baada ya Hesroni kufa huko Efrathi, Abiya mjane wa Hesroni akamzalia Ashuru,
aliye baba wa Tekoa.

Yerameeli Mwana Wa Hesroni

25 Wana wa Yerameeli mzaliwa wa kwanza wa Hesroni walikuwa:
Ramu mzaliwa wake wa kwanza, Buna, Oreni, Osemu na Ahiya. 26 Yerameeli
alikuwa na mke mwingine, aliyeitwa Atara, aliyekuwa mama yake Onamu.
27 Wana wa Ramu mzaliwa wa kwanza wa Yerameeli walikuwa:
Maasi, Yamini na Ekeri.
28 Wana wa Onamu walikuwa:
Shamai na Yada.
Wana wa Shamai walikuwa:
Nadabu na Abishuri.
29 Mke wa Abishuri aliitwa Abihaili, ambaye alimzalia Abani na Molidi.
30 Wana wa Nadabu walikuwa
Seledi na Apaimu, lakini Seledi alikufa bila kuzaa watoto.
31 Apaimu akamzaa:
Ishi ambaye alikuwa baba wa Sheshani.
Sheshani akamzaa Alai.
32 Wana wa Yada, nduguye Shamai walikuwa:
Yetheri na Yonathani. Yetheri alikufa bila kuzaa watoto.
33 Wana wa Yonathani walikuwa:
Pelethi na Zaza.
Hawa ndio waliokuwa wazao wa Yerameeli.
34 Sheshani hakuwa na watoto wa kiume, ila wasichana tu.
Alikuwa na mtumishi Mmisri aliyeitwa Yarha. 35 Sheshani akamwoza huyu
mtumishi wake Yarha binti yake, akamzalia mwana jina lake Atai.
36 Atai akamzaa Nathani,
Nathani akamzaa Zabadi,
37 Zabadi akamzaa Eflali,
Eflali akamzaa Obedi,

† **2:13** Au: Shima, maana yake Sifa njema (pia 1Sam 16:9; 17:13).

38 Obedi akamzaa Yehu,
Yehu akamzaa Azaria,
39 Azaria akamzaa Helesi,
Helesi akamzaa Eleasa,
40 Eleasa akamzaa Sismai,
Sismai akamzaa Shalumu,
41 Shalumu akamzaa Yekamia,
naye Yekamia akamzaa Elishama.

Koo Za Kalebu

42 Wana wa Kalebu nduguye Yerameeli walikuwa:
Mesha mzaliwa wake wa kwanza alimzaa Zifu, naye mwanawe Maresha akamzaa Hebroni.
43 Hebroni alikuwa na wana wanne:
Kora, Tapua, Rekemu na Shema. 44 Shema alikuwa baba yake Rahamu na Rahamu alikuwa baba wa Yorkeamu na Rekemu alikuwa baba wa Shamai.
45 Shamai akamzaa Maoni na Maoni akamzaa Beth-Suri.
46 Efa, suria wa Kalebu alikuwa mamaye Harani, Mosa na Gazezi. Harani alikuwa baba wa Gazezi.
47 Wana wa Yadai walikuwa:
Regemu, Yothamu, Geshani, Peleti, Efa na Shaafu.
48 Maaka suria wa Kalebu alikuwa mamaye Sheberi na Tirhana. 49 Pia Maaka
akamzaa Shaafu babaye Madmana, na Sheva babaye Makbena na Gibea. Kalebu
alikuwa na binti jina lake Aksa. 50 Hawa ndio waliokuwa wazao wa Kalebu.

Wana wa Huri, mzaliwa mkuu wao wa Efrathi, walikuwa:
Shobali akamzaa Kiriath-Yearimu, 51 Salma akamzaa Bethlehemu, naye Harefu akamzaa Beth-Gaderi.
52 Wazao wa Shobali, baba yake Kiriath-Yearimu, walikuwa:
Haroe, nusu ya wakazi wa mji wa Menuhothi, 53 pamoja na koo za Kiriath-Yearimu ambazo ni: Waithiri, Waputhi, Washumathi na Wamishrai. Kutokana na watu hawa walizaliwa Wasorathi na Waeshtaoli.
54 Wazao wa Salma walikuwa:
Bethlehemu, Wanetofathi, Atroth-Beth-Yoabu, nusu ya Wamanahathi, Wasori,
55 pamoja na koo za waandishi zilizoishi katika mji wa Yabesi: yaani Watirathi, Washimeathi na Wasukathi. Hawa ndio Wakeni waliotokana na Hamathi, baba wa nyumba ya Rekabu.

3

Wana Wa Daudi

1 Hawa ndio waliokuwa wana wa Daudi waliozaliwa huko Hebroni:
Mzaliwa wa kwanza alikuwa Amnoni ambaye mama yake aliitwa Ahinoamu wa Yezreeli;
wa pili, Danieli ambaye mama yake alikuwa Abigaili wa Karmeli;
2 wa tatu alikuwa Absalomu, ambaye mama yake alikuwa Maaka, binti Talmai mfalme wa Geshuri;
wa nne, Adoniya, ambaye mama yake alikuwa Hagithi;
3 wa tano alikuwa Shefatia ambaye mama yake alikuwa Abitali;
wa sita alikuwa Ithreamu, aliyezaliwa na mke wake Egla.
4 Hawa sita walizaliwa huko Hebroni ambako Daudi alitawala kwa miaka saba na miezi sita.
Daudi alitawala Yerusalemu kwa miaka thelathini na mitatu, 5 nao hawa ndio watoto
wa Daudi waliozaliwa huko Yerusalemu:

mkewe Bathsheba, binti Amieli, alimzalia Shamua,* Shobabu, Nathani na
Solomoni. 6 Pia kulikuwa na wana wengine: Ibihari, Elishua, Elifeleti, 7 Noga,
Nefegi, Yafia, 8 Elishama, Eliada na Elifeleti; wote walikuwa tisa. 9 Hawa wote
walikuwa wana wa Daudi, mbali na wale wana waliozaliwa na masuria. Naye
Tamari alikuwa dada yao.

Wafalme Wa Yuda

10 Mwana wa Solomoni alikuwa Rehoboamu,
mwanawe huyo alikuwa Abiya,
mwanawe huyo alikuwa Yehoshafati,
mwanawe huyo alikuwa Asa,
11 mwanawe huyo alikuwa Yehoramu,
mwanawe huyo alikuwa Ahazia,
mwanawe huyo alikuwa Yoashi,
12 mwanawe huyo alikuwa Amazia,
mwanawe huyo alikuwa Azaria,
mwanawe huyo alikuwa Yothamu,
13 mwanawe huyo alikuwa Ahazi,
mwanawe huyo alikuwa Hezekia,
mwanawe huyo alikuwa Manase,
14 mwanawe huyo alikuwa Amoni
na mwanawe huyo alikuwa Yosia.
15 Wana wa Yosia walikuwa:
Yohanani mzaliwa wake wa kwanza,
Yehoyakimu mwanawe wa pili,
wa tatu Sedekia,
wa nne Shalumu.
16 Walioingia mahali pa Yehoyakimu kama wafalme ni:
Yekonia mwanawe,
na Sedekia.

Ukoo Wa Kifalme Baada Ya Uhamisho

17 Hawa ndio waliokuwa wazao wa Yekonia aliyekuwa mateka:
Shealtieli mwanawe, 18 Malkiramu, Pedaya, Shenasari, Yekamia, Hoshama na
Nedabia.
19 Wana wa Pedaya walikuwa:
Zerubabeli na Shimei.
Wana wa Zerubabeli walikuwa:
Meshulamu na Hanania.
Shelomithi alikuwa dada yao.
20 Pia walikuwepo wengine watano:
Hashuba, Oheli, Berekia, Hasadia na Yushab-Hesedi.
21 Wazao wa Hanania walikuwa:
Pelatia na Yeshaya, na wana wa Refaya, na wana wa Arnani, na wana wa Obadia,
na wana wa Shekania.
22 Wazao wa Shekania:
Shemaya na wanawe:
Hatushi, Igali, Baria, Nearia na Shafati; jumla yao walikuwa sita.
23 Wana wa Nearia walikuwa:
Elioenai, Hizkia na Azrikamu; jumla yao watatu.
24 Wana wa Elioenai walikuwa:

* **3:5** Sawa na Shimea; maana yake ni Mashuhuri, Maarufu.

Hodavia, Eliashibu, Pelaya, Akubu, Yohanani, Delaya na Anani; jumla yao wote saba.

4

Koo Nyingine Za Yuda

1 Wana wa Yuda walikuwa:
Peresi, Hesroni, Karmi, Huri na Shobali.
2 Reaya mwana wa Shobali akamzaa Yahathi, Yahathi akawazaa Ahumai na Lahadi. Hizi ndizo zilizokuwa koo za Wasorathi.
3 Hawa ndio waliokuwa wana wa Etamu:
Yezreeli, Ishma na Idbashi. Dada yao aliitwa Haselelponi. 4 Penueli akamzaa Gedori, naye Ezeri akamzaa Husha.
Hawa walikuwa wazao wa Huri, mzaliwa wa kwanza wa Efrathi, na baba yake Bethlehemu.
5 Ashuri baba yake Tekoa alikuwa na wake wawili, Hela na Naara.
6 Hawa walikuwa wazao wa Naara: Ahuzamu, Heferi, Temeni na Haahashtari.
7 Wana wa Hela walikuwa:
Serethi, Sohari, Ethnani, 8 na Kosi ambaye aliwazaa Anubi, Sobeba na jamaa zote za Aharheli mwana wa Harumu.

9 Yabesi aliheshimiwa kuliko ndugu zake. Mama yake alimwita Yabesi, akisema,
"Nilimzaa kwa huzuni." 10 Yabesi akamlilia Mungu wa Israeli akisema, "Ee Mungu,
laiti ungenibariki kweli kweli na kuipanua mipaka yangu! Mkono wako na uwe pamoja nami, uniepushe na uovu ili nisidhurike!" Naye Mungu akamjalia hayo aliyoyaomba.

11 Kelubu, nduguye Shuha, akamzaa Mehiri, naye Mehiri akamzaa Eshtoni.
12 Eshtoni akawazaa Beth-Rafa, Pasea na Tehina. Tehina alikuwa baba wa Iri-Nahashi. Hawa ndio waliokuwa wazao wa Reka.

13 Wana wa Kenazi walikuwa:
Othnieli na Seraya.
Wana wa Othnieli walikuwa:
Hathathi na Meonathai. 14 Meonathai akamzaa Ofra.
Seraya akamzaa Yoabu,
baba wa Ge-Harashimu.* Liliitwa hivyo kwa sababu watu walioishi humo walikuwa mafundi.
15 Kalebu mwana wa Yefune alikuwa na wana watatu:
Iru, Ela na Naamu.
Naye mwana wa Ela alikuwa:
Kenazi.
16 Wana wa Yahaleleli walikuwa:
Zifu, Zifa, Tiria na Asareli.
17 Wana wa Ezra walikuwa:
Yetheri, Meredi, Eferi na Yaloni. Mmojawapo wa wake zake Meredi aliwazaa: Miriamu, Shamai na Ishba aliyekuwa baba yake Eshtemoa. 18 Meredi alikuwa na mke mwingine Myahudi ambaye aliwazaa: Yeredi baba wa Gedori, Heberi baba wa Soko na Yekuthieli baba wa Zanoa. Hawa walikuwa watoto wa Bithia binti Farao, ambaye Meredi alikuwa amemwoa.
19 Wana wa mke wa Hodia aliyekuwa dada yake Nahamu walikuwa:
baba yake Keila, Mgarmi na Eshtemoa, Mmaakathi.
20 Wana wa Shimoni walikuwa:

* **4:14** Maana yake Bonde la Mafundi.

Amnoni, Rina, Ben-Hanani na Tiloni.
Wazao wa Ishi walikuwa:
Zohethi na Ben-Zohethi.
21 Wana wa Shela, mwana wa Yuda, walikuwa:
Eri baba yake Leka, Laada baba yake Maresha na jamaa za wafumaji nguo za
kitani safi waliokuwa wakiishi huko Beth-Ashbea, 22 Yokimu, watu walioishi
Kozeba, Yoashi na Sarafi waliotawala huko Moabu na Yashubi-Lehemu.
(Taarifa hizi ni za zamani sana.) 23 Hawa walikuwa wafinyanzi walioishi
Netaimu na Gedera; waliishi huko wakimtumikia mfalme.

Simeoni

24 Wazao wa Simeoni walikuwa:
Nemueli, Yamini, Yaribu, Zera na Shauli.
25 Mwana wa Shauli alikuwa Shalumu, Shalumu akamzaa Mibsamu, na Mibsamu
akamzaa Mishma.
26 Wazao wa Mishma walikuwa:
Hamueli aliyemzaa Zakuri, Zakuri akamzaa Shimei.
27 Shimei alikuwa na wana kumi na sita, na binti sita, lakini ndugu zake hawakuwa
na watoto wengi, hivyo ukoo wao wote haukuwa na watu wengi kama ukoo wa Yuda.
28 Waliishi Beer-Sheba, Molada, Hasar-Shuali, 29 Bilha, Esemu, Toladi, 30 Bethueli,
Horma, Siklagi, 31 Beth-Markabothi, Hasar-Susimu, Beth-Biri na Shaaraimu. Hii
ilikuwa miji yao mpaka wakati wa utawala wa Daudi. 32 Vijiji vilivyoizunguka
vilikuwa Etamu, Aini, Rimoni, Tokeni na Ashani; jumla miji mitano: 33 pamoja na
vijiji vyote kuizunguka hii miji hadi huko Baali. Haya yalikuwa makao yao, nao
waliweka kumbukumbu ya ukoo wao.

34 Meshobabu, Yamleki, Yosha mwana wa Amazia, 35 Yoeli, Yehu mwana wa
Yoshibia, mwana wa Seraya, mwana wa Asieli. 36 Pia Elioenai, Yaakoba, Yeshohaya,
Asaya, Adieli, Yesimieli, Benaya, 37 Ziza mwana wa Shifi, mwana wa Aloni, mwana
wa Yedaya, mwana wa Shimri, mwana wa Shemaya.

38 Watu hawa walioorodheshwa hapa juu kwa majina walikuwa viongozi wa koo
zao. Jamaa zao ziliongezeka sana, 39 wakaenea mpaka kwenye viunga vya Gedori
kuelekea mashariki mwa bonde wakitafuta malisho kwa ajili ya mifugo yao. 40 Huko
walipata malisho mengi mazuri, nayo nchi ilikuwa na nafasi kubwa, yenye amani na
utulivu. Baadhi ya Wahamu waliishi huko zamani.
41 Watu walioorodheshwa majina walikuja katika nchi hiyo wakati wa Hezekia
mfalme wa Yuda. Akawashambulia Wahamu katika makao yao pamoja na Wameuni
ambao walikuwako huko nao wakawaangamiza kabisa, kama ilivyo dhahiri hadi leo.
Kisha wakafanya makazi yao huko kwa sababu kulikuwa na malisho mazuri kwa ajili
ya mifugo yao. 42 Watu wa kabila la wa Simeoni wapatao mia tano, wakiongozwa na
Pelatia, Nearia, Refaya na Uzieli wana wa Ishi, wakavamia nchi ya vilima ya Seiri.
43 Wakawaua Waamaleki waliobaki, waliokuwa wamenusurika, nao wanaishi huko
hadi leo.

5

Wana Wa Reubeni

1 Wana wa Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Israeli (yeye alikuwa mzaliwa wa
kwanza, lakini kwa kuwa alikinajisi kitanda cha baba yake, haki zake za mzaliwa
wa kwanza walipewa wana wa Yosefu mwana wa Israeli. Hivyo hakuorodheshwa
kwenye orodha ya ukoo wao kulingana na haki yake ya kuzaliwa. 2 Na ingawa Yuda
alikuwa na nguvu zaidi ya ndugu zake wote, na mtawala alitoka kwake, haki za

mzaliwa wa kwanza zilikuwa za Yosefu.)
3 Wana wa Reubeni mzaliwa wa kwanza wa Israeli walikuwa:
Hanoki, Palu, Hesroni na Karmi.
4 Wazao wa Yoeli walikuwa:
Shemaya mwanawe, Gogu mwanawe;
Shimei mwanawe,
5 Mika mwanawe,
Reaya mwanawe, Baali mwanawe,
6 na Beera mwanawe, ambaye Tiglath-Pileseri mfalme wa Ashuru alimchukua kwenda uhamishoni. Beera alikuwa kiongozi wa Wareubeni.
7 Jamaa zao kulingana na koo zao, walioorodheshwa kwa kufuata koo zao kama ifuatavyo:
Yeieli aliyekuwa mkuu wao, Zekaria,
8 Bela mwana wa Azazi, mwana wa Shema, mwana wa Yoeli. Hao waliishi katika eneo kuanzia Aroeri mpaka Nebo na Baal-Meoni.
9 Kwa upande wa mashariki walienea hadi pembeni mwa jangwa linaloenea mpaka kwenye Mto Frati, kwa sababu mifugo yao ilikuwa imeongezeka huko Gileadi.
10 Wakati wa utawala wa Mfalme Sauli, walipigana vita dhidi ya Wahagari, wakaanguka kwa mikono yao, kisha wakaishi katika mahema ya Wahagari katika eneo lote la mashariki ya Gileadi.

Wana Wa Gadi

11 Wagadi waliishi jirani nao katika nchi ya Bashani, mpaka Saleka.
12 Yoeli ndiye alikuwa mkuu wao, Shafamu wa pili, na wakafuata Yanai na Shafati, huko Bashani.
13 Ndugu zao kulingana na koo zao walikuwa saba:
Mikaeli, Meshulamu, Sheba, Yorai, Yakani, Zia na Eberi.
14 Hawa walikuwa ndio wana wa Abihaili mwana wa Huri, mwana wa Yaroa, mwana wa Gileadi, mwana wa Mikaeli, mwana wa Yeshishai, mwana wa Yahdo, mwana wa Buzi.
15 Ahi mwana wa Abdieli, mwana wa Guni, alikuwa ndiye kiongozi wa jamaa yao.
16 Wagadi waliishi Gileadi, huko Bashani pamoja na vijiji vilivyoizunguka, pia katika nchi yote ya malisho ya Sharoni kote walikoenea.
17 Yote haya yaliwekwa katika kumbukumbu za ukoo wao wakati wa utawala wa Yothamu, mfalme wa Yuda na Yeroboamu mfalme wa Israeli.

18 Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila la Manase walikuwa na watu mashujaa 44,760 waliokuwa wameandaliwa kwa ajili ya vita: watu wenye nguvu, hodari wa kutumia ngao na upanga, mashujaa wa kutumia upinde, waliokuwa tayari kwa ajili ya kazi hiyo.
19 Walipigana vita dhidi ya Wahagari, Yeturi, Nafishi na Nodabu.
20 Walisaidiwa katika kupigana nao, Mungu akawatia Wahagari pamoja na wote walioungana nao mikononi mwao, kwa sababu walimlilia Mungu wakati wa vita. Alijibu maombi yao, kwa sababu walimtegemea.
21 Walitwaa mifugo ya Wahagari: ngamia 50,000, kondoo 250,000, punda 2,000. Pia wakateka watu 100,000,
22 na wengine wengi waliuawa kwa sababu vita vilikuwa ni vya Mungu. Nao waliendelea kuikalia nchi hiyo mpaka wakati wa uhamisho.

Nusu Ya Kabila La Manase

23 Idadi ya nusu ya kabila la Manase walikuwa wengi sana, Wakakaa kuanzia Bashani hadi Baal-Hermoni, yaani mpaka Seniri na mlima Hermoni.
24 Hawa ndio waliokuwa viongozi wa jamaa za kabila hilo: Eferi, Ishi, Elieli, Azrieli, Yeremia, Hodavia na Yahdieli. Walikuwa askari shujaa watu maarufu, viongozi wa jamaa zao.
25 Lakini hawakuwa waaminifu kwa Mungu wa baba zao, nao wakafanya

ukahaba kwa miungu ya mataifa, ambayo Mungu alikuwa ameyaangamiza mbele
yao. 26 Kwa hiyo Mungu wa Israeli akaiamsha roho ya Pulu, mfalme wa Ashuru
(ambaye pia alijulikana kama Tiglath-Pileseri), ambaye aliwachukua Wareubeni,
Wagadi na nusu ya kabila la Manase kwenda uhamishoni. Akawapeleka huko Hala,
Habori, Hara na mto Gozani, ambako wamekaa mpaka leo.

6

Wana Wa Lawi

1 Wana wa Lawi walikuwa:
Gershoni, Kohathi na Merari.
2 Wana wa Kohathi walikuwa:
Amramu, Ishari, Hebroni na Uzieli.
3 Amramu alikuwa na wana:
Aroni, Mose, na Miriamu.
Aroni alikuwa na wana:
Nadabu, Abihu, Eleazari na Ithamari.
4 Eleazari akamzaa Finehasi,
Finehasi akamzaa Abishua,
5 Abishua akamzaa Buki,
Buki akamzaa Uzi,
6 Uzi akamzaa Zerahia,
Zerahia akamzaa Merayothi,
7 Merayothi akamzaa Amaria,
Amaria akamzaa Ahitubu,
8 Ahitubu akamzaa Sadoki,
Sadoki akamzaa Ahimaasi,
9 Ahimaasi akamzaa Azaria,
Azaria akamzaa Yohanani,
10 Yohanani akamzaa Azaria (ndiye alifanya kazi ya ukuhani katika Hekalu alilojenga Mfalme Solomoni huko Yerusalemu),
11 Azaria akamzaa Amaria,
Amaria akamzaa Ahitubu,
12 Ahitubu akamzaa Sadoki,
Sadoki akamzaa Shalumu,
13 Shalumu akamzaa Hilkia,
Hilkia akamzaa Azaria,
14 Azaria akamzaa Seraya,
Seraya akamzaa Yehosadaki.
15 Yehosadaki alihamishwa wakati Bwana aliwapeleka uhamishoni watu wa Yuda na Yerusalemu kwa mkono wa Mfalme Nebukadneza.

16 Wana wa Lawi walikuwa:
Gershoni, Kohathi na Merari.
17 Haya ndiyo majina ya wana wa Gershoni:
Libni na Shimei.
18 Wana wa Kohathi walikuwa:
Amramu, Ishari, Hebroni na Uzieli.
19 Wana wa Merari walikuwa:
Mahli na Mushi.

Zifuatazo ni koo za Walawi zilizoorodheshwa kufuatana na baba zao:
20 Wazao wa Gershoni:
Gershoni akamzaa Libni, Libni akamzaa Yahathi,
Yahathi akamzaa Zima, 21 Zima akamzaa Yoa,

Yoa akamzaa Ido, Ido akamzaa Zera,
Zera akamzaa Yeatherai.
22 Wazao wa Kohathi:
Kohathi akamzaa Aminadabu, Aminadabu akamzaa Kora,
Kora akamzaa Asiri, 23 Asiri akamzaa Elikana,
Elikana akamzaa Ebiasafu, Ebiasafu akamzaa Asiri,
24 Asiri akamzaa Tahathi, Tahathi akamzaa Urieli,
Urieli akamzaa Uzia, Uzia akamzaa Shauli.
25 Wazao wa Elikana walikuwa:
Amasai na Ahimothi,
26 Ahimothi akamzaa Elikana, Elikana akamzaa Sofai,
Sofai akamzaa Nahathi, 27 Nahathi akamzaa Eliabu,
Eliabu akamzaa Yerohamu, Yerohamu akamzaa Elikana,
Elikana akamzaa Samweli.
28 Wana wa Samweli walikuwa:
Yoeli mzaliwa wake wa kwanza,
na Abiya mwanawe wa pili.
29 Wafuatao ndio wazao wa Merari:
Merari akamzaa Mahli, Mahli akamzaa Libni,
Libni akamzaa Shimei, Shimei akamzaa Uza,
30 Uza akamzaa Shimea, Shimea akamzaa Hagia,
Hagia akamzaa Asaya.

Waimbaji Wa Hekalu

31 Hawa ndio watu ambao Daudi aliwaweka kuwa viongozi wa uimbaji katika
nyumba ya BWANA, baada ya Sanduku la Agano kuletwa ili kukaa huko.
32 Walihudumu kwa kuimba mbele ya Maskani, Hema la Kukutania, mpaka hapo
Mfalme Solomoni alipojenga Hekalu la BWANA huko Yerusalemu. Walitimiza wajibu
wao kulingana na taratibu walizokuwa wamewekewa.
33 Wafuatao ni watu waliohudumu pamoja na wana wao:
Kutoka ukoo wa Kohathi walikuwa:
Hemani, mpiga kinanda,
alikuwa mwana wa Yoeli, mwana wa Samweli,
34 mwana wa Elikana, mwana wa Yerohamu,
mwana wa Elieli, mwana wa Toa,
35 mwana wa Sufu, mwana wa Elikana,
mwana wa Mahathi, mwana wa Amasai,
36 mwana wa Elikana, mwana wa Yoeli,
mwana wa Azaria, mwana wa Sefania,
37 mwana wa Tahathi, mwana wa Asiri,
mwana wa Ebiasafu, mwana wa Kora,
38 mwana wa Ishari, mwana wa Kohathi,
mwana wa Lawi, mwana wa Israeli;
39 na msaidizi wa Hemani alikuwa Asafu, aliyesimama mkono wa kuume:
Asafu mwana wa Berekia, mwana wa Shimea,
40 mwana wa Mikaeli, mwana wa Baaseya,
mwana wa Malkiya, 41 mwana wa Ethni,
mwana wa Zera, mwana wa Adaya,
42 mwana wa Ethani, mwana wa Zima,
mwana wa Shimei, 43 mwana wa Yahathi,
mwana wa Gershoni, mwana wa Lawi.
44 Na kutoka kwa walioshirikiana nao, Wamerari, mkono wake wa kushoto:
Ethani mwana wa Kishi, mwana wa Abdi,
mwana wa Maluki, 45 mwana wa Hashabia,

mwana wa Amazia, mwana wa Hilkia,
46 mwana wa Amsi, mwana wa Bani,
mwana wa Shemeri, 47 mwana wa Mahli,
mwana wa Mushi, mwana wa Merari,
mwana wa Lawi.

48 Ndugu zao wengine Walawi walipewa huduma nyingine za kuhudumia hema
takatifu, nyumba ya Mungu. 49 Lakini Aroni na uzao wake ndio waliokuwa na
wajibu wa kutoa sadaka katika madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa na kwenye madhabahu ya kufukizia uvumba pamoja na yote yaliyofanyika pa Patakatifu, wakifanya upatanisho kwa ajili ya Israeli, sawasawa na yale yote aliyoagiza Mose mtumishi wa Mungu.

50 Hawa ndio waliokuwa wazao wa Aroni:
Aroni akamzaa Eleazari, Eleazari akamzaa Finehasi,
Finehasi akamzaa Abishua, 51 Abishua akamzaa Buki,
Buki akamzaa Uzi, Uzi akamzaa Zerahia,
52 Zerahia akamzaa Merayothi, Merayothi akamzaa Amaria,
Amaria akamzaa Ahitubu, 53 Ahitubu akamzaa Sadoki,
Sadoki akamzaa Ahimaasi.

54 Zifuatazo ni sehemu walizopewa ziwe nchi yao kwa ajili ya makazi yao (walipewa wazao wa Aroni waliotoka katika ukoo wa Wakohathi, kwa sababu kura ya kwanza iliwaangukia):

55 Walipewa Hebroni katika nchi ya Yuda pamoja na sehemu ya malisho
inayouzunguka. 56 Lakini mashamba pamoja na vijiji vilivyouzunguka mji alipewa
Kalebu mwana wa Yefune.
57 Kwa hiyo wazao wa Aroni walipewa miji ifuatayo pamoja na eneo la malisho:
Hebroni (mji wa makimbilio), Libna, Yatiri, Eshtemoa, 58 Hileni, Debiri, 59 Ashani,
Yuta na Beth-Shemeshi pamoja na maeneo yake ya malisho. 60 Kutoka kabila la
Benyamini walipewa Gibeoni, Geba, Alemethi na Anathothi, pamoja na maeneo yake ya malisho.

Miji hii kumi na mitatu iligawanywa miongoni mwa koo za Wakohathi.

61 Wazao waliobaki wa Wakohathi walipewa miji kumi kutoka koo za nusu ya kabila la Manase.

62 Wazao wa Gershoni, ukoo kwa ukoo, walipewa miji kumi na mitatu kutoka kwa makabila ya Isakari, Asheri na Naftali kutoka sehemu ya kabila la Manase huko Bashani.

63 Wazao wa Merari, ukoo kwa ukoo walipewa miji kumi na miwili kutoka makabila ya Reubeni, Gadi na Zabuloni.

64 Kwa hiyo Waisraeli waliwapa Walawi miji hii pamoja na maeneo yake ya malisho.
65 Kutoka makabila ya Yuda, Simeoni na Benyamini walipewa miji iliyotajwa hapo juu.

66 Baadhi ya koo za Wakohathi walipewa kama nchi yao miji kutoka kabila la Efraimu.

67 Katika nchi ya vilima ya Efraimu walipewa Shekemu (mji wa makimbilio) na
Gezeri, 68 Yokmeamu, Beth-Horoni, 69 Aiyaloni na Gath-Rimoni, pamoja na maeneo
yake ya malisho.

70 Kutoka nusu ya kabila la Manase, Waisraeli waliwapa koo za Wakohathi waliobaki miji ya Aneri na Bileamu pamoja na maeneo yake ya malisho.

71 Wagershoni walipokea miji ifuatayo pamoja na maeneo yake ya malisho:

Katika nusu ya kabila la Manase:
walipewa Golani katika Bashani na pia Ashtarothi.
72 Kutoka kabila la Isakari
walipokea Kedeshi, Daberathi, 73 Ramothi na Anemu, pamoja na maeneo yake ya malisho.
74 Kutoka kabila la Asheri
walipokea Mashali, Abdoni, 75 Hukoki na Rehobu, pamoja na maeneo yake ya malisho.
76 Kutoka kabila la Naftali
walipokea Kedeshi katika Galilaya, Hamoni na Kiriathaimu pamoja na maeneo yake ya malisho.

77 Wamerari (Walawi waliobakia) walipokea miji ifuatayo:
kutoka kabila la Zabuloni
walipokea Yokneamu, Karta, Rimoni na Tabori pamoja na maeneo yake ya malisho.
78 Kutoka kabila la Reubeni, ng'ambo ya Yordani mashariki mwa Yeriko
walipokea Bezeri ulioko jangwani, Yahasa, 79 Kedemothi na Mefaathi pamoja na maeneo yake ya malisho.
80 Na kutoka kabila la Gadi
walipokea Ramothi huko Gileadi, Mahanaimu, 81 Heshboni na Yazeri, pamoja na maeneo yake ya malisho.

7

Wana Wa Isakari

1 Wana wa Isakari walikuwa:
Tola, Pua, Yashubu na Shimroni; wote ni wanne.
2 Wana wa Tola walikuwa:
Uzi, Refaya, Yerieli, Yahmai, Ibsamu na Shemueli waliokuwa viongozi wa jamaa zao. Wakati wa utawala wa Mfalme Daudi, wazao wa Tola walioorodheshwa kama wapiganaji katika ukoo wao walikuwa watu 22,600.
3 Mwana wa Uzi alikuwa:
Izrahia.
Wana wa Izrahia walikuwa:
Mikaeli, Obadia, Yoeli na Ishia. Wote hawa watano walikuwa wakuu wao.
4 Kulingana na ukoo wa jamaa zao, walikuwa na watu hodari wa vita wapatao 36,000, kwa sababu walikuwa na wanawake na watoto wengi.
5 Jamaa ya watu waliokuwa wapiganaji hodari kutoka koo zote za Isakari, kama ilivyoorodheshwa katika ukoo wao, jumla yao walikuwa 87,000.

Wana Wa Benyamini

6 Wana watatu wa Benyamini walikuwa:
Bela, Bekeri na Yediaeli.
7 Wana wa Bela walikuwa:
Esboni, Uzi, Uzieli, Yeremothi na Iri; walikuwa viongozi wa jamaa zao; wote ni watano. Watu wapiganaji walioorodheshwa katika ukoo wao walikuwa 22,034.
8 Wana wa Bekeri walikuwa:
Zemira, Yoashi, Eliezeri, Elioenai, Omri, Yeremothi, Abiya, Anathothi na Alemethi. Hawa wote walikuwa wana wa Bekeri.
9 Orodha ya ukoo wao iliyoandikwa viongozi wa jamaa zao walikuwa wapiganaji 20,200.
10 Mwana wa Yediaeli alikuwa:
Bilhani.
Wana wa Bilhani walikuwa:

Yeushi, Benyamini, Ehudi, Kenaana, Zethani, Tarshishi na Ahishahari. 11 Hawa
wana wote wa Yediaeli walikuwa viongozi wa jamaa zao. Kulikuwako
wanaume wapiganaji 17,200 waliokuwa tayari kwenda vitani.
12 Washupimu na Wahupimu walikuwa wazao wa Iri. Wahushimu walikuwa wazao wa Aheri.

Wana Wa Naftali

13 Wana wa Naftali walikuwa:
Yahzieli, Guni, Yeseri na Shalumu; hao walikuwa wazao wa Bilha.

Wana Wa Manase

14 Wana wa Manase walikuwa:
Asirieli alikuwa mzao wake kutokana na suria wake wa Kiaramu. Huyu suria
akamzaa Makiri baba wa Gileadi. 15 Makiri akatwaa mke kutoka miongoni mwa
Wahupimu na Washupimu. Jina la dada yake aliitwa Maaka.

Mwana wa pili wa Makiri aliitwa Selofehadi, ambaye alikuwa na wasichana tu.

16 Maaka mkewe Makiri akamzaa mwana aliyemwita Pereshi. Jina la nduguye
lilikuwa Shereshi. Wana wa Pereshi walikuwa Ulamu na Rakemu.
17 Mwana wa Ulamu alikuwa:
Bedani.
Hawa ndio waliokuwa wana wa Gileadi mwana wa Makiri, mwana wa Manase.
18 Dada yake aliyeitwa Hamolekethi aliwazaa Ish-Hodi, Abiezeri na Mahla.
19 Wana wa Shemida walikuwa:
Ahiani, Shekemu, Liki na Aniamu.

Wana Wa Efraimu

20 Wana wa Efraimu walikuwa:
Shuthela, ambaye alimzaa Beredi,
Beredi akamzaa Tahathi, Tahathi akazaa Eleada,
Eleada akamzaa Tahathi, 21 Tahathi akamzaa Zabadi,
na Zabadi akamzaa Shuthela.
Ezeri na Eleadi waliuawa na wenyeji wa Gathi walipokuwa wamekwenda huko
kuwanyang'anya mifugo yao. 22 Baba yao Efraimu akawaombolezea kwa siku
nyingi, na jamaa zake wakaja kumfariji. 23 Kisha akakutana kimwili na mke
wake tena, naye akachukua mimba, akamzalia mwana. Akamwita Beria, kwa
sababu ya misiba iliyoipata nyumba yake. 24 Beria alikuwa na binti jina lake
Sheera. Huyu ndiye aliijenga miji ya Beth-Horoni ya Juu na Beth-Horoni ya Chini,
pamoja na Uzen-Sheera.
25 Beria akamzaa pia Refa, naye Refa akamzaa Reshefu,
Reshefu akamzaa Tela, Tela akamzaa Tahani,
26 Tahani akamzaa Ladani, Ladani akamzaa Amihudi,
Amihudi akamzaa Elishama, 27 Elishama akamzaa Nuni,
Nuni akamzaa Yoshua.
28 Nchi zao na makazi yao yalijumuisha Betheli na vijiji vilivyouzunguka, Naarani
ilikuwa upande wa mashariki, Gezeri pamoja na vijiji vyake upande wa magharibi,
pia Shekemu na vijiji vyake hadi kufikia Aya na vijiji vyake. 29 Katika mipaka ya
Manase walikuwepo Beth-Shani, Taanaki, Megido na Dori pamoja na vijiji vyake.
Wana wa Yosefu mwana wa Israeli waliishi katika miji hii.

Wana Wa Asheri

30 Wana wa Asheri walikuwa:
Imna, Ishva, Ishvi na Beria. Dada yao alikuwa Sera.
31 Wana wa Beria walikuwa:
Heberi na Malkieli, aliyekuwa baba yake Birzaithi.

32 Heberi akawazaa Yafleti, Shomeri na Hothamu, na Shua dada yao.
33 Wana wa Yafleti walikuwa:
Pasaki, Bimhali na Ashvathi.
Hawa walikuwa wana wa Yafleti.
34 Wana wa Shemeri walikuwa:
Ahi, Roga, Yehuba na Aramu.
35 Wana wa Helemu ndugu yake walikuwa:
Sofa, Imna, Sheleshi na Amali.
36 Wana wa Sofa walikuwa:
Sua, Harneferi, Shuali, Beri, Imra, 37 Bezeri, Hodu, Shama, Shilsha, Ithrani* na
Beera.
38 Wana wa Yetheri walikuwa:
Yefune, Pispa na Ara.
39 Wana wa Ula walikuwa:
Ara, Hanieli na Risia.
40 Hawa wote ndio waliokuwa wazao wa Asheri, viongozi wa jamaa zao, watu bora, mashujaa walio hodari na viongozi maarufu. Idadi ya watu waliokuwa tayari kwa vita, kama ilivyoorodheshwa katika ukoo wao, walikuwa 26,000.

8

Ukoo Wa Sauli Mbenyamini

1 Benyamini akamzaa: Bela mzaliwa wake wa kwanza,
Ashbeli mwanawe wa pili, Ahara mwanawe wa tatu,
2 Noha mwanawe wa nne na Rafa mwanawe wa tano.
3 Wana wa Bela walikuwa:
Adari, Gera, Abihudi, 4 Abishua, Naamani, Ahoa, 5 Gera, Shefufani na Huramu.
6 Hawa ndio wazao wa Ehudi, waliokuwa viongozi wa jamaa za wale walioishi
huko Geba na ambao walihamishiwa Manahathi:
7 Naamani, Ahiya na Gera. Gera alikuwa baba yao Uza na Ahihudi na ndiye aliwaongoza kwenda uhamishoni.
8 Shaharaimu aliwazaa wana katika nchi ya Moabu baada ya kuwapa talaka wake
zake wawili yaani, Hushimu na Baara. 9 Kwa mkewe Hodeshi, akawazaa wana
saba: Yobabu, Sibia, Mesha, Malkamu, 10 Yeuzi, Sakia na Mirma. Hawa ndio
waliokuwa wanawe, viongozi wa jamaa zao. 11 Hushimu alimzalia: Abitubu na
Elpaali.
12 Wana wa Elpaali walikuwa:
Eberi, Mishamu, Shemedi (aliyeijenga miji ya Ono na Lodi, pamoja na vijiji
vilivyoizunguka), 13 na Beria na Shema, waliokuwa viongozi wa zile jamaa zilizokuwa zinaishi katika mji wa Aiyaloni, na ambao waliwafukuza wenyeji wa Gathi.
14 Wana wa Beria walikuwa Ahio, Shashaki, Yeremothi, 15 Zebadia, Aradi, Ederi,
16 Mikaeli, Ishpa, na Yoha.
17 Zebadia, Meshulamu, Hizki, Heberi, 18 Ishmerai, Izlia na Yobabu ndio waliokuwa wana wa Elpaali.
19 Yakimu, Zikri, Zabdi, 20 Elienai, Silethai, Elieli, 21 Adaya, Beraya na Shimrathi walikuwa wana wa Shimei.
22 Wana wa Shashaki walikuwa Ishpani, Eberi, Elieli, 23 Abdoni, Zikri, Hanani,
24 Hanania, Elamu, Anthothiya, 25 Ifdeya na Penueli.
26 Shamsherai, Sheharia, Athalia, 27 Yaareshia, Eliya na Zikri walikuwa wana wa Yerohamu.

* **7:37** Kwa jina lingine Yetheri.

28 Hawa wote walikuwa viongozi wa jamaa zao wakuu, kama ilivyoorodheshwa katika koo zao, nao waliishi Yerusalemu.

29 Yeieli alikuwa baba yake Gibeoni naye aliishi huko Gibeoni.
Mke wake aliitwa Maaka.
30 Mwanawe mzaliwa wa kwanza alikuwa Abdoni, akafuatiwa na Suri, Kishi, Baali, Neri, Nadabu,
31 Gedori, Ahio, Zekeri,
32 na Miklothi ambaye alikuwa baba yake Shimea. Hawa pia waliishi karibu na jamaa zao huko Yerusalemu.
33 Neri akamzaa Kishi, Kishi akamzaa Sauli, Sauli akamzaa Yonathani, Malki-Shua, Abinadabu na Esh-Baali.
34 Yonathani akamzaa:
Merib-Baali,* naye Merib-Baali akamzaa Mika.
35 Wana wa Mika walikuwa:
Pithoni, Meleki, Tarea na Ahazi.
36 Ahazi akamzaa Yehoada. Naye Yehoada akawazaa Alemethi, Azmawethi na Zimri, naye Zimri akamzaa Mosa.
37 Mosa akamzaa Binea, Binea akamzaa Rafa, na mwanawe huyo ni Eleasa, na mwanawe huyo ni Aseli.
38 Aseli alikuwa na wana sita; haya ndiyo majina yao:
Azrikamu, Bokeru, Ishmaeli, Shearia, Obadia na Hanani. Hawa wote ndio waliokuwa wana wa Aseli.
39 Wana wa Esheki, nduguye Aseli, walikuwa:
Mzaliwa wake wa kwanza alikuwa Ulamu, wa pili Yeushi na wa tatu Elifeleti.
40 Wana wa Ulamu walikuwa mashujaa hodari walioweza kutumia upinde. Alikuwa na wana wengi na wajukuu, jumla yao 150.
Hawa wote ndio walikuwa wazao wa Benyamini.

9

1 Waisraeli wote waliorodheshwa katika koo zilizoandikwa kwenye kitabu cha wafalme wa Israeli.

Watu Katika Yerusalemu

Watu wa Yuda walichukuliwa mateka kwenda Babeli kwa sababu ya kukosa uaminifu kwa Mungu.
2 Basi watu wa kwanza kurudi kukaa kwenye milki zao katika miji yao walikuwa baadhi ya Waisraeli, makuhani, Walawi na watumishi wa Hekalu.*
3 Wale waliotoka Yuda, Benyamini, Efraimu na Manase ambao waliishi Yerusalemu walikuwa:

Jamaa Za Yuda

4 Uthai mwana wa Amihudi, mwana wa Omri, mwana wa Imri, mwana wa Bani, wa wana wa Peresi, mwana wa Yuda.
5 Wazao wa Washiloni waliorudi ni:
Asaya mzaliwa wa kwanza na wanawe.
6 Kwa wana wa Zera:
Yeueli.
Watu wa Yuda jumla yao walikuwa watu 690.

Jamaa Za Benyamini

7 Kwa Benyamini walikuwa:
Salu mwana wa Meshulamu, mwana wa Hodavia, mwana wa Hasenua;

---

* **8:34** Merib-Baali maana yake ni Baali na Ashindane naye (Amu 6:32); ni jina lingine la mwana wa Yonathani, Mefiboshethi ambalo nalo maana yake ni Mtu wa Aibu (ona 2Sam 4:4). * **9:2** Yaani Wanethini.

8 Ibneya mwana wa Yerohamu, Ela mwana wa Uzi, mwana wa Mikri; na Meshulamu mwana wa Shefatia, mwana wa Reueli, mwana wa Ibniya.

9 Watu kutoka Benyamini kama walivyoorodheshwa katika koo zao jumla yao ni 956. Watu hawa wote walikuwa viongozi wa jamaa zao.

Jamaa Za Makuhani

10 Wa jamaa za makuhani walikuwa:
Yedaya, Yehoyaribu na Yakini;

11 Azaria mwana wa Hilkia, mwana wa Meshulamu, mwana wa Sadoki, mwana wa Merayothi, mwana wa Ahitubu aliyekuwa afisa kiongozi wa nyumba ya Mungu.

12 Adaya mwana wa Yerohamu, mwana wa Pashuri, mwana wa Malkiya; Maasai, mwana wa Adieli, mwana wa Yahzera, mwana wa Meshulamu, mwana wa Meshilemithi, mwana wa Imeri.

13 Makuhani waliokuwa viongozi wa jamaa zao walikuwa 1,760. Walikuwa watu wenye uwezo, waliowajibika kuhudumu katika nyumba ya Mungu.

Jamaa Za Walawi

14 Jamaa za Walawi walikuwa:
Shemaya, mwana wa Hashubu, mwana wa Azrikamu, mwana wa Hashabia, wa
wana wa Merari. 15 Bakbakari, Hereshi, Galali na Matania mwana wa Mika,
mwana wa Zikri, mwana wa Asafu. 16 Obadia mwana wa Shemaya, mwana
wa Galali, mwana wa Yeduthuni. Berekia mwana wa Asa, mwana wa Elikana,
ambao waliishi katika vijiji vya Wanetofathi.

Jamaa Za Mabawabu

17 Mabawabu katika Hekalu la Bwana waliorudi walikuwa:
Shalumu, Akubu, Talmoni, Ahimani na ndugu zao. Shalumu alikuwa mlinzi wao
mkuu. 18 Walikuwa wamewekwa katika lango la mfalme lililokuwa upande
wa mashariki, mpaka wakati huu. Hawa walikuwa mabawabu wa kutoka
kwenye kambi ya Walawi. 19 Shalumu mwana wa Kore, mwana wa Ebiasafu,
mwana wa Kora, pamoja na mabawabu wenzake kutoka jamaa yake ya Kora
waliwajibika kulinda malango ya Hema, kama vile baba zao walivyokuwa
wamewajibika kulinda ingilio la Maskani ya Bwana. 20 Hapo zamani Finehasi
mwana wa Eleazari alikuwa kiongozi wa mabawabu, naye Bwana alikuwa
pamoja naye:

21 Zekaria mwana wa Meshelemia alikuwa bawabu katika ingilio la Hema la Kukutania.

22 Jumla ya waliochaguliwa kuwa mabawabu katika sakafu za kupuria nafaka
walikuwa watu 212. Waliandikishwa kwa koo zao kwenye vijiji vyao. Mabawabu
hawa waliwekwa katika nafasi zao za kuaminiwa na Daudi pamoja na mwonaji
Samweli. 23 Wao na wazao wao walikuwa viongozi wa kulinda malango ya nyumba
ya Bwana, nyumba iliyoitwa Hema. 24 Mabawabu walikuwa pande zote nne:
mashariki, magharibi, kaskazini na kusini. 25 Ndugu zao katika vijiji vyao walikuwa
wakija mara kwa mara na kuwasaidia katika kazi zao kwa vipindi mbalimbali vya
siku saba. 26 Lakini mabawabu wanne wakuu, waliokuwa Walawi, walikabidhiwa
wajibu kwa ajili ya vyumba na hazina katika nyumba ya Mungu. 27 Walikesha mahali
walipowekwa kuizunguka nyumba ya Mungu, kwa sababu iliwapasa kuilinda. Pia
walitunza funguo kwa ajili ya kufungua mlango kila siku asubuhi.

28 Baadhi yao walikuwa viongozi wa kutunza vifaa vilivyotumika katika huduma
ndani ya Hekalu; walivihesabu kila vilipoingizwa ndani na kila vilipotolewa.
29 Wengine walipangiwa kutunza mapambo na vifaa vingine vya patakatifu, pamoja

na unga, divai, mafuta, uvumba na vikolezo. 30 Lakini baadhi ya makuhani walifanya
kazi ya kuchanganya vikolezo. 31 Mlawi aliyeitwa Matithia, mwana mzaliwa wa
kwanza wa Shalumu, wa ukoo wa Kora, alikabidhiwa wajibu kwa ajili ya kuoka
mikate ya sadaka. 32 Baadhi ya ndugu zao wa ukoo wa Kohathi walikuwa viongozi wa
kuandaa mikate ya Wonyesho kwa ajili ya kila Sabato, mikate iliyokuwa inawekwa
mezani.

33 Wale waliokuwa waimbaji, viongozi wa jamaa za Walawi, waliishi katika vyumba vya Hekalu, nao hawakufanya shughuli nyingine yoyote kwa sababu iliwapasa kuwajibika kwa kazi hiyo usiku na mchana.

34 Hawa wote walikuwa viongozi wa jamaa za Walawi, wakuu kama walivyoorodheshwa katika koo zao, nao waliishi Yerusalemu.

Ukoo Wa Sauli
(1 Nyakati 8:29-38)

35 Yeieli alikuwa baba yake Gibeoni naye aliishi huko Gibeoni. Mke wake aliitwa
Maaka, 36 mwanawe mzaliwa wa kwanza alikuwa Abdoni, akafuatiwa na Suri,
Kishi, Baali, Neri, Nadabu, 37 Gedori, Ahio, Zekaria na Miklothi. 38 Miklothi
akamzaa Shimeamu. Wao pia waliishi karibu na jamaa zao huko Yerusalemu.

39 Neri akamzaa Kishi, Kishi akamzaa Sauli. Sauli akamzaa Yonathani, Malki-Shua, Abinadabu na Esh-Baali.†

40 Yonathani akamzaa Merib-Baali,‡
naye Merib-Baali akamzaa Mika.

41 Wana wa Mika walikuwa:
Pithoni, Meleki, Tarea, na Ahazi.

42 Ahazi akamzaa Yara, Yara akawazaa Alemethi, Azmawethi na Zimri, naye Zimri
akamzaa Mosa. 43 Mosa akamzaa Binea, Binea akamzaa Refaya, na mwanawe
huyo ni Eleasa, na mwanawe huyo ni Aseli.

44 Aseli alikuwa na wana sita, na haya ndiyo majina yao:
Azrikamu, Bokeru, Ishmaeli, Shearia, Obadia na Hanani. Hawa ndio waliokuwa wana wa Aseli.

10

Sauli Ajiua
(1 Samweli 31:1-13)

1 Basi Wafilisti wakapigana na Israeli. Waisraeli wakawakimbia, na wengi
wakauawa katika mlima Gilboa. 2 Wafilisti wakawafuatia kwa bidii Sauli na
wanawe, wakawaua Yonathani, Abinadabu na Malki-Shua. 3 Mapigano yakawa
makali kumzunguka Sauli na wakati wapiga mishale walipompata, wakamjeruhi.

4 Sauli akamwambia mbeba silaha wake, “Futa upanga wako unichome nao, la sivyo hawa watu wasiotahiriwa watakuja na kunidhalilisha.”

Lakini mbeba silaha wake akaogopa sana wala hakuweza kufanya hivyo. Kwa
hiyo Sauli akachukua upanga wake mwenyewe na kuuangukia. 5 Mbeba silaha wake
alipoona kwamba Sauli amekufa, naye pia akauangukia upanga wake akafa. 6 Kwa
hiyo Sauli na wanawe watatu wakafa, pamoja na nyumba yake yote.

7 Waisraeli wote waliokuwa bondeni walipoona kwamba jeshi limekimbia na kwamba Sauli na wanawe wamekufa, waliacha miji yao wakakimbia. Nao Wafilisti wakaja na kukaa humo.

8 Kesho yake Wafilisti walipokuja kuwavua maiti silaha, walimkuta Sauli na
wanawe wameanguka katika Mlima Gilboa. 9 Wakamvua mavazi, wakachukua
kichwa chake pamoja na silaha zake, wakawatuma wajumbe katika nchi yote ya

† **9:39** Anajulikana pia kwa jina la Ish-Boshethi, maana yake Mtu wa Aibu (2Sam 2:8). ‡ **9:40** Pia anajulikana kwa jina la Mefiboshethi.

Wafilisti kutangaza habari hizi miongoni mwa sanamu zao na watu wao. 10 Waliweka
silaha zake katika hekalu la miungu yao, wakatundika kichwa chake katika hekalu
la Dagoni.
11 Wakazi wote wa Yabeshi-Gileadi waliposikia yote Wafilisti waliyomtendea Sauli,
12 mashujaa wao wote wakaondoka, wakautwaa mwili wa Sauli na miili ya wanawe,
wakaileta Yabeshi. Wakaizika mifupa yao chini ya mti mkubwa huko Yabeshi, nao
wakafunga kwa siku saba.
13 Sauli alikufa kwa sababu hakuwa mwaminifu kwa BWANA. Hakulishika neno
la BWANA, hata akataka shauri kwa mwaguzi kwa ajili ya uongozi, 14 hakumuuliza
BWANA. Kwa hiyo BWANA alimuua, na ufalme akampa Daudi mwana wa Yese.

11

Daudi Atiwa Mafuta Kuwa Mfalme Wa Israeli
(2 Samweli 5:1-10)

1 Israeli yote walimjia Daudi kwa pamoja huko Hebroni wakamwambia, “Sisi
ni nyama yako na damu yako. 2 Zamani, wakati Sauli alikuwa mfalme, wewe
ndiwe uliyeiongoza Israeli vitani, naye BWANA Mungu wako alikuambia, ‘Wewe
utawachunga watu wangu Israeli, na utakuwa mtawala wao.’ ”
3 Wazee wote wa Israeli walipokuwa wamewasili kwa Mfalme Daudi huko Hebroni,
alifanya mapatano nao huko Hebroni mbele za BWANA, nao wakamtia Daudi mafuta
awe mfalme wa Israeli, sawasawa na BWANA alivyoahidi kupitia kwa Samweli.

Daudi Ateka Yerusalemu

4 Daudi na Waisraeli wote wakaenda Yerusalemu (ndio Yebusi). Nao Wayebusi
walioishi humo 5 wakamwambia Daudi, “Wewe hutaingia humu.” Hata hivyo, Daudi
akaiteka ngome ya Sayuni, Mji wa Daudi.
6 Daudi alikuwa amesema, “Yeyote aongozaye mashambulizi dhidi ya Wayebusi,
atakuwa jemadari mkuu.” Yoabu mwana wa Seruya akawa wa kwanza kukwea,
naye akawa mkuu.
7 Daudi akafanya makao yake kwenye ngome, hivyo ukaitwa Mji wa Daudi.
8 Akajenga mji pande zote, kuanzia kwenye mito hadi kwenye ukuta kuzunguka,
wakati huo huo Yoabu akajenga sehemu zingine zilizobaki za Yerusalemu. 9 Daudi
akazidi kuwa na nguvu zaidi na zaidi, kwa sababu BWANA Mwenye Nguvu Zote
alikuwa pamoja naye.

Mashujaa Wa Daudi
(2 Samweli 23:8-39)

10 Hawa ndio waliokuwa wakuu wa mashujaa wa Daudi: wao pamoja na
Israeli wote wakauimarisha ufalme wake ili kuenea katika nchi yote, kama BWANA
alivyoahidi. 11 Hii ndio orodha ya mashujaa wa Daudi:
Yashobeamu, Mhakmoni, alikuwa mkuu wa maafisa; yeye aliinua mkuki wake
dhidi ya watu 300, ambao aliwaua katika pambano moja.
12 Aliyefuata alikuwa Eleazari, mwana wa Dodai, Mwahohi, mmojawapo wa wale
mashujaa watatu. 13 Huyo alikuwa pamoja na Daudi huko Pas-Damimu, wakati
Wafilisti walikusanyika huko kwa ajili ya vita. Huko ambapo kulikuwa na shamba
lililokuwa limejaa shayiri, vikosi vya Israeli vikawakimbia Wafilisti. 14 Lakini Eleazari
na Daudi wakasimama imara katikati ya lile shamba, nao wakalishindania na
wakawaua Wafilisti. Naye BWANA akawapa ushindi mkubwa.
15 Wakuu watatu miongoni mwa wale thelathini, walimwendea Daudi katika
mwamba huko kwenye pango la Adulamu, wakati kikundi cha Wafilisti kilikuwa
kimepiga kambi katika Bonde la Warefai. 16 Wakati huo Daudi alikuwa katika

ngome, na kambi ya Wafilisti ilikuwa huko Bethlehemu. 17 Daudi akatamani maji,
akasema, "Laiti mtu angenipatia maji ya kunywa kutoka kisima kilichoko karibu
na lango la Bethlehemu!" 18 Kwa hivyo wale watatu, wakapita katikati ya safu za
Wafilisti, wakachota maji kutoka kwa kisima kilicho karibu na lango la Bethlehemu,
wakamletea Daudi. Lakini yeye akakataa kuyanywa. Badala yake, aliyamimina
mbele za Bwana. 19 Akasema, "Mungu apishie mbali kwamba nifanye hivi! Je kweli,
niinywe damu ya watu hawa waliohatarisha maisha yao?" Kwa sababu walihatarisha
maisha yao kuyaleta yale maji, Daudi hakukubali kuyanywa.

Huo ndio uliokuwa ujasiri wa wale mashujaa watatu.

20 Abishai, ndugu yake Yoabu ndiye alikuwa kiongozi wa hao Watatu. Aliinua
mkuki wake dhidi ya watu 300, ambao aliwaua, kwa hiyo naye akawa na sifa kama
hao Watatu. 21 Alitunukiwa heshima maradufu ya wale Watatu, akawa jemadari wao,
ingawa hakuhesabiwa miongoni mwao.

22 Benaya, mwana wa Yehoyada alikuwa mpiganaji hodari kutoka Kabseeli ambaye
alifanya mambo makubwa ya ujasiri. Aliwaua mashujaa wawili waliokuwa hodari
kuliko wote wa Moabu. Pia alishuka shimoni kulipokuwa na theluji na kumuua
simba. 23 Alimuua Mmisri aliyekuwa na urefu kama dhiraa tano.* Ingawa Mmisri
alikuwa na mkuki kama mti wa mfumaji mkononi mwake, Benaya alimwendea na
rungu. Akamnyang'anya Mmisri mkuki wake na kumuua nao. 24 Haya yalikuwa
mambo ya ushujaa ya Benaya mwana wa Yehoyada; naye pia alikuwa maarufu
kama wale mashujaa watatu. 25 Yeye aliheshimiwa zaidi ya wale Thelathini, lakini
hakujumuishwa miongoni mwa wale Watatu: Daudi akamweka kuwa kiongozi wa
walinzi wake.

26 Wale watu mashujaa walikuwa:
Asaheli nduguye Yoabu,
Elhanani mwana wa Dodo kutoka Bethlehemu,
27 Shamothi Mharori,
Helesi Mpeloni,
28 Ira mwana wa Ikeshi kutoka Tekoa,
Abiezeri kutoka Anathothi,
29 Sibekai Mhushathi,
Ilai Mwahohi,
30 Maharai Mnetofathi,
Heledi mwana wa Baana, Mnetofathi,
31 Itai mwana wa Ribai kutoka Gibea ya Benyamini,
Benaya Mpirathoni,
32 Hurai kutoka mabonde ya Gaashi,
Abieli Mwaribathi,
33 Azmawethi Mbaharumi,
Eliaba Mshaalboni,
34 wana wa Hashemu Mgiloni,
Yonathani mwana wa Shagee Mharari,
35 Ahiamu mwana wa Sakari Mharari,
Elifale mwana wa Uru,
36 Heferi Mmekerathi,
Ahiya Mpeloni,
37 Hezro Mkarmeli,
Naarai mwana wa Ezbai,
38 Yoeli nduguye Nathani,

* **11:23** Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25.

Mibhari mwana wa Hagri,
39 Seleki Mwamoni,
Naharai Mbeerothi, mbeba silaha wa Yoabu mwana wa Seruya,
40 Ira Mwithiri,
Garebu Mwithiri,
41 Uria Mhiti,
Zabadi mwana wa Alai,
42 Adina mwana wa Shiza Mreubeni, ambaye alikuwa mkuu wa Wareubeni,
akiwa pamoja na watu thelathini,
43 Hanani mwana wa Maaka,
Yoshafati Mmithni,
44 Uzia Mwashterathi,
Shama na Yeieli wana wa Hothamu Mwaroeri,
45 Yediaeli mwana wa Shimri,
nduguye Yoha Mtizi,
46 Elieli Mmahawi,
Yeribai na Yoshavia wana wa Elnaamu,
Ithma Mmoabu,
47 Elieli, na Obedi na Yaasieli Mmesobai.

12

Mashujaa Waungana Na Daudi

1 Hawa ndio watu waliomjia Daudi huko Siklagi, wakati alikuwa amefukuzwa
mbele ya Sauli mwana wa Kishi (walikuwa miongoni mwa mashujaa waliomsaidia
Daudi vitani, 2 walikuwa na pinde na walikuwa na uwezo wa kupiga mishale
au kutupa mawe kwa kombeo wakitumia mkono wa kushoto au wa kulia; hawa
walikuwa ndugu zake Sauli kutoka kabila la Benyamini):

3 Mkuu wao alikuwa Ahiezeri, na wa pili Yoashi, wote wana wa Shemaa Mgibeathi;
pia Yezieli na Peleti wana wa Azmawethi; Beraka, Yehu Mwanathothi, 4 na Ishmaya
Mgibeoni, shujaa miongoni mwa wale Thelathini, ambaye alikuwa kiongozi wa
wale Thelathini; Yeremia, Yahazieli, Yohanani, Yozabadi, Mgederathi, 5 Eluzai,
Yeremothi, Bealia, Shemaria, Shefatia, Mharufi; 6 Elikana, Ishia, Azareli, Yoezeri
na Yashobeamu, wana wa Kora; 7 Yoela na Zebadia, wana wa Yerohamu, kutoka
Gedori.

8 Baadhi ya Wagadi wakajitenga na kujiunga na Daudi katika ngome yake huko jangwani. Walikuwa mashujaa hodari, waliokuwa tayari kwa vita na wenye uwezo wa kutumia ngao na mkuki. Nyuso zao zilikuwa nyuso za simba na walikuwa na wepesi kama paa milimani.

9 Ezeri alikuwa mkuu wao,
Obadia alikuwa wa pili katika uongozi, Eliabu wa tatu,
10 Mishmana wa nne, Yeremia wa tano,
11 Atai wa sita, Elieli wa saba,
12 Yohanani wa nane, Elzabadi wa tisa,
13 Yeremia wa kumi, na Makbanai wa kumi na moja.

14 Hawa Wagadi walikuwa majemadari. Aliyekuwa wa mwisho kuliko wote aliweza
kuongoza askari 100, na aliyekuwa na uweza zaidi ya wote aliongoza 1,000. 15 Wao
ndio walivuka Mto Yordani katika mwezi wa kwanza ukiwa umefurika hadi kwenye
kingo zake zote na kusababisha watu wote waliokuwa wanaishi kwenye mabonde
kukimbilia mashariki na wengine magharibi.

[16] Wabenyamini wengine na baadhi ya watu kutoka Yuda pia walikuja kwa Daudi
katika ngome yake. [17] Daudi akatoka nje kuwalaki na akawaambia, "Kama mmekuja
kwangu kwa amani, kunisaidia, mimi niko tayari kuwaruhusu ninyi kuungana nami.
Lakini kama mmekuja ili kunisaliti kwa adui zangu wakati mimi mikono yangu haina
hatia, basi Mungu wa baba zetu aone na awahukumu."

[18] Kisha Roho akaja juu ya Amasai, mkuu wa wale Thelathini, naye akasema:

"Sisi tu watu wako, ee Daudi!
 Nasi tuko pamoja na wewe, ee mwana wa Yese!
Ushindi, naam, ushindi uwe kwako,
 pia ushindi kwa wale walio upande wako,
  kwa kuwa Mungu wako atakusaidia."

Kwa hiyo Daudi akawapokea na kuwafanya viongozi wa vikosi vyake vya uvamizi.

[19] Baadhi ya watu kutoka kabila la Manase wakajiunga na Daudi wakati alikwenda
pamoja na Wafilisti, kupigana na Sauli. (Daudi na watu wake hawakuwasaidia
Wafilisti kwa sababu, baada ya ushauri, watawala wao walimrudisha. Wakasema,
"Itatugharimu vichwa vyetu kama Daudi atatuasi na kurudi kwa Sauli bwana wake.")
[20] Daudi alipokwenda Siklagi, hawa ndio watu wa kabila la Manase waliojiunga naye:
Adna, Yozabadi, Yediaeli, Mikaeli, Yozabadi, Elihu na Silethai, viongozi wa vikosi
vya watu 1,000 katika kabila la Manase. [21] Walimsaidia Daudi dhidi ya makundi ya
uvamizi, kwa kuwa wote walikuwa mashujaa hodari na walikuwa majemadari katika
jeshi lake. [22] Siku baada ya siku watu walikuja kumsaidia Daudi, mpaka akawa na
jeshi kubwa, kama jeshi la Mungu.

Wengine Waungana Na Daudi Huko Hebroni

[23] Hawa ndio watu waliojiandaa kwa ajili ya vita waliokuja kwa Daudi huko
Hebroni ili kumtwalia ufalme kutoka kwa Sauli, kama Bwana alivyokuwa amesema:

[24] watu wa Yuda, wanaochukua ngao na mikuki walikuwa 6,800 wote wakiwa tayari kwa vita.

[25] Watu wa Simeoni, mashujaa waliokuwa tayari kwa vita walikuwa 7,100.

[26] Watu wa Lawi walikuwa 4,600, [27] pamoja na Yehoyada, kiongozi wa jamaa ya
Aroni, aliyekuwa pamoja na watu 3,700, [28] na Sadoki, kijana shujaa na hodari,
aliyekuwa pamoja na maafisa ishirini na wawili kutoka jamaa yake.

[29] Watu wa Benyamini, ndugu zake Sauli, walikuwa 3,000; wengi wao walikuwa wameendelea kuwa waaminifu kwa Sauli mpaka wakati huo.

[30] Watu wa Efraimu, mashujaa hodari 20,800, watu waliokuwa maarufu katika koo zao.

[31] Watu wa nusu ya kabila la Manase, waliotajwa kwa majina ili waje kumweka Daudi kuwa mfalme, watu 18,000.

[32] Watu wa Isakari, waliofahamu majira na kujua kile ambacho Israeli inapasa kufanya, walikuwa viongozi 200, pamoja na jamaa zao wote chini ya uongozi wao.

[33] Watu wa Zabuloni, askari wenye uzoefu mkubwa walioandaliwa tayari kwa vita wakiwa na silaha za kila aina, ili kumsaidia Daudi kwa uaminifu thabiti, walikuwa 50,000.

[34] Watu wa Naftali, maafisa 1,000, pamoja na watu 37,000 waliochukua ngao na mikuki.

[35] Watu wa Dani 28,600 waliokuwa tayari kwa vita.

[36] Watu wa Asheri, askari 40,000 wenye uzoefu mkubwa waliondaliwa kwa ajili ya vita.

[37] Na pia watu kutoka mashariki ya Yordani, watu wa Reubeni, Gadi na nusu ya kabila la Manase, wakiwa na kila aina ya silaha, watu 120,000.

38 Wote hawa walikuwa watu wapiganaji waliojitolea kutumika katika safu zao.
Walikuja Hebroni wakiwa wameamua kikamilifu kumfanya Daudi mfalme juu ya
Israeli yote. Waisraeli wengine wote walikuwa pia na nia hiyo moja ya kumfanya
Daudi kuwa mfalme. 39 Watu hawa wakakaa huko na Daudi siku tatu, wakila na
kunywa, kwa sababu jamaa zao zilikuwa zimewapatia mahitaji yao. 40 Pia, majirani
zao hata wale walio mbali hadi Isakari, Zabuloni na Naftali, walikuja wakiwaletea
vyakula walivyovibeba kwa punda, ngamia, nyumbu na maksai. Kulikuwepo na
wingi wa unga, maandazi ya tini, maandazi ya zabibu kavu, divai, mafuta, ng'ombe
na kondoo, kwa maana kulikuwa na furaha katika Israeli.

13

Kurudishwa Kwa Sanduku La Mungu
(2 Samweli 6:1-11)

1 Daudi alishauriana na kila afisa wake, majemadari wa maelfu na majemadari
wa mamia. 2 Ndipo Daudi akaliambia kusanyiko lote la Israeli, "Kama mkiona ni
vyema, na kama ni mapenzi ya Bwana Mungu wetu, tupeleke ujumbe kwa ndugu zetu
wengine walio mbali na walio karibu katika nchi yote ya Israeli, pia kwa makuhani na
Walawi walio pamoja nao katika miji yao na katika sehemu zao za malisho yao, waje
waungane na sisi. 3 Sisi na tulirudishe Sanduku la Mungu wetu kwetu kwa maana
hatukujali wakati wa utawala wa Sauli." 4 Kusanyiko lote likakubaliana kufanya
hivyo, kwa sababu ilionekana vyema kwa watu wote.

5 Basi Daudi akawakusanya Waisraeli wote, kuanzia Mto Shihori ulioko Misri
hadi Lebo-Hamathi, ili kulileta Sanduku la Mungu kutoka Kiriath-Yearimu. 6 Daudi
akiwa pamoja na Waisraeli wote wakaenda Baala ya Yuda (yaani Kiriath-Yearimu)
kulipandisha Sanduku la Mungu Bwana, yeye anayeketi katika kiti cha enzi kati ya
makerubi: Sanduku linaloitwa kwa Jina lake, kutoka huko.

7 Wakalisafirisha Sanduku la Mungu kwa gari jipya la kukokotwa na maksai kutoka
nyumba ya Abinadabu, Uza na Ahio wakiliongoza gari hilo. 8 Daudi pamoja na
Waisraeli wote walikuwa wanasifu kwa nguvu zao zote mbele za Mungu, kwa nyimbo
na kwa vinubi, zeze, matari, matoazi na tarumbeta.

9 Walipofika kwenye uwanja wa kupuria nafaka wa Kidoni, Uza akaunyoosha
mkono wake ili kulizuia Sanduku, kwa sababu maksai walijikwaa. 10 Hasira ya Bwana
ikawaka dhidi ya Uza, akampiga kwa sababu aliuweka mkono wake kwenye Sanduku.
Kwa hiyo akafa pale mbele za Mungu.

11 Ndipo Daudi akakasirika kwa sababu ghadhabu ya Bwana ilifurika dhidi ya Uza,
mahali pale pakaitwa Peres-Uza* hadi leo.

12 Siku ile Daudi akamwogopa Mungu naye akauliza. "Nitawezaje kulichukua
Sanduku la Mungu kwangu?" 13 Hakulichukua hilo Sanduku akae nalo katika Mji
wa Daudi. Badala yake, akalipeleka nyumbani kwa Obed-Edomu, Mgiti. 14 Sanduku
la Mungu likabaki pamoja na jamaa ya Obed-Edomu, nyumbani kwake kwa miezi
mitatu, naye Bwana akaibariki nyumba yake pamoja na kila kitu alichokuwa nacho.

14

Nyumba Ya Daudi Na Jamaa Yake
(2 Samweli 5:11-16)

1 Basi Hiramu mfalme wa Tiro akawatuma wajumbe kwa Daudi, wakiwa na magogo
ya mierezi, waashi na maseremala ili kumjengea jumba la kifalme. 2 Naye Daudi

* **13:11** Maana yake ni Gadhabu dhidi ya Uza.

akatambua kwamba BWANA amemwimarisha kuwa mfalme juu ya Israeli na kwamba
ufalme wake umetukuzwa kwa ajili ya Israeli, watu wake.
3 Huko Yerusalemu Daudi akaoa wake wengine zaidi na akawa baba wa wana
na mabinti wengi. 4 Haya ndiyo majina ya watoto waliozaliwa kwake huko:
Shamua, Shobabu, Nathani, Solomoni, 5 Ibihari, Elishua, Elpeleti, 6 Noga, Nefegi, Yafia,
7 Elishama, Beeliada na Elifeleti.

Daudi Awashinda Wafilisti
(2 Samweli 5:17-25)

8 Wafilisti waliposikia kuwa Daudi ametiwa mafuta kuwa mfalme wa Israeli yote,
wakapanda na jeshi lao lote kwenda kumsaka, lakini Daudi akapata habari hizo,
naye akatoka ili kwenda kukabiliana nao. 9 Basi Wafilisti walikuwa wameingia
na kushambulia Bonde la Warefai, 10 Hivyo Daudi akamuuliza Mungu: "Je, niende
kuwashambulia hao Wafilisti? Je, utawatia mikononi mwangu?"
BWANA akamjibu, "Nenda, nitawatia mikononi mwako."
11 Hivyo Daudi pamoja na watu wake wakakwea mpaka Baal-Perasimu,*
akawashinda huko. Akasema, "Kama maji yafurikavyo, Mungu amewafurikia adui
zangu kwa kutumia mkono wangu." Kwa hiyo mahali pale pakaitwa Baal-Perasimu.
12 Wafilisti walikuwa wameacha miungu yao huko, Daudi akaamuru iteketezwe kwa
moto.
13 Kwa mara nyingine Wafilisti wakavamia lile bonde; 14 hivyo Daudi akamuuliza
Mungu tena, naye Mungu akamjibu, "Usiwapandie moja kwa moja, bali wazungukie
na uwashambulie kutoka mbele ya hiyo miti ya miforosadi. 15 Mara usikiapo sauti ya
kwenda juu ya hiyo miti ya miforosadi, hapo ndipo utoke upigane vita, kwa sababu
hiyo itaonyesha kwamba Mungu amekutangulia ili kupiga jeshi la Wafilisti." 16 Kwa
hiyo Daudi akafanya kama alivyoagizwa na Mungu, wakalipiga jeshi la Wafilisti
kuanzia Gibeoni hadi Gezeri.
17 Hivyo umaarufu wa Daudi ukaenea katika kila nchi, naye BWANA akayafanya
mataifa yote kumwogopa Daudi.

15

Sanduku La Agano Laletwa Yerusalemu
(2 Samweli 6:12-22)

1 Baada ya Daudi kujijengea nyumba zake katika Mji wa Daudi, akatengeneza
sehemu kwa ajili ya Sanduku la Mungu, kisha akasimamisha hema kwa ajili yake.
2 Kisha Daudi akasema, "Hakuna mtu yeyote anayeruhusiwa kulibeba Sanduku
la Mungu isipokuwa Walawi peke yao, kwa sababu BWANA aliwachagua kulibeba
Sanduku la BWANA na kuhudumu mbele zake milele."
3 Daudi akawakusanya Israeli wote huko Yerusalemu ili kulipandisha Sanduku la
BWANA na kulileta hadi kwenye sehemu aliyokuwa ametengeneza kwa ajili yake.
4 Kisha Daudi akawakusanya pamoja wazao wa Aroni na Walawi:
5 Kutoka wazao wa Kohathi,
Urieli kiongozi na ndugu zake 120,
6 Kutoka wazao wa Merari,
Asaya kiongozi na ndugu zake 220.
7 Kutoka wazao wa Gershoni,*
Yoeli kiongozi na ndugu zake 130.
8 Kutoka wazao wa Elisafani,
Shemaya kiongozi na ndugu zake 200.
9 Kutoka wazao wa Hebroni,

* **14:11** Maana yake ni Bwana Afurikae. * **15:7** Namna nyingine ya kutaja Gershomu.

Elieli kiongozi na ndugu zake 80.
10 Kutoka wazao wa Uzieli,
Aminadabu kiongozi na ndugu zake 112.

11 Kisha Daudi akawaita makuhani Sadoki na Abiathari, pamoja na Walawi
Urieli, Asaya, Yoeli, Shemaya, Elieli na Aminadabu. 12 Akawaambia, "Ninyi ndio
viongozi wa jamaa za Walawi. Ninyi pamoja na Walawi wenzenu inawapasa
mjitakase na kulipandisha Sanduku la BWANA, Mungu wa Israeli hadi mahali
ambapo nimetengeneza kwa ajili yake. 13 Ilikuwa ni kwa sababu hii, ninyi Walawi,
hamkulipandisha Sanduku la BWANA mara ya kwanza, hata ikasababisha BWANA
Mungu wetu kuwaka hasira dhidi yetu. Hatukumuuliza jinsi ya kufanya ili tupate
kulileta jinsi alivyoagiza." 14 Kwa hiyo makuhani pamoja na Walawi wakajitakasa
ili kulipandisha Sanduku la BWANA, Mungu wa Israeli. 15 Nao Walawi wakalichukua
Sanduku la Mungu mabegani mwao wakitumia mipiko, kama vile Mose alivyoamuru
sawasawa na neno la BWANA.

16 Daudi akawaambia viongozi wa Walawi kuwaweka ndugu zao waimbaji ili
waimbe nyimbo za shangwe, wakiwa na vyombo vya uimbaji: zeze, vinubi na
matoazi.

17 Basi Walawi wakawaweka Hemani mwana wa Yoeli; kutoka miongoni mwa
ndugu zake, Asafu mwana wa Berekia; kutoka miongoni mwa ndugu zao Wamerari,
Ethani mwana wa Kushaiya; 18 hawa ndio waliochaguliwa kuwa wasaidizi wao:
Zekaria, Yaazieli, Shemiramothi, Yehieli, Uni, Eliabu, Benaya, Maaseya, Matithia,
Elifelehu, Mikneya, pamoja na mabawabu Obed-Edomu na Yehieli.

19 Waimbaji Hemani, Asafu na Ethani walichaguliwa kupiga matoazi ya shaba;
20 Zekaria, Azieli, Shemiramothi, Yehieli, Uni, Eliabu, Maaseya na Benaya walikuwa
wapiga zeze kufuatana na sauti ya *alamothi*,† 21 na Matithia, Elifelehu, Mikneya, Obed-
Edomu, Yehieli na Azazia walikuwa wapiga vinubi, wakiongozwa kwa kufuata sauti
ya *sheminithi*.‡ 22 Kenania kiongozi wa Walawi alikuwa msimamizi wa uimbaji; huu
ndio uliokuwa wajibu wake kwa sababu alikuwa stadi katika hilo.

23 Berekia na Elikana walikuwa mabawabu kwa ajili ya Sanduku. 24 Shebania,
Yoshafati, Nethaneli, Amasai, Zekaria, Benaya na Eliezeri, makuhani, walikuwa
wapiga tarumbeta mbele ya Sanduku la Mungu. Obed-Edomu na Yehiya waliwekwa
pia kuwa mabawabu wa Sanduku.

25 Basi Daudi pamoja na wazee wa Israeli na majemadari wa vikosi vya elfu
wakaenda ili kulipandisha Sanduku la Agano la BWANA kutoka nyumba ya Obed-
Edomu kwa shangwe. 26 Kwa sababu Mungu alikuwa amewasaidia Walawi
waliokuwa wanalichukua Sanduku la Agano la BWANA, mafahali saba na kondoo
dume saba walitolewa dhabihu. 27 Basi Daudi alikuwa amevaa joho la kitani safi,
kama walivyokuwa wamevaa Walawi wote waliokuwa wanalichukua lile Sanduku,
waimbaji nao walivaa vivyo hivyo, pamoja na Kenania aliyekuwa anaongoza nyimbo
za waimbaji. Daudi alivaa pia kisibau cha kitani safi. 28 Hivyo Israeli wote
wakalipandisha Sanduku la Agano la BWANA kwa shangwe, wakipiga pembe za
kondoo dume, tarumbeta, matoazi, wakipiga zeze na vinubi.

29 Sanduku la Agano la BWANA lilipokuwa linaingia katika Mji wa Daudi, Mikali
binti Sauli akachungulia dirishani. Naye alipomwona Mfalme Daudi akicheza na
kusherehekea, akamdharau moyoni mwake.

16

Sanduku Lawekwa Ndani Ya Hema

† **15:20** Huenda ni aina ya uimbaji. ‡ **15:21** Huenda ni aina ya uimbaji.

1 Wakaleta Sanduku la Mungu na kuliweka ndani ya hema ambalo Daudi alikuwa
amelisimamisha kwa ajili yake, na wakatoa sadaka za kuteketezwa na sadaka za
amani mbele za Mungu. 2 Baada ya Daudi kumaliza kutoa hizo sadaka za kuteketezwa
na hizo sadaka za amani, akawabariki watu katika jina la BWANA. 3 Kisha akamgawia
kila Mwisraeli mwanaume na mwanamke mkate, andazi la tende na andazi la zabibu
kavu.
4 Akawaweka pia baadhi ya Walawi ili wahudumu mbele ya Sanduku la BWANA
kufanya maombi, kumshukuru na kumsifu BWANA, Mungu wa Israeli: 5 Asafu ndiye
alikuwa mkuu wao, akisaidiwa na Zekaria, Yeieli, Shemiramothi, Yehieli, Matithia,
Eliabu, Benaya, Obed-Edomu na Yeieli. Hawa ndio wangepiga zeze na vinubi, Asafu
angepiga matoazi, 6 nao Benaya na Yahazieli makuhani, ndio wangepiga tarumbeta
mara kwa mara mbele ya Sanduku la Agano la Mungu.

Zaburi Ya Daudi Ya Shukrani
(Zaburi 105:1-15; 96:1-13; 106:1, 47-48)

7 Siku ile, kitu cha kwanza Daudi alichofanya ni kumkabidhi Asafu na wenzake
zaburi hii ya shukrani kwa BWANA:

8 Mshukuruni BWANA, liitieni jina lake;
wajulisheni mataifa yale aliyoyatenda.
9 Mwimbieni yeye, mwimbieni yeye sifa;
waambieni matendo yake yote ya ajabu.
10 Lishangilieni jina lake takatifu;
mioyo ya wale wamtafutao BWANA na ifurahi.
11 Mtafuteni BWANA na nguvu zake;
utafuteni uso wake siku zote.
12 Kumbuka matendo ya ajabu aliyoyafanya,
miujiza yake na hukumu alizozitamka,
13 enyi wazao wa Israeli mtumishi wake,
enyi wana wa Yakobo, wateule wake.

14 Yeye ndiye BWANA Mungu wetu;
hukumu zake zimo duniani pote.
15 Hulikumbuka agano lake milele,
neno ambalo aliamuru, kwa vizazi elfu,
16 agano alilolifanya na Abrahamu,
kiapo alichomwapia Isaki.
17 Alilithibitisha kwa Yakobo kuwa amri,
kwa Israeli liwe agano la milele:
18 "Nitakupa wewe nchi ya Kanaani
kuwa sehemu utakayoirithi."

19 Walipokuwa wachache kwa idadi,
wachache sana na wageni ndani yake,
20 walitangatanga kutoka taifa moja hadi jingine,
kutoka ufalme mmoja hadi mwingine.
21 Hakuruhusu mtu yeyote awaonee;
kwa ajili yao aliwakemea wafalme, akisema:
22 "Msiwaguse niliowatia mafuta;
msiwadhuru manabii wangu."

23 Mwimbieni BWANA dunia yote;

tangazeni wokovu wake siku baada ya siku.
24 Tangazeni utukufu wake katikati ya mataifa,
matendo yake ya ajabu miongoni mwa mataifa yote.
25 Kwa kuwa BWANA ni mkuu,
mwenye kustahili kusifiwa kuliko wote;
yeye ni wa kuogopwa kuliko miungu yote.
26 Kwa maana miungu yote ya mataifa ni sanamu,
lakini BWANA aliziumba mbingu.
27 Fahari na enzi viko mbele yake;
nguvu na utukufu vimo patakatifu pake.
28 Mpeni BWANA, enyi jamaa za mataifa,
mpeni BWANA utukufu na nguvu,
29 mpeni BWANA utukufu
unaostahili jina lake.
Leteni sadaka na mje katika nyua zake;
mwabuduni BWANA katika uzuri wa utakatifu wake.
30 Dunia yote na itetemeke mbele zake!
Ulimwengu ameuweka imara; hauwezi kusogezwa.
31 Mbingu na zishangilie, nchi na ifurahi;
semeni katikati ya mataifa, "BWANA anatawala!"
32 Bahari na ivume, na vyote vilivyomo ndani yake;
mashamba na yashangilie, na vyote vilivyomo ndani yake.
33 Kisha miti ya msituni itaimba,
itaimba kwa furaha mbele za BWANA,
kwa maana anakuja kuihukumu dunia.

34 Mshukuruni BWANA kwa kuwa ni mwema;
upendo wake wadumu milele.
35 Mlilieni, "Ee Mungu Mwokozi wetu, tuokoe.
Tukusanye tena na utukomboe kutoka kwa mataifa,
ili tuweze kulishukuru jina lako takatifu,
na kushangilia katika sifa zako."
36 Atukuzwe BWANA, Mungu wa Israeli,
tangu milele na hata milele.
Nao watu wote wakasema, "Amen," na "Msifuni BWANA."

37 Daudi akamwacha Asafu na wenzake mbele ya Sanduku la Agano la BWANA
ili wahudumu humo mara kwa mara, kulingana na mahitaji ya kila siku. 38 Pia
akamwacha Obed-Edomu pamoja na wenzake sitini na wanane wahudumu pamoja
nao. Obed-Edomu mwana wa Yeduthuni na pia Hosa walikuwa mabawabu wa lango.
39 Daudi akamwacha kuhani Sadoki pamoja na makuhani wenzake mbele ya hema
ya ibada ya BWANA katika mahali pa juu pa kuabudia huko Gibeoni 40 ili kutoa
sadaka za kuteketezwa kwa BWANA kwenye madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa
mara kwa mara, asubuhi na jioni, sawasawa na kila kitu kilichoandikwa katika
sheria ya BWANA ambayo alikuwa amempa Israeli. 41 Waliohudumu pamoja nao
walikuwa Hemani, Yeduthuni na wale wote waliochaguliwa na kutajwa kwa jina
kumpa BWANA shukrani, "Kwa maana fadhili zake zadumu milele." 42 Hemani na
Yeduthuni walikuwa na wajibu wa kupiga tarumbeta, matoazi na kutumia vyombo
vingine kwa ajili ya nyimbo za sifa kwa Mungu. Wana wa Yeduthuni waliwekwa
langoni.

43 Kisha watu wote wakaondoka, kila mmoja akarudi nyumbani kwake, naye Daudi
akarudi nyumbani kuibariki jamaa yake.

17

Ahadi Ya Mungu Kwa Daudi
(2 Samweli 7:1-17)

1 Baada ya Daudi kuingia rasmi katika jumba lake la kifalme, akamwambia nabii
Nathani, "Hebu tazama, mimi ninakaa kwenye nyumba nzuri iliyojengwa kwa
mierezi, wakati Sanduku la Agano la Bwana liko ndani ya hema."

2 Nathani akamjibu Daudi, "Lolote ulilo nalo moyoni mwako litende, kwa maana
Mungu yu pamoja nawe." 3 Usiku ule neno la Mungu likamjia Nathani, kusema:

4 "Nenda ukamwambie mtumishi wangu Daudi, 'Hili ndilo asemalo Bwana:
Wewe hutanijengea mimi nyumba ili nikae humo. 5 Mimi sijakaa ndani ya nyumba
tangu siku ile niliyowatoa Israeli kutoka Misri mpaka leo. Nimehama kutoka
hema moja hadi jingine na kutoka mahali pamoja hadi pengine. 6 Je, popote
nilipokwenda pamoja na Waisraeli wote, wakati wowote nilimwambia kiongozi
yeyote niliyemwagiza kuwachunga watu wangu, kwa nini hujanijengea nyumba
ya mierezi?'

7 "Sasa basi, mwambie mtumishi wangu Daudi, 'Hili ndilo asemalo Bwana
Mwenye Nguvu Zote: Nilikuchukua machungani na kutoka kuandama kondoo ili
uwatawale watu wangu Israeli. 8 Nimekuwa pamoja nawe popote ulipokwenda,
nami nimekuondolea mbali adui zako wote mbele yako. Basi nitalifanya jina lako
kuwa kuu kama majina ya watu walio wakuu sana duniani. 9 Nami nitawapatia
watu wangu Israeli mahali na nitawapa ili wawe na mahali pao wenyewe pa kuishi
na wasisumbuliwe tena. Watu waovu hawatawaonea tena, kama walivyofanya
mwanzoni, 10 na ambavyo wamefanya siku zote tangu nilipowachagua viongozi
kwa ajili ya watu wangu Israeli. Pia nitawatiisha adui zenu wote.

" 'Pamoja na hayo ninakuambia kwamba Bwana atakujengea nyumba: 11 Wakati
wako utakapokuwa umekwisha, nawe ukawa umekwenda kukaa na baba zako,
nitamwinua mzao wako aingie mahali pako kuwa mfalme, mmoja wa wana wako
mwenyewe, nami nitaufanya imara ufalme wake. 12 Yeye ndiye atakayejenga
nyumba kwa ajili yangu, nami nitakifanya imara kiti cha ufalme wake milele.
13 Mimi nitakuwa baba yake, naye atakuwa mwanangu. Kamwe sitaondoa upendo
wangu kwake, kama nilivyouondoa kwa yeye aliyekutangulia. 14 Nitamweka juu
ya nyumba yangu na ufalme wangu milele; kiti chake cha enzi nitakifanya imara
milele.' "

15 Nathani akamwarifu Daudi maneno yote ya maono haya.

Maombi Ya Daudi
(2 Samweli 7:18-29)

16 Ndipo Mfalme Daudi akaingia ndani, akaketi mbele za Bwana, akasema:

"Mimi ni nani, Ee Bwana Mungu, na jamaa yangu ni nini, hata umenileta mpaka
hapa nilipo? 17 Kana kwamba hili halitoshi machoni pako, Ee Mungu, umenena
pia kuhusu siku zijazo za nyumba ya mtumishi wako. Umeniangalia kama mtu
aliyetukuka kuliko watu wote, Ee Bwana Mungu.

18 "Daudi aweza kukuambia nini zaidi kuhusu kumheshimu mtumishi wako?
Kwa maana wewe unamjua mtumishi wako, 19 Ee Bwana Mungu. Kwa ajili ya
mtumishi wako, tena sawasawa na mapenzi yako, umefanya jambo hili kubwa
sana na kujulisha ahadi hizi zote zilizo kubwa sana.

20 "Hakuna aliye kama wewe, Ee Bwana Mungu, wala hakuna Mungu ila wewe,
kama vile tulivyosikia kwa masikio yetu wenyewe. 21 Naye ni nani aliye kama watu

wako Israeli: taifa pekee duniani ambalo Mungu wake alitoka kwenda kulikomboa
kwa ajili yake mwenyewe na kujifanyia jina kwa ajili yake mwenyewe, kwa kufanya
maajabu makubwa na ya kutisha kwa kuwafukuza mataifa mbele ya watu wako,
ambao uliwakomboa kutoka Misri? 22 Uliwafanya watu wako Israeli kuwa watu
wako wewe mwenyewe milele, nawe, Ee Bwana Mungu, umekuwa Mungu wao.

23 "Sasa basi, Bwana ahadi uliyoweka kuhusu mtumishi wako na nyumba yake na
uithibitishe milele. Fanya kama ulivyoahidi, 24 ili ithibitike na jina lako litakuwa
kuu milele. Kisha watu watasema, 'Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote, Mungu
aliye juu ya Israeli, ndiye Mungu wa Israeli.' Nayo nyumba ya mtumishi wako
Daudi itafanywa imara mbele zako.

25 "Wewe, Mungu wangu, umemfunulia mtumishi wako Daudi kwamba utamjengea yeye nyumba. Hivyo mtumishi wako amekuwa na ujasiri wa kukuomba
maombi haya. 26 Ee Bwana, wewe ndiwe Mungu! Umemwahidi mtumishi wako
mambo haya mazuri. 27 Basi imekupendeza kuibariki nyumba ya mtumishi wako,
ili idumu milele machoni pako; kwa ajili yako, Ee Bwana, umeibariki, nayo
itabarikiwa milele."

18

Ushindi Wa Daudi
(2 Samweli 8:1-18)

1 Baada ya muda, Daudi akawashinda Wafilisti na kuwatiisha, naye akautwaa Gathi
pamoja na vijiji vinavyouzunguka kutoka utawala wa Wafilisti.

2 Pia Daudi akawashinda Wamoabu, wakawa watumishi wake, nao wakawa
wanamletea ushuru.

3 Zaidi ya hayo, Daudi akapigana na Hadadezeri mfalme wa Soba, hadi Hamathi,
wakati alikwenda kuimarisha utawala wake katika Mto Frati. 4 Daudi akateka magari
ya vita 1,000 miongoni mwa magari yake, waendesha hayo magari ya kukokotwa na
farasi 7,000 na askari wa miguu 20,000. Daudi akakata mishipa ya miguu ya nyuma
ya farasi wote wakokotao magari, ila akabakiza 100.

5 Waaramu wa Dameski, walipokuja kumsaidia Hadadezeri mfalme wa Soba, Daudi
akawashambulia na kuwaua 22,000 miongoni mwao. 6 Daudi akaweka askari walinzi
katika ufalme wa Waaramu huko Dameski. Basi Waaramu wakawa watumwa wa
Daudi, na kumlipa ushuru. Bwana akampa Daudi ushindi kote alipokwenda.

7 Daudi akazitwaa ngao za dhahabu zilizokuwa za maafisa wa Hadadezeri na
kuzileta Yerusalemu. 8 Kutoka miji ya Tibhathi na Kuni, iliyokuwa miji ya Hadadezeri,
Daudi akatwaa shaba nyingi sana, ambayo Solomoni aliitumia kutengenezea ile
Bahari ya shaba, zile nguzo na vifaa mbalimbali vya shaba.

9 Tou mfalme wa Hamathi aliposikia kwamba Daudi amelishinda jeshi lote la
Hadadezeri mfalme wa Soba, 10 akamtuma mwanawe, Hadoramu kwa Mfalme
Daudi ili kumsalimu na kumpongeza kwa ushindi wake katika vita dhidi ya Mfalme
Hadadezeri, kwa kuwa alikuwa amepigana vita mara nyingi na Tou. Hadoramu
akamletea Daudi vifaa mbalimbali vya dhahabu, fedha na shaba.

11 Mfalme Daudi akaviweka vifaa hivi wakfu kwa Bwana kama vile alivyokuwa
amefanya kwa fedha na dhahabu aliyokuwa ameitwaa katika mataifa yote haya:
Edomu na Moabu, Waamoni, Wafilisti na Waamaleki.

12 Abishai mwana wa Seruya akawaua Waedomu 18,000 katika Bonde la Chumvi.
13 Akaweka kambi za askari walinzi huko Edomu, nao Waedomu wote wakawa
watumishi wa Daudi. Bwana akampa Daudi ushindi kila alipokwenda.

Maafisa Wa Daudi

14 Daudi akatawala Israeli yote, akitenda lililo haki na sawa kwa watu wake wote.
15 Yoabu mwana wa Seruya alikuwa jemadari wa jeshi; Yehoshafati mwana wa
Ahiludi alikuwa mweka kumbukumbu; 16 Sadoki mwana wa Ahitubu na Ahimeleki
mwana wa Abiathari walikuwa makuhani; Shausha alikuwa mwandishi; 17 naye
Benaya mwana wa Yehoyada alikuwa msimamizi wa Wakerethi na Wapelethi; nao
wana wa Daudi walikuwa maafisa wakuu katika utumishi wa mfalme.

19

Vita Dhidi Ya Waamoni
(2 Samweli 10:1-19)

1 Baada ya muda, Nahashi mfalme wa Waamoni akafa, mwanawe akaingia mahali
pake. 2 Daudi akawaza, “Nitamtendea wema Hanuni mwana wa Nahashi, kwa sababu
baba yake alinitendea wema.”

Hivyo Daudi akatuma wajumbe ili kumfariji Hanuni kwa ajili ya kifo cha baba
yake. Watu wa Daudi walipofika kwa Hanuni katika nchi ya Waamoni ili kumfariji,
3 wakuu wa Waamoni wakamwambia Hanuni, “Hivi unadhani Daudi anamheshimu
baba yako kwa kuwatuma wajumbe kukufariji? Je, hawa watu hawakuja kuipeleleza
na kuidadisi nchi ili waishinde?” 4 Kwa hiyo Hanuni akawakamata watu wa Daudi,
akawanyoa ndevu akakata nguo zao katikati kwenye matako, akawaacha waende
zao.

5 Mtu mmoja alipofika na kumpasha Daudi habari za watu hawa, akawatuma
wajumbe wengine kuwalaki, kwa maana walikuwa wamevunjiwa heshima sana.
Mfalme akasema, “Kaeni huko Yeriko mpaka ndevu zenu ziote, ndipo mje.”

6 Waamoni walipotambua kuwa wamekuwa machukizo kwa Daudi, Hanuni na
Waamoni wakatuma talanta 1,000[*] za fedha ili kukodisha magari ya vita pamoja
na waendeshaji wa hayo magari ya kukokotwa na farasi, kutoka Aramu-Naharaimu,[†]
Aramu-Maaka na Soba. 7 Wakakodisha magari ya vita 32,000 yakiwa na waendeshaji
wake, pamoja na mfalme wa Maaka na vikosi vyake, wakaja na kupiga kambi karibu
na Medeba. Waamoni nao wakakusanyika toka miji yao, wakatoka ili kupigana vita.

8 Daudi aliposikia jambo hili, akamtuma Yoabu na jeshi lote la wapiganaji.
9 Waamoni wakatoka wakajipanga wakiwa tayari kwa vita langoni la mji wao, wakati
wale wafalme wengine waliokuja nao walijipanga kwa vita uwanjani.

10 Yoabu akaona kuwa mbele yake na nyuma yake kumepangwa vita; kwa hiyo
akachagua baadhi ya vikosi vilivyo bora sana katika Israeli akavipanga dhidi ya
Waaramu. 11 Akawaweka wale wanajeshi wengine waliobaki chini ya amri ya Abishai
ndugu yake, nao wakapangwa ili wakabiliane na Waamoni. 12 Yoabu akasema, “Kama
Waaramu watanizidi nguvu, basi itakupasa wewe unisaidie; lakini kama Waamoni
watakuzidi nguvu, basi mimi nitakusaidia. 13 Uwe hodari na tupigane kwa ujasiri kwa
ajili ya watu wetu na miji ya Mungu wetu. Bwana atafanya lile lililo jema machoni
pake.”

14 Basi Yoabu na vikosi vyake wakasonga mbele kupigana na Waaramu, nao
Waaramu wakakimbia mbele yake. 15 Waamoni walipoona Waaramu wanakimbia,
nao pia wakakimbia mbele ya nduguye Abishai na kuingia ndani ya mji. Basi Yoabu
akarudi Yerusalemu.

16 Baada ya Waaramu kuona kwamba wameshindwa na Israeli, wakapeleka wa-
jumbe na kuwataka Waaramu wengine kutoka ng’ambo ya Mto Frati, wakiongozwa
na Shofaki, jemadari wa jeshi la Hadadezeri.

17 Daudi alipoambiwa haya, akawakusanya Israeli wote na kuvuka Yordani.
Akasonga mbele dhidi yao na akajipanga kuwakabili. Daudi akapanga vita ili

---

[*] **19:6** Talanta 1,000 za fedha ni sawa na tani 34. [†] **19:6** Yaani Mesopotamia ya Kaskazini-Magharibi.

kupigana na Waaramu, nao wakapigana dhidi yake. 18 Lakini Waaramu wakakimbia
mbele ya Israeli, naye Daudi akawaua waendesha magari 7,000 na askari wao wa
miguu 40,000. Pia akamuua Shofaki, jemadari wa jeshi lao.
19 Raiya wa Hadadezeri walipoona kuwa wameshindwa na Israeli, wakafanya
mapatano ya amani na Daudi, wakawa watumishi wake.

Hivyo Waaramu hawakukubali kuwasaidia Waamoni tena.

20

Kutekwa Kwa Raba
(2 Samweli 12:26-31)

1 Mwanzoni mwa mwaka mpya, wakati ambapo wafalme huenda vitani, Yoabu
aliliongoza jeshi. Aliangamiza nchi ya Waamoni, na akaenda Raba na kuuzingira,
lakini Daudi alibaki Yerusalemu. Yoabu akashambulia Raba na kuuacha ukiwa
magofu. 2 Daudi akachukua taji kutoka kwa kichwa cha mfalme wao, lililokuwa na
uzito wa talanta moja ya dhahabu,* nayo ilizungushiwa vito vya thamani. Ikawekwa
juu ya kichwa cha Daudi. Alichukua nyara nyingi kutoka mjini huo. 3 Akawatoa
watu waliokuwa humo, akawaweka wafanye kazi kwa misumeno, sululu za chuma
na mashoka. Daudi akafanya hivi kwa miji yote ya Waamoni. Kisha Daudi na jeshi
lake lote wakarudi Yerusalemu.

Vita Na Wafilisti
(2 Samweli 21:15-22)

4 Baada ya muda, kulitokea vita dhidi ya Wafilisti, huko Gezeri. Wakati huo Sibekai,
Mhushathi, akamuua Sipai, aliyekuwa mmoja wa wazao wa Warefai,† nao Wafilisti
wakashindwa.
5 Katika vita vingine na Wafilisti, Elhanani mwana wa Yairi alimuua Lahmi nduguye
Goliathi, Mgiti, ambaye mkuki wake ulikuwa na mpini kama mti wa mfumaji.
6 Katika vita vingine tena, vilivyopiganwa huko Gathi, kulikuwako na mtu mmoja
mkubwa mwenye vidole sita katika kila mkono na vidole sita katika kila mguu: jumla
vidole ishirini na vinne. Yeye alikuwa pia mzao wa Mrefai. 7 Alipowadhihaki Israeli,
Yonathani, mwana wa Shimea, nduguye Daudi, akamuua.
8 Hawa walikuwa ndio wazao wa Warefai huko Gathi, nao walianguka kwa mikono
ya Daudi na watu wake.

21

Daudi Ahesabu Wapiganaji
(2 Samweli 24:1-25)

1 Shetani akainuka dhidi ya Israeli na kumshawishi Daudi ahesabu watu wa
Israeli. 2 Kwa hiyo Daudi akamwambia Yoabu na majemadari wa jeshi, “Nendeni
mkawahesabu Waisraeli kuanzia Beer-Sheba mpaka Dani. Kisha nileteeni taarifa ili
kwamba niweze kufahamu wako wangapi.”
3 Yoabu akajibu, “Bwana na aongeze jeshi lake mara mia na zaidi. Mfalme bwana
wangu, kwani hawa wote si raiya wa bwana wangu? Kwa nini bwana wangu unataka
kufanya hivi? Kwa nini kuleta hatia juu ya Israeli?”
4 Hata hivyo, neno la mfalme likawa na nguvu juu ya Yoabu; kwa hiyo Yoabu
akaondoka na kuzunguka Israeli yote kisha akarudi Yerusalemu. 5 Yoabu akampa
Daudi jumla ya idadi ya watu wanaoweza kupigana. Katika Israeli kulikuwa na watu
1,100,000 ambao wangeweza kutumia upanga na katika Yuda watu 470,000.

* **20:2** Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34. † **20:4** Yaani majitu.

6 Lakini Yoabu hakuwahesabu Walawi na Wabenyamini, kwa sababu alichukizwa
sana na amri ya mfalme. 7 Amri hii ilikuwa mbaya machoni pa Mungu pia; hivyo
akaiadhibu Israeli.

8 Kisha Daudi akamwambia Mungu, “Nimetenda dhambi kubwa kwa kufanya
jambo hili. Sasa, ninakusihi, ondoa hatia ya mtumishi wako. Nimefanya jambo la
kipumbavu sana.”

9 BWANA akamwambia Gadi, mwonaji wa Daudi, 10 “Nenda ukamwambie Daudi,
hivi ndivyo asemavyo Bwana: ‘Ninakupa wewe uchaguzi wa mambo matatu.
Nichagulie mojawapo nitakalotenda dhidi yako.’ ”

11 Kwa hiyo Gadi akamwendea Daudi akamwambia, “Hili ndilo BWANA asemalo:
‘Chagua: 12 miaka mitatu ya njaa, au miezi mitatu ya kushindwa na adui zako,
ukipatwa na upanga wao, au siku tatu za upanga wa BWANA, yaani, siku tatu za
tauni katika nchi na malaika wa BWANA akiangamiza kila mahali katika Israeli.’ Sasa
basi, amua jinsi nitakavyomjibu yeye aliyenituma.”

13 Daudi akamwambia Gadi, “Ninayo mahangaiko makubwa. Mimi na nianguke
mikononi mwa BWANA kwa maana rehema zake ni kuu mno, lakini usiniache
niangukie mikononi mwa wanadamu.”

14 Basi BWANA akatuma tauni katika Israeli, watu 70,000 wa Israeli wakafa.
15 Mungu akapeleka malaika kuangamiza Yerusalemu. Lakini malaika alipokuwa
akifanya hivyo, BWANA akaona na akahuzunika kwa sababu ya maafa, akamwambia
yule malaika aliyekuwa anaangamiza watu, “Yatosha! Rudisha mkono wako.” Wakati
huo malaika wa BWANA alikuwa amesimama katika sakafu ya kupuria nafaka ya
Arauna[*] Myebusi.

16 Daudi akayainua macho yake akamwona huyo malaika wa BWANA akiwa
amesimama katikati ya mbingu na dunia, naye ameunyoosha upanga wake juu ya
Yerusalemu tayari kuangamiza. Kisha Daudi na wazee, waliokuwa wamevaa nguo
za gunia, wakaanguka kifudifudi.

17 Daudi akamwambia Mungu, “Je, si mimi ndiye niliyeamuru watu wahesabiwe?
Mimi ndiye niliyetenda dhambi na kukosa. Hawa ni kondoo tu. Wamefanya nini? Ee
BWANA, Mungu wangu, mkono wako na uwe juu yangu mimi na jamaa yangu, lakini
usiache tauni hii iendelee juu ya watu wako.”

18 Kisha malaika wa BWANA akamwamuru Gadi amwambie Daudi apande na
kumjengea BWANA madhabahu kwenye sakafu ya kupuria nafaka ya Arauna Myebusi.
19 Kwa hiyo Daudi akakwea, akalitii lile neno ambalo Gadi alikuwa amelisema katika
jina la BWANA.

20 Arauna alipokuwa akipura ngano, akageuka akamwona yule malaika. Wanawe
wanne waliokuwa pamoja naye wakajificha, yeye akaendelea kupura ngano. 21 Kisha
Daudi akakaribia, Arauna alipotazama na kumwona, akaondoka kwenye uwanja wa
kupuria nafaka akamsujudia Daudi akiuinamisha uso wake ardhini.

22 Daudi akamwambia, “Nipatie huu uwanja wako wa kupuria nafaka ili niweze
kujenga madhabahu ya BWANA tauni ipate kukomeshwa katika watu. Niuzie kwa bei
yake kamili.”

23 Arauna akamwambia Daudi, “Uchukue huo uwanja. Mfalme bwana wangu
na afanye lolote analopenda. Tazama, nitatoa maksai kwa ajili ya sadaka za
kuteketezwa, vifaa vya kupuria kuwa kuni, pamoja na ngano kwa ajili ya dhabihu
ya nafaka. Natoa hivi vyote.”

24 Lakini Mfalme Daudi akamjibu Arauna, “La hasha! Lakini ninasisitiza kwamba
nitalipa bei yake kamili. Sitachukua kilicho chako kwa ajili ya BWANA au kutoa sadaka
ya kuteketezwa ambayo hainigharimu chochote.”

---

[*] **21:15** Pia anaitwa Ornani kwa Kiebrania.

25 Basi Daudi akamlipa Arauna shekeli za dhahabu 600[†] kwa ajili ya ule uwanja.
26 Kisha Daudi akamjengea Bwana madhabahu mahali hapo, na kutoa sadaka za
kuteketezwa na sadaka za amani. Akamwita Bwana naye Bwana akajibu maombi
yake kwa moto toka mbinguni juu ya madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa.
27 Kisha Bwana akanena na yule malaika, naye akarudisha upanga wake katika ala
yake. 28 Wakati huo, Daudi alipoona kwamba Bwana amemjibu kule kwenye uwanja
wa kupuria nafaka wa Arauna Myebusi, akatoa dhabihu huko. 29 Maskani ya Bwana
ambayo Mose aliitengeneza kule jangwani, pamoja na madhabahu ya sadaka ya
kuteketezwa kwa wakati huo vilikuwa viko mahali pa juu pa kuabudia huko Gibeoni.
30 Lakini Daudi hakuthubutu kuisogelea ili kumuuliza Mungu, kwa sababu aliuogopa
upanga wa yule malaika wa Bwana.

22

1 Ndipo Daudi akasema, "Nyumba ya Bwana Mungu itakuwa mahali hapa, pia
pamoja na madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya Israeli."

Maandalizi Kwa Ajili Ya Hekalu

2 Kwa hiyo Daudi akatoa amri wakusanyike wageni wote waliokuwa wanaishi
Israeli, na kutoka miongoni mwao akaweka waashi ili kuchonga mawe kwa ajili ya
kujenga nyumba ya Mungu. 3 Daudi akatoa chuma tele ili kutengenezea misumari
kwa ajili ya mafungo ya malango ya nyumba na shaba tele isiyopimika. 4 Pia
akatoa magogo ya mierezi yasiyohesabika, kwa kuwa Wasidoni na Watiro walikuwa
wamemletea Daudi idadi kubwa ya mierezi.
5 Daudi akasema, "Mwanangu Solomoni bado ni mdogo wa umri na hana uzoefu.
Nyumba itakayojengwa kwa ajili ya Bwana inatakiwa iwe yenye uzuri mwingi na sifa
na fahari mbele ya mataifa yote. Kwa hiyo nitaifanyia matayarisho." Daudi akafanya
matayarisho makubwa kabla ya kifo chake.
6 Kisha akamwita Solomoni mwanawe akamwagiza kujenga nyumba kwa ajili ya
Bwana, Mungu wa Israeli. 7 Daudi akamwambia Solomoni: "Mwanangu, nilikuwa na
jambo hili ndani ya moyo wangu kujenga nyumba kwa ajili ya Jina la Bwana Mungu
wangu. 8 Lakini neno hili la Bwana likanijia, kusema: 'Wewe umemwaga damu
nyingi na kupigana vita vingi. Wewe hutajenga nyumba kwa ajili ya Jina langu, kwa
sababu umemwaga damu nyingi juu ya nchi machoni pangu. 9 Lakini utakuwa na
mwana ambaye atakuwa mtu wa amani na utulivu nami nitampa utulivu mbele ya
adui zake wote pande zote. Jina lake ataitwa Solomoni, nami nitawapa Israeli amani
na utulivu wakati wa utawala wake. 10 Yeye ndiye atakayejenga nyumba kwa ajili ya
Jina langu. Yeye atakuwa mwanangu, nami nitakuwa baba yake. Nami nitakifanya
imara kiti chake cha enzi cha utawala wake katika Israeli milele.'
11 "Sasa, mwanangu, Bwana awe pamoja nawe, nawe uwe na mafanikio upate
kuijenga nyumba ya Bwana Mungu wako, kama alivyosema utafanya. 12 Bwana na
akupe hekima na ufahamu wakati atakuweka juu ya Israeli, ili uweze kuishika sheria
ya Bwana Mungu wako. 13 Ndipo utakapofanikiwa, ikiwa utakuwa na bidii kutii amri
na sheria Bwana alizompa Mose kwa ajili ya Israeli. Uwe hodari na ushujaa. Usiogope
wala usikate tamaa.
14 "Nimejitaabisha sana ili kupata mahitaji kwa ajili ya Hekalu la Bwana: talanta
100,000[*] za dhahabu, talanta 1,000,000[†] za fedha na kiasi kisichopimika cha shaba na
chuma, pia mbao na mawe. Nawe waweza kuviongeza. 15 Unao wafanyakazi wengi:
Wachonga mawe, waashi na maseremala, pamoja na watu walio na ustadi katika kila

† **21:25** Shekeli 600 za dhahabu ni sawa na kilo 7. * **22:14** Talanta 100,000 za dhahabu ni sawa na tani 3,750.
† **22:14** Talanta 1,000,000 za fedha ni sawa na tani 37,500.

kazi 16 wa kufua dhahabu, fedha, shaba na chuma, mafundi wasiohesabika. Sasa basi
anza kazi hii, naye BWANA awe pamoja nawe."

17 Kisha Daudi akawaamuru viongozi wote wa Israeli wamsaidie Solomoni
mwanawe. 18 Akawaambia, "Je, BWANA Mungu wenu si yuko pamoja na ninyi? Pia
si amewapa raha pande zote? Kwa maana amewatia wenyeji wa nchi mkononi
mwangu, nayo nchi iko chini ya BWANA na watu wake. 19 Sasa itoeni mioyo yenu
na nafsi zenu katika kumtafuta BWANA Mungu wenu. Anzeni kujenga Maskani ya
BWANA Mungu, ili mweze kulileta Sanduku la Agano la BWANA na vyombo vitakatifu
vya Mungu katika Hekalu litakalojengwa kwa ajili ya Jina la BWANA."

23

Jamaa Za Walawi Na Utendaji Wao

1 Daudi alipokuwa mzee aliyeshiba siku, akamfanya Solomoni mwanawe kuwa
mfalme juu ya Israeli.

2 Pia akawakusanya pamoja viongozi wote wa Israeli, pamoja na makuhani na
Walawi. 3 Walawi waliokuwa na umri wa miaka thelathini au zaidi walihesabiwa,
nayo hesabu ya wanaume ilikuwa 38,000. 4 Daudi akasema, "Miongoni mwa hawa,
24,000 watasimamia kazi ya Hekalu la BWANA na 6,000 watakuwa maafisa na
waamuzi, 5 na 4,000 watakuwa mabawabu, na wengine 4,000 watamsifu BWANA kwa
ala za uimbaji nilizotoa kwa ajili ya kusudi hilo."

6 Daudi akawagawa Walawi katika makundi kufuatana na wana wa Lawi:
Gershoni, Kohathi na Merari.

Wagershoni

7 Wana wa Wagershoni walikuwa wawili:
Ladani na Shimei.
8 Wana wa Ladani walikuwa watatu:
Yehieli wa kwanza, Zethamu na Yoeli.
9 Wana wa Shimei walikuwa watatu:
Shelomothi,* Hazieli na Harani.
Hawa watatu walikuwa viongozi wa jamaa za Ladani.
10 Nao wana wa Shimei walikuwa wanne:
Yahathi, Zina,† Yeushi na Beria.
11 Yahathi alikuwa wa kwanza na Ziza wa pili, lakini Yeushi na Beria hawakuwa
na wana wengi; kwa hiyo walihesabiwa kama jamaa moja, wakapewa wajibu
kwa pamoja.

Wakohathi

12 Wana wa Kohathi walikuwa wanne:
Amramu, Ishari, Hebroni na Uzieli.
13 Wana wa Amramu walikuwa:
Aroni na Mose.
Aroni waliwekwa wakfu, yeye na wazao wake milele, wawe wakiweka wakfu
vitu ambavyo ni vitakatifu mno, kutoa dhabihu mbele za BWANA, kuhudumu
mbele zake na kutamka baraka katika Jina la BWANA milele. 14 Wana wa Mose
mtu wa Mungu walihesabiwa kama sehemu ya kabila la Lawi.
15 Wana wa Mose walikuwa:
Gershomu na Eliezeri.
16 Wazao wa Gershomu:
Shebueli alikuwa wa kwanza.
17 Wazao wa Eliezeri:
Rehabia alikuwa wa kwanza.

---

* **23:9** Yaani Shelomithi; maana yake ni Mpenda amani. † **23:10** Tafsiri zingine zinamwita Ziza.

Eliezeri alikuwa na mwana mmoja tu, lakini wana wa Rehabia walikuwa wengi sana.
18 Wana wa Ishari:
Shelomithi alikuwa wa kwanza.
19 Wana wa Hebroni walikuwa:
Yeria alikuwa wa kwanza, wa pili Amaria, wa tatu Yahazieli, na wa nne Yekameamu.
20 Wana wa Uzieli walikuwa:
Mika wa kwanza na Ishia wa pili.

Wamerari
21 Wana wa Merari walikuwa:
Mahli na Mushi.
Wana wa Mahli walikuwa:
Eleazari na Kishi.
22 Eleazari akafa bila ya kuwa na wana: alikuwa na binti tu. Binamu zao, wana wa Kishi, wakawaoa.
23 Wana wa Mushi:
Mahli, Ederi na Yeremothi; wote walikuwa watatu.

24 Hawa walikuwa wazao wa Lawi kwa jamaa zao. Wakuu wa jamaa kama
walivyoandikwa kwa majina yao na kuhesabiwa kila mmoja, yaani, wenye uwezo wa
kufanya kazi kuanzia miaka ishirini au zaidi, waliohudumu katika Hekalu la Bwana.
25 Kwa maana Daudi alikuwa amesema, "Kwa vile Bwana, Mungu wa Israeli amewapa
watu wake raha na amekuja kuishi Yerusalemu milele, 26 Walawi hawahitaji tena
kubeba Maskani wala chombo chochote cha utumishi wake." 27 Kulingana na
maagizo ya mwisho ya Daudi, Walawi waliohesabiwa ni wale wa kuanzia umri wa
miaka ishirini au zaidi.
28 Wajibu wa Walawi ulikuwa kuwasaidia wazao wa Aroni kuhudumu katika
Hekalu la Bwana: Kuwa wasimamizi wa nyua, vyumba vya pembeni, kutakasa
vyombo vitakatifu na utendaji mwingine wowote katika nyumba ya Mungu.
29 Walikuwa wasimamizi wa mikate iliyowekwa mezani, unga kwa ajili ya sadaka za
nafaka, mikate isiyotiwa chachu, uokaji na uchanganyaji, pamoja na vipimo vyote vya
wingi na ukubwa. 30 Pia ulikuwa wajibu wao kila asubuhi kumshukuru na kumsifu
Bwana. Iliwapasa pia kufanya hivyo jioni 31 na wakati wowote sadaka za kuteketezwa
zilipotolewa kwa Bwana siku za Sabato na kwenye sikukuu za Mwezi Mwandamo na
katika sikukuu nyingine zilizoamriwa. Iliwapasa kuhudumu mbele za Bwana mara
kwa mara kwa idadi maalum na kwa namna waliyokuwa wamepewa maelekezo.
32 Hivyo Walawi wakafanya wajibu wao katika Hema la Kukutania, katika Mahali
Patakatifu chini ya uongozi wa ndugu zao wazao wa Aroni, kwa ajili ya utumishi
katika Hekalu la Bwana.

24

Migawanyo Ya Makuhani
1 Hii ndiyo migawanyo ya wana wa Aroni:
Aroni alikuwa na wana wanne: Nadabu, Abihu, Eleazari na Ithamari. 2 Nadabu
na Abihu walikufa kabla ya baba yao, nao hawakuwa na wana; kwa hiyo ndugu
zao Eleazari na Ithamari wakahudumu kama makuhani. 3 Akisaidiwa na Sadoki
mwana wa Eleazari na Ahimeleki mwana wa Ithamari, Daudi aliwapanga wazao
wa Aroni katika migawanyo kufuatana na wajibu wa huduma zao. 4 Idadi kubwa
ya viongozi walipatikana miongoni mwa wazao wa Eleazari, kuliko miongoni mwa
wazao wa Ithamari, nao waligawanywa kwa uwiano: Viongozi kumi na sita kutoka
jamaa ya wazao wa Eleazari na viongozi wanane kutoka jamaa ya wazao wa Ithamari.

5 Waliwagawanya bila upendeleo kwa kupiga kura, kwa kuwa kulikuwa na maafisa
wa mahali patakatifu na maafisa wa Mungu miongoni mwa wazao wale wa Eleazari
na wale wa Ithamari.
6 Mwandishi Shemaya mwana wa Nethaneli, Mlawi, aliorodhesha majina yao mbele
ya Mfalme Daudi na maafisa: Kuhani Sadoki, Ahimeleki mwana wa Abiathari, na
viongozi wa jamaa za makuhani na za Walawi: jamaa moja ikitoka upande wa
Eleazari na nyingine upande wa Ithamari.

7 Kura ya kwanza ilimwangukia Yehoyaribu,
ya pili Yedaya,
8 ya tatu Harimu,
ya nne Seorimu,
9 ya tano Malkiya,
ya sita Miyamini,
10 ya saba Hakosi,
ya nane Abiya,
11 ya tisa Yeshua,
ya kumi Shekania,
12 ya kumi na moja Eliashibu,
ya kumi na mbili Yakimu,
13 ya kumi na tatu Hupa,
ya kumi na nne Yeshebeabu,
14 ya kumi na tano Bilga,
ya kumi na sita Imeri,
15 ya kumi na saba Heziri,
ya kumi na nane Hapisesi,
16 ya kumi na tisa Pethahia,
ya ishirini Yehezkeli,
17 ya ishirini na moja Yakini,
ya ishirini na mbili Gamuli,
18 ya ishirini na tatu Delaya,
ya ishirini na nne Maazia.

19 Huu ulikuwa ndio utaratibu wao uliokubalika wa kuhudumu walipoingia katika
Hekalu la Bwana kulingana na masharti waliyoelekezwa na Aroni baba yao, kama
Bwana, Mungu wa Israeli, alivyokuwa amemwamuru.

Walawi Waliobaki

20 Kuhusu wazao wa Lawi waliobaki:
Kutoka kwa wana wa Amramu: alikuwa Shubaeli;
kutoka kwa wana wa Shubaeli: alikuwa Yedeya.
21 Kwa wa Rehabia, kutoka kwa wanawe:
Ishia alikuwa wa kwanza.
22 Kutoka kwa Waishari: alikuwa Shelomithi,
kutoka kwa wana wa Shelomithi: alikuwa Yahathi.
23 Wana wa Hebroni: Yeria alikuwa mkuu, Amaria wa pili, Yahazieli wa tatu, na
Yekameamu wa nne.
24 Mwana wa Uzieli: alikuwa Mika;
kutoka kwa wana wa Mika: alikuwa Shamiri.
25 Ndugu yake Mika: alikuwa Ishia;
na kutoka kwa wana wa Ishia: alikuwa Zekaria.
26 Wana wa Merari: walikuwa Mahli na Mushi.
Mwana wa Yaazia: alikuwa Beno.

27 Wana wa Merari:
kutoka kwa Yaazia: ni Beno, Shohamu, Zakuri na Ibri.
28 Kutoka kwa Mahli: alikuwa Eleazari, ambaye hakuwa na wana.
29 Kutoka kwa Kishi: mwana wa Kishi:
alikuwa Yerameeli.
30 Nao wana wa Mushi: walikuwa Mahli, Ederi na Yeremothi.

Hawa walikuwa Walawi kulingana na jamaa zao. 31 Pia walipiga kura kama vile
ndugu zao wazao wa Aroni walivyofanya, mbele ya Mfalme Daudi, Sadoki, Ahimeleki
na mbele ya viongozi wa jamaa ya makuhani na ya Walawi. Jamaa za ndugu
wakubwa zilitendewa sawasawa na zile za ndugu wadogo.

25

Waimbaji

1 Daudi, pamoja na majemadari wa jeshi, wakawatenga baadhi ya wana wa Asafu, wana wa Hemani na wana wa Yeduthuni, kwa ajili ya huduma ya kutoa unabii, wakitumia vinubi, zeze na matoazi. Hii ndiyo orodha ya watu waliofanya huduma hii:

2 Kutoka kwa wana wa Asafu walikuwa:
Zakuri, Yosefu, Nethania na Asarela. Wana wa Asafu walikuwa chini ya usimamizi wa Asafu, ambaye alitoa unabii chini ya usimamizi wa mfalme.
3 Wana wa Yeduthuni walikuwa sita:
Gedalia, Seri, Yeshaya, Shimei, Hashabia, na Matithia, nao walikuwa chini ya usimamizi wa baba yao Yeduthuni, wao walikuwa wakitoa unabii wakitumia vinubi, wakimshukuru na kumtukuza Bwana.
4 Wana wa Hemani walikuwa:
Bukia, Matania, Uzieli, Shebueli na Yeremothi, Hanania, Hanani, Eliatha, Gidalti
na Romamti-Ezeri, Yoshbekasha, Malothi, Hothiri na Mahaziothi. 5 Wote hawa
walikuwa wana wa Hemani mwonaji wa mfalme. Aliwapata wana hawa
kutokana na ahadi ya Mungu ili kumwinua. Mungu alimpa Hemani wana kumi
na wanne na binti watatu.

6 Hawa wanaume wote walikuwa chini ya usimamizi wa baba yao kwa ajili ya
uimbaji katika Hekalu la Bwana wakitumia matoazi, zeze na vinubi, kwa ajili ya
huduma katika nyumba ya Mungu. Asafu, Yeduthuni na Hemani walikuwa chini ya
usimamizi wa mfalme. 7 Pamoja na ndugu zao wote walikuwa wamefundishwa na
kuwa stadi wa uimbaji kwa Bwana. Idadi yao walikuwa 288. 8 Vijana kwa wazee,
walimu kwa wanafunzi, wote walipanga kazi zao kwa kupiga kura.

9 Kura ya kwanza, ambayo ilikuwa kwa ajili ya Asafu, ilimwangukia Yosefu,wanawe na jamaa z	
Ya pili ikamwangukia Gedalia,	yeye na wanawe pamoja na jamaa zake,
10 Ya tatu ikamwangukia Zakuri,	wanawe na jamaa zake,
11 ya nne ikamwangukia Isri,* // wanawe na jamaa zake,	
12 ya tano ikamwangukia Nethania,	wanawe na jamaa zake,
13 ya sita ikamwangukia Bukia,	wanawe na jamaa zake,
14 ya saba ikamwangukia Yesarela,† // wanawe na jamaa zake,	
15 ya nane ikamwangukia Yeshaya,	wanawe na jamaa zake,
16 ya tisa ikamwangukia Matania,	wanawe na jamaa zake,
17 ya kumi ikamwangukia Shimei,	wanawe na jamaa zake,
18 ya kumi na moja ikamwangukia Azareli,‡ // wanawe na jamaa zake,	
19 ya kumi na mbili ikamwangukia Hashabia,	wanawe na jamaa zake,
20 ya kumi na tatu ikamwangukia Shubaeli,	wanawe na jamaa zake,
21 ya kumi na nne ikamwangukia Matithia,	wanawe na jamaa zake,
22 ya kumi na tano ikamwangukia Yeremothi,	wanawe na jamaa zake,
23 Ya kumi na sita ikamwangukia Hanania,	wanawe na jamaa zake,
24 ya kumi na saba ikamwangukia Yoshbekasha,	wanawe na jamaa zake,
25 ya kumi na nane ikamwangukia Hanani,	wanawe na jamaa zake,
26 ya kumi na tisa ikamwangukia Malothi,	wanawe na jamaa zake,
27 ya ishirini ikamwangukia Eliatha,	wanawe na jamaa zake,
28 ya ishirini na moja ikamwangukia Hothiri,	wanawe na jamaa zake,
29 ya ishirini na mbili ikamwangukia Gidalti,	wanawe na jamaa zake,
30 ya ishirini na tatu ikamwangukia Mahaziothi,	wanawe na jamaa zake,
31 ya ishirini na nne ikamwangukia Romamti-Ezeri,	wanawe na jamaa zake,

26

Mabawabu

1 Hii ndiyo migawanyo ya mabawabu:

Kutoka kwa wana wa Kora alikuwa: Meshelemia mwana wa Kore, mmoja wa wana wa Asafu.

2 Meshelemia alikuwa na wana wafuatao:
Zekaria mzaliwa wa kwanza,
Yediaeli wa pili,
Zebadia wa tatu,
Yathnieli wa nne,
3 Elamu wa tano
Yehohanani wa sita
na Eliehoenai wa saba.
4 Obed-Edomu naye alikuwa na wana wafuatao:
Shemaya mzaliwa wa kwanza,
Yehozabadi wa pili,
Yoa wa tatu,
Sakari wa nne,
Nethaneli wa tano,
5 Amieli wa sita,
Isakari wa saba,
na Peulethai wa nane.
(Kwa kuwa Mungu alikuwa amembariki Obed-Edomu.)

6 Shemaya mwanawe pia alikuwa na wana, waliokuwa viongozi katika jamaa
ya baba yao kwa sababu walikuwa watu wenye uwezo mkubwa. 7 Wana wa
Shemaya ni: Othni, Refaeli, Obedi na Elizabadi; jamaa zake Elihu na Semakia
walikuwa pia watu wenye uwezo. 8 Hawa wote walikuwa wazao wa Obed-
Edomu; wao na wana wao na jamaa zao walikuwa watu wenye uwezo pamoja
na nguvu za kufanya kazi. Wazao wa Obed-Edomu jumla yao walikuwa sitini na
wawili.
9 Meshelemia alikuwa na wana na jamaa zake, waliokuwa watu wenye uwezo:
jumla yao watu kumi na wanane.

10 Hosa, Mmerari, alikuwa na wana wafuatao: Shimri alikuwa mkuu wao (baba
yake alikuwa amemweka yeye kuwa mkuu ijapokuwa hakuwa mzaliwa wa
kwanza), 11 Hilkia wa pili, Tabalia wa tatu na Zekaria wa nne. Wana na jamaa
za Hosa jumla yao walikuwa watu kumi na watatu.
12 Hii migawanyo ya mabawabu, kupitia wakuu wao, walikuwa na zamu za
kuhudumu hekaluni mwa BWANA kama jamaa zao walivyokuwa nazo. 13 Kura
zilipigwa kwa kila lango, kufuatana na jamaa zao, wakubwa kwa wadogo.
14 Kura ya Lango la Mashariki ilimwangukia Shelemia.* Kisha wakapiga kura
kwa Zekaria mwanawe, aliyekuwa mshauri mwenye hekima, nayo kura ya Lango
la Kaskazini ikamwangukia. 15 Kura ya Lango la Kusini ikamwangukia Obed-Edomu,
nayo kura ya maghala ikawaangukia wanawe. 16 Kura za Lango la Magharibi na
Lango la Shalekethi kwenye barabara ya juu zikawaangukia Shupimu na Hosa.
Zamu za walinzi ziligawanywa kwa usawa: 17 Kulikuwa na Walawi sita kila siku
upande wa mashariki, wanne upande wa kaskazini, wanne upande wa kusini, na
wawili wawili kwa mara moja kwenye ghala. 18 Kuhusu ukumbi kuelekea magharibi,
kulikuwa na wanne barabarani na wawili kwenye ukumbi wenyewe.
19 Hii ndiyo iliyokuwa migawanyo ya mabawabu waliokuwa wazao wa Kora na wa
Merari.

Watunza Hazina Na Maafisa Wengine

20 Katika Walawi, Ahiya alikuwa mwangalizi wa hazina za nyumba ya Mungu na
mwangalizi wa hazina za vitu vilivyowekwa wakfu.
21 Wazao wa Ladani, waliokuwa Wagershoni kupitia Ladani na waliokuwa viongozi
wa jamaa za Ladani Mgershoni, walikuwa Yehieli, 22 wana wa Yehieli, wana wa
Zethamu na wa nduguye Yoeli. Wao walikuwa waangalizi wa hazina za Hekalu la
BWANA.
23 Kutoka kwa wana wa Amramu, wana wa Ishari, wana wa Hebroni na wana wa
Uzieli:

24 Shebueli, mzao wa Gershomu mwana wa Mose, alikuwa afisa mwangalizi wa
hazina. 25 Jamaa zake kutoka kwa Eliezeri, wanawe walikuwa: Rehabia, Yeshaya,
Yoramu, Zikri na Shelomithi. 26 Shelomithi na jamaa zake walikuwa waangalizi
wa hazina zote za vitu vile vilivyowekwa wakfu na Mfalme Daudi, kwa viongozi
wa jamaa waliokuwa majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia, na kwa
maafisa wengine wa jeshi. 27 Baadhi ya nyara zilizotekwa vitani waliziweka
wakfu kwa ajili ya ukarabati wa Hekalu la BWANA. 28 Kila kitu kilichokuwa
kimewekwa wakfu na Samweli mwonaji, na Sauli mwana wa Kishi, Abneri
mwana wa Neri, na Yoabu mwana wa Seruya, pamoja na vitu vingine vyote
vilivyokuwa vimewekwa wakfu, vyote vilikuwa chini ya uangalizi wa Shelomithi
na jamaa zake.

* **26:14** Shelemia jina lingine ni Meshelemia.

29 Kutoka kwa wana wa Ishari: Kenania na wanawe walipewa kazi nje ya Hekalu kama maafisa na waamuzi juu ya Israeli.

30 Kutoka kwa wana wa Hebroni: Hashabia na jamaa zake, watu 1,700 wenye uwezo, waliwajibika katika Israeli magharibi ya Yordani kwa ajili ya kazi zote za
Bwana na utumishi wa mfalme. 31 Kuhusu wana wa Hebroni, Yeria alikuwa
mkuu wao kufuatana na orodha ya jamaa yao. Katika mwaka wa arobaini wa utawala wa Daudi uchunguzi ulifanyika katika kumbukumbu, nao watu wenye uwezo miongoni mwa wana wa Hebroni wakapatikana huko Yazeri katika
Gileadi. 32 Yeria alikuwa na jamaa ya watu 2,700 waliokuwa watu wenye uwezo
na viongozi wa jamaa, naye Mfalme Daudi akawaweka kuangalia Wareubeni, Wagadi na nusu ya kabila Manase kuhusu kila jambo lililomhusu Mungu na shughuli za mfalme.

27

Vikosi Vya Jeshi

1 Hii ndiyo orodha ya Waisraeli: viongozi wa jamaa, majemadari wa maelfu, majemadari wa mamia na maafisa wao, waliomtumikia mfalme kwa lolote lililohusu vikosi vya jeshi vilivyokuwa zamu mwezi baada ya mwezi katika mwaka mzima. Kila kikosi kimoja kilikuwa na watu 24,000.

2 Msimamizi wa kikosi cha kwanza kwa mwezi wa kwanza alikuwa Yashobeamu
mwana wa Zabdieli. Kulikuwa na watu 24,000 katika kikosi chake. 3 Yeye alikuwa
mzao wa Peresi, na mkuu wa maafisa wote wa jeshi kwa mwezi wa kwanza.

4 Msimamizi wa kikosi kwa mwezi wa pili alikuwa Dodai Mwahohi. Miklothi ndiye alikuwa kiongozi wa kikosi chake. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

5 Jemadari wa kikosi cha tatu kwa mwezi wa tatu alikuwa Benaya mwana wa kuhani Yehoyada. Ndiye alikuwa mkuu wa kikosi chake kilichokuwa na watu
24,000. 6 Huyu ndiye yule Benaya aliyekuwa shujaa miongoni mwa wale
Thelathini na ndiye alikuwa juu yao hao Thelathini. Mwanawe Amizabadi ndiye alikuwa mkuu katika kikosi chake.

7 Jemadari wa nne kwa mwezi wa nne alikuwa Asaheli nduguye Yoabu, mwanawe Zebadia ndiye aliingia mahali pake kwenye uongozi. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

8 Jemadari wa kikosi cha tano kwa mwezi wa tano alikuwa Shamhuthi Mwizrahi. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

9 Jemadari wa kikosi cha sita kwa mwezi wa sita alikuwa Ira, mwana wa Ikeshi Mtekoa. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

10 Jemadari wa kikosi cha saba kwa mwezi wa saba alikuwa Helesi Mpeloni wa Waefraimu. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

11 Jemadari wa nane kwa mwezi wa nane, alikuwa Sibekai Mhushathi wa Wazera. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

12 Jemadari wa tisa kwa mwezi wa tisa alikuwa Abiezeri Mwanathothi wa Wabenyamini. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

13 Jemadari wa kumi kwa mwezi wa kumi alikuwa Maharai Mnetofathi wa Wazera. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

14 Jemadari wa kumi na moja kwa mwezi wa kumi na moja alikuwa Benaya Mpirathoni wa Waefraimu. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

15 Jemadari wa kumi na mbili kwa mwezi wa kumi na mbili alikuwa Heldai Mnetofathi kutoka jamaa ya Othnieli. Kikosi chake kilikuwa na watu 24,000.

Maafisa Wa Makabila

16 Maafisa waliokuwa wanaoongoza makabila ya Israeli walikuwa:

Kwa Wareubeni: Eliezeri mwana wa Zikri;
kwa Wasimeoni: Shefatia mwana wa Maaka;
17 kwa Walawi: Hashabia mwana wa Kemueli;
kwa Aroni: Sadoki;
18 kwa Yuda: Elihu, nduguye Daudi;
kwa Waisakari: Omri mwana wa Mikaeli;
19 kwa Wazabuloni: Ishmaya mwana wa Obadia;
kwa Wanaftali: Yeremothi mwana wa Azrieli;
20 kwa Waefraimu: Hoshea mwana wa Azazia;
kwa nusu ya kabila la Manase: Yoeli mwana wa Pedaya;
21 kwa nusu nyingine ya kabila la Manase huko Gileadi: Ido mwana wa Zekaria;
kwa Wabenyamini: Yaasieli mwana wa Abneri;
22 kwa Wadani: Azareli mwana wa Yerohamu.
Hao ndio waliokuwa maafisa wa makabila ya Israeli.

23 Daudi hakuwahesabu watu waliokuwa chini ya miaka ishirini, kwa sababu
Bwana alikuwa ameahidi kuwafanya Israeli kuwa wengi kama nyota za angani.
24 Yoabu mwana wa Seruya alianza kuwahesabu watu lakini hakumaliza. Kwa
sababu ya kuwahesabu watu, hasira ya Mungu iliwaka juu ya Israeli, nayo hiyo
hesabu yao haikuingizwa katika kitabu cha kumbukumbu za Mfalme Daudi.

Wasimamizi Wa Mali Za Mfalme

25 Azmawethi mwana wa Adieli ndiye alikuwa msimamizi wa hazina za mfalme.

Msimamizi wa hazina katika mashamba, miji, vijiji na kwenye ngome alikuwa Yonathani mwana wa Uzia.

26 Ezri mwana wa Kelubu alikuwa msimamizi wa wafanyakazi waliolima katika mashamba.

27 Shimei Mramathi alikuwa msimamizi wa mashamba ya mizabibu.

Zabdi Mshifmi alikuwa msimamizi wa zabibu, utengenezaji na uhifadhi wa divai katika mapipa makubwa.

28 Baal-Hanani Mgederi ndiye alikuwa mwangalizi wa mashamba ya mfalme ya mizeituni na mikuyu katika tambarare za vilima vya magharibi.

Yoashi alikuwa msimamizi wa ghala za mafuta ya zeituni.

29 Shitrai Msharoni alikuwa msimamizi wa makundi ya ng’ombe waliojilisha huko Sharoni.

Shafati mwana wa Adlai alikuwa msimamizi wa yale makundi ya ng’ombe yaliyokuwa makondeni.

30 Obili Mwishmaeli alikuwa msimamizi wa ngamia.

Yedeya Mmeronothi alikuwa msimamizi wa punda.

31 Yazizi Mhagri alikuwa msimamizi wa makundi ya kondoo na mbuzi.

Hawa wote ndio waliokuwa maafisa wasimamizi wa mali alizokuwa nazo Mfalme Daudi.

32 Yonathani mjomba wa Daudi alikuwa mshauri, mtu mwenye ufahamu mkubwa na mwandishi. Yehieli mwana wa Hakmoni alikuwa akiwahudumia wana wa mfalme.

33 Ahithofeli alikuwa mshauri wa mfalme.

Hushai Mwariki alikuwa rafiki wa mfalme.
34 Baada ya Ahithofeli, Yehoyada mwana wa Benaya aliingia mahali pake kama mshauri wa mfalme pamoja na Abiathari.

Yoabu alikuwa ndiye jemadari wa majeshi ya mfalme.

28

Maandalizi Ya Daudi Ya Kujenga Hekalu

1 Daudi akawaita maafisa wote wa Israeli wakusanyike huko Yerusalemu: yaani,
maafisa walio juu ya makabila, majemadari wa vikosi katika utumishi wa mfalme,
majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia, maafisa wanaosimamia mali zote
na mifugo ya mfalme na wanawe, wakiwemo maafisa wa jumba la kifalme, mashujaa
na askari wote walio hodari.
2 Mfalme Daudi akainuka na kusema: "Nisikilizeni ndugu zangu nanyi watu wangu.
Nilikuwa na nia ya kujenga nyumba ili iwe mahali pa kukaa Sanduku la Agano la
BWANA kwa ajili ya kuwa mahali pa kuwekea miguu ya Mungu wetu, nami nikafanya
maandalizi ya kuijenga. 3 Lakini Mungu akaniambia, 'Wewe hutajenga nyumba kwa
Jina langu, kwa sababu wewe umepigana vita na umemwaga damu.'
4 "Hata hivyo, BWANA, Mungu wa Israeli, alinichagua mimi kutoka jamaa yangu
yote niwe mfalme juu ya Israeli milele. Alimchagua Yuda kuwa kiongozi na
kutoka nyumba ya Yuda akaichagua jamaa yangu na kutoka wana wa baba yangu
ikampendeza kunifanya niwe mfalme juu ya Israeli yote. 5 Miongoni mwa wanangu
wote, naye BWANA amenipa wengi, amemchagua Solomoni mwanangu ili kukikalia
kiti cha enzi cha ufalme wa BWANA juu ya Israeli. 6 Aliniambia, 'Solomoni mwanao
ndiye atakayejenga nyumba yangu na nyua zangu, kwa maana nimemchagua yeye
kuwa mwanangu, nami nitakuwa baba yake. 7 Nitaufanya imara ufalme wake milele
kama akiendelea kuzishika amri zangu na sheria zangu, kama afanyavyo hivi leo.'
8 "Hivyo basi ninawaagiza mbele za Israeli yote na kusanyiko hili la BWANA naye
Mungu wetu akiwa anasikia: Kuweni na bidii kuzifuata amri za BWANA Mungu wenu,
ili mpate kumiliki nchi hii nzuri na kuwaachia wana wenu kuwa urithi milele.
9 "Nawe Solomoni mwanangu, mjue Mungu wa baba yako, ukamtumikie kwa
kujitoa kwa moyo wote na kwa nia ya kumkubali, kwa maana BWANA huuchunguza
kila moyo na kujua kila kusudi la kila fikira. Ukimtafuta, ataonekana kwako; bali
kama ukimwacha, yeye atakukataa milele. 10 Angalia basi, kwa maana BWANA
amekuchagua wewe ili ujenge Hekalu kuwa mahali patakatifu. Uwe hodari ukafanye
kazi hiyo."
11 Ndipo Daudi akampa Solomoni mwanawe kielelezo kwa ajili ya ukumbi wa
Hekalu, nyumba zake, vyumba vyake vya hazina, ghorofa zake, vyumba vyake vya
ndani na mahali pa kufanyia upatanisho. 12 Akampa vielelezo vya yote Roho alikuwa
ameviweka moyoni mwake kwa ajili ya kumbi za Hekalu la BWANA na vyumba
vyote vilivyolizunguka, kwa ajili ya hazina za Hekalu la Mungu na kwa hazina za
vitu vilivyowekwa wakfu. 13 Mfalme pia akampa Solomoni maelekezo kwa ajili ya
migawanyo ya huduma za makuhani na Walawi, pia kwa ajili ya kazi zote za huduma
katika Hekalu la BWANA. Akampa pia maelezo kuhusu vifaa vyote vya kutumika
katika huduma ya Hekalu. 14 Akamwagizia uzito wa dhahabu kwa ajili ya vitu vyote
vya dhahabu vya kutumika katika huduma mbalimbali, uzito wa fedha kwa ajili ya
vitu vyote vya fedha vya kutumika katika huduma mbalimbali. 15 Uzito wa dhahabu
kwa ajili ya vinara vya dhahabu na taa zake, kukiwa na uzito kwa ajili ya kila kinara
na taa zake, pamoja na uzito wa fedha kwa ajili ya kila kinara cha fedha na taa zake,
kulingana na matumizi ya kila kinara; 16 uzito wa dhahabu kwa ajili ya meza ya
mikate iliyowekwa wakfu, uzito wa fedha kwa ajili ya meza ya fedha; 17 uzito wa
dhahabu safi kwa ajili ya nyuma, mabakuli ya kunyunyizia na vikombe, masinia;
uzito wa dhahabu kwa ajili ya kila bakuli la dhahabu; uzito wa fedha kwa ajili ya
kila bakuli la fedha; 18 na uzito wa dhahabu safi kwa ajili ya madhabahu ya kufukizia
uvumba. Pia alimpa kielelezo kwa ajili ya gari, yaani, wale makerubi wa dhahabu
waliokunjua mbawa zao na kuweka kivuli juu ya Sanduku la Agano la BWANA.

19 Daudi akasema, “Hii yote, ninayo kwa maandishi kutoka mkononi mwa Bwana
ulio juu yangu, naye amenipa ufahamu kwa ajili ya habari zote za kielelezo hiki.”
20 Daudi pia akamwambia Solomoni mwanawe, “Uwe hodari na moyo mkuu,
ukafanye kazi hii. Usiogope wala usifadhaike, kwa maana Bwana aliye Mungu,
Mungu wangu yu pamoja nawe. Hatakuacha wala hatakupungukia mpaka kazi hii
yote kwa ajili ya utumishi wa Hekalu la Bwana itakapokamilika. 21 Migawanyo ya
makuhani na Walawi iko tayari kwa ajili ya kazi yote katika Hekalu la Mungu, naye
kila mtu mwenye moyo wa kupenda mwenye ustadi katika aina yoyote ya ufundi
atakusaidia katika kazi yote. Maafisa na watu wote watatii kila agizo lako.”

29

Matoleo Kwa Ajili Ya Ujenzi Wa Hekalu

1 Ndipo Mfalme Daudi akaliambia kusanyiko lote: “Mwanangu Solomoni, yeye
ambaye Mungu amemchagua, ni kijana mdogo na asiye na uzoefu. Kazi hii ni kubwa,
kwa sababu Hekalu hili la fahari si kwa ajili ya mwanadamu bali ni kwa ajili ya
Bwana. 2 Kwa uwezo wangu wote nimetenga mali kwa ajili ya Hekalu la Mungu
wangu: dhahabu kwa kazi za dhahabu, fedha kwa ajili ya fedha, shaba kwa kazi
za shaba, chuma kwa kazi za chuma na miti kwa kazi za miti, vivyo hivyo vito vya
shohamu kwa ajili ya kutia kwenye vijalizo, almasi, mawe ya rangi mbalimbali, aina
zote za vito vya thamani na marmar; yote haya kwa wingi mno. 3 Zaidi ya hayo, kwa
kujitolea kwangu kwa ajili ya Hekalu la Mungu wangu, sasa ninatoa hazina zangu
mwenyewe za dhahabu na fedha kwa ajili ya Hekalu la Mungu wangu, zaidi ya mali
niliyotoa kwa ajili ya Hekalu hili takatifu: 4 talanta 3,000[*] za dhahabu (dhahabu
ya Ofiri) na talanta 7,000[†] za fedha safi iliyosafishwa, kwa ajili ya kufunika kuta za
Hekalu, 5 kwa kazi ya dhahabu na kazi ya fedha na kwa kazi yote itakayofanywa na
mafundi. Basi, ni nani anayependa kujitoa kwa Bwana leo?”
6 Ndipo viongozi wa jamaa, maafisa wa kabila za Israeli, majemadari wa maelfu
na majemadari wa mamia, pamoja na maafisa waliokuwa wasimamizi wa kazi za
mfalme wakatoa kwa hiari yao.
7 Wakatoa kwa ajili ya kazi ya Hekalu la Mungu talanta 5,000[‡] na darkoni 10,000[§]
za dhahabu, talanta 10,000[*] za fedha, talanta 18,000[†] za shaba na talanta 100,000[‡]
za chuma. 8 Kila mmoja aliyekuwa na vito vya thamani akavitoa katika hazina ya
Hekalu la Bwana chini ya uangalizi wa Yehieli Mgershoni. 9 Watu wakafurahi kwa
sababu ya itikio la hiari la viongozi wao, kwa kuwa walikuwa wametoa kwa hiari na
kwa moyo wote kwa Bwana. Mfalme Daudi pia akafurahi sana.

Maombi Ya Daudi

10 Daudi akamhimidi Bwana mbele ya kusanyiko lote, akisema:
“Uhimidiwe wewe, Ee Bwana,
Mungu wa Israeli baba yetu,
tangu milele hata milele.
11 Ukuu na uweza, ni vyako, Ee Bwana,
na utukufu na enzi na uzuri,
kwa kuwa kila kilichoko mbinguni na duniani
ni chako wewe.
Ee Bwana, ufalme ni wako;

---

[*] **29:4** Talanta 3,000 za dhahabu sawa na tani 110. [†] **29:4** Talanta 7,000 za fedha ni sawa na tani 260. [‡] **29:7** Talanta 5,000 za dhahabu ni sawa na tani 190. [§] **29:7** Darkoni 10,000 za dhahabu ni sawa na kilo 84. [*] **29:7** Talanta 10,000 za fedha ni sawa na tani 375. [†] **29:7** Talanta 18,000 za shaba ni sawa na tani 675. [‡] **29:7** Talanta 100,000 za chuma ni sawa na tani 3,750.

umetukuzwa kuwa mkuu juu ya yote.
12 Utajiri na heshima vyatoka kwako;
wewe ndiwe utawalaye vitu vyote.
Mikononi mwako kuna nguvu na uweza
ili kuinua na kuwapa wote nguvu,
13 Sasa, Mungu wetu, tunakushukuru
na kulisifu Jina lako tukufu.

14 "Lakini mimi ni nani, nao watu wangu ni nani, hata tuweze kukutolea kwa
ukarimu namna hii? Vitu vyote vyatoka kwako, nasi tumekutolea tu vile vitokavyo
mkononi mwako. 15 Sisi ni wageni na wapitaji machoni pako, kama walivyokuwa
baba zetu wote. Siku zetu duniani ni kama kivuli, bila tumaini. 16 Ee Bwana Mungu
wetu, kwa wingi wote huu ambao tumekutolea kwa kujenga Hekalu kwa ajili ya
Jina lako Takatifu, vimetoka mkononi mwako, navyo vyote ni mali yako. 17 Ninajua,
Mungu wangu, kwamba wewe huujaribu moyo na unapendezwa na unyofu. Vitu hivi
vyote nimetoa kwa hiari na kwa moyo mnyofu. Nami sasa nimeona kwa furaha jinsi
watu wako walioko hapa kwa hiari yao walivyokutolea wewe. 18 Ee Bwana, Mungu
wa baba zetu Abrahamu, Isaki na Israeli, weka shauku hii ndani ya mioyo ya watu
wako daima na uifanye mioyo yao iwe na uaminifu kwako. 19 Nawe umpe mwanangu
Solomoni kujitolea kwako kwa moyo wote ili kuzishika amri zako, masharti yako,
maagizo yako na kufanya kila kitu ili kujenga Hekalu hili la fahari ambalo kwa ajili
yake nimetoa."

20 Ndipo Daudi akaliambia kusanyiko lote, "Mhimidini Bwana Mungu wenu."
Hivyo wote wakamhimidi Bwana, Mungu wa baba zao. Wakasujudu na kuanguka
kifudifudi mbele za Bwana na mfalme.

Solomoni Akubalika Kuwa Mfalme

21 Siku ya pili yake wakamtolea Bwana dhabihu na sadaka za kuteketezwa:
mafahali 1,000, kondoo dume 1,000 na wana-kondoo dume 1,000, pamoja na sadaka
za kinywaji na sadaka nyingine nyingi sana kwa ajili ya Israeli. 22 Wakala na kunywa
kwa furaha kubwa mbele za Bwana siku ile.

Wakamtawaza Solomoni mwana wa Daudi mara ya pili kuwa mfalme, wakamtia
mafuta kwa ajili ya Bwana ili awe mfalme na Sadoki kuwa kuhani. 23 Solomoni
akaketi kwenye kiti cha enzi cha Bwana kuwa mfalme mahali pa Daudi baba yake.
Akafanikiwa sana na Israeli wote wakamtii. 24 Maafisa wote na mashujaa, pamoja
na wana wote wa Daudi, wakaahidi kumtii Mfalme Solomoni.

25 Bwana akamtukuza sana Solomoni mbele ya Israeli wote na kumvika fahari ya
kifalme ambayo hakuna mfalme yeyote wa Israeli kabla yake aliwahi kuwa nayo.

Muhtasari Wa Utawala Wa Daudi

26 Daudi mwana wa Yese alikuwa mfalme wa Israeli yote. 27 Alitawala Israeli kwa
miaka arobaini: huko Hebroni alitawala miaka saba, na katika Yerusalemu akatawala
miaka thelathini na mitatu.

28 Daudi akafa akiwa mzee mwenye umri mwema, akiwa ameshiba siku, utajiri na
heshima. Naye Solomoni mwanawe akawa mfalme baada yake.

29 Kuhusu matukio ya utawala wa Mfalme Daudi, kuanzia mwanzo hadi mwisho,
yameandikwa katika kumbukumbu za mwonaji Samweli, na kumbukumbu za nabii
Nathani na kumbukumbu za mwonaji Gadi, 30 pamoja na habari zote za utawala
wake, nguvu zake na matukio yaliyompata yeye, na Israeli, na falme za nchi nyingine
zote.

2 Mambo Ya Nyakati

Solomoni Aomba Hekima
(1 Wafalme 3:1-15)

1 Solomoni mwana wa Daudi alijiimarisha kwenye milango yote! Katika ufalme wake, kwa kuwa BWANA Mungu wake alikuwa pamoja naye, naye akamfanya mkuu mno.

2 Ndipo Solomoni akasema na Israeli wote, majemadari wa maelfu na majemadari wa mamia, waamuzi na viongozi wote katika Israeli, pamoja na wakuu wa jamaa.
3 Naye Solomoni na kusanyiko lote wakakwea mpaka mahali pa juu pa kuabudia huko Gibeoni, kwa kuwa huko ndiko Hema la Kukutania la Mungu lilipokuwa, ambalo Mose mtumishi wa BWANA alikuwa amelitengeneza huko jangwani. 4 Basi Daudi alikuwa amelipandisha Sanduku la Mungu kutoka Kiriath-Yearimu mpaka mahali alipokuwa amepatengeneza kwa ajili yake, kwa sababu alikuwa amesimamisha hema kwa ajili ya hilo Sanduku huko Yerusalemu. 5 Lakini yale madhabahu ya shaba ambayo Bezaleli mwana wa Uri, mwana wa Huri, alikuwa ametengeneza yalikuwa huko Gibeoni mbele ya Maskani ya BWANA Mungu, hivyo Solomoni na kusanyiko lote walimtafuta Mungu huko. 6 Solomoni akapanda huko yalikokuwa madhabahu ya shaba mbele za BWANA katika Hema la Kukutania, na kutoa dhabihu 1,000 za sadaka za kuteketezwa juu yake.

7 Usiku ule Mungu akamtokea Solomoni na kumwambia, “Omba lolote utakalo nikupe.”

8 Solomoni akamjibu Mungu, “Umemwonyesha baba yangu Daudi fadhili nyingi, nawe umeniweka niwe mfalme mahali pake. 9 Sasa, BWANA Mungu, ahadi yako kwa baba yangu Daudi na ithibitike, kwa kuwa umenifanya mimi mfalme juu ya watu ambao ni wengi kama mavumbi ya nchi. 10 Nakuomba unipe mimi hekima na maarifa, ili niweze kuongoza watu hawa, kwa kuwa ni nani awezaye kutawala hawa watu wako walio wengi hivi?”

11 Mungu akamwambia Solomoni, “Kwa kuwa jambo hili ndilo shauku ya moyo wako na hukuomba mali, utajiri au heshima, wala kifo kwa ajili ya adui zako, nawe kwa kuwa hukuomba maisha marefu, bali umeomba hekima na maarifa ili kuongoza watu wangu ambao nimekufanya uwe mfalme juu yao, 12 kwa hiyo utapewa hekima na maarifa. Tena nitakupa pia mali, utajiri na heshima, ambavyo hakuna mfalme yeyote aliyekuwepo kabla yako amewahi kuwa navyo, na hakuna yeyote baada yako atakayekuwa navyo.”

Fahari Ya Solomoni
(1 Wafalme 10:26-29)

13 Ndipo Solomoni akaenda mpaka Yerusalemu kutoka mahali pa juu pa kuabudia huko Gibeoni, kutoka mbele ya Hema la Kukutania. Naye akatawala Israeli.

14 Solomoni akakusanya magari ya vita na farasi. Alikuwa na magari 1,400 na farasi 12,000, ambayo aliyaweka katika miji ya magari na mengine akawa nayo huko Yerusalemu. 15 Mfalme akafanya fedha na dhahabu kuwa vitu vya kawaida kama mawe huko Yerusalemu, mierezi akaifanya kuwa mingi kama mikuyu vilimani.
16 Farasi wa Solomoni waliletwa kutoka Misri na kutoka Kue.* Wafanyabiashara wa mfalme waliwanunua kutoka Kue. 17 Waliagiza magari kutoka Misri kwa bei ya

* **1:16** Yaani Kilikia.

shekeli 600[†] za fedha, na farasi kwa shekeli 150.[‡] Pia waliwauza nje kwa wafalme
wote wa Wahiti na wa Waaramu.

2

Maandalizi Ya Kujenga Hekalu
(1 Wafalme 5:1-18)

1 Solomoni akatoa amri kujenga Hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA na jumba
la kifalme kwa ajili yake mwenyewe. 2 Solomoni akaandika watu 70,000 kuwa
wachukuzi wa mizigo, na watu 80,000 kuwa wachonga mawe vilimani, na watu 3,600
kuwa wasimamizi wao.
3 Solomoni akapeleka ujumbe huu kwa Mfalme Hiramu wa Tiro:
"Unitumie magogo ya mierezi kama ulivyomfanyia baba yangu Daudi wakati
ulipompelekea mierezi ya kujenga jumba lake la kifalme la kuishi. 4 Sasa
ninakaribia kujenga Hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA Mungu wangu na kuliweka
wakfu kwake kwa ajili ya kufukizia uvumba wenye harufu nzuri mbele zake,
mahali pa kuweka mikate ya Wonyesho kwa kufuata utaratibu na kwa ajili ya
mahali pa kutolea sadaka za kuteketezwa kila siku asubuhi na jioni, siku za Sabato
na Mwezi Mwandamo pia katika sikukuu zilizoamriwa za BWANA Mungu wetu. Hili
ni agizo la kudumu kwa ajili ya Waisraeli.
5 "Hekalu nitakalolijenga litakuwa kubwa, kwa sababu Mungu wetu ni mkuu
kuliko miungu mingine yote. 6 Lakini ni nani awezaye kumjengea Hekalu,
maadamu mbingu, hata mbingu zilizo juu sana, haziwezi kumtosha? Mimi ni
nani basi hata nimjengee Hekalu, isipokuwa liwe tu mahali pa kutolea dhabihu
za kuteketezwa mbele zake?
7 "Hivyo basi nitumie mtu mwenye ustadi wa kufanya kazi ya kutengeneza
dhahabu na fedha, shaba na chuma, nyuzi za rangi ya zambarau, nyekundu na
buluu, mwenye uzoefu wa kutia nakshi, ili afanye kazi Yuda na Yerusalemu pamoja
na mafundi wangu wenye ustadi, ambao baba yangu Daudi aliwaweka.
8 "Pia nitumie magogo ya mierezi, miberoshi na misandali kutoka Lebanoni kwa
maana najua kwamba watu wako wanao ujuzi wa kupasua mbao huko. Watu
wangu watafanya kazi pamoja na watu wako 9 ili wanipatie mbao kwa wingi
kwa sababu Hekalu nitakalojenga lazima liwe kubwa na zuri kabisa. 10 Nitawapa
watumishi wako, yaani, maseremala wakatao mbao, kori 20,000[*] za unga wa
ngano, kori 20,000 za shayiri, bathi 20,000[†] za mvinyo, na bathi 20,000 za mafuta
ya zeituni."
11 Ndipo Hiramu mfalme wa Tiro akamjibu Solomoni kwa barua:
"Kwa sababu BWANA anawapenda watu wake, amekufanya wewe kuwa mfalme
wao."
12 Naye Hiramu akaongeza kusema:
"Ahimidiwe BWANA, Mungu wa Israeli aliyezifanya mbingu na nchi! Amempa
Mfalme Daudi mwana mwenye hekima, aliyejaliwa maarifa na ufahamu, ambaye
atajenga Hekalu kwa ajili ya BWANA, na jumba la kifalme kwa ajili yake mwenyewe.
13 "Mimi nitamtuma kwako Huramu-Abi, mtu mwenye ustadi mwingi, 14 ambaye
mama yake alitoka Dani na baba yake alitoka Tiro. Yeye ni stadi wa kutengeneza
vitu, kufanya kazi zote za dhahabu, fedha, shaba, chuma, mawe na mbao pamoja
na kufuma. Ni stadi katika kutia rangi ya zambarau, buluu, nyekundu na nguo za
kitani safi. Yeye ana ujuzi katika aina zote za kutia nakshi na anaweza kufuatiliza

---

[†] **1:17** Shekeli 600 za fedha ni sawa na kilo 7. [‡] **1:17** Shekeli 150 ni sawa na kilo 1.7. [*] **2:10** Kori 20,000 za ngano ni sawa na lita 4,400. [†] **2:10** Bathi 20,000 za mvinyo au mafuta ni sawa na lita 440,000.

mchoro wowote wa kazi anayopewa. Atafanya kazi na mafundi wako na wale wa bwana wangu, Daudi baba yako.

15 "Sasa basi bwana wangu na awapelekee watumishi wake ngano, shayiri,
mafuta ya zeituni na mvinyo kama alivyoahidi, 16 nasi tutakata magogo yote
yale unayohitaji kutoka Lebanoni nasi tutayafunga pamoja na kuyaweka yaelee baharini mpaka Yafa. Kisha utaweza kuyachukua mpaka Yerusalemu."

17 Ndipo Solomoni akaamuru ifanyike hesabu ya wageni wote waliokuwa katika
Israeli, baada ya ile hesabu iliyofanywa na Daudi; wakapatikana watu 153,600.
18 Akawaweka watu 70,000 miongoni mwao kuwa wachukuzi wa mizigo, na 80,000
kuwa wachonga mawe vilimani, na 3,600 wakiwa wasimamizi juu yao ili wawahimize watu kufanya kazi.

3

Solomoni Ajenga Hekalu
(1 Wafalme 6:1-38; 7:15-22)

1 Ndipo Solomoni akaanza kujenga Hekalu la Bwana katika Yerusalemu juu ya
Mlima Moria, pale ambapo Bwana alikuwa amemtokea Daudi baba yake. Ilikuwa
katika kiwanja cha kupuria cha Arauna,* Myebusi, mahali palipotolewa na Daudi.
2 Alianza kujenga siku ya pili ya mwezi wa pili katika mwaka wa nne wa utawala
wake.

3 Msingi aliouweka Solomoni kwa ajili ya kulijenga Hekalu la Mungu ulikuwa urefu
wa dhiraa sitini† na upana dhiraa ishirini.‡ 4 Ukumbi wa mbele wa Hekalu ulikuwa
na urefu wa dhiraa ishirini, yaani, kuanzia upande mmoja hadi upande mwingine wa upana wa nyumba hiyo na kimo chake dhiraa thelathini.§

Akaufunika ndani kwa dhahabu safi. 5 Akaufunika ukumbi mkuu kwa mbao
za miberoshi na kufunikwa kwa dhahabu safi na kuupamba kwa miti ya mitende
na kuifanyizia kwa minyororo. 6 Alilipamba Hekalu kwa vito vya thamani. Hiyo
dhahabu aliyotumia ilikuwa dhahabu ya Parvaimu. 7 Akazifunika boriti za dari,
miimo na vizingiti vya milango, kuta na milango ya Hekalu kwa dhahabu, naye akatia nakshi ya makerubi kwenye kuta.

8 Akajenga Patakatifu pa Patakatifu, urefu na upana wake ulikuwa dhiraa ishirini,
sawasawa na upana wa Hekalu. Alifunika ndani kwa talanta 120* za dhahabu safi.
9 Misumari ya dhahabu ilikuwa na uzito wa shekeli hamsini.† Alivifunika pia vyumba
vya juu kwa dhahabu.

10 Katika sehemu ya Patakatifu pa Patakatifu akafanyiza jozi moja ya makerubi
ya kuchongwa na kuyafunika kwa dhahabu. 11 Urefu wa mabawa ya hao makerubi
ulikuwa jumla ya dhiraa ishirini. Bawa moja la kerubi wa kwanza lilikuwa na urefu wa dhiraa tano,‡ nalo liligusa ukuta wa Hekalu, bawa lake lingine, lilikuwa pia na
urefu wa dhiraa tano, ambalo liligusa bawa la kerubi lingine. 12 Vivyo hivyo bawa
moja la kerubi wa pili lilikuwa na urefu wa dhiraa tano na liligusa ukuta mwingine wa pili wa Hekalu na bawa lake lingine, lilikuwa pia na urefu wa dhiraa tano nalo
liligusa bawa la kerubi wa kwanza. 13 Mabawa ya makerubi hawa yalitanda dhiraa
ishirini. Walisimama kwa miguu yao, nyuso zao zikielekea ukumbi mkubwa.

14 Akatengeneza pazia la nyuzi za rangi ya buluu, zambarau na nyekundu, na za
kitani safi, na kutarizi makerubi juu yake.

---

* **3:1** Pia anaitwa Ornani kwa Kiebrania. † **3:3** Dhiraa 60 ni sawa na mita 27. ‡ **3:3** Dhiraa 20 ni sawa na mita 9. § **3:4** Dhiraa 30 ni sawa na mita 13.5. * **3:8** Talanta 120 za dhahabu ni sawa na tani 23. † **3:9** Shekeli 50 za dhahabu ni sawa na gramu 600. ‡ **3:11** Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25.

15 Mbele ya Hekalu Solomoni akatengeneza nguzo mbili, ambazo kwa pamoja
zilikuwa na dhiraa thelathini na tano kwenda juu kwake, na urefu wa kila
moja ilikuwa na taji juu yake yenye dhiraa tano. 16 Akatengeneza minyororo
iliyosokotwa, na kuiweka juu ya zile nguzo. Pia akatengeneza makomamanga 100,
na kuyashikamanisha kwenye minyororo. 17 Akazisimamisha hizo nguzo mbele ya
Hekalu, moja upande wa kusini na nyingine upande wa kaskazini. Ile moja ya upande
wa kusini akaiita Yakini,§ na ya upande wa kaskazini akaiita Boazi.*

4

Vifaa Vya Hekalu
(1 Wafalme 7:23-51)

1 Mfalme Solomoni akatengeneza madhabahu ya shaba yenye urefu wa dhiraa
ishirini,* upana wa dhiraa ishirini na kimo chake dhiraa kumi.† 2 Akatengeneza
Bahari ya kusubu, yenye umbo la mviringo, ya dhiraa kumi kutoka ukingo hadi
ukingo na kimo cha dhiraa tano. Kamba ya urefu wa dhiraa thelathini‡ ingeweza
kuizunguka. 3 Chini ya huo ukingo, kulikuwa na mafahali kuizunguka, yaani
mafahali kumi katika kila dhiraa moja.§ Hayo mafahali waliyasubu katika safu mbili
yakiwa ya kitu kimoja na hiyo Bahari.

4 Bahari hiyo ilikaa juu ya mafahali kumi na wawili, mafahali watatu walielekeza
nyuso zao kaskazini, watatu magharibi, watatu kusini na watatu mashariki. Bahari
hiyo ilikaa juu ya hao mafahali, nazo sehemu zao za nyuma zilielekeana. 5 Unene
wake ulikuwa nyanda nne,* na ukingo wake ulifanana na ukingo wa kikombe, kama
ua la yungiyungi iliyochanua. Iliweza kuchukua bathi 3,000.†

6 Kisha akatengeneza masinia kumi kwa ajili ya kuoshea vifaa, naye akayaweka matano upande wa kusini na matano upande wa kaskazini. Ndani yake ndimo walioshea vifaa vya kutumika katika sadaka za kuteketezwa, lakini ile Bahari ilikuwa ni kwa ajili ya makuhani kunawia.

7 Akatengeneza vinara vya taa kumi vya dhahabu kama ilivyoainishwa kwao na kuviweka hekaluni, vinara vitano upande wa kusini na vitano upande wa kaskazini.

8 Akatengeneza meza kumi na kuziweka hekaluni, tano upande wa kusini na tano upande wa kaskazini. Pia akatengeneza mabakuli 100 ya dhahabu ya kunyunyizia.

9 Akatengeneza ukumbi wa makuhani na ukumbi mwingine mkubwa na milango
yake, naye akaifunika hiyo milango kwa shaba. 10 Akaweka ile Bahari upande wa
kusini, kwenye pembe ya kusini mashariki ya nyumba.

11 Pia akatengeneza masufuria, masepetu na mabakuli ya kunyunyizia.

Kwa hiyo Huramu akakamilisha kazi katika Hekalu la Mungu kama vile Mfalme Solomoni alikuwa amemwagiza, yaani:

12 zile nguzo mbili;
yale mataji mawili yaliyokuwa juu ya hizo nguzo,
zile nyavu mbili za kupamba hayo mataji mawili yenye umbo la bakuli yaliyowekwa juu ya zile nguzo;
13 yale makomamanga 400 kwa ajili ya hizo nyavu mbili (safu mbili za makomamanga kwa kila wavu yakipamba hayo mataji mawili yenye umbo la bakuli juu ya hizo nguzo);
14 vishikio pamoja na masinia yake;

---

§ **3:17** Yakini maana yake Atathibitisha. * **3:17** Boazi maana yake Imo nguvu. * **4:1** Dhiraa 20 ni sawa na mita 9. † **4:1** Dhiraa 10 ni sawa na mita 4.5. ‡ **4:2** Dhiraa 30 ni sawa na mita 13.5. § **4:3** Dhiraa moja ni sawa na sentimita 45. * **4:5** Nyanda nne ni sawa na sentimita 7.5. † **4:5** Bathi 3,000 ni sawa na lita 60,000.

15 hiyo Bahari na hao mafahali kumi na wawili chini yake;
16 pia hayo masufuria, masepetu, uma za nyama na vyombo vingine vyote vilivyohusiana.

Vitu vyote ambavyo Huramu-Abi alimtengenezea Mfalme Solomoni kwa ajili ya
Hekalu la Bwana vilikuwa vya shaba iliyosuguliwa. 17 Mfalme aliagiza wavisubu
vitu hivi kwenye kalibu za udongo wa mfinyanzi katika uwanda wa Yordani kati ya
Sukothi na Sereda.‡ 18 Vitu hivi vyote Mfalme Solomoni alivyotengeneza vilikuwa
vingi sana hivi kwamba uzito wa shaba haungekadirika.
19 Solomoni pia akatengeneza samani zote zilizokuwa ndani ya Hekalu la Mungu:

madhabahu ya dhahabu;
meza za kuweka mikate ya Wonyesho;
20 vinara vya taa vya dhahabu safi pamoja na taa zake ili ziwake mbele ya sehemu takatifu ya ndani kama ilivyoelekezwa;
21 maua ya dhahabu yaliyofanyizwa, taa na makoleo (vilikuwa vya dhahabu bora kabisa);
22 mikasi ya dhahabu safi, mabakuli ya kunyunyizia, masinia na vyetezo; milango ya dhahabu ya Hekalu: yaani milango ya ndani ya Patakatifu pa Patakatifu, na milango ya ukumbi mkuu.

5

1 Hivyo Solomoni alipomaliza kazi ya Hekalu la Bwana, akaviingiza ndani vile vitu ambavyo Daudi baba yake alikuwa ameviweka wakfu: yaani, fedha, dhahabu na samani; kisha akaviweka katika hazina za Hekalu la Mungu.

Sanduku La Agano Laletwa Hekaluni
(1 Wafalme 8:1-9)

2 Kisha Solomoni akawaita huko Yerusalemu wazee wa Israeli, viongozi wote wa
makabila na wakuu wa jamaa za Waisraeli, ili walilete Sanduku la Agano la Bwana
kutoka Sayuni, Mji wa Daudi. 3 Nao wanaume wote wa Israeli wakakusanyika kwa
mfalme wakati wa sikukuu mwezi wa saba.
4 Wazee wote wa Israeli walipofika, Walawi wakajitwika Sanduku la Agano, 5 nao
wakalipandisha Sanduku na Hema la Kukutania pamoja na vyombo vyote vitakatifu
vilivyokuwa ndani yake. Makuhani, waliokuwa Walawi, walivibeba vitu hivyo, 6 naye
Mfalme Solomoni na kusanyiko lote la Israeli waliokusanyika kumzunguka walikuwa
mbele ya hilo Sanduku, nao wakatoa dhabihu nyingi za kondoo na ng'ombe ambao
idadi yao haikuwezekana kuandikwa au kuhesabiwa.
7 Makuhani wakalileta Sanduku la Agano la Bwana hadi mahali pake ndani ya
sehemu takatifu ndani ya Hekalu, yaani Patakatifu pa Patakatifu, na kuliweka chini
ya mabawa ya makerubi. 8 Makerubi yalitandaza mabawa yao juu ya mahali pa
Sanduku la Agano na kufunika Sanduku na mipiko yake ya kubebea. 9 Mipiko hiyo
ilikuwa mirefu sana kiasi kwamba ncha zake zilizojitokeza kutoka kwenye Sanduku,
nazo zilionekana ukiwa mbele ya Patakatifu pa Patakatifu, lakini sio nje ya Mahali
Patakatifu. Hiyo mipiko ipo hata leo. 10 Ndani ya Sanduku hapakuwepo kitu kingine
chochote isipokuwa zile mbao mbili ambazo Mose alikuwa ameziweka ndani yake
huko Horebu, mahali ambapo Bwana alifanya Agano na Waisraeli baada ya kutoka
Misri.

‡ **4:17** Au Sarethani.

11 Basi makuhani wakaondoka hapo Mahali Patakatifu. Makuhani wote waliokuwa
huko walikuwa wamejiweka wakfu, bila kujali migawanyo yao. 12 Walawi wote
waliokuwa waimbaji, yaani, Asafu, Hemani, Yeduthuni, wana wa ndugu zao,
walisimama upande wa mashariki wa madhabahu, wakiwa wamevaa kitani safi huku
wakipiga matoazi, vinubi na zeze. Walikuwa pamoja na makuhani 120 wakipiga
tarumbeta. 13 Wapiga tarumbeta na waimbaji wakaungana katika sauti linganifu,
ikawa kama vile ni sauti moja, wakimsifu na kumshukuru BWANA, nao alipoinua sauti
zao pamoja na tarumbeta na matoazi na vyombo vingine vya uimbaji, wakamsifu
BWANA wakisema:
"Yeye ni mwema;
upendo wake unadumu milele."
Ndipo Hekalu la BWANA likajazwa na wingu, 14 nao makuhani hawakuweza kufanya
huduma yao kwa sababu ya lile wingu, kwa kuwa utukufu wa BWANA ulijaza Hekalu
la Mungu.

6

Kuweka Hekalu Wakfu
(1 Wafalme 8:12-21)

1 Ndipo Solomoni akasema, "BWANA alisema kwamba ataishi katika giza nene.
2 Nimejenga Hekalu zuri kwa ajili yako, mahali pako pa kukaa milele."
3 Kusanyiko lote la Israeli lilipokuwa limesimama hapo, mfalme akageuka na
kuwabariki. 4 Kisha akasema:
"Ahimidiwe BWANA, Mungu wa Israeli, ambaye kwa mikono yake mwenyewe
ametimiza lile alilomwahidi Daudi baba yangu kwa kinywa chake mwenyewe. Kwa
kuwa alisema, 5 'Tangu siku niliyowatoa watu wangu kutoka Misri, sikuchagua
mji katika kabila lolote la Israeli ili Hekalu lijengwe humo ili Jina langu lipate
kuwamo humo, wala sikumchagua mtu yeyote kuwa kiongozi wa watu wangu
Israeli. 6 Lakini sasa nimeuchagua Yerusalemu ili Jina langu lipate kuwamo humo,
na nimemchagua Daudi kuwatawala watu wangu Israeli.'
7 "Ilikuwa moyoni mwa Daudi baba yangu kujenga Hekalu kwa ajili ya Jina la
BWANA, Mungu wa Israeli. 8 Lakini BWANA akamwambia Daudi baba yangu, 'Kwa
sababu ilikuwa moyoni mwako kujenga Hekalu kwa ajili ya Jina langu, ulifanya
vyema kuwa na jambo hili moyoni mwako. 9 Hata hivyo, sio wewe utakayenijengea
Hekalu, bali mwanao, ambaye ni nyama yako na damu yako mwenyewe, yeye ndiye
atakayejenga Hekalu kwa ajili ya Jina langu.'
10 "BWANA ametimiza ahadi aliyoiweka: Nimeingia mahali pa Daudi baba yangu
na sasa ninakikalia kiti cha ufalme cha Israeli, kama vile BWANA alivyoahidi, nami
nimejenga Hekalu kwa ajili ya Jina la BWANA, Mungu wa Israeli. 11 Nimeliweka
humo Sanduku la Agano, ambamo ndani yake kuna lile Agano la BWANA alilofanya
na watu wa Israeli."

Maombi Ya Solomoni Ya Kuweka Wakfu
(1 Wafalme 8:22-53)

12 Kisha Solomoni akasimama mbele ya madhabahu ya BWANA machoni pa
kusanyiko lote la Israeli, naye akakunjua mikono yake. 13 Basi Solomoni alikuwa
ametengeneza jukwaa la shaba, urefu wake dhiraa tano, na upana wake dhiraa tano
na kimo chake dhiraa tatu, naye akaliweka katikati ya ukumbi wa nje. Akapanda juu
ya hilo jukwaa kisha akapiga magoti mbele ya kusanyiko lote la Israeli, akanyoosha
mikono yake kwelekea mbinguni. 14 Akasema:
"Ee BWANA, Mungu wa Israeli, hakuna Mungu kama wewe juu mbinguni wala
chini duniani, wewe unayetunza Agano lako la upendo na watumishi wanaodumu

katika njia yako kwa moyo wote. 15 Umetimiza ahadi yako kwa mtumishi wako
Daudi baba yangu, kwa kinywa chako uliahidi na kwa mkono wako umetimiza,
kama ilivyo leo.

16 "Sasa BWANA, Mungu wa Israeli, mtimizie mtumishi wako Daudi baba yangu
ahadi zako ulizomwahidi uliposema, 'Kamwe hutakosa kuwa na mtu atakayeketi
mbele zangu kwenye kiti cha ufalme cha Israeli, kama wanao wakiangalia yote
wayafanyayo kuenenda mbele zangu kama vile ulivyofanya.' 17 Sasa, Ee BWANA,
Mungu wa Israeli, acha neno lako lile ulilomwahidi mtumishi wako Daudi baba
yangu litimie.

18 "Lakini kweli, je, Mungu atafanya makao duniani na wanadamu? Mbingu, hata
mbingu zilizo juu sana, haziwezi kukutosha wewe. Sembuse Hekalu hili nililojenga!
19 Hata hivyo sikiliza dua ya mtumishi wako na maombi yake kwa huruma, Ee
BWANA Mungu wangu. Sikia kilio na dua ambayo mtumishi wako anaomba mbele
zako siku hii ya leo. 20 Macho yako na yafumbuke kuelekea Hekalu hili usiku na
mchana, mahali hapa ambapo ulisema, 'Jina langu litakuwako humo,' ili kwamba
upate kusikia maombi ambayo mtumishi wako ataomba kuelekea mahali hapa.
21 Usikie maombi ya mtumishi wako na ya watu wako Israeli wakati wanapoomba
kuelekea mahali hapa. Sikia kutoka mbinguni, mahali pa makao yako na usikiapo,
samehe.

22 "Mtu anapomkosea jirani yake na akatakiwa kuapa, akija na kuapa mbele ya
madhabahu yako ndani ya Hekalu hili, 23 basi, sikia kutoka mbinguni na ukatende.
Hukumu kati ya watumishi wako, ukimwadhibu yule mwenye hatia kwa kuleta juu
ya kichwa chake yale aliyoyatenda. Umtangazie mwenye haki kwamba hana hatia,
hivyo ukathibitishe kuwa haki kwake.

24 "Wakati watu wako Israeli watakapokuwa wameshindwa na adui kwa sababu
ya dhambi walizofanya dhidi yako, watakapokugeukia na kulikiri jina lako,
wakiomba na kufanya dua kwako katika Hekalu hili, 25 basi usikie kutoka
mbinguni, ukasamehe dhambi ya watu wako Israeli na kuwarudisha katika nchi
uliyowapa baba zao.

26 "Wakati mbingu zitakapokuwa zimefungwa kusiwe na mvua kwa sababu watu
wako wametenda dhambi dhidi yako, watakapoomba kuelekea mahali hapa na
kulikiri jina lako nao wakageuka kutoka dhambi zao kwa sababu umewaadhibu,
27 basi usikie kutoka mbinguni na usamehe dhambi ya watumishi wako, watu wako
Israeli. Wafundishe njia sahihi ya kuishi na ukanyeshe mvua juu ya nchi uliyowapa
watu wako kuwa urithi.

28 "Wakati njaa au tauni vikija juu ya nchi, au koga au kawa, nzige au panzi, au
wakati adui atakapowazingira katika mji wao wowote, maafa ya namna yoyote au
ugonjwa wowote unaoweza kuwajia, 29 wakati dua au maombi yatakapofanywa na
mmojawapo wa watu wako Israeli, kila mmoja akitambua taabu zake na uchungu
wake, naye akainyoosha mikono yake kuelekea Hekalu hili, 30 basi usikie kutoka
mbinguni, katika makao yako. Usamehe na utende, umpe kila mtu kulingana na
matendo yake, kwa kuwa unaujua moyo wake (kwa kuwa ni wewe peke yako
ujuaye mioyo ya watu wote), 31 ili wakuogope kwa wakati wote watakaoishi katika
nchi uliyowapa baba zetu.

32 "Kwa habari ya mgeni ambaye si miongoni mwa watu wako Israeli, lakini
amekuja kutoka nchi ya mbali kwa sababu ya jina lako kuu na mkono wako
wenye nguvu ulionyooshwa, atakapokuja kuomba kuelekea Hekalu hili, 33 basi na
usikie kutoka mbinguni, mahali pa makao yako, ukafanye lolote ambalo mgeni
huyo anakuomba, ili mataifa yote ya dunia wapate kujua jina lako na wakuogope
kama wafanyavyo watu wako Israeli nao wapate pia kujua kwamba nyumba hii

niliyoijenga imeitwa kwa Jina lako.
34 “Wakati watu wako watakapokwenda vitani dhidi ya adui zao, popote
utakapowapeleka, wakati watakapoomba kwa BWANA kuelekea mji ambao umeuch-
agua, na Hekalu nililolijenga kwa ajili ya Jina lako, 35 basi usikie dua na maombi
yao kutoka mbinguni, ukawatetee haki yao.
36 “Watakapotenda dhambi dhidi yako, kwa kuwa hakuna mtu yeyote ambaye
hatendi dhambi, nawe ukachukizwa nao na kuwakabidhi kwa adui, ambaye
atawachukua utumwani katika nchi iliyo mbali au karibu 37 na kama watabadilika
mioyo yao katika nchi wanakoshikiliwa mateka, nao wakatubu na kukulilia katika
nchi ya utumwa na kusema, ‘Tumetenda dhambi, tumefanya makosa na tumetenda
uovu’; 38 kama wakikugeukia kwa moyo wao wote na nafsi zao katika nchi ya adui
zao ambao waliwachukua mateka, wakakuomba kuelekea nchi uliyowapa baba
zao, kuelekea mji uliouchagua na Hekalu nililolijenga kwa ajili ya Jina lako, 39 basi
kutoka mbinguni, mahali pa makao yako, usikie dua yao na maombi yao na kuitetea
haki yao. Uwasamehe watu wako, waliotenda dhambi dhidi yako.
40 “Sasa, Mungu wangu, macho yako na yafumbuke na masikio yako yasikie
maombi yaombwayo mahali hapa.

41 “Sasa inuka, Ee BWANA Mungu,
na uje mahali pako pa kupumzikia,
wewe na Sanduku la nguvu zako.
Makuhani wako, Ee BWANA Mungu,
na wavikwe wokovu,
watakatifu wako na wafurahi
katika wema wako.
42 Ee BWANA Mungu, usimkatae
mpakwa mafuta wako.
Kumbuka upendo mkuu uliomwahidia
Daudi mtumishi wako.”

7

Hekalu Lawekwa Wakfu
(1 Wafalme 8:62-66)

1 Baada ya Solomoni kumaliza kuomba, moto ukashuka kutoka mbinguni na
kuteketeza sadaka ya kuteketezwa na dhabihu, nao utukufu wa BWANA ukalijaza
Hekalu. 2 Makuhani hawakuweza kuingia ndani ya Hekalu la BWANA kwa sababu
utukufu wa BWANA ulilijaza. 3 Waisraeli wote walipoona moto ukishuka na utukufu
wa BWANA ukiwa juu ya Hekalu, wakapiga magoti sakafuni wakasujudu nyuso zao
mpaka chini, nao wakamwabudu na kumshukuru BWANA wakisema,

“Yeye ni mwema;
upendo wake unadumu milele.”

4 Ndipo mfalme na watu wote wakatoa dhabihu mbele za BWANA Mungu. 5 Naye
Mfalme Solomoni akatoa dhabihu ya ng’ombe 22,000 pamoja na kondoo na mbuzi
120,000. Hivyo ndivyo mfalme na watu wote walivyoweka wakfu Hekalu la Mungu.
6 Makuhani wakasimama kwenye nafasi zao, vivyo hivyo Walawi wakiwa na vyombo
vya uimbaji vya BWANA ambavyo Mfalme Daudi alikuwa ametengeneza kwa ajili
ya kumsifu BWANA, navyo vilitumika wakati aliposhukuru, akisema, “Upendo wake
wadumu milele.” Mkabala na Walawi, makuhani walipiga tarumbeta zao, nao
Waisraeli wote walikuwa wamesimama.
7 Solomoni akaweka wakfu sehemu ya katikati ya ua uliokuwa mbele ya Hekalu la
BWANA na hapo akatoa sadaka za kuteketezwa na mafuta ya sadaka za amani, kwa

sababu madhabahu ya shaba aliyokuwa ametengeneza haikutosha kuweka sadaka
hizo zote za kuteketezwa, sadaka za nafaka na za mafuta.
8 Hivyo Solomoni akaiadhimisha sikukuu wakati ule kwa muda wa siku saba, na
Israeli wote pamoja naye. Walikuwa kusanyiko kubwa sana, watu kutoka Lebo-
Hamathi hadi Kijito cha Misri. 9 Katika siku ya nane walifanya kusanyiko, kwa kuwa
walikuwa wanaadhimisha kuwekwa wakfu kwa madhabahu kwa muda wa siku saba
na sikukuu kwa muda wa siku nyingine saba zaidi. 10 Katika siku ya ishirini na tatu
ya mwezi wa saba Solomoni akawaaga watu waende nyumbani mwao, wakishangilia
na kufurahi mioyoni mwao, kwa wema mwingi Bwana Mungu aliomtendea Daudi na
Solomoni na kwa ajili ya watu wake Israeli.

Bwana Mungu Amtokea Solomoni
(1 Wafalme 9:1-9)

11 Solomoni alipomaliza kujenga Hekalu la Bwana na jumba la kifalme, naye
akiwa amefanikiwa kutenda yale yote aliyokuwa nayo moyoni mwake kufanya katika
Hekalu la Bwana na katika jumba lake mwenyewe la kifalme, 12 Bwana akamtokea
Solomoni usiku na kumwambia:

"Nimesikia maombi yako nami nimechagua mahali hapa kwa ajili yangu mwenyewe kuwa Hekalu kwa ajili ya dhabihu.

13 "Wakati nitakapofunga mbingu ili isiwepo mvua, au nikiamuru nzige kula
mazao ya nchi au nikituma tauni miongoni mwa watu wangu, 14 kama watu wangu,
wanaoitwa kwa Jina langu, watajinyenyekesha na kuomba na kuutafuta uso wangu
na kuacha njia zao mbaya, basi nitasikia toka mbinguni na kuwasamehe dhambi
yao na nitaiponya nchi yao. 15 Sasa macho yangu yatafumbuka na masikio yangu
yatasikiliza kwa makini maombi yaombwayo mahali hapa. 16 Kwa maana sasa
nimechagua na kutakasa Hekalu hili ili kwamba Jina langu lipate kuwa huko milele.
Macho yangu na moyo wangu utakuwepo huko daima.

17 "Kwa habari yako wewe, kama ukienenda mbele zangu kama Daudi baba yako
alivyoenenda na kufanya yote nikuamuruyo, nawe ukizishika amri zangu na sheria
zangu, 18 Nitakiimarisha kiti chako cha enzi kama nilivyoagana na Daudi baba yako
niliposema, 'Hutakosa kamwe mtu wa kutawala juu ya Israeli.'

19 "Lakini kama ukigeuka na kuyaacha maagizo na amri nilizowapa na kwenda
kuitumikia miungu mingine na kuiabudu, 20 ndipo nitakapoing'oa Israeli kutoka
nchi yangu niliyowapa, nami nitalikataa Hekalu hili nililolitakasa kwa ajili ya
Jina langu. Nitalifanya kitu cha kudharauliwa na kitu cha kudhihakiwa miongoni
mwa watu wote. 21 Ingawa Hekalu hili linavutia sana sasa, wote watakaolipita
watashangaa na kusema, 'Kwa nini Bwana amefanya kitu kama hiki katika nchi
hii na kwa Hekalu hili?' 22 Watu watajibu, 'Ni kwa sababu wamemwacha Bwana,
Mungu wa baba zao, aliyewatoa Misri, nao wamekumbatia miungu mingine,
wakaiabudu na kuitumikia, ndiyo sababu ameyaleta maafa haya yote juu yao.' "

8

Shughuli Nyingine Za Solomoni
(1 Wafalme 9:10-28)

1 Miaka ishirini ilipopita, ambayo katika hiyo Solomoni alilijenga Hekalu la Bwana
na jumba lake mwenyewe la kifalme, 2 Solomoni akajenga tena vijiji vile ambavyo
Hiramu alikuwa amempa, naye akawapa Waisraeli waishi humo. 3 Kisha Solomoni
akaenda Hamath-Soba na kuuteka. 4 Pia akajenga mji wa Tadmori katika jangwa na
miji yote ya kuhifadhia vitu katika Hamathi. 5 Akajenga tena Beth-Horoni ya Juu na
Beth-Horoni ya Chini, miji yenye ngome, kuta, malango na makomeo. 6 Solomoni pia

akajenga Baalathi na miji yake yote ya kuhifadhia vitu, na miji kwa ajili ya magari yake na kwa ajili ya farasi wake, chochote alichotaka kujenga katika Yerusalemu, katika Lebanoni na katika nchi yote aliyotawala.

7 Watu wote waliosalia kutoka kwa Wahiti, Waamori, Waperizi, Wahivi na Wayebusi
(haya mataifa hayakuwa Waisraeli), 8 yaani, wazao wao waliobakia katika nchi,
ambao Waisraeli hawakuwa wamewaangamiza: hawa Solomoni akawalazimisha
kuwa watumwa katika shokoa, kama ilivyo hadi leo. 9 Lakini Solomoni hakuwafanya
Waisraeli watumwa kwa ajili ya kazi yake, bali walikuwa wapiganaji, majemadari,
maafisa wake, majemadari wa magari yake ya vita na waendesha magari ya vita.
10 Pia walikuwa maafisa wakuu wa Mfalme Solomoni, yaani, maafisa wakaguzi 250
waliosimamia watu.

11 Solomoni akampandisha mke wake binti Farao kutoka Mji wa Daudi na kumleta jumba la kifalme alilokuwa amemjengea, kwa kuwa alisema, "Mke wangu hataishi katika jumba la kifalme la Daudi mfalme wa Israeli, kwa sababu mahali ambapo Sanduku la Bwana limefika ni patakatifu."

12 Mfalme Solomoni akamtolea Bwana dhabihu za kuteketezwa juu ya madhabahu
ya Bwana ambayo alikuwa ameijenga mbele ya ukumbi, 13 kulingana na mahitaji
ya kila siku kwa ajili ya sadaka zilizoamriwa na Mose kwa ajili ya Sabato, Mwezi
Mwandamo na sikukuu nyingine tatu za mwaka, yaani, Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa
Chachu, Sikukuu ya Majuma na Sikukuu ya Vibanda. 14 Kwa kushika maagizo ya
Daudi baba yake, aliweka migawanyo ya makuhani kwa ajili ya kazi zao, nao Walawi
kuongoza kusifu na kusaidia makuhani kufuatana na mahitaji ya kila siku. Pia
akaweka mabawabu katika migawanyo kwa ajili ya malango mbalimbali, kwa sababu
hili ndilo Daudi mtu wa Mungu alilokuwa ameagiza. 15 Nao hawakuziacha amri za
mfalme alizoamuru makuhani au Walawi katika jambo lolote, ikiwa ni pamoja na
zile za hazina.

16 Kazi yote ya Mfalme Solomoni ilifanyika kuanzia siku msingi wa Hekalu la Bwana ulipowekwa mpaka kukamilika kwake. Kwa hiyo Hekalu la Bwana likamalizika kujengwa.

17 Ndipo Solomoni akaenda Esion-Geberi na Elathi katika pwani ya Edomu.
18 Naye Hiramu alimpelekea meli zilizoongozwa na maafisa wake mwenyewe, watu
waliokuwa na ujuzi wa baharini. Hawa watu pamoja na wale wa Solomoni wakasafiri
kwa bahari mpaka Ofiri, wakaleta kutoka huko talanta 450 za dhahabu, ambazo
walimkabidhi Mfalme Solomoni.

9

Malkia Wa Sheba Amtembelea Solomoni
(1 Wafalme 10:1-13)

1 Malkia wa Sheba aliposikia habari za umaarufu wa Solomoni, huyo malkia akaja
Yerusalemu kumjaribu kwa maswali magumu. Alifika akiwa na msafara mkubwa
sana, pamoja na ngamia waliobeba vikolezi, kiasi kikubwa cha dhahabu na vito vya
thamani, alikuja kwa Solomoni na kuzungumza naye kuhusu yote ambayo alikuwa
nayo moyoni mwake. 2 Solomoni akamjibu maswali yake yote, wala hakukuwa
na jambo lolote lililokuwa gumu kwake asiweze kumwelezea. 3 Malkia wa Sheba
alipoona hekima yote ya Solomoni na jumba la kifalme alilokuwa amejenga, 4 chakula
kilichokuwa mezani pake, jinsi maafisa wake walivyokaa, wahudumu katika majoho
yao, wanyweshaji wake na sadaka za kuteketezwa alizotoa katika Hekalu la Bwana
alipatwa na mshangao.

5 Akamwambia mfalme, "Taarifa niliyosikia kwenye nchi yangu mwenyewe kuhusu
mafanikio na hekima yako ni kweli. 6 Lakini sikuamini yaliyosemwa hadi nilipokuja

na kuona kwa macho yangu mwenyewe. Naam, sikuambiwa hata nusu yake; katika
hekima na mali umezidi sana kuliko ile taarifa niliyoisikia. 7 Heri watu wako!
Heri hawa maafisa wako wasimamao mbele yako daima na kusikia hekima yako!
8 Ahimidiwe Bwana Mungu wako, ambaye amependezwa sana nawe, na akakuweka
juu ya kiti chake cha ufalme utawale kwa niaba ya Bwana Mungu wako. Kwa sababu
ya upendo wa Mungu wako kwa Israeli na shauku yake ya kuwadhibitisha milele,
amekufanya wewe mfalme juu yao, ili kudumisha haki na uadilifu."

9 Naye akampa mfalme talanta 120* za dhahabu, kiasi kikubwa cha vikolezi na vito
vya thamani. Haikuwahi kamwe kuletwa vikolezi vizuri kama vile Malkia wa Sheba
alivyompa Mfalme Solomoni.

10 (Watumishi wa Hiramu na wa Solomoni wakaleta dhahabu kutoka Ofiri, tena
wakaleta shehena kubwa ya miti ya msandali na vito vya thamani. 11 Mfalme
akatumia hiyo miti ya msandali kuwa ngazi kwa ajili ya Hekalu la Bwana na kwa
jumba la kifalme, pia kwa kutengeneza vinubi na zeze kwa ajili ya waimbaji. Kiasi
hicho kingi cha msandali hakijawahi kuingizwa Yuda tangu siku ile.)

12 Mfalme Solomoni akampa Malkia wa Sheba kila kitu alichotamani na kukiomba,
zaidi ya vile alivyokuwa amemletea mfalme. Kisha malkia akaondoka na kurudi
katika nchi yake, yeye na watumishi wake.

Fahari Ya Solomoni
(1 Wafalme 10:14-25)

13 Uzito wa dhahabu ambayo Solomoni alipokea kwa mwaka ulikuwa talanta 666,†
14 mbali na mapato yaliyoletwa na wafanyabiashara na wachuuzi. Wafalme wote wa
Arabuni na watawala wa nchi wakamletea Solomoni dhahabu na fedha.

15 Mfalme Solomoni akatengeneza ngao kubwa 200 kwa dhahabu iliyofuliwa. Kila
ngao ilikuwa na dhahabu yenye uzito wa shekeli 600‡ 16 Akatengeneza pia ngao ndogo
300 za dhahabu iliyofuliwa, kila ngao ikiwa na uzito wa mane tatu§ za dhahabu.
Mfalme akaziweka katika Jumba la Kifalme la Msitu wa Lebanoni.

17 Kisha mfalme akatengeneza kiti kikubwa cha kifalme kwa kutumia pembe za
ndovu na kukifunika kwa dhahabu safi. 18 Kiti hicho kilikuwa na ngazi sita na mahali
pa kuwekea miguu vyote vya dhahabu. Pande zote za kiti kulikuwa na mahali pa
kuegemeza mikono, na simba wawili wakisimama kando ya hiyo mikono. 19 Simba
kumi na wawili walisimama kwenye ngazi sita, mmoja katika kila upande wa kila
ngazi. Hakuna kitu kama hicho kilichokuwa kimefanyika kwenye ufalme mwingine
wowote. 20 Vikombe vyote vya Mfalme Solomoni vya kunywea vilikuwa vya dhahabu
na vyombo vyote vya nyumbani katika Jumba la Kifalme la Msitu wa Lebanoni
vilikuwa vya dhahabu safi. Hakukuwa na kitu kilichotengenezwa kwa fedha, kwa
sababu fedha ilionekana ya thamani ndogo wakati wa Solomoni. 21 Mfalme alikuwa
na meli nyingi za biashara* baharini zilizoendeshwa na watu wa Hiramu. Kwa mara
moja kila miaka mitatu zilirudi, zikiwa zimebeba dhahabu, fedha, pembe za ndovu
na nyani wakubwa na wadogo.

22 Mfalme Solomoni alikuwa mkuu zaidi kwa utajiri na hekima kuliko wafalme
wote wa dunia. 23 Wafalme wote wa dunia wakatafuta kukutana na Solomoni ili
kusikia hekima ambayo Mungu alikuwa ameiweka katika moyo wake. 24 Mwaka
baada ya mwaka, kila mmoja ambaye alikuja, alileta zawadi, vyombo vya fedha na
dhahabu, majoho, silaha na vikolezi, farasi na nyumbu.

---

* **9:9** Talanta 120 za dhahabu ni sawa na tani 4.5. † **9:13** Talanta 666 za dhahabu ni sawa na tani 25. ‡ **9:15** Shekeli 600 za dhahabu ni sawa na kilo 3.5. § **9:16** Mane tatu za dhahabu ni sawa na kilo 1.7. * **9:21** Au: za Tarshishi (ona pia 1Fal 10:22; 22:48; 2Nya 20:36; Isa 2:16; 60:9).

25 Solomoni alikuwa na mabanda 4,000 kwa ajili ya farasi na magari ya vita, farasi
12,000 ambao aliwaweka katika miji ya magari ya vita na katika Yerusalemu pamoja
naye. 26 Solomoni akatawala juu ya wafalme wote kuanzia Mto Frati mpaka kwenye
nchi ya Wafilisti na kuendelea hadi mpaka wa Misri. 27 Mfalme akafanya fedha
kuwa kitu cha kawaida kama mawe huko Yerusalemu, mierezi akaifanya kuwa mingi
kama mikuyu vilimani. 28 Farasi wa Solomoni waliletwa kutoka Misri na kutoka nchi
nyingine zote.

Kifo Cha Solomoni
(1 Wafalme 11:41-43)

29 Kwa habari za matukio mengine ya utawala wa Solomoni, kuanzia mwanzo hadi
mwisho, je, hayakuandikwa katika kumbukumbu za nabii Nathani, katika unabii
wa Ahiya Mshiloni na katika maono ya Ido mwonaji kuhusu Yeroboamu mwana
wa Nebati? 30 Solomoni alitawala Israeli yote miaka arobaini, akiwa Yerusalemu.
31 Kisha Solomoni akalala pamoja na baba zake, naye akazikwa katika mji wa Daudi
baba yake. Naye Rehoboamu mwanawe akawa mfalme baada yake.

10

Israeli Wanamwasi Rehoboamu
(1 Wafalme 12:1-20)

1 Rehoboamu akaenda Shekemu, kwa kuwa Waisraeli wote walikuwa wamekwenda
huko kumfanya yeye kuwa mfalme. 2 Yeroboamu mwana wa Nebati aliposikia hili
(alikuwa bado yuko Misri alikokuwa amekimbilia awe mbali na Mfalme Solomoni),
akarudi kutoka Misri. 3 Kwa hiyo wakatuma watu kumwita Yeroboamu, yeye na
kusanyiko lote la Israeli wakamwendea Rehoboamu na kumwambia, 4 "Baba yako
aliweka nira nzito, lakini sasa tupunguzie kazi za kikatili na nira nzito aliyoweka juu
yetu, nasi tutakutumikia."

5 Rehoboamu akajibu, "Nendeni kwa muda wa siku tatu na kisha mnirudie." Basi
watu wakaenda zao.

6 Kisha Mfalme Rehoboamu akataka shauri kwa wazee ambao walimtumikia
Solomoni baba yake wakati wa uhai wake akawauliza, "Mnanishauri nini katika
kuwajibu watu hawa?"

7 Wakajibu, "Kama leo utakuwa mtumishi wa watu hawa na kuwahudumia na
kuwapa jibu linaloridhisha, watakuwa watumishi wako daima."

8 Lakini Rehoboamu akakataa shauri alilopewa na wazee na akataka ushauri kwa
vijana wanaume rika lake waliokuwa wakimtumikia. 9 Akawauliza, "Ninyi ushauri
wenu ni nini? Tutawajibuje watu hawa wanaoniambia, 'Ifanye nyepesi nira baba
yako aliyoweka juu yetu?' "

10 Wale vijana wa rika lake wakamjibu, "Waambie watu hawa waliokuambia, 'Baba
yako aliweka nira nzito juu yetu, lakini ifanye nira yetu nyepesi,' kuwa, 'Kidole
changu kidogo ni kinene kuliko kiuno cha baba yangu. 11 Baba yangu aliweka nira
nzito juu yenu, mimi nitaifanya hata iwe nzito zaidi. Baba yangu aliwachapa kwa
mijeledi; mimi nitawachapa kwa nge.' "

12 Siku tatu baadaye, Yeroboamu na watu wote wakamrudia Rehoboamu, kama
mfalme alivyokuwa amesema, "Rudini kwangu baada ya siku tatu." 13 Mfalme
akawajibu watu kwa ukatili. Akikataa shauri alilopewa na wazee, 14 akafuata shauri
la vijana wa rika lake na kusema, "Baba yangu alifanya nira yenu kuwa nzito, mimi
nitaifanya kuwa nzito zaidi. Baba yangu aliwachapa kwa mijeledi, mimi nitawachapa
kwa nge." 15 Kwa hiyo mfalme hakuwasikiliza watu, kwa kuwa jambo hili lilitoka kwa
Mungu ili kutimiza neno ambalo BWANA alikuwa amenena kwa Yeroboamu mwana
wa Nebati kupitia Ahiya Mshiloni.

16 Israeli wote walipoona kuwa mfalme amekataa kuwasikiliza, wakamjibu mfalme:
"Tuna fungu gani kwa Daudi?
Sisi hatuna urithi kwa mwana wa Yese.
Nendeni kwenye mahema yenu, ee Israeli,
angalia nyumba yako mwenyewe, ee Daudi!"
Hivyo Waisraeli wakaenda kwenye mahema yao. 17 Lakini kwa habari ya Waisraeli
waliokuwa wakiishi katika miji ya Yuda, Rehoboamu akaendelea kuwatawala bado.
18 Mfalme Rehoboamu akamtuma Adoniramu* aliyekuwa msimamizi wa wale waliofanya kazi ngumu kwa kulazimishwa, lakini Israeli wote wakampiga kwa mawe hadi akafa. Hata hivyo, Mfalme Rehoboamu, akafanikiwa kuingia kwenye gari lake
na kutorokea Yerusalemu. 19 Hivyo Israeli wakaasi dhidi ya nyumba ya Daudi hadi
leo.

11

Utabiri Wa Shamaya
(1 Wafalme 12:21-24)

1 Ikawa Rehoboamu alipofika Yerusalemu, akakusanya nyumba ya Yuda na ya Benyamini, wanaume wapiganaji 180,000, kufanya vita dhidi ya nyumba ya Israeli na kuurudisha tena ufalme kwa Rehoboamu mwana wa Solomoni.
2 Lakini neno hili la Bwana likamjia Shemaya mtu wa Mungu: 3 "Mwambie
Rehoboamu mwana wa Solomoni mfalme wa Yuda, na Israeli wote walioko Yuda na
Benyamini, 4 'Hili ndilo asemalo Bwana: Msipande kupigana dhidi ya ndugu zenu.
Nendeni nyumbani, kila mmoja wenu, kwa kuwa hili nimelitenda mimi.' " Kwa hiyo wakalitii neno la Bwana na wakaacha kwenda kupigana dhidi ya Yeroboamu.

Yeroboamu Ajengea Yuda Ngome

5 Rehoboamu akaishi Yerusalemu akajenga miji yenye ngome katika Yuda:
6 Akajenga Bethlehemu, Etamu, Tekoa, 7 Beth-Suri, Soko, Adulamu, 8 Gathi, Maresha,
Zifu, 9 Adoraimu, Lakishi, Azeka, 10 Sora, Aiyaloni na Hebroni. Hii ndiyo iliyokuwa
miji iliyojengewa ngome katika Yuda na Benyamini. 11 Akaimarisha ulinzi wake na
kuweka majemadari ndani yake, pamoja na ghala za mahitaji ya vyakula, mafuta ya
zeituni na divai. 12 Akaweka ngao na mikuki katika miji na kuifanya iwe imara sana.
Kwa hiyo Yuda na Benyamini zikawa zake.
13 Makuhani na Walawi kutoka sehemu zote za Israeli wakawa upande wake. 14 Pia
Walawi wakaacha maeneo yao ya malisho na mali zao, wakaja Yuda na Yerusalemu kwa sababu Yeroboamu na wanawe walikuwa wamewakataa wasiwe makuhani wa
Bwana. 15 Naye akawa amechagua makuhani wake mwenyewe kwa ajili ya mahali pa juu pa kuabudia sanamu za mbuzi na za ndama ambazo alikuwa ametengeneza.
16 Wale waliotoka katika kila kabila la Israeli ambao walielekeza mioyo yao kumtafuta Bwana, Mungu wa Israeli, wakawafuata Walawi huko Yerusalemu kumtolea Bwana
dhabihu, Mungu wa baba zao. 17 Wakaimarisha ufalme wa Yuda na kumuunga mkono Rehoboamu mwana wa Solomoni miaka mitatu, wakienenda katika njia za Daudi na Solomoni katika wakati huu.

Jamaa Ya Rehoboamu

18 Rehoboamu alimwoa Mahalati ambaye alikuwa binti Yeremothi mwana wa
Daudi, mamaye alikuwa Abihaili binti Eliabu mwana wa Yese. 19 Mahalati alimzalia
Rehoboamu wana: Yeushi, Shemaria na Zahamu. 20 Kisha akamwoa Maaka binti
Absalomu, ambaye alimzalia: Abiya, Atai, Ziza na Shelomithi. 21 Rehoboamu
akampenda Maaka binti Absalomu zaidi kuliko wakeze wengine na masuria wake.

* **10:18** Kiebrania ni Hadoramu.

Kwa jumla alikuwa na wake kumi na wanane na masuria sitini, wana ishirini na
wanane na binti sitini.
22 Rehoboamu akamweka Abiya mwana wa Maaka, kuwa mkuu wa wana wa
mfalme miongoni mwa ndugu zake ili amfanye mfalme. 23 Akatenda kwa busara,
akiwasambaza baadhi ya wanawe katika wilaya zote za Yuda na Benyamini, pamoja
na miji yote yenye ngome. Akawapa mahitaji tele na kuwaoza wake wengi.

12

Shishaki Ashambulia Yerusalemu
(1 Wafalme 14:25-28)

1 Baada ya nafasi ya Rehoboamu kuimarika na kuwa na nguvu, yeye na Israeli yote
waliiacha sheria ya BWANA Mungu. 2 Kwa sababu hawakuwa waaminifu kwa BWANA,
Shishaki mfalme wa Misri akashambulia Yerusalemu katika mwaka wa tano wa
utawala wa Mfalme Rehoboamu. 3 Akiwa na magari ya vita 1,200 na wapanda farasi
60,000 na idadi isiyohesabika ya majeshi ya Walibia, Wasukii na Wakushi* yaliyokuja
pamoja naye kutoka Misri. 4 Akateka miji ya Yuda yenye ngome akaendelea mpaka
Yerusalemu.
5 Ndipo nabii Shemaya akaja kwa Rehoboamu na kwa viongozi wa Yuda waliokuwa
wamekusanyika huko Yerusalemu kwa ajili ya hofu ya Shishaki naye akawaambia,
“Hivi ndivyo asemavyo BWANA, ‘Ninyi mmeniacha mimi, kwa hiyo, mimi nami sasa
ninawaacha ninyi mkononi mwa Shishaki.’ ”
6 Viongozi wa Israeli na mfalme wakajinyenyekeza na kusema, “BWANA Mungu ni
mwenye haki.”
7 BWANA Mungu alipoona kwamba wamejinyenyekeza, neno hili la BWANA
likamjia Shemaya: “Maadamu wamejinyenyekeza, sitawaangamiza bali hivi karibuni
nitawapatia wokovu. Ghadhabu yangu haitamwagwa juu ya Yerusalemu kwa kupitia
Shishaki. 8 Hata hivyo, watamtumikia Shishaki ili wapate kujifunza tofauti kati ya
kunitumikia mimi na kuwatumikia wafalme wa nchi nyingine.”
9 Shishaki mfalme wa Misri alipoishambulia Yerusalemu, alichukua hazina za
Hekalu la BWANA na hazina za jumba la kifalme. Akachukua kila kitu, pamoja na zile
ngao za dhahabu ambazo Solomoni alikuwa amezitengeneza. 10 Kwa hiyo Mfalme
Rehoboamu akatengeneza ngao za shaba badala ya zile za dhahabu na kuzikabidhi
kwa majemadari wa ulinzi wa zamu kwenye ingilio la jumba la mfalme. 11 Kila
wakati mfalme alipokwenda katika Hekalu la BWANA walinzi walikwenda pamoja
naye wakiwa wamebeba hizo ngao na baadaye walizirudisha kwenye chumba cha
ulinzi.
12 Kwa sababu Rehoboamu alijinyenyekeza, hasira ya BWANA ikageukia mbali naye,
hakuangamizwa kabisa. Kukawa na hali nzuri katika Yuda.
13 Mfalme Rehoboamu akajiweka imara katika Yerusalemu na akaendelea kuwa
mfalme. Alikuwa na umri wa miaka arobaini na mmoja alipoanza kutawala,
naye akatawala huko Yerusalemu miaka kumi na saba, mji ambao BWANA alikuwa
ameuchagua miongoni mwa makabila yote ya Israeli ili aliweke Jina lake humo.
Mama yake aliitwa Naama, alikuwa Mwamoni. 14 Rehoboamu akatenda maovu kwa
sababu hakuuelekeza moyo wake katika kumtafuta BWANA Mungu.
15 Kwa habari ya matukio katika utawala wa Rehoboamu, tangu mwanzo mpaka
mwisho, je, hayakuandikwa katika kumbukumbu za nabii Shemaya na mwonaji Ido
zinazohusiana na vizazi? Kulikuwako na vita mara kwa mara kati ya Rehoboamu
na Yeroboamu. 16 Rehoboamu akalala na baba zake, akazikwa katika Mji wa Daudi.
Naye Abiya mwanawe akawa mfalme baada yake.

---

* **12:3** Yaani watu kutoka sehemu ya Naili ya juu.

13

Abiya Mfalme Wa Yuda
(1 Wafalme 15:1-8)

1 Katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wa Yeroboamu, Abiya akawa mfalme
wa Yuda, 2 naye akatawala huko Yerusalemu miaka mitatu. Mama yake aliitwa
Maaka, binti Urieli wa Gibea.

Basi kulikuwa na vita kati ya Abiya na Yeroboamu. 3 Abiya aliingia vitani na jeshi
la watu 400,000 wenye uwezo wa kupigana, naye Yeroboamu akapanga jeshi dhidi
ya Abiya akiwa na jeshi la watu 800,000 wenye uwezo.

4 Abiya akasimama juu ya Mlima Semaraimu, katika nchi ya vilima ya Efraimu,
naye akasema, "Yeroboamu na Israeli yote, nisikilizeni mimi! 5 Hamfahamu kwamba
Bwana, Mungu wa Israeli, alimpa Daudi na wazao wake ufalme juu ya Israeli milele
kwa Agano la chumvi? 6 Hata hivyo Yeroboamu mwana wa Nebati afisa wa Solomoni
mwana wa Daudi, aliasi dhidi ya bwana wake. 7 Baadhi ya watu wasiofaa kitu,
wabaya kabisa walimkusanyikia na kumpinga Rehoboamu mwana wa Solomoni
alipokuwa kijana mdogo asiyekuwa na uamuzi, asiye na nguvu za kuweza kupingana
nao.

8 "Hata sasa unapanga kupingana na ufalme wa Bwana ambao uko mikononi mwa
wazao wa Daudi. Kweli ninyi ni jeshi kubwa nanyi mnazo ndama za dhahabu
Yeroboamu alizozitengeneza kuwa miungu yenu. 9 Lakini je, hamkuwafukuza
makuhani wa Bwana, wana wa Aroni na Walawi na kujifanyia makuhani wenu
wenyewe kama yafanyavyo mataifa ya nchi nyingine? Yeyote anayekuja kujiweka
wakfu akiwa na ndama dume na kondoo dume saba aweza kuwa kuhani wa kile
ambacho ni miungu kwenu.

10 "Lakini kwetu sisi, Bwana ndiye Mungu wetu, wala hatujamwacha. Makuhani
wanaomtumikia Bwana ni wana wa Aroni, nao Walawi wakiwasaidia. 11 Kila asubuhi
na jioni wao hutoa sadaka za kuteketezwa na kufukiza uvumba wa harufu nzuri kwa
Bwana. Wao huweka mikate juu ya meza safi kwa taratibu za kiibada na kuwasha
taa kwenye kinara cha dhahabu kila jioni. Sisi tunazishika kanuni za Bwana Mungu
wetu. Lakini ninyi mmemwacha Mungu. 12 Mungu yu pamoja nasi, yeye ndiye
kiongozi wetu. Makuhani wake wakiwa na tarumbeta zao watapiga baragumu ya
vita dhidi yenu. Watu wa Israeli, msipigane dhidi ya Bwana, Mungu wa baba zenu,
kwa maana hamtashinda."

13 Basi Yeroboamu alikuwa ametuma jeshi kuzunguka nyuma ya Yuda ili kwamba
akiwa mbele ya Yuda, jeshi liwavizie kwa nyuma. 14 Basi Yuda wakageuka na
kuona kwamba wanashambuliwa mbele na nyuma. Ndipo wakamlilia Bwana.
Makuhani wakapiga tarumbeta zao, 15 nao watu wa Yuda wakapaza sauti ya kilio
cha vita. Katika kupiga kelele za vita, Mungu akawafukuza Yeroboamu na Israeli
wote mbele ya Mfalme Abiya na Yuda. 16 Waisraeli wakakimbia mbele ya Yuda,
naye Mungu akawatia Israeli mikononi mwao. 17 Abiya na watu wake wakawachinja
kwa machinjo makuu, hata wakawepo majeruhi 500,000 miongoni mwa watu wenye
uwezo wa Israeli. 18 Watu wa Israeli walitiishwa katika tukio lile, nao watu wa Yuda
wakawa washindi kwa sababu walimtegemea Bwana, Mungu wa baba zao.

19 Abiya akamfuatia Yeroboamu na kuteka miji ya Betheli, Yeshana na Efroni kutoka
kwake, pamoja na vijiji vinavyoizunguka miji hiyo. 20 Yeroboamu hakupata nguvu
tena wakati wa utawala wa Abiya. Naye Bwana akampiga Yeroboamu akafa.

21 Lakini Abiya akapata nguvu. Alioa wanawake kumi na wanne na alikuwa na
wana ishirini na wawili na binti kumi na sita.

22 Matukio mengine ya utawala wa Abiya, pamoja na mambo aliyofanya na
aliyosema, yameandikwa katika kitabu cha maelezo cha nabii Ido.

14

Asa Atawala

1 Naye Abiya akalala na baba zake, akazikwa katika Mji wa Daudi. Asa mwanawe
akawa mfalme baada yake. Katika siku zake, nchi ikawa na amani kwa miaka kumi.
2 Asa akatenda yaliyo mema na haki machoni pa Bwana Mungu wake. 3 Akaziondoa
madhabahu za kigeni na mahali pa juu pa kuabudia miungu, akayavunja yale mawe
ya kuabudiwa na kuzikatakata nguzo za Maashera. 4 Akawaamuru Yuda kumtafuta
Bwana, Mungu wa baba zao na kutii sheria zake na amri zake. 5 Akaondoa mahali pa
juu pa kuabudia miungu na madhabahu za kufukizia uvumba kwenye kila mji katika
Yuda, nao ufalme ulikuwa na amani katika utawala wake. 6 Akajenga miji yenye
ngome katika Yuda, wakati nchi ikiwa na amani. Hakuna mtu yeyote aliyepigana
vita naye katika miaka hiyo, kwa kuwa Bwana alimstarehesha.
7 Mfalme akawaambia Yuda, “Tuijenge hii miji na tuizungushie kuta, pamoja na
minara, malango na makomeo. Nchi bado ni yetu, kwa sababu tumemtafuta Bwana
Mungu wetu, tulimtafuta naye ametupa raha kila upande.” Hivyo wakajenga na
wakafanikiwa.
8 Asa alikuwa na jeshi la watu 300,000 kutoka Yuda, wenye ngao kubwa na mikuki
na jeshi la watu 280,000 kutoka Benyamini, wenye ngao ndogo na pinde. Watu hawa
wote walikuwa wapiganaji mashujaa.
9 Zera Mkushi akatoka kupigana dhidi yao akiwa na jeshi la watu maelfu ya maelfu
na magari ya vita 300, nao wakaja mpaka Maresha. 10 Asa akatoka kumkabili, nao
wakapanga vita katika Bonde la Sefatha karibu na Maresha.
11 Kisha Asa akamlilia Bwana Mungu wake na kusema, “Ee Bwana, hakuna yeyote
aliye kama wewe wa kuwasaidia wasio na nguvu dhidi ya wenye nguvu. Utusaidie,
Ee Bwana, wewe ndiwe Mungu wetu, kwa kuwa tunakutumainia wewe, nasi kwa
jina lako tumekuja dhidi ya jeshi hili kubwa. Ee Bwana, wewe ndiwe Mungu wetu,
usiwaache wanadamu wakushinde wewe.”
12 Bwana akawapiga Wakushi mbele ya Asa na Yuda. Wakushi wakakimbia, 13 naye
Asa na jeshi lake wakawafuatia mpaka Gerari. Idadi kubwa ya Wakushi ilianguka
hata wasiweze kuinuka tena, wakapondapondwa mbele za Bwana na majeshi
yake. 14 Watu wa Yuda wakachukua nyara nyingi sana, wakaangamiza vijiji vyote
vinavyoizunguka Gerari, kwa kuwa hofu ya Bwana ilikuwa imewaangukia. Wakateka
nyara vijiji hivi vyote, kwani kulikuwepo nyara nyingi huko. 15 Pia wakashambulia
kambi za wachunga makundi ya wanyama wakachukua na kuyaswaga makundi ya
kondoo, mbuzi na ngamia. Kisha wakarudi Yerusalemu.

15

Asa Afanya Matengenezo

1 Roho wa Bwana akamjia Azaria mwana wa Odedi. 2 Akatoka ili kumlaki Asa na
kumwambia, “Nisikilizeni, Asa na Yuda wote na Benyamini. Bwana yu pamoja nanyi
mkiwa pamoja naye. Kama mkimtafuta, ataonekana kwenu, lakini kama mkimwacha
yeye, naye atawaacha ninyi. 3 Kwa muda mrefu Israeli walikuwa hawana Mungu wa
kweli, walikuwa hawana kuhani wa kuwafundisha na wala hawakuwa na sheria.
4 Lakini katika taabu yao walimrudia Bwana, Mungu wa Israeli na kumtafuta, naye
akaonekana kwao. 5 Katika siku hizo hapakuwa na amani kwa yeyote aliyesafiri,
kutoka wala kuingia, kwa kuwa wakazi wote wa nchi walikuwa katika machafuko
makubwa. 6 Taifa moja lilipigana na taifa lingine na mji mmoja ukapigana na mji
mwingine, kwa sababu Mungu alikuwa anawahangaisha kwa taabu za kila aina.
7 Lakini kwa habari yenu ninyi, kuweni hodari wala msikate tamaa, kwa kuwa
mtapata thawabu kwa kazi yenu.”

8 Asa aliposikia maneno haya na unabii wa Azaria mwana wa Odedi nabii, akajipa
moyo. Akaziondoa sanamu zote zilizokuwa machukizo katika nchi yote ya Yuda na
Benyamini na kutoka miji aliyoiteka ya vilima vya Efraimu. Akakarabati madhabahu
ya BWANA iliyokuwa mbele ya ukumbi wa Hekalu la BWANA.

9 Kisha akakutanisha Yuda wote, Benyamini na watu kutoka Efraimu, watu wa
Manase na Simeoni waliokuwa wanaishi miongoni mwao, kwa maana idadi kubwa
walikuwa wamemjia kutoka Israeli walipoona kwamba BWANA Mungu wake alikuwa
pamoja naye.

10 Basi wakakusanyika huko Yerusalemu mwezi wa tatu katika mwaka wa kumi na
tano wa utawala wa Asa. 11 Wakati huo wakamtolea BWANA dhabihu za ng’ombe 700,
kondoo na mbuzi 7,000 kutoka zile nyara walizoteka. 12 Wakafanya agano kumtafuta
BWANA, Mungu wa baba zao kwa moyo wao wote na kwa roho yao yote. 13 Wale wote
ambao hawangemtafuta BWANA, Mungu wa Israeli wangelazimika kuuawa, akiwa
mdogo au mkubwa, mwanaume au mwanamke. 14 Wakamwapia BWANA kwa sauti
kuu, kwa kupiga kelele, tarumbeta na kwa mabaragumu. 15 Yuda wote wakafurahia
kile kiapo kwa sababu walikuwa wameapa kwa moyo wao wote. Wakamtafuta
Mungu kwa bidii, naye akaonekana kwao. Kwa hiyo BWANA akawastarehesha pande
zote.

16 Mfalme Asa akamwondolea Maaka mama yake wadhifa wake kama mama
malkia kwa sababu alikuwa ametengeneza nguzo ya Ashera ya kuchukiza. Asa
akaikata hiyo nguzo, akaivunjavunja na kuiteketeza kwa moto katika Bonde la
Kidroni. 17 Ijapokuwa hakuondoa mahali pa juu pa kuabudia miungu katika Israeli,
moyo wa Asa ulikuwa umejiweka kwa Bwana kikamilifu maisha yake yote. 18 Akaleta
ndani ya Hekalu la Mungu fedha na dhahabu na vile vyombo ambavyo yeye na baba
yake walikuwa wameviweka wakfu.

19 Hapakuwepo vita tena mpaka mwaka wa thelathini na tano wa utawala wake
Asa.

16

Miaka Ya Mwisho Ya Mfalme Asa
(1 Wafalme 15:17-24)

1 Katika mwaka wa thelathini na sita wa utawala wa Asa, Mfalme Baasha wa Israeli
akashambulia Yuda na kuweka ngome mji wa Rama ili kumzuia yeyote asitoke wala
kuingia nchi ya Mfalme Asa wa Yuda.

2 Ndipo Asa akachukua fedha na dhahabu kutoka hazina ya Hekalu la BWANA na
kutoka jumba lake mwenyewe la kifalme na kumpelekea Ben-Hadadi mfalme wa
Aramu, ambaye alikuwa anatawala huko Dameski. 3 Akasema, “Pawepo na mkataba
kati yangu na wewe, kama ulivyokuwepo kati ya baba yangu na baba yako. Tazama,
nimekuletea fedha na dhahabu. Sasa vunja mkataba wako na Baasha mfalme wa
Israeli ili aniondokee mimi.”

4 Ben-Hadadi akakubaliana na Mfalme Asa na kutuma majemadari wa majeshi yake
dhidi ya miji ya Israeli. Wakashinda Iyoni, Dani, Abel-Maimu na miji yote ya hazina
ya Naftali. 5 Baasha aliposikia jambo hili, akasimamisha kujenga Rama na kuacha
kazi yake. 6 Ndipo Mfalme Asa akawaleta watu wote wa Yuda, nao wakachukua mawe
na miti ambayo Baasha alikuwa anavitumia huko Rama. Kwa vitu hivyo akajenga
Geba na Mispa.

7 Ikawa wakati huo mwonaji Hanani akamjia Mfalme Asa wa Yuda na kumwambia:
“Kwa sababu ulimtegemea mfalme wa Aramu nawe hukumtegemea BWANA Mungu
wako, jeshi la mfalme wa Aramu limeponyoka mkononi mwako. 8 Je, hukumbuki
lililotendeka kwa Wakushi na Walibia, hawakuwa jeshi lenye nguvu na magari mengi

ya vita na wapanda farasi? Hata hivyo, ulipomtegemea BWANA yeye aliwatia mkononi
mwako. 9 Kwa kuwa macho ya BWANA hukimbiakimbia duniani kote ili kujionyesha
mwenye nguvu kwa ajili ya wale ambao mioyo yao inamtegemea kwa ukamilifu.
Umefanya jambo la upumbavu na kuanzia sasa na kuendelea utakuwa na vita."

10 Asa akamkasirikia mwonaji kwa sababu ya jambo hili. Alikuwa ameghadhibika
sana hata akamweka gerezani. Wakati huo huo Asa akaanza kuwatesa na kuwaonea
baadhi ya watu kwa ukatili.

11 Matukio ya utawala wa Asa, kuanzia mwanzo mpaka mwisho, yameandikwa
katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli. 12 Katika mwaka wa thelathini na tisa
wa utawala wake, Asa alipatwa na ugonjwa kwenye miguu yake. Ingawa ugonjwa
wake ulimzidia sana, hata katika kuugua kwake hakutafuta msaada kutoka kwa
BWANA bali kwa matabibu tu. 13 Katika mwaka wa arobaini na moja wa utawala wa
Asa, alikufa na kulala na baba zake. 14 Nao wakamzika katika kaburi lile alilokuwa
amejichongea mwenyewe katika Mji wa Daudi. Wakamzika kwa jeneza lililowekwa
vikolezi na mchanganyiko wa manukato ya aina mbalimbali yaliyotengenezwa kwa
utaalamu wa mtengeneza marashi, nao wakawasha moto mkubwa kwa heshima
yake.

17

Yehoshafati Mfalme Wa Yuda

1 Yehoshafati mwanawe akawa mfalme baada yake na akajiimarisha dhidi ya
Israeli. 2 Akaweka jeshi katika miji yote ya Yuda yenye ngome na kuweka askari
walinzi katika Yuda na katika miji ya Efraimu ile ambayo baba yake Asa alikuwa
ameiteka.

3 BWANA Mungu alikuwa na Yehoshafati kwa sababu katika miaka yake ya
mwanzoni alienenda katika njia za Daudi baba yake. Hakutafuta Mabaali 4 bali
alimtafuta Mungu wa baba yake na kuzifuata amri zake badala ya kufuata desturi
za watu wa Israeli. 5 Kwa hiyo BWANA akauimarisha ufalme chini ya uongozi wake,
nao Yuda wote wakamletea Yehoshafati zawadi, hivyo akawa na utajiri mwingi na
heshima. 6 Moyo wake ukawa hodari katika njia za BWANA na zaidi ya yote, akaondoa
mahali pa juu pa kuabudia miungu na nguzo za Maashera katika Yuda.

7 Katika mwaka wa tatu wa utawala wa akatuma maafisa wake ambao ni: Ben-
Haili, Obadia, Zekaria, Nethaneli na Mikaya ili kufundisha katika miji ya Yuda.
8 Pamoja nao walikuwepo Walawi fulani nao ni: Shemaya, Nethania, Zebadia, Asaheli,
Shemiramothi, Yehonathani, Adoniya, Tobia, Tob-Adonia, pamoja nao walikuwepo
makuhani Elishama na Yehoramu. 9 Wakafundisha Yuda yote, wakiwa wamechukua
Kitabu cha Sheria ya BWANA wakazunguka miji yote ya Yuda na kufundisha watu.

10 Hofu ya BWANA ikawa juu ya falme zote za nchi zilizozunguka Yuda, hivyo
hawakufanya vita na Yehoshafati. 11 Baadhi ya Wafilisti wakamletea Yehoshafati
zawadi na fedha kama ushuru, nao Waarabu wakamletea mifugo: kondoo dume
7,700 na mbuzi 7,700.

12 Yehoshafati akaendelea kupata nguvu zaidi na zaidi, akajenga ngome na miji ya
hazina katika Yuda 13 na akawa na wingi mkubwa wa vitu katika miji ya Yuda. Pia
aliweka askari wa vita wenye uzoefu huko Yerusalemu. 14 Wakaandikishwa katika
jamaa zao kama ifuatavyo:

Kutoka Yuda, majemadari wa vikosi vya elfu:
Jemadari Adna akiwa na askari wa vita 300,000;
15 aliyefuata ni jemadari Yehohanani, akiwa na askari 280,000 walio tayari kwa
vita;

16 aliyefuata ni Amasia mwana wa Zikri, ambaye alijitolea kwa ajili ya kazi ya
Bwana, akiwa na askari 200,000.
17 Kutoka Benyamini:
Eliada, askari shujaa akiwa na watu 200,000 wenye silaha za nyuta na ngao;
18 aliyefuata ni Yehozabadi, akiwa na askari 180,000 wenye silaha za vita.

19 Hawa ndio waliomtumikia mfalme, mbali na wale mfalme aliweka katika miji
yenye ngome huko Yuda yote.

18

Mikaya Atoa Unabii Dhidi Ya Ahabu
(1 Wafalme 22:1-28)

1 Basi, Yehoshafati alikuwa na mali nyingi sana na heshima. Naye akafanya urafiki
na Ahabu kwa mwanawe kumwoa binti wa Ahabu. 2 Baada ya miaka kadhaa
akashuka kumtembelea Ahabu huko Samaria. Ahabu akachinja ng'ombe na kondoo
wengi kwa ajili yake na watu aliokuwa amefuatana nao. Kisha Ahabu akamshawishi
Yehoshafati kukwea pamoja naye ili kuishambulia Ramoth-Gileadi. 3 Ahabu mfalme
wa Israeli akamuuliza Yehoshafati mfalme wa Yuda, "Je, utakwenda pamoja nami
kupigana dhidi ya Ramoth-Gileadi?"

Yehoshafati akamjibu mfalme wa Israeli, "Mimi ni kama wewe, watu wangu ni
kama watu wako, farasi wangu ni kama farasi wako. Tutakuwa pamoja nawe vitani."
4 Lakini Yehoshafati pia akamwambia mfalme wa Israeli, "Kwanza tafuta shauri la
Bwana."

5 Kwa hiyo mfalme wa Israeli akawaleta pamoja manabii wanaume wapatao mia
nne, akawauliza, "Je, twende vitani dhidi ya Ramoth-Gileadi, au niache?"

Wakajibu, "Naam, nenda kwa kuwa Mungu ataiweka Ramoth-Gileadi mkononi
mwa mfalme."

6 Lakini Yehoshafati akauliza, "Je, hayuko nabii wa Bwana hapa ambaye tunaweza
kumuuliza?"

7 Mfalme wa Israeli akamjibu Yehoshafati, "Bado yupo mtu mmoja ambaye kupitia
yeye twaweza kumuuliza shauri la Bwana, lakini namchukia kwa sababu huwa
hatabiri jambo lolote jema kunihusu mimi, lakini kila mara hunitabiria mabaya tu.
Yeye ni Mikaya mwana wa Imla."

Yehoshafati akajibu, "Mfalme hapaswi kusema hivyo."

8 Kwa hiyo mfalme wa Israeli akamwita mmoja wa maafisa wake na kusema, "Mlete
Mikaya mwana wa Imla mara moja."

9 Wakiwa wamevalia majoho yao ya kifalme, mfalme wa Israeli na Yehoshafati
mfalme wa Yuda walikuwa wameketi juu ya viti vyao vya kifalme katika sakafu
ya kupuria, kwenye ingilio la lango la Samaria, pamoja na manabii wote wakiwa
wakitabiri mbele yao. 10 Wakati huu Sedekia mwana wa Kenaana alikuwa
ametengeneza pembe za chuma, akatangaza, "Hivi ndivyo Bwana asemavyo, 'Kwa
hizi pembe utawapiga na kuwarudisha Waaramu nyuma mpaka wameangamizwa.' "

11 Manabii wengine wote walikuwa wanatabiri kitu hicho hicho, wakisema,
"Ishambulie Ramoth-Gileadi na uwe mshindi. Kwa kuwa Bwana ataitia mkononi
mwa mfalme."

12 Mjumbe aliyekuwa amekwenda kumwita Mikaya akamwambia, "Tazama,
manabii wote kama mtu mmoja wanatabiri ushindi kwa mfalme. Neno lako na
likubaliane na lao, nawe unene mema kuhusu mfalme."

13 Lakini Mikaya akasema, "Hakika kama Bwana aishivyo, nitamwambia kile tu
Bwana atakachoniambia."

14 Alipofika, mfalme akamuuliza, “Mikaya, je, twende vitani dhidi ya Ramoth-
Gileadi au niache?”
Akamjibu, “Shambulia na ushinde, kwa kuwa watatiwa mkononi mwako.”
15 Mfalme akamwambia, “Je, ni mara ngapi nitakuapisha ili usiniambie kitu
chochote ila kweli tu kwa jina la Bwana?”
16 Ndipo Mikaya akajibu, “Niliona Israeli wote wametawanyika vilimani kama
kondoo wasio na mchungaji, naye Bwana akasema, ‘Watu hawa hawana bwana.
Mwache kila mmoja aende nyumbani kwa amani.’ ”
17 Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, “Sikukuambia kwamba huwa
hatabiri jambo lolote jema kunihusu bali mabaya tu?”
18 Mikaya akaendelea, “Kwa hiyo lisikie neno la Bwana: Nilimwona Bwana ameketi
juu ya kiti chake cha enzi pamoja na jeshi lote la mbinguni likiwa limesimama upande
wa kulia na wa kushoto. 19 Naye Bwana akasema, ‘Ni nani atakayemshawishi Ahabu,
mfalme wa Israeli, ili aishambulie Ramoth-Gileadi na kukiendea kifo chake huko?’
“Mmoja akapendekeza hili na mwingine lile. 20 Mwishoni, roho akajitokeza,
akasimama mbele za Bwana na kusema, ‘Nitamshawishi.’
“Bwana akauliza, ‘Kwa njia gani?’
21 “Akasema, ‘Nitakwenda na kuwa roho ya uongo katika vinywa vya manabii wake
wote.’
“Bwana akasema, ‘Utafanikiwa katika kumshawishi. Nenda ukafanye hivyo.’
22 “Kwa hiyo sasa Bwana ameweka roho ya kudanganya ndani ya vinywa vya hawa
manabii wako wote. Bwana ameamuru maafa kwa ajili yako.”
23 Kisha Sedekia mwana wa Kenaana akatoka na kumpiga Mikaya kofi usoni.
Akauliza, “Huyo Roho kutoka kwa Bwana alipita njia gani alipotoka kwangu ili
kusema nawe?”
24 Mikaya akajibu, “Utagundua siku hiyo utakapokwenda kujificha kwenye chumba
cha ndani.”
25 Kisha mfalme wa Israeli akaagiza, “Mchukueni na mkamrudishe kwa Amoni
mtawala wa mji na kwa Yoashi mwana wa mfalme. 26 Mkaseme, ‘Hivi ndivyo
asemavyo mfalme: Mwekeni mtu huyu gerezani na asipewe chochote ila mkate na
maji mpaka nitakaporudi salama.’ ”
27 Mikaya akasema, “Kama utarudi salama, basi Bwana hajanena kupitia kwangu.”
Kisha akaongeza kusema, “Zingatieni maneno yangu, enyi watu wote!”

Ahabu Anauawa Huko Ramoth-Gileadi
(1 Wafalme 22:29-35)

28 Basi mfalme wa Israeli na Yehoshafati mfalme wa Yuda wakaenda Ramoth-
Gileadi. 29 Mfalme wa Israeli akamwambia Yehoshafati, “Nitaingia vitani nikiwa
nimejibadilisha, lakini wewe uvae majoho yako ya kifalme.” Kwa hiyo mfalme wa
Israeli akajibadilisha na kwenda vitani.
30 Wakati huu, mfalme wa Aramu alikuwa amewaagiza majemadari thelathini na
wawili wa magari ya vita, “Msipigane na yeyote, mdogo au mkubwa, isipokuwa
mfalme wa Israeli.” 31 Wakati wale majemadari wa magari ya vita walipomwona
Yehoshafati, wakafikiri, “Hakika huyu ndiye mfalme wa Israeli.” Kwa hiyo wak-
ageuka ili wamshambulie, lakini Yehoshafati akapiga kelele, naye Bwana akamsaidia.
Mungu akawaondoa kwake, 32 wale majemadari wakaona kwamba hakuwa mfalme
wa Israeli nao wakaacha kumfuatilia.
33 Lakini mtu fulani akavuta upinde pasipo lengo na kumpiga mfalme wa Israeli
katikati ya kiungio cha mavazi yake ya chuma, mfalme akamwambia mwendesha
gari lake, “Geuza gari na uniondoe mimi katika mapigano, nimejeruhiwa.” 34 Vita
vikaendelea mchana kutwa, naye mfalme wa Israeli akajitegemeza ndani ya gari
lake kuwaelekea Waaramu hadi jioni. Basi jioni yake akafa.

19

Yehu Amkemea Yehoshafati

1 Mfalme Yehoshafati wa Yuda akarudi salama kwenye jumba lake la kifalme
huko Yerusalemu. 2 Yehu mwonaji, mwana wa Hanani, akapanda kwenda kuonana
naye akamwambia Mfalme Yehoshafati, "Je, utawasaidia waovu na kuwapenda wale
wanaomchukia Bwana? Kwa sababu ya jambo hili, ghadhabu ya Bwana iko juu
yako. 3 Hata hivyo, kuna mema yaliyoonekana kwako, kwa kuwa umeondoa katika
nchi nguzo za Ashera na umeukaza moyo wako katika kumtafuta Mungu."

Yehoshafati Aweka Waamuzi

4 Yehoshafati aliishi huko Yerusalemu, naye akatoka akaenda tena miongoni mwa
watu, kuanzia Beer-Sheba hadi nchi ya vilima ya Efraimu na kuwageuza wakamrudia
Bwana, Mungu wa baba zao. 5 Akawaweka waamuzi katika nchi, kwenye miji yote
ya Yuda yenye maboma. 6 Akawaambia, "Angalieni kwa makini yale mtendayo, kwa
kuwa hamkuhukumu kwa ajili ya mwanadamu bali kwa ajili ya Bwana ambaye yu
pamoja nanyi kila mtoapo hukumu. 7 Basi sasa hofu ya Bwana na iwe juu yenu.
Hukumuni kwa uangalifu, kwa kuwa kwa Bwana Mungu wetu hakuna jambo lisilo
la haki, upendeleo, wala rushwa."

8 Pia huko Yerusalemu, Yehoshafati akaweka baadhi ya Walawi, makuhani na
viongozi wa jamaa za Waisraeli ili kutoa hukumu kwa ajili ya Bwana na kuamua
magomvi. Nao waliishi huko Yerusalemu. 9 Akawapa maagizo haya: "Ni lazima
mtumike kwa uaminifu na kwa moyo wote katika kicho cha Bwana. 10 Katika kila
shauri lifikalo mbele yenu kutoka kwa ndugu zenu wale waishio katika miji, ikiwa
ni la umwagaji wa damu au mambo mengine yahusuyo sheria, amri, hukumu au
maagizo, inawapasa ninyi kuwaonya kwamba wasiingie katika hatia dhidi ya Bwana,
la sivyo ghadhabu yake itakuja juu yenu na ndugu zenu. Tendeni hivyo, nanyi
hamtatenda dhambi.

11 "Amaria kuhani mkuu atakuwa juu yenu katika jambo lolote linalomhusu Bwana
naye Zebadia mwana wa Ishmaeli, kiongozi wa kabila la Yuda, atakuwa juu yenu
kwa jambo lolote linalomhusu mfalme, nao Walawi watatumika kama maafisa mbele
yenu. Tendeni kwa ujasiri, naye Bwana atakuwa pamoja na wale watendao vyema."

20

1 Ikawa baada ya jambo hili, Wamoabu na Waamoni, pamoja na baadhi ya
Wameuni wakaja ili wapigane vita na Yehoshafati.

2 Watu fulani wakaja wakamwambia Yehoshafati, "Jeshi kubwa linakuja dhidi yako
kutoka Edomu tokea ng'ambo ile nyingine ya Bahari.* Tayari liko Hasason-Tamari"
(yaani En-Gedi). 3 Yehoshafati akaogopa, akaazimu kumtafuta Bwana, na akatangaza
kwa Yuda wote kufunga. 4 Watu wa Yuda wakakusanyika pamoja ili kutafuta msaada
kutoka kwa Bwana. Wakaja kutoka kila mji wa Yuda ili kumtafuta.

5 Kisha Yehoshafati akasimama katika kusanyiko la Yuda na Yerusalemu katika
Hekalu la Bwana, mbele ya ua mpya, 6 akasema:

"Ee Bwana, Mungu wa baba zetu, si wewe ndiwe uliye Mungu mbinguni? Si
wewe ndiwe utawalaye juu ya falme zote za mataifa? Uweza na nguvu viko
mkononi mwako, wala hakuna yeyote awezaye kushindana nawe. 7 Je, si wewe,
Ee Mungu wetu, uliyewafukuza wenyeji wa nchi hii mbele ya watu wako Israeli,
ukawapa wazao wa Abrahamu, rafiki yako, hata milele? 8 Wameishi ndani yake na
humo wamekujengea mahali patakatifu kwa ajili ya Jina lako, wakisema: 9 'Kama
maafa yakitujia, ikiwa ni upanga, hukumu, tauni, au njaa, tutasimama mbele zako,

* **20:2** Yaani Bahari ya Chumvi.

mbele ya Hekalu hili ambalo limeitwa kwa Jina lako na kukulilia katika shida yetu,
nawe utatusikia na kutuokoa.'
10 "Lakini sasa hawa watu wa kutoka Amoni, Moabu na Mlima Seiri, ambao
hukuwaruhusu Israeli wazivamie nchi zao wakati walitoka Misri, hivyo wak-
ageukia mbali nao na hawakuwaangamiza, 11 tazama jinsi wanavyotulipa kwa kuja
kututupa nje ya milki uliyotupa sisi kuwa urithi. 12 Ee Mungu wetu, je, wewe
hutawahukumu? Kwa kuwa sisi hatuna uwezo wa kukabiliana na jeshi hili kubwa
linalokuja kutushambulia. Sisi hatujui la kufanya, bali macho yetu yanakutazama
wewe."
13 Watu wote wa Yuda pamoja na wake zao, watoto wao na wadogo wao
wakasimama pale mbele za Bwana.

14 Ndipo Roho wa Bwana akaja juu ya mtu mmoja jina lake Yahazieli mwana wa
Zekaria, mwana wa Benaya, Mwana wa Yeieli, mwana wa Matania, Mlawi mzao wa
Asafu alipokuwa amesimama katika kusanyiko.

15 Akasema: "Sikilizeni, enyi Yuda wote nanyi nyote mkaao Yerusalemu, nawe
Mfalme Yehoshafati! Hili ndilo Bwana asemalo kwenu, 'Msiogope wala msifadhaike
kwa sababu ya jeshi hili kubwa. Kwa maana vita hivi si vyenu, bali ni vya Mungu.
16 Kesho shukeni kukabiliana nao. Watakwea kwa kupandia Genge la Sisi, nanyi
mtawakuta mwisho wa bonde, kabla ya Jangwa la Yerueli. 17 Hamtahitaji kupigana
vita hivi. Kaeni kwenye nafasi zenu, simameni imara na mkaone wokovu Bwana
atakaowapatia, enyi Yuda na Yerusalemu. Msiogope, wala msifadhaike. Kesho tokeni
mwende mkawakabili, naye Bwana atakuwa pamoja nanyi.' "

18 Yehoshafati akainamisha uso wake chini, nao watu wote wa Yuda na Yerusalemu
wakaanguka chini ili kuabudu mbele za Bwana. 19 Ndipo baadhi ya Walawi kutoka
kwa Wakohathi na kwa wana wa Kora wakasimama na kumsifu Bwana, Mungu wa
Israeli, kwa sauti kuu sana.

20 Asubuhi na mapema wakaondoka kuelekea Jangwa la Tekoa. Walipoanza safari,
Yehoshafati akasimama akasema, "Nisikilizeni, enyi Yuda, na watu wa Yerusalemu!
Mwaminini Bwana Mungu wenu, hivyo mtathibitika, wasadikini manabii wake nanyi
mtafanikiwa. 21 Alipomaliza kushauriana na watu, Yehoshafati akawaweka watu
wa kumwimbia Bwana na kumsifu katika utukufu wa utakatifu wake walipokuwa
wametangulia mbele ya jeshi, wakisema:

"Mshukuruni Bwana
kwa kuwa upendo wake wadumu milele."

22 Walipoanza kuimba na kusifu, Bwana akaweka waviziao dhidi ya watu wa
Amoni, Moabu na wale wa Mlima Seiri waliokuwa wamekuja kuishambulia Yuda,
nao wakashindwa. 23 Watu wa Amoni na Moabu wakawainukia watu wa Mlima Seiri
ili kuwaua na kuwaangamiza kabisa. Baada ya kumaliza kuwachinja watu wa Seiri,
wakaangamizana wao kwa wao.

24 Yuda walipofika katika mnara wa ulinzi wa jangwani, wakaliangalia lile
jeshi kubwa, wakaona ni maiti tupu zimetapakaa ardhini, wala hakuna yeyote
aliyenusurika. 25 Hivyo Yehoshafati na watu wake wakaenda kujitwalia nyara kutoka
kwao, nao wakakuta humo wingi wa mifugo, mali, nguo na vitu vya thamani,
ambavyo vilikuwa vingi zaidi ya vile walivyoweza kuchukua. Wakakusanya nyara
kwa siku tatu kwa sababu zilikuwa nyingi mno. 26 Siku ya nne wakakusanyika katika
Bonde la Beraka† kwa maana huko ndiko walikomsifu Bwana. Ndiyo sababu linaitwa
Bonde la Beraka mpaka leo.

27 Kisha watu wote wa Yuda na Yerusalemu, wakiongozwa na Yehoshafati,
wakarudi Yerusalemu wakiwa na furaha kwa kuwa Bwana alikuwa amewasababisha

† **20:26** Bonde la Beraka maana yake Bonde la Kusifu.

wafurahi juu ya adui zao. 28 Wakaingia Yerusalemu na kwenda hekaluni mwa BWANA
wakiwa na vinubi, zeze na tarumbeta.
29 Hofu ya Mungu ikazipata falme zote za nchi waliposikia jinsi BWANA alivyokuwa
amepigana dhidi ya adui za Israeli. 30 Ufalme wa Yehoshafati ukawa na amani, kwa
kuwa Mungu wake alikuwa amemstarehesha pande zote.

Mwisho Wa Utawala Wa Yehoshafati (1 Wafalme 22:41-50)

31 Hivyo Yehoshafati akatawala Yuda. Alikuwa na umri wa miaka thelathini na
mitano alipoanza kutawala, akatawala katika Yerusalemu kwa miaka ishirini na
mitano. Mama yake aliitwa Azuba binti Shilhi. 32 Alienenda katika njia za Asa baba
yake wala hakwenda kinyume chake. Alifanya yaliyo mema machoni pa BWANA.
33 Hata hivyo mahali pa juu pa kuabudia hapakuondolewa, na watu wakawa bado
hawajaelekeza mioyo yao kwa Mungu wa baba zao.
34 Matukio mengine ya utawala wa Yehoshafati, kuanzia mwanzo hadi mwisho,
yameandikwa katika kitabu cha kumbukumbu cha Yehu mwana wa Hanani, ambazo
zimeandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli.
35 Hatimaye Yehoshafati mfalme wa Yuda akafanya urafiki na Ahazia mfalme wa
Israeli ambaye alifanya maovu sana. 36 Akaungana naye kutengeneza meli nyingi
za kwenda Tarshishi,‡ nazo zilitengenezwa huko Esion-Geberi. 37 Ndipo Eliezeri
mwana wa Dodavahu wa Maresha akatoa unabii dhidi ya Yehoshafati, akasema, “Kwa
kuwa umeungana na Ahazia, BWANA ataangamiza vile mlivyotengeneza.” Zile meli
zikavunjika na hazikuweza kung’oa nanga ili kwenda Tarshishi.

21

Yehoramu Atawala (2 Wafalme 8:17-24)

1 Yehoshafati akalala na baba zake, akazikwa pamoja nao katika Mji wa Daudi.
Mwanawe Yehoramu akawa mfalme baada yake. 2 Ndugu zake Yehoramu, wana
wa Yehoshafati walikuwa: Azaria, Yehieli, Zekaria, Azaria, Mikaeli na Shefatia.
Hawa wote walikuwa wana wa Yehoshafati mfalme wa Israeli* 3 Baba yao alikuwa
amewapa zawadi nyingi za fedha na dhahabu na vitu vya thamani, pamoja na
miji yenye ngome huko Yuda, bali ufalme akampa Yehoramu kwa sababu alikuwa
mwanawe mzaliwa wa kwanza.
4 Baada ya Yehoramu kujiimarisha katika ufalme wa baba yake, akawaua kwa
upanga ndugu zake wote pamoja na baadhi ya wakuu wa Israeli. 5 Yehoramu alikuwa
na umri wa miaka thelathini na miwili alipoanza kutawala, naye akatawala huko
Yerusalemu kwa miaka minane. 6 Akaenenda katika njia za wafalme wa Israeli,
kama nyumba ya Ahabu ilivyokuwa imefanya, kwa kuwa alimwoa binti wa Ahabu.
Akatenda maovu machoni pa BWANA. 7 Hata hivyo, kwa sababu ya Agano ambalo
BWANA alikuwa amefanya na Daudi, BWANA hakuwa radhi kuangamiza nyumba ya
Daudi. Mungu alikuwa ameahidi kuidumisha taa kwa ajili yake na wazao wake
milele.
8 Wakati wa Yehoramu, Edomu waliasi dhidi ya Yuda na kujiwekea mfalme wao
wenyewe. 9 Basi Yehoramu akaenda huko pamoja na maafisa wake na magari yake
ya vita. Waedomu wakamzunguka yeye na majemadari wake wa magari yake ya vita,
lakini akaondoka, akapenya usiku na kuwashambulia Waedomu. 10 Hadi leo Edomu
wameasi dhidi ya Yuda.

‡ **20:36** Au: za biashara (ona pia 1Fal 10:22; 22:48; 2Nya 9:21; Isa 2:16; 60:9). * **21:2** Yaani Yuda.

Libna pia wakaasi wakati huo huo kwa sababu Yehoramu alikuwa amemwacha
BWANA, Mungu wa baba zake. 11 Alikuwa pia ametengeneza mahali pa juu pa
kuabudia miungu katika vilima vya Yuda na akawa amewasababisha watu wa
Yerusalemu kufanya uzinzi na akawa amewapotosha watu wa Yuda.
12 Yehoramu akapokea barua kutoka kwa nabii Eliya iliyosema:

"Hili ndilo BWANA, Mungu wa Daudi baba yako, asemalo: 'Hukuenenda katika
njia za Yehoshafati baba yako au za Asa mfalme wa Yuda. 13 Lakini umeenenda
katika njia za wafalme wa Israeli, nawe umewaongoza Yuda na watu wa
Yerusalemu kuzini, kama vile nyumba ya Ahabu ilivyofanya. Pia umewaua ndugu
zako mwenyewe, watu wa nyumbani mwa baba yako, watu waliokuwa bora kuliko
wewe. 14 Hivyo basi BWANA yu karibu kuwapiga watu wako, wanao, wake zako
na kila kitu kilicho chako, kwa pigo zito. 15 Wewe mwenyewe utaugua sana kwa
ugonjwa wa tumbo kwa muda mrefu, hadi ugonjwa utakaposababisha matumbo
yako kutoka nje.' "

16 BWANA akaamsha chuki ya Wafilisti na ya Waarabu walioishi karibu na Wakushi
dhidi ya Yehoramu. 17 Wakaishambulia Yuda, wakaivamia na kuchukua mali
zote zilizopatikana katika jumba la mfalme pamoja na wanawe na wake zake.
Hakubakiziwa mwana yeyote isipokuwa Ahazia aliyekuwa mdogo wa wote.
18 Baada ya mambo haya yote, BWANA akampiga Yehoramu kwa ugonjwa usio-
ponyeka wa matumbo. 19 Ikawa baada ya muda, mwisho wa mwaka wa pili,
matumbo yake yakatoka nje kwa sababu ya ugonjwa, naye akafa katika maumivu
makali sana. Watu wake hawakuwasha moto kwa heshima yake, kama walivyokuwa
wamewafanyia baba zake.
20 Yehoramu alikuwa na umri wa miaka thelathini na miwili alipokuwa mfalme,
naye akatawala huko Yerusalemu miaka minane. Akafa, bila kusikitikiwa na mtu
yeyote, naye akazikwa katika Mji wa Daudi, lakini si katika makaburi ya wafalme.

22

Ahazia Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 8:25-29; 9:21-28)

1 Watu wa Yerusalemu wakamfanya Ahazia, mdogo wa wote wa wana wa
Yerohamu, kuwa mfalme mahali pa baba yake, kwa sababu washambuliaji wa
ghafula waliokuwa wameingia kambini pamoja na Waarabu, walikuwa wamewaua
wana wakubwa wote wa Yehoramu. Kwa hiyo Ahazia mwana wa Yehoramu mfalme
wa Yuda akaanza kutawala.
2 Ahazia alikuwa na umri wa miaka ishirini na miwili alipoanza kutawala, naye
akatawala katika Yerusalemu kwa mwaka mmoja. Mama yake aliitwa Athalia,
mjukuu wa Omri.
3 Ahazia naye akaenenda katika njia za nyumba ya Ahabu, kwa sababu mama
yake alimshawishi katika kutenda maovu. 4 Akafanya yaliyo maovu machoni pa
BWANA kama walivyokuwa wamefanya nyumba ya Ahabu, kwa kuwa baada ya kufa
kwa baba yake nyumba ya Ahabu ndio waliokuwa washauri wake, kwa uangamivu
wake. 5 Pia akafuata shauri lao alipokwenda pamoja na Yoramu mwana wa Ahabu
mfalme wa Israeli kupigana na Hazaeli mfalme wa Aramu huko Ramoth-Gileadi.
Waaramu wakamjeruhi Yoramu. 6 Hivyo akarudi Yezreeli ili apate kuuguza majeraha
aliyojeruhiwa huko Ramothi* alipopigana na Hazaeli mfalme wa Aramu.

Ndipo Ahazia mwana wa Yehoramu, mfalme wa Yuda, akashuka kwenda Yezreeli
kumtazama Yoramu mwana wa Ahabu, kwa sababu alikuwa amejeruhiwa.

* **22:6** Yaani Rama kwa Kiebrania.

7 Mungu alikuwa ameamuru kwamba kuanguka kwa Ahazia kungetokea atakapok-
wenda kumwona Yoramu. Ahazia alipowasili, wakatoka pamoja na Yoramu ili
kwenda kukutana na Yehu mwana wa Nimshi, ambaye BWANA alikuwa amemtia
mafuta kuangamiza nyumba ya Ahabu. 8 Yehu alipokuwa anatekeleza hukumu juu
ya nyumba ya Ahabu, akawakuta wakuu wa Yuda na wana wa jamaa ya Ahazia
waliokuwa wanamhudumia Ahazia, naye akawaua. 9 Ndipo akaenda kumsaka
Ahazia, nao watu wake wakamkamata alipokuwa amejificha huko Samaria. Akaletwa
kwa Yehu, naye Yehu akamuua. Wakamzika kwani walisema, "Alikuwa mwana wa
Yehoshafati, ambaye alimtafuta BWANA kwa moyo wake wote." Hivyo hapakuwa na
mtu mwenye uwezo katika nyumba ya Ahazia aliyeweza kushika ufalme.

Athalia Na Yoashi
(2 Wafalme 11:1-3)

10 Wakati Athalia mamaye Ahazia alipoona kuwa mwanawe amekufa, akainuka na
kuiangamiza jamaa yote ya mfalme ya nyumba ya Yuda. 11 Lakini Yehosheba, binti
wa Mfalme Yehoramu, akamtwaa Yoashi mwana wa Ahazia kwa siri kutoka miongoni
mwa wana wa mfalme waliokuwa karibu kuuawa. Akamweka Yoashi pamoja na
yaya wake ndani ya chumba cha kulala. Kwa kuwa Yehosheba, aliyekuwa binti wa
Mfalme Yehoramu, na pia alikuwa mke wa kuhani Yehoyada, alikuwa dada yake
Ahazia, akamficha huyo mtoto ili Athalia asimuue. 12 Alibaki amefichwa pamoja nao
katika Hekalu la Mungu kwa muda wa miaka sita wakati Athalia alikuwa akitawala
nchi.

23

Uasi Dhidi Ya Athalia
(2 Wafalme 11:4-20)

1 Katika mwaka wa saba, Yehoyada akaonyesha nguvu zake. Alifanya agano na
wakuu wa vikosi vya mamia: yaani Azaria mwana wa Yerohamu, Ishmaeli mwana
wa Yehohanani, Azaria mwana wa Obedi, Maaseya mwana wa Adaya, na Elishafati
mwana wa Zikri. 2 Wakazunguka katika Yuda yote na kukusanya Walawi na viongozi
wa jamaa za Israeli kutoka miji yote. Walipofika Yerusalemu, 3 kusanyiko lote
likafanya agano na mfalme katika Hekalu la Mungu.

Yehoyada akawaambia, "Mwana wa mfalme atatawala, kama BWANA alivyoahidi
kuhusu wazao wa Daudi. 4 Basi hivi ndivyo iwapasavyo kufanya: Theluthi yenu
makuhani na Walawi ambao mnaingia zamu siku ya Sabato mtalinda milangoni,
5 theluthi yenu mtalinda jumba la kifalme, na theluthi nyingine mtalinda Lango la
Msingi. Walinzi wengine wote mwe ndani ya nyua za Hekalu la BWANA. 6 Hakuna
mtu yeyote ataingia katika Hekalu la BWANA isipokuwa makuhani na Walawi
walioko kwenye zamu. Wao wanaweza kuingia kwa sababu ni watakatifu, lakini
watu wengine wote itawapasa kulinda kile walichoamriwa na BWANA. 7 Walawi
watajipanga kumzunguka mfalme, kila mtu akiwa na silaha zake mkononi. Mtu
mwingine yeyote aingiaye Hekaluni lazima auawe. Kaeni karibu na mfalme popote
aendapo."

8 Walawi na watu wote wa Yuda wakafanya kama vile kuhani Yehoyada aliagiza.
Kila mmoja akawachukua watu wake, wale waliokuwa wakiingia zamu siku ya
Sabato na wale waliokuwa wakienda mapumziko, kwa sababu kuhani Yehoyada
hakuruhusu kikosi chochote kiondoke. 9 Kisha akawapa wakuu wa vikosi vya mamia
mikuki na ngao kubwa na ndogo zilizokuwa za Mfalme Daudi, zilizokuwa ndani ya
Hekalu la Mungu. 10 Akawapanga walinzi wote kumzunguka mfalme, kila mmoja
akiwa na silaha yake mkononi mwake, karibu na madhabahu na Hekalu, kuanzia
upande wa kusini hadi upande wa kaskazini mwa Hekalu.

11 Yehoyada na wanawe wakamtoa Yoashi mwana wa mfalme nje na kumvika
taji. Wakampa nakala ya agano na kumtangaza kuwa mfalme. Wakamtia mafuta
na kupaza sauti, wakisema, “Mfalme aishi maisha marefu!”
12 Athalia aliposikia kelele za watu wakikimbia na kumsifu mfalme, akawaendea
watu katika Hekalu la Bwana. 13 Athalia akaangalia, tazama alikuwepo mfalme akiwa
amesimama karibu na nguzo yake kwenye ingilio. Maafisa na wapiga tarumbeta
walikuwa kando ya mfalme, nao watu wote wa nchi walikuwa wanashangilia
na kupiga tarumbeta na waimbaji wakiwa na vyombo vya uimbaji, walikuwa
wakiongoza nyimbo za sifa. Ndipo Athalia akararua mavazi yake na kupiga kelele,
akisema, “Uhaini! Uhaini!”
14 Kuhani Yehoyada akawatuma majemadari wa vikosi vya mamia, waliokuwa
viongozi wa jeshi, na kuwaambia: “Mleteni nje kati ya safu, na mkamuue kwa upanga
yeyote anayemfuata.” Kwa kuwa kuhani alikuwa amesema, “Msimuulie ndani ya
Hekalu la Bwana.” 15 Kwa hiyo wakamkamata alipofika kwenye ingilio la Lango la
Farasi katika viwanja vya jumba la mfalme wakamuulia hapo.
16 Kisha Yehoyada akafanya agano kwamba yeye na watu wote na mfalme
watakuwa watu wa Bwana. 17 Kisha watu wote wakaenda kwenye hekalu la Baali
na kulibomoa. Wakavunjavunja madhabahu pamoja na sanamu na kumuua Matani
kuhani wa Baali mbele ya hayo madhabahu.
18 Kisha Yehoyada akaweka uangalizi wa Hekalu la Bwana mikononi mwa
makuhani, waliokuwa Walawi, ambao Mfalme Daudi alikuwa amewagawa ili
wahudumu hekaluni kwa ajili ya kutoa sadaka za kuteketezwa za Bwana kama
ilivyoandikwa katika Sheria ya Mose, kwa kushangilia na kuimba kama Daudi
alivyokuwa ameagiza. 19 Pia akawaweka mabawabu kwenye malango ya Hekalu
la Bwana ili kwamba kwa vyovyote asije akaingia mtu yeyote aliye najisi.
20 Akawachukua majemadari wa mamia, watu waheshimiwa, viongozi wa watu
pamoja na watu wote wa nchi na kumteremsha mfalme kutoka Hekalu la Bwana.
Wakaingia kwenye jumba la mfalme kupitia Lango la Juu na kumkalisha mfalme
kwenye kiti cha enzi, 21 nao watu wote wa nchi wakafurahi. Mji ukatulia kwa sababu
Athalia alikuwa ameuawa kwa upanga.

24

Yoashi Akarabati Hekalu
(2 Wafalme 12:1-16)

1 Yoashi alikuwa na umri wa miaka saba alipoanza kutawala, naye akatawala huko
Yerusalemu kwa miaka arobaini. Mama yake aliitwa Sibia aliyekuwa ametoka Beer-
Sheba. 2 Yoashi akafanya yaliyo mema machoni pa Bwana miaka yote ya Yehoyada
kuhani. 3 Yehoyada akamwoza wake wawili, akazaa watoto wa kiume na wa kike.
4 Baada ya muda, Yoashi akaamua kukarabati Hekalu la Bwana. 5 Akawaita pamoja
makuhani na Walawi akawaambia, “Nendeni katika miji ya Yuda mkakusanye fedha
wanazopaswa kulipa kila mwaka kutoka kwa Israeli wote, ili kukarabati Hekalu la
Mungu wenu. Fanyeni hivyo sasa.” Lakini Walawi hawakufanya upesi.
6 Kwa hiyo mfalme akamwita Yehoyada kuhani mkuu na kumwambia, “Kwa nini
hukuwaambia Walawi walete kutoka Yuda na Yerusalemu kodi iliyowekwa na Mose
mtumishi wa Bwana pamoja na kusanyiko la Israeli kwa ajili ya Hema ya Ushuhuda?”
7 Kwa kuwa wana wa yule mwanamke mwovu Athalia, walikuwa wamevunja
na kuingia katika Hekalu la Mungu, nao wakawa wamevitumia hata vile vitu
vilivyowekwa wakfu kwa Bwana kwa mabaali.
8 Kwa amri ya mfalme, likatengenezwa kasha, nalo likawekwa nje kwenye lango la
Hekalu la Bwana. 9 Tangazo likatolewa katika Yuda na Yerusalemu kwamba inapasa

wamletee BWANA kodi ile ambayo Mose, mtumishi wa BWANA alikuwa amewaagiza
Israeli huko jangwani. 10 Maafisa wote na watu wote wakaleta michango yao
kwa furaha, wakaweka kwenye kasha mpaka likajaa. 11 Ikawa kila wakati kasha
lilipoletwa ndani na Walawi kwa maafisa wa mfalme na kuona kwamba kuna kiasi
kikubwa cha fedha, mwandishi wa mfalme na afisa wa kuhani mkuu walikuwa
wanakuja na kumimina, kisha kulirudisha mahali pake. Walifanya hivi mara kwa
mara, nao wakakusanya fedha nyingi sana. 12 Mfalme na Yehoyada wakawapa wale
watu waliofanya kazi iliyotakiwa katika Hekalu la BWANA. Wakawaajiri waashi na
maseremala ili kutengeneza Hekalu la BWANA, pia wafanyakazi za chuma na shaba
ili kukarabati Hekalu la BWANA.

13 Watu walioshughulika na kazi walikuwa wenye bidii, nayo kazi ya kukarabati
ikaendelea vizuri mikononi mwao. Wakalitengeneza upya Hekalu la BWANA likarudi
katika hali yake ya awali na kuliimarisha. 14 Walipokamilisha kazi hiyo ya
kukarabati, wakaleta fedha zilizobaki wakampa mfalme na Yehoyada, nao kwa hizo
wakatengeneza vyombo kwa ajili ya Hekalu la BWANA: Vyombo kwa ajili ya huduma
na kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, pia mabakuli na vitu vingine vya dhahabu
na fedha. Wakati wote Yehoyada alipokuwa hai, sadaka za kuteketezwa zilitolewa
wakati wote katika Hekalu la BWANA.

15 Basi Yehoyada alikuwa mzee aliyeshiba siku wakati alipofariki. Alikufa akiwa
na umri wa miaka 130. 16 Wakamzika pamoja na wafalme katika Mji wa Daudi, kwa
sababu ya mema aliyokuwa ametenda katika Israeli kwa ajili ya Mungu na Hekalu
lake.

Uovu Wa Yoashi

17 Baada ya kifo cha Yehoyada, wakuu wa Yuda walikuja kumpa mfalme heshima,
naye akawasikiliza. 18 Wakaacha Hekalu la BWANA, Mungu wa baba zao, wakaabudu
nguzo za maashera na sanamu. Kwa sababu ya hatia yao, hasira ya Mungu ikawajia
Yuda na Yerusalemu. 19 Ingawa BWANA aliwatuma manabii wawarudishe watu kwake
na ingawa waliwaonya, hawakuwasikiliza.

20 Ndipo Roho wa BWANA akaja juu ya Zekaria mwana wa Yehoyada kuhani.
Akasimama mbele ya watu akasema, "Hili ndilo asemalo Mungu, 'Kwa nini mnakataa
kuzitii amri za BWANA? Hamtafanikiwa kwa kuwa mmemwacha BWANA, yeye naye
amewaacha ninyi.' "

21 Lakini wakafanya shauri baya juu yake na kwa amri ya mfalme wakampiga
kwa mawe mpaka akafa katika ukumbi wa Hekalu la BWANA. 22 Mfalme Yoashi
hakukumbuka wema aliotendewa na Yehoyada baba yake Zekaria ila alimuua
mwanawe, ambaye alisema wakati akiwa amelala akingojea kufa, "BWANA na alione
hili na alipize kisasi."

23 Mwishoni mwa ule mwaka, jeshi la Waaramu likaja dhidi ya Yoashi, likavamia
Yuda na Yerusalemu na kuwaua viongozi wote wa watu. Wakapeleka nyara zao
zote kwa mfalme wao huko Dameski. 24 Ingawa jeshi la Waaramu lilikuwa limekuja
na watu wachache tu, BWANA akatia mikononi mwao jeshi kubwa kuliko lao.
Kwa sababu Yuda walikuwa wamemwacha BWANA, Mungu wa baba zao, hukumu
ilitekelezwa juu ya Yoashi. 25 Waaramu walipoondoka, walimwacha Yoashi akiwa
mgonjwa sana. Maafisa wake wakafanya hila dhidi yake kwa sababu alikuwa
amemuua mwana wa Kuhani Yehoyada, nao wakamuulia kitandani mwake. Hivyo
akafa na wakamzika katika Mji wa Daudi, lakini si katika makaburi ya wafalme.

26 Wale waliofanya hila mbaya dhidi yake walikuwa Zabadi, mwana wa Shimeathi
mwanamke Mwamoni, Yehozabadi, mwana wa Shimrithi mwanamke Mmoabu.

27 Kwa habari za wanawe, unabii mwingi kumhusu na kumbukumbu za kuten-
genezwa upya kwa Hekalu la Mungu, zimeandikwa katika kitabu cha kumbukumbu
za wafalme. Amazia mwanawe akawa mfalme baada yake.

25

Amazia Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 14:2-20)

1 Amazia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu kwa miaka ishirini na tisa. Mama yake aliitwa Yehoadani
kutoka Yerusalemu. 2 Akatenda yaliyo mema machoni pa BWANA, lakini sio kwa
moyo wake wote. 3 Baada ya ufalme kuimarika mikononi mwake, aliwaua maafisa
waliomuua mfalme baba yake. 4 Hata hivyo hakuwaua watoto wao, lakini akafanya
sawasawa na ilivyoandikwa katika Sheria, katika Kitabu cha Mose, ambako BWANA
aliamuru: "Baba hawatauawa kwa ajili ya watoto wao, wala watoto hawatauawa
kwa ajili ya baba zao. Kila mmoja atakufa kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe."
5 Amazia akawaita watu wa Yuda pamoja, akawaweka chini ya majemadari wa
maelfu na majemadari wa mamia kufuatana na jamaa zao katika Yuda yote na
Benyamini. Kisha akawahesabu wale wenye umri wa miaka ishirini au zaidi na
akakuta kwamba walikuwa wanaume 300,000 watu walio tayari kwa utumishi wa
jeshi, walio na uwezo wa kutumia mkuki na ngao. 6 Akawaajiri pia watu 100,000
wapiganaji kutoka Israeli kwa talanta 100 za fedha.*
7 Lakini mtu wa Mungu akamjia na kumwambia, "Ee mfalme, haya majeshi kutoka
Israeli kamwe usiyaruhusu yaende pamoja na wewe kwa kuwa BWANA hayuko
pamoja na Israeli, wala hayupo pamoja na yeyote wa watu wa Efraimu. 8 Hata kama
ukienda na kupigana kwa ujasiri katika vita, Mungu atakufanya ukimbie mbele ya
adui, kwa kuwa Mungu anao uwezo wa kusaidia au wa kuangusha."
9 Amazia akamuuliza yule mtu wa Mungu, "Lakini itakuwaje kwa zile talanta 100
za fedha nilizolipa kwa ajili ya haya majeshi ya Israeli?"
Yule mtu wa Mungu akajibu, "BWANA aweza kukupa zaidi sana ya hizo."
10 Hivyo Amazia akayaondoa yale majeshi yaliyokuwa yamekuja kutoka Efraimu
na kuyarudisha nyumbani. Waliwakasirikia sana Yuda, nao wakarudi nyumbani
wakiwa na hasira kali.
11 Ndipo Amazia akajitia nguvu na kuliongoza jeshi lake kwenye Bonde la Chumvi,
ambako aliua watu 10,000 wa Seiri. 12 Jeshi la Yuda pia likawateka watu 10,000
wakiwa hai, likawapandisha juu ya jabali na kuwatupa chini kwa nguvu hata wote
wakavunjika vipande vipande.
13 Wakati huo yale majeshi Amazia aliyoyarudisha na ambayo hakuyaruhusu
kushiriki katika vita, yalivamia miji ya Yuda kuanzia Samaria hata Beth-Horoni.
Yakawaua watu 3,000 na kuchukua kiasi kikubwa sana cha mateka.
14 Amazia aliporudi kutoka kuwachinja Waedomu, alileta pia kutoka huko miungu
ya watu wa Seiri. Akaisimamisha kama miungu yake mwenyewe, akaisujudia na
kuitolea kafara za kuteketezwa. 15 Hasira ya BWANA ikawaka dhidi ya Amazia, naye
akamtuma nabii kwake, ambaye alisema: "Kwa nini unauliza kwa miungu ya hawa
watu, ambayo haikuweza kuwaokoa watu wake wenyewe kutoka mkononi mwako?"
16 Wakati nabii alipokuwa angali anazungumza, mfalme akamwambia, "Je, wewe
tumekuchagua kuwa mshauri wa mfalme? Nyamaza, ya nini uuawe?"
Hivyo nabii akanyamaza lakini akasema, "Najua kuwa Mungu ameazimia
kukuangamiza kwa sababu umefanya jambo hili na hukusikiliza shauri langu."

---

* **25:6** Talanta 100 za fedha ni sawa na tani 3.75.

[17] Baada ya Amazia mfalme wa Yuda kushauriana na washauri wake akatuma ujumbe kwa Yehoashi, mwana wa Yehoahazi mwana wa Yehu, mfalme wa Israeli kusema: "Njoo tukabiliane uso kwa uso."

[18] Lakini Yehoashi mfalme wa Israeli akamjibu Amazia mfalme wa Yuda, "Mbaruti uliokuwa Lebanoni ulituma ujumbe kwa mwerezi uliokuwa Lebanoni, 'Mtoe binti yako aolewe na mwanangu.' Kisha mnyama wa mwituni aliyekuwa Lebanoni akaja
na kuukanyaga ule mbaruti. [19] Wewe unasema moyoni mwako kwamba umemshinda
Edomu, nawe sasa unajigamba na kujivuna. Lakini kaa nyumbani kwako! Kwa nini utafute matatizo na kujiletea anguko lako mwenyewe na la Yuda pia?"

[20] Hata hivyo, Amazia hakutaka kusikia, kwa kuwa Mungu alifanya hivyo ili
awatie mikononi mwa Yehoashi, kwa sababu waliitafuta miungu ya Edomu. [21] Hivyo
Yehoashi mfalme wa Israeli akakwea kuwashambulia. Yeye na Amazia mfalme
wa Yuda wakakabiliana uso kwa uso huko Beth-Shemeshi katika Yuda. [22] Yuda
ikashindwa na Israeli na kila mtu akakimbilia nyumbani kwake. [23] Yehoashi mfalme
wa Israeli akamteka Amazia mfalme wa Yuda, mwana wa Yoashi, mwana wa Ahazia, huko Beth-Shemeshi. Kisha Yehoashi akamleta Yerusalemu na kuubomoa ukuta wa Yerusalemu kuanzia lango la Efraimu hadi Lango la Pembeni, sehemu yenye
urefu wa kama dhiraa 400.† [24] Akachukua dhahabu yote, fedha na vyombo vyote
vilivyopatikana katika Hekalu la Mungu, ambavyo vilikuwa chini ya uangalizi wa Obed-Edomu, pamoja na hazina za jumba la mfalme na mateka, kisha akarudi Samaria.

[25] Amazia mwana wa Yoashi mfalme wa Yuda aliishi miaka kumi na mitano baada
ya kifo cha Yehoashi mwana wa Yehoahazi mfalme wa Israeli. [26] Kwa habari ya
matukio mengine katika utawala wa Amazia, kuanzia mwanzo hadi mwisho, je,
hayakuandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na wa Israeli? [27] Kuanzia wakati
ule Amazia alipogeuka na kuacha kumfuata BWANA walifanya shauri baya dhidi yake huko Yerusalemu naye akakimbilia Lakishi, lakini wakawatuma watu wamfuatilie
huko Lakishi nao wakamuulia huko. [28] Akarudishwa kwa farasi na akazikwa pamoja
na baba zake katika Mji wa Yuda.

26

Uzia Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 14:21-22; 15:1-7)

[1] Kisha watu wote wa Yuda wakamtwaa Uzia, aliyekuwa na umri wa miaka kumi
na sita, nao wakamfanya mfalme mahali pa Amazia baba yake. [2] Ndiye alijenga upya
Elathi kuirudisha kwa Yuda baada ya Amazia kulala pamoja na baba zake.

[3] Uzia alikuwa na umri wa miaka kumi na sita alipoanza kutawala, naye akatawala
huko Yerusalemu kwa miaka hamsini na miwili. Mama yake aliitwa Yekolia wa
Yerusalemu. [4] Akatenda yaliyo mema machoni pa Bwana, kama Amazia baba yake
alivyofanya. [5] Akamtafuta Mungu katika siku za Zekaria, aliyemwelekeza kumcha
Mungu. Wakati wote alipomtafuta BWANA, Mungu alimfanikisha.

[6] Alipigana vita dhidi ya Wafilisti na kubomoa kuta za Gathi, Yabne na Ashdodi.
Kisha akajenga upya miji karibu na Ashdodi na mahali pengine katikati ya Wafilisti.
[7] Mungu akamsaidia dhidi ya Wafilisti na dhidi ya Waarabu walioishi Gur-Baali na
dhidi ya Wameuni. [8] Waamoni wakamletea Uzia ushuru, umaarufu wake ukaenea
hadi kwenye mpaka wa Misri, kwa sababu alikuwa amekuwa na nguvu sana.

[9] Uzia akajenga minara huko Yerusalemu katika Lango la Pembeni, katika Lango
la Bondeni na katika pembe, mahali kuta zikutanapo, kisha akaijengea ngome.
[10] Akajenga pia minara jangwani na kuchimba visima vingi vya maji, kwa sababu

† **25:23** Dhiraa 400 ni sawa na mita 180.

alikuwa na mifugo mingi chini ya vilimani na kwenye nchi tambarare. Alikuwa
na watu wanaofanya kazi katika mashamba yake na kwenye mashamba yake ya
mizabibu huko vilimani na katika ardhi zenye rutuba, kwa kuwa aliupenda udongo.
11 Zaidi ya hayo, Uzia alikuwa na jeshi lililofunzwa vizuri, lililokuwa tayari kwenda
vitani kwa vikosi kufuatana na idadi yao kama walivyokusanywa na Yeieli mwandishi
na Maaseya msimamizi chini ya maelekezo ya Hanania, mmojawapo wa maafisa
wa mfalme. 12 Idadi yote ya viongozi wa jamaa waliowaongoza hawa wapiganaji
walikuwa 2,600. 13 Chini ya uongozi wao kulikuwa na jeshi la askari 307,500 watu
waliofundishwa kwa ajili ya vita, jeshi lenye nguvu la kumsaidia mfalme dhidi ya
adui zake. 14 Uzia akalipatia jeshi lote ngao, mikuki, chapeo, dirii, pinde na mawe
ya kombeo. 15 Huko Yerusalemu watu wenye utaalamu mkubwa wakatengeneza
mitambo iliyotumika katika minara na kwenye pembe za ulinzi ili kurusha mishale
na kuvurumisha mawe makubwa. Sifa zake zikaenea mbali sana kwa sababu
alisaidiwa mno mpaka akawa na nguvu sana.
16 Lakini baada ya Uzia kuwa na nguvu sana, majivuno yake yakamsababishia
kuanguka. Alikosa uaminifu kwa Bwana Mungu wake, naye akaingia hekaluni mwa
Bwana ili afukize uvumba kwenye madhabahu ya kufukizia uvumba. 17 Azaria
kuhani akiwa pamoja na makuhani wengine themanini wa Bwana wenye ujasiri
wakamfuata huko ndani. 18 Wakamkabili na kumwambia, “Siyo sawa kwako, Uzia,
kumfukizia Bwana uvumba. Hiyo ni kazi ya makuhani, wazao wa Aroni, ambao
wamewekwa wakfu ili kufukiza uvumba. Ondoka mahali patakatifu, kwa kuwa
umekosa uaminifu nawe hutaheshimiwa na Bwana.”
19 Uzia, ambaye alikuwa na chetezo mkononi mwake tayari kufukiza uvumba,
akakasirika. Alipokuwa anawaghadhibikia makuhani mbele ya madhabahu ya
kufukizia uvumba katika Hekalu la Bwana, ukoma ukamtokea penye kipaji chake
cha uso. 20 Azaria kuhani mkuu pamoja na makuhani wengine wote walipomtazama
wakaona kwamba alikuwa na ukoma penye kipaji chake cha uso wakaharakisha
kumtoa nje. Naam, hata yeye mwenyewe alikuwa anatamani kuondoka kwa sababu
Bwana alikuwa amempiga.
21 Mfalme Uzia alikuwa na ukoma mpaka siku ya kufa kwake. Akatengwa
katika nyumba ya pekee akiwa mwenye ukoma, naye akawa ametengwa kutoka
Hekalu la Bwana. Yothamu mwanawe akawa msimamizi wa jumba la mfalme, pia
akawaongoza watu wa nchi.
22 Matukio mengine ya utawala wa Uzia, kuanzia mwanzo mpaka mwisho,
yameandikwa na nabii Isaya mwana wa Amozi. 23 Uzia akalala pamoja na baba
zake, naye akazikwa karibu nao katika shamba la kuzikia lililokuwa mali ya wafalme,
kwa kuwa watu walisema, “Alikuwa na ukoma.” Yothamu mwanawe akawa mfalme
baada yake.

27

Yothamu Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 15:32-38)

1 Yothamu alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu miaka kumi na sita. Mama yake aliitwa Yerusha binti
Sadoki. 2 Akafanya yaliyo mema machoni pa Bwana kama Uzia baba yake alivyokuwa
amefanya, lakini tofauti na yeye, hakuingilia huduma za hekaluni mwa Bwana.
Lakini hata hivyo, watu wakaendelea na desturi zao mbaya. 3 Yothamu akajenga
upya Lango la Juu la Hekalu la Bwana na kufanya kazi kubwa kwenye ukuta katika
kilima cha Ofeli. 4 Akajenga miji katika vilima vya Yuda pamoja na ngome na minara
mwituni.

5 Yothamu akafanya vita na mfalme wa Waamoni na kumshinda. Mwaka ule
Waamoni wakamlipa talanta 100* za fedha, kori 10,000† za ngano na kori 10,000
za shayiri. Waamoni wakamletea kiasi hicho hicho mwaka wa pili na wa tatu.

6 Yothamu akaendelea kuwa na nguvu kwa sababu alienenda kwa ukamilifu mbele
za Bwana Mungu wake.

7 Matukio mengine ya utawala wa Yothamu, pamoja na vita vyake vyote na vitu
vingine alivyofanya, vimeandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli na Yuda.
8 Alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye akatawala
huko Yerusalemu miaka kumi na sita. 9 Yothamu akalala na baba zake na akazikwa
katika Mji wa Daudi. Naye Ahazi mwanawe akawa mfalme baada yake.

28

Ahazi Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 16:1-6)

1 Ahazi alikuwa na miaka ishirini alipoanza kutawala. Akatawala huko Yerusalemu
kwa miaka kumi na sita. Tofauti na Daudi baba yake, hakufanya yaliyo mema
machoni pa Bwana. 2 Akaenenda katika njia za wafalme wa Israeli, na pia akasubu
sanamu kwa ajili ya kuabudu Mabaali. 3 Akatoa sadaka za kuteketezwa katika Bonde
la Ben-Hinomu, na kuwatoa wanawe kafara kwa kuwateketeza kwa moto, akifuata
njia za machukizo za yale mataifa Bwana aliyoyafukuza humo mbele ya Waisraeli.
4 Akatoa sadaka na kufukiza uvumba katika mahali pa juu pa kuabudia miungu, juu
ya vilima, na chini ya kila mti uliotanda.

5 Kwa hiyo Bwana Mungu wake akamtia mikononi mwa mfalme wa Aramu.
Waaramu wakamshinda, wakachukua watu wake wengi mateka na kuwaleta mpaka
Dameski.

Tena alitiwa mikononi mwa mfalme wa Israeli, ambaye aliwaua watu wake wengi.
6 Kwa siku moja Peka mwana wa Remalia aliwaua askari 120,000 katika Yuda,
kwa kuwa Yuda walikuwa wamemwacha Bwana, Mungu wa baba zao. 7 Zikri,
askari shujaa Mwefraimu, akamuua Maaseya mwana wa mfalme, Azrikamu mkuu
wa jumba la kifalme na Elikana aliyekuwa wa pili kwa mfalme. 8 Waisraeli
wakawachukua mateka kutoka ndugu zao, watu wapatao 200,000 hawa wakiwa ni
wanawake, watoto wa kiume na wa kike. Wakachukua pia kiasi kikubwa cha nyara,
ambazo walirudi nazo Samaria.

9 Lakini kulikuwako huko nabii wa Bwana aliyeitwa Odedi, akaondoka ili kukutana
na jeshi liliporejea Samaria. Akawaambia, “Kwa kuwa Bwana, Mungu wa baba zenu,
aliwakasirikia Yuda, aliwatia mikononi mwenu. Lakini mmewachinja kwa hasira
ambayo imefika hadi mbinguni. 10 Nanyi sasa mnakusudia kuwafanya wanaume
na wanawake wa Yuda na Yerusalemu watumwa wenu. Lakini ninyi je, hamna
pia hatia ya dhambi mliyotenda dhidi ya Bwana Mungu wenu? 11 Basi nisikilizeni!
Mkawarudishe mateka mliowachukua kutoka kwa ndugu zenu, kwa kuwa hasira kali
ya Bwana iko juu yenu.”

12 Ndipo baadhi ya viongozi katika Efraimu, yaani, Azaria mwana wa Yehohanani,
Berekia mwana wa Meshilemothi, Yehizkia mwana wa Shalumu na Amasa mwana
wa Hadlai, wakakubaliana na huyo nabii, hivyo wakawapinga wale waliokuwa
wanawasili kutoka vitani. 13 Wakamwambia, “Hamna ruhusa kuwaleta hao
wafungwa hapa, ama sivyo tutakuwa na hatia mbele za Bwana. Je, mnataka
kuongezea dhambi yetu na hatia yetu? Kwa sababu hatia yetu tayari ni kubwa, nayo
hasira kali ya Bwana iko juu ya Israeli.”

* **27:5** Talanta 100 za fedha ni sawa na tani 3.75. † **27:5** Kori 10,000 za ngano ni sawa na tani 2.2.

14 Hivyo wale askari wakawaacha wale mateka pamoja na nyara mbele ya hao
maafisa na kusanyiko lote. 15 Kisha watu waliotajwa kwa majina wakawachukua
wale mateka na kutoka zile nyara, wakachukua mavazi wakawavika wale wafungwa
wote waliokuwa uchi. Wakawapatia nguo na viatu, chakula na cha kunywa,
wakawapa matibabu, wote waliokuwa dhaifu miongoni mwao wakawapandisha juu
ya punda, wakawaleta ndugu zao mpaka Yeriko, ndio Mji wa Mitende, kisha wakarudi
Samaria.

Waashuru Wakataa Kusaidia Yuda
(2 Wafalme 16:7-9)

16 Wakati ule, Mfalme Ahazi akatuma wajumbe kwa mfalme wa Ashuru kuomba
msaada. 17 Waedomu walikuwa wamekuja tena na kuwashambulia Yuda na
kuchukua mateka. 18 Pia Wafilisti walikuwa wameshambulia miji iliyokuwa chini
ya vilima na katika miji ya Negebu ya Yuda. Nao wakawa wametwaa Beth-Shemeshi,
Aiyaloni, Gederothi, Soko pamoja na vijiji vyake, Timna pamoja na vijiji vyake, Gimzo
pia pamoja na vijiji vyake na kuishi humo. 19 Bwana aliishusha Yuda kwa sababu
ya Ahazi mfalme wa Israeli, kwa kuwa alikuwa ameongeza uovu katika Yuda na
kumkosea Bwana mno. 20 Hivyo Tiglath-Pileseri mfalme wa Ashuru akaja kumtesa
badala ya kumsaidia. 21 Ahazi akachukua baadhi ya vitu kutoka Hekalu la Bwana,
jumba la kifalme na kutoka kwa wakuu wake na kumpa mfalme wa Ashuru kama
ushuru, lakini hilo halikumsaidia.

22 Katika wakati wake wa mateso Mfalme Ahazi akazidi kukosa uaminifu kwa
Bwana. 23 Akatoa kafara kwa miungu ya Dameski, waliokuwa wamemshinda, kwa
kuwa aliwaza, “Kwa kuwa miungu ya mfalme wa Aramu imewasaidia wao, nitaitolea
dhabihu ili inisaidie na mimi.” Lakini haya ndiyo yaliyokuwa maangamizi yake na
Israeli wote.

24 Ahazi akakusanya pamoja vyombo vya nyumba ya Mungu na kuvivunja vipande
vipande. Akafunga milango ya Hekalu la Bwana na kusimamisha madhabahu katika
kila njia panda ya barabara za Yerusalemu. 25 Katika kila mji wa Yuda akajenga
mahali pa juu pa kuabudia miungu ili kutolea miungu mingine kafara za kuteketezwa
na kuchochea hasira ya Bwana, Mungu wa baba zake.

26 Matukio mengine ya utawala wake na njia zake nyingine zote, tangu mwanzo
hadi mwisho, zimeandikwa katika kitabu cha wafalme wa Yuda na Israeli. 27 Ahazi
akalala na baba zake na akazikwa katika Mji wa Yerusalemu, lakini hawakumleta
kwenye makaburi ya wafalme wa Israeli. Naye Hezekia mwanawe akawa mfalme
baada yake.

29

Hezekia Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 18:1-12)

1 Hezekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu kwa miaka ishirini na tisa. Mama yake aliitwa Abiya
binti Zekaria. 2 Akafanya yaliyo mema machoni pa Bwana kama Daudi baba yake
alivyofanya.

3 Katika mwezi wa kwanza wa mwaka wa kwanza wa utawala wa alifungua
milango ya Hekalu la Bwana, na kuikarabati. 4 Akawaingiza makuhani na
Walawi ndani na kuwakutanisha katika uwanja upande wa mashariki 5 na kusema:
“Nisikilizeni mimi, enyi Walawi! Jitakaseni nafsi zenu sasa, mkaitakase na nyumba
ya Bwana, Mungu wa baba zenu. Ondoeni uchafu wote kutoka mahali patakatifu.
6 Baba zetu hawakuwa waaminifu, walifanya maovu machoni pa Bwana Mungu
wetu na wakamwacha yeye. Wakageuza nyuso zao mbali na Maskani ya Bwana

wakamgeuzia visogo vyao. 7 Pia walifunga milango ya ukumbi wa Hekalu na kuzima
taa zake. Hawakufukiza uvumba wala kutoa sadaka yoyote ya kuteketezwa katika
mahali patakatifu kwa Mungu wa Israeli. 8 Kwa hiyo, hasira ya Bwana ikashuka juu
ya Yuda na Yerusalemu, naye akawa amewafanya kitu cha kutisha, cha kushangaza
na kitu cha kufanyia mzaha kama mnavyoona kwa macho yenu wenyewe. 9 Hii
ndiyo sababu baba zetu wameanguka kwa upanga na ndiyo sababu wana wetu na
binti zetu, pia wake zetu wamekuwa mateka. 10 Sasa ninadhamiria moyoni mwangu
kuweka Agano na Bwana, Mungu wa Israeli, ili hasira yake kali igeuziwe mbali
nasi. 11 Wanangu, basi msipuuze jambo hili sasa, kwa kuwa Bwana amewachagua
ninyi msimame mbele zake na kumtumikia, mkawe watumishi wake na mkamfukizie
uvumba."

12 Ndipo Walawi wafuatao wakaanza kazi:
Kutoka kwa Wakohathi,
Mahathi mwana wa Amasai na Yoeli mwana wa Azaria;
kutoka kwa Wamerari,
Kishi mwana wa Abdi na Azaria mwana wa Yahaleleli;
kutoka kwa Wagershoni,
Yoa mwana wa Zima na Edeni mwana wa Yoa;
13 kutoka kwa wana wa Elisafani,
Shimri na Yeieli;
kutoka kwa wana wa Asafu,
Zekaria na Matania;
14 kutoka kwa wana wa Hemani,
Yehieli na Shimei;
kutoka kwa wana wa Yeduthuni,
Shemaya na Uzieli.

15 Walipomaliza kuwakusanya ndugu zao na kujiweka wakfu, wakaingia ndani ili
kutakasa Hekalu la Bwana, kama vile mfalme alivyokuwa ameagiza, kwa kufuata
neno la Bwana. 16 Makuhani wakaingia patakatifu pa Hekalu la Bwana ili kupatakasa.
Wakatoa nje penye ua wa Hekalu la Mungu kila kitu kichafu walichokikuta kwenye
Hekalu la Bwana. Walawi wakavichukua na kuvipeleka nje katika Bonde la Kidroni.
17 Walianza kazi ya utakaso siku ya kwanza ya mwezi wa kwanza na kufikia siku ya
nane ya mwezi huo wakawa wamefikia kwenye ukumbi wa Bwana. Kwa siku zingine
nane wakalitakasa Hekalu lenyewe la Bwana wakakamilisha katika siku ya kumi na
sita ya mwezi huo wa kwanza.

18 Kisha wakaingia ndani kwa Mfalme Hezekia kutoa habari na kusema: "Tumeli-
takasa Hekalu lote la Bwana, madhabahu ya sadaka ya kuteketezwa pamoja na
vyombo vyake vyote, meza ya kupanga mikate iliyowekwa wakfu, pamoja na vyombo
vyake vyote. 19 Tumeviandaa na kuvitakasa vyombo vyote vile ambavyo Mfalme
Ahazi, kwa kukosa uaminifu kwake, aliviondoa wakati alipokuwa mfalme. Sasa viko
mbele ya madhabahu ya Bwana."

Ibada Hekaluni Yarejeshwa

20 Ndipo Mfalme Hezekia akainuka asubuhi na mapema, akakusanya pamoja
maafisa wa mji wakakwea hekaluni mwa Bwana. 21 Wakaleta mafahali saba,
kondoo dume saba, wana-kondoo dume saba na mabeberu saba kuwa sadaka
ya dhambi kwa ajili ya ufalme, kwa ajili ya mahali patakatifu na kwa ajili ya
Yuda. Mfalme akawaamuru makuhani, wazao wa Aroni, kuvitoa vitu hivyo sadaka
katika madhabahu ya Bwana. 22 Hivyo wakachinja wale mafahali, nao makuhani
wakachukua ile damu na kuinyunyiza kwenye madhabahu, halafu wakawachinja
wale kondoo dume saba na kunyunyiza hiyo damu yao kwenye madhabahu,
kisha wakawachinja wale wana-kondoo dume na kunyunyiza damu yao kwenye

madhabahu. 23 Wale mabeberu waliokuwa kwa ajili ya sadaka ya dhambi wakaletwa
mbele ya mfalme na kusanyiko nao wakaweka mikono yao juu hao mabeberu.
24 Ndipo makuhani wakawachinja hao mabeberu na kuweka damu yao kwenye
madhabahu kwa ajili ya sadaka ya dhambi ili kufanya upatanisho kwa ajili ya Israeli
yote, kwa sababu mfalme alikuwa ameamuru hiyo sadaka ya kuteketezwa na hiyo
sadaka ya dhambi kwa ajili ya Israeli yote.

25 Akawaweka Walawi kwenye Hekalu la Bwana wakiwa na matoazi, vinubi na zeze
kama ilivyoagizwa na Daudi na Gadi mwonaji wa mfalme pamoja na nabii Nathani
kwani hili lilikuwa limeamriwa na Bwana kupitia manabii wake. 26 Hivyo Walawi
wakasimama tayari wakiwa na ala za uimbaji za Daudi na makuhani walikuwa na
tarumbeta zao.

27 Hezekia akatoa amri ya kutoa sadaka ya kuteketezwa madhabahuni. Walipoanza
kutoa sadaka, wakaanza pia kumwimbia Bwana pamoja na tarumbeta na zile ala za
uimbaji za Daudi mfalme wa Israeli. 28 Kusanyiko lote wakaabudu kwa kusujudu,
wakati waimbaji wakiwa wanaimba na wenye tarumbeta wakipiga tarumbeta
zao. Yote haya yaliendelea mpaka walipomaliza kutoa ile dhabihu ya sadaka ya
kuteketezwa.

29 Kutoa sadaka kulipomalizika, mfalme na kila mtu aliyekuwepo pamoja naye
wakapiga magoti na kuabudu. 30 Mfalme Hezekia na maafisa wake wakawaamuru
Walawi kumsifu Bwana kwa maneno ya Daudi na ya Asafu mwonaji. Hivyo
wakaimba sifa kwa furaha nao wakainamisha vichwa vyao na kuabudu.

31 Kisha Hezekia akasema, "Sasa mmejiweka wakfu kwa Bwana. Njooni mlete
dhabihu na sadaka za shukrani Hekaluni mwa Bwana." Hivyo kusanyiko likaleta
dhabihu na sadaka za shukrani, nao wote waliokuwa na mioyo ya hiari wakaleta
sadaka za kuteketezwa.

32 Idadi ya sadaka za kuteketezwa zilizoletwa na kusanyiko zilikuwa mafahali
sabini, kondoo dume 100 na wana-kondoo dume 200. Wote hawa walikuwa kwa
ajili ya sadaka za kuteketezwa kwa Bwana. 33 Wanyama waliowekwa wakfu kwa
sadaka ya kuteketezwa walikuwa mafahali 600, pamoja na kondoo na mbuzi 3,000.
34 Lakini makuhani walikuwa wachache sana kuweza kuchuna wale wanyama wote
wa sadaka za kuteketezwa, kwa hiyo ndugu zao Walawi wakawasaidia mpaka kazi ile
ikakamilika na mpaka makuhani wengine walipowekwa wakfu, kwa kuwa Walawi
walikuwa makini kujiweka wakfu kuliko walivyokuwa makuhani. 35 Kulikuwa na
sadaka nyingi za kuteketezwa, pamoja na mafuta ya wanyama ya sadaka za amani
na sadaka za kinywaji ambazo ziliambatana na sadaka za kuteketezwa.

Kwa hiyo huduma ya Hekalu la Bwana ikarudishwa kwa upya. 36 Hezekia pamoja
na watu wote wakafurahi kwa sababu ya lile Mungu alilolifanya kwa ajili ya watu
wake, kwa kuwa lilitendeka papo hapo.

30

Hezekia Aadhimisha Pasaka

1 Hezekia akatuma ujumbe kuwaita Israeli wote na Yuda, pia akaandika barua
kwa Efraimu na Manase, kuwakaribisha ili waje hekaluni mwa Bwana huko
Yerusalemu kuadhimisha Pasaka kwa Bwana, Mungu wa Israeli. 2 Mfalme na maafisa
wake pamoja na kusanyiko lote katika Yerusalemu waliamua kuadhimisha Pasaka
katika mwezi wa pili. 3 Kwa sababu makuhani hawakuwa wamejitakasa idadi ya
kutosha na watu wakawa hawajakusanyika huko Yerusalemu, hawakuwa wameweza
kuadhimisha Pasaka kwa wakati wake wa kawaida. 4 Mpango huu ukaonekana wafaa
kwa mfalme na kusanyiko lote. 5 Wakaamua kupeleka tangazo Israeli kote, kuanzia
Beer-Sheba hadi Dani, wakiwaita watu waje Yerusalemu kuadhimisha Pasaka ya

BWANA, Mungu wa Israeli. Ilikuwa haijaadhimishwa na idadi kubwa ya watu kama
hiyo kufuatana na yale yaliyokuwa yameandikwa.

6 Kwa amri ya mfalme, matarishi wakapita katika Israeli na Yuda kote wakiwa na
barua kutoka kwa mfalme na kutoka kwa maafisa wake zikisema:

> "Watu wa Israeli, mrudieni BWANA, Mungu wa Abrahamu, Isaki na Israeli, ili naye
> awarudie ninyi mliosalia, mlionusurika kutoka mikononi mwa wafalme wa Ashuru.
> 7 Msiwe kama baba zenu na ndugu zenu, ambao hawakuwa waaminifu kwa BWANA,
> Mungu wa baba zao, hivyo akawafanya kitu cha kushangaza kama mnavyoona.
> 8 Msiwe na shingo ngumu, kama baba zenu walivyokuwa, bali nyenyekeeni kwa
> BWANA. Njooni mahali patakatifu, alipopatakasa milele. Mtumikieni BWANA Mungu
> wenu, ili hasira yake kali igeuziwe mbali nanyi. 9 Kama mkimrudia BWANA ndipo
> wale ndugu zenu waliotekwa pamoja na watoto wenu watakapoonewa huruma na
> wale waliowateka na kuwaachia warudi katika nchi hii, kwa kuwa BWANA Mungu
> wenu ni mwenye neema na huruma, hatageuzia uso wake mbali nanyi kama ninyi
> mkimrudia yeye."

10 Matarishi wakaenda mji hadi mji katika Efraimu na Manase, wakafika mpaka
Zabuloni, lakini watu wakawadharau na kuwadhihaki. 11 Lakini, baadhi ya watu
wa Asheri, Manase na Zabuloni, wakajinyenyekeza wakaja Yerusalemu. 12 Pia katika
Yuda mkono wa Mungu ulikuwa juu ya watu kuwapa umoja katika kutenda yale
ambayo mfalme na maafisa wake waliwaamuru, kulingana na neno la BWANA.

13 Basi umati mkubwa wa watu ukakusanyika huko Yerusalemu kuadhimisha
Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu katika mwezi wa pili. 14 Wakajitia kazini
kuyaondoa yale madhabahu yaliyokuwa huko Yerusalemu, wakayaondoa pia yale
madhabahu ya kufukizia uvumba kwa miungu na kuyatupa Bonde la Kidroni.

15 Kisha wakamchinja mwana-kondoo wa Pasaka katika siku ya kumi na nne
ya mwezi wa pili. Makuhani na Walawi waliona aibu, wakajitakasa na kuleta
sadaka za kuteketezwa katika Hekalu la BWANA. 16 Kisha wakachukua nafasi zao
za kawaida kama ilivyoelezwa katika Sheria ya Mose mtu wa Mungu. Makuhani
wakanyunyiza ile damu waliyokabidhiwa na Walawi. 17 Kwa kuwa wengi waliokuwa
katika lile kusanyiko walikuwa hawajajitakasa, iliwapasa Walawi wachinje wana-
kondoo wengine wa Pasaka kwa ajili ya wale watu ambao hawakuwa safi, kwa
kufuata taratibu za ibada ili kuwatakasa kwa BWANA. 18 Ingawa watu wengi
miongoni mwa wale waliotoka Efraimu, Manase, Isakari na Zabuloni walikuwa
hawajajitakasa, hata hivyo walikula Pasaka kinyume na ilivyoandikwa. Lakini
Hezekia akawaombea, akisema, "BWANA, ambaye ni mwema na amsamehe kila
mmoja 19 ambaye anauelekeza moyo wake kumtafuta Mungu, BWANA, Mungu wa
baba zake, hata kama yeye si safi kulingana na sheria za mahali patakatifu." 20 Naye
BWANA akamsikia Hezekia akawaponya watu.

21 Waisraeli waliokuwa Yerusalemu wakaadhimisha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa
Chachu kwa muda wa siku saba, nao Walawi na makuhani walikuwa wakiimba kila
siku, wakiwa na ala za uimbaji za kumsifu BWANA.

22 Hezekia akazungumza akiwatia moyo Walawi wote, ambao walionyesha ustadi
katika kumtumikia BWANA. Hivyo watu wakala chakula cha sikukuu kwa siku saba,
wakitoa sadaka za amani na kumshukuru BWANA, Mungu wa baba zao.

23 Kisha kusanyiko lote likakubali kuendelea na sikukuu kwa siku saba zaidi, kwa
hiyo kwa siku saba nyingine wakaendelea kuiadhimisha kwa furaha. 24 Hezekia,
mfalme wa Yuda akatoa mafahali 1,000, kondoo na mbuzi 7,000 kwa ajili ya
kusanyiko, nao maafisa wakatoa mafahali 1,000 pamoja na kondoo na mbuzi 10,000.
Idadi kubwa ya makuhani wakajiweka wakfu. 25 Kusanyiko lote la Yuda, pamoja na
makuhani na Walawi na lile kusanyiko lote lililotoka Israeli, pamoja na wale wageni

waliotoka Israeli na wale walioishi katika Yuda wakafurahi. 26 Kulikuwa na furaha
kubwa katika Yerusalemu, kwa sababu tangu siku za Mfalme Solomoni mwana wa
Daudi mfalme wa Israeli halijakuwepo jambo kama hili katika Yerusalemu. 27 Ndipo
makuhani na Walawi wakasimama wakawabariki watu, naye Mungu akawasikia,
kwa sababu maombi yao yalifika mbinguni, makao yake matakatifu.

31

Sehemu Za Ibada Za Kipagani Zaondolewa

1 Baada ya mambo haya yote kumalizika, Waisraeli ambao walikuwako huko
wakaenda kwenye miji ya Yuda, wakayavunja yale mawe ya kuabudia na
kuzikatakata zile nguzo za Ashera. Wakabomoa mahali pa juu pa kuabudia miungu
pamoja na madhabahu zake kila mahali katika Yuda na Benyamini na katika Efraimu
na Manase. Baada ya kuviharibu hivi vyote, Waisraeli wakarudi katika miji yao
wenyewe na kwenye milki zao.

2 Hezekia akawapanga makuhani na Walawi katika migawanyo, kila mgawanyo
kulingana na wajibu wao, kama ni makuhani au Walawi, ili kutoa sadaka za
kuteketezwa na sadaka za amani, kuhudumu, kushukuru na kuimba sifa katika
malango ya makao ya Bwana. 3 Mfalme akatoa matoleo kutoka mali zake mwenyewe
kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa za asubuhi na za jioni na sadaka za kuteketezwa
kwa siku za Sabato, kwa Sikukuu za Mwezi Mwandamo na kwa ajili ya sikukuu
zilizoamriwa kama ilivyoandikwa katika Sheria ya Bwana. 4 Akawaagiza watu
wanaoishi Yerusalemu watoe sehemu iliyo haki ya makuhani na Walawi ili waweze
kujitoa kikamilifu kutimiza wajibu wao katika Sheria ya Bwana. 5 Mara tu baada ya
kutolewa tangazo hilo, Waisraeli wakatoa kwa ukarimu malimbuko ya nafaka zao,
divai mpya, mafuta na asali pamoja na vyote vilivyotoka mashambani. Wakaleta kiasi
kikubwa cha fungu la kumi la kila kitu. 6 Watu wa Israeli na Yuda walioishi katika
miji ya Yuda wakaleta pia fungu la kumi la makundi yao ya ng'ombe na makundi ya
kondoo na mbuzi pia na fungu la kumi la vitu vitakatifu vilivyowekwa wakfu kwa
ajili ya Bwana Mungu wao na kuvikusanya katika malundo. 7 Wakaanza kufanya
haya katika mwezi wa tatu na kumaliza katika mwezi wa saba. 8 Wakati Hezekia na
maafisa wake walipokuja na kuona yale malundo, wakamsifu Bwana na kuwabariki
watu wake Israeli.
9 Hezekia akawauliza makuhani na Walawi kuhusu yale malundo, 10 naye Azaria
aliyekuwa kuhani mkuu, kutoka jamaa ya Sadoki, akajibu, "Tangu watu walipoanza
kuleta sadaka zao katika Hekalu la Bwana tumekuwa na chakula cha kutosha na vingi
vya kuweka akiba kwa sababu Bwana amewabariki watu wake, hivyo tumekuwa na
kiasi kingi kilichobaki."

Kutambuliwa Kwa Makuhani Na Walawi

11 Hezekia akatoa agizo la kutengeneza vyumba vya ghala katika Hekalu la Bwana
nalo hili likafanyika. 12 Kisha kwa uaminifu wakaleta sadaka zao, mafungu yao ya
kumi na vitu vilivyowekwa wakfu. Konania Mlawi, ndiye alikuwa msimamizi wa
vitu hivi na Shimei ndugu yake ndiye alikuwa msaidizi wake. 13 Yehieli, Azazia,
Nahathi, Asaheli, Yeremothi, Yozabadi, Elieli, Ismakia, Mahathi na Benaya walikuwa
waangalizi chini ya Konania na Shimei ndugu yake, waliokuwa wamewekwa na
Mfalme Hezekia na Azaria, afisa msimamizi wa Hekalu la Mungu.

14 Kore mwana wa Imna, Mlawi, bawabu wa Lango la Mashariki, alikuwa
msimamizi wa sadaka za hiari zilizotolewa kwa Mungu, akiyagawanya hayo matoleo
yaliyotolewa kwa Bwana na pia zile sadaka zilizowekwa wakfu. 15 Edeni, Miniamini,
Yeshua, Shemaya, Amaria na Shekania walimsaidia kwa uaminifu katika miji ya

makuhani, wakiwagawia makuhani wenzao kufuatana na migawanyo yao, wazee kwa vijana sawasawa.
16 Zaidi ya hao wakawagawia wanaume wenye umri wa miaka mitatu au zaidi ambao majina yao yalikuwa kwenye orodha ya vizazi, wale wote ambao wangeingia katika Hekalu la BWANA ili kufanya kazi zao mbalimbali za kila siku kulingana
na wajibu katika mgawanyo wao. 17 Kuandikishwa kwa makuhani kulikuwa kwa kufuata chimbuko la nyumba za baba zao na Walawi kuanzia umri wa miaka ishirini
au zaidi ilikuwa kufuatana na huduma zao, kwa migawanyo yao. 18 Makuhani
waliandikishwa pamoja na watoto wao wadogo, wake zao, watoto wao wa kiume na wa kike, jamii yote iliandikishwa kwa kufuata orodha ya vizazi vyao. Kwa kuwa walikuwa waaminifu katika kujitakasa.
19 Kuhusu makuhani, wazao wa Aroni walioishi kwenye mashamba yaliyozunguka miji yao au katika miji mingine yoyote, watu walitajwa majina ili kumgawia kila mwanaume miongoni mwao na kwa wote waliokuwa katika orodha ya vizazi vya Walawi.
20 Hivi ndivyo Hezekia alivyofanya katika Yuda yote, akifanya lile lililo jema,
sawa na la uaminifu mbele za BWANA Mungu wake. 21 Naye katika kila kitu
alichofanya katika huduma kwenye Hekalu la Mungu na katika utii kwa sheria na amri, alimtafuta Mungu wake na kufanya kazi kwa moyo wake wote. Naye hivyo akafanikiwa.

32

Senakeribu Aitishia Yerusalemu
(2 Wafalme 18:13-37; 19:14-19, 35-37; Isaya 36:1-22; 37:8-38)

1 Baada ya yale yote aliyokuwa amefanya Hezekia kwa uaminifu mkubwa, Senakeribu mfalme wa Ashuru akaja na kuvamia Yuda. Akaizunguka miji yenye
ngome kwa jeshi, akifikiri kuiteka iwe yake. 2 Hezekia alipoona kuwa Senakeribu
amekuja na kwamba alikusudia kufanya vita juu ya Yerusalemu, 3 akafanya shauri
na maafisa wake na mashujaa wake juu ya kuzuia maji kutoka chemchemi zilizo
nje ya mji, nao wakamsaidia. 4 Umati mkubwa wa watu ukakusanyika na kuzuia
chemchemi zote na vijito vilivyotiririka katika nchi yote, wakisema: "Kwa nini
wafalme wa Ashuru waje na kukuta maji tele?" 5 Hezekia akafanya kazi kwa bidii
kukarabati sehemu zote zilizokuwa zimebomoka za ukuta na kujenga minara juu yake. Akajenga ukuta mwingine nje ya ule uliokuwepo na kuimarisha Milo* katika Mji wa Daudi. Akatengeneza pia silaha nyingi na ngao.
6 Akaweka maafisa wa jeshi juu ya watu, wakawakutanisha mbele yake katika
uwanja kwenye lango la mji, naye akawatia moyo kwa maneno haya: 7 "Kuweni
hodari na wenye moyo mkuu. Msiogope, msifadhaike wala msikate tamaa kwa sababu ya mfalme wa Ashuru na hili jeshi kubwa lililo pamoja naye, kwa kuwa aliye
pamoja nasi ni mkuu kuliko aliye pamoja naye. 8 Kwake uko mkono wa mwili tu,
bali kwetu yuko BWANA Mungu wetu kutusaidia na kutupigania vita vyetu." Nao watu wakatiwa moyo kutokana na maneno aliyowaambia Hezekia mfalme wa Yuda.
9 Hatimaye Senakeribu mfalme wa Ashuru na majeshi yake yote walipokuwa wameuzunguka Lakishi, akawatuma maafisa wake kwenda Yerusalemu wakiwa na ujumbe huu kwa Hezekia mfalme wa Yuda, na kwa watu wote wa Yuda waliokuwako humo, kusema:
10 "Hili ndilo asemalo Senakeribu mfalme wa Ashuru: Je, mmeweka tumaini lenu wapi, hata mnaendelea kukaa katika Yerusalemu, hali mmezungukwa na
jeshi? 11 Hezekia asemapo, 'BWANA Mungu wetu atatuokoa kutokana na mkono wa

* **32:5** Milo maana yake Boma la Ngome.

mfalme wa Ashuru,' anawapotosha ninyi, naye atawaacha mfe kwa njaa na kiu.
12 Je, si Hezekia mwenyewe aliyeondoa mahali pa juu pa kuabudia miungu pamoja
na madhabahu zake, akiwaambia Yuda wa Yerusalemu, 'Ni lazima mwabudu mbele
ya madhabahu moja na kuteketeza dhabihu juu yake'?

13 "Je, hamjui yale mimi na baba zangu tuliyoyafanya kwa mataifa yote ya nchi
zingine? Je, miungu ya mataifa hayo iliweza kuokoa nchi zao kutoka mkononi
mwangu? 14 Ni yupi miongoni mwa miungu yote ya mataifa haya ambayo
baba zangu waliyaangamiza ameweza kuwaokoa watu wake mkononi mwangu?
Inawezekanaje basi Mungu wenu kuwaokoa mkononi mwangu? 15 Sasa basi,
msikubali Hezekia awadanganye na kuwapotosha namna hii. Msimwamini, kwa
kuwa hakuna mungu wa taifa lolote wala wa ufalme wowote aliyeweza kuwaokoa
watu wake kutoka mkononi mwangu au mkononi mwa baba zangu. Sembuse huyo
mungu wenu atawaokoaje kutoka mkononi mwangu!"

16 Maafisa wa Senakeribu wakaendelea kunena dhidi ya Bwana aliye Mungu na
dhidi ya mtumishi wake Hezekia. 17 Mfalme pia aliandika barua akimtukana Bwana,
Mungu wa Israeli na kusema haya dhidi yake: "Kama vile miungu ya mataifa ya nchi
nyingine ilivyoshindwa kuwaokoa watu wao mkononi mwangu, vivyo hivyo Mungu
wa Hezekia hataweza kuwaokoa watu wake kutoka mkononi mwangu." 18 Kisha
wakawaita kwa Kiebrania watu wa Yerusalemu waliokuwa juu ya ukuta ili kuwatisha
na kuwatia hofu ili waweze kuuteka mji. 19 Wakanena juu ya Mungu wa Yerusalemu
kama vile walivyonena juu ya miungu ya mataifa mengine ya dunia ambayo ni kazi
ya mikono ya wanadamu.

20 Mfalme Hezekia na nabii Isaya mwana wa Amozi wakalilia mbingu katika
maombi kuhusu jambo hili. 21 Naye Bwana akamtuma malaika ambaye aliangamiza
wanajeshi wote, na viongozi na maafisa katika kambi ya mfalme wa Ashuru. Kwa
hiyo, mfalme wa Ashuru akarudi nchini mwake kwa aibu. Naye alipokwenda katika
hekalu la mungu wake, baadhi ya watoto wake wakamuua kwa upanga.

22 Hivyo Bwana akamwokoa Hezekia na watu wa Yerusalemu kutoka mkononi mwa
Senakeribu mfalme wa Ashuru na kutoka mikononi mwa wengine wote. Bwana
akawastarehesha kila upande. 23 Watu wengi wakaleta sadaka Yerusalemu kwa ajili
ya Bwana na zawadi za thamani kwa ajili ya Hezekia mfalme wa Yuda. Tangu hapo
na kuendelea, Hezekia aliheshimiwa sana na mataifa yote.

Kiburi Cha Hezekia, Mafanikio Na Kifo
(2 Wafalme 20:1-3, 12-19; Isaya 38:1-3; 39:1-8)

24 Katika siku hizo, Hezekia akaugua, naye akawa karibu kufa. Akamwomba
Bwana, ambaye alimjibu na kumpa ishara. 25 Lakini moyo wa Hezekia ukajaa
majivuno na hakuonyesha itikio kwa wema aliotendewa, kwa hiyo ghadhabu ya
Bwana ikawa juu yake na juu ya Yuda na Yerusalemu. 26 Ndipo Hezekia akatubu
kwa ajili ya kiburi cha moyo wake, kama walivyofanya watu wa Yerusalemu, kwa
hiyo ghadhabu ya Bwana haikuja juu yao katika siku za Hezekia.

27 Hezekia alikuwa na utajiri mwingi sana na heshima, naye akajifanyia hazina
kwa ajili ya fedha yake na dhahabu na kwa ajili ya vito vyake vya thamani, vikolezi,
ngao na aina zote za vyombo vya thamani. 28 Akajenga pia maghala ya kuhifadhi
mavuno ya nafaka, divai mpya na mafuta. Akatengeneza mabanda kwa ajili ya aina
mbalimbali za mifugo, na mazizi kwa ajili ya kondoo na mbuzi. 29 Akajenga vijiji na
kujipatia idadi kubwa ya kondoo na mbuzi, pamoja na ng'ombe kwa kuwa Mungu
alikuwa amempa utajiri mwingi sana.

30 Ilikuwa ni Hezekia aliyeziba njia za kutolea maji za chemchemi za juu za Gihoni
na kuyaelekeza maji kutiririkia upande wa magharibi wa Mji wa Daudi. Akafanikiwa

katika kila kitu alichofanya. 31 Lakini wakati wajumbe walipotumwa na watawala
wa Babeli kumuuliza juu ya ishara ambayo ilitokea katika nchi, Mungu alimwacha
ili kumjaribu na kujua kila kitu kilichokuwa moyoni mwake.

32 Matukio mengine ya utawala wa Hezekia na matendo yake ya kujitoa kwa
moyo yameandikwa katika maono ya nabii Isaya mwana wa Amozi kwenye kitabu
cha wafalme wa Yuda na Israeli. 33 Hezekia akalala na baba zake na akazikwa
kwenye kilima mahali yalipo makaburi ya wazao wa Daudi. Yuda wote na watu
wa Yerusalemu wakamheshimu alipofariki. Naye Manase mwanawe akawa mfalme
baada yake.

33

Manase Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 21:1-18)

1 Manase alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili alipoanza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu miaka hamsini na mitano. 2 Akafanya maovu machoni
pa Bwana, akafuata desturi za machukizo za mataifa ambayo Bwana aliyafukuza
mbele ya Waisraeli. 3 Akajenga upya mahali pa juu pa kuabudia miungu ambapo
Hezekia baba yake, alikuwa amepabomoa, pia akasimamisha madhabahu za Mabaali
na nguzo za Maashera. Akalisujudia jeshi lote la angani na kuliabudu. 4 Akajenga
madhabahu katika Hekalu la Bwana ambamo Bwana alikuwa amesema, "Jina langu
litadumu Yerusalemu milele." 5 Katika nyua zote mbili za Hekalu la Bwana akajenga
madhabahu kwa ajili ya jeshi lote la angani. 6 Akawatoa wanawe kuwa kafara kwa
kuwapitisha katika moto katika Bonde la Ben-Hinomu, akafanya ulozi, uaguzi na
uchawi, akataka ushauri kwa wenye pepo wa utambuzi na wenye kuwasiliana na
mizimu. Akafanya maovu mengi machoni pa Bwana, akaichochea hasira yake.

7 Akachukua ile sanamu aliyoichonga na kuiweka katika Hekalu la Mungu ambalo
Mungu alikuwa amemwambia Daudi na mwanawe Solomoni, "Katika Hekalu hili na
katika Yerusalemu niliouchagua kutoka kabila zote za Israeli, nitaliweka Jina langu
milele. 8 Sitaifanya tena miguu ya Waisraeli iondoke tena katika nchi niliyowapa
baba zenu, ikiwa watakuwa waangalifu kufanya kila kitu nilichowaamuru kuhusu
sheria zote, maagizo na amri zilizotolewa kwa mkono wa Mose." 9 Lakini Manase
akawaongoza Yuda na watu wa Yerusalemu katika upotovu, kiasi kwamba walifanya
maovu mengi kuliko mataifa ambayo Bwana aliwaangamiza mbele ya Waisraeli.

10 Bwana akasema na Manase pamoja na watu wake, lakini hawakumjali.
11 Hivyo Bwana akaleta juu yao majemadari wa jeshi la mfalme wa Ashuru,
ambao walimchukua Manase kwenda kifungoni, wakaweka ndoana katika pua yake,
wakamfunga kwa pingu za shaba na kumpeleka Babeli. 12 Katika dhiki yake akamsihi
Bwana Mungu wake na kujinyenyekeza sana mbele za Mungu wa baba zake. 13 Naye
alipomwomba, Bwana akaguswa na kule kusihi kwake na akasikiliza kilio chake, kwa
hiyo akamrudisha Yerusalemu na kwenye ufalme wake. Ndipo Manase akatambua
kwamba Bwana ndiye Mungu.

14 Baadaye akajenga ukuta wa nje wa Mji wa Daudi, magharibi mwa chemchemi ya
Gihoni katika bonde, hadi kufikia ingilio la Lango la Samaki na akakizunguka kilima
cha Ofeli, pia akaufanya kuwa mrefu zaidi. Akawaweka majemadari katika miji yote
ya Yuda iliyokuwa imejengewa ngome.

15 Akaondolea mbali miungu ya kigeni na kuondoa sanamu kutoka Hekalu la
Bwana pamoja na madhabahu zote alizozijenga katika kile kilima kilichojengwa
Hekalu na katika Yerusalemu, akazitupa nje ya mji. 16 Kisha akarudisha madhabahu
ya Bwana na kutolea juu yake dhabihu za sadaka za amani pamoja na sadaka za
shukrani, naye akawaamuru Yuda wamtumikie Bwana, Mungu wa Israeli. 17 Lakini

hata hivyo watu wakaendelea kutoa dhabihu mahali pa juu pa kuabudia miungu, lakini wakimtolea Bwana Mungu wao peke yake.

18 Matukio mengine ya utawala wa Manase, maombi yake kwa Mungu wake
na maneno aliyoambiwa na waonaji walionena naye kwa jina la Bwana, Mungu
wa Israeli, yameandikwa katika kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Israeli.
19 Maombi yake, pamoja na jinsi Mungu alivyoguswa na kusihi kwake, pia dhambi
zake zote na kukosa kwake uaminifu pamoja na sehemu alizojenga mahali pa
juu pa kuabudia miungu, kule kusimamisha nguzo za Ashera na sanamu kabla
ya kujinyenyekeza kwake, yote yameandikwa katika kumbukumbu za waonaji.
20 Manase akalala pamoja na baba zake akazikwa katika jumba lake la kifalme. Naye
Amoni mwanawe akawa mfalme baada yake.

Amoni Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 21:19-26)

21 Amoni alikuwa na miaka ishirini na miwili, alipoanza kutawala, naye akatawala
huko Yerusalemu kwa miaka miwili. 22 Akatenda maovu machoni mwa Bwana,
kama baba yake Manase alivyofanya. Amoni akaabudu na kutoa dhabihu kwa
sanamu zote alizokuwa ametengeneza Manase. 23 Lakini tofauti na Manase baba
yake, hakujinyenyekeza mbele za Bwana, badala yake Amoni aliongeza hatia zaidi
na zaidi.
24 Watumishi wa Amoni wakafanya fitina juu yake, nao wakamuulia kwake
nyumbani. 25 Kisha watu wa nchi wakawaua wale wote waliokuwa wamefanya hila
dhidi ya Mfalme Amoni. Wakamfanya Yosia mwanawe kuwa mfalme mahali pake.

34

Yosia Afanya Matengenezo
(2 Wafalme 22:1-2)

1 Yosia alikuwa na miaka minane alipoanza kutawala, naye akatawala huko
Yerusalemu miaka thelathini na mmoja. 2 Akafanya yaliyo mema machoni pa Bwana
na kuenenda katika njia za Daudi baba yake, hakugeuka upande wa kuume wala wa
kushoto.
3 Katika mwaka wa nane wa utawala wake, alipokuwa angali bado mdogo, alianza
kumtafuta Mungu wa Daudi baba yake. Katika mwaka wake wa kumi na mbili
alianza kusafisha mahali pa juu pa kuabudia miungu pa Yuda na Yerusalemu,
akiondoa nguzo za Ashera, sanamu za kuchonga na vinyago vya kusubu. 4 Mbele
ya macho yake, wakazibomoa madhabahu za Mabaali, wakazivunja madhabahu za
kufukizia uvumba zilizokuwa zimesimama juu yake, wakazivunja nguzo za Ashera,
sanamu na vinyago. Hivi alivivunja vipande vipande na kuvisambaza juu ya
makaburi ya waliokuwa wamevitolea kafara. 5 Akachoma mifupa ya makuhani wao
juu ya madhabahu zao na kwa njia hiyo akaitakasa Yuda na Yerusalemu. 6 Katika
miji ya Manase, Efraimu na Simeoni, hadi Naftali na kwenye magofu yanayoizunguka,
7 akavunja madhabahu na nguzo za Ashera na kuzipondaponda hizo sanamu hadi
zikawa unga na kukata vipande vipande madhabahu zote za kufukizia uvumba katika
Israeli yote. Kisha akarudi Yerusalemu.
8 Katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wa Yosia, ili kutakasa nchi na Hekalu,
akawatuma Shafani, mwana wa Azalia na Maaseya mtawala wa mji, pamoja na Yoa
mwana wa Yoahazi, mwandishi ili kukarabati Hekalu la Bwana Mungu wake.
9 Wakamwendea Hilkia kuhani mkuu na kumpa fedha ambazo zilikuwa zimeletwa
ndani ya Hekalu la Bwana ambazo Walawi waliokuwa mabawabu walikuwa
wamezikusanya kutoka kwa watu wa Manase, Efraimu na mabaki wote wa Israeli
kutoka kwa watu wote wa Yuda na Benyamini na wakazi wa Yerusalemu. 10 Kisha

wakazikabidhi hizo fedha kwa watu waliowekwa ili kusimamia kazi ya Hekalu la
BWANA. Hawa watu waliwalipa wafanyakazi waliokarabati na kutengeneza Hekalu
lipate kurudi katika hali yake. 11 Wakawapa pia mafundi seremala na waashi fedha
ili kununua mawe yaliyochongwa, mbao kwa ajili ya kufungia na boriti kwa ajili ya
majengo ambayo wafalme wa Yuda walikuwa wameyaacha yakawa magofu.

12 Watu wakafanya kazi kwa uaminifu. Waliokuwa wamewekwa juu yao ili
kuwaelekeza ni Yahathi na Obadia, Walawi wa uzao wa Merari, Zekaria na
Meshulamu, waliotoka kwenye uzao wa Kohathi. Walawi wote waliokuwa na ufundi
wa kupiga ala za uimbaji, 13 wakawa wasimamizi wa vibarua na kuwaongoza wale
waliofanya kila aina ya kazi. Baadhi ya Walawi walikuwa waandishi, maafisa na
mabawabu.

Kitabu Cha Sheria Chapatikana
(2 Wafalme 22:3-20)

14 Wakati walikuwa wakizitoa nje fedha zilizokuwa zimetolewa kwenye Hekalu
la BWANA, kuhani Hilkia akakipata kile Kitabu cha Sheria ya BWANA kilichokua
kimetolewa kwa mkono wa Mose. 15 Hilkia akamwambia Shafani mwandishi,
“Nimekipata Kitabu cha Sheria ndani ya Hekalu la BWANA.” Akampa Shafani kile
Kitabu.

16 Kisha Shafani akakipeleka kile Kitabu kwa mfalme na kumwambia, “Maafisa
wako wanafanya kila kitu kama walivyokabidhiwa kufanya. 17 Wamelipa fedha zili-
zokuwa katika Hekalu la BWANA na wamewakabidhi wasimamizi na wafanyakazi.”
18 Kisha Shafani mwandishi akamwarifu mfalme kuwa, “Kuhani Hilkia amenipa
Kitabu.” Naye Shafani akakisoma mbele ya mfalme.

19 Mfalme aliposikia yale maneno ya Sheria, akayararua mavazi yake. 20 Akatoa
maagizo haya kwa Hilkia, Ahikamu mwana wa Shafani, Abdoni mwana wa Mika,
Shafani mwandishi na Asaya mtumishi wa mfalme, 21 “Nendeni mkamuulize BWANA
kwa ajili yangu na kwa ajili ya mabaki walioko Israeli na Yuda kuhusu yale
yaliyoandikwa ndani ya kitabu hiki ambacho kimepatikana. Hasira ya BWANA ni
kubwa mno ambayo imemwagwa juu yetu kwa sababu baba zetu hawakulishika
neno la BWANA wala hawajatenda kulingana na yale yote yaliyoandikwa katika Kitabu
hiki.”

22 Hilkia pamoja na wale wote mfalme aliokuwa amewatuma pamoja naye
wakaenda kuzungumza na nabii mke aitwaye Hulda, aliyekuwa mke wa Shalumu
mwana wa Tokhathi, mwana wa Hasra mtunzaji wa chumba cha mavazi. Hulda
aliishi Yerusalemu, katika Mtaa wa Pili.

23 Akawaambia, “Hivi ndivyo asemavyo Bwana, Mungu wa Israeli: Mwambieni
yule mtu aliyewatuma ninyi kwangu, 24 ‘Hivi ndivyo asemavyo Bwana: Nitaleta
maafa juu ya mahali hapa na watu wake, laana zote zilizoandikwa ndani ya hicho
kitabu ambazo zimesomwa mbele ya mfalme wa Yuda. 25 Kwa sababu wameniacha
mimi na kufukiza uvumba kwa miungu mingine na kunighadhibisha kwa kazi yote ya
mikono yao, hivyo hasira yangu itamwagwa juu ya mahali hapa, wala haitatulizwa.’
26 Mwambieni mfalme wa Yuda, ambaye amewatuma kumuuliza BWANA, ‘Hivi ndivyo
asemavyo BWANA, Mungu wa Israeli kuhusu maneno uliyoyasikia: 27 Kwa kuwa
moyo wako ulikuwa msikivu na ulijinyenyekeza mbele za Mungu uliposikia kile
nilichosema dhidi ya mahali hapa na watu wake na kwa sababu ulijinyenyekeza
mbele zangu na uliyararua mavazi yako na kulia mbele zangu, nimekusikia, asema
BWANA. 28 Basi nitakukusanya kwa baba zako, nawe utazikwa kwa amani. Macho
yako hayataona maafa yote nitakayoleta juu ya mahali hapa na juu ya wote wanaoishi
hapa.’ ”

Kwa hiyo wakampelekea mfalme jibu lake.

Yosia Afanya Agano La Kutii
(2 Wafalme 23:1-20)

29 Kisha mfalme akawaita pamoja wazee wote wa Yuda na Yerusalemu.
30 Akapanda kwenda hekaluni mwa BWANA pamoja na watu wa Yuda, watu wa Yerusalemu, makuhani na Walawi, watu wote, wakubwa kwa wadogo. Akasoma wakiwa wanasikia maneno yote ya Kitabu cha Agano, ambacho kilikuwa kimepatikana katika Hekalu la BWANA.
31 Mfalme akasimama karibu na nguzo yake na kufanya upya Agano mbele za BWANA ili kumfuata BWANA na kuzishika amri zake, maagizo na sheria kwa moyo wake wote na kwa roho yake yote na ili kuyatii maneno ya Agano yaliyoandikwa katika kitabu hiki.

32 Ndipo akamtaka kila mmoja katika Yerusalemu na Benyamini kuweka ahadi zao wenyewe kwa hilo Agano, watu wa Yerusalemu wakafanya hivyo kwa kufuata Agano la BWANA, Mungu wa baba zao.

33 Yosia akaondoa machukizo yote ya sanamu kutoka nchi yote iliyokuwa mali ya Waisraeli na akawataka wale wote waliokuwako katika Israeli wamtumikie BWANA Mungu wao. Kwa muda wote alioishi, hawakushindwa kumfuata BWANA, Mungu wa baba zao.

35

Mfalme Yosia Anaadhimisha Pasaka
(2 Wafalme 23:21-23)

1 Yosia akaadhimisha Pasaka kwa BWANA katika Yerusalemu, mwana-kondoo wa Pasaka akachinjwa siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza.
2 Akawaweka makuhani kwenye wajibu wao na kuwatia moyo katika utumishi wa Hekalu la BWANA.
3 Akawaambia Walawi, waliowafundisha Waisraeli wote na waliokuwa wamejiweka wakfu kwa ajili ya kazi ya BWANA, "Liwekeni hilo Sanduku takatifu katika Hekalu lile alilojenga Solomoni mwana wa Daudi mfalme wa Israeli. Halipaswi kubebwa huku na huko mabegani mwenu. Sasa mtumikieni BWANA Mungu wenu na watu wake Israeli.
4 Jiandaeni kwa kufuata jamaa zenu katika migawanyo yenu, kufuatana na maelezo yaliyoandikwa na Daudi mfalme wa Israeli na mwanawe Solomoni.

5 "Simameni mahali patakatifu kwa kufuata migawanyo ya jamaa za baba zenu kulingana na koo zenu na pawepo Walawi kwa ajili ya kila mgawanyo wa nyumba ya baba zenu.
6 Chinjeni mwana-kondoo wa Pasaka, jitakaseni, nanyi kwa niaba ya koo zenu fanyeni maandalizi, mkitenda sawasawa na neno la BWANA kwa mkono wa Mose."

7 Ndipo Yosia akawapa watu wote wana-mbuzi waliokuwepo jumla ya kondoo wapatao 30,000 kwa ajili ya sadaka ya Pasaka, pia na ng'ombe 10,000, vyote hivi kutoka mali binafsi ya mfalme.

8 Pia maafisa wake, wakatoa kwa hiari yao wakawapa watu, makuhani na Walawi. Hilkia, Zekaria na Yehieli, waliokuwa maafisa wakuu wa Hekalu la Mungu, wakawapa makuhani sadaka za Pasaka wana-kondoo na wana-mbuzi 2,600 na mafahali 300.
9 Konania na nduguze wawili, Shemaya na Nethaneli, pamoja na Hashabia, Yeieli na Yozabadi waliokuwa viongozi wa Walawi, nao pia wakawapa Walawi wana-kondoo na wana-mbuzi 5,000 na mafahali 500, kwa ajili ya sadaka za Pasaka.

10 Huduma ilipomalizika kuandaliwa makuhani wakasimama mahali pao na Walawi katika migawanyo yao kama mfalme alivyokuwa ameamuru.
11 Wana-kondoo wa Pasaka wakachinjwa, nao makuhani wakanyunyiza ile damu waliyokabidhiwa, wakati Walawi wakiwa wanawachuna wale wanyama ngozi.
12 Wakatenga sadaka za kuteketezwa ili waweze kugawia ili migawanyo kwa kufuata jamaa za

baba zao ili watoe sadaka kwa Bwana kama ilivyoandikwa katika Kitabu cha Mose.
Wakafanya vivyo hivyo kwa wale mafahali. [13] Wakawaoka wale wanyama wa Pasaka
kwenye moto kama ilivyoamriwa, wakachemsha zile sadaka takatifu kwenye vyungu,
masufuria makubwa na vikaango na kuwagawia watu wote upesi. [14] Hatimaye
wakafanya maandalizi kwa ajili yao wenyewe na kwa ajili ya makuhani, kwa sababu
wale makuhani, yaani, wazao wa Aroni, walikuwa wanatoa sadaka za kuteketezwa
pamoja na zile sehemu zilizonona mpaka usiku. Hivyo Walawi wakafanya maandalizi
kwa ajili yao wenyewe na kwa ajili ya makuhani wa uzao wa Aroni.
[15] Waimbaji, wazao wa Asafu, walikuwa katika nafasi zao, kama ilivyoagizwa na
Mfalme Daudi, Asafu, Hemani na Yeduthuni mwonaji wa Mfalme. Mabawabu katika
kila lango hawakuhitaji kuacha nafasi zao kwa sababu Walawi wenzao walifanya
maandalizi kwa ajili yao.
[16] Kwa hiyo wakati ule huduma yote ya Bwana ilifanyika katika kuadhimisha
Pasaka, kutoa sadaka za kuteketezwa juu ya madhabahu ya Bwana kama alivyoa-
muru Mfalme Yosia. [17] Waisraeli waliokuwepo wakaadhimisha Pasaka wakati huo
na Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu kwa siku saba. [18] Kulikuwa hakujafanyika
Pasaka kama hii katika Israeli tangu siku za nabii Samweli wala hakukuwa na
mfalme yeyote wa Israeli ambaye kamwe alishaadhimisha Pasaka kama ile aliyofanya
Mfalme Yosia, akiwa na makuhani, Walawi na watu wote wa Yuda na watu wa Israeli
waliokuwepo huko, pamoja na watu wa Yerusalemu. [19] Pasaka iliadhimishwa katika
mwaka wa kumi na nane wa utawala wa Mfalme Yosia.

Kifo Cha Yosia
(2 Wafalme 23:28-30)

[20] Baada ya haya yote, Yosia alipomaliza kulitengeneza vizuri Hekalu, Neko mfalme
wa Misri, akapanda ili kupigana huko Karkemishi katika Mto Frati, naye Yosia
akatoka kwenda kupigana naye. [21] Lakini Neko akamtumia wajumbe kusema,
“Kuna ugomvi gani kati yangu mimi na wewe, Ee Mfalme wa Yuda? Si wewe
ninayekushambulia wakati huu, bali ile nyumba ambayo nina vita nayo, Mungu
ameniambia niharakishe, kwa hivyo acha kumpinga Mungu, ambaye yuko pamoja
nami, la sivyo atakuangamiza.”
[22] Lakini hata hivyo, Yosia hakukubali kumwacha, bali alijibadilisha ili kupigana
naye vita. Hakusikiliza yale Neko aliyokuwa amemwambia kwa agizo la Mungu bali
alikwenda kupigana naye katika tambarare ya Megido.
[23] Wapiga upinde wakampiga Mfalme Yosia, naye akawaambia maafisa wake,
“Niondoeni, nimejeruhiwa vibaya sana.” [24] Kwa hiyo wakamshusha kutoka kwenye
gari lake la farasi, wakamweka kwenye gari lingine alilokuwa nalo na kumleta
Yerusalemu, ambako alifia. Akazikwa katika makaburi ya baba zake, nayo Yuda yote
na Yerusalemu wakamwombolezea Yosia.
[25] Nabii Yeremia akatunga maombolezo kwa ajili ya kifo chake, nao waimbaji wote,
wanaume kwa wanawake, hufanya ukumbusho wa Yosia katika maombolezo hadi
leo. Haya yakafanywa desturi katika Israeli, nayo yameandikwa katika Maombolezo.
[26] Matukio mengine ya utawala wa Yosia na matendo yake mema, kulingana na
yale yaliyoandikwa katika sheria ya Bwana: [27] matukio yote, kuanzia mwanzo hadi
mwisho, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli na Yuda.

36

Mfalme Yehoahazi Wa Yuda
(2 Wafalme 23:30-35)

[1] Watu wa nchi wakamchukua Yehoahazi mwana wa Yosia na kumfanya mfalme
mahali pa baba yake huko Yerusalemu.

2 Yehoahazi alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitatu alipoanza kutawala,
akatawala huko Yerusalemu kwa miezi mitatu. 3 Mfalme wa Misri akamwondoa
madarakani huko Yerusalemu na akatoza Yuda kodi ya talanta 100* za fedha na
talanta moja† ya dhahabu. 4 Mfalme wa Misri akamweka Eliakimu, nduguye Yehoa-
hazi, kuwa mfalme juu ya Yuda na Yerusalemu na kubadili jina la Eliakimu kuwa
Yehoyakimu. Lakini Neko akamchukua Yehoahazi, Nduguye Eliakimu akampeleka
Misri.

Yehoyakimu Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 23:35–24:7)

5 Yehoyakimu alikuwa na umri wa miaka ishirini na mitano alipoanza kutawala,
naye akatawala huko Yerusalemu miaka kumi na mmoja. Akafanya maovu machoni
pa Bwana Mungu wake. 6 Nebukadneza mfalme wa Babeli akamshambulia na
kumfunga kwa pingu za shaba akampeleka Babeli. 7 Nebukadneza akachukua pia
vyombo kutoka Hekalu la Bwana na kuviweka katika hekalu lake‡ huko Babeli.
8 Matukio mengine ya utawala wa Yehoyakimu, machukizo aliyoyafanya na yote
yaliyoonekana dhidi yake, yameandikwa katika kitabu cha wafalme wa Israeli na
Yuda. Naye Yehoyakini mwanawe akawa mfalme baada yake.

Yehoyakini Mfalme Wa Yuda
(2 Wafalme 24:8-17)

9 Yehoyakini alikuwa na miaka kumi na minane alipoanza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu miezi mitatu na siku kumi. Akafanya yaliyo maovu
machoni pa Bwana. 10 Mnamo majira ya vuli, Mfalme Nebukadneza akatuma
watu, nao wakamleta Babeli, pamoja na vyombo vya thamani kutoka Hekalu la
Bwana. Naye akamfanya Sedekia, ndugu yake Yehoyakimu kuwa mfalme wa Yuda
na Yerusalemu.

Mfalme Sedekia Wa Yuda
(2 Wafalme 24:18-20; Yeremia 52:1-3)

11 Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mmoja alipoanza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu kwa miaka kumi na mmoja. 12 Alifanya maovu machoni
pa Bwana Mungu wake, wala hakujinyenyekeza mbele ya nabii Yeremia, ambaye
alinena neno la Bwana. 13 Pia alimwasi Mfalme Nebukadneza, ambaye alikuwa
amemwapisha kwa jina la Mungu. Akashupaza shingo na akafanya moyo wake
kuwa mgumu wala hakutaka kumgeukia Bwana, Mungu wa Israeli. 14 Zaidi ya hayo
viongozi wote wa makuhani pamoja na watu wakazidi kukosa uaminifu zaidi na
zaidi, wakafanya machukizo yote kama walivyofanya mataifa wakinajisi Hekalu la
Bwana alilokuwa amelitakasa huko Yerusalemu.

Kuanguka Kwa Yerusalemu
(2 Wafalme 25:1-21; Yeremia 52:3-11)

15 Bwana, Mungu wa baba zao, akawapelekea neno kupitia wajumbe wake tena na
tena, kwa sababu alikuwa anawahurumia watu wake pamoja na mahali pa maskani
yake. 16 Lakini waliwadhihaki wajumbe wa Bwana wakayadharau maneno yake
na kuwacheka manabii wake mpaka ghadhabu ya Bwana ikawa kubwa dhidi ya
watu wake na hakukuwa na namna ya kuituliza. 17 Mungu akamwinua dhidi yao
mfalme wa Wakaldayo, aliyewaua vijana wao wa kiume kwa upanga ndani ya mahali
patakatifu, ambaye hakumbakiza kijana mwanaume wala kijana mwanamke, wazee
wala vikongwe. Mungu akawatia wote mikononi mwa Nebukadneza. 18 Akavichukua
kwenda Babeli vyombo vyote kutoka Hekalu la Mungu, vikubwa na vidogo, hazina za

* **36:3** Talanta 100 za fedha ni sawa na tani 3.75. † **36:3** Talanta moja ya dhahabu ni sawa na kilo 34. ‡ **36:7** Au: katika jumba lake la kifalme.

Hekalu la BWANA pamoja na hazina za mfalme na za maafisa wake. 19 Wakalichoma
Hekalu la Mungu na kuzibomoa kuta za Yerusalemu, wakachoma moto majumba
yote ya kifalme na kuharibu kila kitu chake cha thamani.
20 Wale watu walionusurika kuuawa kwa upanga wakachukuliwa kwenda uhamis-
honi Babeli. Nao wakawa watumishi wake na wa wanawe mpaka wakati wa utawala
wa ufalme wa Uajemi ulifika. 21 Nchi ikaendelea kufurahia pumziko lake la Sabato,
wakati wote wa kufanywa kwake ukiwa ilipumzika mpaka ile miaka sabini ilipotimia
katika kutimiza neno la BWANA lililonenwa na Yeremia.

Koreshi Atangaza Uhuru Kwa Waliokuwa Uhamishoni (Ezra 1:1-4)

22 Katika mwaka wa kwanza wa utawala wa Koreshi mfalme wa Uajemi, ili
kulitimiza neno la BWANA lililosemwa na nabii Yeremia, BWANA aliusukuma moyo
wa Koreshi mfalme wa Uajemi kutangaza katika himaya yake yote kwa maandishi:
23 "Hili ndilo asemalo Koreshi mfalme wa Uajemi:

" 'BWANA, Mungu wa mbinguni, amenipa falme zote duniani, na ameniagiza kumjengea Hekalu huko Yerusalemu katika Yuda. Yeyote wa watu wake miongoni mwenu, Mungu wake na awe pamoja naye, wacha huyo mtu na apande.' "

Ezra

Koreshi Asaidia Watu Kurudi Kutoka Uhamishoni
1 Katika mwaka wa kwanza wa utawala wa Koreshi mfalme wa Uajemi, ili
kulitimiza neno la Bwana lililosemwa na nabii Yeremia, Bwana aliusukuma moyo
wa Koreshi mfalme wa Uajemi kutangaza katika himaya yake yote kwa maandishi:
2 “Hili ndilo asemalo Koreshi mfalme wa Uajemi:
“ ‘Bwana, Mungu wa mbinguni, amenipa falme zote duniani, na ameniagiza
kumjengea Hekalu huko Yerusalemu katika Yuda. 3 Yeyote wa watu wake miongoni
mwenu, Mungu wake na awe pamoja naye, wacha apande kwenda Yerusalemu
katika Yuda na kujenga Hekalu la Bwana, Mungu wa Israeli, Mungu aliyeko huko
Yerusalemu. 4 Nao watu wa mahali popote wale walionusurika wanapoishi sasa,
watu hao wampe fedha na dhahabu, pamoja na vifaa na mifugo, mbali na sadaka
za hiari kwa ajili ya Hekalu la Mungu huko Yerusalemu.’ ”
5 Kisha viongozi wa jamaa ya Yuda na Benyamini na makuhani na Walawi kila
mmoja ambaye moyo wake ulisukumwa na Mungu, akajiandaa kupanda ili kuijenga
nyumba ya Bwana huko Yerusalemu. 6 Majirani zao wote wakawasaidia vyombo
vya fedha na dhahabu, pamoja na vifaa na mifugo, pia na zawadi za thamani,
pamoja na sadaka zote za hiari. 7 Zaidi ya hayo, Mfalme Koreshi akavitoa vyombo
vilivyokuwa mali ya Hekalu la Bwana, ambavyo Nebukadneza alikuwa amevichukua
kutoka Yerusalemu na kuviweka katika hekalu la mungu wake. 8 Koreshi mfalme wa
Uajemi akavitoa kwa mkono wa Mithredathi mtunza hazina, aliyevihesabu mbele ya
Sheshbaza mkuu wa Yuda.

9 Hii ilikuwa ndio orodha ya vifaa:

masinia ya dhahabu yalikuwa	30
masinia ya fedha yalikuwa	1,000
vyetezo vya fedha vilikuwa	29
10 mabakuli ya dhahabu yalikuwa	30
mabakuli ya fedha yanayofanana yalikuwa	410
vifaa vingine vilikuwa	1,000.

11 Kwa ujumla, kulikuwa na vyombo 5,400 vya dhahabu na vya fedha. Sheshbaza
akavileta hivi vyote wakati watu walipotoka uhamishoni Babeli kwenda Yerusalemu.

2

Orodha Ya Watu Waliorudi Kutoka Uhamishoni
(Nehemia 7:4-73)
1 Basi hawa ndio watu wa jimbo waliotoka uhamishoni, ambao Nebukadneza
mfalme wa Babeli alikuwa amewachukua mateka hadi Babeli (walirudi
Yerusalemu na Yuda, kila mmoja kwenye mji wake, 2 wakiwa wamefuatana
na Zerubabeli, Yeshua, Nehemia, Seraya, Reelaya, Mordekai, Bilshani,
Mispari, Bigwai, Rehumu na Baana):

Orodha ya wanaume kati ya watu wa Israeli ilikuwa:

3 wazao wa Paroshi	2,172
4 wazao wa Shefatia	372
5 wazao wa Ara	775
6 wazao wa Pahath-Moabu (wa jamaa ya Yeshua na Yoabu)	2,812
7 wazao wa Elamu	1,254
8 wazao wa Zatu	945
9 wazao wa Zakai	760
10 wazao wa Bani	642
11 wazao wa Bebai	623
12 wazao wa Azgadi	1,222
13 wazao wa Adonikamu	666
14 wazao wa Bigwai	2,056
15 wazao wa Adini	454
16 wazao wa Ateri (kupitia Hezekia)	98
17 wazao wa Besai	323
18 wazao wa Yora	112
19 wazao wa Hashumu	223
20 wazao wa Gibari	95

21 watu wa Bethlehemu	123
22 watu wa Netofa	56
23 watu wa Anathothi	128
24 watu wa Azmawethi	42
25 wazao wa Kiriath-Yearimu, Kefira na Beerothi	743
26 wazao wa Rama na Geba	621
27 watu wa Mikmashi	122
28 watu wa Betheli na Ai	223
29 wazao wa Nebo	52
30 wazao wa Magbishi	156
31 wazao wa Elamu ile ingine	1,254
32 wazao wa Harimu	320
33 wazao wa Lodi, Hadidi na Ono	725
34 wazao wa Yeriko	345
35 wazao wa Senaa	3,630

36 Makuhani:

wazao wa Yedaya (kwa jamaa ya Yeshua)	973
37 wazao wa Imeri	1,052
38 wazao wa Pashuri	1,247
39 wazao wa Harimu	1,017

40 Walawi:

wazao wa Yeshua na Kadmieli (kupitia jamaa ya Hodavia)	74

41 Waimbaji:

wazao wa Asafu	128

42 Mabawabu wa lango la Hekalu:

wazao waShalumu, Ateri, Talmoni,Akubu, Hatita na Shobai	139

43 Watumishi wa Hekalu:*
wazao wa Siha, Hasufa, Tabaothi,
44 wazao wa Kerosi, Siaha, Padoni,
45 wazao wa Lebana, Hagaba, Akubu,
46 wazao wa Hagabu, Shalmai, Hanani,
47 wazao wa Gideli, Gahari, Reaya,
48 wazao wa Resini, Nekoda, Gazamu,
49 wazao wa Uza, Pasea, Besai,
50 wazao wa Asna, Meunimu, Nefusimu,
51 wazao wa Bakbuki, Hakufa, Harhuri,
52 wazao wa Basluthi, Mehida, Harsha,
53 wazao wa Barkosi, Sisera, Tema,
54 wazao wa Nesia na Hatifa.

55 Wazao wa watumishi wa Solomoni:
wazao wa Sotai, Hasaferethi, Peruda,
56 wazao wa Yaala, Darkoni, Gideli,
57 wazao wa Shefatia, Hatili, Pokereth-Hasebaimu na Ami.

58 Watumishi wa Hekalu wote nawazao wa watumishiwa Solomoni	392

59 Wafuatao walikuja kutoka miji ya Tel-Mela, Tel-Harsha, Kerubu, Adoni na Imeri, lakini hawakuweza kuthibitisha kwamba jamaa zao zilikuwa uzao wa Israeli:

60 wazao waDelaya, Tobia na Nekoda	652

61 Kutoka miongoni mwa makuhani:
Wazao wa Hobaya, Hakosi, Barzilai (mtu aliyekuwa amemwoa binti wa Barzilai, Mgileadi, naye akaitwa kwa jina hilo).
62 Hawa walitafuta orodha za jamaa zao, lakini hawakuonekana humo, kwa hiyo waliondolewa kutoka kundi la makuhani kwa kuwa walihesabiwa kuwa
najisi. 63 Mtawala aliagiza kuwa wasile chochote miongoni mwa vyakula vitakatifu hadi kuwe kuhani atakayehudumu kwa Urimu na Thumimu.†

64 Jumla ya watu wote waliorudi walikuwa 42,360; 65 tena zaidi ya hao walikuwepo
watumishi wa kiume na wa kike 7,337; pia walikuwamo waimbaji
wanaume na wanawake 200. 66 Walikuwa na farasi 736, nyumbu 245,
67 ngamia 435 na punda 6,720.

* **2:43** Yaani Wanethini (pia 2:58, 70). † **2:63** Urimu na Thumimu maana yake ni Nuru na Kweli; vifaa hivi viliwekwa kwenye kifuko cha kifuani cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha.

68 Walipofika kwenye nyumba ya Bwana huko Yerusalemu, baadhi ya viongozi wa
jamaa walitoa sadaka za hiari kwa ajili ya kujenga upya nyumba ya Mungu katika
eneo lake. 69 Wakatoa kwa kadiri ya uwezo wao na kutia katika hazina darkoni
61,000‡ za dhahabu, mane 5,000§ za fedha, na mavazi 100 ya ukuhani kwa ajili ya
kazi hiyo.
70 Makuhani, Walawi, waimbaji, mabawabu, na watumishi wa Hekalu waliishi katika
miji yao wenyewe, pamoja na baadhi ya watu wengine, nao Waisraeli waliosalia
waliishi katika miji yao.

3

Madhabahu Yajengwa Tena

1 Mwezi wa saba ulipowadia baada ya Waisraeli kukaa katika miji yao, watu
wote walikusanyika huko Yerusalemu kama mtu mmoja. 2 Yeshua mwana wa
Yosadaki na makuhani wenzake, Zerubabeli mwana wa Shealtieli pamoja na wenzake
walianza kujenga madhabahu ya Mungu wa Israeli ili kumtolea dhabihu za sadaka za
kuteketezwa kwa moto juu yake, kulingana na ilivyoandikwa katika Sheria ya Mose
mtu wa Mungu. 3 Ingawa waliwaogopa watu waliowazunguka, walijenga madhabahu
juu ya ule msingi wake, wakamtolea Bwana dhabihu za sadaka za kuteketezwa kwa
moto juu yake za asubuhi na za jioni. 4 Kisha kulingana na kile kilichoandikwa,
wakaiadhimisha Sikukuu ya Vibanda wakitoa idadi ya sadaka za kuteketezwa kama
ilivyohitajika kila siku sawasawa na ilivyoagizwa. 5 Baada ya hayo, walitoa sadaka za
kuteketezwa za kawaida, sadaka za Mwezi Mwandamo na dhabihu zote za sikukuu
takatifu za Bwana zilizoamriwa, pamoja na zile sadaka za hiari zilizotolewa kwa
Bwana. 6 Ingawa bado msingi wa Hekalu la Bwana ulikuwa haujawekwa, watu
walianza kutoa sadaka za kuteketezwa kwa moto kwa Bwana tangu siku ya kwanza
ya mwezi wa saba.

Kujenga Upya Hekalu

7 Kisha watu wakawapa mafundi wa uashi na useremala fedha, wakawapa watu wa
Sidoni na Tiro vyakula, vinywaji na mafuta ili waweze kuleta magogo ya mierezi
kwa njia ya bahari kutoka Lebanoni hadi Yafa, kama alivyoagiza Koreshi mfalme wa
Uajemi.
8 Katika mwezi wa pili wa mwaka wa pili baada ya Waisraeli kufika kwenye nyumba
ya Mungu huko Yerusalemu, Zerubabeli mwana wa Shealtieli, Yeshua mwana wa
Yosadaki na ndugu zao wengine (makuhani, Walawi na wote waliorejea Yerusalemu
kutoka uhamishoni) walianza kazi, wakiteua Walawi wenye umri kuanzia miaka
ishirini au zaidi kusimamia ujenzi wa nyumba ya Bwana. 9 Yeshua na wanawe,
pamoja na ndugu zake, Kadmieli na wanawe (wazao wa Hodavia), wana wa Henadadi
na wana wao na ndugu zao, Walawi wote walijiunga pamoja kusimamia wale
waliofanya kazi katika nyumba ya Mungu.
10 Wajenzi walipoweka msingi wa Hekalu la Bwana, makuhani wakiwa wamevalia
mavazi yao wakiwa na tarumbeta na Walawi (wana wa Asafu) wakiwa na matoazi,
walishika nafasi zao za kumtukuza Bwana, kama ilivyoagizwa na Daudi mfalme wa
Israeli. 11 Waliimba nyimbo za sifa na za shukrani kwa Bwana hivi:
"Yeye ni mwema;
    upendo wake kwa Israeli
    wadumu milele."
Watu wote wakapaza sauti kubwa za sifa kwa Bwana, kwa sababu msingi wa nyumba
ya Bwana ulikuwa umewekwa. 12 Lakini wengi wa makuhani wazee, Walawi na

‡ **2:69** Darkoni 61,000 za dhahabu ni sawa na kilo 500. § **2:69** Mane 5,000 za fedha ni sawa na kilo 2,900.

viongozi wa jamaa waliokuwa wameona Hekalu la mwanzoni, walilia kwa sauti
walipoona msingi wa Hekalu hili ukiwekwa, huku wengine wengi wakipiga kelele
kwa furaha. 13 Hakuna mtu ambaye angeweza kutofautisha sauti hizo za furaha na
za kilio, kwa sababu watu walipiga kelele sana. Nayo hiyo sauti ikasikika mbali.

4

Upinzani Kuhusu Ujenzi Mpya

1 Adui za Yuda na Benyamini waliposikia kwamba watu waliorudi kutoka uhamishoni
wanajenga Hekalu kwa ajili ya Bwana, Mungu wa Israeli, 2 wakamjia Zerubabeli na
viongozi wa jamaa, nao wakasema, "Turuhusuni tuwasaidie kujenga, kwa sababu
sisi tunamtafuta Mungu wenu kama ninyi na tumekuwa tukimtolea dhabihu tangu
wakati wa Esar-Hadoni mfalme wa Ashuru, aliyetuleta hapa."

3 Lakini Zerubabeli, Yeshua na viongozi wengine wa jamaa ya Israeli wakawajibu,
"Ninyi hamna sehemu nasi katika kujenga Hekalu la Mungu wetu. Sisi peke yetu
tutajenga Hekalu kwa ajili ya Bwana, Mungu wa Israeli, kama Mfalme Koreshi,
mfalme wa Uajemi alivyotuagiza."

4 Ndipo watu waliowazunguka wakajipanga kuwakatisha tamaa watu wa Yuda na
kuwafanya waogope walipokuwa wakiendelea na ujenzi. 5 Wakaajiri washauri
kuwapinga katika kazi yao, nao wakaipinga mipango yao wakati wote wa utawala
wa Koreshi mfalme wa Uajemi hadi wakati wa utawala wa Dario mfalme wa Uajemi.

Upinzani Mwingine Chini Ya Ahasuero Na Artashasta

6 Mnamo mwanzo wa utawala wa Ahasuero, hao adui waliandika mashtaka dhidi ya
watu wa Yuda na Yerusalemu.

7 Pia katika siku za utawala wa Artashasta mfalme wa Uajemi, Bishlamu, Mithredathi,
Tabeeli pamoja na wenzao waliandika barua kwa Artashasta. Barua hiyo iliandikwa
kwa mwandiko wa Kiaramu na katika lugha ya Kiaramu.

8 Rehumu afisa msimamizi na mwandishi Shimshai waliandika barua kwa Mfalme
Artashasta dhidi ya watu wa Yerusalemu kama ifuatavyo:

9 Rehumu afisa msimamizi na mwandishi Shimshai, pamoja na wenzao, yaani
mahakimu na maafisa walio juu ya watu kuanzia Tripoli, Uajemi, Ereki na Babeli,
Waelami wa Shushani, 10 na watu wengine ambao mheshimiwa Asur-Banipali*
aliwahamisha na kuwakalisha katika mji wa Samaria na mahali pengine Ng'ambo
ya Mto Frati.

11 (Hii ndiyo nakala ya barua waliyompelekea.)

Kwa Mfalme Artashasta,

Kutoka kwa watumishi wako, watu wa Ng'ambo ya Mto Frati:

12 Yapasa Mfalme ajue kuwa Wayahudi waliopanda kuja kwetu kutoka kwenu,
wamekwenda Yerusalemu nao wanaujenga upya ule mji wa uasi na uovu.
Wanajenga kuta upya na kukarabati misingi yake.

13 Zaidi ya hayo, mfalme yampasa ajue kwamba kama mji huu ukijengwa na kuta
zake zikafanywa upya, hakutakuwa na ulipaji wa kodi wala ada au ushuru, hivyo
hazina za mfalme zitaathirika. 14 Sisi sasa kwa kuwa tunawajibika kwa jumba
la kifalme na kwamba siyo sawasawa kwetu kuona mfalme akidharauliwa, basi
tunatuma ujumbe huu kumtaarifu mfalme, 15 ili kwamba ufanyike uchunguzi
kwenye kumbukumbu ya maandishi ya waliokutangulia. Katika kumbukumbu
hizi utagundua kwamba mji huu ni wa maasi, unaowataabisha wafalme na
majimbo, ni mahali pa maasi tangu zamani. Ndiyo maana mji huu uliharibiwa.

* **4:10** Yaani Osnapali au Asnapali kwa Kiaramu.

16 Tunamjulisha mfalme kwamba kama mji huu ukijengwa na kuta zake zikifanywa upya, hutabakiwa na chochote Ng'ambo ya Mto Frati.
17 Mfalme alirudisha jibu hili:
Kwa Rehumu, afisa msimamizi, mwandishi Shimshai na wenzenu wote wanaoishi katika Samaria na penginepo Ng'ambo ya Mto Frati:
Salamu.
18 Barua mliyotutumia imesomwa na kutafsiriwa mbele yangu. 19 Nilitoa amri
na uchunguzi ukafanyika na imegundulika kwamba mji huu una historia ndefu ya maasi dhidi ya wafalme na pamekuwa mahali pa maasi na uchochezi.
20 Yerusalemu umepata kuwa na wafalme wenye nguvu wakitawala nchi yote iliyo
Ng'ambo ya Mto Frati, wakitoza kodi, ada na ushuru huko. 21 Kwa hiyo toeni amri
kwa watu hawa wasimamishe ujenzi, ili kwamba mji huu usiendelee kujengwa
hadi nitakapoagiza. 22 Mwe waangalifu msipuuze jambo hili. Kwa nini kuruhusu
tishio hili kuendelea na kusababisha hasara kwa ufalme?
23 Mara waliposomewa nakala ya barua ya Mfalme Artashasta, Rehumu na Shimshai aliyekuwa mwandishi na wenzao, walikwenda mara moja kwa Wayahudi huko Yerusalemu na kuwalazimisha kwa nguvu kusimamisha ujenzi.

24 Hivyo kazi ya ujenzi wa nyumba ya Mungu huko Yerusalemu ikasimamishwa kabisa hadi mwaka wa pili wa utawala wa Dario mfalme wa Uajemi.

5

Barua Ya Tatenai Kwa Dario
1 Ndipo nabii Hagai na nabii Zekaria mzao wa Ido, wakawatolea unabii Wayahudi waliokuwa Yuda na Yerusalemu kwa jina la Mungu wa Israeli, aliyekuwa pamoja nao.
2 Ndipo Zerubabeli mwana wa Shealtieli na Yeshua mwana wa Yosadaki wakaanza kujenga tena nyumba ya Mungu huko Yerusalemu. Nao manabii wa Mungu walikuwa pamoja nao, wakiwasaidia.
3 Wakati ule Tatenai mtawala wa ng'ambo ya mto Frati na Shethar-Bozenai na wenzao waliwaendea, wakawauliza, "Ni nani aliyewapa ruhusa ya kujenga tena Hekalu hili
na kurudishia upya kama lilivyokuwa?" 4 Pia waliwauliza, "Je, majina ya watu
wanaofanya ujenzi huu ni nani?" 5 Lakini jicho la Mungu wao lilikuwa likiwaangalia
wazee wa Wayahudi, nao hawakuzuiliwa kujenga mpaka taarifa ikaandikwa kwa Dario na majibu yake kupokelewa.
6 Hii ni nakala ya barua ile Tatenai, mtawala wa ng'ambo ya mto Frati na Shethar-Bozenai na wenzao maafisa wa ng'ambo ya mto Frati waliyompelekea Mfalme Dario.
7 Taarifa waliyompelekea ilisomeka kama ifuatavyo:
Kwa Mfalme Dario:
Salamu kwa moyo mkunjufu.

8 Inampasa Mfalme ajue kwamba tulikwenda katika eneo la Yuda, kwenye Hekalu la Mungu mkuu. Watu wanalijenga kwa mawe makubwa na kuweka mbao kwenye kuta. Kazi inafanyika kwa bidii na inaendelea kwa haraka chini ya uongozi wao.
9 Tuliwauliza viongozi, "Ni nani aliyewapa ruhusa kujenga upya Hekalu hili na
kurejeza hali ya jengo kama lilivyokuwa?" 10 Pia tuliwauliza majina yao, ili
tukuandikie kukujulisha majina ya viongozi wao.
11 Hili ndilo jibu walilotupa:

"Sisi ni watumishi wa Mungu wa mbingu na nchi, nasi tunalijenga upya Hekalu ambalo lilijengwa miaka mingi iliyopita, lile ambalo mfalme mkuu wa Israeli
alilijenga na kulikamilisha. 12 Lakini kwa sababu baba zetu walimkasirisha

Mungu wa mbinguni, basi aliwatia mkononi mwa Nebukadneza, Mkaldayo, mfalme wa Babeli, ambaye aliliharibu Hekalu hili na kuwaondoa watu na kuwapeleka uhamishoni huko Babeli.
13 "Pamoja na hayo, katika mwaka wa kwanza wa kutawala Koreshi mfalme wa
Babeli, Mfalme Koreshi alitoa amri ya kujengwa upya nyumba hii ya Mungu. 14 Yeye
hata aliviondoa vyombo vya dhahabu na fedha vya nyumba ya Mungu, kutoka Hekalu la Babeli ambavyo Nebukadneza alikuwa amevichukua kutoka ndani ya Hekalu huko Yerusalemu na kuvileta katika Hekalu la Babeli.
"Vyombo hivyo Mfalme Koreshi alimkabidhi mtu aliyeitwa Sheshbaza, ambaye
Koreshi alikuwa amemteua awe mtawala, 15 naye akamwambia, 'Chukua vyombo
hivi uende ukaviweke ndani ya Hekalu huko Yerusalemu. Nawe uijenge upya
nyumba ya Mungu mahali pake.' 16 Hivyo huyu Sheshbaza alikuja na kuweka
misingi ya nyumba ya Mungu iliyoko Yerusalemu. Tangu siku hiyo hadi sasa imekuwa ikiendelea kujengwa lakini bado haijamalizika."

17 Sasa kama ikimpendeza mfalme, uchunguzi na ufanyike katika kumbukumbu za maandishi ya ufalme mjini Babeli, kuona kama kweli Mfalme Koreshi alitoa amri ya kujenga upya nyumba ya Mungu katika Yerusalemu. Kisha tunaomba mfalme na atutumie uamuzi wake kuhusu jambo hili.

6

Amri Ya Dario

1 Kisha Mfalme Dario alitoa amri, nao wakafanya uchunguzi katika kumbukumbu
zilizohifadhiwa katika hazina huko Babeli. 2 Karatasi moja ndefu ya maandishi
ilipatikana huko Ekbatana katika jimbo la Umedi. Haya ndiyo yaliyokuwa yameandikwa humo:

Kumbukumbu:

3 Katika mwaka wa kwanza wa kutawala Mfalme Koreshi, mfalme alitoa amri kuhusu Hekalu la Mungu katika Yerusalemu:

Hekalu na lijengwe tena mahali palepale Wayahudi walipokuwa wakitoa dhabihu,
kwenye msingi ule ule. Iwe na kimo cha mikono sitini,* upana wa mikono sitini,
4 kuta zijengwe kwa safu tatu za mawe makubwa kisha ifuate safu moja ya mbao.
Gharama zitalipwa kutoka hazina ya mfalme. 5 Pia, vyombo vya dhahabu na vya
fedha vya nyumba ya Mungu, ambavyo Nebukadneza alivichukua kutoka kwenye Hekalu huko Yerusalemu akavileta Babeli, yapasa virudishwe mahali pake ndani ya Hekalu huko Yerusalemu, yapasa viwekwe ndani ya nyumba ya Mungu.

6 Sasa basi, Tatenai, mtawala wa Ng'ambo ya Mto Frati na Shethar-Bozenai pamoja na
ninyi, maafisa wenzao wa jimbo hilo kaeni mbali na mahali hapo. 7 Msiingilie kazi
ya Hekalu hili la Mungu. Mwacheni mtawala wa Wayahudi na viongozi Wayahudi wajenge upya nyumba hii ya Mungu mahali pake.
8 Zaidi ya hayo, hapa natoa amri kuhusu mtakalofanya kwa ajili ya wazee wa Wayahudi katika ujenzi wa nyumba hii ya Mungu:
Gharama za watu hawa zitalipwa kikamilifu kutoka hazina ya mfalme, kutoka
kwenye mapato ya Ng'ambo ya Mto Frati, ili ujenzi usisimame. 9 Chochote
kinachohitajika kama mafahali wachanga, kondoo dume, wana-kondoo kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa kwa Mungu wa mbinguni, ngano, chumvi, divai na mafuta kama vitakavyohitajika na makuhani huko Yerusalemu, lazima wapewe kila siku

* **6:3** Mikono 60 ni sawa na mita 27.

pasipo kukosa, 10 ili waweze kutoa dhabihu inayompendeza Mungu wa mbinguni na kumwombea mfalme na wanawe hali njema.
11 Zaidi ya hayo, ninaamuru kwamba mtu yeyote atakayebadilisha amri hii, boriti itang'olewa kutoka nyumba yake, ichongwe upande mmoja na atumbuliwe nayo.
Kwa ajili ya kosa hili nyumba yake ifanywe lundo la taka. 12 Naye Mungu,
aliyeliweka Jina lake huko, amwangushe mfalme yeyote au watu watakaoinua mikono kubadili amri hii au kuharibu Hekalu hili lililoko Yerusalemu.
Mimi Dario nimetoa amri hii. Nayo itekelezwe kwa bidii na kwa makini.

Jengo Linakamilika Na Kuwekwa Wakfu

13 Kwa sababu ya amri aliyotoa Mfalme Dario, Tatenai mtawala wa Ng'ambo ya Mto Frati na Shethar-Bozenai na wenzao wakaitekeleza kwa bidii na kwa makini.
14 Hivyo wazee wa Wayahudi waliendelea kujenga na kustawi kutokana na mahubiri ya manabii Hagai na Zekaria, mwana wa Ido. Wakakamilisha ujenzi wa Hekalu kulingana na agizo la Mungu wa Israeli na amri ya Koreshi, Dario na Artashasta
wafalme wa Uajemi. 15 Hekalu lilikamilika siku ya kumi na mbili ya mwezi wa Adari,
ndio mwezi wa tatu, katika mwaka wa sita wa utawala wa Mfalme Dario.
16 Kisha watu wa Israeli: makuhani, Walawi na wengine wote waliohamishwa,
wakaadhimisha kule kuwekwa wakfu nyumba ya Mungu kwa shangwe. 17 Kwa
ajili ya kuwekwa wakfu nyumba hii ya Mungu walitoa mafahali mia moja, kondoo dume mia mbili, wana-kondoo mia nne, sadaka kwa ajili ya dhambi ya Israeli yote walitoa mbuzi dume kumi na wawili, mmoja kwa ajili ya kila kabila la Israeli.
18 Wakawaweka makuhani katika nafasi zao na Walawi wakawekwa katika makundi yao ya huduma kwa Mungu huko Yerusalemu, kulingana na ilivyoandikwa katika Kitabu cha Mose.

Pasaka

19 Katika siku ya kumi na nne ya mwezi wa kwanza, waliorudi kutoka uhamishoni
wakaadhimisha Pasaka. 20 Makuhani na Walawi walikuwa wamekwisha kujitakasa
nao wamekuwa safi kwa kufuata kawaida za ibada. Walawi wakachinja kondoo wa Pasaka kwa ajili ya wana wa waliorudi kutoka utumwani uhamishoni, kwa
ajili ya ndugu zao makuhani na wao wenyewe. 21 Hivyo Waisraeli waliokuwa
wamerudi kutoka utumwani uhamishoni wakaila Pasaka, pamoja na wale waliokuwa wamejitenga na matendo ya unajisi wa Mataifa ya jirani ili kumtafuta Bwana, Mungu
wa Israeli. 22 Kwa muda wa siku saba waliiadhimisha Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa
Chachu kwa furaha, kwa sababu Bwana alikuwa amewajaza furaha kwa kubadilisha nia ya mfalme wa Ashuru kwamba awasaidie ujenzi wa nyumba ya Mungu, Mungu wa Israeli.

7

Ezra Awasili Yerusalemu

1 Baada ya mambo haya, wakati wa utawala wa Artashasta mfalme wa Uajemi, Ezra
mwana wa Seraya, mwana wa Azaria, mwana wa Hilkia, 2 mwana wa Shalumu,
mwana wa Sadoki, mwana wa Ahitubu, 3 mwana wa Amaria, mwana wa Azaria,
mwana wa Merayothi, 4 mwana wa Zerahia, mwana wa Uzi, mwana wa Buki,
5 mwana wa Abishua, mwana wa Finehasi, mwana wa Eleazari, mwana wa kuhani
mkuu Aroni. 6 Huyu Ezra alipanda kutoka Babeli. Alikuwa mwalimu mwenye ujuzi mzuri katika sheria ya Mose, ambayo Bwana, Mungu wa Israeli, alikuwa ametoa. Mfalme alikuwa amempa Ezra kila kitu alichoomba, kwa maana Bwana Mungu wake
alikuwa pamoja naye. 7 Pia baadhi ya Waisraeli, wakiwemo makuhani, Walawi,

waimbaji, mabawabu na watumishi wa Hekalu,[*] nao walikuja Yerusalemu mwaka
wa saba wa utawala wa Mfalme Artashasta.
8 Ezra aliwasili Yerusalemu mwezi wa tano wa mwaka wa saba wa utawala wa
Mfalme Artashasta. 9 Ezra alianza safari yake kutoka Babeli tangu siku ya kwanza ya
mwezi wa kwanza, naye akawasili Yerusalemu siku ya kwanza ya mwezi wa tano,
kwa maana mkono wa neema wa Mungu wake ulikuwa juu yake. 10 Kwa maana
Ezra alikuwa amejitoa kwa moyo wote kujifunza na kushika sheria ya Bwana na
kuwafundisha watu wa Israeli amri na sheria zake.

Barua Ya Ezra Kutoka Kwa Mfalme Artashasta

11 Hii ni nakala ya barua ambayo Mfalme Artashasta alikuwa amempa Ezra aliyekuwa
kuhani na mwalimu, mtu aliyeelimika katika mambo yahusuyo maagizo na amri za
Bwana kwa Israeli.
12 Artashasta, mfalme wa wafalme,
Kwa Ezra kuhani, mwalimu wa Sheria ya Mungu wa mbinguni:
Salamu.

13 Sasa naamuru kwamba mtu yeyote Mwisraeli katika ufalme wangu, pamoja na
makuhani na Walawi, ambaye anataka kwenda Yerusalemu pamoja nawe aweza
kwenda. 14 Unatumwa na mfalme na washauri wake saba kuchunguza kuhusu
Yuda na Yerusalemu kulingana na Sheria ya Mungu wako, iliyoko mkononi mwako.
15 Zaidi ya hayo, uchukue pamoja nawe fedha na dhahabu ambazo mfalme na
washauri wake wamempa Mungu wa Israeli kwa hiari, Mungu ambaye maskani
yake yako Yerusalemu, 16 pia fedha na dhahabu zote unazoweza kupata kutoka
jimbo la Babeli, pamoja na sadaka za hiari watakazotoa watu na makuhani kwa
ajili ya Hekalu la Mungu wao katika Yerusalemu. 17 Hakikisha kwamba fedha hizi
zimetumika kununua mafahali, kondoo dume na wana-kondoo pamoja na sadaka
za nafaka na sadaka za vinywaji, uvitoe dhabihu juu ya madhabahu ya Hekalu la
Mungu wenu katika Yerusalemu.
18 Kisha wewe na Wayahudi ndugu zako mnaweza kufanya lolote linaloonekana jema
sana kwa fedha na dhahabu zilizosalia, kulingana na mapenzi ya Mungu wenu.
19 Uvitoe kwa Mungu wa Yerusalemu vyombo vyote ulivyokabidhiwa kwa ajili
ya ibada katika Hekalu la Mungu wako. 20 Kitu kingine chochote kinachohitajika
kwa ajili ya Hekalu la Mungu wenu ambacho unatakiwa kukitoa, waweza kukitoa
kutoka hazina ya mfalme.
21 Mimi, Mfalme Artashasta, sasa naagiza watunza hazina wote wa Ng'ambo ya Mto
Frati kutoa kwa bidii chochote kwa Ezra kuhani na mwalimu wa Sheria ya Mungu
wa mbinguni atakachohitaji kwenu, 22 talanta 100[†] za fedha, ngano kori 100,[‡] divai
bathi 100,[§] mafuta ya zeituni bathi 100, na chumvi kiasi chochote. 23 Chochote
ambacho Mungu wa mbinguni ameagiza, kifanyike kwa ukamilifu kwa ajili ya
Hekalu la Mungu wa mbinguni. Kwa nini pawepo ghadhabu dhidi ya utawala wa
mfalme na wanawe? 24 Pia ninyi fahamuni kuwa hamna mamlaka ya kuwatoza
kodi, ushuru au ada makuhani, Walawi, waimbaji, mabawabu, watumishi wa
Hekalu au wafanyakazi wengine kwenye nyumba ya Mungu.
25 Nawe Ezra, kufuatana na hekima ya Mungu wenu uliyo nayo, weka mahakimu na
waamuzi wote wanaozifahamu sheria za Mungu wenu ili watoe haki kwa watu
wote wa Ng'ambo ya Mto Frati. Nawe inakupasa umfundishe yeyote ambaye
hazifahamu. 26 Yeyote ambaye hataitii sheria ya Mungu wenu pia sheria ya mfalme,

---

[*] **7:7** Yaani Wanethini (pia 7:24). [†] **7:22** Talanta 100 za fedha ni sawa na kilo 3,400. [‡] **7:22** Kori 100 za ngano ni sawa na kilo 10,000. [§] **7:22** Bathi 100 za divai ni sawa na lita 2,000.

hakika lazima aadhibiwe kwa kuuawa, kuhamishwa, kunyang'anywa mali au kufungwa gerezani.
27 Sifa ziwe kwa BWANA, Mungu wa baba zetu, Mungu ambaye kwa njia hii ameweka
ndani ya moyo wa mfalme kuipa heshima nyumba ya BWANA iliyoko Yerusalemu, kwa
namna hii 28 ambaye ameniongezea kibali chake mbele ya mfalme, washauri wake
na maafisa wote wa mfalme wenye uwezo. Kwa kuwa mkono wa BWANA Mungu
wangu ulikuwa pamoja nami, nilijipa moyo nikakusanya watu walio viongozi kutoka
Israeli wakwee pamoja nami.

8

Orodha Ya Viongozi Wa Jamaa Waliorudi Na Ezra

1 Hawa ndio viongozi wa jamaa pamoja na wale walioandikwa ambao walikuja pamoja nami kutoka Babeli wakati wa utawala wa Mfalme Artashasta:

2 wa wazao wa Finehasi, alikuwa Gershoni;
wa wazao wa Ithamari, alikuwa Danieli;
wa wazao wa Daudi, alikuwa Hatushi 3 wa wazao wa Shekania;

wa wazao wa Paroshi, alikuwa Zekaria, na watu 150 walioandikishwa pamoja naye;
4 wa wazao wa Pahath-Moabu, alikuwa Eliehoenai mwana wa Zerahia na wanaume 200 pamoja naye;
5 wa wazao wa Zatu, alikuwa Shekania mwana wa Yahazieli na wanaume 300 pamoja naye;
6 wa wazao wa Adini, alikuwa Ebedi mwana wa Yonathani na wanaume 50 pamoja naye;
7 wa wazao wa Elamu, alikuwa Yeshaya mwana wa Athalia, na wanaume 70 pamoja naye;
8 wa wazao wa Shefatia, alikuwa Zebadia mwana wa Mikaeli na wanaume 80 pamoja naye;
9 wa wazao wa Yoabu, alikuwa Obadia mwana wa Yehieli na wanaume 218 pamoja naye;
10 wa wazao wa Bani, alikuwa Shelomithi mwana wa Yosifia na wanaume 160 pamoja naye;
11 wa wazao wa Bebai, alikuwa Zekaria mwana wa Bebai na wanaume 28 pamoja naye;
12 wa wazao wa Azgadi, alikuwa Yohanani mwana wa Hakatani na wanaume 110 pamoja naye;
13 wa wazao wa Adonikamu, hawa walikuwa wa mwisho ambao majina yao ni Elifeleti, Yeueli, Shemaya na wanaume 60 pamoja nao;
14 wa wazao wa Bigwai, walikuwa Uthai na Zakuri na wanaume 70 pamoja nao.

Kurudi Yerusalemu

15 Niliwakusanya kwenye mto utiririkao kuelekea Ahava, nasi tukapiga kambi pale
siku tatu. Wakati nilipokagua kati ya watu na makuhani, sikuwapata Walawi. 16 Basi
niliwaita Eliezeri, Arieli, Shemaya, Elnathani, Yaribu, Elnathani, Nathani, Zekaria
na Meshulamu waliokuwa viongozi na Yoyaribu na Elnathani waliokuwa wasomi,
17 nikawatuma kwa Ido kiongozi huko Kasifia. Niliwaambia watakayomwambia Ido
na ndugu zake, watumishi wa Hekalu* huko Kasifia, ili waweze kutuletea wahudumu
kwa ajili ya nyumba ya Mungu wetu. 18 Kwa sababu mkono wa neema wa Mungu
wetu ulikuwa juu yetu, walituletea Sherebia, mtu mwenye uwezo kutoka wazao
wa Mahli mwana wa Lawi, mwana wa Israeli, na wana wa Sherebia pamoja na

* **8:17** Yaani Wanethini (pia 8:20).

ndugu zao wanaume kumi na wanane. 19 Naye Hashabia, pamoja na Yeshaya kutoka
wazao wa Merari na ndugu zake na wapwa wake wanaume ishirini. 20 Vilevile
walileta watumishi wa Hekalu 220, kikundi ambacho Daudi na maafisa walikuwa
wamekiweka kusaidia Walawi. Wote walikuwa wameorodheshwa kwa majina.
21 Kando ya Mto Ahava, hapo nilitangaza kufunga, ili tujinyenyekeshe mbele za
Mungu wetu na kumwomba kwa ajili ya kutujalia safari ya amani sisi na watoto wetu,
pamoja na mali zetu zote. 22 Niliona aibu kumwomba mfalme askari na wapanda
farasi wa kutulinda njiani kutokana na adui zetu, kwa sababu tulikwisha kumwambia
mfalme, "Mkono wa neema wa Mungu wetu uko juu ya kila mmoja anayemtafuta,
lakini hasira yake kubwa ni dhidi ya wote wamwachao." 23 Kwa hiyo tulifunga na
kumwomba Mungu wetu kuhusu jambo hili, naye akajibu maombi yetu.
24 Kisha niliwatenga viongozi wa makuhani kumi na wawili, pamoja na Sherebia,
Hashabia na ndugu zao kumi, 25 nami nikawapimia fedha, dhahabu na vifaa ambavyo
mfalme, washauri wake, maafisa wake na Israeli wote waliokuwepo walikuwa
wamevitoa sadaka kwa ajili ya nyumba ya Mungu wetu. 26 Niliwapimia talanta 650[†]
za fedha, vifaa vingine vya fedha vya uzito wa talanta mia moja,[‡] talanta mia moja
za dhahabu, 27 mabakuli ishirini ya dhahabu ya thamani ya darkoni elfu moja,[§] na
vyombo viwili vya shaba iliyosuguliwa, ya thamani kama dhahabu.
28 Niliwaambia, "Ninyi pamoja na vyombo hivi ni wakfu kwa Bwana. Fedha na
dhahabu ni sadaka ya hiari kwa Bwana, Mungu wa baba zenu. 29 Vilindeni kwa
uangalifu mpaka mtakapovipima ndani ya vyumba vya nyumba ya Bwana katika
Yerusalemu mbele ya makuhani, viongozi na Walawi pamoja na wakuu wa jamaa
za Israeli." 30 Ndipo makuhani na Walawi wakapokea fedha, dhahabu na vyombo
vilivyowekwa wakfu ambavyo vilipimwa na kupelekwa katika nyumba ya Mungu
wetu mjini Yerusalemu.
31 Tulianza safari kutoka Mto Ahava kwenda Yerusalemu kwenye siku ya kumi na
mbili ya mwezi wa kwanza. Mkono wa Mungu wetu ulikuwa juu yetu, naye njiani
alitulinda dhidi ya adui na wanyang'anyi. 32 Kwa hiyo tuliwasili Yerusalemu ambapo
tulipumzika kwa siku tatu.
33 Katika siku ya nne, ndani ya nyumba ya Mungu wetu, tulipima fedha, dhahabu
na vyombo vilivyowekwa wakfu, tukakabidhi mikononi mwa kuhani Meremothi
mwana wa Uria. Eleazari mwana wa Finehasi alikuwa pamoja naye, pia walikuwako
Walawi wawili, Yozabadi mwana wa Yeshua na Noadia mwana wa Binui. 34 Kila kitu
kilihesabiwa kwa idadi na kupimwa kwa uzito, nao uzito wote uliandikwa wakati
ule.
35 Kisha mateka waliokuwa wamerudi kutoka utumwani wakatoa sadaka za
kuteketezwa kwa moto kwa Mungu wa Israeli: mafahali kumi na wawili kwa ajili ya
Israeli wote, kondoo dume tisini na sita, wana-kondoo sabini na saba na mbuzi dume
kumi na wawili kuwa sadaka ya dhambi. Hii yote ilikuwa sadaka ya kuteketezwa kwa
moto kwa Bwana. 36 Pia walikabidhi manaibu wa mfalme na watawala wa Ng'ambo
ya Mto Frati maagizo ya mfalme, ambao baadaye walitoa msaada kwa watu na kwa
nyumba ya Mungu.

9

Maombi Ya Ezra Kuhusu Kuoa Wake Wa Kigeni

1 Baada ya mambo haya kutendeka, viongozi walinijia na kusema, "Watu wa
Israeli, wakiwemo makuhani na Walawi, hawakujitenga na majirani zao katika
kufanya machukizo, kama yale ya Wakanaani, Wahiti, Waperizi, Wayebusi, Waamoni,

---

† **8:26** Talanta 650 za fedha ni sawa na tani 25. ‡ **8:26** Talanta 100 za fedha ni sawa na tani 3.75. § **8:27** Darkoni 1,000 ni sawa na kilo 8.5.

Wamoabu, Wamisri na Waamori. 2 Wamewaoa baadhi ya binti zao kuwa wake zao
na wake za wana wao, nao wamechanganya taifa takatifu na watu waliowazunguka.
Nao viongozi na maafisa wamekuwa mstari wa mbele katika njia hii potovu."

3 Niliposikia jambo hili nilirarua koti langu na joho langu, nikazing'oa nywele
za kichwa changu na ndevu zangu na kuketi nikishangaa. 4 Kisha kila mmoja
aliyetetemeshwa na maneno ya Mungu wa Israeli alikusanyika kunizunguka kwa
sababu ya upotovu huu wa hao watu waliorudi kutoka utumwani. Nami niliketi pale
nikishangaa mpaka wakati wa dhabihu ya jioni.

5 Ndipo wakati wa kutoa dhabihu ya jioni nikainuka kutoka kujidhili kwangu nikiwa
na koti na joho langu lililoraruka, nikapiga magoti mikono yangu ikiwa imeinuliwa
kwa Bwana Mungu wangu. 6 Nami nikaomba:

"Ee Mungu wangu, natahayari na kuona aibu kukuinulia uso wangu Mungu wangu,
kwa sababu dhambi zetu zimejikusanya hata kupita juu ya vichwa vyetu na hatia
yetu imefika mbinguni. 7 Tokea siku za babu zetu mpaka sasa, hatia yetu imekuwa
kubwa. Kwa sababu ya dhambi zetu, sisi na wafalme wetu na makuhani wetu
tumekabiliwa na vita, utumwa, kutekwa na kudhiliwa katika mikono ya wafalme
wa kigeni, kama ilivyo leo.

8 "Lakini sasa, kwa muda mfupi, Bwana Mungu wetu amekuwa na neema kwa kutu-
achia mabaki na kutupa mahali imara katika mahali pake patakatifu, hivyo Mungu
wetu atupa mwanga machoni petu na unafuu katika utumwa wetu. 9 Ingawa
tu watumwa, Mungu wetu hajatuacha katika kufungwa kwetu. Ametuonyesha
huruma mbele ya wafalme wa Uajemi: Ametujalia maisha mapya kwa kujenga
upya nyumba ya Mungu wetu na kukarabati magofu yake, naye ametupa ukuta wa
ulinzi katika Yuda na Yerusalemu.

10 "Lakini sasa, Ee Mungu wetu, tunaweza kusema nini baada ya hili? Kwa maana
tumedharau maagizo 11 uliyoyatoa kupitia watumishi wako manabii uliposema:
'Nchi mnayoiingia kuimiliki ni nchi iliyochafuliwa na uovu wa watu wake. Kwa
matendo yao ya machukizo wameijaza nchi kwa unajisi wao kutoka mwisho mmoja
hadi mwingine. 12 Kwa hiyo, msiwaoze binti zenu kwa wana wao wala binti zao
kwa wana wenu. Msitafute mkataba wa urafiki nao kwa wakati wowote. Ndipo
mtakapofanikiwa na kula mema ya nchi na kuwaachia watoto wenu nchi hiyo
kama urithi wao wa milele.'

13 "Yale yaliyotupata ni matokeo ya matendo yetu mabaya, pia hatia yetu kubwa. Hata
hivyo, wewe Mungu wetu, umetuadhibu kidogo kuliko dhambi zetu zilivyostahili
na umetupa mabaki kama haya. 14 Je, tutavunja maagizo yako tena na kuoana na
watu ambao hufanya mambo ya machukizo? Je, hutakuwa na hasira ya kutosha juu
yetu na kutuangamiza, bila kutuachia mabaki wala atakayenusurika? 15 Ee Bwana,
Mungu wa Israeli, wewe ni mwenye haki! Leo hii tumeachwa kama mabaki. Tupo
hapa mbele zako na hatia yetu, ingawa katika hali hii hakuna hata mmoja wetu
anayeweza kusimama mbele zako."

10

Toba Ya Watu

1 Wakati Ezra alipokuwa anaomba na kuungama, huku akilia na kujitupa chini
mbele ya nyumba ya Mungu, umati mkubwa wa Waisraeli, wanaume, wanawake na
watoto walikusanyika kumzunguka. Nao pia wakalia sana. 2 Kisha Shekania mwana
wa Yehieli, mmoja wa wazao wa Elamu, akamwambia Ezra, "Tumekosa uaminifu
kwa Mungu wetu kwa kuoa wanawake wa kigeni kutoka mataifa yanayotuzunguka.
Lakini pamoja na hili, bado liko tumaini kwa ajili ya Israeli. 3 Sasa na tufanye agano
mbele za Mungu wetu kuwafukuza hawa wanawake wote pamoja na watoto wao,

kulingana na maonyo ya bwana wangu pamoja na wale ambao wanaogopa amri
za Mungu wetu. Hili na lifanyike sawasawa na hii Sheria. 4 Inuka, suala hili lipo
mikononi mwako. Sisi tutaungana nawe, uwe na ujasiri ukatende hili.”

5 Basi Ezra akainuka na kuwaapisha makuhani viongozi, Walawi na Israeli yote
kufanya lile lililokuwa limependekezwa. Nao wakaapa. 6 Ndipo Ezra akaondoka
hapo mbele ya nyumba ya Mungu akaenda kwenye chumba cha Yehohanani mwana
wa Eliashibu. Wakati alipokuwa hapo, hakula chakula wala hakunywa maji, kwa
sababu aliendelea kuomboleza kuhusu kukosa uaminifu kwa watu wa uhamishoni.
7 Ndipo lilipotolewa tangazo Yuda yote na Yerusalemu kwa watu wote waliokuwa
uhamishoni kukusanyika Yerusalemu. 8 Yeyote ambaye hangejitokeza kwa muda wa
siku tatu angepoteza mali yake yote, kulingana na uamuzi wa maafisa na wazee, naye
mtu huyo angefukuzwa kutoka kusanyiko la watu waliokuwa uhamishoni.

9 Katika muda wa siku tatu, watu wote wa Yuda na Benyamini wakawa wameku-
sanyika huko Yerusalemu. Kwenye siku ya ishirini ya mwezi wa tisa, watu wote
walikuwa wameketi ndani ya uwanja mbele ya nyumba ya Mungu, wakiwa na
majonzi mno kwa tukio hilo na kwa sababu ya mvua kubwa. 10 Ndipo Kuhani
Ezra aliposimama akawaambia, “Mmekosa uaminifu, mmeoa wanawake wa kigeni,
mkaongezea hatia ya Israeli. 11 Sasa tubuni kwa Bwana, Mungu wa baba zenu
mkafanye mapenzi yake. Jitengeni na mataifa wanaowazunguka na wake zenu wa
kigeni.”

12 Kusanyiko lote likajibu kwa sauti kubwa: “Uko sawa kabisa! Ni lazima tufanye
kama unavyosema. 13 Lakini hapa pana watu wengi na ni wakati wa mvua, hivyo
hatuwezi kusimama nje. Hata hivyo, shauri hili haliwezi kumalizika kwa siku
moja au mbili, kwa sababu tumefanya dhambi kubwa katika jambo hili. 14 Maafisa
wetu na wafanye kwa niaba ya kusanyiko lote. Kisha kila mmoja katika miji yetu
ambaye ameoa mwanamke wa kigeni aje kwa wakati uliopangwa, akiwa pamoja
na wazee na waamuzi wa kila mji, hadi hasira kali ya Mungu wetu katika shauri
hili itakapoondolewa kwetu.” 15 Yonathani mwana wa Asaheli na Yazeya mwana
wa Tikwa peke yao, wakiungwa mkono na Meshulamu na Shabethai Mlawi, ndio
waliopinga jambo hili.

16 Basi watu wa uhamishoni wakafanya kama ilivyokuwa imependekezwa. Kuhani
Ezra akachagua wanaume waliokuwa viongozi wa jamaa, mmoja kutoka kila
mgawanyo wa jamaa, nao wote wakachaguliwa kwa majina. Katika siku ya kwanza
ya mwezi wa kumi waliketi kuchunguza mashauri hayo. 17 Katika siku ya kwanza ya
mwezi wa kwanza wakawa wamemaliza kushughulikia wanaume wote waliokuwa
wameoa wanawake wa kigeni.

Wenye Hatia Ya Kuoa Wake Wa Kigeni

18 Miongoni mwa wazao wa makuhani, wafuatao walikuwa wameoa wanawake wa kigeni:

Kutoka wazao wa Yeshua mwana wa Yosadaki na ndugu zake: Maaseya, Eliezeri,
Yaribu na Gedalia. 19 (Wote walitoa nadhiri kwa kuandika kwa mikono yao
kuwafukuza wake zao, kwa hatia yao, kila mmoja akatoa kondoo dume kutoka
kundini mwake kama sadaka ya hatia.)

20 Kutoka wazao wa Imeri:
Hanani na Zebadia.
21 Kutoka wazao wa Harimu:
Maaseya, Eliya, Shemaya, Yehieli na Uzia.
22 Kutoka wazao wa Pashuri:

Elioenai, Maaseya, Ishmaeli, Nethaneli, Yozabadi na Elasa.

23 Miongoni mwa Walawi:
Yozabadi, Shimei, Kelaya (ndiye Kelita), Pethahia, Yuda na Eliezeri.
24 Kutoka waimbaji:
Eliashibu.
Kutoka mabawabu:
Shalumu, Telemu na Uri.

25 Miongoni mwa Waisraeli wengine:

Kutoka wazao wa Paroshi:
Ramia, Izia, Malkiya, Miyamini, Eleazari, Malkiya na Benaya.
26 Kutoka wazao wa Elamu:
Matania, Zekaria, Yehieli, Abdi, Yeremothi na Eliya.
27 Kutoka wazao wa Zatu:
Elioenai, Eliashibu, Matania, Yeremothi, Zabadi na Aziza.
28 Kutoka uzao wa Bebai:
Yehohanani, Hanania, Zabai na Athlai.
29 Kutoka wazao wa Bani:
Meshulamu, Maluki, Adaya, Yashubu, Sheali na Yeremothi.
30 Kutoka wazao wa Pahath-Moabu:
Adna, Kelali, Benaya, Maaseya, Matania, Bezaleli, Binui na Manase.
31 Kutoka wazao wa Harimu:
Eliezeri, Ishiya, Malkiya, Shemaya, Shimeoni,
32 Benyamini, Maluki, na Shemaria.
33 Kutoka wazao wa Hashumu:
Matenai, Matata, Zabadi, Elifeleti, Yeremai, Manase na Shimei.
34 Kutoka wazao wa Bani:
Maadai, Amramu, Ueli,
35 Benaya, Bedeya, Keluhi,
36 Vania, Meremothi, Eliashibu,
37 Matania, Matenai na Yaasu.
38 Kutoka wazao wa Binui:
Shimei,
39 Shelemia, Nathani, Adaya,
40 Maknadebai, Shashai, Sharai,
41 Azareli, Shelemia, Shemaria,
42 Shalumu, Amaria na Yosefu.
43 Kutoka wazao wa Nebo:
Yeieli, Matithia, Zabadi, Zebina, Yadai, Yoeli na Benaya.

44 Hawa wote walikuwa wameoa wanawake wa kigeni, na baadhi yao walikuwa wamezaa nao watoto.

Nehemia

Maombi Ya Nehemia
1 Maneno ya Nehemia mwana wa Hakalia:

Katika mwezi wa Kisleu* katika mwaka wa ishirini, wakati nilikuwa ngomeni
katika jumba la kifalme la Shushani, 2 Hanani, mmoja wa ndugu zangu, alikuja kutoka
Yuda akiwa na watu wengine, nami nikawauliza kuhusu mabaki ya Wayahudi wale
walionusurika kwenda uhamishoni na pia kuhusu Yerusalemu.
3 Wakaniambia, "Wale walionusurika kwenda uhamishoni, wale ambao wamerudi
kwenye lile jimbo, wako katika taabu kubwa na aibu. Ukuta wa Yerusalemu
umebomoka, na malango yake yamechomwa moto."
4 Niliposikia mambo haya, niliketi, nikalia. Kwa siku kadhaa niliomboleza na
kufunga na kuomba mbele za Mungu wa mbinguni. 5 Kisha nikasema:
"Ee Bwana, Mungu wa mbinguni, mkuu na mwenye kuogofya, ambaye hulishika
agano lake la upendo na wale wampendao na kutii amri zake, 6 tega masikio
yako, na ufungue macho yako, ili usikie maombi ya mtumishi wako anayoomba
mbele yako usiku na mchana kwa ajili ya watumishi wako, watu wa Israeli.
Ninaungama dhambi zetu sisi Waisraeli, pamoja na zangu na za nyumba ya baba
yangu, tulizotenda dhidi yako. 7 Tumetenda uovu sana mbele zako. Hatukutii amri,
maagizo na sheria ulizompa Mose mtumishi wako.
8 "Kumbuka agizo ulilompa Mose mtumishi wako, ukisema, 'Kama mkikosa
uaminifu, nitawatawanya miongoni mwa mataifa, 9 lakini mkinirudia na kutii
amri zangu, ndipo hata kama watu wenu walio uhamishoni wako mbali sana
katika miisho ya dunia, nitawakusanya kutoka huko na kuwaleta mahali ambapo
nimepachagua kuwa makao kwa ajili ya Jina langu.'
10 "Hawa ni watumishi wako na watu wako, uliowakomboa kwa nguvu zako kuu
na mkono wako wenye nguvu. 11 Ee Bwana, tega sikio lako na usikie maombi ya
huyu mtumishi wako, na maombi ya watumishi wako wanaofurahia kuliheshimu
Jina lako. Nipe leo, mimi mtumishi wako, mafanikio kwa kunipa kibali mbele ya
mtu huyu."
Kwa maana nilikuwa mnyweshaji wa mfalme.

2

Artashasta Amtuma Nehemia Yerusalemu
1 Katika mwezi wa Nisani* mwaka wa ishirini wa utawala wa Mfalme Artashasta,
wakati divai ilipoletwa kwake, niliichukua na kumpa mfalme. Sikuwahi kuonekana
mwenye huzuni mbele yake kabla ya hapo. 2 Basi mfalme akaniuliza, "Kwa nini uso
wako unaonekana una huzuni wakati wewe si mgonjwa? Jambo hili si kitu kingine
bali ni huzuni ya moyo."
Niliogopa sana, 3 lakini nikamwambia mfalme, "Mfalme na aishi milele! Kwa nini
uso wangu usiwe na huzuni wakati mji walipozikwa baba zangu umebaki magofu,
na malango yake yameteketezwa kwa moto?"
4 Mfalme akaniambia, "Je, haja yako ni gani?"

* **1:1** Kisleu ni mwezi wa tisa katika kalenda ya Kiyahudi; katika kalenda yetu ni Novemba/Desemba (ona pia Zekaria 7:1). * **2:1** Nisani (Abibu) ni mwezi wa kwanza katika kalenda ya Kiyunani; katika kalenda yetu ni Machi/Aprili.

Ndipo nikaomba kwa Mungu wa mbinguni, 5 na nikamjibu mfalme, “Kama
ikimpendeza mfalme, na kama mtumishi wako amepata kibali machoni pake,
anitume kule mji wa Yuda, mahali baba zangu walipozikwa, ili niweze kuujenga
upya.”
6 Kisha mfalme, na malkia akiwa ameketi karibu naye, akaniuliza, “Safari yako
itachukua muda gani, nawe utarudi lini?” Ilimpendeza mfalme kunituma, kwa hiyo
nikapanga muda.
7 Pia nikamwambia, “Kama ikimpendeza mfalme, naomba nipewe barua kwa
watawala wa Ng’ambo ya Frati, ili wanipe ulinzi mpaka nifike Yuda. 8 Naomba
nipewe barua nipeleke kwa Asafu, mtunzaji wa msitu wa mfalme, ili anipe miti
ya kutengeneza boriti kwa ajili ya malango ya ngome ya Hekalu, na ukuta wa mji,
na makao yangu nitakapoishi.” Kwa kuwa mkono wenye neema wa Mungu wangu
ulikuwa juu yangu, mfalme akanijalia ombi langu. 9 Basi nilienda kwa watawala
wa Ng’ambo ya Frati na kuwapa barua za mfalme. Pia mfalme alikuwa ametuma
maafisa wa jeshi na askari wapanda farasi pamoja nami.
10 Sanbalati Mhoroni na Tobia afisa Mwamoni waliposikia juu ya jambo hili,
waliudhika sana kwamba amekuja mtu kuinua ustawi wa Waisraeli.

Nehemia Akagua Kuta Za Yerusalemu

11 Nilienda Yerusalemu, na baada ya kukaa huko siku tatu, 12 nikaondoka wakati
wa usiku pamoja na watu wachache. Sikuwa nimemwambia mtu yeyote kile
ambacho Mungu wangu alikuwa ameweka moyoni mwangu kufanya kwa ajili
ya Yerusalemu. Hapakuwepo na mnyama yeyote pamoja nami isipokuwa yule
niliyekuwa nimempanda.
13 Nikatoka nje usiku kupitia Lango la Bondeni, kuelekea Kisima cha Joka na Lango
la Samadi, nikikagua kuta za Yerusalemu zilizokuwa zimebomolewa, na malango
yake yaliyokuwa yameteketezwa kwa moto. 14 Kisha nikaelekea mpaka Lango la
Chemchemi na Bwawa la Mfalme, lakini hapakuwepo nafasi ya kutosha kwa ajili
ya mnyama wangu kupita, 15 kwa hiyo nikapandia bondeni usiku nikikagua ukuta.
Mwishoni nikarudi na kuingia tena kupitia Lango la Bondeni. 16 Maafisa hawakujua
nilikokwenda wala nilichokuwa nikifanya, kwa sababu mpaka sasa nilikuwa bado
sijasema lolote kwa Wayahudi, wala makuhani, wala wakuu, wala maafisa, wala mtu
yeyote ambaye angefanya kazi.
17 Ndipo nilipowaambia, “Mnaona taabu tuliyo nayo: Yerusalemu imebaki magofu
na malango yake yameteketezwa kwa moto. Njooni tujenge upya ukuta wa
Yerusalemu, nasi hatutakuwa tena katika aibu hii.” 18 Pia niliwaambia kuhusu mkono
wenye neema wa Mungu wangu uliokuwa juu yangu, na kile mfalme alichokuwa
ameniambia.
Wakajibu, “Haya! Tuanze kujenga tena.” Kwa hiyo wakaanza kazi hii njema.
19 Lakini Sanbalati Mhoroni, Tobia afisa Mwamoni, na Geshemu Mwarabu
waliposikia kuhusu jambo hili, walitudhihaki na kutucheka. Wakauliza, “Ni nini hiki
mnachokifanya? Je, mnaasi dhidi ya mfalme?”
20 Nikawajibu kwa kusema, “Mungu wa mbinguni atatufanikisha. Sisi watumishi
wake tutaanza kujenga upya, lakini kwenu ninyi, hamna sehemu wala dai lolote wala
kumbukumbu la haki katika Yerusalemu.”

3

Wajenzi Wa Ukuta

1 Eliashibu kuhani mkuu na makuhani wenzake walikwenda kufanya kazi na
kulijenga upya Lango la Kondoo. Waliliweka wakfu na kuweka milango mahali
pake, wakajenga hadi kufikia Mnara wa Mia, ambao waliuweka wakfu hadi Mnara

wa Hananeli. 2 Watu wa Yeriko wakajenga sehemu zilizopakana nao, naye Zakuri
mwana wa Imri akajenga karibu nao.

3 Lango la Samaki lilijengwa upya na wana wa Hasenaa. Waliweka boriti zake,
na wakaweka milango yake na makomeo na nondo. 4 Meremothi mwana wa Uria,
mwana wa Hakosi, alikarabati sehemu iliyofuatia. Baada yake Meshulamu mwana
wa Berekia, mwana wa Meshezabeli, alifanya ukarabati na aliyemfuatia ni Sadoki
mwana wa Baana. 5 Sehemu iliyofuatia ilikarabatiwa na watu kutoka Tekoa, lakini
wakuu wao walikataa kufanya kazi chini ya wasimamizi wao.

6 Lango la Yeshana lilikarabatiwa na Yoyada mwana wa Pasea, na Meshulamu
mwana wa Besodeya. Waliweka boriti zake, na wakaweka milango, makomeo na
nondo. 7 Karibu nao ukarabati ulifanywa na watu kutoka Gibeoni na Mispa, yaani
Melati Mgibeoni, na Yadoni Mmeronothi, sehemu hizi zikiwa chini ya mamlaka ya
mtawala wa Ng'ambo ya Frati. 8 Uzieli mwana wa Harhaya, mmoja wa masonara,
alikarabati sehemu iliyofuatia, naye Hanania mmoja wa watengenezaji marashi
akakarabati sehemu iliyofuatia. Walitengeneza Yerusalemu mpaka kufikia Ukuta
Mpana. 9 Refaya mwana wa Huri, mtawala wa nusu ya wilaya ya Yerusalemu,
alikarabati sehemu iliyofuatia. 10 Kupakana na sehemu hii, Yedaya mwana wa
Harumafu alikarabati sehemu iliyokuwa mkabala na nyumba yake, naye Hatushi
mwana wa Hashabnea akakarabati sehemu iliyofuatia. 11 Malkiya mwana wa
Harimu, na Hashubu mwana wa Pahath-Moabu walikarabati sehemu nyingine
pamoja na Mnara wa Matanuru. 12 Shalumu mwana wa Haloheshi, mtawala wa nusu
ya wilaya ya Yerusalemu, alikarabati sehemu iliyofuatia akisaidiwa na binti zake.

13 Lango la Bondeni lilikarabatiwa na Hanuni na wakazi wa Zanoa. Walilijenga
upya, na kuweka milango yake na makomeo na nondo mahali pake. Pia walikarabati
ukuta wenye urefu wa mita 450 hadi Lango la Samadi.

14 Lango la Samadi lilikarabatiwa na Malkiya mwana wa Rekabu, mtawala wa
wilaya ya Beth-Hakeremu. Alilijenga upya, na kuweka milango yake, na makomeo
na nondo.

15 Lango la Chemchemi lilikarabatiwa na Shalumu mwana wa Kolhoze, mtawala wa
wilaya ya Mispa. Alilijenga upya, akaliezeka na kuweka milango yake, na makomeo
na nondo mahali pake. Pia alikarabati ukuta wa Bwawa la Siloamu karibu na Bustani
ya Mfalme, hadi kwenye ngazi zinazoshuka kutoka Mji wa Daudi. 16 Baada yake,
Nehemia mwana wa Azbuki, mtawala wa nusu ya wilaya ya Beth-Suri, alikarabati
kufikia mkabala na makaburi ya Daudi, mpaka kwenye bwawa lililotengenezwa, na
kufikia Nyumba ya Mashujaa.

17 Baada yake, ukarabati ulifanywa na Walawi chini ya uongozi wa Rehumu mwana
wa Bani. Aliyefuatia ni Hashabia, mtawala wa nusu ya wilaya ya Keila, aliyekarabati
sehemu ya wilaya yake. 18 Baada yake, ukarabati ulifanywa na ndugu zao chini ya
usimamizi wa Binui mwana wa Henadadi, mtawala wa nusu hiyo ingine ya wilaya ya
Keila. 19 Baada yao, Ezeri mwana wa Yeshua, mtawala wa Mispa, alikarabati sehemu
nyingine, kuanzia ile sehemu inayotazamana na mwinuko wa kuelekea kwenye ghala
la kuhifadhia silaha, mpaka kwenye pembe ya ukuta. 20 Baada yake, Baruku mwana
wa Zakai alikarabati kwa bidii sehemu nyingine kuanzia ile pembe, mpaka kwenye
lango la nyumba ya Eliashibu kuhani mkuu. 21 Kupakana naye, Meremothi mwana

wa Uria, mwana wa Hakosi, alikarabati sehemu nyingine, kuanzia penye lango la
nyumba ya Eliashibu mpaka mwisho wake.
22 Baada yake, ukarabati ulifanywa na makuhani waliotoka eneo lililouzunguka
mji. 23 Baada yao Benyamini na Hashubu walikarabati mbele ya nyumba zao, na
baada yao Azaria mwana wa Maaseya, mwana wa Anania alifanya ukarabati kando
ya nyumba yake. 24 Baada yake, Binui mwana wa Henadadi alikarabati sehemu
nyingine, kuanzia kwenye nyumba ya Azaria mpaka kwenye pembe ya ukuta. 25 Naye
Palali, mwana wa Uzai alijenga sehemu iliyokuwa mkabala na pembe ya ukuta,
mpaka kwenye mnara wa juu ambao unajitokeza kuanzia kwenye jumba la kifalme,
kando ya ua wa walinzi. Baada yake, Pedaya mwana wa Paroshi, 26 na watumishi
wa Hekalu walioishi juu ya kilima cha Ofeli walikarabati hadi kufikia mkabala na
Lango la Maji, kuelekea mashariki na ule mnara uliojitokeza. 27 Baada yao, watu wa
Tekoa walikarabati sehemu nyingine, kuanzia mnara mkubwa utokezao hadi ukuta
wa Ofeli.

28 Makuhani walifanya ukarabati juu ya Lango la Farasi, kila mmoja mbele ya
nyumba yake. 29 Baada yao, Sadoki mwana wa Imeri alifanya ukarabati mkabala
na nyumba yake. Baada yake, Shemaya mwana wa Shekania, mlinzi wa Lango
la Mashariki, alifanya ukarabati. 30 Baada yake, Hanania mwana wa Shelemia,
na Hanuni mwana wa sita wa Salafu walikarabati sehemu nyingine. Baada yao,
Meshulamu mwana wa Berekia alikarabati sehemu iliyokuwa mkabala na nyumba
zake za kuishi. 31 Baada yake Malkiya, mmoja wa masonara, alifanya ukarabati
mpaka kwenye nyumba za watumishi wa Hekalu* na wafanyabiashara, mkabala
na Lango la Ukaguzi, hadi kufikia chumba kilicho juu ya pembe. 32 Masonara na
wafanyabiashara walifanya ukarabati kutoka chumba kilichoko juu ya pembe hadi
Lango la Kondoo.

4

Upinzani Wakati Wa Ujenzi

1 Sanbalati aliposikia kwamba tulikuwa tunajenga ukuta upya, alikasirika na akawa
na uchungu sana. Aliwadhihaki Wayahudi 2 mbele ya rafiki zake na jeshi la Samaria,
akisema, "Hawa Wayahudi wanyonge wanafanya nini? Je, wataweza kuurudishia
ukuta wao? Je, watatoa dhabihu? Je, wataweza kumaliza kuujenga kwa siku moja?
Je, wataweza kufufua mawe kutoka malundo ya vifusi yaliyoungua hivyo?"
3 Tobia Mwamoni aliyekuwa upande wake akasema, "Wanachokijenga, hata kama
mbweha angepanda juu yake, huo ukuta wao wa mawe angeliubomoa!"

4 Ee Mungu wetu, utusikie, kwa kuwa tumedharauliwa. Warudishie matukano
yao kwenye vichwa vyao wenyewe. Uwatoe ili wawe nyara katika nchi ya
waliowateka. 5 Usiusitiri uovu wao, wala usifute dhambi zao mbele zako, kwa kuwa
wamewatukana wajenzi mbele.

6 Basi tuliujenga upya ukuta mpaka wote ukafikia nusu ya kimo chake, kwa kuwa
watu walifanya kazi kwa moyo wote.
7 Lakini wakati Sanbalati, Tobia, Waarabu, Waamoni na watu wa Ashdodi
waliposikia kuwa ukarabati wa kuta za Yerusalemu ulikuwa umeendelea na mianya
ilikuwa inazibwa, walikasirika sana. 8 Wote walifanya shauri pamoja kuja kupigana
dhidi ya Yerusalemu, na kuchochea machafuko dhidi yake. 9 Lakini tulimwomba
Mungu wetu, na tukaweka ulinzi usiku na mchana kupambana na tishio hili.

---

* **3:31** Yaani Wanethini.

10 Wakati ule ule, watu wa Yuda wakasema, "Nguvu za wafanyakazi zinapungua,
nacho kifusi ni kingi mno, kiasi kwamba hatuwezi kuujenga upya ukuta."
11 Pia adui zetu walisema, "Kabla hawajajua au kutuona, tutakuwa palepale katikati
yao, na tutawaua na kuikomesha hiyo kazi."
12 Kisha Wayahudi ambao waliishi karibu nao walikuja zaidi ya mara kumi na
kutuambia, "Popote mtakapoelekea, watatushambulia."
13 Kwa hiyo nikaweka baadhi ya watu nyuma ya sehemu za chini za ukuta kwenye
sehemu zilizo wazi, nikawaweka kufuatana na jamaa zao, wakiwa na panga, mikuki
na pinde zao. 14 Baada ya kuona hali ilivyo, nikasimama na kuwaambia wakuu,
maafisa na wengine wote, "Msiwaogope. Mkumbukeni Bwana, ambaye ni mkuu
mwenye kuogofya. Piganeni kwa ajili ya ndugu zenu, wana wenu na binti zenu,
wake zenu na nyumba zenu."
15 Adui zetu waliposikia kwamba tumetambua hila yao, na kwamba Mungu
amevuruga shauri lao, sote tulirudi kwenye ukuta, kila mmoja kwenye kazi yake.
16 Kuanzia siku ile na kuendelea, nusu ya watu wangu walifanya kazi ya ujenzi, na
nusu nyingine wakashika mikuki, ngao, pinde na dirii. Maafisa walijipanga nyuma ya
watu wote wa Yuda 17 waliokuwa wakijenga ukuta. Wale waliobeba vifaa vya ujenzi
walifanya kazi yao kwa mkono mmoja, na kushika silaha kwa mkono mwingine, 18 na
kila mjenzi alijifunga upanga wake upande mmoja akiwa anafanya kazi. Lakini mtu
wa kupiga baragumu alikaa pamoja nami.
19 Kisha nikawaambia wakuu, maafisa na watu wengine wote, "Kazi hii ni
kubwa na imeenea sehemu kubwa, nasi tumetawanyika kila mmoja akiwa mbali
na mwenzake juu ya ukuta. 20 Popote mtakaposikia sauti ya baragumu, jiungeni nasi
huko. Mungu wetu atatupigania!"
21 Basi tuliendelea na kazi, nusu ya watu wakishikilia mikuki, kuanzia mawio ya
jua hadi nyota zilipoonekana. 22 Wakati huo pia niliwaambia watu, "Kila mtu na
msaidizi wake wakae ndani ya Yerusalemu wakati wa usiku, ili waweze kutumika
kama walinzi wakati wa usiku, na kufanya kazi wakati wa mchana." 23 Mimi, wala
ndugu zangu, wala watu wangu, wala walinzi waliokuwa pamoja nami hatukuvua
nguo zetu. Kila mmoja alikuwa na silaha yake, hata alipokwenda kuchota maji.

5

Nehemia Awasaidia Maskini

1 Wakati huu wanaume na wake zao wakalia kilio kikuu dhidi ya ndugu zao
Wayahudi. 2 Baadhi yao walikuwa wakisema, "Sisi na wana wetu na binti zetu tuko
wengi. Ili tuweze kula na kuishi, ni lazima tupate nafaka."
3 Wengine walikuwa wakisema, "Tunaweka rehani mashamba yetu, mashamba ya
mizabibu, na nyumba zetu ili tupate nafaka wakati wa njaa."
4 Bado kukawa na wengine waliokuwa wakisema, "Ilitubidi tukope fedha ili kulipa
kodi ya mfalme kwa ajili ya mashamba yetu na mashamba yetu ya mizabibu.
5 Ingawa sisi ni mwili na damu moja sawa na watu wa nchi yetu, na ijapo wana wetu
ni wazuri kama wana wao, bado inatupasa kuwatoa wana wetu na binti zetu kwenye
utumwa. Baadhi ya binti zetu wameshakuwa watumwa tayari, lakini hatuna uwezo
wa kuwakomboa, kwa sababu mashamba yetu na mashamba ya mizabibu yetu ni
mali ya wengine."
6 Niliposikia kilio chao na malalamiko haya, nilikasirika sana. 7 Nikayatafakari
katika akili yangu, nikiwalaumu wakuu na maafisa. Nikawaambia, "Mnawaonea
ndugu zenu kwa kuwatoza riba!" Basi nikaitisha mkutano mkubwa ili kuwashughu-
likia 8 na kusema: "Kulingana na uwezo wetu, tumewakomboa ndugu zetu Wayahudi
waliokuwa wameuzwa kwa watu wasioamini. Sasa mnawauza ndugu zenu, ili

wauzwe tena kwetu!" Walinyamaza kimya, kwa sababu hawakupata chochote cha
kusema.
9 Basi nikaendelea kusema, "Mnachokifanya si sawa. Je, haikuwapasa kutembea
katika hofu ya Mungu wetu ili tuepukane na shutuma za adui zetu wasioamini?
10 Mimi na ndugu zangu na watu wangu tunawakopesha watu fedha na nafaka.
Lakini jambo hili la kutoza riba likome! 11 Warudishieni mara moja mashamba
yao, mashamba yao ya mizabibu, mashamba yao ya mizeituni, na nyumba zao, pia
riba yao mnayowatoza na sehemu ya fungu la mia la fedha, nafaka, divai mpya na
mafuta."
12 Wakasema, "Tutawarudishia na hatutataka kitu chochote zaidi kutoka kwao.
Tutafanya kama ulivyosema."

Kisha nikawaita makuhani na kuwafanya wakuu na maafisa kuapa kufanya kile
walichoahidi. 13 Pia nikakung'uta makunjo ya vazi langu na kusema, "Kila mtu
ambaye hatatimiza ahadi hii, Mungu na amkung'ute hivi kutoka nyumba yake na
katika mali zake. Basi mtu wa namna hiyo akung'utiwe nje na aachwe bila kitu!"

Waliposikia hili, mkutano wote ukasema, "Amen," na wakamtukuza Bwana. Nao
watu wakafanya kama walivyokuwa wameahidi.

14 Zaidi ya hayo, kutoka mwaka wa ishirini wa Mfalme Artashasta, wakati
nilipoteuliwa kuwa mtawala wao katika nchi ya Yuda, mpaka mwaka wake wa
thelathini na mbili, yaani miaka kumi na miwili, mimi wala ndugu zangu hatukula
chakula ambacho kwa kawaida hupewa watawala. 15 Lakini watawala wa mwanzoni,
wale walionitangulia, waliwalemea watu na kuchukua kutoka kwao shekeli arobaini
za fedha,* pamoja na chakula na mvinyo. Wasaidizi wao pia walijifanya wakuu juu
ya watu. Lakini kwa kumheshimu Mungu sikufanya hivyo. 16 Badala yake, nilijitoa
kwa bidii katika kazi ya ukuta huu. Watu wangu wote walikutanika pale kwa ajili ya
kazi. Hatukujipatia shamba lolote.

17 Zaidi ya hayo, Wayahudi na maafisa 150 walikula mezani pangu, pamoja na wale
waliotujia kutoka mataifa jirani. 18 Kila siku niliandaliwa maksai mmoja, kondoo sita
wazuri, na kuku, na mvinyo wa kila aina kwa wingi kila baada ya siku kumi. Licha
ya mambo haya yote, sikudai chakula kilichokuwa fungu la mtawala, kwa sababu
madai yalikuwa mazito sana kwa watu hawa.

19 Unikumbuke kwa fadhili, Ee Mungu wangu, kwa yote niliyofanya kwa ajili ya
watu hawa.

6

Upinzani Zaidi Wakati Wa Ujenzi

1 Habari zilipofika kwa Sanbalati, Tobia, Geshemu Mwarabu, na adui zetu wengine
kwamba nimejenga tena ukuta na hakuna nafasi iliyobakia ndani mwake, ingawa
mpaka wakati huo sikuwa nimeweka milango kwenye malango, 2 Sanbalati na
Geshemu wakanitumia ujumbe huu: "Njoo, tukutane katika mojawapo ya vijiji katika
nchi tambarare ya Ono."

Lakini walikuwa wakikusudia kunidhuru. 3 Kwa hiyo niliwatuma wajumbe kwao
na majibu haya: "Kazi ninayoifanya ni kubwa sana, siwezi kuja. Kwa nini niiache
kazi isimame nije kwenu?" 4 Mara nne walinitumia ujumbe wa namna iyo hiyo, na
kila mara niliwapa jibu lile lile.

5 Basi, mara ya tano, Sanbalati akamtuma msaidizi wake kwangu akiwa na ujumbe
wa aina ile ile, naye alikuwa amechukua mkononi mwake barua isiyofungwa,
6 iliyokuwa imeandikwa:

---

* **5:15** Shekeli 40 za fedha ni sawa na gramu 456.

"Habari imeenezwa miongoni mwa mataifa, naye Geshemu anasema kwamba ni
kweli, kuwa wewe na Wayahudi mnafanya hila ya kuasi, ndiyo sababu mnajenga
ukuta. Zaidi ya hayo, kufuatana na taarifa hizi, karibuni utakuwa mfalme wao, 7 na
hata umewateua manabii wafanye tangazo hili kukuhusu wewe huko Yerusalemu:
'Yuko mfalme katika Yuda!' Sasa taarifa hii itarudishwa kwa mfalme. Basi njoo,
tufanye shauri pamoja."
8 Nilimpelekea jibu hili: "Hakuna jambo kama hilo unalosema linalofanyika.
Unalitunga tu kwenye kichwa chako."
9 Wote walikuwa wakijaribu kutuogopesha, wakifikiri hivi: "Mikono ya watu
italegea kiasi kwamba hawataweza kufanya kazi, nayo haitakamilika."
Lakini niliomba, "Ee Mungu, sasa nitie mikono yangu nguvu."
10 Siku moja nilikwenda nyumbani kwa Shemaya mwana wa Delaya, mwana
wa Mehetabeli, ambaye alikuwa amefungwa ndani ya nyumba yake. Akasema,
"Tukutane katika nyumba ya Mungu, ndani ya Hekalu, na tufunge milango ya Hekalu,
kwa sababu watu wanakuja kukuua. Naam, wanakuja usiku kukuua."
11 Lakini nikasema, "Je, mtu kama mimi akimbie? Au mtu kama mimi aende
Hekaluni kuokoa maisha yake? Sitakwenda!" 12 Nilitambua kwamba Mungu
hakumtuma, bali alitabiri dhidi yangu kwa sababu Tobia na Sanbalati walikuwa
wamemwajiri. 13 Alikuwa ameajiriwa kunitisha ili kwa kufanya jambo hili nitende
dhambi, kisha waweze kuniharibia jina langu na kuniaibisha.

14 Ee Mungu wangu, wakumbuke Tobia na Sanbalati kwa sababu ya yale
waliyotenda. Pia kumbuka nabii mke Noadia na manabii wengine ambao wamekuwa
wakijaribu kunitisha.

Kukamilika Kwa Ukuta

15 Basi ukuta ukakamilika siku ya ishirini na tano mwezi wa Eluli,* kazi ambayo
ilichukua siku hamsini na mbili. 16 Adui zetu wote waliposikia kuhusu hili, mataifa
yote yaliyotuzunguka yakaogopa na kupoteza ujasiri, kwa sababu yalitambua kuwa
kazi hii imefanyika kwa msaada wa Mungu wetu.
17 Pia katika siku hizo wakuu wa Yuda walikuwa wakituma barua nyingi kwa
Tobia, nayo majibu yaliyotoka kwa Tobia yaliendelea kuwajia. 18 Kwa kuwa watu
wengi katika Yuda walikuwa wamemwapia Tobia, kwani alikuwa mkwewe Shekania
mwana wa Ara, na Yehohanani mwanawe alikuwa amemwoa binti wa Meshulamu
mwana wa Berekia. 19 Zaidi ya hayo, walikuwa wakiniarifu jinsi Tobia alivyo mtu
mwema, nao walimwambia kila kitu nilichosema. Naye Tobia alituma barua za
kunitisha.

7

1 Baada ya ukuta kukamilika kujengwa upya na nikaweka milango, mabawabu wa
lango, waimbaji, na Walawi waliteuliwa. 2 Nikamweka Hanani ndugu yangu kuwa
kiongozi wa Yerusalemu, pamoja na Hanania jemadari wa ngome, kwa kuwa alikuwa
mtu mwadilifu na mwenye kumcha Mungu kuliko watu wengine. 3 Nikawaambia,
"Malango ya Yerusalemu yasifunguliwe mpaka jua litakapokuwa limepanda. Walinzi
wa malango wakiwa bado kwenye zamu, waamuru wafunge milango na waweke
makomeo. Pia wateueni wenyeji wa Yerusalemu wawe walinzi, kila mmoja kwenye
lindo lake, na wengine karibu na nyumba zao wenyewe."

Orodha Ya Waliorudi Toka Uhamishoni
(Ezra 2:1-70)

* **6:15** Eluli ni mwezi wa sita kwenye kalenda ya Kiyunani; katika kalenda yetu ni Agosti/Septemba.

4 Mji ulikuwa mkubwa, tena wenye nafasi nyingi, lakini walikuwepo watu
wachache ndani yake, nazo nyumba zilikuwa bado ni magofu. 5 Hivyo Mungu wangu
akaweka moyoni mwangu kuwakusanya wakuu, maafisa na watu wa kawaida kwa ajili ya kuorodheshwa kulingana na jamaa zao. Nilikuta orodha ya vizazi ya wale waliokuwa wa kwanza kurudi toka utumwani. Haya ndiyo niliyokuta yameandikwa humo:

6 Hawa ndio watu wa jimbo waliotoka uhamishoni, ambao Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuwa amewachukua mateka (walirudi Yerusalemu
na Yuda, kila mmoja kwenye mji wake, 7 wakiwa wamefuatana na
Zerubabeli, Yeshua, Nehemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordekai, Bilshani, Mispereti, Bigwai, Nehumu na Baana):

Orodha ya wanaume wa Israeli ilikuwa:

8 wazao wa Paroshi	2,172
9 wazao wa Shefatia	372
10 wazao wa Ara	652
11 wazao wa Pahath-Moabu (wa jamaa ya Yeshua na Yoabu)	2,818
12 wazao wa Elamu	1,254
13 wazao wa Zatu	845
14 wazao wa Zakai	760
15 wazao wa Binui	648
16 wazao wa Bebai	628
17 wazao wa Azgadi	2,322
18 wazao wa Adonikamu	667
19 wazao wa Bigwai	2,067
20 wazao wa Adini	655
21 wazao wa Ateri (kupitia Hezekia)	98
22 wazao wa Hashumu	328
23 wazao wa Besai	324
24 wazao wa Harifu	112
25 wazao wa Gibeoni	95

26 watu wa Bethlehemu na Netofa	188
27 watu wa Anathothi	128
28 watu wa Beth-Azmawethi	42
29 watu wa Kiriath-Yearimu, Kefira na Beerothi	743
30 watu wa Rama na Geba	621
31 watu wa Mikmashi	122
32 watu wa Betheli na Ai	123
33 watu wa Nebo	52
34 wazao wa Elamu	1,254
35 wazao wa Harimu	320
36 wazao wa Yeriko	345
37 wazao wa Lodi, Hadidi na Ono	721
38 wazao wa Senaa	3,930

39 Makuhani:

wazao wa Yedaya (kwa jamaa ya Yeshua)	973
40 wazao wa Imeri	1,052
41 wazao wa Pashuri	1,247
42 wazao wa Harimu	1,017

43 Walawi:

wazao wa Yeshua (kupitia Kadmieli kupitia jamaa ya Hodavia)	74

44 Waimbaji:

wazao wa Asafu	148

45 Mabawabu wa malango:

wazao waShalumu, Ateri, Talmoni,Akubu, Hatita na Shobai	138

46 Watumishi wa Hekalu:*
wazao wa Siha, Hasufa, Tabaothi,
47 wazao wa Kerosi, Sia, Padoni,
48 wazao wa Lebana, Hagaba, Shalmai,
49 wazao wa Hanani, Gideli, Gahari,
50 wazao wa Reaya, Resini, Nekoda,
51 wazao wa Gazamu, Uza, Pasea,
52 wazao wa Besai, Meunimu, Nefusimu,
53 wazao wa Bakbuki, Hakufa, Harhuri,
54 wazao wa Basluthi, Mehida, Harsha,
55 wazao wa Barkosi, Sisera, Tema,
56 wazao wa Nesia na Hatifa.

57 Wazao wa watumishi wa Solomoni:
wazao wa Sotai, Soferethi, Perida,
58 wazao wa Yaala, Darkoni, Gideli,
59 wazao wa Shefatia, Hatili, Pokereth-Hasebaimu na Amoni.

60 Watumishi wa Hekalu wote na wazao wa watumishi wa Solomoni	392

61 Wafuatao walikuja kutoka miji ya Tel-Mela, Tel-Harsha, Kerubu, Adoni na Imeri,
lakini hawakuweza kuthibitisha kwamba jamaa zao zilikuwa uzao wa
Israeli:

62 wazao waDelaya, Tobia na Nekoda	642

* **7:46** Yaani Wanethini (pia 7:60, 73).

63 Na kutoka miongoni mwa makuhani:
wazao wa Hobaya, Hakosi na Barzilai (mtu aliyekuwa amemwoa binti wa Barzilai, Mgileadi, naye akaitwa kwa jina hilo).
64 Hawa walitafuta orodha za jamaa zao, lakini hawakuonekana humo, kwa hiyo waliondolewa kutoka kundi la makuhani, kwa kuwa walihesabiwa kuwa
najisi. 65 Kwa hiyo, mtawala† aliagiza kuwa wasile chochote miongoni mwa vyakula vitakatifu hadi kuwe kuhani atakayehudumu kwa Urimu na Thumimu.‡

66 Jumla ya watu wote waliorudi walikuwa 42,360; 67 tena zaidi ya hao walikuwepo watumishi wa kiume na wa kike 7,337; pia walikuwamo waimbaji
wanaume na wanawake 245. 68 Walikuwa na farasi 736, nyumbu 245
69 ngamia 435 na punda 6,720.

70 Baadhi ya viongozi wa jamaa walichangia kazi ya ujenzi. Mtawala alikabidhi kwenye hazina darkoni 1,000§ za dhahabu, mabakuli 50, na mavazi 530 kwa ajili
ya makuhani. 71 Baadhi ya viongozi wa jamaa walikabidhi kwenye hazina darkoni 20,000 za dhahabu,* na mane 2,200† za fedha kwa ajili ya kazi hiyo.
72 Jumla ya matoleo ya watu wengine yalikuwa ni darkoni 20,000 za dhahabu, mane 2,000 za fedha, na mavazi sitini na saba ya makuhani.
73 Makuhani, Walawi, mabawabu, waimbaji na watumishi wa Hekalu, pamoja na baadhi ya watu wengine na Waisraeli waliosalia waliishi katika miji yao wenyewe.

Ezra Asoma Sheria

Ilipotimia miezi saba, nao Waisraeli wakiwa tayari wanaishi katika miji yao,

8

1 watu wote wakakusanyika kama mtu mmoja kwenye uwanja mbele ya Lango la Maji. Wakamwambia Ezra mwandishi alete Kitabu cha Sheria ya Mose, ambacho BWANA aliamuru kwa ajili ya Israeli.
2 Basi katika siku ya kwanza ya mwezi wa saba, kuhani Ezra akaleta Sheria mbele ya kusanyiko, ambamo walikuwamo wanaume, wanawake na watu wote walioweza
kufahamu. 3 Akaisoma kwa sauti kubwa tangu mapambazuko mpaka adhuhuri, akiwa ameuelekea uwanja uliokuwa mbele ya Lango la Maji mbele ya wanaume, wanawake na wengine ambao waliweza kufahamu. Watu wote wakasikiliza kwa makini kile Kitabu cha Sheria.
4 Mwandishi Ezra alikuwa amesimama juu ya jukwaa la miti lililojengwa kwa kusudi hilo. Karibu naye upande wa kuume alisimama Matithia, Shema, Anaya, Uria, Hilkia na Maaseya. Upande wake wa kushoto walikuwepo Pedaya, Mishaeli, Malkiya, Hashumu, Hashbadani, Zekaria na Meshulamu.
5 Ezra akakifungua kile kitabu. Watu wote waliweza kumwona kwa sababu alikuwa
amesimama juu zaidi, naye alipokifungua watu wote wakasimama. 6 Ezra akamsifu BWANA, Mungu mkuu, nao watu wote wakainua mikono yao na kuitikia, "Amen! Amen!" Kisha wakasujudu na kumwabudu BWANA hali nyuso zao zikigusa ardhi.
7 Watu wakiwa wamesimama pale, Walawi wafuatao waliwafunza ile Sheria: Yeshua, Bani, Sherebia, Yamini, Akubu, Shabethai, Hodia, Maaseya, Kelita, Azaria, Yozabadi,

† **7:65** Au Tirshatha: jina la heshima aliloitwa mtawala wa Yuda chini ya Ufalme wa Uajemi (pia 7:70). ‡ **7:65** Urimu na Thumimu maana yake ni Nuru na Kweli; vifaa hivi viliwekwa kwenye kifuko cha juu cha kisibau cha kuhani mkuu ili kujua mapenzi ya Mungu kwenye mambo ya kutatanisha. § **7:70** Darkoni 1,000 za dhahabu ni sawa na uzito wa kilo 8.6. * **7:71** Darkoni 20,000 za dhahabu ni sawa na kilo 172. † **7:71** Mane 2,200 za fedha ni sawa na kilo 1,300.

Hanani na Pelaya. 8 Walisoma kutoka kile Kitabu cha Sheria ya Mungu, wakiifafanua
na kuwapa maelezo ili watu waweze kufahamu kile kilichokuwa kikisomwa.

9 Ndipo Nehemia aliyekuwa mtawala,* Ezra kuhani na mwandishi, pamoja na Walawi
waliokuwa wakiwafundisha watu wakawaambia wote, "Siku hii ni takatifu kwa
Bwana Mungu wenu. Msiomboleze wala msilie." Kwa kuwa watu wote walikuwa
wakilia walipokuwa wakisikiliza maneno ya ile Sheria.

10 Nehemia akasema, "Nendeni mkafurahie chakula kizuri na vinywaji vitamu, na
mpeleke sehemu kwa wale ambao hawana chochote cha kula. Siku hii ni takatifu
kwa Bwana. Msihuzunike, kwa kuwa furaha ya Bwana ni nguvu zenu."

11 Walawi wakawatuliza watu wote wakisema, "Kuweni watulivu, kwa kuwa hii ni
siku takatifu. Msihuzunike."

12 Kisha watu wote wakaondoka kwenda kula na kunywa, na kupeana sehemu
ya chakula, na wakaadhimisha kwa furaha kubwa, kwa sababu sasa walifahamu
maneno yale waliyokuwa wameelezwa.

13 Katika siku ya pili ya mwezi, wakuu wa mbari zote, pamoja na makuhani na
Walawi, walikusanyika wakimzunguka Ezra mwandishi ili wapate kusikiliza kwa
makini maneno ya Sheria. 14 Wakakuta imeandikwa katika ile Sheria, ambayo Bwana
aliiamuru kupitia kwa Mose, kwamba Waisraeli walipaswa kukaa katika vibanda
wakati wa sikukuu ya mwezi wa saba, 15 na kwamba walipaswa kutangaza neno hili
na kulieneza katika miji yao na katika Yerusalemu wakisema: "Enendeni katika nchi
ya mlima na kuleta matawi kutoka miti ya mizeituni, mizeituni mwitu, mihadasi,
mitende na miti ya kivuli, ili kutengeneza vibanda," kama ilivyoandikwa.

16 Basi watu wakaenda na kuleta matawi, nao wakajijengea vibanda juu ya paa za
nyumba zao, katika nyua zao, katika nyua za nyumba ya Mungu, na katika uwanja
karibu na Lango la Maji na uwanja wa Lango la Efraimu. 17 Jamii yote ya watu
waliorudi kutoka utumwani wakajenga vibanda na kuishi ndani yake. Tangu wakati
wa Yoshua mwana wa Nuni mpaka siku ile, Waisraeli hawakuwahi kuiadhimisha
namna hii. Furaha yao ilikuwa kubwa sana.

18 Siku baada ya siku, kuanzia siku ya kwanza hadi ya mwisho, Ezra alisoma kutoka
kwenye kile Kitabu cha Sheria ya Mungu. Wakaiadhimisha sikukuu ile kwa siku saba,
nayo siku ya nane, kufuatana na maagizo, kulikuwa na kusanyiko maalum.

9

Waisraeli Waungama Dhambi Zao

1 Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi ule ule, Waisraeli walikusanyika pamoja,
wakifunga na kuvaa nguo za gunia na kujitia mavumbi vichwani mwao. 2 Wale wa
uzao wa Israeli walijitenga na wageni wote. Wakasimama mahali pao, na kuungama
dhambi zao na uovu wa baba zao. 3 Wakasimama pale walipokuwa, wakasoma
kutoka kwenye kile Kitabu cha Sheria ya Bwana Mungu wao kwa muda wa robo
siku, na wakatumia robo nyingine kwa kuungama dhambi na kumwabudu Bwana
Mungu wao. 4 Walawi wafuatao walikuwa wamesimama kwenye ngazi: Yeshua, Bani,
Kadmieli, Shebania, Buni, Sherebia, Bani na Kenani. Hawa walimlilia Bwana Mungu
wao kwa sauti kubwa. 5 Nao Walawi Yeshua, Kadmieli, Bani, Hashabnea, Sherebia,
Hodia, Shebania na Pethahia wakasema: "Simameni mkamsifu Bwana Mungu wenu,
yeye ambaye ni Mungu tangu milele hata milele.

"Libarikiwe jina lake tukufu, litukuzwe juu ya baraka zote na sifa. 6 Wewe peke
yako ndiwe Bwana. Uliziumba mbingu, hata mbingu za mbingu na jeshi lote la

---

* **8:9** Au Tirshatha: jina la heshima aliloitwa mtawala wa Yuda chini ya Ufalme wa Uajemi.

mbinguni, dunia na vyote vilivyo ndani yake, na pia bahari na vyote vilivyomo
ndani yake. Huvipa vitu vyote uhai, nalo jeshi la mbinguni linakuabudu wewe.
7 “Wewe ni BWANA Mungu uliyemchagua Abramu na kumtoa kutoka Uru ya
Wakaldayo, nawe ukamwita Abrahamu. 8 Uliona kuwa moyo wake ni mwaminifu
kwako, nawe ukafanya Agano naye kuwapa wazao wake nchi ya Wakanaani,
Wahiti, Waamori, Waperizi, Wayebusi na Wagirgashi. Umetimiza ahadi yako kwa
sababu wewe ni mwenye haki.
9 “Uliona mateso ya baba zetu huko Misri, ukasikia kilio chao huko Bahari ya
Shamu. 10 Ulituma ishara za miujiza na maajabu dhidi ya Farao, dhidi ya maafisa
wake wote na watu wote wa nchi yake, kwa kuwa ulifahamu jinsi Wamisri
walivyowafanyia ufidhuli. Ukajifanyia jina linalodumu hadi leo. 11 Ukagawa bahari
mbele yao, ili waweze kupita katikati yake penye nchi kavu, lakini uliwatupa
Wamisri waliowafuatilia katika vilindi, kama jiwe kwenye maji mengi. 12 Mchana
uliwaongoza kwa nguzo ya wingu, na usiku kwa nguzo ya moto kuwamulikia njia
iliyowapasa kuiendea.
13 “Ulishuka katika Mlima Sinai, ukanena nao kutoka mbinguni. Uliwapa masharti
na sheria zile ambazo ni za kweli na haki, pia amri na maagizo mazuri.
14 Uliwafahamisha Sabato yako takatifu na ukawapa amri, maagizo na sheria
kupitia mtumishi wako Mose. 15 Katika njaa yao uliwapa mkate kutoka mbinguni,
na katika kiu yao uliwatolea maji kutoka kwenye mwamba. Uliwaambia waingie
na kuimiliki nchi ambayo ulikuwa umeapa kuwapa kwa mkono ulioinuliwa.
16 “Lakini wao, baba zetu, wakawa na kiburi na shingo ngumu, nao hawakutii
maagizo yako. 17 Wakakataa kusikiliza na kushindwa kukumbuka miujiza
uliyoifanya miongoni mwao. Wakawa na shingo ngumu, na katika uasi wao
wakamchagua kiongozi ili warudi kwenye utumwa wao. Lakini wewe ni Mungu
mwenye kusamehe, mwenye neema na mwingi wa huruma, si mwepesi wa hasira,
ni mwingi wa upendo. Kwa hiyo hukuwaacha, 18 hata wakati walijitengenezea
sanamu ya ndama ya kusubu na kusema, ‘Huyu ni mungu wenu, aliyewapandisha
kutoka nchi ya Misri,’ au walipofanya makufuru makubwa.
19 “Kwa sababu ya huruma zako kuu hukuwaacha jangwani. Wakati wa mchana
ile nguzo ya wingu haikukoma kuwaongoza katika njia yao, wala nguzo ya moto
haikuacha kuwamulikia usiku njia iliyowapasa kuiendea. 20 Uliwapa Roho wako
mwema ili kuwafundisha. Hukuwanyima mana yako vinywani mwao, nawe
ukawapa maji kwa ajili ya kiu yao. 21 Kwa miaka arobaini uliwatunza jangwani.
Hawakukosa chochote, na nguo zao hazikuchakaa wala miguu yao haikuvimba.
22 “Uliwapa falme na mataifa, ukiwagawia hata mipaka ya mbali. Wakaimiliki
nchi ya Sihoni mfalme wa Heshboni, na nchi ya Ogu mfalme wa Bashani.
23 Uliwafanya wana wao kuwa wengi kama nyota za angani, nawe ukawaleta
katika nchi ambayo uliwaambia baba zao kuingia na kuimiliki. 24 Wana wao
wakaingia na kuimiliki nchi. Uliwatiisha Wakanaani mbele yao, walioishi katika
nchi, ukawatia Wakanaani mikononi mwao, pamoja na wafalme wao na watu
wa nchi, wawafanyie kama wapendavyo. 25 Wakateka miji yenye ngome na
nchi yenye rutuba, wakamiliki nyumba zilizojazwa na vitu vizuri vya kila aina,
visima vilivyochimbwa tayari, mashamba ya mizabibu, mashamba ya mizeituni
na miti yenye matunda kwa wingi. Wakala, wakashiba nao wakanawiri sana,
wakajifurahisha katika wema wako mwingi.
26 “Lakini hawakukutii nao wakaasi dhidi yako, wakatupa sheria zako nyuma yao.
Wakawaua manabii wako, waliowaonya ili wakurudie, na wakafanya makufuru
makubwa. 27 Hivyo ukawatia mikononi mwa adui zao, ambao waliwatesa. Lakini
walipoteswa, wakakulilia wewe. Kutoka mbinguni uliwasikia, nawe kwa huruma

zako kuu ukawapa waokozi, waliowaokoa kutoka mikononi mwa adui zao.
28 “Lakini mara walipokuwa na raha, wakafanya maovu tena machoni pako. Kisha ukawaacha mikononi mwa adui zao, nao wakawatawala. Walipokulilia tena, ukasikia kutoka mbinguni, na kwa huruma zako ukawaokoa kila mara.
29 “Ukawaonya warudi katika sheria yako, lakini wakawa na kiburi na hawakutii amri zako. Wakatenda dhambi dhidi ya maagizo yako ambayo kwayo mtu ataishi kama akiyatii. Kwa ukaidi wakakugeuzia kisogo, wakawa na shingo ngumu
na wakakataa kusikiliza. 30 Kwa miaka mingi ulikuwa mvumilivu kwao. Kwa njia ya Roho wako ukawaonya kupitia manabii wako. Hata hivyo hawakujali,
basi ukawatia mikononi mwa mataifa jirani. 31 Lakini kwa rehema zako kuu hukuwakomesha wala kuwaacha, kwa kuwa wewe ni Mungu mwenye neema na rehema.
32 “Basi sasa, Ee Mungu wetu, uliye mkuu, mwenye nguvu na Mungu wa kuogofya, mwenye kushika agano lake la upendo, usiache taabu hizi zote zionekane kuwa kitu kidogo mbele za macho yako, taabu hizi zilizotupata, juu ya wafalme wetu na viongozi, juu ya makuhani wetu na manabii, juu ya baba zetu na watu
wako wote, tangu siku za wafalme wa Ashuru hadi leo. 33 Katika hayo yote yaliyotupata, umekuwa mwenye haki, na umetenda kwa uaminifu, wakati sisi
tumetenda mabaya. 34 Wafalme wetu, viongozi wetu, makuhani wetu na baba zetu hawakufuata sheria yako. Hawakuzingatia amri zako wala maonyo uliyowapa.
35 Hata walipokuwa wangali katika ufalme wao, wakiufurahia wema wako mkuu katika nchi kubwa na yenye rutuba uliyowapa, hawakukutumikia wala kugeuka kutoka njia zao mbaya.
36 “Lakini tazama, sisi ni watumwa leo, watumwa katika nchi uliyowapa baba zetu ili
wapate kula matunda yake na vitu vingine vizuri inayozalisha. 37 Kwa sababu ya dhambi zetu, mavuno yake mengi huenda kwa wafalme uliowaweka watutawale. Wanatawala juu ya miili yetu na mifugo yetu kama wapendavyo. Tuko katika dhiki kuu.

Mapatano Ya Watu

38 “Kwa sababu ya haya yote, tunajifunga katika mapatano, na kuyaandika, nao viongozi wetu, Walawi wetu na makuhani wetu wanatia mihuri yao.”

10

1 Wale waliotia muhuri walikuwa:

Nehemia mtawala, mwana wa Hakalia.

Sedekia, 2 Seraya, Azaria, Yeremia,
3 Pashuri, Amaria, Malkiya,
4 Hatushi, Shebania, Maluki,
5 Harimu, Meremothi, Obadia,
6 Danieli, Ginethoni, Baruku,
7 Meshulamu, Abiya, Miyamini,
8 Maazia, Bilgai na Shemaya.
Hawa ndio waliokuwa makuhani.

9 Walawi:
Yeshua mwana wa Azania, Binui wa wana wa Henadadi, Kadmieli,
10 na wenzao: Shebania,
Hodia, Kelita, Pelaya, Hanani,

11 Mika, Rehobu, Hashabia,
12 Zakuri, Sherebia, Shebania,
13 Hodia, Bani na Beninu.

14 Viongozi wa watu:
Paroshi, Pahath-Moabu, Elamu, Zatu, Bani,
15 Buni, Azgadi, Bebai,
16 Adoniya, Bigwai, Adini,
17 Ateri, Hezekia, Azuri,
18 Hodia, Hashumu, Besai,
19 Harifu, Anathothi, Nebai,
20 Magpiashi, Meshulamu, Heziri,
21 Meshezabeli, Sadoki, Yadua,
22 Pelatia, Hanani, Anaya,
23 Hoshea, Hanania, Hashubu,
24 Haloheshi, Pilha, Shobeki,
25 Rehumu, Hashabna, Maaseya,
26 Ahiya, Hanani, Anani,
27 Maluki, Harimu na Baana.

28 "Watu wengine wote, wakiwa ni makuhani, Walawi, mabawabu, waimbaji, watumishi wa Hekalu,* na wale wote waliojitenga na mataifa jirani kwa ajili ya Sheria ya Mungu, pamoja na wake zao na wana wao na binti zao wote waliokuwa na uwezo wa kufahamu,
29 basi hawa wote wanajiunga na ndugu zao na wakuu wao, na kujifunga kwa laana na kwa kiapo kufuata Sheria ya Mungu iliyotolewa kupitia kwa Mose mtumishi wa Mungu, na kutii kwa uangalifu amri zote, maagizo na sheria za Bwana, Bwana wetu.
30 "Tunaahidi kutowaoza binti zetu kwa watu wanaotuzunguka, wala kuwaoza wana wetu binti zao.
31 "Wakati mataifa jirani waletapo bidhaa zao au nafaka kuuza siku ya Sabato, hatutazinunua kutoka kwao siku ya Sabato, wala siku nyingine yoyote takatifu. Kila mwaka wa saba, tutaacha kuilima ardhi na tutafuta madeni yote.
32 "Tunakubali wajibu wa kutimiza amri za kutoa theluthi ya shekeli† kila mwaka kwa ajili ya utumishi wa nyumba ya Mungu:
33 Kwa ajili ya mikate ya Wonyesho, kwa ajili ya sadaka za kawaida za nafaka na sadaka za kuteketezwa, kwa ajili ya sadaka za siku za Sabato, Sikukuu za Mwandamo wa Mwezi na sikukuu nyingine zilizoamriwa, kwa ajili ya sadaka takatifu, kwa ajili ya sadaka za dhambi ili kufanya upatanisho kwa ajili ya Israeli, na kwa ajili ya kazi zote za nyumba ya Mungu wetu.
34 "Sisi makuhani, Walawi na watu, tumepiga kura kuamua kuwa kila mmoja wa jamaa zetu lazima alete katika nyumba ya Mungu wetu kwa nyakati maalum kila mwaka mchango wa kuni za kukokea moto katika madhabahu ya Bwana Mungu wetu, kama ilivyoandikwa katika Sheria.
35 "Pia tunachukua wajibu wa kuleta malimbuko ya mazao yetu na matunda ya kwanza ya kila mti wa matunda katika nyumba ya Bwana kila mwaka.
36 "Kama pia ilivyoandikwa katika Sheria, tutawaleta wazaliwa wetu wa kwanza wa kiume, na wa mifugo yetu, yaani wa ng'ombe wetu na wa makundi yetu ya kondoo na mbuzi, katika nyumba ya Mungu wetu, kwa ajili ya makuhani wanaohudumu huko.
37 "Zaidi ya hayo, tutaleta katika ghala za nyumba ya Mungu wetu, kwa makuhani, vyakula vya kwanza vya mashamba yetu, sadaka zetu za nafaka, matunda ya

* **10:28** Yaani Wanethini. † **10:32** Theluthi ya shekeli hapa kama gramu 4.

miti yetu yote, divai yetu mpya na mafuta. Nasi tutaleta zaka za mazao yetu
kwa Walawi, kwa kuwa Walawi ndio ambao hukusanya zaka katika miji yote
tunakofanya kazi. 38 Kuhani atokanaye na uzao wa Aroni atashirikiana na Walawi
wakati wanapopokea zaka, nao Walawi itawapasa kuleta sehemu ya kumi ya
zaka katika nyumba ya Mungu wetu katika ghala za hazina. 39 Watu wa Israeli
pamoja na Walawi itawapasa kuleta michango yao ya nafaka, divai mpya na mafuta
katika vyumba vya ghala, mahali vifaa vya mahali patakatifu vinapohifadhiwa, na
wanapokaa makuhani wanaohudumu, na mabawabu na waimbaji.
"Hatutaacha kuijali nyumba ya Mungu wetu."

11

Wakazi Wapya Wa Yerusalemu

1 Basi viongozi wa watu walikaa Yerusalemu, nao watu wale wengine walipiga kura
ili kuleta mtu mmoja kati ya watu kumi aje kuishi Yerusalemu, mji mtakatifu, nao
wengine tisa waliobaki wakae katika miji yao wenyewe. 2 Watu waliwasifu wale wote
waliojitolea kuishi Yerusalemu.

3 Hawa ndio viongozi wa majimbo waliokuja kuishi Yerusalemu (baadhi ya Waisraeli,
makuhani, Walawi, watumishi wa Hekalu,[*] na wazao wa watumishi wa Solomoni
waliendelea kuishi katika miji ya Yuda, kila mmoja katika milki yake mwenyewe
katika miji mbalimbali, 4 ambapo watu wengine kutoka Yuda na Benyamini waliishi
Yerusalemu).

Kutoka wazao wa Yuda:
Athaya mwana wa Uzia, mwana wa Zekaria, mwana wa Amaria, mwana wa Shefatia,
mwana wa Mahalaleli, mzao wa Peresi. 5 Naye Maaseya mwana wa Baruku, mwana
wa Kolhoze, mwana wa Hazaya, mwana wa Adaya, mwana wa Yoyaribu, mwana
wa Zekaria, mzao wa Mshiloni. 6 Wazao wa Peresi walioishi Yerusalemu walikuwa
468, watu wenye uwezo.

7 Kutoka wazao wa Benyamini:
Salu mwana wa Meshulamu, mwana wa Yoedi, mwana wa Pedaya, mwana wa Kolaya,
mwana wa Maaseya, mwana wa Ithieli, mwana wa Yeshaya 8 na wafuasi wake,
Gabai na Salai watu 928. 9 Yoeli mwana wa Zikri alikuwa afisa wao mkuu, naye
Yuda mwana wa Hasenua alikuwa msimamizi juu ya Mtaa wa Pili katika mji.

10 Kutoka makuhani:
Yedaya, mwana wa Yoyaribu, Yakini, 11 Seraya mwana wa Hilkia, mwana wa
Meshulamu, mwana wa Sadoki, mwana wa Merayothi, mwana wa Ahitubu,
msimamizi katika nyumba ya Mungu, 12 pamoja na wenzao waliofanya kazi
hekaluni: watu 822. Adaya mwana wa Yerohamu, mwana wa Pelalia, mwana wa
Amsi, mwana wa Zekaria, mwana wa Pashuri, mwana wa Malkiya, 13 na wenzao,
waliokuwa viongozi wa jamaa: watu 242. Amashisai mwana wa Azareli, mwana wa
Azai, mwana wa Meshilemothi, mwana wa Imeri, 14 na wenzao waliokuwa wenye
uwezo: watu 128. Afisa wao mkuu alikuwa Zabdieli mwana wa Hagedolimu.

15 Kutoka Walawi:
Shemaya mwana wa Hashubu, mwana wa Azrikamu, mwana wa Hashabia, mwana
wa Buni; 16 Shabethai na Yozabadi, viongozi wawili wa Walawi, ambao walisi-
mamia kazi za nje za nyumba ya Mungu; 17 Matania mwana wa Mika, mwana

---

[*] **11:3** Yaani Wanethini (pia 11:21).

wa Zabdi, mwana wa Asafu, kiongozi aliyeongoza kutoa shukrani na maombi;
Bakbukia aliyekuwa msaidizi wake kati ya wenzake; na Abda mwana wa Shamua,
mwana wa Galali, mwana wa Yeduthuni. 18 Jumla ya Walawi waliokaa katika mji
mtakatifu walikuwa watu 284.

19 Mabawabu:
Akubu, Talmoni na wenzao, waliolinda malango: watu 172.

20 Waisraeli waliosalia, pamoja na makuhani na Walawi, walikuwa katika miji yote ya Yuda, kila mmoja katika urithi wa baba yake.
21 Watumishi wa Hekalu waliishi katika kilima cha Ofeli. Siha na Gishpa walikuwa wasimamizi wao.
22 Afisa mkuu wa Walawi huko Yerusalemu alikuwa Uzi mwana wa Bani, mwana
wa Hashabia, mwana wa Matania, mwana wa Mika. Uzi alikuwa mmoja wa wazao
wa Asafu, waliokuwa waimbaji wenye kuwajibika kwa ajili ya huduma ya nyumba
ya Mungu. 23 Waimbaji walikuwa chini ya amri za mfalme, ambazo pia ziliratibu
shughuli zao za kila siku.
24 Pethahia mwana wa Meshezabeli, mmoja wa wazao wa Zera mwana wa Yuda, alikuwa mwakilishi wa mfalme katika mambo yote kuhusu mahusiano na watu.
25 Kuhusu vijiji na mashamba yake, baadhi ya watu wa Yuda waliishi Kiriath-Arba
na makazi yaliyokizunguka, katika Diboni na makazi yake, katika Yekabzeeli na vijiji
vyake, 26 katika Yeshua, katika Molada, katika Beth-Peleti, 27 katika Hasar-Shuali,
katika Beer-Sheba na makazi yake, 28 katika Siklagi, katika Mekona na makazi yake,
29 katika En-Rimoni, katika Sora, katika Yarmuthi, 30 Zanoa, Adulamu na vijiji vyake,
katika Lakishi na mashamba yake, na katika Azeka na makazi yake. Hivyo walikuwa
wakiishi kuanzia Beer-Sheba mpaka Bonde la Hinomu.
31 Wazao wa Wabenyamini kutoka Geba waliishi Mikmashi, Aiya, Betheli na makazi
yake, 32 katika Anathothi, Nobu na Anania, 33 katika Hazori, Rama na Gitaimu,
34 katika Hadidi, Seboimu na Nebalati, 35 katika Lodi na Ono, na katika Bonde la
Mafundi.
36 Baadhi ya makundi ya Walawi wa Yuda waliishi huko Benyamini.

12

Makuhani Na Walawi Waliorudi Na Zerubabeli

1 Hawa wafuatao walikuwa makuhani na Walawi ambao walirudi na Zerubabeli mwana wa Shealtieli pamoja na Yeshua:
Seraya, Yeremia, Ezra,
2 Amaria, Maluki, Hatushi,
3 Shekania, Rehumu, Meremothi,
4 Ido, Ginethoni, Abiya,
5 Miyamini, Moadia, Bilga,
6 Shemaya, Yoyaribu, Yedaya,
7 Salu, Amoki, Hilkia na Yedaya.
Hawa walikuwa viongozi wa makuhani na wenzao wakati wa Yeshua.
8 Walawi walikuwa Yeshua, Binui, Kadmieli, Sherebia, Yuda, na pia Matania, ambaye
pamoja na wenzake, alikuwa kiongozi wa nyimbo za shukrani. 9 Bakbukia na Uni,
wenzao, walisimama mkabala nao wakati wa ibada.
10 Yeshua alikuwa baba wa Yoyakimu, Yoyakimu alikuwa baba wa Eliashibu,
Eliashibu alikuwa baba wa Yoyada, 11 Yoyada alikuwa baba wa Yonathani, na
Yonathani alikuwa baba wa Yadua.
12 Katika siku za Yoyakimu, kulikuwa na wakuu wa jamaa za kikuhani:

wa jamaa ya Seraya, Meraya;
wa jamaa ya Yeremia, Hanania;
13 wa jamaa ya Ezra, Meshulamu;
wa jamaa ya Amaria, Yehohanani;
14 wa jamaa ya Maluki, Yonathani;
wa jamaa ya Shebania, Yosefu;
15 wa jamaa ya Harimu, Adna;
wa jamaa ya Meremothi, Helkai;
16 wa jamaa ya Ido, Zekaria;
wa jamaa ya Ginethoni, Meshulamu;
17 wa jamaa ya Abiya, Zikri;
wa jamaa ya Miniamini na ya Maazia, Piltai;
18 wa jamaa ya Bilgai, Shamua;
wa jamaa ya Shemaya, Yehonathani;
19 wa jamaa ya Yoyaribu, Matenai;
wa jamaa ya Yedaya, Uzi;
20 wa jamaa ya Salu, Kalai;
wa jamaa ya Amoki, Eberi;
21 wa jamaa ya Hilkia, Hashabia;
wa jamaa ya Yedaya, Nethaneli.
22 Wakuu wa jamaa za Walawi katika siku za Eliashibu, Yoyada, Yohanani na Yadua,
pia wale jamaa za makuhani, waliandikishwa wakati wa utawala wa Dario, Mwajemi.
23 Wakuu wa jamaa miongoni mwa wazao wa Lawi hadi wakati wa Yohanani mwana
wa Eliashibu waliandikishwa katika kitabu cha kumbukumbu. 24 Viongozi wa Walawi
walikuwa: Hashabia, Sherebia, Yeshua mwana wa Kadmieli na wenzao, waliosimama
mkabala nao kusifu na kushukuru, sehemu moja ikipokezana na nyingine kama
ilivyoagizwa na Daudi mtu wa Mungu.
25 Mabawabu waliokuwa wakilinda kwenye malango ya ghala ni: Matania, Bakbukia,
Obadia, Meshulamu, Talmoni na Akubu. 26 Walihudumu siku za Yoyakimu mwana
wa Yeshua, mwana wa Yosadaki, na katika siku za mtawala Nehemia, na za Ezra
kuhani na mwandishi.

Kuwekwa Wakfu Ukuta Wa Yerusalemu

27 Wakati wa kuwekwa wakfu ukuta wa Yerusalemu, Walawi walitafutwa kule
walikokuwa wakiishi, nao wakaletwa Yerusalemu kuadhimisha kwa shangwe huko
kuweka wakfu kwa nyimbo za shukrani na kwa uimbaji wakitumia matoazi, vinubi
na zeze. 28 Pia waimbaji walikusanywa pamoja kutoka maeneo yaliyozunguka
Yerusalemu, kutoka vijiji vya Wanetofathi, 29 kutoka Beth-Gilgali, na kutoka eneo la
Geba na Azmawethi, kwa kuwa waimbaji walikuwa wamejijengea vijiji kuzunguka
Yerusalemu. 30 Wakati makuhani na Walawi walipokuwa wamekwisha kujitakasa
kwa kufuatana na desturi, waliwatakasa watu, malango na ukuta.
31 Niliwaagiza viongozi wa Yuda wapande juu ya ukuta. Pia niliagiza makundi mawili
makubwa ya waimbaji waimbe nyimbo za kumshukuru Mungu. Kundi moja lilipanda
juu ya ukuta upande wa kuume, kuelekea Lango la Samadi. 32 Hoshaya na nusu
ya viongozi wa Yuda wakawafuata, 33 pamoja na Azaria, Ezra, Meshulamu, 34 Yuda,
Benyamini, Shemaya, Yeremia, 35 pamoja na baadhi ya makuhani wenye tarumbeta,
na pia walikuwa na Zekaria mwana wa Yonathani, mwana wa Shemaya, mwana
wa Matania, mwana wa Mikaya, mwana wa Zakuri, mwana wa Asafu, 36 pamoja na
wenzake, Shemaya, Azareli, Milalai, Gilalai, Maai, Nethaneli, Yuda na Hanani, wakiwa
na vyombo vya uimbaji, kama ilivyoagizwa na Daudi mtu wa Mungu. Mwandishi
Ezra aliongoza maandamano. 37 Kwenye Lango la Chemchemi waliendelea moja kwa

moja mpaka kwenye ngazi za Mji wa Daudi, kwenye mwinuko wa ukuta, na kupitia
juu ya nyumba ya Daudi mpaka kwenye Lango la Maji upande wa mashariki.
38 Kundi la pili la waimbaji lilielekea upande wa kushoto. Niliwafuata juu ya ukuta,
pamoja na nusu ya watu kupitia Mnara wa Tanuru mpaka kwenye Ukuta Mpana,
39 juu ya Lango la Efraimu, Lango la Yeshana, Lango la Samaki, Mnara wa Hananeli,
na Mnara wa Mia, mpaka kwenye Lango la Kondoo. Walipofika kwenye Lango la
Ulinzi wakasimama.
40 Kisha yale makundi mawili ya waimbaji yaliyoshukuru yakachukua nafasi zao
katika nyumba ya Mungu. Nami pia nikafanya hivyo, pamoja na nusu ya maafisa,
41 na makuhani wafuatao: Eliakimu, Maaseya, Miniamini, Mikaya, Elioenai, Zekaria
na Hanania wakiwa na tarumbeta zao, 42 na pia Maaseya, Shemaya, Eleazari, Uzi,
Yehohanani, Malkiya, Elamu na Ezeri. Makundi haya yaliimba chini ya uongozi wa
Yezrahia. 43 Siku hiyo watu walitoa dhabihu nyingi, wakishangilia kwa sababu Mungu
aliwapa furaha kuu. Wanawake na watoto walishangilia pia. Sauti ya kushangilia
huko Yerusalemu iliweza kusikika mbali sana.
44 Wakati huo watu walichaguliwa kuwa wasimamizi wa vyumba vya ghala kwa
ajili ya matoleo, malimbuko na zaka. Kutoka kwenye yale mashamba yaliyozunguka
miji walipaswa walete kwenye ghala mafungu kama sheria ilivyoamuru kwa ajili ya
makuhani na Walawi, kwa kuwa Yuda alifurahishwa na huduma ya makuhani na
Walawi. 45 Walifanya ibada ya Mungu wao na ibada ya utakaso, nao waimbaji na
walinzi wa lango wakafanya hivyo pia, kufuatana na amri za Daudi na Solomoni
mwanawe. 46 Muda mrefu uliopita, katika siku za Daudi na Asafu, walikuwepo
viongozi wa waimbaji na wa nyimbo za sifa na za kumshukuru Mungu. 47 Kwa hiyo
katika siku za Zerubabeli na za Nehemia, Israeli wote walitoa mafungu kila siku kwa
ajili ya waimbaji na mabawabu. Pia walitenga fungu kwa ajili ya Walawi wengine,
nao Walawi walitenga fungu kwa ajili ya wazao wa Aroni.

13

Nehemia Afanya Matengenezo Ya Mwisho

1 Siku hiyo, Kitabu cha Mose kilisomwa kwa sauti kuu, na watu wote
wakasikia. Humo ilionekana imeandikwa kwamba hakuna Mwamoni wala Mmoabu
atakayeruhusiwa katika kusanyiko la watu wa Mungu, 2 kwa sababu hawakuwalaki
Waisraeli kwa chakula na maji. Badala yake walimwajiri Balaamu kuwalaani (lakini
hata hivyo Mungu wetu aligeuza laana kuwa baraka). 3 Watu waliposikia sheria hii,
waliwatenga watu wote wasio Waisraeli waliokuwa wa uzao wa kigeni.
4 Kabla ya hili, kuhani Eliashibu alikuwa amewekwa kuwa msimamizi wa vyumba
vya ghala ya nyumba ya Mungu wetu. Alikuwa na uhusiano wa karibu na
Tobia, 5 naye alikuwa amempa Tobia chumba kikubwa ambacho mwanzo kilikuwa
kikitumika kuweka sadaka za nafaka, uvumba na vyombo vya Hekalu, pamoja na
zaka za nafaka, divai mpya na mafuta waliyoagizwa Waisraeli kwa ajili ya Walawi,
waimbaji na mabawabu wa lango, pamoja na matoleo kwa makuhani.
6 Lakini wakati haya yote yalipokuwa yakitendeka, sikuwa Yerusalemu, kwa kuwa
katika mwaka wa thelathini na mbili wa utawala wa Artashasta mfalme wa
Babeli nilikuwa nimerudi kwa mfalme. Baadaye nilimwomba ruhusa, 7 nikarudi
Yerusalemu. Hapo niligundua jambo la uovu alilofanya Eliashibu kwa kumpa Tobia
chumba katika nyua za nyumba ya Mungu. 8 Nilikasirika sana na nikavitupa nje
vyombo vyote vya Tobia. 9 Nilitoa amri kutakasa vyumba, kisha nikavirudisha vifaa
vya nyumba ya Mungu, pamoja na sadaka za nafaka na uvumba.
10 Pia niligundua kuwa mafungu yaliyopangwa kupewa Walawi hawakuwa
wamepewa, nao Walawi wote na waimbaji waliowajibika kwa huduma walikuwa

wamerudi katika mashamba yao. 11 Basi niliwakemea maafisa na kuwauliza, "Kwa
nini nyumba ya Mungu imepuuzwa?" Kisha niliwaita pamoja na kuwaweka kwenye
nafasi zao.
12 Yuda wote walileta zaka za nafaka, divai mpya na mafuta kwenye ghala.
13 Nikamweka kuhani Shelemia, mwandishi Sadoki, na Mlawi aliyeitwa Pedaya
kuwa wasimamizi wa ghala, na kumfanya Hanani mwana wa Zakuri, mwana wa
Matania kuwa msaidizi wao, kwa sababu watu hawa walionekana kuwa waaminifu.
Walipewa wajibu wa kugawa mahitaji kwa ndugu zao.

14 Ee Mungu wangu, unikumbuke kwa hili, wala usifute kile nilichokifanya kwa
uaminifu kwa ajili ya nyumba ya Mungu wangu na kwa ajili ya huduma yake.

15 Siku hizo nikaona watu katika Yuda wakikanyaga mashinikizo ya divai siku ya
Sabato na kuleta nafaka wakiwapakiza punda, pamoja na divai, zabibu, tini na
aina nyingine za mizigo. Nao walikuwa wakileta haya yote Yerusalemu siku ya
Sabato. Kwa hiyo niliwaonya dhidi ya kuuza vyakula siku hiyo. 16 Watu kutoka Tiro
waliokuwa wakiishi Yerusalemu walileta samaki na aina nyingi za bidhaa na kuziuza
Yerusalemu siku ya Sabato kwa watu wa Yuda. 17 Niliwakemea wakuu wa Yuda na
kuwaambia, "Ni uovu gani huu mnaofanya wa kuinajisi siku ya Sabato? 18 Je, baba
zenu hawakufanya mambo kama haya, hata wakamsababisha Mungu wetu kuleta
maafa haya yote juu yetu na juu ya mji huu? Sasa bado mnazidi kuchochea ghadhabu
yake dhidi ya Israeli kwa kuinajisi Sabato."
19 Wakati vivuli vya jioni vilipoangukia juu ya malango ya Yerusalemu kabla
ya Sabato, niliamuru milango ifungwe, wala isifunguliwe mpaka Sabato iishe.
Nikawaweka baadhi ya watu wangu mwenyewe kwenye malango ili pasiwepo
mzigo utakaoingizwa ndani siku ya Sabato. 20 Mara moja au mbili wachuuzi na
wauzaji wa bidhaa za aina zote walilala usiku nje ya mji wa Yerusalemu. 21 Lakini
niliwaonya na kuwaambia, "Kwa nini mnalala karibu na ukuta? Kama mkifanya
hivi tena, nitawaadhibu." Kuanzia wakati ule hawakuja tena siku ya Sabato. 22 Kisha
nikawaamuru Walawi kujitakasa na kwenda kulinda malango ili kutunza Sabato iwe
takatifu.

Ee Mungu wangu, unikumbuke kwa ajili ya hili pia, nawe unionyeshe wema wako
sawasawa na upendo wako mkuu.

23 Zaidi ya hayo, niliona Wayahudi waliokuwa wameoa wanawake kutoka Ashdodi,
Amoni na Moabu. 24 Nusu ya watoto wao walizungumza lugha ya Kiashidodi au
lugha ya watu wengine, bali hawakuweza kuzungumza Kiyahudi. 25 Niliwakemea na
kuwalaani. Niliwapiga baadhi ya watu na kung'oa nywele zao. Niliwaapisha kwa jina
la Mungu na kusema: "Msiwaoze binti zenu kwa wana wao, wala binti zao wasiolewe
na wana wenu wala ninyi wenyewe. 26 Je, Solomoni hakutenda dhambi kwa sababu
ya wanawake wa namna hiyo? Miongoni mwa mataifa mengi hapakuwepo mfalme
kama yeye. Alipendwa na Mungu wake. Naye Mungu alimweka kuwa mfalme
juu ya Israeli yote, lakini hata yeye, wanawake wa mataifa mengine walimfanya
atende dhambi. 27 Je, tulazimike sasa kusikia kwamba ninyi pia mmefanya uovu huu
mkubwa na kutokuwa waaminifu kwa Mungu wetu kwa kuoa wanawake wa kigeni?"
28 Mmoja wa wana wa Yoyada mwana wa Eliashibu kuhani mkuu alikuwa mkwewe
Sanbalati Mhoroni. Nami nilimfukuza mbele yangu.

29 Ee Mungu wangu, uwakumbuke, kwa sababu wamenajisi ukuhani, na agano la
kikuhani na la Walawi.

30 Kwa hiyo niliwatakasa makuhani na Walawi kutokana na chochote kilichokuwa
cha kigeni, na kuwapa wajibu, kila mmoja katika kazi yake. 31 Pia nilihakikisha
kwamba matoleo ya kuni yaliletwa kwa wakati unaopaswa, na malimbuko kwa
wakati wake.

Ee Mungu wangu, unikumbuke, unitendee mema.

Esta

Malkia Vashti Aondolewa

1 Hili ndilo lililotokea wakati wa utawala wa Mfalme Ahasuero, yule aliyetawala
juu ya majimbo mia na ishirini na saba tangu Bara Hindi hadi Kushi.* 2 Wakati
huo Mfalme Ahasuero alitawala katika kiti chake cha enzi katika ngome ya mji wa
Shushani. 3 Katika mwaka wa tatu wa utawala wake, alifanya karamu kwa ajili ya
wakuu wake wote pamoja na maafisa. Akawaalika viongozi wa jeshi wa Uajemi na
Umedi, wana wa wafalme na wakuu wa majimbo.

4 Kwa siku zote 180 mfalme alionyesha utajiri mwingi wa ufalme wake, fahari na
utukufu wa enzi yake. 5 Siku hizo zilipopita, mfalme alifanya karamu kwa muda
wa siku saba, katika bustani ya ndani katika jumba la kifalme, kwa ajili ya watu
wote kuanzia mdogo hadi mkubwa, waliokuwa katika ngome ya mji wa Shushani.
6 Bustani ilikuwa na mapazia ya kitani nyeupe na buluu, yaliyofungiwa kamba
za kitani nyeupe na kitambaa cha zambarau, kwenye pete za fedha juu ya nguzo
za marmar. Kulikuwepo viti vya dhahabu na vya fedha vilivyokuwa vimewekwa
kwenye ile sakafu iliyotengenezwa kwa mawe ya rangi, marmar, lulumizi na mawe
mengine ya thamani. 7 Vyombo vya dhahabu vilitumika kwa watu kunywea mvinyo,
kila kimoja tofauti na kingine, naye mfalme akatoa mvinyo kwa wingi kwa kadiri ya
ukarimu wake. 8 Kwa amri ya mfalme kila mgeni aliruhusiwa kunywa alichotaka,
kwa kuwa mfalme alitoa maagizo kwa watumishi wote wa kuhudumu mvinyo
kumhudumia kila mtu kwa jinsi alivyotaka.

9 Malkia Vashti pia akawafanyia wanawake karamu katika jumba la kifalme la
Mfalme Ahasuero.

10 Siku ya saba, wakati Mfalme Ahasuero alikuwa amesisimka roho yake kwa
mvinyo, aliamuru matowashi saba waliokuwa wakimhudumia, yaani, Mehumani,
Biztha, Harbona, Bigtha, Abagtha, Zethari na Karkasi, 11 kumleta Malkia Vashti mbele
ya mfalme akiwa amevaa taji lake la kifalme, ili aonyeshe uzuri wake kwa watu
na wakuu, kwa kuwa alikuwa ni mzuri wa kupendeza. 12 Lakini wakati watumishi
walipotoa amri ya mfalme, Malkia Vashti alikataa kuja. Ndipo mfalme alighadhibika,
na hasira yake ikawaka.

13 Kwa kuwa ilikuwa desturi ya mfalme kupata ushauri kwa wataalamu katika
mambo ya sheria na haki, alizungumza na watu wenye busara, ambao walijua
nyakati, 14 nao waliokuwa karibu na mfalme ni Karshena, Shethari, Admatha,
Tarshishi, Meresi, Marsena na Memukani, wakuu saba wa Uajemi na Umedi
waliokuwa na nafasi ya pekee kwa mfalme nao walikuwa na vyeo vya juu kabisa
katika utawala wake.

15 Mfalme akauliza, “Kulingana na sheria, Malkia Vashti anapaswa kutendewa nini?
Malkia hakutii amri ya Mfalme Ahasuero ambayo matowashi walimpelekea.”

16 Kisha Memukani akajibu mbele ya mfalme na wakuu, “Malkia Vashti si kwamba
amemkosea mfalme tu bali pia amewakosea wakuu wote na watu wa himaya yote
ya Mfalme Ahasuero. 17 Kwa maana tendo hili la malkia litajulikana kwa wanawake
wote, kwa hiyo watawadharau waume zao na kusema, ‘Mfalme Ahasuero aliagiza
Malkia Vashti aletwe mbele yake, lakini alikataa.’ 18 Leo hii wanawake wa wakuu
wa Uajemi na Umedi ambao wamesikia juu ya tabia ya malkia watawatendea wakuu
wote wa mfalme vivyo hivyo. Hapatakuwepo na mwisho wa dharau na magomvi.

* **1:1** Kushi hapa ina maana ya Ethiopia.

[19] “Kwa hiyo, kama itampendeza mfalme, atoe amri ya kifalme na iandikwe
katika sheria ya Uajemi na Umedi, ambayo haitabadilika, kwamba Vashti kamwe
asije tena mbele ya Mfalme Ahasuero. Pia mfalme na atoe hiyo nafasi yake ya
umalkia kwa mwanamke mwingine aliye bora kumliko yeye. [20] Kisha mbiu hii
ya mfalme itakapotangazwa katika himaya yake iliyo kubwa sana, wanawake wote
watawaheshimu waume zao, kuanzia mdogo hadi mkubwa.”

[21] Mfalme na wakuu wake walipendezwa na shauri hili, hivyo basi mfalme
akafanya kama Memukani alivyopendekeza. [22] Alipeleka barua katika sehemu zote
za ufalme wake, kwa kila jimbo kwa maandishi yake mwenyewe na kwa kila watu
katika lugha yao wenyewe, akitangaza kwa msemo wa kila watu kwamba inampasa
kila mwanaume kuwa mtawala wa nyumba yake mwenyewe.

2

Esta Afanywa Malkia

[1] Baadaye, wakati hasira ya Mfalme Ahasuero ilikuwa imetulia, alimkumbuka
Vashti na kile alichokuwa amekifanya na alilokuwa ameamuru juu yake. [2] Kisha
watumishi waliomhudumia mfalme walipendekeza, “Na ufanyike utafiti kwa ajili ya
wanawali mabikira wazuri wa sura kwa ajili ya mfalme. [3] Mfalme na ateue maafisa
katika kila jimbo la himaya yake kuwaleta hao wanawali wote wazuri wa sura katika
nyumba ya wanawake katika ngome ya mji wa Shushani. Kisha wawekwe chini
ya utunzaji wa Hegai, towashi wa mfalme, msimamizi wa wanawake; na wapewe
matunzo yote ya urembo. [4] Kisha yule ambaye atampendeza mfalme na awe malkia
badala ya Vashti.” Shauri hili likampendeza mfalme, naye akalifuata.

[5] Basi katika mji wa ngome ya Shushani palikuwa na Myahudi wa kabila ya
Benyamini, jina lake Mordekai mwana wa Yairi, mwana wa Shimei, mwana wa Kishi,
[6] ambao walichukuliwa uhamishoni kutoka Yerusalemu na Mfalme Nebukadneza wa
Babeli, wakiwa miongoni mwa waliochukuliwa mateka pamoja na Mfalme Yekonia
wa Yuda. [7] Mordekai alikuwa na binamu yake msichana aliyeitwa Hadasa, ambaye
alimlea kwa kuwa hakuwa na baba wala mama. Msichana huyu, ambaye pia
alijulikana kwa jina la Esta, alikuwa na umbo na sura ya kupendeza, naye Mordekai
alimtunza kama binti yake mwenyewe baada ya baba yake na mama yake kufariki.

[8] Wakati agizo na amri ya mfalme lilitangazwa, wanawali wengi waliletwa kwenye
ngome ya mji wa Shushani na kuwekwa chini ya uangalizi wa Hegai. Pia Esta
alipelekwa katika jumba la mfalme na akakabidhiwa Hegai, aliyekuwa mkuu wa
nyumba ya wanawake. [9] Msichana huyu alimpendeza na kupata kibali mbele zake.
Mara moja akaanza kumpa matunzo ya uzuri na chakula maalum. Alimpa Esta
vijakazi saba waliochaguliwa kutoka jumba la kifalme, na kumhamishia yeye pamoja
na vijakazi wake katika sehemu bora zaidi katika nyumba ya wanawake.

[10] Esta alikuwa hajadhihirisha uraia wala kabila lake, kwa sababu Mordekai
alikuwa amemkataza. [11] Kila siku Mordekai alikuwa akitembeatembea karibu
na ua wa nyumba ya wanawake kujua Esta alivyoendelea na kuona yaliyokuwa
yakitendeka kwake.

[12] Kabla zamu ya msichana haijafika ya kwenda kwa Mfalme Ahasuero, ilimbidi
atimize miezi kumi na miwili ya matunzo ya urembo kama ilivyokuwa imepangwa.
Kwa miezi sita walikuwa wajipake mafuta ya manemane, na miezi sita kujipaka
manukato na vipodozi. [13] Basi hivi ndivyo ambavyo msichana angeingia kwa mfalme:
Kila kitu alichohitaji aliruhusiwa kuchukua kutoka nyumba ya wanawake na kwenda
navyo katika jumba la mfalme. [14] Jioni angekwenda pale na asubuhi kurudi sehemu
nyingine ya nyumba ya wanawake katika utunzaji wa Shaashgazi, towashi wa

mfalme ambaye alikuwa mkuu wa masuria. Hangeweza kurudi kwa mfalme mpaka
apendezwe naye na kuagiza aitwe kwa jina lake.
15 Zamu ya Esta ilipofika kwenda kwa mfalme (msichana ambaye Mordekai alikuwa
amemlea, binti wa Abihaili mjomba wake), Esta hakutaka vitu zaidi ya vile ambavyo
Hegai, towashi wa mfalme aliyekuwa mkuu wa nyumba ya wanawake alivyokuwa
amemshauri. Naye Esta alipata kibali kwa kila mtu aliyemwona. 16 Esta alipelekwa
kwa Mfalme Ahasuero katika makao ya mfalme mwezi wa kumi, yaani mwezi wa
Tebethi, katika mwaka wake wa saba wa kutawala.
17 Basi ikawa mfalme alivutiwa na Esta kuliko wanawake wengine wote, naye
akapata upendeleo na kibali kuliko mabikira wengine. Kisha akamvika taji la kifalme
kichwani mwake na kumfanya malkia badala ya Vashti. 18 Mfalme akafanya karamu
kubwa, karamu ya Esta, kwa wakuu wake wote na maafisa. Mfalme alitangaza
mapumziko katika majimbo yake yote na kugawa zawadi kwa ukarimu wa kifalme.

Mordekai Afunua Hila

19 Wakati mabikira walikusanyika mara ya pili, Mordekai alikuwa ameketi katika
lango la mfalme. 20 Lakini Esta alikuwa ameficha siri ya kabila lake na uraia wake,
kama Mordekai alivyokuwa amemwambia, kwa maana aliendelea kufuata maelekezo
ya Mordekai kama alivyokuwa akifanya alipokuwa akimlea.
21 Wakati Mordekai alikuwa ameketi kwenye lango la mfalme, Bigthana na Tereshi,
maafisa wawili wa mfalme waliokuwa walinzi wa lango, walikasirika na kupanga
njama ya kumuua Mfalme Ahasuero. 22 Lakini Mordekai aligundua hila hii na
kumwambia Malkia Esta, ambaye baadaye alimwarifu mfalme, huku akimsifu
Mordekai. 23 Taarifa hiyo ilipochunguzwa na kuonekana kuwa kweli, maafisa hao
wawili waliangikwa juu ya miti ya kunyongea. Haya yote yaliandikwa katika kitabu
cha kumbukumbu mbele ya mfalme.

3

Hila Ya Hamani Kuwaangamiza Wayahudi

1 Baada ya matukio haya, Mfalme Ahasuero alimheshimu Hamani mwana wa
Hamedatha, Mwagagi, akampandisha na kumpa kiti chake cha heshima cha juu
sana kuliko wakuu wengine wote. 2 Maafisa wote wa mfalme waliokaa langoni
mwa mfalme walipiga magoti na kumpa Hamani heshima, kwa kuwa mfalme
alikuwa ameamuru hili kuhusu Hamani. Lakini Mordekai hakumpigia magoti wala
kumheshimu.
3 Kisha maafisa wa mfalme waliokuwa langoni mwa mfalme walimuuliza
Mordekai, “Kwa nini hutii agizo la mfalme?” 4 Siku baada ya siku walizungumza naye
lakini hakukubali. Kwa hiyo walimweleza Hamani kuona kama tabia ya Mordekai
itaweza kuvumiliwa, kwa maana alikuwa amewaambia kuwa yeye ni Myahudi.
5 Wakati Hamani alipoona kuwa Mordekai hampigii magoti wala kumpa heshima
alighadhibika. 6 Hata hivyo baada ya kujulishwa watu wa Mordekai ni akina nani,
alibadili wazo la kumuua Mordekai peke yake. Badala yake Hamani alitafuta njia ya
kuwaangamiza watu wote wa Mordekai, yaani, Wayahudi, walio katika ufalme wote
wa Ahasuero.
7 Katika mwaka wa kumi na mbili wa utawala wa Mfalme Ahasuero, katika mwezi
wa kwanza uitwao Nisani, walipiga puri (yaani kura) mbele ya Hamani ili kuchagua
siku na mwezi. Kura ikaangukia kwenye mwezi wa kumi na mbili, yaani Adari.
8 Kisha Hamani akamwambia Mfalme Ahasuero, “Wako watu fulani wameenea
na kutawanyika miongoni mwa watu katika majimbo yote ya ufalme wako, ambao
desturi zao ni tofauti na zile za watu wengine wote, nao hawatii sheria za mfalme.
Haifai mfalme kuwavumilia watu hawa. 9 Kama inampendeza mfalme, itolewe amri

kuwaangamiza, nami nitaweka talanta 10,000* za fedha katika hazina ya mfalme
kwa ajili ya watu watakaoshughulikia jambo hili.”

10 Basi mfalme alichukua pete yake ya muhuri kutoka kwenye kidole chake na
kumpa Hamani mwana wa Hamedatha, Mwagagi, adui wa Wayahudi. 11 Mfalme
akamwambia Hamani, “Baki na fedha yako na uwatendee hao watu utakavyo.”

12 Kisha siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kwanza waandishi wa mfalme waliitwa.
Wakaandika barua kwa kila jimbo na katika kila lugha ya watu kama agizo la Hamani
lilivyotoka kwa mfalme, kwa watawala wa majimbo mbalimbali, na wakuu wa watu
mbalimbali. Hizi ziliandikwa kwa jina la Mfalme Ahasuero mwenyewe na kutiwa
muhuri wa pete yake mwenyewe. 13 Barua zilipelekwa na tarishi katika majimbo
yote ya mfalme zikiwa na amri ya kuharibu, kuua na kuangamiza Wayahudi wote,
wadogo kwa wakubwa, wanawake na watoto wadogo, siku moja, yaani siku ya kumi
na tatu ya mwezi wa kumi na mbili, ndio mwezi wa Adari, na pia kuteka nyara vitu
vyao. 14 Nakala ya andiko la amri ilipaswa kutolewa kama sheria katika kila jimbo,
na kufahamishwa kwa watu wa kila taifa ili waweze kuwa tayari kwa siku ile.

15 Kwa kuharakishwa na amri ya mfalme, matarishi walikwenda na andiko
lilitolewa katika mji wa ngome ya Shushani. Mfalme na Hamani waliketi na kunywa,
lakini mji wa Shushani ulifadhaika.

4

Mordekai Amshawishi Esta Kusaidia

1 Mordekai alipojua yote yaliyokwisha kufanyika, alirarua mavazi yake na kuvaa
nguo za magunia na kujipaka majivu, akaenda mjini, akiomboleza kwa sauti na kwa
uchungu. 2 Alikwenda akasimama nje ya lango la mfalme, kwa sababu hakuna yeyote
aliyeruhusiwa kuingia akiwa amevaa nguo za magunia. 3 Katika kila jimbo ambapo
amri na agizo la mfalme lilifika, kulikuwa na maombolezo makuu miongoni mwa
Wayahudi pamoja na kufunga, kulia na kuomboleza. Watu wengi wakalala juu ya
nguo za magunia na majivu.

4 Wajakazi wa Esta na matowashi walipokuja na kumwambia kuhusu Mordekai,
alipatwa na huzuni kuu. Alimtumia nguo avae badala ya nguo za magunia, lakini
Mordekai hakuzikubali. 5 Ndipo Esta akamwita Hathaki, mmojawapo wa matowashi
wa mfalme ambaye alikuwa amewekwa kumhudumia Esta, akamwagiza kutafuta ni
nini kilikuwa kikimtaabisha Mordekai na ni kwa nini.

6 Basi Hathaki alitoka nje kumwendea Mordekai kwenye uwanja ulio wazi wa mji
mbele ya lango la mfalme. 7 Mordekai akamwambia kila kitu ambacho kimempata,
pamoja na hesabu kamili ya fedha ambazo Hamani aliahidi kulipa katika hazina
ya mfalme kwa ajili ya maangamizi ya Wayahudi. 8 Akampa nakala ya andiko
la amri kwa ajili ya maangamizi yao, lililokuwa limechapishwa huko Shushani,
kumwonyesha Esta na kumwelezea. Mordekai akamwambia towashi amshawishi
Esta kwenda mbele ya mfalme kuomba rehema na kumsihi kwa ajili ya watu wake.

9 Hathaki akarudi kwa Esta na kumwarifu alilolisema Mordekai. 10 Kisha Esta
akamwamuru Hathaki amweleze Mordekai, 11 “Maafisa wote wa mfalme na watu
wa majimbo ya ufalme wanajua kuwa mwanaume au mwanamke yeyote ambaye
ataingia kumwona mfalme katika ua wa ndani bila kuitwa, mfalme ana sheria moja
tu: Atauawa. Njia pekee kinyume na hili ni mfalme kumnyooshea fimbo ya dhahabu
ili aishi. Lakini siku thelathini zimepita tangu nilipoitwa kwenda kwa mfalme.”

12 Wakati Mordekai aliarifiwa maneno ya Esta, 13 Mordekai alirudisha jibu hili:
“Usifikiri kwamba kwa sababu uko katika nyumba ya mfalme wewe pekee katika
Wayahudi wote utapona. 14 Kwa kuwa kama utakaa kimya wakati huu, msaada na

* **3:9** Talanta 10,000 za fedha ni sawa na tani 340.

ukombozi kwa Wayahudi utatoka mahali pengine, lakini wewe na jamaa ya baba
yako mtaangamia. Nani ajuaye kwamba hukuja kwenye nafasi ya mamlaka kwa ajili
ya wakati kama huu?”

15 Kisha Esta alituma jibu hili kwa Mordekai: 16 “Nenda, kusanya pamoja Wayahudi
wote walioko Shushani, nanyi mfunge kwa ajili yangu. Msile wala kunywa kwa siku
tatu, usiku na mchana. Mimi na wajakazi wangu tutafunga kama mnavyofanya.
Baada ya kufanyika hili, nitakwenda kwa mfalme, hata ingawa ni kinyume cha sheria.
Ikiwa ni kuangamia na niangamie.”

17 Kwa hiyo Mordekai alikwenda zake na kutekeleza maagizo yote ya Esta.

5

Ombi La Esta Kwa Mfalme

1 Siku ya tatu, Esta alivaa mavazi yake ya kimalkia, naye akasimama katika ua
wa ndani wa jumba la mfalme, mbele ya ukumbi wa mfalme. Naye mfalme alikuwa
akiketi katika kiti chake cha kifalme katika ukumbi, akielekea langoni. 2 Alipomwona
Malkia Esta amesimama uani alipendezwa naye, akamnyooshea fimbo ya utawala ya
dhahabu ile iliyokuwa mkononi mwake. Kwa hiyo Esta alikaribia na kuigusa ncha
ya fimbo ya mfalme.

3 Kisha mfalme aliuliza, “Malkia Esta, ni nini? Ombi lako ni nini? Hata kama ni
nusu ya ufalme, utapewa.”

4 Esta akajibu, “Kama itampendeza mfalme, mfalme pamoja na Hamani waje leo
katika karamu ambayo nimeiandaa kwa ajili yake.”

5 Mfalme akasema, “Mleteni Hamani mara moja, ili tupate kufanya lile Esta
analoomba.”

Kwa hiyo mfalme na Hamani walihudhuria karamu aliyoiandaa Esta.
6 Walipokuwa wakinywa mvinyo mfalme akamuuliza Esta tena, “Sasa haja yako
ni nini? Utapewa. Ombi lako ni nini? Hata nusu ya ufalme, utapewa.”

7 Esta akajibu, “Haja yangu na ombi langu ni hili: 8 Kama mfalme ameona vyema,
nami nimepata kibali kwake na kama ikimpendeza mfalme kunipa ombi langu na
kunitimizia haja yangu, mfalme na Hamani waje kwangu kesho katika karamu
nitakayowaandalia. Kisha nitajibu swali la mfalme.”

Ghadhabu Ya Hamani Dhidi Ya Mordekai

9 Hamani alitoka siku hiyo kwa furaha na moyo mchangamfu. Lakini alipomwona
Mordekai langoni mwa mfalme na kuona kwamba hakusimama wala hakuonyesha
hofu mbele yake, alijawa na ghadhabu dhidi ya Mordekai. 10 Hata hivyo, Hamani
alijizuia akaenda zake nyumbani.

Akawaita pamoja rafiki zake na Zereshi, mkewe. 11 Hamani akajisifia kwao juu ya
utajiri wake mwingi, wanawe wengi na kwa njia zote ambazo mfalme amemheshimu
kwazo na jinsi alivyomweka juu ya wakuu na maafisa wengine. 12 Hamani
akaongeza, “Si hayo tu. Mimi ndiye mtu pekee ambaye Malkia Esta amemwalika
kumsindikiza mfalme kwenye karamu aliyomwandalia. Naye amenialika pamoja na
mfalme kesho. 13 Lakini haya yote hayanipi kuridhika iwapo ninaendelea kumwona
yule Myahudi Mordekai akiketi kwenye lango la mfalme.”

14 Zereshi mkewe na rafiki zake wote wakamwambia, “Tengeneza mahali pa
kuangika watu kimo chake dhiraa hamsini,* kisha kesho asubuhi mwombe mfalme
Mordekai aangikwe juu yake. Ndipo uende na mfalme kwenye karamu kwa furaha.”
Shauri hili lilimpendeza Hamani, naye akajenga mahali pa kuangika watu.

---

* **5:14** Dhiraa 50 ni sawa na mita 22.5.

6

Mordekai Anapewa Heshima

1 Usiku ule mfalme hakupata usingizi, hivyo akaagiza aletewe kitabu cha kum-
bukumbu za matukio ya utawala wake, asomewe. 2 Kitabu hicho kilikutwa na
kumbukumbu kwamba Mordekai alikuwa amefichua jinsi Bigthana na Tereshi,
waliokuwa maafisa wawili wa mfalme, walinzi wa lango walivyokuwa wamepanga
hila ya kumuua Mfalme Ahasuero.

3 Mfalme akauliza, “Je, ni heshima na shukrani gani Mordekai alipokea kwa ajili
ya jambo hili?”

Watumishi wake wakajibu, “Hakuna lolote alilofanyiwa.”

4 Mfalme akasema, “Ni nani yuko uani?” Wakati huo huo Hamani alikuwa ameingia
ua wa nje wa jumba la mfalme kusema na mfalme kuhusu kumwangika Mordekai
katika mahali pa kuangikia watu alipokuwa amepajenga kwa ajili yake.

5 Watumishi wake wakamjibu, “Hamani amesimama uani.”

Mfalme akaamuru, “Mleteni ndani.”

6 Hamani alipoingia, mfalme alimuuliza, “Afanyiwe nini mtu ambaye mfalme
apenda kumheshimu?”

Basi Hamani akawaza moyoni mwake, “Ni nani mwingine ambaye mfalme
angemheshimu kuliko mimi?” 7 Kwa hiyo akamjibu mfalme, “Kwa mtu ambaye
mfalme apenda kumheshimu, 8 aletewe joho la kifalme ambalo mfalme ameshalivaa
na farasi ambaye mfalme alishampanda, ambaye amevikwa taji ya kifalme kichwani
mwake. 9 Kisha joho na farasi vikabidhiwe kwa mmojawapo wa wakuu wa
mfalme anayeheshimika sana. Nao wamvike mtu yule ambaye mfalme anapenda
kumheshimu, na aongozwe akiwa juu ya farasi kupitia barabara za mji, wak-
itangaza mbele yake, ‘Hivi ndivyo anavyofanyiwa mtu ambaye mfalme apenda
kumheshimu!’ ”

10 Mfalme akamwamuru Hamani, “Nenda mara moja, chukua joho na farasi na
ufanye kama vile ulivyopendekeza kwa Mordekai Myahudi, akaaye langoni mwa
mfalme. Usipuuze kufanya kitu chochote ulichoshauri.”

11 Hivyo Hamani akachukua joho na farasi.

Akamvika Mordekai, na kumpandisha juu ya farasi akamtembeza katika barabara
za mji akitangaza mbele yake, “Hivi ndivyo anavyofanyiwa mtu ambaye mfalme
anapenda kumheshimu!”

12 Baadaye Mordekai akarudi kwenye lango la mfalme. Lakini Hamani akakimbia
nyumbani, akiwa amejaa huzuni, 13 naye akamweleza Zereshi mkewe pamoja na
rafiki zake wote kila kitu ambacho kimempata.

Washauri wake pamoja na Zereshi mkewe wakamwambia, “Kwa kuwa Mordekai,
ambaye mbele yake umeanza kuanguka ni wa asili ya Kiyahudi, huwezi kushindana
naye; kwa hakika utaanguka!” 14 Walipokuwa bado wakizungumza naye, matowashi
wa mfalme wakaja na kumharakisha Hamani aende katika karamu aliyoiandaa Esta.

7

Hamani Aangikwa

1 Basi mfalme na Hamani wakaenda kula chakula pamoja na Malkia Esta.
2 Walipokuwa wakinywa mvinyo katika siku ya pili, mfalme akauliza tena, “Malkia
Esta, ni nini haja yako? Utapewa. Ombi lako ni nini? Hata nusu ya ufalme, utapewa.”

3 Kisha Malkia Esta akajibu, “Kama nimepata kibali kwako, ee mfalme, tena kama
inapendeza utukufu wako, nijalie maisha yangu, hii ndiyo haja yangu. Pia uokoe
watu wangu, hili ndilo ombi langu. 4 Kwa kuwa mimi na watu wangu tumeuzwa

kwa kuangamizwa, kuchinjwa na kuharibiwa. Kama tungalikuwa tumeuzwa tu kuwa watumwa wa kiume na wa kike, ningalinyamaza kimya, kwa sababu shida kama hii isingalitosha kumsumbua mfalme."

5 Mfalme Ahasuero akamuuliza Malkia Esta, "Ni nani huyu? Yuko wapi mtu huyu aliyethubutu kufanya jambo kama hili?"

6 Esta akasema, "Mtesi na adui ni huyu mwovu Hamani."

Hamani alifadhaika mbele ya mfalme na malkia. 7 Mfalme akainuka kwa
ghadhabu, akaacha mvinyo wake, akaenda kwenye bustani ya jumba la kifalme. Lakini Hamani, akitambua kwamba mfalme ameshaamua hatima yake, alibaki nyuma kumsihi Malkia Esta aokoe maisha yake.

8 Mara mfalme aliporudi kutoka bustani ya jumba la kifalme na kuja kwenye ukumbi wa karamu, Hamani alikuwa akijitupa juu ya kiti mahali ambapo Esta alikuwa akiegemea.

Mfalme akasema kwa nguvu, "Je, atamdhalilisha malkia hata huku nyumbani akiwa pamoja nami!"

Mara neno lilipotoka kinywani mwa mfalme, walifunika uso wa Hamani. 9 Kisha
Harbona, mmoja wa matowashi wanaomtumikia mfalme, akasema, "Mahali pa kuangika watu penye urefu wa mita ishirini na mbili pako nyumbani mwa Hamani. Alikuwa amepatengeneza kwa ajili ya Mordekai, ambaye alizungumza ili kumsaidia mfalme."

Mfalme akasema, "Mwangikeni juu yake!" 10 Kwa hiyo wakamtundika Hamani
mahali alipokuwa ameandaa kwa ajili ya Mordekai. Ndipo ghadhabu ya mfalme ikatulia.

8

Amri Ya Mfalme Kuhusu Wayahudi

1 Siku ile ile Mfalme Ahasuero akampa Malkia Esta shamba la Hamani, adui wa
Wayahudi. Naye Mordekai akaja mbele ya mfalme, kwa kuwa Esta alikuwa amesema
jinsi anavyohusiana naye. 2 Mfalme akaivua pete yake ya muhuri, ambayo alikuwa
amemnyang'anya Hamani, akampa Mordekai, naye Esta akamweka Mordekai juu ya shamba la Hamani.

3 Esta alimsihi tena mfalme, akianguka miguuni pake na kulia. Akamwomba
akomeshe mpango mwovu wa Hamani Mwagagi ambao alikuwa ameupanga dhidi
ya Wayahudi. 4 Kisha mfalme alimnyooshea Esta fimbo yake ya utawala ya dhahabu
naye aliinuka na kusimama mbele yake.

5 Esta akasema, "Kama ikimpendeza mfalme, nami kama nikipata kibali naye
akiona ni jambo lililo sawa kunitendea na kama akipendezwa nami, basi iandikwe
amri ya kuzitangua barua zile Hamani mwana wa Hamedatha, Mwagagi, alizotunga
na kuandika kuangamiza Wayahudi katika majimbo yote ya mfalme. 6 Kwa maana
nitawezaje kuvumilia kuona maafa yakiwapata watu wangu? Nitawezaje kuvumilia kuona maangamizi ya jamaa yangu?"

7 Mfalme Ahasuero akawajibu Malkia Esta na Mordekai Myahudi, "Kwa sababu
Hamani aliwashambulia Wayahudi, nimetoa shamba la Hamani kwa Esta, naye
ameangikwa kwenye mti wa kunyongea. 8 Basi andika amri nyingine kwa jina la
mfalme kwa ajili ya Wayahudi kama unavyoona vyema, kisha uifunge kwa kutia muhuri kwa pete ya mfalme kwa kuwa hakuna andiko lililoandikwa kwa jina la mfalme na kutiwa muhuri kwa pete ya mfalme linaloweza kutanguliwa."

9 Mara moja waandishi wa mfalme wakaitwa kwenye siku ya ishirini na tatu, mwezi wa tatu, ndio mwezi wa Siwani. Wakaandika yote Mordekai aliyoamuru kwa Wayahudi, kwa majemadari, watawala na wakuu wa majimbo 127 kuanzia Bara

Hindi mpaka Kushi.* Maagizo haya yaliandikwa kwa maandishi ya kila jimbo na
kwa lugha ya kila mtu pia kwa Wayahudi kwa maandishi yao wenyewe na lugha
yao. 10 Mordekai aliandika nyaraka kwa jina la Mfalme Ahasuero, akazitia muhuri
kwa pete ya mfalme na kuzipeleka kwa njia ya matarishi, ambao waliendesha farasi
waendao kasi waliozalishwa maalum kwa ajili ya mfalme.

11 Waraka wa mfalme uliwaruhusu Wayahudi katika kila mji kuwa na haki ya
kukusanyika na kujilinda wenyewe; kuharibu, kuua na kuangamiza jeshi lolote, taifa
lolote au jimbo lile litakalowashambulia wao, wake zao, watoto wao na kuteka mali
za adui zao. 12 Siku ambayo iliwekwa kwa Wayahudi kufanya hili katika majimbo
yote ya Mfalme Ahasuero ilikuwa siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kumi na mbili,
yaani mwezi wa Adari. 13 Nakala ya tangazo ilikuwa itolewe kama sheria katika kila
jimbo na iweze kujulikana kwa watu wa kila taifa, ili kwamba Wayahudi wawe tayari
siku hiyo kulipiza kisasi kwa adui zao.

14 Matarishi, wakiwa wamepanda farasi wa kifalme, walitoka mbio wakichochewa
na agizo la mfalme. Tangazo lilitolewa pia katika ngome ya mji wa Shushani.

15 Mordekai akaondoka mbele ya mfalme akiwa amevaa mavazi ya kifalme ya
buluu na nyeupe, taji kubwa la dhahabu na joho la zambarau la kitani safi. Na
mji wa Shushani ukasherehekea kwa furaha. 16 Kwa maana kwa Wayahudi ulikuwa
wakati wa raha na furaha, shangwe na heshima. 17 Katika kila jimbo na katika kila jiji,
popote waraka wa mfalme ulipofika, kulikuwepo furaha na shangwe miongoni mwa
Wayahudi, pamoja na karamu na kushangilia. Na watu wengi wa mataifa mengine
wakajifanya Wayahudi kwa sababu ya kuwahofu Wayahudi.

9

Ushindi Wa Wayahudi

1 Katika siku ya kumi na tatu ya mwezi wa kumi na mbili, yaani mwezi wa
Adari, amri iliyoagizwa na mfalme ilikuwa itekelezwe. Siku hii adui wa Wayahudi
walikuwa wametumaini kuwashinda, lakini sasa mambo yaliwageukia na Wayahudi
wakawashinda wale waliokuwa wanawachukia. 2 Wayahudi walikusanyika katika
miji yao, katika majimbo ya Mfalme Ahasuero kuwashambulia wale waliokuwa
wanatafuta kuwaangamiza. Hakuna yeyote aliyeweza kushindana nao, kwa sababu
watu wa mataifa mengine yote waliwaogopa. 3 Nao wakuu wote wa majimbo,
majemadari, watawala na maafisa wa mfalme wakawasaidia Wayahudi, kwa sababu
walimhofu Mordekai. 4 Mordekai alikuwa mtu mashuhuri katika jumba la mfalme;
sifa zake zilienea katika majimbo yote naye alipata uwezo zaidi na zaidi.

5 Wayahudi waliwaangusha adui zao wote kwa upanga wakiwaua na
kuwaangamiza, nao walifanya kile walichotaka kwa wale waliowachukia. 6 Katika
ngome ya Shushani Wayahudi waliua na kuangamiza wanaume 500. 7 Pia waliwaua
Parshendatha, Dalfoni, Aspatha, 8 Poratha, Adalia, Ardatha, 9 Parmashta, Arisai,
Aridai na Waizatha, 10 wana kumi wa Hamani mwana wa Hamedatha, adui wa
Wayahudi. Lakini hawakuchukua nyara.

11 Mfalme aliarifiwa siku iyo hiyo hesabu ya waliouawa katika ngome ya Shushani.
12 Mfalme akamwambia Malkia Esta, “Wayahudi wamewaua wanaume 500 na wana
kumi wa Hamani ndani ya ngome ya Shushani. Wamefanyaje katika majimbo
mengine ya mfalme yaliyobaki? Je, sasa haja yako ni nini? Nayo pia utapewa. Nalo
ombi lako ni nini? Nalo utafanyiwa.”

* **8:9** Kushi hapa ina maana ya Ethiopia.

13 Esta akajibu, “Ikimpendeza mfalme, uwape ruhusa Wayahudi walioko Shushani
warudie amri ya leo kesho pia, na wana wa Hamani kumi wanyongwe mahali pa
kunyongea watu.”
14 Basi mfalme akaamuru kwamba hili litendeke. Amri ilitolewa huko Shushani,
nao wakawanyonga wana kumi wa Hamani. 15 Wayahudi huko Shushani wakaku-
sanyika pamoja siku ya kumi na nne ya mwezi wa Adari, nao wakawaua wanaume
300 huko Shushani, lakini hawakuchukua nyara zao.
16 Wakati ule ule, Wayahudi wengine waliokuwa kwenye majimbo ya mfalme,
wakakusanyika kujilinda nao wakapata nafuu kutokana na adui zao. Waliua adui
zao wapatao 75,000 lakini hawakugusa nyara zao. 17 Hili lilitendeka siku ya kumi na
tatu ya mwezi wa Adari na siku ya kumi na nne walipumzika na kuifanya siku ya
karamu na furaha.

Kusherehekea Purimu

18 Wayahudi huko Shushani, hata hivyo, walikuwa wamekusanyika siku ya kumi
na tatu na ya kumi na nne, pia siku ya kumi na tano walipumzika na kuifanya siku
ya karamu na furaha.
19 Ndiyo sababu Wayahudi wanaokaa vijijini na katika miji midogo huadhimisha
siku ya kumi na nne ya mwezi wa Adari kama siku ya furaha na karamu, siku ambayo
wao hupeana zawadi mmoja kwa mwingine.
20 Mordekai aliandika matukio haya, naye akapeleka barua kwa Wayahudi wote
walioko katika majimbo ya Mfalme Ahasuero, majimbo yaliyo mbali na karibu,
21 akiwataka kila mwaka washerehekee siku ya kumi na nne na ya kumi na tano ya
mwezi wa Adari 22 kama wakati ambao Wayahudi walipata nafuu kutoka kwa adui
zao na kama mwezi ambao huzuni yao iligeuzwa kuwa furaha na kuomboleza kwao
kuwa siku ya kusherehekea. Aliwaandikia kushika siku hizo kama siku za karamu
na za furaha na kupeana zawadi za vyakula wao kwa wao na zawadi kwa maskini.
23 Hivyo Wayahudi walikubali kuendeleza sherehe walizokuwa wamezianza,
wakifanya lile Mordekai alilokuwa amewaandikia. 24 Kwa maana Hamani mwana
wa Hamedatha Mwagagi, adui wa Wayahudi wote, alikuwa amepanga hila dhidi
ya Wayahudi ili kuwaangamiza, na alikuwa amepiga *puri* (yaani kura) kwa ajili
ya maangamizi na uharibifu wao. 25 Lakini wakati shauri hilo baya lilipoarifiwa
kwa mfalme, alitoa amri iliyoandikwa kwamba mipango mibaya ambayo Hamani
ameipanga dhidi ya Wayahudi inapasa imrudie juu ya kichwa chake mwenyewe, na
kwamba yeye na wanawe waangikwe mahali pa kunyongea watu. 26 (Kwa hiyo siku
hizi ziliitwa Purimu, kutokana na neno *puri*.) Kwa sababu ya kila kitu kilichoandikwa
kwenye barua hii na kwa sababu ya yale waliyoyaona na yale yaliyowatokea,
27 Wayahudi wakachukua na kuifanya desturi kwamba wao na wazao wao na wote
ambao walijiunga nao wangefanya bila kuacha kushika siku hizi mbili kila mwaka,
kwa njia ilivyoelekezwa na kwa wakati wake. 28 Siku hizi zinapasa zikumbukwe na
kuadhimishwa katika kila kizazi, kila jamaa na katika kila jimbo na kila jiji. Nazo siku
hizi za Purimu kamwe zisikome kusherehekewa na Wayahudi, wala kumbukumbu
zake zisipotee miongoni mwa wazao wake.
29 Basi Malkia Esta binti Abihaili, pamoja na Mordekai, Myahudi, waliandika kwa
mamlaka yote kuthibitisha barua hii ya pili kuhusu Purimu. 30 Naye Mordekai
akatuma barua kwa Wayahudi wote katika majimbo 127 ya ufalme wa Ahasuero,
barua zenye maneno ya amani na matumaini, 31 ili kuimarisha siku hizi za
Purimu katika majira yake yaliyowekwa, kama Mordekai, Myahudi na Malkia Esta
walivyowaamuru, na walivyojiimarisha wenyewe na wazao wao kuhusu nyakati za
kufunga na kuomboleza. 32 Amri ya Esta ilithibitisha taratibu hizi kuhusu Purimu,
nayo ikaandikwa katika kumbukumbu.

10

Ukuu Wa Mordekai

1 Mfalme Ahasuero alitoza ushuru katika ufalme wake wote hadi kwenye miambao
yake ya mbali. 2 Matendo yake yote ya nguvu na uwezo, pamoja na habari zote za
ukuu wa Mordekai ambao mfalme alikuwa amemkuza, je, hayakuandikwa katika
kitabu cha kumbukumbu za wafalme wa Umedi na Uajemi? 3 Mordekai Myahudi
alikuwa wa pili kwa cheo kutoka Mfalme Ahasuero, naye alikuwa bora kabisa
miongoni mwa Wayahudi, akipandishwa katika heshima ya juu na ndugu zake
Wayahudi kwa sababu aliwatendea mema watu wake, na alizungumza kwa ajili ya
ustawi wa Wayahudi wote.

Ayubu
Sehemu Ya Kwanza: Habari Za Awali

(Ayubu 1–2)

Ayubu Na Jamaa Yake

1 Katika nchi ya Usi paliishi mtu ambaye aliitwa Ayubu. Mtu huyu alikuwa hana
hatia, naye alikuwa mkamilifu; alimcha Mungu na kuepukana na uovu. 2 Alikuwa na
wana saba na binti watatu, 3 naye alikuwa na kondoo elfu saba, ngamia elfu tatu, jozi
mia tano za maksai, na punda mia tano, tena alikuwa na idadi kubwa ya watumishi.
Alikuwa mtu mkuu sana miongoni mwa watu wa Mashariki.
4 Wanawe walikuwa na desturi ya kufanya karamu katika nyumba zao kwa zamu,
nao wangewaalika umbu zao watatu ili kula na kunywa pamoja nao. 5 Wakati
kipindi cha karamu kilimalizika, Ayubu angetuma waitwe na kuwafanyia utakaso.
Angetoa dhabihu ya sadaka ya kuteketezwa kwa ajili ya kila mmoja wao asubuhi
na mapema, akifikiri, "Pengine wanangu wametenda dhambi na kumlaani Mungu
mioyoni mwao." Hii ilikuwa ndiyo desturi ya kawaida ya Ayubu.

Jaribu La Kwanza La Ayubu

6 Siku moja wana wa Mungu* walikwenda kujionyesha mbele za Bwana. Shetani†
naye akaja pamoja nao. 7 Bwana akamwambia Shetani, "Umetoka wapi?"
Shetani akamjibu Bwana, "Natoka kuzunguka pote duniani, nikitembea huku na
huko humo."
8 Ndipo Bwana akamwambia Shetani, "Je, umemwangalia huyo mtumishi wangu
Ayubu? Hakuna mtu mwingine duniani aliye kama yeye, asiye na hatia, ni mnyofu,
mwenye kumcha Mungu, na kuepukana na uovu."
9 Shetani akamjibu Bwana, "Je, Ayubu anamcha Mungu bure? 10 Je, wewe
hukumjengea boma pande zote yeye na wa nyumbani mwake pamoja na kila kitu
alicho nacho? Kazi za mikono yake umezibariki na hivyo makundi yake ya kondoo
na mbuzi pamoja na ya wanyama yameenea katika nchi nzima. 11 Lakini nyoosha
mkono wako na kupiga kila kitu alicho nacho, naye kwa hakika atakulaani mbele za
uso wako."
12 Bwana akamwambia Shetani, "Vema sana, kwa hiyo, kila kitu alicho nacho kiko
mikononi mwako, lakini juu ya huyo mtu mwenyewe usimguse hata kwa kidole."
Ndipo Shetani akatoka mbele za Bwana.
13 Siku moja watoto wa Ayubu walipokuwa wakifanya karamu wakila na kunywa
divai katika nyumba ya ndugu yao mkubwa, 14 akaja mjumbe kwa Ayubu na kusema,
"Maksai walikuwa wakilima na punda walikuwa wakilisha karibu nao, 15 Waseba
wakawashambulia na kuchukua mifugo. Kisha wakawaua watumishi kwa upanga,
nami ndimi peke yangu niliyenusurika kukuletea habari!"
16 Alipokuwa bado ananena, mjumbe mwingine akaja na kusema, "Moto wa Mungu
ulishuka kutoka mbinguni na kuteketeza kondoo na watumishi, nami ndimi peke
yangu niliyenusurika kukuletea habari!"
17 Alipokuwa bado ananena, mjumbe mwingine akaja na kusema, "Wakaldayo
waliunda vikosi vitatu vya uvamizi na kuwaangukia ngamia wako na kuwachukua
wakaondoka nao. Wakawaua watumishi kwa upanga, nami ndimi peke yangu
niliyenusurika kukuletea habari."

---

* **1:6** Wana wa Mungu hapa ina maana malaika au viumbe vya mbinguni. † **1:6** Shetani hapa ina maana ya mshtaki wa watakatifu.

18 Alipokuwa bado ananena, mjumbe mwingine akaja na kusema, “Wana wako na
binti zako walipokuwa wakifanya karamu, wakila na kunywa divai katika nyumba ya
ndugu yao mkubwa, 19 ghafula upepo wenye nguvu ukavuma kutoka jangwani, nao
ukaipiga nyumba hiyo pembe zake nne. Ikawaangukia hao watoto nao wamekufa,
nami ndimi peke yangu niliyenusurika kukuletea habari!”
20 Ndipo Ayubu akasimama, akararua joho lake na kunyoa nywele zake. Kisha
akaanguka chini katika kuabudu 21 na kusema:
“Nilitoka tumboni mwa mama yangu uchi,
nami nitaondoka uchi,‡
Bwana alinipa, naye Bwana ameviondoa,
jina la Bwana litukuzwe.”
22 Katika mambo haya yote, Ayubu hakutenda dhambi kwa kumlaumu Mungu kwa
kufanya ubaya.

2

Jaribu La Pili La Ayubu

1 Siku nyingine wana wa Mungu walikuja kujionyesha mbele za Bwana. Shetani
naye akaja pamoja nao kujionyesha mbele zake. 2 Bwana akamuuliza Shetani,
“Umetoka wapi?”
Shetani akamjibu Bwana “Natoka kuzunguka pote duniani, nikitembea huku na
huko humo.”
3 Bwana akamwambia Shetani, “Je, umemwangalia huyo mtumishi wangu Ayubu?
Hakuna mtu mwingine duniani aliye kama yeye, mtu asiye na hatia, ni mnyofu,
mwenye kumcha Mungu na kuepukana na uovu. Naye bado anadumisha uadilifu
wake, ingawa ulinichochea dhidi yake, ili nimwangamize pasipo sababu.”
4 Shetani akamjibu Bwana, “Ngozi kwa ngozi! Mwanadamu atatoa vyote alivyo
navyo kwa ajili ya uhai wake. 5 Lakini nyoosha mkono wako na kuipiga nyama yake
na mifupa yake, naye kwa hakika atakulaani mbele za uso wako.”
6 Bwana akamwambia Shetani, “Vema sana, kwa hiyo, yeye yumo mikononi
mwako, lakini lazima umwachie uhai wake.”
7 Basi Shetani akatoka mbele za Bwana naye akampiga Ayubu kwa majipu mabaya
tangu nyayo za miguu yake hadi utosi wa kichwa. 8 Ndipo Ayubu akachukua kigae
na kujikuna nacho huku akiketi kwenye majivu.
9 Mke wake akamwambia, “Je, bado unashikamana na uadilifu wako? Mlaani
Mungu nawe ukafe!”
10 Akamjibu, “Unazungumza kama vile ambavyo mwanamke mpumbavu* yeyote
angenena. Je, tupokee mema mikononi mwa Mungu, nasi tusipokee na udhia?”
Katika mambo haya yote, Ayubu hakutenda dhambi katika kusema kwake.

Marafiki Watatu Wa Ayubu

11 Basi marafiki watatu wa Ayubu, ndio Elifazi Mtemani, na Bildadi Mshuhi na
Sofari Mnaamathi, waliposikia juu ya taabu yote iliyompata Ayubu, wakajipanga toka
manyumbani mwao, nao wakakutana pamoja kwa makubaliano kwenda kumtuliza
katika taabu hiyo na kumfariji. 12 Walipomwona kwa mbali, ilikuwa vigumu
kumtambua. Wakaanza kulia kwa sauti kubwa, wakayararua majoho yao na
kujirushia mavumbi juu ya vichwa vyao. 13 Kisha wakaketi chini kwenye udongo
pamoja na Ayubu kwa siku saba usiku na mchana. Hakuna yeyote aliyesema naye
neno, kwa sababu waliona jinsi mateso yake yalivyokuwa makubwa.

‡ **1:21** Au: nitarudi huko uchi. * **2:10** Mpumbavu hapa ina maana ya kupungukiwa maadili.

Sehemu Ya Pili: Mazungumzo Ya Ayubu Na Rafiki Zake Watatu

3

(Ayubu 3–31)

Hotuba Ya Kwanza Ya Ayubu

Ayubu Anazungumza

1 Baada ya jambo hili, Ayubu akafumbua kinywa chake na kuilaani siku ya kuzaliwa
kwake.
2 Kisha akasema:
3 "Siku ya kuzaliwa kwangu na ipotelee mbali,
nao usiku ule iliposemekana,
'Mtoto wa kiume amezaliwa!'
4 Siku ile na iwe giza;
Mungu juu na asiiangalie;
nayo nuru isiiangazie.
5 Giza na kivuli kikuu kiikalie tena;
wingu na likae juu yake;
weusi na uifunike nuru yake.
6 Usiku ule na ushikwe na giza kuu;
usihesabiwe katika siku za mwaka,
wala usihesabiwe katika siku za mwezi wowote.
7 Usiku ule na uwe tasa;
sauti ya furaha na isisikike ndani yake.
8 Wale wazilaanio siku wailaani hiyo siku,
wale walio tayari kumwamsha Lewiathani.*
9 Nyota zake za alfajiri na ziwe giza;
nao ungojee mwanga bila mafanikio,
wala usiuone mwonzi wa kwanza
wa mapambazuko,
10 kwa sababu huo usiku haukunifungia
mlango wa tumbo la mama yangu,
ili kuyaficha macho yangu
kutokana na taabu.

11 "Kwa nini sikuangamia wakati wa kuzaliwa?
Kwa nini sikufa nilipokuwa ninatoka tumboni?
12 Kwa nini pakawa na magoti ya kunipokea
na matiti ili nipate kunyonyeshwa?
13 Kwa maana sasa ningekuwa nimepumzika kwa amani.
Ningekuwa nimelala na kupumzika
14 pamoja na wafalme na washauri wa dunia,
waliojijengea mahali ambapo sasa ni magofu,
15 pamoja na watawala waliokuwa na dhahabu,
waliozijaza nyumba zao kwa fedha.
16 Au kwa nini sikufichwa ardhini kama mtoto aliyezaliwa mfu,
kama mtoto mchanga ambaye kamwe hakuuona mwanga?
17 Huko waovu huacha kusumbua
na huko waliochoka hupumzika.

---

* **3:8** Lewiathani ni mnyama mkubwa wa baharini mwenye magamba anayefanana na joka kubwa, mwenye umbo la kutisha, asiyeweza kuvuliwa.

18 Wafungwa nao hufurahia utulivu wao,
hawasikii tena sauti ya kukemea ya kiongozi wa watumwa.
19 Wadogo na wakubwa wamo humo,
na mtumwa ameachiwa huru kutoka kwa bwana wake.

20 “Mbona nuru inawaangazia wale walio taabuni,
na hao wenye uchungu kupewa uhai,
21 wale wanaotamani kifo ambacho hakiji,
wale watafutao kufa zaidi ya kutafuta hazina iliyofichwa,
22 ambao hujawa na furaha,
na hushangilia wafikapo kaburini?
23 Kwa nini uhai hupewa mtu
ambaye njia yake imefichika,
ambaye Mungu amemzungushia boma?
24 Kwa maana kulia kwangu kwa uchungu kwanijia badala ya chakula;
kusononeka kwangu kunamwagika kama maji.
25 Lile nililokuwa naliogopa limenijia;
lile nililokuwa ninalihofia limenipata.
26 Sina amani, wala utulivu;
sina pumziko, bali taabu tu.”

4

Elifazi Anazungumza: Ayubu Ametenda Dhambi

1 Ndipo Elifazi Mtemani akajibu:
2 “Kama mtu akithubutu kuzungumza nawe,
kutakukasirisha?
Lakini ni nani awezaye
kujizuia asiseme?
3 Fikiri jinsi ambavyo umewafundisha watu wengi,
jinsi ambavyo umeitia nguvu
mikono iliyokuwa dhaifu.
4 Maneno yako yamewategemeza wale waliojikwaa;
umeyatia nguvu magoti yaliyokuwa dhaifu.
5 Lakini sasa hii taabu imekujia wewe,
nawe unashuka moyo;
imekupiga wewe,
nawe unafadhaika.
6 Je, kumcha Mungu kwako hakupaswi kuwa
ndiyo matumaini yako
na njia zako kutokuwa na lawama
ndilo taraja lako?

7 “Fikiri sasa: Ni mtu yupi asiye na hatia ambaye aliwahi kuangamia?
Ni wapi wanyofu waliwahi kuangamizwa?
8 Kwa jinsi ambavyo mimi nimechunguza,
wale walimao ubaya
na wale hupanda uovu,
huvuna hayo hayo hayo.
9 Kwa pumzi ya Mungu huangamizwa;
kwa mshindo wa hasira zake huangamia.

10 Simba anaweza kunguruma na kukoroma,
lakini bado meno ya simba mkubwa huvunjika.
11 Simba anaweza kuangamia kwa kukosa mawindo,
nao wana wa simba jike hutawanyika.

12 “Neno lililetwa kwangu kwa siri,
masikio yangu yakasikia mnong’ono wake.
13 Katikati ya ndoto za kutia wasiwasi wakati wa usiku,
hapo usingizi mzito uwapatapo wanadamu,
14 hofu na kutetemeka kulinishika
na kufanya mifupa yangu yote itetemeke.
15 Kuna roho aliyepita mbele ya uso wangu,
nazo nywele za mwili wangu zikasimama.
16 Yule roho akasimama,
lakini sikuweza kutambua kilikuwa kitu gani.
Umbo fulani lilisimama mbele ya macho yangu,
kukawa na ukimya kisha nikasikia sauti:
17 ‘Je, binadamu aweza kuwa mwadilifu kuliko Mungu?
Je, mtu aweza kuwa safi kuliko Muumba wake?
18 Kama Mungu hawaamini watumishi wake,
kama yeye huwalaumu malaika zake kwa kukosea,
19 ni mara ngapi zaidi wale waishio katika nyumba
za udongo wa mfinyanzi,
ambazo misingi yake ipo mavumbini,
ambao wamepondwa kama nondo!
20 Kati ya mawio na machweo
huvunjwa vipande vipande;
bila yeyote kutambua,
huangamia milele.
21 Je, kamba za hema yao hazikung’olewa,
hivyo hufa bila hekima?’

5

Elifazi Anaendelea

1 “Ita kama unataka, lakini ni nani atakayekujibu?
Ni yupi kati ya hao watakatifu utakayemgeukia?
2 Kuweka uchungu moyoni humuua mpumbavu,
nao wivu humchinja mjinga.
3 Mimi mwenyewe nimemwona mpumbavu akistawi,
lakini ghafula nyumba yake ikawa imelaaniwa.
4 Watoto wake wako mbali na usalama,
hushindwa mahakamani bila mtetezi.
5 Wenye njaa huyala mavuno yake,
wakiyatoa hata katikati ya miiba,
nao wenye kiu huitamani sana mali yake.
6 Kwa maana taabu haioti kutoka kwenye udongo,
wala udhia hauchipui kutoka ardhini.
7 Lakini mwanadamu huzaliwa ili kutaabika,
kwa hakika kama cheche za moto zirukavyo kuelekea juu.

8 “Lakini ingekuwa ni mimi, ningemlalamikia Mungu,
ningeliweka shauri langu mbele zake.
9 Yeye hutenda maajabu yasiyoweza kutambuliwa,
miujiza isiyoweza kuhesabika.
10 Yeye huipa nchi mvua,
huyapeleka maji kunyesha mashamba.
11 Huwainua juu wanyonge,
nao wale waombolezao huinuliwa wakawa salama.
12 Huipinga mipango ya wenye hila,
ili mikono yao isifikie ufanisi.
13 Yeye huwanasa wenye hekima katika hila yao,
nayo mipango ya wadanganyifu huifagilia mbali.
14 Giza huwapata wakati wa mchana;
wakati wa adhuhuri hupapasa kama vile usiku.
15 Humwokoa mhitaji kutokana na upanga ulioko kinywani mwao;
huwaokoa kutokana na makucha ya wenye nguvu.
16 Kwa hiyo maskini analo tarajio,
nao udhalimu hufumba kinywa chake.

17 “Heri mtu yule ambaye Mungu humrudi;
kwa hiyo usidharau adhabu yake Mwenyezi.*
18 Kwa kuwa hutia jeraha, lakini pia huyafunga;
huumiza, lakini mikono yake pia huponya.
19 Kutoka majanga sita atakuokoa;
naam, hata katika saba hakuna dhara litakalokupata wewe.
20 Wakati wa njaa atakukomboa wewe na kifo,
naye katika vita atakukomboa na pigo la upanga.
21 Utalindwa kutokana na kichapo cha ulimi,
wala hutakuwa na sababu ya kuogopa maangamizi yatakapokujia.
22 Utayacheka maangamizo na njaa,
wala hutakuwa na sababu ya kuwaogopa
wanyama wakali wa mwituni.
23 Kwa kuwa utakuwa na agano na mawe ya mashamba,
nao wanyama wa mwitu watakuwa na amani nawe.
24 Utajua ya kwamba hema lako li salama;
utahesabu mali zako wala hutakuta chochote kilichopungua.
25 Utajua ya kuwa watoto wako watakuwa wengi,
nao wazao wako wengi kama majani ya nchi.
26 Utaingia kaburini ukiwa na umri wa uzee mtimilifu,
kama masuke ya ngano yakusanywapo kwa wakati wake.

27 “Tumelichunguza hili, nalo ni kweli.
Hivyo lisikie na ulitendee kazi.”

6

Hotuba Ya Pili Ya Ayubu

Ayubu Anajibu: Malalamiko Yangu Ni Ya Haki

1 Kisha Ayubu akajibu:

* **5:17** Mwenyezi hapa ni jina la Kiebrania Shaddai (hapa na kila mahali katika kitabu hiki cha Ayubu).

2 “Laiti uchungu wangu ungeweza kupimwa,
nayo taabu yangu yote ingewekwa kwenye mizani!
3 Kwa kuwa hakika ingekuwa nzito kuliko mchanga wa bahari zote,
kwa hiyo si ajabu maneno yangu yamekuwa ya haraka.
4 Mishale ya Mwenyezi iko ndani yangu,
roho yangu inakunywa sumu yake;
vitisho vya Mungu vimejipanga dhidi yangu.
5 Je, punda-mwitu hulia akiwa na majani,
au ng’ombe dume hulia akiwa na chakula?
6 Je, chakula kisicho na ladha huliwa bila chumvi,
au upo utamu katika ute mweupe wa yai?
7 Ninakataa kuvigusa;
vyakula vya aina hii hunichukiza.

8 “Laiti ningepata haja yangu,
kwamba Mungu angenijalia hilo nililotarajia,
9 kwamba Mungu angekuwa radhi kuniponda,
kuuachia mkono wake na kunikatilia mbali!
10 Ndipo bado ningekuwa na hii faraja,
furaha yangu katika maumivu makali:
kwamba sikuwa nimeyakana maneno yake yeye Aliye Mtakatifu.

11 “Ninazo nguvu gani, hata niendelee kutumaini?
Matazamio yangu ya mbele ni nini, hata niendelee kuwa mvumilivu?
12 Je, mimi nina nguvu za jiwe?
Je, mwili wangu ni shaba?
13 Je, ninao uwezo wowote wa kujisaidia mimi mwenyewe,
wakati ambapo mafanikio yamefukuziwa mbali nami?

14 “Mtu anayekata tamaa angetazamia moyo wa kujitoa wa rafiki zake,
hata kama akiacha uchaji wa Mwenyezi.
15 Lakini ndugu zangu sio wa kutegemewa,
ni kama vijito vya msimu,
ni kama vijito ambavyo hufurika
16 wakati vimefunikwa barafu iyeyukayo,
ambavyo hujazwa na theluji inayoyeyuka,
17 lakini hukauka majira ya ukame,
na wakati wa hari hutoweka katika mikondo yake.
18 Misafara hugeuka kutoka njia zake;
hukwea kwenda kwenye nchi ya ukiwa na kuangamia.
19 Misafara ya Tema inatafuta maji,
wafanyabiashara wa Sheba wanaosafiri
hutazama kwa matarajio.
20 Wamedhikika, kwa sababu walikuwa na matumaini;
wanafika huko, lakini wanahuzunika kwa kukosa walichotarajia.
21 Sasa nanyi mmethibitika kwamba hamna msaada wowote;
mnaona jambo la kutisha, nanyi mnaogopa.
22 Je, nimewahi kusema, ‘Toeni kitu kwa ajili yangu,
au mnilipie fidia kutoka mali zenu,
23 au niokoeni mikononi mwa adui,

au nikomboeni kutoka makucha ya wasio na huruma'?

24 "Nifundisheni, nami nitanyamaza kimya;
nionyesheni nilikokosea.
25 Tazama yalivyo ya kuumiza maneno ya kweli!
Lakini mabishano yenu yanathibitisha nini?
26 Je, mna maana ya kuyasahihisha ninayosema,
na kuyafanya maneno ya mtu anayekata tamaa kama upepo?
27 Mngeweza hata kupiga kura kwa ajili ya yatima,
na kubadilishana rafiki yenu na mali.

28 "Lakini sasa kuweni na huruma mkaniangalie mimi.
Je, ningeweza kusema uongo mbele zenu?
29 Tulizeni hasira, msiwe wadhalimu;
angalieni tena, kwa maana nimehatarisha uadilifu wangu.*
30 Je, pana uovu wowote midomoni mwangu?
Je, kinywa changu hakiwezi kupambanua hila?

7

Ayubu: Mateso Yangu Hayana Mwisho

1 "Je, mwanadamu hana kazi ngumu duniani?
Siku zake si kama zile za mtu aliyeajiriwa?
2 Kama mtumwa anavyovionea shauku vivuli vya jioni,
au mtu aliyeajiriwa anavyoungojea mshahara wake,
3 ndivyo nilivyogawiwa miezi ya ubatili,
nami nimeandikiwa huzuni usiku hata usiku.
4 Wakati nilalapo ninawaza, 'Itachukua muda gani kabla sijaamka?'
Usiku huwa mrefu, nami najigeuzageuza hadi mapambazuko.
5 Mwili wangu umevikwa mabuu na uchafu,
ngozi yangu imetumbuka na kutunga usaha.

Ayubu Anamlilia Mungu

6 "Siku zangu zinapita upesi kuliko mtande wa kufuma,
nazo zinafikia mwisho wake bila matumaini.
7 Kumbuka, Ee Mungu, maisha yangu ni kama pumzi;
macho yangu kamwe hayataona tena raha.
8 Lile jicho linaloniona sasa halitaniona tena;
utanitafuta, wala sitakuwepo.
9 Kama vile wingu liondokavyo na kutoweka,
vivyo hivyo yeye ashukaye kaburini* harudi tena.
10 Kamwe harudi tena nyumbani mwake;
wala mahali pake hapatamjua tena.

11 "Kwa hiyo sitanyamaza;
nitanena kutokana na maumivu makuu ya roho yangu,
nitalalama kwa uchungu wa nafsi yangu.
12 Je, mimi ni bahari, au mnyama mkubwa mno akaaye vilindini,
hata uniweke chini ya ulinzi?
13 Ninapofikiri kwamba kitanda changu kitanifariji,

---

* **6:29** Au: haki yangu bado inasimama. * **7:9** Kaburini hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

nacho kiti changu cha fahari kitapunguza malalamiko yangu,
14 ndipo wanitisha kwa ndoto
na kunitia hofu kwa maono,
15 hivyo ninachagua kujinyonga na kufa,
kuliko huu mwili wangu.
16 Ninayachukia maisha yangu; nisingetamani kuendelea kuishi.
Niache; siku zangu ni ubatili.

17 “Mwanadamu ni kitu gani hata umjali kiasi hiki,
kwamba unamtia sana maanani,
18 kwamba unamwangalia kila asubuhi
na kumjaribu kila wakati?
19 Je, hutaacha kamwe kunitazama,
au kuniacha japo kwa kitambo kidogo tu?
20 Ikiwa nimetenda dhambi, nimekufanyia nini,
Ewe mlinzi wa wanadamu?
Kwa nini umeniweka niwe shabaha yako?
Je, nimekuwa mzigo kwako?
21 Kwa nini husamehi makosa yangu
na kuachilia dhambi zangu?
Kwa kuwa hivi karibuni nitalala mavumbini;
nawe utanitafuta, wala sitakuwepo.”

8

Bildadi Anasema: Yampasa Ayubu Atubu

1 Kisha Bildadi Mshuhi akajibu:
2 “Hata lini wewe utasema mambo kama haya?
Maneno yako ni kama upepo mkuu.
3 Je, Mungu hupotosha hukumu?
Je, Mwenyezi hupotosha kile kilicho haki?
4 Watoto wako walipomtenda dhambi,
aliwapa adhabu ya dhambi yao.
5 Lakini ukimtafuta Mungu,
nawe ukamsihi Mwenyezi,
6 ikiwa wewe ni safi na mnyofu,
hata sasa atainuka mwenyewe kwa niaba yako,
na kukurudisha katika mahali pako pa haki.
7 Ijapokuwa mwanzo wako ulikuwa mdogo,
lakini mwisho wako utakuwa wa mafanikio.

8 “Ukaulize vizazi vilivyotangulia
na uone baba zao walijifunza nini,
9 kwa kuwa sisi tumezaliwa jana tu na hatujui lolote,
nazo siku zetu duniani ni kama kivuli tu.
10 Je, hawatakufundisha na kukueleza?
Je, hawataleta maneno kutoka kwenye kufahamu kwao?
11 Je, mafunjo yaweza kumea mahali pasipo na matope?
Matete yaweza kustawi bila maji?
12 Wakati bado yanaendelea kukua kabla ya kukatwa,
hunyauka haraka kuliko majani mengine.

13 Huu ndio mwisho wa watu wote wanaomsahau Mungu;
vivyo hivyo matumaini ya wasiomjali Mungu huangamia.
14 Lile analolitumainia huvunjika upesi;
lile analolitegemea ni utando wa buibui.
15 Huutegemea utando wake, lakini hausimami;
huung'ang'ania, lakini haudumu.
16 Yeye ni kama mti ulionyeshewa vizuri wakati wa jua,
ukieneza machipukizi yake bustanini;
17 huifunganisha mizizi yake kwenye lundo la mawe,
na kutafuta nafasi katikati ya mawe.
18 Unapong'olewa kutoka mahali pake,
ndipo mahali pale huukana na kusema,
'Mimi kamwe sikukuona.'
19 Hakika uhai wake hunyauka,
na kutoka udongoni mimea mingine huota.

20 "Hakika Mungu hamkatai mtu asiye na hatia,
wala kuitia nguvu mikono ya mtenda mabaya.
21 Bado atakijaza kinywa chako na kicheko,
na midomo yako na kelele za shangwe.
22 Adui zako watavikwa aibu,
nazo hema za waovu hazitakuwepo tena."

9

Hotuba Ya Tatu Ya Ayubu

Hakuna Mpatanishi

1 Kisha Ayubu akajibu:
2 "Naam, najua hili ni kweli.
Lakini mwanadamu awezaje kuwa mwadilifu mbele za Mungu?
3 Ingawa mtu angetaka kushindana naye,
asingaliweza kumjibu Mungu hata mara moja miongoni mwa elfu moja.
4 Hekima yake ni kubwa sana na ana uwezo mwingi mno.
Ni nani aliyempinga naye akawa salama?
5 Aiondoa milima bila yenyewe kujua
na kuipindua kwa hasira yake.
6 Aitikisa dunia kutoka mahali pake
na kuzifanya nguzo zake zitetemeke.
7 Husema na jua, nalo likaacha kuangaza;
naye huizima mianga ya nyota.
8 Yeye peke yake huzitandaza mbingu
na kuyakanyaga mawimbi ya bahari.
9 Yeye ndiye Muumba wa nyota za Dubu,* na Orioni,†
Kilimia,‡ na makundi ya nyota za kusini.
10 Hutenda maajabu yasiyopimika,
miujiza isiyoweza kuhesabiwa.
11 Anapopita karibu nami, siwezi kumwona;
apitapo mbele yangu, simtambui.

---

* **9:9** Nyota za Dubu hapa ina maana ya kundi la nyota za kaskazini, ambazo zinaitwa kwa jina la Dubu Mkuu.
† **9:9** Orioni ni kundi la nyota kubwa. ‡ **9:9** Kilimia ni jina lililopewa nyota saba (Taurus).

12 Anapochukua kwa ghafula, ni nani awezaye kumzuia?
Ni nani awezaye kumwambia, 'Unafanya nini?'
13 Mungu hataizuia hasira yake;
hata jeshi kubwa la Rahabu§ lenye nguvu
linajikunyata miguuni pake.

14 "Ni vipi basi mimi nitaweza kubishana naye?
Nawezaje kupata maneno ya kuhojiana naye?
15 Ingawa sikuwa na hatia, sikuweza kumjibu;
ningeweza tu kumsihi Mhukumu wangu anihurumie.
16 Hata kama ningemwita kwenye shauri, naye akakubali,
siamini kama angenisikiliza.
17 Yeye angeniangamiza kwa dhoruba
na kuongeza majeraha yangu pasipo na sababu.
18 Asingeniacha nipumue
bali angenifunika kabisa na huzuni kuu.
19 Kama ni suala la nguvu, yeye ni mwenye nguvu!
Kama ni suala la haki, ni nani awezaye kumwita mahakamani?
20 Hata kama sikuwa na hatia, kinywa changu kingenihukumu;
kama sikuwa na kosa, kingenitangaza kuwa mwenye hatia.

21 "Ingawa mimi sina kosa,
haileti tofauti katika nafsi yangu;
nauchukia uhai wangu.
22 Hayo yote ni sawa; ndiyo sababu nasema,
'Yeye huwaangamiza wasio na makosa pamoja na waovu.'
23 Wakati pigo liletapo kifo cha ghafula,
yeye hudhihaki kule kukata tamaa kwa yule asiye na kosa.
24 Wakati nchi inapoangukia mikononi mwa waovu,
yeye huwafunga macho mahakimu wake.
Kama si yeye, basi ni nani?

25 "Siku zangu zapita mbio kuliko mkimbiaji;
zinapita upesi bila kuona furaha hata kidogo.
26 Zinapita upesi kama mashua ya mafunjo,
mfano wa tai ayashukiaye mawindo kwa ghafula.
27 Kama nikisema, 'Nitayasahau malalamiko yangu,
nitabadili sura ya uso wangu na kutabasamu,'
28 bado ninahofia mateso yangu yote,
kwa kuwa ninajua hutanihesabu kuwa sina hatia.
29 Kwa kuwa nimeonekana mwenye hatia,
kwa nini basi nitaabishwe bure?
30 Hata kama ningejiosha kwa sabuni
na kutakasa mikono yangu kwa magadi,
31 wewe ungenitupa kwenye shimo la utelezi
kiasi kwamba hata nguo zangu zingenichukia sana.

32 "Yeye si mwanadamu kama mimi ili niweze kumjibu,
ili kwamba tuweze kushindana naye mahakamani.

§ **9:13** Rahabu hapa ina maana ya Misri kwa fumbo.

33 Laiti angelikuwepo mtu wa kutupatanisha kati yetu,
aweke mkono wake juu yetu sote wawili,
34 mtu angeliiondoa fimbo ya Mungu juu yangu,
ili utisho wake usiendelee kunitia hofu.
35 Ndipo ningenena naye, bila kumwogopa,
lakini kama ilivyo kwangu sasa, sitaweza.

10

Ayubu: Nayachukia Maisha Yangu

1 “Nayachukia sana haya maisha yangu;
kwa hiyo nitatoa malalamiko yangu kwa wazi bila kujizuia,
nami nitanena kutokana na uchungu wa moyo wangu.
2 Nitamwambia Mungu: Usinihukumu,
bali niambie una mashtaka gani dhidi yangu.
3 Je, inakupendeza wewe kunionea,
kuikataa kwa dharau kazi ya mikono yako,
huku wewe ukitabasamu juu ya mipango ya waovu?
4 Je, wewe una macho ya kimwili?
Je, wewe huona kama mwanadamu aonavyo?
5 Je, siku zako ni kama zile za mwanadamu,
au miaka yako ni kama ile ya mtu,
6 ili kwamba utafute makosa yangu
na kuichunguza dhambi yangu;
7 ingawa wajua kuwa mimi sina hatia,
na hakuna awezaye kunitoa mkononi mwako?

8 “Mikono yako ndiyo iliyoniumba na kunifanya.
Je, sasa utageuka na kuniangamiza?
9 Kumbuka kuwa ulinifinyanga kama udongo wa mfinyanzi.
Je, sasa utanifanya kuwa mavumbi tena?
10 Je, wewe hukunimimina mimi kama maziwa,
na kunigandisha kama jibini,
11 ukanivika ngozi na nyama,
na kuniunga pamoja kwa mifupa na mishipa?
12 Umenipa uhai na kunitendea wema,
katika uangalizi wako umeilinda roho yangu.

13 “Lakini hili ndilo ulilolificha moyoni mwako,
nami ninajua kuwa hili lilikuwa katika nia yako:
14 Kama nilifanya dhambi, ungekuwa umeniona,
wala usingeacha kosa langu lipite bila kuadhibiwa.
15 Kama nina hatia, ole wangu!
Hata kama ningekuwa sina hatia,
siwezi kukiinua kichwa changu,
kwa kuwa nimejawa na aibu,
na kuzama katika mateso yangu.
16 Kama nikiinua kichwa changu juu, unaninyatia kama simba,
na kuonyesha tena uwezo wa kutisha dhidi yangu.
17 Wewe waleta mashahidi wapya dhidi yangu

na kuzidisha hasira yako juu yangu;
nazo nguvu zako zinanijia wimbi moja baada ya jingine.

18 “Kwa nini basi ulinitoa tumboni?
Ninatamani ningekufa kabla jicho lolote halijaniona.
19 Laiti nisingekuwako kamwe,
au ningekuwa nimechukuliwa moja kwa moja
kutoka tumboni kwenda kaburini!
20 Je, siku zangu chache si zimekaribia kuisha?
Niachie ili niweze kupata muda mfupi wa kufurahi
21 kabla sijaenda mahali ambapo hakuna kurudi tena,
katika nchi ya giza na uvuli wa mauti,
22 nchi ya giza kuu sana,
yenye uvuli wa giza na machafuko,
mahali ambapo hata nuru ni giza.”

11

Sofari Anasema: Hatia Ya Ayubu Inastahili Adhabu

1 Ndipo Sofari Mnaamathi akajibu:
2 “Je, maneno haya yote yapite bila kujibiwa?
Je, huyu mnenaji athibitishwe kuwa na haki?
3 Je, maneno yako ya upuzi yawafanye watu wanyamaze kimya?
Je, mtu asikukemee unapofanya dhihaka?
4 Unamwambia Mungu, ‘Imani yangu ni kamili
nami ni safi mbele zako.’
5 Aha! Laiti kwamba Mungu angesema,
kwamba angefungua midomo yake dhidi yako,
6 naye akufunulie siri za hekima,
kwa kuwa hekima ya kweli ina pande mbili.
Ujue hili: Mungu amesahau hata baadhi ya dhambi zako.

7 “Je, waweza kujua siri za Mungu?
Je, waweza kuyachunguza mambo yote kumhusu Mwenyezi?
8 Ni juu mno kuliko mbingu: waweza kufanya nini?
Kina chake ni kirefu kuliko kuzimu:
wewe waweza kujua nini?
9 Kipimo chake ni kirefu kuliko dunia,
nacho ni kipana kuliko bahari.

10 “Kama akija na kukufunga gerezani,
na kuitisha mahakama, ni nani awezaye kumpinga?
11 Hakika anawatambua watu wadanganyifu;
naye aonapo uovu, je, haangalii?
12 Mpumbavu aweza kuwa mwenye hekima,
endapo mtoto wa punda-mwitu atazaliwa mwanadamu.

13 “Hata sasa ukiutoa moyo wako kwake
na kumwinulia mikono yako,
14 ukiiondolea mbali ile dhambi iliyo mkononi mwako
wala usiuruhusu uovu ukae hemani mwako,
15 ndipo utainua uso wako bila aibu;

utasimama imara bila hofu.
16 Hakika utaisahau taabu yako,
utaikumbuka tu kama maji yaliyokwisha kupita.
17 Maisha yako yatang'aa kuliko adhuhuri,
nalo giza litakuwa kama alfajiri.
18 Utakuwa salama, kwa kuwa lipo tumaini;
utatazama pande zote na kupumzika kwa salama.
19 Utalala, wala hakuna atakayekuogofya,
naam, wengi watajipendekeza kwako.
20 Bali macho ya waovu hayataona,
wokovu utawaepuka;
tarajio lao litakuwa ni hangaiko
la mtu anayekata roho."

12

Hotuba Ya Nne Ya Ayubu

Ayubu Anajibu: Mimi Ni Mtu Wa Kuchekwa

1 Ndipo Ayubu akajibu:
2 "Bila shaka ninyi ndio watu,
nayo hekima itakoma mtakapokufa!
3 Lakini mimi ninao ufahamu kama ninyi;
mimi si duni kwenu.
Ni nani asiyejua mambo haya yote?

4 "Nimekuwa mtu wa kuchekwa na rafiki zangu,
ingawa nilimwita Mungu naye akanijibu:
mimi ni mtu wa kuchekwa tu,
ingawa ni mwadilifu na nisiye na hatia!
5 Wanadamu wakiwa katika utulivu huwa na dharau kwa wale wenye msiba
kana kwamba ndiyo haki ya wale ambao miguu yao inateleza.
6 Hema za wanyang'anyi hazisumbuliwi,
wale wanaomghadhibisha Mungu wako salama:
wale wamchukuao mungu wao mikononi mwao.

7 "Lakini ulizeni wanyama, nao watawafundisha,
au ndege wa angani, nao watawaambia;
8 au zungumzeni na dunia, nayo itawafundisha,
au acheni samaki wa baharini wawape taarifa.
9 Ni nani miongoni mwa hawa wote asiyejua
kwamba mkono wa Bwana ndio uliofanya hili?
10 Mkononi mwake kuna uhai wa kila kiumbe,
na pumzi ya wanadamu wote.
11 Je, sikio haliyajaribu maneno
kama vile ulimi uonjavyo chakula?
12 Je, hekima haipatikani katikati ya wazee?
Je, maisha marefu hayaleti ufahamu?

13 "Hekima na nguvu ni vya Mungu;
shauri na ufahamu ni vyake yeye.
14 Kile anachokibomoa hakiwezi kujengeka tena;

mtu aliyefungiwa naye hawezi kufunguliwa.
15 Akizuia maji, huwa pana ukame;
akiyaachia maji, huharibu nchi.
16 Kwake kuna nguvu na ushindi;
adanganywaye na adanganyaye, wote wawili ni wake.
17 Yeye huwaondoa washauri wakiwa wametekwa nyara,
naye huwapumbaza wanaotoa maamuzi.
18 Huondoa pingu zilizofungwa na wafalme,
na kuwafunga mishipi ya kiunoni.
19 Huwaondoa makuhani wakiwa wametekwa nyara,
na kuwaangusha waliojiimarisha muda mrefu.
20 Hunyamazisha midomo ya washauri wanaoaminika,
na kuondoa busara ya wazee.
21 Huwamwagia dharau wanaoheshimika,
na kuwavua silaha wenye nguvu.
22 Hufunua mambo ya ndani ya gizani,
na kuyaleta nuruni yale yaliyositirika sana.
23 Huyafanya mataifa yatukuke na kuyaangamiza;
hufanya mataifa kuwa makubwa, naye huyatawanya.
24 Huwaondolea viongozi wa nchi akili zao;
huwapeleka watangetange nyikani pasipo na njia.
25 Hupapasa gizani pasipokuwa na mwanga;
huwafanya wapepesuke kama walevi.

13

1 “Macho yangu yameona hili lote,
masikio yangu yamesikia na kulielewa.
2 Hayo mnayoyajua mimi pia ninayajua;
mimi si mtu duni kuliko ninyi.
3 Lakini ninayo shauku ya kuzungumza na Mwenyezi
na kuhojiana shauri langu na Mungu.
4 Ninyi, hata hivyo, hunipakaza uongo;
ninyi ni matabibu wasiofaa kitu, ninyi nyote!
5 Laiti wote mngenyamaza kimya!
Kwa kuwa kwenu hilo lingekuwa hekima.
6 Sikieni sasa hoja yangu;
sikilizeni kusihi kwangu.
7 Je, mtazungumza kwa uovu kwa niaba ya Mungu?
Je, mtazungumza kwa udanganyifu kwa niaba yake?
8 Mtamwonyesha upendeleo?
Mtamtetea Mungu kwenye mashtaka yake?
9 Je, ingekuwa vyema Mungu akiwahoji ninyi?
Je, mngeweza kumdanganya kama ambavyo mngeweza kuwadanganya wanadamu?
10 Hakika angewakemea
kama mkiwapendelea watu kwa siri.
11 Je, huo ukuu wake haungewatisha ninyi?
Je, hofu yake isingewaangukia ninyi?
12 Maneno yenu ni mithali za majivu;

utetezi wenu ni ngome za udongo wa mfinyanzi.

13 “Nyamazeni kimya nipate kusema;
kisha na yanipate yatakayonipata.
14 Kwa nini nijiweke mwenyewe kwenye hatari
na kuyaweka maisha yangu mikononi mwangu?
15 Ingawa ataniua, bado nitamtumaini;
hakika nitazitetea njia zangu mbele zake.
16 Naam, hili litanigeukia kuwa wokovu wangu,
kwa maana hakuna mtu asiyemcha Mungu
atakayethubutu kuja mbele yake!
17 Sikilizeni maneno yangu kwa makini;
nayo masikio yenu yaingize kile nisemacho.
18 Sasa kwamba nimekwisha kutayarisha mambo yangu,
ninajua mimi nitahesabiwa kuwa na haki.
19 Je, kuna yeyote anayeweza kuleta mashtaka dhidi yangu?
Kama ndivyo, nitanyamaza kimya na nife.

20 “Ee Mungu, unijalie tu mimi haya mambo mawili,
nami sitajificha uso wako:
21 Ondoa mkono wako uwe mbali nami,
nawe uache kuniogofya kwa hofu zako kuu.
22 Niite kwenye shauri nami nitajibu,
au niache niseme, nawe upate kujibu.
23 Ni makosa na dhambi ngapi nilizotenda?
Nionyeshe kosa langu na dhambi yangu.
24 Kwa nini kuuficha uso wako
na kunihesabu mimi kuwa adui yako?
25 Je, utaliadhibu jani lipeperushwalo na upepo?
Je, utayasaka makapi makavu?
26 Kwa kuwa unaandika mambo machungu dhidi yangu
na kunifanya nizirithi dhambi za ujana wangu.
27 Umeifunga miguu yangu kwenye pingu.
Unazichunga kwa makini njia zangu zote
kwa kutia alama kwenye nyayo za miguu yangu.

28 “Hivyo mwanadamu huangamia kama kitu kilichooza,
kama vazi lililoliwa na nondo.

14

1 “Mwanadamu aliyezaliwa na mwanamke
siku zake ni chache nazo zimejaa taabu.
2 Huchanua kama ua kisha hunyauka;
huwa kama kivuli kipitacho upesi, wala hadumu.
3 Je, unamwekea jicho lako mtu kama huyo?
Je, utamleta mbele yako katika hukumu?
4 Ni nani awezaye kutoa kitu safi kutoka kitu najisi?
Hakuna awezaye!
5 Siku za mwanadamu zimewekewa mpaka;
umekwisha kutangaza idadi ya miezi yake

na kuweka mpaka ambao hawezi kuuvuka.
6 Hivyo angalia mbali umwache,
hadi awe amekamilisha muda wake
kama mtu aliyeajiriwa.

7 “Kwa maana lipo tumaini kwa mti;
kama ukikatwa utachipuka tena,
nayo machipukizi yake mapya hayatakoma.
8 Mizizi yake yaweza kuchakaa ardhini
na kisiki chake kufa udongoni,
9 lakini kwa kupata dalili ya maji utachipua
na kutoa machipukizi kama mche.
10 Lakini mwanadamu hufa, na huo ndio mwisho wake;
hutoa pumzi ya mwisho, naye hayuko tena!
11 Kama vile maji yatowekavyo katika bahari,
au mkondo wa mto ukaushwavyo na kuwa mkavu,
12 ndivyo mwanadamu alalavyo chini asiamke;
hadi mbingu zitakapokuwa hazipo tena,
wanadamu hawataamka au kuamshwa
kutoka kwenye usingizi wao.

13 “Laiti kama ungenificha kaburini,*
na kunisitiri hadi hasira yako ipite!
Laiti ungeniwekea wakati,
na kisha ukanikumbuka!
14 Je, kama mtu akifa, aweza kuishi tena?
Siku zote za kazi zangu ngumu
nitangojea kufanywa upya kwangu.
15 Utaniita nami nitakuitika;
utakionea shauku kiumbe ambacho mikono yako ilikiumba.
16 Hakika ndipo utakapozihesabu hatua zangu,
lakini hutazifuatia dhambi zangu.
17 Makosa yangu yatafungiwa kwa lakiri kwenye mfuko,
nawe utazifunika dhambi zangu.

18 “Lakini kama mlima umomonyokavyo na kufikichika
na kama vile mwamba uondolewavyo mahali pake,
19 kama maji yamalizavyo mawe,
na mafuriko yachukuavyo udongo,
ndivyo unavyoharibu tegemeo la mwanadamu.
20 Humshinda mara moja kwa daima, naye hutoweka;
waibadilisha sura yake na kumwondoa.
21 Kama wanawe wakipewa heshima, yeye hafahamu;
kama wakidharauliwa, yeye haoni.
22 Yeye hasikii kingine isipokuwa maumivu ya mwili wake mwenyewe,
naye huomboleza kwa ajili yake mwenyewe.”

15

Elifazi Anaongea: Ayubu Anadhoofisha Imani

* **14:13** Kaburini hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

1 Kisha Elifazi Mtemani akajibu:
2 “Je, mtu mwenye hekima hujibu kwa mawazo matupu,
au kujaza tumbo lake kwa upepo wenye joto wa mashariki?
3 Je, aweza kubishana juu ya maneno yasiyofaa,
kwa hotuba zisizo na maana?
4 Lakini unadhoofisha hata uchaji wa Mungu
na kuzuia ibada mbele za Mungu.
5 Dhambi yako inasukuma kinywa chako,
nawe umechagua ulimi wa hila.
6 Kinywa chako mwenyewe kinakuhukumu, wala si changu;
midomo yako mwenyewe inashuhudia dhidi yako.

7 “Je, wewe ni mtu wa kwanza kuzaliwa?
Ulizaliwa kabla ya vilima?
8 Je, wewe husikiliza mashauri ya siri ya Mungu?
Je, wewe unaizuia hekima iwe yako mwenyewe?
9 Wewe unajua kitu gani tusichokijua sisi?
Unafahamu kitu gani tusichokifahamu sisi?
10 Wale wenye mvi na wazee wako upande wetu,
watu ambao ni wazee hata kuliko baba yako.
11 Je, faraja za Mungu hazikutoshi,
au maneno yaliyosemwa kwako kwa upole si kitu?
12 Kwa nini moyo wako unakudanganya,
na kwa nini macho yako yanang’aa,
13 ili kwamba upate kutoa hasira yako dhidi ya Mungu,
na kumwaga maneno kama hayo kutoka kinywani mwako?

14 “Mwanadamu ni kitu gani, hata aweze kuwa safi,
au yeye aliyezaliwa na mwanamke, hata aweze kuwa mwadilifu?
15 Kama Mungu hawaamini watakatifu wake,
kama hata mbingu zenyewe si safi machoni pake,
16 sembuse mwanadamu ambaye ni mwovu na mpotovu,
ambaye hunywa uovu kama anywavyo maji!

17 “Nisikilize mimi nami nitakueleza,
acha nikuambie yale niliyoyaona,
18 ambayo watu wenye hekima wameyanena,
bila kuficha lolote walilopokea toka kwa baba zao
19 (wakati ambao wao peke yao ndio walipewa nchi,
hakuna mgeni aliyepita miongoni mwao):
20 Mtu mwovu siku zake zote hupata mateso,
miaka yote aliwekewa mkorofi.
21 Sauti za kutisha hujaa masikioni mwake;
katika kufanikiwa kwake, wanyang’anyi humshambulia.
22 Hukata tamaa kuokoka gizani;
amewekwa kwa ajili ya upanga.
23 Hutangatanga, akitafuta chakula;
anajua kwamba siku ya giza iko karibu.
24 Taabu na maumivu makuu vinamtia hofu;
humshinda kama mfalme aliye tayari kwa vita,

25 kwa sababu amemkunjia Mungu ngumi yake
na kujigamba dhidi ya Mwenyezi,
26 kwa kiburi akishambulia dhidi ya Mungu
akiwa na ngao nene, iliyo imara.

27 “Ingawa uso wake umefunikwa na mafuta kwa unene
na kiuno chake kimevimba kwa kunenepa,
28 ataishi katika miji ya magofu,
na katika nyumba ambazo haziishi mwanadamu yeyote,
nyumba zinazokuwa vifusi.
29 Hatatajirika tena, nao utajiri wake hautadumu,
wala mali zake hazitakuwa nyingi juu ya nchi.
30 Hatatoka gizani;
mwali wa moto utanyausha machipukizi yake,
nayo pumzi ya kinywa cha Mungu itamwondolea mbali.
31 Asijidanganye mwenyewe kutumainia ubatili,
kwa kuwa hatapata malipo yoyote.
32 Atakuwa amelipwa kikamilifu kabla ya wakati wake,
nayo matawi yake hayatastawi.
33 Atafanana na mzabibu uliopukutishwa matunda yake kabla hayajaiva,
kama mzeituni unaodondosha maua yake.
34 Kwa kuwa jamii ya wasiomcha Mungu watakuwa tasa,
nao moto utateketeza hema za wale wanaopenda rushwa.
35 Hutunga mimba ya madhara na kuzaa uovu;
matumbo yao huumba udanganyifu.”

16
Hotuba Ya Tano Ya Ayubu

Ayubu Anathibitisha Tena Hali Yake Ya Kutokuwa Na Hatia

1 Kisha Ayubu akajibu:
2 “Nimepata kusikia mambo mengi kama haya,
nanyi nyote ni wafariji wenye kutaabisha!
3 Je, maneno yenu mengi yasiyo na maana hayana mwisho?
Mna nini hata mwendelee kushindana kwa maneno?
4 Mimi pia ningeweza kuzungumza kama ninyi,
kama mngekuwa katika hali yangu;
ningeweza kutoa hotuba nzuri dhidi yenu,
na kuwatikisia ninyi kichwa changu.
5 Lakini kinywa changu kingewatia moyo;
faraja kutoka midomoni mwangu, ingewaletea nafuu.

6 “Lakini kama nikisema, maumivu yangu bado hayatulizwi;
nami kama nikijizuia, wala hayaondoki.
7 Ee Mungu, hakika umenichakaza;
umewaangamiza kabisa watu wa nyumbani mwangu wote.
8 Umenikunjakunja, nalo limekuwa ushahidi;
nako kukonda kwangu kumeongezeka sana na kushuhudia dhidi yangu.
9 Mungu amenishambulia na kunirarua katika hasira yake,
na kunisagia meno yake;
adui yangu hunikazia macho yake makali.

10 Watu wamenifumbulia vinywa vyao kunidhihaki;
hunipiga shavuni mwangu kwa dharau,
na kuungana pamoja dhidi yangu.
11 Mungu amenigeuzia kwa watu wabaya,
na kunitupa katika makucha ya waovu.
12 Mambo yote yalikuwa mazuri, lakini alinivunjavunja;
amenikamata shingo na kuniponda.
Amenifanya mimi kuwa shabaha yake;
13 wapiga upinde wake wananizunguka.
Bila huruma, huchoma figo zangu,
na kuimwaga nyongo yangu juu ya nchi.
14 Huniponda tena na tena;
hunishambulia kama shujaa wa vita.

15 “Nimejishonea nguo ya gunia juu ya mwili wangu
nami nimekizika kipaji cha uso wangu kwenye vumbi.
16 Uso wangu umekuwa mwekundu kwa kulia,
macho yangu yamepigwa na giza kuu.
17 Hata hivyo mikono yangu haijafanya jeuri,
na maombi yangu ni safi.

18 “Ee nchi, usiifunike damu yangu,
nacho kilio changu kisinyamazishwe kamwe.
19 Hata sasa shahidi wangu yuko mbinguni;
wakili wangu yuko juu.
20 Mwombezi wangu ni rafiki yangu
macho yangu yamwagapo machozi kwa Mungu;
21 kwa niaba ya mtu anamsihi Mungu
kama mtu anavyosihi kwa ajili ya rafiki yake.

22 “Ni miaka michache tu itapita
kabla sijaenda safari ambayo sitarudi.

17

1 Moyo wangu umevunjika,
siku zangu zimefupishwa,
kaburi linaningojea.
2 Hakika wenye mizaha wamenizunguka;
macho yangu yamebaki kutazama uadui wao.

Ayubu Anaomba Msaada

3 “Ee Mungu, nipe dhamana unayodai.
Ni nani mwingine atakayeweka dhamana kwa ajili yangu?
4 Umezifunga akili zao zisipate ufahamu,
kwa hiyo hutawaacha wapate ushindi.
5 Kama mtu akiwashutumu rafiki zake ili apate ujira,
macho ya watoto wake yatashindwa kuona.

6 “Mungu amenifanya kitu cha dhihaka kwa kila mtu,
mtu ambaye watu humtemea mate usoni.
7 Macho yangu yamefifia kwa ajili ya majonzi;

umbile langu lote ni kama kivuli.
8 Watu wanyofu wanatishwa na hili;
watu wasio na hatia wanasimama dhidi ya wasiomcha Mungu.
9 Hata hivyo, waadilifu watazishika njia zao,
nao wale wenye mikono safi wataendelea kupata nguvu.

10 “Lakini ninyi njooni, ninyi nyote, jaribuni tena!
Sitampata mtu mwenye hekima miongoni mwenu.
11 Siku zangu zimepita, mipango yangu imevunjika,
vivyo hivyo shauku za moyo wangu.
12 Watu hawa hufanya usiku kuwa mchana,
kwenye giza wao husema, ‘Mwanga u karibu.’
13 Kama nyumba pekee ninayoitarajia ni kaburi,*
kama nikikitandika kitanda changu gizani,
14 kama nikiuambia uharibifu, ‘Wewe u baba yangu,’
na kuliambia buu, ‘Wewe u mama yangu’ au ‘Dada yangu,’
15 liko wapi basi tarajio langu?
Ni nani awezaye kuona tarajio lolote kwa ajili yangu?
16 Je, litashuka chini hadi kwenye malango ya mauti?†
Je, tutashuka pamoja mavumbini?”

18

Bildadi Anasema: Mungu Huwaadhibu Waovu

1 Bildadi Mshuhi akajibu:
2 “Je, ni lini utafika mwisho wa maneno haya?
Uwe mwenye busara, nasi ndipo tutakapoweza kuongea.
3 Kwa nini sisi tunafikiriwa kama wanyama,
na kuonekana wajinga machoni pako?
4 Wewe unayejirarua mwenyewe vipande vipande
katika hasira yako,
je, dunia iachwe kwa ajili yako wewe?
Au ni lazima miamba iondolewe mahali pake?

5 “Taa ya mwovu imezimwa,
nao mwali wa moto wake umezimika.
6 Mwanga hemani mwake umekuwa giza;
taa iliyo karibu naye imezimika.
7 Nguvu za hatua zake zimedhoofishwa;
shauri lake baya litamwangusha.
8 Miguu yake imemsukumia kwenye wavu,
naye anatangatanga kwenye matundu ya wavu.
9 Tanzi litamkamata kwenye kisigino;
mtego utamshikilia kwa nguvu.
10 Kitanzi kimefichwa ardhini kwa ajili yake;
mtego uko kwenye njia yake.
11 Vitisho vimemtia hofu kila upande,
na adui zake humwandama kila hatua.
12 Janga linamwonea shauku;

* **17:13** Kaburi hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol. † **17:16** Malango ya mauti hapa ina maana ya Kuzimu.

maafa yako tayari kwa ajili yake aangukapo.
13 Nayo yatakula sehemu ya ngozi yake;
mzaliwa wa kwanza wa mauti atakula maungo yake.
14 Atang'olewa kutoka usalama wa hema lake,
na kupelekwa kwa mfalme wa vitisho.
15 Moto utakaa katika hema lake;
moto wa kiberiti utamwagwa juu ya makao yake.
16 Mizizi yake chini itakauka
na matawi yake juu yatanyauka.
17 Kumbukumbu lake litatoweka katika dunia,
wala hatakuwa na jina katika nchi.
18 Ameondolewa nuruni na kusukumiwa gizani,
naye amefukuzwa mbali atoke duniani.
19 Hana mtoto wala mzao miongoni mwa watu wake,
wala aliyenusurika mahali alipoishi.
20 Watu wa magharibi watashangaa yaliyompata;
watu wa mashariki watapatwa na hofu.
21 Hakika ndivyo yalivyo makao ya mtu mwovu;
ndivyo palivyo mahali pake mtu asiyemjua Mungu."

19
Hotuba Ya Sita Ya Ayubu

Ayubu Anajibu: Najua Mkombozi Wangu Yu Hai

1 Ndipo Ayubu akajibu:
2 "Je, mtaendelea kunitesa mpaka lini,
na kuniponda kwa maneno yenu?
3 Mara kumi hizi mmenishutumu;
bila aibu mnanishambulia.
4 Kama ni kweli nimepotoka,
kosa langu ninabaki kuhusika nalo mwenyewe.
5 Kama kweli mngejitukuza wenyewe juu yangu,
na kutumia unyonge wangu dhidi yangu,
6 basi jueni kuwa Mungu amenitendea yaliyo mabaya,
naye amekokota wavu wake kunizunguka.

7 "Ingawa ninalia, 'Nimetendewa mabaya!' sipati jibu;
ingawa ninaomba msaada, hakuna haki.
8 Yeye ameizuia njia yangu hivyo siwezi kupita;
ameyafunika mapito yangu na giza.
9 Amenivua heshima yangu,
na kuniondolea taji kichwani pangu.
10 Amenibomoa kila upande hadi nimeisha;
ameling'oa tegemeo langu kama mti.
11 Hasira yake imewaka juu yangu;
amenihesabu kuwa miongoni mwa adui zake.
12 Majeshi yake yananisogelea kwa nguvu;
yamenizingira,
yamepiga kambi kulizunguka hema langu.

13 "Amewatenga ndugu zangu mbali nami;

wale tunaojuana nao wamefarakana nami kabisa.
14 Watu wa jamaa yangu wamekwenda mbali;
rafiki zangu wamenisahau.
15 Wageni wangu na watumishi wangu wa kike wananiona kama mgeni;
wananitazama kama mgeni.
16 Namwita mtumishi wangu, wala haitiki,
ingawa namwomba kwa kinywa changu mwenyewe.
17 Pumzi ya kinywa changu ni kinyaa kwa mke wangu;
nimekuwa chukizo mno kwa ndugu zangu mwenyewe.
18 Hata watoto wadogo hunidhihaki;
ninapojitokeza, hunifanyia mzaha.
19 Rafiki zangu wa moyoni wote wananichukia kabisa;
wale niwapendao wamekuwa kinyume nami.
20 Mimi nimebaki mifupa na ngozi tu;
nimeponea nikiwa karibu kufa.

21 "Nihurumieni, rafiki zangu, kuweni na huruma,
kwa kuwa mkono wa Mungu umenipiga.
22 Kwa nini mnanifuatia kama Mungu afanyavyo?
Hamtosheki kamwe na mwili wangu?

23 "Laiti maneno yangu yangewekwa kwenye kumbukumbu,
laiti kwamba yangeandikwa kwenye kitabu,
24 kwamba yangechorwa kwenye risasi kwa kifaa cha chuma,
au kuyachonga juu ya mwamba milele!
25 Ninajua kwamba Mkombozi* wangu yu hai,
naye kwamba mwishoni atasimama juu ya nchi.
26 Nami baada ya ngozi yangu kuharibiwa,
bado nikiwa na mwili huu nitamwona Mungu;
27 mimi nitamwona kwa macho yangu mwenyewe:
mimi, wala si mwingine.
Tazama jinsi moyo wangu unavyomtamani sana!

28 "Kama mkisema, 'Tazama tutakavyomwinda,
maadamu mzizi wa tatizo uko ndani yake,'
29 ninyi wenyewe uogopeni upanga,
kwa kuwa ghadhabu italeta adhabu kwa upanga,
nanyi ndipo mtakapojua kwamba kuna hukumu."

20

Sofari Anasema: Uovu Hupokea Malipo Ya Haki

1 Ndipo Sofari Mnaamathi akajibu:
2 "Mawazo yanayonisumbua yananisukuma kujibu,
kwa sababu nimehangaika sana.
3 Ninasikia makaripio ambayo yananivunjia heshima,
nao ufahamu wangu unanisukuma kujibu.

4 "Hakika unajua jinsi ilivyokuwa tangu zamani,
tangu zamani mwanadamu alipowekwa duniani,

* **19:25** Au: Mtetezi.

5 macheko ya mtu mwovu ni ya muda mfupi,
nayo furaha ya wasiomcha Mungu hudumu kwa kitambo tu.
6 Ingawa kujikweza kwake hufikia mbinguni
na kichwa chake hugusa mawingu,
7 ataangamia milele kama mavi yake mwenyewe.
Wale waliomwona watauliza, ‘Yuko wapi?’
8 Kama ndoto hutoweka, wala hapatikani tena,
amefukuziwa mbali kama maono ya usiku.
9 Jicho lililomwona halitamwona tena;
mahali pake hapatamwona tena.
10 Watoto wake watalipa yote baba yao aliyowadhulumu maskini,
nayo mikono yake itarudisha mali yote aliyonyang’anya watu.
11 Nguvu za ujana zilizoijaza mifupa yake,
zitalala naye mavumbini.

12 “Ingawa uovu ni mtamu kinywani mwake
naye huuficha chini ya ulimi wake,
13 ingawa hawezi kukubali kuuachia uende,
lakini huuweka kinywani mwake.
14 Hata hivyo chakula chake kitakuwa kichungu tumboni mwake,
nacho kitakuwa sumu kali ya nyoka ndani yake.
15 Atatema mali alizozimeza;
Mungu atalifanya tumbo lake kuzitapika.
16 Atanyonya sumu za majoka;
meno ya nyoka mwenye sumu kali yatamuua.
17 Hatafurahia vijito,
mito inayotiririsha asali na siagi.
18 Vile alivyovitaabikia atavirudisha bila kuvila;
hatafurahia faida itokanayo na biashara yake.
19 Kwa kuwa aliwaonea maskini na kuwaacha pasipo kitu;
amenyang’anya kwa nguvu nyumba asizozijenga.

20 “Hakika hatakuwa na raha katika kutamani kwake sana;
hawezi kujiokoa mwenyewe kwa hazina zake.
21 Hakuna chochote kitakachosalia kwa ajili yake ili ale;
kufanikiwa kwake hakutadumu.
22 Katikati ya wingi wa ustawi wake, dhiki itampata;
taabu itamjia kwa nguvu zote.
23 Atakapokuwa amelijaza tumbo lake,
Mungu ataionyesha ghadhabu kali dhidi yake,
na kumnyeshea mapigo juu yake.
24 Ijapokuwa aikimbia silaha ya chuma,
mshale wa shaba utamchoma.
25 Atauchomoa katika mgongo wake,
ncha ing’aayo kutoka ini lake.
Vitisho vitakuja juu yake;
26 giza nene linavizia hazina zake.
Moto usiopepewa na mtu utamteketeza,
na kuangamiza yaliyosalia nyumbani mwake.
27 Mbingu zitaweka wazi hatia yake,

nayo nchi itainuka kinyume chake.
28 Mafuriko yataichukua nyumba yake,
maji yaendayo kasi katika siku ya ghadhabu ya Mungu.
29 Hili ndilo fungu Mungu alilowagawia waovu,
urithi uliowekwa kwa ajili yao na Mungu.”

21
Hotuba Ya Saba Ya Ayubu

Ayubu Anajibu: Waovu Mara Nyingi Huenda Bila Kuadhibiwa

1 Ndipo Ayubu akajibu:
2 “Yasikilizeni maneno yangu kwa makini;
hii na iwe faraja mnayonipa mimi.
3 Nivumilieni ninapozungumza,
nami nikishazungumza, endeleeni kunidhihaki.

4 “Je, kwani malalamiko yangu yanaelekezwa kwa mwanadamu?
Kwa nini nisikose subira?
5 Niangalieni mkastaajabu;
mkaweke mkono juu ya vinywa vyenu.
6 Ninapowaza juu ya hili, ninaogopa,
nao mwili wangu unatetemeka.
7 Kwa nini waovu wanaendelea kuishi,
wakifikia umri wa uzee na kuendelea kuwa na nguvu?
8 Huwaona watoto wao wakithibitika
wakiwa wamewazunguka,
wazao wao mbele za macho yao.
9 Nyumba zao zi salama wala hakuna hofu;
fimbo ya Mungu haiko juu yao.
10 Madume yao ya ng’ombe huvyaza bila kushindwa kamwe;
ng’ombe wao huzaa wala hawaharibu mimba.
11 Huwatoa watoto wao nje kama kundi;
wadogo wao huchezacheza.
12 Huimba nyimbo kwa matari na kwa kinubi,
nao huifurahia sauti ya filimbi.
13 Huitumia miaka yao katika mafanikio
nao hushuka kaburini kwa amani.
14 Lakini humwambia Mungu, ‘Tuache sisi!’
Hatuna haja ya kufahamu njia zako.
15 Mwenyezi ni nani hata tumtumikie?
Tutapata faida gani kumwomba?
16 Lakini kufanikiwa kwao hakupo mikononi mwao wenyewe,
hivyo najitenga mbali na shauri la waovu.

17 “Lakini ni mara ngapi taa ya waovu huzimwa?
Ni mara ngapi maafa huwajia,
yale yawapatayo ambayo Mungu
huwapangia katika hasira yake?
18 Ni mara ngapi huwa kama majani makavu mbele ya upepo,
kama makapi yachukuliwayo na dhoruba?
19 Imesemekana, ‘Mungu huiweka akiba adhabu ya mtu

kwa ajili ya wanawe.’
Mungu na amlipe mtu mwenyewe,
ili apate kulijua!
20 Macho yake mwenyewe na yaone maangamizi yake;
yeye na ainywe ghadhabu ya Mwenyezi.
21 Kwani anajali nini kuhusu jamaa anayoiacha nyuma,
miezi yake aliyopangiwa ifikapo mwisho?

22 “Je, yuko mtu yeyote awezaye kumfundisha Mungu maarifa,
iwapo yeye ndiye ahukumuye hata walio juu ya wote?
23 Mtu mmoja hufa akiwa na nguvu zake kamili,
akiwa salama na mwenye raha kamili,
24 mwili wake ukiwa umenawiri,
nayo mifupa yake ikiwa imejaa mafuta ndani yake.
25 Mtu mwingine hufa katika uchungu wa nafsi,
akiwa hajafurahia kamwe jambo lolote zuri.
26 Hao wote hulala mavumbini,
nao mabuu huwafunika wote.

27 “Ninayajua kikamilifu yale mnayoyafikiri,
mipango ambayo kwayo mngenitendea mabaya.
28 Mwasema, ‘Iko wapi sasa nyumba ya huyo mtu mkuu,
mahema ambayo watu waovu walikaa?’
29 Je, hamkuwahi kuwauliza hao wanaosafiri?
Je, hamkutafakari taarifa zao:
30 kwamba mtu mwovu huepushwa kutoka siku ya maafa,
kwamba huokolewa kutoka siku ya ghadhabu?
31 Ni nani hulaumu matendo yake mbele ya uso wake?
Ni nani ampatilizaye kwa yale aliyoyatenda?
32 Hupelekwa kaburini,
nao ulinzi ukawekwa kwenye kaburi lake.
33 Udongo ulio bondeni ni mtamu kwake;
watu wote watamfuata,
nao umati wa watu usiohesabika umemtangulia.

34 “Hivyo ninyi mnawezaje kunifariji kwa upuzi wenu?
Hakuna kilichosalia cha majibu yenu isipokuwa uongo!”

22

Elifazi Anasema: Uovu Wa Ayubu Ni Mkubwa

1 Ndipo Elifazi Mtemani akajibu:
2 “Je, mwanadamu aweza kuwa wa faida kwa Mungu?
Je, hata mtu mwenye hekima aweza kumfaidi?
3 Je, Mwenyezi angefurahia nini
kama ungekuwa mwadilifu?
Au je, yeye angepata faida gani
kama njia zako zingekuwa kamilifu?

4 “Je, ni kwa ajili ya utaua wako ndiyo maana anakukemea
na kuleta mashtaka dhidi yako?

5 Je, uovu wako si mkuu?
Dhambi zako si hazina mwisho?
6 Umedai dhamana kwa ndugu zako bila sababu;
umewavua watu nguo zao, ukawaacha uchi.
7 Hukumpa maji aliyechoka,
nawe ulimnyima chakula mwenye njaa,
8 ingawa ulikuwa mtu mwenye uwezo ukimiliki nchi:
mtu uliyeheshimiwa, ukiishi ndani yake.
9 Umewafukuza wajane mikono mitupu
na kuzivunja nguvu za yatima.
10 Ndiyo sababu mitego imekuzunguka pande zote,
hatari ya ghafula inakutia hofu,
11 ndiyo sababu ni giza sana huwezi kuona,
tena ndiyo sababu mafuriko ya maji yamekufunika.

12 “Je, Mungu hayuko katika mbingu za juu?
Juu kuliko nyota zilizo juu sana!
13 Hivyo wewe wasema, ‘Mungu anajua nini?’
Je, yeye huhukumu katika giza kama hilo?
14 Mawingu mazito ni pazia lake, hivyo hatuoni sisi
atembeapo juu ya anga la dunia.
15 Je, utaifuata njia ya zamani,
ambayo watu waovu waliikanyaga?
16 Waliondolewa kabla ya wakati wao,
misingi yao ikachukuliwa na mafuriko.
17 Walimwambia Mungu, ‘Tuache sisi!
Huyo Mwenyezi aweza kutufanyia nini?’
18 Lakini ndiye alizijaza nyumba zao na vitu vizuri,
hivyo ninajitenga mbali na mashauri ya waovu.

19 “Wenye haki wanaona maangamizi yao na kufurahi,
nao wasio na hatia huwadhihaki, wakisema,
20 ‘Hakika adui zetu wameangamizwa,
nao moto umeteketeza mali zao.’

21 “Mjue sana Mungu ili uwe na amani,
ndipo mema yatakapokujia.
22 Uyapokee mafundisho toka kinywani mwake,
na maneno yake uyaweke moyoni mwako.
23 Kama ukimrudia Mwenyezi, utarudishwa upya:
Kama ukiuondoa uovu uwe mbali na hema lako,
24 kama dhahabu yako ukiihesabu kama mavumbi,
dhahabu yako ya Ofiri kama miamba ya mabondeni,
25 ndipo Mwenyezi atakuwa dhahabu yako,
naye atakuwa fedha yako iliyo bora.
26 Hakika ndipo utakapojifurahisha kwa Mwenyezi,
nawe utamwinulia Mungu uso wako.
27 Utamwomba yeye, naye atakusikia,
nawe utazitimiza nadhiri zako.
28 Utakusudia jambo nalo litatendeka,
nao mwanga utaangazia njia zako.

29 Watu watakaposhushwa, nawe ukasema, 'Wainue!'
ndipo atamwokoa aliyevunjika moyo.
30 Atamwokoa hata yule ambaye ana hatia,
ataokolewa kwa sababu ya usafi wa mikono yako."

23

Hotuba Ya Nane Ya Ayubu

Ayubu Anajibu: Kulalamika Kwangu Ni Uchungu

1 Ndipo Ayubu akajibu:
2 "Hata leo malalamiko yangu ni chungu;
mkono wake ni mzito juu yangu hata nikiugua.
3 Laiti ningefahamu mahali pa kumwona;
laiti ningeweza kwenda mahali akaapo!
4 Ningeliweka shauri langu mbele zake,
na kukijaza kinywa changu na hoja.
5 Ningejua kwamba angenijibu nini,
na kuelewa lile ambalo angelisema.
6 Je, angenipinga kwa nguvu nyingi?
La, asingenigandamiza.
7 Hapo mtu mwadilifu angeweka shauri lake mbele zake,
nami ningeokolewa milele na mhukumu wangu.

8 "Lakini nikienda mashariki, hayupo;
nikienda magharibi, simpati.
9 Anapokuwa kazini pande za kaskazini, simwoni;
akigeukia kusini, nako simwoni hata kidogo.
10 Lakini anaijua njia niiendeayo;
akiisha kunijaribu, nitatoka kama dhahabu.
11 Nyayo zangu zimefuata hatua zake kwa karibu;
nimeishika njia yake bila kukengeuka.
12 Sijaziacha amri zilizotoka midomoni mwake;
nimeyathamini maneno ya kinywa chake kuliko chakula changu cha kila siku.

13 "Lakini yeye husimama peke yake; ni nani awezaye kumpinga?
Yeye hufanya lolote atakalo.
14 Hutimiliza maagizo yake dhidi yangu,
na bado anayo mipango mingi kama hiyo ambayo ameiweka akiba.
15 Hiyo ndiyo sababu ninaingiwa na hofu mbele zake;
nifikiriapo haya yote ninamwogopa.
16 Mungu ameufanya moyo wangu kuzimia;
yeye Mwenyezi amenitia hofu.
17 Hata hivyo sijanyamazishwa na giza,
wala kwa giza nene linalofunika uso wangu.

24

Ayubu Analalamikia Jeuri Duniani

1 "Kwa nini Mwenyezi asiweke nyakati kwa ajili ya hukumu?
Kwa nini wale wamjuao wazitafute siku kama hizo bila mafanikio?

2 Watu husogeza mawe ya mpaka;
huchunga makundi ya wanyama waliyonyang'anya kwa nguvu.
3 Huwanyang'anya yatima punda wao,
na kumchukua rehani fahali wa mjane.
4 Humsukuma mhitaji kutoka njia,
na kuwafanya maskini wote wa nchi kulazimika kujificha.
5 Kama punda-mwitu jangwani,
maskini huzunguka katika kazi zao za kutafuta chakula;
mahali palipo jangwa
huwapa chakula cha watoto wao.
6 Hukusanya chakula mashambani na kuokota masazo
katika mashamba ya mizabibu ya waovu.
7 Kwa kukosa nguo, usiku kucha hukaa uchi;
hawana chochote cha kujifunika baridi.
8 Hutota kwa mvua za mlimani,
nao huikumbatia miamba kwa ajili ya kukosa pa kujisitiri.
9 Mtoto yatima hupokonywa matitini;
mtoto wachanga wa maskini hunyakuliwa kwa ajili ya deni.
10 Kwa kukosa nguo, hutembea uchi;
hubeba miganda ya ngano, lakini huwa na njaa.
11 Hukamua zeituni katika mawe ya kusagia;
hukanyaga mashinikizo, lakini wanaona kiu.
12 Kilio cha huzuni cha wanaokufa kinapaa kutoka mjini,
nazo nafsi za waliojeruhiwa zinalilia msaada.
Lakini Mungu hamlaumu mtu yeyote
kwa kutenda mabaya.

13 "Wako wale wanaoiasi nuru,
wasiofahamu njia zake
wala hawakai katika mapito yake.
14 Wakati mwanga wa mchana unapotoweka, muuaji huinuka
naye huwaua maskini na mhitaji;
wakati wa usiku hunyemelea kama mwizi.
15 Jicho la mzinzi hungojea wakati wa giza,
naye hufikiri, 'Hakuna jicho litakaloniona,'
naye huuficha uso wake.
16 Katika giza, huvunja majumba,
lakini wakati wa mchana hujifungia ndani;
hawataki kufanya lolote nuruni.
17 Kwa wote hawa, giza nene ndiyo asubuhi yao;
hujifanya rafiki na vitisho vya gizani.

18 "Lakini wao ni povu juu ya maji;
sehemu yao juu ya nchi imelaaniwa,
hivyo hakuna hata mmoja
aendaye kwenye shamba la mizabibu.
19 Kama vile joto na hari vinyakuavyo theluji iliyoyeyuka,
ndivyo kuzimu kuwanyakuavyo waliotenda dhambi.
20 Tumbo lililowazaa huwasahau,
nao huwa karamu ya mabuu;

watu waovu hawakumbukwi tena,
lakini huvunjika kama mti.
21 Huwafanya mawindo wanawake tasa na wasio na watoto,
nao hawaonyeshi huruma kwa wajane.
22 Lakini Mungu huwakokota wenye nguvu kwa uwezo wake;
ingawa wamestawi, hawana hakika ya maisha.
23 Aweza akawaacha wakapumzika wakijihisi salama,
lakini macho yake yanaona njia zao.
24 Kwa kitambo kidogo hutukuka, hatimaye hutoweka;
hushushwa na kukusanywa kama wengine wote,
hukatwa kama masuke ya nafaka.

25 “Kama hili sivyo, ni nani awezaye kunithibitisha kuwa mwongo,
na kuyafanya maneno yangu kuwa si kitu?”

25

Bildadi Anasema: Mwanadamu Awezaje Kuwa Mwadilifu Mbele Za Mungu?

1 Ndipo Bildadi Mshuhi akajibu:
2 “Mamlaka na kuheshimiwa ni vyake Mungu;
yeye huthibitisha amani katika mbingu juu.
3 Je, majeshi yake yaweza kuhesabika?
Ni nani asiyeangaziwa na nuru yake?
4 Mtu awezaje kuwa mwadilifu mbele za Mungu?
Awezaje mtu aliyezaliwa na mwanamke kuwa safi?
5 Ikiwa hata mwezi sio mwangavu
nazo nyota si safi machoni pake,
6 sembuse mtu ambaye ni funza:
mwanadamu ambaye ni buu tu!”

26

Hotuba Ya Tisa Ya Ayubu

Ayubu Anajibu: Utukufu Wa Mungu Hauchunguziki

1 Kisha Ayubu akajibu:
2 “Tazama jinsi ulivyomsaidia mtu asiye na uwezo!
Jinsi ulivyouokoa mkono ulio dhaifu!
3 Ni shauri gani ulilompa yeye asiye na hekima?
Nayo ni busara gani kubwa uliyoonyesha!
4 Ni nani aliyekusaidia kutamka maneno hayo?
Nayo ni roho ya nani iliyosema kutoka kinywani mwako?

5 “Wafu wako katika maumivu makuu,
wale walio chini ya maji na wale waishio ndani yake.
6 Mauti* iko wazi mbele za Mungu;
Uharibifu† haukufunikwa.
7 Hutandaza anga la kaskazini mahali patupu;
naye huining’iniza dunia mahali pasipo na kitu.
8 Huyafungia maji kwenye mawingu yake,
hata hivyo mawingu hayapasuki kwa uzito wake.

* **26:6** Yaani Kuzimu; Kiebrania ni Sheol. † **26:6** Kwa Kiebrania ni Abadon.

9 Huufunika uso wa mwezi mpevu,
akitandaza mawingu juu yake.
10 Amechora mstari wa upeo juu ya uso wa maji,
ameweka mpaka wa nuru na giza.
11 Nguzo za mbingu nazo zatetemeka,
zinatishika anapozikemea.
12 Kwa nguvu zake aliisukasuka bahari;
kwa hekima yake alimkata Rahabu‡ vipande vipande.
13 Aliisafisha anga kwa pumzi yake;
kwa mkono wake alimchoma joka aendaye mbio.
14 Haya ni mambo madogo tu katika matendo yake;
tazama jinsi ulivyo mdogo mnong'ono tunaousikia kumhusu!
Ni nani basi awezaye kuelewa
ngurumo za nguvu zake?"

27

Hotuba Ya Mwisho Ya Ayubu

Ayubu Anadumisha Uadilifu Wake

1 Ndipo Ayubu akaendelea na hoja yake, akasema:
2 "Hakika kama Mungu aishivyo, aliyeninyima haki yangu,
Mwenyezi ambaye amenifanya
nionje uchungu wa nafsi,
3 kwa muda wote nitakaokuwa na uhai ndani yangu,
nayo pumzi ya Mungu ikiwa puani mwangu,
4 midomo yangu haitanena uovu,
wala ulimi wangu hautatamka udanganyifu.
5 Sitakubaliana nanyi kabisa kuwa mko sahihi;
hadi nife, sitakana uadilifu wangu.
6 Nitadumisha haki yangu wala sitaiacha;
dhamiri yangu haitanisuta muda wote ninaoishi.

7 "Watesi wangu wawe kama waovu,
nao adui zangu wawe kama wasio haki!
8 Kwa maana mtu asiyemcha Mungu
analo tegemeo gani anapokatiliwa mbali,
Mungu anapouondoa uhai wake?
9 Je, Mungu husikiliza kilio chake,
shida zimjiapo?
10 Je, anaweza kumfurahia Mwenyezi?
Je, atamwita Mungu nyakati zote?

11 "Nitawafundisha juu ya uweza wa Mungu;
njia za Mwenyezi sitazificha.
12 Ninyi nyote mmeona hili wenyewe.
Ni ya nini basi mazungumzo haya yasiyo na maana?

13 "Hili ndilo fungu ambalo Mungu humpa mtu mwovu,

‡ **26:12** Rahabu hapa ni fumbo la kumaanisha Lewiathani, mnyama mkubwa wa baharini mwenye magamba anayefanana na joka kubwa, mwenye umbo la kutisha, asiyeweza kuvuliwa.

urithi ule mtu mdhalimu anapokea kutoka kwa Mwenyezi:
14 Hata kama watoto wake watakuwa wengi kiasi gani,
fungu lao ni kuuawa kwa upanga;
wazao wake hawatakuwa kamwe
na chakula cha kuwatosha.
15 Tauni itawazika wale watakaonusurika miongoni mwao,
nao wajane wao hawatawaombolezea.
16 Ajapokusanya fedha nyingi kama mavumbi,
na mavazi kama malundo ya udongo wa mfinyanzi,
17 yale yote mtu mwovu aliyojiwekea akiba, mwenye haki atayavaa,
naye asiye na hatia ataigawanya fedha yake.
18 Nyumba aijengayo ni kama utando wa buibui,
kama kibanda alichotengeneza mlinzi.
19 Yeye hulala akiwa tajiri, lakini ndiyo mara ya mwisho;
afunguapo macho yake, yote yametoweka.
20 Vitisho humjia kama mafuriko;
dhoruba humkumba ghafula usiku.
21 Upepo mkali wa mashariki humchukua, naye hutoweka;
humzoa kutoka mahali pake.
22 Humvurumisha bila huruma,
huku akikimbia kasi kukwepa nguvu zake.
23 Upepo humpigia makofi kwa dharau,
na kumfukuza atoke mahali pake.

28

Mapumziko: Imani Inakopatikana

1 “Kuna machimbo ya fedha,
na mahali dhahabu isafishwapo.
2 Chuma hupatikana ardhini,
nayo shaba huyeyushwa kutoka mawe ya madini.
3 Mwanadamu hukomesha giza;
huyatafuta hadi sehemu iliyo mbali,
kwa ajili ya kuchimbua mawe yenye madini
katika giza jeusi sana.
4 Huchimba shimo jembamba mbali na makao ya watu,
mahali paliposahaulika na nyayo za wanadamu;
mbali na wanadamu huning’inia na kupembea kwa kamba.
5 Ardhi, ambako chakula hutoka,
chini hugeuzwa kwa moto;
6 yakuti samawi hutoka katika miamba yake,
nalo vumbi lake lina vipande vya dhahabu.
7 Hakuna ndege awindaye aijuaye njia ile iliyofichika,
wala hakuna jicho la mwewe lililoiona.
8 Wanyama wa porini wanaotamba hawajawahi kupakanyaga,
wala simba azungukaye huko.
9 Mikono ya mwanadamu hushambulia miamba migumu sana,
na kuiacha wazi mizizi ya milima.
10 Hutoboa shimo refu la kupenya chini kwa chini kwenye miamba;
macho yake huona hazina zake zote.
11 Hutafuta vyanzo vya mito

na kuvileta vitu vilivyofichika katika nuru.

12 “Lakini hekima inaweza kupatikana wapi?
Ufahamu unakaa wapi?
13 Mwanadamu hatambui thamani yake;
haiwezi kupatikana katika nchi ya walio hai.
14 Kilindi husema, ‘Haiko ndani yangu’;
bahari nayo husema, ‘Haiko pamoja nami.’
15 Haiwezi kununuliwa kwa dhahabu safi kuliko zote,
wala thamani yake haiwezi kupimwa kwa fedha.
16 Haiwezi kununuliwa kwa dhahabu ya Ofiri,
kwa shohamu ya thamani kubwa au yakuti samawi ya thamani kubwa.
17 Dhahabu wala mawe maangavu haviwezi kulinganishwa nayo,
wala haiwezi hubadilishwa na vito vya dhahabu.
18 Marijani na yaspi hazistahili kutajwa;
thamani ya hekima ni zaidi ya akiki nyekundu.
19 Yakuti manjano ipatikanayo Kushi haiwezi kulinganishwa nayo,
wala haiwezi kununuliwa kwa dhahabu safi.

20 “Ni wapi basi hekima itokako?
Ufahamu hukaa wapi?
21 Imefichika machoni pa kila kitu kilicho hai,
imesitiriwa hata kwa ndege wa angani.
22 Uharibifu na Mauti husema,
‘Ni uvumi wake tu uliotufikia masikioni mwetu.’
23 Mungu anaifahamu njia ya kuiendea hekima
na ndiye peke yake anayefahamu inakokaa,
24 kwa maana yeye huitazama miisho ya dunia
na huona kila kitu chini ya mbingu.
25 Alipofanyiza nguvu za upepo
na kuyapima maji,
26 alipofanya maagizo kwa ajili ya mvua
na njia kwa ajili ya umeme wa radi,
27 ndipo alipoitazama hekima na kuikadiria thamani yake,
akaithibitisha na kuihakikisha.
28 Naye Mungu akamwambia mwanadamu,
‘Kumcha BWANA: hiyo ndiyo hekima,
nako kujitenga na uovu ndio ufahamu.’ ”

29

Ayubu Anamaliza Utetezi Wake

1 Ayubu akaendelea na hoja yake, akasema:
2 “Tazama jinsi ninavyoitamani miezi iliyopita,
zile siku ambazo Mungu alikuwa akinilinda,
3 wakati taa yake iliniangazia kichwani changu,
na kwa mwanga wake Mungu nikapita katikati ya giza!
4 Natamani siku zile nilizokuwa katika ustawi wangu,
wakati urafiki wa Mungu wa ndani ulipoibariki nyumba yangu,
5 wakati Mwenyezi alikuwa pamoja nami,
nao watoto wangu walikuwa wamenizunguka,

6 wakati njia yangu ilikuwa imenyweshewa siagi,
nao mwamba ukanimiminia vijito vya mafuta ya zeituni.

7 “Wakati nilipokwenda kwenye lango la mji
na kuketi katika kiwanja,
8 vijana waliniona wakakaa kando,
nao wazee walioketi wakasimama;
9 wakuu wakaacha kuzungumza
na kuziba vinywa vyao kwa mikono yao;
10 wenye vyeo wakanyamazishwa,
nazo ndimi zao zikagandamana na makaakaa ya vinywa vyao.
11 Yeyote aliyenisikia alinena mema juu yangu,
nao walioniona walinisifu,
12 kwa sababu nilimwokoa maskini aliyeomba msaada,
naye yatima aliyekuwa hana wa kumsaidia.
13 Mtu aliyekuwa karibu kufa alinibariki,
nami niliufanya moyo wa mjane kuimba.
14 Niliivaa haki kama vazi langu;
uadilifu ulikuwa joho langu na kilemba changu.
15 Nilikuwa macho ya kipofu
na miguu kwa kiwete.
16 Nilikuwa baba kwa mhitaji;
nilimtetea mgeni.
17 Niliyavunja meno makali ya waovu,
na kuwapokonya wahanga kwenye meno yao.

18 “Nikafikiri, ‘Nitafia katika nyumba yangu mwenyewe,
nazo siku zangu zitakuwa nyingi kama chembechembe za mchanga.
19 Mizizi yangu itafika mpaka kwenye maji,
nao umande utakaa juu ya matawi yangu usiku kucha.
20 Utukufu wangu utabakia kuwa mpya ndani yangu,
upinde wangu daima utaendelea kuwa mpya mkononi mwangu.’

21 “Watu walinisikiliza kwa tumaini,
wakingojea ushauri wangu kwa utulivu.
22 Baada ya mimi kuzungumza, hawakusema zaidi;
maneno yangu yaliingia masikioni mwao kwa makini.
23 Waliningojea kama manyunyu ya mvua
na kuyapokea maneno yangu
kama ardhi inyonyavyo mvua ya vuli.
24 Walipokata tamaa niliwaonyesha uso wa furaha;
nuru ya uso wangu ilikuwa ya thamani kwao.
25 Niliwachagulia njia na kukaa kama mkuu wao;
niliishi kama mfalme katikati ya majeshi yake;
nikawa kama yeye anayewafariji waombolezaji.

30

1 “Lakini sasa watu wadogo kwa umri kuniliko wananidhihaki,
watu ambao baba zao ningekataa kwa dharau

kuwaweka pamoja na mbwa wangu wa kulinda kondoo.
2 Nguvu za mikono yao zingekuwa na faida gani kwangu,
kwa kuwa nguvu zao zilikuwa zimewaishia?
3 Wakiwa wamekonda kutokana na kupungukiwa na kwa njaa,
walizurura usiku katika nchi kame iliyo ukiwa.
4 Katika vichaka walikusanya mimea ya chumvi,
nacho chakula chao kilikuwa mizizi ya mti wa mfagio.
5 Walifukuzwa mbali na watu wao,
wakipigiwa kelele kama wevi.
6 Walilazimika kuishi katika mikondo ya vijito vilivyokauka,
kwenye majabali na mahandaki.
7 Kwenye vichaka walilia kama punda,
na walijisongasonga pamoja kwenye vichaka.
8 Wao ni watoto wa wapumbavu wenye asili ya ubaya,
waliofukuzwa watoke katika nchi.

9 “Nao sasa wana wao wananidhihaki katika nyimbo;
nimekuwa kitu cha dhihaka kwao.
10 Wananichukia sana na kujitenga nami,
wala hawasiti kunitemea mate usoni.
11 Sasa kwa kuwa Mungu ameilegeza kamba ya upinde wangu na kunitesa,
wamekuwa huru kunitendea waonavyo.
12 Kuume kwangu kundi linashambulia;
wao huitegea miguu yangu tanzi,
na kunizingira.
13 Huizuia njia yangu,
nao hufanikiwa katika kuniletea maafa,
nami sina yeyote wa kunisaidia.
14 Wananijia kama watu wapitao katika ufa mpana;
katikati ya magofu huja na kunishambulia.
15 Vitisho vimenifunika;
heshima yangu imetoweshwa kama kwa upepo,
salama yangu imetoweka kama wingu.

16 “Sasa maisha yangu yamefikia mwisho;
siku za mateso zimenikamata.
17 Usiku mifupa yangu inachoma;
maumivu yanayonitafuna hayatulii kamwe.
18 Kwa uwezo wake mkuu Mungu huwa kwangu kama nguo;
hushikamana nami kama ukosi wa vazi langu.
19 Yeye amenitupa kwenye matope,
nami nimekuwa kama mavumbi na majivu.

20 “Ee Bwana, ninakulilia wewe lakini hunijibu;
ninasimama, nawe unanitazama tu.
21 Wewe unanigeukia bila huruma;
unanishambulia kwa nguvu za mkono wako.
22 Unaninyakua na kunipeperusha kwa upepo;
umenirusha huku na huko kwenye dhoruba kali.
23 Ninajua utanileta mpaka kifoni,
mahali ambapo wenye uhai wote wamewekewa.

24 “Hakika hakuna yeyote amshambuliaye mhitaji,
anapoomba msaada katika shida yake.
25 Je, sikulia kwa ajili ya wale waliokuwa katika taabu?
Je, nafsi yangu haikusononeka kwa ajili ya maskini?
26 Lakini nilipotazamia mema, mabaya yalinijia;
nilipotafuta nuru, ndipo giza lilipokuja.
27 Kusukwasukwa ndani yangu kamwe hakutulii;
siku za mateso zinanikabili.
28 Ninazunguka nikiwa nimeungua, lakini si kwa jua;
ninasimama katika kusanyiko nikiomba msaada.
29 Nimekuwa ndugu wa mbweha,
rafiki wa mabundi.
30 Ngozi yangu imekuwa nyeusi nayo inachunika;
mifupa yangu inaungua kwa homa.
31 Kinubi changu kimegeuka kuwa maombolezo,
nayo filimbi yangu imekuwa sauti ya kilio.

31

1 “Nimefanya agano na macho yangu
yasimtazame msichana kwa kumtamani.
2 Kwa kuwa fungu la mwanadamu ni gani kutoka kwa Mungu juu,
urithi wake kutoka kwa Mungu Mwenye Nguvu Aliye juu?
3 Je, si uharibifu kwa watu waovu,
maangamizi kwa wale watendao mabaya?
4 Je, yeye hazioni njia zangu
na kuihesabu kila hatua yangu?

5 “Kama nimeishi katika uongo
au mguu wangu umekimbilia udanganyifu,
6 Mungu na anipime katika mizani za uaminifu,
naye atajua kwamba sina hatia:
7 kama hatua zangu zimepotoka kutoka kwenye njia,
kama moyo wangu umeongozwa na macho yangu,
au kama mikono yangu imetiwa unajisi,
8 basi wengine na wale nilichokipanda,
nayo yale yote niliyootesha na yang’olewe.

9 “Kama moyo wangu umeshawishiwa na mwanamke,
au kama nimevizia mlangoni mwa jirani yangu,
10 basi mke wangu na asage nafaka ya mwanaume mwingine,
nao wanaume wengine walale naye.
11 Kwa kuwa hilo lingekuwa aibu,
naam, dhambi ya kuhukumiwa.
12 Ni moto uwakao kwa Uharibifu;*
ungekuwa umeng’oa mavuno yangu.

13 “Kama ningewanyima haki watumishi wangu wanaume au vijakazi wangu,
walipokuwa na manung’uniko dhidi yangu,

* **31:12** Kwa Kiebrania ni Abadon (Ay 26:6; Mit 15:11).

14 nitafanya nini Mungu atakaponikabili?
Nitamjibu nini nitakapoitwa kutoa hesabu?
15 Je, yeye aliyeniumba tumboni mwa mama yangu,
si ndiye aliwaumba?
Je, si ni yeye huyo mmoja aliyetuumba sote
ndani ya mama zetu?

16 “Ikiwa nimewanyima maskini haja zao,
au kuyaacha macho ya wajane yadhoofike,
17 kama nimekula chakula changu mwenyewe,
bila kuwashirikisha yatima;
18 lakini tangu ujana wangu nimemlea yatima kama ambavyo baba angefanya,
nami tangu kuzaliwa kwangu nimewaongoza wajane:
19 kama nilimwona yeyote akiteseka kwa kukosa nguo,
au mtu mhitaji asiye na mavazi
20 ambaye wala moyo wake haukunibariki
kwa kumpatia joto kwa mavazi ya manyoya ya kondoo zangu,
21 na kama nimeinua mkono wangu dhidi ya yatima,
nikijua kuwa nina ushawishi mahakamani,
22 basi mkono wangu na unyofoke toka begani mwangu,
nao na uvunjike kutoka kiungio chake.
23 Kwa kuwa niliogopa uharibifu kutoka kwa Mungu,
nami kwa kuuogopa utukufu wake sikuweza kufanya mambo kama hayo.

24 “Kama nimeweka tumaini langu kwenye dhahabu,
au kuiambia dhahabu safi, ‘Wewe ndiwe salama yangu,’
25 kama nimefurahia wingi wa utajiri wangu,
ustawi ambao mikono yangu ilikuwa imepata,
26 kama nimelitazama jua katika kung’aa kwake
au mwezi ukienda kwa fahari yake,
27 hivyo moyo wangu kushawishiwa kwa siri,
au kubusu mkono wangu kwa kuviheshimu,
28 basi hiyo pia ingekuwa dhambi ya kuhukumiwa,
kwa kuwa ningekuwa si mwaminifu kwa Mungu aishiye juu sana.

29 “Kama nimeshangilia msiba wa adui yangu,
au kutazama kwa furaha taabu iliyomjia,
30 lakini sikuruhusu kinywa changu kufanya dhambi
kwa kuomba laana dhidi ya maisha yake;
31 kama watu wa nyumbani mwangu kamwe hawakusema,
‘Ni nani ambaye hajashibishwa na nyama ya Ayubu?’
32 Lakini hakuna mgeni aliyelala njiani,
kwa maana mlango wangu ulikuwa wazi kwa msafiri;
33 kama nimeifunika dhambi yangu kama wanadamu wengine wafanyavyo,
kwa kuficha hatia yangu moyoni mwangu,
34 kwa sababu ya kuogopa umati wa watu,
na hivyo kuwa na hofu ya kudharauliwa na jamaa,
nikanyamaza kimya nisitoke nje ya mlango:

35 (“Laiti kama angekuwepo mtu wa kunisikia!

Tazama sasa ninatia sahihi kwenye utetezi wangu:
Mwenyezi na anijibu;
mshtaki wangu na aweke mashtaka yake kwenye maandishi.
36 Hakika ningeyavaa begani mwangu,
ningeyavaa kama taji.
37 Ningempa hesabu ya kila hatua yangu,
ningemwendea kama mwana wa mfalme.)

38 “Kama nchi yangu inalia dhidi yangu,
na mifereji yake yote imelowana kwa machozi,
39 kama nimekula mazao yake bila malipo,
au kuvunja mioyo ya wapangaji wake,
40 basi miiba na iote badala ya ngano,
na magugu badala ya shayiri.”
Mwisho wa maneno ya Ayubu.

Sehemu Ya Tatu: Mazungumzo Ya Elihu

32

(Ayubu 32–37)

Elihu Awakemea Rafiki Za Ayubu

1 Basi watu hawa watatu wakaacha kumjibu Ayubu, kwa kuwa alikuwa mwadilifu
machoni pake mwenyewe. 2 Lakini Elihu mwana wa Barakeli, wa kabila la Buzi
wa jamaa ya Ramu, akamkasirikia sana Ayubu, kwa sababu ya kujihesabia haki
mwenyewe badala ya Mungu. 3 Pia aliwakasirikia hao rafiki watatu wa Ayubu,
kwa sababu hawakuweza kupata njia ya kuthibitisha ya kuwa hayo maneno ya
Ayubu hayakuwa ya kweli, nao bado walikuwa wamemlaumu. 4 Basi Elihu alikuwa
amesubiri kwanza waongee na Ayubu kwa sababu walikuwa na umri mkubwa
kumliko yeye. 5 Lakini alipoona watu hao watatu hawakuwa na kitu zaidi cha
kusema, hasira yake ikaamka.
6 Basi Elihu mwana wa Barakeli wa kabila la Buzi akasema:
“Mimi ni mdogo kwa umri,
nanyi ni wazee;
ndiyo sababu niliogopa,
sikuthubutu kuwaambia kile ninachojua.
7 Nilifikiri, ‘Yafaa umri useme,
nao wingi wa miaka ungefundisha hekima.’
8 Lakini ni Roho iliyoko ndani ya mwanadamu,
pumzi ya Mwenyezi, ndiyo impayo yeye ufahamu.
9 Sio wazee peke yao walio na hekima,
sio wenye umri mkubwa peke yao wanaofahamu lililo sawa.

10 “Kwa hiyo nasema: Nisikilizeni mimi;
mimi nami nitawaambia lile ninalojua.
11 Nilingojea mlipokuwa mnaongea,
nilizisikiliza hoja zenu;
mlipokuwa mkitafuta maneno ya kusema,
12 niliwasikiliza kwa makini.
Lakini hakuna hata mmoja wenu
aliyethibitisha kwamba Ayubu amekosa;
hakuna hata mmoja wenu

aliyeweza kujibu hoja zake.
13 Msiseme, 'Tumepata hekima;
Mungu na amthibitishe kuwa mwongo,
wala si mwanadamu.'
14 Lakini Ayubu hajayapanga maneno yake dhidi yangu,
nami sitamjibu kwa kutumia hoja zenu.

15 "Wametiwa hofu na hawana la zaidi la kusema;
maneno yamewaishia.
16 Je, ningoje sasa kwa sababu wamekuwa kimya,
kwa vile sasa wanasimama bila kuwa na la kujibu?
17 Mimi nami nitakuwa na la kusema;
mimi nami nitasema lile nilijualo.
18 Kwa kuwa nimejawa na maneno,
nayo Roho iliyomo ndani yangu yanisukuma;
19 ndani yangu niko kama chupa iliyojazwa divai,
kama kiriba kipya cha divai kilicho tayari kupasuka.
20 Ni lazima niseme ili niweze kutulia;
ni lazima nifumbue midomo yangu nipate kujibu.
21 Sitampendelea mtu yeyote,
wala sitajipendekeza kwa mtu yeyote;
22 kwa kuwa kama ningekuwa stadi wa kujipendekeza,
Muumba wangu angeniondolea mbali kwa upesi.

33

Elihu Anamkemea Ayubu

1 "Lakini Ayubu, sasa, sikiliza maneno yangu;
zingatia kila kitu nitakachosema.
2 Karibu nitafungua kinywa changu;
maneno yangu yapo katika ncha ya ulimi wangu.
3 Maneno yangu yanatoka katika moyo mnyofu;
midomo yangu hunena kwa uaminifu yale niyajuayo.
4 Roho wa Mungu ameniumba;
pumzi ya Mwenyezi hunipa uhai.
5 Unijibu basi, kama unaweza;
jiandae kunikabili mimi.
6 Mimi ni kama wewe mbele za Mungu;
mimi pia nimetolewa kwenye udongo.
7 Huna sababu ya kuniogopa,
wala mkono wangu haupaswi kukulemea.

8 "Lakini umesema nikiwa ninakusikia,
nami nilisikia maneno yenyewe:
9 'Mimi ni safi na sina dhambi;
mimi ni safi na sina hatia.
10 Lakini bado Mungu amepata dosari kwangu,
naye ananiona kama adui yake.
11 Ananifunga miguu kwa pingu,
tena anaziangalia njia zangu zote kwa karibu.'

12 “Lakini mimi ninakuambia, katika jambo hili wewe una makosa,
kwa maana Mungu ni mkuu kuliko mwanadamu.
13 Kwa nini unamlalamikia
kwamba yeye hamjibu mwanadamu?
14 Kwa kuwa Mungu husema, wakati huu kwa njia moja,
au wakati mwingine kwa njia nyingine,
ingawa mwanadamu anaweza asielewe.
15 Mungu husema na mwanadamu katika ndoto,
katika maono ya usiku,
wakati usingizi mzito uwaangukiapo
wanadamu wasinziapo vitandani mwao,
16 anaweza akasemea masikioni mwao,
na kuwatia hofu kwa maonyo,
17 ili kumgeuza mtu kutoka kwenye kutenda mabaya
na kumwepusha na kiburi,
18 kuiokoa nafsi yake na shimo,
uhai wake usiangamizwe kwa upanga.
19 Mtu anaweza kutiwa adabu kwa maumivu kitandani mwake,
kwa dhiki za mfululizo katika mifupa yake,
20 kiasi kwamba maisha yake yenyewe yanakataa chakula
nayo nafsi yake ikakichukia kabisa hata chakula kizuri.
21 Nyama ya mwili wake huisha kwa kukonda,
nayo mifupa yake ambayo mwanzoni ilikuwa imefichika,
sasa inatokeza nje.
22 Nafsi yake inakaribia kaburi,
nao uhai wake karibu na wajumbe wa kifo.

23 “Kama bado kuna malaika upande wake
kama mtetezi, mmoja miongoni mwa elfu,
wa kumwambia mwanadamu lililo jema kwake,
24 kumwonea huruma na kusema,
‘Mwokoe asije akatumbukia shimoni;
nimepata ukombozi kwa ajili yake’:
25 ndipo nyama ya mwili wake hufanywa mpya kama ya mtoto;
hurudishwa upya kama siku za ujana wake.
26 Humwomba Mungu, akapata kibali kwake,
huuona uso wa Mungu na kushangilia kwa furaha;
Mungu humrudisha katika hali yake ya uadilifu.
27 Ndipo huja mbele za watu na kusema,
‘Nilitenda dhambi na kupotosha kilichokuwa haki,
lakini sikuadhibiwa kama nilivyostahili.
28 Alinikomboa nafsi yangu nisitumbukie shimoni,
nami nitaishi ili kuufurahia mwanga.’

29 “Mungu hufanya haya yote kwa mwanadamu;
mara mbili hata mara tatu,
30 ili aigeuze nafsi yake toka shimoni,
ili nuru ya uzima imwangazie.

31 “Ayubu, zingatia, nisikilize mimi;

nyamaza, nami nitanena.
32 Kama unalo lolote la kusema, unijibu;
sema, kwa maana ninataka uonekane huna hatia.
33 Lakini kama huna la kusema, basi nisikilize mimi;
nyamaza, nami nitakufundisha hekima."

34

Elihu Anatangaza Haki Ya Mungu

1 Kisha Elihu akasema:
2 "Sikieni maneno yangu, enyi watu wenye hekima;
nisikilizeni mimi, ninyi watu wenye maarifa.
3 Kwa kuwa sikio huyajaribu maneno
kama vile ulimi uonjavyo chakula.
4 Tujichagulie wenyewe yaliyo sawa,
nasi tujifunze pamoja yaliyo mema.

5 "Ayubu anasema, 'Mimi sina hatia,
lakini Mungu ameninyima haki yangu.
6 Ingawa niko sawa,
ninaonekana mwongo;
nami ingawa sina kosa,
kidonda changu hakiponi.'
7 Ni mtu gani aliye kama Ayubu,
anywaye dharau kama maji?
8 Ashirikianaye na watenda mabaya
na kuchangamana na watu waovu.
9 Kwa kuwa anasema, 'Haimfaidi mwanadamu kitu chochote
anapojitahidi kumpendeza Mungu.'

10 "Hivyo nisikilizeni mimi, ninyi watu wenye ufahamu.
Kamwe Mungu hatendi uovu,
Mwenyezi hafanyi kosa.
11 Humlipa mwanadamu kwa ajili ya lile alilotenda;
huleta juu yake kile ambacho matendo yake yanastahili.
12 Ni jambo lisiloweza kufikiriwa kwamba Mungu angefanya makosa,
kwamba Mwenyezi angepotosha hukumu.
13 Je, ni nani aliyemtawaza juu ya dunia?
Ni nani aliyemweka kuwa mwangalizi wa ulimwengu wote?
14 Kama lilikuwa kusudi la Mungu,
naye akaiondoa Roho yake na pumzi yake,
15 wanadamu wote wangeliangamia kwa pamoja,
na mtu angerudi mavumbini.

16 "Kama ninyi mnaufahamu, sikieni hili;
sikilizeni hili nisemalo.
17 Je, yeye aichukiaye haki aweza kutawala?
Je, utamhukumu mwenye haki, Aliye na Nguvu Zote?
18 Je, si ni yeye awaambiaye wafalme, 'Ninyi hamfai kitu,'
nao watu mashuhuri, 'Ninyi ni waovu,'
19 yeye asiyependelea wakuu,

wala haonyeshi upendeleo kwa matajiri kuliko maskini,
kwa kuwa wote ni kazi ya mikono yake?
20 Wanakufa ghafula, usiku wa manane;
watu wanatikiswa nao hupita;
wenye nguvu huondolewa
bila mkono wa mwanadamu.

21 “Macho yake yanazitazama njia za wanadamu;
anaona kila hatua yao.
22 Hakuna mahali penye giza nene, wala uvuli mkubwa,
ambapo watenda mabaya wanaweza kujificha.
23 Mungu hana haja ya kumchunguza mtu sana,
ili apate kuja mbele zake kwa hukumu.
24 Bila kuuliza huwapondaponda wenye nguvu nyingi
na kuwaweka wengine mahali pao.
25 Kwa sababu huyaangalia matendo yao yote,
huwaondoa usiku, nao wakaangamia.
26 Anawaadhibu kwa ajili ya uovu wao
mahali ambapo kila mmoja ataweza kuwaona,
27 kwa sababu wameacha kumfuata Mungu,
nao hawakuiheshimu njia yake hata moja.
28 Wamesababisha kilio cha maskini kifike mbele zake,
hivyo akasikia kilio cha wahitaji.
29 Lakini kama akinyamaza kimya,
ni nani awezaye kumhukumu?
Kama akiuficha uso wake,
ni nani awezaye kumwona?
Ikiwa ni taifa au mtu mmoja, kwake ni sawa,
30 ili kumzuia mtu mwovu kutawala,
au wale ambao huwategea watu mitego.

31 “Kama mwanadamu akimwambia Mungu,
‘Nimekosa lakini sitatenda dhambi tena.
32 Nifundishe nisichoweza kuona;
kama nimekukosea, sitafanya hivyo tena.’
33 Je basi, Mungu atakulipa kwa masharti yako,
wakati wewe umekataa kutubu?
Yakupasa wewe uamue, wala si mimi;
sasa niambie lile ulijualo.

34 “Wanadamu wenye ufahamu husema,
wenye hekima wanaonisikia huniambia,
35 ‘Ayubu huongea bila maarifa;
maneno yake hayana busara.’
36 Laiti Ayubu angejaribiwa hadi kikomo cha mwisho,
kwa sababu anajibu kama mtu mwovu!
37 Kwenye dhambi yake huongeza uasi;
kwa dharau hupiga makofi miongoni mwetu,
na kuzidisha maneno yake dhidi ya Mungu.”

35

Elihu Analaumu Mtu Kujiona Kuwa Mwenye Haki

1 Ndipo Elihu akasema:
2 "Je, unadhani hili ni haki?
Wewe unasema, 'Nina haki mbele za Mungu.'
3 Bado unamuuliza, 'Ni faida gani nimepata,
na imenifaidi nini kwa kutokutenda dhambi?'

4 "Ningependa nikujibu wewe
pamoja na marafiki zako walio pamoja nawe.
5 Tazama juu mbinguni ukaone;
yaangalie mawingu yaliyo juu sana juu yako.
6 Je, ukitenda dhambi, inamdhuruje Mungu?
Kama dhambi zako zikiwa nyingi,
hilo linamfanyia nini Mungu?
7 Kama wewe ni mwadilifu, unampa nini,
au yeye anapokea nini mkononi kwako?
8 Uovu wako unamdhuru tu mtu mwingine kama wewe,
nayo haki yako inawafaa wanadamu tu.

9 "Wanadamu hulia kwa kulemewa na mateso;
huomba msaada kutoka mkono wenye nguvu.
10 Lakini hakuna asemaye, 'Yuko wapi Mungu Muumba wangu,
yeye anifanyaye niimbe usiku,
11 yeye atufundishaye sisi zaidi kuliko wanyama wa dunia,
na kutufanya wenye hekima kuliko ndege wa angani?'
12 Yeye hajibu wakati watu waliapo
kwa sababu ya kiburi cha watu waovu.
13 Naam, Mungu hasikilizi maombi yao ya ubatili;
Mwenyezi hayazingatii.
14 Si zaidi sana kwamba hatakusikiliza
wewe usemapo humwoni,
tena ya kwamba shauri lako liko mbele zake
na wewe lazima umngojee,
15 pia zaidi, kwamba hasira yake kamwe haiadhibu
wala haangalii uovu hata kidogo?
16 Hivyo Ayubu hufumbua kinywa chake kwa maneno yasiyo na maana;
anaongea maneno mengi bila maarifa."

36

Elihu Atukuza Wema Wa Mungu

1 Elihu akaendelea kusema:
2 "Nivumilie kidogo zaidi nami nitakuonyesha
kwamba yako mengi zaidi ya kusemwa kwa ajili ya Mungu.
3 Ninayapata maarifa yangu kutoka mbali,
nami nitamhesabia haki Muumba wangu.
4 Uwe na hakika kwamba maneno yangu si ya uongo;
mmoja aliye mkamilifu katika maarifa yuko pamoja na wewe.

5 "Mungu ni mwenye nguvu, lakini hamdharau mwanadamu;

ni mwenye nguvu, naye ni thabiti katika shauri lake.
6 Hawaachi waovu waendelee kuishi,
bali huwapa walioteswa haki yao.
7 Yeye haondoi macho yake kwa wenye haki;
huwaketisha penye viti vya enzi pamoja na wafalme
na kuwatukuza milele.
8 Lakini ikiwa watu wamefungwa kwenye minyororo,
wakiwa wameshikiliwa na kamba za mateso,
9 huwaonyesha yale waliyoyatenda,
kwamba wametenda dhambi kwa majivuno.
10 Huwafanya wao kusikia maonyo,
na huwaagiza kutubu uovu wao.
11 Kama wakitii na kumtumikia,
wataishi siku zao zilizobaki katika mafanikio,
na miaka yao katika utoshelevu.
12 Lakini wasiposikiliza,
wataangamia kwa upanga,
nao watakufa pasipo maarifa.

13 "Wasiomcha Mungu moyoni mwao huficha chuki;
hata anapowafunga, hawamwombi msaada.
14 Wanakufa wangali vijana,
miongoni mwa wanaume hanithi wa mahali pa kuabudia miungu.
15 Bali wao wanaoteseka huwaokoa katika mateso yao,
na kuzungumza nao katika dhiki zao.

16 "Yeye anakubembeleza utoke katika mataya ya dhiki,
ili kukuweka mahali palipo na nafasi mbali na kizuizi,
hadi kwenye meza yako ya faraja iliyojaa vyakula vizuri.
17 Lakini sasa umelemewa na hukumu kwa ajili ya uovu;
hukumu na haki vimekukamata.
18 Uwe mwangalifu ili yeyote asikushawishi kwa utajiri;
usipotoshwe kwa fungu kubwa la rushwa.
19 Je, utajiri wako hata nguvu zako nyingi
vinaweza kukusaidia usiingie kwenye dhiki?
20 Usiutamani usiku uje,
ili uwaburute watu mbali na nyumba zao.
21 Jihadhari usigeukie uovu,
ambao unaupenda zaidi kuliko mateso.

22 "Mungu ametukuzwa katika nguvu zake.
Ni nani aliye mwalimu kama yeye?
23 Ni nani aliyemwelekeza katika njia zake,
au kumwambia, 'Wewe umetenda yasiyo sawa'?
24 Kumbuka kuzitukuza kazi zake,
ambazo watu wamezisifu katika wimbo.
25 Wanadamu wote wameiona;
watu wanaikazia macho kwa mbali.
26 Tazama jinsi Mungu alivyo mkuu,
kupita ufahamu wetu!
Hesabu ya miaka yake haitafutiki.

27 “Yeye huvuta juu matone ya maji,
ayachujayo kama mvua kutoka kwenye vijito;
28 mawingu huangusha chini maji yake,
nayo mvua nyingi huwanyeshea wanadamu.
29 Ni nani ajuaye jinsi ayatandazavyo mawingu,
jinsi angurumavyo kutoka hemani mwake.
30 Tazama jinsi anavyotandaza umeme wa radi kumzunguka,
naye huvifunika vilindi vya bahari.
31 Hivi ndivyo atawalavyo mataifa,
na kuwapa chakula kwa wingi.
32 Huujaza mkono wake kwa umeme wa radi,
na kuuagiza kulenga shabaha yake.
33 Ngurumo zake hutangaza dhoruba inayokuja;
hata mifugo hujulisha kukaribia kwake.*

37

1 “Kwa hili moyo wangu unatetemeka,
nao unaruka kutoka mahali pake.
2 Sikiliza! Sikiliza ngurumo ya sauti yake,
sauti ya ngurumo itokayo kinywani mwake.
3 Huuachilia umeme wake wa radi chini ya mbingu yote
na kuupeleka hata miisho ya dunia.
4 Baada ya hayo huja sauti ya ngurumo yake;
Mungu hunguruma kwa sauti yake ya fahari.
Wakati sauti yake ingurumapo tena,
huuachilia umeme wake wa radi.
5 Sauti ya Mungu hunguruma kwa namna za ajabu;
yeye hutenda mambo makuu kupita ufahamu wetu.
6 Huiambia theluji, ‘Anguka juu ya dunia,’
nayo manyunyu ya mvua, ‘Uwe mvua ya nguvu.’
7 Ili wanadamu wote aliowaumba wapate kujua kazi zake,
yeye humzuilia kila mtu shughuli zake.
8 Wanyama hujificha;
hubakia kwenye mapango yao.
9 Dhoruba hutoka katika chumba chake,
baridi hutoka katika upepo uendao kasi.
10 Pumzi ya Mungu hutoa barafu,
eneo kubwa la maji huganda.
11 Huyasheheneza mawingu kwa maji,
naye husambaza umeme wake wa radi kupitia hayo.
12 Nayo mawingu huzungukazunguka pande zote kwa amri yake,
juu ya uso wa dunia yote,
kufanya lolote ayaamuruyo.
13 Huleta mawingu ili kuadhibu wanadamu,
au kuinyeshea dunia yake na kuonyesha upendo wake.

14 “Ayubu, sikiliza hili;
nyamaza na uyafikiri maajabu ya Mungu.

* **36:33** Au: hutangaza kuja kwake.

15 Je, unajua jinsi Mungu anavyoyaongoza mawingu,
na kufanya umeme wake wa radi utoe mwanga?
16 Je, wajua jinsi mawingu yanavyokaa yakiwa yametulia,
hayo maajabu yake yeye aliye mkamilifu katika maarifa?
17 Wewe unayeshindwa na joto katika nguo zako
wakati nchi imenyamazishwa kimya bila upepo wa kusini,
18 je, waweza kuungana naye katika kuzitandaza anga,
zilizo ngumu kama kioo cha shaba ya kuyeyushwa?

19 “Tuambieni yatupasayo kumwambia;
hatuwezi kutayarisha shauri letu kwa sababu ya ujinga wetu.
20 Je, aambiwe kwamba nataka kuongea?
Je, yuko mtu ambaye angeomba kumezwa?
21 Basi hakuna awezaye kulitazama jua,
jinsi linavyong’aa angani,
upepo ukishafagia mawingu.
22 Kutoka kaskazini yeye huja na fahari kuu;
Mungu huja katika utukufu wa kutisha.
23 Yeye Mwenyezi hatuwezi kumfikia, naye ametukuzwa katika uweza;
katika hukumu zake na haki yake kuu, hataonea.
24 Kwa hiyo, wanadamu mheshimuni,
kwa kuwa yeye hamstahi yeyote anayejidhania kuwa ana hekima.”

Sehemu Ya Nne: Mungu Anazungumza

38

(Ayubu 38–41)

Bwana Anamjibu Ayubu

1 Kisha Bwana akamjibu Ayubu kutoka upepo wa kisulisuli. Akasema:
2 “Nani huyu atiaye mashauri yangu giza
kwa maneno yasiyo na maarifa?
3 Jikaze kama mwanaume;
nitakuuliza swali,
nawe unijibu.

4 “Ulikuwa wapi nilipoweka misingi ya dunia?
Niambie, kama unafahamu.
5 Ni nani aliyeweka alama vipimo vyake?
Hakika wewe unajua!
Ni nani aliyenyoosha kamba ya kupimia juu yake?
6 Je, misingi yake iliwekwa juu ya nini,
au ni nani aliyeweka jiwe la pembeni,
7 wakati nyota za asubuhi zilipoimba pamoja,
na malaika wote walipokuwa wakipiga kelele kwa furaha?

8 “Ni nani aliyeifungia bahari milango
ilipopasuka kutoka tumbo,
9 nilipoyafanya mawingu kuwa vazi lake,
na kuyafungia katika giza nene,
10 nilipoamuru mipaka yake,
na kuiweka milango yake na makomeo mahali pake,

11 niliposema, 'Unaweza kufika mpaka hapa wala si zaidi;
hapa ndipo mawimbi yako yenye kiburi yatakapokomea'?

12 "Umepata kuiamrisha asubuhi ipambazuke,
au kuyaonyesha mapambazuko mahali pake,
13 yapate kushika miisho ya dunia,
na kuwakung'uta waovu waliomo?
14 Dunia hubadilika kama udongo wa mfinyanzi chini ya lakiri;
sura yake hukaa kama ile ya vazi.
15 Waovu huzuiliwa nuru yao,
nao mkono wao ulioinuliwa huvunjwa.

16 "Je, umepata kufika kwenye chemchemi za bahari?
Au kutembea mahali pa ndani pa vilindi?
17 Umewahi kuonyeshwa malango ya mauti?
Umewahi kuiona milango ya uvuli wa mauti?
18 Je, wewe unafahamu ukubwa wa dunia?
Niambie kama unajua haya yote.

19 "Njia ya kufika kwenye makao ya nuru ni ipi?
Nako maskani mwa giza ni wapi?
20 Je, unaweza kuvirudisha kwenye makao yake?
Unajua njia za kufika maskani mwake?
21 Hakika unajua, kwa kuwa ulikuwa umeshazaliwa!
Kwani umeishi miaka mingi!

22 "Je, umeshawahi kuingia katika ghala za theluji,
au kuona ghala za mvua ya mawe,
23 ambazo nimeziweka akiba kwa ajili ya wakati wa taabu,
na kwa ajili ya wakati wa vita na mapigano?
24 Ni ipi njia iendayo mahali umeme wa radi unapotawanyiwa,
au mahali upepo wa mashariki unaposambaziwa juu ya dunia?
25 Ni nani aliyepasua mifereji kwa ajili ya maji mengi ya mvua yaendayo kasi
na njia ya umeme wa radi,
26 ili kusababisha mvua kunyeshea mahali pasipokaliwa na mtu,
jangwa lisilo na yeyote ndani yake,
27 ili kuitosheleza nchi ya ukiwa na jangwa,
na majani yaanze kumea ndani yake?
28 Je, mvua ina baba?
Ni nani baba azaaye matone ya umande?
29 Barafu inatoka tumbo la nani?
Ni nani azaaye ukungu kutoka mbinguni,
30 wakati maji yawapo magumu kama jiwe,
wakati uso wa vilindi vya maji unapoganda?

31 "Je, waweza kuufunga mnyororo wa Kilimia?
Waweza kulegeza kamba za Orioni?
32 Waweza kuyaongoza makundi ya nyota kwa majira yake,
au kuongoza Dubu na watoto wake?
33 Je, unajua sheria zinazotawala mbingu?

Waweza kuweka utawala wa Mungu duniani?

34 “Waweza kuiinua sauti yako mpaka mawinguni,
na kujifunika mwenyewe na gharika ya maji?
35 Je, wewe hutuma umeme wa radi kwenye njia zake?
Je, hutoa taarifa kwako kukuambia, ‘Sisi tuko hapa’?
36 Ni nani aliyeujalia moyo hekima
au kuzipa akili ufahamu?
37 Nani mwenye hekima ya kuyahesabu mawingu?
Ni nani awezaye kuinamisha magudulia ya mbinguni
38 wakati mavumbi yawapo magumu,
na mabonge ya udongo kushikamana pamoja?

39 “Je, utamwindia simba jike mawindo,
na kuwashibisha simba wenye njaa
40 wakati wao wamejikunyata mapangoni mwao,
au wakivizia kichakani?
41 Ni nani ampaye kunguru chakula
wakati makinda yake yanamlilia Mungu,
yakizungukazunguka kwa ajili ya kukosa chakula?

39

1 “Je, wajua ni wakati gani mbuzi wa mlimani wanapozaa?
Je, watambua ni wakati gani kulungu jike azaapo mtoto wake?
2 Je, waweza kuhesabu miezi hadi wazaapo?
Je, unajua majira yao ya kuzaa?
3 Wao hujiinamisha na kuzaa watoto wao;
utungu wa kuzaa unakoma.
4 Watoto wao hustawi na kuongezeka nguvu nyikani;
huenda zao wala hawarudi tena.

5 “Ni nani aliyemwachia punda-mwitu awe huru?
Ni nani aliyezifungua kamba zake?
6 Nimempa nchi isiyokaliwa na watu kuwa masikani yake,
nchi ya chumvi kuwa makao yake.
7 Huzicheka ghasia za mji,
wala hasikii kelele za mwendesha gari.
8 Huzunguka vilimani kwa ajili ya malisho
na kutafuta kila kitu kibichi.

9 “Je, nyati atakubali kukutumikia?
Atakaa karibu na hori lako usiku?
10 Je, waweza kumfungia kwenye matuta kwa kamba?
Je, atalima mabonde nyuma yako?
11 Je, utamtumainia kwa ajili ya nguvu zake nyingi?
Utamwachia yeye kazi zako nzito?
12 Utaweza kumwamini akuletee nafaka yako nyumbani
kutoka shambani na kuikusanya kwenye sakafu yako ya kupuria?

13 “Mbuni hupigapiga mabawa yake kwa furaha,

lakini hayawezi kulinganishwa
na mabawa na manyoya ya korongo.
14 Huyataga mayai yake juu ya ardhi,
na kuyaacha yapate joto mchangani,
15 bila kujali kuwa mguu waweza kuyaponda,
kwamba baadhi ya wanyama wa porini wanaweza kuyakanyaga.
16 Yeye huyafanyia makinda yake ukatili kama vile si yake;
hajali kwamba taabu yake inaweza ikawa bure,
17 kwa kuwa Mungu hakumjalia hekima,
wala hakumpa fungu la akili njema.
18 Lakini akunjuapo mabawa yake kukimbia,
humcheka farasi pamoja na yeye aliyempanda.

19 "Je, wewe humpa farasi nguvu
au kuivika shingo yake manyoya marefu?
20 Je, wewe humfanya farasi aruke kama nzige,
akistaajabisha kwa tishio la mlio wake wa majivuno?
21 Huparapara bila woga, akizifurahia nguvu zake,
husonga mbele kukabiliana na silaha.
22 Huicheka hofu, haogopi chochote,
wala haukimbii upanga.
23 Podo hutoa sauti kando yake,
pamoja na mkuki unaong'aa na fumo.
24 Bila woga na kwa ghadhabu huimeza nchi,
wala tarumbeta iliapo yeye hawezi kusimama.
25 Asikiapo sauti ya baragumu yeye hulia, 'Aha!'
Hunusa harufu ya vita toka mbali,
sauti ya mtoa amri na ukelele wa vita.

26 "Je, mwewe huruka kwa hekima yako
na kuyakunjua mabawa yake kuelekea kusini?
27 Je, tai hupaa juu kwa amri yako
na kujenga kiota chake mahali pa juu?
28 Huishi juu ya miamba mirefu na kukaa huko usiku;
majabali yenye ncha kali ndiyo ngome yake.
29 Kutoka huko hutafuta chakula chake;
macho yake hukiona kutoka mbali.
30 Makinda yake hujilisha damu,
na pale palipo na machinjo, ndipo yeye alipo."

40

1 BWANA akamwambia Ayubu:
2 "Je, mwenye kushindana na Mwenyezi aweza kumsahihisha?
Mwenye kumlaumu Mungu na ajibu."
3 Ndipo Ayubu akamjibu BWANA:
4 "Mimi sistahili kabisa: ninawezaje kukujibu wewe?
Nauweka mkono wangu juu ya kinywa changu.
5 Nimesema mara moja, lakini sina jibu;
naam, nimesema mara mbili,
lakini sitasema tena."

6 Ndipo BWANA akasema na Ayubu kutoka upepo wa kisulisuli:
7 "Jikaze kama mwanaume;
nitakuuliza maswali, nawe yakupasa unijibu.

8 "Je, utabatilisha hukumu yangu?
Utanilaumu mimi ili kujihesabia haki mwenyewe?
9 Je, una mkono kama wa Mungu,
nawe waweza kutoa sauti ya ngurumo kama yake?
10 Basi jivike mwenyewe utukufu na fahari,
nawe uvae heshima na enzi.
11 Fungulia ukali wa ghadhabu yako,
mtafute kila mwenye kiburi umshushe,
12 mwangalie kila mtu mwenye kiburi na umnyenyekeze,
waponde waovu mahali wasimamapo.
13 Wazike wote mavumbini pamoja;
wafunge nyuso zao kaburini.
14 Ndipo mimi mwenyewe nitakukubalia
kuwa mkono wako mwenyewe wa kuume unaweza kukuokoa.

15 "Mwangalie mnyama aitwaye Behemothi,*
niliyemuumba kama nilivyokuumba wewe,
anayekula majani kama ng'ombe.
16 Tazama basi nguvu alizo nazo kwenye viuno vyake,
uwezo alio nao kwenye misuli ya tumbo lake!
17 Mkia wake hutikisika kama mwerezi;
mishipa ya mapaja yake imesukwa pamoja.
18 Mifupa yake ni bomba za shaba,
maungo yake ni kama fito za chuma.
19 Yeye ni wa kwanza miongoni mwa kazi za Mungu,
lakini Muumba wake anaweza kumsogelea kwa upanga wake.
20 Vilima humletea yeye mazao yake,
nao wanyama wote wa porini hucheza karibu naye.
21 Hulala chini ya mimea ya yungiyungi,
katika maficho ya matete kwenye matope.
22 Hiyo mimea ya yungiyungi humficha kwenye vivuli vyake;
miti mirefu karibu na kijito humzunguka.
23 Wakati mto ufurikapo, yeye hapati mshtuko wa hofu;
yeye yu salama, hata kama Yordani ingefurika hadi kwenye kinywa chake.
24 Je, mtu yeyote anaweza kumkamata yeye akiwa macho,
au kumnasa kwa mtego na kutoboa pua yake?

41

1 "Je, waweza kumvua Lewiathani* kwa ndoano ya samaki,
au kufunga ulimi wake kwa kamba?
2 Waweza kupitisha kamba puani mwake,
au kutoboa taya lake kwa kulabu?

* **40:15** Huyu alikuwa mnyama wa nyakati za zamani ambaye hajulikani hasa ni gani. * **41:1** Lewiathani ni mnyama mkubwa wa baharini mwenye magamba anayefanana na joka kubwa, mwenye umbo la kutisha, asiyeweza kuvuliwa.

3 Je, ataendelea kukuomba umhurumie?
Atasema nawe maneno ya upole?
4 Je, atafanya agano nawe ili umtwae
awe mtumishi wako maisha yake yote?
5 Je, utamfuga na kumfanya rafiki kama ndege,
au kumfunga kamba kwa ajili ya wasichana wako?
6 Je, wafanyabiashara watabadilishana bidhaa kwa ajili yake?
Watamgawanya miongoni mwa wafanyao biashara?
7 Je, waweza kuijaza ngozi yake kwa vyuma vyenye ncha kali,
au kichwa chake kwa mkuki wa kuvulia samaki?
8 Kama ukiweka mkono wako juu yake,
utavikumbuka hivyo vita na kamwe hutarudia tena!
9 Tumaini lolote la kumtiisha ni kujidanganya;
kule kumwona tu kunamwangusha mtu chini.
10 Hakuna yeyote aliye mkali athubutuye kumchokoza.
Ni nani basi awezaye kusimama dhidi yangu?
11 Ni nani mwenye madai dhidi yangu ili nipate kumlipa?
Kila kitu kilicho chini ya mbingu ni mali yangu.

12 “Sitashindwa kunena juu ya maungo yake,
nguvu zake na umbo lake zuri.
13 Ni nani awezaye kumvua gamba lake la nje?
Ni nani awezaye kumsogelea na lijamu?
14 Nani athubutuye kuufungua mlango wa kinywa chake,
kilichozungukwa na meno yake ya kutisha pande zote?
15 Mgongo wake una safu za ngao
zilizoshikamanishwa imara pamoja;
16 kila moja iko karibu sana na mwenzake,
wala hakuna hewa iwezayo kupita kati yake.
17 Zimeunganishwa imara kila moja na nyingine;
zimeng’ang’aniana pamoja wala haziwezi kutenganishwa.
18 Akipiga chafya mwanga humetameta;
macho yake ni kama mionzi ya mapambazuko.
19 Mienge iwakayo humiminika kutoka kinywani mwake;
cheche za moto huruka nje.
20 Moshi hufuka kutoka puani mwake,
kama kutoka kwenye chungu kinachotokota kwa moto wa matete.
21 Pumzi yake huwasha makaa ya mawe,
nayo miali ya moto huruka kutoka kinywani mwake.
22 Nguvu hukaa katika shingo yake;
utisho hutangulia mbele yake.
23 Mikunjo ya nyama yake imeshikamana imara pamoja;
iko imara na haiwezi kuondolewa.
24 Kifua chake ni kigumu kama mwamba,
kigumu kama jiwe la chini la kusagia.
25 Ainukapo, mashujaa wanaogopa;
hurudi nyuma mbele yake anapokwenda kwa kishindo.
26 Upanga unaomfikia haumdhuru,
wala mkuki au mshale wala fumo.
27 Chuma hukiona kama unyasi,

na shaba kama mti uliooza.
28 Mishale haimfanyi yeye akimbie;
mawe ya kombeo kwake ni kama makapi.
29 Rungu kwake huwa kama kipande cha jani kavu;
hucheka sauti za kugongana kwa mkuki.
30 Sehemu zake za chini kwenye tumbo
zina menomeno na mapengo kama vigae vya chungu,
zikiacha mburuzo kwenye matope
kama chombo chenye meno cha kupuria.
31 Huvisukasuka vilindi kama sufuria kubwa ichemkayo,
na kukoroga bahari kama chungu cha marhamu.
32 Anapopita nyuma yake huacha mkondo unaometameta;
mtu angedhani vilindi vilikuwa na mvi.
33 Hakuna chochote duniani kinacholingana naye:
yeye ni kiumbe kisicho na woga.
34 Yeye huwatazama chini wale wote wenye kujivuna;
yeye ni mfalme juu ya wote wenye kiburi."

Sehemu Ya Tano

42

(Ayubu 42)

Ayubu Anamjibu BWANA

1 Ndipo Ayubu akamjibu BWANA:
2 "Ninajua ya kuwa unaweza kufanya mambo yote,
wala hakuna mpango wako unaoweza kuzuilika.
3 Uliuliza, 'Ni nani huyu afichaye mashauri yangu bila maarifa?'
Hakika nilisema juu ya mambo niliyokuwa siyaelewi,
mambo ya ajabu mno kwangu mimi kuyajua.

4 "Ulisema, 'Sikiliza sasa, nami nitanena;
nitakuuliza swali, nawe yakupasa kunijibu.'
5 Masikio yangu yalikuwa yamesikia habari zako,
lakini sasa macho yangu yamekuona.
6 Kwa hiyo najidharau mwenyewe,
na kutubu katika mavumbi na majivu."

Mwisho: Marafiki Wa Ayubu Wanafedheheshwa

7 Baada ya BWANA kusema mambo haya yote na Ayubu, akamwambia Elifazi
Mtemani, "Nina hasira juu yako na juu ya rafiki zako wawili, kwa sababu hamkusema
yaliyo sawa kwa habari yangu, kama alivyosema mtumishi wangu Ayubu. 8 Basi sasa
chukueni mafahali saba na kondoo dume saba mkamwendee mtumishi wangu Ayubu
nanyi mkatoe sadaka za kuteketezwa kwa ajili yenu wenyewe. Mtumishi wangu
Ayubu ataomba kwa ajili yenu, nami nitayakubali maombi yake ili nisiwatendee
sawasawa na upumbavu wenu. Ninyi hamkusema yaliyo sawa kwa habari yangu,
kama alivyosema mtumishi wangu Ayubu." 9 Kwa hiyo Elifazi Mtemani, Bildadi
Mshuhi, na Sofari Mnaamathi wakafanya kama BWANA alivyowaambia; naye BWANA
akayakubali maombi ya Ayubu.
10 Baada ya Ayubu kuwaombea rafiki zake, BWANA akamwondoa kwenye uteka,
akamfanikisha tena naye akampa mara mbili ya vile alivyokuwa navyo hapo
mwanzoni. 11 Ndipo ndugu zake wote waume kwa wake na kila mtu aliyemfahamu

mwanzoni, wakaja wakala pamoja naye katika nyumba yake. Wakamfariji na kumtuliza moyo juu ya taabu yote Bwana aliyoileta juu yake, nao kila mmoja akampa kipande cha fedha na pete ya dhahabu.

12 Bwana akaibariki sehemu ya mwisho ya maisha ya Ayubu kuliko ile ya kwanza.
Alikuwa na kondoo elfu kumi na nne, ngamia elfu sita, jozi za mafahali elfu moja,
na punda wa kike elfu moja. 13 Tena alikuwa na wana saba na binti watatu. 14 Binti
wa kwanza aliitwa Yemima, wa pili Kesia na wa tatu Keren-Hapuki. 15 Hapakuwepo
mahali popote katika nchi ile yote palipopatikana wanawake wazuri kama binti za
Ayubu; naye baba yao akawapa urithi pamoja na ndugu zao.

16 Baada ya hili Ayubu akaishi miaka 140; akawaona wanawe na wana wa wanawe
hata kizazi cha nne. 17 Hivyo Ayubu akafa, akiwa mzee aliyekuwa ameshiba siku.

Zaburi
KITABU CHA KWANZA
1

(Zaburi 1–41)

Furaha Ya Kweli

1 Heri mtu yule ambaye
haendi katika shauri la watu waovu,
wala hasimami katika njia ya wenye dhambi,
au kuketi katika baraza la wenye mizaha.
2 Bali huifurahia sheria ya Bwana,
naye huitafakari hiyo sheria usiku na mchana.
3 Mtu huyo ni kama mti uliopandwa
kando ya vijito vya maji,
ambao huzaa matunda kwa majira yake
na majani yake hayanyauki.
Lolote afanyalo hufanikiwa.

Huzuni Ya Waovu

4 Sivyo walivyo waovu!
Wao ni kama makapi
yapeperushwayo na upepo.
5 Kwa hiyo waovu hawatastahimili hukumu,
wala wenye dhambi katika kusanyiko la wenye haki.

6 Kwa maana Bwana huziangalia njia za mwenye haki,
bali njia ya waovu itaangamia.

Zaburi 2

Mfalme Aliyechaguliwa Na Mungu

1 Kwa nini mataifa wanashauriana kufanya mabaya,
na kabila za watu kula njama bure?
2 Wafalme wa dunia wanajipanga
na watawala wanajikusanya pamoja
dhidi ya Bwana
na dhidi ya Mpakwa Mafuta wake.
3 Wanasema, “Tuvunje minyororo yao
na kuvitupilia mbali vifungo vyao.”

4 Yeye atawalaye mbinguni hucheka,
Bwana huwadharau.
5 Kisha huwakemea katika hasira yake
na kuwaogopesha katika ghadhabu yake, akisema,
6 “Nimemtawaza Mfalme wangu
juu ya Sayuni, mlima wangu mtakatifu.”

Ushindi Wa Mfalme

7 Nitatangaza amri ya Bwana:
Yeye aliniambia, “Wewe ni Mwanangu,

leo mimi nimekuzaa.
8 Niombe, nami nitayafanya mataifa
kuwa urithi wako,
miisho ya dunia kuwa milki yako.
9 Utawatawala kwa fimbo ya chuma
na kuwavunjavunja kama chombo cha mfinyanzi.”

10 Kwa hiyo, ninyi wafalme, kuweni na hekima;
mwonyeke, enyi watawala wa dunia.
11 Mtumikieni BWANA kwa hofu
na mshangilie kwa kutetemeka.
12 Mbusu Mwana, asije akakasirika
nawe ukaangamizwa katika njia yako,
kwa maana hasira yake inaweza kuwaka ghafula.
Heri wote wanaomkimbilia.

Zaburi 3

Sala Ya Asubuhi Ya Kuomba Msaada
Zaburi ya Daudi. Alipomkimbia mwanawe Absalomu.
1 Ee BWANA, tazama adui zangu walivyo wengi!
Ni wengi kiasi gani wanaoinuka dhidi yangu!
2 Wengi wanasema juu yangu,
“Mungu hatamwokoa.”

3 Lakini wewe, Ee BWANA, ni ngao pande zote;
umeniwekea utukufu na kuinua kichwa changu.
4 Ninamlilia BWANA kwa sauti kuu,
naye ananijibu kutoka mlima wake mtakatifu.

5 Ninajilaza na kupata usingizi;
naamka tena, kwa maana BWANA hunitegemeza.
6 Sitaogopa makumi elfu ya adui,
wanaojipanga dhidi yangu kila upande.

7 Ee BWANA, amka!
Niokoe, Ee Mungu wangu!
Wapige adui zangu wote kwenye taya,
vunja meno ya waovu.

8 Kwa maana wokovu watoka kwa BWANA.
Baraka yako na iwe juu ya watu wako.

Zaburi 4

Sala Ya Jioni Ya Kuomba Msaada
Kwa mwimbishaji. Kwa ala za nyuzi za muziki. Zaburi ya Daudi.
1 Nijibu nikuitapo,
Ee Mungu wangu mwenye haki!
Nipumzishe katika shida zangu;
nirehemu, usikie ombi langu.

2 Enyi watu, mtabadilisha utukufu wangu

kuwa aibu mpaka lini?
Mtapenda udanganyifu
na kufuata miungu ya uongo mpaka lini?
3 Fahamuni hakika kwamba Bwana amewatenga
wale wamchao kwa ajili yake;
Bwana atanisikia nimwitapo.

4 Katika hasira yako, usitende dhambi.
Mkiwa vitandani mwenu, mtulie kimya
mkiichunguza mioyo yenu.
5 Toeni dhabihu zilizo haki;
mtegemeeni Bwana.

6 Wengi wanauliza, "Ni nani awezaye
kutuonyesha jema lolote?"
Ee Bwana, tuangazie nuru ya uso wako.
7 Wewe umejaza moyo wangu kwa furaha kubwa
kuliko watu waliopata nafaka na divai kwa wingi.
8 Nitajilaza chini na kulala kwa amani,
kwa kuwa wewe peke yako, Ee Bwana,
waniwezesha kukaa kwa salama.

Zaburi 5

Sala Kwa Ajili Ya Ulinzi Wakati Wa Hatari

Kwa mwimbishaji. Kwa filimbi. Zaburi ya Daudi.
1 Ee Bwana, tegea sikio maneno yangu,
uangalie kupiga kite kwangu.
2 Sikiliza kilio changu ili unisaidie,
Mfalme wangu na Mungu wangu,
kwa maana kwako ninaomba.
3 Asubuhi, unasikia sauti yangu, Ee Bwana;
asubuhi naleta haja zangu mbele zako,
na kusubiri kwa matumaini.

4 Wewe si Mungu unayefurahia uovu,
kwako mtu mwovu hataishi.
5 Wenye kiburi hawawezi kusimama mbele yako,
unawachukia wote watendao mabaya.
6 Unawaangamiza wasemao uongo.
Bwana huwachukia
wamwagao damu na wadanganyifu.

7 Lakini mimi, kwa rehema zako kuu,
nitakuja katika nyumba yako,
kwa unyenyekevu, nitasujudu
kuelekea Hekalu lako takatifu.
8 Niongoze katika haki yako, Ee Bwana,
kwa sababu ya adui zangu,
nyoosha njia yako mbele yangu.

9 Hakuna neno kinywani mwao linaloweza kuaminika,

mioyo yao imejaa maangamizi.
Koo lao ni kaburi lililo wazi,
kwa ndimi zao, wao hunena udanganyifu.
10 Uwatangaze kuwa wenye hatia, Ee Mungu!
Hila zao ziwe anguko lao wenyewe.
Wafukuzie mbali kwa sababu ya dhambi zao nyingi,
kwa kuwa wamekuasi wewe.

11 Lakini wote wakimbiliao kwako na wafurahi,
waimbe kwa shangwe daima.
Ueneze ulinzi wako juu yao,
ili wale wapendao jina lako
wapate kukushangilia.
12 Kwa hakika, Ee Bwana, unawabariki wenye haki,
unawazunguka kwa wema wako kama ngao.

Zaburi 6

Sala Kwa Ajili Ya Msaada Wakati Wa Taabu

Kwa mwimbishaji. Kwa ala za nyuzi za muziki. Mtindo wa sheminithi.* Zaburi ya Daudi.

1 Ee Bwana, usinikemee katika hasira yako,
wala usiniadhibu katika ghadhabu yako.
2 Unirehemu Bwana,
kwa maana nimedhoofika;
Ee Bwana, uniponye,
kwa maana mifupa yangu
ina maumivu makali.
3 Nafsi yangu ina uchungu mwingi.
Mpaka lini, Ee Bwana, mpaka lini?

4 Geuka Ee Bwana, unikomboe,
uniokoe kwa sababu ya fadhili zako.
5 Hakuna mtu anayekukumbuka
akiwa amekufa.
Ni nani awezaye kukusifu
akiwa kuzimu?

6 Nimechakaa kwa kulia kwa huzuni;
usiku kucha nafurikisha
kitanda changu kwa machozi;
nimelowesha viti vyangu vya fahari
kwa machozi.
7 Macho yangu yamedhoofika kwa kuhuzunika,
yamedhoofika kwa sababu ya adui zangu wote.

8 Kaeni mbali nami, ninyi nyote mtendao mabaya,
kwa maana Bwana amesikia kulia kwangu.
9 Bwana amesikia kilio changu kwa huruma,
Bwana amekubali sala yangu.
10 Adui zangu wote wataaibika na kufadhaika,

* **Zaburi 6:** Sheminithi ni mtajo mmojawapo katika lugha ya uimbaji.

watarudi nyuma kwa aibu ya ghafula.

Zaburi 7

Sala Ya Mtu Anayedhulumiwa

Ombolezo la Daudi kwa Bwana kwa sababu ya Kushi, Mbenyamini.

1 Ee Bwana, Mungu wangu, ninakukimbilia wewe,
uniokoe na kunikomboa na wote wanaonifuatia,
2 la sivyo watanirarua kama simba
na kunichana vipande vipande, asiwepo wa kuniokoa.

3 Ee Bwana, Mungu wangu, kama nimetenda haya
na kuna hatia mikononi mwangu,
4 au ikiwa nimemtenda uovu aliye na amani nami,
au nimemnyang'anya adui yangu pasipo sababu,
5 basi adui anifuatie na kunipata,
auponde uhai wangu ardhini
na kunilaza mavumbini.

6 Amka kwa hasira yako, Ee Bwana,
inuka dhidi ya ghadhabu ya adui zangu.
Amka, Mungu wangu, uamue haki.
7 Kusanyiko la watu na likuzunguke.
Watawale kutoka juu.
8 Bwana na awahukumu kabila za watu.
Nihukumu Ee Bwana,
kwa kadiri ya haki yangu,
kwa kadiri ya uadilifu wangu,
Ewe Uliye Juu Sana.
9 Ee Mungu mwenye haki,
uchunguzaye mawazo na mioyo,
komesha ghasia za waovu
na ufanye wenye haki waishi kwa amani.

10 Ngao langu ni Mungu Aliye Juu Sana,
awaokoaye wanyofu wa moyo.
11 Mungu ni mwamuzi mwenye haki,
Mungu aghadhibikaye kila siku.
12 Kama hakutuhurumia,
atanoa upanga wake,
ataupinda na kuufunga uzi upinde wake.
13 Ameandaa silaha zake kali,
ameweka tayari mishale yake ya moto.

14 Yeye aliye na mimba ya uovu
na achukuaye mimba ya ghasia huzaa uongo.
15 Yeye achimbaye shimo na kulifukua
hutumbukia katika shimo alilochimba mwenyewe.
16 Ghasia azianzishazo humrudia mwenyewe,
ukatili wake humrudia kichwani.

17 Nitamshukuru Bwana kwa ajili ya haki yake,

na nitaliimbia sifa jina la BWANA Aliye Juu Sana.

Zaburi 8

Utukufu Wa Mungu Na Heshima Ya Mwanadamu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa gitithi. Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, Bwana wetu,
tazama jinsi lilivyo tukufu jina lako duniani mwote!

Umeuweka utukufu wako
juu ya mbingu.
2 Midomoni mwa watoto wachanga na wanyonyao
umeamuru sifa,
kwa sababu ya watesi wako,
kumnyamazisha adui na mlipiza kisasi.

3 Nikiziangalia mbingu zako,
kazi ya vidole vyako,
mwezi na nyota,
ulizoziratibisha,
4 mwanadamu ni kitu gani hata unamfikiria,
binadamu ni nani hata unamjali?
5 Umemfanya chini kidogo kuliko viumbe wa mbinguni,
ukamvika taji ya utukufu na heshima.

6 Umemfanya mtawala juu ya kazi za mikono yako;
umeweka vitu vyote chini ya miguu yake.
7 Mifugo na makundi yote pia,
naam, na wanyama wa kondeni,
8 ndege wa angani na samaki wa baharini,
naam, kila kiogeleacho katika njia za bahari.

9 Ee BWANA, Bwana wetu,
tazama jinsi lilivyo tukufu jina lako duniani mwote!
*

Zaburi 9

Shukrani Kwa Mungu Kwa Ajili Ya Haki Yake

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa muth-labeni.† Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, nitakutukuza kwa moyo wangu wote,
nitayasimulia matendo yako yote ya ajabu.
2 Nitafurahi na kushangilia ndani yako.
Nitaliimbia sifa jina lako, Ewe Uliye Juu Sana.

3 Adui zangu wamerudi nyuma,
wamejikwaa na kuangamia mbele zako.
4 Kwa maana umetetea haki yangu na msimamo wangu;
umeketi kwenye kiti chako cha enzi,

---

* **Zaburi 9:** Zaburi hii ikiunganishwa na ya 10 zimetungwa kila beti likianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22. † **Zaburi 9:** Muth-labeni ni mtajo mmojawapo katika lugha za muziki.

ukihukumu kwa haki.
5 Umekemea mataifa na kuwaangamiza waovu;
umeyafuta majina yao milele na milele.
6 Uharibifu usiokoma umempata adui,
umeing'oa miji yao;
hata kumbukumbu lao limetoweka.

7 Bwana anatawala milele,
ameweka kiti chake cha enzi apate kuhukumu.
8 Mungu atahukumu ulimwengu kwa haki,
atatawala mataifa kwa haki.
9 Bwana ni kimbilio la watu wanaoonewa,
ni ngome imara wakati wa shida.
10 Wote wanaolijua jina lako watakutumaini wewe,
kwa maana wewe Bwana,
hujawaacha kamwe wakutafutao.

11 Mwimbieni Bwana sifa, amefanywa mtawala Sayuni,
tangazeni miongoni mwa mataifa, yale aliyoyatenda.
12 Kwa maana yeye alipizaye kisasi cha damu hukumbuka,
hapuuzi kilio cha wanaoonewa.

13 Ee Bwana, tazama jinsi walivyo wengi adui zangu wanaonitesa!
Nihurumie, uniinue kutoka malango ya mauti,
14 ili niweze kutangaza sifa zako
katika malango ya Binti Sayuni
na huko niushangilie wokovu wako.
15 Mataifa wameanguka kwenye shimo walilolichimba,
miguu yao imenaswa kwenye wavu waliouficha.
16 Bwana anajulikana kwa haki yake,
waovu wamenaswa katika kazi za mikono yao.

17 Waovu wataishia kuzimu,
naam, mataifa yote wanaomsahau Mungu.
18 Lakini mhitaji hatasahaulika siku zote,
wala matumaini ya walioonewa hayatapotea.

19 Ee Bwana, inuka, usimwache binadamu ashinde.
Mataifa na yahukumiwe mbele zako.
20 Ee Bwana, wapige kwa hofu,
mataifa na yajue kuwa wao ni watu tu.
*

Zaburi 10

Sala Kwa Ajili Ya Haki

1 Kwa nini, Ee Bwana, unasimama mbali?
Kwa nini unajificha wakati wa shida?

2 Katika kiburi chake, mwovu humtesa maskini,

---

* **Zaburi 10:** Zaburi hii ikiunganishwa na ya 9 zimetungwa kila beti likianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

waovu na wanaswe katika hila wanazozitunga.
3 Hujivunia tamaa za moyo wake;
humbariki mlafi na kumtukana Bwana.
4 Katika kiburi chake, mwovu hamtafuti Mungu,
katika mawazo yake yote
hakuna nafasi ya Mungu.
5 Njia zake daima hufanikiwa;
hujivuna na amri zako ziko mbali naye,
huwacheka kwa dharau adui zake wote.
6 Anajisemea mwenyewe, “Hakuna kitakachonitikisa,
daima nitakuwa na furaha,
kamwe sitakuwa na shida.”
7 Kinywa chake kimejaa laana, uongo na vitisho;
shida na ubaya viko chini ya ulimi wake.
8 Huvizia karibu na vijiji;
kutoka mafichoni huwanasa wasio na hatia,
akivizia wapitaji.
9 Huvizia kama simba aliye mawindoni;
huvizia kumkamata mnyonge,
huwakamata wanyonge na kuwaburuza
katika wavu wake.
10 Mateka wake hupondwa, huzimia;
wanaanguka katika nguvu zake.
11 Anajisemea mwenyewe, “Mungu amesahau,
huficha uso wake na haoni kabisa.”

12 Inuka Bwana! Inua mkono wako, Ee Mungu.
Usiwasahau wanyonge.
13 Kwa nini mtu mwovu anamtukana Mungu?
Kwa nini anajiambia mwenyewe,
“Hataniita nitoe hesabu?”
14 Lakini wewe, Ee Mungu, unaona shida na huzuni,
umekubali kuyapokea mkononi mwako.
Mhanga anajisalimisha kwako,
wewe ni msaada wa yatima.
15 Vunja mkono wa mtu mwovu na mbaya,
mwite atoe hesabu ya maovu yake
ambayo yasingejulikana.

16 Bwana ni Mfalme milele na milele,
mataifa wataangamia watoke nchini mwake.
17 Unasikia, Ee Bwana, shauku ya wanaoonewa,
wewe huwatia moyo, na kusikiliza kilio chao,
18 ukiwatetea yatima na walioonewa,
ili mwanadamu, ambaye ni udongo, asiogopeshe tena.

Zaburi 11

Kumtumaini Bwana

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Kwa Bwana ninakimbilia,
unawezaje basi kuniambia:

"Ruka kama ndege kwenye mlima wako.
2 Hebu tazama, waovu wanapinda pinde zao,
huweka mishale kwenye uzi wake,
wakiwa gizani ili kuwapiga
wale wanyofu wa moyo.
3 Wakati misingi imeharibiwa,
mwenye haki anaweza kufanya nini?"

4 BWANA yuko ndani ya Hekalu lake takatifu;
BWANA yuko kwenye kiti chake cha enzi mbinguni.
Huwaangalia wana wa watu,
macho yake yanawajaribu.
5 BWANA huwajaribu wenye haki,
lakini waovu na wanaopenda jeuri,
nafsi yake huwachukia.
6 Atawanyeshea waovu makaa ya moto mkali
na kiberiti kinachowaka,
upepo wenye joto kali ndio fungu lao.

7 Kwa kuwa BWANA ni mwenye haki,
yeye hupenda haki.
Wanyofu watauona uso wake.

Zaburi 12

Kuomba Msaada

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa sheminithi. Zaburi ya Daudi.
1 BWANA tusaidie, kwa kuwa wacha Mungu wametoweka;
waaminifu wametoweka miongoni mwa wanadamu.
2 Kila mmoja humwambia jirani yake uongo;
midomo yao ya hila huzungumza kwa udanganyifu.

3 BWANA na akatilie mbali midomo yote ya hila
na kila ulimi uliojaa majivuno,
4 ule unaosema, "Kwa ndimi zetu tutashinda;
midomo ni mali yetu, bwana wetu ni nani?"

5 "Kwa sababu ya uonevu wa wanyonge
na kulia kwa uchungu kwa wahitaji,
nitainuka sasa," asema BWANA.
"Nitawalinda kutokana na wale
wenye nia mbaya juu yao."
6 Maneno ya BWANA ni safi,
kama fedha iliyosafishwa katika tanuru,
iliyosafishwa mara saba.

7 Ee BWANA, utatuweka salama
na kutulinda na kizazi hiki milele.
8 Watu waovu huenda wakiringa kila mahali
wakati ambapo yule aliye mbaya sana
ndiye anayeheshimiwa miongoni mwa watu.

Zaburi 13

Sala Ya Kuomba Msaada

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Mpaka lini, Ee BWANA? Je, utanisahau milele?
Utanificha uso wako mpaka lini?
2 Nitapambana na mawazo yangu mpaka lini,
na kila siku kuwa na majonzi moyoni mwangu?
Adui zangu watanishinda mpaka lini?

3 Nitazame, unijibu, Ee BWANA Mungu wangu.
Yatie nuru macho yangu,
ama sivyo nitalala usingizi wa mauti.
4 Adui yangu atasema, "Nimemshinda,"
nao adui zangu watashangilia nitakapoanguka.

5 Lakini ninategemea upendo wako usiokoma;
moyo wangu unashangilia katika wokovu wako.
6 Nitamwimbia BWANA,
kwa kuwa amekuwa mwema kwangu.

Zaburi 14

Uovu Wa Wanadamu
(Zaburi 53)

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Mpumbavu anasema moyoni mwake,
"Hakuna Mungu."
Wameharibika, matendo yao ni maovu kabisa;
hakuna hata mmoja atendaye mema.

2 BWANA anawachungulia wanadamu chini
kutoka mbinguni
aone kama wako wenye akili,
wowote wanaomtafuta Mungu.
3 Wote wamepotoka,
wameharibika wote pamoja,
hakuna atendaye mema.
Naam, hakuna hata mmoja!

4 Je, watendao mabaya kamwe hawatajifunza:
wale ambao huwala watu wangu
kama watu walavyo mkate,
hao ambao hawamwiti BWANA?
5 Wako hapo, wameingiwa na hofu kuu,
maana Mungu yupo pamoja na wenye haki.
6 Ninyi watenda mabaya mnakwamisha mipango ya maskini,
bali BWANA ndiye kimbilio lao.

7 Laiti wokovu wa Israeli
ungalikuja kutoka Sayuni!
Wakati BWANA arejeshapo

wafungwa wa watu wake,
Yakobo na ashangilie,
Israeli na afurahi!

Zaburi 15

Kitu Mungu Anachotaka

Zaburi ya Daudi.

1 Bwana, ni nani awezaye kukaa
katika Hekalu lako?
Nani awezaye kuishi
katika mlima wako mtakatifu?

2 Ni yule aendaye pasipo mawaa,
atendaye yaliyo haki,
asemaye kweli toka moyoni mwake,
3 na hana masingizio ulimini mwake,
asiyemtenda jirani yake vibaya,
na asiyemsingizia mwenzake,
4 ambaye humdharau mtu mbaya,
lakini huwaheshimu wale wamwogopao Bwana,
yule atunzaye kiapo chake
hata kama anaumia.
5 Yeye akopeshaye fedha yake bila riba,
na hapokei rushwa dhidi ya mtu asiye na hatia.

Mtu afanyaye haya
kamwe hatatikisika.

Zaburi 16

Sala Ya Matumaini

Utenzi wa Daudi.

1 Ee Mungu, uniweke salama,
kwa maana kwako nimekimbilia.

2 Nilimwambia Bwana, "Wewe ndiwe Bwana wangu;
pasipo wewe sina jambo jema."
3 Kwa habari ya watakatifu walioko duniani,
ndio walio wa fahari ambao ninapendezwa nao.
4 Huzuni itaongezeka kwa wale
wanaokimbilia miungu mingine.
Sitazimimina sadaka zao za damu
au kutaja majina yao midomoni mwangu.

5 Bwana umeniwekea fungu langu na kikombe changu;
umeyafanya mambo yangu yote yawe salama.
6 Alama za mipaka zimeniangukia mahali pazuri,
hakika nimepata urithi mzuri.

7 Nitamsifu Bwana ambaye hunishauri,
hata wakati wa usiku moyo wangu hunifundisha.
8 Nimemweka Bwana mbele yangu daima.

Kwa sababu yuko mkono wangu wa kuume,
sitatikisika.

9 Kwa hiyo moyo wangu unafurahia, na ulimi wangu unashangilia;
mwili wangu nao utapumzika salama,
10 kwa maana hutaniacha kaburini,
wala hutamwacha Mtakatifu Wako kuona uharibifu.
11 Umenijulisha njia ya uzima;
utanijaza na furaha mbele zako,
pamoja na furaha za milele
katika mkono wako wa kuume.

Zaburi 17

Sala Ya Mtu Asiye Na Hatia

Sala ya Daudi.
1 Sikia, Ee Bwana, kusihi kwangu kwa haki,
sikiliza kilio changu.
Tega sikio kwa ombi langu,
halitoki kwenye midomo ya udanganyifu.
2 Hukumu yangu na itoke kwako,
macho yako na yaone yale yaliyo haki.

3 Ingawa unauchunguza moyo wangu na kunikagua usiku,
ingawa umenijaribu, hutaona chochote.
Nimeamua kwamba kinywa changu
hakitatenda dhambi.
4 Kuhusu matendo ya wanadamu:
kwa neno la midomo yako,
nimejiepusha
na njia za wenye jeuri.
5 Hatua zangu zimeshikamana na njia zako;
nyayo zangu hazikuteleza.

6 Ee Mungu, ninakuita, kwa kuwa utanijibu,
nitegee sikio lako na usikie ombi langu.
7 Uonyeshe ajabu ya upendo wako mkuu,
wewe uokoaye kwa mkono wako wa kuume
wale wanaokukimbilia kutokana na adui zao.
8 Nilinde kama mboni ya jicho lako,
unifiche chini ya kivuli cha mbawa zako
9 kutokana na waovu wanaonishambulia,
kutokana na adui wauaji wanaonizunguka.

10 Huifunga mioyo yao iliyo migumu,
vinywa vyao hunena kwa majivuno.
11 Wamenifuatia nyayo zangu, sasa wamenizingira,
wakiwa macho, waniangushe chini.
12 Wamefanana na simba mwenye njaa awindaye,
kama simba mkubwa anyemeleaye mafichoni.

13 Inuka, Ee Bwana, pambana nao, uwaangushe,

niokoe kutokana na waovu kwa upanga wako.
14 Ee Bwana, mkono wako uniokoe na watu wa jinsi hii,
kutokana na watu wa ulimwengu huu
ambao fungu lao liko katika maisha haya.

Na wapate adhabu ya kuwatosha.
Watoto wao na wapate zaidi ya hayo,
hukumu na iendelee kwa watoto wa watoto wao.
15 Na mimi katika haki nitauona uso wako,
niamkapo, nitaridhika kwa kuona sura yako.

Zaburi 18

Wimbo Wa Daudi Wa Ushindi
(2 Samweli 22:1-51)

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi mtumishi wa Bwana aliyomwimbia Bwana wakati Bwana alipomwokoa mikononi mwa adui zake wote, na pia mkononi mwa Sauli. Alisema hivi:

1 Nakupenda wewe, Ee Bwana,
nguvu yangu.

2 Bwana ni mwamba wangu,
ngome yangu na mwokozi wangu,
Mungu wangu ni mwamba,
ambaye kwake ninakimbilia.
Yeye ni ngao yangu na pembe ya wokovu wangu,
ngome yangu.
3 Ninamwita Bwana anayestahili kusifiwa,
nami ninaokolewa kutoka kwa adui zangu.

4 Kamba za mauti zilinizunguka,
mafuriko ya maangamizi yalinilemea.
5 Kamba za kuzimu zilinizunguka,
mitego ya mauti ilinikabili.
6 Katika shida yangu nalimwita Bwana,
nilimlilia Mungu wangu anisaidie.
Kutoka hekaluni mwake alisikia sauti yangu,
kilio changu kikafika mbele zake,
masikioni mwake.

7 Dunia ilitetemeka na kutikisika,
misingi ya milima ikatikisika,
vilitetemeka kwa sababu alikuwa amekasirika.
8 Moshi ukapanda kutoka puani mwake,
moto uteketezao ukatoka kinywani mwake,
makaa ya moto yawakayo
yakatoka ndani mwake.
9 Akazipasua mbingu akashuka chini,
mawingu meusi yalikuwa chini ya miguu yake.
10 Alipanda juu ya kerubi akaruka,
akapaa juu kwa mbawa za upepo.
11 Alifanya giza kuwa kitu chake cha kujifunika,

hema lake kumzunguka,
mawingu meusi ya mvua ya angani.
12 Kutokana na mwanga wa uwepo wake
mawingu yalisogea,
ikanyesha mvua ya mawe
na umeme wa radi.
13 BWANA alinguruma kutoka mbinguni,
sauti ya Aliye Juu Sana ilisikika.
14 Aliipiga mishale yake na kutawanya adui,
naam, umeme mwingi wa radi na kuwafukuza.
15 Mabonde ya bahari yalifunuliwa,
na misingi ya dunia ikawa wazi
kwa kukaripia kwako, Ee BWANA,
kwa uvumi wa pumzi kutoka puani mwako.

16 Alinyoosha mkono kutoka juu na kunishika;
alinitoa kutoka kilindi cha maji makuu.
17 Aliniokoa kutoka adui wangu mwenye nguvu nyingi,
kutoka adui zangu waliokuwa na nguvu nyingi kuliko mimi.
18 Walinikabili siku ya msiba wangu,
lakini BWANA alikuwa msaada wangu.
19 Alinileta nje mahali penye nafasi tele,
akaniokoa kwa kuwa alipendezwa nami.

20 BWANA alinitendea sawasawa na uadilifu wangu;
sawasawa na usafi wa mikono yangu amenilipa.
21 Kwa maana nimezishika njia za BWANA;
sijatenda ubaya nikamwacha Mungu wangu.
22 Sheria zake zote zi mbele yangu,
wala sijayaacha maagizo yake.
23 Nimekuwa sina hatia mbele zake,
nami nimejilinda nisitende dhambi.
24 BWANA amenilipa sawasawa na uadilifu wangu;
sawasawa na usafi wa mikono yangu machoni pake.

25 Kwa yeye aliye mwaminifu, unajionyesha kuwa mwaminifu,
kwa asiye na hatia, unajionyesha kutokuwa na hatia.
26 Kwa aliye mtakatifu, unajionyesha kuwa mtakatifu,
lakini kwa aliyepotoka, unajionyesha kuwa mkaidi.
27 Wewe huwaokoa wanyenyekevu,
lakini huwashusha wenye kiburi.
28 Wewe, Ee BWANA, unaifanya taa yangu iendelee kuwaka;
Mungu wangu hulifanya giza langu kuwa mwanga.
29 Kwa msaada wako naweza kushinda jeshi,
nikiwa pamoja na Mungu wangu
nitaweza kuruka ukuta.

30 Kuhusu Mungu, njia yake ni kamilifu,
neno la BWANA halina dosari.
Yeye ni ngao kwa wote
wanaokimbilia kwake.

31 Kwa maana ni nani aliye Mungu
zaidi ya BWANA?
Ni nani aliye Mwamba
isipokuwa Mungu wetu?
32 Mungu ndiye anivikaye nguvu
na kufanya njia yangu kuwa kamilifu.
33 Huifanya miguu yangu kama miguu ya kulungu,
huniwezesha kusimama mahali palipo juu.
34 Huifundisha mikono yangu kupigana vita;
mikono yangu inaweza kupinda upinde wa shaba.
35 Hunipa ngao yako ya ushindi,
nao mkono wako wa kuume hunitegemeza,
unajishusha chini ili kuniinua.
36 Huyapanua mapito yangu,
ili miguu yangu isiteleze.

37 Niliwafuatia adui zangu na nikawapata,
sikurudi nyuma mpaka walipoangamizwa.
38 Niliwaseta hata hawakuweza kuinuka tena;
walianguka chini ya miguu yangu.
39 Ulinivika nguvu kwa ajili ya kupigana vita;
uliwafanya adui zangu wasujudu miguuni pangu.
40 Uliwafanya adui zangu wageuke na kukimbia,
nami nikawaangamiza adui zangu.
41 Walipiga yowe, lakini hapakuwepo na yeyote wa kuwaokoa;
walimlilia BWANA, lakini hakuwajibu.
42 Niliwaponda kama mavumbi yanayopeperushwa na upepo;
niliwamwaga nje kama tope barabarani.

43 Umeniokoa kutokana na mashambulizi ya watu;
umenifanya kuwa kiongozi wa mataifa,
watu ambao sikuwajua wananitumikia.
44 Mara wanisikiapo hunitii,
wageni hunyenyekea mbele yangu.
45 Wote wanalegea,
wanatoka katika ngome zao wakitetemeka.

46 BWANA yu hai! Sifa ni kwa Mwamba wangu!
Atukuzwe Mungu Mwokozi wangu!
47 Yeye ndiye Mungu anilipiziaye kisasi,
awatiishaye mataifa chini yangu,
48 aniokoaye na adui zangu.
Uliniinua juu ya adui zangu;
uliniokoa toka kwa watu wajeuri.
49 Kwa hiyo nitakusifu katikati ya mataifa, Ee BWANA;
nitaliimbia sifa jina lako.
50 Humpa mfalme wake ushindi mkuu,
huonyesha fadhili zake kwa mpakwa mafuta wake,
kwa Daudi na wazao wake milele.

Zaburi 19

Utukufu Wa Mungu Katika Uumbaji

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Mbingu zinatangaza utukufu wa Mungu,
anga zahubiri kazi ya mikono yake.
2 Siku baada ya siku zinatoa habari,
usiku baada ya usiku zinatangaza maarifa.
3 Hakuna msemo wala lugha,
ambapo sauti zao hazisikiki.
4 Sauti yao imeenea duniani pote,
nayo maneno yao yameenea
hadi miisho ya ulimwengu.

Katika mbingu amepiga hema kwa ajili ya jua,
5 linafanana na bwana arusi
akitoka chumbani mwake,
kama shujaa afurahiavyo
kukamilisha kushindana kwake.
6 Huchomoza upande mmoja wa mbingu,
na kufanya mzunguko wake
hadi upande mwingine.
Hakuna kilichojificha joto lake.

7 Sheria ya BWANA ni kamilifu,
ikihuisha nafsi.
Shuhuda za BWANA ni za kuaminika,
zikimpa mjinga hekima.
8 Maagizo ya BWANA ni kamili,
nayo hufurahisha moyo.
Amri za BWANA huangaza,
zatia nuru machoni.
9 Kumcha BWANA ni utakatifu,
nako kwadumu milele.
Amri za BWANA ni za hakika,
nazo zina haki.
10 Ni za thamani kuliko dhahabu,
kuliko dhahabu iliyo safi sana,
ni tamu kuliko asali,
kuliko asali kutoka kwenye sega.
11 Kwa hizo mtumishi wako anaonywa,
katika kuzishika kuna thawabu kubwa.

12 Ni nani awezaye kutambua makosa yake?
Nisamehe makosa yangu nisiyoyajua.
13 Mlinde mtumishi wako na dhambi za makusudi,
nazo zisinitawale.
Ndipo nitakapokuwa sina lawama,
wala sitakuwa na hatia ya kosa kubwa.

14 Maneno ya kinywa changu
na mawazo ya moyo wangu,
yapate kibali mbele zako, Ee BWANA,

Mwamba wangu na Mkombozi wangu.

Zaburi 20

Maombi Kwa Ajili Ya Ushindi

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 BWANA na akujibu unapokuwa katika dhiki,
jina la Mungu wa Yakobo na liwe kinga yako.
2 Na akutumie msaada kutoka patakatifu
na akupatie msaada kutoka Sayuni.
3 Na azikumbuke dhabihu zako zote,
na azikubali sadaka zako za kuteketezwa.
4 Na akujalie haja ya moyo wako,
na aifanikishe mipango yako yote.
5 Tutashangilia kwa furaha utakaposhinda,
tutainua bendera zetu kwa jina la Mungu wetu.
BWANA na akupe haja zako zote.

6 Sasa nafahamu kuwa BWANA
humwokoa mpakwa mafuta wake,
humjibu kutoka mbingu yake takatifu
kwa nguvu za wokovu wa mkono wake wa kuume.
7 Wengine wanatumaini magari ya vita, na wengine farasi,
bali sisi tutalitumainia jina la BWANA, Mungu wetu.
8 Wao wameshushwa chini na kuanguka,
bali sisi tunainuka na kusimama imara.

9 Ee BWANA, mwokoe mfalme!
Tujibu tunapokuita!

Zaburi 21

Shukrani Kwa Mungu Kwa Ajili Ya Ushindi

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, mfalme huzifurahia nguvu zako.
Tazama jinsi ilivyo kuu furaha yake
kwa ushindi unaompa!
2 Umempa haja ya moyo wake
na hukumzuilia maombi ya midomo yake.
3 Ulimkaribisha kwa baraka tele
na kumvika taji ya dhahabu safi kichwani pake.
4 Alikuomba maisha, nawe ukampa,
wingi wa siku milele na milele.
5 Kutokana na ushindi uliompa, utukufu wake ni mkubwa,
umeweka juu yake fahari na utukufu.
6 Hakika umempa baraka za milele,
umemfanya awe na furaha
kwa shangwe ya uwepo wako.
7 Kwa kuwa mfalme anamtumaini BWANA;
kwa upendo usiokoma wa Aliye Juu Sana hatatikiswa.

8 Mkono wako utawashika adui zako wote,

mkono wako wa kuume utawakamata adui zako.
9 Wakati utakapojitokeza
utawafanya kama tanuru ya moto.
Katika ghadhabu yake Bwana atawameza,
moto wake utawateketeza.
10 Utawaangamiza wazao wao kutoka duniani,
uzao wao kutoka wanadamu.
11 Ingawa watapanga mabaya dhidi yako
na kutunga hila, hawawezi kufanikiwa,
12 kwa kuwa utawafanya wakimbie
utakapowalenga usoni pao
kwa mshale kutoka kwenye upinde wako.

13 Ee Bwana, utukuzwe katika nguvu zako,
tutaimba na kusifu nguvu zako.

Zaburi 22

Kilio Cha Uchungu Na Wimbo Wa Sifa

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa utenzi wa “Kulungu wa Alfajiri.” Zaburi ya Daudi.

1 Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?
Kwa nini uko mbali hivyo kuniokoa?
Mbali hivyo na maneno ya kuugua kwangu?
2 Ee Mungu wangu, ninalia mchana, lakini hunijibu,
hata usiku, sinyamazi.

3 Hata hivyo umesimikwa katika kiti cha enzi kama Uliye Mtakatifu;
wewe ni sifa ya Israeli.*
4 Kwako wewe baba zetu waliweka tumaini lao,
walikutumaini nawe ukawaokoa.
5 Walikulilia wewe na ukawaokoa,
walikutegemea wewe nao hawakuaibika.

6 Mimi ni mnyoo wala si mwanadamu,
wanaume wamenibeza, na watu wamenidharau.
7 Wote wanionao hunidhihaki,
hunivurumishia matusi, wakitikisa vichwa vyao:
8 Husema, “Anamtegemea Bwana,
basi Bwana na amwokoe.
Amkomboe basi, kwa maana
anapendezwa naye.”

9 Hata hivyo ulinitoa tumboni,
ukanifanya nikutegemee,
hata nilipokuwa ninanyonya
matiti ya mama yangu.
10 Nimekabidhiwa kwako tangu kuzaliwa,
toka tumboni mwa mama yangu
umekuwa Mungu wangu.
11 Usiwe mbali nami,
kwa maana shida iko karibu

* **Zaburi 22:3** Tafsiri zingine zinasema: uketiye juu ya sifa za Israeli.

na hakuna wa kunisaidia.

12 Mafahali wengi wamenizunguka,
mafahali wa Bashani wenye nguvu
wamenizingira.
13 Simba wangurumao wanaorarua mawindo
yao hupanua vinywa vyao dhidi yangu.
14 Nimemiminwa kama maji,
mifupa yangu yote imetoka katika viungo vyake.
Moyo wangu umegeuka kuwa nta,
umeyeyuka ndani yangu.
15 Nguvu zangu zimekauka kama kigae,
ulimi wangu umegandamana
na kaakaa la kinywa changu,
kwa sababu umenilaza
katika mavumbi ya kifo.
16 Mbwa wamenizunguka,
kundi la watu waovu limenizingira,
wametoboa mikono yangu na miguu yangu.
17 Naweza kuhesabu mifupa yangu yote,
watu wananikodolea macho na kunisimanga.
18 Wanagawana nguo zangu wao kwa wao,
na vazi langu wanalipigia kura.

19 Lakini wewe, Ee Bwana,
usiwe mbali.
Ee Nguvu yangu,
uje haraka unisaidie.
20 Okoa maisha yangu na upanga,
uhai wangu wa thamani kutoka nguvu za mbwa.
21 Niokoe kutoka kinywani mwa simba,
niokoe kutoka pembe za mafahali mwitu.

22 Nitalitangaza jina lako kwa ndugu zangu,
katika kusanyiko nitakusifu wewe.
23 Ninyi ambao mnamcha Bwana, msifuni!
Ninyi nyote wazao wote wa Yakobo, mheshimuni yeye!
Mcheni yeye, ninyi wazao wote wa Israeli!
24 Kwa maana hakupuuza wala kudharau
mateso ya aliyeonewa;
hakumficha uso wake
bali alisikiliza kilio chake ili amsaidie.

25 Kwako wewe hutoka kiini cha sifa zangu katika kusanyiko kubwa,
nitatimiza nadhiri zangu mbele ya wale wakuchao wewe.
26 Maskini watakula na kushiba,
wale wamtafutao Bwana watamsifu:
mioyo yenu na iishi milele!
27 Miisho yote ya dunia itakumbuka
na kumgeukia Bwana,
nazo jamaa zote za mataifa

watasujudu mbele zake,
28 kwa maana ufalme ni wa BWANA
naye hutawala juu ya mataifa.

29 Matajiri wote wa dunia watasherehekea na kuabudu.
Wote waendao mavumbini
watapiga magoti mbele yake,
wote ambao hawawezi
kudumisha uhai wao.
30 Wazao wa baadaye watamtumikia yeye;
vizazi vijavyo vitajulishwa habari za Bwana.
31 Watatangaza haki yake kwa watu
ambao hawajazaliwa bado,
kwa maana yeye ametenda hili.

Zaburi 23

BWANA Mchungaji Wetu

Zaburi ya Daudi.
1 BWANA ndiye mchungaji wangu,
sitapungukiwa na kitu.
2 Hunilaza katika malisho
ya majani mabichi,
kando ya maji matulivu huniongoza,
3 hunihuisha nafsi yangu.
Huniongoza katika njia za haki
kwa ajili ya jina lake.
4 Hata kama nikipita katikati
ya bonde la uvuli wa mauti,
sitaogopa mabaya,
kwa maana wewe upo pamoja nami;
fimbo yako na mkongojo wako
vyanifariji.

5 Waandaa meza mbele yangu
machoni pa adui zangu.
Umenipaka mafuta kichwani pangu,
kikombe changu kinafurika.
6 Hakika wema na upendo vitanifuata
siku zote za maisha yangu,
nami nitakaa nyumbani mwa BWANA
milele.

Zaburi 24

Mfalme Mkuu

Zaburi ya Daudi.
1 Dunia ni mali ya BWANA, na vyote vilivyomo ndani yake,
ulimwengu, na wote waishio ndani yake,
2 maana aliiwekea misingi yake baharini
na kuifanya imara juu ya maji.

3 Nani awezaye kuupanda mlima wa BWANA?
Ni nani awezaye kusimama patakatifu pake?
4 Ni yule mwenye mikono safi na moyo mweupe,
yule ambaye hakuinulia sanamu nafsi yake
au kuapa kwa kitu cha uongo.
5 Huyo atapokea baraka kutoka kwa BWANA,
na hukumu ya haki kutoka kwa Mungu Mwokozi wake.
6 Hiki ndicho kizazi cha wale wamtafutao,
wale wautafutao uso wako, Ee Mungu wa Yakobo.

7 Inueni vichwa vyenu, enyi malango,
inukeni enyi milango ya kale,
ili mfalme wa utukufu apate kuingia.
8 Ni nani huyu Mfalme wa utukufu?
Ni BWANA aliye na nguvu na uweza,
ni BWANA aliye hodari katika vita.
9 Inueni vichwa vyenu, enyi malango,
viinueni juu enyi milango ya kale,
ili Mfalme wa utukufu apate kuingia.
10 Ni nani yeye, huyu Mfalme wa utukufu?
Ni BWANA Mwenye Nguvu Zote;
yeye ndiye Mfalme wa utukufu.
*

Zaburi 25

Kumwomba Mungu Uongozi Na Ulinzi

Zaburi ya Daudi.
1 Kwako wewe, Ee BWANA,
nainua nafsi yangu,
2 ni wewe ninayekutumainia,
Ee Mungu wangu.
Usiniache niaibike,
wala usiache adui zangu wakanishinda.
3 Kamwe hakuna hata mmoja anayekutegemea
atakayeaibishwa,
bali wataaibishwa
wafanyao hila bila sababu.

4 Nionyeshe njia zako, Ee BWANA,
nifundishe mapito yako,
5 niongoze katika kweli yako na kunifundisha,
kwa maana wewe ni Mungu Mwokozi wangu,
nalo tumaini langu liko kwako wakati wote.
6 Kumbuka, Ee BWANA, rehema zako kuu na upendo,
kwa maana zimekuwepo tangu zamani.
7 Usizikumbuke dhambi za ujana wangu
wala njia zangu za uasi,
sawasawa na upendo wako unikumbuke,

---

* **Zaburi 25:** Zaburi hii imetungwa kila mstari ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

kwa maana wewe ni mwema, Ee BWANA.

8 BWANA ni mwema na mwenye adili,
kwa hiyo huwafundisha wenye dhambi njia zake.
9 Huwaongoza wanyenyekevu katika haki,
naye huwafundisha njia yake.
10 Njia zote za BWANA ni za upendo na uaminifu
kwa wale wanaoshika shuhuda za agano lake.
11 Ee BWANA, kwa ajili ya jina lako,
unisamehe uovu wangu, ijapokuwa ni mwingi.
12 Ni nani basi, mtu yule anayemcha BWANA?
Atamfundisha katika njia
atakayoichagua kwa ajili yake.
13 Mtu huyo atafanikiwa maishani mwake,
nao wazao wake watairithi nchi.
14 Siri ya BWANA iko kwa wale wamchao,
yeye huwajulisha agano lake.
15 Macho yangu humwelekea BWANA daima,
kwa kuwa yeye peke yake ndiye ataitoa
miguu yangu kutoka mtego.

16 Nigeukie na unihurumie,
kwa maana mimi ni mpweke na mwenye kuteseka.
17 Shida za moyo wangu zimeongezeka,
niokoe katika dhiki yangu.
18 Uangalie mateso na shida zangu
na uniondolee dhambi zangu zote.
19 Tazama adui zangu walivyo wengi,
pia uone jinsi wanavyonichukia vikali!
20 Uyalinde maisha yangu na uniokoe,
usiniache niaibike,
kwa maana nimekukimbilia wewe.
21 Uadilifu na uaminifu vinilinde,
kwa sababu tumaini langu ni kwako.

22 Ee Mungu, wakomboe Israeli,
katika shida zao zote!

Zaburi 26

Maombi Ya Mtu Mwema

Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, nithibitishe katika haki,
maana nimeishi maisha yasiyo na lawama;
nimemtumainia BWANA
bila kusitasita.
2 Ee BWANA, unijaribu, unipime,
uuchunguze moyo wangu
na mawazo yangu;
3 kwa maana upendo wako
uko mbele yangu daima,
nami natembea siku zote

katika kweli yako.
4 Siketi pamoja na watu wadanganyifu,
wala siandamani na wanafiki,
5 ninachukia kusanyiko la watenda mabaya
na ninakataa kuketi pamoja na waovu.
6 Ninanawa mikono yangu kwa kuwa sina hatia,
naikaribia madhabahu yako, Ee Bwana,
7 nikitangaza sifa yako kwa sauti kubwa,
huku nikisimulia matendo yako ya ajabu.
8 Ee Bwana, naipenda nyumba yako mahali unakoishi,
mahali ambapo utukufu wako hukaa.

9 Usiiondoe nafsi yangu pamoja na watenda dhambi,
wala uhai wangu pamoja na wamwagao damu,
10 ambao mikononi mwao kuna mipango miovu,
ambao mikono yao ya kuume imejaa rushwa.
11 Bali mimi ninaishi maisha yasiyo na lawama;
nikomboe na unihurumie.

12 Miguu yangu imesimama katika uwanja tambarare;
katika kusanyiko kuu nitamsifu Bwana.

Zaburi 27

Sala Ya Kusifu

Zaburi ya Daudi.
1 Bwana ni nuru yangu na wokovu wangu,
nimwogope nani?
Bwana ni ngome ya uzima wangu,
nimhofu nani?
2 Waovu watakaposogea dhidi yangu
ili wanile nyama yangu,
adui zangu na watesi wangu watakaponishambulia,
watajikwaa na kuanguka.
3 Hata jeshi linizunguke pande zote,
moyo wangu hautaogopa;
hata vita vitokee dhidi yangu,
hata hapo nitakuwa na ujasiri.

4 Jambo moja ninamwomba Bwana,
hili ndilo ninalolitafuta:
niweze kukaa nyumbani mwa Bwana
siku zote za maisha yangu,
niutazame uzuri wa Bwana
na kumtafuta hekaluni mwake.
5 Kwa kuwa siku ya shida,
atanihifadhi salama katika maskani yake,
atanificha uvulini mwa hema yake
na kuniweka juu kwenye mwamba.
6 Kisha kichwa changu kitainuliwa
juu ya adui zangu wanaonizunguka.
Katika maskani yake nitatoa dhabihu kwa kelele za shangwe;

nitamwimbia Bwana na kumsifu.

7 Isikie sauti yangu nikuitapo, Ee Bwana,
unihurumie na unijibu.
8 Moyo wangu unasema kuhusu wewe,
“Utafute uso wake!”
Uso wako, Bwana “Nitautafuta.”
9 Usinifiche uso wako,
usimkatae mtumishi wako kwa hasira;
wewe umekuwa msaada wangu.
Usinikatae wala usiniache,
Ee Mungu Mwokozi wangu.
10 Hata kama baba yangu na mama wakiniacha,
Bwana atanipokea.
11 Nifundishe njia yako, Ee Bwana,
niongoze katika njia iliyonyooka
kwa sababu ya watesi wangu.
12 Usiniachilie kwa nia za adui zangu,
kwa maana mashahidi wa uongo
wameinuka dhidi yangu,
wakipumua ujeuri.

13 Nami bado nina tumaini hili:
nitauona wema wa Bwana
katika nchi ya walio hai.
14 Mngojee Bwana,
uwe hodari na mwenye moyo mkuu,
nawe, umngojee Bwana.

Zaburi 28

Kuomba Msaada
Zaburi ya Daudi.
1 Ninakuita wewe, Ee Bwana, Mwamba wangu;
usiwe kwangu kama kiziwi.
Kwa sababu ukinyamaza
nitafanana na walioshuka shimoni.
2 Sikia kilio changu unihurumie
ninapokuita kwa ajili ya msaada,
niinuapo mikono yangu kuelekea
Patakatifu pa Patakatifu pako.

3 Usiniburute pamoja na waovu,
pamoja na hao watendao mabaya,
ambao huzungumza na jirani zao maneno mazuri,
lakini mioyoni mwao wameficha chuki.
4 Walipe sawasawa na matendo yao,
sawasawa na matendo yao maovu;
walipe sawasawa na kazi za mikono yao,
uwalipe wanavyostahili.
5 Kwa kuwa hawaheshimu kazi za Bwana,
na yale ambayo mikono yake imetenda,

atawabomoa na kamwe
hatawajenga tena.

6 BWANA asifiwe,
kwa maana amesikia kilio changu
nikimwomba anihurumie.
7 BWANA ni nguvu zangu na ngao yangu,
moyo wangu umemtumaini yeye,
nami nimesaidiwa.
Moyo wangu unarukaruka kwa furaha
nami nitamshukuru kwa wimbo.

8 BWANA ni nguvu ya watu wake,
ngome ya wokovu kwa mpakwa mafuta wake.
9 Waokoe watu wako na uubariki urithi wako;
uwe mchungaji wao na uwabebe milele.

Zaburi 29

Sauti Ya BWANA Wakati Wa Dhoruba

Zaburi ya Daudi.
1 Mpeni BWANA, enyi mashujaa,
mpeni BWANA utukufu na nguvu.
2 Mpeni BWANA utukufu unaostahili jina lake;
mwabuduni BWANA katika uzuri wa utakatifu wake.
3 Sauti ya BWANA iko juu ya maji;
Mungu wa utukufu hupiga radi,
BWANA hupiga radi juu ya maji makuu.

4 Sauti ya BWANA ina nguvu;
sauti ya BWANA ni tukufu.
5 Sauti ya BWANA huvunja mierezi;
BWANA huvunja vipande vipande
mierezi ya Lebanoni.
6 Hufanya Lebanoni irukaruke kama ndama,
Sirioni* urukaruke kama mwana nyati.
7 Sauti ya BWANA hupiga kwa miali
ya umeme wa radi.
8 Sauti ya BWANA hutikisa jangwa;
BWANA hutikisa Jangwa la Kadeshi.
9 Sauti ya BWANA huzalisha ayala,
na huuacha msitu wazi.
Hekaluni mwake wote wasema,
"Utukufu!"

10 BWANA huketi akiwa ametawazwa juu ya gharika;
BWANA ametawazwa kuwa Mfalme milele.
11 BWANA huwapa watu wake nguvu;
BWANA huwabariki watu wake kwa kuwapa amani.

* **Zaburi 29:6** Yaani Mlima Hermoni.

Zaburi 30

Maombi Ya Shukrani

Utenzi wa kuweka wakfu hekalu. Zaburi ya Daudi.

1 Nitakutukuza wewe, Ee BWANA,
kwa kuwa umeniinua kutoka vilindi,
na hukuacha adui zangu
washangilie juu yangu.
2 Ee BWANA, Mungu wangu, nilikuita unisaidie
na wewe umeniponya.
3 Ee BWANA, umenitoa Kuzimu,
umeniokoa nisishuke kwenye shimo la mauti.

4 Mwimbieni BWANA, enyi watakatifu wake;
lisifuni jina lake takatifu.
5 Kwa maana hasira yake ni ya muda mfupi,
bali upendo wake hudumu siku zote.
Inawezekana kilio kiwepo usiku kucha,
lakini asubuhi kukawa na furaha.

6 Nilipofanikiwa nilisema,
"Sitatikiswa kamwe."
7 Ee BWANA, uliponijalia,
uliuimarisha mlima wangu,
lakini ulipouficha uso wako
nilifadhaika.

8 Kwako wewe, Ee BWANA, niliita,
kwa Bwana niliomba rehema:
9 "Kuna faida gani katika kuangamia kwangu?
Katika kushuka kwangu shimoni?
Je, mavumbi yatakusifu?
Je, yatatangaza uaminifu wako?
10 Ee BWANA, unisikie na kunihurumia,
Ee BWANA, uwe msaada wangu."

11 Uligeuza maombolezo yangu kuwa kucheza,
ulinivua nguo za gunia ukanivika shangwe,
12 ili moyo wangu uweze kukusifu na usikae kimya.
Ee BWANA Mungu wangu, nitakushukuru milele.

Zaburi 31

Maombi Na Sifa Kwa Kuokolewa Kutoka Kwa Adui

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, nimekukimbilia wewe,
usiache nikaaibika kamwe,
kwa haki yako uniokoe.
2 Nitegee sikio lako,
uje uniokoe haraka;
uwe kwangu mwamba wa kimbilio,
ngome imara ya kuniokoa.
3 Kwa kuwa wewe ni mwamba wangu na ngome yangu,

uniongoze na kunilinda kwa ajili ya jina lako.
4 Uniepushe na mtego niliotegewa,
maana wewe ndiwe kimbilio langu.
5 Ninaikabidhi roho yangu mikononi mwako,
unikomboe Ee BWANA, uliye Mungu wa kweli.

6 Ninawachukia wale wanaong'ang'ania sanamu batili;
mimi ninamtumaini BWANA.
7 Nitafurahia na kushangilia upendo wako,
kwa kuwa uliona mateso yangu
na ulijua maumivu ya nafsi yangu.
8 Hukunikabidhi kwa adui yangu
bali umeiweka miguu yangu mahali penye nafasi.

9 Ee BWANA unihurumie, kwa kuwa niko kwenye shida;
macho yangu yanafifia kwa huzuni,
nafsi yangu na mwili wangu kwa sikitiko.
10 Maisha yangu yamedhoofika kwa majonzi,
naam, miaka yangu kwa kulia kwa maumivu makali;
nguvu zangu zinaisha kwa ajili ya mateso,
na mifupa yangu inachakaa.
11 Kwa sababu ya adui zangu wote,
nimedharauliwa kabisa na jirani zangu,
hata kwa rafiki zangu nimekuwa tisho,
wale wanionao barabarani hunikimbia.
12 Nimesahaulika miongoni mwao kama mtu aliyekufa,
nimekuwa kama chombo cha mfinyanzi kilichovunjika.
13 Kwa maana nimesikia maneno niliyosingiziwa na wengi;
vitisho viko pande zote;
kwa kuwa wamefanya mashauri dhidi yangu,
na kula njama kuniua.

14 Lakini mimi ninakutumaini wewe peke yako, Ee BWANA;
nimesema, "Wewe ndiwe Mungu wangu."
15 Siku za maisha yangu ziko mikononi mwako,
uniokoe mikononi mwa adui zangu
na wale wanifuatiao.
16 Mwangazie mtumishi wako uso wako,
uniokoe kwa ajili ya upendo wako usiokoma.
17 Usiniache niaibike, Ee BWANA,
kwa maana nimekulilia wewe,
bali waovu waaibishwe
na kunyamazishwa Kuzimu.
18 Midomo yao isemayo uongo na inyamazishwe,
kwa maana kwa kiburi na dharau
wao husema kwa majivuno
dhidi ya wenye haki.

19 Tazama jinsi ulivyo mkuu wema wako,
uliowawekea akiba wakuchao,
ambao huwapa wale wakukimbiliao

machoni pa watu.
20 Unawahifadhi katika uvuli wa uwepo wako
kutokana na hila za wanadamu;
katika makao yako huwaweka salama
kutokana na ndimi za mashtaka.

21 Atukuzwe Bwana,
kwa kuwa amenionyesha upendo wake wa ajabu
nilipokuwa katika mji uliozingirwa.
22 Katika hofu yangu nilisema,
“Nimekatiliwa mbali na macho yako!”
Hata hivyo ulisikia kilio changu
ukanihurumia nilipokuita unisaidie.

23 Mpendeni Bwana ninyi watakatifu wake wote!
Bwana huwahifadhi waaminifu,
lakini wenye kiburi huwalipiza kikamilifu.
24 Kuweni hodari na mjipe moyo,
ninyi nyote mnaomtumaini Bwana.

Zaburi 32

Furaha Ya Msamaha

Zaburi ya Daudi. Funzo.

1 Heri mtu yule ambaye amesamehewa makosa yake,
ambaye dhambi zake zimefunikwa.
2 Heri mtu yule ambaye Bwana
hamhesabii dhambi,
na ambaye rohoni mwake
hamna udanganyifu.

3 Niliponyamaza, mifupa yangu ilichakaa
kwa kulia kwa maumivu makali mchana kutwa.
4 Usiku na mchana
mkono wako ulinilemea,
nguvu zangu zilinyonywa
kama vile katika joto la kiangazi.
5 Kisha nilikujulisha dhambi yangu
wala sikuficha uovu wangu.
Nilisema, “Nitaungama
makosa yangu kwa Bwana.”
Ndipo uliponisamehe
hatia ya dhambi yangu.

6 Kwa hiyo kila mtu mcha Mungu akuombe
wakati unapopatikana,
hakika maji makuu yatakapofurika
hayatamfikia yeye.
7 Wewe ndiwe mahali pangu pa kujificha,
utaniepusha na taabu
na kunizunguka kwa nyimbo za wokovu.

8 Nitakufundisha na kukuonyesha njia utakayoiendea;
nitakushauri na kukuangalia.
9 Usiwe kama farasi au nyumbu
wasio na akili,
ambao ni lazima waongozwe kwa lijamu na hatamu
la sivyo hawatakukaribia.
10 Mtu mwovu ana taabu nyingi,
bali upendo usio na kikomo wa BWANA
unamzunguka mtu anayemtumaini.

11 Shangilieni katika BWANA na mfurahi, enyi wenye haki!
Imbeni, nyote mlio wanyofu wa moyo!

Zaburi 33

Ukuu Na Wema Wa Mungu

1 Mwimbieni BWANA kwa furaha, enyi wenye haki;
kusifu kunawapasa wanyofu wa moyo.
2 Msifuni BWANA kwa kinubi,
mwimbieni sifa kwa zeze la nyuzi kumi.
3 Mwimbieni wimbo mpya;
pigeni kwa ustadi, na mpaze sauti za shangwe.

4 Maana neno la BWANA ni haki na kweli,
ni mwaminifu kwa yote atendayo.
5 BWANA hupenda uadilifu na haki;
dunia imejaa upendo wake usiokoma.

6 Kwa neno la BWANA mbingu ziliumbwa,
jeshi lao la angani kwa pumzi ya kinywa chake.
7 Ameyakusanya maji ya bahari
kama kwenye chungu;
vilindi vya bahari
ameviweka katika ghala.
8 Dunia yote na imwogope BWANA,
watu wote wa dunia wamche.
9 Kwa maana Mungu alisema, na ikawa,
aliamuru na ikasimama imara.
10 BWANA huzuia mipango ya mataifa,
hupinga makusudi ya mataifa.
11 Lakini mipango ya BWANA inasimama imara milele,
makusudi ya moyo wake kwa vizazi vyote.

12 Heri taifa ambalo BWANA ni Mungu wao,
watu ambao aliwachagua kuwa urithi wake.
13 Kutoka mbinguni BWANA hutazama chini
na kuwaona wanadamu wote;
14 kutoka maskani mwake huwaangalia
wote wakaao duniani:
15 yeye ambaye huumba mioyo yao wote,
ambaye huangalia kila kitu wanachokitenda.
16 Hakuna mfalme aokokaye kwa ukubwa wa jeshi lake;

hakuna shujaa aokokaye kwa wingi wa nguvu zake.
17 Farasi ni tumaini la bure kwa wokovu,
licha ya nguvu zake nyingi, hawezi kuokoa.
18 Lakini macho ya BWANA yako kwa wale wamchao,
kwa wale tumaini lao liko katika upendo wake usio na kikomo,
19 ili awaokoe na mauti,
na kuwahifadhi wakati wa njaa.

20 Sisi tunamngojea BWANA kwa matumaini,
yeye ni msaada wetu na ngao yetu.
21 Mioyo yetu humshangilia,
kwa maana tunalitumainia jina lake takatifu.
22 Upendo wako usio na mwisho ukae juu yetu, Ee BWANA,
tunapoliweka tumaini letu kwako.
*

Zaburi 34

Sifa Na Wema Wa Mungu

Zaburi ya Daudi, alipojifanya mwendawazimu mbele ya Abimeleki, ambaye alimfukuza, naye akaondoka.
1 Nitamtukuza BWANA nyakati zote,
sifa zake zitakuwa midomoni mwangu siku zote.
2 Nafsi yangu itajisifu katika BWANA,
walioonewa watasikia na wafurahi.
3 Mtukuzeni BWANA pamoja nami,
naam, na tulitukuze jina lake pamoja.

4 Nilimtafuta BWANA naye akanijibu,
akaniokoa kwenye hofu zangu zote.
5 Wale wamtazamao hutiwa nuru,
nyuso zao hazifunikwi na aibu kamwe.
6 Maskini huyu alimwita BWANA, naye akamsikia,
akamwokoa katika taabu zake zote.
7 Malaika wa BWANA hufanya kituo
akiwazunguka wale wamchao,
naye huwaokoa.

8 Onjeni mwone kwamba BWANA ni mwema,
heri mtu yule anayemkimbilia.
9 Mcheni BWANA enyi watakatifu wake,
kwa maana wale wamchao
hawapungukiwi na chochote.
10 Wana simba wenye nguvu
hutindikiwa na kuona njaa,
bali wale wamtafutao BWANA
hawatakosa kitu chochote kilicho chema.

11 Njooni, watoto wangu, mnisikilize,
nitawafundisha kumcha BWANA.

---

* **Zaburi 34:** Zaburi hii imetungwa kila mstari ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

12 Yeyote kati yenu anayependa uzima
na kutamani kuziona siku nyingi njema,
13 basi auzuie ulimi wake na mabaya,
na midomo yake kutokana na kusema uongo.
14 Aache uovu, atende mema,
aitafute amani na kuifuatilia.

15 Macho ya BWANA huwaelekea wenye haki,
na masikio yake yako makini kusikiliza kilio chao.
16 Uso wa BWANA uko kinyume na watendao maovu,
ili kufuta kumbukumbu lao duniani.

17 Wenye haki hulia, naye BWANA huwasikia,
huwaokoa katika taabu zao zote.
18 BWANA yu karibu na waliovunjika moyo,
na huwaokoa waliopondeka roho.

19 Mwenye haki ana mateso mengi,
lakini BWANA humwokoa nayo yote,
20 huhifadhi mifupa yake yote,
hata mmoja hautavunjika.

21 Ubaya utamuua mtu mwovu,
nao adui za mwenye haki watahukumiwa.
22 BWANA huwakomboa watumishi wake,
yeyote anayemkimbilia yeye
hatahukumiwa kamwe.

Zaburi 35

Kuomba Msaada: Kuokolewa Kutokana Na Maadui

Zaburi ya Daudi.
1 Ee BWANA, pingana na wale wanaopingana nami,
upigane na hao wanaopigana nami.
2 Chukua ngao na kigao.
Inuka unisaidie.
3 Inua mkuki wako na fumo* lako
dhidi ya hao wanaonifuatia.
Iambie nafsi yangu,
"Mimi ni wokovu wako."

4 Wafedheheshwe na waaibishwe
wale wanaotafuta uhai wangu.
Wanaofanya shauri kuniangamiza
warudishwe nyuma kwa hofu.
5 Wawe kama makapi yapeperushwayo na upepo,
malaika wa BWANA akiwafukuza.
6 Njia yao na iwe giza na ya utelezi,
malaika wa BWANA akiwafuatilia.
7 Kwa vile walinifichia wavu wao bila sababu,
na bila sababu wamenichimbia shimo,
8 maafa na yawapate ghafula:

---

* **Zaburi 35:3** Fumo ni sawa na sagai, maana yake ni mkuki mfupi.

wavu walionifichia na uwatege wenyewe,
na waanguke katika shimo hilo,
kwa maangamizo yao.
9 Ndipo nafsi yangu itashangilia katika BWANA
na kuufurahia wokovu wake.
10 Nitapaza sauti yangu nikisema,
"Ni nani aliye kama wewe, Ee BWANA?
Wewe huwaokoa maskini kutokana na wale walio na nguvu kuliko wao,
maskini na mhitaji kutokana na wanaowanyang'anya!"

11 Mashahidi wakatili wanainuka,
wananiuliza mambo nisiyoyajua.
12 Wananilipa baya kwa jema
na kuiacha nafsi yangu ukiwa.
13 Lakini walipokuwa wagonjwa, nilivaa nguo ya gunia
na nikajinyenyekesha kwa kufunga.
Maombi yangu yaliponirudia bila kujibiwa,
14 niliendelea kuomboleza
kama vile wao ni rafiki au ndugu.
Niliinamisha kichwa chini kwa huzuni
kama ninayemwombolezea mama yangu.
15 Lakini nilipojikwaa,
walikusanyika kwa shangwe;
washambuliaji walijikusanya dhidi yangu
bila mimi kujua.
Walinisingizia pasipo kukoma.
16 Kama watu wasiomcha Mungu, wamenidhihaki,
wamenisagia meno.
17 Ee BWANA, utatazama mpaka lini?
Niokoe maisha yangu na maangamizi yao,
uhai wangu wa thamani
kutokana na simba hawa.
18 Nami nitakushukuru mbele ya kusanyiko kubwa,
nitakusifu katikati ya watu wengi.

19 Usiwaache wale wanaonisimanga,
wale ambao ni adui zangu bila sababu;
usiwaache wale ambao ni adui zangu bila sababu
wakonyeze jicho kwa hila.
20 Hawazungumzi kwa amani,
bali wanatunga mashtaka ya uongo
dhidi ya wale wanaoishi
kwa utulivu katika nchi.
21 Hunifumbulia vinywa vyao wakisema, "Aha! Aha!
Kwa macho yetu wenyewe tumeliona."

22 Ee BWANA, umeona hili, usiwe kimya.
Usiwe mbali nami, Ee BWANA.
23 Amka, inuka unitetee!
Unipiganie Mungu wangu na Bwana wangu.
24 Nihukumu kwa haki yako, Ee BWANA Mungu wangu,

sawasawa na haki yako;
usiwaache wakusimange.
25 Usiwaache wafikiri, “Aha, hili ndilo tulilotaka!”
Au waseme, “Tumemmeza.”

26 Wote wanaofurahia dhiki yangu
waaibishwe na wachanganyikiwe;
hao wanaojiinua dhidi yangu
wavikwe aibu na dharau.
27 Wale wanaofurahia hukumu yangu ya haki
wapige kelele za shangwe na furaha;
hebu waseme siku zote, “Bwana atukuzwe,
ambaye amefurahia mafanikio ya mtumishi wake.”
28 Ulimi wangu utanena haki yako
na sifa zako mchana kutwa.

Zaburi 36

Uovu Wa Mwanadamu

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi mtumishi wa Bwana.

1 Kuna neno moyoni mwangu
kuhusu hali ya dhambi ya mwovu.
Hakuna hofu ya Mungu
mbele ya macho yake.
2 Kwa kuwa machoni pake mwenyewe hujisifu mno
hata hawezi kugundua au kuichukia dhambi yake.
3 Maneno ya kinywa chake ni maovu na ya udanganyifu,
ameacha kuwa mwenye hekima na kutenda mema.
4 Hata kitandani mwake hupanga hila mbaya,
hujitia katika njia ya dhambi
na hakatai lililo baya.

5 Upendo wako, Ee Bwana, unafika hadi mbinguni,
uaminifu wako hadi kwenye anga.
6 Haki yako ni kama milima mikubwa,
hukumu zako ni kama kilindi kikuu.
Ee Bwana, wewe huwahifadhi
mwanadamu na mnyama.
7 Upendo wako usiokoma
ni wa thamani mno!
Watu wakuu na wadogo
hujificha uvulini wa mbawa zako.
8 Wanajifurahisha katika wingi nyumbani mwako,
nawe utawanywesha katika mto wa furaha zako.
9 Kuwa pamoja nawe ni kijito cha uzima,
katika nuru yako twaona nuru.

10 Dumisha upendo wako kwa wale wanaokujua wewe,
haki yako kwa wale walio wanyofu wa moyo.
11 Mguu wa mwenye kiburi usije dhidi yangu,
wala mkono wa mwovu usinifukuze.
12 Angalia jinsi watenda mabaya walivyoanguka:

wametupwa chini, hawawezi kuinuka!
*

Zaburi 37

Mwisho Wa Mwovu Na Urithi Wa Mwenye Haki

Zaburi ya Daudi.

1 Usisumbuke kwa ajili ya watendao maovu,
wala usiwaonee wivu watendao mabaya,
2 kwa maana kama majani watanyauka mara,
kama mimea ya kijani watakufa mara.

3 Mtumaini BWANA na utende yaliyo mema;
Kaa katika nchi ukafurahie malisho salama.
4 Jifurahishe katika BWANA
naye atakupa haja za moyo wako.

5 Mkabidhi BWANA njia yako,
mtumaini yeye, naye atatenda hili:
6 Yeye atafanya haki yako ing'ae kama mapambazuko,
na hukumu ya shauri lako kama jua la adhuhuri.

7 Tulia mbele za BWANA
na umngojee kwa uvumilivu;
usisumbuke watu wanapofanikiwa katika njia zao,
wanapotekeleza mipango yao miovu.

8 Epuka hasira na uache ghadhabu,
usihangaike: itakuongoza tu kutenda uovu.
9 Kwa maana waovu watakatiliwa mbali,
bali wale wanaomtumaini BWANA watairithi nchi.

10 Bado kitambo kidogo, nao waovu hawataonekana,
ingawa utawatafuta, hawataonekana.
11 Bali wanyenyekevu watairithi nchi
na wafurahie amani tele.

12 Waovu hula njama dhidi ya wenye haki
na kuwasagia meno,
13 bali Bwana huwacheka waovu,
kwa sababu anajua siku yao inakuja.

14 Waovu huchomoa upanga
na kupinda upinde,
ili wawaangushe maskini na wahitaji,
kuwachinja wale ambao njia zao ni nyofu.
15 Lakini panga zao zitachoma mioyo yao wenyewe,
na pinde zao zitavunjwa.

16 Bora kidogo walicho nacho wenye haki

---

* **Zaburi 37:** Zaburi hii imetungwa kila beti likianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

kuliko wingi wa mali wa waovu wengi;
17 kwa maana nguvu za waovu zitavunjwa,
lakini BWANA humtegemeza mwenye haki.

18 BWANA anazifahamu siku za wanyofu,
na urithi wao utadumu milele.
19 Siku za maafa hawatanyauka,
siku za njaa watafurahia wingi wa vitu.

20 Lakini waovu wataangamia:
Adui za BWANA watakuwa
kama uzuri wa mashamba,
watatoweka,
watatoweka kama moshi.

21 Waovu hukopa na hawalipi,
bali wenye haki hutoa kwa ukarimu.
22 Wale wanaobarikiwa na BWANA watairithi nchi,
bali wale anaowalaani watakatiliwa mbali.

23 Kama BWANA akipendezwa na njia ya mtu,
yeye huimarisha hatua zake,
24 ajapojikwaa, hataanguka,
kwa maana BWANA
humtegemeza kwa mkono wake.

25 Nilikuwa kijana na sasa ni mzee,
lakini sijaona kamwe wenye haki wameachwa
au watoto wao wakiombaomba chakula.
26 Wakati wote ni wakarimu na hukopesha bila masharti.
Watoto wao watabarikiwa.

27 Acha ubaya na utende wema,
nawe utaishi katika nchi milele.
28 Kwa kuwa BWANA huwapenda wenye haki
naye hatawaacha waaminifu wake.

Watalindwa milele,
lakini uzao wa waovu utakatiliwa mbali.
29 Wenye haki watairithi nchi,
na kuishi humo milele.

30 Kinywa cha mwenye haki hutamka hekima,
nao ulimi wake huzungumza lililo haki.
31 Sheria ya Mungu wake imo moyoni mwake;
nyayo zake hazitelezi.

32 Watu waovu huvizia wenye haki,
wakitafuta kuwaua;
33 lakini BWANA hatawaacha mikononi mwao
wala hatawaacha wahukumiwe
kuwa wakosa wanaposhtakiwa.

34 Mngojee Bwana,
na uishike njia yake.
Naye atakutukuza uirithi nchi,
waovu watakapokatiliwa mbali,
utaliona hilo.

35 Nimemwona mtu mwovu na mkatili akistawi
kama mwerezi wa Lebanoni,
36 lakini alitoweka mara na hakuonekana,
ingawa nilimtafuta, hakupatikana.

37 Watafakari watu wasio na hatia,
wachunguze watu wakamilifu,
kuna mafanikio kwa mtu apendaye amani.
38 Lakini watenda dhambi wote wataangamizwa,
mafanikio yao yatakatiliwa mbali.

39 Wokovu wa wenye haki hutoka kwa Bwana,
yeye ni ngome yao wakati wa shida.
40 Bwana huwasaidia na kuwaokoa,
huwaokoa kutoka kwa waovu na kuwahifadhi,
kwa maana wanamkimbilia.

Zaburi 38

Maombi Ya Mtu Anayeteseka

Zaburi ya Daudi. Maombi.

1 Ee Bwana, usinikemee katika hasira yako,
wala kuniadhibu katika ghadhabu yako.
2 Kwa kuwa mishale yako imenichoma,
na mkono wako umenishukia.
3 Hakuna afya mwilini mwangu
kwa sababu ya ghadhabu yako,
mifupa yangu haina uzima
kwa sababu ya dhambi zangu.
4 Maovu yangu yamenifunika
kama mzigo usiochukulika.

5 Majeraha yangu yameoza na yananuka,
kwa sababu ya upumbavu wa dhambi zangu.
6 Nimeinamishwa chini na kushushwa sana,
mchana kutwa nazunguka nikiomboleza.
7 Viuno vyangu vimejaa maumivu yaunguzayo,
hakuna afya mwilini mwangu.
8 Nimedhoofika na kupondwa kabisa,
nasononeka kwa maumivu makuu ya moyoni.

9 Ee Bwana, yote ninayoyaonea shauku
yako wazi mbele zako,
kutamani kwangu sana
hakufichiki mbele zako.
10 Moyo wangu unapigapiga,

nguvu zangu zimeniishia;
hata macho yangu yametiwa giza.
11 Rafiki na wenzangu wananikwepa
kwa sababu ya majeraha yangu;
majirani zangu wanakaa mbali nami.
12 Wale wanaotafuta uhai wangu
wanatega mitego yao,
wale ambao wangetaka kunidhuru
huongea juu ya maangamizi yangu;
hufanya shauri la hila mchana kutwa.

13 Mimi ni kama mtu kiziwi, asiyeweza kusikia,
ni kama bubu, asiyeweza kufungua kinywa chake,
14 nimekuwa kama mtu asiyesikia,
ambaye kinywa chake hakiwezi kutoa jibu.
15 Ee BWANA, ninakungojea wewe,
Ee Bwana Mungu wangu, utajibu.
16 Kwa kuwa nilisema, "Usiwaache wafurahie,
wala wasijitukuze juu yangu
mguu wangu unapoteleza."

17 Kwa maana ninakaribia kuanguka,
na maumivu yangu yananiandama siku zote.
18 Naungama uovu wangu,
ninataabishwa na dhambi yangu.
19 Wengi ni wale ambao ni adui zangu hodari,
wale wanaonichukia bila sababu ni wengi.
20 Wanaolipa maovu kwa wema wangu
hunisingizia ninapofuata lililo jema.

21 Ee BWANA, usiniache,
usiwe mbali nami, Ee Mungu wangu.
22 Ee Bwana Mwokozi wangu,
uje upesi kunisaidia.

Zaburi 39

Maombi Ya Mtu Anayeteseka

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa Yeduthuni. Zaburi ya Daudi.

1 Nilisema, "Nitaziangalia njia zangu
na kuuzuia ulimi wangu usije ukatenda dhambi;
nitaweka lijamu kinywani mwangu
wakati wote waovu wanapokuwa karibu nami."
2 Lakini niliponyamaza kimya na kutulia,
hata pasipo kusema lolote jema,
uchungu wangu uliongezeka.
3 Moyo wangu ulipata moto ndani yangu,
nilipotafakari, moto uliwaka,
ndipo nikasema kwa ulimi wangu:

4 "Ee BWANA, nijulishe mwisho wa maisha yangu

na hesabu ya siku zangu;
nijalie kujua jinsi maisha yangu
yanavyopita upesi.
5 Umefanya maisha yangu mafupi kama pumzi;
muda wangu wa kuishi ni kama
hauna thamani kwako.
Maisha ya kila mwanadamu
ni kama pumzi.
6 Hakika kila binadamu ni kama njozi
aendapo huku na huko:
hujishughulisha na mengi lakini ni ubatili;
anakusanya mali nyingi,
wala hajui ni nani atakayeifaidi.

7 "Lakini sasa Bwana, nitafute nini?
Tumaini langu ni kwako.
8 Niokoe kutoka kwenye makosa yangu yote,
usinifanye kuwa dhihaka ya wapumbavu.
9 Nilinyamaza kimya,
sikufumbua kinywa changu,
kwa sababu wewe ndiwe uliyetenda hili.
10 Niondolee mjeledi wako,
nimeshindwa kwa mapigo ya mkono wako.
11 Unakemea na kuadhibu wanadamu
kwa ajili ya dhambi zao;
unaharibu utajiri wao kama nondo aharibuvyo:
kila mwanadamu ni kama pumzi tu.

12 "Ee Bwana, usikie maombi yangu,
usikie kilio changu unisaidie,
usiwe kiziwi kwa kulia kwangu.
Kwani mimi ninaishi na wewe kama mgeni,
kama walivyokuwa baba zangu wote,
13 Tazama mbali nami, ili niweze kufurahi tena
kabla sijaondoka na nisiwepo tena."

Zaburi 40

Wimbo Wa Sifa

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Nilimngoja Bwana kwa saburi,
naye akaniinamia, akasikia kilio changu.
2 Akanipandisha kutoka shimo la uharibifu,
kutoka matope na utelezi;
akaiweka miguu yangu juu ya mwamba
na kunipa mahali imara pa kusimama.
3 Akaweka wimbo mpya kinywani mwangu,
wimbo wa sifa kwa Mungu wetu.
Wengi wataona na kuogopa
na kuweka tumaini lao kwa Bwana.

4 Heri mtu yule amfanyaye Bwana kuwa tumaini lake,

asiyewategemea wenye kiburi,
wale wenye kugeukia miungu ya uongo.
5 Ee BWANA Mungu wangu,
umefanya mambo mengi ya ajabu.
Mambo uliyopanga kwa ajili yetu
hakuna awezaye kukuhesabia;
kama ningesema na kuyaelezea,
yangekuwa mengi mno kuyaelezea.

6 Dhabihu na sadaka hukuvitaka,
lakini umefungua masikio yangu;*
sadaka za kuteketezwa na sadaka za dhambi
hukuzihitaji.
7 Ndipo niliposema, "Mimi hapa, nimekuja:
imeandikwa kunihusu katika kitabu.
8 Ee Mungu wangu,
natamani kuyafanya mapenzi yako;
sheria yako iko ndani ya moyo wangu."

9 Nimehubiri haki katika kusanyiko kubwa,
sikufunga mdomo wangu,
Ee BWANA, kama ujuavyo.
10 Sikuficha haki yako moyoni mwangu;
ninasema juu ya uaminifu wako na wokovu wako.
Sikuficha upendo wako na kweli yako
mbele ya kusanyiko kubwa.

11 Ee BWANA, usizuilie huruma zako,
upendo wako na kweli yako daima vinilinde.
12 Kwa maana taabu zisizo na hesabu zimenizunguka,
dhambi zangu zimenikamata, hata nisiweze kuona.
Zimekuwa nyingi kuliko nywele za kichwa changu,
nao moyo unazimia ndani yangu.

13 Ee BWANA, uwe radhi kuniokoa;
Ee BWANA, njoo hima unisaidie.
14 Wote wanaotafuta kuuondoa uhai wangu,
waaibishwe na kufadhaishwa;
wote wanaotamani kuangamizwa kwangu,
warudishwe nyuma kwa aibu.
15 Wale waniambiao, "Aha! Aha!"
wafadhaishwe na iwe aibu yao.
16 Lakini wote wakutafutao
washangilie na kukufurahia,
wale wapendao wokovu wako siku zote waseme,
"BWANA atukuzwe!"

17 Lakini bado mimi ni maskini na mhitaji;
Bwana na anifikirie.
Wewe ndiwe msaada wangu na Mwokozi wangu;

---

* **Zaburi 40:6** Au: bali mwili uliniandalia.

Ee Mungu wangu, usikawie.

Zaburi 41

Maombi Ya Mtu Mgonjwa

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Heri mtu yule anayemjali mnyonge,
BWANA atamwokoa wakati wa shida.
2 BWANA atamlinda na kuyahifadhi maisha yake,
atambariki katika nchi
na hatamwacha katika tamaa ya adui zake.
3 BWANA atamtegemeza awapo mgonjwa kitandani,
atamwinua kutoka kitandani mwake.

4 Nilisema, "Ee BWANA nihurumie,
niponye, maana nimekutenda dhambi wewe."
5 Adui zangu wanasema kwa hila,
"Lini atakufa, na jina lake litokomee kabisa."
6 Kila anapokuja mtu kunitazama,
huzungumza uongo,
huku moyo wake hukusanya masingizio;
kisha huondoka na kuyasambaza huku na huko.

7 Adui zangu wote hunong'onezana dhidi yangu,
hao huniwazia mabaya sana, wakisema,
8 "Ugonjwa mbaya sana umempata,
kamwe hatainuka tena kitandani mwake."
9 Hata rafiki yangu wa karibu niliyemwamini,
yule aliyekula chakula changu
ameniinulia kisigino chake.

10 Lakini wewe, Ee BWANA, nihurumie,
ukaniinue tena, ili niweze kuwalipiza kisasi.
11 Najua kwamba wapendezwa nami,
kwa kuwa adui yangu hanishindi.
12 Katika uadilifu wangu unanitegemeza
na kuniweka kwenye uwepo wako milele.

13 Msifuni BWANA, Mungu wa Israeli,
tangu milele na hata milele.
Amen na Amen.

KITABU CHA PILI

42

(Zaburi 42–72)

Maombi Ya Mtu Aliye Uhamishoni

Kwa mwimbishaji. Utenzi wa wana wa Kora.

1 Kama vile ayala aoneavyo shauku vijito vya maji,
ndivyo nafsi yangu ikuoneavyo shauku, Ee Mungu.
2 Nafsi yangu inamwonea Mungu kiu, Mungu aliye hai.
Ni lini nitaweza kwenda kukutana na Mungu?
3 Machozi yangu yamekuwa chakula changu

usiku na mchana,
huku watu wakiniambia mchana kutwa,
"Yuko wapi Mungu wako?"
4 Mambo haya nayakumbuka
ninapoimimina nafsi yangu:
Jinsi nilivyokuwa nikienda na umati wa watu,
nikiongoza maandamano kuelekea kwenye nyumba ya Mungu,
kwa kelele za shangwe na za shukrani
katikati ya umati uliosherehekea.

5 Ee nafsi yangu, kwa nini unasononeka?
Kwa nini unafadhaika hivyo ndani yangu?
Weka tumaini lako kwa Mungu,
kwa sababu bado nitamsifu,
Mwokozi wangu na 6 Mungu wangu.

Nafsi yangu inasononeka ndani yangu;
kwa hiyo nitakukumbuka
kutoka nchi ya Yordani,
katika vilele vya Hermoni,
kutoka Mlima Mizari.
7 Kilindi huita kilindi,
katika ngurumo za maporomoko ya maji yako;
mawimbi yako yote pamoja na viwimbi
vimepita juu yangu.

8 Mchana Bwana huelekeza upendo wake,
usiku wimbo wake uko nami:
maombi kwa Mungu wa uzima wangu.

9 Ninamwambia Mungu Mwamba wangu,
"Kwa nini umenisahau?
Kwa nini niendelee kuomboleza,
nikiwa nimeonewa na adui?"
10 Mifupa yangu inateseka kwa maumivu makali
adui zangu wanaponidhihaki,
wakiniambia mchana kutwa,
"Yuko wapi Mungu wako?"

11 Ee nafsi yangu, kwa nini unasononeka?
Kwa nini unafadhaika hivyo ndani yangu?
Weka tumaini lako kwa Mungu,
kwa sababu bado nitamsifu,
Mwokozi wangu na Mungu wangu.

Zaburi 43

Maombi Ya Mtu Aliyeko Uhamishoni Yanaendelea

1 Ee Mungu unihukumu,
nitetee dhidi ya taifa lisilomcha Mungu,
niokoe na watu wadanganyifu na waovu.
2 Wewe ni Mungu ngome yangu.

Kwa nini umenikataa?
Kwa nini niendelee kuomboleza,
nikiwa nimeonewa na adui?
3 Tuma hima nuru yako na kweli yako
na viniongoze;
vinilete mpaka mlima wako mtakatifu,
mpaka mahali unapoishi.
4 Ndipo nitakwenda madhabahuni pa Mungu,
kwa Mungu, furaha yangu na shangwe yangu.
Nitakusifu kwa kinubi,
Ee Mungu, Mungu wangu.

5 Ee nafsi yangu, kwa nini unasononeka?
Kwa nini unafadhaika hivyo ndani yangu?
Weka tumaini lako kwa Mungu,
kwa sababu bado nitamsifu
Mwokozi wangu na Mungu wangu.

Zaburi 44

Kuomba Ulinzi Wa Mungu

Kwa mwimbishaji. Utenzi wa wana wa Kora.
1 Ee Mungu, tumesikia kwa masikio yetu,
baba zetu wametueleza
yale uliyotenda katika siku zao,
siku za kale.
2 Kwa mkono wako uliwafukuza mataifa
na ukawapanda baba zetu,
uliangamiza mataifa
na kuwastawisha baba zetu.
3 Sio kwa upanga wao waliipata nchi,
wala si mkono wao uliwapatia ushindi;
ilikuwa ni kitanga cha mkono wako wa kuume,
na nuru ya uso wako,
kwa kuwa uliwapenda.

4 Wewe ni mfalme wangu na Mungu wangu,
unayeamuru ushindi kwa Yakobo.
5 Kwa uwezo wako tunawasukuma nyuma watesi wetu;
kwa jina lako tunawakanyaga adui zetu.
6 Siutumaini upinde wangu,
upanga wangu hauniletei ushindi;
7 bali wewe unatupa ushindi juu ya adui zetu,
unawaaibisha watesi wetu.
8 Katika Mungu wetu tunajivuna mchana kutwa,
nasi tutalisifu jina lako milele.

9 Lakini sasa umetukataa na kutudhili,
wala huendi tena na jeshi letu.
10 Umetufanya turudi nyuma mbele ya adui,
nao watesi wetu wametuteka nyara.
11 Umetuacha tutafunwe kama kondoo
na umetutawanya katika mataifa.

12 Umewauza watu wako kwa fedha kidogo,
wala hukupata faida yoyote kwa mauzo yao.

13 Umetufanya lawama kwa jirani zetu,
dharau na dhihaka kwa wale wanaotuzunguka.
14 Umetufanya kuwa mithali miongoni mwa mataifa,
mataifa hutikisa vichwa vyao.
15 Fedheha yangu iko mbele yangu mchana kutwa,
na uso wangu umejaa aibu tele,
16 kwa ajili ya dhihaka ya wale wanaonilaumu na kunitukana,
kwa sababu ya adui, ambaye anatamani kulipiza kisasi.

17 Hayo yote yametutokea,
ingawa tulikuwa hatujakusahau
wala hatujaenda kinyume na agano lako.
18 Mioyo yetu ilikuwa haijarudi nyuma;
nyayo zetu zilikuwa hazijaiacha njia yako.
19 Lakini ulituponda na kutufanya makao ya mbweha,
na ukatufunika kwa giza nene.

20 Kama tungalikuwa tumelisahau jina la Mungu wetu
au kunyooshea mikono yetu kwa mungu mgeni,
21 je, Mungu hangaligundua hili,
kwa kuwa anazijua siri za moyo?
22 Hata hivyo kwa ajili yako tunauawa mchana kutwa;
tumehesabiwa kama kondoo wa kuchinjwa.

23 Amka, Ee Bwana! Kwa nini unalala?
Zinduka! Usitukatae milele.
24 Kwa nini unauficha uso wako
na kusahau taabu na mateso yetu?

25 Tumeshushwa hadi mavumbini,
miili yetu imegandamana na ardhi.
26 Inuka na utusaidie,
utukomboe kwa sababu ya upendo wako usio na mwisho.

Zaburi 45

Wimbo Wa Arusi Ya Kifalme

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa utenzi wa "Yungiyungi." Utenzi wa wana wa Kora. Wimbo wa arusi.

1 Moyo wangu umesisimuliwa na jambo jema
ninapomsimulia mfalme mabeti yangu;
ulimi wangu ni kalamu ya mwandishi stadi.

2 Wewe ni bora kuliko watu wengine wote
na midomo yako imepakwa neema,
kwa kuwa Mungu amekubariki milele.
3 Jifunge upanga wako pajani mwako, ee mwenye nguvu,
jivike fahari na utukufu.
4 Katika fahari yako, songa mbele kwa ushindi,

kwa ajili ya kweli, unyenyekevu na haki,
mkono wako wa kuume na uonyeshe matendo ya kutisha.
5 Mishale yako mikali na ichome mioyo ya adui za mfalme,
mataifa na yaanguke chini ya nyayo zako.
6 Ee Mungu, kiti chako cha enzi
kitadumu milele na milele,
fimbo ya utawala wa haki
itakuwa fimbo ya utawala wa ufalme wako.
7 Unaipenda haki na kuchukia uovu;
kwa hiyo Mungu, Mungu wako,
amekuweka juu ya wenzako,
kwa kukupaka mafuta ya furaha.
8 Mavazi yako yote yana harufu nzuri
ya manemane, udi na mdalasini;
kutoka kwenye majumba ya kifalme
yaliyopambwa kwa pembe za ndovu,
sauti za vinanda vya nyuzi
zinakufanya ufurahi.
9 Binti za wafalme ni miongoni mwa wanawake wako waheshimiwa;
kuume kwako yupo bibi arusi malkia aliyevaa dhahabu ya Ofiri.

10 Sikiliza, ewe binti, fikiri na utege sikio:
Sahau watu wako na nyumba ya baba yako.
11 Mfalme ameshangazwa na uzuri wako;
mheshimu, kwa kuwa yeye ni bwana wako.
12 Binti wa Tiro atakuletea zawadi,
watu wenye utajiri watatafuta upendeleo wako.

13 Utukufu wote una binti mfalme katika chumba chake;
vazi lake limefumwa kwa nyuzi za dhahabu.
14 Anaongozwa kwa mfalme, akiwa amevalia mavazi yaliyotariziwa,
mabikira wenzake wanamfuata
na wanaletwa kwako.
15 Wanaingizwa ndani kwa shangwe na furaha,
na kuingia katika jumba la mfalme.

16 Wana wenu watachukua nafasi za baba zenu,
mtawafanya wakuu katika nchi yote.
17 Nitadumisha kumbukumbu lako katika vizazi vyote,
kwa hiyo mataifa watakusifu milele na milele.

Zaburi 46

Mungu Yuko Pamoja Nasi

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya wana wa Kora. Mtindo wa alamothi.
1 Mungu kwetu sisi ni kimbilio na nguvu,
msaada utakaoonekana tele wakati wa mateso.
2 Kwa hiyo hatutaogopa, hata kama dunia ikiondolewa
nayo milima ikiangukia moyoni mwa bahari.
3 Hata kama maji yake yatanguruma na kuumuka,
milima nayo ikitetemeka kwa mawimbi yake.

4 Kuna mto ambao vijito vyake vinaufurahisha mji wa Mungu,
mahali patakatifu ambako Aliye Juu Sana anaishi.
5 Mungu yuko katikati yake, hautaanguka,
Mungu atausaidia asubuhi na mapema.
6 Mataifa yanafanya ghasia, falme zinaanguka,
Yeye huinua sauti yake, dunia ikayeyuka.

7 Bwana Mwenye Nguvu Zote yu pamoja nasi,
Mungu wa Yakobo ni ngome yetu.

8 Njooni mkaone kazi za Bwana
jinsi alivyofanya ukiwa katika nchi.
9 Anakomesha vita hata miisho ya dunia,
anakata upinde na kuvunjavunja mkuki,
anateketeza ngao kwa moto.
10 “Tulieni, mjue ya kwamba mimi ndimi Mungu;
nitatukuzwa katikati ya mataifa,
nitatukuzwa katika dunia.”

11 Bwana Mwenye Nguvu Zote yu pamoja nasi;
Mungu wa Yakobo ni ngome yetu.

Zaburi 47

Mtawala Mwenye Enzi Yote

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya wana wa Kora.

1 Pigeni makofi, enyi mataifa yote,
mpigieni Mungu kelele za shangwe!
2 Jinsi gani alivyo wa kutisha, Bwana Aliye Juu Sana,
Mfalme mkuu juu ya dunia yote!
3 Ametiisha mataifa chini yetu
watu wengi chini ya miguu yetu.
4 Alituchagulia urithi wetu,
fahari ya Yakobo, aliyempenda.

5 Mungu amepaa kwa kelele za shangwe,
Bwana kwa sauti za tarumbeta.
6 Mwimbieni Mungu sifa, imbeni sifa,
mwimbieni sifa Mfalme wetu, imbeni sifa.

7 Kwa kuwa Mungu ni mfalme wa dunia yote,
mwimbieni zaburi za sifa.
8 Mungu anatawala juu ya mataifa,
Mungu ameketi juu ya kiti chake cha enzi kitakatifu.
9 Wakuu wa mataifa wanakusanyika
kama watu wa Mungu wa Abrahamu,
kwa kuwa wafalme wa dunia ni mali ya Mungu;
yeye ametukuka sana.

Zaburi 48

Sayuni, Mji Wa Mungu

Wimbo. Zaburi ya wana wa Kora.

1 BWANA ni mkuu, anayestahili kusifiwa sana,
katika mji wa Mungu wetu,
mlima wake mtakatifu.
2 Ni mzuri katika kuinuka kwake juu sana,
furaha ya dunia yote.
Kama vilele vya juu sana vya Safoni* ni Mlima Sayuni,
mji wa Mfalme Mkuu.
3 Mungu yuko katika ngome zake;
amejionyesha mwenyewe kuwa ngome yake.

4 Wakati wafalme walipounganisha nguvu,
waliposonga mbele pamoja,
5 walimwona nao wakashangaa,
wakakimbia kwa hofu.
6 Kutetemeka kuliwashika huko,
maumivu kama ya mwanamke
mwenye utungu wa kuzaa.
7 Uliwaangamiza kama meli za Tarshishi
zilizovunjwa na upepo wa mashariki.

8 Kama tulivyokuwa tumesikia,
ndivyo tulivyoona
katika mji wa BWANA Mwenye Nguvu Zote,
katika mji wa Mungu wetu:
Mungu ataufanya uwe salama milele.

9 Ee Mungu, hekaluni mwako
tunatafakari upendo wako usiokoma.
10 Ee Mungu, kama jina lako lilivyo,
sifa zako zinafika hadi miisho ya dunia,
mkono wako wa kuume umejazwa na haki.
11 Mlima Sayuni unashangilia,
vijiji vya Yuda vinafurahi
kwa sababu ya hukumu zako.

12 Tembeeni katika Sayuni,
uzungukeni mji,
hesabuni minara yake;
13 yatafakarini vyema maboma yake,
angalieni ngome zake,
ili mpate kusimulia habari zake
kwa kizazi kijacho.
14 Kwa kuwa huyu Mungu ni Mungu wetu milele na milele;
atakuwa kiongozi wetu hata mwisho.

---

* **Zaburi 48:2** Safoni inaweza ikawa na maana ya mlima mtakatifu au upande wa kaskazini.

Zaburi 49

Upumbavu Wa Kutegemea Mali

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya wana wa Kora.

1 Sikieni haya, enyi mataifa yote,
sikilizeni, ninyi wote mkaao dunia hii.
2 Wakubwa kwa wadogo,
matajiri na maskini pamoja:
3 Kinywa changu kitasema maneno ya hekima,
usemi wa moyo wangu utatoa ufahamu.
4 Nitatega sikio langu nisikilize mithali,
nitafafanua kitendawili kwa zeze:

5 Kwa nini niogope siku mbaya zinapokuja,
wakati wadanganyifu waovu wanaponizunguka,
6 wale wanaotegemea mali zao
na kujivunia utajiri wao mwingi?
7 Hakuna mwanadamu awaye yote
awezaye kuukomboa uhai wa mwingine,
au kumpa Mungu fidia kwa ajili yake.
8 Fidia ya uhai ni gharama kubwa,
hakuna malipo yoyote yanayotosha,
9 ili kwamba aishi milele
na asione uharibifu.

10 Wote wanaona kwamba watu wenye hekima hufa;
wajinga na wapumbavu vivyo hivyo huangamia
na kuwaachia wengine mali zao.
11 Makaburi yao yatabaki kuwa nyumba zao za milele,
makao yao vizazi vyote;
ingawa walikuwa na mashamba
na kuyaita kwa majina yao.

12 Lakini mwanadamu, licha ya utajiri wake, hadumu;
anafanana na mnyama aangamiaye.

13 Hii ndiyo hatima ya wale wanaojitumainia wenyewe,
pia ya wafuasi wao, waliothibitisha misemo yao.
14 Kama kondoo, wamewekewa kwenda kaburini,*
nacho kifo kitawala.
Wanyofu watawatawala asubuhi,
maumbile yao yataozea kaburini,
mbali na majumba yao makubwa ya fahari.
15 Lakini Mungu atakomboa uhai† wangu na kaburi,
hakika atanichukua kwake.

16 Usitishwe mtu anapotajirika,
fahari ya nyumba yake inapoongezeka,
17 kwa maana hatachukua chochote atakapokufa,
fahari yake haitashuka pamoja naye.

---

* **Zaburi 49:14** Kaburini hapa ina maana ya Sheol kwa Kiebrania, yaani Kuzimu. † **Zaburi 49:15** Au: nafsi.

18 Ingawa alipokuwa akiishi alijihesabu kuwa heri,
na wanadamu wanakusifu unapofanikiwa,
19 atajiunga na kizazi cha baba zake,
ambao hawataona kamwe nuru ya uzima.

20 Mwanadamu mwenye utajiri bila ufahamu
ni kama wanyama waangamiao.

Zaburi 50

Ibada Ya Kweli
Zaburi ya Asafu.
1 Mwenye Nguvu, Mungu, BWANA,
asema na kuiita dunia,
tangu mawio ya jua
hadi mahali pake liendapo kutua.
2 Kutoka Sayuni, penye uzuri mkamilifu,
Mungu anaangaza.
3 Mungu wetu anakuja na hatakaa kimya,
moto uteketezao unamtangulia,
akiwa amezungukwa na tufani kali.
4 Anaziita mbingu zilizo juu,
na nchi, ili aweze kuwahukumu watu wake:
5 "Nikusanyieni watu wangu waliowekwa wakfu,
waliofanya agano nami kwa dhabihu."
6 Nazo mbingu zinatangaza haki yake,
kwa maana Mungu mwenyewe ni hakimu.

7 "Sikieni, enyi watu wangu, nami nitasema,
ee Israeli, nami nitashuhudia dhidi yenu:
Mimi ndimi Mungu, Mungu wenu.
8 Sikukemei kwa sababu ya dhabihu zako,
au sadaka zako za kuteketezwa,
ambazo daima ziko mbele zangu.
9 Sina haja ya fahali wa banda lako,
au mbuzi wa zizi lako.
10 Kwa maana kila mnyama wa msituni ni wangu,
na pia makundi ya mifugo juu ya vilima elfu.
11 Ninamjua kila ndege mlimani,
nao viumbe wa kondeni ni wangu.
12 Kama ningekuwa na njaa, nisingewaambia ninyi,
kwa maana ulimwengu ni wangu,
pamoja na vyote vilivyomo ndani yake.
13 Je, mimi hula nyama ya mafahali
au kunywa damu ya mbuzi?
14 Toa sadaka za shukrani kwa Mungu,
timiza nadhiri zako kwake Yeye Aliye Juu Sana,
15 na uniite siku ya taabu;
nami nitakuokoa, nawe utanitukuza."
16 Lakini kwake mtu mwovu, Mungu asema:
"Una haki gani kunena sheria zangu

au kuchukua agano langu midomoni mwako?
17 Unachukia mafundisho yangu
na kuyatupa maneno yangu nyuma yako.
18 Unapomwona mwizi, unaungana naye,
unapiga kura yako pamoja na wazinzi.
19 Unakitumia kinywa chako kwa mabaya
na kuuongoza ulimi wako kwa hila.
20 Wanena daima dhidi ya ndugu yako
na kumsingizia mwana wa mama yako.
21 Mambo haya unayafanya, nami nimekaa kimya,
ukafikiri Mimi nami ni kama wewe.
Lakini nitakukemea
na kuweka mashtaka mbele yako.

22 "Yatafakarini haya, ninyi mnaomsahau Mungu,
ama sivyo nitawararua vipande vipande,
wala hapatakuwepo na yeyote wa kuwaokoa:
23 Atoaye dhabihu za shukrani ananiheshimu mimi,
naye aiandaa njia yake
ili nimwonyeshe wokovu wa Mungu."

Zaburi 51

Kuomba Msamaha

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi. Baada ya kukemewa na nabii Nathani kwa kuzini na Bathsheba.

1 Ee Mungu, unihurumie,
kwa kadiri ya upendo wako usiokoma,
kwa kadiri ya huruma yako kuu,
uyafute makosa yangu.
2 Unioshe na uovu wangu wote
na unitakase dhambi yangu.

3 Kwa maana ninajua makosa yangu,
na dhambi yangu iko mbele yangu daima.
4 Dhidi yako, wewe peke yako, nimetenda dhambi
na kufanya yaliyo mabaya machoni pako,
ili uthibitike kuwa wa kweli unenapo,
na kuwa na haki utoapo hukumu.
5 Hakika mimi nilizaliwa mwenye dhambi,
mwenye dhambi tangu nilipotungwa mimba kwa mama yangu.
6 Hakika wewe wapendezwa na kweli itokayo moyoni,
ndani sana ya moyo wangu wanifundisha hekima.

7 Nioshe kwa hisopo, nami nitakuwa safi,
unisafishe, nami nitakuwa mweupe kuliko theluji.
8 Unipe kusikia furaha na shangwe,
mifupa uliyoipond na ifurahi.
9 Ufiche uso wako usizitazame dhambi zangu,
na uufute uovu wangu wote.

10 Ee Mungu, uniumbie moyo safi,
uifanye upya roho ya uthabiti ndani yangu.
11 Usinitupe kutoka mbele zako
wala kuniondolea Roho wako Mtakatifu.
12 Unirudishie tena furaha ya wokovu wako,
unipe roho ya utii, ili initegemeze.

13 Ndipo nitakapowafundisha wakosaji njia zako,
na wenye dhambi watakugeukia wewe.
14 Ee Mungu, Mungu uniokoaye,
niokoe na hatia ya kumwaga damu,
nao ulimi wangu utaimba juu ya haki yako.
15 Ee Bwana, fungua midomo yangu,
na kinywa changu kitatangaza sifa zako.
16 Wewe hupendezwi na dhabihu, au ningaliileta,
hufurahii sadaka za kuteketezwa.
17 Bali dhabihu za Mungu ni roho iliyovunjika,
moyo uliovunjika wenye toba,
Ee Mungu, hutaudharau.

18 Kwa wema wa radhi yako uifanye Sayuni istawi,
ukazijenge upya kuta za Yerusalemu.
19 Hapo ndipo kutakapokuwa na dhabihu za haki,
sadaka nzima za kuteketezwa za kukupendeza sana,
pia mafahali watatolewa
madhabahuni mwako.

Zaburi 52

Hukumu Ya Mungu

Kwa mwimbishaji. Utenzi wa Daudi. Baada ya Doegi, Mwedomu kumwendea Sauli na kumjulisha kuwa: "Daudi amekwenda nyumbani kwa Ahimeleki."

1 Ewe jitu, mbona unajivunia ubaya?
Kwa nini unajivuna mchana kutwa,
wewe ambaye ni fedheha mbele za Mungu?
2 Ulimi wako hupanga mashauri mabaya ya maangamizi.
Ni kama wembe mkali, ninyi mfanyao hila.
3 Unapenda mabaya kuliko mema,
uongo kuliko kusema kweli.
4 Unapenda kila neno lenye kudhuru,
ewe ulimi wenye hila!

5 Hakika Mungu atakushusha chini
kwa maangamizi ya milele:
atakunyakua na kukuondoa kwa nguvu
kutoka hema yako,
atakung'oa kutoka nchi ya walio hai.
6 Wenye haki wataona na kuogopa,
watamcheka, wakisema,
7 "Huyu ni yule mtu ambaye
hakumfanya Mungu kuwa ngome yake,

bali alitumainia wingi wa utajiri wake,
na akawa hodari kwa kuwaangamiza wengine!"

Neema Ya Mungu

8 Lakini mimi ni kama mti wa mzeituni
unaostawi katika nyumba ya Mungu,
nautegemea upendo wa Mungu usiokoma
milele na milele.
9 Nitakusifu milele kwa yale uliyoyatenda,
nitatumaini jina lako, kwa kuwa jina lako ni jema.
Nitakusifu mbele ya watakatifu wako.

Zaburi 53

Uovu Wa Wanadamu
(Zaburi 14)

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa mahalathi. Utenzi wa Daudi.

1 Mpumbavu anasema moyoni mwake,
"Hakuna Mungu."
Wameharibika, na njia zao ni za uovu kabisa,
hakuna hata mmoja atendaye mema.

2 Mungu anawachungulia wanadamu chini
kutoka mbinguni
aone kama wako wenye akili,
wowote wanaomtafuta Mungu.
3 Kila mmoja amegeukia mbali,
wameharibika wote pamoja,
hakuna atendaye mema.
Naam, hakuna hata mmoja!

4 Je, watendao mabaya kamwe hawatajifunza:
wale ambao huwala watu wangu
kama watu walavyo mkate,
hao ambao hawamwiti Mungu?
5 Hapo waliingiwa na hofu kuu,
ambapo hapakuwa cha kutetemesha.
Mungu alitawanya mifupa ya wale waliokushambulia;
uliwaaibisha, kwa sababu Mungu aliwadharau.

6 Laiti wokovu wa Israeli ungalikuja kutoka Sayuni!
Wakati Mungu arejeshapo wafungwa wa watu wake,
Yakobo na ashangilie, Israeli na afurahi!

Zaburi 54

Kuomba Ulinzi Wa Mungu Kutokana Na Adui

Kwa mwimbishaji. Na ala za nyuzi za uimbaji. Utenzi wa Daudi. Wakati Wazifu walimwendea Sauli na kumjulisha, "Je, Daudi hajifichi miongoni mwetu?"

1 Ee Mungu uniokoe kwa jina lako,
unifanyie hukumu kwa uwezo wako.
2 Ee Mungu, sikia maombi yangu,
usikilize maneno ya kinywa changu.

3 Wageni wananishambulia,
watu wakatili wanayatafuta maisha yangu,
watu wasiomjali Mungu.

4 Hakika Mungu ni msaada wangu,
Bwana ndiye anayenitegemeza.

5 Mabaya na yawarudie wale wanaonisingizia,
kwa uaminifu wako uwaangamize.

6 Nitakutolea dhabihu za hiari;
Ee BWANA, nitalisifu jina lako
kwa kuwa ni vyema.
7 Kwa maana ameniokoa katika shida zangu zote,
na macho yangu yamewatazama adui zangu kwa ushindi.

Zaburi 55

Maombi Ya Mtu Aliyesalitiwa Na Rafiki

Kwa mwimbishaji. Na ala za uimbaji. Utenzi wa Daudi.
1 Ee Mungu, sikiliza maombi yangu,
wala usidharau hoja yangu.
2 Nisikie na unijibu.
Mawazo yangu yananisumbua na nimehangaishwa
3 kwa sauti ya adui,
kwa kukaziwa macho na waovu,
kwa sababu wananiletea mateso juu yangu
na kunitukana kwa hasira zao.

4 Moyo wangu umejaa uchungu,
hofu ya kifo imenishambulia.
5 Woga na kutetemeka vimenizunguka,
hofu kuu imenigharikisha.
6 Nilisema, “Laiti ningekuwa na mbawa za njiwa!
Ningeruka niende mbali kupumzika.
7 Ningalitorokea mbali sana
na kukaa jangwani,
8 ningaliharakisha kwenda mahali pa salama,
mbali na tufani kali na dhoruba.”

9 Ee BWANA, uwatahayarishe waovu
na uwachanganyishie semi zao,
maana nimeona jeuri na ugomvi mjini.
10 Usiku na mchana wanazunguka juu ya kuta zake,
uovu na dhuluma vimo ndani yake.
11 Nguvu za uharibifu zinatenda kazi mjini,
vitisho na uongo haviondoki mitaani mwake.

12 Kama aliyenitukana ni adui yangu, ningevumilia,
kama mtu mwovu angejiinua dhidi yangu,
ningejificha asinione.

13 Kumbe ni wewe, mwenzangu,
mshiriki na rafiki yangu wa karibu,
14 ambaye awali tulifurahia ushirika mzuri,
tulipokuwa tukienda na umati hekaluni mwa Mungu.

15 Kifo na kiwajie adui zangu ghafula,
na washuke kuzimu wangali hai,
kwa maana uovu upo ndani yao.

16 Lakini ninamwita Mungu,
naye Bwana huniokoa.
17 Jioni, asubuhi na adhuhuri
ninalia kwa huzuni,
naye husikia sauti yangu.
18 Huniokoa nikawa salama katika vita
vilivyopangwa dhidi yangu,
ingawa watu wengi hunipinga.
19 Mungu anayemiliki milele,
atawasikia na kuwaadhibu,
watu ambao hawabadilishi njia zao,
wala hawana hofu ya Mungu.

20 Mwenzangu hushambulia rafiki zake,
naye huvunja agano lake.
21 Mazungumzo yake ni laini kama siagi,
hata hivyo vita vimo moyoni mwake.
Maneno yake ni mororo kuliko mafuta,
hata hivyo ni upanga mkali uliofutwa.

22 Mtwike Bwana fadhaa zako,
naye atakutegemeza,
hatamwacha kamwe mwenye haki wake aanguke.
23 Lakini wewe, Ee Mungu,
utawashusha waovu katika shimo la uharibifu.
Wenye kiu ya kumwaga damu na wenye hila,
hawataishi nusu ya siku zao.

Lakini mimi ninakutumaini wewe.

Zaburi 56

Kumtumaini Mungu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Njiwa mkimya wa mbali." Utenzi wa Daudi. Baada ya kukamatwa na Wafilisti huko Gathi.

1 Ee Mungu unihurumie, maana watu wananifuatia vikali;
mchana kutwa wanazidisha mashambulizi yao.
2 Wasingiziaji wangu wananifuatia mchana kutwa,
wengi wananishambulia kwa kiburi chao.

3 Wakati ninapoogopa,
nitakutumaini wewe.
4 Katika Mungu, ambaye neno lake ninalisifu,

katika Mungu ninatumaini; sitaogopa.
Mwanadamu apatikanaye na kufa,
atanitenda nini?

5 Mchana kutwa wanayageuza maneno yangu,
siku zote wanapanga shauri la kunidhuru.
6 Wananifanyia hila, wanajificha,
wanatazama hatua zangu,
wakiwa na shauku ya kuutoa uhai wangu.

7 Wasiepuke kwa vyovyote,
Ee Mungu, katika hasira yako yaangushe mataifa.
8 Andika maombolezo yangu,
orodhesha machozi yangu katika gombo lako:
je, haya hayapo katika kumbukumbu zako?

9 Ndipo adui zangu watarudi nyuma
ninapoita msaada.
Kwa hili nitajua kwamba Mungu
yuko upande wangu.
10 Katika Mungu, ambaye neno lake ninalisifu,
katika Bwana, ambaye neno lake ninalisifu,
11 katika Mungu ninatumaini, sitaogopa.
Mwanadamu anaweza kunitenda nini?

12 Ee Mungu, nina nadhiri kwako,
nitakutolea wewe sadaka zangu za shukrani.
13 Kwa kuwa umeniokoa toka kwenye mauti
na miguu yangu kwenye kujikwaa,
ili niweze kuenenda mbele za Mungu
katika nuru ya uzima.

Zaburi 57

Kuomba Msaada

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa “Usiharibu!” Utenzi wa Daudi. Baada ya kumponyoka Sauli pangoni.

1 Unihurumie, Ee Mungu, unihurumie,
kwa maana nafsi yangu inakukimbilia.
Chini ya uvuli wa mbawa zako nitakimbilia
mpaka maafa yapite.

2 Namlilia Mungu Aliye Juu Sana,
Mungu atimizaye makusudi yake kwangu.
3 Hutumana kutoka mbinguni na kuniokoa,
akiwakemea wale wanaonifuatilia vikali;
Mungu huutuma upendo wake na uaminifu wake.

4 Niko katikati ya simba,
nimelala katikati ya wanyama wenye njaa kuu:
watu ambao meno yao ni mikuki na mishale,
ambao ndimi zao ni panga kali.

5 Ee Mungu, utukuzwe juu ya mbingu,
utukufu wako na uenee duniani kote.

6 Waliitegea miguu yangu nyavu,
nikainamishwa chini na dhiki.
Wamechimba shimo katika njia yangu,
lakini wametumbukia humo wao wenyewe.

7 Ee Mungu, moyo wangu ni thabiti;
nitaimba na kusifu kwa moyo wangu wote.
8 Amka, nafsi yangu!
Amka, kinubi na zeze!
Nitayaamsha mapambazuko.

9 Nitakusifu wewe, Ee Bwana, katikati ya mataifa;
nitaimba habari zako, katikati ya jamaa za watu.
10 Kwa maana upendo wako ni mkuu, waenea hadi mbinguni,
uaminifu wako unazifikia anga.

11 Ee Mungu, utukuzwe juu mbinguni,
utukufu wako na uwe duniani pote.

Zaburi 58

Mungu Kuwaadhibu Waovu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa “Usiharibu!” Utenzi wa Daudi.
1 Enyi watawala, je, kweli mwanena kwa haki?
Je, mnahukumu kwa unyofu miongoni mwa watu?
2 La, mioyoni mwenu mnatunga udhalimu,
na mikono yenu hupima jeuri duniani.
3 Waovu ni wapotovu tangu kuzaliwa kwao,
toka tumboni mwa mama zao
ni wakaidi na husema uongo.
4 Sumu yao ni kama sumu ya nyoka,
kama ile ya fira ambaye ameziba masikio yake,
5 ambaye hatasikia sauti ya kutumbuiza ya mwaguzi,
hata kama mganga angecheza kwa ustadi kiasi gani.

6 Ee Mungu, yavunje meno katika vinywa vyao;
Ee Bwana, vunja meno makali ya hao simba!
7 Na watoweke kama maji yapitayo kwa kasi,
wavutapo pinde zao, mishale yao na iwe butu.
8 Kama konokono ayeyukavyo akitembea,
kama mtoto aliyezaliwa akiwa mfu,
wasilione jua.
9 Kabla vyungu vyenu havijapata moto wa kuni za miiba,
zikiwa mbichi au kavu,
waovu watakuwa
wamefagiliwa mbali.
10 Wenye haki watafurahi waonapo wakilipizwa kisasi,
watakapochovya nyayo zao katika damu ya waovu.
11 Ndipo wanadamu watasema,

“Hakika utulivu wa wenye haki bado una thawabu,
hakika kuna Mungu ahukumuye dunia.”

Zaburi 59

Kuomba Ulinzi Wa Mungu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa “Usiharibu!” Utenzi wa Daudi. Wakati Sauli alipotuma wapelelezi nyumbani mwa Daudi ili wamuue.

1 Ee Mungu, uniokoe na adui zangu,
unilinde kutokana na hao wanaoinuka dhidi yangu.
2 Uniponye na watu watendao mabaya,
uniokoe kutokana na wamwagao damu.

3 Tazama wanavyonivizia!
Watu wakali wananifanyia hila,
ingawa Ee Bwana, mimi sijakosea
wala kutenda dhambi.
4 Sijatenda kosa; hata hivyo wako tayari kunishambulia.
Inuka unisaidie, uone hali yangu mbaya!
5 Ee Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli!
Zinduka uyaadhibu mataifa yote,
usionyeshe huruma kwa wasaliti.

6 Hurudi wakati wa jioni,
wakibweka kama mbwa,
wakiuzurura mji.
7 Tazama yale wanayotema kutoka vinywa vyao,
hutema upanga kutoka midomo yao,
nao husema, “Ni nani atakayetusikia?”
8 Lakini wewe, Bwana, uwacheke;
unayadharau mataifa hayo yote.

9 Ee nguvu yangu, ninakutazama wewe,
wewe, Ee Mungu, ndiwe ngome yangu,
10 Mungu wangu unipendaye.

Mungu atanitangulia,
naye atanifanya niwachekelee
wale wanaonisingizia.
11 Lakini usiwaue, Ee Bwana, ngao yetu,
au sivyo watu wangu watasahau.
Katika uwezo wako wafanye watangetange
na uwashushe chini.
12 Kwa ajili ya dhambi za vinywa vyao,
kwa ajili ya maneno ya midomo yao,
waache wanaswe katika kiburi chao.
Kwa ajili ya laana na uongo wanaotamka,
13 wateketeze katika ghadhabu,
wateketeze hadi wasiwepo tena.
Ndipo itakapofahamika katika miisho ya dunia
kwamba Mungu anatawala juu ya Yakobo.

14 Hurudi jioni,
wakibweka kama mbwa,
wakiuzurura mji.
15 Wanatangatanga wakitafuta chakula,
wasipotosheka hubweka kama mbwa.
16 Lakini mimi nitaziimba nguvu zako,
asubuhi nitaimba juu ya upendo wako;
kwa maana wewe ndiwe ngome yangu
na kimbilio langu wakati wa shida.
17 Ee uliye Nguvu zangu, ninakuimbia sifa.
Wewe, Ee Mungu, ndiwe ngome yangu,
Mungu unipendaye.

Zaburi 60

Kuomba Kuokolewa

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Shushani Eduthi." Utenzi wa Daudi wa kufundisha. Wakati alipopigana na Waaramu kutoka Aramu-Naharaimu na Aramu-Soba, naye Yoabu akarudi nyuma na kuwaua Waedomu 12,000 katika Bonde la Chumvi.

1 Ee Mungu, umetukataa na kutokea ghafula juu yetu,
umekasirika: sasa turejeshe upya!
2 Umetetemesha nchi na kuipasua;
uiponye mavunjiko yake, kwa maana inatetemeka.
3 Umewaonyesha watu wako nyakati za kukata tamaa;
umetunywesha mvinyo unaotuyumbisha.

4 Kwa wale wanaokucha wewe,
umewainulia bendera,
ili iweze kutwekwa dhidi ya upinde.

5 Tuokoe na utusaidie kwa mkono wako wa kuume,
ili wale uwapendao wapate kuokolewa.
6 Mungu amenena kutoka patakatifu pake:
"Nitaigawa Shekemu kwa ushindi
na kulipima Bonde la Sukothi.
7 Gileadi ni yangu na Manase ni yangu;
Efraimu ni kofia yangu ya chuma,
nayo Yuda ni fimbo yangu ya utawala.
8 Moabu ni sinia langu la kunawia,
juu ya Edomu natupa kiatu changu;
nashangilia kwa kushindwa kwa Ufilisti."

9 Ni nani atakayenipeleka hadi mji wenye ngome?
Ni nani atakayeniongoza hadi nifike Edomu?
10 Ee Mungu, si ni wewe uliyetukataa sisi,
na hutoki tena na majeshi yetu?
11 Tuletee msaada dhidi ya adui,
kwa maana msaada wa mwanadamu haufai kitu.
12 Kwa msaada wa Mungu tutapata ushindi,
naye atawaponda adui zetu.

Zaburi 61

Kuomba Ulinzi
Kwa mwimbishaji. Kwa ala za nyuzi za uimbaji. Zaburi ya Daudi.
1 Ee Mungu, sikia kilio changu,
usikilize maombi yangu.

2 Kutoka miisho ya dunia ninakuita,
ninaita huku moyo wangu unadhoofika;
uniongoze kwenye mwamba
ule ulio juu kuliko mimi.
3 Kwa kuwa umekuwa kimbilio langu,
ngome imara dhidi ya adui.

4 Natamani kukaa hemani mwako milele,
na kukimbilia chini ya uvuli wa mbawa zako.
5 Ee Mungu, kwa kuwa umesikia nadhiri zangu,
umenipa urithi wa wale wanaoliogopa jina lako.

6 Mwongezee mfalme siku za maisha yake,
miaka yake kwa vizazi vingi.
7 Yeye na atawazwe kwenye kiti cha enzi mbele za Mungu milele;
amuru upendo wako na uaminifu wako vimlinde.

8 Ndipo daima nitaliimbia sifa jina lako
na kuzitimiza nadhiri zangu siku baada ya siku.

Zaburi 62

Mungu Kimbilio La Pekee
Kwa mwimbishaji. Mtindo wa Yeduthuni. Zaburi ya Daudi.
1 Kwa Mungu peke yake nafsi yangu inapata pumziko;
wokovu wangu watoka kwake.
2 Yeye peke yake ndiye mwamba wangu na wokovu wangu;
yeye ni ngome yangu, sitatikisika kamwe.

3 Mtamshambulia mtu hata lini?
Je, ninyi nyote mtamtupa chini,
ukuta huu ulioinama na uzio huu unaotikisika?
4 Walikusudia kikamilifu kumwangusha
toka mahali pake pa fahari;
wanafurahia uongo.
Kwa vinywa vyao hubariki,
lakini ndani ya mioyo yao hulaani.

5 Ee nafsi yangu, upumzike, kwa Mungu peke yake,
tumaini langu latoka kwake.
6 Yeye peke yake ndiye mwamba wangu na wokovu wangu;
ndiye ngome yangu, sitatikisika.
7 Wokovu wangu na heshima yangu viko kwa Mungu,
ndiye mwamba wangu wenye nguvu
na kimbilio langu.

8 Enyi watu, mtumainini yeye wakati wote,
miminieni mioyo yenu kwake,
kwa kuwa Mungu ni kimbilio letu.

9 Binadamu wa ngazi ya chini ni pumzi tu,
nao wa ngazi ya juu ni uongo tu;
wakipimwa kwenye mizani, si chochote;
wote kwa pamoja ni pumzi tu.
10 Usitumainie vya udhalimu
wala usijivune kwa vitu vya wizi;
ingawa utajiri wako utaongezeka,
usiviwekee moyo wako.

11 Jambo moja Mungu amelisema,
mambo mawili nimeyasikia:
kwamba, Ee Mungu,
wewe una nguvu,
12 na kwamba, Ee Bwana,
wewe ni mwenye upendo.
Hakika utampa kila mtu thawabu
kwa kadiri ya alivyotenda.

Zaburi 63

Shauku Kwa Ajili Ya Uwepo Wa Mungu

Zaburi ya Daudi. Wakati alipokuwa katika Jangwa la Yuda.
1 Ee Mungu, wewe ni Mungu wangu,
nakutafuta kwa moyo wote;
nafsi yangu inakuonea kiu,
mwili wangu unakuonea wewe shauku,
katika nchi kame na iliyochoka
mahali ambapo hapana maji.

2 Nimekuona katika mahali patakatifu
na kuuona uwezo wako na utukufu wako.
3 Kwa sababu upendo wako ni bora kuliko uhai,
midomo yangu itakuadhimisha.
4 Nitakusifu siku zote za maisha yangu,
na kwa jina lako nitainua mikono yangu.
5 Nafsi yangu itatoshelezwa
kama kwa wingi wa vyakula;
kwa midomo iimbayo
kinywa changu kitakusifu wewe.

6 Kitandani mwangu ninakukumbuka wewe,
ninawaza juu yako makesha yote ya usiku.
7 Kwa sababu wewe ndiwe msaada wangu,
chini ya uvuli wa mbawa zako naimba.
8 Nafsi yangu inaambatana nawe,
mkono wako wa kuume hunishika.

9 Wale wanaotafuta uhai wangu wataharibiwa,

watakwenda chini kwenye vilindi vya dunia.
10 Watatolewa wafe kwa upanga,
nao watakuwa chakula cha mbweha.

11 Bali mfalme atafurahi katika Mungu,
wale wote waapao kwa jina la Mungu watamsifu,
bali vinywa vya waongo vitanyamazishwa.

Zaburi 64

Kuomba Ulinzi Dhidi Ya Maadui

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Ee Mungu, unisikie ninapoeleza lalamiko langu,
uyahifadhi maisha yangu kutokana na vitisho vya adui.
2 Unifiche kutokana na shauri la siri la waovu,
kutokana na zile kelele za kundi la watenda mabaya.

3 Wananoa ndimi zao kama panga
na kuelekeza maneno yao kama mishale ya kufisha.
4 Hurusha mishale kutoka kwenye mavizio kwa mtu asiye na hatia,
humrushia ghafula bila woga.

5 Kila mmoja humtia moyo mwenzake
katika mipango mibaya;
huzungumza juu ya kuficha mitego yao,
nao husema, “Ni nani ataiona?”
6 Hufanya shauri baya la dhuluma na kusema,
“Tumebuni mpango mkamilifu!”
Hakika nia na moyo wa mwanadamu vina hila.

7 Bali Mungu atawapiga kwa mishale,
nao ghafula wataangushwa.
8 Atageuza ndimi zao wenyewe dhidi yao
na kuwaleta kwenye maangamizi;
wote wawaonao watatikisa vichwa vyao
kwa dharau.

9 Wanadamu wote wataogopa,
watatangaza kazi za Mungu
na kutafakari yale aliyoyatenda.
10 Wenye haki na wafurahi katika Bwana,
na wakimbilie kwake;
wanyofu wote wa moyo na wamsifu yeye!

Zaburi 65

Kusifu Na Kushukuru

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi. Wimbo.
1 Ee Mungu, sifa zakungojea katika Sayuni;
kwako wewe nadhiri zetu zitatimizwa.
2 Ewe usikiaye maombi,
kwako wewe watu wote watakuja.

3 Tulipokuwa tumefunikwa kabisa na dhambi,
wewe ulisamehe makosa yetu.
4 Heri wale uliowachagua
na kuwaleta karibu ili waishi katika nyua zako!
Tunashibishwa kwa mema ya nyumba yako,
mema ya Hekalu lako takatifu.

5 Unatujibu kwa matendo ya kushangaza ya haki,
Ee Mungu Mwokozi wetu,
tumaini la miisho yote ya duniani
na la bahari zilizo mbali sana,
6 uliyeumba milima kwa uwezo wako,
ukiwa umejivika nguvu,
7 uliyenyamazisha dhoruba za bahari,
ngurumo za mawimbi yake,
na ghasia za mataifa.
8 Wale wanaoishi mbali sana
wanaogopa maajabu yako,
kule asubuhi ipambazukiapo
na kule jioni inakofifilia
umeziita nyimbo za furaha.

9 Waitunza nchi na kuinyeshea,
waitajirisha kwa wingi.
Vijito vya Mungu vimejaa maji
ili kuwapa watu nafaka,
kwa maana wewe umeviamuru.
10 Umeilowesha mifereji yake
na kusawazisha kingo zake;
umeilainisha kwa manyunyu
na kuibariki mimea yake.
11 Umeuvika mwaka taji ya baraka,
magari yako yanafurika kwa wingi.
12 Mbuga za majani za jangwani umezineemesha;
vilima vimevikwa furaha.
13 Penye nyanda za malisho pamejaa makundi ya wanyama,
na mabonde yamepambwa kwa mavuno;
vyote vinashangilia kwa furaha na kuimba.

Zaburi 66

Kusifu Mungu Kwa Ajili Ya Wema Wake

Kwa mwimbishaji. Wimbo. Zaburi.
1 Mpigieni Mungu kelele za shangwe, dunia yote!
2 Imbeni utukufu wa jina lake;
mpeni sifa zake kwa utukufu!
3 Mwambieni Mungu, "Jinsi gani yalivyo ya kutisha matendo yako!
Uwezo wako ni mkuu mno kiasi kwamba
adui wananyenyekea mbele zako.
4 Dunia yote yakusujudia,
wanakuimbia wewe sifa,
wanaliimbia sifa jina lako."

5 Njooni mwone yale Mungu aliyoyatenda,
mambo ya kutisha aliyoyatenda
miongoni mwa wanadamu!
6 Alifanya bahari kuwa nchi kavu,
wakapita kati ya maji kwa miguu,
njooni, tumshangilie.
7 Yeye hutawala kwa uwezo wake milele,
macho yake huangalia mataifa yote:
waasi wasithubutu kujiinua dhidi yake.

8 Enyi mataifa, msifuni Mungu wetu,
sauti ya sifa yake isikike,
9 ameyahifadhi maisha yetu
na kuizuia miguu yetu kuteleza.
10 Ee Mungu, wewe ulitujaribu,
ukatusafisha kama fedha.
11 Umetuingiza kwenye nyavu
na umetubebesha mizigo mizito
migongoni mwetu.
12 Uliwaruhusu watu watukalie vichwani,
tulipita kwenye moto na kwenye maji,
lakini ulituleta kwenye nchi
iliyojaa utajiri tele.

13 Nitakuja hekaluni mwako na sadaka za kuteketezwa
na kukutimizia nadhiri zangu:
14 nadhiri ambazo midomo yangu iliahidi
na nilizotamka kwa kinywa changu
nilipokuwa katika shida.
15 Nitakutolea dhabihu za wanyama wanono
na sadaka za kondoo dume,
nitakutolea mafahali na mbuzi.

16 Njooni msikilize ninyi nyote mnaomcha Mungu,
nami niwaambie aliyonitendea.
17 Nilimlilia kwa kinywa changu,
sifa zake zilikuwa katika ulimi wangu.
18 Kama ningekuwa nimeyaficha maovu moyoni mwangu,
Bwana asingekuwa amenisikiliza;
19 lakini hakika Mungu amenisikiliza
na amesikia sauti yangu katika maombi.
20 Sifa apewe Mungu,
ambaye hakulikataa ombi langu
wala kunizuilia upendo wake!

Zaburi 67

Mataifa Yahimizwa Kumsifu Mungu

Kwa mwimbishaji. Na ala za nyuzi za muziki. Zaburi. Wimbo.

1 Mungu aturehemu na kutubariki,
na kutuangazia nuru za uso wake,

2 ili njia zako zijulikane duniani,
wokovu wako katikati ya mataifa yote.

3 Ee Mungu, mataifa na wakusifu,
mataifa yote na wakusifu.
4 Mataifa yote wafurahi na kuimba kwa shangwe,
kwa kuwa unatawala watu kwa haki
na kuongoza mataifa ya dunia.
5 Ee Mungu, mataifa na wakusifu,
mataifa yote na wakusifu.

6 Ndipo nchi itatoa mazao yake,
naye Mungu, Mungu wetu, atatubariki.
7 Mungu atatubariki
na miisho yote ya dunia itamcha yeye.

Zaburi 68

Wimbo Wa Taifa Wa Shangwe Kwa Ushindi

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi. Wimbo.
1 Mungu na ainuke, watesi wake watawanyike,
adui zake na wakimbie mbele zake.
2 Kama vile moshi upeperushwavyo na upepo,
vivyo hivyo uwapeperushe mbali,
kama vile nta iyeyukavyo kwenye moto,
vivyo hivyo waovu na waangamie mbele za Mungu.
3 Bali wenye haki na wafurahi,
washangilie mbele za Mungu,
wafurahi na kushangilia.

4 Mwimbieni Mungu, liimbieni sifa jina lake,
mtukuzeni yeye aendeshwaye juu ya mawingu:
jina lake ni Bwana,
furahini mbele zake.
5 Baba wa yatima, mtetezi wa wajane,
ni Mungu katika makao yake matakatifu.
6 Mungu huwaweka wapweke katika jamaa,
huwaongoza wafungwa wakiimba,
bali waasi huishi katika nchi kame.

7 Ee Mungu, ulipowatangulia watu wako,
ulipopita nyikani,
8 dunia ilitikisika,
mbingu zikanyesha mvua,
mbele za Mungu, Yule wa Sinai,
mbele za Mungu, Mungu wa Israeli.
9 Ee Mungu, ulinyesha mvua nyingi
na kuiburudisha ardhi iliyokuwa imechoka.
10 Ee Mungu, watu wako waliishi huko,
nawe kwa wingi wa utajiri wako
uliwapa maskini mahitaji yao.

11 Bwana alitangaza neno,
waliolitangaza neno hilo walikuwa kundi kubwa:
12 “Wafalme na majeshi walikimbia upesi,
watu waliobaki kambini waligawana nyara.
13 Hata ulalapo katikati ya mioto ya kambini,
mabawa ya njiwa wangu yamefunikwa kwa fedha,
manyoya yake kwa dhahabu ing’aayo.”
14 Wakati Mwenyezi* alipowatawanya wafalme katika nchi,
ilikuwa kama theluji iliyoanguka juu ya Salmoni.

15 Milima ya Bashani ni milima iliyotukuka,
milima ya Bashani ina vilele vilivyochongoka.
16 Enyi milima yenye vilele vilivyochongoka,
kwa nini mnakazia macho kwa wivu,
katika mlima Mungu anaochagua kutawala,
ambako Bwana mwenyewe ataishi milele?
17 Magari ya Mungu ni makumi ya maelfu,
na maelfu ya maelfu;
Bwana amekuja kutoka Sinai
hadi katika patakatifu pake.
18 Ulipopanda juu, uliteka mateka,
ukapokea vipawa kutoka kwa wanadamu,
hata kutoka kwa wale walioasi,
ili wewe, Ee Bwana Mungu, upate kuishi huko.

19 Sifa apewe Bwana, Mungu Mwokozi wetu,
ambaye siku kwa siku hutuchukulia mizigo yetu.
20 Mungu wetu ni Mungu aokoaye,
Bwana Mwenyezi hutuokoa na kifo.

21 Hakika Mungu ataponda vichwa vya adui zake,
vichwa vya hao waendao katika njia za dhambi.
22 Bwana alisema, “Nitawarudisha kutoka Bashani;
nitawarudisha kutoka vilindi vya bahari,
23 ili uweze kuchovya miguu yako katika damu ya adui zako,
huku ndimi za mbwa wako zikiwa na fungu lake.”

24 Ee Mungu, maandamano yako yameonekana,
maandamano ya Mungu wangu, Mfalme wangu,
yakielekea patakatifu pake.
25 Mbele wako waimbaji, baada yao wapiga vinanda,
pamoja nao wako wanawali wakipiga matari.
26 Msifuni Mungu katika kusanyiko kubwa,
msifuni Bwana katika kusanyiko la Israeli.
27 Liko kabila dogo la Benyamini likiwaongoza,
wakifuatwa na kundi kubwa la watawala wa Yuda,
hatimaye watawala wa Zabuloni na Naftali.

28 Ee Mungu, amuru uwezo wako,

* **Zaburi 68:14** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

Ee Mungu tuonyeshe nguvu zako,
kama ulivyofanya hapo awali.
29 Kwa sababu ya Hekalu lako Yerusalemu
wafalme watakuletea zawadi.
30 Mkemee mnyama aliyeko kwenye manyasi,
kundi la mafahali katikati ya ndama za mataifa.
Na walete minara ya madini ya fedha wakinyenyekea.
Tawanya mataifa yapendayo vita.
31 Wajumbe watakuja kutoka Misri,
Kushi† atajisalimisha kwa Mungu.

32 Mwimbieni Mungu, enyi falme za dunia,
mwimbieni Bwana sifa,
33 mwimbieni sifa yeye apandaye mbingu za kale zilizo juu,
yeye angurumaye kwa sauti kuu.
34 Tangazeni uwezo wa Mungu,
ambaye fahari yake iko juu ya Israeli,
ambaye uwezo wake uko katika anga.
35 Ee Mungu, wewe unatisha katika mahali patakatifu pako,
Mungu wa Israeli huwapa watu wake uwezo na nguvu.

Mungu Asifiwe!

Zaburi 69

Kilio Cha Kuomba Msaada Wakati Wa Dhiki

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Yungiyungi." Zaburi ya Daudi.
1 Ee Mungu, niokoe,
kwa maana maji yamenifika shingoni.
2 Ninazama kwenye vilindi vya matope,
pasipo mahali pa kukanyaga,
Nimefika kwenye maji makuu,
mafuriko yamenigharikisha.
3 Nimechoka kwa kuomba msaada,
koo langu limekauka.
Macho yangu yanafifia,
nikimtafuta Mungu wangu.
4 Wale wanaonichukia bila sababu
ni wengi kuliko nywele za kichwa changu;
wengi ni adui kwangu bila sababu,
wale wanaotafuta kuniangamiza.
Ninalazimishwa kurudisha
kitu ambacho sikuiba.

5 Ee Mungu, wewe unajua upumbavu wangu,
wala hatia yangu haikufichika kwako.

6 Ee Bwana, ewe Bwana Mwenye Nguvu Zote,
wakutumainio wasiaibishwe
kwa ajili yangu;

† **Zaburi 68:31** Kushi hapa ina maana maeneo ya Naili ya juu, yaani Ethiopia.

wakutafutao wasifedheheshwe kwa ajili yangu,
Ee Mungu wa Israeli.
7 Kwa maana nimestahimili dharau kwa ajili yako,
aibu imefunika uso wangu.
8 Nimekuwa mgeni kwa ndugu zangu,
mgeni kwa wana wa mama yangu mwenyewe.
9 Kwa kuwa wivu wa nyumba yako unanila,
matukano ya wale wanaokutukana yameniangukia.
10 Ninapolia na kufunga,
lazima nivumilie matusi.
11 Ninapovaa nguo ya gunia,
watu hunidharau.
12 Wale wanaoketi mlangoni wananisimanga,
nimekuwa wimbo wa walevi.

13 Lakini Ee BWANA, ninakuomba,
kwa wakati ukupendezao;
katika upendo wako mkuu, Ee Mungu,
unijibu kwa wokovu wako wa hakika.
14 Uniokoe katika matope,
usiniache nizame;
niokoe na hao wanichukiao,
kutoka kwenye vilindi vya maji.
15 Usiache mafuriko yanigharikishe
au vilindi vinimeze,
au shimo lifumbe kinywa chake juu yangu.
16 Ee BWANA, unijibu, kwa wema wa upendo wako;
kwa huruma zako nyingi unigeukie.
17 Usimfiche mtumishi wako uso wako,
uharakishe kunijibu, kwa sababu niko katika shida.
18 Njoo karibu uniokoe,
nikomboe kwa sababu ya adui zangu.

19 Unajua jinsi ninavyodharauliwa,
kufedheheshwa na kuaibishwa,
adui zangu wote unawajua.
20 Dharau zimenivunja moyo
na nimekata tamaa,
nimetafuta wa kunihurumia, lakini sikumpata,
wa kunituliza, lakini sikumpata.
21 Waliweka nyongo katika chakula changu
na walinipa siki nilipokuwa na kiu.

22 Meza iliyoandaliwa mbele yao na iwe mtego,
nayo iwe upatilizo na tanzi.
23 Macho yao yatiwe giza ili wasiweze kuona,
nayo migongo yao iinamishwe daima.
24 Uwamwagie ghadhabu yako,
hasira yako kali na iwapate.
25 Mahali pao na pawe ukiwa,
wala asiwepo yeyote atakayeishi katika mahema yao.

26 Kwa kuwa wanawatesa wale uliowajeruhi,
na kuzungumza juu ya maumivu ya wale uliowaumiza.
27 Walipize uovu juu ya uovu,
usiwaache washiriki katika wokovu wako.
28 Wafutwe kutoka kitabu cha uzima
na wasiorodheshwe pamoja na wenye haki.

29 Mimi niko katika maumivu na dhiki;
Ee Mungu, wokovu wako na unihifadhi.

30 Nitalisifu jina la Mungu kwa wimbo,
nami nitamtukuza kwa kumtolea shukrani.
31 Hili litampendeza Bwana kuliko ng'ombe dume,
zaidi ya fahali akiwa na pembe na kwato zake.
32 Maskini wataona na kufurahi:
ninyi mnaomtafuta Mungu, mioyo yenu na iishi!
33 Bwana huwasikia wahitaji
wala hadharau watu wake waliotekwa.

34 Mbingu na dunia zimsifu,
bahari na vyote viendavyo ndani yake,
35 kwa maana Mungu ataiokoa Sayuni
na kuijenga tena miji ya Yuda.
Kisha watu watafanya makao yao humo na kuimiliki,
36 watoto wa watumishi wake watairithi
na wale wote walipendao jina lake
wataishi humo.

Zaburi 70

Kuomba Msaada
(Zaburi 40:13-17)
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi. Maombi.
1 Ee Mungu, ufanye haraka kuniokoa;
Ee Bwana, njoo hima unisaidie.
2 Wale wanaotafuta kuuondoa uhai wangu,
waaibishwe na kufadhaishwa;
wote wanaotamani kuangamizwa kwangu,
warudishwe nyuma kwa aibu.
3 Wale waniambiao, "Aha! Aha!"
warudi nyuma kwa sababu ya aibu yao.
4 Lakini wote wakutafutao
washangilie na kukufurahia,
wale wapendao wokovu wako siku zote waseme,
"Mungu na atukuzwe!"

5 Lakini bado mimi ni maskini na mhitaji;
Ee Mungu, unijie haraka.
Wewe ndiwe msaada wangu na mwokozi wangu;
Ee Bwana, usikawie.

Zaburi 71

Kuomba Ulinzi Na Msaada Siku Zote Za Maisha

1 Ee Bwana, nimekukimbilia wewe,
usiache nikaaibika kamwe.
2 Kwa haki yako uniponye na kuniokoa,
unitegee sikio lako uniokoe.
3 Uwe kwangu mwamba wa kimbilio,
mahali nitakapokimbilia kila wakati;
toa amri ya kuniokoa, kwa kuwa wewe
ni mwamba wangu na ngome yangu.
4 Ee Mungu wangu uniokoe kutoka kwenye mkono wa mwovu,
kutoka kwenye makucha ya watu wabaya na wakatili.

5 Kwa kuwa umekuwa tumaini langu, Ee Bwana Mwenyezi,
tegemeo langu tangu ujana wangu.
6 Tangu kuzaliwa nimekutegemea wewe,
ulinitoa tumboni mwa mama yangu.
Nitakusifu wewe daima.
7 Nimekuwa kama kioja kwa wengi,
lakini wewe ni kimbilio langu imara.
8 Kinywa changu kimejazwa sifa zako,
nikitangaza utukufu wako mchana kutwa.

9 Usinitupe wakati wa uzee,
wala usiniache nguvu zangu zinapopungua.
10 Kwa maana adui zangu wananisengenya,
wale wanaonivizia kuniua wafanya hila.
11 Wanasema, "Mungu amemwacha,
mkimbilieni mkamkamate,
kwani hakuna wa kumwokoa."
12 Ee Mungu, usiwe mbali nami,
njoo haraka kunisaidia, Ee Mungu wangu.
13 Washtaki wangu na waangamie kwa aibu,
wale wanaotaka kunidhuru
na wafunikwe kwa dharau na fedheha.

14 Lakini mimi, nitatumaini siku zote,
nitakusifu zaidi na zaidi.
15 Kinywa changu kitasimulia haki yako,
wokovu wako mchana kutwa,
ingawa sifahamu kipimo chake.
16 Ee Bwana Mwenyezi, nitakuja
na kutangaza matendo yako makuu,
nitatangaza haki yako, yako peke yako.
17 Ee Mungu, umenifundisha tangu ujana wangu,
hadi leo ninatangaza matendo yako ya ajabu.
18 Ee Mungu, usiniache,
hata niwapo mzee wa mvi,
mpaka nitangaze uwezo wako kwa kizazi kijacho,
nguvu zako kwa wote watakaokuja baadaye.

19 Ee Mungu, haki yako imefika juu katika mbingu,
wewe ambaye umefanya mambo makuu.
Ee Mungu, ni nani aliye kama wewe?

20 Ingawa umenifanya nipate taabu, nyingi na chungu,
utanihuisha tena,
kutoka vilindi vya dunia
utaniinua tena.
21 Utaongeza heshima yangu
na kunifariji tena.

22 Ee Mungu wangu, nitakusifu kwa kinubi
kwa ajili ya uaminifu wako;
Ee Uliye Mtakatifu wa Israeli,
nitakuimbia sifa kwa zeze.
23 Midomo yangu itapaza sauti kwa furaha
ninapokuimbia sifa,
mimi, ambaye umenikomboa.
24 Ulimi wangu utasimulia matendo yako ya haki
mchana kutwa,
kwa maana wale waliotaka kunidhuru,
wameaibishwa na kufadhaishwa.

Zaburi 72

Maombi Kwa Ajili Ya Mfalme

Zaburi ya Solomoni.

1 Ee Mungu, mjalie mfalme aamue kwa haki yako,
mwana wa mfalme kwa haki yako.
2 Atawaamua watu wako kwa haki,
watu wako walioonewa kwa haki.
3 Milima italeta mafanikio kwa watu,
vilima tunda la haki.
4 Atawatetea walioonewa miongoni mwa watu
na atawaokoa watoto wa wahitaji,
ataponda mdhalimu.

5 Atadumu kama jua lidumuvyo, kama mwezi, vizazi vyote.
6 Atakuwa kama mvua inyeshayo juu ya shamba lililofyekwa,
kama manyunyu yanyeshayo ardhi.
7 Katika siku zake wenye haki watastawi;
mafanikio yatakuwepo mpaka mwezi utakapokoma.

8 Atatawala kutoka bahari hadi bahari
na kutoka Mto* mpaka miisho ya dunia.
9 Makabila ya jangwani watamsujudia,
na adui zake wataramba mavumbi.
10 Wafalme wa Tarshishi na wa pwani za mbali
watamletea kodi;
wafalme wa Sheba na Seba
watampa zawadi.
11 Wafalme wote watamsujudia
na mataifa yote yatamtumikia.

12 Kwa maana atamwokoa mhitaji anayemlilia,
aliyeonewa asiye na wa kumsaidia.

* **Zaburi 72:8** Yaani Mto Frati.

13 Atawahurumia wanyonge na wahitaji
na kuwaokoa wahitaji kutoka mauti.
14 Atawaokoa kutoka uonevu na ukatili,
kwani damu yao ni ya thamani machoni pake.

15 Aishi maisha marefu!
Na apewe dhahabu ya Sheba.
Watu wamwombee daima
na kumbariki mchana kutwa.
16 Nafaka ijae tele katika nchi yote,
juu ya vilele vya vilima na istawi.
Tunda lake na listawi kama Lebanoni,
listawi kama majani ya kondeni.
17 Jina lake na lidumu milele,
na lidumu kama jua.

Mataifa yote yatabarikiwa kupitia kwake,
nao watamwita aliyebarikiwa.

18 BWANA Mungu, Mungu wa Israeli, apewe sifa,
yeye ambaye peke yake hutenda mambo ya ajabu.
19 Jina lake tukufu lisifiwe milele,
ulimwengu wote ujae utukufu wake.
Amen na Amen.

20 Huu ndio mwisho wa maombi ya Daudi mwana wa Yese.

KITABU CHA TATU

73

(Zaburi 73–89)

Haki Ya Mungu

Zaburi ya Asafu.
1 Hakika Mungu ni mwema kwa Israeli,
kwa wale ambao mioyo yao ni safi.

2 Bali kwangu mimi, miguu yangu ilikuwa karibu kuteleza;
nilikuwa karibu mguu wangu kuachia uliposimama.
3 Kwa maana niliwaonea wivu wenye kujivuna
nilipoona kufanikiwa kwa waovu.

4 Wao hawana taabu,*
miili yao ina afya na nguvu.
5 Hawapati shida zinazowataabisha watu wengine,
wala hawapati mapigo kama wanadamu wengine.
6 Kwa hiyo kiburi ni mkufu wao,
wamejivika jeuri.
7 Uovu hutoka katika mioyo yao iliyokufa ganzi,
majivuno maovu kutoka mioyoni mwao hauna kikomo.
8 Hudhihaki na kusema kwa ukorofi,
katika majivuno yao wanatishia kutesa.

* **Zaburi 73:4** Tafsiri nyingine zinasema: hawana maumivu katika kufa kwao.

9 Vinywa vyao huweka madai hata kwa mbingu,
nazo ndimi zao humiliki duniani.
10 Kwa hiyo watu wao huwageukia
na kunywa maji tele.†
11 Wanasema, "Mungu awezaje kujua?
Je, Yeye Aliye Juu Sana anayo maarifa?"

12 Hivi ndivyo walivyo waovu:
siku zote hawajali,
wanaongezeka katika utajiri.

13 Hakika nimeuweka moyo wangu safi bure,
ni bure nimenawa mikono yangu nisiwe na hatia.
14 Mchana kutwa nimetaabika,
nimeadhibiwa kila asubuhi.

15 Kama ningesema, "Nitasema hivi,"
ningelikuwa nimewasaliti watoto wako.
16 Nilipojaribu kuelewa haya yote,
yalikuwa magumu kwangu kuelewa.
17 Mpaka nilipoingia patakatifu pa Mungu,
ndipo nilipotambua mwisho wao.

18 Hakika unawaweka mahali pa utelezi,
unawaangusha chini kwa uharibifu.
19 Tazama jinsi wanavyoangamizwa ghafula,
wanatoweshwa kabisa na vitisho!
20 Kama ndoto mtu aamkapo,
hivyo wakati uinukapo, Ee Bwana,
utawatowesha kama ndoto.

21 Wakati moyo wangu ulipohuzunishwa,
na roho yangu ilipotiwa uchungu,
22 nilikuwa mpumbavu na mjinga,
nilikuwa mnyama mkatili mbele yako.

23 Hata hivyo niko pamoja nawe siku zote,
umenishika mkono wangu wa kuume.
24 Unaniongoza kwa shauri lako,
hatimaye utaniingiza katika utukufu.
25 Nani niliye naye mbinguni ila wewe?
Dunia haina chochote ninachokitamani ila wewe.
26 Mwili na moyo wangu vyaweza kushindwa,
bali Mungu ni nguvu ya moyo wangu
na fungu langu milele.

27 Wale walio mbali nawe wataangamia,
unawaangamiza wote wasio waaminifu kwako.
28 Lakini kwangu mimi,
ni vyema kuwa karibu na Mungu.

---

† **Zaburi 73:10** Au: na kupokea yote wasemayo.

Nimemfanya BWANA Mwenyezi kimbilio langu;
nami nitayasimulia matendo yako yote.

Zaburi 74

Maombi Kwa Ajili Ya Taifa Kuokolewa

Utenzi wa Asafu.
1 Ee Mungu, mbona umetukataa milele?
Mbona hasira yako inatoka moshi
juu ya kondoo wa malisho yako?
2 Kumbuka watu uliowanunua zamani,
kabila la urithi wako, ambao uliwakomboa:
Mlima Sayuni, ambamo uliishi.
3 Geuza hatua zako kuelekea magofu haya ya kudumu,
uharibifu wote huu ambao adui ameuleta pale patakatifu.

4 Adui zako wamenguruma pale ulipokutana nasi,
wanaweka bendera zao kama alama.
5 Walifanya kama watu wanaotumia mashoka
kukata kichaka cha miti.
6 Walivunjavunja milango yote iliyonakshiwa
kwa mashoka na vishoka vyao.
7 Waliteketeza kabisa mahali pako patakatifu,
wakayanajisi makao ya Jina lako.
8 Walisema mioyoni mwao,
"Tutawaponda kabisa!"
Walichoma kila mahali ambapo Mungu
aliabudiwa katika nchi.
9 Hatukupewa ishara za miujiza;
hakuna manabii waliobaki,
hakuna yeyote kati yetu ajuaye
hali hii itachukua muda gani.

10 Ee Mungu, mtesi atakudhihaki mpaka lini?
Je, adui watalitukana jina lako milele?
11 Kwa nini unazuia mkono wako,
mkono wako wa kuume?
Uutoe kutoka makunjo ya vazi lako
na uwaangamize!

12 Lakini wewe, Ee Mungu, ni mfalme wangu tangu zamani,
unaleta wokovu duniani.
13 Ni wewe uliyeigawanya bahari kwa uweza wako;
ulivunja vichwa vya wanyama wakubwa wa kutisha katika maji.
14 Ni wewe uliyeponda vichwa vya Lewiathani*
nawe ukamtoa kama chakula
kwa viumbe vya jangwani.
15 Ni wewe uliyefungua chemchemi na vijito,
ulikausha mito ambayo ilikuwa ikitiririka daima.
16 Mchana ni wako, nao usiku ni wako pia,

* **Zaburi 74:14** Lewiathani ni mnyama mkubwa wa baharini mwenye magamba anayefanana na joka kubwa, mwenye umbo la kutisha, asiyeweza kuvuliwa.

uliziweka jua na mwezi.
17 Ni wewe uliyeiweka mipaka yote ya dunia,
ulifanya kiangazi na masika.

18 Ee BWANA, kumbuka jinsi mtesi alivyokudhihaki,
jinsi watu wapumbavu walivyolitukana jina lako.
19 Usiukabidhi uhai wa njiwa wako kwa wanyama wakali wa mwitu;
usisahau kabisa uhai wa watu wako wanaoteseka milele.
20 Likumbuke agano lako,
maana mara kwa mara mambo ya jeuri
yamejaa katika sehemu za giza nchini.
21 Usiruhusu walioonewa warudi nyuma kwa aibu;
maskini na wahitaji hebu walisifu jina lako.

22 Inuka, Ee Mungu, ujitetee;
kumbuka jinsi wapumbavu
wanavyokudhihaki mchana kutwa.
23 Usipuuze makelele ya watesi wako,
ghasia za adui zako, zinazoinuka mfululizo.

Zaburi 75

Mungu Ni Mwamuzi

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Usiharibu!" Zaburi ya Asafu. Wimbo.
1 Ee Mungu, tunakushukuru,
tunakushukuru wewe,
kwa kuwa jina lako li karibu;
watu husimulia matendo yako ya ajabu.

2 Unasema, "Ninachagua wakati maalum;
ni mimi nihukumuye kwa haki.
3 Wakati dunia na watu wake wote inapotetemeka,
ni mimi ninayezishikilia nguzo zake imara.
4 Kwa wale wenye majivuno ninasema,
'Msijisifu tena,'
kwa wale waovu, 'Msiinue pembe zenu.
5 Msiinue pembe zenu dhidi ya mbingu;
msiseme kwa shingo zilizonyooshwa.' "

6 Hakuna yeyote atokaye mashariki wala magharibi
au kutoka jangwani awezaye kumkweza mwanadamu.
7 Bali Mungu ndiye ahukumuye:
Humshusha huyu na kumkweza mwingine.
8 Mkononi mwa BWANA kuna kikombe
kilichojaa mvinyo unaotoka povu
uliochanganywa na vikolezo;
huumimina, nao waovu wote wa dunia
hunywa mpaka tone la mwisho.

9 Bali mimi, nitatangaza hili milele;
nitaimba sifa kwa Mungu wa Yakobo.

10 Nitazikatilia mbali pembe za waovu wote,
bali pembe za wenye haki zitainuliwa juu.

Zaburi 76

Mungu Wa Israeli Ni Mhukumu Wa Dunia Yote

Kwa mwimbishaji. Kwa ala za nyuzi za muziki. Zaburi ya Asafu. Wimbo.

1 Katika Yuda, Mungu anajulikana,
jina lake ni kuu katika Israeli.
2 Hema lake liko Salemu,
makao yake katika Sayuni.
3 Huko alivunja mishale imetametayo,
ngao na panga, silaha za vita.

4 Wewe unang'aa kwa mwanga,
mwenye fahari zaidi ya milima yenye utajiri wa wanyama pori.
5 Mashujaa hulala wametekwa nyara,
hulala usingizi wao wa mwisho;
hakuna hata mmoja wa watu wa vita
anayeweza kuinua mikono yake.
6 Kwa kukemea kwako, Ee Mungu wa Yakobo,
farasi na gari la vita vilikaa kimya.
7 Wewe peke yako ndiye wa kuogopwa.
Ni nani awezaye kusimama mbele yako unapokasirika?
8 Kutoka mbinguni ulitamka hukumu,
nayo nchi ikaogopa, ikawa kimya:
9 wakati wewe, Ee Mungu, ulipoinuka kuhukumu,
kuwaokoa wote walioonewa katika nchi.
10 Hakika ghadhabu yako dhidi ya wanadamu inakuletea sifa,
na masalia ya ghadhabu yako unajifunga mshipi.

11 Wekeni nadhiri kwa Bwana Mungu wenu na kuzitimiza;
nchi zote za jirani na walete zawadi
kwa Yule astahiliye kuogopwa.
12 Huvunja roho za watawala;
anaogopwa na wafalme wa dunia.

Zaburi 77

Matendo Makuu Ya Mungu Yanakumbukwa

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa Yeduthuni. Zaburi ya Asafu.

1 Nilimlilia Mungu ili anisaidie,
nilimlilia Mungu ili anisikie.
2 Nilipokuwa katika taabu, nilimtafuta Bwana,
usiku nilinyoosha mikono bila kuchoka
na nafsi yangu ilikataa kufarijika.

3 Ee Mungu, nilikukumbuka wewe, nikalia kwa huzuni;
nikatafakari, roho yangu ikadhoofika.
4 Ulizuia macho yangu kufumba;
nilikuwa nasumbuka, nikashindwa kusema.
5 Nilitafakari juu ya siku zilizopita,

miaka mingi iliyopita,
6 nilikumbuka nilivyoimba nyimbo usiku.
Moyo wangu ulitafakari
na roho yangu ikauliza:

7 "Je, Bwana atakataa milele?
Je, hatatenda mema tena?
8 Je, upendo wake usio na mwisho umetoweka milele?
Je, ahadi yake imekoma nyakati zote?
9 Je, Mungu amesahau kuwa na huruma?
Je, katika hasira amezuia huruma yake?"

10 Ndipo nikawaza, "Huu ndio udhaifu wangu:
lakini nitakumbuka
miaka ya mkono wa kuume
wa Aliye Juu Sana."
11 Nitayakumbuka matendo ya BWANA;
naam, nitaikumbuka miujiza yako ya zamani.
12 Nitazitafakari kazi zako zote
na kuyawaza matendo yako makuu.

13 Ee Mungu, njia zako ni takatifu.
Ni mungu yupi aliye mkuu kama Mungu wetu?
14 Wewe ndiwe Mungu utendaye miujiza,
umeonyesha uwezo wako katikati ya mataifa.
15 Kwa mkono wako wenye nguvu umewakomboa watu wako,
uzao wa Yakobo na Yosefu.

16 Maji yalikuona, Ee Mungu,
maji yalikuona yakakimbia,
vilindi vilitetemeka.
17 Mawingu yalimwaga maji,
mbingu zikatoa ngurumo kwa radi,
mishale yako ikametameta huku na huko.
18 Ngurumo yako ilisikika katika upepo wa kisulisuli,
umeme wako wa radi ukaangaza dunia,
nchi ikatetemeka na kutikisika.
19 Njia yako ilipita baharini,
mapito yako kwenye maji makuu,
ingawa nyayo zako hazikuonekana.

20 Uliongoza watu wako kama kundi
kwa mkono wa Mose na Aroni.

Zaburi 78

Mungu Na Watu Wake

Utenzi wa Asafu.
1 Enyi watu wangu, sikieni mafundisho yangu,
sikilizeni maneno ya kinywa changu.
2 Nitafungua kinywa changu kwa mafumbo,
nitazungumza mambo yaliyofichika, mambo ya kale:

3 yale ambayo tuliyasikia na kuyajua,
yale ambayo baba zetu walituambia.
4 Hatutayaficha kwa watoto wao;
tutakiambia kizazi kijacho
matendo yastahiliyo sifa ya Bwana,
uweza wake, na maajabu aliyoyafanya.
5 Aliagiza amri kwa Yakobo
na akaweka sheria katika Israeli,
ambazo aliwaamuru baba zetu
wawafundishe watoto wao,
6 ili kizazi kijacho kizijue,
pamoja na watoto ambao watazaliwa,
nao pia wapate kuwaeleza watoto wao.
7 Ndipo wangeweka tumaini lao kwa Mungu,
nao wasingesahau matendo yake,
bali wangalizishika amri zake.
8 Ili wasifanane na baba zao,
waliokuwa kizazi cha ukaidi na uasi,
ambao roho zao hazikuwa na uaminifu kwake,
ambao roho zao hazikumwamini.

9 Watu wa Efraimu, ingawa walijifunga pinde,
walikimbia siku ya vita.
10 Hawakulishika agano la Mungu
na walikataa kuishi kwa sheria yake.
11 Walisahau aliyokuwa ameyatenda,
maajabu aliyokuwa amewaonyesha.
12 Alitenda miujiza machoni mwa baba zao,
huko Soani, katika nchi ya Misri.
13 Aliigawanya bahari akawapitisha,
alifanya maji yasimame imara kama ukuta.
14 Aliwaongoza kwa wingu mchana
na kwa nuru kutoka kwenye moto usiku kucha.
15 Alipasua miamba jangwani
na akawapa maji tele kama bahari,
16 alitoa vijito kutoka kwenye jabali lililochongoka,
akayafanya maji yatiririke kama mito.

17 Lakini waliendelea kutenda dhambi dhidi yake,
wakiasi jangwani dhidi ya Aliye Juu Sana.
18 Kwa makusudi walimjaribu Mungu,
wakidai vyakula walivyovitamani.
19 Walinena dhidi ya Mungu, wakisema,
"Je, Mungu aweza kuandaa meza jangwani?
20 Alipopiga mwamba, maji yalitoka kwa nguvu,
vijito vikatiririka maji mengi.
Lakini je, aweza kutupa chakula pia?
Je, anaweza kuwapa watu wake nyama?"
21 Bwana alipowasikia, alikasirika sana,
moto wake ukawa dhidi ya Yakobo,
na ghadhabu yake ikawaka dhidi ya Israeli,

22 kwa kuwa hawakumwamini Mungu,
wala kuutumainia ukombozi wake.
23 Hata hivyo alitoa amri kwa anga zilizo juu
na kufungua milango ya mbingu,
24 akawanyeshea mana ili watu wale;
aliwapa nafaka ya mbinguni.
25 Watu walikula mkate wa malaika,
akawatumia chakula chote ambacho wangeliweza kula.
26 Aliachia upepo wa mashariki kutoka kwenye mbingu
na kuuongoza upepo wa kusini kwa uwezo wake.
27 Aliwanyeshea nyama kama mavumbi,
ndege warukao kama mchanga wa pwani.
28 Aliwafanya washuke ndani ya kambi yao,
kuzunguka mahema yao yote.
29 Walikula na kusaza,
kwa maana alikuwa amewapa kile walichotamani.
30 Kabla hawajamaliza kula walichokitamani,
hata kilipokuwa kingali bado vinywani mwao,
31 hasira ya Mungu ikawaka juu yao,
akawaua wale waliokuwa na nguvu zaidi miongoni mwao,
akiwaangusha vijana wa Israeli.

32 Licha ya haya yote, waliendelea kutenda dhambi,
licha ya maajabu yake, hawakuamini.
33 Kwa hiyo akamaliza siku zao katika ubatili
na miaka yao katika vitisho.
34 Kila mara Mungu alipowaua baadhi yao,
waliosalia walimtafuta,
walimgeukia tena kwa shauku.
35 Walikumbuka kwamba Mungu alikuwa Mwamba wao,
kwamba Mungu Aliye Juu Sana alikuwa Mkombozi wao.
36 Lakini walimdanganya kwa vinywa vyao,
wakisema uongo kwa ndimi zao,
37 mioyo yao haikuwa thabiti kwake,
wala hawakuwa waaminifu katika agano lake.
38 Hata hivyo alikuwa na huruma,
alisamehe maovu yao
na hakuwaangamiza.
Mara kwa mara alizuia hasira yake,
wala hakuchochea ghadhabu yake yote.
39 Alikumbuka kwamba wao walikuwa nyama tu,
upepo upitao ambao haurudi.

40 Mara ngapi walimwasi jangwani
na kumhuzunisha nyikani!
41 Walimjaribu Mungu mara kwa mara,
wakamkasirisha yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.
42 Hawakukumbuka uwezo wake,
siku aliyowakomboa kutoka kwa mtesi,
43 siku aliyoonyesha ishara zake za ajabu huko Misri,

maajabu yake huko Soani.
44 Aligeuza mito yao kuwa damu,
hawakuweza kunywa maji kutoka vijito vyao.
45 Aliwapelekea makundi ya mainzi yakawala,
na vyura wakawaharibu.
46 Aliruhusu tunutu kuharibu mimea yao,
mazao yao kwa nzige.
47 Aliharibu mizabibu yao kwa mvua ya mawe
na mikuyu yao kwa mvua iliyochangamana na theluji.
48 Aliwaachia mifugo yao mvua ya mawe,
akayapiga makundi ya wanyama wao kwa radi.
49 Aliwafungulia hasira yake kali,
ghadhabu yake, hasira na uadui,
na kundi la malaika wa kuharibu.
50 Aliitengenezea njia hasira yake,
hakuwaepusha na kifo,
bali aliwaachia tauni.
51 Aliwapiga wazaliwa wote wa kwanza wa Misri,
matunda ya kwanza ya ujana katika mahema ya Hamu.
52 Lakini aliwatoa watu wake kama kundi,
akawaongoza kama kondoo kupitia jangwani.
53 Aliwaongoza salama, wala hawakuogopa,
bali bahari iliwameza adui zao.
54 Hivyo akawaleta hadi kwenye mpaka wa nchi yake takatifu,
hadi nchi ya vilima ambayo mkono wake wa kuume ulikuwa umeitwaa.
55 Aliyafukuza mataifa mbele yao,
na kuwagawia nchi zao kama urithi,
aliwakalisha makabila ya Israeli katika makao yao.

56 Lakini wao walimjaribu Mungu,
na kuasi dhidi ya Yeye Aliye Juu Sana,
wala hawakuzishika sheria zake.
57 Kama baba zao, hawakuwa thabiti wala waaminifu,
wakawa wasioweza kutegemewa
kama upinde wenye kasoro.
58 Wakamkasirisha Mungu kwa mahali pao pa juu pa kuabudia miungu,
wakachochea wivu wake kwa sanamu zao.
59 Wakati Mungu alipowasikia, alikasirika sana,
akamkataa Israeli kabisa.
60 Akaiacha hema ya Shilo,
hema aliyokuwa ameiweka katikati ya wanadamu.
61 Akalipeleka Sanduku la nguvu zake utumwani,
utukufu wake mikononi mwa adui.
62 Aliachia watu wake wauawe kwa upanga,
akaukasirikia sana urithi wake.
63 Moto uliwaangamiza vijana wao,
na wanawali wao hawakuimbiwa nyimbo za arusi,
64 makuhani wao waliuawa kwa upanga,
wala wajane wao hawakuweza kulia.

65 Ndipo Bwana alipoamka kama vile kuamka usingizini,
kama vile mtu aamkavyo kutoka kwenye bumbuazi la mvinyo.

66 Aliwapiga na kuwashinda adui zake,
akawatia katika aibu ya milele.
67 Ndipo alipozikataa hema za Yosefu,
hakulichagua kabila la Efraimu,
68 lakini alilichagua kabila la Yuda,
Mlima Sayuni, ambao aliupenda.
69 Alijenga patakatifu pake kama vilele,
kama dunia ambayo aliimarisha milele.
70 Akamchagua Daudi mtumishi wake
na kumtoa kwenye mazizi ya kondoo.
71 Kutoka kuchunga kondoo alimleta
kuwa mchungaji wa watu wake Yakobo,
wa Israeli urithi wake.
72 Naye Daudi aliwachunga kwa uadilifu wa moyo,
kwa mikono ya ustadi aliwaongoza.

Zaburi 79

Maombi Kwa Ajili Ya Wokovu Wa Taifa

Zaburi ya Asafu.

1 Ee Mungu, mataifa yameuvamia urithi wako,
wamelinajisi Hekalu lako takatifu,
wameifanya Yerusalemu kuwa magofu.
2 Wametoa maiti za watumishi
kuwa chakula cha ndege wa angani
na nyama ya watakatifu wako
kwa wanyama wa nchi.
3 Wamemwaga damu kama maji
kuzunguka Yerusalemu yote,
wala hakuna yeyote wa kuwazika.
4 Tumekuwa kitu cha aibu kwa jirani zetu,
cha dharau na mzaha kwa wale wanaotuzunguka.

5 Hata lini, Ee Bwana? Je, wewe utakasirika milele?
Wivu wako utawaka kama moto hadi lini?
6 Mwaga ghadhabu yako kwa mataifa yasiyokukubali,
juu ya falme za hao wasioliitia jina lako,
7 kwa maana wamemrarua Yakobo
na kuharibu nchi ya makao yake.
8 Usituhesabie dhambi za baba zetu,
huruma yako na itujie hima,
kwa maana tu wahitaji mno.

9 Ee Mungu Mwokozi wetu, utusaidie,
kwa ajili ya utukufu wa jina lako;
tuokoe na kutusamehe dhambi zetu
kwa ajili ya jina lako.
10 Kwa nini mataifa waseme,
“Yuko wapi Mungu wenu?”
Mbele ya macho yetu,
dhihirisha kati ya mataifa
kwamba unalipiza kisasi damu iliyomwagwa

ya watumishi wako.
11 Kilio cha huzuni cha wafungwa kifike mbele zako;
kwa nguvu za mkono wako
hifadhi wale waliohukumiwa kufa.

12 Walipize jirani zetu mara saba vifuani mwao
aibu walizovurumisha juu yako, Ee BWANA.
13 Ndipo sisi watu wako, kondoo wa malisho yako,
tutakusifu milele;
toka kizazi hadi kizazi
tutasimulia sifa zako.

Zaburi 80

Maombi Kwa Ajili Ya Kuponywa Kwa Taifa

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Yungiyungi za Agano." Zaburi ya Asafu.

1 Ee Mchungaji wa Israeli tusikie,
wewe umwongozaye Yosefu kama kundi;
wewe uketiye katika kiti cha enzi
katikati ya makerubi, angaza
2 mbele ya Efraimu, Benyamini na Manase.
Uamshe nguvu zako,
uje utuokoe.

3 Ee Mungu, uturejeshe,
utuangazie uso wako,
ili tuweze kuokolewa.

4 Ee BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote,
hata lini hasira yako itawaka na kufoka moshi
dhidi ya maombi ya watu wako?
5 Umewalisha kwa mkate wa machozi,
umewafanya wanywe machozi bakuli tele.
6 Tumekuwa chanzo cha ugomvi kwa jirani zetu,
na adui zetu wanatudhihaki.

7 Ee Mungu Mwenye Nguvu Zote, uturejeshe;
utuangazie uso wako,
nasi tuweze kuokolewa.

8 Ulileta mzabibu kutoka Misri,
ukawafukuza mataifa, ukaupanda.
9 Uliandaa shamba kwa ajili yake,
mizizi ikawa imara, ukajaza nchi.
10 Milima ilifunikwa kwa kivuli chake,
matawi yake yakafunika mierezi mikubwa.
11 Matawi yake yalienea mpaka Baharini,*
machipukizi yake mpaka kwenye Mto.†

12 Mbona umebomoa kuta zake
ili wote wapitao karibu

* **Zaburi 80:11** Huenda inamaanisha Bahari ya Mediterania. † **Zaburi 80:11** Yaani Mto Frati.

wazichume zabibu zake?
13 Nguruwe mwitu wanauharibu
na wanyama wa kondeni hujilisha humo.
14 Turudie, Ee Mungu Mwenye Nguvu Zote!
Tazama chini kutoka mbinguni na uone!
Linda mzabibu huu,
15 mche ulioupanda kwa mkono wako wa kuume,
mwana uliyemlea
kwa ajili yako mwenyewe.

16 Mzabibu wako umekatwa, umechomwa moto,
unapowakemea, watu wako huangamia.
17 Mkono wako na utulie juu ya mtu aliyeko mkono wako wa kuume,
mwana wa mtu uliyemlea kwa ajili yako mwenyewe.
18 Ndipo hatutakuacha tena,
utuhuishe, nasi tutaliitia jina lako.

19 Ee Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote, uturejeshe;
utuangazie uso wako,
ili tuweze kuokolewa.

Zaburi 81

Wimbo Wa Sikukuu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa gitithi. Zaburi ya Asafu.
1 Mwimbieni kwa furaha, Mungu aliye nguvu yetu;
mpigieni kelele za shangwe Mungu wa Yakobo!
2 Anzeni wimbo, pigeni matari,
pigeni kinubi na zeze kwa sauti nzuri.

3 Pigeni baragumu za pembe za kondoo dume
wakati wa Mwandamo wa Mwezi,
na wakati wa mwezi mpevu,
katika siku ya Sikukuu yetu;
4 hii ni amri kwa Israeli,
agizo la Mungu wa Yakobo.
5 Aliiweka iwe kama sheria kwa Yosefu
alipotoka dhidi ya Misri,
huko tulikosikia lugha ambayo hatukuielewa.

6 Asema, “Nimeondoa mzigo mabegani mwao;
mikono yao iliwekwa huru kutoka kwenye kikapu.
7 Katika shida yako uliniita nami nikakuokoa,
nilikujibu katika mawingu yenye ngurumo;
nilikujaribu katika maji ya Meriba.

8 “Enyi watu wangu, sikieni, nami nitawaonya:
laiti kama mngenisikiliza, ee Israeli!
9 Hamtakuwa na mungu mgeni miongoni mwenu;
msimsujudie mungu wa kigeni.
10 Mimi ni Bwana Mungu wako,
niliyekutoa nchi ya Misri.

Panua sana kinywa chako
nami nitakijaza.

11 “Lakini watu wangu hawakutaka kunisikiliza;
Israeli hakutaka kunitii.
12 Basi niliwaacha katika ukaidi wa mioyo yao
wafuate mashauri yao wenyewe.

13 “Laiti kama watu wangu wangalinisikiliza,
kama Israeli wangalifuata njia zangu,
14 ningaliwatiisha adui zao kwa haraka,
na kuugeuza mkono wangu dhidi ya watesi wao!
15 Wale wanaomchukia Bwana wangalinyenyekea mbele zake,
na adhabu yao ingedumu milele.
16 Bali ninyi mngalilishwa ngano iliyo bora,
na kuwatosheleza kwa asali itokayo kwenye mwamba.”

Zaburi 82

Maombi Kwa Ajili Ya Kutaka Haki

Zaburi ya Asafu.
1 Mungu anaongoza kusanyiko kuu,
anatoa hukumu miongoni mwa “miungu”:

2 “Hata lini utaendelea kuwatetea wasio haki
na kuonyesha upendeleo kwa waovu?
3 Teteeni wanyonge na yatima,
tunzeni haki za maskini na walioonewa.
4 Mwokoeni mnyonge na mhitaji,
wakomboeni kutoka mkononi mwa mwovu.

5 “Hawajui lolote, hawaelewi lolote.
Wanatembea gizani;
misingi yote ya dunia imetikisika.

6 “Nilisema, ‘Ninyi ni “miungu”;
ninyi nyote ni wana wa Aliye Juu Sana.’
7 Lakini mtakufa kama wanadamu wa kawaida;
mtaanguka kama mtawala mwingine yeyote.”

8 Ee Mungu, inuka uihukumu nchi,
kwa kuwa mataifa yote ni urithi wako.

Zaburi 83

Maombi Kwa Ajili Ya Kushindwa Kwa Adui Wa Israeli

Wimbo. Zaburi ya Asafu.
1 Ee Mungu, usinyamaze kimya,
usinyamaze, Ee Mungu, usitulie.
2 Tazama watesi wako wanafanya fujo,
jinsi adui zako wanavyoinua vichwa vyao.
3 Kwa hila, wanafanya shauri dhidi ya watu wako,

wanafanya shauri baya dhidi ya wale unaowapenda.
4 Wanasema, “Njooni, tuwaangamize kama taifa,
ili jina la Israeli lisikumbukwe tena.”

5 Kwa nia moja wanapanga mashauri mabaya pamoja,
wanafanya muungano dhidi yako,
6 mahema ya Edomu na Waishmaeli,
ya Wamoabu na Wahagari,
7 Gebali,* Amoni na Amaleki,
Ufilisti, pamoja na watu wa Tiro.
8 Hata Ashuru wameungana nao
kuwapa nguvu wazao wa Loti.

9 Uwatendee kama vile ulivyowatendea Midiani,
na kama vile ulivyowatendea Sisera na Yabini
hapo kijito cha Kishoni,
10 ambao waliangamia huko Endori
na wakawa kama takataka juu ya nchi.
11 Wafanye wakuu wao kama Orebu na Zeebu,
watawala wao kama Zeba na Salmuna,
12 ambao walisema, “Na tumiliki nchi
ya malisho ya Mungu.”

13 Ee Mungu wangu, wapeperushe kama mavumbi ya kisulisuli,
kama makapi yapeperushwayo na upepo.
14 Kama vile moto uteketezavyo msitu
au mwali wa moto unavyounguza milima,
15 wafuatilie kwa tufani yako
na kuwafadhaisha kwa dhoruba yako.
16 Funika nyuso zao kwa aibu
ili watu walitafute jina lako, Ee Bwana.

17 Wao na waaibishwe na kufadhaishwa milele,
na waangamie kwa aibu.
18 Hebu wajue kwamba wewe, ambaye jina lako ni Bwana,
kwamba wewe peke yako ndiwe Uliye Juu Sana ya dunia yote.

Zaburi 84

Kuionea Shauku Nyumba Ya Mungu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa gitithi. Zaburi ya wana wa Kora.

1 Ee Bwana Mwenye Nguvu Zote,
makao yako yapendeza kama nini!
2 Nafsi yangu inatamani sana,
naam, hata kuona shauku,
kwa ajili ya nyua za Bwana;
moyo wangu na mwili wangu
vinamlilia Mungu Aliye Hai.

---

* **Zaburi 83:7** Yaani Bubilo, mji wa zamani sana wa Ufoinike (kama kilomita 80 kaskazini mwa Beiruti).

3 Hata shomoro amejipatia makao,
mbayuwayu amejipatia kiota
mahali awezapo kuweka makinda yake:
mahali karibu na madhabahu yako,
Ee BWANA Mwenye Nguvu Zote,
Mfalme wangu na Mungu wangu.
4 Heri wale wanaokaa nyumbani mwako,
wanaokusifu wewe daima.

5 Heri wale ambao nguvu zao ziko kwako,
na njia ziendazo Sayuni zimo mioyoni mwao.
6 Wanapopita katika Bonde la Baka,*
hulifanya mahali pa chemchemi,
pia mvua za vuli hulijaza kwa madimbwi.†
7 Huendelea toka nguvu hadi nguvu,
hadi kila mmoja afikapo
mbele za Mungu huko Sayuni.

8 Ee BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote, sikia maombi yangu;
nisikilize, Ee Mungu wa Yakobo.
9 Ee Mungu, uitazame ngao yetu,
mtazame kwa wema mpakwa mafuta wako.

10 Siku moja katika nyua zako ni bora
kuliko siku elfu mahali pengine;
afadhali ningekuwa bawabu katika nyumba ya Mungu wangu
kuliko kukaa katika mahema ya waovu.
11 Kwa kuwa BWANA ni jua na ngao,
BWANA hutoa wema na heshima;
hakuna kitu chema anachowanyima
wale ambao hawana hatia.

12 Ee BWANA Mwenye Nguvu Zote,
heri ni mtu yule anayekutumaini wewe.

Zaburi 85

Maombi Kwa Ajili Ya Ustawi Wa Taifa
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya wana wa Kora.
1 Ee BWANA, ulionyesha wema kwa nchi yako.
Ulimrejeshea Yakobo baraka zake.*
2 Ulisamehe uovu wa watu wako,
na kufunika dhambi zao zote.
3 Uliweka kando ghadhabu yako yote
na umegeuka na kuiacha hasira yako kali.

4 Ee Mungu Mwokozi wetu, uturejeshe tena,
nawe uiondoe chuki yako juu yetu.
5 Je, utatukasirikia milele?
Utaendeleza hasira yako kwa vizazi vyote?

* **Zaburi 84:6** Yaani Bonde la Vilio. † **Zaburi 84:6** Au: baraka. * **Zaburi 85:1** Au: Uliwarudisha mateka wa Yakobo.

6 Je, hutatuhuisha tena,
ili watu wako wakufurahie?
7 Utuonyeshe upendo wako usiokoma, Ee BWANA,
utupe wokovu wako.

8 Nitasikiliza lile atakalosema Mungu aliye BWANA;
anaahidi amani kwa watu wake, watakatifu wake:
lakini nao wasirudie upumbavu.
9 Hakika wokovu wake uko karibu na wale wamchao,
ili utukufu wake udumu katika nchi yetu.

10 Upendo na uaminifu hukutana pamoja,
haki na amani hubusiana.
11 Uaminifu huchipua kutoka nchi,
haki hutazama chini kutoka mbinguni.
12 Naam, hakika BWANA atatoa kilicho chema,
nayo nchi yetu itazaa mavuno yake.
13 Haki itatangulia mbele yake
na kutengeneza njia kwa ajili ya hatua zake.

Zaburi 86

Kuomba Msaada
Maombi ya Daudi.
1 Ee BWANA, sikia na unijibu,
kwa maana mimi ni maskini na mhitaji.
2 Linda maisha yangu, kwa maana nimejiweka kwako,
wewe ni Mungu wangu,
mwokoe mtumishi wako anayekutumaini.
3 Ee BWANA, nihurumie mimi,
kwa maana ninakuita mchana kutwa.
4 Mpe mtumishi wako furaha,
kwa kuwa kwako wewe, Ee BWANA,
ninainua nafsi yangu.

5 Ee BWANA, wewe ni mwema na mwenye kusamehe,
umejaa upendo kwa wote wakuitao.
6 Ee BWANA, sikia maombi yangu,
sikiliza kilio changu unihurumie.
7 Katika siku ya shida yangu nitakuita,
kwa maana wewe utanijibu.

8 Ee BWANA, katikati ya miungu hakuna kama wewe,
hakuna matendo ya kulinganishwa na yako.
9 Ee BWANA, mataifa yote uliyoyafanya
yatakuja na kuabudu mbele zako;
wataliletea utukufu jina lako.
10 Kwa maana wewe ni mkuu, na unafanya mambo ya ajabu;
wewe peke yako ndiwe Mungu.

11 Ee BWANA, nifundishe njia yako,
nami nitakwenda katika kweli yako;

nipe moyo usiositasita,
ili niweze kulicha jina lako.
12 Ee BWANA wangu, nitakusifu kwa moyo wote;
nitaliadhimisha jina lako milele.
13 Kwa maana upendo wako ni mkuu kwangu;
umeniokoa kutoka kwenye vilindi vya kaburi.*

14 Ee Mungu, wenye majivuno wananishambulia;
kundi la watu wakatili linatafuta uhai wangu:
watu wasiokuheshimu wewe.
15 Lakini wewe, Ee BWANA, ni Mungu wa huruma na neema,
si mwepesi wa hasira, bali ni mwingi wa upendo na uaminifu.
16 Nigeukie na unihurumie;
mpe mtumishi wako nguvu zako,
mwokoe mwana wa mtumishi wako wa kike.†
17 Nipe ishara ya wema wako,
ili adui zangu waione nao waaibishwe,
kwa kuwa wewe, Ee BWANA,
umenisaidia na kunifariji.

Zaburi 87

Sifa Za Yerusalemu

Zaburi ya wana wa Kora. Wimbo.

1 Ameuweka msingi wake katika mlima mtakatifu;
2 BWANA anayapenda malango ya Sayuni
kuliko makao yote ya Yakobo.
3 Mambo matukufu yanasemwa juu yako,
ee mji wa Mungu:
4 "Nitaweka kumbukumbu ya Rahabu* na Babeli
miongoni mwa wale wanaonikubali mimi:
Ufilisti pia na Tiro, pamoja na Kushi,†
nami nitasema, 'Huyu alizaliwa Sayuni.' "

5 Kuhusu Sayuni itasemwa hivi,
"Huyu na yule walizaliwa humo,
naye Aliye Juu Sana mwenyewe
atamwimarisha."
6 BWANA ataandika katika orodha ya mataifa:
"Huyu alizaliwa Sayuni."
7 Watakapokuwa wanapiga vinanda wataimba,
"Chemchemi zangu zote ziko kwako."

Zaburi 88

Kilio Kwa Ajili Ya Kuomba Msaada

Wimbo. Zaburi ya wana wa Kora. Kwa mwimbishaji. Mtindo wa mahalathi leanothi. Utenzi wa Hemani Mwezrahi.

1 Ee BWANA, Mungu uniokoaye,

---

* **Zaburi 86:13** Yaani Kuzimu. † **Zaburi 86:16** Au: mwokoe mwanao mwaminifu. * **Zaburi 87:4** Rahabu hapa ni jina la ushairi la Misri. † **Zaburi 87:4** Kushi hapa ina maana ya Naili ya juu, yaani Ethiopia.

nimelia mbele zako usiku na mchana.
2 Maombi yangu yafike mbele zako,
utegee kilio changu sikio lako.

3 Kwa maana nafsi yangu imejaa taabu,
na maisha yangu yanakaribia kaburi.*
4 Nimehesabiwa miongoni mwa wale waendao shimoni,
niko kama mtu asiye na nguvu.
5 Nimetengwa pamoja na wafu,
kama waliochinjwa walalao kaburini,
ambao huwakumbuki tena,
ambao wamekatiliwa mbali na uangalizi wako.

6 Umenitupa katika shimo lenye kina kirefu sana,
katika vina vya giza nene.
7 Ghadhabu yako imekuwa nzito juu yangu,
umenigharikisha kwa mawimbi yako yote.

8 Umenitenga na rafiki zangu wa karibu
na kunifanya chukizo kwao.
Nimezuiliwa, wala siwezi kutoroka;
9 nuru ya macho yangu
imefifia kwa ajili ya huzuni.

Ee Bwana, ninakuita kila siku,
ninakunyooshea wewe mikono yangu.
10 Je, wewe huwaonyesha wafu maajabu yako?
Je, wale waliokufa huinuka na kukusifu?

11 Je, upendo wako hutangazwa kaburini,
uaminifu wako katika Uharibifu?†
12 Je, maajabu yako hujulikana mahali pa giza,
au matendo yako ya haki katika nchi ya usahaulifu?

13 Lakini ninakulilia wewe, Ee Bwana, unisaidie;
asubuhi maombi yangu huja mbele zako.
14 Ee Bwana, kwa nini unanikataa
na kunificha uso wako?

15 Tangu ujana wangu nimeteseka, nikakaribia kifo;
nimepatwa na hofu zako, nami nimekata tamaa.
16 Ghadhabu yako imepita juu yangu;
hofu zako zimeniangamiza.
17 Mchana kutwa zinanizunguka kama mafuriko;
zimenimeza kabisa.
18 Umeniondolea marafiki na wapendwa wangu;
giza limekuwa ndilo rafiki yangu wa karibu kuliko wote.

---

* **Zaburi 88:3** Kaburi hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol. † **Zaburi 88:11** Yaani Abadon.

Zaburi 89

Wimbo Wakati Wa Taabu Ya Kitaifa

Utenzi wa Ethani Mwezrahi.
1 Nitaimba juu ya upendo mkuu wa Bwana milele;
kwa kinywa changu nitajulisha uaminifu wako
ujulikane kwa vizazi vyote.
2 Nitatangaza kuwa upendo wako unasimama imara milele
na uaminifu wako umeuthibitisha mbinguni.

3 Ulisema, “Nimefanya agano na mteule wangu,
nimemwapia mtumishi wangu Daudi,
4 ‘Nitaimarisha uzao wako milele
na kudumisha ufalme wako kwa vizazi vyote.’ ”

5 Ee Bwana, mbingu zinayasifu maajabu yako,
uaminifu wako pia katika kusanyiko la watakatifu.
6 Kwa kuwa ni nani katika mbingu
anayeweza kulinganishwa na Bwana?
Ni nani miongoni mwa viumbe vya mbinguni
aliye kama Bwana?
7 Katika kusanyiko la watakatifu, Mungu huogopwa sana,
anahofiwa kuliko wote wanaomzunguka.
8 Ee Bwana Mwenye Nguvu Zote,
ni nani aliye kama wewe?
Ee Bwana, wewe ni mwenye nguvu,
na uaminifu wako unakuzunguka.

9 Wewe unatawala bahari yenye msukosuko;
wakati mawimbi yake yanapoinuka, wewe unayatuliza.
10 Wewe ulimponda Rahabu*
kama mmojawapo wa waliochinjwa;
kwa mkono wako wenye nguvu,
uliwatawanya adui zako.
11 Mbingu ni zako, nayo nchi pia ni yako,
uliuwekea ulimwengu msingi
pamoja na vyote vilivyomo.
12 Uliumba kaskazini na kusini;
Tabori na Hermoni wanaliimbia jina lako kwa furaha.
13 Mkono wako umejaa uwezo;
mkono wako una nguvu,
mkono wako wa kuume umetukuzwa.

14 Haki na hukumu ndio msingi wa kiti chako cha enzi;
upendo na uaminifu vinakutangulia.
15 Heri ni wale ambao wamejifunza kukusifu kwa shangwe,
wanaotembea katika mwanga
wa uwepo wako, Ee Bwana.
16 Wanashangilia katika jina lako mchana kutwa,

---

* **Zaburi 89:10** Rahabu hapa ina maana jina la Misri kwa fumbo, yaani mwenye majivuno (lakini sio Rahabu wa Yos 2).

wanafurahi katika haki yako.
17 Kwa kuwa wewe ni utukufu na nguvu yao,
kwa wema wako unatukuza pembe† yetu.
18 Naam, ngao yetu ni mali ya BWANA,
na mfalme wetu mali ya Aliye Mtakatifu wa Israeli.

19 Ulizungumza wakati fulani katika maono,
kwa watu wako waaminifu, ukasema:
"Nimeweka nguvu kwa shujaa,
nimemwinua kijana miongoni mwa watu.
20 Nimemwona Daudi, mtumishi wangu,
na nimemtia mafuta yangu matakatifu.
21 Kitanga changu kitamtegemeza,
hakika mkono wangu utamtia nguvu.
22 Hakuna adui atakayemtoza ushuru,
hakuna mtu mwovu atakayemwonea.
23 Nitawaponda adui zake mbele zake
na kuwaangamiza watesi wake.
24 Upendo wangu mkamilifu utakuwa pamoja naye,
kwa Jina langu pembe yake itatukuzwa.
25 Nitauweka mkono wake juu ya bahari,
mkono wake wa kuume juu ya mito.
26 Naye ataniita kwa sauti, 'Wewe ni Baba yangu,
Mungu wangu, Mwamba na Mwokozi wangu.'
27 Nitamteua pia awe mzaliwa wangu wa kwanza,
aliyetukuka kuliko wafalme wote wa dunia.
28 Nitadumisha upendo wangu kwake milele,
na agano langu naye litakuwa imara.
29 Nitaudumisha uzao wake milele,
kiti chake cha enzi kama mbingu zinavyodumu.

30 "Kama wanae wataacha amri yangu
na wasifuate sheria zangu,
31 kama wakihalifu maagizo yangu
na kutoshika amri zangu,
32 nitaadhibu dhambi yao kwa fimbo,
uovu wao kwa kuwapiga,
33 lakini sitauondoa upendo wangu kwake,
wala sitausaliti uaminifu wangu kamwe.
34 Mimi sitavunja agano langu
wala sitabadili lile ambalo midomo yangu imelitamka.
35 Mara moja na kwa milele, nimeapa kwa utakatifu wangu,
nami sitamdanganya Daudi:
36 kwamba uzao wake utaendelea milele,
na kiti chake cha enzi kitadumu mbele zangu kama jua;
37 kitaimarishwa milele kama mwezi,
shahidi mwaminifu angani."

38 Lakini wewe umemkataa, umemdharau,

† **Zaburi 89:17** Pembe inawakilisha nguvu.

umemkasirikia sana mpakwa mafuta wako.
39 Umelikana agano lako na mtumishi wako,
na umeinajisi taji yake mavumbini.
40 Umebomoa kuta zake zote,
na ngome zake zote umezifanya kuwa magofu.
41 Wote wapitao karibu wamemnyang'anya mali zake;
amekuwa dharau kwa jirani zake.
42 Umeutukuza mkono wa kuume wa adui zake,
umewafanya watesi wake wote washangilie.
43 Umegeuza makali ya upanga wake,
na hukumpa msaada katika vita.
44 Umeikomesha fahari yake,
na kukiangusha kiti chake cha enzi.
45 Umezifupisha siku za ujana wake,
umemfunika kwa vazi la aibu.

46 Hata lini, Ee BWANA? Utajificha milele?
Ghadhabu yako itawaka kama moto hata lini?
47 Kumbuka jinsi maisha yangu yanavyopita haraka.
Ni kwa ubatili kiasi gani umemuumba mwanadamu!
48 Ni mtu gani awezaye kuishi na asione kifo,
au kujiokoa mwenyewe kutoka nguvu za kaburi?‡

49 Ee BWANA, uko wapi upendo wako mkuu wa mwanzoni,
ambao katika uaminifu wako ulimwapia Daudi?
50 Bwana kumbuka jinsi mtumishi wako amesimangwa,
jinsi ninavyovumilia moyoni mwangu dhihaka za mataifa yote,
51 dhihaka ambazo kwazo adui zako
wamenisimanga, Ee BWANA,
ambazo kwazo wamesimanga
kila hatua ya mpakwa mafuta wako.

52 Msifuni BWANA milele!
Amen na Amen.

KITABU CHA NNE

90

(Zaburi 90–106)

Umilele Wa Mungu Na Udhaifu Wa Mwanadamu

Maombi ya Mose, mtu wa Mungu.
1 BWANA, wewe umekuwa makao yetu
katika vizazi vyote.
2 Kabla ya kuzaliwa milima
au hujaumba dunia na ulimwengu,
wewe ni Mungu tangu milele hata milele.

3 Huwarudisha watu mavumbini,
ukisema, "Rudini mavumbini, enyi wanadamu."
4 Kwa maana kwako miaka elfu
ni kama siku moja iliyokwisha pita,

‡ **Zaburi 89:48** Kaburi hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

au kama kesha la usiku.
5 Unawatowesha wanadamu katika usingizi wa kifo,
nao ni kama majani machanga ya asubuhi:
6 ingawa asubuhi yanachipua,
ifikapo jioni huwa yamenyauka na kukauka.

7 Tumeangamizwa kwa hasira yako
na tumetishwa kwa ghadhabu yako.
8 Umeyaweka maovu yetu mbele yako,
dhambi zetu za siri katika nuru ya uwepo wako.
9 Tumeishi siku zetu zote chini ya ghadhabu yako,
tunamaliza miaka yetu kwa kuomboleza.
10 Siku zetu za kuishi ni miaka sabini,
au miaka themanini ikiwa tuna nguvu,
lakini yote ni ya shida na taabu,
nazo zapita haraka, nasi twatoweka.

11 Ni nani ajuaye nguvu za hasira yako?
Kwa maana ghadhabu yako ni kubwa
kama hofu tunayopaswa kuwa nayo kwako.
12 Tufundishe kuzihesabu siku zetu vizuri,
ili tujipatie moyo wa hekima.

13 Ee Bwana, uwe na huruma! Utakawia hata lini?
Wahurumie watumishi wako.
14 Tushibishe asubuhi kwa upendo wako usiokoma,
ili tuweze kuimba kwa shangwe na kufurahi siku zetu zote.
15 Utufurahishe kulingana na siku ulizotuadhibu,
kulingana na miaka tuliyotaabika.
16 Matendo yako na yaonekane kwa watumishi wako,
utukufu wako kwa watoto wao.

17 Wema wa Bwana Mungu wetu uwe juu yetu;
uzithibitishe kazi za mikono yetu:
naam, uzithibitishe kazi za mikono yetu.

Zaburi 91

Mungu Mlinzi Wetu

1 Yeye akaaye mahali pa salama pake Yeye Aliye Juu Sana,
atadumu katika uvuli wake Mwenyezi.*
2 Nitasema kumhusu Bwana, “Yeye ndiye kimbilio langu na ngome yangu,
Mungu wangu, ambaye ninamtumaini.”

3 Hakika yeye ataniokoa na mtego wa mwindaji,
na maradhi ya kuambukiza ya kuua.
4 Atakufunika kwa manyoya yake,
chini ya mbawa zake utapata kimbilio,
uaminifu wake utakuwa ngao na kinga yako.
5 Hutaogopa vitisho vya usiku,

* **Zaburi 91:1** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

wala mshale urukao mchana,
6 wala maradhi ya kuambukiza
yanayonyemelea gizani,
wala tauni iharibuyo adhuhuri.
7 Ijapo watu elfu wataangukia kando yako,
kumi elfu mkono wako wa kuume,
lakini haitakukaribia wewe.
8 Utatazama tu kwa macho yako
na kuona adhabu ya waovu.

9 Kama ukimfanya Aliye Juu Sana kuwa makao yako:
naam, BWANA ambaye ni kimbilio langu,
10 basi hakuna madhara yatakayokupata wewe,
hakuna maafa yataikaribia hema yako.
11 Kwa kuwa atawaagiza malaika zake kwa ajili yako,
wakulinde katika njia zako zote.
12 Mikononi mwao watakuinua,
ili usijikwae mguu wako kwenye jiwe.
13 Utawakanyaga simba na nyoka wakali,
simba mkubwa na nyoka utawaponda kwa miguu.

14 BWANA asema, “Kwa kuwa ananipenda, nitamwokoa;
nitamlinda, kwa kuwa analikiri Jina langu.
15 Ataniita, nami nitamjibu;
nitakuwa pamoja naye katika taabu,
nitamwokoa na kumheshimu.
16 Kwa siku nyingi nitamshibisha
na kumwonyesha wokovu wangu.”

Zaburi 92

Wimbo Wa Kumsifu Mungu

Zaburi. Wimbo wa siku ya Sabato.
1 Ni vyema kumshukuru BWANA
na kuliimbia jina lako, Ee Uliye Juu Sana,
2 kuutangaza upendo wako asubuhi,
na uaminifu wako wakati wa usiku,
3 kwa zeze yenye nyuzi kumi
na kwa sauti ya kinubi.

4 Ee BWANA, kwa kuwa matendo yako yamenifurahisha,
nitaziimba kwa shangwe kazi za mikono yako.
5 Ee BWANA, tazama jinsi yalivyo makuu matendo yako,
tazama jinsi yalivyo ya kina mawazo yako!
6 Mjinga hafahamu,
mpumbavu haelewi,
7 ingawa waovu huchipua kama majani
na wote watendao mabaya wanastawi,
wataangamizwa milele.

8 Bali wewe, Ee BWANA,
utatukuzwa milele.

9 Ee Bwana, hakika adui zako,
hakika adui zako wataangamia.
Wote watendao mabaya watatawanyika.
10 Umeitukuza pembe* yangu kama ile ya nyati dume,
mafuta mazuri yamemiminwa juu yangu.
11 Macho yangu yamewaona adui zangu wakishindwa,
masikio yangu yamesikia maangamizi ya adui zangu waovu.

12 Wenye haki watastawi kama mtende,
watakuwa kama mwerezi wa Lebanoni,
13 waliopandwa katika nyumba ya Bwana,
watastawi katika nyua za Mungu wetu.
14 Wakati wa uzee watakuwa bado wanazaa matunda,
watakuwa wabichi tena wamejaa nguvu,
15 wakitangaza, “Bwana ni mkamilifu;
yeye ni Mwamba wangu,
na ndani yake hamna uovu.”

Zaburi 93

Mungu Mfalme

1 Bwana anatawala, amejivika utukufu;
Bwana amejivika utukufu
tena amejivika nguvu.
Dunia imewekwa imara,
haitaondoshwa.
2 Kiti chako cha enzi kimekuwa thabiti tangu zamani;
wewe umekuwako tangu milele.

3 Bahari zimeinua, Ee Bwana,
bahari zimeinua sauti zake;
bahari zimeinua sauti za mawimbi yake.
4 Yeye ni mkuu kuliko ngurumo ya maji makuu,
ni mkuu kuliko mawimbi ya bahari:
Bwana aishiye juu sana ni mkuu.

5 Ee Bwana, sheria zako ni imara;
utakatifu umepamba nyumba yako
pasipo mwisho.

Zaburi 94

Mungu Mlipiza Kisasi Kwa Ajili Ya Wenye Haki

1 Ee Bwana, ulipizaye kisasi,
Ee Mungu ulipizaye kisasi, uangaze sasa.
2 Ee Mhukumu wa dunia, inuka,
uwalipize wenye kiburi kama wanavyostahili.
3 Hata lini, waovu, Ee Bwana,
hata lini waovu watashangilia?

4 Wanamimina maneno ya kiburi,

---

* **Zaburi 92:10** Pembe inawakilisha nguvu.

watenda mabaya wote wamejaa majivuno.
5 Ee BWANA, wanawaponda watu wako,
wanawaonea urithi wako.
6 Wanamchinja mjane na mgeni,
na kuwaua yatima.
7 Nao husema, “BWANA haoni,
Mungu wa Yakobo hafahamu.”

8 Sikizeni, enyi wajinga miongoni mwa watu;
enyi wapumbavu, lini mtakuwa na hekima?
9 Je, aliyeweka sikio asisikie?
Aliyeumba jicho asione?
10 Je, anayeadhibisha mataifa asiadhibu?
Je, awafundishaye wanadamu asiwe na maarifa?
11 BWANA anajua mawazo ya mwanadamu;
anajua kwamba ni ubatili.

12 Ee BWANA, heri mtu anayeadhibishwa na wewe,
mtu unayemfundisha kwa sheria yako,
13 unampa utulivu siku za shida,
mpaka shimo litakapokuwa limechimbwa
kwa ajili ya mwovu.
14 Kwa kuwa BWANA hatawakataa watu wake,
hatauacha urithi wake.
15 Hukumu itasimamishwa tena kwenye haki,
wote walio na mioyo minyofu wataifuata.

16 Ni nani atakayeinuka dhidi ya mwovu kwa ajili yangu?
Ni nani atakayenikinga dhidi ya watenda maovu?
17 Kama BWANA asingelinisaidia upesi,
ningelikuwa ninaishi katika ukimya wa kifo.
18 Niliposema, “Mguu wangu unateleza,”
Ee BWANA, upendo wako ulinishikilia.
19 Wakati wasiwasi ulipokuwa mwingi ndani yangu,
faraja yako ilinipa furaha nafsini mwangu.

20 Je, kiti cha utawala wa udhalimu kitajiunga nawe,
ule utawala uletao taabu kutokana na sheria zake?
21 Huungana kuwashambulia wenye haki,
kuwahukumu kufa wasio na hatia.
22 Lakini BWANA amekuwa ngome yangu,
na Mungu wangu amekuwa mwamba ninaoukimbilia.
23 Yeye atawalipa kwa ajili ya dhambi zao
na atawaangamiza kwa ajili ya maovu yao;
BWANA Mungu wetu atawaangamiza.

Zaburi 95

Wimbo Wa Kumsifu Mungu

1 Njooni, tumwimbie BWANA kwa furaha;
tumfanyie kelele za shangwe
Mwamba wa wokovu wetu.

2 Tuje mbele zake kwa shukrani,
tumtukuze kwa vinanda na nyimbo.

3 Kwa kuwa BWANA ni Mungu mkuu,
mfalme mkuu juu ya miungu yote.
4 Mkononi mwake mna vilindi vya dunia,
na vilele vya milima ni mali yake.
5 Bahari ni yake, kwani ndiye aliifanya,
na mikono yake iliumba nchi kavu.

6 Njooni, tusujudu, tumwabudu,
tupige magoti mbele za BWANA Muumba wetu,
7 kwa maana yeye ndiye Mungu wetu,
na sisi ni watu wa malisho yake,
kondoo chini ya utunzaji wake.

Kama mkiisikia sauti yake leo,
8 msiifanye mioyo yenu migumu
kama mlivyofanya kule Meriba,*
kama mlivyofanya siku ile
kule Masa† jangwani,
9 ambapo baba zenu walinijaribu na kunipima,
ingawa walikuwa wameyaona matendo yangu.
10 Kwa miaka arobaini nilikasirikia kizazi kile,
nikasema, "Hawa ni taifa ambalo mioyo yao imepotoka,
nao hawajazijua njia zangu."
11 Hivyo nikatangaza kwa kiapo katika hasira yangu,
"Kamwe hawataingia rahani mwangu."

Zaburi 96

Mungu Mfalme Mkuu
(1 Nyakati 16:23-33)

1 Mwimbieni BWANA wimbo mpya;
mwimbieni BWANA dunia yote.
2 Mwimbieni BWANA, lisifuni jina lake;
tangazeni wokovu wake siku baada ya siku.
3 Tangazeni utukufu wake katikati ya mataifa,
matendo yake ya ajabu miongoni mwa mataifa yote.

4 Kwa kuwa BWANA ni mkuu mwenye kustahili kusifiwa kuliko wote;
yeye ni wa kuogopwa kuliko miungu yote.
5 Kwa maana miungu yote ya mataifa ni sanamu,
lakini BWANA aliziumba mbingu.
6 Fahari na enzi viko mbele yake;
nguvu na utukufu vimo patakatifu pake.

7 Mpeni BWANA, enyi jamaa za mataifa,
mpeni BWANA utukufu na nguvu.

* **Zaburi 95:8** Meriba maana yake ni Kugombana. † **Zaburi 95:8** Masa maana yake ni Kujaribiwa.

8 Mpeni BWANA utukufu unaostahili jina lake;
leteni sadaka na mje katika nyua zake.
9 Mwabuduni BWANA katika uzuri wa utakatifu wake;
dunia yote na itetemeke mbele zake.

10 Katikati ya mataifa semeni, “BWANA anatawala.”
Ulimwengu ameuweka imara, hauwezi kusogezwa;
atawahukumu watu kwa uadilifu.
11 Mbingu na zishangilie, nchi na ifurahi;
bahari na ivume, na vyote vilivyomo ndani yake;
12 mashamba na yashangilie,
pamoja na vyote vilivyomo ndani yake.
Kisha miti yote ya msituni itaimba kwa furaha;
13 itaimba mbele za BWANA kwa maana anakuja,
anakuja kuihukumu dunia.
Ataihukumu dunia kwa haki,
na mataifa katika kweli yake.

Zaburi 97

Mungu Mtawala Mkuu

1 BWANA anatawala, nchi na ifurahi,
visiwa vyote vishangilie.

2 Mawingu na giza nene vinamzunguka,
haki na hukumu ndio msingi wa kiti chake cha enzi.
3 Moto hutangulia mbele zake
na huteketeza adui zake pande zote.
4 Umeme wake wa radi humulika dunia,
nchi huona na kutetemeka.
5 Milima huyeyuka kama nta mbele za BWANA,
mbele za Bwana wa dunia yote.
6 Mbingu zinatangaza haki yake,
na mataifa yote huona utukufu wake.

7 Wote waabuduo sanamu waaibishwa,
wale wajisifiao sanamu:
mwabuduni yeye, enyi miungu yote!

8 Sayuni husikia na kushangilia,
vijiji vya Yuda vinafurahi
kwa sababu ya hukumu zako, Ee BWANA.
9 Kwa kuwa wewe, Ee BWANA, ndiwe Uliye Juu Sana kuliko dunia yote;
umetukuka sana juu ya miungu yote.

10 Wale wanaompenda BWANA na wauchukie uovu,
kwa maana yeye hulinda maisha ya waaminifu wake
na kuwaokoa kutoka mkononi mwa mwovu.
11 Nuru huangaza wenye haki
na furaha kwa watu wanyofu wa moyo.
12 Furahini katika BWANA, ninyi mlio wenye haki,
lisifuni jina lake takatifu.

Zaburi 98

Mungu Mtawala Wa Dunia

Zaburi.
1 Mwimbieni BWANA wimbo mpya,
kwa maana ametenda mambo ya ajabu;
kitanga chake cha kuume na mkono wake mtakatifu
umemfanyia wokovu.
2 BWANA ameufanya wokovu wake ujulikane
na amedhihirisha haki yake kwa mataifa.
3 Ameukumbuka upendo wake
na uaminifu wake kwa nyumba ya Israeli;
miisho yote ya dunia imeuona
wokovu wa Mungu wetu.

4 Mpigieni BWANA kelele za shangwe, dunia yote,
ipaze sauti kwa nyimbo za shangwe na vinanda;
5 mwimbieni BWANA kwa kinubi,
kwa kinubi na sauti za kuimba,
6 kwa tarumbeta na mvumo wa baragumu za pembe za kondoo dume:
shangilieni kwa furaha mbele za BWANA, aliye Mfalme.

7 Bahari na ivume na kila kiliomo ndani yake,
dunia na wote wakaao ndani yake.
8 Mito na ipige makofi,
milima na iimbe pamoja kwa furaha,
9 vyote na viimbe mbele za BWANA,
kwa maana yuaja kuhukumu dunia.
Atahukumu dunia kwa haki
na mataifa kwa haki.

Zaburi 99

Mungu Mfalme Mkuu

1 BWANA anatawala,
mataifa na yatetemeke;
anakalia kiti cha enzi katikati ya makerubi,
dunia na itikisike.
2 BWANA ni mkuu katika Sayuni;
ametukuzwa juu ya mataifa yote.
3 Wanalisifu jina lako ambalo ni kuu na la kuogopwa:
yeye ni mtakatifu!

4 Mfalme ni mwenye nguvu na hupenda haki,
wewe umethibitisha adili;
katika Yakobo umefanya
yaliyo haki na sawa.
5 Mtukuzeni BWANA Mungu wetu,
na mkaabudu katika mahali pa kuwekea miguu yake;
yeye ni mtakatifu.

6 Mose na Aroni walikuwa miongoni mwa makuhani wake,

Samweli alikuwa miongoni mwa walioliitia jina lake;
walimwita BWANA,
naye aliwajibu.
7 Alizungumza nao kutoka nguzo ya wingu;
walizishika sheria zake na amri alizowapa.

8 Ee BWANA, wetu,
ndiwe uliyewajibu,
kwa Israeli ulikuwa Mungu mwenye kusamehe,
ingawa uliadhibu matendo yao mabaya.
9 Mtukuzeni BWANA Mungu wetu,
mwabuduni kwenye mlima wake mtakatifu,
kwa maana BWANA Mungu wetu ni mtakatifu.

Zaburi 100

Dunia Yote Yaitwa Kumsifu Mungu
Zaburi ya shukrani.
1 Mpigieni BWANA kelele za shangwe, dunia yote.
2 Mwabuduni BWANA kwa furaha;
njooni mbele zake kwa nyimbo za shangwe.
3 Jueni kwamba BWANA ndiye Mungu.
Yeye ndiye alituumba, sisi tu mali yake;
sisi tu watu wake,
kondoo wa malisho yake.

4 Ingieni malangoni mwake kwa shukrani
na katika nyua zake kwa kusifu,
mshukuruni yeye na kulisifu jina lake.
5 Kwa maana BWANA ni mwema
na upendo wake wadumu milele;
uaminifu wake unadumu kwa vizazi vyote.

Zaburi 101

Ahadi Ya Kuishi Kwa Uadilifu Na Kwa Haki
Zaburi ya Daudi.
1 Nitaimba juu ya upendo wako na haki yako;
kwako wewe, Ee BWANA, nitaimba sifa.
2 Nitazingatia kuishi maisha yasiyo na lawama:
utakuja kwangu lini?

Nitatembea nyumbani mwangu
kwa moyo usio na lawama.
3 Sitaweka mbele ya macho yangu
kitu kiovu.

Ninayachukia matendo ya watu wasio na imani;
hawatashikamana nami.
4 Moyo wa ukaidi utakuwa mbali nami;
nitajitenga na kila ubaya.

5 Kila amsingiziaye jirani yake kwa siri,
huyo nitamnyamazisha;
mwenye macho ya dharau na moyo wa kiburi
huyo sitamvumilia.

6 Macho yangu yatawaelekea waaminifu katika nchi,
ili waweze kuishi pamoja nami;
yeye ambaye moyo wake hauna lawama
atanitumikia.

7 Mdanganyifu hatakaa
nyumbani mwangu,
yeye asemaye kwa uongo
hatasimama mbele yangu.

8 Kila asubuhi nitawanyamazisha
waovu wote katika nchi;
nitamkatilia mbali kila mtenda mabaya
kutoka mji wa Bwana.

Zaburi 102

Maombi Ya Mtu Mwenye Taabu

Maombi ya mtu aliyechoka. Anapoteseka na kumimina malalamiko yake kwa Bwana.

1 Ee Bwana, usikie maombi yangu,
kilio changu cha kuomba msaada kikufikie.
2 Usinifiche uso wako
ninapokuwa katika shida.
Unitegee sikio lako,
ninapoita, unijibu kwa upesi.

3 Kwa kuwa siku zangu zinatoweka kama moshi,
mifupa yangu inaungua kama kaa la moto.
4 Moyo wangu umefifia na kunyauka kama jani,
ninasahau kula chakula changu.
5 Kwa sababu ya kusononeka kwangu kwa uchungu,
nimebakia ngozi na mifupa.
6 Nimekuwa kama bundi wa jangwani,
kama bundi kwenye magofu.
7 Nilalapo sipati usingizi,
nimekuwa kama ndege mpweke
kwenye paa la nyumba.
8 Mchana kutwa adui zangu hunidhihaki,
wale wanaonizunguka hutumia jina langu kama laana.
9 Ninakula majivu kama chakula changu
na nimechanganya kinywaji changu na machozi
10 kwa sababu ya ghadhabu yako kuu,
kwa maana umeniinua na kunitupa kando.
11 Siku zangu ni kama kivuli cha jioni,
ninanyauka kama jani.

12 Lakini wewe, Ee BWANA, umeketi katika kiti chako cha enzi milele,
sifa zako za ukuu zaendelea vizazi vyote.
13 Utainuka na kuihurumia Sayuni,
kwa maana ni wakati wa kumwonyesha wema;
wakati uliokubalika umewadia.
14 Kwa maana mawe yake ni ya thamani kwa watumishi wako,
vumbi lake lenyewe hulionea huruma.
15 Mataifa wataogopa jina la BWANA,
wafalme wote wa dunia watauheshimu utukufu wako.
16 Kwa maana BWANA ataijenga tena Sayuni
na kutokea katika utukufu wake.
17 Ataitikia maombi ya mtu mkiwa,
wala hatadharau hoja yao.

18 Hili na liandikwe kwa ajili ya kizazi kijacho,
ili taifa litakaloumbwa baadaye waweze kumsifu BWANA:
19 "BWANA alitazama chini kutoka patakatifu pake palipo juu,
kutoka mbinguni alitazama dunia,
20 kusikiliza vilio vya uchungu vya wafungwa
na kuwaweka huru wale waliohukumiwa kufa."
21 Kwa hiyo jina la BWANA latangazwa huko Sayuni
na sifa zake katika Yerusalemu,
22 wakati mataifa na falme zitakapokusanyika
ili kumwabudu BWANA.

23 Katika kuishi kwangu alivunja nguvu zangu,
akafupisha siku zangu.
24 Ndipo niliposema:
"Ee Mungu wangu, usinichukue katikati ya siku zangu;
miaka yako inaendelea vizazi vyote.
25 Hapo mwanzo uliweka misingi ya dunia,
nazo mbingu ni kazi ya mikono yako.
26 Hizi zitatoweka, lakini wewe utadumu,
zote zitachakaa kama vazi.
Utazibadilisha kama nguo
nazo zitaondoshwa.
27 Lakini wewe, U yeye yule,
nayo miaka yako haikomi kamwe.
28 Watoto wa watumishi wako wataishi mbele zako;
wazao wao wataimarishwa mbele zako."

Zaburi 103

Upendo Wa Mungu

Zaburi ya Daudi.
1 Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA.
Vyote vilivyomo ndani yangu
vilihimidi jina lake takatifu.
2 Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA,
wala usisahau wema wake wote,
3 akusamehe dhambi zako zote,
akuponya magonjwa yako yote,
4 aukomboa uhai wako na kaburi,

akuvika taji ya upendo na huruma,
5 atosheleza mahitaji yako kwa vitu vyema,
ili ujana wako uhuishwe kama wa tai.

6 BWANA hutenda haki,
naye huwapa hukumu ya haki wote wanaoonewa.

7 Alijulisha Mose njia zake,
na wana wa Israeli matendo yake.
8 BWANA ni mwingi wa huruma na mwenye neema;
si mwepesi wa hasira, bali amejaa upendo.
9 Yeye hatalaumu siku zote,
wala haweki hasira yake milele,
10 yeye hatutendei kulingana na dhambi zetu
wala hatupatilizi kwa kadiri ya maovu yetu.
11 Kama vile mbingu zilivyo juu ya dunia sana,
ndivyo wema wake ulivyo mwingi kwa wanaomcha;
12 kama mashariki ilivyo mbali na magharibi,
ndivyo Mungu alivyoziweka dhambi zetu mbali nasi.
13 Kama baba alivyo na huruma kwa watoto wake,
ndivyo BWANA anavyowahurumia wale wanaomcha;
14 kwa kuwa anajua tulivyoumbwa,
anakumbuka kwamba sisi tu mavumbi.
15 Kuhusu mwanadamu, siku zake ni kama majani,
anachanua kama ua la shambani;
16 upepo huvuma juu yake nalo hutoweka,
mahali pake hapalikumbuki tena.
17 Lakini kutoka milele hata milele
upendo wa BWANA uko kwa wale wamchao,
nayo haki yake kwa watoto wa watoto wao:
18 kwa wale walishikao agano lake
na kukumbuka kuyatii mausia yake.

19 BWANA ameweka imara kiti chake cha enzi mbinguni,
ufalme wake unatawala juu ya vyote.
20 Mhimidini BWANA, enyi malaika zake,
ninyi mlio mashujaa mnaozitii amri zake,
ninyi mnaotii neno lake.
21 Mhimidini BWANA, ninyi jeshi lake lote la mbinguni,
ninyi watumishi wake mnaofanya mapenzi yake.
22 Mhimidini BWANA, kazi zake zote
kila mahali katika milki yake.

Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA.

Zaburi 104

Kumsifu Muumba

1 Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA.

Ee BWANA Mungu wangu, wewe ni mkuu sana,

umejivika utukufu na enzi.
2 Amejifunika katika nuru kama vile kwa vazi,
amezitandaza mbingu kama hema
3 na kuziweka nguzo za orofa yake juu ya maji.
Huyafanya mawingu kuwa gari lake,
na hupanda kwenye mbawa za upepo.
4 Huzifanya pepo kuwa wajumbe* wake,
miali ya moto watumishi wake.

5 Ameiweka dunia kwenye misingi yake,
haiwezi kamwe kuondoshwa.
6 Uliifunika kwa kilindi kama kwa vazi,
maji yalisimama juu ya milima.
7 Lakini kwa kukemea kwako maji yalikimbia,
kwa sauti ya radi yako yakatoroka,
8 yakapanda milima, yakateremka mabondeni,
hadi mahali pale ulipoyakusudia.
9 Uliyawekea mpaka ambao hayawezi kuuvuka,
kamwe hayataifunika dunia tena.

10 Huzifanya chemchemi zimwage maji mabondeni,
hutiririka kati ya milima.
11 Huwapa maji wanyama wote wa kondeni,
punda-mwitu huzima kiu yao.
12 Ndege wa angani hufanya viota kando ya maji,
huimba katikati ya matawi.
13 Huinyeshea milima kutoka orofa zake,
dunia inatoshelezwa kwa matunda ya kazi yake.
14 Huyafanya majani ya mifugo yaote,
na mimea kwa watu kulima,
wajipatie chakula kutoka ardhini:
15 divai ya kuufurahisha moyo wa mwanadamu,
mafuta kwa ajili ya kung'arisha uso wake,
na mkate wa kutia mwili nguvu.
16 Miti ya Bwana inanyeshewa vizuri,
mierezi ya Lebanoni aliyoipanda.
17 Humo ndege hufanya viota vyao,
korongo ana nyumba yake kwenye msunobari.
18 Milima mirefu ni makao ya mbuzi-mwitu,
majabali ni kimbilio la pelele.

19 Mwezi hugawanya majira,
na jua hutambua wakati wake wa kutua.
20 Unaleta giza, kunakuwa usiku,
wanyama wote wa mwituni huzurura.
21 Simba hunguruma kwa mawindo yao,
na kutafuta chakula chao kutoka kwa Mungu.
22 Jua huchomoza, nao huondoka,
hurudi na kulala katika mapango yao.

* **Zaburi 104:4** Au: malaika.

23 Kisha mwanadamu huenda kazini mwake,
katika kazi yake mpaka jioni.

24 Ee BWANA, jinsi matendo yako yalivyo mengi!
Kwa hekima ulizifanya zote,
dunia imejaa viumbe vyako.
25 Pale kuna bahari, kubwa na yenye nafasi tele,
imejaa viumbe visivyo na idadi,
vitu vyenye uhai vikubwa na vidogo.
26 Huko meli huenda na kurudi,
pia Lewiathani,† uliyemuumba acheze ndani yake.

27 Hawa wote wanakutazamia wewe,
uwape chakula chao kwa wakati wake.
28 Wakati unapowapa,
wanakikusanya,
unapofumbua mkono wako,
wao wanashibishwa mema.
29 Unapoficha uso wako,
wanapata hofu,
unapoondoa pumzi yao,
wanakufa na kurudi mavumbini.
30 Unapopeleka Roho wako,
wanaumbwa,
nawe huufanya upya uso wa dunia.

31 Utukufu wa BWANA na udumu milele,
BWANA na azifurahie kazi zake:
32 yeye aitazamaye dunia, nayo ikatetemeka,
aigusaye milima, nayo ikatoa moshi.

33 Nitamwimbia BWANA maisha yangu yote;
nitaimba sifa kwa Mungu wangu muda wote ninaoishi.
34 Kutafakari kwangu na kumpendeze yeye,
ninapofurahi katika BWANA.
35 Lakini wenye dhambi na watoweke katika dunia
na waovu wasiwepo tena.

Ee nafsi yangu, msifu BWANA.

Msifuni BWANA.‡

Zaburi 105

Uaminifu Wa Mungu Kwa Israeli
(1 Nyakati 16:8-22)

1 Mshukuruni BWANA, liitieni jina lake,
wajulisheni mataifa yale aliyoyatenda.
2 Mwimbieni yeye, mwimbieni yeye sifa,

† **Zaburi 104:26** Lewiathani ni mnyama mkubwa wa baharini mwenye magamba anayefanana na joka kubwa, mwenye umbo la kutisha, asiyeweza kuvuliwa. ‡ **Zaburi 104:35** Msifuni BWANA kwa Kiebrania ni Hallelu Yah.

waambieni matendo yake yote ya ajabu.
3 Lishangilieni jina lake takatifu,
mioyo ya wale wamtafutao BWANA na ifurahi.
4 Mtafuteni BWANA na nguvu zake,
utafuteni uso wake siku zote.

5 Kumbuka matendo ya ajabu aliyoyafanya,
miujiza yake na hukumu alizozitamka,
6 enyi wazao wa Abrahamu mtumishi wake,
enyi wana wa Yakobo, wateule wake.
7 Yeye ndiye BWANA Mungu wetu,
hukumu zake zimo duniani pote.

8 Hulikumbuka agano lake milele,
neno ambalo aliamuru, kwa vizazi elfu,
9 agano alilolifanya na Abrahamu,
kiapo alichomwapia Isaki.
10 Alilithibitisha kwa Yakobo kuwa amri,
kwa Israeli liwe agano la milele:
11 "Nitakupa wewe nchi ya Kanaani
kuwa sehemu utakayoirithi."

12 Walipokuwa wachache kwa idadi,
wachache sana na wageni ndani yake,
13 walitangatanga kutoka taifa moja hadi jingine,
kutoka ufalme mmoja hadi mwingine.
14 Hakuruhusu mtu yeyote awaonee;
kwa ajili yao aliwakemea wafalme, akisema:
15 "Msiwaguse niliowatia mafuta;
msiwadhuru manabii wangu."

16 Akaiita njaa juu ya nchi
na kuharibu chakula chao chote,
17 naye akatuma mtu mbele yao,
Yosefu, aliyeuzwa kama mtumwa.
18 Walichubua miguu yake kwa minyororo,
shingo yake ilifungwa kwa chuma,
19 hadi yale aliyotangulia kusema yalipotimia,
hadi neno la BWANA lilipomthibitisha.
20 Mfalme alituma watu wakamfungua,
mtawala wa watu alimwachia huru.
21 Alimfanya mkuu wa nyumba yake,
mtawala juu ya vyote alivyokuwa navyo,
22 kuwaelekeza wakuu wa mfalme apendavyo
na kuwafundisha wazee wake hekima.

23 Kisha Israeli akaingia Misri,
Yakobo akaishi kama mgeni katika nchi ya Hamu.
24 BWANA aliwafanya watu wake kuzaana sana,
akawafanya kuwa wengi sana kuliko adui zao,
25 ndiye aliigeuza mioyo yao iwachukie watu wake,

wakatenda hila dhidi ya watumishi wake.
26 Akamtuma Mose mtumishi wake,
pamoja na Aroni, aliyemchagua.
27 Walifanya ishara zake za ajabu miongoni mwao,
miujiza yake katika nchi ya Hamu.
28 Alituma giza na nchi ikajaa giza,
kwani si walikuwa wameyaasi maneno yake?
29 Aligeuza maji yao kuwa damu,
ikasababisha samaki wao kufa.
30 Nchi yao ilijaa vyura tele, ambao waliingia
hadi kwenye vyumba vya kulala vya watawala wao.
31 Alisema, yakaja makundi ya mainzi,
na viroboto katika nchi yao yote.
32 Alibadilisha mvua yao ikawa mvua ya mawe,
yenye umeme wa radi nchini yao yote,
33 akaharibu mizabibu yao na miti ya tini,
na akaangamiza miti ya nchi yao.
34 Alisema, nzige wakaja,
tunutu wasio na idadi,
35 wakala kila jani katika nchi yao,
wakala mazao ya ardhi yao.
36 Kisha akawaua wazaliwa wote wa kwanza katika nchi yao,
matunda ya kwanza ya ujana wao wote.

37 Akawatoa Israeli katika nchi
wakiwa na fedha na dhahabu nyingi,
wala hakuna hata mmoja
kutoka kabila zao aliyejikwaa.
38 Misri ilifurahi walipoondoka,
kwa sababu hofu ya Israeli ilikuwa imewaangukia.
39 Alitandaza wingu kama kifuniko,
na moto kuwamulikia usiku.
40 Waliomba, naye akawaletea kware,
akawashibisha kwa mkate wa mbinguni.
41 Alipasua mwamba, maji yakabubujika,
yakatiririka jangwani kama mto.

42 Kwa maana alikumbuka ahadi yake takatifu,
aliyompa Abrahamu mtumishi wake.
43 Aliwatoa watu wake kwa furaha,
wateule wake kwa kelele za shangwe,
44 akawapa nchi za mataifa, wakawa warithi
wa mali wengine walikuwa wameitaabikia:
45 alifanya haya ili wayashike mausia yake
na kuzitii sheria zake.

Msifuni Bwana.*

* **Zaburi 105:45** Msifuni Bwana kwa Kiebrania ni Hallelu Yah.

Zaburi 106

Wema Wa BWANA Kwa Watu Wake

1 Msifuni BWANA.

Mshukuruni BWANA, kwa kuwa ni mwema;
upendo wake wadumu milele.
2 Ni nani awezaye kusimulia matendo makuu ya BWANA
au kutangaza kikamilifu sifa zake?
3 Heri wale wanaodumisha haki,
ambao daima wanafanya yaliyo mema.
4 Ee BWANA, unikumbuke unapowatendea mema watu wako,
uwe msaada wangu unapowaokoa,
5 ili niweze kufurahia mafanikio ya wateule wako,
niweze kushiriki katika furaha ya taifa lako,
na kuungana na urithi wako katika kukusifu.

6 Tumetenda dhambi, kama vile baba zetu walivyotenda,
tumekosa na tumetenda uovu.
7 Wakati baba zetu walipokuwa Misri,
hawakuzingatia maajabu yako,
wala hawakukumbuka wingi wa fadhili zako,
bali waliasi kando ya bahari, Bahari ya Shamu.
8 Hata hivyo aliwaokoa kwa ajili ya jina lake,
ili apate kudhihirisha uweza wake mkuu.
9 Alikemea Bahari ya Shamu, nayo ikakauka,
akawaongoza katika vilindi vyake kama vile jangwani.
10 Aliwaokoa mikononi mwa adui;
kutoka mikononi mwa adui aliwakomboa.
11 Maji yaliwafunika adui zao,
hakunusurika hata mmoja.
12 Ndipo walipoamini ahadi zake,
nao wakaimba sifa zake.

13 Lakini mara walisahau aliyowatendea,
wala hawakungojea shauri lake.
14 Jangwani walitawaliwa na tamaa zao,
walimjaribu Mungu nyikani.
15 Kwa hiyo aliwapa kile walichoomba,
lakini akatuma juu yao ugonjwa wa kudhoofisha.

16 Kambini walimwonea wivu Mose,
na pia Aroni aliyekuwa amewekwa wakfu kwa BWANA.
17 Ardhi ilifunguka ikawameza Dathani,
ikawazika Abiramu na kundi lake.
18 Moto uliwaka katikati ya wafuasi wao,
mwali wa moto uliwateketeza waovu.

19 Huko Horebu walitengeneza ndama,
na kuabudu sanamu ya kusubu kwa chuma.
20 Waliubadilisha Utukufu wao
kwa sanamu ya fahali, ambaye hula majani.

21 Walimsahau Mungu aliyewaokoa,
aliyekuwa ametenda mambo makuu huko Misri,
22 miujiza katika nchi ya Hamu
na mambo ya kutisha huko Bahari ya Shamu.
23 Kwa hiyo alisema kwamba angewaangamiza:
kama Mose mteule wake,
asingesimama kati yao na Mungu
kuizuia ghadhabu yake kuwaangamiza.

24 Kisha waliidharau ile nchi nzuri,
hawakuiamini ahadi yake.
25 Walinung'unika ndani ya mahema yao,
wala hawakumtii Bwana.
26 Kwa hiyo akaapa kwa mkono ulioinuliwa
kwamba atawafanya waanguke jangwani,
27 kuwatawanya wazao wao waanguke miongoni mwa mataifa,
na kuwatawanya katika nchi zote.

28 Walijifunga nira na Baali wa Peori,
wakala dhabihu zilizotolewa kwa miungu isiyo na uhai.
29 Waliichochea hasira ya Bwana,
wakamkasirisha kwa matendo yao maovu,
nayo tauni ikazuka katikati yao.
30 Lakini Finehasi alisimama na kuingilia kati,
nayo tauni ikazuiliwa.
31 Hili likahesabiwa kwake haki,
kwa vizazi visivyo na mwisho vijavyo.

32 Kwenye maji ya Meriba, walimkasirisha Bwana,
janga likampata Mose kwa sababu yao;
33 kwa maana walimwasi Roho wa Mungu,
na maneno yasiyofaa yakatoka midomoni kwa Mose.

34 Hawakuyaangamiza yale mataifa
kama Bwana alivyowaagiza,
35 bali walijichanganya na mataifa
na wakazikubali desturi zao.
36 Waliabudu sanamu zao,
zikawa mtego kwao.
37 Wakawatoa wana wao
na binti zao dhabihu kwa mashetani.
38 Walimwaga damu isiyo na hatia,
damu za wana wao na binti zao,
ambao waliwatoa dhabihu kwa sanamu za Kanaani,
nayo nchi ikanajisika kwa damu zao.
39 Wakajinajisi wenyewe kwa yale waliyotenda;
kwa matendo yao wenyewe wakajifanyia ukahaba.

40 Kwa hiyo Bwana akawakasirikia watu wake
na akauchukia sana urithi wake.
41 Akawakabidhi kwa mataifa
na adui zao wakawatawala.

42 Adui zao wakawaonea
na kuwatia chini ya mamlaka yao.
43 Mara nyingi aliwaokoa
lakini walikuwa wamezama kwenye uasi,
nao wakajiharibu katika dhambi zao.

44 Lakini akaangalia mateso yao
wakati aliposikia kilio chao;
45 kwa ajili yao akakumbuka agano lake,
na kutokana na upendo wake mkuu akapooza hasira yake.
46 Akawafanya wahurumiwe
na wote waliowashikilia mateka.

47 Ee Bwana Mungu wetu, tuokoe.
Tukusanye tena kutoka kwa mataifa,
ili tuweze kulishukuru jina lako takatifu,
na kushangilia katika sifa zako.

48 Atukuzwe Bwana, Mungu wa Israeli,
tangu milele na hata milele.
Watu wote na waseme, "Amen!"

Msifuni Bwana.

KITABU CHA TANO

107

(Zaburi 107–150)

Kumsifu Mungu Kwa Wema Wake

1 Mshukuruni Bwana, kwa kuwa yeye ni mwema,
upendo wake wadumu milele.
2 Waliokombolewa wa Bwana na waseme hivi,
wale aliowaokoa kutoka mkono wa adui,
3 wale aliowakusanya kutoka nchi mbalimbali,
kutoka mashariki na magharibi,
kutoka kaskazini na kusini.

4 Baadhi yao walitangatanga jangwani,
hawakuona njia ya kuwafikisha mji ambao wangeweza kuishi.
5 Walikuwa na njaa na kiu,
nafsi zao zikadhoofika.
6 Ndipo walipomlilia Bwana katika shida yao,
naye akawaokoa kutoka taabu yao.
7 Akawaongoza kwa njia iliyo sawa
hadi mji ambao wangeweza kuishi.
8 Basi na wamshukuru Bwana kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa wanadamu,
9 kwa maana yeye humtosheleza mwenye kiu,
na kumshibisha mwenye njaa kwa vitu vyema.

10 Wengine walikaa gizani na katika huzuni kuu,
wafungwa wakiteseka katika minyororo,

11 kwa sababu walikuwa wameasi
dhidi ya maneno ya Mungu
na kudharau shauri
la Aliye Juu Sana.
12 Aliwatumikisha kwa kazi ngumu;
walijikwaa na hapakuwepo yeyote wa kuwasaidia.
13 Ndipo walipomlilia BWANA katika shida yao,
naye akawaokoa kutoka taabu yao.
14 Akawatoa katika giza na huzuni kuu
na akavunja minyororo yao.
15 Basi na wamshukuru BWANA kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa wanadamu,
16 kwa kuwa yeye huvunja malango ya shaba
na kukata mapingo ya chuma.

17 Wengine wakawa wapumbavu kutokana na uasi wao,
wakapata mateso kwa sababu ya uovu wao.
18 Wakachukia kabisa vyakula vyote,
wakakaribia malango ya mauti.
19 Ndipo walipomlilia BWANA katika shida yao,
naye akawaokoa kutoka taabu yao.
20 Akalituma neno lake na kuwaponya,
akawaokoa kutoka maangamizo yao.
21 Basi na wamshukuru BWANA kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa wanadamu.
22 Na watoe dhabihu za kushukuru,
na wasimulie matendo yake kwa nyimbo za furaha.

23 Wengine walisafiri baharini kwa meli,
walikuwa wafanyabiashara kwenye maji makuu.
24 Waliziona kazi za BWANA,
matendo yake ya ajabu kilindini.
25 Kwa maana alisema na kuamsha tufani
iliyoinua mawimbi juu.
26 Yakainuka juu mbinguni, yakashuka chini hadi vilindini,
katika hatari hii ujasiri wao uliyeyuka.
27 Walipepesuka na kuyumbayumba kama walevi,
ujanja wao ukafikia ukomo.
28 Ndipo walipomlilia BWANA katika shida yao,
naye akawatoa kwenye taabu yao.
29 Akatuliza dhoruba kwa mnong’ono,
mawimbi ya bahari yakatulia.
30 Walifurahi ilipokuwa shwari,
naye akawaongoza hadi bandari waliyoitamani.
31 Basi na wamshukuru BWANA kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa wanadamu.
32 Na wamtukuze yeye katika kusanyiko la watu,
na wamsifu katika baraza la wazee.

33 Yeye aligeuza mito kuwa jangwa,
chemchemi za maji zitiririkazo kuwa ardhi yenye kiu,

34 nchi izaayo ikawa ya chumvi isiyofaa,
kwa sababu ya uovu wa wale walioishi humo.
35 Aligeuza jangwa likawa madimbwi ya maji,
nayo ardhi kame kuwa chemchemi za maji zitiririkazo;
36 aliwaleta wenye njaa wakaishi humo,
nao wakajenga mji wangeweza kuishi.
37 Walilima mashamba na kupanda mizabibu,
nayo ikazaa matunda mengi,
38 Mungu aliwabariki, hesabu yao ikaongezeka sana,
wala hakuruhusu mifugo yao kupungua.

39 Kisha hesabu yao ilipungua, na walinyenyekeshwa
kwa kuonewa, maafa na huzuni.
40 Yeye ambaye huwamwagia dharau wakuu,
aliwafanya watangetange nyikani isiyo na njia.
41 Lakini yeye aliwainua wahitaji katika taabu zao,
na kuongeza jamaa zao kama makundi ya kondoo.
42 Wanyofu wataona na kufurahi,
lakini waovu wote watafunga vinywa vyao.

43 Yeyote aliye na hekima, ayasikie mambo haya,
na atafakari upendo mkuu wa Bwana.

Zaburi 108

Kuomba Msaada Dhidi Ya Adui
(Zaburi 57:7-11; 60:5-12)

Wimbo. Zaburi ya Daudi.

1 Ee Mungu, moyo wangu ni thabiti;
nitaimba na kusifu kwa moyo wangu wote.
2 Amka, kinubi na zeze!
Nitayaamsha mapambazuko.
3 Nitakusifu wewe, Ee Bwana, katikati ya mataifa;
nitaimba habari zako, katikati ya jamaa za watu.
4 Kwa maana upendo wako ni mkuu, ni juu kuliko mbingu;
uaminifu wako unazifikia anga.
5 Ee Mungu, utukuzwe juu ya mbingu,
utukufu wako na uenee duniani kote.

6 Tuokoe na utusaidie kwa mkono wako wa kuume,
ili wale uwapendao wapate kuokolewa.
7 Mungu amenena kutoka patakatifu pake:
"Nitaigawa Shekemu kwa ushindi
na kulipima Bonde la Sukothi.
8 Gileadi ni yangu, Manase ni yangu,
Efraimu ni kofia yangu ya chuma,
nayo Yuda ni fimbo yangu ya utawala.
9 Moabu ni sinia langu la kunawia,
juu ya Edomu natupa kiatu changu;
nashangilia kwa kushindwa kwa Ufilisti."

10 Ni nani atakayenipeleka hadi mji wenye ngome?
Ni nani atakayeniongoza hadi nifike Edomu?
11 Ee Mungu, si ni wewe uliyetukataa sisi,
na hutoki tena na majeshi yetu?
12 Tuletee msaada dhidi ya adui,
kwa maana msaada wa mwanadamu haufai kitu.
13 Kwa msaada wa Mungu tutapata ushindi,
naye atawaponda adui zetu.

Zaburi 109

Lalamiko La Mtu Aliyeko Kwenye Shida

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Ee Mungu, ambaye ninakusifu,
usiwe kimya,
2 kwa maana watu waovu na wadanganyifu
wamefungua vinywa vyao dhidi yangu;
wasema dhidi yangu
kwa ndimi za udanganyifu.
3 Wamenizunguka kwa maneno ya chuki,
wananishambulia bila sababu.
4 Wanachonilipa badala ya urafiki wangu ni kunishtaki,
lakini mimi ninawaombea.
5 Wananilipiza mabaya kwa mema,
chuki badala ya urafiki wangu.

6 Agiza mtu mwovu ampinge,
mshtaki* asimame mkono wake wa kuume.
7 Anapohukumiwa, apatikane na hatia,
nayo maombi yake yamhukumu.
8 Siku zake za kuishi na ziwe chache,
nafasi yake ya uongozi ichukuliwe na mtu mwingine.
9 Watoto wake na waachwe yatima,
mke wake na awe mjane.
10 Watoto wake na watangetange wakiomba,
na wafukuzwe kwenye magofu ya nyumba zao.
11 Mtu anayemdai na ateke vyote alivyo navyo,
matunda ya kazi yake yatekwe nyara na wageni.
12 Asiwepo mtu yeyote wa kumtendea mema
wala wa kuwahurumia yatima wake.
13 Uzao wake na ukatiliwe mbali,
majina yao yafutike katika kizazi kifuatacho.
14 Maovu ya baba zake na yakumbukwe
mbele za Bwana,
dhambi ya mama yake
isifutwe kamwe.
15 Dhambi zao na zibaki daima mbele za Bwana,
ili apate kukatilia mbali kumbukumbu lao duniani.

16 Kwa maana kamwe hakuweza kutenda wema,

* **Zaburi 109:6** Mshtaki hapa maana yake ni Shetani.

bali alimfukuza mnyonge na mhitaji,
aliwafanyia jeuri wahitaji na waliovunjika moyo.
17 Alipenda kulaani,
nayo laana ikampata;
hakupenda kubariki,
kwa hiyo baraka na ikae mbali naye.
18 Alivaa kulaani kama vazi lake,
nayo laana ikamwingia mwilini mwake kama maji,
kwenye mifupa yake kama mafuta.
19 Na iwe kama joho alilozungushiwa,
kama mshipi aliofungiwa daima.
20 Haya na yawe malipo ya BWANA kwa washtaki wangu,
kwa wale wanaoninenea mabaya.

21 Lakini wewe, Ee BWANA Mwenyezi,
unitendee wema kwa ajili ya jina lako,
uniokoe kwa wema wa pendo lako.
22 Maana mimi ni maskini na mhitaji,
moyo wangu umejeruhiwa ndani yangu.
23 Ninafifia kama kivuli cha jioni,
nimerushwa-rushwa kama nzige.
24 Magoti yangu yamelegea kwa kufunga,
mwili wangu umedhoofika na kukonda.
25 Nimekuwa kitu cha kudharauliwa kwa washtaki wangu,
wanionapo, hutikisa vichwa vyao.

26 Ee BWANA, Mungu wangu nisaidie,
niokoe sawasawa na upendo wako.
27 Watu na wafahamu kuwa ni mkono wako,
kwamba wewe, Ee BWANA, umetenda hili.
28 Wanaweza kulaani, lakini wewe utabariki,
watakaposhambulia wataaibishwa,
lakini mtumishi wako atashangilia.
29 Washtaki wangu watavikwa fedheha,
na kufunikwa na aibu kama joho.

30 Kwa kinywa changu nitamtukuza sana BWANA,
katika umati mkubwa nitamsifu.
31 Kwa maana husimama mkono wa kuume wa mhitaji,
kuokoa maisha yake kutoka kwa wale wanaomhukumu.

Zaburi 110

BWANA Na Mfalme Wake Mteule

Zaburi ya Daudi.
1 BWANA amwambia Bwana wangu:
"Keti mkono wangu wa kuume,
mpaka nitakapowafanya adui zako
kuwa mahali pa kuweka miguu yako."

2 BWANA ataeneza fimbo yako ya utawala yenye nguvu kutoka Sayuni;

utatawala katikati ya adui zako.
3 Askari wako watajitolea kwa hiari
katika siku yako ya vita.
Ukiwa umevikwa fahari takatifu,
kutoka tumbo la mapambazuko
utapokea umande wa ujana wako.*

4 BWANA ameapa,
naye hatabadilisha mawazo yake:
“Wewe ni kuhani milele,
kwa mfano wa Melkizedeki.”

5 Bwana yuko mkono wako wa kuume,
atawaponda wafalme siku ya ghadhabu yake.
6 Atawahukumu mataifa, akilundika mizoga
na kuwaponda watawala wa dunia nzima.
7 Atakunywa maji katika kijito kando ya njia,†
kwa hiyo atainua kichwa chake juu.
*

Zaburi 111

Sifa Za BWANA Kwa Matendo Ya Ajabu

1 Msifuni BWANA.

Nitamtukuza BWANA kwa moyo wangu wote,
katika baraza la wanyofu na katika kusanyiko.

2 Kazi za BWANA ni kuu,
wote wanaopendezwa nazo huzitafakari.
3 Kazi zake zimejaa fahari na utukufu,
haki yake hudumu daima.
4 Amefanya maajabu yake yakumbukwe,
BWANA ni mwenye neema na huruma.
5 Huwapa chakula wale wanaomcha,
hulikumbuka agano lake milele.
6 Amewaonyesha watu wake uwezo wa kazi zake,
akiwapa nchi za mataifa mengine.
7 Kazi za mikono yake ni za uaminifu na haki,
mausia yake yote ni ya kuaminika.
8 Zinadumu milele na milele,
zikifanyika kwa uaminifu na unyofu.
9 Aliwapa watu wake ukombozi,
aliamuru agano lake milele:
jina lake ni takatifu na la kuogopwa.

10 Kumcha BWANA ndicho chanzo cha hekima,
wote wanaozifuata amri zake wana busara.

---

* **Zaburi 110:3** Au: vijana wako watakujia kama umande. † **Zaburi 110:7** Au: Yeye atoaye mtu wa kurithi mwingine atamweka kwenye mamlaka. * **Zaburi 111:** Zaburi hii imetungwa kila mstari ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

Sifa zake zadumu milele.
*

Zaburi 112

Baraka Za Mwenye Haki

1 Msifuni Bwana.

Heri mtu yule amchaye Bwana,
mtu yule apendezwaye sana na amri zake.

2 Watoto wake watakuwa wenye uwezo katika nchi,
kizazi cha watu waadilifu kitabarikiwa.
3 Nyumbani mwake kuna mali na utajiri,
haki yake hudumu milele.
4 Hata gizani nuru humzukia mtu mwadilifu,
yule mwenye rehema, huruma na haki.

5 Mema yatamjia mtu yule aliye mkarimu na mwenye kukopesha bila riba,
anayefanya mambo yake kwa haki.
6 Hakika hatatikisika kamwe,
mtu mwenye haki atakumbukwa milele.
7 Hataogopa habari mbaya,
moyo wake ni thabiti, ukimtegemea Bwana.
8 Moyo wake ni salama, hatakuwa na hofu,
mwishoni ataona ushindi dhidi ya adui zake.
9 Ametawanya vipawa vyake kwa ukarimu akawapa maskini;
haki yake hudumu milele;
pembe yake itatukuzwa kwa heshima.

10 Mtu mwovu ataona na kuchukizwa,
atasaga meno yake na kutoweka,
kutamani kwa mtu mwovu kutaishia patupu.

Zaburi 113

Kumsifu Bwana Kwa Wema Wake

1 Msifuni Bwana.

Enyi watumishi wa Bwana msifuni,
lisifuni jina la Bwana.
2 Jina la Bwana na lisifiwe,
sasa na hata milele.
3 Kuanzia mawio ya jua hadi machweo yake,
jina la Bwana linapaswa kusifiwa.

4 Bwana ametukuka juu ya mataifa yote,
utukufu wake juu ya mbingu.
5 Ni nani aliye kama Bwana Mungu wetu,
Yeye ambaye ameketi juu kwenye kiti cha enzi,
6 ambaye huinama atazame chini

* **Zaburi 112:** Zaburi hii imetungwa kila mstari ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

aone mbingu na nchi?

7 Huwainua maskini kutoka mavumbini,
na kuwanyanyua wahitaji kutoka kwenye jalala,
8 huwaketisha pamoja na wakuu,
pamoja na wakuu wa watu wake.
9 Humjalia mwanamke tasa kutulia nyumbani mwake,
akiwa mama watoto mwenye furaha.

Msifuni Bwana.

Zaburi 114

Maajabu Ya Mungu Wakati Israeli Walipotoka Misri

1 Wakati Israeli walipotoka Misri,
nyumba ya Yakobo kutoka kwa watu wa lugha ngeni,
2 Yuda alifanywa makao matakatifu ya Mungu,
Israeli akawa milki yake.

3 Bahari ilitazama ikakimbia,
Yordani ulirudi nyuma,
4 milima ilirukaruka kama kondoo dume,
vilima kama wana-kondoo.

5 Ee bahari, ni nini kilichokufanya ukakimbia,
nawe, ee Yordani, ukarudi nyuma,
6 enyi milima mkarukaruka kama kondoo dume,
enyi vilima, kama wana-kondoo?

7 Ee dunia, tetemeka mbele za Bwana,
mbele za Mungu wa Yakobo,
8 aliyegeuza mwamba kuwa dimbwi la maji,
mwamba mgumu kuwa chemchemi za maji.

Zaburi 115

Mungu Mmoja Wa Kweli

1 Sio kwetu sisi, Ee Bwana, sio kwetu sisi,
bali utukufu ni kwa jina lako,
kwa sababu ya upendo
na uaminifu wako.

2 Kwa nini mataifa waseme,
“Yuko wapi Mungu wao?”
3 Mungu wetu yuko mbinguni,
naye hufanya lolote limpendezalo.
4 Lakini sanamu zao ni za fedha na dhahabu,
zilizotengenezwa kwa mikono ya wanadamu.
5 Zina vinywa, lakini haziwezi kusema,
zina macho, lakini haziwezi kuona;
6 zina masikio, lakini haziwezi kusikia,
zina pua, lakini haziwezi kunusa;
7 zina mikono, lakini haziwezi kupapasa,

zina miguu, lakini haziwezi kutembea;
wala koo zao haziwezi kutoa sauti.
8 Wale wanaozitengeneza watafanana nazo,
vivyo hivyo wale wote wanaozitumainia.

9 Ee nyumba ya Israeli, mtumainini BWANA,
yeye ni msaada na ngao yao.
10 Ee nyumba ya Aroni, mtumainini BWANA,
yeye ni msaada na ngao yao.
11 Ninyi mnaomcha, mtumainini BWANA,
yeye ni msaada na ngao yao.

12 BWANA anatukumbuka na atatubariki:
ataibariki nyumba ya Israeli,
ataibariki nyumba ya Aroni,
13 atawabariki wale wanaomcha BWANA,
wadogo kwa wakubwa.

14 BWANA na awawezeshe kuongezeka,
ninyi na watoto wenu.
15 Mbarikiwe na BWANA
Muumba wa mbingu na dunia.

16 Mbingu zilizo juu sana ni mali ya BWANA,
lakini dunia amempa mwanadamu.
17 Sio wafu wanaomsifu BWANA,
wale washukao mahali pa kimya,*
18 bali ni sisi tunaomtukuza BWANA,
sasa na hata milele.

Msifuni BWANA.†

Zaburi 116

Shukrani Kwa Kuokolewa Kutoka Mauti
1 Ninampenda BWANA kwa maana amesikia sauti yangu;
amesikia kilio changu ili anihurumie.
2 Kwa sababu amenitegea sikio lake,
nitamwita siku zote za maisha yangu.

3 Kamba za mauti zilinizunguka,
maumivu makuu ya kuzimu yalinipata,
nikalemewa na taabu na huzuni.
4 Ndipo nikaliitia jina la BWANA:
"Ee BWANA, niokoe!"

5 BWANA ni mwenye neema na haki,
Mungu wetu ni mwingi wa huruma.
6 BWANA huwalinda wanyenyekevu,
nilipokuwa katika shida kubwa, aliniokoa.

* **Zaburi 115:17** Mahali pa kimya maana yake ni Kuzimu, yaani Sheol kwa Kiebrania. † **Zaburi 115:18** Msifuni BWANA ni Kiebrania Hallelu Yah.

7 Ee nafsi yangu, tulia tena,
kwa kuwa BWANA amekuwa mwema kwako.
8 Kwa kuwa wewe, Ee BWANA,
umeniokoa nafsi yangu na mauti,
macho yangu kutokana na machozi,
miguu yangu kutokana na kujikwaa,
9 ili niweze kutembea mbele za BWANA,
katika nchi ya walio hai.
10 Niliamini, kwa hiyo nilisema,
"Mimi nimeteseka sana."
11 Katika taabu yangu nilisema,
"Wanadamu wote ni waongo."

12 Nimrudishie BWANA nini
kwa wema wake wote alionitendea?
13 Nitakiinua kikombe cha wokovu
na kulitangaza jina la BWANA.
14 Nitazitimiza nadhiri zangu kwa BWANA
mbele za watu wake wote.

15 Kifo cha watakatifu kina thamani
machoni pa BWANA.
16 Ee BWANA, hakika mimi ni mtumishi wako,
mimi ni mtumishi wako,
mwana wa mjakazi wako;*
umeniweka huru
toka katika minyororo yangu.

17 Nitakutolea dhabihu ya kukushukuru
na kuliita jina la BWANA.
18 Nitazitimiza nadhiri zangu kwa BWANA
mbele za watu wake wote,
19 katika nyua za nyumba ya BWANA,
katikati yako, ee Yerusalemu.

Msifuni BWANA.

Zaburi 117

Sifa Za BWANA

1 Msifuni BWANA, enyi mataifa yote;
mtukuzeni yeye, enyi watu wote.
2 Kwa kuwa upendo wake kwetu ni mkuu,
uaminifu wa BWANA unadumu milele.

Msifuni BWANA.

Zaburi 118

Shukrani Kwa Ajili Ya Ushindi

1 Mshukuruni BWANA, kwa kuwa ni mwema;
upendo wake wadumu milele.

---

* **Zaburi 116:16** Au: mwanao mwaminifu.

2 Israeli na aseme sasa:
“Upendo wake wadumu milele.”
3 Nyumba ya Aroni na iseme sasa:
“Upendo wake wadumu milele.”
4 Wote wamchao BWANA na waseme sasa:
“Upendo wake wadumu milele.”

5 Wakati wa maumivu yangu makuu nilimlilia BWANA,
naye akanijibu kwa kuniweka huru.
6 BWANA yuko pamoja nami, sitaogopa.
Mwanadamu anaweza kunitenda nini?
7 BWANA yuko pamoja nami,
yeye ni msaidizi wangu.
Nitawatazama adui zangu
wakiwa wameshindwa.

8 Ni bora kumkimbilia BWANA
kuliko kumtumainia mwanadamu.
9 Ni bora kumkimbilia BWANA
kuliko kuwatumainia wakuu.

10 Mataifa yote yalinizunguka,
lakini kwa jina la BWANA naliwakatilia mbali.
11 Walinizunguka pande zote,
lakini kwa jina la BWANA naliwakatilia mbali.
12 Walinizunguka kama kundi la nyuki,
lakini walikufa haraka kama miiba iteketeayo;
kwa jina la BWANA naliwakatilia mbali.

13 Nilisukumwa nyuma karibu kuanguka,
lakini BWANA alinisaidia.
14 BWANA ni nguvu yangu na wimbo wangu,
yeye amefanyika wokovu wangu.

15 Sauti za shangwe na ushindi
zinavuma hemani mwa wenye haki:
“Mkono wa kuume wa BWANA
umetenda mambo makuu!
16 Mkono wa kuume wa BWANA
umeinuliwa juu,
mkono wa kuume wa BWANA
umetenda mambo makuu!”

17 Sitakufa, bali nitaishi,
nami nitatangaza yale BWANA aliyoyatenda.
18 BWANA ameniadhibu vikali,
lakini hakuniacha nife.

19 Nifungulie malango ya haki,
nami nitaingia na kumshukuru BWANA.
20 Hili ni lango la BWANA
ambalo wenye haki wanaweza kuliingia.
21 Nitakushukuru, kwa kuwa ulinijibu,

umekuwa wokovu wangu.

22 Jiwe walilolikataa waashi,
limekuwa jiwe kuu la pembeni.
23 BWANA ametenda hili,
nalo ni la kushangaza machoni petu.
24 Hii ndiyo siku BWANA aliyoifanya,
tushangilie na kufurahi ndani yake.

25 Ee BWANA, tuokoe,
Ee BWANA, utujalie mafanikio.
26 Heri yule ajaye kwa jina la BWANA.
Kutoka nyumba ya BWANA tunakubariki.
27 BWANA ndiye Mungu,
naye ametuangazia nuru yake.
Mkiwa na matawi mkononi,
unganeni kwenye maandamano ya sikukuu
hadi kwenye pembe za madhabahu.

28 Wewe ni Mungu wangu, nitakushukuru,
wewe ni Mungu wangu, nitakutukuza.

29 Mshukuruni BWANA kwa kuwa ni mwema;
upendo wake wadumu milele.
*

Zaburi 119

Sifa Za Sheria Ya BWANA

Kujifunza Sheria Ya BWANA

1 Heri wale walio waadilifu katika njia zao,
wanaoenenda katika sheria ya BWANA.
2 Heri wale wanaozishika shuhuda zake,
wamtafutao kwa moyo wao wote.
3 Wasiofanya lolote lililo baya,
wanaoenenda katika njia zake.
4 Umetoa maagizo yako
ili tuyatii kwa ukamilifu.
5 Laiti mwenendo wangu ungekuwa imara
katika kuyatii maagizo yako!
6 Hivyo mimi sitaaibishwa
ninapozingatia amri zako zote.
7 Nitakusifu kwa moyo mnyofu
ninapojifunza sheria zako za haki.
8 Nitayatii maagizo yako;
usiniache kabisa.

Kutii Sheria Ya BWANA

9 Kijana aifanye njia yake kuwa safi jinsi gani?

---

* **Zaburi 119:** Zaburi hii imetungwa kila beti likianzia, na pia kila mstari katika lile beti, na herufi 22 za alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T).

Ni kwa kutii, akilifuata neno lako.
10 Ninakutafuta kwa moyo wangu wote,
usiniache niende mbali na amri zako.
11 Nimelificha neno lako moyoni mwangu
ili nisikutende dhambi.
12 Sifa ni zako, Ee BWANA,
nifundishe maagizo yako.
13 Kwa midomo yangu nitasimulia sheria zote
zinazotoka katika kinywa chako.
14 Ninafurahia kufuata sheria zako
kama mtu afurahiaye mali nyingi.
15 Ninatafakari maagizo yako
na kuziangalia njia zako.
16 Ninafurahia maagizo yako,
wala sitalipuuza neno lako.

Furaha Katika Sheria Ya BWANA

17 Mtendee mema mtumishi wako, nami nitaishi;
nitalitii neno lako.
18 Yafungue macho yangu nipate kuona
mambo ya ajabu katika sheria yako.
19 Mimi ni mgeni duniani,
usinifiche amri zako.
20 Nafsi yangu inataabika kwa shauku kubwa
juu ya sheria zako wakati wote.
21 Unawakemea wenye majivuno, waliolaaniwa
waendao mbali na amri zako.
22 Niondolee dharau na dhihaka,
kwa kuwa ninazishika sheria zako.
23 Ingawa watawala huketi pamoja na kunisingizia,
mtumishi wako atatafakari juu ya maagizo yako.
24 Sheria zako ni furaha yangu,
nazo ni washauri wangu.

Kuamua Kuitii Sheria Ya BWANA

25 Nimelazwa chini mavumbini,
yahifadhi maisha yangu sawasawa na neno lako.
26 Nilikueleza njia zangu ukanijibu,
nifundishe sheria zako.
27 Nijulishe mafundisho ya mausia yako,
nami nitatafakari maajabu yako.
28 Nafsi yangu imechakazwa kwa huzuni,
uniimarishe sawasawa na neno lako.
29 Niepushe na njia za udanganyifu,
kwa neema unifundishe sheria zako.
30 Nimechagua njia ya kweli,
nimekaza moyo wangu katika sheria zako.
31 Nimeng'ang'ania sheria zako, Ee BWANA,
usiniache niaibishwe.
32 Nakimbilia katika njia ya maagizo yako,
kwa kuwa umeuweka moyo wangu huru.

Maombi Ili Kupata Ufahamu Wa Sheria

33 Ee BWANA, nifundishe kuyafuata maagizo yako,

nami nitayashika mpaka mwisho.
34 Nipe ufahamu, nami nitaishika sheria yako
na kuitii kwa moyo wangu wote.
35 Niongoze kwenye njia ya amri zako,
kwa kuwa huko napata furaha.
36 Ugeuze moyo wangu kuelekea sheria zako,
na siyo kwenye mambo ya ubinafsi.
37 Geuza macho yangu kutoka kwenye mambo yasiyofaa,
uyahifadhi maisha yangu sawasawa na neno lako.
38 Mtimizie mtumishi wako ahadi yako,
ili upate kuogopwa.
39 Niondolee aibu ninayoiogopa,
kwa kuwa sheria zako ni njema.
40 Tazama jinsi ninavyoonea shauku mausia yako!
Hifadhi maisha yangu katika haki yako.

Kuitumainia Sheria Ya BWANA

41 Ee BWANA, upendo wako usiokoma unijie,
wokovu wako sawasawa na ahadi yako,
42 ndipo nitakapomjibu anayenidhihaki,
kwa kuwa ninalitumainia neno lako.
43 Usilinyakue neno la kweli kutoka kinywani mwangu,
kwa kuwa nimeweka tumaini langu katika amri zako.
44 Nitaitii amri yako daima,
naam, milele na milele.
45 Nitatembea nikiwa huru,
kwa kuwa nimejifunza mausia yako.
46 Nitasema sheria zako mbele za wafalme
wala sitaaibishwa,
47 kwa kuwa ninazifurahia amri zako
kwa sababu ninazipenda.
48 Ninaziinulia amri zako ambazo ninazipenda mikono yangu,
nami ninatafakari juu ya maagizo yako.

Matumaini Katika Sheria Ya BWANA

49 Kumbuka neno lako kwa mtumishi wako,
kwa sababu umenipa tumaini.
50 Faraja yangu katika mateso yangu ni hii:
Ahadi yako inahifadhi maisha yangu.
51 Wenye majivuno wamenisimanga bila kuchoka,
hata hivyo sitaiacha sheria yako.
52 Ee BWANA, ninazikumbuka sheria zako za zamani,
nazo zinanifariji.
53 Nimeshikwa sana na ghadhabu kwa ajili ya waovu,
ambao wameacha sheria yako.
54 Maagizo yako ni kiini cha nyimbo zangu
popote ninapoishi.
55 Ee BWANA, wakati wa usiku ninalikumbuka jina lako,
nami nitatii sheria yako.
56 Hili limekuwa zoezi langu:
nami ninayatii mausia yako.

Kujitolea Katika Sheria Ya BWANA

57 Ee BWANA, wewe ni fungu langu,
nimeahidi kuyatii maneno yako.
58 Nimetafuta uso wako kwa moyo wangu wote,
nihurumie sawasawa na ahadi yako.
59 Nimezifikiri njia zangu
na nimeelekeza hatua zangu katika mausia yako.
60 Nitafanya haraka bila kuchelewa
kuzitii amri zako.
61 Hata waovu wanifunge kwa kamba,
sitasahau sheria yako.
62 Usiku wa manane ninaamka kukushukuru
kwa sababu ya sheria zako za haki.
63 Mimi ni rafiki kwa wale wote wakuchao,
kwa wote wanaofuata mausia yako.
64 Ee BWANA, dunia imejaa upendo wako,
nifundishe maagizo yako.

Thamani Ya Sheria Ya BWANA

65 Mtendee wema mtumishi wako
Ee BWANA, sawasawa na neno lako.
66 Nifundishe maarifa na uamuzi mzuri,
kwa kuwa ninaamini amri zako.
67 Kabla sijapata shida nilipotea njia,
lakini sasa ninalitii neno lako.
68 Wewe ni mwema, unalotenda ni jema,
nifundishe maagizo yako.
69 Ingawa wenye majivuno wamenisingizia uongo,
nitafuata mausia yako kwa moyo wangu wote.
70 Mioyo yao ni katili na migumu,
bali mimi napendezwa na sheria yako.
71 Ilikuwa vyema mimi kupata shida
ili nipate kujifunza maagizo yako.
72 Sheria inayotoka kinywani mwako ina thamani kubwa kwangu
kuliko maelfu ya vipande vya fedha na dhahabu.

Haki Ya Sheria Ya BWANA

73 Mikono yako ilinifanya na kuniumba,
nipe ufahamu niweze kujifunza amri zako.
74 Wakuchao wafurahie wanaponiona,
kwa kuwa nimeweka tumaini langu katika neno lako.
75 Ee BWANA, ninajua kwamba sheria zako ni za haki,
katika uaminifu wako umeniadhibu.
76 Upendo wako usiokoma uwe faraja yangu,
sawasawa na ahadi yako kwa mtumishi wako.
77 Huruma yako na inijie ili nipate kuishi,
kwa kuwa naifurahia sheria yako.
78 Wenye majivuno na waaibishwe kwa kunikosea mimi bila sababu,
lakini mimi nitatafakari juu ya mausia yako.
79 Wale wakuchao na wanigeukie mimi,
hao ambao wanazielewa sheria zako.
80 Moyo wangu usiwe na lawama katika kutii maagizo yako,
ili nisiaibishwe.

Maombi Kwa Ajili Ya Kuokolewa

81 Nafsi yangu inazimia kwa kutamani wokovu wako,
lakini nimeweka tumaini langu katika neno lako.
82 Macho yangu yamefifia, nikingoja ahadi yako;
ninasema, "Utanifajiri lini?"
83 Ingawa nimekuwa kama kiriba kwenye moshi,
bado sijasahau maagizo yako.
84 Mtumishi wako itampasa angoje mpaka lini?
Ni lini utawaadhibu washtaki wangu?
85 Wenye majivuno wananichimbia mashimo,
kinyume na sheria yako.
86 Amri zako zote ni za kuaminika;
unisaidie, kwa sababu watu wananishtaki bila sababu.
87 Walikaribia kabisa kunifuta kutoka uso wa dunia,
lakini sijaacha mausia yako.
88 Yahifadhi maisha yangu sawasawa na upendo wako,
nami nitatii sheria za kinywa chako.

Imani Katika Sheria Ya Bwana

89 Ee Bwana, neno lako ni la milele,
linasimama imara mbinguni.
90 Uaminifu wako unaendelea kwa vizazi vyote,
umeiumba dunia, nayo inadumu.
91 Sheria zako zinadumu hadi leo,
kwa kuwa vitu vyote vinakutumikia.
92 Kama nisingefurahia sheria yako,
ningeangamia katika taabu zangu.
93 Sitasahau mausia yako kamwe,
kwa maana kwayo umehifadhi maisha yangu.
94 Uniokoe, kwa maana mimi ni wako,
kwa kuwa nimetafuta mausia yako.
95 Waovu wanangojea kuniangamiza,
bali mimi ninatafakari sheria zako.
96 Katika ukamilifu wote ninaona mna kikomo,
lakini amri zako hazina mpaka.

Kuipenda Sheria Ya Bwana

97 Aha! Tazama, sheria yako naipenda mno ajabu.
Ninaitafakari mchana kutwa.
98 Amri zako zimenipa hekima zaidi kuliko adui zangu,
kwa kuwa nimezishika daima.
99 Nina akili zaidi kuliko walimu wangu wote,
kwa kuwa ninatafakari juu ya sheria zako.
100 Nina ufahamu zaidi kuliko wazee,
kwa kuwa ninayatii mausia yako.
101 Nimezuia miguu yangu isiende kwenye kila njia mbaya,
ili niweze kutii neno lako.
102 Sijaziacha sheria zako,
kwa kuwa umenifundisha wewe mwenyewe.
103 Tazama jinsi maneno yako yalivyo matamu kwangu,
matamu kuliko asali katika kinywa changu!
104 Ninapata ufahamu kutoka mausia yako,

kwa hiyo ninachukia kila njia ya upotovu.

Nuru Kutoka Kwenye Sheria Ya BWANA

105 Neno lako ni taa ya miguu yangu
na mwanga katika njia yangu.
106 Nimeapa na nimethibitisha,
kwamba nitafuata sheria zako za haki.
107 Nimeteseka sana, uhifadhi maisha yangu, Ee BWANA,
sawasawa na neno lako.
108 Ee BWANA, pokea sifa za hiari za kinywa changu,
nifundishe sheria zako.
109 Ingawa maisha yangu yako hatarini siku zote,
sitasahau sheria yako.
110 Waovu wamenitegea mtego,
lakini sijayakiuka maagizo yako.
111 Sheria zako ni urithi wangu milele,
naam ni furaha ya moyo wangu.
112 Nimekusudia moyoni mwangu
kuyafuata maagizo yako mpaka mwisho.

Usalama Ndani Ya Sheria Ya BWANA

113 Ninachukia watu wa nia mbili,
lakini ninapenda sheria yako.
114 Wewe ni kimbilio langu na ngao yangu,
nimeweka tumaini langu katika neno lako.
115 Ondokeni kwangu, ninyi mtendao mabaya,
ili niweze kushika amri za Mungu wangu!
116 Nihifadhi sawasawa na ahadi yako, nami nitaishi;
usiache matumaini yangu yakavunjwa.
117 Nitegemeze, nami nitaokolewa,
nami daima nitayaheshimu maagizo yako.
118 Unawakataa wote wanaoyaasi maagizo yako,
kwa maana udanganyifu wao ni bure.
119 Waovu wa nchi unawatupa kama takataka,
kwa hivyo nazipenda sheria zako.
120 Mwili wangu unatetemeka kwa kukuogopa wewe,
ninaziogopa sheria zako.

Kuitii Sheria Ya BWANA

121 Nimetenda yaliyo haki na sawa,
usiniache mikononi mwa watesi wangu.
122 Mhakikishie mtumishi wako usalama,
usiache wenye kiburi wanionee.
123 Macho yangu yamefifia, yakitazamia wokovu wako,
na kuitazamia ahadi yako ya kweli.
124 Mfanyie mtumishi wako kulingana na upendo wako
na unifundishe maagizo yako.
125 Mimi ni mtumishi wako; nipe ufahamu
ili niweze kuelewa sheria zako.
126 Ee BWANA, wakati wako wa kutenda umewadia,
kwa kuwa sheria yako inavunjwa.
127 Kwa sababu nazipenda amri zako zaidi ya dhahabu,
naam, zaidi ya dhahabu safi,

128 na kwa sababu naona maagizo yako yote ni adili,
nachukia kila njia potovu.

Shauku Ya Kuitii Sheria Ya BWANA

129 Sheria zako ni za ajabu,
hivyo ninazitii.
130 Kuingia kwa maneno yako kunaleta nuru,
kunampa mjinga ufahamu.
131 Nimefungua kinywa changu na kuhema,
nikitamani amri zako.
132 Nigeukie na unihurumie, kama uwafanyiavyo siku zote
wale wanaolipenda jina lako.
133 Ongoza hatua zangu kulingana na neno lako,
usiache dhambi yoyote initawale.
134 Niokoe na uonevu wa wanadamu,
ili niweze kutii mausia yako.
135 Mwangazie mtumishi wako uso wako
na unifundishe amri zako.
136 Chemchemi za machozi zinatiririka kutoka machoni yangu,
kwa kuwa sheria yako haifuatwi.

Haki Ya Sheria Ya BWANA

137 Ee BWANA, wewe ni mwenye haki,
sheria zako ni sahihi.
138 Sheria ulizoziweka ni za haki,
ni za kuaminika kikamilifu.
139 Jitihada yangu imenidhoofisha, kwa kuwa adui zangu
wanayapuuza maneno yako.
140 Ahadi zako zimejaribiwa kikamilifu,
mtumishi wako anazipenda.
141 Ingawa ni mdogo na ninadharauliwa,
sisahau mausia yako.
142 Haki yako ni ya milele,
na sheria yako ni kweli.
143 Shida na dhiki zimenipata,
lakini amri zako ni furaha yangu.
144 Sheria zako ni sahihi milele,
hunipa ufahamu ili nipate kuishi.

Maombi Kwa Ajili Ya Kuokolewa

145 Ee BWANA, ninakuita kwa moyo wangu wote,
nami nitayatii maagizo yako.
146 Ninakuita; niokoe
nami nitazishika sheria zako.
147 Ninaamka asubuhi na mapema na kukuomba msaada;
nimeweka tumaini langu katika neno lako.
148 Sikufumba macho yangu usiku kucha,
ili niweze kutafakari juu ya ahadi zako.
149 Usikie sauti yangu sawasawa na upendo wako,
Ee BWANA, uyahifadhi maisha yangu, sawasawa na sheria zako.
150 Wale wanaopanga mipango miovu wako karibu nami,
lakini wako mbali na sheria yako.
151 Ee BWANA, hata hivyo wewe u karibu,

na amri zako zote ni za kweli.
152 Tangu zamani nimejifunza kutoka shuhuda zako
kwamba umezithibitisha ili zidumu milele.

Maombi Kwa Ajili Ya Msaada

153 Yaangalie mateso yangu, uniokoe,
kwa kuwa sijasahau sheria yako.
154 Nitetee katika hali hii yangu na unikomboe,
uyahifadhi maisha yangu sawasawa na ahadi yako.
155 Wokovu uko mbali na waovu,
kwa kuwa hawatafuti maagizo yako.
156 Ee Bwana, huruma zako ni kuu,
uyahifadhi maisha yangu sawasawa na sheria zako.
157 Adui wanaonitesa ni wengi,
lakini mimi sitaziacha sheria zako.
158 Ninawatazama wasioamini kwa chuki,
kwa kuwa hawalitii neno lako.
159 Tazama jinsi ninavyopenda mausia yako;
Ee Bwana, uyahifadhi maisha yangu, sawasawa na upendo wako.
160 Maneno yako yote ni kweli,
sheria zako zote za haki ni za milele.

Kujiweka Wakfu Kwa Sheria Ya Bwana

161 Watawala wamenitesa bila sababu,
lakini moyo wangu unatetemeka kwa neno lako.
162 Nafurahia ahadi zako
kama mtu aliyepata mateka mengi.
163 Ninachukia na kuchukizwa sana na uongo,
lakini napenda sheria yako.
164 Ninakusifu mara saba kwa siku,
kwa ajili ya sheria zako za haki.
165 Wanaopenda sheria yako wana amani tele,
wala hakuna kitu kinachoweza kuwakwaza.
166 Ee Bwana, ninangojea wokovu wako,
nami ninafuata amri zako,
167 Ninazitii sheria zako,
kwa sababu ninazipenda mno.
168 Nimetii mausia yako na sheria zako,
kwa kuwa njia zangu zote zinajulikana kwako.

Kuomba Msaada

169 Ee Bwana, kilio changu na kifike mbele zako,
nipe ufahamu sawasawa na neno lako.
170 Maombi yangu na yafike mbele zako,
niokoe sawasawa na ahadi yako.
171 Midomo yangu na ibubujike sifa,
kwa kuwa unanifundisha maagizo yako.
172 Ulimi wangu na uimbe kuhusu neno lako,
kwa kuwa amri zako zote ni za haki.
173 Mkono wako uwe tayari kunisaidia,
kwa kuwa nimechagua mausia yako.
174 Ee Bwana, ninatamani wokovu wako,
na sheria yako ni furaha yangu.
175 Nijalie kuishi ili nipate kukusifu,

na sheria zako zinitegemeze.
176 Nimetangatanga kama kondoo aliyepotea.
Mtafute mtumishi wako,
kwa kuwa sijasahau amri zako.

Zaburi 120

Kuomba Msaada

Wimbo wa kwenda juu.
1 Katika dhiki yangu namwita BWANA,
naye hunijibu.
2 Ee BWANA, uniokoe kutoka midomo ya uongo
na ndimi za udanganyifu.

3 Atakufanyia nini,
au akufanyie nini zaidi, ewe ulimi mdanganyifu?
4 Atakuadhibu kwa mishale mikali ya shujaa,
kwa makaa yanayowaka ya mti wa mretemu.

5 Ole wangu kwa kuwa naishi Mesheki,
kwamba naishi katikati ya hema za Kedari!
6 Nimeishi muda mrefu mno
miongoni mwa wale wanaochukia amani.
7 Mimi ni mtu wa amani;
lakini ninaposema, wao wanataka vita.

Zaburi 121

BWANA Mlinzi Wetu

Wimbo wa kwenda juu.
1 Nayainua macho yangu nitazame vilima,
msaada wangu utatoka wapi?
2 Msaada wangu hutoka kwa BWANA,
Muumba wa mbingu na dunia.

3 Hatauacha mguu wako uteleze,
yeye akulindaye hatasinzia,
4 hakika, yeye alindaye Israeli
hatasinzia wala hatalala usingizi.
5 BWANA anakulinda,
BWANA ni uvuli wako mkono wako wa kuume,
6 jua halitakudhuru mchana,
wala mwezi wakati wa usiku.
7 BWANA atakukinga na madhara yote,
atayalinda maisha yako,
8 BWANA atakulinda unapoingia na unapotoka,
tangu sasa na hata milele.

Zaburi 122

Sifa Kwa Yerusalemu

Wimbo wa kwenda juu. Wa Daudi.
1 Nilishangilia pamoja na wale walioniambia,

"Twende nyumbani ya Bwana."
2 Ee Yerusalemu, miguu yetu imesimama
malangoni mwako.

3 Yerusalemu imejengwa vyema kama mji
ambao umeshikamanishwa pamoja.
4 Huko ndiko makabila hukwea,
makabila ya Bwana,
kulisifu jina la Bwana kulingana na maagizo
waliopewa Israeli.
5 Huko viti vya enzi vya hukumu hukaa,
viti vya enzi vya nyumba ya Daudi.

6 Omba kwa ajili ya amani ya Yerusalemu:
"Wote wakupendao na wawe salama.
7 Amani na iwepo ndani ya kuta zako
na usalama ndani ya ngome zako."
8 Kwa ajili ya ndugu zangu na marafiki,
nitasema, "Amani iwe ndani yako."
9 Kwa ajili ya nyumba ya Bwana Mungu wetu,
nitatafuta mafanikio yako.

Zaburi 123

Kuomba Rehema
Wimbo wa kwenda juu.
1 Ninayainua macho yangu kwako,
kwako wewe ambaye kiti chako cha enzi kiko mbinguni.
2 Kama vile macho ya watumwa
yatazamavyo mkono wa bwana wao,
kama vile macho ya mtumishi wa kike
yatazamavyo mkono wa bibi yake,
ndivyo macho yetu yamtazamavyo Bwana Mungu wetu,
mpaka atakapotuhurumia.

3 Uturehemu, Ee Bwana, uturehemu,
kwa maana tumevumilia dharau nyingi.
4 Tumevumilia dhihaka nyingi kutoka kwa wenye kiburi,
dharau nyingi kutoka kwa wenye majivuno.

Zaburi 124

Shukrani Kwa Ukombozi Wa Israeli
Wimbo wa kwenda juu. Wa Daudi.
1 Kama Bwana asingalikuwa upande wetu;
Israeli na aseme sasa:
2 kama Bwana asingalikuwa upande wetu,
wakati watu walipotushambulia,
3 wakati hasira yao ilipowaka dhidi yetu,
wangalitumeza tungali hai,
4 mafuriko yangalitugharikisha,
maji mengi yangalitufunika,

5 maji yaendayo kasi
yangalituchukua.

6 BWANA asifiwe,
yeye ambaye hakuruhusu turaruliwe kwa meno yao.
7 Tumeponyoka kama ndege
kutoka mtego wa mwindaji;
mtego umevunjika,
nasi tukaokoka.
8 Msaada wetu ni katika jina la BWANA,
Muumba wa mbingu na dunia.

Zaburi 125

Usalama Wa Watu Wa Mungu

Wimbo wa kwenda juu.
1 Wale wamtumainio BWANA ni kama mlima Sayuni,
ambao hauwezi kutikisika, bali wadumu milele.
2 Kama milima inavyozunguka Yerusalemu,
ndivyo BWANA anavyowazunguka watu wake
sasa na hata milele.

3 Fimbo ya waovu haitadumu juu ya nchi
waliopewa wenye haki,
ili wenye haki wasije wakatumia
mikono yao kutenda ubaya.

4 Ee BWANA, watendee mema walio wema,
wale walio wanyofu wa moyo.
5 Bali wale wanaogeukia njia zilizopotoka,
BWANA atawafukuza pamoja na watenda mabaya.

Amani iwe juu ya Israeli.

Zaburi 126

Kurejezwa Kutoka Utumwani

Wimbo wa kwenda juu.
1 BWANA alipowarejeza mateka Sayuni,
tulikuwa kama watu walioota ndoto.
2 Vinywa vyetu vilijaa kicheko,
ndimi zetu zilijaa nyimbo za shangwe.
Ndipo iliposemwa miongoni mwa mataifa,
"BWANA amewatendea mambo makuu."
3 BWANA ametutendea mambo makuu,
nasi tumejaa furaha.

4 Ee BWANA, turejeshee watu wetu waliotekwa,
kama vijito katika Negebu.
5 Wapandao kwa machozi
watavuna kwa nyimbo za shangwe.
6 Yeye azichukuaye mbegu zake
kwenda kupanda, huku akilia,

atarudi kwa nyimbo za shangwe,
akichukua miganda ya mavuno yake.

Zaburi 127

Bila Mungu, Kazi Ya Mwanadamu Haifai
Wimbo wa kwenda juu. Wa Solomoni.
1 BWANA asipoijenga nyumba,
wajengao hufanya kazi bure.
BWANA asipoulinda mji,
walinzi wakesha bure.
2 Mnajisumbua bure kuamka mapema
na kuchelewa kulala,
mkitaabikia chakula:
kwa maana yeye huwapa usingizi wapenzi wake.

3 Wana ni urithi utokao kwa BWANA,
watoto ni zawadi kutoka kwake.
4 Kama mishale mikononi mwa shujaa
ndivyo walivyo wana awazaao mtu katika ujana wake.
5 Heri mtu ambaye podo lake
limejazwa nao.
Hawataaibishwa wanaposhindana
na adui zao langoni.

Zaburi 128

Thawabu Ya Kumtii BWANA
Wimbo wa kwenda juu.
1 Heri ni wale wote wamchao BWANA,
waendao katika njia zake.
2 Utakula matunda ya kazi yako;
baraka na mafanikio vitakuwa vyako.
3 Mke wako atakuwa kama mzabibu uzaao
ndani ya nyumba yako;
wana wako watakuwa kama machipukizi ya mizeituni
kuizunguka meza yako.
4 Hivyo ndivyo atakavyobarikiwa
mtu amchaye BWANA.

5 BWANA na akubariki kutoka Sayuni
siku zote za maisha yako,
na uone mafanikio ya Yerusalemu,
6 nawe ujaliwe kuishi uone watoto wa watoto wako.

Amani iwe juu ya Israeli.

Zaburi 129

Maombi Dhidi Ya Adui Za Israeli
Wimbo wa kwenda juu.
1 Wamenionea mno tangu ujana wangu;
Israeli na aseme sasa:
2 wamenionea mno tangu ujana wangu,

lakini bado hawajanishinda.
3 Wakulima wamelima mgongo wangu,
na kufanya mifereji yao mirefu.
4 Lakini BWANA ni mwenye haki;
amenifungua toka kamba za waovu.

5 Wale wote waichukiao Sayuni
na warudishwe nyuma kwa aibu.
6 Wawe kama majani juu ya paa,
ambayo hunyauka kabla hayajakua;
7 kwa hayo mvunaji hawezi kujaza vitanga vyake,
wala akusanyaye kujaza mikono yake.
8 Wale wapitao karibu na wasiseme,
"Baraka ya BWANA iwe juu yako;
tunakubariki katika jina la BWANA."

Zaburi 130

Kuomba Msaada

Wimbo wa kwenda juu.
1 Kutoka vilindini ninakulilia, Ee BWANA.
2 Ee BWANA, sikia sauti yangu.
Masikio yako na yawe masikivu
kwa kilio changu unihurumie.

3 Kama wewe, Ee BWANA, ungeweka kumbukumbu ya dhambi,
Ee Bwana, ni nani angeliweza kusimama?
4 Lakini kwako kuna msamaha,
kwa hiyo wewe unaogopwa.

5 Namngojea BWANA, nafsi yangu inangojea,
katika neno lake naweka tumaini langu.
6 Nafsi yangu inamngojea Bwana
kuliko walinzi waingojeavyo asubuhi,
naam, kuliko walinzi
waingojeavyo asubuhi.

7 Ee Israeli, mtumaini BWANA,
maana kwa BWANA kuna upendo usiokoma,
na kwake kuna ukombozi kamili.
8 Yeye mwenyewe ataikomboa Israeli
kutoka dhambi zao zote.

Zaburi 131

Kumtegemea Mungu Kwa Unyenyekevu

Wimbo wa kwenda juu. Wa Daudi.
1 Moyo wangu hauna kiburi, Ee BWANA,
macho yangu hayajivuni;
sijishughulishi na mambo makuu kunizidi
wala mambo ya ajabu mno kwangu.
2 Lakini nimetuliza na kunyamazisha nafsi yangu;

kama mtoto aliyeachishwa kunyonya na mama yake,
kama mtoto aliyeachishwa kunyonya
ndivyo ilivyo nafsi iliyoko ndani yangu.

3 Ee Israeli, mtumaini BWANA
tangu sasa na hata milele.

Zaburi 132

Maskani Ya Mungu Ya Milele Katika Sayuni

Wimbo wa kwenda juu.
1 Ee BWANA, mkumbuke Daudi
na taabu zote alizozistahimili.

2 Aliapa kiapo kwa BWANA
na akaweka nadhiri kwa Yule Mwenye Nguvu wa Yakobo:
3 "Sitaingia nyumbani mwangu
au kwenda kitandani mwangu:
4 sitaruhusu usingizi katika macho yangu,
wala kope zangu kusinzia,
5 mpaka nitakapompatia BWANA mahali,
makao kwa ajili ya Yule Mwenye Nguvu wa Yakobo."

6 Tulisikia habari hii huko Efrathi,
tulikutana nayo katika mashamba ya Yaara:*
7 "Twendeni kwenye makao yake,
na tuabudu kwenye kiti cha kuwekea miguu yake;
8 inuka, Ee BWANA, uje mahali pako pa kupumzikia,
wewe na Sanduku la nguvu zako.
9 Makuhani wako na wavikwe haki,
watakatifu wako na waimbe kwa furaha."

10 Kwa ajili ya Daudi mtumishi wako,
usimkatae mpakwa mafuta wako.

11 BWANA alimwapia Daudi kiapo,
kiapo cha uhakika ambacho hatakitangua:
"Nitamweka mmoja wa wazao wako mwenyewe
katika kiti chako cha enzi,
12 kama wanao watashika Agano langu
na sheria ninazowafundisha,
ndipo wana wao watarithi
kiti chako cha enzi milele na milele."

13 Kwa maana BWANA ameichagua Sayuni,
amepaonea shauku pawe maskani yake:
14 "Hapa ni mahali pangu pa kupumzika milele na milele;
hapa ndipo nitakapoketi nikitawala, kwa sababu nimepaonea shauku:
15 Nitambariki kwa kumpa mahitaji tele:
nitashibisha maskini wake kwa chakula.
16 Nitawavika makuhani wake wokovu,

* **Zaburi 132:6** Yaani Kiriath-Yearimu.

nao watakatifu wake watadumu wakiimba kwa furaha.

17 “Hapa nitamchipushia Daudi pembe,†
na kuweka taa kwa ajili ya masiya‡ wangu.
18 Adui zake nitawavika aibu,
bali taji kichwani pake itang’aa sana.”

Zaburi 133

Sifa Za Pendo La Undugu

Wimbo wa kwenda juu. Wa Daudi.

1 Tazama jinsi ilivyo vyema na kupendeza
wakati ndugu wanapoishi pamoja katika umoja!
2 Ni kama mafuta ya thamani yaliyomiminwa kichwani,
yakitiririka kwenye ndevu,
yakitiririka kwenye ndevu za Aroni,
mpaka kwenye upindo wa mavazi yake.
3 Ni kama vile umande wa Hermoni
unavyoanguka juu ya Mlima Sayuni.
Kwa maana huko ndiko Bwana alikoamuru baraka yake,
naam, hata uzima milele.

Zaburi 134

Wito Wa Kumsifu Mungu

Wimbo wa kwenda juu.

1 Msifuni Bwana, ninyi nyote watumishi wa Bwana,
ninyi mnaotumika usiku ndani ya nyumba ya Bwana.
2 Inueni mikono yenu katika pale patakatifu
na kumsifu Bwana.

3 Naye Bwana, Muumba wa mbingu na dunia,
awabariki kutoka Sayuni.

Zaburi 135

Wimbo Wa Sifa Kwa Mungu

1 Msifuni Bwana.

Lisifuni jina la Bwana,
msifuni, enyi watumishi wa Bwana,
2 ninyi ambao mnatumika ndani ya nyumba ya Bwana,
katika nyua za nyumba ya Mungu wetu.

3 Msifuni Bwana, kwa kuwa Bwana ni mwema,
liimbieni sifa jina lake, kwa maana hilo lapendeza.
4 Kwa maana Bwana amemchagua Yakobo kuwa wake mwenyewe,
Israeli kuwa mali yake ya thamani.

5 Ninajua ya kuwa Bwana ni mkuu,
kwamba Bwana wetu ni mkuu kuliko miungu yote.

---

† **Zaburi 132:17** Pembe inawakilisha nguvu. ‡ **Zaburi 132:17** Masiya yaani mpakwa mafuta.

6 BWANA hufanya lolote apendalo,
mbinguni na duniani,
katika bahari na vilindi vyake vyote.
7 Hufanya mawingu kupanda kutoka miisho ya dunia;
hupeleka umeme wa radi pamoja na mvua
na huleta upepo kutoka ghala zake.

8 Alimuua mzaliwa wa kwanza wa Misri,
mzaliwa wa kwanza wa wanadamu na wanyama.
9 Alipeleka ishara zake na maajabu katikati yako, ee Misri,
dhidi ya Farao na watumishi wake wote.
10 Aliyapiga mataifa mengi,
na akaua wafalme wenye nguvu:
11 Mfalme Sihoni na Waamori,
Ogu mfalme wa Bashani
na wafalme wote wa Kanaani:
12 akatoa nchi yao kuwa urithi,
urithi kwa watu wake Israeli.

13 Ee BWANA, jina lako ladumu milele,
kumbukumbu za fahari zako, Ee BWANA, kwa vizazi vyote.
14 Maana BWANA atawathibitisha watu wake,
na kuwahurumia watumishi wake.

15 Sanamu za mataifa ni fedha na dhahabu,
zilizotengenezwa kwa mikono ya wanadamu.
16 Zina vinywa, lakini haziwezi kusema,
zina macho, lakini haziwezi kuona;
17 zina masikio, lakini haziwezi kusikia,
wala hakuna pumzi katika vinywa vyao.
18 Wale wanaozitengeneza watafanana nazo,
vivyo hivyo wale wote wanaozitumainia.

19 Ee nyumba ya Israeli, msifuni BWANA;
ee nyumba ya Aroni, msifuni BWANA;
20 ee nyumba ya Lawi, msifuni BWANA;
ninyi mnaomcha, msifuni BWANA.
21 Msifuni BWANA kutoka Sayuni,
msifuni yeye aishiye Yerusalemu.

Msifuni BWANA.

Zaburi 136

Wimbo Wa Kumshukuru Mungu

1 Mshukuruni BWANA, kwa kuwa ni mwema.
Fadhili zake zadumu milele.
2 Mshukuruni Mungu wa miungu.
Fadhili zake zadumu milele.
3 Mshukuruni Bwana wa mabwana:
Fadhili zake zadumu milele.

4 Kwake yeye pekee atendaye maajabu makuu,

5 Ambaye kwa ufahamu wake aliziumba mbingu,
Fadhili zake zadumu milele.
6 Ambaye aliitandaza dunia juu ya maji,
Fadhili zake zadumu milele.
7 Ambaye aliumba mianga mikubwa,
Fadhili zake zadumu milele.
8 Jua litawale mchana,
Fadhili zake zadumu milele.
9 Mwezi na nyota vitawale usiku,
Fadhili zake zadumu milele.

10 Kwake yeye aliyemuua mzaliwa wa kwanza wa Misri,
Fadhili zake zadumu milele.
11 Na kuwatoa Israeli katikati yao,
Fadhili zake zadumu milele.
12 Kwa mkono wenye nguvu ulionyooshwa,
Fadhili zake zadumu milele.

13 Kwake yeye aliyeigawa Bahari ya Shamu,
Fadhili zake zadumu milele.
14 Na kuwapitisha Israeli katikati yake,
Fadhili zake zadumu milele.
15 Lakini alimfagia Farao na jeshi lake katika Bahari ya Shamu,
Fadhili zake zadumu milele.

16 Kwake yeye aliyewaongoza watu wake katika jangwa,
Fadhili zake zadumu milele.
17 Ambaye aliwapiga wafalme wenye nguvu,
Fadhili zake zadumu milele.
18 Naye aliwaua wafalme wenye nguvu,
Fadhili zake zadumu milele.
19 Sihoni mfalme wa Waamori,
Fadhili zake zadumu milele.
20 Ogu mfalme wa Bashani,
Fadhili zake zadumu milele.
21 Akatoa nchi yao kuwa urithi,
Fadhili zake zadumu milele.
22 Urithi kwa Israeli mtumishi wake,
Fadhili zake zadumu milele.

23 Aliyetukumbuka katika unyonge wetu,
Fadhili zake zadumu milele.
24 Alituweka huru toka adui zetu,
Fadhili zake zadumu milele.
25 Ambaye humpa chakula kila kiumbe.
Fadhili zake zadumu milele.

26 Mshukuruni Mungu wa mbinguni,
Fadhili zake zadumu milele.

Zaburi 137

Maombolezo Ya Israeli Uhamishoni

1 Kando ya mito ya Babeli tuliketi, tukaomboleza
tulipokumbuka Sayuni.

2 Kwenye miti ya huko
tulitundika vinubi vyetu,
3 kwa maana huko hao waliotuteka
walitaka tuwaimbie nyimbo,
watesi wetu walidai nyimbo za furaha;
walisema, “Tuimbieni wimbo mmoja kati ya nyimbo za Sayuni!”

4 Tutaimbaje nyimbo za Bwana,
tukiwa nchi ya kigeni?
5 Nikikusahau wewe, ee Yerusalemu,
basi mkono wangu wa kuume na usahau ujuzi wake.
6 Ulimi wangu ushikamane na kaakaa la kinywa changu
kama sitakukumbuka wewe,
kama nisipokufikiri Yerusalemu
kuwa furaha yangu kubwa.

7 Kumbuka, Ee Bwana, walichokifanya Waedomu,
siku ile Yerusalemu ilipoanguka.
Walisema, “Bomoa, Bomoa
mpaka kwenye misingi yake!”

8 Ee binti Babeli, uliyehukumiwa kuangamizwa,
heri yeye atakayekulipiza wewe
kwa yale uliyotutenda sisi:
9 yeye ambaye atawakamata watoto wako wachanga
na kuwaponda juu ya miamba.

Zaburi 138

Maombi Ya Shukrani
Zaburi ya Daudi.
1 Nitakusifu wewe, Ee Bwana, kwa moyo wangu wote,
mbele ya “miungu” nitaimba sifa zako.
2 Nitasujudu nikielekea Hekalu lako takatifu,
nami nitalisifu jina lako
kwa ajili ya upendo wako
na uaminifu,
kwa kuwa umelikuza jina lako na neno lako
juu ya vitu vyote.
3 Nilipoita, ulinijibu;
ulinifanya jasiri na mwenye moyo hodari.

4 Wafalme wote wa dunia wakusifu wewe Ee Bwana,
wakati wanaposikia maneno ya kinywa chako.
5 Wao na waimbe kuhusu njia za Bwana,
kwa maana utukufu wa Bwana ni mkuu.

6 Ingawa Bwana yuko juu,
humwangalia mnyonge,
bali mwenye kiburi
yeye anamjua kutokea mbali.
7 Nijapopita katikati ya shida,

wewe unayahifadhi maisha yangu,
unanyoosha mkono wako dhidi ya hasira ya adui zangu,
kwa mkono wako wa kuume unaniokoa.
8 BWANA atatimiza kusudi lake kwangu,
Ee BWANA, upendo wako wadumu milele:
usiziache kazi za mikono yako.

Zaburi 139

Mungu Asiyeweza Kukwepwa

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, umenichunguza
na kunijua.
2 Unajua ninapoketi na ninapoinuka;
unatambua mawazo yangu tokea mbali.
3 Unafahamu kutoka kwangu na kulala kwangu;
unaelewa njia zangu zote.
4 Kabla neno halijafika katika ulimi wangu,
wewe walijua kikamilifu, Ee BWANA.

5 Umenizunguka nyuma na mbele;
umeweka mkono wako juu yangu.
6 Maarifa haya ni ya ajabu mno kwangu,
ni ya juu sana kwangu kuyafikia.

7 Niende wapi nijiepushe na Roho yako?
Niende wapi niukimbie uso wako?
8 Kama nikienda juu mbinguni, wewe uko huko;
nikifanya vilindi* kuwa kitanda changu,
wewe uko huko.
9 Kama nikipanda juu ya mbawa za mapambazuko,
kama nikikaa pande za mbali za bahari,
10 hata huko mkono wako utaniongoza,
mkono wako wa kuume utanishika kwa uthabiti.

11 Kama nikisema, "Hakika giza litanificha
na nuru inayonizunguka iwe usiku,"
12 hata giza halitakuwa giza kwako,
usiku utang'aa kama mchana,
kwa kuwa giza ni kama nuru kwako.

13 Kwa maana wewe ndiwe uliyeumba utu wangu wa ndani;
uliniunga pamoja tumboni mwa mama yangu.
14 Ninakusifu kwa sababu nimeumbwa
kwa namna ya ajabu na ya kutisha;
kazi zako ni za ajabu,
ninajua hayo kikamilifu.
15 Umbile langu halikufichika kwako,
nilipoumbwa mahali pa siri.
Nilipoungwa pamoja kwa ustadi katika vilindi vya nchi,

---

* **Zaburi 139:8** Vilindi ina maana ya Kuzimu, ambayo ni Sheol kwa Kiebrania.

16 macho yako yaliniona kabla mwili wangu haujakamilika.
Siku zangu zote ulizonipangia
ziliandikwa katika kitabu chako
kabla haijakuwepo hata moja.

17 Tazama jinsi yalivyo ya thamani mawazo yako kwangu, Ee Mungu!
Jinsi jumla yake ilivyo kubwa!
18 Kama ningezihesabu,
zingekuwa nyingi kuliko mchanga.
Niamkapo,
bado niko pamoja nawe.

19 Laiti ungewachinja waovu, Ee Mungu!
Ondokeni kwangu, ninyi wamwaga damu!
20 Wanazungumza juu yako wakiwa na kusudi baya,
adui zako wanatumia vibaya jina lako.
21 Ee Bwana, je, nisiwachukie wanaokuchukia?
Nisiwachukie sana wanaoinuka dhidi yako?
22 Sina kitu zaidi ya chuki dhidi yao,
ninawahesabu ni adui zangu.

23 Ee Mungu, nichunguze, uujue moyo wangu,
nijaribu na ujue mawazo yangu.
24 Uone kama kuna njia iletayo machukizo ndani yangu,
uniongoze katika njia ya milele.

Zaburi 140

Kuomba Ulinzi Wa Mungu

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Ee Bwana, niokoe, kutoka kwa watu waovu;
nilinde na watu wenye jeuri,
2 ambao hupanga mipango mibaya mioyoni mwao,
na kuchochea vita siku zote.
3 Wao hufanya ndimi zao kali kama za nyoka,
sumu ya nyoka iko midomoni mwao.

4 Ee Bwana, niepushe na mikono ya waovu;
nilinde na watu wenye jeuri
wanaopanga kunikwaza miguu yangu.
5 Wenye kiburi wameficha mtego wa kuninasa,
wametandaza kamba za wavu wao,
wametega mitego kwenye njia yangu.

6 Ee Bwana, ninakuambia, “Wewe ni Mungu wangu.”
Ee Bwana, usikie kilio changu na kunihurumia.
7 Ee Bwana Mwenyezi, Mwokozi wangu mwenye nguvu,
unikingaye kichwa changu siku ya vita:
8 Ee Bwana, usiwape waovu matakwa yao,
usiache mipango yao ikafanikiwa,
wasije wakajisifu.

9 Vichwa vya wanaonizunguka vifunikwe
na shida zinazosababishwa na midomo yao.
10 Makaa ya mawe ya moto na yawaangukie!
Na watupwe motoni,
katika mashimo ya matope,
wasiinuke tena kamwe.
11 Wasingiziaji wasifanikiwe katika nchi;
maafa na yawawinde watu wenye jeuri.

12 Najua kwamba Bwana huwapatia maskini haki,
na kuitegemeza njia ya mhitaji.
13 Hakika wenye haki watalisifu jina lako,
na waadilifu wataishi mbele zako.

Zaburi 141

Maombi Ya Kuhifadhiwa Dhidi Ya Uovu

Zaburi ya Daudi.

1 Ee Bwana, ninakuita wewe, uje kwangu hima.
Sikia sauti yangu ninapokuita.
2 Maombi yangu na yafike mbele zako kama uvumba;
kuinua mikono yangu juu na kuwe kama dhabihu ya jioni.

3 Ee Bwana, weka mlinzi kinywani mwangu,
weka ulinzi mlangoni mwa midomo yangu.
4 Usiuache moyo wangu uvutwe katika jambo baya,
nisije nikashiriki katika matendo maovu
pamoja na watu watendao mabaya,
wala nisije nikala vyakula vyao vya anasa.

5 Mtu mwenye haki na anipige: ni jambo la huruma;
na anikemee: ni mafuta kichwani mwangu.
Kichwa changu hakitalikataa.

Hata hivyo, maombi yangu daima
ni kinyume cha watenda mabaya,
6 watawala wao watatupwa chini
kutoka kwenye majabali,
waovu watajifunza kwamba maneno yangu
yalikuwa kweli.
7 Watasema, "Kama mtu anavyolima na kuvunja ardhi,
ndivyo mifupa yetu imetawanywa kwenye mlango wa kaburi."

8 Lakini nimekaza macho yangu kwako, Ee Bwana Mwenyezi,
ndani yako nimekimbilia, usiniache nife.
9 Niepushe na mitego waliyonitegea,
kutokana na mitego iliyotegwa na watenda mabaya.
10 Waovu na waanguke kwenye nyavu zao wenyewe,
wakati mimi ninapita salama.

Zaburi 142

Maombi Ya Kuokolewa Dhidi Ya Watesi

Utenzi wa Daudi. Alipokuwa pangoni. Maombi.

1 Namlilia BWANA kwa sauti,
nainua sauti yangu kwa BWANA anihurumie.
2 Namimina malalamiko yangu mbele zake,
mbele zake naeleza shida zangu.

3 Wakati roho yangu inapozimia ndani yangu,
wewe ndiwe unajua njia zangu.
Katika njia ninayopita
watu wameniwekea mtego.
4 Tazama kuume kwangu na uone,
hakuna hata mmoja anayejihusisha nami.
Sina kimbilio,
hakuna anayejali maisha yangu.

5 Ee BWANA, nakulilia wewe,
nasema, "Wewe ni kimbilio langu,
fungu langu katika nchi ya walio hai."
6 Sikiliza kilio changu,
kwa sababu mimi ni mhitaji sana;
niokoe na wale wanaonifuatilia,
kwa kuwa wamenizidi nguvu.
7 Nifungue kutoka kifungo changu,
ili niweze kulisifu jina lako.

Ndipo wenye haki watanizunguka,
kwa sababu ya wema wako kwangu.

Zaburi 143

Maombi Ya Kuokolewa Dhidi Ya Adui

Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, sikia sala yangu,
sikiliza kilio changu unihurumie;
katika uaminifu na haki yako
njoo unisaidie.
2 Usimhukumu mtumishi wako,
kwa kuwa hakuna mtu anayeishi aliye mwenye haki mbele zako.

3 Adui hunifuatilia,
hunipondaponda chini;
hunifanya niishi gizani
kama wale waliokufa zamani.
4 Kwa hiyo roho yangu inazimia ndani yangu,
moyo wangu ndani yangu unakata tamaa.

5 Nakumbuka siku za zamani;
natafakari juu ya kazi zako zote,
naangalia juu ya kazi
ambazo mikono yako imezifanya.

6 Nanyoosha mikono yangu kwako,
nafsi yangu inakuonea kiu kama ardhi kame.

7 Ee Bwana, unijibu haraka,
roho yangu inazimia.
Usinifiche uso wako,
ama sivyo nitafanana na wale washukao shimoni.
8 Asubuhi uniletee neno la upendo wako usiokoma,
kwa kuwa nimeweka tumaini langu kwako.
Nionyeshe njia nitakayoiendea,
kwa kuwa kwako nainua nafsi yangu.
9 Ee Bwana, uniokoe na adui zangu,
kwa kuwa nimejificha kwako.
10 Nifundishe kufanya mapenzi yako,
kwa maana wewe ndiwe Mungu wangu,
Roho wako mwema na aniongoze
katika nchi tambarare.

11 Ee Bwana, kwa ajili ya jina lako, hifadhi maisha yangu,
kwa haki yako nitoe katika taabu.
12 Kwa upendo wako usiokoma,
nyamazisha adui zangu;
waangamize watesi wangu wote,
kwa kuwa mimi ni mtumishi wako.

Zaburi 144

Mfalme Amshukuru Mungu Kwa Ushindi

Zaburi ya Daudi.
1 Sifa ni kwa Bwana Mwamba wangu,
aifundishaye mikono yangu vita,
na vidole vyangu kupigana.
2 Yeye ni Mungu wangu wa upendo na boma langu,
ngome yangu na mwokozi wangu,
ngao yangu ninayemkimbilia,
ambaye huwatiisha mataifa chini yangu.

3 Ee Bwana, mwanadamu ni nini hata umjali,
Binadamu ni nini hata umfikirie?
4 Mwanadamu ni kama pumzi,
siku zake ni kama kivuli kinachopita.

5 Ee Bwana, pasua mbingu zako, ushuke,
gusa milima ili itoe moshi.
6 Peleka umeme uwatawanye adui,
lenga mishale yako uwashinde.
7 Nyoosha mkono wako kutoka juu,
nikomboe na kuniokoa
kutoka maji makuu,
kutoka mikononi mwa wageni
8 ambao vinywa vyao vimejaa uongo,
na mikono yao ya kuume ni midanganyifu.

9 Ee Mungu, nitakuimbia wimbo mpya,
kwa zeze yenye nyuzi kumi nitakuimbia,
10 kwa Yule awapaye wafalme ushindi,
ambaye humwokoa Daudi, mtumishi wake kutokana na upanga hatari.

11 Nikomboe na uniokoe
kutoka mikononi mwa wageni
ambao vinywa vyao vimejaa uongo,
na mikono yao ya kuume ni midanganyifu.

12 Kisha wana wetu wakati wa ujana wao
watakuwa kama mimea iliyotunzwa vizuri,
binti zetu watakuwa kama nguzo zilizoviringwa
kurembesha jumba la kifalme.
13 Ghala zetu zitajazwa
aina zote za mahitaji.
Kondoo zetu watazaa kwa maelfu,
kwa makumi ya maelfu katika mashamba yetu;
14 maksai wetu watakokota
mizigo mizito.
Hakutakuwa na kubomoka kuta,
hakuna kuchukuliwa mateka,
wala kilio cha taabu
katika barabara zetu.

15 Heri watu ambao hili ni kweli;
heri wale ambao Bwana ni Mungu wao.
*

Zaburi 145

Wimbo Wa Kusifu Ukuu Na Wema Wa Mungu

Wimbo wa Sifa. Wa Daudi.
1 Nitakutukuza wewe, Mungu wangu Mfalme,
nitalisifu jina lako milele na milele.
2 Kila siku nitakusifu
na kulitukuza jina lako milele na milele.

3 Bwana ni mkuu, anayestahili kusifiwa sana,
ukuu wake haupimiki.
4 Kizazi kimoja kitasifia kazi zako kwa kizazi kingine,
watasimulia matendo yako makuu.
5 Watasema juu ya utukufu wa fahari ya ukuu wako,
nami nitatafakari juu ya kazi zako za ajabu.
6 Watasimulia uwezo wa kazi zako za kutisha,
nami nitatangaza matendo yako makuu.
7 Wataadhimisha wema wako mwingi,
na wataimba kwa shangwe juu ya haki yako.

8 Bwana ni mwenye neema na mwingi wa huruma,

* **Zaburi 145:** Zaburi hii imetungwa kila mstari (ikiwa ni pamoja na 13b) ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

si mwepesi wa hasira, bali ni mwingi wa upendo.
9 BWANA ni mwema kwa wote,
ana huruma kwa vyote alivyovifanya.
10 Ee BWANA, vyote ulivyovifanya vitakusifu,
watakatifu wako watakutukuza.
11 Watasimulia utukufu wa ufalme wako
na kusema juu ya ukuu wako,
12 ili watu wote wajue matendo yako makuu
na utukufu wa fahari ya ufalme wako.
13 Ufalme wako ni ufalme wa milele,
mamlaka yako hudumu vizazi vyote.

BWANA ni mwaminifu kwa ahadi zake zote
na mwenye upendo kwa vyote alivyovifanya.
14 BWANA huwategemeza wote waangukao,
na huwainua wote waliolemewa na mizigo yao.
15 Macho yao wote yanakutazama wewe,
nawe huwapa chakula chao wakati wake.
16 Waufumbua mkono wako,
watosheleza haja ya kila kitu kilicho hai.

17 BWANA ni mwenye haki katika njia zake zote,
na mwenye upendo kwa vyote alivyovifanya.
18 BWANA yu karibu na wote wamwitao,
karibu na wote wamwitao kwa uaminifu.
19 Huwatimizia wamchao matakwa yao,
husikia kilio chao na kuwaokoa.
20 BWANA huwalinda wote wampendao,
bali waovu wote atawaangamiza.

21 Kinywa changu kitazinena sifa za BWANA.
Kila kiumbe na kilisifu jina lake takatifu
milele na milele.

Zaburi 146

Kumsifu Mungu Mwokozi

1 Msifuni BWANA!*

Ee nafsi yangu, umsifu BWANA,
2 Nitamsifu BWANA maisha yangu yote;
nitamwimbia Mungu wangu sifa
wakati wote niishipo.
3 Usiweke tumaini lako kwa wakuu,
kwa wanadamu ambao hufa,
ambao hawawezi kuokoa.
4 Roho yao itokapo hurudi mavumbini,
siku hiyo hiyo mipango yao yote hukoma.

5 Heri yeye ambaye Mungu wa Yakobo ni msaada wake,
ambaye tumaini lake ni katika BWANA, Mungu wake,

* **Zaburi 146:1** Msifuni BWANA kwa Kiebrania ni Hallelu Yah.

6 Muumba wa mbingu na nchi,
na bahari na vyote vilivyomo ndani yake:
Bwana anayedumu kuwa mwaminifu
milele na milele.
7 Naye huwapatia haki walioonewa
na kuwapa wenye njaa chakula.
Bwana huwaweka wafungwa huru,
8 Bwana huwafumbua vipofu macho,
Bwana huwainua waliolemewa na mizigo yao,
Bwana huwapenda wenye haki.
9 Bwana huwalinda wageni
na kuwategemeza yatima na wajane,
lakini hupinga njia za waovu.

10 Bwana atamiliki milele,
Mungu wako, ee Sayuni,
kwa vizazi vyote.

Msifuni Bwana.

Zaburi 147

Kumsifu Mungu Mwenye Nguvu Zote

1 Msifuni Bwana.

Tazama jinsi ilivyo vyema kumwimbia Mungu wetu sifa,
jinsi inavyopendeza na kustahili kumsifu yeye!

2 Bwana hujenga Yerusalemu,
huwakusanya Israeli walio uhamishoni.
3 Anawaponya waliovunjika mioyo
na kuvifunga vidonda vyao.

4 Huzihesabu nyota
na huipa kila moja jina lake.
5 Bwana wetu ni mkuu na mwenye uwezo mwingi,
ufahamu wake hauna kikomo.
6 Bwana huwahifadhi wanyenyekevu
lakini huwashusha waovu mpaka mavumbini.

7 Mwimbieni Bwana kwa shukrani,
mpigieni Mungu wetu kinubi.
8 Yeye huzifunika anga kwa mawingu,
huinyeshea ardhi mvua,
na kuzifanya nyasi kuota juu ya vilima.
9 Huwapa chakula mifugo
na pia makinda ya kunguru yanapolia.

10 Furaha yake haipo katika nguvu za farasi,
wala furaha yake kwenye miguu ya mwanadamu.
11 Bwana hupendezwa na wale wamchao,
wale wanaoweka tumaini lao katika upendo wake usiokoma.

12 Mtukuze BWANA, ee Yerusalemu,
msifu Mungu wako, ee Sayuni,
13 kwa maana huimarisha makomeo ya malango yako
na huwabariki watu wako walio ndani yako.
14 Huwapa amani mipakani mwenu
na kukushibisha kwa ngano safi kabisa.

15 Hutuma amri yake duniani,
neno lake hukimbia kasi.
16 Anatandaza theluji kama sufu
na kutawanya umande kama majivu.
17 Huvurumisha mvua yake ya mawe kama changarawe.
Ni nani awezaye kustahimili ukali wa baridi yake?
18 Hutuma neno lake na kuviyeyusha,
huvumisha upepo wake, nayo maji hutiririka.

19 Amemfunulia Yakobo neno lake,
sheria zake na maagizo yake kwa Israeli.
20 Hajafanya hivyo kwa taifa lingine lolote,
hawazijui sheria zake.

Msifuni BWANA.

Zaburi 148

Mwito Kwa Ulimwengu Kumsifu Mungu

1 Msifuni BWANA.

Msifuni BWANA kutoka mbinguni,
msifuni juu vileleni.
2 Msifuni, enyi malaika wake wote,
msifuni yeye, enyi jeshi lake lote la mbinguni.
3 Msifuni yeye, enyi jua na mwezi,
msifuni yeye, enyi nyota zote zing'aazo.
4 Msifuni yeye, enyi mbingu zilizo juu sana,
na ninyi maji juu ya anga.
5 Vilisifu jina la BWANA
kwa maana aliamuru navyo vikaumbwa.
6 Aliviweka mahali pake milele na milele,
alitoa amri ambayo haibadiliki milele.

7 Mtukuzeni BWANA kutoka duniani,
ninyi viumbe vikubwa vya baharini na vilindi vyote vya bahari,
8 umeme wa radi na mvua ya mawe, theluji na mawingu,
pepo za dhoruba zinazofanya amri zake,
9 ninyi milima na vilima vyote,
miti ya matunda na mierezi yote,
10 wanyama wa mwituni na mifugo yote,
viumbe vidogo na ndege warukao,
11 wafalme wa dunia na mataifa yote,
ninyi wakuu na watawala wote wa dunia,
12 wanaume vijana na wanawali,

wazee na watoto.

13 Wote na walisifu jina la BWANA,
kwa maana jina lake pekee limetukuka,
utukufu wake uko juu ya nchi na mbingu.
14 Amewainulia watu wake pembe,*
sifa ya watakatifu wake wote,
ya Israeli, watu walio karibu na moyo wake.

Msifuni BWANA.

Zaburi 149

Wimbo Wa Kumsifu Mungu Kwa Wema Wake

1 Msifuni BWANA.

Mwimbieni BWANA wimbo mpya,
sifa zake katika kusanyiko la watakatifu.

2 Israeli na washangilie katika Muumba wao,
watu wa Sayuni na wafurahi katika Mfalme wao.
3 Na walisifu jina lake kwa kucheza
na wampigie muziki kwa matari na kinubi.
4 Kwa maana BWANA anapendezwa na watu wake,
anawavika wanyenyekevu taji ya wokovu.
5 Watakatifu washangilie katika heshima hii,
na waimbe kwa shangwe vitandani mwao.

6 Sifa za Mungu na ziwe vinywani mwao
na upanga ukatao kuwili mikononi mwao,
7 ili walipize mataifa kisasi
na adhabu juu ya mataifa,
8 wawafunge wafalme wao kwa minyororo,
wakuu wao kwa pingu za chuma,
9 ili kuwafanyia hukumu iliyoandikwa dhidi yao.
Huu ndio utukufu wa watakatifu wake wote.

Msifuni BWANA.

Zaburi 150

Msifuni BWANA Kwa Ukuu Wake

1 Msifuni BWANA.

Msifuni Mungu katika patakatifu pake,
msifuni katika mbingu zake kuu.
2 Msifuni kwa matendo yake makuu,
msifuni kwa kadiri ya wingi wa ukuu wake.
3 Msifuni kwa mvumo wa tarumbeta,
msifuni kwa kinubi na zeze,
4 msifuni kwa matari na kucheza,

---

* **Zaburi 148:14** Pembe hapa inawakilisha mwenye nguvu, yaani mfalme.

msifuni kwa kinanda cha nyuzi na filimbi,
5 msifuni kwa matoazi yaliayo,
msifuni kwa matoazi yavumayo sana.

6 Kila chenye pumzi na kimsifu BWANA.

Msifuni BWANA!

Mithali

Utangulizi: Kusudi Na Kiini

1 Mithali za Solomoni mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli:
2 Kwa kupata hekima na nidhamu;
kwa kufahamu maneno ya busara;
3 kwa kujipatia nidhamu na busara,
kufanya lililo sawa, haki na bila kupendelea;
4 huwapa busara wajinga,
maarifa na akili kwa vijana;
5 wenye hekima na wasikilize nao waongeze elimu yao,
wenye kupambanua na wapate mwongozo;
6 kwa kufahamu mithali na mifano,
misemo na vitendawili vya wenye hekima.

7 Kumcha Bwana ndicho chanzo cha maarifa,
lakini wapumbavu hudharau hekima na adabu.

Onyo Dhidi Ya Ushawishi Wa Marafiki Waovu

8 Mwanangu, sikiliza mwongozo wa baba yako,
wala usiyaache mafundisho ya mama yako.
9 Hayo yatakuwa taji la maua la neema kichwani pako,
na mkufu wa kuipamba shingo yako.

10 Mwanangu, kama wenye dhambi wakikushawishi,
usikubaliane nao.
11 Kama wakisema, "Twende tufuatane;
tukamvizie mtu na kumwaga damu,
njoo tukavizie nafsi isiyo na hatia;
12 tuwameze wakiwa hai kama kaburi,*
wakiwa wazima kama wale wanaotumbukia shimoni.
13 Tutapata aina zote za vitu vya thamani
na kujaza nyumba zetu kwa nyara.
14 Njoo ushirikiane nasi,
vitu vyote tutakavyopata tutagawana."
15 Mwanangu, usiandamane nao.
Usiweke mguu wako katika njia zao,
16 kwa kuwa miguu yao hukimbilia kwenye dhambi,
ni wepesi kumwaga damu.
17 Tazama ni jinsi gani ilivyo kazi bure kutandaza wavu
wakati ndege wote wanakuona!
18 Watu hawa huvizia kumwaga damu yao wenyewe;
hujivizia tu wenyewe!
19 Huu ndio mwisho wa wote ambao wanajipatia mali kwa hila;
huuondoa uhai wa wale wenye mali.

Onyo Dhidi Ya Kukataa Hekima

20 Hekima huita kwa sauti kuu barabarani,

---

* **1:12** Kaburi hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

hupaza sauti yake kwenye viwanja vikubwa;
21 kwenye makutano ya barabara za mji
zenye makelele mengi hupaza sauti,
kwenye malango ya mji hutoa hotuba yake:

22 "Enyi wajinga, mtang'ang'ania ujinga wenu hadi lini?
Mpaka lini wenye mizaha watafurahia mizaha,
na wapumbavu kuchukia maarifa?
23 Kama mngekuwa mmeitikia karipio langu,
ningekuwa nimemimina roho yangu kwenu
na kuwafahamisha maneno yangu.
24 Lakini kwa kuwa mlinikataa nilipowaita
na hakuna yeyote aliyekubali
niliponyoosha mkono wangu,
25 kwa kuwa mliyapuuza mashauri yangu yote
na hamkukubali karipio langu,
26 mimi nami nitawacheka katika maafa yenu,
nitawadhihaki wakati janga litawapata:
27 wakati janga litawapata kama tufani,
wakati maafa yatawazoa kama upepo wa kisulisuli,
wakati dhiki na taabu zitawalemea.

28 "Ndipo watakaponiita lakini sitawajibu;
watanitafuta lakini hawatanipata.
29 Kwa kuwa walichukia maarifa,
wala hawakuchagua kumcha Bwana,
30 kwa kuwa hawakukubali mashauri yangu,
na kukataa maonyo yangu,
31 watakula matunda ya njia zao,
na watashibishwa matunda ya hila zao.
32 Kwa kuwa ukaidi wa wajinga utawaua,
nako kuridhika kwa wajinga kutawaangamiza.
33 Lakini yeyote anisikilizaye ataishi kwa usalama,
atatulia, bila kuwa na hofu ya madhara."

2

Faida Za Hekima

1 Mwanangu, kama utayakubali maneno yangu
na kuyaweka akiba maagizo yangu ndani mwako,
2 kutega sikio lako kwenye hekima
na kuweka moyo wako katika ufahamu,
3 na kama ukiita busara
na kuita kwa sauti ufahamu,
4 na kama utaitafuta kama fedha
na kuitafuta sana kama hazina iliyofichwa,
5 ndipo utakapoelewa kumcha Bwana
na kupata maarifa ya Mungu.
6 Kwa maana Bwana hutoa hekima,
na kinywani mwake hutoka maarifa na ufahamu.
7 Anahifadhi ushindi kwa ajili ya mwadilifu,
yeye ni ngao kwa wale wasio na lawama,

8 kwa kuwa hulinda mwenendo wa mwenye haki
na kuhifadhi njia ya waaminifu wake.

9 Ndipo utafahamu lipi lililo kweli na haki
na sawa: yaani kila njia nzuri.
10 Kwa maana hekima itaingia moyoni mwako,
nayo maarifa yataifurahisha nafsi yako.
11 Busara itakuhifadhi
na ufahamu utakulinda.

12 Hekima itakuokoa kutoka njia za waovu,
kutoka kwa watu ambao maneno yao yamepotoka,
13 wale waachao mapito yaliyonyooka
wakatembea katika njia za giza,
14 wale wapendao kutenda mabaya
na kufurahia upotovu wa ubaya,
15 ambao mapito yao yamepotoka
na ambao ni wapotovu katika njia zao.

16 Itakuokoa pia kutokana na mwanamke kahaba,
kutokana na mke aliyepotoka mwenye maneno
ya kushawishi kutenda ubaya,
17 aliyemwacha mwenzi wa ujana wake
na kupuuza agano alilofanya mbele ya Mungu.
18 Kwa maana nyumba yake huelekea kwenye kifo
na mapito yake kwenye roho za waliokufa.
19 Hakuna yeyote aendaye kwake akarudi,
au kufikia mapito ya uzima.

20 Hivyo utatembea katika njia za watu wema
na kushikamana na mapito ya wenye haki.
21 Kwa maana wanyofu wataishi katika nchi,
nao wasio na lawama watabakia ndani yake.
22 Bali waovu watakatiliwa mbali kutoka nchi,
nao wasio waaminifu watang'olewa kutoka humo.

3

Faida Nyingine Za Hekima

1 Mwanangu, usisahau mafundisho yangu,
bali zitunze amri zangu moyoni mwako,
2 kwa kuwa zitakuongezea miaka mingi ya maisha yako
na kukuletea mafanikio.

3 Usiache kamwe upendo na uaminifu vitengane nawe;
vifunge shingoni mwako,
viandike katika ubao wa moyo wako.
4 Ndipo utapata kibali na jina zuri
mbele za Mungu na mwanadamu.

5 Mtumaini BWANA kwa moyo wako wote

wala usizitegemee akili zako mwenyewe;
6 katika njia zako zote mkiri yeye,
naye atayanyoosha mapito yako.

7 Usiwe mwenye hekima machoni pako mwenyewe;
mche Bwana ukajiepushe na uovu.
8 Hii itakuletea afya mwilini mwako,
na mafuta kwenye mifupa yako.

9 Mheshimu Bwana kwa mali zako na
kwa malimbuko ya mazao yako yote;
10 ndipo ghala zako zitakapojaa hadi kufurika,
viriba vyako vitafurika kwa mvinyo mpya.

11 Mwanangu, usiidharau adhabu ya Bwana
na usichukie kukaripiwa naye,
12 kwa sababu Bwana huwaadibisha wale awapendao,
kama vile baba afanyavyo
kwa mwana apendezwaye naye.

13 Heri mtu yule aonaye hekima,
mtu yule apataye ufahamu,
14 kwa maana hekima ana faida kuliko fedha
na mapato yake ni bora kuliko ya dhahabu safi.
15 Hekima ana thamani kuliko marijani;
hakuna chochote unachokitamani
kinachoweza kulinganishwa naye.
16 Maisha marefu yako katika mkono wake wa kuume;
katika mkono wake wa kushoto
kuna utajiri na heshima.
17 Njia zake zinapendeza,
mapito yake yote ni amani.
18 Yeye ni mti wa uzima kwa wale wanaomkumbatia;
wale wamshikao watabarikiwa.

19 Kwa hekima Bwana aliiweka misingi ya dunia,
kwa ufahamu aliziweka mbingu mahali pake;
20 kwa maarifa yake vilindi viligawanywa,
nayo mawingu yanadondosha umande.

21 Mwanangu, hifadhi maamuzi mema na busara,
usiache vitoke machoni pako;
22 ndipo vitakapokuwa uzima nafsini mwako
na pambo la neema shingoni mwako.
23 Kisha utaenda katika njia yako salama,
wala mguu wako hautajikwaa;
24 ulalapo, hautaogopa;
ulalapo usingizi wako utakuwa mtamu.

25 Usiogope maafa ya ghafula
au maangamizi yanayowapata waovu,

26 kwa kuwa Bwana atakuwa tumaini lako
na kuepusha mguu wako kunaswa katika mtego.

27 Usizuie wema kwa wale wanaostahili
ikiwa katika uwezo wako kutenda.
28 Usimwambie jirani yako,
"Njoo baadaye, nitakupa kesho":
wakati wewe unacho kitu kile karibu nawe.

29 Usifanye hila ya kumdhuru jirani yako,
ambaye anaishi karibu na wewe akikuamini.
30 Usimshtaki mtu bila sababu,
wakati hajakutenda dhara lolote.

31 Usimwonee wivu mtu mwenye jeuri
wala kuchagua njia yake iwayo yote,
32 kwa kuwa Bwana humchukia mtu mpotovu,
lakini siri yake iko kwa mwenye haki.

33 Laana ya Bwana i juu ya nyumba ya mwovu,
lakini yeye huibariki nyumba ya mwenye haki.
34 Huwadhihaki wale wanaodhihaki,
lakini huwapa neema wale wanyenyekevu.
35 Wenye hekima hurithi heshima,
bali huwaaibisha wapumbavu.

4

Hekima Ni Bora Kupita Vitu Vyote

1 Sikilizeni wanangu, mafundisho ya baba yenu;
sikilizeni kwa makini na mpate ufahamu.
2 Ninawapa mafundisho ya maana,
kwa hiyo msiyaache mafundisho yangu.
3 Nilipokuwa mvulana mdogo katika nyumba ya baba yangu,
ningali mchanga na mtoto pekee kwa mama yangu,
4 baba alinifundisha akisema,
"Yashike maneno yangu yote kwa moyo wako wote;
yashike maagizo yangu na wewe utaishi.
5 Pata hekima, pata ufahamu;
usiyasahau maneno yangu wala usiyaache.
6 Usimwache hekima naye atakuweka salama;
mpende, naye atakulinda.
7 Hekima ni bora kuliko vitu vyote; kwa hiyo jipe hekima.
Hata ikikugharimu vyote ulivyo navyo, pata ufahamu.
8 Mstahi, naye atakukweza;
mkumbatie, naye atakuheshimu.
9 Atakuvika shada la neema kichwani mwako
na kukupa taji ya utukufu."

10 Sikiliza mwanangu, kubali ninachokuambia,
nayo miaka ya maisha yako itakuwa mingi.
11 Ninakuongoza katika njia ya hekima

na kukuongoza katika mapito yaliyonyooka.
12 Utembeapo, hatua zako hazitazuiliwa;
ukimbiapo, hutajikwaa.
13 Mkamate sana elimu, usimwache aende zake;
mshike, maana yeye ni uzima wako.
14 Usiuweke mguu wako katika njia ya waovu
wala usitembee katika njia ya watu wabaya.
15 Epukana nayo, usisafiri katika njia hiyo;
achana nayo, na uelekee njia yako.
16 Kwa kuwa hawawezi kulala mpaka watende uovu;
wanashindwa hata kusinzia mpaka wamwangushe mtu.
17 Wanakula mkate wa uovu,
na kunywa mvinyo wa jeuri.

18 Njia ya wenye haki ni kama nuru ya kwanza ya mapambazuko,
ambayo hung'aa zaidi na zaidi mpaka mchana mkamilifu.
19 Lakini njia ya waovu ni kama giza nene;
hawajui kinachowafanya wajikwae.

20 Mwanangu, yasikilize kwa makini yale ninayokuambia;
sikiliza kwa makini maneno yangu.
21 Usiruhusu yaondoke machoni pako,
yahifadhi ndani ya moyo wako;
22 kwa sababu ni uzima kwa wale wanaoyapata
na afya kwa mwili wote wa mwanadamu.
23 Zaidi ya yote, linda moyo wako, kuliko yote uyalindayo,
maana ndiko zitokako chemchemi za uzima.
24 Epusha kinywa chako na ukaidi;
weka mazungumzo machafu mbali na midomo yako.
25 Macho yako na yatazame mbele,
kaza macho yako moja kwa moja mbele yako.
26 Sawazisha mapito ya miguu yako
na njia zako zote ziwe zimethibitika.
27 Usigeuke kulia wala kushoto;
epusha mguu wako na ubaya.

5

Onyo Dhidi Ya Uzinzi

1 Mwanangu, sikiliza kwa makini hekima yangu,
sikiliza vizuri maneno yangu ya busara,
2 ili uweze kutunza busara
na midomo yako ihifadhi maarifa.
3 Kwa maana midomo ya mwanamke kahaba
hudondoza asali,
na maneno ya kinywa chake
ni laini kuliko mafuta;
4 lakini mwisho wake ni mchungu kama nyongo,
mkali kama upanga ukatao kuwili.
5 Miguu yake hushuka kuelekea kwenye kifo;

hatua zake huelekea moja kwa moja kaburini.*
6 Yeye hafikiri juu ya njia ya uzima;
njia zake zimepotoka, lakini yeye hajui.

7 Sasa basi wanangu, nisikilizeni;
msiache ninalowaambia.
8 Njia zenu ziwe mbali naye,
msiende karibu na mlango wa nyumba yake,
9 usije ukatoa nguvu zako nzuri kwa wengine
na miaka yako kwa aliye mkatili,
10 wageni wasije wakasherehekea utajiri wako
na jitihada yako ikatajirisha
nyumba ya mwanaume mwingine.
11 Mwishoni mwa maisha yako utalia kwa uchungu,
wakati nyama na mwili wako vimechakaa.
12 Utasema, "Tazama jinsi gani nilivyochukia adhabu!
Tazama jinsi moyo wangu ulivyodharau maonyo!
13 Sikuwatii walimu wangu
wala kuwasikiliza wakufunzi wangu.
14 Nimefika ukingoni mwa maangamizi kabisa
katikati ya kusanyiko lote."

15 Kunywa maji kutoka kwenye kisima chako mwenyewe,
maji yanayotiririka kutoka kwenye kisima chako mwenyewe.
16 Je, chemchemi zako zifurike katika barabara za mji
na vijito vyako vya maji viwanjani?
17 Na viwe vyako mwenyewe,
kamwe visishirikishwe wageni.
18 Chemchemi yako na ibarikiwe
na umfurahie mke wa ujana wako.
19 Kulungu jike apendaye, kulungu mzuri:
matiti yake na yakutosheleze siku zote,
nawe utekwe daima na upendo wake.
20 Kwa nini mwanangu, utekwe na mwanamke kahaba?
Kwa nini ukumbatie kifua cha mke wa mwanaume mwingine?

21 Kwa maana njia za mtu ni wazi kabisa mbele za Bwana,
naye huyapima mapito yake yote.
22 Matendo mabaya ya mtu mwovu humnasa yeye mwenyewe;
kamba za dhambi yake humkamata kwa nguvu.
23 Atakufa kwa kukosa nidhamu,
akipotoshwa kwa upumbavu wake mwenyewe.

6

Maonyo Dhidi Ya Upumbavu

1 Mwanangu, kama umekuwa mdhamini wa jirani yako,
ikiwa umeshika mikono kwa kuweka ahadi
kwa ajili ya mwingine,
2 kama umetegwa na ulichosema,

---

* **5:5** Kaburini hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

umenaswa kwa maneno ya kinywa chako,
3 basi fanya hivi mwanangu, ili ujiweke huru,
kwa kuwa umeanguka mikononi mwa jirani yako:
Nenda ukajinyenyekeshe kwake;
msihi jirani yako!
4 Usiruhusu usingizi machoni pako,
usiruhusu kope zako zisinzie.
5 Jiweke huru, kama swala mkononi mwa mwindaji,
kama ndege kutoka kwenye mtego wa mwindaji.

6 Ewe mvivu, mwendee mchwa;
zitafakari njia zake ukapate hekima!
7 Kwa maana yeye hana msimamizi,
wala mwangalizi, au mtawala,
8 lakini hujiwekea akiba wakati wa kiangazi
na hukusanya chakula chake wakati wa mavuno.

9 Ewe mvivu, utalala hata lini?
Utaamka lini kutoka usingizi wako?
10 Bado kulala kidogo, kusinzia kidogo,
bado kukunja mikono kidogo upate kupumzika:
11 hivyo umaskini utakuja juu yako kama mnyang'anyi,
na kupungukiwa kutakujia kama mtu mwenye silaha.

12 Mtu mbaya sana na mlaghai,
ambaye huzungukazunguka
na maneno ya upotovu,
13 ambaye anakonyeza kwa jicho lake,
anayetoa ishara kwa miguu yake
na kuashiria kwa vidole vyake,
14 ambaye hupanga ubaya
kwa udanganyifu moyoni mwake:
daima huchochea fitina.
15 Kwa hiyo maafa yatamkumba ghafula;
ataangamizwa mara, pasipo msaada.

16 Kuna vitu sita anavyovichukia Bwana,
naam, viko saba vilivyo chukizo kwake:
17 macho ya kiburi,
ulimi udanganyao,
mikono imwagayo damu isiyo na hatia,
18 moyo uwazao mipango miovu,
miguu iliyo myepesi kukimbilia uovu,
19 shahidi wa uongo ambaye humwaga uongo,
na mtu ambaye huchochea fitina kati ya ndugu.

Onyo Dhidi Ya Uasherati

20 Mwanangu, zishike amri za baba yako,
wala usiyaache mafundisho ya mama yako.
21 Yafunge katika moyo wako daima,
yakaze kuizunguka shingo yako.

22 Wakati utembeapo, yatakuongoza;
wakati ulalapo, yatakulinda;
wakati uamkapo, yatazungumza nawe.
23 Kwa maana amri hizi ni taa,
mafundisho haya ni mwanga
na maonyo ya maadili ni njia ya uzima,
24 yakikulinda na mwanamke aliyepotoka,
kutokana na maneno laini ya mwanamke aliyepotoka.
25 Moyo wako usitamani uzuri wake
wala macho yake yasikuteke,
26 kwa maana kahaba atakufanya uwe maskini,
hata ukose kipande cha mkate,
naye mwanamke mzinzi huwinda maisha yako hasa.
27 Je, mtu aweza kuchotea moto kwenye paja lake
bila nguo zake kuungua?
28 Je, mtu aweza kutembea juu ya makaa ya moto yanayowaka
bila miguu yake kuungua?
29 Ndivyo alivyo mtu alalaye na mke wa mwanaume mwingine;
hakuna yeyote amgusaye huyo mwanamke ambaye hataadhibiwa.

30 Watu hawamdharau mwizi kama akiiba
kukidhi njaa yake wakati ana njaa.
31 Pamoja na hayo, kama akikamatwa,
lazima alipe mara saba,
ingawa inamgharimu utajiri wote wa nyumba yake.
32 Lakini mwanaume aziniye na mwanamke hana akili kabisa;
yeyote afanyaye hivyo hujiangamiza mwenyewe.
33 Mapigo na aibu ni fungu lake
na aibu yake haitafutika kamwe;
34 kwa maana wivu huamsha ghadhabu ya mume,
naye hataonyesha huruma alipizapo kisasi.
35 Hatakubali fidia yoyote;
atakataa malipo, hata yakiwa makubwa kiasi gani.

7

Onyo Dhidi Ya Mwanamke Mzinzi

1 Mwanangu, shika maneno yangu
na kuzihifadhi amri zangu ndani yako.
2 Shika amri zangu nawe utaishi;
linda mafundisho yangu kama mboni ya jicho lako.
3 Yafunge katika vidole vyako;
yaandike katika kibao cha moyo wako.
4 Mwambie hekima, “Wewe ni dada yangu,”
uite ufahamu jamaa yako;
5 watakuepusha na mwanamke mzinzi,
kutokana na mwanamke mpotovu
na maneno yake ya kubembeleza.

6 Kwenye dirisha la nyumba yangu
nilitazama nje kupitia upenyo

kwenye mwimo wa dirisha.
7 Niliona miongoni mwa wajinga,
nikagundua miongoni mwa wanaume vijana,
kijana asiye na akili.
8 Alikuwa akishuka njiani karibu na pembe ya kwake,
akielekea kwenye nyumba ya huyo mwanamke
9 wakati wa machweo, jua likipungua nuru yake,
giza la usiku lilipokuwa likiingia.

10 Ndipo huyo mwanamke akatoka kumlaki,
hali amevaa kama kahaba akiwa na nia ya udanganyifu.
11 (Ni mwanamke mwenye makelele na mkaidi,
miguu yake haitulii nyumbani;
12 mara kwenye barabara za mji,
mara kwenye viwanja vikubwa,
kwenye kila pembe huvizia.)
13 Huyo mwanamke alimkumbatia kijana na kumbusu,
na kwa uso usio na haya akamwambia:

14 “Nina sadaka za amani nyumbani;
leo nimetimiza nadhiri zangu.
15 Kwa hiyo nimetoka nje kukulaki;
nimekutafuta na nimekupata!
16 Nimetandika kitanda changu
kwa kitani za rangi kutoka Misri.
17 Nimetia manukato kitanda changu
kwa manemane, udi na mdalasini.
18 Njoo, tuzame katika mapenzi mpaka asubuhi;
tujifurahishe wenyewe kwa mapenzi!
19 Mume wangu hayupo nyumbani;
amekwenda safari ya mbali.
20 Amechukua mkoba uliojazwa fedha
na hatakuwepo nyumbani karibuni.”

21 Kwa maneno laini yule mwanamke akampotosha;
alimshawishi kwa maneno yake laini.
22 Mara huyo kijana alimfuata yule mwanamke
kama fahali aendaye machinjoni,
kama kulungu aingiaye kwenye kitanzi,
23 mpaka mshale umchome ini lake,
kama ndege anayenaswa kwenye mtego,
bila kujua itamgharimu maisha yake.

24 Sasa basi wanangu, nisikilizeni;
sikilizeni kwa makini nisemalo.
25 Usiruhusu moyo wako ugeukie njia za huyo mwanamke,
wala usitangetange katika mapito yake.
26 Aliowaangusha ni wengi;
aliowachinja ni kundi kubwa.

27 Nyumba yake ni njia kuu iendayo kaburini,*
ielekeayo chini kwenye vyumba vya mauti.

8

Wito Wa Hekima

1 Je, hekima haitani?
Je, ufahamu hapazi sauti?
2 Juu ya miinuko karibu na njia,
penye njia panda, ndipo asimamapo;
3 kando ya malango yaelekeayo mjini,
kwenye maingilio, hulia kwa sauti kubwa, akisema:
4 "Ni ninyi wanaume, ninaowaita;
ninapaza sauti yangu kwa wanadamu wote.
5 Ninyi ambao ni wajinga, pateni akili;
ninyi mlio wapumbavu, pateni ufahamu.
6 Sikilizeni, kwa maana nina mambo muhimu ya kusema;
ninafungua midomo yangu kusema lililo sawa.
7 Kinywa changu husema lililo kweli,
kwa maana midomo yangu huchukia uovu.
8 Maneno yote ya kinywa changu ni haki;
hakuna mojawapo lililopotoka wala ukaidi.
9 Kwa wenye kupambanua yote ni sahihi;
hayana kasoro kwa wale wenye maarifa.
10 Chagua mafundisho yangu badala ya fedha,
maarifa badala ya dhahabu safi,
11 kwa maana hekima ina thamani kuliko marijani
na hakuna chochote unachohitaji kinacholingana naye.

12 "Mimi hekima, nakaa pamoja na busara;
ninamiliki maarifa na busara.
13 Kumcha BWANA ni kuchukia uovu;
ninachukia kiburi na majivuno,
tabia mbaya na mazungumzo potovu.
14 Ushauri na hukumu sahihi ni vyangu;
nina ufahamu na nina nguvu.
15 Kwa msaada wangu wafalme hutawala
na watawala hutunga sheria zilizo za haki,
16 kwa msaada wangu wakuu hutawala,
na wenye vyeo wote watawalao dunia.
17 Nawapenda wale wanipendao,
na wale wanitafutao kwa bidii wataniona.
18 Utajiri na heshima viko kwangu,
utajiri udumuo na mafanikio.
19 Tunda langu ni bora kuliko dhahabu safi;
kile nitoacho hupita fedha iliyo bora.
20 Natembea katika njia ya unyofu
katika mapito ya haki,
21 nawapa utajiri wale wanipendao
na kuzijaza hazina zao.

* **7:27** Kaburini hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

22 “BWANA aliniumba mwanzoni mwa kazi yake,
kabla ya matendo yake ya zamani;
23 niliteuliwa tangu milele,
tangu mwanzoni, kabla ya dunia kuumbwa.
24 Wakati hazijakuwepo bahari, nilikwishazaliwa,
wakati hazijakuwepo chemchemi zilizojaa maji;
25 kabla milima haijawekwa mahali pake,
kabla vilima havijakuwepo, nilikwishazaliwa,
26 kabla hajaumba dunia wala mashamba yake
au vumbi lolote la dunia.
27 Nilikuwepo alipoziweka mbingu mahali pake,
wakati alichora mstari wa upeo wa macho
juu ya uso wa kilindi,
28 wakati aliweka mawingu juu
na kuziweka imara chemchemi za bahari,
29 wakati aliiwekea bahari mpaka wake
ili maji yasivunje agizo lake,
na wakati aliweka misingi ya dunia.
30 Wakati huo nilikuwa fundi stadi kando yake.
Nilijazwa na furaha siku baada ya siku,
nikifurahi daima mbele zake,
31 nikifurahi katika dunia yake yote
nami nikiwafurahia wanadamu.

32 “Basi sasa wanangu, nisikilizeni;
heri wale wanaozishika njia zangu.
33 Sikilizeni mafundisho yangu mwe na hekima;
msiyapuuze.
34 Heri mtu yule anisikilizaye mimi,
akisubiri siku zote malangoni mwangu,
akingoja kwenye vizingiti vya mlango wangu.
35 Kwa maana yeyote anipataye mimi amepata uzima
na kujipatia kibali kutoka kwa BWANA.
36 Lakini yeyote ashindwaye kunipata
hujiumiza mwenyewe;
na wote wanichukiao mimi hupenda mauti.”

9

Makaribisho Ya Hekima Na Ya Upumbavu

1 Hekima amejenga nyumba yake;
amechonga nguzo zake saba.
2 Ameandaa nyama na kuchanganya divai yake;
pia ameandaa meza yake.
3 Amewatuma watumishi wake wa kike, naye huita
kutoka mahali pa juu sana pa mji.
4 Anawaambia wale wasio na akili,
“Wote ambao ni wajinga na waje hapa!
5 Njooni, mle chakula changu
na mnywe divai niliyoichanganya.
6 Acheni njia zenu za ujinga nanyi mtaishi;

tembeeni katika njia ya ufahamu.

7 “Yeyote anayemkosoa mwenye mzaha
hukaribisha matukano;
yeyote anayekemea mtu mwovu
hupatwa na matusi.
8 Usimkemee mwenye mzaha la sivyo atakuchukia;
mkemee mwenye hekima naye atakupenda.
9 Mfundishe mtu mwenye hekima
naye atakuwa na hekima zaidi;
mfundishe mtu mwadilifu
naye atazidi kufundishika.

10 “Kumcha Bwana ndicho chanzo cha hekima,
na kumjua Aliye Mtakatifu ni ufahamu.
11 Kwa maana kwa msaada wangu
siku zako zitakuwa nyingi,
na miaka itaongezwa katika maisha yako.
12 Kama wewe una hekima, hekima yako itakupa tuzo;
kama wewe ni mtu wa mzaha,
wewe mwenyewe ndiwe utateseka.”

13 Mwanamke aitwaye Mpumbavu ana kelele;
hana adabu na hana maarifa.
14 Huketi kwenye mlango wa nyumba yake,
juu ya kiti katika mahali pa juu sana pa mji,
15 akiita wale wapitao karibu,
waendao moja kwa moja kwenye njia yao.
16 Anawaambia wale wasio na akili,
“Wote ambao ni wajinga na waje hapa ndani!”
17 “Maji yaliyoibiwa ni matamu;
chakula kinacholiwa sirini ni kitamu!”
18 Lakini hawajui hata kidogo kuwa wafu wako humo,
kwamba wageni wake huyo mwanamke
wako katika vilindi vya kuzimu.

10

Mithali Za Solomoni

1 Mithali za Solomoni:
Mwana mwenye hekima
huleta furaha kwa baba yake,
lakini mwana mpumbavu
huleta huzuni kwa mama yake.

2 Hazina zilizopatikana kwa njia mbaya hazifai,
lakini uadilifu huokoa kutoka mautini.

3 Bwana hawaachi waadilifu kukaa njaa,
lakini hupinga tamaa ya mtu mwovu.

4 Mikono mivivu hufanya mtu kuwa maskini

lakini mikono yenye bidii huleta utajiri.

5 Yeye akusanyaye mazao wakati wa kiangazi
ni mwana mwenye hekima,
lakini yeye alalaye wakati wa mavuno
ni mwana mwenye kuaibisha.

6 Baraka huwa taji kichwani mwa mwenye haki,
lakini jeuri hufunika kinywa cha mwovu.

7 Kumbukumbu ya mwenye haki itakuwa baraka,
lakini jina la mwovu litaoza.

8 Mwenye hekima moyoni hupokea maagizo,
lakini mpumbavu apayukaye huangamia.

9 Mtu mwadilifu hutembea salama,
lakini mtu aendaye katika njia zilizopotoka atagunduliwa.

10 Yeye akonyezaye kwa nia mbaya husababisha huzuni,
naye mpumbavu apayukaye huangamia.

11 Kinywa cha mwenye haki ni chemchemi ya uzima,
lakini jeuri hufunika kinywa cha mwovu.

12 Chuki huchochea faraka,
lakini upendo husitiri mabaya yote.

13 Hekima hupatikana katika midomo ya wenye kupambanua,
lakini fimbo ni kwa ajili ya mgongo wake asiye na ufahamu.

14 Wenye hekima huhifadhi maarifa,
bali kinywa cha mpumbavu hualika maangamizi.

15 Mali ya tajiri ni mji wake wenye ngome,
bali ufukara ni maangamizi ya maskini.

16 Ujira wa wenye haki huwaletea uzima,
lakini mapato ya waovu huwaletea adhabu.

17 Anayekubali kuadibishwa yuko katika njia ya uzima,
lakini yeyote anayepuuza maonyo hupotosha wengine.

18 Yeye afichaye chuki yake ana midomo ya uongo,
na yeyote anayeeneza uchonganishi ni mpumbavu.

19 Wakati maneno ni mengi, dhambi haikosekani,
lakini yeye ambaye huzuia ulimi wake ni mwenye busara.

20 Ulimi wa mwenye haki ni fedha iliyo bora,
bali moyo wa mwovu una thamani ndogo.

21 Midomo ya mwenye haki hulisha wengi,
lakini wapumbavu hufa kwa kukosa ufahamu.

22 Baraka ya BWANA hutajirisha,
wala haichanganyi huzuni.

23 Mpumbavu hufurahia tabia mbaya,
lakini mtu mwenye ufahamu hupendezwa na hekima.

24 Kile anachoogopa mwovu ndicho kitakachompata;
kile anachoonea shauku mwenye haki atapewa.

25 Tufani inapopita, waovu hutoweka,
lakini wenye haki husimama imara milele.

26 Kama siki ilivyo kwa meno na moshi kwa macho,
ndivyo alivyo mvivu kwa wale waliomtuma.

27 Kumcha BWANA huongeza urefu wa maisha,
lakini miaka ya mwovu inafupishwa.

28 Tarajio la mwenye haki ni furaha,
bali matumaini ya mwovu huwa si kitu.

29 Njia ya BWANA ni kimbilio kwa wenye haki,
lakini ni maangamizi ya wale watendao mabaya.

30 Kamwe wenye haki hawataondolewa,
bali waovu hawatasalia katika nchi.

31 Kinywa cha mwenye haki hutoa hekima,
bali ulimi wa upotovu utakatwa.

32 Midomo ya wenye haki inajua kile kinachofaa,
bali kinywa cha mwovu hujua kile kilichopotoka tu.

11

1 BWANA huchukia sana mizani za udanganyifu,
bali vipimo sahihi ni furaha yake.

2 Kiburi kinapokuja, ndipo huja aibu,
bali unyenyekevu huja na hekima.

3 Uadilifu wa wenye haki huwaongoza,
bali wasio waaminifu huharibiwa na hila yao.

4 Utajiri haufaidi kitu katika siku ya ghadhabu,
bali haki huokoa kutoka mautini.

5 Haki ya wasio na lawama, huwatengenezea njia iliyonyooka,

bali waovu huangushwa kwa uovu wao wenyewe.

6 Haki ya wanyofu huwaokoa,
bali wasio waaminifu hunaswa na tamaa mbaya.

7 Wakati mtu mwovu anapokufa, matumaini yake hutoweka;
yote aliyoyatazamia kutokana na nguvu zake huwa si kitu.

8 Mtu mwenye haki huokolewa kutoka taabu,
naye mtu mwovu huingia humo badala yake.

9 Kwa kinywa chake mtu asiyemwamini Mungu
humwangamiza jirani yake,
bali kwa maarifa mwenye haki huokolewa.

10 Wakati mwenye haki anapofanikiwa, mji hufurahi;
mwovu atowekapo, kuna kelele za furaha.

11 Kutokana na baraka ya mtu mnyofu mji hukwezwa,
bali kwa kinywa cha mwovu mji huharibiwa.

12 Mtu asiye na akili humdharau jirani yake,
bali mtu mwenye ufahamu huuzuia ulimi wake.

13 Masengenyo husaliti tumaini,
bali mtu mwaminifu hutunza siri.

14 Pasipo ushauri wa hekima taifa huanguka,
bali washauri wengi hufanya ushindi uwe wa hakika.

15 Yeye amdhaminiye mgeni hakika atateseka,
bali yeyote akataaye kuunga mkono dhamana ni salama.

16 Mwanamke mwenye moyo wa huruma hupata heshima,
bali wanaume wakorofi hupata mali tu.

17 Mwenye huruma hujinufaisha mwenyewe,
bali mkatili hujiletea taabu mwenyewe.

18 Mtu mwovu hupata ujira wa udanganyifu,
bali yeye apandaye haki huvuna tuzo ya uhakika.

19 Mtu mwenye haki kweli kweli hupata uzima,
bali yeye afuatiliaye ubaya huendea kifo chake.

20 Bwana huwachukia sana watu wenye moyo wa upotovu,
bali hupendezwa na wale ambao njia zao hazina lawama.

21 Uwe na hakika na hili: Waovu hawataepuka kuadhibiwa,
bali wenye haki watakuwa huru.

22 Kama pete ya dhahabu katika pua ya nguruwe
ndivyo alivyo mwanamke mzuri ambaye hana busara.

23 Shauku ya mwenye haki huishia tu kwenye mema,
bali tumaini la mwovu huishia tu kwenye ghadhabu.

24 Kuna mtu atoaye kwa ukarimu, hata hivyo hupata zaidi,
mwingine huzuia, lakini huwa maskini.

25 Mtu mkarimu atastawi;
yeye awaburudishaye wengine
ataburudishwa mwenyewe.

26 Watu humlaani mtu awanyimae watu nafaka,
bali baraka itamkalia kichwani kama taji
yeye aliye radhi kuiuza.

27 Yeye atafutaye mema hupata ukarimu,
bali ubaya huja kwake yeye autafutaye.

28 Yeyote ategemeaye utajiri wake ataanguka,
bali mwenye haki atastawi kama jani bichi.

29 Yeye aletaye taabu kwa jamaa yake atarithi tu upepo,
naye mpumbavu atakuwa mtumishi wa wenye hekima.

30 Tunda la mwenye haki ni mti wa uzima,
naye mwenye hekima huvuta roho za watu.

31 Kama wenye haki watapokea ujira wao duniani,
si zaidi sana yule asiyemcha Mungu na mwenye dhambi?

12

Mafundisho Ya Kifamilia Na Ya Kijamii

1 Yeyote apendaye kuadibishwa hupenda maarifa,
bali yeye achukiaye kuonywa ni mpumbavu.

2 Mtu mwema hupata kibali kutoka kwa Bwana,
bali Bwana humhukumu mwenye hila.

3 Mtu hathibitiki kutokana na uovu,
bali mwenye haki hataondolewa.

4 Mke mwenye tabia nzuri ni taji ya mumewe,
bali aaibishaye ni kama uozo
katika mifupa ya mumewe.

5 Mipango ya mtu mwadilifu ni ya haki,
bali ushauri wa mwovu ni udanganyifu.

6 Maneno ya waovu huotea kumwaga damu,
bali maneno ya waadilifu huwaokoa.

7 Watu waovu huondolewa na kutoweka,
bali nyumba ya mwenye haki husimama imara.

8 Mtu husifiwa kulingana na hekima yake,
bali watu wenye akili zilizopotoka hudharauliwa.

9 Heri mtu wa hali ya chini mwenye mtumishi,
kuliko kujifanya mtu wa hali ya juu nawe huna chakula.

10 Mtu mwenye haki hujali mahitaji ya mnyama wake,
bali matendo ya huruma ya mwovu ni ukatili.

11 Yeye alimaye shamba lake atakuwa na chakula tele,
bali yeye afuataye mambo ya upuzi hana akili.

12 Waovu hutamani mateka ya watu wabaya,
bali shina la mwenye haki hustawi.

13 Mtu mwovu hunaswa kwa mazungumzo yake ya dhambi,
bali mwenye haki huepuka taabu.

14 Kutokana na tunda la midomo yake
mtu hujazwa na mambo mema,
hakika kama ilivyo kazi ya mikono yake humtunza.

15 Njia ya mpumbavu huonekana sawa
machoni pake mwenyewe,
bali mtu mwenye hekima husikiliza ushauri.

16 Mpumbavu huonyesha kuudhika kwake mara moja,
bali mtu wa busara hupuuza matukano.

17 Shahidi wa kweli hutoa ushuhuda wa kuaminika,
bali shahidi wa uongo husema uongo.

18 Maneno ya kipumbavu huchoma kama upanga,
bali ulimi wa mwenye hekima huleta uponyaji.

19 Midomo isemayo kweli hudumu milele,
bali ulimi wa uongo hudumu kwa muda mfupi tu.

20 Upo udanganyifu katika mioyo
ya wale ambao hupanga mabaya,
bali kuna furaha kwa wale wanaoleta amani.

21 Hakuna dhara linalompata mwenye haki,
bali waovu wana taabu nyingi.

22 Bwana anachukia sana midomo idanganyayo,
bali hufurahia watu ambao ni wa kweli.

23 Mtu mwenye busara hujihifadhia maarifa yeye mwenyewe,
bali moyo wa wapumbavu hububujika upumbavu.

24 Mikono yenye bidii itatawala,
bali uvivu huishia katika kazi za utumwa.

25 Moyo wa wasiwasi humlemea mtu,
bali neno la huruma humfurahisha.

26 Mtu mwenye haki ni mwangalifu katika urafiki,
bali njia ya waovu huwapotosha.

27 Mtu mvivu haoki mawindo yake,
bali mtu mwenye bidii ana mali za thamani.

28 Katika njia ya haki kuna uzima;
katika mapito hayo kuna maisha ya milele.

13

Mema Ya Muda Mfupi Na Yale Ya Kudumu

1 Mwana mwenye hekima husikia mafundisho ya babaye,
bali mwenye dharau hasikilizi maonyo.

2 Kutoka tunda la midomo yake mtu hufurahia mambo mema,
bali wasio waaminifu wanatamani sana jeuri.

3 Yeye alindaye midomo yake hulinda nafsi yake,
bali yeye asemaye kwa haraka ataangamia.

4 Mvivu hutamani sana na hapati kitu,
bali nafsi ya mwenye bidii
hutoshelezwa kikamilifu.

5 Mwenye haki huchukia uongo,
bali waovu huleta aibu na fedheha.

6 Haki humlinda mtu mwadilifu,
bali uovu humwangusha mwenye dhambi.

7 Mtu mmoja hujifanya tajiri, kumbe hana chochote;
mwingine hujifanya maskini, kumbe ana utajiri mwingi.

8 Utajiri wa mtu waweza kukomboa maisha yake,
bali mtu maskini hasikii kitisho.

9 Nuru ya mwenye haki hung'aa sana,
bali taa ya mwovu itazimwa.

10 Kiburi huzalisha magomvi tu,

bali hekima hupatikana kwa wale wanaozingatia ushauri.

11 Fedha isiyo ya halali hupungua,
bali yeye akusanyaye fedha kidogo kidogo huongezeka.

12 Kilichotarajiwa kikikawia kuja moyo huugua,
bali tumaini lililotimizwa ni mti wa uzima.

13 Yeye anayedharau mafundisho anajiletea maangamizi,
bali yeye anayeheshimu agizo hupewa tuzo.

14 Mafundisho ya mwenye busara ni chemchemi ya uzima,
ili kumwepusha mtu na mitego ya mauti.

15 Ufahamu mzuri hupata upendeleo,
bali njia ya asiye mwaminifu ni ngumu.

16 Kila mwenye busara hutenda kwa maarifa,
bali mpumbavu hudhihirisha upumbavu wake.

17 Mjumbe mwovu huanguka kwenye taabu,
bali mjumbe mwaminifu huleta uponyaji.

18 Yeye anayedharau maonyo hupata umaskini na aibu,
bali yeye anayekubali maonyo huheshimiwa.

19 Tarajio lililotimizwa ni tamu kwa nafsi,
bali wapumbavu huchukia sana kuacha ubaya.

20 Yeye atembeaye na mwenye hekima atapata hekima,
bali rafiki wa mpumbavu hupata madhara.

21 Balaa humwandama mtenda dhambi,
bali mafanikio ni thawabu kwa mwenye haki.

22 Mtu mwema huwaachia wana wa wanawe urithi,
bali mali ya wenye dhambi imehifadhiwa
kwa ajili ya wenye haki.

23 Shamba la mtu maskini laweza kuzalisha chakula kingi,
bali dhuluma hukifutilia mbali.

24 Yeye aizuiaye fimbo yake hampendi mwanawe,
bali yeye ampendaye
huwa mwangalifu kumwadibisha.

25 Mwenye haki hula mpaka akaridhisha moyo wake,
bali tumbo la mwovu hutaabika kwa njaa.

14

1 Mwanamke mwenye hekima huijenga nyumba yake,
bali mpumbavu huibomoa nyumba yake
kwa mikono yake mwenyewe.

2 Yeye ambaye njia zake ni nyofu humcha BWANA,
bali yeye ambaye njia zake zimepotoka humdharau Mungu.

3 Mazungumzo ya mpumbavu huleta fimbo mgongoni mwake,
bali mwenye hekima hulindwa na maneno ya midomo yake.

4 Pale ambapo hakuna mafahali, hori ni tupu,
bali kutokana na nguvu za fahali huja mavuno mengi.

5 Shahidi mwaminifu hadanganyi,
bali shahidi wa uongo humimina uongo.

6 Mwenye mzaha huitafuta hekima na haipati,
bali maarifa huja kwa urahisi kwa anayepambanua.

7 Kaa mbali na mtu mpumbavu,
kwa maana hutapata maarifa katika midomo yake.

8 Hekima ya mwenye busara ni kufikiria njia zake,
bali upumbavu wa wapumbavu ni udanganyifu.

9 Wapumbavu hudhihaki kujirekebisha kutoka dhambi,
bali wema hupatikana miongoni mwa wanyofu.

10 Kila moyo hujua uchungu wake wenyewe,
wala hakuna yeyote awezaye kushiriki furaha yake.

11 Nyumba ya mwovu itaangamizwa,
bali hema la mnyofu litastawi.

12 Iko njia ionekanayo kuwa sawa kwa mtu,
bali mwisho wake huelekeza mautini.

13 Hata katika kicheko moyo waweza kuuma,
nayo furaha yaweza kuishia katika majonzi.

14 Wasio na imani watapatilizwa kikamilifu kwa ajili ya njia zao,
naye mtu mwema atapewa thawabu kwa ajili ya njia yake.

15 Mtu mjinga huamini kila kitu,
bali mwenye busara hufikiria hatua zake.

16 Mtu mwenye hekima humcha BWANA na kuepuka mabaya,
bali mpumbavu hukasirika kwa hamaki na uzembe.

17 Mtu anayekasirika kwa haraka hufanya mambo ya upumbavu,

naye mtu wa hila huchukiwa.

18 Mjinga hurithi upumbavu,
bali wenye busara huvikwa maarifa kichwani kama taji.

19 Watu wabaya watasujudu mbele ya watu wema,
nao waovu kwenye malango ya wenye haki.

20 Maskini huepukwa hata na majirani zao,
bali matajiri wana marafiki wengi.

21 Yeye anayemdharau jirani yake hutenda dhambi,
bali amebarikiwa yeye aliye na huruma kwa mhitaji.

22 Je, wale wanaopanga ubaya hawapotoki?
Bali wale wanaopanga kilicho chema
hupata upendo na uaminifu.

23 Kazi zote zinazofanywa kwa bidii huleta faida,
bali mazungumzo matupu huelekea umaskini tu.

24 Utajiri wa wenye hekima ni taji yao,
bali upumbavu wa wapumbavu huzaa upumbavu.

25 Shahidi wa kweli huokoa maisha,
bali shahidi wa uongo ni mdanganyifu.

26 Yeye amchaye Bwana ana ngome salama,
na kwa watoto wake itakuwa kimbilio.

27 Kumcha Bwana ni chemchemi ya uzima,
ili kumwepusha mtu na mitego ya mauti.

28 Wingi wa watu ni utukufu wa mfalme,
bali pasipo watu mkuu huangamia.

29 Mtu mwenye subira ana ufahamu mwingi,
bali anayekasirika haraka huonyesha upumbavu.

30 Moyo wenye amani huupa mwili uzima,
bali wivu huozesha mifupa.

31 Yeye amwoneaye maskini huonyesha dharau kwa Muumba wao,
bali yeyote anayemhurumia mhitaji humheshimu Mungu.

32 Waovu huangamizwa kwa matendo yao maovu,
bali hata katika kifo wenye haki hupata kimbilio.

33 Hekima hukaa katika moyo wa mwenye ufahamu
bali haijulikani miongoni mwa wapumbavu.

34 Haki huinua taifa,
bali dhambi ni aibu kwa watu wote.

35 Mfalme hupendezwa na mtumishi mwenye hekima,
bali ghadhabu yake humwangukia
mtumishi mwenye kuaibisha.

15

1 Jawabu la upole hugeuza ghadhabu,
bali neno liumizalo huchochea hasira.

2 Ulimi wa mwenye hekima husifu maarifa,
bali kinywa cha mpumbavu hufoka upumbavu.

3 Macho ya BWANA yako kila mahali,
yakiwaangalia waovu na wema.

4 Ulimi uletao uponyaji ni mti wa uzima,
bali ulimi udanganyao huponda roho.

5 Mpumbavu hubeza maonyo ya baba yake,
bali yeyote akubaliye maonyo huonyesha busara.

6 Nyumba ya mwenye haki ina hazina kubwa,
bali mapato ya waovu huwaletea taabu.

7 Midomo ya mwenye hekima hueneza maarifa,
bali sivyo ilivyo mioyo ya wapumbavu.

8 BWANA huchukia sana dhabihu za waovu,
bali maombi ya wanyofu humfurahisha Mungu.

9 BWANA huchukia sana njia ya waovu,
bali huwapenda wale wafuatao haki.

10 Adhabu kali humngoja yeye aachaye njia;
yeye achukiaye maonyo atakufa.

11 Mauti* na Uharibifu† viko wazi mbele za BWANA:
je, si zaidi sana mioyo ya wanadamu!

12 Mwenye mzaha huchukia maonyo;
hatataka shauri kwa mwenye hekima.

13 Moyo wenye furaha hufanya uso uchangamke,
bali maumivu ya moyoni huponda roho.

14 Moyo wa mwenye ufahamu hutafuta maarifa,
bali kinywa cha mpumbavu hujilisha upumbavu.

* **15:11** Yaani Sheol, maana yake ni Kuzimu. † **15:11** Kwa Kiebrania ni Abadon.

15 Siku zote za wanaoonewa ni za taabu,
bali moyo mchangamfu una karamu ya kudumu.

16 Afadhali kuwa na kidogo pamoja na kumcha Bwana,
kuliko mali nyingi pamoja na ghasia.

17 Afadhali chakula cha mboga mahali palipo na upendo
kuliko nyama ya ndama iliyononona pamoja na chuki.

18 Mtu mwepesi wa hasira huchochea ugomvi,
bali mtu mvumilivu hutuliza ugomvi.

19 Njia ya mvivu imezibwa na miiba,
bali njia ya mwenye haki ni barabara kuu.

20 Mwana mwenye hekima huleta furaha kwa baba yake,
bali mtu mpumbavu humdharau mama yake.

21 Upumbavu humfurahisha mtu ambaye hana akili,
bali mtu mwenye ufahamu hushika njia iliyonyooka.

22 Mipango hushindwa kufanikiwa kwa ajili ya kukosa ushauri,
bali kukiwa na washauri wengi hufanikiwa.

23 Mtu hupata furaha katika kutoa jibu linalofaa:
je, ni zuri namna gani neno lililotoka kwa wakati wake!

24 Mapito ya uzima huelekea juu kwa ajili ya wenye hekima
kumwepusha asiende chini kaburini.

25 Bwana hubomoa nyumba ya mtu mwenye kiburi,
bali huilinda mipaka ya mjane isiguswe.

26 Bwana huchukia sana mawazo ya mwovu,
bali mawazo ya wale walio safi humfurahisha yeye.

27 Mtu mwenye tamaa huletea jamaa yake taabu,
bali yeye achukiaye rushwa ataishi.

28 Moyo wa mwenye haki hupima majibu yake,
bali kinywa cha mwovu hufoka ubaya.

29 Bwana yuko mbali na waovu,
bali husikia maombi ya wenye haki.

30 Mtazamo wa tabasamu huleta furaha moyoni,
nazo habari njema huipa mifupa afya.

31 Yeye asikilizaye maonyo yatoayo uzima
atakuwa miongoni mwa wenye hekima.

32 Yeye anayedharau maonyo hujidharau mwenyewe,
bali yeyote anayekubali maonyo hupata ufahamu.

33 Kumcha BWANA humfundisha mtu hekima,
nao unyenyekevu huja kabla ya heshima.

16

1 Mipango ya moyoni ni ya mwanadamu,
bali jibu la ulimi hutoka kwa BWANA.

2 Njia zote za mtu huonekana safi machoni pake mwenyewe,
bali makusudi hupimwa na BWANA.

3 Mkabidhi BWANA lolote ufanyalo,
nayo mipango yako itafanikiwa.

4 BWANA hufanya kila kitu kwa kusudi lake mwenyewe;
hata waovu kwa siku ya maangamizi.

5 BWANA huwachukia sana wote wenye kiburi cha moyo.
Uwe na hakika kwa hili: Hawataepuka kuadhibiwa.

6 Kwa upendo na uaminifu uovu huondolewa;
kwa kumcha BWANA mtu hujiepusha na ubaya.

7 Njia za mtu zinapompendeza BWANA,
huwafanya hata adui zake waishi naye kwa amani.

8 Afadhali kitu kidogo pamoja na haki
kuliko mapato mengi pamoja na udhalimu.

9 Moyo wa mtu huifikiri njia yake,
bali BWANA huelekeza hatua zake.

10 Midomo ya mfalme huzungumza kwa hekima ya kiungu,
wala kinywa chake hakipotoshi haki.

11 Vipimo na mizani za halali hutoka kwa BWANA;
mawe yote ya kupimia yaliyo katika mfuko ameyafanya yeye.

12 Wafalme huchukia sana kutenda maovu,
kwa maana kiti cha ufalme hufanywa imara kwa njia ya haki.

13 Wafalme hufurahia midomo ya uaminifu;
humthamini mtu asemaye kweli.

14 Ghadhabu ya mfalme ni mjumbe wa mauti,
bali mtu mwenye hekima ataituliza.

15 Uso wa mfalme ung’aapo, inamaanisha uhai;

upendeleo wake ni kama wingu la mvua wakati wa vuli.

16 Ni bora kiasi gani kupata hekima kuliko dhahabu,
kuchagua ufahamu kuliko fedha!

17 Njia kuu ya wanyofu huepuka ubaya;
yeye aichungaye njia yake, huchunga maisha yake.

18 Kiburi hutangulia maangamizi,
roho ya majivuno hutangulia maanguko.

19 Ni afadhali kuwa mnyenyekevu katika roho
miongoni mwa walioonewa
kuliko kugawana nyara pamoja na wenye kiburi.

20 Yeyote anayekubali mafundisho hustawi,
tena amebarikiwa yeye anayemtumaini Bwana.

21 Wenye hekima moyoni huitwa wenye ufahamu,
na maneno ya kupendeza huchochea mafundisho.

22 Ufahamu ni chemchemi ya uzima kwa wale walio nao,
bali upumbavu huleta adhabu kwa wapumbavu.

23 Moyo wa mtu mwenye hekima huongoza kinywa chake,
na midomo yake huchochea mafundisho.

24 Maneno ya kupendeza ni kama sega la asali,
ni matamu kwa nafsi na uponyaji kwenye mifupa.

25 Iko njia ionekanayo kuwa sawa kwa mtu,
bali mwisho wake huelekeza mautini.

26 Shauku ya mfanyakazi humhimiza kufanya kazi;
njaa yake humsukuma aendelee.

27 Mtu mbaya kabisa hupanga mabaya,
maneno yake ni kama moto uunguzao.

28 Mtu mpotovu huchochea ugomvi,
nayo maongezi ya upuzi hutenganisha marafiki wa karibu.

29 Mtu mkali humvuta jirani yake
na kumwongoza katika mapito yale mabaya.

30 Yeye akonyezaye kwa jicho lake anapanga upotovu;
naye akazaye midomo yake amenuia mabaya.

31 Mvi ni taji ya utukufu;
hupatikana kwa maisha ya uadilifu.

32 Ni afadhali mtu mstahimilivu kuliko shujaa,
mtu anayeitawala hasira yake kuliko yule autekaye mji.

33 Kura hupigwa kwa siri,
lakini kila uamuzi wake hutoka kwa BWANA.

17

1 Afadhali kula ukoko mkavu ukiwa na amani na utulivu
kuliko kukaa kwenye nyumba ya karamu kukiwa na magomvi.

2 Mtumishi mwenye hekima atatawala juu ya mwana aaibishaye,
naye atashirikiana katika urithi kama mmoja wa hao ndugu.

3 Kalibu ni kwa ajili ya fedha na tanuru ni kwa ajili ya dhahabu,
bali BWANA huujaribu moyo.

4 Mtu mwovu husikiliza midomo mibaya;
mwongo husikiliza kwa makini ulimi wa madhara.

5 Yeye anaye mdhihaki maskini huonyesha dharau kwa Muumba wake;
yeyote afurahiaye maafa hataepuka kuadhibiwa.

6 Wana wa wana ni taji la wazee,
nao wazazi ni fahari ya watoto wao.

7 Midomo yenye uwezo wa ushawishi haimfai mpumbavu:
je, ni mibaya kiasi gani zaidi midomo ya uongo kwa mtawala!

8 Kipawa ni kama kito cha thamani machoni pake yeye aliye nacho;
kokote kigeukiapo, hufanikiwa.

9 Yeye anayesamehe kosa hudumisha upendo,
bali yeyote arudiaye jambo hutenganisha marafiki wa karibu.

10 Karipio humwingia sana mtu mwenye kutambua
kuliko mapigo mia kwa mpumbavu.

11 Mtu mbaya hupenda kuasi tu;
mjumbe asiye na huruma atatumwa dhidi yake.

12 Ni afadhali ukutane na dubu aliyenyang'anywa watoto wake,
kuliko mpumbavu katika upumbavu wake.

13 Ikiwa mtu atalipa baya kwa jema,
kamwe ubaya hautaondoka katika nyumba yake.

14 Kuanzisha ugomvi ni kama kutoboa bwawa la maji;
kwa hiyo acha jambo hilo kabla mabishano hayajaanza.

15 Yeye asemaye kuwa asiye na haki ana haki,

naye asemaye kuwa mwenye haki hana haki:
BWANA huwachukia sana wote wawili.

16 Fedha ina faida gani mikononi mwa mpumbavu,
wakati yeye hana haja ya kupata hekima?

17 Rafiki hupenda wakati wote
naye ndugu amezaliwa kwa ajili ya wakati wa shida.

18 Mtu mjinga hupana mkono ili kuweka rehani,
naye huweka dhamana kwa jirani yake.

19 Yeye apendaye ugomvi apenda dhambi;
naye ainuaye sana lango lake* hutafuta uharibifu.

20 Mtu mwenye moyo mpotovu hawezi kufanikiwa;
naye ambaye ulimi wake ni mdanganyifu huanguka kwenye taabu.

21 Kuwa na mwana mpumbavu huleta huzuni;
hakuna furaha kwa baba wa mpumbavu.

22 Moyo wenye furaha ni dawa nzuri,
bali roho iliyopondeka hukausha mifupa.

23 Mtu mwovu hukubali rushwa kwa siri
ili kupotosha njia ya haki.

24 Mtu wa ufahamu huitazama hekima,
lakini macho ya mpumbavu huhangaika
hadi kwenye miisho ya dunia.

25 Mwana mpumbavu huleta huzuni kwa baba yake
na uchungu kwa yeye aliyemzaa.

26 Si vizuri kumwadhibu mtu asiye na hatia,
au kuwapiga sana maafisa kwa ajili ya uadilifu wao.

27 Mtu mwenye maarifa hutumia maneno kwa kujizuia,
naye mtu mwenye ufahamu ana moyo wa utulivu.

28 Hata mtu mpumbavu hudhaniwa kuwa na hekima kama akinyamaza,
na mwenye ufahamu kama akiuzuia ulimi wake.

18

1 Mtu ajitengaye na wengine
hufuata matakwa yake mwenyewe;
hupiga vita kila shauri jema.

2 Mpumbavu hafurahii ufahamu,

* **17:19** Kuinua lango maana yake ni kusema kwa majivuno.

bali hufurahia kutangaza
maoni yake mwenyewe.

3 Wakati uovu unapokuja, dharau huja pia,
pamoja na aibu huja lawama.

4 Maneno ya kinywa cha mwanadamu ni kina cha maji,
bali chemchemi ya hekima ni kijito kinachobubujika.

5 Sio vizuri kumpendelea mtu mwovu,
au kumnyima haki asiye na hatia.

6 Midomo ya mpumbavu humletea ugomvi
na kinywa chake hualika kipigo.

7 Kinywa cha mpumbavu ni uharibifu wake
na midomo yake ni mtego kwa nafsi yake.

8 Maneno ya mchongezi ni kama chakula kitamu;
huingia sehemu za ndani sana za mtu.

9 Mtu aliye mlegevu katika kazi yake
ni ndugu na yule anayeharibu.

10 Jina la Bwana ni ngome imara,
wenye haki huikimbilia na kuwa salama.

11 Mali ya tajiri ni mji wake wenye ngome,
wanaudhania kuwa ukuta usioweza kurukwa.

12 Kabla ya anguko moyo wa mtu hujaa kiburi,
bali unyenyekevu hutangulia heshima.

13 Yeye ajibuye kabla ya kusikiliza,
huo ni upumbavu wake na aibu yake.

14 Roho ya mtu itastahimili katika ugonjwa
bali roho iliyovunjika ni nani awezaye kuistahimili?

15 Moyo wa mwenye ufahamu hujipatia maarifa,
masikio ya mwenye hekima huyatafuta maarifa.

16 Zawadi humfungulia njia mtoaji,
nayo humleta mbele ya wakuu.

17 Yeye aliye wa kwanza kuleta mashtaka huonekana sahihi,
hadi mwingine ajitokezapo na kumuuliza maswali.

18 Kupiga kura hukomesha mashindano
na kutenganisha wapinzani wakuu wanaopingana.

19 Ndugu aliyechukizwa ni mgumu kuridhika
kuliko mji uliozungushiwa ngome,
nayo mabishano ni kama malango
ya ngome yenye makomeo.

20 Tumbo la mtu litajaa kutokana na tunda la kinywa chake,
atashibishwa mavuno yanayotokana na midomo yake.

21 Mauti na uzima viko katika uwezo wa ulimi,
nao waupendao watakula matunda yake.

22 Apataye mke apata kitu chema
naye ajipatia kibali kwa BWANA.

23 Mtu maskini huomba kuhurumiwa
bali tajiri hujibu kwa ukali.

24 Mtu mwenye marafiki wengi wanaweza kumharibu,
bali yuko rafiki aambatanaye na mtu kwa karibu kuliko ndugu.

19

1 Afadhali mtu maskini ambaye mwenendo wake hauna lawama,
kuliko mpumbavu ambaye midomo yake imepotoka.

2 Sio vizuri kuwa na juhudi bila maarifa,
wala kufanya haraka na kuikosa njia.

3 Upumbavu wa mtu mwenyewe huharibu maisha yake
hata hivyo moyo wake humkasirikia BWANA.

4 Mali huleta marafiki wengi,
bali rafiki wa mtu maskini humwacha.

5 Shahidi wa uongo hataacha kuadhibiwa,
naye amwagaye uongo hataachwa huru.

6 Wengi hujipendekeza kwa mtawala
na kila mmoja ni rafiki wa mtu atoaye zawadi.

7 Mtu maskini huepukwa na ndugu zake wote:
Je, marafiki zake watamkwepa kiasi gani!
Ingawa huwafuata kwa kuwasihi,
hawapatikani popote.

8 Yeye apataye hekima huipenda nafsi yake mwenyewe,
yeye ahifadhiye ufahamu hustawi.

9 Shahidi wa uongo hataacha kuadhibiwa,
naye amwagaye uongo ataangamia.

10 Haistahili mpumbavu kuishi katika anasa,
itakuwa vibaya kiasi gani
kwa mtumwa kuwatawala wakuu.

11 Hekima ya mtu humpa uvumilivu,
ni kwa utukufu wake kusamehe makosa.

12 Ghadhabu ya mfalme ni kama mngurumo wa simba,
bali wema wake ni kama umande juu ya nyasi.

13 Mwana mpumbavu ni maangamizi ya babaye,
naye mke mgomvi ni kama kutonatona kusikoisha.

14 Nyumba na mali hurithiwa kutoka kwa wazazi,
bali mke mwenye busara hutoka kwa BWANA.

15 Uvivu huleta usingizi mzito,
naye mtu mzembe huona njaa.

16 Yeye ambaye hutii mafundisho huulinda uhai wake,
bali yeye anayezidharau njia zake atakufa.

17 Yeye amhurumiaye maskini humkopesha BWANA,
naye atamtuza kwa aliyotenda.

18 Mrudi mwanao, kwa maana katika hiyo kuna tumaini,
usiwe mshirika katika mauti yake.

19 Mtu mwenye kukasirika haraka ni lazima atapata adhabu yake,
kama utamwokoa, itakubidi kufanya hivyo tena.

20 Sikiliza mashauri na ukubali mafundisho,
nawe mwishoni utakuwa na hekima.

21 Kuna mipango mingi ndani ya moyo wa mtu,
lakini kusudi la BWANA ndilo litakalosimama.

22 Lile mtu alionealo shauku ni upendo usio na mwisho,
afadhali kuwa maskini kuliko kuwa mwongo.

23 Kumcha BWANA huongoza kwenye uzima,
kisha mtu hupumzika akiwa ameridhika,
bila kuguswa na shida.

24 Mtu mvivu hutumbukiza mkono wake kwenye sahani,
lakini hawezi hata kuupeleka kwenye kinywa chake!

25 Mpige mwenye mzaha, naye mjinga atajifunza busara,
mkemee mwenye ufahamu naye atapata maarifa.

26 Yeye amwibiaye baba yake na kumfukuza mama yake
ni mwana aletaye aibu na fedheha.

27 Mwanangu, ukiacha kusikiliza mafundisho,
utatangatanga mbali na maneno ya maarifa.

28 Shahidi mla rushwa hudhihaki hukumu
na kinywa cha mtu mwovu humeza ubaya kwa upesi.

29 Adhabu zimeandaliwa kwa ajili ya wenye dhihaka
na mapigo kwa ajili ya migongo ya wapumbavu.

20

1 Mvinyo ni mdhihaki na kileo ni mgomvi;
yeyote apotoshwaye navyo hana hekima.

2 Ghadhabu ya mfalme ni kama ngurumo ya simba;
yeye amkasirishaye hupoteza uhai wake.

3 Ni kwa heshima ya mtu kujitenga ugomvi,
bali kila mpumbavu ni mwepesi kugombana.

4 Mvivu halimi kwa majira;
kwa hiyo wakati wa mavuno hutazama
lakini hapati chochote.

5 Makusudi ya moyo wa mwanadamu ni maji yenye kina,
lakini mtu mwenye ufahamu huyachota.

6 Watu wengi hujidai kuwa na upendo usiokoma,
bali mtu mwaminifu ni nani awezaye kumpata?

7 Mtu mwenye haki huishi maisha yasiyo na lawama,
wamebarikiwa watoto wake baada yake.

8 Wakati mfalme aketipo katika kiti chake cha enzi kuhukumu,
hupepeta ubaya wote kwa macho yake.

9 Ni nani awezaye kusema, “Nimeuweka moyo wangu safi;
mimi ni safi na sina dhambi?”

10 Mawe ya kupimia yaliyo tofauti na vipimo tofauti,
Bwana huchukia vyote viwili.

11 Hata mtoto hujulikana kwa matendo yake,
kama tabia yake ni safi na adili.

12 Masikio yasikiayo na macho yaonayo,
Bwana ndiye alivifanya vyote viwili.

13 Usiupende usingizi la sivyo utakuwa maskini,
uwe macho nawe utakuwa na chakula cha akiba.

14 "Haifai, haifai!" asema mnunuzi,
kisha huondoka akijisifia ununuzi wake.

15 Dhahabu kunayo, na marijani kwa wingi,
lakini midomo inenayo maarifa
ni kito cha thamani kilicho adimu.

16 Chukua vazi la yule awekaye dhamana
kwa ajili ya mgeni;
lishikilie iwe dhamana kama anafanya hivyo
kwa ajili ya mwanamke mpotovu.

17 Chakula kilichopatikana kwa hila ni kitamu kwa mwanadamu,
bali huishia na kinywa kilichojaa changarawe.

18 Fanya mipango kwa kutafuta mashauri,
ukipigana vita, tafuta maelekezo.

19 Maneno ya kusengenya husababisha kutokuaminika,
kwa hiyo mwepuke mtu anayezungumza kupita kiasi.

20 Ikiwa mtu atamlaani baba yake au mama yake,
taa yake itazimwa katika giza nene.

21 Urithi upatikanao haraka mwanzoni,
hautabarikiwa mwishoni.

22 Usiseme, "Nitakulipiza kwa ajili ya kosa hili!"
Mngojee Bwana, naye atakuokoa.

23 Bwana anachukia sana mawe ya kupimia ya udanganyifu,
nazo mizani zisizo halali hazimpendezi.

24 Hatua za mtu huongozwa na Bwana.
Anawezaje basi mtu yeyote kuelewa njia yake mwenyewe?

25 Ni mtego kwa mtu kuweka wakfu kitu kwa haraka
na baada ya kitambo kidogo kufikiria tena nadhiri zake.

26 Mfalme mwenye hekima hupepeta waovu,
hulipitisha gurudumu la kupuria juu yao.

27 Taa ya Bwana huchunguza roho ya mwanadamu,
huchunguza utu wake wa ndani.

28 Upendo na uaminifu humweka mfalme salama,
kwa njia ya upendo, kiti chake cha enzi huwa salama.

29 Utukufu wa vijana ni nguvu zao,
mvi ni fahari ya uzee.

30 Mapigo na majeraha huusafisha ubaya,
nayo michapo hutakasa utu wa ndani.

21

1 Moyo wa mfalme uko katika mkono wa Bwana;
huuongoza kama mkondo wa maji, popote apendapo.

2 Njia zote za mwanadamu huonekana sawa kwake,
bali Bwana huupima moyo.

3 Kufanya yaliyo sawa na haki inakubalika
zaidi kwa Bwana kuliko dhabihu.

4 Macho ya kudharau na moyo wa kiburi,
ambavyo ni taa ya waovu, vyote ni dhambi!

5 Mipango ya mwenye bidii huelekeza kwenye faida,
kama vile kwa hakika pupa huelekeza kwenye umaskini.

6 Mali iliyopatikana kwa ulimi wa uongo
ni mvuke upitao upesi na mtego wa kufisha.

7 Jeuri ya waovu itawaburuta mbali,
kwa kuwa wanakataa kufanya yaliyo sawa.

8 Njia ya mwenye hatia ni ya upotovu,
bali tabia ya mtu asiye na hatia ni nyofu.

9 Ni afadhali kuishi pembeni mwa paa la nyumba,
kuliko kuishi nyumba moja na mke mgomvi.

10 Mtu mwovu hutamani sana ubaya,
jirani yake hapati huruma kutoka kwake.

11 Wakati mwenye mzaha ameadhibiwa,
mjinga hupata hekima;
wakati mtu mwenye hekima afundishwapo,
hupata maarifa.

12 Mwenye Haki huyajua yanayotendeka katika nyumba za waovu,
naye atawaangamiza waovu.

13 Mtu akiziba masikio asisikie kilio cha maskini,
yeye pia atalia, wala hatajibiwa.

14 Zawadi itolewayo kwa siri hutuliza hasira
na rushwa iliyofichwa kwenye nguo hutuliza ghadhabu kali.

15 Wakati haki imetendeka, huleta furaha kwa wenye haki,
bali kitisho kwa watenda mabaya.

16 Mtu anayepotea kutoka mapito ya ufahamu,
hupumzika katika kundi la waliokufa.

17 Mtu apendaye anasa atakuwa maskini,
yeyote apendaye mvinyo na mafuta kamwe hatakuwa tajiri.

18 Waovu huwa fidia kwa ajili ya wenye haki,
nao wasio waaminifu kwa ajili ya wanyofu.

19 Ni afadhali kuishi jangwani
kuliko kuishi na mke mgomvi na mkorofi.

20 Katika nyumba ya mwenye hekima
kuna akiba ya vyakula vizuri na mafuta,
lakini mtu mpumbavu
hutafuna vyote alivyo navyo.

21 Yeye afuatiaye haki na upendo
hupata uzima, mafanikio na heshima.

22 Mtu mwenye hekima huushambulia mji wa wenye nguvu,
na kuangusha ngome wanazozitegemea.

23 Yeye alindaye kinywa chake na ulimi wake
hujilinda na maafa.

24 Mtu mwenye kiburi na majivuno, "Mdhihaki" ndilo jina lake;
hutenda mambo kwa kiburi kilichozidi.

25 Kutamani sana kwa mvivu kutakuwa kifo chake,
kwa sababu mikono yake haitaki kufanya kazi.

26 Mchana kutwa hutamani zaidi,
lakini mnyofu hutoa pasipo kuzuia.

27 Dhabihu ya mtu mwovu ni chukizo,
si zaidi sana itolewapo kwa nia mbaya!

28 Shahidi wa uongo ataangamia,
bali maneno ya mwenye kusikia yatadumu.

29 Mtu mwovu ana uso wa ushupavu,
bali mtu mnyofu huzifikiria njia zake.

30 Hakuna hekima, wala akili, wala mpango
unaoweza kufaulu dhidi ya Bwana.

31 Farasi huandaliwa kwa ajili ya siku ya vita,
bali ushindi huwa kwa Bwana.

22

1 Heri kuchagua jina jema kuliko utajiri mwingi,
kuheshimiwa ni bora kuliko fedha au dhahabu.

2 Tajiri na maskini wanafanana kwa hili:
BWANA ni Muumba wao wote.

3 Mtu mwenye busara huona hatari na kujificha,
bali mjinga huendelea mbele kama kipofu nayo ikamtesa.

4 Unyenyekevu na kumcha BWANA
huleta utajiri, heshima na uzima.

5 Katika mapito ya waovu kuna miiba na mitego,
bali yeye ailindaye nafsi yake hukaa mbali nayo.

6 Mfundishe mtoto njia impasayo kuiendea,
naye hataiacha hata akiwa mzee.

7 Matajiri huwatawala maskini
naye akopaye ni mtumwa wa akopeshaye.

8 Yeye aupandaye uovu huvuna taabu,
nayo fimbo ya ghadhabu yake itaangamizwa.

9 Mtu mkarimu yeye mwenyewe atabarikiwa
kwa kuwa hushiriki chakula chake na maskini.

10 Mfukuze mwenye dhihaka,
na mvutano utatoweka;
ugomvi na matukano vitakoma.

11 Yeye apendaye moyo safi na yeye ambaye maneno yake ni ya neema,
mfalme atakuwa rafiki yake.

12 Macho ya BWANA hulinda maarifa,
bali huyapinga maneno ya asiye mwaminifu.

13 Mvivu husema, "Yuko simba nje!"
au, "Nitauawa katika mitaa!"

14 Kinywa cha mwanamke kahaba ni shimo refu;
yeye aliye chini ya ghadhabu ya BWANA
atatumbukia ndani yake.

15 Upumbavu umefungwa ndani ya moyo wa mtoto,
bali fimbo ya adhabu itaufukuzia mbali naye.

16 Yeye amwoneaye maskini ili kujiongezea mali,
naye ampaye tajiri zawadi, wote huwa maskini.

Misemo Ya Wenye Hekima

17 Tega sikio na usikie misemo ya wenye hekima,
elekeza moyo wako kwenye yale nifundishayo,
18 kwa maana inapendeza unapoyahifadhi moyoni mwako
na kuwa nayo yote tayari midomoni mwako.
19 Ili tumaini lako liwe katika BWANA,
hata wewe, ninakufundisha leo.
20 Je, sijakuandikia misemo thelathini,
misemo ya mashauri na maarifa,
21 kukufundisha maneno ya kweli na ya kuaminika,
ili uweze kutoa majibu sahihi
kwake yeye aliyekutuma?

22 Usiwadhulumu maskini kwa sababu ni maskini,
wala kumdhulumu mhitaji mahakamani,
23 kwa sababu BWANA atalichukua shauri lao
naye atawateka wao waliowateka.

24 Usifanye urafiki na mtu mwenye hasira ya haraka,
usishirikiane na yule aliye mwepesi kukasirika,
25 la sivyo utajifunza njia zake
na kujiingiza mwenyewe kwenye mtego.

26 Usiwe mwenye kupana mikono katika rehani,
au kuweka dhamana kwa ajili ya madeni.
27 Kama ukikosa njia ya kulipa,
kitanda chako
kitachukuliwa ukiwa umekilalia.

28 Usisogeze jiwe la mpaka wa zamani
lililowekwa na baba zako.

29 Je, unamwona mtu stadi katika kazi yake?
Atahudumu mbele ya wafalme;
hatahudumu mbele ya watu duni.

23

1 Uketipo kula chakula na mtawala,
angalia vyema kile kilicho mbele yako,
2 na utie kisu kooni mwako
kama ukiwa mlafi.
3 Usitamani vyakula vyake vitamu
kwa kuwa chakula hicho ni cha hila.

4 Usijitaabishe ili kuupata utajiri,
uwe na hekima kuonyesha kujizuia.
5 Kufumba na kufumbua utajiri hutoweka,
huwa kama umepata mabawa ghafula,
ukaruka na kutoweka angani kama tai.

6 Usile chakula cha mtu mchoyo,
usitamani vyakula vyake vitamu,

7 kwa maana yeye ni aina ya mtu
ambaye kila mara anafikiri juu ya gharama.
Anakuambia, “Kula na kunywa,”
lakini moyo wake hauko pamoja nawe.
8 Utatapika kile kidogo ulichokula,
nawe utakuwa umepoteza bure
maneno yako ya kumsifu.

9 Usizungumze na mpumbavu,
kwa maana atadhihaki hekima ya maneno yako.

10 Usisogeze jiwe la mpaka wa zamani
wala kunyemelea kwenye mashamba ya yatima,
11 kwa kuwa Mtetezi wao ni mwenye nguvu,
atalichukua shauri lao dhidi yako.

12 Elekeza moyo wako kwenye mafundisho
na masikio yako kwenye maneno ya maarifa.

13 Usimnyime mtoto adhabu,
ukimwadhibu kwa fimbo, hatakufa.
14 Mwadhibu kwa fimbo
na kuiokoa nafsi yake kutoka mautini.*

15 Mwanangu, kama moyo wako una hekima,
basi moyo wangu utafurahi,
16 utu wangu wa ndani utafurahi,
wakati midomo yako
itakapozungumza lililo sawa.

17 Usiuruhusu moyo wako kuwaonea wivu wenye dhambi,
bali kila mara uwe na bidii katika kumcha Bwana.
18 Hakika kuna tumaini la baadaye kwa ajili yako,
nalo tarajio lako halitakatiliwa mbali.

19 Sikiliza, mwanangu na uwe na hekima,
weka moyo wako kwenye njia iliyo sawa.
20 Usiwe miongoni mwa wanywao mvinyo,
au wale walao nyama kwa pupa,
21 kwa maana walevi na walafi huwa maskini,
nako kusinzia huwavika matambara.

22 Msikilize baba yako, aliyekuzaa,
wala usimdharau mama yako atakapokuwa mzee.
23 Nunua kweli wala usiiuze,
pata hekima, adabu na ufahamu.
24 Baba wa mwenye haki ana furaha kubwa,
naye aliye na mwana mwenye hekima humfurahia.
25 Baba yako na mama yako na wafurahi,
mama aliyekuzaa na ashangilie!

---

* **23:14** Mautini maana yake ni Kuzimu.

26 Mwanangu, nipe moyo wako,
macho yako na yafuate njia zangu,
27 kwa maana kahaba ni shimo refu
na mwanamke mpotovu ni kisima chembamba.
28 Kama mnyang'anyi, hungojea akivizia,
naye huzidisha wasio waaminifu miongoni mwa wanaume.

29 Ni nani mwenye ole?
Ni nani mwenye huzuni?
Ni nani mwenye ugomvi?
Ni nani mwenye malalamiko?
Ni nani aliye na majeraha yasiyo na sababu?
Ni nani mwenye macho mekundu?
30 Ni hao wakaao sana kwenye mvinyo,
hao waendao kuonja mabakuli ya mvinyo uliochanganywa.
31 Usiukodolee macho mvinyo wakati ukiwa mwekundu,
wakati unapometameta kwenye bilauri,
wakati ushukapo taratibu!
32 Mwishowe huuma kama nyoka
na kutia sumu yake kama nyoka mwenye sumu.
33 Macho yako yataona mambo mageni
na moyo wako kuwazia mambo yaliyopotoka.
34 Utakuwa kama alalaye katikati ya bahari,
alalaye juu ya kamba ya merikebu.
35 Utasema, "Wamenipiga lakini sikuumia!
Wamenichapa, lakini sisikii!
Nitaamka lini
ili nikanywe tena?"

24

1 Usiwaonee wivu watu waovu,
usitamani ushirika nao;
2 kwa maana mioyo yao hupanga mambo ya jeuri,
nayo midomo yao husema juu ya kuleta madhara.

3 Kwa hekima nyumba hujengwa,
nayo kwa njia ya ufahamu huimarishwa
4 kwa njia ya maarifa vyumba vyake hujazwa
vitu vya thamani na vya kupendeza.

5 Mtu mwenye hekima ana uwezo mkubwa,
naye mtu mwenye maarifa huongeza nguvu,
6 kwa kufanya vita unahitaji uongozi
na kwa ushindi washauri wengi.

7 Hekima i juu mno kwa mpumbavu,
katika kusanyiko langoni
hana lolote la kusema.

8 Yeye apangaye mabaya

atajulikana kama mtu wa hila.
9 Mipango ya upumbavu ni dhambi,
watu huchukizwa na mwenye dhihaka.

10 Ukikata tamaa wakati wa taabu,
jinsi gani nguvu zako ni kidogo!
11 Okoa wale wanaoongozwa kwenye kifo;
wazuie wote wanaojikokota
kuelekea machinjoni.
12 Kama mkisema, “Lakini hatukujua lolote kuhusu hili,”
je, yule apimaye mioyo halitambui hili?
Je, yule awalindaye maisha yenu halijui hili?
Je, hatamlipa kila mtu kulingana na aliyotenda?

13 Ule asali mwanangu, kwa kuwa ni nzuri;
asali kutoka kwenye sega ni tamu kwa kuonja.
14 Ujue pia kwamba hekima ni tamu kwa nafsi yako,
kama ukiipata, kuna matumaini kwako ya siku zijazo,
nalo tumaini lako halitakatiliwa mbali.

15 Usivizie kama haramia afanyavyo ili kuyashambulia
makao ya mwenye haki,
wala usiyavamie makazi yake,
16 Kwa maana ingawa mtu mwenye haki huanguka mara saba, huinuka tena,
lakini waovu huangushwa chini na maafa.

17 Usitazame kwa kufurahia adui yako aangukapo;
wakati ajikwaapo,
usiruhusu moyo wako ushangilie.
18 BWANA asije akaona na kuchukia
akaiondoa ghadhabu yake mbali naye.

19 Usikasirike kwa sababu ya watu wabaya
wala usiwaonee wivu waovu,
20 kwa maana mtu mbaya hana tumaini la siku zijazo,
nayo taa ya waovu itazimwa.

21 Mwanangu, mche BWANA na mfalme,
wala usijiunge na waasi,
22 kwa maana hao wawili watatuma maangamizi ya ghafula juu yao,
naye ni nani ajuaye maafa wawezayo kuleta?

Misemo Zaidi Ya Wenye Hekima

23 Hii pia ni misemo ya wenye hekima:
Kuonyesha upendeleo katika hukumu si vyema:
24 Yeyote amwambiaye mwenye hatia,
“Wewe huna hatia,”
Kabila zitamlaani
na mataifa yatamkana.
25 Bali itakuwa vyema kwa wale watakaowatia hatiani wenye hatia,
nazo baraka tele zitawajilia juu yao.

26 Jawabu la uaminifu
ni kama busu la midomoni.

27 Maliza kazi zako za nje,
nawe uweke mashamba yako tayari,
baada ya hayo, jenga nyumba yako.

28 Usishuhudie dhidi ya jirani yako bila sababu,
au kutumia midomo yako kudanganya.
29 Usiseme, “Nitamtenda kama alivyonitenda mimi;
nitamlipiza mtu yule kwa kile alichonitendea.”

30 Nilipita karibu na shamba la mvivu,
karibu na shamba la mizabibu la mtu asiye na akili,
31 miiba ilikuwa imeota kila mahali,
ardhi ilikuwa imefunikwa na magugu, na
ukuta wa mawe ulikuwa umebomoka.
32 Nikatafakari moyoni mwangu lile nililoliona,
nami nikajifunza somo kutokana na niliyoyaona:
33 Bado kulala kidogo, kusinzia kidogo,
bado kukunja mikono kidogo upate kupumzika:
34 hivyo umaskini utakuja juu yako kama mnyang’anyi,
na kupungukiwa kutakujia kama mtu mwenye silaha.

25

Mithali Zaidi Za Solomoni

1 Hizi ni mithali zaidi za Solomoni, zilizonakiliwa na watu wa Hezekia mfalme wa
Yuda:
2 Ni Utukufu wa Mungu kuficha jambo,
bali ni utukufu wa wafalme kuchunguza jambo.

3 Kama mbingu zilivyo juu na nchi ilivyo chini,
ndivyo ambavyo mioyo ya wafalme haichunguziki.

4 Ondoa takataka kwenye madini ya fedha,
nako ndani yake kutatokea chombo
cha mfua fedha.
5 Ondoa waovu mbele ya mfalme,
nacho kiti chake cha enzi
kitaimarishwa kwa njia ya haki.

6 Usijikweze mwenyewe mbele ya mfalme,
wala usidai nafasi miongoni mwa watu wakuu;
7 ni afadhali yeye akuambie, “Njoo huku juu,”
kuliko yeye kukuaibisha mbele ya mkuu.

Kile ulichokiona kwa macho yako
8 usiharakishe kukipeleka mahakamani,
maana utafanya nini mwishoni
kama jirani yako atakuaibisha?

9 Kama ukifanya shauri na jirani yako,
usisaliti siri ya mtu mwingine,
10 ama yeye aisikiaye aweza kukuaibisha
na kamwe sifa yako mbaya haitaondoka.

11 Neno lisemwalo kwa wakati ufaao
ni kama matunda ya mtofaa ya dhahabu
yaliyowekwa kwenye vijalizo vya fedha.

12 Kama vile kipuli cha dhahabu
au pambo la dhahabu safi,
ndivyo lilivyo karipio la mtu mwenye hekima
kwa sikio lisikilizalo.

13 Kama vile ubaridi wa theluji wakati wa mavuno
ndivyo alivyo mjumbe mwaminifu kwa wale wamtumao,
huburudisha roho za bwana zake.

14 Kama vile mawingu na upepo pasipo mvua
ndivyo alivyo mtu ajisifuye kwa zawadi ambazo hatoi.

15 Kwa njia ya uvumilivu mtawala aweza kushawishiwa,
nao ulimi laini waweza kuvunja mfupa.

16 Ukipata asali, kula kiasi tu cha kukutosha,
ukila zaidi, utatapika.
17 Ingiza mguu wako nyumbani kwa jirani yako mara chache,
ukizidisha, atakukinai na atakuchukia.

18 Kama vile rungu au upanga au mshale mkali
ndivyo alivyo mtu atoaye ushuhuda wa uongo dhidi ya jirani yake.

19 Kama vile jino bovu au mguu uliolemaa,
ndivyo ilivyo kumtegemea mtu asiye mwaminifu wakati wa shida.

20 Kama vile avuaye mavazi siku ya baridi,
au kama siki iliyomwagwa juu ya magadi,
ndivyo alivyo yeye amuimbiaye nyimbo mtu mwenye moyo mzito.

21 Kama adui yako ana njaa, mpe chakula ale;
kama ana kiu, mpe maji anywe.
22 Kwa kufanya hivyo, unaweka makaa ya moto yanayowaka kichwani pake,
naye BWANA atakupa thawabu.

23 Kama vile upepo wa kaskazini uletavyo mvua,
ndivyo ulimi usingiziao uletavyo uso wa hasira.

24 Ni afadhali kuishi pembeni mwa paa la nyumba,
kuliko kuishi nyumba moja na mke mgomvi.

25 Kama vile maji baridi kwa nafsi iliyochoka

ndivyo zilivyo habari njema kutoka nchi ya mbali.

26 Kama vile chemchemi iliyotibuliwa matope au
kisima kilichotiwa taka
ndivyo alivyo mtu mwenye haki
akishiriki na waovu.

27 Si vyema kula asali nyingi sana,
wala si heshima
kujitafutia heshima yako mwenyewe.

28 Kama vile mji ambao kuta zake zimebomoka
ndivyo alivyo mtu
ambaye hawezi kujitawala mwenyewe.

26

1 Kama theluji wakati wa kiangazi au mvua wakati wa mavuno,
ndivyo asivyostahili heshima mpumbavu.

2 Kama shomoro apigapigavyo mabawa yake
au mbayuwayu katika kuruka kwake kasi,
ndivyo ilivyo laana isiyo na sababu haimpati mtu.

3 Mjeledi kwa farasi, lijamu kwa punda,
nayo fimbo kwa migongo ya wapumbavu!

4 Usimjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake,
ama wewe mwenyewe utakuwa kama yeye.

5 Mjibu mpumbavu sawasawa na upumbavu wake,
ama atakuwa mwenye hekima machoni pake mwenyewe.

6 Kama vile ilivyo kujikata miguu au kunywa hasara,
ndivyo ilivyo kutuma ujumbe kwa mkono wa mpumbavu.

7 Kama miguu ya kiwete inavyoning’inia
ndivyo ilivyo mithali katika kinywa cha mpumbavu.

8 Kama kufunga jiwe kwenye kombeo,
ndivyo ilivyo kumpa mpumbavu heshima.

9 Kama mwiba kwenye mkono wa mlevi
ndivyo ilivyo mithali kinywani mwa mpumbavu.

10 Kama mpiga upinde ambaye hujeruhi ovyo,
ndivyo alivyo yeye aajiriye mpumbavu au yeyote apitaye njiani.

11 Kama mbwa ayarudiavyo matapiko yake,
ndivyo mpumbavu arudiavyo upumbavu wake.

12 Je, unamwona mtu ajionaye mwenye hekima

machoni pake mwenyewe?
Liko tumaini zaidi kwa mpumbavu kuliko kwake.

13 Mvivu husema, “Yuko simba barabarani,
simba mkali anazunguka mitaa!”

14 Kama vile mlango ugeukavyo kwenye bawaba zake,
ndivyo mvivu ajigeuzavyo kitandani mwake.

15 Mtu mvivu hutumbukiza mkono wake kwenye sahani,
naye huchoka kuupeleka kwenye kinywa chake.

16 Mtu mvivu ni mwenye hekima machoni pake mwenyewe,
kuliko watu saba wawezao kujibu kwa busara.

17 Kama yeye amkamataye mbwa kwa masikio,
ndivyo alivyo mtu apitaye njiani na kujiingiza kwenye ugomvi usiomhusu.

18 Kama mtu mwendawazimu
atupaye vijinga vya moto au mishale ya kufisha,
19 ndivyo alivyo mtu amdanganyaye jirani yake na kusema,
“Nilikuwa nikifanya mzaha tu!”

20 Bila kuni moto huzimika;
pasipo uchongezi ugomvi humalizika.

21 Kama makaa juu ya makaa yanayowaka, na kama kuni kwenye moto,
ndivyo alivyo mtu mgomvi kwa kuchochea ugomvi.

22 Maneno ya mchongezi ni kama chakula kitamu;
huingia sehemu za ndani sana za mtu.

23 Kama rangi ing’aayo iliyopakwa kwenye vyombo vya udongo
ndivyo ilivyo midomo laini pamoja na moyo mbaya.

24 Mtu mwenye nia ya kudhuru wengine hujificha kwa maneno ya midomo yake,
lakini moyoni mwake huficha udanganyifu.
25 Ingawa maneno yake huvutia, usimwamini,
kwa maana machukizo saba hujaza moyo wake.
26 Nia yake ya kudhuru wengine inaweza kufichwa na udanganyifu,
lakini uovu wake utafichuliwa kwenye kusanyiko.

27 Kama mtu akichimba shimo, atatumbukia ndani yake,
kama mtu akivingirisha jiwe, litamrudia.

28 Ulimi wa uongo, huwachukia wale unaowaumiza,
nacho kinywa cha kujipendekeza hutenda uharibifu.

27

1 Usijisifu kwa ajili ya kesho,
kwa kuwa hujui ni nini kitakachozaliwa kwa siku moja.

2 Mwache mwingine akusifu,
wala si kinywa chako mwenyewe;
mtu mwingine afanye hivyo
na si midomo yako mwenyewe.

3 Jiwe ni zito na mchanga ni mzigo,
lakini kukasirishwa na mpumbavu ni kuzito kuliko vyote viwili.

4 Hasira ni ukatili na ghadhabu kali ni gharika,
lakini ni nani awezaye kusimama mbele ya wivu?

5 Afadhali karipio la wazi
kuliko upendo uliofichika.

6 Majeraha kutoka kwa rafiki yaonyesha uaminifu,
bali kubusu kwa adui ni kwingi sana.

7 Yeye aliyeshiba huchukia kabisa asali,
bali kwa mwenye njaa
hata kile kilicho kichungu
kwake ni kitamu.

8 Kama ndege atangatangavyo mbali na kiota chake,
ndivyo alivyo mtu atangatangaye
mbali na nyumbani mwake.

9 Manukato na uvumba huleta furaha moyoni,
nao uzuri wa rafiki huchipuka
kutoka kwenye ushauri wake wa uaminifu.

10 Usimwache rafiki yako wala rafiki wa baba yako,
tena usiende nyumbani mwa ndugu yako
wakati umepatwa na maafa.
Bora jirani wa karibu
kuliko ndugu aliye mbali.

11 Mwanangu, uwe na hekima,
nawe ulete furaha moyoni mwangu,
ndipo nitakapoweza kumjibu yeyote
anitendaye kwa dharau.

12 Mtu mwenye busara huona hatari na kujificha,
bali mjinga huendelea mbele nayo ikamtesa.

13 Chukua vazi la yule awekaye dhamana
kwa ajili ya mgeni;
lishikilie iwe dhamana kama anafanya hivyo
kwa ajili ya mwanamke mpotovu.

14 Kama mtu akimbariki jirani yake kwa sauti kuu
asubuhi na mapema,

itahesabiwa kama ni laana.

15 Mke mgomvi ni kama
matone yasiyokoma ya siku ya mvua.
16 Kumzuia yeye ni kama kuuzuia upepo
au kukamata mafuta kwa kiganja cha mkono.

17 Kama vile chuma kinoavyo chuma,
ndivyo mtu amnoavyo mwenzake.

18 Yeye autunzaye mtini atakula tunda lake,
naye amtunzaye bwana wake ataheshimiwa.

19 Kama uso uonekanavyo kwenye maji,
ndivyo hivyo moyo wa mtu humwonyesha alivyo.

20 Kuzimu na Uharibifu havishibi
kadhalika macho ya mwanadamu.

21 Kalibu ni kwa ajili ya fedha
na tanuru kwa ajili ya dhahabu,
bali mtu hupimwa kwa sifa azipokeazo.

22 Hata ukimtwanga mpumbavu kwenye kinu,
ukimtwanga kama nafaka kwa mchi,
hutauondoa upumbavu wake.

23 Hakikisha kuwa unajua hali ya makundi yako
ya kondoo na mbuzi,
angalia kwa bidii ng'ombe zako.
24 Kwa kuwa utajiri haudumu milele,
nayo taji haidumu vizazi vyote.
25 Wakati majani makavu yameondolewa
na mapya yamechipua,
nayo majani toka milimani yamekusanywa,
26 wana-kondoo watakupatia mavazi
na mbuzi thamani ya shamba.
27 Utakuwa na maziwa mengi ya mbuzi
kukulisha wewe na jamaa yako,
na kuwalisha watumishi wako wa kike.

28

1 Mtu mwovu hukimbia ingawa hakuna yeyote anayemfukuza,
bali wenye haki ni wajasiri kama simba.

2 Wakati nchi inapokuwa na uasi, inakuwa na viongozi wengi,
bali mwenye ufahamu na maarifa hudumisha utaratibu.

3 Mtu maskini amwoneaye yeye aliye maskini zaidi
ni kama mvua ya dhoruba isiyosaza mazao.

4 Wale waiachao sheria huwasifu waovu,
bali wale waishikao sheria huwapinga.

5 Watu wabaya hawaelewi haki,
bali wale wamtafutao Bwana wanaielewa kikamilifu.

6 Afadhali maskini ambaye mwenendo wake hauna lawama
kuliko tajiri ambaye njia zake ni potovu.

7 Yeye ashikaye sheria ni mwana mwenye ufahamu,
bali rafiki wa walafi humwaibisha baba yake.

8 Yeye aongezaye utajiri wake kwa riba kubwa mno
hukusanya kwa ajili ya mwingine,
ambaye atawahurumia maskini.

9 Kama mtu yeyote akikataa kusikia sheria,
hata maombi yake ni chukizo.

10 Yeye ambaye humwongoza mwenye haki kwenye mapito mabaya,
ataanguka kwenye mtego wake mwenyewe,
bali wasio na lawama watapokea urithi mwema.

11 Mtu tajiri anaweza kuwa na hekima machoni pake mwenyewe,
bali mtu maskini mwenye ufahamu atamfichua.

12 Mwenye haki ashindapo, kuna furaha kubwa,
bali waovu watawalapo, watu hujificha.

13 Yeye afichaye dhambi zake hatafanikiwa,
bali yeyote aziungamaye na kuziacha hupata rehema.

14 Amebarikiwa mtu ambaye siku zote humcha Bwana,
bali yeye afanyaye moyo wake kuwa mgumu
huangukia kwenye taabu.

15 Kama simba angurumaye au dubu ashambuliaye,
ndivyo alivyo mtu mwovu atawalaye wanyonge.

16 Mtawala dhalimu hana akili,
bali yeye achukiaye mapato ya udhalimu
atafurahia maisha marefu.

17 Mtu mwenye kusumbuliwa na hatia ya kuua
atakuwa mtoro mpaka kufa;
mtu yeyote na asimsaidie.

18 Yeye ambaye mwenendo wake hauna lawama
hulindwa salama,
bali yeye ambaye njia zake ni potovu
ataanguka ghafula.

19 Yeye alimaye shamba lake atakuwa na chakula tele,
bali yule afuataye mambo ya upuzi atakuwa na umaskini wa kumtosha.

20 Mtu mwaminifu atabarikiwa sana,
bali yeye atamaniye kupata utajiri kwa haraka
hataacha kuadhibiwa.

21 Kuonyesha upendeleo si vizuri,
hata hivyo mtu atafanya kosa kwa kipande cha mkate.

22 Mtu mchoyo ana tamaa ya kupata utajiri,
naye hana habari kuwa umaskini unamngojea.

23 Yeye amkemeaye mtu mwishoni hupata kibali zaidi,
kuliko mwenye maneno ya kusifu isivyostahili.

24 Yeye amwibiaye babaye au mamaye
na kusema, "Si kosa,"
yeye ni mwenzi wa yule aharibuye.

25 Mtu mwenye tamaa huchochea fitina,
bali yule amtegemeaye Bwana atafanikiwa.

26 Yeye ajitumainiaye mwenyewe ni mpumbavu,
bali yeye atembeaye katika hekima hulindwa salama.

27 Yeye ampaye maskini
hatapungukiwa na kitu chochote,
bali yeye awafumbiaye maskini macho
hupata laana nyingi.

28 Wakati waovu watawalapo,
watu huenda mafichoni,
bali waovu wanapoangamia,
wenye haki hufanikiwa.

29

1 Mtu anayeendelea kuwa na shingo ngumu baada ya maonyo mengi,
ataangamia ghafula, wala hapati dawa.

2 Wenye haki wanapostawi, watu hufurahi;
waovu watawalapo, watu hulia kwa huzuni.

3 Mtu apendaye hekima huleta furaha kwa baba yake,
bali aambatanaye na makahaba hutapanya mali yake.

4 Kwa haki mfalme huipa nchi uthabiti,
bali mfalme aliye na tamaa ya rushwa huiangamiza.

5 Yeyote amsifuye jirani yake isivyostahili,
anautandaza wavu kuitega miguu yake.

6 Mtu mbaya hutegwa na dhambi yake mwenyewe
bali mwenye haki huweza kuimba na kufurahi.

7 Mwenye haki hujali haki kwa ajili ya maskini,
bali mwovu hajishughulishi na hilo.

8 Wenye mzaha huuchochea mji,
bali watu wenye hekima hugeuzia mbali hasira.

9 Kama mwenye hekima akienda mahakamani na mpumbavu,
mpumbavu hukasirika na kudhihaki, wala hakuna amani.

10 Watu wamwagao damu humchukia mtu mwadilifu
na hutafuta kumuua mtu mnyofu.

11 Mpumbavu huonyesha hasira yake yote,
bali mwenye hekima hujizuia.

12 Kama mtawala akisikiliza uongo,
maafisa wake wote huwa waovu.

13 Mtu maskini na mtu anayeonea wanafanana kwa jambo hili:
BWANA hutia nuru macho yao wote wawili.

14 Kama mfalme akiwaamua maskini kwa haki,
kiti chake cha enzi kitakuwa thabiti siku zote.

15 Fimbo ya maonyo hutia hekima,
bali mtoto aliyeachiwa bila maonyo
humwaibisha mama yake.

16 Wakati waovu wanapostawi,
pia dhambi vivyo hivyo,
lakini wenye haki wataliona anguko lao.

17 Mrudi mwanao, naye atakupa amani,
atakufurahisha nafsi yako.

18 Mahali pasipo na ufunuo, watu kujizuia,
bali ana heri mtu yule aishikaye sheria.

19 Mtumishi hawezi kuonywa kwa maneno matupu,
ajapoelewa, hataitikia.

20 Je, unamwona mtu azungumzaye kwa haraka?
Kuna matumaini zaidi kwa mpumbavu kuliko yeye.

21 Kama mtu akimdekeza mtumishi wake tangu ujanani,
atamletea sikitiko mwishoni.

22 Mtu mwenye hasira huchochea ugomvi,

naye mtu mwenye hasira ya haraka
hutenda dhambi nyingi.

23 Kiburi cha mtu humshusha,
bali mtu mwenye roho ya unyenyekevu
hupata heshima.

24 Anayekubaliana na mwizi ni adui wa nafsi yake mwenyewe;
huapishwa lakini hathubutu kushuhudia.

25 Kuwaogopa watu huwa ni mtego,
bali yeyote amtumainiaye Bwana atakuwa salama.

26 Wengi hutafuta kusikilizwa na mtawala,
bali mtu hupata haki kutoka kwa Bwana.

27 Mwenye haki huwachukia sana wasio waaminifu;
waovu huwachukia sana wenye haki.

30

Misemo Ya Aguri

1 Misemo ya Aguri mwana wa Yake, usia:
Huyu mtu alimwambia Ithieli,
naam, kwa Ithieli na kwa Ukali:

2 “Mimi ni mjinga kuliko wanadamu wote;
sina ufahamu wa kibinadamu.
3 Sijajifunza hekima,
wala sina maarifa ya kumjua yeye Aliye Mtakatifu.
4 Ni nani ameshapanda mbinguni na kushuka?
Ni nani ameshakusanya upepo
kwenye vitanga vya mikono yake?
Ni nani ameshafungia maji kwenye nguo yake?
Ni nani ameimarisha miisho yote ya dunia?
Jina lake ni nani, na mwanawe anaitwa nani?
Niambie kama unajua!

5 “Kila neno la Mungu ni kamilifu;
yeye ni ngao kwa wale wanaomkimbilia.
6 Usiongeze kwenye maneno yake,
ama atakukemea na kukuthibitisha kuwa mwongo.

7 “Ninakuomba vitu viwili, Ee Bwana;
usininyime kabla sijafa:
8 Uutenge mbali nami udanganyifu na uongo;
usinipe umaskini wala utajiri,
bali unipe chakula cha kunitosha kila siku.
9 Nisije nikawa na vingi vya kuzidi nikakukana
na kusema, ‘Bwana ni nani?’
Au nisije nikawa maskini nikaiba,
nami nikaliaibisha jina la Mungu wangu.

10 “Usimchongee mtumishi kwa bwana wake,
asije akakulaani, ukapatilizwa kwalo.

11 “Wako watu wale ambao huwalaani baba zao
na wala hawawabariki mama zao;
12 wale ambao ni safi machoni pao wenyewe
kumbe hawakuoshwa uchafu wao;
13 wale ambao daima macho yao ni ya kiburi,
ambao kutazama kwao ni kwa dharau;
14 wale ambao meno yao ni panga
na ambao mataya yao yamewekwa visu
kuwaangamiza maskini katika nchi,
na wahitaji kutoka miongoni mwa wanadamu.

15 “Mruba anao binti wawili waliao,
‘Nipe! Nipe!’

“Kuna vitu vitatu visivyotosheka kamwe,
naam, viko vinne visivyosema, ‘Yatosha!’:
16 Ni kaburi, tumbo lisilozaa,
nchi isiyoshiba maji kamwe,
na moto, usiosema kamwe, ‘Yatosha!’

17 “Jicho lile limdhihakilo baba,
lile linalodharau kumtii mama,
litang’olewa na kunguru wa bondeni,
litaliwa na tai.

18 “Kuna vitu vitatu vinavyonishangaza sana,
naam, vinne nisivyovielewa:
19 Ni mwendo wa tai katika anga,
mwendo wa nyoka juu ya mwamba,
mwendo wa meli katika maji makuu ya bahari,
nao mwendo wa mtu pamoja na msichana.

20 “Huu ndio mwendo wa mwanamke mzinzi,
hula akapangusa kinywa chake na kusema,
‘Sikufanya chochote kibaya.’

21 “Kwa mambo matatu nchi hutetemeka,
naam, kwa mambo manne haiwezi kuvumilia:
22 Mtumwa awapo mfalme,
mpumbavu ashibapo chakula,
23 mwanamke asiyependwa aolewapo,
naye mtumishi wa kike achukuapo nafasi ya bibi yake.

24 “Vitu vinne duniani vilivyo vidogo,
lakini vina akili nyingi sana:
25 Mchwa ni viumbe wenye nguvu ndogo,
hata hivyo hujiwekea akiba ya chakula chao wakati wa kiangazi.
26 Pelele ni viumbe vyenye uwezo mdogo
hata hivyo hujitengenezea nyumba zao kwenye miamba.

27 Nzige hawana mfalme,
hata hivyo huenda pamoja vikosi vikosi.
28 Mjusi anaweza kushikwa kwa mkono,
hata hivyo huonekana katika majumba ya kifalme.

29 “Viko vitu vitatu ambavyo vinapendeza katika mwendo wao,
naam, vinne ambavyo hutembea kwa mwendo wa madaha:
30 simba, mwenye nguvu miongoni mwa wanyama,
asiyerudi nyuma kwa chochote;
31 jogoo atembeaye kwa maringo, pia beberu,
naye mfalme pamoja na jeshi lake lililomzunguka.

32 “Ikiwa umefanya upumbavu na ukajitukuza mwenyewe,
au kama umepanga mabaya,
basi funika mdomo wako na mkono wako.
33 Kwa maana kama vile kusukasuka maziwa hutoa siagi,
na pia kule kufinya pua hutoa damu,
kadhalika kuchochea hasira hutokeza ugomvi.”

31

Misemo Ya Mfalme Lemueli

1 Misemo ya Mfalme Lemueli, usia wa mama yake aliyomfundisha:
2 “Ee mwanangu, ee mwana wa tumbo langu,
ee mwana wa nadhiri zangu,*
3 Usitumie nguvu zako kwa wanawake,
uhodari wako kwa wale wanaowaharibu wafalme.

4 “Ee Lemueli, haifai wafalme,
haifai wafalme kunywa mvinyo,
haifai watawala kutamani sana kileo,
5 wasije wakanywa na kusahau vile sheria inavyoamuru
na kuwanyima haki zao wote walioonewa.
6 Wape kileo wale wanaoangamia,
mvinyo wale walio na uchungu,
7 Wanywe na kusahau umaskini wao
na wasikumbuke taabu yao tena.

8 “Sema kwa ajili ya wale wasioweza kujisemea,
kwa ajili ya haki za wote walioachwa ukiwa.
9 Sema na uamue kwa haki,
tetea haki za maskini na wahitaji.”

Maneno Ya Mwisho: Mke Mwenye Sifa Nzuri

10 Mke mwenye sifa nzuri, ni nani awezaye kumpata?
Yeye ni wa thamani sana kuliko marijani.†
11 Mume wake anamwamini kikamilifu
wala hakosi kitu chochote cha thamani.
12 Humtendea mumewe mema, wala si mabaya,
siku zote za maisha yake.

* **31:2** Au: Ewe uliye jibu la maombi yangu. † **31:10** Mithali 31:10-31 imetungwa kila mstari ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

13 Huchagua sufu na kitani
naye hufanya kazi kwa mikono yenye bidii.
14 Yeye ni kama meli za biashara
akileta chakula chake kutoka mbali.
15 Yeye huamka kungali bado giza
huwapa jamaa yake chakula
na mafungu kwa watumishi wake wa kike.
16 Huangalia shamba na kulinunua,
kutokana na mapato yake hupanda shamba la mizabibu.
17 Hufanya kazi zake kwa nguvu,
mikono yake ina nguvu kwa ajili ya kazi zake.
18 Huona kwamba biashara yake ina faida,
wala taa yake haizimiki usiku.
19 Huweka mikono yake kwenye pia,
navyo vidole vyake hushikilia kijiti chenye uzi.
20 Huwanyooshea maskini mikono yake
na kuwakunjulia wahitaji vitanga vyake.
21 Theluji ishukapo, hana hofu kwa ajili ya watu wa nyumbani mwake,
kwa maana wote wamevikwa nguo za kutia joto.
22 Hutengeneza mazulia ya urembo ya kufunika kitanda chake,
yeye huvaa kitani safi na urujuani.
23 Mume wake anaheshimiwa kwenye lango la mji,
aketipo miongoni mwa wazee wa nchi.
24 Hutengeneza mavazi ya kitani na kuyauza,
naye huwauzia wafanyabiashara mishipi.
25 Amevikwa nguvu na heshima,
anaweza kucheka bila kuwa na hofu kwa siku zijazo.
26 Huzungumza kwa hekima
na mafundisho ya kuaminika yapo ulimini mwake.
27 Huangalia mambo ya nyumbani mwake
wala hali chakula cha uvivu.
28 Watoto wake huamka na kumwita aliyebarikiwa,
mumewe pia humsifu, akisema:
29 "Wanawake wengi hufanya vitu vyenye sifa nzuri,
lakini wewe umewapita wote."
30 Kujipamba ili kuvutia ni udanganyifu na uzuri unapita upesi,
bali mwanamke anayemcha Bwana atasifiwa.
31 Mpe thawabu anayostahili,
nazo kazi zake na zimletee sifa kwenye lango la mji.

Mhubiri

Kila Kitu Ni Ubatili Mtupu

1 Maneno ya Mhubiri, mwana wa Daudi, mfalme huko Yerusalemu:
2 “Ubatili mtupu! Ubatili mtupu!”
Mhubiri anasema.
“Ubatili mtupu!
Kila kitu ni ubatili.”

3 Mwanadamu anafaidi nini kutokana na kazi yake yote
anayotaabikia chini ya jua?
4 Vizazi huja na vizazi hupita,
lakini dunia inadumu milele.
5 Jua huchomoza na jua huzama,
nalo huharakisha kurudi mawioni.
6 Upepo huvuma kuelekea kusini
na kugeukia kaskazini,
hurudia mzunguko huo huo,
daima ukirudia njia yake.
7 Mito yote hutiririka baharini,
hata hivyo bahari kamwe haijai.
Mahali mito inapotoka,
huko hurudi tena.
8 Vitu vyote vinachosha,
zaidi kuliko mtu anavyoweza kusema.
Jicho kamwe halitosheki kutazama,
wala sikio halishibi kusikia.
9 Kile kilichokuwepo kitakuwepo tena,
kile kilichofanyika kitafanyika tena,
hakuna kilicho kipya chini ya jua.
10 Kuna kitu chochote ambacho mtu anaweza kusema,
“Tazama! Kitu hiki ni kipya”?
Kilikuwepo tangu zamani za kale,
kilikuwepo kabla ya wakati wetu.
11 Hakuna kumbukumbu ya watu wa zamani,
hata na wale ambao hawajaja bado
hawatakumbukwa
na wale watakaofuata baadaye.

Hekima Ni Ubatili

12 Mimi, Mhubiri, nilikuwa mfalme wa Israeli katika Yerusalemu. 13 Nilitumia
muda wangu wote kujifunza na kuvumbua kwa hekima yote yanayofanyika chini ya
mbingu. Jinsi gani Mungu ameweka mzigo mzito juu ya wanadamu! 14 Nimeshaona
mambo yote yanayotendeka chini ya jua, hayo yote ni ubatili, hii ni kukimbiza upepo.
15 Kilichopindika hakiwezi kunyooshwa,
kile ambacho hakipo haiwezekani kukihesabu.
16 Niliwaza mwenyewe, “Tazama, nimekua na kuongezeka katika hekima kuliko
yeyote aliyewahi kutawala Yerusalemu kabla yangu. Nimekuwa na uzoefu mkubwa
wa hekima na maarifa.” 17 Ndipo nilipojitahidi kufahamu kutofautisha hekima,
wazimu na upumbavu, lakini nikatambua hata hili nalo ni kukimbiza upepo.

18 Kwa kuwa hekima nyingi huleta huzuni kubwa;
maarifa yanapoongezeka, masikitiko yanaongezeka.

2

Anasa Ni Ubatili

1 Nikafikiri moyoni mwangu, “Haya basi, nitakujaribu kwa anasa nione ni lipi
lililo jema.” Lakini hilo nalo likaonekana ni ubatili. 2 Nikasema, “Kicheko nacho ni
upumbavu. Nayo matokeo ya anasa ni nini?” 3 Nikajaribu kujifurahisha kwa mvinyo
na kukumbatia upumbavu, huku bado akili yangu inaniongoza kwa hekima. Nilitaka
kuona ni lipi bora watu wafanye kwa siku chache wanazoishi chini ya mbingu.

4 Nikafanya miradi mikubwa: Nikajijengea majumba na kulima mashamba ya
mizabibu. 5 Nikatengeneza bustani na viwanja vya starehe nikaotesha huko kila
aina ya miti ya matunda. 6 Nikajenga mabwawa ya kukusanya maji ya kunyweshea
hii miti iliyokuwa inastawi vizuri. 7 Nikanunua watumwa wa kiume na wa kike
na watumwa wengine walizaliwa nyumbani mwangu. Pia nilikuwa na makundi ya
ng’ombe, kondoo na mbuzi kuliko mtu yeyote aliyewahi kuishi Yerusalemu kabla
yangu. 8 Nikajikusanyia fedha na dhahabu, hazina za wafalme na za majimbo.
Nikajipatia waimbaji wanaume na wanawake, nazo nyumba za masuria: vitu
ambavyo moyo wa mwanadamu hufurahia. 9 Nikawa maarufu sana kuliko mtu
mwingine yeyote aliyepata kuishi Yerusalemu kabla yangu. Katika haya yote bado
nikawa nina hekima.

10 Sikujinyima kitu chochote ambacho macho yangu yalikitamani,
hakuna anasa ambayo niliunyima moyo wangu.
Moyo wangu ulifurahia kazi zangu zote,
hii ilikuwa thawabu ya kazi zangu zote.
11 Hata hivyo nilipokuja kuangalia yote ambayo
mikono yangu ilikuwa imefanya
na yale niliyotaabika kukamilisha,
kila kitu kilikuwa ni ubatili, ni kukimbiza upepo;
hapakuwa na faida yoyote chini ya jua.

Hekima Na Upumbavu Ni Ubatili

12 Kisha nikageuza mawazo yangu kufikiria hekima,
wazimu na upumbavu.
Ni nini zaidi mtu anayetawala baada ya mfalme
anachoweza kufanya ambacho hakijafanywa?
13 Nikaona kuwa hekima ni bora kuliko upumbavu,
kama vile nuru ilivyo bora kuliko giza.
14 Mtu mwenye hekima ana macho katika kichwa chake,
lakini mpumbavu anatembea gizani;
lakini nikaja kuona kwamba
wote wawili hatima yao inafanana.

15 Kisha nikafikiri moyoni mwangu,
“Hatima ya mpumbavu itanipata mimi pia.
Nitafaidi nini basi kwa kuwa na hekima?”
Nikasema moyoni mwangu,
“Hili nalo ni ubatili.”
16 Kwa maana kwa mtu mwenye hekima,
kama ilivyo kwa mpumbavu,
hatakumbukwa kwa muda mrefu,
katika siku zijazo wote watasahaulika.

Kama vile ilivyo kwa mpumbavu,
mtu mwenye hekima pia lazima atakufa!

Kutaabika Ni Ubatili

17 Kwa hiyo nikachukia maisha, kwa sababu kazi inayofanyika chini ya jua ilikuwa
masikitiko kwangu. Yote hayo ni ubatili, ni kukimbiza upepo. 18 Nikachukia kila kitu
nilichokuwa nimetaabikia chini ya jua, kwa sababu ni lazima nimwachie yule ajaye
baada yangu. 19 Nani ajuaye kama atakuwa ni mtu mwenye hekima au mpumbavu?
Lakini hata hivyo yeye ndiye atakayetawala kazi zote ambazo nimemiminia juhudi
na ustadi chini ya jua. Hili nalo ni ubatili. 20 Kwa hiyo moyo wangu ukaanza kukata
tamaa juu ya kazi yangu yote niliyoifanya kwa taabu chini ya jua. 21 Kwa kuwa
mtu anaweza kufanya kazi yake kwa hekima, maarifa na ustadi, kisha analazimika
kuacha vyote alivyo navyo kwa mtu mwingine ambaye hajavifanyia kazi. Hili nalo
pia ni ubatili tena ni balaa kubwa. 22 Mtu atapata nini kwa taabu yote na kuhangaika
kwa bidii katika kazi anayotaabikia chini ya jua? 23 Siku zake zote kazi yake ni
maumivu na masikitiko, hata usiku akili yake haipati mapumziko. Hili nalo pia ni
ubatili.

24 Hakuna kitu bora anachoweza kufanya mtu zaidi ya kula na kunywa na
kuridhika katika kazi yake. Hili nalo pia, ninaona, latokana na mkono wa Mungu,
25 kwa sababu pasipo yeye, ni nani awezaye kula na kufurahi? 26 Kwa yule mtu
anayempendeza Mungu, Mungu humpa hekima, maarifa na furaha, bali kwa mwenye
dhambi Mungu humpa kazi ya kukusanya na kuhifadhi utajiri ili Mungu ampe yule
anayempenda. Hili nalo pia ni ubatili, ni kukimbiza upepo.

3

Kila Jambo Lina Wakati Wake

1 Kuna wakati kwa ajili ya kila jambo,
nayo majira kwa kila tendo chini ya mbingu:

2 wakati wa kuzaliwa na wakati wa kufa,
wakati wa kupanda na wakati wa kung'oa yaliyopandwa,
3 wakati wa kuua na wakati wa kuponya,
wakati wa kubomoa,
na wakati wa kujenga,
4 wakati wa kulia na wakati wa kucheka,
wakati wa kuomboleza na wakati wa kucheza,
5 wakati wa kutawanya mawe na wakati wa kukusanya mawe,
wakati wa kukumbatia na wakati wa kutokumbatia,
6 wakati wa kutafuta na wakati wa kupoteza,
wakati wa kuweka na wakati wa kutupa,
7 wakati wa kurarua na wakati wa kushona,
wakati wa kunyamaza na wakati wa kuzungumza,
8 wakati wa kupenda na wakati wa kuchukia,
wakati wa vita na wakati wa amani.

9 Mfanyakazi anapata faida gani kutokana na taabu yake? 10 Nimeona mzigo Mungu
alioweka juu ya wanadamu. 11 Amefanya kila kitu kiwe kizuri kwa wakati wake.
Pia ameiweka hiyo milele katika mioyo ya wanadamu, wala hawawezi kutambua
kwa kina yale ambayo Mungu amefanya tangu mwanzo hadi mwisho. 12 Ninajua
kwamba hakuna kitu bora kwa wanadamu kuliko kuwa na furaha na kutenda
mema wakati wanapoishi. 13 Tena ni karama ya Mungu kila mtu apate kula na
kunywa na kujiburudisha kwa mema katika kazi yake yote. 14 Ninajua kwamba

kila kitu anachokifanya Mungu kitadumu milele, hakuna kinachoweza kuongezwa
au kupunguzwa. Mungu hufanya hivyo ili watu wamche yeye.
15 Chochote kilichopo kilishakuwepo,
na kitakachokuwepo kimekwishakuwepo kabla;
naye Mungu huyaita yale yaliyopita yarudi tena.
16 Pia nikaona kitu kingine tena chini ya jua:
Mahali pa kutolea hukumu,
uovu ulikuwepo,
mahali pa kupatia haki,
uovu ulikuwepo.
17 Nikafikiri moyoni mwangu,
"Mungu atawaleta hukumuni
wote wawili wenye haki na waovu,
kwa maana kutakuwako na wakati kwa ajili ya kila jambo,
wakati kwa ajili ya kila tendo."
18 Pia nikafikiri, "Kuhusu wanadamu, Mungu huwajaribu ili wajione kwamba wao
ni kama wanyama. 19 Hatima ya mwanadamu ni kama ile ya wanyama; wote wana
mwisho unaofanana: Jinsi anavyokufa mnyama, ndivyo anavyokufa mwanadamu.
Wote wana pumzi inayofanana; mwanadamu hana cha zaidi kuliko mnyama. Kila
kitu ni ubatili. 20 Wote huenda mahali panapofanana; wote hutoka mavumbini,
mavumbini wote hurudi. 21 Ni nani ajuaye kama roho ya mtu huenda juu na roho
ya mnyama hushuka chini ardhini?"
22 Kwa hiyo nikaona kwamba hakuna kitu kilicho bora zaidi kwa mwanadamu
kuliko kuifurahia kazi yake, kwa sababu hilo ndilo fungu lake. Kwa maana ni nani
awezaye kumrudisha ili aje kuona kile kitakachotendeka baada yake?

4

Uonevu, Taabu, Uadui

1 Nikatazama tena nikaona uonevu wote uliokuwa unafanyika chini ya jua:
Nikaona machozi ya walioonewa,
wala hawana wa kuwafariji;
uwezo ulikuwa upande wa wale wanaowaonea,
wala hawana wa kuwafariji.
2 Nami nikasema kwamba wafu,
waliokwisha kufa,
wana furaha kuliko watu walio hai,
ambao bado wanaishi.
3 Lakini aliye bora kuliko hao wawili
ni yule ambaye hajazaliwa bado,
ambaye hajaona ule uovu
unaofanyika chini ya jua.
4 Tena nikaona kuwa kazi zote na mafanikio yote huchipuka kutokana na wivu wa
mtu kwa jirani yake. Hili nalo ni ubatili, ni kukimbiza upepo.
5 Mpumbavu hukunja mikono yake
na kujiangamiza mwenyewe.
6 Afadhali konzi moja pamoja
na utulivu kuliko konzi mbili pamoja na taabu
na kukimbiza upepo.
7 Tena nikaona kitu kingine kilicho ubatili chini ya jua:
8 Kulikuwepo mwanadamu aliye peke yake,

hakuwa na mwana wala ndugu.
Hapakuwa na mwisho wa kazi yake,
hata hivyo macho yake
hayakutosheka na utajiri wake.
Aliuliza, “Ninajitaabisha hivi kwa ajili ya nani,
nami kwa nini ninajinyima kufurahia?”
Hili pia ni ubatili,
ni shughuli yenye taabu!

9 Wawili ni afadhali kuliko mmoja,
kwa sababu wana malipo mazuri kwa kazi yao:
10 Kama mmoja akianguka,
mwenzake atamwinua.
Lakini ni jambo la kuhuzunisha
kwa mtu yule aangukaye
naye hana wa kumwinua!
11 Pia, kama wawili wakilala pamoja
watapashana joto.
Lakini ni vipi mtu aweza
kujipasha joto mwenyewe?
12 Ingawa mtu mmoja aweza kushindwa,
watu wawili wanaweza
kumkabili adui na kumshinda.
Kamba ya nyuzi tatu
haikatiki kwa urahisi.

Maendeleo Ni Ubatili

13 Afadhali kijana maskini mwenye hekima kuliko mfalme mzee mpumbavu
ambaye hajui tena kupokea maonyo. 14 Kijana huyo angeweza kutokea gerezani
akapata ufalme, au angeweza kuwa amezaliwa katika umaskini kwenye huo ufalme.
15 Nikaona kwamba wote walioishi na kutembea chini ya jua walimfuata kijana,
aliyepokea ufalme. 16 Hapakuwa na kikomo cha watu wote aliowatawala. Lakini
wale waliokuja baadaye hawakufurahia kazi ya yule aliyepokea ufalme. Hili nalo
pia ni ubatili, ni kukimbiza upepo.

5

Simama Katika Kicho Cha Mungu

1 Linda hatua zako uendapo katika nyumba ya Mungu. Karibia usikilize kuliko
kutoa dhabihu ya wapumbavu, ambao hawajui kuwa wanafanya kosa.
2 Usiwe mwepesi kuzungumza,
usiwe na haraka katika moyo wako
kuzungumza lolote mbele za Mungu.
Mungu yuko mbinguni
nawe uko duniani,
kwa hiyo maneno yako
na yawe machache.
3 Kama vile ndoto huja
wakati kuna shughuli nyingi,
ndivyo yalivyo mazungumzo ya mpumbavu
wakati kuna maneno mengi.

4 Wakati unapomwekea Mungu nadhiri, usikawie kuitimiza. Yeye hafurahii
wapumbavu; timiza nadhiri yako. 5 Ni afadhali usiweke nadhiri kuliko kuiweka na
usiitimize. 6 Usiruhusu kinywa chako kukuingiza dhambini. Tena usijitetee mbele
ya huyo mjumbe wa hekaluni, ukisema, “Niliweka nadhiri kwa makosa.” Kwa nini
Mungu akasirike kwa ajili ya yale unayosema na kuiharibu kazi ya mikono yako?
7 Kuota ndoto kwingi na maneno mengi ni ubatili. Kwa hiyo simama katika kicho
cha Mungu.

Utajiri Ni Ubatili

8 Kama ukiona maskini wanaonewa katika nchi, hukumu na haki vikipotoshwa,
usishangazwe na mambo hayo, kwa maana afisa mmoja anaangaliwa na aliye juu
yake zaidi na juu ya hao wawili kuna wengine walio juu zaidi yao. 9 Mafanikio ya
nchi ni kwa ajili ya wote, hata mfalme mwenyewe hufaidi kutoka mashambani.

10 Yeyote apendaye fedha kamwe
hatosheki na fedha;
yeyote apendaye utajiri kamwe
hatosheki na kipato chake.
Hili nalo pia ni ubatili.

11 Mali ikiongezeka, ndivyo walaji
wanavyoongezeka.
Hii nayo inamfaidia nini mwenye mali
isipokuwa ni kushibisha macho yake?

12 Usingizi wa kibarua ni mtamu,
awe amekula kidogo au kingi,
lakini wingi wa mali
humnyima tajiri usingizi.

13 Nimeshaona uovu mzito chini ya jua:
Utajiri uliolimbikizwa kwa kujinyima
na kuleta madhara kwa mwenye mali,
14 au utajiri uliopotea kwa bahati mbaya,
hivyo kwamba wakati akiwa na mwana
hakuna chochote kilichobaki kwa ajili yake.
15 Mtu hutoka tumboni mwa mama yake uchi,
naye jinsi alivyokuja vivyo hivyo huondoka.
Hachukui chochote kutokana na kazi yake
ambacho anaweza kukibeba mkononi mwake.

16 Hili nalo ni baya la kusikitisha:
Kama vile mtu ajavyo, vivyo hivyo huondoka,
naye anapata faida gani,
maadamu hutaabika kwa ajili ya upepo?
17 Siku zake zote hula gizani,
pamoja na fadhaa kubwa,
mateso na hasira.

18 Ndipo nikatambua kwamba ni vyema na sahihi kwa mtu kula na kunywa na
kutosheka katika kazi yake ngumu chini ya jua katika siku chache za maisha yake
Mungu alizompa, kwa maana hili ndilo fungu lake. 19 Zaidi ya yote, Mungu anapompa
mtu yeyote utajiri na milki, humwezesha kuvifurahia, kukubali fungu lake na kuwa
na furaha katika kazi yake, hii ni karama ya Mungu. 20 Mara chache mtu huzifikiri
siku za maisha yake, kwa sababu Mungu humfanya ashikwe na furaha ya moyoni.

6

1 Nimeona ubaya mwingine chini ya jua, nao unalemea sana wanadamu: 2 Mungu
humpa mwanadamu utajiri, mali na heshima, hivyo hakukosa chochote moyo wake
unachokitamani. Lakini Mungu hamwezeshi kuvifurahia, badala yake mgeni ndiye
anayevifurahia. Hili ni ubatili, ni ubaya unaosikitisha.

3 Mtu anaweza kuwa na watoto mia moja naye akaishi miaka mingi, lakini haidhuru
kuwa ataishi muda mrefu kiasi gani, kama hawezi kufurahia mafanikio yake na
kwamba hapati mazishi ya heshima, ninasema afadhali mtoto aliyezaliwa akiwa
amekufa kuliko yeye. 4 Kuzaliwa kwake hakuna maana, huondokea gizani na gizani
jina lake hufunikwa. 5 Ingawa hakuwahi kuliona jua wala kujua kitu chochote,
yeye ana pumziko zaidi kuliko mtu huyo, 6 Hata kama huyo mtu ataishi miaka elfu
mara mbili na zaidi, lakini akashindwa kufurahia mafanikio yake, je, wote hawaendi
sehemu moja?

7 Juhudi zote za binadamu ni kwa ajili ya kinywa chake,
hata hivyo hamu yake kamwe haitoshelezwi.
8 Mtu mwenye hekima ana faida gani
zaidi ya mpumbavu?
Mtu maskini anapata faida gani
kwa kujua jinsi ya kujistahi
mbele ya watu wengine?
9 Ni bora kile ambacho jicho linakiona
kuliko hamu isiyotoshelezwa.
Hili nalo ni ubatili,
ni kukimbiza upepo.

10 Lolote lililopo limekwisha kupewa jina,
naye mwanadamu alivyo ameshajulikana;
hakuna mtu awezaye kushindana
na mwenye nguvu kuliko yeye.
11 Maneno yanavyokuwa mengi,
ndivyo yanavyokosa maana,
Je, hilo linamfaidia vipi yeyote?

12 Kwa maana ni nani anayejua lililo jema kwa ajili ya maisha ya mwanadamu,
katika siku chache na za ubatili anazopita kama kivuli? Ni nani awezaye kumwambia
yatakayotokea chini ya jua baada ya yeye kuondoka?

7

Hekima

1 Afadhali sifa nzuri kuliko manukato safi,
nayo siku ya kufa kuliko ya kuzaliwa.
2 Afadhali kwenda kwenye nyumba ya msiba
kuliko kwenda kwenye nyumba ya karamu,
kwa kuwa kifo ni hatima ya kila mwanadamu,
imewapasa walio hai kuliweka hili mioyoni mwao.
3 Huzuni ni afadhali kuliko kicheko,
kwa sababu uso wenye huzuni wafaa kwa moyo.
4 Moyo wa wenye hekima uko katika nyumba ya msiba,
lakini moyo wa wapumbavu uko katika nyumba ya anasa.
5 Afadhali kusikia karipio la mtu mwenye hekima,
kuliko kusikiliza wimbo wa wapumbavu.

6 Kama ilivyo kuvunjika kwa miiba chini ya sufuria,
ndivyo kilivyo kicheko cha wapumbavu.
Hili nalo pia ni ubatili.

7 Dhuluma humfanya mtu mwenye hekima kuwa mpumbavu,
nayo rushwa huuharibu moyo.

8 Mwisho wa jambo ni bora kuliko mwanzo wake,
uvumilivu ni bora kuliko kiburi.
9 Usiwe mwepesi kukasirika rohoni mwako,
kwa kuwa hasira hukaa kifuani mwa wapumbavu.

10 Usiseme, "Kwa nini siku za kale zilikuwa bora kuliko siku hizi?"
Kwa maana si hekima kuuliza maswali kama hayo.

11 Hekima, kama ulivyo urithi, ni kitu chema
na huwafaidia wale walionalo jua.
12 Hekima ni ulinzi kama fedha ilivyo ulinzi,
lakini faida ya maarifa ni hii:
kwamba hekima huhifadhi maisha ya aliye nayo.
13 Tafakari kile Mungu alichokitenda:
Nani awezaye kunyoosha
kile ambacho yeye amekipinda?
14 Nyakati zikiwa nzuri, ufurahi,
lakini nyakati zikiwa mbaya, tafakari:
Mungu amefanya hiyo moja,
naam, sanjari* na hiyo nyingine.
Kwa hiyo, mwanadamu hawezi kugundua
kitu chochote kuhusu maisha yake ya baadaye.
15 Katika maisha haya yangu ya ubatili nimeshaona haya mawili:
mtu mwadilifu akiangamia katika uadilifu wake,
naye mtu mwovu akiishi maisha marefu katika uovu wake.
16 Usiwe mwenye haki kupita kiasi,
wala usiwe na hekima kupita kiasi:
kwa nini kujiangamiza mwenyewe?
17 Usiwe mwovu kupita kiasi,
wala usiwe mpumbavu:
kwa nini kufa kabla ya wakati wako?
18 Ni vyema kushika hilo moja
na wala usiache hilo jingine likupite.
Mtu amchaye Mungu ataepuka huko kupita kiasi.†

19 Hekima humfanya yeye aliye nayo kuwa na uwezo zaidi
kuliko watawala kumi katika mji.

20 Hakuna mtu mwenye haki duniani
ambaye hufanya mambo ya haki
na kamwe asitende dhambi.

---

* **7:14** Sanjari hapa maana yake mwandamano wa vitu, wanyama au watu. † **7:18** Au: atafuata hayo yote mawili.

21 Usitie maanani kila neno linalosemwa na watu,
la sivyo, waweza kumsikia
mtumishi wako akikulaani:
22 kwa kuwa unafahamu moyoni mwako
kwamba wewe mwenyewe mara nyingi
umewalaani wengine.
23 Yote haya niliyajaribu kwa hekima, nikasema,
“Nimeamua kuwa na hekima”:
lakini hii ilikuwa nje ya uwezo wangu.
24 Vyovyote hekima ilivyo,
hekima iko mbali sana na imejificha,
ni nani awezaye kuigundua?
25 Nikageuza fikira zangu ili kuelewa,
kuchunguza na kuitafuta hekima
na kusudi la mambo,
na ili kuelewa ujinga wa uovu,
na wazimu wa upumbavu.

26 Nimeona jambo lililo chungu kuliko mauti,
mwanamke ambaye ni mtego,
ambaye moyo wake ni wavu wa kutegea
na mikono yake ni minyororo.
Mtu ampendezaye Mungu atamkwepa,
bali mwenye dhambi atanaswa naye.
27 Mhubiri anasema, “Tazama, hili ndilo nililogundua:
“Nimegundua kitu kimoja baada ya kingine nilipokuwa katika kusudi la mambo:
28 ningali natafiti
lakini sipati:
nilimpata mwanaume mmoja mnyofu miongoni mwa elfu,
lakini hakuna mwanamke mmoja mnyofu miongoni mwao.
29 Hili ndilo peke yake nililolipata:
Mungu amemuumba mwanadamu mnyofu,
lakini mwanadamu amebuni mambo mengi.”

8

1 Ni nani aliye kama mtu mwenye hekima?
Ni nani ajuaye maelezo ya mambo?
Hekima hung’arisha uso wa mtu na kubadili ugumu wa uso wake.

Mtii Mfalme

2 Nawaambia, Tii amri ya mfalme, kwa sababu uliapa mbele za Mungu.
3 Usiharakishe kuondoka mbele ya mfalme. Usiendelee kutenda lililo baya, kwa
maana mfalme atafanya lolote apendalo. 4 Kwa kuwa neno la mfalme ndilo lenye
mamlaka ya mwisho, nani awezaye kumwambia, “Je, wewe unafanya nini?”
5 Yeyote anayetii agizo lake hatadhurika,
moyo wa hekima utajua wakati muafaka
na jinsi ya kutenda.
6 Kwa maana kuna wakati muafaka
na utaratibu wa kila jambo,
ingawa huzuni ya mwanadamu
huwa nzito juu yake.

7 Kwa vile hakuna mtu ajuaye siku zijazo,
ni nani awezaye kumwambia linalokuja?
8 Hakuna mwanadamu
awezaye kushikilia roho yake asife,
wala hakuna mwenye uwezo
juu ya siku ya kufa kwake.
Kama vile hakuna yeyote arudishwaye nyuma wakati wa vita,
kadhalika uovu hautawaweka huru wale wautendao.

9 Yote haya niliyaona, nilipokuwa natafakari kila kitu kinachotendeka chini ya
jua. Kuna wakati ambapo mtu hujifanya bwana juu ya wengine kwa madhara yake
mwenyewe. 10 Ndipo pia, nikaona waovu wakizikwa, wale ambao walizoea kuingia
na kutoka mahali patakatifu na kupewa sifa katika mji ambapo walikuwa wamefanya
haya. Hili nalo ni ubatili.

11 Wakati hukumu juu ya tendo ovu haitekelezwi upesi, mioyo ya watu hujaa
mipango ya kutenda maovu. 12 Ingawa mtu mwovu hufanya maovu mia moja
na akaendelea kuishi maisha marefu, najua kwamba itakuwa bora zaidi kwa
watu wanaomwogopa Mungu, wamchao Mungu. 13 Lakini kwa sababu waovu
hawamwogopi Mungu, hawatafanikiwa, maisha yao hayatarefuka kama kivuli.

14 Kuna kitu kingine ambacho ni ubatili kinachotokea duniani: Watu waadilifu
kupata yale yanayowastahili waovu, nao waovu kupata yale yanayowastahili
waadilifu. Hili nalo pia, nasema ni ubatili. 15 Kwa hiyo mimi ninasifu kufurahia
maisha, kwa sababu hakuna kitu bora zaidi kwa mwanadamu chini ya jua kuliko
kula, kunywa na kufurahi. Kisha furaha itafuatana naye kazini mwake siku zote za
maisha yake ambazo amepewa na Mungu chini ya jua.

16 Nilipotafakari akilini mwangu ili nijue hekima na kuangalia kazi ya mwanadamu
duniani, jinsi ambavyo macho yake hayapati usingizi mchana wala usiku, 17 ndipo
nikaona yale yote ambayo Mungu ameyafanya. Hakuna yeyote awezaye kuelewa
yale yanayotendeka chini ya jua. Licha ya juhudi zake zote za kutafuta, mtu hawezi
kugundua maana yake. Hata ingawa mtu mwenye hekima anadai kuwa anafahamu,
kwa hakika hawezi kutambua.

9

Hatima Ya Wote

1 Kwa hiyo niliyatafakari yote haya nikafikia uamuzi kwamba waadilifu na wenye
hekima na yale wanayoyafanya yako mikononi mwa Mungu, lakini hakuna mtu
ajuaye kama anangojewa na upendo au chuki. 2 Wote wanayo hatima inayofanana,
mwadilifu na mwovu, mwema na mbaya, aliye safi na aliye najisi, wale wanaotoa
dhabihu na wale wasiotoa.

Kama ilivyo kwa mtu mwema,
ndivyo ilivyo kwa mtu mwenye dhambi;
kama ilivyo kwa wale wanaoapa,
ndivyo ilivyo kwa wale wasioapa.

3 Huu ni ubaya ulio katika kila kitu kinachotendeka chini ya jua: Mwisho
unaofanana huwapata wote. Zaidi ya hayo, mioyo ya watu, imejaa ubaya na kuna
wazimu mioyoni mwao wangali hai, hatimaye huungana na waliokufa. 4 Yeyote
aliye miongoni mwa walio hai analo tumaini, hata mbwa hai ni bora kuliko simba
aliyekufa!

5 Kwa maana walio hai wanajua kwamba watakufa,
lakini wafu hawajui chochote,
hawana tuzo zaidi,
hata kumbukumbu yao imesahaulika.

6 Upendo wao, chuki yao na wivu wao
vimetoweka tangu kitambo,
kamwe hawatakuwa tena na sehemu
katika lolote linalotendeka chini ya jua.
7 Nenda, kula chakula chako kwa furaha, unywe divai yako kwa moyo wa shangwe,
kwa maana sasa Mungu anakubali unachofanya. 8 Daima uvae nguo nyeupe na daima
upake kichwa chako mafuta. 9 Furahia maisha na mke wako, umpendaye, siku zote
za maisha ya ubatili uliyopewa na Mungu chini ya jua, siku zote za ubatili. Kwa maana hili ndilo fungu lako katika maisha na katika kazi yako ya taabu chini ya
jua. 10 Lolote mkono wako upatalo kufanya, fanya kwa nguvu zako zote, kwa kuwa
huko kuzimu, unakokwenda, hakuna kufanya kazi wala mipango wala maarifa wala hekima.

11 Nimeona kitu kingine tena chini ya jua:
Si wenye mbio washindao mashindano
au wenye nguvu washindao vita,
wala si wenye hekima wapatao chakula
au wenye akili nyingi wapatao mali,
wala wenye elimu wapatao upendeleo,
lakini fursa huwapata wote.
12 Zaidi ya hayo, hakuna mwanadamu ajuaye wakati saa yake itakapokuja:
Kama vile samaki wavuliwavyo katika wavu mkatili,
au ndege wanaswavyo kwenye mtego,
vivyo hivyo wanadamu hunaswa na nyakati mbaya
zinazowaangukia bila kutazamia.

Hekima Ni Bora Kuliko Upumbavu

13 Pia niliona chini ya jua mfano huu wa hekima ambao ulinivutia sana: 14 Palikuwa
na mji mdogo uliokuwa na watu wachache ndani yake. Mfalme mwenye nguvu akainuka dhidi yake, akauzunguka akaweka jeshi kubwa dhidi yake. 15 Katika mji
huo kulikuwepo mtu mmoja maskini lakini mwenye hekima, naye akauokoa ule mji kwa hekima yake. Lakini hakuna aliyemkumbuka yule maskini. 16 Kwa hiyo,
nikasema, “Hekima ni bora kuliko nguvu.” Lakini hekima ya maskini imedharauliwa, wala hakuna anayesikiliza maneno yake.
17 Maneno ya utulivu ya mwenye hekima
husikiwa kuliko makelele ya mtawala wa wapumbavu.
18 Hekima ni bora kuliko silaha za vita,
lakini mwenye dhambi mmoja
huharibu mema mengi.

10

1 Kama vile nzi waliokufa huacha harufu mbaya kwenye manukato,
ndivyo upumbavu kidogo huzidi nguvu hekima na heshima.
2 Moyo wa mwenye hekima huelekea kuume,
lakini moyo wa mpumbavu huelekea kushoto.
3 Hata anapotembea barabarani,
mpumbavu hukosa ufahamu
na kudhihirisha kwa kila mmoja
jinsi alivyo mpumbavu.
4 Kama hasira ya mtawala ikiwaka dhidi yako,

usiache mahali pako,
utulivu huweza kuzuia makosa mengi.

5 Kuna ubaya niliouona chini ya jua,
aina ya kosa litokalo kwa mtawala:
6 Wapumbavu kuwekwa kwenye nafasi nyingi za juu,
wakati matajiri hushika nafasi za chini.
7 Mimi nimeona watumwa wamepanda farasi,
wakati wakuu wakitembea
kwa miguu kama watumwa.

8 Yeye achimbaye shimo
aweza kutumbukia ndani yake,
yeyote abomoaye ukuta
anaweza kuumwa na nyoka.
9 Yeyote apasuaye mawe
inawezekana yakamuumiza,
yeyote apasuaye magogo
inawezekana yakamuumiza.

10 Kama shoka ni butu
na halikunolewa,
nguvu nyingi zinahitajika,
lakini ustadi utaleta mafanikio.

11 Kama nyoka akiuma kabla ya kufanyiwa uaguzi,
mwaguzi hatahitajika tena.

12 Maneno yatokayo kinywani mwa mtu mwenye hekima
yana neema,
bali mpumbavu huangamizwa
na midomo yake mwenyewe.
13 Mwanzoni maneno yake ni upumbavu,
mwishoni ni wazimu mbaya,
14 naye mpumbavu huzidisha maneno.

Hakuna yeyote ajuaye linalokuja,
ni nani awezaye kueleza ni jambo gani
litakalotokea baada yake?

15 Kazi ya mpumbavu humchosha mwenyewe,
hajui njia iendayo mjini.

16 Ole wako, ee nchi ambayo mfalme wako alikuwa mtumwa
na ambayo wakuu wako hufanya karamu asubuhi.
17 Heri wewe, ee nchi ambayo mfalme wako ni wa uzao wenye kuheshimika
na ambayo wakuu wako hula chakula kwa wakati unaofaa:
ili kupata nguvu na si kwa ajili ya ulevi.

18 Kama mtu ni mvivu paa la nyumba huinama,
kutokana na mikono milegevu, nyumba huvuja.

19 Karamu hufanywa kwa ajili ya kicheko,
nao mvinyo hufurahisha maisha,
lakini fedha ni jawabu la mambo yote.

20 Usimshutumu mfalme hata ikiwa ni katika mawazo yako,
au kumlaani tajiri katika chumba chako cha kulala,
kwa sababu ndege wa angani wanaweza kuchukua maneno yako,
naye ndege anayeruka anaweza kutoa taarifa ya yale uliyosema.

11

Mkate Juu Ya Maji

1 Tupa mkate wako juu ya maji,
kwa maana baada ya siku nyingi
utaupata tena.
2 Wape sehemu watu saba, naam hata wanane,
kwa maana hujui ni baa gani
litakalokuwa juu ya nchi.

3 Kama mawingu yamejaa maji,
hunyesha mvua juu ya nchi.
Kama mti ukianguka kuelekea kusini
au kuelekea kaskazini,
mahali ulipoangukia,
hapo ndipo utakapolala.
4 Yeyote atazamaye upepo hatapanda,
yeyote aangaliaye mawingu hatavuna.

5 Kama vile usivyofahamu njia ya upepo,
au jinsi mwili uumbwavyo
ndani ya tumbo la mama,
vivyo hivyo huwezi kufahamu kazi ya Mungu,
Muumba wa vitu vyote.

6 Panda mbegu yako asubuhi,
nako jioni usiruhusu mikono yako ilegee,
kwa maana hujui ni ipi itakayofanikiwa,
kwamba ni hii au ni ile,
au kwamba zote zitafanikiwa sawasawa.

Mkumbuke Muumba Wako Ukiwa Bado Kijana

7 Nuru ni tamu,
tena inafurahisha macho kuona jua.
8 Hata kama mtu ataishi miaka mingi kiasi gani,
na aifurahie yote.
Lakini na akumbuke siku za giza,
kwa maana zitakuwa nyingi.
Kila kitu kitakachokuja ni ubatili.

9 Furahi ewe kijana, wakati ungali kijana,
moyo wako na ukupe furaha
katika siku za ujana wako.

Fuata njia za moyo wako
na chochote macho yako yaonayo,
lakini ujue kwamba kwa ajili ya haya yote
Mungu atakuleta hukumuni.
10 Kwa hiyo basi, ondoa wasiwasi moyoni mwako
na utupilie mbali masumbufu ya mwili wako,
kwa kuwa ujana na nguvu ni ubatili.

12

1 Mkumbuke Muumba wako
siku za ujana wako,
kabla hazijaja siku za taabu,
wala haijakaribia miaka utakaposema,
"Mimi sifurahii hiyo":
2 kabla jua na nuru,
nao mwezi na nyota havijatiwa giza,
kabla ya kurudi mawingu baada ya mvua;
3 siku ile walinzi wa nyumba watakapotetemeka,
nao watu wenye nguvu watakapojiinamisha,
wakati wasagao watakapokoma kwa sababu ya uchache,
nao wachunguliao madirishani kutiwa giza;
4 wakati milango ya kuingia barabarani itakapofungwa
na sauti ya kusaga kufifia;
wakati watu wataamshwa kwa sauti ya ndege,
lakini nyimbo zao zote zikififia;
5 wakati watu watakapoogopa kilichoinuka juu
na hatari zitakazokuwepo barabarani;
wakati mlozi utakapochanua maua
na panzi kujikokota
nawe usiwe na shauku ya kitu chochote.
Ndipo mwanadamu aiendea nyumba yake ya milele
nao waombolezaji wakizunguka barabarani.

6 Mkumbuke Muumba wako: kabla haijakatika kamba ya fedha,
au bakuli la dhahabu halijavunjika;
kabla mtungi kuvunjika kwenye chemchemi,
au gurudumu kuvunjika kisimani,
7 nayo mavumbi kurudi ardhini yalikotoka,
na roho kurudi kwa Mungu aliyeitoa.

8 Mhubiri asema, "Ubatili! Ubatili!
Kila kitu ni ubatili!"

Hitimisho La Mambo

9 Mhubiri hakuwa tu na hekima, bali aliwagawia watu maarifa pia. Alitafakari
na kutafiti na akaweka katika utaratibu mithali nyingi. 10 Mhubiri alitafiti ili kupata
maneno sahihi na kila alichoandika kilikuwa sawa na kweli.
11 Maneno ya wenye hekima ni kama mchokoro, mithali zao zilizokusanywa pamoja
ni kama misumari iliyogongomewa ikawa imara, yaliyotolewa na Mchungaji mmoja.
12 Tena zaidi ya hayo, mwanangu, kubali maonyo, hakuna mwisho wa kutunga vitabu
vingi, nako kusoma sana huuchosha mwili.

13 Hii ndiyo jumla ya maneno;
yote yamekwisha sikiwa:
Mche Mungu, nawe uzishike amri zake,
maana kwa jumla ndiyo impasayo mtu.
14 Kwa maana Mungu ataleta hukumuni kila kazi,
pamoja na kila neno la siri,
likiwa jema au baya.

Wimbo Ulio Bora

1 Wimbo ulio bora wa Solomoni.

Shairi La Kwanza
Mpendwa
2 Unibusu kwa busu la kinywa chako,
kwa maana upendo wako unafurahisha kuliko divai.
3 Manukato yako yananukia vizuri,
jina lako ni kama manukato yaliyomiminwa.
Ndiyo sababu wanawali wanakupenda!
4 Nichukue twende nawe, na tufanye haraka!
Mfalme na anilete ndani ya vyumba vyake.
Marafiki
Tunakushangilia na kukufurahia,
tutasifu upendo wako zaidi kuliko divai.
Mpendwa
Tazama jinsi ilivyo bora wakupende!
5 Mimi ni mweusi, lakini napendeza,
enyi binti za Yerusalemu,
mweusi kama mahema ya Kedari,
kama mapazia ya hema la Solomoni.
6 Usinikazie macho kwa sababu mimi ni mweusi,
kwa sababu nimefanywa mweusi na jua.
Wana wa mama yangu walinikasirikia
na kunifanya niwe mtunza mashamba ya mizabibu.
Shamba langu mwenyewe la mizabibu nimeliacha.
7 Niambie, wewe ambaye ninakupenda,
unalisha wapi kundi lako la kondoo
na ni wapi unapowapumzisha kondoo wako adhuhuri.
Kwa nini niwe kama mwanamke aliyefunikwa shela
karibu na makundi ya rafiki zako?
Marafiki
8 Kama hujui, ewe mwanamke mzuri kuliko wote,
fuata nyayo za kondoo,
na kulisha wana-mbuzi wako
karibu na hema za wachungaji.
Mpenzi
9 Mpenzi wangu, ninakufananisha na farasi jike
aliyefungwa katika mojawapo ya magari ya vita ya Farao.
10 Mashavu yako yanapendeza yakiwa na vipuli,
shingo yako ikiwa na mikufu ya vito.
11 Tutakufanyia vipuli vya dhahabu,
vyenye kupambwa kwa fedha.
Mpendwa
12 Wakati mfalme alipokuwa mezani pake,
manukato yangu yalisambaza harufu yake nzuri.
13 Mpenzi wangu kwangu mimi ni kifuko cha manemane

kati ya matiti yangu.
14 Mpenzi wangu kwangu mimi ni kama kishada cha maua ya mhina
kutoka mashamba ya mizabibu ya En-Gedi.
Mpenzi
15 Tazama jinsi ulivyo mzuri, mpenzi wangu!
Tazama jinsi ulivyo mzuri!
Macho yako ni kama ya hua.
Mpendwa
16 Tazama jinsi ulivyo mzuri, mpenzi wangu!
Ee, tazama jinsi unavyopendeza!
Na kitanda chetu ni cha majani mazuri.
Mpenzi
17 Nguzo za nyumba yetu ni mierezi,
na mapao yetu ni miberoshi.

2

Mpendwa
1 Mimi ni ua la Sharoni,
yungiyungi ya bondeni.
Mpenzi
2 Kama yungiyungi katikati ya miiba
ndivyo alivyo mpenzi wangu katikati ya wanawali.
Mpendwa
3 Kama mti wa mtofaa miongoni mwa miti ya msituni
ndivyo alivyo mpenzi wangu
miongoni mwa wanaume vijana.
Ninafurahia kuketi kivulini mwa mwanaume huyu,
na tunda lake ni tamu kwangu.
4 Amenichukua mpaka kwenye ukumbi wa karamu,
na bendera ya huyu mwanaume
juu yangu ni upendo.
5 Nitie nguvu kwa zabibu kavu,
niburudishe kwa matofaa,
kwa maana ninazimia kwa mapenzi.
6 Mkono wake wa kushoto uko chini ya kichwa changu,
na mkono wake wa kuume unanikumbatia.
7 Binti za Yerusalemu, ninawaagiza
kwa paa na kwa ayala wa shambani:
Msichochee wala kuamsha mapenzi
hata yatakapotaka yenyewe.

Shairi La Pili

Mpendwa
8 Sikiliza! Mpenzi wangu!
Tazama! Huyu hapa anakuja,
akirukaruka juu milimani
akizunguka juu ya vilima.
9 Mpenzi wangu ni kama paa au ayala kijana.
Tazama! Anasimama nyuma ya ukuta wetu,
akitazama kupitia madirishani,

akichungulia kimiani.
10 Mpenzi wangu alizungumza na kuniambia,
"Inuka, mpenzi wangu,
mrembo wangu, tufuatane.
11 Tazama! Wakati wa masika umepita,
mvua imekwisha na ikapita.
12 Maua yanatokea juu ya nchi;
majira ya kuimba yamewadia,
sauti za njiwa zinasikika
katika nchi yetu.
13 Mtini unatunga matunda yake ya mwanzoni,
zabibu zinazochanua zaeneza harufu nzuri.
Inuka, njoo mpenzi wangu.
Mrembo wangu, tufuatane."

Mpenzi

14 Hua wangu penye nyufa za majabali,
mafichoni pembezoni mwa mlima,
nionyeshe uso wako,
na niisikie sauti yako,
kwa maana sauti yako ni tamu,
na uso wako unapendeza.
15 Tukamatie mbweha,
mbweha wale wadogo
wanaoharibu mashamba ya mizabibu,
mashamba yetu ya mizabibu yaliyochanua.

Mpendwa

16 Mpenzi wangu ni wangu, nami ni wake,
yeye hujilisha katikati ya yungiyungi.
17 Mpaka jua linapochomoza,
na vivuli vikimbie,
rudi, mpenzi wangu,
na uwe kama paa,
au kama ayala kijana
juu ya vilima vya Betheri.

3

1 Usiku kucha kwenye kitanda changu
nilimtafuta yule moyo wangu umpendaye;
nilimtafuta, lakini sikumpata.
2 Sasa nitaondoka na kuzunguka mjini,
katika barabara zake na viwanja;
nitamtafuta yule moyo wangu umpendaye.
Kwa hiyo nilimtafuta lakini sikumpata.
3 Walinzi walinikuta
walipokuwa wakizunguka mji.
Nikawauliza, "Je, mmemwona
yule moyo wangu umpendaye?"
4 Kitambo kidogo tu baada ya kuwapita
nilimpata yule moyo wangu umpendaye.
Nilimshika na sikumwachia aende

mpaka nilipomleta katika nyumba ya mama yangu,
katika chumba cha yule aliyenichukua mimba.
5 Binti za Yerusalemu, ninawaagiza
kwa paa na kwa ayala wa shambani:
Msichochee wala kuamsha mapenzi
hata yatakapotaka yenyewe.

Shairi La Tatu

Mpenzi

6 Ni nani huyu anayekuja kutoka jangwani
kama nguzo ya moshi,
anayenukia manemane na uvumba
iliyotengenezwa kwa vikolezo vyote
vya mfanyabiashara?
7 Tazama! Ni gari la Solomoni
lisindikizwalo na mashujaa sitini,
walio wakuu sana wa Israeli,
8 wote wamevaa panga,
wote wazoefu katika vita,
kila mmoja na upanga wake pajani,
wamejiandaa kwa ajili ya hofu za usiku.
9 Mfalme Solomoni alijitengenezea gari;
alilitengeneza kwa mbao kutoka Lebanoni.
10 Nguzo zake alizitengeneza kwa fedha,
kitako chake kwa dhahabu.
Kiti chake kilipambwa kwa zambarau,
gari lake likanakshiwa njumu kwa upendo
na binti za Yerusalemu.
11 Tokeni nje, ninyi binti za Sayuni,
mkamtazame Mfalme Solomoni akiwa amevaa taji,
taji ambalo mama yake alimvika
siku ya arusi yake,
siku ambayo moyo wake ulishangilia.

4

Mpenzi

1 Tazama jinsi ulivyo mzuri, mpenzi wangu!
Ee, jinsi ulivyo mzuri!
Macho yako nyuma ya shela yako
ni kama ya hua.
Nywele zako ni kama kundi la mbuzi
zikishuka kutoka Mlima Gileadi.
2 Meno yako ni kama kundi la kondoo waliokatwa manyoya sasa hivi,
watokao kuogeshwa.
Kila mmoja ana pacha lake,
hakuna hata mmoja aliye peke yake.
3 Midomo yako ni kama uzi mwekundu,
kinywa chako kinapendeza.
Mashavu yako nyuma ya shela yako
ni kama vipande viwili vya komamanga.
4 Shingo yako ni kama mnara wa Daudi,

uliojengwa kwa madaha,
juu yake zimetundikwa ngao elfu,
zote ni ngao za mashujaa.
5 Matiti yako mawili ni kama wana-paa wawili,
kama wana-paa mapacha
wajilishao katikati ya yungiyungi.
6 Hata kupambazuke na vivuli vikimbie,
nitakwenda kwenye mlima wa manemane
na kwenye kilima cha uvumba.
7 Wewe ni mzuri kote, mpenzi wangu,
hakuna hitilafu ndani yako.

8 Enda nami kutoka Lebanoni, bibi arusi wangu,
enda nami kutoka Lebanoni.
Shuka kutoka ncha ya Amana,
kutoka juu ya Seniri, kilele cha Hermoni,
kutoka mapango ya simba
na kutoka mlima wapendapo kukaa chui.
9 Umeiba moyo wangu, dada yangu, bibi arusi wangu;
umeiba moyo wangu
kwa mtazamo mmoja wa macho yako,
kwa kito kimoja cha mkufu wako.
10 Tazama jinsi pendo lako linavyofurahisha,
dada yangu, bibi arusi wangu!
Pendo lako linafurahisha aje zaidi ya divai,
na harufu ya manukato yako zaidi ya kikolezo chochote!
11 Midomo yako inadondosha utamu kama sega la asali,
bibi arusi wangu;
maziwa na asali viko chini ya ulimi wako.
Harufu nzuri ya mavazi yako ni kama ile ya Lebanoni.
12 Wewe ni bustani iliyofungwa, dada yangu,
bibi arusi wangu;
wewe ni chanzo cha maji kilichozungushiwa kabisa,
chemchemi yangu peke yangu.
13 Mimea yako ni bustani ya mikomamanga
yenye matunda mazuri sana,
yenye hina na nardo,
14 nardo na zafarani,
mchai na mdalasini,
pamoja na kila aina ya mti wa uvumba,
manemane na udi,
na aina zote za vikolezo bora kuliko vyote.
15 Wewe ni chemchemi ya bustani,
kisima cha maji yatiririkayo,
yakitiririka kutoka Lebanoni.

Mpendwa

16 Amka, upepo wa kaskazini,
na uje, upepo wa kusini!
Vuma juu ya bustani yangu,
ili harufu yake nzuri iweze kuenea mpaka ng’ambo.
Mpendwa wangu na aje bustanini mwake

na kuonja matunda mazuri sana.

5

Mpenzi

1 Nimekuja kwenye bustani yangu, dada yangu,
bibi arusi wangu;
nimekusanya manemane yangu pamoja
na kikolezo changu.
Nimekula sega langu la asali na asali yangu;
nimekunywa divai yangu na maziwa yangu.

Marafiki

Kuleni, enyi marafiki, mnywe;
kunyweni ya kutosha, ee wapenzi.

Shairi La Nne

Mpendwa

2 Nililala lakini moyo wangu ulikuwa macho.
Sikiliza! Mpenzi wangu anabisha:
"Nifungulie, dada yangu, mpenzi wangu,
hua wangu, asiye na hitilafu.
Kichwa changu kimeloa umande,
na nywele zangu manyunyu ya usiku."
3 Nimevua joho langu:
je, ni lazima nivae tena?
Nimenawa miguu yangu:
je, ni lazima niichafue tena?
4 Mpenzi wangu aliweka mkono wake kwenye tundu la komeo;
moyo wangu ulianza kugonga kwa ajili yake.
5 Niliinuka kumfungulia mpenzi wangu,
mikono yangu ikidondosha manemane,
vidole vyangu vikitiririka manemane,
penye vipini vya komeo.
6 Nilimfungulia mpenzi wangu,
lakini mpenzi wangu alishaondoka;
alikuwa amekwenda zake.
Moyo wangu ulishuka kwa kuondoka kwake.
Nilimtafuta lakini sikumpata.
Nilimwita lakini hakunijibu.
7 Walinzi walinikuta
walipokuwa wakifanya zamu za ulinzi mjini.
Walinipiga, wakanijeruhi,
wakaninyang'anya joho langu,
hao walinzi wa kuta!
8 Enyi binti za Yerusalemu, ninawaagiza:
kama mkimpata mpenzi wangu,
mtamwambia nini?
Mwambieni ninazimia kwa mapenzi.

Marafiki

9 Je, mpendwa wako ni bora kuliko wengine namna gani,
wewe uliye mzuri kupita wanawake wote?
Je, mpendwa wako ni mzuri kuliko wengine, namna gani,

hata unatuagiza hivyo?
Mpendwa
10 Mpenzi wangu anang'aa, tena ni mwekundu,
wa kuvutia miongoni mwa wanaume kumi elfu.
11 Kichwa chake ni dhahabu safi kuliko zote,
nywele zake ni za mawimbi
na ni nyeusi kama kunguru.
12 Macho yake ni kama ya hua
kandokando ya vijito vya maji,
aliyeogeshwa kwenye maziwa,
yaliyopangwa kama vito vya thamani.
13 Mashavu yake ni kama matuta ya vikolezo
yakitoa manukato.
Midomo yake ni kama yungiyungi
inayodondosha manemane.
14 Mikono yake ni fimbo za dhahabu
iliyopambwa kwa krisolitho.
Mwili wake ni kama pembe ya ndovu iliyong'arishwa
iliyopambwa na yakuti samawi.
15 Miguu yake ni nguzo za marmar
zilizosimikwa katika vitako vya dhahabu safi.
Sura yake ni kama Lebanoni,
bora kama miti yake ya mierezi.
16 Kinywa chake chenyewe ni utamu,
kwa ujumla yeye ni wa kupendeza.
Huyu ndiye mpenzi wangu, huyu ndiye rafiki yangu,
ee binti za Yerusalemu.

6

Marafiki
1 Mpenzi wako amekwenda wapi,
ewe mzuri kupita wanawake wote?
Mpenzi wako amegeukia njia ipi,
tupate kumtafuta pamoja nawe?
Mpendwa
2 Mpenzi wangu amekwenda bustanini mwake,
kwenye vitalu vya vikolezo,
kujilisha bustanini
na kukusanya yungiyungi.
3 Mimi ni wake mpenzi wangu,
na mpenzi wangu ni wangu;
yeye hujilisha katikati ya yungiyungi.

Shairi La Tano
Mpenzi
4 Wewe ni mzuri, mpenzi wangu, kama Tirsa,
upendezaye kama Yerusalemu,
umetukuka kama jeshi lenye bendera.
5 Uyageuze macho yako mbali nami,
yananigharikisha.

Nywele zako ni kama kundi la mbuzi
wanaoteremka kutoka Gileadi.
6 Meno yako ni kama kundi la kondoo
watokao kuogeshwa.
Kila mmoja ana pacha lake,
hakuna hata mmoja aliye peke yake.
7 Mashavu yako nyuma ya shela yako
ni kama vipande viwili vya komamanga.
8 Panaweza kuwepo malkia sitini,
masuria themanini
na mabikira wasiohesabika;
9 lakini hua wangu, mkamilifu wangu,
ni wa namna ya pekee,
binti pekee kwa mama yake,
kipenzi cha yeye aliyemzaa.
Wanawali walimwona na kumwita aliyebarikiwa;
malkia na masuria walimsifu.

Marafiki

10 Ni nani huyu atokeaye kama mapambazuko,
mzuri kama mwezi, mwangavu kama jua,
ametukuka kama nyota zifuatanazo?

Mpenzi

11 Niliteremka kwenye bustani ya miti ya milozi
ili kutazama machipuko ya bondeni,
kuona kama mizabibu imechipua
au kama mikomamanga imechanua maua.
12 Kabla sijang'amua,
shauku yangu iliniweka
katikati ya magari ya kifalme ya kukokotwa na farasi ya watu wangu.

Marafiki

13 Rudi, rudi, ee Mshulami;
rudi, rudi ili tupate kukutazama!

Mpenzi

Kwa nini kumtazama Mshulami,
kama kutazama ngoma ya Mahanaimu?*

7

1 Ee binti wa mwana wa mfalme,
tazama jinsi inavyopendeza miguu yako katika viatu!
Miguu yako yenye madaha ni kama vito vya thamani,
kazi ya mikono ya fundi stadi.
2 Kitovu chako ni kama bilauri ya mviringo
ambayo kamwe haikosi divai iliyochanganywa.
Kiuno chako ni kichuguu cha ngano
kilichozungukwa kwa yungiyungi.
3 Matiti yako ni kama wana-paa wawili,
mapacha wa paa.
4 Shingo yako ni kama mnara wa pembe ya ndovu.
Macho yako ni vidimbwi vya Heshboni

---

* **6:13** Mahanaimu hapa ina maana ya majeshi mawili.

karibu na lango la Beth-Rabi.
Pua lako ni kama mnara wa Lebanoni
ukitazama kuelekea Dameski.
5 Kichwa chako kinakuvika taji kama mlima Karmeli.
Nywele zako ni kama zulia la urujuani;
mfalme ametekwa na mashungi yake.
6 Tazama jinsi ulivyo mzuri na unavyopendeza,
ee pendo, kwa uzuri wako!
7 Umbo lako ni kama la mtende,
nayo matiti yako kama vishada vya matunda.
8 Nilisema, "Nitakwea mtende,
nami nitayashika matunda yake."
Matiti yako na yawe kama vishada vya mzabibu,
harufu nzuri ya pumzi yako kama matofaa,
9 na kinywa chako kama divai
bora kuliko zote.

Mpendwa

Divai na iende moja kwa moja hadi kwa mpenzi wangu,
ikitiririka polepole juu ya midomo na meno.
10 Mimi ni mali ya mpenzi wangu,
nayo shauku yake ni juu yangu.
11 Njoo, mpenzi wangu, twende mashambani,
twende tukalale huko vijijini.
12 Hebu na twende mapema
katika mashamba ya mizabibu
tuone kama mizabibu imechipua,
kama maua yake yamefunguka,
na kama mikomamanga imetoa maua:
huko nitakupa penzi langu.
13 Mitunguja hutoa harufu zake nzuri,
kwenye milango yetu kuna matunda mazuri,
mapya na ya zamani,
ambayo nimekuhifadhia wewe,
mpenzi wangu.

8

1 Laiti ungelikuwa kwangu kama ndugu wa kiume,
ambaye aliyanyonya matiti ya mama yangu!
Kisha, kama ningekukuta huko nje,
ningelikubusu,
wala hakuna mtu yeyote angelinidharau.
2 Ningelikuongoza na kukuleta
katika nyumba ya mama yangu,
yeye ambaye amenifundisha.
Ningelikupa divai iliyokolezwa unywe,
asali ya maua ya mikomamanga yangu.
3 Mkono wake wa kushoto uko chini ya kichwa changu,
na mkono wake wa kuume unanikumbatia.
4 Binti za Yerusalemu, ninawaagiza:
msichochee wala kuamsha mapenzi

hata yatakapotaka yenyewe.

Shairi La Sita

Marafiki

5 Ni nani huyu anayekuja kutoka nyikani
akimwegemea mpenzi wake?

Mpendwa

Nilikuamsha chini ya mtofaa,
huko mama yako alipotunga mimba yako,
huko yeye alipata utungu akakuzaa.
6 Nitie kama muhuri moyoni mwako,
kama muhuri kwenye mkono wako;
kwa maana upendo una nguvu kama mauti,
wivu wake ni mkatili kama kuzimu.
Unachoma kama mwali wa moto,
kama mwali mkubwa wa moto wa BWANA hasa.
7 Maji mengi hayawezi kuuzimisha upendo,
mito haiwezi kuugharikisha.
Kama mtu angelitoa mali yote ya nyumbani mwake
kwa ajili ya upendo,
angelidharauliwa kabisa.

Marafiki

8 Tunaye dada mdogo,
matiti yake hayajakua bado.
Tutafanya nini kwa ajili ya dada yetu
wakati atakapokuja kuposwa?
9 Kama yeye ni ukuta,
tutajenga minara ya fedha juu yake.
Na kama yeye ni mlango,
tutamzungushia mbao za mierezi.

Mpendwa

10 Mimi ni ukuta,
nayo matiti yangu ni kama minara.
Ndivyo ambavyo nimekuwa machoni pake
kama yule anayeleta utoshelevu.
11 Solomoni alikuwa na shamba la mizabibu huko Baal-Hamoni;
alikodisha shamba lake la mizabibu kwa wapangaji.
Kila mmoja angeleta kwa ajili ya matunda yake
shekeli 1,000* za fedha.
12 Lakini shamba langu la mizabibu
ambalo ni langu mwenyewe
ni langu kutoa;
hizo shekeli 1,000 ni kwa ajili yako, ee Solomoni,
na shekeli mia mbili† ni kwa ajili
ya wale wanaotunza matunda yake.

Mpenzi

13 Wewe ukaaye bustanini
pamoja na marafiki mliohudhuria,

---

* **8:11** Shekeli 1,000 ni kama kilo 11.5. † **8:12** Shekeli 200 ni kama kilo 2.3.

hebu nisikie sauti yako!

Mpendwa

14 Njoo, mpenzi wangu,
uwe kama swala
au kama ayala kijana
juu ya milima iliyojaa vikolezo.

Isaya

1 Maono kuhusu Yuda na Yerusalemu ambayo Isaya mwana wa Amozi aliyaona wakati wa utawala wa Uzia, Yothamu, Ahazi na Hezekia, wafalme wa Yuda.

Taifa Asi

2 Sikieni, enyi mbingu! Sikilizeni, enyi dunia!
Kwa maana BWANA amesema:
"Nimewalisha watoto na kuwalea,
lakini wameniasi mimi.
3 Ng'ombe anamjua bwana wake,
naye punda anajua hori la mmiliki wake,
lakini Israeli hajui,
watu wangu hawaelewi."

4 Lo! Taifa lenye dhambi,
watu waliolemewa na uovu,
uzao wa watenda mabaya,
watoto waliozoelea upotovu!
Wamemwacha BWANA,
Wamemkataa kwa dharau
yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli
na kumgeuzia kisogo.

5 Kwa nini mzidi kupigwa?
Kwa nini kudumu katika uasi?
Kichwa chako chote kimejeruhiwa,
moyo wako wote ni mgonjwa.
6 Kutoka wayo wako wa mguu hadi kwenye utosi wa kichwa chako
hakuna uzima:
ni majeraha matupu na makovu
na vidonda vitokavyo damu,
havikusafishwa au kufungwa
wala kulainishwa kwa mafuta.

7 Nchi yenu imekuwa ukiwa,
miji yenu imeteketezwa kwa moto;
nchi yenu imeachwa tupu na wageni
mbele ya macho yenu,
imeharibiwa kama vile imepinduliwa na wageni.
8 Binti Sayuni ameachwa kama kipenu
katika shamba la mizabibu,
kama kibanda katika shamba la matikitimaji,
kama mji uliohusuriwa.
9 Kama BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote*
asingelituachia walionusurika,
tungelikuwa kama Sodoma,

* **1:9** Bwana Mwenye Nguvu Zote hapa ni Yehova Sabaoth, yaani Bwana wa Majeshi; pia Warumi 9:29 na Yakobo 5:4.

tungelifanana na Gomora.

10 Sikieni neno la BWANA,
ninyi watawala wa Sodoma;
sikilizeni sheria ya Mungu wetu,
enyi watu wa Gomora!
11 BWANA anasema, “Wingi wa sadaka zenu,
ni kitu gani kwangu?
Ninazo sadaka za kuteketezwa nyingi kupita kiasi,
za kondoo dume na mafuta ya wanyama walionona.
Sipendezwi na damu za mafahali
wala za wana-kondoo na mbuzi.
12 Mnapokuja kujihudhurisha mbele zangu,
ni nani aliyewataka ninyi mfanye hivyo,
huku kuzikanyaga nyua zangu?
13 Acheni kuniletea sadaka zisizokuwa na maana!
Uvumba wenu ni chukizo kwangu.
Miandamo ya Mwezi, Sabato na makusanyiko ya ibada:
siwezi kuvumilia makusanyiko yenu maovu.
14 Sikukuu zenu za Miandamo ya Mwezi, na sikukuu zenu zilizoamriwa:
moyo wangu unazichukia.
Zimekuwa mzigo kwangu,
nimechoka kuzivumilia.
15 Mnaponyoosha mikono yenu katika maombi,
nitaficha macho yangu nisiwaone;
hata mkiomba maombi mengi
sitasikiliza.
Mikono yenu imejaa damu;
16 jiosheni na mkajitakase.
Yaondoeni matendo yenu maovu
mbele zangu!
Acheni kutenda mabaya,
17 jifunzeni kutenda mema!
Tafuteni haki,
watieni moyo walioonewa.
Teteeni shauri la yatima,
wateteeni wajane.

18 “Njooni basi tuhojiane,”
asema BWANA.
“Ingawa dhambi zenu ni kama rangi nyekundu,
zitakuwa nyeupe kama theluji;
ingawa ni nyekundu sana kama damu,
zitakuwa nyeupe kama sufu.
19 Kama mkikubali na kutii,
mtakula mema ya nchi,
20 lakini kama mkikataa na kuasi,
mtaangamizwa kwa upanga.”
Kwa kuwa kinywa cha BWANA kimenena.

21 Tazama jinsi mji uliokuwa mwaminifu

umekuwa kahaba!
Mwanzoni ulikuwa umejaa unyofu,
haki ilikuwa inakaa ndani yake,
lakini sasa ni wauaji!
22 Fedha yenu imekuwa takataka,
divai yenu nzuri imechanganywa na maji.
23 Watawala wenu ni waasi,
rafiki wa wevi,
wote wanapenda rushwa
na kukimbilia hongo.
Hawatetei yatima,
shauri la mjane haliletwi mbele yao lisikilizwe.
24 Kwa hiyo Bwana, BWANA Mwenye Nguvu Zote,
Mwenye Nguvu wa Israeli, asema hivi:
"Lo, nitapata faraja kutoka kwa adui zangu
na kujilipizia kisasi juu ya watesi wangu.
25 Nitaunelekeza mkono wangu dhidi yenu,
nitawasafisha takataka zenu zote
na kuwaondolea unajisi wenu wote.
26 Nitawarudishia waamuzi wenu kama ilivyokuwa siku za zamani,
nao washauri wenu kama ilivyokuwa mwanzoni.
Baadaye utaitwa,
Mji wa Haki,
Mji Mwaminifu."
27 Sayuni itakombolewa kwa haki,
wale waliomo ndani yake waliotubu kwa uaminifu.
28 Lakini waasi na wenye dhambi wote wataangamizwa,
nao wanaomwacha BWANA wataangamia.

29 "Mtaaibika kwa sababu ya hiyo mialoni
ambayo mlifurahia,
mtafadhaika kwa sababu ya bustani
mlizozichagua.
30 Mtakuwa kama mwaloni wenye majani yanayonyauka,
kama bustani isiyokuwa na maji.
31 Mtu mwenye nguvu atatoweka kama majani makavu yawakayo moto,
na kazi yake kama cheche ya moto;
vyote vitaungua pamoja,
wala hakuna wa kuuzima huo moto."

2

Mlima Wa BWANA
(Mika 4:1-3)

1 Hili ndilo aliloliona Isaya mwana wa Amozi kuhusu Yuda na Yerusalemu:
2 Katika siku za mwisho
mlima wa Hekalu la BWANA utaimarishwa
kama mlima mkuu miongoni mwa milima yote,
utainuliwa juu ya vilima,
na mataifa yote yatamiminika huko.
3 Mataifa mengi yatakuja na kusema,
"Njooni, twendeni mlimani mwa BWANA,

kwenye nyumba ya Mungu wa Yakobo.
Atatufundisha njia zake,
ili tuweze kuenenda katika mapito yake.”
Sheria itatoka Sayuni,
neno la BWANA litatoka Yerusalemu.
4 Atahukumu kati ya mataifa
na ataamua migogoro ya mataifa mengi.
Watafua panga zao ziwe majembe,
na mikuki yao kuwa miundu ya kukata matawi.
Taifa halitainua upanga dhidi ya taifa jingine,
wala hawatajifunza vita tena.

5 Njooni, enyi nyumba ya Yakobo,
tutembeeni katika nuru ya BWANA.

Siku Ya BWANA

6 Umewatelekeza watu wako,
nyumba ya Yakobo.
Wamejaa ushirikina utokao Mashariki,
wanapiga ramli kama Wafilisti
na wanashikana mikono na wapagani.
7 Nchi yao imejaa fedha na dhahabu,
hakuna mwisho wa hazina zao.
Nchi yao imejaa farasi,
hakuna mwisho wa magari yao.
8 Nchi yao imejaa sanamu,
wanasujudia kazi za mikono yao,
vitu vile vidole vyao vimevitengeneza.
9 Kwa hiyo mwanadamu atashushwa
na binadamu atanyenyekezwa:
usiwasamehe.

10 Ingieni kwenye miamba,
jificheni ardhini
kutokana na utisho wa BWANA
na utukufu wa enzi yake!
11 Macho ya mtu mwenye majivuno yatanyenyekezwa
na kiburi cha wanadamu kitashushwa,
BWANA peke yake ndiye atakayetukuzwa siku hiyo.

12 BWANA Mwenye Nguvu Zote anayo siku aliyoiweka akiba
kwa wote wenye kujivuna na wenye kiburi,
kwa wote wanaojikweza
(nao watanyenyekezwa),
13 kwa mierezi yote ya Lebanoni iliyo mirefu sana,
na mialoni yote ya Bashani,
14 kwa milima yote mirefu
na vilima vyote vilivyoinuka,
15 kwa kila mnara ulio mrefu sana
na kila ukuta wenye ngome,
16 kwa kila meli ya biashara,*

---

* **2:16** Au: ya Tarshishi (ona pia 1Fal 10:22; 22:48; 2Nya 9:21; 20:36; Isa 60:9.)

na kila chombo cha baharini cha fahari.
17 Majivuno ya mwanadamu yatashushwa,
na kiburi cha wanadamu kitanyenyekezwa,
Bwana peke yake ndiye atatukuzwa siku hiyo,
18 nazo sanamu zitatoweka kabisa.

19 Watu watakimbilia kwenye mapango ndani ya miamba,
na kwenye mahandaki ardhini
kutokana na utisho wa Bwana
na utukufu wa enzi yake,
ainukapo kuitikisa dunia.
20 Siku ile, watu watawatupia
panya na popo
sanamu zao za fedha na za dhahabu,
walizozitengeneza ili waziabudu.
21 Watakimbilia kwenye mapango miambani
na kwenye nyufa za miamba
kutokana na utisho wa Bwana
na utukufu wa enzi yake,
ainukapo kuitikisa dunia.

22 Acheni kumtumainia mwanadamu,
ambaye hana kitu ila pumzi katika pua zake.
Yeye ana thamani gani?

3

Hukumu Juu Ya Yerusalemu Na Yuda.

1 Tazama sasa, Bwana,
Bwana Mwenye Nguvu Zote,
yu karibu kuwaondolea Yerusalemu na Yuda
upatikanaji wa mahitaji na misaada,
upatikanaji wote wa chakula na tegemeo lote la maji,
2 shujaa na mtu wa vita,
mwamuzi na nabii,
mwaguzi na mzee,
3 jemadari wa kikosi cha watu hamsini
na mtu mwenye cheo, mshauri,
fundi stadi na mlozi mjanja.

4 Nitawafanya wavulana wawe maafisa wao,
watoto ndio watakaowatawala.
5 Watu wataoneana wao kwa wao:
mtu dhidi ya mtu, na jirani dhidi ya jirani yake.
Kijana atainuka dhidi ya mzee,
mtu mnyonge dhidi ya mtu mwenye heshima.

6 Mtu atamkamata mmoja wa ndugu zake
katika nyumba ya baba yake na kusema,
"Unalo joho, sasa uwe kiongozi wetu,
tawala lundo hili la magofu!"
7 Lakini siku hiyo atapiga kelele akisema,
"Sina uponyaji.

Sina chakula wala mavazi katika nyumba yangu,
msinifanye niwe kiongozi wa watu.”

8 Yerusalemu inapepesuka,
Yuda inaanguka;
maneno yao na matendo yao ni kinyume na BWANA,
wakiudharau uwepo wake uliotukuka.
9 Nyuso zao zinavyoonekana zinashuhudia dhidi yao,
hujivunia dhambi yao kama Sodoma,
wala hawaifichi.
Ole wao!
Wamejiletea maafa juu yao wenyewe.

10 Waambie wanyofu itakuwa heri kwao,
kwa kuwa watafurahia tunda la matendo yao.
11 Ole kwa watu waovu! Maafa yapo juu yao!
Watalipwa kwa ajili ya yale mikono yao iliyotenda.

12 Vijana wanawatesa watu wangu,
wanawake wanawatawala.
Enyi watu wangu, viongozi wenu wanawapotosha,
wanawapoteza njia.

13 BWANA anachukua nafasi yake mahakamani,
anasimama kuhukumu watu.
14 BWANA anaingia katika hukumu
dhidi ya wazee na viongozi wa watu wake:
“Ninyi ndio mlioharibu shamba langu la mizabibu,
mali zilizonyang’anywa maskini zimo nyumbani mwenu.
15 Mnamaanisha nini kuwaponda watu wangu
na kuzisaga nyuso za maskini?”
asema Bwana, BWANA Mwenye Nguvu Zote.

16 BWANA asema,
“Wanawake wa Sayuni wana kiburi,
wanatembea na shingo ndefu,
wakikonyeza kwa macho yao,
wanatembea kwa hatua za madaha,
wakiwa na mapambo ya njuga kwenye vifundo vya miguu yao.
17 Kwa hiyo Bwana ataleta majipu kwenye vichwa vya wanawake wa Sayuni;
BWANA atazifanya ngozi za vichwa vyao kuwa vipara.”
18 Katika siku ile Bwana atawanyang’anya uzuri wao: bangili, tepe za kichwani,
mikufu yenye alama za mwezi mwandamo, 19 vipuli, vikuku, shela, 20 vilemba,
mikufu ya vifundo vya miguu, mshipi, chupa za manukato na hirizi, 21 pete zenye
muhuri, pete za puani, 22 majoho mazuri, mitandio, mavazi, kifuko cha kutilia fedha,
23 vioo, mavazi ya kitani, taji na shali.
24 Badala ya harufu ya manukato kutakuwa na uvundo;
badala ya mishipi, ni kamba;
badala ya nywele zilizotengenezwa vizuri, ni upara;
badala ya mavazi mazuri, ni nguo za magunia;
badala ya uzuri, ni alama ya aibu kwa chuma cha moto.

25 Wanaume wako watauawa kwa upanga,
nao mashujaa wako watauawa vitani.
26 Malango ya Sayuni yataomboleza na kulia,
ataketi mavumbini akiwa fukara.

4

1 Katika siku ile wanawake saba
watamshika mwanaume mmoja
wakisema, "Tutakula chakula chetu wenyewe
na kuvaa nguo zetu wenyewe,
ila wewe uturuhusu tu tuitwe kwa jina lako.
Utuondolee aibu yetu!"

Tawi La BWANA

2 Katika siku ile Tawi la BWANA litakuwa zuri na lenye utukufu, nalo tunda
la nchi litakuwa fahari na utukufu wa wale Waisraeli watakaonusurika. 3 Wale
watakaoachwa Sayuni, watakaobaki Yerusalemu, wataitwa watakatifu, wale wote
ambao wameorodheshwa miongoni mwa walio hai huko Yerusalemu. 4 Bwana
atausafisha uchafu wa wanawake wa Sayuni, atatakasa madoa ya damu kutoka
Yerusalemu kwa Roho ya hukumu na Roho ya moto. 5 Kisha BWANA ataumba juu ya
Mlima wote wa Sayuni, na juu ya wale wote wanaokusanyika hapo, wingu la moshi
wakati wa mchana, na kung'aa kwa miali ya moto wakati wa usiku, nako juu ya huo
utukufu wote kutatanda kifuniko cha ulinzi. 6 Utakuwa sitara na kivuli kutokana na
joto la mchana, na kuwa mahali pa kujificha kutokana na dhoruba na mvua.

5

Wimbo Wa Shamba La Mizabibu

1 Nitaimba wimbo kwa ajili ya mmoja nimpendaye,
kuhusu shamba lake la mizabibu:
Mpendwa wangu alikuwa na shamba la mizabibu
kwenye kilima chenye rutuba.
2 Alililima na kuondoa mawe
na akaliotesha mizabibu bora sana.
Akajenga mnara wa ulinzi ndani yake,
na kutengeneza shinikizo la kukamulia divai pia.
Kisha akatazamia kupata mazao ya zabibu nzuri,
lakini lilizaa matunda mabaya tu.

3 "Basi enyi wakazi wa Yerusalemu na watu wa Yuda,
hukumuni kati yangu na shamba langu la mizabibu.
4 Ni nini zaidi ambacho kingeweza kufanyika kwa shamba langu la mizabibu
kuliko yale niliyofanya?
Nilipotazamia kupata zabibu nzuri,
kwa nini lilizaa zabibu mbaya tu?
5 Sasa nitawaambia lile nitakalolitendea
shamba langu la mizabibu:
Nitaondoa uzio wake,
nalo litaharibiwa,
nitabomoa ukuta wake,
nalo litakanyagwa.
6 Nitalifanya nchi ya ukiwa isiyokaliwa na watu,
halitakatiwa matawi wala kulimwa,
nayo michongoma na miiba itamea huko,

nitaamuru mawingu yasinyeshe mvua juu yake."

7 Shamba la mzabibu la BWANA Mwenye Nguvu Zote
ni nyumba ya Israeli,
na watu wa Yuda
ni bustani yake ya kumpendeza.
Alitazamia haki, lakini akaona umwagaji damu,
alitazamia uadilifu, lakini akasikia vilio vya taabu.

Ole Na Hukumu

8 Ole wenu mnaoongeza nyumba baada ya nyumba
na kuunganisha mashamba baada ya mashamba
hadi hakuna nafasi iliyobaki,
nanyi mnaishi peke yenu katika nchi.

9 BWANA Mwenye Nguvu Zote amesema nikisikia:
"Hakika nyumba kubwa zitakuwa ukiwa,
nayo majumba ya fahari yatabaki bila kukaliwa.
10 Shamba la mizabibu la eka kumi
litatoa bathi* moja ya divai,
na homeri† ya mbegu zilizopandwa
itatoa efa‡ moja tu ya nafaka."

11 Ole wao wale waamkao asubuhi na mapema
wakikimbilia kunywa vileo,
wale wakawiao sana mpaka usiku,
mpaka wamewaka kwa mvinyo.
12 Wana vinubi na zeze kwenye karamu zao,
matari, filimbi na mvinyo,
lakini hawayajali matendo ya BWANA,
wala hawana heshima kwa ajili ya kazi ya mikono yake.
13 Kwa hiyo watu wangu watakwenda uhamishoni
kwa sababu ya kukosa ufahamu,
watu wao wenye vyeo watakufa kwa njaa
na watu wao wengi watakauka kwa kiu.
14 Kwa hiyo kaburi§ limeongeza hamu yake
na kupanua mdomo wake bila kikomo,
ndani mwake watashuka wakuu wao na wingi wa watu,
pamoja na wagomvi wao, na wafanyao sherehe wote.
15 Hivyo mwanadamu atashushwa,
na binadamu kunyenyekezwa,
macho ya wenye majivuno yatanyenyekezwa.
16 Lakini BWANA Mwenye Nguvu Zote atatukuzwa
kwa ajili ya haki yake,
naye Mungu Mtakatifu atajionyesha mwenyewe
kuwa mtakatifu kwa haki yake.
17 Kondoo watajilisha kwenye malisho yao wenyewe,
wana-kondoo watajilisha katika magofu ya matajiri.

---

* **5:10** Bathi moja ni sawa na lita 22. † **5:10** Homeri moja ni sawa na lita 220. ‡ **5:10** Efa moja ni sawa na lita 22. § **5:14** Kaburi hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

18 Ole wao wanaovuta dhambi kwa kamba za udanganyifu
na uovu kama kwa kamba za mkokoteni,
19 kwa wale wanaosema, “Mungu na afanye haraka,
aharakishe kazi yake ili tupate kuiona.
Huo mpango wa Aliye Mtakatifu wa Israeli na ukamilike,
tena udhihirike ili tupate kuujua.”

20 Ole wao wanaoita ubaya ni wema,
na wema ni ubaya,
wawekao giza badala ya nuru,
na nuru badala ya giza,
wawekao uchungu badala ya utamu,
na utamu badala ya uchungu.

21 Ole wao walio na hekima machoni pao wenyewe,
na kujiona wenye akili machoni pao wenyewe.

22 Ole wao walio mashujaa kwa kunywa mvinyo,
nao walio hodari katika kuchanganya vileo,
23 wale wanaoachilia wenye hatia kwa kupokea hongo,
lakini huwanyima haki wasio na hatia.

24 Kwa hiyo, kama ndimi za moto zirambavyo nyasi,
na kama vile majani makavu yazamavyo katika miali ya moto,
ndivyo mizizi yao itakavyooza
na maua yao yatakavyopeperushwa kama mavumbi;
kwa kuwa wameikataa sheria ya Bwana Mwenye Nguvu Zote
na kulisukumia mbali neno la Aliye Mtakatifu wa Israeli.
25 Kwa hiyo hasira ya Bwana inawaka dhidi ya watu wake,
mkono wake umeinuliwa na anawapiga.
Milima inatetemeka,
maiti ni kama takataka kwenye barabara.

Hata kwa haya yote, hasira yake haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.

26 Yeye anainua bendera kwa ajili ya mataifa yaliyo mbali,
anapiga filimbi kwa ajili ya wale walio kwenye miisho ya dunia.
Tazama wamekuja,
kwa kasi na kwa haraka!
27 Hakuna hata mmoja wao anayechoka wala kujikwaa,
hakuna hata mmoja anayesinzia wala kulala,
hakuna mkanda uliolegezwa kiunoni,
hakuna gidamu ya kiatu iliyokatika.
28 Mishale yao ni mikali,
pinde zao zote zimevutwa,
kwato za farasi wao ziko kama jiwe la gumegume,
magurudumu ya magari yao ya vita ni kama upepo wa kisulisuli.
29 Ngurumo yao ni kama ile ya simba,
wananguruma kama wana simba,
wanakoroma wanapokamata mawindo yao,

na kuondoka nayo pasipo yeyote wa kuokoa.
30 Katika siku ile watanguruma juu yake
kama ngurumo za bahari.
Kama mtu akiitazama nchi,
ataona giza na dhiki;
hata nuru itatiwa giza kwa mawingu.

6

Agizo Kwa Isaya

1 Katika mwaka ule Mfalme Uzia alikufa, nilimwona Bwana ameketi katika kiti cha
enzi, kilicho juu na kilichotukuzwa sana, nalo pindo la joho lake likajaza Hekalu.
2 Juu yake walikuwepo maserafi, kila mmoja alikuwa na mabawa sita: Kwa mabawa
mawili walifunika nyuso zao, kwa mengine mawili walifunika miguu yao, na kwa
mawili walikuwa wakiruka. 3 Nao walikuwa wakiitana kila mmoja na mwenzake:
"Mtakatifu, Mtakatifu, Mtakatifu
ni Bwana Mwenye Nguvu Zote;
dunia yote imejaa utukufu wake."
4 Kwa sauti zao, miimo ya milango na vizingiti vilitikisika, nalo Hekalu likajaa moshi.
5 Ndipo nikalia, "Ole wangu! Nimeangamia! Kwa kuwa mimi ni mtu mwenye
midomo michafu, nami ninaishi katikati ya watu wenye midomo michafu, nayo
macho yangu yamemwona Mfalme, Bwana Mwenye Nguvu Zote."
6 Ndipo mmoja wa wale maserafi akaruka kunijia akiwa na kaa la moto linalowaka
mkononi mwake, ambalo alikuwa amelichukua kwa koleo kutoka madhabahuni.
7 Akanigusa nalo kinywa changu na kusema, "Tazama, hili limegusa midomo yako,
uovu wako umeondolewa, nayo dhambi yako imesamehewa."
8 Kisha nikasikia sauti ya Bwana ikisema, "Nimtume nani? Ni nani atakayekwenda
kwa ajili yetu?"
Nami nikasema, "Mimi hapa. Nitume mimi!"
9 Akasema, "Nenda ukawaambie watu hawa:
" 'Mtaendelea daima kusikiliza,
lakini kamwe hamtaelewa;
mtaendelea daima kutazama,
lakini kamwe hamtatambua.'
10 Fanya mioyo ya watu hawa kuwa migumu,
fanya masikio yao yasisikie,
na upofushe macho yao.
Wasije wakaona kwa macho yao,
na wakasikiliza kwa masikio yao,
wakaelewa kwa mioyo yao,
nao wakageuka, nikawaponywa."
11 Ndipo nikasema, "Hadi lini, Ee Bwana?"
Naye akanijibu:
"Hadi miji iwe imeachwa magofu
na bila wakazi,
hadi nyumba zitakapobaki bila watu,
na mashamba yatakapoharibiwa na kuangamizwa,
12 hadi Bwana atakapokuwa amekwisha kumpeleka kila mmoja mbali sana,
na nchi itakapokuwa imeachwa kabisa.
13 Hata kama sehemu ya kumi ya watu watabaki katika nchi,
itaharibiwa tena.
Lakini kama vile mvinje na mwaloni

ibakizavyo visiki inapokatwa,
ndivyo mbegu takatifu
itakavyokuwa kisiki katika nchi."

7

Ishara Ya Imanueli

1 Wakati Ahazi mwana wa Yothamu, mwana wa Uzia, alipokuwa mfalme wa Yuda,
Mfalme Resini wa Aramu,* na Peka mwana wa Remalia mfalme wa Israeli walipanda
kupigana dhidi ya Yerusalemu, lakini hawakuweza kuushinda.
2 Wakati huu nyumba ya Daudi iliambiwa, "Aramu wameungana na Efraimu." Kwa
hiyo mioyo ya Ahazi na watu wake ilitikiswa, kama miti ya msituni inavyotikiswa na
upepo.
3 Ndipo BWANA akamwambia Isaya, "Toka uende, wewe na mwanao Shear-
Yashubu,† mkutane na Ahazi huko mwisho wa mfereji wa Bwawa la Juu, kwenye
barabara iendayo Shamba la Dobi. 4 Mwambie, 'Uwe mwangalifu, utulie na usiogope.
Usife moyo kwa ajili ya watu hawa wawili walio kama visiki vya kuni vifukavyo
moshi, kwa ajili ya hasira kali ya Resini na Aramu na ya mwana wa Remalia.
5 Aramu, Efraimu na mwana wa Remalia wamepanga shauri baya ili wakuangamize,
wakisema, 6 "Tuishambulie Yuda, naam, tuirarue vipande vipande na kuigawa
miongoni mwetu, na kumtawaza mwana wa Tabeeli awe mfalme juu yake." 7 Lakini
BWANA Mwenyezi asema hivi:
" 'Jambo hili halitatendeka,
halitatokea,
8 kwa kuwa kichwa cha Aramu ni Dameski,
na kichwa cha Dameski ni Resini peke yake.
Katika muda wa miaka sitini na mitano,
Efraimu atakuwa ameharibiwa
kiasi kwamba hataweza tena kuwa taifa.
9 Kichwa cha Efraimu ni Samaria,
na kichwa cha Samaria
ni mwana wa Remalia peke yake.
Kama hamtasimama thabiti katika imani yenu,
hamtaimarika kamwe.' "
10 BWANA akasema na Ahazi tena, 11 "Mwombe BWANA Mungu wako ishara, iwe
kwenye vina virefu sana, au kwenye vimo virefu sana."
12 Lakini Ahazi akasema, "Sitaomba; sitamjaribu BWANA."
13 Ndipo Isaya akasema, "Sikia sasa, ewe nyumba ya Daudi! Je, haitoshi kujaribu
uvumilivu wa wanadamu? Je, mtaujaribu uvumilivu wa Mungu wangu pia? 14 Kwa
hiyo Bwana mwenyewe atawapa ishara: Bikira atachukua mimba, naye atamzaa
mwana, na ataitwa Imanueli.‡ 15 Atakula jibini na asali atakapokuwa ameweza
kukataa mabaya na kuchagua mema. 16 Lakini kabla mtoto hajajua kukataa mabaya
na kuchagua mema, nchi ya wafalme hao wawili unaowaogopa itafanywa ukiwa.
17 BWANA ataleta juu yako, juu ya watu wako, na juu ya nyumba ya baba yako wakati
ambao haujawahi kuwako tangu Efraimu alipojitenga na Yuda: yeye atawaleteeni
mfalme wa Ashuru."
18 Katika siku ile BWANA atawapigia filimbi mainzi kutoka vijito vya mbali vya Misri,
na nyuki kutoka nchi ya Ashuru. 19 Wote watakuja na kukaa kwenye mabonde yenye
miteremko, na kwenye nyufa za miamba, kwenye vichaka vyote vyenye miiba, na
kwenye mashimo yote ya maji. 20 Katika siku ile Bwana atatumia wembe ulioajiriwa

* **7:1** Yaani Shamu. † **7:3** Shear-Yashubu maana yake Mabaki Watarudi. ‡ **7:14** Imanueli maana yake Mungu yu pamoja nasi.

kutoka ng'ambo ya Mto,§ yaani mfalme wa Ashuru, kunyoa nywele za kichwa chako
na malaika ya miguu yako, na kuziondoa ndevu zako pia. 21 Katika siku ile, mtu
atahifadhi hai ndama mmoja na kondoo wawili. 22 Kwa ajili ya wingi wa maziwa
watakayotoa, atapata jibini ya kula. Wote watakaobakia katika nchi watakula jibini
na asali. 23 Katika siku ile, kila mahali palipokuwa na mizabibu elfu moja yenye
thamani ya shekeli 1,000* za fedha, patakuwa na michongoma na miiba tu. 24 Watu
watakwenda huko wakiwa na upinde na mshale, kwa maana nchi itafunikwa na
michongoma na miiba. 25 Kuhusu vilima vyote vilivyokuwa vikilimwa kwa jembe,
hamtakwenda huko tena kwa ajili ya hofu ya michongoma na miiba. Patakuwa
mahali ambapo ng'ombe wataachiwa huru, na kondoo kukimbia kimbia.

8

Ashuru, Chombo Cha BWANA

1 BWANA akaniambia, "Chukua gombo kubwa, uandike juu yake kwa kalamu ya
kawaida jina: Maher-Shalal-Hash-Bazi.* 2 Nami nitawaita kuhani Uria, na Zekaria
mwana wa Yeberekia kama mashahidi wangu waaminifu."

3 Kisha nikaenda kwa nabii mke, naye akapata mimba, akazaa mwana. Kisha
BWANA akaniambia, "Mwite huyo mtoto Maher-Shalal-Hash-Bazi. 4 Kabla mtoto
hajaweza kusema 'Baba yangu' au 'Mama yangu,' utajiri wa Dameski na nyara za
Samaria zitachukuliwa na mfalme wa Ashuru."

5 BWANA akasema nami tena:

6 "Kwa sababu watu hawa wamekataa maji ya Shilo yatiririkayo taratibu
wakamfurahia Resini na mwana wa Remalia,
7 kwa hiyo Bwana yu karibu kuleta dhidi yao
mafuriko makubwa ya Mto:†
yaani mfalme wa Ashuru na fahari yake yote.
Yatafurika juu ya mifereji yake yote,
yatamwagikia juu ya kingo zake zote,
8 na kufika hadi Yuda, yakizunguka kwa kasi juu yake,
yakipita katikati na yakifika hadi shingoni.
Mabawa yake yaliyokunjuliwa
yatafunika upana wa nchi yako,
Ee Imanueli!"‡

9 Inueni kilio cha vita, enyi mataifa,
na mkavunjwevunjwe!
Sikilizeni, enyi nyote nchi za mbali.
Jiandaeni kwa vita, nanyi mkavunjwevunjwe!
Jiandaeni kwa vita, nanyi mkavunjwevunjwe!
10 Wekeni mikakati yenu, lakini itashindwa;
fanyeni mipango yenu, lakini haitafanikiwa,
kwa maana Mungu yu pamoja nasi.§

Mwogope Mungu

11 BWANA alisema nami mkono wake wenye nguvu ukiwa juu yangu, akinionya
nisifuate njia za taifa hili. Akasema:

12 "Usiite fitina kila kitu ambacho watu hawa hukiita fitina,
usiogope kile wanachokiogopa,

---

§ **7:20** Yaani Frati. * **7:23** Shekeli 1,000 ni kama kilo 11.5. * **8:1** Maher-Shalal-Hash-Bazi maana yake ni Haraka kuteka nyara, Upesi kwenye hizo nyara. † **8:7** Yaani Frati. ‡ **8:8** Imanueli maana yake Mungu yu pamoja nasi. § **8:10** Kiebrania ni Imanueli.

wala usikihofu.
13 BWANA Mwenye Nguvu Zote ndiye peke yake
ikupasaye kumheshimu kuwa mtakatifu,
ndiye peke yake utakayemwogopa,
ndiye peke yake utakayemhofu,
14 naye atakuwa mahali patakatifu;
lakini kwa nyumba zote mbili za Israeli atakuwa
jiwe lile linalosababisha watu kujikwaa
na mwamba wa kuwaangusha.
Kwa watu wa Yerusalemu,
atakuwa mtego na tanzi.
15 Wengi wao watajikwaa;
wataanguka na kuvunjika,
watategwa na kunaswa."

16 Funga ushuhuda na kutia muhuri sheria
miongoni mwa wanafunzi wangu.
17 Nitamngojea BWANA,
ambaye ameificha nyumba ya Yakobo uso wake.
Nitaliweka tumaini langu kwake.
18 Niko hapa, pamoja na watoto ambao BWANA amenipa. Sisi ni ishara na mfano
wake katika Israeli, kutoka kwa BWANA Mwenye Nguvu Zote, anayeishi juu ya Mlima
Sayuni.
19 Wakati watu wanapowaambia ninyi kutafuta ushauri kwa waaguzi na wenye
kuongea na mizimu, ambao hunong'ona na kunung'unika, je, watu wasingeuliza kwa
Mungu wao? Kwa nini watake shauri kwa wafu kwa ajili ya walio hai?
20 Kwa sheria
na kwa ushuhuda! Kama hawatasema sawasawa na neno hili, hawana mwanga
wa mapambazuko.
21 Watazunguka katika nchi yote, wakiwa na dhiki na njaa.
Watakapotaabika kwa njaa, watapatwa na hasira kali, nao, wakiwa wanatazama juu,
watamlaani mfalme wao na Mungu wao.
22 Kisha wataangalia duniani na kuona tu
dhiki na giza, hofu na huzuni tupu, nao watasukumiwa kwenye giza nene kabisa.

9

Kwa Ajili Yetu Mtoto Amezaliwa

1 Hata hivyo, hapatakuwepo huzuni tena kwa wale waliokuwa katika dhiki. Wakati
uliopita aliidhili nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali, lakini katika siku zijazo
ataiheshimu Galilaya ya Mataifa, karibu na njia ya bahari, kando ya Yordani:
2 Watu wanaotembea katika giza
wameona nuru kuu,
wale wanaoishi katika nchi ya uvuli wa mauti,
nuru imewazukia.
3 Umelikuza taifa,
na kuzidisha furaha yao,
wanafurahia mbele zako,
kama watu wanavyofurahia wakati wa mavuno,
kama watu wafurahivyo
wagawanyapo nyara.
4 Kama vile siku ya kushindwa kwa Wamidiani,
umevunja nira iliyowalemea,
ile gongo mabegani mwao na
fimbo yake yeye aliyewaonea.

5 Kila kiatu cha askari kilichotumiwa vitani,
na kila vazi lililovingirishwa katika damu
vitawekwa kwa ajili ya kuchomwa,
vitakuwa kuni za kuwasha moto.
6 Kwa maana, kwa ajili yetu mtoto amezaliwa,
tumepewa mtoto mwanaume,
nao utawala utakuwa mabegani mwake.
Naye ataitwa
Mshauri wa Ajabu, Mungu Mwenye Nguvu,
Baba wa Milele, Mfalme wa Amani.
7 Kuongezeka kwa utawala wake na amani
hakutakuwa na mwisho.
Atatawala katika kiti cha enzi cha Daudi
na juu ya ufalme wake,
akiuthibitisha na kuutegemeza
kwa haki na kwa adili,
tangu wakati huo na hata milele.
Wivu wa BWANA Mwenye Nguvu Zote
utatimiza haya.

Hasira Ya BWANA Dhidi Ya Israeli

8 Bwana ametuma ujumbe dhidi ya Yakobo,
utamwangukia Israeli.
9 Watu wote watajua hili:
Efraimu na wakazi wa Samaria,
wanaosema kwa kiburi
na majivuno ya mioyo,
10 “Matofali yameanguka chini,
lakini tutajenga tena kwa mawe yaliyochongwa,
mitini imeangushwa,
lakini tutapanda mierezi badala yake.”
11 Lakini BWANA amemtia nguvu adui wa Resini dhidi yao
na kuchochea watesi wao.
12 Waashuru kutoka upande wa mashariki
na Wafilisti kutoka upande wa magharibi
wameila Israeli kwa kinywa kilichopanuliwa.

Hata kwa haya yote, hasira yake haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.

13 Lakini watu hawajamrudia yeye aliyewapiga,
wala hawajamtafuta BWANA Mwenye Nguvu Zote.
14 Kwa hiyo BWANA atakatilia mbali kutoka Israeli kichwa na mkia,
tawi la mtende na tete katika siku moja.
15 Wazee na watu mashuhuri ndio vichwa,
nao manabii wanaofundisha uongo ndio mkia.
16 Wale wanaowaongoza watu hawa wanawapotosha,
nao wale wanaoongozwa wamepotoka.
17 Kwa hiyo Bwana hatawafurahia vijana,
wala hatawahurumia yatima na wajane,
kwa kuwa kila mmoja wao hamchi Mungu, nao ni waovu,
na kila kinywa kinanena upotovu.

Hata kwa haya yote, hasira yake haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.

18 Hakika uovu huwaka kama moto;
huteketeza michongoma na miiba,
huwasha moto vichaka vya msituni,
hujiviringisha kuelekea juu kama nguzo ya moshi.
19 Kwa hasira ya Bwana Mwenye Nguvu Zote
nchi itachomwa kwa moto,
nao watu watakuwa kuni za kuchochea moto.
Hakuna mtu atakayemhurumia ndugu yake.
20 Upande wa kuume watakuwa wakitafuna,
lakini bado wataona njaa;
upande wa kushoto watakuwa wakila,
lakini hawatashiba.
Kila mmoja atajilisha kwa nyama ya mtoto wake mwenyewe:
21 Manase atamla Efraimu,
naye Efraimu atamla Manase;
nao pamoja watakuwa kinyume na Yuda.

Hata kwa haya yote, hasira yake haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.

10

1 Ole wao wawekao sheria zisizo za haki,
kwa wale watoao amri za kuonea,
2 kuwanyima maskini haki zao
na kuzuilia haki za watu wangu walioonewa,
kuwafanya wajane mawindo yao
na kuwanyang'anya yatima.
3 Mtafanya nini siku ya kutoa hesabu,
wakati maafa yatakapokuja kutoka mbali?
Mtamkimbilia nani awape msaada?
Mtaacha wapi mali zenu?
4 Hakutasalia kitu chochote,
isipokuwa kujikunyata miongoni mwa mateka,
au kuanguka miongoni mwa waliouawa.
Hata kwa haya yote, hasira yake haijageukia mbali,
mkono wake bado umeinuliwa juu.

Hukumu Ya Mungu Juu Ya Ashuru

5 "Ole kwa Ashuru, fimbo ya hasira yangu,
ambaye mkononi mwake ana rungu ya ghadhabu yangu!
6 Ninamtuma dhidi ya taifa lisilomjua Mungu,
ninamtuma dhidi ya taifa linalonikasirisha,
kukamata mateka na kunyakua nyara,
pia kuwakanyaga chini kama matope ya barabarani.
7 Lakini hili silo analokusudia,
hili silo alilo nalo akilini;
kusudi lake ni kuangamiza,

kuyakomesha mataifa mengi.
8 Maana asema, 'Je, wafalme wote
si majemadari wangu?
9 Je, Kalno hakutendwa kama Karkemishi?
Hamathi si kama Arpadi,
nayo Samaria si kama Dameski?
10 Kama vile mkono wangu ulivyotwaa falme za sanamu,
falme ambazo vinyago vyao vilizidi vile vya Yerusalemu na Samaria:
11 je, nisiishughulikie Yerusalemu na sanamu zake
kama nilivyoshughulikia Samaria na vinyago vyake?' "

12 Bwana atakapokuwa amemaliza kazi yake yote dhidi ya Mlima Sayuni na
Yerusalemu, atasema, "Nitamwadhibu mfalme wa Ashuru kwa ajili ya majivuno
ya ukaidi wa moyo wake na kutazama kwa macho yenye dharau." 13 Kwa kuwa
anasema:

" 'Kwa nguvu za mkono wangu nimefanya hili,
kwa hekima yangu, kwa sababu nina ufahamu.
Niliondoa mipaka ya mataifa,
niliteka nyara hazina zao,
kama yeye aliye shujaa
niliwatiisha wafalme wao.
14 Kama mtu atiavyo mkono kwenye kiota,
ndivyo mkono wangu ulivyochukua utajiri wa mataifa;
kama watu wakusanyavyo mayai yaliyoachwa,
ndivyo nilivyokusanya nchi zote;
wala hakuna hata mmoja aliyepiga bawa
au kufungua kinywa chake kutoa mlio.' "

15 Je, shoka laweza kujigamba kuwa na nguvu zaidi
kuliko yule anayelitumia,
au msumeno kujisifu
dhidi ya yule anayeutumia?
Ni kana kwamba fimbo ingeweza kumwinua yeye aichukuaye,
au mkongojo ungemwinua mwenye kuutumia!
16 Kwa hiyo Bwana, Bwana Mwenye Nguvu Zote,
atatuma ugonjwa wa kudhoofisha kwa askari wake walio hodari,
katika fahari yake moto utawaka
kama mwali wa moto.
17 Nuru ya Israeli itakuwa moto,
Aliye Mtakatifu wao mwali wa moto;
katika siku moja utaunguza na kuteketeza miiba
na michongoma yake.
18 Fahari ya misitu yake na mashamba yenye rutuba
utateketeza kabisa,
kama vile mtu mgonjwa adhoofikavyo.
19 Nayo miti inayobaki katika misitu yake itakuwa michache sana
hata mtoto mdogo angeweza kuihesabu.

Mabaki Ya Israeli

20 Katika siku ile, mabaki ya Israeli,
walionusurika wa nyumba ya Yakobo,
hawatamtegemea tena yeye aliyewapiga,
lakini watamtegemea kwa kweli

BWANA Aliye Mtakatifu wa Israeli.
21 Mabaki watarudi,* mabaki wa Yakobo
watamrudia Mungu Mwenye Nguvu.
22 Ingawa watu wako, ee Israeli, ni wengi kama mchanga wa pwani,
ni mabaki yao tu watakaorudi.
Maangamizi yamekwisha amriwa,
ni mengi tena ni haki.
23 Bwana, BWANA Mwenye Nguvu Zote, atatekeleza
maangamizi yaliyoamriwa juu ya nchi yote.
24 Kwa hiyo, hili ndilo Bwana, BWANA Mwenye Nguvu Zote asemalo:
"Enyi watu wangu mkaao Sayuni,
msiwaogope Waashuru,
wanaowapiga ninyi kwa fimbo
na kuinua rungu dhidi yenu, kama Misri ilivyofanya.
25 Bado kitambo kidogo sana hasira yangu dhidi yenu itakoma,
na ghadhabu yangu itaelekezwa kwenye maangamizi yao."

26 BWANA Mwenye Nguvu Zote atawachapa kwa mjeledi,
kama alivyowapiga Wamidiani katika mwamba wa Orebu,
naye atainua fimbo yake juu ya maji,
kama alivyofanya huko Misri.
27 Katika siku hiyo mzigo wao utainuliwa kutoka mabegani mwenu,
na nira yao kutoka shingoni mwenu;
nira itavunjwa
kwa sababu ya kutiwa mafuta.

28 Wanaingia Ayathi,
wanapita katikati ya Migroni,
wanahifadhi mahitaji huko Mikmashi.
29 Wanavuka kivukoni, nao wanasema,
"Tutapiga kambi huko Geba usiku kucha."
Rama inatetemeka;
Gibea ya Sauli inakimbia.
30 Piga kelele, ee Binti Galimu!
Sikiliza, ee Laisha!
Maskini Anathothi!
31 Madmena inakimbia;
watu wa Gebimu wanajificha.
32 Siku hii ya leo watasimama Nobu;
watatikisa ngumi zao
kwa mlima wa Binti Sayuni,
kwa kilima cha Yerusalemu.

33 Tazama, Bwana, BWANA Mwenye Nguvu Zote,
atayakata matawi kwa nguvu kuu.
Miti mirefu sana itaangushwa,
ile mirefu itashushwa chini.
34 Atakata vichaka vya msitu kwa shoka;
Lebanoni itaanguka mbele zake yeye Mwenye Nguvu.

* **10:21** Kiebrania ni Shear-Yashubu, pia 22.

11

Tawi Kutoka Kwa Yese

1 Chipukizi litatokea kutoka shina la Yese,
kutoka mizizi yake Tawi litazaa tunda.
2 Roho wa Bwana atakaa juu yake,
Roho wa hekima na wa ufahamu,
Roho wa shauri na wa uweza,
Roho wa maarifa na wa kumcha Bwana
3 naye atafurahia kumcha Bwana.

Hatahukumu kwa yale ayaonayo kwa macho yake,
wala kuamua kwa yale ayasikiayo kwa masikio yake,
4 bali kwa uadilifu atahukumu wahitaji,
kwa haki ataamua wanyenyekevu wa dunia.
Ataipiga dunia kwa fimbo ya kinywa chake,
kwa pumzi ya midomo yake atawaua waovu.
5 Haki itakuwa mkanda wake
na uaminifu utakuwa mshipi kiunoni mwake.

6 Mbwa mwitu ataishi pamoja na mwana-kondoo,
naye chui atalala pamoja na mbuzi,
ndama, mwana simba na ng'ombe wa mwaka mmoja watakaa pamoja,
naye mtoto mdogo atawaongoza.
7 Ng'ombe na dubu watalisha pamoja,
watoto wao watalala pamoja,
na simba atakula majani makavu kama maksai.
8 Mtoto mchanga atacheza karibu na shimo la nyoka,
naye mtoto mdogo ataweka mkono wake
kwenye kiota cha fira.
9 Hawatadhuru wala kuharibu
juu ya mlima wangu mtakatifu wote,
kwa kuwa dunia itajawa na kumjua Bwana
kama maji yajazavyo bahari.
10 Katika siku hiyo, Shina la Yese atasimama kama bendera kwa ajili ya mataifa.
Mataifa yatakusanyika kwake, na mahali pake pa kupumzikia patakuwa utukufu.
11 Katika siku hiyo Bwana atanyoosha mkono wake mara ya pili kurudisha mabaki ya
watu wake waliosalia kutoka Ashuru, Misri, Pathrosi,* Kushi, Elamu, Babeli, Hamathi
na kutoka visiwa vya baharini.
12 Atainua bendera kwa mataifa
na kuwakusanya Waisraeli walioko uhamishoni;
atawakusanya watu wa Yuda waliotawanyika
kutoka pembe nne za dunia.
13 Wivu wa Efraimu utatoweka,
na adui wa Yuda watakatiliwa mbali;
Efraimu hatamwonea Yuda wivu,
wala Yuda hatakuwa na uadui na Efraimu.
14 Watawashukia katika miteremko ya Wafilisti
hadi upande wa magharibi,
kwa pamoja watawateka watu nyara
hadi upande wa mashariki.

* **11:11** Pathrosi ina maana Misri ya Juu.

Watawapiga Edomu na Moabu,
na Waamoni watatawaliwa nao.
15 BWANA atakausha
ghuba ya bahari ya Misri;
kwa upepo mkavu ataupeleka mkono wake
juu ya Mto Frati.
Ataugawanya katika vijito saba
ili watu waweze kuuvuka wakiwa wamevaa viatu.
16 Itakuwepo njia kuu kwa mabaki ya watu wake
wale waliosalia kutoka Ashuru,
kama ilivyokuwa kwa Israeli
walipopanda kutoka Misri.

12

Kushukuru Na Kusifu

1 Katika siku ile utasema:
"Nitakusifu wewe, Ee BWANA.
Ingawa ulinikasirikia,
hasira yako imegeukia mbali
nawe umenifariji.
2 Hakika Mungu ni wokovu wangu;
nitamtumaini wala sitaogopa.
BWANA, BWANA, ni nguvu zangu na wimbo wangu;
amekuwa wokovu wangu."
3 Kwa furaha mtachota maji
kutoka visima vya wokovu.
4 Katika siku hiyo mtasema:
"Mshukuruni BWANA, mliitie jina lake;
julisheni miongoni mwa mataifa yale aliyoyafanya,
tangazeni kuwa jina lake limetukuka.
5 Mwimbieni BWANA, kwa kuwa ametenda mambo makuu,
hili na lijulikane duniani kote.
6 Pazeni sauti mwimbe kwa furaha, watu wa Sayuni,
kwa maana mkuu ni yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli miongoni mwenu."

13

Unabii Dhidi Ya Babeli

1 Neno kuhusu Babeli ambalo Isaya mwana wa Amozi aliliona:
2 Twekeni bendera juu ya mlima usio na kitu,
wapazieni sauti,
wapungieni mkono waingie
katika malango ya wenye heshima.
3 Nimewaamuru watakatifu wangu;
nimewaita mashujaa wangu waitimize hasira yangu:
wale wanaoshangilia ushindi wangu.
4 Sikilizeni kelele juu ya milima,
kama ile ya umati mkubwa wa watu!
Sikilizeni, makelele katikati ya falme,
kama mataifa yanayokusanyika pamoja!
BWANA Mwenye Nguvu Zote anakusanya
jeshi kwa ajili ya vita.

5 Wanakuja kutoka nchi za mbali sana,
kutoka miisho ya mbingu,
Bwana na silaha za ghadhabu yake,
kuangamiza nchi yote.

6 Ombolezeni, kwa maana siku ya Bwana i karibu,
itakuja kama uharibifu kutoka kwa Mwenyezi.*
7 Kwa sababu ya hili, mikono yote italegea,
moyo wa kila mtu utayeyuka.
8 Hofu itawakamata,
uchungu na maumivu makali yatawashika,
watagaagaa kama mwanamke aliye na utungu wa kuzaa.
Watatazamana kwa hofu kila mtu na mwenzake,
nyuso zao zikiwaka kama moto.

9 Tazameni, siku ya Bwana inakuja,
siku katili, yenye ghadhabu na hasira kali,
kuifanya nchi kuwa ukiwa
na kuwaangamiza wenye dhambi waliomo ndani yake.
10 Nyota za mbinguni na makundi ya nyota
havitatoa mwanga wake.
Jua linalochomoza litatiwa giza
na mwezi hautatoa nuru yake.
11 Nitauadhibu ulimwengu kwa ajili ya uovu wake,
waovu kwa ajili ya dhambi zao.
Nitakomesha majivuno ya wenye kiburi,
na nitakishusha kiburi cha watu wakatili.
12 Nitawafanya wanadamu kuwa adimu kuliko dhahabu safi,
watakuwa wachache sana kuliko dhahabu ya Ofiri.
13 Kwa hiyo nitazifanya mbingu zitetemeke,
nayo dunia itatikisika kutoka mahali pake
katika ghadhabu ya Bwana Mwenye Nguvu Zote,
katika siku ya hasira yake iwakayo.

14 Kama swala awindwaye,
kama kondoo wasio na mchungaji,
kila mmoja atarudi kwa watu wake mwenyewe,
kila mmoja atakimbilia nchi yake ya kuzaliwa.
15 Yeyote atakayetekwa atapasuliwa tumbo,
wote watakaokamatwa watauawa kwa upanga.
16 Watoto wao wachanga watavunjwa vipande vipande
mbele ya macho yao;
nyumba zao zitatekwa
na wake zao watatendwa jeuri.

17 Tazama, nitawachochea Wamedi dhidi yao,
ambao hawajali fedha
wala hawafurahii dhahabu.
18 Mishale yao itawaangusha vijana,

* **13:6** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

hawatakuwa na huruma kwa watoto wachanga
wala hawataangalia watoto kwa huruma.
19 Babeli, johari ya falme,
utukufu wa kiburi cha Wababeli,†
itaangushwa na Mungu
kama Sodoma na Gomora.
20 Hautakaliwa na watu kamwe
wala watu hawataishi humo kwa vizazi vyote.
Hakuna Mwarabu atakayepiga hema lake huko,
hakuna mchungaji atakayepumzisha makundi yake huko.
21 Lakini viumbe wa jangwani watalala huko,
mbweha watajaza nyumba zake,
bundi wataishi humo
nao mbuzi-mwitu watarukaruka humo.
22 Fisi watalia ndani ya ngome zake,
mbweha ndani ya majumba yake ya kifahari.
Wakati wake umewadia,
na siku zake hazitaongezwa.

14

Yuda Kufanywa Upya

1 BWANA atamhurumia Yakobo,
atamchagua Israeli tena,
na kuwakalisha katika nchi yao wenyewe.
Wageni wataungana nao
na kujiunga na nyumba ya Yakobo.
2 Mataifa watawachukua
na kuwaleta mahali pao wenyewe.
Nayo nyumba ya Israeli itamiliki mataifa
kama watumishi na wajakazi katika nchi ya BWANA.
Watawafanya watekaji wao kuwa mateka,
na kutawala juu ya wale waliowaonea.
3 Katika siku BWANA atakapokuondolea mateso, udhia na utumwa wa kikatili,
4 utaichukua dhihaka hii dhidi ya mfalme wa Babeli:
Tazama jinsi mtesi alivyofikia mwisho!
Tazama jinsi ghadhabu yake kali ilivyokoma!
5 BWANA amevunja fimbo ya mwovu,
fimbo ya utawala ya watawala,
6 ambayo kwa hasira waliyapiga mataifa
kwa mapigo yasiyo na kikomo,
nao kwa ghadhabu kali waliwatiisha mataifa
kwa jeuri pasipo huruma.
7 Nchi zote ziko kwenye mapumziko na kwenye amani,
wanabubujika kwa kuimba.
8 Hata misunobari na mierezi ya Lebanoni
inashangilia mbele yako na kusema,
“Basi kwa sababu umeangushwa chini,
hakuna mkata miti atakayekuja kutukata.”

9 Kuzimu kote kumetaharuki

† **13:19** Wababeli hapa maana yake ni Wakaldayo.

kukulaki unapokuja,
kunaamsha roho za waliokufa ili kukupokea,
wote waliokuwa viongozi katika ulimwengu,
kunawafanya wainuke kwenye viti vyao vya kifalme:
wale wote waliokuwa wafalme juu ya mataifa.
10 Wote wataitikia,
watakuambia,
“Wewe pia umekuwa dhaifu, kama sisi tulivyo;
wewe umekuwa kama sisi.”
11 Majivuno yako yote yameshushwa mpaka kuzimu,
pamoja na kelele ya vinubi vyako,
mafunza yametanda chini yako,
na minyoo imekufunika.

12 Tazama jinsi ulivyoanguka kutoka mbinguni,
ewe nyota ya asubuhi, mwana wa mapambazuko!
Umetupwa chini duniani,
wewe uliyepata kuangusha mataifa!
13 Ulisema moyoni mwako,
“Nitapanda juu hadi mbinguni,
nitakiinua kiti changu cha enzi
juu ya nyota za Mungu,
nitaketi nimetawazwa
juu ya mlima wa kusanyiko,
kwenye vimo vya juu sana vya Mlima Mtakatifu.
14 Nitapaa juu kupita mawingu,
nitajifanya kama Yeye Aliye Juu Sana.”
15 Lakini umeshushwa chini hadi kuzimu,
hadi kwenye vina vya shimo.

16 Wale wanaokuona wanakukazia macho,
wanatafakari hatima yako:
“Je, huyu ndiye yule aliyetikisa dunia
na kufanya falme zitetemeke,
17 yule aliyeifanya dunia kuwa jangwa,
aliyeipindua miji yake,
na ambaye hakuwaachia mateka wake
waende nyumbani?”

18 Wafalme wote wa mataifa wamelala kwa heshima
kila mmoja katika kaburi lake.
19 Lakini wewe umetupwa nje ya kaburi lako
kama tawi lililokataliwa,
umefunikwa na waliouawa
pamoja na wale waliochomwa kwa upanga,
wale washukao mpaka
kwenye mawe ya shimo.
Kama mzoga uliokanyagwa chini ya nyayo,
20 Hutajumuika nao kwenye mazishi,
kwa kuwa umeharibu nchi yako
na kuwaua watu wako.

Mzao wa mwovu
hatatajwa tena kamwe.
21 Andaa mahali pa kuwachinjia wanawe
kwa ajili ya dhambi za baba zao,
wasije wakainuka ili kuirithi nchi
na kuijaza dunia kwa miji yao.

22 BWANA Mwenye Nguvu Zote asema,
"Nitainuka dhidi yao,
nitalikatilia mbali jina lake kutoka Babeli pamoja na watu wake walionusurika,
watoto wake na wazao wake,"
asema BWANA.
23 "Nitaifanya kuwa mahali pa bundi,
na kuwa nchi ya matope;
nitaifagia kwa ufagio wa maangamizi,"
asema BWANA Mwenye Nguvu Zote.

Unabii Dhidi Ya Ashuru

24 BWANA Mwenye Nguvu Zote ameapa,
"Hakika, kama vile nilivyopanga, ndivyo itakavyokuwa,
nami kama nilivyokusudia, ndivyo itakavyosimama.
25 Nitamponda Mwashuru katika nchi yangu,
juu ya milima yangu nitawakanyagia chini.
Nira yake itaondolewa kutoka kwa watu wangu,
nao mzigo wake utaondolewa kutoka mabegani mwao."

26 Huu ndio mpango uliokusudiwa kwa ajili ya ulimwengu wote,
huu ni mkono ulionyooshwa juu ya mataifa yote.
27 Kwa kuwa BWANA Mwenye Nguvu Zote amekusudia,
ni nani awezaye kumzuia?
Mkono wake umenyooshwa,
ni nani awezaye kuurudisha?

Unabii Dhidi Ya Wafilisti

28 Neno hili lilikuja mwaka ule Mfalme Ahazi alipofariki:
29 Msifurahi, enyi Wafilisti wote,
kwamba fimbo iliyowapiga imevunjika;
kutoka mzizi wa huyo nyoka
atachipuka nyoka mwenye sumu kali,
uzao wake utakuwa joka lirukalo,
lenye sumu kali.
30 Maskini kuliko maskini wote watapata malisho,
nao wahitaji watalala salama.
Lakini mzizi wako nitauangamiza kwa njaa,
nayo njaa itawaua walionusurika.

31 Piga yowe, ee lango! Bweka, ee mji!
Yeyukeni, enyi Wafilisti wote!
Wingu la moshi linakuja toka kaskazini,
wala hakuna atakayechelewa katika safu zake.
32 Ni jibu gani litakalotolewa
kwa wajumbe wa taifa hilo?

"Bwana ameifanya imara Sayuni,
nako ndani yake watu wake walioonewa watapata kimbilio."

15

Unabii Dhidi Ya Moabu

1 Neno kuhusu Moabu:
Ari iliyo Moabu imeangamizwa:
imeharibiwa kwa usiku mmoja!
Kiri iliyo Moabu imeangamizwa,
imeharibiwa kwa usiku mmoja!
2 Diboni anakwea hadi kwenye hekalu lake,
mpaka mahali pake pa juu ili walie,
Moabu anaombolezea Nebo na Medeba.
Kila kichwa kimenyolewa
na kila ndevu limeondolewa.
3 Wamevaa nguo za magunia barabarani,
juu ya mapaa na kwenye viwanja
wote wanaomboleza,
wamelala kifudifudi kwa kulia.
4 Heshboni na Eleale wanalia,
sauti zao zinasikika hadi Yahazi.
Kwa hiyo watu wenye silaha wa Moabu wanapiga kelele,
nayo mioyo yao imezimia.

5 Moyo wangu unamlilia Moabu;
wakimbizi wake wanakimbilia Soari,
hadi Eglath-Shelishiya.
Wanapanda njia ya kwenda Luhithi,
wanakwenda huku wanalia;
barabarani iendayo Horonaimu
wanaombolezea maangamizi yao.
6 Maji ya Nimrimu yamekauka
na majani yamenyauka;
mimea imekauka wala hakuna
kitu chochote kibichi kilichobaki.
7 Kwa hiyo mali waliyoipata na kujiwekea akiba
wamezichukua na kuvuka Bonde la Mierebi.
8 Mwangwi wa kilio chao umefika hadi mpakani mwa Moabu,
kilio chao cha huzuni kimefika hadi Eglaimu,
maombolezo yao hadi Beer-Elimu.
9 Maji ya Dimoni yamejaa damu,
lakini bado nitaleta pigo jingine juu ya Dimoni:
simba juu ya wakimbizi wa Moabu
na juu ya wale wanaobaki katika nchi.

16

Hali Ya Kukata Tamaa Ya Moabu

1 Pelekeni wana-kondoo kama ushuru
kwa mtawala wa nchi,
Kutoka Sela, kupitia jangwani,
hadi mlima wa Binti Sayuni.
2 Kama ndege wanaopapatika

waliofukuzwa kutoka kwenye kiota,
ndivyo walivyo wanawake wa Moabu
kwenye vivuko vya Arnoni.

3 “Tupeni shauri,
toeni uamuzi.
Wakati wa adhuhuri,
fanyeni kivuli chenu kama usiku.
Wafícheni watoro,
msisaliti wakimbizi.
4 Waacheni watoro wa Moabu wakae pamoja nanyi;
kuweni mahali pao pa salama ili kuepuka mharabu.”

Mtesi atafikia mwisho na maangamizi yatakoma,
aletaye vita atatoweka kutoka nchi.
5 Kwa upendo kiti cha enzi kitaimarishwa,
kwa uaminifu mtu ataketi juu yake,
yeye atokaye nyumba ya Daudi:
yeye ambaye katika kuhukumu hutafuta haki,
na huhimiza njia ya haki.

6 Tumesikia juu ya kiburi cha Moabu:
kiburi chake cha kujivuna na udanganyifu,
kiburi chake na ufidhuli wake,
lakini majivuno yake si kitu.
7 Kwa hiyo Wamoabu wanaomboleza,
wanaiombolezea Moabu kwa pamoja.
Wanaomboleza na kuhuzunika
kwa ajili ya watu wa Kir-Haresethi.
8 Mashamba ya Heshboni yananyauka,
pia na mizabibu ya Sibma.
Watawala wa mataifa
wamekanyaga mizabibu iliyo mizuri sana,
ambayo ilipata kufika Yazeri
na kuenea kuelekea jangwani.
Machipukizi yake yalienea
yakafika hadi baharini.
9 Hivyo ninalia kama Yazeri aliavyo,
kwa ajili ya mizabibu ya Sibma.
Ee Heshboni, ee Eleale,
ninakulowesha kwa machozi!
Kelele za furaha kwa ajili ya tunda lako lililoiva
na kwa ajili ya mavuno zimekomeshwa.
10 Furaha na shangwe zimeondolewa
kutoka mashamba ya matunda;
hakuna yeyote aimbaye wala apazaye sauti
katika mashamba ya mizabibu;
hakuna yeyote akanyagaye zabibu shinikizoni,
kwa kuwa nimekomesha makelele.
11 Moyo wangu unaomboleza kwa ajili ya Moabu kama kinubi,
nafsi yangu yote kwa ajili ya Kir-Haresethi.
12 Wakati Moabu anapojitokeza mahali pake pa juu,

anajichosha mwenyewe tu;
anapokwenda mahali pake pa kuabudia miungu ili kuomba,
haitamfaidi lolote.
13 Hili ndilo neno ambalo BWANA ameshasema kuhusu Moabu. 14 Lakini sasa
BWANA anasema: “Katika miaka mitatu, kama vile mtumishi aliyefungwa na
mkataba angeihesabu, fahari ya Moabu na watu wake wengi watadharauliwa, nao
walionusurika watakuwa wachache sana, tena wanyonge.”

17

Neno Dhidi Ya Dameski

1 Neno kuhusu Dameski:
“Tazama, Dameski haitakuwa tena mji
bali itakuwa lundo la magofu.
2 Miji ya Aroeri itaachwa
na itaachiwa mifugo ambayo italala huko,
bila yeyote wa kuyaogopesha.
3 Mji wenye ngome utatoweka kutoka Efraimu,
nao uweza wa ufalme kutoka Dameski;
mabaki ya Aramu yatakuwa
kama utukufu wa Waisraeli,”
asema BWANA Mwenye Nguvu Zote.

4 “Katika siku ile utukufu wa Yakobo utafifia,
unono wa mwili wake utadhoofika.
5 Itakuwa kama mvunaji akusanyavyo nafaka
na kuvuna nafaka kwa mikono yake,
kama wakati mtu aokotapo masazo ya masuke
katika Bonde la Warefai.
6 Hata hivyo baadhi ya masazo yatabaki,
kama vile mti wa mzeituni unavyopigwa,
kukiachwa zeituni mbili au tatu juu ya matawi kileleni,
nne au tano katika matawi yazaayo sana,”
asema BWANA, Mungu wa Israeli.

7 Katika siku ile watu watamwangalia Muumba wao,
na kuelekeza macho yao kwa yule Aliye Mtakatifu wa Israeli.
8 Hawataziangalia tena madhabahu,
kazi za mikono yao,
nao hawataheshimu nguzo za Ashera,*
na madhabahu za kufukizia uvumba zilizofanywa kwa mikono yao.
9 Katika siku ile miji yao iliyo imara, ambayo waliihama kwa sababu ya Waisraeli,
itakuwa kama mahali palipoachwa pa vichaka na magugu. Nayo yote itakuwa ukiwa.
10 Mmemsahau Mungu Mwokozi wenu,
hamkumkumbuka Mwamba aliye ngome yenu.
Kwa hiyo, hata ingawa mlipandikiza mimea iliyo mizuri sana
na kuotesha mizabibu ya kigeni,
11 hata kama siku ile unapoipandikiza, unaifanya iote
na asubuhi ile ile unayoipanda, unaifanya ichipue,
hata hivyo mavuno yatakuwa kama si kitu
katika siku ile ya ugonjwa na maumivu yasiyoponyeka.

* **17:8** Ashera hapa maana yake ni mungu mke aliyekuwa akiabudiwa pamoja na Baali.

12 Lo! Ghadhabu ya mataifa mengi,
wanaghadhibika kama bahari iliyochafuka!
Lo! Makelele ya mataifa
wanavuma kama ngurumo za maji mengi!
13 Ingawa mataifa yanavuma kama ngurumo za maji yanayofanya mawimbi,
wakati anapoyakemea yanakimbia mbali,
yanafukuzwa mbele ya upepo kama makapi juu ya milima,
kama jani livingirishwapo na dhoruba.
14 Wakati wa jioni, hofu ya ghafula!
Kabla ya asubuhi, wametoweka!
Hili ndilo fungu la wale wanaotupora,
fungu la wale wanaotunyang'anya mali zetu.

18

Unabii Dhidi Ya Kushi

1 Ole kwa nchi ya mvumo wa mabawa,*
kando ya mito ya Kushi,
2 iwapelekayo wajumbe wake kwa njia ya bahari
kwa mashua za mafunjo juu ya maji.

Nendeni, wajumbe wepesi,
kwa taifa la watu warefu wenye ngozi nyororo,
kwa taifa linaloogopwa mbali na karibu,
taifa gomvi lenye lugha ngeni,
ambalo nchi yao imegawanywa kwa mito.
3 Enyi mataifa yote ya ulimwengu,
ninyi mnaoishi duniani
wakati bendera itakapoinuliwa milimani,
mtaiona,
nayo tarumbeta itakapolia,
mtaisikia.
4 Hili ndilo Bwana aliloniambia:
"Nitatulia kimya na kutazama
kutoka maskani yangu,
kama joto linalometameta katika mwanga wa jua,
kama wingu la umande
katika joto la wakati wa mavuno."
5 Kwa maana, kabla ya mavuno,
wakati wa kuchanua ukishapita
na maua yakawa zabibu zinazoiva,
atayakata machipukizi kwa mundu wa kupogolea matawi,
naye atakata na kuyaondoa matawi yaliyopanuka.
6 Yote yataachwa kwa ajili ya ndege wawindao wa mlimani
na wanyama pori,
ndege watajilisha juu yake wakati wote wa kiangazi,
nao wanyama pori wakati wote wa masika.
7 Wakati huo matoleo yataletwa kwa Bwana Mwenye Nguvu Zote
kutoka kwa taifa la watu warefu wenye ngozi nyororo,
kutoka kwa taifa linaloogopwa mbali na karibu,

---

* **18:1** Au: wa nzige.

kutoka taifa gomvi lenye lugha ngeni,
ambalo nchi yao imegawanywa kwa mito,
matoleo yataletwa katika Mlima Sayuni, mahali pa Jina la Bwana Mwenye Nguvu Zote.

19

Unabii Kuhusu Misri

1 Neno kuhusu Misri:
Tazama, Bwana amepanda juu ya wingu liendalo kwa haraka
naye anakuja Misri.
Sanamu za Misri zinatetemeka mbele yake,
nayo mioyo ya Wamisri inayeyuka ndani yao.

2 "Nitamchochea Mmisri dhidi ya Mmisri,
ndugu atapigana dhidi ya ndugu,
jirani dhidi ya jirani,
mji dhidi ya mji,
ufalme dhidi ya ufalme.
3 Wamisri watakufa moyo,
na nitaibatilisha mipango yao.
Watatafuta ushauri kwa sanamu na kwa roho za waliokufa,
kwa waaguzi na kwa wale waongeao na mizimu.
4 Nitawatia Wamisri
mikononi mwa bwana mkatili
na mfalme mkali atatawala juu yao,"
asema Bwana, Bwana Mwenye Nguvu Zote.

5 Maji ya mito yatakauka,
chini ya mto kutakauka kwa jua.
6 Mifereji itanuka;
vijito vya Misri vitapungua
na kukauka.
Mafunjo na nyasi vitanyauka,
7 pia mimea iliyoko kando ya Mto Naili,
pale mto unapomwaga maji baharini.
Kila shamba lililopandwa kando ya Mto Naili litakauka,
litapeperushwa na kutoweka kabisa.
8 Wavuvi watalia na kuomboleza,
wale wote watupao ndoano katika Mto Naili,
watadhoofika kwa majonzi.
9 Wale watu wafanyao kazi ya kitani kilichochambuliwa watakata tamaa,
wafumaji wa kitani safi watavunjika moyo.
10 Wafanyao kazi ya kufuma nguo watahuzunishwa,
nao vibarua wataugua moyoni.

11 Maafisa wa Soani ni wapumbavu kabisa,
washauri wa Farao wenye busara wanatoa ushauri wa kijinga.
Unawezaje kumwambia Farao,
"Mimi ni mmojawapo wa watu wenye hekima,
mwanafunzi wa wafalme wa zamani"?

12 Wako wapi sasa watu wako wenye hekima?
Wao wakuonyeshe na kukufahamisha
ni nini Bwana Mwenye Nguvu Zote
amepanga dhidi ya Misri.
13 Maafisa wa Soani wamekuwa wapumbavu,
viongozi wa Memfisi* wamedanganyika,
walio mawe ya pembe ya taifa lake
wameipotosha Misri.
14 Bwana amewamwagia
roho ya kizunguzungu;
wanaifanya Misri iyumbayumbe
katika yale yote inayoyafanya,
kama vile mlevi ayumbayumbavyo
katika kutapika kwake.
15 Misri haiwezi kufanya kitu chochote,
cha kichwa wala cha mkia,
cha tawi la mtende wala cha tete.
16 Katika siku ile Wamisri watakuwa kama wanawake. Watatetemeka kwa hofu
mbele ya mkono wa Bwana Mwenye Nguvu Zote anaoinua dhidi yao. 17 Nayo nchi
ya Yuda itawatia hofu Wamisri, kila mmoja atakayetajiwa Yuda ataingiwa na hofu,
kwa sababu ya kile ambacho Bwana Mwenye Nguvu Zote anapanga dhidi yao.
18 Katika siku hiyo miji mitano ya Misri, itazungumza lugha ya Kanaani, na kuapa
kumtii Bwana Mwenye Nguvu Zote. Mji mmojawapo utaitwa Mji wa Uharibifu.†
19 Katika siku hiyo patakuwepo madhabahu ya Bwana katikati ya Misri na mnara
wa kumbukumbu kwa Bwana kwenye mpaka wa Misri. 20 Itakuwa alama na ushahidi
kwa ajili ya Bwana Mwenye Nguvu Zote katika nchi ya Misri. Watakapomlilia
Bwana kwa sababu ya watesi wao, Mungu atawapelekea mwokozi na mtetezi, naye
atawaokoa. 21 Hivyo Bwana atajijulisha mwenyewe kwa Wamisri, nao katika siku
hiyo watamkubali Bwana. Wataabudu kwa kumtolea dhabihu na sadaka za nafaka,
watamwekea Bwana nadhiri na kuzitimiza. 22 Bwana ataipiga Misri kwa tauni;
atawapiga na kuwaponya. Watamgeukia Bwana, naye atayasikia maombi yao na
kuwaponya.
23 Katika siku hiyo kutakuwepo na njia kuu kutoka Misri hadi Ashuru. Waashuru
watakwenda Misri, na Wamisri watakwenda Ashuru. Wamisri na Waashuru
wataabudu pamoja. 24 Katika siku hiyo Israeli itakuwa ya tatu, pamoja na Misri
na Ashuru, nao watakuwa baraka kwa dunia. 25 Bwana Mwenye Nguvu Zote
atawabariki, akisema, “Baraka iwe kwa Misri watu wangu, kwa Ashuru kazi ya
mikono yangu, na kwa Israeli urithi wangu.”

20

Unabii Dhidi Ya Misri Na Kushi

1 Katika mwaka ule ambao jemadari mkuu alitumwa na Mfalme Sargoni wa Ashuru,
naye akaja mpaka Ashdodi, akaushambulia na kuuteka, 2 wakati ule Bwana alisema
kwa kinywa cha Isaya mwana wa Amozi. Akamwambia, “Vua nguo ya gunia kutoka
mwilini mwako na viatu kutoka miguuni mwako.” Naye akafanya hivyo, akatembea
huku na huko uchi, bila viatu.
3 Kisha Bwana akasema, “Kama vile mtumishi wangu Isaya alivyotembea uchi na
bila viatu kwa miaka mitatu, kama ishara na dalili mbaya dhidi ya nchi ya Misri na
Kushi, 4 vivyo hivyo mfalme wa Ashuru atawaongoza mateka wa Wamisri, na watu

* **19:13** Memfisi kwa Kiebrania ni Nofu. † **19:18** Yaani Heliopoli (Mji wa Jua).

wa uhamisho wa Kushi, uchi na bila viatu, vijana hata wazee, wakiwa matako wazi,
kwa aibu ya Wamisri.
5 Wale waliotegemea Kushi na kujivunia Misri wataogopa
na kuaibika.
6 Katika siku ile watu wanaoishi katika pwani hii watasema, ‘Tazama
lililowapata wale tuliowategemea, wale tuliowakimbilia kwa msaada na wokovu
kutoka mikononi mwa mfalme wa Ashuru! Tutawezaje basi kupona?’ ”

21

Unabii Dhidi Ya Babeli

1 Neno kuhusu Jangwa kando ya Bahari:
Kama upepo wa kisulisuli unaopita katika nchi hadi kusini,
mshambuliaji anakuja kutoka jangwani,
kutoka nchi inayotisha.

2 Nimeonyeshwa maono ya kutisha:
Msaliti anasaliti, mteka nyara anateka nyara.
Elamu, shambulia! Umedi, izunguke kwa jeshi!
Nitakomesha huzuni zote alizosababisha.

3 Katika hili mwili wangu umeteswa na maumivu,
maumivu makali ya ghafula yamenishika,
kama yale ya mwanamke mwenye utungu wa kuzaa.
Nimeduwazwa na lile ninalolisikia,
nimeshangazwa na lile ninaloliona.
4 Moyo wangu unababaika,
woga unanifanya nitetemeke,
gizagiza la jioni nililolitamani sana,
limekuwa hofu kuu kwangu.

5 Wanaandaa meza,
wanatandaza mazulia,
wanakula, wanakunywa!
Amkeni, enyi maafisa,
zitieni ngao mafuta!
6 Hili ndilo Bwana analoniambia:
“Nenda, weka mlinzi,
na atoe taarifa ya kile anachokiona.
7 Anapoona magari ya vita
pamoja na kundi la farasi,
wapanda punda au wapanda ngamia,
na awe macho, awe macho kikamilifu.”
8 Naye mlinzi alipaza sauti,
“Mchana baada ya mchana, bwana wangu, ninasimama katika mnara wa ulinzi,
kila usiku ninakaa mahali pangu nilipoamriwa.
9 Tazama, yuaja mtu anayepanda gari la vita
pamoja na kundi la farasi.
Naye anajibu:
‘Babeli umeanguka, umeanguka!
Vinyago vyote vya miungu yake
vimelala chini vikiwa vimevunjwa!’ ”

10 Ee watu wangu, mliopondwa kwenye sakafu ya kupuria,

ninawaambia kile nilichokisikia
kutoka kwa BWANA Mwenye Nguvu Zote,
kutoka kwa Mungu wa Israeli.

Unabii Dhidi Ya Edomu

11 Neno kuhusu Duma:
Mtu fulani ananiita kutoka Seiri,
"Mlinzi, usiku utaisha lini?
Mlinzi, usiku utaisha lini?"
12 Mlinzi anajibu,
"Asubuhi inakuja, lakini pia usiku.
Kama ungeliuliza, basi uliza;
bado na urudi tena."

Unabii Dhidi Ya Arabia

13 Neno kuhusu Arabia:
Enyi misafara ya Wadedani,
mnaopiga kambi katika vichaka vya Arabia,
14 leteni maji kwa wenye kiu,
ninyi mnaoishi Tema,
leteni chakula kwa ajili ya wakimbizi.
15 Wanaukimbia upanga,
kutoka upanga uliochomolewa alani,
kutoka upinde uliopindwa,
na kutoka kwenye joto la vita.
16 Hili ndilo Bwana analoniambia: "Katika muda wa mwaka mmoja, kama vile
mtumishi aliyefungwa na mkataba angeihesabu, majivuno yote ya Kedari yatafikia
mwisho. 17 Wanaume wavutao pinde walionusurika, mashujaa wa Kedari, watakuwa
wachache." BWANA, Mungu wa Israeli, amesema.

22

Unabii Kuhusu Yerusalemu

1 Neno kuhusu Bonde la Maono:
Nini kinachokutaabisha sasa,
kwamba ninyi nyote mmepanda juu ya mapaa?
2 Ewe mji uliojaa ghasia,
ewe mji wa makelele na sherehe!
Watu wenu waliokufa hawakuuawa kwa upanga,
wala hawakufa vitani.
3 Viongozi wako wote wamekimbia pamoja,
wamekamatwa bila kutumia upinde.
Ninyi nyote mliokamatwa mlichukuliwa wafungwa pamoja,
mlikimbia wakati adui alipokuwa bado mbali.
4 Kwa hiyo nilisema, "Geukia mbali nami,
niache nilie kwa uchungu.
Usijaribu kunifariji
juu ya maangamizi ya watu wangu."

5 Bwana, BWANA Mwenye Nguvu Zote, anayo siku
ya ghasia, ya kukanyaga, na ya kuogofya
katika Bonde la Maono,
siku ya kuangusha kuta
na ya kupiga kelele mpaka milimani.

6 Elamu analichukua podo,
pamoja na waendesha magari ya vita na farasi.
Kiri anaifungua ngao.
7 Mabonde yako yaliyo mazuri sana yamejaa magari ya vita,
nao wapanda farasi wamewekwa kwenye malango ya mji;
8 ulinzi wa Yuda umeondolewa.

Nawe ulitazama siku ile
silaha katika Jumba la Kifalme la Mwituni,
9 mkaona kuwa Mji wa Daudi
una matundu mengi katika ulinzi wake,
mkaweka akiba ya maji
kwenye Bwawa la Chini.
10 Mlihesabu majengo katika Yerusalemu
nanyi mkabomoa nyumba ili kuimarisha ukuta.
11 Mlijenga bwawa la maji katikati ya kuta mbili
kwa ajili ya maji ya Bwawa la Zamani,
lakini hamkumtazama Yule aliyelitengeneza,
au kuwa na heshima kwa Yule aliyeubuni tangu zamani za kale.

12 Bwana, Bwana Mwenye Nguvu Zote,
aliwaita siku ile
ili kulia na kuomboleza,
kung'oa nywele zenu na kuvaa nguo ya gunia.
13 Lakini tazama, kuna furaha na sherehe,
kuchinja ng'ombe na kuchinja kondoo,
kula nyama na kunywa mvinyo!
Mnasema, "Tuleni na kunywa,
kwa kuwa kesho tutakufa!"
14 Bwana Mwenye Nguvu Zote amelifunua hili nikiwa ninasikia: Bwana, Bwana
Mwenye Nguvu Zote, asema: "Mpaka siku ya kufa kwenu, dhambi hii haitafanyiwa
upatanisho."

15 Hili ndilo Bwana, Bwana Mwenye Nguvu Zote, asemalo:
"Nenda ukamwambie huyu wakili Shebna,
ambaye ni msimamizi wa jumba la kifalme:
16 Unafanya nini hapa, na ni nani aliyekupa ruhusa
kujikatia kaburi lako mwenyewe,
ukichonga kaburi lako mahali palipo juu,
na kutoboa kwa patasi mahali pako pa kupumzikia katika mwamba?

17 "Jihadhari, Bwana yu karibu kukukamata thabiti,
na kukutupa mbali, ewe mtu mwenye nguvu.
18 Atakuvingirisha uwe kama mpira
na kukutupa katika nchi kubwa.
Huko ndiko utakakofia,
na huko ndiko magari yako ya vita ya fahari yatabakia,
wewe unayeifedhehesha nyumba ya bwana wako!
19 Nitakuondoa kutoka kazi yako,
nawe utaondoshwa kutoka nafasi yako.

[20] “Katika siku ile, nitamwita mtumishi wangu, Eliakimu mwana wa Hilkia.
[21] Nitamvika joho lako, nami nitamfunga mshipi wako kiunoni mwake, na kumkabidhi mamlaka yako. Yeye atakuwa baba kwa wale wanaoishi Yerusalemu na kwa nyumba ya Yuda.
[22] Nitaweka mabegani mwake ufunguo wa nyumba ya Daudi. Kile afunguacho hakuna awezaye kufunga, na kile afungacho hakuna awezaye kufungua.
[23] Nitamgongomea kama kigingi kilicho mahali palipo imara, naye atakuwa kiti cha enzi cha heshima kwa ajili ya nyumba ya baba yake.
[24] Utukufu wote wa jamaa yake utakuwa juu yake: Watoto wa jamaa hiyo na machipukizi yake, vyombo vyake vyote vidogo, tangu bakuli hadi magudulia yote.”

[25] Bwana Mwenye Nguvu Zote asema, “Katika siku ile, kigingi kilichogongomewa mahali imara kitaachia njia. Kitakatwa, nacho kitaanguka na mzigo unaoning'inia juu yake utaanguka chini.” Bwana amesema.

23

Unabii Kuhusu Tiro

[1] Neno kuhusu Tiro:
Ombolezeni, enyi meli za Tarshishi!
Kwa kuwa Tiro imeangamizwa,
imeachwa bila nyumba wala bandari.
Kuanzia nchi ya Kitimu*
neno limewajia.

[2] Nyamazeni kimya, enyi watu wa kisiwani,
pia ninyi wafanyabiashara wa Sidoni,
ambao mabaharia wamewatajirisha.
[3] Kwenye maji makuu
nafaka za Shihori zilikuja;
mavuno ya Naili yalikuwa mapato ya Tiro,
naye akawa soko la mataifa.

[4] Uaibishwe ee Sidoni, nawe ee ngome la bahari,
kwa kuwa bahari imesema:
“Sijapata kuwa na uchungu wa kuzaa wala sijapata kuzaa,
wala sijapata kulea wana wala kutunza mabinti.”
[5] Habari ifikapo Misri,
watakuwa katika maumivu makuu kwa ajili ya taarifa kutoka Tiro.

[6] Vukeni mpaka Tarshishi,
ombolezeni, enyi watu wa kisiwani.
[7] Je, huu ndio mji wenu uliojaa sherehe,
mji wa zamani, zamani kabisa
ambao miguu yake imeuchukua
kufanya makao nchi za mbali sana?
[8] Ni nani amepanga hili dhidi ya Tiro,
mji utoao mataji,
ambao wafanyabiashara wake ni wana wa mfalme
na wachuuzi wake ni watu mashuhuri wa dunia?
[9] Bwana Mwenye Nguvu Zote ndiye alipanga jambo hili,
ili kukishusha kiburi cha utukufu wote

* **23:1** Kitimu hapa ni Kipro, kisiwa katika Bahari ya Mediterania.

na kuwanyenyekesha wale wote
ambao ni mashuhuri duniani.

10 Ee Binti Tarshishi,
pita katika nchi yako kama vile Mto Naili
kwa kuwa huna tena bandari.
11 BWANA amenyoosha mkono wake juu ya bahari
na kuzifanya falme zake zitetemeke.
Ametoa amri kuhusu Kanaani
kwamba ngome zake ziangamizwe.
12 Alisema, "Usizidi kufurahi,
ee Bikira Binti Sidoni, sasa umepondwa!

"Simama, vuka uende Kitimu;
hata huko hutapata pumziko."
13 Tazama katika nchi ya Wakaldayo,
watu hawa ambao sasa hawaonekani kama wapo!
Waashuru wameifanya nchi hiyo
kuwa mahali pa viumbe wa jangwani.
Wamesimamisha minara yao ya vita kuuzunguka,
wameziteka ngome zake na kuziacha tupu
na kuufanya kuwa magofu.

14 Ombolezeni, enyi meli za Tarshishi;
ngome yenu imeangamizwa!
15 Wakati huo Tiro utasahauliwa kwa miaka sabini, muda wa maisha ya mfalme.
Lakini mwisho wa miaka hiyo sabini, itakuwa kwa Tiro kama ilivyo katika wimbo
wa kahaba:
16 "Twaa kinubi, tembea mjini kote,
ewe kahaba uliyesahauliwa;
piga kinubi vizuri, imba nyimbo nyingi,
ili upate kukumbukwa."
17 Mwishoni mwa miaka sabini, BWANA atashughulika na Tiro. Naye atarudia ajira
yake ya ukahaba, na atafanya biashara yake na falme zote juu ya uso wa dunia.
18 Lakini faida na mapato yake yatawekwa wakfu kwa BWANA; hayatahifadhiwa wala
kufichwa. Faida zake zitakwenda kwa wale wakaao mbele za BWANA kwa ajili ya
chakula tele na mavazi mazuri.

24

Dunia Kuharibiwa Upesi

1 Tazama, BWANA ataifanya dunia kuwa ukiwa
na kuiharibu,
naye atauharibu uso wake
na kutawanya wakaao ndani yake:
2 ndivyo itakavyokuwa
kwa makuhani na kwa watu,
kwa bwana na kwa mtumishi,
kwa bibi na kwa mtumishi wake wa kike,
kwa muuzaji na kwa mnunuzi,
kwa mkopaji na kwa mkopeshaji,
kwa mdaiwa na kwa mdai.
3 Dunia itaharibiwa kabisa

na kutekwa nyara kabisa.
BWANA amesema neno hili.

4 Dunia inakauka na kunyauka,
dunia inanyong'onyea na kunyauka,
waliotukuzwa wa dunia wananyong'onyea.
5 Dunia imetiwa unajisi na watu wake;
wameacha kutii sheria,
wamevunja amri
na kuvunja agano la milele.
6 Kwa hiyo laana inaiteketeza dunia,
watu wake lazima waichukue hatia yao.
Kwa hiyo wakazi wa dunia wameteketezwa,
nao waliosalia ni wachache sana.
7 Divai mpya inakauka na mzabibu unanyauka,
watu wote wafurahishao wanalia kwa huzuni.
8 Furaha ya matoazi imekoma,
kelele za wenye furaha zimekoma,
shangwe za kinubi zimenyamaza.
9 Hawanywi tena mvinyo pamoja na wimbo,
kileo ni kichungu kwa wanywaji wake.
10 Mji uliohāribiwa umekuwa ukiwa,
mlango wa kila nyumba umefungwa.
11 Barabarani wanalilia kupata mvinyo,
furaha yote imegeuka kuwa majonzi,
furaha yote imefukuziwa mbali na dunia.
12 Mji umeachwa katika uharibifu,
lango lake limevunjwa vipande.
13 Ndivyo itakavyokuwa duniani
na miongoni mwa mataifa,
kama vile wakati mzeituni upigwavyo,
au kama vile wakati masazo yabakiavyo baada ya zabibu kuvunwa.

14 Wanainua sauti zao, wanapiga kelele kwa furaha,
kutoka magharibi wanasifu kwa ukelele utukufu wa BWANA.
15 Kwa hiyo upande wa mashariki mpeni BWANA utukufu,
liadhimisheni jina la BWANA, Mungu wa Israeli,
katika visiwa vya bahari.
16 Kutoka miisho ya dunia tunasikia uimbaji:
"Utukufu kwa Yule Mwenye Haki."

Lakini nilisema, "Ninadhoofika, ninadhoofika!
Ole wangu!
Watenda hila wanasaliti!
Kwa hila watenda hila wanasaliti!"
17 Hofu, shimo na mtego vinakungojea,
ewe mtu ukaaye duniani.
18 Kila akimbiaye asikiapo sauti ya hofu
atatumbukia shimoni,
naye yeyote apandaye kutoka shimoni,
atanaswa kwenye mtego.

Malango ya gharika ya mbinguni yamefunguliwa,
misingi ya dunia inatikisika.
19 Dunia imepasuka,
dunia imechanika,
dunia imetikiswa kabisa.
20 Dunia inapepesuka kama mlevi,
inayumbayumba kama kibanda kwenye upepo;
imelemewa sana na mzigo wa hatia ya uasi wake
na ikianguka kamwe haitainuka tena.

21 Katika siku ile BWANA ataadhibu
nguvu zilizoko mbinguni juu,
na wafalme walioko duniani chini.
22 Watakusanywa pamoja
kama wafungwa waliofungwa gerezani,
watafungiwa gerezani
na kuadhibiwa baada ya siku nyingi.
23 Mwezi utatiwa haya, nalo jua litaaibishwa;
kwa maana BWANA Mwenye Nguvu Zote atawala
juu ya Mlima Sayuni na katika Yerusalemu,
tena mbele ya wazee wake kwa utukufu.

25

Msifuni BWANA

1 Ee BWANA, wewe ni Mungu wangu,
nitakutukuza na kulisifu jina lako,
kwa maana katika ukamilifu wa uaminifu
umetenda mambo ya ajabu,
mambo yaliyokusudiwa tangu zamani.
2 Umeufanya mji kuwa lundo la kifusi,
mji wenye ngome kuwa magofu,
ngome imara ya wageni kuwa si mji tena,
wala hautajengwa tena kamwe.
3 Kwa hiyo mataifa yenye nguvu yatakuheshimu,
miji ya mataifa katili itakuheshimu wewe.
4 Umekuwa kimbilio la watu maskini,
kimbilio la mhitaji katika taabu yake,
hifadhi wakati wa dhoruba
na kivuli wakati wa hari.
Kwa maana pumzi ya wakatili
ni kama dhoruba ipigayo ukuta
5 na kama joto la jangwani.
Wewe wanyamazisha makelele ya wageni;
kama vile hari ipunguzwavyo na kivuli cha wingu,
ndivyo wimbo wa wakatili unyamazishwavyo.

6 Juu ya mlima huu BWANA Mwenye Nguvu Zote ataandaa
karamu ya vinono kwa mataifa yote,
karamu ya mvinyo wa zamani,
nyama nzuri sana na divai zilizo bora sana.
7 Juu ya mlima huu ataharibu

sitara ihifadhiyo mataifa yote,
kile kifuniko kifunikacho mataifa yote,
8 yeye atameza mauti milele.
BWANA Mwenyezi atafuta machozi katika nyuso zote;
ataondoa aibu ya watu wake duniani kote.
BWANA amesema hili.

9 Katika siku ile watasema,
"Hakika huyu ndiye Mungu wetu;
tulimtumaini, naye akatuokoa.
Huyu ndiye BWANA, tuliyemtumaini;
sisi tushangilie na kufurahia katika wokovu wake."

10 Mkono wa BWANA utatulia juu ya mlima huu,
bali Moabu atakanyagwa chini
kama majani makavu yakanyagwavyo kwenye shimo la mbolea.
11 Watakunjua mikono yao katikati yake,
kama vile mwogeleaji akunjuavyo mikono yake ili aogelee.
Mungu atashusha kiburi chao
licha ya ujanja wa mikono yao.
12 Atabomoa kuta ndefu za maboma yako
na kuziangusha chini,
atazishusha chini ardhini,
mpaka mavumbini kabisa.

26

Wimbo Wa Ushindi

1 Katika siku ile, wimbo huu utaimbwa katika nchi ya Yuda:
Tuna mji ulio na nguvu,
Mungu huufanya wokovu kuwa kuta zake na maboma yake.
2 Fungua malango ili taifa lenye haki lipate kuingia,
taifa lile lidumishalo imani.
3 Utamlinda katika amani kamilifu
yeye ambaye moyo wake ni thabiti
kwa sababu anakutumaini wewe.
4 Mtumaini BWANA milele,
kwa kuwa BWANA, BWANA, ni Mwamba wa milele.
5 Huwashusha wale wajikwezao,
huushusha chini mji wenye kiburi,
huushusha hadi ardhini
na kuutupa chini mavumbini.
6 Miguu huukanyaga chini,
miguu ya hao walioonewa,
hatua za hao maskini.

7 Mapito ya wenye haki yamenyooka.
Ewe uliye Mwenye Haki,
waisawazisha njia ya mtu mnyofu.
8 Naam, BWANA, tukienenda katika sheria zako,
twakungojea wewe,
jina lako na sifa zako
ndizo shauku za mioyo yetu.

9 Nafsi yangu yakutamani wakati wa usiku,
wakati wa asubuhi roho yangu yakuonea shauku.
Wakati hukumu zako zinapokuja juu ya dunia,
watu wa ulimwengu hujifunza haki.
10 Ingawa neema yaonyeshwa kwa waovu,
hawajifunzi haki,
hata katika nchi ya unyofu huendelea kutenda mabaya
wala hawazingatii utukufu wa BWANA.
11 Ee BWANA, mkono wako umeinuliwa juu,
lakini hawauoni.
Wao na waone wivu wako kwa ajili ya watu wako tena waaibishwe,
moto uliowekwa akiba kwa ajili ya adui zako na uwateketeze.

12 BWANA, unaamuru amani kwa ajili yetu,
yale yote tuliyoweza kuyakamilisha ni wewe uliyetenda kwa ajili yetu.
13 Ee BWANA, Mungu wetu, mabwana wengine zaidi ya wewe wametutawala,
lakini jina lako pekee ndilo tunaloliheshimu.
14 Wao sasa wamekufa, wala hawako tena hai,
roho za waliokufa hazitarudi tena.
Uliwaadhibu na kuwaangamiza,
umefuta kumbukumbu lao lote.
15 Umeliongeza hilo taifa, Ee BWANA,
umeliongeza hilo taifa.
Umejipatia utukufu kwa ajili yako mwenyewe,
umepanua mipaka yote ya nchi.

16 BWANA, walikujia katika taabu yao,
wewe ulipowarudi,
waliweza kuomba kwa kunong'ona tu.
17 Kama mwanamke mwenye mimba aliyekaribia kuzaa
anavyogaagaa na kulia kwa ajili ya maumivu yake,
ndivyo tulivyokuwa mbele zako, Ee BWANA.
18 Tulikuwa na mimba, tuligaagaa kwa maumivu,
lakini tulizaa upepo.
Hatukuleta wokovu duniani,
hatujazaa watu katika ulimwengu huu.

19 Lakini wafu wenu wataishi,
nayo miili yao itafufuka.
Ninyi mnaokaa katika mavumbi,
amkeni mkapige kelele kwa furaha.
Umande wenu ni kama umande wa asubuhi,
dunia itawazaa wafu wake.

20 Nendeni, watu wangu, ingieni vyumbani mwenu
na mfunge milango nyuma yenu,
jificheni kwa kitambo kidogo
mpaka ghadhabu yake ipite.
21 Tazama, BWANA anakuja kutoka makao yake
ili kuwaadhibu watu wa dunia kwa ajili ya dhambi zao.
Dunia itadhihirisha umwagaji damu juu yake,

wala haitaendelea kuwaficha watu wake waliouawa.

27

Wokovu Kwa Ajili Ya Israeli

1 Katika siku ile,
BWANA ataadhibu kwa upanga wake,
upanga wake mkali, mkubwa na wenye nguvu,
ataadhibu Lewiathani* yule nyoka apitaye kwa mwendo laini,
Lewiathani yule nyoka mwenye kujipinda;
atamuua joka huyo mkubwa sana wa baharini.
2 Katika siku ile:
"Imbeni kuhusu shamba la mizabibu lililozaa:
3 Mimi, BWANA, ninalitunza,
nalinyweshea maji mfululizo.
Ninalichunga usiku na mchana
ili mtu yeyote asije akalidhuru.
4 Mimi sijakasirika.
Licha pangekuwepo michongoma na miiba kunikabili!
Ningepambana dhidi yake katika vita,
ningeliichoma moto yote.
5 Au niwaache waje kwangu kwa ajili ya kupata kimbilio,
wao na wafanye amani nami,
naam, wafanye amani nami."

6 Katika siku zijazo, Yakobo atatia mizizi,
Israeli atatoa chipukizi na kuchanua maua,
naye atajaza ulimwengu wote kwa matunda.

7 Je, BWANA amempiga
vile alivyowapiga wale waliompiga?
Je, yeye ameuawa
vile walivyouawa wale waliomuua yeye?
8 Kwa vita na kwa kumfukuza unapingana naye:
kwa mshindo wake mkali anamfukuza,
kama siku ile uvumapo upepo wa mashariki.
9 Kwa hili, basi, hatia ya Yakobo itafanyiwa upatanisho,
nalo hili litakuwa matunda ya utimilizo wa kuondolewa kwa dhambi yake:
Wakati atakapoyafanya mawe yote ya madhabahu
kuwa kama mawe ya chokaa yaliyopondwa vipande vipande,
hakuna nguzo za Ashera au madhabahu za kufukizia uvumba
zitakazobaki zimesimama.
10 Mji ulio na boma umebaki ukiwa,
makao yaliyotelekezwa, yaliyoachwa kama jangwa.
Huko ndama hulisha,
huko hujilaza,
wanakwanyua matawi yake.
11 Wakati vijiti vyake vimekauka, huvunjwa
nao wanawake huja na kuwasha navyo moto.
Kwa kuwa hili ni taifa lisilo na ufahamu,

---

* **27:1** Lewiathani ni mnyama mkubwa wa baharini mwenye magamba anayefanana na joka kubwa, mwenye umbo la kutisha, asiyeweza kuvuliwa.

kwa hiyo yeye aliyewafanya hana huruma juu yao,
Muumba wao hawaonyeshi fadhili.
12 Katika siku ile BWANA atapura kutoka matiririko ya Mto Frati hadi Kijito cha
Misri, nanyi ee Waisraeli, mtakusanywa mmoja mmoja. 13 Katika siku ile tarumbeta
kubwa italia. Wale waliokuwa wakiangamia katika nchi ya Ashuru, nao wale
waliokuwa uhamishoni katika nchi ya Misri watakuja na kumwabudu BWANA katika
mlima mtakatifu huko Yerusalemu.

28

Ole Wa Efraimu

1 Ole kwa lile taji la maua, kiburi cha walevi wa Efraimu,
kwa ua linalosinyaa, uzuri wa utukufu wake,
uliowekwa kwenye kichwa cha bonde lenye rutuba:
kwa ule mji, kiburi cha wale walioshushwa na mvinyo!
2 Tazama, Bwana anaye mmoja aliye na uwezo na nguvu.
Kama dhoruba ya mvua ya mawe na upepo uharibuo,
kama mvua inyeshayo kwa nguvu na mafuriko yashukayo,
atakiangusha chini kwa nguvu.
3 Lile taji la maua, kiburi cha walevi cha Efraimu,
kitakanyagwa chini ya nyayo.
4 Lile ua linalosinyaa, uzuri wa utukufu wake,
uliowekwa kwenye kichwa cha bonde lenye rutuba,
litakuwa kama tini iliyoiva kabla ya mavuno:
mara mtu aionapo, huichuma na kuila.

5 Katika siku ile, BWANA Mwenye Nguvu Zote
atakuwa taji la utukufu,
taji zuri la maua
kwa mabaki ya watu wake.
6 Atakuwa roho ya haki
kwa yeye aketiye katika kiti cha hukumu,
chanzo cha nguvu
kwa wale wazuiao vita langoni.

7 Hawa pia wanapepesuka kwa sababu ya mvinyo,
wanayumbayumba kwa sababu ya kileo:
Makuhani na manabii wanapepesuka kwa sababu ya kileo,
wanachanganyikiwa kwa sababu ya mvinyo;
wanapepesuka wanapoona maono,
wanajikwaa wanapotoa maamuzi.
8 Meza zote zimejawa na matapishi
wala hakuna sehemu hata ndogo
isiyokuwa na uchafu.

9 “Yeye anajaribu kumfundisha nani?
Yeye anamwelezea nani ujumbe wake?
Je, ni kwa watoto walioachishwa kunyonya?
Je, ni wale ambao ndipo tu wametolewa matitini?
10 Kwa maana ni:
Amri juu ya amri, amri juu ya amri,

kanuni juu ya kanuni, kanuni juu ya kanuni;
hapa kidogo, kule kidogo.”

11 Sawa kabisa, kwa midomo migeni
na kwa lugha ngeni,
Mungu atasema na watu hawa,
12 wale ambao aliwaambia,
“Hapa ni mahali pa kupumzika,
waliochoka na wapumzike,”
na, “Hapa ni mahali pa mapumziko,”
lakini hawakutaka kusikiliza.
13 Hivyo basi, neno la Bwana kwao litakuwa:
Amri juu ya amri, amri juu ya amri,
kanuni juu ya kanuni, kanuni juu ya kanuni,
hapa kidogo, kule kidogo:
ili waende na kuanguka chali,
wakijeruhiwa, wakinaswa na kukamatwa.

14 Kwa hiyo sikieni neno la Bwana, enyi watu wenye dharau
mnaotawala watu hawa wa Yerusalemu.
15 Ninyi mnajisifu, “Tumefanya agano na mauti,
tumefanya mapatano na kuzimu.
Wakati pigo lifurikalo litakapopita,
haliwezi kutugusa sisi,
kwa kuwa tumefanya uongo kuwa kimbilio letu
na miungu ya uongo kuwa mahali petu pa kujificha.”
16 Kwa hiyo hivi ndivyo Bwana Mwenyezi asemavyo:
“Tazama, ninaweka jiwe katika Sayuni,
jiwe lililojaribiwa,
jiwe la pembeni la thamani kwa ajili ya msingi thabiti.
Yeye atumainiye kamwe hatatiwa hofu.
17 Nitaifanya haki kuwa kamba ya kupimia
na uadilifu kuwa timazi;
mvua ya mawe itafagia kimbilio lenu, huo uongo,
nayo maji yatafurikia mahali penu pa kujificha.
18 Agano lenu na kifo litabatilishwa,
patano lenu na kuzimu halitasimama.
Wakati pigo lifurikalo litakapowakumba,
litawaangusha chini.
19 Kila mara lijapo litawachukua,
asubuhi baada ya asubuhi,
wakati wa mchana na wakati wa usiku,
litawakumba tangu mwanzo hadi mwisho.”

Kuuelewa ujumbe huu
utaleta hofu tupu.
20 Kitanda ni kifupi mno kujinyoosha juu yake,
nguo ya kujifunikia ni nyembamba mno
mtu hawezi kujifunikia.
21 Bwana atainuka kama alivyofanya kwenye Mlima Perasimu,
ataghadhibika kama alivyofanya katika Bonde la Gibeoni:

ili kufanya kazi yake, kazi yake ya ajabu,
ili kutimiza kazi yake, kazi yake ngeni.
22 Sasa acheni dharau zenu,
la sivyo minyororo yenu itakuwa mizito zaidi.
Bwana, Bwana Mwenye Nguvu Zote, ameniambia
habari za maangamizi yaliyoamriwa dhidi ya nchi yote.

23 Sikilizeni msikie sauti yangu,
tegeni masikio na msikie niyasemayo.
24 Wakati mkulima alimapo ili apande,
je, hulima siku zote?
Je, huendelea kubomoa ardhi
na kusawazisha udongo?
25 Akiisha kusawazisha shamba,
je, hatapanyi mbegu za bizari na kutawanya jira?
Je, hapandi ngano katika sehemu yake,
shayiri katika eneo lake,
na nafaka nyingine katika shamba lake?
26 Mungu wake humwelekeza
na kumfundisha njia iliyo sahihi.

27 Iliki haipurwi kwa nyundo,
wala gurudumu la gari halivingirishwi juu ya jira;
iliki hupurwa kwa fimbo,
na jira kwa ufito.
28 Nafaka lazima isagwe ili kutengeneza mkate,
kwa hiyo mtu haendelei kuipura daima.
Ingawa huendesha magurudumu ya gari lake la kupuria juu yake,
farasi wake hawasagi.
29 Haya yote pia hutoka kwa Bwana Mwenye Nguvu Zote,
mwenye mashauri ya ajabu, na anayepita wote kwa hekima.

29

Ole Wa Mji Wa Daudi

1 Ole wako, wewe Arieli, Arieli,
mji alimokaa Daudi!
Ongezeni mwaka kwa mwaka,
na mzunguko wa sikukuu zenu uendelee.
2 Hata hivyo nitauzunguka Arieli kwa jeshi,
utalia na kuomboleza,
utakuwa kwangu kama mahali
pa kuwashia moto madhabahuni.
3 Nitapiga kambi pande zote dhidi yako,
nitakuzunguka kwa minara
na kupanga mazingirwa yangu dhidi yako.
4 Utakaposhushwa, utanena kutoka ardhini,
utamumunya maneno yako kutoka mavumbini.
Sauti yako itatoka katika nchi kama vile ya mzimu,
utanong’ona maneno yako toka mavumbini.

5 Lakini adui zako wengi watakuwa kama vumbi laini,
kundi la wakatili watakuwa
kama makapi yapeperushwayo.
Naam, ghafula, mara moja,
6 BWANA Mwenye Nguvu Zote atakuja
na ngurumo, tetemeko la ardhi, na kwa sauti kuu,
atakuja na dhoruba, tufani na miali ya moto iteketezayo.
7 Kisha makundi ya mataifa yote yale yapiganayo dhidi ya Arieli,
yale yanayomshambulia yeye na ngome zake, na kumzunguka kwa jeshi,
watakuwa kama ilivyo ndoto,
kama maono wakati wa usiku:
8 kama vile mtu aliye na njaa aotavyo kuwa anakula,
lakini huamka, bado njaa yake ingalipo,
kama vile mtu mwenye kiu aotavyo kuwa anakunywa maji,
lakini huamka akiwa anazimia, akiwa bado angali ana kiu.
Hivyo ndivyo itakavyokuwa kwa makundi yote ya mataifa
yanayopigana dhidi ya Mlima Sayuni.

9 Duwaeni na kushangaa,
jifanyeni vipofu wenyewe na msione,
leweni, lakini si kwa mvinyo,
pepesukeni lakini si kwa kileo.
10 BWANA amewaleteeni usingizi mzito:
Ameziba macho yenu (ninyi manabii);
amefunika vichwa vyenu (ninyi waonaji).
11 Kwa maana kwenu ninyi, maono haya yote si kitu ila maneno yaliyotiwa
lakiri katika kitabu. Kama mkimpa mtu yeyote awezaye kusoma kitabu hiki,
nanyi mkamwambia, “Tafadhali kisome,” yeye atajibu, “Mimi siwezi, kwa kuwa
kimetiwa lakiri.” 12 Au kama mkimpa mtu yeyote kitabu hiki asiyeweza kusoma
na kumwambia, “Tafadhali kisome,” atajibu, “Mimi sijui kusoma.”

13 Bwana anasema:
“Watu hawa hunikaribia kwa vinywa vyao
na kuniheshimu kwa midomo yao,
lakini mioyo yao iko mbali nami.
Ibada yao kwangu inatokana na maagizo
waliyofundishwa na wanadamu.
14 Kwa hiyo mara nyingine tena nitawashangaza watu hawa,
kwa ajabu juu ya ajabu.
Hekima ya wenye hekima itapotea,
nayo akili ya wenye akili itatoweka.”
15 Ole kwa wale wanaokwenda kwenye vilindi virefu
kumficha BWANA mipango yao,
wafanyao kazi zao gizani na kufikiri,
“Ni nani anayetuona? Ni nani atakayejua?”
16 Mnapindua mambo juu chini,
kana kwamba mfinyanzi aweza kufikiriwa kuwa kama udongo wa mfinyanzi!
Je, kile kilichofinyangwa chaweza kumwambia yule aliyekifinyanga,
“Wewe hukunifinyanga mimi?”
Je, chungu kinaweza kumwambia mfinyanzi,
“Wewe hujui chochote?”

17 Kwa muda mfupi sana, je, Lebanoni haitageuzwa kuwa shamba lenye rutuba,
na shamba lenye rutuba liwe kama msitu?
18 Katika siku ile viziwi watasikia maneno ya kitabu,
na katika utusitusi na giza
macho ya kipofu yataona.
19 Mara nyingine tena wanyenyekevu watafurahi katika Bwana,
wahitaji watafurahi katika yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.
20 Wakatili watatoweka na wenye kudhihaki watatokomea,
nao wote wenye jicho la uovu watakatiliwa mbali,
21 wale ambao kwa neno humfanya mtu kuwa mwenye hatia,
wamtegeao mtego mtetezi katika mahakama,
na kwa ushuhuda wa uongo humnyima haki
yeye asiye na hatia.
22 Kwa hiyo hili ndilo Bwana, aliyemkomboa Abrahamu, analosema kwa nyumba
ya Yakobo:
"Yakobo hataaibishwa tena,
wala nyuso zao hazitabadilika sura tena.
23 Wakati watakapoona watoto wao miongoni mwao,
kazi ya mikono yangu,
watalitakasa Jina langu takatifu;
wataukubali utakatifu wa yeye Aliye Mtakatifu wa Yakobo,
nao watamcha Mungu wa Israeli.
24 Wale wanaopotoka rohoni watapata ufahamu,
nao wale wanaolalamika watayakubali mafundisho."

30

Ole Wa Taifa Kaidi

1 Bwana asema,
"Ole kwa watoto wakaidi,
kwa wale wanaotimiza mipango ambayo si yangu,
wakifanya makubaliano, lakini si kwa Roho wangu,
wakilundika dhambi juu ya dhambi,
2 wale washukao kwenda Misri
bila kutaka shauri langu,
wanaotafuta msaada wa ulinzi wa Farao,
watafutao kivuli cha Misri kwa ajili ya kimbilio.
3 Lakini ulinzi wa Farao utakuwa kwa aibu yenu,
kivuli cha Misri kitawaletea fedheha.
4 Ingawa wana maafisa katika Soani
na wajumbe wamewasili katika Hanesi,
5 kila mmoja ataaibishwa
kwa sababu ya taifa lisilowafaa kitu,
ambalo haliwaletei msaada wala faida,
bali aibu tu na fedheha."
6 Neno kuhusu wanyama wa Negebu:
Katika nchi ya taabu na shida,
ya simba za dume na jike,
ya nyoka mwenye sumu kali na nyoka warukao,
wajumbe huchukua utajiri wao juu ya migongo ya punda,
hazina zao juu ya nundu za ngamia,
kwa lile taifa lisilokuwa na faida,

7 kuvipeleka Misri,
ambaye msaada wake haufai kabisa.
Kwa hiyo nimemwita “Rahabu Asiyefanya Chochote.”

8 Nenda sasa, liandike neno hili juu ya kibao kwa ajili yao,
liandike kwenye kitabu,
ili liweze kuwa shahidi milele
kwa ajili ya siku zijazo.
9 Hawa ni watu waasi, watoto wadanganyifu,
watoto ambao hawataki kusikiliza mafundisho ya Bwana.
10 Wanawaambia waonaji,
“Msione maono tena!”
Nako kwa manabii wanasema,
“Msiendelee kutupatia maono
ambayo ni ya kweli!
Tuambieni mambo ya kupendeza,
tabirini mambo ya uongo.
11 Acheni njia hii,
ondokeni katika mapito haya,
nanyi acheni kutukabili pamoja
na yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli!”
12 Kwa hiyo, hili ndilo asemalo yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli:
“Kwa sababu mmekataa ujumbe huu,
mkategemea uonevu na kutumainia udanganyifu,
13 dhambi hii itakuwa kwenu
kama ukuta mrefu,
wenye ufa na wenye kubetuka,
ambao unaanguka ghafula,
mara moja.
14 Utavunjika vipande vipande kama chombo cha udongo
ukipasuka pasipo huruma
ambapo katika vipande vyake
hakuna kipande kitakachopatikana
kwa kuukulia makaa kutoka jikoni
au kuchotea maji kisimani.”
15 Hili ndilo Bwana Mwenyezi, yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli, asemalo:
“Katika kutubu na kupumzika ndio wokovu wenu,
katika kutulia na kutumaini ndizo nguvu zenu,
lakini hamkutaka.
16 Mlisema, ‘Hapana, tutakimbia kwa farasi.’
Kwa hiyo mtakimbia!
Mlisema, ‘Tutakimbia kwa farasi waendao kasi.’
Kwa hiyo wanaowafukuza watakwenda kasi!
17 Watu 1,000 watakimbia
kwa ajili ya kitisho cha mtu mmoja,
kwa vitishio vya watu watano
wote mtakimbia,
hadi mtakapoachwa kama mlingoti wa bendera
juu ya kilele cha mlima,
kama bendera juu ya kilima.”

18 Hata hivyo Bwana anatamani kutupatia neema,
anainuka ili kuwaonyesha huruma.
Kwa kuwa Bwana ni Mungu wa haki.
Wamebarikiwa wote wanaomngojea yeye!
19 Enyi watu wa Sayuni, mnaoishi Yerusalemu, hamtalia tena. Tazameni jinsi
atakavyokuwa na huruma mtakapolia kwa kumwomba msaada! Mara asikiapo,
atawajibu. 20 Ingawa Bwana huwapa chakula cha shida na maji ya taabu, walimu
wenu hawatafichwa tena, kwa macho yenu wenyewe mtawaona. 21 Mkigeuka kuume
au kushoto, masikio yenu yatasikia sauti nyuma yenu ikisema, "Hii ndiyo njia,
ifuateni." 22 Kisha mtanajisi sanamu zenu zilizofunikwa kwa fedha, na vinyago
vyenu vilivyofunikwa kwa dhahabu. Mtazitupilia mbali kama vitambaa vya wakati
wa hedhi na kuziambia, "Haya, tokeni hapa!"
23 Pia atawapa mvua kwa ajili ya mbegu mnazootesha ardhini, chakula kinachotoka
ardhini kitakuwa kizuri sana, tena tele. Katika siku ile, ng'ombe wenu watalisha
katika shamba pana la majani. 24 Maksai na punda walimao watakula majani makavu
na vyakula vilivyotengenezwa, vinavyotandazwa kwa uma na sepeto. 25 Katika siku
ile ya mauaji makuu, wakati minara itakapoanguka, vijito vya maji vitatiririka juu ya
kila mlima mrefu na kila kilima kilichoinuka sana. 26 Mwezi utaangaza kama jua, nao
mwanga wa jua utang'aa mara saba zaidi, kama nuru ya siku saba, wakati Bwana
atakapoyafunga majeraha ya watu wake na kuwaponya vidonda alivyowatia.

27 Tazama, Jina la Bwana linakuja kutoka mbali,
likiwa na hasira kali inayowaka
pamoja na wingu zito la moshi,
midomo yake imejaa ghadhabu
na ulimi wake ni moto ulao.
28 Pumzi yake ni kama mkondo wa maji yaendayo kasi,
yakipanda hadi shingoni.
Hutikisa mataifa katika chekecheke ya uharibifu,
huweka lijamu katika mataya ya mataifa
ambayo huwaongoza upotevuni.
29 Nanyi mtaimba kama usiku ule mnaadhimisha
sikukuu takatifu.
Mioyo yenu itashangilia
kama vile watu wanapokwea na filimbi
kwenye mlima wa Bwana,
kwa Mwamba wa Israeli.
30 Bwana atawasababisha watu waisikie sauti yake ya utukufu,
naye atawafanya wauone mkono wake ukishuka
pamoja na hasira yake kali na moto ulao,
kukiwa na tufani ya mvua,
ngurumo za radi na mvua ya mawe.
31 Sauti ya Bwana itaivunjavunja Ashuru,
kwa fimbo yake ya utawala atawapiga.
32 Kila pigo Bwana atakaloliweka juu yao
kwa fimbo yake ya kuadhibu,
litakuwa kwa wimbo wa matari na vinubi,
anapopigana nao katika vita
kwa mapigo ya mkono wake.
33 Tofethi imeandaliwa toka zamani,
imewekwa tayari kwa ajili ya mfalme.
Shimo lake la moto limetengenezwa kwa kina kirefu

na kwa upana mkubwa,
likiwa na moto na kuni tele;
pumzi ya BWANA,
kama kijito cha kiberiti,
huuwasha moto.

31

Ole Wa Wale Wanaotegemea Misri

1 Ole wao wale washukao Misri kwa ajili ya msaada,
wale wategemeao farasi,
wanaoweka tumaini katika wingi wa magari yao ya vita,
na katika nguvu nyingi za wapanda farasi,
lakini hawamwangalii yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli,
wala hawatafuti msaada kwa BWANA.
2 Hata hivyo yeye pia ana hekima na anaweza kuleta maafa,
wala hayatangui maneno yake.
Yeye atainuka dhidi ya nyumba ya mwovu,
dhidi ya wale ambao huwasaidia watenda mabaya.
3 Lakini Wamisri ni wanadamu, wala si Mungu,
farasi wao ni nyama, wala si roho.
Wakati BWANA atakaponyoosha Mkono wake,
yeye anayesaidia atajikwaa,
naye anayesaidiwa ataanguka,
wote wawili wataangamia pamoja.
4 Hili ndilo BWANA analoniambia:
"Kama vile simba angurumavyo,
simba mkubwa juu ya mawindo yake:
hata ingawa kundi lote la wachunga mifugo
huitwa pamoja dhidi yake,
hatiwi hofu na kelele zao
wala kusumbuliwa na ghasia zao;
ndivyo BWANA Mwenye Nguvu Zote atakavyoshuka
kufanya vita juu ya Mlima Sayuni
na juu ya vilele vyake.
5 Kama ndege warukao,
BWANA Mwenye Nguvu Zote ataukinga Yerusalemu;
ataukinga na kuuokoa,
atapita juu yake na kuufanya salama."
6 Mrudieni yeye ambaye nyumba ya Israeli imemwasi sana. 7 Kwa kuwa katika siku
ile kila mmoja wenu atazikataa sanamu za fedha na za dhahabu zilizotengenezwa
kwa mikono yenu yenye dhambi.
8 "Ashuru itaanguka kwa upanga ambao si wa mwanadamu;
upanga usio wa kibinadamu utawaangamiza.
Watakimbia mbele ya upanga
na vijana wao wa kiume watafanyizwa kazi kwa lazima.
9 Ngome zao zitaanguka kwa sababu ya hofu;
kwa kuona bendera ya vita,
majemadari wao watashikwa na hofu ya ghafula,"
asema BWANA,
ambaye moto wake uko Sayuni,
nayo tanuru yake iko Yerusalemu.

32

Ufalme Wa Haki

1 Tazama, mfalme atatawala kwa uadilifu
na watawala watatawala kwa haki.
2 Kila mtu atakuwa kama kivuli cha kujificha kutokana na upepo
na kimbilio kutokana na dhoruba,
kama vijito vya maji jangwani
na kivuli cha mwamba mkubwa katika ardhi yenye kiu.

3 Ndipo macho ya wale wanaoona hayatafumbwa tena,
nayo masikio ya wale wanaosikia yatasikiliza.
4 Moyo wa mtu mwenye hamaki utafahamu na kuelewa,
nao ulimi wenye kigugumizi utanena kwa ufasaha.
5 Mpumbavu hataitwa tena muungwana,
wala mtu mbaya kabisa kupewa heshima ya juu.
6 Kwa kuwa mpumbavu hunena upumbavu,
moyo wake hushughulika na uovu:
Hutenda mambo yasiyo ya kumcha Mungu,
na hueneza habari za makosa kuhusu Bwana;
yeye huwaacha wenye njaa bila kitu,
na wenye kiu huwanyima maji.
7 Taratibu za mtu mbaya kabisa ni ovu,
hufanya mipango miovu
ili kumwangamiza maskini kwa uongo,
hata wakati ambapo hoja za mhitaji ni za haki.
8 Lakini mtu muungwana hufanya mipango ya kiungwana,
na kwa matendo ya kiungwana yeye hufanikiwa.

Wanawake Wa Yerusalemu

9 Enyi wanawake wenye kuridhika sana,
amkeni na mnisikilize.
Enyi binti mnaojisikia kuwa salama,
sikieni lile ninalotaka kuwaambia!
10 Muda zaidi kidogo ya mwaka mmoja,
ninyi mnaojisikia salama mtatetemeka,
mavuno ya zabibu yatakoma
na mavuno ya matunda hayatakuwepo.
11 Tetemekeni, enyi wanawake wenye kuridhika,
tetemekeni kwa hofu, enyi binti mnaojisikia salama!
Vueni nguo zenu,
vaeni nguo ya gunia viunoni mwenu.
12 Pigeni matiti yenu kwa ajili ya mashamba mazuri,
kwa ajili ya mizabibu iliyozaa vizuri
13 na kwa ajili ya nchi ya watu wangu,
nchi ambayo miiba na michongoma imemea:
naam, ombolezeni kwa ajili ya nyumba zote za furaha
na kwa ajili ya mji huu wenye kufanya sherehe.
14 Ngome itaachwa,
mji wenye kelele nyingi utahamwa,
ngome ndani ya mji na mnara wa ulinzi vitakuwa ukiwa milele,
mahali pazuri pa punda na malisho ya makundi ya kondoo,

15 mpaka Roho amwagwe juu yetu kutoka juu,
nalo jangwa kuwa shamba lenye rutuba,
na shamba lenye rutuba kuwa kama msitu.
16 Haki itakaa katika jangwa,
na uadilifu utakaa katika shamba lenye rutuba.
17 Matunda ya haki yatakuwa amani,
matokeo ya haki yatakuwa utulivu
na matumaini milele.
18 Watu wangu wataishi katika makao ya mahali pa amani,
katika nyumba zilizo salama,
katika mahali pa kupumzika pasipo na usumbufu.
19 Hata kama mvua ya mawe iangushe msitu
na mji ubomolewe kabisa,
20 tazama jinsi utakavyobarikiwa,
ukipanda mbegu yako katika kila kijito,
na kuwaacha ng'ombe wako
na punda wajilishe kwa uhuru.

33

Taabu Na Msaada

1 Ole wako wewe, ee mharabu,
wewe ambaye hukuharibiwa!
Ole wako, ee msaliti,
wewe ambaye hukusalitiwa!
Utakapokwisha kuharibu,
utaharibiwa;
utakapokwisha kusaliti,
utasalitiwa.

2 Ee Bwana, uturehemu,
tunakutamani.
Uwe nguvu yetu kila asubuhi
na wokovu wetu wakati wa taabu.
3 Kwa ngurumo ya sauti yako, mataifa yanakimbia;
unapoinuka, mataifa hutawanyika.
4 Mateka yenu, enyi mataifa, yamevunwa kama vile wafanyavyo madumadu,
kama kundi la nzige watu huvamia juu yake.

5 Bwana ametukuka, kwa kuwa anakaa mahali palipoinuka,
ataijaza Sayuni kwa haki na uadilifu.
6 Atakuwa msingi ulio imara kwa wakati wenu,
ghala za wokovu tele, hekima na maarifa;
kumcha Bwana ni ufunguo wa hazina hii.

7 Angalia, watu wake mashujaa wanapiga kelele kwa nguvu barabarani,
wajumbe wa amani wanalia kwa uchungu.
8 Njia kuu zimeachwa,
hakuna wasafiri barabarani.
Mkataba umevunjika,
mashahidi wake wamedharauliwa,*

* **33:8** Au: miji yake imedharauliwa.

hakuna yeyote anayeheshimiwa.
9 Ardhi inaomboleza† na kuchakaa,
Lebanoni imeaibika na kunyauka,
Sharoni ni kama Araba,
nayo Bashani na Karmeli
wanapukutisha majani yao.

10 “Sasa nitainuka,” asema BWANA.
“Sasa nitatukuzwa;
sasa nitainuliwa juu.
11 Mlichukua mimba ya makapi,
mkazaa mabua,
pumzi yenu ni moto uwateketezao.
12 Mataifa yatachomwa kama ichomwavyo chokaa,
kama vichaka vya miiba vilivyokatwa ndivyo watakavyochomwa.”

13 Ninyi mlio mbali sana, sikieni lile nililofanya;
ninyi mlio karibu, tambueni uweza wangu!
14 Wenye dhambi katika Sayuni wametiwa hofu,
kutetemeka kumewakumba wasiomcha Mungu:
“Ni nani miongoni mwetu awezaye kuishi na moto ulao?
Ni nani miongoni mwetu awezaye kuishi na moto unaowaka milele?”
15 Yeye aendaye kwa uadilifu
na kusema lililo haki,
yeye anayekataa faida ipatikanayo kwa dhuluma
na kuizuia mikono yake isipokee rushwa,
yeye azuiaye masikio yake dhidi ya mashauri ya mauaji,
na yeye afumbaye macho yake yasitazame sana uovu:
16 huyu ndiye mtu atakayeishi mahali pa juu,
ambaye kimbilio lake litakuwa ngome ya mlimani.
Atapewa mkate wake,
na maji yake hayatakoma.

17 Macho yenu yatamwona mfalme katika uzuri wake
na kuiona nchi inayoenea mbali.
18 Katika mawazo yenu mtaifikiria hofu iliyopita:
“Yuko wapi yule afisa mkuu?
Yuko wapi yule aliyechukua ushuru?
Yuko wapi afisa msimamizi wa minara?”
19 Hutawaona tena wale watu wenye kiburi,
wale watu wenye usemi wa mafumbo,
wenye lugha ngeni, isiyoeleweka.

20 Mtazame Sayuni, mji wa sikukuu zetu;
macho yenu yatauona Yerusalemu,
mahali pa amani pa kuishi, hema ambalo halitaondolewa,
nguzo zake hazitang’olewa kamwe,
wala hakuna kamba yake yoyote itakayokatika.
21 Huko BWANA atakuwa Mwenye Nguvu wetu.
Patakuwa kama mahali pa mito mipana na vijito.

† **33:9** Au: Ardhi inakauka.

Hakuna jahazi lenye makasia litakalopita huko,
wala hakuna meli yenye nguvu itakayopita huko.
22 Kwa kuwa Bwana ni mwamuzi wetu,
Bwana ndiye mtoa sheria wetu,
Bwana ni mfalme wetu,
yeye ndiye atakayetuokoa.

23 Kamba zenu za merikebu zimelegea:
Mlingoti haukusimama imara,
nalo tanga halikukunjuliwa.
Wingi wa mateka yatagawanywa,
hata yeye aliye mlemavu atachukua nyara.
24 Hakuna yeyote aishiye Sayuni atakayesema, "Mimi ni mgonjwa";
nazo dhambi za wale waishio humo zitasamehewa.

34

Hukumu Dhidi Ya Mataifa

1 Njooni karibu, enyi mataifa, nanyi msikilize;
sikilizeni kwa makini,
enyi kabila za watu!
Dunia na isikie, navyo vyote vilivyo ndani yake,
ulimwengu na vyote vitokavyo ndani yake!
2 Bwana ameyakasirikia mataifa yote;
ghadhabu yake ni juu ya majeshi yao yote.
Atawaangamiza kabisa,
atawatia mikononi mwa wachinjaji.
3 Waliouawa watatupwa nje,
maiti zao zitatoa uvundo,
milima itatota kwa damu zao.
4 Nyota zote za mbinguni zitayeyuka
na anga litasokotwa kama kitabu,
jeshi lote la angani litaanguka
kama majani yaliyonyauka kutoka kwenye mzabibu,
kama tini iliyonyauka kutoka kwenye mtini.

5 Upanga wangu umekunywa na kushiba huko mbinguni,
tazama, unashuka katika hukumu juu ya Edomu,
wale watu ambao nimeshawahukumu,
kuwaangamiza kabisa.
6 Upanga wa Bwana umeoga katika damu,
umefunikwa na mafuta ya nyama:
damu ya kondoo na mbuzi,
mafuta kutoka figo za kondoo dume.
Kwa maana Bwana ana dhabihu huko Bosra,
na machinjo makuu huko Edomu.
7 Nyati wataanguka pamoja nao,
ndama waume na mafahali wakubwa.
Nchi yao italowana kwa damu,
nayo mavumbi yataloa mafuta ya nyama.

8 Kwa sababu Bwana anayo siku ya kulipiza kisasi,

mwaka wa malipo,
siku ya kushindania shauri la Sayuni.
9 Vijito vya Edomu vitageuka kuwa lami,
mavumbi yake yatakuwa kiberiti kiunguzacho,
nchi yake itakuwa lami iwakayo!
10 Haitazimishwa usiku wala mchana,
moshi wake utapaa juu milele.
Kutoka kizazi hadi kizazi itakuwa ukiwa,
hakuna mtu yeyote atakayepita huko tena.
11 Bundi wa jangwani na bundi mwenye sauti nyembamba wataimiliki,
bundi wakubwa na kunguru wataweka viota humo.
Mungu atanyoosha juu ya Edomu
kamba ya kupimia ya machafuko matupu,
na timazi ya ukiwa.
12 Watu wake wa kuheshimiwa hawatakuwa na chochote
kitakachoitwa ufalme huko,
nao wakuu wao wote watatoweka.
13 Miiba itaenea katika ngome za ndani,
viwawi na michongoma itaota
kwenye ngome zake.
Itakuwa maskani ya mbweha,
makao ya bundi.
14 Viumbe vya jangwani vitakutana na fisi,
nao mbuzi-mwitu watalia wakiitana;
huko viumbe vya usiku vitastarehe pia
na kujitafutia mahali pa kupumzika.
15 Bundi wataweka viota huko na kutaga mayai,
atayaangua na kutunza makinda yake
chini ya uvuli wa mabawa yake;
pia huko vipanga watakusanyika,
kila mmoja na mwenzi wake.
16 Angalieni katika gombo la Bwana na msome:
Hakuna hata mmoja katika hawa atakayekosekana,
hakuna hata mmoja atakayemkosa mwenzi wake.
Kwa kuwa ni kinywa chake Mungu kimeagiza,
na Roho wake atawakusanya pamoja.
17 Huwagawia sehemu zao,
mkono wake huwagawanyia kwa kipimo.
Wataimiliki hata milele
na kuishi humo kutoka kizazi hadi kizazi.

35

Furaha Ya Waliokombolewa

1 Jangwa na nchi kame vitafurahi;
nyika itashangilia na kuchanua maua.
Kama waridi, 2 litachanua maua,
litashangilia sana na kupaza sauti kwa furaha.
Litapewa utukufu wa Lebanoni,
fahari ya Karmeli na Sharoni;
wataona utukufu wa Bwana,
fahari ya Mungu wetu.

3 Itieni nguvu mikono iliyo dhaifu,
yafanyeni imara magoti yaliyolegea,
4 waambieni wale wenye mioyo ya hofu,
"Kuweni hodari, msiogope;
tazama, Mungu wenu atakuja,
pamoja na malipo ya Mungu,
atakuja na kuwaokoa ninyi."

5 Ndipo macho ya vipofu yatafumbuliwa
na masikio ya viziwi yatazibuliwa.
6 Ndipo kilema atarukaruka kama kulungu,
nao ulimi wa aliye bubu utapaza sauti kwa shangwe.
Maji yatatiririka kwa kasi katika nyika,
na vijito katika jangwa.
7 Mchanga wa moto utakuwa bwawa la maji,
ardhi yenye kiu itabubujika chemchemi.
Maskani ya mbweha walikolala hapo awali
patamea majani, matete na mafunjo.

8 Nako kutakuwa na njia kuu,
nayo itaitwa Njia ya Utakatifu.
Wasio safi hawatapita juu yake;
itakuwa ya wale watembeao katika Njia ile;
yeye asafiriye juu yake,
ajapokuwa mjinga, hatapotea.
9 Huko hakutakuwepo na simba,
wala mnyama mkali hatapita njia hiyo,
wala hawatapatikana humo.
Ila waliokombolewa tu ndio watakaopita huko,
10 waliokombolewa na Bwana watarudi.
Wataingia Sayuni wakiimba;
furaha ya milele itakuwa juu ya vichwa vyao.
Watapata furaha na shangwe;
huzuni na majonzi vitakimbia.

36

Senakeribu Atishia Yerusalemu
(2 Wafalme 18:13-27; 2 Nyakati 32:1-19)

1 Katika mwaka wa kumi na nne wa utawala wa Mfalme Hezekia, Senakeribu
mfalme wa Ashuru akaishambulia miji yote ya Yuda yenye ngome na kuiteka.
2 Kisha mfalme wa Ashuru akamtuma jemadari wa jeshi pamoja na jeshi kubwa
kutoka Lakishi hadi kwa Mfalme Hezekia huko Yerusalemu. Jemadari wa jeshi
akasimama kwenye mfereji wa Bwawa la Juu, lililojengwa katika barabara iendayo
kwenye Uwanja wa Dobi. 3 Eliakimu mwana wa Hilkia aliyekuwa msimamizi wa
jumba la kifalme, Shebna aliyekuwa katibu, na Yoa mwana wa Asafu mwandishi
wakamwendea.

4 Jemadari wa jeshi akawaambia, "Mwambieni Hezekia,

" 'Hili ndilo asemalo mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru: Ni wapi unapoweka hili
tumaini lako? 5 Unasema mnayo mikakati na nguvu za kijeshi, lakini unasema
maneno matupu tu. Je, wewe unamtegemea nani, hata ukaniasi mimi? 6 Tazama

sasa, unaitegemea Misri, fimbo ile ya mwanzi uliopasuka, ambayo huuchoma na
kuujeruhi mkono wa mtu akiiegemea! Hivyo ndivyo alivyo Farao mfalme wa
Misri, kwa wote wanaomtegemea. 7 Nawe kama ukiniambia, “Tunamtumainia
Bwana Mungu wetu”: je, siyo yeye ambaye Hezekia aliondoa mahali pake pa juu
pa kuabudia miungu na madhabahu zake, akiwaambia Yuda na Yerusalemu, “Ni
lazima mwabudu mbele ya madhabahu haya”?

8 “ ‘Njooni sasa, fanyeni mapatano na bwana wangu, mfalme wa Ashuru:
Nitakupa farasi elfu mbili, kama unaweza kuwapandisha waendesha farasi juu
yao! 9 Utawezaje kumzuia hata afisa mmoja aliye mdogo kati ya maafisa wa bwana
wangu, ijapo unategemea Misri kwa magari ya vita na wapanda farasi? 10 Zaidi
ya hayo, je, nimekuja kushambulia na kuangamiza nchi hii bila Bwana? Bwana
mwenyewe ndiye aliniambia niishambulie nchi hii na kuiangamiza.’ ”

11 Ndipo Eliakimu, Shebna na Yoa wakamwambia yule jemadari wa jeshi, “Tafad-
hali zungumza na watumishi wako kwa lugha ya Kiaramu, kwa kuwa tunaifahamu.
Usiseme nasi kwa Kiebrania watu walioko juu ya ukuta wakiwa wanasikia.”

12 Lakini yule jemadari wa jeshi akajibu, “Je, bwana wangu amenituma kutoa
ujumbe huu kwa bwana wenu na kwenu tu? Je, hakunituma pia kwa watu walioketi
ukutani, ambao, kama ninyi, itawabidi kula mavi yao na kunywa mikojo yao
wenyewe?”

13 Kisha yule jemadari wa jeshi akasimama na kuita kwa lugha ya Kiebrania,
akasema: “Sikieni maneno ya mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru! 14 Hili
ndilo asemalo mfalme: Msikubali Hezekia awadanganye. Hawezi kuwaokoa!
15 Msikubali Hezekia awashawishi kumtumaini Bwana kwa kuwaambia, ‘Hakika
Bwana atatuokoa. Mji huu hautaangukia mikononi mwa mfalme wa Ashuru.’

16 “Msimsikilize Hezekia. Hili ndilo mfalme wa Ashuru asemalo: Fanyeni amani
nami na mje kwangu. Kisha kila mmoja wenu atakula kutoka kwa mzabibu wake na
mtini wake mwenyewe, na kunywa maji kutoka kisima chake mwenyewe, 17 mpaka
nije nikawapeleke katika nchi iliyo kama nchi yenu wenyewe, nchi ya nafaka na divai
mpya, nchi ya mkate na ya mashamba ya mizabibu.

18 “Msikubali Hezekia awapotoshe asemapo, ‘Bwana atatuokoa.’ Je, yuko mungu
wa taifa lolote aliyewahi kuokoa nchi yake kutoka mkononi mwa mfalme wa Ashuru?
19 Iko wapi miungu ya Hamathi na ya Arpadi? Iko wapi miungu ya Sefarvaimu?
Je, imeokoa Samaria kutoka mkononi mwangu? 20 Ni yupi miongoni mwa miungu
yote ya nchi hizi ameweza kuokoa nchi yake mkononi mwangu? Inawezekanaje basi
Bwana aiokoe Yerusalemu mkononi mwangu?”

21 Lakini wale watu wakakaa kimya, wala hawakujibu lolote, kwa kuwa mfalme
alikuwa amewaamuru, “Msimjibu lolote.”

22 Kisha Eliakimu mwana wa Hilkia msimamizi wa jumba la kifalme, Shebna
katibu, na Yoa mwana wa Asafu, mwandishi wakamwendea Hezekia, nguo zao zikiwa
zimeraruliwa, na kumwambia yale jemadari wa jeshi aliyoyasema.

37

Kuokolewa Kwa Yerusalemu Kunatabiriwa
(2 Wafalme 19:1-7)

1 Mfalme Hezekia aliposikia haya, akararua nguo zake na kuvaa nguo ya
gunia, naye akaenda katika Hekalu la Bwana. 2 Akawatuma Eliakimu msimamizi
wa nyumba ya mfalme, Shebna mwandishi, na viongozi wa makuhani, wote
wakiwa wamevaa nguo za magunia, waende kwa nabii Isaya mwana wa Amozi.
3 Wakamwambia, “Hili ndilo asemalo Hezekia: Siku hii ni siku ya dhiki, ya
kukaripiwa na ya aibu, kama wakati watoto wanapofikia karibu kuzaliwa na kumbe

hakuna nguvu ya kuwazaa. 4 Yamkini BWANA, Mungu wako atayasikia maneno ya
jemadari wa jeshi, ambaye bwana wake, mfalme wa Ashuru, amemtuma kumdhihaki
Mungu aliye hai, tena kwamba atamkemea kwa maneno ambayo BWANA, Mungu
wako ameyasikia. Kwa hiyo omba kwa ajili ya mabaki ambao bado wako."

5 Maafisa wa Mfalme Hezekia walipofika kwa Isaya, 6 Isaya akawaambia, "Mwambi-
eni bwana wenu, 'Hili ndilo asemalo BWANA: Usiogope kwa hayo uliyoyasikia, yale
maneno ambayo watumishi wa mfalme wa Ashuru wamenitukana nayo. 7 Sikiliza!
Nitatia roho fulani ndani yake ili kwamba atakaposikia taarifa fulani, atarudi nchi
yake mwenyewe, nami huko nitafanya auawe kwa upanga.' "

8 Jemadari wa jeshi aliposikia kwamba mfalme wa Ashuru ameondoka Lakishi,
alirudi, akamkuta mfalme akipigana na Libna.

9 Basi Senakeribu akapata taarifa kwamba Tirhaka, Mkushi mfalme wa Misri,
alikuwa anaenda kupigana naye. Aliposikia jambo hili akatuma wajumbe kwa
Hezekia na neno hili: 10 "Mwambieni Hezekia mfalme wa Yuda: Usikubali huyo
Mungu unayemtumainia akudanganye wakati anaposema, 'Yerusalemu haitatiwa
mkononi mwa mfalme wa Ashuru.' 11 Hakika umesikia yale ambayo wafalme wa
Ashuru wametenda kwa nchi zote, wakiwaangamiza kabisa. Je, wewe utaokolewa?
12 Je, miungu ya mataifa ambayo yaliangamizwa na baba zangu iliweza kuwaokoa?
Yaani miungu ya Gozani, Harani, Resefu, na ya watu wa Edeni waliokuwa Telasari?
13 Yuko wapi mfalme wa Hamathi, mfalme wa Arpadi, mfalme wa mji wa Sefarvaimu,
au wa Hena au wa Iva?"

Maombi Ya Hezekia

14 Hezekia akapokea barua kutoka kwa wale wajumbe naye akaisoma. Kisha
akapanda katika Hekalu la BWANA, akaikunjua mbele za BWANA. 15 Naye Hezekia
akamwomba BWANA akisema: 16 "Ee BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli,
uketiye juu ya kiti cha enzi kati ya makerubi, wewe peke yako ndiwe Mungu juu
ya falme zote za dunia. Wewe umeumba mbingu na nchi. 17 Tega sikio, Ee BWANA,
usikie; fungua macho yako, Ee BWANA, uone; sikiliza maneno yote ambayo Senakeribu
ametuma kumtukana Mungu aliye hai.

18 "Ni kweli, Ee BWANA, kwamba wafalme wa Ashuru wameyaangamiza mataifa
haya yote pamoja na nchi zao. 19 Wameitupa miungu yao kwenye moto na
kuiangamiza, kwa kuwa haikuwa miungu, bali miti na mawe tu, iliyotengenezwa
kwa mikono ya wanadamu. 20 Sasa basi, Ee BWANA Mungu wetu, tuokoe kutoka
mkononi mwake, ili kwamba falme zote duniani zipate kujua kwamba wewe peke
yako, Ee BWANA, ndiwe Mungu."

Kuanguka Kwa Senakeribu
(2 Wafalme 19:20-37)

21 Kisha Isaya mwana wa Amozi akapeleka ujumbe kwa Hezekia, akasema:
"Hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa Israeli: Kwa sababu umeniomba kuhusu
Senakeribu mfalme wa Ashuru, 22 hili ndilo neno ambalo BWANA amelisema dhidi
yake:

"Bikira binti Sayuni anakudharau na kukudhihaki.
Binti Yerusalemu anatikisa kichwa chake unapokimbia.
23 Ni nani uliyemtukana na kumkufuru?
Ni nani uliyeinua sauti yako dhidi yake,
na kumwinulia macho yako kwa kiburi?
Ni dhidi ya yule Aliye Mtakatifu wa Israeli!
24 Kupitia kwa wajumbe wako
umelundika matukano juu ya Bwana.

Nawe umesema,
‘Kwa magari yangu mengi ya vita,
nimepanda juu ya vilele vya milima,
vilele vya juu sana katika Lebanoni.
Nami nimeiangusha mierezi yake mirefu,
misunobari yake iliyo bora sana.
Nimefikia sehemu zake zilizoinuka juu sana,
misitu yake iliyo mizuri sana.
25 Nimechimba visima katika nchi za kigeni
na kunywa maji yake.
Kwa nyayo za miguu yangu
nimekausha vijito vyote vya Misri.’

26 “Je, hujasikia?
Zamani sana niliamuru hili.
Siku za kale nilipanga hili;
sasa nimelifanya litokee,
kwamba umegeuza miji yenye ngome
kuwa malundo ya mawe.
27 Watu wa miji hiyo wameishiwa nguvu,
wanavunjika mioyo na kuaibishwa.
Wao ni kama mimea katika shamba,
kama machipukizi mororo ya kijani,
kama majani yachipuayo juu ya paa la nyumba,
ambayo hukauka kabla ya kukua.

28 “Lakini ninajua mahali ukaapo,
kutoka kwako na kuingia kwako,
na jinsi unavyoghadhibika dhidi yangu.
29 Kwa sababu unaghadhibika na ufidhuli dhidi yangu,
na kwa sababu ufidhuli wako umefika masikioni mwangu,
nitaweka ndoana yangu puani mwako
na hatamu yangu kinywani mwako,
nami nitakufanya urudi kwa njia ile uliyoijia.
30 “Hii ndiyo itakuwa ishara kwako, ee Hezekia:
“Mwaka huu utakula kile kiotacho chenyewe,
na mwaka wa pili utakula kutoka machipukizi yake.
Lakini katika mwaka wa tatu panda na uvune,
panda mashamba ya mizabibu na ule matunda yake.
31 Mara nyingine tena mabaki ya nyumba ya Yuda
wataeneza mizizi chini na kuzaa matunda juu.
32 Kwa kuwa kutoka Yerusalemu watakuja mabaki,
na kutoka Mlima Sayuni kundi la walionusurika.
Wivu wa Bwana Mwenye Nguvu Zote,
ndio utatimiza jambo hili.
33 “Kwa hiyo hili ndilo asemalo Bwana kuhusu mfalme wa Ashuru:
“Hataingia katika mji huu
wala hatapiga mshale hapa.
Hatakuja mbele yake na ngao
wala kupanga majeshi kuuzingira.
34 Kwa njia ile aliyoijia ndiyo atakayorudi;

hataingia katika mji huu,"
asema BWANA.
35 "Nitaulinda mji huu na kuuokoa,
kwa ajili yangu mwenyewe,
na kwa ajili ya Daudi mtumishi wangu!"
36 Ndipo malaika wa BWANA akaenda, akawaua wanajeshi 185,000 katika kambi ya
Waashuru. Wenzao walipoamka asubuhi yake, walikuta maiti kila mahali! 37 Basi
Senakeribu mfalme wa Ashuru akavunja kambi na kuondoka. Akarudi Ninawi na
kukaa huko.
38 Siku moja, alipokuwa akiabudu katika hekalu la mungu wake Nisroki, wanawe
Adrameleki na Shareza wakamuua kwa upanga, nao wakakimbilia nchi ya Ararati.
Naye Esar-Hadoni mwanawe akawa mfalme badala yake.

38

Kuugua Kwa Mfalme Hezekia
(2 Wafalme 20:1-11; 2 Nyakati 32:24-26)
1 Katika siku hizo Hezekia akaugua, naye akawa karibu kufa. Nabii Isaya mwana
wa Amozi akaenda kwake na kumwambia, "Hili ndilo asemalo BWANA: Tengeneza
mambo ya nyumba yako, kwa sababu utakufa, hutapona."
2 Hezekia akaelekeza uso wake ukutani, akamwomba BWANA: 3 "Ee BWANA,
kumbuka jinsi nilivyoenenda mbele zako kwa uaminifu na kujitoa kwa moyo wangu
wote, na kufanya yaliyo mema machoni pako." Naye Hezekia akalia kwa uchungu.
4 Ndipo neno la BWANA likamjia Isaya, kusema: 5 "Nenda ukamwambie Hezekia,
'Hili ndilo asemalo BWANA, Mungu wa baba yako Daudi: Nimeyasikia maombi yako
na nimeona machozi yako. Nitakuongezea miaka kumi na mitano katika maisha
yako. 6 Nami nitakuokoa wewe pamoja na mji huu mkononi mwa mfalme wa Ashuru.
Nitaulinda mji huu.
7 " 'Hii ndiyo ishara ya BWANA kwako ya kwamba BWANA atafanya kile alichoahidi:
8 Nitafanya kivuli cha jua kwenye ngazi iliyojengwa na Ahazi kirudi nyuma madaraja
kumi.' " Hivyo jua likarudi nyuma madaraja kumi ambayo lilikuwa limeshuka.

9 Maandiko ya Hezekia mfalme wa Yuda baada ya kuugua kwake na kupona:
10 Nilisema, "Katika ustawi wa maisha yangu,
je, ni lazima nipite katika malango ya mauti,*
na kupokonywa miaka yangu iliyobaki?"
11 Nilisema, "Sitamwona tena BWANA,
BWANA katika nchi ya walio hai,
wala sitamtazama tena mwanadamu,
wala kuwa na wale ambao sasa wanakaa katika ulimwengu huu.
12 Kama hema la mchunga mifugo,
nyumba yangu imebomolewa na kutwaliwa kutoka kwangu.
Kama mfumaji nimevingirisha maisha yangu,
naye amenikatilia mbali kutoka kitanda cha mfumi.
Mchana na usiku uliyakomesha maisha yangu.
13 Nilingoja kwa uvumilivu hadi mapambazuko,
lakini alivunja mifupa yangu yote kama simba.
Mchana na usiku uliyakomesha maisha yangu.
14 Nalilia kama mbayuwayu au korongo,
niliomboleza kama hua aombolezaye.

---
* **38:10** Mauti hapa maana yake ni Kuzimu.

Macho yangu yalififia nilipotazama mbinguni.
Ee Bwana, ninataabika, njoo unisaidie!”

15 Lakini niseme nini?
Amesema nami, naye yeye mwenyewe amelitenda hili.
Nitatembea kwa unyenyekevu
katika miaka yangu yote
kwa sababu ya haya maumivu makali
ya nafsi yangu.
16 Bwana, kwa mambo kama haya watu huishi,
nayo roho yangu hupata uzima katika hayo pia.
Uliniponya
na kuniacha niishi.
17 Hakika ilikuwa ya faida yangu
ndiyo maana nikapata maumivu makali.
Katika upendo wako ukaniokoa
kutoka shimo la uharibifu;
umeziweka dhambi zangu zote
nyuma yako.
18 Kwa maana kaburi† haliwezi kukusifu,
mauti haiwezi kuimba sifa zako;
wale washukao chini shimoni
hawawezi kuutarajia uaminifu wako.
19 Walio hai, walio hai: hao wanakusifu,
kama ninavyofanya leo.
Baba huwaambia watoto wao
habari za uaminifu wako.

20 BWANA ataniokoa,
nasi tutaimba kwa vyombo vya nyuzi
siku zote za maisha yetu
katika Hekalu la BWANA.
21 Isaya alikuwa amesema, “Tengenezeni dawa ya kubandika ya tini, mweke juu ya
jipu, naye atapona.”
22 Hezekia alikuwa ameuliza, “Kutakuwa na ishara gani kwamba nitapanda
kwenda Hekalu la BWANA?”

39

Wajumbe Kutoka Babeli
(2 Wafalme 20:12-19)

1 Wakati huo Merodaki-Baladani, mwana wa Baladani mfalme wa Babeli, akamtu-
mia Hezekia barua na zawadi, kwa sababu alikuwa amesikia habari za kuugua na
kupona kwake. 2 Hezekia akawapokea wale wajumbe kwa furaha na kuwaonyesha
vitu vile vilivyokuwa katika ghala zake: yaani fedha, dhahabu, vikolezo na mafuta
safi, ghala la silaha lote, na kila kitu kilichokuwa katika hazina zake. Hapakuwa na
kitu chochote katika jumba lake la kifalme au katika ufalme wake wote ambacho
Hezekia hakuwaonyesha.
3 Ndipo nabii Isaya akaenda kwa Mfalme Hezekia na kumuuliza, “Watu hao
walisema nini, na wametoka wapi?”
Hezekia akamjibu, “Wametoka nchi ya mbali. Walikuja kwangu kutoka Babeli.”

† **38:18** Kaburini hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

4 Nabii akauliza, “Waliona nini katika jumba lako la kifalme?”
Hezekia akajibu, “Waliona kila kitu katika jumba langu la kifalme. Hakuna kitu chochote katika hazina yangu ambacho sikuwaonyesha.”
5 Ndipo Isaya akamwambia Hezekia, “Sikia neno la Bwana Mwenye Nguvu Zote:
6 Hakika wakati unakuja ambapo vitu vyote katika jumba lako la kifalme, na vyote
ambavyo baba zako waliweka akiba mpaka siku hii, vitachukuliwa kwenda Babeli.
Hakuna chochote kitakachosalia, asema Bwana. 7 Nao baadhi ya wazao wako, nyama
yako na damu yako mwenyewe watakaozaliwa kwako, watachukuliwa mbali, nao
watakuwa matowashi katika jumba la mfalme wa Babeli.”
8 Hezekia akamjibu Isaya, “Neno la Bwana ulilosema ni jema.” Kwa kuwa alifikiri,
“Patakuwepo amani na usalama wakati wa uhai wangu.”

40

Faraja Kwa Watu Wa Mungu

1 Wafarijini, wafarijini watu wangu,
asema Mungu wenu.
2 Sema na Yerusalemu kwa upole,
umtangazie
kwamba kazi yake ngumu imekamilika,
kwamba dhambi yake imefanyiwa fidia,
kwamba amepokea kutoka mkononi mwa Bwana
maradufu kwa ajili ya dhambi zake zote.

3 Sauti ya mtu aliaye:
“Itengenezeni jangwani njia ya Bwana,
nyoosheni njia kuu nyikani
kwa ajili ya Mungu wetu.
4 Kila bonde litainuliwa,
kila mlima na kilima kitashushwa;
penye mabonde patanyooshwa,
napo palipoparuza patasawazishwa.
5 Utukufu wa Bwana utafunuliwa,
nao wanadamu wote watauona pamoja.
Kwa maana kinywa cha Bwana kimenena.”

6 Sauti husema, “Piga kelele.”
Nami nikasema, “Nipige kelele gani?”

“Wanadamu wote ni kama majani,
nao utukufu wao wote
ni kama maua ya kondeni.
7 Majani hunyauka na maua huanguka,
kwa sababu pumzi ya Bwana huyapuliza.
Hakika wanadamu ni majani.
8 Majani hunyauka na maua huanguka,
lakini neno la Mungu wetu ladumu milele.”

9 Wewe uletaye habari njema Sayuni,
panda juu ya mlima mrefu.
Wewe uletaye habari njema Yerusalemu,

inua sauti yako kwa kupiga kelele,
inua sauti, usiogope;
iambie miji ya Yuda,
“Yuko hapa Mungu wenu!”
10 Tazameni, Bwana Mwenyezi anakuja na nguvu,
nao mkono wake ndio utawalao kwa ajili yake.
Tazameni, ujira wake u pamoja naye,
nayo malipo yake yanafuatana naye.
11 Huchunga kundi lake kama mchungaji wa mifugo:
Hukusanya wana-kondoo katika mikono yake
na kuwachukua karibu na moyo wake,
huwaongoza taratibu wale wanyonyeshao.

12 Ni nani aliyepima maji ya bahari
kwenye konzi ya mkono wake,
au kuzipima mbingu kwa shibiri* yake?
Ni nani aliyeyashika mavumbi ya dunia katika kikapu,
au kupima milima kwenye kipimio
na vilima kwenye mizani?
13 Ni nani aliyeyafahamu mawazo ya Bwana,
au kumfundisha akiwa kama mshauri wake?
14 Ni nani ambaye Bwana ametaka shauri kwake ili kumwelimisha,
naye ni nani aliyemfundisha njia iliyo sawa?
Ni nani aliyemfundisha maarifa
au kumwonyesha mapito ya ufahamu?

15 Hakika mataifa ni kama tone ndani ya ndoo,
ni kama vumbi jembamba juu ya mizani,
huvipima visiwa kana kwamba vilikuwa vumbi laini.
16 Lebanoni hautoshi kwa moto wa madhabahuni,
wala wanyama wake hawatoshi kwa sadaka za kuteketezwa.
17 Mbele yake mataifa yote ni kama si kitu,
yanaonekana yasio na thamani
na zaidi ya bure kabisa.

18 Basi, utamlinganisha Mungu na nani?
Utamlinganisha na kitu gani?
19 Kwa habari ya sanamu, fundi huisubu,
naye mfua dhahabu huifunika kwa dhahabu
na kuitengenezea mikufu ya fedha.
20 Mtu aliye maskini sana asiyeweza kuleta sadaka kama hii
huuchagua mti usiooza.
Humtafuta fundi stadi
wa kusimamisha sanamu ambayo haitatikisika.

21 Je, hujui?
Je, hujasikia?
Je, hujaambiwa tangu mwanzo?
Je, hujafahamu tangu kuumbwa kwa dunia?

---

* **40:12** Shibiri ni sawa na sentimita 20 au inchi 8.

22 Anakaa kwenye kiti cha enzi juu ya duara ya dunia,
nao watu wakaao ndani yake ni kama panzi.
Huzitandaza mbingu kama chandarua,
na kuzitandaza kama hema la kuishi.
23 Huwafanya wakuu kuwa si kitu,
na kuwashusha watawala wa dunia hii kuwa kitu bure.
24 Mara baada ya kupandwa,
mara baada ya kutiwa ardhini,
mara baada ya kutoa mizizi yao ardhini,
ndipo huwapulizia nao wakanyauka,
nao upepo wa kisulisuli
huwapeperusha kama makapi.

25 "Utanilinganisha mimi na nani?
Au ni nani anayelingana nami?" asema yeye Aliye Mtakatifu.
26 Inueni macho yenu mtazame mbinguni:
Ni nani aliyeumba hivi vyote?
Ni yeye aletaye nje jeshi la nyota moja baada ya nyingine
na kuziita kila moja kwa jina lake.
Kwa sababu ya uweza wake mkuu na nguvu zake kuu,
hakuna hata mojawapo inayokosekana.

27 Kwa nini unasema, ee Yakobo,
nanyi ee Israeli, kulalamika,
"Njia yangu imefichwa Bwana asiione,
Mungu wangu hajali shauri langu?"
28 Je wewe, hufahamu?
Je wewe, hujasikia?
Bwana ni Mungu wa milele,
Muumba wa miisho ya dunia.
Hatachoka wala kulegea,
wala hakuna hata mmoja
awezaye kuupima ufahamu wake.
29 Huwapa nguvu waliolegea
na huongeza nguvu za wadhaifu.
30 Hata vijana huchoka na kulegea,
nao vijana wanaume hujikwaa na kuanguka,
31 bali wale wamtumainio Bwana
atafanya upya nguvu zao.
Watapaa juu kwa mbawa kama tai;
watapiga mbio wala hawatachoka,
watatembea kwa miguu wala hawatazimia.

41

Msaidizi Wa Israeli

1 "Nyamazeni kimya mbele zangu, enyi visiwa!
Mataifa na wafanye upya nguvu zao!
Wao na wajitokeze, kisha waseme,
tukutane pamoja mahali pa hukumu.

2 "Ni nani aliyemchochea mmoja kutoka mashariki,

akimwita katika haki kwa utumishi wake?
Huyatia mataifa mikononi mwake,
na kuwatiisha wafalme mbele zake.
Huwafanya kuwa mavumbi kwa upanga wake,
huwafanya makapi yapeperushwayo na upepo kwa upinde wake.
3 Huwafuatia na kuendelea salama,
katika njia ambayo miguu yake haijawahi kupita.
4 Ni nani aliyefanya jambo hili na kulitimiliza,
akiita vizazi tangu mwanzo?
Mimi, Bwana, ni wa kwanza
nami nitakuwa pamoja na wa mwisho:
mimi Bwana ndiye."

5 Visiwa vimeliona na kuogopa,
miisho ya dunia inatetemeka.
Wanakaribia na kuja mbele,
6 kila mmoja humsaidia mwingine
na kusema kwa ndugu yake, "Uwe hodari!"
7 Fundi humtia moyo sonara,
yeye alainishaye kwa nyundo
humhimiza yeye agongeaye kwenye fuawe,
Humwambia yeye aunganishaye, "Ni kazi njema."
Naye huikaza sanamu kwa misumari ili isitikisike.

8 "Lakini wewe, ee Israeli, mtumishi wangu,
Yakobo, niliyemchagua,
ninyi wazao wa Abrahamu rafiki yangu,
9 nilikuchukua toka miisho ya dunia,
nilikuita kutoka pembe zake za mbali.
Nilisema, 'Wewe ni mtumishi wangu';
nimekuchagua, wala sikukukataa.
10 Hivyo usiogope, kwa maana niko pamoja nawe;
usifadhaike, kwa maana mimi ni Mungu wako.
Nitakutia nguvu na kukusaidia;
nitakutegemeza kwa mkono wa kuume wa haki yangu.

11 "Wote walioona hasira dhidi yako
hakika wataaibika na kutahayarika,
wale wakupingao
watakuwa kama vile si kitu, na kuangamia.
12 Ingawa utawatafuta adui zako,
hutawaona.
Wale wanaopigana vita dhidi yako
watakuwa kama vile si kitu kabisa.
13 Kwa maana Mimi ndimi Bwana, Mungu wako,
nikushikaye mkono wako wa kuume
na kukuambia, Usiwe na hofu,
nitakusaidia.
14 Usiogope, ee Yakobo uliye mdudu,
ee Israeli uliye mdogo,
kwa kuwa Mimi mwenyewe nitakusaidia," asema Bwana,

Mkombozi wako, yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.
15 "Tazama, nitakufanya chombo cha kupuria,
kipya na chenye makali, chenye meno mengi.
Utaipura milima na kuiponda
na kuvifanya vilima kuwa kama makapi.
16 Utaipepeta, nao upepo utaichukua,
dhoruba itaipeperushia mbali.
Bali wewe utajifurahisha katika Bwana
na katika utukufu wa yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.

17 "Maskini na wahitaji wanatafuta maji,
lakini hayapo,
ndimi zao zimekauka kwa kiu.
Lakini Mimi Bwana nitawajibu,
Mimi, Mungu wa Israeli, sitawaacha.
18 Nitaifanya mito itiririke juu ya vilima vilivyo kame,
nazo chemchemi ndani ya mabonde.
Nitaligeuza jangwa liwe mabwawa ya maji,
nayo ardhi iliyokauka kuwa chemchemi za maji.
19 Katika jangwa nitaotesha
mwerezi, mshita, mhadasi na mzeituni.
Nitaweka misunobari, mivinje na misanduku
pamoja huko nyikani,
20 ili kwamba watu wapate kuona na kujua,
wapate kufikiri na kuelewa,
kwamba mkono wa Bwana umetenda hili,
kwamba yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli ndiye alilifanya."

21 Bwana asema, "Leta shauri lako.
Toa hoja yako," asema Mfalme wa Yakobo.
22 "Leteni sanamu zenu zituambie
ni nini kitakachotokea.
Tuambieni mambo ya zamani yalikuwa nini,
ili tupate kuyatafakari
na kujua matokeo yake ya mwisho.
Au tutangazieni mambo yatakayokuja,
23 tuambieni ni nini kitakachotokea baadaye,
ili tupate kujua kuwa ninyi ni miungu.
Fanyeni jambo lolote zuri au baya,
ili tupate kutishika na kujazwa na hofu.
24 Lakini ninyi ni zaidi ya bure kabisa,
na kazi zenu hazifai kitu kabisa;
yeye awachaguaye ni chukizo sana.

25 "Nimemchochea mtu mmoja kutoka kaskazini,
naye yuaja, mmoja toka mawio ya jua aliitaye Jina langu.
Huwakanyaga watawala kana kwamba ni matope,
kama mfinyanzi akanyagavyo udongo wa kufinyangia.
26 Ni nani aliyenena hili tokea mwanzoni, ili tupate kujua,
au kabla, ili tuweze kusema, 'Alikuwa sawa'?
Hakuna aliyenena hili,

hakuna aliyetangulia kusema hili,
hakuna yeyote aliyesikia maneno kutoka kwenu.
27 Nilikuwa wa kwanza kumwambia Sayuni,
'Tazama, wako hapa!'
Nilimpa Yerusalemu mjumbe wa habari njema.
28 Ninatazama, lakini hakuna yeyote:
hakuna yeyote miongoni mwao awezaye kutoa shauri,
hakuna yeyote wa kutoa jibu wakati ninapowauliza.
29 Tazama, wote ni ubatili!
Matendo yao ni bure;
vinyago vyao ni upepo mtupu na machafuko.

42

Mtumishi Wa Bwana

1 "Huyu hapa mtumishi wangu, ninayemtegemeza,
mteule wangu, ambaye ninapendezwa naye;
nitaweka Roho yangu juu yake,
naye ataleta haki kwa mataifa.
2 Hatapaza sauti wala kupiga kelele,
wala hataiinua sauti yake barabarani.
3 Mwanzi uliopondeka hatauvunja,
na utambi unaofuka moshi hatauzima.
Kwa uaminifu ataleta haki,
4 hatazimia roho wala kukata tamaa,
mpaka atakaposimamisha haki juu ya dunia.
Visiwa vitaweka tumaini lao katika sheria yake."

5 Hili ndilo asemalo Mungu, Bwana,
yeye aliyeziumba mbingu na kuzitanda,
aliyeitandaza dunia na vyote vitokavyo humo,
awapaye watu wake pumzi,
na uzima kwa wale waendao humo:
6 "Mimi, Bwana, nimekuita katika haki;
nitakushika mkono wako.
Nitakulinda na kukufanya
kuwa Agano kwa ajili ya watu
na nuru kwa Mataifa,
7 kuwafungua macho wale wasioona,
kuwaacha huru kutoka kifungoni waliofungwa jela,
na kuwafungua kutoka gerezani
wale wanaokaa gizani.

8 "Mimi ndimi Bwana; hilo ndilo Jina langu!
Sitampa mwingine utukufu wangu
wala sanamu sifa zangu.
9 Tazama, mambo ya kwanza yametokea,
nami natangaza mambo mapya;
kabla hayajatokea
nawatangazia habari zake."

Wimbo Wa Kumsifu Bwana

10 Mwimbieni BWANA wimbo mpya,
sifa zake toka miisho ya dunia,
ninyi mshukao chini baharini,
na vyote vilivyomo ndani yake,
enyi visiwa na wote wakaao ndani yake.
11 Jangwa na miji yake na vipaze sauti zao;
makao anamoishi Kedari na yashangilie.
Watu wa Sela waimbe kwa furaha,
na wapige kelele kutoka vilele vya milima.
12 Wampe BWANA utukufu,
na kutangaza sifa zake katika visiwa.
13 BWANA ataenda kama mtu mwenye nguvu,
kama shujaa atachochea shauku yake,
kwa kelele ataamsha kilio cha vita,
naye atashinda adui zake.

14 "Kwa muda mrefu nimenyamaza kimya,
nimekaa kimya na kujizuia.
Lakini sasa, kama mwanamke wakati wa kujifungua,
ninapiga kelele, ninatweta na kushusha pumzi.
15 Nitaharibu milima na vilima
na kukausha mimea yako yote;
nitafanya mito kuwa visiwa
na kukausha mabwawa.
16 Nitawaongoza vipofu kwenye njia ambayo hawajaijua,
kwenye mapito wasiyoyazoea nitawaongoza;
nitafanya giza kuwa nuru mbele yao,
na kufanya mahali palipoparuza kuwa laini.
Haya ndiyo mambo nitakayofanya;
mimi sitawaacha.
17 Lakini wale wanaotumaini sanamu,
wanaoviambia vinyago, 'Ninyi ndio miungu yetu,'
watarudishwa nyuma kwa aibu kubwa.

Israeli Kipofu Na Kiziwi

18 "Sikieni, enyi viziwi;
tazameni, enyi vipofu, mpate kuona!
19 Ni nani aliye kipofu isipokuwa mtumishi wangu,
na kiziwi kama mjumbe ninayemtuma?
Ni nani aliye kipofu kama yeye aliyejitoa kwangu,
aliye kipofu kama mtumishi wa BWANA?
20 Mmeona vitu vingi, lakini hamkuzingatia;
masikio yenu yako wazi, lakini hamsikii chochote."

21 Ilimpendeza BWANA
kwa ajili ya haki yake
kufanya sheria yake kuwa kuu na tukufu.
22 Lakini hili ni taifa lililoibwa na kutekwa nyara,
wote wamenaswa katika mashimo,
au wamefichwa katika magereza.
Wamekuwa nyara,
wala hapana yeyote awaokoaye.

Wamefanywa mateka,
wala hapana yeyote asemaye, "Warudishe."

23 Ni nani miongoni mwenu atakayesikiliza hili,
au atakayezingatia kwa makini katika wakati ujao?
24 Ni nani aliyemtoa Yakobo kuwa mateka,
na Israeli kwa wateka nyara?
Je, hakuwa yeye, Bwana,
ambaye tumetenda dhambi dhidi yake?
Kwa kuwa hawakufuata njia zake,
hawakutii sheria zake.
25 Hivyo akawamwagia hasira yake inayowaka,
ukali wa vita.
Iliwazunguka kwa miali ya moto, lakini hata hivyo hawakuelewa;
iliwateketeza, lakini hawakuyatia moyoni.

43

Mwokozi Pekee Wa Israeli

1 Lakini sasa hili ndilo asemalo Bwana,
yeye aliyekuumba, ee Yakobo,
yeye aliyekuhuluku, ee Israeli:
"Usiogope kwa maana nimekukomboa,
nimekuita wewe kwa jina lako, wewe u wangu.
2 Unapopita kwenye maji makuu,
nitakuwa pamoja nawe,
unapopita katika mito ya maji,
hayatakugharikisha.
Utakapopita katika moto,
hutaungua,
miali ya moto haitakuunguza.
3 Kwa kuwa Mimi ndimi Bwana, Mungu wako,
yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli, Mwokozi wako.
Ninaitoa Misri kuwa fidia yako,
Kushi na Seba badala yako.
4 Kwa kuwa wewe ni wa thamani na wa kuheshimiwa machoni pangu,
nami kwa kuwa ninakupenda,
nitatoa watu badala yako
na mataifa badala ya maisha yako.
5 Usiogope, kwa kuwa mimi nipo pamoja nawe,
nitawaleta watoto wako kutoka mashariki,
na kukukusanya kutoka magharibi.
6 Nitaiambia kaskazini, 'Watoe!'
nayo kusini, 'Usiwazuie.'
Walete wana wangu kutoka mbali,
na binti zangu kutoka miisho ya dunia:
7 kila mmoja ambaye ameitwa kwa Jina langu,
niliyemuumba kwa utukufu wangu,
niliyemhuluku na kumfanya."
8 Uwaongoze wale wenye macho lakini hawaoni,
wenye masikio lakini hawasikii.
9 Mataifa yote yanakutanika pamoja,

na makabila yanakusanyika.
Ni nani miongoni mwao aliyetangulia kutuambia haya,
na kututangazia mambo yaliyopita?
Walete mashahidi wao ili kuwathibitisha kuwa walikuwa sahihi,
ili wengine waweze kusikia, waseme, “Ni kweli.”

10 “Ninyi ni mashahidi wangu,” asema BWANA,
“na mtumishi wangu niliyemchagua,
ili mpate kunijua na kuniamini,
na kutambua kwamba Mimi ndiye.
Kabla yangu hakuna mungu aliyefanyizwa,
wala hatakuwepo mwingine baada yangu.
11 Mimi, naam mimi, ndimi BWANA,
zaidi yangu hakuna mwokozi.
12 Nimedhihirisha, kuokoa na kutangaza:
Mimi, wala si mungu mgeni katikati yenu.
Ninyi ni mashahidi wangu,” asema BWANA,
“kwamba Mimi ndimi Mungu.
13 Naam, tangu siku za kale, Mimi ndiye.
Hakuna hata mmoja awezaye kuokoa
kutoka mkononi wangu.
Mimi ninapotenda,
ni nani awezaye kutangua?”

Huruma Za Mungu, Na Kukosa Uaminifu Kwa Israeli

14 Hili ndilo BWANA asemalo,
Mkombozi wako, yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli:
“Kwa ajili yenu nitatumana Babeli
na kuwaleta Wakaldayo wote kama wakimbizi,
katika meli walizozionea fahari.
15 Mimi ndimi BWANA, yeye Aliye Mtakatifu wako,
Muumba wa Israeli, Mfalme wako.”

16 Hili ndilo asemalo BWANA,
yeye aliyefanya njia baharini,
mahali pa kupita kwenye maji mengi,
17 aliyeyakokota magari ya vita na farasi,
jeshi pamoja na askari wa msaada,
nao wakalala huko, wala hawatainuka tena kamwe,
wakakomeshwa, na wakazimika kama utambi:
18 “Msiyakumbuke mambo yaliyopita,
wala msiyatafakari mambo ya zamani.
19 Tazama, nitafanya jambo jipya!
Sasa litachipuka, je, hamtalitambua?
Nitafanya njia jangwani
na vijito vya maji katika nchi kame.
20 Wanyama wa mwituni wataniheshimu,
mbweha na bundi,
kwa sababu ninawapatia maji jangwani,
na vijito katika nchi kame,
ili kuwapa watu wangu maji, wale niliowachagua,
21 watu wale niliowaumba kwa ajili yangu,

ili wapate kutangaza sifa zangu.

22 “Hata hivyo hukuniita mimi, ee Yakobo,
hujajitaabisha kwa ajili yangu, ee Israeli.
23 Hujaniletea kondoo kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa,
wala kuniheshimu kwa dhabihu zako.
Sikukulemea kwa sadaka za nafaka
wala kukuchosha kwa kuhitaji uvumba.
24 Hukuninunulia uvumba wowote wenye manukato,
wala hukunipa kwa ukarimu
mafuta ya wanyama wa dhabihu zako.
Lakini umenilemea kwa dhambi zako,
na kunitaabisha kwa makosa yako.

25 “Mimi, naam mimi, ndimi nizifutaye dhambi zako,
kwa ajili yangu mwenyewe,
wala sizikumbuki dhambi zako tena.
26 Tafakari mambo yaliyopita,
njoo na tuhojiane,
leta shauri lako uweze kupewa haki yako.
27 Baba yako wa kwanza alitenda dhambi,
wasemaji wako wameasi dhidi yangu.
28 Kwa hiyo nitawaaibisha wakuu wa Hekalu lako,
nami nitamtoa Yakobo aangamizwe,
na Israeli adhihakiwe.

44

Israeli Aliyechaguliwa

1 “Lakini sasa sikiliza, ee Yakobo, mtumishi wangu,
Israeli, niliyemchagua.
2 Hili ndilo asemalo Bwana,
yeye aliyekuhuluku, aliyekuumba tumboni,
yeye atakayekusaidia:
Usiogope, ee Yakobo, mtumishi wangu,
Yeshuruni,* niliyekuchagua.
3 Kwa maana nitamimina maji juu ya nchi yenye kiu,
na vijito vya maji juu ya ardhi iliyokauka;
nitamimina Roho wangu juu ya watoto wako,
nayo baraka yangu juu ya wazao wako.
4 Nao watachipua kama manyasi katika shamba la majani,
kama mierezi kando ya vijito vya maji yatiririkayo.
5 Mmoja atasema, ‘Mimi ni wa Bwana’;
mwingine atajiita kwa jina la Yakobo;
vilevile mwingine ataandika juu ya mkono wake, ‘Wa Bwana,’
na kujiita kwa jina la Israeli.

Ni Bwana, Siyo Sanamu

6 “Hili ndilo asemalo Bwana,
Mfalme wa Israeli na Mkombozi,
Bwana Mwenye Nguvu Zote:

---

* **44:2** Yeshuruni hapa maana yake ni Yeye aliye mnyofu, yaani Israeli (ona pia Kum 32:15).

Mimi ni wa kwanza na Mimi ni wa mwisho;
zaidi yangu hakuna Mungu.
7 Ni nani basi aliye kama mimi? Yeye na atangaze.
Yeye atangaze na kuweka mbele yangu
ni kitu gani kilichotokea tangu nilipoumba watu wangu wa kale,
tena ni nini kitakachotokea:
naam, yeye na atoe unabii ni nini kitakachokuja.
8 Msitetemeke, msiogope.
Je, sikutangaza hili, na kutoa unabii tangu zamani?
Ninyi ni mashahidi wangu.
Je, yuko Mungu zaidi yangu mimi?
Hasha, hakuna Mwamba mwingine;
mimi simjui mwingine."

9 Wote wachongao sanamu ni ubatili,
navyo vitu wanavyovithamini havifai kitu.
Wale ambao wanazitetea ni vipofu,
ni wajinga, nao waaibika.
10 Ni nani atengenezaye mungu na kusubu sanamu,
ambayo haiwezi kumfaidia kitu chochote?
11 Yeye pamoja na wenziwe wa aina yake wataaibishwa,
mafundi wao si kitu ila ni wanadamu tu.
Wote wakusanyike pamoja na kuwa na msimamo wao,
watashushwa chini kwa hofu na kwa fedheha.

12 Muhunzi huchukua kifaa
na kukifanyia kazi kwenye makaa ya moto,
hutengeneza sanamu kwa nyundo,
huifanyiza kwa nguvu za mkono wake.
Huona njaa na kupoteza nguvu zake,
asipokunywa maji huzimia.
13 Seremala hupima kwa kutumia kamba
na huuchora mstari kwa kalamu;
huchonga kwa patasi
na kutia alama kwa bikari.
Huifanyiza katika umbo la binadamu,
la mwanadamu katika utukufu wake wote,
ili iweze kukaa katika sehemu yake ya ibada ya miungu.
14 Hukata miti ya mierezi,
huchukua mtiriza au mwaloni.
Huuacha ukue miongoni mwa miti ya msituni,
au hupanda msunobari, nayo mvua huufanya ukue.
15 Ni kuni ya binadamu:
yeye huchukua baadhi yake na kuota moto,
huwasha moto na kuoka mkate.
Lakini pia huutumia kumtengeneza mungu na akamwabudu,
huitengeneza sanamu na kuisujudia.
16 Sehemu ya kuni huziweka motoni,
akapikia chakula chake,
hubanika nyama na kula hadi ashibe.
Huota moto na kusema,
"Aha! Ninahisi joto, ninaona moto."

17 Mabaki yake hutengeneza mungu, sanamu yake;
yeye huisujudia na kuiabudu.
Huiomba na kusema,
“Niokoe; wewe ni mungu wangu.”
18 Hawajui chochote, hawaelewi chochote,
macho yao yamefungwa hata hawawezi kuona,
akili zao zimefungwa hata hawawezi kufahamu.
19 Hakuna anayefikiri,
hakuna mwenye maarifa wala ufahamu wa kusema,
“Sehemu yake nilitumia kwa kuni;
hata pia nilioka mkate juu ya makaa yake,
nikabanika nyama na kuila.
Je, nifanye machukizo kwa kile kilichobaki?
Je, nisujudie gogo la mti?”
20 Hujilisha kwa majivu, moyo uliodanganyika humpotosha;
hawezi kujiokoa mwenyewe, au kusema,
“Je, kitu hiki kilichoko katika mkono wangu wa kuume si ni uongo?”

21 “Ee Yakobo, kumbuka mambo haya,
ee Israeli, kwa kuwa wewe ni mtumishi wangu.
Nimekuumba wewe, wewe ni mtumishi wangu.
Ee Israeli, sitakusahau.
22 Nimeyafuta makosa yako kama wingu,
dhambi zako kama ukungu wa asubuhi.
Nirudie mimi,
kwa kuwa nimekukomboa wewe.”

23 Enyi mbingu, imbeni kwa furaha,
kwa maana Bwana amefanya jambo hili.
Ee vilindi vya dunia, piga kelele.
Enyi milima, pazeni sauti kwa nyimbo,
enyi misitu na miti yenu yote,
kwa maana Bwana amemkomboa Yakobo,
ameuonyesha utukufu wake katika Israeli.

Yerusalemu Kukaliwa

24 “Hili ndilo asemalo Bwana,
Mkombozi wako, aliyekuumba tumboni:

“Mimi ni Bwana,
niliyeumba vitu vyote,
niliyezitanda mbingu peke yangu,
niliyeitandaza nchi mwenyewe,

25 “mimi huzipinga ishara za manabii wa uongo,
na kuwatia upumbavu waaguzi,
niyapinduaye maarifa ya wenye hekima,
na kuyafanya kuwa upuzi,
26 niyathibitishaye maneno ya watumishi wake,
na kutimiza utabiri wa wajumbe wake,

“niambiaye Yerusalemu, ‘Itakaliwa na watu,’

niambiaye miji ya Yuda kuwa, ‘Itajengwa,’
na kuhusu magofu yake, ‘Mimi nitayatengeneza,’
27 niambiaye kilindi cha maji, ‘Kauka,
nami nitakausha vijito vyako,’
28 nisemaye kuhusu Koreshi, ‘Yeye ni mchungaji wangu,
naye atatimiza yote yanipendezayo;
atauambia Yerusalemu, “Ukajengwe tena,”
na kuhusu Hekalu, “Misingi yake na iwekwe.” ’

45

Koreshi Chombo Cha Mungu

1 “Hili ndilo asemalo Bwana kwa mpakwa mafuta wake,
Koreshi, ambaye nimemshika mkono wake wa kuume
kutiisha mataifa mbele yake
na kuwavua wafalme silaha zao,
kufungua milango mbele yake
ili malango yasije yakafungwa:
2 Nitakwenda mbele yako
na kusawazisha milima;
nitavunjavunja malango ya shaba
na kukatakata mapingo ya chuma.
3 Nitakupa hazina za gizani,
mali zilizofichwa mahali pa siri,
ili upate kujua ya kwamba Mimi ndimi Bwana,
Mungu wa Israeli, akuitaye kwa jina lako.
4 Kwa ajili ya Yakobo mtumishi wangu,
Israeli niliyemchagua,
nimekuita wewe kwa jina lako,
na kukupa jina la heshima,
ingawa wewe hunitambui.
5 Mimi ndimi Bwana, wala hakuna mwingine,
zaidi yangu hakuna Mungu.
Nitakutia nguvu,
ingawa wewe hujanitambua,
6 ili kutoka mawio ya jua
mpaka machweo yake,
watu wapate kujua kwamba hakuna Mungu mwingine ila Mimi.
Mimi ndimi Bwana wala hakuna mwingine.
7 Mimi ninaumba nuru na kuhuluku giza,
ninaleta mafanikio na kusababisha maafa.
Mimi, Bwana, huyatenda haya yote.

8 “Enyi mbingu juu, nyesheni haki,
mawingu na yaidondoshe.
Dunia na ifunguke sana,
wokovu na uchipuke,
haki na ikue pamoja nao.
Mimi, Bwana, ndiye niliyeiumba.

9 “Ole wake yeye ashindanaye na Muumba wake,

yeye ambaye ni kigae tu kati ya vigae juu ya ardhi.
Je, udongo wa kufinyangia humwambia mfinyanzi,
'Unatengeneza nini wewe?'
Je, kazi yako husema,
'Hana mikono'?
10 Ole wake amwambiaye baba yake,
'Umezaa nini?'
Au kumwambia mama yake,
'Umezaa kitu gani?'

11 "Hili ndilo asemalo BWANA,
yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli na Muumba wake:
Kuhusu mambo yatakayokuja,
je, unaniuliza habari za watoto wangu,
au kunipa amri kuhusu kazi za mikono yangu?
12 Mimi ndiye niliyeumba dunia
na kumuumba mwanadamu juu yake.
Mikono yangu mwenyewe ndiyo iliyozitanda mbingu,
nikayapanga majeshi yake yote ya angani.
13 Mimi nitamwinua Koreshi katika haki yangu:
nitazinyoosha njia zake zote.
Yeye atajenga mji wangu upya,
na kuwaweka huru watu wangu walio uhamishoni,
lakini si kwa kulipiwa fedha wala kupewa zawadi,
asema BWANA Mwenye Nguvu Zote."
14 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Mazao ya Misri na bidhaa za Kushi,
nao wale Waseba warefu,
watakujia na kuwa wako,
watakujia wakijikokota nyuma yako,
watakujia wamefungwa minyororo.
Watasujudu mbele yako
wakikusihi na kusema,
'Hakika Mungu yu pamoja nawe,
wala hakuna mwingine;
hakuna Mungu mwingine.' "

15 Hakika wewe u Mungu unayejificha,
Ee Mungu na Mwokozi wa Israeli.
16 Wote watengenezao sanamu wataaibika na kutahayarika;
wataenda kutahayarika pamoja.
17 Lakini Israeli ataokolewa na BWANA
kwa wokovu wa milele;
kamwe hutaaibika wala kutatahayarika,
milele yote.

18 Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA,
yeye aliyeumba mbingu,
ndiye Mungu;
yeye aliyeifanya dunia na kuiumba,
yeye ndiye aliiwekea misingi imara,

hakuiumba ili iwe tupu,
bali aliiumba ikaliwe na viumbe vyake.
Anasema:
"Mimi ndimi BWANA,
wala hakuna mwingine.
19 Sijasema sirini,
kutoka mahali fulani katika nchi ya giza;
sijawaambia wazao wa Yakobo,
'Nitafuteni bure.'
Mimi, BWANA, nasema kweli;
ninatangaza lililo sahihi.

20 "Kusanyikeni pamoja mje,
enyi wakimbizi kutoka mataifa.
Wale wabebao sanamu za mti ni watu wasio na akili,
wale waombao miungu isiyoweza kuokoa.
21 Tangazeni litakalokuwepo, lisemeni hilo,
wao na wafanye shauri pamoja.
Ni nani aliyetangulia kusema hili tangu zamani,
aliyetangaza tangu zamani za kale?
Je, haikuwa Mimi, BWANA?
Wala hapana Mungu mwingine
zaidi yangu mimi,
Mungu mwenye haki na Mwokozi;
hapana mwingine ila mimi.

22 "Nigeukieni mimi, nanyi mkaokolewe,
enyi miisho yote ya dunia;
kwa maana mimi ndimi Mungu,
wala hapana mwingine.
23 Nimeapa kwa nafsi yangu,
kinywa changu kimenena katika uadilifu wote
neno ambalo halitatanguka:
Kila goti litapigwa mbele zangu,
kwangu mimi kila ulimi utaapa.
24 Watasema kuhusu mimi,
'Katika BWANA peke yake
ndiko kuna haki na nguvu.' "
Wote ambao wamemkasirikia Mungu
watamjia yeye, nao watatahayarika.
25 Lakini katika BWANA wazao wote wa Israeli
wataonekana wenye haki na watashangilia.

46

Miungu Ya Babeli

1 Beli anasujudu hadi nchi, Nebo anainama;
sanamu zao zabebwa na wanyama wa mizigo.
Vinyago hivi mnavyobeba kila mahali ni mzigo wa kulemea,
mzigo kwa waliochoka.
2 Vinyago pamoja na wale wanaovibeba wanainama chini;
hiyo miungu haiwezi kuwaokoa watu,

wote wanakwenda utumwani pamoja.
3 “Nisikilizeni mimi, ee nyumba ya Yakobo,
ninyi nyote mliobaki wa nyumba ya Israeli,
ninyi ambao nimewategemeza tangu mlipotungwa mimba,
nami nimewabeba tangu kuzaliwa kwenu.
4 Hata mpaka wakati wa uzee wenu na mvi, Mimi ndiye,
Mimi ndiye nitakayewasaidia ninyi.
Nimewahuluku, nami nitawabeba,
nitawasaidia ninyi na kuwaokoa.

5 “Mtanilinganisha na nani, au mtanihesabu kuwa sawa na nani?
Ni nani mtakayenifananisha naye ili tuweze kulinganishwa?
6 Wengine humwaga dhahabu kutoka kwenye mifuko yao,
na kupima fedha kwenye mizani;
huajiri mfua dhahabu kutengeneza mungu,
kisha huisujudia na kuiabudu.
7 Huiinua mabegani na kuichukua;
huiweka mahali pake, papo hapo ndipo isimamapo.
Wala haiwezi kusogea kutoka mahali pale.
Ingawa mtu huililia, haimjibu;
haiwezi kumwokoa kwenye taabu zake.

8 “Kumbukeni hili, litieni akilini,
liwekeni moyoni, enyi waasi.
9 Kumbukeni mambo yaliyopita, yale ya zamani za kale;
mimi ndimi Mungu, wala hakuna mwingine;
mimi ndimi Mungu,
wala hakuna mwingine aliye kama mimi.
10 Ni mimi nitangazaye mwisho tangu mwanzo,
naam, tangu zamani za kale,
mambo ambayo hayajatendeka.
Ninasema: Kusudi langu ndilo litakalosimama,
nami nitatenda mapenzi yangu yote.
11 Kutoka mashariki ninaita ndege awindaye;
kutoka nchi ya mbali,
mtu atakayetimiza kusudi langu.
Lile ambalo nimelisema, ndilo nitakalolitimiza;
lile nililolipanga, ndilo nitakalolitenda.
12 Nisikilizeni, ninyi wenye mioyo migumu,
ninyi mlio mbali na haki.
13 Ninaleta haki yangu karibu,
haiko mbali;
wala wokovu wangu hautachelewa.
Nitawapa Sayuni wokovu,
Israeli utukufu wangu.

47

Anguko La Babeli
1 “Shuka uketi mavumbini,
ee Bikira Binti Babeli;

keti chini pasipo na kiti cha enzi,
ee binti wa Wakaldayo.
Hutaitwa tena mwororo wala wa kupendeza.
2 Chukua mawe ya kusagia, usage unga,
vua shela yako.
Pandisha mavazi yako, ondoa viatu vyako,
vuka vijito kwa shida.
3 Uchi wako utafunuliwa
na aibu yako itaonekana.
Nitalipa kisasi;
sitamhurumia hata mmoja."

4 Mkombozi wetu: Bwana Mwenye Nguvu Zote ndilo jina lake;
ndiye yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.

5 "Keti kimya, ingia gizani,
Binti wa Wakaldayo,
hutaitwa tena malkia wa falme.
6 Niliwakasirikia watu wangu
na kuaibisha urithi wangu;
niliwatia mikononi mwako,
nawe hukuwaonea huruma.
Hata juu ya wazee
uliweka nira nzito sana.
7 Ukasema, 'Nitaendelea
kuwa malkia milele!'
Lakini hukutafakari mambo haya
wala hukuwaza juu ya kile kingeweza kutokea.

8 "Sasa basi, sikiliza, ewe kiumbe mpenda anasa,
ukaaye mahali pako pa salama,
na kujiambia mwenyewe,
'Mimi ndiye, wala hakuna mwingine zaidi yangu.
Kamwe sitakuwa mjane,
wala sitafiwa na watoto.'
9 Haya mawili yatakupata, kufumba na kufumbua,
katika siku moja:
kufiwa na watoto, na ujane.
Yote yatakupata kwa kipimo kikamilifu,
ijapokuwa uchawi wako ni mwingi,
na uaguzi wako ni mwingi.
10 Umeutegemea uovu wako,
nawe umesema, 'Hakuna yeyote anionaye.'
Hekima yako na maarifa yako vinakupoteza
unapojiambia mwenyewe,
'Mimi ndiye, wala hakuna mwingine zaidi yangu.'
11 Maafa yatakujia,
nawe hutaweza kuyaondoa kwa uaguzi.
Janga litakuangukia,
wala hutaweza kulikinga kwa fidia;
msiba mkuu usioweza kuutabiri
utakujia ghafula.

12 “Endelea basi na uaguzi wako,
na wingi wa uchawi wako,
ambao umeutumikia tangu utoto wako.
Labda utafanikiwa,
labda unaweza ukasababisha hofu kuu.
13 Ushauri wote uliopokea umekuchosha bure!
Wanajimu wako na waje mbele,
wale watazama nyota watabiriao mwezi baada ya mwezi,
wao na wawaokoe na lile linalokuja juu yenu.
14 Hakika wako kama mabua makavu;
moto utawateketeza.
Hawawezi hata kujiokoa wao wenyewe
kutokana na nguvu za mwali wa moto.
Hapa hakuna makaa ya kumtia mtu yeyote joto;
hapa hakuna moto wa kuota.
15 Hayo ndiyo yote wanayoweza kuwatendea ninyi,
hawa ambao umetaabika nao
na kufanya nao biashara tangu utoto.
Kila mmoja atatoroka;
hakuna yeyote awezaye kukuokoa.

48

Israeli Mkaidi

1 “Sikilizeni hili, ee nyumba ya Yakobo,
ninyi mnaoitwa kwa jina la Israeli,
na mnaotoka katika ukoo wa Yuda,
ninyi mnaoapa kwa jina la Bwana,
mnaomwomba Mungu wa Israeli,
lakini si katika kweli au kwa haki;
2 ninyi mnaojiita raiya wa mji mtakatifu,
na kumtegemea Mungu wa Israeli,
Bwana Mwenye Nguvu Zote ndilo jina lake:
3 Nilitoa unabii mambo ya kwanza tangu zamani,
kinywa changu kiliyatangaza na kuyafanya yajulikane;
kisha ghafula nikayatenda, nayo yakatokea.
4 Kwa kuwa nalijua jinsi ulivyokuwa mkaidi;
mishipa ya shingo yako ilikuwa chuma,
kipaji chako cha uso kilikuwa shaba.
5 Kwa hiyo nilikuambia mambo haya tangu zamani,
kabla hayajatokea nilikutangazia
ili usije ukasema,
‘Sanamu zangu zilifanya hayo;
kinyago changu cha mti na mungu wangu wa chuma aliyaamuru.’
6 Umesikia mambo haya; yaangalie hayo yote.
Je, hutayakubali?

“Kuanzia sasa na kuendelea nitakueleza mambo mapya,
juu ya mambo yaliyofichika usiyoyajua.
7 Yameumbwa sasa, wala si tangu zamani;
hukupata kuyasikia kabla ya siku ya leo.
Hivyo huwezi kusema,

'Naam, niliyajua hayo.'
8 Hujayasikia wala kuyaelewa,
tangu zamani sikio lako halikufunguka.
Ninafahamu vyema jinsi ulivyo mdanganyifu,
uliitwa mwasi tangu kuzaliwa kwako.
9 Kwa ajili ya Jina langu mwenyewe
ninaicheleweshs ghadhabu yangu,
kwa ajili ya sifa zangu nimeizuia isikupate,
ili nisije nikakukatilia mbali.
10 Tazama, nimekusafisha, ingawa si kama fedha,
nimekujaribu katika tanuru ya mateso.
11 Kwa ajili yangu mwenyewe,
kwa ajili yangu mwenyewe, nafanya hili.
Jinsi gani niliache Jina langu lichafuliwe?
Sitautoa utukufu wangu kwa mwingine.

Israeli Anawekwa Huru

12 "Ee Yakobo, nisikilize mimi,
Israeli, ambaye nimekuita:
Mimi ndiye;
mimi ndimi mwanzo na mwisho.
13 Mkono wangu mwenyewe uliweka misingi ya dunia,
nao mkono wangu wa kuume umezitanda mbingu;
niziitapo, zote husimama pamoja.

14 "Kusanyikeni, ninyi nyote, msikilize:
Ni ipi miongoni mwa hizo sanamu
ambayo imetabiri vitu hivi?
Watu wa Bwana waliochaguliwa na kuungana
watatimiza kusudi lake dhidi ya Babeli;
mkono wa Mungu utakuwa dhidi ya Wakaldayo.
15 Mimi, naam, Mimi, nimenena;
naam, nimemwita yeye.
Nitamleta,
naye atafanikiwa katika lile nililomtuma.
16 "Nikaribieni na msikilize hili:
"Tangu tangazo la kwanza sikusema kwa siri;
wakati litokeapo, nitakuwako hapo."

Sasa Bwana Mwenyezi amenituma,
kwa Roho wake.

17 Hili ndilo asemalo Bwana,
Mkombozi wako, yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli:
"Mimi ni Bwana, Mungu wako,
nikufundishaye ili upate faida,
nikuongozaye katika njia ikupasayo kuiendea.
18 Laiti ungesikiliza kwa makini maagizo yangu,
amani yako ingekuwa kama mto,
haki yako kama mawimbi ya bahari.
19 Wazao wako wangekuwa kama mchanga,
watoto wako kama chembe zake zisizohesabika;

kamwe jina lao lisingefutiliwa mbali,
wala kuangamizwa kutoka mbele zangu.”

20 Tokeni huko Babeli,
kimbieni kutoka kwa Wakaldayo!
Tangazeni hili kwa kelele za shangwe
na kulihubiri.
Lipelekeni mpaka miisho ya dunia;
semeni, “Bwana amemkomboa
mtumishi wake Yakobo.”
21 Hawakuona kiu alipowaongoza kupita jangwani;
alifanya maji yatiririke kutoka kwenye mwamba kwa ajili yao;
akapasua mwamba
na maji yakatoka kwa nguvu.

22 “Hakuna amani kwa waovu,” asema Bwana.

49

Mtumishi Wa Bwana

1 Nisikilizeni, enyi visiwa, sikieni hili,
ninyi mataifa mlio mbali:
Kabla sijazaliwa, Bwana aliniita,
tangu kuzaliwa kwangu, amelitaja jina langu.
2 Akafanya kinywa changu kuwa kama upanga ulionolewa,
katika uvuli wa mkono wake akanificha;
akanifanya kuwa mshale uliosuguliwa,
na kunificha katika podo lake.
3 Akaniambia, “Wewe u mtumishi wangu,
Israeli, ambaye katika yeye
nitaonyesha utukufu wangu.”
4 Lakini nilisema, “Nimetumika bure,
nimetumia nguvu zangu bure bila faida.
Hata hivyo linalonistahili liko mkononi mwa Bwana,
nao ujira wangu uko kwa Mungu wangu.”

5 Sasa Bwana asema:
yeye aliyeniumba tumboni kuwa mtumishi wake,
kumrudisha tena Yakobo kwake
na kumkusanyia Israeli,
kwa maana nimepata heshima machoni pa Bwana,
naye Mungu wangu amekuwa nguvu yangu;
6 yeye asema:
“Je, ni jambo dogo sana wewe kuwa mtumishi wangu
ili kurejeza makabila ya Yakobo,
na kuwarudisha wale Waisraeli niliowahifadhi?
Pia nitakufanya uwe nuru kwa ajili ya watu wa Mataifa,
ili upate kuleta wokovu wangu hata miisho ya dunia.”

7 Hili ndilo asemalo Bwana,
yeye Mkombozi na Aliye Mtakatifu wa Israeli,
kwake yeye aliyedharauliwa na kuchukiwa na taifa,
kwa mtumishi wa watawala:

“Wafalme watakuona na kusimama,
wakuu wataona na kuanguka kifudifudi,
kwa sababu ya Bwana, aliye mwaminifu,
yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli, aliyekuchagua wewe.”

Kurejezwa Kwa Israeli

8 Hili ndilo asemalo Bwana:
“Wakati wangu uliokubalika nitakujibu,
nami katika siku ya wokovu nitakusaidia;
nitakuhifadhi, nami nitakufanya
kuwa agano kwa ajili ya watu,
ili kurudisha nchi
na kugawanyia urithi tena wale waliokuwa ukiwa,
9 kuwaambia mateka, ‘Tokeni nje,’
nao wale walio gizani, ‘Kuweni huru!’

“Watajilisha kando ya barabara
na kupata malisho yao juu ya kila kilima kilicho kitupu.
10 Hawataona njaa wala kuona kiu,
wala hari ya jangwani au jua halitawapiga.
Yeye mwenye huruma juu yao atawaonyesha njia,
na kuwaongoza kando ya chemchemi za maji.
11 Nitaifanya milima yangu yote kuwa barabara,
na njia kuu zangu zitainuliwa.
12 Tazama, watakuja kutoka mbali:
wengine kutoka kaskazini, wengine kutoka magharibi,
wengine kutoka nchi ya Sinimu.”*

13 Pigeni kelele kwa furaha, enyi mbingu;
furahi, ee dunia;
pazeni sauti kwa kuimba, enyi milima!
Kwa maana Bwana anawafariji watu wake,
naye atakuwa na huruma kwa watu wake walioumizwa.

14 Lakini Sayuni alisema, “Bwana ameniacha,
Bwana amenisahau.”

15 “Je, mama aweza kumsahau mtoto
aliyeko matitini mwake akinyonya,
wala asiwe na huruma
juu ya mtoto aliyemzaa?
Ingawa anaweza kusahau,
mimi sitakusahau wewe!
16 Tazama, nimekuchora kama muhuri
katika vitanga vya mikono yangu,
kuta zako zi mbele yangu daima.
17 Wana wako wanaharakisha kurudi,
nao wale waliokuteka wanaondoka kwako.
18 Inua macho yako ukatazame pande zote:
wana wako wote wanakusanyika na kukujia.
Kwa hakika kama vile niishivyo,

---

* **49:12** Sinimu hapa ina maana ya Aswani.

utawavaa wote kama mapambo,
na kujifunga nao kama bibi arusi,"
asema BWANA.

19 "Ingawa uliangamizwa na kufanywa ukiwa,
na nchi yako ikaharibiwa,
sasa nafasi itakuwa finyu kwa ajili ya watu wako,
nao wale waliokuangamiza watakuwa mbali sana.
20 Watoto waliozaliwa wakati wa msiba wako
bado watakuambia,
'Mahali hapa ni finyu sana kwetu,
tupe eneo kubwa zaidi la kuishi.'
21 Ndipo utasema moyoni mwako,
'Ni nani aliyenizalia hawa?
Nilikuwa nimefiwa, tena tasa;
nilikuwa nimehamishwa na kukataliwa.
Ni nani aliyewalea hawa?
Niliachwa peke yangu,
lakini hawa wametoka wapi?' "
22 Hili ndilo asemalo BWANA Mwenyezi:
"Tazama, nitawaashiria watu wa Mataifa,
nitainua bendera yangu kwa mataifa;
watawaleta wana wako mikononi yao,
na kuwabeba binti zenu juu ya mabega yao.
23 Wafalme watakuwa baba zenu wa kuwalea,
na malkia wao watakuwa mama zenu wa kuwalea.
Watasujudu mbele yako nyuso zao zikigusa ardhi;
wataramba mavumbi yaliyo miguuni mwako.
Ndipo utajua ya kuwa Mimi ndimi BWANA;
wale wanaonitumaini mimi hawataaibika."

24 Je, nyara zaweza kuchukuliwa kutoka kwa mashujaa wa vita,
au mateka kuokolewa kutoka kwa watu wakali?
25 Lakini hili ndilo asemalo BWANA:
"Naam, mateka watachukuliwa kutoka kwa mashujaa,
na nyara zitapokonywa kutoka kwa watu wakali.
Nitashindana na wale wanaoshindana nawe,
nami nitawaokoa watoto wako.
26 Nitawafanya wale wanaokuonea kula nyama yao wenyewe,
watalewa kwa damu yao wenyewe,
kama vile kwa mvinyo.
Ndipo wanadamu wote watajua
ya kuwa Mimi, BWANA, ni Mwokozi wako,
Mkombozi wako, niliye Mwenye Nguvu wa Yakobo."

50

Dhambi Ya Israeli Na Utii Wa Mtumishi

1 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Iko wapi hati ya talaka ya mama yako
ambayo kwayo niliachana naye?
Au nimewauza ninyi kwa nani
miongoni mwa watu wanaonidai?

Kwa ajili ya dhambi zenu mliuzwa,
kwa sababu ya makosa, mama yenu aliachwa.
2 Nilipokuja, kwa nini hakuwepo hata mmoja?
Nilipoita, kwa nini hakuwepo hata mmoja wa kujibu?
Je, mkono wangu ni mfupi mno hata nisiweze kuwakomboa?
Je, mimi sina nguvu za kukuokoa?
Kwa kukemea tu naikausha bahari,
naigeuza mito ya maji kuwa jangwa;
samaki wake wanaoza kwa kukosa maji
na kufa kwa ajili ya kiu.
3 Ninalivika anga weusi na kufanya nguo ya gunia
kuwa kifuniko chake."

4 BWANA Mwenyezi amenipa ulimi uliofundishwa,
ili kujua neno limtegemezalo aliyechoka.
Huniamsha asubuhi kwa asubuhi,
huamsha sikio langu lisikie kama mtu afundishwaye.
5 BWANA Mwenyezi amezibua masikio yangu,
nami sikuwa mwasi,
wala sikurudi nyuma.
6 Niliwapa mgongo wangu wale wanipigao,
mashavu yangu wale wang'oao ndevu zangu;
sikuuficha uso wangu kutokana na fedheha
na kutemewa mate.
7 Kwa sababu BWANA Mwenyezi ananisaidia,
sitatahayarika.
Kwa hiyo nimekaza uso wangu kama jiwe la gumegume,
nami ninajua sitaaibika.
8 Yeye anipatiaye haki yangu yu karibu.
Ni nani basi atakayeleta mashtaka dhidi yangu?
Tukabiliane uso kwa uso!
Mshtaki wangu ni nani?
Ni nani aliye mshtaki wangu?
9 Ni BWANA Mwenyezi anisaidiaye mimi.
Ni nani huyo atakayenihukumu?
Wote watachakaa kama vazi,
nondo watawala wawamalize.

10 Ni nani miongoni mwenu amchaye BWANA,
na kulitii neno la mtumishi wake?
Yeye atembeaye gizani,
yeye asiye na nuru,
na alitumainie jina la BWANA,
na amtegemee Mungu wake.
11 Lakini sasa, ninyi nyote mnaowasha mioto,
na kupeana mienge iwakayo ninyi kwa ninyi,
nendeni, tembeeni katika nuru ya moto wenu
na ya mienge mliyoiwasha.
Hili ndilo mtakalolipokea kutoka mkononi mwangu:
Mtalala chini kwa mateso makali.

51

Wokovu Wa Milele Kwa Sayuni

1 "Nisikilizeni, ninyi mnaofuatia haki
na mnaomtafuta BWANA:
Tazameni mwamba ambako mlichongwa,
na mahali pa kuvunjia mawe ambako mlichimbwa;
2 mwangalieni Abrahamu, baba yenu,
na Sara, ambaye aliwazaa.
Wakati nilipomwita alikuwa mmoja tu,
nami nikambariki na kumfanya kuwa wengi.
3 Hakika BWANA ataifariji Sayuni,
naye atayaangalia kwa huruma magofu yake yote;
atayafanya majangwa yake yawe kama Edeni,
nazo sehemu zake zisizolimika ziwe kama bustani ya BWANA.
Shangwe na furaha zitakuwako ndani yake,
shukrani na sauti za kuimba.

4 "Nisikilizeni, watu wangu;
nisikieni, taifa langu:
Sheria itatoka kwangu;
haki yangu itakuwa nuru kwa mataifa.
5 Haki yangu inakaribia mbio,
wokovu wangu unakuja,
nao mkono wangu utaleta hukumu kwa mataifa.
Visiwa vitanitegemea
na kungojea mkono wangu kwa matumaini.
6 Inueni macho yenu mbinguni,
mkaitazame dunia chini;
mbingu zitatoweka kama moshi,
dunia itachakaa kama vazi,
na wakazi wake kufa kama mainzi.
Bali wokovu wangu utadumu milele,
haki yangu haitakoma kamwe.

7 "Nisikieni, ninyi mnaojua lililo sawa,
ninyi watu ambao mna sheria yangu mioyoni mwenu:
Msiogope mashutumu ya wanadamu
wala msitiwe hofu na matukano yao.
8 Kwa maana nondo atawala kama vazi,
nao funza atawatafuna kama sufu.
Lakini haki yangu itadumu milele,
wokovu wangu kwa vizazi vyote."

9 Amka, Amka! Jivike nguvu,
ewe mkono wa BWANA,
Amka, kama siku zilizopita,
kama vile vizazi vya zamani.
Si ni wewe uliyemkata Rahabu vipande vipande,
uliyemchoma yule joka?
10 Si ni wewe uliyekausha bahari,
maji ya kilindi kikuu,

uliyefanya barabara katika vilindi vya bahari
ili waliokombolewa wapate kuvuka?
11 Wale waliolipiwa fidia na BWANA watarudi.
Wataingia Sayuni wakiimba;
furaha ya milele itakuwa taji juu ya vichwa vyao.
Furaha na shangwe zitawapata,
huzuni na kulia kwa uchungu kutatoweka.

12 "Mimi, naam mimi,
ndimi niwafarijie ninyi.
Ninyi ni nani hata kuwaogopa
wanadamu wanaokufa,
wanadamu ambao ni majani tu,
13 kwamba mnamsahau BWANA Muumba wenu,
aliyezitanda mbingu
na kuiweka misingi ya dunia,
kwamba mnaishi katika hofu siku zote
kwa sababu ya ghadhabu ya mdhalimu,
ambaye nia yake ni kuangamiza?
Iko wapi basi ghadhabu ya mdhalimu?
14 Wafungwa waliojikunyata kwa hofu
watawekwa huru karibuni;
hawatafia kwenye gereza lao,
wala hawatakosa chakula.
15 Kwa maana Mimi ndimi BWANA, Mungu wako,
ambaye huisukasuka bahari ili mawimbi yake yangurume:
BWANA Mwenye Nguvu Zote ndilo jina lake.
16 Nimeweka maneno yangu kinywani mwako
na kukufunika kwa uvuli wa mkono wangu:
Mimi niliyeweka mbingu mahali pake,
niliyeweka misingi ya dunia,
niwaambiaye Sayuni,
'Ninyi ni watu wangu.' "

Kikombe Cha Ghadhabu Ya BWANA

17 Amka, amka!
Simama, ee Yerusalemu,
wewe uliyekunywa kutoka mkono wa BWANA
kikombe cha ghadhabu yake,
wewe uliyekunywa mpaka kufikia machujo yake,
kikombe kile cha kunywea
kiwafanyacho watu kuyumbayumba.
18 Kati ya wana wote aliowazaa
hakuwepo hata mmoja wa kumwongoza,
kati ya wana wote aliowalea
hakuwepo hata mmoja wa kumshika mkono.
19 Majanga haya mawili yamekuja juu yako:
ni nani awezaye kukufariji?
Maangamizi, uharibifu, njaa na upanga:
ni nani awezaye kukutuliza?
20 Wana wako wamezimia,
wamelala kwenye mwanzo wa kila barabara,

kama swala aliyenaswa kwenye wavu.
Wamejazwa na ghadhabu ya Bwana
na makaripio ya Mungu wako.

21 Kwa hiyo sikiliza hili, wewe uliyeteswa,
uliyelewa, lakini si kwa mvinyo.
22 Hili ndilo asemalo Bwana Mwenyezi wako,
Mungu wako, yeye ambaye huwatetea watu wake:
"Tazama, nimeondoa mkononi mwako
kikombe kilichokufanya uyumbayumbe;
kutoka kikombe hicho,
kikombe cha kunywa cha ghadhabu yangu,
kamwe hutakunywa tena.
23 Nitakiweka mikononi mwa watesi wako,
wale waliokuambia,
'Anguka kifudifudi
ili tuweze kutembea juu yako.'
Ukaufanya mgongo wako kama ardhi,
kama njia yao ya kupita."

52

1 Amka, amka, ee Sayuni,
jivike nguvu.
Vaa mavazi yako ya fahari,
ee Yerusalemu, mji mtakatifu.
Asiyetahiriwa na aliye najisi
hataingia kwako tena.
2 Jikung'ute mavumbi yako,
inuka, uketi kwenye kiti cha enzi, ee Yerusalemu.
Jifungue minyororo iliyo shingoni mwako,
ee Binti Sayuni uliye mateka.
3 Kwa kuwa hili ndilo asemalo Bwana:
"Mliuzwa pasipo malipo,
nanyi mtakombolewa bila fedha."
4 Kwa maana hili ndilo asemalo Bwana Mwenyezi:
"Hapo kwanza watu wangu walishuka Misri kuishi,
hatimaye, Ashuru wakawaonea.
5 "Basi sasa nina nini hapa?" asema Bwana.
"Kwa kuwa watu wangu wamechukuliwa pasipo malipo,
nao wale wanaowatawala wanawadhihaki,"
asema Bwana.
"Mchana kutwa
jina langu limetukanwa bila kikomo.
6 Kwa hiyo watu wangu watalijua Jina langu;
kwa hiyo katika siku ile watajua
kwamba ndimi niliyetangulia kulisema.
Naam, ni mimi."

7 Tazama jinsi miguu ya wale waletao habari njema
ilivyo mizuri juu ya milima,

wale wanaotangaza amani,
wanaoleta habari njema,
wanaotangaza wokovu,
wauambiao Sayuni,
"Mungu wako anatawala!"
8 Sikiliza! Walinzi wako wanapaza sauti zao,
pamoja wanapaza sauti zao kwa furaha.
Wakati BWANA atakaporejea Sayuni,
wataliona kwa macho yao wenyewe.
9 Pazeni sauti ya nyimbo za furaha pamoja,
enyi magofu ya Yerusalemu,
kwa maana BWANA amewafariji watu wake,
ameikomboa Yerusalemu.
10 Mkono mtakatifu wa BWANA umefunuliwa
machoni pa mataifa yote,
nayo miisho yote ya dunia itaona
wokovu wa Mungu wetu.

11 Ondokeni, ondokeni, tokeni huko!
Msiguse kitu chochote kilicho najisi!
Tokeni kati yake mwe safi,
ninyi mchukuao vyombo vya BWANA.
12 Lakini hamtaondoka kwa haraka,
wala hamtakwenda kwa kukimbia;
kwa maana BWANA atatangulia mbele yenu,
Mungu wa Israeli atakuwa mlinzi nyuma yenu.

Mateso Na Utukufu Wa Mtumishi

13 Tazama, mtumishi wangu atatenda kwa hekima;
atatukuzwa, na kuinuliwa juu, na kukwezwa sana.
14 Kama walivyokuwa wengi
walioshangazwa naye,
kwani uso wake ulikuwa umeharibiwa sana
zaidi ya mtu yeyote
na umbo lake kuharibiwa
zaidi ya mfano wa mwanadamu:
15 hivyo atayashangaza mataifa mengi,
nao wafalme watafunga vinywa vyao kwa sababu yake.
Kwa kuwa yale ambayo hawakuambiwa, watayaona,
nayo yale wasiyoyasikia, watayafahamu.

53

1 Ni nani aliyeamini ujumbe wetu,
na mkono wa BWANA umefunuliwa kwa nani?
2 Alikua mbele yake kama mche mwororo
na kama mzizi katika nchi kavu.
Hakuwa na uzuri wala utukufu wa kutuvutia kwake,
hakuwa na chochote katika sura yake cha kutufanya tumtamani.
3 Alidharauliwa na kukataliwa na wanadamu,
mtu wa huzuni nyingi, ajuaye mateso.
Kama mtu ambaye watu humficha nyuso zao,

alidharauliwa, wala hatukumhesabu kuwa kitu.

4 Hakika alichukua udhaifu wetu
na akajitwika huzuni zetu,
hata hivyo tulidhania kuwa amepigwa na Mungu,
akapigwa sana naye, na kuteswa.
5 Lakini alitobolewa kwa ajili ya makosa yetu,
alichubuliwa kwa ajili ya maovu yetu;
adhabu iliyotuletea sisi amani ilikuwa juu yake,
na kwa majeraha yake sisi tumepona.
6 Sisi sote, kama kondoo, tumepotea,
kila mmoja wetu amegeukia njia yake mwenyewe,
naye Bwana aliweka juu yake
maovu yetu sisi sote.

7 Alionewa na kuteswa,
hata hivyo hakufungua kinywa chake;
aliongozwa kama mwana-kondoo
apelekwaye machinjoni,
kama vile kondoo anyamazavyo mbele ya wao wamkataye manyoya,
hivyo hakufungua kinywa chake.
8 Kwa kuonewa na kuhukumiwa aliondolewa.
Nani awezaye kueleza kuhusu kizazi chake?
Kwa maana alikatiliwa mbali na nchi ya walio hai,
alipigwa kwa ajili ya makosa ya watu wangu.
9 Wakamfanyia kaburi pamoja na waovu,
pamoja na matajiri katika kifo chake,
ingawa hakutenda jeuri,
wala hapakuwa na hila kinywani mwake.

10 Lakini yalikuwa ni mapenzi ya Bwana
kumchubua na kumsababisha ateseke.
Ingawa Bwana amefanya maisha yake
kuwa sadaka ya hatia,
ataona uzao wake na kuishi siku nyingi,
nayo mapenzi ya Bwana yatafanikiwa mkononi mwake.
11 Baada ya maumivu ya nafsi yake,
ataona nuru ya uzima na kuridhika;
kwa maarifa yake, mtumishi wangu mwenye haki
atawafanya wengi kuwa wenye haki,
naye atayachukua maovu yao.
12 Kwa hiyo nitamgawia sehemu miongoni mwa wakuu,
naye atagawana nyara pamoja na wenye nguvu,
kwa sababu aliyamimina maisha yake hadi mauti,
naye alihesabiwa pamoja na wakosaji.
Kwa kuwa alichukua dhambi za wengi,
na kuwaombea wakosaji.

54

Utukufu Wa Baadaye Wa Sayuni

1 “Imba, ewe mwanamke tasa,

wewe ambaye kamwe hukuzaa mtoto;
paza sauti kwa kuimba, piga kelele kwa furaha,
wewe ambaye kamwe hukupata utungu;
kwa sababu watoto wa mwanamke aliyeachwa ukiwa ni wengi
kuliko wa mwanamke mwenye mume,”
asema Bwana.
2 “Panua mahali pa hema lako,
tandaza mapazia ya hema lako uyaeneze mbali,
wala usiyazuie;
ongeza urefu wa kamba zako,
imarisha vigingi vyako.
3 Kwa maana utaenea upande wa kuume
na upande wa kushoto;
wazao wako watayamiliki mataifa
na kukaa katika miji yao iliyoachwa ukiwa.

4 “Usiogope, wewe hutaaibika.
Usiogope aibu, wewe hutaaibishwa.
Wewe utasahau aibu ya ujana wako,
wala hutakumbuka tena mashutumu ya ujane wako.
5 Kwa maana Muumba wako ndiye mume wako,
Bwana Mwenye Nguvu Zote ndilo jina lake,
yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli ni Mkombozi wako,
yeye anaitwa Mungu wa dunia yote.
6 Bwana atakuita urudi
kana kwamba ulikuwa mke aliyeachwa na kuhuzunishwa rohoni;
kama mke aliyeolewa bado angali kijana
na kukataliwa,” asema Mungu wako.
7 “Kwa kitambo kidogo nilikuacha,
lakini kwa huruma nyingi nitakurudisha.
8 Katika ukali wa hasira
nilikuficha uso wangu kwa kitambo,
lakini kwa fadhili za milele
nitakuwa na huruma juu yako,”
asema Bwana Mkombozi wako.

9 “Kwangu mimi jambo hili ni kama siku za Noa,
nilipoapa kuwa maji ya Noa kamwe hayatafunika tena dunia.
Hivyo sasa nimeapa sitawakasirikia ninyi,
kamwe sitawakemea tena.
10 Ijapotikisika milima, na vilima viondolewe,
hata hivyo upendo wangu usiokoma kwenu hautatikisika,
wala agano langu la amani halitaondolewa,”
asema Bwana, mwenye huruma juu yenu.

11 “Ewe mji uliyeteswa, uliyepigwa kwa dhoruba na usiyetulizwa,
nitakujenga kwa almasi, nitaweka misingi yako kwa yakuti samawi.
12 Nitafanya minara yako ya akiki,
malango yako kwa vito ving’aavyo,
nazo kuta zako zote za vito vya thamani.
13 Watoto wako wote watafundishwa na Bwana,

nayo amani ya watoto wako itakuwa kuu.
14 Kwa haki utathibitika:
Kuonewa kutakuwa mbali nawe;
hutaogopa chochote.
Hofu itakuwa mbali nawe;
haitakukaribia wewe.
15 Kama mtu yeyote akikushambulia,
haitakuwa kwa ruhusa yangu;
yeyote akushambuliaye
atajisalimisha kwako.

16 “Tazama, ni mimi niliyemuumba mhunzi,
yeye afukutaye makaa kuwa moto,
na kutengeneza silaha inayofaa kwa kazi yake.
Tena ni mimi niliyemwambia mharabu
kufanya uharibifu mwingi.
17 Hakuna silaha itakayofanyizwa dhidi yako
itakayofanikiwa,
nawe utauthibitisha kuwa mwongo
kila ulimi utakaokushtaki.
Huu ndio urithi wa watumishi wa Bwana
na hii ndiyo haki yao itokayo kwangu,”
asema Bwana.

55

Mwaliko Kwa Wenye Kiu

1 “Njooni, ninyi nyote wenye kiu,
njooni kwenye maji;
nanyi ambao hamna fedha,
njooni, nunueni na mle!
Njooni, nunueni divai na maziwa
bila fedha na bila gharama.
2 Kwa nini kutumia fedha kwa kitu ambacho si chakula,
na kutaabikia kitu kisichoshibisha?
Sikilizeni, nisikilizeni mimi na mle kilicho kizuri,
nazo nafsi zenu zitafurahia utajiri wa unono.
3 Tegeni sikio mje kwangu,
nisikieni mimi, ili nafsi zenu zipate kuishi.
Nitafanya agano la milele nanyi,
pendo la uaminifu nililomwahidi Daudi.
4 Tazama, nimemfanya kuwa shahidi wa mataifa,
kiongozi na jemadari wa mataifa.
5 Hakika utaita mataifa usiyoyajua,
nayo mataifa yale yasiyokujua yataharakisha kukujia,
kwa sababu ya Bwana Mungu wako,
yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli,
kwa maana amekutukuza.”

6 Mtafuteni Bwana maadamu anapatikana;
mwiteni maadamu yu karibu.
7 Mtu mwovu na aiache njia yake,

na mtu mbaya na ayaache mawazo yake.
Yeye na amrudie BWANA, naye atamrehemu,
arudi kwa Mungu wetu, kwa kuwa atamsamehe bure kabisa.

8 “Kwa kuwa mawazo yangu si mawazo yenu,
wala njia zenu si njia zangu,”
asema BWANA.
9 “Kama vile mbingu zilivyo juu kuliko dunia,
ndivyo njia zangu zilivyo juu kuliko njia zenu
na mawazo yangu kuliko mawazo yenu.
10 Kama vile mvua na theluji
ishukavyo kutoka mbinguni,
nayo hairudi tena huko
bila kunywesha dunia
na kuichipusha na kuistawisha,
hivyo hutoa mbegu kwa mpanzi
na mkate kwa mlaji,
11 ndivyo lilivyo neno langu lile litokalo kinywani mwangu:
Halitanirudia tupu,
bali litatimiliza lile nililokusudia
na litafanikiwa katika kusudi lile nililolituma.
12 Mtatoka nje kwa furaha
na kuongozwa kwa amani;
milima na vilima
vitapaza sauti kwa nyimbo mbele yenu,
nayo miti yote ya shambani
itapiga makofi.
13 Badala ya kichaka cha miiba
itaota miti ya misunobari,
na badala ya michongoma
utaota mhadasi.*
Hili litakuwa jambo la kumpatia BWANA jina,
kwa ajili ya ishara ya milele,
ambayo haitaharibiwa.”

56

Wokovu Kwa Ajili Ya Wengine

1 Hili ndilo asemalo BWANA:
“Dumisheni haki
na mkatende lile lililo sawa,
kwa maana wokovu wangu u karibu
na haki yangu itafunuliwa upesi.
2 Amebarikiwa mtu yule atendaye hili,
mtu yule alishikaye kwa uthabiti,
yeye ashikaye Sabato bila kuinajisi,
auzuiaye mkono wake usifanye uovu wowote.”

3 Usimwache mgeni aambatanaye na BWANA aseme,

* **55:13** Mhadasi ni aina ya mti ambao huota milimani karibu na Yerusalemu, hutoa harufu nzuri itumikayo kutengeneza manukato; kwa Kiebrania ni “hadas”, na ilikuwa inatumika kujenga vibanda wakati wa Sikukuu ya Vibanda (ona pia Neh 8:15).

“Hakika Bwana atanitenga na watu wake.”
Usimwache towashi yeyote alalamike akisema,
“Mimi ni mti mkavu tu.”
4 Kwa kuwa hili ndilo asemalo Bwana:
“Kwa matowashi washikao Sabato zangu,
ambao huchagua kile kinachonipendeza
na kulishika sana agano langu:
5 hao nitawapa ndani ya Hekalu langu na kuta zake
kumbukumbu na jina bora
kuliko kuwa na watoto wa kiume na wa kike:
nitawapa jina lidumulo milele,
ambalo halitakatiliwa mbali.
6 Wageni wanaoambatana na Bwana
ili kumtumikia,
kulipenda jina la Bwana,
na kumwabudu yeye,
wote washikao Sabato bila kuinajisi
na ambao hushika sana agano langu:
7 hawa nitawaleta kwenye mlima wangu mtakatifu
na kuwapa furaha ndani ya nyumba yangu ya sala.
Sadaka zao za kuteketeza na dhabihu zao
zitakubalika juu ya madhabahu yangu;
kwa maana nyumba yangu itaitwa
nyumba ya sala kwa mataifa yote.”
8 Bwana Mwenyezi asema, yeye awakusanyaye
Waisraeli waliohamishwa:
“Bado nitawakusanya wengine kwao
zaidi ya hao ambao wamekusanywa tayari.”

Mashtaka Ya Mungu Dhidi Ya Waovu

9 Njooni, enyi wanyama wote wa kondeni,
njooni mle, ninyi wanyama wote wa mwituni!
10 Walinzi wa Israeli ni vipofu,
wote wamepungukiwa na maarifa;
wote ni mbwa walio bubu,
hawawezi kubweka;
hulala na kuota ndoto,
hupenda kulala.
11 Ni mbwa wenye tamaa kubwa,
kamwe hawatosheki.
Wao ni wachungaji waliopungukiwa na ufahamu;
wote wamegeukia njia yao wenyewe,
kila mmoja hutafuta faida yake mwenyewe.
12 Kila mmoja hulia, “Njooni, tupate mvinyo!
Tunywe kileo sana!
Kesho itakuwa kama leo,
au hata bora zaidi.”

57

Ibada Ya Sanamu Ya Israeli Iliyo Batili

1 Mwenye haki hupotea,
wala hakuna hata mmoja awazaye hilo moyoni mwake;

watu wanaomcha Mungu huondolewa,
wala hakuna hata mmoja anayeelewa
kuwa wenye haki wameondolewa
ili wasipatikane na maovu.
2 Wale waendao kwa unyofu
huwa na amani;
hupata pumziko walalapo mautini.

3 “Lakini ninyi:
Njooni hapa, ninyi wana wa wachawi,
ninyi wazao wa wazinzi na makahaba!
4 Mnamdhihaki nani?
Ni nani mnayemcheka kwa dharau,
na kumtolea ndimi zenu?
Je, ninyi si watoto wa waasi,
uzao wa waongo?
5 Mnawaka tamaa katikati ya mialoni
na chini ya kila mti uliotanda matawi;
mnawatoa kafara watoto wenu kwenye mabonde
na chini ya majabali yenye mianya.

6 “Sanamu zilizo katikati ya mawe laini ya mabondeni ndizo fungu lenu;
hizo ndizo sehemu yenu.
Naam, kwa hizo mmemimina sadaka za vinywaji,
na kutoa sadaka za nafaka.
Katika haya yote,
niendelee kuona huruma?
7 Umeweka kitanda chako juu kwenye kilima kirefu kilichoinuka,
huko ulikwenda kutoa dhabihu zako.
8 Nyuma ya milango yako na miimo yako
umeweka alama zako za kipagani.
Kwa kuniacha mimi, ulifunua kitanda chako,
umepanda juu yake na kukipanua sana;
ulifanya patano na wale ambao unapenda vitanda vyao,
nawe uliangalia uchi wao.
9 Ulikwenda kwa Moleki* ukiwa na mafuta ya zeituni,
na ukaongeza manukato yako.
Ukawatuma wajumbe wako mbali sana,
ukashuka kwenye kaburi† lenyewe!
10 Ulikuwa umechoshwa na njia zako zote,
lakini hukusema, ‘Hakuna tumaini.’
Ulipata uhuisho wa nguvu zako,
kwa sababu hiyo hukuzimia.

11 “Ni nani uliyemhofu hivyo na kumwogopa
hata ukawa mwongo kwangu,
wala hukunikumbuka
au kutafakari hili moyoni mwako?
Si ni kwa sababu nimekuwa kimya muda mrefu

---

* **57:9** Moleki alikuwa mungu aliyekuwa anaabudiwa na Waamoni; pia alijulikana kama Malkomu, Maloki au Kemoshi wa Moabu. † **57:9** Kaburi hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

hata huniogopi?
12 Nitaifunua haki yako na matendo yako,
nayo hayatakufaidi.
13 Utakapolia kwa kuhitaji msaada,
sanamu zako ulizojikusanyia na zikuokoe!
Upepo utazipeperusha zote,
pumzi peke yake itazipeperusha,
Lakini mtu atakayenifanya kimbilio lake,
atairithi nchi
na kuumiliki mlima wangu mtakatifu."

Faraja Kwa Wenye Majuto

14 Tena itasemwa:
"Jengeni, jengeni, itengenezeni njia!
Ondoeni vikwazo katika njia ya watu wangu."
15 Kwa maana hili ndilo asemalo Aliye juu, yeye aliyeinuliwa sana,
yeye aishiye milele, ambaye jina lake ni Mtakatifu:
"Ninaishi mimi mahali palipoinuka na patakatifu,
lakini pia pamoja na yeye aliye na roho iliyotubu
na mwenye roho ya unyenyekevu,
ili kuzihuisha roho za wanyenyekevu
na kuihuisha mioyo yao waliotubu.
16 Sitaendelea kulaumu milele,
wala sitakasirika siku zote,
kwa kuwa roho ya mwanadamu
ingezimia mbele zangu:
yaani pumzi ya mwanadamu niliyemuumba.
17 Nilighadhibika na tamaa yake ya dhambi;
nilimwadhibu, nikauficha uso wangu kwa hasira,
na bado aliendelea katika njia zake za tamaa.
18 Nimeziona njia zake, lakini nitamponya,
nitamwongoza na kumrudishia upya faraja,
19 nikiumba sifa midomoni ya waombolezaji
katika Israeli.
Amani, amani, kwa wale walio mbali
na kwa wale walio karibu,"
asema Bwana. "Nami nitawaponya."
20 Bali waovu ni kama bahari ichafukayo,
ambayo haiwezi kutulia,
mawimbi yake hutupa takataka na matope.
21 Mungu wangu asema,
"Hakuna amani kwa waovu."

58

Mfungo Wa Kweli

1 "Piga kelele, usizuie.
Paza sauti yako kama tarumbeta.
Watangazieni watu wangu uasi wao,
na kwa nyumba ya Yakobo dhambi zao.
2 Kwa maana kila siku hunitafuta,
wanaonekana kutaka kujua njia zangu,

kana kwamba walikuwa taifa linalotenda lililo sawa,
na ambalo halijaziacha amri za Mungu wake.
Hutaka kwangu maamuzi ya haki,
nao hutamani Mungu awakaribie.
3 Wao husema, 'Mbona tumefunga, nawe hujaona?
Mbona tumejinyenyekeza, nawe huangalii?'

"Lakini katika siku ya kufunga kwenu, mnafanya mnavyotaka
na kuwadhulumu wafanyakazi wenu wote.
4 Kufunga kwenu huishia kwenye magomvi na mapigano,
na kupigana ninyi kwa ninyi kwa ngumi za uovu.
Hamwezi kufunga kama mnavyofanya leo
na kutazamia sauti zenu kusikiwa huko juu.
5 Je, hii ndiyo aina ya mfungo niliouchagua,
siku moja tu ya mtu kujinyenyekeza?
Je, ni kwa kuinamisha kichwa chini kama tete,
na kwa kujilaza juu ya nguo ya gunia na majivu?
Je, huo ndio mnaouita mfungo,
siku iliyokubalika kwa BWANA?

6 "Je, hii si ndiyo aina ya mfungo niliyoichagua:
kufungua minyororo ya udhalimu,
na kufungua kamba za nira,
kuwaweka huru walioonewa,
na kuvunja kila nira?
7 Je, sio kushirikiana chakula chako na wenye njaa
na kuwapatia maskini wasiokuwa na makao hifadhi,
unapomwona aliye uchi, umvike,
wala si kumkimbia mtu wa nyama na damu yako mwenyewe?
8 Ndipo nuru yako itajitokeza kama mapambazuko
na uponyaji wako utatokea upesi;
ndipo haki yako itakapokutangulia mbele yako,
na utukufu wa BWANA utakuwa mlinzi nyuma yako.
9 Ndipo utaita, naye BWANA atajibu,
utalia kuomba msaada,
naye atasema: Mimi hapa.

"Kama ukiiondoa nira ya udhalimu,
na kunyoosha kidole na kuzungumza maovu,
10 nanyi kama mkimkunjulia mtu mwenye njaa nafsi zenu
na kutosheleza mahitaji ya walioonewa,
ndipo nuru yenu itakapong'aa gizani,
nao usiku wenu utakuwa kama adhuhuri.
11 BWANA atakuongoza siku zote,
atayatosheleza mahitaji yako katika nchi kame,
naye ataitia nguvu mifupa yako.
Utakuwa kama bustani iliyonyweshwa vizuri,
kama chemchemi ambayo maji yake hayakauki kamwe.
12 Watu wako watajenga tena magofu ya zamani
na kuinua misingi ya kale;
utaitwa Mwenye Kukarabati Kuta Zilizobomoka,

Mwenye Kurejeza Barabara za Makao.

13 “Kama ukitunza miguu yako isivunje Sabato,
na kutokufanya kama vile upendavyo katika siku yangu takatifu,
kama ukiita Sabato siku ya furaha
na siku takatifu ya BWANA ya kuheshimiwa,
kama utaiheshimu kwa kutoenenda
katika njia zako mwenyewe,
na kutokufanya yakupendezayo
au kusema maneno ya upuzi,
14 ndipo utakapojipatia furaha yako katika BWANA,
nami nitakufanya upande juu ya miinuko ya nchi
na kusherehekea urithi wa Yakobo baba yako.”
Kinywa cha BWANA kimenena haya.

59

Dhambi, Toba Na Ukombozi

1 Hakika mkono wa BWANA si mfupi hata usiweze kuokoa,
wala sikio lake si zito hata lisiweze kusikia.
2 Lakini maovu yenu yamewatenga
ninyi na Mungu wenu,
dhambi zenu zimewaficha ninyi uso wake,
ili asisikie.
3 Kwa maana mikono yenu imetiwa mawaa kwa damu
na vidole vyenu kwa hatia.
Midomo yenu imenena uongo,
nazo ndimi zenu zimenong’ona mambo maovu.
4 Hakuna hata mmoja anayedai kwa haki;
hakuna hata mmoja anayetetea shauri lake kwa haki.
Wanategemea mabishano matupu na kusema uongo,
huchukua mimba ya magomvi na kuzaa uovu.
5 Huangua mayai ya nyoka wenye sumu kali
na kutanda wavu wa buibui.
Yeyote alaye mayai yao atakufa,
na wakati moja lianguliwapo, nyoka hutoka humo.
6 Utando wao wa buibui haufai kwa nguo;
hawawezi kujifunika kwa kile walichokitengeneza.
Matendo yao ni matendo maovu,
vitendo vya jeuri vipo mikononi mwao.
7 Miguu yao hukimbilia kwenye dhambi,
ni myepesi kumwaga damu isiyo na hatia.
Mawazo yao ni mawazo maovu;
uharibifu na maangamizi huonekana katika njia zao.
8 Hawajui njia ya amani,
hakuna haki katika mapito yao.
Wameyageuza kuwa njia za upotovu,
hakuna apitaye njia hizo atakayeifahamu amani.

9 Hivyo uadilifu uko mbali nasi,
nayo haki haitufikii.
Tunatazamia nuru, kumbe! Yote ni giza,

tunatazamia mwanga, lakini tunatembea katika giza kuu.
10 Tunapapasa ukuta kama kipofu,
tunapapasa katika njia zetu kama watu wasio na macho.
Adhuhuri tunajikwaa kama wakati wa gizagiza;
katikati ya wenye nguvu, tuko kama wafu.
11 Wote tunanguruma kama dubu;
tunalia kwa maombolezo kama hua.
Tunatafuta haki, kumbe hakuna kabisa;
tunatafuta wokovu, lakini uko mbali.

12 Kwa sababu makosa yetu ni mengi machoni pako,
na dhambi zetu zinashuhudia dhidi yetu.
Makosa yetu yako pamoja nasi daima,
nasi tunayatambua maovu yetu:
13 Uasi na udanganyifu dhidi ya BWANA,
kumgeuzia Mungu wetu kisogo,
tukichochea udhalimu na maasi,
tukinena uongo ambao mioyo yetu imeuhifadhi.
14 Hivyo uadilifu umerudishwa nyuma,
nayo haki inasimama mbali,
kweli imejikwaa njiani,
uaminifu hauwezi kuingia.
15 Kweli haipatikani popote,
na yeyote aepukaye uovu huwa mawindo.

BWANA alitazama naye akachukizwa
kwamba hapakuwepo haki.
16 Aliona kuwa hakuwepo hata mtu mmoja,
akashangaa kwamba hakuwepo hata mmoja wa kuingilia kati;
hivyo mkono wake mwenyewe
ndio uliomfanyia wokovu,
nayo haki yake mwenyewe
ndiyo iliyomtegemeza.
17 Alivaa haki kama dirii kifuani mwake,
na chapeo ya wokovu kichwani mwake,
alivaa mavazi ya kisasi
naye akajifunga wivu kama joho.
18 Kulingana na kile walichokuwa wametenda,
ndivyo atakavyolipa
ghadhabu kwa watesi wake
na kisasi kwa adui zake,
atavilipa visiwa sawa na wanavyostahili.
19 Kuanzia magharibi, watu wataliogopa jina la BWANA
na kuanzia mawio ya jua, watauheshimu utukufu wake.
Wakati adui atakapokuja kama mafuriko,
Roho wa BWANA atainua kiwango dhidi yake na kumshinda.

20 “Mkombozi atakuja Sayuni,
kwa wale wa Yakobo
wanaozitubu dhambi zao,”
asema BWANA.

21 “Kwa habari yangu mimi, hili ndilo agano langu nao,” asema BWANA. “Roho
wangu, aliye juu yenu, na maneno yangu ambayo nimeyaweka katika vinywa vyenu,
havitaondoka vinywani mwenu, wala kutoka vinywani mwa watoto wenu, wala
kutoka vinywani mwa wazao wao, kuanzia sasa na hata milele,” asema BWANA.

60

Utukufu Wa Sayuni

1 “Ondoka, angaza, kwa kuwa nuru yako imekuja
na utukufu wa BWANA umezuka juu yako.
2 Tazama, giza litaifunika dunia
na giza kuu litayafunika mataifa,
lakini BWANA atazuka juu yako
na utukufu wake utaonekana juu yako.
3 Mataifa watakuja kwenye nuru yako
na wafalme kwa mwanga wa mapambazuko yako.

4 “Inua macho yako na utazame pande zote:
Wote wanakusanyika na kukujia,
wana wako wanakuja toka mbali,
nao binti zako wanabebwa mikononi.
5 Ndipo utatazama na kutiwa nuru,
moyo wako utasisimka na kujaa furaha,
mali zilizo baharini zitaletwa kwako,
utajiri wa mataifa utakujilia.
6 Makundi ya ngamia yatajaa katika nchi yako,
ngamia vijana wa Midiani na Efa.
Nao wote watokao Sheba watakuja,
wakichukua dhahabu na uvumba
na kutangaza sifa za BWANA.
7 Makundi yote ya Kedari yatakusanyika kwako,
kondoo dume wa Nebayothi watakutumikia,
watakubalika kama sadaka juu ya madhabahu yangu,
nami nitalipamba Hekalu langu tukufu.

8 “Ni nani hawa warukao kama mawingu,
kama hua kuelekea kwenye viota vyao?
9 Hakika visiwa vinanitazama,
merikebu za Tarshishi* ndizo zinazotangulia,
zikiwaleta wana wenu kutoka mbali,
wakiwa na fedha na dhahabu zao,
kwa heshima ya BWANA, Mungu wenu,
yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli,
kwa maana amekujalia utukufu.

10 “Wageni watazijenga upya kuta zako,
na wafalme wao watakutumikia.
Ingawa katika hasira nilikupiga,
lakini katika upendeleo wangu
nitakuonyesha huruma.

* **60:9** Au: za biashara (ona pia 1Fal 10:22; 22:48; 2Nya 9:21; 20:36; Isa 2:16).

11 Malango yako yatakuwa wazi siku zote,
kamwe hayatafungwa, mchana wala usiku,
ili watu wapate kukuletea utajiri wa mataifa:
wafalme wao wakiongoza maandamano ya ushindi.
12 Kwa maana taifa au ufalme ule ambao hautakutumikia utaangamia;
utaharibiwa kabisa.

13 “Utukufu wa Lebanoni utakujilia,
msunobari, mvinje pamoja na mteashuri,
ili kupapamba mahali pangu patakatifu,
nami nitapatukuza mahali pa miguu yangu.
14 Wana wa wale waliokuonea watakuja wakisujudu mbele yako,
wote wanaokudharau watasujudu kwenye miguu yako,
nao watakuita Mji wa Bwana,
Sayuni ya Aliye Mtakatifu wa Israeli.

15 “Ingawa umeachwa na kuchukiwa,
bila yeyote anayesafiri ndani yako,
nitakufanya kuwa fahari ya milele,
na furaha ya vizazi vyote.
16 Utanyonya maziwa ya mataifa,
na kunyonyeshwa matiti ya wafalme.
Ndipo utakapojua kwamba Mimi, Bwana, ni Mwokozi wako,
Mkombozi wako, niliye Mwenye Nguvu wa Yakobo.
17 Badala ya shaba nitakuletea dhahabu,
na fedha badala ya chuma.
Badala ya mti nitakuletea shaba,
na chuma badala ya mawe.
Nitafanya amani kuwa mtawala wako,
na haki kuwa mfalme wako.
18 Jeuri hazitasikika tena katika nchi yako,
wala maangamizi au uharibifu ndani ya mipaka yako,
lakini utaita kuta zako Wokovu,
na malango yako Sifa.
19 Jua halitakuwa tena nuru yako mchana,
wala mwangaza wa mwezi hautakuangazia,
kwa maana Bwana atakuwa nuru yako ya milele,
naye Mungu wako atakuwa utukufu wako.
20 Jua lako halitazama tena,
nao mwezi wako hautafifia tena;
Bwana atakuwa nuru yako milele,
nazo siku zako za huzuni zitakoma.
21 Ndipo watu wako wote watakuwa waadilifu,
nao wataimiliki nchi milele.
Wao ni chipukizi nililolipanda,
kazi ya mikono yangu,
ili kuonyesha utukufu wangu.
22 Aliye mdogo kwenu atakuwa elfu,
mdogo kuliko wote atakuwa taifa lenye nguvu.
Mimi ndimi Bwana;
katika wakati wake nitayatimiza haya upesi.”

61

Mwaka Wa Upendeleo Wa BWANA

1 Roho wa BWANA Mwenyezi yu juu yangu,
kwa sababu BWANA amenitia mafuta
kuwahubiria maskini habari njema.
Amenituma kuwaganga waliovunjika moyo,
kuwatangazia mateka uhuru wao,
na hao waliofungwa
habari za kufunguliwa kwao;
2 kutangaza mwaka wa BWANA uliokubaliwa,
na siku ya kisasi ya Mungu wetu,
kuwafariji wote waombolezao,
3 na kuwapa mahitaji
wale wanaohuzunika katika Sayuni,
ili kuwapa taji ya uzuri badala ya majivu,
mafuta ya furaha badala ya maombolezo,
vazi la sifa badala ya roho ya kukata tamaa.
Nao wataitwa mialoni ya haki,
pando la BWANA,
ili kuonyesha utukufu wake.

4 Watajenga upya magofu ya zamani
na kupatengeneza mahali palipoachwa ukiwa zamani;
watafanya upya miji iliyoharibiwa,
iliyoachwa ukiwa kwa vizazi vingi.
5 Wageni watayachunga makundi yenu,
wageni watafanya kazi katika mashamba yenu,
na kutunza mashamba yenu ya mizabibu.
6 Nanyi mtaitwa makuhani wa BWANA,
mtaitwa watumishi wa Mungu wetu.
Mtakula utajiri wa mataifa,
nanyi katika utajiri wao mtajisifu.

7 Badala ya aibu yao
watu wangu watapokea sehemu maradufu,
na badala ya fedheha
watafurahia katika urithi wao;
hivyo watarithi sehemu maradufu katika nchi yao,
nayo furaha ya milele itakuwa yao.

8 "Kwa maana Mimi, BWANA, napenda haki,
na ninachukia unyang'anyi na uovu.
Katika uaminifu wangu nitawapa malipo yao
na kufanya agano la milele nao.
9 Wazao wao watajulikana miongoni mwa mataifa,
na uzao wao miongoni mwa kabila za watu.
Wale wote watakaowaona watatambua
kuwa ni taifa ambalo BWANA amelibariki."

10 Ninafurahia sana katika BWANA,
nafsi yangu inashangilia katika Mungu wangu.

Kwa maana amenivika mavazi ya wokovu,
na kunipamba kwa joho la haki,
kama vile bwana arusi apambavyo
kichwa chake kama kuhani,
na kama bibi arusi ajipambavyo
kwa vito vyake vya thamani.
11 Kwa maana kama vile ardhi ifanyavyo chipukizi kuota,
na bustani isababishavyo mbegu kuota,
ndivyo Bwana Mwenyezi atafanya haki na sifa
zichipuke mbele ya mataifa yote.

62

Jina Jipya La Sayuni

1 Kwa ajili ya Sayuni sitanyamaza,
kwa ajili ya Yerusalemu sitatulia,
mpaka haki yake itakapoangaza kama mapambazuko,
wokovu wake kama mwanga wa moto.
2 Mataifa wataona haki yako,
nao wafalme wote wataona utukufu wako;
wewe utaitwa kwa jina jipya
lile ambalo kinywa cha Bwana kitatamka.
3 Utakuwa taji ya fahari mkononi mwa Bwana,
taji ya kifalme mkononi mwa Mungu wako.
4 Hawatakuita tena Aliyeachwa,
wala nchi yako kuiita Ukiwa.
Bali utaitwa Hefsiba,*
nayo nchi yako itaitwa Beula,†
kwa maana Bwana atakufurahia,
nayo nchi yako itaolewa.
5 Kama vile kijana aoavyo mwanamwali,
ndivyo wanao‡ watakavyokuoa wewe;
kama bwana arusi amfurahiavyo bibi arusi wake,
ndivyo Mungu wako atakavyokufurahia wewe.

6 Nimeweka walinzi juu ya kuta zako, ee Yerusalemu,
hawatanyamaza mchana wala usiku.
Ninyi wenye kumwita Bwana,
msitulie,
7 msimwache apumzike hadi atakapoufanya imara Yerusalemu
na kuufanya uwe sifa ya dunia.

8 Bwana ameapa kwa mkono wake wa kuume
na kwa mkono wake wenye nguvu:
"Kamwe sitawapa tena adui zenu
nafaka zenu kama chakula chao;
kamwe wageni hawatakunywa tena
divai mpya ambayo mmeitaabikia,
9 lakini wale waivunao nafaka watakaila
na kumsifu Bwana,

---

* **62:4** Hefsiba maana yake Yeye ninayemfurahia. † **62:4** Beula maana yake Aliyeolewa. ‡ **62:5** Au: wajenzi wako.

nao wale wakusanyao zabibu watainywa divai yake
katika nyua za patakatifu pangu."

10 Piteni, piteni katika malango!
Tengenezeni njia kwa ajili ya watu.
Jengeni, jengeni njia kuu!
Ondoeni mawe.
Inueni bendera kwa ajili ya mataifa.

11 BWANA ametoa tangazo
mpaka miisho ya dunia:
"Mwambie Binti Sayuni,
'Tazama, mwokozi wako anakuja!
Tazama ujira wake uko pamoja naye,
na malipo yake yanafuatana naye!' "
12 Wataitwa Watu Watakatifu,
Waliokombolewa na BWANA;
nawe utaitwa Aliyetafutwa,
Mji Usioachwa Tena.

63

Siku Ya Mungu Ya Kisasi Na Ukombozi

1 Ni nani huyu anayekuja kutoka Edomu,
kutoka Bosra, mwenye mavazi yaliyotiwa madoa mekundu?
Ni nani huyu, aliyevikwa joho la kifahari,
anayetembea kwa ukuu wa nguvu zake?

"Mimi ndimi, nisemaye katika haki,
mwenye nguvu wa kuokoa."

2 Kwa nini mavazi yako ni mekundu,
kama ya yule akanyagaye shinikizo la zabibu?

3 "Nimekanyaga shinikizo la zabibu peke yangu;
kutoka mataifa hakuna mtu aliyekuwa pamoja nami.
Nimewaponda kwa miguu katika hasira yangu
na kuwakanyaga chini katika ghadhabu yangu;
damu yao ilitia matone kwenye mavazi yangu,
na kutia madoa nguo zangu zote.
4 Kwa kuwa siku ya kisasi ilikuwa moyoni mwangu,
mwaka wa ukombozi wangu umefika.
5 Nilitazama, lakini hakuwepo yeyote wa kunisaidia,
nilishangaa kwa kuwa hakuwepo yeyote aliyetoa msaada;
hivyo mkono wangu wenyewe ndio ulionifanyia wokovu,
na ghadhabu yangu mwenyewe ndiyo iliyonitegemeza.
6 Nilikanyaga mataifa kwa miguu katika hasira yangu,
katika ghadhabu yangu niliwalewesha,
na kumwaga damu yao juu ya ardhi."

Kusifu Na Kuomba

7 Nitasimulia juu ya wema wa BWANA,

kwa matendo ambayo apaswa kusifiwa,
sawasawa na yote ambayo BWANA
ametenda kwa ajili yetu:
naam, mambo mengi mema aliyoyatenda
kwa ajili ya nyumba ya Israeli,
sawasawa na huruma zake
na wema wake mwingi.
8 Alisema, “Hakika wao ni watu wangu,
wana ambao hawatanidanganya”;
hivyo akawa Mwokozi wao.
9 Katika taabu zao zote naye alitaabika,
na malaika wa uso wake akawaokoa.
Katika upendo wake na rehema zake aliwakomboa,
akawainua na kuwachukua siku zote zilizopita.
10 Lakini waliasi,
na kumhuzunisha Roho Mtakatifu wake.
Hivyo aligeuka na kuwa adui yao,
na yeye mwenyewe akapigana dhidi yao.

11 Ndipo watu wake wakazikumbuka siku zilizopita,
siku za Mose na watu wake:
yuko wapi yeye aliyewaleta kupitia katikati ya bahari,
pamoja na wachungaji wa kundi lake?
Yuko wapi yule aliyeweka
Roho wake Mtakatifu katikati yao,
12 aliyetuma mkono wake uliotukuka wenye nguvu
kuwa katika mkono wa kuume wa Mose,
aliyegawa maji ya bahari mbele yao,
ili kujipatia jina milele,
13 aliyewaongoza kupitia kwenye vilindi?
Kama farasi katika nchi iliyo wazi,
wao hawakujikwaa,
14 kama ng’ombe washukao bondeni kwenye malisho,
walipewa pumziko na Roho wa BWANA.
Hivi ndivyo ulivyowaongoza watu wako
ili kujipatia mwenyewe jina tukufu.

15 Tazama chini kutoka mbinguni ukaone
kutoka kiti chako cha enzi
kilichoinuliwa juu, kitakatifu na kitukufu.
Uko wapi wivu wako na uweza wako?
Umetuzuilia wema wako na huruma zako.
16 Lakini wewe ni Baba yetu,
ingawa Abrahamu hatufahamu sisi
wala Israeli hatutambui;
wewe, Ee BWANA, ndiwe Baba yetu,
Mkombozi wetu tangu zamani za kale ndilo jina lako.
17 Ee BWANA, kwa nini unatuacha twende mbali na njia zako,
na kuifanya mioyo yetu migumu hata hatukukuheshimu?
Rudi kwa ajili ya watumishi wako,
yale makabila ambayo ni urithi wako.
18 Kwa maana kwa muda mfupi watu wako walimiliki mahali pako patakatifu,

lakini sasa adui zetu wamepakanyaga mahali patakatifu pako.
19 Sisi tumekuwa kama wale ambao hujawatawala kamwe,
kama wale ambao hawajaitwa kwa jina lako.

64

1 Laiti ungelipasua mbingu na kushuka chini,
ili milima ingelitetemeka mbele zako!
2 Kama vile moto uteketezavyo vijiti
na kusababisha maji kuchemka,
shuka ukafanye jina lako lijulikane kwa adui zako,
na kusababisha mataifa yatetemeke mbele zako!
3 Kwa maana ulipofanya mambo ya kutisha ambayo hatukuyatazamia,
ulishuka, nayo milima ikatetemeka mbele zako.
4 Tangu nyakati za zamani hakuna yeyote aliyesikia,
hakuna sikio lililotambua,
hakuna jicho lililomwona Mungu mwingine ila wewe,
anayetenda mambo kwa ajili ya wale wamngojeao.
5 Uliwasaidia watu wale watendao yaliyo haki kwa furaha,
wale wazikumbukao njia zako.
Lakini wakati tulipoendelea kutenda dhambi kinyume na njia zako,
ulikasirika.
Tutawezaje basi kuokolewa?
6 Sisi sote tumekuwa kama mtu aliye najisi,
nayo matendo yetu yote ya uadilifu ni kama matambaa machafu;
sisi sote tunasinyaa kama jani,
na kama upepo maovu yetu hutupeperusha.
7 Hakuna yeyote anayeliitia jina lako
wala anayejitahidi kukushika,
kwa kuwa umetuficha uso wako
na kutuacha tudhoofike kwa sababu ya dhambi zetu.

8 Lakini, Ee Bwana, wewe ndiwe Baba yetu.
Sisi ni udongo, wewe ndiye mfinyanzi;
sisi sote tu kazi ya mkono wako.
9 Ee Bwana, usikasirike kupita kiasi,
usizikumbuke dhambi zetu milele.
Ee Bwana, utuangalie, twakuomba,
kwa kuwa sisi sote tu watu wako.
10 Miji yako mitakatifu imekuwa jangwa;
hata Sayuni ni jangwa, Yerusalemu ni ukiwa.
11 Hekalu letu takatifu na tukufu, mahali ambapo baba zetu walikusifu wewe,
limechomwa kwa moto,
navyo vitu vyote tulivyovithamini vimeharibika.
12 Ee Bwana, baada ya haya yote, utajizuia?
Je, utanyamaza kimya na kutuadhibu kupita kiasi?

65

Hukumu Na Wokovu

1 “Nilijifunua kwa watu wale ambao hawakuniulizia.

Nimeonekana na watu wale ambao hawakunitafuta.
Kwa taifa lile ambalo halikuliita Jina langu,
nilisema, 'Niko hapa, niko hapa.'
2 Mchana kutwa nimeinyoosha mikono yangu
kwa watu wakaidi,
wanaokwenda katika njia ambazo si nzuri,
wafuatao mawazo yao wenyewe:
3 taifa ambalo daima hunikasirisha
machoni pangu,
wakitoa dhabihu katika bustani
na kufukiza uvumba juu ya madhabahu za matofali;
4 watu waketio katikati ya makaburi
na kukesha mahali pa siri,
walao nyama za nguruwe,
nazo sufuria zao zina mchuzi wa nyama zilizo najisi,
5 wasemao, 'Kaa mbali; usinikaribie,
kwa maana mimi ni mtakatifu mno kwako!'
Watu wa aina hiyo ni moshi katika pua zangu,
ni moto uwakao mchana kutwa.

6 "Tazama, jambo hili hubakia limeandikwa mbele zangu:
sitanyamaza, bali nitalipiza kwa ukamilifu;
nitalipiza mapajani mwao:
7 dhambi zenu na dhambi za baba zenu,"
asema Bwana.
"Kwa sababu walitoa dhabihu za kuteketezwa juu ya milima
na kunichokoza mimi juu ya vilima,
nitawapimia mapajani mwao
malipo makamilifu kwa matendo yao ya zamani."
8 Hili ndilo asemalo Bwana:
"Kama vile divai mpya ingali bado inapatikana
katika kishada cha zabibu,
nao watu husema, 'Usikiharibu,
kwa kuwa bado kuna kitu kizuri ndani yake,'
hivyo ndivyo nitakavyofanya kwa ajili ya watumishi wangu;
sitawaangamiza wote.
9 Nitawaleta wazao kutoka kwa Yakobo,
na kutoka kwa Yuda wale watakaomiliki milima yangu,
nao watu wangu wateule watairithi,
nako huko wataishi watumishi wangu.
10 Sharoni itakuwa malisho
kwa ajili ya makundi ya kondoo,
na Bonde la Akori mahali pa kupumzikia
kwa makundi ya ng'ombe,
kwa ajili ya watu wangu wanaonitafuta.

11 "Bali kwenu ninyi mnaomwacha Bwana
na kuusahau mlima wangu mtakatifu,
ninyi mnaoandaa meza kwa ajili ya Bahati,*
na kujaza mabakuli ya mvinyo uliochanganywa

* **65:11** Bahati alikuwa mungu wa Wakaldayo ambaye pia alijulikana kama Gadi.

kwa ajili ya Ajali,[†]
12 nitawaagiza mfe kwa upanga,
nanyi nyote mtainama chini ili kuchinjwa;
kwa kuwa niliwaita lakini hamkuitika,
nilisema lakini hamkusikiliza.
Mlitenda maovu machoni pangu,
nanyi mkachagua mambo yale yanayonichukiza."
13 Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA Mwenyezi:
"Watumishi wangu watakula,
lakini ninyi mtaona njaa;
watumishi wangu watakunywa
lakini ninyi mtaona kiu;
watumishi wangu watafurahi,
lakini ninyi mtaona haya.
14 Watumishi wangu wataimba
kwa furaha ya mioyo yao,
lakini ninyi mtalia
kutokana na uchungu wa moyoni,
na kupiga yowe kwa sababu
ya uchungu wa roho zenu.
15 Mtaliacha jina lenu
kuwa laana kwa watu wangu waliochaguliwa;
BWANA Mwenyezi atawaua ninyi,
lakini watumishi wake atawapa jina jingine.
16 Yeye aombaye baraka katika nchi
atafanya hivyo kwa Mungu wa kweli;
yeye aapaye katika nchi
ataapa kwa Mungu wa kweli.
Kwa kuwa taabu za zamani zitasahaulika
na kufichwa kutoka machoni pangu.

Mbingu Mpya Na Dunia Mpya

17 "Tazama, nitaumba
mbingu mpya na dunia mpya.
Mambo ya zamani hayatakumbukwa,
wala hayatakuja akilini.
18 Lakini furahini na kushangilia daima
katika hivi nitakavyoumba,
kwa kuwa nitaumba Yerusalemu uwe wa kupendeza,
nao watu wake wawe furaha.
19 Nami nitaifurahia Yerusalemu
na kuwafurahia watu wangu;
sauti ya maombolezo na ya kilio
haitasikika humo tena.

20 "Kamwe hatakuwepo tena ndani yake
mtoto mchanga atakayeishi siku chache tu,
au mzee ambaye hataishi akatimiza miaka yake.
Yeye atakayekufa akiwa na umri wa miaka mia moja
atahesabiwa kwamba ni kijana tu,
yeye ambaye hatafika miaka mia moja,

[†] **65:11** Ajali au Meni alikuwa mungu wa majaliwa.

atahesabiwa kuwa amelaaniwa.
21 Watajenga nyumba na kuishi ndani yake;
watapanda mashamba ya mizabibu na kula matunda yake.
22 Hawatajenga nyumba, nao watu wengine waishi ndani yake,
au kupanda mazao na wengine wale.
Kwa kuwa kama zilivyo siku za mti,
ndivyo zitakavyokuwa siku za watu wangu,
wateule wangu watafurahia kwa siku nyingi
kazi za mikono yao.
23 Hawatajitaabisha kwa kazi bure,
wala hawatazaa watoto ili wapatwe na majanga,
kwa kuwa watakuwa taifa lililobarikiwa na BWANA,
wao na wazao wao pamoja nao.
24 Kabla hawajaita, nitajibu,
nao wakiwa katika kunena, nitasikia.
25 Mbwa mwitu na mwana-kondoo watalisha pamoja,
naye simba atakula nyasi kama maksai,
lakini mavumbi yatakuwa chakula cha nyoka.
Hawatadhuru wala kuharibu
katika mlima wangu mtakatifu wote,"
asema BWANA.

66

Hukumu Na Matumaini
1 Hili ndilo asemalo BWANA,
"Mbingu ni kiti changu cha enzi,
nayo dunia ni mahali pa kuweka miguu yangu.
Iko wapi nyumba mtakayoijenga kwa ajili yangu?
Mahali pangu pa kupumzikia patakuwa wapi?
2 Je, mkono wangu haukufanya vitu hivi vyote,
hivyo vikapata kuwepo?"
asema BWANA.

"Mtu huyu ndiye ninayemthamini:
yeye ambaye ni mnyenyekevu
na mwenye roho yenye toba,
atetemekaye asikiapo neno langu.
3 Lakini yeyote atoaye dhabihu ya fahali
ni kama yeye auaye mtu,
na yeyote atoaye sadaka ya mwana-kondoo,
ni kama yule avunjaye shingo ya mbwa.
Yeyote atoaye sadaka ya nafaka,
ni kama yule aletaye damu ya nguruwe,
na yeyote afukizaye uvumba wa kumbukumbu,
ni kama yule aabuduye sanamu.
Wamejichagulia njia zao wenyewe,
nazo nafsi zao zinafurahia machukizo yao.
4 Hivyo, mimi pia nitawachagulia mapigo makali,
nami nitaleta juu yao kile wanachokiogopa.
Kwa maana nilipoita, hakuna yeyote aliyejibu,
niliposema, hakuna yeyote aliyesikiliza.

Walifanya maovu machoni pangu
na kuchagua lile linalonichukiza.”

5 Sikieni neno la Bwana,
ninyi mtetemekao kwa neno lake:
“Ndugu zenu wanaowachukia ninyi
na kuwatenga ninyi kwa sababu ya Jina langu, wamesema,
‘Bwana na atukuzwe,
ili tupate kuona furaha yenu!’
Hata sasa wataaibika.
6 Sikieni hizo ghasia kutoka mjini,
sikieni hizo kelele kutoka hekaluni!
Ni sauti ya Bwana ikiwalipa adui zake
yote wanayostahili.

7 “Kabla hajasikia utungu, alizaa;
kabla hajapata maumivu,
alizaa mtoto mwanaume.
8 Ni nani amepata kusikia jambo kama hili?
Ni nani amepata kuona mambo kama haya?
Je, nchi yaweza kuzaliwa kwa siku moja,
au taifa laweza kutokea mara?
Mara Sayuni alipoona utungu,
alizaa watoto wake.
9 Je, nilete mwana hadi wakati wa kuzaliwa
na nisizalishe?” asema Bwana.
“Je, nifunge tumbo la uzazi
wakati mimi ndiye nizalishaye?”
asema Mungu wako.
10 “Shangilieni pamoja na Yerusalemu na mfurahi kwa ajili yake,
ninyi nyote mnaompenda,
shangilieni kwa nguvu pamoja naye,
ninyi nyote mnaoomboleza juu yake.
11 Kwa kuwa mtanyonya na kutosheka
katika faraja ya matiti yake;
mtakunywa sana,
na kuufurahia wingi wa mafuriko ya ustawi wake.”
12 Kwa kuwa hili ndilo asemalo Bwana:
“Nitamwongezea amani kama mto,
nao utajiri wa mataifa kama kijito kifurikacho;
utanyonya na kuchukuliwa mikononi mwake
na kubembelezwa magotini pake.
13 Kama mama anavyomfariji mtoto wake,
ndivyo nitakavyokufariji wewe,
nawe utafarijiwa huko Yerusalemu.”

14 Wakati mtakapoona jambo hili, mioyo yenu itashangilia,
nanyi mtastawi kama majani;
mkono wa Bwana utajulikana kwa watumishi wake,
bali ghadhabu yake kali
itaonyeshwa kwa adui zake.
15 Tazama, Bwana anakuja na moto,

magari yake ya vita ni kama upepo wa kisulisuli,
atateremsha hasira yake kwa ghadhabu kali,
na karipio lake pamoja na miali ya moto.
16 Kwa maana kwa moto na kwa upanga wake
BWANA atatekeleza hukumu juu ya watu wote,
nao wengi watakuwa ni wale
waliouawa na BWANA.

17 “Watu wote wanaojiweka wakfu na kujitakasa wenyewe ili kwenda bustanini, wakimfuata aliye katikati ya wale ambao hula nyama za nguruwe na panya pamoja na vitu vingine vilivyo machukizo, watafikia mwisho wao pamoja,” asema BWANA.

18 “Nami, kwa sababu ya matendo yao na mawazo yao, niko karibu kuja na kukusanya mataifa yote na lugha zote, nao watakuja na kuuona utukufu wangu.

19 “Nitaweka ishara katikati yao, nami nitapeleka baadhi ya hao walionusurika kwa
mataifa, hadi Tarshishi, kwa Puli* na Waludi (wanaojulikana kama wapiga upinde),
kwa Tubali na Uyunani, hadi visiwa vya mbali ambavyo havijasikia juu ya sifa zangu
au kuuona utukufu wangu. Watatangaza utukufu wangu miongoni mwa mataifa.
20 Nao watawaleta ndugu zenu wote, kutoka mataifa yote, mpaka kwenye mlima
wangu mtakatifu katika Yerusalemu kama sadaka kwa BWANA, juu ya farasi, katika
magari ya vita na magari makubwa, juu ya nyumbu na ngamia,” asema BWANA.
“Watawaleta, kama Waisraeli waletavyo sadaka zao za nafaka, katika Hekalu la
BWANA, katika vyombo safi kwa kufuata desturi za ibada. 21 Nami nitachagua baadhi
yao pia wawe makuhani na Walawi,” asema BWANA.

22 “Kama vile mbingu mpya na nchi mpya ninazozifanya zitakavyodumu mbele
zangu,” asema BWANA, “ndivyo jina lenu na wazao wenu watakavyodumu. 23 Kutoka
Mwezi Mpya hata mwingine, na kutoka Sabato hadi nyingine, wanadamu wote
watakuja na kusujudu mbele zangu,” asema BWANA. 24 “Nao watatoka nje na kuona
maiti za wale walioniasi mimi. Funza wao hawatakufa, wala moto wao hautazimika,
nao watakuwa kitu cha kuchukiza sana kwa wanadamu wote.”

* **66:19** Puli hapa inamaanisha Libya.

Yeremia

1 Maneno ya Yeremia mwana wa Hilkia, mmoja wa makuhani katika mji wa Anathothi, katika nchi ya Benyamini. 2 Neno la Bwana lilimjia katika mwaka wa kumi na tatu wa utawala wa Yosia mwana wa Amoni mfalme wa Yuda, 3 na pia wakati wa utawala wa Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, mpaka mwezi wa tano wa mwaka wa kumi na moja wa utawala wa Sedekia mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, wakati watu wa Yerusalemu walipopelekwa uhamishoni.

Wito Wa Yeremia

4 Neno la Bwana lilinijia, kusema,

5 “Kabla sijakuumba ndani ya tumbo la mama yako, nilikujua;
kabla hujazaliwa nilikutenga kwa kazi maalum;
nilikuweka uwe nabii kwa mataifa.”

6 Nami nikasema, “Aa, Bwana Mwenyezi, sijui kusema, kwani mimi ni mtoto mdogo tu.”

7 Lakini Bwana akaniambia, “Usiseme, ‘Mimi ni mtoto mdogo tu.’ Utaenda popote nitakapokutuma na kunena lolote nitakalokuagiza. 8 Usiwaogope, kwa maana niko pamoja nawe nikuokoe,” asema Bwana.

9 Kisha Bwana akaunyoosha mkono wake na kugusa kinywa changu, akaniambia, “Sasa nimeyaweka maneno yangu kinywani mwako. 10 Tazama, leo nimekuweka juu ya mataifa na falme ili kung’oa na kubomoa, kuharibu na kuangamiza, kujenga na kupanda.”

11 Neno la Bwana likanijia kusema, “Je, Yeremia unaona nini?”

Nami nikajibu, “Naona tawi la mti wa mlozi.”

12 Bwana akaniambia, “Umeona vyema kwa maana ninaliangalia neno langu ili kuona kwamba limetimizwa.”

13 Neno la Bwana likanijia tena, “Unaona nini?”

Nikajibu, “Naona chungu kinachochemka, kikiwa kimeinama kutoka kaskazini.”

14 Bwana akaniambia, “Kutoka kaskazini maafa yatamwagwa kwa wote waishio katika nchi. 15 Nitawaita watu wote wa falme za kaskazini,” asema Bwana.

“Wafalme wao watakuja na kuweka viti vyao vya enzi
katika maingilio ya malango ya Yerusalemu,
watakuja dhidi ya kuta zake zote zinazouzunguka,
na dhidi ya miji yote ya Yuda.
16 Nitatoa hukumu zangu kwa watu wangu
kwa sababu ya uovu wao wa kuniacha mimi,
kwa kufukiza uvumba kwa miungu mingine
na kuabudu kile ambacho mikono yao imekitengeneza.

17 “Jiandae! Simama useme chochote nitakachokuamuru. Usiwaogope, la sivyo nitakufanya uwaogope wao. 18 Leo nimekufanya mji wenye ngome, nguzo ya chuma, na ukuta wa shaba ili kusimama dhidi ya nchi yote: dhidi ya wafalme wa Yuda, maafisa wake, makuhani wake na watu wa nchi hiyo. 19 Watapigana nawe lakini hawatakushinda, kwa kuwa niko pamoja nawe, nami nitakuokoa,” asema Bwana.

2

Israeli Amwacha Mungu

1 Neno la BWANA lilinijia kusema, 2 “Nenda ukahubiri masikioni mwa watu wa
Yerusalemu:
“ ‘Nakumbuka moyo wako wa uchaji katika ujana wako,
jinsi ulivyonipenda kama bibi arusi
na kunifuata katika jangwa lile lote,
katika nchi isiyopandwa mbegu.
3 Israeli alikuwa mtakatifu kwa BWANA,
kama malimbuko ya kwanza ya mavuno yake;
wote waliowaangamiza walihesabiwa kuwa na hatia,
nayo maafa yaliwakumba,’ ”
asema BWANA.

4 Sikia neno la BWANA, ee nyumba ya Yakobo,
nanyi nyote jamaa za nyumba ya Israeli.
5 Hivi ndivyo asemavyo BWANA:
“Je, baba zenu waliona kosa gani kwangu,
hata wakatangatanga mbali nami hivyo?
Walifuata sanamu zisizofaa,
nao wenyewe wakawa hawafai.
6 Hawakuuliza, ‘Yuko wapi BWANA,
aliyetupandisha kutoka Misri
na kutuongoza kupitia nyika kame,
kupitia nchi ya majangwa na mabonde,
nchi ya ukame na giza,
nchi ambayo hakuna mtu asafiriye ndani yake
wala hakuna mtu aishiye humo?’
7 Niliwaleta katika nchi yenye wingi wa vitu
ili mpate kula matunda yake
na utajiri wa mazao yake.
Lakini mkaja na kuinajisi nchi yangu,
na kuufanya urithi wangu chukizo.
8 Makuhani hawakuuliza,
‘Yuko wapi BWANA?’
Wale wanaoshughulikia sheria hawakunijua mimi;
viongozi waliasi dhidi yangu.
Manabii walitabiri kwa jina la Baali,
wakifuata sanamu zisizofaa.

9 “Kwa hiyo naleta tena mashtaka dhidi yako,”
asema BWANA.
“Nami nitaleta mashtaka dhidi ya watoto wa watoto wako.
10 Vuka, nenda ng’ambo mpaka pwani ya Kitimu* nawe uangalie,
tuma watu waende Kedari, wachunguze kwa makini,
uone kama kumekuwepo kitu kama hiki.
11 Je, taifa limebadili miungu yake wakati wowote?
(Hata ingawa hao si miungu kamwe.)
Lakini watu wangu wamebadili Utukufu wao
kwa sanamu zisizofaa kitu.
12 Shangaeni katika hili, ee mbingu,
nanyi tetemekeni kwa hofu kuu,”

* **2:10** Kitimu hapa ni Kipro, kisiwa katika Bahari ya Mediterania.

asema BWANA.
13 “Watu wangu wametenda dhambi mbili:
Wameniacha mimi,
niliye chemchemi ya maji yaliyo hai,
nao wamejichimbia visima vyao wenyewe,
visima vilivyobomoka, visivyoweza kuhifadhi maji.
14 Je, Israeli ni mtumishi, yaani mtumwa kwa kuzaliwa?
Kwa nini basi amekuwa mateka?
15 Simba wamenguruma;
wamemngurumia.
Wameifanya nchi yake kuwa ukiwa;
miji yake imeteketezwa, nayo imeachwa haina watu.
16 Pia watu wa Memfisi† na Tahpanhesi‡
wamevunja taji ya kichwa chako.
17 Je, hukujiletea hili wewe mwenyewe
kwa kumwacha BWANA, Mungu wako
alipowaongoza njiani?
18 Sasa kwa nini uende Misri
kunywa maji ya Shihori?§
Nawe kwa nini kwenda Ashuru
kunywa maji ya Mto Frati?
19 Uovu wako utakuadhibu;
kurudi nyuma kwako kutakukemea.
Basi kumbuka, utambue
jinsi lilivyo ovu na chungu kwako
unapomwacha BWANA Mungu wako
na kutokuwa na hofu yangu,”
asema Bwana, BWANA Mwenye Nguvu Zote.

20 “Zamani nilivunja nira yako
na kukatilia mbali vifungo vyako;
ukasema, ‘Sitakutumikia!’
Naam kweli, kwenye kila kilima kirefu
na chini ya kila mti uliotanda matawi yake
ulijilaza kama kahaba.
21 Nilikupanda ukiwa mzabibu ulio bora sana,
mkamilifu na wa mbegu nzuri.
Ilikuwaje basi ukawa kinyume nami,
ukaharibika na kuwa mzabibu mwitu?
22 Hata ujisafishe kwa magadi
na kutumia sabuni nyingi,
bado doa la hatia yako liko mbele zangu,”
asema BWANA Mwenyezi.
23 “Wawezaje kusema, ‘Mimi si najisi,
sijawafuata Mabaali’?
Kumbuka jinsi ulivyotenda kule bondeni;
fikiri uliyoyafanya.
Wewe ni ngamia jike mwenye mbio
ukikimbia hapa na pale,

† **2:16** Memfisi kwa Kiebrania ni Nofu. ‡ **2:16** Tahpanhesi ni mji katika nchi ya Misri. § **2:18** Kijito kinachoelekeza maji katika Mto Naili.

24 punda-mwitu aliyezoea jangwa,
anayenusa upepo katika tamaa yake kubwa:
katika wakati wake wa kuhitaji mbegu
ni nani awezaye kumzuia?
Madume yoyote yanayomfuatilia
hayana haja ya kujichosha;
wakati wa kupandwa kwake watampata tu.
25 Usikimbie hadi miguu yako iwe haina viatu,
na koo lako liwe limekauka.
Lakini ulisema, ‘Haina maana!
Ninaipenda miungu ya kigeni,
nami lazima niifuatie.’

26 “Kama vile mwizi aaibikavyo wakati amekamatwa,
hivyo ndivyo nyumba ya Israeli inavyoaibishwa:
wao wenyewe, wafalme wao na maafisa wao,
makuhani wao na manabii wao.
27 Wanaiambia miti, ‘Wewe ndiwe baba yangu,’
nalo jiwe, ‘Wewe ndiwe uliyenizaa.’
Wamenipa visogo vyao
wala hawakunigeuzia nyuso zao;
lakini wakiwa katika taabu, wanasema,
‘Njoo utuokoe!’
28 Iko wapi basi ile miungu mliyojitengenezea?
Yenyewe na ije kama inaweza kuwaokoa
wakati mko katika taabu!
Kwa maana mna miungu mingi
kama mlivyo na miji, ee Yuda.

29 “Kwa nini mnaleta mashtaka dhidi yangu?
Ninyi nyote mmeniasi,”
asema Bwana.
30 “Nimeadhibu watu wako bure tu,
hawakujirekebisha.
Upanga wako umewala manabii wako
kama simba mwenye njaa.
31 “Enyi wa kizazi hiki, tafakarini neno la Bwana:
“Je, nimekuwa jangwa kwa Israeli
au nchi ya giza kuu?
Kwa nini watu wangu wanasema, ‘Sisi tuko huru kuzurura,
hatutarudi kwako tena’?
32 Je, mwanamwali husahau vito vyake,
au bibi arusi mapambo yake ya arusi?
Lakini watu wangu wamenisahau mimi,
tena kwa siku zisizo na hesabu.
33 Je, wewe una ustadi kiasi gani katika kufuatia mapenzi!
Hata wale wanawake wabaya kuliko wote
wanaweza kujifunza kutokana na njia zako.
34 Katika nguo zako watu huona
damu ya uhai ya maskini wasio na hatia,
ingawa hukuwakamata wakivunja nyumba.
Lakini katika haya yote

35 unasema, 'Sina hatia;
Mungu hajanikasirikia.'
Lakini nitakuhukumu kwa sababu unasema,
'Mimi sijatenda dhambi.'
36 Kwa nini unatangatanga sana,
kubadili njia zako?
Utakatishwa tamaa na Misri
kama ulivyokatishwa na Ashuru.
37 Pia utaondoka mahali hapo
ukiwa umeweka mikono kichwani,
kwa kuwa Bwana amewakataa wale unaowatumainia;
hutasaidiwa nao.

3

Israeli Asiye Mwaminifu

1 "Kama mtu akimpa talaka mkewe,
naye akamwacha na akaolewa na mtu mwingine,
je, huyo mume aweza kumrudia tena?
Je, hiyo nchi haitanajisika kabisa?
Lakini umeishi kama kahaba na wapenzi wengi:
je, sasa utanirudia tena?"
asema Bwana.
2 "Inua macho utazame miinuko iliyo kame na uone.
Je, pana mahali ambapo hawajalala nawe?
Uliketi kando ya barabara ukiwasubiri wapenzi,
ukakaa kama yeye ahamahamaye jangwani.
Umeinajisi nchi
kwa ukahaba wako na uovu wako.
3 Kwa hiyo mvua imezuiliwa,
nazo mvua za vuli hazikunyesha.
Hata hivyo, una uso usio na haya kama wa kahaba;
unakataa kutahayari kwa aibu.
4 Je, wewe hujaniita hivi punde tu:
'Baba yangu, rafiki yangu tangu ujana wangu,
5 je, utakasirika siku zote?
Je, ghadhabu yako itaendelea milele?'
Hivi ndivyo unavyozungumza,
lakini unafanya maovu yote uwezayo."

Wito Kwa Ajili Ya Toba

6 Wakati wa utawala wa Mfalme Yosia, Bwana aliniambia, "Umeona kile Israeli
asiye mwaminifu amekifanya? Amepanda juu ya kila kilima kirefu, na chini ya kila
mti uliotanda na amefanya uzinzi huko. 7 Mimi nilifikiri kuwa baada ya kuyafanya
yote haya angelinirudia, lakini hakurudi, naye dada yake Yuda mdanganyifu aliona
hili. 8 Nilimpa Israeli asiye mwaminifu hati yake ya talaka, na kumfukuza kwa
ajili ya uzinzi wake wote. Hata hivyo nikaona kuwa Yuda dada yake mdanganyifu
hakuogopa. Yeye pia alitoka na kufanya uzinzi. 9 Kwa sababu uasherati wa Israeli
haukuwa kitu kwake, Yuda aliinajisi nchi kwa kuzini na mawe na miti. 10 Pamoja
na hayo yote, Yuda dada yake mdanganyifu hakunirudia kwa moyo wake wote, bali
kwa kujifanya tu," asema Bwana.

[11] Bwana akaniambia, "Israeli asiye mwaminifu ana haki kuliko Yuda mdangany-
ifu. [12] Nenda, ukatangaze ujumbe huu kuelekea kaskazini:
" 'Rudi, Israeli usiye mwaminifu,' asema Bwana,
'sitakutazama tena kwa uso uliokunjamana,
kwa kuwa mimi ni mwenye huruma,' asema Bwana,
'Sitashika hasira yangu milele.
[13] Ungama dhambi zako tu:
kwamba umemwasi Bwana Mungu wako,
umetapanya wema wako kwa miungu ya kigeni
chini ya kila mti unaotanda,
nawe hukunitii mimi,' "
asema Bwana.
[14] "Rudini, enyi watu msio waaminifu, kwa kuwa mimi ni mume wenu," asema
Bwana. "Nitawachagua ninyi, mmoja kutoka kwenye mji, na wawili kutoka kwenye
ukoo, nami nitawaleta Sayuni. [15] Kisha nitawapeni wachungaji wanipendezao
moyo wangu, ambao watawaongoza kwa maarifa na ufahamu. [16] Katika siku hizo,
idadi yenu itakapokuwa imeongezeka sana katika nchi, watu hawatasema tena,
'Sanduku la Agano la Bwana,' " asema Bwana. "Halitaingia tena kwenye mawazo
yao wala kukumbukwa, hawatalihitaji wala halitatengenezwa jingine. [17] Wakati huo,
wataita Yerusalemu kuwa Kiti cha Enzi cha Bwana, nayo mataifa yote watakusanyika
Yerusalemu kuliheshimu jina la Bwana. Hawatafuata tena ukaidi wa mioyo yao
miovu. [18] Katika siku hizo, nyumba ya Yuda itaungana na nyumba ya Israeli, wao
kwa pamoja watakuja kutoka nchi ya kaskazini hadi nchi niliyowapa baba zenu kama
urithi.

[19] "Mimi mwenyewe nilisema,
" 'Tazama jinsi nitakavyowatunza kwa furaha kama wana
na kuwapa nchi nzuri,
urithi ulio mzuri kuliko wa taifa jingine lolote.'
Nilidhani mngeniita 'Baba,'
na msingegeuka, mkaacha kunifuata.
[20] Lakini kama mwanamke asiye mwaminifu kwa mumewe,
vivyo hivyo mmekosa uaminifu kwangu pia, ee nyumba ya Israeli,"
asema Bwana.

[21] Kilio kinasikika juu ya miinuko iliyo kame,
kulia na kuomboleza kwa watu wa Israeli,
kwa sababu wamepotoka katika njia zao
na wamemsahau Bwana Mungu wao.

[22] "Rudini, enyi watu msio waaminifu,
nami nitawaponya ukengeufu wenu."

"Naam, tutakuja kwako,
kwa maana wewe ni Bwana Mungu wetu.
[23] Hakika zile ghasia za kuabudu sanamu kwenye vilima
na milimani ni udanganyifu;
hakika katika Bwana, Mungu wetu,
uko wokovu wa Israeli.
[24] Tangu ujana wetu miungu ya aibu imeyala
matunda ya kazi za baba zetu:
makundi yao ya kondoo na ng'ombe,

wana wao na binti zao.
25 Sisi na tulale chini katika aibu yetu,
na fedheha yetu itufunike.
Tumetenda dhambi dhidi ya BWANA Mungu wetu,
sisi na mababa zetu;
tangu ujana wetu hadi leo
hatukumtii BWANA Mungu wetu."

4

1 "Ikiwa utataka kurudi, ee Israeli,
nirudie mimi,"
asema BWANA.
"Ikiwa utaondoa sanamu zako za kuchukiza mbele ya macho yangu
na usiendelee kutangatanga,
2 ikiwa kwa kweli, kwa haki na kwa unyofu utaapa,
'Kwa hakika kama vile BWANA aishivyo,'
ndipo mataifa yatakapobarikiwa naye
na katika yeye watajitukuza."
3 Hili ndilo asemalo BWANA kwa watu wa Yuda na kwa Yerusalemu:
"Vunjeni mabonge kwenye mashamba yenu,
wala msipande katikati ya miiba.
4 Jitahirini katika BWANA,
tahirini mioyo yenu,
enyi wanaume wa Yuda
na watu wa Yerusalemu,
la sivyo ghadhabu yangu itatoka kwa nguvu
na kuwaka kama moto
kwa sababu ya uovu mliotenda,
ikiwaka pasipo wa kuizima.

Maafa Kutoka Kaskazini

5 "Tangaza katika Yuda na upige mbiu katika Yerusalemu na kusema:
'Piga tarumbeta katika nchi yote!'
Piga kelele na kusema:
'Kusanyikeni pamoja!
Tukimbilie katika miji yenye maboma!'
6 Onyesheni ishara ili kwenda Sayuni!
Kimbilieni usalama pasipo kuchelewa!
Kwa kuwa ninaleta maafa kutoka kaskazini,
maangamizi ya kutisha."

7 Simba ametoka nje ya pango lake,
mharabu wa mataifa amejipanga.
Ametoka mahali pake
ili aangamize nchi yenu.
Miji yenu itakuwa magofu
pasipo mtu wa kuishi humo.
8 Hivyo vaeni nguo za magunia,
ombolezeni na kulia kwa huzuni,
kwa kuwa hasira kali ya BWANA
haijaondolewa kwetu.

9 “Katika siku ile,” asema BWANA
“mfalme na maafisa watakata tamaa,
makuhani watafadhaika,
na manabii watashangazwa mno.”
10 Ndipo niliposema, “Aa, BWANA Mwenyezi, umewadanganyaje kabisa watu hawa
na Yerusalemu kwa kusema, ‘Mtakuwa na amani,’ wakati upanga uko kwenye koo
zetu!”
11 Wakati huo watu hawa na Yerusalemu wataambiwa, “Upepo wa moto kutoka
miinuko iliyo kame katika jangwa unavuma kuelekea watu wangu, lakini sio
kupepeta au kutakasa, 12 upepo wenye nguvu sana kuliko wa kupepeta na kutakasa
utakuja kwa amri yangu. Sasa natangaza hukumu zangu dhidi yao.”
13 Tazama! Anakuja kama mawingu,
magari yake yanakuja kama upepo wa kisulisuli,
farasi wake wana mbio kuliko tai.
Ole wetu! Tunaangamia!
14 Ee Yerusalemu, usafishe uovu kutoka moyoni mwako na uokolewe.
Utaendelea kuficha mawazo mapotovu mpaka lini?
15 Sauti inatangaza kutoka Dani,
ikipiga mbiu ya maafa kutoka vilima vya Efraimu.
16 “Waambie mataifa jambo hili,
piga mbiu hii dhidi ya Yerusalemu:
‘Jeshi la kuzingira linakuja kutoka nchi ya mbali,
likipiga kelele ya vita dhidi ya miji ya Yuda.
17 Wamemzunguka kama watu walindao shamba,
kwa sababu amefanya uasi dhidi yangu,’ ”
asema BWANA.
18 “Mwenendo wako na matendo yako mwenyewe
yameleta haya juu yako.
Hii ndiyo adhabu yako.
Tazama jinsi ilivyo chungu!
Tazama jinsi inavyochoma moyo!”

19 Ee mtima wangu, mtima wangu!
Ninagaagaa kwa maumivu.
Ee maumivu makuu ya moyo wangu!
Moyo wangu umefadhaika ndani yangu,
siwezi kunyamaza.
Kwa sababu nimesikia sauti ya tarumbeta,
nimesikia kelele ya vita.
20 Maafa baada ya maafa,
nchi yote imekuwa magofu.
Kwa ghafula mahema yangu yameangamizwa,
makazi yangu kwa muda mfupi.
21 Hata lini nitaendelea kuona bendera ya vita
na kusikia sauti za tarumbeta?

22 “Watu wangu ni wapumbavu,
hawanijui mimi.
Ni watoto wasio na akili,
hawana ufahamu.
Ni hodari kutenda mabaya,

hawajui kutenda yaliyo mema."

23 Niliitazama dunia,
nayo haikuwa na umbo tena ni tupu;
niliziangalia mbingu,
mianga ilikuwa imetoweka.
24 Niliitazama milima, nayo ilikuwa ikitetemeka,
vilima vyote vilikuwa vikiyumbayumba.
25 Nilitazama, wala watu hawakuwepo;
kila ndege wa angani alikuwa ameruka zake.
26 Nilitazama, hata nchi iliyokuwa imestawi vizuri imekuwa jangwa,
miji yake yote ilikuwa magofu
mbele za Bwana,
mbele ya hasira yake kali.
27 Hivi ndivyo Bwana asemavyo:
"Nchi yote itaharibiwa,
ingawa sitaiangamiza kabisa.
28 Kwa hiyo dunia itaomboleza
na mbingu zilizo juu zitakuwa giza,
kwa sababu nimesema nami sitarudi nyuma,
nimeamua na wala sitageuka."

29 Kwa sauti ya wapanda farasi na wapiga upinde
kila mji unakimbia.
Baadhi wanakimbilia vichakani,
baadhi wanapanda juu ya miamba.
Miji yote imeachwa,
hakuna aishiye ndani yake.

30 Unafanya nini, ewe uliyeharibiwa?
Kwa nini unajivika vazi jekundu
na kuvaa vito vya dhahabu?
Kwa nini unapaka macho yako rangi?
Unajipamba bure.
Wapenzi wako wanakudharau,
wanautafuta uhai wako.

31 Nasikia kilio kama cha mwanamke
katika utungu wa kuzaa,
kilio cha uchungu kama cha anayemzaa
mtoto wake wa kwanza:
kilio cha Binti Sayuni akitweta ili aweze kupumua,
akiinua mikono yake, akisema,
"Ole wangu! Ninazimia;
maisha yangu yamekabidhiwa kwa wauaji."

5

Hakuna Hata Mmoja Aliye Mkamilifu

1 "Pandeni na kushuka katika mitaa ya Yerusalemu,
tazameni pande zote na mtafakari,
tafuteni katika viwanja vyake.

Kama mtaweza kumpata hata mtu mmoja tu
atendaye kwa uaminifu na kutafuta kweli,
nitausamehe mji huu.
2 Ingawa wanasema, 'Kwa hakika kama BWANA aishivyo,'
bado wanaapa kwa uongo."

3 Ee BWANA, je, macho yako hayaitafuti kweli?
Uliwapiga, lakini hawakusikia maumivu,
uliwapondaponda, lakini walikataa maonyo.
Walifanya nyuso zao kuwa ngumu kuliko jiwe
nao walikataa kutubu.
4 Ndipo nikasema, "Hawa ni maskini tu;
wao ni wapumbavu,
kwa maana hawaijui njia ya BWANA,
sheria ya Mungu wao.
5 Kwa hiyo nitakwenda kwa viongozi
na kuzungumza nao,
hakika wao wanaijua njia ya BWANA,
sheria ya Mungu wao."
Lakini kwa nia moja nao pia walikuwa wameivunja nira
na kuvivunja vifungo.
6 Kwa hiyo simba kutoka mwituni atawashambulia,
mbwa mwitu kutoka jangwani atawaangamiza,
chui atawavizia karibu na miji yao,
ili kumrarua vipande vipande yeyote atakayethubutu kutoka nje,
kwa maana maasi yao ni makubwa,
na kukengeuka kwao kumekuwa ni kwingi.

7 "Kwa nini niwasamehe?
Watoto wenu wameniacha na kuapa kwa miungu ambayo si miungu.
Niliwapatia mahitaji yao yote,
lakini bado wamefanya uzinzi na kusongana katika nyumba za makahaba.
8 Wamelishwa vizuri, kama farasi waume wenye tamaa nyingi,
kila mmoja akimlilia mke wa mwanaume mwingine.
9 Je, nisiwaadhibu kwa ajili ya hili?"
asema BWANA.
"Je, nisijilipizie kisasi
juu ya taifa kama hili?

10 "Piteni katika mashamba yake ya mizabibu na kuyaharibu,
lakini msiangamize kabisa.
Pogoeni matawi yake,
kwa kuwa watu hawa sio wa BWANA.
11 Nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda
wamekuwa si waaminifu kwangu kamwe,"
asema BWANA.

12 Wamedanganya kuhusu BWANA.
Wamesema, "Yeye hatafanya jambo lolote!
Hakuna dhara litakalotupata;
kamwe hatutaona upanga wala njaa.

13 Manabii ni upepo tu, wala neno halimo ndani yao,
kwa hiyo hayo wayasemayo na yatendeke kwao."
14 Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote:
"Kwa sababu watu hawa wamesema maneno haya,
nitayafanya maneno yangu vinywani mwenu kuwa moto,
na watu hawa wawe kuni
zinazoliwa na huo moto.
15 Ee nyumba ya Israeli," asema BWANA,
"Ninaleta taifa toka mbali dhidi yako,
taifa la kale na linaloendelea kudumu,
taifa ambalo lugha yao huijui,
wala msemo wao huwezi kuuelewa.
16 Podo zao ni kama kaburi lililo wazi,
wote ni mashujaa hodari wa vita.
17 Watayaangamiza mazao yenu na chakula chenu,
wataangamiza wana wenu na mabinti zenu;
wataangamiza makundi yenu ya kondoo na ya ng'ombe,
wataangamiza mizabibu yenu na mitini yenu.
Kwa upanga wataangamiza
miji yenye maboma mliyoitumainia.
18 "Hata hivyo katika siku hizo, sitakuangamiza kabisa," asema BWANA. 19 "Nao
watu watakapouliza, 'Kwa nini BWANA, Mungu wetu ametufanyia mambo haya yote?'
utawaambia, 'Kama vile mlivyoniacha mimi na kutumikia miungu migeni katika nchi
yenu wenyewe, ndivyo sasa mtakavyowatumikia wageni katika nchi ambayo si yenu.'
20 "Itangazie nyumba ya Yakobo hili
na ulipigie mbiu katika Yuda:
21 Sikieni hili, enyi watu wapumbavu, msio na akili,
mlio na macho lakini hamwoni,
mlio na masikio lakini hamsikii:
22 Je, haiwapasi kuniogopa mimi?" asema BWANA.
"Je, haiwapasi kutetemeka mbele zangu?
Niliufanya mchanga kuwa mpaka wa bahari,
kizuizi cha milele ambacho haiwezi kupita.
Mawimbi yanaweza kuumuka, lakini hayawezi kuupita;
yanaweza kunguruma, lakini hayawezi kuuvuka.
23 Lakini watu hawa wana mioyo ya ukaidi na ya uasi,
wamegeukia mbali na kwenda zao.
24 Wao hawaambiani wenyewe,
'Sisi na tumwogope BWANA Mungu wetu,
anayetupatia mvua za masika na za vuli kwa majira yake,
anayetuhakikishia majuma ya mavuno kwa utaratibu.'
25 Matendo yenu mabaya yamezuia haya yote,
dhambi zenu zimewazuia msipate mema.

26 "Miongoni mwa watu wangu wamo walio waovu
wanaovizia kama watu wanaotega ndege,
na kama wale wanaoweka mitego
kuwakamata watu.
27 Kama vitundu vilivyojaa ndege,
nyumba zao zimejaa udanganyifu;
wamekuwa matajiri na wenye nguvu,

28 wamenenepa na kunawiri.
Matendo yao maovu hayana kikomo;
hawatetei mashauri ya yatima wapate kushinda,
hawatetei haki za maskini.
29 Je, nisiwaadhibu kwa ajili ya hili?”
asema BWANA.
“Je, nisijilipizie kisasi
juu ya taifa kama hili?

30 “Jambo la kutisha na kushtusha
limetokea katika nchi hii:
31 Manabii wanatabiri uongo,
makuhani wanatawala kwa mamlaka yao wenyewe,
nao watu wangu wanapenda hivyo.
Lakini mtafanya nini mwisho wake?

6

Yerusalemu Imezingirwa Na Jeshi

1 “Kimbieni kwa usalama wenu, enyi watu wa Benyamini!
Kimbieni kutoka Yerusalemu!
Pigeni tarumbeta katika Tekoa!
Inueni ishara juu ya Beth-Hakeremu!
Kwa kuwa maafa yanaonekana yakitoka kaskazini,
na uharibifu wa kutisha.
2 Nitamwangamiza Binti Sayuni,
aliye mzuri sana na mwororo.
3 Wachungaji pamoja na makundi yao
watakuja dhidi yake;
watapiga mahema yao kumzunguka,
kila mmoja akichunga kundi lake mwenyewe.”

4 “Jiandaeni kwa vita dhidi yake!
Inukeni tumshambulie mchana!
Lakini, ole wetu, mchana unaisha,
na vivuli vya jioni vinazidi kuwa virefu.
5 Kwa hiyo inukeni, tufanye mashambulizi usiku,
na kuharibu ngome zake!”
6 Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye Nguvu Zote:
“Kateni miti mjenge boma
kuzunguka Yerusalemu.
Mji huu ni lazima uadhibiwe,
umejazwa na uonevu.
7 Kama vile kisima kinavyomwaga maji yake,
ndivyo anavyomwaga uovu wake.
Ukatili na maangamizi yasikika ndani yake,
ugonjwa wake na majeraha yake viko mbele yangu daima.
8 Pokea onyo, ee Yerusalemu,
la sivyo nitageukia mbali nawe
na kuifanya nchi yako kuwa ukiwa,
asiweze mtu kuishi ndani yake.”
9 Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye Nguvu Zote:

“Wao na wayakusanye mabaki ya Israeli
kwa uangalifu kama kwenye mzabibu;
pitisha mkono wako kwenye matawi tena,
kama yeye avunaye zabibu.”

10 Niseme na nani na kumpa onyo?
Ni nani atakayenisikiliza mimi?
Masikio yao yameziba,*
kwa hiyo hawawezi kusikia.
Neno la Bwana ni chukizo kwao,
hawalifurahii.
11 Lakini nimejaa ghadhabu ya Bwana,
nami siwezi kuizuia.

“Wamwagie watoto walioko barabarani,
na juu ya vijana waume waliokusanyika;
mume na mke watakumbwa pamoja ndani yake,
hata nao wazee waliolemewa na miaka.
12 Nyumba zao zitapewa watu wengine,
pamoja na mashamba yao na wake zao,
nitakapounyoosha mkono wangu
dhidi ya wale waishio katika nchi,”
asema Bwana.
13 “Kuanzia aliye mdogo kabisa hadi aliye mkubwa kabisa,
wote wana tamaa ya kupata faida zaidi;
manabii na makuhani wanafanana,
wote wanafanya udanganyifu.
14 Wanafunga majeraha ya watu wangu
bila uangalifu.
Wanasema, ‘Amani, amani,’
wakati hakuna amani.
15 Je, wanaona aibu kwa ajili ya tabia yao
inayochukiza mno?
Hapana, hawana aibu hata kidogo;
hawajui hata kuona haya.
Kwa hiyo wataanguka miongoni mwa hao walioanguka,
watashushwa chini nitakapowaadhibu,”
asema Bwana.
16 Hivi ndivyo asemavyo Bwana:
“Simama kwenye njia panda utazame,
ulizia mapito ya zamani,
ulizia wapi ilipo njia nzuri, uifuate hiyo,
nanyi mtapata raha nafsini mwenu.
Lakini ninyi mlisema, ‘Hatutaipita hiyo.’
17 Niliweka walinzi juu yenu na kusema,
‘Sikieni sauti ya tarumbeta!’
Lakini mkasema, ‘Hatutasikiliza.’
18 Kwa hiyo sikilizeni, enyi mataifa,
angalieni, enyi mashahidi,
lile litakalowatokea.

* **6:10** Masikio yameziba kwa Kiebrania ina maana kwamba masikio yao hayajatahiriwa.

19 Sikia, ee nchi:
Ninaleta maafa juu ya watu hawa,
matunda ya mipango yao,
kwa sababu hawakusikiliza maneno yangu
na wameikataa sheria yangu.
20 Unanifaa nini uvumba kutoka Sheba,
au udi wa harufu nzuri kutoka nchi ya mbali?
Sadaka zako za kuteketezwa hazikubaliki,
dhabihu zako hazinifurahishi mimi.”
21 Kwa hiyo hivi ndivyo asemavyo Bwana:
“Nitaweka vikwazo mbele ya watu hawa.
Baba na wana wao watajikwaa juu yake,
majirani na marafiki wataangamia.”
22 Hivi ndivyo asemavyo Bwana:
“Tazama, jeshi linakuja
kutoka nchi ya kaskazini,
taifa kubwa linaamshwa
kutoka miisho ya dunia.
23 Wamejifunga pinde na mkuki,
ni wakatili na hawana huruma.
Wanatoa sauti kama bahari inayonguruma
wanapoendesha farasi zao.
Wanakuja kama watu waliojipanga tayari kwa vita
ili kukushambulia, ee Binti Sayuni.”

24 Tumesikia taarifa zao,
nayo mikono yetu imelegea.
Uchungu umetushika,
maumivu kama ya mwanamke katika utungu wa kuzaa.
25 Usitoke kwenda mashambani
au kutembea barabarani,
kwa kuwa adui ana upanga,
na kuna vitisho kila upande.
26 Enyi watu wangu, vaeni magunia
mjivingirishe kwenye majivu,
ombolezeni kwa kilio cha uchungu
kama amliliaye mwana pekee,
kwa maana ghafula
mharabu atatujia.

27 “Nimekufanya wewe kuwa kitu cha kujaribu chuma,
nao watu wangu kama mawe yenye madini,
ili upate kuzijua na kuzijaribu njia zao.
28 Wote ni waasi sugu,
wakienda huku na huko kusengenya.
Wao ni shaba na chuma,
wote wanatenda upotovu.
29 Mivuo inavuma kwa nguvu,
kinachoungua kwa huo moto ni risasi,
lakini pamoja na kusafisha kote huku ni bure;
waovu hawaondolewi.
30 Wanaitwa fedha iliyokataliwa,

kwa sababu Bwana amewakataa."

7

Dini Za Uongo Hazina Maana

1 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa Bwana: 2 "Simama kwenye lango
la nyumba ya Bwana, na huko upige mbiu ya ujumbe huu:

" 'Sikieni neno la Bwana, enyi watu wote wa Yuda mliokuja kupitia malango haya
ili kumwabudu Bwana. 3 Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu
wa Israeli: Tengenezeni njia zenu na matendo yenu, nami nitawaacha mkae mahali
hapa. 4 Msitumainie maneno ya udanganyifu na kusema, "Hili ni Hekalu la Bwana,
Hekalu la Bwana, Hekalu la Bwana!" 5 Kama kweli mkibadili njia zenu na matendo
yenu, mkatendeana haki kila mmoja na mwenzake, 6 kama msipomwonea mgeni,
yatima wala mjane, na kumwaga damu isiyo na hatia mahali hapa, nanyi kama
msipofuata miungu mingine kwa madhara yenu wenyewe, 7 ndipo nitawaacha mkae
mahali hapa, katika nchi niliyowapa baba zenu milele na milele. 8 Lakini tazama,
mnatumainia maneno ya udanganyifu yasiyo na maana.

9 " 'Je, mtaiba na kuua, mtazini na kuapa kwa uongo, na kufukiza uvumba kwa
Baali, na kufuata miungu mingine ambayo hamkuijua, 10 kisha mje na kusimama
mbele yangu katika nyumba hii inayoitwa kwa Jina langu, mkisema, "Tuko salama."
Salama kwa kufanya mambo haya yote ya kuchukiza? 11 Je, nyumba hii, iitwayo
kwa Jina langu, imekuwa pango la wanyang'anyi kwenu? Lakini nimekuwa nikiona
yanayotendeka! asema Bwana.

12 " 'Nendeni sasa mahali pangu palipokuwa huko Shilo, mahali ambapo nili-
pafanya pa kwanza kuwa makao ya Jina langu, nanyi mwone lile nililopafanyia
kwa ajili ya uovu wa watu wangu Israeli. 13 Mlipokuwa mnafanya yote haya,
asema Bwana, nilisema nanyi tena na tena, lakini hamkusikiliza; niliwaita, lakini
hamkujibu. 14 Kwa hiyo, nililolifanyia Shilo, nitalifanya sasa kwa nyumba hii iitwayo
kwa Jina langu, Hekalu mnalolitumainia, mahali nilipowapa ninyi na baba zenu.
15 Nitawafukuza mbele yangu, kama nilivyowafanyia ndugu zenu, watu wa Efraimu.'

16 "Kwa hiyo usiombe kwa ajili ya watu hawa, wala usinililie, na usifanye maombi
kwa ajili yao; usinisihi, kwa sababu sitakusikiliza. 17 Je, huyaoni hayo wanayoyatenda
katika miji ya Yuda na katika barabara za Yerusalemu? 18 Watoto wanakusanya kuni,
baba zao wanawasha moto, na wanawake wanakanda unga na kuoka mikate kwa
ajili ya Malkia wa Mbinguni. Wanamimina sadaka za vinywaji kwa miungu mingine
ili kunikasirisha. 19 Lakini je, mimi ndiye wanayenikasirisha? asema Bwana. Je,
hawajiumizi wenyewe na kujiaibisha?

20 " 'Kwa hiyo hivi ndivyo asemavyo Bwana Mwenyezi: Hasira yangu na ghadhabu
yangu itamwagwa mahali hapa, juu ya mwanadamu na mnyama, juu ya miti ya
shambani na juu ya matunda ya ardhini, nayo itaungua pasipo kuzimwa.

21 " 'Hivi ndivyo asemavyo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli:
Endeleeni, ongezeni sadaka zenu za kuteketezwa juu ya dhabihu zenu nyingine, mle
nyama hiyo wenyewe! 22 Kwa kuwa nilipowaleta baba zenu kutoka Misri na kusema
nao, sikuwapa amri kuhusu sadaka za kuteketezwa na dhabihu tu, 23 lakini niliwapa
amri hii nikisema: Nitiini mimi, nami nitakuwa Mungu wenu nanyi mtakuwa watu
wangu. Enendeni katika njia zote ninazowaamuru ili mpate kufanikiwa. 24 Lakini
hawakusikiliza wala kujali. Badala yake, walifuata ukaidi wa mioyo yao miovu.
Walirudi nyuma badala ya kusonga mbele. 25 Tangu wakati ule baba zenu walipotoka
Misri hadi sasa, siku baada ya siku, tena na tena nimewatumia watumishi wangu
manabii. 26 Lakini hawakunisikiliza wala hawakujali. Walikuwa na shingo ngumu
na kufanya maovu kuliko baba zao.'

27 "Utakapowaambia haya yote, hawatakusikiliza; utakapowaita, hawatajibu.
28 Kwa hiyo waambie, 'Hili ni taifa ambalo halimtii BWANA, Mungu wao, wala
kukubali maonyo. Kweli imekufa, imetoweka midomoni mwao. 29 Nyoeni nywele
zenu na kuzitupa, ombolezeni katika miinuko iliyo kame, kwa kuwa BWANA
amekikataa na kukiacha kizazi hiki kilichomkasirisha.

Bonde La Machinjo

30 " 'Watu wa Yuda wamefanya maovu machoni pangu, asema BWANA. Wamezi-
weka sanamu zao za machukizo ndani ya nyumba iitwayo kwa Jina langu, na
wameitia unajisi. 31 Wamejenga mahali pa juu pa kuabudia sanamu pa Tofethi
kwenye Bonde la Ben-Hinomu ili kuwateketeza wana wao na binti zao kwenye moto,
kitu ambacho sikuamuru, wala hakikuingia akilini mwangu. 32 Kwa hiyo mjihadhari,
siku zinakuja, asema BWANA, wakati watu watakapokuwa hawapaiti Tofethi au Bonde
la Ben-Hinomu, lakini watapaita Bonde la Machinjo, kwa sababu watawazika wafu
huko Tofethi mpaka pasiwe tena nafasi. 33 Ndipo mizoga ya watu hawa itakuwa
chakula cha ndege wa angani na wanyama wa nchi, wala hapatakuwepo na yeyote
wa kuwafukuza. 34 Nitazikomesha sauti za shangwe na furaha, na sauti za bwana
arusi na bibi arusi katikati ya miji ya Yuda na barabara za Yerusalemu, kwa sababu
nchi itakuwa ukiwa.

8

1 " 'Wakati huo, asema BWANA, mifupa ya wafalme na maafisa wa Yuda, mifupa
ya makuhani na manabii, na mifupa ya watu wa Yerusalemu itaondolewa kutoka
makaburi yao. 2 Itawekwa wazi kwa jua, na mwezi, na nyota zote za mbingu, ambazo
walizipenda na kuzitumikia, na ambazo wamezifuata kutafuta ushauri na kuziabudu.
Hawatakusanywa pamoja au kuzikwa, lakini watakuwa kama mavi yaliyotapakaa juu
ya ardhi. 3 Popote nitakapowafukuzia, mabaki wote wa kizazi hiki kiovu watatamani
kufa kuliko kuishi, asema BWANA Mwenye Nguvu Zote.'

Dhambi Na Adhabu

4 "Waambie, 'Hivi ndivyo asemavyo BWANA:
" 'Je, watu wanapoanguka hawainuki?
Je, mtu anapopotea harudi?
5 Kwa nini basi watu hawa walipotea?
Kwa nini Yerusalemu inapotea kila mara?
Wanang'ang'ania udanganyifu
na wanakataa kurudi.
6 Nimewasikiliza kwa makini,
lakini hawataki kusema lililo sawa.
Hakuna anayetubia makosa yake
akisema, "Nimefanya nini?"
Kila mmoja hufuata njia yake mwenyewe
kama farasi anayekwenda vitani.
7 Hata korongo aliyeko angani
anayajua majira yake yaliyoamriwa,
nao njiwa, mbayuwayu na koikoi
hufuata majira yao ya kurudi.
Lakini watu wangu hawajui
BWANA anachotaka kwao.

8 " 'Mwawezaje kusema, "Sisi tuna busara
kwa sababu tunayo sheria ya BWANA,"

wakati ambapo kwa hakika kalamu ya uongo ya waandishi
imeandika kwa udanganyifu?
9 Wenye hekima wataaibika,
watafadhaika na kunaswa.
Kwa kuwa wamelikataa neno la BWANA,
hiyo hekima waliyo nayo ni ya namna gani?
10 Kwa hiyo nitawapa watu wengine wake zao,
na mashamba yao kwa wamiliki wengine.
Kuanzia aliye mdogo kabisa hadi aliye mkubwa kabisa,
wote wana tamaa ya kupata zaidi;
manabii na makuhani wanafanana,
wote wanafanya udanganyifu.
11 Wanafunga majeraha ya watu wangu
bila uangalifu.
Wanasema, "Amani, amani,"
wakati hakuna amani.
12 Je, wanaona aibu kwa ajili ya tabia yao inayochukiza mno?
Hapana, hawana aibu hata kidogo,
hawajui hata kuona haya.
Kwa hiyo wataanguka miongoni mwa hao walioanguka,
watashushwa chini watakapoadhibiwa,
asema BWANA.

13 " 'Nitayaondoa mavuno yao,
asema BWANA.
Hapatakuwepo zabibu kwenye mzabibu.
Hapatakuwepo na tini kwenye mtini,
majani yake yatanyauka.
Kile nilichowapa
watanyang'anywa.' "

14 "Kwa nini tunaketi hapa?
Kusanyikeni pamoja!
Tukimbilie kwenye miji yenye maboma,
tukaangamie huko!
Kwa kuwa BWANA, Mungu wetu
ametuhukumu kuangamia,
na kutupa maji yenye sumu tunywe,
kwa sababu tumemtenda dhambi.
15 Tulitegemea amani,
lakini hakuna jema lililokuja,
tulitegemea wakati wa kupona,
lakini kulikuwa hofu tu.
16 Mkoromo wa farasi za adui
umesikika kuanzia Dani,
kwa mlio wa madume yao ya farasi,
nchi yote inatetemeka.
Wamekuja kuangamiza nchi na vyote vilivyomo,
mji na wote waishio ndani yake."

17 "Tazama, nitatuma nyoka wenye sumu kali katikati yenu,
fira ambao hawawezi kulogwa,

nao watawauma,”
asema BWANA.

18 Ee Mfariji wangu katika huzuni,
moyo wangu umezimia ndani yangu.
19 Sikia kilio cha watu wangu
kutoka nchi ya mbali:
“Je, BWANA hayuko Sayuni?
Je, Mfalme wake hayuko tena huko?”

“Kwa nini wamenikasirisha kwa vinyago vyao,
kwa sanamu zao za kigeni zisizofaa?”

20 “Mavuno yamepita,
kiangazi kimekwisha,
nasi hatujaokolewa.”

21 Kwa kuwa watu wangu wamepondwa, nami nimepondeka pia;
ninaomboleza, nayo hofu kuu imenishika.
22 Je, hakuna zeri ya kuponya katika Gileadi?
Je, hakuna tabibu huko?
Kwa nini basi hakuna uponyaji
wa majeraha ya watu wangu?

9

1 Laiti kichwa changu kingekuwa chemchemi ya maji
na macho yangu yangekuwa kisima cha machozi!
Ningelia usiku na mchana
kwa kuuawa kwa watu wangu.
2 Laiti ningekuwa na nyumba
ya kukaa wasafiri jangwani,
ningewaacha watu wangu
na kwenda mbali nao,
kwa kuwa wote ni wazinzi,
kundi la watu wadanganyifu.

3 “Huweka tayari ndimi zao kama upinde,
ili kurusha uongo;
wamekuwa na nguvu katika nchi
lakini si katika ukweli.
Wanatoka dhambi moja hadi nyingine,
hawanitambui mimi,”
asema BWANA.
4 “Jihadhari na rafiki zako;
usiwaamini ndugu zako.
Kwa kuwa kila ndugu ni mdanganyifu,
na kila rafiki ni msingiziaji.
5 Rafiki humdanganya rafiki,
hakuna yeyote asemaye kweli.
Wamefundisha ndimi zao kudanganya,
wanajichosha wenyewe katika kutenda dhambi.
6 Unakaa katikati ya udanganyifu;

katika udanganyifu wao wanakataa kunitambua mimi,"
asema Bwana.
7 Kwa hiyo hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote:
"Tazama, nitawasafisha na kuwajaribu,
kwani ni nini kingine niwezacho kufanya
kwa sababu ya dhambi ya watu wangu?
8 Ndimi zao ni mshale wenye sumu,
hunena kwa udanganyifu.
Kwa kinywa chake kila mmoja huzungumza maneno mazuri na jirani yake,
lakini moyoni mwake humtegea mtego.
9 Je, nisiwaadhibu kwa ajili ya jambo hili?"
asema Bwana.
"Je, nisijilipizie kisasi
kwa taifa kama hili?"

10 Nitalia na kuomboleza kwa ajili ya milima
na kuomboleza kuhusu malisho ya jangwani.
Yamekuwa ukiwa, wala hakuna apitaye humo,
milio ya ng'ombe haisikiki.
Ndege wa angani wametoroka
na wanyama wamekimbia.

11 "Nitaifanya Yerusalemu lundo la magofu,
makao ya mbweha;
nami nitaifanya miji ya Yuda kuwa ukiwa
ili asiwepo atakayeishi humo."
12 Ni mtu yupi aliye na hekima ya kutosha ayaelewe haya? Ni nani aliyefundishwa
na Bwana awezaye kuyaeleza haya? Kwa nini nchi imeharibiwa na kufanywa ukiwa
kama jangwa ambapo hakuna awezaye kupita?
13 Bwana akasema, "Ni kwa sababu wameiacha sheria yangu, niliyoiweka mbele
yao: hawajaniheshimu mimi wala kufuata sheria yangu. 14 Badala yake wamefuata
ukaidi wa mioyo yao, wamefuata Mabaali, kama vile baba zao walivyowafundisha."
15 Kwa hiyo, hivi ndivyo asemavyo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli:
"Tazama, nitawafanya watu hawa wale chakula kichungu na kunywa maji yenye
sumu. 16 Nitawatawanya katika mataifa ambayo wao wala baba zao hawakuwajua,
nikiwafuata kwa upanga mpaka niwe nimewaangamiza kabisa."

17 Hivi ndivyo asemavyo Bwana Mwenye Nguvu Zote:
"Fikiri sasa! Waite wanawake waombolezao waje,
waite wale walio na ustadi kuliko wote.
18 Nao waje upesi
na kutuombolezea,
mpaka macho yetu yafurike machozi
na vijito vya maji vitoke kwenye kope zetu.
19 Sauti ya kuomboleza imesikika kutoka Sayuni:
'Tazama jinsi tulivyoangamizwa!
Tazama jinsi aibu yetu ilivyo kubwa!
Ni lazima tuihame nchi yetu
kwa sababu nyumba zetu zimekuwa magofu.' "

20 Basi, enyi wanawake, sikieni neno la Bwana;

fungueni masikio yenu msikie maneno ya kinywa chake.
Wafundisheni binti zenu kuomboleza;
fundishaneni kila mmoja na mwenzake maombolezo.
21 Mauti imeingia ndani kupitia madirishani,
imeingia kwenye majumba yetu ya fahari;
imewakatilia mbali watoto katika barabara
na vijana waume kutoka viwanja vya miji.
22 Sema, "Hili ndilo asemalo BWANA:
" 'Maiti za wanaume zitalala
kama mavi katika mashamba,
kama malundo ya nafaka nyuma ya mvunaji,
wala hakuna anayekusanya.' "
23 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Mwenye hekima asijisifu katika hekima yake,
au mwenye nguvu ajisifu katika nguvu zake,
wala tajiri ajisifu katika utajiri wake,
24 lakini yeye ajisifuye, na ajisifu kwa sababu hili:
kwamba ananifahamu na kunijua mimi,
kwamba mimi ndimi BWANA, nitendaye wema,
hukumu na haki duniani,
kwa kuwa napendezwa na haya,"
asema BWANA.
25 "Siku zinakuja, nitakapowaadhibu wale wote ambao wametahiriwa kimwili
tu, asema BWANA, 26 yaani Misri, Yuda, Edomu, Amoni, Moabu na wote wanaoishi
jangwani sehemu za mbali. Kwa maana mataifa haya yote hayakutahiriwa mioyo
yao, nayo nyumba yote ya Israeli haikutahiriwa."

10

Mungu Na Sanamu

1 Sikieni lile ambalo BWANA, anena nanyi ee nyumba ya Israeli. 2 Hili ndilo asemalo
BWANA:
"Usijifunze njia za mataifa
wala usitishwe na ishara katika anga,
ingawa mataifa yanatishwa nazo.
3 Kwa maana desturi za mataifa hazina maana,
wanakata mti msituni,
na fundi anauchonga kwa patasi.
4 Wanaparemba kwa fedha na dhahabu,
wanakikaza kwa nyundo na misumari ili kisitikisike.
5 Sanamu zao ni kama sanamu
iliyowekwa shambani la matango kutishia ndege
nazo haziwezi kuongea;
sharti zibebwe
sababu haziwezi kutembea.
Usiziogope; haziwezi kudhuru,
wala kutenda lolote jema."

6 Hakuna aliye kama wewe, Ee BWANA;
wewe ni mkuu,
jina lako ni lenye nguvu katika uweza.
7 Ni nani ambaye haimpasi kukuheshimu wewe,
Ee Mfalme wa mataifa?

Hii ni stahili yako.
Miongoni mwa watu wote wenye hekima
katika mataifa na katika falme zao zote,
hakuna aliye kama wewe.
8 Wote hawana akili, tena ni wapumbavu,
wanafundishwa na sanamu za miti zisizofaa lolote.
9 Huleta fedha iliyofuliwa kutoka Tarshishi
na dhahabu kutoka Ufazi.
Kile ambacho fundi na sonara wametengeneza
huvikwa mavazi ya rangi ya samawi na urujuani:
vyote vikiwa vimetengenezwa
na mafundi stadi.
10 Lakini BWANA ni Mungu wa kweli,
yeye ndiye Mungu aliye hai, Mfalme wa milele.
Anapokasirika, dunia hutetemeka,
mataifa hayawezi kustahimili hasira yake.
11 “Waambie hivi: ‘Miungu hii, ambayo haikuumba mbingu na dunia, itaangamia
kutoka dunia na kutoka chini ya mbingu.’ ”
12 Lakini Mungu aliiumba dunia kwa uweza wake,
akaweka misingi ya ulimwengu kwa hekima yake,
na akazitandaza mbingu kwa ufahamu wake.
13 Atoapo sauti yake, maji yaliyo katika mbingu hunguruma;
huyafanya mawingu yainuke kutoka miisho ya dunia.
Hupeleka umeme wa radi pamoja na mvua,
naye huuleta upepo kutoka ghala zake.

14 Kila mmoja ni mjinga na hana maarifa,
kila sonara ameaibishwa na sanamu zake.
Vinyago vyake ni vya udanganyifu,
havina pumzi ndani yavyo.
15 Havifai kitu, ni vitu vya kufanyia mzaha tu,
hukumu yavyo itakapowadia, vitaangamia.
16 Yeye aliye Fungu la Yakobo sivyo alivyo,
kwani ndiye Muumba wa vitu vyote,
pamoja na Israeli, kabila la urithi wake:
BWANA Mwenye Nguvu Zote ndilo jina lake.

Maangamizi Yajayo

17 Kusanyeni mali na vitu vyenu mwondoke nchi hii,
enyi mnaoishi katika hali ya kuzingirwa na jeshi.
18 Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA:
“Wakati huu, nitawatupa nje kwa nguvu
wote waishio katika nchi hii;
nitawataabisha
ili waweze kutekwa.”

19 Ole wangu mimi kwa ajili ya kuumia kwangu!
Jeraha langu ni kubwa!
Lakini nilisema,
“Kweli hii ni adhabu yangu,
nami sharti niistahimili.”
20 Hema langu limeangamizwa;

kamba zake zote zimekatwa.
Wana wangu wametekwa na hawapo tena;
hakuna hata mmoja aliyebaki wa kusimamisha hema langu
wala wa kusimamisha kibanda changu.
21 Wachungaji hawana akili
wala hawamuulizi Bwana,
hivyo hawastawi
na kundi lao lote la kondoo limetawanyika.
22 Sikilizeni! Taarifa inakuja:
ghasia kubwa kutoka nchi ya kaskazini!
Hii itafanya miji ya Yuda ukiwa,
makao ya mbweha.

Maombi Ya Yeremia

23 Ninajua, Ee Bwana, kwamba maisha ya mwanadamu si yake mwenyewe;
hawezi kuziongoza hatua zake mwenyewe.
24 Unirudi, Ee Bwana, lakini kwa kipimo cha haki:
si katika hasira yako,
usije ukaniangamiza.
25 Umwage ghadhabu yako juu ya mataifa
wasiokujua wewe,
juu ya mataifa wasioliitia jina lako.
Kwa kuwa wamemwangamiza Yakobo;
wamemwangamiza kabisa
na kuiharibu nchi yake.

11

Agano Limevunjwa

1 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa Bwana: 2 "Sikia maneno ya agano
hili, nawe uwaambie watu wa Yuda na wale waishio Yerusalemu. 3 Waambie kwamba
hili ndilo asemalo Bwana, Mungu wa Israeli: 'Amelaaniwa mtu ambaye hatayatii
maneno ya agano hili, 4 maneno niliyowaamuru baba zenu nilipowatoa katika nchi
ya Misri, kutoka tanuru la kuyeyushia vyuma.' Nilisema, 'Nitiini mimi na mfanye kila
kitu ninachowaamuru, nanyi mtakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wenu.
5 Kisha nitatimiza kiapo nilichowaapia baba zenu, kuwapa nchi itiririkayo maziwa
na asali,' nchi ambayo mnaimiliki leo."

Nikajibu, "Amen, Bwana."

6 Bwana akaniambia, "Tangaza maneno haya yote katika miji ya Yuda na katika
barabara za Yerusalemu: 'Sikilizeni maneno ya agano hili na kuyafuata. 7 Tangu
wakati ule niliwapandisha baba zenu kutoka Misri mpaka leo, niliwaonya tena na
tena, nikisema "Nitiini mimi." 8 Lakini hawakusikiliza wala kujali. Badala yake,
walifuata ukaidi wa mioyo yao miovu. Hivyo nikaleta juu yao laana zote za agano
nililokuwa nimewaamuru wao kulifuata, lakini wao hawakulishika.' "

9 Kisha Bwana akaniambia, "Kuna shauri baya linaloendelea miongoni mwa watu
wa Yuda na wale wanaoishi Yerusalemu. 10 Wamerudia dhambi za baba zao,
waliokataa kusikiliza maneno yangu. Wameifuata miungu mingine kuitumikia.
Nyumba zote mbili za Israeli na Yuda zimelivunja agano nililofanya na baba zao.
11 Kwa hivyo, hili ndilo asemalo Bwana: 'Nitaleta juu yao maafa ambayo hawawezi
kuyakimbia. Hata kama wakinililia, sitawasikiliza. 12 Miji ya Yuda na watu wa
Yerusalemu watakwenda kuililia miungu ambayo wameifukizia uvumba, lakini
haitawasaidia kamwe wakati maafa yatakapowapiga. 13 Mnayo miungu mingi kama

miji mliyo nayo, ee Yuda, nazo madhabahu mlizozijenga za kufukizia uvumba huyo mungu wa aibu Baali ni nyingi kama barabara za Yerusalemu.’

14 “Wewe usiwaombee watu hawa wala kufanya maombezi yoyote au kunisihi kwa ajili yao, kwa sababu sitawasikiliza watakaponiita wakati wa taabu yao.
15 “Mpenzi wangu anafanya nini hekaluni mwangu,
anapofanya mashauri yake maovu na wengi?
Je, nyama iliyowekwa wakfu yaweza
kuondolea mbali adhabu yako?
Unapojiingiza katika ubaya wako,
ndipo unashangilia.”

16 Bwana alikuita mti wa mzeituni uliostawi
ulio na matunda mazuri kwa sura.
Lakini kwa ngurumo ya mawimbi makuu
atautia moto,
nayo matawi yake yatavunjika.
17 Bwana Mwenye Nguvu Zote, aliyekupanda, ametamka maafa kwa ajili yako, kwa sababu nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda mmefanya maovu na kunikasirisha kwa kumfukizia Baali uvumba.

Shauri Baya Dhidi Ya Yeremia

18 Kwa sababu Bwana alinifunulia hila zao mbaya, nilizifahamu, kwa kuwa wakati
ule alinionyesha yale waliyokuwa wanayafanya.
19 Nilikuwa kama mwana-kondoo mpole aliyeongozwa machinjoni; mimi sikutambua kwamba walikuwa wamefanya shauri baya dhidi yangu, wakisema,
“Sisi na tuuangamize mti na matunda yake;
nasi tumkatilie mbali kutoka nchi ya walio hai,
ili jina lake lisikumbukwe tena.”
20 Lakini, Ee Bwana Mwenye Nguvu Zote, wewe uhukumuye kwa haki,
nawe uchunguzaye moyo na akili,
wacha nione ukiwalipiza wao kisasi,
kwa maana kwako nimeweka shauri langu.
21 “Kwa hiyo hili ndilo Bwana asemalo kuhusu watu wa Anathothi wale wanaotafuta uhai wako wakisema, ‘Usitoe unabii kwa jina la Bwana, la sivyo utakufa
kwa mikono yetu’:
22 kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote asemalo: ‘Nitawaadhibu. Vijana wao waume watakufa kwa upanga, wana wao na binti zao
kwa njaa.
23 Hawatasaziwa hata mabaki kwao, kwa sababu nitaleta maafa kwa watu wa Anathothi katika mwaka wa adhabu yao.’ ”

12

Lalamiko La Yeremia

1 Wewe daima u mwenye haki, Ee Bwana,
niletapo mashtaka mbele yako.
Hata hivyo nitazungumza nawe kuhusu hukumu yako:
Kwa nini njia ya waovu inafanikiwa?
Kwa nini wasio waaminifu
wote wanaishi kwa raha?
2 Umewapanda, nao wameota,
wanakua na kuzaa matunda.
Daima u midomoni mwao,
lakini mbali na mioyo yao.
3 Hata hivyo unanijua mimi, Ee Bwana;

unaniona na kuyachunguza mawazo yangu kukuhusu wewe.
Wakokote kama kondoo wanaokwenda kuchinjwa!
Watenge kwa ajili ya siku ya kuchinjwa!
4 Je, nchi itakaa katika hali ya kuomboleza mpaka lini,
na majani katika kila shamba kunyauka?
Kwa sababu wale waishio ndani yake ni waovu,
wanyama na ndege wameangamia.
Zaidi ya hayo, watu wanasema,
"BWANA hataona yatakayotupata sisi."

Jibu La Mungu

5 "Ikiwa umeshindana mbio na watu kwa mguu na wakakushinda,
unawezaje kushindana na farasi?
Ikiwa unajikwaa kwenye nchi ambayo ni salama,
utawezaje kwenye vichaka kando ya Yordani?
6 Ndugu zako, watu wa jamaa yako mwenyewe:
hata wao wamekusaliti;
wameinua kilio kikubwa dhidi yako.
Usiwaamini, ingawa wanazungumza
mema juu yako.

7 "Nitaiacha nyumba yangu,
nitupe urithi wangu;
nitamtia yeye nimpendaye
mikononi mwa adui zake.
8 Urithi wangu umekuwa kwangu
kama simba wa msituni.
Huningurumia mimi,
kwa hiyo ninamchukia.
9 Je, urithi wangu haukuwa
kama ndege wa mawindo wa madoadoa
ambaye ndege wengine wawindao
humzunguka na kumshambulia?
Nenda ukawakusanye pamoja wanyama wote wa mwituni;
walete ili wale.
10 Wachungaji wengi wataliharibu shamba langu la mizabibu
na kulikanyaga shamba langu;
watalifanya shamba langu zuri
kuwa jangwa la ukiwa.
11 Litafanywa kuwa jangwa,
lililokauka na kuachwa ukiwa mbele zangu;
nchi yote itafanywa jangwa
kwa sababu hakuna hata mmoja anayejali.
12 Juu ya miinuko yote ilivyo kama jangwani
mharabu atajaa,
kwa maana upanga wa BWANA utawala,
kuanzia ncha moja ya nchi hadi nyingine;
hakuna hata mmoja atakayekuwa salama.
13 Watapanda ngano lakini watavuna miiba;
watajitaabisha lakini hawatafaidi chochote.
Kwa hiyo beba aibu ya mavuno yako

kwa sababu ya hasira kali ya BWANA Mungu."
14 Hili ndilo asemalo BWANA: "Kwa habari ya majirani zangu wote wabaya
wanaonyang'anya urithi ambao ninawapa watu wangu Israeli, nitawang'oa kutoka
nchi zao, nami nitaing'oa nyumba ya Yuda kutoka katikati yao. 15 Lakini baada
ya kuwang'oa, nitawahurumia tena na kumrudisha kila mmoja wao kwenye urithi
wake mwenyewe na kwenye nchi yake mwenyewe. 16 Ikiwa watajifunza vyema
njia za watu wangu na kuapa kwa Jina langu, wakisema, 'Hakika kama BWANA
aishivyo,' hata kama wakati fulani walifundisha watu wangu kuapa kwa Baali,
ndipo watakapofanywa imara katikati ya watu wangu. 17 Lakini kama taifa lolote
halitasikiliza na kutii, nitaling'oa kabisa na kuliangamiza," asema BWANA.

13

Mkanda Wa Kitani

1 Hili ndilo BWANA aliloniambia: "Nenda ununue mkanda wa kitani, ujivike kiunoni
mwako, lakini usiuache uguse maji." 2 Kwa hiyo nikanunua mkanda, kama BWANA
alivyoniagiza, nikajivika kiunoni.
3 Ndipo neno la BWANA likanijia kwa mara ya pili: 4 "Chukua mkanda ulionunua
ambao umeuvaa kiunoni mwako, uende sasa Frati uufiche ndani ya ufa mdogo
kwenye mwamba." 5 Ndipo nikaenda na kuuficha ule mkanda huko Frati, kama
BWANA alivyoniamuru.
6 Baada ya siku nyingi BWANA akaniambia, "Nenda sasa Frati ukauchukue ule
mkanda niliokuambia uufiche huko." 7 Hivyo nikaenda Frati na kuuchimbua ule
mkanda kutoka pale nilipokuwa nimeuficha, lakini sasa ulikuwa umeharibika na
haufai tena kabisa.
8 Ndipo neno la BWANA likanijia: 9 "Hili ndilo BWANA asemalo: 'Vivyo hivyo ndivyo
nitakavyokiharibu kiburi cha Yuda na kiburi kikuu cha Yerusalemu. 10 Watu hawa
waovu, wanaokataa kusikiliza maneno yangu, wafuatao ukaidi wa mioyo yao na
kufuata miungu mingine kuitumikia na kuiabudu, watakuwa kama mkanda huu
ambao haufai kabisa! 11 Kwa maana kama vile mkanda ufungwavyo kiunoni mwa
mtu, ndivyo nilivyojifunga nyumba yote ya Israeli na nyumba yote ya Yuda,' asema
BWANA, 'ili wawe watu wangu kwa ajili ya utukufu wangu, sifa na heshima yangu.
Lakini hawajasikiliza.'

Viriba Vya Mvinyo

12 "Waambie: 'Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, asemalo: kila kiriba inapasa
kijazwe mvinyo.' Kama wao wakikuambia, 'Kwani hatujui kwamba kila kiriba
inapasa kijazwe mvinyo?' 13 Kisha uwaambie, 'Hili ndilo asemalo BWANA: nitawajaza
ulevi wote waishio katika nchi hii, pamoja na wafalme waketio juu ya kiti cha enzi cha
Daudi, makuhani, manabii na wale wote waishio Yerusalemu. 14 Nitawagonganisha
kila mmoja na mwenzake, baba na wana wao, asema BWANA. Sitawarehemu wala
kuwahurumia ili niache kuwaangamiza.' "

Tishio La Kutekwa

15 Sikieni na mzingatie,
msiwe na kiburi,
kwa kuwa BWANA amenena.
16 Mpeni utukufu BWANA Mungu wenu,
kabla hajaleta giza,
kabla miguu yenu haijajikwaa
juu ya vilima vitakavyotiwa giza.
Mlitarajia nuru,

lakini ataifanya kuwa giza nene
na kuibadili kuwa huzuni kubwa.
17 Lakini kama hamtasikiliza,
nitalia sirini
kwa ajili ya kiburi chenu;
macho yangu yatalia kwa uchungu,
yakitiririka machozi,
kwa sababu kundi la kondoo la Bwana
litachukuliwa mateka.

18 Mwambie mfalme na mamaye,
"Shukeni kutoka kwenye viti vyenu vya enzi,
kwa kuwa taji zenu za utukufu
zitaanguka kutoka vichwani mwenu."
19 Miji iliyoko Negebu itafungwa,
wala hapatakuwa na mtu wa kuifungua.
Watu wa Yuda wote watapelekwa uhamishoni,
wakichukuliwa kabisa waende mbali.

20 Inua macho yako uone
wale wanaokuja kutoka kaskazini.
Liko wapi lile kundi ulilokabidhiwa,
kondoo wale uliojivunia?
21 Utasema nini Bwana atakapowaweka juu yako
wale ulioungana nao kama marafiki wako maalum?
Je, hutapatwa na utungu kama mwanamke
aliye katika utungu wa kuzaa?
22 Nawe kama ukijiuliza,
"Kwa nini haya yamenitokea?"
Ni kwa sababu ya dhambi zako nyingi
ndipo marinda yako yameraruliwa
na mwili wako umetendewa vibaya.
23 Je, Mkushi aweza kubadili ngozi yake
au chui kubadili madoadoa yake?
Vivyo hivyo nawe huwezi kufanya mema
wewe uliyezoea kutenda mabaya.

24 "Nitawatawanya kama makapi
yapeperushwayo na upepo wa jangwani.
25 Hii ndiyo kura yako,
fungu nililokuamuria,"
asema Bwana,
"kwa sababu umenisahau mimi
na kuamini miungu ya uongo.
26 Nitayafunua marinda yako mpaka juu ya uso wako
ili aibu yako ionekane:
27 uzinzi wako na kulia kwako kama farasi kulikojaa tamaa,
ukahaba wako usio na aibu!
Nimeyaona matendo yako ya machukizo
juu ya vilima na mashambani.
Ole wako, ee Yerusalemu!
Utaendelea kuwa najisi mpaka lini?"

14

Ukame, Njaa Na Upanga

1 Hili ndilo neno la BWANA kwa Yeremia kuhusu ukame:
2 "Yuda anaomboleza,
miji yake inayodhoofika;
wanaomboleza kwa ajili ya nchi,
nacho kilio kinapanda kutoka Yerusalemu.
3 Wakuu wanawatuma watumishi wao maji;
wanakwenda visimani
lakini humo hakuna maji.
Wanarudi na vyombo bila maji;
wakiwa na hofu na kukata tamaa,
wanafunika vichwa vyao.
4 Ardhi imepasuka nyufa
kwa sababu hakuna mvua katika nchi;
wakulima wana hofu
na wanafunika vichwa vyao.
5 Hata kulungu mashambani
anamwacha mtoto wake aliyezaliwa wakati huo huo
kwa sababu hakuna majani.
6 Punda-mwitu wanasimama juu ya miinuko iliyo kame
na kutweta kama mbweha;
macho yao yanakosa nguvu za kuona
kwa ajili ya kukosa malisho."

7 Ingawa dhambi zetu zinashuhudia juu yetu,
Ee BWANA, tenda jambo kwa ajili ya jina lako.
Kwa kuwa kukengeuka kwetu ni kukubwa,
nasi tumetenda dhambi dhidi yako.
8 Ee Tumaini la Israeli,
Mwokozi wake wakati wa taabu,
kwa nini unakuwa kama mgeni katika nchi,
kama msafiri anayekaa kwa usiku mmoja tu?
9 Mbona unakuwa kama mtu aliyeshtukizwa,
kama shujaa asiye na uwezo wa kuokoa?
Wewe uko katikati yetu, Ee BWANA,
nasi tunaitwa kwa jina lako;
usituache!
10 Hili ndilo BWANA asemalo kuhusu watu hawa:
"Wanapenda sana kutangatanga,
hawaizuii miguu yao.
Hivyo BWANA hawakubali;
sasa ataukumbuka uovu wao
na kuwaadhibu kwa ajili ya dhambi zao."
11 Kisha BWANA akaniambia, "Usiombe kwa ajili ya mafanikio ya watu hawa.
12 Ingawa wanafunga, sitasikiliza kilio chao; hata wakitoa dhabihu za kuteketezwa
na dhabihu za nafaka, sitazikubali. Badala yake, nitawaangamiza kwa upanga, njaa
na tauni."
13 Lakini nikasema, "Aa, BWANA Mwenyezi, manabii wanaendelea kuwaambia,
'Hamtaona upanga wala kukabiliwa na njaa. Naam, nitawapa amani ya kudumu
mahali hapa.' "

14 Ndipo BWANA akaniambia, "Manabii wanatabiri uongo kwa jina langu. Sikuwa-
tuma, wala sikuwaweka, wala sikusema nao. Wanawatabiria maono ya uongo,
maaguzi, maono ya sanamu zisizofaa kitu, na madanganyo ya mawazo yao wenyewe.
15 Kwa hiyo, hili ndilo BWANA asemalo kuhusu manabii wanaotabiri kwa jina
langu: Mimi sikuwatuma, lakini wanasema, 'Hakuna upanga wala njaa itakayoigusa
nchi hii.' Manabii hao hao watakufa kwa upanga na njaa. 16 Nao watu hao
wanaowatabiria watatupwa nje katika barabara za Yerusalemu kwa sababu ya njaa
na upanga. Hapatakuwepo yeyote wa kuwazika wao au wake zao, wana wao au binti
zao. Nitawamwagia maafa wanayostahili.

17 "Nena nao neno hili:
" 'Macho yangu na yatiririkwe na machozi
usiku na mchana bila kukoma;
kwa kuwa binti yangu aliye bikira, yaani watu wangu,
amepata jeraha baya,
pigo la kuangamiza.
18 Kama nikienda mashambani,
ninaona wale waliouawa kwa upanga;
kama nikienda mjini,
ninaona maangamizi ya njaa.
Nabii na kuhani kwa pamoja
wamekwenda katika nchi wasiyoijua.' "

19 Je, umemkataa Yuda kabisa?
Umemchukia Sayuni kabisa?
Kwa nini umetuumiza
hata hatuwezi kuponyeka?
Tulitarajia amani,
lakini hakuna jema lililotujia;
tulitarajia wakati wa kupona
lakini kuna hofu kuu tu.
20 Ee BWANA, tunatambua uovu wetu
na kosa la baba zetu;
kweli tumetenda dhambi dhidi yako.
21 Kwa ajili ya jina lako usituchukie kabisa;
usikidharau kiti chako cha enzi kilichotukuka.
Kumbuka agano lako nasi
na usilivunje.
22 Je, kuna sanamu yoyote isiyofaa kitu ya mataifa
iwezayo kuleta mvua?
Je, anga peke yake zaweza kutoa mvua?
La hasha, ni wewe peke yako,
Ee BWANA, Mungu wetu.
Kwa hiyo tumaini letu liko kwako,
kwa kuwa wewe ndiwe ufanyaye haya yote.

15

Adhabu Isiyoepukika

1 Kisha BWANA akaniambia: "Hata kama Mose na Samweli wangesimama mbele
zangu, moyo wangu usingewaelekea watu hawa. Waondoe mbele za macho yangu!
Waache waende! 2 Nao kama wakikuuliza, 'Twende wapi?' Waambie, 'Hili ndilo
BWANA asemalo:

“ ‘Wale waliowekwa kwa ajili ya kufa, wakafe;
waliowekwa kwa ajili ya upanga, kwa upanga;
waliowekwa kwa ajili ya njaa, kwa njaa:
waliowekwa kwa ajili ya kutekwa, watekwe.’ ”
3 Bwana asema, “Nitatuma aina nne za waharabu dhidi yao: nazo ni upanga ili
kuua na mbwa ili wakokote mbali, ndege wa angani na wanyama wa nchi ili kula na
kuangamiza. 4 Nitawafanya wawe machukizo kwa falme zote za dunia kwa sababu
ya kile alichofanya Manase mwana wa Hezekia mfalme wa Yuda huko Yerusalemu.
5 “Ni nani atakayekuhurumia, ee Yerusalemu?
Ni nani atakayeomboleza kwa ajili yako?
Ni nani atakayesimama ili kuuliza
kuhusu hali yako?
6 Umenikataa mimi,” asema Bwana.
“Unazidi kukengeuka.
Hivyo nitanyoosha mkono wangu juu yako na kukuangamiza,
siwezi kuendelea kukuonea huruma.
7 Nitawapepeta kwa uma wa kupepetea
kwenye malango ya miji katika nchi.
Nitaleta msiba na maangamizi juu ya watu wangu,
kwa maana hawajabadili njia zao.
8 Nitawafanya wajane wao kuwa wengi
kuliko mchanga wa bahari.
Wakati wa adhuhuri nitamleta mharabu
dhidi ya mama wa vijana wao waume;
kwa ghafula nitaleta juu yao
maumivu makuu na hofu kuu.
9 Mama mwenye watoto saba atazimia
na kupumua pumzi yake ya mwisho.
Jua lake litatua kungali bado mchana,
atatahayarika na kufedheheka.
Wale wote waliobaki nitawaua kwa upanga
mbele ya adui zao,”
asema Bwana.

10 Ole wangu, mama yangu, kwamba ulinizaa,
mtu ambaye ulimwengu wote
unashindana na kugombana naye!
Sikukopa wala sikukopesha,
lakini kila mmoja ananilaani.
11 Bwana akasema,
“Hakika nitakuokoa kwa kusudi jema,
hakika nitawafanya adui zako wakuombe msaada
nyakati za maafa na nyakati za dhiki.

12 “Je, mtu aweza kuvunja chuma,
chuma kitokacho kaskazini, au shaba?
13 Utajiri wako na hazina zako nitavitoa kuwa nyara,
bila gharama,
kwa sababu ya dhambi zako zote
katika nchi yako yote.
14 Nitakufanya uwe mtumwa wa adui zako

katika nchi usiyoijua,
kwa kuwa katika hasira yangu moto umewashwa
utakaowaka juu yako daima."

15 Wewe unafahamu, Ee BWANA,
unikumbuke na unitunze mimi.
Lipiza kisasi juu ya watesi wangu.
Kwa uvumilivu wako usiniondolee mbali;
kumbuka jinsi ninavyoshutumiwa.
16 Maneno yako yalipokuja, niliyala;
yakawa shangwe yangu
na furaha ya moyo wangu,
kwa kuwa nimeitwa kwa jina lako,
Ee BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote.
17 Kamwe sikuketi katika kundi la wafanyao sherehe,
wala kamwe sikujifurahisha pamoja nao;
niliketi peke yangu kwa sababu mkono wako ulikuwa juu yangu,
na wewe ulikuwa umenijaza hasira.
18 Kwa nini maumivu yangu hayakomi,
na jeraha langu ni la kuhuzunisha,
wala haliponyeki?
Je, utakuwa kwangu kama kijito cha udanganyifu,
kama chemchemi iliyokauka?
19 Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA:
"Kama ukitubu, nitakurejeza
ili uweze kunitumikia;
kama ukinena maneno yenye maana,
wala si ya upuzi,
utakuwa mnenaji wangu.
Watu hawa ndio watakaokugeukia,
wala si wewe utakayewageukia wao.
20 Nitakufanya wewe uwe ukuta kwa watu hawa,
ngome ya ukuta wa shaba;
watapigana nawe
lakini hawatakushinda,
kwa maana mimi niko pamoja nawe
kukuponya na kukuokoa,"
asema BWANA.
21 "Nitakuokoa kutoka mikono ya waovu,
na kukukomboa kutoka makucha ya watu wakatili."

16

Siku Ya Maafa

1 Kisha neno la BWANA likanijia: 2 "Kamwe usioe na kuwa na wana wala
binti mahali hapa." 3 Kwa maana hili ndilo asemalo BWANA kuhusu wana na
binti wazaliwao katika nchi hii, na kuhusu wale wanawake ambao ni mama zao,
na wale wanaume ambao ni baba zao: 4 "Watakufa kwa magonjwa ya kufisha.
Hawataombolezewa wala kuzikwa, lakini watakuwa kama mavi yaliyosambaa juu
ya ardhi. Watakufa kwa upanga na kwa njaa, nazo maiti zao zitakuwa chakula cha
ndege wa angani, na cha wanyama wa nchi."

5 Kwa kuwa hili ndilo asemalo Bwana: “Usiingie katika nyumba ambayo
kuna chakula cha matanga, usiende kuwaombolezea wala kuwahurumia, kwa
sababu nimeziondoa baraka zangu, upendo wangu na huruma zangu kutoka kwa
watu hawa,” asema Bwana. 6 “Wakubwa na wadogo watakufa katika nchi hii.
Hawatazikwa wala kuombolezewa, na hakuna atakayejikatakata au kunyoa nywele
za kichwa chake kwa ajili yao. 7 Hakuna yeyote atakayewapa chakula ili kuwafariji
wale waombolezao kwa ajili ya wale waliokufa, hata akiwa amefiwa na baba au
mama, wala hakuna yeyote atakayewapa kinywaji ili kuwafariji.

8 “Usiingie katika nyumba ambayo kuna karamu, na kuketi humo ili kula na
kunywa. 9 Kwa kuwa hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote, aliye Mungu
wa Israeli: ‘Mbele ya macho yako na katika siku zako, nitakomesha sauti zote za
shangwe na za furaha, na pia sauti za bibi arusi na bwana arusi mahali hapa.’

10 “Utakapowaambia watu hawa mambo haya yote na wakakuuliza, ‘Kwa nini
Bwana ameamuru maafa makubwa kama haya dhidi yetu? Tumefanya kosa gani?
Tumetenda dhambi gani dhidi ya Bwana, Mungu wetu?’ 11 Basi waambie, ‘Ni kwa
sababu baba zenu waliniacha mimi, wakafuata miungu mingine ili kuitumikia na
kuiabudu. Waliniacha mimi na hawakuishika sheria yangu,’ asema Bwana. 12 ‘Lakini
ninyi mmetenda uovu zaidi kuliko baba zenu. Tazama jinsi ambavyo kila mmoja
wenu anafuata ukaidi wa moyo wake mbaya, badala ya kunitii mimi. 13 Kwa hiyo
nitawaondoa katika nchi hii na kuwatupa katika nchi ambayo ninyi wala baba zenu
hamkuijua, nako huko mtaitumikia miungu mingine usiku na mchana, kwa maana
sitawapa fadhili zangu huko.’

14 “Hata hivyo, siku zinakuja,” asema Bwana, “wakati ambapo watu hawatasema
tena, ‘Hakika kama Bwana aishivyo, aliyewapandisha Waisraeli kutoka Misri,’ 15 bali
watasema, ‘Hakika kama Bwana aishivyo, aliyewatoa wana wa Israeli kutoka nchi
ya kaskazini na nchi zote alizokuwa amewafukuzia.’ Maana nitawarudisha katika
nchi niliyowapa baba zao.

16 “Lakini sasa nitawaagiza wavuvi wengi,” asema Bwana, “nao watawavua. Baada
ya hilo, nitawaagizia wawindaji wengi, nao watawawinda kwenye kila mlima na
kilima, na katika nyufa za miamba. 17 Macho yangu yanaziona njia zao zote,
hazikufichika kwangu, wala dhambi yao haikusitirika. 18 Nitawalipiza maradufu
kwa ajili ya uovu wao na dhambi yao, kwa sababu wameinajisi nchi yangu kwa
maumbo yasiyo na uhai ya vinyago vyao vibaya, na kuujaza urithi wangu na sanamu
za kuchukiza.”

19 Ee Bwana, nguvu zangu na ngome yangu,
kimbilio langu wakati wa taabu,
kwako mataifa yatakujia
kutoka miisho ya dunia na kusema,
“Baba zetu hawakuwa na chochote zaidi ya miungu ya uongo,
sanamu zisizofaa kitu
ambazo hazikuwafaidia lolote.
20 Je, watu hujitengenezea miungu yao wenyewe?
Naam, lakini hao si miungu!”

21 “Kwa hiyo nitawafundisha:
wakati huu nitawafundisha
nguvu zangu na uwezo wangu.
Ndipo watakapojua
kuwa Jina langu ndimi Bwana.

17

Dhambi Ya Yuda Na Adhabu Yake

1 “Dhambi ya Yuda imechorwa kwa kalamu ya chuma,
imeandikwa kwa ncha ya almasi,
kwenye vibao vya mioyo yao
na kwenye pembe za madhabahu zao.
2 Hata watoto wao wanakumbuka madhabahu zao
na nguzo za Ashera,*
kandokando ya miti iliyotanda
na juu ya vilima virefu.
3 Mlima wangu katika nchi pamoja na utajiri
na hazina zako zote nitazitoa ziwe nyara,
pamoja na mahali pako pa juu pa kuabudia miungu
kwa sababu ya dhambi katika nchi yako yote.
4 Kwa kosa lako mwenyewe utaupoteza
urithi niliokupa.
Nitakufanya mtumwa wa adui zako
katika nchi usiyoijua,
kwa kuwa umeiwasha hasira yangu,
nayo itawaka milele.”

5 Hili ndilo asemalo Bwana:
“Amelaaniwa yeye amtegemeaye mwanadamu,
ategemeaye mwenye mwili
kwa ajili ya nguvu zake,
ambaye moyo wake
umemwacha Bwana.
6 Atakuwa kama kichaka cha jangwani;
hataona mafanikio yatakapokuja.
Ataishi katika sehemu zisizo na maji,
katika nchi ya chumvi ambapo
hakuna yeyote aishiye humo.

7 “Lakini amebarikiwa mtu ambaye tumaini lake ni katika Bwana,
ambaye matumaini yake ni katika Bwana.
8 Atakuwa kama mti uliopandwa kando ya maji
uenezao mizizi yake karibu na kijito cha maji.
Hauogopi wakati wa joto ujapo;
majani yake ni mabichi daima.
Hauna hofu katika mwaka wa ukame
na hautaacha kuzaa matunda.”

9 Moyo ni mdanganyifu kuliko vitu vyote,
ni mwovu kupita kiasi.
Ni nani awezaye kuujua?

10 “Mimi Bwana huchunguza moyo
na kuzijaribu nia,
ili kumlipa mtu kwa kadiri ya mwenendo wake,
kwa kadiri ya matendo yake yanavyostahili.”

* **17:2** Ashera ni mungu mke aliyekuwa anaabudiwa na Wakanaani.

11 Kama kware aanguaye mayai asiyoyataga,
ndivyo alivyo mtu apataye mali kwa njia zisizo za haki.
Maisha yake yafikapo katikati, siku zitamwacha,
na mwishoni atabainika kuwa mpumbavu.

12 Kiti cha enzi kilichotukuzwa, kilichoinuliwa tangu mwanzo,
ndiyo sehemu yetu ya mahali patakatifu.
13 Ee Bwana, uliye tumaini la Israeli,
wote wakuachao wataaibika.
Wale wanaogeukia mbali nawe wataandikwa mavumbini
kwa sababu wamemwacha Bwana,
chemchemi ya maji yaliyo hai.

14 Uniponye, Ee Bwana, nami nitaponyeka;
uniokoe nami nitaokoka,
kwa maana wewe ndiwe ninayekusifu.
15 Wao huendelea kuniambia,
“Liko wapi neno la Bwana?
Sasa na litimie!”
16 Sijakukimbia na kuacha kuwa mchungaji wako;
unajua sijaitamani siku ya kukata tamaa.
Kile kipitacho midomoni mwangu
ki wazi mbele yako.
17 Usiwe kwangu kitu cha kunitia hofu kuu;
wewe ndiwe kimbilio langu katika siku ya maafa.
18 Watesi wangu na waaibishwe,
lakini nilinde mimi nisiaibike;
wao na watiwe hofu kuu,
lakini unilinde mimi na hofu kuu.
Waletee siku ya maafa;
waangamize kwa maangamizi maradufu.

Kuiadhimisha Sabato

19 Hili ndilo Bwana aliloniambia: “Nenda ukasimame kwenye lango la watu,
mahali ambako wafalme wa Yuda huingilia na kutokea, simama pia kwenye malango
mengine yote ya Yerusalemu. 20 Waambie, ‘Sikieni neno la Bwana, enyi wafalme wa
Yuda, nanyi watu wote wa Yuda, na kila mmoja aishiye Yerusalemu apitaye katika
malango haya. 21 Hili ndilo asemalo Bwana: Jihadharini msije mkabeba mzigo siku
ya Sabato, wala kuingiza mzigo kupitia malango ya Yerusalemu. 22 Msitoe mizigo
nje ya nyumba zenu wala kufanya kazi yoyote wakati wa Sabato, lakini itakaseni
siku ya Sabato, kama nilivyowaamuru baba zenu. 23 Hata hivyo hawakusikiliza
wala kujali, walishupaza shingo zao, na hawakutaka kusikia wala kukubali adhabu.
24 Lakini mkiwa waangalifu kunitii, asema Bwana, nanyi msipoleta mzigo wowote
kupitia malango ya mji huu wakati wa Sabato, lakini mkaitakasa siku ya Sabato kwa
kutofanya kazi siku hiyo, 25 ndipo wafalme wakaao juu ya kiti cha enzi cha Daudi
wataingia kupitia malango ya mji huu, pamoja na maafisa wao. Wao na maafisa
wao watakuja wakiwa wamepanda magari na farasi, wakiandamana na watu wa
Yuda na wale waishio Yerusalemu, nao mji huu utakaliwa na watu daima. 26 Watu
watakuja kutoka miji ya Yuda na vijiji vinavyoizunguka Yerusalemu, kutoka nchi
ya Benyamini na chini ya vilima vya magharibi, kutoka nchi ya vilima na Negebu,
wakileta sadaka za kuteketezwa na dhabihu, sadaka za nafaka, uvumba na sadaka za
shukrani kwenye nyumba ya Bwana. 27 Lakini ikiwa hamtanitii mimi kwa kuitakasa

Sabato na kwa kutochukua mzigo wowote mnapoingia katika malango ya Yerusalemu wakati wa Sabato, basi nitawasha moto usiozimika katika malango ya Yerusalemu utakaoteketeza ngome zake.’ ”

18

Katika Nyumba Ya Mfinyanzi

1 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa Bwana: 2 “Shuka uende mpaka
nyumba ya mfinyanzi, nami huko nitakupa ujumbe wangu.” 3 Kwa hiyo nikashuka
mpaka kwenye nyumba ya mfinyanzi, nikamkuta akifinyanga kwa gurudumu lake.
4 Lakini chombo alichokuwa akikifinyanga kutokana na udongo kilivunjika mikononi
mwake, hivyo mfinyanzi akakifanya kuwa chombo kingine, umbo jingine kama vile
ilivyoonekana vyema kwake yeye.

5 Kisha neno la Bwana likanijia kusema: 6 “Ee nyumba ya Israeli, je, siwezi
kuwafanyia kama huyu mfinyanzi afanyavyo?” asema Bwana. “Kama vile
udongo ulivyo katika mikono ya mfinyanzi, ndivyo mlivyo katika mkono wangu,
ee nyumba ya Israeli. 7 Ikiwa wakati wowote nikitangaza kuwa taifa au ufalme
utang’olewa, utaangushwa na kuangamizwa, 8 ikiwa lile taifa nililolionya litatubia
uovu wake, ndipo nitakapokuwa na huruma, wala sitawapiga kwa maafa niliyokuwa
nimewakusudia. 9 Ikiwa wakati mwingine nitatangaza kuwa taifa ama utawala
ujengwe na kuwekwa wakfu, 10 ikiwa utafanya maovu mbele zangu na hukunitii,
ndipo nitakapoghairi makusudio yangu mema niliyokuwa nimeyakusudia.

11 “Basi kwa hiyo waambie watu wa Yuda na wale waishio Yerusalemu, ‘Hili ndilo
asemalo Bwana: Tazama! Ninaandaa maafa kwa ajili yenu, nami ninabuni mabaya
dhidi yenu. Kwa hiyo geukeni kutoka njia zenu mbaya, kila mmoja wenu, tengenezeni
njia zenu na matendo yenu.’ 12 Lakini wao watajibu, ‘Hakuna faida. Tutaendelea na
mipango yetu wenyewe, kila mmoja wetu atafuata ukaidi wa moyo wake mbaya.’ ”

13 Kwa hiyo hili ndilo asemalo Bwana:

“Ulizia miongoni mwa mataifa:
    Ni nani alishasikia jambo kama hili?
Jambo la kutisha sana limefanywa
    na Bikira Israeli.
14 Je, barafu ya Lebanoni iliwahi kutoweka
    kwenye miteremko yake ya mawe wakati wowote?
Je, maji yake baridi yatokayo katika vyanzo vilivyo mbali
    yaliwahi kukoma kutiririka wakati wowote?
15 Lakini watu wangu wamenisahau mimi,
    wanafukizia uvumba sanamu zisizofaa kitu,
zilizowafanya wajikwae katika njia zao
    na katika mapito ya zamani.
Zimewafanya wapite kwenye vichochoro
    na kwenye barabara ambazo hazikujengwa.
16 Nchi yao itaharibiwa,
    itakuwa kitu cha kudharauliwa daima;
wote wapitao karibu nayo watashangaa
    na kutikisa vichwa vyao.
17 Kama upepo utokao mashariki,
    nitawatawanya mbele ya adui zao;
nitawapa kisogo wala sio uso,
    katika siku ya maafa yao.”

[18] Wakasema, "Njooni, tutunge hila dhidi ya Yeremia; kwa kuwa kufundisha sheria kwa kuhani hakutapotea, wala shauri litokalo kwa mwenye hekima, wala neno la manabii. Hivyo njooni, tumshambulie kwa ndimi zetu na tusijali chochote asemacho."

[19] Nisikilize, Ee BWANA,
sikia wanayosema washtaki wangu!
[20] Je, mema yalipwe kwa mabaya?
Lakini wao wamenichimbia shimo.
Kumbuka kwamba nilisimama mbele yako
na kunena mema kwa ajili yao,
ili wewe ugeuze hasira yako kali mbali nao.
[21] Kwa hiyo uwaache watoto wao waone njaa;
uwaache wauawe kwa makali ya upanga.
Wake zao wasiwe na watoto, na wawe wajane;
waume wao wauawe,
nao vijana wao waume
wachinjwe kwa upanga vitani.
[22] Kilio na kisikike kutoka kwenye nyumba zao
ghafula uwaletapo adui dhidi yao,
kwa kuwa wamechimba shimo ili kunikamata
na wameitegea miguu yangu mitego.
[23] Lakini unajua, Ee BWANA,
hila zao zote za kuniua.
Usiyasamehe makosa yao
wala usifute dhambi zao
mbele za macho yako.
Wao na waangamizwe mbele zako;
uwashughulikie wakati wa hasira yako.

19

Gudulia La Udongo Lililovunjika

[1] Hili ndilo asemalo BWANA: "Nenda ukanunue gudulia la udongo kutoka kwa
mfinyanzi. Wachukue baadhi ya wazee wa watu na wa makuhani [2] na mtoke
mwende mpaka kwenye Bonde la Ben-Hinomu, karibu na ingilio la Lango la Vigae.
Huko tangaza maneno ninayokuambia, [3] nawe useme, 'Sikieni neno la BWANA, enyi
wafalme wa Yuda na watu wa Yerusalemu. Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu
Zote, Mungu wa Israeli, asemalo: Sikilizeni! Nitaleta maafa mahali hapa, ambayo
yatafanya masikio ya kila mmoja atakayesikia habari zake yawashe. [4] Kwa kuwa
wameniacha na kupafanya mahali hapa kuwa pa miungu ya kigeni. Wameiteketezea
sadaka miungu ambayo wao wala baba zao wala wafalme wa Yuda kamwe
hawakuijua, nao wamelijaza eneo hili kwa damu isiyo na hatia. [5] Wamejenga mahali
pa juu pa kuabudia miungu pa Baali ili kuteketeza wana wao katika moto kama
sadaka kwa Baali, kitu ambacho sikukiamuru wala kukitaja, wala hakikuingia akilini
mwangu. [6] Hivyo jihadharini, siku zinakuja, asema BWANA, wakati watu hawatapaita
tena mahali hapa Tofethi ama Bonde la Ben-Hinomu, bali Bonde la Machinjo.

[7] " 'Nitaiharibu mipango ya Yuda na Yerusalemu mahali hapa. Nitawafanya
waanguke kwa upanga mbele ya adui zao, katika mikono ya wale watafutao uhai wao,
nami nitaitoa mizoga yao kuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa nchi.
[8] Nitauharibu mji huu na kuufanya kitu cha kudharauliwa. Wote wapitao karibu
watashangaa na kuudhihaki kwa sababu ya majeraha yake yote. [9] Nitawafanya wao
kula nyama ya wana wao na binti zao; kila mmoja atakula nyama ya mwenzake

wakati wa dhiki ya kuzungukwa na jeshi lililowekwa juu yao na adui wanaotafuta uhai wao.’
10 “Kisha livunje lile gudulia wale walio pamoja nawe wakiwa wanaangalia,
11 uwaambie, ‘Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote asemalo: Nitalivunja taifa hili na
mji huu kama gudulia hili la mfinyanzi lilivyovunjwa, nalo haliwezi kutengenezeka
tena. Watawazika waliokufa huko Tofethi hata isiwepo nafasi zaidi. 12 Hivi ndivyo
nitakavyopafanya mahali hapa na kwa wale waishio ndani yake, asema Bwana.
Nitaufanya mji huu kama Tofethi. 13 Nyumba zilizoko Yerusalemu na zile za wafalme
wa Yuda zitatiwa unajisi kama mahali hapa, Tofethi: yaani nyumba zote ambazo
walifukiza uvumba juu ya mapaa yake kwa jeshi lote la angani, na kumimina dhabihu
za vinywaji kwa miungu mingine.’ ”
14 Kisha Yeremia akarudi kutoka Tofethi, mahali ambapo Bwana alikuwa amem-
tuma kutoa unabii, akasimama katika ua wa Hekalu la Bwana na kuwaambia
watu wote, 15 “Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo:
‘Sikilizeni! Nitaleta juu ya mji huu pamoja na vijiji vinavyouzunguka kila maafa
niliyosema dhidi yake, kwa sababu wamekuwa na shingo ngumu, na hawakuyasik-
iliza maneno yangu.’ ”

20

Yeremia Ateswa Na Pashuri

1 Ikawa kuhani Pashuri mwana wa Imeri, mkuu wa maafisa wa Hekalu la Bwana,
alipomsikia Yeremia akitoa unabii juu ya mambo haya, 2 akaamuru Yeremia nabii
apigwe na kufungwa kwenye mkatale katika Lango la Juu la Benyamini huko
Hekaluni la Bwana. 3 Siku ya pili Pashuri alipomwachia kutoka kwenye mkatale,
Yeremia akamwambia, “Bwana hakukuita jina lako kuwa Pashuri bali Magor-
Misabibu.* 4 Kwa kuwa hili ndilo asemalo Bwana: ‘Nitakufanya kuwa hofu kuu
kwako wewe mwenyewe na rafiki zako wote, na kwa macho yako mwenyewe
utawaona wakianguka kwa upanga wa adui zao. Nitawatia Yuda wote mikononi
mwa mfalme wa Babeli, ambaye atawachukua na kuwapeleka Babeli, ama awaue
kwa upanga. 5 Nitatia utajiri wote wa mji huu kwa adui zao: yaani mazao yao yote,
vitu vyao vyote vya thamani, na hazina zote za wafalme wa Yuda. Watavitwaa kwa
nyara na kuvipeleka Babeli. 6 Nawe Pashuri pamoja na wote waishio katika nyumba
yako mtakwenda uhamishoni Babeli. Mtafia humo na kuzikwa, wewe na rafiki zako
wote ambao umewatabiria uongo.’ ”

Malalamiko Ya Yeremia

7 Ee Bwana, umenidanganya,
nami nikadanganyika;
wewe una nguvu kuniliko,
nawe umenishinda.
Ninadharauliwa mchana kutwa,
kila mmoja ananidhihaki.
8 Kila ninenapo, ninapiga kelele
nikitangaza ukatili na uharibifu.
Kwa hiyo neno la Bwana limeniletea matukano
na mashutumu mchana kutwa.
9 Lakini kama nikisema, “Sitamtaja
wala kusema tena kwa jina lake,”
neno lake linawaka ndani ya moyo wangu kama moto,
moto uliofungwa ndani ya mifupa yangu.

* **20:3** Magor-Misabibu maana yake hapa ni Vitisho pande zote.

Nimechoka sana kwa kulizuia ndani mwangu;
kweli, siwezi kujizuia.
10 Ninasikia minong’ono mingi,
“Hofu iko pande zote!
Mshtakini! Twendeni tumshtaki!”
Rafiki zangu wote wananisubiri niteleze,
wakisema,
“Labda atadanganyika;
kisha tutamshinda
na kulipiza kisasi juu yake.”

11 Lakini Bwana yu pamoja nami
kama shujaa mwenye nguvu;
hivyo washtaki wangu watajikwaa
na kamwe hawatashinda.
Watashindwa, nao wataaibika kabisa;
kukosa adabu kwao hakutasahauliwa.
12 Ee Bwana Mwenye Nguvu Zote,
wewe umjaribuye mwenye haki
na kupima moyo na nia,
hebu nione ukilipiza kisasi juu yao,
kwa maana kwako
nimeliweka shauri langu.

13 Mwimbieni Bwana!
Mpeni Bwana sifa!
Yeye huokoa uhai wa mhitaji
kutoka mikononi mwa waovu.

14 Ilaaniwe siku niliyozaliwa!
Nayo isibarikiwe ile siku
mama yangu aliyonizaa!
15 Alaaniwe mtu yule aliyemletea baba yangu habari,
yule aliyemfanya afurahi sana, akisema,
“Mtoto amezaliwa kwako,
tena mtoto wa kiume!”
16 Mtu huyo na awe kama miji ile
ambayo Bwana Mungu
aliiangamiza bila huruma.
Yeye na asikie maombolezo asubuhi
na kilio cha vita adhuhuri.
17 Kwa sababu hakuniua nikiwa tumboni,
hivyo mama yangu angekuwa kaburi langu,
nalo tumbo lake la uzazi
lingebaki kuwa kubwa daima.
18 Kwa nini basi nilitoka tumboni
ili kuona taabu na huzuni,
na kuzimaliza siku zangu katika aibu?

21

Mungu Anakataa Ombi La Sedekia

1 Neno lilimjia Yeremia kutoka kwa BWANA wakati Mfalme Sedekia alipowatuma
Pashuri mwana wa Malkiya, na kuhani Sefania mwana wa Maaseya kwake,
kusema: 2 "Tuulizie sasa kwa BWANA, kwa sababu Nebukadneza mfalme wa Babeli
anatushambulia. Labda BWANA atatenda maajabu kwa ajili yetu kama nyakati
zilizopita, ili Nebukadneza atuondokee."
3 Lakini Yeremia akawajibu, "Mwambieni Sedekia, 4 'Hili ndilo BWANA, Mungu
wa Israeli, asemalo: Ninakaribia kuwageuzia silaha za vita zilizo mikononi mwenu,
ambazo mnatumia kupigana na mfalme wa Babeli na Wakaldayo ambao wako nje
ya ukuta wakiwazunguka kwa jeshi. Nami nitawakusanya ndani ya mji huu. 5 Mimi
mwenyewe nitapigana dhidi yenu kwa mkono wangu ulionyooshwa na mkono wa
nguvu, kwa hasira na ghadhabu kali na ukali mwingi. 6 Nitawaangamiza waishio
katika mji huu, watu na wanyama, nao watauawa kwa tauni ya kutisha. 7 Baada ya
hayo, nitamtia Sedekia mfalme wa Yuda, maafisa wake na watu wa mji huu ambao
walinusurika tauni, upanga na njaa, mkononi mwa Nebukadneza mfalme wa Babeli,
na kwa adui zao wale wanaotafuta uhai wao. Atawaua kwa upanga; hatakuwa na
rehema juu yao au huruma wala kuwasikitikia,' asema BWANA.
8 "Zaidi ya hayo, waambie watu hawa, 'Hili ndilo asemalo BWANA: Tazama, naweka
mbele yenu njia ya uzima, na njia ya mauti. 9 Yeyote atakayekaa katika mji huu
atakufa kwa upanga, njaa au tauni. Lakini yeyote atakayetoka na kujisalimisha
kwa Wakaldayo ambao wameuzunguka mji huu kwa jeshi, atanusurika, naye ataishi.
10 Nimekusudia kuufanyia mji huu jambo baya, wala si jema. Utatiwa mikononi mwa
mfalme wa Babeli, naye atauteketeza kwa moto, asema BWANA.'
11 "Zaidi ya hayo, ambia nyumba ya mfalme ya Yuda, 'Sikia neno la BWANA, 12 Ewe
nyumba ya Daudi, hili ndilo BWANA asemalo:
" 'Hukumuni kwa haki kila asubuhi,
mwokoeni mikononi mwa mdhalimu
yeye aliyetekwa nyara,
la sivyo ghadhabu yangu italipuka
na kuwaka kama moto
kwa sababu ya uovu mlioufanya:
itawaka na hakuna wa kuizima.
13 Niko kinyume nawe, ee Yerusalemu,
wewe uishiye juu ya bonde hili
kwenye uwanda wa juu wa miamba,
asema BWANA,
wewe usemaye, "Ni nani awezaye kuja kinyume chetu?
Nani ataingia mahali pa kimbilio letu?"
14 Nitawaadhibu kama istahilivyo matendo yenu,
asema BWANA.
Nitawasha moto katika misitu yenu
ambao utateketeza kila kitu kinachowazunguka.' "

22

Hukumu Dhidi Ya Wafalme Waovu

1 Hili ndilo asemalo BWANA: "Shuka kwenye jumba la kifalme la mfalme wa
Yuda, utangaze ujumbe huu huko: 2 'Sikia neno la BWANA, ee mfalme wa Yuda,
wewe uketiye kwenye kiti cha enzi cha Daudi: wewe, maafisa wako na watu wako
mnaopitia malango haya. 3 Hili ndilo BWANA asemalo: Tenda haki na adili. Mwokoe
mkononi mwa mdhalimu yeye aliyetekwa nyara. Usimtendee mabaya wala ukatili
mgeni, yatima au mjane, wala usimwage damu isiyo na hatia mahali hapa. 4 Kwa
kuwa ukiwa mwangalifu kushika maagizo haya, ndipo wafalme watakaokalia kiti

cha enzi cha Daudi watakapoingia kupitia malango ya jumba hili la kifalme, wakiwa
wamepanda magari na farasi, huku wakifuatana na maafisa wao na watu wao.
5 Lakini kama hutayatii maagizo haya, asema BWANA, ninaapa kwa nafsi yangu
kwamba jumba hili litakuwa gofu.' "

6 Kwa kuwa hili ndilo BWANA asemalo kuhusu jumba la kifalme la mfalme wa Yuda:

"Ingawa uko kama Gileadi kwangu,
kama kilele cha Lebanoni,
hakika nitakufanya uwe kama jangwa,
kama miji ambayo haijakaliwa na watu.
7 Nitawatuma waharabu dhidi yako,
kila mtu akiwa na silaha zake,
nao watazikata boriti zako nzuri za mierezi
na kuzitupa motoni.

8 "Watu kutoka mataifa mengi watapitia karibu na mji huu na kuulizana, 'Kwa
nini BWANA amefanya jambo la namna hii juu ya mji huu mkubwa?' 9 Nalo jibu
litakuwa: 'Kwa sababu wameliacha agano la BWANA, Mungu wao, na wameabudu na
kuitumikia miungu mingine.' "

10 Usimlilie yeye aliyekufa, wala usimwombolezee;
badala yake, afadhali umlilie kwa uchungu
yule aliyepelekwa uhamishoni,
kwa sababu kamwe hatairudia
wala kuiona tena nchi yake alikozaliwa.

11 Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA kuhusu Shalumu* mwana wa Yosia, aliyeingia
mahali pa baba yake kuwa mfalme wa Yuda, lakini ameondoka mahali hapa: "Yeye
kamwe hatarudi tena. 12 Atafia huko mahali walipompeleka kuwa mateka; hataiona
tena nchi hii."

13 "Ole wake yeye ajengaye jumba lake la kifalme kwa njia ya dhuluma,
vyumba vyake vya juu kwa udhalimu,
akiwatumikisha watu wa nchi yake pasipo malipo,
bila kuwalipa kwa utumishi wao.
14 Asema, 'Nitajijengea jumba kuu la kifalme,
na vyumba vya juu vyenye nafasi kubwa.'
Hivyo anaweka ndani yake madirisha makubwa,
huweka kuta za mbao za mierezi,
na kuipamba kwa rangi nyekundu.

15 "Je, inakufanya kuwa mfalme
huko kuongeza idadi ya mierezi?
Je, baba yako hakuwa na chakula na kinywaji?
Alifanya yaliyo sawa na haki,
hivyo yeye akafanikiwa katika yote.
16 Aliwatetea maskini na wahitaji,
hivyo yeye akafanikiwa katika yote.
Je, hiyo si ndiyo maana ya kunijua mimi?"
asema BWANA.
17 "Lakini macho yako na moyo wako vimeelekezwa tu
katika mapato ya udhalimu,
kwa kumwaga damu isiyo na hatia,
kwa uonevu na ukatili."

* **22:11** Shalumu ndiye pia anaitwa Yehoahazi.

18 Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA kuhusu Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda:
"Hawatamwombolezea wakisema:
'Ole, ndugu yangu! Ole, umbu langu!'
Hawatamwombolezea wakisema:
'Ole, bwana wangu! Ole, fahari yake!'
19 Atazikwa maziko ya punda:
aburutwa na kutupwa
nje ya malango ya Yerusalemu."

20 "Panda Lebanoni ukapige kelele,
sauti yako na isikike huko Bashani,
piga kelele toka Abarimu,
kwa kuwa wote waliojiunga nawe wameangamizwa.
21 Nilikuonya wakati ulipojisikia kwamba uko salama,
lakini ulisema, 'Mimi sitasikiliza!'
Hii imekuwa kawaida yako tangu ujana wako;
hujanitii mimi.
22 Upepo utawaondoa wachungaji wako wote,
na wale ulioungana nao wataenda uhamishoni.
Kisha utaaibika na kufedheheka
kwa sababu ya uovu wako wote.
23 Wewe uishiye Lebanoni,
wewe uliyetulia kwenye majengo ya mierezi,
tazama jinsi utakavyoomboleza
maumivu makali yatakapokupata,
maumivu kama yale ya mwanamke
mwenye utungu wa kuzaa!

24 "Hakika kama niishivyo," asema BWANA, "hata kama wewe, Yekonia† mwana
wa Yehoyakimu mfalme wa Yuda, ungekuwa pete yangu ya muhuri katika mkono
wangu wa kuume, bado ningekung'oa hapo.
25 Nitakutia mikononi mwa wale
wanaotafuta uhai wako, wale unaowaogopa, yaani Nebukadneza mfalme wa Babeli
na kwa Wakaldayo.
26 Nitakutupa mbali wewe na mama aliyekuzaa mwende katika
nchi nyingine, ambayo hakuna hata mmoja wenu aliyezaliwa huko, nanyi mtafia
huko.
27 Kamwe hamtarudi katika nchi mliyotamani kuirudia."
28 Je, huyu mtu Yekonia ni chungu kilichodharauliwa,
chungu kilichovunjika,
chombo kisichotakiwa na mtu yeyote?
Kwa nini yeye na watoto wake watupwe nje kwa nguvu,
na kutupwa kwenye nchi wasioijua?
29 Ee nchi, nchi, nchi,
sikia neno la BWANA!
30 Hili ndilo BWANA asemalo:
"Mwandike huyu mtu kama asiye na mtoto,
mtu ambaye hatafanikiwa maisha yake yote,
kwa maana hakuna mtoto wake atakayefanikiwa,
wala kukaa kwenye kiti cha enzi cha Daudi
wala kuendelea kutawala katika Yuda."

† **22:24** Yekonia au Konia ni jina jingine la Yehoyakini.

23

Tawi La Haki

1 "Ole wao wachungaji wanaoharibu na kutawanya kondoo wa malisho yangu!"
asema BWANA. 2 Kwa hiyo hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, analowaambia
wachungaji wanaowachunga watu wangu: "Kwa sababu mmelitawanya kundi langu
na kuwafukuzia mbali, wala hamkuwatunza, basi mimi nitawaadhibu kwa ajili ya
uovu mliofanya," asema BWANA. 3 "Mimi mwenyewe nitayakusanya mabaki ya kundi
langu kutoka nchi zote ambazo nimewafukuzia, nami nitawarudisha katika malisho
yao, mahali ambapo watazaa na kuongezeka idadi yao. 4 Nitaweka wachungaji juu
yao ambao watawachunga, nao hawataogopa tena au kutishwa, wala hatapotea hata
mmoja," asema BWANA.

5 BWANA asema, "Siku zinakuja,
nitakapomwinulia Daudi Tawi lenye haki,
Mfalme atakayetawala kwa hekima,
na kutenda lililo haki na sawa katika nchi.
6 Katika siku zake, Yuda ataokolewa
na Israeli ataishi salama.
Hili ndilo jina atakaloitwa:
BWANA Haki Yetu.

7 "Hivyo basi, siku zinakuja, wakati ambapo watu hawatasema tena, 'Hakika kama
BWANA aishivyo, aliyewapandisha Waisraeli kutoka Misri,' 8 bali watasema, 'Hakika
kama BWANA aishivyo, aliyewatoa wazao wa Israeli kutoka nchi ya kaskazini na
nchi zote alizokuwa amewafukuzia,' asema BWANA. Ndipo wataishi katika nchi yao
wenyewe."

Manabii Wasemao Uongo

9 Kuhusu manabii:
Moyo wangu umevunjika ndani yangu;
mifupa yangu yote inatetemeka.
Nimekuwa kama mtu aliyelewa,
kama mtu aliyelemewa na divai,
kwa sababu ya BWANA
na maneno yake matakatifu.
10 Nchi imejaa wazinzi;
kwa sababu ya laana, nchi imekauka
na malisho yaliyoko nyikani yamekauka.
Mwenendo wa manabii ni mbaya
na mamlaka yao si ya haki.

11 "Nabii na kuhani wote si wacha Mungu;
hata hekaluni mwangu ninaona uovu wao,"
asema BWANA.
12 "Kwa hiyo mapito yao yatakuwa utelezi,
watafukuziwa mbali gizani
na huko wataanguka.
Nitaleta maafa juu yao
katika mwaka wa kuadhibiwa kwao,"
asema BWANA.

13 "Miongoni mwa manabii wa Samaria
nililiona jambo la kuchukiza:
Walitabiri kwa Baali

na kuwapotosha Israeli watu wangu.
14 Nako miongoni mwa manabii wa Yerusalemu
nimeona jambo baya sana:
Wanafanya uzinzi
na kuenenda katika uongo.
Wanatia nguvu mikono ya watenda mabaya,
kwa ajili hiyo hakuna yeyote
anayeachana na uovu wake.
Wote wako kama Sodoma kwangu;
watu na Yerusalemu wako kama Gomora.”
15 Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu Zote asemalo kuhusu manabii:
“Nitawafanya wale chakula kichungu
na kunywa maji yaliyotiwa sumu,
kwa sababu kutokana na manabii wa Yerusalemu
kutokumcha Mungu kumeenea katika nchi yote.”
16 Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu Zote asemalo:
“Msisikilize wanachowatabiria manabii,
wanawajaza matumaini ya uongo.
Wanasema maono kutoka akili zao wenyewe,
hayatoki katika kinywa cha BWANA.
17 Huendelea kuwaambia wale wanaonidharau mimi,
‘BWANA asema: Mtakuwa na amani.’
Kwa wale wote wafuatao ugumu wa mioyo yao,
wao husema, ‘Hakuna dhara litakalowapata.’
18 Lakini ni yupi miongoni mwao aliyesimama katika baraza la BWANA
ili kuona au kusikia neno lake?
Ni nani aliyesikiliza
na kusikia neno lake?
19 Tazama, dhoruba ya BWANA
itapasuka kwa ghadhabu,
kisulisuli kitazunguka na kuanguka
vichwani vya waovu.
20 Hasira ya BWANA haitageuka mpaka amelitimiza kusudi la moyo wake.
Siku zijazo mtalifahamu kwa wazi.
21 Mimi sikuwatuma manabii hawa,
lakini bado wamekimbia wakitangaza ujumbe wao.
Mimi sikusema nao,
lakini wametabiri.
22 Lakini kama wangesimama barazani mwangu,
wangetangaza maneno yangu kwa watu wangu,
nao wangewageuza kutoka njia zao mbaya
na kutoka matendo yao maovu.”

23 “Je, mimi ni Mungu aliyeko hapa karibu tu,”
BWANA asema,
“wala si Mungu aliyeko pia mbali?
24 Je, mtu yeyote aweza kujificha
mahali pa siri ili nisiweze kumwona?”
BWANA asema.
“Je, mimi sikuijaza mbingu na nchi?”
BWANA asema.

25 “Nimesikia wanayoyasema manabii, hao wanaotabiri uongo kwa jina langu.
Wanasema, ‘Nimeota ndoto! Nimeota ndoto!’ 26 Mambo haya yataendelea mpaka
lini ndani ya mioyo ya hawa manabii wa uongo, ambao hutabiri maono ya uongo ya
akili zao wenyewe? 27 Wanadhani ndoto wanazoambiana wao kwa wao zitawafanya
watu wangu walisahau jina langu, kama baba zao walivyolisahau jina langu kwa
kumwabudu Baali. 28 Mwache nabii aliye na ndoto aseme ndoto yake, lakini yule
aliye na neno langu na aliseme kwa uaminifu. Kwa maana jani kavu lina uhusiano
gani na ngano?” asema BWANA. 29 “Je, neno langu si kama moto,” asema BWANA, “na
kama nyundo ivunjayo mwamba vipande vipande?
30 “Kwa hiyo, niko kinyume na manabii wanaoibiana maneno kana kwamba ni
yangu,” asema BWANA. 31 “Naam, mimi niko kinyume na manabii wanaotikisa ndimi
zao wenyewe na kusema, ‘BWANA asema.’ 32 Kweli, niko kinyume na hao wanaotabiri
ndoto za uongo,” asema BWANA. “Wanazisimulia na kuwapotosha watu wangu kwa
uongo wao bila kujali, lakini sikuwatuma wala sikuwaamuru. Hawawafaidi watu
hawa hata kidogo,” asema BWANA.

Maneno Ya Uongo Na Manabii Wa Uongo

33 “Wakati watu hawa, au nabii, au kuhani watakapokuuliza, ‘Mzigo wa BWANA
ni nini?’ wewe utawaambia, ‘Ninyi ndio mzigo. Nami nitawavua kama vazi,
asema BWANA.’ 34 Nabii, kuhani, au mtu yeyote akisema, ‘Huu ndio mzigo wa
BWANA,’ nitamwadhibu huyo na nyumba yake. 35 Hivyo mnaambiana kila mmoja
na mwenzake, au kwa mtu wa nyumba yao: ‘BWANA amejibu nini?’ au ‘BWANA
amesema nini?’ 36 Lakini kamwe msiseme tena, ‘Nina mzigo wa BWANA,’ kwa
sababu kila neno la mtu binafsi linakuwa mzigo wake mwenyewe, na hivyo
kupotosha maneno ya Mungu aliye hai, BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wetu.
37 Hivi ndivyo utakavyoendelea kumuuliza nabii: ‘BWANA amekujibu nini?’ au
‘Je, BWANA amesema nini?’ 38 Ingawa unadai, ‘Huu ndio mzigo wa BWANA,’ hili
ndilo BWANA asemalo: Ulitumia maneno, ‘Huu ndio mzigo wa BWANA,’ hata ingawa
nilikuambia kuwa kamwe usiseme, ‘Huu ni mzigo wa BWANA.’ 39 Kwa hiyo, hakika
nitakusahau na kukutupa mbali na uso wangu pamoja na mji niliowapa ninyi na
baba zenu. 40 Nitaleta juu yako fedheha ya kudumu: yaani aibu ya kudumu ambayo
haitasahaulika.”

24

Vikapu Viwili Vya Tini

1 Baada ya Yekonia* mwana wa Yehoyakimu mfalme wa Yuda, pamoja na maafisa,
mafundi stadi na wahunzi wa Yuda, kuchukuliwa kutoka Yerusalemu kwenda
Babeli na Nebukadneza mfalme wa Babeli kwenda uhamishoni huko Babeli, BWANA
akanionyesha vikapu viwili vya tini vilivyowekwa mbele ya Hekalu la BWANA.
2 Kikapu kimoja kilikuwa na tini nzuri sana, kama zile za mavuno ya kwanza. Kikapu
cha pili kilikuwa na tini dhaifu sana, mbovu mno zisizofaa kuliwa.
3 Kisha BWANA akaniuliza, “Je, Yeremia, unaona nini?”
Nikamjibu, “Ninaona tini zile zilizo nzuri ni nzuri sana, lakini zilizo dhaifu ni
mbovu mno zisizofaa kuliwa.”
4 Kisha neno la BWANA likanijia: 5 “Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, asemalo:
‘Kama zilivyo hizi tini nzuri, ndivyo ninavyowaona kuwa bora watu wa uhamisho
kutoka Yuda, niliowaondoa kutoka mahali hapa kwenda katika nchi ya Wakaldayo.
6 Macho yangu yatakuwa juu yao kwa ajili ya kuwapatia mema, nami nitawarudisha
tena katika nchi hii. Nitawajenga wala sitawabomoa, nitawapanda wala sitawang’oa,

---

* **24:1** Yekonia au Konia ni jina jingine la Yehoyakini.

[7] nitawapa moyo wa kunifahamu mimi, kwamba mimi ndimi Bwana. Watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao, kwa maana watanirudia kwa moyo wao wote.
[8] " 'Lakini kama zilivyo zile tini dhaifu, ambazo ni mbovu mno zisizofaa kuliwa,' asema Bwana, 'ndivyo nitakavyomtendea Sedekia mfalme wa Yuda, maafisa wake na mabaki wengine kutoka Yerusalemu, wawe wamebaki katika nchi hii, au wanaishi
Misri. [9] Nitawafanya kuwa chukizo kabisa na kitu cha kulaumiwa katika mataifa yote ya dunia, watakuwa aibu na kitu cha kudharauliwa, chombo cha dhihaka na
kulaaniwa, popote nitakapowafukuzia. [10] Nitautuma upanga, njaa na tauni dhidi yao
hadi wawe wameangamia kutoka nchi niliyowapa wao na baba zao.' "

25

Miaka Sabini Ya Kuwa Mateka

[1] Neno likamjia Yeremia kuhusu watu wote wa Yuda, katika mwaka wa nne wa utawala wa Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, ambao ulikuwa mwaka
wa kwanza wa utawala wa Nebukadneza mfalme wa Babeli. [2] Hivyo nabii Yeremia
akawaambia watu wote wa Yuda na wale wote waishio Yerusalemu: [3] Kwa miaka
ishirini na mitatu, kuanzia mwaka wa kumi na tatu wa utawala wa Yosia mwana wa Amoni mfalme wa Yuda, hadi siku hii ya leo, neno la Bwana limekuwa likinijia, nami nimesema nanyi mara kwa mara, lakini hamkusikiliza.
[4] Ingawa Bwana amewatuma watumishi wake wote hao manabii kwenu mara kwa
mara, hamkusikiliza wala hamkujali. [5] Walisema, "Geukeni sasa, kila mmoja wenu
kutoka njia yake mbaya na matendo yake maovu, ndipo mtaweza kukaa katika nchi
ambayo Bwana aliwapa ninyi na baba zenu milele. [6] Msiifuate miungu mingine ili
kuitumikia na kuiabudu. Msinikasirishe kwa vitu ambavyo mmevitengeneza kwa mikono yenu."
[7] "Lakini ninyi hamkunisikiliza mimi, tena mkanikasirisha kwa vitu mlivyovitengeneza kwa mikono yenu, nanyi mmejiletea madhara juu yenu wenyewe," asema Bwana.
[8] Kwa hiyo Bwana Mwenye Nguvu Zote asema hivi: "Kwa sababu hamkuyasikiliza
maneno yangu, [9] nitayaita mataifa yote ya kaskazini na mtumishi wangu Nebukadneza mfalme wa Babeli," asema Bwana. "Nitawaleta waishambulie nchi hii na wakazi wake wote, na dhidi ya mataifa yote yanayowazunguka. Nitawaangamiza kabisa na kuwafanya kitu cha kuchukiwa na kudharauliwa, na kuwa magofu daima.
[10] Nitawaondolea sauti ya shangwe na furaha, sauti ya bibi na bwana arusi, sauti ya
mawe ya kusagia, na mwanga wa taa. [11] Nchi hii yote itakuwa ukiwa na isiyofaa kitu,
nayo mataifa haya yatamtumikia mfalme wa Babeli kwa miaka sabini."
[12] "Lakini miaka sabini itakapotimia, nitamwadhibu mfalme wa Babeli na taifa lake na nchi ya Wakaldayo kwa ajili ya hatia yao," asema Bwana. "Nitaifanya kuwa
ukiwa milele. [13] Nitaleta juu ya nchi hiyo mambo yote niliyosema dhidi yake, yote yaliyoandikwa katika kitabu hiki, na kutolewa unabii na Yeremia dhidi ya mataifa
yote. [14] Wao wenyewe watakuwa watumwa wa mataifa mengi na wafalme wakuu.
Nitawalipizia sawasawa na matendo yao na kazi ya mikono yao."

Kikombe Cha Ghadhabu Ya Mungu

[15] Hili ndilo Bwana, Mungu wa Israeli, aliloniambia: "Chukua kutoka mkononi mwangu kikombe hiki kilichojaa divai ya ghadhabu yangu, na kuyanywesha mataifa
yote ambayo ninakutuma kwao. [16] Watakapoinywa, watapepesuka na kukasirika
sana kwa sababu ya upanga nitakaoupeleka katikati yao."
[17] Hivyo nikakichukua kikombe kutoka mkononi mwa Bwana, na kuyafanya
mataifa yote aliyonituma kwao kukinywa: [18] Yaani Yerusalemu na miji ya Yuda,

wafalme wake na maafisa wake, kuwafanya magofu na kuwa kitu cha kuchukiza,
cha dhihaka na laana, kama walivyo leo; 19 pia Farao mfalme wa Misri, watumishi
wake, maafisa wake na watu wake wote, 20 pia wageni wote walioko huko; wafalme
wote wa nchi ya Usi; wafalme wote wa Wafilisti (wale wa Ashkeloni, Gaza, Ekroni na
watu walioachwa huko Ashdodi); 21 Edomu, Moabu na Amoni; 22 wafalme wote wa
Tiro na Sidoni; wafalme wa nchi za pwani ng'ambo ya bahari; 23 Dedani, Tema, Buzi
na wote walio maeneo ya mbali; 24 wafalme wote wa Arabuni na wafalme wote wa
watu wageni wanaoishi katika jangwa; 25 wafalme wote wa Zimri, Elamu na Umedi;
26 na wafalme wote wa pande za kaskazini, wa karibu na wa mbali, mmoja baada
ya mwingine; yaani falme zote juu ya uso wa dunia. Baada ya hao wote, mfalme wa
Sheshaki* atakunywa pia.

27 "Kisha uwaambie, 'Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli,
asemalo: Kunyweni, mlewe na mtapike; angukeni, wala msiinuke tena kwa sababu ya
upanga nitakaotuma miongoni mwenu.' 28 Lakini kama wakikataa kupokea kikombe
kutoka mikononi mwako na kunywa, waambie, 'Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye
Nguvu Zote: Ni lazima mnywe! 29 Tazama, nimeanza kuleta maafa juu ya mji ulio na
Jina langu, na je, kweli ninyi mtaepuka kuadhibiwa? Hamwezi kuepuka kuadhibiwa,
kwa maana nitaleta vita juu ya wote waishio duniani, asema Bwana Mwenye Nguvu
Zote.'

30 "Basi sasa toa unabii kwa maneno haya yote dhidi yao, uwaambie:

" 'Bwana atanguruma kutoka juu;
atatoa sauti ya ngurumo
kutoka makao yake matakatifu
na kunguruma kwa nguvu sana
dhidi ya nchi yake.
Atapiga kelele kama wao wakanyagao zabibu,
atapiga kelele dhidi ya wote waishio duniani.
31 Ghasia zitasikika hadi miisho ya dunia,
kwa maana Bwana ataleta mashtaka dhidi ya mataifa;
ataleta hukumu juu ya wanadamu wote
na kuwaua waovu wote,' "
asema Bwana.

32 Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote asemalo:

"Tazama! Maafa yanaenea
kutoka taifa moja hadi jingine;
tufani kubwa inainuka
kutoka miisho ya dunia."

33 Wakati huo, hao waliouawa na Bwana watatapakaa kila mahali, kuanzia mwisho
mmoja wa dunia hadi mwisho mwingine. Hawataombolezewa wala kukusanywa au
kuzikwa, lakini watakuwa kama mavi yaliyoenea juu ya ardhi.

34 Lieni na kuomboleza, enyi wachungaji,
mgaagae mavumbini,
ninyi viongozi wa kundi.
Kwa maana wakati wenu wa kuchinjwa umewadia;
mtaanguka na kuvunjavunjwa
kama vyombo vizuri vya udongo.
35 Wachungaji hawatakuwa na mahali pa kukimbilia,
viongozi wa kundi hawatapata mahali pa kutorokea.
36 Sikia kilio cha wachungaji, maombolezo ya viongozi wa kundi,

* **25:26** Sheshaki ni Babeli kwa fumbo.

kwa maana Bwana anayaharibu malisho yao.
37 Makao yao ya amani yataharibiwa
kwa sababu ya hasira kali ya Bwana.
38 Kama simba ataacha pango lake,
nchi yao itakuwa ukiwa
kwa sababu ya upanga wa mdhalimu,
na kwa sababu ya hasira kali ya Bwana Mungu.

26

Yeremia Atishiwa Kuuawa

1 Mwanzoni mwa utawala wa Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, neno
hili lilikuja kutoka kwa Bwana: 2 "Hili ndilo Bwana asemalo: Simama katika ua wa
nyumba ya Bwana na useme na watu wote wa miji ya Yuda wanaokuja kuabudu
katika nyumba ya Bwana. Waambie kila kitu nitakachokuamuru, usipunguze neno.
3 Huenda watasikiliza, na kila mmoja akageuka kutoka njia yake mbaya. Kisha
nitawahurumia na kuacha kuwaletea maafa niliyokuwa ninapanga kwa sababu ya
maovu waliyofanya. 4 Waambie, 'Hili ndilo asemalo Bwana: Ikiwa hamtanisikiliza na
kuifuata sheria yangu ambayo nimeiweka mbele yenu, 5 nanyi ikiwa hamtayasikiliza
maneno ya watumishi wangu manabii, ambao nimewatuma kwenu tena na tena
(ijapokuwa hamkuwasikiliza), 6 ndipo nitaifanya nyumba hii kama Shilo na mji huu
kuwa kitu cha kulaaniwa na mataifa yote ya dunia.' "

7 Makuhani, manabii na watu wote wakamsikia Yeremia akiyasema maneno haya
ndani ya nyumba ya Bwana. 8 Lakini mara tu Yeremia alipomaliza kuwaambia watu
kila kitu Bwana alichomwamuru kukisema, basi makuhani, manabii na watu wote
walimkamata wakisema, "Ni lazima ufe! 9 Kwa nini unatoa unabii katika jina la
Bwana kwamba nyumba hii itakuwa kama Shilo na mji huu utakuwa ukiwa na
kuachwa tupu?" Nao watu wote wakamkusanyikia na kumzunguka Yeremia ndani
ya nyumba ya Bwana.

10 Maafisa wa Yuda waliposikia kuhusu mambo haya, wakapanda kutoka jumba la
kifalme, wakaenda katika nyumba ya Bwana na kushika nafasi zao kwenye ingilio
la Lango Jipya la nyumba ya Bwana. 11 Kisha makuhani na manabii wakawaambia
maafisa pamoja na watu wote, "Mtu huyu anastahili ahukumiwe kifo kwa sababu
ametoa unabii mbaya dhidi ya mji huu. Mmesikia kwa masikio yenu wenyewe!"

12 Kisha Yeremia akawaambia maafisa wote na watu wote: "Bwana amenituma
kutoa unabii dhidi ya nyumba hii na mji huu mambo yote mliyoyasikia. 13 Sasa
tengenezeni njia zenu na matendo yenu, na kumtii Bwana Mungu wenu. Ndipo
Bwana atawahurumia na kuacha kuleta maafa aliyokuwa ameyatamka dhidi yenu.
14 Lakini kwa habari yangu mimi, niko mikononi mwenu, nifanyieni lolote mnaloona
kuwa ni jema na la haki. 15 Hata hivyo, jueni kwa hakika, ikiwa mtaniua, mtakuwa
mmejipatia dhambi kwa damu isiyo na hatia juu yenu wenyewe, na juu ya mji huu
na wote wanaoishi ndani yake, kwa maana ni kweli Bwana amenituma kwenu ili
niseme maneno haya yote masikioni mwenu."

16 Kisha maafisa na watu wote wakawaambia makuhani na manabii, "Mtu huyu
asihukumiwe kifo! Amesema nasi katika jina la Bwana, Mungu wetu."

17 Baadhi ya wazee wa nchi wakasogea mbele, wakaliambia kusanyiko lote la
watu, 18 "Mika Mmoreshethi alitoa unabii katika siku za Hezekia mfalme wa Yuda.
Akawaambia watu wote wa Yuda, 'Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote:
" 'Sayuni italimwa kama shamba,
Yerusalemu itakuwa lundo la kokoto,
na kilima cha Hekalu kitakuwa kichuguu

kilichofunikwa na vichaka.’
19 Je, Hezekia mfalme wa Yuda au mtu mwingine yeyote katika Yuda alimhukumu
Mika kufa? Je, Hezekia hakumcha BWANA na kuhitaji msaada wake? Je,
BWANA hakuwahurumia na akaacha kuleta maafa aliyokuwa ametamka dhidi yao?
Tunakaribia sana kujiletea maangamizo ya kutisha sisi wenyewe!”

20 (Wakati huu, Uria mwana wa Shemaya kutoka mji wa Kiriath-Yearimu alikuwa
mtu mwingine aliyetoa unabii kwa jina la BWANA. Alitoa unabii juu ya mambo
yaliyofanana na haya dhidi ya mji huu na nchi hii kama alivyofanya Yeremia.
21 Mfalme Yehoyakimu na wakuu wake wote na maafisa waliposikia maneno yake,
mfalme alitafuta kumuua. Lakini Uria alipata habari, na kwa kuogopa akakimbilia
Misri. 22 Hata hivyo, Mfalme Yehoyakimu alimtuma Elnathani mwana wa Akbori
huko Misri, pamoja na watu wengine ili kwenda kumkamata Uria. 23 Wakamrudisha
Uria kutoka Misri na kumpeleka kwa Mfalme Yehoyakimu, ambaye alimuua kwa
upanga, na mwili wake kutupwa kwenye eneo la makaburi ya watu wasio na cheo.)

24 Zaidi ya hayo, Ahikamu mwana wa Shafani akamuunga mkono Yeremia, kwa
hiyo hakutiwa tena mikononi mwa watu ili auawe.

27

Yuda Kumtumikia Nebukadneza

1 Mwanzoni mwa utawala wa Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, neno
hili lilimjia Yeremia kutoka kwa BWANA: 2 Hili ndilo BWANA aliloniambia: “Tengeneza
nira, ujivike shingoni mwako, uifunge kwa kamba za ngozi. 3 Kisha utume ujumbe
kwa wafalme wa Edomu, Moabu, Amoni, Tiro na Sidoni kupitia wajumbe ambao
wamekuja Yerusalemu kwa Sedekia mfalme wa Yuda. 4 Wape ujumbe kwa ajili ya
mabwana zao na uwaambie: Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu
wa Israeli: ‘Waambieni hivi mabwana zenu: 5 Kwa uwezo wangu mkuu na kwa
mkono wangu ulionyooshwa nimeumba dunia na watu wake na wanyama walioko
ndani yake, nami humpa yeyote inipendezavyo. 6 Sasa nitazitia nchi zenu zote
mkononi mwa mtumishi wangu Nebukadneza mfalme wa Babeli, na nitawafanya
hata wanyama wa mwituni wamtumikie. 7 Mataifa yote yatamtumikia yeye, pamoja
na mwanawe na mwana wa mwanawe, hadi wakati wa nchi yake utakapowadia,
kisha mataifa mengi na wafalme wenye nguvu nyingi watamshinda.

8 “ ‘ “Lakini kama kukiwa na taifa lolote au ufalme ambao hautamtumikia Nebukad-
neza mfalme wa Babeli, ama kuinamisha shingo yake chini ya nira yake, nitaliadhibu
taifa hilo kwa upanga, njaa na tauni, asema BWANA, mpaka nitakapoliangamiza taifa
hilo kwa mkono wake. 9 Kwa hiyo msiwasikilize manabii wenu, waaguzi wenu,
waota ndoto wenu, watabiri na wachawi wanaowaambia ninyi: Hamtamtumikia
mfalme wa Babeli. 10 Wanawatabiria uongo ambao utawafanya ninyi mhamishwe
mbali kutoka nchi yenu. Nitawafukuzia mbali, nanyi mtaangamia. 11 Lakini ikiwa
taifa lolote litainama na kuweka shingo lake katika nira ya mfalme wa Babeli na
kumtumikia, nitaliacha taifa hilo katika nchi yake yenyewe ili wailime na kuishi
humo, asema BWANA.” ’ ”

12 Nilitoa ujumbe huo huo kwa Sedekia mfalme wa Yuda. Nilisema, “Ingiza
shingo yako katika nira ya mfalme wa Babeli, umtumikie yeye na watu wake, nawe
utaishi. 13 Kwa nini wewe na watu wako mfe kwa upanga, njaa na tauni, ambazo
BWANA ameonya juu ya taifa lolote ambalo halitamtumikia mfalme wa Babeli?
14 Msiyasikilize maneno ya manabii wanaowaambia kwamba, ‘Hamtamtumikia
mfalme wa Babeli,’ kwa sababu wanawatabiria uongo. 15 ‘Sikuwatuma hao,’ asema
BWANA. ‘Wanatabiri uongo kwa jina langu. Kwa hiyo, nitawafukuzia mbali, nanyi
mtaangamia, ninyi pamoja na manabii wanaowatabiria.’ ”

[16] Kisha nikawaambia makuhani na watu hawa wote, “Hili ndilo asemalo Bwana:
Msiwasikilize manabii wanaosema, ‘Hivi karibuni sana vyombo vya nyumba ya
Bwana vitarudishwa kutoka Babeli.’ Wanawatabiria ninyi uongo. [17] Msiwasikilize.
Mtumikieni mfalme wa Babeli, nanyi mtaishi. Kwa nini mji huu uwe magofu?
[18] Kama wao ni manabii na wanalo neno la Bwana, basi na wamsihi Bwana Mwenye
Nguvu Zote ili vyombo vilivyobaki katika nyumba ya Bwana na katika jumba la
kifalme la mfalme wa Yuda na katika Yerusalemu visipelekwe Babeli. [19] Kwa maana
hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote kuhusu zile nguzo, ile Bahari, vile
vishikizo viwezavyo kuhamishika, vinara na vyombo vingine vilivyoachwa katika
mji huu, [20] ambavyo Nebukadneza mfalme wa Babeli hakuvichukua wakati alipom-
chukua Yekonia* mwana wa Yehoyakimu mfalme wa Yuda kwenda uhamishoni
huko Babeli kutoka Yerusalemu, pamoja na wakuu wote wa Yuda na Yerusalemu.
[21] Naam, hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo kuhusu
vitu ambavyo vimebaki ndani ya nyumba ya Bwana, na ndani ya jumba la kifalme la
mfalme wa Yuda, na katika Yerusalemu: [22] ‘Vitachukuliwa kupelekwa Babeli, nako
huko vitabaki mpaka siku nitakayovijilia,’ asema Bwana. ‘Kisha nitavirudisha na
kuvirejesha mahali hapa.’ ”

28

Hanania Nabii Wa Uongo

[1] Katika mwezi wa tano wa mwaka ule ule, yaani mwaka wa nne, mwanzoni mwa
utawala wa Sedekia mfalme wa Yuda, nabii Hanania mwana wa Azuri, ambaye
alitoka Gibeoni, akaniambia katika nyumba ya Bwana mbele ya makuhani na
watu wote: [2] “Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli asemalo:
‘Nitaivunja nira ya mfalme wa Babeli. [3] Katika muda wa miaka miwili nitavirudisha
mahali hapa vyombo vyote vya nyumba ya Bwana ambavyo Nebukadneza mfalme
wa Babeli aliviondoa kutoka hapa na kuvipeleka Babeli. [4] Pia nitamrudisha
mahali hapa Yekonia* mwana wa Yehoyakimu mfalme wa Yuda, pamoja na wote
waliohamishwa kutoka Yuda ambao walikwenda Babeli,’ asema Bwana, ‘kwa kuwa
nitaivunja nira ya mfalme wa Babeli.’ ”

[5] Ndipo nabii Yeremia akamjibu nabii Hanania mbele ya makuhani na watu
wote waliokuwa wamesimama ndani ya nyumba ya Bwana. [6] Akasema, “Amen!
Bwana na afanye hivyo! Bwana na ayatimize maneno uliyotoa unabii kwa
kuvirudisha mahali hapa kutoka Babeli vyombo vya nyumba ya Bwana pamoja
na wote waliohamishwa. [7] Hata hivyo, nisikilize nikuambie yale nitakayoyasema
masikioni mwako na masikioni mwa watu hawa wote: [8] Tangu mwanzo, manabii
waliokutangulia wewe na mimi walitabiri vita, maafa na tauni dhidi ya nchi nyingi
na falme kubwa. [9] Lakini nabii atakayetabiri amani atatambuliwa kuwa kweli
ametumwa na Bwana ikiwa unabii wake utatimia.”

[10] Kisha nabii Hanania akaiondoa nira iliyokuwa shingoni mwa Yeremia na
kuivunja, [11] naye akasema mbele ya watu wote, “Hili ndilo asemalo Bwana: ‘Vivi
hivi ndivyo nitakavyoivunja nira ya Nebukadneza mfalme wa Babeli kutoka kwenye
shingo za mataifa katika muda huu wa miaka miwili.’ ” Alipofanya hivi, nabii Yeremia
akaondoka zake.

[12] Kitambo kidogo baada ya nabii Hanania kuivunja nira kutoka shingo ya nabii
Yeremia, neno la Bwana likamjia Yeremia: [13] “Nenda ukamwambie Hanania, ‘Hili
ndilo asemalo Bwana: Umevunja nira ya mti, lakini badala yake utapata nira
ya chuma. [14] Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli:

* **27:20** Yekonia au Konia ni jina jingine la Yehoyakini. * **28:4** Yekonia au Konia ni jina jingine la Yehoyakini.

Nitaweka nira ya chuma kwenye shingo za mataifa haya yote ili kufanya yamtumikie Nebukadneza mfalme wa Babeli, nao watamtumikia. Nitampa kutawala hata wanyama wa mwituni.' "
15 Kisha nabii Yeremia akamwambia nabii Hanania, "Sikiliza Hanania! BWANA
hajakutuma, lakini wewe umelishawishi taifa hili kuamini uongo. 16 Kwa hiyo, hili
ndilo asemalo BWANA: 'Hivi karibuni nitakuondoa kutoka juu ya uso wa dunia. Mwaka huu utakufa, kwa sababu umetangaza uasi dhidi ya BWANA.' "
17 Katika mwezi wa saba wa mwaka ule ule, nabii Hanania akafa.

29

Barua Kwa Watu Wa Uhamisho

1 Haya ndiyo maneno ya ile barua ambayo nabii Yeremia aliituma kutoka Yerusalemu kwenda kwa wazee waliobaki miongoni mwa wale waliohamishwa, na kwa makuhani, manabii na watu wengine wote ambao Nebukadneza alikuwa
amewachukua kwenda uhamishoni Babeli kutoka Yerusalemu. 2 (Hii ilikuwa ni baada
ya Mfalme Yekonia* na malkia mamaye, maafisa wa mahakama, viongozi wa Yuda na wa Yerusalemu, mafundi na wahunzi kwenda uhamishoni kutoka Yerusalemu.)
3 Barua ilikabidhiwa kwa Elasa mwana wa Shafani, na kwa Gemaria mwana wa Hilkia, ambao Sedekia mfalme wa Yuda aliwatuma kwa Mfalme Nebukadneza huko Babeli. Barua yenyewe ilisema:

4 Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, awaambialo wale
wote niliowapeleka kutoka Yerusalemu kwenda uhamishoni Babeli: 5 "Jengeni
nyumba na mstarehe, pandeni bustani na mle mazao yake. 6 Oeni wake na mzae
wana na binti, waozeni wana wenu wake, nanyi watoeni binti zenu waolewe, ili nao pia wazae wana na binti. Ongezekeni idadi yenu huko, wala msipungue.
7 Pia tafuteni amani na mafanikio ya mji ambamo nimewapeleka uhamishoni. Mwombeni BWANA kwa ajili ya mji huo, kwa sababu ukistawi, ninyi pia mtastawi."
8 Naam, hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo: "Msikubali manabii na wabashiri walioko miongoni mwenu wawadanganye.
Msisikilize ndoto ambazo mmewatia moyo kuota. 9 Wanawatabiria ninyi uongo
kwa jina langu. Sikuwatuma," asema BWANA.
10 Hili ndilo asemalo BWANA: "Miaka sabini itakapotimia kwa ajili ya Babeli, nitakuja kwenu na kutimiza ahadi yangu ya rehema ya kuwarudisha mahali
hapa. 11 Kwa maana ninajua mipango niliyo nayo kwa ajili yenu," asema
BWANA, "ni mipango ya kuwafanikisha na wala si ya kuwadhuru, ni mipango
ya kuwapa tumaini katika siku zijazo. 12 Kisha mtaniita, na mtakuja na
kuniomba, nami nitawasikiliza. 13 Mtanitafuta na kuniona, mtakaponitafuta kwa
moyo wenu wote. 14 Nitaonekana kwenu," asema BWANA, "nami nitawarudisha
watu wenu waliotekwa. Nitawakusanya kutoka mataifa yote na mahali pote nilipokuwa nimewafukuzia, nami nitawarudisha mahali ambapo nilikuwa nimewatoa walipochukuliwa uhamishoni," asema BWANA.
15 Mnaweza mkasema, "BWANA ameinua manabii kwa ajili yetu huku Babeli,"
16 lakini hili ndilo asemalo BWANA kuhusu mfalme aketiaye kiti cha enzi cha Daudi, na watu wa kwenu wote wanaobaki katika mji huu, ndugu zenu ambao hawakwenda pamoja nanyi uhamishoni. 17 Naam, hili ndilo asemalo BWANA Mwenye
Nguvu Zote: "Nitatuma upanga, njaa na tauni dhidi yao, nami nitawafanya kuwa
kama tini dhaifu zile ambazo ni mbovu sana zisizofaa kuliwa. 18 Nitawafukuza
kwa upanga, kwa njaa na kwa tauni, nami nitawafanya kitu cha kuchukiza sana kwa falme zote za dunia, na kuwa kitu cha laana na cha kuogofya, cha dharau

* **29:2** Yekonia au Konia ni jina jingine la Yehoyakini.

na kukemewa, miongoni mwa mataifa yote nitakakowafukuzia. 19 Kwa kuwa
hawakuyasikiliza maneno yangu," asema Bwana, "maneno ambayo niliwatumia
tena na tena kupitia watumishi wangu manabii. Wala ninyi watu wa uhamisho
hamkusikiliza pia," asema Bwana.

20 Kwa hiyo, sikieni neno la Bwana, enyi nyote mlio uhamishoni, niliowapeleka
Babeli kutoka Yerusalemu. 21 Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa
Israeli, asemalo kuhusu Ahabu mwana wa Kolaya, na Sedekia mwana wa Maaseya,
wanaowatabiria uongo kwa jina langu: "Nitawatia mikononi mwa Nebukadneza
mfalme wa Babeli, naye atawaua mbele ya macho yenu hasa. 22 Kwa ajili yao,
watu wote wa uhamisho kutoka Yuda walioko Babeli watatumia laana hii: 'Bwana
na akutendee kama Sedekia na Ahabu, ambao mfalme wa Babeli aliwachoma kwa
moto.' 23 Kwa kuwa wamefanya mambo maovu kabisa katika Israeli, wamezini
na wake za majirani zao, tena kwa Jina langu wamesema uongo, mambo ambayo
sikuwaambia kuyafanya. Nami nayajua haya, na ni shahidi wa jambo hilo," asema
Bwana.

Ujumbe Kwa Shemaya

24 Mwambie Shemaya Mnehelami, 25 "Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote,
Mungu wa Israeli, asemalo: Ulituma barua kwa jina lako mwenyewe kwa watu wote
wa Yerusalemu, kwa Sefania mwana wa kuhani Maaseya na kwa makuhani wengine
wote. Ulimwambia Sefania, 26 'Bwana amekuweka wewe uwe kuhani badala ya
Yehoyada ili uwe msimamizi wa nyumba ya Bwana. Unapaswa kufunga kwa mikatale
na mnyororo wa shingoni mwendawazimu yeyote anayejifanya nabii. 27 Kwa nini
basi hukumkemea Yeremia Mwanathothi, aliyejifanya kama nabii miongoni mwenu?
28 Ametutumia ujumbe huu huku Babeli: Mtakuwako huko muda mrefu. Kwa hiyo
jengeni nyumba mkakae; pandeni mashamba na mle mazao yake.' "

29 Kuhani Sefania, hata hivyo, akamsomea nabii Yeremia ile barua. 30 Ndipo neno
la Bwana likamjia Yeremia kusema: 31 "Tuma ujumbe huu kwa watu wote walio
uhamishoni: 'Hili ndilo Bwana asemalo kuhusu Shemaya Mnehelami: Kwa sababu
Shemaya amewatabiria ninyi, hata ingawa sikumtuma, naye amewafanya kuamini
uongo, 32 hili ndilo Bwana asemalo: Hakika nitamwadhibu Shemaya Mnehelami
pamoja na uzao wake. Hapatakuwa na yeyote atakayebaki miongoni mwa watu
hawa, wala hataona mema nitakayowatendea watu wangu, asema Bwana, kwa
sababu ametangaza uasi dhidi yangu.' "

30

Kurudishwa Kwa Israeli

1 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa Bwana: 2 "Hili ndilo asemalo
Bwana, Mungu wa Israeli: 'Andika katika kitabu maneno yote niliyonena na wewe.
3 Siku zinakuja,' asema Bwana, 'nitakapowaleta watu wangu Israeli na Yuda kutoka
uhamishoni, na kuwarudisha katika nchi niliyowapa baba zao ili kuimiliki,' asema
Bwana."

4 Haya ndiyo maneno Bwana aliyoyanena kuhusu Israeli na Yuda: 5 "Hili ndilo
asemalo Bwana:

" 'Vilio vya woga vinasikika:
    hofu kuu, wala si amani.
6 Ulizeni na mkaone:
    Je, mwanaume aweza kuzaa watoto?
Kwa nini basi ninaona kila mwanaume mwenye nguvu
    ameweka mikono yake tumboni
kama mwanamke aliye na utungu wa kuzaa,

kila uso ukigeuka rangi kabisa?
7 Tazama jinsi ile siku itakavyokuwa ya kutisha!
Hakutakuwa na nyingine mfano wake.
Utakuwa wakati wa dhiki kwa Yakobo,
lakini ataokolewa kutoka hiyo.

8 " 'Katika siku ile,' asema Bwana Mwenye Nguvu Zote,
'nitaivunja nira kutoka shingoni mwao
na kuvipasua vifungo vyao;
wageni hawatawafanya tena watumwa.
9 Badala yake, watamtumikia Bwana, Mungu wao
na Daudi mfalme wao,
nitakayemwinua kwa ajili yao.

10 " 'Hivyo usiogope, ee Yakobo mtumishi wangu,
usifadhaike, ee Israeli,'
asema Bwana.
'Hakika, nitakuokoa kutoka mbali,
wazao wako kutoka nchi ya uhamisho wao.
Yakobo atakuwa tena na amani na usalama,
wala hakuna atakayemtia hofu.
11 Mimi niko pamoja nawe, nami nitakuokoa,'
asema Bwana.
'Ingawa nitayaangamiza kabisa mataifa yote
ambamo miongoni mwao nimewatawanya,
sitawaangamiza ninyi kabisa.
Nitawaadhibu, lakini kwa haki.
Sitawaacha kabisa bila adhabu.'
12 "Hili ndilo asemalo Bwana:
" 'Kidonda chako hakina dawa,
jeraha lako haliponyeki.
13 Hakuna yeyote wa kukutetea shauri lako,
hakuna dawa ya kidonda chako,
wewe hutapona.
14 Wale walioungana nawe wote wamekusahau,
hawajali chochote kukuhusu wewe.
Nimekupiga kama vile adui angelifanya,
na kukuadhibu kama vile mtu mkatili angelifanya,
kwa sababu hatia yako ni kubwa mno
na dhambi zako ni nyingi sana.
15 Kwa nini unalia kwa ajili ya jeraha lako,
yale maumivu yako yasiyoponyeka?
Kwa sababu ya uovu wako mkubwa na dhambi zako nyingi
nimekufanyia mambo haya.

16 " 'Lakini watu wote wakuangamizao wataangamizwa;
adui zako wote watakwenda uhamishoni.
Wale wote wakutekao nyara watatekwa nyara;
wote wakufanyao mateka nitawafanya mateka.
17 Lakini nitakurudishia afya yako
na kuyaponya majeraha yako,'
asema Bwana,

‘kwa sababu umeitwa mwenye kutupwa,
Sayuni ambaye hakuna yeyote anayekujali.’
18 “Hili ndilo asemalo Bwana:
“ ‘Nitarudisha baraka za mahema ya Yakobo,
na kuhurumia maskani yake.
Mji utajengwa tena juu ya magofu yake,
nalo jumba la kifalme litasimama mahali pake halisi.
19 Nyimbo za kushukuru zitatoka kwao
na sauti ya furaha.
Nitaiongeza idadi yao
wala hawatapungua,
nitawapa heshima
na hawatadharauliwa.
20 Watoto wao watakuwa kama walivyokuwa
siku za zamani,
nayo jumuiya yao itaimarishwa mbele yangu;
nitawaadhibu wale wote wawaoneao.
21 Mmoja wao atakuwa kiongozi wao;
mtawala wao atainuka miongoni mwao.
Nitamleta karibu nami,
naye atanikaribia mimi,
kwa maana ni nani yule atakayejitolea
kuwa karibu nami?’
asema Bwana.
22 ‘Kwa hiyo ninyi mtakuwa watu wangu,
nami nitakuwa Mungu wenu.’ ”

23 Tazama, tufani ya Bwana
italipuka kwa ghadhabu,
upepo wa kisulisuli uendao kasi
utashuka juu ya vichwa vya waovu.
24 Hasira kali ya Bwana haitarudi nyuma
mpaka atakapotimiza makusudi yote ya moyo wake.
Siku zijazo
mtayaelewa haya.

31

Mahamisho Kurudi Kwa Shangwe

1 “Wakati huo, nitakuwa Mungu wa koo zote za Israeli nao watakuwa watu wangu,”
asema Bwana.
2 Hili ndilo asemalo Bwana:
“Watu watakaopona upanga
watapata upendeleo jangwani;
nitakuja niwape Israeli pumziko.”
3 Bwana alitutokea wakati uliopita, akisema:
“Nimekupenda kwa upendo wa milele,
nimekuvuta kwa wema.
4 Nitakujenga tena nawe utajengeka upya,
ewe Bikira Israeli.
Utachukua tena matari yako
na kwenda kucheza na wenye furaha.
5 Utapanda tena shamba la mizabibu

juu ya vilima vya Samaria,
wakulima watapanda
na kufurahia matunda yake.
6 Itakuja siku wakati walinzi watakapowapigia kelele
juu ya vilima vya Efraimu wakisema,
‘Njooni, twendeni juu Sayuni,
kwake BWANA Mungu wetu.’ ”
7 Hili ndilo asemalo BWANA:
“Mwimbieni Yakobo kwa furaha,
mpigieni kelele aliye mkuu wa mataifa.
Zifanyeni sifa zenu zisikike, nanyi mseme,
‘Ee BWANA, okoa watu wako,
mabaki ya Israeli.’
8 Tazama, nitawaleta kutoka nchi ya kaskazini
na kuwakusanya kutoka miisho ya dunia.
Miongoni mwao watakuwepo vipofu na viwete,
mama wajawazito na wenye utungu wa kuzaa.
Umati mkubwa wa watu utarudi.
9 Watakuja wakilia;
wataomba wakati ninawarudisha.
Nitawaongoza kando ya vijito vya maji
katika mapito yaliyo tambarare ambapo hawatajikwaa,
kwa sababu mimi ndimi baba wa Israeli,
naye Efraimu ni mzaliwa wangu wa kwanza.

10 “Sikieni neno la BWANA, enyi mataifa,
litangazeni katika nchi za pwani ya mbali:
‘Yeye aliyewatawanya Israeli atawakusanya
na atalichunga kundi lake la kondoo kama mchungaji.’
11 Kwa kuwa BWANA atamlipia fidia Yakobo
na kuwakomboa mkononi mwa walio na nguvu kuliko wao.
12 Watakuja na kupiga kelele kwa furaha katika miinuko ya Sayuni;
watashangilia ukarimu wa BWANA:
nafaka, divai mpya na mafuta,
wana-kondoo wachanga
na ndama wa makundi ya ng’ombe nitakaowapa.
Watakuwa kama bustani iliyonyeshewa vizuri,
wala hawatahuzunika tena.
13 Kisha wanawali watacheza na kufurahi,
vijana waume na wazee pia.
Nitageuza maombolezo yao kuwa furaha,
nitawapa faraja na furaha badala ya huzuni.
14 Nitawashibisha makuhani kwa wingi,
nao watu wangu watajazwa kwa ukarimu wangu,”
asema BWANA.
15 Hili ndilo asemalo BWANA:
“Sauti imesikika huko Rama,
maombolezo na kilio kikubwa,
Raheli akiwalilia watoto wake
na anakataa kufarijiwa,
kwa sababu watoto wake hawako tena.”
16 Hili ndilo asemalo BWANA:

“Izuie sauti yako kulia,
na macho yako yasitoe machozi,
kwa kuwa kazi yako itapata thawabu,”
asema BWANA.
“Watarudi kutoka nchi ya adui.
17 Kwa hiyo kuna tumaini kwa siku zijazo,”
asema BWANA.
“Watoto wako watarudi nchi yao yenyewe.

18 “Hakika nimeyasikia maombolezo ya Efraimu:
‘Ulinirudi kama ndama mkaidi,
nami nimekubali kutii.
Unirudishe, nami nitarudi,
kwa sababu wewe ndiwe BWANA, Mungu wangu.
19 Baada ya kupotea, nilitubu;
baada ya kuelewa, nilijipiga kifua.
Niliaibika na kuona haya
kwa sababu niliibeba aibu ya ujana wangu.’
20 Je, Efraimu si mwanangu mpendwa,
mtoto ninayependezwa naye?
Ingawa mara kwa mara ninanena dhidi yake,
bado ninamkumbuka.
Kwa hiyo moyo wangu unamwonea shauku,
nina huruma kubwa kwa ajili yake,”
asema BWANA.

21 “Weka alama za barabara,
weka vibao vya kuelekeza.
Zingatia vyema njia kuu,
barabara ile unayoipita.
Rudi, ee Bikira Israeli,
rudi kwenye miji yako.
22 Utatangatanga hata lini,
ee binti usiye mwaminifu?
BWANA ameumba kitu kipya duniani:
mwanamke atamlinda mwanaume.”
23 Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo, “Ni-
takapowarudisha toka nchi ya kutekwa kwenu, watu walio katika nchi ya Yuda na
miji yake kwa mara nyingine tena watatumia maneno haya: ‘BWANA akubariki, ee
makao ya haki, ee mlima mtakatifu.’ 24 Watu wataishi pamoja katika Yuda na miji
yake yote, wakulima na wote wanaohamahama na mifugo yao. 25 Nitawaburudisha
waliochoka na kuwatuliza walio na huzuni.”
26 Kwa jambo hili niliamka na kuangalia pande zote. Usingizi wangu ulikuwa
mtamu kwangu.
27 BWANA asema, “Siku zinakuja, nitakapoongeza idadi ya watu, na kuzidisha
hesabu ya mifugo katika nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda. 28 Kama vile
nilivyowaangalia ili kung’oa na kubomoa, kuharibu, kuangamiza na kuleta maafa
juu yao, vivyo hivyo nitawaangalia ili kujenga na kupanda,” asema BWANA. 29 “Katika
siku hizo, watu hawatasema tena,
“ ‘Baba wamekula zabibu chachu,
nayo meno ya watoto yakatiwa ganzi.’

30 Badala yake, kila mmoja atakufa kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe; yeyote alaye
zabibu chachu, meno yake mwenyewe yatatiwa ganzi.
31 "Siku zinakuja," asema BWANA,
"nitakapofanya agano jipya
na nyumba ya Israeli
na nyumba ya Yuda.
32 Halitafanana na agano
nililofanya na baba zao
wakati nilipowashika mkono
kuwaongoza watoke Misri,
kwa sababu walivunja agano langu,
ijapokuwa nilikuwa mume kwao,"
asema BWANA.
33 "Hili ndilo agano nitakalofanya na nyumba ya Israeli
baada ya siku zile," asema BWANA.
"Nitaweka sheria yangu katika nia zao,
na kuiandika mioyoni mwao.
Nitakuwa Mungu wao,
nao watakuwa watu wangu.
34 Mtu hatamfundisha tena jirani yake,
wala mtu kumfundisha ndugu yake akisema, 'Mjue BWANA Mungu,'
kwa sababu wote watanijua mimi,
tangu aliye mdogo kabisa kwao, hadi aliye mkuu sana,"
asema BWANA.
"Kwa sababu nitasamehe uovu wao,
wala sitazikumbuka dhambi zao tena."
35 Hili ndilo asemalo BWANA,
yeye aliyeweka jua
liwake mchana,
yeye anayeamuru mwezi na nyota
kung'aa usiku,
yeye aichafuaye bahari
ili mawimbi yake yangurume;
BWANA Mwenye Nguvu Zote ndilo jina lake:
36 "Ikiwa amri hizi zitaondoka machoni pangu,"
asema BWANA,
"ndipo wazao wa Israeli watakoma
kuwa taifa mbele yangu daima."
37 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Ikiwa mbingu zilizo juu zitaweza kupimika
na misingi ya dunia chini
ikaweza kuchunguzwa,
ndipo nitakapowakataa wazao wote wa Israeli
kwa sababu ya yote waliyoyatenda,"
asema BWANA.
38 "Siku zinakuja," asema BWANA, "wakati mji huu utajengwa upya kwa ajili yangu,
kuanzia mnara wa Hananeli hadi Lango la Pembeni. 39 Kamba ya kupimia itaanzia
hapo kuendelea hadi kwenye kilima cha Garebu, na kisha kugeuka kuelekea Goa.
40 Bonde lote watupwapo maiti na majivu pia na matuta yote kutoka Bonde la Kidroni
upande wa mashariki hadi pembe ya Lango la Farasi, itakuwa takatifu kwa BWANA.
Kamwe mji huu hautang'olewa tena wala kubomolewa."

32

Yeremia Anunua Shamba

1 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa BWANA, katika mwaka wa kumi wa
utawala wa Sedekia mfalme wa Yuda, ambao ulikuwa mwaka wa kumi na nane wa
utawala wa Mfalme Nebukadneza. 2 Wakati huo jeshi la mfalme wa Babeli lilikuwa
limeuzunguka mji wa Yerusalemu, naye nabii Yeremia alikuwa amezuiliwa katika ua
wa walinzi katika jumba la kifalme la Yuda.

3 Basi Sedekia mfalme wa Yuda alikuwa amemfunga huko akisema, "Kwa nini
unatabiri hivyo? Wewe unasema, 'Hili ndilo asemalo BWANA: Ninakaribia kuutia
mji huu mkononi mwa mfalme wa Babeli, naye atauteka. 4 Sedekia mfalme wa
Yuda hataweza kuponyoka mikononi mwa Wakaldayo, lakini kwa hakika atatiwa
mikononi mwa mfalme wa Babeli, naye atazungumza naye ana kwa ana na kumwona
kwa macho yake mwenyewe. 5 Atamchukua Sedekia hadi Babeli, mahali atakapoishi
mpaka nitakapomshughulikia, asema BWANA. Kama utapigana dhidi ya Wakaldayo,
hutashinda.' "

6 Yeremia akasema, "Neno la BWANA lilinijia kusema: 7 Hanameli mwana wa
Shalumu mjomba wako atakuja kwako na kusema, 'Nunua shamba langu huko
Anathothi, kwa sababu wewe kama jamaa ya karibu ni haki na wajibu wako
kulinunua.'

8 "Kisha, kama BWANA alivyosema, binamu yangu Hanameli alinijia katika ua
wa walinzi na kusema: 'Nunua shamba langu lililoko Anathothi katika nchi ya
Benyamini. Kwa kuwa ni haki yako kulikomboa na kulimiliki, jinunulie.'

"Nilijua kwamba hili lilikuwa neno la BWANA. 9 Hivyo nikalinunua shamba hilo
lililoko Anathothi kutoka kwa binamu yangu Hanameli, nami nikampimia shekeli
kumi na saba* za fedha. 10 Nikatia sahihi na kuweka muhuri hati ya kumiliki,
nikaweka mashahidi, na kupima ile fedha kwenye mizani. 11 Nikachukua ile hati
ya kununulia, nakala iliyotiwa muhuri yenye makubaliano na masharti, pia pamoja
na ile nakala isiyo na muhuri, 12 nami nikampa Baruku mwana wa Neria, mwana
wa Maaseya, hati hii mbele ya binamu yangu Hanameli, na mbele ya mashahidi
waliokuwa wameweka sahihi kwenye hati hii na mbele ya Wayahudi wote waliokuwa
wameketi katika ua wa walinzi.

13 "Nilimpa Baruku maelezo haya mbele yao: 14 'Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye
Nguvu Zote, Mungu wa Israeli: Chukua hati hizi, yaani nakala zote zenye muhuri
na zisizo na muhuri za hati ya kununulia, na uziweke kwenye gudulia la udongo
wa mfinyanzi ili zidumu kwa muda mrefu. 15 Kwa kuwa hili ndilo asemalo BWANA
Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli: Nyumba, mashamba na mashamba ya
mizabibu yatanunuliwa tena katika nchi hii.'

16 "Baada ya kumkabidhi Baruku mwana wa Neria hii hati ya kununulia,
nilimwomba BWANA:

> 17 "Ee BWANA Mwenyezi, umeumba mbingu na nchi kwa uwezo wako mkuu
> na kwa mkono ulionyooshwa. Hakuna jambo lililo gumu usiloliweza. 18 Wewe
> huonyesha upendo kwa maelfu, lakini huleta adhabu kwa ajili ya dhambi za baba
> mapajani mwa watoto wao baada yao. Ee Mungu mkuu na mwenye uweza, ambaye
> jina lako ni BWANA Mwenye Nguvu Zote, 19 makusudi yako ni makuu, na matendo
> yako ni yenye uwezo. Macho yako yanaona njia zote za wanadamu, nawe humlipa
> kila mmoja kulingana na mwenendo wake, na kama yanavyostahili matendo
> yake. 20 Ulitenda ishara za miujiza na maajabu huko Misri, na umeyaendeleza
> mpaka leo, katika Israeli na miongoni mwa wanadamu wote, nawe umejulikana
> na kufahamika hivyo mpaka leo. 21 Uliwatoa watu wako Israeli kutoka Misri kwa

* **32:9** Shekeli 17 za fedha ni sawa na gramu 200.

ishara na maajabu, kwa mkono wenye nguvu na ulionyooshwa na kwa matisho
makuu. 22 Uliwapa nchi hii uliyokuwa umeapa kuwapa baba zao, nchi inayotiririka
maziwa na asali. 23 Waliingia na kuimiliki, lakini hawakukutii wala kuifuata sheria
yako. Hawakufanya kile ulichowaamuru kufanya. Hivyo ukaleta maafa haya yote
juu yao.
24 "Tazama jinsi tumezungukwa na jeshi ili kuuteka mji huu. Kwa sababu ya
upanga, njaa na tauni, mji utatiwa mikononi mwa Wakaldayo ambao wanausham-
bulia. Ulilosema limetokea kama vile unavyoona sasa. 25 Ingawa mji utatiwa
mikononi mwa Wakaldayo, wewe, Ee Bwana Mwenyezi, uliniambia, 'Nunua
shamba kwa fedha, na jambo hilo lishuhudiwe.' "
26 Ndipo neno la Bwana likamjia Yeremia kusema: 27 "Mimi ndimi Bwana, Mungu
wa wote wenye mwili. Je, kuna jambo lolote lililo gumu nisiloliweza? 28 Kwa hiyo,
hili ndilo asemalo Bwana: Ninakaribia kuutia mji huu mikononi mwa Wakaldayo,
na mwa Nebukadneza mfalme wa Babeli ambaye atauteka. 29 Wakaldayo ambao
wanaushambulia mji huu watakuja na kuuchoma moto na kuuteketeza, pamoja
na nyumba ambamo watu wamenikasirisha kwa kumfukizia Baali uvumba katika
mapaa na kumimina sadaka za vinywaji kwa miungu mingine.
30 "Watu wa Israeli na wa Yuda hawakufanya kitu kingine ila uovu mbele zangu
tangu ujana wao. Naam, watu wa Israeli hawakufanya kitu kingine ila kunikasirisha
kwa kazi ambazo mikono yao imetengeneza, asema Bwana. 31 Tangu siku
ulipojengwa hadi sasa, mji huu umenikasirisha na kunighadhibisha kiasi kwamba
ni lazima niuondoe machoni pangu. 32 Watu wa Israeli na wa Yuda wamenikasirisha
kwa uovu wote waliofanya: wao, wafalme wao na maafisa wao, makuhani wao na
manabii wao, watu wa Yuda na wakazi wa Yerusalemu. 33 Walinigeuzia visogo vyao,
wala si nyuso zao. Ingawa niliwafundisha tena na tena, hawakupenda kusikiliza wala
kuitikia adhabu. 34 Waliweka miungu yao ya kuchukiza sana katika nyumba iitwayo
kwa Jina langu na kuinajisi. 35 Wakajenga mahali pa juu pa kuabudia miungu kwa
ajili ya Baali katika Bonde la Ben-Hinomu, ambapo walitoa wana wao na binti zao
kafara kwa Moleki, ingawa kamwe sikuamuru, wala halikuingia akilini mwangu,
kwamba watafanya chukizo kama hilo na kumfanya Yuda atende dhambi.
36 "Mnasema kuhusu mji huu, 'Kwa upanga, njaa na tauni, mji utatiwa mkononi
mwa mfalme wa Babeli,' lakini hili ndilo Bwana, Mungu wa Israeli asemalo:
37 Hakika nitawakusanya kutoka nchi zote nilizowafukuzia katika hasira yangu kali
na ghadhabu yangu kuu, nitawarudisha mahali hapa na kuwaruhusu waishi kwa
salama. 38 Watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao. 39 Nitawapa moyo
mmoja na kutenda pamoja, ili kwamba waniche daima kwa mema yao wenyewe
na kwa mema ya watoto wao baada yao. 40 Nitafanya nao agano la milele: Kamwe
sitaacha kuwatendea mema, nami nitawavuvia kunicha mimi, ili kamwe wasigeukie
mbali nami. 41 Nitafurahia kuwatendea mema, na kwa hakika nitawapanda katika
nchi hii kwa moyo wangu wote na roho yangu yote.
42 "Hili ndilo asemalo Bwana: Kama nilivyoleta maafa haya makubwa kwa watu
hawa, ndivyo nitakavyowapa mafanikio niliyowaahidi. 43 Kwa mara nyingine tena
mashamba yatanunuliwa katika nchi hii ambayo mlisema, 'Imekuwa ukiwa, isiyofaa,
isiyo na watu wala wanyama, kwa sababu imetiwa mikononi mwa Wakaldayo.'
44 Mashamba yatanunuliwa kwa fedha, na hati zitatiwa sahihi, zitatiwa muhuri na
kushuhudiwa katika nchi ya Benyamini, katika vijiji vinavyoizunguka Yerusalemu,
katika miji ya Yuda na katika miji ya nchi ya vilima, sehemu za magharibi katika
miji ya tambarare na katika Negebu, kwa sababu nitarudisha tena mafanikio yao,†
asema Bwana."

† **32:44** Au: nitawarudisha tena kutoka utumwani.

33

Ahadi Ya Kurudishwa

1 Wakati Yeremia alipokuwa angali amefungwa kwenye ua wa walinzi, neno la
BWANA lilimjia mara ya pili kusema: 2 “Hili ndilo BWANA asemalo, yeye aliyeumba
dunia, BWANA aliyeifanya na kuithibitisha, BWANA ndilo jina lake: 3 ‘Niite nami
nitakuitika na kukuambia mambo makuu na yasiyochunguzika, usiyoyajua.’ 4 Kwa
maana hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, asemalo kuhusu nyumba katika mji
huu na majumba ya kifalme ya Yuda yaliyobomolewa ili yatumiwe dhidi ya kule
kuzungukwa na jeshi na upanga 5 katika kupigana na Wakaldayo: ‘Zitajazwa na maiti
za watu nitakaowachinja katika hasira na ghadhabu yangu. Nitauficha uso wangu
kwa sababu ya maovu yake yote.

6 “ ‘Hata hivyo, nitauletea afya na uponyaji, nitawaponya watu wangu na
kuwafanya wafurahie amani tele na salama. 7 Nitawarudisha Yuda na Israeli
kutoka nchi ya kutekwa kwao, na kuwajenga tena kama walivyokuwa hapo awali.
8 Nitawatakasa dhambi zote walizofanya dhidi yangu, na nitawasamehe dhambi zote
za uasi dhidi yangu. 9 Kisha mji huu utaniletea utukufu, furaha, sifa na heshima
mbele ya mataifa yote ya dunia yatakayosikia mambo yote mazuri ninayoufanyia.
Nao watashangaa na kutetemeka kwa ajili ya wingi wa mafanikio na amani
nitakayoupatia.’

10 “Hili ndilo asemalo BWANA: ‘Mnasema kuhusu mahali hapa kwamba, “Ni mahali
palipoachwa ukiwa, pasipo na wanadamu wala wanyama.” Lakini katika miji
ya Yuda na barabara za Yerusalemu ambazo zimeachwa, ambazo hazikaliwi na
wanadamu wala wanyama, huko kutasikika kwa mara nyingine 11 sauti za shangwe
na furaha, sauti za bibi na bwana arusi, na sauti za wale waletao sadaka za shukrani
katika nyumba ya BWANA, wakisema,

“ ‘ “Mshukuruni BWANA Mwenye Nguvu Zote,
kwa maana BWANA ni mwema;
upendo wake wadumu milele.”

Kwa kuwa nitairudishia nchi baraka kama zilivyokuwa hapo awali,’ asema BWANA.

12 “Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu Zote: ‘Mahali hapa, ambapo ni ukiwa,
pasipo na wanadamu wala wanyama: katika miji yake, patakuwepo tena malisho
kwa ajili ya wachungaji kupumzisha makundi yao ya kondoo. 13 Katika miji ya nchi ya
vilima, ya vilima vya magharibi na ya Negebu, katika nchi ya Benyamini, katika vijiji
vinavyoizunguka Yerusalemu na katika miji ya Yuda, makundi ya kondoo yatapita
tena chini ya mkono wa yeye ayahesabuye,’ asema BWANA.

14 “ ‘Siku zinakuja,’ asema BWANA, ‘wakati nitakapotimiza ahadi yangu ya rehema
niliyoifanya kwa nyumba ya Israeli na kwa nyumba ya Yuda.

15 “ ‘Katika siku hizo na wakati huo
nitalifanya Tawi la haki lichipuke kutoka ukoo wa Daudi,
naye atafanya lile lililo haki na sawa
katika nchi.
16 Katika siku hizo, Yuda ataokolewa
na Yerusalemu ataishi salama.
Hili ndilo jina atakaloitwa:
BWANA Haki Yetu.’

17 Kwa maana hili ndilo asemalo BWANA: ‘Daudi kamwe hatakosa mtu wa kukalia kiti
cha enzi cha nyumba ya Israeli, 18 wala hata makuhani, ambao ni Walawi, kamwe
hawatakosa mtu wa kusimama mbele zangu daima ili kutoa sadaka za kuteketezwa,
ili kuteketeza sadaka ya nafaka na kutoa dhabihu.’ ”

19 Neno la BWANA likamjia Yeremia kusema: 20 “Hili ndilo asemalo BWANA: ‘Ikiwa
mtaweza kuvunja agano langu kuhusu usiku na mchana, ili usiku na mchana

visiwepo kwa nyakati zake, 21 basi agano langu na Daudi mtumishi wangu, na
agano langu na Walawi ambao ni makuhani wanaohudumu mbele zangu, linaweza
kuvunjwa, na Daudi hatakuwa tena na mzao wa kutawala katika kiti chake cha enzi.
22 Nitawafanya wazao wa Daudi mtumishi wangu na Walawi wanaohudumu mbele
zangu wengi, wasioweza kuhesabika kama nyota za angani, tena wasiopimika kama
mchanga wa ufuoni mwa bahari.' "

23 Neno la Bwana likamjia Yeremia kusema: 24 "Je, hujasikia kwamba watu
hawa wanasema, 'Bwana amezikataa zile falme mbili alizozichagua?' Kwa hiyo
wamewadharau watu wangu, na hawawaoni tena kama taifa. 25 Hili ndilo asemalo
Bwana: 'Kama sijathibitisha agano langu na usiku na mchana, na kuziweka wakfu
sheria za mbingu na nchi, 26 basi nitawakataa wazao wa Yakobo na Daudi mtumishi
wangu, na sitachagua mmoja wa wanawe kutawala juu ya wazao wa Abrahamu, Isaki
na Yakobo. Kwa maana nitawarudisha kutoka nchi ya kutekwa kwao na kuwaonea
huruma.' "

34

Onyo Kwa Sedekia

1 Wakati Nebukadneza mfalme wa Babeli na jeshi lake lote, pamoja na falme zote
na mataifa katika himaya aliyotawala walipokuwa wakipigana dhidi ya Yerusalemu
pamoja na miji yote inayoizunguka, neno hili lilimjia Yeremia kutoka kwa Bwana:
2 "Hili ndilo asemalo Bwana, Mungu wa Israeli, kusema: Nenda kwa Sedekia
mfalme wa Yuda umwambie, 'Hili ndilo asemalo Bwana: Ninakaribia kuutia mji huu
mikononi mwa mfalme wa Babeli, naye atauteketeza kwa moto. 3 Hutaweza kuepuka
mkono wake, bali hakika utatekwa na kukabidhiwa kwake. Utamwona mfalme wa
Babeli kwa macho yako mwenyewe, naye atazungumza nawe ana kwa ana. Nawe
utakwenda Babeli.
4 " 'Lakini sikia ahadi ya Bwana, ee Sedekia mfalme wa Yuda. Hili ndilo asemalo
Bwana kukuhusu: Hutakufa kwa upanga, 5 utakufa kwa amani. Kama vile watu
walivyowasha moto wa maziko kwa heshima ya baba zako, wafalme waliokutangulia,
ndivyo watu watakavyowasha moto kwa heshima yako na kuomboleza, wakisema:
"Ole, Ee Bwana!" Mimi mwenyewe ninaweka ahadi hii, asema Bwana.' "

6 Ndipo nabii Yeremia akamwambia Sedekia mfalme wa Yuda mambo haya yote
huko Yerusalemu, 7 wakati jeshi la mfalme wa Babeli lilipokuwa likipigana dhidi ya
Yerusalemu na miji mingine ya Yuda ambayo bado ilikuwa imara, yaani Lakishi na
Azeka. Hii ilikuwa miji pekee yenye ngome iliyobaki katika Yuda.

Uhuru Kwa Watumwa

8 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa Bwana, baada ya Mfalme Sedekia
kufanya agano na watu wote huko Yerusalemu ili kutangaza uhuru kwa watumwa.
9 Kila mmoja alipaswa kuwaacha huru watumwa wake wa Kiebrania, wanawake
na wanaume. Hakuna yeyote aliyeruhusiwa kumshikilia Myahudi mwenzake
kama mtumwa. 10 Kwa hiyo maafisa wote na watu walioingia katika agano hili
wakakubali kwamba watawaacha huru watumwa wao wa kiume na wa kike, na
hawatawashikilia tena kama watumwa. Wakakubali na wakawaacha huru. 11 Lakini
baadaye wakabadili mawazo yao, na kuwarudisha wale watumwa waliokuwa
wamewaacha huru, wakawafanya tena watumwa.

12 Ndipo neno la Bwana likamjia Yeremia kusema: 13 "Hili ndilo asemalo Bwana,
Mungu wa Israeli: Nilifanya agano na baba zenu nilipowatoa Misri, kutoka nchi ya
utumwa. Nilisema, 14 'Kila mwaka wa saba, kila mmoja wenu ni lazima amwache
huru mtumwa ambaye ni Mwebrania mwenzenu aliyejiuza kwenu. Baada ya
kukutumikia kwa miaka sita, ni lazima umwache huru aende zake.' Hata hivyo baba

zenu hawakunisikiliza wala kunijali. 15 Hivi karibuni tu mlitubu na kufanya yaliyo
sawa machoni pangu: Kila mmoja wenu aliwatangazia uhuru Waebrania wake. Hata
mlifanya agano mbele zangu ndani ya nyumba iitwayo kwa Jina langu. 16 Lakini
sasa mmegeuka na kulinajisi jina langu. Kila mmoja wenu amemrudisha mtumwa
wa kiume na wa kike ambao mlikuwa mmewaacha huru waende zao walikotaka.
Mmewalazimisha kuwa watumwa wenu tena.

17 "Kwa hiyo, hili ndilo asemalo Bwana: Hamkunitii mimi. Hamkutangaza uhuru
kwa ndugu zenu. Hivyo sasa, ninawatangazia ninyi 'uhuru,' asema Bwana: 'uhuru'
ili kuanguka kwa upanga, tauni na njaa. Nitawafanya mwe chukizo kwa falme zote za
dunia. 18 Watu waliovunja agano langu, na ambao hawakutunza masharti ya agano
walilofanya mbele zangu, nitawafanya kama ndama waliyemkata vipande viwili,
kisha wakatembea kati ya vile vipande vya huyo ndama. 19 Viongozi wa Yuda na
Yerusalemu, maafisa wa mahakama, makuhani na watu wote wa nchi waliopita kati
ya vile vipande vya ndama, 20 nitawatia mikononi mwa adui zao wanaotafuta uhai
wao. Maiti zao zitakuwa chakula cha ndege wa angani na wanyama wa nchi.

21 "Nitamtia Sedekia mfalme wa Yuda na maafisa wake mikononi mwa adui zao
wanaotafuta uhai wao, kwa jeshi la mfalme wa Babeli, lililokuwa limeondoka kwenu.
22 Nitatoa amri, asema Bwana, nami nitawarudisha tena katika mji huu. Watapigana
dhidi yake, wautwae na kuuteketeza kwa moto. Nami nitaiangamiza miji ya Yuda
hivyo pasiwe na yeyote atakayeweza kuishi humo."

35

Warekabi Wasifiwa

1 Hili ndilo neno lililomjia Yeremia kutoka kwa Bwana, wakati wa utawala wa
Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda: 2 "Nenda kwa jamaa ya Warekabi,
uwaalike waje kwenye moja ya vyumba vya pembeni vya nyumba ya Bwana, na
uwape divai wanywe."

3 Basi nikaenda kumwita Yaazania mwana wa Yeremia, mwana wa Habazinia, na
ndugu zake na wanawe wote, yaani jamaa nzima ya Warekabi. 4 Nikawaleta katika
nyumba ya Bwana, ndani ya chumba cha wana wa Hanani mwana wa Igdalia mtu
wa Mungu. Kilikuwa karibu na chumba cha maafisa, ambacho kilikuwa juu ya kile
cha Maaseya mwana wa Shalumu, aliyekuwa bawabu. 5 Kisha nikaweka mabakuli
yaliyojaa divai na baadhi ya vikombe mbele ya watu wa jamaa ya Warekabi na
kuwaambia, "Kunyweni divai."

6 Lakini wao wakajibu, "Sisi hatunywi divai, kwa sababu baba yetu Yonadabu
mwana wa Rekabu, alitupa agizo hili: 'Ninyi wala wazao wenu kamwe msinywe
divai. 7 Pia msijenge nyumba kamwe, wala kuotesha mbegu au kupanda mashamba
ya mizabibu. Kamwe msiwe na kitu chochote katika hivi, lakini siku zote lazima
muishi kwenye mahema. Ndipo mtakapoishi kwa muda mrefu katika nchi ambayo
ninyi ni wahamiaji.' 8 Tumetii kila kitu ambacho baba yetu Yonadabu mwana wa
Rekabu alituamuru. Sisi wenyewe wala wake zetu wala wana wetu na binti zetu
kamwe hatujanywa divai 9 wala kujenga nyumba za kuishi au kuwa na mashamba
ya mizabibu, mashamba au mazao. 10 Tumeishi katika mahema na tumetii kikamilifu
kila kitu alichotuamuru baba yetu Yonadabu. 11 Lakini wakati Nebukadneza mfalme
wa Babeli alipoivamia nchi hii, tulisema, 'Njooni, lazima twende Yerusalemu ili
kukimbia majeshi ya Wakaldayo na ya Washamu.' Kwa hiyo tumeishi Yerusalemu."

12 Ndipo neno la Bwana likamjia Yeremia kusema: 13 "Hili ndilo Bwana Mwenye
Nguvu Zote, aliye Mungu wa Israeli, asemalo: Nenda ukawaambie watu wa Yuda
na watu wa Yerusalemu, 'Je, hamwezi kujifunza kutoka kwa wana wa Rekabu, na
kuyatii maneno yangu?' asema Bwana. 14 'Yonadabu mwana wa Rekabu aliwaagiza

wanawe wasinywe divai, na agizo hilo wamelishika mpaka leo hawanywi divai, kwa
sababu wanatii amri ya baba yao. Lakini nimenena nanyi tena na tena, lakini
hamkunitii mimi. 15 Tena na tena nimewatuma watumishi wangu wote manabii
kwenu. Wakasema, "Kila mmoja wenu ni lazima ageuke na kuacha njia zake mbaya,
na kuyatengeneza matendo yake. Msifuate miungu mingine ili kuitumikia. Ndipo
mtakapoishi katika nchi niliyowapa ninyi na baba zenu." Lakini hamkujali wala
kunisikiliza. 16 Wazao wa Yonadabu mwana wa Rekabu walitimiza amri ambayo
baba yao aliwapa, lakini watu hawa hawakunitii mimi.'
17 "Kwa hiyo, hili ndilo Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli,
asemalo: 'Sikilizeni! Nitaleta juu ya Yuda na juu ya kila mmoja aishiye Yerusalemu
kila aina ya maafa niliyotamka dhidi yao. Nilinena nao, lakini hawakusikiliza.
Niliwaita, lakini hawakujibu.' "
18 Kisha Yeremia akaiambia jamaa ya Warekabi, "Hili ndilo asemalo Bwana
Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli: 'Mmetii amri ya baba yenu Yonadabu, na
mmefuata mafundisho yake yote na mmefanya kila kitu alichowaamuru.' 19 Kwa
hiyo hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo: 'Yonadabu
mwana wa Rekabu hatakosa kamwe kuwa na mtu wa kunitumikia mimi.' "

36

Yehoyakimu Achoma Kitabu Cha Yeremia

1 Katika mwaka wa nne wa Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, neno
hili lilimjia nabii Yeremia kutoka kwa Bwana, kusema: 2 "Chukua kitabu uandike
ndani yake maneno yote niliyonena nawe kuhusu Israeli, Yuda na mataifa mengine
yote, tangu nilipoanza kunena nawe wakati wa utawala wa Yosia hadi sasa. 3 Labda
watu wa Yuda watakaposikia juu ya kila maafa ninayokusudia kuwapiga nayo, kila
mmoja wao atageuka kutoka njia zake mbaya, kisha nitasamehe uovu wao na dhambi
yao."
4 Hivyo Yeremia akamwita Baruku mwana wa Neria, naye Yeremia alipokuwa
akiyakariri maneno yote aliyoyasema Bwana, Baruku akayaandika katika kitabu.
5 Kisha Yeremia akamwambia Baruku, "Nimezuiliwa, mimi siwezi kuingia katika
Hekalu la Bwana. 6 Basi wewe nenda katika nyumba ya Bwana siku ya kufunga,
uwasomee watu maneno ya Bwana kutoka kitabu hiki yale uliyoyaandika kutoka
kinywani mwangu. Wasomee watu wote wa Yuda waliofika kutoka miji yao. 7 Labda
wataomba na kusihi mbele za Bwana na kila mmoja akageuka kutoka njia zake
mbaya, kwa sababu hasira na ghadhabu zilizotamkwa dhidi ya watu hawa na Bwana
ni kubwa."
8 Baruku mwana wa Neria akafanya kila kitu nabii Yeremia alichomwambia
kufanya. Alisoma maneno ya Bwana katika Hekalu la Bwana kutoka kile kitabu.
9 Katika mwezi wa tisa, mnamo mwaka wa tano wa Yehoyakimu mwana wa Yosia
mfalme wa Yuda, wakati wa kufunga mbele za Bwana, ilitangazwa kwa watu wote
walioko Yerusalemu, na wale wote waliokuwa wamekuja kutoka miji ya Yuda.
10 Kutoka chumba cha Gemaria mwana wa Shafani mwandishi, kilichokuwa katika
ua wa juu kwenye ingilio la Lango Jipya la Hekalu, Baruku akawasomea watu wote
waliokuwa katika Hekalu la Bwana maneno ya Yeremia kutoka kwenye kile kitabu.
11 Basi Mikaya mwana wa Gemaria, mwana wa Shafani, aliposikia maneno yote ya
Bwana kutoka kwenye kile kitabu, 12 alishuka hadi kwenye chumba cha mwandishi
kwenye jumba la kifalme, mahali walipokuwa wameketi maafisa wote: yaani
Elishama mwandishi, Delaya mwana wa Shemaya, Elnathani mwana wa Akbori,
Gemaria mwana wa Shafani, Sedekia mwana wa Hanania, na maafisa wengine
wote. 13 Baada ya Mikaya kuwaambia kila kitu ambacho alikuwa amesikia Baruku

akiwasomea watu kutoka kwenye kile kitabu, 14 maafisa wote wakamtuma Yehudi
mwana wa Nethania, mwana wa Shelemia, mwana wa Kushi, kumwambia Baruku,
"Leta hicho kitabu ambacho umewasomea watu, nawe mwenyewe uje." Ndipo
Baruku mwana wa Neria akawaendea akiwa na hicho kitabu mkononi mwake.
15 Wakamwambia, "Tafadhali, keti na utusomee hicho kitabu."

Ndipo Baruku akawasomea kile kitabu. 16 Walipoyasikia maneno hayo yote,
wakatazamana wao kwa wao kwa woga na kumwambia Baruku, "Lazima tutoe
taarifa ya maneno haya yote kwa mfalme." 17 Kisha wakamuuliza Baruku, "Tuambie,
uliandikaje haya yote? Je, yalitoka kinywani mwa Yeremia?"

18 Baruku akajibu, "Ndiyo, maneno haya yote yalitoka kinywani mwa Yeremia,
nami nikayaandika kwa wino katika hiki kitabu."

19 Ndipo wale maafisa wakamwambia Baruku, "Wewe na Yeremia nendeni
mkajifiche. Mtu yeyote asijue mahali mlipo."

20 Baada ya kuhifadhi kile kitabu ndani ya chumba cha Elishama mwandishi,
wakamwendea mfalme katika ua wa nje na kumwarifu kila kitu. 21 Mfalme
akamtuma Yehudi akachukue kile kitabu. Yehudi akakileta hicho kitabu kutoka
kwenye chumba cha Elishama mwandishi, na akakisoma mbele ya mfalme na
maafisa wakiwa wamesimama kando ya mfalme. 22 Ulikuwa mwezi wa tisa, na
mfalme alikuwa ameketi chumba cha wakati wa baridi akiota moto. 23 Hata ikawa
kila wakati Yehudi alipomaliza kusoma kurasa tatu au nne za hicho kitabu, mfalme
alizikata kwa kisu cha mwandishi na kuzitupia motoni, hadi kitabu chote kikateketea.
24 Mfalme na watumishi wake wote waliosikia yote yaliyosomwa hawakuonyesha
hofu yoyote, wala hawakuyararua mavazi yao. 25 Hata ingawa Elnathani, Delaya na
Gemaria walimsihi mfalme asikichome kile kitabu, yeye hakuwasikiliza. 26 Badala
yake, mfalme akamwamuru Yerameeli, mwana wa mfalme, Seraya mwana wa
Azrieli, na Shelemia mwana wa Abdeeli kuwakamata mwandishi Baruku na nabii
Yeremia. Lakini BWANA alikuwa amewaficha.

27 Baada ya mfalme kuchoma kile kitabu kilichokuwa na yale maneno Baruku
aliyokuwa ameyaandika kutoka kinywani mwa Yeremia, neno la BWANA lilimjia
Yeremia likisema: 28 "Chukua kitabu kingine na uandike juu yake maneno yote
yaliyokuwa katika kile kitabu cha kwanza, ambacho Yehoyakimu mfalme wa Yuda
amekiteketeza kwa moto. 29 Mwambie pia Yehoyakimu mfalme wa Yuda, 'Hili ndilo
asemalo BWANA: Ulikiteketeza kile kitabu ukasema, "Kwa nini uliandika kwenye
kitabu kwamba kwa hakika mfalme wa Babeli angekuja na kuangamiza nchi hii, na
kuwakatilia mbali watu na wanyama kutoka humo?" 30 Kwa hiyo, hili ndilo asemalo
BWANA kuhusu Yehoyakimu mfalme wa Yuda: Hatakuwa na mtu yeyote atakayekalia
kiti cha enzi cha Daudi; maiti yake itatupwa nje kwenye joto wakati wa mchana
na kupigwa na baridi wakati wa usiku. 31 Nitamwadhibu yeye, watoto wake na
watumishi wake kwa ajili ya uovu wao. Nitaleta juu yao na wote waishio Yerusalemu
na watu wa Yuda kila maafa niliyoyasema dhidi yao, kwa sababu hawajasikiliza.' "

32 Kisha Yeremia akachukua kitabu kingine na kumpa mwandishi Baruku mwana
wa Neria, naye kama Yeremia alivyosema, Baruku akaandika juu yake maneno yote
ya kile kitabu ambacho Yehoyakimu mfalme wa Yuda alikuwa amekichoma moto, na
maneno mengine mengi yaliyofanana na hayo yaliyoongezewa humo.

37

Yeremia Gerezani

1 Sedekia mwana wa Yosia akafanywa kuwa mfalme wa Yuda na Nebukadneza
mfalme wa Babeli, naye akatawala mahali pa Yehoyakini* mwana wa Yehoyakimu.

* **37:1** Yehoyakini ni jina jingine la Yekonia au Konia.

[2] Lakini sio Sedekia, wala watumishi wake, wala watu wa nchi walisikiliza maneno ya Bwana aliyonena kupitia kwa nabii Yeremia.
[3] Hata hivyo, Mfalme Sedekia akamtuma Yehukali mwana wa Shelemia, pamoja na kuhani Sefania mwana wa Maaseya kwa nabii Yeremia na ujumbe huu: "Tafadhali utuombee kwa Bwana, Mungu wetu."
[4] Wakati huu Yeremia alikuwa huru kuingia na kutoka katikati ya watu, kwa sababu alikuwa bado hajatiwa gerezani.
[5] Jeshi la Farao lilikuwa limetoka Misri, nao Wakaldayo waliokuwa wameuzunguka Yerusalemu kwa majeshi waliposikia taarifa kuhusu jeshi hilo walijiondoa Yerusalemu.
[6] Ndipo neno la Bwana likamjia nabii Yeremia kusema:
[7] "Hili ndilo asemalo Bwana, Mungu wa Israeli: Mwambie mfalme wa Yuda aliyekutuma uniulize mimi, 'Jeshi la Farao lililotoka kuja kukusaidia litarudi katika nchi yake yenyewe, yaani Misri.
[8] Kisha Wakaldayo watarudi na kushambulia mji huu, watauteka na kuuchoma moto.'
[9] "Hili ndilo Bwana asemalo: Msijidanganye wenyewe mkifikiri, 'Hakika Wakaldayo watatuacha na kwenda zao.' Hakika hawatawaacha!
[10] Hata kama mngelishinda jeshi lote la Wakaldayo linalowashambulia ninyi, na wakawa ni watu waliojeruhiwa tu waliobaki kwenye mahema yao, wangetoka na kuuchoma mji huu moto."
[11] Baada ya jeshi la Wakaldayo kujiondoa kutoka Yerusalemu kwa sababu ya jeshi la Farao,
[12] Yeremia akaanza kuondoka mjini ili kwenda nchi ya Benyamini ili akapate sehemu yake ya milki miongoni mwa watu huko.
[13] Lakini alipofika kwenye Lango la Benyamini, mkuu wa walinzi, ambaye jina lake lilikuwa Iriya mwana wa Shelemia mwana wa Hanania, akamkamata Yeremia na kusema, "Wewe unakwenda kujiunga na Wakaldayo!"
[14] Yeremia akasema, "Hiyo si kweli, mimi sijiungi na Wakaldayo." Lakini Iriya hakumsikiliza; badala yake, akamkamata Yeremia na kumpeleka kwa maafisa.
[15] Wakamkasirikia Yeremia, wakaamuru apigwe, na akafungwa katika nyumba ya Yonathani mwandishi waliyokuwa wameifanya gereza.
[16] Yeremia akawekwa kwenye chumba kilichofukuliwa chini, kilichojengwa kwa zege ndani ya gereza chini ya ngome, akakaa huko kwa muda mrefu.
[17] Kisha Mfalme Sedekia akatumana aletwe katika jumba la kifalme, mahali alipomuuliza kwa siri, "Je, kuna neno lolote kutoka kwa Bwana?"
Yeremia akajibu, "Ndiyo, utatiwa mikononi mwa mfalme wa Babeli."
[18] Kisha Yeremia akamwambia Mfalme Sedekia, "Nimefanya kosa gani dhidi yako na maafisa wako au watu hawa, hata ukanitia gerezani?
[19] Wako wapi manabii wako waliokutabiria wakisema, 'Mfalme wa Babeli hatakushambulia wewe wala nchi hii?'
[20] Lakini sasa, bwana wangu mfalme, tafadhali sikiliza. Niruhusu nilete maombi yangu mbele yako, usinirudishe kwenye nyumba ya Yonathani mwandishi, nisije nikafia humo."
[21] Ndipo Mfalme Sedekia akatoa maagizo Yeremia awekwe katika ua wa walinzi, na apewe mkate kutoka mitaa ya waokaji kila siku mpaka mikate yote katika mji itakapokwisha. Kwa hiyo Yeremia akabaki katika ua wa walinzi.

38

Yeremia Atupwa Kwenye Kisima

[1] Shefatia mwana wa Matani, na Gedalia mwana wa Pashuri, na Yehukali mwana wa Shelemia, na Pashuri mwana wa Malkiya wakasikia kile Yeremia alichokuwa akiwaambia watu wote wakati aliposema,
[2] "Hili ndilo asemalo Bwana: 'Yeyote akaaye ndani ya mji huu atakufa kwa upanga, njaa au tauni, lakini yeyote atakayejisalimisha kwa Wakaldayo ataishi. Atakayeyatoa maisha yake kama nyara,

ataishi.’ 3 Tena hili ndilo asemalo Bwana: ‘Mji huu kwa hakika utatiwa mikononi
mwa jeshi la mfalme wa Babeli, ambaye atauteka.’ ”

4 Ndipo maafisa wakamwambia mfalme, “Mtu huyu imempasa kuuawa.
Anawakatisha tamaa askari waliobaki katika mji huu, vivyo hivyo na watu wote
pia, kwa ajili ya mambo anayowaambia. Mtu huyu hawatakii mema watu hawa, bali
maangamizi yao.”

5 Mfalme Sedekia akajibu, “Yeye yuko mikononi mwenu! Mfalme hawezi kufanya
lolote kuwapinga ninyi.”

6 Basi wakamchukua Yeremia na kumtia kwenye kisima cha Malkiya, mwana wa
mfalme, kilichokuwa katika ua wa walinzi. Wakamteremsha Yeremia kwa kamba
ndani ya kisima. Hakikuwa na maji ndani yake, ila tope tu, naye Yeremia akazama
ndani ya matope.

7 Lakini Ebed-Meleki Mkushi, aliyekuwa afisa katika jumba la kifalme, akasikia
kuwa walikuwa wamemtia Yeremia ndani ya kisima. Wakati mfalme alipokuwa
ameketi katika Lango la Benyamini, 8 Ebed-Meleki akatoka nje ya jumba la kifalme
na kumwambia, 9 “Mfalme bwana wangu, watu hawa wamefanya uovu kwa yote
waliomtendea nabii Yeremia. Wamemtupa ndani ya kisima, mahali ambapo atakufa
kwa njaa wakati ambapo hakuna chakula popote katika mji.”

10 Basi mfalme akamwamuru Ebed-Meleki Mkushi, akisema, “Chukua watu
thelathini kutoka hapa pamoja nawe, mkamtoe nabii Yeremia huko kwenye kisima
kabla hajafa.”

11 Basi Ebed-Meleki akawachukua watu pamoja naye, wakaenda mpaka kwenye
chumba kilichoko chini ya hazina ndani ya jumba la kifalme. Akachukua matambaa
makuukuu pamoja na nguo zilizochakaa kutoka huko, na kumshushia Yeremia kwa
kamba ndani ya kisima. 12 Ebed-Meleki Mkushi akamwambia Yeremia, “Weka haya
matambaa makuukuu na hizo nguo zilizochakaa makwapani ili kuzuia kamba.”
Yeremia akafanya hivyo, 13 nao wakamvuta juu kwa kamba na kumtoa katika kisima.
Yeremia akakaa katika ua wa walinzi.

Sedekia Amhoji Yeremia Tena

14 Ndipo Mfalme Sedekia akatuma watu wamwitie nabii Yeremia wamlete kwake
kwenye ingilio la tatu la Hekalu la Bwana. Mfalme akamwambia Yeremia, “Ninataka
kukuuliza jambo fulani, usinifiche kitu chochote.”

15 Yeremia akamwambia Sedekia, “Nikikupa jibu, je, hutaniua? Hata kama
nikikupa shauri, wewe hutanisikiliza.”

16 Lakini Mfalme Sedekia akamwapia Yeremia kiapo hiki kwa siri, akisema, “Hakika
kama aishivyo Bwana, ambaye ametupa pumzi, sitakuua wala sitakutia mikononi
mwa wale wanaotafuta uhai wako.”

17 Kisha Yeremia akamwambia Sedekia, “Hili ndilo asemalo Bwana Mungu Mwenye
Nguvu Zote, Mungu wa Israeli: ‘Ikiwa utajisalimisha kwa maafisa wa mfalme wa
Babeli, maisha yako yatasalimika, na mji huu hautateketezwa kwa moto. Pia wewe
na jamaa yako mtaishi. 18 Lakini ikiwa hutajisalimisha kwa maafisa wa mfalme wa
Babeli, mji huu utatiwa mikononi mwa Wakaldayo na watauteketeza kwa moto, nawe
mwenyewe hutaweza kujiokoa mikononi mwao.’ ”

19 Mfalme Sedekia akamwambia Yeremia, “Ninawaogopa Wayahudi ambao
wamekimbilia kwa Wakaldayo, kwa kuwa Wakaldayo wanaweza kunitia mikononi
mwao, nao wakanitenda vibaya.”

20 Yeremia akajibu, “Hawatakutia mikononi mwao. Mtii Bwana kwa kufanya
kile ninachokuambia. Kisha utafanikiwa na maisha yako yatakuwa salama.
21 Lakini ukikataa kujisalimisha, hili ndilo Bwana alilonifunulia: 22 Wanawake wote

walioachwa katika jumba la kifalme la mfalme wa Yuda wataletwa mbele ya maafisa
wa mfalme wa Babeli. Wanawake hao watakuambia:
“ ‘Walikupotosha na kukushinda,
wale rafiki zako uliowaamini.
Miguu yako imezama matopeni;
rafiki zako wamekuacha.’
23 “Wake zako wote na watoto wataletwa na kutiwa mikononi mwa Wakaldayo.
Wewe mwenyewe hutaweza kujiokoa mikononi mwao. Lakini utatekwa na mfalme
wa Babeli, na mji huu utateketezwa kwa moto.”
24 Kisha Sedekia akamwambia Yeremia, “Usiruhusu mtu yeyote ajue kuhusu haya
mazungumzo, la sivyo utakufa. 25 Maafisa wakisikia kwamba nimezungumza nawe,
nao wakakujia na kusema, ‘Tuambie kile ulichozungumza na mfalme na kile mfalme
alichokuambia, usitufiche au sivyo tutakuua,’ 26 basi waambie, ‘Nilikuwa ninamsihi
mfalme asinirudishe kwenye nyumba ya Yonathani nisije nikafia humo.’ ”
27 Maafisa wote wakamjia Yeremia na kumuuliza, naye Yeremia akawaambia kila
kitu mfalme alichomwagiza kusema. Kisha hawakusema lolote zaidi na Yeremia kwa
sababu hakuna yeyote aliyesikia mazungumzo yake na mfalme.
28 Naye Yeremia akabaki katika ua wa walinzi hadi siku Yerusalemu ilipotekwa.

39

Anguko La Yerusalemu

1 Hivi ndivyo Yerusalemu ilivyotwaliwa: Katika mwaka wa tisa wa utawala wa
Mfalme Sedekia wa Yuda, katika mwezi wa kumi, Nebukadneza mfalme wa Babeli
akiwa na jeshi lake lote alifanya vita dhidi ya Yerusalemu na akauzunguka mji.
2 Katika siku ya tisa ya mwezi wa nne wa mwaka wa kumi na moja wa utawala
wa Sedekia, ukuta wa mji ulibomolewa. 3 Kisha maafisa wote wa mfalme wa
Babeli wakaja na kuketi kwenye Lango la Kati, nao ni: Nergal-Shareza wa Samgari,
Nebo-Sarsekimu afisa mkuu, Nergal-Shareza afisa mwenye cheo cha juu, na maafisa
wengine wote wa mfalme wa Babeli. 4 Mfalme Sedekia wa Yuda na askari wote
walipowaona, wakakimbia na kuondoka mjini usiku kwa njia ya bustani ya mfalme,
kupitia lango lililokuwa kati ya kuta mbili, wakaelekea Araba.[*]
5 Lakini jeshi la Wakaldayo likawafuatia na kumpata Sedekia katika sehemu
tambarare za Yeriko. Wakamkamata na kumpeleka kwa Nebukadneza mfalme wa
Babeli huko Ribla, katika nchi ya Hamathi, mahali ambapo alimtangazia hukumu.
6 Huko Ribla, mfalme wa Babeli aliwachinja wana wa Sedekia mbele ya macho yake,
na pia akawaua wakuu wote wa Yuda. 7 Kisha akayang’oa macho ya Sedekia na
kumfunga kwa pingu za shaba na kumpeleka Babeli.
8 Jeshi la Wakaldayo likachoma moto jumba la kifalme na nyumba za watu, na
kuzibomoa kuta za Yerusalemu. 9 Nebuzaradani kiongozi wa walinzi wa mfalme
akawachukua na kuwapeleka uhamishoni Babeli watu waliokuwa wamebaki ndani
ya mji, pamoja na wale waliokuwa wamejisalimisha kwake, na watu wengine wote.
10 Lakini Nebuzaradani kiongozi wa walinzi aliwabakiza baadhi ya watu maskini
katika nchi ya Yuda, ambao hawakuwa na kitu. Naye wakati huo akawapa mashamba
ya mizabibu na mashamba mengine.
11 Basi, Nebukadneza mfalme wa Babeli alikuwa ametoa maagizo kuhusu Yeremia
kupitia Nebuzaradani kiongozi wa walinzi wa mfalme akisema: 12 “Mchukue
umtunze. Usimdhuru, lakini umfanyie chochote anachotaka.” 13 Basi Nebuzaradani
kiongozi wa walinzi, Nebushazbani afisa mkuu, Nergal-Shareza afisa wa cheo cha
juu, na maafisa wengine wote wa mfalme wa Babeli 14 wakatuma watu kumwondoa

* **39:4** Au: kuelekea Bonde la Yordani.

Yeremia kutoka ua wa walinzi. Wakamkabidhi kwa Gedalia mwana wa Ahikamu
mwana wa Shafani, ili amrudishe nyumbani kwake. Kwa hiyo akabaki miongoni
mwa watu wake mwenyewe.
15 Wakati Yeremia alipokuwa amezuiliwa katika ua wa walinzi, neno la Bwana
lilimjia kusema: 16 "Nenda ukamwambie Ebed-Meleki Mkushi, 'Hili ndilo Bwana
Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo: Ninakaribia kutimiza maneno
yangu dhidi ya mji huu kwa njia ya maafa, wala si kwa kuwafanikisha. Wakati
huo hayo yatatimizwa mbele ya macho yako. 17 Lakini siku hiyo nitakuokoa, asema
Bwana; hutatiwa mikononi mwa wale unaowaogopa. 18 Nitakuokoa; hutaanguka
kwa upanga, lakini maisha yako yatakuwa salama, kwa sababu unanitumaini, asema
Bwana.' "

40

Yeremia Aachiwa Huru

1 Neno likamjia Yeremia kutoka kwa Bwana baada ya Nebuzaradani kiongozi wa
walinzi wa mfalme kumfungua huko Rama. Alikuwa amemkuta Yeremia akiwa
amefungwa kwa minyororo miongoni mwa mateka wote kutoka Yerusalemu na Yuda
waliokuwa wakipelekwa uhamishoni Babeli. 2 Kiongozi wa walinzi alipomwona
Yeremia, akamwambia, "Bwana Mungu wako aliamuru maafa haya kwa mahali
hapa. 3 Sasa Bwana ameyaleta haya, amefanya sawasawa na vile alivyosema
angefanya. Yote haya yametokea kwa sababu ninyi mlifanya dhambi dhidi ya Bwana
na hamkumtii. 4 Lakini leo ninakufungua minyororo iliyo kwenye viwiko vya mikono
yako. Twende pamoja mpaka Babeli ikiwa unataka, nami nitakutunza. Lakini kama
hutaki, basi usije. Tazama, nchi yote iko mbele yako, nenda kokote unakotaka."
5 Lakini kabla Yeremia hajageuka kuondoka, Nebuzaradani akaongeza kusema, "Rudi
kwa Gedalia mwana wa Ahikamu mwana wa Shafani, ambaye mfalme wa Babeli
amemchagua awe juu ya miji ya Yuda, ukaishi naye miongoni mwa watu, au uende
popote panapokupendeza."
Kisha huyo kiongozi akampa posho yake na zawadi, akamwacha aende zake. 6 Kwa
hiyo Yeremia akaenda kwa Gedalia mwana wa Ahikamu huko Mispa, na kuishi naye
miongoni mwa watu walioachwa katika nchi.

Gedalia Auawa
(2 Wafalme 25:22-26)

7 Maafisa wote wa jeshi na watu wao waliokuwa bado wapo kwenye eneo la
wazi waliposikia kwamba mfalme wa Babeli amemteua Gedalia mwana wa Ahikamu
kuwa mtawala wa nchi, na amemweka kuwa kiongozi wa wanaume, wanawake
na watoto waliokuwa maskini zaidi katika nchi ambao hawakuchukuliwa kwenda
uhamishoni Babeli, 8 wakamjia Gedalia huko Mispa. Hawa walikuwa Ishmaeli
mwana wa Nethania, Yohanani na Yonathani wana wa Karea, Seraya mwana wa
Tanhumethi, wana wa Efai Mnetofathi, na Yezania mwana wa Mmaaka, pamoja na
watu wao. 9 Gedalia mwana wa Ahikamu mwana wa Shafani akaapa ili kuwatia
moyo wao na watu wao. Akasema: "Msiogope kuwatumikia Wakaldayo. Kaeni
katika nchi na kumtumikia mfalme wa Babeli, na itakuwa vyema kwenu. 10 Mimi
mwenyewe nitakaa Mispa ili kuwawakilisha mbele ya Wakaldayo wanaotujia, lakini
ninyi mtavuna divai, matunda ya kiangazi na mafuta, nanyi mtaweka katika vyombo
vyenu vya kuhifadhia, na kuishi katika miji mliyojitwalia."
11 Wayahudi wote waliokuwa Moabu, Amoni, Edomu na nchi nyingine zote
waliposikia kwamba mfalme wa Babeli ameacha mabaki ya watu katika Yuda na
amemweka Gedalia mwana wa Ahikamu mwana wa Shafani kuwa mtawala wao,
12 wakarudi wote katika nchi ya Yuda kwa Gedalia huko Mispa, kutoka nchi zote

ambazo walikuwa wametawanywa. Nao wakavuna divai na matunda tele wakati wa kiangazi.

13 Yohanani mwana wa Karea pamoja na maafisa wote wa jeshi waliokuwa bado
wapo kwenye eneo la wazi wakamjia Gedalia huko Mispa 14 na kumwambia, "Je,
hujui kwamba Baalisi mfalme wa Waamoni amemtuma Ishmaeli mwana wa Nethania akuue?" Lakini Gedalia mwana wa Ahikamu hakuwaamini.

15 Kisha Yohanani mwana wa Karea akamwambia Gedalia kwa siri huko Mispa, "Acha niende nikamuue Ishmaeli mwana wa Nethania, wala hakuna atakayejua. Kwa nini akuue na kusababisha Wayahudi wote waliokuzunguka watawanyike, na mabaki wa Yuda waangamie?"

16 Lakini Gedalia mwana wa Ahikamu akamwambia Yohanani mwana wa Karea, "Usifanye jambo kama hilo! Unalosema kuhusu Ishmaeli si kweli."

41

1 Katika mwezi wa saba Ishmaeli mwana wa Nethania mwana wa Elishama,
aliyekuwa wa uzao wa mfalme na pia alikuwa mmoja wa maafisa wa mfalme, akaja
pamoja na watu kumi kwa Gedalia mwana wa Ahikamu huko Mispa. Walipokuwa
wakila pamoja huko, 2 Ishmaeli mwana wa Nethania pamoja na wale watu kumi
waliokuwa pamoja naye waliinuka na kumuua Gedalia mwana wa Ahikamu mwana
wa Shafani kwa upanga, wakamuua yule ambaye mfalme wa Babeli alikuwa
amemteua awe mtawala wa nchi. 3 Ishmaeli akawaua pia Wayahudi wote waliokuwa
na Gedalia huko Mispa, pamoja na askari wa Kikaldayo waliokuwa huko.

4 Siku moja baada ya kuuawa kwa siri kwa Gedalia, kabla mtu yeyote hajafahamu
jambo hilo, 5 watu themanini waliokuwa wamenyoa ndevu zao, waliorarua nguo
zao na kujikatakata walikuja kutoka Shekemu, Shilo na Samaria wakileta sadaka
za nafaka na uvumba katika nyumba ya Bwana. 6 Ishmaeli mwana wa Nethania
akaondoka Mispa ili kwenda kuwalaki, huku akilia alipokuwa akienda. Alipokutana
nao, akasema, "Karibuni kwa Gedalia mwana wa Ahikamu." 7 Walipoingia mjini,
Ishmaeli mwana wa Nethania na wale watu waliokuwa pamoja naye wakawachinja
na kuwatupa ndani ya kisima. 8 Lakini watu kumi miongoni mwao wakamwambia
Ishmaeli, "Sisi usituue! Tuna ngano na shayiri, mafuta na asali, vilivyofichwa katika
shamba." Kwa hiyo akawaacha na hakuwaua pamoja na wale wengine. 9 Basi kile
kisima ambacho alitupa zile maiti za watu aliowaua pamoja na Gedalia kilikuwa ni kile kisima ambacho Mfalme Asa alikifanya sehemu ya ulinzi wake dhidi ya Baasha mfalme wa Israeli. Ishmaeli mwana wa Nethania akakijaza kisima hicho kwa maiti.

10 Ishmaeli akawafanya mateka watu wote ambao Nebuzaradani kiongozi wa walinzi wa mfalme alikuwa amewaacha huko Mispa na kumweka Gedalia mwana wa Ahikamu juu yao: walikuwa binti za mfalme pamoja na watu wote aliokuwa amewaacha huko. Ishmaeli mwana wa Nethania akawachukua mateka na kuondoka nao, akavuka kwenda kwa Waamoni.

11 Yohanani mwana wa Karea na maafisa wote wa jeshi waliokuwa pamoja naye
waliposikia juu ya uhalifu wote ambao Ishmaeli mwana wa Nethania alikuwa
ameufanya, 12 waliwachukua watu wao wote kwenda kupigana na Ishmaeli mwana
wa Nethania. Wakakutana naye karibu na bwawa kubwa huko Gibeoni. 13 Ikawa
watu wote waliokuwa na Ishmaeli walipomwona Yohanani mwana wa Karea
pamoja na maafisa wa jeshi waliokuwa pamoja naye, wakafurahi. 14 Watu wote
ambao Ishmaeli alikuwa amewachukua mateka huko Mispa wakageuka na kumfuata
Yohanani mwana wa Karea. 15 Lakini Ishmaeli mwana wa Nethania pamoja na watu
wake wanane wakamtoroka Yohanani na kukimbilia kwa Waamoni.

Kukimbilia Misri

16 Ndipo Yohanani mwana wa Karea pamoja na maafisa wote wa jeshi waliokuwa
pamoja naye wakawaongoza wote walionusurika kutoka Mispa, ambao walipona
kutoka mikononi mwa Ishmaeli mwana wa Nethania baada yake kumuua Gedalia
mwana wa Ahikamu: walikuwa askari, wanawake, watoto na matowashi aliowaleta
kutoka Gibeoni. 17 Kisha wakaenda mbele na kutua Geruth-Kimhamu karibu na
Bethlehemu wakiwa njiani kwenda Misri 18 ili kuwatoroka Wakaldayo. Waliwaogopa
kwa sababu Ishmaeli mwana wa Nethania alikuwa amemuua Gedalia mwana wa
Ahikamu, ambaye alikuwa amewekwa na mfalme wa Babeli kuwa mtawala wa nchi.

42

Yeremia Ashauri Walionusurika Wasihame Yuda

1 Ndipo maafisa wote wa jeshi, pamoja na Yohanani mwana wa Karea, na Yezania
mwana wa Hoshaya, na watu wote kuanzia aliye mdogo kabisa hadi aliye mkuu
sana wakamjia 2 Yeremia nabii na kumwambia, "Tafadhali sikia maombi yetu na
umwombe Bwana Mungu wako kwa ajili ya watu hawa wote waliosalia. Kwa
kuwa kama unavyoona sasa, ingawa wakati fulani tulikuwa wengi, sasa tumesalia
wachache tu. 3 Omba ili Bwana Mungu wako atuambie twende wapi na tufanye
nini."

4 Nabii Yeremia akajibu, "Nimewasikia. Kwa hakika nitamwomba Bwana Mungu
wenu kama mlivyoomba. Nitawaambia kila kitu asemacho Bwana, wala sitawaficha
chochote."

5 Kisha wakamwambia Yeremia, "Bwana na awe shahidi wa kweli na mwaminifu
kati yetu kama hatutafanya sawasawa na kila kitu Bwana Mungu wako atakachoku-
tuma utuambie. 6 Likiwa jema au likiwa baya, tutamtii Bwana Mungu wetu, ambaye
tunakutuma kwake, ili mambo yote yawe mema kwetu, kwa maana tutamtii Bwana
Mungu wetu."

7 Baada ya siku kumi, neno la Bwana likamjia Yeremia. 8 Kwa hiyo akawaita pamoja
Yohanani mwana wa Karea, na maafisa wote wa jeshi waliokuwa pamoja naye na
watu wote kuanzia mdogo kabisa hadi aliye mkuu sana. 9 Akawaambia, "Hili ndilo
asemalo Bwana, Mungu wa Israeli, ambaye mlinituma kuwasilisha maombi yenu:
10 'Kama mkikaa katika nchi hii, nitawajenga wala sitawabomoa, nitawapanda wala
sitawang'oa, kwani ninahuzunishwa na maafa niliyowapiga nayo. 11 Msimwogope
mfalme wa Babeli, ambaye sasa mnamwogopa. Msimwogope, asema Bwana, kwa
kuwa niko pamoja nanyi, nami nitawaokoa na kuwaponya kutoka mikononi mwake.
12 Nitawaonea huruma ili naye awe na huruma nanyi na kuwarudisha katika nchi
yenu.'

13 "Hata hivyo, kama mkisema, 'Hatutakaa katika nchi hii,' hivyo mkaacha kumtii
Bwana Mungu wenu, 14 nanyi kama mkisema, 'Hapana, tutakwenda kuishi Misri,
mahali ambapo hatutaona vita au kusikia sauti ya tarumbeta au kuwa na njaa ya
chakula,' 15 basi sikieni neno la Bwana, enyi mabaki ya Yuda. Hili ndilo Bwana
Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo: 'Ikiwa mmekusudia kwenda Misri
na kufanya makazi huko, 16 basi ule upanga mnaouogopa utawapata huko, na njaa
mnayoihofia itawafuata huko Misri, nanyi mtafia huko. 17 Naam, wote waliokusudia
kwenda kuishi Misri watakufa kwa upanga, njaa na tauni; hakuna hata mmoja wao
atakayenusurika au kuokoka maafa nitakayoyaleta juu yao.' 18 Hili ndilo Bwana
Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo: 'Kama vile hasira yangu na
ghadhabu yangu ilivyomwagwa juu ya wale walioishi Yerusalemu, ndivyo ghadhabu
yangu itakavyomwagwa juu yenu mtakapokwenda Misri. Mtakuwa kitu cha kulaania
na cha kutisha, cha kulaumia na cha kushutumia, nanyi kamwe hamtaona mahali
hapa tena.'

19 "Enyi mabaki ya Yuda, Bwana amewaambia, 'Msiende Misri.' Hakikisheni
jambo hili: Ninawaonya leo 20 kwamba mmefanya kosa kubwa mioyoni mwenu
mliponituma kwa Bwana Mungu wenu na kusema, 'Mwombe Bwana Mungu
wetu kwa ajili yetu, nawe utuambie kila kitu atakachosema, nasi tutafanya.'
21 Nimewaambieni leo, lakini bado ninyi hamtaki kumtii Bwana Mungu wenu katika
yote aliyonituma niwaambie. 22 Basi sasa, hakikisheni jambo hili: Mtakufa kwa
upanga, njaa na tauni mahali ambapo mnataka kwenda kuishi."

43

Yeremia Apelekwa Misri

1 Yeremia alipomaliza kuwaambia watu maneno yote ya Bwana Mungu wao, yaani
kila kitu Bwana alichokuwa amemtuma kuwaambia, 2 Azaria mwana wa Hoshaya,
na Yohanani mwana wa Karea, na watu wote wenye kiburi wakamwambia Yeremia,
"Wewe unasema uongo! Bwana Mungu wetu hajakutuma kusema, 'Kamwe msiende
Misri kukaa huko.' 3 Lakini Baruku mwana wa Neria anakuchochea dhidi yetu ili
ututie mikononi mwa Wakaldayo, ili watuue au watuchukue uhamishoni Babeli."

4 Basi Yohanani mwana wa Karea, na maafisa wote wa jeshi, na watu wote
wakakataa kutii amri ya Bwana ya kukaa katika nchi ya Yuda. 5 Badala yake,
Yohanani mwana wa Karea na maafisa wote wa jeshi wakawaongoza mabaki yote ya
Yuda waliokuwa wamerudi kuishi katika nchi ya Yuda kutoka mataifa yote ambayo
walikuwa wametawanywa. 6 Pia wakawaongoza wanaume wote, wanawake na
watoto, na binti za mfalme ambao Nebuzaradani kiongozi wa walinzi wa mfalme
alikuwa amewaacha na Gedalia mwana wa Ahikamu mwana wa Shafani, na nabii
Yeremia, na Baruku mwana wa Neria. 7 Kwa hiyo wakaingia Misri kwa kutokumtii
Bwana, wakaenda mpaka Tahpanhesi.

8 Huko Tahpanhesi neno la Bwana likamjia Yeremia kusema: 9 "Wayahudi wakiwa
wanaona, chukua baadhi ya mawe makubwa na kuyazika katika udongo wa
mfinyanzi katika njia iliyojengwa kwa matofali katika ingilio la jumba la kifalme la
Farao huko Tahpanhesi. 10 Kisha uwaambie, 'Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote,
Mungu wa Israeli, asemalo: Nitamtumania mtumishi wangu Nebukadneza mfalme
wa Babeli, nami nitakiweka kiti chake cha enzi juu ya haya mawe niliyoyazika
hapa, naye atatandaza hema yake ya ufalme juu yake. 11 Atakuja na kuishambulia
Misri, akiwaua wale waliokusudiwa kuuawa, awateke mateka wale waliokusudiwa
kutekwa, na upanga kwa wale waliokusudiwa upanga. 12 Atachoma moto mahekalu
yao ya miungu ya Misri, atachoma mahekalu yao na kuteka miungu yao. Kama vile
mchungaji ajizungushiavyo vazi lake ndivyo atakavyojizungushia Misri na kuondoka
mahali hapo bila kudhurika. 13 Humo ndani ya hekalu la jua* nchini ya Misri
atabomoa nguzo za ibada, na kuteketeza kwa moto mahekalu ya miungu wa Misri.' "

44

Maafa Kwa Sababu Ya Ibada Za Sanamu

1 Neno hili lilimjia Yeremia kuhusu Wayahudi wote waishio Misri, huko Migdoli,
Tahpanhesi na Memfisi,* katika nchi ya Pathrosi† kusema: 2 "Hili ndilo asemalo
Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli: Mliona maangamizi makubwa
niliyoyaleta juu ya Yerusalemu na juu ya miji yote ya Yuda. Leo imeachwa ukiwa
na magofu 3 kwa sababu ya uovu waliokuwa wameufanya. Walinikasirisha kwa
kufukiza uvumba na kwa kuabudu miungu mingine ambayo kamwe wao, wala ninyi,

---

* **43:13** Yaani Heliopoli (Mji wa Jua). * **44:1** Memfisi kwa Kiebrania ni Nofu. † **44:1** Pathrosi ina maana Misri ya Juu.

wala baba zenu hawakuifahamu. 4 Tena na tena, niliwatuma watumishi wangu
manabii ambao walisema, ‘Msifanye jambo hili la kuchukiza ambalo nalichukia!’
5 Lakini hawakusikiliza wala hawakujali, hawakugeuka ili kuuacha uovu wao, wala
hawakuacha kufukiza uvumba kwa miungu mingine. 6 Kwa hiyo hasira yangu kali
ilimwagika, ikawaka dhidi ya miji ya Yuda na barabara za Yerusalemu, na kuifanya
ukiwa na magofu kama ilivyo leo.

7 “Basi hili ndilo Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo:
Kwa nini kujiletea maafa makubwa kama haya juu yenu kwa kujikatilia mbali
kutoka Yuda wanaume na wanawake, watoto na wanyonyao, hata kujiacha bila
mabaki? 8 Kwa nini kuichochea hasira yangu kwa kile ambacho mikono yenu
imekitengeneza, mkaifukizia uvumba miungu mingine huko Misri, mahali mlipokuja
kuishi? Mtajiangamiza wenyewe na kujifanya kitu cha kulaania na shutumu
miongoni mwa mataifa yote duniani. 9 Je, mmesahau uovu uliotendwa na baba
zenu, na wafalme na malkia wa Yuda, na uovu uliofanywa na ninyi na wake zenu
katika nchi ya Yuda na barabara za Yerusalemu? 10 Mpaka leo hawajajinyenyekeza
au kuonyesha heshima, wala hawajafuata sheria yangu na amri nilizoweka mbele
yenu na baba zenu.

11 “Kwa hiyo, hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, ase-
malo: Mimi nimekusudia kuleta maafa juu yenu, na kuiangamiza Yuda yote.
12 Nitawaondoa mabaki ya Yuda waliokusudia kwenda Misri kukaa humo. Wote
wataangamia huko Misri, wataanguka kwa upanga au kufa kwa njaa. Kuanzia aliye
mdogo kabisa hadi aliye mkuu sana, watakufa kwa upanga au njaa. Watakuwa
kitu cha kulaania na cha kutisha, cha laumu na shutumu. 13 Nitawaadhibu wale
waishio Misri kwa upanga, njaa na tauni kama nilivyoiadhibu Yerusalemu. 14 Hakuna
hata mmoja wa mabaki ya Yuda ambaye amekwenda kuishi Misri atakayeepuka au
kunusurika ili kurudi katika nchi ya Yuda, ambayo wanaitamani sana kurudi na
kuishi ndani yake, hakuna hata mmoja atakayerudi isipokuwa wakimbizi wachache.”

15 Kisha wanaume wote ambao walijua kwamba wake zao walikuwa wakifukiza
uvumba kwa miungu mingine, pamoja na wanawake wote waliokuwako, yaani,
kusanyiko kubwa na watu wote walioishi nchi ya Misri na Pathrosi, wakamwambia
Yeremia, 16 “Hatutausikiliza ujumbe uliotuambia katika jina la Bwana! 17 Hakika
tutafanya kila kitu tulichosema tutakifanya: Tutafukiza uvumba kwa Malkia wa
Mbinguni na tutammiminia sadaka zetu za kinywaji kama vile sisi na baba zetu,
wafalme wetu na maafisa wetu tulivyofanya katika miji ya Yuda na katika barabara
za Yerusalemu. Wakati ule tulikuwa na chakula tele, tulikuwa matajiri wala
hatukupata dhara lolote. 18 Lakini tangu tulipoacha kumfukizia uvumba Malkia
wa Mbinguni na kummiminia sadaka za kinywaji, hatupati chochote, na tumekuwa
tukiangamizwa kwa upanga na njaa.”

19 Wanawake wakaongeza kusema, “Wakati tulipomfukizia uvumba Malkia wa
Mbinguni na kummiminia sadaka zetu za kinywaji, je, waume zetu hawakujua
kwamba tulikuwa tukitengeneza maandazi kwa mfano wake, na kummiminia yeye
sadaka za kinywaji?”

20 Ndipo Yeremia akawaambia watu wote, wanaume na wanawake waliokuwa
wakimjibu, 21 “Je, Bwana hakukumbuka na kufikiri juu ya uvumba uliofukizwa katika
miji ya Yuda na barabara za Yerusalemu na ninyi pamoja na baba zenu, wafalme
wenu, maafisa wenu na watu wa nchi? 22 Bwana alipokuwa hawezi kuendelea
kuvumilia matendo yenu maovu na mambo ya machukizo mliyoyafanya, nchi yenu
ilikuwa kitu cha kulaania na kuachwa ukiwa pasipo wakazi, kama ilivyo leo. 23 Kwa
sababu mmefukiza uvumba na kufanya dhambi dhidi ya Bwana, nanyi hamkumtii

wala kufuata sheria yake au amri zake au maagizo yake, maafa haya yamekuja juu yenu, kama mnavyoona sasa.”

24 Kisha Yeremia akawaambia watu wote, pamoja na wanawake, “Sikieni neno la
BWANA, enyi watu wote wa Yuda mlioko Misri. 25 Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye
Nguvu Zote, Mungu wa Israeli: Ninyi na wake zenu mmeonyesha kwa matendo yenu kile mlichoahidi mliposema, ‘Hakika tutatimiza nadhiri tulizoziweka za kumfukizia uvumba na kummiminia sadaka za kinywaji Malkia wa Mbinguni.’

“Endeleeni basi, fanyeni yale mliyoahidi! Timizeni nadhiri zenu! 26 Lakini sikieni
neno la BWANA, enyi Wayahudi wote mnaoishi Misri: ‘Ninaapa kwa Jina langu lililo kuu,’ asema BWANA, ‘kwamba hakuna hata mmoja atokaye Yuda anayeishi popote Misri ambaye kamwe ataomba tena kwa Jina langu au kuapa, akisema, “Hakika kama
BWANA Mwenyezi aishivyo.” 27 Kwa maana ninawaangalia kwa ajili ya madhara,
wala sio kwa mema. Wayahudi walioko Misri wataangamia kwa upanga na njaa,
hadi wote watakapoangamizwa. 28 Wale watakaonusurika upanga na kurudi katika
nchi ya Yuda kutoka Misri watakuwa wachache sana. Ndipo mabaki wote wa Yuda waliokuja kuishi Misri watakapojua ni neno la nani litakalosimama, kwamba ni langu au lao.

29 “ ‘Hii itakuwa ndiyo ishara kwenu kwamba nitawaadhibu mahali hapa, asema
BWANA, ili mpate kujua kuwa onyo langu la madhara dhidi yenu hakika litatimizwa.’
30 Hili ndilo asemalo BWANA: ‘Nitamtia Farao Hofra mfalme wa Misri mikononi mwa adui zake wanaoutafuta uhai wake, kama vile nilivyomtia Sedekia mfalme wa Yuda mikononi mwa Nebukadneza mfalme wa Babeli, adui aliyekuwa akiutafuta uhai wake.’ ”

45

Ujumbe Kwa Baruku

1 Hili ndilo nabii Yeremia alilomwambia Baruku mwana wa Neria katika mwaka wa nne wa utawala wa Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda, baada ya Baruku kuandika katika kitabu maneno ambayo yalitoka kinywani mwa Yeremia wakati ule:
2 “Hili ndilo BWANA, Mungu wa Israeli, akuambialo wewe Baruku: 3 Ulisema, ‘Ole
wangu! BWANA ameongeza huzuni juu ya maumivu yangu, nimechoka kwa kulia kwa uchungu wala sipati pumziko.’ ”

4 BWANA akasema, “Mwambie hivi: ‘Hili ndilo asemalo BWANA: Nitakibomoa kile
nilichokijenga, na kung’oa kile nilichokipanda katika nchi yote. 5 Je, utajitafutia
mambo makubwa kwa ajili yako mwenyewe? Usiyatafute hayo. Kwa kuwa nitaleta maangamizi juu ya watu wote, asema BWANA, lakini popote utakapokwenda, nitayaokoa maisha yako.’ ”

46

Ujumbe Kuhusu Misri

1 Hili ni neno la BWANA lililomjia nabii Yeremia kuhusu mataifa:

2 Kuhusu Misri:

Huu ni ujumbe dhidi ya jeshi la Farao Neko mfalme wa Misri, lililoshindwa huko Karkemishi kwenye Mto Frati na Nebukadneza mfalme wa Babeli, katika mwaka wa nne wa utawala wa Yehoyakimu mwana wa Yosia mfalme wa Yuda:

3 “Wekeni tayari ngao zenu, kubwa na ndogo,
mtoke kwa ajili ya vita!
4 Fungieni farasi lijamu,

pandeni farasi!
Shikeni nafasi zenu
mkiwa mmevaa chapeo!
Isugueni mikuki yenu,
vaeni dirii vifuani!
5 Je, ninaona nini?
Wametiwa hofu,
wanarudi nyuma,
askari wao wameshindwa.
Wanakimbia kwa haraka
pasipo kutazama nyuma,
tena kuna hofu kuu kila upande,”
asema Bwana.
6 Walio wepesi na wenye mbio hawawezi kukimbia,
wala wenye nguvu hawawezi kutoroka.
Kaskazini, kando ya Mto Frati,
wanajikwaa na kuanguka.

7 “Ni nani huyu ajiinuaye kama Mto Naili,
kama mito yenye maji yanayofanya mawimbi?
8 Misri hujiinua kama Mto Naili,
kama mito yenye maji yanayofanya mawimbi.
Husema, ‘Nitainuka na kufunika dunia,
nitaiangamiza miji na watu wake.’
9 Songeni mbele, enyi farasi!
Endesheni kwa ukali, enyi magari ya farasi,
Endeleeni mbele, enyi mashujaa:
watu wa Kushi* na Putu† wachukuao ngao,
watu wa Ludi‡ wavutao upinde.
10 Lakini ile siku ni ya Bwana, Bwana Mwenye Nguvu Zote,
siku ya kulipiza kisasi,
kisasi juu ya adui zake.
Upanga utakula hata utakapotosheka,
hadi utakapozima kiu yake kwa damu.
Kwa maana Bwana, Bwana Mwenye Nguvu Zote, atatoa dhabihu
kwenye nchi ya kaskazini, kando ya Mto Frati.

11 “Panda hadi Gileadi ukapate zeri,
ee Bikira Binti wa Misri.
Lakini umetumia dawa nyingi bila mafanikio;
huwezi kupona.
12 Mataifa yatasikia juu ya aibu yako,
kilio chako kitaijaza dunia.
Shujaa mmoja atajikwaa juu ya mwingine,
nao wataanguka chini pamoja.”
13 Huu ndio ujumbe Bwana aliomwambia nabii Yeremia kuhusu kuja kwa
Nebukadneza mfalme wa Babeli ili kuishambulia Misri:
14 “Tangaza hili katika Misri, nawe ulihubiri katika Migdoli,
hubiri pia katika Memfisi§ na Tahpanhesi:*

* **46:9** Kushi ni Naili ya Juu; sasa ni Sudan. † **46:9** Putu sasa ni Libya. ‡ **46:9** Nchi iliyo Afrika ya Kaskazini, magharibi ya Mto Naili; sasa ni Libya. § **46:14** Memfisi kwa Kiebrania ni Nofu. * **46:14** Ni mji katika Misri.

‘Shikeni nafasi zenu na mwe tayari,
kwa kuwa upanga unawala wale wanaokuzunguka.’
15 Kwa nini mashujaa wako wamesombwa
na kupelekwa mbali?
Hawawezi kusimama, kwa maana BWANA
atawasukuma awaangushe chini.
16 Watajikwaa mara kwa mara,
wataangukiana wao kwa wao.
Watasema, ‘Amka, turudi
kwa watu wetu na nchi yetu,
mbali na upanga wa mtesi.’
17 Huko watatangaza,
‘Farao mfalme wa Misri ni makelele tu,
amekosa wasaa wake.’

18 “Kwa hakika kama niishivyo,” asema Mfalme,
ambaye jina lake ni BWANA Mwenye Nguvu Zote,
“mmoja atakuja ambaye ni kama Tabori miongoni mwa milima,
kama Karmeli kando ya bahari.
19 Funga mizigo yako kwenda uhamishoni,
wewe ukaaye Misri,
kwa kuwa Memfisi utaangamizwa
na kuwa magofu pasipo mkazi.

20 “Misri ni mtamba mzuri,
lakini kipanga anakuja dhidi yake kutoka kaskazini.
21 Askari wake waliokodiwa katika safu zake
wako kama ndama walionenepeshwa.
Wao pia watageuka na kukimbia pamoja,
hawataweza kuhimili vita,
kwa maana siku ya msiba inakuja juu yao,
wakati wao wa kuadhibiwa.
22 Misri atatoa sauti kama ya nyoka anayekimbia
kadiri adui anavyowasogelea na majeshi,
watakuja dhidi yake wakiwa na mashoka,
kama watu wakatao miti.
23 Wataufyeka msitu wake,”
asema BWANA,
“hata kama umesongamana kiasi gani.
Ni wengi kuliko nzige,
hawawezi kuhesabika.
24 Binti wa Misri ataaibishwa,
atatiwa mikononi mwa watu wa kaskazini.”
25 BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asema: “Nakaribia kuleta adhabu
juu ya Amoni mungu wa Thebesi,† na juu ya Farao, Misri na miungu yake, na wafalme
wake, pamoja na wale wanaomtegemea Farao. 26 Nitawatia mikononi mwa wale
wanaotafuta uhai wao, yaani Nebukadneza mfalme wa Babeli na maafisa wake.
Hatimaye, hata hivyo, Misri itakaliwa kama nyakati zilizopita,” asema BWANA.
27 “Usiogope, ee Yakobo mtumishi wangu,
usifadhaike, ee Israeli.
Hakika nitakuokoa kutoka nchi za mbali,

† **46:25** Thebesi kwa Kiebrania ni No (au No-Amoni), mji katika Misri.

uzao wako kutoka nchi ya uhamisho wao.
Yakobo atakuwa tena na amani na salama,
wala hakuna hata mmoja atakayewatia hofu.
28 Usiogope, ee Yakobo mtumishi wangu,
kwa maana mimi niko pamoja nawe,”
asema BWANA.
“Ingawa nitayaangamiza kabisa mataifa yote
ambayo miongoni mwake nimekutawanya,
sitakuangamiza wewe kabisa.
Nitakurudi, lakini kwa haki tu,
wala sitakuacha kabisa bila kukuadhibu.”

47

Ujumbe Kuhusu Wafilisti

1 Hili ndilo neno la BWANA lililomjia nabii Yeremia kuhusu Wafilisti, kabla Farao
hajaishambulia Gaza:
2 Hili ndilo asemalo BWANA:
“Tazama jinsi maji yanavyoinuka huko kaskazini,
yatakuwa mafuriko yenye nguvu sana.
Yataifurikia nchi na vitu vyote vilivyomo ndani yake,
miji na wale waishio ndani yake.
Watu watapiga kelele;
wote waishio katika nchi wataomboleza
3 kwa sauti ya kwato za farasi waendao mbio,
kwa sauti ya magari ya adui
na mngurumo wa magurudumu yake.
Baba hawatageuka kuwasaidia watoto wao,
mikono yao italegea.
4 Kwa maana siku imewadia
kuwaangamiza Wafilisti wote
na kuwakatilia mbali walionusurika wote
ambao wangeweza kusaidia Tiro na Sidoni.
BWANA anakaribia kuwaangamiza Wafilisti,
mabaki toka pwani za Kaftori.*
5 Gaza atanyoa kichwa chake katika kuomboleza,
Ashkeloni atanyamazishwa.
Enyi mabaki kwenye tambarare,
mtajikatakata wenyewe mpaka lini?

6 “Mnalia, ‘Aa, upanga wa BWANA,
utaendelea mpaka lini ndipo upumzike?
Rudi ndani ya ala yako;
acha na utulie.’
7 Lakini upanga utatuliaje
wakati BWANA ameuamuru,
wakati ameuagiza kuishambulia Ashkeloni
pamoja na pwani yake?”

48

Ujumbe Kuhusu Moabu

* **47:4** Kaftori ndio Krete.

1 Kuhusu Moabu:

Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo:
“Ole wake Nebo, kwa maana utaharibiwa.
Kiriathaimu utaaibishwa na kutekwa;
Misgabu itaaibishwa na kuvunjavunjwa.
2 Moabu haitasifiwa tena;
huko Heshboni watu watafanya shauri baya la anguko lake:
‘Njooni na tuangamize taifa lile.’
Wewe nawe, ee Madmena, utanyamazishwa;
upanga utakufuatia.
3 Sikiliza kilio kutoka Horonaimu,
kilio cha maangamizi makuu na uharibifu.
4 Moabu utavunjwa,
wadogo wake watapiga kelele.
5 Wanapanda kwenda njia ya kuelekea Luhithi,
wakilia kwa uchungu wanapotembea,
kwenye njia inayoshuka kwenda Horonaimu,
kilio cha uchungu kwa ajili ya uharibifu kinasikika.
6 Kimbieni! Okoeni maisha yenu,
kuweni kama kichaka jangwani.
7 Kwa kuwa mmetumainia matendo yenu na mali zenu,
ninyi pia mtachukuliwa mateka,
naye Kemoshi* atakwenda uhamishoni,
pamoja na makuhani wake na maafisa wake.
8 Mharabu atakuja dhidi ya kila mji,
wala hakuna mji utakaookoka.
Bonde litaangamizwa na uwanda utaharibiwa,
kwa sababu BWANA amesema.
9 Wekeni chumvi kwa ajili ya Moabu,
kwa kuwa ataangamizwa;
miji yake itakuwa ukiwa,
pasipo kuwa na mtu atakayeishi ndani yake.

10 “Alaaniwe yeye afanyaye kazi ya BWANA kwa hila!
Alaaniwe yeye auzuiaye upanga wake usimwage damu!

11 “Moabu amestarehe tangu ujana wake,
kama divai iliyoachwa kwenye machujo yake,
haikumiminwa kutoka chombo kimoja hadi kingine,
hajaenda uhamishoni.
Kwa hiyo ana ladha ile ile kama aliyokuwa nayo,
nayo harufu yake haijabadilika.
12 Lakini siku zinakuja,”
asema BWANA,
“nitakapotuma watu wamiminao kutoka kwenye magudulia,
nao watamimina;
wataacha magudulia yake yakiwa matupu
na kuvunja mitungi yake.
13 Kisha Moabu atamwonea aibu mungu wao Kemoshi,

* **48:7** Kemoshi alikuwa mungu wa Wamoabu.

kama vile nyumba ya Israeli walivyoona aibu
walipotegemea mungu wa Betheli.†

14 “Mwawezaje kusema, ‘Sisi ni mashujaa,
watu jasiri katika vita’?
15 Moabu ataangamizwa na miji yake itavamiwa,
vijana wake waume walio bora sana watachinjwa,”
asema Mfalme, ambaye jina lake
ni Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote.
16 “Kuanguka kwa Moabu kumekaribia,
janga kubwa litamjia kwa haraka.
17 Ombolezeni kwa ajili yake, ninyi nyote mnaomzunguka,
ninyi nyote mnaojua sifa zake,
semeni, ‘Tazama jinsi ilivyovunjika fimbo ya kifalme yenye nguvu,
tazama jinsi ilivyovunjika fimbo iliyotukuka!’

18 “Shuka kutoka fahari yako
na uketi katika ardhi iliyokauka,
enyi wenyeji wa Binti wa Diboni,
kwa maana yeye aangamizaye Moabu atakuja dhidi yako,
na kuangamiza miji yako iliyozungushiwa maboma.
19 Simama kando ya barabara na utazame,
wewe unayeishi Aroeri.
Muulize mwanaume anayekimbia
na mwanamke anayetoroka,
waulize, ‘Kumetokea nini?’
20 Moabu amefedheheshwa, kwa kuwa amevunjavunjwa.
Lieni kwa huzuni na kupiga kelele!
Tangazeni kando ya Arnoni
kwamba Moabu ameangamizwa.
21 Hukumu imefika kwenye uwanda wa juu:
katika Holoni, Yahasa na Mefaathi,
22 katika Diboni, Nebo
na Beth-Diblathaimu,
23 katika Kiriathaimu, Beth-Gamuli
na Beth-Meoni,
24 katika Keriothi na Bosra;
kwa miji yote ya Moabu,
iliyoko mbali na karibu.
25 Pembe‡ ya Moabu imekatwa,
mkono wake umevunjwa,”
asema Bwana.

26 “Mlevye,
kwa kuwa amemdharau Bwana.
Moabu na agaegae katika matapishi yake,
yeye na awe kitu cha dhihaka.
27 Je, Israeli hakuwa kitu chako cha kudhihakiwa?

† **48:13** Betheli ina maana ya Nyumba ya Mungu; lakini pia ni mahali ambapo Mfalme Yeroboamu alisimamisha moja ya sanamu za ndama ili kuabudiwa; nyingine aliiweka huko Dani (1Fal 12:29-33). ‡ **48:25** Pembe hapa ni ishara ya nguvu.

Je, alikamatwa miongoni mwa wezi,
kiasi cha kutikisa kichwa chako kwa dharau
kila mara unapozungumza juu yake?
28 Ondokeni kwenye miji yenu, mkaishi katikati ya miamba,
enyi mnaoishi Moabu.
Kuweni kama huwa ambaye hutengeneza kiota chake
kwenye mdomo wa pango.

29 "Tumesikia juu ya kiburi cha Moabu:
kutakabari kwake kwa kiburi na majivuno,
kiburi chake na ufidhuli wake,
na kujivuna kwa moyo wake.
30 Ninaujua ujeuri wake, lakini ni bure,"
asema Bwana,
"nako kujisifu kwake hakumsaidii chochote.
31 Kwa hiyo namlilia Moabu,
kwa ajili ya Moabu yote ninalia,
ninaomboleza kwa ajili
ya watu wa Kir-Haresethi.
32 Ninalia machozi kwa ajili yenu, kama Yazeri aliavyo,
enyi mizabibu ya Sibma.
Matawi yako yameenea hadi baharini;
yamefika hadi bahari ya Yazeri.
Mharabu ameyaangukia matunda yako yaliyoiva
na mizabibu yako iliyoiva.
33 Shangwe na furaha vimetoweka
kutoka bustani na mashamba ya Moabu.
Nimekomesha kutiririka kwa divai kutoka mashinikizo;
hakuna hata mmoja ayakanyagaye kwa kelele za shangwe.
Ingawa kuna kelele,
sio kelele za shangwe.

34 "Sauti ya kilio chao inapanda
kutoka Heshboni hadi Eleale na Yahazi,
kutoka Soari hadi Horonaimu na Eglath-Shelishiya,
kwa kuwa hata maji ya Nimrimu yamekauka.
35 Nitakomesha wale wote katika Moabu
watoao sadaka mahali pa juu,
na kufukiza uvumba kwa miungu yao,"
asema Bwana.
36 "Kwa hiyo moyo wangu unaomboleza kwa ajili ya Moabu kama filimbi;
unaomboleza kama filimbi kwa ajili ya watu wa Kir-Haresethi.
Utajiri waliojipatia umetoweka.
37 Kila kichwa kimenyolewa
na kila mwenye ndevu zimekatwa;
kila mkono umekatwa
na kila kiuno kimefunikwa kwa nguo ya gunia.
38 Juu ya mapaa yote katika Moabu
na katika viwanja
hakuna kitu chochote isipokuwa maombolezo,
kwa kuwa nimemvunja Moabu

kama gudulia ambalo hakuna mtu yeyote anayelitaka,”
asema BWANA.
39 “Tazama jinsi alivyovunjikavunjika!
Jinsi wanavyolia kwa huzuni!
Tazama jinsi Moabu anavyogeuka kwa aibu!
Moabu amekuwa kitu cha kudhihakiwa,
kitu cha kutisha kwa wale wote
wanaomzunguka.”
40 Hili ndilo asemalo BWANA:
“Tazama! Tai anashuka chini,
akitanda mabawa yake juu ya Moabu.
41 Miji itatekwa na ngome zake
zitatwaliwa.
Katika siku hiyo, mioyo ya mashujaa wa Moabu
itakuwa kama moyo wa mwanamke katika utungu wa kuzaa.
42 Moabu ataangamizwa kama taifa
kwa sababu amemdharau BWANA.
43 Hofu kuu, shimo na mtego vinawangojea,
enyi watu wa Moabu,”
asema BWANA.
44 “Yeyote atakayeikimbia hiyo hofu kuu
ataanguka ndani ya shimo,
yeyote atakayepanda kutoka shimoni,
atanaswa katika mtego,
kwa sababu nitaletea Moabu
mwaka wa adhabu yake,”
asema BWANA.

45 “Katika kivuli cha Heshboni,
wakimbizi wamesimama pasipo msaada,
kwa kuwa moto umezimika huko Heshboni,
mwali wa moto kutoka katikati ya Sihoni;
unaunguza vipaji vya nyuso za Moabu,
mafuvu yao wenye kujivuna kwa kelele.
46 Ole wako, ee Moabu!
Watu wa Kemoshi wameangamizwa;
wana wako wamepelekwa uhamishoni
na binti zako wamechukuliwa mateka.

47 “Lakini nitarudisha mateka wa Moabu,
katika siku zijazo,”
asema BWANA.
Huu ndio mwisho wa hukumu juu ya Moabu.

49

Ujumbe Kuhusu Amoni

1 Kuhusu Waamoni:

Hili ndilo asemalo BWANA:
“Je, Israeli hana wana?
Je, hana warithi?
Kwa nini basi Moleki amechukua milki ya Gadi?
Kwa nini watu wake wanaishi katika miji yake?

2 Lakini siku zinakuja,”
asema Bwana,
“nitakapopiga kelele ya vita
dhidi ya Raba mji wa Waamoni;
utakuwa kilima cha magofu,
navyo vijiji vinavyouzunguka
vitateketezwa kwa moto.
Kisha Israeli atawafukuza
wale waliomfukuza,”
asema Bwana.
3 “Lia kwa huzuni, ee Heshboni, kwa kuwa Ai umeangamizwa!
Pigeni kelele, enyi wakazi wa Raba!
Vaeni nguo za gunia na kuomboleza,
kimbieni hapa na pale ndani ya kuta,
kwa kuwa Moleki atakwenda uhamishoni,
yeye pamoja na makuhani na maafisa wake.
4 Kwa nini unajivunia mabonde yako,
kujivunia mabonde yako yaliyozaa sana?
Ee binti usiye mwaminifu, unayeutumainia utajiri wako na kusema,
‘Ni nani atakayenishambulia?’
5 Nitaleta hofu kuu juu yako
kutoka kwa wale wote wanaokuzunguka,”
asema Bwana, Bwana Mwenye Nguvu Zote.
“Kila mmoja wenu ataondolewa,
wala hakuna hata mmoja atakayekusanya wakimbizi.

6 “Lakini hatimaye,
nitarudisha mateka wa Waamoni,”
asema Bwana.

Ujumbe Kuhusu Edomu

7 Kuhusu Edomu:

Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote:
“Je, hakuna tena hekima katika Temani?
Je, shauri limewapotea wenye busara?
Je, hekima yao imechakaa?
8 Geuka na ukimbie, jifiche katika mapango marefu kabisa,
wewe uishiye Dedani,
kwa kuwa nitaleta maafa juu ya Esau
wakati nitakapomwadhibu.
9 Je, kama wachuma zabibu wangekuja kwako,
wasingebakiza zabibu chache?
Kama wezi wangekujia usiku,
je, si wangeiba tu kiasi ambacho wangehitaji?
10 Lakini nitamvua Esau nguo abaki uchi,
nitayafunua maficho yake,
ili asiweze kujificha.
Watoto wake, jamaa na majirani wataangamia,
naye hatakuwepo tena.
11 Waache yatima wako; nitayalinda maisha yao.
Wajane wako pia

wanaweza kunitumaini mimi."
12 Hili ndilo asemalo BWANA: "Kama wale wasiostahili kukinywea kikombe ni
lazima wakinywe, kwa nini wewe usiadhibiwe? Hutakwepa kuadhibiwa, ni lazima
ukinywe. 13 Ninaapa kwa nafsi yangu," asema BWANA, "kwamba Bosra utakuwa
magofu na kitu cha kutisha, cha aibu na cha kulaania; miji yake yote itakuwa magofu
milele."

14 Nimesikia ujumbe kutoka kwa BWANA:
Mjumbe alitumwa kwa mataifa kusema,
"Jikusanyeni ili kuushambulia!
Inukeni kwa ajili ya vita!"

15 "Sasa nitakufanya uwe mdogo miongoni mwa mataifa,
aliyedharauliwa miongoni mwa watu.
16 Vitisho vyako na kiburi cha moyo wako
vimekudanganya,
wewe unayeishi katika majabali ya miamba,
wewe unayedumu katika miinuko ya kilima.
Ujapojenga kiota chako juu sana kama cha tai,
nitakushusha chini kutoka huko,"
asema BWANA.
17 "Edomu atakuwa kitu cha kuogofya;
wote wapitao karibu
watashangaa na kuzomea
kwa sababu ya majeraha yake yote.
18 Kama vile Sodoma na Gomora zilivyoangamizwa,
pamoja na miji iliyokuwa jirani nayo,"
asema BWANA,
"vivyo hivyo hakuna mtu yeyote atakayeishi humo.
Naam, hakuna mtu yeyote atakayekaa humo.

19 "Kama simba anayepanda kutoka vichaka vya Yordani
kuja kwenye nchi ya malisho mengi,
ndivyo nitamfukuza Edomu kutoka nchi yake ghafula.
Ni nani aliye mteule nitakayemweka kwa ajili ya jambo hili?
Ni nani aliye kama mimi,
na ni nani awezaye kunipinga?
Tena ni mchungaji yupi awezaye
kusimama kinyume nami?"
20 Kwa hiyo, sikia kile BWANA alichokipanga dhidi ya Edomu,
kile alichokusudia dhidi ya wale waishio Temani:
Aliye mchanga katika kundi ataburutwa mbali;
yeye ataharibu kabisa malisho yao kwa sababu yao.
21 Kwa sauti ya anguko lao, dunia itatetemeka.
Kilio chao kitasikika hadi Bahari ya Shamu.*
22 Tazama! Tai atapaa juu angani na kuruka chini kwa ghafula,
akitandaza mabawa yake juu ya Bosra.
Katika siku hiyo, mioyo ya mashujaa wa Edomu
itakuwa kama moyo wa mwanamke katika utungu wa kuzaa.

Ujumbe Kuhusu Dameski

* **49:21** Kwa Kiebrania ni Bahari ya Mafunjo.

23 Kuhusu Dameski:
"Hamathi na Arpadi imetahayarika,
kwa kuwa wamesikia habari mbaya.
Wamevunjika moyo na wametaabika
kama bahari iliyochafuka.
24 Dameski amedhoofika,
amegeuka na kukimbia,
hofu ya ghafula imemkamata sana;
amepatwa na uchungu na maumivu,
maumivu kama ya mwanamke katika utungu wa kuzaa.
25 Kwa nini mji ambao unajulikana haujaachwa,
mji ambao ninaupenda?
26 Hakika, vijana wake wanaume wataanguka barabarani;
askari wake wote watanyamazishwa siku hiyo,"
asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.
27 "Nitatia moto kuta za Dameski;
utaangamiza ngome za Ben-Hadadi."

Ujumbe Kuhusu Kedari Na Hazori

28 Kuhusu Kedari na falme za Hazori, ambazo Nebukadneza mfalme wa Babeli alizishambulia:

Hili ndilo asemalo Bwana:
"Inuka, ushambulie Kedari
na kuwaangamiza watu wa mashariki.
29 Hema zao na makundi yao ya kondoo yatachukuliwa;
vibanda vyao vitatwaliwa
pamoja na mali zao zote na ngamia zao.
Watu watawapigia kelele,
'Hofu kuu iko kila upande!'

30 "Kimbieni haraka!
Kaeni kwenye mapango marefu sana, ninyi mkaao Hazori,"
asema Bwana.
"Nebukadneza, mfalme wa Babeli amepanga shauri baya dhidi yenu;
amebuni hila dhidi yenu.

31 "Inuka na ulishambulie taifa lililo starehe,
linaloishi kwa kujiamini,"
asema Bwana,
"taifa lisilo na malango wala makomeo;
watu wake huishi peke yao.
32 Ngamia wao watakuwa nyara,
nayo makundi yao makubwa ya ng'ombe yatatekwa.
Wale walio maeneo ya mbali
nitawatawanya pande zote,
nami nitaleta maafa juu yao
kutoka kila upande,"
asema Bwana.
33 "Hazori itakuwa makao ya mbweha,
mahali pa ukiwa milele.
Hakuna yeyote atakayeishi humo;

hakuna mtu atakayekaa ndani yake.”

Ujumbe Kuhusu Elamu

34 Hili ndilo neno la BWANA lililomjia nabii Yeremia kuhusu Elamu, mapema katika
utawala wa Sedekia mfalme wa Yuda:

35 Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu Zote asemalo:
“Tazama, nitavunja upinde wa Elamu,
ulio tegemeo la nguvu zao.
36 Nitaleta pepo nne dhidi ya Elamu
toka pande nne za mbingu,
nitawatawanya katika hizo pande nne,
wala hapatakuwa na taifa
ambalo watu wa Elamu waliofukuzwa
hawatakwenda.
37 Nitamfadhaisha Elamu mbele ya adui zao,
mbele yao wale wanaotafuta uhai wao;
nitaleta maafa juu yao,
naam, hasira yangu kali,”
asema BWANA.
“Nitawafuatia kwa upanga
mpaka nitakapowamaliza.
38 Nitaweka kiti changu cha enzi huko Elamu
na kumwangamiza mfalme wake na maafisa wake,”
asema BWANA.

39 “Lakini nitarudisha mateka wa Elamu
katika siku zijazo,”
asema BWANA.

50

Ujumbe Kuhusu Babeli

1 Hili ndilo neno alilosema BWANA kupitia nabii Yeremia kuhusu Babeli na nchi ya
Wakaldayo:
2 “Tangazeni na mhubiri katikati ya mataifa,
twekeni bendera na mkahubiri;
msiache kitu chochote, bali semeni,
‘Babeli utatekwa;
Beli ataaibishwa,
Merodaki atajazwa na hofu kuu.
Sanamu zake zitaaibishwa
na vinyago vyake vitajazwa hofu kuu.’
3 Taifa kutoka kaskazini litamshambulia,
na kuifanya nchi yake ukiwa.
Hakuna hata mmoja atakayeishi ndani yake,
watu na wanyama wataikimbia.

4 “Katika siku hizo, wakati huo,”
asema BWANA,
“watu wa Israeli pamoja na watu wa Yuda
wataenda wakilia ili kumtafuta BWANA Mungu wao.
5 Wataiuliza njia iendayo Sayuni
na kuelekeza nyuso zao huko.

Watakuja na kuambatana na Bwana
katika agano la milele
ambalo halitasahaulika.

6 “Watu wangu wamekuwa kondoo waliopotea;
wachungaji wao wamewapotosha
na kuwasababisha kuzurura
juu ya milima.
Walitangatanga juu ya mlima na kilima,
na kusahau mahali pao wenyewe pa kupumzikia.
7 Yeyote aliyewakuta aliwala;
adui zao walisema, ‘Sisi hatuna hatia,
kwa kuwa wao walitenda dhambi dhidi ya Bwana, malisho yao halisi,
Bwana, aliye tumaini la baba zao.’

8 “Kimbieni kutoka Babeli;
ondokeni katika nchi ya Wakaldayo
tena kuweni kama mbuzi wale waongozao kundi.
9 Kwa maana nitaamsha na kuleta dhidi ya Babeli
muungano wa mataifa makubwa kutoka nchi ya kaskazini.
Watashika nafasi zao dhidi yake,
naye kutokea kaskazini atatekwa.
Mishale yao itakuwa kama mishale ya mashujaa walio hodari,
ambao hawawezi kurudi mikono mitupu.
10 Kwa hiyo Ukaldayo utatekwa nyara;
wote wamtekao nyara watapata za kutosha,”
asema Bwana.

11 “Kwa sababu hushangilia na kufurahi,
wewe utekaye urithi wangu,
kwa sababu unachezacheza kama mtamba anayepura nafaka,
na kulia kama farasi dume,
12 mama yako ataaibika mno,
yeye aliyekuzaa atatahayari.
Atakuwa mdogo kuliko mataifa mengine yote,
atakuwa nyika, nchi kame na jangwa.
13 Kwa sababu ya hasira ya Bwana hatakaliwa na mtu,
lakini ataachwa ukiwa kabisa.
Wote watakaopita Babeli watatiwa hofu na kudhihaki
kwa sababu ya majeraha yake yote.

14 “Shikeni nafasi zenu kuzunguka Babeli,
enyi nyote mvutao upinde.
Mpigeni! Msibakize mshale wowote,
kwa kuwa ametenda dhambi dhidi ya Bwana.
15 Piga kelele dhidi yake kila upande!
Anajisalimisha, minara yake inaanguka,
kuta zake zimebomoka.
Kwa kuwa hiki ni kisasi cha Bwana,
mlipizeni kisasi;
mtendeeni kama alivyowatendea wengine.
16 Katilieni mbali mpanzi kutoka Babeli,

pamoja na mvunaji na mundu wake akivuna.
Kwa sababu ya upanga wa mdhalimu
kila mmoja na arejee kwa watu wake mwenyewe,
kila mmoja na akimbilie
kwenye nchi yake mwenyewe.

17 "Israeli ni kundi lililotawanyika
ambalo simba wamelifukuzia mbali.
Wa kwanza kumla alikuwa mfalme wa Ashuru,
wa mwisho kuponda mifupa yake
alikuwa Nebukadneza mfalme wa Babeli."
18 Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo:
"Nitamwadhibu mfalme wa Babeli na nchi yake
kama nilivyomwadhibu mfalme wa Ashuru.
19 Lakini nitamrudisha Israeli katika malisho yake mwenyewe
naye atalisha huko Karmeli na Bashani;
njaa yake itashibishwa
juu ya vilima vya Efraimu na Gileadi.
20 Katika siku hizo, wakati huo,"
asema Bwana,
"uchunguzi utafanyika kwa ajili ya kosa la Israeli,
lakini halitakuwepo,
kwa ajili ya dhambi za Yuda,
lakini haitapatikana hata moja,
kwa kuwa nitawasamehe
mabaki nitakaowaacha.

21 "Shambulieni nchi ya Merathaimu
na wale waishio huko Pekodi.
Wafuatieni, waueni
na kuwaangamiza kabisa,"
asema Bwana.
"Fanyeni kila kitu nilichowaamuru.
22 Kelele ya vita iko ndani ya nchi,
kelele ya maangamizi makuu!
23 Tazama jinsi nyundo ya dunia yote
ilivyovunjika na kuharibika!
Tazama jinsi Babeli ilivyokuwa ukiwa
miongoni mwa mataifa!
24 Nimetega mtego kwa ajili yako, ee Babeli,
nawe ukakamatwa kabla haujafahamu;
ulipatikana na ukakamatwa
kwa sababu ulimpinga Bwana.
25 Bwana amefungua ghala lake la silaha
na kuzitoa silaha za ghadhabu yake,
kwa kuwa Bwana Mwenyezi Mwenye Nguvu Zote
anayo kazi ya kufanya
katika nchi ya Wakaldayo.
26 Njooni dhidi yake kutoka mbali.
Zifungueni ghala zake za nafaka;
mlundikeni kama lundo la nafaka.
Mwangamizeni kabisa

na msimwachie mabaki yoyote.
27 Waueni mafahali wake wachanga wote;
waacheni washuke machinjoni!
Ole wao! Kwa kuwa siku yao imewadia,
wakati wao wa kuadhibiwa.
28 Wasikilizeni watoro na wakimbizi kutoka Babeli
wakitangaza katika Sayuni
jinsi BWANA, Mungu wetu alivyolipiza kisasi,
kisasi kwa ajili ya Hekalu lake.

29 "Waiteni wapiga mishale dhidi ya Babeli,
wote wale wavutao upinde.
Pigeni kambi kumzunguka kabisa,
asitoroke mtu yeyote.
Mlipizeni kwa matendo yake;
mtendeeni kama alivyotenda.
Kwa kuwa alimdharau BWANA,
yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.
30 Kwa hiyo, vijana wake wanaume wataanguka barabarani;
askari wake wote watanyamazishwa siku ile,"
asema BWANA.
31 "Tazama, niko kinyume nawe, ewe mwenye majivuno,"
asema Bwana, BWANA Mwenye Nguvu Zote,
"kwa kuwa siku yako imewadia,
yaani, wakati wako wa kuadhibiwa.
32 Mwenye majivuno atajikwaa na kuanguka,
wala hakuna yeyote atakayemuinua;
nitawasha moto katika miji yake,
utakaowateketeza wote wanaomzunguka."
33 Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu Zote:
"Watu wa Israeli wameonewa,
nao watu wa Yuda pia.
Wote waliowateka wamewashikilia sana,
wanakataa kuwaachia waende.
34 Lakini Mkombozi wao ana nguvu;
BWANA Mwenye Nguvu Zote ndilo jina lake.
Atatetea kwa nguvu shauri lao
ili alete raha katika nchi yao,
lakini ataleta msukosuko
kwa wale waishio Babeli.

35 "Upanga dhidi ya Wakaldayo!"
asema BWANA,
"dhidi ya wale waishio Babeli
na dhidi ya maafisa wake na watu wenye busara!
36 Upanga dhidi ya manabii wake wa uongo!
Watakuwa wapumbavu.
Upanga dhidi ya mashujaa wake!
Watajazwa na hofu kuu
37 Upanga dhidi ya farasi na magari yake ya vita
pamoja na askari wake wote wa kigeni katika safu zake!
Wao watakuwa kama wanawake.

Upanga dhidi ya hazina zake!
Hizo zitatekwa nyara.
38 Ukame juu ya maji yake!
Nayo yatakauka.
Kwa kuwa ni nchi ya sanamu,
wao wanaenda wazimu kwa ajili ya sanamu.

39 "Kwa hiyo, viumbe vya jangwani na fisi wataishi humo,
nao bundi watakaa humo.
Kamwe haitakaliwa tena
wala watu hawataishi humo kutoka kizazi hadi kizazi.
40 Kama vile Mungu alivyoangamiza Sodoma na Gomora
pamoja na miji iliyokuwa jirani nayo,"
asema Bwana,
"vivyo hivyo hakuna mtu yeyote
atakayeishi humo.
Naam, hakuna mtu yeyote
atakayekaa humo.

41 "Tazama! Jeshi linakuja kutoka kaskazini;
taifa kubwa na wafalme wengi
wanaamshwa kutoka miisho ya dunia.
42 Wamejifunga pinde na mikuki;
ni wakatili na wasio na huruma.
Wanatoa sauti kama bahari inayonguruma
wanapoendesha farasi zao;
wanakuja kama watu waliojipanga tayari kwa vita
ili kukushambulia, ee Binti Babeli.
43 Mfalme wa Babeli amesikia habari kuwahusu,
nayo mikono yake imelegea.
Uchungu umemshika,
maumivu kama ya mwanamke katika utungu wa kuzaa.
44 Kama simba anayepanda kutoka vichaka vya Yordani
kuja kwenye nchi ya malisho mengi,
ndivyo nitamfukuza Babeli kutoka nchi yake ghafula.
Ni nani aliye mteule,
nitakayemweka kwa ajili ya jambo hili?
Ni nani aliye kama mimi,
na ni nani awezaye kunipinga?
Tena ni mchungaji yupi
awezaye kusimama kinyume nami?"
45 Kwa hiyo, sikia kile Bwana alichokipanga dhidi ya Babeli,
kile alichokusudia dhidi ya nchi ya Wakaldayo:
Aliye mchanga katika kundi ataburutwa mbali.
Yeye ataharibu kabisa malisho yao kwa sababu yao.
46 Kwa sauti ya kutekwa kwa Babeli, dunia itatetemeka;
kilio chake kitasikika pote miongoni mwa mataifa.

51

1 Hili ndilo asemalo Bwana:
"Tazama nitaamsha roho ya mwangamizi

dhidi ya Babeli na watu wakaao Leb-Kamai.*
2 Nitawatuma wageni Babeli
kumpepeta na kuiharibu nchi yake;
watampinga kila upande
katika siku ya maafa yake.
3 Usimwache mpiga upinde afunge kamba upinde wake,
wala usimwache avae silaha zake.
Usiwaonee huruma vijana wake;
angamiza jeshi lake kabisa.
4 Wataanguka waliouawa katika Babeli,
wakiwa na majeraha ya kutisha barabarani zake.
5 Kwa maana Israeli na Yuda hawajaachwa
na Mungu wao, Bwana Mwenye Nguvu Zote,
ingawa nchi yao imejaa uovu
mbele zake yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.

6 "Kimbieni kutoka Babeli!
Okoeni maisha yenu!
Msiangamizwe kwa sababu ya dhambi zake.
Ni wakati wa kisasi cha Bwana,
atamlipa kile anachostahili.
7 Babeli alikuwa kikombe cha dhahabu katika mkono wa Bwana;
aliufanya ulimwengu wote ulewe.
Mataifa walikunywa mvinyo wake;
kwa hiyo sasa wameingiwa na wazimu.
8 Babeli ataanguka ghafula na kuvunjika.
Mwombolezeni!
Tafuteni zeri ya kutuliza maumivu yake,
labda anaweza kupona.

9 " 'Tungemponya Babeli,
lakini hawezi kuponyeka;
tumwacheni, na kila mmoja wetu aende nchi yake mwenyewe,
kwa kuwa hukumu yake inafika angani,
inapanda juu hadi mawinguni.'

10 " 'Bwana amethibitisha haki yetu;
njooni, tutangaze katika Sayuni
kitu ambacho Bwana Mungu wetu amefanya.'

11 "Noeni mishale,
chukueni ngao!
Bwana amewaamsha wafalme wa Wamedi,
kwa sababu nia yake ni kuangamiza Babeli.
Bwana atalipiza kisasi,
kisasi kwa ajili ya Hekalu lake.
12 Twekeni bendera juu ya kuta za Babeli!
Imarisheni ulinzi,
wekeni walinzi,
andaeni waviziao!

* **51:1** Leb-Kamai ni Ukaldayo, yaani Babeli, kwa fumbo.

Bwana atatimiza kusudi lake,
amri yake juu ya watu wa Babeli.
13 Wewe uishiye kando ya maji mengi
na uliye na wingi wa hazina,
mwisho wako umekuja,
wakati wako wa kukatiliwa mbali.
14 Bwana Mwenye Nguvu Zote
ameapa kwa nafsi yake mwenyewe:
'Hakika nitakujaza na watu, kama kundi la nzige,
nao watapiga kelele za ushindi juu yako.'

15 "Aliiumba dunia kwa uweza wake;
akaweka misingi ya ulimwengu kwa hekima yake
na akazitandaza mbingu kwa ufahamu wake.
16 Atoapo sauti yake, maji yaliyo katika mbingu hunguruma,
huyafanya mawingu yainuke kutoka miisho ya dunia.
Hupeleka umeme wa radi pamoja na mvua,
naye huuleta upepo kutoka ghala zake.

17 "Kila mtu ni mjinga na hana maarifa;
kila sonara ameaibishwa na sanamu zake.
Vinyago vyake ni vya udanganyifu,
havina pumzi ndani yavyo.
18 Havifai kitu, ni vitu vya kufanyia mzaha,
hukumu yavyo itakapowadia, vitaangamia.
19 Yeye Aliye Fungu la Yakobo sivyo alivyo,
kwani ndiye Muumba wa vitu vyote,
pamoja na kabila la urithi wake:
Bwana Mwenye Nguvu Zote ndilo jina lake.

20 "Wewe ndiwe rungu langu la vita,
silaha yangu ya vita:
kwa wewe navunjavunja mataifa,
kwa wewe naangamiza falme,
21 kwa wewe navunjavunja
farasi na mpanda farasi,
kwa wewe navunjavunja
gari la vita na mwendeshaji wake,
22 kwa wewe napondaponda
mwanaume na mwanamke,
kwa wewe napondaponda
mzee na kijana,
kwa wewe napondaponda
kijana wa kiume na mwanamwali,
23 kwa wewe nampondaponda
mchungaji na kundi,
kwa wewe nampondaponda
mkulima na maksai,
kwa wewe nawapondaponda
watawala na maafisa.

24 “Mbele ya macho yako nitamlipiza Babeli na wote waishio Ukaldayo kwa ajili ya
makosa yote waliyofanya katika Sayuni,” asema Bwana.
25 “Mimi niko kinyume nawe, ee mlima unaoharibu,
wewe uangamizaye dunia yote,”
asema Bwana.
“Nitanyoosha mkono wangu dhidi yako,
nikuvingirishe kutoka kwenye kilele cha mwamba,
na kukufanya mlima ulioteketezwa kwa moto.
26 Hakuna jiwe litakalochukuliwa kutoka kwako
kwa ajili ya kufanywa jiwe la pembeni,
wala jiwe lolote kwa ajili ya msingi,
kwa maana utakuwa ukiwa milele,”
asema Bwana.

27 “Twekeni bendera katika nchi!
Pigeni tarumbeta katikati ya mataifa!
Andaeni mataifa kwa ajili ya vita dhidi yake,
iteni falme hizi dhidi yake:
Ararati, Mini na Ashkenazi.
Wekeni jemadari dhidi yake,
pelekeni farasi wengi kama kundi la nzige.
28 Andaeni mataifa kwa ajili ya vita dhidi yake,
wafalme wa Wamedi,
watawala wao na maafisa wao wote,
pamoja na nchi zote wanazotawala.
29 Nchi inatetemeka na kugaagaa,
kwa kuwa makusudi ya Bwana dhidi ya Babeli yanasimama:
yaani, kuangamiza nchi ya Babeli
ili pasiwe na yeyote atakayeishi humo.
30 Mashujaa wa Babeli wameacha kupigana,
wamebaki katika ngome zao.
Nguvu zao zimekwisha,
wamekuwa kama wanawake.
Makazi yake yameteketezwa kwa moto,
makomeo ya malango yake yamevunjika.
31 Tarishi mmoja humfuata mwingine,
na mjumbe humfuata mjumbe,
kumtangazia mfalme wa Babeli
kwamba mji wake wote umetekwa,
32 Vivuko vya mito vimekamatwa,
mabwawa yenye mafunjo yametiwa moto,
nao askari wameingiwa na hofu kuu.”
33 Hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli, asemalo:
“Binti Babeli ni kama sakafu ya kupuria
wakati inapokanyagwa;
wakati wa kumvuna utakuja upesi.”

34 “Nebukadneza mfalme wa Babeli ametula,
ametufanya tuchangayikiwe,
ametufanya tuwe gudulia tupu.
Kama nyoka ametumeza

na kujaza tumbo lake kwa vyakula vyetu vizuri,
kisha akatutapika.
35 Jeuri iliyofanyiwa miili yetu† na iwe juu ya Babeli,"
ndivyo wasemavyo wakaao Sayuni.
"Damu yetu na iwe juu ya wale waishio Babeli,"
asema Yerusalemu.
36 Kwa hiyo, hili ndilo BWANA asemalo:
"Tazama, nitatetea shauri lako
na kulipiza kisasi kwa ajili yako;
nitaikausha bahari yake
na kuzikausha chemchemi zake.
37 Babeli utakuwa lundo la magofu
na makao ya mbweha,
kitu cha kutisha na kudharauliwa,
mahali asipoishi mtu.
38 Watu wake wote wananguruma kama simba wadogo,
wanakoroma kama wana simba.
39 Lakini wakati wakiwa wameamshwa,
nitawaandalia karamu
na kuwafanya walewe,
ili wapige kelele kwa kicheko,
kisha walale milele na wasiamke,"
asema BWANA.
40 "Nitawateremsha kama wana-kondoo waendao machinjoni,
kama kondoo dume na mbuzi.

41 "Tazama jinsi Sheshaki‡ atakamatwa,
majivuno ya dunia yote yatakavyonyakuliwa.
Babeli atakuwa mwenye hofu kiasi gani
kati ya mataifa!
42 Bahari itainuka juu ya Babeli;
mawimbi yake yenye kunguruma yatamfunika.
43 Miji yake itakuwa ukiwa,
kame na jangwa,
nchi ambayo hakuna yeyote anayeishi ndani yake,
ambayo hakuna mtu anayepita humo.
44 Nitamwadhibu Beli katika Babeli,
na kumfanya atapike kile alichokimeza.
Mataifa hayatamiminika tena kwake.
Nao ukuta wa Babeli utaanguka.

45 "Tokeni ndani yake, enyi watu wangu!
Okoeni maisha yenu!
Ikimbieni hasira kali ya BWANA.
46 Msikate tamaa wala msiogope tetesi
zitakaposikika katika nchi;
tetesi moja inasikika mwaka huu,
nyingine mwaka unaofuata;
tetesi juu ya jeuri katika nchi,
na ya mtawala dhidi ya mtawala.

---

† **51:35** Au: Jeuri tuliyofanyiwa sisi na watoto wetu. ‡ **51:41** Sheshaki ni Babeli kwa fumbo.

47 Kwa kuwa hakika wakati utawadia
nitakapoziadhibu sanamu za Babeli;
nchi yake yote itatiwa aibu,
na watu wake wote waliouawa
wataangukia ndani yake.
48 Ndipo mbingu na dunia na vyote vilivyomo ndani yake
vitapiga kelele za shangwe juu ya Babeli,
kwa kuwa kutoka kaskazini
waharabu watamshambulia,"
asema BWANA.

49 "Babeli ni lazima aanguke kwa sababu ya kuwaua Waisraeli,
kama vile waliouawa duniani kote
walivyoanguka kwa sababu ya Babeli.
50 Wewe uliyepona upanga,
ondoka wala usikawie!
Mkumbuke BWANA ukiwa katika nchi ya mbali,
na utafakari juu ya Yerusalemu."

51 "Tumetahayari, kwa maana tumetukanwa
na aibu imefunika nyuso zetu,
kwa sababu wageni wameingia
mahali patakatifu pa nyumba ya BWANA."

52 "Lakini siku zinakuja," asema BWANA,
"nitakapoadhibu sanamu zake,
na katika nchi yake yote
waliojeruhiwa watalia kwa maumivu makali.
53 Hata kama Babeli ikifika angani
na kuziimarisha ngome zake ndefu,
nitatuma waharabu dhidi yake,"
asema BWANA.

54 "Sauti ya kilio inasikika kutoka Babeli,
sauti ya uharibifu mkuu
kutoka nchi ya Wakaldayo.
55 BWANA ataiangamiza Babeli,
atanyamazisha makelele ya kishindo chake.
Mawimbi ya adui yatanguruma kama maji makuu,
ngurumo ya sauti zao itavuma.
56 Mharabu atakuja dhidi ya Babeli,
mashujaa wake watakamatwa,
nazo pinde zao zitavunjwa.
Kwa kuwa BWANA ni Mungu wa kisasi,
yeye atalipiza kikamilifu.
57 Nitawafanya maafisa wake na wenye busara walewe,
watawala wao, maafisa, pamoja na wapiganaji wao;
watalala milele na hawataamka,"
asema Mfalme, ambaye jina lake ni BWANA Mwenye Nguvu Zote.
58 Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu Zote asemalo:
"Ukuta mnene wa Babeli utasawazishwa,
na malango yaliyoinuka yatateketezwa kwa moto;

mataifa yanajichosha bure,
taabu ya mataifa ni nishati tu ya miali ya moto."
59 Huu ndio ujumbe Yeremia aliompa afisa Seraya mwana wa Neria mwana wa
Maaseya, alipokwenda Babeli pamoja na Sedekia mfalme wa Yuda, katika mwaka
wa nne wa utawala wake. 60 Yeremia alikuwa ameandika ndani ya kitabu kuhusu
maafa yote yatakayoipata Babeli, yaani yote yaliyokuwa yameandikwa kuhusu
Babeli. 61 Yeremia akamwambia Seraya, "Utakapofika Babeli, hakikisha kwamba
umesoma maneno haya yote kwa sauti kubwa. 62 Kisha sema, 'Ee Bwana, umesema
utaangamiza mahali hapa ili mtu wala mnyama asiishi ndani yake, napo patakuwa
ukiwa milele.' 63 Utakapomaliza kusoma hiki kitabu, kifungie jiwe kisha ukitupe
ndani ya Mto Frati. 64 Kisha sema, 'Hivi ndivyo Babeli utakavyozama na usiinuke
tena, kwa sababu ya maafa nitakayoleta juu yake. Nao watu wake wataanguka.' "

Maneno ya Yeremia yanaishia hapa.

52

Anguko La Yerusalemu
(2 Wafalme 24:18–25:30)

1 Sedekia alikuwa na umri wa miaka ishirini na mmoja alipoanza kutawala, naye
akatawala huko Yerusalemu kwa miaka kumi na mmoja. Jina la mama yake aliitwa
Hamutali binti Yeremia, kutoka Libna. 2 Alifanya maovu machoni pa Bwana, kama
alivyofanya Yehoyakimu. 3 Ilikuwa ni kwa sababu ya hasira ya Bwana haya yote
yalitokea Yerusalemu na Yuda, naye mwishoni akawaondoa mbele zake.

Basi, Sedekia akaasi dhidi ya mfalme wa Babeli.

4 Hivyo katika mwaka wa tisa wa utawala wa Sedekia, katika siku ya kumi ya
mwezi wa kumi, Nebukadneza mfalme wa Babeli akiwa na jeshi lake lote alifanya
vita dhidi ya Yerusalemu. Wakapiga kambi nje ya mji na kuuzunguka mji pande zote.
5 Mji ulizungukwa na jeshi mpaka mwaka wa kumi na moja wa utawala wa Mfalme
Sedekia.

6 Ilipowadia siku ya tisa ya mwezi wa nne, njaa ikazidi kuwa kali sana ndani ya mji,
hadi hapakuwa na chakula kwa ajili ya watu. 7 Kisha ukuta wa mji ukavunjwa na
jeshi lote likakimbia. Wakaondoka mjini usiku kupitia lango lililokuwa kati ya kuta
mbili karibu na bustani ya mfalme, ingawa Wakaldayo walikuwa wameuzunguka mji.
Wakakimbia kuelekea Araba. 8 Lakini jeshi la Wakaldayo likamfuatia Mfalme Sedekia
na kumpata katika sehemu tambarare za Yeriko. Askari wake wote wakatengwa naye
na kutawanyika, 9 naye akakamatwa.

Akapelekwa kwa mfalme wa Babeli huko Ribla, katika nchi ya Hamathi, mahali
ambapo alimtangazia hukumu. 10 Huko Ribla mfalme wa Babeli aliwachinja wana
wa Sedekia mbele ya macho yake. Pia akawaua maafisa wote wa Yuda. 11 Kisha
akayang'oa macho ya Sedekia, akamfunga kwa pingu za shaba na kumpeleka Babeli,
alipomweka gerezani mpaka siku ya kifo chake.

12 Mnamo siku ya kumi ya mwezi wa tano, katika mwaka wa kumi na tisa
wa utawala wa Nebukadneza mfalme wa Babeli, Nebuzaradani jemadari wa
askari walinzi wa mfalme, aliyemtumikia mfalme wa Babeli, alikuja Yerusalemu.
13 Alichoma moto Hekalu la Bwana, jumba la kifalme, na nyumba zote za Yerusalemu.
Aliteketeza kila jengo muhimu. 14 Jeshi lote la Wakaldayo chini ya jemadari wa askari
walinzi wa mfalme walivunja kuta zote zilizoizunguka Yerusalemu. 15 Nebuzaradani,
jemadari wa askari walinzi, akawapeleka uhamishoni baadhi ya watu maskini sana
na wale waliobaki katika mji, pamoja na mabaki ya watu wa kawaida, na wale
waliojisalimisha kwa mfalme wa Babeli. 16 Lakini Nebuzaradani akawaacha mabaki

ya wale watu maskini kabisa ili watunze mashamba ya mizabibu na mashamba
mengine.
17 Wakaldayo walivunja vipande zile nguzo za shaba, vile vishikilio vya shaba
vilivyohamishika, na ile Bahari ya shaba, ambavyo vyote vilikuwa katika Hekalu la
Bwana. Hivyo wakaichukua hiyo shaba yote na kuipeleka Babeli. 18 Wakachukua pia
vyungu, masepetu, mikasi ya kusawazishia tambi, mabakuli ya kunyunyizia, sahani
na vyombo vyote vya shaba vilivyotumika katika huduma ya Hekalu. 19 Jemadari
wa askari walinzi wa mfalme akachukua yale masinia, vile vyetezo, yale mabakuli
ya kunyunyizia, zile sufuria, vile vinara vya taa, zile sahani na yale mabakuli
yaliyotumika kwa sadaka za vinywaji, vitu vyote vile vilivyokuwa vimetengenezwa
kwa dhahabu safi au fedha.
20 Shaba iliyotokana na zile nguzo mbili, ile Bahari na wale mafahali kumi na
mawili wa shaba waliokuwa chini yake, pamoja na vile vishikilio vilivyohamishika,
ambavyo Mfalme Solomoni alikuwa ametengeneza kwa ajili ya Hekalu la Bwana,
ilikuwa na uzito usioweza kupimika. 21 Kila nguzo ilikuwa na urefu wa dhiraa kumi
na nane, kimo chake na mzunguko dhiraa kumi na mbili, na unene wa nyanda nne,
na zote zilikuwa wazi ndani. 22 Sehemu ya shaba juu ya ile nguzo moja ilikuwa
na urefu wa dhiraa tano, na ilikuwa imepambwa kwa wavu na makomamanga ya
shaba kuizunguka kote. Ile nguzo nyingine pamoja na makomamanga yake ilifanana
na hiyo ya kwanza. 23 Kulikuwa na makomamanga tisini na sita pembeni; jumla ya
makomamanga juu ya wavu uliokuwa umezunguka yalikuwa mia moja.
24 Yule jemadari wa askari walinzi akawachukua kama wafungwa Seraya kuhani
mkuu, kuhani Sefania aliyefuata kwa cheo, na mabawabu watatu. 25 Miongoni
mwa wale watu waliokuwa wamesalia katika mji, alimchukua afisa kiongozi wa
wapiganaji, na washauri saba wa mfalme. Akamchukua pia mwandishi aliyesimamia
uandikishaji wa watu wa nchi, pamoja na watu wake sitini waliopatikana ndani ya
mji. 26 Nebuzaradani jemadari akawachukua hao wote na kuwapeleka kwa mfalme
wa Babeli huko Ribla. 27 Huko Ribla, katika nchi ya Hamathi, mfalme wa Babeli
akaamuru wanyongwe.
Hivyo Yuda wakaenda utumwani, mbali na nchi yao. 28 Hii ndiyo hesabu ya watu
ambao Nebukadneza aliwachukua kwenda uhamishoni:

katika mwaka wa saba,
Wayahudi 3,023;
29 katika mwaka wa kumi na nane wa utawala wa Nebukadneza,
watu 832 kutoka Yerusalemu;
30 katika mwaka wa ishirini na tatu wa utawala wake,
Wayahudi 745 walichukuliwa kwenda uhamishoni na Nebuzaradani jemadari
wa askari walinzi wa mfalme.
Jumla ya watu wote walikuwa 4,600.

Yehoyakini Anaachiwa Huru

31 Katika mwaka wa thelathini na saba tangu Yehoyakini mfalme wa Yuda apelekwe
uhamishoni, katika mwaka ule ambao Evil-Merodaki* alifanyika mfalme wa Babeli,
alimwacha huru Yehoyakini mfalme wa Yuda, na kumfungua kutoka gerezani siku
ya ishirini na tano ya mwezi wa kumi na mbili. 32 Alizungumza naye kwa upole
na kumpa kiti cha heshima zaidi kuliko wale wafalme wengine aliokuwa nao huko
Babeli. 33 Hivyo Yehoyakini akayavua mavazi yake ya mfungwa, na siku zote za
maisha yake zilizobaki alikula mezani mwa mfalme. 34 Siku kwa siku mfalme wa
Babeli alimpa Yehoyakini posho siku zote za maisha yake, hadi siku ya kifo chake.

---

* **52:31** Pia aliitwa Ameli-Mariduki.

Maombolezo

1

* 1 Tazama jinsi mji ulivyoachwa ukiwa,
mji ambao zamani ulikuwa umejaa watu!
Jinsi ambavyo umekuwa kama mama mjane,
ambaye wakati fulani alikuwa maarufu miongoni mwa mataifa!
Yule ambaye alikuwa malkia miongoni mwa majimbo
sasa amekuwa mtumwa.

2 Kwa uchungu, hulia sana usiku,
machozi yapo kwenye mashavu yake.
Miongoni mwa wapenzi wake wote
hakuna yeyote wa kumfariji.
Rafiki zake wote wamemsaliti,
wamekuwa adui zake.

3 Baada ya mateso na kufanyishwa kazi kikatili,
Yuda amekwenda uhamishoni.
Anakaa miongoni mwa mataifa,
hapati mahali pa kupumzika.
Wote ambao wanamsaka wamemkamata
katikati ya dhiki yake.

4 Barabara zielekeazo Sayuni zaomboleza,
kwa kuwa hakuna yeyote anayekuja
kwenye sikukuu zake zilizoamriwa.
Malango yake yote yamekuwa ukiwa,
makuhani wake wanalia kwa uchungu,
wanawali wake wanahuzunika,
naye yuko katika uchungu wa maumivu makuu.

5 Adui zake wamekuwa mabwana zake,
watesi wake wana raha.
Bwana amemletea huzuni
kwa sababu ya dhambi zake nyingi.
Watoto wake wamekwenda uhamishoni,
mateka mbele ya adui.

6 Fahari yote imeondoka
kutoka kwa Binti Sayuni.
Wakuu wake wako kama ayala
ambaye hapati malisho,
katika udhaifu wamekimbia
mbele ya anayewasaka.

7 Katika siku za mateso yake na kutangatanga,
Yerusalemu hukumbuka hazina zote

* **1:** Sura hii imetungwa kila beti likianzia, na pia kila mstari katika lile beti, na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

ambazo zilikuwa zake siku za kale.
Wakati watu wake walipoanguka katika mikono ya adui,
hapakuwepo na yeyote wa kumsaidia.
Watesi wake walimtazama
na kumcheka katika maangamizi yake.

8 Yerusalemu ametenda dhambi sana
kwa hiyo amekuwa najisi.
Wote waliomheshimu wanamdharau,
kwa maana wameuona uchi wake.
Yeye mwenyewe anapiga kite
na kugeukia mbali.

9 Uchafu wake umegandamana na nguo zake;
hakuwaza juu ya maisha yake ya baadaye.
Anguko lake lilikuwa la kushangaza,
hapakuwepo na yeyote wa kumfariji.
"Tazama, Ee Bwana, teso langu,
kwa maana adui ameshinda."

10 Adui ametia mikono
juu ya hazina zake zote,
aliona mataifa ya kipagani
wakiingia mahali patakatifu pake,
wale uliowakataza kuingia
kwenye kusanyiko lako.

11 Watu wake wote wanalia kwa uchungu
watafutapo chakula;
wanabadilisha hazina zao kwa chakula
ili waweze kuendelea kuishi.
"Tazama, Ee Bwana, ufikiri,
kwa maana nimedharauliwa."

12 "Je, si kitu kwenu, ninyi nyote mpitao kando?
Angalieni kote mwone.
Je, kuna maumivu kama maumivu yangu
yale yaliyotiwa juu yangu,
yale Bwana aliyoyaleta juu yangu
katika siku ya hasira yake kali?

13 "Kutoka juu alipeleka moto,
akaushusha katika mifupa yangu.
Aliitandia wavu miguu yangu
na akanirudisha nyuma.
Akanifanya mkiwa,
na mdhaifu mchana kutwa.

14 "Dhambi zangu zimefungwa kwenye nira,
kwa mikono yake zilifumwa pamoja.
Zimefika shingoni mwangu
na Bwana ameziondoa nguvu zangu.

Amenitia mikononi mwa wale
ambao siwezi kushindana nao.

15 “Bwana amewakataa wapiganaji wa vita
wote walio kati yangu,
ameagiza jeshi dhidi yangu
kuwaponda vijana wangu wa kiume.
Katika shinikizo lake la divai Bwana amemkanyaga
Bikira Binti Yuda.

16 “Hii ndiyo sababu ninalia
na macho yangu yanafurika machozi.
Hakuna yeyote aliye karibu kunifariji,
hakuna yeyote wa kuhuisha roho yangu.
Watoto wangu ni wakiwa
kwa sababu adui ameshinda.”

17 Sayuni ananyoosha mikono yake,
lakini hakuna yeyote wa kumfariji.
BWANA ametoa amri kwa ajili ya Yakobo
kwamba majirani zake wawe adui zake;
Yerusalemu umekuwa
kitu najisi miongoni mwao.

18 “BWANA ni mwenye haki,
hata hivyo niliasi dhidi ya amri yake.
Sikilizeni, enyi mataifa yote,
tazameni maumivu yangu.
Wavulana wangu na wasichana wangu
wamekwenda uhamishoni.

19 “Niliita washirika wangu
lakini walinisaliti.
Makuhani wangu na wazee wangu
waliangamia mjini
walipokuwa wakitafuta chakula
ili waweze kuishi.

20 “Angalia, Ee BWANA, jinsi nilivyo katika dhiki!
Nina maumivu makali ndani yangu,
nami ninahangaika moyoni mwangu,
kwa kuwa nimekuwa mwasi sana.
Huko nje, upanga unaua watu,
ndani, kipo kifo tu.

21 “Watu wamesikia ninavyolia kwa uchungu,
lakini hakuna yeyote wa kunifariji.
Adui zangu wote wamesikia juu ya dhiki yangu,
wanafurahia lile ulilolitenda.
Naomba uilete siku uliyoitangaza
ili wawe kama mimi.

22 “Uovu wao wote na uje mbele zako;

uwashughulikie wao
kama vile ulivyonishughulikia mimi
kwa sababu ya dhambi zangu zote.
Kulia kwangu kwa uchungu ni kwingi
na moyo wangu umedhoofika.”

2

* 1 Tazama jinsi Bwana alivyomfunika Binti Sayuni
kwa wingu la hasira yake!
Ameitupa chini fahari ya Israeli
kutoka mbinguni mpaka duniani,
hakukumbuka kiti chake cha kuwekea miguu
katika siku ya hasira yake.

2 Bila huruma Bwana ameyameza
makao yote ya Yakobo;
katika ghadhabu yake amebomoa
ngome za Binti Yuda.
Ameuangusha ufalme wake na wakuu wake
chini kwa aibu.

3 Katika hasira kali amevunja
kila pembe† ya Israeli.
Ameuondoa mkono wake wa kuume
alipokaribia adui.
Amemteketeza Yakobo kama moto uwakao
ule uteketezao kila kitu kinachouzunguka.

4 Ameupinda upinde wake kama adui,
mkono wake wa kuume uko tayari.
Kama vile adui amewachinja
wote waliokuwa wanapendeza jicho,
amemwaga ghadhabu yake kama moto
juu ya hema la Binti Sayuni.

5 Bwana ni kama adui;
amemmeza Israeli.
Amemeza majumba yake yote ya kifalme
na kuangamiza ngome zake.
Ameongeza huzuni na maombolezo
kwa ajili ya Binti Yuda.

6 Ameharibu maskani yake kama bustani,
ameharibu mahali pake pa mkutano.
BWANA amemfanya Sayuni kusahau
sikukuu zake zilizoamriwa na Sabato zake;
katika hasira yake kali amewadharau
mfalme na kuhani.

---

* **2:** Sura hii imetungwa kila beti likianzia, na pia kila mstari katika lile beti, na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22. † **2:3** Pembe inawakilisha nguvu; pia 2:17.

7 Bwana amekataa madhabahu yake
na kuacha mahali patakatifu pake.
Amemkabidhi adui kuta
za majumba yake ya kifalme;
wamepiga kelele katika nyumba ya Bwana
kama katika siku ya sikukuu iliyoamriwa.

8 Bwana alikusudia kuangusha
ukuta uliomzunguka Binti Sayuni.
Ameinyoosha kamba ya kupimia
na hakuuzuia mkono wake usiangamize.
Alifanya maboma na kuta ziomboleze,
vyote vikaharibika pamoja.

9 Malango yake yamezama ardhini,
makomeo yake ameyavunja na kuyaharibu.
Mfalme wake na wakuu wake wamepelekwa uhamishoni
miongoni mwa mataifa,
sheria haipo tena,
na manabii wake hawapati tena
maono kutoka kwa Bwana.

10 Wazee wa Binti Sayuni
wanaketi chini kimya,
wamenyunyiza mavumbi kwenye vichwa vyao
na kuvaa nguo za gunia.
Wanawali wa Yerusalemu
wamesujudu hadi ardhini.

11 Macho yangu yamedhoofika kwa kulia,
nina maumivu makali ndani,
moyo wangu umemiminwa ardhini
kwa sababu watu wangu wameangamizwa,
kwa sababu watoto na wanyonyao wanazimia
kwenye barabara za mji.

12 Wanawaambia mama zao,
"Wapi mkate na divai?"
wazimiapo kama watu waliojeruhiwa
katika barabara za mji,
maisha yao yadhoofikavyo
mikononi mwa mama zao.

13 Ninaweza kusema nini kwa ajili yako?
Nikulinganishe na nini,
ee Binti Yerusalemu?
Nitakufananisha na nini,
ili nipate kukufariji,
ee Bikira Binti Sayuni?
Jeraha lako lina kina kama bahari.
Ni nani awezaye kukuponya?

14 Maono ya manabii wako
yalikuwa ya uongo na yasiyofaa kitu,
hawakuifunua dhambi yako
ili kukuzuilia kwenda utumwani.
Maneno waliyokupa
yalikuwa ya uongo na ya kupotosha.

15 Wote wapitiao njia yako
wanakupigia makofi,
wanakudhihaki na kutikisa vichwa vyao
kwa Binti Yerusalemu:
"Huu ndio ule mji ulioitwa
mkamilifu wa uzuri,
furaha ya dunia yote?"

16 Adui zako wote wanapanua
vinywa vyao dhidi yako,
wanadhihaki na kusaga meno yao
na kusema, "Tumemmeza.
Hii ndiyo siku tuliyoingojea,
tumeishi na kuiona."

17 BWANA amefanya lile alilolipanga;
ametimiza neno lake
aliloliamuru siku za kale.
Amekuangusha bila huruma,
amewaacha adui wakusimange,
ametukuza pembe ya adui yako.

18 Mioyo ya watu
inamlilia Bwana.
Ee ukuta wa Binti Sayuni,
machozi yako na yatiririke kama mto
usiku na mchana;
usijipe nafuu,
macho yako yasipumzike.

19 Inuka, lia usiku,
zamu za usiku zianzapo;
mimina moyo wako kama maji
mbele za Bwana.
Mwinulie yeye mikono yako
kwa ajili ya maisha ya watoto wako,
ambao wanazimia kwa njaa
kwenye kila mwanzo wa barabara.

20 "Tazama, Ee BWANA, ufikirie:
Ni nani ambaye umepata
kumtendea namna hii?
Je, wanawake wakule wazao wao,
watoto waliowalea?
Je, kuhani na nabii auawe

mahali patakatifu pa Bwana?

21 “Vijana na wazee hujilaza pamoja
katika mavumbi ya barabarani,
wavulana wangu na wasichana
wameanguka kwa upanga.
Umewaua katika siku ya hasira yako,
umewachinja bila huruma.

22 “Kama ulivyoita siku ya karamu,
ndivyo ulivyoagiza hofu kuu
dhidi yangu kila upande.
Katika siku ya hasira ya BWANA
hakuna yeyote aliyekwepa au kupona;
wale niliowatunza na kuwalea,
adui yangu amewaangamiza.”

3

* 1 Mimi ndiye mtu aliyeona mateso
kwa fimbo ya ghadhabu yake.
2 Amenifukuzia mbali na kunifanya nitembee
gizani wala si katika nuru;
3 hakika, amegeuza mkono wake dhidi yangu
tena na tena, mchana kutwa.

4 Amefanya ngozi yangu na nyama yangu kuchakaa
na ameivunja mifupa yangu.
5 Amenizingira na kunizunguka
kwa uchungu na taabu.
6 Amenifanya niishi gizani
kama wale waliokufa.

7 Amenizungushia ukuta ili nisiweze kutoroka,
amenifunga kwa minyororo mizito.
8 Hata ninapoita au kulia ili kuomba msaada,
anakataa kupokea maombi yangu.
9 Ameizuia njia yangu kwa mapande ya mawe,
amepotosha njia zangu.

10 Kama dubu aviziaye,
kama simba mafichoni,
11 ameniburuta kutoka njia,
akanirarua na kuniacha bila msaada.
12 Amevuta upinde wake
na kunifanya mimi niwe lengo
kwa ajili ya mishale yake.

13 Alinichoma moyo wangu kwa mishale
iliyotoka kwenye podo lake.

* **3:** Sura hii imetungwa kila beti likianzia, na pia kila mstari katika lile beti, na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

14 Nimekuwa kichekesho kwa watu wangu wote,
wananidhihaki kwa wimbo mchana kutwa.
15 Amenijaza kwa majani machungu
na kunishibisha kwa nyongo.

16 Amevunja meno yangu kwa changarawe,
amenikanyagia mavumbini.
17 Amani yangu imeondolewa,
nimesahau kufanikiwa ni nini.
18 Kwa hiyo nasema, “Fahari yangu imeondoka
na yale yote niliyokuwa nimetarajia kutoka kwa BWANA.”

19 Nayakumbuka mateso yangu na kutangatanga kwangu,
uchungu na nyongo.
20 Ninayakumbuka vyema,
nayo nafsi yangu imezimia ndani yangu.
21 Hata hivyo najikumbusha neno hili
na kwa hiyo ninalo tumaini.

22 Kwa sababu ya upendo mkuu wa BWANA, hatuangamii,
kwa kuwa huruma zake hazikomi kamwe.
23 Ni mpya kila asubuhi,
uaminifu wako ni mkuu.
24 Nimeiambia nafsi yangu, “BWANA ni fungu langu,
kwa hiyo nitamngojea.”

25 BWANA ni mwema kwa wale ambao tumaini lao ni kwake,
kwa yule ambaye humtafuta;
26 ni vyema kungojea kwa utulivu
kwa ajili ya wokovu wa BWANA.
27 Ni vyema mtu kuchukua nira
bado angali kijana.

28 Na akae peke yake awe kimya,
kwa maana BWANA ameiweka juu yake.
29 Na azike uso wake mavumbini
bado panawezekana kuwa na matumaini.
30 Na atoe shavu lake kwa yule ampigaye,
na ajazwe na aibu.

31 Kwa kuwa watu hawakatiliwi mbali
na Bwana milele.
32 Ingawa huleta huzuni, ataonyesha huruma,
kwa kuwa upendo wake usiokoma ni mkuu.
33 Kwa maana hapendi kuwaletea mateso
au huzuni watoto wa wanadamu.

34 Kuwaponda chini ya nyayo
wafungwa wote katika nchi,
35 Kumnyima mtu haki zake
mbele za Aliye Juu Sana,
36 kumnyima mtu haki:

Je, Bwana asione mambo kama haya?

37 Nani awezaye kusema nalo likatendeka
kama Bwana hajaamuru?
38 Je, si ni kwenye kinywa cha Aliye Juu Sana
ndiko yatokako maafa na mambo mema?
39 Mwanadamu yeyote aliye hai aweza kulalamika
wakati anapoadhibiwa kwa ajili ya dhambi zake?

40 Tuzichunguze njia zetu na kuzijaribu,
na tumrudie Bwana Mungu.
41 Tuinue mioyo yetu pamoja na mikono yetu
kwa Mungu mbinguni, na tuseme:
42 "Tumetenda dhambi na kuasi
nawe hujasamehe.

43 "Umejifunika mwenyewe kwa hasira na kutufuatilia;
umetuchinja bila huruma.
44 Unajifunika mwenyewe kwa wingu,
ili pasiwe na ombi
litakaloweza kupenya.
45 Umetufanya takataka na uchafu
miongoni mwa mataifa.

46 "Adui zetu wote wamefumbua vinywa vyao
wazi dhidi yetu.
47 Tumeteseka kwa hofu kuu na shida ya ghafula,
uharibifu na maangamizi."
48 Vijito vya machozi vinatiririka kutoka machoni mwangu,
kwa sababu watu wangu wameangamizwa.

49 Macho yangu yatatiririka machozi bila kukoma,
bila kupata nafuu,
50 hadi Bwana atazame chini
kutoka mbinguni na kuona.
51 Lile ninaloliona huniletea huzuni nafsini
kwa sababu ya wanawake wote wa mji wangu.

52 Wale waliokuwa adui zangu bila sababu
wameniwinda kama ndege.
53 Walijaribu kukomesha maisha yangu ndani ya shimo
na kunitupia mawe;
54 maji yalifunika juu ya kichwa changu,
nami nikafikiri nilikuwa karibu
kukatiliwa mbali.

55 Nililiitia jina lako, Ee Bwana,
kutoka vina vya shimo.
56 Ulisikia ombi langu: "Usikizibie masikio yako
kilio changu nikuombapo msaada."
57 Ulikuja karibu nilipokuita,

nawe ukasema, “Usiogope.”

58 Ee Bwana, ulichukua shauri langu,
ukaukomboa uhai wangu.
59 Umeona, Ee BWANA, ubaya niliotendewa.
Tetea shauri langu!
60 Umeona kina cha kisasi chao,
mashauri yao yote mabaya dhidi yangu.

61 Ee BWANA, umesikia matukano yao,
mashauri yao yote mabaya dhidi yangu:
62 kile adui zangu wanachonong’ona na kunung’unikia
dhidi yangu mchana kutwa.
63 Watazame! Wakiwa wameketi au wamesimama,
wananidhihaki katika nyimbo zao.

64 Uwalipe kile wanachostahili, Ee BWANA,
kwa yale ambayo mikono yao imetenda.
65 Weka pazia juu ya mioyo yao,
laana yako na iwe juu yao!
66 Wafuatilie katika hasira na uwaangamize
kutoka chini ya mbingu za BWANA.

4

* 1 Jinsi dhahabu ilivyopoteza mng’ao wake,
dhahabu iliyo safi haing’ai!
Vito vya thamani vimetawanywa
kwenye mwanzo wa kila barabara.

2 Wana wa Sayuni wenye thamani,
ambao mwanzo uzito wa thamani yao
ulikuwa wa dhahabu,
sasa wanaangaliwa kama vyungu vya udongo,
kazi ya mikono ya mfinyanzi!

3 Hata mbweha hutoa matiti yao
kunyonyesha watoto wao,
lakini watu wangu wamekuwa wasio na huruma
kama mbuni jangwani.

4 Kwa sababu ya kiu ulimi wa mtoto mchanga
umegandamana na kaakaa la kinywa chake,
watoto huomba mkate,
lakini hakuna yeyote awapaye.

5 Wale waliokula vyakula vya kifahari
ni maskini barabarani.
Wale waliokuzwa wakivaa nguo za zambarau
sasa wanalalia majivu.

* **4:** Sura hii imetungwa kila beti likianzia, na pia kila mstari katika lile beti, na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

6 Adhabu ya watu wangu
ni kubwa kuliko ile ya Sodoma,
ambayo ilipinduliwa ghafula
bila kuwepo mkono wa msaada.

7 Wakuu wao walikuwa wameng'aa kuliko theluji
na weupe kuliko maziwa,
miili yao ilikuwa myekundu kuliko marijani,
kuonekana kwao kama yakuti samawi.

8 Lakini sasa ni weusi kuliko masizi;
hawatambulikani barabarani.
Ngozi yao imeshikamana juu ya mifupa yao,
imekuwa mikavu kama fimbo.

9 Wale waliouawa kwa upanga ni bora
kuliko wale wanaokufa njaa;
wanateseka kwa njaa, wanatokomea
kwa kukosa chakula kutoka shambani.

10 Kwa mikono yao wenyewe wanawake wenye huruma
wanapika watoto wao wenyewe,
waliokuwa chakula chao
watu wangu walipoangamizwa.

11 Bwana ametoa nafasi kamilifu ya ghadhabu yake;
ameimwaga hasira yake kali.
Amewasha moto katika Sayuni
ambao umeteketeza misingi yake.

12 Wafalme wa dunia hawakuamini,
wala mtu yeyote wa duniani,
kwamba adui na watesi wangeweza kuingia
kwenye malango ya Yerusalemu.

13 Lakini hili lilitokea kwa sababu ya dhambi za manabii wake,
na maovu ya makuhani wake,
waliomwaga ndani yake
damu ya wenye haki.

14 Sasa wanapapasa papasa barabarani
kama watu ambao ni vipofu.
Wamenajisiwa kabisa kwa damu,
hata hakuna anayethubutu kugusa mavazi yao.

15 Watu wanawapigia kelele, "Ondokeni! Ninyi ni najisi!
Ondokeni! Ondokeni! Msituguse!"
Wanapokimbia na kutangatanga huku na huko,
watu miongoni mwa mataifa wanasema,
"Hawawezi kukaa hapa zaidi."

16 BWANA mwenyewe amewatawanya;
hawaangalii tena.
Makuhani hawaonyeshwi heshima,
wazee hawakubaliki.

17 Zaidi ya hayo, macho yetu yalichoka,
kwa kutazamia bure msaada;
tuliangalia kutoka minara yetu
kwa taifa lisiloweza kutuokoa.

18 Watu walituvizia katika kila hatua
hata hatukuweza kutembea katika barabara zetu.
Mwisho wetu ulikuwa karibu, siku zetu zilikuwa zimetimia,
kwa maana mwisho wetu ulikuwa umefika.

19 Waliotufuatia walikuwa wepesi
kuliko tai angani;
walitusaka juu milimani
na kutuvizia jangwani.

20 Mpakwa mafuta wa BWANA, pumzi ya uhai wetu hasa,
alinaswa katika mitego yao.
Tulifikiri kwamba chini ya kivuli chake
tungeliweza kuishi miongoni mwa mataifa.

21 Shangilia na ufurahi, ee Binti Edomu,
wewe unayeishi nchi ya Usi.
Lakini kwako pia kikombe kitapitishwa,
Utalewa na kuvuliwa nguo ubaki uchi.

22 Ee Binti Sayuni, adhabu yako itaisha,
hatarefusha muda wako wa kukaa uhamishoni.
Lakini, ee Binti Edomu, ataadhibu dhambi yako,
na atafunua uovu wako.

5

1 Kumbuka, Ee BWANA, yaliyotupata,
tazama, nawe uione aibu yetu.
2 Urithi wetu umegeuziwa kwa wageni,
na nyumba zetu kwa wageni.
3 Tumekuwa yatima wasio na baba,
mama zetu wamekuwa kama wajane.
4 Ni lazima tununue maji tunayokunywa,
kuni zetu zapatikana tu kwa kununua.
5 Wanaotufuatilia wapo kwenye visigino vyetu,
tumechoka na hakuna pumziko.
6 Tumejitolea kwa Misri na Ashuru
tupate chakula cha kutosha.
7 Baba zetu walitenda dhambi na hawapo tena,
na sisi tunachukua adhabu yao.
8 Watumwa wanatutawala
na hakuna wa kutuokoa mikononi yao.

9 Tunapata chakula chetu kwa kuhatarisha maisha yetu
kwa sababu ya upanga jangwani.
10 Ngozi yetu ina joto kama tanuru,
kwa sababu ya fadhaa itokanayo na njaa.
11 Wanawake wametendwa jeuri katika Sayuni,
na mabikira katika miji ya Yuda.
12 Wakuu wametungikwa juu kwa mikono yao,
wazee hawapewi heshima.
13 Vijana wanataabika kwenye mawe ya kusagia,
wavulana wanayumbayumba chini ya mizigo ya kuni.
14 Wazee wameondoka langoni la mji,
vijana wameacha kuimba nyimbo zao.
15 Furaha imeondoka mioyoni mwetu,
kucheza kwetu kumegeuka maombolezo.
16 Taji imeanguka kutoka kichwani petu.
Ole wetu, kwa maana tumetenda dhambi!
17 Kwa sababu hiyo, mioyo yetu inazimia,
kwa sababu ya hayo, macho yetu yamefifia,
18 kwa ajili ya Mlima Sayuni, ambao unakaa ukiwa,
nao mbweha wanatembea juu yake.
19 Wewe, Ee Bwana unatawala milele,
kiti chako cha enzi chadumu kizazi hadi kizazi.
20 Kwa nini watusahau siku zote?
Kwa nini umetuacha kwa muda mrefu?
21 Turudishe kwako mwenyewe, Ee Bwana,
ili tupate kurudi.
Zifanye mpya siku zetu kama siku za kale,
22 isipokuwa uwe umetukataa kabisa
na umetukasirikia pasipo kipimo.

Ezekieli

Viumbe Hai Na Utukufu Wa BWANA

1 Katika mwaka wa thelathini, mwezi wa nne, siku ya tano ya mwezi, wakati
nilipokuwa miongoni mwa hao waliokuwa uhamishoni kando ya Mto Kebari, mbingu
zilifunguka nami nikaona maono ya Mungu.
2 Katika siku ya tano ya mwezi, ilikuwa mwaka wa tano wa kuhamishwa kwa
Mfalme Yehayakini, 3 neno la BWANA lilimjia Ezekieli kuhani, mwana wa Buzi, kando
ya Mto Kebari, katika nchi ya Wakaldayo. Huko mkono wa BWANA ulikuwa juu yake.
4 Nilitazama, nikaona dhoruba kubwa ikitoka kaskazini, wingu kubwa sana pamoja
likiwa na umeme wa radi likiwa limezungukwa na mwanga mkali. Katikati ya
huo moto kulikuwa kama rangi ya manjano ya chuma kinapokuwa ndani ya moto.
5 Katika ule moto kulikuwa na kitu kinachofanana na viumbe vinne vyenye uhai.
Katika kuonekana kwake vilikuwa na umbo mfano wa mwanadamu, 6 lakini kila
kimoja kilikuwa na nyuso nne na mabawa manne. 7 Miguu yao ilikuwa imenyooka,
nyayo za miguu yao zilikuwa kama kwato za miguu ya ndama, nazo zilimetameta
kama shaba iliyosuguliwa. 8 Chini ya mabawa yao katika pande zao nne walikuwa
na mikono ya mwanadamu. Wote wanne walikuwa na nyuso na mabawa, 9 nayo
mabawa yao yaligusana. Kila mmoja alikwenda kuelekea mbele moja kwa moja,
hawakugeuka walipokuwa wanatembea.
10 Kuonekana kwa nyuso zao kulikuwa hivi: Kila mmoja wa wale wanne alikuwa na
uso wa mwanadamu na kwa upande wa kulia kila mmoja alikuwa na uso wa simba,
upande wa kushoto alikuwa na uso wa ng'ombe pia kila mmoja alikuwa na uso wa tai.
11 Hivyo ndivyo zilivyokuwa nyuso zao. Mabawa yao yalikunjuliwa kuelekea juu, kila
mmoja alikuwa na mabawa mawili ambayo kila moja liligusa bawa la mwenzake kila
upande na mabawa mengine mawili yakifunika mwili wake. 12 Kila mmoja alikwenda
kuelekea mbele moja kwa moja. Popote roho alipotaka kwenda, ndipo walipokwenda
pasipo kugeuka. 13 Kuonekana kwa vile viumbe hai katikati kulikuwa kama makaa
ya mawe yanayowaka au kama mienge. Moto ule ulikuwa ukienda mbele na nyuma
katikati ya vile viumbe, ulikuwa na mwangaza mkali na katikati ya ule moto kulitoka
kimulimuli kama umeme wa radi. 14 Vile viumbe vilipiga mbio kwenda na kurudi,
kama vimulimuli vya umeme wa radi.
15 Nilipokuwa nikitazama vile viumbe hai, niliona gurudumu moja juu ya ardhi
kando ya kila kiumbe kikiwa na nyuso zake nne. 16 Hivi ndivyo ilivyokuwa
kuonekana kwa hayo magurudumu na muundo wake: yaling'aa kama zabarajadi,
nayo yote manne yalifanana. Kila gurudumu lilikuwa na gurudumu jingine ndani
yake. 17 Yalipokwenda yalielekea upande wowote wa pande nne walipoelekea wale
viumbe, magurudumu hayakuzunguka wakati viumbe vile vilipokwenda. 18 Kingo
zake zilikuwa ndefu kwenda juu na za kutisha, nazo zote nne zilijawa na macho
pande zote.
19 Vile viumbe hai vilipokwenda, magurudumu yaliyokuwa kando yao yaliso-
gea na wakati hivyo viumbe hai vilipoinuka kutoka ardhini magurudumu nayo
yaliinuka. 20 Mahali popote roho alipokwenda wale viumbe nao walikwenda,
nayo magurudumu yaliinuka pamoja navyo, kwa sababu roho ya vile viumbe hai
alikuwa ndani ya hayo magurudumu. 21 Wakati viumbe vile viliposogea, nayo
magurudumu yalisogea, viumbe viliposimama kimya, nayo pia yalisimama kimya,
viumbe vilipoinuka juu ya nchi magurudumu yaliinuliwa pamoja navyo kwa kuwa
roho ya hivyo viumbe hai alikuwa ndani ya hayo magurudumu.

22 Juu ya vichwa vya hao viumbe hai palikuwa na kitu mfano wa eneo lililokuwa
wazi, lililokuwa angavu kabisa na lenye kutisha. 23 Chini ya hiyo nafasi mabawa yao
yalitanda moja kuelekea jingine, kila mmoja alikuwa na mabawa mengine mawili
yaliyofunika mwili wake. 24 Viumbe wale waliposogea nilisikia sauti ya mabawa yao,
kama ngurumo ya maji yaendayo kasi, kama sauti ya Mwenyezi,* kama makelele ya
jeshi. Waliposimama kimya walishusha mabawa yao.
25 Ndipo ikaja sauti toka juu ya ile nafasi ya wazi iliyokuwa juu ya vichwa vyao,
waliposimama mabawa yao yakiwa yameshushwa. 26 Juu ya ile nafasi ya wazi
iliyokuwa juu ya vichwa vyao kulikuwa na kitu mfano wa kiti cha enzi cha yakuti
samawi. Na juu ya kile kiti cha enzi kulikuwa na umbo mfano wa mwanadamu.
27 Nikaona kwamba kutokana na kile nilichoona kama kiuno chake kuelekea juu
alionekana kama chuma inayowaka kana kwamba imejaa moto na kuanzia kiuno
kwenda chini alionekana kama moto na mwanga mkali ulimzunguka. 28 Kama vile
kuonekana kwa upinde wa mvua mawinguni siku ya mvua, ndivyo ulivyokuwa ule
mng'ao uliomzunguka.

Hivi ndivyo ilivyokuwa kuonekana kwa utukufu wa Bwana. Nilipouona, nikaanguka kifudifudi, nikasikia sauti ya mtu anaongea.

2

Wito Wa Ezekieli

1 Akaniambia, "Mwanadamu, simama kwa miguu yako nami nitasema nawe."
2 Alipokuwa akiongea nami, Roho akanijia na kunisimamisha wima, nikamsikia
akisema nami.
3 Akaniambia: "Mwanadamu, ninakutuma kwa Waisraeli, kwa taifa asi ambalo
limeniasi mimi, wao na baba zao wananikosea mimi hadi leo. 4 Watu ambao
ninakutuma kwao ni wapotovu na wakaidi. Waambie, 'Hivi ndivyo anavyosema
Bwana Mwenyezi.' 5 Kama watasikiliza au hawatasikiliza, kwa kuwa wao ni nyumba
ya kuasi, watajua nabii amekuwa miongoni mwao. 6 Nawe mwanadamu, usiwaogope
wao wala maneno yao, usiogope, ingawa michongoma na miiba vinakuzunguka na
unaishi katikati ya nge. Usiogope yale wasemayo wala usitishwe nao, ingawa wao
ni nyumba ya uasi. 7 Wewe lazima uwaambie maneno yangu, ikiwa wanasikiliza
au hawasikilizi, kwa kuwa wao ni watu waasi. 8 Lakini wewe mwanadamu, sikiliza
ninalokuambia. Usiwe mwenye kuasi kama hiyo nyumba ya kuasi. Fungua kinywa
chako na ule nikupacho."
9 Ndipo nikatazama, nami nikaona mkono ulionyooshwa kunielekea. Nao ulikuwa
na ukurasa wa kitabu, 10 ambao aliukunjua mbele yangu. Pande zote mbili ulikuwa
umeandikwa maneno ya maombolezo, vilio na ole.

3

1 Naye akaniambia, "Mwanadamu, kula kile kilichoko mbele yako, kula huu
ukurasa wa kitabu, kisha uende ukaseme na nyumba ya Israeli." 2 Ndipo nikafungua
kinywa changu, naye akanilisha ule ukurasa wa kitabu.
3 Ndipo akaniambia, "Mwanadamu, kula ukurasa huu wa kitabu ninaokupa ujaze
tumbo lako." Kwa hiyo nikaula, ulikuwa mtamu kama asali kinywani mwangu.
4 Kisha akaniambia, "Mwanadamu, sasa nenda katika nyumba ya Israeli ukaseme
nao maneno yangu. 5 Hukutumwa kwa taifa lenye maneno ya kutatiza na lugha
ngumu, bali kwa nyumba ya Israeli. 6 Sikukutuma kwa mataifa mengi yenye maneno
ya kutatiza na lugha ngumu ambao maneno yao hutayaelewa. Hakika ningekutuma
kwa watu hao, wangekusikiliza. 7 Lakini nyumba ya Israeli haitakusikiliza kwa kuwa

* **1:24** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

hawako radhi kunisikiliza mimi, kwa kuwa nyumba yote ya Israeli ni wenye vipaji
vya nyuso vigumu na mioyo ya ukaidi. 8 Tazama nimefanya uso wako mgumu dhidi
ya nyuso zao na kipaji cha uso wako kigumu dhidi ya vipaji vya nyuso zao. 9 Kama vile
almasi ilivyo ngumu kuliko gumegume, ndivyo nilivyokifanya kipaji cha uso wako.
Usiwaogope wala usiwahofu, ijapokuwa ni nyumba ya kuasi.”

10 Naye akaniambia, “Mwanadamu, sikiliza kwa makini na uyatie moyoni mwako
maneno yote nitakayosema nawe. 11 Kisha nenda kwa watu wa taifa lako walio
uhamishoni, ukaseme nao. Waambie, ‘Hivi ndivyo BWANA Mwenyezi asemavyo,’
kwamba watasikiliza au hawatasikiliza.”

12 Ndipo Roho akaniinua, nikasikia sauti kubwa nyuma yangu ya ngurumo.
(Utukufu wa BWANA na utukuzwe katika mahali pa makao yake!) 13 Ilikuwa ni sauti ya
mabawa ya wale viumbe hai yakisuguana moja kwa jingine, sauti kama ya ngurumo.
14 Ndipo Roho aliponiinua na kunipeleka mbali. Nikaenda nikiwa na uchungu na
hasira moyoni mwangu, nao mkono wa BWANA ukiwa juu yangu. 15 Nikafika kwa
wale watu waliokuwa uhamishoni huko Tel-Abibu karibu na Mto Kebari. Nikakaa
miongoni mwao kwa muda wa siku saba, nikiwa nimejawa na mshangao.

Onyo Kwa Israeli

16 Mwishoni mwa hizo siku saba neno la BWANA likanijia kusema: 17 “Mwanadamu,
nimekufanya uwe mlinzi wa nyumba ya Israeli, kwa hiyo sikia neno nisemalo,
ukawape onyo litokalo kwangu. 18 Nimwambiapo mtu mwovu, ‘Hakika utakufa,’
na wewe usipomwonya mtu huyo au kumshauri aache njia zake mbaya ili kuokoa
maisha yake, huyo mtu mwovu atakufa katika dhambi yake na damu yake nitaidai
mkononi mwako. 19 Lakini ukimwonya mtu mwovu naye akakataa kuacha uovu wake
na njia zake mbaya, atakufa katika dhambi yake, lakini wewe utakuwa umejiokoa
nafsi yako.

20 “Tena, mtu mwenye haki akiacha haki yake na kutenda maovu, nami nikaweka
kikwazo mbele yake mtu huyo atakufa. Kwa kuwa hukumwonya, atakufa katika
dhambi yake. Mambo ya haki aliyotenda, hayatakumbukwa, damu yake nitaidai
mkononi mwako. 21 Lakini ukimwonya mwenye haki asitende dhambi na akaacha
kutenda dhambi, hakika ataishi kwa sababu alipokea maonyo na utakuwa umejiokoa
nafsi yako.”

22 Mkono wa BWANA ulikuwa juu yangu huko, naye akaniambia, “Simama uende
mpaka sehemu tambarare, nami nitasema nawe huko.” 23 Kwa hiyo niliinuka
nikaenda mpaka mahali pa tambarare. Utukufu wa BWANA ulikuwa umesimama
huko, kama utukufu ule nilioouona kando ya Mto Kebari, nami nikaanguka kifudifudi.

24 Ndipo Roho akaja ndani yangu akanisimamisha kwa miguu yangu. Akasema
nami akaniambia: “Nenda ukajifungie ndani ya nyumba yako. 25 Nawe, ee
mwanadamu, watakufunga kwa kamba, watakufunga ili usiweze kutoka na kuwaen-
dea watu. 26 Nitaufanya ulimi wako ushikamane kwenye kaa la kinywa chako,
ili uwe kimya usiweze kuwakemea, wajapokuwa ni nyumba ya kuasi. 27 Lakini
nitakaposema nawe, nitafungua kinywa chako nawe utawaambia, ‘Hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo.’ Yeyote atakayesikiliza na asikilize, na yeyote atakayekataa na
akatae; kwa kuwa wao ni nyumba ya kuasi.

4

Kuzingirwa Kwa Yerusalemu Kwaonyeshwa Kwa Mfano

1 “Mwanadamu, sasa chukua tofali, uliweke mbele yako na uchore juu yake ramani
ya mji wa Yerusalemu. 2 Kisha uuzingire: Simamisha askari dhidi yake kuuzunguka,
uzunguke kwa majeshi, weka kambi dhidi yake pande zote pamoja na magogo ya

kubomolea boma vitani. 3 Kisha chukua bamba la chuma, ukalisimamishe liwe kama
ukuta wa chuma kati yako na huo mji, nawe uuelekeze uso wako. Huo mji utakuwa
katika hali ya kuzingirwa, nawe utauzingira. Hii itakuwa ishara kwa nyumba ya
Israeli.

4 "Kisha ulale kwa upande wako wa kushoto na uweke dhambi za nyumba ya Israeli
juu yake. Utazibeba dhambi zao kwa idadi ya siku utakazolala kwa huo upande
mmoja. 5 Nimekupangia idadi ya siku kama miaka ya dhambi yao. Kwa hiyo kwa
siku 390 utabeba dhambi za nyumba ya Israeli.

6 "Baada ya kumaliza hili, lala chini tena, wakati huu ulale chini kwa upande
wa kuume, uchukue dhambi za nyumba ya Yuda. Nimekupangia siku arobaini,
siku moja kwa kila mwaka mmoja. 7 Geuza uso wako uelekeze kwenye kuzingirwa
kwa Yerusalemu na mkono wako ambao haukuvikwa nguo tabiri dhidi yake.
8 Nitakufunga kwa kamba ili usiweze kugeuka kutoka upande mmoja hadi upande
mwingine, mpaka hapo utakapokuwa umetimiza siku za kuzingirwa kwako.

9 "Chukua ngano na shayiri, maharagwe na dengu, mtama na mawele, uviweke na
kuvihifadhi vyote kwenye gudulia la kuhifadhia, na uvitumie kujitengenezea mkate.
Utaula mkate huo kwa hizo siku 390 utakazokuwa umelala kwa upande mmoja.
10 Pima shekeli ishirini* za chakula utakachokula kwa kila siku, nawe utakula kwa
wakati uliopangwa. 11 Pia pima maji moja ya sita ya hini,† nawe utakunywa kwa
wakati uliopangwa. 12 Nawe utakula chakula kama vile ambavyo ungekula mkate wa
shayiri, uoke mkate mbele ya macho ya watu, ukitumia kinyesi cha mwanadamu."
13 Bwana akasema, "Hivi ndivyo watu wa Israeli watakavyokula chakula kilicho najisi
miongoni mwa mataifa ninakowapeleka."

14 Ndipo nikasema, "Sivyo Bwana Mwenyezi! Kamwe mimi sijajitia unajisi. Tangu
ujana wangu hadi sasa sijala kamwe kitu chochote kilichokufa au kilichoraruliwa na
wanyama wa mwituni. Hakuna nyama yeyote najisi iliyoingia kinywani mwangu."

15 Akasema, "Vema sana, basi nitakuruhusu uoke mkate wako kwa kutumia kinyesi
cha ng'ombe badala ya kinyesi cha mwanadamu."

16 Ndipo Mungu akaniambia, "Mwanadamu, mimi nitakatilia mbali upatikanaji wa
chakula katika Yerusalemu. Watu watakula chakula cha kupimwa kwa wasiwasi
pamoja na maji ya kupimiwa kwa kukata tamaa, 17 kwa kuwa chakula na maji
vitakuwa adimu. Watastajabiana kila mmoja, nao watadhoofika kwa sababu ya
dhambi yao.

5

Upanga Dhidi Ya Yerusalemu

1 "Mwanadamu, sasa chukua upanga mkali na uutumie kama wembe wa kinyozi ili
kunyolea nywele za kichwa chako na ndevu zako. Kisha uchukue mizani ya kupimia
ukazigawanye nywele hizo. 2 Wakati siku zako za kuzingirwa zitakapokwisha, choma
theluthi moja ya hizo nywele zako kwa moto ndani ya mji. Chukua theluthi nyingine
ya hizo nywele uzipige kwa upanga kuuzunguka mji wote na theluthi nyingine ya
mwisho utaitawanya kwa upepo. Kwa kuwa nitawafuatia kwa upanga uliofutwa.
3 Lakini chukua nywele chache uzifungie ndani ya pindo la vazi lako. 4 Tena chukua
nywele nyingine chache uzitupe motoni uziteketeze. Moto utaenea kutoka humo na
kufika katika nyumba yote ya Israeli.

5 "Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Huu ndio Yerusalemu ambao nimeuweka
katikati ya mataifa ukiwa umezungukwa na nchi pande zote. 6 Lakini katika uovu

* **4:10** Shekeli 20 ni sawa na gramu 200. † **4:11** Moja ya sita ya hini ni sawa na mililita (ml) 600.

wake umeasi sheria na amri zangu kuliko mataifa na nchi zinazouzunguka. Umeasi sheria zangu wala haukufuata amri zangu.
7 "Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Ninyi mmekuwa wakaidi kuliko mataifa yanayowazunguka na hamkufuata amri zangu wala kuzishika sheria zangu. Wala hamkuweza hata kuzifuata kawaida za mataifa yanayowazunguka.
8 "Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo, Mimi mwenyewe, niko kinyume
nanyi Yerusalemu, nitawapiga kwa adhabu yangu mbele ya mataifa. 9 Kwa
ajili ya sanamu zenu zote za machukizo, nitawafanyia kile ambacho kamwe
sijawafanyia kabla wala kamwe sitawafanyia tena. 10 Kwa hiyo katikati yenu baba
watakula watoto wao na watoto watakula baba zao. Nitawapiga kwa adhabu,
nami nitawatawanya watu wenu walionusurika pande zote za dunia. 11 Kwa hiyo
hakika kama niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, kwa kuwa mmenajisi mahali pangu
patakatifu kwa sanamu zenu mbaya sana na desturi zenu za machukizo, mimi
mwenyewe nitaondoa fadhili zangu kwenu. 12 Theluthi ya watu wako watakufa kwa
tauni au kwa njaa humu ndani yako, theluthi nyingine itaanguka kwa upanga nje ya kuta zako, nayo theluthi nyingine nitaitawanya kwenye pande nne kuwafuatia kwa upanga uliofutwa.
13 "Ndipo hasira yangu itakapokoma na ghadhabu yangu dhidi yao itatulia, nami nitakuwa nimelipiza kisasi. Baada ya kuimaliza ghadhabu yangu juu yao, watajua kuwa mimi BWANA nimenena katika wivu wangu.
14 "Nitakuangamiza na kukufanya kitu cha kudharauliwa miongoni mwa mataifa
yanayokuzunguka, machoni pa watu wote wapitao karibu nawe. 15 Utakuwa kitu
cha kudharauliwa na cha aibu, cha dhihaka, ovyo na kitu cha kutisha kwa mataifa
yanayokuzunguka, nitakapokupiga kwa adhabu yangu katika hasira na ghadhabu
yangu kwa kukukemea kwa ukali. Mimi BWANA nimesema. 16 Nitakapokupiga kwa
mishale yangu ya kufisha na yenye kuharibu ya njaa, nitaipiga ili kukuangamiza.
Nitaleta njaa zaidi na zaidi juu yako na kukomesha upatikanaji wa chakula kwako.
17 Nitapeleka njaa na wanyama wa mwituni dhidi yenu, navyo vitawaacha bila
watoto. Tauni na umwagaji wa damu utapita katikati yenu, nami nitaleta upanga
juu yenu. Mimi BWANA nimenena haya."

6

Unabii Dhidi Ya Milima Ya Israeli

1 Neno la BWANA likanijia kusema, 2 "Mwanadamu, elekeza uso wako kukabili
milima ya Israeli, utabiri dhidi yake 3 na useme: 'Ee milima ya Israeli, sikia neno
la BWANA Mwenyezi. Hili ndilo BWANA Mwenyezi aliambiayo milima na vilima,
magenge na mabonde: Ninakaribia kuleta upanga dhidi yenu, nami nitapaharibu
mahali penu pote pa juu pa kuabudia miungu. 4 Madhabahu yenu yatabomolewa na
madhabahu yenu ya kufukizia uvumba yatavunjavunjwa, nami nitawachinja watu
wenu mbele ya sanamu zenu. 5 Nitazilaza maiti za Waisraeli mbele ya sanamu zao,
nami nitatawanya mifupa yenu kuzunguka madhabahu yenu. 6 Popote mnapoishi,
miji hiyo itafanywa ukiwa na mahali pa juu pa kuabudia miungu patabomolewa, ili madhabahu yenu ifanywe ukiwa na kuharibiwa, sanamu zenu zitavunjavunjwa na kuharibiwa, madhabahu yenu ya kufukizia uvumba yatabomolewa na kila
mlichokifanya kitakatiliwa mbali. 7 Watu wenu watachinjwa katikati yenu, nanyi
mtatambua Mimi ndimi BWANA.
8 " 'Lakini nitawabakiza hai baadhi yenu, kwa kuwa baadhi yenu watanusurika
kuuawa watakapokuwa wametawanyika katika nchi na mataifa. 9 Ndipo katika
mataifa ambamo watakuwa wamechukuliwa mateka, wale ambao watanusurika watanikumbuka, jinsi ambavyo nimehuzunishwa na mioyo yao ya uzinzi, ambayo

imegeukia mbali nami na macho yao ambayo yametamani sanamu zao. Watajichukia
wenyewe kwa ajili ya uovu walioutenda na kwa ajili ya desturi zao za kuchukiza.
10 Nao watajua kuwa Mimi ndimi Bwana, sikuwaonya bure kuwa nitaleta maafa hayo
yote juu yao.
11 " 'Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Piga makofi, kanyaga chini kwa mguu
na upige kelele, "Ole!" kwa sababu ya maovu yote na machukizo yote yanayofanywa
na nyumba ya Israeli, kwa kuwa wataanguka kwa upanga, njaa na tauni. 12 Yeye
aliye mbali sana atakufa kwa tauni, naye aliye karibu atauawa kwa upanga, naye
yule atakayenusurika na kubaki atakufa kwa njaa. Hivyo ndivyo nitakavyotimiza
ghadhabu yangu dhidi yao. 13 Nao watajua kwamba Mimi ndimi Bwana, wakati maiti
za watu wao zitakapokuwa zimelala katikati ya sanamu zao kuzunguka madhabahu
yao, juu ya kila kilima kilichoinuka na juu ya vilele vyote vya milima, chini ya kila mti
uliotanda na kila mwaloni wenye majani, yaani, sehemu walizofukizia uvumba kwa
sanamu zao zote. 14 Nami nitanyoosha mkono wangu dhidi yao na kuifanya nchi yao
ukiwa, kuanzia jangwani hadi Dibla, kila mahali wanapoishi. Ndipo watakapojua ya
kwamba Mimi ndimi Bwana.' "

7

Mwisho Umewadia

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 "Mwanadamu, hili ndilo Bwana Mwenyezi
asemalo kwa nchi ya Israeli: Mwisho! Mwisho umekuja juu ya pembe nne za
nchi. 3 Sasa mwisho umekuja juu yenu nami nitamwaga hasira yangu dhidi yenu.
Nitawahukumu sawasawa na matendo yenu na kuwalipiza kwa ajili ya desturi zenu
zote za kuchukiza. 4 Sitawaonea huruma wala sitawarehemu, hakika nitalipiza kwa
ajili ya matendo yenu na desturi zenu za machukizo miongoni mwenu. Ndipo
mtakapojua kuwa Mimi ndimi Bwana.
5 "Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Maafa! Maafa ambayo hayajasikiwa
yanakuja. 6 Mwisho umewadia! Mwisho umewadia! Umejiinua wenyewe dhidi yenu.
Umewadia! 7 Maangamizi yamekuja juu yenu, ninyi mnaoishi katika nchi. Wakati
umewadia, siku imekaribia, kuna hofu kuu ya ghafula, wala si furaha, juu ya milima.
8 Ninakaribia kumwaga ghadhabu yangu juu yenu na kumaliza hasira yangu dhidi
yenu, nitawahukumu sawasawa na matendo yenu na kuwalipiza kwa ajili ya desturi
zenu zote za machukizo. 9 Sitawaonea huruma wala sitawarehemu; nitawalipiza
sawasawa na matendo yenu na desturi zenu za machukizo miongoni mwenu. Ndipo
mtajua kuwa Mimi ndimi Bwana ambaye huwapiga kwa mapigo.
10 "Siku imefika! Imewadia! Maangamizi yamezuka ghafula, fimbo imechanua
majivuno yamechipua! 11 Jeuri imeinuka kuwa fimbo ya kuadhibu uovu, hakuna
hata mmoja wa hao watu atakayeachwa, hata mmoja wa kundi lile, hakuna utajiri,
hakuna chenye thamani. 12 Wakati umewadia, siku imefika. Mnunuzi na asifurahi
wala muuzaji asihuzunike, kwa maana ghadhabu iko juu ya kundi lote. 13 Muuzaji
hatajipatia tena ardhi aliyoiuza wakati wote wawili wangali hai, kwa kuwa maono
kuhusu kundi lote hayatatanguka. Kwa sababu ya dhambi zao, hakuna hata mmoja
atakayeokoa maisha yake. 14 Wajapopiga tarumbeta na kuweka kila kitu tayari,
hakuna hata mmoja atakayekwenda vitani, kwa maana ghadhabu yangu iko juu ya
kundi lote.
15 "Nje ni upanga, ndani ni tauni na njaa, wale walioko shambani watakufa kwa
upanga, nao wale waliomo mjini njaa na tauni vitawala. 16 Wale wote watakaopona
na kutoroka watakuwa milimani, wakiomboleza kama hua wa mabondeni, kila
mmoja kwa sababu ya dhambi zake. 17 Kila mkono utalegea na kila goti litakuwa
dhaifu kama maji. 18 Watavaa nguo ya gunia na kufunikwa na hofu. Nyuso zao

zitafunikwa na aibu na nywele za vichwa vyao zitanyolewa. 19 Watatupa fedha
yao barabarani, nayo dhahabu yao itakuwa najisi. Fedha yao na dhahabu yao
havitaweza kuwaokoa katika siku hiyo ya ghadhabu ya Bwana. Hawatashibisha njaa
yao au kujaza matumbo yao kwa hiyo fedha wala dhahabu, kwa sababu imewaponza
wajikwae dhambini. 20 Walijivunia vito vyao vizuri na kuvitumia kufanya sanamu
za machukizo na vinyago vya upotovu. Kwa hiyo nitavifanya vitu hivyo kuwa
najisi kwao. 21 Nitavitia vyote mikononi mwa wageni kuwa nyara na kuwa vitu
vilivyotekwa mikononi mwa watu waovu wa dunia, nao watavinajisi. 22 Nitageuza
uso wangu mbali nao, nao waovu wa dunia watapanajisi mahali pangu pa thamani,
wanyang'anyi watapaingia na kupanajisi.

23 "Andaa minyororo, kwa sababu nchi imejaa umwagaji wa damu na mji umejaa
udhalimu. 24 Nitaleta taifa ovu kuliko yote ili kumiliki nyumba zao, nitakomesha
kiburi cha wenye nguvu na mahali pao patakatifu patatiwa unajisi. 25 Hofu ya ghafula
itakapokuja, watatafuta amani, lakini haitakuwepo. 26 Maafa juu ya maafa yatakuja,
tetesi ya mabaya juu ya tetesi ya mabaya. Watajitahidi kupata maono kutoka kwa
nabii, mafundisho ya sheria toka kwa kuhani yatapotea, vivyo hivyo shauri kutoka
kwa wazee. 27 Mfalme ataomboleza, mwana wa mfalme atavikwa kukata tamaa, nayo
mikono ya watu wa nchi itatetemeka. Nitawashughulikia sawasawa na matendo yao
na kwa kanuni zao wenyewe nitawahukumu. Ndipo watajua kwamba Mimi ndimi
Bwana."

8

Ibada Ya Sanamu Hekaluni

1 Katika siku ya tano ya mwezi wa sita mwaka wa sita, baada ya kupelekwa
uhamishoni nilipokuwa nimeketi katika nyumba yangu na wazee wa Yuda wa-
likuwa wameketi mbele yangu, mkono wa Bwana Mwenyezi ulikuja juu yangu.
2 Nikatazama, nikaona umbo mfano wa mwanadamu. Kutokana na kile kili-
choonekana kuwa kiuno chake kuelekea chini alifanana na moto. Kuanzia kwenye
kiuno kuelekea juu sura yake kama chuma king'aavyo kikiwa ndani ya moto.
3 Akanyoosha kitu kilichoonekana kama mkono, akaniinua kwa kushika nywele za
kichwa changu. Roho akaniinua juu kati ya nchi na mbingu nikiwa katika maono
ya Mungu akanichukua mpaka Yerusalemu, kwenye ingilio la lango la upande wa
kaskazini ya ukumbi wa ndani, mahali iliposimama ile sanamu ichocheayo wivu.
4 Hapo mbele yangu palikuwa na utukufu wa Mungu wa Israeli, kama utukufu ule
niliouona katika maono kule ua wa ndani.

5 Kisha akaniambia, "Mwanadamu, tazama kuelekea kaskazini." Hivyo nikatazama
na kwenye ingilio upande wa kaskazini wa lango la madhabahu, nikaona sanamu hii
ya wivu.

6 Ndipo akaniambia, "Mwanadamu, je, unaona yale wanayofanya, haya mambo ya
machukizo kabisa nyumba ya Israeli wanayotenda hapa, ambayo yatanifanya niende
mbali na mahali pangu patakatifu? Lakini utaona vitu ambavyo vinachukiza zaidi
hata kuliko hivi."

7 Kisha akanileta mpaka ingilio la ukumbi. Nikatazama, nami nikaona tundu
ukutani. 8 Akaniambia, "Mwanadamu, sasa toboa kwenye ukuta huu." Ndipo
nikatoboa ule ukuta, nikaona hapo pana mlango.

9 Naye akaniambia, "Ingia ndani, ukaone maovu na machukizo wanayofanya
humu." 10 Hivyo nikaingia ndani na kutazama, nikaona kuta zote zimechorwa kila
aina ya vitu vitambaavyo na ya wanyama wachukizao wa kila aina na sanamu
zote za nyumba ya Israeli. 11 Mbele yao walisimama wazee sabini wa nyumba ya
Israeli, naye Yaazania mwana wa Shafani alikuwa amesimama miongoni mwao. Kila

mmoja alikuwa na chetezo mkononi na moshi wa harufu nzuri ya uvumba ulikuwa
unapanda juu.

12 Akaniambia, “Mwanadamu, umeona wanayoyafanya wazee wa nyumba ya
Israeli gizani, kila mmoja kwenye sehemu yake mwenyewe ya kufanyia ibada za
sanamu yake? Wao husema, ‘BWANA hatuoni, BWANA ameiacha nchi.’ ” 13 Akasema
tena, “Bado utaona machukizo wanayofanya ambayo ni makubwa kuliko haya.”

14 Ndipo akanileta mpaka ingilio la lango la kaskazini la nyumba ya BWANA, nami
nikaona wanawake wameketi hapo, wakimwombolezea Tamuzi. 15 Akaniambia,
“Unaliona hili, mwanadamu? Utaona vitu ambavyo ni machukizo kuliko hili.”

16 Ndipo akanileta mpaka kwenye ukumbi wa ndani wa nyumba ya BWANA, nako
huko katika ingilio la Hekalu, kati ya baraza na madhabahu, walikuwepo wanaume
wapatao ishirini na watano. Wakiwa wamelipa kisogo Hekalu la BWANA na kuelekeza
nyuso zao upande wa mashariki, wakilisujudia jua huko mashariki.

17 Akaniambia, “Je, umeona hili mwanadamu? Je, ni jambo dogo sana kwa nyumba
ya Yuda kufanya machukizo wanayoyafanya hapa? Je, ni lazima pia waijaze nchi
dhuluma na kuendelea siku zote kunikasirisha? Watazame wanavyonibania pua
kana kwamba ninanuka! 18 Kwa hiyo nitashughulika nao kwa hasira, sitawaonea
huruma wala kuwaachilia. Wajapopiga makelele masikioni mwangu, sitawasikiliza.”

9

Waabudu Sanamu Wauawa

1 Kisha nikamsikia akiita kwa sauti kubwa akisema, “Walete wasimamizi wa mji
hapa, kila mmoja akiwa na silaha mkononi mwake.” 2 Nami nikaona watu sita
wakija toka upande wa lango la juu, linalotazama kaskazini kila mmoja na silaha
za kuangamiza mkononi mwake. Pamoja nao alikuwepo mtu aliyekuwa amevaa
mavazi ya kitani safi, naye alikuwa na vifaa vya mwandishi akiwa amevishikilia
upande mmoja. Wakaingia ndani ya Hekalu wakasimama pembeni mwa madhabahu
ya shaba.

3 Basi utukufu wa Mungu wa Israeli ukaondoka hapo juu ya makerubi, ulikokuwa
umekaa, ukaenda kwenye kizingiti cha Hekalu. Ndipo BWANA akamwita yule mtu
aliyevaa kitani safi aliyekuwa na vifaa vya mwandishi akiwa amevishikilia upande
wake mmoja, 4 akamwambia, “Pita katika mji wote wa Yerusalemu ukaweke alama
juu ya vipaji vya nyuso za wale watu wanaohuzunika na kuomboleza kwa sababu ya
machukizo yote yanayotendeka katika mji huu.”

5 Nikiwa ninasikia, akawaambia wale wengine, “Mfuateni anapopita katika mji
wote mkiua, pasipo huruma wala masikitiko. 6 Waueni wazee, vijana wa kiume na
wa kike, wanawake na watoto, lakini msimguse mtu yeyote mwenye alama. Anzieni
katika mahali pangu patakatifu.” Kwa hiyo wakaanza na wale wazee waliokuwa
mbele ya Hekalu.

7 Ndipo akawaambia, “Linajisini Hekalu na mkazijaze kumbi zake maiti za wale
waliouawa. Nendeni!” Kwa hiyo wakaenda wakaanza kuua watu mjini kote. 8 Wakati
walikuwa wakiwaua watu, nami nilikuwa nimeachwa peke yangu, nikaanguka
kifudifudi, nikapiga kelele nikisema, “Ee BWANA Mwenyezi! Je, utaangamiza mabaki
yote ya Israeli, katika kumwagwa huku kwa ghadhabu yako juu ya Yerusalemu?”

9 BWANA akanijibu, “Dhambi ya nyumba ya Israeli na Yuda imekuwa kubwa
mno kupita kiasi, nchi imejaa umwagaji damu na mjini kumejaa udhalimu. Kwani
wamesema, ‘BWANA ameiacha nchi, BWANA hauoni.’ 10 Kwa hiyo sitawahurumia wala
kuwaachilia lakini nitaleta juu ya vichwa vyao, yale waliyoyatenda.”

11 Ndipo mtu yule aliyekuwa amevaa nguo ya kitani safi na vifaa vya mwandishi
akiwa amevishikilia upande wake mmoja, akarudi na kutoa taarifa akisema,
“Nimefanya kama ulivyoniagiza.”

10

Utukufu Unaondoka Hekaluni

1 Nikatazama, nikaona juu ya ile nafasi iliyokuwa juu ya vichwa vya wale makerubi
kulikuwa na kitu mfano wa kiti cha enzi cha yakuti samawi. 2 Bwana akamwambia
mtu yule aliyekuwa amevaa nguo ya kitani, “Ingia katikati ya yale Magurudumu
yaliyo chini ya makerubi. Ukaijaze mikono yako makaa ya mawe ya moto kutoka
katikati ya makerubi na uyatawanye juu ya mji.” Nilipokuwa nikiangalia, akaingia
ndani.
3 Basi wale makerubi walikuwa wamesimama upande wa kusini wa Hekalu wakati
yule mtu alipoingia ndani, wingu likaujaza ule ukumbi wa ndani. 4 Kisha utukufu
wa Bwana ukainuka kutoka juu ya wale makerubi ukaenda kwenye kizingiti cha
Hekalu. Wingu likajaza Hekalu, nao ukumbi ukajawa na mng’ao wa utukufu wa
Bwana. 5 Sauti ya mabawa ya wale makerubi ingeweza kusikika mpaka kwenye
ukumbi wa nje, kama sauti ya Mungu Mwenyezi* wakati anapoongea.

6 Bwana alipomwamuru yule mtu aliyevaa nguo za kitani akisema, “Chukua moto
toka katikati ya magurudumu, kutoka katikati ya makerubi,” yule mtu aliingia ndani
akasimama pembeni mwa gurudumu. 7 Ndipo mmoja wa wale makerubi akanyoosha
mkono wake kwenye moto uliokuwa katikati yao. Akachukua baadhi ya moto na
kuutia mikononi mwa yule mtu aliyevaa mavazi ya kitani, naye akaupokea akatoka
nje. 8 (Chini ya mabawa ya makerubi paliweza kuonekana kitu kilichofanana na
mikono ya mwanadamu.)

9 Nikatazama, nikaona magurudumu manne kando ya makerubi, moja kando
ya kila kerubi. Magurudumu hayo yalimetameta kama kito cha zabarajadi.
10 Kule kuonekana kwake, yote manne yalifanana kila gurudumu lilikuwa kama
linazunguka ndani ya lingine. 11 Yalipozunguka, yalikwenda kokote katika pande
nne walikoelekea wale makerubi. Magurudumu hayakugeuka wakati makerubi
yalipokwenda. Makerubi walikwenda upande wowote kichwa kilikoelekea pasipo
kugeuka walipokuwa wakienda. 12 Miili yao yote, pamoja na migongo yao, mikono
na mabawa yao yote yalikuwa yamejaa macho kabisa kama yalivyokuwa yale
magurudumu yao manne. 13 Nikasikia magurudumu yakiitwa, “Magurudumu ya
kisulisuli.” 14 Kila mmoja wa wale makerubi alikuwa na nyuso nne: Uso mmoja
ulikuwa kama vile wa kerubi, uso wa pili ulikuwa wa mwanadamu, uso wa tatu
ulikuwa wa simba na uso wa nne ulikuwa wa tai.
15 Kisha makerubi wakapaa juu. Hawa ndio wale viumbe walio hai niliowaona
kando ya Mto Kebari. 16 Wakati makerubi walipokwenda, magurudumu yaliyoko
kando yao yalikwenda na wakati makerubi walipotanda mabawa yao wapate kupaa
juu kutoka ardhi, magurudumu yale hayakuondoka pembeni mwao. 17 Makerubi
yaliposimama kimya, nayo pia yalitulia kimya, nao makerubi yalipoinuka juu,
magurudumu nayo yaliinuka juu pamoja nao, kwa sababu roho ya vile viumbe hai
ilikuwa ndani yake.

18 Kisha utukufu wa Bwana ukaondoka pale kwenye kizingiti cha Hekalu na
kusimama juu ya wale makerubi. 19 Nilipokuwa nikitazama, makerubi yakatanda

* **10:5** Mungu Mwenyezi hapa ni jina la Kiebrania, El-Shaddai (yaani Mungu Mwenye utoshelevu wote).

mabawa yao na kuinuka kutoka ardhini, nao walipokuwa wakienda, yale magu-
rudumu yakaenda pamoja nao. Wakasimama kwenye ingilio la lango la mashariki la
nyumba ya Bwana, nao utukufu wa Mungu wa Israeli ukawa juu yao.
20 Hawa walikuwa ndio viumbe hai niliokuwa nimewaona chini ya Mungu wa
Israeli kando ya Mto Kebari, nami nikatambua ya kuwa hao walikuwa makerubi.
21 Kila mmoja alikuwa na nyuso nne, mabawa manne, chini ya mabawa yao kulikuwa
na kile kilichoonekana kama mikono ya mwanadamu. 22 Nyuso zao zilifanana kama
zile nilizokuwa nimeziona kando ya Mto Kebari. Kila mmoja alikwenda mbele moja
kwa moja.

11

Hukumu Juu Ya Viongozi Wa Israeli

1 Ndipo Roho akaniinua na kunileta mpaka kwenye lango la nyumba ya Bwana
linalotazama upande wa mashariki. Pale kwenye ingilio la lango kulikuwepo
wanaume ishirini na watano, nami nikaona miongoni mwao Yaazania mwana wa
Azuri na Pelatia mwana wa Benaya, viongozi wa watu. 2 Bwana akaniambia,
“Mwanadamu, hawa ndio wafanyao hila na kutoa mashauri potovu katika mji huu.
3 Wao husema, ‘Je, hivi karibuni hautakuwa wakati wa kujenga nyumba? Mji huu ni
chungu cha kupikia, nasi ndio nyama.’ 4 Kwa hiyo toa unabii dhidi yao, tabiri, Ewe
mwanadamu.”
5 Kisha Roho wa Bwana akaja juu yangu, naye akaniambia niseme: “Hili ndilo
Bwana asemalo: Hili ndilo ninyi mnalosema, ee nyumba ya Israeli, lakini ninajua
mnalowaza mioyoni mwenu. 6 Mmewaua watu wengi katika mji huu na kujaza
barabara zake maiti.
7 “Kwa hiyo hili ndilo asemalo Bwana Mwenyezi: maiti ulizozitupa huko ni nyama
na mji huu ni chungu, lakini nitawaondoa mtoke huko. 8 Mnaogopa upanga, nao up-
anga huo ndio nitakaouleta juu yenu, asema Bwana Mwenyezi. 9 Nitawaondoa mtoke
katika mji na kuwatia mikononi mwa wageni nami nitawaadhibu. 10 Mtaanguka
kwa upanga, nami nitatimiza hukumu dhidi yenu katika mipaka ya Israeli. Ndipo
mtajua kuwa Mimi ndimi Bwana. 11 Mji huu hautakuwa chungu kwa ajili yenu, wala
hamtakuwa nyama ndani yake. Nitatoa hukumu dhidi yenu katika mipaka ya Israeli.
12 Nanyi mtajua ya kuwa Mimi ndimi Bwana, kwa kuwa hamkufuata amri zangu wala
kuzishika sheria zangu, bali mmefuata mwenendo wa mataifa yanayowazunguka.”
13 Basi nilipokuwa ninatoa unabii, Pelatia mwana wa Benaya akafa. Ndipo
nikaanguka kifudifudi, nikalia kwa sauti kuu nikasema, “Ee Bwana Mwenyezi! Je
utaangamiza kabisa mabaki ya Israeli?”
14 Neno la Bwana likanijia kusema: 15 “Mwanadamu, ndugu zako, ndugu zako
ambao ni wa uhusiano wa damu na nyumba yote ya Israeli, ndio wale ambao watu
wa Yerusalemu wamesema, ‘Wako mbali na Bwana; nchi hii tulipewa sisi kuwa milki
yetu.’

Ahadi Ya Kurudi Kwa Israeli

16 “Kwa hiyo sema, ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Ingawa niliwapeleka
mbali miongoni mwa mataifa na kuwatawanya katika nchi mbalimbali, lakini kwa
kitambo kidogo mimi nimekuwa mahali patakatifu kwao katika nchi walizokwenda.’
17 “Kwa hiyo sema: ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Nitawakusanyeni kutoka
mataifa na kuwarudisha kutoka nchi ambazo mmetawanywa, nami nitawarudishia
nchi ya Israeli.’
18 “Watairudia nchi na kuondoa vinyago vyote vya upotovu na sanamu zote za
machukizo. 19 Nitawapa moyo mmoja na kuweka roho mpya ndani yao, nitaondoa
kutoka ndani yao moyo wa jiwe na kuwapa moyo wa nyama. 20 Kisha watafuata

amri zangu na kuwa waangalifu kutii sheria zangu. Watakuwa watu wangu nami
nitakuwa Mungu wao. 21 Lakini kwa wale ambao mioyo yao imeambatana na vinyago
vyao vya upotovu na sanamu zao za machukizo, nitaleta juu ya vichwa vyao yale
waliyotenda asema Bwana Mwenyezi."

22 Ndipo wale makerubi, wenye magurudumu pembeni mwao, wakakunjua
mabawa yao, nao utukufu wa Mungu wa Israeli ulikuwa juu yao. 23 Basi utukufu
wa Bwana ukapaa juu kutoka mji, ukatua juu ya mlima ulio upande wa mashariki
ya mji. 24 Roho akaniinua na kunileta mpaka kwa watu wa uhamisho huko Ukaldayo
nikiwa katika yale maono niliyopewa na Roho wa Mungu.

Ndipo maono niliyokuwa nimeyaona yakanitoka, 25 nami nikawaeleza wale watu
wa uhamisho kila kitu Bwana alichokuwa amenionyesha.

12

Kutekwa Kwa Yuda Kwaelezewa

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 "Mwanadamu, unaishi miongoni mwa watu
waasi. Wana macho ya kuona, lakini hawaoni na masikio ya kusikia lakini hawasikii,
kwa kuwa ni watu waasi.

3 "Kwa hiyo, mwanadamu, funga mizigo yako kwa kwenda uhamishoni tena
wakati wa mchana, wakiwa wanakutazama, toka nje na uende mahali pengine
kutoka hapo ulipo. Labda wataelewa, ingawa wao ni nyumba ya kuasi. 4 Wakati
wa mchana, wakiwa wanakutazama, toa nje mizigo yako iliyofungwa kwa ajili ya
kwenda uhamishoni. Kisha wakati wa jioni, wakiwa wanakutazama toka nje kama
wale waendao uhamishoni. 5 Wakiwa wanakutazama, toboa ukuta utolee mizigo
yako hapo. 6 Beba mizigo hiyo begani mwako wakikuangalia uichukue nje wakati
wa giza la jioni. Funika uso wako ili usione nchi, kwa maana nimekufanya ishara
kwa nyumba ya Israeli."

7 Basi nikafanya kama nilivyoamriwa. Wakati wa mchana nilitoa vitu vyangu
nje vilivyofungwa tayari kwa uhamishoni. Kisha wakati wa jioni nikatoboa ukuta
kwa mikono yangu. Nikachukua mizigo yangu nje wakati wa giza la jioni, nikiwa
nimeibeba mabegani mwangu huku wakinitazama.

8 Asubuhi neno la Bwana likanijia kusema: 9 "Mwanadamu, je, nyumba ile ya kuasi
ya Israeli haikukuuliza, 'Unafanya nini?'

10 "Waambie, 'Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Neno hili linamhusu mkuu
aliye katika Yerusalemu na nyumba yote ya Israeli ambao wako huko.' 11 Waambie,
'Mimi ndiye ishara kwenu.'

"Kama vile nilivyotenda, basi litatendeka vivyo hivyo kwao. Watakwenda
uhamishoni kama mateka.

12 "Naye mkuu aliye miongoni mwao atabeba mizigo yake begani mwake kwenye
giza la jioni na kuondoka na tundu litatobolewa ukutani kwa ajili yake ili kupitia
hapo. Atafunika uso wake ili kwamba asiweze kuiona nchi. 13 Nitatandaza
wavu wangu kwa ajili yake, naye atanaswa kwenye mtego wangu, nitamleta
mpaka Babeli, nchi ya Wakaldayo, lakini hataiona, naye atafia huko. 14 Wote
wanaomzunguka nitawatawanya pande zote, watumishi wake na majeshi yake yote,
nami nitawafuatilia kwa upanga uliofutwa.

15 "Wao watajua kwamba Mimi ndimi Bwana, nitakapowatawanya miongoni mwa
mataifa na kuwafukuza huku na huko katika nchi zote. 16 Lakini nitawaacha
wachache wao waokoke na upanga, njaa na tauni, ili kwamba katika mataifa
watakakokwenda waweze kutambua matendo ya machukizo waliotenda. Ndipo
watajua kuwa Mimi ndimi Bwana."

17 Neno la Bwana likanijia kusema: 18 “Mwanadamu, tetemeka wakati ulapo
chakula chako, tetemeka kwa hofu wakati unywapo maji yako. 19 Waambie watu
wa nchi: ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo kuhusu hao wanaoishi Yerusalemu
na katika nchi ya Israeli: Watakula chakula chao kwa wasiwasi na kunywa maji yao
kwa kufadhaika, kwa kuwa nchi yao itanyang’anywa kila kitu chake kwa sababu ya
udhalimu wa wote wanaoishi humo. 20 Miji inayokaliwa na watu itaharibiwa na nchi
itakuwa ukiwa. Ndipo mtakapojua kwamba Mimi ndimi Bwana.’ ”
21 Neno la Bwana likanijia kusema: 22 “Mwanadamu, ni nini hii mithali mlio
nayo katika nchi ya Israeli: ‘Siku zinapita na hakuna maono yoyote yanayotimia?’
23 Waambie, ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Nitaikomesha mithali hii, nao
hawataitumia tena katika Israeli.’ Waambie, ‘Siku zimekaribia wakati kila maono
yatakapotimizwa. 24 Kwa maana hapatakuwepo tena na maono ya uongo wala
ubashiri wa udanganyifu miongoni mwa watu wa Israeli. 25 Lakini Mimi Bwana
nitasema neno nitakalo, nalo litatimizwa bila kuchelewa. Kwa maana katika siku
zako, wewe nyumba ya kuasi, nitatimiza kila nisemalo, asema Bwana Mwenyezi.’ ”
26 Neno la Bwana likanijia kusema: 27 “Mwanadamu, nyumba ya Israeli inasema,
‘Maono yale anayoyaona ni kwa ajili ya miaka mingi ijayo, naye hutabiri kuhusu siku
zijazo zilizo mbali.’
28 “Kwa hiyo, waambie, ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Hakuna maneno
yangu yatakayocheleweshwa tena zaidi, lolote nisemalo litatimizwa, asema Bwana
Mwenyezi.’ ”

13

Manabii Wa Uongo Walaumiwa

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 “Mwanadamu, tabiri dhidi ya manabii wa
Israeli wanaotabiri sasa. Waambie hao ambao hutabiri kutokana na mawazo yao
wenyewe: ‘Sikia neno la Bwana! 3 Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Ole wao
manabii wapumbavu wafuatao roho yao wenyewe na wala hawajaona chochote!
4 Manabii wako, ee Israeli, ni kama mbweha katikati ya magofu. 5 Hamjakwea
kwenda kuziba mahali palipobomoka katika ukuta ili kuukarabati kwa ajili ya
nyumba ya Israeli, ili kwamba isimame imara kwenye vita katika siku ya Bwana.
6 Maono yao ni ya uongo na ubashiri wao ni wa udanganyifu. Wao husema, “Bwana
amesema,” wakati Bwana hakuwatuma, bado wakitarajia maneno yao kutimizwa.
7 Je, hamjaona maono ya uongo na kusema ubashiri wa udanganyifu hapo msemapo,
“Bwana asema,” lakini Mimi sijasema?
8 “ ‘Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Kwa sababu ya uongo wa
maneno yenu na kwa madanganyo ya maono yenu, Mimi ni kinyume na ninyi, asema
Bwana Mwenyezi. 9 Mkono wangu utakuwa dhidi ya manabii ambao huona maono
ya uongo na kusema ubashiri wa udanganyifu. Hawatakuwa katika baraza la watu
wangu au kuandikwa katika kumbukumbu ya nyumba ya Israeli wala hawataingia
katika nchi ya Israeli. Ndipo mtajua kuwa Mimi ndimi Bwana Mwenyezi.
10 “ ‘Kwa sababu ni kweli wanapotosha watu wangu, wakisema, “Amani,” wakati
ambapo hakuna amani, pia kwa sababu, wakati ukuta dhaifu unapojengwa,
wanaufunika kwa kupaka chokaa, 11 kwa hiyo waambie hao wanaoupaka chokaa
isiyokorogwa vyema kwamba ukuta huo utaanguka. Mvua kubwa ya mafuriko
itanyesha, nami nitaleta mvua ya mawe inyeshe kwa nguvu, nao upepo wa dhoruba
utavuma juu yake. 12 Wakati ukuta utakapoanguka, je, watu hawatawauliza, “Iko
wapi chokaa mliyopaka ukuta?”
13 “ ‘Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Katika ghadhabu yangu
nitauachia upepo wa dhoruba, pia katika hasira yangu mvua ya mawe na

mvua ya mafuriko itanyesha ikiwa na ghadhabu ya kuangamiza. [14] Nitaubomoa
ukuta mlioupaka chokaa na kuuangusha chini ili msingi wake uachwe wazi.
Utakapoanguka, mtaangamizwa ndani yake, nanyi mtajua kuwa Mimi ndimi Bwana.
[15] Hivyo ndivyo nitakavyoitimiza ghadhabu yangu dhidi ya huo ukuta na dhidi yao
walioupaka chokaa. Nitawaambia ninyi, "Ukuta umebomoka na vivyo hivyo wale
walioupaka chokaa, [16] wale manabii wa Israeli waliotabiri juu ya Yerusalemu na
kuona maono ya amani kwa ajili yake wakati kulipokuwa hakuna amani, asema
Bwana Mwenyezi." '

[17] "Sasa, mwanadamu, kaza uso wako dhidi ya binti za watu wako wanaotabiri
mambo kutoka mawazo yao wenyewe. Tabiri dhidi yao [18] na useme, 'Hili ndilo
Bwana Mwenyezi asemalo: Ole wao wanawake washonao hirizi za uchawi juu ya
viwiko vyao vyote na kutengeneza shela za urefu wa aina mbalimbali kwa ajili ya
kufunika vichwa vyao kwa makusudi ya kuwanasa watu. Je, mtatega uhai wa watu
wangu lakini ninyi mponye wa kwenu? [19] Ninyi mmeninajisi miongoni mwa watu
wangu kwa ajili ya konzi chache za shayiri na chembe za mkate. Kwa kuwaambia
uongo watu wangu, wale ambao husikiliza uongo, mmewaua wale watu ambao
wasingekufa na kuwaacha hai wale ambao wasingeishi.

[20] " 'Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Mimi niko kinyume na
hizo hirizi zenu za uchawi ambazo kwa hizo mnawatega watu kama ndege, nami
nitazirarua kutoka mikononi mwenu, nitawaweka huru watu wale mliowatega kama
ndege. [21] Nitazirarua shela zenu na kuwaokoa watu wangu kutoka mikononi mwenu,
nao hawatakuwa tena mawindo ya nguvu zenu. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi
Bwana. [22] Kwa sababu mliwavunja moyo wenye haki kwa uongo wenu, wakati mimi
sikuwaletea huzuni na kwa kuwa mliwatia moyo waovu ili wasiziache njia zao mbaya
na hivyo kuokoa maisha yao, [23] kwa hiyo hamtaona tena maono ya uongo wala
kufanya ubashiri. Nitawaokoa watu wangu kutoka mikononi mwenu. Nanyi ndipo
mtakapojua kuwa Mimi ndimi Bwana.' "

14

Waabudu Sanamu Walaumiwa

[1] Baadhi ya wazee wa Israeli walinijia na kuketi mbele yangu. [2] Ndipo neno la
Bwana likanijia kusema: [3] "Mwanadamu, watu hawa wameweka sanamu katika
mioyo yao na kuweka vitu viovu vya kukwaza mbele ya macho yao. Je, kweli
niwaruhusu waniulize jambo lolote? [4] Kwa hiyo sema nao uwaambie, 'Hili ndilo
Bwana Mwenyezi asemalo: Wakati Mwisraeli yeyote anapoweka sanamu moyoni
mwake na kuweka kitu kiovu cha kukwaza mbele ya macho yake na kisha akaenda
kwa nabii, Mimi Bwana nitamjibu peke yangu sawasawa na ukubwa wa ibada yake
ya sanamu. [5] Nitafanya jambo hili ili kukamata tena mioyo ya watu wa Israeli, ambao
wote wameniacha kwa ajili ya sanamu zao.'

[6] "Kwa hiyo iambie nyumba ya Israeli, 'Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
Tubuni! Geukeni kutoka kwenye sanamu zenu na mkatae matendo yenu yote ya
machukizo!

[7] " 'Mwisraeli yeyote au mgeni yeyote anayeishi katika Israeli anapojitenga nami
na kujiwekea sanamu katika moyo wake na kwa hivyo kuweka kitu kiovu cha
kukwaza mbele ya macho yake na kisha akamwendea nabii kuuliza shauri kwangu,
mimi Bwana nitamjibu mwenyewe. [8] Nitaukaza uso wangu dhidi ya mtu huyo na
kumwadhibu na kumfanya ishara kwa watu. Nitamkatilia mbali kutoka watu wangu.
Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi Bwana.

[9] " 'Naye nabii kama atakuwa ameshawishika kutoa unabii, Mimi Bwana nitakuwa
nimemshawishi nabii huyo, nami nitaunyoosha mkono wangu dhidi yake na

kumwangamiza kutoka miongoni mwa watu wangu Israeli. 10 Watachukua hatia
yao, nabii atakuwa na hatia sawa na yule mtu aliyekuja kuuliza neno kwake.
11 " 'Ndipo watu wa Israeli hawataniacha tena, wala kujitia unajisi tena kwa dhambi
zao zote. Ndipo watakuwa watu wangu nami nitakuwa Mungu wao, asema BWANA
Mwenyezi.' "

Hukumu Isiyoepukika

12 Neno la BWANA likanijia kusema, 13 "Mwanadamu, kama nchi itanitenda dhambi
kwa kutokuwa waaminifu nami nikinyoosha mkono wangu dhidi yake kukatilia
mbali upatikanaji wake wa chakula na kuipelekea njaa na kuua watu wake na
wanyama wao, 14 hata kama watu hawa watatu: Noa, Danieli na Ayubu wangekuwa
ndani ya nchi hiyo, ndio hao tu wangeweza kujiokoa wenyewe kwa uadilifu wao,
asema BWANA Mwenyezi.
15 "Au kama nikipeleka wanyama pori katika nchi hiyo yote na kuifanya isiwe
na watoto, nayo ikawa ukiwa kwamba hakuna mtu apitaye katika nchi hiyo kwa
sababu ya wanyama pori, 16 hakika kama niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, hata
kama watu hawa watatu wangekuwa humo ndani yake, wasingeweza kuokoa wana
wao wala binti zao. Wao peke yao wangeokolewa, lakini nchi ingekuwa ukiwa.
17 "Au kama nikileta upanga dhidi ya nchi hiyo na kusema, 'Upanga na upite katika
nchi yote,' nami nikiua watu wake na wanyama wao, 18 hakika kama niishivyo, asema
BWANA Mwenyezi, hata kama watu hawa watatu wangekuwa humo ndani yake,
wasingeweza kuokoa wana wao wala binti zao. Wao wenyewe tu wangeokolewa.
19 "Au kama nikipeleka tauni katika nchi hiyo na kumwaga ghadhabu yangu juu
yake kwa njia ya kumwaga damu, kuua watu wake na wanyama wao, 20 hakika kama
niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, hata kama Noa, Danieli na Ayubu wangekuwa
humo ndani yake, wasingeweza kumwokoa mwana wala binti. Wao wangeweza
kujiokoa wenyewe tu kwa uadilifu wao.
21 "Kwa maana hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Itakuwa vibaya kiasi gani
nitakapopeleka dhidi ya Yerusalemu hukumu zangu nne za kutisha, yaani, upanga,
njaa, wanyama pori na tauni, ili kuua watu wake na wanyama wao! 22 Lakini
watakuwepo wenye kuokoka, wana na binti wataletwa kutoka nje ya nchi hiyo.
Watawajia ninyi, nanyi mtakapoona mwenendo wao na matendo yao, mtafarijika
kuhusu maafa niliyoleta juu ya Yerusalemu, kwa ajili ya yale yote niliyoleta juu yake.
23 Mtafarijika wakati mtakapoona mwenendo wao na matendo yao, kwa kuwa mtajua
kwamba sikufanya lolote ndani yake bila sababu, asema BWANA Mwenyezi."

15

Yerusalemu Mzabibu Usiofaa

1 Neno la BWANA likanijia kusema: 2 "Mwanadamu, je, ni vipi mti wa mzabibu
unaweza kuwa bora zaidi kuliko tawi la mti mwingine wowote ndani ya msitu? 3 Je,
mti wake kamwe huchukuliwa na kutengeneza chochote cha manufaa? Je, watu
hutengeneza vigingi vya kuning'inizia vitu kutokana na huo mti wake? 4 Nao baada
ya kutiwa motoni kama nishati na moto ukateketeza ncha zote mbili na kuunguza
sehemu ya kati, je, unafaa kwa lolote? 5 Kama haukufaa kitu chochote ulipokuwa
mzima, je, si zaidi sana sasa ambapo hauwezekani kufanyishwa chochote cha kufaa
baada ya moto kuuchoma na kuuunguza?
6 "Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kama nilivyoutoa mti wa
mzabibu miongoni mwa miti ya msituni kuwa nishati kwa ajili ya moto, hivyo
ndivyo nitakavyowatendea watu waishio Yerusalemu. 7 Nitaukaza uso wangu dhidi
yao. Ingawa watakuwa wameokoka kwenye moto, bado moto utawateketeza. Nami

nitakapoukaza uso wangu dhidi yao, ninyi mtajua kwamba Mimi ndimi BWANA.
8 Nitaifanya nchi kuwa ukiwa kwa sababu wamekuwa si waaminifu, asema BWANA
Mwenyezi."

16

Yerusalemu, Mwanamke Asiye Mwaminifu

1 Neno la BWANA likanijia kusema: 2 "Mwanadamu, ijulishe Yerusalemu kuhusu
mwenendo wake wa machukizo 3 na useme, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi,
analomwambia Yerusalemu: Wewe asili yako na kuzaliwa kwako ni katika nchi
ya Kanaani, baba yako alikuwa Mwamori, naye mama yako alikuwa Mhiti. 4 Siku
uliyozaliwa kitovu chako hakikukatwa, wala hukuogeshwa kwa maji ili kukufanya
safi, wala hukusuguliwa kwa chumvi wala kufunikwa kwa nguo. 5 Hakuna yeyote
aliyekuonea huruma au kukusikitikia kiasi cha kukutendea mojawapo ya mambo
haya. Badala yake, ulipozaliwa ulitupwa nje penye uwanja, kwa kuwa katika siku
uliyozaliwa ulidharauliwa.

6 " 'Ndipo nilipopita karibu nawe nikakuona ukigaagaa kwenye damu yako, nawe
ulipokuwa umelala hapo penye hiyo damu nikakuambia, "Ishi!" 7 Nilikufanya uote
kama mmea wa shambani. Ukakua na kuongezeka sana, ukawa kito cha thamani
kuliko vyote. Matiti yako yakatokeza na nywele zako zikaota, wewe uliyekuwa uchi
na bila kitu chochote.

8 " 'Baadaye nikapita karibu nawe, nilipokutazama na kukuona kuwa umefikia
umri wa kupendwa, nililitandaza vazi langu juu yako na kuufunika uchi wako.
Nikakuapia na kuingia kwenye Agano na wewe, asema BWANA Mwenyezi, nawe
ukawa wangu.

9 " 'Nilikuogesha kwa maji, nikakuosha ile damu na kukupaka mafuta.
10 Nikakuvika vazi lililotariziwa na kukuvalisha viatu vya kamba vya ngozi.
Nikakuvika nguo za kitani safi na kukufunika kwa mavazi ya thamani kubwa.
11 Nikakupamba kwa vito: nikakuvika bangili mikononi mwako na mkufu shingoni
mwako, 12 nikaweka hazama puani mwako, vipuli masikioni mwako na taji nzuri
sana kichwani mwako. 13 Kwa hiyo ulipambwa kwa dhahabu na fedha, nguo zako
zilikuwa za kitani safi, hariri na nguo iliyokuwa imetariziwa. Chakula chako kilikuwa
unga laini, asali na mafuta ya zeituni. Ukawa mzuri sana ukainuka kuwa malkia.
14 Umaarufu wako ulifahamika miongoni mwa mataifa kwa ajili ya uzuri wako,
kwani ulikuwa mkamilifu kwa ajili ya utukufu wangu niliokuwa nimeuweka juu
yako, asema BWANA Mwenyezi.

15 " 'Lakini ulitumainia uzuri wako na kutumia umaarufu wako kuwa kahaba.
Ulifanya uzinzi kwa kila mtu aliyepita, uzuri wako ukawa kwa ajili yake. 16 Ulichukua
baadhi ya mavazi yako ukayatumia kupamba mahali pako pa juu pa kuabudia
miungu, mahali ambapo ulifanyia ukahaba wako. Mambo ya namna hiyo hayastahili
kutendeka wala kamwe kutokea. 17 Pia ulichukua vito vizuri nilivyokupa, vito
vilivyotengenezwa kwa dhahabu yangu na fedha yangu, ukajitengenezea navyo
sanamu za kiume na ukafanya ukahaba nazo. 18 Ukayachukua mavazi yako
niliyokupa yaliyotariziwa na ukazivalisha hizo sanamu, ukatoa mbele ya hizo
sanamu mafuta yangu na uvumba wangu. 19 Pia chakula changu nilichokupa ili ule:
unga laini, mafuta ya zeituni na asali, ulivitoa mbele yao kuwa uvumba wa harufu
nzuri. Hayo ndiyo yaliyotokea, asema BWANA Mwenyezi.

20 " 'Nawe uliwachukua wanao na binti zako ulionizalia mimi na kuwatoa kafara
kuwa chakula kwa sanamu. Je, ukahaba wako haukukutosha? 21 Uliwachinja watoto
wangu na kuwatoa kafara kwa sanamu. 22 Katika matendo yako yote ya machukizo,

pamoja na ukahaba wako hukukumbuka siku za ujana wako, wakati ulipokuwa uchi
kabisa bila kitu chochote, ulipokuwa ukigaagaa kwenye damu yako.

23 “ ‘Ole! Ole wako! Asema BWANA Mwenyezi. Pamoja na maovu yako yote
mengine, 24 Ukajijengea jukwaa na kujifanyia mahali pa fahari pa ibada za miungu
kwenye kila uwanja wa mikutano. 25 Katika kila mwanzo wa barabara ulijenga
mahali pa fahari pa ibada za miungu na kuaibisha uzuri wako, ukiutoa mwili wako
kwa kuzidisha uzinzi kwa kila apitaye. 26 Ulifanya ukahaba wako na Wamisri,
jirani zako waliojaa tamaa, ukaichochea hasira yangu kwa kuongezeka kwa uzinzi
wako. 27 Hivyo nilinyoosha mkono wangu dhidi yako na kuipunguza nchi yako,
nikakutia kwenye ulafi wa adui zako, binti za Wafilisti, walioshtushwa na tabia yako
ya uasherati. 28 Ulifanya ukahaba na Waashuru pia, kwa kuwa hukuridhika, hata
baada ya hayo, ukawa bado hukutosheleka. 29 Ndipo ukaongeza uzinzi wako kwa
Wakaldayo nchi ya wafanyabiashara, hata katika hili hukutosheka.

30 “ ‘Tazama jinsi ulivyo na dhamiri dhaifu, asema BWANA Mwenyezi, unapofanya
mambo haya yote, ukifanya kama kahaba asiyekuwa na aibu! 31 Unapojenga jukwaa
lako kila mwanzo wa barabara na kufanyiza mahali pa fahari pa ibada za miungu
katika kila kiwanja cha wazi, lakini hukuwa kama kahaba, kwa sababu ulidharau
malipo.

32 “ ‘Wewe mke mzinzi! Unapenda wageni, kuliko mume wako mwenyewe.
33 Kila kahaba hupokea malipo, lakini wewe hutoa zawadi kwa wapenzi wako
wote, ukiwahonga ili waje kwako kutoka kila mahali kwa ajili ya ukahaba wako.
34 Kwa hiyo wewe ulikuwa tofauti na wanawake wengine kwenye ukahaba wako,
hakuna aliyekutongoza ili kuzini naye, wewe ndiye uliyelipa wakati hakuna malipo
uliyolipwa wewe. Wewe ulikuwa tofauti.

35 “ ‘Kwa hiyo, wewe kahaba, sikia neno la BWANA! 36 Hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Kwa kuwa umemwaga tamaa zako na kuonyesha uchi wako katika uzinzi
wako kwa wapenzi wako na kwa sababu ya sanamu zako zote za machukizo na kwa
sababu uliwapa damu ya watoto wako, 37 kwa hiyo nitawakusanya wapenzi wako
wote, wale ambao ulijifurahisha nao, wale uliowapenda na wale uliowachukia pia.
Nitawakusanya wote dhidi yako kutoka pande zote na nitakuvua nguo mbele yao,
nao wataona uchi wako wote. 38 Nitakuhukumia adhabu wanayopewa wanawake
wafanyao uasherati na hao wamwagao damu, nitaleta juu yenu kisasi cha damu
cha ghadhabu yangu na wivu wa hasira yangu. 39 Kisha nitakutia mikononi mwa
wapenzi wako, nao watabomoa majukwaa yako na kuharibu mahali pako pa fahari
pa ibada ya miungu. Watakuvua nguo zako na kuchukua vito vyako vya thamani
na kukuacha uchi na bila kitu. 40 Wataleta kundi la watu dhidi yako, watakaokupiga
kwa mawe na kukukatakata vipande vipande kwa panga zao. 41 Watachoma nyumba
zako na kutekeleza adhabu juu yako machoni pa wanawake wengi. Nitakomesha
ukahaba wako, nawe hutawalipa tena wapenzi wako. 42 Ndipo ghadhabu yangu
dhidi yako itakapopungua na wivu wa hasira yangu utaondoka kwako. Nitatulia
wala sitakasirika tena.

43 “ ‘Kwa sababu hukuzikumbuka siku za ujana wako, lakini ulinikasirisha kwa
mambo haya yote, hakika nitaleta juu ya kichwa chako yale uliyotenda, asema BWANA
Mwenyezi. Je hukuongeza uasherati juu ya matendo yako yote ya kuchukiza?

44 “ ‘Kila mtu atumiaye maneno ya mithali hii, atayatumia juu yako: “Alivyo
mama, ndivyo alivyo bintiye.” 45 Wewe ni binti halisi wa mama yako, ambaye
alimchukia kabisa mume wake na watoto wake, tena wewe ni dada halisi wa dada
zako, waliowachukia kabisa waume zao na watoto wao. Mama yako alikuwa Mhiti
na baba yako alikuwa Mwamori. 46 Dada yako mkubwa alikuwa Samaria, aliyeishi
upande wako wa kaskazini na binti zake, pamoja na dada yake, naye dada yako

mdogo, aliyeishi kusini yako pamoja na binti zake, alikuwa Sodoma. 47 Hukuziendea
njia zao tu na kuiga matendo yao ya kuchukiza, bali kwa muda mfupi katika njia
zako zote uliharibika tabia zaidi kuliko wao. 48 Hakika kama niishivyo, asema
Bwana Mwenyezi, dada yako Sodoma pamoja na binti zake, kamwe hawakufanya
yale ambayo wewe na binti zako mmefanya.

49 “ ‘Sasa hii ilikuwa ndiyo dhambi ya dada yako Sodoma: yeye na binti zake
walikuwa na majivuno, walafi na wazembe, hawakuwasaidia maskini na wahitaji.
50 Walijivuna na kufanya mambo ya machukizo sana mbele zangu. Kwa hiyo
niliwakatilia mbali nami kama mlivyoona. 51 Samaria hakufanya hata nusu ya
dhambi ulizofanya. Wewe umefanya mambo mengi sana ya kuchukiza kuwaliko wao,
nawe umewafanya dada zako waonekane kama wenye haki kwa ajili ya mambo haya
yote uliyoyafanya. 52 Chukua aibu yako, kwa kuwa umefanya uovu wa dada zako uwe
si kitu, nao waonekane kama wenye haki. Kwa kuwa dhambi zako zilikuwa mbaya
zaidi kuliko zao, wameonekana wenye haki zaidi kuliko wewe. Kwa hiyo basi, chukua
aibu yako, kwa kuwa umewafanya dada zako waonekane wenye haki.

53 “ ‘Lakini nitarudisha baraka za Sodoma na binti zake na za Samaria na binti
zake, nami nitarudisha baraka zako pamoja na zao, 54 ili upate kuchukua aibu
yako na kufedheheka kwa ajili ya yote uliyotenda ambayo yamekuwa faraja kwao
wakijilinganisha na wewe. 55 Nao dada zako, Sodoma na binti zake na Samaria
na binti zake, watarudishwa kama vile walivyokuwa mwanzoni, nawe pamoja na
binti zako mtarudishwa kama mlivyokuwa hapo awali. 56 Hukuweza hata kumtaja
dada yako Sodoma kwa sababu ya dharau yako katika siku za kiburi chako, 57 kabla
uovu wako haujafunuliwa. Hata hivyo, sasa unadhihakiwa na binti za Edomu na
jirani zake wote, na binti za Wafilisti, wale wote wanaokuzunguka wanakudharau.
58 Utachukua matokeo ya uasherati wako na matendo yako ya kuchukiza, asema
Bwana.

59 “ ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Nitakushughulikia kama unavyostahili,
kwa kuwa umedharau kiapo changu kwa kuvunja Agano. 60 Lakini nitakumbuka
Agano nililolifanya nawe wakati wa ujana wako, nami nitaweka nawe Agano imara
la milele. 61 Ndipo utakapozikumbuka njia zako na kuona aibu utakapowapokea
dada zako, wale walio wakubwa wako na wadogo wako. Nitakupa hao wawe binti
zako, lakini si katika msingi wa Agano langu na wewe. 62 Hivyo nitalifanya imara
Agano langu na wewe, nawe utajua kuwa Mimi ndimi Bwana. 63 Basi, nitakapofanya
upatanisho kwa ajili yako, kwa yale yote uliyoyatenda, utakumbuka na kuaibika,
nawe kamwe hutafumbua tena kinywa chako kwa sababu ya aibu yako, asema
Bwana Mwenyezi.’ ”

17

Tai Wawili Na Mizabibu

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 “Mwanadamu, tega kitendawili, ukawaambie
nyumba ya Israeli fumbo. 3 Waambie hivi, ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
Tai mkubwa mwenye mabawa yenye nguvu, yaliyojaa manyoya marefu ya rangi
mbalimbali, alikuja Lebanoni. Akatua kwenye kilele cha mwerezi, 4 akakwanyua
ncha yake na kuichukua mpaka nchi ya wafanyabiashara, akaipanda huko katika
mji wa wachuuzi.

5 “ ‘Akachukua baadhi ya mbegu za nchi yako na kuziweka katika udongo wenye
rutuba. Akazipanda kama mti umeao kando ya maji mengi, 6 nazo zikaota na kuwa
mzabibu mfupi, unaoeneza matawi yake. Matawi yake yakamwelekea huyo tai,
mizizi yake ikabaki chini ya huo mzabibu. Kwa hiyo ukawa mzabibu na kutoa matawi
na vitawi vyenye majani mengi.

7 “ ‘Lakini kulikuwa na tai mwingine mkubwa, mwenye mabawa yenye nguvu
yaliyojaa manyoya. Tazama! Huu mzabibu ukatoa mizizi yake kumwelekea huyo tai
kutoka mle kwenye shamba lile ulikopandwa na kutanda matawi yake kumwelekea
kwa ajili ya kupata maji. 8 Ulikuwa umepandwa katika udongo mzuri wenye maji
mengi ili uweze kutoa matawi, kuzaa matunda na uweze kuwa mzabibu mzuri sana.’
9 “Waambie, ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Je, utastawi? Je, hautang’olewa
na kuondolewa matunda yake, ili uweze kunyauka? Majani yake mapya yanay-
ochipua yote yatanyauka. Hautahitaji mkono wenye nguvu au watu wengi kuung’oa
na mizizi yake. 10 Hata kama utapandwa pengine, Je, utastawi? Je, hautanyauka
kabisa wakati upepo wa mashariki utakapoupiga, yaani, hautanyauka kabisa katika
udongo mzuri ambamo ulikuwa umestawi vizuri?’ ”
11 Ndipo neno la Bwana likanijia kusema: 12 “Waambie nyumba hii ya kuasi, ‘Je,
mnajua hii ina maana gani?’ Waambie: ‘Mfalme wa Babeli alikwenda Yerusalemu
na kumchukua mfalme na watu maarufu, akarudi nao na kuwaleta mpaka Babeli.
13 Ndipo akamchukua mmoja wa jamaa ya mfalme na kufanya mapatano naye,
akamfanya aape. Akawachukua pia viongozi wa nchi, 14 ili kuudhoofisha ufalme
huo, usiweze kuinuka tena, ila uweze kuendelea tu chini ya mapatano yake. 15 Lakini
mfalme aliasi dhidi yake kwa kutuma wajumbe wake kwenda Misri ili kupatiwa farasi
na jeshi kubwa. Je, atashinda? Je, atafanikiwa? Je, mtu afanyaye mambo kama hayo
ataokoka? Je, atavunja mapatano na bado aokoke?
16 “ ‘Hakika kama niishivyo, asema Bwana Mwenyezi, atafia huko Babeli, katika
nchi ya mfalme aliyemketisha katika kiti cha enzi, ambaye alidharau kiapo chake
na kuvunja mapatano yake. 17 Farao na jeshi lake kubwa, na wingi wake wa watu
hawataweza kusaidia chochote katika vita, wakati watakapozungukwa na jeshi ili
kukatilia mbali maisha ya watu wengi. 18 Alidharau kiapo kwa kuvunja Agano. Kwa
sababu aliahidi kwa mkono wake mwenyewe na bado akafanya mambo haya yote,
hataokoka.
19 “ ‘Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Hakika kama niishivyo, nitaleta
juu ya kichwa chake kiapo changu, alichokidharau na Agano langu lile alilolivunja.
20 Nitautandaza wavu wangu kwa ajili yake, naye atanaswa katika mtego wangu.
Nitamleta mpaka Babeli na kutekeleza hukumu juu yake huko kwa kuwa hakuwa
mwaminifu kwangu. 21 Askari wake wote wanaotoroka wataanguka kwa upanga,
nao watakaonusurika watatawanyika katika pande zote za dunia. Ndipo utakapojua
kuwa Mimi Bwana nimesema.

Hatimaye Israeli Kutukuzwa

22 “ ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Mimi mwenyewe nitachukua chipukizi
kutoka kwenye kilele cha juu sana cha mwerezi na kukipanda, nitavunja kitawi
kichanga kutoka matawi yake ya juu kabisa na kukipanda juu ya mlima mrefu
ulioinuka sana. 23 Katika vilele vya mlima mrefu wa Israeli nitakipanda, kitatoa
matawi na kuzaa matunda na kuwa mwerezi mzuri sana. Ndege wa kila aina
wataweka viota vyao ndani yake, nao watapata makazi katika kivuli cha matawi
yake. 24 Miti yote ya kondeni itajua kuwa Mimi Bwana ninaishusha miti mirefu na
kuikuza miti mifupi kuwa miti mirefu. Mimi naikausha miti mibichi na kuifanya miti
mikavu istawi.

“ ‘Mimi Bwana nimesema, nami nitatenda.’ ”

18

Roho Itendayo Dhambi Itakufa

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 “Je, ninyi watu mna maana gani kutumia
mithali hii inayohusu nchi ya Israeli:

“ ‘Baba wamekula zabibu zenye chachu,
nayo meno ya watoto yametiwa ganzi’?
3 “Hakika kama niishivyo, asema BWANA Mwenyezi, hamtatumia tena mithali hii
katika Israeli. 4 Kwa kuwa kila roho ni mali yangu, kama vile ilivyo roho ya baba,
vivyo hivyo roho ya mtoto ni mali yangu. Roho itendayo dhambi ndiyo itakayokufa.
5 “Mtu aweza kuwa ni mwenye haki
atendaye yaliyo haki na sawa.
6 Hakula katika mahali pa ibada za miungu
kwenye milima
wala hakuziinulia macho sanamu
za nyumba ya Israeli.
Hakumtia unajisi mke wa jirani yake,
wala hakukutana kimwili na mwanamke
wakati wa siku zake za hedhi.
7 Hamwonei mtu yeyote,
bali hurudisha kilichowekwa rehani kwake.
Hanyang’anyi, bali huwapa wenye njaa chakula chake
na huwapa nguo walio uchi.
8 Hakopeshi kwa riba
wala hajipatii faida ya ziada.
Huuzuia mkono wake usifanye mabaya,
naye huhukumu kwa haki kati ya mtu na mtu.
9 Huzifuata amri zangu
na kuzishika sheria zangu kwa uaminifu.
Huyo mtu ni mwenye haki;
hakika ataishi,
asema BWANA Mwenyezi.
10 “Aweza kuwa ana mwana jeuri, amwagaye damu au atendaye mojawapo ya
mambo haya 11 (ingawa baba yake hakufanya mojawapo ya haya):
“Hula katika mahali pa ibada za miungu kwenye milima.
Humtia unajisi mke wa jirani yake.
12 Huwaonea maskini na wahitaji.
Hunyang’anyana.
Harudishi kile kilichowekwa rehani kwake.
Huziinulia sanamu macho.
Hufanya mambo ya machukizo.
13 Hukopesha kwa riba na kutafuta faida ya ziada.
Je, mtu wa namna hii ataishi? Hapana, hataishi! Kwa sababu amefanya mambo haya yote ya machukizo, hakika atauawa na damu yake itakuwa juu ya kichwa chake mwenyewe.
14 “Lakini yawezekana mwana huyo ana mwana aonaye dhambi hizi zote
anazofanya baba yake, naye ingawa anaziona, yeye hafanyi mabaya kama haya:
15 “Hakula katika mahali pa ibada za miungu
kwenye milima,
wala hainulii macho sanamu
za nyumba ya Israeli.
Hakumtia unajisi
mke wa jirani yake.
16 Hakumwonea mtu yeyote
wala hakutaka rehani kwa ajili ya mkopo.
Hanyang’anyi,
bali huwapa wenye njaa chakula chake

na huwapa nguo walio uchi.
17 Huuzuia mkono wake usitende dhambi,
hakopeshi kwa riba
wala hajipatii faida ya ziada.
Huzishika amri zangu
na kuzifuata sheria zangu.
Hatakufa kwa ajili ya dhambi za baba yake; hakika ataishi. 18 Lakini baba yake
atakufa kwa ajili ya dhambi yake mwenyewe, kwa sababu alitoza bei isiyo halali
kwa nguvu, akamnyang'anya ndugu yake na kufanya yaliyo mabaya miongoni mwa
watu wake.
19 "Lakini mnauliza, 'Kwa nini mwana asiadhibiwe kwa uovu wa baba yake?' Kwa
vile mwana ametenda yaliyo haki na sawa na amekuwa mwangalifu kuzishika amri
zangu zote, hakika ataishi. 20 Roho itendayo dhambi ndiyo itakayokufa. Mwana
hataadhibiwa kwa ajili ya makosa ya baba yake, wala baba hataadhibiwa kwa ajili
ya makosa ya mwanawe. Haki ya mtu mwenye haki itahesabiwa juu yake na uovu
wa mtu mwovu utalipizwa juu yake.
21 "Lakini mtu mwovu akiacha dhambi zake zote alizozitenda na kushika amri
zangu zote na kufanya lililo haki na sawa, hakika ataishi, hatakufa. 22 Hakuna
kosa lolote alilotenda litakalokumbukwa juu yake. Kwa ajili ya mambo ya haki
aliyoyatenda, ataishi. 23 Je, mimi ninafurahia kifo cha mtu mwovu? Asema Bwana
Mwenyezi. Je, si mimi ninafurahi wanapogeuka kutoka njia zao mbaya na kuishi?
24 "Lakini kama mtu mwenye haki akiacha haki yake na kutenda dhambi na
kufanya mambo ya machukizo ambayo mtu mwovu hufanya, Je, ataishi? Hakuna
hata mojawapo ya matendo ya haki aliyotenda litakalokumbukwa. Kwa sababu ya
kukosa uaminifu kwake anayo hatia na kwa sababu ya dhambi alizozitenda, atakufa.
25 "Lakini mnasema, 'Njia ya Bwana si ya haki.' Sikia, ee nyumba ya Israeli: Njia
yangu siyo iliyo ya haki? Je, si njia zenu ndizo ambazo si za haki? 26 Kama mtu
mwenye haki akiacha haki yake na kutenda dhambi, atakufa kwa ajili ya dhambi
yake, kwa sababu ya dhambi alizotenda, atakufa. 27 Lakini mtu mwovu akigeuka
kutoka maovu aliyoyatenda na kufanya yaliyo haki na sawa, ataokoa maisha yake.
28 Kwa kuwa anayafikiria na kugeuka kutoka makosa yake yote aliyoyatenda na
kuyaacha, hakika ataishi, hatakufa. 29 Lakini nyumba ya Israeli inasema, 'Njia za
Bwana si haki.' Je, njia zangu si za haki, ee nyumba ya Israeli? Je, si njia zenu ndizo
ambazo si za haki?"
30 "Kwa hiyo, ee nyumba ya Israeli, nitawahukumu, kila mmoja sawasawa na njia
zake, asema Bwana Mwenyezi. Tubuni! Geukeni kutoka makosa yenu yote, ndipo
dhambi haitakuwa anguko lenu. 31 Tupilieni mbali makosa yenu yote mliyoyatenda,
nanyi mpate moyo mpya na roho mpya. Kwa nini mfe, ee nyumba ya Israeli? 32 Kwa
maana sifurahii kifo cha mtu awaye yote afaye katika uovu, asema Bwana Mwenyezi.
Tubuni basi, mkaishi!

19

Maombolezo Kwa Ajili Ya Wakuu Wa Israeli

1 "Wewe fanya maombolezo kuhusu wakuu wa Israeli 2 na useme:
" 'Tazama jinsi gani mama yako alivyokuwa simba jike
miongoni mwa simba!
Alilala katikati ya wana simba
na kulisha watoto wake.
3 Alimlea mmoja wa watoto wake,
naye akawa simba mwenye nguvu.

Akajifunza kurarua mawindo
naye akala watu.
4 Mataifa wakasikia habari zake,
naye akanaswa katika shimo lao.
Wakamwongoza kwa ndoana
mpaka nchi ya Misri.

5 “ ‘Mama yake alipongoja na kuona tumaini lake halitimiziki,
nayo matarajio yake yametoweka,
akamchukua mwanawe mwingine
na kumfanya simba mwenye nguvu.
6 Alizungukazunguka miongoni mwa simba,
kwa kuwa sasa alikuwa simba mwenye nguvu.
Akajifunza kurarua mawindo
naye akala watu.
7 Akabomoa ngome zao
na kuiharibu miji yao.
Nchi na wote waliokuwa ndani yake
wakatiwa hofu kwa kunguruma kwake.
8 Kisha mataifa wakaja dhidi yake
kutoka sehemu zilizomzunguka.
Wakatanda nyavu zao kwa ajili yake,
naye akanaswa katika shimo lao.
9 Kwa kutumia ndoana wakamvutia kwenye tundu
na kumleta mpaka kwa mfalme wa Babeli.
Wakamtia gerezani, hivyo kunguruma kwake
hakukusikika tena
katika milima ya Israeli.

10 “ ‘Mama yako alikuwa kama mzabibu
katika shamba lako la mizabibu
uliopandwa kando ya maji,
ukiwa unazaa sana na wenye matawi mengi
kwa sababu ya wingi wa maji.
11 Matawi yake yalikuwa na nguvu,
yaliyofaa kuwa fimbo ya enzi ya mtawala.
Ulikuwa mrefu kupita miti mingine
katikati ya matawi manene;
ulionekana kwa urahisi
kwa ajili ya urefu wake
na wingi wa matawi yake.
12 Lakini uling’olewa kwa hasira kali
na kutupwa chini.
Upepo wa mashariki uliufanya usinyae,
matunda yake yakapukutika,
matawi yake yenye nguvu yakanyauka
na moto ukayateketeza.
13 Sasa umepandwa jangwani
katika nchi kame na ya kiu.
14 Moto ulienea kuanzia katika mmojawapo ya matawi yake makubwa
na kuteketeza matunda yake.

Hakuna tawi lenye nguvu lililobaki juu yake
lifaalo kuwa fimbo ya enzi ya mtawala.’
Hili ndilo ombolezo, na litumike kama ombolezo.”

20

Israeli Waasi

1 Katika mwaka wa saba, mwezi wa tano siku ya kumi, baadhi ya wazee wa Israeli
wakaja ili kutaka ushauri kwa BWANA, wakaketi mbele yangu.
2 Ndipo neno la BWANA likanijia kusema: 3 “Mwanadamu, sema na wazee wa Israeli
uwaambie, ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa nini mmekuja? Je, ni kutaka
ushauri kwangu? Hakika kama niishivyo, sitawaruhusu mtake ushauri toka kwangu,
asema BWANA Mwenyezi.’
4 “Je, utawahukumu? Je, mwanadamu, utawahukumu? Basi uwakabili kwa ajili ya
machukizo ya baba zao 5 na uwaambie: ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Siku ile
nilipochagua Israeli, niliwaapia wazao wa nyumba ya Yakobo kwa mkono ulioinuliwa
nami nikajidhihirisha kwao huko Misri. Kwa mkono ulioinuliwa niliwaambia, “Mimi
ndimi BWANA, Mungu wenu.” 6 Siku ile niliwaapia wao kwamba nitawatoa katika
nchi ya Misri na kuwaleta katika nchi niliyowachagulia, nchi itiririkayo maziwa na
asali, nchi nzuri kupita zote. 7 Nami nikawaambia, “Kila mmoja wenu aondolee mbali
sanamu za chukizo ambazo mmekazia macho, nanyi msijitie unajisi kwa sanamu za
Misri. Mimi ndimi BWANA, Mungu wenu.”
8 “ ‘Lakini waliniasi na hawakunisikiliza, hawakuondolea mbali sanamu za
machukizo ambazo walikuwa wamezikazia macho, wala kuondolea mbali sanamu
za Misri. Ndipo nikasema, nitawamwagia ghadhabu yangu na kutimiza hasira yangu
dhidi yao huko Misri. 9 Lakini kwa ajili ya Jina langu nilifanya kile ambacho
kingelifanya lisitiwe unajisi machoni mwa mataifa waliyoishi miongoni mwao na
ambao machoni pao nilikuwa nimejifunua kwa Waisraeli kwa kuwatoa katika nchi
ya Misri. 10 Kwa hiyo nikawaongoza watoke Misri na kuwaleta jangwani. 11 Nikawapa
amri zangu na kuwajulisha sheria zangu, kwa kuwa mtu anayezitii ataishi kwa hizo.
12 Pia niliwapa Sabato zangu kama ishara kati yangu nao, ili wapate kujua kuwa Mimi
BWANA niliwafanya kuwa watakatifu.
13 “ ‘Lakini watu wa Israeli waliniasi Mimi jangwani. Hawakufuata amri zangu,
bali walikataa sheria zangu, ingawa mtu yule anayezitii ataishi kwa hizo sheria, nao
walizinajisi Sabato zangu kabisa. Hivyo nilisema ningemwaga ghadhabu yangu juu
yao na kuwaangamiza huko jangwani. 14 Lakini kwa ajili ya Jina langu nikafanya kile
ambacho kitalifanya Jina langu lisitiwe unajisi machoni mwa mataifa ambao mbele
yao nilikuwa nimewatoa Waisraeli. 15 Tena kwa mkono ulioinuliwa nikawaapia huko
jangwani kwamba nisingewaingiza katika nchi niliyokuwa nimewapa, yaani, nchi
itiririkayo maziwa na asali, nchi nzuri kuliko zote, 16 kwa sababu walikataa sheria
zangu na hawakufuata amri zangu na wakazinajisi Sabato zangu. Kwa kuwa mioyo
yao iliandama sanamu zao. 17 Lakini niliwahurumia wala sikuwaangamiza wala
hakuwafuta kabisa jangwani. 18 Niliwaambia watoto wao kule jangwani, “Msifuate
amri za baba zenu wala kushika sheria zao au kujinajisi kwa sanamu zao. 19 Mimi
ndimi BWANA, Mungu wenu, fuateni amri zangu tena kuweni waangalifu kushika
sheria zangu. 20 Zitakaseni Sabato zangu ili ziwe ishara kati yangu nanyi. Ndipo
mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA, Mungu wenu.”
21 “ ‘Lakini watoto hao wakaniasi: Hawakufuata amri zangu, wala hawakuwa
waangalifu kushika sheria zangu, ingawa mtu anayezitii anaishi kwa hizo sheria, nao
wakazinajisi Sabato zangu. Hivyo nikasema ningemwaga ghadhabu yangu juu yao na
kutimiza hasira yangu dhidi yao huko jangwani. 22 Lakini nikauzuia mkono wangu na

kwa ajili ya Jina langu nikafanya kile ambacho kingelifanya Jina langu lisitiwe unajisi
machoni mwa mataifa ambao mbele yao nilikuwa nimewatoa Waisraeli. 23 Tena kwa
mkono ulioinuliwa nikawaapia huko jangwani kwamba ningewatawanya miongoni
mwa mataifa na kuwatawanya katika nchi mbalimbali, 24 kwa sababu hawakutii
sheria zangu lakini walikuwa wamekataa amri zangu na kuzinajisi Sabato zangu,
nayo macho yao yakatamani sanamu za baba zao. 25 Pia niliwaacha wafuate amri
ambazo hazikuwa nzuri na sheria ambazo mtu hawezi kuishi kwa hizo sheria.
26 Nikawaacha wanajisiwe kwa matoleo yao, kuwatoa wazaliwa wao wa kwanza
kafara kwa sanamu, yaani, kule kuwapitisha wazaliwa wao wa kwanza kwenye moto,
nipate kuwajaza na hofu ili wajue kwamba Mimi ndimi Bwana.’

27 “Kwa hiyo, mwanadamu, sema na watu wa Israeli na uwaambie, ‘Hili ndilo
Bwana Mwenyezi asemalo: Katika hili pia, baba zenu walinikufuru kwa kuniacha
mimi: 28 Nilipowaleta katika nchi ile ambayo nilikuwa nimeapa kuwapa na kuona
kilima chochote kirefu au mti wowote wenye majani mengi, huko walitoa dhabihu
zao, wakatoa sadaka ambazo zilichochea hasira yangu, wakafukiza uvumba wenye
harufu nzuri na kumimina sadaka zao za kinywaji. 29 Ndipo nikawaambia: Ni nini
maana yake hapa mahali pa juu pa kuabudia miungu mnapopaendea?’ ” (Basi jina la
mahali pale panaitwa Bama* hata hivi leo.)

Hukumu Na Kurudishwa

30 “Kwa hiyo iambie nyumba ya Israeli: ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
Je, mtajinajisi kama vile baba zenu walivyofanya na kutamani vinyago vyao vya
machukizo? 31 Mnapotoa matoleo yenu, yaani, wana wenu kafara katika moto,
mnaendelea kujinajisi na sanamu zenu zote hadi siku hii ya leo. Je, niulizwe neno na
ninyi, ee nyumba ya Israeli? Hakika kama niishivyo, asema Bwana Mwenyezi, mimi
sitaulizwa neno na ninyi.

32 “ ‘Lile lililoko mioyoni mwenu kamwe halitatokea, mnaposema, “Tunataka tuwe
kama mataifa mengine, kama watu wengine wa dunia, wanaotumikia miti na
mawe.” 33 Hakika kama niishivyo asema Bwana Mwenyezi, nitatawala juu yenu
kwa mkono wa nguvu na kwa mkono ulionyooshwa na kwa ghadhabu iliyomwagwa.
34 Nitawatoa toka katika mataifa na kuwakusanya kutoka nchi mlikotawanywa, kwa
mkono wa nguvu na kwa mkono ulionyooshwa na kwa ghadhabu iliyomwagwa.
35 Nitawaleta katika jangwa la mataifa na huko nitatekeleza hukumu juu yenu uso
kwa uso. 36 Kama nilivyowahukumu baba zenu katika jangwa la nchi ya Misri, ndivyo
nitakavyowahukumu ninyi, asema Bwana Mwenyezi. 37 Nitawafanya mpite chini ya
fimbo yangu, nami nitawaleta katika mkataba wa Agano. 38 Nitawaondoa miongoni
mwenu wale wanaohalifu na wale wanaoasi dhidi yangu. Ingawa nitawatoa katika
nchi wanazoishi, hawataingia katika nchi ya Israeli. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi
ndimi Bwana.

39 “ ‘Kwa habari zenu ninyi, ee nyumba ya Israeli, hili ndilo Bwana Mwenyezi
asemalo: Nendeni mkatumikie sanamu zenu, kila mmoja wenu! Lakini baadaye
hakika mtanisikiliza mimi nanyi hamtalinajisi tena Jina langu takatifu, kwa matoleo
yenu na sanamu zenu. 40 Kwa kuwa katika mlima wangu mtakatifu, mlima mrefu
wa Israeli, asema Bwana Mwenyezi, hapo katika nchi nyumba yote ya Israeli
itanitumikia mimi, nami huko nitawakubali. Huko nitataka sadaka zenu na matoleo
ya malimbuko yenu, pamoja na dhabihu zenu takatifu zote. 41 Nitawakubali
ninyi kama uvumba wenye harufu nzuri wakati nitakapowatoa katika mataifa na
kuwakusanya kutoka nchi mlipokuwa mmetawanyika, nami nitajionyesha kuwa
mtakatifu miongoni mwenu na machoni mwa mataifa. 42 Ndipo mtakapojua kuwa
Mimi ndimi Bwana, nitakapowaleta katika nchi ya Israeli, nchi niliyokuwa nimeapa

* **20:29** Bama maana yake ni mahali pa juu pa kuabudia miungu.

kwa mkono ulioinuliwa kuwapa baba zenu. 43 Hapo ndipo nitakapokumbuka
mwenendo wenu na matendo yenu yote ambayo kwayo mlijitia unajisi, nanyi
mtajichukia wenyewe kwa ajili ya maovu yote mliyokuwa mmetenda. 44 Nanyi
mtajua kuwa mimi ndimi Bwana, nitakaposhughulika nanyi kwa ajili ya Jina langu
na wala si sawasawa na njia zenu mbaya na matendo yenu maovu, ee nyumba ya
Israeli, asema Bwana Mwenyezi.' "

Unabii Dhidi Ya Kusini

45 Neno la Bwana likanijia kusema: 46 "Mwanadamu, uelekeze uso wako upande
wa kusini, hubiri juu ya upande wa kusini na utoe unabii juu ya msitu wa Negebu.
47 Waambie watu wa Negebu: 'Sikieni neno la Bwana. Hili ndilo Bwana Mwenyezi
asemalo: Ninakaribia kukutia moto, nao utateketeza miti yako yote, mibichi na
iliyokauka. Miali ya moto haitaweza kuzimwa na kila uso kutoka kusini mpaka
kaskazini utakaushwa kwa moto huo. 48 Kila mmoja ataona kuwa mimi Bwana ndiye
niliyeuwasha huo moto, nao hautazimwa.' "

49 Ndipo niliposema, "Aa, Bwana Mwenyezi! Wao hunisema, 'Huyu si huzungumza
mafumbo tu?' "

21

Babeli, Upanga Wa Mungu Wa Hukumu

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 "Mwanadamu, uelekeze uso wako juu ya
Yerusalemu na uhubiri dhidi ya mahali patakatifu. Tabiri dhidi ya nchi ya Israeli
3 uiambie: 'Hili ndilo Bwana asemalo: Mimi niko kinyume nawe. Nitautoa upanga
wangu kwenye ala yake na kumkatilia mbali mwenye haki na mwovu. 4 Kwa sababu
nitamkatilia mbali mwenye haki na mwovu, upanga wangu utakuwa wazi dhidi ya
kila mmoja kuanzia kusini mpaka kaskazini. 5 Ndipo watu wote watajua ya kuwa
Mimi Bwana nimeutoa upanga wangu kwenye ala yake, nao hautarudi humo tena.'

6 "Kwa hiyo lia kwa uchungu, mwanadamu! Lia kwa uchungu mbele yao kwa moyo
uliopondeka na kwa huzuni nyingi. 7 Nao watakapokuuliza, 'Kwa nini unalia kwa
uchungu?' Utasema hivi, 'Kwa sababu ya habari zinazokuja. Kila moyo utayeyuka
na kila mkono utalegea, kila roho itazimia na kila goti litalegea kama maji.' Habari
hizo zinakuja! Hakika zitatokea, asema Bwana Mwenyezi."

8 Neno la Bwana likanijia, kusema: 9 "Mwanadamu, tabiri na useme, 'Hili ndilo
Bwana asemalo:

" 'Upanga, upanga,
ulionolewa na kusuguliwa:
10 umenolewa kwa ajili ya mauaji,
umesuguliwa ili ung'ae
kama umeme wa radi!

" 'Je, tuifurahie fimbo ya utawala ya mwanangu Yuda? Upanga unaidharau kila
fimbo ya namna hiyo.

11 " 'Upanga umewekwa tayari ili kusuguliwa,
ili upate kushikwa mkononi,
umenolewa na kusuguliwa,
umewekwa tayari kwa mkono wa muuaji.
12 Piga kelele na uomboleze, ee mwanadamu,
kwa kuwa upanga u dhidi ya watu wangu;
u dhidi ya wakuu wote wa Israeli.
Wametolewa wauawe kwa upanga
pamoja na watu wangu.
Kwa hiyo pigapiga kifua chako.

13 “ ‘Kwa maana upanga huu umejaribiwa na kuhakikishwa, itakuwaje basi fimbo ya ufalme ya Yuda inayoudharau kama haitakuwepo tena, bali itakuwa imeondolewa kabisa? asema BWANA Mwenyezi.’

14 “Hivyo basi, mwanadamu, tabiri
na ukapige makofi.
Upanga wako na upige mara mbili,
naam, hata mara tatu.
Ni upanga wa kuchinja,
upanga wa mauaji makuu,
ukiwashambulia kutoka kila upande.
15 Ili mioyo ipate kuyeyuka
na wanaouawa wawe wengi,
nimeweka upanga wa kuchinja
kwenye malango yao yote.
Lo! Umetengenezwa
umetemete kama umeme wa radi,
umeshikwa kwa ajili ya kuua.
16 Ee upanga, kata upande wa kuume,
kisha upande wa kushoto,
mahali popote makali yako
yatakapoelekezwa.
17 Mimi nami nitapiga makofi,
nayo ghadhabu yangu itapungua.
Mimi BWANA nimesema.”

18 Neno la BWANA likanijia kusema: 19 “Mwanadamu, weka alama njia mbili ambazo
upanga wa mfalme wa Babeli utapitia, njia hizo zikianzia katika nchi hiyo hiyo. Weka
kibao pale ambapo njia zinagawanyika kuelekea mjini. 20 Weka alama njia moja kwa
ajili ya upanga upate kuja dhidi ya Raba ya Waamoni na nyingine upate kuja dhidi
ya Yuda na Yerusalemu iliyozungushiwa ngome. 21 Kwa kuwa mfalme wa Babeli
sasa amesimama katika njia panda, katika makutano ya njia mbili, akipiga ramli:
anapiga kura kwa kutumia mishale, anataka shauri kwa sanamu zake, anachunguza
maini ya wanyama. 22 Upande wake wa kuume inakuja kura ya Yerusalemu, ambapo
ataweka vyombo vya kuvunjia boma, ili kuamrisha mauaji, kupiga ukelele wa vita,
kuweka vyombo vya kuvunjia boma kwenye malango, kuweka jeshi kuzunguka na
kufanya uzingiraji. 23 Itakuwa kama kupiga ramli kwa uongo kwa wale watu ambao
wameapa kumtii yeye. Lakini mfalme wa Babeli atawakumbusha juu ya uovu wao
na kuwachukua mateka.

24 “Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: ‘Kwa sababu enyi watu mmekumbusha uovu wenu kwa kuasi waziwazi, mkidhihirisha dhambi zenu katika yale yote mfanyayo, kwa kuwa mmefanya jambo hili, mtachukuliwa mateka.

25 “ ‘Ee mtawala kafiri na mwovu wa Israeli, ambaye siku yako imewadia, ambaye
wakati wako wa adhabu umefikia kilele chake, 26 hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
Vua kilemba, ondoa taji. Kwa kuwa mambo hayatakuwa kama yalivyokuwa. Aliye
mnyonge atakwezwa na aliyekwezwa atashushwa. 27 Mahame! Mahame! Nitaufanya
mji kuwa mahame! Hautajengwa upya mpaka aje yule ambaye ndiye mwenye haki
nao; yeye ndiye nitakayempa.’

28 “Nawe, mwanadamu, tabiri na useme, ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo kuhusu Waamoni na matukano yao.

“ ‘Upanga, upanga,
umefutwa kwa ajili ya kuua,
umesuguliwa ili kuangamiza

na unametameta kama umeme wa radi!
29 Wakati wakitoa maono ya uongo kwa ajili yako,
wanapobashiri uongo kwa ajili yako,
wanakuweka wewe kwenye shingo za watu wapotovu,
wale walio waovu,
wale ambao siku yao imewadia,
wakati wa adhabu yao ya mwisho.
30 Urudishe upanga kwenye ala yake!
Katika mahali ulipoumbiwa,
katika nchi ya baba zako,
huko nitakuhukumu.
31 Nitamwaga ghadhabu yangu juu yako
na kupuliza moto wa hasira yangu dhidi yako;
nitakutia mikononi mwa watu wakatili,
watu stadi katika kuangamiza.
32 Mtakuwa kuni za kuwashia moto,
damu yenu itamwagwa katika nchi yenu,
wala hamtakumbukwa tena;
kwa maana Mimi Bwana nimesema.' "

22

Dhambi Za Yerusalemu

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 "Mwanadamu, je, wewe utauhukumu? Je,
utauhukumu huu mji umwagao damu? Basi uujulishe juu ya matendo yake yote ya
machukizo 3 uuambie: 'Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Ee mji ule ujileteao
maangamizi wenyewe kwa kumwaga damu ndani yake na kujinajisi wenyewe kwa
kutengeneza sanamu, 4 umekuwa na hatia kwa sababu ya damu uliyomwaga na
umetiwa unajisi kwa sanamu ulizotengeneza. Umejiletea mwisho wa siku zako na
mwisho wa miaka yako umewadia. Kwa hiyo nitakufanya kitu cha kudharauliwa
kwa mataifa na kitu cha mzaha kwa nchi zote. 5 Wale walio karibu na wale walio
mbali watakudhihaki, Ewe mji wenye sifa mbaya, uliyejaa ghasia.

6 " 'Ona jinsi kila mkuu wa Israeli aliyeko ndani yako anavyotumia nguvu
zake kumwaga damu. 7 Ndani yako wamewadharau baba na mama, ndani yako
wamewatendea wageni udhalimu na kuwaonea yatima na wajane. 8 Mmedharau vitu
vyangu vitakatifu na kuzinajisi Sabato zangu. 9 Ndani yako wako watu wasingiziaji,
watu walio tayari kumwaga damu, ndani yako wako wale wanaokula vyakula
vilivyotolewa mahali pa ibada za miungu kwenye milima, na kutenda matendo
ya uasherati. 10 Ndani yako wako wale wanaovunjia heshima vitanda vya baba
zao, ndani yako wamo wale wanaowatendea wanawake jeuri wakiwa katika hedhi,
wakati wakiwa si safi. 11 Ndani yako mtu hufanya mambo ya machukizo na mke
wa jirani yake, mwingine kwa aibu kubwa hukutana kimwili na mke wa mwanawe,
mwingine humtenda jeuri dada yake, binti wa baba yake hasa. 12 Ndani yako watu
hupokea rushwa ili kumwaga damu, mnapokea riba na faida ya ziada na kupata
faida isiyokuwa halali kutoka kwa jirani ili kupata faida kubwa kupita kiasi. Nawe
umenisahau mimi, asema Bwana Mwenyezi.

13 " 'Hakika nitapiga makofi kwa ajili ya faida isiyo halali uliyojipatia na kwa damu
uliyoimwaga ndani yako. 14 Je, ujasiri wako utadumu au mikono yako itakuwa na
nguvu siku hiyo nitakapokushughulikia? Mimi Bwana nimesema na nitalifanya.
15 Nitakutawanya miongoni mwa mataifa na kukutapanya katika nchi mbalimbali
nami nitakomesha unajisi wako. 16 Ukiisha kunajisika mbele ya mataifa, utajua kuwa
Mimi ndimi Bwana.' "

17 Ndipo neno la Bwana likanijia kusema: 18 “Mwanadamu, nyumba ya Israeli
imekuwa kwangu takataka ya chuma, wote kwangu wamekuwa shaba, bati, chuma
na risasi iliyoachwa kalibuni. Wao ni taka ya madini ya fedha tu. 19 Kwa hiyo hili
ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: ‘Kwa kuwa wote mmekuwa takataka ya chuma,
nitawakusanya Yerusalemu. 20 Kama vile watu wakusanyavyo fedha, shaba, chuma,
risasi na bati kalibuni ili kuyeyusha kwa moto mkali, ndivyo nitakavyowakusanya
katika hasira yangu na ghadhabu yangu kuwaweka ndani ya mji na kuwayeyusha.
21 Nitawakusanya na kupuliza juu yenu moto wa hasira yangu na ghadhabu yangu
nanyi mtayeyushwa ndani ya huo mji. 22 Kama fedha iyeyukavyo kalibuni, ndivyo
mtakavyoyeyuka ndani ya huo mji, nanyi mtajua kuwa Mimi Bwana nimemwaga
ghadhabu yangu juu yenu.’ ”

23 Neno la Bwana likanijia tena kusema: 24 “Mwanadamu, iambie nchi, ‘Wewe ni
nchi ambayo haijapata mvua wala manyunyu katika siku ya ghadhabu.’ 25 Kuna
hila mbaya ya wakuu ndani yake kama simba angurumaye akirarua mawindo
yake, wanakula watu, wanachukua hazina na vitu vya thamani na kuongeza
idadi ya wajane ndani yake. 26 Makuhani wake wameihalifu sheria yangu na
kunajisi vitu vyangu vitakatifu, hawatofautishi kati ya vitu vitakatifu na vitu vya
kawaida. Wanafundisha kuwa hakuna tofauti kati ya vitu vilivyo najisi na visivyo
najisi, nao wanafumba macho yao katika kutunza Sabato zangu, hivyo katikati
yao nimetiwa unajisi. 27 Maafisa wake walioko ndani yake ni kama mbwa mwitu
wararuao mawindo yao, wanamwaga damu na kuua watu ili kupata faida ya
udhalimu. 28 Manabii wake wanapaka chokaa matendo haya kwa maono ya uongo na
utabiri wa udanganyifu. Wanasema, ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo,’ wakati
Bwana hajasema. 29 Watu wa nchi wanatoza kwa nguvu na kufanya unyang’anyi,
wanawatenda jeuri maskini na wahitaji na kuwaonea wageni, wakiwanyima haki.

30 “Nami nikatafuta mtu miongoni mwao, ambaye angejenga ukuta na kusimama
mbele zangu mahali palipobomoka kwa ajili ya watu wa nchi ili nisije nikaiangamiza,
lakini sikumwona mtu yeyote. 31 Hivyo nitaimwaga ghadhabu yangu juu yao na
kuwateketeza kwa moto wa hasira yangu, nikiyaleta juu ya vichwa vyao yale yote
waliyotenda, asema Bwana Mwenyezi.”

23

Dada Wawili Makahaba

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 “Mwanadamu, walikuwepo wanawake wawili,
binti wa mama mmoja. 3 Wakawa makahaba huko Misri, wakajitia kwenye ukahaba
tangu ujana wao. Katika nchi ile vifua vyao vya ubikira vikakumbatiwa huko
na wakapoteza ubikira wao. 4 Mkubwa aliitwa Ohola na mdogo wake Oholiba.
Walikuwa wangu nao wakazaa wavulana na msichana. Ohola ni Samaria, Oholiba
ni Yerusalemu.

5 “Ohola akajitia kwenye ukahaba alipokuwa bado ni wangu, akatamani sana
wapenzi wake, mashujaa Waashuru, 6 waliovaa nguo za buluu, watawala na ma-
jemadari, wote walikuwa wanaume vijana wa kuvutia, wapandao farasi. 7 Akafanya
ukahaba na wasomi wote wa Ashuru, na kujinajisi kwa sanamu zote za kila
mwanaume aliyemtamani. 8 Hakuacha ukahaba wake aliouanza huko Misri, wakati
ambapo tangu ujana wake wanaume walilala naye, wakikumbatia kifua cha ubikira
wake na kumwaga tamaa zao juu yake.

9 “Kwa hiyo nilimtia mikononi mwa wapenzi wake, Waashuru, kwa kuwa ndio
aliowatamani. 10 Wakamvua nguo zake wakamwacha uchi, wakawachukua wanawe
na binti zake, naye wakamuua kwa upanga. Akawa kitu cha kudharauliwa miongoni
mwa wanawake na adhabu ikatolewa dhidi yake.

11 “Oholiba dada yake aliliona jambo hili, lakini kwa tamaa zake na ukahaba wake,
akaharibu tabia zake kuliko Ohola dada yake. 12 Yeye naye aliwatamani Waashuru,
watawala na majemadari, mashujaa waliovalia sare, wapandao farasi, wanaume
vijana wote waliovutia. 13 Nikaona kuwa yeye pia alijinajisi, wote wawili wakaelekea
njia moja.
14 “Lakini yeye akazidisha ukahaba wake. Akaona wanaume waliochorwa ukutani,
picha za Wakaldayo[*] waliovalia nguo nyekundu, 15 wakiwa na mikanda viunoni
mwao na vilemba vichwani mwao, wote walifanana na maafisa wa Babeli wapandao
magari ya vita, wenyeji wa Ukaldayo.[†] 16 Mara tu alipowaona, aliwatamani, akatuma
wajumbe kwao huko Ukaldayo. 17 Ndipo hao Wababeli wakaja kwake kwenye
kitanda cha mapenzi, nao katika tamaa zao wakamtia unajisi. Baada ya kutiwa
unajisi, akawaacha kwa kuwachukia. 18 Alipofanya ukahaba wake waziwazi na
kuonyesha hadharani uchi wake, nilimwacha kwa kumchukia, kama vile nilivyokuwa
nimemwacha dada yake. 19 Lakini akazidisha zaidi ukahaba wake alipozikumbuka
siku zake za ujana, alipokuwa kahaba huko Misri. 20 Huko aliwatamani wapenzi
wake, ambao viungo vyao vya uzazi ni kama vya punda, na kile kiwatokacho ni kama
kiwatokacho farasi. 21 Hivyo ulitamani uasherati wa ujana wako wakati ulipokuwa
Misri, kifua chako kilipokumbatiwa, na walipokutomasa kwa sababu ya matiti yako
machanga.
22 “Kwa hiyo, Oholiba, hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Nitawachochea
wapenzi wako wawe kinyume na wewe, wale uliowaacha kwa kuchukia, nitawaleta
dhidi yako kutoka kila upande: 23 Wababeli na Wakaldayo wote, watu kutoka Pekodi,
na Shoa na Koa, wakiwa pamoja na Waashuru wote, vijana wazuri, wote wakiwa
watawala na majemadari, maafisa wa magari ya vita na watu wa vyeo vya juu, wote
wakiwa wamepanda farasi. 24 Watakuja dhidi yako wakiwa na silaha, magari ya vita,
magari ya kukokota, pamoja na umati mkubwa wa watu. Watakuzingira pande zote
kwa ngao na vigao na kofia za chuma. Nitakutia mikononi mwao ili wakuadhibu,
nao watakuadhibu sawasawa na sheria zao. 25 Nitaelekeza wivu wa hasira yangu
dhidi yako, nao watakushughulikia kwa hasira kali. Watakatilia mbali pua yako
na masikio yako, na wale watakaosalia miongoni mwako watauawa kwa upanga.
Watachukua wana wako na binti zako, na wale watakaosalia miongoni mwenu
wateketezwa kwa moto. 26 Watakuvua pia nguo zako na kuchukua mapambo
yako yaliyotengenezwa kwa vito na dhahabu. 27 Hivyo ndivyo nitakavyokomesha
uasherati wako na ukahaba wako uliouanza huko Misri. Hutatazama vitu hivi kwa
kuvitamani tena, wala kukumbuka Misri tena.
28 “Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Ninakaribia kukutia
mikononi mwa wale unaowachukia, kwa wale uliojitenga nao kwa kuwachukia.
29 Watakushughulikia kwa chuki na kukunyang’anya kila kitu ulichokifanyia kazi.
Watakuacha uchi na mtupu na aibu ya ukahaba wako itafunuliwa. Uasherati wako
na uzinzi wako 30 umekuletea haya yote, kwa sababu ulitamani mataifa na kujinajisi
kwa sanamu zao. 31 Umeiendea njia ya dada yako, hivyo nitakitia kikombe chake
mkononi mwako.
32 “Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:

“Utakinywea kikombe cha dada yako,
kikombe kikubwa na chenye kina kirefu;
nitaletea juu yako dharau na dhihaka,
kwa kuwa kimejaa sana.
33 Utalewa ulevi na kujawa huzuni,
kikombe cha maangamizo na ukiwa,

[*] **23:14** Wakaldayo yaani Wababeli. [†] **23:15** Ukaldayo yaani Babeli.

kikombe cha dada yako Samaria.
34 Utakinywa chote na kukimaliza;
utakivunja vipande vipande
na kuyararua matiti yako.
Nimenena haya, asema Bwana Mwenyezi.

35 "Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Kwa kuwa tangu uliponisahau
mimi na kunitupa nyuma yako, lazima ubebe matokeo ya uasherati wako na ukahaba
wako."

36 Bwana akaniambia, "Mwanadamu, Je, utawahukumu Ohola na Oholiba? Basi
wakabili kwa ajili ya matendo yao ya machukizo, 37 kwa kuwa wamefanya uzinzi
na damu imo mikononi mwao. Wamefanya uzinzi na sanamu zao, hata wamewatoa
watoto wao walionizalia kuwa kafara, kuwa chakula kwao. 38 Pia wamenifanyia hili:
wakati huo huo wamenajisi patakatifu pangu na kuzitangua Sabato zangu. 39 Siku ile
ile walitoa watoto wao kuwa kafara kwa sanamu zao, waliingia patakatifu pangu na
kupatia unajisi. Hilo ndilo walilolifanya katika nyumba yangu.

40 "Walituma hata wajumbe kuwaita watu kutoka mbali, nao walipowasili ulioga
kwa ajili yao, ukapaka macho yako rangi na ukavaa mapambo yako yaliyotengenezwa
kwa vito vya dhahabu. 41 Ukaketi kwenye kiti cha anasa, kukiwa na meza
iliyoandaliwa mbele yake ambayo juu yake ulikuwa umeweka uvumba na mafuta
ambayo yalikuwa yangu.

42 "Kelele za umati wa watu wasiojali zilikuwa zimemzunguka, wakaleta watu
wengi waliokuwa wakifanya makelele na walevi kutoka nyikani, ambao walitia
bangili kwenye mikono ya yule mwanamke na dada yake na pia taji nzuri za
kupendeza kwenye vichwa vyao. 43 Ndipo nikasema kuhusu yule aliyechakazwa
na uzinzi, 'Basi wamtumie kama kahaba, kwa kuwa ndivyo alivyo.' 44 Nao
wakazini naye. Kama vile watu wazinivyo na kahaba, ndiyo hivyo walivyozini
na hao wanawake waasherati, Ohola na Oholiba. 45 Lakini watu wenye haki,
watawahukumia adhabu wanawake wafanyao uzinzi na kumwaga damu, kwa kuwa
ni wazinzi na damu iko mikononi mwao.

46 "Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo, Leteni watu wengi wenye makelele dhidi
yao na uwaache wapate hofu na watekwe nyara. 47 Hao watu wengi watawapiga kwa
mawe na kuwaua kwa panga zao, watawaua wana wao na binti zao na kuzichoma
nyumba zao.

48 "Hivyo nitaukomesha uasherati katika nchi, ili wanawake wote wapate onyo
nao wasije wakafanya uasherati kama ninyi mlivyofanya. 49 Utapata adhabu kwa
ajili ya uasherati wako na kuchukua matokeo ya dhambi zako za uasherati. Ndipo
utakapojua kuwa Mimi ndimi Bwana Mwenyezi."

24

Chungu Cha Kupikia

1 Katika mwaka wa tisa, mwezi wa kumi, siku ya kumi, neno la Bwana likanijia
kusema: 2 "Mwanadamu, weka kumbukumbu ya tarehe hii, tarehe hii hasa, kwa
kuwa mfalme wa Babeli ameuzingira mji wa Yerusalemu kwa jeshi siku hii ya leo.
3 Iambie nyumba hii ya kuasi fumbo, na uwaambie, 'Hili ndilo Bwana Mwenyezi
asemalo:

" 'Teleka sufuria jikoni; iteleke
na umimine maji ndani yake,
4 Weka vipande vya nyama ndani yake,
vipande vyote vizuri,
vya paja na vya bega.

Ijaze hiyo sufuria kwa mifupa hii mizuri;
5 chagua yule aliye bora wa kundi la kondoo.
Panga kuni chini ya sufuria kwa ajili ya mifupa;
chochea mpaka ichemke
na uitokose hiyo mifupa ndani yake.
6 " 'Kwa kuwa hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
" 'Ole wa mji umwagao damu,
ole wa sufuria ambayo sasa
ina ukoko ndani yake,
ambayo ukoko wake hautoki.
Kipakue kipande baada ya kipande,
bila kuvipigia kura.

7 " 'Kwa kuwa damu aliyoimwaga ipo katikati yake:
huyo mwanamke aliimwaga
juu ya mwamba ulio wazi;
hakuimwaga kwenye ardhi,
ambako vumbi lingeifunika.
8 Kuchochea ghadhabu na kulipiza kisasi,
nimemwaga damu yake
juu ya mwamba ulio wazi,
ili isifunikwe.
9 " 'Kwa hiyo, hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
" 'Ole wa mji umwagao damu!
Mimi nami nitalundikia kuni nyingi.
10 Kwa hiyo lundika kuni
na uwashe moto.
Pika hiyo nyama vizuri,
changanya viungo ndani yake,
na uiache mifupa iungue kwenye moto.
11 Kisha teleka sufuria tupu kwenye makaa
mpaka iwe na moto sana na shaba yake ing'ae,
ili uchafu wake upate kuyeyuka
na ukoko wake upate kuungua na kuondoka.
12 Imezuia juhudi zote,
ukoko wake mwingi haujaondoka,
hata ikiwa ni kwa moto.
13 " 'Sasa uchafu wako ni uasherati wako. Kwa sababu nilijaribu kukutakasa
lakini haikuwezekana kutakaswa kutoka kwenye huo uchafu wako, hutatakasika tena
mpaka ghadhabu yangu dhidi yako iwe imepungua.
14 " 'Mimi Bwana nimesema, wakati umewadia wa mimi kutenda. Mimi sitazuia,
mimi sitaona huruma wala sitapunguza hasira yangu, Utahukumiwa sawasawa na
mwenendo na matendo yako, asema Bwana Mwenyezi.' "

Kifo Cha Mke Wa Ezekieli

15 Neno la Bwana likanijia kusema: 16 "Mwanadamu, kwa pigo moja nakaribia
kukuondolea kile kilicho furaha ya macho yako. Lakini usiomboleze au kulia wala
kudondosha machozi yoyote. 17 Lia kwa uchungu kimya kimya usimwombolezee mtu
aliyekufa. Jifunge kilemba chako na uvae viatu vyako miguuni mwako, usifunike
sehemu ya chini ya uso wako, wala usile vyakula vya kawaida vya wakati wa
matanga."

18 Hivyo nikanena na watu asubuhi na jioni mke wangu akafa. Asubuhi yake
nilifanya kama nilivyoamriwa.
19 Ndipo watu wakaniuliza, “Je, jambo hili unalofanya linamaanisha nini kwetu?”
20 Kwa hiyo nikawaambia, “Neno la BWANA lilinijia kusema: 21 ‘Sema na nyumba
ya Israeli. Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Ninakaribia kupatia unajisi mahali
pangu patakatifu, ngome ambayo ndani yake mnaona fahari, furaha ya macho yenu,
kitu mnachokipenda. Wana wenu na binti zenu mliowaacha nyuma wataanguka
kwa upanga. 22 Nanyi mtafanya kama nilivyofanya. Hamtafunika sehemu ya chini
ya nyuso zenu wala hamtakula vyakula vya kawaida vya waombolezaji. 23 Mtajifunga
vilemba vichwani mwenu na kuvaa viatu vyenu miguuni mwenu. Hamtaomboleza
au kulia, lakini mtadhoofika kwa sababu ya dhambi zenu na kulia kwa uchungu
kila mtu na mwenzake. 24 Ezekieli atakuwa ishara kwenu, mtafanya kama yeye
alivyofanya. Wakati jambo hili litakapotokea, mtajua kuwa Mimi ndimi BWANA
Mwenyezi.’
25 “Nawe, mwanadamu, siku ile nitakapoondoa ngome yao iliyo furaha yao na
utukufu wao, kitu cha kupendeza macho yao, kile kilicho shauku ya mioyo yao,
wana wao na binti zao vilevile, 26 siku hiyo atakayetoroka atakuja kuwapasha habari.
27 Katika siku ile kinywa chako kitamfumbukia yeye aliyenusurika, nawe utaongea
wala hutanyamaza tena. Hivyo wewe utakuwa ishara kwao, nao watajua kuwa Mimi
ndimi BWANA.”

25

Unabii Dhidi Ya Amoni

1 Neno la BWANA likanijia kusema: 2 “Mwanadamu, elekeza uso wako juu ya
Waamoni utabiri dhidi yao. 3 Waambie, ‘Sikieni neno la BWANA Mwenyezi. Hili
ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa sababu ulisema, “Aha!” juu ya mahali
pangu patakatifu palipotiwa unajisi, na juu ya nchi ya Israeli ilipoangamizwa, na
juu ya watu wa Yuda walipokwenda uhamishoni, 4 kwa hiyo nitawatia mikononi
mwa watu wa mashariki mkawe mali yao. Watapiga kambi zao katikati yenu na
kufanya makazi miongoni mwenu, watakula matunda yenu na kunywa maziwa yenu.
5 Nitaufanya mji wa Raba kuwa malisho ya ngamia na Amoni kuwa mahali pa kondoo
pa kupumzikia. Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA. 6 Kwa kuwa hili ndilo
BWANA Mwenyezi asemalo: Kwa kuwa umepiga makofi yako na kufanya kishindo
kwa miguu, mkifurahia kwa mioyo yenu miovu juu ya yale mabaya yaliyoipata nchi
ya Israeli, 7 hivyo nitaunyoosha mkono wangu dhidi yako na kukutoa kuwa nyara
kwa mataifa. Nitakukatilia mbali kutoka kwenye mataifa na kukung’oa katika nchi.
Nitakuangamiza, nawe utajua ya kuwa Mimi ndimi BWANA.’ ”

Unabii Dhidi Ya Moabu

8 “Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: ‘Kwa sababu Moabu na Seiri wamesema,
“Tazama, nyumba ya Yuda imekuwa kama mataifa mengine yote,” 9 kwa hiyo
nitaiondoa ile miji iliyo kando ya Moabu, kuanzia miji iliyoko mipakani, yaani:
Beth-Yeshimothi, Baal-Meoni na Kiriathaimu, iliyo utukufu wa nchi hiyo. 10 Nitaitia
Moabu pamoja na Waamoni mikononi mwa watu wa Mashariki kuwa milki yao, ili
kwamba Waamoni wasikumbukwe miongoni mwa mataifa, 11 nami nitatoa adhabu
kwa Moabu. Ndipo watakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA.’ ”

Unabii Dhidi Ya Edomu

12 “Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: ‘Kwa sababu Edomu ulilipiza kisasi juu
ya nyumba ya Yuda na kukosa sana kwa kufanya hivyo, 13 kwa hiyo hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo: Nitaunyoosha mkono wangu dhidi ya Edomu na kuua watu wake

na wanyama wao. Nitaufanya ukiwa, kuanzia Temani hadi Dedani wataanguka
kwa upanga. 14 Nitalipiza Edomu kisasi kwa mkono wa watu wangu Israeli, nao
watawatendea Edomu sawasawa na hasira yangu na ghadhabu yangu, nao watakijua
kisasi changu, asema BWANA Mwenyezi.' "

Unabii Dhidi Ya Ufilisti

15 "Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: 'Kwa sababu Wafilisti wamewalipiza
kisasi kwa uovu wa mioyo yao na kwa uadui wa siku nyingi wakataka kuangamiza
Yuda, 16 kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Mimi ninakaribia kuun-
yoosha mkono wangu dhidi ya Wafilisti, nami nitawakatilia mbali Wakerethi na
kuwaangamiza wale waliosalia katika pwani. 17 Nitalipiza kisasi kikubwa juu yao na
kuwaadhibu katika ghadhabu yangu. Ndipo watakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA,
nitakapolipiza kisasi juu yao.' "

26

Unabii Dhidi Ya Tiro

1 Mwaka wa kumi na moja, siku ya kwanza ya mwezi, neno la BWANA likanijia
kusema: 2 "Mwanadamu, kwa sababu Tiro amesema kuhusu Yerusalemu, 'Aha!
Lango la kwenda kwa mataifa limevunjika, nayo milango yake iko wazi mbele
yangu, sasa kwa kuwa amekuwa magofu nitastawi.' 3 Kwa hiyo hili ndilo BWANA
Mwenyezi asemalo: Mimi niko kinyume na wewe, ee Tiro, nami nitaleta mataifa
mengi dhidi yako, kama bahari inayovurumisha mawimbi yake. 4 Watavunja kuta
za Tiro na kuibomoa minara yake, nitakwangua udongo wake na kuufanya mwamba
mtupu. 5 Itakuwa huko katikati ya bahari patakuwa mahali pa kutandaza nyavu za
kuvulia samaki, kwa maana nimenena, asema BWANA Mwenyezi. Atakuwa nyara
kwa mataifa, 6 nayo makao yake huko bara yataangamizwa kwa upanga. Ndipo
watakapojua kwamba Mimi ndimi BWANA.

7 "Kwa maana hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Kutoka kaskazini nitamleta
dhidi ya Tiro Mfalme Nebukadneza wa Babeli, mfalme wa wafalme, akiwa na farasi
na magari ya vita, wapanda farasi na jeshi kubwa. 8 Atayaharibu makao yako huko
bara kwa upanga, ataweka jeshi kukuzingira, atakuzingira mpaka kwenye kuta za
ngome zako na kuinua ngao zake dhidi yako. 9 Ataelekeza mapigo ya vyombo vyake
vya kubomolea dhidi ya kuta zako na kubomoa minara yako kwa silaha zake. 10 Farasi
zake zitakuwa nyingi sana kiasi kwamba utafunikwa na mavumbi watakayotimua.
Kuta zako zitatikisika kwa mshindo wa farasi wa vita, magari makubwa na magari
ya vita wakati aingiapo malango yako kama watu waingiao mji ambao kuta zake
zimebomolewa kote.

11 "Kwato za farasi zake zitakanyaga barabara zako zote, atawaua watu wako kwa
upanga na nguzo zako zilizo imara zitaanguka chini. 12 Watateka utajiri wako na
kuchukua nyara bidhaa zako, watazivunja kuta zako na kuzibomoa nyumba zako
nzuri, watatupa baharini mawe yako, mbao zako na kifusi chako. 13 Nitakomesha
kelele za nyimbo zako, na uimbaji wako wa kinubi kamwe hautasikika tena.
14 Nitakufanya mwamba mtupu, nawe utakuwa mahali pa kutandazia nyavu za
kuvulia samaki. Kamwe hutajengwa tena, kwa maana Mimi BWANA nimenena, asema
BWANA Mwenyezi.

15 "Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo kwa Tiro: 'Je, nchi za pwani hazitatetemeka
kwa kishindo cha anguko lako, wakati majeruhi wanapolia kwa maumivu makali
na wakati mauaji yanaendelea ndani yako? 16 Ndipo wakuu wote wa mataifa ya
pwani watashuka kutoka kwenye viti vyao vya enzi na kuweka kando majoho
yao na kuvua nguo zao zilizotariziwa. Wakiwa wamevikwa hofu kuu, wataketi

chini ardhini, wakiwa wanatetemeka kila dakika na wakikustajabia. [17] Ndipo wao
watakuombolezea na kukuambia:
" 'Tazama jinsi ulivyoharibiwa,
ee mji uliokuwa na sifa,
wewe uliyekaliwa na mabaharia!
Ulikuwa na nguvu kwenye bahari,
wewe na watu wako;
wote walioishi huko,
uliwatia hofu kuu.
[18] Sasa nchi za pwani zinatetemeka
katika siku ya anguko lako;
visiwa vilivyomo baharini
vinaogopa kwa kuporomoka kwako.'
[19] "Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Nitakapokufanya uwe mji wa ukiwa,
kama miji isiyokaliwa tena na watu, nitakapoleta vilindi vya bahari juu yako na
maji yake makuu yatakapokufunika, [20] ndipo nitakapokushusha chini pamoja na
wale washukao shimoni, kwa watu wa kale, nami nitakufanya uishi katika pande za
chini za nchi kama katika magofu ya kale, pamoja na wale washukao shimoni, nawe
hutarudi au kurejea kwenye makao yako katika nchi ya walio hai. [21] Nitakufikisha
mwisho wa kutisha wala hutakuwepo tena. Watu watakutafuta, lakini kamwe
hutaonekana tena, asema Bwana Mwenyezi."

27

Maombolezo Kwa Ajili Ya Tiro

[1] Neno la Bwana likanijia kusema: [2] "Mwanadamu, fanya maombolezo kwa ajili ya
Tiro. [3] Umwambie Tiro, ulioko kwenye lango la bahari, ufanyao biashara na mataifa
mengi ya pwani, 'Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
" 'Ee Tiro, wewe umesema,
"Mimi ni mkamilifu katika uzuri."
[4] Mipaka yako ilikuwa katika moyo wa bahari,
wajenzi wako walikamilisha uzuri wako.
[5] Walizifanya mbao zako zote
kwa misunobari itokayo Seniri;*
walichukua mierezi kutoka Lebanoni
kukutengenezea mlingoti.
[6] Walichukua mialoni toka Bashani
wakakutengenezea makasia yako;
kwa miti ya msanduku
kutoka pwani ya Kitimu
wakatengeneza sitaha† yako
na kuipamba kwa pembe za ndovu.
[7] Kitani safi kilichotariziwa kutoka Misri kilikuwa tanga lako,
nacho kilikuwa bendera yako;
chandarua chako kilikuwa cha rangi ya buluu na ya zambarau
kutoka visiwa vya Elisha.
[8] Watu kutoka Sidoni na Arvadi walikuwa wapiga makasia yako;
watu wako wenye ustadi, ee Tiro,
walikuwa ndio mabaharia wako.
[9] Wazee wa Gebali‡ pamoja na mafundi stadi

* **27:5** Yaani Hermoni. † **27:6** Yaani sakafu ya merikebu au mashua. ‡ **27:9** Yaani Bubilo, mji wa zamani sana wa Ufoinike (kama kilomita 80 kaskazini mwa Beiruti).

walikuwa mafundi wako melini.
Meli zote za baharini na mabaharia wao
walikuja kwako ili kubadilishana bidhaa zako.

10 “ ‘Watu wa Uajemi, Ludi na Putu
walikuwa askari katika jeshi lako.
Walitundika ngao zao na chapeo zao kwenye kuta zako,
wakileta fahari yako.
11 Watu wa Arvadi na wa Heleki
walikuwa juu ya kuta zako pande zote;
watu wa Gamadi
walikuwa kwenye minara yako.
Walitundika ngao zao kuzizunguka kuta zako;
wakaukamilisha uzuri wako.

12 “ ‘Tarshishi walifanya biashara nawe kwa sababu ya utajiri wako mkubwa wa bidhaa, walibadilisha fedha, chuma, bati na risasi kwa mali zako.

13 “ ‘Uyunani, Tubali na Mesheki, walifanya biashara nawe, walibadilisha watumwa na vyombo vya shaba kwa bidhaa zako.

14 “ ‘Watu wa Beth-Togarma walibadilisha farasi wa mizigo, farasi wa vita na nyumbu kwa mali zako.

15 “ ‘Watu wa Dedani§ walifanya biashara nawe, watu wengi wa nchi za pwani walikuwa wachuuzi wako, walikulipa kwa pembe za ndovu na mpingo.

16 “ ‘Watu wa Aramu walifanya biashara nawe kwa ajili ya wingi wa kazi za mikono yako, wakibadilishana kwa almasi, vitambaa vya rangi ya zambarau, vitambaa vilivyotariziwa, kitani safi, matumbawe* na akiki nyekundu.

17 “ ‘Yuda na Israeli walifanya biashara nawe, walibadilishana kwa ngano kutoka Minithi, mtama, asali, mafuta na zeri ya kuponyeshea.

18 “ ‘Dameski, kwa sababu ya wingi wa kazi za mikono yako na ukuu wa utajiri wa mali, walifanya biashara nawe wakibadilishana mvinyo kutoka Helboni na sufu kutoka Zahari.

19 “ ‘Wadani na Wayunani kutoka Uzali, walikuletea mali za biashara, nao wakabadilishana nawe chuma kilichofuliwa, mdalasini na mchaichai.

20 “ ‘Dedani alifanya biashara nawe kwa matandiko ya farasi.

21 “ ‘Arabuni na wakuu wote wa Kedari walikuwa wanunuzi wako waliobadilishana bidhaa zako na wana-kondoo, kondoo dume na mbuzi.

22 “ ‘Wafanyabiashara wa Sheba na wa Raama walifanya biashara nawe, wakabadilishana bidhaa zako na aina zote za vikolezi, vito vya thamani na dhahabu.

23 “ ‘Harani, Kane na Edeni na wafanyabiashara wa Sheba, Ashuru na Kilmadi
walifanya biashara nawe.
24 Kwenye soko lako, walifanya biashara nawe kwa mavazi mazuri, vitambaa vya buluu, nguo za kutariziwa na mazulia ya rangi mbalimbali yenye kamba zilizosokotwa na kuwekwa mafundo imara.

25 “ ‘Merikebu za Tarshishi ndizo
zinazokusafirishia bidhaa zako.
Umejazwa shehena kubwa
katika moyo wa bahari.
26 Wapiga makasia wako wanakupeleka
mpaka kwenye maji makavu.
Lakini upepo wa mashariki umekuvunja vipande vipande
katika moyo wa bahari.
27 Utajiri wako, bidhaa zako na mali zako,

§ **27:15** Yaani Rhodes. * **27:16** Yaani marijani, jiwe laini la pwani au baharini, kama mawe ya chokaa.

mabaharia wako, manahodha wako,
mafundi wako wa meli,
wafanyabiashara wako na askari wako wote,
na kila mmoja aliyeko melini
atazama kwenye moyo wa bahari
siku ile ya kuvunjika kwa meli yako.
28 Nchi za pwani zitatetemeka
wakati mabaharia wako watakapopiga kelele.
29 Wote wapigao makasia
wataacha meli zao,
mabaharia wote na wanamaji wote
watasimama pwani.
30 Watapaza sauti zao
na kulia sana kwa ajili yako;
watajitupia mavumbi juu ya vichwa vyao
na kujivingirisha kwenye majivu.
31 Watanyoa nywele zao kwa ajili yako,
nao watavaa nguo za magunia.
Watakulilia kwa uchungu wa moyo
na kwa maombolezo makuu.
32 Watakapokuwa wanalia na kuomboleza juu yako,
watafanya maombolezo kukuhusu wakisema:
"Ni nani aliyepata kuangamizwa kama Tiro,
katika moyo wa bahari?"
33 Wakati bidhaa zako zilipotoka baharini,
ulitosheleza mataifa mengi;
kwa wingi wa utajiri wako na bidhaa zako
ulitajirisha wafalme wa dunia.
34 Sasa umevunjavunjwa na bahari,
katika vilindi vya maji,
bidhaa zako na kundi lako lote
vimezama pamoja nawe.
35 Wote waishio katika nchi za pwani
wanakustaajabia;
wafalme wao wanatetemeka kwa hofu kuu,
nazo nyuso zao zimekunjamana kwa woga.
36 Wafanyabiashara miongoni mwa mataifa wanakucheka;
umefikia mwisho wa kutisha
nawe hutakuwepo tena.' "

28

Unabii Dhidi Ya Mfalme Wa Tiro

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 "Mwanadamu, mwambie mfalme wa Tiro, 'Hili
ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
" 'Kwa sababu moyo wako umejivuna
na umesema, "Mimi ni mungu;
nami ninaketi katika kiti cha enzi cha mungu
katika moyo wa bahari."
Lakini wewe ni mwanadamu, wala si mungu,
ingawa unafikiri kuwa una hekima kama mungu.
3 Je, wewe una hekima kuliko Danieli?

Je, hakuna siri iliyofichika kwako?
4 Kwa hekima yako na ufahamu wako,
umejipatia utajiri,
nawe umejikusanyia dhahabu
na fedha katika hazina zako.
5 Kwa werevu wako mwingi katika biashara,
umeongeza utajiri wako
na kwa sababu ya utajiri wako
moyo wako umekuwa na kiburi.
6 " 'Kwa hiyo, hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
" 'Kwa sababu unafikiri una hekima,
mwenye hekima kama mungu,
7 mimi nitawaleta wageni dhidi yako,
taifa katili kuliko yote;
watafuta panga zao dhidi ya uzuri wa hekima yako,
na kuchafua fahari yako inayong'aa.
8 Watakushusha chini shimoni,
nawe utakufa kifo cha kikatili
katika moyo wa bahari.
9 Je, wakati huo utasema, "Mimi ni mungu,"
mbele ya wale wanaokuua?
Utakuwa mwanadamu tu, wala si mungu,
mikononi mwa hao wanaokuua.
10 Utakufa kifo cha wasiotahiriwa
kwa mkono wa wageni.
Kwa kuwa mimi nimenena, asema BWANA Mwenyezi.' "

11 Neno la BWANA likanijia kusema: 12 "Mwanadamu, mfanyie maombolezo mfalme
wa Tiro, nawe umwambie: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
" 'Ulikuwa kipeo cha ukamilifu,
ukiwa umejaa hekima
na mkamilifu katika uzuri.
13 Ulikuwa ndani ya Edeni,
bustani ya Mungu;
kila kito cha thamani kilikupamba:
akiki nyekundu, yakuti manjano na zumaridi,
krisolitho, shohamu na yaspi,
yakuti samawi, almasi na zabarajadi.
Kuwekwa kwa hayo mapambo na kushikizwa kwake
kulifanywa kwa dhahabu;
siku ile ulipoumbwa yaliandaliwa tayari.
14 Ulitiwa mafuta kuwa kerubi mlinzi,
kwa kuwa hivyo ndivyo nilivyokuweka wakfu.
Ulikuwa kwenye mlima mtakatifu wa Mungu;
ulitembea katikati ya vito vya moto.
15 Ulikuwa mnyofu katika njia zako
tangu siku ile ya kuumbwa kwako,
hadi uovu ulipoonekana ndani yako.
16 Kutokana na biashara yako iliyoenea,
ulijazwa na dhuluma,
nawe ukatenda dhambi.

Hivyo nilikuondoa kwa aibu kutoka mlima wa Mungu,
nami nikakufukuza, ee kerubi mlinzi,
kutoka katikati ya vito vya moto.
17 Moyo wako ukawa na kiburi
kwa ajili ya uzuri wako,
nawe ukaiharibu hekima yako
kwa sababu ya fahari yako.
Kwa hiyo nikakutupa chini;
nimekufanya kioja mbele ya wafalme.
18 Kwa dhambi zako nyingi na biashara yako ya dhuluma,
umenajisi mahali pako patakatifu.
Kwa hiyo nilifanya moto utoke ndani yako,
nao ukakuteketeza,
nami nikakufanya majivu juu ya nchi,
machoni pa wote waliokuwa wakitazama.
19 Mataifa yote yaliyokujua
yanakustajabia;
umefikia mwisho wa kutisha
na hutakuwepo tena milele.’ ”

Unabii Dhidi Ya Sidoni

20 Neno la Bwana likanijia kusema: 21 “Mwanadamu, elekeza uso wako juu ya
Sidoni, ukatabiri dhidi yake, 22 nawe useme: ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
“ ‘Mimi ni kinyume chako, ee Sidoni,
nami nitapata utukufu ndani yako.
Nao watajua kwamba Mimi ndimi Bwana,
nitakapotekeleza hukumu zangu
na kuonyesha utakatifu wangu ndani yake.
23 Nitapeleka tauni ndani yake
na kufanya damu itiririke katika barabara zake.
Waliochinjwa wataanguka ndani yake,
kwa upanga dhidi yake kila upande.
Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi Bwana.
24 “ ‘Nyumba ya Israeli hawatakuwa tena na majirani wenye nia ya kuwadhuru
wanaoumiza kama michongoma na miiba mikali. Ndipo watakapojua kwamba Mimi
ndimi Bwana Mwenyezi.
25 “ ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Nitakapoikusanya nyumba ya Israeli
kutoka mataifa ambako wametawanyika, nitajionyesha kuwa mtakatifu miongoni
mwao machoni pa mataifa. Ndipo watakapoishi katika nchi yao wenyewe, niliyompa
mtumishi wangu Yakobo. 26 Wataishi humo kwa salama na watajenga nyumba na
kupanda mashamba ya mizabibu, wataishi kwa salama nitakapowaadhibu majirani
zao wote ambao waliwafanyia uovu. Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi
Bwana, Mungu wao.’ ”

29

Unabii Dhidi Ya Misri

1 Katika mwaka wa kumi, mwezi wa kumi, siku ya kumi na mbili, neno la Bwana
likanijia kusema: 2 “Mwanadamu, elekeza uso wako juu ya Farao mfalme wa Misri
na utabiri dhidi yake na dhidi ya Misri yote. 3 Nena, nawe useme: ‘Hili ndilo Bwana
Mwenyezi asemalo:
“ ‘Mimi ni kinyume nawe, Farao, mfalme wa Misri,

joka kubwa ulalaye katikati ya vijito vyako.
Unasema, "Mto Naili ni wangu mwenyewe;
niliufanya kwa ajili yangu mwenyewe."
4 Lakini nitatia ndoana katika mataya yako
nami nitawafanya samaki wa vijito vyako
washikamane na magamba yako.
Nitakutoa katikati ya vijito vyako,
pamoja na samaki wote
walioshikamana na magamba yako.
5 Nitakutupa jangwani,
wewe pamoja na samaki wote wa vijito vyako.
Utaanguka uwanjani,
nawe hutakusanywa au kuchukuliwa.
Nitakutoa uwe chakula
kwa wanyama wa nchi
na ndege wa angani.
6 Ndipo wale wote waishio Misri watakapojua kuwa Mimi ndimi Bwana.

" 'Umekuwa fimbo ya tete kwa nyumba ya Israeli. 7 Walipokushika kwa mikono
yao, ulivunjika na kuchana mabega yao; walipokuegemea, ulivunjika na migongo
yao ikateguka.

8 " 'Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Nitaleta upanga juu yako na
kuua watu wako na wanyama wao. 9 Misri itakuwa ukiwa na isiyolimwa wala
kukaliwa na watu. Ndipo watakapojua kuwa Mimi ndimi Bwana.

" 'Kwa sababu ulisema, "Mto Naili ni wangu; mimi niliufanya," 10 kwa hiyo mimi
ni kinyume nawe na kinyume na vijito vyako, nami nitaifanya nchi ya Misri kuwa
magofu na ukiwa isiyolimwa wala kukaliwa na watu kuanzia Migdoli hadi Aswani,
hata kufikia mpakani wa Ethiopia. 11 Hakuna unyayo wa mtu au mnyama utakaopita
ndani yake, wala hakuna yeyote atakayeishi humo kwa muda wa miaka arobaini.
12 Nitaifanya nchi ya Misri ukiwa, miongoni mwa nchi zilizo ukiwa, nayo miji yake
itabaki ukiwa miaka arobaini miongoni mwa miji iliyo magofu. Nami nitawatawanya
Wamisri miongoni mwa mataifa na kuwafukuza huku na huko katika nchi nyingine.

13 " 'Lakini hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Mwishoni mwa hiyo miaka
arobaini, nitawakusanya Wamisri kutoka mataifa walikotawanywa. 14 Nitawarudisha
hao Wamisri kutoka kwenye kutekwa kwao na kuwaweka katika Pathrosi,* nchi
ya baba zao. Huko watakuwa na ufalme usiokuwa na nguvu. 15 Utakuwa ufalme
dhaifu kuliko zote na kamwe Misri haitajikweza tena juu ya mataifa mengine.
Nitaufanya ufalme wake dhaifu sana kiasi kwamba kamwe hautatawala tena juu
ya mataifa mengine. 16 Misri haitakuwa tena tumaini la watu wa Israeli bali itakuwa
kumbukumbu ya dhambi yao kwa kuigeukia kuomba msaada. Ndipo watakapojua
kuwa Mimi ndimi Bwana Mwenyezi.' "

17 Katika mwaka wa ishirini na saba, mwezi wa kwanza, siku ya kwanza, neno
la Bwana likanijia, kusema: 18 "Mwanadamu, Nebukadneza mfalme wa Babeli
aliongoza jeshi lake kufanya kazi ngumu dhidi ya Tiro; kila kichwa kilipata upaa na
kila bega likachunika. Lakini yeye na jeshi lake hawakupata malipo yoyote kutokana
na muda wote aliongoza hiyo vita dhidi ya Tiro. 19 Kwa hiyo hili ndilo Bwana
Mwenyezi asemalo: Nitaitia Misri mikononi mwa Nebukadneza mfalme wa Babeli,
naye atachukua utajiri wa Misri. Atateka mateka na kuchukua nyara mali za Misri
kama ujira kwa ajili ya jeshi lake. 20 Nimempa mfalme wa Babeli nchi ya Misri kuwa

* **29:14** Pathrosi ni Misri ya Juu.

ujira kwa juhudi zake kwa sababu yeye na jeshi lake walifanya kwa ajili yangu, asema
BWANA Mwenyezi.
21 "Katika siku hiyo nitaifanya nyumba ya Israeli iwe na nguvu nami nitakifungua
kinywa chako miongoni mwao. Ndipo watakapojua kwamba Mimi ndimi BWANA."

30

Maombolezo Kwa Ajili Ya Misri

1 Neno la BWANA likanijia kusema: 2 "Mwanadamu, toa unabii na useme: 'Hili ndilo
BWANA Mwenyezi asemalo:
" 'Ombolezeni ninyi na mseme,
"Ole wa siku ile!"
3 Kwa kuwa siku ile imekaribia,
siku ya BWANA imekaribia,
siku ya mawingu,
siku ya maangamizi kwa mataifa.
4 Upanga utakuja dhidi ya Misri,
nayo maumivu makuu yataijia Ethiopia.
Mauaji yatakapoangukia Misri,
utajiri wake utachukuliwa
na misingi yake itabomolewa.

5 Kushi* na Putu, Ludi na Arabia yote, Libya† na watu wa nchi ya Agano watauawa
kwa upanga pamoja na Misri.
6 " 'Hili ndilo BWANA asemalo:
" 'Wale walioungana na Misri wataanguka
na kiburi cha nguvu zake kitashindwa.
Kutoka Migdoli hadi Aswani,
watauawa ndani yake kwa upanga,
asema BWANA Mwenyezi.

7 " 'Hizo nchi zitakua ukiwa
miongoni mwa nchi zilizo ukiwa,
nayo miji yao itakuwa magofu
miongoni mwa miji iliyo magofu.
8 Ndipo watakapojua kwamba mimi ndimi BWANA,
nitakapoiwasha Misri moto
na wote wamsaidiao watapondwa.
9 " 'Siku hiyo wajumbe watatoka kwangu kwa merikebu, ili kuwatia hofu Ethiopia,
wakiwa katika hali yao ya kuridhika. Maumivu makali yatawapata siku ya
maangamizi ya Misri, kwa kuwa hakika itakuja.
10 " 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
" 'Nitakomesha makundi ya wajeuri ya Misri
kwa mkono wa Nebukadneza mfalme wa Babeli.
11 Yeye na jeshi lake, taifa lililo katili kuliko mataifa yote,
litaletwa ili kuangamiza nchi.
Watafuta panga zao dhidi ya Misri
na kuijaza nchi kwa waliouawa.
12 Nitakausha vijito vya Naili
na nitaiuza nchi kwa watu waovu,
kwa mkono wa wageni,

---

* **30:5** Kushi ndiyo Ethiopia. † **30:5** Libya ndiyo Kubu.

nitaifanya nchi ukiwa na kila kitu
kilichomo ndani yake.
Mimi BWANA nimenena haya.

13 “ ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
“ ‘Nitaangamiza sanamu
na kukomesha vinyago katika Memfisi‡
Hapatakuwepo tena na mkuu katika nchi ya Misri,
nami nitaeneza hofu katika nchi nzima.
14 Nitaifanya Pathrosi§ kuwa ukiwa
na kuitia moto Soani,
nami nitaipiga kwa adhabu Thebesi*
15 Nitaimwaga ghadhabu yangu juu ya Pelusiumu,†
ngome ya Misri,
nami nitakatilia mbali
makundi ya wajeuri wa Thebesi.
16 Nitaitia moto nchi ya Misri;
Pelusiumu itagaagaa kwa maumivu makuu.
Thebesi itachukuliwa na tufani,
Memfisi itakuwa katika taabu daima.
17 Wanaume vijana wa Oni‡ na wa Pi-Besethi§
wataanguka kwa upanga
nayo hiyo miji itatekwa.
18 Huko Tahpanhesi mchana utatiwa giza
nitakapovunja kongwa la Misri;
hapo kiburi cha nguvu zake kitakoma.
Atafunikwa na mawingu
na vijiji vyake vitatekwa.
19 Kwa hiyo nitaipiga Misri kwa adhabu,
nao watajua kuwa Mimi ndimi BWANA.’ ”
20 Katika mwaka wa kumi na moja, mwezi wa kwanza, siku ya saba, neno la BWANA
likanijia kusema: 21 “Mwanadamu, nimevunja mkono wa Farao mfalme wa Misri.
Haukufungwa ili upone au kuwekewa kipande cha ubao ili upate nguvu za kuweza
kuchukua upanga. 22 Kwa hiyo hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Mimi ni kinyume
na Farao mfalme wa Misri. Nitavunja mikono yake yote miwili, ule mkono ulio
mzima pia na ule uliovunjika na kuufanya upanga uanguke toka mkononi mwake.
23 Nitawatawanya Wamisri miongoni mwa mataifa na kuwafukuza huku na huko
katika nchi zote. 24 Nitaitia nguvu mikono ya mfalme wa Babeli na kuutia upanga
wangu mkononi mwake, lakini nitavunja mikono ya Farao, naye atalia kwa huzuni
mbele yake kama mtu aliyetiwa jeraha la kumfisha. 25 Nitaitia nguvu mikono ya
mfalme wa Babeli, lakini mikono ya Farao italegea. Ndipo watakapojua kwamba
Mimi ndimi BWANA, nitakapoutia upanga wangu mkononi mwa mfalme wa Babeli,
naye ataunyoosha dhidi ya Misri. 26 Nitawatawanya Wamisri miongoni mwa mataifa
na kuwafukuza huku na huko katika nchi mbalimbali. Ndipo watakapojua kwamba
Mimi ndimi BWANA.”

31

Mwerezi Katika Lebanoni

‡ **30:13** Kiebrania ni Nofu. § **30:14** Pathrosi ni Misri ya Juu. * **30:14** Thebesi kwa Kiebrania ni No (au No-Amoni), mji katika Misri. † **30:15** Kiebrania ni Sini. ‡ **30:17** Yaani Heliopoli (Mji wa Jua). § **30:17** Yaani Bubasti.

1 Katika mwaka wa kumi na moja, mwezi wa tatu, siku ya kwanza, neno la Bwana
likanijia, kusema: 2 "Mwanadamu, mwambie Farao mfalme wa Misri na makundi
yake ya wajeuri:

" 'Je, ni nani awezaye kulinganishwa
na wewe katika fahari.
3 Angalia Ashuru, wakati fulani ilikuwa mwerezi huko Lebanoni,
ukiwa na matawi mazuri ukitia msitu kivuli;
ulikuwa mrefu sana,
kilele chake kilipita majani ya miti yote.
4 Maji mengi yaliustawisha,
chemchemi zenye maji mengi ziliufanya urefuke;
vijito vyake vilitiririka pale
ulipoota pande zote
na kupeleka mifereji yake
kwenye miti yote ya shambani.
5 Hivyo ukarefuka
kupita miti yote ya shambani;
vitawi vyake viliongezeka
na matawi yake yakawa marefu,
yakitanda kwa sababu ya wingi wa maji.
6 Ndege wote wa angani
wakaweka viota kwenye vitawi vyake,
wanyama wote wa shambani
wakazaana chini ya matawi yake,
mataifa makubwa yote
yaliishi chini ya kivuli chake.
7 Ulikuwa na fahari katika uzuri,
ukiwa na matawi yaliyotanda,
kwa kuwa mizizi yake ilikwenda chini
mpaka kwenye maji mengi.
8 Mierezi katika bustani ya Mungu
haikuweza kushindana nao,
wala misunobari haikuweza
kulingana na vitawi vyake,
wala miaramoni
haikulinganishwa na matawi yake,
wala hakukuwa na mti katika bustani ya Mungu
wa kulinganisha na uzuri wake.
9 Niliufanya kuwa mzuri
ukiwa na matawi mengi,
ulionewa wivu na miti yote ya Edeni
katika bustani ya Mungu.

10 " 'Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Kwa sababu ulikuwa mrefu
sana, kilele chake kikiwa juu ya majani manene ya miti na kwa sababu ulikuwa
na kiburi cha urefu wake, 11 niliutia mikononi mwa mtawala wa mataifa, ili yeye
aushughulikie sawasawa na uovu wake. Nikaukatilia mbali, 12 nayo mataifa mageni
yaliyo makatili sana yaliukata huo mti na kuuacha. Matawi yake yalianguka juu
ya milima na kwenye mabonde yote, vitawi vyake vikavunjika na kusambaa katika
makorongo yote ya nchi. Mataifa yote ya duniani yakaondoka kutoka kwenye kivuli
chake na kuuacha. 13 Ndege wote wa angani wakakaa kwenye ule mti ulioanguka
na wanyama pori wote wakakaa katikati ya vitawi vyake. 14 Kamwe hakutakuwa

na miti mingine kando ya hayo maji itakayorefuka zaidi ya huo, vilele vyake vikiwa
juu ya majani yote ya miti. Hakuna miti mingine, hata kama imekunywa maji vizuri
namna gani, itakayofikia urefu huo. Yote mwisho wake ni kifo, na kuingia ardhini,
kama vile ilivyo kwa wanadamu, pamoja na wale waendao shimoni.
15 “ ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Katika siku ile mwerezi uliposhushwa
chini kaburini[*] nilizifunika chemchemi zenye maji mengi kwa maombolezo:
Nilivizuia vijito vyake na wingi wa maji yake nikauzuia. Kwa sababu yake niliivika
Lebanoni huzuni, nayo miti yote ya shambani ikanyauka. 16 Niliyafanya mataifa
yatetemeke kwa kishindo cha kuanguka kwake wakati nilipoushusha chini kaburini
pamoja na wale washukao shimoni. Ndipo miti yote ya Edeni, miti iliyo bora kuliko
yote na iliyo mizuri sana ya Lebanoni, miti yote ile iliyokunywa maji vizuri, ilifarijika
hapa duniani. 17 Wale walioishi katika kivuli chake, wale walioungana naye miongoni
mwa mataifa, nao pia walikuwa wamezikwa pamoja naye, wakiungana na wale
waliouawa kwa upanga.
18 “ ‘Ni miti ipi ya Edeni inayoweza kulinganishwa nawe kwa fahari na utukufu?
Hata hivyo, wewe pia, utashushwa chini pamoja na miti ya Edeni mpaka kuzimu,
utalala miongoni mwa wasiotahiriwa, pamoja na wale waliouawa kwa upanga.

“ ‘Huyu ni Farao pamoja na makundi yake yote ya wajeuri, asema BWANA Mwenyezi.’ ”

32

Maombolezo Kwa Ajili Ya Farao

1 Katika mwaka wa kumi na mbili, mwezi wa kumi na mbili, siku ya kwanza ya
mwezi, neno la BWANA likanijia, kusema: 2 “Mwanadamu, fanya maombolezo kwa
ajili ya Farao mfalme wa Misri na umwambie:

“ ‘Wewe ni kama simba miongoni mwa mataifa,
wewe ni kama joka kubwa baharini,
unayevuruga maji kwa miguu yako
na kuchafua vijito.

3 “ ‘Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:

“ ‘Nikiwa pamoja na wingi mkubwa wa watu
nitautupa wavu wangu juu yako,
nao watakukokota katika wavu wangu.
4 Nitakutupa nchi kavu
na kukuvurumisha uwanjani.
Nitawafanya ndege wote wa angani watue juu yako
na wanyama wote wa nchi
watajishibisha nyama yako.
5 Nitatawanya nyama yako juu ya milima
na kujaza mabonde kwa mabaki yako.
6 Nitailowanisha nchi kwa damu yako inayotiririka
njia yote hadi milimani,
nayo mabonde yatajazwa na nyama yako.
7 Nitakapokuzimisha, nitafunika mbingu
na kuzitia nyota zake giza;
nitalifunika jua kwa wingu,
nao mwezi hautatoa nuru yake.
8 Mianga yote itoayo nuru angani

[*] **31:15** Yaani Kuzimu, Sheol kwa Kiebrania; pia mstari 16, 17.

nitaitia giza juu yako;
nitaleta giza juu ya nchi yako,
asema BWANA Mwenyezi.
9 Nitaifadhaisha mioyo ya mataifa mengi
nitakapokuangamiza miongoni mwa mataifa,
nikikuleta uhamishoni miongoni mwa nchi
ambazo haujapata kuzijua.
10 Nitayafanya mataifa mengi wakustaajabie,
wafalme wao watatetemeka
kwa hofu kwa ajili yako
nitakapotikisa upanga wangu mbele yao.
Siku ya anguko lako
kila mmoja wao atatetemeka
kila dakika kwa ajili ya maisha yake.
11 " 'Kwa kuwa hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
" 'Upanga wa mfalme wa Babeli
utakuja dhidi yako.
12 Nitafanya makundi yako ya wajeuri kuanguka
kwa panga za watu mashujaa,
taifa katili kuliko mataifa yote.
Watakivunjavunja kiburi cha Misri,
nayo makundi yake yote
ya wajeuri yatashindwa.
13 Nitaangamiza mifugo yake yote
wanaojilisha kando ya maji mengi,
hayatavurugwa tena kwa mguu wa mwanadamu
wala kwato za mnyama
hazitayachafua tena.
14 Kisha nitafanya maji yake yatulie
na kufanya vijito vyake
vitiririke kama mafuta,
asema BWANA Mwenyezi.
15 Nitakapoifanya Misri kuwa ukiwa
na kuiondolea nchi kila kitu
kilichomo ndani yake,
nitakapowapiga wote waishio humo,
ndipo watakapojua kuwa
Mimi ndimi BWANA.'
16 "Hili ndilo ombolezo watakalomwimbia. Binti za mataifa wataliimba, kwa kuwa
Misri na makundi yake yote ya wajeuri wataliimba, asema BWANA Mwenyezi."

17 Katika mwaka wa kumi na mbili, mwezi wa kwanza, siku ya kumi na tano ya
mwezi, neno la BWANA likanijia kusema: 18 "Mwanadamu, omboleza kwa ajili ya
makundi ya wajeuri wa Misri na uwatupe kuzimu yeye na binti za mataifa yenye
nguvu, waende huko pamoja nao washukao shimoni. 19 Je, ninyi mnamzidi nani kwa
uzuri? Shukeni chini! Nanyi mkalazwe pamoja na hao wasiotahiriwa! 20 Wataanguka
miongoni mwa wale waliouawa kwa upanga. Upanga umefutwa, mwache aburutwe
mbali pamoja na hao wajeuri wake wote. 21 Kutoka kuzimu viongozi hodari watanena
kuhusu Misri pamoja na wale walioungana nao, 'Wameshuka chini, nao wamelala
kimya pamoja na hao wasiotahiriwa, pamoja na wale waliouawa kwa upanga.'

22 “Ashuru yuko huko pamoja na jeshi lake lote, amezungukwa na makaburi ya
watu wake wote waliouawa, wale wote walioanguka kwa upanga. 23 Makaburi yao
yako kwenye kina cha chini cha shimo na jeshi lake limelala kulizunguka kaburi
lake. Wote waliokuwa wameeneza hofu kuu katika nchi ya walio hai wameuawa,
wameanguka kwa upanga.
24 “Elamu yuko huko, pamoja na makundi yake yote ya wajeuri wakiwa wamelizun-
guka kaburi lake. Wote wameuawa, wameanguka kwa upanga. Wote waliokuwa
wameeneza hofu katika nchi ya walio hai walishuka kuzimu bila kutahiriwa.
Wanaichukua aibu yao pamoja na wale washukao shimoni. 25 Kitanda kimetandikwa
kwa ajili yake miongoni mwa waliouawa, pamoja na makundi yake yote ya wajeuri
wakiwa wamelizunguka kaburi lake. Wote ni watu wasiotahiriwa, wameuawa kwa
upanga. Kwa sababu vitisho vyao vilienea katika nchi ya walio hai, wameichukua
aibu yao pamoja na wale washukao shimoni, nao wamewekwa miongoni mwa
waliouawa.
26 “Mesheki na Tubali wako humo, pamoja na makundi yao ya wajeuri wakiwa
wameyazunguka makaburi yao. Wote hawakutahiriwa, wameuawa kwa upanga
kwa sababu walieneza vitisho vyao katika nchi ya walio hai. 27 Je, hawakulala na
mashujaa wengine wasiotahiriwa waliouawa, ambao wameshuka kaburini wakiwa
na silaha zao za vita, ambao panga zao ziliwekwa chini ya vichwa vyao na uovu
wao juu ya mifupa yao? Adhabu kwa ajili ya dhambi zao ilikuwa juu ya mifupa yao,
ingawa vitisho vya mashujaa hawa vilikuwa vimeenea hadi kwenye nchi ya walio
hai.
28 “Wewe pia, ee Farao, utavunjwa nawe utalala miongoni mwa wasiotahiriwa,
pamoja na wale waliouawa kwa upanga.
29 “Edomu yuko humo, wafalme wake wote na wakuu wake wote, ambao ijapokuwa
wana nguvu, wamelazwa pamoja na wale waliouawa kwa upanga. Wamelala pamoja
na wasiotahiriwa, pamoja na wale washukao shimoni.
30 “Wakuu wote wa kaskazini na Wasidoni wote wako huko, wameshuka chini
pamoja na waliouawa kwa aibu ijapokuwa kuna vitisho vilivyosababishwa na nguvu
zao. Wamelala bila kutahiriwa pamoja na wale waliouawa kwa upanga na kuchukua
aibu yao pamoja na wale washukao chini shimoni.
31 “Farao, yeye pamoja na jeshi lake lote, atakapowaona atafarijiwa kwa ajili
ya makundi yake yote ya wajeuri, wale waliouawa kwa upanga, asema Bwana
Mwenyezi. 32 Ingawa nilimfanya Farao aeneze vitisho vyake katika nchi ya walio
hai, Farao pamoja na makundi yake yote ya wajeuri watalazwa miongoni mwa
wasiotahiriwa, pamoja na wale waliouawa kwa upanga, asema Bwana Mwenyezi.”

33

Wajibu Wa Ezekieli Kuwa Mlinzi Kwa Watu Wake

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 “Mwanadamu, sema na watu wako uwaambie,
‘Nitakapoleta upanga dhidi ya nchi, nao watu wa nchi wakamchagua mmoja wa watu
wao na kumfanya awe mlinzi wao, 3 naye auonapo upanga unakuja dhidi ya nchi
na kupiga tarumbeta kuonya watu, 4 kama mtu yeyote asikiapo sauti ya tarumbeta
hakukubali kuonywa, basi upanga ujapo na kuutoa uhai wake, damu yake itakuwa
juu ya kichwa chake mwenyewe. 5 Kwa kuwa alisikia sauti ya tarumbeta lakini
hakukubali maonyo, damu yake itakuwa juu ya kichwa chake mwenyewe. Kama
angekubali maonyo, angelijiokoa mwenyewe. 6 Lakini kama mlinzi akiona upanga
unakuja na asipige tarumbeta kuonya watu na upanga ukija na kutoa uhai wa mmoja
wao, yule mtu ataondolewa kwa sababu ya dhambi yake, lakini damu yake nitaitaka
mkononi mwa mlinzi huyo.’

7 “Mwanadamu, nimekufanya wewe kuwa mlinzi kwa ajili ya nyumba ya Israeli,
kwa hiyo sikia neno nisemalo na uwape maonyo kutoka kwangu. 8 Nimwambiapo
mtu mwovu, ‘Ewe mtu mwovu, hakika utakufa,’ nawe hukusema neno la kumwonya
ili atoke katika njia zake, yule mtu mwovu atakufa kwa ajili ya dhambi yake, mimi
nitaitaka damu yake mkononi mwako. 9 Lakini kama utamwonya huyo mtu mwovu
aache njia zake mbaya naye hafanyi hivyo, atakufa kwa ajili ya dhambi yake, lakini
utakuwa umejiokoa mwenyewe.
10 “Mwanadamu, sema na nyumba ya Israeli uwaambie, ‘Hili ndilo mnalosema:
“Makosa yetu na dhambi zetu zimetulemea, nasi tunadhoofika kwa sababu ya hayo.
Tutawezaje basi kuishi?” ’ 11 Waambie, ‘Hakika kama mimi niishivyo, asema Bwana
Mwenyezi, sifurahii kifo cha watu waovu, bali kwamba wageuke kutoka njia zao
mbaya wapate kuishi. Geukeni! Geukeni kutoka njia zenu mbaya! Kwa nini mkafe,
ee nyumba ya Israeli?’
12 “Kwa hiyo, mwanadamu, waambie watu wako, ‘Haki ya mtu mwenye haki
haitamwokoa wakati anapoacha kutii, wala uovu wa mtu mwovu hautamsababisha
yeye kuanguka anapotubu na kuacha uovu. Mtu mwenye haki, kama akitenda
dhambi, hataishi kwa sababu ya uadilifu wake wa awali.’ 13 Kama nikimwambia mtu
mwenye haki kwamba hakika utaishi, lakini akategemea hiyo haki yake na kutenda
uovu, hakuna tendo lolote la haki alilotenda litakalokumbukwa, atakufa kwa ajili ya
uovu alioutenda. 14 Nami kama nikimwambia mtu mwovu, ‘Hakika utakufa,’ kisha
akageuka kutoka dhambi yake na kufanya lile lililo haki na sawa, 15 kama akirudisha
kile alichochukua rehani kwa ajili ya deni, akarudisha alichoiba na kufuata amri
zile ziletazo uzima, wala hafanyi uovu, hakika ataishi, hatakufa. 16 Hakuna dhambi
yoyote aliyoitenda itakayokumbukwa juu yake. Ametenda lile lililo haki na sawa,
hakika ataishi.
17 “Lakini watu wako wanasema, ‘Njia ya Bwana si sawa.’ Lakini ni njia zao ambazo
si sawa. 18 Kama mtu mwenye haki akigeuka kutoka uadilifu wake na kufanya uovu,
atakufa kwa ajili ya huo uovu. 19 Naye mtu mwovu kama akigeuka kutoka uovu wake
na kufanya lile lililo haki na sawa, kwa kufanya hivyo ataishi. 20 Lakini, ee nyumba
ya Israeli, unasema, ‘Njia ya Bwana si sawa.’ Lakini nitamhukumu kila mmoja wenu
sawasawa na njia zake mwenyewe.”

Anguko La Yerusalemu Laelezewa

21 Mwaka wa kumi na mbili wa uhamisho wetu, mwezi wa kumi, siku ya tano, mtu
aliyekuwa ametoroka kutoka Yerusalemu akanijia na kusema, “Mji wa Yerusalemu
umeanguka!” 22 Basi jioni kabla mtu huyo hajaja, mkono wa Bwana, ulikuwa juu
yangu, naye alifungua kinywa changu kabla ya mtu yule aliyenijia asubuhi hajafika.
Basi kinywa changu kilifunguliwa na sikuweza tena kunyamaza.
23 Ndipo neno la Bwana likanijia kusema: 24 “Mwanadamu, watu wanaoishi
katika magofu hayo katika nchi ya Israeli wanasema hivi, ‘Abrahamu alikuwa mtu
mmoja tu, hata hivyo akaimiliki nchi. Lakini sisi ni wengi, hakika tumepewa nchi
kuwa milki yetu.’ 25 Kwa hiyo waambie, ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
Kwa kuwa mnakula nyama pamoja na damu na kuinulia sanamu zenu macho na
kumwaga damu, je, mtaimiliki nchi? 26 Mnategemea panga zenu, mnafanya mambo
ya machukizo na kila mmoja wenu humtia unajisi mke wa jirani yake. Je, mtaimiliki
nchi?’
27 “Waambie hivi: ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Hakika kama niishivyo,
wale waliobaki katika magofu wataanguka kwa upanga, wale walio nje mashambani
nitawatoa wararuliwe na wanyama pori, nao wale walio katika ngome na kwenye
mapango watakufa kwa tauni. 28 Nitaifanya nchi kuwa ukiwa na utupu na kiburi cha
nguvu zake zitafikia mwisho, nayo milima ya Israeli itakuwa ukiwa ili mtu yeyote

asipite huko. 29 Kisha watajua kuwa Mimi ndimi Bwana, nitakapokuwa nimeifanya
nchi kuwa ukiwa na utupu kwa sababu ya mambo yote ya machukizo waliyotenda.’
30 “Kwa habari yako wewe, mwanadamu, watu wako wanaongea habari zako
wakiwa karibu na kuta na kwenye milango ya nyumba, wakiambiana kila mmoja
na mwenzake, ‘Njooni msikie ujumbe ule utokao kwa Bwana.’ 31 Watu wangu
wanakujia, kama wafanyavyo, nao wanaketi mbele yako kama watu wangu na
kusikiliza maneno yako, lakini hawayatendi. Kwa maana udanganyifu u katika
midomo yao, lakini mioyo yao ina tamaa ya faida isiyo halali. 32 Naam, mbele yao
umekuwa tu kama yeye aimbaye nyimbo za mapenzi kwa sauti nzuri za kuvutia na
kupiga vyombo kwa ustadi, kwa kuwa wanasikia maneno yako lakini hawayatendi.
33 “Wakati mambo haya yote yatakapotimia, kwa kuwa hakika yatatokea, ndipo
watakapojua kwamba nabii amekuwepo miongoni mwao.”

34

Wachungaji Na Kondoo

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 “Mwanadamu, tabiri juu ya wachungaji wa
Israeli, tabiri na uwaambie: ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Ole wa wachungaji
wa Israeli ambao hujitunza wenyewe tu! Je, haiwapasi wachungaji kutunza kundi
la kondoo? 3 Mnakula mafuta ya wanyama, mnavaa mavazi ya sufu na kuchinja
kondoo walionona, lakini hamlitunzi kundi. 4 Hamkuwatia nguvu walio dhaifu wala
hamkuwaganga wenye maradhi wala kuwafunga waliojeruhiwa. Hamkuwarudisha
waliotangatanga wala kuwatafuta wale waliopotea. Badala yake mmewatawala kwa
ukali na kwa ukatili. 5 Hivyo walitawanyika kwa sababu hapakuwepo mchungaji, nao
walipotawanyika, wakawa chakula cha wanyama wa mwitu wote. 6 Kondoo wangu
walitawanyika, wakatangatanga kwenye milima yote na kwenye kila kilima kirefu.
Kondoo wangu walitawanyika juu ya uso wa dunia yote bila kuwa na yeyote wa
kuwaulizia wala wa kuwatafuta.
7 “ ‘Kwa hiyo, ninyi wachungaji, lisikieni neno la Bwana: 8 Kwa hakika kama
niishivyo, asema Bwana Mwenyezi, kwa sababu kondoo zangu wamekosa mchungaji
na hivyo wametekwa nyara na kuwa chakula cha wanyama wote wa mwituni na kwa
sababu wachungaji wangu, hawakuwatafuta kondoo zangu, bali wachungaji wame-
jitunza wenyewe, nao hawakuwalisha kondoo zangu, 9 kwa hiyo enyi wachungaji,
sikieni neno la Bwana: 10 Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Mimi ni kinyume na
wachungaji nami nitawadai kondoo zangu mikononi mwao. Nitawafukuza kutoka
kwenye kuchunga kundi langu, ili wachungaji wasiendelee kujitunza wenyewe.
Nitaokoa kondoo zangu kutoka kwenye vinywa vyao, nao kondoo hawatakuwa tena
chakula chao.
11 “ ‘Kwa kuwa hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Mimi mwenyewe nitawaulizia
kondoo wangu na kuwatafuta. 12 Kama vile mchungaji atafutavyo kundi lake
lililotawanyika wakati akiwa pamoja nalo, hivyo ndivyo nitakavyowatafuta kondoo
wangu. Nitawaokoa kutoka mahali pote walipokuwa wametawanyikia katika siku
ya mawingu na giza nene. 13 Nitawatoa katika mataifa na kuwakusanya kutoka nchi
mbalimbali, nami nitawaleta katika nchi yao wenyewe. Nitawalisha kwenye milima
ya Israeli, katika mabonde na mahali pote panapokalika katika nchi. 14 Nitawachunga
kwenye malisho mazuri na miinuko ya mlima wa Israeli patakuwa mahali pao pa
malisho. Huko watajipumzisha kwa amani katika nchi ya malisho mazuri, nao
watajilisha huko katika malisho tele katika milima ya Israeli. 15 Mimi mwenyewe
nitawachunga kondoo zangu na kuwafanya wapumzike, asema Bwana Mwenyezi.
16 Nitawaulizia kondoo waliopotea na kuwaleta waliotangatanga. Nitawafunga

waliojeruhiwa na kuwatia nguvu walio dhaifu lakini wale waliojikinai na wenye
nguvu nitawaangamiza. Nitalichunga kundi kwa haki.

17 “ ‘Kwa habari yenu, enyi kundi langu, hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
Nitahukumu kati ya kondoo na kondoo, kati ya kondoo dume na mbuzi. 18 Je,
haiwatoshi ninyi kujilisha kwenye malisho mazuri? Je, ni lazima ninyi kuyakanyaga
pia malisho yenu yaliyobaki kwa miguu yenu? Je, haiwatoshi ninyi kunywa maji
safi? Je, ni lazima kuyachafua maji mengine kwa miguu yenu? 19 Je, ni lazima kundi
langu wajilishe kwa yale mliyoyakanyaga na kunywa maji mliyoyachafua kwa miguu
yenu?

20 “ ‘Kwa hiyo, hili ndilo Bwana Mwenyezi awaambialo: Tazama, mimi mwenyewe
nitahukumu kati ya kondoo wanono na waliokonda. 21 Kwa sababu mmewapiga
kikumbo na kuwapiga kwa pembe zenu kondoo wote walio dhaifu mpaka wakawa-
fukuza, 22 nitaliokoa kundi langu na hawatatekwa nyara tena. Nitahukumu kati ya
kondoo na kondoo. 23 Nitaweka juu yao mchungaji mmoja, mtumishi wangu Daudi,
naye atawachunga, atawachunga na kuwa mchungaji wao. 24 Mimi Bwana nitakuwa
Mungu wao, naye mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu miongoni mwao. Mimi
Bwana nimenena.

25 “ ‘Nitafanya nao Agano la amani na kuwaondoa wanyama wa mwitu ku-
toka nchi yao ili kondoo wangu waweze kupumzika nyikani na msituni kwa
salama. 26 Nitawabariki wao pamoja na maeneo yanayozunguka kilima changu.
Nitawanyeshea mvua kwa majira yake, kutakuwepo mvua za baraka. 27 Miti ya
shambani itatoa matunda yake na ardhi itatoa mazao yake, watu watakaa salama
katika nchi yao. Watajua kuwa Mimi ndimi Bwana, nitakapovunja vifungo vya nira
zao na kuwaokoa kutoka mikono ya wale waliowafanya watumwa. 28 Hawatatekwa
tena nyara na mataifa, wala wanyama pori hawatawala tena. Wataishi kwa salama,
wala hakuna yeyote atakayewatia hofu. 29 Nitawapa nchi yenye sifa kutokana na
mazao yake, hawatapatwa na njaa katika nchi tena wala hawatadharauliwa na
mataifa. 30 Ndipo watakapojua kuwa Mimi, Bwana, Mungu wao, niko pamoja nao, na
kwamba wao, nyumba ya Israeli, ni watu wangu, asema Bwana Mwenyezi. 31 Ninyi
ni kondoo wangu, kondoo wa malisho yangu, ninyi ni watu wangu, nami ni Mungu
wenu, asema Bwana Mwenyezi.’ ”

35

Unabii Dhidi Ya Edomu

1 Neno la Bwana likanijia kusema: 2 “Mwanadamu, elekeza uso wako juu ya mlima
Seiri, utabiri dhidi yake 3 na useme: ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Mimi
ni kinyume nawe, ee mlima Seiri, nami nitanyoosha mkono wangu dhidi yako na
kukufanya ukiwa na usiyekaliwa na watu wala kulimika. 4 Nitaifanya miji yako kuwa
magofu nawe utakuwa ukiwa. Ndipo utakapojua kuwa Mimi ndimi Bwana.

5 “ ‘Kwa sababu ulificha moyoni uadui wa siku nyingi nawe ukawatoa Waisraeli
wauawe kwa upanga wakati wa maafa yao, wakati adhabu yake ilipofikia kilele
chake, 6 kwa hiyo hakika kama niishivyo, asema Bwana Mwenyezi, nitakutia katika
umwagaji damu nao utakufuatia. Kwa kuwa hakuchukia kumwaga damu, kumwaga
damu kutakufuatia. 7 Nitaufanya Mlima Seiri ukiwa na usiokaliwa na watu wala
kulimika na kuukatilia mbali na wote wanaokuja na wanaokwenda. 8 Nitaijaza
milima yenu kwa watu wake waliouawa, wale waliouawa kwa upanga wataanguka
juu ya vilima vyako na katika mabonde yako na katika makorongo yako yote.
9 Nitakufanya ukiwa milele, watu hawataishi katika miji yako. Ndipo utakapojua
kuwa Mimi ndimi Bwana.

10 “ ‘Kwa sababu umesema, “Mataifa haya mawili na nchi hizi zitakuwa zetu
nasi tutazimiliki,” ingawa hata mimi Bwana nilikuwa huko, 11 kwa hiyo hakika
kama niishivyo, asema Bwana Mwenyezi, nitakutenda kwa kadiri ya hasira na
wivu uliouonyesha katika chuki yako juu yao nami nitafanya nijulikane miongoni
mwao wakati nitakapokuhukumu. 12 Ndipo utakapojua kuwa Mimi Bwana nimesikia
mambo yote ya dharau uliyosema dhidi ya milima ya Israeli. Ulisema, “Wamefanyika
ukiwa na kutiwa mikononi mwetu tuwararue.” 13 Ulijigamba dhidi yangu na
kusema maneno dhidi yangu bila kujizuia, nami nikayasikia. 14 Hili ndilo Bwana
Mwenyezi asemalo: Wakati dunia yote inashangilia nitakufanya ukiwa. 15 Kwa
sababu ulishangilia wakati urithi wa nyumba ya Israeli ulipofanyika ukiwa, hivyo
ndivyo nitakavyokutendea. Utakuwa ukiwa, ee mlima Seiri, wewe na Edomu yote.
Kisha ndipo watajua kuwa Mimi ndimi Bwana.’ ”

36

Unabii Kwa Milima Ya Israeli

1 “Mwanadamu, itabirie milima ya Israeli na useme, ‘Ee milima ya Israeli,
sikieni neno la Bwana. 2 Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Kwa sababu adui
wanasema juu yako, “Aha! Mahali palipoinuka pa zamani pamekuwa milki yetu.” ’
3 Kwa hiyo tabiri na useme, ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Kwa sababu
wamewafanya ukiwa na kuwagandamiza kila upande ili mpate kuwa milki ya
mataifa mengine na kuwa kitu cha kusimangwa na kudhihakiwa miongoni mwa
watu, 4 kwa hiyo, ee milima ya Israeli, sikieni neno la Bwana Mwenyezi: Hili ndilo
Bwana Mwenyezi asemalo kwa milima na vilima, kwa makorongo na mabonde, kwa
mahame yaliyo ukiwa, miji iliyoachwa ambayo imetekwa nyara na kudharauliwa na
mataifa mengine yanayowazunguka, 5 hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Katika
wivu wangu uwakao nimenena dhidi ya mataifa mengine na dhidi ya Edomu yote,
kwa maana kwa furaha na hila katika mioyo yao waliifanya nchi yangu kuwa milki
yao ili wapate kuteka nyara sehemu yake ya malisho.’ 6 Kwa hiyo tabiri kuhusu
nchi ya Israeli na uiambie milima na vilima, makorongo na vijito na mabonde: ‘Hili
ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Ninanena katika wivu wa ghadhabu yangu kwa
sababu mmedharauliwa na mataifa. 7 Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
Ninaapa kwa mkono wangu ulioinuliwa kwamba mataifa wanaowazunguka nao pia
watadharauliwa.

8 “ ‘Lakini ninyi, ee milima ya Israeli, mtatoa matawi na matunda kwa ajili ya watu
wangu Israeli, kwa sababu hivi karibuni watakuja nyumbani. 9 Mimi ninawajibika
nanyi na nitawaangalia kwa upendeleo, mtalimwa na kupandwa mbegu, 10 nami
nitaizidisha idadi ya watu kwenu, naam, nyumba yote ya Israeli. Miji itakaliwa na
watu na magofu yatajengwa upya. 11 Nitaongeza idadi ya watu na wanyama juu
yenu, nao watazaana sana na kuwa wengi mno. Nitawakalisha watu ndani yenu
kama ilivyokuwa wakati uliopita, nami nitawafanya mfanikiwe kuliko hapo kwanza.
Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi Bwana. 12 Nitawafanya watu, watu wangu
Israeli, kutembea juu yenu. Watawamiliki ninyi, nanyi mtakuwa urithi wao, kamwe
hamtawaondolea tena watoto wao.

13 “ ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Kwa sababu watu wanakuambia,
“Unawala watu na kuliondolea taifa lako watoto wake,” 14 kwa hiyo hutakula tena
watu wala kulifanya tena taifa lako lisiwe na watoto, asema Bwana Mwenyezi.
15 Sitakufanya tena usikie dhihaka za mataifa, wala kudharauliwa na kabila za watu,
wala kulifanya taifa lako lianguke, asema Bwana Mwenyezi.’ ”

16 Neno la Bwana likanijia tena, kusema: 17 “Mwanadamu, nyumba ya Israeli
walipokuwa wakiishi katika nchi yao wenyewe, waliinajisi kwa mwenendo wao

na matendo yao. Mwenendo wao mbele zangu ulikuwa kama mwanamke aliye
katika hedhi. 18 Hivyo nilimwaga ghadhabu yangu juu yao kwa sababu walikuwa
wamemwaga damu katika nchi na kwa sababu walikuwa wameitia nchi unajisi kwa
sanamu zao. 19 Nikawatawanya miongoni mwa mataifa, nao wakaenda huku na huko
katika nchi mbalimbali, nikawahukumu sawasawa na mwenendo wao na matendo
yao. 20 Tena popote walipokwenda miongoni mwa mataifa walilitia unajisi Jina langu
takatifu, kwa kuwa watu walisema kuwahusu, 'Hawa ndio watu wa Bwana, lakini
imewapasa kuondoka katika nchi yake.' 21 Lakini niliwahurumia kwa ajili ya Jina
langu takatifu, ambalo nyumba ya Israeli imelitia unajisi miongoni mwa mataifa huko
walikokwenda.

22 "Kwa hiyo iambie nyumba ya Israeli, 'Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Si
kwa ajili yako, ee nyumba ya Israeli, kwamba ninafanya mambo haya, bali ni kwa ajili
ya Jina langu takatifu, ambalo mmelitia unajisi miongoni mwa mataifa mliyoyaendea.
23 Nitauonyesha utakatifu wa Jina langu kuu, ambalo limetiwa unajisi miongoni mwa
mataifa, jina ambalo limetiwa unajisi miongoni mwao. Ndipo mataifa watakapojua
kuwa Mimi ndimi Bwana, asema Bwana Mwenyezi, nitakapojionyesha mwenyewe
kuwa mtakatifu kwa kuwapitia ninyi mbele ya macho yao.

24 " 'Kwa kuwa nitawaondoa ninyi toka mataifa, nitawakusanya kutoka nchi zote
na kuwarudisha kwenye nchi yenu wenyewe. 25 Nitawanyunyizia maji safi, nanyi
mtakuwa safi, nitawatakasa kutoka uchafu wenu wote na kutoka sanamu zenu zote.
26 Nitawapa moyo mpya na kuweka roho mpya ndani yenu, nitaondoa ndani yenu
moyo wenu wa jiwe na kuwapa moyo wa nyama. 27 Nami nitaweka Roho yangu
ndani yenu na kuwafanya ninyi mfuate amri zangu na kuwafanya kuwa waangalifu
kuzishika sheria zangu. 28 Mtaishi katika nchi niliyowapa baba zenu, ninyi mtakuwa
watu wangu nami nitakuwa Mungu wenu. 29 Nitawaokoa ninyi kutoka unajisi wenu
wote. Nitaiita nafaka na kuiongeza iwe nyingi sana nami sitaleta njaa juu yenu.
30 Nitaongeza matunda ya miti na mazao ya mashamba, ili kwamba msipate tena aibu
miongoni mwa mataifa kwa ajili ya njaa. 31 Ndipo mtakapozikumbuka njia zenu za
uovu na matendo yenu maovu, nanyi mtajichukia wenyewe kwa ajili ya dhambi zote
na matendo yenu ya kuchukiza. 32 Ninataka ninyi mjue kwamba sifanyi hili kwa ajili
yenu, asema Bwana Mwenyezi. Oneni aibu na mkatahayari kwa ajili ya mwenendo
wenu, ee nyumba ya Israeli!

33 " 'Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Siku ile nitakapowasafisha kutoka
dhambi zenu zote, nitarudisha watu waishi katika miji yenu na magofu yatajengwa
upya. 34 Nchi iliyokuwa ukiwa italimwa badala ya kukaa ukiwa machoni mwa wale
wote wanaopita ndani yake. 35 Watasema, "Hii nchi iliyokuwa imeachwa ukiwa sasa
imekuwa kama bustani ya Edeni, miji ile iliyokuwa magofu, ukiwa na kuangamizwa,
sasa imejengewa ngome na kukaliwa na watu." 36 Ndipo mataifa yanayowazunguka
yaliyobakia watakapojua kuwa Mimi Bwana nimejenga tena kile kilichoharibiwa na
nimepanda tena kile kilichokuwa ukiwa. Mimi Bwana nimenena, nami nitalifanya.'

37 "Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Mara nyingine tena nitasikia maombi
ya nyumba ya Israeli na kuwatendea jambo hili: Nitawafanya watu wake kuwa
wengi kama kondoo, 38 kuwa wengi kama kundi la kondoo kwa ajili ya dhabihu
huko Yerusalemu wakati wa sikukuu zao za wakati ulioamriwa. Hivyo ndivyo miji
iliyokuwa magofu itajazwa na makundi ya watu. Ndipo watakapojua kuwa Mimi
ndimi Bwana."

37

Bonde La Mifupa Mikavu

1 Mkono wa BWANA ulikuwa juu yangu, naye akanitoa nje kwa Roho wa BWANA na
kuniweka katikati ya bonde lililokuwa limejaa mifupa tele. 2 Akanipitisha pande zote
kwenye hiyo mifupa, nami nikaona mifupa mingi sana ndani ya lile bonde, mifupa
iliyokuwa imekauka sana. 3 Akaniuliza, "Mwanadamu, mifupa hii yaweza kuishi?"
Nikajibu, "Ee BWANA Mwenyezi, wewe peke yako wajua."
4 Ndipo akaniambia, "Itabirie mifupa hii na uiambie, 'Enyi mifupa mikavu, sikieni
neno la BWANA! 5 Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo kwa hii mifupa: Nitatia pumzi*
ndani yenu, nanyi mtaishi. 6 Nitawawekea mishipa, nami nitaifanya nyama ije juu
yenu na kuwafunika kwa ngozi. Nitatia pumzi ndani yenu, nanyi mtakuwa hai.
Ndipo mtakapojua kuwa Mimi ndimi BWANA.' "
7 Basi nikatabiri kama nilivyoamriwa. Wakati nilipokuwa ninatabiri, kukawa na
sauti, sauti ya kugongana, nayo mifupa ikasogeleana, mfupa kwa mfupa mwenziwe.
8 Nikatazama, mishipa na nyama vikatokea juu ya mifupa na ngozi ikaifunika, lakini
hapakuwepo pumzi ndani yake.
9 Ndipo aliponiambia, "Utabirie upepo, tabiri, mwanadamu na uuambie, 'Hili
ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Njoo kutoka pande nne, ee pumzi, nawe upulizie
pumzi ndani ya hawa waliouawa, ili wapate kuishi.' " 10 Hivyo nikatabiri kama
alivyoniamuru, nayo pumzi ikawaingia, wakawa hai na wakasimama kwa miguu
yao, jeshi kubwa mno.
11 Ndipo akaniambia: "Mwanadamu, mifupa hii ni nyumba yote ya Israeli. Nao
wanasema, 'Mifupa yetu imekauka na tumaini letu limetoweka, tumekatiliwa mbali.'
12 Hivyo watabirie na uwaambie: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Enyi watu
wangu, nitayafunua makaburi yenu na kuwatoa ndani yake, nami nitawarudisha
tena katika nchi ya Israeli. 13 Ndipo ninyi watu wangu, mtakapojua kuwa Mimi ndimi
BWANA, nitakapoyafunua makaburi yenu na kuwatoa humo. 14 Nitatia Roho yangu
ndani yenu nanyi mtaishi, nami nitawakalisha katika nchi yenu wenyewe. Ndipo
mtakapojua kwamba Mimi BWANA nimenena, nami nitalitenda, asema BWANA!' "

Taifa Moja Chini Ya Mfalme Mmoja

15 Neno la BWANA likanijia kusema: 16 "Mwanadamu, chukua fimbo na uandike juu
yake, 'Hii ni kwa ajili ya Yuda na Waisraeli waliofungamana naye.' Kisha chukua
fimbo nyingine, uandike juu yake, 'Fimbo ya Efraimu, ni kwa ajili ya Yosefu na
nyumba yote ya Israeli wanaofungamana naye.' 17 Ziunganishe pamoja kuwa fimbo
moja ili kwamba ziwe fimbo moja katika mkono wako.
18 "Watu wako watakapokuuliza, 'Je, hutatuambia ni nini maana ya jambo hili?'
19 Waambie, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Nitaichukua fimbo ya Yosefu,
iliyoko mikononi mwa Efraimu na ya makabila ya Israeli yanayofungamana naye
na kuiunganisha na fimbo ya Yuda, nikizifanya kuwa fimbo moja, nao watakuwa
wamoja katika mkono wangu.' 20 Inua mbele ya macho yao zile fimbo ulizoziandika
21 kisha waambie, 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Nitawatoa Waisraeli katika
mataifa walikokuwa wamekwenda. Nitawakusanya popote walipo na kuwarudisha
katika nchi yao wenyewe. 22 Nitawafanya kuwa taifa moja katika nchi, katika milima
ya Israeli. Patakuwa na mfalme mmoja juu yao wote na kamwe hawatagawanyika
tena kuwa mataifa mawili au kugawanyika katika falme mbili. 23 Hawatajitia tena
unajisi kwa sanamu zao na vinyago vyao visivyo na maana wala kwa makosa yao
yoyote, kwa maana nitawaokoa kutoka dhambi zao zote zilizowarudisha nyuma,
nami nitawatakasa. Wao watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao.
24 " 'Mtumishi wangu Daudi atakuwa mfalme juu yao, nao wote watakuwa na
mchungaji mmoja. Watafuata sheria zangu na kuzishika amri zangu kwa uangalifu.

* **37:5** Pumzi pia ina maana ya roho kwa Kiebrania.

25 Wataishi katika nchi niliyompa mtumishi wangu Yakobo, nchi ambamo baba zenu
waliishi. Wao na watoto wao na watoto wa watoto wao wataishi humo milele,
naye Daudi mtumishi wangu atakuwa mkuu wao milele. 26 Nitafanya nao Agano
la amani, litakuwa Agano la milele. Nitawafanya imara na kuongeza idadi yao,
nami nitaweka mahali patakatifu pangu miongoni mwao milele. 27 Maskani yangu
yatakuwa pamoja nao, nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. 28 Ndipo
mataifa watakapojua kwamba Mimi BWANA ndiye ninayeifanya Israeli kuwa takatifu,
wakati mahali patakatifu pangu patakapokuwa miongoni mwao milele.' "

38

Unabii Dhidi Ya Gogu

1 Neno la BWANA likanijia kusema: 2 "Mwanadamu, kaza uso wako dhidi ya Gogu,
katika nchi ya Magogu, mkuu wa Roshi, Mesheki na Tubali, tabiri dhidi yake 3 na
useme: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Ee Gogu, mimi ni kinyume nawe,
mtawala mkuu wa Roshi, Mesheki na Tubali. 4 Nitakugeuza kuelekea ulikotoka na
kukutia ndoana kwenye mataya yako na kukutoa nje wewe pamoja na jeshi lako
lote, yaani, farasi wako, wapanda farasi wako waliojiandaa tayari kwa vita, pamoja
na kundi kubwa la wajeuri wakiwa na ngao na vigao, wote wakipunga panga zao.
5 Uajemi, Kushi* na Putu watakuwa pamoja nao, wote wakiwa na ngao na kofia za
chuma, 6 pia Gomeri pamoja na vikosi vyake vyote, na Beth-Togarma kutoka kaskazini
ya mbali pamoja na vikosi vyake vyote, mataifa mengi wakiwa pamoja nawe.

7 " 'Jiandae, uwe tayari, wewe na makundi yako yote ya wajeuri yaliyokusanyika
pamoja nawe, nawe waamrishe. 8 Baada ya siku nyingi utaitwa vitani. Katika
miaka ijayo, utaivamia nchi ile ambayo imepona kutoka vita, ambayo watu wake
walikusanywa kutoka mataifa mengi kuja katika milima ya Israeli, ambayo kwa muda
mrefu ilikuwa imeachwa ukiwa. Wameletwa kutoka mataifa na sasa wote wanaishi
katika hali ya salama. 9 Wewe na vikosi vyako vyote na mataifa mengi yaliyo pamoja
nawe mtapanda juu, mtawazoa kama tufani na kuifunika nchi kama wingu.

10 " 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Katika siku ile mawazo yataingia moyoni
mwako nawe utapanga mipango mibaya. 11 Utasema, "Nitapigana vita na nchi
ambayo vijiji vyake havina maboma. Nitawashambulia watu wanaoishi kwa amani
na wasiotarajia vita: wote wanaishi bila maboma na bila malango na makomeo.
12 Nitateka mateka na kuchukua nyara mali za wale waliorudi kuishi katika mahame
na wale watu waliokusanywa kutoka kwa mataifa, ambao sasa wana mifugo na mali
nyingi, wanaoishi katikati ya nchi." 13 Sheba na Dedani pamoja na wafanyabiashara
wa Tarshishi na vijiji vyake vyote watakuambia, "Je, umekuja kuteka mateka? Je,
umekusanya makundi yako ya wajeuri ili kuchukua nyara mali, kutwaa fedha na
dhahabu, kutunyang'anya mifugo na mali na kuteka nyara nyingi zaidi?" '

14 "Kwa hiyo, mwanadamu, tabiri na umwambie Gogu: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Katika siku ile, watu wangu Israeli watakapokuwa wanaishi salama, Je,
wewe mwenyewe hutalijua hilo? 15 Utakuja kutoka kwako huko kaskazini ya mbali,
ukiwa pamoja na mataifa mengi, wote wakiwa wamepanda farasi, kundi kubwa, jeshi
kuu. 16 Utakuja dhidi ya watu wangu Israeli kama wingu lifunikavyo nchi. Siku zijazo,
ee Gogu, nitakuleta wewe dhidi ya nchi yangu, ili kwamba mataifa wapate kunijua
Mimi nitakapojionyesha mtakatifu kwa kukupitia wewe mbele ya macho yao.

17 " 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Je, wewe si yule niliyenena juu yako
katika siku za zamani kwa kupitia kwa watumishi wangu manabii wa Israeli? Wakati
ule walitabiri kwa miaka mingi kwamba ningekuleta upigane nao. 18 Hili ndilo
litakalotokea katika siku ile: Gogu atakaposhambulia nchi ya Israeli, hasira yangu

* **38:5** Kushi ni Ethiopia.

kali itaamka, asema BWANA Mwenyezi. 19 Katika wivu wangu na ghadhabu yangu kali
ninasema kuwa wakati ule patakuwepo tetemeko kuu katika nchi ya Israeli. 20 Samaki
wa baharini, ndege wa angani, wanyama wa kondeni, kila kiumbe kitambaacho
ardhini, na watu wote walio juu ya uso wa nchi watatetemeka mbele zangu. Milima
itapinduka, majabali yatapasuka na kila ukuta utaanguka chini. 21 Nitaita upanga vita
dhidi ya Gogu juu ya milima yangu yote, asema BWANA Mwenyezi. Upanga wa kila
mtu utakuwa dhidi ya ndugu yake. 22 Nitatekeleza hukumu juu yake kwa tauni na
kwa umwagaji wa damu. Nitaifanya mvua ya mafuriko kunyesha, mvua ya mawe na
moto wa kiberiti juu yake na juu ya vikosi vyake na juu ya mataifa mengi walio
pamoja naye. 23 Nami hivyo ndivyo nitakavyoonyesha ukuu wangu na utakatifu
wangu, nami nitajijulisha mbele ya macho ya mataifa mengi. Ndipo watakapojua
kuwa Mimi ndimi BWANA.'

39

Majeshi Ya Gogu Yataangamizwa

1 "Mwanadamu, tabiri dhidi ya Gogu useme: 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo:
Ee Gogu mimi ni kinyume nawe, mtawala mkuu wa Roshi, Mesheki na Tubali.
2 Nitakugeuza kuelekea ulikotoka na kukuburuta. Nitakuleta kutoka kaskazini ya
mbali na kukupeleka wewe dhidi ya milima ya Israeli. 3 Kisha nitaupiga upinde wako
kutoka mkono wako wa kushoto na kuifanya mishale ianguke kutoka mkono wako wa
kuume. 4 Utaanguka kwenye milima ya Israeli, wewe pamoja na vikosi vyako vyote
na yale mataifa yaliyo pamoja nawe. Nitakutoa uwe chakula cha ndege wa aina zote
walao nyama na cha wanyama wa mwituni. 5 Utaanguka katika uwanja, kwa kuwa
nimenena, asema BWANA Mwenyezi. 6 Nitatuma moto juu ya Magogu na kwa wale
wanaoishi kwa salama huko pwani, nao watajua kwamba Mimi ndimi BWANA.

7 " 'Nitalifanya Jina langu takatifu lijulikane miongoni mwa watu wangu Israeli.
Sitaliacha tena Jina langu takatifu litiwe unajisi, nayo mataifa watajua kuwa Mimi
BWANA ndimi Aliye Mtakatifu wa Israeli. 8 Hili jambo linakuja! Hakika litatokea,
asema BWANA Mwenyezi. Hii ndiyo siku ile niliyosema habari zake.

9 " 'Ndipo wale wanaoishi katika miji ya Israeli watakapotoka na kutumia hizo
silaha kuwashia moto na kuziteketeza, yaani, kigao na ngao, pinde na mishale,
rungu za vita na mikuki. Kwa miaka saba watavitumia kama kuni. 10 Hawatahitaji
kukusanya kuni kutoka mashambani wala kukata kuni kutoka kwenye misitu, kwa
sababu watatumia silaha kuwa kuni. Nao watawateka mateka wale waliowateka na
kuchukua nyara mali za wale waliochukua mali zao nyara, asema BWANA Mwenyezi.

11 " 'Siku ile nitampa Gogu mahali pa kuzikia katika Israeli, katika bonde la wale
wasafirio upande wa mashariki kuelekea baharini. Jambo hili litazuia njia ya wasafiri
kwa sababu Gogu na makundi yake yote ya wajeuri watazikwa huko. Kwa hiyo
litaitwa Bonde la Hamon-Gogu.*

12 " 'Kwa miezi saba nyumba ya Israeli itakuwa ikiwazika ili kuisafisha nchi.
13 Watu wote wa nchi watawazika, nayo siku nitakayotukuzwa itakuwa siku ya
kumbukumbu kwa ajili yao, asema BWANA Mwenyezi.

14 " 'Watu wataajiriwa mara kwa mara kuisafisha nchi. Baadhi yao watapita nchini
kote na zaidi yao hao wengine, watawazika wale waliosalia juu ya uso wa nchi.
Mwisho wa hiyo miezi saba wataanza upekuzi wao. 15 Wakati wanapopita nchini
kote na mmoja wao akaona mfupa wa mwanadamu, ataweka alama kando yake
mpaka wachimba kaburi wawe wameuzika katika Bonde la Hamon-Gogu. 16 (Pia mji
uitwao Hamona† utakuwa humo.) Hivyo ndivyo watakavyoisafisha nchi.'

* **39:11** Hamon-Gogu maana yake Makundi ya wajeuri wa Gogu. † **39:16** Hamona maana yake Kundi (la wajeuri).

17 “Mwanadamu, hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Ita kila aina ya ndege na
wanyama wote wa mwituni, waambie: ‘Kusanyikeni mje pamoja kutoka pande zote
kwa ajili ya dhabihu ninayowaandalia, dhabihu kuu katika milima ya Israeli. Huko
mtakula nyama na kunywa damu. 18 Mtakula nyama za watu mashujaa na kunywa
damu za wakuu wa dunia kana kwamba ni za kondoo dume na kondoo wake, mbuzi
na mafahali, wote walionona kutoka Bashani. 19 Katika dhabihu ninayoandaa kwa
ajili yenu, mtakula mafuta mpaka mkinai na kunywa damu mpaka mlewe. 20 Kwenye
meza yangu watajishibisha kwa farasi na wapanda farasi, watu mashujaa na askari
wa kila aina,’ asema Bwana Mwenyezi.
21 “Nitauonyesha utukufu wangu miongoni mwa mataifa, nayo mataifa yote
wataiona adhabu nitakayotoa na mkono wangu nitakaouweka juu yao. 22 Kuanzia
siku ile na kuendelea nyumba ya Israeli itajua kuwa Mimi ndimi Bwana, Mungu
wao. 23 Na mataifa watajua kuwa nyumba ya Israeli walikwenda utumwani kwa
ajili ya dhambi yao, kwa sababu hawakuwa waaminifu kwangu. Hivyo niliwaficha
uso wangu na kuwatia mikononi mwa adui zao, nao wote wakaanguka kwa upanga.
24 Niliwatendea sawasawa na uchafu wao na makosa yao, nami nikawaficha uso
wangu.
25 “Kwa hiyo hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Sasa nitamrudisha Yakobo
kutoka utumwani, nami nitawahurumia watu wote wa Israeli, nami nitakuwa na
wivu kwa ajili ya Jina langu takatifu. 26 Wataisahau aibu yao na jinsi walivyoonyesha
kutokuwa waaminifu kwangu mimi wakati waliishi salama katika nchi yao, bila kuwa
na mtu yeyote wa kuwatia hofu. 27 Nitakapokuwa nimewarudisha kutoka mataifa
na kuwakusanya kutoka nchi za adui zao, mimi nitajionyesha kuwa mtakatifu
kwa kupitia kwao machoni mwa mataifa mengi. 28 Ndipo watakapojua kwamba
Mimi ndimi Bwana, Mungu wao, ingawa niliwapeleka uhamishoni miongoni mwa
mataifa, nitawakusanya tena katika nchi yao wenyewe, bila kumwacha yeyote
nyuma. 29 Sitawaficha tena uso wangu, kwa maana nitamimina Roho wangu juu
ya nyumba ya Israeli, asema Bwana Mwenyezi.”

40

Eneo La Hekalu Jipya

1 Katika mwaka wa ishirini na tano wa uhamisho wetu, mwanzoni mwa huo
mwaka, siku ya kumi ya mwezi, katika mwaka wa kumi na nne baada ya kuanguka
kwa mji, siku hiyo hiyo mkono wa Bwana ulikuwa juu yangu, naye akanipeleka
huko. 2 Nikiwa katika maono ya Mungu alinichukua mpaka nchi ya Israeli, naye
akaniweka kwenye mlima mrefu sana, ambako upande wa kusini kulikuwepo baadhi
ya majengo ambayo yalionekana kama mji. 3 Akanipeleka huko, nami nikamwona
mtu ambaye kuonekana kwake kulikuwa kama kuonekana kwa shaba. Alikuwa
amesimama kwenye lango akiwa na kamba ya kitani na ufito wa kupimia mkononi
mwake. 4 Mtu huyo akaniambia, “Mwanadamu, angalia kwa macho yako na usikie
kwa masikio yako nawe uzingatie kitu nitakachokuonyesha, kwa kuwa ndiyo sababu
umeletwa hapa. Iambie nyumba ya Israeli kila kitu utakachoona.”

Lango La Mashariki Kuelekea Ukumbi Wa Nje

5 Nikaona ukuta uliozunguka eneo lote la Hekalu. Ule ufito wa kupimia uliokuwa
mkononi mwa yule mtu ulikuwa na urefu wa dhiraa ndefu sita,* yaani, dhiraa ndefu
ni sawa na dhiraa na nyanda nne, akapima ule ukuta. Ukuta huo ulikuwa na unene
wa dhiraa ndefu sita na kimo cha dhiraa ndefu sita.

* **40:5** Dhiraa ndefu 6 ni sawa na mita 3.18.

6 Kisha akaenda kwenye lango linaloelekea mashariki. Akapanda ngazi zake
akapima kizingiti cha lango, nacho kilikuwa na kina cha huo ufito. 7 Vyumba vya
kupumzikia vya walinzi vilikuwa na urefu wa huo ufito mmoja na upana wa huo
ufito, kuta zilizogawa vyumba hivyo vya mapumziko zilikuwa na unene wa dhiraa
tano.† Nacho kizingiti cha lango lililokuwa karibu na ukumbi unaoelekea hekaluni
ulikuwa na kina cha huo ufito.
8 Kisha akapima baraza ya njia ya lango, 9 ambayo ilikuwa na kina cha dhiraa nane‡
na miimo yake ilikuwa na unene wa dhiraa mbili.§ Baraza ya lango ilielekea Hekalu.
10 Ndani ya lango la mashariki kulikuwepo vyumba vitatu vya kupumzikia
kila upande, vyote vitatu vilikuwa na vipimo vilivyo sawa, nazo nyuso za kuta
zilizotenganisha kila upande zilikuwa na vipimo vilivyo sawa. 11 Kisha akapima
upana wa ingilio la lango, ilikuwa dhiraa kumi na urefu wake ulikuwa dhiraa kumi
na tatu. 12 Mbele ya kila chumba cha kupumzikia kulikuwepo ukuta uliokuwa
na kimo cha dhiraa moja* kwenda juu, navyo hivyo vyumba vilikuwa dhiraa sita
mraba. 13 Kisha akapima njia ya lango kuanzia juu ya ukuta wa nyuma wa chumba
kimoja cha kupumzikia hadi juu ya ukuta wa nyuma wa chumba upande wa pili;
kukawa na nafasi ya dhiraa ishirini na tano kuanzia lango la ukuta mmoja hadi
lango la ukuta uliokuwa upande mwingine. 14 Akapima pia ukumbi, urefu wa dhiraa
ishirini† na lango linalofuatia hiyo nguzo kila upande wa huo ukumbi. 15 Umbali
kuanzia ingilio la njia ya lango hadi mwisho kabisa wa baraza yake ulikuwa dhiraa
hamsini.‡ 16 Kulikuwa na vidirisha kwenye hivyo vyumba vya walinzi na nguzo
za hivyo vyumba zilikuwa kwenye mzunguko wa hilo lango, vivyo hivyo kulikuwa
na madirisha yaliyozunguka kuelekeana na ua na juu ya kila nguzo kulikuwa na
mapambo ya miti ya mitende.

Ukumbi Wa Nje

17 Kisha akanileta katika ukumbi wa nje. Huko nikaona vyumba vingine pamoja na
njia iliyokuwa imejengwa kuzunguka ukumbi wote, kulikuwa na vyumba thelathini
vimepangana kando ya hiyo njia. 18 Njia hii iliyojengwa iliambaa na lango, ikiwa na
urefu sawa na lango, hii ilikuwa ni njia ya chini. 19 Kisha akapima umbali kutoka
ndani ya lango la chini mpaka nje ya ukumbi wa ndani, nao ulikuwa dhiraa mia
moja§ upande wa mashariki na dhiraa mia moja upande wa kaskazini.

Lango La Kaskazini

20 Kisha akapima urefu na upana wa lango linaloelekea kaskazini, kukabili ukumbi
wa nje. 21 Vyumba vyake vilikuwa vitatu kila upande, kuta zilizogawanya vyumba na
baraza ilikuwa na vipimo sawa na zile kuta za lango la kwanza. Zilikuwa na urefu wa
dhiraa hamsini na upana wa dhiraa ishirini na tano.* 22 Madirisha yake, baraza yake
na nakshi yake ya miti ya mitende vilikuwa na vipimo sawasawa na vile vya lango
linaloelekea mashariki. Kulikuwa na ngazi saba za kupandia huko, pamoja na baraza
yake mkabala nazo. 23 Kulikuwa na lango kwenye ukumbi wa ndani lililoelekea lile
lango la kaskazini, kama vile ilivyokuwa ule upande wa mashariki. Akapima kutoka
lango moja hadi lile lililo mkabala nalo, lilikuwa dhiraa mia moja.

Lango La Kusini

24 Ndipo akaniongoza mpaka upande wa kusini, nami nikaona lango linaloelekea
kusini. Akaipima miimo yake na baraza yake, navyo vilikuwa na vipimo sawa kama
hivyo vingine. 25 Lango na baraza yake vilikuwa na madirisha membamba pande

---

† **40:7** Dhiraa 5 ni sawa na mita 2.25. ‡ **40:9** Dhiraa 8 ni sawa na mita 3.6. § **40:9** Dhiraa 2 ni sawa na sentimita 90. * **40:12** Dhiraa 1 ni sawa na sentimita 45. † **40:14** Dhiraa 20 ni sawa na mita 9. ‡ **40:15** Dhiraa 50 ni sawa na mita 22.5. § **40:19** Dhiraa 100 ni sawa na mita 45. * **40:21** Dhiraa 25 ni sawa na mita 11.25.

zote, kama madirisha ya huko kwingine. Ilikuwa na urefu wa dhiraa hamsini na
upana wake dhiraa ishirini na tano. 26 Kulikuwa na ngazi saba za kupandia huko,
pamoja na baraza yake mkabala nazo. Ilikuwa na nakshi za miti ya mitende kwenye
kuta zilizogawanya vyumba kila upande. 27 Ukumbi wa ndani pia ulikuwa na lango
lililoelekea kusini. Naye akapima kutoka lango hili mpaka kwenye lango la nje
upande wa kusini; ilikuwa dhiraa mia moja.

Malango Ya Kuelekea Ukumbi Wa Ndani

28 Kisha akanileta mpaka ukumbi wa ndani kwa kupitia lango la kusini, naye
akapima lango la kusini, ambalo lilikuwa na vipimo sawa na yale mengine.
29 Vyumba vyake, kuta zilizogawanya vyumba na ukumbi wake zilikuwa na vipimo
sawasawa na zile nyingine. Hilo lango na baraza yake vilikuwa na madirisha pande
zote. Navyo vilikuwa na urefu wa dhiraa hamsini na upana wa dhiraa ishirini na
tano. 30 (Baraza za malango zilizozunguka ukumbi wa ndani zilikuwa na upana wa
dhiraa ishirini na tano na kina cha dhiraa tano.) 31 Baraza yake ilielekeana na ukumbi
wa nje, miimo yake ilinakshiwa miti ya mitende, kulikuwa na ngazi nane za kupandia
huko.

32 Kisha akanileta mpaka kwenye ukumbi wa ndani ulioko upande wa mashariki,
naye akalipima lango hilo, lilikuwa na vipimo vilivyo sawasawa na yale mengine.
33 Vyumba vyake, kuta zake na baraza yake vilikuwa na vipimo vilivyo sawa na
vile vingine. Lile lango pamoja na baraza yake vilikuwa na madirisha pande zote.
Urefu wake ulikuwa dhiraa hamsini na upana wake dhiraa ishirini na tano. 34 Baraza
yake ilielekea ukumbi wa nje, miimo yake ilinakshiwa miti ya mitende pande zote.
Kulikuwa na ngazi nane za kupandia huko.

35 Kisha akanileta mpaka kwenye lango la kaskazini na kulipima. Lilikuwa na
vipimo sawa na yale mengine, 36 kama vile ilivyokuwa kwa vyumba, kuta zake na
baraza yake, tena kulikuwa na madirisha pande zote. Ilikuwa na urefu wa dhiraa
hamsini na upana wake dhiraa ishirini na tano. 37 Baraza yake ilielekeana na ukumbi
wa nje, miimo yake ilinakshiwa miti ya mitende pande zote, kulikuwa na ngazi nane
za kupandia huko.

Vyumba Vya Kutayarishia Dhabihu

38 Kulikuwa na chumba na mlango karibu na baraza katika kila njia ya ndani ya
lango ambamo sadaka za kuteketezwa zilioshwa. 39 Kwenye baraza ya lile lango
kulikuwepo meza mbili kila upande, ambako sadaka za kuteketezwa, sadaka za
dhambi na sadaka za hatia zilichinjiwa. 40 Karibu na ukuta wa nje wa baraza ya
lile lango karibu na ngazi kwenye ingilio kuelekea kaskazini kulikuwa na meza mbili,
nako upande mwingine wa ngazi kulikuwepo na meza mbili. 41 Kwa hiyo kulikuwa na
meza nne upande mmoja wa lango na nyingine nne upande mwingine, zote zilikuwa
meza nane, ambapo dhabihu zilichinjiwa. 42 Pia kulikuwa na meza nne za mawe
yaliyochongwa kwa ajili ya sadaka za kuteketezwa, kila meza ilikuwa na urefu wa
dhiraa moja na nusu,† upana wake dhiraa moja na nusu na kimo cha dhiraa moja. Juu
ya meza hizo viliwekwa vyombo vya kuchinjia sadaka za kuteketezwa na dhabihu
nyingine mbalimbali. 43 Kulikuwa na kulabu, urefu wake nyanda nne,‡ zilikuwa
zimeshikizwa ukutani pande zote. Meza zilikuwa kwa ajili ya nyama za sadaka.

Vyumba Kwa Ajili Ya Makuhani

44 Nje ya lango la ndani, kwenye ukumbi wa ndani, kulikuwa na vyumba viwili,
kimoja upande wa lango la kaskazini nacho kilielekea kusini, kingine upande wa
lango la kusini nacho kilielekea kaskazini. 45 Akaniambia, "Chumba kinachoelekea

† **40:42** Dhiraa 1.5 ni sawa na sentimita 67.5. ‡ **40:43** Nyanda 4 ni sawa na sentimita 8.

upande wa kusini ni kwa ajili ya makuhani ambao wana usimamizi wa hekaluni,
46 nacho chumba kinachoelekea upande wa kaskazini ni kwa ajili ya makuhani wenye
usimamizi wa madhabahuni. Hawa ni wana wa Sadoki, ambao ndio Walawi pekee
wanaoweza kumkaribia BWANA ili kuhudumu mbele zake."
47 Ndipo alipopima ukumbi: nao ulikuwa mraba wa dhiraa mia moja urefu na
upana. Madhabahu yalikuwa mbele ya Hekalu.

Hekalu

48 Akanileta mpaka kwenye baraza ya Hekalu naye akaipima miimo ya hiyo baraza,
nayo ilikuwa na upana wa dhiraa tatu§ kila upande. Upana wa ingilio ulikuwa dhiraa
kumi na nne* na kuta zake zilikuwa na upana wa dhiraa tatu kila upande. 49 Baraza
ilikuwa na dhiraa ishirini kwenda juu na dhiraa kumi na mbili† kuanzia mbele hadi
nyuma. Kulikuwa na ngazi kumi za kupandia huko, pia kulikuwa na nguzo kwa kila
upande wa miimo.

41

1 Kisha yule mtu akanileta katika sehemu ya nje ya patakatifu, naye akaipima
miimo; upana wake ulikuwa dhiraa sita* kila upande. 2 Ingilio lilikuwa la upana wa
dhiraa kumi na kuta zilizojitokeza kila upande zilikuwa na upana wa dhiraa tano.
Pia akapima sehemu ya nje ya patakatifu, nayo ilikuwa na urefu wa dhiraa arobaini†
na upana wa dhiraa ishirini.
3 Kisha akaingia sehemu takatifu ndani ya Hekalu na kupima miimo ya ingilio,
kila mmoja ulikuwa na upana wa dhiraa mbili. Ingilio lilikuwa na upana wa dhiraa
sita, na kuta zilizotokeza kila upande zilikuwa na upana wa dhiraa saba.‡ 4 Naye
akapima urefu wa sehemu takatifu ndani, nao ulikuwa dhiraa ishirini, na upana
wake ulikuwa dhiraa ishirini hadi mwisho wa sehemu ya nje ya sehemu takatifu.
Akaniambia, "Hapa ndipo Patakatifu pa Patakatifu."
5 Kisha akapima ukuta wa Hekalu, nao ulikuwa na unene wa dhiraa sita, na
kila chumba cha pembeni kuzunguka Hekalu kilikuwa na upana wa dhiraa nne.
6 Vyumba vya pembeni vilikuwa na ghorofa tatu, kimoja juu ya kingine, kila ghorofa
ilikuwa na vyumba thelathini. Kulikuwa na boriti katika ukuta wote wa Hekalu
ili kuimarisha vyumba vya pembeni, kwa hiyo boriti hizo hazikushikamanishwa
kwenye ukuta wa Hekalu. 7 Vyumba vya pembeni vilivyozunguka Hekalu vilizidi
kupanuka kulingana na sakafu zilivyokwenda juu. Ujenzi uliozunguka Hekalu
ulijengwa kukwea juu, kwa hiyo vyumba vilipanuka kwa kadiri ya kila kimoja
kilivyokwenda juu. Ngazi za kupandia zilianzia sakafu ya chini hadi sakafu ya juu
kabisa kwa kupitia sakafu ya kati.
8 Nikaona pia kuwa Hekalu lilikuwa na kitako kilichoinuliwa pande zote, huu
ulikuwa ndio msingi wa vile vyumba vya pembeni ambao ulikuwa na urefu wa
ule ufito mmoja wa kupimia, yaani, dhiraa ndefu sita. 9 Ukuta wa nje wa vyumba
vya pembeni ulikuwa na unene wa dhiraa tano. Eneo la wazi katikati ya vyumba
vya pembeni vya Hekalu 10 na vyumba vya makuhani lilikuwa na upana wa dhiraa
ishirini kuzunguka Hekalu pande zote. 11 Kulikuwa na maingilio kwenye vyumba
vya pembeni kutokea eneo lililo wazi, moja upande wa kaskazini na lingine upande
wa kusini, nao msingi uliounganisha lile eneo la wazi ulikuwa na upana wa dhiraa
tano ukilizunguka lote.

§ **40:48** Dhiraa 3 ni sawa na mita 1.35. * **40:48** Dhiraa 14 ni sawa na mita 6.3. † **40:49** Dhiraa 12 ni sawa na mita 5.4. * **41:1** Dhiraa 6 ni sawa na mita 2.7. † **41:2** Dhiraa 40 ni sawa na mita 18. ‡ **41:3** Dhiraa 7 ni sawa na mita 3.15.

[12] Jengo lililoelekeana na ua wa Hekalu upande wa magharibi lilikuwa na upana wa dhiraa sabini. Ukuta wa jengo hilo ulikuwa na unene wa dhiraa tano, kulizunguka lote, urefu ulikuwa wa dhiraa tisini.§
[13] Kisha akapima Hekalu, lilikuwa na urefu wa dhiraa mia moja na ua wa Hekalu
na jengo pamoja na kuta zake vilikuwa na urefu wa dhiraa mia moja pia. [14] Upana
wa ua wa Hekalu upande wa mashariki, pamoja na upande wa mbele wa Hekalu ulikuwa dhiraa mia moja.
[15] Kisha akapima urefu wa jengo linaloelekeana na ua upande wa nyuma wa Hekalu, pamoja na vyumba vyake kila upande, ilikuwa dhiraa mia moja.
Sehemu takatifu ya nje, sehemu takatifu ya ndani, pamoja na baraza inayoelekeana
na ukumbi, [16] pamoja na vizingiti, madirisha membamba na vyumba vyote vitatu,
kila kimoja pamoja na kizingiti vilifunikwa kwa mbao. Sakafu, ukuta mpaka kwenye
madirisha na madirisha yenyewe vilifunikwa kwa mbao. [17] Katika nafasi iliyokuwa
juu ya upande wa nje wa ingilio la sehemu takatifu ya ndani, na katika kuta zilizozunguka sehemu takatifu ya ndani na sehemu takatifu ya nje, kwa nafasi zilizo
sawa, [18] kulinakshiwa makerubi na miti ya mitende. Miti ya mitende ilikuwa kati
ya kerubi na kerubi. Kila kerubi alikuwa na nyuso mbili: [19] upande mmoja uso wa
mwanadamu kuelekea mti wa mtende na upande mwingine uso wa simba ukielekea
mti mwingine wa mtende. Ilinakshiwa kuzunguka Hekalu lote. [20] Kuanzia sakafu
mpaka eneo lililo juu ya ingilio, palinakshiwa makerubi na miti ya mitende pamoja na kwenye ukuta wa nje wa patakatifu.
[21] Mahali patakatifu pa nje palikuwa na miimo ya mlango uliokuwa mraba na ule uliokuwa katika Patakatifu Pa Patakatifu ulikuwa unafanana na huo mwingine.
[22] Kulikuwa na madhabahu ya mbao kimo chake dhiraa tatu na ilikuwa dhiraa mbili
mraba pande zote, tako lake na pande zake zilikuwa za mbao. Yule mtu akaniambia,
"Hii ni meza ambayo iko mbele za Bwana." [23] Mahali patakatifu pa nje na Patakatifu
Pa Patakatifu zilikuwa na milango miwili. [24] Kila mlango ulikuwa na vipande viwili,
vipande viwili vilivyoshikwa na bawaba vyenye kufunguka kwa kila mlango. [25] Juu
ya hiyo milango ya Patakatifu palinakshiwa makerubi na miti ya mitende kama yale
yaliyonakshiwa kwenye kuta, na kulikuwa na ubao ulioning'inia mbele ya baraza
kwa nje. [26] Katika kuta za pembeni za ukumbi kulikuwa na madirisha membamba yaliyonakshiwa miti ya mitende kila upande. Vyumba vya pembeni vya Hekalu pia vilikuwa vimefunikwa kwa mbao.

42

Vyumba Vya Makuhani

[1] Ndipo yule mtu akaniongoza kuelekea kaskazini mpaka kwenye ua wa nje na kunileta mpaka kwenye vyumba vinavyoelekeana na ua wa Hekalu na kuelekeana na
ukuta wa nje upande wa kaskazini. [2] Jengo ambalo mlango wake ulielekea kaskazini
lilikuwa na urefu wa dhiraa mia moja na upana wa dhiraa hamsini. [3] Mbele ya zile
dhiraa ishirini za ule ua wa ndani unaoelekeana na ile njia ya ua wa nje, kuliinuka
vyumba virefu kimoja baada ya kingine vya ghorofa tatu. [4] Mbele ya hivi vyumba
kulikuwa na njia ya ndani yenye upana wa dhiraa kumi na urefu wa dhiraa mia
moja. Milango yake ilikuwa upande wa kaskazini. [5] Basi vyumba vya juu vilikuwa
vyembamba zaidi, kwa kuwa ujia* ulichukua nafasi zaidi ndani yake kuliko katika
vyumba vya sakafu ya chini na vya katikati ya jengo. [6] Vyumba katika ghorofa ya
tatu havikuwa na nguzo, kama kumbi zilivyokuwa nazo, kwa hiyo eneo la sakafu ya
vyumba vya juu lilikuwa ni dogo kuliko la sakafu ya chini na ya kati. [7] Kulikuwa na

§ **41:12** Dhiraa 90 ni sawa na mita 40.5. * **42:5** Ujia ina maana ya njia ndani ya nyumba.

ukuta wa nje uliokuwa sambamba na vile vyumba na ukumbi wa nje, ulitokeza urefu
wa dhiraa hamsini. 8 Wakati safu ya vyumba katika ua wa nje vilikuwa na urefu wa
dhiraa hamsini, vile vyumba vilivyokuwa karibu zaidi na Hekalu vilikuwa na urefu
wa dhiraa mia moja. 9 Vyumba vya chini vilikuwa na ingilio upande wa mashariki
unapoingia kutoka ukumbi wa nje.

10 Upande wa kusini kufuata urefu wa ukuta wa ukumbi wa nje, unaopakana na
ukumbi wa Hekalu na kuelekeana na ukuta wa nje, kulikuwa na vyumba 11 vyenye
ujia unayopita mbele yake. Hivi vilifanana na vile vyumba vya upande wa kaskazini,
vilikuwa na urefu na upana ulio sawa, mahali pa kutokea na vipimo vyake vilikuwa
sawa. Kama ilivyokuwa milango ya upande wa kaskazini, 12 ndivyo ilivyokuwa
milango ya vyumba vya upande wa kusini. Kulikuwa na ingilio kuanzia mwanzo
wa njia ambao ulikuwa sambamba na ukuta wa pili uliokuwa upande wa mashariki,
ambako ndiko kwa kuingia vyumbani.

13 Kisha akaniambia, "Vyumba vya upande wa kaskazini na vya upande wa kusini
ambavyo vinaelekeana na ukumbi wa Hekalu ni vyumba vya makuhani, mahali
ambapo wale makuhani ambao humkaribia Bwana watakula zile sadaka takatifu
sana. Huko ndiko watakakoweka zile sadaka takatifu sana, yaani, sadaka za nafaka,
sadaka za dhambi na sadaka za hatia, kwa kuwa mahali ni patakatifu. 14 Mara
makuhani waingiapo mahali patakatifu, hawaruhusiwi kwenda kwenye ukumbi wa
nje mpaka wayaache mavazi ambayo walivaa wakiwa wanahudumu, kwa kuwa hayo
mavazi ni matakatifu. Inawapasa kuvaa mavazi mengine kabla hawajakaribia eneo
lililo wazi kwa ajili ya watu."

15 Alipomaliza kupima vile vilivyokuwa katika eneo la ndani la Hekalu, akanitoa nje
kupitia lango la upande wa mashariki na kupima eneo lote linalozunguka: 16 Akapima
upande wa mashariki kwa ule ufito wa kupimia, nao ulikuwa dhiraa 500† 17 Akapima
upande wa kaskazini, nao ulikuwa dhiraa 500 kwa ufito ule wa kupimia. 18 Tena
akapima upande wa kusini, nao ulikuwa dhiraa 500 kwa ufito ule wa kupimia.
19 Kisha akageukia upande wa magharibi na kuupima, ulikuwa dhiraa 500 kwa ufito
ule wa kupimia. 20 Hivyo akapima eneo katika pande zote nne. Lilikuwa na ukuta
kulizunguka wenye urefu wa dhiraa 500 na upana wa dhiraa 500, uliotenganisha
mahali Patakatifu na eneo la watu wote.

43

Utukufu Warudi Hekaluni

1 Kisha yule mtu akanileta kwenye lango linaloelekea upande wa mashariki,
2 nami nikaona utukufu wa Mungu wa Israeli ukija kutoka upande wa mashariki.
Sauti yake ilikuwa kama ya ngurumo ya maji yaendayo kasi, nayo nchi ikang'aa
kwa utukufu wake. 3 Maono niliyoyaona yalikuwa kama maono yale niliyokuwa
nimeyaona wakati Mungu alipokuja kuangamiza mji na kama maono niliyokuwa
nimeyaona kando ya Mto wa Kebari, nami nikaanguka kifudifudi. 4 Utukufu wa
Bwana ukaingia hekaluni kwa kupitia lango linaloelekea upande wa mashariki.
5 Kisha Roho akanichukua na kunileta katika ule ua wa ndani, nao utukufu wa Bwana
ulilijaza Hekalu.

6 Wakati yule mtu akiwa amesimama kando yangu, nilisikia mtu mmoja akisema
nami kutoka ndani ya Hekalu. 7 Akasema, "Mwanadamu, hapa ni mahali pa
kiti changu cha enzi na mahali pa kuweka nyayo za miguu yangu. Hapa
ndipo nitakapoishi miongoni mwa Waisraeli milele. Kamwe nyumba ya Israeli
hawatalinajisi tena Jina langu takatifu, yaani, wao wala wafalme wao, kwa ukahaba
wao na kwa sanamu zao zisizokuwa na uhai za wafalme wao katika mahali pao pa

† **42:16** Dhiraa 500 ni sawa na mita 225.

juu pa kuabudia miungu. 8 Walipoweka kizingiti chao karibu na kizingiti changu na
miimo yao ya milango karibu na miimo yangu, pakiwa na ukuta tu kati yangu na
wao, walilinajisi Jina langu takatifu kwa matendo yao ya machukizo. Kwa sababu
hiyo niliwaangamiza kwa hasira yangu. 9 Basi sasa na waweke mbali nami ukahaba
wao na sanamu za wafalme wao zisizo na uhai, nami nitakaa miongoni mwao milele.
10 "Mwanadamu, elezea hilo Hekalu kwa watu wa Israeli, ili wapate kuona aibu kwa
ajili ya dhambi zao. Wao na wapime hicho kielelezo. 11 Wakishaona aibu kwa ajili
ya yale yote waliyotenda, wafahamishe kielelezo cha hilo Hekalu, yaani mpangilio
wake, maingilio yake ya kutoka na kuingia, kielelezo chake chote, na masharti yake
yote na sheria zake zote. Yaandike haya mbele yao ili wapate kuwa waaminifu kwa
hicho kielelezo chake na kufuata masharti yake yote.
12 "Hii ndiyo sheria ya Hekalu: Eneo lote linalozunguka Hekalu juu ya mlima
litakuwa takatifu kuliko yote. Hii ndiyo sheria ya Hekalu.

Madhabahu

13 "Hivi ndivyo vipimo vya madhabahu kwa dhiraa ndefu, yaani, dhiraa moja na
nyanda nne:[*] Tako lake liwe na kina cha hiyo dhiraa moja na upana wa hiyo dhiraa
moja, ikiwa na ukingo wa shibiri moja[†] kuizunguka pembeni. Hiki kitakuwa ndicho
kimo cha madhabahu: 14 Kimo cha msingi kuanzia usawa wa ardhi mpaka kwenye
mfereji sehemu ya chini kimo chake ni dhiraa mbili na upana wake ni dhiraa moja na
kuanzia kwenye ukingo mdogo hadi kwenye ukingo mpana kimo chake ni dhiraa nne
na upana wake ni dhiraa moja. 15 Pale pawashwapo moto madhabahuni kimo chake
kitakuwa dhiraa nne, na pembe nne zinazoelekeza juu kutoka pale pawashwapo
moto. 16 Pale pawashwapo moto pa madhabahu ni mraba, urefu wake ni dhiraa
kumi na mbili[‡] na upana wa dhiraa kumi na mbili. 17 Pia sehemu ya juu ni mraba,
urefu wake dhiraa kumi na nne na upana wa dhiraa kumi na nne, ikiwa na ukingo wa
nusu dhiraa na mfereji kuizunguka madhabahu. Ngazi za kupandia madhabahuni
zitaelekea upande wa mashariki."
18 Kisha akaniambia, "Mwanadamu, hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Haya
ndiyo yatakayokuwa masharti ya kutoa dhabihu za kuteketezwa na kunyunyiza
damu juu ya madhabahu itakapokuwa imejengwa. 19 Utatoa fahali mchanga kuwa
sadaka ya dhambi kwa makuhani, ambao ni Walawi, wa jamaa ya Sadoki, ndio
watakaonikaribia kuhudumu mbele zangu, asema Bwana Mwenyezi. 20 Itakupasa
kuchukua baadhi ya hiyo damu ya mnyama huyo na kuiweka juu ya hizo pembe
nne za madhabahu na juu ya ncha zake nne za sehemu ya juu kuzunguka ukingo
wote, ili kuitakasa madhabahu na kufanya upatanisho kwa ajili yake. 21 Itakupasa
kumchukua huyo fahali mchanga kwa ajili ya sadaka ya dhambi na kumteketeza
mahali palipoagizwa katika eneo la Hekalu nje ya mahali Patakatifu.
22 "Siku ya pili yake utamtoa beberu asiye na dosari kwa ajili ya sadaka ya dhambi,
nayo madhabahu itatakaswa kama ilivyotakaswa kwa yule fahali. 23 Utakapokuwa
umemaliza kazi ya kuitakasa, utamtoa fahali mchanga pamoja na kondoo dume
toka kwenye kundi, wote wawe hawana dosari. 24 Utawatoa mbele za Bwana, nao
makuhani watanyunyizia chumvi juu yao na kuwatoa kuwa sadaka ya kuteketezwa
kwa Bwana.
25 "Kwa siku saba itakupasa kutoa beberu kila siku kwa ajili ya sadaka ya dhambi,
pia itakupasa kutoa fahali mchanga na kondoo dume kutoka zizini, wote wawe
hawana dosari. 26 Kwa siku saba itawapasa kufanya upatanisho kwa ajili ya
madhabahu na kuitakasa na hivyo ndivyo watakavyoiweka wakfu. 27 Mwishoni mwa
hizi siku saba, kuanzia siku ya nane na kuendelea, itawapasa makuhani kutoa sadaka

[*] **43:13** Dhiraa 1 na nyanda 4 ni sawa na sentimita 53. [†] **43:13** Shibiri 1 ni sawa na sentimita 22.5. [‡] **43:16** Dhiraa 12 ni sawa na mita 5.4.

zenu za kuteketezwa na sadaka za amani juu ya madhabahu. Kisha nitawakubali ninyi, asema BWANA Mwenyezi."

44

Mkuu, Walawi, Makuhani

1 Ndipo yule mtu akanirudisha mpaka kwenye lango la nje la mahali Patakatifu, lile
linaloelekea upande wa mashariki, nalo lilikuwa limefungwa. 2 BWANA akaniambia,
"Lango hili litabaki limefungwa. Haliruhusiwi kufunguliwa, wala hakuna mtu yeyote anayeruhusiwa kuingilia kwenye lango hili. Litabaki limefungwa kwa sababu BWANA,
Mungu wa Israeli, ameingia kwa kupitia lango hili. 3 Yeye aliye mkuu peke yake ndiye
anayeweza kukaa penye njia ya hilo lango na kula chakula mbele za BWANA. Itampasa aingie kwa njia hiyo ya lango la ukumbini na kutokea njia iyo hiyo."

4 Kisha yule mtu akanileta kwa njia ya lango la kaskazini mpaka mbele ya Hekalu.
Nikatazama nami nikauona utukufu wa BWANA ukilijaza Hekalu la BWANA, nami nikaanguka kifudifudi.

5 BWANA akaniambia, "Mwanadamu, angalia kwa uangalifu, usikilize kwa bidii
na uzingatie kila kitu ninachokuambia kuhusu masharti yote yanayohusu Hekalu la BWANA. Uwe mwangalifu kuhusu wale wanaoruhusiwa hekaluni na wale
wasioruhusiwa kuingia mahali patakatifu. 6 Iambie nyumba ya kuasi ya Israeli,
'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Matendo yenu ya machukizo yatosha, ee
nyumba ya Israeli! 7 Zaidi ya matendo yenu yote ya machukizo, mmewaleta wageni
wasiotahiriwa mioyo na miili katika patakatifu pangu, mkilinajisi Hekalu langu, huku mkinitolea chakula, mafuta ya wanyama na damu, nanyi mmevunja Agano langu.
8 Badala ya kutimiza wajibu wenu kuhusiana na vitu vyangu vitakatifu, mmeweka
watu wengine kuwa viongozi katika patakatifu pangu. 9 Hili ndilo BWANA Mwenyezi
asemalo: Hakuna mgeni asiyetahiriwa moyo na mwilini anayeruhusiwa kuingia patakatifu pangu, wala hata wageni wanaoishi miongoni mwa Waisraeli.

10 " 'Walawi walioniacha wakati Waisraeli walipopotoka wakatoka kwangu na
kutangatanga kwa kufuata sanamu zao, watachukua adhabu ya dhambi zao.
11 Wanaweza wakatumika katika mahali patakatifu pangu, wakiwa na uangalizi wa
malango ya Hekalu, nao watachinja sadaka za kuteketezwa na dhabihu kwa ajili
ya watu na kusimama mbele ya watu ili kuwahudumia. 12 Lakini kwa sababu
waliwatumikia watu mbele ya sanamu zao na kuifanya nyumba ya Israeli ianguke kwenye dhambi, kwa hiyo nimeapa kwa mkono ulioinuliwa kwamba ni lazima
wachukue matokeo ya dhambi yao, asema BWANA Mwenyezi. 13 Hawaruhusiwi
kukaribia ili kunitumikia kama makuhani wala kukaribia chochote changu kilicho kitakatifu au sadaka iliyo takatifu kupita zote, bali watachukua aibu ya matendo yao
ya kuchukiza. 14 Lakini nitawaweka katika uangalizi wa Hekalu na kazi zote zile
zinazotakiwa kufanyika ndani yake.

15 " 'Lakini makuhani, ambao ni Walawi na wazao wa Sadoki, ambao walitimiza
wajibu wao kwa uaminifu katika patakatifu pangu wakati Waisraeli walipopotoka, watakaribia ili kutumika mbele zangu. Itawapasa wasimame mbele zangu ili kutoa
dhabihu za mafuta ya wanyama na damu, asema BWANA Mwenyezi. 16 Wao peke
yao ndio wenye ruhusa ya kuingia mahali patakatifu pangu. Wao peke yao ndio watakaokaribia meza yangu ili kuhudumu mbele zangu na kufanya utumishi wangu.

17 " 'Watakapoingia kwenye malango ya ukumbi wa ndani, watavaa nguo za kitani
safi, hawaruhusiwi kamwe kuvaa mavazi ya sufu wakati wanapokuwa wakihudumu
kwenye malango ya ukumbi wa ndani wala ndani ya Hekalu. 18 Watavaa vilemba
vya kitani safi vichwani mwao na nguo za ndani za kitani safi viunoni mwao.
Hawatavaa chochote kitakachowafanya kutoa jasho. 19 Watakapotoka ili kuingia

katika ukumbi wa nje mahali watu walipo, watavua nguo walizokuwa wakihudumu
nazo na wataziacha katika vyumba vitakatifu nao watavaa nguo nyingine, ili kwamba
wasije wakaambukiza watu utakatifu kwa njia ya mavazi yao.
20 " 'Hawatanyoa nywele za vichwa vyao wala kuziacha ziwe ndefu, bali watazipun-
guza. 21 Kuhani yeyote asinywe mvinyo aingiapo katika ukumbi wa ndani. 22 Wasioe
wanawake wajane wala walioachika, inawapasa kuoa wanawake bikira wenye
heshima wa Israeli au wajane wa makuhani. 23 Watawafundisha watu wangu tofauti
kati ya vitu vitakatifu na vitu vya kawaida na kuwaonyesha jinsi ya kupambanua
kati ya vitu najisi na vitu safi.
24 " 'Katika magombano yoyote, makuhani watatumika kama mahakimu na
kuamua hilo jambo kufuatana na sheria zangu. Watazishika sheria zangu na maagizo
yangu katika sikukuu zangu zote zilizoamriwa, nao watatakasa Sabato zangu.
25 " 'Kuhani asijitie unajisi kwa kukaribia maiti, lakini, kama mtu aliyekufa alikuwa
baba yake au mama yake, mwana au binti yake, ndugu yake au dada ambaye
hajaolewa, basi aweza kujitia unajisi kwa hao. 26 Baada ya kujitakasa, atakaa hali
hiyo kwa muda wa siku saba. 27 Siku atakapoingia katika ukumbi wa ndani wa
mahali patakatifu ili kuhudumu, atatoa sadaka ya dhambi kwa ajili yake mwenyewe,
asema Bwana Mwenyezi.
28 " 'Mimi nitakuwa ndio urithi pekee walio nao makuhani katika Israeli. Msiwape
wao milki, mimi nitakuwa milki yao. 29 Wao watakula sadaka za nafaka, sadaka
za dhambi na sadaka za hatia na kila kitu kitakachotolewa kwa Bwana katika
Israeli kitakuwa chao. 30 Yote yaliyo bora ya malimbuko ya vitu vyote na matoleo
yenu maalum vitakuwa vya makuhani. Inawapasa kuwapa malimbuko ya kwanza
ya unga wenu ili kwamba baraka ipate kuwa katika nyumba zenu. 31 Makuhani
hawaruhusiwi kula chochote, ikiwa ni ndege au mnyama, aliyekutwa akiwa amekufa
au aliyeraruliwa na wanyama pori.

45

Mgawanyo Wa Nchi

1 " 'Mtakapogawa nchi kuwa urithi, mtaitoa sehemu ya nchi kwa Bwana kuwa
eneo takatifu, urefu wake dhiraa 25,000,* upana wake dhiraa 20,000† eneo hili
lote litakuwa takatifu. 2 Katika hiyo, itakuwepo sehemu mraba ambayo ni mahali
patakatifu kila upande dhiraa 500 ikiwa imezungukwa na eneo la wazi lenye upana
wa dhiraa hamsini. 3 Katika eneo takatifu, pima sehemu yenye urefu wa dhiraa
25,000 na upana wa dhiraa 10,000.‡ Ndani ya hilo eneo kutakuwa mahali patakatifu,
Patakatifu pa Patakatifu. 4 Itakuwa sehemu takatifu ya nchi kwa ajili ya makuhani,
wale wanaohudumu ndani ya mahali patakatifu na ambao hukaribia ili kuhudumu
mbele za Bwana. Patakuwa mahali pa nyumba zao pamoja na sehemu kwa ajili
ya mahali patakatifu. 5 Eneo la urefu wa dhiraa 25,000 na upana wa dhiraa 10,000
litakuwa la Walawi wale wanaotumika hekaluni, kama milki yao kwa ajili ya miji ya
kuishi.
6 " 'Utatoa mji kama mali yao wenye upana wa dhiraa 5,000§ na urefu wa dhiraa
25,000, karibu na sehemu takatifu, itakuwa mali ya nyumba yote ya Israeli.
7 " 'Mkuu anayetawala atakuwa na lile eneo linalopakana na lile eneo lililowekwa
wakfu upande huu na upande huu na eneo la mji. Eneo la mji litaenea upande wa
magharibi kuanzia upande wa magharibi na upande wa mashariki kuanzia upande
wa mashariki, likiendelea kwa urefu kutoka magharibi hadi mpaka wa mashariki

* **45:1** Dhiraa 25,000 ni sawa na kilomita 11.25. † **45:1** Dhiraa 20,000 ni sawa na kilomita 9. ‡ **45:3** Dhiraa 10,000 ni sawa na kilomita 4.5. § **45:6** Dhiraa 5,000 ni sawa na kilomita 2.25.

sambamba na mojawapo ya sehemu za makabila. 8 Nchi hii itakuwa milki yake katika
Israeli. Nao wakuu wangu hawataonea tena watu wangu bali watairuhusu nyumba
ya Israeli kuimiliki nchi kulingana na makabila yao.
9 " 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Yatosha, enyi wakuu wa Israeli! Acheni
mbali ukatili wenu na uonevu wenu mkafanye lile lililo haki na sawa. Acheni
kuwatoza watu wangu isivyo haki, asema BWANA Mwenyezi. 10 Tumieni mizani sahihi
na vipimo sahihi vya efa* na bathi.† 11 Efa na bathi viwe sawa, bathi iwe sehemu
ya kumi ya homeri na efa iwe sehemu ya kumi ya homeri, homeri itakuwa ndicho
kiwango cha kukubalika kwa vyote viwili. 12 Shekeli moja itakuwa gera ishirini.‡
Shekeli ishirini, jumlisha na shekeli ishirini na tano, jumlisha na shekeli kumi na
tano zitakuwa mina moja.§

Sadaka Na Siku Takatifu
(Kutoka 12:1-20; Walawi 23:33-43)

13 " 'Hili ndilo toleo maalum mtakalotoa: moja ya sita ya efa kutoka kila homeri
ya ngano na moja ya sita ya efa kutoka kila homeri ya shayiri. 14 Sehemu ya
mafuta iliyoamriwa, yaliyopimwa kwa bathi, ni sehemu ya kumi ya bathi kutoka
kila kori moja* (ambayo ina bathi kumi au homeri moja.) 15 Pia kondoo mmoja
atachukuliwa kutoka kwenye kila kundi la kondoo mia mbili kutoka kwenye malisho
yaliyonyeshewa vizuri ya Israeli. Hivi vitatumika kwa ajili ya sadaka ya nafaka,
sadaka ya kuteketezwa na sadaka za amani ili kufanya upatanisho kwa ajili ya
watu, asema BWANA Mwenyezi. 16 Watu wote wa nchi wataungana pamoja na
mkuu anayetawala Israeli ili kutoa hii sadaka maalum. 17 Huu utakuwa ndio wajibu
wa mkuu anayetawala kutoa sadaka ya kuteketezwa, sadaka ya nafaka na sadaka
ya kinywaji kwenye sikukuu, Mwezi Mwandamo na Sabato, kwenye sikukuu zote
zilizoamriwa za nyumba ya Israeli. Atatoa sadaka za dhambi, sadaka za nafaka,
sadaka za kuteketezwa na sadaka za amani ili kufanya upatanisho kwa ajili ya
nyumba ya Israeli.
18 " 'Hili ndilo BWANA Mwenyezi asemalo: Katika mwezi wa kwanza, siku ya
kwanza ya huo mwezi utamchukua fahali mchanga asiye na dosari na kutakasa
mahali patakatifu. 19 Kuhani itampasa achukue sehemu ya hiyo damu ya sadaka ya
dhambi na kuipaka kwenye miimo ya Hekalu, kwenye pembe nne za juu za ukingo
wa hayo madhabahu na juu ya miimo ya lango la ukumbi wa ndani. 20 Itakupasa
kufanya vivyo hivyo katika siku ya saba ya mwezi huo kwa ajili ya mtu yeyote ambaye
hutenda dhambi bila kukusudia au bila kujua, hivyo utafanya upatanisho kwa ajili
ya Hekalu.
21 " 'Katika mwezi wa kwanza siku ya kumi na nne utaadhimisha Pasaka. Sikukuu
itaendelea kwa siku saba, wakati huo wa hizo siku saba mtakula mikate isiyotiwa
chachu. 22 Katika siku hiyo mkuu anayetawala atatoa fahali kuwa sadaka ya dhambi
kwa ajili yake mwenyewe na kwa ajili ya watu wote wa nchi. 23 Kila siku wakati wa
hizo siku saba za sikukuu atatoa mafahali saba na kondoo dume saba wasio na dosari
kuwa sadaka ya kuteketezwa kwa BWANA na beberu kwa ajili ya sadaka ya dhambi.
24 Pia atatoa sadaka ya nafaka efa moja kwa kila fahali na efa moja kwa kila kondoo
dume, pamoja na hini moja† ya mafuta kwa kila efa.

---

* **45:10** Efa ni kipimo cha ujazo cha kupimia vitu vikavu ambacho ni sawa na omeri 10; efa 1 ni sawa na kilo 22. † **45:10** Bathi ni kipimo cha ujazo cha kupimia vitu vya humiminika ambacho ni sawa na 1/10 ya homeri; homeri 1 ni bathi 10 au efa 10. ‡ **45:12** Gera 20 ni sawa na shekeli 1. § **45:12** Mina 1 hapa ni sawa na shekeli 60; mina ya kawaida ilikuwa sawa na shekeli 50. * **45:14** Kori 1 ni sawa na bathi 10 au homeri 1. † **45:24** Hini ni kipimo cha kupimia vitu vya humiminika chenye ujazo wa 1/6 ya bathi, na ni sawa na lita 4.

25 “ ‘Wakati wa hizo siku saba za sikukuu, ambayo huanza katika mwezi wa saba
kwenye siku ya kumi na tano, mkuu anayetawala atatoa mahitaji yale yale kwa ajili
ya sadaka za dhambi, sadaka za kuteketezwa, sadaka za nafaka na mafuta.

46

Sheria Nyingine Mbalimbali

1 “ ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Lango la ukumbi wa ndani linaloelekea
upande wa mashariki litakuwa linafungwa kwa siku sita za juma, ila siku ya Sabato
na siku ya Mwezi Mwandamo litafunguliwa. 2 Mkuu anayetawala ataingia kupitia
baraza ya njia ya lango la ukumbi na kusimama karibu na nguzo ya lango. Makuhani
watatoa sadaka za mkuu anayetawala za kuteketezwa na sadaka za amani. Mkuu
anayetawala atasujudu kwenye kizingiti cha njia ya lango, kisha atatoka nje, lakini
lango halitafungwa mpaka jioni. 3 Siku za Sabato na za Mwezi mwandamo watu
wote wa nchi wataabudu mbele za Bwana penye lile ingilio la ile njia. 4 Sadaka
ya kuteketezwa aletazo mkuu anayetawala kwa Bwana siku ya Sabato itakuwa ni
wana-kondoo sita na kondoo dume mmoja, wote wasiwe na dosari. 5 Sadaka ya
nafaka inayotolewa pamoja na huyo kondoo dume itakuwa efa moja na sadaka ya
nafaka inayotolewa na hao wana-kondoo itakuwa kiasi apendacho mtu pamoja na
hini ya mafuta kwa kila efa. 6 Siku ya mwezi mwandamo atatoa fahali mchanga,
wana-kondoo sita na kondoo dume, wote wasiwe na dosari. 7 Atatoa kuwa sadaka
ya nafaka efa moja pamoja na fahali mmoja, efa moja na kondoo dume mmoja na
pamoja na wana-kondoo kama atakavyo kutoa, pamoja na hini ya mafuta kwa kila
efa. 8 Wakati mkuu anayetawala aingiapo, atapitia kwenye baraza ya njia ya lango,
naye atatoka nje kwa njia hiyo hiyo.

9 “ ‘Wakati watu wa nchi wanapokuja mbele za Bwana katika sikukuu zilizoamriwa,
yeyote aingiaye kwa lango la kaskazini kuabudu atatoka nje kwa lango la kusini na
yeyote aingiaye kwa lango la kusini atatoka nje kwa lango la kaskazini. Hakuna
mtu yeyote atakayerudi kwa kupitia lango lile aliloingilia, lakini kila mmoja atatoka
nje kwa lango linalokabili lile aliloingilia. 10 Mkuu anayetawala atakuwa miongoni
mwao, akiingia nao ndani wanapoingia, naye atatoka nao nje wanapotoka.

11 “ ‘Kwenye sikukuu na kwenye sikukuu zilizoamriwa, sadaka ya nafaka itakuwa
efa moja pamoja na fahali mmoja, efa moja pamoja na kondoo dume mmoja, pamoja
na idadi ya wana-kondoo kama mtu apendavyo kutoa, pamoja na hini ya mafuta kwa
kila efa. 12 Mkuu anayetawala anapotoa sadaka ya hiari kwa Bwana, ikiwa ni sadaka
ya kuteketezwa au sadaka ya amani, lango linaloelekea mashariki litafunguliwa kwa
ajili yake. Atatoa sadaka yake ya kuteketezwa au sadaka yake ya amani kama
afanyavyo katika siku ya Sabato. Kisha atatoka nje, naye akiisha kutoka nje, lango
litafungwa.

13 “ ‘Kila siku utamtoa mwana-kondoo wa mwaka mmoja asiyekuwa na dosari kwa
ajili ya sadaka ya kuteketezwa kwa Bwana, utaitoa kila siku asubuhi. 14 Pia kila siku
asubuhi pamoja na hiyo sadaka utatoa sadaka ya nafaka, ikiwa na sehemu ya sita ya
efa pamoja na theluthi moja ya hini* ya mafuta ya kuchanganya na ule unga. Utoaji
wa sadaka hii ya nafaka kwa Bwana ni amri ya daima. 15 Kwa hiyo mwana-kondoo
na sadaka ya nafaka na mafuta vitatolewa kila siku asubuhi kwa ajili ya sadaka ya
daima ya kuteketezwa.

16 “ ‘Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: Ikiwa mkuu atawalaye atatoa zawadi
kutoka kwenye urithi wake na kumpa mmoja wa wanawe, hiyo zawadi itakuwa
pia kwa wazao wake, itakuwa mali yao kwa urithi. 17 Hata hivyo, kama atatoa

---

* **46:14** Theluthi moja ya hini ni sawa na lita 1.3.

zawadi kutoka urithi wake na kumpa mmoja wa watumishi wake, mtumishi anaweza
kuiweka mpaka mwaka wa uhuru, kisha itarudishwa kwa mkuu anayetawala. Urithi
wake ni wa wanawe peke yao, ni mali yao. 18 Mkuu anayetawala hana ruhusa
kuchukua urithi wowote wa watu na kuwaondoa kwenye mali zao. Mkuu atawalaye
atawapa wanawe urithi wao, kutoka kwenye mali zake mwenyewe, ili kwamba
pasiwe na mtu wangu yeyote atakayetengwa na urithi wake.' "

19 Kisha mtu yule akanileta kwa kupitia kwenye ingilio lililokuwa kando ya
lango mpaka kwenye vyumba vitakatifu vinavyoelekea kaskazini, ambavyo ni vya
makuhani, naye akanionyesha mahali fulani upande wa mwisho wa magharibi.
20 Akaniambia, "Mahali hapa ndipo makuhani watakapotokosea sadaka ya hatia na
sadaka ya dhambi na kuoka sadaka ya nafaka, kuepuka kuzileta katika ukumbi wa
nje na kushirikisha utakatifu kwa watu."

21 Baada ya hapo akanileta kwenye ukumbi wa nje na kunizungusha kwenye pembe
zake nne, nami nikaona katika kila pembe ya huo ukumbi kulikuwa na ukumbi
mwingine. 22 Katika pembe nne za huo ukumbi wa nje kulikuwa na kumbi nyingine,
zenye urefu wa dhiraa arobaini na upana wake dhiraa thelathini, ambapo hizo kumbi
kwenye hizo pembe nne zilikuwa na vipimo vilivyo sawa. 23 Mzunguko wa ndani wa
hizo kumbi nne ulikuwa na ukingo wa jiwe, zikiwa na sehemu zilizojengwa kwa
ajili ya moto kuzunguka chini ya huo ukingo. 24 Akaniambia, "Hizi ndizo sehemu za
kupikia ambazo wale wanaohudumu kwenye Hekalu watatokosea dhabihu za watu."

47

Mto Kutoka Hekaluni

1 Yule mtu akanirudisha mpaka kwenye ingilio la Hekalu, nami nikaona maji
yakitoka chini ya kizingiti cha Hekalu yakitiririkia upande wa mashariki (kwa
maana upande wa mbele wa Hekalu ulielekea mashariki). Maji yalikuwa yakitoka
chini upande wa kusini wa Hekalu, kusini mwa madhabahu. 2 Ndipo akanitoa nje
kupitia lango la kaskazini na kunizungusha mpaka kwenye lango la nje linaloelekea
mashariki, nayo maji yalikuwa yakitiririka kutoka upande wa kusini.

3 Mtu yule alipokwenda upande wa mashariki akiwa na kamba ya kupimia
mkononi mwake, akapima dhiraa 1,000[*] kisha akanipitisha kwenye hayo maji
ambayo yalifika kwenye vifundo vya miguu. 4 Akapima dhiraa 1,000 nyingine na
kunipitisha kwenye hayo maji ambayo yalifika magotini. Akapima dhiraa nyingine
1,000 na kunipitisha kwenye hayo maji ambayo yalifika kiunoni. 5 Akapima tena
dhiraa 1,000 nyingine, lakini wakati huu yalikuwa mto ambao sikuweza kuvuka, kwa
kuwa maji yalikuwa na kina kirefu ambacho ni cha kuogelea, mto ambao hakuna mtu
yeyote ambaye angeweza kuvuka. 6 Akaniuliza, "Je, mwanadamu, unaona hili?"

Kisha akanirudisha mpaka kwenye ukingo wa huo mto. 7 Nilipofika pale, nikaona
idadi kubwa ya miti kila upande wa ule mto.

8 Akaniambia, "Haya maji yanatiririka kuelekea nchi ya mashariki na kushuka
mpaka Araba,[†] ambapo huingia Baharini. Yanapomwagikia kwenye hiyo Bahari,[‡]
maji yaliyoko humo huponywa na kuwa safi. 9 Popote mto huu uendapo kila kiumbe
hai kinachoyaparamia hayo maji kitaishi, nako kutakuwa na samaki wengi mno,
mara maji haya yafikapo huko. Maji hayo yatakuwa hai na kila kitu kitakachoishi
kule mto uendako. 10 Wavuvi watasimama kando ya bahari, kuanzia En-Gedi hadi
En-Eglaimu huko patakuwa mahali pa kutandaza nyavu za kuvulia samaki. Samaki
watakuwa wa aina nyingi, kama samaki wa Bahari Kuu[§] 11 Lakini madimbwi yake

---

[*] **47:3** Dhiraa 1,000 ni sawa na mita 450. [†] **47:8** Araba hapa ina maana ya Bonde la Yordani. [‡] **47:8** Bahari hapa ina maana ya Bahari ya Chumvi. [§] **47:10** Bahari Kuu hapa ina maana ya Bahari ya Mediterania.

na mabwawa yake hayatakuwa na maji yanayofaa kunywa, bali yatabakia kuwa maji
ya chumvi. 12 Miti ya matunda ya kila aina itaota kwenye kingo zote mbili za mto
huu. Majani yake hayatanyauka wala haitaacha kuwa na matunda katika matawi
yake. Kila mwezi kutakuwa na matunda, kwa sababu maji yatokayo patakatifu
yanaitiririkia. Matunda yake yatakuwa chakula na majani yake yatakuwa dawa."

Mipaka Mipya Ya Nchi

13 Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo: "Hii ndiyo mipaka ambayo kwayo
mtagawanya hiyo nchi kuwa urithi miongoni mwa hayo makabila kumi na mawili
ya Israeli, pamoja na mafungu mawili ya Yosefu. 14 Mtagawa kwa usawa miongoni
mwao. Kwa sababu niliapa kwa mkono ulioinuliwa kuwapa baba zenu, nchi hii
itakuwa urithi wenu.

15 "Huu ndio utakuwa mpaka wa hiyo nchi:

"Upande wa kaskazini utaanzia Bahari Kuu kwa njia ya Hethloni kupitia Lebo-
Hamathi hadi maingilio ya Sedadi. 16 Berotha na Sibraimu (ambao uko kwenye
mpaka kati ya Dameski na Hamathi), hadi kufikia Haser-Hatikoni, ambao uko
katika mpaka wa Haurani. 17 Hivyo mpaka utaendelea kuanzia Baharini hadi
Hasar-Enoni, ukiambaa na mpaka wa kaskazini wa Dameski, pamoja na mpaka
wa Hamathi upande wa kaskazini. Huu utakuwa ndio mpaka wa kaskazini.

18 Upande wa mashariki mpaka utapita kati ya Haurani na Dameski, kuambaa
Yordani na kati ya Gileadi na nchi ya Israeli, hadi bahari ya mashariki* na kufika
Tamari. Huu utakuwa ndio mpaka wa mashariki.

19 Upande wa kusini utaanzia Tamari hadi kufikia maji ya Meriba-Kadeshi, kisha
utaambaa na Kijito cha Misri hadi Bahari Kuu. Huu utakuwa ndio mpaka wa
kusini.

20 Upande wa magharibi, Bahari Kuu itakuwa ndio mpaka hadi kwenye sehemu
mkabala na Lebo-Hamathi. Huu utakuwa ndio mpaka wa magharibi.

21 "Mtagawanya nchi hii miongoni mwenu kufuatana na makabila ya Israeli.
22 Mtaigawanya kuwa urithi kwa ajili yenu na kwa ajili ya wageni wanaoishi
miongoni mwenu na ambao wana watoto. Wao watakuwa kwenu kama wenyeji
wazawa wa Israeli, pamoja na ninyi watagawiwa urithi miongoni mwa makabila ya
Israeli. 23 Katika kabila lolote mgeni atakapoishi hapo ndipo mtakapompatia urithi
wake," asema Bwana Mwenyezi.

48

Mgawanyo Wa Nchi

1 "Haya ndiyo majina ya makabila na sehemu zao: Kwenye mpaka wa kaskazini,
Dani atakuwa na sehemu moja, mpaka huo utafuata barabara ya Hethloni hadi Lebo-
Hamathi, Hasar-Enani hata mpaka wa kaskazini wa Dameski karibu na Hamathi
utakuwa sehemu ya huo mpaka wake kuanzia upande wa mashariki hadi upande
wa magharibi.

2 "Asheri atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Dani kuanzia mashariki
hadi upande wa magharibi.

3 "Naftali atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Asheri kuanzia mashariki
hadi magharibi.

* **47:18** Bahari ya mashariki hapa ina maana ya Bahari ya Chumvi.

4 “Manase atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Naftali kuanzia
mashariki hadi magharibi.
5 “Efraimu atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Manase kuanzia
mashariki hadi magharibi.
6 “Reubeni atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Efraimu kuanzia
mashariki hadi magharibi.
7 “Yuda atakuwa na sehemu moja, itapakana na nchi ya Reubeni kuanzia mashariki
hadi magharibi.
8 “Kupakana na nchi ya Yuda kuanzia mashariki mpaka magharibi itakuwa ndiyo
sehemu utakayoitoa ili kuwa toleo maalum. Itakuwa na upana wa dhiraa 25,000[*] na
urefu wake kuanzia mashariki mpaka magharibi utakuwa ule ule wa sehemu moja
ya kabila, mahali patakatifu patakuwa katikati ya eneo hilo.
9 “Hiyo sehemu maalum mtakayotoa kwa Bwana itakuwa na urefu wa dhiraa
25,000 na upana wa dhiraa 10,000[†] 10 Hii itakuwa ni sehemu takatifu kwa ajili
ya makuhani. Itakuwa na urefu wa dhiraa 25,000 upande wa kaskazini, upana
wa dhiraa 10,000 upande wa magharibi, dhiraa 10,000 upande wa mashariki
na urefu wa dhiraa 25,000 upande wa kusini. Katikati yake patakuwa mahali
patakatifu pa Bwana. 11 Hii itakuwa kwa ajili ya makuhani waliowekwa wakfu,
Wasadoki, waliokuwa waaminifu katika kunitumikia nao hawakupotoka kama
Walawi walivyofanya wakati Waisraeli walipopotoka. 12 Itakuwa toleo maalum kwao
kutoka sehemu takatifu ya nchi, yaani, sehemu takatifu sana, inayopakana na nchi
ya Walawi.
13 “Kando ya nchi ya makuhani, Walawi watakuwa na mgawo wa urefu wa dhiraa
25,000 na upana wa dhiraa 10,000. Urefu wake utakuwa jumla dhiraa 25,000
na upana wa dhiraa 10,000. 14 Hawataruhusiwa kuuza wala kuibadilisha hata
mojawapo. Hii ndiyo sehemu nzuri ya nchi kuliko nyingine zote, hivyo haitakuwa
mikononi mwa watu wengine, kwa sababu ni takatifu kwa Bwana.
15 “Eneo linalobaki lenye upana wa dhiraa 5,000[‡] na urefu wa dhiraa 25,000,
litakuwa kwa ajili ya matumizi ya kawaida ya mji, kwa ajili ya ujenzi wa nyumba
na malisho. Mji utakuwa katikati yake 16 nao utakuwa na vipimo hivi: upande wa
kaskazini dhiraa 4,500,[§] upande wa kusini dhiraa 4,500, upande wa mashariki dhiraa
4,500 na upande wa magharibi dhiraa 4,500. 17 Sehemu ya malisho kwa ajili ya mji
itakuwa na eneo la dhiraa 250[*] upande wa kaskazini, dhiraa 250 upande wa kusini,
dhiraa 250 upande wa mashariki na dhiraa 250 upande wa magharibi. 18 Eneo
linalobaki, linalopakana na sehemu takatifu likiwa na urefu sawa nalo, litakuwa
dhiraa 10,000 upande wa mashariki na dhiraa 10,000 upande wa magharibi. Mazao
yake yatawapa watumishi wa mji chakula. 19 Watumishi wa mji wanaolima shamba
hili watatoka katika makabila yote ya Israeli. 20 Eneo lote la hiyo sehemu litakuwa
mraba, yaani, dhiraa 25,000 kila upande. Kama toleo maalum mtatenga sehemu
takatifu, pamoja na milki ya mji.
21 “Eneo linalobaki pande zote za eneo linalofanya sehemu takatifu na milki ya mji
litakuwa mali ya mkuu atawalaye. Eneo hili litaenea upande wa mashariki kuanzia
kwenye dhiraa 25,000 za sehemu takatifu hadi mpaka wa mashariki na kuelekea
upande wa magharibi kuanzia kwenye dhiraa 25,000 hadi mpaka wa magharibi.
Maeneo yote haya mawili yanayoenda sambamba na urefu wa sehemu za makabila
yatakuwa ya mkuu anayetawala, na sehemu ile takatifu pamoja na mahali patakatifu
pa Hekalu itakuwa katikati yake. 22 Kwa hiyo milki ya Walawi na milki ya mji

[*] **48:8** Dhiraa 25,000 ni sawa na kilomita 11.25. [†] **48:9** Dhiraa 10,000 ni sawa na kilomita 4.5. [‡] **48:15** Dhiraa 5,000 ni sawa na kilomita 2.25. [§] **48:16** Dhiraa 4,500 ni sawa na kilomita 2.025. [*] **48:17** Dhiraa 250 ni sawa na sentimita 112.5.

vitakuwa katikati ya eneo lile ambalo ni mali ya mkuu anayetawala. Eneo la mkuu anayetawala litakuwa kati ya mpaka wa Yuda na mpaka wa Benyamini.
23 “Kuhusu makabila yaliyobaki: Benyamini atakuwa na sehemu moja, itakayoanzia upande wa mashariki hadi upande wa magharibi.
24 “Simeoni atakuwa na sehemu moja, itakayopakana na nchi ya Benyamini kuanzia mashariki hadi magharibi.
25 “Isakari atakuwa na sehemu moja, itakayopakana na nchi ya Simeoni kuanzia mashariki hadi magharibi.
26 “Zabuloni atakuwa na sehemu moja, itakayopakana na nchi ya Isakari kuanzia mashariki hadi magharibi.
27 “Gadi atakuwa na sehemu moja, itakayopakana na nchi ya Zabuloni kuanzia mashariki hadi magharibi.
28 “Mpaka wa kusini wa Gadi utapita kusini kuanzia Tamari hadi maji ya Meriba-Kadeshi, kisha kupitia upande wa Kijito cha Misri hadi Bahari Kuu.†
29 “Hii ndiyo nchi mtakayogawanya kuwa urithi kwa makabila ya Israeli, nazo zitakuwa sehemu zao,” asema Bwana Mwenyezi.

Malango Ya Mji

30 “Haya yatakuwa ndiyo malango ya mji ya kutokea: Kuanzia upande wa kaskazini, ambayo urefu wake ni dhiraa 4,500, utakuwa na malango matatu,
31 malango hayo ya mji yatapewa majina ya makabila ya Israeli. Malango hayo matatu ya upande wa kaskazini moja litakuwa lango la Reubeni, lango la Yuda na lango la Lawi.
32 “Upande wa mashariki, wenye urefu wa dhiraa 4,500, utakuwa na malango matatu: lango la Yosefu, lango la Benyamini na lango la Dani.
33 “Upande wa kusini, wenye urefu wa dhiraa 4,500, utakuwa na malango matatu: lango la Simeoni, lango la Isakari na lango la Zabuloni.
34 “Upande wa magharibi, wenye urefu wa dhiraa 4,500, utakuwa na malango matatu: lango la Gadi, lango la Asheri na lango la Naftali.
35 “Urefu wote kuzunguka utakuwa dhiraa 18,000.‡
“Nalo jina la mji huo kuanzia wakati huo na kuendelea litakuwa:

Bwana yupo hapa.”

† **48:28** Bahari Kuu hapa ina maana ya Bahari ya Mediterania. ‡ **48:35** Dhiraa 18,000 ni sawa na kilomita 8.1.

Danieli

Mafunzo Ya Danieli Huko Babeli

[1] Katika mwaka wa tatu wa utawala wa Yehoyakimu mfalme wa Yuda, Nebukad-
neza mfalme wa Babeli alikuja akazingira Yerusalemu kwa jeshi. [2] Bwana akamtia
Yehoyakimu mfalme wa Yuda mkononi mwa Nebukadneza, pamoja na baadhi ya
vyombo kutoka Hekalu la Mungu. Hivi akavichukua hadi kwenye hekalu la mungu
wake huko Shinari, naye akaviweka nyumbani ya hazina ya mungu wake.

[3] Kisha mfalme akamwagiza Ashpenazi, mkuu wa maafisa wa mfalme, kumletea
baadhi ya Waisraeli kutoka jamaa ya mfalme na kutoka jamaa kuu, [4] vijana wanaume
wasio na dosari mwilini, wenye sura nzuri, wanaoonyesha kipaji katika kila aina
ya elimu, wenye ufahamu mzuri, wepesi kuelewa, na waliofuzu kuhudumu katika
jumba la kifalme. Alikuwa awafundishe lugha na maandiko ya Wakaldayo. [5] Mfalme
akawaagizia kiasi cha chakula na divai ya kila siku kutoka meza ya mfalme.
Walikuwa wafundishwe kwa miaka mitatu, na hatimaye waingie kwenye utumishi
wa mfalme.

[6] Baadhi ya hawa vijana walitoka Yuda: nao ni Danieli, Hanania, Mishaeli na
Azaria. [7] Mkuu wa maafisa akawapa majina mapya: Danieli akamwita Belteshaza,
Hanania akamwita Shadraki, Mishaeli akamwita Meshaki, na Azaria akamwita
Abednego.

[8] Lakini Danieli alikusudia kuwa hatajitia unajisi kwa chakula cha mfalme na divai,
naye akamwomba mkuu wa maafisa ruhusa ili asijinajisi kwa njia hii. [9] Basi Mungu
alikuwa amemfanya huyo mkuu wa maafisa kuonyesha upendeleo na huruma kwa
Danieli, [10] lakini huyo mkuu wa maafisa akamwambia Danieli, "Ninamwogopa
bwana wangu mfalme, aliyeagizia chakula na kinywaji chenu. Kwa nini aone nyuso
zenu zikiwa mbaya kuliko za vijana wengine wa rika lenu? Mfalme atakata kichwa
changu kwa sababu yenu."

[11] Ndipo Danieli akamwambia mlinzi aliyeteuliwa na huyo mkuu wa maafisa
kuwasimamia Danieli, Hanania, Mishaeli na Azaria, [12] "Tafadhali wajaribu watumishi
wako kwa siku kumi. Usitupe chochote ila nafaka na mboga za majani* tule, na
maji ya kunywa. [13] Baadaye ulinganishe sura zetu na vijana wanaokula chakula cha
mfalme, ukawatendee watumishi wako kulingana na unachoona." [14] Basi akakubali
jambo hili, akawajaribu kwa siku kumi.

[15] Mwisho wa zile siku kumi, walionekana kuwa na afya na kunawiri zaidi kuliko
yeyote kati ya wale vijana waliokula chakula cha mfalme. [16] Hivyo mlinzi wao
akaondoa chakula chao na divai yao waliopangiwa kula na kunywa, akawapa nafaka
na mboga za majani badala yake.

[17] Mungu akawapa hawa vijana wanne maarifa na ufahamu wa kila aina ya
maandiko na elimu. Naye Danieli aliweza kufahamu maono na aina zote za ndoto.

[18] Mwisho wa muda uliowekwa na mfalme kuwaingiza kwake, mkuu wa maafisa
akawaleta mbele ya Mfalme Nebukadneza. [19] Mfalme akazungumza nao, akaona
hakuna aliyelingana na Danieli, Hanania, Mishaeli na Azaria. Hivyo wakaingia katika
utumishi wa mfalme. [20] Katika kila jambo la hekima na ufahamu kuhusu kile mfalme
alichowauliza, aliwaona bora mara kumi zaidi kuliko waganga na wasihiri wote
katika ufalme wake wote.

* **1:12** Nafaka na mboga za majani, yaani zeroimu kwa Kiebrania, ina maana ya aina za ngano na shayiri, na jamii ya kunde kama maharagwe, dengu, choroko, n.k.

21 Naye Danieli akabaki huko mpaka mwaka wa kwanza wa utawala wa Mfalme Koreshi.

2

Ndoto Ya Nebukadneza

1 Katika mwaka wa pili wa utawala wake, Nebukadneza aliota ndoto. Mawazo
yake yakasumbuka na hakuweza kulala. 2 Hivyo mfalme akawaita waganga, wasihiri,
wachawi na wanajimu ili wamwambie ndoto yake aliyokuwa ameota. Walipoingia
ndani na kusimama mbele ya mfalme, 3 akawaambia, "Niliota ndoto inayonisumbua,
nami nataka nijue maana yake."

4 Ndipo wanajimu wakamjibu mfalme kwa lugha ya Kiaramu,* "Ee mfalme, uishi milele! Waambie watumishi wako hiyo ndoto, nasi tutaifasiri."

5 Mfalme akawajibu wanajimu, "Nimeamua hivi kwa uthabiti: Ikiwa hamtaniambia
ndoto yangu ilikuwa ipi na kuifasiri, mtakatwa vipande vipande na nyumba zenu
zitafanywa kuwa vifusi. 6 Lakini mkiniambia ndoto yangu na kuielezea, mtapokea
kwangu zawadi, tuzo na heshima kubwa. Basi niambieni ndoto yangu na mnifasirie."

7 Wakajibu kwa mara nyingine, "Mfalme na awaambie watumishi wake ndoto yake, nasi tutaifasiri."

8 Ndipo mfalme akajibu, "Nina hakika kuwa mnajaribu kupata muda zaidi, kwa
sababu mnatambua kuwa nimeamua hivi kwa uthabiti: 9 Ikiwa hamtaniambia
ndoto yangu, ipo adhabu moja tu kwenu. Mmefanya shauri kuniambia habari za
kunipotosha na mambo maovu, mkitumaini kwamba hali itabadilika. Hivyo basi,
niambieni hiyo ndoto, nami nitajua kuwa mwaweza kunifasiria."

10 Wanajimu wakamjibu mfalme, "Hakuna mtu duniani ambaye anaweza kufanya
analotaka mfalme! Vilevile hakuna mfalme hata awe mkuu na mwenye uweza
namna gani, aliyeuliza kitu kama hicho kwa mganga au kwa msihiri, wala kwa
mnajimu yeyote. 11 Anachouliza mfalme ni kigumu mno. Hakuna yeyote awezaye
kumfunulia mfalme isipokuwa miungu, nao hawaishi miongoni mwa wanadamu."

12 Jambo hili lilimkasirisha na kumghadhibisha mfalme mno hata kuagiza kuuawa
kwa wenye hekima wote wa Babeli. 13 Hivyo amri ikatolewa ya kuwaua wenye
hekima, nao watu wakatumwa kuwatafuta Danieli na rafiki zake ili wawaue.

14 Wakati Arioko, mkuu wa askari wa walinzi wa mfalme, alikuwa amekwenda
kuwaua watu wenye hekima wa Babeli, Danieli akazungumza naye kwa hekima
na busara. 15 Akamuuliza huyo afisa wa mfalme, "Kwa nini mfalme ametoa amri
kali hivyo?" Ndipo Arioko akamweleza Danieli jambo hilo. 16 Aliposikia jambo
hili, Danieli akamwendea mfalme, akamwomba ampe muda ili aweze kumfasiria
ile ndoto.

17 Ndipo Danieli akarudi nyumbani kwake na kuwaeleza rafiki zake Hanania,
Mishaeli na Azaria jambo hilo. 18 Aliwasihi waombe rehema kutoka kwa Mungu wa
mbinguni kuhusu siri hii, ili yeye na rafiki zake wasije wakauawa pamoja na wenye
hekima wengine wa Babeli. 19 Wakati wa usiku lile fumbo lilifunuliwa kwa Danieli
katika maono. Ndipo Danieli akamhimidi Mungu wa mbinguni, 20 na akasema:

"Lihimidiwe jina la Mungu milele na milele;
hekima na uweza ni vyake.
21 Yeye hubadili nyakati na majira;
huwaweka wafalme na kuwaondoa.
Huwapa hekima wenye hekima,
na maarifa wenye ufahamu.
22 Hufunua siri na mambo yaliyofichika;

* **2:4** Kutoka hapa hadi Dan 7:28, mwandishi aliandika na Kiaramu.

anajua yale yaliyo gizani,
nayo nuru hukaa kwake.
23 Ninakushukuru na kukuhimidi,
Ee Mungu wa baba zangu:
Umenipa hekima na uwezo,
umenijulisha kile tulichokuomba,
umetujulisha ndoto ya mfalme."

Danieli Aifasiri Ndoto

24 Ndipo Danieli akamwendea Arioko, ambaye mfalme alikuwa amemteua kuwaua
wenye hekima wa Babeli, akamwambia, "Usiwaue wenye hekima wa Babeli. Nipeleke
kwa mfalme, nami nitamfasiria ndoto yake."
25 Arioko akampeleka Danieli kwa mfalme mara moja na kumwambia, "Nimempata
mtu miongoni mwa watu wa uhamisho kutoka Yuda ambaye anaweza kumwambia
mfalme maana ya ndoto yake."
26 Mfalme akamuuliza Danieli (aliyeitwa pia Belteshaza), "Je, unaweza kuniambia
nilichoona katika ndoto yangu na kuifasiri?"
27 Danieli akajibu, "Hakuna mwenye hekima, msihiri, mganga au mwaguzi
anayeweza kumweleza mfalme siri aliyouliza, 28 lakini yuko Mungu mbinguni
afunuaye siri. Amemwonyesha Mfalme Nebukadneza kitakachotokea siku zijazo.
Ndoto yako na maono yaliyopita mawazoni mwako ulipokuwa umelala kitandani
mwako ni haya:
29 "Ee mfalme, ulipokuwa umelala kitandani, yalikujia mawazo kuhusu mambo
yatakayotokea baadaye, naye mfunuaji wa siri akakuonyesha ni kitu gani kitaka-
chotokea. 30 Kwangu mimi, nimefunuliwa siri hii, si kwa sababu nina hekima kubwa
kuliko watu wengine wanaoishi, bali ni ili wewe, ee mfalme, upate kujua tafsiri, na
ili uweze kuelewa kile kilichopita mawazoni mwako.
31 "Ee mfalme, ulitazama, na mbele yako ilisimama sanamu kubwa, kubwa mno
kupita kiasi, sanamu iliyong'aa na kutisha kwa kuonekana kwake. 32 Kichwa cha ile
sanamu kilikuwa kimetengenezwa kwa dhahabu safi, kifua chake na mikono yake
vilikuwa vya fedha, tumbo lake na mapaja yake vilikuwa vya shaba, 33 miguu yake
ilikuwa ya chuma, na nyayo zake zilikuwa chuma nazo sehemu nyingine zilikuwa
udongo wa mfinyanzi uliochomwa. 34 Ulipokuwa unaangalia, jiwe lilikatwa, lakini
si kwa mikono ya mwanadamu. Lile jiwe liliipiga ile sanamu kwenye nyayo zake
za chuma na udongo wa mfinyanzi, na kuivunja. 35 Ndipo ile chuma, ule udongo
wa mfinyanzi, ile shaba, ile fedha na ile dhahabu vikavunjika vipande vipande kwa
wakati mmoja, na vikawa kama makapi katika sakafu ya kupuria nafaka wakati wa
kiangazi. Upepo ukavipeperusha bila kuacha hata alama. Lakini lile jiwe lililoipiga
ile sanamu likawa mlima mkubwa mno na kuijaza dunia yote.
36 "Hii ndiyo iliyokuwa ndoto, nasi sasa tutamfasiria mfalme. 37 Ee mfalme, wewe
ni mfalme wa wafalme. Mungu wa mbinguni amekupa wewe utawala, uweza, nguvu
na utukufu. 38 Mikononi mwako amewaweka wanadamu, wanyama wa kondeni, na
ndege wa angani. Popote waishipo amekufanya wewe kuwa mtawala juu yao wote.
Wewe ndiye kile kichwa cha dhahabu.
39 "Baada yako, ufalme mwingine utainuka, ulio dhaifu kuliko wako. Baadaye
utafuata ufalme wa tatu, ule wa shaba, nao utatawala juu ya dunia yote. 40 Hatimaye,
kutakuwako na ufalme wa nne, wenye nguvu kama chuma, kwa maana chuma
huvunja na kupondaponda kila kitu; kama vile chuma ivunjavyo vitu vipande
vipande, ndivyo ufalme huo utakavyopondaponda na kuvunjavunja nyingine zote.
41 Kama vile ulivyoona kuwa kwa sehemu nyayo na vidole vilikuwa vya udongo

wa mfinyanzi uliochomwa na kwa sehemu nyingine chuma, hivyo huu utakuwa
ufalme uliogawanyika; hata hivyo utakuwa na sehemu zenye nguvu za chuma
ndani yake, kama vile ulivyoona chuma imechanganywa na udongo wa mfinyanzi.
42 Kama vile vidole vyake vya miguu vilikuwa kwa sehemu chuma na sehemu
udongo wa mfinyanzi, hivyo ufalme huo kwa sehemu utakuwa na nguvu na kwa
sehemu udhaifu. 43 Kama vile ulivyoona chuma kikiwa kimechanganyikana na
udongo wa mfinyanzi uliochomwa, ndivyo watu watakavyokuwa mchanganyiko,
wala hawatabaki wameungana tena, kama vile chuma kisivyoweza kuchanganyikana
na udongo wa mfinyanzi.

44 “Katika siku za wafalme hao, Mungu wa mbinguni atauweka ufalme ambao
kamwe hautaangamizwa, wala hautaachiwa taifa jingine. Utaziponda zile falme zote
na kuzikomesha, bali wenyewe utadumu milele. 45 Hii ndiyo maana ya maono ya
jiwe lililochongwa kutoka mlimani, lakini si kwa mikono ya mwanadamu, lile jiwe
ambalo lilivunja chuma, shaba, udongo wa mfinyanzi, fedha na dhahabu vipande
vipande.

“Mungu Mkuu amemwonyesha mfalme kile kitakachotokea wakati ujao. Ndoto hii
ni ya kweli na tafsiri yake ni ya kuaminika.”

46 Ndipo Mfalme Nebukadneza akaanguka kifudifudi mbele ya Danieli kumpa
heshima, akaagiza wamtolee Danieli sadaka na uvumba. 47 Mfalme akamwambia
Danieli, “Hakika Mungu wako ni Mungu wa miungu, na Bwana wa wafalme, na
mfunuaji wa siri zote, kwa maana umeweza kufunua siri hii.”

48 Ndipo mfalme akamweka Danieli nafasi ya juu, na kumpa zawadi nyingi tele.
Akamfanya kuwa mtawala wa jimbo lote la Babeli, na kumweka kuwa mkuu wa
wenye hekima wote. 49 Zaidi ya hayo, kwa ombi la Danieli, mfalme akawateua
Shadraki, Meshaki na Abednego kuwa wasimamizi wa jimbo la Babeli, huku Danieli
akibaki katika ukumbi wa mfalme.

3

Sanamu Ya Dhahabu Na Moto Mkali

1 Mfalme Nebukadneza alitengeneza sanamu ya dhahabu, yenye kimo cha dhiraa
sitini,[*] na upana wa dhiraa sita,[†] akaisimamisha kwenye tambarare ya Dura
katika jimbo la nchi ya Babeli. 2 Kisha mfalme akaita wakuu, wasimamizi,
watawala, washauri, watunza hazina, waamuzi, mahakimu na maafisa wengine
wote wa jimbo kuja kuizindua sanamu ambayo Mfalme Nebukadneza alikuwa
ameisimamisha. 3 Basi wakuu, wasimamizi, watawala, washauri, watunza hazina,
waamuzi, mahakimu na maafisa wengine wa jimbo walikusanyika ili kuizindua
sanamu ile Mfalme Nebukadneza alikuwa ameisimamisha, nao wakasimama mbele
ya hiyo sanamu.

4 Ndipo mpiga mbiu akatangaza kwa sauti kubwa, “Enyi watu wa kabila zote,
mataifa na watu wa kila lugha, hili ndilo mnaloamriwa kulifanya: 5 Mara
mtakaposikia sauti ya baragumu, filimbi, marimba, zeze, kinubi, zumari na aina zote
za sauti za ala za uimbaji, lazima mwanguke chini na kuabudu sanamu ya dhahabu
ambayo Mfalme Nebukadneza ameisimamisha. 6 Mtu yeyote ambaye hataanguka
chini na kuiabudu sanamu hiyo, atatupwa saa iyo hiyo ndani ya tanuru iwakayo
moto.”

7 Kwa hiyo, mara waliposikia sauti ya baragumu, filimbi, kinubi, zeze, kinanda
na aina zote za ala za uimbaji, watu wa kabila zote, mataifa na watu wa kila
lugha wakaanguka chini na kuiabudu ile sanamu ya dhahabu ambayo Mfalme
Nebukadneza alikuwa ameisimamisha.

[*] **3:1** Dhiraa sitini ni sawa na mita 27. [†] **3:1** Dhiraa sita ni sawa na mita 2.7.

8 Wakati huo baadhi ya Wakaldayo walijitokeza na kuwashtaki Wayahudi.
9 Wakamwambia Mfalme Nebukadneza, “Ee mfalme, uishi milele! 10 Ee mfalme,
umetoa amri kwamba kila mmoja atakayesikia sauti ya baragumu, filimbi, kinubi,
zeze, kinanda, zumari na aina zote za ala za uimbaji lazima aanguke chini na
kuiabudu ile sanamu ya dhahabu, 11 na kwamba yeyote ambaye hataanguka chini
na kuiabudu atatupwa saa iyo hiyo ndani ya tanuru iwakayo moto. 12 Lakini wako
baadhi ya Wayahudi ambao umewaweka juu ya mambo ya jimbo la Babeli: yaani,
Shadraki, Meshaki na Abednego, ambao hawakujali wewe, ee mfalme. Hawaitumikii
miungu yako wala kuiabudu ile sanamu ya dhahabu uliyoisimamisha.”

13 Mfalme Nebukadneza, akiwa amekasirika na mwenye ghadhabu kali, akawaita
Shadraki, Meshaki na Abednego. Hivyo watu hawa wakaletwa mbele ya mfalme,
14 naye Nebukadneza akawauliza, “Je, ni kweli kwamba ninyi Shadraki, Meshaki
na Abednego hamuitumikii miungu yangu wala kuiabudu sanamu ya dhahabu
niliyoisimamisha? 15 Basi wakati mtakaposikia sauti ya baragumu, filimbi, marimba,
zeze, kinubi, zumari na aina zote za ala za uimbaji, kama mtakuwa tayari kusujudu
na kuiabudu hiyo sanamu niliyoitengeneza, vyema sana. Lakini kama hamtaiabudu,
mtatupwa saa iyo hiyo ndani ya tanuru iwakayo moto. Naye ni mungu yupi
atakayeweza kuwaokoa ninyi, kutoka mkono wangu?”

16 Shadraki, Meshaki na Abednego wakamjibu mfalme, “Ee Nebukadneza, hatuhi-
taji kujitetea mbele zako kuhusu jambo hili. 17 Ikiwa tutatupwa ndani ya tanuru
iwakayo moto, Mungu tunayemtumikia anaweza kutuokoa na moto, naye atatuokoa
kutoka mkononi mwako, ee mfalme. 18 Lakini hata ikiwa hatatuokoa, ee mfalme,
tunataka ufahamu kwamba, hatutaitumikia miungu yako wala kuiabudu sanamu ya
dhahabu uliyoisimamisha.”

19 Ndipo Nebukadneza akawa na ghadhabu kali sana kwa Shadraki, Meshaki na
Abednego, nayo nia yake ikabadilika kwao. Akaagiza tanuru ichochewe moto mara
saba kuliko kawaida yake 20 na kuwaamuru baadhi ya askari wake wenye nguvu zaidi
katika jeshi lake kuwafunga Shadraki, Meshaki na Abednego na kuwatupa ndani ya
tanuru iwakayo moto. 21 Hivyo watu hawa, walifungwa na kutupwa ndani ya tanuru
iwakayo moto wakiwa wamevaa majoho yao, suruali, vilemba na nguo zao nyingine.
22 Amri ya mfalme ilikuwa ya haraka sana na tanuru ilikuwa na moto mkali kiasi
kwamba miali ya moto iliwaua wale askari waliowapeleka Shadraki, Meshaki na
Abednego. 23 Watu hawa watatu walianguka ndani ya tanuru iwakayo moto wakiwa
wamefungwa kwa uthabiti sana.

24 Ndipo Mfalme Nebukadneza akashangaa, akainuka kwa haraka na kuwauliza
washauri wake, “Je, hawakuwa watu watatu ambao tuliwafunga na kuwatupa ndani
ya moto?”

Washauri wakajibu, “Hakika, ee mfalme.”

25 Mfalme akasema, “Tazama! Naona watu wanne wakitembeatembea ndani ya
moto, hawajafungwa wala kudhurika, naye mtu yule wa nne anaonekana kama
mwana wa miungu.”

26 Ndipo Nebukadneza akaukaribia mdomo wa ile tanuru iwakayo moto na kupaza
sauti, “Shadraki, Meshaki na Abednego, watumishi wa Mungu Aliye Juu Sana, tokeni!
Njooni hapa!”

Ndipo Shadraki, Meshaki na Abednego wakatoka ndani ya moto. 27 Nao maliwali,
wasimamizi, watawala na washauri wa mfalme wakakusanyika kuwazunguka.
Waliona kwamba moto haukudhuru miili yao, wala unywele wa vichwa vyao
haukuungua, majoho yao hayakuungua, wala hapakuwepo na harufu ya moto
kwenye miili yao.

[28] Ndipo Nebukadneza akasema, "Ahimidiwe Mungu wa Shadraki, Meshaki
na Abednego, ambaye amemtuma malaika wake na kuwaokoa watumishi wake.
Walimtumaini na kukaidi amri ya mfalme, nao wakawa tayari kufa kuliko kutumikia
au kuabudu mungu mwingine yeyote isipokuwa Mungu wao. [29] Kwa hiyo ninaamuru
kwamba watu wa taifa lolote au lugha yoyote watakaosema kitu chochote dhidi ya
Mungu wa Shadraki, Meshaki na Abednego wakatwe vipande vipande na nyumba zao
zifanywe kuwa malundo ya kokoto, kwa maana hakuna mungu mwingine awezaye
kuokoa namna hii."

[30] Kisha mfalme akawapandisha vyeo Shadraki, Meshaki na Abednego katika jimbo
la Babeli.

4

Ndoto Ya Nebukadneza Ya Mti

[1] Mfalme Nebukadneza,

Kwa kabila za watu, mataifa na watu wa kila lugha, wanaoishi katika ulimwengu wote:

Mafanikio yawe kwenu sana!

[2] Ni furaha yangu kuwaambia kuhusu ishara za miujiza na maajabu ambayo
Mungu Aliye Juu Sana amenifanyia.

[3] Ishara zake ni kuu aje,
na maajabu yake yana nguvu aje!
Ufalme wake ni ufalme wa milele;
enzi yake hudumu kutoka kizazi hadi kizazi.

[4] Mimi, Nebukadneza, nilikuwa nyumbani katika jumba langu la kifalme,
nikiwa ninaishi kwa raha na hali ya kufanikiwa. [5] Niliota ndoto iliyoniogopesha.
Nilipokuwa nimelala kitandani mwangu, njozi na maono yaliyopita mawazoni
mwangu vilinitisha. [6] Hivyo nikaagiza kwamba watu wote wenye hekima wa Babeli
waletwe mbele yangu kunifasiria ndoto yangu. [7] Walipokuja waganga, wasihiri,
wanajimu na waaguzi, niliwaambia ndoto yangu, lakini hawakuweza kunifasiria.
[8] Mwishoni, Danieli alikuja mbele yangu nikamweleza hiyo ndoto. (Danieli anaitwa
Belteshaza, kwa jina la mungu wangu, nayo roho ya miungu mitakatifu inakaa
ndani yake.)

[9] Nilisema, "Belteshaza, mkuu wa waganga, ninajua kuwa roho ya miungu
mitakatifu iko ndani yako, wala hakuna siri iliyo ngumu kwako. Hii ndiyo ndoto
yangu, nifasirie. [10] Haya ndiyo maono niliyoona nilipokuwa nimelala kitandani
mwangu: Nilitazama, na mbele yangu ulisimama mti katikati ya nchi. Ulikuwa
mrefu sana. [11] Mti ule ulikua, ukawa mkubwa na wenye nguvu, nayo ncha yake
ikagusa anga; ulionekana mpaka miisho ya dunia. [12] Majani yake yalikuwa ya
kupendeza, matunda yake yalikuwa mengi, na juu yake kulikuwa na chakula kwa
ajili ya wote. Chini ya kivuli chake wanyama wa kondeni walipata hifadhi, na
ndege wa angani waliishi katika matawi yake. Kila kiumbe kililishwa kutokana na
mti huo.

[13] "Katika maono niliyoyaona nikiwa nimelala kitandani mwangu, nilitazama,
na mbele yangu alikuwepo mlinzi, aliye mtakatifu, akishuka kutoka mbinguni.
[14] Akaita kwa sauti kubwa: 'Kateni mti huu, myafyeke matawi yake; yaondoeni
majani yake na kuyatawanya matunda yake. Wanyama na wakimbie kutoka chini
yake na ndege waondoke kutoka matawi yake. [15] Lakini acheni kisiki chake na
mizizi, kikiwa kimefungwa kwa chuma na shaba, kibaki ardhini, kwenye majani
ya kondeni.

“ ‘Mwacheni aloweshwe na umande wa mbinguni, naye aachwe aishi pamoja na
wanyama miongoni mwa mimea ya dunia. 16 Akili yake na ibadilishwe kutoka ile
ya mwanadamu na apewe akili ya mnyama, mpaka nyakati saba zipite juu yake.
17 “ ‘Uamuzi huu umetangazwa na walinzi, hukumu imetangazwa na watakatifu,
ili walio hai wajue kuwa Aliye Juu Sana ndiye anayetawala juu ya falme zote za
wanadamu, naye humpa yeyote amtakaye na kumtawaza juu yake hata yeye aliye
mnyonge sana miongoni mwa wanadamu.’
18 “Hii ndiyo ndoto niliyoipata mimi, Mfalme Nebukadneza. Sasa Belteshaza,
niambie maana yake, kwa maana hakuna hata mmoja wa wenye hekima katika
ufalme wangu anayeweza kunifasiria. Bali wewe waweza, kwa sababu roho ya
miungu mitakatifu imo ndani yako.”

Danieli Anafasiri Ndoto

19 Ndipo Danieli (aliyeitwa pia Belteshaza) alipofadhaika sana kwa muda, nayo
mawazo yake yakamtia hofu. Basi mfalme akasema, “Belteshaza, usiruhusu ndoto
wala maana yake kukutia hofu.”
Belteshaza akamjibu, “Bwana wangu, laiti ndoto hii ingehusu adui zako, na
maana yake iwahusu watesi wako! 20 Mti uliouona, uliokua ukawa mkubwa na
wenye nguvu, nayo ncha yake ikagusa anga na kuonekana duniani kote, 21 ukiwa
na majani ya kupendeza na matunda mengi, ukitoa chakula kwa wote, na ukiwapa
hifadhi wanyama wa kondeni na kuwa mahali pa viota katika matawi yake kwa
ajili ya ndege wa angani. 22 Ee mfalme, wewe ndiwe ule mti! Umekuwa mkubwa na
mwenye nguvu, nao ukuu wako umekua mpaka kufika juu angani, nayo mamlaka
yako yameenea mpaka miisho ya dunia.
23 “Ee mfalme, wewe ulimwona mlinzi, aliye mtakatifu, akishuka kutoka
mbinguni na kusema, ‘Ukateni mti na kuuangamiza, lakini kiacheni kisiki kikiwa
kimefungwa kwa chuma na kwa shaba, kwenye majani ya kondeni, wakati mizizi
yake inabaki ardhini. Mwacheni aloweshwe na umande wa mbinguni, mwacheni
aishi kama wanyama pori mpaka nyakati saba zipite juu yake.’
24 “Ee mfalme, hii ndiyo tafsiri, na hii ni amri ya Aliye Juu Sana aliyoitoa
dhidi ya bwana wangu mfalme: 25 Wewe utafukuzwa mbali na wanadamu, nawe
utaishi pamoja na wanyama pori; utakula manyasi kama ng’ombe, na kuloana
kwa umande wa mbinguni. Nyakati saba zitapita juu yako, mpaka utakapokubali
kuwa Yeye Aliye Juu Sana ndiye anayetawala juu ya falme za wanadamu, naye
humtawaza yeyote amtakaye. 26 Amri ya kuacha kisiki pamoja na mizizi yake
inamaanisha kwamba ufalme wako utarejezwa kwako utakapokubali kwamba
Mbingu ndizo zitawalazo. 27 Kwa hiyo, ee mfalme, uwe radhi kupokea shauri
langu: Acha dhambi zako kwa kutenda yaliyo haki, ukaache uovu wako, na uwe
na huruma kwa walioonewa. Hivyo itawezekana baada ya hayo, mafanikio yako
yakaendelea.”

Ndoto Inatimia

28 Haya yote yalimpata Mfalme Nebukadneza. 29 Miezi kumi na miwili baadaye,
mfalme alipokuwa akitembea juu ya paa la jumba la kifalme la Babeli, 30 alisema,
“Je, huu si Babeli mji mkuu nilioujenga kama makao ya kifalme, kwa uwezo wangu
mkubwa, na kwa ajili ya utukufu wa enzi yangu?”
31 Maneno hayo yalikuwa bado katika midomo yake wakati sauti ilipokuja kutoka
mbinguni, ikisema, “Mfalme Nebukadneza, hiki ndicho kilichoamriwa kwa ajili
yako: Mamlaka yako ya ufalme yameondolewa kutoka kwako. 32 Utafukuzwa
mbali na wanadamu, ukaishi pamoja na wanyama pori, na utakula manyasi kama
ng’ombe. Nyakati saba zitapita juu yako, mpaka utakapokubali kuwa Yeye Aliye

Juu Sana ndiye anayetawala juu ya falme za wanadamu, naye humtawaza yeyote amtakaye.”

33 Papo hapo yale yaliyokuwa yamesemwa kuhusu Nebukadneza yakatimia.
Alifukuzwa mbali na wanadamu, akala majani kama ng’ombe. Mwili wake
uliloweshwa kwa umande wa mbinguni mpaka nywele zake zikakua kama
manyoya ya tai na kucha zake kama makucha ya ndege.

34 Mwisho wa huo wakati, mimi Nebukadneza, niliinua macho yangu kuelekea
mbinguni, nazo fahamu zangu zikanirudia. Ndipo nikamsifu Yeye Aliye Juu Sana,
nikamheshimu na kumhimidi yeye aishiye milele.

Utawala wake ni utawala wa milele;
ufalme wake hudumu kutoka kizazi na kizazi.
35 Mataifa yote ya dunia
yanahesabiwa kuwa si kitu.
Hufanya kama atakavyo
kwa majeshi ya mbinguni,
na kwa mataifa ya dunia.
Hakuna anayeweza kuuzuia mkono wake
au kumwambia, “Umefanya nini wewe?”

36 Wakati huo huo fahamu zangu ziliponirudia, nikarudishiwa heshima yangu na
fahari yangu kwa ajili ya utukufu wa ufalme wangu. Washauri wangu na wakuu
wangu walikuja kunitafuta, nami nikarudishwa kwenye kiti changu cha ufalme
hata nikawa mkuu kuliko mwanzoni. 37 Basi mimi, Nebukadneza, humhimidi, na
humtukuza na kumsifu Mfalme wa mbinguni, kwa sababu kila kitu afanyacho ni
haki, na njia zake zote ni adili. Nao waendao kwa kiburi anaweza kuwashusha.

5

Maandishi Ukutani

1 Mfalme Belshaza alifanya karamu kubwa kwa ajili ya maelfu ya wakuu wake
na akanywa mvinyo pamoja nao. 2 Wakati Belshaza alipokuwa akinywa mvinyo
wake, aliamuru viletwe vile vikombe vya dhahabu na fedha ambavyo Nebukadneza
baba yake alikuwa amevichukua kutoka hekaluni huko Yerusalemu, ili mfalme na
wakuu wake, wake zake na masuria wake waweze kuvinywea. 3 Kwa hiyo wakavileta
vile vikombe vya dhahabu ambavyo vilikuwa vimechukuliwa kutoka Hekalu la
Mungu huko Yerusalemu, naye mfalme na wakuu wake, wake zake na masuria wake
wakavinywea. 4 Walipokuwa wakinywa mvinyo, wakaisifu miungu ya dhahabu na
fedha, ya shaba, chuma, miti na mawe.

5 Ghafula vidole vya mkono wa mwanadamu vilitokea na kuandika juu ya ukuta,
karibu na kinara cha taa ndani ya jumba la mfalme. Mfalme akatazama kitanga
kilivyokuwa kikiandika. 6 Uso wa mfalme ukageuka rangi, naye akaogopa sana, kiasi
kwamba magoti yake yaligongana na miguu yake ikalegea.

7 Mfalme akawaita wasihiri, wanajimu na waganga waletwe, naye akawaambia
hawa wenye hekima wa Babeli, “Yeyote asomaye maandishi haya na kuniambia
maana yake atavikwa nguo za zambarau, na kuvikwa mkufu wa dhahabu shingoni
mwake, naye atafanywa mtawala wa cheo cha tatu katika ufalme.”

8 Ndipo watu wote wa mfalme wenye hekima wakaingia, lakini hawakuweza
kusoma yale maandishi wala kumwambia mfalme maana yake. 9 Basi Mfalme
Belshaza akazidi kujawa na hofu, na uso wake ukageuka rangi zaidi. Wakuu wake
wakapigwa na bumbuazi.

10 Malkia* aliposikia sauti za mfalme na wakuu wake, alikuja katika ukumbi wa
karamu. Akasema, “Ee mfalme, uishi milele! Usishtuke! Usibadilike rangi kiasi hicho!
11 Yuko mtu katika ufalme wako ambaye ana roho ya miungu mitakatifu ndani yake.
Wakati wa baba yako, mtu huyo alionekana kuwa na ufahamu, akili na hekima kama
ile ya miungu. Mfalme Nebukadneza baba yako, yaani nasema mfalme baba yako,
alimweka kuwa mkuu wa waganga, wasihiri, wanajimu na waaguzi. 12 Mtu huyu
Danieli, ambaye mfalme alimwita Belteshaza, alionekana kuwa na akili nyepesi,
maarifa na ufahamu, pia uwezo wa kufasiri ndoto, kueleza mafumbo na kutatua
matatizo magumu. Mwite Danieli, naye atakuambia maana ya haya maandishi.”

13 Hivyo Danieli akaletwa mbele ya mfalme, naye mfalme akamuuliza, “Je, wewe
ndiwe Danieli, mmoja wa watu wa uhamisho walioletwa na mfalme baba yangu
kutoka Yuda? 14 Nimesikia kwamba roho ya miungu iko ndani yako, na kwamba
una ufahamu, akili na hekima ya pekee. 15 Watu wenye hekima na wasihiri
waliletwa mbele yangu ili kusoma maandishi haya na kuniambia maana yake, lakini
hawakuweza kunifafanulia. 16 Basi nimesikia kwamba unaweza kutoa tafsiri na
kutatua matatizo magumu. Ikiwa unaweza kusoma maandishi haya na kuniambia
maana yake, utavikwa nguo za zambarau na mkufu wa dhahabu shingoni mwako,
nawe utafanywa mtawala wa tatu katika ufalme.”

17 Ndipo Danieli akamjibu mfalme, “Waweza kubaki na zawadi zako mwenyewe
na kumpa mtu mwingine zawadi zako. Hata hivyo, nitasoma maandishi kwa mfalme
na kumwambia maana yake.

18 “Ee mfalme, Mungu Aliye Juu Sana alimpa baba yako Nebukadneza utawala,
ukuu, utukufu na fahari. 19 Kwa sababu ya nafasi ya juu aliyompa baba yako, kabila
zote za watu, mataifa na watu wa kila lugha walimhofu na kumwogopa. Wale ambao
mfalme alitaka kuwaua, aliwaua; wale aliotaka kuwaacha hai, aliwaacha hai; wale
aliotaka kuwapandisha cheo, aliwapandisha; aliotaka kuwashusha, aliwashusha.
20 Lakini moyo wake ulipokuwa na majivuno na kuwa mgumu kwa kiburi, alion-
dolewa kutoka kwa kiti chake cha ufalme na kuvuliwa utukufu wake. 21 Akafukuzwa
mbali na wanadamu na kupewa akili ya mnyama, akaishi pamoja na punda-mwitu,
akala majani kama ng’ombe, nao mwili wake ukaloweshwa kwa umande wa mbingu,
mpaka alipotambua kwamba Mungu Aliye Juu Sana ndiye mtawala juu ya falme za
wanadamu na kwamba humtawaza juu yao yeyote amtakaye.

22 “Lakini wewe mwanawe, ee Belshaza, hukujinyenyekeza, ingawa ulifahamu haya
yote. 23 Badala yake, umejiinua dhidi ya Bwana wa mbingu. Ulïletewa vikombe
vya Hekalu lake, nawe na wakuu wako, wake zako na masuria wako mlivitumia
kwa kunywea mvinyo. Ukaisifu miungu ya fedha na dhahabu, ya shaba, chuma,
miti na mawe, miungu ambayo haiwezi kuona, au kusikia wala kufahamu. Lakini
hukumheshimu Mungu ambaye anaushikilia uhai wako na njia zako zote mkononi
mwake. 24 Kwa hiyo ameutuma mkono ule ulioandika maneno.

25 “Haya ndiyo maneno yaliyoandikwa:

mene, mene, tekeli na peresi

26 “Hii ndiyo maana ya maneno haya:

“*Mene*: Mungu amezihesabu siku za utawala wako na kuukomesha.
27 *Tekeli*: Wewe umepimwa katika mizani na umeonekana umepungua.
28 *Peresi*: Ufalme wako umegawanywa na kupewa Wamedi na Waajemi.”

29 Ndipo kwa amri ya Belshaza, Danieli akavikwa nguo za zambarau na mkufu wa
dhahabu shingoni, tena akatangazwa kuwa mtawala wa tatu katika ufalme.

* **5:10** Au: Mama yake mfalme.

[30] Usiku ule ule, Belshaza mfalme wa Wakaldayo akauawa, [31] naye Dario Mmedi
akashika ufalme akiwa na miaka sitini na miwili.

6

Danieli Katika Tundu La Simba

[1] Ilimpendeza Dario kuteua wakuu 120 kutawala katika ufalme wake wote, [2] pamoja
na wasimamizi watatu juu yao, ambao mmoja wao alikuwa Danieli. Wakuu
walitoa hesabu kwa hao wasimamizi ili mfalme asipate hasara. [3] Basi Danieli
alijidhihirisha, miongoni mwa wasimamizi na wakuu kwa sifa zake za kipekee hata
mfalme akapanga kumweka juu ya ufalme wote. [4] Walipofahamu hilo, wakuu na
wasimamizi wakajaribu kutafuta sababu za kumshtaki Danieli kuhusu usimamizi
wake wa shughuli za serikali, lakini hawakuweza kufanikiwa. Hawakuweza kupata
kosa kwake, kwa sababu alikuwa mwaminifu, wala hakupatikana na upotovu au
uzembe. [5] Mwishoni watu hawa walisema, "Kamwe hatutapata msingi wa mashtaka
dhidi ya huyu Danieli isipokuwa iwe inahusiana na sheria ya Mungu wake."

[6] Basi wasimamizi na wakuu wakaingia kwa mfalme kama kikundi wakasema, "Ee
Mfalme Dario, uishi milele! [7] Wasimamizi wa ufalme, wasaidizi, wakuu, washauri
na watawala wote wamekubaliana kwamba mfalme atoe sheria na kukazia amri
kuwa yeyote atakayetoa dua kwa mungu au mwanadamu yeyote katika muda huu
wa siku thelathini zijazo, isipokuwa kwako wewe, ee mfalme, atupwe ndani ya tundu
la simba. [8] Sasa, ee mfalme, toa amri na uiandike ili isiweze kubadilishwa: kulingana
na sheria za Wamedi na Waajemi, ambazo haziwezi kubatilishwa." [9] Hivyo Mfalme
Dario akaiweka amri hiyo katika maandishi.

[10] Basi Danieli alipofahamu kuwa amri ile imetangazwa, alikwenda nyumbani
kwenye chumba chake cha ghorofani ambako madirisha yalifunguka kuelekea
Yerusalemu. Akapiga magoti na kuomba mara tatu kwa siku, akimshukuru Mungu
wake kama alivyokuwa akifanya mwanzoni. [11] Ndipo watu hawa wakaenda kama
kikundi na kumkuta Danieli akiomba na kumsihi Mungu kwa ajili ya msaada.
[12] Basi wakaenda kwa mfalme na kusema naye kuhusu amri ya mfalme: "Je,
hukutangaza amri kwamba kwa muda huu wa siku thelathini zijazo mtu yeyote
ambaye atamwomba mungu au mwanadamu yeyote isipokuwa wewe, ee mfalme,
angetupwa ndani ya tundu la simba?"

Mfalme akajibu, "Amri ndivyo ilivyo, kulingana na sheria za Wamedi na Waajemi,
ambazo haziwezi kubatilishwa."

[13] Ndipo wakamwambia mfalme, "Danieli, ambaye ni mmoja wa mahamisho
kutoka Yuda, hakuheshimu, ee mfalme, wala hajali amri uliyoiweka kwa maandishi.
Bado anaomba mara tatu kwa siku." [14] Wakati mfalme aliposikia hili, akahuzunika
mno. Akakusudia kumwokoa Danieli, hivyo akafanya kila jitihada ya kumwokoa hadi
jua likatua.

[15] Ndipo wale watu wakamwendea mfalme kama kikundi na kumwambia, "Ee
mfalme, kumbuka kwamba kulingana na sheria ya Wamedi na Waajemi, hakuna
amri wala sheria ambayo mfalme ameitoa inayoweza kubadilishwa."

[16] Basi mfalme akatoa amri, nao wakamleta Danieli, na wakamtupa ndani ya tundu
la simba. Mfalme akamwambia Danieli, "Mungu wako unayemtumikia daima na
akuokoe!"

[17] Jiwe likaletwa na kuwekwa kwenye mdomo wa tundu, naye mfalme akalitia
muhuri kwa pete yake mwenyewe pamoja na kwa pete za wakuu wake, ili hali ya
Danieli isiweze kubadilishwa. [18] Kisha mfalme akarudi kwenye jumba lake la kifalme,
naye usiku kucha hakula chakula wala kutumia viburudisho alivyoletewa. Lakini
hakuweza kulala.

[19] Asubuhi na mapema, mfalme akaondoka na kuharakisha kwenda kwenye tundu
la simba. [20] Wakati alipokaribia lile tundu, akamwita Danieli kwa sauti ya uchungu,
“Danieli, mtumishi wa Mungu aliye hai! Je, Mungu wako unayemtumikia daima,
ameweza kukuokoa kwa simba?”
[21] Danieli akajibu, “Ee mfalme, uishi milele! [22] Mungu wangu alimtuma malaika
wake, naye akafunga vinywa vya hawa simba. Hawajanidhuru, kwa sababu
nilionekana sina hatia mbele zake. Wala kamwe sijafanya jambo lolote baya mbele
yako, ee mfalme.”

[23] Mfalme akafurahi mno, naye akatoa amri Danieli atolewe kutoka kwa lile tundu.
Danieli alipotolewa kutoka kwa lile tundu, hakukutwa na jeraha lolote, kwa sababu
alikuwa amemtumaini Mungu wake.

[24] Kwa amri ya mfalme, wale watu waliokuwa wamemshtaki Danieli kwa uongo
walilетwa na kutupwa ndani ya lile tundu la simba, pamoja na wake zao na watoto
wao. Nao kabla hawajafika chini kwenye sakafu ya lile tundu, simba wakawakamata
na kusaga mifupa yao yote.

[25] Kisha Mfalme Dario akawaandikia kabila zote za watu, mataifa, na watu wa kila
lugha katika nchi yote:

“Ninyi na mstawi sana!

[26] “Natoa amri hii, kwamba katika kila sehemu ya ufalme wangu, lazima watu
wamwogope na kumheshimu Mungu wa Danieli.

“Kwa maana yeye ni Mungu aliye hai,
naye hudumu milele,
ufalme wake hautaangamizwa,
nao utawala wake hauna mwisho.
[27] Huponya na kuokoa;
hufanya ishara na maajabu
mbinguni na duniani.
Amemwokoa Danieli
kutoka nguvu za simba.”

[28] Hivyo Danieli akastawi wakati wa utawala wa Dario, na utawala wa Koreshi
Mwajemi.

7

Ndoto Ya Danieli Ya Wanyama Wanne

[1] Katika mwaka wa kwanza wa utawala wa Belshaza mfalme wa Babeli, Danieli
aliota ndoto, nayo maono yakapita mawazoni yake alipokuwa amelala kitandani
mwake. Akayaandika mambo aliyoyaona katika ndoto yake.

[2] Danieli akasema: “Katika maono yangu usiku nilitazama, na hapo mbele
yangu kulikuwepo na upepo kutoka pande nne za mbingu, ukivuruga bahari kuu.
[3] Wanyama wanne wakubwa, kila mmoja tofauti na mwenzake, wakajitokeza kutoka
bahari.

[4] “Mnyama wa kwanza alifanana na simba, naye alikuwa na mabawa kama
ya tai. Nikatazama mpaka mabawa yake yalipong’olewa, naye akainuliwa katika
nchi, akasimama kwa miguu miwili kama mwanadamu, naye akapewa moyo wa
binadamu.

[5] “Hapo mbele yangu kulikuwa na mnyama wa pili, ambaye alionekana kama dubu.
Upande wake mmoja ulikuwa umeinuka, na alikuwa na mbavu tatu katika kinywa
chake kati ya meno yake. Akaambiwa, ‘Amka, ule nyama mpaka ushibe!’

6 “Baada ya huyo, nilitazama, na mbele yangu kulikuwa na mnyama mwingine, aliyefanana na chui. Juu ya mgongo wake alikuwa na mabawa manne kama ya ndege. Mnyama huyu alikuwa na vichwa vinne, naye akapewa mamlaka ya kutawala.

7 “Baada ya huyo, katika maono yangu usiku nilitazama, na mbele yangu kulikuwa na mnyama wa nne, mwenye kutisha na kuogofya, tena mwenye nguvu nyingi. Alikuwa na meno makubwa ya chuma; akapondaponda na kuangamiza wahanga wake, na kukanyaga chini ya nyayo zake chochote kilichosalia. Alikuwa tofauti na wanyama wote waliotangulia, naye alikuwa na pembe kumi.

8 “Wakati nilipokuwa ninafikiri kuhusu pembe hizo, mbele yangu kulikuwa na pembe nyingine, ambayo ni ndogo, iliyojitokeza miongoni mwa zile kumi; pembe tatu za mwanzoni ziling’olewa ili kuipa nafasi hiyo ndogo. Pembe hii ilikuwa na macho kama ya mwanadamu, na mdomo ulionena kwa majivuno.

9 “Nilipoendelea kutazama,

“viti vya enzi vikawekwa,
naye Mzee wa Siku akaketi.
Mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji;
nywele za kichwa chake zilikuwa nyeupe kama sufu.
Kiti chake cha enzi kilikuwa kinawaka kwa miali ya moto,
nayo magurudumu yake yote yalikuwa yanawaka moto.
10 Mto wa moto ulikuwa unatiririka,
ukipita mbele yake.
Maelfu elfu wakamhudumia;
kumi elfu mara kumi elfu wakasimama mbele zake.
Mahakama ikakaa kuhukumu,
na vitabu vikafunguliwa.

11 “Kisha nikaendelea kutazama kwa sababu ya yale maneno ya majivuno
yaliyosemwa na ile pembe. Nikaendelea kuangalia mpaka yule mnyama alipouawa,
na mwili wake ukaharibiwa na kutupwa katika ule moto uliowaka. 12 (Wanyama
wengine walikuwa wamevuliwa mamlaka yao, lakini waliruhusiwa kuishi kwa muda
fulani.)

13 “Katika maono yangu ya usiku nilitazama, na mbele yangu nikamwona
anayefanana na mwanadamu, akija pamoja na mawingu ya mbinguni. Akamkaribia
huyo Mzee wa Siku, na akaongozwa mbele zake. 14 Akapewa mamlaka, utukufu
na ufalme wenye nguvu; nao watu wa kabila zote, mataifa, na watu wa kila lugha
wakamwabudu. Utawala wake ni utawala wa milele ambao hautapita, nao ufalme
wake ni ule ambao kamwe hautaangamizwa.

Tafsiri Ya Ndoto

15 “Mimi, Danieli, nilipata mahangaiko rohoni, nayo maono yale yaliyopita ndani
ya mawazo yangu yalinisumbua. 16 Nikamkaribia mmoja wa wale waliosimama pale
na kumuuliza maana halisi ya haya yote.

“Basi akaniambia na kunipa tafsiri ya vitu hivi: 17 ‘Hao wanyama wanne wakubwa
ni falme nne zitakazoinuka duniani. 18 Lakini watakatifu wa Yeye Aliye Juu Sana
watapokea ufalme na kuumiliki milele: naam, milele na milele.’

19 “Kisha nilitaka kufahamu maana ya kweli ya mnyama yule wa nne, ambaye
alikuwa tofauti na wale wengine wote, tena wa kutisha sana, na meno yake ya chuma
na makucha ya shaba: mnyama ambaye alipondaponda na kuangamiza wahanga
wake, na kukanyaga chochote kilichosalia. 20 Pia mimi nilitaka kujua kuhusu zile
pembe kumi juu ya kichwa chake, na pia kuhusu ile pembe nyingine iliyojitokeza,
ambayo mbele yake zile tatu za mwanzoni zilianguka, ile pembe ambayo ilionekana
kuvutia macho zaidi kuliko zile nyingine, na ambayo ilikuwa na macho na kinywa

kilichonena kwa majivuno. 21 Nilipoendelea kutazama, pembe hii ilikuwa inapigana
vita dhidi ya watakatifu na kuwashinda, 22 mpaka huyo Mzee wa Siku alipokuja na
kutamka hukumu kwa kuwapa ushindi watakatifu wa Yeye Aliye Juu Sana, na wakati
ukawadia walipoumiliki ufalme.

23 “Alinipa maelezo haya: ‘Mnyama wa nne ni ufalme wa nne ambao utatokea duni-
ani. Utakuwa tofauti na falme nyingine zote, nao utaharibu dunia nzima, ukiikanyaga
chini na kuipondaponda. 24 Zile pembe kumi ni wafalme kumi watakaotokana na
ufalme huu. Baada yao mfalme mwingine atainuka, ambaye atakuwa tofauti na wale
waliotangulia, naye atawaangusha wafalme watatu. 25 Atanena maneno kinyume cha
Yeye Aliye Juu Sana na kuwaonea watakatifu wake, huku akijaribu kubadili majira
na sheria. Watakatifu watatiwa chini ya mamlaka yake kwa wakati, nyakati mbili,
na nusu wakati.*

26 “ ‘Lakini mahakama itakaa kuhukumu, nayo mamlaka yake yataondolewa na
kuangamizwa kabisa milele. 27 Ndipo ufalme, mamlaka na ukuu wa falme chini ya
mbingu yote utakabidhiwa kwa watakatifu, watu wa Yeye Aliye Juu Sana. Ufalme
wake utakuwa ufalme wa milele, nao watawala wote watamwabudu na kumtii yeye.’

28 “Huu ndio mwisho wa jambo lile. Mimi Danieli nilitaabika sana katika mawazo
yangu, nao uso wangu ukabadilika, lakini nililiweka jambo hilo moyoni mwangu.”

8

Maono Ya Danieli Ya Kondoo Dume Na Beberu

1 Katika mwaka wa tatu wa utawala wa Mfalme Belshaza, mimi Danieli, nilipata
maono, baada ya maono ambayo yalikuwa yamenitokea mbeleni. 2 Katika maono
yangu, nilijiona nikiwa ndani ya ngome ya Shushani katika jimbo la Elamu. Katika
maono nilikuwa kando ya Mto Ulai.* 3 Nikatazama juu, na hapo mbele yangu
kulikuwa na kondoo dume mwenye pembe mbili, akiwa amesimama kando ya mto,
nazo pembe zake zilikuwa ndefu. Pembe moja ilikuwa ndefu kuliko hiyo nyingine,
lakini iliendelea kukua baadaye. 4 Nikamtazama yule kondoo dume alivyokuwa
akishambulia kuelekea magharibi, kaskazini na kusini. Hakuna mnyama yeyote
aliyeweza kusimama dhidi yake, wala hakuna aliyeweza kuokoa kutoka nguvu zake.
Alifanya kama atakavyo, naye akawa mkuu.

5 Nilipokuwa ninatafakari hili, ghafula beberu mwenye pembe moja kubwa sana
katikati ya macho yake alikuja kutoka magharibi, akiruka kasi juu ya dunia yote
bila kugusa ardhi. 6 Alikuja akimwelekea yule kondoo dume mwenye pembe
mbili niliyemwona akisimama kando ya mto, akamshambulia kwa hasira nyingi.
7 Nikamwona akimshambulia yule kondoo dume kwa hasira nyingi, akimpiga yule
kondoo dume na kuvunja pembe zake mbili. Yule kondoo dume hakuwa na nguvu za
kumzuia yule beberu, hivyo akamwangusha yule kondoo dume chini na kumkanyaga,
wala hakuna aliyeweza kumwokoa yule kondoo dume kutoka nguvu za huyo beberu.
8 Yule beberu akawa mkubwa sana, lakini katika kilele cha nguvu zake ile pembe yake
ndefu ilivunjika, na mahali pake pakaota pembe nne kubwa kuelekea pande nne za
dunia.

9 Kutoka mojawapo ya zile pembe nne palitokea pembe ndogo ukaongezeka nguvu
kuelekea kusini, na kuelekea mashariki, na kuelekea Nchi ya Kupendeza. 10 Pembe
hiyo ikaendelea kukua hadi kufikia jeshi la mbinguni, nayo ikalitupa baadhi ya jeshi
la vitu vya angani hapa chini duniani, na kulikanyaga. 11 Pembe hiyo ikajikweza ili
iwe kama Mkuu wa hilo jeshi; ikamwondolea dhabihu ya kila siku, napo mahali pake

* **7:25** Wakati, nyakati mbili, na nusu wakati maana yake ni mwaka mmoja, miaka miwili, na nusu mwaka, yaani miaka mitatu na nusu. * **8:2** Mto Ulai ni mfereji uliokuwa kati ya Shushani na Elymaisi; sasa unaitwa Mto Karuni.

patakatifu pakashushwa chini. 12 Kwa sababu ya uasi, jeshi la watakatifu na dhabihu
za kila siku vikatiwa mikononi mwake. Ikafanikiwa katika kila kitu ilichofanya, nayo
kweli ikatupwa chini.
13 Kisha nikamsikia mtakatifu mmoja akizungumza na mtakatifu mwingine,
akamwambia, "Je, itachukua muda gani maono haya yatimie: maono kuhusu
dhabihu ya kila siku, uasi unaosababisha ukiwa, kutwaliwa kwa mahali patakatifu,
na jeshi litakalokanyagwa chini ya nyayo?"
14 Akaniambia, "Itachukua siku 2,300. Ndipo mahali patakatifu patawekwa wakfu
tena."

Tafsiri Ya Maono

15 Mimi Danieli nilipokuwa ninaangalia maono na kujaribu kuelewa, mbele
yangu alisimama mmoja aliyefanana na mwanadamu. 16 Kisha nikasikia sauti ya
mwanadamu kutoka Mto Ulai ikiita, "Gabrieli, mwambie mtu huyu maana ya maono
haya."
17 Alipokuwa akikaribia pale nilipokuwa nimesimama, niliogopa, nikaanguka
kifudifudi. Akaniambia, "Mwana wa mwanadamu, fahamu kuwa maono haya
yanahusu siku za mwisho."
18 Alipokuwa akinena nami, nilikuwa katika usingizi mzito, huku nimelala
kifudifudi. Ndipo aliponigusa na kunisimamisha wima.
19 Akaniambia, "Nitakuambia yale yatakayotokea baadaye wakati wa ghadhabu,
kwa sababu maono haya yanahusu wakati wa mwisho ulioamriwa. 20 Kondoo dume
mwenye pembe mbili ambaye ulimwona anawakilisha wafalme wa Umedi na Uajemi.
21 Yule beberu mwenye nywele nyingi ni mfalme wa Uyunani, nayo ile pembe ndefu
katikati ya macho yake ni mfalme wa kwanza. 22 Zile pembe nne zilizoota badala ya
ile pembe iliyovunjika zinawakilisha falme nne ambazo zitatokea kutoka taifa lake,
lakini hakuna hata mmoja utakaokuwa na nguvu kama ule uliovunjika.
23 "Katika sehemu ya mwisho ya utawala wao, wakati waasi watakapokuwa waovu
kabisa, atainuka mfalme mwenye uso mkali, aliye stadi wa hila. 24 Atakuwa na nguvu
nyingi, lakini si kwa uwezo wake mwenyewe. Atasababisha uharibifu wa kutisha,
na atafanikiwa kwa chochote anachofanya. Atawaangamiza watu maarufu na watu
watakatifu. 25 Atasababisha udanganyifu ustawi, naye atajihesabu mwenyewe kuwa
bora. Wakati wajisikiapo kuwa wako salama, atawaangamiza wengi, na kushindana
na Mkuu wa wakuu. Lakini ataangamizwa, isipokuwa si kwa uwezo wa mwanadamu.
26 "Maono kuhusu jioni na asubuhi ambayo umepewa ni kweli, lakini yatie muhuri
maono haya, kwa maana yanahusu wakati mrefu ujao."
27 Mimi Danieli nilikuwa nimechoka sana, na nikalala nikiwa mgonjwa kwa siku
kadhaa. Ndipo nikaamka, nikaenda kwenye shughuli za mfalme. Nilifadhaishwa na
maono hayo, nami sikuweza kuyaelewa.

9

Maombi Ya Danieli

1 Katika mwaka wa kwanza wa utawala wa Dario mwana wa Ahasuero (mzaliwa
wa Umedi), ambaye alifanywa mtawala juu ya ufalme wa Babeli, 2 katika mwaka
wa kwanza wa utawala wake, mimi Danieli nilielewa kutokana na Maandiko,
kulingana na neno la BWANA alilopewa nabii Yeremia, kwamba ukiwa wa Yerusalemu
ungetimizwa kwa miaka sabini. 3 Kwa hiyo nikamgeukia BWANA Mungu na kumsihi
katika maombi na dua, katika kufunga, na kuvaa nguo ya gunia na kujipaka majivu.
4 Nikamwomba BWANA Mungu wangu na kutubu:
"Ee Bwana, Mungu mkuu na unayetisha, anayeshika agano lake la upendo kwao
wanaompenda na kutii maagizo yake, 5 tumetenda dhambi na kufanya mabaya.

Tumekuwa waovu na tumeasi; tumegeuka mbali na maagizo yako na sheria zako.
6 Hatukuwasikiliza watumishi wako manabii, ambao kwa jina lako walisema na
wafalme wetu, wakuu wetu, baba zetu, na watu wote wa nchi.
7 "Bwana, wewe ni mwenye haki, lakini siku hii ya leo tumefunikwa na aibu:
tukiwa wanaume wa Yuda, na watu wa Yerusalemu, na Israeli yote, wote walio
karibu na walio mbali, katika nchi zote ulikotutawanya kwa sababu ya kukosa
uaminifu kwako. 8 Ee Bwana, sisi na wafalme wetu, wakuu wetu na baba zetu
tumefunikwa na aibu kwa sababu tumefanya dhambi dhidi yako. 9 Bwana Mungu
wetu ni mwenye rehema na anayesamehe, hata ingawa tumefanya uasi dhidi yake.
10 Hatukumtii Bwana Mungu wetu wala kuzishika sheria alizotupa kupitia kwa
watumishi wake manabii. 11 Israeli yote imekosea sheria yako na kugeuka mbali,
nao wamekataa kukutii.

"Kwa hiyo laana na viapo vya hukumu vilivyoandikwa katika Sheria ya Mose,
mtumishi wa Mungu, vimemiminwa juu yetu, kwa sababu tumefanya dhambi dhidi
yako. 12 Umetimiza maneno uliyosema dhidi yetu na dhidi ya watawala wetu, kwa
kuleta maafa makubwa juu yetu. Chini ya mbingu yote kamwe hapajatendeka
kitu kama kile kilichotendeka kwa Yerusalemu. 13 Kama vile ilivyoandikwa katika
sheria ya Mose, misiba hii yote imekuja juu yetu, lakini hatujaomba fadhili kwa
Bwana Mungu wetu kwa kugeuka kutoka dhambi zetu na kuwa wasikivu katika
kweli yake. 14 Bwana hakusita kuleta maafa juu yetu, kwa maana Bwana Mungu
wetu ni mwenye haki katika kila afanyalo; lakini hata hivyo hatujamtii.
15 "Sasa, Ee Bwana Mungu wetu, ambaye uliwatoa watu wako Misri kwa mkono
wenye nguvu, na ambaye umejifanyia Jina linalodumu mpaka leo, tumetenda
dhambi, tumefanya mabaya. 16 Ee Bwana, wewe kwa kadiri ya matendo yako ya
haki, ondoa hasira yako na ghadhabu yako juu ya Yerusalemu, mji wako, mlima
wako mtakatifu. Dhambi zetu na maovu ya baba zetu yameifanya Yerusalemu na
watu wako kitu cha kudharauliwa kwa wale wote wanaotuzunguka.
17 "Basi Mungu wetu, sasa sikia maombi na dua ya mtumishi wako. Ee Bwana,
kwa ajili yako angalia kwa huruma ukiwa wa mahali pako patakatifu. 18 Ee Mungu,
tega sikio na ukasikie; fumbua macho yako ukaone ukiwa wa mji ule wenye Jina
lako. Hatukutolei maombi yetu kwa sababu sisi tuna haki, bali kwa sababu ya
rehema zako nyingi. 19 Ee Bwana, sikiliza! Ee Bwana, samehe! Ee Bwana, sikia na
ukatende! Kwa ajili yako, Ee Mungu wangu, usikawie, kwa sababu mji wako na
watu wako wanaitwa kwa Jina lako."

Majuma Sabini

20 Basi, nilipokuwa bado nikinena na kuomba, nikiungama dhambi yangu na
dhambi ya watu wangu Israeli, na nikifanya maombi yangu kwa Bwana Mungu
wangu kwa ajili ya mlima wake mtakatifu, 21 wakati nilipokuwa bado katika maombi,
Gabrieli, yule mtu niliyekuwa nimemwona katika maono hapo awali, alinijia kwa kasi
karibu wakati wa kutoa dhabihu ya jioni. 22 Akanielimisha na kuniambia, "Danieli,
sasa nimekuja kukupa akili na ufahamu. 23 Mara ulipoanza kuomba, jibu lilitolewa,
ambalo nimekuja kukupasha habari, kwa maana wewe unapendwa sana. Kwa hiyo,
tafakari ujumbe huu na uelewe maono haya:
24 "Majuma sabini yameamriwa kwa ajili ya watu wako na kwa ajili ya mji wako
mtakatifu, ili kumaliza makosa, kukomesha dhambi, kufanya upatanisho kwa ajili ya
uovu, kuleta haki ya milele, kutia muhuri maono na unabii, na pia kumtia mafuta
yeye aliye mtakatifu sana.
25 "Ujue na kuelewa hili: Tangu kutolewa kwa amri ya kuutengeneza na kuujenga
upya Yerusalemu mpaka kuja kwa Mpakwa mafuta, aliye mtawala, kutakuwako
majuma saba na majuma sitini na mawili. Barabara zitajengwa tena pamoja na

mahandaki, lakini katika wakati wa taabu. 26 Baada ya majuma sitini na mawili,
Mpakwa Mafuta atakatiliwa mbali, wala hatabaki na kitu. Watu wa mtawala
atakayekuja watauharibu mji pamoja na mahali patakatifu. Mwisho utakuja kama
mafuriko: Vita vitaendelea mpaka mwisho, nao ukiwa umeamriwa. 27 Mtawala
huyo atathibitisha agano na watu wengi kwa juma moja. Katikati ya juma hilo
atakomesha dhabihu na sadaka. Mahali pa dhabihu katika Hekalu atasimamisha
chukizo la uharibifu, hadi mwisho ulioamriwa utakapomiminwa juu yake yeye
aletaye uharibifu."

10

Maono Ya Danieli Kuhusu Mtu

1 Katika mwaka wa tatu wa utawala wa Koreshi mfalme wa Uajemi, Danieli
(ambaye aliitwa Belteshaza) alipewa ufunuo. Ujumbe wake ulikuwa kweli, nao
ulihusu vita vikubwa. Ufahamu wa ujumbe ulimjia katika maono.

2 Wakati huo, mimi Danieli nikaomboleza kwa majuma matatu. 3 Sikula chakula
kizuri; nyama wala divai havikugusa midomo yangu; nami sikujipaka mafuta kamwe
mpaka majuma matatu yalipotimia.

4 Kwenye siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kwanza, nilipokuwa nimesimama
kwenye ukingo wa mto mkubwa Hidekeli,* 5 nikatazama juu, na mbele yangu
alikuwepo mtu aliyevaa mavazi ya kitani na mshipi wa dhahabu safi kutoka ufazi
kiunoni mwake. 6 Mwili wake ulikuwa kama kito cha zabarajadi safi, uso wake kama
umeme wa radi, macho yake kama mwali wa moto, mikono yake na miguu yake
kama mng'ao wa shaba iliyosuguliwa sana, nayo sauti yake kama ya umati mkubwa
wa watu.

7 Mimi Danieli, ni mimi peke yangu niliyeona hayo maono; watu waliokuwa
pamoja nami hawakuyaona, lakini waligubikwa na hofu kuu, hata wakakimbia
na kujificha. 8 Kwa hiyo niliachwa peke yangu, nikikodolea macho maono hayo
makubwa; sikubakiwa na nguvu, na rangi ya uso wangu ikabadilika kama aliyekufa,
nikakosa nguvu. 9 Kisha nikamsikia akisema, nami nilipokuwa nikimsikiliza, nikalala
kifudifudi, nikapatwa na usingizi mzito.

10 Mkono ulinigusa, ukaninyanyua, na kuniweka nikipiga magoti na mikono yangu
ikashika chini, huku nikiwa bado ninatetemeka. 11 Akasema, "Danieli, wewe mtu
upendwaye sana, fikiri kwa makini maneno ninayokwenda kunena nawe sasa;
simama wima, kwa maana sasa nimetumwa kwako." Naye aliponiambia haya,
nikasimama nikitetemeka.

12 Ndipo akaendelea kusema, "Danieli, usiogope. Tangu siku ya kwanza ulipotia
moyo wako ili kupata ufahamu na kujinyenyekeza mbele ya Mungu wako, maneno
yako yalisikiwa, nami nimekuja ili kujibu maneno yako. 13 Lakini mkuu wa ufalme
wa Uajemi alinipinga kwa siku ishirini na moja. Ndipo Mikaeli, mmoja wa malaika
wakuu, alikuja kunisaidia, kwa sababu nilikuwa nimezuiliwa huko na mfalme wa
Uajemi. 14 Sasa nimekuja kukuelezea mambo yatakayowatokea watu wako wakati
ujao, kwa maana maono hayo yanahusu wakati ambao haujaja bado."

15 Alipokuwa akinielezea haya, nilisujudu uso wangu ukiwa umeelekea chini,
nikawa bubu. 16 Ndipo mmoja aliyeonekana kama mwanadamu akanigusa midomo
yangu, nami nikafungua kinywa changu, nikaanza kunena. Nikamwambia yule
aliyesimama mbele yangu, "Nimepatwa na huzuni kubwa kwa sababu ya maono
haya, bwana wangu, nami nimeishiwa nguvu. 17 Bwana wangu, mimi mtumishi
wako nitawezaje kuzungumza na wewe? Nguvu zangu zimeniishia hata ninashindwa
kupumua."

* **10:4** Hedekeli ndio Mto Tigrisi.

18 Tena yule aliyeonekana kama mwanadamu akanigusa na kunitia nguvu.
19 Akasema, “Ee mtu upendwaye sana, usiogope. Amani iwe kwako! Uwe na nguvu
sasa; jipe nguvu.”

Alipozungumza nami, nilipata nguvu, nikasema, “Nena, bwana wangu, kwa kuwa umenipa nguvu.”

20 Kwa hiyo akasema, “Je, unajua kwa nini nimekujia? Sasa hivi nitarudi kupigana
dhidi ya mkuu wa Uajemi, nami nikienda, mkuu wa Uyunani atakuja. 21 Lakini
kwanza nitakuambia kile kilichoandikwa katika Kitabu cha Kweli. (Hakuna hata
mmoja anayenisaidia dhidi yao isipokuwa Mikaeli, mkuu wenu.

11

1 Nami katika mwaka wa kwanza wa utawala wa Dario Mmedi, nilisimama
kumsaidia na kumlinda.)

Wafalme Wa Kusini Na Wa Kaskazini

2 “Sasa basi, ninakuambia kweli: Wafalme watatu zaidi watatokea Uajemi, kisha
atatokea mfalme wa nne, ambaye atakuwa tajiri sana kuliko wengine wote. Wakati
atakapokuwa amekwisha kujipatia nguvu kwa utajiri wake, atamchochea kila mmoja
dhidi ya ufalme wa Uyunani. 3 Ndipo mfalme mwenye nguvu atatokea, ambaye
atatawala kwa nguvu nyingi na kufanya anavyopenda. 4 Baada ya kujitokeza, milki
yake itavunjwa na kugawanyika katika pande nne za mbinguni. Hautakwenda
kwa wazao wake, wala hautakuwa na nguvu alizotumia, kwa sababu milki yake
itang’olewa na kupewa wengine.

5 “Mfalme wa Kusini atakuwa na nguvu, lakini mmoja wa majemadari wake
atakuwa na nguvu zaidi kuliko mfalme, naye atatawala ufalme wake mwenyewe
kwa nguvu nyingi. 6 Baada ya miaka kadha, wataungana. Binti wa mfalme wa
Kusini ataolewa kwa mfalme wa Kaskazini ili kuimarisha mapatano, lakini huyo binti
nguvu zake hazitadumu; hata mfalme hatadumu wala nguvu zake. Katika siku hizo
atafukuzwa, pamoja na hao wasindikizaji wake wa kifalme, watoto wake, na yeyote
aliyemuunga mkono.

7 “Mmoja kutoka jamaa ya huyo binti atainuka na kuchukua nafasi yake.
Atashambulia majeshi ya mfalme wa Kaskazini na kuingia katika ngome yake;
atapigana dhidi yao naye atashinda. 8 Tena ataitwaa miungu yao, vinyago vyao
vya chuma, na vitu vyao vya thamani vya fedha na dhahabu, na kuvichukua hadi
Misri. Kwa miaka kadha atamwacha mfalme wa Kaskazini bila kumsumbua. 9 Kisha
mfalme wa Kaskazini atashambulia nchi ya mfalme wa Kusini, lakini atarudi nyuma
hadi kwenye nchi yake. 10 Wana wa mfalme wa Kaskazini watajiandaa kwa vita
na kukusanya jeshi kubwa, ambalo litafagia nchi kama mafuriko yasiyozuilika na
kuendelea na vita hadi kwenye ngome ya mfalme wa Kusini.

11 “Kisha mfalme wa Kusini atatoka kwa ghadhabu na kupigana dhidi ya mfalme
wa Kaskazini, ambaye ataunda jeshi kubwa, lakini litashindwa. 12 Wakati jeshi
litakapokuwa limechukuliwa, mfalme wa Kusini atajawa na kiburi na atachinja
maelfu mengi, hata hivyo hatabaki na ushindi. 13 Kwa maana mfalme wa Kaskazini
atakusanya jeshi jingine kubwa kuliko lile la kwanza; na baada ya miaka kadha,
atasonga mbele na jeshi kubwa mno lililoandaliwa vizuri.

14 “Katika nyakati hizo wengi watainuka dhidi ya mfalme wa Kusini. Watu wenye
ghasia miongoni mwa watu wako mwenyewe wataasi ili kutimiza maono, lakini bila
mafanikio. 15 Ndipo mfalme wa Kaskazini atakuja na kuuzunguka mji kwa majeshi,
na kuuteka mji wa ngome. Majeshi ya Kusini yatakosa nguvu za kuyazuia; naam,
hata vikosi vyao vya askari vilivyo bora zaidi, havitakuwa na nguvu ya kuwakabili.
16 Huyo mvamia nchi atafanya apendavyo; hakuna yeyote atakayeweza kumpinga.

Atajiimarisha katika Nchi ya Kupendeza, na atakuwa na uwezo wa kuiangamiza.
17 Ataamua kuja na nguvu za ufalme wake wote na kufanya mapatano ya amani na
mfalme wa Kusini. Naye atamtoa binti yake aolewe naye ili kuuangusha ufalme,
lakini mipango yake haitafanikiwa wala kumsaidia. 18 Ndipo atabadili nia yake
kupigana na nchi za pwani na ataziteka nyingi, lakini jemadari mmoja atakomesha
ufidhuli wake na kurudisha ufidhuli wake juu yake. 19 Baada ya hili atazigeukia
ngome za nchi yake mwenyewe, lakini atajikwaa na kuanguka, wala hataonekana
tena.

20 "Atakayetawala baada yake atamtuma mtoza ushuru ili kudumisha fahari ya kifalme. Hata hivyo, baada ya miaka michache ataangamizwa, lakini si katika hasira wala katika vita.

21 "Atakayetawala baada yake atakuwa mtu wa kudharauliwa ambaye hajapewa
heshima ya kifalme. Atauvamia ufalme wakati watu wake wanapojiona wako salama,
naye atautwaa kwa hila. 22 Ndipo jeshi kubwa litafagiliwa mbele yake; jeshi pamoja
na mkuu mmoja wa agano wataangamizwa. 23 Baada ya kufanya mapatano naye,
atatenda kwa udanganyifu, na akitumia watu wachache tu ataingia madarakani.
24 Wakati majimbo yaliyo tajiri sana yanajiona salama, atayavamia, naye atafanikisha
kile ambacho baba zake wala babu zake hawakuweza. Atagawa nyara, mateka na
utajiri miongoni mwa wafuasi wake. Atafanya hila ya kupindua miji yenye maboma,
lakini kwa muda mfupi tu.

25 "Pamoja na jeshi kubwa atachochea nguvu zake na ushujaa wake dhidi ya
mfalme wa Kusini. Mfalme wa Kusini atafanya vita na jeshi lenye nguvu sana,
lakini hataweza kusimama kwa sababu ya kwa hila zilizofanywa dhidi yake. 26 Wale
wanaokula kutoka kwenye ruzuku za mfalme watajaribu kumwangamiza; jeshi lake
litafagiliwa mbali, nao wengi watakufa vitani. 27 Wafalme hawa wawili, mioyo yao
ikiwa imekusudia mabaya, wataketi kwenye meza moja na kudanganyana wao kwa
wao, lakini pasipo faida, kwa sababu bado mwisho utakuja katika wakati ulioamriwa.
28 Mfalme wa Kaskazini atarudi katika nchi yake na utajiri mwingi, lakini atakuwa
ameukaza moyo wake kinyume na agano takatifu. Atachukua hatua dhidi ya hilo
agano, kisha atarudi nchi yake.

29 "Wakati ulioamriwa, atavamia tena Kusini, lakini wakati huu matokeo yake
yatakuwa tofauti na yale ya wakati wa kwanza. 30 Meli za nchi ya Kitimu zitampinga,
naye atavunjika moyo. Ndipo atarudi nyuma na kutoa wazi hasira yake dhidi ya
agano takatifu. Atarudi na kuonyesha fadhili kwa wale waliachao agano takatifu.

31 "Majeshi yake yenye silaha yatainuka ili kunajisi ngome ya Hekalu, na kuondolea
mbali sadaka ya kuteketezwa ya kila siku. Ndipo watalisimamisha chukizo la
uharibifu lisababishalo ukiwa. 32 Kwa udanganyifu atapotosha wale walionajisi
agano, lakini watu wanaomjua Mungu wao watampinga kwa uthabiti.

33 "Wenye hekima watawafundisha wengi, ingawa kwa kitambo watauawa kwa up-
anga au kuchomwa moto, au kukamatwa au kufanywa mateka. 34 Watakapoanguka,
watapokea msaada kidogo, nao wengi ambao si waaminifu wataungana nao.
35 Baadhi ya wenye hekima watajikwaa, ili waweze kusafishwa, kutakaswa na
kufanywa wasio na waa mpaka wakati wa mwisho, kwa maana bado litakuja kwa
wakati ulioamriwa.

Mfalme Ajikwezaye Mwenyewe

36 "Mfalme atafanya apendavyo. Atajikweza na kujitukuza juu ya kila mungu, naye
atasema mambo ambayo hayajasikiwa dhidi ya Mungu wa miungu. Atafanikiwa
hadi wakati wa ghadhabu utimie, kwa maana kile kilichokusudiwa lazima kitokee.
37 Hataonyesha heshima kwa miungu ya baba zake au kwa yule aliyetamaniwa
na wanawake, wala hatajali mungu yeyote, bali atajikweza mwenyewe juu yao

wote. [38] Badala ya kuwajali miungu, ataheshimu mungu wa ngome; mungu ambaye
hakujulikana na baba zake ndiye atamheshimu kwa dhahabu na fedha, kwa vito vya
thamani na zawadi za thamani kubwa. [39] Atashambulia ngome zenye nguvu mno
kwa msaada wa mungu wa kigeni naye atawaheshimu sana wale watakaomkubali
yeye. Atawafanya watawala juu ya watu wengi, na atagawa nchi kwa gharama.
[40] "Katika wakati wa mwisho, mfalme wa Kusini atapigana naye vita, naye mfalme
wa Kaskazini atamshambulia kwa magari ya vita, askari wapanda farasi, na idadi
kubwa ya meli. Atavamia nchi nyingi na kuzikumba nchi hizo kama mafuriko. [41] Pia
ataivamia Nchi ya Kupendeza. Nchi nyingi zitapinduliwa, bali Edomu, Moabu na
viongozi wa Amoni wataokolewa kutoka mkono wake. [42] Atapanua mamlaka yake
juu ya nchi nyingi; hata Misri haitaepuka. [43] Atamiliki hazina za dhahabu, fedha na
utajiri wote wa Misri, pamoja na Walibia na Wakushi kwa kujisalimisha. [44] Lakini
taarifa kutoka mashariki na kaskazini zitamshtua, naye ataondoka kwa ghadhabu
nyingi ili kuangamiza na kuharibu kabisa wengi. [45] Atasimika hema zake za ufalme
kati ya bahari na mlima mtakatifu wa kupendeza. Hata hivyo, atafikia mwisho wake,
wala hakuna yeyote atakayemsaidia.

12

Nyakati Za Mwisho

[1] "Katika wakati huo Mikaeli, mtawala mkuu ambaye huwalinda watu wako,
atainuka. Kutakuwako wakati wa taabu ambao haujatokea tangu mwanzo wa
mataifa hadi wakati huo. Lakini wakati huo, watu wako, kila mmoja ambaye jina
lake litakutwa limeandikwa kwenye kitabu, ataokolewa. [2] Wengi ambao wamelala
kwenye mavumbi wataamka, baadhi yao kwa uzima wa milele, wengine kwa aibu
na kudharauliwa milele. [3] Wale wenye hekima watang'aa kama mwanga wa mbingu,
nao wale ambao huwaongoza wengi kutenda haki, watang'aa kama nyota milele
na milele. [4] Lakini wewe Danieli, yafunge na kuyatia muhuri maneno ya kitabu
hiki mpaka wakati wa mwisho. Wengi watakwenda huku na huko, na maarifa
yataongezeka."
[5] Ndipo mimi Danieli nikaangalia, nako mbele yangu walisimama wengine wawili,
mmoja katika ukingo huu wa mto, na mwingine ukingo wa pili wa mto. [6] Mmoja
wao akasema na yule mtu aliyevaa nguo za kitani, aliyekuwa juu ya maji ya mto, "Je,
itachukua muda gani kabla mambo haya ya kushangaza hayajatimizwa?"
[7] Kisha mtu yule aliyevaa nguo za kitani, aliyekuwa juu ya maji ya mto, akainua
mkono wake wa kuume na mkono wake wa kushoto kuelekea mbinguni, nami
nikamsikia akiapa kwa jina lake yeye aishiye milele, akisema, "Itakuwa wakati,
nyakati mbili, na nusu wakati.* Nguvu za watu watakatifu zitakapokuwa zimevunjwa
kabisa, ndipo mambo haya yote yatakapotimizwa."
[8] Nilisikia, lakini sikuelewa. Kwa hiyo nikauliza, "Bwana wangu, matokeo ya haya
yote yatakuwa nini?"
[9] Akajibu, "Danieli, enenda zako, kwa sababu maneno haya yamefungwa na kutiwa
muhuri mpaka wakati wa mwisho. [10] Wengi watatakaswa, na kuondolewa mawaa na
kufanywa safi, lakini waovu wataendelea kuwa waovu. Hakuna mmoja wa waovu
atakayefahamu, lakini wale wenye hekima watafahamu.
[11] "Tangu wakati ule wa kukomeshwa dhabihu ya kila siku na kusimamishwa
kwa chukizo la uharibifu, kutakuwako siku 1,290. [12] Amebarikiwa mtu yule
atakayevumilia hadi kufikia mwisho wa hizo siku 1,335.

* **12:7** Wakati, nyakati mbili na nusu wakati maana yake mwaka mmoja, miaka miwili, na nusu mwaka, yaani miaka mitatu na nusu.

13 “Lakini wewe, enenda zako mpaka mwisho. Utapumzika, nawe ndipo mwisho wa hizo siku utafufuka ili kuupokea urithi uliowekewa.”

Hosea

1 Neno la BWANA lililomjia Hosea mwana wa Beeri wakati wa utawala wa Uzia,
Yothamu, Ahazi na Hezekia, wafalme wa Yuda, na wakati wa utawala wa Yeroboamu
mwana wa Yehoashi, mfalme wa Israeli.

Mke Wa Hosea Na Watoto

2 Wakati BWANA alipoanza kuzungumza kupitia Hosea, BWANA alimwambia, “Nenda
ukajitwalie mwanamke wa uzinzi na watoto wa uzinzi, kwa sababu nchi ina hatia
ya uzinzi wa kupindukia kwa kumwacha BWANA.” 3 Kwa hiyo alimwoa Gomeri binti
Diblaimu, naye akachukua mimba na kumzalia Hosea mwana.

4 Kisha BWANA akamwambia Hosea, “Mwite Yezreeli,* kwa kuwa kitambo kidogo
nitaiadhibu nyumba ya Yehu kwa ajili ya mauaji ya kule Yezreeli, nami nitaukomesha
ufalme wa Israeli. 5 Katika siku ile nitavunja upinde wa Israeli katika Bonde la
Yezreeli.”

6 Gomeri akachukua tena mimba akamzaa binti. Kisha BWANA akamwambia Hosea,
“Mwite Lo-Ruhama,† kwa maana sitaonyesha tena upendo kwa nyumba ya Israeli,
kwamba nisije kabisa nikawasamehe. 7 Hata hivyo nitaonyesha upendo kwa nyumba
ya Yuda, nami nitawaokoa si kwa upinde, upanga au vita, wala kwa farasi na
wapanda farasi, bali kwa njia ya BWANA Mungu wao.”

8 Baada ya Gomeri kumwachisha Lo-Ruhama kunyonya, Gomeri alipata mwana
mwingine. 9 Kisha BWANA akasema, “Mwite Lo-Ami‡ kwa maana ninyi si watu wangu,
nami si Mungu wenu.

10 “Hata hivyo Waisraeli watakuwa kama mchanga kando ya bahari, ambao
hauwezi kupimika wala kuhesabiwa. Mahali pale walipoambiwa, ‘Ninyi si watu
wangu,’ wao wataitwa ‘wana wa Mungu aliye hai.’ 11 Watu wa Yuda na watu
wa Israeli wataunganishwa tena, nao watamchagua kiongozi mmoja nao watakwea
watoke katika nchi, kwa kuwa siku ya Yezreeli itakuwa kuu sana.

2

1 “Waambie ndugu zako, ‘Watu wangu,’ na pia waambie dada zako, ‘Wapendwa
wangu.’

Israeli Aadhibiwa Na Kurudishwa

2 “Mkemeeni mama yenu, mkemeeni,
kwa maana yeye si mke wangu,
nami si mume wake.
Aondoe sura ya uzinzi katika uso wake
na uzinzi kati ya matiti yake.
3 Kama sivyo nitamvua nguo zake awe uchi
na kumwacha uchi kama siku ile aliyozaliwa.
Nitamfanya kama jangwa,
nitamgeuza awe nchi ya kiu,
nami nitamuua kwa kiu.
4 Sitaonyesha upendo wangu kwa watoto wake,
kwa sababu ni watoto wa uzinzi.
5 Mama yao amekosa uaminifu
na amewachukua mimba katika aibu.

---

* **1:4** Yezreeli maana yake Mungu hupanda. † **1:6** Lo-Ruhama maana yake Sio mpenzi wangu. ‡ **1:9** Lo-Ami maana yake Sio watu wangu.

Gomeri alisema, ‘Nitawaendea wapenzi wangu,
ambao hunipa chakula changu
na maji yangu,
sufu yangu na kitani yangu, mafuta yangu
na kinywaji changu.’
6 Kwa hiyo mimi Mungu nitaizuia njia yake
kwa vichaka vya miiba,
nitamjengea ukuta ili kwamba
asiweze kutoka.
7 Gomeri atawafuatia wapenzi wake lakini hatawapata;
atawatafuta lakini hatawapata.
Kisha atasema,
‘Nitarudi kwa mume wangu kama kwanza,
kwa maana nilikuwa na hali njema zaidi
kuliko sasa.’
8 Gomeri hajakubali kuwa mimi ndiye
niliyempa nafaka, divai mpya na mafuta,
niliyemwongezea fedha na dhahabu waliyoitumia
kwa kumtumikia Baali.

9 “Kwa hiyo nitachukua nafaka yangu wakati itakapokomaa
na divai yangu mpya wakati itakapokuwa tayari.
Nitamnyang’anya sufu yangu na kitani yangu
iliyokusudiwa kufunika uchi wake.
10 Basi sasa nitaufunua ufisadi wake
mbele ya wapenzi wake;
hakuna yeyote atakayemtoa
mikononi mwangu.
11 Nitakomesha furaha na macheko yake yote:
sikukuu zake za mwaka,
sikukuu za Miandamo ya Mwezi,
siku zake za Sabato,
sikukuu zake zote zilizoamriwa.
12 Nitaiharibu mizabibu yake na mitini yake,
ambayo alisema yalikuwa malipo yake
kutoka kwa wapenzi wake;
nitaifanya kuwa kichaka,
nao wanyama pori wataila.
13 Nitamwadhibu kwa ajili ya siku
alizowafukizia uvumba Mabaali;
alipojipamba kwa pete
na kwa vito vya thamani,
na kuwaendea wapenzi wake,
lakini mimi alinisahau,”
asema Bwana.

14 “Kwa hiyo sasa nitamshawishi;
nitamwongoza hadi jangwani
na kuzungumza naye kwa upole.
15 Huko nitamrudishia mashamba yake ya mizabibu,
nami nitalifanya Bonde la Akori*

* **2:15** Akori maana yake ni Taabu.

mlango wa matumaini.
Huko ataimba kama alivyofanya katika siku za ujana wake,
kama siku zile alizotoka Misri.

16 “Katika siku ile,” asema BWANA,
“utaniita mimi ‘Mume wangu’;
hutaniita tena mimi ‘Bwana wangu.’
17 Nitaondoa majina ya Mabaali kutoka midomoni mwake,
wala hataomba tena kwa majina yao.
18 Katika siku ile nitafanya Agano kwa ajili yao
na wanyama wa kondeni, na ndege wa angani,
na viumbe vile vitambaavyo ardhini.
Upinde, upanga na vita,
nitaondolea mbali katika nchi,
ili kwamba wote waweze kukaa salama.
19 Nitakuposa uwe wangu milele;
nitakuposa kwa uadilifu na haki,
kwa upendo na huruma.
20 Nitakuposa kwa uaminifu,
nawe utamkubali BWANA.

21 “Katika siku ile nitajibu,”
asema BWANA,
“nitajibu kwa anga,
nazo anga zitajibu kwa nchi;
22 nayo nchi itajibu kwa nafaka,
divai mpya na mafuta,
navyo vitajibu kwa Yezreeli.
23 Nitampanda katika nchi kwa ajili yangu mwenyewe;
nami nitaonyesha pendo langu kwake
yule ambaye nilimwita, ‘Si mpenzi wangu.†’
Nitawaambia wale walioitwa, ‘Sio watu wangu,’‡
‘Ninyi ni watu wangu’;
nao watasema, ‘Wewe ndiwe Mungu wangu.’ ”

3

Upatanisho Wa Hosea Na Mkewe

1 BWANA akaniambia, “Nenda, ukaonyeshe upendo wako kwa mke wako tena,
ingawa amependwa na mwingine naye ni mzinzi. Mpende kama BWANA apendavyo
Waisraeli, ingawa wanageukia miungu mingine na kupenda mikate mitamu ya
zabibu kavu iliyowekwa wakfu.”
2 Basi nilimnunua huyo mwanamke kwa shekeli kumi na tano* za fedha, pia kwa
kiasi kama cha homeri moja na nusu† ya shayiri. 3 Kisha nilimwambia, “Utaishi
nami kwa siku nyingi, hupaswi kuwa kahaba au kuwa na uhusiano wa karibu na
mtu yeyote, nami nitaishi na wewe.”
4 Kwa maana Waisraeli wataishi siku nyingi bila kuwa na mfalme wala mkuu, bila
kuwa na dhabihu wala mawe matakatifu, bila kisibau wala sanamu. 5 Baadaye

† **2:23** Kiebrania ni Lo-Ruhama. ‡ **2:23** Kiebrania ni Lo-Ami. * **3:2** Shekeli 15 za fedha ni sawa na gramu 170. † **3:2** Homeri moja na nusu ni kama lita 330.

Waisraeli watarudi na kumtafuta BWANA Mungu wao na Daudi mfalme wao. Watakuja wakitetemeka kwa BWANA na kwa baraka zake katika siku za mwisho.

4

Shtaka Dhidi Ya Israeli

1 Sikieni neno la BWANA, enyi Waisraeli,
kwa sababu BWANA analo shtaka
dhidi yenu ninyi mnaoishi katika nchi:
"Hakuna uaminifu, hakuna upendo,
hakuna kumjua Mungu katika nchi.
2 Kuna kulaani tu, uongo na uuaji,
wizi na uzinzi,
bila kuwa na mipaka,
nao umwagaji damu mmoja
baada ya mwingine.
3 Kwa sababu hii nchi huomboleza,
wote waishio ndani mwake wanadhoofika,
wanyama wa kondeni, ndege wa angani
na samaki wa baharini wanakufa.

4 "Lakini mtu awaye yote na asilete shtaka,
mtu yeyote na asimlaumu mwenzake,
kwa maana watu wako ni kama wale
waletao mashtaka dhidi ya kuhani.
5 Unajikwaa usiku na mchana,
nao manabii hujikwaa pamoja nawe.
Kwa hiyo nitamwangamiza mama yako:
6 watu wangu wanaangamizwa
kwa kukosa maarifa,

"Kwa kuwa wewe umeyakataa maarifa,
mimi nami nitakukataa wewe
usiwe kuhani kwangu mimi;
kwa kuwa umeacha kuijali sheria ya Mungu wako
mimi nami sitawajali watoto wako.
7 Kadiri makuhani walivyoongezeka,
ndivyo walivyozidi kutenda dhambi dhidi yangu,
walibadilisha utukufu wao kwa kitu cha aibu.
8 Hujilisha dhambi za watu wangu
na kupendezwa na uovu wao.
9 Hata itakuwa: Kama walivyo watu,
ndivyo walivyo makuhani.
Nitawaadhibu wote wawili kwa ajili ya njia zao
na kuwalipa kwa matendo yao.

10 "Watakula lakini hawatashiba;
watajiingiza katika ukahaba
lakini hawataongezeka,
kwa sababu wamemwacha BWANA
na kujiingiza wenyewe
11 katika ukahaba,
divai ya zamani na divai mpya,

ambavyo huondoa ufahamu
12 wa watu wangu.
Hutaka shauri kutoka kwa sanamu ya mti
nao hujibiwa na fimbo ya mti.
Roho ya ukahaba imewapotosha,
hawana uaminifu kwa Mungu wao.
13 Wanatoa dhabihu juu ya vilele vya milima
na sadaka za kuteketezwa juu ya vilima,
chini ya mialoni, milibua na miela,
ambako kuna vivuli vizuri.
Kwa hiyo binti zenu wamegeukia ukahaba
na wake za wana wenu uzinzi.

14 “Sitawaadhibu binti zenu wakati
wanapogeukia ukahaba,
wala wake za wana wenu
wanapofanya uzinzi,
kwa sababu wanaume wenyewe huandamana na malaya
na kutambikia pamoja na makahaba
wa mahali pa kuabudia miungu:
watu wasiokuwa na ufahamu
wataangamia!

15 “Ingawa umefanya uzinzi, ee Israeli,
Yuda naye asije akawa na hatia.

“Usiende Gilgali,
usipande kwenda Beth-Aveni*
Wala usiape,
‘Hakika kama Bwana aishivyo!’
16 Waisraeli ni wakaidi,
kama mtamba wa ng’ombe ambaye ni mkaidi.
Ni jinsi gani basi Bwana anaweza kuwachunga
kama wana-kondoo
katika shamba la majani?
17 Efraimu amejiunga na sanamu,
ondokana naye!
18 Hata wakati wamemaliza vileo vyao
wanaendelea na ukahaba wao,
watawala wao hupenda sana
njia za aibu.
19 Kisulisuli kitawafagilia mbali
na dhabihu zao zitawaletea aibu.

5

Hukumu Dhidi Ya Israeli

1 “Sikieni hili, enyi makuhani!
Kuweni wasikivu, enyi Waisraeli!
Sikieni, ee nyumba ya mfalme!
Hukumu hii ni dhidi yenu:

* **4:15** Beth-Aveni maana yake Nyumba ya Ubatili (au Uovu), jina lingine la Betheli kwa dhihaka.

Mmekuwa mtego huko Mispa,
wavu uliotandwa juu ya Tabori.
2 Waasi wamezidisha sana mauaji.
Mimi nitawatiisha wote.
3 Ninajua yote kuhusu Efraimu,
Israeli hukufichika kwangu.
Efraimu, sasa umegeukia ukahaba,
Israeli amenajisika.

4 “Matendo yao hayawaachii
kurudi kwa Mungu wao.
Roho ya ukahaba imo ndani ya mioyo yao,
hawamkubali Bwana.
5 Kiburi cha Israeli kinashuhudia dhidi yao;
Waisraeli, hata Efraimu,
wanajikwaa katika dhambi zao;
pia Yuda atajikwaa pamoja nao.
6 Wakati wanapokwenda na makundi yao
ya kondoo na ng’ombe
kumtafuta Bwana,
hawatampata;
yeye amejiondoa kutoka kwao.
7 Wao si waaminifu kwa Bwana;
wamezaa watoto haramu.
Sasa sikukuu zao za Mwandamo wa Mwezi
zitawaangamiza wao
pamoja na mashamba yao.

8 “Pigeni tarumbeta huko Gibea,
baragumu huko Rama.
Paza kilio cha vita huko Beth-Aveni,*
ongoza, ee Benyamini.
9 Efraimu ataachwa ukiwa
katika siku ya kuadhibiwa.
Miongoni mwa makabila ya Israeli
ninatangaza lile ambalo halina budi kutukia.
10 Viongozi wa Yuda ni kama wale
wanaosogeza mawe ya mpaka.
Nitamwaga ghadhabu yangu juu yao
kama mafuriko ya maji.
11 Efraimu ameonewa,
amekanyagwa katika hukumu
kwa kuwa amekusudia kufuatia sanamu.
12 Mimi ni kama nondo kwa Efraimu,
na kama uozo kwa watu wa Yuda.

13 “Wakati Efraimu alipoona ugonjwa wake,
naye Yuda vidonda vyake,
ndipo Efraimu alipogeukia Ashuru,
na kuomba msaada kwa mfalme mkuu.

* **5:8** Beth-Aveni maana yake Nyumba ya Ubatili (au Uovu), jina lingine la Betheli kwa dhihaka.

Lakini hawezi kukuponya,
wala hawezi kukuponya vidonda vyako.
14 Kwa maana nitakuwa kama simba kwa Efraimu,
kama simba mkubwa kwa Yuda.
Nitawararua vipande vipande na kuondoka;
nitawachukua mbali,
na hakuna wa kuwaokoa.
15 Kisha nitarudi mahali pangu
mpaka watakapokubali kosa lao.
Nao watautafuta uso wangu;
katika taabu yao watanitafuta kwa bidii."

6

Israeli Asiye Na Toba

1 "Njooni, tumrudie BWANA.
Ameturarua vipande vipande
lakini atatuponya;
ametujeruhi lakini
atatufunga majeraha yetu.
2 Baada ya siku mbili atatufufua;
katika siku ya tatu atatuinua,
ili tuweze kuishi mbele zake.
3 Tumkubali BWANA,
tukaze kumkubali yeye.
Kutokea kwake ni hakika kama vile
kuchomoza kwa jua;
atatujia kama mvua za masika,
kama vile mvua za vuli
ziinyweshavyo nchi."

4 "Nifanye nini nawe, Efraimu?
Nifanye nini nawe, Yuda?
Upendo wako ni kama ukungu wa asubuhi,
kama umande wa alfajiri utowekao.
5 Kwa hiyo ninawakata ninyi vipande vipande
kwa kutumia manabii wangu;
nimewaua ninyi kwa maneno ya kinywa changu,
hukumu zangu zinawaka
kama umeme juu yenu.
6 Kwa maana nataka rehema, wala si dhabihu,
kumkubali Mungu zaidi
kuliko sadaka za kuteketezwa.
7 Wamevunja Agano kama Adamu:
huko hawakuwa waaminifu kwangu.
8 Gileadi ni mji wenye watu waovu,
umetiwa madoa kwa nyayo za damu.
9 Kama wanyang'anyi wamviziavyo mtu,
ndivyo magenge ya makuhani wafanyavyo;
wanaulia watu kwenye njia iendayo Shekemu,
wakifanya uhalifu wa aibu.
10 Nimeona jambo la kutisha

katika nyumba ya Israeli.
Huko Efraimu amejitolea kwa ukahaba
na Israeli amenajisika.

11 “Pia kwa ajili yako, Yuda,
mavuno yameamriwa.

“Wakati wowote ningerejesha neema ya watu wangu,

7

1 kila mara nilipotaka kumponya Israeli,
dhambi za Efraimu zinafichuliwa
na maovu ya Samaria yanafunuliwa.
Wanafanya udanganyifu,
wevi huvunja nyumba,
maharamia hunyang’anya barabarani,
2 lakini hawafahamu kwamba
ninakumbuka matendo yao yote mabaya.
Dhambi zao zimewameza,
ziko mbele zangu siku zote.

3 “Wanamfurahisha sana mfalme kwa maovu yao,
wakuu wao kwa uongo wao.
4 Wote ni wazinzi,
wanawaka kama tanuru
ambayo moto wake mwokaji hana haja ya kuuchochea
kuanzia kukanda unga
hadi umekwisha kuumuka.
5 Katika sikukuu ya mfalme wetu
wakuu wanawaka kwa mvinyo,
naye anawaunga mkono wenye mizaha.
6 Mioyo yao ni kama tanuru,
wanamwendea kwa hila.
Hasira yao inafoka moshi usiku kucha,
wakati wa asubuhi inalipuka
kama miali ya moto.
7 Wote ni moto kama tanuru;
wanawaangamiza watawala wao.
Wafalme wake wote wanaanguka,
wala hakuna yeyote kati yao aniitaye mimi.

8 “Efraimu anajichanganya na mataifa;
Efraimu ni mkate ambao haukuiva.
9 Wageni wananyonya nguvu zake,
lakini hafahamu hilo.
Nywele zake zina mvi hapa na pale,
lakini hana habari.
10 Kiburi cha Israeli kinashuhudia dhidi yake,
lakini pamoja na haya yote
harudi kwa Bwana Mungu wake
wala kumtafuta.

11 “Efraimu ni kama hua,
hudanganywa kwa urahisi na hana akili:
mara anaita Misri,
mara anageukia Ashuru.
12 Wakati watakapokwenda,
nitatupa wavu wangu juu yao;
nitawavuta chini waanguke
kama ndege wa angani.
Nitakaposikia wakikusanyika pamoja,
nitawanasa.
13 Ole wao, kwa sababu
wamepotoka kutoka kwangu!
Maangamizi ni yao
kwa sababu wameniasi!
Ninatamani kuwakomboa,
lakini wanasema uongo dhidi yangu.
14 Hawanililii mimi kutoka mioyoni mwao,
bali wanaomboleza vitandani mwao.
Hukusanyika pamoja kwa ajili ya nafaka na divai mpya,
lakini hugeukia mbali nami.
15 Niliwafundisha na kuwatia nguvu,
lakini wanapanga mabaya dhidi yangu.
16 Hawamgeukii Yeye Aliye Juu Sana,
wako kama upinde wenye kasoro.
Viongozi wao wataanguka kwa upanga
kwa sababu ya maneno yao ya jeuri.
Kwa ajili ya hili watadhihakiwa
katika nchi ya Misri.

8

Israeli Kuvuna Kisulisuli

1 “Wekeni tarumbeta midomoni mwenu!
Tai yuko juu ya nyumba ya Bwana
kwa sababu watu wamevunja Agano langu,
wameasi dhidi ya sheria yangu.
2 Israeli ananililia,
‘Ee Mungu wetu, tunakukubali!’
3 Lakini Israeli amekataa lile lililo jema,
adui atamfuatia.
4 Wanaweka wafalme bila idhini yangu,
wamechagua wakuu bila kibali changu.
Kwa fedha zao na dhahabu
wamejitengenezea sanamu kwa ajili
ya maangamizi yao wenyewe.
5 Ee Samaria, tupilieni mbali sanamu yenu ya ndama!
Hasira yangu inawaka dhidi yao.
Watakuwa najisi mpaka lini?
6 Zimetoka katika Israeli!
Ndama huyu: ametengenezwa na fundi, si Mungu.
Atavunjwa vipande vipande,
yule ndama wa Samaria.

7 “Wanapanda upepo
na kuvuna upepo wa kisulisuli.
Bua halina suke,
halitatoa unga.
Kama lingetoa nafaka,
wageni wangeila yote.
8 Israeli amemezwa;
sasa yupo miongoni mwa mataifa
kama kitu kisicho na thamani.
9 Kwa kuwa wamepanda kwenda Ashuru
kama punda-mwitu anayetangatanga peke yake.
Efraimu amejiuza mwenyewe
kwa wapenzi.
10 Ingawa wamejiuza wenyewe miongoni mwa mataifa,
sasa nitawakusanya pamoja.
Wataanza kudhoofika chini ya uonevu
wa mfalme mwenye nguvu.

11 “Ingawa Efraimu alijenga madhabahu nyingi
kwa ajili ya sadaka za dhambi,
hizi zimekuwa madhabahu
za kufanyia dhambi.
12 Nimeandika kwa ajili yao mambo mengi
kuhusu sheria yangu,
lakini wameziangalia
kama kitu cha kigeni.
13 Wanatoa dhabihu nilizopewa mimi
nao wanakula hiyo nyama,
lakini Bwana hapendezwi nao.
Sasa ataukumbuka uovu wao
na kuadhibu dhambi zao:
Watarudi Misri.
14 Israeli amemsahau Muumba wake
na kujenga majumba ya kifalme,
Yuda amejengea miji mingi ngome.
Lakini nitatuma moto kwenye miji yao
utakaoteketeza ngome zao.”

9

Adhabu Kwa Israeli

1 Usifurahie, ee Israeli;
usishangilie kama mataifa mengine.
Kwa kuwa hukuwa
mwaminifu kwa Mungu wako;
umependa ujira wa kahaba kwenye kila sakafu
ya kupuria nafaka.
2 Sakafu za kupuria nafaka na mashinikizo ya kukamulia divai
havitalisha watu,
divai mpya itawapungukia.
3 Hawataishi katika nchi ya Bwana,
Efraimu atarudi Misri
na atakula chakula

kilicho najisi huko Ashuru.
4 Hawatammiminia BWANA sadaka ya divai
wala dhabihu zao hazitampendeza.
Dhabihu kama hizo zitakuwa kwao
kama mkate wa waombolezaji;
nao wote wazilao watakuwa najisi.
Chakula hiki kitakuwa kwa ajili yao wenyewe;
kisije katika Hekalu la BWANA.

5 Mtafanya nini katika siku ya sikukuu zenu zilizoamriwa,
katika siku za sikukuu za BWANA?
6 Hata ikiwa wataokoka maangamizi,
Misri atawakusanya,
nayo Memfisi* itawazika.
Hazina zao za fedha zitasongwa na michongoma,
nayo miiba itafunika mahema yao.
7 Siku za adhabu zinakuja,
siku za malipo zimewadia.
Israeli na afahamu hili.
Kwa sababu dhambi zenu ni nyingi sana
na uadui wenu ni mkubwa sana,
nabii anadhaniwa ni mpumbavu,
mtu aliyeongozwa na Mungu
anaonekana mwendawazimu.
8 Nabii, pamoja na Mungu wangu,
ndiye mlinzi juu ya Efraimu,
hata hivyo mitego inamngojea
katika mapito yake yote,
na uadui katika nyumba ya Mungu wake.
9 Wamezama sana katika rushwa,
kama katika siku za Gibea.
Mungu atakumbuka uovu wao
na kuwaadhibu kwa ajili ya dhambi zao.

10 “Nilipompata Israeli, ilikuwa kama
kupata zabibu jangwani;
nilipowaona baba zenu, ilikuwa kama kuona
matunda ya kwanza katika mtini.
Lakini walipofika Baal-Peori, walijiweka wakfu
kwa ile sanamu ya aibu,
nao wakawa najisi
kama kitu kile walichokipenda.
11 Utukufu wa Efraimu utaruka kama ndege:
hakuna kuzaa, hakuna kuchukua mimba,
hakuna kutunga mimba.
12 Hata wakilea watoto,
nitamuua kila mmoja.
Ole wao
nitakapowapiga kisogo!
13 Nimemwona Efraimu, kama Tiro,

* **9:6** Memfisi kwa Kiebrania ni Nofu.

aliyeoteshwa mahali pazuri.
Lakini Efraimu wataleta
watoto wao kwa mchinjaji.”

14 Wape, Ee BWANA,
je, utawapa nini?
Wape matumbo ya kuharibu mimba
na matiti yaliyokauka.

15 “Kwa sababu ya uovu wao wote huko Gilgali,
niliwachukia huko.
Kwa sababu ya matendo yao ya dhambi,
nitawafukuza katika nyumba yangu.
Sitawapenda tena,
viongozi wao wote ni waasi.
16 Efraimu ameharibiwa,
mzizi wao umenyauka,
hawazai tunda.
Hata kama watazaa watoto,
nitawachinja watoto wao
waliotunzwa vizuri.”

17 Mungu wangu atawakataa
kwa sababu hawakumtii;
watakuwa watu wa kutangatanga
miongoni mwa mataifa.

10

1 Israeli alikuwa mzabibu uliostawi sana,
alijizalia matunda mwenyewe.
Kadiri matunda yake yalivyoongezeka,
alijenga madhabahu zaidi;
kadiri nchi yake ilivyostawi,
alipamba mawe yake ya ibada.
2 Moyo wao ni mdanganyifu,
nao sasa lazima wachukue hatia yao.
BWANA atabomoa madhabahu zao
na kuharibu mawe yao ya ibada.

3 Kisha watasema, “Hatuna mfalme
kwa sababu hatukumheshimu BWANA.
Lakini hata kama tungelikuwa na mfalme,
angeweza kutufanyia nini?”
4 Wanaweka ahadi nyingi,
huapa viapo vya uongo
wanapofanya mapatano;
kwa hiyo mashtaka huchipuka
kama magugu ya sumu
katika shamba lililolimwa.
5 Watu wanaoishi Samaria huogopa
kwa ajili ya sanamu ya ndama ya Beth-Aveni.*

* **10:5** Beth-Aveni maana yake Nyumba ya Ubatili (au Uovu), jina lingine la Betheli kwa dhihaka.

Watu wake wataiombolezea,
vivyo hivyo kuhani wake wa kuabudu sanamu,
wale waliokuwa wamefurahia fahari yake,
kwa sababu itaondolewa kutoka kwao
kwenda uhamishoni.
6 Itachukuliwa kwenda Ashuru
kama ushuru kwa mfalme mkuu.
Efraimu atafedheheshwa;
Israeli ataaibika kwa ajili ya sanamu zake za mti.
7 Samaria na mfalme wake wataelea
kama kijiti juu ya uso wa maji.
8 Mahali pa kuabudia sanamu pa uovu† pataharibiwa:
ndiyo dhambi ya Israeli.
Miiba na mibaruti itaota
na kufunika madhabahu zao.
Kisha wataiambia milima, “Tufunikeni!”
na vilima, “Tuangukieni!”

9 “Tangu siku za Gibea, mmetenda dhambi, ee Israeli,
huko ndiko mlikobaki.
Je, vita havikuwapata
watenda mabaya huko Gibea?
10 Wakati nitakapopenda, nitawaadhibu;
mataifa yatakusanywa dhidi yao
ili kuwaweka katika vifungo
kwa ajili ya dhambi zao mbili.
11 Efraimu ni mtamba wa ng’ombe aliyefundishwa
ambaye hupenda kupura,
hivyo nitamfunga nira
juu ya shingo yake nzuri.
Nitamwendesha Efraimu,
Yuda lazima alime,
naye Yakobo lazima avunjavunje
mabonge ya udongo.
12 Jipandieni wenyewe haki,
vuneni matunda ya upendo usio na kikomo,
vunjeni ardhi yenu isiyolimwa;
kwa kuwa ni wakati wa kumtafuta Bwana,
mpaka atakapokuja
na kuwanyeshea juu yenu haki.
13 Lakini mmepanda uovu,
mkavuna ubaya,
mmekula tunda la udanganyifu.
Kwa sababu mmetegemea nguvu zenu wenyewe
na wingi wa mashujaa wenu,
14 mngurumo wa vita utainuka dhidi ya watu wako,
ili kwamba ngome zako zote zitaharibiwa:
kama Shalmani alivyoharibu Beth-Arbeli katika siku ile ya vita,
wakati mama pamoja na watoto wao
walipotupwa kwa nguvu ardhini.

† **10:8** Yaani Aveni kwa Kiebrania, kumaanisha Beth-Aveni, jina lingine la Betheli kwa dhihaka.

15 Ndivyo itakavyotokea kwako, ee Betheli,
kwa sababu uovu wako ni mkuu.
Siku ile itakapopambazuka,
mfalme wa Israeli ataharibiwa kabisa.

11

Upendo Wa Mungu Kwa Israeli

1 "Wakati Israeli alipokuwa mtoto, nilimpenda,
nilimwita mwanangu kutoka Misri.
2 Lakini kadiri nilivyomwita Israeli,
ndivyo walivyokwenda mbali nami.
Walitoa dhabihu kwa Mabaali
na kufukiza uvumba kwa vinyago.
3 Mimi ndiye niliyemfundisha Efraimu kutembea,
nikiwashika mikono;
lakini hawakutambua
kuwa ni mimi niliyewaponya.
4 Niliwaongoza kwa kamba za huruma ya kibinadamu,
kwa vifungo vya upendo;
niliondoa nira shingoni mwao
nami nikainama kuwalisha.

5 "Je, hawatarudi Misri,
nayo Ashuru haitawatawala
kwa sababu wamekataa kutubu?
6 Panga zitametameta katika miji yao,
zitaharibu makomeo ya malango yao
na kukomesha mipango yao.
7 Watu wangu wamedhamiria kuniacha.
Hata kama wakimwita Yeye Aliye Juu Sana,
kwa vyovyote hatawainua.

8 "Efraimu, ninawezaje kukuacha?
Ee Israeli, ninawezaje kukutoa?
Nitawezaje kukutendea kama Adma?
Nitawezaje kukufanya kama Seboimu?
Moyo wangu umegeuka ndani yangu,
huruma zangu zote zimeamshwa.
9 Sitatimiza hasira yangu kali,
wala sitageuka na kumharibu Efraimu.
Kwa kuwa mimi ndimi Mungu,
wala si mwanadamu,
Aliye Mtakatifu miongoni mwenu.
Sitakuja kwa ghadhabu.
10 Watamfuata BWANA;
atanguruma kama simba.
Wakati angurumapo,
watoto wake watakuja wakitetemeka
kutoka magharibi.
11 Watakuja wakitetemeka
kama ndege wakitoka Misri,

kama hua wakitoka Ashuru.
Nitawakalisha katika nyumba zao,”
asema BWANA.

Dhambi Ya Israeli

12 Efraimu amenizunguka kwa uongo,
nyumba ya Israeli kwa udanganyifu.
Naye Yuda ni mkaidi dhidi ya Mungu,
hata kinyume cha yule mwaminifu Aliye Mtakatifu.

12

1 Efraimu anajilisha upepo;
hufukuzia upepo wa mashariki kutwa nzima
na kuzidisha uongo na jeuri.
Anafanya mkataba na Ashuru
na kutuma mafuta ya zeituni Misri.
2 BWANA analo shtaka dhidi ya Yuda,
atamwadhibu Yakobo kwa kadiri ya njia zake
na kumlipa kwa kadiri ya matendo yake.
3 Yakobo akiwa tumboni alishika kisigino cha kaka yake;
kama mwanadamu, alishindana na Mungu.
4 Alishindana na malaika na kumshinda;
alilia na kuomba upendeleo wake.
Alimkuta huko Betheli
na kuzungumza naye huko:
5 BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote,
BWANA ndilo jina lake!
6 Lakini ni lazima urudi kwa Mungu wako;
dumisha upendo na haki,
nawe umngojee Mungu wako siku zote.

7 Mfanyabiashara hutumia vipimo vya udanganyifu;
hupenda kupunja.
8 Efraimu hujisifu akisema,
“Mimi ni tajiri sana; nimetajirika.
Pamoja na utajiri wangu wote hawatakuta ndani yangu
uovu wowote au dhambi.”

9 “Mimi ndimi BWANA Mungu wenu
niliyewaleta kutoka Misri;
nitawafanya mkae tena kwenye mahema,
kama vile katika siku
za sikukuu zenu zilizoamriwa.
10 Niliongea na manabii, nikawapa maono mengi
na kusema mifano kupitia wao.”

11 Je, Gileadi si mwovu?
Watu wake hawafai kitu!
Je, hawatoi dhabihu za mafahali huko Gilgali?
Madhabahu zao zitakuwa
kama malundo ya mawe
katika shamba lililolimwa.
12 Yakobo alikimbilia katika nchi ya Aramu;

Israeli alitumika ili apate mke,
ili aweze kulipa kwa ajili yake alichunga kondoo.
13 BWANA alimtumia nabii
kumpandisha Israeli kutoka Misri,
kwa njia ya nabii alimtunza.
14 Lakini Efraimu amemchochea sana hasira;
Bwana wake ataleta juu yake
hatia yake ya kumwaga damu naye atamlipiza
kwa ajili ya dharau yake.

13

Hasira Ya BWANA Dhidi Ya Israeli

1 Wakati Efraimu alipozungumza, watu walitetemeka,
alikuwa ametukuzwa katika Israeli.
Lakini alikuwa na hatia ya kumwabudu Baali
naye akafa.
2 Sasa wanatenda dhambi zaidi na zaidi;
wanajitengenezea sanamu
kutokana na fedha yao,
vinyago vilivyotengenezwa kwa uhodari,
vyote kazi ya fundi stadi.
Inasemekana kuhusu hawa watu,
"Hutoa dhabihu za binadamu
na kubusu sanamu za ndama."
3 Kwa hiyo watakuwa kama ukungu wa asubuhi,
kama umande wa alfajiri utowekao,
kama makapi yapeperushwayo
kutoka sakafu ya kupuria nafaka,
kama moshi utorokao kupitia dirishani.

4 "Bali mimi ndimi BWANA Mungu wenu,
niliyewaleta ninyi toka Misri.
Msimkubali Mungu mwingine ila mimi,
hakuna Mwokozi isipokuwa mimi.
5 Niliwatunza huko jangwani,
katika nchi yenye joto liunguzalo.
6 Nilipowalisha, walishiba,
waliposhiba, wakajivuna,
kisha wakanisahau mimi.
7 Kwa hiyo nitakuja juu yao kama simba,
kama chui nitawavizia kando ya njia.
8 Kama dubu aliyenyang'anywa watoto wake,
nitawashambulia na kurarua vifua vyenu.
Kama simba nitawala;
mnyama pori atawararua vipande vipande.

9 "Ee Israeli, umeangamizwa,
kwa sababu wewe u kinyume nami,
kinyume na msaidizi wako.
10 Yuko wapi mfalme wako,
ili apate kukuokoa?

Wako wapi watawala wako katika miji yako yote
ambao ulisema kuwahusu,
‘Nipe mfalme na wakuu’?
11 Hivyo katika hasira yangu nilikupa mfalme
na katika ghadhabu yangu nilimwondoa.
12 Kosa la Efraimu limehifadhiwa,
dhambi zake zimewekwa katika kumbukumbu.
13 Utungu kama wa mwanamke anayejifungua mtoto humjia,
lakini yeye ni mtoto asiyekuwa na hekima;
wakati utakapowadia hatatoka
katika tumbo la mama yake.

14 “Nitawakomboa watu hawa kutoka nguvu za kaburi,
nitawakomboa kutoka mautini.
Yako wapi, ee mauti, mateso yako?
Uko wapi, ee kuzimu, uharibifu wako?

“Sitakuwa na huruma,
15 hata ingawa Efraimu atastawi
miongoni mwa ndugu zake.
Upepo wa mashariki kutoka kwa Bwana utakuja,
ukivuma kutoka jangwani,
chemchemi yake haitatoa maji
na kisima chake kitakauka.
Ghala lake litatekwa
hazina zake zote.
16 Watu wa Samaria ni lazima wabebe hatia yao,
kwa sababu wameasi dhidi ya Mungu wao.
Wataanguka kwa upanga;
watoto wao wadogo watatupwa kwa nguvu ardhini,
wanawake wao walio na mimba watatumbuliwa.”

14

Toba Iletayo Baraka

1 Rudi, ee Israeli, kwa Bwana Mungu wako.
Dhambi zako zimekuwa
ndilo anguko lako!
2 Chukueni maneno pamoja nanyi,
mkamrudie Bwana.
Mwambieni:
“Samehe dhambi zetu zote
na utupokee kwa neema,
ili tuweze kutoa matunda yetu
kama sadaka za mafahali.
3 Ashuru hawezi kutuokoa,
hatutapanda farasi wa vita.
Kamwe hatutasema tena ‘Miungu yetu’
kwa kile ambacho mikono yetu wenyewe imetengeneza,
kwa kuwa kwako wewe yatima hupata huruma.”

4 “Nitaponya ukaidi wao
na kuwapenda kwa hiari yangu,

kwa kuwa hasira yangu imeondoka kwao.
5 Nitakuwa kama umande kwa Israeli;
atachanua kama yungiyungi.
Kama mwerezi wa Lebanoni
atashusha mizizi yake chini;
6 matawi yake yatatanda.
Fahari yake itakuwa kama mti wa mzeituni,
harufu yake nzuri kama mwerezi wa Lebanoni.
7 Watu wataishi tena kwenye kivuli chake.
Atastawi kama nafaka.
Atachanua kama mzabibu,
nao umaarufu wake utakuwa
kama divai itokayo Lebanoni.
8 Ee Efraimu, nina shughuli gani tena na sanamu?
Nitamjibu na kumtunza.
Mimi ni kama msunobari wenye majani mabichi;
kuzaa kwako matunda kunatoka kwangu.”

9 Ni nani mwenye hekima? Atayatambua mambo haya.
Ni nani mwenye ufahamu? Huyu atayaelewa.
Njia za BWANA ni adili;
wenye haki huenda katika njia hizo,
lakini waasi watajikwaa ndani yake.

Yoeli

1 Neno la Bwana ambalo lilimjia Yoeli mwana wa Pethueli.

Uvamizi Wa Nzige

2 Sikilizeni hili, enyi wazee;
sikilizeni, ninyi nyote mnaoishi katika nchi.
Je, jambo kama hili lilishawahi kutokea
katika siku zenu au katika siku za babu zenu?
3 Waelezeni watoto wenu,
na watoto wenu wawaambie watoto wao,
na watoto wao kwa kizazi kitakachofuata.
4 Kilichosazwa na kundi la tunutu
nzige wakubwa wamekula,
kilichosazwa na nzige wakubwa
parare wamekula,
kilichosazwa na parare
madumadu wamekula.
5 Amkeni, enyi walevi, mlie!
Pigeni yowe enyi wanywaji wote wa mvinyo,
pigeni yowe kwa sababu ya mvinyo mpya,
kwa kuwa mmenyang'anywa
kutoka midomoni mwenu.
6 Taifa limevamia nchi yangu,
lenye nguvu tena lisilo na idadi;
lina meno ya simba,
magego ya simba jike.
7 Limeharibu mizabibu yangu
na kuangamiza mitini yangu.
Limebambua magome yake
na kuyatupilia mbali,
likayaacha matawi yake yakiwa meupe.

8 Omboleza kama bikira aliyevaa nguo ya gunia
anayehuzunika kwa ajili ya mume wa ujana wake.
9 Sadaka za nafaka na sadaka za kinywaji
zimekatiliwa mbali kutoka nyumba ya Bwana.
Makuhani wanaomboleza,
wale wanaohudumu mbele za Bwana.
10 Mashamba yameharibiwa,
ardhi imekauka;
nafaka imeharibiwa,
mvinyo mpya umekauka,
mafuta yamekoma.
11 Kateni tamaa, enyi wakulima,
lieni, enyi mlimao mizabibu;
huzunikeni kwa ajili ya ngano na shayiri,
kwa sababu mavuno ya shambani yameharibiwa.
12 Mzabibu umekauka
na mtini umenyauka;

mkomamanga, mtende na mtofaa,
miti yote shambani, imekauka.
Hakika furaha yote ya mwanadamu
imeondoka.

Wito Wa Toba

13 Vaeni nguo ya gunia, enyi makuhani, muomboleze;
pigeni yowe, enyi mnaohudumu madhabahuni.
Njooni, vaeni nguo ya gunia usiku kucha,
enyi mnaohudumu mbele za Mungu wangu;
kwa kuwa sadaka za nafaka na sadaka za kinywaji
zimezuiliwa kufika katika nyumba ya Mungu wenu.
14 Tangazeni saumu takatifu;
liiteni kusanyiko takatifu.
Iteni wazee
na wote waishio katika nchi
waende katika nyumba ya BWANA Mungu wenu,
wakamlilie BWANA.

15 Ole kwa siku hiyo!
Kwa kuwa siku ya BWANA iko karibu;
itakuja kama uharibifu
kutoka kwa Mwenyezi.*

16 Je, chakula hakikukatiliwa mbali
mbele ya macho yetu:
furaha na shangwe
kutoka nyumba ya Mungu wetu?
17 Mbegu zinakauka
chini ya mabonge ya udongo.
Ghala zimeachwa katika uharibifu,
ghala za nafaka zimebomolewa,
kwa maana hakuna nafaka.
18 Jinsi gani ng'ombe wanavyolia!
Makundi ya mifugo yanahangaika
kwa sababu hawana malisho;
hata makundi ya kondoo yanateseka.

19 Kwako, Ee BWANA, naita,
kwa kuwa moto umeteketeza
malisho ya mbugani
na miali ya moto imeunguza
miti yote shambani.
20 Hata wanyama wa porini wanakuonea shauku;
vijito vya maji vimekauka,
na moto umeteketeza
malisho yote ya mbugani.

2

Jeshi La Nzige

1 Pigeni tarumbeta katika Sayuni;

---

* **1:15** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

pigeni mbiu katika mlima wangu mtakatifu.
Wote waishio katika nchi na watetemeke,
kwa kuwa siku ya BWANA inakuja. Iko karibu,
2 siku ya giza na huzuni,
siku ya mawingu na utusitusi.
Kama mapambazuko yasambaavyo
toka upande huu wa milima
hata upande mwingine
jeshi kubwa na lenye nguvu linakuja.
Jambo kama hili halijakuwepo tangu zamani
wala halitakuwepo tena kamwe
kwa vizazi vijavyo.
3 Mbele yao moto unateketeza,
nyuma yao miali ya moto
inawaka kwa nguvu.
Mbele yao nchi iko kama bustani ya Edeni,
nyuma yao ni jangwa lisilofaa:
hakuna kitu kinachowaepuka.
4 Wanaonekana kama farasi;
wanakwenda mbio
kama askari wapanda farasi.
5 Wanatoa sauti kama magari ya vita,
wanaporukaruka juu ya vilele vya milima,
kama mlio wa miali ya moto ilayo mabua,
kama jeshi kubwa lililojipanga kwa ajili ya vita.

6 Wanapoonekana, mataifa yanakuwa katika maumivu makuu;
kila uso unabadilika rangi.
7 Wanashambulia kama wapiganaji wa vita;
wanapanda kuta kama askari.
Wote wanatembea katika safu,
hawapotoshi safu zao.
8 Hakuna anayemsukuma mwenzake;
kila mmoja anakwenda mbele moja kwa moja.
Wanapita katika vizuizi
bila kuharibu safu zao.
9 Wanaenda kasi kuingia mjini;
wanakimbia ukutani.
Wanaingia ndani ya nyumba;
kwa kuingilia madirishani kama wevi.

10 Mbele yao dunia inatikisika,
anga linatetemeka,
jua na mwezi vinatiwa giza,
na nyota hazitoi mwanga wake tena.
11 BWANA anatoa mshindo wa ngurumo
mbele ya jeshi lake;
majeshi yake hayana idadi,
ni wenye nguvu nyingi
wale ambao hutii agizo lake.
Siku ya BWANA ni kuu,

ni ya kutisha.
Ni nani anayeweza kuistahimili?

Rarueni Mioyo Yenu

12 “Hata sasa,” asema Bwana,
“nirudieni kwa mioyo yenu yote,
kwa kufunga, kwa kulia na kuomboleza.”

13 Rarueni mioyo yenu
na siyo mavazi yenu.
Mrudieni Bwana, Mungu wenu,
kwa maana yeye ndiye mwenye neema
na mwingi wa huruma,
si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa upendo,
huona huruma, hujizuia kuleta maafa.
14 Ni nani ajuaye? Yeye aweza kugeuka na kuwa na huruma
na kuacha baraka nyuma yake:
sadaka za nafaka na sadaka za vinywaji
kwa ajili ya Bwana Mungu wenu.

15 Pigeni tarumbeta katika Sayuni,
tangazeni saumu takatifu,
liiteni kusanyiko takatifu.
16 Wakusanyeni watu,
wekeni wakfu kusanyiko;
waleteni pamoja wazee,
wakusanyeni watoto,
wale wanyonyao maziwa.
Bwana arusi na atoke chumbani mwake
na bibi arusi naye atoke katika chumba chake.
17 Makuhani, ambao wanahudumu mbele za Bwana,
na walie katikati ya ukumbi
wa Hekalu na madhabahu.
Waseme, “Wahurumie watu wako, Ee Bwana.
Usifanye urithi wako kitu cha kudharauliwa,
neno la dhihaka kati ya mataifa.
Kwa nini wasemezane miongoni mwao,
‘Yuko wapi Mungu wao?’ ”

Jibu La Bwana

18 Kisha Bwana atakuwa na wivu kwa ajili ya nchi yake
na kuwa na huruma juu ya watu wake.
19 Bwana atawajibu:
“Ninawapelekea nafaka,
mvinyo mpya na mafuta,
vya kuwatosha ninyi
hadi mridhike kabisa;
kamwe sitawafanya tena
kitu cha kudharauliwa na mataifa.

20 “Nitafukuza jeshi la kaskazini likae mbali nanyi,
nikilisukuma ndani ya jangwa,

askari wa safu za mbele wakienda
ndani ya bahari ya mashariki
na wale wa safu za nyuma
katika bahari ya magharibi.
Uvundo wake utapaa juu;
harufu yake itapanda juu."

Hakika ametenda mambo makubwa.
21 Usiogope, ee nchi;
furahi na kushangilia.
Hakika Bwana ametenda mambo makubwa.
22 Msiogope, enyi wanyama pori,
kwa kuwa mbuga za malisho yenu
zinarudia ubichi.
Miti nayo inazaa matunda,
mtini na mzabibu inatoa utajiri wake.
23 Furahini, enyi watu wa Sayuni,
shangilieni katika Bwana Mungu wenu,
kwa kuwa amewapa mvua za vuli
kwa kipimo cha haki.
Anawapelekea mvua nyingi,
mvua ya vuli na ya masika, kama mwanzoni.
24 Sakafu za kupuria zitajaa nafaka,
mapipa yatafurika mvinyo mpya na mafuta.

25 "Nitawalipa kwa ajili ya miaka ile iliyoliwa na nzige:
parare, madumadu na tunutu,
jeshi langu kubwa ambalo
nililituma katikati yenu.
26 Mtakuwa na wingi wa vyakula mpaka mshibe,
na mtalisifu jina la Bwana Mungu wenu,
ambaye amefanya maajabu kwa ajili yenu;
kamwe watu wangu hawataaibishwa tena.
27 Ndipo mtakapojua kwamba mimi niko katika Israeli
kwamba mimi ndimi Bwana Mungu wenu,
na kwamba hakuna mwingine;
kamwe watu wangu hawataaibika tena.

Siku Ya Bwana

28 "Hata itakuwa, baada ya hayo,
nitamimina Roho wangu juu ya wote wenye mwili.
Wana wenu na binti zenu watatabiri,
wazee wenu wataota ndoto,
na vijana wenu wataona maono.
29 Hata juu ya watumishi wangu, wanaume kwa wanawake,
katika siku zile nitamimina Roho wangu.
30 Nami nitaonyesha maajabu katika mbingu
na duniani:
damu, moto na mawimbi ya moshi.
31 Jua litageuzwa kuwa giza
na mwezi kuwa mwekundu kama damu,
kabla ya kuja siku ya Bwana

ile kuu na ya kutisha.
32 Na kila mtu atakayeliitia
jina la BWANA ataokolewa.
Kwa maana juu ya Mlima Sayuni na katika Yerusalemu
kutakuwepo wokovu,
kama BWANA alivyosema,
miongoni mwa walionusurika
ambao BWANA awaita.

3

Mataifa Yahukumiwa

1 “Katika siku hizo na wakati huo,
nitakaporejesha neema ya Yuda na Yerusalemu,
2 nitayakusanya mataifa yote na kuyaleta
katika Bonde la Yehoshafati*
Hapo nitaingia kwenye hukumu dhidi yao
kuhusu urithi wangu, watu wangu Israeli,
kwa kuwa waliwatawanya watu wangu
miongoni mwa mataifa
na kuigawa nchi yangu.
3 Wanawapigia kura watu wangu
na kuwauza wavulana ili kupata makahaba;
waliwauza wasichana
ili wapate kunywa mvinyo.
4 “Sasa una nini dhidi yangu, ee Tiro na Sidoni, nanyi nchi zote za Ufilisti? Je,
mnanilipiza kwa yale niliyoyafanya? Kama mnalipa, mimi nitalipiza juu ya vichwa
vyenu kwa kasi na kwa haraka yale mliyoyatenda. 5 Kwa kuwa mlichukua fedha na
dhahabu yangu pia mkabeba hazina zangu nzuri sana mkapeleka kwenye mahekalu
yenu. 6 Mliwauza watu wa Yuda na Yerusalemu kwa Wayunani, ili kwamba mpate
kuwapeleka mbali na nchi yao.
7 “Tazama nitawaamsha kutoka zile sehemu mlizowauza, nami nitawalipiza juu ya
vichwa vyenu kile mlichofanya. 8 Nitawauza wana wenu na binti zenu kwa watu wa
Yuda, nao watawauza kwa Waseba, taifa lililo mbali.” BWANA amesema.
9 Tangazeni hili miongoni mwa mataifa:
Jiandaeni kwa vita!
Amsha askari!
Wanaume wote wapiganaji
wasogee karibu na kushambulia.
10 Majembe yenu yafueni yawe panga
na miundu yenu ya kukatia iwe mikuki.
Aliye dhaifu na aseme,
“Mimi nina nguvu!”
11 Njooni haraka, ninyi mataifa yote kutoka pande zote,
kusanyikeni huko.

Shusha wapiganaji wako, Ee BWANA!

12 “Mataifa na yaamshwe;
na yasonge mbele kuelekea Bonde la Yehoshafati,

---

* **3:2** Yehoshafati maana yake BWANA huhukumu.

kwa kuwa nitaketi mahali pale
kuhukumu mataifa yote yaliyoko kila upande.
13 Tia mundu,
kwa kuwa mavuno yamekomaa.
Njooni, mkanyage zabibu,
kwa kuwa shinikizo la kukamua zabibu limejaa
na mapipa yanafurika:
kwa kuwa uovu wao ni mkubwa!"

14 Umati mkubwa, umati mkubwa
katika bonde la uamuzi!
Kwa kuwa siku ya Bwana ni karibu
katika bonde la uamuzi.
15 Jua na mwezi vitatiwa giza,
na nyota hazitatoa mwanga wake tena.
16 Bwana atanguruma kutoka Sayuni
na mshindo wa ngurumo kutoka Yerusalemu;
dunia na mbingu vitatikisika.
Lakini Bwana atakuwa kimbilio la watu wake,
ngome imara kwa ajili ya watu wa Israeli.

Baraka Kwa Watu Wa Mungu

17 "Ndipo mtakapojua kwamba Mimi, Bwana Mungu wenu,
nakaa Sayuni, mlima wangu mtakatifu.
Yerusalemu utakuwa mtakatifu;
kamwe wageni hawatavamia tena.

18 "Katika siku hiyo milima itadondosha divai mpya,
na vilima vitatiririka maziwa;
mabonde yote ya Yuda yatatiririka maji.
Chemchemi itatiririka kutoka kwenye nyumba ya Bwana
na kunywesha Bonde la Shitimu.†
19 Lakini Misri itakuwa ukiwa,
Edomu itakuwa jangwa tupu,
kwa sababu ya jeuri waliofanya kwa watu wa Yuda,
ambao katika nchi yao
walimwaga damu isiyo na hatia.
20 Yuda itakaliwa na watu milele
na Yerusalemu itadumu vizazi vyote.
21 Hatia yao ya damu, ambayo sijasamehe,
nitasamehe."

Bwana anakaa Sayuni!

† **3:18** Au: Bonde la Migunga.

Amosi

1 Maneno ya Amosi, mmoja wa wachunga wanyama wa Tekoa: yale aliyoyaona kuhusu Israeli miaka miwili kabla ya tetemeko la ardhi, wakati Uzia alikuwa mfalme wa Yuda, na Yeroboamu mwana wa Yehoashi alikuwa mfalme wa Israeli.

2 Alisema:
"Bwana ananguruma toka Sayuni,
pia ananguruma kutoka Yerusalemu;
malisho ya wachunga wanyama yanakauka,
kilele cha Karmeli kinanyauka."

Hukumu Juu Ya Majirani Wa Israeli

3 Hili ndilo asemalo Bwana:
"Kwa dhambi tatu za Dameski,
hata kwa dhambi nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu aliipura Gileadi
kwa vyombo vya chuma vyenye meno.
4 Nitatuma moto juu ya nyumba ya Hazaeli
ambao utateketeza ngome za Ben-Hadadi.
5 Nitalivunja lango la Dameski;
nitamwangamiza mfalme aliyeko katika Bonde la Aveni,*
na yeye ambaye anaishika fimbo ya utawala katika Beth-Edeni.
Watu wote wa Aramu watakwenda uhamishoni huko Kiri,"
asema Bwana.
6 Hili ndilo asemalo Bwana:
"Kwa dhambi tatu za Gaza,
hata kwa dhambi nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu walichukua mateka jumuiya nzima
na kuwauza kwa Edomu,
7 nitatuma moto juu ya kuta za Gaza
ambao utateketeza ngome zake.
8 Nitamwangamiza mfalme wa Ashdodi
na yeye aishikaye fimbo ya utawala katika Ashkeloni.
Nitaugeuza mkono wangu dhidi ya Ekroni,
hadi Mfilisti wa mwisho atakapokufa,"
asema Bwana Mwenyezi.
9 Hili ndilo asemalo Bwana:
"Kwa dhambi tatu za Tiro,
hata kwa dhambi nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu ameuza jumuiya nzima ya mateka kwa Edomu,
na kutokujali mapatano ya undugu,
10 Nitatuma moto kwenye kuta za Tiro
ambao utateketeza ngome zake."
11 Hili ndilo Bwana asemalo:
"Kwa dhambi tatu za Edomu,
hata kwa dhambi nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu alimfuatia ndugu yake kwa upanga,

* **1:5** Bonde la Aveni maana yake Bonde la Uovu.

alikataa kuonyesha huruma yoyote,
kwa sababu hasira yake kali iliendelea kupanda wakati wote
na ghadhabu iliwaka bila kuzuiliwa.
12 Nitatuma moto juu ya Temani
ambao utateketeza ngome za Bosra."
13 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Kwa dhambi tatu za Amoni,
hata kwa dhambi nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu aliwatumbua wanawake wajawazito wa Gileadi
ili kuongeza mipaka yake.
14 Nitatuma moto kwenye kuta za Raba
ambao utateketeza ngome zake
katikati ya vilio vya vita katika siku ya mapigano,
katikati ya upepo mkali katika siku ya dhoruba.
15 Mfalme wake atakwenda uhamishoni,
yeye pamoja na maafisa wake,"
asema BWANA.

2

1 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Kwa dhambi tatu za Moabu,
hata kwa dhambi nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu alichoma mifupa ya mfalme wa Edomu,
ikawa kama chokaa.
2 Nitatuma moto juu ya Moabu
ambao utateketeza ngome za Keriothi.
Moabu ataanguka kwa ghasia kubwa
katikati ya vilio vya vita na mlio wa tarumbeta.
3 Nitamwangamiza mtawala wake
na kuwaua maafisa wake wote pamoja naye,"
asema BWANA.
4 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Kwa dhambi tatu za Yuda,
hata kwa dhambi nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Kwa sababu wameikataa sheria ya BWANA
na hawakuzishika amri zake,
kwa sababu wamepotoshwa na miungu ya uongo,
miungu ambayo babu zao waliifuata.
5 Nitatuma moto juu ya Yuda
ambao utateketeza ngome za Yerusalemu."

Hukumu Juu Ya Israeli

6 Hili ndilo asemalo BWANA:
"Kwa dhambi tatu za Israeli,
hata kwa dhambi nne, sitaizuia ghadhabu yangu.
Wanawauza wenye haki kwa fedha,
na maskini kwa jozi ya viatu.
7 Wanakanyaga juu ya vichwa vya maskini,
kama vile juu ya mavumbi ya nchi,
na kukataa haki kwa walioonewa.
Baba na mwanawe hushiriki msichana mmoja,
kwa hivyo hulinajisi Jina langu takatifu.
8 Watu hulala kando ya kila madhabahu

juu ya nguo zilizowekwa rehani.
Katika nyumba ya mungu wao hunywa mvinyo
ulionunuliwa kwa fedha walizotozwa watu.

9 “Nilimwangamiza Mwamori mbele yao,
ingawa alikuwa mrefu kama mierezi,
na mwenye nguvu kama mialoni.
Niliyaangamiza matunda yake juu
na mizizi yake chini.

10 “Niliwapandisha toka Misri,
na nikawaongoza miaka arobaini jangwani
niwape nchi ya Waamori.
11 Pia niliinua manabii kutoka miongoni mwa wana wenu
na Wanadhiri kutoka miongoni mwa vijana wenu.
Je, hii si kweli, enyi watu wa Israeli?”
asema Bwana.
12 “Lakini mliwafanya Wanadhiri kunywa mvinyo
na kuwaamuru manabii wasitoe unabii.

13 “Sasa basi, nitawaponda
kama gari lipondavyo wakati limejazwa nafaka.
14 Mkimbiaji hodari hatanusurika,
wenye nguvu wataishiwa nguvu zao,
na shujaa hataweza kuokoa maisha yake.
15 Mpiga upinde atakimbia,
askari wapiga mbio hawataweza kutoroka,
na mpanda farasi hataokoa maisha yake.
16 Hata askari walio mashujaa sana
siku hiyo watakimbia uchi,”
asema Bwana.

3

Mashahidi Waitwa Dhidi Ya Israeli

1 Sikilizeni neno hili alilosema Bwana dhidi yenu, enyi watu wa Israeli, dhidi ya
jamaa nzima niliowapandisha toka Misri:
2 “Ni ninyi tu niliowachagua
kati ya jamaa zote za dunia;
kwa hiyo nitawaadhibu
kwa ajili ya dhambi zenu zote.”

3 Je, watu wawili hutembea pamoja
wasipokubaliana kufanya hivyo?
4 Je, simba hunguruma katika kichaka
wakati hana mawindo?
Aweza kuvuma katika pango
wakati ambao hajakamata chochote?
5 Je, ndege aweza kuanguka kwenye mtego ulio ardhini
ambapo hajategewa chambo?
Je, mtego unaweza kufyatuka toka ardhini
wakati ambapo hakuna chochote cha kunasa?

6 Je, tarumbeta inapopigwa mjini kujulisha hatari,
watu hawatetemeki?
Mji upatwapo na maafa,
je, si BWANA amesababisha?

7 Hakika BWANA Mwenyezi hatafanya neno lolote
bila kuwafunulia watumishi wake manabii siri yake.

8 Simba amenguruma:
je, ni nani ambaye hataogopa?
BWANA Mwenyezi ametamka:
je, ni nani awezaye kukosa kutoa unabii?

9 Tangazeni katika ngome za Ashdodi
na katika ngome za Misri:
“Kusanyikeni juu ya milima ya Samaria;
angalieni wingi wa wasiwasi ulio ndani yake,
na uonevu ulio miongoni mwa watu wake.”

10 BWANA asema: “Hawajui kutenda lililo jema,
wale ambao hujilundikia nyara
na vitu vilivyotekwa katika ngome zao.”
11 Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA Mwenyezi:
“Adui ataizingira nchi;
ataangusha chini ngome zenu
na kuteka nyara maboma yenu.”
12 Hili ndilo asemalo BWANA:
“Kama vile mchungaji aokoavyo kinywani mwa simba
vipande viwili tu vya mfupa wa mguu
au kipande cha sikio,
hivyo ndivyo Waisraeli watakavyookolewa,
wale wakaao Samaria
kwenye kingo za vitanda vyao,
na katika Dameski
kwenye viti vyao vya fahari.”
13 “Sikia hili na ushuhudie dhidi ya nyumba ya Yakobo,” asema Bwana, BWANA
Mungu Mwenye Nguvu Zote.
14 “Siku nitakapomwadhibu Israeli kwa sababu ya dhambi zake,
nitaharibu madhabahu za Betheli;
pembe za madhabahu zitakatiliwa mbali
na kuanguka chini.
15 Nitabomoa nyumba ya wakati wa masika,
pamoja na nyumba ya wakati wa kiangazi;
nyumba zilizonakshiwa kwa pembe za ndovu
na majumba makubwa ya fahari yatabomolewa,”
asema BWANA.

4

Israeli Hajarudi Kwa Mungu

1 Sikilizeni neno hili, ninyi ng’ombe wa Bashani
mlioko juu ya Mlima Samaria,

ninyi wanawake mnaowaonea maskini,
na kuwagandamiza wahitaji,
na kuwaambia wanaume wenu,
“Tuleteeni vinywaji!”
2 BWANA Mwenyezi ameapa kwa utakatifu wake:
“Hakika wakati utakuja
mtakapochukuliwa na kulabu,
na wanaosalia kwa ndoana za samaki.
3 Nanyi mtakwenda moja kwa moja
kupitia mahali palipobomolewa kwenye ukuta,
nanyi mtatupwa nje kuelekea Harmoni,”
asema BWANA.

4 “Nendeni Betheli mkatende dhambi;
nendeni Gilgali mkazidi kutenda dhambi.
Leteni dhabihu zenu kila asubuhi,
zaka zenu kila mwaka wa tatu.
5 Mchome mkate uliotiwa chachu kama sadaka ya shukrani,
jisifuni kuhusu sadaka zenu za hiari:
jigambeni kwa ajili ya sadaka hizo, enyi Waisraeli,
kwa kuwa hili ndilo mnalopenda kulitenda,”
asema BWANA Mwenyezi.

6 “Niliwapa njaa kwenye kila mji,
na ukosefu wa chakula katika kila mji,
hata hivyo bado hamjanirudia mimi,”
asema BWANA.

7 “Pia niliwazuilia ninyi mvua miezi mitatu
kabla ya kufikia mavuno.
Nilinyesha mvua kwenye mji mmoja,
lakini niliizuia mvua isinyeshe mji mwingine.
Shamba moja lilipata mvua,
na lingine halikupata, nalo likakauka.
8 Watu walitangatanga mji hata mji kutafuta maji,
lakini hawakupata ya kuwatosha kunywa,
hata hivyo hamjanirudia mimi,”
asema BWANA.

9 “Mara nyingi nilizipiga bustani zenu na mashamba ya mizabibu,
niliyapiga kwa kutu na ukungu.
Nzige walitafuna tini zenu na miti ya mizeituni,
hata hivyo hamjanirudia mimi,”
asema BWANA.

10 “Niliwapelekea tauni miongoni mwenu
kama nilivyofanya kule Misri.
Niliwaua vijana wenu wa kiume kwa upanga,
niliwachukua farasi wenu.
Nilijaza pua zenu kwa uvundo kutoka kwenye kambi zenu,
hata hivyo hamjanirudia mimi,”
asema BWANA.

11 "Niliwaangamiza baadhi yenu kama
nilivyoangamiza Sodoma na Gomora.
Mlikuwa kama kijiti kiwakacho kilichonyakuliwa motoni,
hata hivyo hamjanirudia,"
asema Bwana.

12 "Kwa hiyo hili ndilo nitakalowafanyia, Israeli,
na kwa sababu nitawafanyia hili,
jiandaeni kukutana na Mungu wenu, ee Israeli."

13 Yeye ambaye hufanya milima, anaumba upepo,
na kufunua mawazo yake kwa mwanadamu,
yeye ageuzaye asubuhi kuwa giza,
na kukanyaga mahali pa juu pa nchi:
Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote ndilo jina lake.

5

Maombolezo Na Wito Wa Toba

1 Sikia neno hili, ee nyumba ya Israeli, ombolezo hili ninalifanya kuwahusu ninyi:
2 "Bikira Israeli ameanguka,
kamwe hatainuka tena,
ameachwa pweke katika nchi yake,
hakuna yeyote wa kumwinua."
3 Hili ndilo Bwana Mwenyezi asemalo:
"Wakati mmoja wa miji yako utakapopeleka watu elfu moja vitani kwa ajili ya Israeli,
mia moja tu watarudi;
wakati mji utakapopeleka mia moja,
kumi tu ndio watarudi hai."
4 Hili ndilo Bwana asemalo kwa nyumba ya Israeli:
"Nitafuteni mpate kuishi;
5 msitafute Betheli,
msiende Gilgali,
msisafiri kwenda Beer-Sheba.
Kwa maana kwa hakika Gilgali itakwenda uhamishoni,
na Betheli itafanywa kuwa si kitu."*
6 Mtafuteni Bwana mpate kuishi,
au atafagia nyumba ya Yosefu kama moto;
utawateketeza, nayo Betheli
haitakuwa na yeyote wa kuuzima.

7 Ninyi ambao mnageuza haki kuwa uchungu
na kuiangusha haki chini
8 (yeye ambaye alifanya Kilimia na Orioni,
ambaye hugeuza giza kuwa mapambazuko
na mchana kuwa usiku,
ambaye huyaita maji ya bahari
na kuyamwaga juu ya uso wa nchi:
Bwana ndilo jina lake;
9 yeye hufanya maangamizo kwenye ngome

---

* **5:5** Yaani Aveni kwa Kiebrania, kumaanisha Beth-Aveni, jina lingine la Betheli kwa dhihaka.

na kufanya mji uliozungushiwa ngome kuwa ukiwa),
10 mnamchukia yule akemeaye mahakamani,
na kumdharau yule ambaye husema kweli.

11 Mnamgandamiza maskini
na kumlazimisha awape nafaka.
Kwa hiyo, ingawa mmejenga majumba ya mawe ya fahari,
hamtaishi ndani yake;
ingawa mmepanda mashamba mazuri ya mizabibu,
hamtakunywa divai yake.
12 Kwa kuwa ninajua hesabu ya makosa yenu
na ukubwa wa dhambi zenu.

Mmewaonea wenye haki na kupokea rushwa
na kuzuia haki ya maskini mahakamani.
13 Kwa hiyo mtu mwenye busara hunyamaza kimya nyakati kama hizo,
kwa kuwa nyakati ni mbaya.

14 Tafuteni mema, wala si mabaya,
ili mpate kuishi.
Ndipo Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote atakuwa pamoja nanyi,
kama msemavyo yupo nanyi.
15 Yachukieni maovu, yapendeni mema;
dumisheni haki mahakamani.
Yamkini Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote
atawahurumia mabaki ya Yosefu.
16 Kwa hiyo hili ndilo Bwana, Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote, asemalo:
"Kutakuwepo maombolezo katika barabara zote
na vilio vya uchungu katika njia kuu zote.
Wakulima wataitwa kuja kulia,
na waombolezaji waje kuomboleza.
17 Kutakuwepo kuomboleza katika mashamba yote ya mizabibu,
kwa kuwa nitapita katikati yenu,"
asema Bwana.

Siku Ya Bwana

18 Ole wenu ninyi mnaoitamani
siku ya Bwana!
Kwa nini mnaitamani siku ya Bwana?
Siku hiyo itakuwa giza, si nuru.
19 Itakuwa kama vile mtu aliyemkimbia simba
kumbe akakutana na dubu,
kama vile mtu aliyeingia nyumbani mwake
na kuupumzisha mkono wake kwenye ukuta,
kumbe akaumwa na nyoka.
20 Je, siku ya Bwana haitakuwa giza, na si nuru:
giza nene, bila mwonzi wa mwanga?

21 "Ninachukia, ninazidharau sikukuu zenu za dini;
siwezi kuvumilia makusanyiko yenu.
22 Hata ingawa mnaniletea sadaka zenu za kuteketezwa na sadaka za nafaka,
sitazikubali.

Ingawa mnaniletea sadaka nzuri za amani,
sitazitambua.
23 Niondoleeni kelele za nyimbo zenu!
Sitasikiliza sauti za vinubi vyenu.
24 Lakini acheni haki itiririke kama mto,
na uadilifu uwe kama kijito kisichokauka!

25 “Je, mliniletea dhabihu na sadaka
kwa miaka arobaini kule jangwani,
ee nyumba ya Israeli?
26 Mmeyainua madhabahu ya mfalme wenu,
Sikuthi mungu wenu mtawala,
na Kiuni mungu wenu wa nyota,
ambao mliwatengeneza wenyewe.
27 Kwa sababu hiyo nitawapeleka uhamishoni mbali kupita Dameski,”
asema Bwana, ambaye jina lake ni Mungu Mwenye Nguvu Zote.

6

Ole Kwa Wanaoridhika

1 Ole wenu ninyi mnaostarehe na kuridhika katika Sayuni,
na ninyi mnaojisikia salama juu ya Mlima Samaria,
ninyi watu mashuhuri wa taifa lililoendelea kuliko mataifa mengine,
ambao watu wa Israeli wanawategemea!
2 Nendeni Kalne mkaone kutoka huko;
mwende hadi Hamathi iliyo kuu,
kisha mshuke hadi Gathi ya Wafilisti.
Je, wao ni bora kuliko falme zenu mbili?
Je, nchi yao ni kubwa kuliko yenu?
3 Mnaiweka mbali siku iliyo mbaya
na kuleta karibu utawala wa kuogofya.
4 Ninyi mnalala juu ya vitanda vilivyofunikwa kwa pembe za ndovu,
na kujinyoosha juu ya viti vya fahari.
Mnajilisha kwa wana-kondoo wazuri
na ndama walionenepeshwa.
5 Ninyi mnapiga vinubi kama Daudi,
huku mkitunga nyimbo za vinanda mbalimbali.
6 Mnakunywa mvinyo kwa bakuli zilizojazwa,
na mnajipaka mafuta mazuri,
lakini hamhuzuniki kwa maangamizi ya Yosefu.
7 Kwa hiyo mtakuwa miongoni mwa watu wa kwanza kwenda uhamishoni;
karamu zenu na kustarehe kutakoma.

Bwana Anachukia Kiburi Cha Israeli

8 Bwana Mwenyezi ameapa kwa nafsi yake mwenyewe: Bwana Mungu Mwenye
Nguvu Zote asema:
“Nachukia kiburi cha Yakobo,
nachukia ngome zake;
nitautoa mji wao na kila kitu
kilichomo ndani mwake.”
9 Kama watu kumi watabaki katika nyumba moja, wao pia watakufa. 10 Kama
jamaa ambaye atachoma miili akija ili kuitoa nje ya nyumba, na kumuuliza yeyote

ambaye bado anajificha humo, “Je, yuko mtu yeyote pamoja nawe?” Naye akisema, “Hapana,” ndipo atakaposema, “Nyamaza kimya! Haturuhusiwi kutaja jina la Bwana.”
11 Kwa kuwa Bwana ameamuru,
naye atabomoa jumba kubwa vipande vipande
na nyumba ndogo vipande vidogo vidogo.

12 Je, farasi waweza kukimbia kwenye miamba mikali?
Je, aweza mtu kulima huko kwa maksai?
Lakini mmegeuza haki kuwa sumu
na matunda ya uadilifu kuwa uchungu:
13 ninyi mnaoshangilia kushindwa kwa Lo-Debari
na kusema, “Je, hatukuteka Karnaimu kwa nguvu zetu wenyewe?”

14 Maana Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote asema,
“Nitainua taifa dhidi yenu, ee nyumba ya Israeli,
nalo litawatesa kuanzia Lebo-Hamathi
hadi Bonde la Araba.”

7

Maono Ya Kwanza: Nzige

1 Hili ndilo alilonionyesha Bwana Mwenyezi katika maono: Alikuwa anaandaa
makundi ya nzige baada ya kuvunwa fungu la mfalme na wakati ule tu mimea ya pili
ilipokuwa ikichipua. 2 Wakati nzige walikuwa wamekula mimea yote ya nchi, nililia
kwa sauti kuu, “Bwana Mwenyezi, samehe! Je, Yakobo atawezaje kuendelea kuishi?
Yeye ni mdogo sana!”
3 Kwa hiyo Bwana akaghairi.
Kisha Bwana akasema, “Hili halitatokea.”

Maono Ya Pili: Moto

4 Hili ndilo Bwana Mwenyezi alilonionyesha katika maono: Bwana Mwenyezi
alikuwa akiita hukumu ya moto; nao ulikausha vilindi vikuu, ukateketeza nchi.
5 Ndipo nikalia, “Bwana Mwenyezi, nakusihi, zuia! Je, Yakobo atawezaje kuendelea
kuishi? Yeye ni mdogo sana!”
6 Kwa hiyo Bwana akaghairi.
Bwana Mwenyezi akasema, “Hili nalo halitatokea.”

Maono Ya Tatu: Timazi

7 Hili ndilo alilonionyesha katika maono: Bwana alikuwa amesimama karibu na
ukuta ambao ulikuwa umejengwa kwa timazi, akiwa na uzi wa timazi mkononi
mwake. 8 Naye Bwana akaniuliza, “Je, Amosi unaona nini?”
Nikamjibu, “Uzi wa timazi.”
Kisha Bwana akasema, “Tazama, ninaweka uzi wa timazi miongoni mwa watu wangu Israeli; sitawahurumia tena.
9 “Mahali pa Isaki pa juu pa kuabudia miungu pataangamizwa,
na mahali patakatifu pa Israeli pa kuabudia pataharibiwa;
kwa upanga wangu nitainuka
dhidi ya nyumba ya Yeroboamu.”

Amosi Na Amazia

10 Kisha Amazia kuhani wa Betheli akatuma ujumbe kwa Yeroboamu mfalme wa
Israeli, akisema: “Amosi analeta fitina juu yako katikati ya Israeli. Nchi haiwezi
kuvumilia maneno yake yote. 11 Kwa kuwa hili ndilo Amosi analosema:

" 'Yeroboamu atakufa kwa upanga,
na kwa hakika Israeli watakwenda uhamishoni,
mbali na nchi yao.' "
12 Kisha Amazia akamwambia Amosi, "Nenda zako, ewe mwonaji! Urudi katika
nchi ya Yuda. Ujipatie riziki yako huko na kutoa unabii wako. 13 Usiendelee kutoa
unabii katika Betheli, kwa sababu hapa ni mahali pa mfalme pa kuabudia na Hekalu
la ufalme huu."
14 Amosi akamjibu Amazia, "Mimi sikuwa nabii wala mwana wa nabii, lakini
nilikuwa mchungaji wa kondoo na mtunza mikuyu. 15 Lakini BWANA akanitoa kutoka
kuchunga kondoo na kuniambia, 'Nenda, ukawatabirie watu wangu Israeli.' 16 Sasa
basi, sikieni neno la BWANA. Ninyi mnasema,
" 'Usitabiri dhidi ya Israeli,
na uache kuhubiri dhidi ya nyumba ya Isaki.'
17 "Kwa hiyo hili ndilo asemalo BWANA:
" 'Mke wako atakuwa kahaba mjini,
nao wana wako na binti zako watauawa kwa upanga.
Shamba lako litapimwa na kugawanywa,
na wewe mwenyewe utafia katika nchi ya kipagani.
Nayo Israeli kwa hakika itakwenda uhamishoni,
mbali na nchi yao.' "

8

Maono Ya Nne: Kikapu Cha Matunda Yaliyoiva

1 Hili ndilo alilonionyesha BWANA Mwenyezi katika maono: kikapu cha matunda
yaliyoiva. 2 Akaniuliza, "Amosi, unaona nini?"
Nikajibu, "Kikapu chenye matunda yaliyoiva."
Ndipo BWANA akaniambia, "Wakati umewadia kwa watu wangu Israeli; sitawahurumia zaidi."
3 BWANA Mwenyezi asema, "Katika siku ile, nyimbo katika Hekalu zitageuka kuwa
maombolezo. Miili mingi, mingi sana: itatupwa kila mahali! Kimya!"
4 Lisikieni hili, ninyi ambao mnawagandamiza wahitaji,
na kuwaonea maskini wa nchi,
5 mkisema,
"Ni lini Mwezi Mwandamo utakapopita
ili tupate kuuza nafaka,
na Sabato itakwisha lini
ili tuweze kuuza ngano?"
Mkipunguza vipimo,
na kuongeza bei,
na kudanganya kwa mizani zisizo sawa,
6 mkiwanunua maskini kwa fedha,
na wahitaji kwa jozi ya viatu,
na mkiuza hata takataka za ngano
pamoja na ngano.
7 BWANA ameapa kwake mwenyewe, aliye Kiburi cha Yakobo: "Kamwe sitasahau
chochote ambacho wamefanya.
8 "Je, nchi haitatetemeka kwa ajili ya hili,
nao wote waishio ndani mwake hawataomboleza?
Nchi yote itainuka kama Naili;
itapanda na kushuka kama mto wa Misri.
9 "Katika siku ile," asema BWANA Mwenyezi,

"Nitalifanya jua litue alasiri na kuifanya dunia
iwe giza wakati wa mchana mwangavu.
10 Nitageuza sikukuu zenu za kidini kuwa maombolezo,
na kuimba kwenu kote kuwe kilio.
Nitawafanya ninyi nyote mvae nguo ya gunia
na kunyoa nywele zenu.
Nitaufanya wakati ule uwe kama wa kuombolezea mwana wa pekee,
na mwisho wake kama siku ya uchungu.

11 "Siku zinakuja," asema BWANA Mwenyezi,
"wakati nitakapotuma njaa katika nchi yote:
si njaa ya chakula wala kiu ya maji,
lakini njaa ya kusikia maneno ya BWANA.
12 Wanaume watayumbayumba kutoka bahari hadi bahari
na kutangatanga kutoka kaskazini mpaka mashariki,
wakitafuta neno la BWANA,
lakini hawatalipata.
13 "Katika siku ile
"wasichana wazuri na vijana wanaume wenye nguvu
watazimia kwa sababu ya kiu.
14 Wale waapao kwa aibu ya Samaria,
au kusema, 'Hakika kama miungu yenu iishivyo, ee Dani,'
au 'Hakika kama mungu wa Beer-Sheba aishivyo':
wataanguka, wala hawatasimama tena."

9

Israeli Kuangamizwa

1 Nilimwona Bwana akiwa amesimama kando ya madhabahu, naye akasema:
"Piga vichwa vya nguzo
ili vizingiti vitikisike.
Viangushe juu ya vichwa vya watu wote;
na wale watakaosalia nitawaua kwa upanga.
Hakuna awaye yote atakayekimbia,
hakuna atakayetoroka.
2 Wajapojichimbia chini mpaka kwenye vina vya kuzimu,
kutoka huko mkono wangu utawatoa.
Wajapopanda juu hadi kwenye mbingu,
kutoka huko nitawashusha.
3 Wajapojificha juu ya kilele cha Karmeli,
huko nitawawinda na kuwakamata.
Wajapojificha kutoka kwenye uso wangu
katika vilindi vya bahari,
huko nako nitaamuru joka kuwauma.
4 Wajapopelekwa uhamishoni na adui zao,
huko nako nitaamuru upanga uwaue.
Nitawakazia macho yangu kwa mabaya
wala si kwa mazuri."

5 Bwana, BWANA Mwenye Nguvu Zote,
yeye agusaye dunia nayo ikayeyuka,
na wote wakaao ndani mwake wakaomboleza:

nayo nchi yote huinuka kama Naili,
kisha hushuka kama mto wa Misri;
6 yeye ambaye hujenga jumba lake la kifalme katika mbingu
na kuisimika misingi yake juu ya dunia,
yeye aitaye maji ya bahari
na kuyamwaga juu ya uso wa nchi:
Bwana ndilo jina lake.

7 "Je, Waisraeli,
ninyi si sawa kwangu kama Wakushi?"
asema Bwana.
"Je, sikuleta Israeli kutoka Misri,
Wafilisti kutoka Kaftori,*
na Washamu kutoka Kiri?

8 "Hakika macho ya Bwana Mwenyezi
yako juu ya ufalme wenye dhambi.
Nami nitauangamiza
kutoka kwenye uso wa dunia:
hata hivyo sitaiangamiza kabisa
nyumba ya Yakobo,"
asema Bwana.
9 "Kwa kuwa nitatoa amri,
na nitaipepeta nyumba ya Israeli
miongoni mwa mataifa yote,
kama vile nafaka ipepetwavyo katika ungo,
na hakuna hata punje moja itakayoanguka chini.
10 Watenda dhambi wote miongoni mwa watu wangu
watauawa kwa upanga,
wale wote wasemao,
'Maafa hayatatupata wala kutukuta.'

Kurejezwa Kwa Israeli

11 "Katika siku ile nitaisimamisha
hema ya Daudi iliyoanguka.
Nitakarabati mahali palipobomoka
na kujenga upya magofu yake,
na kuijenga kama ilivyokuwa awali,
12 ili wapate kuyamiliki mabaki ya Edomu,
na mataifa yote yale yanayobeba Jina langu,"
asema Bwana ambaye atafanya mambo haya.
13 "Siku zinakuja," asema Bwana,
"wakati mvunaji atatanguliwa na mkulima,
naye mpanzi atatanguliwa na yeye akamuaye zabibu.
Divai mpya itadondoka kutoka milimani,
na kutiririka kutoka vilima vyote.
14 Nitawarejesha tena watu wangu Israeli waliohamishwa;
wataijenga tena miji iliyoachwa magofu,
nao wataishi ndani mwake.
Watapanda mizabibu na kunywa divai yake;
watalima bustani na kula matunda yake.

* **9:7** Yaani Krete.

15 Nitaipanda Israeli katika nchi yao wenyewe,
hawatang'olewa tena
kutoka nchi ambayo nimewapa,"

asema Bwana Mungu wenu.

Obadia

1 Maono ya Obadia.

Hili ndilo asemalo Bwana Mwenyezi kuhusu Edomu:
Tumesikia ujumbe kutoka kwa Bwana:
Mjumbe alitumwa kwa mataifa kusema,
"Inukeni, twendeni tukapigane vita dhidi yake."

2 "Angalieni, nitawafanya wadogo miongoni mwa mataifa,
mtadharauliwa kabisa.
3 Kiburi cha moyo wako kimekudanganya,
wewe unayeishi katika majabali ya miamba
na kufanya makao yako juu,
wewe unayejiambia mwenyewe,
'Ni nani awezaye kunishusha chini?'
4 Ingawa unapaa juu kama tai
na kufanya kiota chako kati ya nyota,
nitakushusha chini kutoka huko,"
asema Bwana.
5 "Ikiwa wevi wangekuja kwako,
ikiwa wanyang'anyi wangekujia usiku:
Lo! Tazama ni maafa kiasi gani yangekuwa yanakungojea:
je, si wangeiba tu kiasi ambacho wangehitaji?
Kama wachuma zabibu wangekuja kwako,
je, wasingebakiza zabibu chache?
6 Lakini tazama jinsi Esau atakavyotekwa,
jinsi hazina zake zilizofichwa zitatekwa nyara!
7 Wote ulioungana nao watakufukuza hadi mpakani,
rafiki zako watakudanganya na kukushinda,
wale wanaokula mkate wako watakutegea mtego,
lakini hutaweza kuugundua.

8 "Katika siku hiyo," asema Bwana,
"je, sitaangamiza watu wenye hekima wa Edomu,
watu wenye ufahamu katika milima ya Esau?
9 Ee Temani, mashujaa wako watatiwa hofu,
kila mmoja katika milima ya Esau
ataangushwa chini kwa kuchinjwa.
10 Kwa sababu ya jeuri uliyofanya dhidi ya ndugu yako Yakobo,
aibu itakufunika;
utaangamizwa milele.
11 Siku ile ulisimama mbali ukiangalia
wakati wageni walipojichukulia utajiri wake
na watu wa nchi nyingine walipoingia malango yake
wakipiga kura kwa ajili ya Yerusalemu,
ulikuwa kama mmoja wao.
12 Usingemdharau ndugu yako

katika siku ya msiba wake,
wala kufurahia juu ya watu wa Yuda
katika siku ya maangamizi yao,
wala kujigamba sana
katika siku ya taabu yao.
13 Usingeingia katika malango ya watu wangu
katika siku ya maafa yao,
wala kuwadharau katika janga lao
katika siku ya maafa yao,
wala kunyang'anya mali zao
katika siku ya maafa yao.
14 Usingengoja kwenye njia panda
na kuwaua wakimbizi wao,
wala kuwatoa watu wake waliosalia
katika siku ya shida yao.

15 "Siku ya BWANA iko karibu
kwa mataifa yote.
Kama ulivyofanya, nawe utafanyiwa vivyo hivyo,
matendo yako yatakurudia juu ya kichwa chako.
16 Kama vile ulivyokunywa juu ya mlima wangu mtakatifu,
vivyo hivyo mataifa yote watakunywa mfululizo,
watakunywa na kunywa,
nao watatoweka kana kwamba hawajawahi kuwepo.
17 Lakini katika Mlima Sayuni kutakuwepo
na wale watakaookoka;
nao utakuwa mtakatifu,
nayo nyumba ya Yakobo
itamiliki urithi wake.
18 Nyumba ya Yakobo itakuwa moto,
na nyumba ya Yosefu itakuwa mwali wa moto;
nayo nyumba ya Esau itakuwa bua kavu,
nao wataiwasha moto na kuiteketeza.
Hakutakuwa na watakaosalimika
kutoka nyumba ya Esau."
BWANA amesema.

19 Watu kutoka nchi ya Negebu
wataikalia milima ya Esau,
na watu kutoka miteremko ya vilima
watamiliki nchi ya Wafilisti.
Watayakalia mashamba ya Efraimu na Samaria,
naye Benyamini atamiliki Gileadi.
20 Kundi la Waisraeli walioko uhamishoni Kanaani
watarudi na kumiliki nchi mpaka Sarepta.
Walioko uhamishoni Sefaradi kutoka Yerusalemu
watamiliki miji ya Negebu.
21 Waokoaji watakwea juu ya Mlima Sayuni
kutawala milima ya Esau.
Nao ufalme utakuwa wa BWANA.

Yona

Yona Anamkimbia Bwana

1 Neno la Bwana lilimjia Yona mwana wa Amitai: 2 “Nenda katika mji mkubwa wa
Ninawi ukahubiri juu yake, kwa sababu uovu wake umekuja juu mbele zangu.”

3 Lakini Yona alimkimbia Bwana na kuelekea Tarshishi. Alishuka mpaka Yafa,
ambapo alikuta meli iliyokuwa imepangwa kuelekea bandari ile. Baada ya kulipa
nauli, akapanda melini na kuelekea Tarshishi ili kumkimbia Bwana. 4 Ndipo Bwana
akatuma upepo mkali baharini, nayo dhoruba kali sana ikavuma hata meli ikawa
hatarini kuvunjika. 5 Mabaharia wote waliogopa na kila mmoja akamlilia mungu
wake mwenyewe. Nao wakatupa mizigo baharini ili meli ipungue uzito.

Lakini Yona alikuwa ameteremkia chumba cha ndani ya meli, mahali ambapo
alilala na kupatwa na usingizi mzito. 6 Nahodha akamwendea na kusema,
“Wewe unawezaje kulala? Amka ukamwite mungu wako! Huenda akatuangalia,
tusiangamie.”

7 Kisha mabaharia wakasemezana wao kwa wao, “Njooni, tupige kura tumtafute
anayehusika na maafa haya.” Wakapiga kura, kura ikamwangukia Yona.

8 Kwa hiyo walimuuliza, “Tuambie, ni nani anayehusika kwa kutuletea tatizo hili
lote? Unafanya kazi gani? Umetoka wapi? Nchi yako ni ipi? Wewe ni kutoka taifa
lipi?”

9 Akajibu, “Mimi ni Mwebrania, nami namwabudu Bwana, Mungu wa Mbinguni,
aliyeumba bahari na nchi kavu.”

10 Hili liliwaogopesha nao wakamuuliza,

“Umefanya nini?” (Walijua alikuwa anamkimbia Bwana, kwa sababu alishawaambia hivyo.)

11 Bahari ilikuwa inazidi kuchafuka. Kwa hiyo walimuuliza, “Tukutendee nini ili
kufanya bahari itulie kwa ajili yetu?”

12 Akawajibu, “Niinueni mnitupe baharini, nayo itakuwa shwari. Ninajua mawimbi
haya makubwa yamewatokea kwa ajili ya kosa langu.”

13 Badala yake, wale watu walijitahidi kupiga makasia wawezavyo ili wapate kurudi
pwani. Lakini hawakuweza, kwa kuwa bahari ilizidi kuchafuka kuliko mwanzo.
14 Ndipo wakamlilia Bwana, “Ee Bwana, tafadhali usituue kwa kuondoa uhai wa mtu
huyu. Usituhesabie hatia kwa kuutoa uhai wa mtu asiyekuwa na hatia, kwa kuwa
wewe, Ee Bwana, umefanya kama ilivyokupendeza.” 15 Kisha walimchukua Yona,
wakamtupa baharini nayo bahari iliyokuwa imechafuka ikatulia. 16 Katika jambo
hili watu wakamwogopa Bwana sana, wakamtolea Bwana dhabihu na kumwekea
nadhiri.

17 Lakini Bwana akamwandaa nyangumi* kummeza Yona, naye Yona alikuwa
ndani ya tumbo la nyangumi kwa siku tatu, usiku na mchana.

2

Maombi Ya Yona Katika Tumbo La Nyangumi

1 Akiwa ndani ya tumbo la nyangumi, Yona alimwomba Bwana Mungu wake.
2 Akasema:

“Katika shida yangu nalimwita Bwana,
naye akanijibu.

---

* **1:17** Yaani samaki mkubwa sana.

Kutoka kina cha kaburi* niliomba msaada,
nawe ukasikiliza kilio changu.
3 Ulinitupa kwenye kilindi,
ndani kabisa ya moyo wa bahari,
mikondo ya maji ilinizunguka,
mawimbi yako yote na viwimbi
vilipita juu yangu.
4 Nikasema, 'Nimefukuziwa
mbali na uso wako,
hata hivyo nitatazama tena
kuelekea Hekalu lako takatifu.'
5 Maji yaliyonimeza yalinitisha,
kilindi kilinizunguka;
mwani† ulijisokota kichwani pangu.
6 Nilizama chini sana mpaka pande za mwisho za milima,
makomeo ya hiyo nchi yalinifungia hata milele.
Lakini uliuleta uhai wangu kutoka shimoni,
Ee Bwana Mungu wangu.

7 "Wakati uhai wangu ulipokuwa unatoka,
nilikukumbuka wewe, Bwana,
nayo maombi yangu yalikufikia wewe,
katika Hekalu lako takatifu.

8 "Wale watu wanaong'ang'ana na sanamu zisizofaa
hupoteza neema ile ambayo ingekuwa yao.
9 Lakini mimi, kwa wimbo wa shukrani,
nitakutolea dhabihu.
Lile nililowekea nadhiri nitalitimiza.
Wokovu watoka kwa Bwana."
10 Basi Bwana akamwamuru yule nyangumi, naye akamtapika Yona katika nchi
kavu.

3

Yona Aenda Ninawi

1 Ndipo neno la Bwana likamjia Yona mara ya pili: 2 "Ondoka uende katika mji
mkubwa wa Ninawi, ukautangazie ujumbe ninaokupa."
3 Yona akalitii neno la Bwana naye akaenda Ninawi. Basi Ninawi ulikuwa mji
maarufu sana, ilichukua siku tatu kuuzunguka. 4 Siku ya kwanza, Yona aliingia mjini.
Akatangaza: "Baada ya siku arobaini Ninawi utaangamizwa." 5 Watu wa Ninawi
wakamwamini Mungu, wakatangaza kufunga, watu wote kuanzia mkubwa sana hadi
yule mdogo kabisa, wakavaa nguo za gunia.
6 Habari zilipomfikia mfalme wa Ninawi, aliondoka kwenye kiti chake cha enzi,
akavua majoho yake ya kifalme, akajifunika nguo ya gunia kisha akaketi chini
mavumbini. 7 Ndipo akatoa tangazo katika Ninawi yote:

"Kwa amri ya mfalme na wakuu wake:

"Msiruhusu mtu yeyote au mnyama, makundi ya ng'ombe au wanyama wengine
wafugwao, kuonja kitu chochote, msiwaruhusu kula wala kunywa. 8 Bali
wanadamu na wanyama wafunikwe kwa nguo za gunia. Kila mmoja afanye hima

* 2:2 Kaburi hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol. † 2:5 Mwani hapa maana yake ni magugu yaotayo kwenye sakafu ya kilindi cha bahari.

kumwomba Mungu. Waziache njia zao mbaya na udhalimu ulio mikononi mwao.
9 Ni nani ajuaye? Huenda Mungu akaghairi kwa huruma yake akaacha hasira yake
kali ili tusiangamie.”
10 Mungu alipoona walivyofanya na jinsi walivyogeuka kutoka njia zao mbaya,
akawa na huruma wala hakuleta maangamizi juu yao kama alivyokuwa ameonya.

4

Hasira Ya Yona Kwa Ajili Ya Huruma Ya Bwana.

1 Lakini Yona alichukizwa sana akakasirika. 2 Akamwomba Bwana, “Ee Bwana,
hili si lile nililolisema nilipokuwa ningali nyumbani? Hii ndiyo sababu niliharikisha
kukimbilia Tarshishi. Nikifahamu kuwa wewe ni Mungu mwenye neema na huruma,
si mwepesi wa hasira na umejaa upendo, ni Mungu ambaye hughairi katika kupeleka
maafa. 3 Sasa, Ee Bwana, niondolee uhai wangu, kwa kuwa ni afadhali mimi nife
kuliko kuishi.”
4 Lakini Bwana akamjibu, “Je unayo haki yoyote kukasirika?”
5 Yona akatoka nje akaketi mahali upande wa mashariki wa mji. Hapo akajiten-
genezea kibanda, akaketi kwenye kivuli chake na kungojea ni nini kitakachotokea
katika mji. 6 Ndipo Bwana, Mungu akaweka tayari mzabibu na kuufanya uote, kumpa
Yona kivuli kilichomfunika kichwa ili kuondoa taabu yake, naye Yona akafurahi sana
kwa ajili ya ule mzabibu. 7 Lakini kesho yake asubuhi na mapema Mungu akaamuru
buu, autafune mzabibu huo nao ukanyauka. 8 Wakati jua lilipochomoza, Mungu
akautuma upepo wa hari wa mashariki, nalo jua likawaka juu ya kichwa cha Yona
mpaka akazimia. Akatamani kufa, naye akasema, “Ni afadhali mimi nife kuliko
kuishi.”
9 Lakini Mungu alimwambia Yona, “Je, unayo haki kukasirika kuhusu mzabibu
huo?”
Akasema, “Ndiyo, ninayo haki. Nimekasirika kiasi cha kufa.”
10 Lakini Bwana akamwambia, “Wewe unakasirika kwa ajili ya mzabibu huu, nawe
hukuusababisha kuota wala kuutunza. Uliota usiku mmoja, nao ukafa usiku mmoja.
11 Lakini Ninawi ina zaidi ya watu 120,000 ambao hawawezi kupambanua kulia au
kushoto, pamoja na ng’ombe wengi. Je, hainipasi kufikiri juu ya mji ule mkubwa?”

Mika

1 Neno la BWANA lilimjia Mika, Mmoreshethi, wakati wa utawala wa Yothamu, Ahazi
na Hezekia, wafalme wa Yuda; ufunuo aliouona kuhusu Samaria na Yerusalemu.

2 Sikieni, enyi mataifa, enyi nyote,
sikilizeni, ee dunia na wote mliomo ndani yake,
ili BWANA Mwenyezi ashuhudie dhidi yenu,
Bwana kutoka Hekalu lake takatifu.

Hukumu Dhidi Ya Samaria Na Yerusalemu

3 Tazama! BWANA anakuja kutoka mahali pake;
anashuka na kukanyaga
mahali palipoinuka juu pa dunia.
4 Milima inayeyuka chini yake
na mabonde yanagawanyika
kama nta mbele ya moto,
kama maji yatiririkayo kasi
kwenye mteremko.
5 Yote haya ni kwa sababu ya kosa la Yakobo,
ni kwa sababu ya dhambi za nyumba ya Israeli.
Kosa la Yakobo ni lipi?
Je, sio Samaria?
Je, mahali pa juu pa Yuda pa kuabudia miungu ni nini?
Je, sio Yerusalemu?

6 "Kwa hiyo nitaufanya Samaria kuwa lundo la kokoto,
mahali pa kuotesha mizabibu.
Nitayamwaga mawe yake katika bonde
na kuacha wazi misingi yake.
7 Sanamu zake zote
zitavunjwa vipande vipande;
zawadi zake zote za Hekalu
zitachomwa kwa moto;
nitaharibu vinyago vyake vyote.
Kwa kuwa alikusanya zawadi zake
kutokana na ujira wa kahaba,
nazo zitatumika tena
kulipa mishahara ya kahaba."

Kulia Na Kuomboleza

8 Kwa ajili ya hili nitalia na kuomboleza;
nitatembea bila viatu na tena uchi.
Nitabweka kama mbweha
na kuomboleza kama bundi.
9 Kwa sababu jeraha lake halitibiki;
limekuja Yuda.
Limefika hasa kwenye lango la watu wangu,
hata Yerusalemu kwenyewe.
10 Usiliseme hili huko Gathi;

usilie hata kidogo.
Huko Beth-le-Afra
gaagaa mavumbini.
11 Piteni mkiwa uchi na wenye aibu,
ninyi mkaao Shafiri.
Wale waishio Saanani
hawatatoka nje.
Beth-Eseli iko katika maombolezo;
kinga yake imeondolewa kwako.
12 Wale waishio Marothi wanagaagaa kwa maumivu
wakingoja msaada,
kwa sababu maangamizi yamekuja
kutoka kwa BWANA,
hata katika lango la Yerusalemu.
13 Enyi mkaao Lakishi,
fungeni farasi kwenye magari ya vita.
Mlikuwa chanzo cha dhambi
kwa Binti Sayuni,
kwa kuwa makosa ya Israeli
yalikutwa kwako.
14 Kwa hiyo utaipa Moresheth-Gathi
zawadi za kuagana.
Mji wa Akzibu utaonyesha wazi udanganyifu
kwa wafalme wa Israeli.
15 Nitawaleteeni atakayewashinda
ninyi mnaoishi Maresha.
Yeye aliye utukufu wa Israeli
atakuja Adulamu.
16 Nyoeni nywele zenu katika kuomboleza
kwa ajili ya watoto wenu mnaowafurahia;
jifanyieni upara kama tai,
kwa kuwa watawaacha
na kwenda uhamishoni.

2

Mipango Ya Mwanadamu Na Ya Mungu

1 Ole kwa wale wapangao uovu,
kwa wale wafanyao shauri la hila vitandani mwao!
Kunapopambazuka wanalitimiza
kwa sababu uko katika uwezo wao kutekeleza.
2 Wanatamani mashamba na kuyakamata,
pia nyumba na kuzichukua.
Wanamlaghai mwanaume nyumba yake,
mwanadamu mwenzake urithi wake.
3 Kwa hiyo, BWANA asema:
"Ninapanga maangamizi dhidi ya watu hawa,
ambayo hamwezi kujiokoa wenyewe.
Hamtatembea tena kwa majivuno,
kwa kuwa utakuwa ni wakati wa maafa.
4 Siku hiyo watu watawadhihaki,
watawafanyia mzaha
kwa wimbo huu wa maombolezo:

‘Tumeangamizwa kabisa;
mali ya watu wangu imegawanywa.
Ameninyang’anya!
Ametoa mashamba yetu kwa wasaliti.’ ”

5 Kwa hiyo hutakuwa na yeyote katika kusanyiko la BWANA
wa kugawanya mashamba kwa kura.

Manabii Wa Uongo

6 Manabii wao husema, “Usitabiri.
Usitabiri kuhusu vitu hivi;
aibu haitatupata.”
7 Je, ingesemwa, ee nyumba ya Yakobo:
“Je, Roho wa BWANA amekasirika?
Je, yeye hufanya vitu kama hivyo?”

“Je, maneno yangu hayamfanyii mema
yeye ambaye njia zake ni nyofu?
8 Siku hizi watu wangu wameinuka
kama adui.
Unawavua joho la kitajiri wale wanaopita
pasipo kujali,
kama watu warudio kutoka vitani.
9 Unawahamisha wanawake wa watu wangu
kutoka kwenye nyumba zao za kupendeza.
Unaondoa baraka yangu
kwa watoto wao milele.
10 Inuka, nenda zako!
Kwa maana hapa sio mahali pako pa kupumzikia,
kwa sababu pametiwa unajisi,
pameharibiwa, wala hapatengenezeki tena.
11 Ikiwa mwongo na mdanganyifu atakuja na kusema,
‘Nitawatabiria divai na pombe kwa wingi,’
angekuwa ndiye nabii
anayekubalika na watu hawa!

Ahadi Ya Ukombozi

12 “Hakika nitawakusanya ninyi nyote, ee Yakobo,
Hakika nitawaleta pamoja mabaki ya Israeli.
Nitawaleta pamoja kama kondoo ndani ya zizi,
kama kundi kwenye malisho yake,
mahali hapa patakuwa na msongamano wa watu.
13 Yeye afunguaye njia atawatangulia;
watapita kwenye lango na kutoka nje.
Mfalme wao atawatangulia,
BWANA atakuwa kiongozi.”

3

Viongozi Na Manabii Wakemewa

1 Kisha nikasema,
“Sikilizeni enyi viongozi wa Yakobo,
enyi watawala wa nyumba ya Israeli.

Je, hampaswi kujua hukumu,
2 ninyi mnaochukia mema
na kupenda maovu;
ninyi mnaowachuna watu wangu ngozi
na kuondoa nyama kwenye mifupa yao;
3 ninyi mnaokula nyama ya watu wangu,
mnaowachuna ngozi
na kuvunja mifupa yao vipande vipande;
mnaowakatakata kama nyama
ya kuwekwa kwenye sufuria
na kama nyama
ya kuwekwa kwenye chungu?”

4 Kisha watamlilia BWANA,
lakini hatawajibu.
Wakati huo atawaficha uso wake
kwa sababu ya uovu waliotenda.
5 Hili ndilo asemalo BWANA:
“Kuhusu manabii wanaowapotosha watu wangu,
mtu akiwalisha,
wanatangaza ‘amani’;
kama hakufanya hivyo,
wanaandaa kupigana vita dhidi yake.
6 Kwa hiyo usiku utawajieni, msiweze kuwa na maono,
na giza, msiweze kubashiri.
Jua litawachwea manabii hao,
nao mchana utakuwa giza kwao.
7 Waonaji wataaibika
na waaguzi watafedheheka.
Wote watafunika nyuso zao
kwa sababu hakuna jibu litokalo kwa Mungu.”

8 Lakini kuhusu mimi, nimejazwa nguvu,
nimejazwa Roho wa BWANA,
haki na uweza,
kumtangazia Yakobo kosa lake,
na Israeli dhambi yake.
9 Sikieni hili, enyi viongozi wa nyumba ya Yakobo,
enyi watawala wa nyumba ya Israeli,
mnaodharau haki
na kupotosha kila lililo sawa;
10 mnaojenga Sayuni kwa kumwaga damu
na Yerusalemu kwa uovu.
11 Viongozi wake wanahukumu kwa rushwa,
na makuhani wake wanafundisha kwa malipo,
nao manabii wake wanatabiri kwa fedha.
Hata hivyo wanamwegemea BWANA na kusema,
“Je, BWANA si yumo miongoni mwetu?
Hakuna maafa yatakayotupata.”
12 Kwa hiyo kwa sababu yenu,
Sayuni italimwa kama shamba,

Yerusalemu itakuwa lundo la kokoto,
na kilima cha Hekalu
kitakuwa kichuguu
kilichofunikwa na vichaka.

4

Mlima Wa BWANA
(Isaya 2:2-4)

1 Katika siku za mwisho
mlima wa Hekalu la BWANA utaimarishwa
kama mlima mkuu miongoni mwa milima yote;
utainuliwa juu ya vilima,
na watu wa mataifa watamiminika humo.
2 Mataifa mengi yatakuja na kusema,
"Njooni, twendeni mlimani mwa BWANA,
kwenye nyumba ya Mungu wa Yakobo.
Atatufundisha njia zake,
ili tuweze kuenenda katika mapito yake."
Sheria itatoka Sayuni,
neno la BWANA litatoka Yerusalemu.
3 Atahukumu kati ya mataifa mengi,
na ataamua migogoro ya mataifa
yenye nguvu na yaliyo mbali.
Watafua panga zao ziwe majembe,
na mikuki yao kuwa miundu ya kukata matawi.
Taifa halitainua upanga dhidi ya taifa jingine,
wala hawatajifunza vita tena.
4 Kila mtu ataketi chini ya mzabibu wake
na chini ya mtini wake,
wala hakuna mtu atakayewaogopesha,
kwa kuwa BWANA Mwenye Nguvu Zote amesema.
5 Mataifa yote yanaweza kutembea
katika jina la miungu yao;
sisi tutatembea katika jina la BWANA
Mungu wetu milele na milele.

Mpango Wa BWANA

6 "Katika siku hiyo," asema BWANA,
"nitawakusanya walemavu;
nitawakusanya walio uhamishoni
na wale niliowahuzunisha.
7 Nitawafanya walemavu kuwa mabaki,
wale waliofukuzwa kuwa taifa lenye nguvu.
BWANA atatawala juu yao katika Mlima Sayuni
kuanzia siku hiyo na hata milele.
8 Lakini kuhusu wewe, ee mnara wa ulinzi wa kundi,
ee ngome ya Binti Sayuni,
milki ya awali itarudishwa kwako,
ufalme utakuja kwa Binti Yerusalemu."

9 Kwa nini sasa unalia kwa nguvu:
kwani huna mfalme?

Je, mshauri wako amekufa, hata maumivu yakukamate
kama ya mwanamke
aliye na utungu wa kuzaa?
10 Gaagaa kwa utungu, ee Binti Sayuni,
kama mwanamke mwenye utungu wa kuzaa,
kwa kuwa sasa ni lazima uuache mji
ukapige kambi uwanjani.
Utakwenda Babeli;
huko utaokolewa.
Huko BWANA atakukomboa
kutoka mikononi mwa adui zako.

11 Lakini sasa mataifa mengi
yamekusanyika dhidi yako.
Wanasema, "Mwache anajisiwe,
macho yetu na yatazame Sayuni kwa furaha!"
12 Lakini hawayajui
mawazo ya BWANA;
hawauelewi mpango wake,
yeye awakusanyaye kama miganda
kwenye sakafu ya kupuria.

13 "Inuka upure, ee Binti Sayuni,
kwa kuwa nitakupa pembe za chuma;
nitakupa kwato za shaba
na utavunja vipande vipande mataifa mengi."

Utatoa mapato yao waliopata kwa udanganyifu kwa BWANA,
utajiri wao kwa Bwana wa dunia yote.

5

Mtawala Aliyeahidiwa Kutoka Bethlehemu

1 Panga majeshi yako, ee mji wa majeshi,
kwa kuwa kuzingirwa kumepangwa dhidi yetu.
Watampiga mtawala wa Israeli
shavuni kwa fimbo.

2 "Lakini wewe, Bethlehemu Efrathi,
ingawa u mdogo miongoni mwa koo za Yuda,
kutoka kwako atatokea kwa ajili yangu
yeye atakayekuwa mtawala katika Israeli,
ambaye asili yake ni kutoka zamani,
kutoka milele."

3 Kwa hiyo Israeli utaachwa mpaka wakati
mwanamke aliye na utungu atakapozaa
na ndugu zake wengine warudi
kujiunga na Waisraeli.

4 Atasimama na kulichunga kundi lake
katika nguvu ya BWANA,

katika utukufu wa jina la Bwana Mungu wake.
Nao wataishi kwa usalama, kwa kuwa wakati huo
ukuu wake utaenea hadi miisho ya dunia.
5 Naye atakuwa amani yao.

Ukombozi Na Uharibifu

Wakati Mwashuru atakapovamia nchi yetu
na kupita katika ngome zetu,
tutawainua wachungaji saba dhidi yake,
hata viongozi wanane wa watu.
6 Wataitawala nchi ya Ashuru kwa upanga,
nchi ya Nimrodi kwa upanga.
Atatuokoa kutoka kwa Mwashuru
atakapoivamia nchi yetu
na kuingia katika mipaka yetu.

7 Mabaki ya Yakobo yatakuwa
katikati ya mataifa mengi
kama umande kutoka kwa Bwana,
kama manyunyu juu ya majani,
ambayo hayamngoji mtu
wala kukawia kwa mwanadamu.
8 Mabaki ya Yakobo yatakuwa miongoni mwa mataifa,
katikati ya mataifa mengi,
kama simba miongoni mwa wanyama wa msituni,
kama mwana simba miongoni
mwa makundi ya kondoo,
ambaye anaumiza vibaya na kuwararua
kila anapopita katikati yao,
wala hakuna awezaye kuokoa.
9 Mkono wako utainuliwa juu kwa ushindi juu ya watesi wako,
nao adui zako wote wataangamizwa.
10 "Katika siku ile," asema Bwana,
"nitaangamiza farasi zenu katikati yenu
na kubomoa magari yenu ya vita.
11 Nitaiangamiza miji ya nchi yenu
na kuziangusha chini ngome zenu zote.
12 Nitaangamiza uchawi wenu
na hamtapiga tena ramli.
13 Nitaangamiza vinyago vyenu vya kuchonga
na mawe yenu ya ibada yatoke katikati yenu;
hamtasujudia tena
kazi ya mikono yenu.
14 Nitang'oa nguzo za Ashera katikati yenu
na kubomoa miji yenu.
15 Nitalipiza kisasi kwa hasira na ghadhabu
juu ya mataifa ambayo hayajanitii."

6

Shauri La Bwana Dhidi Ya Israeli

1 Sikiliza asemalo Bwana:

"Simama, tetea shauri lako mbele ya milima;
vilima na visikie lile unalotaka kusema.
2 Sikilizeni, ee milima, mashtaka ya BWANA,
sikilizeni, enyi misingi ya milele ya dunia.
Kwa kuwa BWANA ana shauri dhidi ya watu wake;
anatoa mashtaka dhidi ya Israeli.

3 "Watu wangu, nimewatendea nini?
Nimewalemea kwa jinsi gani? Mnijibu.
4 Nimewatoa kutoka Misri na kuwakomboa
kutoka nchi ya utumwa.
Nilimtuma Mose awaongoze,
pia Aroni na Miriamu.
5 Watu wangu, kumbukeni jinsi Balaki mfalme wa Moabu
alivyofanya shauri
na kile Balaamu mwana wa Beori alichojibu.
Kumbukeni safari yenu kutoka Shitimu mpaka Gilgali,
ili mfahamu matendo ya haki ya BWANA."

6 Nimjie BWANA na kitu gani na kusujudu
mbele za Mungu aliyetukuka?
Je, nije mbele zake na sadaka za kuteketezwa,
nije na ndama za mwaka mmoja?
7 Je, BWANA atafurahishwa na kondoo dume elfu,
au mito elfu kumi ya mafuta?
Je, nimtoe mzaliwa wangu wa kwanza kwa ajili ya kosa langu,
mtoto wangu mwenyewe
kwa ajili ya dhambi ya nafsi yangu?
8 Amekuonyesha yaliyo mema, ee mwanadamu.
BWANA anataka nini kwako?
Ila kutenda kwa haki na kupenda rehema,
na kwenda kwa unyenyekevu na Mungu wako.

Hatia Na Adhabu Ya Israeli

9 Sikiliza! BWANA anauita mji:
kulicha jina lako ni hekima:
"Tii hiyo fimbo na yeye aliyeiamuru.
10 Je, bado nisahau, ee nyumba ya uovu,
hazina yako uliyopata kwa udanganyifu
na vipimo vilivyopunguka,
ambavyo vimelaaniwa?
11 Je, naweza kuhukumu kuwa
mtu mwenye mizani ya udanganyifu hana hatia,
aliye na mfuko wa mawe ya kupimia ya uongo?
12 Matajiri wake ni wajeuri;
watu wake ni waongo
na ndimi zao zinazungumza
kwa udanganyifu.
13 Kwa hiyo, nimeanza kukuharibu,
kuwaangamiza kwa sababu ya dhambi zenu.
14 Mtakula lakini hamtashiba;
matumbo yenu bado yatakuwa matupu.

Mtaweka akiba lakini hamtaokoa chochote,
kwa sababu mtakachoweka akiba
nitatoa kwa upanga.
15 Mtapanda lakini hamtavuna;
mtakamua zeituni lakini
hamtatumia mafuta yake.
Mtakamua zabibu
lakini hamtakunywa hiyo divai.
16 Mmezishika sheria za Omri
na matendo yote ya nyumba ya Ahabu,
tena umefuata desturi zao.
Kwa hiyo nitakutoa kwa maangamizi
na watu wako kuwa dhihaka;
mtachukua dharau za mataifa."

7

Taabu Ya Israeli

1 Taabu gani hii niliyo nayo!
Nimefanana na yule akusanyaye
matunda ya kiangazi,
aokotaye masazo baada ya kuvunwa
shamba la mizabibu;
hakuna kishada chenye matunda ya kula,
hakuna hata ile tini ya mwanzoni ninayoitamani.
2 Wanaomcha Mungu wameondolewa kutoka nchi;
hakuna mtu mnyofu hata mmoja aliyebaki.
Watu wote wanavizia kumwaga damu,
kila mmoja anamwinda ndugu yake kwa wavu.
3 Mikono yote miwili ni hodari katika kufanya ubaya,
mtawala anadai zawadi,
hakimu anapokea rushwa,
wenye nguvu wanaamuru wanachotaka:
wote wanafanya shauri baya pamoja.
4 Aliye mwema kupita wote kati yao
ni kama mchongoma,
anayeonekana mnyofu zaidi miongoni mwao
ni mbaya kuliko uzio wa miiba.
Siku ya walinzi wako imewadia,
siku atakayokutembelea Mungu.
Sasa ni wakati wao
wa kuchanganyikiwa.
5 Usimtumaini jirani;
usiweke matumaini kwa rafiki.
Hata kwa yule alalaye kifuani mwako
uwe mwangalifu kwa maneno yako.
6 Kwa kuwa mwana humdharau baba yake,
naye binti huinuka dhidi ya mama yake,
mkwe kuwa kinyume na mama mkwe wake:
adui wa mtu ni wale wa nyumbani mwake hasa.

7 Lakini mimi, namtazama Bwana kwa matumaini,
namngoja Mungu Mwokozi wangu;

Mungu wangu atanisikia mimi.

Israeli Atainuka

8 Usifurahie msiba wangu, ee adui yangu!
Ingawa nimeanguka, nitainuka.
Japo ninaketi gizani,
Bwana atakuwa nuru yangu.
9 Kwa sababu nimetenda dhambi dhidi yake,
nitabeba ghadhabu ya Bwana,
mpaka atakaponitetea shauri langu
na kuithibitisha haki yangu.
Atanileta nje kwenye mwanga,
nami nitaiona haki yake.
10 Kisha adui yangu ataliona
naye atafunikwa na aibu,
yule aliyeniambia,
"Yu wapi Bwana Mungu wako?"
Macho yangu yataona kuanguka kwake,
hata sasa atakanyagwa chini ya mguu
kama tope barabarani.

11 Siku ya kujenga kuta zako itawadia,
siku ya kupanua mipaka yako.
12 Siku hiyo watu watakuja kwako
kutoka Ashuru na miji ya Misri,
hata kutoka Misri hadi Frati
na kutoka bahari hadi bahari
na kutoka mlima hadi mlima.
13 Dunia itakuwa ukiwa kwa sababu ya wakazi wake,
kwa sababu ya matunda ya matendo yao.

Sala Na Sifa

14 Wachunge watu wako kwa fimbo yako,
kundi la urithi wako,
ambalo linaishi peke yake msituni,
katika nchi ya malisho yenye rutuba.
Waache walishe katika Bashani na Gileadi
kama ilivyokuwa siku za kale.

15 "Kama siku zile mlipotoka Misri,
nitawaonyesha maajabu yangu."

16 Mataifa yataona na kuaibika,
waliondolewa nguvu zao zote.
Wataweka mikono yao kwenye vinywa vyao
na masikio yao yatakuwa na uziwi.
17 Wataramba mavumbi kama nyoka,
kama viumbe vitambaavyo juu ya ardhi.
Watatoka nje ya mapango yao wakitetemeka;
watamgeukia Bwana Mungu wetu kwa hofu
nao watakuogopa.
18 Ni nani Mungu kama wewe,

ambaye anaachilia dhambi
na kusamehe makosa
ya mabaki ya urithi wake?
Wewe huwi na hasira milele,
bali unafurahia kuonyesha rehema.
19 Utatuhurumia tena,
utazikanyaga dhambi zetu
chini ya nyayo zako,
na kutupa maovu yetu yote
katika vilindi vya bahari.
20 Utakuwa wa kweli kwa Yakobo,
nawe utamwonyesha Abrahamu rehema,
kama ulivyowaahidi kwa kiapo baba zetu
siku za kale.

Nahumu

1 Neno alilosema Mungu kuhusu Ninawi. Kitabu cha maono cha Nahumu,
Mwelkoshi.

Hasira Ya Mungu Dhidi Ya Ninawi

2 Bwana ni mwenye wivu na Mungu mlipiza kisasi;
Bwana hulipiza kisasi na amejaa ghadhabu.
Bwana hulipiza kisasi juu ya watesi wake,
naye anadumisha ghadhabu yake dhidi ya adui zake.
3 Bwana si mwepesi wa hasira naye ni mwenye nguvu,
Bwana hataacha kuadhibu wenye hatia.
Njia yake ipo katika kisulisuli na tufani,
na mawingu ni vumbi la miguu yake.
4 Anakemea bahari na kuikausha,
anafanya mito yote kukauka.
Bashani na Karmeli zinanyauka
na maua ya Lebanoni hukauka.
5 Milima hutikisika mbele yake
na vilima huyeyuka.
Nchi hutetemeka mbele yake,
dunia na wote waishio ndani yake.
6 Ni nani awezaye kuzuia hasira yake yenye uchungu?
Nani awezaye kuvumilia hasira yake kali?
Ghadhabu yake imemiminwa kama moto,
na miamba inapasuka mbele zake.

7 Bwana ni Mwema,
kimbilio wakati wa taabu.
Huwatunza wale wanaomtegemea,
8 lakini kwa mafuriko makubwa,
ataangamiza Ninawi;
atafuatilia adui zake hadi gizani.

9 Shauri baya lolote wapangalo dhidi ya Bwana
yeye atalikomesha;
taabu haitatokea mara ya pili.
10 Watasongwa katikati ya miiba
na kulewa kwa mvinyo wao.
Watateketezwa kama mabua makavu.
11 Ee Ninawi, kutoka kwako amejitokeza mmoja,
ambaye anapanga shauri baya
dhidi ya Bwana
na kushauri uovu.
12 Hili ndilo asemalo Bwana:
"Ingawa wana muungano nao ni wengi sana,
watakatiliwa mbali na kuangamia.
Ingawa nimekutesa wewe, ee Yuda,
sitakutesa tena.

13 Sasa nitavunja nira zao kutoka shingo yako,
nami nitazivunjilia mbali pingu zako.”

14 Hii ndiyo amri BWANA aliyoitoa kukuhusu wewe, Ninawi:
“Hutakuwa na wazao
watakaoendeleza jina lako.
Nitaharibu sanamu za kuchonga na sanamu za kuyeyusha
ambazo zipo katika hekalu la miungu yenu.
Nitaandaa kaburi lako,
kwa maana wewe ni mwovu kabisa.”

15 Tazama, huko juu milimani,
miguu ya huyo mmoja aletaye habari njema,
ambaye anatangaza amani!
Ee Yuda, sherehekea sikukuu zako,
nawe utimize nadhiri zako.
Waovu hawatakuvamia tena;
wataangamizwa kabisa.

2

Ninawi Kuanguka

1 Mshambuliaji anasogea dhidi yako, Ninawi.
Linda ngome,
chunga barabara,
jitieni nguvu wenyewe,
kusanya nguvu zako zote!
2 BWANA atarudisha fahari ya Yakobo,
kama fahari ya Israeli,
ingawa waangamizi wamewaacha ukiwa
na wameharibu mizabibu yao.

3 Ngao za askari wake ni nyekundu,
mashujaa wamevaa nguo nyekundu.
Chuma kwenye magari ya vita chametameta,
katika siku aliyoyaweka tayari,
mikuki ya mierezi inametameta.
4 Magari ya vita yanafanya msukosuko barabarani,
yakikimbia nyuma na mbele uwanjani.
Yanaonekana kama mienge ya moto;
yanakwenda kasi kama umeme.

5 Anaita vikosi vilivyochaguliwa,
lakini bado wanajikwaa njiani.
Wanakimbilia haraka kwenye ukuta wa mji,
ile ngao ya kuwakinga imetayarishwa.
6 Malango ya mto yamefunguliwa wazi,
na jumba la kifalme limeanguka.
7 Imeagizwa kwamba mji uchukuliwe
na upelekwe uhamishoni.
Vijakazi wake wanaomboleza kama hua
na kupigapiga vifua vyao.

8 Ninawi ni kama dimbwi,
nayo maji yake yanakauka.
Wanalia, "Simama! Simama!"
Lakini hakuna anayegeuka nyuma.
9 Chukueni nyara za fedha!
Chukueni nyara za dhahabu!
Wingi wake hauna mwisho,
utajiri kutoka hazina zake zote!
10 Ameharibiwa, ametekwa nyara, ameachwa uchi!
Mioyo inayeyuka, magoti yanalegea,
miili inatetemeka,
na kila uso umebadilika rangi.

11 Liko wapi sasa pango la simba,
mahali ambapo waliwalisha watoto wao,
ambapo simba dume na simba jike walikwenda
na ambapo wana simba walikwenda
bila kuogopa chochote?
12 Simba aliua mawindo ya kutosha watoto wake,
alinyonga mawindo kwa ajili ya mwenzi wake,
akijaza makao yake kwa alivyoua
na mapango yake kwa mawindo.

13 Bwana Mwenye Nguvu Zote anatangaza,
"Mimi ni kinyume na ninyi.
Magari yenu ya vita nitayateketeza kwa moto,
na upanga utakula wana simba wako.
Sitawaachia mawindo juu ya nchi.
Sauti za wajumbe wako
hazitasikika tena."

3

Ole Wa Ninawi

1 Ole wa mji umwagao damu,
uliojaa uongo,
umejaa nyara,
usiokosa kuwa na vitu vya kuteka nyara.
2 Kelele za mijeledi,
vishindo vya magurudumu,
farasi waendao mbio
na mshtuo wa magari ya vita!
3 Wapanda farasi wanaenda mbio,
panga zinameremeta,
na mikuki inang'aa!
Majeruhi wengi,
malundo ya maiti,
idadi kubwa ya miili isiyohesabika,
watu wanajikwaa juu ya mizoga:
4 yote haya kwa sababu ya wingi wa tamaa za kahaba,
anayeshawishi, bibi wa mambo ya uchawi,
anayewatia utumwani mataifa kwa ukahaba wake

na pia jamaa za watu kwa ulozi wake.

5 BWANA Mwenye Nguvu Zote anasema,
“Mimi ni kinyume na ninyi.
Nitafunika uso wako kwa gauni lako.
Nitaonyesha mataifa uchi wako
na falme aibu yako.
6 Nitakutupia uchafu,
nitakufanyia dharau
na kukufanya kioja.
7 Wote wanaokuona watakukimbia na kusema,
‘Ninawi ipo katika kuangamia:
ni nani atakayeomboleza kwa ajili yake?’
Nitampata wapi yeyote wa kukufariji?”

8 Je, wewe ni bora kuliko No-Amoni,
uliopo katika Mto Naili,
uliozungukwa na maji?
Mto ulikuwa kinga yake,
nayo maji yalikuwa ukuta wake.
9 Kushi* na Misri walikuwa nguvu zake zisizo na mpaka;
Putu na Libia walikuwa miongoni mwa wale walioungana naye.
10 Hata hivyo alichukuliwa mateka
na kwenda uhamishoni.
Watoto wake wachanga walivunjwa vunjwa vipande
kwenye mwanzo wa kila barabara.
Kura zilipigwa kwa watu wake wenye heshima,
na watu wake wote wakuu walifungwa kwa minyororo.
11 Wewe pia utalewa;
utakwenda mafichoni
na kutafuta kimbilio kutoka kwa adui.

12 Ngome zako zote ni kama mitini
yenye matunda yake ya kwanza yaliyoiva;
wakati inapotikiswa,
tini huanguka kwenye kinywa chake alaye.
13 Tazama vikosi vyako:
wote ni wanawake!
Malango ya nchi yako
yamekuwa wazi kwa adui zako;
moto umeteketeza mapingo yake.

14 Teka maji kwa ajili ya kuzingirwa kwako,
imarisha ulinzi wako,
Ufanyie udongo wa mfinyanzi kazi,
yakanyage matope,
karabati tanuru la kuchomea matofali!
15 Huko moto utakuteketeza,
huko upanga utakuangusha chini
na kama vile panzi, watakumaliza.

* **3:9** Kushi ni Ethiopia.

Ongezeka kama panzi,
ongezeka kama nzige!
16 Umeongeza idadi ya wafanyabiashara wako
mpaka wamekuwa wengi kuliko nyota za angani,
lakini kama nzige wanaacha nchi tupu
kisha huruka na kwenda zake.
17 Walinzi wako ni kama nzige,
maafisa wako ni kama makundi ya nzige
watuao kwenye kuta wakati wa siku ya baridi:
lakini wakati jua linapotokea wanaruka kwenda zao,
na hakuna ajuaye waendako.

18 Ee mfalme wa Ashuru, wachungaji wako wanasinzia;
wakuu wako wanalala chini mavumbini kupumzika.
Watu wako wametawanyika juu ya milima
bila kuwa na mtu yeyote wa kuwakusanya.
19 Hakuna kitu kinachoweza kuponya jeraha lako;
jeraha lako ni la kukuua.
Kila anayesikia habari zako,
hupiga makofi kwa kuanguka kwako,
kwa kuwa ni nani ambaye hajaguswa
na ukatili wako usio na mwisho?

Habakuki

1 Neno alilopokea nabii Habakuki.

Lalamiko La Habakuki

2 Ee Bwana, hata lini nitakuomba msaada,
lakini wewe husikilizi?
Au kukulilia, “Udhalimu!”
Lakini hutaki kuokoa?
3 Kwa nini unanifanya nitazame dhuluma?
Kwa nini unavumilia makosa?
Uharibifu na udhalimu viko mbele yangu;
kuna mabishano na mapambano kwa wingi.
4 Kwa hiyo sheria imepotoshwa,
nayo haki haipo kabisa.
Waovu wanawazunguka wenye haki,
kwa hiyo haki imepotoshwa.

Jibu La Bwana

5 “Yatazame mataifa,
uangalie na ushangae kabisa.
Kwa sababu katika siku zako nitafanya kitu
ambacho hungeamini,
hata kama ungeambiwa.
6 Nitawainua Wakaldayo,
watu hao wakatili na wenye haraka,
ambao hupita dunia yote
kuteka mahali pa kuishi pasipo pao wenyewe.
7 Ni watu wanoogopwa na wanaotisha;
wenyewe ndio sheria yao,
na huinua heshima yao wenyewe.
8 Farasi wao ni wepesi kuliko chui,
na wakali kuliko mbwa mwitu wakati wa machweo.
Askari wapanda farasi wao huenda mbio;
waendesha farasi wao wanatoka mbali.
Wanaruka kasi kama tai ili kurarua;
9 wote wanakuja tayari kwa fujo.
Makundi yao ya wajeuri yanasonga mbele
kama upepo wa jangwani,
na kukusanya wafungwa
kama mchanga.
10 Wanawabeza wafalme,
na kuwadhihaki watawala.
Wanaicheka miji yote iliyozungushiwa maboma;
wanafanya malundo ya udongo na kuiteka hiyo miji.
11 Kisha wanapita kasi kama upepo na kusonga mbele:
watu wenye hatia, ambao nguvu zao ndio mungu wao.”

Lalamiko La Pili La Habakuki

12 Ee Bwana, je, wewe sio wa tangu milele?
Mungu wangu, Uliye Mtakatifu wangu, hatutakufa.

Ee Bwana, umewachagua wao ili watekeleze hukumu;
Ee Mwamba, umewaamuru watuadhibu.
13 Macho yako ni safi mno hata yasiweze kuutazama uovu,
wala huwezi kuvumilia makosa.
Kwa nini basi unawavumilia wadanganyifu?
Kwa nini unakuwa kimya wakati waovu
wanawameza wale wenye haki
kuliko wao wenyewe?
14 Umewafanya watu kama samaki baharini,
kama viumbe wa bahari wasio na mtawala.
15 Adui mwovu anawavuta wote kwa ndoana,
anawakamata katika wavu wake,
anawakusanya katika juya lake;
kwa hiyo anashangilia na anafurahi.
16 Kwa hiyo anatoa kafara kwa wavu wake,
na kuchoma uvumba kwa juya lake,
kwa kuwa kwa wavu wake anaishi kwa starehe,
na anafurahia chakula kizuri.
17 Je, aendelee kuwatoa walio katika wavu wake,
akiangamiza mataifa bila huruma?

2

1 Nitasimama katika zamu yangu,
na kujiweka mwenyewe juu ya maboma;
nitatazama nione atakaloniambia,
na ni jibu gani nitakalotoa kuhusu lalamiko hili.

Jibu La Bwana

2 Kisha Bwana akajibu:
"Andika ufunuo huu,
na ukaufanye wazi juu ya vibao,
ili mpiga mbiu akimbie nao.
3 Kwa kuwa ufunuo huu unasubiri wakati uliokubalika;
unazungumzia mambo ya mwisho,
na kamwe hautakosea.
Iwapo utakawia, wewe usubiri;
kwa hakika utakuja na hautachelewa.

4 "Tazama, amejaa majivuno;
anavyovitamani si vya unyofu:
lakini mwenye haki ataishi kwa imani yake:
5 hakika mvinyo humsaliti;
ni mwenye kiburi na hana amani.
Kwa sababu ni mlafi kama kuzimu
na kama kifo kamwe hatosheki;
anajikusanyia mataifa yote
na kuchukua watu wote mateka.
6 "Je, watu wote hawatamsuta kwa dhihaka na kumbeza, wakisema,
" 'Ole wake yeye akusanyaye bidhaa zilizoibwa
na kujifanyia utajiri kwa kutoza kwa nguvu!
Ataendelea hivi kwa muda gani?'
7 Je, wadai wako hawatainuka ghafula?
Je, hawataamka na kukufanya utetemeke?

Kisha utakuwa mhanga kwao.
8 Kwa kuwa umeteka nyara mataifa mengi,
watu waliobaki watakuteka nyara wewe.
Kwa kuwa umemwaga damu ya mtu;
umeharibu nchi na miji, na kila mmoja ndani yake.

9 “Ole wake yeye ajengaye milki yake kwa mapato ya udhalimu,
awekaye kiota chake juu,
ili kukimbia makucha ya uharibifu!
10 Umefanya shauri la maangamizi ya watu wengi,
ukiaibisha nyumba yako mwenyewe, na kupotewa na maisha yako.
11 Mawe ya kuta yatapiga kelele,
na mihimili ya kazi ya mbao itarudisha mwangwi wake.

12 “Ole wake yeye ajengaye mji kwa kumwaga
damu na kuusimamisha mji kwa uhalifu!
13 Je, Bwana Mwenye Nguvu Zote hakuonyesha
kwamba kazi ya wanadamu ni mafuta tu kwa ajili ya moto,
na kwamba mataifa
yanajichosha bure?
14 Kwa kuwa dunia itajazwa na maarifa ya utukufu wa Bwana,
kama maji yaifunikavyo bahari.

15 “Ole wake yeye awapaye jirani zake kileo,
akiimimina kutoka kwenye kiriba
cha mvinyo mpaka wamelewa,
ili apate kutazama miili yao iliyo uchi.
16 Utajazwa na aibu badala ya utukufu.
Sasa ni zamu yako! Kunywa na ujifunue!
Kikombe kutoka kwenye mkono wa kuume wa Bwana kinakujia,
na aibu itafunika utukufu wako.
17 Ukatili ulioifanyia Lebanoni utakufunika,
na uharibifu uliowafanyia wanyama utakutisha.
Kwa sababu umemwaga damu ya mtu;
umeharibu nchi na miji na kila mmoja aliyeko ndani yake.

18 “Sanamu ina thamani gani,
kwani mwanadamu ndiye alichonga?
Ama kinyago kinachofundisha uongo?
Kwa kuwa yeye aliyekitengeneza
hutegemea kazi ya mikono yake mwenyewe;
hutengeneza sanamu zisizoweza kuzungumza.
19 Ole wake yeye auambiaye mti, ‘Uwe hai!’
Ama asemaye na jiwe lisilo na uhai, ‘Amka!’
Je, linaweza kuongoza?
Limefunikwa kwa dhahabu na fedha;
hakuna pumzi ndani yake.
20 Lakini Bwana yuko katika Hekalu lake takatifu;
dunia yote na inyamaze mbele yake.”

3

Maombi Ya Habakuki

1 Sala ya nabii Habakuki iliyoimbwa kwa shigionothi.*

2 BWANA, nimezisikia sifa zako;
nami naogopa kwa matendo yako, Ee BWANA.
Fufua kazi yako katikati ya miaka,
katikati ya miaka tangaza habari yako;
katika ghadhabu kumbuka rehema.

3 Mungu alitoka Temani,
yeye Aliye Mtakatifu kutoka Mlima Parani.
Utukufu wake ulifunika mbingu,
na sifa zake zikaifunika dunia.
4 Mng'ao wake ulikuwa kama jua lichomozalo;
mionzi ilimulika kutoka mkononi mwake,
ambako nguvu zake zilifichwa.
5 Tauni ilimtangulia;
maradhi ya kuambukiza yalifuata nyayo zake.
6 Alisimama, akaitikisa dunia;
alitazama, na kuyafanya mataifa yatetemeke.
Milima ya zamani iligeuka mavumbi
na vilima vilivyozeeka vikaanguka.
Njia zake ni za milele.
7 Niliona watu wa Kushani katika dhiki,
na makazi ya Midiani katika maumivu makali.

8 Ee BWANA, uliikasirikia mito?
Je, ghadhabu yako ilikuwa dhidi ya vijito?
Je, ulighadhibikia bahari
ulipoendesha farasi wako
na magari yako ya ushindi?
9 Uliufunua upinde wako
na kuita mishale mingi.
Uliigawa dunia kwa mito;
10 milima ilikuona ikatetemeka.
Mafuriko ya maji yakapita huko;
vilindi vilinguruma
na kuinua mawimbi yake juu.

11 Jua na mwezi vilisimama kimya mbinguni
katika mng'ao wa mishale yako inayoruka,
na katika mng'ao wa mkuki wako umeremetao.
12 Kwa ghadhabu ulipita juu ya dunia,
na katika hasira ulikanyaga mataifa.
13 Ulikuja kuwaokoa watu wako,
kumwokoa uliyemtia mafuta.
Ulimponda kiongozi wa nchi ya uovu,
ukamvua toka kichwani hadi wayo.
14 Kwa mkuki wake mwenyewe ulitoboa kichwa chake

---

* **3:1** Ni kifaa cha uimbaji chenye nyuzi; pia maombi kutumia kifaa hiki.

wakati mashujaa wake walifurika nje kwa kishindo kututawanya,
wakifurahi kama walio karibu kutafuna
wale wanyonge waliokuwa mafichoni.
15 Ulikanyaga bahari kwa farasi wako,
ukisukasuka maji makuu.

16 Nilisikia na moyo wangu ukagonga kwa nguvu,
midomo yangu ikatetemeka kwa hofu niliposikia sauti;
uchakavu ukanyemelea mifupa yangu,
na miguu yangu ikatetemeka.
Hata hivyo nitasubiri kwa uvumilivu siku ya maafa
kuyajilia mataifa yaliyotuvamia.
17 Ingawa mtini hauchanui maua
na hakuna zabibu juu ya mizabibu,
ingawaje mzeituni hauzai,
na hata mashamba hayatoi chakula,
iwapo hakuna kondoo katika banda,
wala ng'ombe katika zizi,
18 hata hivyo nitashangilia katika Bwana,
nitamfurahia Mungu Mwokozi wangu.

19 Bwana Mwenyezi ni nguvu yangu;
huifanya miguu yangu kama miguu ya ayala,
huniwezesha kupita juu ya vilima.

Kwa kiongozi wa uimbaji. Kwa vinanda vyangu vya nyuzi.

Sefania

1 Neno la BWANA lililomjia Sefania mwana wa Kushi, mwana wa Gedalia, mwana wa
Amaria, mwana wa Hezekia, wakati wa utawala wa Yosia mwana wa Amoni mfalme
wa Yuda:

Onyo La Maangamizi Yanayokuja

2 BWANA asema,
“Nitafagia kila kitu
kutoka kwenye uso wa dunia.”
3 “Nitafagilia mbali watu na wanyama;
nitafagilia mbali ndege wa angani
na samaki wa baharini.
Wafanyao maovu watapata tu kokoto,
nami nitamkatilia mbali mwanadamu atoke katika dunia,”
asema BWANA.

Dhidi Ya Yuda

4 “Nitaiadhibu Yuda
na wote wakaao Yerusalemu.
Kutoka mahali hapa nitakatilia mbali
kila mabaki ya Baali,
majina ya wapagani na makuhani
waabuduo sanamu:
5 wale ambao husujudu juu ya mapaa
kuabudu jeshi la vitu vya angani,
wale ambao husujudu na kuapa kwa BWANA
na ambao pia huapa kwa Malkamu,
6 wale wanaoacha kumfuata BWANA,
wala hawamtafuti BWANA
wala kutaka shauri lake.
7 Nyamazeni mbele za BWANA Mwenyezi,
kwa maana siku ya BWANA iko karibu.
BWANA ameandaa dhabihu,
amewaweka wakfu wale aliowaalika.
8 Katika siku ya dhabihu ya BWANA
nitawaadhibu wakuu
na wana wa mfalme
na wale wote wanaovaa
nguo za kigeni.
9 Katika siku hiyo nitaadhibu wote ambao
hukwepa kukanyaga kizingiti,
ambao hujaza hekalu la miungu yao
kwa dhuluma na udanganyifu.”

10 BWANA asema, “Katika siku hiyo
kilio kitapanda juu kutoka lango la Samaki,
maombolezo kutoka mtaa wa pili,
na mshindo mkubwa kutoka vilimani.
11 Ombolezeni, ninyi mnaoishi katika eneo la sokoni;
wafanyabiashara wenu wote wameangamizwa,

wote ambao wanafanya biashara ya fedha
wataangamizwa.
12 Wakati huo nitasaka mji wa Yerusalemu kwa taa,
na kuwaadhibu wale ambao
wanakaa katika hali ya kuridhika,
ambao ni kama divai
iliyobaki kwenye machicha,
ambao hudhani, 'Bwana hatafanya lolote,
jema au baya.'
13 Utajiri wao utatekwa nyara,
nyumba zao zitabomolewa.
Watajenga nyumba,
lakini hawataishi ndani yake;
watapanda mizabibu
lakini hawatakunywa divai yake.

Siku Kubwa Ya Bwana

14 "Siku kubwa ya Bwana iko karibu:
iko karibu na inakuja haraka.
Sikilizeni! Kilio katika siku ya Bwana
kitakuwa kichungu,
hata shujaa atapiga kelele.
15 Siku ile ni siku ya ghadhabu,
siku ya fadhaa na dhiki,
siku ya uharibifu na ukiwa,
siku ya giza na utusitusi,
siku ya mawingu na giza nene,
16 siku ya tarumbeta na mlio wa vita
dhidi ya miji yenye ngome
na dhidi ya minara mirefu.
17 Nitawaletea watu dhiki,
nao watatembea kama vipofu,
kwa sababu wametenda dhambi
dhidi ya Bwana.
Damu yao itamwagwa kama vumbi
na matumbo yao kama taka.
18 Fedha yao wala dhahabu yao
hazitaweza kuwaokoa
katika siku hiyo ya ghadhabu ya Bwana.
Katika moto wa wivu wake
dunia yote itateketezwa,
kwa maana ataleta mwisho
wa wote wanaoishi katika dunia ghafula."

2

1 Kusanyikeni pamoja, kusanyikeni pamoja,
enyi taifa lisilo na aibu,
2 kabla ya wakati ulioamriwa haujafika
na siku ile inayopeperusha kama makapi,
kabla hasira kali ya Bwana haijaja juu yenu,
kabla siku ya ghadhabu ya Bwana
haijaja juu yenu.

3 Mtafuteni BWANA, enyi nyote wanyenyekevu wa nchi,
ninyi ambao hufanya lile analoamuru.
Tafuteni haki, tafuteni unyenyekevu;
labda mtahifadhiwa
siku ya hasira ya BWANA.

Dhidi Ya Ufilisti

4 Gaza utaachwa
na Ashkeloni utaachwa magofu.
Wakati wa adhuhuri Ashdodi utaachwa mtupu
na Ekroni utang'olewa.
5 Ole wenu ninyi ambao mnaishi kando ya bahari,
enyi Wakerethi;
neno la BWANA liko dhidi yenu,
ee Kanaani, nchi ya Wafilisti.

"Mimi nitawaangamiza,
na hakuna atakayebaki."

6 Nchi kando ya bahari, mahali ambapo wanaishi Wakerethi,
patakuwa mahali pa wachungaji
na mazizi ya kondoo.
7 Itakuwa mali ya mabaki ya nyumba ya Yuda,
hapo watapata malisho.
Wakati wa jioni watajilaza chini
katika nyumba za Ashkeloni.
BWANA Mungu wao atawatunza,
naye atawarudishia wafungwa wao.

Dhidi Ya Moabu Na Amoni

8 "Nimeyasikia matukano ya Moabu
nazo dhihaka za Waamoni,
ambao waliwatukana watu wangu
na kutoa vitisho dhidi ya nchi yao.
9 Hakika, kama niishivyo,"
asema BWANA Mwenye Nguvu Zote,
Mungu wa Israeli,
"hakika Moabu itakuwa kama Sodoma,
Waamoni kama Gomora:
mahali pa magugu na mashimo ya chumvi,
nchi ya ukiwa milele.
Mabaki ya watu wangu watawateka nyara;
mabaki ya taifa langu watarithi nchi yao."

10 Hiki ndicho watarudishiwa kwa ajili ya kiburi chao,
kwa kutukana na kudhihaki
watu wa BWANA Mwenye Nguvu Zote.
11 BWANA atakuwa wa kuhofisha kwao
atakapoangamiza miungu yote ya nchi.
Mataifa katika kila pwani yatamwabudu,
kila moja katika nchi yake.

Dhidi Ya Kushi

12 “Ninyi pia, ee Wakushi,
mtauawa kwa upanga wangu.”

Dhidi Ya Ashuru

13 Mungu atanyoosha mkono wake dhidi ya kaskazini
na kuangamiza Waashuru,
akiiacha Ninawi ukiwa
na pakame kama jangwa.
14 Makundi ya kondoo na ng’ombe yatajilaza pale,
viumbe vya kila aina.
Bundi wa jangwani na bundi waliao kwa sauti nyembamba
wataishi juu ya nguzo zake.
Mwangwi wa kuita kwao utapita madirishani,
kifusi kitakuwa milangoni,
boriti za mierezi zitaachwa wazi.
15 Huu ndio mji uliotukuka na kuishi kwa furaha
wakijisikia salama.
Ulisema moyoni mwako,
“Mimi ndimi, na wala hapana mwingine ila mimi.”
Jinsi gani umekuwa gofu,
mahali pa kulala wanyama pori!
Wote wanaopita kando yake wanauzomea
na kutikisa mkono kwa dharau.

3

Hatima Ya Yerusalemu

1 Ole mji wa wadhalimu,
waasi na waliotiwa unajisi!
2 Hautii mtu yeyote,
haukubali maonyo.
Haumtumaini Bwana,
haukaribii karibu na Mungu wake.
3 Maafisa wake ni simba wangurumao,
watawala wake ni mbwa mwitu wa jioni,
ambao hawabakizi chochote
kwa ajili ya asubuhi.
4 Manabii wake ni wenye kiburi,
ni wadanganyifu.
Makuhani wake hunajisi patakatifu
na kuihalifu sheria.
5 Bwana aliye ndani yake ni mwenye haki,
hafanyi kosa.
Asubuhi kwa asubuhi hutoa haki yake,
kila kukipambazuka huitimiza,
bali mtu dhalimu hana aibu.

6 “Nimeyafutilia mbali mataifa,
ngome zao zimebomolewa.
Nimeziacha barabara ukiwa,
hakuna anayepita humo.
Miji yao imeharibiwa;
hakuna mmoja atakayeachwa:

hakuna hata mmoja.
7 Niliuambia huo mji,
‘Hakika utaniogopa na kukubali maonyo!’
Ndipo makao yake hayatafutiliwa mbali,
wala adhabu zangu zote hazitakuja juu yake.
Lakini walikuwa bado na shauku
kutenda kwa upotovu katika yote waliyofanya.”
8 Bwana anasema,
“Kwa hiyo ningojee mimi,
siku nitakayosimama kuteka nyara.
Nimeamua kukusanya mataifa,
kukusanya falme
na kumimina ghadhabu yangu juu yao,
hasira yangu kali yote.
Dunia yote itateketezwa
kwa moto wa wivu wa hasira yangu.

9 “Ndipo nitatakasa midomo ya mataifa,
kwamba wote waweze kuliitia jina la Bwana
na kumtumikia kwa pamoja.
10 Kutoka ng’ambo ya mito ya Kushi
watu wangu wanaoniabudu,
watu wangu waliotawanyika,
wataniletea sadaka.
11 Siku hiyo hutaaibishwa
kwa ajili ya makosa yote ulionitendea,
kwa sababu nitawaondoa kutoka mji huu
wale wote wanaoshangilia
katika kiburi chao.
Kamwe hutajivuna tena
katika kilima changu kitakatifu.
12 Lakini nitakuachia ndani yako
wapole na wanyenyekevu,
ambao wanatumaini jina la Bwana.
13 Mabaki ya Israeli hayatafanya kosa;
hawatasema uongo,
wala udanganyifu hautakuwa
katika vinywa vyao.
Watakula na kulala
wala hakuna yeyote
atakayewaogopesha.”

14 Imba, ee Binti Sayuni;
paza sauti, ee Israeli!
Furahi na kushangilia kwa moyo wako wote,
ee Binti Yerusalemu!
15 Bwana amekuondolea adhabu yako,
amewarudisha nyuma adui zako.
Bwana, Mfalme wa Israeli, yu pamoja nawe;
kamwe hutaogopa tena madhara yoyote.
16 Katika siku hiyo watauambia Yerusalemu,

“Usiogope, ee Sayuni;
usiiache mikono yako ilegee.
17 BWANA Mungu wako yu pamoja nawe,
yeye ni mwenye nguvu kuokoa.
Atakufurahia kwa furaha kubwa,
atakutuliza kwa pendo lake,
atakufurahia kwa kuimba.”

18 “Huzuni katika sikukuu zilizoamriwa
nitaziondoa kwenu;
hizo ni mzigo na fedheha kwenu.
19 Wakati huo nitawashughulikia
wote waliokudhulumu;
nitaokoa vilema na kukusanya
wale ambao wametawanywa.
Nitawapa sifa na heshima
katika kila nchi ambayo waliaibishwa.
20 Wakati huo nitawakusanya;
wakati huo nitawaleta nyumbani.
Nitawapa sifa na heshima
miongoni mwa mataifa yote ya dunia
wakati nitakapowarudishia mateka yenu
mbele ya macho yenu hasa,”
asema BWANA.

Hagai

Wito Wa Kuijenga Nyumba Ya BWANA

1 Katika mwaka wa pili wa utawala wa Mfalme Dario wa Uajemi, katika siku ya
kwanza ya mwezi wa sita, neno la BWANA lilikuja kupitia kwa nabii Hagai kwenda
kwa Zerubabeli mwana wa Shealtieli, mtawala wa Yuda na kwa Yoshua* mwana wa
kuhani mkuu Yehosadaki:
2 Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye Nguvu Zote: “Hawa watu husema, ‘Wakati
haujawadia wa kujenga nyumba ya BWANA.’ ”
3 Kisha neno la BWANA likaja kupitia kwa nabii Hagai: 4 “Je, ni wakati wenu ninyi
wa kuishi katika nyumba zenu zilizojengwa vizuri, wakati hii nyumba ikibaki, gofu?”
5 Sasa hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu Zote: “Zitafakarini vyema
njia zenu. 6 Mmepanda vingi, lakini mmevuna haba. Mnakula lakini hamshibi,
mnakunywa, lakini hamtosheki. Mnavaa nguo, lakini hamsikii joto. Mnapata
mishahara, lakini inatoweka kama imewekwa kwenye mfuko uliotobokatoboka.”
7 Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu Zote: “Zitafakarini vyema njia
zenu. 8 Pandeni milimani mkalete miti na kujenga nyumba, ili nipate kuifurahia,
na nitukuzwe,” asema BWANA. 9 “Mlitarajia mengi, kumbe, yametokea kidogo.
Ulichokileta nyumbani nilikipeperusha. Kwa nini?” asema BWANA Mwenye Nguvu
Zote. “Ni kwa sababu ya nyumba yangu, inayobaki katika hali ya magofu, wakati
kila mmoja wenu anajishughulisha na nyumba yake mwenyewe. 10 Kwa hiyo, kwa
sababu yenu mbingu zimezuia umande wake na ardhi mavuno yake. 11 Niliita ukame
mashambani na milimani, kwenye nafaka, mvinyo mpya, mafuta pamoja na chochote
kinachozalishwa na ardhi, juu ya watu na ng’ombe, pamoja na kazi za mikono yenu.”

12 Kisha Zerubabeli mwana wa Shealtieli, Yoshua kuhani mkuu mwana wa
Yehosadaki, pamoja na mabaki yote ya watu wakaitii sauti ya BWANA Mungu wao
pamoja na ujumbe wa nabii Hagai, kwa sababu alikuwa ametumwa na BWANA Mungu
wao. Watu walimwogopa BWANA.
13 Kisha Hagai, mjumbe wa BWANA, akawapa watu ujumbe huu wa BWANA:
“Mimi niko pamoja nanyi,” asema BWANA. 14 Kwa hiyo BWANA akachochea roho ya
Zerubabeli mwana wa Shealtieli, mtawala wa Yuda, na roho ya kuhani mkuu Yoshua
mwana wa Yehosadaki, pamoja na roho za mabaki yote ya watu. Walikuja wakaanza
kufanya kazi katika nyumba ya BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wao, 15 katika
siku ya ishirini na nne mwezi wa sita, katika mwaka wa pili wa utawala wa Mfalme
Dario.

2

Utukufu Ulioahidiwa Wa Nyumba Mpya

1 Katika siku ya ishirini na moja ya mwezi wa saba, neno la BWANA lilikuja kupitia
nabii Hagai, kusema: 2 “Sema na Zerubabeli mwana wa Shealtieli, mtawala wa Yuda,
kuhani mkuu Yoshua mwana wa Yehosadaki, na mabaki ya watu. Uwaulize, 3 ‘Ni
nani miongoni mwenu aliyebaki ambaye aliiona hii nyumba katika utukufu wake wa
mwanzo? Sasa inaonekanaje kwenu? Je, haionekani kwenu kama si kitu? 4 Lakini
sasa uwe imara, ee Zerubabeli,’ asema BWANA. ‘Kuwa imara, ee kuhani mkuu Yoshua
mwana wa Yehosadaki. Mwe imara, enyi watu wote wa nchi,’ asema BWANA, ‘na

* **1:1** Yoshua kwa Kiebrania ni Yeshua, maana yake ni Yehova ni wokovu.

mfanye kazi. Kwa kuwa mimi nipo pamoja nanyi,’ asema BWANA Mwenye Nguvu
Zote. 5 ‘Hili ndilo nililoagana nanyi mlipotoka katika nchi ya Misri. Pia Roho wangu
anadumu katikati yenu. Msiogope.’
6 “Hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu Zote: ‘Baada ya muda kidogo kwa
mara nyingine nitazitikisa mbingu na nchi, bahari na nchi kavu. 7 Nitatikisa mataifa
yote, nacho kile kinachotamaniwa na mataifa yote kitakuja, nami nitaujaza utukufu
katika nyumba hii,’ asema BWANA Mwenye Nguvu Zote. 8 ‘Fedha ni mali yangu
na dhahabu ni mali yangu,’ asema BWANA Mwenye Nguvu Zote. 9 ‘Utukufu wa
nyumba hii ya sasa utakuwa mkubwa kuliko utukufu wa ile nyumba ya mwanzoni,’
asema BWANA Mwenye Nguvu Zote. ‘Na mahali hapa nitawapa amani,’ asema BWANA
Mwenye Nguvu Zote.”

Baraka Kwa Watu Waliotiwa Unajisi

10 Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi wa tisa, katika mwaka wa pili wa utawala
wa Mfalme Dario, neno la BWANA lilikuja kwa nabii Hagai: 11 “Hili ndilo asemalo
BWANA Mwenye Nguvu Zote: ‘Ulizeni makuhani jinsi sheria inavyosema: 12 Kama
mtu akibeba nyama iliyowekwa wakfu katika pindo la vazi lake, kisha lile pindo
likagusa mkate au mchuzi, divai, mafuta au chakula kingine, je, kitu hicho kitakuwa
kimewekwa wakfu?’ ”
Makuhani wakajibu, “La hasha.”
13 Kisha Hagai akasema, “Je, kama mtu aliyetiwa unajisi kwa kugusa maiti akigusa
mojawapo ya vitu hivi, kitu hicho kitakuwa kimetiwa unajisi?”
Makuhani wakajibu, “Ndiyo, huwa kimenajisiwa.”
14 Kisha Hagai akasema, “ ‘Basi ndivyo walivyo machoni pangu hawa watu na taifa
hili,’ asema BWANA. ‘Lolote wafanyalo na chochote watoacho hapo ni najisi.
15 “ ‘Sasa fikirini kwa uangalifu kuanzia leo na kuendelea: tafakarini jinsi mambo
yalivyokuwa kabla halijawekwa jiwe moja juu ya lingine katika Hekalu la BWANA.
16 Wakati mtu alipoendea lundo la nafaka la vipimo ishirini, kulikuwa na vipimo
kumi tu. Wakati mtu alipoendea pipa la mvinyo ili kuchota vipimo hamsini, kulikuwa
na vipimo ishirini tu. 17 Kazi zenu zote za mikono nilizipiga kwa ukame, ukungu na
mvua ya mawe, lakini hata hivyo, hamkunigeukia mimi,’ asema BWANA. 18 ‘Tangu
leo na kuendelea, kuanzia siku hii ya ishirini na nne ya mwezi wa tisa, tafakarini
siku ambayo msingi wa Hekalu la BWANA uliwekwa. Tafakarini: 19 Je, bado kuna
mbegu iliyobakia ghalani? Mpaka sasa, hakuna mzabibu au mtini, mkomamanga
wala mzeituni uliozaa tunda.
“ ‘Kuanzia leo na kuendelea, nitawabariki.’ ”

Zerubabeli Pete Ya Muhuri Ya BWANA

20 Neno la BWANA likamjia Hagai kwa mara ya pili katika siku ya ishirini na nne
ya mwezi kusema: 21 “Mwambie Zerubabeli mtawala wa Yuda kwamba nitazitikisa
mbingu na nchi. 22 Nitapindua viti vya enzi vya falme, na kuziharibu kabisa nguvu
za falme za kigeni. Nitapindua magari ya vita pamoja na waendeshaji wake; farasi
na wapanda farasi wataanguka, kila mmoja kwa upanga wa ndugu yake.
23 “ ‘Katika siku ile,’ asema BWANA Mwenye Nguvu Zote, ‘nitakuchukua wewe,
mtumishi wangu Zerubabeli mwana wa Shealtieli,’ asema BWANA. ‘Nitakufanya kama
pete yangu ya muhuri, kwa kuwa nimekuchagua,’ asema BWANA Mwenye Nguvu
Zote.”

Zekaria

Wito Wa Kumrudia BWANA

1 Katika mwezi wa nane wa mwaka wa pili wa utawala wa Mfalme Dario, neno la
BWANA lilimjia nabii Zekaria mwana wa Berekia, mwana wa Ido, kusema:

2 "BWANA aliwakasirikia sana baba zako wa zamani. 3 Kwa hiyo waambie watu:
Hivi ndivyo BWANA Mwenye Nguvu Zote asemavyo: 'Nirudieni mimi,' asema BWANA
Mwenye Nguvu Zote, 'nami nitawarudia ninyi,' asema BWANA Mwenye Nguvu
Zote. 4 Msiwe kama baba zenu, ambao manabii waliotangulia waliwatangazia:
Hivi ndivyo BWANA Mwenye Nguvu Zote asemavyo: 'Geukeni, mziache njia zenu
mbaya na matendo yenu maovu.' Lakini hawakunisikiliza wala kufuata maelekezo
yangu, asema BWANA. 5 Wako wapi baba zako sasa? Nao manabii, je, wanaishi
milele? 6 Je, maneno yangu na amri zangu nilizowaagiza manabii watumishi wangu,
hayakuwapata baba zenu?"

"Kisha walitubu na kusema, 'BWANA Mwenye Nguvu Zote ametutenda sawasawa
na njia zetu na matendo yetu yalivyostahili, kama alivyokusudia kufanya.' "

Maono Ya Kwanza: Mtu Katikati Ya Miti Ya Mihadasi

7 Katika siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kumi na moja, yaani mwezi uitwao
Shebati, katika mwaka wa pili wa utawala wa Mfalme Dario, neno la BWANA lilimjia
nabii Zekaria mwana wa Berekia mwana wa Ido.

8 Wakati wa usiku nilipata maono, mbele yangu alikuwepo mtu akiendesha farasi
mwekundu! Alikuwa amesimama katikati ya miti ya mihadasi kwenye bonde.
Nyuma yake walikuwepo farasi wekundu, wa kikahawia na weupe.

9 Nikauliza, "Hivi ni vitu gani bwana wangu?"

Malaika aliyekuwa akizungumza na mimi akanijibu, "Nitakuonyesha kuwa ni
nini."

10 Kisha yule mtu aliyesimama katikati ya miti ya mihadasi akaeleza, "Ni wale
ambao BWANA amewatuma waende duniani kote."

11 Nao wakatoa taarifa kwa yule malaika wa BWANA, aliyekuwa amesimama
katikati ya miti ya mihadasi, "Tumepita duniani kote na kukuta ulimwengu wote
umepumzika kwa amani."

12 Kisha malaika wa BWANA akasema, "BWANA Mwenye Nguvu Zote, utazuia mpaka
lini rehema kutoka Yerusalemu na miji ya Yuda, ambayo umeikasirikia kwa miaka
hii sabini?" 13 Kwa hiyo BWANA akazungumza maneno ya upole na ya kufariji kwa
malaika aliyezungumza nami.

14 Kisha malaika yule aliyekuwa akizungumza nami akasema, "Tangaza neno
hili: Hili ndilo BWANA Mwenye Nguvu Zote asemalo: 'Nina wivu sana kwa ajili ya
Yerusalemu na Sayuni, 15 lakini nimeyakasirikia sana mataifa yanayojisikia kuwa
yako salama. Nilikuwa nimewakasirikia Israeli kidogo tu, lakini mataifa hayo
yaliwazidishia maafa.'

16 "Kwa hiyo, hivi ndivyo asemavyo BWANA: 'Nitairudia Yerusalemu kwa rehema
na huko nyumba yangu itajengwa tena. Nayo kamba ya kupimia itanyooshwa
Yerusalemu,' asema BWANA Mwenye Nguvu Zote.

17 "Endelea kutangaza zaidi kwamba: Hivi ndivyo asemavyo BWANA Mwenye
Nguvu Zote: 'Miji yangu itafurika tena ustawi na BWANA atamfariji tena Sayuni na
kumchagua Yerusalemu.' "

Maono Ya Pili: Pembe Nne Na Mafundi Wanne

18 Kisha nikatazama juu, na pale mbele yangu nikaona pembe nne! 19 Nikamuuliza
yule malaika aliyekuwa akizungumza nami, “Ni nini hivi?”
Akanijibu, “Hizi ni zile pembe zilizowatawanya Yuda, Israeli na Yerusalemu.”
20 Kisha Bwana akanionyesha mafundi wanne. 21 Nikauliza, “Hawa wanakuja
kufanya nini?”
Akanijibu, “Hizi ndizo pembe zilizowatawanya Yuda ili asiwepo atakayeweza
kuinua kichwa chake, lakini mafundi wamekuja kuzitia hofu na kuzitupa chini hizi
pembe za mataifa ambayo yaliinua pembe zao dhidi ya nchi ya Yuda na kuwatawanya
watu wake.”

2

Maono Ya Tatu: Mtu Mwenye Kamba Ya Kupimia

1 Kisha nikatazama juu: pale mbele yangu alikuwepo mtu mwenye kamba ya
kupimia mkononi mwake! 2 Nikamuuliza, “Unakwenda wapi?”
Akanijibu, “Kupima Yerusalemu, kupata urefu na upana wake.”
3 Kisha malaika aliyekuwa akizungumza nami akaondoka, malaika mwingine akaja
kukutana naye 4 na kumwambia: “Kimbia, umwambie yule kijana, ‘Yerusalemu
utakuwa mji usio na kuta kwa sababu ya wingi wa watu na mifugo iliyomo. 5 Mimi
mwenyewe nitakuwa ukuta wa moto kuuzunguka,’ asema Bwana, ‘nami nitakuwa
utukufu wake ndani yake.’
6 “Njooni! Njooni! Kimbieni mtoke katika nchi ya kaskazini,” asema Bwana, “Kwa
kuwa nimewatawanya kwenye pande nne za mbingu,” asema Bwana.
7 “Njoo, ee Sayuni! Kimbia, wewe ukaaye ndani ya Binti Babeli!” 8 Kwa kuwa
hivi ndivyo asemavyo Bwana Mwenye Nguvu Zote: “Baada ya yeye kuniheshimu na
kunituma mimi dhidi ya mataifa yaliyokuteka nyara, kwa kuwa yeyote awagusaye
ninyi, anaigusa mboni ya jicho lake, 9 hakika nitauinua mkono wangu dhidi yao
ili watumwa wao wawateke nyara. Ndipo mtakapojua ya kwamba Bwana Mwenye
Nguvu Zote amenituma.
10 “Piga kelele na ufurahie, ee Binti Sayuni, kwa maana ninakuja, nami nitaishi
miongoni mwenu,” asema Bwana. 11 “Mataifa mengi yataunganishwa na Bwana siku
hiyo, nao watakuwa watu wangu. Nitaishi miongoni mwenu nanyi mtajua kwamba
Bwana Mwenye Nguvu Zote amenituma kwenu. 12 Bwana atairithi Yuda kama fungu
lake katika nchi takatifu na atachagua tena Yerusalemu. 13 Tulieni mbele za Bwana,
enyi watu wote, kwa sababu ameinuka kutoka makao yake matakatifu.”

3

Maono Ya Nne: Mavazi Safi Kwa Ajili Ya Kuhani Mkuu

1 Kisha akanionyesha Yoshua,* kuhani mkuu, akiwa amesimama mbele ya malaika
wa Bwana, naye Shetani amesimama upande wake wa kuume ili amshtaki. 2 Bwana
akamwambia Shetani, “Bwana akukemee Shetani! Bwana, ambaye ameichagua
Yerusalemu, akukemee! Je, mtu huyu siyo kijinga kinachowaka kilichonyakuliwa
kwenye moto?”
3 Wakati huu, Yoshua alikuwa amevaa nguo chafu alipokuwa amesimama mbele ya
malaika. 4 Malaika akawaambia wale waliokuwa wamesimama mbele yake, “Mvueni
hizo nguo zake chafu.”
Kisha akamwambia Yoshua, “Tazama, nimeiondoa dhambi yako, nami nitakuvika
mavazi ya kitajiri.”

---

* **3:1** Yoshua kwa Kiebrania ni Yeshua, maana yake ni Yehova ni wokovu.

5 Kisha nikasema, “Mvike kilemba kilicho safi kichwani mwake.” Kwa hiyo
wakamvika kilemba safi kichwani na kumvika yale mavazi mengine, wakati malaika
wa Bwana akiwa amesimama karibu.
6 Malaika wa Bwana akamwamuru Yoshua: 7 “Hivi ndivyo asemavyo Bwana
Mwenye Nguvu Zote: ‘Ikiwa utakwenda katika njia zangu na kushika masharti yangu,
basi utaitawala nyumba yangu na kuwa na amri juu ya nyua zangu, nami nitakupa
nafasi miongoni mwa hawa wasimamao hapa.
8 “ ‘Sikiliza, ee Yoshua kuhani mkuu, pamoja na wenzako walioketi mbele yako,
ambao ni watu walio ishara ya mambo yatakayokuja: Ninakwenda kumleta mtumishi
wangu, Tawi. 9 Tazama, jiwe nililoliweka mbele ya Yoshua! Kuna macho saba juu ya
jiwe lile moja, nami nitachora maandishi juu yake,’ asema Bwana Mwenye Nguvu
Zote, ‘nami nitaiondoa dhambi ya nchi hii kwa siku moja.
10 “ ‘Katika siku hiyo kila mmoja wenu atamwalika jirani yake akae chini ya
mzabibu wake na mtini wake,’ asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.”

4

Maono Ya Tano: Kinara Cha Taa Cha Dhahabu Na Mizeituni Miwili

1 Kisha malaika aliyezungumza nami akarudi na kuniamsha, kama mtu aamsh-
wavyo kutoka usingizi wake. 2 Akaniuliza, “Unaona nini?”

Nikajibu, “Ninaona kinara cha taa cha dhahabu tupu, nacho kina bakuli juu yake
na taa zake saba juu yake, tena iko mirija saba ya kuleta mafuta, kwenye taa zote
zilizo juu yake. 3 Pia kuna mizeituni miwili karibu yake, mmoja upande wa kuume
wa bakuli na mwingine upande wa kushoto.”

4 Nikamuuliza malaika aliyezungumza nami, “Hivi ni vitu gani, bwana wangu?”

5 Akanijibu, “Hujui kuwa hivi ni vitu gani?”

Nikajibu, “Hapana, bwana wangu.”

6 Kisha akaniambia, “Hili ni neno la Bwana kwa Zerubabeli: ‘Si kwa uwezo, wala
si kwa nguvu, bali ni kwa Roho yangu,’ asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.

7 “Wewe ni kitu gani, ee mlima mkubwa sana? Mbele ya Zerubabeli wewe utakuwa
ardhi tambarare. Kisha ataweka jiwe la juu kabisa la mwisho na watu wakipiga kelele
wakisema, ‘Mungu libariki! Mungu libariki!’ ”

8 Kisha neno la Bwana likanijia: 9 “Mikono ya Zerubabeli iliweka msingi wa Hekalu
hili, mikono yake pia italimalizia. Kisha mtajua ya kuwa Bwana Mwenye Nguvu Zote
amenituma mimi kwenu.

10 “Ni nani anayeidharau siku ya mambo madogo? Watu watashangilia
watakapoona timazi mkononi mwa Zerubabeli.

“(Hizi saba ni macho ya Bwana ambayo huzunguka duniani kote.)”

11 Kisha nikamuuliza yule malaika, “Hii mizeituni miwili iliyoko upande wa kuume
na wa kushoto wa kinara cha taa ni nini?”

12 Tena nikamuuliza, “Haya matawi mawili ya mizeituni karibu na hiyo mirija
miwili ya dhahabu inayomimina mafuta ya dhahabu ni nini?”

13 Akajibu, “Hujui kuwa haya ni nini?”

Nikamjibu, “Hapana, bwana wangu.”

14 Kwa hiyo akasema, “Hawa ni wawili ambao wamepakwa mafuta ili kumtumikia
Bwana wa dunia yote.”

5

Maono Ya Sita: Kitabu Kinachoruka

1 Nikatazama tena: na hapo mbele yangu kulikuwa na kitabu kilichoruka!

2 Akaniuliza, “Unaona nini?”

Nikamjibu, “Naona kitabu kinachoruka chenye, urefu wa dhiraa ishirini* na upana
wa dhiraa kumi.”†
3 Akaniambia, “Hii ni laana inayotoka kwenda juu ya nchi yote, kwa kuwa
kufuatana na yale yaliyoandikwa katika upande mmoja, kila mwizi atafukuziwa
mbali, pia kufuatana na yaliyo upande wa pili, kila aapaye kwa uongo atafukuziwa
mbali. 4 BWANA Mwenye Nguvu Zote asema, ‘Nitaituma hiyo laana, nayo itaingia
katika nyumba ya mwizi na nyumba ya huyo aapaye kwa uongo kwa Jina langu.
Itabaki katika nyumba yake na kuiharibu, pamoja na mbao zake na mawe yake.’ ”

Maono Ya Saba: Mwanamke Ndani Ya Kikapu

5 Kisha yule malaika aliyekuwa akizungumza nami akanijia na kuniambia,
“Tazama juu uone ni nini kile kinachojitokeza.”
6 Nikamuuliza, “Ni kitu gani?”
Akanijibu, “Ni kikapu cha kupimia.” Kisha akaongeza kusema, “Huu ni uovu wa
watu katika nchi nzima.”
7 Kisha kifuniko kilichotengenezwa kwa madini ya risasi kilichokuwa kimefunika
kile kikapu, kiliinuliwa na ndani ya kile kikapu alikuwako mwanamke ameketi!
8 Akasema, “Huu ni uovu,” tena akamsukumia ndani ya kikapu na kushindilia
kifuniko juu ya mdomo wa kikapu.
9 Kisha nikatazama juu: na pale mbele yangu, walikuwepo wanawake wawili,
wakiwa na upepo katika mabawa yao! Walikuwa na mabawa kama ya korongo,
nao wakainua kile kikapu na kuruka nacho kati ya mbingu na nchi.
10 Nikamuuliza yule malaika aliyekuwa akizungumza nami, “Wanakipeleka wapi
hicho kikapu?”
11 Akanijibu, “Wanakipeleka katika nchi ya Babeli na kujenga nyumba kwa ajili
yake. Itakapokuwa tayari, kikapu kitawekwa pale mahali pake.”

6

Maono Ya Nane: Magari Manne Ya Vita

1 Nikatazama juu tena: nikaona mbele yangu magari manne ya vita yakija kutoka
kati ya milima miwili, milima ya shaba! 2 Gari la kwanza lilivutwa na farasi wekundu,
la pili lilivutwa na farasi weusi, 3 la tatu lilivutwa na farasi weupe na gari la nne
lilivutwa na farasi wa madoadoa ya kijivu, wote wenye nguvu. 4 Nikamuuliza malaika
aliyekuwa akizungumza nami, “Hawa ni nani bwana wangu?”
5 Malaika akanijibu, “Hizi ni roho nne za mbinguni zisimamazo mbele ya uwepo
wa Bwana wa dunia yote, zinatoka kwenda kufanya kazi yake. 6 Gari linalovutwa na
farasi weusi linaelekea katika nchi ya kaskazini, la farasi weupe linaelekea magharibi
na la farasi wa madoadoa ya kijivu linaelekea kusini.”
7 Wakati hao farasi wenye nguvu walipokuwa wakitoka, walikuwa wakijitahidi
kwenda duniani kote. Akasema, “Nenda duniani kote!” Kwa hiyo wakaenda duniani
kote.
8 Kisha akaniita, “Tazama, wale wanaokwenda kuelekea nchi ya kaskazini
wamepumzisha Roho yangu katika nchi ya kaskazini.”

Taji Kwa Ajili Ya Yoshua

9 Neno la BWANA likanijia kusema: 10 “Chukua fedha na dhahabu kutoka kwa
watu waliohamishwa, yaani Heldai, Tobia na Yedaya ambao wamefika kutoka Babeli.
Siku iyo hiyo nenda nyumbani kwa Yosia mwana wa Sefania. 11 Chukua fedha na
dhahabu utengeneze taji, nawe uiweke kichwani mwa kuhani mkuu Yoshua, mwana
wa Yehosadaki. 12 Umwambie, hili ndilo asemalo BWANA Mwenye Nguvu Zote: ‘Huyu

---

* **5:2** Dhiraa 20 ni sawa na mita 9. † **5:2** Dhiraa 10 ni sawa mita 4.5.

ndiye mtu ambaye jina lake ni Tawi, naye atachipua kutoka mahali pake na kujenga
Hekalu la Bwana. 13 Ni yeye atakayejenga Hekalu la Bwana, naye atavikwa utukufu
na ataketi kumiliki katika kiti cha enzi naye atakuwa kuhani katika kiti chake cha
enzi. Hapo patakuwa amani kati ya hao wawili.’ 14 Taji itatolewa kwa Heldai, Tobia,
Yedaya na Heni mwana wa Sefania kama kumbukumbu ndani ya Hekalu la Bwana.
15 Wale walio mbali sana watakuja na kusaidia kulijenga Hekalu la Bwana, nanyi
mtajua ya kwamba Bwana Mwenye Nguvu Zote amenituma kwenu. Hili litatokea
ikiwa mtamtii Bwana Mungu wenu kwa bidii.”

7

Haki Na Rehema, Sio Kufunga

1 Katika mwaka wa nne wa utawala wa Mfalme Dario, neno la Bwana lilimjia
Zekaria siku ya nne ya mwezi wa tisa, mwezi wa Kisleu. 2 Watu wa Betheli walikuwa
wamemtuma Shareza na Regem-Meleki pamoja na watu wao, kumsihi Bwana 3 kwa
kuwauliza makuhani wa nyumba ya Bwana Mwenye Nguvu Zote na manabii, “Je,
imempasa kuomboleza na kufunga katika mwezi wa tano, kama ambavyo nimekuwa
nikifanya kwa miaka mingi?”

4 Kisha neno la Bwana Mwenye Nguvu Zote likanijia kusema: 5 “Waulize watu wote
wa nchi na makuhani, ‘Je, mlipofunga na kuomboleza katika mwezi wa tano na wa
saba kwa miaka sabini iliyopita, mlifunga kweli kwa ajili yangu? 6 Na mlipokuwa
mkila na kunywa, je, hamkuwa mnasherehekea kwa ajili ya nafsi zenu? 7 Je, haya
sio maneno ya Bwana aliyosema kupitia manabii waliotangulia, wakati Yerusalemu
pamoja na miji inayoizunguka ilipokuwa katika hali ya utulivu na ya mafanikio,
wakati Negebu na Shefala zikiwa zimekaliwa na watu?’ ”

8 Neno la Bwana likamjia tena Zekaria: 9 “Hivi ndivyo asemavyo Bwana Mwenye
Nguvu Zote: ‘Fanyeni hukumu za haki, onyesheni rehema na huruma ninyi kwa
ninyi. 10 Msimwonee mjane wala yatima, mgeni wala maskini. Msiwaziane mabaya
mioyoni mwenu ninyi kwa ninyi.’

11 “Lakini wakakataa kusikiliza, wakanipa kisogo kwa ukaidi na kuziba masikio
yao. 12 Wakaifanya mioyo yao migumu kama jiwe gumu na hawakuisikiliza sheria
au maneno ambayo Bwana Mwenye Nguvu Zote aliyatuma kwa njia ya Roho wake
kupitia manabii waliotangulia. Kwa hiyo Bwana Mwenye Nguvu Zote alikasirika
sana.

13 “ ‘Wakati nilipoita, hawakusikiliza, kwa hiyo walipoita, sikusikiliza,’ asema
Bwana Mwenye Nguvu Zote. 14 ‘Niliwatawanya kwa upepo wa kisulisuli miongoni
mwa mataifa yote, mahali ambapo walikuwa wageni. Nchi ikaachwa ukiwa nyuma
yao kiasi kwamba hakuna aliyeweza kuingia au kutoka. Hivi ndivyo walivyoifanya
ile nchi iliyokuwa imependeza kuwa ukiwa.’ ”

8

Bwana Anaahidi Kuibariki Yerusalemu

1 Neno la Bwana Mwenye Nguvu Zote likanijia tena. 2 Hili ndilo asemalo Bwana
Mwenye Nguvu Zote: “Nina wivu sana kwa ajili ya Sayuni, ninawaka wivu kwa ajili
yake.”

3 Hili ndilo asemalo Bwana: “Nitarudi Sayuni na kufanya makao Yerusalemu. Kisha
Yerusalemu utaitwa mji wa kweli, mlima wa Bwana Mwenye Nguvu Zote utaitwa
Mlima Mtakatifu.”

4 Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote: “Kwa mara nyingine tena wazee
wanaume kwa wanawake walioshiba umri wataketi katika barabara za Yerusalemu,

kila mmoja akiwa na mkongojo wake mkononi kwa sababu ya umri wake. 5 Barabara
za mji zitajaa wavulana na wasichana wanaocheza humo.”

6 Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote: “Mambo haya yanaweza
kuonekana ya ajabu kwa mabaki ya watu wakati huo, lakini yaweza kuwa ya ajabu
kwangu?” asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.

7 Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote: “Nitawaokoa watu wangu kutoka
nchi za mashariki na magharibi. 8 Nitawarudisha waje kuishi Yerusalemu, watakuwa
watu wangu nami nitakuwa mwaminifu na wa haki kwao kama Mungu wao.”

9 Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote: “Ninyi ambao sasa mnasikia ma-
neno haya yanayozungumzwa na manabii ambao walikuwepo wakati wa kuwekwa
kwa msingi wa nyumba ya Bwana Mwenye Nguvu Zote, mikono yenu na iwe na
nguvu ili Hekalu liweze kujengwa. 10 Kabla ya wakati huo, hapakuwepo na ujira kwa
mtu wala mnyama. Hakuna mtu aliyeweza kufanya shughuli yake kwa usalama kwa
sababu ya adui yake, kwa kuwa nilikuwa nimemfanya kila mtu adui wa jirani yake.
11 Lakini sasa sitawatendea mabaki ya watu hawa kama nilivyowatenda zamani,”
asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.

12 “Mbegu itakua vizuri, mzabibu utazaa matunda yake, ardhi itatoa mazao yake,
na mbingu zitadondosha umande wake. Vitu hivi vyote nitawapa mabaki ya watu
kama urithi wao. 13 Jinsi mlivyokuwa kitu cha laana katikati ya mataifa, ee Yuda
na Israeli, ndivyo nitakavyowaokoa, nanyi mtakuwa baraka. Msiogope, bali iacheni
mikono yenu iwe na nguvu.”

14 Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote: “Kama nilivyokuwa nimekusudia
kuleta maangamizi juu yenu, wakati baba zenu waliponikasirisha na sikuonyesha
huruma,” asema Bwana Mwenye Nguvu Zote, 15 “hivyo sasa nimeazimia kufanya
mema tena kwa Yerusalemu na Yuda. Msiogope. 16 Haya ndiyo mtakayoyafanya:
Semeni kweli kila mtu kwa mwenzake, na mtoe hukumu ya kweli na haki kwenye
mahakama zenu, 17 usipange mabaya dhidi ya jirani yako, wala msipende kuapa kwa
uongo. Nayachukia yote haya,” asema Bwana.

18 Neno la Bwana Mwenye Nguvu Zote likanijia tena. 19 Hili ndilo asemalo Bwana
Mwenye Nguvu Zote: “Saumu za miezi ya nne, tano, saba na kumi itakuwa sikukuu
za furaha na za shangwe kwa Yuda. Kwa hiyo uipende kweli na amani.”

20 Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote: “Mataifa mengi na wakazi
wa miji mingi watakuja, 21 na wenyeji wa mji mmoja watakwenda kwenye mji
mwingine na kusema, ‘Twende mara moja na tukamsihi Bwana, na kumtafuta Bwana
Mwenye Nguvu Zote. Mimi mwenyewe ninakwenda.’ 22 Pia watu wa kabila nyingi
na mataifa yenye nguvu yatakuja Yerusalemu kumtafuta Bwana Mwenye Nguvu Zote
na kumsihi.”

23 Hili ndilo asemalo Bwana Mwenye Nguvu Zote: “Katika siku hizo watu kumi
kutoka lugha zote na mataifa, watang’ang’ania upindo wa joho la Myahudi mmoja
na kusema, ‘Twende pamoja nawe kwa sababu tumesikia kwamba Mungu yu pamoja
nawe.’ ”

9

Hukumu Juu Ya Adui Za Israeli

1 Neno:

Neno la Bwana liko kinyume na nchi ya Hadraki
na Dameski itakuwa mahali pa kupumzika,
kwa kuwa macho ya watu na ya kabila zote
za Israeli yako kwa Bwana,
2 pia juu ya Hamathi inayopakana nayo,

juu ya Tiro na Sidoni,
ingawa wana ujuzi mwingi sana.
3 Tiro amejijengea ngome imara,
amelundika fedha kama mavumbi
na dhahabu kama taka za mitaani.
4 Lakini Bwana atamwondolea mali zake
na kuuangamiza uwezo wake wa baharini,
naye atateketezwa kwa moto.
5 Ashkeloni ataona hili na kuogopa;
Gaza atagaagaa kwa maumivu makali,
pia Ekroni, kwa sababu
matumaini yake yatanyauka.
Gaza atampoteza mfalme wake
na Ashkeloni ataachwa pweke.
6 Wageni watakalia mji wa Ashdodi,
nami nitakatilia mbali kiburi cha Wafilisti.
7 Nitaondoa damu vinywani mwao,
chakula kile walichokatazwa kati ya meno yao.
Mabaki yao yatakuwa mali ya Mungu wetu,
nao watakuwa viongozi katika Yuda,
naye Ekroni atakuwa kama Wayebusi.
8 Lakini nitailinda nyumba yangu
dhidi ya majeshi ya wanyang'anyi.
Kamwe mdhalimu hatashambulia watu wangu tena,
kwa maana sasa ninawachunga.

Kuja Kwa Mfalme Wa Sayuni

9 Shangilia sana, ee Binti Sayuni!
Piga kelele, Binti Yerusalemu!
Tazama, Mfalme wako anakuja kwako,
ni mwenye haki, naye ana wokovu,
ni mpole, naye amepanda punda,
mwana-punda, mtoto wa punda.
10 Nitaondoa magari ya vita kutoka Efraimu
na farasi wa vita kutoka Yerusalemu,
nao upinde wa vita utavunjwa.
Atatangaza amani kwa mataifa.
Utawala wake utaenea kutoka bahari hadi bahari,
na kutoka Mto Frati hadi mwisho wa dunia.
11 Kwako wewe, kwa sababu ya damu ya Agano langu nawe,
nitawaacha huru wafungwa wako
watoke kwenye shimo lisilo na maji.
12 Rudieni ngome yenu, enyi wafungwa wa tumaini;
hata sasa ninatangaza kwamba
nitawarejesheeni maradufu.
13 Nitampinda Yuda kama nipindavyo upinde wangu,
nitamfanya Efraimu mshale wangu.
Nitawainua wana wako, ee Sayuni,
dhidi ya wana wako, ee Uyunani,
na kukufanya kama upanga wa shujaa wa vita.

Bwana Atatokea

14 Kisha BWANA atawatokea;
mshale wake utamulika
kama umeme wa radi.
BWANA Mwenyezi atapiga tarumbeta,
naye atatembea katika tufani za kusini,
15 na BWANA Mwenye Nguvu Zote atawalinda.
Wataangamiza na kushinda
kwa mawe ya kutupa kwa kombeo.
Watakunywa na kunguruma kama waliolewa mvinyo;
watajaa kama bakuli linalotumika kunyunyizia
kwenye pembe za madhabahu.
16 BWANA Mungu wao atawaokoa siku hiyo
kama kundi la watu wake.
Watang'ara katika nchi yake
kama vito vya thamani kwenye taji.
17 Jinsi gani watavutia na kuwa wazuri!
Nafaka itawastawisha vijana wanaume,
nayo divai mpya vijana wanawake.

10

BWANA Ataitunza Yuda

1 Mwombeni BWANA mvua wakati wa vuli;
ndiye BWANA atengenezaye mawingu ya tufani.
Huwapa watu manyunyu ya mvua,
pia mimea ya shambani kwa ajili ya kila mtu.
2 Sanamu huzungumza udanganyifu,
waaguzi huona maono ya uongo;
husimulia ndoto ambazo si za kweli,
wanatoa faraja batili.
Kwa hiyo watu wanatangatanga kama kondoo
walioonewa kwa kukosa mchungaji.

3 "Hasira yangu inawaka dhidi ya wachungaji,
nami nitawaadhibu viongozi;
kwa kuwa BWANA Mwenye Nguvu Zote
atalichunga kundi lake,
nyumba ya Yuda,
naye atawafanya kuwa kama farasi
mwenye kiburi akiwa vitani.
4 Kutoka Yuda litatokea Jiwe la pembeni,
kutoka kwake vitatoka vigingi vya hema,
kutoka kwake utatoka upinde wa vita,
kutoka kwake atatoka kila mtawala.
5 Kwa pamoja watakuwa kama mashujaa
wanaokanyaga barabara za matope
wakati wa vita.
Kwa sababu BWANA yu pamoja nao,
watapigana na kuwashinda wapanda farasi.

6 "Nitaiimarisha nyumba ya Yuda
na kuiokoa nyumba ya Yosefu.

Nitawarejesha kwa sababu
nina huruma juu yao.
Watakuwa kama watu ambao
sijawahi kuwakataa
kwa sababu mimi ndimi BWANA Mungu wao,
nami nitawajibu.
7 Waefraimu watakuwa kama mashujaa,
mioyo yao itafurahi kana kwamba ni kwa divai.
Watoto wao wataona na kufurahi,
mioyo yao itashangilia katika BWANA.
8 Nitawaashiria na kuwakusanya ndani.
Hakika nitawakomboa,
nao watakuwa wengi
kama walivyokuwa mwanzoni.
9 Ijapokuwa niliwatawanya miongoni mwa mataifa,
hata hivyo wakiwa katika nchi za mbali
watanikumbuka mimi.
Wao na watoto wao watanusurika katika hatari
nao watarudi.
10 Nitawarudisha kutoka Misri
na kuwakusanya toka Ashuru.
Nitawaleta katika nchi ya Gileadi na Lebanoni,
na hapo hapatakuwa na nafasi ya kuwatosha.
11 Watapita katika bahari ya mateso;
bahari iliyochafuka itatulizwa
na vilindi vyote vya Mto Naili vitakauka.
Kiburi cha Ashuru kitashushwa,
nayo fimbo ya utawala ya Misri itatoweka.
12 Nitawaimarisha katika BWANA,
na katika jina lake watatembea,"
asema BWANA.

11

1 Fungua milango yako, ee Lebanoni,
ili moto uteketeze mierezi yako!
2 Piga yowe, ee mti wa msunobari,
kwa kuwa mwerezi umeanguka;
miti ya fahari imeharibiwa!
Piga yowe, enyi mialoni ya Bashani,
msitu mnene umefyekwa!
3 Sikiliza yowe la wachungaji;
malisho yao manono yameangamizwa!
Sikia ngurumo za simba;
kichaka kilichostawi sana
cha Yordani kimeharibiwa!

Wachungaji Wawili Wa Kondoo

4 Hili ndilo asemalo BWANA Mungu wangu: "Lilishe kundi lililokusudiwa kuchinjwa.
5 Wanunuzi wake huwachinja na kuondoka pasipo kuadhibiwa. Wale wanaowauza
husema, 'BWANA asifiwe, mimi ni tajiri!' Wachungaji wao wenyewe hawawahurumii.
6 Kwa kuwa sitawahurumia tena watu wa nchi," asema BWANA. "Nitawakabidhi
kila mtu mkononi mwa jirani yake na mfalme wake. Wataitenda jeuri nchi, nami
sitawaokoa kutoka mikononi mwao."

7 Kwa hiyo nikalilisha kundi lililotiwa alama kwa kuchinjwa, hasa kundi lililoonewa
sana. Kisha nikachukua fimbo mbili, moja nikaiita Fadhili na nyingine Umoja, nami
nikalilisha kundi. 8 Katika mwezi mmoja nikawaondoa wachungaji watatu.

Kundi la kondoo likanichukia, nami nikachoshwa nao, 9 nikasema, "Sitakuwa
mchungaji wenu. Waache wanaokufa wafe na wanaoangamia waangamie. Wale
waliobakia kila mmoja na ale nyama ya mwenzake."

10 Kisha nikachukua fimbo yangu inayoitwa Fadhili nikaivunja, kutangua Agano
nililofanya na mataifa yote. 11 Likatanguka siku hiyo, kwa hiyo wale waliodhurika
katika kundi, waliokuwa wakiniangalia wakajua kuwa hilo lilikuwa neno la Bwana.

12 Nikawaambia, "Mkiona kuwa ni vyema, nipeni ujira wangu, la sivyo, basi
msinipe." Kwa hiyo wakanilipa vipande thelathini vya fedha.

13 Naye Bwana akaniambia, "Mtupie mfinyanzi," hiyo bei nzuri waliyonithaminia!
Kwa hiyo nikachukua hivyo vipande thelathini vya fedha na kumtupia huyo
mfinyanzi katika nyumba ya Bwana.

14 Kisha nikaivunja fimbo yangu ya pili iitwayo Umoja, kuvunja undugu kati ya
Yuda na Israeli!

15 Kisha Bwana akaniambia, "Vitwae tena vifaa vya mchungaji mpumbavu. 16 Kwa
maana ninakwenda kumwinua mchungaji juu ya nchi ambaye hatamjali aliyepotea,
wala kuwatafuta wale wachanga au kuwaponya waliojeruhiwa, wala kuwalisha
wenye afya, lakini atakula nyama ya kondoo wanono na kuzirarua kwato zao.

17 "Ole wa mchungaji asiyefaa,
anayeliacha kundi!
Upanga na uupige mkono wake na jicho lake la kuume!
Mkono wake na unyauke kabisa,
jicho lake la kuume lipofuke kabisa!"

12

Maadui Wa Yerusalemu Kuangamizwa

1 Hili ni neno la Bwana kuhusu Israeli. Bwana, yeye azitandaye mbingu,
awekaye misingi ya dunia na aiumbaye roho ya mwanadamu ndani yake, asema:
2 "Nitakwenda kufanya Yerusalemu kuwa kikombe cha kuyumbisha mataifa yote
yanayoizunguka. Yuda utazingirwa kwa vita na Yerusalemu pia. 3 Katika siku
hiyo, wakati mataifa yote ya dunia yatakapokusanyika dhidi yake, nitaufanya
Yerusalemu kuwa jabali lisilosogezwa kwa mataifa yote. Wote watakaojaribu
kulisogeza watajiumiza wenyewe. 4 Katika siku hiyo nitampiga kila farasi kwa hofu
ya ghafula, naye ampandaye nitampiga kwa uwazimu," asema Bwana. "Nitalielekeza
jicho langu la ulinzi juu ya nyumba ya Yuda, nami nitawapofusha farasi wote wa
mataifa. 5 Kisha viongozi wa Yuda watasema mioyoni mwao, 'Watu wa Yerusalemu
wana nguvu kwa sababu Bwana Mwenye Nguvu Zote ni Mungu wao.'

6 "Katika siku hiyo nitawafanya viongozi wa Yuda kuwa kama kigae cha moto ndani
ya lundo la kuni, kama mwenge uwakao kati ya miganda. Watateketeza kulia na
kushoto mataifa yote yanayowazunguka, lakini Yerusalemu utabaki salama mahali
pake.

7 "Bwana atayaokoa makao ya Yuda kwanza, ili heshima ya nyumba ya Daudi na
wakazi wa Yerusalemu isiwe kubwa zaidi kuliko ile ya Yuda. 8 Katika siku hiyo,
Bwana atawakinga wale waishio Yerusalemu, ili kwamba aliye dhaifu kupita wote
miongoni mwao awe kama Daudi, nayo nyumba ya Daudi itakuwa kama Mungu,
kama Malaika wa Bwana akiwatangulia. 9 Katika siku hiyo nitatoka kuangamiza
mataifa yote yatakayoshambulia Yerusalemu.

Kumwombolezea Yule Aliyechomwa Mkuki

10 “Nami nitamiminia nyumba ya Daudi na wakazi wa Yerusalemu roho ya neema*
na maombi. Watanitazama mimi, yule waliyemchoma. Nao watamwombolezea
kama mtu anayemwombolezea mwanawe wa pekee na kusikitika kwa uchungu
kama anayemsikitikia mzaliwa wake wa kwanza wa kiume. 11 Katika siku hiyo kilio
kitakuwa kikubwa Yerusalemu, kama kilio cha Hadad-Rimoni katika tambarare ya
Megido. 12 Nchi itaomboleza, kila ukoo peke yake, nao wake zao peke yao. Ukoo wa
nyumba ya Daudi na wake zao, ukoo wa nyumba ya Nathani na wake zao, 13 ukoo wa
nyumba ya Lawi na wake zao, ukoo wa Shimei na wake zao, 14 na koo zote zilizobaki
na wake zao.

13

Kutakaswa Dhambi

1 “Katika siku hiyo, chemchemi itafunguliwa kwa nyumba ya Daudi na wakazi wa
Yerusalemu, kuwatakasa dhambi na unajisi.

2 “Katika siku hiyo, nitayakatilia mbali majina ya sanamu kutoka nchi, nayo
hayatakumbukwa tena,” asema Bwana Mwenye Nguvu Zote. “Nitaondoa manabii
wao pamoja na roho ya uchafu katika nchi. 3 Ikiwa yupo yeyote atakayeendelea
kutabiri, baba yake na mama yake waliomzaa watamwambia, ‘Ni lazima ufe, kwa
sababu umesema uongo kwa jina la Bwana.’ Atakapotabiri, wazazi wake mwenyewe
watampasua tumbo.

4 “Katika siku hiyo, kila nabii ataaibika kwa maono ya unabii wake. Hatavaa vazi
la kinabii la nywele ili apate kudanganya watu. 5 Atasema, ‘Mimi sio nabii. Mimi ni
mkulima; ardhi imekuwa kazi yangu tangu ujana wangu.’ 6 Ikiwa mtu atamuuliza,
‘Majeraha haya yaliyo mwilini mwako ni ya nini?’ Atajibu, ‘Ni majeraha niliyoyapata
katika nyumba ya rafiki zangu.’

Mchungaji Apigwa, Nao Kondoo Watawanyika

7 “Amka, ee upanga, dhidi ya mchungaji wangu,
dhidi ya mtu aliye karibu nami!”
asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.
“Mpige mchungaji,
nao kondoo watatawanyika,
nami nitageuza mkono wangu
dhidi ya walio wadogo,
8 katika nchi yote,” asema Bwana,
“theluthi mbili watapigwa na kuangamia;
hata hivyo theluthi moja watabaki ndani yake.
9 Hii theluthi moja nitaileta katika moto;
nitawasafisha kama fedha isafishwavyo
na kuwajaribu kama dhahabu.
Wataliitia Jina langu
nami nitawajibu;
nitasema, ‘Hawa ni watu wangu,’
nao watasema, ‘Bwana ni Mungu wetu.’ ”

14

Bwana Yuaja Kutawala

* **12:10** Au: Roho wa neema.

1 Siku ya BWANA inakuja ambayo nyara zilizotekwa kwenu zitagawanywa miongoni
mwenu.

2 Nitayakusanya mataifa yote huko Yerusalemu kupigana dhidi yake, mji utatekwa,
nyumba zitavamiwa na kuporwa na wanawake watanajisiwa. Nusu ya mji
watakwenda uhamishoni, lakini watakaobaki hawataondolewa kutoka mjini.

3 Kisha BWANA atatoka na kupigana dhidi ya watu wa yale mataifa, kama
apiganavyo siku ya vita. 4 Siku hiyo miguu yake itasimama juu ya Mlima wa
Mizeituni, mashariki mwa Yerusalemu, nao Mlima wa Mizeituni utagawanyika mara
mbili kuanzia mashariki hadi magharibi, ukifanya bonde kubwa, nusu ya mlima
ukisogea kuelekea kaskazini na nusu kuelekea kusini. 5 Nanyi mtakimbia kupitia
katika bonde hilo la mlima wangu kwa kuwa litaenea hadi Aseli. Mtakimbia kama
mlivyokimbia tetemeko la ardhi katika siku za Uzia mfalme wa Yuda. Kisha BWANA
Mungu wangu atakuja na watakatifu wote pamoja naye.

6 Siku hiyo hakutakuwepo nuru, baridi wala theluji. 7 Itakuwa siku ya kipekee, isiyo
na mchana wala usiku, siku ijulikanayo na BWANA. Jioni inapofika nuru itakuwepo.

8 Siku hiyo, maji yaliyo hai yatatiririka kutoka Yerusalemu, nusu kwenda kwenye
bahari ya mashariki,* na nusu kwenda kwenye bahari ya magharibi† wakati wa
kiangazi na wakati wa masika.

9 BWANA atakuwa mfalme juu ya dunia yote. Katika siku hiyo atakuwepo BWANA
mmoja na jina lake litakuwa jina pekee.

10 Nchi yote kuanzia Geba, kaskazini mwa Yuda, hadi Rimoni, kusini mwa
Yerusalemu, itakuwa kama Araba.‡ Lakini Yerusalemu utainuliwa juu na kubaki
mahali pake, toka Lango la Benyamini hadi mahali pa Lango la Kwanza, mpaka
kwenye Lango la Pembeni na kutoka Mnara wa Hananeli hadi kwenye mashinikizo
ya divai ya mfalme. 11 Utakaliwa na watu, kamwe hautaharibiwa tena, Yerusalemu
utakaa salama.

12 Hii ndiyo tauni ambayo BWANA atapiga nayo mataifa yote ambayo yalipigana
dhidi ya Yerusalemu: Nyama ya miili yao itaoza wangali wamesimama kwa miguu
yao, macho yao yataoza kwenye matundu yake na ndimi zao zitaoza vinywani
mwao. 13 Katika siku hiyo BWANA atawatia wanaume hofu kuu. Kila mwanaume
atakamata mkono wa mwenzake nao watashambuliana. 14 Yuda pia atapigana katika
Yerusalemu. Utajiri wa mataifa yote yanayoizunguka Yerusalemu utakusanywa,
wingi wa dhahabu, fedha na nguo. 15 Tauni ya aina iyo hiyo itapiga farasi na nyumbu,
ngamia na punda, nao wanyama wote walioko kwenye kambi za adui.

16 Kisha walionusurika katika mataifa yote ambayo yaliushambulia Yerusalemu
watakuwa wakipanda Yerusalemu kila mwaka kumwabudu Mfalme, BWANA Mwenye
Nguvu Zote na kuadhimisha Sikukuu ya Vibanda. 17 Ikiwa taifa lolote la dunia
hawatakwenda Yerusalemu kumwabudu Mfalme, BWANA Mwenye Nguvu Zote, mvua
haitanyesha kwao. 18 Ikiwa watu wa Misri nao hawatakwenda kushiriki, hawatapata
mvua. BWANA ataleta juu yao tauni ile ambayo itawapiga mataifa yale ambayo
hayatakwenda kuadhimisha Sikukuu ya Vibanda. 19 Hii itakuwa adhabu ya Misri
na adhabu ya mataifa yote yale ambayo hayatakwenda Yerusalemu kuadhimisha
Sikukuu ya Vibanda.

20 Katika siku hiyo, kengele zilizofungwa kwenye farasi zitaandikwa maneno haya:
TAKATIFU KWA BWANA, navyo vyungu vya kupikia katika nyumba ya BWANA vitakuwa
kama bakuli takatifu mbele ya madhabahu. 21 Kila chungu kilichoko Yerusalemu
na Yuda kitakuwa kitakatifu kwa BWANA Mwenye Nguvu Zote na wote wanaokuja

---

* **14:8** Yaani Bahari ya Chumvi au Bahari Mfu. † **14:8** Yaani Bahari ya Mediterania. ‡ **14:10** Araba maana yake Nchi tambarare.

kutoa dhabihu watachukua baadhi ya vyungu hivyo na kupikia. Katika siku hiyo hatakuwepo tena mfanyabiashara katika nyumba ya Bwana Mwenye Nguvu Zote.

Malaki

1 Ujumbe: Neno la Bwana kwa Israeli kupitia kwa Malaki.

Yakobo Alipendwa, Esau Alichukiwa

2 Bwana asema, "Nimewapenda ninyi."
"Lakini ninyi mnauliza, 'Wewe umetupendaje?' "
Bwana asema, "Je, Esau hakuwa ndugu yake Yakobo? Hata hivyo nimempenda
Yakobo, 3 lakini nikamchukia Esau, nami nimeifanya milima yake kuwa ukiwa, na
urithi wake nimewapa mbweha wa jangwani."
4 Edomu anaweza kusema, "Ingawa tumepondapondwa, tutajenga upya magofu."
Lakini hili ndilo Bwana Mwenye Nguvu Zote asemalo: "Wanaweza kujenga, lakini
nitabomoa. Wataitwa Nchi Ovu, watu ambao siku zote wapo chini ya ghadhabu ya
Bwana. 5 Mtayaona kwa macho yenu wenyewe na kusema, 'Bwana ni mkuu, hata
nje ya mipaka ya Israeli!'

Dhabihu Zilizo Na Mawaa

6 "Mwana humheshimu baba yake, naye mtumishi humheshimu bwana wake.
Kama mimi ni baba, iko wapi heshima ninayostahili? Kama mimi ni bwana, iko
wapi heshima ninayostahili?" asema Bwana Mwenye Nguvu Zote. "Ni ninyi, enyi
makuhani, mnaolidharau Jina langu.
"Lakini mnauliza, 'Tumelidharau Jina lako kwa namna gani?'
7 "Mnatoa sadaka chakula kilichotiwa unajisi juu ya madhabahu yangu.
"Lakini ninyi mnauliza, 'Tumekutia unajisi kwa namna gani?'
"Kwa kusema kuwa meza ya Bwana ni ya kudharauliwa. 8 Wakati mletapo dhabihu
za wanyama walio vipofu, je, hilo si kosa? Mnapoleta dhabihu zilizo vilema au
wanyama wagonjwa, je, hilo si kosa? Jaribuni kuvitoa kwa mtawala wenu! Je,
angefurahishwa nanyi? Je, atawakubalia?" asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.
9 "Basi mwombeni Mungu awe na neema kwetu. Je, kwa sadaka kama hizo kutoka
mikononi mwenu, atawapokea?" asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.
10 "Laiti mmoja wenu angalifunga milango ya Hekalu, ili msije mkawasha moto
usiokuwa na faida juu ya madhabahu yangu! Sina furaha nanyi," asema Bwana
Mwenye Nguvu Zote, "nami sitaikubali sadaka toka mikononi mwenu. 11 Jina langu
litakuwa kuu miongoni mwa mataifa, kuanzia mawio ya jua hata machweo yake.
Kila mahali uvumba na sadaka safi zitaletwa kwa Jina langu, kwa sababu Jina langu
litakuwa kuu miongoni mwa mataifa," asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.
12 "Lakini mnalinajisi Jina langu kwa kusema kuhusu meza ya Bwana, 'Imetiwa
unajisi pamoja na chakula chake. Ni ya kudharauliwa.' 13 Nanyi mnasema, 'Mzigo
gani huu!' Nanyi mnaidharau kwa kiburi," asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.
"Wakati mnapowaleta wanyama mliopokonya kwa nguvu, walio vilema au walio
wagonjwa na kuwatoa kama dhabihu, je, niwakubali kutoka mikononi mwenu?"
asema Bwana. 14 "Amelaaniwa yeye adanganyaye, aliye na mnyama wa kiume
anayekubalika katika kundi lake na kuweka nadhiri ya kumtoa, lakini akatoa
dhabihu ya mnyama aliye na dosari kwa Bwana. Kwa kuwa mimi ni Mfalme Mkuu,
nalo Jina langu linapaswa kuogopwa miongoni mwa mataifa," asema Bwana Mwenye
Nguvu Zote.

2

Onyo Kwa Makuhani

1 “Sasa onyo hili ni kwa ajili yenu, enyi makuhani. 2 Kama hamtasikiliza, na
kama hamtaki kuielekeza mioyo yenu kuheshimu Jina langu, nitatuma laana juu
yenu, nami nitalaani baraka zenu. Naam, nimekwisha kuzilaani, kwa sababu
hamkuielekeza mioyo yenu kuniheshimu mimi,” Asema BWANA Mwenye Nguvu Zote.
3 “Kwa sababu yenu nitawakatilia mbali wazao wenu. Nitazipaka nyuso zenu
mavi, mavi ya dhabihu zenu. Nanyi mtafukuzwa pamoja nazo mtoke mbele zangu.
4 Nanyi mtajua kuwa nimewapelekea onyo hili ili kwamba Agano langu na Lawi
lipate kuendelea,” asema BWANA Mwenye Nguvu Zote. 5 “Agano langu lilikuwa
pamoja naye, agano la uhai na amani, nami nilimpa yote, ili aniche na kuniheshimu,
naye akaniheshimu na kusimama akilicha Jina langu. 6 Fundisho la kweli lilikuwa
kinywani mwake, wala hakuna uongo wowote uliopatikana katika midomo yake.
Alitembea nami katika amani na unyofu, naye akawageuza wengi kutoka dhambini.
7 “Kwa maana yapasa midomo ya kuhani kuhifadhi maarifa. Tena kutoka
kinywani mwake watu wangepaswa kutafuta mafundisho, kwa sababu yeye ni
mjumbe wa BWANA Mwenye Nguvu Zote. 8 Lakini mmegeuka mkaiacha njia, na kwa
mafundisho yenu mmesababisha wengi kujikwaa. Mmevunja agano na Lawi,” asema
BWANA Mwenye Nguvu Zote. 9 “Kwa hiyo nimewasababisha ninyi kudharauliwa
na kufedheheshwa mbele ya watu wote, kwa sababu hamkufuata njia zangu, bali
mmeonyesha upendeleo katika mambo ya sheria.”

Yuda Si Mwaminifu

10 Je, sote hatuna Baba mmoja? Hatukuumbwa na Mungu mmoja? Kwa nini basi
tunalinajisi Agano la baba zetu kwa kukosa uaminifu kila mmoja kwa mwenzake?
11 Yuda amevunja uaminifu. Jambo la kuchukiza limetendeka katika Israeli na
katika Yerusalemu: Yuda amepanajisi mahali patakatifu apendapo BWANA, kwa kuoa
binti wa mungu mgeni. 12 Kwa maana kwa mtu yeyote atendaye jambo hili, BWANA na
amkatilie mbali kutoka hema za Yakobo, hata kama huwa anamletea BWANA Mwenye
Nguvu Zote sadaka.
13 Kitu kingine mnachokifanya: Mnaifurikisha madhabahu ya BWANA kwa machozi.
Mnalia na kuugua kwa sababu yeye haziangalii tena sadaka zenu wala hazikubali
kwa furaha kutoka mikononi mwenu. 14 Mnauliza, “Kwa nini?” Ni kwa sababu
BWANA ni shahidi kati yako na mke wa ujana wako, kwa sababu umevunja uaminifu
naye, ingawa yeye ni mwenzako, mke wa agano lako la ndoa.
15 Je, BWANA hakuwafanya wao kuwa mmoja? Katika mwili na katika roho wao ni
wa Mungu. Kwa nini wawe mmoja? Kwa sababu Mungu alikuwa akitafuta mzao
mwenye kumcha Mungu. Kwa hiyo jihadharini wenyewe katika roho zenu, mtu
asivunje uaminifu kwa mke wa ujana wake.
16 “Ninachukia kuachana,” asema BWANA, Mungu wa Israeli, “pia nachukia mtu
anayejivika jeuri kama vazi,” asema BWANA Mwenye Nguvu Zote.

Kwa hiyo jihadharini wenyewe katika roho zenu, wala msije mkavunja uaminifu.

Siku Ya Hukumu

17 Mmemchosha BWANA kwa maneno yenu.

Nanyi mnauliza, “Tumemchosha kwa namna gani?”

Mmemchosha kwa kusema, “Wote watendao mabaya ni wema machoni pa BWANA,
naye anapendezwa nao” au “Mungu wa haki yuko wapi?”

3

1 “Angalieni, nitamtuma mjumbe wangu, atakayeiandaa njia mbele yangu. Ndipo
ghafula Bwana mnayemtafuta atakuja hekaluni mwake. Mjumbe wa Agano, ambaye
mnamwonea shauku, atakuja,” asema BWANA Mwenye Nguvu Zote.

2 Lakini ni nani atakayeweza kustahimili hiyo siku ya kuja kwake? Ni nani awezaye
kusimama atakapotokea? Kwa kuwa atakuwa kama moto wa mfua fedha au kama
sabuni ya afuaye nguo. 3 Ataketi kama mfuaji na asafishaye fedha. Atawatakasa
Walawi, naye atawasafisha kama dhahabu na fedha. Kisha Bwana atakuwa na watu
watakaoleta sadaka katika haki, 4 nazo sadaka za Yuda na Yerusalemu zitakubalika
kwa Bwana, kama katika siku zilizopita, kama katika miaka ya zamani.
5 "Basi nitakuja karibu nanyi ili kuhukumu. Nami nitakuwa mwepesi kushuhudia
dhidi ya wachawi, wazinzi, waapao kwa uongo, wanaopunja vibarua malipo
yao, wanaowaonea wajane na yatima, na wanaowanyima wageni haki, lakini
hawaniogopi mimi," asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.

Kumwibia Mungu

6 "Mimi Bwana sibadiliki. Kwa hiyo ninyi, enyi uzao wa Yakobo, hamjaangamizwa.
7 Tangu wakati wa baba zenu mmegeukia mbali na amri zangu nanyi hamkuzishika.
Nirudieni mimi, nami nitawarudia ninyi," asema Bwana Mwenye Nguvu Zote.
"Lakini mnauliza, 'Tutarudi kwa namna gani?'
8 "Je, mwanadamu atamwibia Mungu? Hata hivyo mnaniibia mimi.
"Lakini mnauliza, 'Tunakuibia kwa namna gani?'
"Mnaniibia zaka na dhabihu. 9 Mko chini ya laana, ninyi taifa lote, kwa sababu
mnaniibia mimi. 10 Leteni zaka kamili ghalani, ili kuwe na chakula katika nyumba
yangu. Nijaribuni katika hili," asema Bwana Mwenye Nguvu Zote, "nanyi mwone
kama sitawafungulia madirisha ya mbinguni na kuwamwagieni baraka nyingi mpaka
mkose nafasi ya kutosha. 11 Nami kwa ajili yenu nitamkemea yeye alaye, wala
hataharibu mazao ya ardhi yenu, wala mzabibu wenu hautapukutisha matunda yake
kabla ya wakati wake," asema Bwana Mwenye Nguvu Zote. 12 "Ndipo mataifa yote
yatawaita mliobarikiwa, kwa maana nchi yenu itakuwa ya kupendeza sana," asema
Bwana Mwenye Nguvu Zote.
13 "Mmesema vitu vigumu dhidi yangu," asema Bwana.
"Hata hivyo mnauliza, 'Tumesema nini dhidi yako?'
14 "Mmesema, 'Ni bure kumtumikia Mungu. Tumepata faida gani kwa kushika
maagizo yake na kwenda kama waombolezaji mbele za Bwana Mwenye Nguvu Zote?
15 Lakini sasa wenye kiburi wanabarikiwa. Hakika watenda mabaya wanastawi, pia
hata wale wanaoshindana na Mungu ndio wanaosalimika.' "
16 Ndipo wale waliomcha Bwana wakasemezana wao kwa wao, naye Bwana
akasikiliza na akasikia. Kitabu cha kumbukumbu kikaandikwa mbele yake kuhusu
wale ambao walimcha Bwana na kuliheshimu jina lake.
17 "Nao watakuwa watu wangu," asema Bwana Mwenye Nguvu Zote, "katika siku
ile nitakapowafanya watu kuwa hazina yangu. Nitawahurumia, kama vile kwa
huruma mtu amhurumiavyo mwanawe anayemtumikia. 18 Kwa mara nyingine tena
utaona tofauti kati ya wenye haki na waovu, kati ya wale wanaomtumikia Mungu na
wale wasiomtumikia.

4

Siku Ya Bwana

1 "Hakika siku inakuja, itawaka kama tanuru. Wote wenye kiburi na kila mtenda
mabaya watakuwa mabua makavu, na siku ile inayokuja itawawasha moto," asema
Bwana Mwenye Nguvu Zote. "Hakuna mzizi wala tawi litakalosalia kwao. 2 Bali
kwenu ninyi mnaoliheshimu Jina langu, jua la haki litawazukia, lenye kuponya katika
mabawa yake. Nanyi mtatoka nje na kurukaruka kama ndama aliyeachiwa kutoka
zizini. 3 Kisha ninyi mtawakanyaga waovu, nao watakuwa majivu chini ya nyayo

za miguu yenu siku ile nitakayofanya mambo haya," asema BWANA Mwenye Nguvu Zote.
4 "Kumbukeni sheria ya mtumishi wangu Mose, amri na sheria nilizompa huko Horebu kwa ajili ya Israeli wote.
5 "Tazama, nitawapelekea nabii Eliya kabla ya kuja siku ile iliyo kuu na ya kutisha
ya BWANA. 6 Ataigeuza mioyo ya baba iwaelekee watoto wao, na mioyo ya watoto
iwaelekee baba zao, la sivyo nitakuja na kuipiga nchi kwa laana."

Mathayo

Kumbukumbu Za Ukoo Wa Yesu Kristo
(Luka 3:23-38)

1 Habari za ukoo wa Yesu Kristo mwana wa Daudi, mwana wa Abrahamu:

2 Abrahamu akamzaa Isaki,
Isaki akamzaa Yakobo,
Yakobo akawazaa Yuda na ndugu zake,
3 Yuda akawazaa Peresi na Zera, ambao mama yao alikuwa Tamari,
Peresi akamzaa Hesroni,
Hesroni akamzaa Aramu,
4 Aramu akamzaa Aminadabu,
Aminadabu akamzaa Nashoni,
Nashoni akamzaa Salmoni,
5 Salmoni akamzaa Boazi, na mama yake Boazi alikuwa Rahabu,
Boazi akamzaa Obedi, ambaye mama yake alikuwa Ruthu,
Obedi akamzaa Yese,
6 Yese akamzaa Daudi ambaye alikuwa mfalme.

Daudi akamzaa Solomoni, ambaye mama yake ni yule aliyekuwa mke wa Uria.
7 Solomoni akamzaa Rehoboamu,
Rehoboamu akamzaa Abiya,
Abiya akamzaa Asa,
8 Asa akamzaa Yehoshafati,
Yehoshafati akamzaa Yoramu,*
Yoramu akamzaa Uzia,
9 Uzia akamzaa Yothamu,
Yothamu akamzaa Ahazi,
Ahazi akamzaa Hezekia,
10 Hezekia akamzaa Manase,
Manase akamzaa Amoni,
Amoni akamzaa Yosia,
11 wakati wa uhamisho wa Babeli, Yosia alimzaa Yekonia na ndugu zake.

12 Baada ya uhamisho wa Babeli:
Yekonia alimzaa Shealtieli,
Shealtieli akamzaa Zerubabeli,
13 Zerubabeli akamzaa Abiudi,
Abiudi akamzaa Eliakimu,
Eliakimu akamzaa Azori,
14 Azori akamzaa Sadoki,
Sadoki akamzaa Akimu,
Akimu akamzaa Eliudi,
15 Eliudi akamzaa Eleazari,
Eleazari akamzaa Matani,
Matani akamzaa Yakobo,

* **1:8** Yoramu ndiye Yehoramu, maana yake ni Yehova yu juu.

16 naye Yakobo akamzaa Yosefu ambaye alikuwa mumewe Maria, mama yake
Yesu, aitwaye Kristo.†

17 Hivyo, kulikuwepo na jumla ya vizazi kumi na vinne tangu Abrahamu mpaka
Daudi, vizazi kumi na vinne tangu Daudi hadi wakati wa uhamisho kwenda
utumwani Babeli, na vizazi kumi na vinne tangu wakati wa uhamisho kwenda
utumwani Babeli hadi Kristo.

Kuzaliwa Kwa Yesu Kristo
(Luka 2:1-7)

18 Basi Kuzaliwa kwake Yesu Kristo kulikuwa hivi: Maria mama yake alikuwa
ameposwa na Yosefu, lakini kabla hawajakutana kimwili, Maria alionekana kuwa na
mimba kwa uweza wa Roho Mtakatifu. 19 Kwa kuwa Yosefu, mwanaume aliyekuwa
amemposa alikuwa mtu mwadilifu, hakutaka kumwaibisha Maria hadharani, aliaz-
imu kumwacha kwa siri.
20 Lakini mara alipoazimu kufanya jambo hili, malaika wa Bwana akamtokea
katika ndoto na kusema, “Yosefu mwana wa Daudi, usiogope kumchukua Maria
awe mke wako, kwa maana mimba aliyo nayo ni kwa uweza wa Roho Mtakatifu.
21 Naye atamzaa mwana, nawe utamwita Jina lake Yesu,‡ kwa maana yeye ndiye
atakayewaokoa watu wake kutoka dhambi zao.”
22 Haya yote yalitukia ili litimie lile Bwana alilokuwa amenena kupitia nabii,
akisema: 23 “Tazama, bikira atachukua mimba, naye atamzaa mwana, nao
watamwita Jina lake Imanueli”: maana yake, “Mungu pamoja nasi.”
24 Yosefu alipoamka kutoka usingizini, akafanya kama vile alivyoagizwa na malaika
wa Bwana, akamchukua Maria kuwa mke wake. 25 Lakini hawakukutana kimwili
mpaka Maria alipojifungua mwanawe kifungua mimba akamwita Jina lake Yesu.

2

Wataalamu Wa Nyota Wafika Kumwona Mtoto Yesu

1 Baada ya Yesu kuzaliwa katika mji wa Bethlehemu huko Uyahudi, wakati wa
utawala wa Mfalme Herode, wataalamu wa mambo ya nyota kutoka mashariki
walifika Yerusalemu 2 wakiuliza, “Yuko wapi huyo aliyezaliwa mfalme wa Wayahudi?
Kwa maana tumeona nyota yake ikitokea mashariki, nasi tumekuja kumwabudu.”
3 Mfalme Herode aliposikia jambo hili aliingiwa na hofu sana pamoja na watu wote
wa Yerusalemu. 4 Herode akawaita pamoja viongozi wa makuhani na walimu wa
sheria, akawauliza ni mahali gani ambapo Kristo* angezaliwa. 5 Nao wakamwambia,
“Katika Bethlehemu ya Uyahudi, kwa maana hivyo ndivyo ilivyoandikwa na nabii:
6 “ ‘Nawe, Bethlehemu, katika nchi ya Yuda,
wewe si mdogo miongoni
mwa watawala wa Yuda;
kwa maana kutoka kwako atakuja mtawala
atakayekuwa mchungaji
wa watu wangu Israeli.’ ”
7 Ndipo Herode akawaita wale wataalamu wa nyota kwa siri na kutaka kujua ku-
toka kwao uhakika kamili wa wakati ile nyota ilionekana. 8 Kisha akawatuma waende
Bethlehemu akiwaambia, “Nendeni mkamtafute kwa bidii huyo mtoto. Nanyi mara
mtakapomwona, mniletee habari ili na mimi niweze kwenda kumwabudu.”

---

† **1:16** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. ‡ **1:21** Yesu ni *Iesous* kwa Kiyunani, na kwa Kiebrania ni Yoshua au Yeshua. Maana yake ni Yehova ni wokovu. * **2:4** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

9 Baada ya kumsikia mfalme, wale wataalamu wa nyota wakaenda zao, nayo
ile nyota waliyoiona mashariki ikawatangulia, nao wakaifuata mpaka iliposimama
mahali pale alipokuwa mtoto. 10 Walipoiona ile nyota wakajawa na furaha kubwa
mno. 11 Walipoingia ndani ya ile nyumba, wakamwona mtoto pamoja na Maria
mama yake, wakamsujudu na kumwabudu yule mtoto Yesu. Ndipo wakafungua
hazina zao, wakamtolea zawadi za dhahabu, uvumba na manemane. 12 Nao wakiisha
kuonywa katika ndoto wasirudi kwa Herode, wakarudi kwenda katika nchi yao kwa
njia nyingine.

Yosefu, Maria Na Mtoto Yesu Wakimbilia Misri

13 Walipokwisha kwenda zao, malaika wa Bwana akamtokea Yosefu katika ndoto
akamwambia, "Ondoka, mchukue mtoto na mama yake mkimbilie Misri. Kaeni huko
mpaka nitakapowaambia, kwa maana Herode anataka kumtafuta huyu mtoto ili
amuue."

14 Kisha Yosefu akaondoka, akamchukua mtoto pamoja na mama yake wakati
wa usiku, nao wakaenda Misri 15 ambako walikaa mpaka Herode alipofariki. Hili
lilifanyika ili litimie lile lililonenwa na Bwana kwa kinywa cha nabii kusema:
"Nilimwita mwanangu kutoka Misri."

16 Herode alipong'amua kwamba wale wataalamu wa nyota wamemshinda kwa
akili, alikasirika sana, naye akatoa amri ya kuwaua watoto wote wa kiume wenye
umri wa miaka miwili kurudi chini katika mji wa Bethlehemu na sehemu zote za
jirani, kufuatana na ule muda alioambiwa na wale wataalamu wa nyota. 17 Ndipo
lilipotimia neno lililonenwa na nabii Yeremia.

18 "Sauti ilisikika huko Rama,
maombolezo na kilio kikubwa,
Raheli akilia kwa ajili ya wanawe,
akikataa kufarijiwa,
kwa sababu hawako tena."

Kurudi Kutoka Misri

19 Baada ya Herode kufa, malaika wa Bwana akamtokea Yosefu katika ndoto huko
Misri 20 na kusema, "Ondoka, mchukue mtoto na mama yake mwende, mrudi katika
nchi ya Israeli kwa sababu wale waliokuwa wanatafuta uhai wa mtoto wamekufa."

21 Basi Yosefu, akaondoka akamchukua mtoto na mama yake wakaenda mpaka
nchi ya Israeli. 22 Lakini aliposikia kwamba Arkelao alikuwa anatawala huko
Uyahudi mahali pa Herode baba yake, aliogopa kwenda huko. Naye akiisha kuonywa
katika ndoto, akaenda zake sehemu za Galilaya, 23 akaenda akaishi katika mji
ulioitwa Nazareti. Hivyo likawa limetimia neno lililonenwa na manabii, "Ataitwa
Mnazarayo."

3

Yohana Mbatizaji Atayarisha Njia
(Marko 1:1-8; Luka 3:1-18; Yohana 1:19-28)

1 Siku hizo Yohana Mbatizaji alikuja akihubiri katika nyika ya Uyahudi, akisema,
2 "Tubuni, kwa maana Ufalme wa Mbinguni umekaribia." 3 Huyu ndiye yule
aliyenenwa habari zake na nabii Isaya aliposema:
"Sauti ya mtu aliaye huko nyikani,
'Tayarisheni njia kwa ajili ya Bwana,
yanyoosheni mapito yake.' "

4 Basi Yohana alivaa mavazi yaliyotengenezwa kwa singa za ngamia, akiwa na
mkanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na asali ya mwitu.
5 Watu walikuwa wakimwendea kutoka Yerusalemu, Uyahudi yote na nchi zote za

kandokando ya Mto Yordani. 6 Nao wakaziungama dhambi zao, akawabatiza katika
Mto Yordani.
7 Lakini alipowaona Mafarisayo na Masadukayo wengi wakija ili kubatizwa,
aliwaambia: "Ninyi watoto wa nyoka! Ni nani aliyewaonya kuikimbia ghadhabu
inayokuja? 8 Basi zaeni matunda yastahiliyo toba. 9 Wala msidhani mnaweza kusema
mioyoni mwenu kuwa, 'Sisi tunaye Abrahamu, baba yetu.' Nawaambia kuwa Mungu
anaweza kumwinulia Abrahamu watoto kutoka kwa mawe haya. 10 Hata sasa shoka
limeshawekwa tayari kwenye shina la kila mti, basi kila mti usiozaa matunda mazuri,
hukatwa na kutupwa motoni.
11 "Mimi nawabatiza kwa maji kwa ajili ya toba. Lakini nyuma yangu anakuja
yeye aliye na uwezo kuliko mimi, ambaye sistahili hata kuvichukua viatu vyake.
Yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu* na kwa moto. 12 Pepeto lake liko mkononi
mwake, naye atasafisha sakafu yake ya kupuria, na kuikusanya ngano ghalani na
kuyateketeza makapi kwa moto usiozimika."

Yesu Abatizwa
(Marko 1:9-11; Luka 3:21-22)

13 Kisha Yesu akaja kutoka Galilaya mpaka Mto Yordani ili Yohana ambatize.
14 Lakini Yohana akajitahidi kumzuia, akimwambia, "Mimi ninahitaji kubatizwa na
wewe, nawe waja kwangu nikubatize?"
15 Lakini Yesu akamjibu, "Kubali hivi sasa, kwa maana ndivyo itupasavyo kwa njia
hii kuitimiza haki yote." Hivyo Yohana akakubali.
16 Naye Yesu alipokwisha kubatizwa, mara alipotoka ndani ya maji, ghafula mbingu
zikafunguka, akamwona Roho wa Mungu akishuka kama hua na kutulia juu yake.
17 Nayo sauti kutoka mbinguni ikasema, "Huyu ni Mwanangu mpendwa, ambaye
ninapendezwa sana naye."

4

Kujaribiwa Kwa Yesu
(Marko 1:12-13; Luka 4:1-13)

1 Kisha Yesu akaongozwa na Roho Mtakatifu kwenda nyikani ili akajaribiwe na
ibilisi. 2 Baada ya kufunga siku arobaini usiku na mchana, hatimaye akaona njaa.
3 Mjaribu akamjia na kumwambia, "Ikiwa wewe ndiye Mwana wa Mungu, amuru
mawe haya yawe mikate."
4 Lakini Yesu akajibu, "Imeandikwa: 'Mtu haishi kwa mkate tu, ila kwa kila neno
litokalo katika kinywa cha Mungu.' "
5 Ndipo ibilisi akamchukua Yesu mpaka mji mtakatifu na kumweka juu ya mnara
mrefu wa Hekalu, 6 akamwambia, "Kama wewe ndiwe Mwana wa Mungu jitupe chini.
Kwa kuwa imeandikwa:
" 'Atakuagizia malaika zake,
nao watakuchukua mikononi mwao
ili usije ukajikwaa mguu wako katika jiwe.' "
7 Yesu akamjibu, "Pia imeandikwa: 'Usimjaribu Bwana Mungu wako.' "
8 Kwa mara nyingine, ibilisi akamchukua Yesu mpaka kwenye kilele cha mlima
mrefu na kumwonyesha falme zote za dunia na fahari zake, 9 kisha akamwambia,
"Nitakupa hivi vyote kama ukinisujudia na kuniabudu."
10 Yesu akamwambia, "Ondoka mbele yangu, Shetani! Kwa maana imeandikwa,
'Mwabudu Bwana Mungu wako, na umtumikie yeye peke yake.' "
11 Ndipo ibilisi akamwacha, nao malaika wakaja na kumhudumia.

---

* **3:11** …kwa Roho Mtakatifu hapa ina maana ya katika Roho Mtakatifu.

Yesu Aanza Kuhubiri
(Marko 1:14-15; Luka 4:14-15)

12 Yesu aliposikia kwamba Yohana Mbatizaji alikuwa ametiwa gerezani, alirudi
Galilaya. 13 Akaondoka Nazareti akaenda kuishi Kapernaumu, mji ulioko karibu na
bahari, katika mipaka ya nchi ya Zabuloni na Naftali, 14 ili kutimiza unabii wa nabii
Isaya, kama alivyosema:
15 "Nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali,
kwenye njia ya kuelekea baharini,
ng'ambo ya Yordani,
Galilaya ya watu wa Mataifa:
16 watu wale waliokaa gizani
wameona nuru kuu;
nao wale walioishi katika nchi ya uvuli wa mauti,
nuru imewazukia."
17 Tangu wakati huo, Yesu alianza kuhubiri akisema: "Tubuni, kwa maana Ufalme
wa Mbinguni umekaribia."

Yesu Awaita Wanafunzi Wake Wa Kwanza
(Marko 1:16-20; Luka 5:1-11)

18 Yesu alipokuwa anatembea kando ya Bahari ya Galilaya, aliwaona ndugu
wawili, Simoni aitwaye Petro, na Andrea ndugu yake. Walikuwa wakizitupa nyavu
zao baharini kwa kuwa wao walikuwa wavuvi. 19 Yesu akawaambia, "Njooni,
nifuateni nami nitawafanya mwe wavuvi wa watu." 20 Mara wakaziacha nyavu zao,
wakamfuata.
21 Alipoendelea mbele kutoka pale, akawaona ndugu wengine wawili, Yakobo
mwana wa Zebedayo na Yohana nduguye, wakiwa wamekaa kwenye mashua pamoja
na baba yao Zebedayo, wakizitengeneza nyavu zao. Yesu akawaita. 22 Nao mara
wakaiacha mashua yao, pamoja na baba yao, wakamfuata.

Yesu Ahubiri Na Kuponya Wagonjwa
(Luka 6:17-19)

23 Yesu akapita katika Galilaya yote, akifundisha katika masinagogi yao, akihubiri
habari njema za Ufalme, na akiponya kila ugonjwa na kila aina ya maradhi miongoni
mwa watu. 24 Kwa hiyo sifa zake zikaenea sehemu zote za Shamu, nao watu
wakamletea wote waliokuwa na magonjwa mbalimbali na maumivu, waliopagawa
na pepo wachafu, wenye kifafa na waliopooza, naye akawaponya. 25 Makutano
makubwa ya watu yakawa yanamjia kutoka Galilaya, Dekapoli,* Yerusalemu,
Uyahudi na kutoka ng'ambo ya Mto Yordani.

Mahubiri Ya Yesu Kwenye Mlima

5

(Mathayo 5–7)

Sifa Za Aliyebarikiwa
(Luka 6:20-23)

1 Basi Yesu alipoona makutano, alipanda mlimani akaketi chini, nao wanafunzi
wake wakamjia. 2 Ndipo akaanza kuwafundisha, akisema:
3 "Heri walio maskini wa roho,
maana Ufalme wa Mbinguni ni wao.
4 Heri wale wanaohuzunika,
maana hao watafarijiwa.

---

* **4:25** Yaani Miji Kumi.

5 Heri walio wapole,
maana hao watairithi nchi.
6 Heri wenye njaa na kiu ya haki,
maana hao watatoshelezwa.
7 Heri wenye huruma,
maana hao watapata rehema.
8 Heri walio na moyo safi,
maana hao watamwona Mungu.
9 Heri walio wapatanishi,
maana hao wataitwa wana wa Mungu.
10 Heri wanaoteswa kwa sababu ya haki,
maana Ufalme wa Mbinguni ni wao.

11 “Heri ninyi watu watakapowashutumu, na kuwatesa na kunena dhidi yenu
mabaya ya aina zote kwa uongo kwa ajili yangu. 12 Furahini na kushangilia kwa
maana thawabu yenu ni kubwa mbinguni, kwa kuwa hivyo ndivyo walivyowatesa
manabii waliokuwa kabla yenu.

Chumvi Na Nuru
(Marko 9:50; Luka 14:34-35)

13 “Ninyi ni chumvi ya ulimwengu. Lakini chumvi ikipoteza ladha yake, yawezaje
kurudishiwa ladha yake tena? Haifai tena kwa kitu chochote, ila kutupwa nje
ikanyagwe na watu.
14 “Ninyi ni nuru ya ulimwengu. Mji uliojengwa kilimani hauwezi kufichika.
15 Wala watu hawawashi taa na kuifunika kwa bakuli. Badala yake, huiweka kwenye
kinara chake, nayo hutoa mwanga kwa kila mtu aliyemo ndani ya ile nyumba.
16 Vivyo hivyo, nuru yenu iangaze mbele ya watu, ili wapate kuona matendo yenu
mema wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni.

Kutimiza Sheria

17 “Msidhani kwamba nimekuja kufuta Sheria au Manabii; sikuja kuondoa bali
kutimiza. 18 Kwa maana, amin nawaambia, mpaka mbingu na dunia zitakapopita,
hakuna hata herufi moja ndogo wala nukta itakayopotea kwa namna yoyote kutoka
kwenye Sheria, mpaka kila kitu kiwe kimetimia. 19 Kwa hiyo, yeyote atakayevunja
mojawapo ya amri ndogo kuliko zote ya amri hizi, naye akawafundisha wengine
kufanya hivyo, ataitwa mdogo kabisa katika Ufalme wa Mbinguni, lakini yeyote
azitendaye na kuzifundisha hizi amri ataitwa mkuu katika Ufalme wa Mbinguni.
20 Kwa maana nawaambia, haki yenu isipozidi haki ya Mafarisayo na walimu wa
sheria, kamwe hamtaingia katika Ufalme wa Mbinguni.

Kuhusu Hasira
(Luka 12:57-59)

21 “Mmesikia walivyoambiwa watu wa zamani kwamba, ‘Usiue. Yeyote atakayeua
atapaswa hukumu.’ 22 Lakini mimi nawaambia kwamba, yeyote atakayemkasirikia
ndugu yake, atapaswa hukumu. Tena, yeyote atakayemwambia ndugu yake,
‘Raka,’* atapaswa kujibu kwa Baraza la Wayahudi.† Lakini yeyote atakayesema ‘Wewe
mpumbavu!’ atapaswa hukumu ya moto wa jehanamu.
23 “Kwa hiyo, kama unatoa sadaka yako madhabahuni, ukakumbuka kuwa ndugu
yako ana kitu dhidi yako, 24 iache sadaka yako hapo mbele ya madhabahu. Enda
kwanza ukapatane na ndugu yako; kisha urudi na ukatoe sadaka yako.

---

* **5:22** Raka ni neno la Kiaramu ambalo maana yake ni dharau au dhihaka ya hali ya juu. † **5:22** Baraza la Wayahudi lilikuwa kundi kuu kabisa la utawala wa Wayahudi lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

25 “Patana na mshtaki wako upesi wakati uwapo njiani pamoja naye kwenda
mahakamani, ili mshtaki wako asije akakutia mikononi mwa hakimu, naye hakimu
akakutia mikononi mwa askari, nawe ukatupwa gerezani. 26 Amin, nakuambia,
hautatoka humo hadi uwe umelipa senti ya mwisho.

Kuhusu Uzinzi

27 “Mmesikia kwamba ilinenwa, ‘Usizini.’ 28 Lakini mimi nawaambia kwamba,
yeyote amtazamaye mwanamke kwa kumtamani, amekwisha kuzini naye moyoni
mwake. 29 Jicho lako la kuume likikusababisha kutenda dhambi, ling’oe ulitupe
mbali. Ni afadhali kwako kupoteza kiungo kimoja cha mwili wako kuliko mwili
wako mzima ukatupwa jehanamu. 30 Kama mkono wako wa kuume ukikusababisha
kutenda dhambi, ukate, uutupe mbali. Ni afadhali kwako kupoteza kiungo kimoja
cha mwili wako kuliko mwili wako mzima utupwe jehanamu.

Kuhusu Talaka
(Mathayo 19:9; Marko 10:11-12; Luka 16:18)

31 “Pia ilinenwa kwamba, ‘Mtu yeyote amwachaye mkewe sharti ampe hati ya
talaka.’ 32 Lakini mimi nawaambia, yeyote amwachaye mkewe isipokuwa kwa kosa
la uasherati, amfanya mkewe kuwa mzinzi. Na yeyote amwoaye yule mwanamke
aliyeachwa, anazini.

Kuhusu Kuapa

33 “Tena mmesikia walivyoambiwa watu wa zamani kwamba, ‘Usiape kwa uongo,
bali timiza kiapo kile ulichofanya kwa Bwana.’ 34 Lakini mimi nawaambia, msiape
kabisa: iwe kwa mbingu, kwa kuwa ni kiti cha enzi cha Mungu; 35 au kwa dunia, kwa
kuwa ndipo mahali pake pa kuwekea miguu; au kwa Yerusalemu, kwa kuwa ndio mji
wa Mfalme Mkuu. 36 Nanyi msiape kwa vichwa vyenu, kwa kuwa hamwezi kuufanya
hata unywele mmoja kuwa mweupe au mweusi. 37 ‘Ndiyo’ yenu iwe ‘Ndiyo,’ na
‘Hapana’ yenu iwe ‘Hapana.’ Lolote zaidi ya hili latoka kwa yule mwovu.

Kuhusu Kulipiza Kisasi
(Luka 6:29-30)

38 “Mmesikia kwamba ilinenwa, ‘Jicho kwa jicho na jino kwa jino.’ 39 Lakini mimi
nawaambia, msishindane na mtu mwovu. Lakini kama mtu akikupiga kwenye shavu
la kuume, mgeuzie na la pili pia. 40 Kama mtu akitaka kukushtaki na kuchukua
joho lako, mwachie achukue na koti pia. 41 Kama mtu akikulazimisha kwenda maili
moja, nenda naye maili mbili. 42 Mpe yeye akuombaye, wala usimgeuzie kisogo yeye
atakaye kukukopa.

Upendo Kwa Adui
(Luka 6:27-28, 32-36)

43 “Mmesikia kwamba ilinenwa, ‘Mpende jirani yako na umchukie adui yako.’
44 Lakini ninawaambia: Wapendeni adui zenu na waombeeni wanaowatesa ninyi,
45 ili mpate kuwa watoto wa Baba yenu aliye mbinguni. Kwa maana yeye
huwaangazia jua lake watu waovu na watu wema, naye huwanyeshea mvua wenye
haki na wasio haki. 46 Kama mkiwapenda tu wale wanaowapenda, mtapata thawabu
gani? Je, hata watoza ushuru hawafanyi hivyo? 47 Nanyi kama mkiwasalimu ndugu
zenu tu, je, mnafanya nini zaidi ya wengine? Je, hata watu wasiomjua Mungu,
hawafanyi hivyo? 48 Kwa hiyo kuweni wakamilifu kama Baba yenu wa mbinguni
alivyo mkamilifu.

6

Kuwapa Wahitaji

1 “Angalieni msitende wema wenu mbele ya watu ili wawaone. Kwa maana
mkifanya hivyo, hamna thawabu kutoka kwa Baba yenu aliye mbinguni.
2 “Hivyo mnapowapa wahitaji, msipige panda mbele yenu kama wafanyavyo
wanafiki katika masinagogi na mitaani, ili wasifiwe na watu. Amin nawaambia wao
wamekwisha kupokea thawabu yao. 3 Lakini ninyi mtoapo sadaka, fanyeni kwa siri,
hata mkono wako wa kushoto usijue mkono wako wa kuume unachofanya, 4 ili sadaka
yako iwe ni siri. Ndipo Baba yako wa mbinguni, yeye aonaye sirini atakupa thawabu
kwa wazi.

Kuhusu Maombi
(Luka 11:2-4)

5 “Nanyi msalipo, msiwe kama wanafiki, maana wao hupenda kusali wakiwa
wamesimama katika masinagogi na kando ya barabara ili waonekane na watu. Amin
nawaambia, wao wamekwisha kupata thawabu yao. 6 Lakini wewe unaposali, ingia
chumbani mwako, funga mlango na umwombe Baba yako aliye sirini. Naye Baba
yako aonaye sirini atakupa thawabu yako. 7 Nanyi mnaposali msiseme maneno kama
wafanyavyo watu wasiomjua Mungu. Kwa maana wao hudhani kwamba watasikiwa
kwa sababu ya wingi wa maneno yao. 8 Msiwe kama wao, kwa sababu Baba yenu
anajua kile mnachohitaji kabla hamjamwomba.
9 “Hivi basi, ndivyo iwapasavyo kuomba:

“ ‘Baba yetu uliye mbinguni,
Jina lako litukuzwe.
10 Ufalme wako uje.
Mapenzi yako yafanyike
hapa duniani kama huko mbinguni.
11 Utupatie riziki yetu
ya kila siku.
12 Utusamehe deni zetu,
kama sisi nasi tulivyokwisha
kuwasamehe wadeni wetu.
13 Usitutie majaribuni,
bali utuokoe kutoka kwa yule mwovu
[kwa kuwa Ufalme ni wako, na nguvu,
na utukufu, hata milele. Amen].’

14 Kwa kuwa kama mkiwasamehe watu wengine wanapowakosea, Baba yenu wa
mbinguni atawasamehe ninyi pia. 15 Lakini msipowasamehe watu wengine makosa
yao, naye Baba yenu hatawasamehe ninyi makosa yenu.

Kuhusu Kufunga

16 “Mnapofunga, msiwe wenye huzuni kama wafanyavyo wanafiki. Maana wao
hukunja nyuso zao ili kuwaonyesha wengine kwamba wamefunga. Amin, amin
nawaambia wao wamekwisha kupata thawabu yao kamilifu. 17 Lakini mnapofunga,
jipakeni mafuta kichwani na kunawa nyuso zenu 18 ili kufunga kwenu kusionekane
na watu wengine ila Baba yenu aketiye mahali pa siri; naye Baba yenu aonaye sirini
atawapa thawabu yenu kwa wazi.

Akiba Ya Mbinguni
(Luka 12:33-34)

19 “Msijiwekee hazina duniani, mahali ambapo nondo na kutu huharibu, nao wevi
huvunja na kuiba. 20 Lakini jiwekeeni hazina mbinguni, mahali ambapo nondo na
kutu haviharibu, wala wevi hawavunji na kuiba. 21 Kwa sababu mahali hazina yako
ilipo, hapo ndipo pia moyo wako utakapokuwa.

Jicho Ni Taa Ya Mwili
(Luka 11:34-36)
22 “Jicho ni taa ya mwili. Kama jicho lako ni nyofu, mwili wako wote utajaa nuru.
23 Lakini kama jicho lako ni ovu, mwili wako wote utajawa na giza. Kwa hiyo basi,
kama nuru iliyomo ndani yako ni giza, hilo ni giza kuu namna gani!

Mungu Na Mali
(Luka 16:13; 12:22-31)
24 “Hakuna mtu awezaye kuwatumikia mabwana wawili. Kwa kuwa atamchukia
huyu na kumpenda yule mwingine, au atashikamana sana na huyu na kumdharau
yule mwingine. Hamwezi kumtumikia Mungu pamoja na Mali.*

Msiwe Na Wasiwasi
25 “Kwa hiyo nawaambia, msisumbukie maisha yenu kwamba mtakula nini au
mtakunywa nini; au msumbukie miili yenu kwamba mtavaa nini. Je, maisha si
zaidi ya chakula, na mwili zaidi ya mavazi? 26 Waangalieni ndege wa angani;
wao hawapandi wala hawavuni au kuweka ghalani, lakini Baba yenu wa mbinguni
huwalisha. Je, ninyi si wa thamani zaidi kuliko hao ndege? 27 Ni nani miongoni
mwenu ambaye kwa kujitaabisha kwake anaweza kujiongezea hata saa moja zaidi
katika maisha yake?
28 “Nanyi kwa nini mnajitaabisha kwa ajili ya mavazi? Fikirini maua ya shambani
yameavyo. Hayafanyi kazi wala hayafumi. 29 Lakini nawaambia, hata Solomoni
katika fahari yake yote hakuvikwa vizuri kama mojawapo ya hayo maua. 30 Basi
ikiwa Mungu huyavika hivi majani ya shambani, ambayo leo yapo na kesho
yanatupwa motoni, je, hatawavika ninyi vizuri zaidi, enyi wa imani haba? 31 Kwa
hiyo msiwe na wasiwasi, mkisema, ‘Tutakula nini?’ au ‘Tutakunywa nini?’ au
‘Tutavaa nini?’ 32 Watu wasiomjua Mungu ndio wanaoshindania hayo, lakini Baba
yenu wa mbinguni anafahamu kuwa mnahitaji haya yote. 33 Lakini utafuteni kwanza
Ufalme wa Mungu na haki yake, na haya yote atawapa pia. 34 Kwa hiyo msiwe na
wasiwasi kuhusu kesho, kwa sababu kesho itajitaabikia yenyewe. Yatosha kwa siku
masumbufu yake.

7

Kuwahukumu Wengine
(Luka 6:37-38, 41-42)
1 “Usihukumu ili usije ukahukumiwa. 2 Kwa maana jinsi unavyowahukumu
wengine, ndivyo utakavyohukumiwa, na kwa kipimo kile upimiacho, ndicho
utakachopimiwa.
3 “Mbona unatazama kibanzi kilicho ndani ya jicho la ndugu yako, na wala huoni
boriti iliyo ndani ya jicho lako mwenyewe? 4 Au unawezaje kumwambia ndugu
yako, ‘Acha nitoe kibanzi kwenye jicho lako,’ wakati kuna boriti kwenye jicho lako
mwenyewe? 5 Ewe mnafiki, ondoa boriti ndani ya jicho lako kwanza, ndipo utaweza
kuona dhahiri jinsi ya kuondoa kibanzi kilicho ndani ya jicho la ndugu yako.
6 “Msiwape mbwa vitu vilivyo vitakatifu; wala msitupie nguruwe lulu zenu.
Kama mkifanya hivyo, watazikanyagakanyaga na kisha watawageukia na kuwararua
vipande vipande.

Omba, Tafuta, Bisha
(Luka 11:9-13)

* **6:24** Mali (au Utajiri) hapa inatoka neno Mamoni kwa Kiaramu au Mamona kwa Kiyunani.

7 “Ombeni nanyi mtapewa; tafuteni nanyi mtapata; bisheni nanyi mtafunguliwa
mlango. 8 Kwa kuwa kila aombaye hupewa; naye kila atafutaye hupata; na kila
abishaye hufunguliwa mlango.
9 “Au ni nani miongoni mwenu ambaye mwanawe akimwomba mkate atampa jiwe?
10 Au mwanawe akimwomba samaki atampa nyoka? 11 Ikiwa ninyi basi mlio waovu
mnajua kuwapa watoto wenu vitu vizuri, si zaidi sana Baba yenu aliye mbinguni
atawapa vitu vizuri wale wamwombao? 12 Kwa hiyo chochote mnachotaka mtendewe
na watu, ninyi nanyi watendeeni vivyo hivyo. Kwa kuwa hii ndiyo Sheria na Manabii.

Njia Nyembamba Na Njia Pana

13 “Ingieni kupitia mlango mwembamba, kwa maana lango ni pana na njia ni
pana ielekeayo upotevuni, nao ni wengi waingiao kwa kupitia lango hilo. 14 Lakini
mlango ni mwembamba na njia ni finyu ielekeayo kwenye uzima, nao ni wachache
tu waionao.

Mti Na Tunda Lake
(Luka 6:43-44)

15 “Jihadharini na manabii wa uongo, wanaowajia wakiwa wamevaa mavazi ya
kondoo, lakini ndani ni mbwa mwitu wakali. 16 Mtawatambua kwa matunda yao. Je,
watu huchuma zabibu kwenye miiba, au tini kwenye michongoma? 17 Vivyo hivyo,
mti mwema huzaa matunda mazuri, na mti mbaya huzaa matunda mabaya. 18 Mti
mwema hauwezi kuzaa matunda mabaya, wala mti mbaya hauwezi kuzaa matunda
mazuri. 19 Kila mti usiozaa matunda mazuri hukatwa na kutupwa motoni. 20 Hivyo,
mtawatambua kwa matunda yao.

Mwanafunzi Wa Kweli
(Luka 13:25-27)

21 “Si kila mtu aniambiaye, ‘Bwana, Bwana,’ atakayeingia katika Ufalme wa
Mbinguni, bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni. 22 Wengi
wataniambia siku ile, ‘Bwana, Bwana, hatukutoa unabii kwa jina lako, na kwa jina
lako kutoa pepo wachafu na kufanya miujiza mingi?’ 23 Ndipo nitakapowaambia
wazi, ‘Sikuwajua kamwe. Ondokeni kwangu, ninyi watenda maovu!’

Msikiaji Na Mtendaji
(Luka 6:47-49)

24 “Kwa hiyo kila mtu ayasikiaye haya maneno yangu na kuyatenda, ni kama
mtu mwenye busara aliyejenga nyumba yake kwenye mwamba. 25 Mvua ikanyesha,
mafuriko yakaja, na upepo ukavuma ukaipiga hiyo nyumba. Lakini haikuanguka;
kwa sababu msingi wake ulikuwa kwenye mwamba. 26 Naye kila anayesikia haya
maneno yangu wala asiyatende, ni kama mtu mjinga aliyejenga nyumba yake kwenye
mchanga. 27 Mvua ikanyesha, mafuriko yakaja, nao upepo ukavuma ukaipiga hiyo
nyumba, nayo ikaanguka kwa kishindo kikubwa.”
28 Yesu alipomaliza kusema maneno haya, makutano ya watu wakashangazwa sana
na mafundisho yake, 29 kwa sababu alifundisha kama yeye aliye na mamlaka, wala
si kama walimu wao wa sheria.

8

Yesu Amtakasa Mwenye Ukoma
(Marko 1:40-45; Luka 5:12-16)

1 Yesu aliposhuka kutoka mlimani, makutano makubwa ya watu yakamfuata. 2 Mtu
mmoja mwenye ukoma akaja na kupiga magoti mbele yake, akasema, “Bwana, kama
ukitaka, unaweza kunitakasa.”

3 Yesu akanyoosha mkono wake akamgusa yule mtu, akamwambia, “Nataka.
Takasika!” Mara yule mtu akatakasika ukoma wake. 4 Kisha Yesu akamwambia,
“Hakikisha humwambii mtu yeyote. Lakini nenda ukajionyeshe kwa kuhani, na utoe
sadaka aliyoamuru Mose, ili kuwa ushuhuda kwao.”

Yesu Amponya Mtumishi Wa Jemadari
(Luka 7:1-10)

5 Yesu alipoingia Kapernaumu, jemadari mmoja alimjia, kumwomba msaada,
6 akisema, “Bwana, mtumishi wangu amelala nyumbani na amepooza, tena ana
maumivu makali ya kutisha.”
7 Yesu akamwambia, “Nitakuja na kumponya.”
8 Lakini yule jemadari akamwambia, “Bwana, mimi sistahili wewe kuingia chini ya
dari yangu. Lakini sema neno tu, naye mtumishi wangu atapona. 9 Kwa kuwa mimi
mwenyewe ni mtu niliyewekwa chini ya mamlaka, nikiwa na askari chini yangu.
Nikimwambia huyu, ‘Nenda,’ yeye huenda; na mwingine nikimwambia, ‘Njoo,’ yeye
huja. Nikimwambia mtumishi wangu, ‘Fanya hivi,’ yeye hufanya.”
10 Yesu aliposikia maneno haya, alishangaa, akawaambia wale waliomfuata, “Amin,
nawaambia, hata katika Israeli sijapata kuona yeyote mwenye imani kubwa namna
hii. 11 Ninawaambia kwamba wengi watatoka mashariki na magharibi, nao wataketi
karamuni pamoja na Abrahamu, Isaki na Yakobo katika Ufalme wa Mbinguni.
12 Lakini warithi wa Ufalme watatupwa katika giza la nje, ambako kutakuwako kilio
na kusaga meno.”
13 Kisha Yesu akamwambia yule jemadari, “Nenda na iwe kwako sawasawa na
imani yako.” Naye yule mtumishi akapona saa ile ile.

Yesu Aponya Wengi
(Marko 1:29-34; Luka 4:38-41)

14 Yesu alipoingia nyumbani kwa Petro, alimkuta mama mkwe wa Petro amelala
kitandani, akiwa ana homa. 15 Akamgusa mkono wake na homa ikamwacha, naye
akainuka na kuanza kumhudumia.
16 Jioni ile, wakamletea watu wengi waliopagawa na pepo wachafu, naye akawatoa
wale pepo wachafu kwa neno lake, na kuwaponya wagonjwa wote. 17 Haya
yalifanyika ili litimie lile lililonenwa kwa kinywa cha nabii Isaya kwamba:

“Mwenyewe alitwaa udhaifu wetu
na alichukua magonjwa yetu.”

Gharama Ya Kumfuata Yesu
(Luka 9:57-62)

18 Yesu alipoona makutano mengi wamemzunguka, aliwaamuru wanafunzi wake
wavuke mpaka ng’ambo ya ziwa. 19 Kisha mwalimu mmoja wa sheria akamjia Yesu
na kumwambia, “Mwalimu, nitakufuata kokote uendako.”
20 Naye Yesu akamjibu, “Mbweha wana mapango, nao ndege wa angani wana viota,
lakini Mwana wa Adamu hana mahali pa kulaza kichwa chake.”
21 Mwanafunzi mwingine akamwambia, “Bwana, niruhusu kwanza nikamzike
baba yangu.”
22 Lakini Yesu akamwambia, “Nifuate, uwaache wafu wawazike wafu wao.”

Yesu Atuliza Dhoruba
(Marko 4:35-41; Luka 8:22-25)

23 Naye alipoingia kwenye mashua, wanafunzi wake wakamfuata. 24 Ghafula,
kukainuka dhoruba kali baharini hata mashua ikaanza kufunikwa na mawimbi,
lakini Yesu alikuwa amelala usingizi. 25 Wanafunzi wake wakamwendea na
kumwamsha, wakisema, “Bwana, tuokoe! Tunazama!”

26 Naye Yesu akawaambia, “Kwa nini mnaogopa, enyi wa imani haba?” Kisha
akaamka na kukemea dhoruba na mawimbi, nako kukawa shwari kabisa.
27 Wale watu wakashangaa, wakisema, “Ni mtu wa namna gani huyu? Hata upepo
na mawimbi vinamtii!”

Wawili Wenye Pepo Waponywa
(Marko 5:1-20; Luka 8:26-39)

28 Walipofika ng’ambo katika nchi ya Wagerasi, watu wawili waliopagawa na pepo
wachafu walitoka makaburini nao wakakutana naye. Watu hawa walikuwa wakali
mno kiasi kwamba hakuna mtu aliyeweza kupita njia ile. 29 Wakapiga kelele, “Una
nini nasi, Mwana wa Mungu? Umekuja hapa kututesa kabla ya wakati ulioamriwa?”
30 Mbali kidogo kutoka pale walipokuwa, kulikuwa na kundi kubwa la nguruwe
wakilisha. 31 Wale pepo wachafu wakamsihi Yesu, “Ukitutoa humu, turuhusu twende
kwenye lile kundi la nguruwe.”
32 Akawaambia, “Nendeni!” Hivyo wakatoka na kuwaingia wale nguruwe, nalo
kundi lote likateremka gengeni kwa kasi, likaingia katika ziwa na kufa ndani ya
maji. 33 Wale watu waliokuwa wakiwachunga hao nguruwe wakakimbia wakaingia
mjini, wakaeleza yote kuhusu yale yaliyowatokea wale waliokuwa wamepagawa na
pepo wachafu. 34 Kisha watu wote wa mji huo wakatoka kwenda kukutana na Yesu.
Nao walipomwona wakamsihi aondoke kwenye nchi yao.

9

Yesu Amponya Mtu Aliyepooza
(Marko 2:1-12; Luka 5:17-26)

1 Yesu akaingia kwenye chombo, akavuka na kufika katika mji wa kwao. 2 Wakati
huo huo wakamletea mtu aliyepooza, akiwa amelazwa kwenye mkeka. Yesu
alipoiona imani yao, alimwambia yule mtu aliyepooza, “Mwanangu, jipe moyo mkuu.
Dhambi zako zimesamehewa.”
3 Kwa ajili ya jambo hili, baadhi ya walimu wa sheria wakasema mioyoni mwao,
“Huyu mtu anakufuru!”
4 Lakini Yesu akiyafahamu mawazo yao, akawaambia, “Kwa nini mnawaza maovu
mioyoni mwenu? 5 Je, ni lipi lililo rahisi zaidi: kusema, ‘Umesamehewa dhambi zako,’
au kusema, ‘Inuka, uende’? 6 Lakini, ili mpate kujua kwamba Mwana wa Adamu
anayo mamlaka duniani kusamehe dhambi…” Ndipo akamwambia yule aliyepooza,
“Inuka, chukua mkeka wako, uende nyumbani kwako.” 7 Yule mtu akasimama,
akaenda nyumbani kwake. 8 Makutano walipoyaona haya, wakajawa na hofu ya
Mungu, wakamtukuza Mungu ambaye alikuwa ametoa mamlaka kama haya kwa
wanadamu.

Kuitwa Kwa Mathayo
(Marko 2:13-17; Luka 5:27-32)

9 Yesu alipokuwa akienda kutoka huko, alimwona mtu mmoja jina lake Mathayo
akiwa ameketi forodhani mahali pa kutoza ushuru. Yesu akamwambia, “Nifuate.”
Mathayo akaondoka, akamfuata.
10 Yesu alipokuwa akila chakula ndani ya nyumba ya Mathayo, watoza ushuru
wengi na “wenye dhambi” wakaja kula pamoja naye na wanafunzi wake.
11 Mafarisayo walipoona mambo haya, wakawauliza wanafunzi wake, “Kwa nini
Mwalimu wenu anakula pamoja na watoza ushuru na ‘wenye dhambi’?”
12 Lakini Yesu aliposikia hayo, akawaambia, “Watu wenye afya hawahitaji tabibu,
lakini wale walio wagonjwa ndio wanaohitaji tabibu. 13 Nendeni mkajifunze maana

ya maneno haya: 'Nataka rehema, wala si dhabihu.' Kwa maana sikuja kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi."

Yesu Aulizwa Kuhusu Kufunga
(Marko 2:18-22; Luka 5:33-39)

14 Wanafunzi wa Yohana Mbatizaji wakaja na kumuuliza Yesu, "Imekuwaje kwamba sisi na Mafarisayo tunafunga, lakini wanafunzi wako hawafungi?"

15 Yesu akawajibu, "Wageni wa bwana arusi wawezaje kuomboleza wakati angali pamoja nao? Wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa kwao. Hapo ndipo watakapofunga.

16 "Hakuna mtu anayeshonea kiraka kipya kwenye nguo iliyochakaa, kwa maana kile kiraka kitachanika kutoka kwenye hiyo nguo, nayo hiyo nguo itachanika zaidi.
17 Wala watu hawaweki divai mpya kwenye viriba vikuukuu. Kama wakifanya hivyo, viriba vitapasuka nayo divai itamwagika, navyo viriba vitaharibika. Lakini divai mpya huwekwa kwenye viriba vipya, na hivyo divai na viriba huwa salama."

Mwanamke Aponywa
(Marko 5:21-43; Luka 8:40-56)

18 Yesu alipokuwa akiwaambia mambo haya, mara akaingia kiongozi wa sinagogi akapiga magoti mbele yake, akamwambia, "Binti yangu amekufa sasa hivi. Lakini njoo uweke mkono wako juu yake, naye atakuwa hai." 19 Yesu akaondoka akafuatana
naye, nao wanafunzi wake pia wakaandamana naye.

20 Wakati huo huo, mwanamke mmoja, ambaye alikuwa na ugonjwa wa kutokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili, akaja nyuma ya Yesu, akagusa upindo
wa vazi lake, 21 kwa maana alisema moyoni mwake, "Kama nikigusa tu vazi lake, nitaponywa."

22 Yesu akageuka, naye alipomwona akamwambia, "Binti, jipe moyo mkuu, imani yako imekuponya." Naye yule mwanamke akapona kuanzia saa ile ile.

Yesu Amfufua Binti Wa Kiongozi Wa Sinagogi

23 Yesu alipofika nyumbani kwa yule kiongozi wa sinagogi na kuwaona waombolezaji wakipiga filimbi za maombolezo na watu wengi wakipiga kelele,
24 akawaambia, "Ondokeni! Kwa maana binti huyu hakufa, bali amelala." Wakam-
cheka kwa dhihaka. 25 Lakini watu walipokwisha kutolewa nje, akaingia mle ndani
na kumshika yule binti mkono, naye akaamka. 26 Habari hizi zikaenea katika maeneo
yale yote.

Yesu Awaponya Vipofu

27 Yesu alipokuwa akiondoka mahali pale, vipofu wawili wakamfuata wakipiga kelele kwa nguvu na kusema, "Mwana wa Daudi, tuhurumie!"

28 Alipoingia mle nyumbani wale vipofu wakamjia. Naye Yesu akawauliza, "Mnaamini kwamba ninaweza kufanya jambo hili?"

Wakamjibu, "Ndiyo, Bwana."

29 Ndipo Yesu akagusa macho yao na kusema, "Iwe kwenu sawasawa na imani
yenu." 30 Macho yao yakafunguka. Yesu akawaonya vikali, akisema, "Angalieni mtu
yeyote asijue kuhusu jambo hili." 31 Lakini wao wakaenda na kueneza habari zake
katika eneo lile lote.

Yesu Amponya Mtu Bubu

32 Walipokuwa wanatoka, mtu mmoja aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu na
ambaye hakuweza kuongea aliletwa kwa Yesu. 33 Yule pepo mchafu alipotolewa, yule
mtu aliyekuwa bubu akaongea. Ule umati wa watu ukastaajabu na kusema, "Jambo kama hili kamwe halijapata kuonekana katika Israeli."

34 Lakini Mafarisayo wakasema, “Huyo anatoa pepo wachafu kwa uwezo wa mkuu wa pepo wachafu.”

Watendakazi Ni Wachache

35 Yesu akazunguka katika miji yote na vijiji vyote, akifundisha katika masinagogi
yao, akihubiri habari njema za Ufalme, na akiponya kila ugonjwa na kila aina ya
maradhi. 36 Alipoona makutano, aliwahurumia kwa sababu walikuwa wanasumbuka
bila msaada, kama kondoo wasiokuwa na mchungaji. 37 Ndipo akawaambia
wanafunzi wake, “Mavuno ni mengi lakini watendakazi ni wachache. 38 Kwa hiyo
mwombeni Bwana wa mavuno, ili apeleke watendakazi katika shamba lake la
mavuno.”

10

Yesu Awatuma Wale Kumi Na Wawili
(Marko 3:13-19; 6:7-13; Luka 6:12-16; 9:1-6)

1 Ndipo Yesu akawaita wanafunzi wake kumi na wawili, naye akawapa mamlaka juu ya pepo wachafu, ili waweze kuwatoa na kuponya kila ugonjwa na maradhi ya kila aina.

2 Haya ndiyo majina ya hao mitume kumi na wawili: wa kwanza, Simoni aitwaye
Petro, na Andrea nduguye; Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana nduguye; 3 Filipo,
na Bartholomayo; Tomaso, na Mathayo mtoza ushuru; Yakobo mwana wa Alfayo, na
Thadayo; 4 Simoni Mkananayo, na Yuda Iskariote aliyemsaliti Yesu.

5 Hawa kumi na wawili, Yesu aliwatuma akawaagiza: “Msiende miongoni mwa
watu wa Mataifa, wala msiingie mji wowote wa Wasamaria. 6 Lakini afadhali mshike
njia kuwaendea kondoo wa nyumba ya Israeli waliopotea. 7 Wakati mnapokwenda,
hubirini mkisema, ‘Ufalme wa Mbinguni umekaribia.’ 8 Ponyeni wagonjwa, fufueni
wafu, takaseni wenye ukoma, toeni pepo wachafu. Mmepata bure, toeni bure.
9 Msichukue dhahabu, wala fedha, wala shaba kwenye vifuko vyenu. 10 Msichukue
mkoba wa safari, wala kanzu mbili, wala jozi ya pili ya viatu, wala fimbo, kwa maana
mtendakazi anastahili posho yake.

11 “Mji wowote au kijiji chochote mtakapoingia, tafuteni humo mtu anayestahili,
nanyi kaeni kwake mpaka mtakapoondoka. 12 Mkiingia kwenye nyumba, itakieni
amani. 13 Kama nyumba hiyo inastahili, amani yenu na iwe juu yake. La sivyo, amani
yenu na iwarudie ninyi. 14 Kama mtu yeyote hatawakaribisha ninyi, wala kusikiliza
maneno yenu, kung’uteni mavumbi kutoka kwenye miguu yenu mtakapokuwa
mnatoka kwenye nyumba hiyo au mji huo. 15 Amin, nawaambia, itakuwa rahisi zaidi
kwa miji ya Sodoma na Gomora kustahimili katika hukumu kuliko mji huo.

Mateso Yanayokuja
(Marko 13:9-13; Luka 21:12-17)

16 “Tazama, ninawatuma kama kondoo katikati ya mbwa mwitu. Kwa hiyo mwe werevu kama nyoka na wapole kama hua.

17 “Jihadharini na wanadamu; kwa maana watawapeleka katika mabaraza yao
na kuwapiga kwenye masinagogi yao. 18 Nanyi mtaburutwa mbele ya watawala na
wafalme kwa ajili yangu, ili kuwa ushuhuda kwao na kwa watu wa Mataifa. 19 Lakini
watakapowapeleka humo, msisumbuke kufikiria mtakalosema, kwa maana mtapewa
la kusema wakati huo. 20 Kwa sababu si ninyi mtakaokuwa mkinena, bali ni Roho
wa Baba yenu atakayekuwa akinena kupitia kwenu.

21 “Ndugu atamsaliti ndugu yake ili auawe, naye baba atamsaliti mtoto wake.
Watoto nao wataasi dhidi ya wazazi wao na kusababisha wauawe. 22 Watu wote
watawachukia kwa ajili ya Jina langu. Lakini yule atakayevumilia hadi mwisho

ataokolewa. 23 Wakiwatesa katika mji mmoja, kimbilieni mji mwingine. Amin, amin nawaambia, hamtamaliza miji yote ya Israeli kabla Mwana wa Adamu kuja.

24 “Mwanafunzi hawezi kumzidi mwalimu wake, wala mtumishi hamzidi bwana wake. 25 Yatosha mwanafunzi kuwa kama mwalimu wake, na mtumishi kuwa kama bwana wake. Ikiwa mkuu wa nyumba ameitwa Beelzebuli,[*] je, si watawaita zaidi wale wa nyumbani mwake!

Anayestahili Kuogopwa
(Luka 12:2-9)

26 “Kwa hiyo msiwaogope hao, kwa maana hakuna kilichofichika ambacho hakitafunuliwa, wala hakuna siri ambayo haitajulikana. 27 Ninalowaambia gizani, ninyi lisemeni mchana peupe. Na lile mnalosikia likinong’onwa masikioni mwenu, lihubirini juu ya nyumba. 28 Msiwaogope wale wauao mwili lakini hawawezi kuua roho. Afadhali mwogopeni yeye awezaye kuiangamiza roho na mwili katika jehanamu.[†] 29 Je, shomoro wawili hawauzwi kwa senti moja tu? Lakini hakuna hata mmoja wao atakayeanguka chini pasipo Baba yenu kujua. 30 Hata nywele za vichwa vyenu zote zimehesabiwa. 31 Hivyo msiogope; kwa maana ninyi ni wa thamani kubwa kuliko shomoro wengi.

32 “Kila mtu atakayenikiri mbele ya watu, mimi nami nitamkiri yeye mbele za Baba yangu aliye mbinguni. 33 Lakini yeyote atakayenikana mimi mbele ya watu, mimi nami nitamkana mbele za Baba yangu aliye mbinguni.”

Sikuleta Amani, Bali Upanga
(Luka 12:51-53; 14:26-27)

34 “Msidhani kwamba nimekuja kuleta amani duniani. Sikuja kuleta amani bali upanga. 35 Kwa maana nimekuja kumfitini

“ ‘mtu na babaye,
binti na mamaye,
mkwe na mama mkwe wake;
36 nao adui za mtu watakuwa
ni wale watu wa nyumbani kwake.’

37 “Yeyote ampendaye baba yake au mama yake kuliko anavyonipenda mimi, hastahili kuwa wangu. Yeyote ampendaye mwanawe au binti yake kuliko anavyonipenda mimi, hastahili kuwa wangu. 38 Tena yeyote asiyeuchukua msalaba wake na kunifuata, hastahili kuwa wangu. 39 Kwa maana yeyote anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini yeyote atakayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu atayapata.

Watakaopokea Thawabu
(Marko 9:41)

40 “Mtu yeyote atakayewapokea ninyi atakuwa amenipokea mimi, na yeyote atakayenipokea mimi atakuwa amempokea yeye aliyenituma. 41 Mtu yeyote anayempokea nabii kwa kuwa ni nabii atapokea thawabu ya nabii, naye mtu anayempokea mwenye haki kwa kuwa ni mwenye haki atapokea thawabu ya mwenye haki. 42 Kama yeyote akimpa hata kikombe cha maji baridi mmoja wa hawa wadogo kwa kuwa ni mwanafunzi wangu, amin, nawaambia, hataikosa thawabu yake.”

---

[*] **10:25** Beelzebuli kwa Kiyunani ni Beelzebubu, yaani mkuu wa pepo wachafu. [†] **10:28** Jehanamu kwa Kiyunani ni Gehena, maana yake ni Kuzimu, yaani motoni.

11

Yesu Na Yohana Mbatizaji
(Luka 7:18-35)

1 Baada ya Yesu kumaliza kutoa maagizo kwa wanafunzi wake kumi na wawili,
aliondoka hapo akaenda kufundisha na kuhubiri katika miji yao.

2 Yohana aliposikia akiwa gerezani mambo ambayo Kristo[*] alikuwa akiyafanya,
aliwatuma wanafunzi wake 3 ili wakamuulize, "Wewe ndiye yule aliyekuwa aje, au
tumngojee mwingine?"

4 Yesu akajibu, "Rudini mkamwambie Yohana yale mnayosikia na kuyaona:
5 Vipofu wanapata kuona, viwete wanatembea, wenye ukoma wanatakaswa,
viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa, na maskini wanahubiriwa habari njema.
6 Amebarikiwa mtu yule asiyechukizwa na mimi."

7 Wale wanafunzi wa Yohana walipokuwa wanaondoka, Yesu akaanza kusema
na makutano kuhusu Yohana Mbatizaji. Akawauliza, "Mlipokwenda kule nyikani,
mlikwenda kuona nini? Je, ni unyasi ukipeperushwa na upepo? 8 Kama sivyo,
mlikwenda kuona nini basi? Mtu aliyevaa mavazi ya kifahari? La hasha, watu
wanaovaa mavazi ya kifahari wako katika majumba ya wafalme. 9 Basi mlikwenda
kuona nini? Mlikwenda kumwona nabii? Naam, nawaambia, yeye ni zaidi ya nabii.
10 Huyu ndiye ambaye habari zake zimeandikwa:

" 'Tazama nitamtuma mjumbe wangu mbele yako,
atakayetengeneza njia mbele yako.'

11 Amin, nawaambia, miongoni mwa wale waliozaliwa na wanawake, hajatokea mtu
aliye mkuu kuliko Yohana Mbatizaji. Lakini aliye mdogo kabisa katika Ufalme wa
Mbinguni ni mkuu kuliko Yohana. 12 Tangu siku za Yohana Mbatizaji hadi sasa,
Ufalme wa Mbinguni hupatikana kwa nguvu, nao wenye nguvu wanauteka. 13 Kwa
maana manabii wote na Sheria walitabiri mpaka wakati wa Yohana. 14 Ikiwa mko
tayari kukubali hilo, yeye ndiye yule Eliya ambaye manabii walikuwa wamesema
angekuja. 15 Yeye aliye na masikio, na asikie.

16 "Lakini kizazi hiki nikifananishe na nini? Kinafanana na watoto waliokaa sokoni
wakiwaita wenzao na kuwaambia,

17 " 'Tuliwapigia filimbi,
lakini hamkucheza;
tuliwaimbia nyimbo za maombolezo,
lakini hamkuomboleza.'

18 Kwa maana Yohana Mbatizaji alikuja, alikuwa hali wala hanywi, nao wanasema,
'Yeye ana pepo mchafu.' 19 Mwana wa Adamu alikuja akila na kunywa, nao
wanasema, 'Tazameni huyu mlafi na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na "wenye
dhambi." ' Lakini hekima huthibitishwa kuwa kweli kwa matendo yake."

Onyo Kwa Miji Isiyotubu
(Luka 10:13-15)

20 Ndipo Yesu akaanza kushutumu miji ambamo alifanya miujiza yake mingi
kuliko kwingine, kwa maana watu wake hawakutubu. 21 "Ole wako, Korazini! Ole
wako Bethsaida! Kwa maana kama miujiza iliyofanyika kwenu, ingefanyika Tiro na
Sidoni, miji hiyo ingekuwa imetubu zamani kwa kuvaa magunia na kujipaka majivu.
22 Lakini nawaambia, itakuwa rahisi zaidi kwa Tiro na Sidoni kustahimili katika
siku ya hukumu, kuliko ninyi. 23 Nawe Kapernaumu, je, utainuliwa hadi mbinguni?
La hasha, utashushwa mpaka kuzimu.[†]Miujiza iliyofanyika kwako ingefanyika huko

[*] **11:2** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. [†] **11:23** Kuzimu ni Mahali pa wafu.

Sodoma, mji huo ungalikuwepo hadi leo. 24 Lakini nakuambia kwamba, itakuwa
rahisi zaidi kwa Sodoma kustahimili katika siku ya hukumu kuliko wewe."

Hakuna Amjuaye Baba Ila Mwana
(Luka 10:21-22)

25 Wakati huo Yesu alisema, "Nakuhimidi Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa
kuwa umewaficha mambo haya wenye hekima na wenye elimu, nawe ukawafunulia
watoto wadogo. 26 Naam, Baba, kwa kuwa hivyo ndivyo ilivyokupendeza.
27 "Nimekabidhiwa vitu vyote na Baba yangu: Hakuna mtu amjuaye Mwana ila
Baba, wala hakuna amjuaye Baba ila Mwana na yeyote ambaye Mwana anapenda
kumfunulia.

Yesu Awaita Waliolemewa Na Mizigo

28 "Njooni kwangu, ninyi nyote mnaotaabika na kulemewa na mizigo, nami
nitawapumzisha. 29 Jifungeni nira yangu, mjifunze kutoka kwangu, kwa maana mimi
ni mpole na mnyenyekevu wa moyo, nanyi mtapata raha nafsini mwenu. 30 Kwa
maana nira yangu ni laini na mzigo wangu ni mwepesi."

12

Bwana Wa Sabato
(Marko 2:23-28; Luka 6:1-5)

1 Wakati huo Yesu alipitia kwenye mashamba ya nafaka siku ya Sabato. Wanafunzi
wake walikuwa na njaa, nao wakaanza kuvunja masuke ya nafaka na kuyala.
2 Lakini Mafarisayo walipoona jambo hili, wakamwambia, "Tazama! Wanafunzi
wako wanafanya jambo lisilo halali kufanywa siku ya Sabato."
3 Yesu akawajibu, "Je, hamjasoma alichofanya Daudi na wenzake walipokuwa na
njaa? 4 Aliingia katika nyumba ya Mungu, akala mikate iliyowekwa wakfu, yeye na
wenzake, jambo ambalo halikuwa halali kwao kufanya, isipokuwa makuhani peke
yao. 5 Au hamjasoma katika Sheria kwamba siku ya Sabato makuhani huvunja sheria
ya Sabato Hekaluni lakini hawahesabiwi kuwa na hatia? 6 Nawaambia wazi kwamba,
yeye aliye mkuu kuliko Hekalu yupo hapa. 7 Kama mngekuwa mmejua maana ya
maneno haya, 'Nataka rehema, wala si dhabihu,' msingewalaumu watu wasio na
hatia, 8 kwa maana Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa Sabato."

Yesu Anamponya Mtu Aliyepooza Mkono
(Marko 3:1-6; Luka 6:6-11)

9 Yesu akaondoka mahali hapo, akaingia ndani ya sinagogi lao, 10 na huko
alikuwepo mtu aliyepooza mkono. Wakitafuta sababu ya kumshtaki Yesu, waka-
muuliza, "Je, ni halali kuponya siku ya Sabato?"
11 Yesu akawaambia, "Ni nani miongoni mwenu, mwenye kondoo wake ambaye
huyo kondoo akitumbukia shimoni siku ya Sabato hatamtoa? 12 Mtu ana thamani
kubwa kuliko kondoo. Kwa hiyo ni halali kutenda mema siku ya Sabato."
13 Ndipo akamwambia yule mtu, "Nyoosha mkono wako." Akaunyoosha, nao
ukaponywa ukawa mzima kama ule mwingine. 14 Lakini Mafarisayo wakatoka nje,
wakafanya shauri baya juu ya Yesu jinsi watakavyoweza kumuua.

Mtumishi Aliyechaguliwa Na Mungu

15 Lakini Yesu alipoyatambua mawazo yao, akaondoka mahali hapo. Watu wengi
wakamfuata, naye akawaponya wagonjwa wao wote, 16 akiwakataza wasiseme yeye
ni nani. 17 Hii ilikuwa ili litimie lile neno lililonenwa kwa kinywa cha nabii Isaya
kusema:
18 "Tazama mtumishi wangu niliyemchagua,

mpendwa wangu, ninayependezwa naye.
Nitaweka Roho wangu juu yake,
naye atatangaza haki kwa mataifa.
19 Hatagombana wala hatapiga kelele,
wala hakuna atakayesikia sauti yake njiani.
20 Mwanzi uliopondeka hatauvunja,
na utambi unaofuka moshi hatauzima,
mpaka atakapoifanya haki ishinde.
21 Katika Jina lake mataifa
wataweka tumaini lao."

Yesu Na Beelzebuli
(Marko 3:20-30; Luka 11:14-23)

22 Kisha wakamletea mtu aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu, na alikuwa
kipofu na bubu. Yesu akamponya, hata akaweza kusema na kuona. 23 Watu wote
wakashangaa na kusema, "Je, yawezekana huyu ndiye Mwana wa Daudi?"
24 Lakini Mafarisayo waliposikia jambo hili wakasema, "Mtu huyu anatoa pepo
wachafu kwa uwezo wa Beelzebuli,* mkuu wa pepo wachafu."
25 Yesu alijua walichokuwa wakiwaza, hivyo akawaambia, "Kila ufalme uki-
gawanyika dhidi yake wenyewe huangamia. Hali kadhalika kila mji au watu wa
nyumba moja waliogawanyika dhidi yao wenyewe hawawezi kusimama. 26 Kama
Shetani akimtoa Shetani, atakuwa amegawanyika yeye mwenyewe. Basi ufalme wake
utawezaje kusimama? 27 Nami kama natoa pepo wachafu kwa nguvu za Beelzebuli,
watu wenu je, wao hutoa pepo wachafu kwa uwezo wa nani? Hivyo basi, wao
ndio watakaowahukumu. 28 Lakini kama mimi ninatoa pepo wachafu kwa Roho wa
Mungu, basi Ufalme wa Mungu umekuja juu yenu.
29 "Au tena, mtu awezaje kuingia katika nyumba ya mtu mwenye nguvu na kuteka
nyara mali zake asipomfunga kwanza yule mwenye nguvu? Akishamfunga, ndipo
hakika anaweza kuteka nyara mali zake.
30 "Mtu asiyekuwa pamoja nami yu kinyume nami, na mtu ambaye hakusanyi
pamoja nami, hutawanya. 31 Kwa hiyo nawaambia, kila dhambi na kufuru watu
watasamehewa, lakini mtu atakayemkufuru Roho Mtakatifu hatasamehewa. 32 Mtu
yeyote atakayesema neno dhidi ya Mwana wa Adamu atasamehewa, lakini yeyote
anenaye neno dhidi ya Roho Mtakatifu hatasamehewa, iwe katika ulimwengu huu
au katika ulimwengu ujao.

Mti Na Matunda Yake
(Luka 6:43-45)

33 "Ufanye mti kuwa mzuri, nayo matunda yake yatakuwa mazuri. Au ufanye mti
kuwa mbaya, na matunda yake yatakuwa mabaya. Kwa maana mti hutambulika
kwa matunda yake. 34 Enyi uzao wa nyoka! Mnawezaje kunena mambo mema,
wakati ninyi ni waovu? Kwa maana kinywa cha mtu huyanena yale yaliyoujaza
moyo wake. 35 Mtu mwema hutoa yaliyo mema kutoka hazina ya mambo mema
yaliyohifadhiwa ndani yake, naye mtu mwovu hutoa yaliyo maovu kutoka hazina
ya mambo maovu yaliyohifadhiwa ndani yake. 36 Lakini nawaambia, katika siku ya
hukumu watu watatoa hesabu kuhusu kila neno lisilo maana walilonena. 37 Kwa
maana kwa maneno yako utahesabiwa haki, na kwa maneno yako utahukumiwa."

Ishara Ya Yona
(Marko 8:11-12; Luka 11:29-32)

* **12:24** Beelzebuli au Beelzebubu; pia 12:27.

38 Kisha baadhi ya Mafarisayo na walimu wa sheria wakamwambia, “Mwalimu,
tunataka kuona ishara kutoka kwako.”
39 Lakini yeye akawajibu, “Kizazi kiovu na cha uzinzi kinaomba ishara! Lakini
hakitapewa ishara yoyote isipokuwa ile ishara ya nabii Yona. 40 Kwa maana kama
vile Yona alivyokuwa ndani ya tumbo la nyangumi† kwa siku tatu, usiku na mchana,
vivyo hivyo Mwana wa Adamu atakuwa katika moyo wa nchi siku tatu, usiku na
mchana. 41 Siku ya hukumu watu wa Ninawi watasimama pamoja na kizazi hiki na
kukihukumu; kwa maana wao walitubu waliposikia mahubiri ya Yona. Na tazama,
hapa yupo yeye aliye mkuu kuliko Yona. 42 Malkia wa Kusini atasimama wakati wa
hukumu na kukihukumu kizazi hiki. Kwa kuwa yeye alikuja kutoka miisho ya dunia
ili kuisikiliza hekima ya Solomoni. Na hapa yupo aliye mkuu kuliko Solomoni.”

Mafundisho Kuhusu Pepo Mchafu
(Luka 11:24-26)

43 “Pepo mchafu amtokapo mtu, hutangatanga katika sehemu zisizo na maji
akitafuta mahali pa kupumzika, lakini hapati. 44 Ndipo husema, ‘Nitarudi kwenye
nyumba yangu nilikotoka.’ Naye arudipo huikuta ile nyumba ikiwa tupu, imefagiliwa
na kupangwa vizuri. 45 Kisha huenda na kuwaleta pepo wachafu wengine saba
wabaya kuliko yeye mwenyewe, nao huingia na kukaa humo. Nayo hali ya mwisho
ya yule mtu huwa ni mbaya kuliko ile ya kwanza. Ndivyo itakavyokuwa kwa kizazi
hiki kiovu.”

Mama Na Ndugu Zake Yesu
(Marko 3:31-35; Luka 8:19-21)

46 Wakati alikuwa angali anazungumza na makutano, mama yake na ndugu zake
wakasimama nje wakitaka kuongea naye. 47 Ndipo mtu mmoja akamwambia,
“Tazama, mama yako na ndugu zako wamesimama nje, wanataka kuongea na wewe.”
48 Lakini yeye akamjibu na kumwambia yule mtu, “Mama yangu ni nani, nao ndugu
zangu ni nani?” 49 Akawanyooshea mkono wanafunzi wake, akasema, “Hawa hapa
ndio mama yangu na ndugu zangu! 50 Kwa maana yeyote afanyaye mapenzi ya Baba
yangu wa mbinguni, huyo ndiye ndugu yangu, na dada yangu na mama yangu.”

13

Mfano Wa Mpanzi
(Marko 4:1-9; Luka 8:4-8)

1 Siku iyo hiyo Yesu akatoka nje ya nyumba, akaketi kando ya bahari. 2 Umati
mkubwa mno wa watu ukakusanyika kumzunguka, hata ikabidi aingie katika
chombo na kuketi humo, nao watu wote wakawa wamesimama ukingoni mwa
bahari. 3 Ndipo akawaambia mambo mengi kwa mifano, akisema: “Mpanzi alitoka
kwenda kupanda mbegu zake. 4 Alipokuwa akitawanya mbegu, nyingine zilianguka
kando ya njia, nao ndege wakaja na kuzila. 5 Nyingine zilianguka kwenye ardhi
yenye mwamba isiyo na udongo wa kutosha. Zikaota haraka, kwa kuwa udongo
ulikuwa haba. 6 Lakini jua lilipozidi, mimea ikanyauka na kukauka kwa kuwa mizizi
yake haikuwa na kina. 7 Mbegu nyingine zilianguka kwenye miiba, nayo miiba hiyo
ikakua, ikaisonga hiyo mimea. 8 Mbegu nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri
ambapo zilitoa mazao, nyingine mara mia moja, nyingine mara sitini, na nyingine
mara thelathini. 9 Mwenye masikio ya kusikia, na asikie.”

Sababu Ya Kufundisha Kwa Mifano
(Marko 4:10-12; Luka 8:9-10)

† **12:40** Nyangumi ni samaki mkubwa sana.

10 Wanafunzi wake wakamwendea, wakamuuliza, “Kwa nini unasema na watu kwa
mifano?”
11 Akawajibu, “Ninyi mmepewa kuzifahamu siri za Ufalme wa Mbinguni, lakini
wao hawajapewa. 12 Kwa maana yule aliye na kitu atapewa zaidi, naye atakuwa
navyo tele. Lakini yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho atanyang’anywa. 13 Hii
ndiyo sababu nasema nao kwa mifano:
“Ingawa wanatazama, hawaoni;
wanasikiliza, lakini hawasikii, wala hawaelewi.
14 Kwao unatimia ule unabii wa Isaya aliposema:
“ ‘Hakika mtasikiliza lakini hamtaelewa;
na pia mtatazama lakini hamtaona.
15 Kwa kuwa mioyo ya watu hawa imekuwa migumu;
hawasikii kwa masikio yao,
na wamefumba macho yao.
Wasije wakaona kwa macho yao,
na wakasikiliza kwa masikio yao,
wakaelewa kwa mioyo yao,
na kugeuka nami nikawaponya.’
16 Lakini heri macho yenu kwa sababu yanaona, na heri masikio yenu kwa sababu
yanasikia. 17 Amin, nawaambia, manabii wengi na wenye haki walitamani kuona yale
mnayoyaona lakini hawakuyaona, na walitamani kusikia yale mnayoyasikia lakini
hawakuyasikia.

Maelezo Ya Mfano Wa Mbegu
(Marko 4:13-20; Luka 8:11-15)

18 “Sikilizeni basi maana ya ule mfano wa mpanzi: 19 Mtu yeyote anaposikia neno
la Ufalme naye asilielewe, yule mwovu huja na kunyakua kile kilichopandwa moyoni
mwake. Hii ndiyo ile mbegu iliyopandwa kando ya njia. 20 Ile mbegu iliyopandwa
kwenye sehemu yenye mawe ni mtu yule ambaye hulisikia neno na mara hulipokea
kwa furaha. 21 Lakini kwa kuwa hana mizizi yenye kina ndani yake, lile neno hudumu
kwa muda mfupi tu. Kisha dhiki au mateso yanapoinuka kwa ajili ya lile neno, yeye
mara huchukizwa. 22 Ile mbegu iliyopandwa katika miiba ni yule mtu alisikiaye neno,
lakini masumbufu ya maisha haya na udanganyifu wa mali hulisonga lile neno na
kulifanya lisizae matunda. 23 Lakini ile mbegu iliyopandwa kwenye udongo mzuri ni
yule mtu ambaye hulisikia neno na kulielewa. Naye hakika huzaa matunda, akizaa
mara mia, au mara sitini, au mara thelathini ya mbegu iliyopandwa.”

Mfano Wa Magugu

24 Yesu akawaambia mfano mwingine, akasema: “Ufalme wa Mbinguni unaweza
kufananishwa na mtu aliyepanda mbegu nzuri katika shamba lake. 25 Lakini wakati
kila mtu alipokuwa amelala, adui yake akaja na kupanda magugu katikati ya ngano,
akaenda zake. 26 Ngano ilipoota na kutoa masuke, magugu nayo yakatokea.
27 “Watumishi wa yule mwenye shamba wakamjia na kumwambia, ‘Bwana, si
tulipanda mbegu nzuri shambani mwako? Basi, magugu yametoka wapi?’
28 “Akawajibu, ‘Adui ndiye alifanya jambo hili.’
“Wale watumishi wakamuuliza, ‘Je, unataka twende tukayang’oe?’
29 “Lakini akasema, ‘Hapana, msiyang’oe, kwa maana wakati mking’oa magugu
mnaweza mkang’oa na ngano pamoja nayo. 30 Acheni ngano na magugu vikue vyote
pamoja mpaka wakati wa mavuno. Wakati huo nitawaambia wavunaji wayakusanye
magugu kwanza, wayafunge matita matita ili yachomwe moto; kisha wakusanye
ngano na kuileta ghalani mwangu.’ ”

Mfano Wa Mbegu Ya Haradali
(Marko 4:30-32; Luka 13:18-19)

31 Akawaambia mfano mwingine, akasema, “Ufalme wa Mbinguni ni kama punje
ya haradali, ambayo mtu aliichukua, akaipanda shambani mwake. 32 Ingawa mbegu
hiyo ni ndogo kuliko mbegu zote, lakini inapokua ni mmea mkubwa kuliko yote ya
bustanini, nao huwa mti mkubwa, hadi ndege wa angani wanakuja na kutengeneza
viota katika matawi yake.”

Mfano Wa Chachu
(Luka 13:20-21)

33 Akawaambia mfano mwingine, “Ufalme wa Mbinguni unafanana na chachu
ambayo mwanamke aliichukua akaichanganya katika kiasi kikubwa cha unga mpaka
wote ukaumuka.”

Sababu Ya Yesu Kutumia Mifano
(Marko 4:33-34)

34 Yesu alinena mambo haya yote kwa makutano kwa mifano. Wala hakuwaambia
lolote pasipo mfano. 35 Hii ilikuwa ili kutimiza lile lililonenwa kwa kinywa cha nabii
aliposema:
“Nitafungua kinywa changu niseme nao kwa mifano;
nitahubiri mambo yaliyofichika
tangu kuumbwa kwa misingi ya ulimwengu.”

Ufafanuzi Wa Mfano Wa Magugu

36 Kisha Yesu akaagana na makutano, akaingia nyumbani. Wanafunzi wake
wakamjia wakamwambia, “Tueleze maana ya ule mfano wa magugu shambani.”
37 Akawaambia, “Aliyepanda mbegu nzuri ni Mwana wa Adamu. 38 Shamba ni
ulimwengu na mbegu nzuri ni wana wa Ufalme. Magugu ni wana wa yule mwovu.
39 Yule adui aliyepanda magugu ni ibilisi. Mavuno ni mwisho wa dunia, nao wavunaji
ni malaika.
40 “Kama vile magugu yang’olewavyo na kuchomwa motoni, ndivyo itakavyokuwa
wakati wa mwisho wa dunia. 41 Mwana wa Adamu atawatuma malaika zake, nao
watakusanya kutoka Ufalme wake kila kitu kinachosababisha dhambi na watenda
maovu wote. 42 Nao watawatupa katika tanuru la moto ambako kutakuwa na kilio
na kusaga meno. 43 Ndipo wenye haki watang’aa kama jua katika Ufalme wa Baba
yao. Yeye aliye na masikio, na asikie.

Mfano Wa Hazina Iliyofichwa Na Lulu

44 “Ufalme wa Mbinguni unafanana na hazina iliyofichwa shambani, ambayo mtu
mmoja alipoiona akaificha tena. Kisha katika furaha yake, akaenda akauza vyote
alivyokuwa navyo, akalinunua lile shamba.”
45 “Tena, Ufalme wa Mbinguni unafanana na mfanyabiashara aliyekuwa akitafuta
lulu safi. 46 Alipoipata lulu moja ya thamani kubwa, alikwenda akauza vyote
alivyokuwa navyo akainunua.”

Mfano Wa Wavu

47 “Tena, Ufalme wa Mbinguni ni kama wavu wa kuvua samaki uliotupwa baharini
ukavua samaki wa kila aina. 48 Ulipojaa, wavuvi wakavuta pwani, wakaketi na
kukusanya samaki wazuri kuwaweka kwenye vyombo safi, lakini wale samaki
wabaya wakawatupa. 49 Hivi ndivyo itakavyokuwa wakati wa mwisho wa dunia.
Malaika watakuja na kuwatenganisha watu waovu na watu wenye haki. 50 Nao
watawatupa hao waovu katika tanuru la moto ambako kutakuwa na kilio na kusaga
meno.”

51 Yesu akauliza, “Je, mmeyaelewa haya yote?”
Wakamjibu, “Ndiyo.”
52 Akawaambia, “Basi kila mwalimu wa sheria aliyefundishwa elimu ya Ufalme wa Mbinguni ni kama mwenye nyumba anayetoa kutoka ghala yake mali mpya na mali ya zamani.”

Yesu Akataliwa Nazareti
(Marko 6:1-6; Luka 4:16-30)

53 Yesu alipomaliza kutoa mifano hii, akaondoka. 54 Alipofika mji wa kwao,
akawafundisha watu katika sinagogi lao. Nao wakastaajabu, wakauliza, “Mtu huyu
amepata wapi hekima hii na uwezo huu wa kufanya miujiza?” 55 “Huyu si yule
mwana wa seremala? Mama yake si yeye aitwaye Maria, nao ndugu zake si Yakobo,
Yosefu, Simoni na Yuda? 56 Nao dada zake wote, hawako hapa pamoja nasi? Mtu
huyu amepata wapi basi mambo haya yote?” 57 Wakachukizwa naye.
Lakini Yesu akawaambia, “Nabii hakosi heshima, isipokuwa katika nchi yake na nyumbani kwake.”
58 Naye hakufanya miujiza mingi huko kwa sababu ya kutokuamini kwao.

14

Yohana Mbatizaji Akatwa Kichwa
(Marko 6:14-29; Luka 9:7-9)

1 Wakati huo, Mfalme Herode, mtawala wa Galilaya, alisikia habari za Yesu,
2 akawaambia watumishi wake, “Huyu ni Yohana Mbatizaji; amefufuka kutoka kwa
wafu! Hii ndiyo sababu nguvu za kutenda miujiza zinafanya kazi ndani yake.”
3 Herode alikuwa amemkamata Yohana, akamfunga na kumweka gerezani kwa
sababu ya Herodia, mke wa Filipo, ndugu yake, 4 kwa kuwa Yohana alikuwa
amemwambia Herode: “Si halali kwako kuwa na huyo mwanamke.” 5 Herode alitaka
sana kumuua Yohana, lakini akaogopa watu, kwa maana walimtambua kuwa ni nabii.
6 Katika siku ya kuadhimisha sikukuu ya kuzaliwa kwa Herode, binti wa Herodia
alicheza mbele ya watu waliohudhuria, akamfurahisha sana Herode, 7 kiasi kwamba
aliahidi kwa kiapo kumpa huyo binti chochote angeomba. 8 Huyo binti, akiwa
amechochewa na mama yake, akasema, “Nipe kichwa cha Yohana Mbatizaji kwenye
sinia.” 9 Mfalme akasikitika, lakini kwa sababu ya viapo alivyoapa mbele ya wageni,
akaamuru kwamba apatiwe ombi lake. 10 Hivyo akaagiza Yohana Mbatizaji akatwe
kichwa mle gerezani. 11 Kichwa chake kikaletwa kwenye sinia, akapewa yule binti,
naye akampelekea mama yake. 12 Wanafunzi wa Yohana wakaja na kuuchukua mwili
wake kwenda kuuzika. Kisha wakaenda wakamwambia Yesu.

Yesu Alisha Wanaume 5,000
(Marko 6:30-44; Luka 9:10-17; Yohana 6:1-14)

13 Yesu aliposikia yaliyokuwa yametukia, aliondoka kwa chombo akaenda mahali
pasipo na watu ili awe peke yake. Lakini watu walipopata habari, wakamfuata
kwa miguu kupitia nchi kavu kutoka miji. 14 Yesu alipofika kando ya bahari, aliona
makutano makubwa ya watu, akawahurumia na akawaponya wagonjwa wao.
15 Ilipofika jioni, wanafunzi wake walienda kwake, wakamwambia, “Mahali hapa ni nyikani, na muda sasa umekwisha. Waage makutano ili waende zao vijijini wakajinunulie chakula.”
16 Yesu akawaambia, “Hakuna sababu ya wao kuondoka. Ninyi wapeni chakula.”
17 Wakamjibu, “Tuna mikate mitano na samaki wawili tu.”
18 Akawaambia, “Nileteeni hivyo vitu hapa.” 19 Yesu akaagiza makutano wakae
chini kwenye nyasi. Akaichukua ile mikate mitano na wale samaki wawili, akainua

macho yake akatazama mbinguni, akavibariki na kuimega ile mikate. Kisha akawapa
wanafunzi, nao wanafunzi wakawagawia makutano. 20 Wote wakala, wakashiba.
Nao wanafunzi wakakusanya vipande vilivyosalia, wakajaza vikapu kumi na viwili.
21 Idadi ya watu waliokula walikuwa wanaume wapatao 5,000, bila kuhesabu
wanawake na watoto.

Yesu Atembea Juu Ya Maji
(Marko 6:45-52; Yohana 6:15-21)

22 Mara Yesu akawaambia wanafunzi wake waingie kwenye mashua watangulie
kwenda ng'ambo ya bahari, wakati yeye alikuwa akiwaaga wale makutano. 23 Baada
ya kuwaaga, akaenda zake mlimani peke yake kuomba. Jioni ilipofika, Yesu
alikuwa huko peke yake. 24 Wakati huo ile mashua ilikuwa mbali kutoka nchi kavu
ikisukwasukwa na mawimbi, kwa sababu upepo ulikuwa wa mbisho.

25 Wakati wa zamu ya nne ya usiku,[*] Yesu akawaendea wanafunzi wake akiwa
anatembea juu ya maji. 26 Wanafunzi wake walipomwona akitembea juu ya maji,
waliingiwa na hofu kuu, wakasema, "Ni mzimu." Wakapiga yowe kwa kuogopa.

27 Lakini mara Yesu akasema nao, akawaambia, "Jipeni moyo! Ni mimi. Msiogope."

28 Petro akamjibu, "Bwana, ikiwa ni wewe, niambie nije kwako nikitembea juu ya
maji."

29 Yesu akamwambia, "Njoo."

Basi Petro akatoka kwenye chombo, akatembea juu ya maji kumwelekea Yesu.
30 Lakini alipoona upepo mkali aliingiwa na hofu, naye akaanza kuzama, huku
akipiga kelele, "Bwana, niokoe!"

31 Mara Yesu akaunyoosha mkono wake na kumshika, akamwambia, "Wewe
mwenye imani haba, kwa nini uliona shaka?"

32 Nao walipoingia ndani ya mashua, upepo ukakoma. 33 Ndipo wote waliokuwa
ndani ya ile mashua wakamwabudu Yesu, wakisema, "Hakika, wewe ndiwe Mwana
wa Mungu."

Yesu Awaponya Wagonjwa Genesareti
(Marko 6:53-56)

34 Walipokwisha kuvuka, wakafika nchi ya Genesareti. 35 Watu wa eneo lile
walipomtambua Yesu, walipeleka habari sehemu zote za jirani. Watu wakamletea
wagonjwa wao wote, 36 wakamsihi awaruhusu wagonjwa waguse tu pindo la vazi
lake, nao wote waliomgusa, wakaponywa.

15

Mapokeo Ya Wazee
(Marko 7:1-13)

1 Ndipo baadhi ya Mafarisayo na walimu wa sheria wakamjia Yesu kutoka
Yerusalemu na kumuuliza, 2 "Mbona wanafunzi wako wanakiuka mapokeo ya wazee?
Kwa maana wao hawanawi mikono yao kabla ya kula!"

3 Yesu akawajibu, "Mbona ninyi mnavunja amri ya Mungu kwa ajili ya mapokeo
yenu? 4 Kwa maana Mungu alisema, 'Waheshimu baba yako na mama yako,'
na, 'Yeyote amtukanaye baba yake au mama yake, na auawe.' 5 Lakini ninyi
mwafundisha kwamba mtu akimwambia baba yake au mama yake, 'Kile ambacho
ningeweza kukusaidia kimewekwa wakfu kwa Mungu,' 6 basi hana tena sababu ya
kumheshimu baba yake nacho. Basi kwa ajili ya mafundisho yenu mnavunja amri
ya Mungu. 7 Ninyi wanafiki! Isaya alikuwa sawa alipotabiri juu yenu kwamba:

---

[*] **14:25** Zamu ya nne ya usiku ni kati ya saa tisa na saa kumi na mbili asubuhi.

8 " 'Watu hawa huniheshimu kwa midomo yao,
lakini mioyo yao iko mbali nami.
9 Huniabudu bure;
nayo mafundisho yao
ni maagizo ya wanadamu tu.' "

Vitu Vitiavyo Unajisi
(Marko 7:14-23)

10 Yesu akaita ule umati wa watu, akawaambia, "Sikilizeni na mwelewe:
11 kinachomfanya mtu kuwa najisi mbele za Mungu si kile kiingiacho kinywani
mwake, bali ni kile kitokacho kinywani mwake."

12 Kisha wanafunzi wake wakamjia na kumuuliza, "Je, unajua kwamba Mafarisayo walichukizwa sana waliposikia yale uliyosema?"

13 Akawajibu, "Kila pando ambalo Baba yangu wa mbinguni hakulipanda,
litang'olewa. 14 Waacheni; wao ni viongozi vipofu, wanaoongoza vipofu. Kama
kipofu akimwongoza kipofu mwenzake, wote wawili watatumbukia shimoni."

15 Petro akasema, "Tueleze maana ya huu mfano."

16 Yesu akawauliza, "Je, bado ninyi hamfahamu? 17 Je, hamwelewi kwamba
chochote kiingiacho kinywani huenda tumboni, na hatimaye hutolewa nje kikiwa
uchafu? 18 Lakini kitokacho kinywani hutoka moyoni, na hiki ndicho kimtiacho
mtu unajisi. 19 Kwa maana ndani ya moyo hutoka mawazo mabaya, uuaji, uzinzi,
uasherati, wizi, ushahidi wa uongo na masingizio. 20 Haya ndiyo yamtiayo mtu
unajisi; lakini kula bila kunawa mikono hakumtii mtu unajisi."

Imani Ya Mwanamke Mkanaani
(Marko 7:24-30)

21 Yesu aliondoka mahali pale, akaenda sehemu za Tiro na Sidoni. 22 Mwanamke
mmoja Mkanaani aliyeishi sehemu jirani na hizo akaja kwake akilia, akasema,
"Nihurumie, Ee Bwana, Mwana wa Daudi! Binti yangu amepagawa na pepo mchafu,
na anateseka sana."

23 Lakini Yesu hakumjibu neno. Hivyo wanafunzi wake wakamwendea na kumsihi sana, wakisema, "Mwambie aende zake, kwa maana anaendelea kutupigia kelele."

24 Yesu akajibu, "Nimetumwa tu kwa ajili ya kondoo wa Israeli waliopotea."

25 Lakini yule mwanamke akaja, akapiga magoti mbele ya Yesu, akasema, "Bwana, nisaidie!"

26 Yesu akajibu, "Si haki kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa."

27 Yule mwanamke akajibu, "Ndiyo, Bwana, lakini hata mbwa hula makombo yanayoanguka kutoka kwenye meza za bwana zao."

28 Ndipo Yesu akamwambia, "Mwanamke, imani yako ni kubwa! Iwe kwako kama unavyotaka." Naye binti yake akapona tangu saa ile.

Yesu Aponya Watu Wengi

29 Yesu akaondoka na kwenda kando ya Bahari ya Galilaya. Kisha akapanda mli-
mani, akaketi huko. 30 Umati mkubwa wa watu ukamjia, wakiwaleta vilema, vipofu,
viwete, bubu na wengine wengi, wakawaweka miguuni pake; naye akawaponya.
31 Hao watu wakashangaa walipoona bubu wakisema, vilema wakipona, viwete
wakitembea na vipofu wakiona, wakamtukuza Mungu wa Israeli.

Yesu Alisha Watu Elfu Nne
(Marko 8:1-10)

32 Kisha Yesu akawaita wanafunzi wake, akawaambia, "Ninauhurumia huu umati wa watu, kwa sababu sasa wamekuwa pamoja nami kwa muda wa siku tatu, na

hawana chakula chochote. Nami sipendi kuwaaga wakiwa na njaa, wasije wakazimia njiani."

33 Wanafunzi wake wakasema, "Tutapata wapi mikate ya kutosha kuwalisha umati huu wa watu mkubwa namna hii, nasi tuko nyikani?"

34 Yesu akawauliza, "Mnayo mikate mingapi?"

Wakamjibu, "Tunayo mikate saba na visamaki vichache."

35 Yesu akawaambia ule umati wa watu waketi chini. 36 Kisha akachukua ile
mikate saba na wale samaki, naye akiisha kumshukuru Mungu, akavimega na
kuwapa wanafunzi wake, nao wakawapa ule umati wa watu. 37 Wote wakala na
kushiba. Baadaye wanafunzi wakakusanya vipande vilivyosalia, wakajaza vikapu
saba. 38 Idadi ya watu walikuwa wanaume 4,000, bila kuhesabu wanawake na watoto.
39 Baada ya kuaga ule umati wa watu, Yesu aliingia katika mashua, akaenda sehemu
za Magadani.*

16

Mafarisayo Wadai Ishara
(Marko 8:11-13; Luka 12:54-56)

1 Mafarisayo na Masadukayo wakamjia Yesu na kumjaribu kwa kumwomba awaonyeshe ishara kutoka mbinguni.

2 Yesu akawajibu, "Ifikapo jioni, mnasema, 'Hali ya hewa itakuwa nzuri, kwa
kuwa anga ni nyekundu.' 3 Nanyi wakati wa asubuhi mnasema, 'Leo kutakuwa
na dhoruba, kwa sababu anga ni nyekundu na mawingu yametanda.' Mnajua jinsi
ya kupambanua kule kuonekana kwa anga, lakini hamwezi kupambanua dalili za
nyakati. 4 Kizazi kiovu na cha uzinzi kinatafuta ishara, lakini hakitapewa ishara
yoyote isipokuwa ishara ya Yona." Yesu akawaacha, akaenda zake.

Chachu Ya Mafarisayo Na Masadukayo
(Marko 8:14-21)

5 Wanafunzi wake walipofika ng'ambo ya bahari, walikuwa wamesahau kuchukua
mikate. 6 Yesu akawaambia, "Jihadharini. Jilindeni na chachu ya Mafarisayo na ya
Masadukayo."

7 Wakajadiliana wao kwa wao, wakisema, "Ni kwa sababu hatukuleta mikate."

8 Yesu, akifahamu majadiliano yao, akauliza, "Enyi wa imani haba! Mbona
mnajadiliana miongoni mwenu kuhusu kutokuwa na mikate? 9 Je, bado hamwelewi?
Je, hamkumbuki ile mikate mitano iliyolisha watu 5,000 na idadi ya vikapu vingapi
vya mabaki mlivyokusanya? 10 Au ile mikate saba iliyolisha watu 4,000 na idadi
ya vikapu vingapi vya mabaki mlivyokusanya? 11 Inakuwaje mnashindwa kuelewa
kwamba nilikuwa sisemi nanyi habari za mikate? Jilindeni na chachu ya Mafarisayo
na Masadukayo." 12 Ndipo wakaelewa kwamba alikuwa hasemi juu ya chachu ya
kutengeneza mikate, bali juu ya mafundisho ya Mafarisayo na Masadukayo.

Petro Amkiri Yesu Kuwa Ni Mwana Wa Mungu
(Marko 8:27-30; Luka 9:18-21)

13 Basi Yesu alipofika katika eneo la Kaisaria-Filipi, akawauliza wanafunzi wake,
"Watu husema kwamba mimi Mwana wa Adamu ni nani?"

14 Wakamjibu, "Baadhi husema ni Yohana Mbatizaji; wengine husema ni Eliya; na bado wengine husema ni Yeremia au mmojawapo wa manabii."

15 Akawauliza, "Je, ninyi mnasema mimi ni nani?"

16 Simoni Petro akamjibu, "Wewe ndiwe Kristo,* Mwana wa Mungu aliye hai."

---

* **15:39** Magadani ni Magdala, mji wa Galilaya, kama kilomita 16 kusini mwa Kapernaumu. * **16:16** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

17 Naye Yesu akamwambia, “Heri wewe, Simoni Bar-Yona,†kwa maana hili
halikufunuliwa kwako na mwanadamu, bali na Baba yangu aliye mbinguni. 18 Nami
nakuambia, wewe ndiwe Petro na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu,
hata malango ya Kuzimu hayataweza kulishinda. 19 Nitakupa funguo za Ufalme
wa mbinguni, na lolote utakalolifunga duniani litakuwa limefungwa Mbinguni,
nalo lolote utakalofungua duniani litakuwa limefunguliwa mbinguni.” 20 Kisha
akawakataza wanafunzi wake wasimwambie mtu yeyote kwamba yeye ndiye Kristo.

Yesu Anatabiri Juu Ya Kifo Chake
(Marko 8:31–9:1; Luka 9:22-27)

21 Tangu wakati huo, Yesu alianza kuwaeleza wanafunzi wake kwamba hana budi
kwenda Yerusalemu na kupata mateso mengi mikononi mwa wazee, viongozi wa
makuhani, na walimu wa sheria, na kwamba itampasa auawe lakini siku ya tatu
kufufuliwa.
22 Petro akamchukua kando, akaanza kumkemea akisema, “Haiwezekani, Bwana!
Jambo hili kamwe halitakupata!”
23 Lakini Yesu akageuka na kumwambia Petro, “Rudi nyuma yangu, Shetani! Wewe
ni kikwazo kwangu. Moyo wako hauwazi yaliyo ya Mungu, bali ya wanadamu.”
24 Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Mtu yeyote akitaka kunifuata, ni
lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake, anifuate. 25 Kwa maana yeyote
anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini yeyote atakayeyapoteza maisha
yake kwa ajili yangu atayapata. 26 Kwa maana, je, itamfaidi nini mtu kuupata
ulimwengu wote, lakini akayapoteza maisha yake? Au mtu atatoa nini badala ya
nafsi yake? 27 Kwa maana Mwana wa Adamu atakuja katika utukufu wa Baba yake
pamoja na malaika zake, naye ndipo atakapomlipa kila mtu kwa kadiri ya matendo
yake. 28 Nawaambia kweli, baadhi yenu hapa hawataonja mauti kabla ya kumwona
Mwana wa Adamu akija katika Ufalme wake.”

17

Yesu Abadilika Sura Mlimani
(Marko 9:2-13; Luka 9:28-36)

1 Siku sita baada ya jambo hili, Yesu akawachukua Petro, Yakobo na Yohana ndugu
yake Yakobo, akawapeleka juu ya mlima mrefu peke yao. 2 Wakiwa huko, Yesu
alibadilika sura mbele yao. Uso wake ukang’aa kama jua na nguo zake zikawa
na weupe wa kuumiza macho. 3 Ghafula wakawatokea mbele yao Mose na Eliya,
wakizungumza na Yesu.
4 Ndipo Petro akamwambia Yesu, “Bwana, ni vyema sisi tukae hapa. Ukitaka,
nitafanya vibanda vitatu: kimoja chako, kingine cha Mose na kingine cha Eliya.”
5 Petro alipokuwa angali ananena, ghafula wingu lililong’aa likawafunika, na sauti
ikatoka kwenye hilo wingu ikisema, “Huyu ni Mwanangu mpendwa. Ninapendezwa
naye sana. Msikieni yeye.”
6 Wanafunzi waliposikia haya, wakaanguka chini kifudifudi, wakajawa na hofu.
7 Lakini Yesu akaja na kuwagusa, akawaambia, “Inukeni na wala msiogope.”
8 Walipoinua macho yao, hawakumwona mtu mwingine yeyote isipokuwa Yesu.
9 Walipokuwa wakishuka kutoka mlimani, Yesu akawaagiza, “Msimwambie mtu
yeyote mambo mliyoyaona hapa, mpaka Mwana wa Adamu atakapofufuliwa kutoka
kwa wafu.”
10 Wale wanafunzi wakamuuliza, “Kwa nini basi walimu wa sheria husema
kwamba ni lazima Eliya aje kwanza?”

---

† **16:17** Bar-Yona ni neno la Kiaramu, maana yake ni Mwana wa Yona.

11 Yesu akawajibu, “Ni kweli, Eliya lazima aje kwanza, naye atatengeneza mambo
yote. 12 Lakini nawaambia, Eliya amekwisha kuja, nao hawakumtambua, bali
walimtendea kila kitu walichotaka. Vivyo hivyo Mwana wa Adamu pia atateswa
mikononi mwao.” 13 Ndipo wale wanafunzi wakaelewa kuwa alikuwa anazungumza
nao habari za Yohana Mbatizaji.

Yesu Amponya Kijana Mwenye Pepo
(Marko 9:14-29; Luka 9:37-43)

14 Walipofika penye umati wa watu, mtu mmoja akamjia Yesu na kupiga magoti
mbele yake, akasema, 15 “Bwana, mhurumie mwanangu. Yeye ana kifafa na
anateseka sana. Mara kwa mara huanguka kwenye moto au kwenye maji. 16 Nilimleta
kwa wanafunzi wako, lakini hawakuweza kumponya.”
17 Yesu akajibu, “Enyi kizazi kisichoamini na kilichopotoka! Nitakaa nanyi
mpaka lini? Nitawavumilia mpaka lini? Mleteni mvulana hapa kwangu.” 18 Yesu
akamkemea yule pepo mchafu, akamtoka yule kijana, naye akapona saa ile ile.
19 Kisha wanafunzi wakamwendea Yesu wakiwa peke yao, wakamuuliza, “Kwa nini
sisi hatukuweza kumtoa?”
20 Akawajibu, “Kwa sababu ya imani yenu ndogo. Ninawaambia kweli, mkiwa na
imani ndogo kama punje ya haradali, mtauambia mlima huu, ‘Ondoka hapa uende
pale,’ nao utaondoka. Wala hakutakuwa na jambo lisilowezekana kwenu. [21 Lakini
hali kama hii haitoki ila kwa kuomba na kufunga.]”
22 Siku moja walipokuwa pamoja huko Galilaya, Yesu akawaambia, “Mwana wa
Adamu atasalitiwa na kutiwa mikononi mwa watu. 23 Nao watamuua, lakini siku ya
tatu atafufuliwa.” Wanafunzi wakahuzunika sana.

Yesu Na Petro Watoa Kodi Ya Hekalu

24 Baada ya Yesu na wanafunzi wake kufika Kapernaumu, wakusanya kodi ya
Hekalu* wakamjia Petro na kumuuliza, “Je, Mwalimu wenu halipi kodi ya Hekalu?”
25 Petro akajibu, “Ndiyo, yeye hulipa.” Petro aliporudi nyumbani, Yesu akawa wa
kwanza kulizungumzia, akamuuliza, “Unaonaje Simoni? Wafalme wa dunia hupokea
ushuru na kodi kutoka kwa nani? Je, ni kutoka kwa watoto wao au kutoka kwa watu
wengine?”
26 Petro akamjibu, “Kutoka kwa watu wengine.” Yesu akamwambia, “Kwa hiyo
watoto wao wamesamehewa. 27 Lakini ili tusije tukawaudhi, nenda baharini ukatupe
ndoana. Mchukue samaki wa kwanza utakayemvua. Fungua kinywa chake nawe
utakuta humo fedha, ichukue ukalipe kodi yako na yangu.”

18

Aliye Mkuu Katika Ufalme Wa Mbinguni
(Marko 9:33-37; Luka 9:46-48)

1 Wakati huo, wanafunzi wakamjia Yesu na kumuuliza, “Je, nani aliye mkuu kuliko
wote katika Ufalme wa Mbinguni?”
2 Yesu akamwita mtoto mdogo na kumsimamisha katikati yao. 3 Naye akasema:
“Amin, nawaambia, msipookoka na kuwa kama watoto wadogo, kamwe hamtaingia
katika Ufalme wa Mbinguni. 4 Kwa hiyo mtu yeyote anyenyekeaye kama huyu mtoto,
ndiye aliye mkuu kuliko wote katika Ufalme wa Mbinguni.
5 “Yeyote amkaribishaye mtoto mdogo kama huyu kwa Jina langu, anikaribisha
mimi. 6 Lakini kama mtu yeyote akimsababisha mmojawapo wa hawa wadogo

---

* **17:24** Kodi ya Hekalu ilikuwa didrachmas, yaani drakma mbili, ambazo ni sawa na nusu shekeli.

wanaoniamini kutenda dhambi, ingekuwa bora kwake afungiwe jiwe kubwa la kusagia shingoni mwake, na kutoswa katika kilindi cha bahari.

Kujaribiwa Ili Kutenda Dhambi
(Marko 9:42-48; Luka 17:1-2)

7 "Ole kwa ulimwengu kwa sababu ya yale mambo yanayosababisha watu kutenda dhambi! Mambo hayo lazima yawepo, lakini ole wake mtu yule ambaye
huyasababisha. 8 Ikiwa mkono wako au mguu wako unakusababisha utende dhambi, ukate na uutupe mbali. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa huna mkono mmoja au mguu mmoja, kuliko kuwa na mikono miwili au miguu miwili, na kutupwa
katika moto wa milele. 9 Nalo jicho lako likikusababisha kutenda dhambi, ling'oe, ulitupe mbali. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa na macho mawili lakini ukatupwa katika moto wa jehanamu.

Mfano Wa Kondoo Aliyepotea
(Luka 15:3-7)

10 "Angalia ili usimdharau mmojawapo wa hawa wadogo, kwa maana nawaambia,
malaika wao mbinguni daima wanauona uso wa Baba yangu aliye mbinguni. [11 Kwa
maana Mwana wa Adamu alikuja kuokoa kile kilichopotea.]

12 "Mwaonaje? Ikiwa mtu ana kondoo mia moja, na mmoja wao akapotea, je, hatawaacha wale tisini na tisa vilimani na kwenda kumtafuta huyo mmoja
aliyepotea? 13 Naye akishampata, amin, nawaambia, hufurahi zaidi kwa ajili ya huyo
kondoo mmoja kuliko wale tisini na tisa ambao hawakupotea. 14 Vivyo hivyo, Baba
yenu wa mbinguni hapendi hata mmojawapo wa hawa wadogo apotee.

Ndugu Yako Akikukosea

15 "Kama ndugu yako akikukosea, nenda ukamwonyeshe kosa lake, kati yenu ninyi wawili peke yenu. Kama akikusikiliza, utakuwa umempata tena ndugu yako.
16 Lakini kama hatakusikiliza, nenda na mtu mwingine mmoja au wawili ili kila
neno lithibitishwe kwa ushahidi wa mashahidi wawili au watatu. 17 Kama akikataa
kuwasikiliza hao, liambie kanisa. Naye kama akikataa hata kulisikiliza kanisa, basi awe kwenu kama mtu asiyeamini au mtoza ushuru.

18 "Amin, nawaambia, lolote mtakalolifunga duniani litakuwa limefungwa mbinguni, na lolote mtakalolifungua duniani litakuwa limefunguliwa mbinguni.

19 "Tena nawaambia, ikiwa wawili wenu watakubaliana duniani kuhusu jambo
lolote watakaloomba, watafanyiwa na Baba yangu aliye mbinguni. 20 Kwa kuwa
wanapokusanyika pamoja watu wawili au watatu kwa Jina langu, mimi niko papo hapo pamoja nao."

Kusamehe

21 Ndipo Petro akamjia Yesu na kumuuliza, "Bwana, ndugu yangu anikosee mara ngapi nami nimsamehe? Je, hata mara saba?"

22 Yesu akamjibu, "Sikuambii hata mara saba, bali hata saba mara sabini.

Mfano Wa Mtumishi Asiyesamehe

23 "Kwa hiyo Ufalme wa Mbinguni unaweza kufananishwa na mfalme aliyetaka
kufanya hesabu zake za fedha na watumishi wake. 24 Alipoanza kufanya hesabu
zake, mtu mmoja aliyekuwa anadaiwa talanta*10,000, aliletwa kwake. 25 Kwa kuwa
alikuwa hawezi kulipa deni hilo, bwana wake akaamuru kwamba auzwe, yeye, mkewe, watoto wake na vyote alivyokuwa navyo, ili lile deni lipate kulipwa.

---

* **18:24** Talanta moja ni sawa na mshahara wa kibarua wa miaka 15.

26 “Yule mtumishi akampigia magoti, akamsihi yule bwana akisema, ‘Naomba
univumilie, nami nitakulipa deni lako lote.’ 27 Yule bwana wa huyo mtumishi
akamwonea huruma, akafuta deni lake lote, akamwacha aende zake.
28 “Lakini yule mtumishi alipokuwa anatoka nje, akakutana na mtumishi mwen-
zake aliyekuwa amemkopesha dinari† mia moja. Akamkamata, akamkaba koo
akimwambia, ‘Nilipe kile ninachokudai!’
29 “Yule mtumishi mwenzake akapiga magoti akamsihi akisema, ‘Naomba univu-
milie, nami nitakulipa deni lako lote.’
30 “Lakini akakataa. Badala yake, alienda akamtupa gerezani hata atakapolipa
hilo deni. 31 Watumishi wenzake walipoona haya yaliyotukia wakaudhika sana, nao
wakaenda na kumwambia bwana wao kila kitu kilichokuwa kimetukia.
32 “Yule bwana akamwita yule mtumishi akamwambia, ‘Wewe mtumishi mwovu!
Mimi nilikusamehe deni lako lote uliponisihi. 33 Je, haikukupasa kumhurumia
mtumishi mwenzako kama mimi nilivyokuhurumia wewe?’ 34 Kwa hasira, yule
bwana wake akamtia yule mtumishi mikononi mwa askari wa gereza ili ateswe
mpaka atakapolipa yote aliyokuwa anadaiwa.
35 “Hivi ndivyo Baba yangu wa mbinguni atakavyomfanyia kila mmoja wenu ikiwa
hatamsamehe ndugu yake kutoka moyoni mwake.”

19

Yesu Afundisha Kuhusu Talaka
(Marko 10:1-12)

1 Yesu alipomaliza kusema maneno haya, aliondoka Galilaya, akaenda sehemu
za Uyahudi, ng’ambo ya Mto Yordani. 2 Umati mkubwa wa watu ukamfuata, naye
akawaponya huko.
3 Baadhi ya Mafarisayo wakamjia ili kumjaribu, wakamuuliza, “Ni halali mtu
kumwacha mke wake kwa sababu yoyote?”
4 Akawajibu, “Je, hamkusoma kwamba hapo mwanzo Muumba aliwaumba
mwanaume na mwanamke, 5 naye akasema, ‘Kwa sababu hii mwanaume atamwacha
baba yake na mama yake, naye ataambatana na mkewe, na hao wawili watakuwa
mwili mmoja’? 6 Hivyo si wawili tena, bali mwili mmoja. Kwa hiyo alichokiunganisha
Mungu, mwanadamu asikitenganishe.”
7 Wakamuuliza, “Kwa nini basi Mose aliagiza mtu kumpa mkewe hati ya talaka na
kumwacha?”
8 Yesu akawajibu, “Mose aliwaruhusu kuwaacha wake zenu kwa sababu ya ugumu
wa mioyo yenu. Lakini tangu mwanzo haikuwa hivyo. 9 Mimi nawaambia, yeyote
amwachaye mkewe isipokuwa kwa sababu ya uasherati naye akaoa mke mwingine,
anazini. Naye amwoaye yule mwanamke aliyeachwa pia anazini.”
10 Wanafunzi wake wakamwambia, “Kama hali ndiyo hii kati ya mume na mke, ni
afadhali mtu asioe!”
11 Yesu akawaambia, “Si watu wote wanaoweza kupokea neno hili, isipokuwa
wale tu waliojaliwa na Mungu. 12 Kwa maana wengine ni matowashi kwa sababu
wamezaliwa hivyo; wengine wamefanywa matowashi na wanadamu; na wengine
wamejifanya matowashi kwa ajili ya Ufalme wa Mbinguni. Yeye awezaye kulipokea
neno hili na alipokee.”

Yesu Awabariki Watoto Wadogo
(Marko 10:13-16; Luka 18:15-17)

† **18:28** Dinari moja ilikuwa kama mshahara wa kibarua wa siku moja.

13 Kisha watoto wadogo wakaletwa kwa Yesu ili aweke mikono yake juu yao na
awaombee. Lakini wanafunzi wake wakawakemea wale waliowaleta.
14 Yesu akasema, "Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala msiwazuie, kwa
maana Ufalme wa Mbinguni ni wa wale walio kama hawa." 15 Naye akaweka mikono
yake juu yao, na akaondoka huko.

Kijana Tajiri
(Marko 10:17-31; Luka 18:18-30)

16 Mtu mmoja akamjia Yesu na kumuuliza, "Mwalimu mwema, nifanye jambo gani
jema ili nipate uzima wa milele?"
17 Yesu akamjibu, "Mbona unaniuliza habari ya mema? Aliye mwema ni Mmoja tu.
Lakini ukitaka kuingia uzimani, zitii amri."
18 Yule mtu akamuuliza, "Amri zipi?"
Yesu akamjibu, "Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo, 19 waheshimu baba yako
na mama yako, na umpende jirani yako kama nafsi yako."
20 Yule kijana akasema, "Hizi zote nimezishika. Je, bado nimepungukiwa na nini?"
21 Yesu akamwambia, "Kama ukitaka kuwa mkamilifu, nenda, ukauze vitu vyote
ulivyo navyo, na hizo fedha uwape maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni.
Kisha njoo, unifuate."
22 Yule kijana aliposikia hayo, akaenda zake kwa huzuni, kwa sababu alikuwa na
mali nyingi.

Hatari Za Utajiri

23 Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Amin, nawaambia, itakuwa vigumu
kwa mtu tajiri kuingia katika Ufalme wa Mbinguni. 24 Tena nawaambia, ni rahisi
zaidi kwa ngamia kupita kwenye tundu la sindano kuliko mtu tajiri kuingia katika
Ufalme wa Mungu."
25 Wanafunzi wake waliposikia haya, walishangaa sana na kuuliza, "Ni nani basi
awezaye kuokoka?"
26 Lakini Yesu akawatazama, akawaambia, "Kwa mwanadamu jambo hili hali-
wezekani, lakini mambo yote yanawezekana kwa Mungu."
27 Ndipo Petro akamjibu, "Tazama, sisi tumeacha kila kitu na kukufuata! Tutapata
nini basi?"
28 Yesu akawaambia, "Amin, nawaambia, wakati wa kufanywa upya vitu vyote,
Mwana wa Adamu atakapoketi kwenye kiti chake kitukufu cha enzi, ninyi mlionifuata
pia mtaketi katika viti vya enzi kumi na viwili, mkiyahukumu makabila kumi na
mawili ya Israeli. 29 Kila mtu aliyeacha nyumba, au ndugu zake wa kiume au wa
kike, baba au mama, watoto au mashamba kwa ajili yangu, atapokea mara mia zaidi
ya hayo, na ataurithi uzima wa milele. 30 Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa
wa mwisho, na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza.

20

Mfano Wa Wafanyakazi Katika Shamba La Mizabibu

1 "Kwa maana Ufalme wa Mbinguni unafanana na mtu mwenye shamba aliyetoka
alfajiri ili kwenda kuajiri vibarua kufanya kazi katika shamba lake la mizabibu.
2 Baada ya kukubaliana na hao vibarua kuwalipa ujira wa dinari*moja kwa siku,
akawapeleka kwenye shamba lake la mizabibu.
3 "Mnamo saa tatu akatoka tena, akawakuta wengine wamesimama sokoni bila
kazi. 4 Akawaambia, 'Ninyi nanyi nendeni mkafanye kazi katika shamba langu la
mizabibu, nami nitawalipa chochote kilicho haki yenu.' 5 Kwa hiyo wakaenda.

* **20:2** Dinari moja ilikuwa kama mshahara wa kibarua wa siku moja.

"Akatoka tena mnamo saa sita na pia saa tisa akafanya vivyo hivyo. 6 Mnamo
saa kumi na moja akatoka tena akawakuta wengine bado wamesimama bila kazi.
Akawauliza, 'Kwa nini mmesimama hapa kutwa nzima pasipo kufanya kazi?'

7 "Wakamjibu, 'Ni kwa sababu hakuna yeyote aliyetuajiri.'

"Akawaambia, 'Ninyi nanyi nendeni mkafanye kazi katika shamba langu la
mizabibu.'

8 "Ilipofika jioni, yule mwenye shamba la mizabibu akamwambia msimamizi,
'Waite hao vibarua na uwalipe ujira wao, ukianzia na wale walioajiriwa mwisho
na kuishia na wale walioajiriwa kwanza.'

9 "Wale vibarua walioajiriwa mnamo saa kumi na moja, wakaja na kila mmoja
wao akapokea dinari moja. 10 Hivyo wale walioajiriwa kwanza walipofika, walidhani
watalipwa zaidi. Lakini kila mmoja wao pia alipokea dinari moja. 11 Walipoipokea,
wakaanza kulalamika dhidi ya yule mwenye shamba, 12 wakisema, 'Hawa watu
walioajiriwa mwisho wamefanya kazi kwa muda wa saa moja tu, nawe umewafanya
sawa na sisi ambao tumestahimili taabu na joto lote la mchana kutwa?'

13 "Yule mwenye shamba akamjibu mmoja wao, 'Rafiki, sijakudhulumu. Je,
hukukubaliana nami kwa ujira wa kawaida wa dinari moja? 14 Chukua ujira wako na
uende. Mimi nimeamua kumlipa huyu mtu aliyeajiriwa mwisho kama nilivyokupa
wewe. 15 Je, sina haki yangu kufanya kile nitakacho na mali yangu mwenyewe? Au
unaona wivu kwa kuwa nimekuwa mkarimu?'

16 "Vivyo hivyo, wa mwisho watakuwa wa kwanza, na wa kwanza watakuwa wa
mwisho."

Yesu Atabiri Tena Kuhusu Kifo Chake
(Marko 10:32-34; Luka 18:31-34)

17 Basi Yesu alipokuwa anapanda kwenda Yerusalemu, aliwachukua kando wale
wanafunzi wake kumi na wawili na kuwaambia, 18 "Tunapanda kwenda Yerusalemu,
na Mwana wa Adamu atatiwa mikononi mwa viongozi wa makuhani na walimu wa
sheria. Nao watamhukumu kifo 19 na kumtia mikononi mwa watu wa Mataifa ili
wamdhihaki na kumpiga mijeledi na kumsulubisha msalabani. Naye atafufuliwa
siku ya tatu!"

Ombi La Mama Yake Yakobo Na Yohana
(Marko 10:35-45)

20 Kisha mama yao wana wa Zebedayo akamjia Yesu pamoja na wanawe, naye
akapiga magoti mbele yake, akamwomba Yesu amfanyie jambo fulani.

21 Yesu akamuuliza, "Unataka nini?" Akajibu, "Tafadhali, wajalie wanangu hawa ili
mmoja aketi upande wako wa kuume, na mwingine upande wako wa kushoto katika
Ufalme wako."

22 Yesu akawaambia, "Ninyi hamjui mnaloliomba. Je, mnaweza kukinywea
kikombe nitakachonywea mimi?"

Wakajibu, "Tunaweza."

23 Yesu akawaambia, "Kwa kweli kikombe changu mtakinywea, lakini kuketi
upande wangu wa kuume au wa kushoto si langu mimi kuwapa. Nafasi hizo ni
za wale ambao wameandaliwa na Baba yangu."

24 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia haya, waliwakasirikia hao ndugu
wawili. 25 Lakini Yesu akawaita wote pamoja na kuwaambia, "Mnafahamu kuwa
watawala wa watu wa Mataifa huwatawala kwa nguvu, nao wenye vyeo huonyesha
mamlaka yao. 26 Isiwe hivyo kwenu. Badala yake, yeyote anayetaka kuwa mkuu
miongoni mwenu hana budi kuwa mtumishi wenu, 27 naye anayetaka kuwa wa
kwanza miongoni mwenu hana budi kuwa mtumwa wenu: 28 kama vile ambavyo

Mwana wa Adamu hakuja ili kutumikiwa, bali kutumika na kuutoa uhai wake uwe
fidia kwa ajili ya wengi.”

Yesu Awaponya Vipofu Wawili
(Marko 10:46-52; Luka 18:35-43)

29 Yesu na wanafunzi wake walipokuwa wakiondoka Yeriko, umati mkubwa
wa watu ulimfuata. 30 Vipofu wawili walikuwa wameketi kando ya barabara.
Waliposikia kwamba Yesu alikuwa anapita, wakapiga kelele wakisema, “Bwana,
Mwana wa Daudi, tuhurumie!”
31 Ule umati wa watu ukawakemea na kuwaambia wanyamaze, lakini wao wakazidi
kupaza sauti, wakisema, “Bwana, Mwana wa Daudi, tuhurumie.”
32 Yesu akasimama na kuwaita, akawauliza, “Mnataka niwafanyie nini?”
33 Wakamjibu, “Bwana, tunataka kuona.”
34 Yesu akawahurumia na kuwagusa macho yao. Mara macho yao yakapata kuona,
nao wakamfuata.

21

Yesu Anaingia Yerusalemu Kwa Shangwe
(Marko 11:1-11; Luka 19:28-40; Yohana 12:12-19)

1 Walipokaribia Yerusalemu, wakafika Bethfage katika Mlima wa Mizeituni. Ndipo
Yesu akawatuma wanafunzi wake wawili, 2 akawaambia, “Nendeni katika kijiji
kilichoko mbele yenu, nanyi mtamkuta punda amefungwa hapo, na mwana-punda
pamoja naye. Wafungueni na mniletee. 3 Kama mtu yeyote akiwasemesha lolote,
mwambieni kwamba Bwana ana haja nao, naye atawaruhusu mwalete mara.”
4 Haya yalitukia ili litimie lile lililonenwa na nabii, akisema:
5 “Mwambieni Binti Sayuni,
‘Tazama, mfalme wako anakuja kwako,
ni mnyenyekevu, naye amepanda punda,
juu ya mwana-punda, mtoto wa punda.’ ”
6 Wale wanafunzi wakaenda, wakafanya kama Yesu alivyokuwa amewaagiza.
7 Wakamleta yule punda na mwana-punda, nao wakatandika mavazi yao juu ya hao
punda, naye Yesu akaketi juu yake. 8 Umati mkubwa wa watu ukatandaza mavazi
yao barabarani, na wengine wakakata matawi kutoka kwenye miti, wakayatandaza
barabarani. 9 Ule umati wa watu uliomtangulia na ule uliomfuata ukapiga kelele
ukisema,
“Hosana,* Mwana wa Daudi!”

“Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana!”

“Hosana juu mbinguni!”
10 Yesu alipoingia Yerusalemu, mji wote ukataharuki, watu wakauliza, “Huyu ni
nani?”
11 Ule umati wa watu ukajibu, “Huyu ni Yesu, yule nabii kutoka Nazareti katika
Galilaya.”

Yesu Atakasa Hekalu
(Marko 11:15-19; Luka 19:45-48; Yohana 2:13-22)

12 Yesu akaingia katika eneo la Hekalu na kuwafukuza wote waliokuwa wakinunua
na kuuza vitu Hekaluni. Akazipindua meza za wale waliokuwa wakibadilisha fedha,
na pia viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa. 13 Akawaambia, “Imeandikwa,

---

* **21:9** Kiebrania kusema Okoa, basi likawa neno la shangwe.

'Nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala,' lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi."
14 Vipofu na vilema wakamwendea kule Hekaluni, naye akawaponya. 15 Lakini
viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walipoona mambo ya ajabu aliyofanya na kuwasikia watoto wakishangilia katika eneo la Hekalu wakisema, "Hosana Mwana wa Daudi," walikasirika.
16 Wakamuuliza Yesu, "Je, unasikia hayo hawa wanayosema?"

Akawajibu, "Naam; kwani hamkusoma,

" 'Midomoni mwa watoto wachanga na wanyonyao
umeamuru sifa'?"

17 Akawaacha, akatoka nje ya mji, akaenda hadi Bethania, akalala huko.

Mtini Wanyauka
(Marko 11:12-14, 20-24)

18 Asubuhi na mapema, Yesu alipokuwa akirudi mjini, alikuwa na njaa. 19 Akauona
mtini kando ya barabara, naye akaukaribia, lakini hakupata tunda lolote ila majani. Ndipo akauambia, "Wewe usizae matunda tena kamwe!" Papo hapo ule mtini ukanyauka.
20 Wanafunzi wake walipoona jambo hili, wakashangaa, wakamuuliza, "Imekuwaje mtini huu kunyauka ghafula?"
21 Yesu akawajibu, "Amin, nawaambia, kama mkiwa na imani wala msiwe na shaka, si kwamba mtaweza kufanya tu yale yaliyofanyika kwa huu mtini, bali
hata mkiuambia huu mlima, 'Ng'oka, ukatupwe baharini,' litafanyika. 22 Yoyote
mtakayoyaomba mkisali na mkiamini, mtayapokea."

Wahoji Kuhusu Mamlaka Ya Yesu
(Marko 11:27-33; Luka 20:1-8)

23 Yesu alipoingia Hekaluni, viongozi wa makuhani na wazee wa watu wakamjia alipokuwa anafundisha na kusema, "Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Na ni nani aliyekupa mamlaka hayo?"
24 Yesu akawajibu, "Nami nitawauliza swali moja. Kama mkinijibu, nami
nitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya. 25 Ubatizo wa Yohana,
ulitoka wapi? Je, ulitoka mbinguni au kwa wanadamu?"

Wakahojiana wao kwa wao na kusema, "Tukisema ulitoka mbinguni atatuuliza,
'Mbona basi hamkumwamini?' 26 Lakini tukisema, 'Ulitoka kwa wanadamu,'
tunawaogopa hawa watu, maana wote wanamtambua Yohana kuwa ni nabii."
27 Kwa hiyo wakamjibu Yesu, "Sisi hatujui."

Naye akawaambia, "Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninatenda mambo haya."

Mfano Wa Wana Wawili

28 "Lakini mwaonaje? Mtu mmoja alikuwa na wana wawili. Akamwendea yule wa kwanza akamwambia, 'Mwanangu, nenda ukafanye kazi kwenye shamba la mizabibu leo.'
29 "Yule mwanawe akamjibu 'Mimi sitakwenda.' Baadaye akabadili mawazo yake akaenda.
30 "Kisha yule baba akamwendea yule mwanawe mwingine akamwambia vilevile. Yeye akajibu, 'Nitakwenda, bwana,' lakini hakwenda.
31 "Ni yupi kati yao hao wawili aliyetimiza kile alichotaka baba yake?"

Wakamjibu, "Ni yule wa kwanza."

Yesu akawaambia, "Amin, amin nawaambia, watoza ushuru na makahaba
wanawatangulia kuingia katika Ufalme wa Mungu. 32 Kwa maana Yohana alikuja
kwenu kuwaonyesha njia ya haki, lakini hamkumsadiki, lakini watoza ushuru

na makahaba wakamsadiki. Nanyi hata mlipoona hayo, baadaye hamkutubu na
kumsadiki.

Mfano Wa Wapangaji Waovu
(Marko 12:1-12; Luka 20:9-19)

33 “Sikilizeni mfano mwingine: Kulikuwa na mtu mmoja mwenye shamba ambaye
alipanda shamba la mizabibu. Akajenga ukuta kulizunguka, akatengeneza shinikizo
ndani yake na akajenga mnara wa ulinzi. Kisha akalikodisha hilo shamba la mizabibu
kwa wakulima fulani, naye akaondoka, akasafiri kwenda nchi nyingine. 34 Wakati wa
mavuno ulipokaribia, akawatuma watumishi wake kwa hao wapangaji ili kukusanya
matunda yake.

35 “Wale wapangaji wakawakamata wale watumishi, wakampiga mmoja, waka-
muua mwingine, na yule wa tatu wakampiga mawe. 36 Kisha akawatuma kwao wa-
tumishi wengine, wengi kuliko wale wa kwanza, nao wale wapangaji wakawatendea
vilevile. 37 Mwisho wa yote, akamtuma mwanawe kwao, akisema, ‘Watamheshimu
mwanangu.’

38 “Lakini wale wapangaji walipomwona mwanawe, wakasemezana wao kwa
wao, ‘Huyu ndiye mrithi. Njooni tumuue, ili tuchukue urithi wake.’ 39 Hivyo
wakamchukua, wakamtupa nje ya shamba la mizabibu, wakamuua.

40 “Kwa hiyo, huyo mwenye shamba la mizabibu atakapokuja, atawafanyia nini
hao wakulima?”

41 Wakamjibu, “Kwa huzuni kuu atawaangamiza kabisa hao wadhalimu na
kulipangisha shamba lake la mizabibu kwa wakulima wengine ambao watampatia
fungu lake la matunda wakati wa mavuno.”

42 Yesu akawaambia, “Je, hamjasoma katika Maandiko kwamba:

“ ‘Jiwe walilolikataa waashi
  limekuwa jiwe kuu la pembeni.
Bwana ndiye alitenda jambo hili,
  nalo ni la ajabu machoni petu’?

43 “Kwa hiyo ninawaambia, Ufalme wa Mungu utaondolewa kwenu na kupewa
watu wengine wawezao kuzaa matunda yake. 44 Yeye aangukaye juu ya jiwe hili
atavunjika vipande vipande, lakini yule litakayemwangukia atasagwa kabisa.”

45 Viongozi wa Makuhani na Mafarisayo waliposikia mifano ya Yesu, walitambua
kuwa alikuwa akiwasema wao. 46 Wakatafuta njia ya kumkamata, lakini wakaogopa
umati wa watu, kwa kuwa watu walimwona Yesu kuwa ni nabii.

22

Mfano Wa Karamu Ya Arusi
(Luka 14:15-24)

1 Yesu akasema nao tena kwa mifano, akawaambia, 2 “Ufalme wa Mbinguni
unaweza kufananishwa na mfalme mmoja aliyemwandalia mwanawe karamu
ya arusi. 3 Akawatuma watumishi wake kuwaita wale waliokuwa wamealikwa
karamuni, lakini wakakataa kuja.

4 “Kisha akawatuma watumishi wengine akisema, ‘Waambieni wale walioalikwa
kwamba nimeandaa chakula. Nimekwisha kuchinja mafahali wangu na vinono,
karamu iko tayari. Karibuni kwa karamu ya arusi.’

5 “Lakini hawakuzingatia, wakaenda zao: huyu shambani mwake na mwingine
kwenye biashara zake. 6 Wengine wao wakawakamata wale watumishi wake,
wakawatesa na kuwaua. 7 Yule mfalme akakasirika sana, akapeleka jeshi lake
likawaangamiza wale wauaji na kuuteketeza mji wao kwa moto.

8 “Kisha akawaambia watumishi wake, ‘Karamu ya arusi imeshakuwa tayari,
lakini wale niliowaalika hawakustahili kuja. 9 Kwa hiyo nendeni katika njia panda
mkamwalike karamuni yeyote mtakayemwona.’ 10 Wale watumishi wakaenda
barabarani, wakawakusanya watu wote waliowaona, wema na wabaya. Ukumbi wa
arusi ukajaa wageni.
11 “Lakini mfalme alipoingia ndani ili kuwaona wageni, akamwona mle mtu mmoja
ambaye hakuwa amevaa vazi la arusi. 12 Mfalme akamuuliza, ‘Rafiki, uliingiaje humu
bila vazi la arusi?’ Yule mtu hakuwa na la kusema.
13 “Ndipo mfalme akawaambia watumishi wake, ‘Mfungeni mikono na miguu
mkamtupe nje, kwenye giza. Huko kutakuwa na kilio na kusaga meno.’
14 “Kwa maana walioitwa ni wengi, lakini walioteuliwa ni wachache.”

Kulipa Kodi Kwa Kaisari
(Marko 12:13-17; Luka 20:20-26)

15 Ndipo Mafarisayo wakatoka nje wakaandaa mpango wa kumtega Yesu katika
maneno yake. 16 Wakatuma wanafunzi wao kwake pamoja na Maherode. Nao
wakasema, “Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni mtu mwadilifu na unafundisha
njia ya Mungu katika kweli bila kuyumbishwa na mtu wala kuonyesha upendeleo.
17 Tuambie basi, wewe unaonaje? Je, ni halali kulipa kodi kwa Kaisari, au la?”
18 Lakini Yesu, akijua makusudi yao mabaya, akawaambia, “Enyi wanafiki, kwa
nini mnajaribu kunitega? 19 Nionyesheni hiyo sarafu inayotumika kwa kulipia kodi.”
Wakamletea dinari. 20 Naye akawauliza, “Sura hii ni ya nani? Na maandishi haya ni
ya nani?”
21 Wakamjibu, “Ni vya Kaisari.”
Basi Yesu akawaambia, “Mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari, naye Mungu mpeni
kilicho cha Mungu.”
22 Waliposikia hili, wakashangaa. Hivyo wakamwacha, wakaenda zao.

Ndoa Na Ufufuo
(Marko 12:18-27; Luka 20:27-40)

23 Siku hiyo hiyo Masadukayo, wale wasemao kwamba hakuna ufufuo wa wafu,
wakamjia Yesu na kumuuliza swali, wakisema, 24 “Mwalimu, Mose alisema, ‘Kama
mtu akifa bila kuwa na watoto, ndugu yake inampasa amwoe huyo mjane ili
ampatie watoto huyo nduguye aliyekufa.’ 25 Basi palikuwa na ndugu saba miongoni
mwetu. Yule wa kwanza akaoa mke, naye akafa, na kwa kuwa hakuwa na watoto,
akamwachia nduguye yule mjane. 26 Ikatokea vivyo hivyo kwa yule ndugu wa pili,
na wa tatu, hadi wote saba. 27 Hatimaye, yule mwanamke naye akafa. 28 Sasa basi,
siku ya ufufuo, yeye atakuwa mke wa nani miongoni mwa wale ndugu saba, kwa
kuwa wote walikuwa wamemwoa huyo mwanamke?”
29 Yesu akawajibu, “Mwapotoka kwa sababu hamjui Maandiko wala uweza wa
Mungu. 30 Wakati wa ufufuo, watu hawataoa wala kuolewa, bali watakuwa kama
malaika wa mbinguni. 31 Lakini kuhusu ufufuo wa wafu, hamjasoma kile Mungu
alichowaambia, kwamba, 32 ‘Mimi ni Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki, na
Mungu wa Yakobo’? Yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai.”
33 Ule umati wa watu uliposikia hayo, ulishangaa sana kwa mafundisho yake.

Amri Kuu Kuliko Zote
(Marko 12:28-34; Luka 10:25-28)

34 Mafarisayo waliposikia kwamba Yesu alikuwa amewanyamazisha Masadukayo,
Mafarisayo wakakusanyika pamoja. 35 Mmoja wao, mtaalamu wa sheria, akamuuliza
swali ili kumjaribu, akisema, 36 “Mwalimu, ni amri ipi katika Sheria iliyo kuu kuliko
zote?”

[37] Yesu akamjibu, " 'Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa roho
yako yote na kwa akili zako zote.' [38] Hii ndiyo amri iliyo kuu, tena ni ya kwanza.
[39] Nayo ya pili ni kama hiyo, nayo ni hii: 'Mpende jirani yako kama nafsi yako.'
[40] Amri hizi mbili ndizo msingi wa Sheria na Manabii."

Swali Kuhusu Mwana Wa Daudi
(Marko 12:35-37; Luka 20:41-44)

[41] Wakati Mafarisayo walikuwa wamekusanyika pamoja, Yesu akawauliza,
[42] "Mnaonaje kuhusu Kristo?*Yeye ni mwana wa nani?"

Wakamjibu, "Yeye ni mwana wa Daudi."

[43] Akawaambia, "Inakuwaje basi kwamba Daudi, akinena kwa kuongozwa na Roho,
anamwita Kristo 'Bwana'? Kwa maana asema,
[44] " 'BWANA alimwambia Bwana wangu:
"Keti mkono wangu wa kuume,
hadi nitakapowaweka adui zako
chini ya miguu yako." '
[45] Kama basi Daudi anamwita yeye 'Bwana,' awezaje kuwa mwanawe?" [46] Hakuna
mtu aliyeweza kumjibu Yesu neno. Tena tangu siku hiyo hakuna aliyethubutu
kumuuliza tena maswali.

23

Yesu Awashutumu Walimu Wa Sheria Na Mafarisayo
(Marko 12:38-40; Luka 11:39-52; 20:45-47)

[1] Kisha Yesu akauambia umati wa watu pamoja na wanafunzi wake: [2] "Walimu wa
sheria na Mafarisayo wameketi katika kiti cha Mose, [3] hivyo inawapasa kuwatii na
kufanya kila kitu wanachowaambia. Lakini msifuate yale wanayotenda, kwa sababu
hawatendi yale wanayohubiri. [4] Wao hufunga mizigo mikubwa na kuiweka mabegani
mwa watu, lakini wao wenyewe hawako radhi hata kuinua kidole ili kuisogeza.
[5] "Wao hutenda mambo yao yote ili waonekane na watu. Hupanua vikasha vyao
vyenye maandiko ya sheria na kurefusha matamvua ya mavazi yao. [6] Wanapenda
kukalia viti vya heshima katika karamu, na vile viti maalum sana katika masinagogi.
[7] Hupenda kusalimiwa masokoni na kutaka watu wawaite 'Rabi.'*
[8] "Lakini ninyi msiitwe 'Rabi,' kwa sababu mnaye Bwana mmoja na ninyi nyote
ni ndugu. [9] Nanyi msimwite mtu yeyote 'Baba,' hapa duniani, kwa maana mnaye
Baba mmoja, naye yuko mbinguni. [10] Wala msiitwe 'Mwalimu,' kwa maana mnaye
mwalimu mmoja tu, ndiye Kristo.† [11] Yeye aliye mkuu kuliko ninyi nyote miongoni
mwenu atakuwa mtumishi wenu. [12] Kwa kuwa yeyote anayejikweza atashushwa, na
yeyote anayejinyenyekeza atakwezwa.
[13] "Lakini ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, enyi wanafiki! Kwa maana
mnawafungia watu milango ya Ufalme wa Mbinguni. Ninyi wenyewe hamuingii
humo, nao wale wanaotaka kuingia mnawazuia. [[14] Ole wenu walimu wa sheria na
Mafarisayo, enyi wanafiki! Mnakula katika nyumba za wajane, nanyi kwa kujifanya
kuwa wema, mnasali sala ndefu. Kwa hiyo hukumu yenu itakuwa kuu zaidi.]
[15] "Ole wenu walimu wa sheria na Mafarisayo, enyi wanafiki! Ninyi mnasafiri
baharini na nchi kavu ili kumfanya mtu mmoja mwongofu, lakini baada ya kumpata,
mnamfanya mwana wa jehanamu mara mbili kuliko ninyi!
[16] "Ole wenu, viongozi vipofu! Ninyi mwasema, 'Mtu akiapa kwa Hekalu, kiapo
hicho si kitu; lakini mtu akiapa kwa dhahabu ya Hekalu, amefungwa kwa kiapo

* **22:42** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. * **23:7** Rabi maana yake Bwana, Mwalimu.
† **23:10** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

chake.’ 17 Ninyi vipofu wapumbavu! Ni kipi kilicho kikuu zaidi: ni ile dhahabu, au ni
lile Hekalu linaloifanya hiyo dhahabu kuwa takatifu? 18 Pia mnasema, ‘Mtu akiapa
kwa madhabahu, si kitu; lakini mtu akiapa kwa sadaka iliyo juu ya madhabahu,
amefungwa kwa kiapo chake’ 19 Ninyi vipofu! Ni kipi kikuu zaidi: ni sadaka, au ni
madhabahu yanayoifanya hiyo sadaka kuwa takatifu? 20 Kwa hiyo, mtu aapaye kwa
madhabahu, huapa kwa hayo madhabahu na vitu vyote vilivyo juu yake. 21 Naye mtu
aapaye kwa Hekalu, huapa kwa hilo Hekalu na kwa huyo akaaye ndani yake. 22 Naye
aapaye kwa mbingu, huapa kwa kiti cha enzi cha Mungu na kwa yeye aketiye juu ya
kiti hicho.

23 “Ole wenu walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Kwa maana mnatoa
zaka ya mnanaa, bizari na jira, lakini mmeacha mambo makuu zaidi ya sheria, yaani
haki, huruma na uaminifu. Iliwapasa kufanya haya makuu ya sheria bila kupuuza
hayo matoleo. 24 Ninyi viongozi vipofu, mnachuja kiroboto lakini mnameza ngamia!

25 “Ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Kwa maana
mnasafisha kikombe na sahani kwa nje, lakini ndani mmejaa unyang’anyi na
kutokuwa na kiasi. 26 Ewe Farisayo kipofu! Safisha ndani ya kikombe na sahani
kwanza, ndipo nje itakuwa safi pia.

27 “Ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Mnafanana na
makaburi yaliyopakwa chokaa, ambayo yanapendeza kwa nje, lakini ndani yamejaa
mifupa ya wafu na kila aina ya uchafu. 28 Vivyo hivyo, kwa nje ninyi mnaonekana
kwa watu kuwa wenye haki, lakini kwa ndani mmejaa unafiki na uovu.

29 “Ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Mnajenga makaburi
ya manabii na kuyapamba makaburi ya wenye haki. 30 Nanyi mwasema, ‘Kama
tungaliishi wakati wa baba zetu, tusingalikuwa tumeshiriki katika kumwaga damu
ya manabii!’ 31 Hivyo mnajishuhudia wenyewe kwamba ninyi ni wana wa wale
waliowaua manabii. 32 Haya basi, kijazeni kipimo cha dhambi ya baba zenu!

33 “Ninyi nyoka, ninyi uzao wa nyoka wenye sumu! Mtaiepukaje hukumu
ya jehanamu? 34 Kwa sababu hii, tazameni, natuma kwenu manabii na wenye
hekima na walimu. Baadhi yao mtawaua na kuwasulubisha, na wengine wao
mtawapiga mijeledi katika masinagogi yenu na kuwafuatia kutoka mji mmoja hadi
mji mwingine. 35 Hivyo ile damu ya wenye haki wote iliyomwagwa hapa duniani,
tangu damu ya Abeli, ambaye alikuwa hana hatia, hadi damu ya Zekaria mwana wa
Barakia, mliyemuua kati ya patakatifu na madhabahu, itawajia juu yenu. 36 Amin,
nawaambia, haya yote yatakuja juu ya kizazi hiki.

Yesu Ajililia Yerusalemu
(Luka 13:34-35)

37 “Ee Yerusalemu, Yerusalemu, uwauaye manabii na kuwapiga mawe wale
waliotumwa kwako! Mara ngapi nimetamani kuwakusanya watoto wako pamoja,
kama vile kuku akusanyavyo vifaranga wake chini ya mabawa yake, lakini hukutaka!
38 Tazama nyumba yenu imeachwa ukiwa. 39 Kwa maana nawaambia, hamtaniona
tena tangu sasa mpaka mtakaposema, ‘Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana.’ ”

24

Kubomolewa Kwa Hekalu Kwatabiriwa
(Marko 13:1-2; Luka 21:5-6)

1 Yesu akatoka Hekaluni na alipokuwa akienda zake, wanafunzi wake wakamwen-
dea ili kumwonyesha majengo ya Hekalu. 2 Ndipo Yesu akawauliza, “Je, mnayaona
haya yote? Amin, nawaambia, hakuna hata jiwe moja hapa litakalobaki juu ya
jingine, bali kila moja litabomolewa.”

Ishara Za Nyakati Za Mwisho
(Marko 13:3-23; Luka 21:7-24)

3 Yesu alipokuwa ameketi kwenye Mlima wa Mizeituni, wanafunzi wake wakamjia
faraghani, wakamuuliza, “Tuambie, mambo haya yatatukia lini, nayo dalili ya kuja
kwako na ya mwisho wa dunia ni gani?”
4 Yesu akawajibu, “Jihadharini, mtu yeyote asiwadanganye. 5 Kwa maana wengi
watakuja kwa Jina langu, wakidai, ‘Mimi ndiye Kristo,’*nao watawadanganya wengi.
6 Mtasikia habari za vita na matetesi ya vita. Angalieni msitishike, kwa maana haya
hayana budi kutukia. Lakini ule mwisho bado. 7 Taifa litainuka dhidi ya taifa,
na ufalme dhidi ya ufalme. Kutakuwa na njaa na mitetemeko ya ardhi sehemu
mbalimbali. 8 Haya yote yatakuwa ndio mwanzo wa utungu.
9 “Ndipo mtasalitiwa, ili mteswe na kuuawa, nanyi mtachukiwa na mataifa yote
kwa ajili yangu. 10 Wakati huo, wengi wataacha imani yao, nao watasalitiana kila
mmoja na mwenzake na kuchukiana. 11 Watatokea manabii wengi wa uongo, nao
watawadanganya watu wengi. 12 Kwa sababu ya kuongezeka kwa uovu upendo wa
watu wengi utapoa, 13 lakini yule atakayevumilia hadi mwisho ataokolewa. 14 Injili
ya Ufalme itahubiriwa ulimwenguni kote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote. Ndipo
mwisho utakapokuja.
15 “Hivyo mtakapoona lile ‘chukizo la uharibifu’ lililonenwa na nabii Danieli
limesimama mahali patakatifu (asomaye na afahamu), 16 basi wale walioko Uyahudi
wakimbilie milimani. 17 Yeyote aliye juu ya dari ya nyumba asishuke ili kuchukua
chochote kutoka ndani ya nyumba. 18 Aliye shambani asirudi nyumbani kuchukua
vazi lake. 19 Ole wao wenye mimba na wale wanaonyonyesha watoto siku hizo!
20 Ombeni ili kukimbia kwenu kusiwe wakati wa baridi au siku ya Sabato. 21 Kwa
maana wakati huo kutakuwa na dhiki kuu ambayo haijapata kuwako tangu mwanzo
wa dunia mpaka sasa: wala haitakuwako tena kamwe. 22 Kama siku hizo
zisingefupishwa, hakuna hata mtu mmoja ambaye angeokoka. Lakini kwa ajili
ya wateule, siku hizo zitafupizwa. 23 Wakati huo kama mtu yeyote akiwaambia,
‘Tazama, Kristo huyu hapa!’ Au, ‘Kristo yuko kule,’ msisadiki. 24 Kwa maana
watatokea makristo wa uongo na manabii wa uongo, nao watafanya ishara kubwa na
maajabu mengi ili kuwapotosha, ikiwezekana, hata wale wateule hasa. 25 Angalieni,
nimekwisha kuwaambia mapema.
26 “Kwa hiyo mtu yeyote akiwaambia, ‘Yule kule nyikani,’ msiende huko. Au
akisema, ‘Yuko kwenye chumba,’ msisadiki. 27 Kwa maana kama vile umeme
utokeavyo mashariki na kuonekana hata magharibi, ndivyo itakavyokuwa kuja
kwake Mwana wa Adamu. 28 Kwa maana popote ulipo mzoga, huko ndiko
wakusanyikapo tai.

Kuja Kwa Mwana Wa Adamu
(Marko 13:24-31; Luka 21:25-33)

29 “Mara baada ya dhiki ya siku zile,
“ ‘jua litatiwa giza,
nao mwezi hautatoa nuru yake;
nazo nyota zitaanguka kutoka angani,
na nguvu za anga zitatikisika.’
30 “Ndipo itakapotokea ishara ya Mwana wa Adamu angani, na makabila yote ya
dunia yataomboleza. Nao watamwona Mwana wa Adamu akija juu ya mawingu
ya angani, katika uwezo na utukufu mkuu. 31 Naye atawatuma malaika zake kwa

* **24:5** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

sauti kuu ya tarumbeta, nao watawakusanya wateule wake kutoka pande zote nne za dunia, kutoka mwisho mmoja wa mbingu hadi mwisho mwingine.
32 “Basi jifunzeni somo hili kutokana na mtini: Matawi yake yanapoanza kuchipua
na kutoa majani, mnatambua kwamba wakati wa kiangazi umekaribia. 33 Vivyo
hivyo, myaonapo mambo haya yote, mnatambua kwamba wakati u karibu, hata
malangoni. 34 Amin, nawaambia, kizazi hiki hakitapita hadi mambo haya yote yawe
yametimia. 35 Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.

Hakuna Ajuaye Siku Wala Saa
(Marko 13:32-37; Luka 17:26-30, 34-36)

36 “Kwa habari ya siku ile na saa, hakuna ajuaye, hata malaika walio mbinguni wala
Mwana, ila Baba peke yake. 37 Kama ilivyokuwa wakati wa Noa, ndivyo itakavyokuwa
kuja kwake Mwana wa Adamu. 38 Kwa maana siku zile kabla ya gharika, watu
walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa, mpaka siku ile Noa alipoingia
katika safina. 39 Nao hawakujua lolote mpaka gharika ilipokuja ikawakumba
wote. Hivyo ndivyo itakavyokuwa atakapokuja Mwana wa Adamu. 40 Watu wawili
watakuwa shambani, naye mmoja atatwaliwa na mwingine ataachwa. 41 Wanawake
wawili watakuwa wanasaga pamoja, naye mmoja atatwaliwa na mwingine ataachwa.
42 “Basi kesheni, kwa sababu hamjui ni siku gani atakapokuja Bwana wenu.
43 Lakini fahamuni jambo hili: Kama mwenye nyumba angejua ni wakati gani wa
usiku ambao mwizi atakuja, angekesha na hangekubali nyumba yake kuvunjwa.
44 Kwa hiyo ninyi pia hamna budi kuwa tayari, kwa sababu Mwana wa Adamu atakuja
saa msiyotazamia.

Mfano Wa Mtumishi Mwaminifu
(Luka 12:41-48)

45 “Ni nani basi aliye mtumishi mwaminifu na mwenye busara, ambaye bwana
wake amemweka kusimamia watumishi wengine katika nyumba yake, ili awape
chakula chao kwa wakati unaofaa? 46 Heri mtumishi yule ambaye bwana wake
atakaporudi atamkuta akifanya hivyo. 47 Amin, nawaambia, atamweka mtumishi
huyo kuwa msimamizi wa mali yake yote. 48 Lakini kama huyo mtumishi ni mwovu,
naye akasema moyoni mwake, ‘Bwana wangu atakawia muda mrefu,’ 49 kisha
akaanza kuwapiga watumishi wenzake, na kula na kunywa pamoja na walevi. 50 Basi
bwana wa mtumishi huyo atakuja siku asiyodhani na saa asiyoijua. 51 Atamkata
vipande vipande na kumweka katika sehemu moja pamoja na wanafiki, mahali
ambako kutakuwa ni kulia na kusaga meno.

25

Mfano Wa Wanawali Kumi

1 “Wakati huo, Ufalme wa Mbinguni utakuwa kama wanawali kumi waliochukua
taa zao na kwenda kumlaki bwana arusi. 2 Watano wao walikuwa wapumbavu
na watano walikuwa wenye busara. 3 Wale wapumbavu walichukua taa zao lakini
hawakuchukua mafuta ya akiba, 4 lakini wale wenye busara walichukua taa zao na
mafuta ya akiba kwenye vyombo. 5 Bwana arusi alipokawia kuja wale wanawali
wote wakasinzia na kulala.
6 “Usiku wa manane pakawa na kelele: ‘Tazameni, huyu hapa bwana arusi! Tokeni nje mkamlaki!’
7 “Ndipo wale wanawali wote wakaamka na kuzitengeneza taa zao. 8 Wale
wapumbavu wakawaambia wale wenye busara, ‘Tupatieni mafuta yenu kidogo; taa zetu zinazimika.’

9 “Lakini wale wenye busara wakawajibu, ‘Sivyo, hayatutoshi sisi na ninyi pia.
Afadhali mwende kwa wauzao mkajinunulie mafuta yenu.’
10 “Nao walipokuwa wakienda kununua mafuta, bwana arusi akafika. Wale
wanawali waliokuwa tayari wakaingia ndani pamoja naye kwenye karamu ya arusi
na mlango ukafungwa.
11 “Baadaye wale wanawali wengine nao wakaja, wakaita, ‘Bwana! Bwana!
Tufungulie mlango!’
12 “Lakini yeye bwana arusi akawajibu, ‘Amin, amin nawaambia, siwajui ninyi!’
13 “Kwa hiyo kesheni, kwa sababu hamjui siku wala saa.

Mfano Wa Watumishi Watatu Na Talanta
(Luka 19:11-27)

14 “Tena, Ufalme wa Mbinguni ni kama mtu aliyetaka kusafiri, naye akawaita
watumishi wake na kuweka mali yake kwenye uangalizi wao. 15 Mmoja akampa
talanta*tano, mwingine talanta mbili, na mwingine talanta moja. Kila mmoja alipewa
kwa kadiri ya uwezo wake. Kisha yeye akasafiri. 16 Yule aliyepewa talanta tano
akaenda mara moja akafanya nazo biashara akapata talanta nyingine tano zaidi.
17 Yule aliyepewa talanta mbili akafanya vivyo hivyo, akapata nyingine mbili zaidi.
18 Lakini yule mtumishi aliyekuwa amepokea talanta moja, alikwenda akachimba
shimo ardhini na kuificha ile fedha ya bwana wake.
19 “Baada ya muda mrefu, yule bwana wa wale watumishi akarudi na kufanya
hesabu nao. 20 Yule mtumishi aliyepokea talanta tano akaja, akaleta nyingine tano
zaidi. Akasema, ‘Bwana uliweka kwenye uangalizi wangu talanta tano. Tazama,
nimepata faida ya talanta tano zaidi.’
21 “Bwana wake akamwambia, ‘Umefanya vizuri sana, mtumishi mwema na
mwaminifu! Umekuwa mwaminifu kwa vitu vichache; nami nitakuweka kuwa
msimamizi wa vitu vingi. Njoo ushiriki katika furaha ya bwana wako!’
22 “Yule mwenye talanta mbili naye akaja. Akasema, ‘Bwana, uliweka kwenye
uangalizi wangu talanta mbili. Tazama nimepata hapa talanta mbili zaidi.’
23 “Bwana wake akajibu, ‘Umefanya vizuri sana, mtumishi mwema na mwaminifu.
Umekuwa mwaminifu kwa vitu vichache; nami nitakuweka kuwa msimamizi wa vitu
vingi. Njoo ushiriki katika furaha ya bwana wako!’
24 “Kisha yule mtumishi aliyepokea talanta moja akaja, akasema, ‘Bwana, nilijua
kwamba wewe ni mtu mgumu, unayevuna mahali usipopanda na kukusanya mahali
usipotawanya mbegu. 25 Kwa hiyo niliogopa, nikaenda, nikaificha talanta yako
ardhini. Tazama, hii hapa ile iliyo mali yako.’
26 “Bwana wake akajibu, ‘Wewe mtumishi mwovu na mvivu! Ulijua kwamba
ninavuna mahali nisipopanda na kukusanya mahali nisipotawanya mbegu. 27 Vyema
basi, ingekupasa kuweka fedha yangu kwa watoa riba, ili nirudipo, nichukue ile iliyo
yangu na faida yake.
28 “ ‘Basi mnyang’anyeni hiyo talanta, mkampe yule mwenye talanta kumi. 29 Kwa
maana kila mtu aliye na kitu atapewa zaidi, naye atakuwa navyo tele. Lakini
yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho atanyang’anywa. 30 Nanyi mtupeni huyo
mtumishi asiyefaa nje, kwenye giza, mahali ambako kutakuwa na kilio na kusaga
meno.’

Kondoo Na Mbuzi

31 “Mwana wa Adamu atakapokuja katika utukufu wake na malaika wote watakat-
ifu pamoja naye, ndipo atakapoketi juu ya kiti cha enzi cha utukufu wake. 32 Mataifa
yote watakusanyika mbele zake, naye atawatenga kama mchungaji anavyotenga

* **25:15** Talanta moja ilikuwa sawa na mshahara wa kibarua wa miaka 15.

kondoo na mbuzi. 33 Atawaweka kondoo upande wake wa kuume, na mbuzi upande
wake wa kushoto.
34 “Ndipo Mfalme atawaambia wale walioko upande wake wa kuume, ‘Njooni,
ninyi mliobarikiwa na Baba yangu; urithini Ufalme ulioandaliwa kwa ajili yenu
tangu kuumbwa kwa ulimwengu. 35 Kwa maana nilikuwa na njaa mkanipa
chakula, nilikuwa na kiu mkaninywesha, nilikuwa mgeni mkanikaribisha, 36 nilikuwa
uchi mkanivika, nilikuwa mgonjwa mkanitunza, nami nilikuwa kifungoni mkaja
kunitembelea.’
37 “Ndipo wale wenye haki watakapomjibu, ‘Bwana, ni lini tulikuona ukiwa na
njaa tukakulisha, au ukiwa na kiu tukakunywesha? 38 Lini tulikuona ukiwa mgeni
tukakukaribisha, au ukiwa uchi tukakuvika? 39 Tena ni lini tulikuona ukiwa mgonjwa
tukakutunza, au ukiwa kifungoni tukakutembelea?’
40 “Naye Mfalme atawajibu, ‘Amin nawaambia, kwa jinsi mlivyomtendea mmo-
jawapo wa hawa ndugu zangu walio wadogo, mlinitendea mimi.’
41 “Kisha atawaambia wale walio upande wake wa kushoto, ‘Ondokeni kwangu,
ninyi mliolaaniwa, nendeni kwenye moto wa milele ulioandaliwa kwa ajili ya ibilisi
na malaika zake. 42 Kwa maana nilikuwa na njaa hamkunipa chakula, nilikuwa
na kiu hamkuninywesha, 43 nilikuwa mgeni nanyi hamkunikaribisha, nilikuwa
uchi hamkunivika, nilikuwa mgonjwa hamkunitunza, na nilikuwa gerezani nanyi
hamkuja kunitembelea.’
44 “Ndipo wao pia watajibu, ‘Bwana ni lini tulikuona ukiwa na njaa au kiu, au
ukiwa mgeni au uchi, au ukiwa mgonjwa na kifungoni na hatukukuhudumia?’
45 “Naye atawajibu, ‘Amin nawaambia, kwa jinsi ambavyo hamkumtendea mmo-
jawapo wa hawa ndugu zangu walio wadogo, hamkunitendea mimi.’
46 “Ndipo hawa watakapoingia kwenye adhabu ya milele, lakini wale wenye haki
wataingia katika uzima wa milele.”

26

Shauri Baya La Kumuua Yesu
(Marko 14:1-2; Luka 22:1-2; Yohana 11:45-53)

1 Yesu alipomaliza kusema hayo yote, akawaambia wanafunzi wake, 2 “Kama
mnavyojua, baada ya siku mbili itakuwa Pasaka, naye Mwana wa Adamu atasalitiwa
ili asulubiwe.”
3 Basi viongozi wa makuhani na wazee wa watu wakakusanyika katika jumba la
utawala la kuhani mkuu, jina lake Kayafa. 4 Wakafanya shauri ili kumkamata Yesu
kwa siri na kumuua. 5 Lakini wakasema, “Isiwe wakati wa Sikukuu, kusitokee ghasia
miongoni mwa watu.”

Yesu Anapakwa Mafuta Huko Bethania
(Marko 14:3-9; Yohana 12:1-8)

6 Yesu alikuwa Bethania nyumbani mwa Simoni aliyekuwa na ukoma, 7 naye
mwanamke mmoja akamjia akiwa na chupa ya marhamu yenye manukato ya
thamani kubwa; akayamimina kichwani mwa Yesu alipokuwa ameketi mezani kula
chakula.
8 Lakini wanafunzi wake walipoona hayo wakakasirika, wakasema, “Upotevu huu
wote ni wa nini? 9 Manukato haya yangeuzwa kwa bei kubwa, na fedha hizo
wakapewa maskini.”
10 Yesu, akijua jambo hili, akawaambia, “Mbona mnamsumbua huyu mwanamke?
Yeye amenitendea jambo zuri sana. 11 Maskini mtakuwa nao siku zote, lakini mimi
hamtakuwa nami siku zote. 12 Alipomiminia haya manukato kwenye mwili wangu,
amefanya hivyo ili kuniandaa kwa ajili ya maziko yangu. 13 Amin, nawaambia,

mahali popote ulimwenguni ambapo hii Injili itahubiriwa, jambo hili alilolitenda
huyu mwanamke litatajwa pia kwa ukumbusho wake.”

Yuda Akubali Kumsaliti Yesu
(Marko 14:10-11; Luka 22:3-6)

14 Kisha mmojawapo wa wale kumi na wawili, aitwaye Yuda Iskariote, alikwenda
kwa viongozi wa makuhani 15 na kuuliza, “Mtanipa nini nikimtia Yesu mikononi
mwenu?” Wakamlipa vipande thelathini vya fedha. 16 Tangu wakati huo Yuda akawa
anatafuta wakati uliofaa wa kumsaliti Yesu.

Yesu Ala Pasaka Pamoja Na Wanafunzi
(Marko 14:12-21; Luka 22:7-23; Yohana 13:21-30)

17 Siku ya kwanza ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, wanafunzi walimjia Yesu
wakamuuliza, “Unataka twende wapi ili tukuandalie mahali pa kula Pasaka?”
18 Akajibu, “Nendeni kwa mtu fulani huko mjini, mkamwambie, ‘Mwalimu asema
hivi: Saa yangu imekaribia. Nitaiadhimisha Pasaka pamoja na wanafunzi wangu
katika nyumba yako.’ ” 19 Hivyo wanafunzi wakafanya kama vile Yesu alivyokuwa
amewaelekeza, nao wakaandaa Pasaka.
20 Ilipofika jioni, Yesu alikuwa ameketi mezani pamoja na wale wanafunzi wake
kumi na wawili. 21 Nao walipokuwa wakila, Yesu akasema, “Amin, nawaambia,
mmoja wenu atanisaliti.”
22 Wakahuzunika sana, wakaanza kumuuliza mmoja baada ya mwingine, “Je, ni
mimi Bwana?”
23 Yesu akawaambia, “Yule aliyechovya mkono wake katika bakuli pamoja nami
ndiye atakayenisaliti. 24 Mwana wa Adamu anaenda zake kama vile alivyoandikiwa.
Lakini ole wake mtu yule amsalitiye Mwana wa Adamu. Ingekuwa heri kwake mtu
huyo kama hangezaliwa!”
25 Kisha Yuda, yule mwenye kumsaliti, akasema, “Je, ni mimi Rabi?”
Yesu akajibu, “Naam, wewe mwenyewe umesema.”

Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana
(Marko 14:22-26; Luka 22:14-20; 1 Wakorintho 11:23-25)

26 Walipokuwa wanakula, Yesu akachukua mkate, akashukuru, akaumega, na
kuwapa wanafunzi wake, akisema, “Twaeni, mle; huu ndio mwili wangu.”
27 Kisha akakitwaa kikombe, akashukuru, akawapa, akisema, “Nyweni nyote katika
kikombe hiki. 28 Hii ndiyo damu yangu ya Agano, imwagikayo kwa ajili ya wengi kwa
ondoleo la dhambi. 29 Lakini ninawaambia, tangu sasa sitakunywa tena katika uzao
huu wa mzabibu, hadi siku ile nitakapounywa mpya pamoja nanyi katika Ufalme wa
Baba yangu.”
30 Walipokwisha kuimba wimbo, wakatoka wakaenda Mlima wa Mizeituni.

Yesu Atabiri Petro Kumkana
(Marko 14:27-31; Luka 22:31-34; Yohana 13:36-38)

31 Kisha Yesu akawaambia, “Usiku huu, ninyi nyote mtaniacha, kwa maana
imeandikwa:
“ ‘Nitampiga mchungaji,
nao kondoo wa hilo kundi watatawanyika.’
32 Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulia kwenda Galilaya.”
33 Petro akajibu, “Hata kama wote watakuacha, kamwe mimi sitakuacha.”
34 Yesu akamjibu, “Amin, nakuambia, usiku huu, kabla jogoo hajawika, utanikana
mara tatu.”
35 Lakini Petro akasisitiza, “Hata kama itabidi kufa pamoja nawe, sitakukana
kamwe.” Nao wanafunzi wale wengine wote wakasema vivyo hivyo.

Yesu Anaomba Gethsemane
(Marko 14:32-42; Luka 22:39-46)

36 Kisha Yesu akaenda pamoja na wanafunzi wake mpaka kwenye bustani
iitwayo Gethsemane, akawaambia, “Kaeni hapa, nami niende kule nikaombe.”
37 Akamchukua Petro pamoja na wale wana wawili wa Zebedayo, akaanza kuhuzu-
nika na kufadhaika. 38 Kisha Yesu akawaambia, “Moyo wangu umejawa na huzuni
kiasi cha kufa. Kaeni hapa na mkeshe pamoja nami.”

39 Akaenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi, akaomba akisema, “Baba yangu,
kama inawezekana, kikombe hiki na kiniondokee. Lakini si kama nipendavyo mimi,
bali kama upendavyo wewe.”

40 Kisha akarudi kwa wanafunzi wake, akawakuta wamelala. Akamuuliza Petro,
“Je, ninyi hamkuweza kukesha pamoja nami hata kwa saa moja? 41 Kesheni na
mwombe, msije mkaingia majaribuni. Roho iko radhi, lakini mwili ni mdhaifu.”

42 Akaenda tena mara ya pili na kuomba, “Baba yangu, kama haiwezekani kikombe
hiki kiniepuke nisikinywe, basi mapenzi yako yafanyike.”

43 Aliporudi, akawakuta tena wamelala kwa sababu macho yao yalikuwa mazito.
44 Hivyo akawaacha akaenda zake tena mara ya tatu na kuomba akisema maneno
yale yale.

45 Kisha akarudi kwa wanafunzi wake, akawaambia, “Bado mmelala na
kupumzika? Tazameni, saa imefika ambapo Mwana wa Adamu anasalitiwa na kutiwa
mikononi mwa wenye dhambi. 46 Inukeni, twende zetu! Tazameni, msaliti wangu
yuaja!”

Yesu Akamatwa
(Marko 14:43-50; Luka 22:47-53; Yohana 18:3-12)

47 Alipokuwa bado anazungumza, Yuda, mmoja wa wale Kumi na Wawili, akafika.
Alikuwa amefuatana na umati mkubwa wa watu wenye panga na marungu,
waliokuwa wametumwa na viongozi wa makuhani na wazee wa watu. 48 Basi
msaliti alikuwa amewapa hao watu ishara, kwamba: “Yule nitakayembusu ndiye.
Mkamateni.” 49 Mara Yuda akamjia Yesu na kumsalimu, “Salamu, Rabi!” Akambusu.

50 Yesu akamwambia, “Rafiki, fanya kile ulichokuja kufanya hapa.”

Kisha wale watu wakasogea mbele, wakamkamata Yesu. 51 Ghafula mmoja wa
wale waliokuwa na Yesu alipoona hivyo, akaushika upanga wake, akauchomoa na
kumpiga mtumishi wa kuhani mkuu, akamkata sikio.

52 Ndipo Yesu akamwambia, “Rudisha upanga wako mahali pake, kwa maana
wote watumiao upanga watakufa kwa upanga. 53 Je, unadhani siwezi kumwomba
Baba yangu naye mara moja akaniletea zaidi ya majeshi kumi na mawili ya
malaika? 54 Lakini je, yale Maandiko yanayotabiri kwamba ni lazima itendeke hivi
yatatimiaje?”

55 Wakati huo, Yesu akawaambia ule umati wa watu, “Je, mmekuja na panga na
marungu kunikamata kana kwamba mimi ni mnyang’anyi? Siku kwa siku niliketi
Hekaluni nikifundisha, mbona hamkunikamata? 56 Lakini haya yote yametukia ili
maandiko ya manabii yapate kutimia.” Ndipo wanafunzi wake wote wakamwacha
na kukimbia.

Yesu Mbele Ya Kuhani Mkuu
(Marko 14:53-65; Luka 22:54-71; Yohana 18:13-24)

57 Wale waliokuwa wamemkamata Yesu wakampeleka kwa Kayafa, kuhani mkuu,
mahali ambapo walimu wa sheria pamoja na wazee walikuwa wamekusanyika.
58 Lakini Petro akamfuata kwa mbali hadi uani kwa kuhani mkuu. Akaingia ndani,
akaketi pamoja na walinzi ili aone litakalotukia.

59 Viongozi wa makuhani na Baraza la Wayahudi lote wakatafuta ushahidi wa
uongo dhidi ya Yesu ili wapate kumuua. 60 Lakini hawakupata jambo lolote, ingawa
mashahidi wengi wa uongo walijitokeza.
Hatimaye wakajitokeza mashahidi wawili wa uongo 61 na kusema, “Huyu mtu
alisema, ‘Ninaweza kulivunja Hekalu la Mungu na kulijenga tena kwa siku tatu.’ ”
62 Kisha kuhani mkuu akasimama na kumwambia Yesu, “Je, wewe hutajibu? Ni
ushahidi gani hawa watu wanauleta dhidi yako?” 63 Lakini Yesu akakaa kimya.
Ndipo kuhani mkuu akamwambia, “Nakuapisha mbele za Mungu aliye hai.
Tuambie kama wewe ndiwe Kristo,* Mwana wa Mungu.”
64 Yesu akajibu, “Wewe umenena. Lakini ninawaambia nyote: Siku za baadaye,
mtamwona Mwana wa Adamu akiwa ameketi mkono wa kuume wa Mwenye Nguvu,
na akija juu ya mawingu ya mbinguni.”
65 Ndipo kuhani mkuu akararua mavazi yake na kusema, “Amekufuru! Tuna
haja gani tena ya mashahidi zaidi? Tazama, sasa ninyi mmesikia hayo makufuru.
66 Uamuzi wenu ni gani?”
Wakajibu, “Anastahili kufa.”
67 Kisha wakamtemea mate usoni na wengine wakampiga ngumi. Wengine
wakampiga makofi 68 na kusema, “Tutabirie, wewe Kristo! Ni nani aliyekupiga?”

Petro Amkana Bwana Yesu
(Marko 14:66-72; Luka 22:56-62; Yohana 18:15-18, 25-27)

69 Wakati huu Petro alikuwa amekaa nje uani. Mtumishi mmoja wa kike akamjia
na kumwambia, “Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu wa Galilaya.”
70 Lakini Petro akakana mbele yao wote akisema, “Sijui hilo usemalo.”
71 Alipotoka nje kufika kwenye lango, mtumishi mwingine wa kike alimwona,
akawaambia watu waliokuwepo, “Huyu mtu alikuwa pamoja na Yesu, Mnazareti.”
72 Akakana tena kwa kiapo akisema, “Mimi simjui huyo!”
73 Baada ya muda mfupi, wale waliokuwa wamesimama pale wakamwendea Petro,
wakamwambia, “Hakika wewe ni mmoja wao, kwa maana usemi wako ni kama wao.”
74 Ndipo Petro akaanza kujilaani na kuwaapia, “Mimi simjui mtu huyo!”
Papo hapo jogoo akawika. 75 Ndipo Petro akakumbuka lile neno Yesu alilokuwa
amesema: “Kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu.” Naye akaenda nje, akalia
kwa majonzi.

27

Yesu Aletwa Mbele Ya Pilato
(Marko 15:1; Luka 23:1-2; Yohana 18:28-32)

1 Asubuhi na mapema, viongozi wa makuhani wote na wazee wa watu wakafanya
shauri pamoja dhidi ya Yesu ili kumuua. 2 Wakamfunga, wakampeleka na
kumkabidhi kwa Pilato, ambaye alikuwa mtawala wa Kirumi.

Yuda Ajinyonga
(Matendo 1:18-19)

3 Yuda, ambaye alikuwa amemsaliti Yesu, alipoona kuwa Yesu amehukumiwa,
akajuta na akarudisha vile vipande thelathini vya fedha alivyopewa na viongozi
wa makuhani na wazee wa watu. 4 Akasema, “Nimetenda dhambi, kwa maana
nimeisaliti damu isiyo na hatia.”
Wakamjibu, “Hilo latuhusu nini sisi? Ni shauri yako.”
5 Basi Yuda akavitupa vile vipande vya fedha ndani ya Hekalu akaondoka akaenda
kujinyonga.

---

* **26:63** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

6 Wale viongozi wa makuhani wakazichukua zile fedha wakasema, “Si halali
kuchanganya fedha hizi na sadaka kwa sababu hizi ni fedha zenye damu.” 7 Kwa
hiyo baada ya kushauriana, waliamua kuzitumia kununulia shamba la mfinyanzi,
liwe mahali pa kuzikia wageni. 8 Hii ndiyo sababu lile shamba likaitwa Shamba
la Damu hadi leo. 9 Ndipo likatimia lile lililonenwa na nabii Yeremia, kwamba,
“Walichukua vile vipande thelathini vya fedha, thamani aliyopangiwa na watu wa
Israeli, 10 wakanunulia shamba la mfinyanzi, kama vile Bwana alivyoniagiza.”

Yesu Mbele Ya Pilato
(Marko 15:2-15; Luka 23:3-25; Yohana 18:33–19:16)

11 Wakati huo Yesu akiwa amesimama mbele ya mtawala, mtawala akamuuliza,
“Wewe ndiye mfalme wa Wayahudi?”

Yesu akasema, “Wewe wasema hivyo.”

12 Lakini viongozi wa makuhani na wazee walipomshtaki, hakujibu neno. 13 Ndipo
Pilato akamuuliza, “Je, husikii ni mambo mangapi wanayokushtaki nayo?” 14 Lakini
Yesu hakumjibu hata kwa shtaka moja, kiasi kwamba mtawala alishangaa sana.

15 Basi ilikuwa ni desturi ya mtawala kumfungua mfungwa mmoja aliyechaguliwa
na umati wa watu wakati wa sikukuu. 16 Wakati huo alikuwepo mfungwa mmoja
mwenye sifa mbaya, aliyeitwa Baraba. 17 Hivyo umati wa watu walipokusanyika,
Pilato akawauliza, “Mnataka niwafungulie nani, Baraba au Yesu yeye aitwaye
Kristo?” 18 Kwa kuwa alitambua Yesu alikuwa amekabidhiwa kwake kwa ajili ya
wivu.

19 Pilato akiwa ameketi kwenye kiti cha hukumu, mkewe akampelekea ujumbe huu:
“Usiwe na jambo lolote juu ya mtu huyu asiye na hatia, kwa kuwa leo nimeteseka
sana katika ndoto kwa sababu yake.”

20 Lakini viongozi wa makuhani na wazee wakaushawishi ule umati wa watu
kwamba waombe Baraba afunguliwe, naye Yesu auawe.

21 Mtawala akawauliza tena, “Ni yupi kati ya hawa wawili mnayetaka niwafungulie?”

Wakajibu, “Baraba.”

22 Pilato akawaambia, “Basi nifanye nini na huyu Yesu aitwaye Kristo?”

Wakajibu wote, “Msulubishe!”

23 Pilato akauliza, “Kwa nini? Amefanya kosa gani?”

Lakini wao wakazidi kupiga kelele, wakisema, “Msulubishe!”

24 Pilato alipoona kwamba hawezi kufanya lolote, lakini badala yake ghasia
zilikuwa zinaanza, akachukua maji, akanawa mikono yake mbele ya ule umati wa
watu, akasema, “Sina hatia juu ya damu ya mtu huyu, hili ni jukumu lenu!”

25 Watu wote wakajibu, “Damu yake na iwe juu yetu na juu ya watoto wetu!”

26 Basi akawafungulia Baraba. Lakini baada ya kuamuru Yesu achapwe mijeledi,
akamtoa ili asulubishwe.

Askari Wamdhihaki Yesu
(Marko 15:16-20; Yohana 19:2-3)

27 Kisha askari wa mtawala wakampeleka Yesu kwenye Praitorio* na wakakusanya
kikosi kizima cha askari kumzunguka. 28 Wakamvua nguo zake na kumvika vazi
la rangi nyekundu, kisha 29 wakasokota taji ya miiba, wakaiweka kichwani pake.
Wakamwekea fimbo katika mkono wake wa kuume, na wakapiga magoti mbele
zake na kumdhihaki, wakisema, “Salamu, mfalme wa Wayahudi!” 30 Wakamtemea
mate, wakachukua ile fimbo wakampiga kichwani tena na tena. 31 Baada ya

* **27:27** Praitorio maana yake ni makao makuu ya mtawala, jumba la kifalme lililokuwa linakaliwa na Pontio Pilato huko Yerusalemu, palipokuwa na kiti cha hukumu.

kumdhihaki, wakamvua lile joho, wakamvika tena nguo zake. Kisha wakampeleka
ili wakamsulubishe.

Yesu Asulubishwa
(Marko 15:21-32; Luka 23:26-43; Yohana 19:17-27)

32 Walipokuwa wakienda, wakakutana na mtu mmoja kutoka Kirene, jina lake
Simoni, nao wakamlazimisha kuubeba ule msalaba. 33 Wakafika mahali palipoitwa
Golgotha (maana yake ni Mahali pa Fuvu la Kichwa). 34 Hapo wakampa Yesu
divai iliyochanganywa na nyongo ili anywe; lakini alipoionja, akakataa kuinywa.
35 Walipokwisha kumsulubisha wakagawana mavazi yake kwa kuyapigia kura. [Hili
lilifanyika ili litimie lile neno lililonenwa na nabii, “Waligawa nguo zangu miongoni
mwao na vazi langu wakalipigia kura.”] 36 Kisha wakaketi, wakamchunga. 37 Juu ya
kichwa chake, kwenye msalaba, wakaandika shtaka lake hivi: HUYU NI YESU, MFALME
WA WAYAHUDI. 38 Wanyang’anyi wawili walisulubiwa pamoja naye, mmoja upande
wake wa kuume na mwingine upande wa kushoto. 39 Watu waliokuwa wakipita
njiani wakamtukana huku wakitikisa vichwa vyao 40 na kusema, “Wewe ambaye
utalivunja Hekalu na kulijenga kwa siku tatu, jiokoe mwenyewe basi! Kama wewe
ni Mwana wa Mungu, shuka kutoka msalabani.”
41 Vivyo hivyo, viongozi wa makuhani, walimu wa sheria pamoja na
wazee wakamdhihaki wakisema, 42 “Aliwaokoa wengine, lakini hawezi kujiokoa
mwenyewe! Yeye ni Mfalme wa Israeli! Ashuke sasa kutoka msalabani, nasi
tutamwamini. 43 Anamwamini Mungu, basi Mungu na amwokoe sasa kama
anamtaka, kwa maana alisema, ‘Mimi ni Mwana wa Mungu.’ ” 44 Hata wale
wanyang’anyi waliosulubiwa pamoja naye wakamtukana vivyo hivyo.

Kifo Cha Yesu
(Marko 15:33-41; Luka 23:44-49; Yohana 19:28-30)

45 Tangu saa sita hadi saa tisa giza liliifunika nchi yote. 46 Ilipofika saa tisa, Yesu
akapaza sauti akalia, *“Eloi, Eloi, lama sabakthani?”* (maana yake, “Mungu wangu,
Mungu wangu, mbona umeniacha?”)
47 Baadhi ya watu waliokuwa wamesimama pale waliposikia hayo, wakasema,
“Anamwita Eliya.”
48 Ghafula mmoja wao akaenda mbio na kuleta sifongo, akaichovya kwenye siki,
akaiweka kwenye mwanzi na akampa Yesu ili anywe. 49 Wengine wakasema, “Basi
mwacheni. Hebu tuone kama Eliya atakuja kumwokoa.”
50 Yesu alipolia tena kwa sauti kuu, akaitoa roho yake.
51 Wakati huo huo pazia la Hekalu likachanika vipande viwili, kuanzia juu hadi
chini. Dunia ikatetemeka na miamba ikapasuka. 52 Makaburi yakafunguka na miili
ya watakatifu waliokuwa wamekufa ikafufuliwa. 53 Wakatoka makaburini, na baada
ya Yesu kufufuka, waliingia kwenye Mji Mtakatifu na kuwatokea watu wengi.
54 Basi yule jemadari na wale waliokuwa pamoja naye wakimlinda Yesu walipoona
lile tetemeko na yale yote yaliyokuwa yametukia, waliogopa, wakasema, “Hakika
huyu alikuwa Mwana wa Mungu!”
55 Walikuwako wanawake huko wakiangalia kwa mbali. Hawa walikuwa wamem-
fuata Yesu tangu Galilaya ili kushughulikia mahitaji yake. 56 Miongoni mwao
walikuwepo Maria Magdalene, na Maria mama yao Yakobo na Yosefu, na mama yao
wana wa Zebedayo.

Maziko Ya Yesu
(Marko 15:42-47; Luka 23:50-56; Yohana 19:38-42)

57 Ilipofika jioni, alifika mtu mmoja tajiri kutoka Arimathaya aitwaye Yosefu,
ambaye pia alikuwa mwanafunzi wa Yesu. 58 Akamwendea Pilato ili kumwomba

mwili wa Yesu. Pilato akaamuru apewe. 59 Yosefu akauchukua mwili wa Yesu,
akaufunga katika kitambaa cha kitani safi, 60 na kuuweka katika kaburi lake
mwenyewe jipya, alilokuwa amelichonga kwenye mwamba. Kisha akavingirisha jiwe
kubwa katika ingilio la kaburi, akaenda zake. 61 Maria Magdalene na yule Maria
mwingine walikuwepo mahali pale, wakiwa wameketi mkabala na kaburi.

Walinzi Pale Kaburini

62 Kesho yake, yaani siku iliyofuata ile ya Maandalizi ya Sabato, viongozi wa
makuhani na Mafarisayo wakamwendea Pilato 63 na kusema, "Bwana, tumekumbuka
kwamba yule mdanganyifu wakati alikuwa bado hai alisema, 'Baada ya siku tatu
nitafufuka.' 64 Kwa hiyo uamuru kaburi lilindwe kwa uthabiti mpaka baada ya siku
tatu. La sivyo, wanafunzi wake wanaweza kuja kuuiba mwili wake na kuwaambia
watu kwamba amefufuliwa kutoka kwa wafu. Udanganyifu huu wa mwisho utakuwa
mbaya kuliko ule wa kwanza."

65 Pilato akawaambia, "Ninyi mnao askari walinzi. Nendeni, liwekeeni ulinzi kadri
mwezavyo." 66 Kwa hiyo wakaenda na walinzi ili kulilinda kaburi kwa uthabiti,
wakatia muhuri kwenye lile jiwe na kuweka ulinzi.

28

Yesu Afufuka
(Marko 16:1-10; Luka 24:1-12; Yohana 20:1-10)

1 Baada ya Sabato, alfajiri mapema siku ya kwanza ya juma, Maria Magdalene na
yule Maria mwingine walikwenda kulitazama kaburi.

2 Ghafula, pakawa na tetemeko kubwa la ardhi, kwa sababu malaika wa Bwana
alishuka kutoka mbinguni, akaenda penye kaburi, akalivingirisha lile jiwe na
kulikalia. 3 Sura ya huyo malaika ilikuwa kama umeme, na mavazi yake yalikuwa
meupe kama theluji. 4 Wale walinzi wa kaburi walimwogopa sana, wakatetemeka
hata wakawa kama wafu.

5 Yule malaika akawaambia wale wanawake, "Msiogope, kwa maana ninajua
kuwa mnamtafuta Yesu aliyesulubiwa. 6 Hayupo hapa, kwa kuwa amefufuka,
kama vile alivyosema. Njooni mpatazame mahali alipokuwa amelazwa. 7 Kisha
nendeni upesi mkawaambie wanafunzi wake kwamba, 'Amefufuka kutoka kwa wafu,
naye awatangulia kwenda Galilaya. Huko ndiko mtamwona. Sasa nimekwisha
kuwaambia.' "

8 Hivyo wale wanawake wakaondoka pale kaburini wakiwa wamejawa na hofu,
bali wakiwa na furaha nyingi. Wakaenda mbio kuwaeleza wanafunzi wake habari
hizo. 9 Ghafula, Yesu akakutana nao, akasema, "Salamu!" Wale wanawake
wakamkaribia, wakaishika miguu yake, wakamwabudu. 10 Ndipo Yesu akawaambia,
"Msiogope. Nendeni mkawaambie ndugu zangu waende Galilaya, ndiko watakako-
niona."

Taarifa Ya Walinzi

11 Wakati wale wanawake walikuwa njiani wakienda, baadhi ya wale askari
waliokuwa wakilinda kaburi walienda mjini na kuwaeleza viongozi wa makuhani
kila kitu kilichokuwa kimetukia. 12 Baada ya viongozi wa makuhani kukutana
na wazee na kutunga hila, waliwapa wale askari kiasi kikubwa cha fedha
13 wakiwaambia, "Inawapasa mseme, 'Wanafunzi wake walikuja wakati wa usiku
na kumwiba sisi tulipokuwa tumelala.' 14 Kama habari hizi zikimfikia mtawala, sisi
tutamwondolea mashaka nanyi hamtapata tatizo lolote." 15 Kwa hiyo wale askari
wakazipokea hizo fedha nao wakafanya kama walivyoelekezwa. Habari hii imeenea
miongoni mwa Wayahudi mpaka leo.

Yesu Awatuma Wanafunzi Wake
(Marko 16:14-18; Luka 24:36-49; Yohana 20:19-23; Matendo 1:6-8)

16 Basi wale wanafunzi kumi na mmoja wakaenda hadi Galilaya kwenye ule
mlima ambao Yesu alikuwa amewaagiza. 17 Walipomwona, wakamwabudu; lakini
baadhi yao wakaona shaka. 18 Yesu akawajia na kusema, "Nimepewa mamlaka
yote mbinguni na duniani. 19 Kwa sababu hii, enendeni mkawafanye mataifa yote
kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa Jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu,
20 nanyi wafundisheni kuyashika mambo yote niliyowaamuru ninyi. Hakika mimi
niko pamoja nanyi siku zote, hadi mwisho wa nyakati."

Marko

Mahubiri Ya Yohana Mbatizaji
(Mathayo 3:1-12; Luka 3:1-8; Yohana 1:19-28)

1 Mwanzo wa Injili ya Yesu Kristo, Mwana wa Mungu.
2 Kama ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya:
“Tazama, nitamtuma mjumbe wangu mbele yako,
atakayetengeneza njia mbele yako”:
3 “sauti ya mtu aliaye nyikani.
‘Itengenezeni njia ya Bwana,
yanyoosheni mapito yake.’ ”
4 Yohana alikuja, akibatiza huko nyikani, akihubiri ubatizo wa toba kwa ajili ya
msamaha wa dhambi. 5 Watu kutoka Uyahudi wote na sehemu zote za Yerusalemu
walikuwa wakimwendea. Nao wakaziungama dhambi zao, akawabatiza katika Mto
Yordani. 6 Yohana alivaa mavazi yaliyotengenezwa kwa singa za ngamia na mkanda
wa ngozi kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na asali ya mwitu. 7 Naye
alihubiri akisema, “Baada yangu atakuja yeye aliye na uwezo kuniliko mimi, ambaye
sistahili hata kuinama na kulegeza kamba za viatu vyake. 8 Mimi nawabatiza kwa
maji, lakini yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu.”

Ubatizo Wa Yesu
(Mathayo 3:13-17; Luka 3:21-22)

9 Wakati huo Yesu akaja kutoka Nazareti ya Galilaya, naye akabatizwa na Yohana
katika Mto Yordani. 10 Yesu alipokuwa akitoka ndani ya maji, aliona mbingu
zikifunguka na Roho akishuka juu yake kama hua. 11 Nayo sauti kutoka mbinguni
ikasema, “Wewe ni Mwanangu mpendwa; nami nimependezwa nawe sana.”

Majaribu Ya Yesu
(Mathayo 4:1-11; Luka 4:1-13)

12 Wakati huo huo, Roho akamwongoza Yesu kwenda nyikani, 13 naye akawa huko
nyikani kwa muda wa siku arobaini, akijaribiwa na Shetani. Alikaa na wanyama wa
mwituni, nao malaika wakamhudumia.

Yesu Aanza Kuhubiri

14 Baada ya Yohana kukamatwa na kutiwa gerezani, Yesu aliingia Galilaya akaanza
kuhubiri habari njema ya Mungu, 15 akisema, “Wakati umewadia, Ufalme wa Mungu
umekaribia. Tubuni na kuiamini Habari Njema.”

Yesu Awaita Wanafunzi Wanne
(Mathayo 4:12-22; Luka 4:14-15; 5:1-11)

16 Yesu alipokuwa akitembea kando ya Bahari ya Galilaya, aliwaona Simoni na
Andrea nduguye wakizitupa nyavu zao baharini, kwa kuwa wao walikuwa wavuvi.
17 Yesu akawaambia, “Njooni, nifuateni nami nitawafanya mwe wavuvi wa watu.”
18 Mara wakaacha nyavu zao, wakamfuata.
19 Alipokwenda mbele kidogo, akamwona Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohana
nduguye, wakiwa kwenye mashua yao wakizitengeneza nyavu zao. 20 Papo
hapo akawaita, nao wakamwacha Zebedayo baba yao kwenye mashua pamoja na
watumishi wa kuajiriwa, nao wakamfuata Yesu.

Yesu Amtoa Pepo Mchafu
(Luka 4:31-37)

21 Wakaenda mpaka Kapernaumu. Ilipofika siku ya Sabato, mara Yesu akaingia
sinagogi, akaanza kufundisha. 22 Watu wakashangaa sana kwa mafundisho yake,
kwa maana aliwafundisha kama yeye aliye na mamlaka, wala si kama walimu wa
sheria. 23 Wakati huo huo katika sinagogi lao palikuwa na mtu aliyekuwa amepagawa
na pepo mchafu, 24 naye akapiga kelele akisema, “Tuna nini nawe, Yesu wa Nazareti?
Je, umekuja kutuangamiza? Ninakujua wewe ni nani. Wewe ndiwe Aliye Mtakatifu
wa Mungu!”

25 Lakini Yesu akamkemea, akamwambia, “Nyamaza kimya! Nawe umtoke!”
26 Yule pepo mchafu akamtikisatikisa huyo mtu kwa nguvu, kisha akamtoka akipiga
kelele kwa sauti kubwa.

27 Watu wote wakashangaa, hata wakaulizana wao kwa wao, “Haya ni mambo
gani? Ni mafundisho mapya, tena yenye mamlaka! Anaamuru hata pepo wachafu,
nao wanamtii!” 28 Sifa zake zikaanza kuenea haraka katika eneo lote la karibu na
Galilaya.

Yesu Amponya Mama Mkwe Wa Simoni
(Mathayo 8:14-15; Luka 4:38-39)

29 Mara walipotoka katika sinagogi, walikwenda pamoja na Yakobo na Yohana hadi
nyumbani kwa Simoni na Andrea. 30 Mama mkwe wa Simoni alikuwa kitandani, ana
homa, nao wakamweleza Yesu habari zake. 31 Hivyo Yesu akamwendea, akamshika
mkono na kumwinua. Kisha homa ikamwacha, naye akaanza kuwahudumia.

Yesu Aponya Wengi
(Mathayo 8:16-17; Luka 4:40-41)

32 Jioni ile baada ya jua kutua, watu wakamletea Yesu wagonjwa wote na
waliopagawa na pepo wachafu. 33 Mji wote ukakusanyika mbele ya nyumba hiyo.
34 Yesu akawaponya watu wengi waliokuwa na magonjwa ya aina mbalimbali.
Akawatoa pepo wachafu wengi, lakini hakuwaacha hao pepo wachafu waseme, kwa
sababu walimjua yeye ni nani.

Yesu Aenda Galilaya
(Luka 4:42-44)

35 Alfajiri na mapema sana kulipokuwa bado kuna giza, Yesu akaamka, akaondoka,
akaenda mahali pa faragha ili kuomba. 36 Simoni na wenzake wakaenda kumtafuta,
37 nao walipomwona, wakamwambia, “Kila mtu anakutafuta!”

38 Yesu akawajibu, “Twendeni mahali pengine kwenye vijiji jirani, ili niweze
kuhubiri huko pia, kwa sababu hicho ndicho nilichokuja kukifanya.” 39 Kwa hiyo
akazunguka Galilaya kote, akihubiri katika masinagogi yao na kutoa pepo wachafu.

Yesu Amtakasa Mwenye Ukoma
(Mathayo 8:1-4; Luka 5:12-16)

40 Mtu mmoja mwenye ukoma alimjia Yesu, akamwomba akipiga magoti,
akamwambia, “Ukitaka, waweza kunitakasa.”

41 Yesu, akiwa amejawa na huruma, akanyoosha mkono wake akamgusa,
akamwambia, “Nataka. Takasika!” 42 Mara ukoma ukamtoka, naye akatakasika.
43 Baada ya Yesu kumwonya vikali, akamruhusu aende zake 44 akimwambia,
“Hakikisha humwambii mtu yeyote habari hizi, bali nenda ukajionyeshe kwa kuhani,
na ukatoe sadaka alizoagiza Mose kwa utakaso wako, ili kuwa ushuhuda kwao.”
45 Lakini yule mtu akaenda akaanza kutangaza habari za kuponywa kwake waziwazi.
Kwa hiyo, Yesu hakuweza tena kuingia katika miji waziwazi lakini alikaa sehemu
zisizo na watu. Hata hivyo watu wakamfuata huko kutoka kila upande.

2

Yesu Amponya Mtu Aliyepooza
(Mathayo 9:1-8; Luka 5:17-26)

1 Baada ya siku kadhaa Yesu alirudi Kapernaumu, watu wakasikia kwamba
amerudi nyumbani. 2 Hivyo watu wengi wakakusanyika kiasi kwamba hapakubaki
nafasi yoyote hata mlangoni! Naye akawahubiria Neno. 3 Ndipo baadhi ya
watu wakaja wakamletea Yesu mtu aliyepooza, akiwa amebebwa na watu wanne.
4 Kwa kuwa walikuwa hawawezi kumfikisha kwa Yesu kwa ajili ya umati wa
watu, walitoboa tundu kwenye paa mahali pale alipokuwa Yesu, wakamshusha
yule aliyepooza kwa kitanda alichokuwa amelalia. 5 Yesu alipoiona imani yao,
alimwambia yule mtu aliyepooza, “Mwanangu, dhambi zako zimesamehewa.”

6 Basi baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa wameketi huko wakawaza mioyoni
mwao, 7 “Kwa nini mtu huyu anasema hivi? Huyu anakufuru! Ni nani awezaye
kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke yake?”

8 Mara moja Yesu akatambua rohoni mwake kile walichokuwa wanawaza mioyoni
mwao, naye akawaambia, “Kwa nini mnawaza hivyo mioyoni mwenu? 9 Je, ni
lipi lililo rahisi zaidi: kumwambia huyu aliyepooza, ‘Umesamehewa dhambi zako,’
au kusema, ‘Inuka, uchukue mkeka wako, uende’? 10 Lakini ili mpate kujua ya
kwamba Mwana wa Adamu anayo mamlaka duniani kusamehe dhambi…” Yesu
akamwambia yule aliyepooza, 11 “Nakuambia, inuka, chukua mkeka wako, uende
nyumbani kwako.” 12 Yule mtu aliyekuwa amepooza akasimama, akachukua mkeka
wake, akatembea machoni pao wote! Jambo hili likawashangaza wote, wakamtukuza
Mungu, wakisema, “Hatujapata kuona jambo kama hili kamwe!”

Yesu Amwita Lawi
(Mathayo 9:9-13; Luka 5:27-32)

13 Yesu akaenda tena kandokando ya Bahari ya Galilaya. Umati mkubwa wa
watu ukamfuata, naye akaanza kuwafundisha. 14 Alipokuwa akitembea, akamwona
Lawi mwana wa Alfayo ameketi forodhani mahali pa kutoza ushuru, akamwambia,
“Nifuate.” Lawi akaondoka, akamfuata Yesu.

15 Yesu alipokuwa akila chakula nyumbani mwa Lawi, watoza ushuru wengi
pamoja na “wenye dhambi” walikuwa wakila pamoja naye na wanafunzi wake,
kwa maana kulikuwa na watu wengi waliokuwa wakimfuata. 16 Baadhi ya walimu
wa sheria waliokuwa Mafarisayo walipomwona akila pamoja na watoza ushuru na
“wenye dhambi,” wakawauliza wanafunzi wake: “Mbona Yesu anakula pamoja na
watoza ushuru na ‘wenye dhambi’?”

17 Yesu aliposikia haya akawaambia, “Watu wenye afya hawahitaji tabibu, bali
walio wagonjwa. Sikuja kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi.”

Yesu Aulizwa Kuhusu Kufunga
(Mathayo 9:14-17; Luka 5:33-39)

18 Basi wanafunzi wa Yohana pamoja na Mafarisayo walikuwa wakifunga. Baadhi
ya watu wakamjia Yesu na kumuuliza, “Mbona wanafunzi wa Yohana na wa
Mafarisayo hufunga lakini wanafunzi wako hawafungi?”

19 Yesu akawajibu, “Wageni wa bwana arusi wawezaje kufunga wakati angali
pamoja nao? Wakati bwana arusi bado yuko pamoja nao, hawawezi kufunga.
20 Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa kwao. Siku hiyo ndipo
watakapofunga.

21 “Hakuna mtu ashoneaye kiraka cha nguo mpya kwenye nguo iliyochakaa.
Akifanya hivyo, kile kiraka kipya kitachanika kutoka ile nguo iliyochakaa, nayo
itachanika zaidi. 22 Wala hakuna mtu awekaye divai mpya kwenye viriba vikuukuu.

Akifanya hivyo, ile divai mpya itavipasua hivyo viriba, nayo hiyo divai itamwagika
na viriba vitaharibika. Lakini divai mpya huwekwa kwenye viriba vipya.”

Bwana Wa Sabato
(Mathayo 12:1-8; Luka 6:1-5)

23 Siku moja ya Sabato, Yesu pamoja na wanafunzi wake walikuwa wakipita katikati
ya mashamba ya nafaka. Walipokuwa wakitembea, wanafunzi wake wakaanza
kuvunja masuke. 24 Mafarisayo wakamwambia, “Tazama, mbona wanafanya jambo
lisilo halali kufanywa siku ya Sabato?”
25 Yesu akawajibu, “Je, hamjasoma kamwe alivyofanya Daudi wakati yeye na
wenzake walikuwa na njaa, wakahitaji chakula? 26 Daudi aliingia katika nyumba ya
Mungu, wakati Abiathari alikuwa kuhani mkuu, akaila ile mikate iliyowekwa wakfu,
ambayo ni halali kuliwa na makuhani peke yao. Naye pia akawapa wenzake.”
27 Kisha Yesu akawaambia, “Sabato ilifanyika kwa ajili ya mwanadamu, lakini si
mwanadamu kwa ajili ya Sabato. 28 Hivyo, Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa
Sabato.”

3

Mtu Aliyepooza Mkono Aponywa
(Mathayo 12:9-14; Luka 6:6-11)

1 Yesu akaingia tena ndani ya sinagogi, na huko palikuwa na mtu aliyepooza mkono.
2 Wakawa wanamwangalia waone kama atamponya siku ya Sabato, ili wapate sababu
ya kumshtaki. 3 Yesu akamwambia yule mwenye mkono uliopooza, “Njoo hapa mbele
ya watu wote.”
4 Kisha Yesu akawauliza, “Je, ni lipi lililo halali siku ya Sabato: Ni kutenda mema
au kutenda mabaya? Ni kuokoa maisha au kuua?” Lakini wao wakanyamaza kimya.
5 Yesu akawatazama pande zote kwa hasira, akahuzunika sana kwa ajili ya ugumu
wa mioyo yao. Akamwambia yule mtu mwenye mkono uliopooza, “Nyoosha mkono
wako.” Akaunyoosha, nao ukaponywa kabisa! 6 Kisha Mafarisayo wakatoka nje, nao
wakaanza kufanya shauri la kumuua Yesu wakiwa na Maherode.

Umati Wa Watu Wamfuata Yesu

7 Yesu pamoja na wanafunzi wake wakaondoka huko wakaenda baharini, nao
umati mkubwa wa watu kutoka Galilaya ukamfuata. 8 Waliposikia mambo
yote aliyokuwa akiyafanya, umati mkubwa wa watu ukamjia kutoka Uyahudi,
Yerusalemu, Idumaya, na ng’ambo ya Yordani, pamoja na wale wa sehemu za
karibu na Tiro na Sidoni. 9 Kwa sababu ya umati mkubwa wa watu, aliwaambia
wanafunzi wake waweke tayari mashua ndogo kwa ajili yake, ili kuwazuia watu
kumsonga. 10 Kwa kuwa alikuwa amewaponya wagonjwa wengi, wale wenye
magonjwa walikuwa wanasukumana ili wapate kumgusa. 11 Kila mara pepo wachafu
walipomwona, walianguka chini mbele yake na kupiga kelele wakisema, “Wewe
ndiwe Mwana wa Mungu.” 12 Lakini aliwaonya wasimseme yeye ni nani.

Yesu Achagua Mitume Kumi Na Wawili
(Mathayo 10:1-4; Luka 6:12-16)

13 Yesu akapanda mlimani na kuwaita wale aliowataka, nao wakamjia.
14 Akawachagua kumi na wawili, ambao aliwaita mitume, ili wapate kuwa pamoja
naye, na awatume kwenda kuhubiri 15 na kuwa na mamlaka ya kutoa pepo wachafu.
16 Hawa ndio wale kumi na wawili aliowachagua: Simoni (ambaye alimwita Petro);
17 Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana nduguye (ambao aliwaita Boanerge,
maana yake Wana wa Ngurumo); 18 Andrea, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Tomaso,

Yakobo mwana wa Alfayo, Thadayo, Simoni Mkananayo, [19] na Yuda Iskariote
aliyemsaliti Yesu.

Yesu Na Beelzebuli
(Mathayo 12:22-32; Luka 11:14-23; 12:10)

[20] Kisha Yesu aliporudi nyumbani, umati wa watu ukakusanyika tena, kiasi kwamba
yeye na wanafunzi wake hawakuweza kula chakula. [21] Ndugu zake walipopata habari
wakaja ili kumchukua kwa maana watu walikuwa wakisema, "Amerukwa na akili."
[22] Walimu wa sheria walioteremka kutoka Yerusalemu walisema, "Amepagawa na
Beelzebuli!* Anatoa pepo wachafu kwa kutumia mkuu wa pepo wachafu!"
[23] Basi Yesu akawaita na kuzungumza nao kwa mifano akasema: "Shetani awezaje
kumtoa Shetani? [24] Kama ufalme ukigawanyika dhidi yake wenyewe, ufalme huo
hauwezi kusimama. [25] Nayo nyumba kama ikigawanyika dhidi yake yenyewe,
nyumba hiyo haiwezi kusimama. [26] Naye Shetani kama akijipinga mwenyewe na
awe amegawanyika, hawezi kusimama bali mwisho wake umewadia. [27] Hakuna mtu
yeyote awezaye kuingia kwenye nyumba ya mtu mwenye nguvu na kuteka nyara
mali zake asipomfunga kwanza yule mwenye nguvu. Ndipo ataweza kuteka nyara
mali zake. [28] Amin, nawaambia, dhambi zote na makufuru yote ya wanadamu
watasamehewa. [29] Lakini yeyote anayemkufuru Roho Mtakatifu hatasamehewa
kamwe, atakuwa na hatia ya dhambi ya milele."
[30] Yesu alisema hivi kwa sababu walikuwa wanasema, "Ana pepo mchafu."

Mama Na Ndugu Zake Yesu
(Mathayo 12:46-50; Luka 8:19-21)

[31] Kisha wakaja ndugu zake Yesu pamoja na mama yake. Wakasimama nje,
wakamtuma mtu kumwita. [32] Umati wa watu ulikuwa umeketi kumzunguka, nao
wakamwambia, "Mama yako na ndugu zako wako nje, wanakutafuta."
[33] Akawauliza, "Mama yangu na ndugu zangu ni nani?"
[34] Kisha akawatazama wale watu waliokuwa wameketi kumzunguka pande zote,
akasema, "Hawa ndio mama yangu na ndugu zangu. [35] Mtu yeyote anayetenda
mapenzi ya Mungu, huyo ndiye ndugu yangu, na dada yangu na mama yangu."

4

Mfano Wa Mpanzi
(Mathayo 13:1-9; Luka 8:4-8)

[1] Yesu akaanza kufundisha tena kando ya bahari. Umati wa watu uliokuwa
umekusanyika kumzunguka ulikuwa mkubwa, kiasi kwamba ilimbidi Yesu aingie
kwenye mashua iliyokuwa baharini na kuketi humo, nao watu wote walikuwa
ufuoni mwa bahari. [2] Akawafundisha mambo mengi kwa mifano, naye katika
mafundisho yake akasema: [3] "Sikilizeni! Mpanzi alitoka kwenda kupanda mbegu
zake. [4] Alipokuwa akitawanya mbegu, nyingine zilianguka kando ya njia, nao ndege
wakaja na kuzila. [5] Nyingine zilianguka kwenye ardhi yenye mwamba isiyo na
udongo wa kutosha. Zikaota haraka, kwa kuwa udongo ulikuwa haba. [6] Lakini jua
lilipozidi, mimea ikanyauka na kukauka kwa kuwa mizizi yake haikuwa na kina.
[7] Mbegu nyingine zilianguka kwenye miiba, nayo miiba hiyo ikakua, ikaisonga hiyo
mimea, hivyo haikutoa mazao. [8] Mbegu nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri,
zikaota vizuri na kukua, zikatoa mazao, moja mara thelathini, nyingine mara sitini,
na nyingine mara mia moja."
[9] Kisha Yesu akasema, "Mwenye masikio ya kusikia, na asikie."

* **3:22** Beelzebuli kwa Kiyunani ni Beelzebubu, yaani mkuu wa pepo wachafu.

Sababu Za Mifano
(Mathayo 13:10-17; Luka 8:9-10)

[10] Alipokuwa peke yake, watu waliokuwepo naye pamoja na wanafunzi wake kumi
na wawili wakamuuliza kuhusu mifano yake. [11] Naye akawaambia, “Ninyi mmepewa
kujua siri ya Ufalme wa Mungu. Lakini kwa wale walioko nje, kila kitu husemwa
kwao kwa mifano, [12] ili,

“ ‘daima waone lakini wasitambue,
daima wasikie lakini wasielewe;
wasije wakageuka, wakatubu na kusamehewa!’ ”

Yesu Afafanua Maana Ya Mfano Wa Mbegu
(Mathayo 13:18-23; Luka 8:11-15)

[13] Kisha Yesu akawauliza, “Hamwelewi maana ya mfano huu? Basi mtaelewaje
mifano mingine? [14] Yule mpanzi hupanda neno. [15] Hawa ndio wale walio kando ya
njia ambako neno lilipandwa. Walisikiapo neno, Shetani huja mara na kulinyakua
lile neno lililopandwa ndani yao. [16] Nazo zile mbegu zilizoanguka kwenye udongo
wenye miamba, ni wale wanaolisikia neno, na mara hulipokea kwa furaha. [17] Lakini
kwa kuwa hawana mizizi, wao hudumu kwa muda mfupi tu. Kisha dhiki au mateso
yanapoinuka kwa ajili ya lile neno, mara wao huiacha imani. [18] Lakini wengine, kama
mbegu iliyopandwa kwenye miiba, hulisikia lile neno; [19] lakini masumbufu ya maisha
haya, na udanganyifu wa mali na tamaa ya mambo mengine huja na kulisonga lile
neno na kulifanya lisizae. [20] Wengine, kama mbegu iliyopandwa kwenye udongo
mzuri, hulisikia lile neno, wakalipokea na kuzaa mazao. Wao huzaa mara thelathini,
au mara sitini, au mara mia ya mbegu iliyopandwa.”

Mfano Wa Taa
(Luka 8:16-18)

[21] Akawaambia, “Je, taa huwashwa na kufunikwa chini ya kikapu au mvunguni
mwa kitanda? Je, haiwashwi na kuwekwa juu ya kinara chake? [22] Kwa kuwa hakuna
kilichofichika ambacho hakitafunuliwa, wala hakuna jambo lolote la siri ambalo
halitaletwa nuruni. [23] Mwenye masikio ya kusikia, na asikie.”

[24] Naye akawaambia, “Kuweni waangalifu na yale mnayosikia. Kipimo kile
mpimacho, ndicho mtakachopimiwa ninyi, hata na zaidi. [25] Kwa maana kila mtu
aliye na kitu atapewa zaidi, naye atakuwa navyo tele. Lakini yule asiye na kitu, hata
kile alicho nacho atanyang’anywa.”

Mfano Wa Mbegu Inayoota

[26] Pia akawaambia, “Ufalme wa Mungu unafanana na mtu apandaye mbegu
shambani. [27] Akiisha kuzipanda, usiku na mchana, akiwa amelala au ameamka,
mbegu huota na kukua pasipo yeye kujua ikuavyo. [28] Udongo huifanya iote kuwa
mche, halafu suke, kisha nafaka kamili kwenye suke. [29] Lakini nafaka inapokuwa
imekomaa, mara mkulima huingia shambani na mundu wa kuvunia, maana mavuno
yamekuwa tayari.”

Mfano Wa Mbegu Ya Haradali
(Mathayo 13:31-32, 34; Luka 13:18-19)

[30] Akawaambia tena, “Tuufananishe Ufalme wa Mungu na nini? Au tutumie mfano
gani ili kuueleza? [31] Ni kama punje ya haradali, ambayo ni mbegu ndogo sana
kuliko mbegu zote zinazopandwa ardhini. [32] Lakini ikishaota, hukua ikawa mmea
mkubwa kuliko yote ya bustanini, ikawa na matawi makubwa hata ndege wa angani
wanaweza kujenga viota kwenye matawi yake.”

33 Kwa mifano mingine mingi kama hii Yesu alinena nao neno lake, kwa kadiri
walivyoweza kulielewa. 34 Hakusema nao neno lolote pasipo mfano. Lakini
alipokuwa na wanafunzi wake, aliwafafanulia kila kitu.

Yesu Atuliza Dhoruba
(Mathayo 8:23-27; Luka 8:22-25)

35 Siku hiyo ilipokaribia jioni, aliwaambia wanafunzi wake, “Tuvukeni twende
mpaka ng’ambo.” 36 Wakauacha ule umati wa watu, na wakamchukua vile
alivyokuwa kwenye mashua. Palikuwa pia na mashua nyingine nyingi pamoja naye.
37 Kukawa na dhoruba kali, nayo mawimbi yakaipiga ile mashua hata ikawa karibu
kujaa maji. 38 Yesu alikuwa katika shetri, akiwa analala juu ya mto. Wanafunzi wake
wakamwamsha, wakamwambia, “Mwalimu, hujali kama tunazama?”

39 Akaamka, akaukemea ule upepo, akayaambia yale mawimbi, “Uwe kimya!
Tulia!” Ule upepo ukatulia, kukawa shwari kabisa.

40 Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kwa nini mnaogopa hivyo? Je, bado hamna
imani?”

41 Nao wakawa wameogopa sana, wakaulizana, “Ni nani huyu ambaye hata upepo
na mawimbi vinamtii?”

5

Yesu Amponya Mtu Mwenye Pepo
(Mathayo 8:28-34; Luka 8:26-39)

1 Wakafika upande wa pili wa ziwa wakaingia katika nchi ya Wagerasi. 2 Yesu
alipotoka kwenye mashua, mara mtu mmoja mwenye pepo mchafu akatoka
makaburini akakutana naye. 3 Mtu huyu aliishi makaburini, wala hakuna aliyeweza
kumzuia hata kwa kumfunga minyororo. 4 Kwa kuwa mara kwa mara alikuwa
amefungwa minyororo mikononi na miguuni, lakini akaikata hiyo minyororo na
kuzivunja zile pingu miguuni mwake. Hapakuwa na mtu yeyote aliyekuwa na nguvu
za kumzuia. 5 Usiku na mchana alikuwa makaburini na milimani, akipiga kelele na
kujikatakata kwa mawe.

6 Alipomwona Yesu kwa mbali, alimkimbilia, akapiga magoti mbele yake. 7 Akapiga
kelele kwa nguvu akisema, “Una nini nami, Yesu, Mwana wa Mungu Aliye Juu Sana?
Ninakusihi kwa jina la Mungu, usinitese!” 8 Kwa kuwa Yesu alikuwa amemwambia,
“Mtoke mtu huyu, wewe pepo mchafu!”

9 Yesu akamuuliza, “Jina lako ni nani?”

Akamjibu, “Jina langu ni Legioni,[*] kwa kuwa tuko wengi.” 10 Akamsihi Yesu sana
asiwapeleke nje ya nchi ile.

11 Palikuwa na kundi kubwa la nguruwe lililokuwa likilisha karibu kando ya kilima.
12 Wale pepo wachafu wakamsihi Yesu wakisema, “Tuamuru twende kwenye wale
nguruwe. Turuhusu tuwaingie.” 13 Basi Yesu akawaruhusu, nao wale pepo wachafu
wakatoka, wakawaingia hao nguruwe. Lile kundi lilikuwa na nguruwe wapatao
2,000, nao wote wakateremkia gengeni kwa kasi, nao wakatumbukia ziwani na
kuzama.

14 Wale watu waliokuwa wakichunga hao nguruwe wakakimbilia mjini na vijijini
kueleza yaliyotukia. Watu wakatoka kwenda kuona hayo yaliyokuwa yametukia.
15 Walipofika kwa Yesu, wakamwona yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo
wachafu legioni akiwa ameketi hapo, amevaa nguo na mwenye akili timamu. Wakao-
gopa. 16 Wale walioyaona mambo hayo wakawaeleza watu wengine yaliyomtokea
yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo wachafu, na habari za lile kundi la nguruwe
pia. 17 Basi watu wakaanza kumwomba Yesu aondoke katika nchi yao.

---

[*] **5:9** Legioni maana yake ni Jeshi.

18 Yesu alipokuwa anaingia kwenye mashua, yule mtu aliyekuwa amepagawa
na pepo wachafu akamsihi Yesu waende pamoja. 19 Yesu hakumruhusu, bali
alimwambia, “Nenda nyumbani kwa jamaa yako ukawaeleze mambo makuu
aliyokutendea Bwana, na jinsi alivyokuhurumia.” 20 Yule mtu akaenda zake, akaanza
kutangaza katika Dekapoli mambo makuu Yesu aliyomtendea. Nao watu wote
wakastaajabu.

Mwanamke Aponywa
(Mathayo 9:18-26; Luka 8:40-56)

21 Yesu alipokwisha kuvuka tena na kufika ng'ambo, umati mkubwa wa watu
ukamzunguka yeye akiwa hapo kando ya bahari. 22 Kisha mmoja wa viongozi
wa sinagogi aliyeitwa Yairo akafika pale. Naye alipomwona Yesu, akapiga magoti
miguuni pake, 23 akamsihi akisema, “Binti yangu mdogo ni mgonjwa mahututi.
Tafadhali nakusihi, njoo uweke mikono yako juu yake ili apate kupona, naye atakuwa
hai.” 24 Hivyo Yesu akaenda pamoja naye.

Umati mkubwa wa watu ukamfuata, nao watu wakawa wanamsonga. 25 Hapo
palikuwa na mwanamke aliyekuwa amesumbuliwa na tatizo la kutokwa damu kwa
miaka kumi na miwili. 26 Mwanamke huyu alikuwa ameteseka sana kwa mikono ya
matabibu wengi, na kutumia kila kitu alichokuwa nacho. Lakini badala ya kupona,
hali yake ilizidi kuwa mbaya. 27 Alikuwa amesikia habari za Yesu, naye akaja kwa
nyuma yake kwenye umati wa watu, akaligusa vazi lake, 28 kwa maana alisema
moyoni mwake, “Kama nikiweza kuligusa vazi lake tu, nitaponywa.” 29 Mara kutoka
damu kwake kukakoma, naye akajisikia mwilini mwake amepona kabisa.

30 Ghafula Yesu akatambua kuwa nguvu zimemtoka. Akaugeukia ule umati wa
watu na kuuliza, “Ni nani aliyegusa mavazi yangu?”

31 Wanafunzi wake wakamjibu, “Unaona jinsi umati wa watu unavyokusonga.
Wawezaje kuuliza, ‘Ni nani aliyenigusa?’ ”

32 Lakini Yesu akaangalia pande zote ili aone ni nani aliyemgusa. 33 Yule
mwanamke, akijua kilichomtokea, akaja, akaanguka miguuni pake akitetemeka
kwa hofu, akamweleza ukweli wote. 34 Yesu akamwambia, “Binti, imani yako
imekuponya. Nenda kwa amani, upone kabisa ugonjwa wako.”

Yesu Amfufua Binti Yairo

35 Alipokuwa bado anaongea, watu wakafika kutoka nyumbani kwa Yairo.
Wakamwambia, “Binti yako amekufa. Kwa nini kuendelea kumsumbua Mwalimu?”

36 Aliposikia hayo waliyosema, Yesu akamwambia huyo kiongozi wa sinagogi,
“Usiogope. Amini tu.”

37 Hakumruhusu mtu mwingine yeyote amfuate isipokuwa Petro, Yakobo na
Yohana, nduguye Yakobo. 38 Walipofika nyumbani kwa yule kiongozi wa sinagogi,
Yesu akaona ghasia, watu wakilia na kuomboleza kwa sauti kubwa. 39 Alipokwisha
kuingia ndani, akawaambia, “Kwa nini mnafanya ghasia na kulia? Mtoto hajafa, bali
amelala tu.” 40 Wale watu wakamcheka kwa dharau.

Lakini yeye akawatoa wote nje, akawachukua baba na mama wa yule mtoto,
pamoja na wale wanafunzi aliokuwa nao. Wakaingia ndani mpaka pale alipokuwa
yule mtoto. 41 Akamshika mtoto mkono, akamwambia, *“Talitha koum!”*† (maana
yake ni, “Msichana, nakuambia: amka!”) 42 Mara yule msichana akasimama,
akaanza kutembea (alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili). Walipoona haya,
wakastaajabu sana. 43 Yesu akawaagiza kwa ukali wasimweleze mtu yeyote jambo
hilo, naye akawaambia wampe yule msichana chakula.

---

† **5:41** Talitha koum ni lugha ya Kiaramu.

6

Nabii Hana Heshima Kwao
(Mathayo 13:53-58; Luka 4:16-30)

1 Yesu akaondoka huko na kwenda mji wa kwao, akiwa amefuatana na wanafunzi
wake. 2 Ilipofika siku ya Sabato, akaanza kufundisha katika sinagogi, na wengi
waliomsikia wakashangaa.

Nao wakauliza, “Mtu huyu ameyapata wapi mambo haya yote? Tazama ni hekima
ya namna gani hii aliyopewa? Tazama matendo ya miujiza ayafanyayo kwa mikono
yake! 3 Huyu si yule seremala, mwana wa Maria? Na ndugu zake si Yakobo, Yose,[*]
Yuda na Simoni? Dada zake wote si tuko nao hapa kwetu?” Nao wakachukizwa sana
kwa ajili yake, wakakataa kumwamini.

4 Yesu akawaambia, “Nabii hakosi heshima isipokuwa katika mji wake mwenyewe,
na miongoni mwa jamaa na ndugu zake, na nyumbani kwake.” 5 Hakufanya
miujiza yoyote huko isipokuwa kuweka mikono yake juu ya wagonjwa wachache
na kuwaponya. 6 Naye akashangazwa sana kwa jinsi wasivyokuwa na imani.

Yesu Awatuma Wale Kumi Na Wawili
(Mathayo 10:5-15; Luka 9:1-6)

Kisha Yesu akawa anakwenda kutoka kijiji kimoja hadi kingine akifundisha.
7 Akawaita wale kumi na wawili, akawatuma wawili wawili, na kuwapa mamlaka
kutoa pepo wachafu.

8 Akawaagiza akisema, “Msichukue chochote kwa ajili ya safari isipokuwa fimbo
tu. Msichukue mkate, wala mkoba, wala fedha kwenye mikanda yenu. 9 Vaeni
viatu, lakini msivae nguo ya ziada.” 10 Akawaambia, “Mkiingia kwenye nyumba
yoyote, kaeni humo hadi mtakapoondoka katika mji huo. 11 Kama mahali popote
hawatawakaribisha wala kuwasikiliza, mtakapoondoka huko, kung’uteni mavumbi
kutoka kwenye miguu yenu ili kuwa ushuhuda dhidi yao.”

12 Kwa hiyo wakatoka na kuhubiri kwamba inawapasa watu kutubu na kuacha
dhambi. 13 Wakatoa pepo wachafu wengi, wakawapaka wagonjwa wengi mafuta na
kuwaponya.

Yohana Mbatizaji Akatwa Kichwa
(Mathayo 14:1-12; Luka 9:7-9)

14 Mfalme Herode akasikia habari hizi, kwa maana jina la Yesu lilikuwa limeju-
likana sana. Watu wengine walikuwa wakisema, “Yohana Mbatizaji amefufuliwa
kutoka kwa wafu, ndiyo sababu nguvu za kutenda miujiza zinafanya kazi ndani
yake.”

15 Wengine wakasema, “Yeye ni Eliya.”

Nao wengine wakasema, “Yeye ni nabii, kama mmojawapo wa wale manabii wa
zamani.”

16 Lakini Herode aliposikia habari hizi, akasema, “Huyo ni Yohana Mbatizaji,
niliyemkata kichwa, amefufuliwa kutoka kwa wafu!”

17 Kwa kuwa Herode alikuwa ameagiza kwamba Yohana Mbatizaji akamatwe,
afungwe na kutiwa gerezani. Alifanya hivi kwa sababu ya Herodia, mke wa Filipo,
ndugu yake, ambaye Herode alikuwa amemwoa. 18 Yohana alikuwa amemwambia
Herode, “Si halali kwako kuwa na mke wa ndugu yako.” 19 Kwa hiyo Herodia alikuwa
amemwekea Yohana kinyongo akataka kumuua. Lakini hakuweza, 20 kwa sababu
Herode alimwogopa Yohana akijua kwamba ni mtu mwenye haki na mtakatifu,
hivyo akamlinda. Herode alifadhaika sana alipomsikia Yohana, lakini bado alipenda
kumsikiliza.

---

[*] **6:3** Yosefu kwa Kiyunani ni Joses.

[21] Mfalme Herode alifanya karamu kubwa wakati wa sikukuu ya kuzaliwa kwake.
Akawaalika maafisa wake wakuu, majemadari wa jeshi na watu mashuhuri wa
Galilaya. Hatimaye Herodia alipata wasaa aliokuwa akiutafuta. [22] Binti yake Herodia
alipoingia na kucheza, akamfurahisha Herode pamoja na wageni wake walioalikwa
chakulani.
Mfalme Herode akamwambia yule binti, "Niombe kitu chochote utakacho, nami
nitakupa." [23] Tena akamwahidi kwa kiapo, akamwambia, "Chochote utakachoomba
nitakupa, hata kama ni nusu ya ufalme wangu."

[24] Yule binti akatoka nje, akaenda kumuuliza mama yake, "Niombe nini?"

Mama yake akamjibu, "Omba kichwa cha Yohana Mbatizaji."

[25] Yule binti akarudi haraka kwa mfalme, akamwambia, "Nataka unipe sasa hivi kichwa cha Yohana Mbatizaji kwenye sinia."

[26] Mfalme akasikitika sana, lakini kwa sababu alikuwa ameapa viapo mbele ya
wageni wake, hakutaka kumkatalia. [27] Mara mfalme akatuma askari mmojawapo
wa walinzi wake kukileta kichwa cha Yohana. Akaenda na kumkata Yohana kichwa
humo gerezani, [28] akakileta kichwa chake kwenye sinia na kumpa yule msichana,
naye yule msichana akampa mama yake. [29] Wanafunzi wa Yohana walipopata habari
hizi, wakaja na kuuchukua mwili wake, wakauzika kaburini.

Yesu Awalisha Wanaume 5,000
(Mathayo 14:13-21; Luka 9:10-17; Yohana 6:1-14)

[30] Wale mitume wakakusanyika kwa Yesu na kumpa taarifa ya mambo yote
waliyokuwa wamefanya na kufundisha. [31] Basi kwa kuwa watu wengi mno walikuwa
wakija na kutoka, hata wakawa hawana nafasi ya kula, Yesu akawaambia wanafunzi
wake, "Twendeni peke yetu mahali pa faragha, mpate kupumzika."

[32] Hivyo wakaondoka kwa mashua peke yao, wakaenda mahali pasipo na watu.
[33] Lakini watu wengi waliowaona wakiondoka, wakawatambua, nao wakaenda
haraka kwa miguu kutoka miji yote, nao wakatangulia kufika. [34] Yesu alipofika kando
ya bahari, aliona makutano makubwa ya watu, akawahurumia kwa maana walikuwa
kama kondoo wasiokuwa na mchungaji. Kwa hiyo akaanza kuwafundisha mambo
mengi.

[35] Mchana ulipokuwa umeendelea sana, wanafunzi wake walienda kwake,
wakamwambia, "Mahali hapa ni nyikani, nazo saa zimekwenda sana. [36] Waage watu
ili waende mashambani na vijijini jirani, wakajinunulie chakula."

[37] Lakini Yesu akawajibu, "Ninyi wapeni chakula."

Wakamwambia, "Je, twende tukanunue mikate ya dinari 200[†] ili tuwape watu hawa wale?"

[38] Akawauliza, "Kuna mikate mingapi? Nendeni mkaangalie."

Walipokwisha kujua wakarudi, wakamwambia, "Kuna mikate mitano na samaki wawili."

[39] Kisha Yesu akawaamuru wawaketishe watu makundi makundi kwenye majani,
[40] nao wakaketi kwenye makundi ya watu mia mia na wengine hamsini hamsini.
[41] Yesu akaichukua ile mikate mitano na wale samaki wawili, akainua macho yake
akatazama mbinguni, akavibariki na kuimega ile mikate. Kisha akawapa wanafunzi
wake ili wawagawie wale watu wote. Pia akawagawia wote wale samaki wawili.
[42] Watu wote wakala, wakashiba. [43] Nao wanafunzi wake wakakusanya vipande
vilivyosalia vya mikate na samaki, wakajaza vikapu kumi na viwili. [44] Idadi ya
wanaume waliokula walikuwa 5,000.

[†] **6:37** Dinari moja ilikuwa kama mshahara wa kibarua wa siku moja; hivyo dinari 200 ni sawa na mshahara wa siku 200.

Yesu Atembea Juu Ya Maji
(Mathayo 14:22-33; Yohana 6:15-21)

45 Mara Yesu akawaambia wanafunzi wake waingie kwenye mashua watangulie
kwenda Bethsaida, wakati yeye alikuwa akiwaaga wale makutano. 46 Baada ya
kuwaaga wale watu, akaenda mlimani kuomba.
47 Ilipofika jioni, ile mashua ilikuwa imefika katikati ya bahari, na Yesu alikuwa
peke yake katika nchi kavu. 48 Akawaona wanafunzi wake wanahangaika na kupiga
makasia kwa nguvu, kwa sababu upepo ulikuwa wa mbisho. Wakati wa zamu ya
nne ya usiku, Yesu akawaendea wanafunzi wake, akiwa anatembea juu ya maji.
Alikuwa karibu kuwapita, 49 lakini walipomwona akitembea juu ya maji, wakadhani
ni mzimu. Wakapiga yowe, 50 kwa sababu wote walipomwona waliogopa.
Mara Yesu akasema nao, akawaambia, "Jipeni moyo! Ni mimi. Msiogope!"
51 Akapanda ndani ya mashua nao, na ule upepo ukakoma! Wakashangaa kabisa,
52 kwa kuwa walikuwa hawajaelewa kuhusu ile mikate. Mioyo yao ilikuwa migumu.
53 Walipokwisha kuvuka, wakafika nchi ya Genesareti, wakatia nanga. 54 Mara
waliposhuka kutoka mashua yao, watu wakamtambua Yesu. 55 Wakaenda katika
vijiji vyote upesi, wakawabeba wagonjwa kwenye mikeka ili kuwapeleka mahali
popote waliposikia kuwa Yesu yupo. 56 Kila mahali Yesu alipokwenda, iwe vijijini,
mijini au mashambani, watu waliwaweka wagonjwa wao masokoni. Wakamwomba
awaruhusu hao wagonjwa waguse japo upindo wa vazi lake. Nao wote waliomgusa
waliponywa.

7

Kilicho Safi Na Kilicho Najisi
(Mathayo 15:1-20)

1 Mafarisayo na baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa wametoka Yerusalemu
wakakusanyika mbele ya Yesu. 2 Wakawaona baadhi ya wanafunzi wake wakila
chakula kwa mikono iliyo najisi, yaani, bila kunawa kama ilivyotakiwa na sheria
ya dini ya Wayahudi. 3 (Kwa kuwa Mafarisayo na Wayahudi wote hawali chakula
pasipo kunawa kwa kufuata desturi za wazee wao. 4 Wanapotoka sokoni hawawezi
kula pasipo kunawa. Pia kuna desturi nyingine nyingi wanazofuata kama vile jinsi
ya kuosha vikombe, vyungu na vyombo vya shaba.)
5 Kwa hiyo wale Mafarisayo na walimu wa sheria wakamuuliza Yesu, "Mbona
wanafunzi wako hawafuati desturi za wazee, na badala yake wanakula kwa mikono
najisi?"
6 Yesu akawajibu, "Nabii Isaya alisema ukweli alipotabiri juu yenu, ninyi wanafiki.
Kama ilivyoandikwa:
" 'Watu hawa huniheshimu kwa midomo yao,
lakini mioyo yao iko mbali nami.
7 Huniabudu bure,
nayo mafundisho yao ni maagizo ya wanadamu tu.'
8 Ninyi mmeziacha amri za Mungu na kushika desturi za watu."
9 Naye akawaambia, "Ninyi mnayo njia nzuri ya kukataa amri za Mungu ili mpate
kuyashika mapokeo yenu! 10 Kwa mfano, Mose alisema, 'Waheshimu baba yako
na mama yako,' na, 'Yeyote amtukanaye baba yake au mama yake, na auawe.'
11 Lakini ninyi mwafundisha kwamba mtu akimwambia baba yake au mama yake,
'Kile ambacho ningeweza kukusaidia ni Korbani' (yaani kimewekwa wakfu kwa
Mungu), 12 basi hawajibiki tena kumsaidia baba yake au mama yake. 13 Kwa njia
hiyo ninyi mnabatilisha neno la Mungu kwa mapokeo yenu mliyojiwekea. Nanyi
mnafanya mambo mengi ya aina hiyo."

14 Yesu akaita tena ule umati wa watu, akawaambia, “Nisikilizeni, kila mmoja wenu
na mwelewe jambo hili. 15 Hakuna kitu kinachomwingia mtu kimtiacho unajisi, lakini
kile kimtokacho ndicho kimtiacho unajisi. [16 Kama mtu yeyote ana masikio ya
kusikia na asikie.]”
17 Akiisha kuuacha ule umati wa watu na kuingia ndani, wanafunzi wake
wakamuuliza maana ya mfano ule. 18 Akawajibu, “Je, hata nanyi hamwelewi? Je,
hamfahamu kwamba kitu kimwingiacho mtu hakimtii unajisi? 19 Mtu akila kitu
hakiingii moyoni mwake bali tumboni, na baadaye hutolewa nje ya mwili wake.”
(Kwa kusema hivi, Yesu alivihalalisha vyakula vyote kuwa ni “safi.”)
20 Akaendelea kusema, “Kile kimtokacho mtu ndicho kimtiacho unajisi. 21 Kwa
maana kutoka ndani ya moyo wa mtu hutoka mawazo mabaya, uasherati, wizi,
uuaji, uzinzi, 22 tamaa mbaya, uovu, udanganyifu, ufisadi, wivu, matukano, kiburi
na upumbavu. 23 Maovu haya yote hutoka ndani ya mtu, nayo ndiyo yamtiayo mtu
unajisi.”

Imani Ya Mwanamke Msirofoinike
(Mathayo 15:21-28)

24 Ndipo Yesu akaondoka hapo akaenda sehemu za Tiro. Akaingia katika nyumba
moja, naye hakutaka mtu yeyote ajue kwamba yuko humo. Lakini hakuweza
kujificha. 25 Mara mwanamke mmoja, ambaye binti yake mdogo alikuwa na pepo
mchafu, akaja na kumpigia magoti miguuni pake. 26 Basi huyo mwanamke alikuwa
Myunani, aliyezaliwa Foinike ya Siria.* Akamsihi Yesu amtoe binti yake huyo pepo
mchafu.
27 Yesu akamwambia, “Waache watoto washibe kwanza, kwa maana si vyema
kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa.”
28 Lakini yule mwanamke akamjibu, “Bwana, hata mbwa walio chini ya meza hula
makombo ya chakula cha watoto.”
29 Ndipo Yesu akamjibu, “Kwa sababu ya jibu lako, nenda zako nyumbani; yule
pepo mchafu amemtoka binti yako.”
30 Akaenda zake nyumbani akamkuta binti yake amelala kitandani, yule pepo
mchafu akiwa amemtoka.

Yesu Amponya Mtu Aliyekuwa Kiziwi Na Bubu

31 Kisha Yesu akaondoka sehemu za Tiro, akapita katikati ya Sidoni, hadi Bahari
ya Galilaya na kuingia eneo la Dekapoli. 32 Huko, watu wakamletea Yesu mtu mmoja
kiziwi, ambaye pia alikuwa na kigugumizi, wakamwomba aweke mkono wake juu
ya huyo mtu na amponye.
33 Baadaye Yesu akampeleka yule kiziwi kando mbali na watu, Yesu akatia vidole
vyake masikioni mwa yule mtu. Kisha akatema mate na kuugusa ulimi wa yule mtu.
34 Ndipo Yesu akatazama mbinguni, akavuta hewa ndani kwa nguvu akamwambia,
“Efatha!” (yaani, “Funguka!”) 35 Mara masikio yake yakafunguka na ulimi wake
ukaachiliwa, akaanza kuongea sawasawa.
36 Yesu akawaamuru wasimwambie mtu yeyote habari hizi. Lakini kadiri
alivyowazuia, ndivyo walivyozidi kutangaza kwa bidii. 37 Walistaajabu mno.
Wakasema, “Amefanya mambo yote vizuri mno! Amewawezesha viziwi wasikie na
bubu waseme!”

8

Yesu Alisha Wanaume 4,000
(Mathayo 15:32-39)

---

* **7:26** Kulikuwa na Foinike ya Siria (ndio Shamu) na Foinike ya Libya.

1 Katika siku hizo, umati mkubwa wa watu ulikusanyika tena. Kwa kuwa walikuwa
hawana chakula, Yesu akawaita wanafunzi wake akawaambia, 2 "Ninauhurumia huu
umati wa watu, kwa sababu sasa wamekuwa nami kwa muda wa siku tatu na hawana
chakula. 3 Nikiwaaga waende nyumbani bila kula, watazimia njiani kwa sababu
baadhi yao wametoka mbali."

4 Wanafunzi wake wakamjibu, "Lakini hapa nyikani tutapata wapi mikate ya
kutosha kuwalisha?"

5 Yesu akawauliza, "Mna mikate mingapi?"

Wakajibu, "Tuna mikate saba."

6 Akawaambia watu waketi chini. Akiisha kuichukua mikate saba na kushukuru,
akaimega na kuwapa wanafunzi wake ili wawagawie watu. Wanafunzi wake
wakafanya hivyo. 7 Walikuwa pia na visamaki vichache, Yesu akavibariki, akawaa-
muru wanafunzi wake wawagawie watu. 8 Wale watu walikula na kutosheka.
Baadaye wanafunzi wakakusanya vipande vilivyosalia, wakajaza vikapu saba. 9 Watu
waliokula walikuwa wapata 4,000. Akiisha kuwaaga, 10 aliingia kwenye mashua
pamoja na wanafunzi wake, akaenda sehemu za Dalmanutha.

Mafarisayo Waomba Ishara
(Mathayo 12:38-42; 16:1-4)

11 Mafarisayo wakaja, wakaanza kumhoji Yesu. Ili kumtega, wakamwomba
awaonyeshe ishara kutoka mbinguni. 12 Akahuzunika moyoni, akawaambia, "Kwa
nini kizazi hiki kinataka ishara? Amin nawaambieni, hakitapewa ishara yoyote."
13 Kisha akawaacha, akarudi kwenye mashua, akavuka hadi ng'ambo.

Chachu Ya Mafarisayo Na Ya Herode
(Mathayo 16:5-12)

14 Wanafunzi walikuwa wamesahau kuchukua mikate ya kutosha. Walikuwa na
mkate mmoja tu kwenye mashua. 15 Yesu akawaonya: "Jihadharini na chachu ya
Mafarisayo na ya Herode."

16 Wakajadiliana wao kwa wao, na kusema, "Anasema hivi kwa sababu hatukuleta
mikate."

17 Yesu, akifahamu majadiliano yao, akawauliza: "Mbona mnajadiliana kuhusu
kutokuwa na mikate? Je, bado hamtambui wala hamwelewi? Je, mbona mioyo yenu
ni migumu kiasi hicho? 18 Je, mna macho lakini mnashindwa kuona, na mna masikio
lakini mnashindwa kusikia? Je, hamkumbuki? 19 Nilipoimega ile mikate mitano
kuwalisha watu 5,000, mlikusanya vikapu vingapi vilivyojaa vya masazo?"

Wakamjibu, "Kumi na viwili."

20 "Je, nilipoimega ile mikate saba kuwalisha watu 4,000, mlikusanya vikapu
vingapi vilivyojaa vya masazo?"

Wakamjibu, "Saba."

21 Ndipo akawauliza, "Je, bado hamwelewi?"

Yesu Amponya Kipofu Huko Bethsaida

22 Wakafika Bethsaida na baadhi ya watu wakamleta mtu mmoja kipofu wakamsihi
Yesu amguse. 23 Yesu akamshika mkono huyo kipofu akampeleka nje ya kijiji. Baada
ya kuyatemea mate macho ya yule kipofu na kumwekea mikono, Yesu akamuuliza,
"Unaona chochote?"

24 Yule kipofu akaangalia, akasema, "Ninaona watu, wanaonekana kama miti
inayotembea."

25 Yesu akamwekea tena mikono machoni. Kisha macho yake yakafunguka, kuona
kwake kukarejea naye akaona kila kitu dhahiri. 26 Yesu akamuaga aende nyumbani
kwake, akimwambia, "Hata kijijini usiingie."

Petro Amkiri Yesu Kuwa Ndiye Kristo
(Mathayo 16:13-20; Luka 9:18-21)

[27] Yesu na wanafunzi wake wakaondoka kwenda katika vijiji vya Kaisaria-Filipi.
Walipokuwa njiani, Yesu akawauliza, “Watu husema mimi ni nani?”
[28] Wakamjibu, “Baadhi husema wewe ni Yohana Mbatizaji, wengine husema ni
Eliya, na bado wengine husema wewe ni mmojawapo wa manabii.”
[29] Akawauliza, “Je, ninyi mnasema mimi ni nani?”

Petro akajibu, “Wewe ndiwe Kristo.”*
[30] Yesu akawaonya wasimwambie mtu yeyote habari zake.

Yesu Atabiri Kifo Chake
(Mathayo 16:21-28; Luka 9:22-27)

[31] Ndipo akaanza kuwafundisha wanafunzi wake kuwa Mwana wa Adamu lazima
atapata mateso mengi na kukataliwa na wazee, viongozi wa makuhani, na walimu wa
sheria, na kwamba itampasa auawe lakini baada ya siku tatu afufuke. [32] Aliyasema
haya waziwazi, ndipo Petro akamchukua kando na akaanza kumkemea.
[33] Lakini Yesu alipogeuka na kuwaangalia wanafunzi wake, akamkemea Petro.
Akasema, “Rudi nyuma yangu, Shetani! Moyo wako hauwazi yaliyo ya Mungu, bali
ya wanadamu.”
[34] Ndipo akauita ule umati wa watu pamoja na wanafunzi wake, akasema, “Mtu
yeyote akitaka kunifuata, ni lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake,
anifuate. [35] Kwa maana yeyote anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini
yeyote atakayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu na kwa ajili ya Injili atayaokoa.
[36] Je, itamfaidi nini mtu kuupata ulimwengu wote, lakini akayapoteza maisha yake?
[37] Au mtu atatoa nini badala ya nafsi yake? [38] Mtu yeyote akinionea aibu mimi
na maneno yangu katika kizazi hiki cha uzinzi na dhambi, Mwana wa Adamu
naye atamwonea aibu wakati atakapokuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na
malaika watakatifu.”

9

[1] Yesu akaendelea kuwaambia, “Amin, nawaambia, kuna watu waliosimama hapa
ambao hawataonja mauti kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu ukija kwa nguvu.”

Yesu Ageuka Sura
(Mathayo 17:1-13; Luka 9:28-36)

[2] Baada ya siku sita, Yesu akawachukua Petro, Yakobo na Yohana, akawapeleka juu
ya mlima mrefu, mahali walipokuwa faraghani. Huko, Yesu akageuka sura mbele
yao. [3] Mavazi yake yakawa na weupe wa kuzima macho, meupe kuliko ambavyo mtu
yeyote duniani angaliweza kuyang’arisha. [4] Mose na Eliya wakawatokea, wakawa
wanazungumza na Yesu.
[5] Petro akamwambia Yesu, “Rabi, ni vyema sisi tukae hapa. Turuhusu tujenge
vibanda vitatu: kimoja chako, kingine cha Mose na kingine cha Eliya.” [6] Petro
hakujua aseme nini kwa maana yeye na wenzake walikuwa wameogopa sana.
[7] Ndipo pakatokea wingu, likawafunika, nayo sauti kutoka lile wingu ikasema,
“Huyu ni Mwanangu mpendwa. Msikieni yeye.”
[8] Mara walipotazama huku na huku, hawakuona tena mtu mwingine yeyote pamoja
nao isipokuwa Yesu.
[9] Walipokuwa wakishuka kutoka mlimani, Yesu akawakataza wasimwambie mtu
yeyote mambo waliyoona, mpaka Mwana wa Adamu atakapokuwa amefufuka kutoka

* **8:29** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

kwa wafu. 10 Wakalihifadhi jambo hilo wao wenyewe, lakini wakawa wanajiuliza,
"Huku kufufuka kwa wafu maana yake nini?"
11 Wakamuuliza, "Kwa nini walimu wa sheria husema kwamba ni lazima Eliya aje
kwanza?"
12 Yesu akawajibu, "Ni kweli, Eliya yuaja kwanza ili kutengeneza mambo yote.
Mbona basi imeandikwa kwamba Mwana wa Adamu ni lazima ateseke sana na
kudharauliwa? 13 Lakini ninawaambia, Eliya amekwisha kuja, nao wakamtendea
walivyopenda, kama ilivyoandikwa kumhusu yeye."

Mvulana Mwenye Pepo Mchafu Aponywa
(Mathayo 17:14-21; Luka 9:37-43)

14 Walipowafikia wale wanafunzi wengine, wakawakuta wamezungukwa na umati
mkubwa wa watu na baadhi ya walimu wa sheria wakibishana nao. 15 Mara wale
watu walipomwona Yesu, wakastaajabu sana, wakamkimbilia ili kumsalimu.
16 Akawauliza wanafunzi wake, "Mnabishana nao kuhusu nini?"
17 Mtu mmoja miongoni mwa ule umati wa watu akajibu, "Mwalimu, nilimleta
kwako mwanangu ambaye ana pepo mchafu anayemfanya asiweze kuongea. 18 Kila
mara huyo pepo mchafu ampagaapo mwanangu, humwangusha chini na kumfanya
atokwe povu mdomoni na kusaga meno, kisha mwili wake hukauka. Niliwaomba
wanafunzi wako wamtoe huyo pepo mchafu, lakini hawakuweza."
19 Yesu akawaambia, "Enyi kizazi kisicho na imani! Nitakuwa pamoja nanyi mpaka
lini? Nitawavumilia mpaka lini? Mleteni mvulana kwangu."
20 Nao wakamleta yule mvulana. Yule pepo mchafu alipomwona Yesu, mara
akamtia yule mvulana kifafa, akaanguka, akagaagaa chini huku akitokwa na povu
kinywani.
21 Yesu akamuuliza baba yake, "Mwanao amekuwa katika hali hii tangu lini?"
Akamjibu, "Tangu utoto wake. 22 Mara kwa mara huyo pepo mchafu amekuwa
akimwangusha kwenye moto au kwenye maji ili kumwangamiza. Lakini kama
unaweza kufanya jambo lolote, tafadhali tuhurumie utusaidie."
23 Yesu akamwambia, "Kama ukiweza kuamini, yote yawezekana kwake yeye
aaminiye."
24 Mara baba yake yule mvulana akapiga kelele akisema, "Ninaamini. Nisaidie
kutokuamini kwangu!" 25 Yesu alipoona kwamba umati wa watu unakusanyika
pamoja mbio, akamkemea yule pepo mchafu, akimwambia, "Wewe pepo bubu na
kiziwi, nakuamuru umtoke, wala usimwingie tena!"
26 Yule pepo mchafu akiisha kupiga kelele, akamtia kifafa kwa nguvu, na akamtoka.
Yule mvulana alikuwa kama maiti, hivyo watu wengi wakasema, "Amekufa."
27 Lakini Yesu akamshika mkono, akamwinua, naye akasimama.
28 Baada ya Yesu kuingia ndani ya nyumba, wanafunzi wake wakamuuliza wakiwa
peke yao, "Mbona sisi hatukuweza kumtoa huyo pepo mchafu?"
29 Yesu akawajibu, "Hali hii haiwezi kutoka isipokuwa kwa kuomba na kufunga."

Yesu Atabiri Tena Kifo Chake Na Ufufuo
(Mathayo 17:22-23; Luka 9:43-45)

30 Wakaondoka huko, wakapitia Galilaya. Yesu hakutaka mtu yeyote afahamu ma-
hali walipo, 31 kwa maana alikuwa anawafundisha wanafunzi wake. Akawaambia,
"Mwana wa Adamu atasalitiwa na kutiwa mikononi mwa watu. Nao watamuua,
lakini siku tatu baada ya kuuawa atafufuka." 32 Lakini wao hawakuelewa kile
alimaanisha, nao waliogopa kumuuliza maana yake.

Mabishano Kuhusu Aliye Mkuu Zaidi
(Mathayo 18:1-5; Luka 9:46-48)

33 Basi wakafika Kapernaumu na baada ya kuingia nyumbani akawauliza,
“Mlikuwa mnabishana nini kule njiani?” 34 Lakini hawakumjibu, kwa sababu njiani
walikuwa wakibishana kuhusu nani miongoni mwao alikuwa mkuu zaidi ya wote.
35 Akaketi chini, akawaita wote kumi na wawili, akawaambia: “Kama mtu yeyote
akitaka kuwa wa kwanza, hana budi kuwa wa mwisho na mtumishi wa wote.”
36 Kisha akamchukua mtoto mdogo, akamsimamisha katikati yao. Akamkumbatia,
akawaambia, 37 “Mtu yeyote amkaribishaye mmoja wa hawa watoto wadogo kwa
Jina langu, anikaribisha mimi. Naye anikaribishaye mimi, amkaribisha Baba yangu
aliyenituma.”

Yeyote Asiye Kinyume Nasi Yuko Upande Wetu
(Luka 9:49-50)

38 Yohana akamwambia, “Mwalimu, tumemwona mtu akitoa pepo wachafu kwa
jina lako, nasi tukamkataza, kwa sababu yeye si mmoja wetu.”
39 Yesu akasema, “Msimkataze, kwa kuwa hakuna yeyote atendaye miujiza kwa
Jina langu ambaye baada ya kitambo kidogo aweza kunena lolote baya dhidi yangu.
40 Kwa maana yeyote asiye kinyume chetu, yuko upande wetu. 41 Amin, nawaambia,
yeyote awapaye ninyi kikombe cha maji kwa Jina langu kwa sababu ninyi ni mali ya
Kristo, hakika hataikosa thawabu yake.”

Kusababisha Kutenda Dhambi
(Mathayo 18:6-9; Luka 17:1-2)

42 “Kama mtu yeyote akimsababisha mmojawapo wa wadogo hawa wanaoniamini
kutenda dhambi, ingekuwa bora kwake afungiwe jiwe kubwa la kusagia shingoni
mwake, na kutoswa baharini. 43 Kama mkono wako ukikusababisha kutenda dhambi,
ukate. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa na mkono mmoja, kuliko kuwa
na mikono miwili lakini ukaingia jehanamu, mahali ambako moto hauzimiki. [
44 Mahali ambako funza wake hawafi wala moto wake hauzimiki.] 45 Kama mguu
wako ukikusababisha kutenda dhambi, ukate. Ni afadhali kwako kuingia katika
uzima ukiwa kiwete, kuliko kuwa na miguu miwili lakini ukaingia jehanamu. [
46 Mahali ambako funza wake hawafi wala moto hauzimiki.] 47 Nalo jicho lako
likikusababisha kutenda dhambi, ling’oe. Ni afadhali kwako kuingia katika Ufalme
wa Mungu ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa na macho mawili lakini ukatupwa
jehanamu, 48 mahali ambako
“ ‘funza wake hawafi,
wala moto wake hauzimiki.’
49 Kila mmoja atatiwa chumvi kwa moto.
50 “Chumvi ni nzuri, lakini ikipoteza ladha yake utaifanyaje ili iweze kukolea tena?
Mwe na chumvi ndani yenu, mkaishi kwa amani, kila mmoja na mwenzake.”

10

Mafundisho Kuhusu Talaka
(Mathayo 19:1-12; Luka 16:18)

1 Yesu akaondoka huko, akavuka Mto Yordani, akaenda sehemu za Uyahudi.
Umati mkubwa wa watu ukaenda kwake tena, naye kama ilivyokuwa desturi yake,
akawafundisha.
2 Baadhi ya Mafarisayo wakaja ili kumjaribu kwa kumuuliza, “Je, ni halali mtu
kumwacha mke wake?”
3 Yesu akawajibu, “Je, Mose aliwaamuru nini?”
4 Wakajibu, “Mose aliruhusu kwamba mume anaweza kumwandikia mkewe hati
ya talaka na kumwacha.”

5 Yesu akawaambia, “Mose aliwaandikia sheria hiyo kwa sababu ya ugumu wa
mioyo yenu. 6 Lakini tangu mwanzo wa uumbaji, ‘Mungu aliwaumba mwanaume
na mwanamke. 7 Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama
yake na kuambatana na mkewe, na hao wawili watakuwa mwili mmoja.’ 8 Kwa
hiyo hawatakuwa wawili tena, bali mwili mmoja. 9 Basi, alichokiunganisha Mungu,
mwanadamu asikitenganishe.”
10 Walipokuwa tena ndani ya nyumba, wanafunzi wake wakamuuliza kuhusu
jambo hili. 11 Akawajibu, “Mtu yeyote amwachaye mkewe na kuoa mke mwingine,
anazini naye. 12 Naye mwanamke amwachaye mumewe na kuolewa na mume
mwingine, anazini.”

Yesu Anawabariki Watoto Wadogo
(Mathayo 19:13-15; Luka 18:15-17)

13 Watu walikuwa wakimletea Yesu watoto wadogo ili awaguse, lakini wana-
funzi wake wakawakemea. 14 Yesu alipoona yaliyokuwa yakitukia, akachukizwa.
Akawaambia wanafunzi wake, “Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala
msiwazuie, kwa maana Ufalme wa Mungu ni wa wale walio kama hawa. 15 Amin,
nawaambia, mtu yeyote asiyeupokea Ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo,
hatauingia kamwe.” 16 Akawachukua watoto mikononi mwake, akawakumbatia,
akaweka mikono yake juu yao, akawabariki.

Kijana Tajiri
(Mathayo 19:16-30; Luka 18:18-30)

17 Yesu alipokuwa anaondoka, mtu mmoja akamkimbilia, akapiga magoti mbele
yake, akamuuliza, “Mwalimu mwema, nifanye nini ili niurithi uzima wa milele?”
18 Yesu akamwambia, “Mbona unaniita mwema? Hakuna yeyote aliye mwema
ila Mungu peke yake. 19 Unazijua amri: ‘Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo,
usidanganye, waheshimu baba yako na mama yako.’ ”
20 Akamjibu, “Mwalimu, amri hizi zote nimezishika tangu nikiwa mtoto.”
21 Yesu akamtazama na kumpenda, akamwambia, “Umepungukiwa na kitu kimoja.
Nenda ukauze kila kitu ulicho nacho uwape maskini hizo fedha, nawe utakuwa na
hazina mbinguni. Kisha njoo, unifuate.”
22 Yule mtu aliposikia hayo, akasikitika sana. Akaondoka kwa huzuni kwa sababu
alikuwa na mali nyingi.
23 Yesu akatazama pande zote, akawaambia wanafunzi wake, “Itakuwa vigumu
sana kwa wenye mali kuingia katika Ufalme wa Mungu!”
24 Wanafunzi wake wakashangazwa sana na maneno hayo. Lakini Yesu akawaam-
bia tena, “Wanangu, tazama jinsi ilivyo vigumu kwa wale wanaotumainia mali
kuingia katika Ufalme wa Mungu. 25 Ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita kwenye tundu
la sindano kuliko mtu tajiri*kuingia katika Ufalme wa Mungu.”
26 Wanafunzi wake wakashangaa sana. Wakaulizana wao kwa wao, “Ni nani basi
awezaye kuokoka?”
27 Yesu akawatazama, akawaambia, “Kwa mwanadamu jambo hili haliwezekani,
lakini kwa Mungu sivyo. Mambo yote yanawezekana kwa Mungu.”
28 Ndipo Petro akamjibu, “Tazama, tumeacha kila kitu na kukufuata wewe!”
29 Yesu akasema, “Amin, nawaambia, hakuna mtu yeyote aliyeacha nyumba, ndugu
wa kiume au wa kike, au mama au baba, au watoto au mashamba kwa ajili yangu na
kwa ajili ya Injili, 30 ambaye hatalipwa mara mia katika ulimwengu huu: nyumba,
ndugu wa kiume na wa kike, mama na baba na watoto, mashamba pamoja na mateso,

* **10:25** Tajiri ina maana wale wanaotumainia mali.

kisha uzima wa milele katika ulimwengu ujao. 31 Lakini wengi walio wa kwanza
watakuwa wa mwisho, na wa mwisho watakuwa wa kwanza.”

Yesu Atabiri Mara Ya Tatu Kufa Na Kufufuka Kwake (Mathayo 20:17-19; Luka 18:31-34)

32 Walikuwa njiani wakipanda kwenda Yerusalemu, na Yesu alikuwa ametangulia.
Wanafunzi wake walishangaa, nao watu waliowafuata walijawa na hofu. Yesu
akawachukua tena wale wanafunzi wake kumi na wawili kando na kuwaambia
yatakayompata. 33 Akasema, “Tunapanda kwenda Yerusalemu, na Mwana wa Adamu
atasalitiwa kwa viongozi wa makuhani na walimu wa sheria. Wao watamhukumu
kifo na kumtia mikononi mwa watu wa Mataifa, 34 ambao watamdhihaki na
kumtemea mate, watampiga na kumuua. Siku tatu baadaye atafufuka.”

Ombi La Yakobo Na Yohana (Mathayo 20:20-28)

35 Kisha Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo, wakaja kwake na kumwambia,
“Mwalimu, tunataka utufanyie lolote tutakalokuomba.”

36 Naye akawaambia, “Je, mwataka niwafanyie jambo gani?”

37 Wakamwambia, “Tupe kukaa mmoja upande wako wa kuume na mwingine
upande wako wa kushoto katika utukufu wako.”

38 Lakini Yesu akawaambia, “Ninyi hamjui mnaloliomba. Je, mnaweza kukinywea
kikombe ninyweacho mimi, au kubatizwa ubatizo nibatizwao mimi?”

39 Wakajibu, “Tunaweza.”

Kisha Yesu akawaambia, “Kikombe nikinyweacho mtakinywea na ubatizo niba-
tizwao mtabatizwa, 40 lakini kuketi mkono wangu wa kuume au wa kushoto si juu
yangu mimi kuwapa. Nafasi hizi ni kwa ajili ya wale walioandaliwa.”

41 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo, wakaanza kuwakasirikia
Yakobo na Yohana. 42 Lakini Yesu akawaita wote pamoja na kuwaambia, “Mnafa-
hamu kuwa wale wanaodhaniwa kuwa watawala wa watu wa Mataifa huwatawala
watu kwa nguvu, nao wenye vyeo huonyesha mamlaka yao. 43 Lakini isiwe hivyo
kwenu. Badala yake, yeyote anayetaka kuwa mkuu miongoni mwenu hana budi
kuwa mtumishi wenu, 44 na yeyote anayetaka kuwa wa kwanza, hana budi kuwa
mtumwa wa wote. 45 Kwa kuwa hata Mwana wa Adamu hakuja ili kutumikiwa, bali
kutumika na kuutoa uhai wake uwe fidia kwa ajili ya wengi.”

Yesu Amponya Kipofu Bartimayo (Mathayo 20:29-34; Luka 18:35-43)

46 Kisha wakafika Yeriko. Yesu alipokuwa akiondoka mjini na wanafunzi wake
pamoja na umati mkubwa wa watu, kipofu mmoja, jina lake Bartimayo, mwana wa
Timayo, alikuwa ameketi kando ya njia akiomba msaada. 47 Aliposikia kuwa ni Yesu
wa Nazareti aliyekuwa anapita, akaanza kupaza sauti akisema, “Yesu, Mwana wa
Daudi, nihurumie!”

48 Watu wengi wakamkemea, wakamwambia akae kimya, lakini yeye akazidi
kupaza sauti, akisema, “Mwana wa Daudi, nihurumie!”

49 Yesu akasimama na kusema, “Mwiteni.”

Hivyo wakamwita yule mtu kipofu, wakamwambia, “Jipe moyo! Inuka, anakuita.”
50 Akiwa analivua lile joho lake, alisimama na kumwendea Yesu.

51 Yesu akamuuliza, “Unataka nikufanyie nini?”

Yule kipofu akajibu, “Mwalimu, nataka kuona.”

52 Yesu akamwambia, “Nenda zako, imani yako imekuponya.” Mara akapata kuona,
akamfuata Yesu njiani.

11

Yesu Aingia Yerusalemu Kwa Shangwe
(Mathayo 21:1-11; Luka 19:28-40; Yohana 12:12-19)

1 Walipokaribia Yerusalemu, wakafika Bethfage na Bethania katika Mlima wa
Mizeituni. Yesu akawatuma wawili wa wanafunzi wake, 2 akawaambia, “Nendeni
katika kijiji kilichoko mbele yenu. Na hapo mtakapoingia kijijini, mtamkuta mwana-
punda amefungwa hapo, ambaye hajapandwa na mtu bado. Mfungueni, mkamlete
hapa. 3 Kama mtu yeyote akiwauliza, ‘Mbona mnamfungua?’ Mwambieni, ‘Bwana
anamhitaji, na atamrudisha hapa baada ya muda mfupi.’ ”

4 Wakaenda, wakamkuta mwana-punda amefungwa kando ya barabara, karibu
na mlango wa nyumba. 5 Walipokuwa wanamfungua, watu waliokuwa wames-
imama karibu wakawauliza, “Mna maana gani mnapomfungua huyo mwana-
punda?” 6 Wakawajibu kama vile Yesu alivyokuwa amewaagiza, nao wale watu
wakawaruhusu. 7 Kisha wakamleta huyo mwana-punda kwa Yesu na kutandika
mavazi yao juu yake, naye akampanda. 8 Watu wengi wakatandaza mavazi yao
barabarani, na wengine wakatandaza matawi waliyokuwa wamekata mashambani.
9 Kisha wale waliokuwa wametangulia mbele na wale waliokuwa wakifuata nyuma
wakapaza sauti, wakisema,

“Hosana!”*

“Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana!”

10 “Umebarikiwa Ufalme unaokuja wa baba yetu Daudi!”

“Hosana kwake yeye aliye juu!”

11 Yesu akaingia Yerusalemu na kwenda Hekaluni. Akaangalia kila kitu kili-
chokuwamo, lakini kwa kuwa ilishakuwa jioni, akaenda zake Bethania pamoja na
wale kumi na wawili.

Yesu Alaani Mtini Usiozaa
(Mathayo 21:18-19)

12 Kesho yake walipokuwa wakitoka Bethania, Yesu alikuwa na njaa. 13 Akauona
mtini kwa mbali, naye akaenda ili aone kama ulikuwa na matunda. Alipoufikia,
akakuta una majani tu, kwa kuwa hayakuwa majira ya tini. 14 Akauambia ule mti,
“Tangu leo mtu yeyote asile kamwe matunda kutoka kwako.” Wanafunzi wake
walimsikia akisema hayo.

Yesu Atakasa Hekalu
(Mathayo 21:12-17; Luka 19:45-48; Yohana 2:13-22)

15 Walipofika Yerusalemu, Yesu akaingia katika eneo la Hekalu, akaanza kuwa-
fukuza wale waliokuwa wakinunua na kuuza humo ndani. Akazipindua meza za
wale waliokuwa wakibadilisha fedha, na pia viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa,
16 wala hakumruhusu mtu yeyote kuchukua bidhaa kupitia ukumbi wa Hekalu.
17 Naye alipokuwa akiwafundisha, akasema, “Je, haikuandikwa kuwa:

“ ‘Nyumba yangu itaitwa
nyumba ya sala kwa mataifa yote’?
Lakini ninyi mmeifanya kuwa ‘pango la wanyang’anyi.’ ”

18 Viongozi wa makuhani na walimu wa sheria wakapata habari hizi, nao wakaanza
kutafuta njia ya kumuua, kwa kuwa walikuwa wakimwogopa, kwa sababu umati
wote ulikuwa unashangazwa na mafundisho yake.

---

* **11:9** Kiebrania kusema Okoa, basi likawa neno la shangwe.

19 Ilipofika jioni, Yesu na wanafunzi wake wakatoka nje ya mji.

Mtini Ulionyauka
(Mathayo 21:20-22)

20 Asubuhi yake walipokuwa wakipita, wakauona ule mtini umenyauka kutoka juu
hadi kwenye mizizi yake. 21 Petro akakumbuka na kumwambia Yesu, “Rabi, tazama!
Ule mtini ulioulaani umenyauka!”
22 Yesu akawajibu, “Mwaminini Mungu. 23 Amin, nawaambia, mtu yeyote
atakayeuambia mlima huu, ‘Ng’oka ukatupwe baharini,’ wala asione shaka moyoni
mwake, bali aamini kwamba hayo asemayo yametukia, atatimiziwa. 24 Kwa sababu
hiyo nawaambia, yoyote mtakayoyaomba mkisali, aminini ya kwamba mmeyapokea,
nayo yatakuwa yenu. 25 Nanyi kila msimamapo kusali, sameheni mkiwa na neno na
mtu, ili naye Baba yenu aliye mbinguni awasamehe ninyi makosa yenu. [26 Lakini
kama ninyi msiposamehe, wala Baba yenu aliye mbinguni hatawasamehe ninyi
makosa yenu.]”

Swali Kuhusu Mamlaka Ya Yesu
(Mathayo 21:23-27; Luka 20:1-8)

27 Wakafika tena Yerusalemu, na Yesu alipokuwa akitembea Hekaluni, viongozi wa
makuhani, walimu wa sheria pamoja na wazee wa watu wakamjia. 28 Wakamuuliza,
“Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Na ni nani aliyekupa mamlaka ya
kufanya hayo?”
29 Yesu akawajibu, “Nitawauliza swali moja. Nijibuni, nami nitawaambia ni kwa
mamlaka gani ninafanya mambo haya. 30 Niambieni, je, ubatizo wa Yohana ulitoka
mbinguni au kwa wanadamu?”
31 Wakahojiana wao kwa wao, wakisema, “Kama tukisema, ‘Ulitoka mbin-
guni,’ atatuuliza, ‘Mbona hamkumwamini?’ 32 Lakini tukisema, ‘Ulitoka kwa
wanadamu,’…” (Waliwaogopa watu, kwa sababu kila mtu aliamini kwamba Yohana
alikuwa nabii wa kweli.)
33 Kwa hiyo wakamjibu Yesu, “Hatujui.”

Naye Yesu akawaambia, “Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninatenda mambo haya.”

12

Mfano Wa Wapangaji Waovu
(Mathayo 21:33-46; Luka 20:9-19)

1 Yesu akaanza kusema nao kwa mifano, akawaambia: “Mtu mmoja alipanda
shamba la mizabibu. Akajenga ukuta kulizunguka, akachimba shimo ndani yake kwa
ajili ya shinikizo la kusindika divai, na akajenga mnara wa ulinzi. Kisha akalikodisha
shamba hilo la mizabibu kwa wakulima fulani, kisha akasafiri kwenda nchi nyingine.
2 Wakati wa mavuno ulipofika, mwenye shamba akamtuma mtumishi wake kwa hao
wapangaji ili kuchukua sehemu yake ya mavuno ya shamba la mizabibu kutoka kwa
hao wapangaji. 3 Lakini wale wakulima walimkamata yule mtumishi, wakampiga,
wakamfukuza mikono mitupu. 4 Kisha yule mwenye shamba akamtuma mtumishi
mwingine kwao; nao wale wakulima wakampiga kichwani na kumfanyia mambo ya
aibu. 5 Kisha akamtuma mtumishi mwingine, naye huyo wakamuua. Akawatuma
wengine wengi; baadhi yao wakawapiga, na wengine wakawaua.
6 “Mwenye shamba alikuwa bado na mmoja wa kumtuma, mwanawe aliyempenda.
Hatimaye akamtuma akisema, ‘Watamheshimu mwanangu.’

7 “Lakini wale wapangaji wakasemezana pamoja, ‘Huyu ndiye mrithi. Njooni
tumuue, nao urithi utakuwa wetu.’ 8 Hivyo wakamchukua na kumuua, wakamtupa
nje ya lile shamba la mizabibu.
9 “Sasa basi yule mwenye shamba atafanya nini? Atakuja na kuwaua hao
wapangaji, kisha atawapa wapangaji wengine hilo shamba la mizabibu. 10 Je,
hamjasoma Andiko hili:
“ ‘Jiwe walilolikataa waashi
limekuwa jiwe kuu la pembeni;
11 Bwana ndiye alitenda jambo hili,
nalo ni ajabu machoni petu’?”
12 Walipotambua kuwa amesema mfano huo kwa ajili yao, wakataka kumkamata,
lakini wakaogopa ule umati wa watu. Wakamwacha, wakaondoka, wakaenda zao.

Swali Kuhusu Kulipa Kodi
(Mathayo 22:15-22; Luka 20:20-26)

13 Baadaye wakawatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherode ili kwenda kumtega
Yesu katika yale anayosema. 14 Wakamjia, wakamwambia, “Mwalimu, tunajua
kwamba wewe ni mtu mwadilifu. Wewe huyumbishwi na wanadamu, kwa kuwa
huna upendeleo. Lakini wewe huifundisha njia ya Mungu katika kweli. Je, ni halali
kulipa kodi kwa Kaisari, au la? 15 Je, tulipe kodi au tusilipe?”
Lakini Yesu alijua unafiki wao. Akawauliza “Mbona mnajaribu kunitega? Nileteeni
hiyo dinari*niione.” 16 Wakamletea hiyo sarafu. Naye akawauliza, “Sura hii ni ya
nani? Na maandishi haya ni ya nani?”
Wakamjibu, “Ni vya Kaisari.”
17 Ndipo Yesu akawaambia, “Mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari, naye Mungu mpeni
kilicho cha Mungu.”
Nao wakamstaajabia sana.

Ndoa Wakati Wa Ufufuo
(Mathayo 22:23-33; Luka 20:27-40)

18 Kisha Masadukayo, wale wasemao kuwa hakuna ufufuo wa wafu, wakamjia
Yesu, 19 wakasema, “Mwalimu, Mose alituandikia kuwa kama ndugu wa mtu akifa
na kumwacha mkewe bila mtoto, basi huyo mtu inampasa amwoe huyo mjane ili
amzalie ndugu yake watoto. 20 Basi palikuwepo ndugu saba. Yule wa kwanza akaoa
mke, naye akafa pasipo kuwa na mtoto yeyote. 21 Wa pili akamwoa yule mjane,
lakini naye akafa bila kuacha mtoto yeyote. Ikawa vivyo hivyo kwa yule wa tatu.
22 Hakuna hata mmojawapo wa hao ndugu wote saba aliyeacha mtoto. Hatimaye
yule mwanamke naye akafa. 23 Kwa hiyo wakati wa ufufuo, yeye atakuwa mke wa
nani, maana aliolewa na ndugu wote saba?”
24 Yesu akawajibu, “Je, hampotoki kwa sababu hamfahamu Maandiko wala uweza
wa Mungu? 25 Wafu watakapofufuka, hawataoa wala kuolewa, bali watakuwa kama
malaika wa mbinguni. 26 Basi kuhusu wafu kufufuliwa, je hamjasoma katika Kitabu
cha Mose jinsi Mungu alivyosema na Mose kutoka kile kichaka akisema, ‘Mimi ni
Mungu wa Abrahamu, na Mungu wa Isaki, na Mungu wa Yakobo?’ 27 Yeye si Mungu
wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai. Kwa hiyo mmekosea kabisa.”

Amri Iliyo Kuu
(Mathayo 22:34-40; Luka 10:25-28)

28 Mwalimu mmoja wa sheria akaja, akawasikia wakijadiliana. Akiona kwamba
Yesu amewajibu vyema, naye akamuuliza, “Katika amri zote, ni ipi iliyo kuu?”

---
* **12:15** Dinari moja ilikuwa sawa na mshahara wa kibarua wa siku moja.

29 Yesu akajibu, “Amri iliyo kuu ndiyo hii: ‘Sikia ee Israeli. Bwana Mungu wetu,
Bwana ndiye mmoja. 30 Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa
roho yako yote, kwa akili zako zote, na kwa nguvu zako zote.’ 31 Ya pili ndiyo hii:
‘Mpende jirani yako kama nafsi yako.’ Hakuna amri nyingine iliyo kuu kuliko hizi.”
32 Yule mwalimu wa sheria akamwambia Yesu, “Mwalimu, umejibu vyema kwamba
Mungu ni mmoja, wala hakuna mwingine ila yeye. 33 Kumpenda Mungu kwa
moyo wote na kwa akili zote na kwa nguvu zote, na kumpenda jirani kama mtu
anavyojipenda mwenyewe ni bora zaidi kuliko kutoa sadaka za kuteketezwa na
dhabihu zote.”
34 Yesu alipoona kwamba amejibu kwa busara, akamwambia, “Wewe hauko
mbali na Ufalme wa Mungu.” Tangu wakati huo, hakuna mtu yeyote aliyethubutu
kumuuliza maswali tena.

Kristo Ni Mwana Wa Nani?
(Mathayo 22:41-46; Luka 20:41-44)

35 Yesu alipokuwa akifundisha Hekaluni, akauliza, “Imekuwaje walimu wa sheria
wanasema kwamba Kristo† ni Mwana wa Daudi? 36 Kwa maana Daudi mwenyewe,
akinena kwa kuongozwa na Roho Mtakatifu, alisema:

“ ‘Bwana alimwambia Bwana wangu:
“Keti mkono wangu wa kuume,
hadi nitakapowaweka adui zako
chini ya miguu yako.” ’

37 Kwa hiyo Daudi mwenyewe anamwita ‘Bwana.’ Awezaje basi yeye kuwa
mwanawe?”
Ule umati wote wa watu wakamsikiliza kwa furaha.

Yesu Awatahadharisha Watu Kuhusu Walimu Wa Sheria
(Mathayo 23:1-36; Luka 20:45-47)

38 Alipokuwa akifundisha, Yesu alisema, “Jihadharini na walimu wa sheria. Wao
hupenda kutembea wakiwa wamevaa mavazi marefu, na kusalimiwa kwa heshima
masokoni. 39 Pia wao hupenda kukaa kwenye viti vya mbele katika masinagogi, na
kupewa nafasi za heshima katika karamu. 40 Wao hula nyumba za wajane, na ili
waonekane kuwa wema wanasali sala ndefu. Watu kama hawa watapata hukumu
iliyo kuu sana.”

Sadaka Ya Mjane
(Luka 21:1-4)

41 Kisha Yesu akaketi mkabala na sehemu ambapo sadaka zilikuwa zinawekwa na
kuangalia umati wa watu wakiweka fedha zao kwenye sanduku la hazina ya Hekalu.
Matajiri wengi wakaweka kiasi kikubwa cha fedha. 42 Lakini mjane mmoja maskini
akaja na kuweka sarafu mbili ndogo za shaba zenye thamani ya senti mbili.
43 Yesu akawaita wanafunzi wake, akawaambia, “Amin, nawaambia, huyu mjane
maskini ameweka katika sanduku la hazina zaidi ya watu wengine wote. 44 Wengine
wote wametoa kutokana na ziada ya mali zao. Lakini huyu mjane ametoa kutokana
na umaskini wake, akaweka kila kitu alichokuwa nacho, hata kile alichohitaji ili
kuishi.”

13

Dalili Za Siku Za Mwisho
(Mathayo 24:1-2; Luka 21:5-6)

† **12:35** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

[1] Yesu alipokuwa akitoka Hekaluni, mmojawapo wa wanafunzi wake akamwambia, "Mwalimu! Tazama jinsi mawe haya yalivyo makubwa, na majengo haya yalivyo mazuri!"
[2] Ndipo Yesu akajibu akasema, "Je, unayaona majengo haya yalivyo makubwa? Hakuna hata jiwe moja litakalobaki juu ya jingine, bali yote yatabomolewa."

Mateso Yatabiriwa
(Mathayo 24:3-14; Luka 21:7-19)

[3] Yesu alipokuwa ameketi kwenye Mlima wa Mizeituni mkabala na Hekalu, Petro,
Yakobo, Yohana na Andrea wakamuuliza faraghani, [4] "Tafadhali tuambie, mambo
haya yatatukia lini? Nayo dalili ya kuwa hayo yote yanakaribia kutimia itakuwa gani?"
[5] Yesu akawaambia: "Jihadharini mtu yeyote asiwadanganye. [6] Wengi watakuja
kwa Jina langu wakidai, 'Mimi ndiye,' nao watawadanganya wengi. [7] Msikiapo
habari za vita na uvumi wa vita, msiwe na hofu. Mambo haya hayana budi kutukia,
lakini ule mwisho bado. [8] Taifa litainuka dhidi ya taifa na ufalme dhidi ya ufalme.
Kutakuwa na mitetemeko sehemu mbalimbali na njaa. Haya yatakuwa ndio mwanzo wa utungu.
[9] "Lakini ninyi jihadharini. Kwa maana watawapeleka katika mabaraza yao na
kupigwa mijeledi katika masinagogi. Mtashtakiwa mbele ya watawala na wafalme
kwa ajili yangu, ili kuwa ushuhuda kwao. [10] Nayo habari njema lazima ihubiriwe
kwanza kwa mataifa yote kabla ule mwisho haujawadia. [11] Mtakapokamatwa na
kushtakiwa, msisumbuke awali kuhusu mtakalosema. Semeni tu lolote mtakalopewa wakati huo, kwa kuwa si ninyi mtakaokuwa mkinena, bali ni Roho Mtakatifu.
[12] "Ndugu atamsaliti ndugu yake ili auawe, naye baba atamsaliti mtoto wake.
Watoto nao wataasi dhidi ya wazazi wao na kusababisha wauawe. [13] Watu wote
watawachukia kwa ajili ya Jina langu. Lakini yule atakayevumilia hadi mwisho ataokolewa.

Chukizo La Uharibifu
(Mathayo 24:15-28; Luka 21:20-24)

[14] "Mtakapoona 'chukizo la uharibifu' limesimama mahali pasipolipasa (asomaye
na afahamu), basi wale walioko Uyahudi wakimbilie milimani. [15] Yeyote aliye juu
ya dari ya nyumba asishuke au kuingia ndani ili kuchukua chochote. [16] Aliye
shambani asirudi nyumbani kuchukua vazi lake. [17] Ole wao wenye mimba na wale
wanaonyonyesha watoto siku hizo! [18] Ombeni mambo haya yasitokee wakati wa
baridi. [19] Kwa maana siku hizo zitakuwa za dhiki kuu ambayo haijapata kuwako
tangu mwanzo, hapo Mungu alipoumba ulimwengu, mpaka leo, na wala haitakuwako
tena kamwe. [20] Kama Bwana asingelifupisha siku hizo, kamwe asingeliokoka mtu
yeyote. Lakini kwa ajili ya wateule, wale aliowachagua, amezifupisha siku hizo.
[21] Wakati huo mtu yeyote akiwaambia, 'Tazama, Kristo* huyu hapa!' au, 'Tazama,
yuko kule,' msisadiki. [22] Kwa maana watatokea makristo wa uongo na manabii wa
uongo, nao watafanya ishara na maajabu ili kuwapotosha, ikiwezekana, hata wale
wateule. [23] Hivyo jihadharini. Nimekwisha kuwaambia mambo haya yote mapema kabla hayajatukia.

Kuja Kwa Mwana Wa Adamu
(Mathayo 24:29-31; Luka 21:25-28)

[24] "Lakini katika siku hizo, baada ya hiyo dhiki,
" 'jua litatiwa giza
nao mwezi hautatoa nuru yake;

---
* **13:21** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

25 nazo nyota zitaanguka kutoka angani,
na nguvu za anga zitatikisika.’
26 “Ndipo watu wote watakapomwona Mwana wa Adamu akija mawinguni kwa
nguvu nyingi na utukufu. 27 Naye atawatuma malaika wake wawakusanye wateule
wake kutoka pande zote nne za dunia, kutoka miisho ya dunia hadi miisho ya mbingu.

Somo Kuhusu Mtini
(Mathayo 24:32-35; Luka 21:29-33)

28 “Basi jifunzeni somo hili kutokana na mtini: Matawi yake yanapoanza kuchipua
na kutoa majani, mnatambua kwamba wakati wa kiangazi umekaribia. 29 Vivyo
hivyo, myaonapo mambo haya yakitukia, mnatambua kwamba wakati u karibu, hata
malangoni. 30 Amin, nawaambia, kizazi hiki hakitapita hadi mambo haya yote yawe
yametimia. 31 Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.

Hakuna Ajuaye Siku Wala Saa
(Mathayo 24:36-44)

32 “Kwa habari ya siku ile na saa hakuna yeyote ajuaye, hata malaika walio
mbinguni wala Mwana, ila Baba peke yake. 33 Jihadharini! Kesheni! Kwa maana
hamjui wakati ule utakapowadia. 34 Ni kama mtu anayesafiri. Anaiacha nyumba yake
na kuwaachia watumishi wake kuiangalia, kila mtu na kazi yake, kisha akamwamuru
yule bawabu aliye mlangoni akeshe.
35 “Basi kesheni kwa sababu hamjui ni lini mwenye nyumba atakaporudi: iwapo ni
jioni, au ni usiku wa manane, au alfajiri awikapo jogoo, au mapambazuko. 36 Kama
akija ghafula, asije akawakuta mmelala. 37 Lile ninalowaambia ninyi, nawaambia
watu wote: ‘Kesheni!’ ”

14

Shauri La Kumuua Yesu
(Mathayo 26:1-5; Luka 22:1-2; Yohana 11:45-53)

1 Zilikuwa zimebaki siku mbili tu kabla ya Sikukuu ya Pasaka, na Sikukuu ya Mikate
Isiyotiwa Chachu. Viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walikuwa wakitafuta
njia ya kumkamata Yesu kwa hila na kumuua. 2 Lakini walisema, “Tusilifanye jambo
hili wakati wa Sikukuu, maana watu wanaweza wakafanya ghasia.”

Yesu Kupakwa Mafuta Huko Bethania
(Mathayo 26:6-13; Yohana 12:1-8)

3 Yesu alikuwa Bethania nyumbani kwa Simoni aliyekuwa na ukoma. Wakati
alipokuwa ameketi mezani akila chakula cha jioni, mwanamke mmoja aliingia akiwa
na chupa ya marhamu yenye manukato ya nardo* safi ya thamani kubwa. Akaivunja
hiyo chupa, akamiminia hayo manukato kichwani mwa Yesu.
4 Baadhi ya watu waliokuwepo pale walikuwa wakisemezana wao kwa wao,
“Upotevu huu wote ni wa nini? 5 Mafuta haya yangeweza kuuzwa kwa zaidi
ya dinari† 300, na fedha hizo wakapewa maskini.” Wakamkemea vikali huyo
mwanamke.
6 Lakini Yesu akawaambia, “Mbona mnamsumbua huyu mwanamke? Mwacheni!
Yeye amenitendea jambo zuri sana. 7 Maskini mtakuwa nao siku zote na mnaweza
kuwasaidia wakati wowote mnaotaka. Lakini mimi hamtakuwa nami siku zote.
8 Huyu mwanamke amenitendea lile aliloweza. Ameumiminia mwili wangu
manukato ili kuniandaa kwa maziko yangu. 9 Amin, nawaambia, mahali popote

* **14:3** Nardo ni aina ya manukato yaliyotengenezwa kutokana na mimea yenye mizizi inayotoa harufu nzuri.
† **14:5** Dinari 300 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku 300.

ulimwenguni ambapo Injili itahubiriwa, jambo hili alilolitenda huyu mwanamke litatajwa pia kwa ukumbusho wake.”

Yuda Akubali Kumsaliti Yesu
(Mathayo 26:14-16; Luka 22:3-6)

10 Kisha Yuda Iskariote, mmoja wa wale wanafunzi kumi na wawili, akaenda kwa
viongozi wa makuhani ili kumsaliti Yesu kwao. 11 Walifurahi sana kusikia jambo hili
na wakaahidi kumpa fedha. Hivyo yeye akawa anatafuta wakati uliofaa wa kumsaliti.

Yesu Ala Pasaka Na Wanafunzi Wake
(Mathayo 26:17-25; Luka 22:7-14, 21-23; Yohana 13:21-30)

12 Siku ya kwanza ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, siku ambayo kwa desturi mwana-kondoo wa Pasaka huchinjwa, wanafunzi wa Yesu wakamuuliza, “Unataka twende wapi ili tukuandalie mahali pa kula Pasaka?”

13 Basi akawatuma wawili miongoni mwa wanafunzi wake, akawaambia, “Nendeni
mjini. Huko mtakutana na mwanaume amebeba mtungi wa maji. Mfuateni.
14 Mwambieni mwenye nyumba ile atakayoingia, ‘Mwalimu anauliza: Kiko wapi
chumba changu cha wageni, ambamo mimi na wanafunzi wangu tutakula Pasaka?’
15 Atawaonyesha chumba kikubwa ghorofani, kilichopambwa tena kilicho tayari.
Tuandalieni humo.”

16 Wale wanafunzi wakaondoka na kwenda mjini, nao wakakuta kila kitu kama Yesu alivyowaambia. Hivyo wakaiandaa Pasaka.

17 Ilipofika jioni, Yesu akaja pamoja na wale wanafunzi wake kumi na wawili.
18 Walipoketi mezani wakila, Yesu akawaambia, “Amin, nawaambia, mmoja wenu
atanisaliti, mmoja anayekula pamoja nami.”

19 Wakaanza kuhuzunika na kumuuliza mmoja baada ya mwingine, “Je, ni mimi Bwana?”

20 Akawajibu, “Ni mmoja miongoni mwenu ninyi kumi na wawili, yule anayechovya
mkate kwenye bakuli pamoja nami. 21 Mwana wa Adamu anaenda zake kama vile
alivyoandikiwa. Lakini ole wake mtu yule amsalitiye Mwana wa Adamu! Ingekuwa
heri kwake mtu huyo kama hangezaliwa.”

Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana
(Mathayo 26:26-30; Luka 22:14-20; 1 Wakorintho 11:23-25)

22 Walipokuwa wanakula, Yesu akachukua mkate, akashukuru, akaumega na kuwapa wanafunzi wake, akisema, “Twaeni mle; huu ndio mwili wangu.”

23 Kisha akakitwaa kikombe, akashukuru, akawapa, nao wote wakanywa kutoka humo.

24 Akawaambia, “Hii ndiyo damu yangu ya agano, imwagikayo kwa ajili ya
wengi. 25 Amin, nawaambia, sitakunywa tena katika uzao wa mzabibu, hadi siku
ile nitakapounywa mpya katika Ufalme wa Mungu.”

26 Walipokwisha kuimba wimbo, wakatoka wakaenda Mlima wa Mizeituni.

Yesu Atabiri Kuwa Petro Atamkana
(Mathayo 26:31-35; Luka 22:31-34; Yohana 13:36-38)

27 Yesu akawaambia, “Ninyi nyote mtaniacha, kwa maana imeandikwa:

“ ‘Nitampiga mchungaji,
nao kondoo watatawanyika.’

28 Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulia kwenda Galilaya.”

29 Petro akasema, “Hata kama wengine wote watakuacha, mimi sitakuacha.”

30 Yesu akamwambia, “Amin, nakuambia; leo, usiku huu, kabla jogoo hajawika
mara mbili, wewe mwenyewe utanikana mara tatu.”

[31] Lakini Petro akasisitiza zaidi, "Hata kama itabidi kufa pamoja nawe, sitakukana kamwe." Nao wale wengine wote wakasema vivyo hivyo.

Yesu Aomba Katika Bustani Ya Gethsemane (Mathayo 26:36-46; Luka 22:39-46)

[32] Wakaenda mahali paitwapo Gethsemane. Yesu akawaambia wanafunzi wake,
"Kaeni hapa, nami niende nikaombe." [33] Kisha akawachukua pamoja naye Petro,
Yakobo na Yohana. Akaanza kuhuzunika sana na kutaabika. [34] Akawaambia, "Moyo
wangu umejawa na huzuni kiasi cha kufa. Kaeni hapa na mkeshe."

[35] Akaenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi, akaomba kwamba kama ingewezekana saa hiyo ya mateso imwondokee. [36] Akasema, "*Abba,*‡Baba, mambo yote
yawezekana kwako. Niondolee kikombe hiki. Lakini si kama nipendavyo mimi, bali vile upendavyo wewe."

[37] Akarudi kwa wanafunzi wake, akawakuta wamelala. Akamwambia Petro,
"Simoni, umelala? Je, hukuweza kukesha hata kwa saa moja? [38] Kesheni na mwombe,
msije mkaingia majaribuni. Roho iko radhi, lakini mwili ni mdhaifu."

[39] Akaenda tena kuomba, akisema maneno yale yale. [40] Aliporudi, akawakuta tena
wamelala kwa sababu macho yao yalikuwa mazito. Nao hawakujua la kumwambia.

[41] Akaja mara ya tatu, akawaambia, "Bado mmelala na kupumzika? Imetosha! Saa imewadia. Tazameni, Mwana wa Adamu anasalitiwa na kutiwa mikononi mwa
wenye dhambi. [42] Inukeni, twende zetu! Tazameni, msaliti wangu yuaja!"

Yesu Akamatwa (Mathayo 26:47-56; Luka 22:47-53; Yohana 18:3-12)

[43] Yesu alipokuwa bado anazungumza, Yuda, mmoja wa wale wanafunzi Kumi na Wawili, akatokea. Alikuwa amefuatana na umati wa watu wenye panga na marungu, waliokuwa wametumwa na viongozi wa makuhani, walimu wa sheria, na wazee.

[44] Basi msaliti alikuwa amewapa hao watu ishara, kwamba: "Yule nitakayembusu
ndiye. Mkamateni, mkamchukue chini ya ulinzi." [45] Mara Yuda akamjia Yesu na
kusema, "Rabi."§ Akambusu. [46] Wale watu wakamkamata Yesu, wakamweka chini
ya ulinzi. [47] Ndipo mmoja wa wale waliokuwa wamesimama karibu aliuchomoa
upanga wake na kumpiga mtumishi wa kuhani mkuu, akamkata sikio.

[48] Kisha Yesu akawaambia, "Mmekuja na panga na marungu kunikamata kana
kwamba mimi ni mnyang'anyi? [49] Siku kwa siku nilikuwa pamoja nanyi nikifundisha
Hekaluni, wala hamkunikamata. Lakini Maandiko sharti yatimie." [50] Ndipo
wanafunzi wake wote wakamwacha, wakakimbia.

[51] Kijana mmoja, ambaye hakuwa amevaa kitu isipokuwa alijitanda nguo ya kitani,
alikuwa akimfuata Yesu. Walipomkamata, [52] alikimbia uchi, akaliacha vazi lake.

Yesu Mbele Ya Baraza La Wayahudi (Mathayo 26:57-68; Luka 22:54-71; Yohana 18:13-24)

[53] Wakampeleka Yesu kwa kuhani mkuu, nao viongozi wa makuhani wote, na
wazee na walimu wa sheria wote wakakusanyika pamoja. [54] Petro akamfuata kwa
mbali, hadi uani kwa kuhani mkuu. Huko akaketi pamoja na walinzi, akiota moto.

---

‡ **14:36** Abba ni neno la Kiaramu ambalo maana yake ni Baba; ni mtoto wa kuzaa tu angeweza kulitumia kwa baba yake. § **14:45** *Rabi* ni neno la Kiebrania ambalo maana yake ni daktari, mwalimu au bwana. Walikuwa na madaraja matatu: La chini kabisa *Rab* (bwana), la pili *Rabi* (bwana wangu), na la juu kabisa *Raboni* (mkuu wangu, bwana wangu mkuu).

55 Viongozi wa makuhani na Baraza la Wayahudi* lote wakatafuta ushahidi dhidi ya
Yesu ili wapate kumuua. Lakini hawakupata jambo lolote. 56 Wengi walitoa ushahidi
wa uongo dhidi yake, lakini maelezo yao hayakukubaliana.
57 Ndipo wengine wakasimama wakatoa ushahidi wa uongo dhidi yake, wakisema:
58 "Sisi tulimsikia akisema, 'Mimi nitalibomoa Hekalu hili lililojengwa na wanadamu,
na katika siku tatu nitajenga jingine ambalo halikujengwa na wanadamu.' " 59 Lakini
hata hivyo, ushahidi wao haukukubaliana.
60 Basi kuhani mkuu akasimama mbele yao, akamuuliza Yesu, "Je, wewe hutajibu?
Ni ushahidi gani hawa watu wanauleta dhidi yako?" 61 Lakini Yesu akakaa kimya,
hakusema neno lolote.

Kuhani mkuu akamuuliza tena, "Je, wewe ndiwe Kristo,† Mwana wa Mungu Aliyebarikiwa?"

62 Yesu akajibu, "Mimi ndimi. Nanyi mtamwona Mwana wa Adamu akiwa ameketi
mkono wa kuume wa Mwenye Nguvu, na akija juu ya mawingu ya mbinguni."
63 Kuhani mkuu akararua mavazi yake, akasema, "Tuna haja gani tena ya
mashahidi zaidi? 64 Ninyi mmesikia hayo makufuru. Uamuzi wenu ni gani?"

Wote wakamhukumu kwamba anastahili kifo. 65 Kisha baadhi ya watu wakaanza kumtemea mate; wakamfunga kitambaa machoni, wakampiga kwa ngumi na kumwambia, "Tabiri!" Walinzi wakamchukua na kumpiga makofi.

Petro Amkana Yesu
(Mathayo 26:69-75; Luka 22:56-62; Yohana 18:15-18, 25-27)

66 Petro alipokuwa bado yuko chini kwenye ua wa jumba la kifalme, tazama akaja
mmoja wa watumishi wa kike wa kuhani mkuu. 67 Alipomwona Petro akiota moto,
akamtazama sana, akamwambia,

"Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu, Mnazareti."

68 Lakini Petro akakana, akasema, "Sijui wala sielewi unalosema." Naye akaondoka kuelekea kwenye njia ya kuingilia.

69 Yule mtumishi wa kike alipomwona mahali pale, akawaambia tena wale
waliokuwa wamesimama hapo, "Huyu mtu ni mmoja wao." 70 Lakini Petro akakana
tena.

Baada ya muda kidogo wale waliokuwa wamesimama hapo karibu na Petro
wakamwambia, "Hakika wewe ni mmoja wao, kwa maana wewe pia ni Mgalilaya!"
71 Petro akaanza kujilaani na kuwaapia, "Mimi simjui huyu mtu mnayesema habari
zake!"

72 Papo hapo jogoo akawika mara ya pili. Ndipo Petro akakumbuka lile neno Yesu alikuwa amemwambia: "Kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu." Akavunjika moyo, akalia sana.

15

Yesu Mbele Ya Pilato
(Mathayo 27:1-14; Luka 23:1-5; Yohana 18:28-38)

1 Asubuhi na mapema, viongozi wa makuhani, pamoja na wazee, walimu wa sheria na Baraza lote, wakafikia uamuzi. Wakamfunga Yesu, wakamchukua na kumkabidhi kwa Pilato.

2 Pilato akamuuliza, "Je, wewe ndiye Mfalme wa Wayahudi?"

Yesu akajibu, "Wewe umesema."

3 Viongozi wa makuhani wakamshtaki kwa mambo mengi. 4 Pilato akamuuliza
tena, "Je, huna la kujibu? Tazama ni mashtaka mangapi wanayaleta juu yako."

---

* **14:55** Baraza la Wayahudi hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu. † **14:61** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

5 Lakini Yesu hakujibu lolote, hivyo Pilato akashangaa.

Pilato Amtoa Yesu Asulubiwe
(Mathayo 27:15-26; Luka 23:13-25; Yohana 18:39–19:16)

6 Ilikuwa desturi wakati wa Sikukuu ya Pasaka kumfungulia mfungwa yeyote
ambaye watu wangemtaka. 7 Wakati huo, mtu aliyeitwa Baraba alikuwa amefungwa
gerezani pamoja na waasi wengine waliokuwa wametekeleza uuaji wakati wa maasi.
8 Ule umati wa watu ukamjia Pilato na kumwomba awafanyie kama ilivyokuwa
desturi yake.
9 Pilato akawauliza, "Mnataka niwafungulie huyu Mfalme wa Wayahudi?" 10 Kwa
maana yeye alitambua kuwa viongozi wa makuhani walikuwa wamemtia Yesu
mikononi mwake kwa ajili ya wivu. 11 Lakini viongozi wa makuhani wakauchochea
ule umati wa watu wamwombe awafungulie Baraba badala yake.
12 Pilato akawauliza tena, "Basi mnataka nifanye nini na huyu mtu mnayemwita
Mfalme wa Wayahudi?"
13 Wakapiga kelele wakisema, "Msulubishe!"
14 Pilato akawauliza, "Kwa nini? Amefanya kosa gani?"
Lakini wao wakapiga kelele kwa nguvu zaidi, wakisema, "Msulubishe!"
15 Pilato, akitaka kuuridhisha ule umati wa watu, akawafungulia Baraba. Naye
baada ya kuamuru Yesu achapwe mijeledi, akamtoa ili asulubishwe.

Askari Wamdhihaki Yesu
(Mathayo 27:27-31; Yohana 19:2-3)

16 Askari wakampeleka Yesu hadi kwenye ukumbi wa ndani wa jumba la kifalme,
ndio Praitorio,* wakakusanya kikosi kizima cha askari. 17 Wakamvalisha Yesu
joho la zambarau, wakasokota taji ya miiba, wakamvika kichwani. 18 Wakaanza
kumsalimu kwa dhihaka, "Salamu, mfalme wa Wayahudi!" 19 Wakampiga kwa fimbo
ya mwanzi tena na tena kichwani na kumtemea mate. Wakapiga magoti mbele yake,
wakamsujudia kwa kumdhihaki. 20 Walipokwisha kumdhihaki, wakamvua lile joho
la zambarau, wakamvika tena nguo zake. Kisha wakamtoa nje ili wakamsulubishe.

Kusulubiwa Kwa Yesu
(Mathayo 27:32-44; Luka 23:26-43; Yohana 19:17-27)

21 Mtu mmoja kutoka Kirene, jina lake Simoni, baba yao Aleksanda na Rufo,
alikuwa anapita zake kuingia mjini kutoka shamba, nao wakamlazimisha kuubeba
ule msalaba. 22 Kisha wakampeleka Yesu mpaka mahali palipoitwa Golgotha (maana
yake ni Mahali pa Fuvu la Kichwa). 23 Nao wakampa divai iliyochanganywa na
manemane, lakini hakuinywa. 24 Basi wakamsulubisha, nazo nguo zake wakagawana
miongoni mwao kwa kuzipigia kura ili kuamua ni gani kila mtu ataichukua.
25 Ilikuwa yapata saa tatu asubuhi walipomsulubisha. 26 Tangazo likaandikwa la
mashtaka dhidi yake lenye maneno haya: "Mfalme wa Wayahudi." 27 Pamoja naye
walisulubiwa wanyang'anyi wawili, mmoja upande wake wa kuume na mwingine
upande wa kushoto. [28 Nayo maandiko yakatimizwa, yale yasemayo, "Alihesabiwa
pamoja na watenda dhambi.]" 29 Watu waliokuwa wakipita njiani wakamtukana
huku wakitikisa vichwa vyao na kusema, "Aha! Wewe ambaye utalivunja Hekalu na
kulijenga kwa siku tatu, 30 basi shuka kutoka msalabani na ujiokoe mwenyewe!"
31 Vivyo hivyo, viongozi wa makuhani pamoja na walimu wa sheria wakamdhihaki
miongoni mwao wakisema, "Aliwaokoa wengine, lakini hawezi kujiokoa mwenyewe!

---

* **15:16** Praitorio maana yake ni makao makuu ya mtawala; ni jumba la kifalme lililokuwa linakaliwa na Pontio Pilato huko Yerusalemu, palipokuwa na kiti cha hukumu.

32 Basi huyu Kristo,† huyu Mfalme wa Israeli, ashuke sasa kutoka msalabani, ili tupate
kuona na kuamini.” Wale waliosulubiwa pamoja naye pia wakamtukana.

Kifo Cha Yesu Msalabani
(Mathayo 27:45-56; Luka 23:44-49; Yohana 19:28-30)

33 Ilipofika saa sita, giza liliifunika nchi yote hadi saa tisa. 34 Mnamo saa tisa, Yesu
akapaza sauti, akalia, *“Eloi, Eloi, lama sabakthani?”* (maana yake, “Mungu wangu,
Mungu wangu, mbona umeniacha?”)
35 Baadhi ya watu waliokuwa wamesimama karibu waliposikia hayo, wakasema,
“Msikieni, anamwita Eliya.”
36 Mtu mmoja akaenda mbio, akachovya sifongo kwenye siki, akaiweka kwenye
mwanzi na akampa Yesu ili anywe, akisema, “Basi mwacheni. Hebu tuone kama
Eliya atakuja kumshusha kutoka hapo msalabani.”
37 Kisha Yesu akatoa sauti kuu, akakata roho.
38 Pazia la Hekalu likachanika vipande viwili kuanzia juu hadi chini. 39 Basi yule
jemadari aliyekuwa amesimama hapo mbele ya msalaba wa Yesu aliposikia ile sauti
yake na kuona jinsi alivyokata roho, akasema, “Hakika mtu huyu alikuwa Mwana
wa Mungu!”
40 Walikuwepo pia wanawake waliokuwa wakiangalia kwa mbali. Miongoni mwao
walikuwepo Maria Magdalene, na Maria mama yao Yakobo mdogo na Yose, pia na
Salome. 41 Hawa walifuatana na Yesu na kushughulikia mahitaji yake alipokuwa
Galilaya. Pia walikuwepo wanawake wengine wengi waliokuwa wamekuja pamoja
naye Yerusalemu.

Maziko Ya Yesu
(Mathayo 27:57-61; Luka 23:50-56; Yohana 19:38-42)

42 Ilipofika jioni, kwa kuwa ilikuwa Siku ya Maandalizi, yaani siku moja kabla
ya Sabato, 43 Yosefu wa Arimathaya, mtu aliyeheshimiwa katika Baraza, na
ambaye alikuwa anautarajia Ufalme wa Mungu, akamwendea Pilato kwa ujasiri
na kumwomba mwili wa Yesu. 44 Pilato alikuwa akijiuliza kama Yesu alikuwa
amekwisha kufa. Hivyo akamwita yule jemadari, akamuuliza iwapo Yesu alikuwa
amekwisha kufa. 45 Baada ya kupata habari kutoka kwa yule jemadari kwamba kweli
amekwisha kufa, Pilato akampa Yosefu ruhusa ya kuuchukua huo mwili. 46 Hivyo
Yosefu akanunua kitambaa cha kitani safi, akaushusha mwili kutoka msalabani,
akaufunga katika kile kitambaa cha kitani, na kuuweka ndani ya kaburi lililochongwa
kwenye mwamba. Kisha akavingirisha jiwe kwenye ingilio la kaburi. 47 Maria
Magdalene na Maria mamaye Yose walipaona mahali pale alipolazwa.

16

Kufufuka Kwa Yesu
(Mathayo 28:1-8; Luka 24:1-12; Yohana 20:1-10)

1 Sabato ilipomalizika, Maria Magdalene, Maria mama yake Yakobo, na Salome
walinunua manukato ili wakaupake mwili wa Yesu. 2 Asubuhi na mapema, siku ya
kwanza ya juma, mara tu baada ya kuchomoza jua, walikwenda kaburini. 3 Njiani
wakawa wanaulizana wao kwa wao, “Ni nani atakayetuvingirishia lile jiwe kutoka
kwenye ingilio la kaburi?”
4 Lakini walipotazama, wakaona lile jiwe, ambalo lilikuwa kubwa sana, limekwisha
kuvingirishwa kutoka pale penye ingilio la kaburi. 5 Walipokuwa wakiingia mle
kaburini, wakamwona kijana mmoja aliyevaa joho jeupe akiwa ameketi upande wa
kuume, nao wakastaajabu.

† **15:32** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

6 Yule malaika akawaambia, “Msistaajabu. Mnamtafuta Yesu, Mnazareti, aliyesu-
lubiwa. Amefufuka! Hayuko hapa. Tazameni mahali walipomlaza. 7 Lakini nendeni
mkawaambie wanafunzi wake pamoja na Petro, kwamba, ‘Anawatangulia kwenda
Galilaya. Huko ndiko mtamwona, kama alivyowaambia.’ ”
8 Hivyo wakatoka, wakakimbia kutoka mle kaburini wakiwa na hofu kuu na
mshangao. Nao hawakumwambia mtu yeyote neno lolote, kwa sababu waliogopa.

Yesu Anamtokea Maria Magdalene
(Mathayo 28:9-10; Yohana 20:11-18)

9 Yesu alipofufuka alfajiri na mapema siku ya kwanza ya juma alimtokea kwanza
Maria Magdalene, yule ambaye alikuwa amemtoa pepo wachafu saba. 10 Maria
akaenda, naye akawaambia wale waliokuwa wamefuatana na Yesu, waliokuwa
wanaomboleza na kulia. 11 Lakini waliposikia kwamba Yesu yu hai na kwamba Maria
alikuwa amemwona, hawakusadiki.

Yesu Awatokea Wanafunzi Wawili
(Luka 24:13-35)

12 Baadaye Yesu akawatokea wawili miongoni mwa wanafunzi wake walipokuwa
wakienda shambani akiwa katika sura nyingine. 13 Nao wakarudi na kuwaambia
wenzao. Lakini hawakuwasadiki wao pia.

Yesu Awaagiza Wale Wanafunzi Kumi Na Mmoja
(Mathayo 28:16-20; Luka 24:36-49; Yohana 20:19-23; Matendo 1:6-8)

14 Baadaye Yesu akawatokea wale wanafunzi kumi na mmoja walipokuwa wakila
chakula. Akawakemea kwa kutoamini kwao na kwa ugumu wa mioyo yao kwa
kutosadiki wale waliomwona baada yake kufufuka.
15 Akawaambia, “Enendeni ulimwenguni kote, mkaihubiri Injili kwa kila kiumbe.
16 Yeyote aaminiye na kubatizwa ataokoka. Lakini yeyote asiyeamini atahukumiwa.
17 Nazo ishara hizi zitafuatana na wanaoamini: Kwa Jina langu watatoa pepo
wachafu; watasema kwa lugha mpya; 18 watashika nyoka kwa mikono yao; na hata
wakinywa kitu chochote cha kuua, hakitawadhuru kamwe; wataweka mikono yao
juu ya wagonjwa, nao watapona.”

[Yesu Apaa Kwenda Mbinguni
(Luka 24:50-53; Matendo 1:9-11)

19 Baada ya Bwana Yesu kusema nao, alichukuliwa juu mbinguni na kuketi mkono
wa kuume wa Mungu. 20 Kisha wanafunzi wake wakatoka, wakahubiri kila mahali,
naye Bwana akatenda kazi pamoja nao na kulithibitisha neno lake kwa ishara
zilizofuatana nalo.]

Luka

1 Kwa kuwa watu wengi wamekaa ili kuandika habari za mambo yaliyotukia
katikati yetu, 2 kama vile yalivyokabidhiwa kwetu na wale waliokuwa mashahidi
walioyaona na watumishi wa Bwana, 3 mimi nami baada ya kuchunguza kila kitu
kwa uangalifu kuanzia mwanzo, niliamua kukuandikia habari za mambo hayo, ewe
mtukufu Theofilo, 4 ili upate kujua ukweli kuhusu yale uliyofundishwa.

Kuzaliwa Kwa Yohana Mbatizaji Kwatabiriwa

5 Wakati wa Herode mfalme wa Uyahudi, palikuwa na kuhani mmoja jina lake
Zekaria, ambaye alikuwa wa ukoo wa kikuhani wa Abiya. Elizabeti mkewe alikuwa
pia mzao wa Aroni. 6 Zekaria na Elizabeti mkewe wote walikuwa watu wanyofu
mbele za Mungu, wakizishika amri zote za Bwana na maagizo yote bila lawama.
7 Lakini walikuwa hawana watoto, kwa sababu Elizabeti alikuwa tasa; nao wote
wawili walikuwa wazee sana.

8 Siku moja ilipokuwa zamu ya kikundi cha Zekaria, yeye akifanya kazi ya ukuhani
Hekaluni mbele za Mungu, 9 alichaguliwa kwa kura kwa kufuata desturi za ukuhani,
kuingia Hekaluni mwa Bwana ili kufukiza uvumba. 10 Nao wakati wa kufukiza
uvumba ulipowadia, wale wote waliokuwa wamekusanyika ili kuabudu walikuwa
nje wakiomba.

11 Ndipo malaika wa Bwana, akiwa amesimama upande wa kuume wa madhabahu
ya kufukizia uvumba, akamtokea Zekaria. 12 Zekaria alipomwona huyo malaika,
akafadhaika sana, akajawa na hofu. 13 Lakini malaika akamwambia, “Usiogope,
Zekaria, kwa maana Mungu amesikia maombi yako. Mkeo Elizabeti atakuzalia mtoto
wa kiume, nawe utamwita jina lake Yohana. 14 Yeye atakuwa furaha na shangwe
kwako, nao watu wengi watashangilia kwa sababu ya kuzaliwa kwake. 15 Kwa kuwa
atakuwa mkuu mbele za Bwana, kamwe hataonja mvinyo wala kinywaji chochote
cha kulevya, naye atajazwa Roho Mtakatifu hata kabla ya kuzaliwa kwake. 16 Naye
atawageuza wengi wa wana wa Israeli warudi kwa Bwana Mungu wao. 17 Naye
atatangulia mbele za Bwana katika roho na nguvu ya Eliya, ili kuigeuza mioyo ya
baba kuwaelekea watoto wao, na wasiotii warejee katika hekima ya wenye haki, ili
kuliweka tayari taifa lililoandaliwa kwa ajili ya Bwana.”

18 Zekaria akamuuliza malaika, “Jambo hilo linawezekanaje? Mimi ni mzee na mke
wangu pia ana umri mkubwa.”

19 Malaika akamjibu, akamwambia, “Mimi ni Gabrieli, nisimamaye mbele za
Mungu, nami nimetumwa kwako ili nikuambie habari hizi njema. 20 Basi sasa kwa
kuwa hujaamini maneno yangu ambayo yatatimizwa kwa wakati wake, utakuwa
bubu hadi siku ile mambo haya yatakapotukia.”

21 Wakati huo watu walikuwa wanamngojea Zekaria nje huku wakishangaa
kukawia kwake mle Hekaluni. 22 Alipotoka akawa hawezi kusema nao, wao
wakatambua kuwa ameona maono ndani ya Hekalu. Lakini kwa kuwa alikuwa bubu,
akawa anawaashiria kwa mikono.

23 Muda wake wa kuhudumu Hekaluni ulipomalizika, akarudi nyumbani kwake.
24 Baada ya muda usio mrefu, Elizabeti mkewe akapata mimba, naye akajitenga kwa
miezi mitano.

25 Akasema, “Hili ndilo Bwana alilonitendea aliponiangalia kwa upendeleo na
kuniondolea aibu yangu mbele ya watu.”

Kuzaliwa Kwa Yesu Kwatabiriwa

26 Mwezi wa sita baada ya Elizabeti kupata mimba, Mungu alimtuma malaika
Gabrieli aende Galilaya katika mji wa Nazareti, 27 kwa mwanamwali bikira aliyekuwa
ameposwa na mtu mmoja jina lake Yosefu wa nyumba ya Daudi. Jina la huyu
mwanamwali bikira ni Maria. 28 Naye malaika akaja kwake akamwambia: "Salamu,
wewe uliyebarikiwa, Bwana yu pamoja nawe!"
29 Maria akafadhaishwa sana na maneno haya, akajiuliza moyoni, "Salamu hii ni
ya namna gani?" 30 Ndipo malaika akamwambia, "Usiogope, Maria, umepata kibali
kwa Mungu. 31 Tazama, utachukua mimba, nawe utamzaa mtoto mwanaume na
utamwita jina lake Yesu. 32 Yeye atakuwa mkuu, naye ataitwa Mwana wa Aliye Juu
Sana. BWANA Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi baba yake. 33 Ataimiliki nyumba
ya Yakobo milele, na ufalme wake hautakuwa na mwisho."
34 Maria akamuuliza huyo malaika, "Maadamu mimi ni bikira, jambo hili
litawezekanaje?"
35 Malaika akamjibu, "Roho Mtakatifu atakujilia juu yako, nazo nguvu zake Yeye
Aliye Juu Sana zitakufunika kama kivuli. Kwa hiyo mtoto atakayezaliwa atakuwa
mtakatifu, naye ataitwa Mwana wa Mungu. 36 Tazama, jamaa yako Elizabeti
amechukua mimba katika uzee wake, na huu ni mwezi wake wa sita, yeye aliyeitwa
tasa. 37 Kwa maana kwa Mungu hakuna lisilowezekana."
38 Maria akasema, "Tazama, mimi ni mtumishi wa Bwana. Na iwe kwangu kama
ulivyosema." Kisha malaika akaondoka, akamwacha.

Maria Aenda Kumtembelea Elizabeti

39 Wakati huo Maria akajiandaa, akaharakisha kwenda katika mji mmoja kwenye
vilima vya Uyahudi. 40 Akaingia nyumbani kwa Zekaria na kumsalimu Elizabeti.
41 Naye Elizabeti aliposikia salamu ya Maria, mtoto aliyekuwa tumboni mwake
akaruka. Elizabeti akajazwa na Roho Mtakatifu, 42 akapaza sauti kwa nguvu
akasema, "Umebarikiwa wewe miongoni mwa wanawake, naye mtoto utakayemzaa
amebarikiwa. 43 Lakini ni kwa nini mimi nimepata upendeleo kiasi hiki, hata mama
wa Bwana wangu afike kwangu? 44 Mara tu niliposikia sauti ya salamu yako, mtoto
aliyeko tumboni mwangu aliruka kwa furaha. 45 Amebarikiwa yeye aliyeamini
kwamba lile Bwana alilomwambia litatimizwa."

Wimbo Wa Maria Wa Sifa

46 Naye Maria akasema:
"Moyo wangu wamwadhimisha Bwana,
47 nayo roho yangu inamfurahia
Mungu Mwokozi wangu,
48 kwa kuwa ameangalia kwa fadhili
unyonge wa mtumishi wake.
Hakika tangu sasa vizazi vyote vitaniita aliyebarikiwa,
49 kwa maana yeye Mwenye Nguvu
amenitendea mambo ya ajabu:
jina lake ni takatifu.
50 Rehema zake huwaendea wale wamchao,
kutoka kizazi hadi kizazi.
51 Kwa kuwa ametenda mambo ya ajabu kwa mkono wake;
amewatawanya wale wenye kiburi
ndani ya mioyo yao.
52 Amewashusha watawala toka kwenye viti vyao vya enzi,
lakini amewainua wanyenyekevu.
53 Amewashibisha wenye njaa kwa vitu vizuri,

bali matajiri amewafukuza mikono mitupu.
54 Amemsaidia mtumishi wake Israeli,
kwa kukumbuka ahadi yake ya kumrehemu
55 Abrahamu na uzao wake milele,
kama alivyowaahidi baba zetu."
56 Maria akakaa na Elizabeti karibu miezi mitatu, kisha akarudi nyumbani kwake.

Kuzaliwa Kwa Yohana Mbatizaji

57 Ulipowadia wakati wa Elizabeti kujifungua, alizaa mtoto mwanaume. 58 Majirani
zake na jamii zake wakasikia jinsi Bwana alivyomfanyia rehema kuu, nao wakafurahi
pamoja naye.
59 Siku ya nane wakaja kumtahiri mtoto, wakataka yule mtoto aitwe Zekaria,
ambalo ndilo jina la baba yake. 60 Lakini mama yake akakataa na kusema, "Hapana!
Jina lake ataitwa Yohana."
61 Wakamwambia, "Hakuna mtu yeyote katika jamaa yako mwenye jina kama hilo."
62 Basi wakamfanyia Zekaria baba yake ishara ili kujua kwamba yeye angependa
kumpa mtoto jina gani. 63 Akaomba wampe kibao cha kuandikia na kwa mshangao
wa kila mtu akaandika: "Jina lake ni Yohana." 64 Papo hapo kinywa chake kika-
funguliwa na ulimi wake ukaachiwa, akawa anaongea akimsifu Mungu. 65 Majirani
wote wakajawa na hofu ya Mungu, na katika nchi yote ya vilima vya Uyahudi watu
walikuwa wakinena juu ya mambo haya yote. 66 Kila aliyesikia habari hizi alishangaa
akauliza, "Je, mtoto huyu atakuwa mtu wa namna gani?" Maana mkono wa Bwana
ulikuwa pamoja naye.

Unabii Wa Zekaria

67 Zekaria, baba yake, akajazwa na Roho Mtakatifu, naye akatoa unabii, akisema:
68 "Ahimidiwe Bwana, Mungu wa Israeli,
kwa kuwa amewajilia watu wake na kuwakomboa.
69 Naye ametusimamishia pembe* ya wokovu
katika nyumba ya Daudi mtumishi wake,
70 kama alivyonena kwa vinywa vya manabii
wake watakatifu tangu zamani,
71 kwamba atatuokoa kutoka kwa adui zetu,
na kutoka mikononi mwao wote watuchukiao:
72 ili kuonyesha rehema kwa baba zetu
na kukumbuka Agano lake takatifu,
73 kiapo alichomwapia baba yetu Abrahamu:
74 kutuokoa kutoka mikononi mwa adui zetu,
tupate kumtumikia yeye pasipo hofu
75 katika utakatifu na haki mbele zake,
siku zetu zote.

76 "Nawe mtoto wangu, utaitwa nabii wa Aliye Juu Sana;
kwa kuwa utamtangulia Bwana
na kuandaa njia kwa ajili yake,
77 kuwajulisha watu wake juu ya wokovu
utakaopatikana kwa kusamehewa dhambi zao,
78 kwa ajili ya wingi wa rehema za Mungu wetu,
nuru itokayo juu itatuzukia
79 ili kuwaangazia wale waishio gizani
na katika uvuli wa mauti,

---

* **1:69** Pembe hapa inamaanisha nguvu.

kuiongoza miguu yetu katika njia ya amani."
80 Yule mtoto akakua na kuongezeka nguvu katika roho; akaishi nyikani hadi siku ile alipojionyesha hadharani kwa Waisraeli.

2

Kuzaliwa Kwa Yesu
(Mathayo 1:18-25)

1 Siku zile Kaisari Augusto alitoa amri kwamba watu wote waandikishwe katika
ulimwengu wa Kirumi. 2 (Orodha hii ndiyo ya kwanza iliyofanyika wakati Krenio
alikuwa mtawala wa Shamu*). 3 Kila mtu alikwenda kuandikishwa katika mji wake
alikozaliwa.
4 Hivyo Yosefu akapanda kutoka mji wa Nazareti ulioko Galilaya kwenda Uyahudi,
mpaka Bethlehemu, mji wa Daudi, kwa sababu yeye alikuwa wa ukoo na wa
nyumba ya Daudi. 5 Alikwenda huko kujiandikisha pamoja na Maria, ambaye
alikuwa amemposa naye alikuwa mjamzito. 6 Wakiwa Bethlehemu, wakati wa
Maria wa kujifungua ukawa umetimia, 7 naye akamzaa mwanawe, kifungua mimba.
Akamfunika nguo za kitoto na kumlaza katika hori ya kulia ng'ombe, kwa sababu
hapakuwa na nafasi katika nyumba ya wageni.

Wachungaji Na Malaika

8 Katika eneo lile walikuwako wachungaji waliokuwa wakikaa mashambani,
wakilinda makundi yao ya kondoo usiku. 9 Ghafula tazama, malaika wa Bwana
akawatokea, nao utukufu wa Bwana ukawang'aria kotekote, wakaingiwa na hofu.
10 Lakini malaika akawaambia: "Msiogope. Kwa maana tazama nawaletea habari
njema za furaha itakayokuwa kwa watu wote. 11 Leo katika mji wa Daudi kwa ajili
yenu amezaliwa Mwokozi, ndiye Kristo† Bwana. 12 Hii ndiyo itakayokuwa ishara
kwenu: Mtamkuta mtoto mchanga amefunikwa nguo za kitoto na kulazwa katika
hori ya kulia ng'ombe."
13 Ghafula pakawa na jeshi kubwa la mbinguni pamoja na huyo malaika wakimsifu Mungu wakisema,
14 "Atukuzwe Mungu juu mbinguni,
na duniani iwe amani kwa watu aliowaridhia."
15 Hao malaika walipokwisha kuondoka na kwenda zao mbinguni, wale wachungaji wakasemezana wao kwa wao, "Twendeni Bethlehemu tukaone mambo haya ya ajabu yaliyotukia, ambayo Bwana ametuambia habari zake."
16 Hivyo wakaenda haraka Bethlehemu, wakawakuta Maria na Yosefu na yule
mtoto mchanga akiwa amelala katika hori la kulia ng'ombe. 17 Walipomwona yule
mtoto, wakawaeleza yale waliyokuwa wameambiwa kuhusu huyo mtoto. 18 Nao
wote waliosikia habari hizi wakastaajabia yale waliyoambiwa na wale wachungaji
wa kondoo. 19 Lakini Maria akayaweka mambo haya yote moyoni mwake na
kuyatafakari. 20 Wale wachungaji wakarudi, huku wakimtukuza Mungu na kumsifu
kwa ajili ya mambo yote waliyokuwa wameambiwa na kuyaona.
21 Hata zilipotimia siku nane, ulikuwa ndio wakati wa kumtahiri mtoto, akaitwa Yesu, jina alilokuwa amepewa na malaika kabla hajatungwa mimba.

Yesu Apelekwa Hekaluni

22 Ulipotimia wakati wa utakaso wake Maria kwa mujibu wa Sheria ya Mose, basi
Yosefu na Maria walimpeleka mtoto Yerusalemu, ili kumweka wakfu kwa Bwana
23 (kama ilivyoandikwa katika Sheria ya Bwana, kwamba, "Kila mtoto wa kiume

* **2:2** Shamu inamaanisha Syria. † **2:11** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

kifungua mimba atawekwa wakfu kwa Bwana”), 24 na pia kutoa dhabihu kulingana
na yale yaliyonenwa katika Sheria ya Bwana: “Hua wawili au makinda mawili ya
njiwa.”

25 Basi alikuwako huko Yerusalemu mtu mmoja jina lake Simeoni, ambaye alikuwa
mwenye haki na mcha Mungu, akitarajia faraja ya Israeli, na Roho Mtakatifu alikuwa
juu yake. 26 Roho Mtakatifu alikuwa amemfunulia kuwa hatakufa kabla hajamwona
Kristo wa Bwana. 27 Simeoni, akiwa ameongozwa na Roho Mtakatifu, alikwenda
Hekaluni. Wazazi walipomleta mtoto Yesu ili kumfanyia kama ilivyokuwa desturi
ya Sheria, 28 ndipo Simeoni akampokea mtoto mikononi mwake na kumsifu Mungu,
akisema:

29 “Bwana Mwenyezi, kama ulivyoahidi,
sasa wamruhusu mtumishi wako
aende zake kwa amani.
30 Kwa maana macho yangu yameuona wokovu wako,
31 ulioweka tayari machoni pa watu wote,
32 nuru kwa ajili ya ufunuo kwa watu wa Mataifa
na kwa ajili ya utukufu kwa watu wako Israeli.”

33 Naye Yosefu na mama yake mtoto wakastaajabu kwa yale yaliyokuwa yame-
semwa kumhusu huyo mtoto. 34 Kisha Simeoni akawabariki, akamwambia Maria
mama yake, “Mtoto huyu amewekwa kwa makusudi ya kuanguka na kuinuka kwa
wengi katika Israeli. Atakuwa ishara ambayo watu watanena dhidi yake, 35 ili
mawazo ya mioyo mingi yadhihirike. Nao upanga utauchoma moyo wako.”

36 Tena alikuwako Hekaluni nabii mmoja mwanamke, jina lake Ana binti Fanueli,
wa kabila la Asheri. Alikuwa mzee sana; naye alikuwa ameolewa na kuishi na mume
kwa miaka saba tu, kisha mumewe akafa. 37 Hivyo alikuwa mjane na umri wake
ulikuwa miaka themanini na minne. Yeye hakuondoka humo Hekaluni usiku wala
mchana, bali alikuwa akimwabudu Mungu, akifunga na kuomba. 38 Wakati huo huo,
Ana alikuja akaanza kusifu, akimshukuru Mungu na kusema habari za huyo mtoto
kwa watu wote waliokuwa wakitarajia ukombozi wa Yerusalemu.

39 Yosefu na Maria walipokuwa wamekamilisha mambo yote yaliyotakiwa na
Sheria ya Bwana, walirudi mjini kwao Nazareti huko Galilaya. 40 Naye yule mtoto
akakua na kuongezeka nguvu, akiwa amejaa hekima, na neema ya Mungu ilikuwa
juu yake.

Kijana Yesu Hekaluni

41 Kila mwaka Yosefu na Maria mama yake Yesu walikuwa na desturi ya kwenda
Yerusalemu kwa ajili ya Sikukuu ya Pasaka. 42 Yesu alipokuwa na umri wa miaka
kumi na miwili, walipanda kwenda kwenye Sikukuu hiyo kama ilivyokuwa desturi.
43 Baada ya Sikukuu kumalizika, wakati Yosefu na Maria mama yake walipokuwa
wakirudi nyumbani, Yesu alibaki Yerusalemu lakini hawakutambua. 44 Wao
wakidhani kuwa yuko miongoni mwa wasafiri, walienda mwendo wa kutwa nzima.
Ndipo wakaanza kumtafuta miongoni mwa jamaa zao na marafiki. 45 Walipomkosa
walirudi Yerusalemu ili kumtafuta. 46 Baada ya siku tatu wakamkuta ndani ya Hekalu,
akiwa ameketi katikati ya walimu wa sheria, akiwasikiliza na kuwauliza maswali.
47 Wote waliomsikia walistaajabishwa na uwezo wake mkubwa wa kuelewa, na
majibu aliyoyatoa. 48 Yosefu na Maria mama yake walipomwona walishangaa. Mama
yake akamuuliza, “Mwanangu, mbona umetufanyia hivi? Tazama, mimi na baba
yako tumekuwa tukikutafuta kwa wasiwasi mkubwa kila mahali.”

49 Yesu akawaambia, “Kwa nini kunitafuta? Hamkujua kwamba imenipasa kuwa
katika nyumba ya Baba yangu?”

50 Lakini wao hawakuelewa maana ya lile alilowaambia.

51 Ndipo akashuka pamoja nao hadi Nazareti, naye alikuwa mtiifu kwao. Lakini
mama yake akayaweka moyoni mwake mambo haya yote. 52 Naye Yesu akakua katika
hekima na kimo, akimpendeza Mungu na wanadamu.

3

Yohana Mbatizaji Aanza Kuhubiri
(Mathayo 3:1-12; Marko 1:1-8; Yohana 1:19-28)

1 Katika mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Kaisari Tiberio, Pontio Pilato
akiwa mtawala wa Uyahudi, Herode akiwa mfalme wa Galilaya, Filipo ndugu yake
akiwa mfalme wa Iturea na nchi ya Trakoniti, na Lisania akiwa mfalme wa Abilene,
2 nao Anasi na Kayafa wakiwa makuhani wakuu, neno la Mungu likamjia Yohana,
mwana wa Zekaria huko jangwani. 3 Akaenda katika nchi yote kandokando ya
Mto Yordani, akihubiri ubatizo wa toba kwa ajili ya msamaha wa dhambi. 4 Kama
ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya:

"Sauti ya mtu aliaye nyikani,
'Itengenezeni njia ya Bwana,
  yanyoosheni mapito yake.
5 Kila bonde litajazwa,
  kila mlima na kilima vitashushwa.
Njia zilizopinda zitanyooshwa,
  na zilizoparuza zitasawazishwa.
6 Nao watu wote watauona
  wokovu wa Mungu.' "

7 Yohana akauambia ule umati wa watu uliokuwa unakuja ili kubatizwa naye,
"Ninyi watoto wa nyoka! Ni nani aliyewaonya kuikimbia ghadhabu inayokuja?
8 Basi zaeni matunda yastahiliyo toba. Wala msianze kusema mioyoni mwenu kuwa,
'Sisi tunaye Abrahamu, baba yetu.' Kwa maana nawaambia kuwa Mungu anaweza
kumwinulia Abrahamu watoto kutoka mawe haya. 9 Hata sasa shoka limeshawekwa
tayari kwenye shina la kila mti. Basi kila mti usiozaa matunda mazuri hukatwa na
kutupwa motoni."

10 Ule umati wa watu ukamuuliza, "Inatupasa tufanyeje basi?"

11 Yohana akawaambia, "Aliye na kanzu mbili amgawie asiye nayo, naye aliye na
chakula na afanye vivyo hivyo."

12 Watoza ushuru nao wakaja ili wabatizwe, wakamuuliza, "Bwana na sisi
inatupasa tufanyeje?"

13 Akawaambia, "Msichukue zaidi ya kiwango mlichopangiwa."

14 Askari nao wakamuuliza, "Je, nasi inatupasa tufanye nini?"

Akawaambia, "Msimdhulumu mtu wala msimshtaki mtu kwa uongo, bali mridhike
na mishahara yenu."

15 Watu walikuwa na matazamio makubwa. Wakawa wanajiuliza mioyoni mwao
iwapo Yohana angeweza kuwa ndiye Kristo.* 16 Yohana akawajibu akawaambia,
"Mimi nawabatiza kwa maji.† Lakini atakuja aliye na nguvu kuniliko mimi, ambaye
sistahili hata kufungua kamba za viatu vyake. Yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu
na kwa moto. 17 Pepeto lake liko mkononi, tayari kusafisha sakafu yake ya kupuria
na kuikusanya ngano ghalani, lakini makapi atayateketeza kwa moto usiozimika."
18 Basi, kwa maonyo mengine mengi Yohana aliwasihi na kuwahubiria watu Habari
Njema.

---

* **3:15** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. † **3:16** Tafsiri nyingine zinasema ndani ya maji.

19 Lakini Yohana alipomkemea Mfalme Herode kuhusu uhusiano wake na Herodia,
mke wa ndugu yake, na maovu mengine aliyokuwa amefanya, 20 Herode aliongezea
jambo hili kwa hayo mengine yote: alimfunga Yohana gerezani.

Kubatizwa Kwa Bwana Yesu
(Mathayo 3:13-17; Marko 1:9-11)

21 Baada ya watu wote kubatizwa, Yesu naye akabatizwa. Naye alipokuwa akiomba,
mbingu zilifunguka. 22 Roho Mtakatifu akashuka juu yake kwa umbo kama la
hua, nayo sauti kutoka mbinguni ikasema: "Wewe ni Mwanangu mpendwa; nami
nimependezwa nawe sana."

Ukoo Wa Bwana Yesu
(Mathayo 1:1-17)

23 Yesu alikuwa na umri wa miaka thelathini alipoanza huduma yake. Alikuwa
akidhaniwa kuwa mwana wa Yosefu,

Yosefu alikuwa mwana wa Eli,
24 Eli alikuwa mwana wa Mathati,
Mathati alikuwa mwana wa Lawi,
Lawi alikuwa mwana wa Melki,
Melki alikuwa mwana wa Yanai,
Yanai alikuwa mwana wa Yosefu,
25 Yosefu alikuwa mwana wa Matathia,
Matathia alikuwa mwana wa Amosi,
Amosi alikuwa mwana wa Nahumu,
Nahumu alikuwa mwana wa Esli,
Esli alikuwa mwana wa Nagai,
26 Nagai alikuwa mwana wa Maathi,
Maathi alikuwa mwana wa Matathia,
Matathia alikuwa mwana wa Semeini,
Semeini alikuwa mwana wa Yoseki,
Yoseki alikuwa mwana wa Yoda,
27 Yoda alikuwa mwana wa Yoanani,
Yoanani alikuwa mwana wa Resa,
Resa alikuwa mwana wa Zerubabeli,
Zerubabeli alikuwa mwana wa Shealtieli,
Shealtieli alikuwa mwana wa Neri,
28 Neri alikuwa mwana wa Melki,
Melki alikuwa mwana wa Adi,
Adi alikuwa mwana wa Kosamu,
Kosamu alikuwa mwana wa Elmadamu,
Elmadamu alikuwa mwana wa Eri,
29 Eri alikuwa mwana wa Yoshua,
Yoshua alikuwa mwana wa Eliezeri,
Eliezeri alikuwa mwana wa Yorimu,
Yorimu alikuwa mwana wa Mathati,
Mathati alikuwa mwana wa Lawi,
30 Lawi alikuwa mwana wa Simeoni,
Simeoni alikuwa mwana wa Yuda,
Yuda alikuwa mwana wa Yosefu,
Yosefu alikuwa mwana wa Yonamu,
Yonamu alikuwa mwana wa Eliakimu,
Eliakimu alikuwa mwana wa Melea,
31 Melea alikuwa mwana wa Mena,

Mena alikuwa mwana wa Matatha,
Matatha alikuwa mwana wa Nathani,
Nathani alikuwa mwana wa Daudi,
32 Daudi alikuwa mwana wa Yese,
Yese alikuwa mwana wa Obedi,
Obedi alikuwa mwana wa Boazi,
Boazi alikuwa mwana wa Salmoni,
Salmoni alikuwa mwana wa Nashoni,
33 Nashoni alikuwa mwana wa Aminadabu,
Aminadabu alikuwa mwana wa Aramu,
Aramu alikuwa mwana wa Hesroni,
Hesroni alikuwa mwana wa Peresi,
Peresi alikuwa mwana wa Yuda,
34 Yuda alikuwa mwana wa Yakobo,
Yakobo alikuwa mwana wa Isaki,
Isaki alikuwa mwana wa Abrahamu,
Abrahamu alikuwa mwana wa Tera,
Tera alikuwa mwana wa Nahori,
35 Nahori alikuwa mwana wa Serugi,
Serugi alikuwa mwana wa Reu,
Reu alikuwa mwana wa Pelegi,
Pelegi alikuwa mwana wa Eberi,
Eberi alikuwa mwana wa Sala,
36 Sala alikuwa mwana wa Kenani,
Kenani alikuwa mwana wa Arfaksadi,
Arfaksadi alikuwa mwana wa Shemu,
Shemu alikuwa mwana wa Noa,
Noa alikuwa mwana wa Lameki,
37 Lameki alikuwa mwana wa Methusela,
Methusela alikuwa mwana wa Enoki,
Enoki alikuwa mwana wa Yaredi,
Yaredi alikuwa mwana wa Mahalaleli,
Mahalaleli alikuwa mwana wa Kenani,
38 Kenani alikuwa mwana wa Enoshi,
Enoshi alikuwa mwana wa Sethi,
Sethi alikuwa mwana wa Adamu,
Adamu alikuwa mwana wa Mungu.

4

Yesu Ajaribiwa Na Shetani
(Mathayo 4:1-11; Marko 1:12-13)

1 Yesu, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akarudi kutoka Yordani. Akaongozwa na
Roho Mtakatifu hadi nyikani, 2 mahali ambako kwa siku arobaini alikuwa akijaribiwa
na ibilisi. Kwa siku zote hizo hakula chochote, hivyo baada ya muda huo akaona njaa.
3 Ibilisi akamwambia, "Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, amuru jiwe hili liwe
mkate."
4 Yesu akajibu akamwambia, "Imeandikwa: 'Mtu haishi kwa mkate tu.' "
5 Ibilisi akampeleka hadi juu ya mlima mrefu akamwonyesha milki zote za dunia
kwa mara moja. 6 Akamwambia, "Nitakupa mamlaka juu ya milki hizi na fahari zake
zote, kwa maana zimekabidhiwa mkononi mwangu nami ninaweza kumpa yeyote
ninayetaka. 7 Hivyo ikiwa utanisujudia na kuniabudu, vyote vitakuwa vyako."

[8] Yesu akamjibu, “Imeandikwa: ‘Mwabudu Bwana Mungu wako na umtumikie yeye
peke yake.’ ”
[9] Kisha ibilisi akampeleka mpaka Yerusalemu, akamweka juu ya mnara mrefu wa
Hekalu, akamwambia, “Kama wewe ndiwe Mwana wa Mungu, jitupe chini kutoka
hapa, [10] kwa maana imeandikwa:

“ ‘Atakuagizia malaika zake
ili wakulinde;
[11] nao watakuchukua mikononi mwao,
usije ukajikwaa mguu wako katika jiwe.’ ”

[12] Yesu akamjibu, “Imesemwa, ‘Usimjaribu Bwana Mungu wako.’ ”
[13] Ibilisi alipomaliza kila jaribu, akamwacha Yesu mpaka wakati mwingine ufaao.

Mwanzo Wa Huduma Ya Galilaya
(Mathayo 4:12-17; Marko 1:14-15)

[14] Kisha Yesu akarudi mpaka Galilaya, akiwa amejaa nguvu za Roho Mtakatifu,
nazo habari zake zikaenea katika sehemu zote za nchi za kandokando. [15] Akaanza
kufundisha kwenye masinagogi yao, na kila mmoja akamsifu.

Yesu Akataliwa Nazareti
(Mathayo 13:53-58; Marko 6:1-6)

[16] Yesu akaenda Nazareti, alipolelewa, na siku ya Sabato alikwenda katika sinagogi
kama ilivyokuwa desturi yake. Akasimama ili asome, [17] naye akapewa kitabu cha
nabii Isaya, akakifungua na kukuta mahali palipoandikwa:

[18] “Roho wa Bwana yu juu yangu,
kwa sababu amenitia mafuta
kuwahubiria maskini habari njema.
Amenituma kuwatangazia wafungwa
kufunguliwa kwao,
na vipofu kupata kuona tena,
kuwaweka huru wanaoonewa,
[19] na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubalika.”

[20] Kisha akakifunga kitabu, akamrudishia mtumishi na akaketi. Watu wote
waliokuwamo katika sinagogi wakamkazia macho. [21] Ndipo akaanza kwa kuwaam-
bia, “Leo Andiko hili limetimia mkiwa mnasikia.”
[22] Wote waliokuwako wakamsifu na kuyastaajabia maneno yake yaliyojaa neema,
wakaulizana, “Je, huyu si mwana wa Yosefu?”
[23] Yesu akawaambia, “Bila shaka mtatumia mithali hii: ‘Tabibu, jiponye
mwenyewe! Mambo yale tuliyosikia kwamba uliyafanya huko Kapernaumu, yafanye
na hapa kwenye mji wako.’ ”
[24] Yesu akasema, “Amin, nawaambia, hakuna nabii anayekubalika katika mji wake
mwenyewe. [25] Lakini ukweli ni kwamba palikuwa na wajane wengi katika Israeli
wakati wa Eliya, mbingu zilipofungwa kwa miaka mitatu na miezi sita pakawa na
njaa kuu katika nchi nzima. [26] Hata hivyo Eliya hakutumwa hata kwa mmoja wao,
bali kwa mjane mmoja wa Sarepta katika nchi ya Sidoni. [27] Pia palikuwa na wengi
wenye ukoma katika Israeli katika siku za nabii Elisha, lakini hakuna hata mmoja
wao aliyetakaswa, isipokuwa Naamani mtu wa Shamu.”*
[28] Watu wote katika sinagogi waliposikia maneno haya, wakakasirika sana.
[29] Wakasimama, wakamtoa nje ya mji, wakamchukua hadi kwenye kilele cha mlima
mahali ambapo mji huo ulikuwa umejengwa, ili wamtupe chini kutoka kwenye

---

* **4:27** Shamu hapa inamaanisha Syria.

mteremko mkali. 30 Lakini yeye akapita papo hapo katikati ya huo umati wa watu
akaenda zake.

Yesu Atoa Pepo Mchafu
(Marko 1:21-28)

31 Kisha Yesu akashuka kwenda Kapernaumu, mji wa Galilaya, na katika siku ya
Sabato akawa anafundisha. 32 Wakashangazwa sana na mafundisho yake, maana
maneno yake yalikuwa na mamlaka.
33 Ndani ya sinagogi palikuwa na mtu aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu. Naye
akapiga kelele kwa nguvu akisema, 34 "Tuache! Tuna nini nawe, Yesu wa Nazareti?
Je, umekuja kutuangamiza? Ninakujua wewe ni nani. Wewe ndiwe Aliye Mtakatifu
wa Mungu!"
35 Basi Yesu akamkemea yule pepo mchafu, akisema, "Nyamaza kimya! Nawe
umtoke!" Yule pepo mchafu akamwangusha yule mtu chini mbele yao wote, akatoka
pasipo kumdhuru. 36 Watu wote wakashangaa, wakaambiana, "Mafundisho haya
ni ya namna gani? Anawaamuru pepo wachafu kwa mamlaka na nguvu, nao
wanatoka!" 37 Habari zake zikaanza kuenea kila mahali katika sehemu ile.

Yesu Awaponya Wengi
(Mathayo 8:14-17; Marko 1:29-34)

38 Yesu akatoka katika sinagogi, akaenda nyumbani kwa Simoni. Basi huko
alimkuta mama mkwe wa Simoni akiwa ameshikwa na homa kali, nao wakamwomba
Yesu amsaidie. 39 Hivyo Yesu akamwinamia na kukemea ile homa, nayo ikamwacha.
Akaamka saa ile ile, naye akaanza kuwahudumia.
40 Jua lilipokuwa linatua, watu wakamletea Yesu watu wote waliokuwa na maradhi
mbalimbali, naye akaweka mikono yake juu ya kila mgonjwa, naye akawaponya.
41 Pepo wachafu pia wakawatoka watu wengi, nao walipokuwa wakitoka wakapiga
kelele, wakisema: "Wewe ni Mwana wa Mungu!" Lakini Yesu akawakemea na
kuwazuia wasiseme, kwa maana walimjua kuwa yeye ndiye Kristo.†
42 Kesho yake, kulipopambazuka, Yesu alikwenda mahali pa faragha. Watu
wengi wakawa wanamtafuta kila mahali, nao walipomwona wakajaribu kumzuia
asiondoke. 43 Lakini yeye akawaambia, "Imenipasa kuhubiri habari njema za Ufalme
wa Mungu katika miji mingine pia, kwa maana kwa kusudi hili nilitumwa." 44 Naye
aliendelea kuhubiri katika masinagogi ya Uyahudi.

5

Kuitwa Kwa Wanafunzi Wa Kwanza
(Mathayo 4:18-22; Marko 1:16-20)

1 Siku moja Yesu alipokuwa amesimama karibu na Ziwa la Genesareti,* watu wengi
wakiwa wanasongana kumzunguka ili wapate kusikia neno la Mungu, 2 akaona
mashua mbili ukingoni mwa ziwa, zikiwa zimeachwa hapo na wavuvi waliokuwa
wanaosha nyavu zao. 3 Akaingia katika mojawapo ya hizo mashua ambayo ilikuwa
ya Simoni, akamwomba aisogeze ndani ya maji kidogo kutoka ufuoni. Kisha akaketi
na kufundisha watu akiwa mle ndani ya mashua.
4 Alipomaliza kunena, akamwambia Simoni, "Sasa peleka mashua hadi kilindini
kisha mshushe nyavu zenu mkavue samaki."
5 Simoni akamjibu, "Bwana, tumefanya kazi ya kuchosha usiku kucha na
hatukuvua chochote. Lakini, kwa neno lako nitazishusha nyavu."

---

† **4:41** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. * **5:1** Yaani Bahari ya Galilaya.

6 Nao walipozishusha nyavu zao, wakavua samaki wengi sana, nyavu zao zikajaa
zikaanza kukatika. 7 Wakawaashiria wavuvi wenzao kwenye ile mashua nyingine
ili waje kuwasaidia. Wakaja, wakajaza mashua zote mbili samaki hata zikaanza
kuzama.
8 Simoni Petro alipoona haya yaliyotukia, alianguka miguuni mwa Yesu na
kumwambia, "Bwana, ondoka kwangu. Mimi ni mtu mwenye dhambi!" 9 Kwa
kuwa yeye na wavuvi wenzake walikuwa wameshangazwa sana na wingi wa samaki
waliokuwa wamepata. 10 Vivyo hivyo wenzake Simoni, yaani Yakobo na Yohana,
wana wa Zebedayo, walishangazwa pia.

Ndipo Yesu akamwambia Simoni, "Usiogope, tangu sasa utakuwa mvuvi wa watu."
11 Hivyo wakasogeza mashua zao mpaka ufuoni mwa bahari, wakaacha kila kitu na
kumfuata.

Yesu Amtakasa Mtu Mwenye Ukoma
(Mathayo 8:1-4; Marko 1:40-45)

12 Ikawa siku moja Yesu alipokuwa katika mji fulani, mtu mmoja mwenye ukoma
mwili mzima akamjia. Alipomwona Yesu, alianguka chini mpaka uso wake ukagusa
ardhi, akamsihi akisema, "Bwana, ukitaka, waweza kunitakasa."
13 Yesu akanyoosha mkono wake, akamgusa yule mtu, akamwambia, "Nataka.
Takasika!" Na mara ukoma wake ukatakasika.
14 Yesu akamwagiza akisema, "Usimwambie mtu yeyote, bali nenda ukajionyeshe
kwa kuhani na ukatoe sadaka alizoagiza Mose kwa utakaso wako, ili kuwa ushuhuda
kwao."
15 Lakini habari zake Yesu zikazidi sana kuenea kotekote kuliko wakati mwingine
wowote. Makutano makubwa ya watu yalikuwa yakikusanyika ili kumsikiliza na
kuponywa magonjwa yao. 16 Lakini mara kwa mara Yesu alijitenga nao ili kwenda
mahali pa faragha kuomba.

Yesu Amponya Mtu Mwenye Kupooza
(Mathayo 9:1-8; Marko 2:1-12)

17 Siku moja Yesu alipokuwa akifundisha, Mafarisayo na walimu wa sheria,
waliokuwa wametoka kila kijiji cha Galilaya na kutoka Uyahudi na Yerusalemu,
walikuwa wameketi huko. Nao uweza wa Bwana ulikuwa juu yake kuponya
wagonjwa. 18 Wakaja watu wamembeba mgonjwa aliyepooza kwenye mkeka.
Wakajaribu kumwingiza ndani ili wamweke mbele ya Yesu. 19 Walipokuwa hawawezi
kufanya hivyo kwa sababu ya umati wa watu, wakapanda juu ya paa, wakaondoa
baadhi ya matofali, wakamteremsha yule mgonjwa kwa mkeka wake hadi katikati
ya ule umati pale mbele ya Yesu.
20 Yesu alipoiona imani yao, akamwambia yule mgonjwa, "Rafiki, dhambi zako
zimesamehewa."
21 Mafarisayo na wale walimu wa sheria wakaanza kuuliza, "Ni nani mtu huyu
anayesema maneno ya kukufuru? Ni nani awezaye kusamehe dhambi isipokuwa
Mungu peke yake?"
22 Yesu akijua mawazo yao akawauliza, "Kwa nini mnawaza hivyo mioyoni mwenu?
23 Je, ni lipi lililo rahisi zaidi, kumwambia, 'Umesamehewa dhambi zako,' au kusema,
'Inuka, uende'? 24 Lakini ili mpate kujua kwamba Mwana wa Adamu anayo
mamlaka duniani kusamehe dhambi…" Akamwambia yule aliyepooza, "Nakuambia,
inuka, chukua mkeka wako, uende nyumbani kwako." 25 Mara yule mtu aliyekuwa
amepooza akasimama mbele yao wote, akachukua mkeka wake, akaenda zake
nyumbani, huku akimtukuza Mungu. 26 Kila mmoja akashangaa na kumtukuza
Mungu. Wakajawa na hofu ya Mungu, wakasema, "Leo tumeona mambo ya ajabu."

Yesu Amwita Lawi
(Mathayo 9:9-13; Marko 2:13-17)

27 Baada ya haya, Yesu alitoka na kumwona mtoza ushuru mmoja jina lake Lawi
akiwa amekaa forodhani, mahali pake pa kutoza ushuru. Akamwambia, “Nifuate.”
28 Naye Lawi akaacha kila kitu, akaondoka, akamfuata.

29 Kisha Lawi akamfanyia Yesu karamu kubwa nyumbani kwake, nao umati
mkubwa wa watoza ushuru na watu wengine walikuwa wakila pamoja nao. 30 Lakini
Mafarisayo na walimu wa sheria waliokuwa wa dhehebu lao wakawalalamikia
wanafunzi wa Yesu, wakisema, “Mbona mnakula na kunywa pamoja na watoza
ushuru na ‘wenye dhambi’?”

31 Yesu akawajibu, “Wenye afya hawahitaji tabibu, bali walio wagonjwa. 32 Sikuja
kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi wapate kutubu.”

Yesu Aulizwa Kuhusu Kufunga
(Mathayo 9:14-17; Marko 2:18-22)

33 Wakamwambia Yesu, “Wanafunzi wa Yohana na wa Mafarisayo mara kwa mara
hufunga na kuomba, lakini wanafunzi wako wanaendelea kula na kunywa.”

34 Yesu akawajibu, “Je, mnaweza kuwafanya wageni wa bwana arusi kufunga
wakati yuko pamoja nao? 35 Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa
kwao. Hapo ndipo watakapofunga.”

36 Yesu akawapa mfano huu, akawaambia: “Hakuna mtu achanaye kiraka kutoka
kwenye nguo mpya na kukishonea kwenye nguo iliyochakaa. Akifanya hivyo,
atakuwa amechana nguo mpya, na kile kiraka hakitalingana na ile nguo iliyochakaa.
37 Hakuna mtu awekaye divai mpya kwenye viriba vikuukuu. Akifanya hivyo, hiyo
divai mpya itavipasua hivyo viriba, nayo yote itamwagika. 38 Divai mpya lazima
iwekwe kwenye viriba vipya. 39 Wala hakuna mtu anayependelea divai mpya baada
ya kunywa divai ya zamani, bali husema, ‘Ile ya zamani ni nzuri zaidi.’ ”

6

Bwana Wa Sabato
(Mathayo 12:1-8; Marko 2:23-28)

1 Ikawa siku moja ya Sabato Yesu alikuwa akipita katika mashamba ya nafaka, nao
wanafunzi wake wakaanza kuvunja masuke ya nafaka, wakayafikicha kwa mikono
yao na kula punje zake. 2 Baadhi ya Mafarisayo wakawauliza, “Mbona mnafanya
mambo yasiyo halali kufanywa siku ya Sabato?”

3 Yesu akawajibu, “Je, ninyi hamjasoma kamwe alivyofanya Daudi wakati yeye na
wenzake walikuwa na njaa? 4 Aliingia ndani ya nyumba ya Mungu, akaichukua na
kuila ile mikate iliyowekwa wakfu, ambayo ni halali kuliwa na makuhani peke yao.
Naye pia akawapa wenzake.” 5 Yesu akawaambia, “Mwana wa Adamu ndiye Bwana
wa Sabato.”

Mtu Aliyepooza Mkono Aponywa
(Mathayo 12:9-14; Marko 3:1-6)

6 Ikawa siku nyingine ya Sabato, Yesu aliingia ndani ya sinagogi na akawa
anafundisha. Huko palikuwa na mtu ambaye mkono wake wa kuume ulikuwa
umepooza. 7 Mafarisayo na walimu wa sheria walikuwa wakitafuta sababu ya
kumshtaki Yesu. Kwa hivyo wakawa wanamwangalia sana ili waone kama ataponya
katika siku ya Sabato. 8 Lakini Yesu alijua mawazo yao, hivyo akamwambia yule
mwenye mkono uliopooza, “Inuka usimame mbele ya watu wote.” Hivyo yule mtu
akainuka, akasimama mbele yao wote.

[9] Ndipo Yesu akawaambia wale walimu wa sheria na Mafarisayo, "Nawauliza ninyi,
ni lipi lililo halali siku ya Sabato? Ni kutenda mema au kutenda mabaya? Ni kuokoa
maisha au kuyaangamiza?"
[10] Akawatazama watu wote waliokuwepo, kisha akamwambia yule aliyepooza
mkono, "Nyoosha mkono wako!" Akaunyoosha na mkono wake ukaponywa
kabisa. [11] Wale wakuu wakakasirika sana, wakashauriana wao kwa wao ni nini
watakachomtendea Yesu.

Yesu Achagua Mitume Kumi Na Wawili (Mathayo 10:1-4; Marko 3:13-19)

[12] Ikawa katika siku hizo Yesu alikwenda mlimani kuomba, akakesha usiku
kucha akimwomba Mungu. [13] Kulipopambazuka, akawaita wanafunzi wake, naye
akachagua kumi na wawili, ambao pia aliwaita mitume: [14] Simoni aliyemwita Petro,
Andrea nduguye, Yakobo, Yohana, Filipo, Bartholomayo, [15] Mathayo, Tomaso, Yakobo
mwana wa Alfayo, Simoni aliyeitwa Zelote, [16] Yuda mwana wa Yakobo, na Yuda
Iskariote ambaye alikuwa msaliti.

Yesu Aponya Wengi (Mathayo 4:23-25)

[17] Akashuka pamoja nao, akasimama mahali penye uwanja tambarare. Hapo
palikuwa na idadi kubwa ya wanafunzi wake na umati mkubwa wa watu kutoka
sehemu zote za Uyahudi, kutoka Yerusalemu, na kutoka pwani ya Tiro na Sidoni.
[18] Walikuwa wamekuja kumsikiliza na kuponywa magonjwa yao. Wale waliokuwa
wakiteswa na pepo wachafu akawaponya. [19] Watu wote walikuwa wanajitahidi
kumgusa kwa sababu nguvu zilikuwa zikimtoka na kuwaponya wote.

Baraka Na Ole (Mathayo 5:1-12)

[20] Akawatazama wanafunzi wake, akasema:
"Mmebarikiwa ninyi mlio maskini,
kwa sababu Ufalme wa Mungu ni wenu.
[21] Mmebarikiwa ninyi mlio na njaa sasa,
kwa sababu mtashibishwa.
Mmebarikiwa ninyi mnaolia sasa,
kwa sababu mtacheka.
[22] Mmebarikiwa ninyi, watu watakapowachukia,
watakapowatenga na kuwatukana
na kulikataa jina lenu kama neno ovu,
kwa ajili ya Mwana wa Adamu.
[23] "Furahini na kurukaruka kwa shangwe, kwa sababu thawabu yenu ni kubwa
mbinguni, kwa kuwa hivyo ndivyo baba zao walivyowatenda manabii.
[24] "Lakini ole wenu ninyi mlio matajiri,
kwa sababu mmekwisha kupokea faraja yenu.
[25] Ole wenu ninyi mlioshiba sasa,
maana mtaona njaa.
Ole wenu ninyi mnaocheka sasa,
maana mtaomboleza na kulia.
[26] Ole wenu watu watakapowasifu,
kwani ndivyo baba zao walivyowasifu
manabii wa uongo.

Wapendeni Adui Zenu (Mathayo 5:38-48)

27 “Lakini nawaambia ninyi mnaonisikia: Wapendeni adui zenu. Watendeeni
mema wanaowachukia. 28 Wabarikini wale wanaowalaani, waombeeni wale
wanaowatendea mabaya. 29 Kama mtu akikupiga shavu moja, mgeuzie na la pili pia.
Mtu akikunyang’anya koti lako, usimzuie kuchukua joho pia. 30 Mpe kila akuombaye,
na kama mtu akichukua mali yako usitake akurudishie. 31 Watendeeni wengine kama
ambavyo mngetaka wawatendee ninyi.
32 “Kama mkiwapenda tu wale wanaowapenda, mwapata sifa gani? Hata ‘wenye
dhambi’ huwapenda wale wawapendao. 33 Tena mkiwatendea mema wale tu
wanaowatendea ninyi mema, mwapata sifa gani? Hata ‘wenye dhambi’ hufanya
vivyo hivyo. 34 Tena mnapowakopesha wale tu mnaotegemea wawalipe, mwapata
sifa gani? Hata ‘wenye dhambi’ huwakopesha ‘wenye dhambi’ wenzao wakitarajia
kulipwa mali yao yote. 35 Lakini wapendeni adui zenu, watendeeni mema,
wakopesheni bila kutegemea kurudishiwa mlichokopesha. Ndipo thawabu yenu
itakapokuwa kubwa, nanyi mtakuwa wana wa Aliye Juu Sana, kwa sababu yeye ni
mwema kwa watu wasio na shukrani na kwa wale waovu. 36 Kuweni na huruma,
kama Baba yenu alivyo na huruma.

Kuwahukumu Wengine
(Mathayo 7:1-5)

37 “Msihukumu, nanyi hamtahukumiwa. Msilaumu, nanyi hamtalaumiwa. Same-
heni, nanyi mtasamehewa. 38 Wapeni watu vitu, nanyi mtapewa. Kipimo cha kujaa
na kushindiliwa na kusukwasukwa hata kumwagika, ndicho watu watakachowapa
vifuani mwenu. Kwa kuwa kipimo kile mpimacho, ndicho mtakachopimiwa.”
39 Pia akawapa mfano akasema, “Je, kipofu aweza kumwongoza kipofu? Je, wote
wawili hawatatumbukia shimoni? 40 Mwanafunzi hawezi kumzidi mwalimu wake,
ila yule aliyehitimu aweza kuwa kama mwalimu wake.
41 “Mbona unatazama kibanzi kilicho ndani ya jicho la ndugu yako, wala huoni
boriti iliyo ndani ya jicho lako mwenyewe? 42 Utawezaje kumwambia ndugu
yako, ‘Ndugu yangu, acha nitoe kibanzi kilicho ndani ya jicho lako,’ wakati wewe
mwenyewe huoni boriti iliyo ndani ya jicho lako? Ewe mnafiki, ondoa boriti ndani
ya jicho lako kwanza, ndipo utaweza kuona dhahiri jinsi ya kuondoa kibanzi kilicho
ndani ya jicho la ndugu yako.

Mti Na Mazao Yake
(Mathayo 7:16-20; Marko 12:33-35)

43 “Hakuna mti mzuri uzaao matunda mabaya, wala hakuna mti mbaya uzaao
matunda mazuri. 44 Kila mti hujulikana kwa matunda yake. Kwa maana watu
hawachumi tini kwenye miiba, wala zabibu kwenye michongoma. 45 Vivyo hivyo
mtu mwema hutoa mambo mema kutoka kwenye hazina ya moyo wake, naye mtu
mwovu hutoa mambo maovu kutoka kwenye hazina ya moyo wake. Kwa kuwa mtu
hunena kwa kinywa chake yale yaliyoujaza moyo wake.

Mjenzi Mwenye Busara Na Mjenzi Mpumbavu
(Mathayo 7:24-27)

46 “Kwa nini mnaniita, ‘Bwana, Bwana,’ nanyi hamfanyi ninayowaambia?
47 Nitawaonyesha jinsi alivyo mtu yule anayekuja kwangu na kusikia maneno yangu
na kuyatenda. 48 Yeye ni kama mtu aliyejenga nyumba, akachimba chini sana, na
kuweka msingi kwenye mwamba. Mafuriko yalipokuja, maji ya ghafula yaliipiga ile
nyumba, lakini haikutikisika, kwa sababu ilikuwa imejengwa vizuri. 49 Lakini yeye
anayesikia maneno yangu wala asiyatende, ni kama mtu aliyejenga nyumba juu ya
ardhi bila kuweka msingi. Mafuriko yalipoikumba nyumba ile, ikaanguka mara na
kubomoka kabisa.”

7

Yesu Amponya Mtumishi Wa Jemadari (Mathayo 8:5-13)

1 Baada ya Yesu kumaliza kusema haya yote watu wakiwa wanamsikiliza, akaingia
Kapernaumu. 2 Mtumishi wa jemadari mmoja wa Kirumi, ambaye bwana wake
alimthamini sana, alikuwa mgonjwa sana karibu kufa. 3 Jemadari huyo aliposikia
habari za Yesu, aliwatuma wazee wa Kiyahudi kwake, wakamwomba aje kumponya
mtumishi wa huyo jemadari. 4 Wale wazee walipofika kwa Yesu, wakamsihi sana
amsaidie yule jemadari wakisema, "Mtu huyu anastahili wewe umfanyie jambo
hili, 5 kwa sababu analipenda taifa letu tena ametujengea sinagogi." 6 Hivyo Yesu
akaongozana nao, lakini alipokuwa hayuko mbali na nyumbani, yule jemadari
akatuma rafiki zake kumwambia Yesu, "Bwana, usijisumbue, kwani mimi sistahili
wewe kuingia chini ya dari yangu. 7 Ndiyo maana sikujiona hata ninastahili kuja
kwako wewe. Lakini sema neno tu, naye mtumishi wangu atapona. 8 Kwa kuwa mimi
mwenyewe ni mtu niliyewekwa chini ya mamlaka, nikiwa na askari chini yangu.
Nikimwambia huyu, 'Nenda,' yeye huenda; na mwingine nikimwambia, 'Njoo,' yeye
huja. Nikimwambia mtumishi wangu, 'Fanya hivi,' yeye hufanya."

9 Yesu aliposikia maneno haya, alishangazwa naye sana. Akaugeukia ule umati
wa watu uliokuwa unamfuata, akawaambia, "Sijaona imani kubwa namna hii hata
katika Israeli." 10 Nao wale watu waliokuwa wametumwa kwa Yesu waliporudi
nyumbani walimkuta yule mtumishi amepona.

Yesu Amfufua Mwana Wa Mjane

11 Baadaye kidogo, Yesu alikwenda katika mji mmoja ulioitwa Naini. Nao wana-
funzi wake na umati mkubwa wa watu walikwenda pamoja naye. 12 Alipokaribia
lango la mji, alikutana na watu waliokuwa wamebeba maiti wakitoka nje ya mji.
Huyu aliyekufa alikuwa mwana pekee wa mwanamke mjane. Umati mkubwa wa
watu wa mji ule ulikuwa pamoja na huyo mwanamke. 13 Bwana Yesu alipomwona
yule mjane, moyo wake ulimhurumia, akamwambia, "Usilie."

14 Kisha akasogea mbele akaligusa lile jeneza na wale waliokuwa wamelibeba
wakasimama kimya. Akasema, "Kijana, nakuambia inuka." 15 Yule aliyekuwa
amekufa akaketi akaanza kuongea, naye Yesu akamkabidhi kwa mama yake.

16 Watu wote wakajawa na hofu ya Mungu, nao wakamtukuza Mungu wakisema,
"Nabii mkuu ametokea miongoni mwetu, Mungu amekuja kuwakomboa watu wake."
17 Habari hizi za mambo aliyoyafanya Yesu zikaenea Uyahudi wote na sehemu zote
za jirani.

Yesu Na Yohana Mbatizaji (Mathayo 11:2-19)

18 Wanafunzi wa Yohana Mbatizaji wakamweleza Yohana mambo haya yote. Hivyo
Yohana akawaita wanafunzi wake wawili 19 na kuwatuma kwa Bwana ili kumuuliza,
"Wewe ndiye yule aliyekuwa aje, au tumngojee mwingine?"

20 Wale watu walipofika kwa Yesu wakamwambia, "Yohana Mbatizaji ametutuma
tukuulize, 'Wewe ndiye yule aliyekuwa aje, au tumngojee mwingine?' "

21 Wakati huo huo, Yesu aliwaponya wengi waliokuwa na magonjwa, maradhi
na pepo wachafu, na pia akawafungua vipofu wengi macho wakapata kuona.
22 Hivyo akawajibu wale wajumbe, "Rudini mkamwambie Yohana yote mnay-
oyaona na kuyasikia: Vipofu wanapata kuona, viwete wanatembea, wenye ukoma
wanatakaswa, viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa na maskini wanahubiriwa
habari njema. 23 Amebarikiwa mtu yule asiyechukizwa na mimi."

24 Wajumbe wa Yohana walipoondoka, Yesu akaanza kusema na makutano kuhusu
Yohana Mbatizaji. Akawauliza, “Mlipokwenda kule nyikani, mlikwenda kuona nini?
Je, ni unyasi ukipeperushwa na upepo? 25 Kama sivyo, mlikwenda kuona nini basi?
Mtu aliyevaa mavazi ya kifahari? La hasha, watu wanaovaa mavazi ya kifahari na
kuishi maisha ya anasa wako katika majumba ya kifalme. 26 Lakini mlikwenda kuona
nini? Mlikwenda kumwona nabii? Naam, nawaambia, yeye ni zaidi ya nabii. 27 Huyu
ndiye ambaye habari zake zimeandikwa:
“ ‘Tazama, nitamtuma mjumbe wangu mbele yako,
atakayetengeneza njia mbele yako.’
28 Nawaambia, miongoni mwa wale waliozaliwa na wanawake, hakuna aliye mkuu
kuliko Yohana. Lakini yeye aliye mdogo kabisa katika Ufalme wa Mungu ni mkuu
kuliko Yohana.”
29 (Watu wote hata watoza ushuru waliposikia maneno ya Yesu, walikubali kwamba
mpango wa Mungu ni haki, maana walikuwa wamebatizwa na Yohana. 30 Lakini
Mafarisayo na wataalamu wa sheria walikataa mpango wa Mungu kwao kwa
kutokubali kubatizwa na Yohana.)
31 Yesu akawauliza, “Niwafananishe na nini watu wa kizazi hiki? Wanafanana na
nini? 32 Wao ni kama watoto waliokaa sokoni wakiitana wao kwa wao, wakisema:
“ ‘Tuliwapigia filimbi,
lakini hamkucheza;
tuliwaimbia nyimbo za maombolezo,
lakini hamkulia.’
33 Kwa maana Yohana Mbatizaji alikuja, alikuwa hali mkate wala hanywi divai, nanyi
mkasema, ‘Yeye ana pepo mchafu.’ 34 Mwana wa Adamu alikuja akila na kunywa,
nanyi mnasema: ‘Tazameni huyu mlafi na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na “wenye
dhambi.” ’ 35 Nayo hekima huthibitishwa kuwa kweli na watoto wake wote.”

Yesu Apakwa Mafuta Na Mwanamke Mwenye Dhambi

36 Basi Farisayo mmoja alimwalika Yesu nyumbani kwake kwa chakula. Hivyo Yesu
akaenda nyumbani mwa yule Farisayo na kukaa katika nafasi yake mezani. 37 Naye
mwanamke mmoja kwenye ule mji, ambaye alikuwa mwenye dhambi, alipojua
kwamba Yesu alikuwa akila chakula nyumbani kwa yule Farisayo, akaleta chupa
ya marhamu yenye manukato. 38 Yule mwanamke akasimama nyuma ya miguu ya
Yesu akilia. Akailowanisha miguu yake kwa machozi yake, kisha akaifuta kwa nywele
zake, akaibusu na kuimiminia manukato.
39 Yule Farisayo aliyemwalika Yesu alipoona yanayotendeka, akawaza moyoni
mwake, “Kama huyu mtu angekuwa nabii, angejua kwamba ni nani anayemgusa,
na kwamba yeye ni mwanamke wa namna gani, na ya kuwa huyu mwanamke ni
mwenye dhambi.”
40 Yesu akanena akamwambia, “Simoni, nina jambo la kukuambia.”
Simoni akajibu, “Mwalimu, sema.”
41 “Palikuwa na mtu mmoja aliyewakopesha watu wawili fedha: Mmoja alidaiwa
dinari 500*na mwingine dinari hamsini. 42 Wote wawili walipokuwa hawawezi
kulipa, aliyafuta madeni yao wote wawili. Sasa ni yupi kati yao atakayempenda
yule aliyewasamehe zaidi?”
43 Simoni akajibu, “Nadhani ni yule aliyesamehewa deni kubwa zaidi.”
Naye Yesu akamwambia, “Umehukumu kwa usahihi.”
44 Kisha akamgeukia yule mwanamke, akamwambia Simoni, “Je, unamwona
mwanamke huyu? Nilipoingia nyumbani mwako, hukunipa maji ya kunawa miguu
yangu, lakini huyu ameninawisha miguu kwa machozi yake, na kunifuta kwa

* **7:41** Dinari 500 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku mia tano.

nywele zake. 45 Hukunisalimu kwa busu, lakini huyu mwanamke hajaacha kuibusu
miguu yangu tangu nilipoingia. 46 Hukunipaka mafuta kichwani mwangu, lakini
yeye ameipaka miguu yangu manukato. 47 Kwa hiyo, nakuambia, dhambi zake
zilizokuwa nyingi zimesamehewa, kwani ameonyesha upendo mwingi. Lakini yule
aliyesamehewa kidogo, hupenda kidogo.”

48 Kisha akamwambia yule mwanamke, “Dhambi zako zimesamehewa.”

49 Lakini wale waliokuwa wameketi pamoja naye chakulani wakaanza kusemezana
wao kwa wao, “Huyu ni nani ambaye hata anasamehe dhambi?”

50 Yesu akamwambia yule mwanamke, “Imani yako imekuokoa; nenda kwa amani.”

8

Mfano Wa Mpanzi
(Mathayo 13:1-9; Marko 4:1-9)

1 Baada ya haya Yesu alikwenda, akawa anazunguka katika miji na vijiji akihubiri
habari njema za Ufalme wa Mungu. Wale wanafunzi wake kumi na wawili walikuwa
pamoja naye, 2 pia baadhi ya wanawake waliokuwa wametolewa pepo wachafu na
kuponywa magonjwa. Miongoni mwao alikuwepo Maria Magdalene, aliyetolewa
pepo wachafu saba; 3 Yoana mkewe Kuza, msimamizi wa nyumba ya watu wa
nyumbani mwa Herode; Susana; na wengine wengi waliokuwa wakimhudumia kwa
mali zao.

4 Umati mkubwa wa watu ulipokuwa ukija kwa Yesu kutoka kila mji, akawaambia
mfano huu: 5 “Mpanzi alitoka kwenda kupanda mbegu zake. Alipokuwa akitawanya
mbegu, nyingine zilianguka kando ya njia; zikakanyagwa, nao ndege wa angani
wakazila. 6 Mbegu nyingine zilianguka penye miamba, nazo zilipoota, hiyo mimea
ikakauka kwa kukosa unyevu. 7 Nazo mbegu nyingine zilianguka kwenye miiba, nayo
ile miiba ikakua pamoja nazo, na kuisonga hiyo mimea. 8 Mbegu nyingine zilianguka
kwenye udongo mzuri. Zikaota na kuzaa mara mia moja zaidi ya mbegu alizopanda.”

Baada ya kusema haya, Yesu akapaza sauti, akasema, “Mwenye masikio ya kusikia,
na asikie.”

9 Wanafunzi wake wakamuuliza maana ya mfano huo. 10 Naye akasema, “Ninyi
mmepewa kufahamu siri za Ufalme wa Mungu, lakini kwa wengine nazungumza
kwa mifano, ili,

“ ‘ingawa wanatazama, wasione;
ingawa wanasikiliza, wasielewe.’

11 “Maana ya mfano huu ni hii: Mbegu ni neno la Mungu. 12 Zile zilizoanguka
kando ya njia ni wale ambao husikia neno, naye ibilisi anakuja na kuliondoa neno
kutoka mioyoni mwao, ili wasije wakaamini na kuokoka. 13 Zile mbegu zilizoanguka
kwenye mwamba ni wale ambao hulipokea neno kwa furaha wanapolisikia, lakini
hawana mizizi. Wanaamini kwa muda mfupi, lakini wakati wa kujaribiwa huiacha
imani. 14 Zile mbegu zilizoanguka kwenye miiba ni mfano wa wale wanaosikia,
lakini wanapoendelea husongwa na masumbufu ya maisha haya, utajiri na anasa,
nao hawakui. 15 Lakini zile mbegu zilizoanguka kwenye udongo mzuri ni mfano wa
wale ambao hulisikia neno la Mungu na kulishika kwa moyo mnyofu wa utiifu, nao
kwa kuvumilia kwingi huzaa matunda.

Mfano Wa Taa
(Marko 4:21-25)

16 “Hakuna mtu awashaye taa na kuificha ndani ya gudulia au kuiweka mvunguni
mwa kitanda. Badala yake, huiweka juu ya kinara, ili wale waingiao ndani waone
mwanga. 17 Kwa maana hakuna jambo lolote lililofichika ambalo halitafichuliwa,
wala lolote lililositirika ambalo halitajulikana na kuwekwa wazi. 18 Kwa hiyo, kuweni

waangalifu mnavyosikia. Kwa maana yeyote aliye na kitu atapewa zaidi. Lakini yule
asiye na kitu, hata kile anachodhani anacho atanyang'anywa."

Mama Yake Yesu Na Ndugu Zake
(Mathayo 12:46-50; Marko 3:31-35)

19 Wakati mmoja mama yake Yesu na ndugu zake walikuja kumwona, lakini
hawakuweza kumfikia kwa sababu ya msongamano wa watu. 20 Mtu mmoja
akamwambia, "Mama yako na ndugu zako wako nje wanataka kukuona."
21 Yesu akamjibu, "Mama yangu na ndugu zangu ni wale wote wanaolisikia neno
la Mungu na kulifanya."

Yesu Atuliza Dhoruba
(Mathayo 8:23-27; Marko 4:35-41)

22 Siku moja Yesu alipanda ndani ya mashua pamoja na wanafunzi wake,
akawaambia, "Tuvukeni twende mpaka ng'ambo ya ziwa." Nao wakaondoka.
23 Hivyo walipokuwa wakienda, akalala usingizi. Dhoruba kali ikatokea mle ziwani,
hata mashua ikawa inajaa maji, nao walikuwa katika hatari kubwa.
24 Wanafunzi wake wakamwendea na kumwamsha, wakisema, "Bwana, Bwana,
tunaangamia!"
Yeye akaamka, akaukemea ule upepo na yale mawimbi; dhoruba ikakoma, nako
kukawa shwari. 25 Akawauliza wanafunzi wake, "Imani yenu iko wapi?"
Kwa woga na mshangao wakaulizana, "Huyu ni nani, ambaye anaamuru hata
upepo na maji, navyo vikamtii?"

Yesu Amponya Mtu Mwenye Pepo Mchafu
(Mathayo 8:28-34; Marko 5:1-20)

26 Basi wakafika katika nchi ya Wagerasi, ambayo iko upande wa pili wa ziwa
kutoka Galilaya. 27 Yesu aliposhuka kutoka mashua na kukanyaga ufuoni, alikutana
na mtu mmoja wa mji ule aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu, naye kwa
muda mrefu alikuwa havai nguo wala kuishi nyumbani, bali aliishi makaburini.
28 Alipomwona Yesu, alipiga kelele, akajitupa chini mbele yake na kusema kwa sauti
kuu, "Una nini nami, Yesu, Mwana wa Mungu Aliye Juu Sana? Nakuomba, usinitese!"
29 Wakati huo Yesu alikuwa amemwamuru yule pepo mchafu amtoke huyo mtu. Mara
nyingi huyo pepo mchafu alimpagaa, na hata alipofungwa kwa minyororo mikono
na miguu na kuwekwa chini ya ulinzi, alikata hiyo minyororo na kupelekwa na huyo
pepo mchafu kwenda nyikani.
30 Yesu akamuuliza, "Jina lako ni nani?"
Akamjibu, "Legioni,"[*] kwa kuwa alikuwa ameingiwa na pepo wachafu wengi mno.
31 Wale pepo wachafu wakamsihi sana asiwaamuru kwenda katika Shimo.[†]
32 Palikuwa na kundi kubwa la nguruwe hapo likilisha kando ya kilima. Wale pepo
wachafu wakamsihi Yesu awaruhusu wawaingie hao nguruwe, naye akawaruhusu.
33 Wale pepo wachafu walipomtoka yule mtu, wakawaingia wale nguruwe, nalo kundi
lote likateremkia gengeni kwa kasi, likatumbukia ziwani na kuzama.
34 Wale watu waliokuwa wakichunga lile kundi la nguruwe walipoona yaliyotukia,
wakakimbia, wakaeneza habari hizi mjini na mashambani. 35 Nao watu wakatoka
kwenda kujionea wenyewe yaliyotukia. Walipofika hapo alipokuwa Yesu, wakamkuta
yule mtu aliyetokwa na pepo wachafu amekaa karibu na Yesu, akiwa amevaa nguo na
mwenye akili timamu! Wakaogopa. 36 Wale walioyaona mambo hayo wakawaeleza
watu wengine jinsi yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo wachafu alivyoponywa.

---

[*] **8:30** Legioni maana yake ni Jeshi. [†] **8:31** Shimo hapa ina maana Abyss (shimo lisilo na mwisho), yaani Kuzimu; kwa Kiebrania ni Sheol.

37 Ndipo watu wote wa nchi ile ya Wagerasi wakamwomba Yesu aondoke kwao, kwa
sababu walikuwa wamejawa na hofu. Basi akaingia katika mashua, akaondoka zake.
38 Yule mtu aliyetokwa na pepo wachafu akamsihi Yesu afuatane naye, lakini Yesu
akamuaga, akamwambia: 39 "Rudi nyumbani ukawaeleze mambo makuu Mungu
aliyokutendea." Kwa hiyo yule mtu akaenda, akatangaza katika mji wote mambo
makuu ambayo Yesu alimtendea.

Msichana Afufuliwa, Na Mwanamke Aponywa
(Mathayo 9:18-26; Marko 5:21-43)

40 Basi Yesu aliporudi, umati mkubwa wa watu ukampokea kwa furaha, kwani
walikuwa wakimngojea. 41 Kisha mtu mmoja, jina lake Yairo, aliyekuwa kiongozi wa
sinagogi, akaja na kuanguka miguuni mwa Yesu, akimwomba afike nyumbani kwake,
42 kwa kuwa binti yake wa pekee, mwenye umri wa miaka kumi na miwili, alikuwa
anakufa.
Yesu alipokuwa akienda, umati wa watu ukamsonga sana. 43 Katika umati huo
palikuwa na mwanamke mmoja aliyekuwa na tatizo la kutokwa damu kwa muda
wa miaka kumi na miwili. Tena alikuwa amegharimia yote aliyokuwa nayo kwa ajili
ya matibabu, wala hakuna yeyote aliyeweza kumponya. 44 Huyo mwanamke akaja
kwa nyuma ya Yesu na kugusa upindo wa vazi lake. Mara kutokwa damu kwake
kukakoma.
45 Yesu akauliza, "Ni nani aliyenigusa?"
Watu wote walipokana, Petro akasema, "Bwana, huu umati wa watu unakusonga
na kukusukuma kila upande."
46 Lakini Yesu akasema, "Kuna mtu aliyenigusa, kwa maana nimetambua kuwa
nguvu zimenitoka."
47 Yule mwanamke alipofahamu ya kuwa hawezi kuendelea kujificha, alikuja
akitetemeka, akaanguka miguuni mwa Yesu. Akaeleza mbele ya watu wote kwa nini
alimgusa na jinsi alivyoponywa mara. 48 Basi Yesu akamwambia, "Binti, imani yako
imekuponya. Nenda kwa amani."
49 Yesu alipokuwa bado anasema, akaja mtumishi kutoka nyumbani kwa Yairo,
yule kiongozi wa sinagogi, kumwambia, "Binti yako amekwisha kufa. Usiendelee
kumsumbua Mwalimu."
50 Yesu aliposikia jambo hili, akamwambia Yairo, "Usiogope. Amini tu, naye binti
yako atapona."
51 Walipofika nyumbani kwa Yairo, hakumruhusu mtu yeyote aingie ndani naye
isipokuwa Petro, Yakobo na Yohana, pamoja na baba na mama wa yule binti.
52 Wakati ule ule watu wote walikuwa wakilia na kuomboleza kwa ajili ya huyo binti.
Yesu akawaambia, "Acheni kulia. Huyu binti hajafa, ila amelala."
53 Wao wakamcheka kwa dharau, wakijua kuwa amekwisha kufa. 54 Yesu
akamshika yule binti mkono na kuita, "Binti, amka!" 55 Roho yake ikamrudia, naye
akainuka mara moja. Akaamuru apewe kitu cha kula. 56 Wazazi wake wakastaajabu
sana, lakini Yesu akawakataza wasimwambie mtu yeyote juu ya yale yaliyotukia.

9

Yesu Awatuma Wale Kumi Na Wawili
(Mathayo 10:5-15; Marko 6:7-13)

1 Yesu kisha akawaita wale kumi na wawili pamoja, akawapa mamlaka na uwezo
wa kutoa pepo wachafu wote na kuponya magonjwa yote, 2 kisha akawatuma waende
wakahubiri Ufalme wa Mungu na kuponya wagonjwa. 3 Akawaagiza akisema,
"Msichukue chochote safarini: sio fimbo, wala mkoba, wala mkate, wala fedha, hata
msichukue kanzu ya ziada. 4 Katika nyumba yoyote mwingiayo, kaeni humo hadi

mtakapoondoka katika mji huo. 5 Kama watu wasipowakaribisha, mnapoondoka
katika mji wao, kung'uteni mavumbi kutoka kwenye miguu yenu ili kuwa ushuhuda
dhidi yao." 6 Hivyo wale wanafunzi wakaondoka wakaenda kutoka kijiji hadi kijiji,
wakihubiri habari njema na kuponya wagonjwa kila mahali.

Herode Afadhaika
(Mathayo 14:1-12; Marko 6:14-29)

7 Basi Mfalme Herode, mtawala wa Galilaya, alisikia habari za yote yaliyotendeka.
Naye akafadhaika, kwa kuwa baadhi ya watu walikuwa wakisema Yohana Mbatizaji
amefufuliwa kutoka kwa wafu. 8 Wengine wakasema Eliya amewatokea, na wengine
wakasema kwamba mmoja wa manabii wa kale amefufuka. 9 Herode akasema,
"Yohana nilimkata kichwa. Lakini ni nani huyu ambaye ninasikia mambo kama
haya kumhusu?" Akatamani sana kumwona.

Yesu Awalisha Wanaume 5,000
(Mathayo 14:13-21; Marko 6:30-44; Yohana 6:1-14)

10 Mitume wake waliporudi, wakamweleza Yesu yote waliyofanya. Akawachukua,
akaenda nao faraghani mpaka mji uitwao Bethsaida. 11 Lakini umati wa watu
ukafahamu alikokwenda, ukamfuata. Akawakaribisha na kunena nao kuhusu Ufalme
wa Mungu na kuwaponya wale wote waliokuwa wanahitaji uponyaji.

12 Ilipokaribia jioni, wale mitume kumi na wawili wakaenda kwa Yesu na
kumwambia, "Waage makutano ili waende vijijini jirani na mashambani, ili wapate
chakula na mahali pa kulala, kwa maana hapa tuko nyikani."

13 Yesu akawajibu, "Ninyi wapeni chakula."

Nao wakajibu, "Hatuna zaidi ya mikate mitano na samaki wawili. Labda twende
tukanunue chakula cha kuwatosha watu hawa wote." 14 Walikuwako wanaume
wapatao 5,000.

Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Waketisheni katika makundi ya watu hamsini
hamsini." 15 Wanafunzi wakafanya hivyo, wakawaketisha wote. 16 Yesu akaichukua
ile mikate mitano na wale samaki wawili, akatazama mbinguni, akavibariki na
kuvimega. Kisha akawapa wanafunzi ili wawagawie watu. 17 Wote wakala,
wakashiba. Nao wanafunzi wakakusanya vipande vilivyosalia, wakajaza vikapu
kumi na viwili.

Petro Amkiri Yesu Kuwa Ndiye Kristo
(Mathayo 16:13-19; Marko 8:27-29)

18 Wakati mmoja, Yesu alipokuwa akiomba faraghani, nao wanafunzi wake wakiwa
pamoja naye, akawauliza, "Watu husema mimi ni nani?"

19 Wakamjibu, "Baadhi husema wewe ni Yohana Mbatizaji, wengine husema ni
Eliya, na bado wengine husema kwamba ni mmoja wa manabii wa kale amefufuka
kutoka kwa wafu."

20 Kisha akawauliza, "Je, ninyi mnasema mimi ni nani?"

Petro akajibu, "Wewe ndiwe Kristo* wa Mungu."

21 Yesu akawakataza wasimwambie mtu yeyote jambo hilo. 22 Yesu akasema,
"Imempasa Mwana wa Adamu kupata mateso mengi na kukataliwa na wazee,
viongozi wa makuhani, na walimu wa sheria, na itampasa auawe, lakini siku ya
tatu kufufuliwa kutoka mauti."

23 Kisha akawaambia wote, "Mtu yeyote akitaka kunifuata, ni lazima ajikane
mwenyewe, auchukue msalaba wake kila siku, anifuate. 24 Kwa maana yeyote
anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini yeyote atakayeyapoteza maisha
yake kwa ajili yangu atayaokoa. 25 Je, itamfaidi nini mtu kuupata ulimwengu wote,

---

* **9:20** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

lakini akapoteza au kuangamiza nafsi yake? 26 Mtu yeyote akinionea aibu mimi
na maneno yangu, Mwana wa Adamu naye atamwonea aibu atakapokuja katika
utukufu wake na katika utukufu wa Baba, pamoja na malaika watakatifu. 27 Amin,
nawaambia, wako baadhi ya watu waliosimama hapa ambao hawataonja mauti kabla
ya kuuona Ufalme wa Mungu."

Bwana Yesu Abadilika Sura
(Mathayo 17:1-8; Marko 9:2-8)

28 Yapata siku nane baada ya Yesu kusema hayo, aliwachukua Petro, Yakobo
na Yohana, akaenda nao mlimani kuomba. 29 Alipokuwa akiomba, sura ya uso
wake ikabadilika, nayo mavazi yake yakametameta kama mwanga wa umeme wa
radi. 30 Ghafula wakawaona watu wawili, ndio Mose na Eliya, wakizungumza naye.
31 Walionekana katika utukufu wakizungumza na Yesu kuhusu kifo chake ambacho
kingetokea huko Yerusalemu. 32 Petro na wenzake walikuwa wamelala usingizi
mzito. Walipoamka, wakaona utukufu wa Yesu na wale watu wawili waliokuwa
wamesimama pamoja naye. 33 Mose na Eliya walipokuwa wanaondoka, Petro
akamwambia Yesu, "Bwana, ni vizuri tukae hapa! Tutajenga vibanda vitatu: kimoja
chako, kingine cha Mose na kingine cha Eliya." Lakini Petro alikuwa hajui asemacho.
34 Alipokuwa bado anazungumza, pakatokea wingu, likawafunika, nao wakaogopa
walipoingia mle kwenye wingu. 35 Sauti ikatoka kwenye lile wingu ikisema, "Huyu ni
Mwanangu mpendwa, niliyemchagua. Msikieni yeye." 36 Baada ya sauti hiyo kusema,
walimkuta Yesu akiwa peke yake. Wale wanafunzi wakalihifadhi jambo hili, wala
kwa wakati huo hawakumwambia mtu yeyote yale waliyokuwa wameyaona.

Kuponywa Kwa Kijana Mwenye Pepo Mchafu
(Mathayo 17:1-8; Marko 9:2-8)

37 Kesho yake waliposhuka kutoka mlimani, alikutana na umati mkubwa wa watu.
38 Mtu mmoja katika ule umati wa watu akapaza sauti, akasema, "Mwalimu, naomba
umwangalie mwanangu, kwani ndiye mtoto wangu wa pekee. 39 Mara kwa mara pepo
mchafu humpagaa na kumfanya apige kelele, kisha humwangusha na kumtia kifafa
hata akatokwa na povu kinywani. Huyo pepo mchafu anamtesa sana, na hamwachi
ila mara chache. 40 Niliwaomba wanafunzi wako wamtoe huyo pepo mchafu, lakini
hawakuweza."
41 Yesu akawajibu, "Enyi kizazi kisichoamini na kilichopotoka! Nitakaa nanyi na
kuwavumilia mpaka lini? Mlete mwanao hapa."
42 Hata yule mtoto alipokuwa akija, yule pepo mchafu akamwangusha, akamtia
kifafa. Lakini Yesu akamkemea yule pepo mchafu amtoke, akamponya yule mtoto,
na akamrudisha kwa baba yake. 43 Watu wote wakastaajabia uweza mkuu wa Mungu.
Wakati bado watu walikuwa wanastaajabia hayo yote aliyokuwa akiyafanya Yesu,
yeye akawaambia wanafunzi wake: 44 "Sikilizeni kwa makini haya nitakayowaambia
sasa: Mwana wa Adamu atasalitiwa na kutiwa mikononi mwa watu." 45 Lakini
wao hawakuelewa alimaanisha nini. Maana ya maneno hayo ilifichika kwao, hivyo
hawakuyaelewa, nao wakaogopa kumuuliza maana yake.

Ni Nani Atakayekuwa Mkubwa Kuliko Wote
(Mathayo 18:1-5; Marko 9:33-37)

46 Kukazuka mabishano miongoni mwa wanafunzi kuhusu ni nani miongoni mwao
atakayekuwa mkuu kuliko wote. 47 Lakini Yesu akayatambua mawazo yao, naye
akamchukua mtoto mdogo, akamsimamisha kando yake. 48 Kisha akawaambia,
"Yeyote amkaribishaye mtoto huyu mdogo kwa Jina langu, anikaribisha mimi, na
yeyote atakayenikaribisha mimi, atakuwa amemkaribisha yeye aliyenituma. Kwa
maana yeye aliye mdogo miongoni mwenu, ndiye aliye mkuu kuliko wote."

49 Yohana akasema, “Bwana, tumemwona mtu akitoa pepo wachafu kwa jina lako,
nasi tukamzuia, kwa sababu yeye si mmoja wetu.”
50 Yesu akasema, “Msimzuie, kwa sababu yeyote ambaye si kinyume nanyi, yu
upande wenu.”

Yesu Akataliwa Samaria

51 Wakati ulipokaribia wa yeye kuchukuliwa mbinguni, alikaza uso wake kwenda
Yerusalemu. 52 Akatuma watu wamtangulie, nao wakaenda katika kijiji kimoja cha
Samaria kumwandalia kila kitu; 53 lakini watu wa kijiji kile hawakumkaribisha kwa
sababu alikuwa anakwenda zake Yerusalemu. 54 Wanafunzi wake, yaani Yakobo
na Yohana, walipoona hayo, wakasema: “Bwana, unataka tuagize moto kutoka
mbinguni ili uwaangamize?” 55 Yesu akageuka na kuwakemea, 56 nao wakaenda kijiji
kingine.

Gharama Ya Kumfuata Yesu
(Mathayo 8:19-22)

57 Walipokuwa njiani wakienda, mtu mmoja akamwambia Yesu, “Nitakufuata
kokote uendako.”
58 Yesu akamjibu, “Mbweha wana mapango, nao ndege wa angani wana viota,
lakini Mwana wa Adamu hana mahali pa kulaza kichwa chake.”
59 Yesu akamwambia mtu mwingine, “Nifuate.”
Mtu huyo akamjibu, “Bwana, niruhusu kwanza nikamzike baba yangu.”
60 Yesu akamwambia, “Waache wafu wawazike wafu wao, bali wewe nenda
ukautangaze Ufalme wa Mungu.”
61 Mtu mwingine akamwambia, “Bwana, nitakufuata lakini naomba kwanza
nikawaage jamaa yangu.”
62 Yesu akamwambia, “Mtu yeyote atiaye mkono wake kulima, kisha akatazama
nyuma, hafai kwa Ufalme wa Mungu.”

10

Yesu Awatuma Wale Sabini Na Wawili

1 Baada ya hayo, Bwana akawachagua wengine sabini na wawili, akawatuma
wawili wawili katika kila mji na kila sehemu aliyokusudia kwenda baadaye.
2 Akawaambia, “Mavuno ni mengi, lakini watendakazi ni wachache. Kwa hiyo
mwombeni Bwana wa mavuno, ili apeleke watendakazi katika shamba lake la
mavuno. 3 Haya! nendeni. Ninawatuma kama wana-kondoo katikati ya mbwa
mwitu. 4 Msichukue mkoba, wala mfuko, wala viatu, na msimsalimu mtu yeyote
njiani.
5 “Mkiingia katika nyumba yoyote, kwanza semeni, ‘Amani iwe kwenu.’ 6 Kama
kuna mtu wa amani humo, basi amani yenu itakuwa juu yake. La sivyo, itawarudia.
7 Kaeni katika nyumba hiyo, mkila na kunywa kile watakachowapa, kwa sababu kila
mtendakazi anastahili malipo yake. Msihamehame kutoka nyumba hadi nyumba.
8 “Mkienda katika mji na watu wake wakawakaribisha, kuleni chochote kiwekwa-
cho mbele yenu, 9 waponyeni wagonjwa waliomo na waambieni: ‘Ufalme wa Mungu
umekaribia.’ 10 Lakini mkiingia katika mji, nao hawakuwakaribisha, tokeni mwende
katika barabara zake mkaseme: 11 ‘Hata mavumbi ya mji wenu yaliyoshikamana na
miguu yetu, tunayakung’uta dhidi yenu. Lakini mjue kwamba Ufalme wa Mungu
umekaribia.’ 12 Ninawaambia, itakuwa rahisi zaidi kwa Sodoma kustahimili katika
siku ile kuliko mji ule.

Onyo Kwa Miji Isiyotubu
(Mathayo 11:20-24)

13 “Ole wako Korazini! Ole wako Bethsaida! Kwa kuwa kama miujiza iliyofanyika
kwenu ingefanyika Tiro na Sidoni, miji hiyo ingekuwa imetubu zamani, kwa
kuvaa magunia na kujipaka majivu. 14 Lakini itakuwa rahisi zaidi kwa Tiro na
Sidoni kustahimili katika siku ya hukumu, kuliko ninyi. 15 Nawe, Kapernaumu, je,
utainuliwa hadi mbinguni? La hasha, utashushwa mpaka kuzimu.”

16 “Yeye awasikilizaye ninyi anisikiliza mimi; naye awakataaye ninyi amenikataa
mimi. Lakini yeye anikataaye mimi amkataa yeye aliyenituma.”

17 Wale sabini na wawili wakarudi kwa furaha, na kusema, “Bwana, hata pepo
wachafu wanatutii kwa jina lako.”

18 Yesu akawaambia, “Nilimwona Shetani akianguka kutoka mbinguni kama
umeme wa radi. 19 Tazama nimewapa mamlaka ya kukanyaga nyoka na nge na
juu ya nguvu zote za adui; wala hakuna kitu chochote kitakachowadhuru. 20 Basi,
msifurahi kwa kuwa pepo wachafu wanawatii, bali furahini kwa kuwa majina yenu
yameandikwa mbinguni.”

Yesu Anashangilia
(Mathayo 11:25-27; 13:16-17)

21 Wakati huo Yesu akashangilia katika Roho Mtakatifu, akasema, “Nakuhimidi
Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa kuwa umewaficha mambo haya wenye hekima
na wenye elimu, nawe ukawafunulia watoto wadogo. Naam, Baba, kwa kuwa hivyo
ndivyo ilivyokupendeza.

22 “Nimekabidhiwa vitu vyote na Baba yangu. Hakuna mtu amjuaye Mwana ni nani
ila Baba, wala hakuna amjuaye Baba ni nani ila Mwana na yeyote ambaye Mwana
anapenda kumfunulia.”

23 Basi Yesu akawageukia wanafunzi wake akanena nao faraghani, akawaambia,
“Heri macho yanayoona yale mambo mnayoyaona. 24 Kwa maana nawaambia,
manabii wengi na wafalme walitamani kuona yale mnayoyaona lakini hawakuyaona,
na walitamani kusikia yale mnayoyasikia lakini hawakuyasikia.”

Mfano Wa Msamaria Mwema

25 Wakati huo mtaalamu mmoja wa sheria alisimama ili kumjaribu Yesu, akamuuliza, “Mwalimu, nifanye nini ili niurithi uzima wa milele?”

26 Yesu akamjibu, “Imeandikwaje katika Sheria? Kwani unasoma nini humo?”

27 Akajibu, “ ‘Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa nguvu zako zote, na kwa akili zako zote’; tena, ‘Mpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe.’ ”

28 Yesu akamwambia, “Umejibu vyema. Fanya hivyo nawe utaishi.”

29 Lakini yule mtaalamu wa sheria, akitaka kujionyesha kuwa mwenye haki, akamuuliza Yesu, “Jirani yangu ni nani?”

30 Yesu akamjibu akasema, “Mtu mmoja alikuwa akiteremka kutoka Yerusalemu
kwenda Yeriko, naye akaangukia mikononi mwa wanyang’anyi. Wakampiga,
wakaondoka, wakamwacha akiwa karibu kufa. 31 Kuhani mmoja alikuwa akipitia
njia ile, alipomwona huyo mtu, akapita upande mwingine, akamwacha hapo
barabarani. 32 Vivyo hivyo, Mlawi mmoja naye alipofika mahali pale, alimwona,
akapita upande mwingine, akamwacha hapo barabarani 33 Lakini Msamaria mmoja
aliyekuwa akisafiri alipomwona, alimhurumia. 34 Akaenda alipokuwa na akasafisha
majeraha yake kwa divai na mafuta, kisha akayafunga. Ndipo akampandisha kwenye
punda wake, akampeleka mpaka kwenye nyumba ya wageni na kumtunza. 35 Kesho
yake, yule Msamaria akachukua dinari mbili*akampa yule mwenye nyumba ya

---

* **10:35** Dinari mbili ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku mbili.

wageni na kusema, ‘Mtunze, nami nirudipo nitakulipa gharama yoyote ya ziada
uliyotumia kwa ajili yake.’
36 “Ni yupi basi miongoni mwa hawa watatu wewe unadhani ni jirani yake yule
mtu aliyeangukia mikononi mwa wanyang’anyi?”
37 Yule mtaalamu wa sheria akajibu, “Ni yule aliyemhurumia.”
Ndipo Yesu akamwambia, “Nenda, ukafanye vivyo hivyo.”

Yesu Awatembelea Martha Na Maria

38 Ikawa Yesu na wanafunzi wake walipokuwa wakienda Yerusalemu, akaingia
kwenye kijiji kimoja ambapo mwanamke mmoja aliyeitwa Martha alimkaribisha
nyumbani kwake. 39 Martha alikuwa na mdogo wake aliyeitwa Maria, ambaye aliketi
chini miguuni mwa Bwana akisikiliza yale aliyokuwa akisema. 40 Lakini Martha
alikuwa akihangaika na maandalizi yote yaliyokuwa yafanyike. Martha akaja kwa
Yesu na kumuuliza, “Bwana, hujali kwamba ndugu yangu ameniachia kazi zote
mwenyewe? Basi mwambie anisaidie.”
41 Lakini Bwana akamjibu, “Martha, Martha, mbona unasumbuka na kuhangaika
na mengi? 42 Lakini kunahitajika kitu kimoja tu. Maria amechagua kile kilicho bora,
wala hakuna mtu atakayemwondolea.”

11

Yesu Afundisha Wanafunzi Wake Kuomba
(Mathayo 6:9-13; 7:7-11)

1 Siku moja, Yesu alikuwa mahali fulani akiomba. Alipomaliza kuomba, mmoja
wa wanafunzi wake akamwambia, “Bwana, tufundishe kuomba, kama vile Yohana
alivyowafundisha wanafunzi wake.”
2 Akawaambia, “Mnapoomba, semeni:
“ ‘Baba yetu (uliye mbinguni),
jina lako litukuzwe,
ufalme wako uje.
(Mapenzi yako yafanyike
hapa duniani kama huko mbinguni.)
3 Utupatie kila siku riziki yetu.
4 Utusamehe dhambi zetu,
kwa kuwa na sisi huwasamehe wote wanaotukosea.
Wala usitutie majaribuni
(bali utuokoe kutoka kwa yule mwovu).’ ”
5 Kisha akawaambia, “Ni nani miongoni mwenu mwenye rafiki yake, naye
akamwendea usiku wa manane na kumwambia, ‘Rafiki, nikopeshe mikate mitatu.
6 Kwa sababu rafiki yangu amekuja kutoka safarini, nami sina kitu cha kumpa.’
7 “Kisha yule aliyeko ndani amjibu, ‘Usinisumbue. Mlango umefungwa, nami na
watoto wangu tumelala. Siwezi kuamka nikupe chochote.’ 8 Nawaambia, ingawa
huyo mtu hataamka na kumpa hiyo mikate kwa sababu ni rafiki yake, lakini kwa
sababu ya kuendelea kwake kuomba, ataamka na kumpa kiasi anachohitaji.
9 “Kwa hiyo nawaambia: Ombeni nanyi mtapewa; tafuteni nanyi mtapata; bisheni
nanyi mtafunguliwa mlango. 10 Kwa kuwa kila aombaye hupewa; naye kila atafutaye
hupata; na kila abishaye hufunguliwa mlango.
11 “Je, kuna yeyote miongoni mwenu ambaye mtoto wake akimwomba samaki,
atampa nyoka badala yake? 12 Au mtoto akimwomba yai atampa nge? 13 Basi ikiwa
ninyi mlio waovu, mnajua kuwapa watoto wenu vitu vizuri, si zaidi sana Baba yenu
aliye mbinguni atawapa Roho Mtakatifu wale wamwombao!”

Yesu Na Beelzebuli
(Mathayo 12:22-30; Marko 3:20-27)

14 Basi Yesu alikuwa anamtoa pepo mchafu kutoka kwa mtu aliyekuwa bubu. Yule
pepo mchafu alipomtoka yule mtu aliyekuwa bubu, akaanza kuongea, nao umati
wa watu ukashangaa. 15 Lakini wengine wakasema, “Anatoa pepo wachafu kwa
uwezo wa Beelzebuli,* yule mkuu wa pepo wachafu wote.” 16 Wengine ili kumjaribu
wakataka awaonyeshe ishara kutoka mbinguni.
17 Yesu akajua mawazo yao, naye akawaambia, “Kila ufalme ukigawanyika dhidi
yake wenyewe huangamia. Nayo nyumba iliyogawanyika dhidi yake yenyewe
itaanguka. 18 Kama Shetani amegawanyika mwenyewe, ufalme wake utasimamaje?
Nawaambia haya kwa sababu ninyi mnadai ya kuwa mimi ninatoa pepo wachafu kwa
uwezo wa Beelzebuli. 19 Kama mimi natoa pepo wachafu kwa nguvu za Beelzebuli,
wafuasi wenu nao je, wao hutoa pepo wachafu kwa uwezo wa nani? Hivyo basi, wao
ndio watakaowahukumu. 20 Lakini kama mimi ninatoa pepo wachafu kwa kidole cha
Mungu, basi Ufalme wa Mungu umewajia.
21 “Mtu mwenye nguvu aliyejifunga silaha anapoilinda nyumba yake, mali yake iko
salama. 22 Lakini mtu mwenye nguvu zaidi kumliko akimshambulia na kumshinda,
yeye humnyang’anya silaha zake zote alizozitegemea, na kuchukua nyara.
23 “Mtu asiyekuwa pamoja nami yu kinyume nami, na mtu ambaye hakusanyi
pamoja nami, hutawanya.

Kurudi Kwa Pepo Mchafu
(Mathayo 12:43-45)

24 “Pepo mchafu amtokapo mtu, hutangatanga katika sehemu zisizo na maji
akitafuta mahali pa kupumzika, lakini hapati. Ndipo husema, ‘Nitarudi kwenye
nyumba yangu nilikotoka.’ 25 Naye arudipo na kuikuta ile nyumba imefagiliwa na
kupangwa vizuri, 26 ndipo huenda na kuchukua pepo wachafu wengine saba wabaya
kuliko yeye mwenyewe, nao huingia na kukaa humo. Nayo hali ya mwisho ya yule
mtu huwa ni mbaya kuliko ile ya kwanza.”
27 Ikawa Yesu alipokuwa akisema hayo, mwanamke mmoja katikati ya ule
umati wa watu akapaza sauti akasema, “Limebarikiwa tumbo lililokuzaa na matiti
uliyonyonya!”
28 Yesu akajibu, “Wamebarikiwa zaidi wale wanaolisikia neno la Mungu na kulitii.”

Ishara Ya Yona
(Mathayo 12:38-42)

29 Umati wa watu ulipokuwa unazidi kuongezeka, Yesu akaendelea kusema, “Hiki
ni kizazi kiovu. Kinatafuta ishara, lakini hakitapewa ishara yoyote isipokuwa ile
ya Yona. 30 Kwa maana kama vile Yona alivyokuwa ishara kwa watu wa Ninawi,
ndivyo Mwana wa Adamu atakavyokuwa ishara kwa kizazi hiki. 31 Malkia wa Kusini
atasimama wakati wa hukumu na kuwahukumu watu wa kizazi hiki. Kwa kuwa yeye
alikuja kutoka miisho ya dunia ili kuisikiliza hekima ya Solomoni. Na hapa yupo aliye
mkuu kuliko Solomoni. 32 Siku ya hukumu, watu wa Ninawi watasimama pamoja na
kizazi hiki na kukihukumu; kwa maana wao walitubu waliposikia mahubiri ya Yona.
Na tazama, hapa yupo yeye aliye mkuu kuliko Yona.

Taa Ya Mwili
(Mathayo 5:15; 6:22-23)

33 “Hakuna mtu yeyote awashaye taa na kuiweka mahali palipofichika au
kuifunikia chini ya bakuli. Badala yake huiweka juu ya kinara chake, ili watu wote

---

* **11:15** Beelzebubu au Beelzebuli; ni mkuu wa pepo wachafu; pia 18, 19.

wanaoingia waone nuru. 34 Jicho lako ni taa ya mwili wako. Kama jicho lako ni zima,
mwili wako wote pia umejaa nuru. Lakini kama jicho ni bovu, mwili wako wote
pia umejaa giza. 35 Kwa hiyo, hakikisha kwamba nuru iliyoko ndani yako isiwe giza.
36 Basi ikiwa mwili wako wote umejaa nuru, bila sehemu yake yoyote kuwa gizani,
basi utakuwa na nuru kama vile taa ikuangazavyo kwa nuru yake."

Yesu Awashutumu Mafarisayo Na Wanasheria
(Mathayo 23:1-36; Marko 12:38-40)

37 Yesu alipomaliza kuzungumza, Farisayo mmoja alimwalika nyumbani mwake
kwa chakula. Yesu akaingia na kuketi katika sehemu yake mezani. 38 Yule Farisayo
akashangaa kwamba Yesu hakunawa kwanza kabla ya kula.
39 Ndipo Bwana akamwambia, "Sasa, enyi Mafarisayo, mnasafisha kikombe na
sahani kwa nje, lakini ndani mmejaa unyang'anyi na uovu. 40 Enyi wapumbavu!
Hamjui kuwa yeye aliyetengeneza nje ndiye alitengeneza na ndani pia? 41 Basi toeni
sadaka ya vile mlivyo navyo, na tazama, vitu vyote vitakuwa safi kwenu.
42 "Lakini ole wenu, Mafarisayo, kwa maana mnampa Mungu zaka za mnanaa,
mchicha na kila aina ya mboga, lakini mnapuuza haki na upendo wa Mungu.
Iliwapasa kufanya haya ya pili bila kupuuza hayo ya kwanza.
43 "Ole wenu Mafarisayo, kwa sababu ninyi mnapenda kukalia viti vya mbele katika
masinagogi, na kusalimiwa kwa heshima masokoni.
44 "Ole wenu, kwa sababu ninyi ni kama makaburi yasiyokuwa na alama, ambayo
watu huyakanyaga pasipo kujua."
45 Mtaalamu mmoja wa sheria akamjibu, akasema, "Mwalimu, unaposema mambo
haya, unatutukana na sisi pia."
46 Yesu akamjibu, "Nanyi wataalamu wa sheria, ole wenu, kwa sababu mnawatwika
watu mizigo mizito ambayo hawawezi kubeba, wala ninyi wenyewe hamwinui hata
kidole kimoja kuwasaidia.
47 "Ole wenu, kwa sababu ninyi mnajenga makaburi ya manabii waliouawa na baba
zenu. 48 Hivyo ninyi mwashuhudia na mnathibitisha kile baba zenu walichofanya.
Wao waliwaua manabii, nanyi mnawajengea makaburi. 49 Kwa sababu ya jambo
hili, Mungu katika hekima yake alisema, 'Tazama, nitatuma kwao manabii na
mitume, nao watawaua baadhi yao na wengine watawatesa.' 50 Kwa hiyo kizazi hiki
kitawajibika kwa ajili ya damu ya manabii iliyomwagwa tangu kuwekwa misingi
ya ulimwengu, 51 tangu damu ya Abeli mpaka damu ya Zekaria, aliyeuawa kati ya
madhabahu na mahali patakatifu. Naam, nawaambia, kizazi hiki kitawajibika kwa
haya yote.
52 "Ole wenu ninyi wataalamu wa sheria, kwa sababu mmeuondoa ufunguo wa
maarifa. Ninyi wenyewe hamkuingia, na wale waliokuwa wanaingia mkawazuia."
53 Yesu alipoondoka huko, walimu wa sheria na Mafarisayo wakaanza kumpinga
vikali na kumsonga kwa maswali, 54 wakivizia kumkamata kwa kitu atakachosema
ili wamshtaki.

12

Maonyo Dhidi Ya Unafiki
(Mathayo 10:26-33)

1 Wakati huo, umati mkubwa wa watu maelfu, walipokuwa wamekusanyika
hata wakawa wanakanyagana, Yesu akaanza kuzungumza kwanza na wanafunzi
wake, akawaambia: "Jihadharini na chachu ya Mafarisayo, yaani, unafiki wao.
2 Hakuna jambo lolote lililositirika ambalo halitafunuliwa, au lililofichwa ambalo
halitajulikana. 3 Kwa hiyo, lolote mlilosema gizani litasikiwa nuruni. Na kile

mlichonong’ona masikioni mkiwa kwenye vyumba vya ndani, kitatangazwa juu ya
paa.
4 “Nawaambieni rafiki zangu, msiwaogope wale wauao mwili, lakini baada ya
hilo hawawezi kufanya lolote zaidi. 5 Lakini nitawaambia nani wa kumwogopa:
Mwogopeni yule ambaye baada ya kuua mwili, ana mamlaka ya kuwatupa motoni.
Naam, nawaambia, mwogopeni huyo! 6 Mnajua kwamba shomoro watano huuzwa
kwa senti mbili? Lakini Mungu hamsahau hata mmoja wao. 7 Naam, hata nywele za
vichwa vyenu zote zimehesabiwa. Hivyo msiogope, kwa maana ninyi ni wa thamani
kubwa kuliko shomoro wengi.
8 “Ninawaambia kwamba yeyote atakayenikiri mbele ya watu, Mwana wa Adamu
naye atamkiri mbele za malaika wa Mungu. 9 Lakini yeye atakayenikana mimi mbele
ya watu, Mwana wa Adamu naye atamkana mbele ya malaika wa Mungu. 10 Naye
kila atakayenena neno baya dhidi ya Mwana wa Adamu atasamehewa, lakini yeyote
atakayemkufuru Roho Mtakatifu hatasamehewa.
11 “Watakapowapeleka katika masinagogi, na mbele ya watawala na wenye mam-
laka, msiwe na wasiwasi kuhusu namna mtakavyojitetea au mtakavyosema. 12 Kwa
maana Roho Mtakatifu atawafundisha wakati huo huo mnachopaswa kusema.”

Mfano Wa Tajiri Mpumbavu

13 Mtu mmoja katika umati wa watu akamwambia Yesu, “Mwalimu, mwambie
ndugu yangu tugawane naye urithi wetu.”
14 Lakini Yesu akamwambia, “Rafiki, ni nani aliyeniweka mimi kuwa hakimu wenu
au msuluhishi juu yenu?” 15 Ndipo Yesu akawaambia, “Jihadharini! Jilindeni na aina
zote za choyo. Kwa maana maisha ya mtu hayatokani na wingi wa mali alizo nazo.”
16 Kisha akawaambia mfano huu: “Shamba la mtu mmoja tajiri lilizaa sana.
17 Akawaza moyoni mwake, ‘Nifanye nini? Sina mahali pa kuhifadhi mavuno yangu.’
18 “Ndipo huyo tajiri akasema, ‘Nitafanya hivi: Nitabomoa ghala zangu za nafaka
na kujenga nyingine kubwa zaidi na huko nitayahifadhi mavuno yangu yote na
vitu vyangu. 19 Nami nitaiambia nafsi yangu, “Nafsi, unavyo vitu vingi vizuri
ulivyojiwekea akiba kwa miaka mingi. Pumzika; kula, unywe, ufurahi.” ’
20 “Lakini Mungu akamwambia, ‘Mpumbavu wewe! Usiku huu uhai wako
unatakiwa. Sasa hivyo vitu ulivyojiwekea akiba vitakuwa vya nani?’
21 “Hivyo ndivyo ilivyo kwa wale wanaojiwekea mali lakini hawajitajirishi kwa
Mungu.”

Msiwe Na Wasiwasi
(Mathayo 6:25-34)

22 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake: “Kwa hiyo nawaambia, msisumbukie
maisha yenu kwamba mtakula nini; au msumbukie miili yenu kwamba mtavaa nini.
23 Maisha ni zaidi ya chakula, na mwili ni zaidi ya mavazi. 24 Fikirini ndege! Wao
hawapandi wala hawavuni, hawana ghala wala popote pa kuhifadhi nafaka; lakini
Mungu huwalisha. Ninyi ni wa thamani zaidi kuliko ndege! 25 Ni nani miongoni
mwenu ambaye kwa kujitaabisha kwake anaweza kujiongezea hata saa moja zaidi
katika maisha yake? 26 Kama hamwezi kufanya jambo dogo kama hilo, kwa nini basi
kuyasumbukia hayo mengine?
27 “Angalieni maua jinsi yameavyo: Hayafanyi kazi wala hayafumi. Lakini
nawaambia, hata Solomoni katika fahari yake yote hakuvikwa vizuri kama mojawapo
ya hayo maua. 28 Basi ikiwa Mungu huyavika hivi majani ya shambani, ambayo leo
yapo, na kesho yanatupwa motoni, si atawavika ninyi vizuri zaidi, enyi wa imani
haba! 29 Wala msisumbuke mioyoni mwenu mtakula nini au mtakunywa nini. Msiwe
na wasiwasi juu ya haya. 30 Watu wa mataifa ya duniani husumbuka sana kuhusu

vitu hivi vyote, lakini Baba yenu anafahamu kuwa mnahitaji haya yote. 31 Bali
utafuteni Ufalme wa Mungu, na haya yote atawapa pia.

Utajiri Wa Mbinguni
(Mathayo 6:19-21)

32 “Msiogope enyi kundi dogo, kwa maana Baba yenu ameona vyema kuwapa
ninyi Ufalme. 33 Uzeni mali zenu mkawape maskini. Jifanyieni mifuko isiyochakaa,
mkajiwekee hazina mbinguni isiyokwisha, mahali ambapo mwizi hakaribii wala
nondo haharibu. 34 Kwa sababu mahali hazina yako ilipo, hapo ndipo moyo wako
utakapokuwa pia.

Kukesha

35 “Kuweni tayari mkiwa mmevikwa kwa ajili ya huduma na taa zenu zikiwa
zinawaka, 36 kama watumishi wanaomngojea bwana wao arudi kutoka kwenye
karamu ya arusi, ili ajapo na kubisha mlango waweze kumfungulia mara. 37 Heri
wale watumishi ambao bwana wao atakapokuja atawakuta wakiwa wanakesha.
Amin, nawaambia, atajifunga mkanda wake na kuwaketisha ili wale, naye atakuja
na kuwahudumia. 38 Itakuwa heri kwa watumwa hao ikiwa bwana wao atakapokuja
atawakuta wamekesha hata kama atakuja mnamo usiku wa manane, au karibu na
mapambazuko. 39 Lakini fahamuni jambo hili: Kama mwenye nyumba angalijua saa
mwizi atakuja, asingaliiacha nyumba yake kuvunjwa. 40 Ninyi nanyi hamna budi
kuwa tayari, kwa sababu Mwana wa Adamu atakuja saa msiyotazamia.”

Mtumishi Mwaminifu Na Yule Asiye Mwaminifu
(Mathayo 24:45-51)

41 Ndipo Petro akamuuliza, “Bwana, mfano huu unatuambia sisi peke yetu au watu
wote?”
42 Yesu akamjibu, “Ni yupi basi wakili mwaminifu na mwenye busara, ambaye
bwana wake atamfanya msimamizi juu ya watumishi wake wote, ili awape watumishi
wengine chakula chao wakati unaofaa? 43 Heri mtumishi yule ambaye bwana wake
atakaporudi atamkuta akifanya hivyo. 44 Amin nawaambia, atamweka mtumishi
huyo kuwa msimamizi wa mali yake yote. 45 Lakini kama yule mtumishi atasema
moyoni mwake, ‘Bwana wangu anakawia kurudi,’ kisha akaanza kuwapiga wale
watumishi wa kiume na wa kike, na kula na kunywa na kulewa. 46 Basi bwana wa
mtumishi huyo atakuja siku asiyodhani na saa asiyoijua. Atamkata vipande vipande
na kumweka katika sehemu moja pamoja na wale wasioamini.
47 “Yule mtumishi anayefahamu vyema mapenzi ya bwana wake na asijiandae
wala kufanya kama apendavyo bwana wake, atapigwa kwa mapigo mengi. 48 Lakini
yeyote ambaye hakujua naye akafanya yale yastahiliyo kupigwa, atapigwa kidogo.
Yeyote aliyepewa vitu vingi, atadaiwa vingi; na yeyote aliyekabidhiwa vingi, kwake
vitatakiwa vingi.

Yesu Kuleta Mafarakano
(Mathayo 10:34-36)

49 “Nimekuja kuleta moto duniani; laiti kama ungekuwa tayari umewashwa!
50 Lakini ninao ubatizo ambao lazima nibatizwe, nayo dhiki yangu ni kuu mpaka
ubatizo huo ukamilike! 51 Mnadhani nimekuja kuleta amani duniani? La,
nawaambia sivyo, nimekuja kuleta mafarakano. 52 Kuanzia sasa, kutakuwa na watu
watano katika nyumba moja, watatu dhidi ya wawili, na wawili dhidi ya watatu.
53 Watafarakana baba dhidi ya mwanawe na mwana dhidi ya babaye, mama dhidi
ya bintiye na binti dhidi ya mamaye, naye mama mkwe dhidi ya mkwewe na mkwe
dhidi ya mama mkwe wake.”

Kutambua Majira
(Mathayo 16:2-3)
54 Pia Yesu akauambia ule umati wa watu, “Mwonapo wingu likitokea magharibi,
mara mwasema, ‘Mvua itanyesha,’ nayo hunyesha. 55 Nanyi mwonapo upepo wa
kusini ukivuma, ninyi husema, ‘Kutakuwa na joto,’ na huwa hivyo. 56 Enyi wanafiki!
Mnajua jinsi ya kutambua kuonekana kwa dunia na anga. Inakuwaje basi kwamba
mnashindwa kutambua wakati huu wa sasa?
57 “Kwa nini hamwamui wenyewe lililo haki? 58 Uwapo njiani na mshtaki wako
kwenda kwa hakimu, jitahidi kupatana naye mkiwa njiani. La sivyo, atakupeleka
kwa hakimu, naye hakimu atakukabidhi kwa afisa, naye afisa atakutupa gerezani.
59 Nakuambia, hautatoka humo hadi uwe umelipa senti ya mwisho.”

13

Tubu, La Sivyo Utaangamia
1 Wakati huo huo, kulikuwa na watu waliomwambia Yesu habari za Wagalilaya
ambao Pilato aliwaua, na damu ya hao watu akaichanganya na dhabihu yao
waliyokuwa wanatoa. 2 Yesu akawauliza, “Mnadhani kwamba hawa Wagalilaya
ambao walikufa kifo cha namna hiyo walikuwa na dhambi kuwazidi Wagalilaya
wengine wote? 3 La hasha! Ninyi nanyi msipotubu, mtaangamia vivyo hivyo. 4 Au
wale watu kumi na wanane waliokufa walipoangukiwa na mnara huko Siloamu:
mnadhani wao walikuwa waovu kuliko watu wote waliokuwa wanaishi Yerusalemu?
5 Nawaambia, la hasha! Ninyi nanyi msipotubu, wote mtaangamia vivyo hivyo.”

Mfano Wa Mti Usiozaa Matunda
6 Kisha Yesu akawaambia mfano huu: “Mtu mmoja alikuwa na mtini uliopandwa
katika shamba lake la mizabibu, akaja ili kutafuta tini kwenye mti huo, lakini
hakupata hata moja. 7 Hivyo akamwambia mtunza shamba: ‘Tazama, kwa muda
wa miaka mitatu sasa nimekuwa nikija kutafuta matunda kwenye mtini huu, nami
sikupata hata moja. Ukate! Kwa nini uendelee kuharibu ardhi?’
8 “Yule mtunza shamba akamjibu, ‘Bwana, uache tena kwa mwaka mmoja zaidi,
nami nitaupalilia na kuuwekea mbolea. 9 Kama ukizaa matunda mwaka ujao, vyema,
la sivyo uukate.’ ”

Yesu Amponya Mwanamke Kilema Siku Ya Sabato
10 Basi Yesu alikuwa akifundisha katika sinagogi mojawapo siku ya Sabato.
11 Wakati huo huo akaja mwanamke mmoja aliyekuwa na pepo mchafu, naye alikuwa
amepinda mgongo kwa muda wa miaka kumi na minane, wala alikuwa hawezi
kunyooka wima. 12 Yesu alipomwona, akamwita, akamwambia, “Mwanamke, uwe
huru, umepona ugonjwa wako.” 13 Yesu alipomwekea mikono yake, mara akasimama
wima akaanza kumtukuza Mungu.
14 Lakini kiongozi wa sinagogi akakasirika kwa sababu Yesu alikuwa ameponya
mtu siku ya Sabato. Akaambia ule umati wa watu, “Kuna siku sita ambazo watu
wanapaswa kufanya kazi. Katika siku hizo, njooni mponywe, lakini si katika siku ya
Sabato.”
15 Lakini Bwana akamjibu, “Enyi wanafiki! Je, kila mmoja wenu hamfungulii
ng’ombe wake au punda wake kutoka zizini akampeleka kumnywesha maji siku ya
Sabato? 16 Je, huyu mwanamke, ambaye ni binti wa Abrahamu, aliyeteswa na Shetani
akiwa amemfunga kwa miaka yote hii kumi na minane, hakustahili kufunguliwa
kutoka kifungo hicho siku ya Sabato?”
17 Aliposema haya, wapinzani wake wakaaibika, lakini watu wakafurahi kwa ajili
ya mambo ya ajabu aliyoyafanya.

Mfano Wa Punje Ya Haradali
(Mathayo 13:31-32; Marko 4:30-32)

18 Kisha Yesu akauliza, "Ufalme wa Mungu unafanana na nini? Nitaufananisha na
nini? 19 Umefanana na punje ya haradali ambayo mtu aliichukua na kuipanda katika
shamba lake. Nayo ikakua, ikawa mti nao ndege wa angani wakatengeneza viota
vyao kwenye matawi yake."

Mfano Wa Chachu
(Mathayo 13:33)

20 Yesu akauliza tena, "Nitaufananisha Ufalme wa Mungu na nini? 21 Unafanana
na chachu ambayo mwanamke aliichukua akaichanganya katika kiasi kikubwa cha
unga mpaka wote ukaumuka."

Mlango Mwembamba
(Mathayo 7:13-14, 21-23)

22 Yesu akapita katika miji na vijiji, akifundisha wakati alisafiri kwenda Yerusalemu.
23 Mtu mmoja akamuuliza, "Bwana, ni watu wachache tu watakaookolewa?"

24 Yesu akawaambia, "Jitahidini sana kuingia kupitia mlango mwembamba, kwa
maana nawaambia wengi watajaribu kuingia, lakini hawataweza. 25 Wakati mwenye
nyumba atakapoondoka na kufunga mlango, mtasimama nje mkibisha mlango na
kusema, 'Bwana! Tufungulie mlango!'

"Lakini yeye atawajibu, 'Siwajui ninyi, wala mtokako.'

26 "Ndipo mtamjibu, 'Tulikula na kunywa pamoja nawe, tena ulifundisha katika
mitaa yetu.'

27 "Lakini yeye atawajibu, 'Siwajui ninyi, wala mtokako. Ondokeni kwangu, ninyi
watenda maovu!'

28 "Ndipo kutakuwako kilio na kusaga meno, mtakapowaona Abrahamu, Isaki,
Yakobo na manabii wote wakiwa katika Ufalme wa Mungu, lakini ninyi mkiwa
mmetupwa nje. 29 Watu watatoka mashariki na magharibi, kaskazini na kusini,
nao wataketi kwenye sehemu walizoandaliwa karamuni katika Ufalme wa Mungu.
30 Tazama, kunao walio wa mwisho watakaokuwa wa kwanza, nao wa kwanza
watakaokuwa wa mwisho."

Yesu Aomboleza Kwa Ajili Ya Yerusalemu
(Mathayo 23:37-39)

31 Wakati huo huo baadhi ya Mafarisayo wakamwendea Yesu na kumwambia,
"Ondoka hapa uende mahali pengine kwa maana Herode anataka kukuua."

32 Yesu akawajibu, "Nendeni mkamwambie yule mbweha, 'Ninafukuza pepo
wachafu na kuponya wagonjwa leo na kesho, nami siku ya tatu nitaikamilisha kazi
yangu.' 33 Sina budi kuendelea na safari yangu leo, kesho na kesho kutwa: kwa
maana haiwezekani nabii kufa mahali pengine isipokuwa Yerusalemu.

34 "Ee Yerusalemu, Yerusalemu, uwauaye manabii na kuwapiga mawe wale
waliotumwa kwako! Mara ngapi nimetamani kuwakusanya watoto wako pamoja,
kama vile kuku akusanyavyo vifaranga wake chini ya mabawa yake, lakini hukutaka!
35 Tazama nyumba yenu imeachwa ukiwa. Ninawaambia, hamtaniona tena mpaka
wakati ule mtakaposema, 'Amebarikiwa yeye ajaye kwa jina la Bwana.' "

14

Yesu Nyumbani Mwa Farisayo

1 Ikawa siku moja Yesu alipokuwa amekwenda kula chakula kwa mmoja wa
viongozi wa Mafarisayo siku ya Sabato, watu walikuwa wakimchunguza kwa bidii.
2 Papo hapo mbele yake palikuwa na mtu mmoja mwenye ugonjwa wa kuvimba

mwili. 3 Yesu akawauliza wale Mafarisayo na walimu wa sheria, “Je, ni halali kuponya
watu siku ya Sabato au la?” 4 Wakakaa kimya. Hivyo Yesu akamshika yule mgonjwa
mkono na kumponya, akamruhusu aende zake.
5 Kisha akawauliza, “Kama mmoja wenu angekuwa na mtoto au ng’ombe wake
aliyetumbukia katika kisima siku ya Sabato, je, hamtamvuta mara moja na kumtoa?”
6 Nao hawakuwa na la kusema.

Unyenyekevu Na Ukarimu

7 Alipoona jinsi wageni walivyokuwa wanachagua mahali pa heshima wakati wa
kula, akawaambia mfano huu: 8 “Mtu akikualika arusini, usikae mahali pa mgeni wa
heshima kwa kuwa inawezekana amealikwa mtu mheshimiwa kuliko wewe. 9 Kama
mkifanya hivyo yule aliyewaalika ninyi wawili atakuja na kukuambia, ‘Mpishe
huyu mtu kiti chako.’ Ndipo kwa aibu utalazimika kukaa katika nafasi ya chini
kabisa. 10 Badala yake, unapoalikwa, chagua nafasi ya chini, ili yule mwenyeji wako
atakapokuona atakuja na kukuambia, ‘Rafiki yangu, nenda kwenye nafasi iliyo bora
zaidi.’ Kwa jinsi hii utakuwa umepewa heshima mbele ya wageni wenzako wote.
11 Kwa maana kila mtu ajikwezaye atashushwa, naye ajishushaye atakwezwa.”
12 Kisha Yesu akamwambia yule aliyewaalika, “Uandaapo karamu ya chakula cha
mchana au cha jioni, usialike rafiki zako au ndugu zako au jamaa zako au majirani
zako walio matajiri tu. Ukifanya hivyo, wao nao wanaweza kukualika kwao, nawe
ukawa umelipwa kile ulichofanya na kupata thawabu yako. 13 Bali ufanyapo karamu,
waalike maskini, vilema na vipofu, 14 nawe utabarikiwa kwa sababu hawa hawana
uwezo wa kukulipa. Mungu atakulipa wakati wa ufufuo wa wenye haki.”

Mfano Wa Karamu Kuu
(Mathayo 22:1-10)

15 Mmoja wa wale waliokuwa pamoja naye mezani aliposikia hivi akamwambia
Yesu, “Amebarikiwa mtu yule atakayekula katika karamu ya Ufalme wa Mungu!”
16 Yesu akamjibu, “Mtu mmoja alikuwa anaandaa karamu kubwa, akaalika watu
wengi. 17 Wakati wa karamu ulipofika, akamtuma mtumishi wake akawaambie wale
walioalikwa, ‘Karibuni, kila kitu ki tayari sasa.’
18 “Lakini wote, kila mmoja, wakaanza kutoa udhuru: Wa kwanza akasema,
‘Nimenunua shamba, lazima niende kuliona. Tafadhali niwie radhi.’
19 “Mwingine akasema, ‘Ndipo tu nimenunua jozi tano za ng’ombe wa kulimia,
nami ninakwenda kuwajaribu, tafadhali niwie radhi.’ 20 Naye mwingine akasema,
‘Nimeoa mke, kwa hiyo siwezi kuja.’
21 “Yule mtumishi akarudi, akampa bwana wake taarifa. Ndipo yule mwenye
nyumba akakasirika, akamwagiza yule mtumishi wake, akisema, ‘Nenda upesi
kwenye mitaa na vichochoro vya mjini uwalete maskini, vilema, vipofu na viwete.’
22 “Yule mtumishi akamwambia, ‘Bwana, yale uliyoniagiza nimefanya, lakini bado
ipo nafasi.’
23 “Ndipo yule bwana akamwambia mtumishi wake, ‘Nenda kwenye barabara na
vijia vilivyoko nje ya mji na uwalazimishe watu waingie ili nyumba yangu ipate kujaa.
24 Kwa maana nawaambia, hakuna hata mmoja wa wale walioalikwa atakayeionja
karamu yangu.’ ”

Gharama Ya Kuwa Mwanafunzi
(Mathayo 10:37-38)

25 Umati mkubwa wa watu ulikuwa ukisafiri pamoja na Yesu, naye akageuka,
akawaambia, 26 “Mtu yeyote anayekuja kwangu hawezi kuwa mwanafunzi wangu
kama hatanipenda mimi zaidi ya baba yake na mama yake, mke wake na watoto

wake, ndugu zake na dada zake, naam, hata maisha yake mwenyewe. 27 Yeyote
asiyeuchukua msalaba wake na kunifuata hawezi kuwa mwanafunzi wangu.
28 "Ni nani miongoni mwenu ambaye kama anataka kujenga nyumba, hakai
kwanza chini na kufanya makisio ya gharama aone kama ana fedha za kutosha
kukamilisha? 29 La sivyo, akiisha kuweka msingi, naye akiwa hana uwezo wa
kuikamilisha, wote waionao wataanza kumdhihaki, 30 wakisema, 'Mtu huyu alianza
kujenga lakini hakuweza kukamilisha.'
31 "Au ni mfalme gani atokaye kwenda kupigana vita na mfalme mwingine,
ambaye hakai chini kwanza na kufikiri iwapo akiwa na jeshi la watu 10,000 ataweza
kupigana na yule anayekuja na jeshi la watu 20,000? 32 Kama hawezi, basi wakati
yule mwingine akiwa bado yuko mbali, yeye hutuma ujumbe wa watu na kuomba
masharti ya amani. 33 Vivyo hivyo, yeyote miongoni mwenu ambaye hawezi kuacha
vyote alivyo navyo, hawezi kuwa mwanafunzi wangu.

Chumvi Isiyofaa
(Mathayo 5:13; Marko 9:50)

34 "Chumvi ni nzuri, lakini chumvi ikiwa imepoteza ladha yake, itafanywaje ili
iweze kukolea tena? 35 Haifai ardhi wala kwa lundo la mbolea, bali hutupwa nje.
"Mwenye masikio ya kusikia, na asikie."

15

Mfano Wa Kondoo Aliyepotea
(Mathayo 18:12-14)

1 Basi watoza ushuru na wenye dhambi wote walikuwa wanakusanyika ili wapate
kumsikiliza Yesu. 2 Lakini Mafarisayo na walimu wa sheria wakanung'unika
wakisema, "Huyu mtu anawakaribisha wenye dhambi na kula nao."
3 Ndipo Yesu akawaambia mfano huu: 4 "Ikiwa mmoja wenu ana kondoo mia
moja, naye akapoteza mmoja wao, je, hawaachi wale tisini na tisa nyikani na
kwenda kumtafuta huyo aliyepotea mpaka ampate? 5 Naye akishampata, humbeba
mabegani mwake kwa furaha 6 na kwenda nyumbani. Kisha huwaita rafiki zake
na majirani, na kuwaambia, 'Furahini pamoja nami; nimempata kondoo wangu
aliyepotea.' 7 Nawaambieni, vivyo hivyo kutakuwa na furaha zaidi mbinguni kwa
sababu ya mwenye dhambi mmoja atubuye, kuliko kwa wenye haki tisini na tisa
ambao hawana haja ya kutubu."

Mfano Wa Sarafu Iliyopotea

8 "Au ikiwa mwanamke ana sarafu za fedha kumi, naye akapoteza moja, je, hawashi
taa na kufagia nyumba na kuitafuta kwa bidii mpaka aipate? 9 Naye akiisha kuipata,
huwaita rafiki zake na majirani na kuwaambia, 'Furahini pamoja nami; nimeipata
ile sarafu yangu ya fedha iliyopotea.' 10 Vivyo hivyo, nawaambia, kuna furaha mbele
ya malaika wa Mungu juu ya mwenye dhambi mmoja atubuye."

Mfano Wa Mwana Mpotevu

11 Yesu akaendelea kusema: "Kulikuwa na mtu mmoja aliyekuwa na wana wawili.
12 Yule mdogo akamwambia baba yake, 'Baba, nipe urithi wangu.' Hivyo akawagawia
wanawe mali yake.
13 "Baada ya muda mfupi, yule mdogo akakusanya vitu vyote alivyokuwa navyo,
akaenda nchi ya mbali, na huko akaitapanya mali yake kwa maisha ya anasa.
14 Baada ya kutumia kila kitu alichokuwa nacho, kukawa na njaa kali katika
nchi ile yote, naye akawa hana chochote. 15 Kwa hiyo akaenda akaajiriwa na
mwenyeji mmoja wa nchi ile ambaye alimpeleka shambani kwake kulisha nguruwe.

16 Akatamani kujishibisha kwa maganda waliyokula wale nguruwe, wala hakuna mtu
aliyempa chochote.
17 “Lakini alipozingatia moyoni mwake, akasema, ‘Ni watumishi wangapi walioa-
jiriwa na baba yangu ambao wana chakula cha kuwatosha na kusaza, bali mimi
hapa nakufa kwa njaa! 18 Nitaondoka na kurudi kwa baba yangu na kumwambia:
Baba, nimetenda dhambi mbele za Mungu na mbele yako. 19 Sistahili tena kuitwa
mwanao; nifanye kama mmoja wa watumishi wako.’ 20 Basi akaondoka, akaenda
kwa baba yake.

“Lakini alipokuwa bado yuko mbali, baba yake akamwona, moyo wake ukajawa
na huruma. Akamkimbilia mwanawe, akamkumbatia na kumbusu.
21 “Yule mwana akamwambia baba yake, ‘Baba, nimekosa mbele za Mungu na
mbele yako. Sistahili kuitwa mwanao tena.’
22 “Lakini baba yake akawaambia watumishi, ‘Leteni upesi joho lililo bora sana,
tieni pete kidoleni mwake na viatu miguuni mwake. 23 Leteni ndama aliyenona,
mkamchinje ili tuwe na karamu, tule na kufurahi. 24 Kwa maana huyu mwanangu
alikuwa amekufa na sasa yu hai tena; alikuwa amepotea na sasa amepatikana!’ Nao
wakaanza kufanya tafrija.
25 “Wakati huo, yule mwana mkubwa alikuwa shambani. Alipokaribia nyumbani,
akasikia sauti ya nyimbo na watu wakicheza. 26 Akamwita mmoja wa watumishi na
kumuuliza, ‘Kuna nini?’ 27 Akamwambia, ‘Ndugu yako amekuja, naye baba yako
amemchinjia ndama aliyenona kwa sababu mwanawe amerudi nyumbani akiwa
salama na mzima.’
28 “Yule mwana mkubwa akakasirika, akakataa kuingia ndani. Basi baba yake
akatoka nje na kumsihi. 29 Lakini yeye akamjibu baba yake, ‘Tazama! Miaka
yote hii nimekutumikia na hata siku moja sijaacha kutii amri zako, lakini hujanipa
hata mwana-mbuzi ili nifurahi na rafiki zangu. 30 Lakini huyu mwanao ambaye
ametapanya mali yako kwa makahaba aliporudi nyumbani, wewe umemchinjia
ndama aliyenona!’
31 “Baba yake akamjibu, ‘Mwanangu, umekuwa nami siku zote na vyote nilivyo
navyo ni vyako. 32 Lakini ilitubidi tufurahi na kushangilia kwa sababu huyu ndugu
yako alikuwa amekufa na sasa yu hai; alikuwa amepotea naye amepatikana.’ ”

16

Mfano Wa Msimamizi Mjanja

1 Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Palikuwa na tajiri mmoja na msimamizi
wake. Ilisemekana kwamba huyo msimamizi alikuwa anatumia vibaya mali ya tajiri
yake. 2 Hivyo huyo tajiri akamwita na kumuuliza, ‘Ni mambo gani haya ninayoyasikia
kukuhusu? Toa taarifa ya usimamizi wako, kwa sababu huwezi kuendelea kuwa
msimamizi.’
3 “Yule msimamizi akawaza moyoni mwake, ‘Nitafanya nini sasa? Bwana
wangu ananiondoa katika kazi yangu. Sina nguvu za kulima, nami ninaona
aibu kuombaomba. 4 Najua nitakalofanya ili nikiachishwa kazi yangu hapa, watu
wanikaribishe nyumbani kwao.’
5 “Kwa hiyo akawaita wadeni wote wa bwana wake, mmoja mmoja. Akamuuliza
wa kwanza, ‘Deni lako kwa bwana wangu ni kiasi gani?’
6 “Akajibu, ‘Galoni 800* za mafuta ya mizeituni.’

“Msimamizi akamwambia, ‘Chukua hati ya deni lako, ibadilishe upesi, uandike
galoni 400.’
7 “Kisha akamuuliza wa pili, ‘Wewe deni lako ni kiasi gani?’

---

* **16:6** Galoni 800 ni sawa na lita 4,000.

“Akajibu, ‘Vipimo 1,000† vya ngano.’
“Yule msimamizi akamwambia, ‘Chukua hati yako, andika vipimo 800!’
8 “Yule bwana akamsifu yule msimamizi dhalimu kwa jinsi alivyotumia ujanja.
Kwa maana watu wa dunia hii wana ujanja zaidi wanapojishughulisha na mambo
ya dunia kuliko watu wa nuru. 9 Nawaambia, tumieni mali ya kidunia kujipatia
marafiki, ili itakapokwisha, mkaribishwe katika makao ya milele.
10 “Yeyote aliye mwaminifu katika mambo madogo, pia ni mwaminifu hata katika
mambo makubwa, naye mtu ambaye si mwaminifu katika mambo madogo pia si
mwaminifu katika mambo makubwa. 11 Ikiwa hamkuwa waaminifu katika mali
ya kidunia, ni nani atakayewaaminia mali ya kweli? 12 Nanyi kama hamkuwa
waaminifu na mali ya mtu mwingine, ni nani atakayewapa iliyo yenu wenyewe?
13 “Hakuna mtumishi awezaye kuwatumikia mabwana wawili. Kwa kuwa
atamchukia huyu na kumpenda yule mwingine, au atashikamana sana na huyu na
kumdharau yule mwingine. Hamwezi kumtumikia Mungu pamoja na Mali.”‡
14 Mafarisayo, waliokuwa wapenda fedha, waliyasikia hayo yote na wakamcheka
kwa dharau. 15 Yesu akawaambia, “Ninyi mnajionyesha kuwa wenye haki mbele
za wanadamu, lakini Mungu anaijua mioyo yenu. Kwa maana vile vitu ambavyo
wanadamu wanavithamini sana, kwa Mungu ni machukizo.

Sheria Na Ufalme Wa Mungu

16 “Sheria na Manabii vilihubiriwa mpaka kuja kwa Yohana Mbatizaji. Tangu
wakati huo habari njema za Ufalme wa Mungu zinahubiriwa, na kila mmoja
hujiingiza kwa nguvu. 17 Lakini ni rahisi zaidi mbingu na dunia kupita kuliko hata
herufi moja kuondoka katika Sheria.
18 “Mtu yeyote amwachaye mkewe na kumwoa mwanamke mwingine anazini, naye
mwanaume amwoaye mwanamke aliyetalikiwa anazini.

Tajiri Na Lazaro

19 “Palikuwa na mtu mmoja tajiri aliyevaa nguo za rangi ya zambarau na kitani
safi, ambaye aliishi kwa anasa kila siku. 20 Hapo penye mlango wake aliishi maskini
mmoja, jina lake Lazaro, mwenye vidonda mwili mzima. 21 Huyo Lazaro alitamani
kujishibisha kwa makombo yaliyoanguka kutoka mezani kwa yule tajiri. Hata mbwa
walikuwa wakija na kuramba vidonda vyake.
22 “Wakati ukafika yule maskini akafa, nao malaika wakamchukua akae pamoja
na Abrahamu. Yule tajiri naye akafa na akazikwa. 23 Kule kuzimu alipokuwa
akiteseka, alitazama juu, akamwona Abrahamu kwa mbali, naye Lazaro alikuwa
karibu yake. 24 Hivyo yule tajiri akamwita, ‘Baba Abrahamu, nihurumie na umtume
Lazaro achovye ncha ya kidole chake ndani ya maji aupoze ulimi wangu, kwa sababu
nina maumivu makuu kwenye moto huu.’
25 “Lakini Abrahamu akamjibu, ‘Mwanangu, kumbuka kwamba wakati wa uhai
wako ulipata mambo mazuri, lakini Lazaro alipata mambo mabaya. Lakini sasa
anafarijiwa hapa na wewe uko katika maumivu makuu. 26 Zaidi ya hayo, kati yetu
na ninyi huko kumewekwa shimo kubwa, ili wale wanaotaka kutoka huku kuja huko
wasiweze, wala mtu yeyote asiweze kuvuka kutoka huko kuja kwetu.’
27 “Akasema, ‘Basi, nakuomba, umtume Lazaro aende nyumbani kwa baba yangu,
28 maana ninao ndugu watano. Awaonye, ili wasije nao wakafika mahali hapa pa
mateso.’
29 “Abrahamu akamjibu, ‘Ndugu zako wana Maandiko ya Mose na Manabii,
wawasikilize hao.’

---

† **16:7** Vipimo 1,000 ni kama magunia 100. ‡ **16:13** Mali (au Utajiri) hapa inatoka neno Mamoni kwa Kiaramu au Mamona kwa Kiyunani.

30 "Yule tajiri akasema, 'Hapana, baba Abrahamu, lakini mtu kutoka kwa wafu akiwaendea, watatubu.'
31 "Abrahamu akamwambia, 'Kama wasipowasikiliza Mose na Manabii, hawataweza kushawishika hata kama mtu akifufuka kutoka kwa wafu.' "

17

Yesu Afundisha Kuhusu Majaribu, Dhambi Na Imani
(Mathayo 18:6-7, 21-22; Marko 9:42)

1 Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Mambo yanayosababisha watu watende
dhambi hayana budi kutukia. Lakini ole wake mtu yule anayeyasababisha.
2 Ingekuwa heri kama mtu huyo angefungiwa jiwe la kusagia shingoni na kutoswa
baharini, kuliko kumsababisha mmojawapo wa hawa wadogo kutenda dhambi.
3 Kwa hiyo, jilindeni.
"Kama ndugu yako akikukosea mwonye, naye akitubu, msamehe. 4 Kama
akikukosea mara saba kwa siku moja na mara saba kwa siku moja akaja kwako
akisema, 'Ninatubu,' msamehe."

Imani

5 Mitume wake wakamwambia Bwana, "Tuongezee imani."
6 Bwana akawajibu, "Kama mkiwa na imani ndogo kama punje ya haradali,
mngeweza kuuambia mti huu wa mkuyu, 'Ng'oka ukaote baharini,' nao ungewatii.

Wajibu Wa Mtumishi

7 "Ikiwa mmoja wenu ana mtumishi anayelima shambani au anayechunga kondoo,
je, mtumishi huyo arudipo atamwambia, 'Karibu hapa keti ule chakula?' 8 Je,
badala yake, hatamwambia, 'Niandalie chakula, nile, jifunge unitumikie ninapokula
na kunywa; baadaye waweza kula na kunywa?' 9 Je, huyo mtu atamshukuru
mtumishi huyo kwa kutimiza yale aliyoamriwa? 10 Vivyo hivyo nanyi mkiisha
kufanya mliyoagizwa, semeni, 'Sisi tu watumishi tusiostahili; tumefanya tu yale
tuliyopaswa kufanya.' "

Yesu Atakasa Wakoma Kumi

11 Yesu alipokuwa njiani akienda Yerusalemu, alipitia mpakani mwa Samaria na
Galilaya. 12 Alipokuwa akiingia kwenye kijiji kimoja, watu kumi waliokuwa na ukoma
wakakutana naye. Wakasimama mbali, 13 wakapaza sauti, wakasema, "Yesu, Bwana,
tuhurumie!"
14 Alipowaona akawaambia, "Nendeni mkajionyeshe kwa makuhani." Nao
walipokuwa njiani wakienda, wakatakasika.
15 Mmoja wao alipoona kwamba amepona, akarudi kwa Yesu, akimsifu Mungu kwa
sauti kuu. 16 Akajitupa miguuni mwa Yesu akamshukuru. Yeye alikuwa Msamaria.
17 Yesu akauliza, "Je, hawakutakaswa wote kumi? Wako wapi wale wengine tisa?
18 Hakuna hata mmoja aliyeonekana kurudi ili kumshukuru Mungu isipokuwa huyu
mgeni?" 19 Yesu akamwambia, "Inuka na uende zako, imani yako imekuponya."

Kuja Kwa Ufalme Wa Mungu
(Mathayo 24:23-28, 37-41)

20 Yesu alipoulizwa na Mafarisayo Ufalme wa Mungu utakuja lini, yeye akawajibu,
"Ufalme wa Mungu hauji kwa kuchunguza kwa bidii, 21 wala watu hawatasema, 'Huu
hapa,' au 'Ule kule,' kwa maana Ufalme wa Mungu umo ndani yenu."
22 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Wakati utafika ambapo mtatamani
kuiona moja ya siku ya Mwana wa Adamu, lakini hamtaiona. 23 Watu watawaambia,
'Yule kule!' Au, 'Huyu hapa!' Msiwakimbilie. 24 Kwa maana kama vile umeme

wa radi umulikavyo katika anga kuanzia mwisho mmoja hadi mwingine, ndivyo
atakavyokuwa Mwana wa Adamu katika siku yake. 25 Lakini kwanza itampasa
kuteseka katika mambo mengi na kukataliwa na kizazi hiki.
26 “Kama ilivyokuwa siku za Noa, ndivyo itakavyokuwa katika siku za Mwana wa
Adamu. 27 Watu walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa, mpaka siku ile
Noa alipoingia katika safina. Ndipo gharika ikaja na kuwaangamiza wote.
28 “Ndivyo ilivyokuwa katika siku za Loti: Watu walikuwa wakila na kunywa,
wakinunua na kuuza, wakilima na kujenga. 29 Lakini siku ile Loti alipoondoka
Sodoma, ikanyesha mvua ya moto na kiberiti kutoka mbinguni ukawaangamiza wote.
30 “Hivyo ndivyo itakavyokuwa siku ile Mwana wa Adamu atakapofunuliwa.
31 Siku hiyo, mtu yeyote aliye juu ya dari ya nyumba yake, hata vitu vyake vikiwa
ndani ya hiyo nyumba, asishuke kuvichukua. Vivyo hivyo mtu aliye shambani
asirudi nyumbani kuchukua chochote. 32 Mkumbukeni mke wa Loti! 33 Mtu
yeyote anayejaribu kuyaokoa maisha yake atayapoteza, na yeyote atakayeyapoteza
maisha yake atayaokoa. 34 Nawaambia, usiku huo watu wawili watakuwa wamelala
kitanda kimoja; naye mmoja atatwaliwa na mwingine ataachwa. 35 Wanawake
wawili watakuwa wanasaga nafaka pamoja; naye mmoja atatwaliwa na mwingine
ataachwa. [36 Wanaume wawili watakuwa wanafanya kazi pamoja shambani; mmoja
atachukuliwa na mwingine ataachwa.]”
37 Kisha wakamuuliza, “Haya yatatukia wapi Bwana?”
Akawaambia, “Pale ulipo mzoga, huko ndiko tai watakapokusanyika.”

18

Mfano Wa Mjane Asiyekata Tamaa

1 Kisha Yesu akawapa wanafunzi wake mfano ili kuwaonyesha kuwa yawapasa
kuomba pasipo kukata tamaa. 2 Akawaambia, “Katika mji mmoja alikuwepo hakimu
ambaye hakumwogopa Mungu wala kumjali mtu. 3 Katika mji huo alikuwako mjane
mmoja ambaye alikuwa akija kwake mara kwa mara akimwomba, ‘Tafadhali nipatie
haki kati yangu na adui yangu.’
4 “Kwa muda mrefu yule hakimu alikataa. Lakini hatimaye akasema moyoni
mwake, ‘Ijapokuwa simwogopi Mungu wala simjali mwanadamu, 5 lakini kwa kuwa
huyu mjane ananisumbuasumbua, nitahakikisha amepata haki yake ili asiendelee
kunichosha kwa kunijia mara kwa mara!’ ”
6 Bwana akasema, “Sikilizeni asemavyo huyu hakimu dhalimu. 7 Je, Mungu
hatawatendea haki wateule wake wanaomlilia usiku na mchana? Je, atakawia
kuwasaidia? 8 Ninawaambia, atawapatia haki upesi. Lakini je, Mwana wa Adamu
atakapokuja ataikuta imani duniani?”

Mfano Wa Farisayo Na Mtoza Ushuru

9 Yesu akatoa mfano huu kwa wale waliojiamini kuwa wao ni wenye haki na
kuwadharau wengine: 10 “Watu wawili walikwenda Hekaluni kusali, mmoja wao
alikuwa Farisayo na mwingine alikuwa mtoza ushuru. 11 Yule Farisayo, akasimama,
akasali hivi na kuomba kwake mwenyewe: ‘Mungu, nakushukuru kwa sababu mimi
si kama watu wengine ambao ni wanyang’anyi, wadhalimu, na wazinzi, wala kama
huyu mtoza ushuru. 12 Mimi nafunga mara mbili kwa juma, na natoa sehemu ya
kumi ya mapato yangu.’
13 “Lakini yule mtoza ushuru akasimama mbali, wala hakuthubutu hata kuinua uso
wake kutazama mbinguni, bali alijipigapiga kifuani na kusema: ‘Mungu, nihurumie,
mimi mwenye dhambi.’

14 “Nawaambia, huyu mtoza ushuru alirudi nyumbani akiwa amehesabiwa haki
mbele za Mungu zaidi ya yule Farisayo. Kwa maana yeyote ajikwezaye atashushwa,
na yeyote ajishushaye atakwezwa.”

Yesu Awabariki Watoto Wadogo
(Mathayo 19:13-15; Marko 10:13-16)

15 Pia, watu walikuwa wakimletea Yesu watoto wachanga ili awaguse. Wanafunzi
wake walipoona hivyo, wakawakemea. 16 Lakini Yesu akawaita wale watoto waje
kwake, akasema, “Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala msiwazuie, kwa
maana Ufalme wa Mungu ni wa wale walio kama hawa. 17 Amin, nawaambia, mtu
yeyote asiyeupokea Ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo, hatauingia kamwe.”

Mtawala Tajiri
(Mathayo 19:16-30; Marko 10:17-31)

18 Mtawala mmoja akamuuliza Yesu, “Mwalimu mwema, nifanye nini ili niurithi
uzima wa milele?”
19 Yesu akamjibu, “Mbona unaniita mwema? Hakuna yeyote aliye mwema ila
Mungu peke yake. 20 Unazijua amri: ‘Usizini, usiue, usiibe, usishuhudie uongo,
waheshimu baba yako na mama yako.’ ”
21 Akajibu, “Amri hizi zote nimezishika tangu nikiwa mtoto.”
22 Yesu aliposikia haya, akamwambia, “Bado kuna jambo moja ulilopungukiwa.
Nenda ukauze kila kitu ulicho nacho, uwape maskini, nawe utakuwa na hazina
mbinguni. Kisha njoo, unifuate.”
23 Aliposikia jambo hili, alisikitika sana kwa maana alikuwa mtu mwenye mali
nyingi. 24 Yesu akamtazama, akasema, “Tazama jinsi ilivyo vigumu kwa tajiri kuingia
katika Ufalme wa Mungu! 25 Hakika ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita kwenye tundu
la sindano kuliko mtu tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu.”
26 Wale waliosikia haya wakauliza, “Ni nani basi awezaye kuokoka?”
27 Yesu akajibu, “Yasiyowezekana kwa wanadamu yanawezekana kwa Mungu.”
28 Ndipo Petro akamjibu, “Tazama, tumeacha vyote tulivyokuwa navyo tukakufuata!”
29 Yesu akajibu, “Amin, nawaambia, hakuna hata mtu aliyeacha nyumba yake,
au mke, au ndugu, au wazazi au watoto kwa ajili ya Ufalme wa Mungu 30 ambaye
hatapewa mara nyingi zaidi ya hivyo katika maisha haya, na hatimaye kupata uzima
wa milele ujao.”

Yesu Atabiri Kifo Chake Mara Ya Tatu
(Mathayo 20:17-19; Marko 10:32-34)

31 Yesu akawachukua wale wanafunzi wake kumi na wawili kando na kuwaambia,
“Tunapanda kwenda Yerusalemu, na kila kitu kilichoandikwa na manabii kumhusu
Mwana wa Adamu kitatimizwa. 32 Kwa kuwa atatiwa mikononi mwa watu wasiomjua
Mungu, nao watamdhihaki, watamtukana na kumtemea mate, watampiga mijeledi na
kumuua. 33 Naye siku ya tatu atafufuka.”
34 Wanafunzi wake hawakuelewa mambo haya, kwa kuwa maana yake ilikuwa
imefichika kwao, nao hawakujua Yesu alikuwa anazungumzia nini.

Yesu Amponya Kipofu Karibu Na Yeriko
(Mathayo 20:29-34; Marko 10:46-52)

35 Yesu alipokuwa anakaribia Yeriko, kipofu mmoja alikuwa ameketi kando ya njia
akiomba msaada. 36 Kipofu huyo aliposikia umati wa watu ukipita, akauliza, “Kuna
nini?” 37 Wakamwambia, “Yesu wa Nazareti anapita.”
38 Akapaza sauti, akasema, “Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!”

39 Wale waliokuwa wametangulia mbele wakamkemea, wakamwambia akae
kimya. Lakini yeye akapaza sauti zaidi, “Mwana wa Daudi, nihurumie!”
40 Yesu akasimama, akawaamuru wamlete huyo mtu kwake. Alipokaribia, Yesu
akamuuliza, 41 “Unataka nikufanyie nini?”
Akajibu, “Bwana, nataka kuona.”
42 Yesu akamwambia, “Basi upate kuona. Imani yako imekuponya.” 43 Akapata
kuona saa ile ile, akamfuata Yesu, huku akimsifu Mungu. Watu wote walipoona
mambo hayo, nao wakamsifu Mungu.

19

Zakayo Mtoza Ushuru

1 Yesu akaingia Yeriko, naye alikuwa anapita katikati ya huo mji. 2 Tazama,
palikuwa na mtu mmoja mkuu wa watoza ushuru naye alikuwa tajiri, jina lake
Zakayo. 3 Yeye alikuwa akijitahidi kumwona Yesu ni mtu wa namna gani. Lakini
kutokana na umati mkubwa wa watu hakuweza kwa sababu alikuwa mfupi wa kimo.
4 Kwa hiyo akatangulia mbio mbele ya umati wa watu akapanda juu ya mkuyu ili
amwone Yesu, kwa sababu angeipitia njia ile.
5 Yesu alipofika pale chini ya huo mkuyu, akatazama juu, akamwambia, “Zakayo,
shuka upesi, kwa maana leo nitakuwa mgeni nyumbani kwako!” 6 Hivyo Zakayo
akashuka upesi, akamkaribisha Yesu nyumbani kwake kwa furaha kubwa.
7 Watu wote walipoona hivyo, wakaanza kunung’unika wakisema, “Amekwenda
kuwa mgeni wa ‘mtu mwenye dhambi.’ ”
8 Lakini Zakayo akasimama na kumwambia Bwana, “Tazama, Bwana! Sasa hivi
nusu ya mali yangu ninawapa maskini, nami kama nimemdhulumu mtu yeyote kitu
chochote, nitamrudishia mara nne ya hicho kiwango.”
9 Ndipo Yesu akamwambia, “Leo, wokovu umeingia nyumbani humu, kwa sababu
huyu naye ni mwana wa Abrahamu. 10 Kwa maana Mwana wa Adamu amekuja
kutafuta na kuokoa kile kilichopotea.”

Mfano Wa Fedha
(Mathayo 25:14-30)

11 Walipokuwa wanasikiliza haya, Yesu akaendelea kuwaambia mfano, kwa sababu
alikuwa anakaribia Yerusalemu na watu walikuwa wakidhani ya kuwa Ufalme wa
Mungu ulikuwa unakuja saa iyo hiyo. 12 Hivyo akawaambia: “Mtu mmoja mwenye
cheo kikubwa alisafiri kwenda nchi ya mbali ili akapokee madaraka ya kuwa mfalme,
kisha arudi. 13 Hivyo akawaita kumi miongoni mwa watumishi wake, na akawapa
kila mmoja fungu la fedha. Akawaambia, ‘Fanyeni biashara na fedha hizi mpaka
nitakaporudi.’
14 “Lakini raiya wa nchi yake walimchukia wakapeleka ujumbe na kusema,
‘Hatutaki huyu mtu awe mfalme wetu.’
15 “Hata hivyo alirudi akiwa amekwisha kupokea mamlaka ya ufalme, akawaita
wale watumishi wake aliokuwa amewaachia fedha, ili afahamu ni faida kiasi gani
kila mmoja wao aliyopata kwa kufanya biashara.
16 “Wa kwanza akaja na kusema, ‘Bwana, kutokana na fedha uliyoniachia,
nimepata faida mara kumi zaidi.’
17 “Yule bwana akamjibu, ‘Umefanya vizuri mtumishi mwema! Kwa sababu
umekuwa mwaminifu katika wajibu mdogo sana, nakupa mamlaka juu ya miji kumi.’
18 “Wa pili naye akaja. Akasema, ‘Bwana, fedha yako imeleta faida mara tano zaidi.’
19 “Bwana wake akajibu, ‘Nakupa mamlaka juu ya miji mitano.’

20 “Kisha akaja yule mtumishi mwingine, akasema, ‘Bwana, hii hapa fedha yako.
Niliitunza vizuri kwenye kitambaa. 21 Nilikuogopa, kwa sababu wewe ni mtu mgumu.
Unachukua ambapo hukuweka kitu, na unavuna mahali ambapo hukupanda kitu.’

22 “Bwana wake akamjibu, ‘Nitakuhukumu kwa maneno yako mwenyewe, wewe
mtumishi mwovu! Kama ulifahamu kwamba mimi ni mtu mgumu, nichukuaye
mahali ambapo sikuweka kitu na kuvuna mahali ambapo sikupanda, 23 kwa nini
basi hukuweka fedha zangu kwa watoa riba, ili nitakaporudi nichukue iliyo yangu
na riba yake?’

24 “Ndipo akawaambia wale waliokuwa wamesimama karibu, ‘Mnyang’anyeni
fungu lake la fedha, mkampe yule mwenye kumi.’

25 “Wakamwambia, ‘Bwana, mbona; tayari anayo mafungu kumi!’

26 “Akawajibu, ‘Nawaambia kwamba kila aliye na kitu, ataongezewa. Lakini yule
asiye na kitu, hata alicho nacho atanyang’anywa. 27 Lakini wale adui zangu ambao
hawakutaka mimi niwe mfalme juu yao. Waleteni hapa mkawaue mbele yangu.’ ”

Yesu Aingia Yerusalemu Kwa Ushindi
(Mathayo 21:1-11; Marko 11:1-11; Yohana 12:12-19)

28 Baada ya Yesu kusema haya, alitangulia kupanda kwenda Yerusalemu. 29 Naye
alipokaribia Bethfage na Bethania kwenye mlima uitwao Mlima wa Mizeituni, aliwa-
tuma wanafunzi wake wawili, akawaambia, 30 “Nendeni katika kijiji kilichoko mbele
yenu. Na mtakapokuwa mnaingia kijijini, mtamkuta mwana-punda amefungwa
hapo, ambaye hajapandwa na mtu bado. Mfungueni, mkamlete hapa. 31 Kama mtu
akiwauliza, ‘Mbona mnamfungua?’ Mwambieni, ‘Bwana anamhitaji.’ ”

32 Wale waliotumwa wakaenda, wakakuta kila kitu kama vile Yesu alivyokuwa ame-
waambia. 33 Walipokuwa wanamfungua yule mwana-punda, wenyewe wakawauliza,
“Mbona mnamfungua huyo mwana-punda?”

34 Wale wanafunzi wakajibu, “Bwana anamhitaji.”

35 Wakamleta kwa Yesu, nao baada ya kutandika mavazi yao juu ya huyo mwana-
punda, wakampandisha Yesu juu yake. 36 Alipokuwa akienda akiwa amempanda,
watu wakatandaza mavazi yao barabarani.

37 Alipokaribia mahali yanapoanzia materemko ya Mlima wa Mizeituni, umati wote
wa wafuasi wake wakaanza kumsifu Mungu kwa furaha kwa sauti kuu kwa ajili ya
matendo yote ya miujiza waliyoyaona. Wakasema:

38 “Amebarikiwa Mfalme ajaye kwa Jina la Bwana!”
“Amani mbinguni na utukufu huko juu sana.”

39 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwamo miongoni mwa ule umati wa watu
wakamwambia, “Mwalimu, waamuru wanafunzi wako wanyamaze.”

40 Yesu akawajibu, “Nawaambia ninyi, kama hawa wakinyamaza, mawe yatapiga
kelele.”

Yesu Anaulilia Mji Wa Yerusalemu

41 Alipokaribia Yerusalemu na kuuona mji, aliulilia, 42 akisema, “Laiti ungalijua
hata wewe leo yale ambayo yangeleta amani, lakini sasa yamefichika machoni pako.
43 Hakika siku zinakujia, ambazo adui zako watakuzingira, nao watakuzunguka
pande zote na kukuzuilia ndani. 44 Watakuponda chini, wewe na watoto walioko
ndani ya kuta zako. Nao hawataacha hata jiwe moja juu ya jingine, kwa sababu
hukutambua wakati wa kujiliwa kwako.”

Yesu Atakasa Hekaluni
(Mathayo 21:12-17; Marko 11:15-19; Yohana 2:13-22)

45 Ndipo akaingia eneo la Hekalu, akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakiuza
vitu humo. 46 Naye akawaambia, “Imeandikwa, ‘Nyumba yangu itakuwa nyumba ya
sala,’ lakini ninyi mmeifanya kuwa ‘pango la wanyang’anyi.’ ”

47 Kila siku alikuwa akifundisha Hekaluni. Lakini viongozi wa makuhani, walimu
wa sheria na viongozi wa watu walikuwa wakitafuta njia ili kumuua. 48 Lakini
hawakupata nafasi kwa sababu watu wote walimfuata wakiyasikiliza maneno yake
kwa usikivu mwingi.

20

Swali Kuhusu Mamlaka Ya Yesu
(Mathayo 21:23-27; Marko 11:27-33)

1 Siku moja, Yesu alipokuwa akifundisha watu Hekaluni na kuhubiri habari njema,
viongozi wa makuhani, walimu wa sheria, pamoja na wazee wa watu wakamjia.
2 Wakamuuliza, “Tuambie, unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Ni nani
aliyekupa mamlaka haya?”

3 Akawajibu, “Nami nitawauliza swali. 4 Je, ubatizo wa Yohana ulitoka mbinguni
au kwa wanadamu?”

5 Wakahojiana wao kwa wao wakisema, “Kama tukisema, ‘Ulitoka mbinguni,’
atatuuliza, ‘Mbona hamkumwamini?’ 6 Lakini tukisema, ‘Ulitoka kwa wanadamu,’
watu wote watatupiga mawe, kwa sababu wanaamini kwamba Yohana alikuwa
nabii.”

7 Basi wakajibu, “Hatujui ulikotoka.”

8 Yesu akawaambia, “Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninatenda
mambo haya.”

Mfano Wa Wapangaji Waovu
(Mathayo 21:33-46; Marko 12:1-12)

9 Akaendelea kuwaambia watu mfano huu: “Mtu mmoja alipanda shamba la
mizabibu, akalikodisha kwa wakulima fulani, kisha akasafiri kwa muda mrefu.
10 Wakati wa mavuno ulipofika, akamtuma mtumishi wake kwa hao wapangaji
ili wampe sehemu ya mavuno ya shamba la mizabibu. Lakini wale wakulima
wakampiga, wakamfukuza mikono mitupu. 11 Akamtuma mtumishi mwingine, huyo
naye wakampiga, wakamfanyia mambo ya aibu na kumfukuza. 12 Bado akamtuma
na mwingine wa tatu, huyu pia wakamjeruhi na kumtupa nje ya shamba.

13 “Basi yule mwenye shamba la mizabibu akasema, ‘Nifanye nini? Nitamtuma
mwanangu mpendwa, huenda yeye watamheshimu.’

14 “Lakini wale wapangaji walipomwona, wakasemezana wao kwa wao.
Wakasema, ‘Huyu ndiye mrithi. Basi na tumuue ili urithi uwe wetu.’ 15 Kwa hiyo
wakamtupa nje ya shamba la mizabibu, wakamuua.”

“Sasa basi yule mwenye shamba la mizabibu atawafanyia nini wapangaji hawa?
16 Atakuja na kuwaua hao wapangaji, na kuwapa wapangaji wengine hilo shamba la
mizabibu.”

Watu waliposikia hayo wakasema, “Mungu apishie mbali jambo hili lisitokee!”

17 Lakini Yesu akawakazia macho, akasema, “Basi ni nini maana ya yale
yaliyoandikwa:

“ ‘Jiwe walilolikataa waashi,
limekuwa jiwe kuu la pembeni’?

18 Kila mtu aangukaye juu ya jiwe hilo atavunjika vipande vipande, lakini yule
litakayemwangukia atasagwa kabisa.”

[19] Walimu wa sheria na viongozi wa makuhani wakatafuta njia ya kumkamata
mara moja, kwa sababu walifahamu kwamba amesema mfano huo kwa ajili yao.
Lakini waliwaogopa watu.

Kumlipa Kaisari Kodi
(Mathayo 22:15-22; Marko 12:13-17)

[20] Kwa hiyo wakawa wanamchunguza na kutuma wapelelezi waliojifanya kuwa
wenye haki ili wapate kumtega kwa maneno asemayo, ili wamtie katika uwezo na
mamlaka ya mtawala. [21] Hivyo wale wapelelezi wakamuuliza, “Mwalimu, tunajua
unasema na kufundisha yaliyo kweli wala humpendelei mtu, bali wafundisha njia
ya Mungu katika kweli. [22] Je, ni halali sisi kulipa kodi kwa Kaisari, au la?”
[23] Lakini Yesu akatambua hila yao, kwa hiyo akawaambia, [24] “Nionyesheni dinari.
Je, sura hii na maandishi haya yaliyoko juu yake ni vya nani?”
[25] Wakamjibu, “Ni vya Kaisari.”
Akawaambia, “Basi mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari, naye Mungu mpeni kilicho
cha Mungu.”
[26] Wakashindwa kumkamata kwa yale aliyokuwa amesema hadharani. Nao
wakashangazwa mno na majibu yake, wakanyamaza kimya.

Ufufuo Na Ndoa
(Mathayo 22:23-33; Marko 12:18-27)

[27] Baadhi ya Masadukayo, wale wasemao kwamba hakuna ufufuo wa wafu,
wakamjia Yesu na kumuuliza, [28] “Mwalimu, Mose alituandikia kwamba kama ndugu
wa mtu akifa na kumwacha mkewe bila mtoto, basi huyo mtu inampasa amwoe
huyo mjane ili amzalie ndugu yake watoto. [29] Basi palikuwepo ndugu saba. Yule
wa kwanza akaoa, akafa bila kuzaa mtoto. [30] Kisha yule wa pili akamwoa huyo
mjane, naye akafa bila mtoto, [31] naye wa tatu pia akamwoa. Vivyo hivyo ndugu wote
saba wakawa wamemwoa huyo mwanamke, na wote wakafa pasipo yeyote kupata
mtoto. [32] Mwishowe, yule mwanamke naye akafa. [33] Sasa basi, siku ya ufufuo huyo
mwanamke atakuwa mke wa nani, maana aliolewa na ndugu wote saba?”
[34] Yesu akawajibu, “Katika maisha haya watu huoa na kuolewa. [35] Lakini wale
ambao wamehesabiwa kwamba wanastahili kupata nafasi katika ulimwengu ule na
katika ufufuo wa wafu, hawaoi wala hawaolewi. [36] Hawa hawawezi kufa tena, kwa
maana wao ni kama malaika. Wao ni watoto wa Mungu, kwa sababu ni watoto
wa ufufuo. [37] Hata Mose alidhihirisha kuwa wafu wanafufuka, kwa habari ya kile
kichaka kilichokuwa kikiwaka moto bila kuteketea, alipomwita Bwana, ‘Mungu wa
Abrahamu, Mungu wa Isaki, na Mungu wa Yakobo.’ [38] Yeye si Mungu wa wafu, bali
wa walio hai, kwa kuwa kwake wote ni hai.”
[39] Baadhi ya walimu wa sheria wakasema, “Mwalimu, umesema sawasawa kabisa!”
[40] Baada ya hayo hakuna mtu aliyethubutu kumuuliza maswali tena.

Kristo Ni Mwana Wa Nani?
(Mathayo 22:41-46; Marko 12:35-37)

[41] Kisha Yesu akawaambia, “Imekuwaje basi wao husema Kristo* ni Mwana wa
Daudi? [42] Daudi mwenyewe anasema katika Kitabu cha Zaburi:
“ ‘Bwana alimwambia Bwana wangu:
“Keti mkono wangu wa kuume,
[43] hadi nitakapowaweka adui zako
chini ya miguu yako.” ’
[44] Ikiwa Daudi anamwita yeye ‘Bwana,’ basi atakuwaje mwanawe?”

---

* **20:41** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Yesu Awashutumu Walimu Wa Sheria
(Mathayo 23:1-36; Marko 12:38-40)

45 Wakati watu wote walikuwa wanamsikiliza, Yesu akawaambia wanafunzi wake,
46 "Jihadharini na walimu wa sheria. Wao hupenda kutembea wakiwa wamevaa
mavazi marefu, na kusalimiwa kwa heshima masokoni. Hupenda kukaa kwenye viti
vya mbele katika masinagogi, na kukaa kwenye nafasi za heshima katika karamu.
47 Wao hula nyumba za wajane, na ili waonekane kuwa wema, wanasali sala ndefu.
Watu kama hawa watapata hukumu iliyo kuu sana."

21

Sadaka Ya Mjane
(Marko 12:41-44)

1 Yesu alipoinua macho yake, aliwaona matajiri wakiweka sadaka zao kwenye
sanduku la hazina ya Hekalu. 2 Akamwona pia mjane mmoja maskini akiweka
humo sarafu mbili ndogo za shaba. 3 Yesu akasema, "Amin, nawaambia, huyu
mjane maskini ameweka humo zaidi ya watu wengine wote. 4 Hawa watu wengine
wote wametoa sadaka kutokana na wingi wa mali zao. Lakini huyu mjane ametoa
kutokana na umaskini wake vyote alivyokuwa navyo, hata kile alichohitaji ili kuishi."

Dalili Za Siku Za Mwisho
(Mathayo 24:1-2; Marko 13:1-2)

5 Baadhi ya wanafunzi wake wakawa wanamwonyesha jinsi Hekalu lilivyopambwa
kwa mawe mazuri na kwa vitu vilivyotolewa kuwa sadaka kwa Mungu. Lakini Yesu
akawaambia, 6 "Kuhusu haya mnayoyaona hapa, wakati utafika ambapo hakuna jiwe
moja litakalobaki juu ya jingine, bali kila moja litabomolewa."

Mateso
(Mathayo 24:3-14; Marko 13:3-13)

7 Wakamuuliza, "Mwalimu, mambo haya yatatukia lini? Ni dalili gani itaonyesha
kwamba yanakaribia kutendeka?"

8 Yesu akawajibu, "Jihadharini msije mkadanganywa. Maana wengi watakuja kwa
Jina langu, wakidai, 'Mimi ndiye,' na, 'Wakati umekaribia.' Msiwafuate. 9 Lakini
msikiapo habari za vita na machafuko, msiogope. Kwa maana hayo ni lazima yatokee
kwanza, ila ule mwisho hautakuja wakati huo."

10 Kisha akawaambia: "Taifa litainuka dhidi ya taifa jingine, na ufalme mmoja dhidi
ya ufalme mwingine. 11 Kutakuwa na mitetemeko mikubwa ya ardhi, na njaa kali,
na magonjwa ya kuambukiza katika sehemu mbalimbali. Pia kutakuwa na matukio
ya kutisha na ishara kuu kutoka mbinguni.

12 "Lakini kabla yote hayajatokea, watawakamata ninyi na kuwatesa. Watawatia
mikononi mwa wakuu wa masinagogi na kuwafunga magerezani. Nanyi mtapelekwa
mbele ya wafalme na watawala kwa ajili ya Jina langu. 13 Hii itawapa nafasi
ya kushuhudia. 14 Lakini kusudieni mioyoni mwenu msisumbuke awali kuhusu
mtakalosema mbele ya mashtaka. 15 Kwa maana nitawapa maneno na hekima
ambayo hakuna hata adui yenu mmoja atakayeweza kushindana nayo wala kuipinga.
16 Mtasalitiwa hata na wazazi, ndugu, jamaa na marafiki, na baadhi yenu watawaua.
17 Mtachukiwa na watu wote kwa ajili ya Jina langu. 18 Lakini hapatakuwa na
unywele mmoja wa kichwa chenu utakaoangamia. 19 Kwa kuvumilia mtaokoa roho
zenu.

Kuharibiwa Kwa Yerusalemu Kwatabiriwa
(Mathayo 24:15-21; Marko 13:14-19)

[20] “Mtakapoona mji wa Yerusalemu umezungukwa na majeshi, basi fahamuni
kwamba kuharibiwa kwake kumekaribia. [21] Wakati huo, wale walio Uyahudi
wakimbilie milimani, walio mjini Yerusalemu watoke humo, nao wale walioko
mashambani wasiingie mjini. [22] Kwa sababu huu utakuwa ni wakati wa adhabu
ili kutimiza yote yaliyoandikwa. [23] Ole wao wenye mimba na wale wanaonyonyesha
watoto siku hizo! Kutakuwa na dhiki kuu katika nchi na ghadhabu juu ya hawa watu.
[24] Wataanguka kwa makali ya upanga, na wengine watachukuliwa kuwa mateka
katika mataifa yote. Nao mji wa Yerusalemu utakanyagwa na watu wa Mataifa hadi
muda wa hao watu wa Mataifa utimie.

Kuja Kwa Mwana Wa Adamu
(Mathayo 24:29-35; Marko 13:24-31)

[25] “Kutakuwa na ishara katika jua, mwezi na nyota. Hapa duniani, mataifa
yatakuwa katika dhiki na fadhaa kutokana na ngurumo na misukosuko ya bahari.
[26] Watu watazimia roho kutokana na hofu kuu na kuyaona yale mambo yanayotokea
duniani, kwa maana nguvu za angani zitatikisika. [27] Wakati huo ndipo watakapom-
wona Mwana wa Adamu akija mawinguni pamoja na uweza na utukufu mkuu.
[28] Mambo haya yatakapoanza kutendeka, simameni na mkaviinue vichwa vyenu,
kwa sababu ukombozi wenu umekaribia.”
[29] Akawaambia mfano huu: “Uangalieni mtini na miti mingine yote. [30] Inapochipua
majani, ninyi wenyewe mnaweza kuona na kutambua wenyewe ya kuwa wakati wa
kiangazi umekaribia. [31] Vivyo hivyo, myaonapo mambo haya yakitukia, mnatambua
kwamba Ufalme wa Mungu umekaribia.
[32] “Amin, nawaambia, kizazi hiki hakitapita hadi mambo haya yote yawe
yametimia. [33] Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.”

Siku Ya Mwisho Itakuja Ghafula

[34] “Jihadharini mioyo yenu isije ikalemewa na anasa, ulevi na fadhaa za maisha
haya, nayo siku ile ikawakuta ninyi bila kutazamia kama vile mtego unasavyo. [35] Kwa
maana kama vile mtego unasavyo, ndivyo siku hiyo itakavyowapata wanadamu wote
waishio katika uso wa dunia yote. [36] Kesheni daima na mwombe ili mweze kuokoka
na yale yote yatakayotokea na kusimama mbele ya Mwana wa Adamu.”
[37] Kila siku Yesu alikuwa akifundisha Hekaluni, na jioni ilipofika, alikwenda zake
kwenye Mlima wa Mizeituni na kukaa huko usiku kucha. [38] Nao watu wote walikuja
asubuhi na mapema Hekaluni ili kumsikiliza.

22

Yuda Akubali Kumsaliti Yesu
(Mathayo 26:14-16; Marko 14:10-11)

[1] Wakati huu Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, iitwayo Pasaka, ilikuwa
imekaribia. [2] Viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walikuwa wanatafuta
njia ya kumuua Yesu, kwa sababu waliwaogopa watu. [3] Shetani akamwingia Yuda,
aliyeitwa Iskariote, mmoja wa wale Kumi na Wawili. [4] Yuda akaenda kwa viongozi wa
makuhani na kwa maafisa wa walinzi wa Hekalu, akazungumza nao jinsi ambavyo
angeweza kumsaliti Yesu. [5] Wakafurahi na wakakubaliana kumpa fedha. [6] Naye
akakubali, akaanza kutafuta wakati uliofaa wa kumsaliti Yesu kwao, wakati ambapo
hakuna umati wa watu.

Maandalizi Ya Pasaka
(Mathayo 26:17-25; Marko 14:12-21; Yohana 13:21-30)

7 Basi ikawadia siku ya Mikate Isiyotiwa Chachu, siku ambayo mwana-kondoo wa
Pasaka huchinjwa. 8 Hivyo Yesu akawatuma Petro na Yohana, akisema, “Nendeni
mkatuandalie chakula cha Pasaka ili tuweze kuila.”
9 Wakamuuliza, “Unataka tukuandalie wapi?”
10 Yesu akawaambia, “Tazameni, mtakapokuwa mkiingia mjini, mtakutana na
mwanaume amebeba mtungi wa maji. Mfuateni mpaka kwenye nyumba atakayoin-
gia. 11 Nanyi mwambieni mwenye nyumba, ‘Mwalimu anauliza: Kiko wapi chumba
cha wageni, ambamo mimi na wanafunzi wangu tutakula Pasaka?’ 12 Atawaonyesha
chumba kikubwa ghorofani, kikiwa kimepambwa vizuri. Andaeni humo.”
13 Wakaenda, nao wakakuta kila kitu kama Yesu alivyowaambia. Hivyo wakaian-
daa Pasaka.

Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana
(Mathayo 26:31-35; Marko 14:27-31; Yohana 13:36-38)

14 Wakati ulipowadia, Yesu akaketi mezani pamoja na wale mitume wake. 15 Kisha
akawaambia, “Nimetamani sana kuila Pasaka hii pamoja nanyi kabla ya kuteswa
kwangu. 16 Kwa maana, nawaambia, sitaila tena Pasaka mpaka itakapotimizwa
katika Ufalme wa Mungu.”
17 Akiisha kukichukua kikombe, akashukuru, akasema, “Chukueni hiki mnywe
wote. 18 Kwa maana nawaambia tangu sasa sitakunywa tena katika uzao wa mzabibu,
hadi Ufalme wa Mungu utakapokuja.”
19 Kisha akachukua mkate, akashukuru, akaumega, na kuwapa, akisema, “Huu ni
mwili wangu unaotolewa kwa ajili yenu. Fanyeni hivi kwa ukumbusho wangu.”
20 Vivyo hivyo baada ya kula, akakitwaa kikombe, akisema, “Kikombe hiki ni agano
jipya katika damu yangu, imwagikayo kwa ajili yenu. 21 Lakini mkono wake huyo
atakayenisaliti uko hapa mezani pamoja nami. 22 Mwana wa Adamu anaenda zake
kama ilivyokusudiwa. Lakini ole wake mtu huyo amsalitiye.” 23 Wakaanza kuulizana
wenyewe ni nani miongoni mwao angeweza kufanya jambo hilo.

Mabishano Kuhusu Ukuu

24 Pia yakazuka mabishano katikati ya wanafunzi kwamba ni nani aliyeonekana
kuwa mkuu kuliko wote miongoni mwao. 25 Yesu akawaambia, “Wafalme na watu
wa Mataifa huwatawala watu kwa nguvu. Nao wenye mamlaka juu yao hujiita
‘Wafadhili.’ 26 Lakini ninyi msifanane nao. Bali yeye aliye mkuu kuliko wote
miongoni mwenu, inampasa kuwa kama yeye aliye mdogo wa wote, naye atawalaye
na awe kama yeye ahudumuye. 27 Kwani ni nani aliye mkuu? Ni yule aketiye mezani
au ni yule ahudumuye? Si ni yule aliyekaa mezani? Lakini mimi niko miongoni
mwenu kama yule ahudumuye. 28 Ninyi mmekuwa pamoja nami katika majaribu
yangu. 29 Nami kama Baba yangu alivyonipa ufalme, kadhalika mimi nami ninawapa
ninyi, 30 ili mpate kula na kunywa mezani pangu katika karamu ya ufalme wangu,
na kukaa katika viti vya enzi, mkihukumu makabila kumi na mawili ya Israeli.”

Yesu Atabiri Kuwa Petro Atamkana

31 Yesu akasema, “Simoni, Simoni, sikiliza, Shetani ameomba kuwapepeta ninyi
wote kama ngano. 32 Lakini nimekuombea wewe Simoni ili imani yako isishindwe,
nawe ukiisha kunirudia, uwaimarishe ndugu zako.”
33 Petro akajibu, “Bwana, niko tayari kwenda pamoja nawe gerezani na hata
kifoni.”
34 Yesu akamjibu, “Ninakuambia Petro, kabla jogoo hajawika usiku wa leo, utakana
mara tatu kwamba hunijui mimi.”

Mfuko, Mkoba Na Upanga

35 Kisha Yesu akawauliza, "Nilipowatuma bila mfuko, wala mkoba, wala viatu,
mlipungukiwa na kitu chochote?"
Wakajibu, "La, hatukupungukiwa na kitu chochote."
36 Akawaambia, "Lakini sasa, aliye na mfuko na auchukue, na aliye na mkoba
vivyo hivyo. Naye asiye na upanga, auze joho lake anunue mmoja. 37 Kwa sababu,
nawaambia, andiko hili lazima litimizwe juu yangu, kwamba, 'Alihesabiwa pamoja
na wakosaji'; kwa kweli yaliyoandikwa kunihusu mimi hayana budi kutimizwa."
38 Wanafunzi wake wakamwambia, "Bwana, tazama hapa kuna panga mbili."
Akawajibu, "Inatosha."

Yesu Aomba Kwenye Mlima Wa Mizeituni
(Mathayo 26:36-46; Marko 14:32-42)

39 Yesu akatoka, akaenda kwenye Mlima wa Mizeituni kama ilivyokuwa kawaida
yake, nao wanafunzi wake wakamfuata. 40 Walipofika huko, akawaambia wanafunzi
wake, "Ombeni, msije mkaingia majaribuni." 41 Akajitenga nao kama umbali wa
kutupa jiwe, akapiga magoti, akaomba 42 akisema, "Baba, kama ni mapenzi yako,
niondolee kikombe hiki. Lakini si kama nipendavyo, bali mapenzi yako yatendeke."
43 Malaika kutoka mbinguni akamtokea, akamtia nguvu. 44 Naye akiwa katika
maumivu makuu, akaomba kwa bidii, nalo jasho lake likawa kama matone ya damu
yakidondoka ardhini.
45 Baada ya kuomba, akawarudia wanafunzi wake akawakuta wamelala, wakiwa
wamechoka kutokana na huzuni. 46 Naye akawauliza, "Mbona mmelala? Amkeni,
mwombe ili msije mkaingia majaribuni."

Yesu Akamatwa
(Mathayo 26:47-56; Marko 14:43-50; Yohana 18:3-11)

47 Yesu alipokuwa bado anazungumza, umati mkubwa wa watu ukaja. Uliongozwa
na Yuda, ambaye alikuwa mmoja wa wale wanafunzi Kumi na Wawili. Akamkaribia
Yesu ili ambusu. 48 Lakini Yesu akamwambia, "Yuda, je, unamsaliti Mwana wa Adamu
kwa busu?"
49 Wafuasi wa Yesu walipoona yale yaliyokuwa yanakaribia kutokea, wakasema,
"Bwana, tuwakatekate kwa panga zetu?" 50 Mmoja wao akampiga mtumishi wa
kuhani mkuu kwa upanga, akamkata sikio la kuume.
51 Lakini Yesu akasema, "Acheni!" Akaligusa lile sikio la yule mtu na kumponya.
52 Kisha Yesu akawaambia wale viongozi wa makuhani, maafisa wa walinzi wa
Hekalu, pamoja na wazee waliokuwa wamekuja kumkamata, "Mmekuja na panga
na marungu, kana kwamba mimi ni mnyang'anyi? 53 Siku kwa siku nilikuwa
pamoja nanyi Hekaluni lakini hamkunikamata. Lakini hii ni saa yenu, wakati giza
linatawala!"

Petro Amkana Yesu
(Mathayo 26:57-75; Marko 14:53-72; Yohana 18:12-27)

54 Kisha wakamkamata Yesu, wakamchukua, wakaenda naye mpaka nyumbani kwa
kuhani mkuu. Lakini Petro akafuata kwa mbali. 55 Walipokwisha kuwasha moto
katikati ya ua na kuketi pamoja, Petro naye akaketi pamoja nao. 56 Mtumishi mmoja
wa kike akamwona kwa mwanga wa moto akiwa ameketi pale. Akamtazama sana,
akasema, "Huyu mtu pia alikuwa pamoja na Yesu!"
57 Lakini Petro akakana, akasema, "Ewe mwanamke, hata simjui!"
58 Baadaye kidogo, mtu mwingine alimwona Petro akasema, "Wewe pia ni mmoja
wao!" Petro akajibu, "Wewe mtu, mimi sio mmoja wao!"
59 Baada ya muda wa kama saa moja hivi, mtu mwingine akazidi kusisitiza, "Kwa
hakika huyu mtu naye alikuwa pamoja na Yesu, kwa maana yeye pia ni Mgalilaya."

60 Petro akajibu, “Wewe mtu, mimi sijui unalosema!” Wakati huo huo, akiwa bado
anazungumza, jogoo akawika. 61 Naye Bwana akageuka, akamtazama Petro. Ndipo
Petro akakumbuka lile neno ambalo Bwana alimwambia: “Kabla jogoo hajawika leo,
utanikana mara tatu.” 62 Naye akaenda nje, akalia kwa majonzi.

Walinzi Wamdhihaki Yesu Na Kumpiga
(Mathayo 26:67-68; Marko 14:65)

63 Watu waliokuwa wanamlinda Yesu wakaanza kumdhihaki na kumpiga.
64 Wakamfunga kitambaa machoni na kumuuliza, “Tabiri! Tuambie ni nani
aliyekupiga?” 65 Wakaendelea kumtukana kwa matusi mengi.

Yesu Apelekwa Mbele Ya Baraza
(Mathayo 26:59-66; Marko 14:55-64; Yohana 18:28-38)

66 Kulipopambazuka, baraza la wazee wa watu,* yaani viongozi wa makuhani
na walimu wa sheria, wakakutana pamoja, naye Yesu akaletwa mbele yao.
67 Wakamwambia, “Kama wewe ndiye Kristo,† tuambie.”
Yesu akawajibu, “Hata nikiwaambia hamtaamini. 68 Nami nikiwauliza swali,
hamtanijibu. 69 Lakini kuanzia sasa, Mwana wa Adamu ataketi mkono wa kuume
wa Mungu Mwenye Nguvu.”
70 Wote wakauliza, “Wewe basi ndiwe Mwana wa Mungu?”
Yeye akawajibu, “Ninyi mwasema kwamba mimi ndiye.”
71 Kisha wakasema, “Tuna haja gani tena ya ushahidi zaidi? Tumesikia wenyewe
kutoka kinywani mwake.”

23

Yesu Apelekwa Kwa Pilato
(Mathayo 27:1-14; Marko 15:1-5; Yohana 18:28-38)

1 Kisha umati wote wa watu ukainuka na kumpeleka Yesu kwa Pilato. 2 Nao
wakaanza kumshtaki wakisema: “Tumemwona huyu mtu akipotosha taifa letu,
akiwazuia watu wasilipe kodi kwa Kaisari na kujiita kuwa yeye ni Kristo,* mfalme.”
3 Basi Pilato akamuuliza Yesu, “Wewe ndiye mfalme wa Wayahudi?”
Yesu akajibu, “Wewe wasema.”
4 Pilato akawaambia viongozi wa makuhani na watu wote waliokuwepo, “Sioni
sababu ya kutosha kumshtaki mtu huyu!”
5 Lakini wao wakakazana kusema, “Anawachochea watu kwa mafundisho yake
katika Uyahudi yote, tangu Galilaya alikoanzia, hadi sehemu hii!”

Yesu Apelekwa Kwa Herode

6 Pilato aliposikia hayo akauliza, “Huyu mtu ni Mgalilaya?” 7 Alipofahamu kwamba
Yesu alikuwa chini ya mamlaka ya Herode, akampeleka kwa Herode, ambaye wakati
huo alikuwa pia Yerusalemu.
8 Herode alipomwona Yesu alifurahi sana, kwa sababu kwa muda mrefu alikuwa
amesikia mambo mengi kumhusu yeye. Pia alitarajia kumwona akifanya miujiza
kadha wa kadha. 9 Herode akamuuliza maswali mengi, lakini Yesu hakumjibu lolote.
10 Wakati huo viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walikuwepo wakitoa
mashtaka yao kwa nguvu sana. 11 Herode na askari wake wakamdhihaki Yesu na
kumfanyia mzaha. Wakamvika vazi zuri sana, wakamrudisha kwa Pilato. 12 Siku

* **22:66** Baraza la wazee hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo Baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu. † **22:67** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. * **23:2** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

hiyo, Herode na Pilato wakawa marafiki; kabla ya jambo hili walikuwa na uadui kati
yao.

Yesu Ahukumiwa Kifo
(Mathayo 27:15-26; Marko 15:6-15; Yohana 18:39–19:16)

13 Basi Pilato akawaita pamoja viongozi wa makuhani, viongozi wengine na
watu, 14 akawaambia, “Ninyi mlimleta huyu mtu kwangu kana kwamba ni mtu
anayewachochea watu ili waasi. Nimemhoji mbele yenu nami nimeona hakuna
msingi wowote wa mashtaka yenu dhidi yake. 15 Wala Herode hakumwona na
kosa lolote, ndiyo sababu amemrudisha kwetu. Kama mnavyoona, mtu huyu
hakufanya jambo lolote linalostahili kifo. 16 Kwa hiyo nitaamuru apigwe mijeledi na
kumwachia.” [17 Kwa kuwa ilikuwa lazima kuwafungulia mfungwa mmoja wakati
wa Sikukuu.]
18 Ndipo watu wote wakapiga kelele kwa pamoja, “Mwondoe mtu huyo! Tufungulie
Baraba!” 19 (Baraba alikuwa amefungwa gerezani kwa sababu ya maasi yaliyokuwa
yametokea mjini, na kwa ajili ya uuaji.)
20 Pilato, akitaka kumwachia Yesu, akasema nao tena. 21 Lakini wao wakaendelea
kupiga kelele wakisema, “Msulubishe! Msulubishe!”
22 Kwa mara ya tatu, Pilato akawauliza, “Kwani amefanya kosa gani huyu mtu?
Sikuona kwake sababu yoyote inayostahili adhabu ya kifo. Kwa hiyo nitaamuru
apigwe mijeledi, na kisha nitamwachia.”
23 Lakini watu wakazidi kupiga kelele kwa nguvu zaidi, wakidai kwamba Yesu
asulubiwe. Hivyo, kelele zao zikashinda. 24 Kwa hiyo Pilato akatoa hukumu kwamba
madai yao yatimizwe. 25 Akamfungua yule mtu aliyekuwa amefungwa gerezani kwa
kuhusika katika uasi dhidi ya serikali na mauaji. Akamkabidhi Yesu mikononi mwao,
wamfanyie watakavyo.

Kusulubiwa Kwa Yesu
(Mathayo 27:32-44; Marko 15:21-32; Yohana 19:17-27)

26 Walipokuwa wakienda naye, wakamkamata mtu mmoja aitwaye Simoni
mwenyeji wa Kirene, aliyekuwa anapita zake kuingia mjini kutoka shambani.
Wakambebesha msalaba, wakamlazimisha auchukue nyuma ya Yesu. 27 Idadi
kubwa ya watu wakamfuata Yesu, wakiwamo wanawake waliokuwa wakimlilia na
kumwombolezea. 28 Yesu akawageukia, akawaambia, “Enyi binti za Yerusalemu,
msinililie mimi bali jitilieni ninyi wenyewe na watoto wenu. 29 Kwa maana
wakati utafika mtakaposema, ‘Wamebarikiwa wanawake tasa, ambao matumbo yao
hayakuzaa, wala matiti yao hayakunyonyesha!’ 30 Ndipo
“ ‘wataiambia milima, “Tuangukieni!”
na vilima, “Tufunikeni!” ’
31 Kwa maana kama wamefanya hivi kwa mti mbichi, kwa mti mkavu itakuwaje?”
32 Watu wengine wawili wahalifu, walipelekwa pamoja na Yesu ili wakasulubiwe.
33 Walipofika mahali paitwapo Fuvu la Kichwa, hapo ndipo walipomsulubisha Yesu
pamoja na hao wahalifu, mmoja upande wake wa kuume na mwingine upande wake
wa kushoto. 34 Yesu akasema, “Baba, wasamehe, kwa maana hawajui walitendalo!”
Wakagawana nguo zake kwa kupiga kura.
35 Watu wakasimama hapo wakimwangalia, nao viongozi wa Wayahudi wakamdhi-
haki wakisema, “Aliokoa wengine! Ajiokoe mwenyewe basi, kama yeye ndiye Kristo
wa Mungu, Mteule wake.”
36 Askari nao wakaja, wakamdhihaki. Wakamletea siki ili anywe, 37 na
wakamwambia, “Kama wewe ni Mfalme wa Wayahudi, jiokoe mwenyewe.”

[38] Kwenye msalaba juu ya kichwa chake, kulikuwa na maandishi haya: HUYU NDIYE
MFALME WA WAYAHUDI.
Maandishi haya yalikuwa yameandikwa kwa lugha za Kiyunani, Kilatini na
Kiebrania.
[39] Mmoja wa wale wahalifu waliosulubiwa pamoja naye akamtukana, akasema:
"Wewe si ndiye Kristo? Jiokoe mwenyewe na utuokoe na sisi."
[40] Lakini yule mhalifu mwingine akamkemea mwenzake, akasema, "Je, wewe
humwogopi Mungu, wakati uko kwenye adhabu iyo hiyo? [41] Sisi tumehukumiwa
kwa haki kwa kuwa tunapata tunayostahili kwa ajili ya matendo yetu. Lakini huyu
mtu hajafanya kosa lolote."
[42] Kisha akasema, "Yesu, unikumbuke utakapokuja katika Ufalme wako."
[43] Yesu akamjibu, "Amin, nakuambia, leo hii utakuwa pamoja nami Paradiso."†

Kifo Cha Yesu
(Mathayo 27:45-56; Marko 15:33-41; Yohana 19:28-30)

[44] Ilikuwa kama saa sita mchana, nalo giza likafunika nchi yote hadi saa tisa, [45] kwa
sababu jua liliacha kutoa nuru. Pazia la Hekalu likachanika vipande viwili. [46] Yesu
akapaza sauti yake akasema, "Baba, mikononi mwako naikabidhi roho yangu."
Baada ya kusema haya, akakata roho.
[47] Yule jemadari alipoona yaliyotukia, akamsifu Mungu, akasema, "Hakika, mtu
huyu alikuwa mwenye haki." [48] Watu wote waliokuwa wamekusanyika hapo
kushuhudia tukio hili walipoyaona hayo, wakapigapiga vifua vyao kwa huzuni
na kwenda zao. [49] Lakini wale wote waliomfahamu, pamoja na wale wanawake
waliokuwa wamemfuata kutoka Galilaya, walisimama kwa mbali wakiyatazama
mambo haya.

Maziko Ya Yesu
(Mathayo 27:57-61; Marko 15:42-47; Yohana 19:38-42)

[50] Basi kulikuwa na mtu mmoja mwema na mwenye haki, jina lake Yosefu. Yeye
alikuwa mjumbe wa Baraza la Wayahudi,‡ [51] lakini yeye hakuwa amekubaliana na
maamuzi na vitendo vya viongozi wenzake. Huyu alikuwa mwenyeji wa Arimathaya
huko Uyahudi, naye alikuwa anaungojea Ufalme wa Mungu kwa matarajio makubwa.
[52] Yosefu alikwenda kwa Pilato, akaomba apewe mwili wa Yesu. [53] Akaushusha
kutoka msalabani, akaufunga katika kitambaa cha kitani safi, na kuuweka katika
kaburi lililochongwa kwenye mwamba, ambalo halikuwa limezikiwa mtu mwingine
bado. [54] Ilikuwa Siku ya Maandalizi, nayo Sabato ilikuwa karibu kuanza.
[55] Wale wanawake waliokuwa wamekuja pamoja na Yesu wakimfuata kutoka
Galilaya wakamfuata Yosefu, wakaliona kaburi na jinsi mwili wa Yesu ulivyolazwa.
[56] Kisha wakarudi nyumbani, wakaandaa manukato na marhamu ya kuupaka huo
mwili. Lakini wakapumzika siku ya Sabato kama ilivyoamriwa.

24

Kufufuka Kwa Yesu
(Mathayo 28:1-10; Marko 16:1-8; Yohana 20:1-10)

[1] Mnamo siku ya kwanza ya juma, alfajiri na mapema, wale wanawake walichukua
yale manukato waliyokuwa wameyaandaa, wakaenda kaburini. [2] Wakakuta lile
jiwe limevingirishwa kutoka kwenye kaburi, [3] lakini walipoingia ndani, hawakuuona
mwili wa Bwana Yesu. [4] Walipokuwa wanashangaa juu ya jambo hili, ghafula watu

† **23:43** Paradiso maana yake bustani nzuri, hapa ina maana mahali zinapokwenda roho za wacha Mungu, yaani watakatifu. ‡ **23:50** Baraza la Wayahudi hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

wawili waliokuwa wamevaa mavazi yanayong'aa kama umeme wakasimama karibu
nao. 5 Wale wanawake, wakiwa na hofu, wakainamisha nyuso zao mpaka chini.
Lakini wale watu wakawaambia, "Kwa nini mnamtafuta aliye hai miongoni mwa
wafu? 6 Hayuko hapa; amefufuka! Kumbukeni alivyowaambia alipokuwa bado
yuko pamoja nanyi huko Galilaya kwamba: 7 'Ilikuwa lazima Mwana wa Adamu
atiwe mikononi mwa watu wenye dhambi na waovu ili asulubiwe, na siku ya tatu
afufuke.' " 8 Ndipo wakayakumbuka maneno ya Yesu.
9 Waliporudi kutoka huko kaburini, wakawaeleza wale wanafunzi kumi na mmoja
pamoja na wengine wote mambo haya yote. 10 Basi Maria Magdalene, Yoana, na
Maria mama yake Yakobo, pamoja na wanawake wengine waliofuatana nao ndio
waliwaelezea mitume habari hizi. 11 Lakini hawakuwasadiki hao wanawake, kwa
sababu maneno yao yalionekana kama upuzi. 12 Hata hivyo, Petro akainuka na
kukimbia kwenda kule kaburini. Alipoinama kuchungulia, akaona vile vitambaa vya
kitani, ila hakuona kitu kingine. Naye akaenda zake akijiuliza nini kilichotokea.

Njiani Kwenda Emau
(Marko 16:12-13)

13 Ikawa siku iyo hiyo, wanafunzi wawili wa Yesu walikuwa njiani wakienda
kijiji kilichoitwa Emau, yapata maili saba* kutoka Yerusalemu. 14 Walikuwa
wakizungumza wao kwa wao kuhusu mambo yote yaliyotukia. 15 Walipokuwa
wakizungumza na kujadiliana, Yesu mwenyewe akaja akatembea pamoja nao,
16 lakini macho yao yakazuiliwa ili wasimtambue.
17 Akawauliza, "Ni mambo gani haya mnayozungumza wakati mnatembea?"
Wakasimama, nyuso zao zikionyesha huzuni. 18 Mmoja wao, aliyeitwa Kleopa,
akamuuliza, "Je, wewe ndiye peke yako mgeni huku Yerusalemu ambaye hufahamu
mambo yaliyotukia humo siku hizi?"
19 Akawauliza, "Mambo gani?"
Wakamjibu, "Mambo ya Yesu wa Nazareti. Yeye alikuwa nabii, mwenye uwezo
mkuu katika maneno yake na matendo yake, mbele za Mungu na mbele ya
wanadamu wote. 20 Viongozi wa makuhani na viongozi wetu walimtoa ahukumiwe
kufa, nao wakamsulubisha. 21 Lakini tulikuwa tumetegemea kwamba yeye ndiye
angelikomboa Israeli. Zaidi ya hayo, leo ni siku ya tatu tangu mambo haya yatokee.
22 Isitoshe, baadhi ya wanawake katika kundi letu wametushtusha. Walikwenda
kaburini leo alfajiri, 23 lakini hawakuukuta mwili wake. Walirudi wakasema
wameona maono ya malaika ambao waliwaambia kwamba Yesu yu hai. 24 Kisha
baadhi ya wenzetu walikwenda kaburini wakalikuta kama vile wale wanawake
walivyokuwa wamesema, lakini yeye hawakumwona."
25 Yesu akawaambia, "Ninyi ni wajinga kiasi gani, nanyi ni wazito mioyoni mwenu
kuamini mambo yote yaliyonenwa na manabii! 26 Je, haikumpasa Kristo†kuteswa
kwa njia hiyo na kisha aingie katika utukufu wake?" 27 Naye akianzia na Sheria ya
Mose na Manabii wote, akawafafanulia jinsi Maandiko yalivyosema kumhusu yeye.
28 Nao walipokaribia kile kijiji walichokuwa wakienda, Yesu akawa kama anaende-
lea mbele. 29 Lakini wao wakamsihi sana akae nao, wakisema, "Kaa hapa nasi, kwa
maana sasa ni jioni na usiku unaingia." Basi akaingia ndani kukaa nao.
30 Alipokuwa mezani pamoja nao, akachukua mkate, akashukuru, akaumega,
akaanza kuwagawia. 31 Ndipo macho yao yakafumbuliwa, nao wakamtambua, naye
akatoweka machoni pao. Hawakumwona tena. 32 Wakaulizana wao kwa wao, "Je,
mioyo yetu haikuwakawaka kwa furaha ndani yetu alipokuwa anazungumza nasi
njiani na kutufafanulia Maandiko?"

---

* **24:13** Maili saba ni kama kilomita 11.2. † **24:26** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

33 Wakaondoka mara, wakarudi Yerusalemu. Wakawakuta wale wanafunzi kumi
na mmoja na wale waliokuwa pamoja nao, wamekusanyika 34 wakisema, “Ni kweli!
Bwana amefufuka, naye amemtokea Simoni.” 35 Kisha wale wanafunzi wawili
wakaeleza yaliyotukia njiani na jinsi walivyomtambua Yesu alipoumega mkate.

Yesu Awatokea Wanafunzi Wake
(Mathayo 28:16-20; Marko 16:14-18; Yohana 20:19-23; Matendo 1:6-8)

36 Walipokuwa bado wanazungumza hayo, Yesu mwenyewe akasimama katikati
yao, akasema, “Amani iwe nanyi!”
37 Wakashtuka na kuogopa wakidhani kwamba wameona mzuka. 38 Lakini
Yesu akawauliza, “Kwa nini mnaogopa? Kwa nini mna shaka mioyoni mwenu?
39 Tazameni mikono yangu na miguu yangu, mwone kuwa ni mimi hasa. Niguseni
mwone; kwa maana mzuka hauna nyama na mifupa, kama mnionavyo kuwa navyo.”
40 Aliposema haya, akawaonyesha mikono na miguu yake. 41 Wakashindwa
kuamini kwa ajili ya furaha na mshangao waliokuwa nao. Akawauliza, “Mna chakula
chochote hapa?”
42 Wakampa kipande cha samaki aliyeokwa, 43 naye akakichukua na kukila mbele
yao.
44 Akawaambia, “Haya ndiyo yale niliyowaambia nilipokuwa bado niko pamoja
nanyi, kwamba yote yaliyoandikwa kunihusu mimi katika Sheria ya Mose, Manabii
na Zaburi hayana budi kutimizwa.”
45 Ndipo akafungua fahamu zao ili waweze kuyaelewa Maandiko. 46 Akawaambia,
“Haya ndiyo yaliyoandikwa: Kristo atateswa na siku ya tatu atafufuka kutoka kwa
wafu. 47 Toba na msamaha wa dhambi zitatangaziwa mataifa yote kupitia jina lake
kuanzia Yerusalemu. 48 Ninyi ni mashahidi wa mambo haya.

Kuahidiwa Kwa Roho Mtakatifu

49 “Tazama nitawatumia ahadi ya Baba yangu; lakini kaeni humu mjini hadi
mtakapovikwa uwezo utokao juu.”

Kupaa Kwa Yesu Mbinguni
(Marko 16:19-20; Matendo 1:9-11)

50 Akiisha kuwaongoza mpaka kwenye viunga vya Bethania, akainua mikono yake
juu na kuwabariki. 51 Alipokuwa anawabariki, akawaacha, akachukuliwa mbinguni.
52 Kisha wakamwabudu na kurudi Yerusalemu wakiwa wamejawa na furaha kuu.
53 Nao wakadumu ndani ya Hekalu wakimtukuza Mungu. Amen.

Yohana

Neno Alifanyika Mwili

1 Hapo mwanzo alikuwako Neno, huyo Neno alikuwa pamoja na Mungu, naye Neno
alikuwa Mungu. 2 Tangu mwanzo huyo Neno alikuwa pamoja na Mungu.
3 Vitu vyote viliumbwa kwa yeye, wala pasipo yeye hakuna chochote kilichoumbwa
ambacho kimeumbwa. 4 Ndani yake ndimo ulimokuwa uzima na huo uzima ulikuwa
nuru ya watu. 5 Nuru hung'aa gizani nalo giza halikuishinda.
6 Alikuja mtu mmoja aliyetumwa kutoka kwa Mungu, jina lake Yohana. 7 Alikuja
kama shahidi apate kuishuhudia hiyo nuru, ili kwa kupitia kwake watu wote waweze
kuamini. 8 Yeye mwenyewe hakuwa ile nuru, bali alikuja kuishuhudia hiyo nuru.
9 Kwamba nuru halisi, imwangaziayo kila mtu ilikuwa inakuja ulimwenguni.
10 Huyo Neno alikuwako ulimwenguni na ingawa ulimwengu uliumbwa kupitia
kwake, haukumtambua. 11 Alikuja kwa walio wake, lakini wao hawakumpokea.
12 Bali wote waliompokea, aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale
waliaminio jina lake. 13 Hawa ndio wasiozaliwa kwa damu, wala kwa mapenzi ya
mwili au kwa mapenzi ya mtu, bali kwa mapenzi ya Mungu.
14 Neno alifanyika mwili, akakaa miongoni mwetu, nasi tukauona utukufu wake,
utukufu kama wa Mwana pekee atokaye kwa Baba, amejaa neema na kweli.
15 Yohana alishuhudia habari zake, akapaza sauti, akisema, "Huyu ndiye yule
niliyewaambia kwamba, 'Yeye ajaye baada yangu ni mkuu kuniliko mimi, kwa kuwa
alikuwepo kabla yangu.' " 16 Kutokana na ukamilifu wake, sisi sote tumepokea neema
juu ya neema. 17 Kwa kuwa sheria ilitolewa kwa mkono wa Mose, lakini neema
na kweli imekuja kupitia Yesu Kristo. 18 Hakuna mtu yeyote aliyemwona Mungu
wakati wowote, ila ni Mungu Mwana pekee, aliye kifuani mwa Baba ndiye ambaye
amemdhihirisha.

Ushuhuda Wa Yohana Mbatizaji
(Mathayo 3:1-12; Marko 1:1-8; Luka 3:1-18)

19 Huu ndio ushuhuda wa Yohana wakati Wayahudi walipowatuma makuhani na
Walawi kutoka Yerusalemu kumuuliza, "Wewe ni nani?" 20 Yohana alikiri waziwazi
pasipo kuficha akasema, "Mimi si Kristo."*
21 Wakamuuliza, "Wewe ni nani basi? Je, wewe ni Eliya?"
Yeye akajibu, "Hapana, mimi siye."
"Je, wewe ni yule Nabii?"
Akajibu, "Hapana."
22 Ndipo wakasema, "Basi tuambie wewe ni nani ili tupate jibu la kuwapelekea
wale waliotutuma. Wewe wasemaje juu yako mwenyewe?"
23 Akawajibu kwa maneno ya nabii Isaya, akisema, "Mimi ni sauti ya mtu aliaye
nyikani, 'Yanyoosheni mapito ya Bwana.' "
24 Basi walikuwa wametumwa watu kutoka kwa Mafarisayo 25 wakamuuliza,
"Kama wewe si Kristo, wala si Eliya na wala si yule Nabii, kwa nini basi unabatiza?"
26 Yohana akawajibu, "Mimi ninabatiza kwa maji,† lakini katikati yenu yupo mtu
msiyemjua. 27 Yeye ajaye baada yangu, sistahili hata kufungua kamba za viatu vyake."
28 Mambo haya yote yalitukia huko Bethania, ng'ambo ya Mto Yordani, mahali
Yohana alipokuwa akibatiza.

---

* **1:20** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. † **1:26** Hapa tafsiri zingine zinasema ndani ya maji.

Yesu Mwana-Kondoo Wa Mungu

29 Siku iliyofuata, Yohana alimwona Yesu akimjia akasema, "Tazama, Mwana-
Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu! 30 Huyu ndiye yule
niliyewaambia kwamba, 'Mtu anakuja baada yangu ambaye ni mkuu kuniliko mimi,
kwa kuwa alikuwepo kabla yangu.' 31 Mimi mwenyewe sikumfahamu, lakini sababu
ya kuja nikibatiza kwa maji ni ili yeye apate kufunuliwa kwa Israeli."
32 Kisha Yohana akatoa ushuhuda huu: "Nilimwona Roho akishuka kutoka
mbinguni kama hua, akakaa juu yake. 33 Mimi nisingemtambua, lakini yeye
aliyenituma nibatize kwa maji alikuwa ameniambia, 'Yule mtu utakayemwona Roho
akimshukia na kukaa juu yake, huyo ndiye atakayebatiza kwa Roho Mtakatifu.'
34 Mimi mwenyewe nimeona jambo hili na ninashuhudia kuwa huyu ndiye Mwana
wa Mungu."

Wanafunzi Wa Kwanza Wa Yesu

35 Siku iliyofuata, Yohana alikuwa huko tena pamoja na wanafunzi wake wawili.
36 Alipomwona Yesu akipita, akasema, "Tazama, Mwana-Kondoo wa Mungu!"
37 Wale wanafunzi wawili walipomsikia Yohana akisema haya, wakamfuata Yesu.
38 Yesu akageuka, akawaona wakimfuata akawauliza, "Mnataka nini?"

Wakamwambia, "Rabi," (maana yake Mwalimu), "Unaishi wapi?"

39 Yesu akawajibu, "Njooni, nanyi mtapaona!"

Hivyo wakaenda na kupaona mahali alipokuwa anaishi, wakakaa naye siku ile, kwa kuwa ilikuwa yapata saa kumi.

40 Andrea nduguye Simoni Petro, alikuwa mmoja wa wale wawili waliosikia yale
Yohana aliyokuwa amesema, naye ndiye alimfuata Yesu. 41 Kitu cha kwanza Andrea
alichofanya ni kumtafuta Simoni nduguye na kumwambia, "Tumemwona Masiya"
(yaani, Kristo). 42 Naye akamleta kwa Yesu.

Yesu akamwangalia na kusema, "Wewe ni Simoni mwana wa Yohana. Utaitwa Kefa" (ambalo limetafsiriwa Petro‡).

Yesu Awaita Filipo Na Nathanaeli

43 Siku iliyofuata Yesu aliamua kwenda Galilaya. Akamkuta Filipo, akamwambia,
"Nifuate."
44 Basi Filipo alikuwa mwenyeji wa Bethsaida, mji alikotoka Andrea na Petro.
45 Filipo naye akamkuta Nathanaeli na kumwambia, "Tumemwona yeye ambaye
Mose aliandika habari zake katika Sheria na ambaye pia manabii waliandika
kumhusu, yaani, Yesu wa Nazareti, mwana wa Yosefu."
46 Nathanaeli akauliza, "Nazareti! Je, kitu chochote chema chaweza kutoka
Nazareti?" Filipo akamwambia, "Njoo uone."
47 Yesu alipomwona Nathanaeli anakaribia, akanena habari zake akasema,
"Tazama huyu ni Mwisraeli kweli kweli; hana hila ndani yake."
48 Nathanaeli akamuuliza, "Umenifahamuje?"

Yesu akamjibu, "Nilikuona ulipokuwa bado uko chini ya mtini, kabla hata Filipo hajakuita."

49 Nathanaeli akamwambia, "Rabi, wewe ni Mwana wa Mungu! Wewe ni Mfalme
wa Israeli!"
50 Yesu akamwambia, "Unaamini kwa kuwa nilikuambia nilikuona ulipokuwa
bado uko chini ya mtini? Basi utaona mambo makuu zaidi kuliko hilo." 51 Ndipo
akawaambia, "Amin, amin nawaambia, ninyi mtaona mbingu ikifunguka na malaika
wa Mungu wakipanda na kushuka juu ya Mwana wa Adamu."

‡ **1:42** Petro kwa Kiyunani au Kefa kwa Kiaramu; maana yake ni Kipande cha mwamba.

2

Arusi Huko Kana

1 Siku ya tatu kulikuwa na arusi katika mji wa Kana ya Galilaya, naye mama yake
Yesu alikuwepo pale. 2 Yesu pamoja na wanafunzi wake walikuwa wamealikwa
arusini pia. 3 Divai ilipokwisha, mama yake Yesu akamwambia, “Wameishiwa na
divai.”

4 Yesu akamwambia, “Mwanamke, nina nini nawe? Saa yangu haijawadia.”

5 Mama yake akawaambia wale watumishi, “Lolote atakalowaambia, fanyeni.”

6 Basi ilikuwepo mitungi sita ya kuhifadhia maji iliyotengenezwa kwa mawe kwa
ajili ya kujitakasa kwa desturi ya Kiyahudi; kila mtungi ungeweza kuchukua vipipa
viwili au vitatu.*

7 Yesu akawaambia wale watumishi, “Ijazeni hiyo mitungi maji.” Nao wakaijaza
ile mitungi mpaka juu.

8 Kisha akawaambia, “Sasa choteni hayo maji kidogo, mpelekeeni mkuu wa meza.”

Hivyo wakachota, wakampelekea. 9 Yule mkuu wa meza akayaonja yale maji
ambayo yalikuwa yamebadilika kuwa divai. Hakujua divai hiyo ilikotoka ingawa
wale watumishi waliochota yale maji wao walifahamu. Basi akamwita bwana arusi
kando 10 akamwambia, “Watu wote hutoa kwanza divai nzuri, kisha huleta ile divai
hafifu wageni wakisha kunywa vya kutosha, lakini wewe umeiweka ile nzuri kupita
zote mpaka sasa.”

11 Huu, ndio uliokuwa muujiza wa kwanza Yesu aliofanya Kana ya Galilaya. Hivyo
Yesu alidhihirisha utukufu wake, nao wanafunzi wake wakamwamini.

Yesu Atakasa Hekalu
(Mathayo 21:12-13; Marko 11:15-17; Luka 19:45-46)

12 Baada ya hayo, Yesu pamoja na mama yake, ndugu zake na wanafunzi wake,
walishuka mpaka Kapernaumu, wakakaa huko siku chache.

13 Ilipokaribia wakati wa Pasaka ya Wayahudi, Yesu alipanda kwenda Yerusalemu.
14 Huko Hekaluni aliwakuta watu wakiuza ng’ombe, kondoo na njiwa, nao wengine
walikuwa wameketi mezani wakibadili fedha. 15 Akatengeneza mjeledi kutokana
na kamba, akawafukuza wote kutoka kwenye eneo la Hekalu, pamoja na kondoo
na ng’ombe. Akazipindua meza za wale wabadili fedha na kuzimwaga fedha zao.
16 Akawaambia wale waliokuwa wakiuza njiwa, “Waondoeni hapa! Mnathubutuje
kuifanya nyumba ya Baba yangu kuwa mahali pa biashara?”

17 Wanafunzi wake wakakumbuka kuwa imeandikwa: “Wivu wa nyumba yako
utanila.”

18 Ndipo Wayahudi wakamuuliza, “Unaweza kutuonyesha ishara gani ili
kuthibitisha mamlaka uliyo nayo ya kufanya mambo haya?”

19 Yesu akawajibu, “Libomoeni hili Hekalu, nami nitalijenga tena kwa siku tatu!”

20 Wale Wayahudi wakamjibu, “Hekalu hili lilijengwa kwa muda wa miaka
arobaini na sita, nawe wasema utalijenga kwa siku tatu?” 21 Lakini yeye Hekalu
alilozungumzia ni mwili wake. 22 Baada ya kufufuliwa kutoka kwa wafu, wanafunzi
wake wakakumbuka yale aliyokuwa amesema. Ndipo wakayaamini Maandiko na
yale maneno Yesu aliyokuwa amesema.

23 Ikawa Yesu alipokuwa Yerusalemu kwenye Sikukuu ya Pasaka, watu wengi
waliona ishara na miujiza aliyokuwa akifanya, wakaamini katika jina lake. 24 Lakini
Yesu hakujiaminisha kwao kwa sababu aliwajua wanadamu wote. 25 Hakuhitaji
ushuhuda wa mtu yeyote kuhusu mtu, kwa kuwa alijua yote yaliyokuwa moyoni
mwa mtu.

* **2:6** Kipipa kimoja chenye ujazo wa lita 40; hivyo kila mtungi ulikuwa na ujazo wa lita 80 au 120.

3

Nikodemo Amwendea Yesu Usiku

1 Basi palikuwa na mtu mmoja Farisayo, jina lake Nikodemo, mmoja wa Baraza
la Wayahudi* lililotawala. 2 Huyu alimjia Yesu usiku akamwambia, “Rabi, tunajua
kuwa wewe ni mwalimu uliyetumwa na Mungu, kwa maana hakuna mtu awezaye
kufanya miujiza hii uifanyayo wewe, kama Mungu hayuko pamoja naye.”
3 Yesu akamjibu, “Amin, amin nakuambia, hakuna mtu anayeweza kuuona Ufalme
wa Mungu kama hajazaliwa mara ya pili.”
4 Nikodemo akauliza, “Awezaje mtu kuzaliwa wakati akiwa mzee? Hakika hawezi
kuingia mara ya pili kwenye tumbo la mama yake ili azaliwe!”
5 Yesu akamwambia, “Amin, amin nakuambia, hakuna mtu yeyote anayeweza
kuingia Ufalme wa Mungu kama hajazaliwa kwa maji na kwa Roho. 6 Mwili huzaa
mwili, lakini Roho huzaa roho. 7 Kwa hiyo usishangae ninapokuambia huna budi
‘kuzaliwa mara ya pili.’ 8 Upepo huvuma popote upendapo. Mvumo wake unausikia
lakini huwezi ukafahamu utokako wala uendako. Ndivyo ilivyo kwa kila mtu
aliyezaliwa na Roho.”
9 Nikodemo akamuuliza, “Mambo haya yanawezekanaje?”
10 Yesu akamwambia, “Wewe ni mwalimu mashuhuri wa Waisraeli, nawe huelewi
mambo haya? 11 Amin, amin ninakuambia, sisi tunazungumza lile tunalolijua
na tunashuhudia lile tuliloliona. Lakini ninyi watu hamkubali ushuhuda wetu.
12 Nimewaambia mambo ya duniani, nanyi hamkuniamini, mtaniaminije basi
nitakapowaambia mambo ya mbinguni? 13 Hakuna mtu yeyote aliyekwenda
mbinguni isipokuwa yeye aliyeshuka kutoka mbinguni, yaani, Mwana wa Adamu.
14 Kama vile Mose alivyomwinua yule nyoka kule jangwani, vivyo hivyo Mwana wa
Adamu hana budi kuinuliwa juu. 15 Ili kila mtu amwaminiye awe na uzima wa milele.
16 “Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu hata akamtoa Mwanawe wa
pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. 17 Kwa
maana Mungu hakumtuma Mwanawe kuuhukumu ulimwengu, bali kupitia kwake
ulimwengu upate kuokolewa. 18 Yeyote amwaminiye hahukumiwi, lakini asiyeamini
amekwisha kuhukumiwa, kwa sababu hakuliamini jina la Mwana pekee wa Mungu.
19 Hii ndiyo hukumu kwamba: Nuru imekuja ulimwenguni, nao watu wakapenda
giza kuliko nuru kwa sababu matendo yao ni maovu. 20 Kwa kuwa kila atendaye
maovu huchukia nuru, wala haji kwenye nuru ili matendo yake maovu yasifichuliwe.
21 Lakini yule aishiye kwa ukweli huja kwenye nuru, ili ionekane wazi kwamba
matendo yake yametendeka katika Mungu.”

Ushuhuda Wa Yohana Mbatizaji Kuhusu Yesu

22 Baada ya haya, Yesu na wanafunzi wake walikwenda katika nchi ya Uyahudi, nao
wakakaa huko kwa muda na kubatiza. 23 Yohana naye alikuwa akibatiza huko Ainoni
karibu na Salimu kwa sababu huko kulikuwa na maji tele. Watu wazima wakamjia
huko ili kubatizwa. 24 (Hii ilikuwa kabla Yohana hajatiwa gerezani). 25 Mashindano
yakazuka kati ya baadhi ya wanafunzi wa Yohana na Myahudi mmoja kuhusu suala
la desturi ya kunawa kwa utakaso. 26 Wakamwendea Yohana wakamwambia, “Rabi,
yule mtu aliyekuwa pamoja nawe ng’ambo ya Mto Yordani, yule uliyeshuhudia
habari zake, sasa anabatiza na kila mtu anamwendea!”
27 Yohana akawajibu, “Hakuna mtu yeyote awezaye kupata kitu chochote isipokuwa
kile tu alichopewa kutoka mbinguni. 28 Ninyi wenyewe ni mashahidi wangu kwamba

---

* **3:1** Baraza la Wayahudi hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo Baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

nilisema, ‘Mimi si Kristo,[†] ila nimetumwa nimtangulie.’ 29 Bibi arusi ni wa bwana
arusi. Lakini rafiki yake bwana arusi anayesimama karibu naye na kusikiliza kutoka
kwake, hufurahi sana aisikiapo sauti ya bwana arusi. Kwa sababu hii furaha yangu
imekamilika. 30 Yeye hana budi kuwa mkuu zaidi na mimi nizidi kuwa mdogo.”

Yeye Aliyetoka Mbinguni

31 “Yeye ajaye kutoka juu yu juu ya yote, yeye aliye wa duniani ni wa dunia, naye
huzungumza mambo ya duniani. Yeye aliyekuja kutoka mbinguni, yu juu ya yote.
32 Yeye hushuhudia yale aliyoyaona na kuyasikia, lakini hakuna yeyote anayekubali
ushuhuda wake. 33 Lakini yeyote anayekubali huo ushuhuda anathibitisha kwamba,
Mungu ni kweli. 34 Yeye aliyetumwa na Mungu husema maneno ya Mungu, kwa
kuwa Mungu humtoa Roho pasipo kipimo. 35 Baba anampenda Mwana, naye ametia
vitu vyote mikononi mwake. 36 Yeyote anayemwamini Mwana ana uzima wa milele,
lakini yeye asiyemwamini Mwana hatauona uzima, bali ghadhabu ya Mungu itakuwa
juu yake.”

4

Yesu Azungumza Na Mwanamke Msamaria

1 Mafarisayo wakasikia kwamba Yesu alikuwa anapata na kubatiza wanafunzi
wengi zaidi kuliko Yohana, 2 ingawa kwa kweli si Yesu mwenyewe aliyekuwa
akibatiza, ila ni wanafunzi wake. 3 Bwana alipojua mambo haya, aliondoka Uyahudi
akarudi tena Galilaya.

4 Wakati huo ilimlazimu apitie Samaria. 5 Akafika kwenye mji mmoja wa Samaria
uitwao Sikari, karibu na lile shamba ambalo Yakobo alimpa mwanawe Yosefu. 6 Huko
ndiko kulikokuwa na kile kisima cha Yakobo. Naye Yesu alikuwa amechoka kwa kuwa
alikuwa ametoka safarini. Akaketi karibu na hicho kisima. Ilikuwa yapata saa sita
mchana.

7 Mwanamke mmoja Msamaria akaja kuteka maji, Yesu akamwambia, “Naomba
maji ninywe.” 8 (Wakati huo wanafunzi wake walikuwa wamekwenda mjini kununua
chakula.)

9 Yule mwanamke Msamaria akamjibu, “Wewe ni Myahudi na mimi ni
Msamaria. Yawezekanaje uniombe nikupe maji ya kunywa?” (Wayahudi walikuwa
hawashirikiani kabisa na Wasamaria.)

10 Yesu akajibu akamwambia, “Kama ungelijua karama ya Mungu, naye ni nani
anayekuambia, Nipe maji ninywe, wewe ungelimwomba yeye, naye angelikupa maji
yaliyo hai.”

11 Yule mwanamke akamjibu, “Bwana, wewe huna chombo cha kutekea maji na
kisima hiki ni kirefu. Hayo maji ya uzima utayapata wapi? 12 Kwani wewe ni mkuu
kuliko baba yetu Yakobo ambaye alitupatia kisima hiki, ambacho yeye pamoja na
watoto wake na mifugo yake walikitumia?”

13 Yesu akamjibu, “Kila mtu anayekunywa maji ya kisima hiki ataona kiu tena.
14 Lakini yeyote anywaye maji nitakayompa hataona kiu kamwe. Maji nitakayompa
yatakuwa ndani yake chemchemi ya maji, yakibubujika uzima wa milele.”

15 Yule mwanamke akamwambia, “Bwana, tafadhali nipe maji hayo ili nisipate kiu
tena na wala nisije tena hapa kuteka maji!”

16 Yesu akamjibu, “Nenda ukamwite mumeo, uje naye hapa.”

17 Yule mwanamke akajibu, “Sina mume.”

[†] **3:28** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Yesu akamwambia, “Umesema kweli kuwa huna mume. [18] Kwa maana ume-
shakuwa na wanaume watano na mwanaume unayeishi naye sasa si mume wako!
Umesema ukweli.”
[19] Yule mwanamke akasema, “Bwana, naona bila shaka wewe ni nabii. [20] Baba zetu
waliabudu kwenye mlima huu, lakini ninyi Wayahudi mnasema ni lazima tukaabudu
huko Yerusalemu.”
[21] Yesu akamjibu, “Mwanamke, niamini, wakati unakuja ambapo hamtamwabudu
Baba katika mlima huu, wala huko Yerusalemu. [22] Ninyi Wasamaria mnaabudu
msichokijua. Sisi Wayahudi tunamwabudu Mungu tunayemjua kwa sababu wokovu
unatoka kwa Wayahudi. [23] Lakini saa yaja, tena ipo, ambapo wale waabuduo halisi,
watamwabudu Baba katika roho na kweli. Watu wanaoabudu namna hii, ndio Baba
anawatafuta. [24] Mungu ni Roho na wote wanaomwabudu imewapasa kumwabudu
katika roho na kweli.”
[25] Yule mwanamke akamwambia, “Ninafahamu kwamba Masiya (aitwaye Kristo)
anakuja. Yeye akija, atatueleza mambo yote.”
[26] Yesu akamwambia, “Mimi ninayezungumza nawe, ndiye.”
[27] Wakati huo wanafunzi wake wakarudi, wakashangaa sana kumwona ak-
izungumza na mwanamke. Lakini hakuna aliyemuuliza, “Unataka nini kwake?” Au
“Kwa nini unazungumza naye?”
[28] Yule mwanamke akaacha mtungi wake, akarudi mjini akawaambia watu,
[29] “Njooni mkamwone mtu aliyeniambia kila kitu nilichotenda! Je, yawezekana huyu
ndiye Kristo?”* [30] Basi wakamiminika watu kutoka mjini wakamwendea Yesu.
[31] Wakati huo wanafunzi wake walikuwa wakimsihi, “Rabi, kula angalau chochote.”
[32] Lakini yeye akawajibu, “Mimi ninacho chakula ambacho ninyi hamkifahamu.”
[33] Basi wanafunzi wakaanza kuulizana, “Kuna mtu ambaye amemletea chakula?”
[34] Lakini Yesu akawajibu, “Chakula changu ni kufanya mapenzi ya Mungu ambaye
amenituma na kuikamilisha kazi yake. [35] Je, ninyi hamsemi, ‘Bado miezi minne
tuvune?’ Inueni macho yenu myaangalie mashamba jinsi mazao yalivyo tayari
kuvunwa! [36] Mvunaji tayari anapokea mshahara wake, naye anakusanya mazao
kwa ajili ya uzima wa milele. Ili yeye apandaye na yeye avunaye wafurahi
pamoja. [37] Hivyo kule kusema, ‘Mmoja hupanda na mwingine huvuna,’ ni kweli
kabisa. [38] Niliwatuma mkavune mazao ambayo hamkupanda, wengine walifanya
kazi ngumu, nanyi mmevuna faida ya taabu yao.”

Wasamaria Wengi Waamini

[39] Wasamaria wengi katika mji ule wakamwamini Yesu kwa sababu ya ushuhuda
wa yule mwanamke alipowaambia kwamba, “Ameniambia kila kitu nilichotenda.”
[40] Hivyo wale Wasamaria walipomjia, wakamsihi akae kwao. Naye akakaa huko siku
mbili. [41] Kwa sababu ya neno lake, watu wengi wakaamini.
[42] Wakamwambia yule mwanamke, “Sasa tunaamini, wala si kwa sababu ya
maneno yako tu, bali kwa kuwa tumemsikia sisi wenyewe. Tumejua hakika kweli
ya kwamba huyu ndiye Kristo, Mwokozi wa ulimwengu.”

Yesu Amponya Mwana Wa Afisa

[43] Baada ya zile siku mbili, Yesu aliondoka kwenda Galilaya. [44] (Basi Yesu
mwenyewe alikuwa amesema kwamba nabii hapati heshima katika nchi yake
mwenyewe.) [45] Alipofika Galilaya, Wagalilaya walimkaribisha, kwani walikuwa
wameona yale aliyoyatenda huko Yerusalemu wakati wa Sikukuu ya Pasaka. Kwa
maana wao pia walikuwa wamehudhuria hiyo Sikukuu.

* **4:29** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

46 Hivyo Yesu akaja tena mpaka Kana ya Galilaya, kule alikokuwa amebadili maji
kuwa divai. Huko kulikuwepo na afisa mmoja wa mfalme, ambaye mwanawe
alikuwa mgonjwa huko Kapernaumu. 47 Huyo mtu aliposikia kwamba Yesu alikuwa
amewasili Galilaya kutoka Uyahudi, alimwendea na kumwomba ili aje kumponya
mwanawe, aliyekuwa mgonjwa karibu ya kufa.
48 Yesu akamwambia, "Ninyi watu msipoona ishara na miujiza kamwe hamtaamini."
49 Yule afisa wa mfalme akamwambia, "Bwana, tafadhali shuka kabla mwanangu
hajafa."
50 Yesu akamjibu, "Enenda zako, mwanao yu hai."

Yule afisa akaamini yale maneno Yesu aliyomwambia, akaondoka akaenda zake.
51 Alipokuwa bado yuko njiani, akakutana na watumishi wake wakamwambia
kwamba mwanawe yu mzima. 52 Akawauliza saa ambayo alianza kupata nafuu.
Wakamwambia, "Jana yapata saa saba, homa ilimwacha."
53 Ndipo baba wa huyo mtoto akakumbuka kuwa huo ndio wakati ambapo Yesu
alikuwa amemwambia, "Mwanao yu hai." Kwa hiyo yeye pamoja na wote wa
nyumbani mwake wakamwamini Yesu.
54 Hii ilikuwa ishara ya pili ambayo Yesu alifanya aliporudi Galilaya kutoka
Uyahudi.

5

Yesu Amponya Mtu Kwenye Bwawa La Bethzatha

1 Baada ya haya, kulikuwa na Sikukuu ya Wayahudi, naye Yesu akapanda kwenda
Yerusalemu. 2 Huko Yerusalemu, karibu na mlango uitwao Mlango wa Kondoo,
palikuwa na bwawa moja lililoitwa kwa Kiebrania Bethzatha,* ambalo lilikuwa
limezungukwa na kumbi tano. 3 Hapa palikuwa na idadi kubwa ya wasiojiweza,
yaani, vipofu, viwete, na waliopooza [wakingojea maji yatibuliwe. 4 Kwa maana
malaika alikuwa akishuka wakati fulani, akayatibua maji. Yule aliyekuwa wa kwanza
kuingia ndani baada ya maji kutibuliwa alipona ugonjwa wowote aliokuwa nao].
5 Mtu mmoja alikuwako huko ambaye alikuwa ameugua kwa miaka thelathini na
minane. 6 Yesu alipomwona akiwa amelala hapo, naye akijua kuwa amekuwa hapo
kwa muda mrefu, akamwambia, "Je, wataka kuponywa?"
7 Yule mgonjwa akamjibu, "Bwana, mimi sina mtu wa kuniingiza bwawani maji
yanapotibuliwa. Nami ninapotaka kutumbukia bwawani, mtu mwingine huingia
kabla yangu."
8 Yesu akamwambia, "Inuka! Chukua mkeka wako na uende." 9 Mara yule mtu
akapona, akachukua mkeka wake, akaanza kutembea.

Basi siku hiyo ilikuwa siku ya Sabato. 10 Kwa hiyo Wayahudi wakamwambia yule
mtu aliyeponywa, "Leo ni Sabato, si halali wewe kubeba mkeka wako."
11 Yeye akawajibu, "Yule mtu aliyeniponya aliniambia, 'Chukua mkeka wako na
uende.' "
12 Wakamuuliza, "Ni mtu gani huyo aliyekuambia uchukue mkeka wako uende?"
13 Basi yule mtu aliyeponywa hakufahamu ni nani aliyemponya, kwa sababu Yesu
alikuwa amejiondoa katika ule umati wa watu uliokuwa hapo.
14 Baadaye Yesu akamkuta yule mtu aliyemponya ndani ya Hekalu na kumwambia,
"Tazama umeponywa, usitende dhambi tena. La sivyo, lisije likakupata jambo baya
zaidi." 15 Yule mtu akaenda, akawaambia wale Wayahudi kuwa ni Yesu aliyemponya.

* **5:2** Bethzatha ni neno la Kiebrania ambalo maana yake ni Nyumba ya mizeituni; mahali pengine limetajwa kama Bethesda kwa Kiaramu, yaani Nyumba ya huruma, na pengine kama Bethsaida, yaani Nyumba ya uvuvi.

Uzima Kupitia Mwana

16 Kwa hiyo Wayahudi wakaanza kumsumbua Yesu, kwa sababu alikuwa anafanya
mambo kama hayo siku ya Sabato. 17 Yesu akawajibu, "Baba yangu anafanya kazi
yake daima hata siku hii ya leo, nami pia ninafanya kazi." 18 Maneno haya yaliwaudhi
sana viongozi wa Wayahudi. Wakajaribu kila njia wapate jinsi ya kumuua, kwani si
kwamba alivunja Sabato tu, bali alikuwa akimwita Mungu Baba yake, hivyo kujifanya
sawa na Mungu.

Mamlaka Ya Mwana Wa Mungu

19 Yesu akawaambia, "Amin, amin nawaambia, Mwana hawezi kufanya jambo
lolote peke yake, yeye aweza tu kufanya lile analomwona Baba yake akifanya, kwa
maana lolote afanyalo Baba, Mwana pia hufanya vivyo hivyo. 20 Baba ampenda
Mwana na kumwonyesha yale ambayo yeye Baba mwenyewe anayafanya, naye
atamwonyesha kazi kuu kuliko hizi ili mpate kushangaa. 21 Hakika kama vile Baba
awafufuavyo wafu na kuwapa uzima, vivyo hivyo Mwana huwapa uzima wale
anaopenda. 22 Wala Baba hamhukumu mtu yeyote, lakini hukumu yote amempa
Mwana, 23 ili wote wamheshimu Mwana kama vile wanavyomheshimu Baba. Yeyote
asiyemheshimu Mwana, hamheshimu Baba aliyemtuma.

24 "Amin, amin nawaambia, yeyote anayesikia maneno yangu na kumwamini
yeye aliyenituma, anao uzima wa milele, naye hatahukumiwa, bali amepita kutoka
mautini, na kuingia uzimani. 25 Amin, amin nawaambia, saa yaja, nayo saa ipo, wafu
watakapoisikia sauti ya Mwana wa Mungu, nao watakaoisikia watakuwa hai. 26 Kama
vile Baba alivyo na uzima ndani yake, vivyo hivyo amempa Mwana kuwa na uzima
ndani yake. 27 Naye amempa Mwanawe mamlaka ya kuhukumu kwa kuwa yeye ni
Mwana wa Adamu.

28 "Msishangae kusikia haya, kwa maana saa inakuja ambapo wale walio
makaburini wataisikia sauti yake. 29 Nao watatoka nje, wale waliotenda mema
watafufuka wapate uzima na wale waliotenda maovu, watafufuka wahukumiwe.

Shuhuda Kuhusu Yesu

30 "Mimi siwezi kufanya jambo lolote peke yangu. Ninavyosikia ndivyo ninavyohukumu, nayo hukumu yangu ni ya haki kwa kuwa sitafuti kufanya mapenzi yangu
mwenyewe, bali mapenzi yake yeye aliyenituma.

31 "Kama ningejishuhudia mimi mwenyewe, ushuhuda wangu si kweli. 32 Lakini
yuko mwingine anishuhudiaye na ninajua kwamba ushuhuda wake ni wa kweli.

33 "Mlituma wajumbe kwa Yohana, naye akashuhudia juu ya kweli. 34 Si kwamba
naukubali ushuhuda wa mwanadamu, la, bali ninalitaja hili kusudi ninyi mpate
kuokolewa. 35 Yohana alikuwa taa iliyowaka na kutoa nuru, nanyi kwa muda
mlichagua kuifurahia nuru yake.

36 "Lakini ninao ushuhuda mkuu zaidi kuliko wa Yohana. Kazi zile nizifanyazo,
zinashuhudia juu yangu, zile ambazo Baba amenituma nizikamilishe, naam, ishara
hizi ninazofanya, zinashuhudia kuwa Baba ndiye alinituma. 37 Naye Baba mwenyewe
ameshuhudia juu yangu. Hamjapata kamwe kuisikia sauti yake wala kuona umbo
lake, 38 wala hamna neno lake ndani yenu, kwa sababu hamkumwamini yeye
aliyetumwa naye. 39 Ninyi mnachunguza Maandiko mkidhani ya kuwa ndani yake
mna uzima wa milele, maandiko haya ndiyo yanayonishuhudia Mimi. 40 Lakini
mnakataa kuja kwangu ili mpate uzima.

41 "Mimi sitafuti kutukuzwa na wanadamu. 42 Lakini ninajua kwamba hamna
upendo wa Mungu mioyoni mwenu. 43 Mimi nimekuja kwa jina la Baba yangu,
nanyi hamnipokei, lakini mtu mwingine akija kwa jina lake mwenyewe, mtampokea.

44 Ninyi mwawezaje kuamini ikiwa mnapeana utukufu ninyi kwa ninyi, lakini hamna
bidii kupata utukufu utokao kwa Mungu?
45 “Lakini msidhani kuwa mimi nitawashtaki mbele za Baba, mshtaki wenu
ni Mose, ambaye mmemwekea tumaini lenu. 46 Kama mngelimwamini Mose,
mngeliniamini na mimi kwa maana aliandika habari zangu. 47 Lakini ikiwa
hamwamini aliyoandika Mose, mtaaminije ninayoyasema?”

6

Yesu Alisha Wanaume 5,000
(Mathayo 14:13-21; Marko 6:30-44; Luka 9:10-17)

1 Baada ya haya, Yesu alikwenda ng’ambo ya Bahari ya Galilaya, ambayo pia huitwa
Bahari ya Tiberia. 2 Umati mkubwa wa watu uliendelea kumfuata, kwa sababu
waliona ishara nyingi za miujiza alizofanya kwa wagonjwa. 3 Kisha Yesu akapanda
mlimani akaketi huko pamoja na wanafunzi wake. 4 Pasaka ya Wayahudi ilikuwa
imekaribia.
5 Yesu alipotazama na kuuona ule umati mkubwa wa watu ukimjia, akamwambia
Filipo, “Tutanunua wapi mikate ili watu hawa wale?” 6 Aliuliza swali hili kumpima,
kwa maana alishajua la kufanya.
7 Filipo akamjibu, “Hata fedha kiasi cha dinari mia mbili,* hazitoshi kununua
mikate ya kuwapa watu hawa ili kila mtu apate kidogo.”
8 Mmoja wa wanafunzi wake aitwaye Andrea, ndugu yake Simoni Petro,
akamwambia, 9 “Hapa kuna mvulana mmoja mwenye mikate mitano ya shayiri na
samaki wawili wadogo. Lakini hivi vitatosha nini kwa umati huu wote?”
10 Yesu akasema, “Waketisheni watu chini.” Palikuwa na majani mengi katika
eneo lile, nao watu wakaketi. Palikuwa na wanaume wapatao 5,000. 11 Ndipo Yesu
akachukua ile mikate, akamshukuru Mungu na kuwagawia wale watu waliokuwa
wameketi. Akafanya vivyo hivyo na wale samaki. Kila mtu akapata kadiri alivyotaka.
12 Watu wote walipokwisha kula na kushiba, akawaambia wanafunzi wake,
“Kusanyeni vipande vilivyobaki vya ile mikate, kisipotee chochote.” 13 Hivyo
wakavikusanya, wakajaza vikapu kumi na viwili kwa vipande vya ile mikate mitano
ya shayiri na samaki wale wawili wadogo vilivyobakishwa na waliokula.
14 Baada ya watu kuona muujiza ule Yesu aliofanya, walianza kusema, “Hakika
huyu ndiye Nabii ajaye ulimwenguni!” 15 Yesu akijua kwamba walitaka kuja
kumfanya awe mfalme wao, kwa nguvu, akajitenga nao akaenda milimani peke yake.

Yesu Atembea Juu Ya Maji
(Mathayo 14:22-33; Marko 6:45-52)

16 Ilipofika jioni, wanafunzi wake waliteremka kwenda baharini. 17 Wakaingia
kwenye mashua, wakaanza kuvuka bahari kwenda Kapernaumu. Wakati huu
kulikuwa tayari giza na Yesu alikuwa hajajumuika nao. 18 Bahari ikachafuka kwa
sababu upepo mkali ulikuwa unavuma. 19 Wanafunzi walipokuwa wamekwenda
mwendo wa karibu maili tatu au nne,† walimwona Yesu akitembea juu ya maji
akikaribia mashua, nao wakaogopa sana. 20 Lakini Yesu akawaambia, “Ni mimi.
Msiogope.” 21 Ndipo wakamkaribisha kwa furaha ndani ya mashua, na mara
wakafika ufuoni walikokuwa wakienda.

Watu Wanamtafuta Yesu

22 Siku iliyofuata, wale watu waliokuwa wamebaki ng’ambo waliona kwamba
palikuwepo na mashua moja tu na kwamba Yesu hakuwa ameondoka pamoja na

---

* **6:7** Dinari 200 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku 200; mshahara wa kibarua ulikuwa dinari moja kwa siku. † **6:19** Maili tatu au nne ni kama kilomita 5 au 6.

wanafunzi wake, ila walikuwa wameondoka peke yao. 23 Lakini zikaja mashua
nyingine kutoka Tiberia zikafika karibu na mahali pale walipokula mikate baada
ya Bwana kumshukuru Mungu. 24 Mara wale watu wakatambua kwamba Yesu
hakuwepo hapo, wala wanafunzi wake. Wakaingia kwenye mashua hizo, wakaenda
Kapernaumu ili kumtafuta Yesu.

Yesu Ni Mkate Wa Uzima

25 Walipomkuta Yesu ng'ambo ya bahari wakamuuliza, "Rabi, umefika lini huku?"
26 Yesu akawajibu, "Amin, amin nawaambia, ninyi hamnitafuti kwa kuwa mliona
ishara na miujiza, bali kwa sababu mlikula ile mikate mkashiba. 27 Msishughulikie
chakula kiharibikacho, bali chakula kidumucho hata uzima wa milele, ambacho
Mwana wa Adamu atawapa. Yeye ndiye ambaye Mungu Baba amemtia muhuri."
28 Ndipo wakamuuliza, "Tufanye nini ili tupate kuitenda kazi ya Mungu?"
29 Yesu akawajibu, "Kazi ya Mungu ndiyo hii: Mwaminini yeye aliyetumwa naye."
30 Hivyo wakamuuliza, "Utafanya ishara gani ya muujiza, ili tuione tukuamini?
Utafanya jambo gani? 31 Baba zetu walikula mana jangwani, kama ilivyoandikwa,
'Aliwapa mikate kutoka mbinguni ili wale.' "
32 Yesu akawaambia, "Amin, amin nawaambia, si Mose aliyewapa mikate kutoka
mbinguni, bali Baba yangu ndiye anawapa mkate wa kweli kutoka mbinguni. 33 Kwa
maana mkate wa Mungu ni yule ashukaye kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu
uzima."
34 Wakamwambia, "Bwana, kuanzia sasa tupatie huo mkate siku zote."
35 Yesu akawaambia, "Mimi ndimi mkate wa uzima. Yeye ajaye kwangu,
hataona njaa kamwe na yeye aniaminiye, hataona kiu kamwe. 36 Lakini kama
nilivyowaambia, mmeniona lakini bado hamwamini. 37 Wale wote anipao Baba
watakuja kwangu na yeyote ajaye kwangu, sitamfukuzia nje kamwe. 38 Kwa kuwa
nimeshuka kutoka mbinguni si ili kufanya mapenzi yangu, bali mapenzi yake yeye
aliyenituma. 39 Haya ndiyo mapenzi yake yeye aliyenituma, kwamba, nisimpoteze
hata mmoja wa wale alionipa, bali niwafufue siku ya mwisho. 40 Kwa maana mapenzi
ya Baba yangu ni kwamba kila mmoja amtazamaye, Mwana na kumwamini awe na
uzima wa milele, nami nitawafufua siku ya mwisho."
41 Wayahudi wakaanza kunung'unika kwa kuwa alisema, "Mimi ndimi mkate
ulioshuka kutoka mbinguni." 42 Wakasema, "Huyu si Yesu, mwana wa Yosefu,
ambaye baba yake na mama yake tunawajua? Anawezaje basi sasa kusema,
'Nimeshuka kutoka mbinguni'?"
43 Hivyo Yesu akawaambia, "Acheni kunung'unikiana ninyi kwa ninyi. 44 Hakuna
mtu awezaye kuja kwangu kama asipovutwa na Baba aliyenituma, nami nitamfufua
siku ya mwisho. 45 Imeandikwa katika Manabii, 'Wote watafundishwa na Mungu.'
Yeyote amsikilizaye Baba na kujifunza kutoka kwake, huyo huja kwangu. 46 Hakuna
mtu yeyote aliyemwona Baba isipokuwa yeye atokaye kwa Mungu, yeye ndiye peke
yake aliyemwona Baba. 47 Amin, amin nawaambia, yeye anayeamini anao uzima wa
milele. 48 Mimi ni mkate wa uzima. 49 Baba zenu walikula mana jangwani, lakini
wakafa. 50 Lakini hapa kuna mkate utokao mbinguni, ambao mtu yeyote akiula,
hatakufa. 51 Mimi ni mkate wa uzima ule uliotoka mbinguni. Mtu yeyote akiula
mkate huu, ataishi milele. Mkate huu ni mwili wangu, ambao nitautoa kwa ajili ya
uzima wa ulimwengu."
52 Ndipo Wayahudi wakaanza kuhojiana vikali wao kwa wao wakisema, "Mtu huyu
awezaje kutupatia mwili wake tuule?"
53 Hivyo Yesu akawaambia, "Amin, amin nawaambia, msipoula mwili wa Mwana
wa Adamu na kuinywa damu yake, hamna uzima ndani yenu. 54 Mtu yeyote aulaye
mwili wangu na kunywa damu yangu, anao uzima wa milele. Nami nitamfufua siku

ya mwisho. 55 Kwa maana mwili wangu ni chakula cha kweli na damu yangu ni kinywaji cha kweli. 56 Yeyote alaye mwili wangu na kunywa damu yangu, atakaa ndani yangu nami nitakaa ndani yake. 57 Kama vile Baba aliye hai alivyonituma mimi, na kama nami ninavyoishi kwa sababu ya Baba, hivyo anilaye mimi ataishi kwa sababu yangu. 58 Huu ndio mkate ushukao kutoka mbinguni, si kama ule mkate baba zenu waliokula nao wakafa. Lakini yeye aulaye mkate huu ataishi milele.” 59 Yesu alisema maneno haya alipokuwa akifundisha katika sinagogi huko Kapernaumu.

Wafuasi Wengi Wamwacha Yesu

60 Wengi wa wafuasi wake waliposikia jambo hili wakasema, “Mafundisho haya ni magumu. Ni nani awezaye kuyapokea?”

61 Yesu alipojua kwamba wafuasi wake wananung’unika kuhusu mafundisho yake, akawaambia, “Je, jambo hili limewaudhi? 62 Ingekuwaje basi kama mngemwona Mwana wa Adamu akipaa kwenda zake huko alipokuwa kwanza? 63 Roho ndiye atiaye uzima, mwili haufai kitu. Maneno haya niliyowaambia ni Roho tena ni uzima. 64 Lakini baadhi yenu hamwamini.” Kwa maana Yesu alifahamu tangu mwanzo wale ambao hawangemwamini miongoni mwao na yule ambaye angemsaliti. 65 Akaendelea kusema, “Hii ndiyo sababu niliwaambia kwamba hakuna mtu awezaye kuja kwangu isipokuwa amejaliwa na Baba yangu.”

66 Tangu wakati huo wafuasi wake wengi wakarejea nyuma wakaacha kumfuata.

67 Hivyo Yesu akawauliza wale wanafunzi wake kumi na wawili, “Je, ninyi pia mnataka kuondoka?”

68 Simoni Petro akamjibu, “Bwana, tuondoke twende kwa nani? Wewe unayo maneno ya uzima wa milele. 69 Tunaamini na kujua kuwa wewe ndiwe Aliye Mtakatifu wa Mungu.”

70 Ndipo Yesu akajibu, “Je, sikuwachagua ninyi kumi na wawili? Lakini mmoja wenu ni ibilisi.” 71 (Hapa alikuwa anasema juu ya Yuda, mwana wa Simoni Iskariote. Ingawa alikuwa mmoja wa wale kumi na wawili, ndiye ambaye baadaye angemsaliti Yesu.)

7

Kutokuamini Kwa Ndugu Zake Yesu

1 Baada ya mambo haya, Yesu alikwenda sehemu mbalimbali za Galilaya. Hakutaka kwenda Uyahudi kwa sababu Wayahudi huko walitaka kumuua. 2 Sikukuu ya Vibanda ya Wayahudi ilikuwa imekaribia. 3 Hivyo ndugu zake Yesu wakamwambia, “Ondoka hapa uende Uyahudi ili wanafunzi Wako wapate kuona miujiza unayofanya. 4 Mtu anayetaka kujulikana hafanyi mambo yake kwa siri. Kama unafanya mambo haya, jionyeshe kwa ulimwengu.” 5 Hata ndugu zake mwenyewe hawakumwamini.

6 Yesu akawaambia, “Wakati wangu bado haujawadia, lakini wakati wenu upo siku zote. 7 Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi, lakini unanichukia mimi kwa sababu ninawashuhudia kwamba matendo yao ni maovu. 8 Ninyi nendeni kwenye Sikukuu, lakini mimi sitahudhuria Sikukuu hii kwa sababu wakati wangu haujawadia.” 9 Akiisha kusema hayo, akabaki Galilaya.

Yesu Kwenye Sikukuu Ya Vibanda

10 Lakini ndugu zake walipokwisha kuondoka kwenda kwenye Sikukuu, yeye pia alikwenda lakini kwa siri. 11 Wayahudi walikuwa wakimtafuta huko kwenye Sikukuu na kuulizana, “Yuko wapi huyu mtu?”

12 Kulikuwa na minong’ono iliyoenea kumhusu Yesu katika umati wa watu, wakati wengine wakisema, “Ni mtu mwema.”

Wengine walikuwa wakisema, “La, yeye anawadanganya watu.” 13 Lakini hakuna
mtu yeyote aliyemsema waziwazi kumhusu kwa sababu ya kuwaogopa Wayahudi.

Yesu Afundisha Kwenye Sikukuu

14 Ilipokaribia katikati ya Sikukuu, Yesu alipanda kwenda Hekaluni na kuanza
kufundisha. 15 Wayahudi wakastaajabia mafundisho yake wakasema, “Mtu huyu
amepataje kujua mambo haya bila kufundishwa?”
16 Ndipo Yesu akawajibu, “Mafundisho yangu si yangu mwenyewe, bali yanatoka
kwake yeye aliyenituma. 17 Mtu yeyote akipenda kufanya mapenzi ya Mungu,
atajua kama mafundisho yangu yanatoka kwa Mungu au ninasema kwa ajili yangu
mwenyewe. 18 Wale wanenao kwa ajili yao wenyewe hufanya hivyo kwa kutaka
utukufu wao wenyewe. Lakini yeye atafutaye utukufu wa yule aliyemtuma ni wa
kweli, wala hakuna uongo ndani yake. 19 Je, Mose hakuwapa ninyi sheria? Lakini
hakuna hata mmoja wenu anayeishika hiyo sheria. Kwa nini mnataka kuniua?”
20 Ule umati wa watu ukamjibu, “Wewe una pepo mchafu! Ni nani anayetaka
kukuua?”
21 Yesu akawajibu, “Nimefanya muujiza mmoja na nyote mkastaajabu. 22 Lakini
kwa kuwa Mose aliwaamuru tohara (ingawa kwa kweli haikutoka kwa Mose bali
kwa baba zenu wakuu), mnamtahiri mtoto hata siku ya Sabato. 23 Ikiwa mtoto aweza
kutahiriwa siku ya Sabato kusudi sheria ya Mose isivunjwe, kwa nini mnanikasirikia
kwa kumponya mtu mwili wake wote siku ya Sabato? 24 Acheni kuhukumu mambo
kwa jinsi mnavyoona tu, bali hukumuni kwa haki.”

Je, Yesu Ndiye Kristo?

25 Ndipo baadhi ya watu wa Yerusalemu wakawa wanasema, “Tazameni, huyu
si yule mtu wanayetaka kumuua? 26 Mbona yuko hapa anazungumza hadharani
na wala hawamwambii neno lolote? Je, inawezekana viongozi wanafahamu kuwa
huyu ndiye Kristo?* 27 Tunafahamu huyu mtu anakotoka, lakini Kristo atakapokuja,
hakuna yeyote atakayejua atokako.”
28 Ndipo Yesu, akaendelea kufundisha Hekaluni, akisema, “Ninyi mnanifahamu na
kujua nitokako. Mimi sikuja kwa ajili yangu mwenyewe, bali yeye aliyenituma ni
wa kweli na ninyi hammjui. 29 Mimi namjua kwa kuwa nimetoka kwake, naye ndiye
alinituma.”
30 Ndipo wakatafuta kumkamata, lakini hakuna mtu yeyote aliyethubutu kumshika
kwa sababu saa yake ilikuwa bado haijawadia. 31 Nao watu wengi wakamwamini,
wakasema, “Je, Kristo atakapokuja, atafanya miujiza mikuu zaidi kuliko aliyoifanya
mtu huyu?”

Walinzi Wanatumwa Kumkamata Yesu

32 Mafarisayo wakasikia watu wakinong’ona mambo kama hayo kuhusu Yesu,
ndipo wao pamoja na viongozi wa makuhani wakatuma walinzi wa Hekalu waende
kumkamata.
33 Yesu akasema, “Mimi bado niko pamoja nanyi kwa kitambo kidogo, kisha
nitarudi kwake yeye aliyenituma. 34 Mtanitafuta lakini hamtaniona, nami niliko ninyi
hamwezi kuja.”
35 Wayahudi wakaulizana wao kwa wao, “Huyu mtu anataka kwenda wapi
ambako hatuwezi kumfuata? Je, anataka kwenda kwa Wayunani ambako baadhi
ya watu wetu wametawanyikia, akawafundishe Wayunani? 36 Yeye ana maana gani
anaposema, ‘Mtanitafuta lakini hamtaniona,’ na, ‘nami niliko ninyi hamwezi kuja’?”

Mito Ya Maji Ya Uzima

---

* **7:26** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

37 Siku ile ya mwisho ya Sikukuu, siku ile kuu, wakati Yesu akiwa amesimama
huko, akapaza sauti yake akasema, “Kama mtu yeyote anaona kiu na aje kwangu
anywe. 38 Yeyote aniaminiye mimi, kama Maandiko yasemavyo, vijito vya maji ya
uzima vitatiririka ndani mwake.” 39 Yesu aliposema haya alimaanisha Roho Mtakatifu
ambaye wote waliomwamini wangempokea, kwani mpaka wakati huo, Roho alikuwa
hajatolewa, kwa kuwa Yesu alikuwa bado hajatukuzwa.

Mgawanyiko Miongoni Mwa Watu

40 Waliposikia maneno hayo, baadhi ya watu miongoni mwa ule umati wakasema,
“Hakika huyu ndiye yule Nabii.”

41 Wengine wakasema, “Huyu ndiye Kristo!”

Lakini wengine wakauliza, “Je, Kristo kwao ni Galilaya? 42 Je, Maandiko hayasemi
kwamba Kristo atakuja kutoka jamaa ya Daudi na kutoka Bethlehemu, mji alioishi
Daudi?” 43 Kwa hiyo watu wakagawanyika kwa ajili ya Yesu. 44 Baadhi yao walitaka
kumkamata, lakini hakuna aliyethubutu kumgusa.

Kutokuamini Kwa Viongozi Wa Wayahudi

45 Hatimaye wale walinzi wa Hekalu wakarudi kwa viongozi wa makuhani na
Mafarisayo waliokuwa wamewatuma ili kumkamata Yesu, wakaulizwa, “Mbona
hamkumkamata?”

46 Wale walinzi wakajibu, “Kamwe hajanena mtu yeyote kama yeye anenavyo.”

47 Mafarisayo wakajibu, “Je, nanyi pia mmedanganyika? 48 Je, kuna kiongozi yeyote
au mmoja wa Mafarisayo ambaye amemwamini? 49 Lakini huu umati wa watu
wasiojua Sheria ya Mose, wamelaaniwa.”

50 Ndipo Nikodemo, yule aliyekuwa amemwendea Yesu siku moja usiku, ambaye
alikuwa mmoja wao akauliza, 51 “Je, sheria zetu zinaturuhusu kumhukumu mtu kabla
ya kumsikiliza na kufahamu alilotenda?”

52 Wakamjibu, “Je, wewe pia unatoka Galilaya? Chunguza nawe utaona kwamba
hakuna nabii atokae Galilaya!” [53 Kisha wakaondoka, kila mtu akarudi nyumbani
kwake.

8

Mwanamke Aliyefumaniwa Akizini

1 Lakini Yesu akaenda katika Mlima wa Mizeituni. 2 Alfajiri na mapema Yesu
akaja tena Hekaluni, watu wote wakakusanyika, akakaa akaanza kuwafundisha.
3 Walimu wa sheria na Mafarisayo wakamleta mwanamke mmoja aliyefumaniwa
akizini. Wakamsimamisha katikati ya umati wa watu wote. 4 Wakamwambia Yesu,
“Mwalimu, huyu mwanamke amekutwa akizini. 5 Katika sheria, Mose alituamuru
kuwapiga kwa mawe wanawake wa namna hii, mpaka wafe. Sasa wewe wasemaje?”
6 Walimuuliza swali hili kama mtego ili wapate sababu ya kumshtaki.

Lakini Yesu akainama akaanza kuandika ardhini kwa kidole chake.
7 Walipoendelea kumuulizauliza akainuka, akawaambia, “Kama kuna mtu yeyote
miongoni mwenu ambaye hana dhambi na awe wa kwanza kumtupia jiwe.”
8 Akainama tena na kuandika ardhini.

9 Waliposikia haya, wakaanza kuondoka mmoja mmoja, wakianzia wazee, hadi
Yesu akabaki peke yake na yule mwanamke akiwa amesimama mbele yake. 10 Yesu
akainuka na kumwambia, “Wako wapi wale waliokuwa wanakuhukumu kuwa
mwenye hatia?”

11 Yule mwanamke akajibu, “Hakuna hata mmoja Bwana.”

Yesu akamwambia, “Hata mimi sikuhukumu. Nenda zako, kuanzia sasa usitende
dhambi tena.”]

Yesu Nuru Ya Ulimwengu

12 Kisha Yesu akasema nao tena akawaambia, “Mimi ni nuru ya ulimwengu. Mtu
yeyote akinifuata hatatembea gizani kamwe, bali atakuwa na nuru ya uzima.”
13 Mafarisayo wakamwambia, “Ushuhuda wako haukubaliki kwa kuwa unajishuhu-
dia mwenyewe.”
14 Yesu akawajibu, “Hata kama najishuhudia mwenyewe, ushuhuda wangu ni kweli
kwa sababu najua nilikotoka na ninakokwenda. Lakini ninyi hamjui nilikotoka wala
ninakokwenda. 15 Ninyi mnahukumu kwa kufuata vipimo vya kibinadamu, mimi
simhukumu mtu yeyote. 16 Lakini hata kama nikihukumu, uamuzi wangu ni sahihi
kwa sababu sitoi hukumu yangu peke yangu, bali niko pamoja na Baba, aliyenituma.
17 Imeandikwa katika Sheria yenu kwamba, ushahidi wa watu wawili ni thabiti.
18 Mimi najishuhudia mwenyewe, naye Baba aliyenituma hunishuhudia.”
19 Ndipo wakamuuliza, “Huyo Baba yako yuko wapi?”
Yesu akawajibu, “Ninyi hamnifahamu mimi ni nani, wala hammfahamu Baba
yangu. Kama mngenifahamu mimi, mngemfahamu na Baba yangu.” 20 Yesu alisema
maneno haya alipokuwa akifundisha katika chumba cha hazina Hekaluni. Lakini
hakuna mtu aliyemkamata kwa kuwa saa yake ilikuwa haijawadia.

Yesu Atabiri Kifo Chake Mwenyewe

21 Yesu akawaambia tena, “Ninaenda zangu, nanyi mtanitafuta, lakini mtakufa
katika dhambi zenu. Niendako mimi ninyi hamwezi kuja.”
22 Ndipo wale Wayahudi wakasema, “Je, atajiua? Je, hii ndiyo sababu amesema,
‘Niendako mimi ninyi hamwezi kuja’?”
23 Akawaambia, “Ninyi mmetoka chini, mimi nimetoka juu. Ninyi ni wa ulimwengu
huu, mimi si wa ulimwengu huu. 24 Niliwaambia kuwa mtakufa katika dhambi zenu,
kwa maana msipoamini ya kwamba ‘Mimi Ndiye,’ mtakufa katika dhambi zenu.”
25 Wakamuuliza, “Wewe ni nani?”
Naye Yesu akawajibu, “Mimi ndiye yule ambaye nimekuwa nikiwaambia tangu
mwanzo. 26 Nina mambo mengi ya kusema juu yenu na mengi ya kuwahukumu.
Lakini yeye aliyenituma ni wa kweli, nami nanena na ulimwengu niliyoyasikia
kutoka kwake.”
27 Hawakuelewa kuwa alikuwa akiwaambia juu ya Baba yake wa Mbinguni.
28 Kisha Yesu akawaambia, “Mtakapokwisha kumwinua juu Mwana wa Adamu, ndipo
mtakapojua kuwa, ‘Mimi ndiye yule niliyesema na kwamba mimi sitendi jambo
lolote peke yangu bali ninasema yale tu ambayo Baba yangu amenifundisha. 29 Yeye
aliyenituma yu pamoja nami, hajaniacha, kwa kuwa siku zote nafanya mapenzi
yake.’ ” 30 Wengi waliomsikia Yesu akisema maneno haya wakamwamini.

Wanafunzi Wa Kweli

31 Kisha Yesu akawaambia wale Wayahudi waliomwamini, “Kama mkidumu katika
maneno yangu, mtakuwa wanafunzi wangu kweli kweli. 32 Ndipo mtaijua kweli nayo
kweli itawaweka huru.”
33 Wao wakamjibu, “Sisi tu wazao wa Abrahamu, nasi hatujawa watumwa wa mtu
yeyote. Wawezaje kusema kwamba tutawekwa huru?”
34 Yesu akajibu, “Amin, amin nawaambia, kila atendaye dhambi ni mtumwa wa
dhambi. 35 Mtumwa hakai nyumbani anakotumika siku zote, lakini mwana hukaa
nyumbani daima. 36 Hivyo Mwana akiwaweka huru mtakuwa huru kweli kweli.
37 Ninajua ya kuwa ninyi ni wazao wa Abrahamu, lakini mnatafuta wasaa wa kuniua
kwa sababu ndani yenu hamna nafasi ya neno langu. 38 Ninasema yale niliyoyaona
mbele za Baba yangu, nanyi inawapa kufanya yale mliyosikia kutoka kwa baba yenu.”

Yesu Na Abrahamu

39 Wakajibu, “Baba yetu ni Abrahamu.”
Yesu akawaambia, “Kama mngekuwa wazao wa Abrahamu mngefanya mambo
yale aliyofanya Abrahamu. 40 Lakini sasa ninyi mnatafuta kuniua, mtu ambaye
nimewaambia kweli ile niliyosikia kutoka kwa Mungu, Abrahamu hakufanya jambo
la namna hii. 41 Ninyi mnafanya mambo afanyayo baba yenu.”
Wakamjibu, “Sisi hatukuzaliwa kwa uzinzi. Tunaye Baba mmoja, Mungu pekee.”
42 Yesu akawaambia, “Kama Mungu angekuwa Baba yenu, mngenipenda, kwa
maana nilitoka kwa Mungu na sasa niko hapa. Sikuja kwa ajili yangu mwenyewe, ila
yeye alinituma. 43 Kwa nini hamwelewi ninayowaambia? Ni kwa sababu hamwezi
kusikia nisemacho. 44 Ninyi ni watoto wa baba yenu ibilisi, nanyi mnataka kutimiza
matakwa ya baba yenu. Yeye alikuwa muuaji tangu mwanzo, wala hakushikana
na kweli maana hamna kweli ndani yake. Asemapo uongo husema yaliyo yake
mwenyewe kwa maana yeye ni mwongo na baba wa huo uongo. 45 Lakini kwa
sababu nimewaambia kweli hamkuniamini! 46 Je, kuna yeyote miongoni mwenu
awezaye kunithibitisha kuwa mwenye dhambi? Kama nawaambia yaliyo kweli,
mbona hamniamini? 47 Yeye atokaye kwa Mungu husikia kile Mungu asemacho.
Sababu ya ninyi kutosikia ni kwa kuwa hamtokani na Mungu.”

Maelezo Ya Yesu Kuhusu Yeye Mwenyewe

48 Wayahudi wakamjibu Yesu, “Je, hatuko sahihi tunaposema ya kwamba wewe ni
Msamaria na ya kwamba una pepo mchafu?”
49 Yesu akawajibu, “Mimi sina pepo mchafu, bali ninamheshimu Baba yangu,
nanyi mnanidharau. 50 Lakini mimi sitafuti utukufu wangu mwenyewe, bali yuko
anayetaka kunitukuza, naye ndiye mwamuzi. 51 Amin, amin nawaambia, mtu yeyote
akilitii neno langu hataona mauti milele.”
52 Ndipo Wayahudi wakamwambia, “Sasa tumejua kwamba una pepo mchafu.
Ikiwa Abrahamu alikufa na vivyo hivyo manabii, nawe unasema ‘Mtu akitii neno
langu hatakufa milele.’ 53 Je, wewe ni mkuu kuliko baba yetu Abrahamu ambaye
alikufa na manabii ambao nao pia walikufa? Hivi wewe unajifanya kuwa nani?”
54 Yesu akawajibu, “Kama nikijitukuza utukufu wangu hauna maana. Baba
yangu, huyo ambaye ninyi mnadai kuwa ni Mungu wenu, ndiye anitukuzaye mimi.
55 Ingawa hamkumjua, mimi ninamjua. Kama ningesema simjui, ningekuwa mwongo
kama ninyi, lakini mimi ninamjua na ninalitii neno lake. 56 Baba yenu Abrahamu
alishangilia kwamba angaliiona siku yangu, naye akaiona na akafurahi.”
57 Wayahudi wakamwambia, “Wewe hujatimiza hata miaka hamsini, wewe
wasema umemwona Abrahamu?”
58 Yesu akawaambia, “Amin, amin nawaambia, kabla Abrahamu hajakuwako,
‘Mimi niko.’ ” 59 Ndipo wakaokota mawe ili kumpiga, lakini Yesu akajificha, naye
akatoka Hekaluni.

9

Yesu Amponya Mtu Aliyezaliwa Kipofu

1 Yesu alipokuwa akipita, akamwona mtu aliyekuwa kipofu tangu kuzaliwa.
2 Wanafunzi wake wakamuuliza, “Rabi, ni nani aliyetenda dhambi, ni huyu mtu au
wazazi wake hata azaliwe kipofu?”
3 Yesu akawajibu, “Huyu mtu wala wazazi wake hawakutenda dhambi. Alizaliwa
kipofu ili kazi za Mungu zidhihirishwe katika maisha yake. 4 Yanipasa kuzifanya
kazi zake yeye aliyenituma wakati bado ni mchana, kwa kuwa usiku waja ambapo
hakuna mtu awezaye kufanya kazi. 5 Wakati niko ulimwenguni, mimi ni nuru ya
ulimwengu.”

6 Baada ya kusema haya, akatema mate ardhini, akatengeneza tope kwa mate
na kumpaka yule mtu kipofu machoni. 7 Kisha akamwambia, “Nenda ukanawe
katika bwawa la Siloamu.” (Siloamu maana yake ni aliyetumwa.) Ndipo yule kipofu
akaenda, akanawa, naye akarudi akiwa anaona.

8 Majirani zake na wale wote waliokuwa wamemwona hapo awali akiombaomba
wakaanza kuuliza, “Je, huyu si yule aliyekuwa akiketi akiombaomba?” 9 Wengine
wakasema, “Ndiye.”

Wengine wakasema, “Siye, bali wamefanana.”

Lakini yeye akawaambia, “Mimi ndiye.”

10 Wakamuuliza, “Basi macho yako yalifumbuliwaje?”

11 Yeye akawajibu, “Yule mtu aitwaye Yesu alitengeneza tope, akanipaka machoni
mwangu, naye akaniambia nenda ukanawe katika Bwawa la Siloamu, ndipo
nikanawa nami nikapata kuona!”

12 Wale wakamuuliza, “Yeye huyo mtu yuko wapi?”

Akawajibu, “Sijui.”

Mafarisayo Wachunguza Kuponywa Kwa Kipofu

13 Wakamleta kwa Mafarisayo yule mtu aliyekuwa kipofu hapo awali. 14 Basi siku
hiyo Yesu alipotengeneza tope na kuyafungua macho ya huyo mtu ilikuwa Sabato.
15 Mafarisayo nao wakaanza kumuuliza alivyopata kuponywa. Naye akawaambia,
“Alinipaka tope kwenye macho yangu, nikanawa na sasa ninaona.”

16 Baadhi ya Mafarisayo wakasema, “Huyu mtu hatoki kwa Mungu, kwa sababu
hashiki Sabato.”

Lakini wengine wakasema, “Awezaje mtu mwenye dhambi kufanya miujiza kama
hii?” Wakagawanyika.

17 Hivyo wakamwambia tena yule mtu aliyekuwa kipofu, “Wewe ndiwe uliye-
fumbuliwa macho, wasemaje kuhusu mtu huyo?” Maana macho yako ndiyo
yaliyofumbuliwa.

Yeye akawajibu, “Yeye ni nabii.”

18 Wale Wayahudi hawakuamini ya kuwa mtu huyo alikuwa kipofu, akapata kuona,
mpaka walipowaita wazazi wake. 19 Wakawauliza, “Je, huyu ni mtoto wenu, ambaye
mnasema alizaliwa kipofu? Imekuwaje basi sasa anaona?”

20 Wazazi wake wakajibu, “Tunajua ya kuwa huyu ni mtoto wetu na ya kuwa
alizaliwa kipofu. 21 Lakini sisi hatujui ni kwa jinsi gani kwamba sasa anaona, wala
hatujui ni nani aliyemfungua macho yake. Muulizeni, yeye ni mtu mzima na anaweza
kujieleza mwenyewe.” 22 Wazazi wake walisema hivi kwa sababu waliwaogopa
Wayahudi kwani walikuwa wamekubaliana kuwa mtu yeyote atakayemkiri Yesu
kuwa ndiye Kristo* atafukuzwa kutoka sinagogi. 23 Kwa hiyo wazazi wake wakasema,
“Yeye ni mtu mzima. Muulizeni.”

24 Hivyo kwa mara ya pili wakamwita yule aliyekuwa kipofu, nao wakamwambia,
“Mpe Mungu utukufu! Sisi tunafahamu kuwa mtu huyu aliyekuponya ni mwenye
dhambi.”

25 Akawajibu, “Mimi sijui kama yeye ni mwenye dhambi. Lakini jambo moja
ninalojua, nilikuwa kipofu na sasa ninaona.”

26 Wakamuuliza, “Alikufanyia nini? Aliyafumbuaje macho yako?”

27 Akawajibu, “Tayari nimekwisha kuwaambia, nanyi hamtaki kunisikiliza. Mbona
mnataka kusikia tena? Je, ninyi nanyi mnataka kuwa wanafunzi wake?”

---

* **9:22** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

[28] Ndipo wakamtukana na kusema, “Wewe ndiwe mwanafunzi wake, Sisi ni
wanafunzi wa Mose. [29] Tunajua kwamba Mungu alisema na Mose, lakini kwa habari
ya mtu huyu hatujui atokako.”
[30] Yule mtu akawajibu, “Hili ni jambo la ajabu! Hamjui anakotoka, naye
amenifungua macho yangu! [31] Tunajua ya kuwa Mungu hawasikilizi wenye dhambi,
lakini huwasikiliza wote wanaomcha na kumtii. [32] Tangu zamani hatujasikia kwamba
mtu amemponya yeyote aliyezaliwa kipofu. [33] Kama huyu mtu hakutoka kwa Mungu,
asingeweza kufanya lolote.”
[34] Wao wakamjibu, “Wewe ulizaliwa katika dhambi kabisa, nawe unajaribu
kutufundisha?” Wakamfukuza atoke nje.

Upofu Wa Kiroho

[35] Yesu aliposikia kuwa wamemfukuzia nje yule mtu aliyemfumbua macho,
alimkuta akamuuliza, “Je, unamwamini Mwana wa Adamu?”
[36] Yule mtu akamjibu, “Yeye ni nani, Bwana? Niambie ili nipate kumwamini.”
[37] Yesu akamjibu, “Umekwisha kumwona, naye anayezungumza nawe, ndiye.”
[38] Yule mtu akasema, “Bwana, naamini.” Naye akamwabudu.
[39] Yesu akasema, “Nimekuja ulimwenguni humu kwa ajili ya kuhukumu, ili wale
walio vipofu wapate kuona, nao wale wanaoona, wawe vipofu.”
[40] Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa karibu naye wakamsikia na kumwambia, “Je,
kweli sisi ni vipofu?”
[41] Yesu akawajibu, “Kama mngekuwa vipofu kweli, msingekuwa na hatia ya
dhambi, lakini kwa kuwa mnasema, ‘Tunaona,’ basi mna hatia.

10

Mchungaji Mwema

[1] “Amin, amin nawaambia, yeye asiyeingia katika zizi la kondoo kwa kupitia
kwenye lango, lakini akwea kuingia ndani kwa njia nyingine, ni mwizi na
mnyang’anyi. [2] Yeye anayeingia kwa kupitia kwenye lango ndiye mchungaji wa
kondoo. [3] Mlinzi humfungulia lango na kondoo huisikia sauti yake. Huwaita kondoo
wake kwa majina yao na kuwatoa nje ya zizi. [4] Akiisha kuwatoa wote nje, hutangulia
mbele yao na kondoo humfuata kwa kuwa wanaijua sauti yake. [5] Lakini kondoo
hawatamfuata mgeni bali watamkimbia, kwa sababu hawaijui sauti ya mgeni.” [6] Yesu
alitumia mfano huu, lakini wao hawakuelewa hayo aliyokuwa akiwaambia.
[7] Kwa hiyo Yesu akasema nao tena akawaambia, “Amin, amin nawaambia, mimi
ndimi lango la kondoo. [8] Wote walionitangulia ni wevi na wanyang’anyi, lakini
kondoo hawakuwasikia. [9] Mimi ndimi lango, yeyote anayeingia zizini kwa kupitia
kwangu ataokoka, ataingia na kutoka, naye atapata malisho. [10] Mwizi huja ili aibe,
kuua na kuangamiza. Mimi nimekuja ili wapate uzima kisha wawe nao tele.
[11] “Mimi ndimi mchungaji mwema. Mchungaji mwema huutoa uhai wake kwa ajili
ya kondoo. [12] Mtu wa kuajiriwa sio mchungaji mwenye kondoo. Amwonapo mbwa
mwitu akija, yeye hukimbia na kuwaacha kondoo. Naye mbwa mwitu hulishambulia
kundi na kulitawanya. [13] Yeye hukimbia kwa sababu ameajiriwa wala hawajali
kondoo.
[14] “Mimi ndimi mchungaji mwema. Ninawajua kondoo wangu nao kondoo wangu
wananijua. [15] Kama vile Baba anavyonijua mimi, nami ninavyomjua Baba, nami
nautoa uhai wangu kwa ajili ya kondoo. [16] Ninao kondoo wengine ambao si wa zizi
hili, inanipasa kuwaleta, nao wataisikia sauti yangu, hivyo patakuwa na kundi moja
na mchungaji mmoja. [17] Baba yangu ananipenda kwa kuwa ninautoa uhai wangu
ili niupate tena. [18] Hakuna mtu aniondoleaye uhai wangu, bali ninautoa kwa hiari

yangu mwenyewe. Ninao uwezo wa kuutoa uhai wangu na pia ninao uwezo wa
kuutwaa tena. Amri hii nimepewa na Baba yangu.”
19 Kwa maneno haya Wayahudi waligawanyika. 20 Wengi wao wakasema, “Huyu
amepagawa na pepo mchafu, naye amechanganyikiwa.”
21 Wengine wakasema, “Haya si maneno ya mtu aliyepagawa na pepo mchafu. Je,
pepo mchafu aweza kufungua macho ya kipofu?”

Yesu Akataliwa Na Wayahudi

22 Wakati huo ilikuwa Sikukuu ya Kuwekwa wakfu kwa Hekalu* huko Yerusalemu,
nao ulikuwa wakati wa majira ya baridi. 23 Naye Yesu alikuwa akitembea ndani ya
Hekalu katika ukumbi wa Solomoni. 24 Wayahudi wakamkusanyikia wakamuuliza,
“Utatuweka katika hali ya mashaka mpaka lini? Kama wewe ndiye Kristo† tuambie
waziwazi.”
25 Yesu akawajibu, “Nimewaambia, lakini hamwamini. Mambo ninayoyatenda kwa
jina la Baba yangu yananishuhudia. 26 Lakini hamwamini, kwa sababu ninyi si
wa kundi la kondoo wangu. 27 Kondoo wangu huisikia sauti yangu nami nawajua,
nao hunifuata, 28 nami ninawapa uzima wa milele, hawataangamia kamwe wala
hakuna mtu atakayewapokonya kutoka mikono yangu. 29 Baba yangu aliyenipa hawa
ni mkuu kuliko wote na hakuna awezaye kuwapokonya kutoka mikononi mwake.
30 Mimi na Baba yangu tu umoja.”
31 Kwa mara nyingine Wayahudi wakainua mawe ili wampige nayo, 32 lakini Yesu
akawaambia, “Nimewaonyesha miujiza mingi mikubwa kutoka kwa Baba yangu. Ni
ipi katika hiyo mnataka kunipiga mawe?”
33 Wayahudi wakamjibu, “Hatukupigi mawe kwa sababu ya mambo mema
uliyotenda, bali ni kwa kuwa umekufuru. Wewe ingawa ni mwanadamu unajifanya
kuwa Mungu.”
34 Yesu akawajibu, “Je, haikuandikwa katika Sheria ya kwamba, ‘Nimesema kuwa,
ninyi ni miungu?’ 35 Kama aliwaita ‘miungu,’ wale ambao neno la Mungu liliwafikia,
nayo Maandiko hayawezi kutanguka, 36 je, mwawezaje kusema kwamba yule ambaye
Baba amemweka wakfu na kumtuma ulimwenguni anakufuru, kwa sababu nilisema,
‘Mimi ni Mwana wa Mungu?’ 37 Ikiwa sifanyi kazi za Baba yangu, basi msiniamini,
38 lakini ikiwa nazifanya kazi za Mungu, hata kama hamniamini mimi ziaminini
hizo kazi, ili mpate kujua na kuelewa kwamba Baba yu ndani yangu, nami ndani
yake.” 39 Ndipo wakajaribu kumkamata kwa mara nyingine, lakini akaponyoka
kutoka mikononi mwao.
40 Akaenda tena ng’ambo ya Mto Yordani mpaka mahali pale ambapo Yohana
alikuwa akibatiza hapo awali, naye akakaa huko. 41 Watu wengi wakamjia, nao
wakawa wakisema, “Yohana hakufanya muujiza wowote, lakini kila jambo alilosema
kumhusu huyu mtu ni kweli.” 42 Nao wengi wakamwamini Yesu huko.

11

Kifo Cha Lazaro

1 Basi mtu mmoja jina lake Lazaro alikuwa mgonjwa. Yeye alikuwa akiishi Bethania
kijiji cha Maria na Martha dada zake. 2 Huyu Maria, ambaye Lazaro kaka yake
alikuwa mgonjwa, ndiye yule ambaye alimpaka Bwana mafuta na kuifuta miguu
yake kwa nywele zake. 3 Hivyo hawa dada wawili walituma ujumbe kwa Yesu
kumwambia, “Bwana, yule umpendaye ni mgonjwa.”

---

* **10:22** Sikukuu ya Kuwekwa wakfu kwa Hekalu ni Hanukkah kwa Kiebrania. † **10:24** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

4 Lakini Yesu aliposikia hayo, akasema, “Ugonjwa huu hautaleta mauti bali
umetokea ili kudhihirisha utukufu wa Mungu, ili Mwana wa Mungu apate kutukuzwa
kutokana na ugonjwa huu.” 5 Pamoja na hivyo, ingawa Yesu aliwapenda Martha,
Maria na Lazaro ndugu yao, 6 baada ya kusikia kwamba Lazaro ni mgonjwa,
aliendelea kukawia huko alikokuwa kwa siku mbili zaidi.
7 Ndipo akawaambia wanafunzi wake, “Haya, turudi Uyahudi.”
8 Wanafunzi wake wakamwambia, “Rabi, Wayahudi walikuwa wanataka kukupiga
mawe, nawe unataka kurudi huko?”
9 Yesu akawajibu, “Si kuna saa kumi na mbili za mchana katika siku moja? Wala
watembeao mchana hawawezi kujikwaa kwa maana wanaona nuru ya ulimwengu
huu. 10 Lakini wale watembeao usiku hujikwaa kwa sababu hakuna nuru ndani yao.”
11 Baada ya kusema haya, Yesu akawaambia, “Rafiki yetu Lazaro amelala, lakini
naenda kumwamsha.”
12 Wanafunzi wakamwambia, “Bwana, kama amelala usingizi ataamka.” 13 Hata
hivyo, Yesu alikuwa anazungumzia kuwa Lazaro amekufa, lakini wanafunzi wake
hawakuelewa, walidhani kwamba anasema Lazaro amelala usingizi tu.
14 Kwa hiyo Yesu akawaambia waziwazi, “Lazaro amekufa. 15 Hata hivyo nafurahi
kwa kuwa sikuwepo huko kabla ya Lazaro kufa, ili mpate kuamini. Lakini sasa
twendeni kwake.”
16 Tomaso aliyeitwa Pacha akawaambia wanafunzi wenzake, “Sisi nasi twendeni
tukafe pamoja naye.”

Yesu Ndiye Ufufuo Na Uzima

17 Yesu alipowasili huko alikuta Lazaro amekuwa kaburini siku nne. 18 Basi
Bethania ulikuwa karibu na Yerusalemu umbali wa karibu maili mbili,[*] 19 na
Wayahudi wengi walikuwa wamekuja kuwafariji Martha na Maria kwa ajili ya kufiwa
na ndugu yao. 20 Martha aliposikia kwamba Yesu anakuja, alitoka kwenda kumlaki,
ila Maria alibaki nyumbani.
21 Martha akamwambia Yesu, “Bwana, kama ungalikuwa hapa, ndugu yangu
hangalikufa. 22 Lakini sasa ninajua kuwa chochote utakachomwomba Mungu,
atakupa.”
23 Yesu akamwambia, “Ndugu yako atafufuka.”
24 Martha akamjibu, “Ninajua ya kuwa atafufuka wakati wa ufufuo wa wafu siku
ya mwisho.”
25 Yesu akamwambia, “Mimi ndiye huo ufufuo na uzima. Yeye aniaminiye mimi,
hata akifa atakuwa anaishi 26 na yeyote aishiye na kuniamini hatakufa kabisa hata
milele. Je, unasadiki haya?”
27 Martha akamwambia, “Ndiyo Bwana, ninaamini ya kuwa wewe ndiwe Kristo,[†]
Mwana wa Mungu, yeye ajaye ulimwenguni.”

Yesu Alia

28 Baada ya kusema haya Martha alikwenda, akamwita Maria dada yake faraghani
na kumwambia, “Mwalimu yuko hapa anakuita.” 29 Maria aliposikia hivyo,
akaondoka upesi akaenda mpaka alipokuwa Yesu. 30 Yesu alikuwa hajaingia kijijini,
bali alikuwa bado yuko mahali pale alipokutana na Martha. 31 Wale Wayahudi
waliokuwa pamoja na Maria nyumbani wakimfariji walipoona ameondoka haraka
na kutoka nje, walimfuata wakidhani ya kwamba alikuwa anakwenda kule kaburini
kulilia huko.
32 Maria alipofika mahali pale Yesu alipokuwa, alipiga magoti miguuni Pake na
kusema, “Bwana, kama ungalikuwa hapa, ndugu yangu hangalikufa.”

---

[*] **11:18** Maili mbili ni kama kilomita tatu. [†] **11:27** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

33 Yesu alipomwona Maria akilia na wale Wayahudi waliokuja pamoja naye pia
wakilia, Yesu alisikia uchungu moyoni, akafadhaika sana. 34 Akauliza, “Mmemweka
wapi?”
Wakamwambia, “Bwana, njoo upaone.”
35 Yesu akalia machozi.
36 Ndipo Wayahudi wakasema, “Tazama jinsi alivyompenda Lazaro!”
37 Lakini wengine wakasema, “Je, yule aliyefungua macho ya kipofu, hakuweza
kumfanya na huyu asife?”

Yesu Amfufua Lazaro

38 Yesu kwa mara nyingine akiwa amefadhaika sana, akafika penye kaburi. Hilo
kaburi lilikuwa pango ambalo jiwe lilikuwa limewekwa kwenye ingilio lake. 39 Yesu
akasema, “Liondoeni hilo jiwe.”
Martha ndugu yake yule aliyekuwa amekufa akasema, “Lakini Bwana, wakati huu
atakuwa ananuka kwani amekwisha kuwa kaburini siku nne.”
40 Yesu akamwambia, “Sikukuambia kwamba kama ukiamini utauona utukufu wa
Mungu?”
41 Kwa hiyo wakaliondoa lile jiwe kutoka kaburini. Yesu akainua macho yake juu
akasema, “Baba, ninakushukuru kwa kuwa wanisikia. 42 Ninajua ya kuwa wewe
hunisikia siku zote, lakini nimesema haya kwa ajili ya umati huu uliosimama hapa,
ili wapate kuamini ya kuwa wewe umenituma.”
43 Baada ya kusema haya, Yesu akapaza sauti yake akaita, “Lazaro, njoo huku!”
44 Yule aliyekuwa amekufa akatoka nje, mikono yake na miguu yake ikiwa
imeviringishiwa vitambaa vya kitani na leso usoni pake.
Yesu akawaambia, “Mfungueni, mwacheni aende zake.”

Shauri La Kumuua Yesu
(Mathayo 26:1-5; Marko 14:1-2; Luka 22:1-2)

45 Hivyo Wayahudi wengi waliokuwa wamekuja kumfariji Maria, walipoona yale
Yesu aliyoyatenda wakamwamini. 46 Lakini baadhi yao wakaenda kwa Mafarisayo
na kuwaambia mambo Yesu aliyoyafanya. 47 Kwa hiyo viongozi wa makuhani na
Mafarisayo wakaita mkutano wa baraza.
Wakaulizana, “Tufanyeje? Huyu mtu anafanya ishara nyingi. 48 Kama tukimwacha
aendelee hivi, kila mtu atamwamini, nao Warumi watakuja na kupaharibu mahali
petu patakatifu na taifa letu.”
49 Mmoja wao aliyeitwa Kayafa, ambaye alikuwa kuhani mkuu mwaka huo,
akasema, “Ninyi hamjui kitu chochote! 50 Hamjui kwamba ni afadhali mtu mmoja
afe kwa ajili ya watu, kuliko taifa lote liangamie?”
51 Hakusema haya kutokana na mawazo yake mwenyewe bali kama kuhani mkuu
mwaka huo, alitabiri kuwa Yesu angelikufa kwa ajili ya taifa la Wayahudi, 52 wala si
kwa ajili ya taifa hilo pekee, bali pia kwa ajili ya watoto wa Mungu waliotawanyika,
ili kuwaleta pamoja na kuwafanya wawe wamoja. 53 Hivyo tangu siku hiyo wakawa
wanafanya mipango ili wamuue Yesu.
54 Kwa hiyo Yesu akawa hatembei hadharani miongoni mwa Wayahudi, bali
alijitenga akaenda sehemu iliyo karibu na jangwa kwenye kijiji kiitwacho Efraimu.
Akakaa huko na wanafunzi wake.
55 Basi Pasaka ya Wayahudi ilipokuwa imekaribia, watu wengi walitoka vijijini
wakaenda Yerusalemu kabla ya Pasaka ili wakajitakase. 56 Watu wakawa
wanamtafuta Yesu, nao waliposimama kwenye eneo la Hekalu waliulizana, Je, mtu
huyu hatakuja kamwe kwenye Sikukuu? 57 Viongozi wa makuhani na Mafarisayo
walikuwa wametoa amri kuwa yeyote atakayejua mahali Yesu aliko, lazima atoe
taarifa ili wapate kumkamata.

12

Maria Ampaka Yesu Mafuta Huko Bethania
(Mathayo 26:6-13; Marko 14:3-9)

1 Siku sita kabla ya Pasaka, Yesu alikwenda Bethania mahali ambako Lazaro
aliyekuwa amefufuliwa na Yesu alikuwa anaishi. 2 Wakaandaa karamu kwa heshima
ya Yesu. Martha akawahudumia wakati Lazaro alikuwa miongoni mwa waliokaa
mezani pamoja na Yesu. 3 Kisha Maria akachukua chupa ya painti moja[*] yenye
manukato ya nardo[†] safi ya thamani kubwa, akayamimina miguuni mwa Yesu na
kuifuta kwa nywele zake. Nyumba nzima ikajaa harufu nzuri ya manukato.

4 Ndipo Yuda Iskariote mwana wa Simoni, mmoja wa wale wanafunzi ambaye
ndiye angemsaliti Yesu, akasema, 5 "Kwa nini manukato haya hayakuuzwa kwa dinari
300[‡] na fedha hizo wakapewa maskini?" 6 Yuda alisema hivi si kwa kuwa aliwajali
maskini, bali kwa kuwa alikuwa mwizi, kwani ndiye alikuwa akitunza mfuko wa
fedha akawa anaiba kile kilichowekwa humo.

7 Yesu akasema, "Mwacheni. Aliyanunua manukato hayo ili ayaweke kwa ajili ya
siku ya maziko yangu. 8 Maskini mtakuwa nao siku zote, lakini mimi hamtakuwa
nami siku zote."

Shauri La Kumuua Lazaro

9 Umati mkubwa wa Wayahudi walipojua kwamba Yesu alikuwa huko Bethania,
walikuja si tu kwa ajili ya Yesu, lakini pia kumwona Lazaro ambaye Yesu alikuwa
amemfufua. 10 Kwa hiyo viongozi wa makuhani wakafanya mpango wa kumuua
Lazaro pia, 11 kwa kuwa kutokana na habari za kufufuliwa kwake Wayahudi wengi
walikuwa wanamwendea Yesu na kumwamini.

Kuingia Kwa Yesu Yerusalemu Kwa Ushindi
(Mathayo 21:1-11; Marko 1:1-11; Luka 19:28-40)

12 Siku iliyofuata umati mkubwa uliokuwa umekuja kwenye Sikukuu walisikia
kwamba Yesu angekuja Yerusalemu. 13 Basi wakachukua matawi ya mitende,
wakatoka kwenda kumlaki, huku wakipaza sauti wakisema,

"Hosana!"[§]

"Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana!"

"Amebarikiwa Mfalme wa Israeli!"

14 Yesu akamkuta mwana-punda akampanda, kama ilivyoandikwa,

15 "Usiogope, Ewe binti Sayuni;
tazama, Mfalme wako anakuja,
amepanda mwana-punda!"

16 Wanafunzi wake Yesu mwanzoni hawakuelewa mambo haya, lakini Yesu
alipotukuzwa, ndipo walipokumbuka kuwa mambo haya yalikuwa yameandikwa
kwa ajili yake na alitendewa yeye.

17 Wale waliokuwepo wakati Yesu alipomwita Lazaro kutoka kaburini na kumfufua
kutoka kwa wafu, waliendelea kushuhudia. 18 Ni kwa sababu pia walikuwa
wamesikia kwamba alikuwa ametenda muujiza huu ndiyo maana umati wa watu
ukaenda kumlaki. 19 Hivyo Mafarisayo walipoona hayo wakaambiana, "Mnaona,
hamwezi kufanya lolote. Angalieni, ulimwengu wote unamfuata yeye!"

Yesu Anatabiri Kifo Chake

---

[*] **12:3** Painti moja ni kama nusu lita. [†] **12:3** Nardo ni aina ya mafuta yaliyokuwa yanatengenezwa kutokana na mimea yenye mizizi inayotoa harufu nzuri. [‡] **12:5** Dinari 300 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku 300. [§] **12:13** Kiebrania kusema Okoa, basi likawa neno la shangwe.

20 Basi palikuwa Wayunani fulani miongoni mwa wale waliokuwa wamekwenda
kuabudu wakati wa Sikukuu. 21 Hawa wakamjia Filipo, ambaye alikuwa mwenyeji wa
Bethsaida huko Galilaya, wakiwa na ombi. Wakamwambia, “Tungependa kumwona
Yesu.” 22 Filipo akaenda akamweleza Andrea, nao wote wawili wakamwambia Yesu.
23 Yesu akawajibu, “Saa imewadia ya Mwana wa Adamu kutukuzwa. 24 Amin, amin
nawaambia, mbegu ya ngano isipoanguka ardhini na kufa, hubakia kama mbegu
peke yake. Lakini ikifa huzaa mbegu nyingi. 25 Mtu yeyote anayependa maisha yake
atayapoteza, naye ayachukiaye maisha yake katika ulimwengu huu atayaokoa hata
kwa uzima wa milele. 26 Mtu yeyote akinitumikia lazima anifuate, nami mahali nilipo
ndipo mtumishi wangu atakapokuwa. Mtu akinitumikia, Baba yangu atamheshimu.
27 “Sasa roho yangu imefadhaika sana. Niseme nini? ‘Baba, niokoe katika saa hii.’
Lakini ni kwa kusudi hili nimeufikia wakati huu. 28 Baba, litukuze jina lako.”

Ndipo ikaja sauti kutoka mbinguni, “Nimelitukuza, nami nitalitukuza tena.” 29 Ule
umati wa watu uliokuwa mahali pale uliisikia nao ukasema, “Hiyo ni sauti ya radi,”
wengine wakasema, “Malaika ameongea naye.”

30 Yesu akawaambia, “Sauti hii imesikika kwa faida yenu, wala si kwa faida yangu.
31 Sasa ni saa ya hukumu kwa ajili ya ulimwengu huu, sasa mkuu wa ulimwengu huu
atatupwa nje. 32 Lakini mimi, nikiinuliwa kutoka nchi, nitawavuta watu wote waje
kwangu.” 33 Yesu aliyasema haya akionyesha ni kifo gani atakachokufa.

34 Ule umati wa watu ukapiga kelele ukasema, “Tumesikia kutoka Sheria kwamba
‘Kristo* adumu milele,’ wewe wawezaje kusema, ‘Mwana wa Adamu hana budi
kuinuliwa juu’? Huyu ‘Mwana wa Adamu’ ni nani?”

35 Ndipo Yesu akawaambia, “Bado kitambo kidogo nuru ingalipo pamoja nanyi.
Enendeni maadamu mna nuru, msije mkakumbwa na giza. Mtu anayetembea gizani
hajui anakokwenda. 36 Wekeni tumaini lenu katika nuru hiyo ili mpate kuwa wana
wa nuru.” Baada ya kusema haya, Yesu aliondoka, akajificha wasimwone.

Wayahudi Waendelea Kutokuamini

37 Hata baada ya Yesu kufanya miujiza hii yote mbele yao, bado hawakumwamini.
38 Hili lilikuwa ili kutimiza lile neno la nabii Isaya lililosema:

“Bwana, ni nani aliyeamini ujumbe wetu,
na mkono wa Bwana umefunuliwa kwa nani?”

39 Kwa hivyo hawakuamini, kwa sababu Isaya anasema mahali pengine:

40 “Amewafanya vipofu,
na kuifanya mioyo yao kuwa migumu,
ili wasiweze kuona kwa macho yao,
wala kuelewa kwa mioyo yao,
wasije wakageuka nami nikawaponya.”

41 Isaya alisema haya alipoona utukufu wa Yesu na kunena habari zake.

42 Lakini wengi miongoni mwa viongozi wa Wayahudi walimwamini, lakini kwa
sababu ya Mafarisayo hawakukiri waziwazi kwa maana waliogopa kufukuzwa katika
masinagogi. 43 Wao walipenda sifa za wanadamu kuliko sifa zitokazo kwa Mungu.

Amwaminiye Yesu Hatabaki Gizani

44 Yesu akapaza sauti akasema, “Yeyote aniaminiye, haniamini mimi peke yangu,
bali yeye aliyenituma. 45 Yeyote anionaye mimi, amemwona yeye aliyenituma.
46 Mimi nimekuja kama nuru ulimwenguni, ili kwamba kila mtu aniaminiye asibaki
gizani.

---

* **12:34** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

47 “Mimi simhukumu mtu yeyote anayesikia maneno yangu na asiyatii, kwa maana
sikuja kuuhukumu ulimwengu, bali kuuokoa. 48 Yuko amhukumuye yeye anikataaye
mimi na kutokuyapokea maneno yangu, yaani, yale maneno niliyosema yenyewe
yatamhukumu siku ya mwisho. 49 Kwa maana sisemi kwa ajili yangu mwenyewe,
bali Baba aliyenituma aliniamuru ni nini cha kusema na jinsi ya kukisema. 50 Nami
ninajua amri zake huongoza hadi kwenye uzima wa milele. Hivyo lolote nisemalo,
ndilo lile Baba aliloniambia niseme.”

13

Yesu Awanawisha Wanafunzi Wake Miguu

1 Ilikuwa mara tu kabla ya Sikukuu ya Pasaka. Yesu alijua ya kuwa wakati wake wa kuondoka ulimwenguni ili kurudi kwa Baba umewadia. Alikuwa amewapenda watu wake waliokuwa ulimwenguni, naam, aliwapenda hadi kipimo cha mwisho.

2 Wakati alipokuwa akila chakula cha jioni na wanafunzi wake, ibilisi alikuwa
amekwisha kutia ndani ya moyo wa Yuda Iskariote, mwana wa Simoni, wazo la
kumsaliti Yesu. 3 Yesu akijua ya kwamba Baba ameweka vitu vyote chini ya mamlaka
yake na kwamba yeye alitoka kwa Mungu na alikuwa anarudi kwa Mungu, 4 hivyo
aliondoka chakulani, akavua vazi lake la nje, akajifunga kitambaa kiunoni. 5 Kisha
akamimina maji kwenye sinia na kuanza kuwanawisha wanafunzi wake miguu na
kuikausha kwa kile kitambaa alichokuwa amejifunga kiunoni.

6 Alipomfikia Simoni Petro, Petro akamwambia, “Bwana, je, wewe utaninawisha mimi miguu?”

7 Yesu akamjibu, “Hivi sasa hutambui lile ninalofanya, lakini baadaye utaelewa.”

8 Petro akamwambia, “La, wewe hutaninawisha miguu kamwe.”

Yesu akamjibu, “Kama nisipokunawisha, wewe huna sehemu nami.”

9 Ndipo Simoni Petro akajibu, “Usininawishe miguu peke yake, Bwana, bali pamoja na mikono na kichwa pia!”

10 Yesu akamjibu, “Mtu aliyekwisha kuoga anahitaji kunawa miguu tu, kwani mwili
wake wote ni safi. Ninyi ni safi, ingawa si kila mmoja wenu.” 11 Kwa kuwa yeye alijua
ni nani ambaye angemsaliti, ndiyo sababu akasema si kila mmoja aliyekuwa safi.

12 Alipomaliza kuwanawisha miguu yao, alivaa tena mavazi yake, akarudi
alikokuwa ameketi, akawauliza, “Je, mmeelewa nililowafanyia? 13 Ninyi mnaniita
mimi ‘Mwalimu’ na ‘Bwana,’ hii ni sawa, maana ndivyo nilivyo. 14 Kwa hiyo,
ikiwa mimi niliye Bwana wenu na Mwalimu wenu nimewanawisha ninyi miguu, pia
hamna budi kunawishana miguu ninyi kwa ninyi. 15 Mimi nimewawekea kielelezo
kwamba imewapasa kutenda kama vile nilivyowatendea ninyi. 16 Amin, amin
nawaambia, mtumishi si mkuu kuliko bwana wake, wala aliyetumwa si mkuu kuliko
yule aliyemtuma. 17 Sasa kwa kuwa mmejua mambo haya, heri yenu ninyi kama
mkiyatenda.

18 “Sisemi hivi kuhusu ninyi nyote. Ninawajua wale niliowachagua. Lakini ni ili Andiko lipate kutimia, kwamba, ‘Yeye aliyekula chakula changu, ameinua kisigino chake dhidi yangu.’

19 “Ninawaambia mambo haya kabla hayajatukia, ili yatakapotukia mpate kuamini
ya kuwa Mimi ndiye. 20 Amin, amin nawaambia, yeyote anayempokea yule
niliyemtuma anipokea mimi, naye anipokeaye mimi ampokea yeye aliyenituma
mimi.”

Yesu Anatabiri Kusalitiwa Kwake
(Mathayo 26:20-25; Marko 14:17-21; Luka 22:21-23)

21 Baada ya kusema haya, Yesu alifadhaika sana moyoni, akasema, “Amin, amin nawaambia, mmoja wenu atanisaliti.”

22 Wanafunzi wake wakatazamana bila kujua kuwa alikuwa anamsema nani.
23 Mmoja wa wanafunzi wake ambaye Yesu alimpenda sana, alikuwa ameegama
kifuani mwa Yesu. 24 Simoni Petro akampungia mkono yule mwanafunzi,
akamwambia, "Muulize anamaanisha nani."
25 Yule mwanafunzi akamwegemea Yesu, akamuuliza, "Bwana, tuambie, ni nani?"
26 Yesu akajibu, "Ni yule nitakayempa hiki kipande cha mkate baada ya kukichovya
kwenye bakuli." Hivyo baada ya kukichovya kile kipande cha mkate, akampa Yuda
Iskariote, mwana wa Simoni. 27 Mara tu baada ya kukipokea kile kipande cha mkate,
Shetani akamwingia.
Yesu akamwambia Yuda, "Lile unalotaka kulitenda litende haraka." 28 Hakuna
hata mmoja wa wale waliokuwa wameketi naye mezani aliyeelewa kwa nini Yesu
alimwambia hivyo. 29 Kwa kuwa Yuda alikuwa mtunza fedha, wengine walifikiri
Yesu alikuwa amemwambia akanunue vitu vilivyohitajika kwa ajili ya Sikukuu, au
kuwapa maskini chochote. 30 Mara tu baada ya kupokea ule mkate, Yuda akatoka
nje. Wakati huo ulikuwa ni usiku.

Yesu Atabiri Petro Kumkana
(Mathayo 26:31-35; Marko 14:27-31; Luka 22:31-34)

31 Baada ya Yuda kutoka nje, Yesu akasema, "Sasa Mwana wa Adamu ametukuzwa,
naye Mungu ametukuzwa ndani yake. 32 Ikiwa Mungu ametukuzwa ndani ya Mwana,
Mungu atamtukuza Mwana ndani yake mwenyewe naye atamtukuza mara.
33 "Watoto wangu, mimi bado niko pamoja nanyi kwa kitambo kidogo. Mtanitafuta,
na kama vile nilivyowaambia Wayahudi, vivyo hivyo sasa nawaambia na ninyi.
Niendako, ninyi hamwezi kuja.
34 "Amri mpya nawapa: Mpendane kama mimi nilivyowapenda ninyi, vivyo hivyo
nanyi mpendane. 35 Kama mkipendana ninyi kwa ninyi, kwa njia hii, watu wote
watajua kuwa ninyi ni wanafunzi wangu."
36 Simoni Petro akamuuliza, "Bwana, unakwenda wapi?"
Yesu akamjibu, "Ninakokwenda huwezi kunifuata sasa, lakini utanifuata baadaye."
37 Petro akamuuliza tena, "Bwana, kwa nini siwezi kukufuata sasa? Mimi niko
tayari kuutoa uhai wangu kwa ajili yako."
38 Yesu akamjibu, "Je, ni kweli uko tayari kuutoa uhai wako kwa ajili yangu? Amin,
amin nakuambia, kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu."

14

Yesu Awatia Moyo Wanafunzi Wake

1 Yesu akawaambia, "Msifadhaike mioyoni mwenu, mnamwamini Mungu, ni-
amininі na mimi pia. 2 Nyumbani kwa Baba yangu kuna makao mengi. Kama sivyo,
ningeliwaambia. Naenda kuwaandalia makao. 3 Nami nikienda na kuwaandalia
makao, nitarudi tena na kuwachukua mkae pamoja nami, ili mahali nilipo, nanyi
mpate kuwepo. 4 Ninyi mnajua njia ya kufika ninakokwenda."

Yesu Ndiye Njia Ya Kwenda Kwa Baba

5 Tomaso akamwambia, "Bwana, sisi hatujui unakokwenda, tutaijuaje njia?"
6 Yesu akawaambia, "Mimi ndimi njia na kweli na uzima. Mtu hawezi kuja kwa
Baba isipokuwa kwa kupitia kwangu. 7 Kama mngenijua mimi, mngemjua na Baba
pia. Tangu sasa, mnamjua Baba yangu, tena mmemwona."
8 Filipo akamwambia, "Bwana, tuonyeshe Baba yako yatosha."
9 Yesu akamjibu, "Filipo, nimekaa nanyi muda huu wote hata usinijue? Mtu yeyote
aliyeniona mimi, amemwona Baba. Sasa wawezaje kusema, 'Tuonyeshe Baba'? 10 Je,
huamini ya kuwa mimi niko ndani ya Baba, naye Baba yuko ndani yangu? Maneno

ninayowaambia siyasemi kwa ajili yangu mwenyewe, bali Baba akaaye ndani yangu
ndiye atendaye hizi kazi. [11] Nisadiki mimi kwamba niko ndani ya Baba na Baba
yuko ndani yangu, la sivyo, niaminini kwa sababu ya zile kazi nizitendazo. [12] Amin,
amin nawaambia, yeyote aniaminiye mimi, kazi nizifanyazo yeye atazifanya, naam
na kubwa kuliko hizi atazifanya, kwa sababu mimi ninakwenda kwa Baba. [13] Nanyi
mkiomba lolote kwa Jina langu, hilo nitalifanya, ili Baba apate kutukuzwa katika
Mwana. [14] Kama mkiniomba lolote kwa Jina langu nitalifanya.

Yesu Aahidi Roho Mtakatifu

[15] "Kama mnanipenda, mtazishika amri zangu. [16] Nami nitamwomba Baba, naye
atawapa Msaidizi mwingine akae nanyi milele. [17] Huyo ndiye Roho wa kweli
ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa sababu haumwoni wala haumjui. Ninyi
mnamjua kwa kuwa yuko pamoja nanyi naye anakaa ndani yenu. [18] Sitawaacha ninyi
yatima, naja kwenu. [19] Bado kitambo kidogo ulimwengu hautaniona tena, ila ninyi
mtaniona, kwa kuwa mimi ni hai, ninyi nanyi mtakuwa hai. [20] Wakati huo mtajua
ya kuwa mimi niko ndani ya Baba na ninyi mko ndani yangu na mimi niko ndani
yenu. [21] Yeyote mwenye amri zangu na kuzishika ndiye anipendaye, naye anipendaye
atapendwa na Baba yangu, nami nitampenda na kujidhihirisha kwake."

[22] Ndipo Yuda, siyo Iskariote, akamwambia, "Bwana, itakuwaje kwamba utajidhi-
hirisha kwetu na si kwa ulimwengu?"

[23] Yesu akamjibu, "Mtu yeyote akinipenda atalishika neno langu na Baba yangu
atampenda, nasi tutakuja kwake na kufanya makao yetu kwake. [24] Mtu yeyote
asiyenipenda hayashiki maneno yangu na maneno niliyowapa si yangu bali ni ya
Baba aliyenituma.

[25] "Nimewaambia mambo haya yote wakati bado niko pamoja nanyi. [26] Lakini
huyo Msaidizi, yaani, huyo Roho Mtakatifu, ambaye Baba atamtuma kwenu kwa Jina
langu, atawafundisha mambo yote na kuwakumbusha yote niliyowaambia. [27] Amani
nawaachia, amani yangu nawapa, amani hii niwapayo si kama ile ulimwengu utoayo.
Msifadhaike mioyoni mwenu, wala msiogope.

[28] "Mlinisikia nikisema, 'Ninakwenda zangu, lakini nitarudi tena.' Kama kweli
mngelinipenda mngelifurahi kwa kuwa naenda kwa Baba, kwani Baba ni mkuu
kuniliko mimi. [29] Nimewaambia mambo haya kabla hayajatukia, ili yatakapotukia
mpate kuamini. [30] Sitasema nanyi zaidi, kwa sababu yule mkuu wa ulimwengu huu
anakuja, naye hana kitu kwangu, [31] lakini ulimwengu upate kujua kuwa ninampenda
Baba, nami hufanya vile Baba alivyoniamuru.

"Haya inukeni; twendeni zetu.

15

Yesu Mzabibu Wa Kweli

[1] "Mimi ndimi mzabibu wa kweli na Baba yangu ndiye mkulima. [2] Kila tawi ndani
yangu lisilozaa matunda, Baba yangu hulikata, nalo kila tawi lizaalo, hulisafisha ili
lipate kuzaa matunda zaidi. [3] Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya lile neno
nililonena nanyi. [4] Kaeni ndani yangu, nami nikae ndani yenu. Kama vile tawi
lisivyoweza kuzaa matunda lisipokaa ndani ya mzabibu, vivyo hivyo ninyi msipokaa
ndani yangu hamwezi kuzaa matunda.

[5] "Mimi ni mzabibu, ninyi ni matawi. Akaaye ndani yangu, nami ndani yake,
huyo huzaa sana, maana pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya jambo lolote. [6] Mtu
yeyote asipokaa ndani yangu, hutupwa nje kama tawi na kunyauka. Matawi kama
hayo hukusanywa na kutupwa motoni, yakateketea. [7] Ninyi mkikaa ndani yangu na
maneno yangu yakikaa ndani yenu, ombeni lolote mtakalo, nanyi mtatendewa. [8] Kwa

hiyo Baba yangu hutukuzwa, kwa vile mzaavyo matunda mengi, nanyi mtakuwa
wanafunzi wangu.
9 “Kama vile Baba alivyonipenda mimi, hivyo ndivyo mimi nilivyowapenda ninyi.
Basi kaeni katika pendo langu. 10 Mkizishika amri zangu mtakaa katika pendo
langu, kama mimi nilivyozishika amri za Baba yangu na kukaa katika pendo lake.
11 Nimewaambia mambo haya ili furaha yangu iwe ndani yenu na furaha yenu
iwe kamili. 12 Amri yangu ndiyo hii: Mpendane kama mimi nilivyowapenda ninyi.
13 Hakuna mtu mwenye upendo mkuu kuliko huu, mtu kuutoa uhai wake kwa
ajili ya rafiki zake. 14 Ninyi ni rafiki zangu mkifanya ninayowaamuru. 15 Siwaiti
ninyi watumishi tena, kwa sababu watumishi hawajui bwana wao analofanya, bali
nimewaita ninyi rafiki, kwa maana nimewajulisha mambo yote niliyoyasikia kutoka
kwa Baba yangu. 16 Si ninyi mlionichagua, bali mimi ndiye niliyewachagua ninyi na
kuwaweka mwende mkazae matunda, na matunda yenu yapate kudumu. Ili nalo
lolote mtakalomwomba Baba katika Jina langu, awape ninyi. 17 Amri yangu ndiyo
hii: Mpendane.

Ulimwengu Wawachukia Wanafunzi

18 “Kama ulimwengu ukiwachukia ninyi, kumbukeni kwamba ulinichukia mimi
kabla yenu. 19 Kama mngekuwa wa ulimwengu, ulimwengu ungeliwapenda kama
vile unavyowapenda walio wake. Kwa sababu ninyi si wa ulimwengu, lakini
mimi nimewachagua kutoka ulimwengu, hii ndiyo sababu ulimwengu unawachukia.
20 Kumbukeni lile neno nililowaambia, ‘Hakuna mtumishi aliye mkuu kuliko bwana
wake.’ Kama wamenitesa mimi, nanyi pia watawatesa. Kama wamelishika neno
langu, watalishika na neno lenu pia. 21 Watawatendea ninyi haya yote kwa ajili
ya Jina langu, kwa sababu hawamjui yeye aliyenituma. 22 Kama sikuja na kusema
nao wasingalikuwa na hatia ya dhambi. Lakini sasa hawana udhuru kwa ajili ya
dhambi zao. 23 Yeyote anayenichukia mimi, anamchukia pia na Baba yangu. 24 Kama
sikuwa nimefanya miujiza ambayo haijapata kufanywa na mtu mwingine yeyote,
wasingalikuwa na hatia ya dhambi. Lakini sasa wameiona miujiza hii na bado
wakatuchukia mimi na Baba yangu. 25 Lakini hii ni kutimiza lile neno lililoandikwa
kwenye Sheria kwamba, ‘Walinichukia pasipo sababu.’
26 “Lakini atakapokuja huyo Msaidizi nitakayemtuma kwenu kutoka kwa Baba,
yaani, huyo Roho wa kweli atokaye kwa Baba, yeye atanishuhudia mimi. 27 Ninyi
nanyi itawapasa kushuhudia kwa sababu mmekuwa pamoja nami tangu mwanzo.

16

1 “Nimewaambia mambo haya yote ili msije mkaiacha imani. 2 Watawatenga na
masinagogi. Naam, saa yaja ambayo mtu yeyote atakayewaua atadhani kwa kufanya
hivyo anamtumikia Mungu. 3 Nao watawatenda haya kwa sababu hawamjui Baba
wala mimi. 4 Lakini nimewaambia ninyi mambo haya, ili saa hiyo ikiwadia mpate
kukumbuka ya kuwa nilikuwa nimewaambia. Sikuwaambia mambo haya tangu
mwanzo kwa sababu nilikuwa pamoja nanyi.

Kazi Ya Roho Mtakatifu

5 “Sasa mimi ninakwenda kwake yeye aliyenituma, lakini hakuna hata aniulizaye,
‘Unakwenda wapi?’ 6 Kwa sababu nimewaambia mambo haya, mioyo yenu
imejawa na huzuni. 7 Lakini nawaambia kweli, yafaa mimi niondoke, kwa kuwa
nisipoondoka, huyo Msaidizi hatakuja kwenu, lakini nikienda nitamtuma kwenu.
8 Naye atakapokuja, atauthibitishia ulimwengu kuhusu dhambi, haki na hukumu.
9 Kwa habari ya dhambi, kwa sababu hawaniamini mimi, 10 kwa habari ya haki, kwa

sababu ninakwenda kwa Baba, nanyi hamtaniona tena, 11 kwa habari ya hukumu,
kwa sababu yule mkuu wa ulimwengu huu amekwisha kuhukumiwa.
12 "Bado ninayo mambo mengi ya kuwaambia, lakini hamwezi kuyastahimili
sasa. 13 Atakapokuja huyo Roho wa kweli atawaongoza awatie katika kweli yote.
Yeye hatanena kwa ajili yake mwenyewe, bali atanena yale yote atakayosikia, naye
atawaonyesha mambo yajayo. 14 Atanitukuza mimi, kwa maana atayachukua yaliyo
yangu na kuwajulisha ninyi. 15 Vyote alivyo navyo Baba ni vyangu. Ndiyo maana
nimesema Roho atachukua yaliyo yangu na kuwajulisha ninyi.
16 "Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona na tena bado kitambo kidogo nanyi
mtaniona."

Huzuni Itageuka Kuwa Furaha

17 Baadhi ya wanafunzi wakaulizana, "Ana maana gani asemapo, 'Bado kitambo
kidogo nanyi hamtaniona na tena bado kitambo kidogo nanyi mtaniona'? Naye
ana maana gani asemapo, 'Kwa sababu ninakwenda kwa Baba'?" 18 Wakaendelea
kuulizana, "Ana maana gani asemapo, 'Kitambo kidogo'? Hatuelewi hilo analosema."
19 Yesu akatambua kuwa walitaka kumuuliza juu ya hilo, hivyo akawaambia, "Je,
mnaulizana nina maana gani niliposema, 'Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona
na tena bado kitambo kidogo nanyi mtaniona'? 20 Amin, amin nawaambia, ninyi
mtalia na kuomboleza, lakini ulimwengu utafurahi. Ninyi mtahuzunika, lakini
huzuni yenu itageuka kuwa furaha. 21 Mwanamke anapokuwa na utungu wa kuzaa
huwa na maumivu kwa sababu saa yake imewadia. Lakini mtoto akiisha kuzaliwa,
yule mwanamke husahau maumivu hayo kwa sababu ya furaha ya kuzaliwa mtoto
ulimwenguni. 22 Hivyo ninyi mna maumivu sasa, lakini nitawaona tena, nayo
mioyo yenu itafurahi na furaha yenu hakuna awaondoleaye. 23 Katika siku hiyo
hamtaniuliza neno lolote. Amin, amin nawaambia, kama mkimwomba Baba jambo
lolote kwa jina langu, yeye atawapa. 24 Mpaka sasa hamjaomba jambo lolote kwa
Jina langu. Ombeni nanyi mtapewa, ili furaha yenu ipate kuwa kamili.

Amani Kwa Wanafunzi

25 "Nimewaambia mambo haya kwa mafumbo. Saa yaja ambapo sitazungumza
nanyi tena kwa mafumbo bali nitawaeleza waziwazi kuhusu Baba. 26 Siku hiyo
mtaomba kwa Jina langu. Wala sitawaambia kwamba nitamwomba Baba kwa
ajili yenu, 27 kwa maana Baba mwenyewe anawapenda, kwa sababu mmenipenda
mimi na mmeamini kwamba nimetoka kwa Mungu. 28 Nilitoka kwa Baba na kuja
ulimwenguni, sasa naondoka ulimwenguni na kurudi kwa Baba."
29 Ndipo wanafunzi wake wakasema, "Sasa unazungumza waziwazi, wala si kwa
mafumbo. 30 Sasa tumejua kwamba wewe unajua mambo yote, wala hakuna haja ya
mtu kukuuliza maswali. Kwa jambo hili tunaamini kwamba ulitoka kwa Mungu."
31 Yesu akawajibu, "Je, sasa mnaamini? 32 Saa inakuja, naam, imekwisha kuwadia,
mtakapotawanyika kila mmoja kwenda nyumbani kwake na kuniacha peke yangu.
Lakini mimi siko peke yangu kwa sababu Baba yu pamoja nami. 33 Nimewaambia
mambo haya, ili mpate kuwa na amani mkiwa ndani yangu. Ulimwenguni mtapata
dhiki. Lakini jipeni moyo, kwa maana mimi nimeushinda ulimwengu."

17

Yesu Ajiombea Mwenyewe

1 Baada ya Yesu kusema haya, alitazama kuelekea mbinguni akawaombea na
kusema:
"Baba, saa imewadia. Umtukuze Mwanao, ili Mwanao apate kukutukuza wewe.
2 Kwa kuwa umempa mamlaka juu ya wote wenye mwili ili awape uzima wa milele

wale uliompa. 3 Nao uzima wa milele ndio huu, wakujue wewe uliye Mungu wa
pekee, wa kweli na Yesu Kristo uliyemtuma. 4 Nimekutukuza wewe duniani kwa
kuitimiza ile kazi uliyonipa niifanye. 5 Hivyo sasa, Baba, unitukuze mbele zako
kwa ule utukufu niliokuwa nao pamoja na wewe kabla ulimwengu haujakuwepo.

Yesu Awaombea Wanafunzi Wake

6 “Nimelidhihirisha jina lako kwa wale ulionipa kutoka ulimwengu. Walikuwa
wako, nawe ukanipa mimi, nao wamelitii neno lako. 7 Sasa wamejua ya kuwa
vyote ulivyonipa vimetoka kwako, 8 kwa kuwa maneno yale ulionipa nimewapa
wao, nao wameyapokea na kujua kwamba kweli nimetoka kwako, nao wameamini
kuwa wewe ulinituma. 9 Ninawaombea wao. Mimi siuombei ulimwengu, bali
nawaombea wale ulionipa kwa sababu wao ni wako. 10 Wote walio wangu ni
wako na walio wako ni wangu, nami nimetukuzwa ndani yao. 11 Mimi sasa simo
tena ulimwenguni, lakini wao bado wamo ulimwenguni, nami naja kwako. Baba
Mtakatifu, uwalinde kwa uweza wa jina lako ulilonipa, ili wawe na umoja kama
sisi tulivyo wamoja. 12 Nilipokuwa pamoja nao, niliwalinda, wakawa salama kwa
lile jina ulilonipa. Hakuna hata mmoja aliyepotea, isipokuwa yule aliyekusudiwa
upotevu, ili Maandiko yapate kutimia.

13 “Lakini sasa naja kwako, nami ninasema mambo haya wakati bado nikiwa
ulimwenguni, ili wawe na furaha yangu kamili ndani yao. 14 Nimewapa neno lako,
nao ulimwengu umewachukia kwa kuwa wao si wa ulimwengu kama mimi nisivyo
wa ulimwengu huu. 15 Siombi kwamba uwaondoe ulimwenguni, bali uwalinde
dhidi ya yule mwovu. 16 Wao si wa ulimwengu huu, kama vile mimi nisivyo wa
ulimwengu. 17 Uwatakase kwa ile kweli, neno lako ndilo kweli. 18 Kama vile
ulivyonituma mimi ulimwenguni, nami nawatuma vivyo hivyo. 19 Kwa ajili yao
najiweka wakfu ili wao nao wapate kutakaswa katika ile kweli.

Yesu Awaombea Wote Wamwaminio

20 “Siwaombei hawa peke yao, bali nawaombea na wale wote watakaoniamini
kupitia neno lao 21 ili wawe na umoja kama vile wewe Baba ulivyo ndani yangu na
mimi nilivyo ndani yako, wao nao wawe ndani yetu, ili ulimwengu upate kuamini
ya kuwa wewe ndiye uliyenituma mimi. 22 Utukufu ule ulionipa nimewapa wao,
ili wawe na umoja kama sisi tulivyo wamoja. 23 Mimi ndani yako na wewe ndani
yangu, ili wawe wamekamilika katika umoja na ulimwengu upate kujua ya kuwa
umenituma, nami nimewapenda wao kama unavyonipenda mimi.

24 “Baba, shauku yangu ni kwamba, wale ulionipa wawe pamoja nami pale
nilipo, ili waweze kuuona utukufu wangu, yaani, utukufu ule ulionipa kwa kuwa
ulinipenda hata kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu.

25 “Baba Mwenye Haki, ingawa ulimwengu haukujui, mimi ninakujua, nao
wanajua ya kuwa umenituma. 26 Nimefanya jina lako lijulikane kwao nami
nitaendelea kufanya lijulikane, ili kwamba upendo ule unaonipenda mimi uwe
ndani yao na mimi mwenyewe nipate kuwa ndani yao.”

18

Yesu Akamatwa
(Mathayo 26:47-56; Marko 14:43-50; Luka 22:47-53)

1 Yesu alipomaliza kuomba, akaondoka na wanafunzi wake wakavuka Bonde la
Kidroni. Upande wa pili palikuwa na bustani, yeye na wanafunzi wake wakaingia
humo.

2 Basi Yuda, yule aliyemsaliti alipafahamu mahali hapo kwani Yesu alikuwa
akikutana humo na wanafunzi wake mara kwa mara. 3 Hivyo Yuda akaja bustanini.

Aliongoza kikosi cha askari wa Kirumi, na baadhi ya maafisa kutoka kwa viongozi
wa makuhani na Mafarisayo. Nao walikuwa wamechukua taa, mienge na silaha.
4 Yesu akijua yale yote yatakayompata, akajitokeza mbele yao akawauliza,
“Mnamtafuta nani?”
5 Wao wakamjibu, “Yesu wa Nazareti.”
Yesu akawajibu, “Mimi ndiye.” Yuda, yule aliyemsaliti alikuwa amesimama pamoja
nao. 6 Yesu alipowaambia, “Mimi ndiye,” walirudi nyuma na kuanguka chini!
7 Akawauliza tena, “Mnamtafuta nani?”
Nao wakamjibu, “Yesu wa Nazareti.”
8 Yesu akawaambia, “Nimekwisha kuwaambia kuwa, mimi ndiye; kwa hiyo kama
mnanitafuta mimi, waacheni hawa watu waende zao.” 9 Hii ilikuwa ili litimie lile
neno alilosema, “Sikumpoteza hata mmoja miongoni mwa wale ulionipa.”
10 Simoni Petro, aliyekuwa na upanga, akaufuta na kumkata sikio la kuume
mtumishi wa kuhani mkuu. Jina la mtumishi huyo aliitwa Malko.
11 Yesu akamwambia Petro, “Rudisha upanga wako kwenye ala yake. Je, hainipasi
kukinywea kikombe alichonipa Baba?”

Yesu Mbele Ya Kuhani Mkuu

12 Hivyo wale askari, wakiwa pamoja na majemadari wao na maafisa wa Wayahudi,
wakamkamata Yesu na kumfunga. 13 Kwanza wakampeleka kwa Anasi, mkwewe
Kayafa, aliyekuwa kuhani mkuu mwaka ule. 14 Kayafa ndiye alikuwa amewashauri
Wayahudi kwamba imempasa mtu mmoja kufa kwa ajili ya watu.

Petro Anamkana Yesu
(Mathayo 26:69-70; Marko 14:55-64; Luka 22:66-71)

15 Simoni Petro pamoja na mwanafunzi mwingine walikuwa wakimfuata Yesu.
Huyu mwanafunzi mwingine alikuwa anafahamika kwa kuhani mkuu, hivyo aliingia
ndani ya ukumbi pamoja na Yesu. 16 Lakini Petro alisimama nje karibu na lango,
ndipo yule mwanafunzi mwingine, aliyejulikana na kuhani mkuu, akazungumza na
msichana aliyekuwa analinda lango, akamruhusu Petro aingie ndani.
17 Yule msichana akamuuliza Petro, “Je, wewe pia si mmoja wa wanafunzi wa mtu
huyu?”
Petro akajibu, “Sio mimi.”
18 Wale watumishi na askari walikuwa wamesimama wakiota moto wa makaa kwa
sababu palikuwa na baridi, Petro naye alikuwa amesimama pamoja nao akiota moto.

Kuhani Mkuu Amhoji Yesu

19 Wakati huo kuhani mkuu akawa anamuuliza Yesu kuhusu wanafunzi wake na
mafundisho yake.
20 Yesu akamjibu, “Nimekuwa nikizungumza waziwazi mbele ya watu wote. Siku
zote nimefundisha katika masinagogi na Hekaluni, mahali ambapo Wayahudi wote
hukusanyika. Sikusema jambo lolote kwa siri. 21 Mbona unaniuliza mimi maswali?
Waulize wale walionisikia yale niliyowaambia. Wao wanajua niliyosema.”
22 Alipomaliza kusema hayo, mmoja wa askari aliyekuwa amesimama karibu naye,
akampiga Yesu kofi usoni, kisha akasema, “Je, hivyo ndivyo unavyomjibu kuhani
mkuu?”
23 Yesu akamjibu akasema, “Kama nimesema jambo baya, shuhudia huo ubaya
niliousema. Lakini kama nimesema yaliyo kweli, mbona umenipiga?” 24 Ndipo Anasi
akampeleka Yesu kwa kuhani mkuu Kayafa, akiwa bado amefungwa.

Petro Amkana Yesu Tena
(Mathayo 26:71-75; Marko 14:69-72; Luka 22:58-62)

25 Wakati huo Simoni Petro alikuwa amesimama akiota moto. Baadhi ya wale
waliokuwepo wakamuuliza, “Je, wewe si mmoja wa wanafunzi wake?”
Petro akakana, akasema, “Sio mimi.”
26 Mmoja wa watumishi wa kuhani mkuu, ndugu yake yule mtu ambaye Petro
alikuwa amemkata sikio, akamuuliza, “Je, mimi sikukuona kule bustanini ukiwa na
Yesu?” 27 Kwa mara nyingine tena Petro akakana, naye jogoo akawika wakati huo
huo.

Yesu Apelekwa Kwa Pilato
(Mathayo 27:1-2, 11-14; Marko 15:1-5; Luka 23:1-5)

28 Ndipo Wayahudi wakamchukua Yesu kutoka kwa Kayafa na kumpeleka kwenye
jumba la kifalme la mtawala wa Kirumi.* Wakati huo ilikuwa ni alfajiri, ili kuepuka
kuwa najisi kwa taratibu za ibada, Wayahudi hawakuingia ndani kwa sababu ya
sheria za Kiyahudi. Wangehesabiwa kuwa najisi kama wangeingia nyumbani mwa
mtu asiye Myahudi na wasingeruhusiwa kushiriki katika Sikukuu ya Pasaka. 29 Hivyo
Pilato akatoka nje walikokuwa akawauliza, “Mmeleta mashtaka gani kumhusu mtu
huyu?”
30 Wao wakamjibu, “Kama huyu mtu hakuwa mhalifu tusingemleta kwako.”
31 Pilato akawaambia, “Basi mchukueni ninyi mkamhukumu kwa kufuata sheria
zenu.”
Wayahudi wakamjibu, “Sisi haturuhusiwi kutoa hukumu ya kifo kwa mtu yeyote.”
32 Walisema hivyo ili yale maneno aliyosema Yesu kuhusu kifo atakachokufa yapate
kutimia.
33 Kwa hiyo Pilato akaingia ndani ya jumba la kifalme, akamwita Yesu, akamuuliza,
“Wewe ndiye mfalme wa Wayahudi?”
34 Yesu akamjibu, “Je, unauliza swali hili kutokana na mawazo yako mwenyewe,
au uliambiwa na watu kunihusu mimi?”
35 Pilato akamjibu, “Mimi si Myahudi, ama sivyo? Taifa lako mwenyewe na viongozi
wa makuhani wamekukabidhi kwangu. Umefanya kosa gani?”
36 Yesu akajibu, “Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Ufalme wangu ungekuwa
wa ulimwengu huu, wafuasi wangu wangenipigania ili nisitiwe mikononi mwa
Wayahudi. Lakini kama ilivyo, ufalme wangu hautoki hapa ulimwenguni.”
37 Pilato akamuuliza, “Kwa hiyo wewe ni mfalme?” Yesu akajibu, “Wewe wasema
kwamba mimi ni mfalme. Kwa kusudi hili nilizaliwa, na kwa ajili ya hili nilikuja
ulimwenguni, ili niishuhudie kweli. Mtu yeyote aliye wa kweli husikia sauti yangu.”
38 Pilato akamuuliza Yesu, “Kweli ni nini?” Baada ya kusema haya Pilato akaenda
nje tena akawaambia wale viongozi wa Wayahudi waliomshtaki Yesu, “Sioni kosa
lolote alilotenda mtu huyu. 39 Lakini ninyi mna desturi yenu kwamba wakati wa
Pasaka nimwachie huru mfungwa mmoja mnayemtaka. Je, mnataka niwafungulie
huyu ‘Mfalme wa Wayahudi’?”
40 Wao wakapiga kelele wakisema, “Si huyu mtu, bali tufungulie Baraba!” Yule
Baraba alikuwa mnyang’anyi.

19

Yesu Ahukumiwa Kusulubiwa
(Mathayo 27:15-31; Marko 15:6-20; Luka 23:13-25)

1 Ndipo Pilato akamtoa Yesu akaamuru apigwe mijeledi. 2 Askari wakasokota taji
ya miiba, wakamvika Yesu kichwani. Wakamvalisha joho la zambarau. 3 Wakawa

* **18:28** Jumba la mfalme la mtawala wa Kirumi lilikuwa linaitwa Praitorio.

wanapanda pale alipo tena na tena, wakisema, “Salamu! Mfalme wa Wayahudi!”
Huku wakimpiga makofi usoni.

4 Pilato akatoka tena nje akawaambia wale waliokusanyika, “Tazameni, namk-
abidhi Yesu kwenu kuwajulisha kwamba mimi sikumwona ana hatia.” 5 Kwa hiyo
Yesu akatoka nje akiwa amevaa ile taji ya miiba na lile vazi la zambarau. Pilato
akawaambia, “Tazameni, huyu hapa huyo mtu!”

6 Wale viongozi wa makuhani na maafisa walipomwona, wakapiga kelele
wakisema, “Msulubishe! Msulubishe!”

Pilato akawaambia, “Mchukueni ninyi mkamsulubishe, mimi sioni hatia juu yake.”

7 Wayahudi wakamjibu, “Sisi tunayo sheria na kutokana na sheria hiyo, hana budi
kufa kwa sababu yeye alijiita Mwana wa Mungu.”

8 Pilato aliposikia haya, akaogopa zaidi. 9 Akaingia tena ndani ya jumba la
kifalme, akamuuliza Yesu, “Wewe umetoka wapi?” Lakini Yesu hakumjibu. 10 Pilato
akamwambia, “Wewe unakataa kuongea na mimi? Hujui ya kuwa nina mamlaka ya
kukuachia huru au kukusulubisha?”

11 Ndipo Yesu akamwambia, “Wewe hungekuwa na mamlaka yoyote juu yangu
kama hungepewa kutoka juu. Kwa hiyo yeye aliyenitia mikononi mwako ana hatia
ya dhambi iliyo kubwa zaidi.”

12 Tangu wakati huo, Pilato akajitahidi kutafuta njia ya kumfungua Yesu, lakini
Wayahudi wakazidi kupiga kelele wakisema, “Ukimwachia huyu mtu, wewe si rafiki
wa Kaisari. Mtu yeyote anayedai kuwa mfalme anampinga Kaisari.”

13 Pilato aliposikia maneno haya akamtoa Yesu nje tena akaketi katika kiti chake
cha hukumu, mahali palipoitwa Sakafu ya Jiwe, kwa Kiebrania paliitwa Gabatha*
14 Basi ilikuwa siku ya Maandalio ya Pasaka, yapata kama saa sita hivi.

Pilato akawaambia Wayahudi, “Huyu hapa mfalme wenu!”

15 Wao wakapiga kelele, “Mwondoe! Mwondoe! Msulubishe!”

Pilato akawauliza, “Je, nimsulubishe mfalme wenu?”

Wale viongozi wa makuhani wakamjibu, “Sisi hatuna mfalme mwingine ila
Kaisari.”

16 Ndipo Pilato akamkabidhi Yesu kwao ili wamsulubishe.

Kusulubiwa Kwa Yesu
(Mathayo 27:32-44; Marko 15:21-32; Luka 23:26-43)

Kwa hiyo askari wakamchukua Yesu. 17 Yesu, akiwa ameubeba msalaba wake,
akatoka kuelekea mahali palipoitwa Fuvu la Kichwa (kwa Kiebrania ni Golgotha).
18 Hapo ndipo walipomsulubisha. Pamoja naye walisulubisha watu wengine wawili,
mmoja kila upande wake, naye Yesu katikati.

19 Pilato akaamuru tangazo liandikwe na liwekwe juu kwenye msalaba wa Yesu,
likasema: “YESU WA NAZARETI, MFALME WA WAYAHUDI.” 20 Kwa kuwa mahali hapo Yesu
aliposulubiwa palikuwa karibu na mjini, Wayahudi wengi walisoma maandishi haya
yaliyokuwa yameandikwa kwa lugha za Kiebrania, Kiyunani na Kilatini. 21 Viongozi
wa makuhani wa Wayahudi wakapinga, wakamwambia Pilato, “Usiandike ‘Mfalme
wa Wayahudi,’ bali andika kwamba mtu huyu alisema yeye ni mfalme wa Wayahudi.”

22 Pilato akawajibu, “Nilichokwisha kuandika, nimeandika!”

Mavazi Ya Yesu Yagawanywa

23 Askari walipokwisha kumsulubisha Yesu, walichukua nguo zake wakazigawa
mafungu manne, kila askari fungu lake. Ila walikubaliana wasilichane lile vazi

---

* **19:13** Gabatha ni neno la Kiebrania ambalo maana yake ni Sakafu ya jiwe; ni mahali pa wazi palipoinuliwa ambako palitumika kama mahakama.

lake kwa maana lilikuwa halina mshono bali limefumwa tangu juu hadi chini.
24 Wakaambiana, “Tusilichane ila tulipigie kura ili kuamua ni nani atalichukua.”

Hili lilitukia ili Maandiko yapate kutimizwa yale yaliyosema,

“Wanagawana nguo zangu,
na vazi langu wanalipigia kura.”
Hayo ndiyo waliyoyafanya wale askari.

25 Wakati huo huo karibu na msalaba wa Yesu walikuwa wamesimama mama
yake, na dada wa mamaye, na Maria mke wa Klopa, na Maria Magdalene. 26 Yesu
alipomwona mama yake mahali pale pamoja na yule mwanafunzi aliyempenda
wamesimama karibu, akamwambia mama yake, “Mwanamke, huyo hapo ndiye
mwanao,” 27 kisha akamwambia yule mwanafunzi, “Nawe huyo hapo ndiye mama
yako.” Tangu wakati huo yule mwanafunzi akamchukua mama yake Yesu nyumbani
kwake.

Kifo Cha Yesu
(Mathayo 27:45-56; Marko 15:33-41; Luka 23:44-49)

28 Baada ya haya, Yesu hali akijua kuwa mambo yote yamemalizika, alisema ili
kutimiza Maandiko, “Naona kiu.” 29 Hapo palikuwa na bakuli lililojaa siki. Kwa hiyo
wakachovya sifongo kwenye hiyo siki, wakaiweka kwenye ufito wa mti wa hisopo,
wakampelekea mdomoni. 30 Baada ya kuionja hiyo siki, Yesu akasema, “Imekwisha.”
Akainamisha kichwa chake, akaitoa roho yake.

Yesu Achomwa Mkuki Ubavuni

31 Kwa kuwa ilikuwa siku ya Maandalio ya Pasaka, Wayahudi hawakutaka miili
ibaki msalabani siku ya Sabato, hasa kwa kuwa hiyo Sabato ingekuwa Sikukuu.
Wakamwomba Pilato aamuru miguu ya wale waliosulubiwa ivunjwe ili wafe haraka
miili iondolewe kwenye misalaba. 32 Kwa hiyo askari wakaenda wakavunja miguu
ya mtu wa kwanza aliyesulubiwa pamoja na Yesu na yule mwingine pia. 33 Lakini
walipomkaribia Yesu, wakaona ya kuwa amekwisha kufa, hivyo hawakuvunja miguu
yake. 34 Badala yake mmoja wa wale askari akamchoma mkuki ubavuni na mara
pakatoka damu na maji. 35 Mtu aliyeona mambo hayo ndiye alitoa ushuhuda, nao
ushuhuda wake ni kweli. Anajua kuwa anasema kweli, naye anashuhudia ili pia
nanyi mpate kuamini. 36 Kwa maana mambo haya yalitukia ili Maandiko yapate
kutimia, yale yasemayo, “Hakuna hata mfupa wake mmoja utakaovunjwa.” 37 Tena
Andiko lingine lasema, “Watamtazama yeye waliyemchoma.”

Maziko Ya Yesu
(Mathayo 27:57-61; Marko 15:42-47; Luka 23:50-56)

38 Baada ya mambo haya, Yosefu wa Arimathaya, aliyekuwa mfuasi wa Yesu,
ingawa kwa siri kwa sababu ya kuwaogopa Wayahudi, alimwomba Pilato ruhusa
ili kuuchukua mwili wa Yesu. Pilato alimruhusu, hivyo akaja, akauchukua.
39 Naye Nikodemo, yule ambaye kwanza alimwendea Yesu usiku, akaja, akaleta
mchanganyiko wa manemane na manukato, yenye uzito wa zaidi ya kilo thelathini†
40 Wakauchukua mwili wa Yesu, wakaufunga katika sanda ya kitani safi pamoja na
yale manukato, kama ilivyokuwa desturi ya Wayahudi. 41 Basi palikuwa na bustani
karibu na mahali pale aliposulubiwa, na pale ndani ya ile bustani palikuwa na kaburi
jipya, ambalo halikuwa limezikiwa mtu bado. 42 Kwa hiyo, kwa kuwa ilikuwa siku
ya Wayahudi ya Maandalio, nalo kaburi hilo lilikuwa karibu, wakamzika Yesu humo.

† **19:39** Zaidi ya kilo 30; tafsiri nyingine zinasema ratili 100, na nyingine ratili 75, ambazo ni kama kilo 34.

20

Kufufuka Kwa Yesu
(Mathayo 28:1-8; Marko 16:1-8; Luka 24:1-12)

1 Alfajiri na mapema siku ya kwanza ya juma, kulipokuwa kungali giza bado,
Maria Magdalene alikwenda kaburini na kukuta lile jiwe limeondolewa penye ingilio.
2 Hivyo akaja akikimbia kwa Simoni Petro pamoja na yule mwanafunzi mwingine
ambaye Yesu alimpenda, na kusema, “Wamemwondoa Bwana kaburini, na hatujui
walikomweka!”

3 Petro na yule mwanafunzi mwingine wakaondoka mara kuelekea kaburini.
4 Wote wawili walikuwa wanakimbia, lakini yule mwanafunzi mwingine akakimbia
mbio zaidi kuliko Petro, akatangulia kufika kaburini. 5 Alipofika, akainama na
kuchungulia mle kaburini, akaona vile vitambaa vya kitani mle ndani, lakini
hakuingia. 6 Ndipo Simoni Petro akaja, akimfuata nyuma akaenda moja kwa moja
hadi ndani ya kaburi. Naye akaona vile vitambaa vya ile sanda vikiwa pale chini
7 na kile kitambaa kilichokuwa kichwani mwa Yesu. Kitambaa hicho kilikuwa
kimekunjwa mahali pa peke yake, mbali na vile vitambaa vya kitani vya ile sanda.
8 Kisha yule mwanafunzi aliyetangulia kufika kaburini naye akaingia ndani, akaona,
akaamini, 9 (kwa kuwa mpaka wakati huo walikuwa bado hawajaelewa kutoka
Maandiko kwamba ilikuwa lazima Yesu afufuke kutoka kwa wafu).

10 Kisha hao wanafunzi wakaondoka wakarudi nyumbani kwao.

Yesu Anamtokea Maria Magdalene
(Mathayo 28:9-10; Marko 16:9-11)

11 Lakini Maria Magdalene akasimama nje ya kaburi akilia. Alipokuwa akilia,
akainama, kuchungulia mle kaburini, 12 naye akaona malaika wawili wamevaa
mavazi meupe, wameketi pale mwili wa Yesu ulipokuwa umelazwa, mmoja upande
wa kichwani na mwingine upande wa miguuni.

13 Wakamuuliza Maria, “Mwanamke, mbona unalia?”

Akawaambia, “Nalia kwa kuwa wamemchukua Bwana wangu na sijui wa-
likomweka.” 14 Baada ya kusema hayo, akageuka, akamwona Yesu amesimama,
lakini hakumtambua.

15 Yesu akamwambia, “Mwanamke, mbona unalia? Unamtafuta nani?”

Maria akidhani ya kuwa aliyekuwa anaongea naye ni mtunza bustani, kwa hiyo akamwambia, “Bwana, kama ni wewe umemchukua, tafadhali nionyeshe ulikomweka, nami nitamchukua.”

16 Yesu akamwita, “Maria!”

Ndipo Maria akamgeukia Yesu na kusema naye kwa Kiebrania, “Rabboni!” (maana yake Mwalimu).

17 Yesu akamwambia, “Usinishike, kwa maana sijapaa kwenda kwa Baba. Lakini nenda kwa ndugu zangu ukawaambie, ‘Ninapaa kwenda kwa Baba yangu ambaye ni Baba yenu, kwa Mungu wangu ambaye ni Mungu wenu.’ ”

18 Kwa hiyo Maria Magdalene akaenda kuwatangazia wanafunzi wa Yesu, akisema, “Nimemwona Bwana!” Naye akawaambia kwamba Yesu alikuwa amemweleza mambo hayo yote.

Yesu Awatokea Wanafunzi Wake
(Mathayo 28:16-20; Marko 16:14-18; Luka 24:36-49)

19 Ikawa jioni ya ile siku ya kwanza ya juma, wanafunzi wake walikuwa pamoja,
milango ikiwa imefungwa kwa kuwaogopa Wayahudi. Naye Yesu aliwatokea,
akasimama katikati yao, akasema, “Amani iwe nanyi!” 20 Baada ya kusema haya,
akawaonyesha mikono yake na ubavu wake. Wanafunzi wake wakafurahi sana
walipomwona Bwana.

21 Yesu akawaambia tena, “Amani iwe nanyi! Kama vile Baba alivyonituma
mimi, mimi nami nawatuma ninyi.” 22 Naye alipokwisha kusema haya, akawavuvia,
akawaambia, “Pokeeni Roho Mtakatifu. 23 Mkimwondolea mtu yeyote dhambi zake,
zitaondolewa, na yeyote msiyemwondolea dhambi zake, hazitaondolewa.”

Yesu Anamtokea Tomaso

24 Lakini Tomaso, aliyeitwa Didimasi, yaani Pacha, mmoja wa wale kumi na
wawili, hakuwa pamoja nao Yesu alipokuja. 25 Hivyo wale wanafunzi wengine
wakamwambia, “Tumemwona Bwana.”

Lakini yeye akawaambia, “Nisipoona zile alama za misumari mikononi mwake, na kuweka kidole changu kwenye hizo alama za misumari na mkono wangu ubavuni mwake, sitaamini.”

26 Baada ya siku nane, wanafunzi wake walikuwa tena pamoja ndani ya nyumba,
naye Tomaso alikuwa pamoja nao. Ndipo Yesu akaja milango ikiwa imefungwa
na kusimama katikati yao akasema, “Amani iwe nanyi.” 27 Kisha akamwambia
Tomaso, “Weka kidole chako hapa na uone mikono yangu, nyoosha mkono wako
uguse ubavuni mwangu. Usiwe na shaka, bali uamini tu.”

28 Tomaso akamwambia, “Bwana wangu na Mungu wangu!”

29 Yesu akamwambia, “Umeamini kwa kuwa umeniona? Wamebarikiwa wale
ambao hawajaona lakini wameamini.”

Kusudi La Kitabu Hiki

30 Yesu alifanya miujiza mingine mingi mbele za wanafunzi wake, ambayo
haikuandikwa katika kitabu hiki. 31 Lakini haya yameandikwa ili mweze kuamini
ya kuwa Yesu ndiye Kristo,[*] Mwana wa Mungu, na kwa kumwamini mpate uzima
katika jina lake.

21

Yesu Awatokea Wanafunzi Saba

1 Baada ya haya Yesu akawatokea tena wanafunzi wake kando ya Bahari ya
Tiberia.[*] Yeye alijionyesha kwao hivi: 2 Simoni Petro, Tomaso aitwaye Didimasi,
yaani Pacha, Nathanaeli wa Kana ya Galilaya, wana wa Zebedayo na wanafunzi
wengine wawili walikuwa pamoja. 3 Simoni Petro akawaambia wenzake, “Mimi
naenda kuvua samaki.” Nao wakamwambia, “Tutakwenda pamoja nawe.” Waka-
toka, wakaingia ndani ya mashua, lakini usiku ule hawakupata chochote.

4 Mara baada ya kupambazuka, Yesu akasimama ufuoni, lakini wanafunzi
hawakumtambua kwamba alikuwa Yesu.

5 Yesu akawaambia, “Wanangu, je, mna samaki wowote?”

Wakamjibu, “La.”

6 Akawaambia, “Shusheni nyavu upande wa kuume wa mashua yenu nanyi
mtapata samaki.” Wakashusha nyavu na tazama wakapata samaki wengi mno hata
wakashindwa kuvutia zile nyavu zilizojaa samaki ndani ya mashua.

7 Yule mwanafunzi aliyependwa na Yesu akamwambia Petro, “Huyu ni Bwana!”
Simoni Petro aliposikia haya, akajifunga nguo yake kwa kuwa alikuwa uchi, naye
akajitosa baharini. 8 Wale wanafunzi wengine wakaja kwa ile mashua huku
wakikokota ule wavu uliyojaa samaki, maana hawakuwa mbali na nchi kavu,
ilikuwa yapata dhiraa 200[†] 9 Walipofika ufuoni, wakaona moto wa makaa na samaki
wakiokwa juu yake na mikate.

10 Yesu akawaambia, “Leteni baadhi ya hao samaki mliovua sasa hivi.”

---

[*] **20:31** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. [*] **21:1** Yaani Bahari ya Galilaya. [†] **21:8** Dhiraa 200 ni kama mita 90.

11 Simoni Petro akapanda kwenye mashua na kuukokota ule wavu pwani. Ulikuwa
umejaa samaki wakubwa 153. Ingawa samaki walikuwa wengi kiasi hicho, ule wavu
haukuchanika. 12 Yesu akawaambia, “Njooni mpate kifungua kinywa.” Hakuna hata
mmoja wa wanafunzi aliyethubutu kumuuliza, “Wewe ni nani?” Kwa sababu walijua
ya kuwa ni Bwana. 13 Yesu akaja, akachukua ule mkate, akawapa na vivyo hivyo
akawagawia pia wale samaki. 14 Hii ilikuwa mara ya tatu Yesu kuwatokea wanafunzi
wake baada yake kufufuliwa kutoka kwa wafu.

Yesu Amuuliza Petro Kama Anampenda

15 Walipokwisha kula, Yesu akamuuliza Simoni Petro, “Je, Simoni mwana wa
Yohana, unanipenda kweli kuliko hawa?”

Yeye akamjibu, “Ndiyo Bwana, wewe unajua ya kuwa ninakupenda.”

Yesu akamwambia, “Lisha wana-kondoo wangu.”

16 Yesu akamwambia tena, “Simoni, mwana wa Yohana, wanipenda?”

Petro akamjibu, “Ndiyo Bwana, wewe unajua ya kuwa ninakupenda.”

Yesu akamwambia, “Chunga kondoo zangu.”

17 Kwa mara ya tatu Yesu akamuuliza Petro, “Simoni mwana wa Yohana,
unanipenda?”

Petro akahuzunika sana kwa kuwa Yesu alimuuliza mara ya tatu, “Unanipenda?”
Akamjibu, “Bwana, wewe unajua yote, unajua ya kuwa ninakupenda.”

Yesu akamwambia, “Lisha kondoo wangu. 18 Amin, amin nakuambia, ulipokuwa
kijana ulivaa na kwenda unakotaka, lakini utakapokuwa mzee utanyoosha mikono
yako na mtu mwingine atakuvika na kukupeleka usipotaka kwenda.” 19 Yesu alisema
haya ili kuashiria ni kifo cha aina gani Petro atakachomtukuza nacho Mungu. Kisha
Yesu akamwambia Petro, “Nifuate!”

20 Petro akageuka, akamwona yule mwanafunzi aliyependwa na Yesu akiwafuata.
(Huyu ndiye yule mwanafunzi aliyeegama kifuani mwa Yesu walipokula naye
chakula cha mwisho na kuuliza, “Bwana, ni nani atakayekusaliti?”) 21 Petro
alipomwona huyo mwanafunzi, akamuuliza Yesu, “Bwana na huyu je?”

22 Yesu akamjibu, “Ikiwa nataka aishi mpaka nitakaporudi, inakuhusu nini? Wewe
inakupasa unifuate!” 23 Kwa sababu ya maneno haya ya Yesu, uvumi ukaenea
miongoni mwa ndugu kwamba huyu mwanafunzi hangekufa. Lakini Yesu hakusema
kuwa hangekufa. Yeye alisema tu kwamba, “Ikiwa nataka aishi mpaka nitakaporudi,
inakuhusu nini?”

24 Huyu ndiye yule mwanafunzi anayeshuhudia mambo haya na ndiye ambaye
ameandika habari hizi. Nasi tunajua ya kuwa ushuhuda wake ni kweli.

25 Lakini kuna mambo mengine mengi ambayo Yesu alifanya. Kama yote
yangeliandikwa, nadhani hata ulimwengu wote usingekuwa na nafasi ya kutosha
kuweka vitabu vyote ambavyo vingeandikwa. Amen.

Matendo Ya Mitume
Kanisa La Kwanza

(1:1–5:42)

Ahadi Ya Roho Mtakatifu

[1] Katika kitabu changu cha kwanza nilikuandikia, mpendwa Theofilo, kuhusu
mambo yote Yesu aliyofanya na kufundisha tangu mwanzo, [2] hadi siku ile
alipochukuliwa kwenda mbinguni, baada ya kuwapa maagizo kupitia kwa Roho
Mtakatifu wale mitume aliowachagua. [3] Baada ya mateso yake, alijionyesha kwao na
kuwathibitishia kwa njia nyingi kwamba yeye yu hai. Katika muda wa siku arobaini
baada ya kufufuka kwake aliwatokea na kunena kuhusu Ufalme wa Mungu. [4] Wakati
mmoja alipokuwa pamoja nao, aliwapa amri hii, “Msitoke Yerusalemu, bali ingojeni
ahadi ya Baba, ambayo mmenisikia nikisema habari zake. [5] Yohana aliwabatiza kwa
maji, lakini baada ya siku chache mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu.”

Yesu Apaa Mbinguni
(Marko 16:19-20; Luka 24:50-53)

[6] Mitume walipokuwa wamekusanyika pamoja, wakamuuliza Yesu, “Bwana, je, huu
ndio wakati wa kuwarudishia Israeli ufalme?”
[7] Yesu akawaambia, “Si juu yenu kujua nyakati na majira ambayo Baba ameyaweka
katika mamlaka yake mwenyewe. [8] Lakini mtapokea nguvu akiisha kuwajilia juu
yenu Roho Mtakatifu, nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, Uyahudi
kote na Samaria, hadi miisho ya dunia.”
[9] Baada ya kusema mambo haya, walipokuwa wanatazama, akachukuliwa juu
mbinguni mbele ya macho yao na wingu likampokea wasimwone tena.
[10] Walipokuwa bado wakikaza macho yao kuelekea juu alipokuwa akienda zake
Mbinguni, tazama ghafula, wanaume wawili waliovaa mavazi meupe wakasimama
karibu nao, [11] wakasema, “Enyi watu wa Galilaya, mbona mnasimama mkitazama
juu angani? Huyu Yesu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda Mbinguni, atarudi
tena jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake Mbinguni.”

Mathiya Achaguliwa Badala Ya Yuda
(Mathayo 27:3-10)

[12] Ndipo waliporudi Yerusalemu kutoka Mlima wa Mizeituni, uliokuwa karibu
na Yerusalemu, umbali wa mwendo wa Sabato[*] kutoka mjini. [13] Walipowasili
mjini Yerusalemu, walikwenda ghorofani kwenye chumba walichokuwa wakiishi.
Wale waliokuwepo walikuwa: Petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipo, Tomaso,
Bartholomayo, Mathayo, Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni Zelote[†] na Yuda mwana
wa Yakobo. [14] Hawa wote waliungana pamoja katika maombi. Pamoja nao
walikuwepo wanawake kadha, na Maria mama yake Yesu, pamoja na ndugu zake
Yesu.
[15] Katika siku hizo Petro akasimama katikati ya waumini (jumla yao wote walikuwa
watu wapatao 120), akasema, [16] “Ndugu zangu, ilibidi Andiko litimie ambalo
Roho Mtakatifu alitabiri kupitia kwa Daudi kumhusu Yuda aliyewaongoza wale
waliomkamata Yesu. [17] Yuda alikuwa mmoja wetu, kwa maana na yeye alichaguliwa
ashiriki katika huduma hii.”

---

[*] **1:12** Mwendo wa Sabato hapa ina maana umbali wa mita 1,100. [†] **1:13** Zelote hapa ina maana alikuwa mwanachama wa Wazelote, kikundi cha Kiyahudi cha kupinga jeuri ya Warumi.

18 (Basi Yuda alinunua shamba kwa zile fedha za uovu alizopata; akiwa huko
shambani akaanguka, akapasuka na matumbo yote yakatoka nje. 19 Kila mtu
Yerusalemu akasikia habari hizi, kwa hiyo wakapaita mahali hapo kwa lugha yao,
Akeldama, yaani Shamba la Damu).
20 "Kama vile ilivyoandikwa katika kitabu cha Zaburi,
" 'Mahali pake na pawe ukiwa,
wala asiwepo yeyote atakayeishi humo,'
na,
" 'Mtu mwingine aichukue nafasi yake ya uongozi.'
21 Kwa hiyo inatubidi tumchague mtu mwingine miongoni mwa wale ambao
wamekuwa pamoja nasi wakati wote Bwana Yesu alipoingia na kutoka katikati yenu,
22 kuanzia ubatizo wa Yohana mpaka siku aliyochukuliwa kutoka kwetu kwenda
Mbinguni. Kwa kuwa mmoja wao inabidi awe shahidi pamoja nasi wa ufufuo wake."
23 Wakapendekeza majina ya watu wawili: Yosefu, aitwaye Barsaba (ambaye pia
alijulikana kama Yusto) na Mathiya. 24 Kisha wakaomba, wakasema, "Bwana, wewe
waujua moyo wa kila mtu. Tuonyeshe ni yupi kati ya hawa wawili uliyemchagua
25 ili achukue nafasi ya huduma ya utume ambayo Yuda aliiacha ili aende mahali
pake mwenyewe." 26 Kisha wakawapigia kura, nayo kura ikamwangukia Mathiya,
naye akaongezwa kwenye wale mitume kumi na mmoja.

2

Kushuka Kwa Roho Mtakatifu

1 Siku ya Pentekoste ilipowadia, waamini wote walikuwa mahali pamoja. 2 Ghafula
sauti kama mvumo mkubwa wa upepo mkali uliotoka mbinguni ukaijaza nyumba
yote walimokuwa wameketi. 3 Zikatokea ndimi kama za moto zilizogawanyika na
kukaa juu ya kila mmoja wao. 4 Wote wakajazwa na Roho Mtakatifu, wakaanza
kunena kwa lugha nyingine, kama Roho alivyowajalia.
5 Basi walikuwepo Yerusalemu Wayahudi wanaomcha Mungu kutoka kila taifa
chini ya mbingu. 6 Waliposikia sauti hii, umati wa watu ulikusanyika pamoja
wakistaajabu, kwa sababu kila mmoja wao aliwasikia wakisema kwa lugha yake
mwenyewe. 7 Wakiwa wameshangaa na kustaajabu wakauliza, "Je, hawa wote
wanaozungumza si Wagalilaya? 8 Imekuwaje basi kila mmoja wetu anawasikia
wakinena kwa lugha yake ya kuzaliwa? 9 Wapathi, Wamedi, Waelami, wakazi wa
Mesopotamia, Uyahudi, Kapadokia, Ponto na Asia, 10 Frigia, Pamfilia, Misri na pande
za Libya karibu na Kirene na wageni kutoka Rumi, 11 Wayahudi na waongofu,
Wakrete na Waarabu, sote tunawasikia watu hawa wakisema mambo makuu ya ajabu
ya Mungu katika lugha zetu wenyewe." 12 Wakiwa wameshangaa na kufadhaika
wakaulizana, "Ni nini maana ya mambo haya?"
13 Lakini wengine wakawadhihaki wakasema, "Hawa wamelewa divai!"

Petro Ahutubia Umati

14 Ndipo Petro akasimama pamoja na wale mitume kumi na mmoja, akainua sauti
yake na kuhutubia ule umati wa watu, akasema: "Wayahudi wenzangu na ninyi nyote
mkaao Yerusalemu, jueni jambo hili mkanisikilize. 15 Hakika watu hawa hawakulewa
kama mnavyodhania, kwa kuwa sasa ni saa tatu asubuhi! 16 La, hili ni jambo
lililotabiriwa na nabii Yoeli, akisema:
17 " 'Katika siku za mwisho, asema Mungu,
nitamimina Roho wangu
juu ya wote wenye mwili.
Wana wenu na binti zenu watatabiri,
vijana wenu wataona maono,

na wazee wenu wataota ndoto.
18 Hata juu ya watumishi wangu, wanaume kwa wanawake,
katika siku zile nitamimina Roho wangu,
nao watatabiri.
19 Nami nitaonyesha maajabu juu mbinguni,
na ishara chini duniani:
damu, moto, na mawimbi ya moshi.
20 Jua litakuwa giza
na mwezi utakuwa mwekundu kama damu,
kabla ya kuja siku ile kuu ya Bwana
iliyo tukufu.
21 Na kila mtu atakayeliitia
jina la Bwana, ataokolewa.'

22 "Enyi Waisraeli, sikilizeni maneno haya nisemayo: Yesu wa Nazareti alikuwa mtu
aliyethibitishwa kwenu na Mungu kwa miujiza, maajabu na ishara, ambayo Mungu
alitenda miongoni mwenu kupitia kwake, kama ninyi wenyewe mjuavyo. 23 Huyu
mtu akiisha kutolewa kwa shauri la Mungu lililokusudiwa kwa kujua kwake Mungu
tangu zamani, ninyi, kwa mikono ya watu wabaya, mlimuua kwa kumgongomea
msalabani. 24 Lakini Mungu alimfufua kutoka kwa wafu akamwondolea uchungu
wa mauti, kwa sababu haikuwezekana yeye kushikiliwa na nguvu za mauti. 25 Kwa
maana Daudi asema kumhusu yeye:

" 'Nalimwona Bwana mbele yangu daima.
Kwa sababu yuko mkono wangu wa kuume,
sitatikisika.
26 Kwa hiyo moyo wangu unafurahia,
na ulimi wangu unashangilia;
mwili wangu nao utapumzika kwa tumaini.
27 Kwa maana hutaniacha kaburini,
wala hutamwacha Aliye Mtakatifu wako kuona uharibifu.
28 Umenionyesha njia za uzima,
utanijaza na furaha mbele zako.'

29 "Ndugu zangu Waisraeli, nataka niwaambie kwa uhakika kwamba baba yetu
Daudi alikufa na kuzikwa, nalo kaburi lake lipo hapa mpaka leo. 30 Lakini alikuwa
nabii na alijua ya kuwa Mungu alikuwa amemwahidi kwa kiapo kwamba angemweka
mmoja wa wazao wake penye kiti chake cha enzi. 31 Daudi, akiona mambo yaliyoko
mbele, akanena juu ya kufufuka kwa Kristo,* kwamba hakuachwa kaburini, wala
mwili wake haukuona uharibifu. 32 Mungu alimfufua huyu Yesu na sisi sote ni
mashahidi wa jambo hilo. 33 Basi ikiwa yeye ametukuzwa kwa mkono wa kuume
wa Mungu, amepokea kutoka kwa Baba ahadi ya Roho Mtakatifu, naye amemimina
kile mnachoona sasa na kusikia. 34 Kwa kuwa Daudi hakupaa kwenda mbinguni,
lakini anasema,

" 'Bwana alimwambia Bwana wangu:
"Keti mkono wangu wa kuume,
35 hadi nitakapowaweka adui zako
chini ya miguu yako." '

36 "Kwa hiyo Israeli wote na wajue jambo hili kwa uhakika kwamba: Mungu
amemfanya huyu Yesu, ambaye ninyi mlimsulubisha, kuwa Bwana na Kristo."

Waumini Waongezeka

* **2:31** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

37 Watu waliposikia maneno haya yakawachoma mioyo yao, wakawauliza Petro na
wale mitume wengine, “Ndugu zetu tufanye nini?”
38 Petro akawajibu, “Tubuni, mkabatizwe kila mmoja wenu kwa jina la Yesu Kristo,
ili mpate kusamehewa dhambi zenu, nanyi mtapokea kipawa cha Roho Mtakatifu.
39 Kwa kuwa ahadi hii ni kwa ajili yenu na watoto wenu, na kwa wote walio mbali,
na kila mtu ambaye Bwana Mungu wetu atamwita amjie.”
40 Petro akawaonya kwa maneno mengine mengi na kuwasihi akisema, “Jiepusheni
na kizazi hiki kilichopotoka.” 41 Wale wote waliopokea ujumbe wa Petro kwa furaha
wakabatizwa na siku ile waliongezeka watu wapatao 3,000.

Ushirika Wa Waumini

42 Nao wakawa wanadumu katika mafundisho ya mitume, katika ushirika, katika
kumega mkate na katika kusali. 43 Kila mtu akaingiwa na hofu ya Mungu, nayo
miujiza mingi na ishara zikafanywa na mitume. 44 Walioamini wote walikuwa
mahali pamoja, nao walikuwa na kila kitu shirika. 45 Waliuza mali zao na vitu
walivyokuwa navyo, kila mtu akagawiwa kadiri ya mahitaji yake. 46 Siku zote kwa
moyo mmoja walikutana ndani ya ukumbi wa Hekalu, wakimega mkate nyumba kwa
nyumba, wakila chakula chao kwa furaha na moyo mweupe, 47 wakimsifu Mungu
na kuwapendeza watu wote. Kila siku Bwana akaliongeza kanisa wale waliokuwa
wakiokolewa.

3

Petro Amponya Mlemavu Kwa Jina La Yesu

1 Siku moja Petro na Yohana walikuwa wanapanda kwenda Hekaluni kusali
yapata saa tisa alasiri. 2 Basi palikuwa na mtu mmoja aliyekuwa kiwete tangu
kuzaliwa. Alichukuliwa na kuwekwa kwenye lango la Hekalu liitwalo Zuri, kila siku
ili aombe msaada kwa watu wanaoingia Hekaluni. 3 Huyu mtu alipowaona Petro na
Yohana wakikaribia kuingia Hekaluni, akawaomba wampe sadaka. 4 Wakamkazia
macho, kisha Petro akamwambia, “Tutazame sisi.” 5 Hivyo yule mtu akawatazama,
akitazamia kupata kitu kutoka kwao.
6 Ndipo Petro akamwambia, “Sina fedha wala dhahabu, lakini nilicho nacho ndicho
nikupacho. Kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, tembea!” 7 Petro akamshika yule
mtu kwa mkono wa kuume akamwinua, mara nyayo zake na vifundo vya miguu yake
vikapata nguvu. 8 Akaruka juu na kusimama, akaanza kutembea. Kisha akaingia
Hekaluni pamoja na Petro na Yohana, huku akitembea na kurukaruka na kumsifu
Mungu. 9 Watu wote walipomwona akitembea na kumsifu Mungu, 10 wakamtambua
kuwa ni yule mtu aliyekuwa akiketi nje ya Hekalu penye lango liitwalo Zuri akiomba
msaada, nao wakajawa na mshangao, wakastaajabu juu ya yale yaliyomtukia.

Petro Anashuhudia Kuwa Yesu Anaponya

11 Aliyeponywa alipokuwa akiambatana na Petro na Yohana, watu wote walis-
hangaa mno, wakaja wakiwakimbilia pale ukumbi wa Solomoni. 12 Petro alipoona
watu wamekusanyika akawaambia, “Enyi Waisraeli, kwa nini mnastaajabu kuhusu
jambo hili? Mbona mnatukazia macho kwa mshangao kana kwamba ni kwa uwezo
wetu au utakatifu wetu tumemfanya mtu huyu kutembea? 13 Mungu wa Abrahamu
na Isaki na Yakobo, Mungu wa baba zetu amemtukuza Mwanawe Yesu, ambaye
ninyi mlimtoa ahukumiwe kifo na mkamkana mbele ya Pilato, ingawa yeye alikuwa
ameamua kumwachia aende zake. 14 Ninyi mlimkataa huyo Mtakatifu na Mwenye
Haki mkaomba mpewe yule muuaji. 15 Hivyo mkamuua aliye chanzo cha uzima,
lakini Mungu akamfufua kutoka kwa wafu. Sisi tu mashahidi wa mambo haya. 16 Kwa
imani katika jina la Yesu, huyu mtu mnayemwona na kumfahamu ametiwa nguvu.

Ni kwa jina la Yesu na imani itokayo kwake ambayo imemponya kabisa huyu mtu,
kama ninyi wote mnavyoona.
17 “Sasa ndugu zangu, najua ya kuwa ninyi mlitenda bila kujua, kama walivyofanya
viongozi wenu. 18 Lakini kwa njia hii Mungu alitimiza kile ambacho alikuwa
ametabiri kwa vinywa vya manabii wake wote, kwamba Kristo[*] atateswa. 19 Tubuni
basi mkamgeukie Mungu, dhambi zenu zifutwe, ili zipate kuja nyakati za kuburud-
ishwa kwa kuwepo kwake Bwana, 20 naye apate kumtuma Kristo, ambaye ameteuliwa
kwa ajili yenu, yaani Yesu. 21 Ilimpasa mbingu zimpokee mpaka wakati wa kufanywa
upya kila kitu, kama Mungu alivyoahidi zamani kupitia kwa vinywa vya manabii
wake watakatifu. 22 Kwa maana Mose alisema, ‘Bwana Mungu wenu atawainulia
nabii kama mimi kutoka miongoni mwa ndugu zenu. Itawapasa kumtii huyo kwa kila
jambo atakalowaambia. 23 Mtu yeyote ambaye hatamsikiliza huyo nabii, atatupiliwa
mbali kabisa na watu wake.’
24 “Naam, manabii wote tangu Samweli na waliokuja baada yake, wote walitabiri
kuhusu siku hizi. 25 Ninyi ndio wana wa manabii na wa Agano ambalo Mungu
alifanya na baba zenu, akimwambia Abrahamu, ‘Kupitia kwa uzao wako, watu wote
wa ulimwengu watabarikiwa.’ 26 Mungu alipomfufua Yesu Mwanawe, alimtuma
kwenu kwanza, ili awabariki kwa kumgeuza kila mmoja wenu kutoka njia yake
mbaya.”

4

Petro Na Yohana Mbele Ya Baraza

1 Wakati Petro na Yohana walipokuwa wakisema na watu, makuhani, mkuu wa
walinzi wa Hekalu na Masadukayo wakawajia, 2 huku wakiwa wamekasirika sana
kwa sababu mitume walikuwa wanawafundisha watu na kuhubiri kwamba kuna
ufufuo wa wafu ndani ya Yesu. 3 Wakawakamata Petro na Yohana na kuwatia
gerezani mpaka kesho yake kwa kuwa ilikuwa jioni. 4 Lakini wengi waliosikia lile
neno waliamini, idadi yao ilikuwa yapata wanaume 5,000.
5 Kesho yake, viongozi wa Kiyahudi, wazee na walimu wa sheria wakakusanyika
Yerusalemu. 6 Walikuwepo kuhani mkuu Anasi, Kayafa, Yohana, Iskanda, na wengi
wa jamaa ya kuhani mkuu. 7 Baada ya kuwasimamisha Petro na Yohana katikati yao,
wakawauliza, “Ni kwa uwezo gani au kwa jina la nani mmefanya jambo hili?”
8 Petro, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akajibu, “Enyi watawala na wazee wa watu,
9 kama leo tukihojiwa kwa habari ya mambo mema aliyotendewa yule kiwete na
kuulizwa jinsi alivyoponywa, 10 ijulikane kwenu nyote na kwa watu wote wa Israeli
kwamba: Ni kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ambaye ninyi mlimsulubisha lakini
Mungu akamfufua kutoka kwa wafu, kwa jina hilo mtu huyu anasimama mbele yenu
akiwa mzima kabisa. 11 Huyu ndiye
“ ‘jiwe ambalo ninyi wajenzi mlilikataa,
ambalo limekuwa jiwe kuu la pembeni.’
12 Wala hakuna wokovu katika mwingine awaye yote, kwa maana hakuna jina jingine
chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo sisi kuokolewa kwalo.”

Ujasiri Wa Petro Na Yohana Washangaza Watu

13 Wale viongozi na wazee walipoona ujasiri wa Petro na Yohana na kujua ya
kuwa walikuwa watu wa kawaida, wasio na elimu, walishangaa sana, wakatambua
kwamba hawa watu walikuwa na Yesu. 14 Lakini kwa kuwa walikuwa wanamwona
yule kiwete aliyeponywa amesimama pale pamoja nao, hawakuweza kusema

[*] **3:18** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

lolote kuwapinga. 15 Wakawaamuru watoke nje ya Baraza la Wayahudi* wakati
wakisemezana jambo hilo wao kwa wao. 16 Wakaulizana, “Tuwafanyie nini watu
hawa? Hatuwezi kukanusha muujiza huu mkubwa walioufanya ambao ni dhahiri
kwa kila mtu Yerusalemu. 17 Lakini ili kuzuia jambo hili lisiendelee kuenea zaidi
kwa watu, ni lazima tuwaonye watu hawa ili wasiseme tena na mtu yeyote kwa jina
la Yesu.” 18 Kisha wakawaita tena ndani na kuwaamuru wasiseme wala kufundisha
kamwe kwa hili jina la Yesu.

Imetupasa Kumtii Mungu Kuliko Wanadamu

19 Lakini Petro na Yohana wakajibu, “Amueni ninyi wenyewe iwapo ni haki mbele
za Mungu kuwatii ninyi kuliko kumtii Mungu. 20 Lakini sisi hatuwezi kuacha kusema
yale tuliyoyaona na kuyasikia.”

21 Baada ya vitisho vingi, wakawaacha waende zao. Hawakuona njia yoyote
ya kuwaadhibu, kwa sababu ya watu, kwa kuwa watu wote walikuwa wakimsifu
Mungu kwa kile kilichokuwa kimetukia. 22 Kwa kuwa umri wa yule mtu aliyekuwa
ameponywa kwa muujiza ulikuwa zaidi ya miaka arobaini.

Maombi Ya Waumini

23 Punde Petro na Yohana walipoachiliwa, walirudi kwa waumini wenzao
wakawaeleza waliyoambiwa na viongozi wa makuhani na wazee. 24 Watu wali-
posikia hayo, wakainua sauti zao, wakamwomba Mungu kwa pamoja, wakisema,
“Bwana Mwenyezi, uliyeziumba mbingu na nchi na bahari, na vitu vyote vilivyomo.
25 Wewe ulisema kwa Roho Mtakatifu kupitia kwa kinywa cha baba yetu Daudi,
mtumishi wako, ukasema:

“ ‘Mbona mataifa wanaghadhibika,
na kabila za watu zinawaza ubatili?
26 Wafalme wa dunia wamejipanga,
na watawala wanakusanyika pamoja
dhidi ya Bwana
na dhidi ya Mpakwa Mafuta wake.’

27 Ni kweli Herode na Pontio Pilato pamoja na watu wa Mataifa na Waisraeli,
walikusanyika katika mji huu dhidi ya mwanao mtakatifu Yesu uliyemtia mafuta.
28 Wao wakafanya yale ambayo uweza wako na mapenzi yako yalikuwa yamekusudia
yatokee tangu zamani. 29 Sasa, Bwana angalia vitisho vyao na utuwezeshe sisi
watumishi wako kulinena neno lako kwa ujasiri mkuu. 30 Nyoosha mkono wako
ili kuponya wagonjwa na kutenda ishara na miujiza kwa jina la Mwanao mtakatifu
Yesu.”

31 Walipokwisha kuomba, mahali walipokuwa wamekutanika pakatikiswa, wote
wakajazwa na Roho Mtakatifu, wakanena neno la Mungu kwa ujasiri.

Walioamini Washirikiana Mali Zao

32 Wale walioamini wote walikuwa na moyo mmoja na nia moja. Wala hakuna
hata mmoja aliyesema chochote alichokuwa nacho ni mali yake mwenyewe, lakini
walishirikiana kila kitu walichokuwa nacho. 33 Mitume wakatoa ushuhuda wa
kufufuka kwa Bwana Yesu kwa nguvu nyingi na neema ya Mungu ilikuwa juu
yao wote. 34 Wala hapakuwepo mtu yeyote miongoni mwao aliyekuwa mhitaji,
kwa sababu mara kwa mara wale waliokuwa na mashamba na nyumba waliviuza,
wakaleta thamani ya vitu vilivyouzwa, 35 wakaiweka miguuni pa mitume, kila mtu
akagawiwa kadiri ya mahitaji yake.

---

* **4:15** Baraza la Wayahudi hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

36 Yosefu, Mlawi kutoka Kipro, ambaye mitume walimwita Barnaba (maana yake
Mwana wa Faraja), 37 aliuza shamba alilokuwa nalo, akaleta hizo fedha alizopata na
kuziweka miguuni pa mitume.

5

Anania Na Safira

1 Lakini mtu mmoja jina lake Anania pamoja na mkewe Safira waliuza kiwanja.
2 Huku mkewe akijua kikamilifu, Anania alificha sehemu ya fedha alizopata, akaleta
kiasi kilichobaki na kukiweka miguuni pa mitume.
3 Petro akamuuliza, "Anania, mbona Shetani ameujaza moyo wako ili kumwambia
uongo Roho Mtakatifu, ukaficha sehemu ya fedha ulizopata kutokana na kiwanja?
4 Je, kabla hujauza hicho kiwanja si kilikuwa mali yako? Hata baada ya kukiuza,
fedha ulizopata si zilikuwa kwenye uwezo wako? Kwa nini basi umewaza hila hii
moyoni mwako kufanya jambo kama hili? Wewe hukumwambia uongo mwanadamu
bali Mungu."
5 Anania aliposikia maneno haya akaanguka chini na kufa. Hofu kuu ikawapata
wote waliosikia jambo lililokuwa limetukia. 6 Vijana wakaja, wakaufunga mwili wake
sanda, wakamchukua nje kumzika.
7 Saa tatu baadaye mkewe Anania akaingia, naye hana habari ya mambo
yaliyotukia. 8 Petro akamuuliza, "Niambie, je, mliuza kiwanja kwa thamani hii?"
Akajibu, "Ndiyo, tuliuza kwa thamani hiyo."
9 Ndipo Petro akamwambia, "Imekuwaje mkakubaliana kumjaribu Roho wa
Bwana? Tazama! Nyayo za vijana waliomzika mumeo ziko mlangoni, wewe nawe
watakuchukua nje."
10 Saa ile ile akaanguka chini miguuni mwake na kufa. Nao wale vijana wakaingia,
wakamkuta amekufa, wakamchukua wakamzika kando ya mumewe. 11 Hofu kuu
ikalipata kanisa lote pamoja na watu wote waliosikia juu ya matukio haya.

Mitume Waponya Wengi

12 Mitume wakafanya ishara nyingi na miujiza miongoni mwa watu. Walioamini
wote walikuwa wakikusanyika katika ukumbi wa Solomoni. 13 Hakuna mtu
mwingine aliyethubutu kuambatana nao ijapokuwa waliheshimiwa sana na watu.
14 Hata hivyo, waliomwamini Bwana wakazidi kuongezeka, wanaume na wanawake.
15 Hata wakawa wanawaleta wagonjwa na kuwalaza kwenye magodoro na kwenye
vitanda barabarani ili yamkini Petro akipita kivuli chake kiwaguse baadhi yao.
16 Pia watu wakakusanyika kutoka miji iliyokuwa karibu na Yerusalemu, wakileta
wagonjwa na watu walioteswa na pepo wachafu. Hao wote wakaponywa.

Mitume Washtakiwa

17 Kisha kuhani mkuu na wenzake wote waliokuwa pamoja naye, waliokuwa wa
kundi la Masadukayo, wakajawa na wivu. 18 Wakawakamata mitume na kuwatia
gerezani. 19 Lakini wakati wa usiku, malaika wa Bwana akaja, akafungua milango
ya gereza na akawatoa nje. Akawaambia, 20 "Nendeni, mkasimame Hekaluni
mkawaambie watu maneno yote ya uzima huu mpya."
21 Waliposikia haya wakaenda Hekaluni alfajiri wakaendelea kufundisha watu.
Kuhani mkuu na wale waliokuwa pamoja nao walipowasili, alikusanya baraza na
wazee wote wa Israeli wakatuma wale mitume waletwe kutoka gerezani. 22 Lakini
wale walinzi wa Hekalu walipokwenda gerezani hawakuwakuta mitume mle. Kwa
hiyo wakarudi na kutoa habari. 23 Wakasema, "Tumekuta milango ya gereza
imefungwa sawasawa na askari wa gereza wamesimama nje ya mlango, lakini
tulipofungua milango hakuwepo mtu yeyote ndani." 24 Basi mkuu wa walinzi wa

Hekalu na viongozi wa makuhani waliposikia haya, wakafadhaika na kushangaa sana
kwa ajili yao kwamba jambo hili litakuwaje.
25 Ndipo mtu mmoja akaja akawaambia, “Tazameni watu mliowatia gerezani
wako Hekaluni wakiwafundisha watu.” 26 Ndipo yule mkuu wa walinzi wa Hekalu
wakaenda pamoja na askari wakawaleta wale mitume, lakini bila ghasia kwa sababu
waliogopa kupigwa mawe na watu.
27 Wakiisha kuwaleta mitume wakawaamuru kusimama mbele ya baraza ili kuhani
mkuu awahoji. 28 “Tuliwaonya kwa nguvu msifundishe kwa jina hili, lakini ninyi
mmeijaza Yerusalemu yote mafundisho yenu na tena mmekusudia kuleta damu ya
mtu huyu juu yetu.”
29 Petro na wale mitume wengine wakajibu, “Imetupasa kumtii Mungu kuliko
wanadamu. 30 Mungu wa baba zetu alimfufua Yesu kutoka kwa wafu, ambaye
ninyi mlimuua kwa kumtundika kwenye msalaba. 31 Mungu alimtukuza, akamweka
mkono wake wa kuume kuwa Kiongozi na Mwokozi ili awape Israeli toba na
msamaha wa dhambi. 32 Nasi tu mashahidi wa mambo haya, vivyo hivyo na Roho
Mtakatifu ambaye Mungu amewapa wale wanaomtii.”
33 Wale wajumbe wa baraza la wazee waliposikia haya, walijawa na ghadhabu,
wakataka kuwaua mitume. 34 Lakini Farisayo mmoja, jina lake Gamalieli, aliyekuwa
mwalimu wa sheria, aliyeheshimiwa na watu wote, akasimama mbele ya baraza
akaamuru mitume watolewe nje kwa muda. 35 Ndipo alipowaambia wajumbe wa
baraza, “Enyi watu wa Israeli, fikirini kwa uangalifu mnayotaka kuwatendea watu
hawa. 36 Kwa maana wakati uliopita, aliinuka mtu mmoja jina lake Theuda, alijidai
kuwa yeye ni mtu maarufu, akapata wafuasi wapatao 400 walioambatana naye.
Lakini aliuawa, na wafuasi wake wote wakatawanyika, wakawa si kitu. 37 Baada
yake, alitokea Yuda Mgalilaya wakati wa kuorodhesha watu, naye akaongoza kundi
la watu kuasi. Yeye pia aliuawa, nao wafuasi wake wakatawanyika. 38 Kwa hiyo,
kwa habari ya jambo hili nawashauri, jiepusheni na watu hawa. Waacheni waende
zao! Kwa maana kama kusudi lao na shughuli yao imetokana na mwanadamu,
haitafanikiwa. 39 Lakini ikiwa imetoka kwa Mungu, hamtaweza kuwazuia watu
hawa. Badala yake mtajikuta mnapigana na Mungu.”
40 Wakapokea ushauri wa Gamalieli. Wakawaita mitume ndani, wakaa-
muru wachapwe mijeledi, kisha wakawaagiza wasinene tena kwa jina la Yesu,
wakawaachia waende zao.
41 Nao mitume wakatoka nje ya baraza, wakiwa wamejaa furaha kwa sababu
wamehesabiwa kustahili kupata aibu kwa ajili ya jina la Yesu. 42 Kila siku,
Hekaluni na nyumba kwa nyumba, hawakuacha kufundisha na kuhubiri habari
njema kwamba Yesu ndiye Kristo.*

Mateso Na Kuenea Kwa Injili

6

(6:1–9:31)

Saba Wachaguliwa Kuhudumu

1 Basi ikawa katika siku hizo, wakati idadi ya wanafunzi ilipokuwa ikiongezeka
sana, palitokea manung’uniko kati ya Wayahudi wa Kiyunani, dhidi ya Waebrania
kwa sababu wajane wao walisahaulika katika mgawanyo wa chakula wa kila siku.
2 Wale mitume kumi na wawili wakakusanya wanafunzi wote pamoja wakasema,
“Haitakuwa vyema sisi kuacha huduma ya neno la Mungu ili kuhudumu mezani.
3 Kwa hiyo ndugu, chagueni watu saba miongoni mwenu, watu wenye sifa njema,

* **5:42** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

waliojawa na Roho Mtakatifu na hekima, ambao tunaweza kuwakabidhi kazi hii,
4 nasi tutatumia muda wetu kuomba na huduma ya neno.”
5 Yale waliyosema yakawapendeza watu wote, nao wakamchagua Stefano (mtu
aliyejawa na imani na Roho Mtakatifu) pamoja na Filipo, Prokoro, Nikanori, Timoni,
Parmena na Nikolao, mwongofu kutoka Antiokia. 6 Wakawaleta watu hawa mbele ya
mitume, nao wakawaombea na kuwawekea mikono juu yao.
7 Neno la Mungu likazidi kuenea. Idadi ya wanafunzi ikazidi kuongezeka sana
katika Yerusalemu hata makuhani wengi wakaitii ile imani.

Kukamatwa Kwa Stefano

8 Stefano, akiwa amejaa neema na nguvu za Mungu, alifanya ishara na miujiza
mikubwa miongoni mwa watu. 9 Hata hivyo, ukainuka upinzani wa watu wa Sinagogi
la Watu Huru (kama lilivyokuwa linaitwa), la Wayahudi wa Kirene na wa Iskanderia,
na wengine kutoka Kilikia na Asia. Watu hawa wakaanza kupingana na Stefano.
10 Lakini hawakuweza kushindana na hekima yake wala huyo Roho ambaye alisema
kwake.
11 Ndipo kwa siri wakawashawishi watu fulani waseme, “Tumemsikia Stefano
akisema maneno ya kufuru dhidi ya Mose na dhidi ya Mungu.”

Stefano Afikishwa Mbele Ya Baraza

12 Wakawachochea watu, wazee na walimu wa Sheria, nao wakamkamata
Stefano wakamfikisha mbele ya baraza. 13 Wakaweka mashahidi wa uongo ambao
walishuhudia wakisema, “Mtu huyu kamwe haachi kusema dhidi ya mahali hapa
patakatifu na dhidi ya Sheria. 14 Kwa maana tumemsikia akisema kwamba Yesu
wa Nazareti atapaharibu mahali patakatifu na kubadili desturi zote tulizopewa na
Mose.”
15 Watu wote waliokuwa wameketi katika baraza wakimkazia macho Stefano,
wakaona uso wake unang’aa kama uso wa malaika.

7

Hotuba Ya Stefano

1 Ndipo kuhani mkuu akamuuliza Stefano, “Je, mashtaka haya ni ya kweli?”
2 Stefano akajibu, “Ndugu zangu na baba zangu, nisikilizeni! Mungu wa utukufu
alimtokea baba yetu Abrahamu, alipokuwa bado yuko Mesopotamia, kabla hajaishi
Harani, 3 akamwambia, ‘Ondoka kutoka nchi yako na kutoka kwa jamii yako, uende
hadi nchi nitakayokuonyesha.’
4 “Hivyo aliondoka katika nchi ya Wakaldayo akaenda kukaa Harani. Baada ya
kifo cha baba yake, Mungu akamtoa huko akamleta katika nchi hii ambayo mnaishi
sasa. 5 Mungu hakumpa urithi wowote katika nchi hii, hakumpa hata mahali pa
kuweka wayo mmoja. Bali Mungu alimwahidi kuwa yeye na uzao wake baada yake
wangeirithi hii nchi, ingawa wakati huo Abrahamu hakuwa na mtoto. 6 Mungu
akasema naye hivi: ‘Wazao wako watakuwa wageni kwenye nchi ambayo si yao, nao
watafanywa watumwa na kuteswa kwa miaka mia nne.’ 7 Mungu akasema, ‘Lakini
mimi nitaliadhibu taifa watakalolitumikia kama watumwa, na baadaye watatoka
katika nchi hiyo na wataniabudu mahali hapa.’ 8 Ndipo akampa Abrahamu Agano
la tohara. Naye Abrahamu akamzaa Isaki na kumtahiri siku ya nane. Baadaye Isaki
akamzaa Yakobo, naye Yakobo akawazaa wale wazee wetu kumi na wawili.
9 “Kwa sababu wazee wetu walimwonea wivu Yosefu ndugu yao, walimuuza kama
mtumwa huko Misri. Lakini Mungu alikuwa pamoja naye. 10 Akamwokoa kutoka
mateso yote yaliyompata, tena akampa kibali na hekima aliposimama mbele ya Farao,

mfalme wa Misri, ambaye alimweka kuwa mtawala juu ya Misri na juu ya jumba lote
la kifalme.
11 “Basi kukawa na njaa katika nchi yote ya Misri na Kanaani, ikasababisha dhiki
kubwa, nao baba zetu wakawa hawana chakula. 12 Lakini Yakobo aliposikia kwamba
kuna nafaka huko Misri, aliwatuma baba zetu, wakaenda huko kwa mara yao ya
kwanza. 13 Walipokwenda mara ya pili, Yosefu alijitambulisha kwa ndugu zake, nao
ndugu zake Yosefu wakajulishwa kwa Farao. 14 Ndipo Yosefu akawatuma kumleta
Yakobo baba yake pamoja na jamaa yake yote, jumla yao walikuwa watu sabini na
watano. 15 Hivyo Yakobo akaenda Misri ambako yeye na baba zetu walifia. 16 Miili yao
ilirudishwa Shekemu na kuzikwa katika kaburi ambalo Abrahamu alinunua kutoka
kwa wana wa Hamori kwa kiasi fulani cha fedha.
17 “Lakini wakati ulipokuwa unakaribia wa kutimizwa kwa ile ahadi ambayo
Mungu alikuwa amempa Abrahamu, watu wetu walizidi kuongezeka sana huko
Misri. 18 Ndipo mfalme mwingine ambaye hakujua lolote kuhusu Yosefu akatawala
Misri. 19 Huyu mfalme akawatendea watu wetu hila na kuwatesa baba zetu kwa
kuwalazimisha wawatupe watoto wao wachanga ili wafe.
20 “Wakati huo Mose alizaliwa, naye hakuwa mtoto wa kawaida. Akalelewa
nyumbani kwa baba yake kwa muda wa miezi mitatu. 21 Waliposhindwa kumficha
zaidi, wakamweka nje mtoni na binti Farao akamchukua akamtunza kama mtoto
wake mwenyewe. 22 Mose akafundishwa hekima yote ya Wamisri, akawa mtu hodari
kwa maneno na matendo.
23 “Mose alipokuwa na umri wa miaka arobaini aliamua kuwatembelea ndugu
zake Waisraeli. 24 Aliona mmoja wao akidhulumiwa na Mmisri, akamtetea yule
aliyeonewa, akampiga yule Mmisri akamuua kulipiza kisasi. 25 Mose alidhani kuwa
ndugu zake wangetambua kwamba Mungu anamtumia ili kuwaokoa, lakini wao
hawakuelewa. 26 Siku iliyofuata Mose aliwakuta Waisraeli wawili wakigombana,
akajaribu kuwapatanisha kwa kuwaambia, ‘Enyi watu, ninyi ni ndugu, mbona
mnataka kudhulumiana?’
27 “Lakini yule mtu aliyekuwa akimdhulumu mwenzake akamsukuma Mose kando,
akamuuliza, ‘Ni nani aliyekufanya mtawala na mwamuzi juu yetu? 28 Je, unataka
kuniua kama ulivyomuua yule Mmisri jana?’ 29 Mose aliposikia maneno haya,
alikimbilia huko Midiani alikokaa kama mgeni, naye akapata watoto wawili wa
kiume.
30 “Basi baada ya miaka arobaini kupita, malaika wa Mungu akamtokea Mose
jangwani karibu na Mlima Sinai katika kichaka kilichokuwa kinawaka moto.
31 Alipoona mambo haya, alishangaa yale maono. Aliposogea ili aangalie kwa karibu,
akaisikia sauti ya Bwana, ikisema: 32 ‘Mimi ndimi Mungu wa baba zako, Mungu wa
Abrahamu, Isaki na Yakobo.’ Mose alitetemeka kwa hofu na hakuthubutu kutazama.
33 “Ndipo Bwana akamwambia, ‘Vua viatu vyako kwa maana mahali unaposimama
ni patakatifu. 34 Hakika nimeona mateso ya watu wangu huko Misri. Nimesikia kilio
chao cha uchungu, nami nimeshuka ili niwaokoe. Basi sasa njoo, nami nitakutuma
Misri.’
35 “Huyu ndiye Mose yule waliyemkataa wakisema, ‘Ni nani aliyekufanya mtawala
na mwamuzi juu yetu?’ Alikuwa ametumwa na Mungu mwenyewe kuwa mtawala
na mkombozi wao, kwa njia ya yule malaika aliyemtokea katika kile kichaka.
36 Aliwaongoza wana wa Israeli kutoka Misri, baada ya kufanya ishara na maajabu
mengi huko Misri, katika Bahari ya Shamu,* na katika jangwa kwa muda wa miaka
arobaini.
37 “Huyu ndiye yule Mose aliyewaambia Waisraeli, ‘Mungu atawainulia nabii kama
mimi kutoka miongoni mwa ndugu zenu wenyewe.’ 38 Huyu ndiye yule Mose

* **7:36** Yaani Bahari ya Mafunjo.

aliyekuwa katika kusanyiko huko jangwani, ambaye malaika alisema naye pamoja
na baba zetu kwenye Mlima Sinai, naye akapokea maneno yaliyo hai ili atupatie.

39 "Lakini baba zetu walikataa kumtii Mose, badala yake wakamkataa na kuielekeza
mioyo yao Misri tena. 40 Wakamwambia Aroni, 'Tufanyie miungu watakaotuongoza,
kwa maana mtu huyu Mose aliyetutoa nchi ya Misri, hatujui yaliyompata.' 41 Huu
ni ule wakati walitengeneza sanamu katika umbo la ndama, wakailetea sadaka
kufanya maadhimisho kwa ajili ya kile kitu walichokitengeneza kwa mikono yao
wenyewe. 42 Ndipo Mungu akageuka, akawaacha waabudu jeshi lote la mbinguni,
kama ilivyoandikwa katika Kitabu cha Manabii:

" 'Je, mliniletea dhabihu na sadaka
kwa miaka arobaini kule jangwani,
ee nyumba ya Israeli?
43 La, ninyi mliinua madhabahu ya Moleki,
na nyota ya mungu wenu Refani,
vinyago mlivyotengeneza ili kuviabudu.
Kwa hiyo nitawapeleka mbali' kuliko Babeli.

44 "Baba zetu walikuwa na lile Hema la Ushuhuda huko jangwani. Lilikuwa
limetengenezwa kama Mungu alivyokuwa amemwelekeza Mose, kulingana na
kielelezo alichoona. 45 Baba zetu wakiisha kulipokea hema kwa kupokezana
wakiongozwa na Yoshua katika milki ya nchi kutoka kwa yale mataifa ambayo
Mungu aliyafukuza mbele yao, nalo likadumu katika nchi mpaka wakati wa Daudi,
46 ambaye alipata kibali kwa Mungu, naye akaomba kwamba ampatie Mungu wa
Yakobo maskani. 47 Lakini alikuwa Solomoni ndiye alimjengea Mungu nyumba.

48 "Hata hivyo, Yeye Aliye Juu Sana hakai kwenye nyumba zilizojengwa kwa mikono
ya wanadamu. Kama nabii alivyosema:

49 " 'Mbingu ni kiti changu cha enzi,
nayo dunia ni mahali pa kuweka miguu yangu.
Mtanijengea nyumba ya namna gani?
asema Bwana.
Au mahali pangu pa kupumzikia patakuwa wapi?
50 Je, mkono wangu haukufanya vitu hivi vyote?'

51 "Enyi watu wenye shingo ngumu, msiotahiriwa mioyo wala masikio, daima
hamwachi kumpinga Roho Mtakatifu, kama walivyofanya baba zenu. 52 Je, kuna nabii
gani ambaye baba zenu hawakumtesa? Waliwaua wale waliotabiri habari za kuja
kwake yule Mwenye Haki. Nanyi sasa mmekuwa wasaliti wake na wauaji. 53 Ninyi
ndio mlipokea sheria zilizoletwa kwenu na malaika, lakini hamkuzitii."

Stefano Apigwa Mawe

54 Waliposikia haya wakaghadhibika, wakamsagia meno. 55 Lakini yeye Stefano,
akiwa amejaa Roho Mtakatifu, alikaza macho mbinguni, akaona utukufu wa Mungu,
na Yesu akiwa amesimama mkono wa kuume wa Mungu. 56 Akasema, "Tazameni!
Naona mbingu zimefunguka, na Mwana wa Adamu amesimama upande wa kuume
wa Mungu."

57 Lakini wao wakapiga kelele kwa sauti kubwa, wakaziba masikio yao, wakam-
rukia kwa nia moja. 58 Wakamtupa nje ya mji, wakampiga kwa mawe. Nao mashahidi
wakaweka mavazi yao miguuni mwa kijana mmoja ambaye jina lake aliitwa Sauli.

59 Walipokuwa wakimpiga mawe, Stefano aliomba, "Bwana Yesu, pokea roho
yangu." 60 Kisha akapiga magoti, akalia kwa sauti kubwa akasema, "Bwana
usiwahesabie dhambi hii." Baada ya kusema hayo, akalala.

8

1 Naye Sauli alikuwepo pale, akiridhia kuuawa kwa Stefano.

Kanisa Lateswa Na Kutawanyika

Siku ile kukatukia mateso makuu dhidi ya kanisa huko Yerusalemu, waumini wote
isipokuwa mitume wakatawanyika, wakakimbilia Uyahudi na Samaria. 2 Watu wacha
Mungu wakamzika Stefano na kumwombolezea sana. 3 Lakini kwa habari ya Sauli
alikuwa analiharibu kanisa, akiingia nyumba kwa nyumba, akiwaburuta wanawake
na wanaume na kuwatupa gerezani.

Filipo Ahubiri Injili Samaria

4 Kwa hiyo wale waliotawanyika wakalihubiri neno la Mungu kila mahali
walipokwenda. 5 Filipo akateremkia mji mmoja wa Samaria akawahubiria habari
za Kristo* 6 Watu walipomsikia Filipo na kuona ishara na miujiza aliyofanya,
wakasikiliza kwa bidii yale aliyosema. 7 Pepo wachafu wakawa wakiwatoka watu
wengi huku wakipiga kelele na wengi waliopooza na viwete wakaponywa. 8 Hivyo
pakawa na furaha kuu katika mji huo.

Simoni Mchawi

9 Basi mtu mmoja jina lake Simoni alikuwa amefanya uchawi kwa muda mrefu
katika mji huo akiwashangaza watu wote wa Samaria. Alijitapa kwamba yeye ni mtu
mkuu, 10 nao watu wote wakubwa kwa wadogo wakamsikiliza na kumaka, wakisema
"Mtu huyu ndiye uweza wa Mungu ujulikanao kama 'Uweza Mkuu.' " 11 Wakamfuata
kwa sababu kwa muda mrefu alikuwa amewashangaza kwa uchawi wake. 12 Lakini
watu walipomwamini Filipo alipohubiri habari njema za Ufalme wa Mungu na jina
la Yesu Kristo, wakabatizwa wanaume na wanawake. 13 Simoni naye akaamini na
akabatizwa. Akamfuata Filipo kila mahali, akistaajabishwa na ishara kuu na miujiza
aliyoiona.
14 Basi mitume waliokuwa Yerusalemu waliposikia kuwa Samaria wamelipokea
neno la Mungu, wakawatuma Petro na Yohana waende huko. 15 Nao walipofika
wakawaombea ili wampokee Roho Mtakatifu, 16 kwa sababu Roho Mtakatifu alikuwa
bado hajawashukia hata mmoja ila wamebatizwa tu katika jina la Bwana Yesu.
17 Ndipo Petro na Yohana wakaweka mikono yao juu ya wale waliobatizwa, nao
wakapokea Roho Mtakatifu.
18 Simoni alipoona kuwa watu wanapokea Roho Mtakatifu mitume walipoweka
mikono juu yao, akataka kuwapa fedha 19 akisema, "Nipeni na mimi uwezo huu ili
kila mtu nitakayeweka mikono yangu juu yake apate kupokea Roho Mtakatifu."
20 Petro akamjibu, "Fedha yako na iangamie pamoja nawe, kwa sababu ulidhani
unaweza kununua karama ya Mungu kwa fedha! 21 Wewe huna sehemu wala fungu
katika huduma hii kwa kuwa moyo wako si mnyofu mbele za Mungu. 22 Kwa hiyo
tubu kwa uovu huu wako na umwombe Bwana. Yamkini aweza kukusamehe mawazo
uliyo nayo moyoni mwako. 23 Kwa maana ninaona kwamba wewe umejawa na
uchungu na ni mfungwa wa dhambi."
24 Ndipo Simoni akajibu, "Niombeeni kwa Bwana, ili hayo mliyosema lolote
yasinitukie."
25 Nao walipokwisha kutoa ushuhuda na kuhubiri neno la Bwana, wakarudi
Yerusalemu wakihubiri Injili katika vijiji vingi vya Samaria.

Filipo Na Towashi Wa Kushi

26 Basi malaika wa Bwana akamwambia Filipo, "Nenda upande wa kusini kwenye
ile barabara itokayo Yerusalemu kuelekea Gaza ambayo ni jangwa." 27 Hivyo

---

* **8:5** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

akaondoka. Akiwa njiani akakutana na towashi wa Kushi, aliyekuwa afisa mkuu,
mwenye mamlaka juu ya hazina zote za Kandake, Malkia wa Kushi. Huyu towashi
alikuwa amekwenda Yerusalemu ili kuabudu, 28 naye akiwa njiani kurudi nyumbani
alikuwa ameketi garini mwake akisoma kitabu cha nabii Isaya. 29 Roho Mtakatifu
akamwambia Filipo, "Nenda kwenye lile gari ukae karibu nalo."

30 Ndipo Filipo akakimbilia lile gari na kumsikia yule mtu anasoma kitabu cha nabii
Isaya. Filipo akamuuliza, "Je, unaelewa hayo usomayo?"

31 Yule towashi akasema, "Nitawezaje kuelewa mtu asiponifafanulia?" Hivyo
akamkaribisha Filipo ili apande na kuketi pamoja naye.

32 Huyu towashi alikuwa anasoma fungu hili la Maandiko:

"Aliongozwa kama kondoo aendaye machinjoni,
    kama mwana-kondoo anyamazavyo
mbele yake yule amkataye manyoya,
    hivyo hakufungua kinywa chake.
33 Katika kufedheheshwa kwake alinyimwa haki yake.
    Nani awezaye kueleza juu ya kizazi chake?
Kwa maana maisha yake yaliondolewa
    kutoka duniani."

34 Yule towashi akamuuliza Filipo, "Tafadhali niambie, nabii huyu anena habari
zake mwenyewe au habari za mtu mwingine?" 35 Ndipo Filipo akaanza kutumia
fungu lile la Maandiko, akamweleza habari njema za Yesu.

36 Walipokuwa wakiendelea na safari wakafika mahali palipokuwa na maji,
yule towashi akamuuliza Filipo, "Tazama, hapa kuna maji. Kitu gani kitanizuia
nisibatizwe?" [37 Filipo akamwambia, "Kama ukiamini kwa moyo wako wote
unaweza kubatizwa." Akajibu, "Naamini kuwa Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu."]
38 Naye akaamuru lile gari lisimamishwe. Wakateremka kwenye maji wote wawili,
yule towashi na Filipo, naye Filipo akambatiza. 39 Nao walipopanda kutoka kwenye
maji, ghafula Roho wa Bwana akamnyakua Filipo, naye towashi hakumwona tena,
lakini akaenda zake akifurahi. 40 Filipo akajikuta yuko Azoto, akasafiri akihubiri Injili
katika miji yote mpaka alipofika Kaisaria.

9

Kuokoka Kwa Sauli
(Matendo 22:6-16; 26:12-18)

1 Wakati ule ule, Sauli alikuwa bado anazidisha vitisho vya kuua wanafunzi wa
Bwana, akamwendea kuhani mkuu, 2 naye akamwomba kuhani mkuu ampe barua
za kwenda kwenye masinagogi huko Dameski, ili akimkuta mtu yeyote wa Njia
Ile, akiwa mwanaume au mwanamke, aweze kuwafunga na kuwaleta Yerusalemu.
3 Basi akiwa katika safari yake, alipokaribia Dameski, ghafula nuru kutoka mbinguni
ikamwangaza kotekote. 4 Akaanguka chini, akasikia sauti ikimwambia, "Sauli, Sauli,
mbona unanitesa?"

5 Sauli akajibu, "U nani wewe, Bwana?"

Ile sauti ikajibu, "Mimi ni Yesu unayemtesa. 6 Sasa inuka uingie mjini, nawe
utaambiwa yakupasayo kutenda."

7 Watu waliokuwa wakisafiri pamoja na Sauli wakasimama bila kuwa na la kusema,
kwa sababu walisikia sauti lakini hawakumwona aliyekuwa akizungumza. 8 Sauli
akainuka kutoka pale chini na alipojaribu kufungua macho yake hakuweza kuona
kitu chochote. Basi wakamshika mkono wakamwongoza mpaka Dameski. 9 Naye
kwa muda wa siku tatu alikuwa kipofu naye hakula wala kunywa chochote.

10 Huko Dameski alikuwepo mwanafunzi mmoja jina lake Anania. Bwana alimwita
katika maono, “Anania!”
Akajibu, “Mimi hapa Bwana.”
11 Bwana akamwambia, “Ondoka uende katika barabara iitwayo Nyofu ukaulize
katika nyumba ya Yuda mtu kutoka Tarso, jina lake Sauli, kwa maana wakati huu
anaomba, 12 katika maono amemwona mtu aitwaye Anania akija na kuweka mikono
juu yake ili apate kuona tena.”
13 Anania akajibu, “Bwana, nimesikia kutoka kwa watu wengi habari nyingi kuhusu
mtu huyu na madhara yote aliyowatendea watakatifu wako huko Yerusalemu.
14 Naye amekuja hapa Dameski akiwa na mamlaka kutoka kwa viongozi wa makuhani
ili awakamate wote wanaotaja jina lako.”
15 Lakini Bwana akamwambia Anania, “Nenda! Mtu huyu ni chombo changu
kiteule nilichokichagua, apate kulichukua Jina langu kwa watu wa Mataifa na
wafalme wao na mbele ya watu wa Israeli. 16 Nami nitamwonyesha jinsi impasavyo
kuteseka kwa ajili ya Jina langu.”
17 Kisha Anania akaenda kwenye ile nyumba, akaingia ndani. Akaweka mikono
yake juu ya Sauli akasema, “Ndugu Sauli, Bwana Yesu aliyekutokea njiani amenituma
kwako ili upate kuona tena na ujazwe Roho Mtakatifu.” 18 Ghafula vitu kama
magamba vikaanguka chini, kutoka machoni mwa Sauli, akapata kuona tena.
Akasimama, akabatizwa. 19 Baada ya kula chakula, akapata nguvu tena. Sauli akakaa
siku kadhaa pamoja na wanafunzi huko Dameski.

Sauli Ahubiri Dameski

20 Papo hapo akaanza kuhubiri kwenye masinagogi kwamba “Yesu Kristo ni
Mwana wa Mungu” 21 Watu wote waliomsikia Sauli walishangaa na kuuliza, “Huyu
si yule mtu aliyesababisha maangamizi makuu huko Yerusalemu miongoni mwa
watu waliolitaja jina hili? Naye si amekuja hapa kwa kusudi la kuwakamata na
kuwapeleka wakiwa wafungwa mbele ya viongozi wa makuhani?” 22 Sauli akazidi
kuwa hodari na kuwashangaza Wayahudi walioishi Dameski kwa kuthibitisha kuwa
Yesu ndiye Kristo.*
23 Baada ya siku nyingi kupita, Wayahudi wakafanya shauri kumuua Sauli. 24 Lakini
shauri lao likajulikana kwa Sauli. Wayahudi wakawa wanalinda malango yote ya mji,
usiku na mchana ili wapate kumuua. 25 Lakini wafuasi wake wakamchukua usiku
wakamshusha akiwa ndani ya kapu kupitia mahali penye nafasi ukutani.

Sauli Huko Yerusalemu

26 Sauli alipofika Yerusalemu akajaribu kujiunga na wanafunzi lakini wote
walimwogopa, kwa maana hawakuamini kwamba kweli naye alikuwa mwanafunzi.
27 Lakini Barnaba akamchukua, akampeleka kwa wale mitume. Akawaeleza jinsi
Sauli akiwa njiani alivyomwona Bwana, jinsi Bwana alivyosema naye na jinsi
alivyohubiri kwa ujasiri kwa jina la Yesu huko Dameski. 28 Kwa hiyo Sauli akakaa nao
akitembea kwa uhuru kila mahali huko Yerusalemu, akihubiri kwa ujasiri katika jina
la Bwana. 29 Alinena na kuhojiana na Wayahudi wenye asili ya Kiyunani lakini wao
walijaribu kumuua. 30 Wale ndugu walipopata habari wakampeleka hadi Kaisaria,
wakamsafirisha kwenda Tarso.
31 Ndipo kanisa katika Uyahudi wote, Galilaya na Samaria likafurahia wakati
wa amani. Likatiwa nguvu, na kwa faraja ya Roho Mtakatifu, idadi yake ikazidi
kuongezeka, na likaendelea kudumu katika kumcha Bwana.

Matendo Ya Petro

(9:32–12:25)

* **9:22** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Kuponywa Kwa Ainea

32 Petro alipokuwa akisafiri sehemu mbalimbali, alikwenda kuwatembelea
watakatifu walioishi huko Lida. 33 Huko alimkuta mtu mmoja aitwaye Ainea, ambaye
alikuwa amepooza na kwa muda wa miaka minane alikuwa hajaondoka kitandani.
34 Petro akamwambia, "Ainea, Yesu Kristo anakuponya, inuka utandike kitanda
chako." Mara Ainea akainuka. 35 Watu wote wa Lida na Sharoni walipomwona Ainea
akitembea wakamgeukia Bwana.

Petro Amfufua Dorkasi

36 Huko Yafa palikuwa na mwanafunzi jina lake Tabitha (ambalo kwa Kiyunani ni
Dorkasi†). Huyu alikuwa mkarimu sana, akitenda mema na kuwasaidia maskini.
37 Wakati huo akaugua, akafa na wakiisha kuuosha mwili wake wakauweka
katika chumba cha ghorofani. 38 Kwa kuwa Yafa hapakuwa mbali sana na Lida,
wanafunzi waliposikia kwamba Petro yuko huko waliwatuma watu wawili kwake ili
kumwomba, "Tafadhali njoo huku pasipo kukawia."

39 Kwa hiyo Petro akainuka akaenda nao, naye alipowasili, wakampeleka hadi
kwenye chumba cha ghorofani alipokuwa amelazwa. Wajane wengi walisimama
karibu naye wakilia na kuonyesha majoho na nguo nyingine ambazo Dorkasi alikuwa
amewashonea alipokuwa pamoja nao.

40 Petro akawatoa wote nje ya kile chumba, kisha akapiga magoti akaomba,
akaugeukia ule mwili akasema, "Tabitha, inuka." Akafumbua macho yake na
alipomwona Petro, akaketi. 41 Petro akamshika mkono akamwinua, ndipo akawaita
wale watakatifu na wajane akamkabidhi kwao akiwa hai. 42 Habari hizi zikajulikana
sehemu zote za Yafa na watu wengi wakamwamini Bwana. 43 Petro akakaa Yafa kwa
siku nyingi akiishi na Simoni mtengenezaji ngozi.

10

Kornelio Amwita Petro

1 Katika mji wa Kaisaria palikuwa na mtu jina lake Kornelio, ambaye alikuwa
jemadari wa kile kilichojulikana kama kikosi cha Kiitalia. 2 Yeye alikuwa mcha Mungu
pamoja na wote wa nyumbani mwake. Aliwapa watu sadaka nyingi na kumwomba
Mungu daima. 3 Siku moja alasiri, yapata saa tisa, aliona maono waziwazi, malaika
wa Mungu akimjia na kumwambia, "Kornelio!"

4 Kornelio akamkazia macho kwa hofu akasema, "Kuna nini, Bwana?"

Malaika akamwambia, "Sala zako na sadaka zako kwa maskini zimefika juu na
kuwa ukumbusho mbele za Mungu. 5 Sasa tuma watu waende Yafa wakamwite mtu
mmoja jina lake Simoni aitwaye Petro. 6 Yeye anaishi na Simoni mtengenezaji ngozi
ambaye nyumba yake iko kando ya bahari."

7 Yule malaika aliyekuwa akizungumza naye alipoondoka, Kornelio akawaita
watumishi wake wawili pamoja na askari mmoja mcha Mungu aliyekuwa miongoni
mwa wale waliomtumikia. 8 Akawaambia mambo yote yaliyotukia, kisha akawatuma
waende Yafa.

Maono Ya Petro

9 Siku ya pili yake, walipokuwa wameukaribia mji, wakati wa adhuhuri, Petro
alipanda juu ya nyumba kuomba. 10 Alipokuwa akiomba akahisi njaa, akatamani
kupata chakula. Lakini wakati walikuwa wakiandaa chakula, akalala usingizi mzito
sana. 11 Akaona mbingu zimefunguka na kitu kama nguo kubwa kikishushwa duniani
kwa ncha zake nne. 12 Ndani yake walikuwepo aina zote za wanyama wenye miguu

† **9:36** Tabitha kwa Kiaramu na Dorkasi kwa Kiaramu yote yamaanisha Paa.

minne, nao watambaao nchini, na ndege wa angani. 13 Ndipo sauti ikamwambia
"Petro, ondoka, uchinje na ule."

14 Petro akajibu, "La hasha Bwana! Sijawahi kamwe kula kitu chochote kilicho
najisi."

15 Ile sauti ikasema naye mara ya pili, "Usikiite najisi kitu chochote Mungu
alichokitakasa."

16 Jambo hili lilitokea mara tatu na ghafula ile nguo ikarudishwa mbinguni.

17 Wakati Petro akiwa bado anajiuliza kuhusu maana ya maono haya, wale watu
waliokuwa wametumwa na Kornelio wakaipata nyumba ya Simoni mtengenezaji wa
ngozi wakawa wamesimama mbele ya lango. 18 Wakabisha hodi na kuuliza kama
Simoni aliyeitwa Petro alikuwa anaishi hapo.

19 Wakati Petro akiwa anafikiria juu ya yale maono, Roho Mtakatifu akamwambia,
"Simoni, wako watu watatu wanaokutafuta. 20 Inuka na ushuke, usisite kwenda nao
kwa kuwa mimi nimewatuma."

21 Petro akashuka na kuwaambia wale watu waliokuwa wametumwa kutoka kwa
Kornelio, "Mimi ndiye mnayenitafuta. Mmekuja kwa sababu gani?"

22 Wale watu wakamjibu, "Tumetumwa na Kornelio yule jemadari. Yeye ni
mtu mwema anayemcha Mungu, na anaheshimiwa na Wayahudi wote. Yeye
ameagizwa na malaika mtakatifu akukaribishe nyumbani kwake, ili asikilize maneno
utakayomwambia." 23 Basi Petro akawakaribisha wakafuatana naye ndani, akawapa
pa kulala. Kesho yake akaondoka pamoja nao, na baadhi ya ndugu kutoka Yafa
wakafuatana naye.

Petro Nyumbani Mwa Kornelio

24 Siku iliyofuata wakawasili Kaisaria. Kornelio alikuwa akiwangoja pamoja na
jamaa yake na marafiki zake wa karibu. 25 Petro alipokuwa akiingia ndani, Kornelio
alikuja kumlaki, akaanguka miguuni pake kwa heshima. 26 Lakini Petro akamwinua
akamwambia, "Simama, mimi ni mwanadamu tu."

27 Petro alipokuwa akizungumza naye akaingia ndani na kukuta watu wengi
wamekusanyika. 28 Akawaambia, "Mnajua kabisa kwamba ni kinyume cha sheria
yetu Myahudi kuchangamana na mtu wa Mataifa au kumtembelea. Lakini Mungu
amenionyesha kwamba nisimwite mtu yeyote kuwa najisi au asiye safi. 29 Ndiyo
sababu ulipotuma niitwe nilikuja bila kupinga lolote. Basi sasa naomba unieleze
kwa nini umeniita?"

30 Kornelio akajibu, "Siku nne zilizopita, nilikuwa nyumbani nikisali saa kama hii,
saa tisa alasiri. Ghafula mtu aliyevaa nguo zilizong'aa akasimama mbele yangu,
31 akasema, 'Kornelio, maombi yako yamesikiwa na sadaka zako kwa maskini
zimekumbukwa mbele za Mungu. 32 Basi tuma watu waende Yafa wakaulize mtu
mmoja Simoni aitwaye Petro, yeye ni mgeni katika nyumba ya Simoni mtengenezaji
ngozi, ambaye nyumba yake iko kando ya bahari.' 33 Nilituma watu kwako mara
moja, nawe umefanya vyema kuja. Basi sasa sisi sote tuko hapa mbele za Mungu
kuyasikiliza yote ambayo Bwana amekuamuru kutuambia."

Hotuba Ya Petro

34 Ndipo Petro akafungua kinywa chake akasema, "Mungu hana upendeleo,
35 Lakini katika kila taifa, kila mtu amchaye na kutenda yaliyo haki hukubaliwa
naye. 36 Ninyi mnajua ule ujumbe uliotumwa kwa Israeli, ukitangaza habari njema
za amani kwa Yesu Kristo. Yeye ni Bwana wa wote. 37 Mnajua yale yaliyotukia
katika Uyahudi wote kuanzia Galilaya baada ya mahubiri ya Yohana Mbatizaji:
38 Jinsi Mungu alivyomtia Yesu wa Nazareti mafuta katika Roho Mtakatifu na
jinsi alivyokwenda huku na huko akitenda mema na kuponya wote waliokuwa
wameonewa na nguvu za ibilisi, kwa sababu Mungu alikuwa pamoja naye.

39 “Sisi ni mashahidi wa mambo yote aliyoyafanya katika Uyahudi na Yerusalemu.
Wakamuua kwa kumtundika msalabani. 40 Lakini Mungu alimfufua kutoka kwa
wafu siku ya tatu na akamwezesha kuonekana na watu. 41 Hakuonekana kwa watu
wote, lakini kwetu sisi tuliochaguliwa na Mungu kuwa mashahidi, ambao tulikula
na kunywa naye baada ya kufufuka kwake kutoka kwa wafu. 42 Naye alituamuru
kuhubiri kwa watu wote na kushuhudia kwamba ndiye alitiwa mafuta na Mungu
kuwa hakimu wa walio hai na wafu. 43 Manabii wote walishuhudia juu yake kwamba
kila mtu amwaminiye hupokea msamaha wa dhambi katika Jina lake.”

Watu Wa Mataifa Wapokea Roho Mtakatifu

44 Wakati Petro alikuwa akisema maneno haya, Roho Mtakatifu aliwashukia wote
waliokuwa wakisikiliza ule ujumbe. 45 Wale wa tohara walioamini waliokuja na Petro
walishangaa kwa kuona kuwa kipawa cha Roho Mtakatifu kimemwagwa juu ya watu
wa Mataifa. 46 Kwa kuwa waliwasikia wakinena kwa lugha mpya na kumwadhimisha
Mungu.

Ndipo Petro akasema, 47 “Je, kuna mtu yeyote anayeweza kuzuia watu hawa
wasibatizwe kwa maji? Wamempokea Roho Mtakatifu kama sisi tulivyompokea.”
48 Kwa hiyo akaamuru wabatizwe kwa jina la Yesu Kristo. Wakamsihi Petro akae nao
kwa siku chache.

11

Petro Aeleza Alivyotumwa Kwa Watu Wa Mataifa

1 Mitume na ndugu walioamini waliokuwa huko Uyahudi wakasikia kuwa watu
wa Mataifa nao wamepokea neno la Mungu. 2 Hivyo Petro alipopanda Yerusalemu,
wale wa tohara waliokuwa wameamini wakamshutumu, 3 wakisema, “Ulikwenda
kwa watu wasiotahiriwa na kula pamoja nao.”

4 Ndipo Petro akaanza kuwaeleza kuhusu mambo yote yalivyotokea hatua kwa
hatua akisema, 5 “Nilikuwa katika mji wa Yafa nikiomba, nami nikapitiwa na usingizi
wa ghafula, nikaona maono. Kulikuwa na kitu kama nguo kubwa ikishuka kutoka
mbinguni, ikishushwa kwa ncha zake nne, nayo ikanikaribia. 6 Nilipoangalia ndani
yake kwa karibu niliona wanyama wenye miguu minne wa nchini, wanyama wa
mwitu, watambaao na ndege wa angani. 7 Ndipo nikasikia sauti ikiniambia, ‘Petro,
ondoka uchinje na ule.’

8 “Nikajibu, ‘La hasha Bwana! Kitu chochote kilicho najisi hakijaingia kinywani
mwangu.’

9 “Sauti ikasema kutoka mbinguni mara ya pili, ‘Usikiite najisi kitu chochote Mungu
alichokitakasa.’ 10 Jambo hili lilitokea mara tatu, ndipo kile kitu kikavutwa tena
mbinguni.

11 “Wakati ule ule watu watatu, waliokuwa wametumwa kutoka Kaisaria waliwasili
katika nyumba niliyokuwa nikikaa. 12 Roho Mtakatifu akaniambia niende nao bila
kuwa na ubaguzi kati yao na sisi. Hawa ndugu sita pia walifuatana nami, nasi
tukaingia nyumbani mwa huyo Kornelio. 13 Akatuambia jinsi alivyoona malaika
aliyekuwa amesimama katika nyumba yake na kusema, ‘Tuma watu waende Yafa
wakamlete Simoni aitwaye Petro. 14 Yeye atakupa ujumbe ambao kwa huo wewe na
wa nyumbani mwako wote mtaokoka.’

15 “Nami nilipoanza kusema, Roho Mtakatifu akashuka juu yao kama vile
alivyotushukia sisi hapo mwanzo. 16 Nami nikakumbuka neno la Bwana alivyosema,
‘Yohana alibatiza kwa maji, lakini ninyi mtabatizwa katika Roho Mtakatifu.’ 17 Basi
ikiwa Mungu aliwapa hawa watu kipawa kile kile alichotupa sisi tuliomwamini
Bwana Yesu Kristo, mimi ni nani hata nifikirie kuwa ningeweza kumpinga Mungu?”

18 Waliposikia haya hawakuwa na la kupinga zaidi. Nao wakamwadhimisha Mungu
wakisema, “Basi, Mungu amewapa hata watu wa Mataifa toba iletayo uzima wa
milele.”

Kanisa La Antiokia

19 Basi wale waliotawanyika kwa ajili ya mateso yaliyotokana na kifo cha Stefano,
wakasafiri hadi Foinike na Kipro na Antiokia. Nao hawakuhubiri lile Neno kwa mtu
yeyote isipokuwa Wayahudi. 20 Lakini baadhi yao walikuwepo watu wa Kipro na
Kirene, ambao walipokuja Antiokia walinena na Wayunani pia wakiwahubiria habari
njema za Bwana Yesu. 21 Mkono wa Bwana ulikuwa pamoja nao, nayo idadi kubwa
ya watu wakaamini na kumgeukia Bwana.

22 Habari hizi zilipofika masikioni mwa kanisa huko Yerusalemu, wakamtuma
Barnaba aende Antiokia. 23 Alipofika na kuona madhihirisho ya neema ya Mungu,
akafurahi na kuwatia moyo waendelee kuwa waaminifu kwa Bwana kwa mioyo yao
yote. 24 Barnaba alikuwa mtu mwema, aliyejaa Roho Mtakatifu, mwenye imani, nayo
idadi kubwa ya watu wakaongezeka kwa Bwana.

25 Kisha Barnaba akaenda Tarso kumtafuta Sauli, 26 naye alipompata akamleta
Antiokia. Hivyo kwa mwaka mzima Barnaba na Sauli wakakutana na kanisa na
kufundisha idadi kubwa ya watu. Ilikuwa ni katika kanisa la Antiokia kwa mara ya
kwanza wanafunzi waliitwa Wakristo.

27 Wakati huo manabii walishuka toka Yerusalemu hadi Antiokia. 28 Mmoja wao,
jina lake Agabo, akasimama akatabiri kwa uweza wa Roho Mtakatifu kwamba njaa
kubwa itaenea ulimwengu mzima. Njaa hiyo ilitokea wakati wa utawala wa Klaudio.
29 Mitume wakaamua kwamba kila mtu, kulingana na uwezo alio nao, atoe msaada
kwa ajili ya ndugu wanaoishi Uyahudi. 30 Wakafanya hivyo, misaada yao ikapelekwa
kwa wazee kwa mikono ya Barnaba na Sauli.

12

Yakobo Auawa, Petro Atiwa Gerezani

1 Wakati huo huo Mfalme Herode Agripa aliwakamata baadhi ya watu wa kanisa.
2 Akaamuru Yakobo, ndugu yake Yohana, auawe kwa upanga. 3 Alipoona jambo hilo
limewapendeza Wayahudi, akaendelea, akamkamata pia Petro. Hii ilitokea wakati
wa Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu. 4 Baada ya kumkamata alimtia gerezani,
chini ya ulinzi wa vikundi vinne vya askari, vyenye askari wanne kila kimoja.
Herode alikuwa amekusudia kumtoa na kumfanyia mashtaka mbele ya watu baada
ya Pasaka.

5 Kwa hiyo Petro akawekwa gerezani, lakini kanisa lilikuwa likimwombea kwa
Mungu kwa bidii.

6 Usiku ule kabla ya siku ambayo Herode Agripa alikuwa amekusudia kumtoa na
kumfanyia mashtaka, Petro alikuwa amelala kati ya askari wawili, akiwa amefungwa
kwa minyororo miwili. Nao walinzi wa zamu walikuwa wakilinda penye lango la
gereza. 7 Ghafula malaika wa Bwana akatokea na nuru ikamulika mle ndani ya
gereza. Yule malaika akampiga Petro ubavuni na kumwamsha, akisema, “Ondoka
upesi!” Mara ile minyororo ikaanguka kutoka mikononi mwa Petro.

8 Yule malaika akamwambia, “Vaa nguo zako na viatu vyako.” Petro akafanya
hivyo. Kisha akamwambia, “Jifunge vazi lako na unifuate.” 9 Petro akatoka mle
gerezani akiwa amefuatana na yule malaika. Hakujua wakati huo kuwa yaliyokuwa
yakitukia yalikuwa kweli. Alidhani kuwa anaona maono. 10 Wakapita lindo la
kwanza na la pili, ndipo wakafika kwenye lango la chuma linaloelekea mjini. Lango
likawafungukia lenyewe, nao wakapita hapo wakatoka nje. Baada ya kutembea
umbali wa mtaa mmoja, ghafula yule malaika akamwacha Petro.

11 Ndipo Petro akarudiwa na fahamu, akasema, “Sasa ninajua bila shaka yoyote
kuwa Bwana amemtuma malaika wake na kuniokoa kutoka makucha ya Herode
Agripa na kutoka matazamio yote ya Wayahudi.”
12 Mara Petro alipotambua hili alikwenda nyumbani kwa Maria, mama yake Yohana
aliyeitwa pia Marko, ambako watu wengi walikuwa wamekutana kwa maombi.
13 Petro alipobisha hodi kwenye lango la nje, mtumishi wa kike jina lake Roda, akaja
kumfungulia. 14 Alipoitambua sauti ya Petro, alifurahi mno akarudi bila kufungua
na kuwaeleza kwamba, “Petro yuko langoni!”
15 Wakamwambia yule mtumishi wa kike, “Umerukwa na akili.” Alipozidi kusisitiza
kuwa ni kweli, wakasema, “Lazima awe ni malaika wake.”
16 Lakini Petro aliendelea kugonga langoni, nao walipofungua lango na kumwona
Petro, walistaajabu sana. 17 Yeye akawaashiria kwa mkono wake wanyamaze kimya,
akawaeleza jinsi Bwana alivyomtoa gerezani. Naye akaongeza kusema, “Waelezeni
Yakobo na ndugu wengine habari hizi.” Kisha akaondoka akaenda sehemu nyingine.
18 Kulipokucha kukawa na fadhaa kubwa miongoni mwa wale askari kuhusu
yaliyomtukia Petro. 19 Baada ya Herode kuamuru atafutwe kila mahali na bila
kumpata, aliwahoji wale askari walinzi kisha akatoa amri wauawe. Basi Herode
Agripa akatoka Uyahudi akaenda Kaisaria, akakaa huko kwa muda.

Kifo Cha Herode Agripa

20 Basi Herode Agripa alikuwa amekasirishwa sana na watu wa Tiro na Sidoni.
Hivyo watu wa miji hiyo miwili wakaungana pamoja wakatafuta kukutana naye.
Wakiisha kuungwa mkono na Blasto, mtumishi maalum wa Mfalme Herode Agripa
aliyeaminika, wakaomba mapatano ya amani maana nchi zao zilitegemea nchi ya
huyo mfalme kwa mahitaji yao ya chakula.
21 Katika siku iliyochaguliwa Herode Agripa akavaa mavazi yake ya kifalme,
akaketi kwenye kiti chake cha enzi na kuwahutubia watu. 22 Watu waliokuwa
wamekusanyika wakapiga kelele, wakisema, “Hii si sauti ya mwanadamu, bali ni
ya Mungu.” 23 Ghafula, kwa kuwa Herode hakumpa Mungu utukufu, malaika wa
Bwana akampiga, naye akaliwa na chango, akafa.
24 Lakini neno la Mungu likaendelea mbele na kuenea, nao wengi wakaambatana
nalo.
25 Barnaba na Sauli walipomaliza ile huduma yao iliyowapeleka, wakarudi
Yerusalemu wakiwa pamoja na Yohana aitwaye Marko.

Safari Ya Kwanza Ya Paulo Kueneza Injili

13

(13:1–14:28)

Barnaba Na Sauli Wanatumwa

1 Katika kanisa huko Antiokia ya Shamu walikuwako manabii na walimu, yaani:
Barnaba, Simeoni aitwaye Nigeri, Lukio Mkirene, Manaeni aliyekuwa amelelewa
pamoja na Mfalme Herode Agripa, na Sauli. 2 Walipokuwa wakimwabudu Bwana
na kufunga, Roho Mtakatifu akasema, “Nitengeeni Sauli na Barnaba kwa kazi ile
maalum niliyowaitia.” 3 Ndipo baada ya kufunga na kuomba, wakawawekea mikono
yao na wakawatuma waende zao.

Barnaba Na Sauli Waenda Kipro

4 Hivyo, wakiwa wametumwa na Roho Mtakatifu, wakashuka kwenda Seleukia na
kutoka huko wakasafiri baharini mpaka kisiwa cha Kipro. 5 Walipowasili katika mji
wa Salami, wakahubiri neno la Mungu katika sinagogi la Wayahudi. Pia walikuwa
na Yohana Marko kuwa msaidizi wao.

6 Walipokwisha kupita katika nchi zote hizo wakafika Pafo, ambapo walikutana
na Myahudi mmoja mchawi aliyekuwa nabii wa uongo, jina lake Bar-Yesu. 7 Mtu
huyu alikuwa pamoja na Sergio Paulo, mtu mwenye hekima aliyekuwa msaidizi wa
mwakilishi wa mtawala wa kile kisiwa. Sergio Paulo akawaita Sauli na Barnaba
akitaka kusikia neno la Mungu. 8 Lakini Elima yule mchawi (hii ndiyo maana ya
jina lake), aliwapinga Barnaba na Sauli na kujaribu kumpotosha yule mkuu wa kile
kisiwa aiache imani. 9 Ndipo Sauli, ambaye pia aliitwa Paulo, akiwa amejawa na Roho
Mtakatifu, akamkazia macho Elima huyo mchawi, 10 akamwambia, "Ewe mwana wa
ibilisi, wewe ni adui wa kila kilicho haki! Umejaa kila aina ya udanganyifu na ulaghai.
Je, hutaacha kuzipotosha njia za Bwana zilizonyooka? 11 Nawe sasa sikiliza, mkono
wa Bwana u dhidi yako. Utakuwa kipofu, wala hutaona jua kwa muda."

Mara ukungu na giza vikamfunika, naye akaenda huku na huko akitafuta mtu
wa kumshika mkono ili amwonyeshe njia. 12 Yule mkuu wa kile kisiwa alipoona
yaliyotukia, akaamini kwa sababu alistaajabishwa na mafundisho kuhusu Bwana.

Paulo Na Barnaba Huko Antiokia Ya Pisidia

13 Kisha Paulo na wenzake wakasafiri toka Pafo wakafika Perga huko Pamfilia.
Lakini, Yohana Marko akawaacha huko, akarejea Yerusalemu. 14 Kutoka Perga
wakaendelea hadi Antiokia ya Pisidia. Siku ya Sabato wakaingia ndani ya sinagogi,
wakaketi. 15 Baada ya Sheria ya Mose na Kitabu cha Manabii kusomwa, viongozi
wa sinagogi wakawatumia ujumbe wakisema, "Ndugu, kama mna neno la kuwafariji
watu hawa, tafadhali lisemeni."

16 Paulo akasimama, akawapungia mkono na kusema: "Enyi wanaume wa
Israeli na ninyi nyote mnaomcha Mungu. 17 Mungu wa watu hawa wa Israeli
aliwachagua baba zetu, akawafanya kustawi walipokuwa huko Misri, kwa uwezo
mwingi akawaongoza na kuwatoa katika nchi ile. 18 Kwa muda wa miaka arobaini
alivumilia matendo yao walipokuwa jangwani. 19 Naye baada ya kuyaangamiza
mataifa saba waliokuwa wakiishi katika nchi ya Kanaani, akawapa Waisraeli nchi
yao iwe urithi wao. 20 Haya yote yalichukua kama muda wa miaka 450.

"Baada ya haya, Mungu akawapa waamuzi mpaka wakati wa nabii Samweli.
21 Ndipo watu wakaomba wapewe mfalme, naye Mungu akawapa Sauli mwana
wa Kishi wa kabila la Benyamini, aliyetawala kwa miaka arobaini. 22 Baada ya
kumwondoa Sauli katika ufalme, akawainulia Daudi kuwa mfalme wao. Mungu pia
alimshuhudia, akisema, 'Nimemwona Daudi mwana wa Yese, mtu anayeupendeza
moyo wangu, atakayetimiza mapenzi yangu yote.'

23 "Kutoka uzao wa mtu huyu, Mungu amewaletea Israeli Mwokozi Yesu, kama
alivyoahidi. 24 Kabla ya kuja kwa Yesu, Yohana alihubiri toba na ubatizo kwa
watu wote wa Israeli. 25 Yohana alipokuwa anakamilisha kazi yake, alisema: 'Ninyi
mnadhani mimi ni nani? Mimi si yeye. La hasha, lakini yeye yuaja baada yangu,
ambaye mimi sistahili kufungua kamba za viatu vya miguu yake.'

26 "Ndugu zangu, wana wa Abrahamu, nanyi watu wa Mataifa mnaomcha Mungu,
ujumbe huu wa wokovu umeletwa kwetu. 27 Kwa sababu wakaao Yerusalemu
na viongozi wao hawakumtambua wala kuelewa maneno ya manabii yasomwayo
kila Sabato, bali waliyatimiza maneno hayo kwa kumhukumu yeye. 28 Ijapokuwa
hawakupata sababu yoyote ya kumhukumu kifo, walimwomba Pilato aamuru auawe.
29 Walipokwisha kufanya yale yote yaliyoandikwa kumhusu, walimshusha kutoka
msalabani na kumzika kaburini. 30 Lakini Mungu alimfufua kutoka kwa wafu.
31 Naye kwa siku nyingi akawatokea wale waliokuwa pamoja naye kuanzia Galilaya
hadi Yerusalemu. Nao sasa wamekuwa mashahidi wake kwa watu wetu.

32 “Nasi tunawaletea habari njema, kwamba yale Mungu aliyowaahidi baba zetu
33 sasa ameyatimiza kwetu sisi watoto wao, kwa kumfufua Yesu, kama ilivyoandikwa
katika Zaburi ya pili:
“ ‘Wewe ni Mwanangu;
leo mimi nimekuzaa.’
34 Kwa kuwa Mungu alimfufua kutoka kwa wafu asioze kamwe, alitamka maneno
haya:
“ ‘Nitakupa wewe baraka takatifu zilizo za hakika
nilizomwahidi Daudi.’
35 Kama ilivyosemwa mahali pengine katika Zaburi,
“ ‘Hutamwacha Aliye Mtakatifu wako kuona uharibifu.’
36 “Kwa maana Daudi akiisha kulitumikia kusudi la Mungu katika kizazi chake,
alilala; akazikwa pamoja na baba zake na mwili wake ukaoza. 37 Lakini yule ambaye
Mungu alimfufua kutoka kwa wafu hakuona uharibifu.
38 “Kwa hiyo ndugu zangu, nataka ninyi mjue kwamba kwa kupitia huyu
Yesu msamaha wa dhambi unatangazwa kwenu. 39 Kwa kupitia yeye, kila mtu
amwaminiye anahesabiwa haki kwa kila kitu ambacho asingeweza kuhesabiwa haki
kwa sheria ya Mose. 40 Kwa hiyo jihadharini ili yale waliyosema manabii yasiwapate:
41 “ ‘Angalieni, enyi wenye dhihaka,
mkastaajabu, mkaangamie,
kwa maana nitatenda jambo wakati wenu
ambalo hamtasadiki,
hata kama mtu akiwaambia.’ ”
42 Paulo na Barnaba walipokuwa wakitoka nje ya sinagogi, watu wakawaomba
wazungumze tena mambo hayo Sabato iliyofuata. 43 Baada ya kusanyiko la Sinagogi
kutawanyika, wengi wa Wayahudi na waongofu wa dini ya Kiyahudi wakawafuata
Paulo na Barnaba, wakazungumza nao na kuwahimiza wadumu katika neema ya
Mungu.
44 Sabato iliyofuata, karibu watu wote wa mji walikuja kusikiliza neno la Bwana.
45 Lakini Wayahudi walipoona ule umati mkubwa wa watu walijawa na wivu,
wakayakanusha maneno Paulo aliyokuwa akisema.
46 Ndipo Paulo na Barnaba wakawajibu kwa ujasiri, wakisema, “Ilitupasa kunena
nanyi neno la Mungu kwanza. Lakini kwa kuwa mmelikataa, mkajihukumu wenyewe
kuwa hamstahili uzima wa milele, sasa tunawageukia watu wa Mataifa. 47 Kwa
maana hili ndilo Bwana alilotuamuru:
“ ‘Nimewafanya ninyi kuwa nuru kwa watu wa Mataifa,
ili mpate kuuleta wokovu hadi miisho ya dunia.’ ”
48 Watu wa Mataifa waliposikia haya wakafurahi na kulitukuza neno la Bwana; nao
wote waliokuwa wamekusudiwa uzima wa milele wakaamini.
49 Neno la Bwana likaenea katika eneo lile lote. 50 Lakini Wayahudi wakawachochea
wanawake wenye kumcha Mungu, wenye vyeo pamoja na watu maarufu katika mji,
wakachochea mateso dhidi ya Paulo na Barnaba na kuwafukuza kutoka eneo hilo.
51 Hivyo Paulo na Barnaba wakakung’uta mavumbi ya miguu yao ili kuwapinga, nao
wakaenda Ikonio. 52 Wanafunzi wakajawa na furaha na Roho Mtakatifu.

14

Paulo Na Barnaba Huko Ikonio

1 Huko Ikonio Paulo na Barnaba waliingia pamoja katika sinagogi la Wayahudi
kama ilivyokuwa desturi yao. Huko wakahubiri kwa uwezo mkubwa kiasi kwamba
Wayahudi pamoja na watu wa Mataifa wakaamini. 2 Lakini wale Wayahudi
waliokataa kuamini, wakawachochea watu wa Mataifa, wakatia chuki ndani ya

mioyo yao dhidi ya wale walioamini. 3 Hivyo Paulo na Barnaba wakakaa huko
kwa muda wa kutosha wakihubiri kwa ujasiri juu ya Bwana, ambaye alithibitisha
ujumbe wa neema yake kwa kuwawezesha kufanya ishara na miujiza. 4 Lakini
watu wa mji ule waligawanyika, wengine wakakubaliana na Wayahudi na wengine
na mitume. 5 Watu wa Mataifa na Wayahudi wakajiunga na baadhi ya viongozi,
wakafanya mpango wa kuwatendea mitume mabaya na kuwapiga mawe. 6 Lakini
mitume walipopata habari hizi wakakimbilia Listra na Derbe, miji ya Likaonia na
sehemu zilizopakana nayo. 7 Huko wakaendelea kuhubiri habari njema.

Paulo Na Barnaba Huko Listra

8 Katika mji wa Listra, alikuwako kiwete, ambaye alikuwa amelemaa tangu
kuzaliwa na hakuwa ametembea kamwe. 9 Alimsikiliza Paulo alipokuwa akihubiri.
Paulo alipomtazama akaona ana imani ya kuponywa. 10 Paulo akapaza sauti,
“Simama kwa miguu yako!” Mara yule mtu akasimama upesi akaanza kutembea!

11 Ule umati wa watu ulipoona yaliyokuwa yamefanywa na Paulo, wakapiga
kelele kwa lugha yao ya Kilikaonia wakasema, “Miungu imetushukia katika umbo
la binadamu!” 12 Wakamwita Barnaba Zeu na Paulo wakamwita Herme kwa kuwa
ndiye alikuwa msemaji mkuu. 13 Kuhani wa Zeu, ambaye hekalu lake lilikuwa nje
kidogo tu ya mji, akaleta mafahali na mashada ya maua penye lango la mji kwa
sababu yeye na ule umati wa watu walitaka kuwatolea dhabihu.

14 Lakini mitume Paulo na Barnaba waliposikia haya, wakararua nguo zao,
wakawaendea wale watu kwa haraka, wakawapigia kelele, wakisema, 15 “Enyi watu,
kwa nini mnafanya mambo haya? Sisi ni wanadamu tu kama ninyi! Tunawaletea
habari njema, tukiwaambia kwamba mgeuke mtoke katika mambo haya yasiyofaa,
mmwelekee Mungu aliye hai, aliyeziumba mbingu na nchi na bahari na vitu vyote
vilivyomo. 16 Zamani aliwaachia mataifa waishi walivyotaka. 17 Lakini hakuacha
kuwaonyesha watu uwepo wake: Ameonyesha wema kwa kuwanyeshea mvua toka
mbinguni na kuwapa mazao kwa majira yake, naye amewapa chakula tele na kuijaza
mioyo yenu na furaha.” 18 Hata kwa maneno haya yote, ilikuwa vigumu kuuzuia ule
umati wa watu kuwatolea dhabihu.

19 Ndipo wakaja baadhi ya Wayahudi kutoka Antiokia na Ikonio wakawashawishi
wale watu, wakampiga Paulo kwa mawe, wakamburuta hadi nje ya mji, wakidhani
amekufa. 20 Lakini baada ya wanafunzi kukusanyika akainuka na kurudi mjini.
Kesho yake yeye na Barnaba wakaondoka kwenda Derbe.

Paulo Na Barnaba Warudi Antiokia Huko Syria

21 Wakahubiri habari njema katika mji huo na kupata wanafunzi wengi. Kisha
wakarudi Listra, Ikonio na Antiokia, 22 wakiwaimarisha wanafunzi na kuwatia moyo
waendelee kudumu katika imani. Wakawaonya wakisema, “Imetupasa kuingia
katika Ufalme wa Mungu kwa kupitia katika taabu nyingi.” 23 Nao baada ya kuwateua
wazee katika kila kanisa, kwa kufunga na kuomba wakawakabidhi kwa Bwana
waliyemwamini. 24 Kisha wakapitia Pisidia wakafika Pamfilia. 25 Baada ya kuhubiri
neno la Mungu huko Perga, wakateremkia Atalia.

26 Kutoka Atalia wakasafiri baharini wakarudi Antiokia, ambako walikuwa
wamesifiwa kwa ajili ya neema ya Mungu kutokana na ile huduma waliyokuwa
wameikamilisha. 27 Walipowasili Antiokia wakaliita kanisa pamoja na kutoa
taarifa ya yale yote Mungu aliyokuwa ametenda kupitia kwao na jinsi alivyokuwa
amefungua mlango wa imani kwa ajili ya watu wa Mataifa. 28 Nao wakakaa huko
pamoja na wanafunzi kwa muda mrefu.

15

Baraza La Yerusalemu

1 Baadhi ya watu wakashuka Antiokia kutoka Uyahudi, nao wakawa wanawa-
fundisha wandugu: "Msipotahiriwa kufuatana na desturi aliyofundisha Mose,
hamwezi kuokoka." 2 Baada ya Paulo na Barnaba kutokubaliana nao kukawa
na mabishano makali, Paulo na Barnaba na baadhi ya wengine miongoni mwao
wakachaguliwa kwenda Yerusalemu ili kujadiliana jambo hili na mitume na wazee.
3 Hivyo wakasafirishwa na kanisa, wakiwa njiani wakapitia nchi ya Foinike na
Samaria, wakawaeleza jinsi watu wa Mataifa walivyookoka. Habari hizi zikaleta
furaha kubwa kwa ndugu wote. 4 Walipofika Yerusalemu, walipokelewa na kanisa
na mitume pamoja na wazee, ndipo Paulo na Barnaba wakawaarifu kila kitu Mungu
alichokuwa amefanya kupitia kwao.

5 Ndipo baadhi ya walioamini wa madhehebu ya Mafarisayo wakasimama na
kusema, "Hao watu wa Mataifa lazima watahiriwe na waagizwe kutii sheria ya
Mose."

6 Mitume na wazee wakakutana pamoja ili kufikiri jambo hili. 7 Baada ya
majadiliano mengi, Petro akasimama na kusema, "Ndugu zangu, mnajua kwamba
siku za kwanza Mungu alinichagua ili kwa midomo yangu watu wa Mataifa wapate
kusikia ujumbe wa Injili na kuamini. 8 Mungu, yeye ajuaye mioyo, alionyesha
kwamba anawakubali kwa kuwapa Roho Mtakatifu kama vile alivyotupa sisi.
9 Mungu hakutofautisha kati yetu na wao, bali alitakasa mioyo yao kwa imani.
10 Sasa basi, mbona mnataka kumjaribu Mungu kwa kuweka kongwa shingoni
mwa wanafunzi ambalo baba zetu wala sisi hatukuweza kulibeba? 11 Lakini sisi
tunaamini ya kuwa tunaokolewa kwa neema ya Bwana Yesu Kristo, kama wao
wanavyookolewa."

12 Kusanyiko lote likakaa kimya, wakawasikiliza Paulo na Barnaba wakieleza
jinsi Mungu alivyowatumia kutenda ishara na maajabu kwa watu wa Mataifa.
13 Walipomaliza kunena, Yakobo akasema, "Ndugu zangu, nisikilizeni. 14 Simoni
amekwisha kutueleza jinsi Mungu, kwa mara ya kwanza alivyoonyesha kuhusika
kwa kujichagulia watu kutoka watu wa Mataifa kwa ajili ya Jina lake. 15 Maneno ya
manabii yanakubaliana na jambo hili, kama ilivyoandikwa:

16 " 'Baada ya mambo haya nitarudi,
    nami nitajenga upya
    nyumba ya Daudi iliyoanguka.
Nitajenga tena magofu yake
    na kuisimamisha,
17 ili wanadamu wengine wote
    wapate kumtafuta Bwana,
hata wale watu wa Mataifa wote
    ambao wanaitwa kwa Jina langu,
asema Bwana, afanyaye mambo haya'
    18 ambayo yamejulikana tangu zamani.

19 "Kwa hivyo uamuzi wangu ni kwamba, tusiwataabishe watu wa Mataifa
wanaomgeukia Mungu. 20 Badala yake, tuwaandikie kwamba wajiepushe na vyakula
vilivyonajisiwa kwa kutolewa sanamu, wajiepushe na uasherati, au kula mnyama
aliyenyongwa, na damu. 21 Kwa maana katika kila mji kwa vizazi vilivyopita, Mose
amekuwa na wale wanaotangaza sheria yake kwa kuwa imekuwa ikisomwa kwa
sauti kubwa katika masinagogi kila Sabato."

Barua Kwa Waumini Wa Mataifa

22 Mitume na wazee pamoja na kanisa lote, wakaamua kuwachagua baadhi ya
watu wao na kuwatuma Antiokia pamoja na Paulo na Barnaba. Wakamchagua Yuda
aitwaye Barsaba pamoja na Sila, watu wawili waliokuwa viongozi miongoni mwa
ndugu. 23 Wakatumwa na barua ifuatayo:

Sisi mitume na wazee, ndugu zenu,

Kwa ndugu Mataifa mlioamini mlioko Antiokia, Shamu na Kilikia:

Salamu.

24 Tumesikia kwamba kuna baadhi ya watu waliokuja huko kutoka kwetu
bila ruhusa yetu na kuwasumbua, wakiyataabisha mawazo yenu. 25 Hivyo
tumekubaliana wote kuwachagua baadhi ya watu na kuwatuma kwenu pamoja
na wapendwa wetu Barnaba na Paulo, 26 watu ambao wamehatarisha maisha yao
kwa ajili ya jina la Bwana wetu Yesu Kristo. 27 Kwa hiyo tunawatuma Yuda na
Sila, kuthibitisha kwa maneno ya mdomo mambo haya tunayowaandikia. 28 Kwa
maana imempendeza Roho Mtakatifu na sisi tusiwatwike mzigo wowote mkubwa
zaidi ya mambo haya yafuatayo ambayo ni ya lazima: 29 Kwamba mjiepushe na
vyakula vilivyotolewa sadaka kwa sanamu, na damu, au kula nyama ya mnyama
aliyenyongwa, na mjiepushe na uasherati. Mkiyaepuka mambo haya, mtakuwa
mmefanya vyema.

Kwaherini.

30 Hivyo wakaagwa, wakashuka kwenda Antiokia. Baada ya kulikusanya kanisa
pamoja, wakawapa ile barua. 31 Nao hao watu wakiisha kuisoma, wakafurahishwa
sana kwa ujumbe wake wa kutia moyo. 32 Yuda na Sila, ambao wenyewe walikuwa
manabii, wakanena maneno mengi ya kuwatia moyo na kuwajenga katika imani
wale ndugu walioamini. 33 Baada ya kukaa huko Antiokia kwa muda, wakaagwa
kwa amani na wale ndugu ili waende kwa wale waliowatuma. [34 Lakini Sila bado
akaendelea kukaa huko.] 35 Lakini Paulo na Barnaba walibaki Antiokia ambako wao
pamoja na wengine wengi walifundisha na kuhubiri neno la Bwana.

Safari Ya Pili Ya Paulo Kueneza Injili

(15:36–18:22)

Paulo Na Barnaba Wagawanyika

36 Baada ya muda, Paulo akamwambia Barnaba, "Turudi tukawatembelee ndugu
katika miji yote tuliyohubiri neno la Bwana tuone jinsi wanavyoendelea." 37 Barnaba
alitaka wamchukue Yohana aitwaye Marko waende naye. 38 Lakini Paulo aliona
si vyema kwa sababu aliwahi kuwaacha walipokuwa huko Pamfilia, hakutaka
kuendelea kufanya kazi naye. 39 Pakatokea ubishi mkali kati ya Paulo na Barnaba
kuhusu jambo hili, hivyo wakagawanyika. Barnaba akamchukua Yohana Marko
wakasafiri baharini kwenda Kipro. 40 Lakini Paulo akamchagua Sila na akaondoka
baada ya ndugu kuwatakia neema ya Bwana. 41 Akapitia Shamu na Kilikia,
akiimarisha makanisa ya huko.

16

Timotheo Aungana Na Paulo Na Sila

1 Paulo akafika Derbe na kisha Listra, ambako kulikuwa na mwanafunzi mmoja jina
lake Timotheo, ambaye mama yake alikuwa Myahudi aliyeamini, lakini baba yake
alikuwa Myunani. 2 Alikuwa amesifiwa sana na wale ndugu waliokuwa wameamini
huko Listra na Ikonio 3 Paulo alitaka Timotheo afuatane naye, hivyo akamchukua
na kumtahiri kwa sababu ya Wayahudi waliokuwa wanaishi eneo lile kwa maana
wote walimjua baba yake ni Myunani. 4 Walipokuwa wakienda mji kwa mji,
wakawa wanawapa maamuzi yaliyotolewa na mitume na wazee huko Yerusalemu

ili wayafuate. 5 Hivyo makanisa yakawa imara katika imani na kuongezeka kiidadi
kila siku.
6 Paulo pamoja na wenzake wakasafiri sehemu za Frigia na Galatia, kwa kuwa
Roho Mtakatifu hakuwaruhusu kulihubiri neno huko Asia. 7 Walipofika mpaka wa
Misia, wakajaribu kuingia Bithinia lakini Roho wa Yesu hakuwaruhusu. 8 Kwa hiyo
wakapita Misia, wakafika Troa. 9 Wakati wa usiku Paulo akaona maono, mtu wa
Makedonia amesimama akimsihi, "Vuka uje huku Makedonia utusaidie." 10 Baada
ya Paulo kuona maono haya, tulijiandaa kwa haraka kuondoka kwenda Makedonia
tukiwa tumesadiki kuwa Mungu alikuwa ametuita kuhubiri habari njema huko.

Kuokoka Kwa Lidia

11 Tukasafiri kwa njia ya bahari kutoka Troa na kwenda moja kwa moja hadi
Samothrake, kesho yake tukafika Neapoli. 12 Kutoka huko tukasafiri hadi Filipi, mji
mkuu wa jimbo hilo la Makedonia, uliokuwa koloni ya Warumi. Nasi tukakaa huko
siku kadhaa.
13 Siku ya Sabato tukaenda nje ya lango la mji kando ya mto, mahali ambapo
tulitarajia tungepata mahali pa kufanyia maombi. Tukaketi, tukaanza kuongea na
baadhi ya wanawake waliokuwa wamekusanyika huko. 14 Mmoja wa wale wanawake
waliotusikiliza aliitwa Lidia, mfanyabiashara wa nguo za zambarau, mwenyeji wa
mji wa Thiatira, aliyekuwa mcha Mungu. Bwana akaufungua moyo wake akaupokea
ujumbe wa Paulo. 15 Basi alipokwisha kubatizwa yeye na watu wa nyumba yake,
alitukaribisha nyumbani kwake akisema, "Kama mmeona kweli mimi nimemwamini
Bwana, karibuni mkae nyumbani mwangu." Naye akatushawishi.

Paulo Na Sila Watiwa Gerezani

16 Siku moja, tulipokuwa tukienda mahali pa kusali, tulikutana na mtumwa mmoja
wa kike ambaye alikuwa na pepo wa uaguzi. Naye alikuwa amewapa mabwana
zake mapato makubwa ya fedha kwa ubashiri. 17 Huyu msichana alikuwa akimfuata
Paulo na sisi akipiga kelele, "Watu hawa ni watumishi wa Mungu Aliye Juu Sana, wao
wanawatangazieni njia ya wokovu." 18 Akaendelea kufanya hivi kwa siku nyingi,
lakini Paulo akiwa ameudhika sana, akageuka na kumwambia yule pepo mchafu,
"Ninakuamuru katika jina la Yesu Kristo, umtoke!" Yule pepo mchafu akamtoka saa
ile ile.
19 Basi mabwana wa yule mtumwa wa kike walipoona kuwa tumaini lao la
kuendelea kujipatia fedha limetoweka, wakawakamata Paulo na Sila wakawaburuta
mpaka sokoni mbele ya viongozi wa mji. 20 Baada ya kuwafikisha mbele ya
mahakimu wakawashtaki wakisema, "Hawa watu wanaleta ghasia katika mji wetu,
nao ni Wayahudi. 21 Wanafundisha desturi ambazo sisi raiya wa Kirumi hatuwezi
kuzikubali au kuzitimiza."
22 Umati wa watu waliokuwepo wakajiunga katika kuwashambulia Paulo na Sila
na wale mahakimu wakaamuru wavuliwe nguo zao na wachapwe viboko. 23 Baada
ya kuwachapa sana, wakawatupa gerezani na kumwagiza mkuu wa gereza awalinde
kikamilifu. 24 Kufuata maelekezo haya, yule mkuu wa gereza akawaweka katika
chumba cha ndani sana mle gerezani, na akawafunga miguu yao kwa minyororo.
25 Ilipokaribia usiku wa manane, Paulo na Sila walikuwa wakiomba na kuimba
nyimbo za kumsifu Mungu, nao wafungwa wengine walikuwa wakiwasikiliza.
26 Ghafula pakatokea tetemeko kubwa la ardhi, hata msingi wa gereza ukatikisika.
Mara milango ya gereza ikafunguka na ile minyororo iliyowafunga kila mmoja
ikafunguka. 27 Yule mkuu wa gereza alipoamka na kuona milango ya gereza iko
wazi, akachomoa upanga wake akataka kujiua, akidhani ya kuwa wafungwa wote
wametoroka. 28 Lakini Paulo akapiga kelele kwa sauti kubwa, akasema, "Usijidhuru
kwa maana sisi sote tuko hapa!"

29 Yule askari wa gereza akaagiza taa ziletwe, akaingia ndani ya kile chumba cha
gereza, akapiga magoti akitetemeka mbele ya Paulo na Sila. 30 Kisha akawaleta nje
akisema, “Bwana zangu, nifanye nini nipate kuokoka?”
31 Wakamjibu, “Mwamini Bwana Yesu Kristo, nawe utaokoka, pamoja na watu
wa nyumbani mwako.” 32 Wakamwambia neno la Bwana yeye pamoja na
wote waliokuwako nyumbani mwake. 33 Wakati ule ule, yule mkuu wa gereza
akawachukua, akawaosha majeraha yao, kisha akabatizwa yeye pamoja na wote
waliokuwa nyumbani mwake bila kuchelewa. 34 Akawapandisha nyumbani mwake
akawaandalia chakula, yeye pamoja na nyumba yake yote wakafurahi sana kwa
kuwa sasa walikuwa wamemwamini Mungu.
35 Kulipopambazuka wale mahakimu wakawatuma maafisa wao kwa mkuu wa
gereza wakiwa na agizo linalosema, “Wafungue wale watu, waache waende zao.”
36 Mkuu wa gereza akamwambia Paulo “Mahakimu wameagiza niwaache huru, kwa
hiyo tokeni na mwende zenu kwa amani.”
37 Lakini Paulo akawaambia wale maafisa, “Wametupiga hadharani bila kutufanyia
mashtaka na kutuhoji, nao wakatutupa gerezani, hata ingawa sisi ni raiya wa Rumi.
Nao sasa wanataka kututoa gerezani kwa siri? Hapana! Wao na waje wenyewe
watutoe humu gerezani.”
38 Wale maafisa wakarudi na kuwaambia wale mahakimu maneno haya, wakao-
gopa sana walipofahamu kuwa Paulo na Sila ni raiya wa Rumi. 39 Kwa hiyo
wakaja wakawaomba msamaha, wakawatoa gerezani, wakawaomba waondoke
katika ule mji. 40 Baada ya Paulo na Sila kutoka gerezani walikwenda nyumbani
kwa Lidia, ambapo walikutana na wale ndugu walioamini, wakawatia moyo, ndipo
wakaondoka.

17

Ghasia Huko Thesalonike

1 Wakasafiri kupitia Amfipoli na Apolonia wakafika Thesalonike, ambako kulikuwa
na sinagogi la Wayahudi. 2 Kama desturi yake, Paulo aliingia ndani ya sinagogi,
na kwa muda wa Sabato tatu akawa anahojiana nao kutoka kwenye Maandiko,
3 akidhihirisha wazi na kuthibitisha kwamba ilikuwa lazima Kristo* ateswe na
afufuke kutoka kwa wafu. Akasema, “Huyu Yesu ninayewaambia habari zake, ndiye
Kristo.” 4 Baadhi ya Wayahudi wakasadiki, wakaungana na Paulo na Sila, wakiwepo
idadi kubwa ya Wayunani waliomcha Mungu na wanawake wengi mashuhuri.
5 Lakini Wayahudi ambao hawakuwa wameamini wakawa na wivu, wakawakodi
watu waovu kutoka sokoni, wakakutanisha umati wa watu, wakaanzisha ghasia
mjini. Wakaenda mbio nyumbani kwa Yasoni wakiwatafuta Paulo na Sila ili kuwaleta
nje penye ule umati wa watu. 6 Lakini walipowakosa wakamburuta Yasoni na
ndugu wengine mbele ya maafisa wa mji, wakipiga kelele: “Watu hawa ni wale
walioupindua ulimwengu wamekuja huku, 7 naye Yasoni amewakaribisha nyumbani
mwake. Hawa wote wanaasi amri za Kaisari wakisema yuko mfalme mwingine
aitwaye Yesu.” 8 Waliposikia haya, ule umati wa watu na maafisa wa mji wakaongeza
ghasia. 9 Nao baada ya kuchukua dhamana kwa ajili ya Yasoni na wenzake
wakawaacha waende zao.

Paulo Na Sila Huko Beroya

10 Usiku ule ule, wale ndugu walioamini wakawapeleka Paulo na Sila waende
zao Beroya. Walipowasili huko wakaenda kwenye sinagogi la Wayahudi. 11 Hawa
Waberoya walikuwa waungwana zaidi kuliko wale wa Thesalonike, kwa kuwa

---

* **17:3** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

waliupokea ule ujumbe kwa shauku kubwa na kuyachunguza Maandiko kila siku ili kuona kama yale Paulo aliyosema yalikuwa kweli. 12 Wayahudi wengi wakaamini pamoja na wanawake na wanaume wa Kiyunani wa tabaka la juu.

13 Lakini wale Wayahudi wa Thesalonike waliposikia kuwa Paulo anahubiri neno la Mungu huko Beroya, wakaenda huko ili kuwashawishi watu na kuwachochea. 14 Mara hiyo, wale ndugu wakamsafirisha Paulo hadi pwani, lakini Sila na Timotheo wakabaki Beroya. 15 Wale waliomsindikiza Paulo wakaenda naye mpaka Athene, kisha wakarudi Beroya wakiwa na maagizo kutoka kwa Paulo kuhusu Sila na Timotheo kwamba wamfuate upesi iwezekanavyo.

Paulo Huko Athene

16 Paulo alipokuwa akiwasubiri huko Athene, alisumbuka sana moyoni mwake kuona vile mji huo ulivyojaa sanamu. 17 Hivyo akahojiana kwenye sinagogi na Wayahudi pamoja na Wayunani waliomcha Mungu, na pia sokoni kila siku na watu aliopatana nao huko. 18 Kisha baadhi ya Waepikureo na Wastoiko wenye falsafa wakakutana naye. Baadhi yao wakasema, “Je, huyu mpayukaji anajaribu kusema nini?” Wengine wakasema, “Inaonekana anasema habari za miungu ya kigeni.” Walisema haya kwa sababu Paulo alikuwa anahubiri habari njema kuhusu Yesu na ufufuo wa wafu. 19 Hivyo wakamchukua na kumleta kwenye mkutano wa Areopago, walikomwambia, “Je, tunaweza kujua mafundisho haya mapya unayofundisha ni nini? 20 Wewe unaleta mambo mapya masikioni mwetu, hivyo tungetaka kujua maana yake ni nini.” 21 (Waathene na wageni wote walioishi humo hawakutumia muda wao kufanya chochote kingine isipokuwa kueleza au kusikia mambo mapya).

22 Ndipo Paulo akasimama katikati ya Areopago akasema, “Enyi watu wa Athene! Ninaona kwamba katika kila jambo ninyi ni watu wa dini sana. 23 Kwa kuwa nilipokuwa nikitembea mjini na kuangalia kwa bidii vitu vyenu vya kuabudiwa, niliona huko madhabahu moja iliyoandikwa: KWA MUNGU ASIYEJULIKANA. Basi sasa kile ambacho mmekuwa mkikiabudu kama kisichojulikana, ndicho ninachowahubiria.

24 “Mungu aliyeumba dunia na vyote vilivyomo ndani yake, yeye ndiye Bwana wa mbingu na nchi, hakai katika mahekalu yaliyojengwa kwa mikono ya wanadamu. 25 Wala hatumikiwi na mikono ya wanadamu kana kwamba anahitaji chochote, kwa sababu yeye mwenyewe ndiye awapaye watu wote uhai na pumzi na vitu vyote. 26 Kutoka kwa mtu mmoja, yeye aliumba mataifa yote ya wanadamu ili waikalie dunia yote, naye akaweka nyakati za kuishi. 27 Mungu alifanya hivyo ili wanadamu wamtafute na huenda wakamfikia ingawa kwa kupapasapapasa ijapokuwa kwa kweli hakai mbali na kila mmoja wetu. 28 ‘Kwa kuwa katika yeye tunaishi, tunatembea na kuwa na uzima wetu.’ Kama baadhi ya watunga mashairi wenu walivyosema, ‘Sisi ni watoto wake.’

29 “Kwa kuwa sisi ni watoto wa Mungu, haitupasi kudhani kuwa uungu ni kama sanamu ya dhahabu au ya fedha au ya jiwe, mfano uliotengenezwa kwa ubunifu na ustadi wa mwanadamu. 30 Zamani wakati wa ujinga, Mungu alijifanya kama haoni, lakini sasa anawaamuru watu wote kila mahali watubu. 31 Kwa kuwa ameweka siku ambayo atauhukumu ulimwengu kwa haki akimtumia mtu aliyemchagua. Amewahakikishia watu wote mambo haya kwa kumfufua Kristo kutoka kwa wafu.”

32 Waliposikia habari za ufufuo wa wafu, baadhi yao wakadhihaki, lakini wengine wakasema, “Tunataka kukusikia tena ukizungumza juu ya jambo hili.” 33 Kwa hiyo Paulo akaondoka katikati yao. 34 Lakini baadhi yao wakaungana naye wakaamini. Kati yao alikuwepo Dionisio, Mwareopago na mwanamke mmoja aliyeitwa Damari na wengine wengi.

18

Paulo Huko Korintho

[1] Baada ya haya, Paulo akaondoka Athene akaenda Korintho. [2] Huko akakutana
na Myahudi mmoja jina lake Akila, mwenyeji wa Ponto, ambaye alikuwa amewasili
karibuni kutoka Italia pamoja na mkewe Prisila, kwa sababu Klaudio alikuwa
ameamuru Wayahudi wote waondoke Rumi. Paulo akaenda kuwaona, [3] naye kwa
kuwa alikuwa mtengeneza mahema kama wao, akakaa na kufanya kazi pamoja nao.
[4] Kila Sabato Paulo alikuwa akihojiana nao katika sinagogi, akijitahidi kuwashawishi
Wayahudi na Wayunani.

[5] Sila na Timotheo walipowasili kutoka Makedonia, walimkuta Paulo akiwa
amejitolea muda wake wote katika kuhubiri, akiwashuhudia Wayahudi kwamba
Yesu ndiye Kristo* [6] Wayahudi walipompinga Paulo na kukufuru, yeye aliyakung'uta
mavazi yake, akawaambia, "Damu yenu na iwe juu ya vichwa vyenu! Mimi sina
hatia, nimetimiza wajibu wangu. Kuanzia sasa nitawaendea watu wa Mataifa."

[7] Kisha akaondoka mle kwenye sinagogi, akaenda nyumbani kwa mtu mmoja jina
lake Tito Yusto, aliyekuwa mcha Mungu. Nyumba yake ilikuwa karibu na sinagogi.
[8] Kiongozi wa hilo sinagogi, aliyeitwa Krispo, akamwamini Bwana, yeye pamoja na
watu wote wa nyumbani mwake. Nao Wakorintho wengi waliomsikia Paulo pia
wakaamini na kubatizwa.

[9] Usiku mmoja Bwana akamwambia Paulo katika maono, "Usiogope, lakini endelea
kusema wala usinyamaze, [10] kwa maana mimi niko pamoja nawe, wala hakuna mtu
atakayeweza kukushambulia ili kukudhuru, kwa kuwa ninao watu wengi katika mji
huu ambao ni watu wangu." [11] Hivyo Paulo akakaa huko kwa muda wa mwaka
mmoja na nusu, akiwafundisha neno la Mungu.

[12] Lakini wakati Galio alipokuwa msaidizi wa mwakilishi wa mtawala huko Akaya,
Wayahudi waliungana kumshambulia Paulo, wakamkamata na kumpeleka mahaka-
mani. [13] Wakamshtaki wakisema, "Mtu huyu anawashawishi watu wamwabudu
Mungu kinyume cha sheria."

[14] Paulo alipotaka kujitetea, Galio akawaambia Wayahudi, "Kama ninyi Wayahudi
mlikuwa mkilalamika kuhusu makosa makubwa ya uhalifu ingekuwa haki kwangu
kuwasikiliza. [15] Lakini kwa kuwa linahusu maneno, majina na sheria yenu, amueni
ninyi wenyewe. Mimi sitakuwa mwamuzi wa mambo haya." [16] Akawafukuza
kutoka mahakamani. [17] Ndipo wote wakamkamata Sosthene kiongozi wa sinagogi,
wakampiga mbele ya mahakama, lakini Galio hakujali kitendo chao hata kidogo.

Paulo Arudi Antiokia

[18] Baada ya kukaa Korintho kwa muda, Paulo akaagana na wale ndugu walioamini,
akasafiri kwa njia ya bahari kwenda Shamu akiwa amefuatana na Prisila na Akila.
Walipofika Kenkrea, Paulo alinyoa nywele zake kwa kuwa alikuwa ameweka nadhiri.
[19] Walipofika Efeso, Paulo aliwaacha Prisila na Akila huko, lakini yeye akaingia
kwenye sinagogi akawa anajadiliana na Wayahudi. [20] Walipomwomba akae nao kwa
muda mrefu zaidi hakukubali. [21] Lakini alipokuwa akiondoka, akaahidi, "Nitarudi
kama Mungu akipenda." Kisha akasafiri kwa njia ya bahari kutoka Efeso. [22] Alitia
nanga Kaisaria, akaenda Yerusalemu na kulisalimu kanisa, kisha akaenda Antiokia.

Safari Ya Tatu Ya Paulo Kueneza Injili

(18:23–21:16)

[23] Baada ya kukaa huko kwa muda, akaondoka na kwenda sehemu moja hadi
nyingine huko Galatia na Frigia, akiwaimarisha wanafunzi wote.

* **18:5** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Huduma Ya Apolo Huko Efeso Na Korintho

24 Basi akaja Efeso Myahudi mmoja, jina lake Apolo, mwenyeji wa Iskanderia.
Yeye alikuwa na elimu kubwa, pia alikuwa hodari katika Maandiko. 25 Alikuwa
amefundishwa katika njia ya Bwana, naye alikuwa na bidii katika roho, akafundisha
kwa usahihi juu ya Yesu, ingawa alijua tu ubatizo wa Yohana. 26 Apolo alianza
kunena kwa ujasiri mkubwa katika sinagogi. Lakini Prisila na Akila walipomsikia,
walimchukua kando na kumweleza njia ya Mungu kwa ufasaha zaidi.

27 Naye Apolo alipotaka kwenda Akaya, ndugu wa Efeso walimtia moyo,
wakawaandikia wanafunzi huko ili wamkaribishe. Alipofika huko, aliwasaidia sana
wale ambao, kwa neema ya Mungu, walikuwa wameamini. 28 Kwa uwezo mkubwa
aliwakanusha hadharani Wayahudi waliokuwa wakipinga, akionyesha kwa njia ya
Maandiko kwamba Yesu ndiye Kristo.

19

Paulo Huko Efeso

1 Apolo alipokuwa huko Korintho, Paulo alisafiri sehemu za bara, akafika Efeso.
Huko akawakuta wanafunzi kadhaa, 2 akawauliza, "Je, mlipokea Roho Mtakatifu
mlipoamini?"

Wakajibu, "Hapana, hata hatukusikia kuwa kuna Roho Mtakatifu." 3 Ndipo Paulo
akawauliza, "Je, mlibatizwa kwa ubatizo gani?" Wakajibu, "Kwa ubatizo wa Yohana."

4 Paulo akasema, "Ubatizo wa Yohana ulikuwa wa toba, aliwaambia watu
wamwamini yeye atakayekuja baada yake, yaani, Yesu." 5 Waliposikia haya,
wakabatizwa katika jina la Bwana Yesu. 6 Paulo alipoweka mikono yake juu yao, Roho
Mtakatifu akawashukia, nao wakanena kwa lugha mpya na kutabiri. 7 Walikuwa
kama wanaume kumi na wawili.

8 Paulo akaingia katika sinagogi na kunena humo kwa ujasiri kwa muda wa miezi
mitatu, akijadiliana na watu na kuwashawishi katika mambo ya Ufalme wa Mungu.
9 Lakini baadhi yao walikaidi. Walikataa kuamini, na wakakashifu ujumbe wake
mbele ya umati wa watu. Basi Paulo aliachana nao. Akawachukua wanafunzi naye,
akahojiana nao kila siku katika darasa la Tirano. 10 Jambo hili likaendelea kwa muda
wa miaka miwili, kiasi kwamba Wayahudi na Wayunani wote walioishi huko Asia
wakawa wamesikia neno la Bwana.

Wana Wa Skewa Wajaribu Kutoa Pepo Mchafu

11 Mungu akafanya miujiza mingi isiyo ya kawaida kwa mkono wa Paulo, 12 hivi
kwamba leso au vitambaa vilivyokuwa vimegusa mwili wa Paulo viliwekwa juu ya
wagonjwa, nao wakapona magonjwa yao, na pepo wachafu wakawatoka.

13 Basi baadhi ya Wayahudi wenye kutangatanga huku na huko wakitoa pepo
wachafu wakajaribu kutumia jina la Bwana Yesu wale wenye pepo wakisema, "Kwa
jina la Yesu, yule anayehubiriwa na Paulo, nakuamuru utoke." 14 Wana saba wa
Skewa, Myahudi aliyekuwa kiongozi wa makuhani, walikuwa wanafanya hivyo.
15 Lakini pepo mchafu akawajibu, "Yesu namjua na Paulo pia namjua, lakini ninyi ni
nani?" 16 Kisha yule mtu aliyekuwa na pepo mchafu akawarukia, akawashambulia
vikali, akawashinda nguvu wote, wakatoka ndani ya ile nyumba wakikimbia wakiwa
uchi na wenye majeraha.

17 Habari hii ikajulikana kwa Wayahudi wote na Wayunani waliokaa Efeso, hofu
ikawajaa wote, nalo jina la Bwana Yesu likaheshimiwa sana. 18 Wengi wa wale
waliokuwa wameamini wakati huu wakaja na kutubu waziwazi kuhusu matendo
yao maovu. 19 Idadi kubwa ya wale waliofanya mambo ya uganga wakaleta vitabu
vyao na kuviteketeza kwa moto hadharani. Walipofanya hesabu ya thamani ya vitabu

vilivyoteketezwa ilikuwa drakma 50,000* za fedha. 20 Hivyo neno la Bwana likaenea
sana na kuwa na nguvu.
21 Baada ya mambo haya kutukia, Paulo akakusudia rohoni kwenda Yerusalemu
kupitia Makedonia na Akaya. Akasema, "Baada ya kufika huko, yanipasa pia kwenda
Rumi." 22 Hivyo akatuma wasaidizi wake wawili, Timotheo na Erasto, waende
Makedonia, wakati yeye mwenyewe alibaki kwa muda kidogo huko Asia.

Ghasia Huko Efeso

23 Wakati huo huo pakatokea dhiki kubwa kwa sababu ya Njia ile ya Bwana.
24 Mtu mmoja jina lake Demetrio mfua fedha aliyekuwa akitengeneza vinyago
vya fedha vya Artemi na kuwapatia mafundi wake biashara kubwa, 25 aliwaita
pamoja watu wengine waliofanya kazi ya ufundi kama yake na kusema, "Enyi watu,
mnajua ya kuwa utajiri wetu unatokana na biashara hii! 26 Pia ninyi mmeona
na kusikia jinsi ambavyo si huku Efeso peke yake lakini ni karibu Asia yote,
huyu Paulo amewashawishi na kuvuta idadi kubwa ya watu kwa kusema kuwa
miungu iliyotengenezwa na watu si miungu. 27 Kwa hiyo kuna hatari si kwa kazi
yetu kudharauliwa tu, bali pia hata hekalu la mungu mke Artemi, aliye mkuu,
anayeabudiwa Asia yote na ulimwengu wote, litakuwa limepokonywa fahari yake
ya kiungu."
28 Waliposikia maneno haya, wakaghadhibika, wakaanza kupiga kelele, "Artemi
wa Waefeso ni mkuu!" 29 Mara mji wote ukajaa ghasia. Wakawakamata Gayo na
Aristarko, watu wa Makedonia waliokuwa wakisafiri pamoja na Paulo, na watu
wakakimbilia katika ukumbi wa michezo kama mtu mmoja. 30 Paulo akataka kuingia
katikati ya umati huo, lakini wanafunzi hawakumruhusu. 31 Hata baadhi ya viongozi
wa sehemu ile, waliokuwa rafiki zake Paulo, wakatuma watu wakitamani asiingie
katika ule ukumbi.
32 Ule umati ulikuwa na taharuki. Wengine walikuwa wakipiga kelele, hawa
wakisema hili na wengine lile. Idadi kubwa ya watu hawakujua hata ni kwa nini
walikuwa wamekusanyika huko. 33 Wayahudi wakamsukumia Aleksanda mbele na
baadhi ya watu kwenye ule umati wakampa maelekezo. Akawaashiria kwa mkono
ili watulie aweze kujitetea mbele ya watu. 34 Lakini walipotambua kwamba alikuwa
Myahudi, wote wakapiga kelele kwa sauti moja kwa karibu muda wa saa mbili,
wakisema, "Artemi wa Efeso ni mkuu!"
35 Baadaye karani wa mji akaunyamazisha ule umati wa watu na kusema, "Enyi
watu wa Efeso, je, ulimwengu wote haujui ya kuwa mji wa Efeso ndio unaotunza
hekalu la Artemi aliye mkuu na ile sanamu yake iliyoanguka kutoka mbinguni?
36 Kwa hiyo, kwa kuwa mambo haya hayakanushiki, inawapasa mnyamaze na
wala msifanye lolote kwa haraka. 37 Kwa kuwa mmewaleta hawa watu hapa,
ingawa hawajaiba hekaluni wala kumkufuru huyu mungu wetu wa kike. 38 Basi,
ikiwa Demetrio na mafundi wenzake wana jambo zito dhidi ya mtu yeyote,
mahakama ziko wazi na wasaidizi wa mwakilishi wa mtawala. Wanaweza kufungua
mashtaka. 39 Lakini kama kuna jambo jingine lolote zaidi mnalotaka kulileta,
itabidi lisuluhishwe katika kusanyiko halali. 40 Kama ilivyo sasa, tuko hatarini
kushtakiwa kwa kufanya ghasia kwa sababu ya tukio la leo. Kwa kuwa hakuna
sababu tutakayoweza kutoa kuhalalisha msukosuko huu." 41 Baada ya kusema haya
akavunja mkutano.

20

Paulo Apita Makedonia Na Uyunani

---

* **19:19** Drakma ilikuwa ni sarafu ya fedha, thamani yake ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku moja.

[1] Baada ya zile ghasia kumalizika, Paulo aliwaita wanafunzi pamoja akawatia moyo,
akawaaga, akaanza safari kwenda Makedonia. [2] Alipita katika sehemu zile, akinena
na watu maneno mengi ya kuwatia moyo. Ndipo hatimaye akawasili Uyunani,
[3] ambako alikaa kwa muda wa miezi mitatu. Alipokuwa anakaribia kuanza safari
kwa njia ya bahari kwenda Shamu, kwa sababu Wayahudi walikuwa wamefanya
shauri baya dhidi yake, aliamua kurudi kupitia njia ya Makedonia. [4] Paulo alikuwa
amefuatana na Sopatro mwana wa Piro, Mberoya, Aristarko na Sekundo kutoka
Thesalonike na Gayo, mtu wa Derbe, Timotheo pamoja na Tikiko na Trofimo kutoka
sehemu ya Asia. [5] Hawa watu walitutangulia wakaenda kutungojea Troa. [6] Lakini sisi
tukasafiri kwa njia ya bahari kwa siku tano kutoka Filipi baada ya siku za Sikukuu
ya Mikate Isiyotiwa Chachu, nasi tukaungana na wengine huko Troa, ambako tulikaa
kwa siku saba.

Eutiko Afufuliwa Huko Troa

[7] Siku ya kwanza ya juma tulikutana pamoja kwa ajili ya kumega mkate. Paulo
akaongea na watu, naye kwa kuwa alikuwa amekusudia kuondoka kesho yake,
aliendelea kuongea mpaka usiku wa manane. [8] Kwenye chumba cha ghorofani
walimokuwa wamekutania kulikuwa na taa nyingi. [9] Kijana mmoja jina lake Eutiko,
alikuwa amekaa dirishani, wakati Paulo alipokuwa akihubiri kwa muda mrefu,
alipatwa na usingizi mzito, akaanguka kutoka ghorofa ya tatu, wakamwinua akiwa
amekufa. [10] Paulo akashuka chini, akajitupa juu yake na kumkumbatia, akasema,
“Msishtuke, uzima wake bado umo ndani yake.” [11] Kisha Paulo akapanda tena
ghorofani, akamega mkate na kula. Baada ya kuongea mpaka mapambazuko,
akaondoka. [12] Watu wakamrudisha yule kijana nyumbani akiwa hai nao wakafarijika
sana.

Paulo Awaaga Wazee Wa Efeso

[13] Tukatangulia melini tukasafiri mpaka Aso ambako tungempakia Paulo. Alikuwa
amepanga hivyo kwa maana alitaka kufika kwa miguu. [14] Alipotukuta huko Aso,
tulimpakia melini, tukasafiri wote mpaka Mitilene. [15] Kutoka huko tuliendelea kwa
njia ya bahari, na kesho yake tukafika mahali panapokabili Kio. Siku iliyofuata
tukavuka kwenda Samo, na kesho yake tukawasili Mileto. [16] Paulo alikuwa ameamua
tusipitie Efeso ili asitumie muda mwingi huko sehemu za Asia, kwa sababu alikuwa
anatamani kama ikiwezekana kufika Yerusalemu kabla ya siku ya Pentekoste.

[17] Paulo akiwa Mileto, alituma mjumbe kwenda Efeso kuwaita wazee wa kanisa
waje wakutane naye. [18] Walipofika akawaambia, “Ninyi wenyewe mnajua jinsi
nilivyoishi katikati yenu muda wote tangu siku ya kwanza nilipokanyaga hapa Asia.
[19] Nilimtumikia Bwana kwa unyenyekevu wote na kwa machozi nikivumilia taabu
na mapingamizi yaliyonipata kutokana na hila za Wayahudi. [20] Mnajua kwamba
sikusita kuhubiri jambo lolote ambalo lingekuwa la kuwafaa ninyi, lakini nilifundisha
hadharani na nyumba kwa nyumba. [21] Nimewashuhudia Wayahudi na Wayunani
kwamba inawapasa kumgeukia Mungu kwa kutubu dhambi na kumwamini Bwana
wetu Yesu Kristo.

[22] “Nami sasa nimesukumwa na Roho, ninakwenda Yerusalemu wala sijui ni nini
kitakachonipata huko. [23] Ila ninachojua tu ni kwamba Roho Mtakatifu amenionya
kuwa vifungo na mateso vinaningoja. [24] Lakini siyahesabu maisha yangu kuwa ya
thamani kwangu, kama kuyamaliza mashindano na kukamilisha ile kazi Bwana Yesu
aliyonipa, yaani, kazi ya kuishuhudia Injili ya neema ya Mungu.

[25] “Nami sasa najua ya kuwa hakuna hata mmoja miongoni mwenu am-
baye nimemhubiria Ufalme wa Mungu katika kwenda kwangu huku na huko,
atakayeniona uso tena. [26] Kwa hiyo nawatangazia leo, sina hatia ya damu ya mtu

awaye yote. 27 Kwa kuwa sikusita kuwatangazia mapenzi yote ya Mungu. 28 Jilindeni
nafsi zenu na mlilinde lile kundi lote ambalo Roho Mtakatifu amewaweka ninyi
kuwa waangalizi wake. Lichungeni kanisa lake Mungu alilolinunua kwa damu yake
mwenyewe. 29 Najua kwamba baada yangu kuondoka, mbwa mwitu wakali watakuja
katikati yenu ambao hawatalihurumia kundi. 30 Hata kutoka miongoni mwenu
watainuka watu na kuupotosha ukweli ili wawavute wanafunzi wawafuate. 31 Hivyo
jilindeni! Kumbukeni kwamba kwa miaka mitatu sikuacha kamwe kuwaonya kila
mmoja kwa machozi usiku na mchana.

32 "Sasa nawakabidhi kwa Mungu na kwa neno la neema yake, linaloweza
kuwajenga na kuwapa ninyi urithi miongoni mwa wote ambao wametakaswa.
33 Sikutamani fedha wala dhahabu wala vazi la mtu yeyote. 34 Ninyi wenyewe mnajua
kwamba mikono yangu hii imetumika kwa mahitaji yangu na ya wale waliokuwa
pamoja nami. 35 Katika kila jambo nimewaonyesha kwamba kwa njia hii ya kufanya
kazi kwa bidii imetupasa kuwasaidia wadhaifu, mkikumbuka maneno ya Bwana Yesu
mwenyewe jinsi alivyosema, 'Ni heri kutoa kuliko kupokea.' "

36 Paulo alipomaliza kusema haya akapiga magoti pamoja nao wote akaomba.
37 Wote wakalia, wakamkumbatia Paulo na kumbusu, 38 Kilichowahuzunisha zaidi
ni kwa sababu ya yale maneno aliyosema kwamba kamwe hawatauona uso wake
tena. Wakaenda naye mpaka kwenye meli.

21

Paulo Aenda Yerusalemu

1 Tulipokwisha kujitenga nao, tukaanza safari kwa njia ya bahari moja kwa moja
mpaka Kosi. Siku ya pili yake tukafika Rodo na kutoka huko tukaenda Patara.
2 Hapo tukapata meli iliyokuwa inavuka kwenda Foinike tukapanda tukasafiri nayo.
3 Tulipokiona kisiwa cha Kipro, tukakizunguka tukakiacha upande wetu wa kushoto,
tukasafiri mpaka Shamu, tukatia nanga katika bandari ya Tiro ambapo meli yetu
ilikuwa ipakue shehena yake. 4 Baada ya kuwatafuta wanafunzi wa huko, tukakaa
nao kwa siku saba. Wale wanafunzi wakiongozwa na Roho wakamwambia Paulo
asiende Yerusalemu. 5 Lakini muda wetu ulipokwisha, tukaondoka tukaendelea na
safari yetu. Wale wanafunzi pamoja na wake zao na watoto wakatusindikiza hadi nje
ya mji. Wote tukapiga magoti pale pwani tukaomba. 6 Baada ya kuagana, tukapanda
melini, nao wakarudi majumbani mwao.

7 Tukaendelea na safari yetu toka Tiro tukafika Tolemai, tukawasalimu ndugu wa
huko, tukakaa nao kwa siku moja. 8 Siku iliyofuata tukaondoka, tukafika Kaisaria.
Huko tukaenda nyumbani kwa mwinjilisti mmoja jina lake Filipo, aliyekuwa mmoja
wa wale Saba, tukakaa kwake. 9 Filipo alikuwa na binti wanne mabikira waliokuwa
wanatoa unabii.

10 Baada ya kukaa kwa siku kadhaa, akateremka nabii mmoja kutoka Uyahudi
jina lake Agabo. 11 Alipotufikia akachukua mshipi wa Paulo akajifunga, akautumia
kufunga mikono na miguu yake mwenyewe akasema, "Roho Mtakatifu anasema:
'Hivi ndivyo Wayahudi wa Yerusalemu watakavyomfunga mwenye mshipi huu na
kumkabidhi kwa watu wa Mataifa.' "

12 Tuliposikia maneno haya sisi na ndugu wengine tukamsihi Paulo asiende
Yerusalemu. 13 Lakini Paulo akajibu, "Kwa nini mnalia na kunivunja moyo? Mimi
niko tayari si kufungwa tu, bali hata kufa huko Yerusalemu kwa ajili ya jina la Bwana
Yesu." 14 Alipokuwa hashawishiki, tukaacha kumsihi, tukasema, "Mapenzi ya Bwana
na yatendeke."

15 Baada ya haya, tukajiandaa, tukaondoka kwenda Yerusalemu. 16 Baadhi ya
wanafunzi kutoka Kaisaria wakafuatana nasi na kutupeleka nyumbani kwa Mnasoni,

ambaye tungekaa kwake. Yeye alikuwa mtu wa Kipro, mmoja wa wanafunzi wa
zamani.

Kukamatwa Kwa Paulo, Na Safari Yake Kwenda Rumi

(21:17–28:31)

Paulo Awasili Yerusalemu

17 Tulipofika Yerusalemu ndugu wakatukaribisha kwa furaha. 18 Kesho yake Paulo
pamoja na wengine wetu tulikwenda kumwona Yakobo, na wazee wote walikuwepo.
19 Baada ya kuwasalimu, Paulo akatoa taarifa kamili ya mambo yote ambayo Mungu
alikuwa amefanya miongoni mwa watu wa Mataifa kupitia huduma yake.

20 Baada ya kusikia mambo haya wakamwadhimisha Mungu. Ndipo
wakamwambia Paulo, "Ndugu, unaona kulivyo na maelfu ya Wayahudi walioamini,
nao wote wana juhudi kwa ajili ya sheria. 21 Lakini wameambiwa habari zako
kwamba unafundisha Wayahudi wote waishio miongoni mwa watu wa Mataifa
kumkataa Mose, na kwamba unawaambia wasiwatahiri watoto wao wala kufuata
desturi zetu. 22 Sasa tufanyeje? Bila shaka watasikia kwamba umekuja Yerusalemu.
23 Kwa hiyo fanya lile tunalokuambia. Tunao watu wanne hapa ambao wameweka
nadhiri. 24 Jiunge na watu hawa, mfanye utaratibu wa ibada ya kujitakasa pamoja
nao, na ulipe gharama ili wanyoe nywele zao. Kwa njia hii kila mtu atafahamu ya
kuwa mambo waliyosikia si ya kweli na kwamba wewe unaishika sheria. 25 Lakini
kuhusu wale watu wa Mataifa walioamini, tumewaandikia uamuzi wetu: kwamba
wajitenge na vyakula vilivyotolewa sadaka kwa sanamu, na damu, au kula nyama
ya mnyama aliyenyongwa, na wajiepushe na uasherati."

26 Ndipo kesho yake Paulo akawachukua wale watu na akajitakasa pamoja nao.
Akaingia ndani ya hekalu ili atoe taarifa ya tarehe ambayo siku zao za utakaso
zingemalizika na sadaka ingetolewa kwa ajili ya kila mmoja wao.

Paulo Akamatwa

27 Zile siku saba zilipokaribia kumalizika, baadhi ya Wayahudi kutoka sehemu
za Asia waliokuwa wamemwona Paulo ndani ya Hekalu, wakachochea umati wote
wa watu, nao wakamkamata. 28 Wakapiga kelele wakisema, "Waisraeli wenzetu,
tusaidieni! Huyu ndiye yule mtu anayefundisha kila mtu na kila mahali, kinyume
na watu wetu, sheria zetu na hata Hekalu hili. Zaidi ya hayo amewaleta Wayunani
ndani ya Hekalu na kupanajisi mahali hapa patakatifu." 29 (Walikuwa wamemwona
Trofimo, mwenyeji wa Efeso, akiwa mjini pamoja na Paulo wakadhani kuwa Paulo
alikuwa amemwingiza Hekaluni.)

30 Mji wote ukataharuki, watu wakaja wakikimbia kutoka pande zote wakamka-
mata Paulo, wakamburuta kutoka Hekaluni. Milango ya Hekalu ikafungwa.
31 Walipokuwa wakitaka kumuua, habari zikamfikia jemadari wa jeshi la askari
wa Kirumi kwamba mji wa Yerusalemu wote ulikuwa katika machafuko. 32 Mara
yule jemadari akachukua maafisa wengine wa jeshi pamoja na askari wakakimbilia
kwenye ile ghasia, wale watu waliokuwa wakifanya ghasia walipomwona yule
jemadari na askari wakija, wakaacha kumpiga Paulo.

33 Yule jemadari akaja, akamkamata Paulo akaamuru afungwe kwa minyororo
miwili. Akauliza yeye ni nani, na alikuwa amefanya nini. 34 Baadhi ya watu katika
ule umati wakapiga kelele, hawa wakisema hili na wengine lile. Yule jemadari
alipoona kuwa hawezi kupata hakika ya habari kwa sababu ya zile kelele, akaamuru
Paulo apelekwe katika ngome ya jeshi. 35 Paulo alipofika penye ngazi, ilibidi askari
wambebe juu juu kwa sababu fujo za ule umati wa watu zilikuwa kubwa. 36 Umati
wa watu ulikuwa ukifuata ukiendelea kupiga kelele ukisema, "Mwondoe huyu!"

Paulo Anajitetea

37 Mara tu Paulo alipokaribia kuingizwa kwenye ngome ya jeshi, akamwambia yule
jemadari, "Je, naweza kukuambia jambo moja?"
Yule jemadari akamjibu, "Je, unajua Kiyunani? 38 Je, wewe si yule Mmisri ambaye
siku hizi za karibuni alianzisha uasi akaongoza kundi la magaidi 4,000 wenye silaha
jangwani?"
39 Paulo akajibu, "Mimi ni Myahudi, mzaliwa wa Tarso, huko Kilikia, raiya wa mji
maarufu. Tafadhali niruhusu nizungumze na hawa watu."
40 Akiisha kupata ruhusa ya yule jemadari, Paulo akasimama penye ngazi
akawapungia watu mkono ili wanyamaze. Wote waliponyamaza kimya, Paulo
akazungumza nao kwa lugha ya Kiebrania, akasema:

22

Ushuhuda Wa Paulo Kwa Wayahudi Wa Yerusalemu

1 "Ndugu zangu na baba zangu, sikilizeni utetezi wangu."
2 Waliposikia akisema kwa lugha ya Kiebrania, wakanyamaza kimya kabisa.
Ndipo Paulo akasema, 3 "Mimi ni Myahudi, niliyezaliwa Tarso huko Kilikia, lakini
nimelelewa katika mji huu. Miguuni mwa Gamalieli, nilifundishwa kikamilifu katika
sheria ya baba zetu, na nikawa mwenye juhudi kwa ajili ya Mungu kama kila
mmoja wenu alivyo leo. 4 Niliwatesa watu wa Njia hii hadi kufa, nikiwakamata
waume kwa wake na kuwatupa gerezani, 5 kama kuhani mkuu na baraza zima
la wazee wanavyoweza kushuhudia kunihusu. Hata nilipokea barua kutoka kwao
kwenda kwa ndugu wale wa Dameski, nami nikaenda huko ili kuwaleta watu hawa
Yerusalemu kama wafungwa ili waadhibiwe.

Paulo Aeleza Juu Ya Kuokoka Kwake
(Matendo 9:1-19; 26:12-18)

6 "Nilipokuwa njiani kuelekea Dameski, yapata saa sita mchana, ghafula nuru
kubwa kutoka mbinguni ikanimulika kotekote. 7 Nikaanguka chini, nikasikia sauti
ikiniambia, 'Sauli, Sauli! Mbona unanitesa?'
8 "Nikajibu, 'Wewe ni nani Bwana?'
"Naye akaniambia, 'Mimi ni Yesu wa Nazareti unayemtesa.' 9 Basi wale watu
waliokuwa pamoja nami waliiona ile nuru, lakini hawakuisikia sauti ya yule
aliyekuwa akisema nami.
10 "Nikauliza, 'Nifanye nini Bwana?'
"Naye Bwana akaniambia, 'Inuka uingie Dameski, huko utaambiwa yote yaku-
pasayo kufanya.' 11 Kwa kuwa nilikuwa siwezi kuona kwa ajili ya mng'ao wa ile
nuru, wenzangu wakanishika mkono wakaniongoza kuingia Dameski.
12 "Mtu mmoja mcha Mungu, jina lake Anania, alikuja kuniona. Alizishika sana
sheria zetu, na aliheshimiwa sana na Wayahudi waliokuwa wakiishi huko Dameski.
13 Akasimama karibu nami, akasema, 'Ndugu Sauli, pata kuona tena!' Saa ile ile
nikapata kuona tena, nami nikaweza kumwona.
14 "Akasema, 'Mungu wa baba zetu amekuchagua wewe ili ujue mapenzi yake,
umwone yeye Aliye Mwenye Haki na upate kusikia maneno kutoka kinywani mwake.
15 Kwa kuwa utakuwa shahidi wake kwa watu kuhusu kile ulichokiona na kukisikia.
16 Sasa basi, mbona unakawia? Inuka, ukabatizwe na dhambi zako zikasafishwe,
ukiliita Jina lake.'

Paulo Atumwa Kwa Watu Wa Mataifa

17 "Baada ya kurudi Yerusalemu, nilipokuwa ninaomba Hekaluni, nilipitiwa na
usingizi wa ghafula 18 nikamwona Bwana akiniambia, 'Harakisha utoke Yerusalemu
upesi, maana hawataukubali ushuhuda wako kunihusu mimi.'

19 “Nami nikasema, ‘Bwana, wao wenyewe wanajua jinsi nilivyokwenda kwenye
kila sinagogi ili kuwatupa gerezani na kuwapiga wale waliokuamini. 20 Wakati damu
ya shahidi wako Stefano ilipomwagwa, mimi mwenyewe nilikuwa nimesimama
kando, nikikubaliana na kitendo hicho na kutunza mavazi ya wale waliomuua.’

21 “Ndipo Bwana akaniambia, ‘Nenda, kwa maana nitakutuma mbali, kwa watu wa
Mataifa.’ ”

Paulo Na Jemadari Wa Kirumi

22 Ule umati wa watu wakamsikiliza Paulo mpaka aliposema neno hilo, ndipo
wakapaza sauti zao na kupiga kelele wakisema, “Mwondoeni duniani, hafai kuishi!”

23 Walipokuwa wakipiga kelele na kutoa mavazi yao huku wakirusha mavumbi
juu hewani, 24 yule jemadari akaamuru Paulo aingizwe kwenye ngome. Akaelekeza
kwamba achapwe viboko na aulizwe ili kujua kwa nini watu walikuwa wanampigia
kelele namna hiyo. 25 Lakini walipokwisha kumfunga kwa kamba za ngozi ili
wamchape viboko, Paulo akamwambia kiongozi wa askari aliyekuwa amesimama
pale karibu naye, “Je, ni halali kwenu kwa mujibu wa sheria kumchapa mtu ambaye
ni raiya wa Rumi hata kabla hajapatikana na hatia?”

26 Yule kiongozi aliposikia maneno haya, alimwendea yule jemadari na
kumwambia, “Unataka kufanya nini? Kwa maana huyu mtu ni raiya wa Rumi.”

27 Yule jemadari akaja akamuuliza Paulo, “Niambie, wewe ni raiya wa Rumi?”

Paulo akajibu, “Naam, hakika ndiyo.”

28 Ndipo yule jemadari akasema, “Mimi ilinigharimu kiasi kikubwa cha fedha
kupata uraia wangu.”

Paulo akasema “Lakini mimi ni raiya wa Rumi kwa kuzaliwa.”

29 Mara wale waliokuwa wanataka kumhoji wakajiondoa haraka, naye yule
jemadari akaingiwa na hofu alipotambua ya kuwa amemfunga Paulo, ambaye ni
raia wa Rumi, kwa minyororo.

Paulo Apelekwa Mbele Ya Baraza

30 Kesho yake, kwa kuwa yule jemadari alitaka kujua hakika kwa nini Paulo alikuwa
anashutumiwa na Wayahudi, alimfungua, na akawaagiza viongozi wa makuhani na
baraza lote likutane. Kisha akamleta Paulo, akamsimamisha mbele yao.

23

1 Paulo akawakazia macho wale wajumbe wa baraza, akasema, “Ndugu zangu,
nimetimiza wajibu wangu kwa Mungu kwa dhamiri safi kabisa hadi leo.” 2 Kwa
ajili ya jambo hili kuhani mkuu Anania akaamuru wale waliokuwa karibu na Paulo
wampige kofi kinywani. 3 Ndipo Paulo akamwambia, “Mungu atakupiga wewe, ewe
ukuta uliopakwa chokaa! Wewe umeketi hapo ili kunihukumu kwa mujibu wa sheria,
lakini wewe mwenyewe unakiuka sheria kwa kuamuru kwamba nipigwe kinyume
cha sheria!”

4 Wale watu waliokuwa wamesimama karibu na Paulo wakamwambia, “Je, wewe
wathubutu kumtukana kuhani mkuu wa Mungu?”

5 Paulo akajibu, “Ndugu zangu, sikujua kwamba yeye alikuwa kuhani mkuu. Kwa
maana imeandikwa, ‘Usimnenee mabaya kiongozi wa watu wako.’ ”

6 Paulo alipotambua ya kuwa baadhi yao walikuwa Masadukayo na wengine
ni Mafarisayo, akapaza sauti kwenye baraza, “Ndugu zangu, mimi ni Farisayo,
mwana Farisayo. Hapa nimeshtakiwa kuhusu tumaini langu katika ufufuo wa wafu.”
7 Aliposema haya, farakano likaanza kati ya Mafarisayo na Masadukayo na baraza
lote likagawanyika. 8 (Kwa maana Masadukayo wanasema kwamba hakuna ufufuo,
wala hakuna malaika au roho, lakini Mafarisayo wanaamini haya yote.)

9 Kukawa na ghasia kubwa, nao baadhi ya walimu wa sheria ambao ni Mafarisayo,
wakasimama wakapinga kwa nguvu wakisema, “Hatuoni kosa lolote la mtu huyu!
Huenda ikawa roho au malaika amezungumza naye” 10 Ugomvi ukawa mkubwa
kiasi kwamba yule jemadari akahofu kuwa wangemrarua Paulo vipande vipande,
akaamuru vikosi vya askari vishuke na kumwondoa Paulo katikati yao kwa nguvu
na kumleta ndani ya ngome ya jeshi.

11 Usiku uliofuata, Bwana akasimama karibu naye akamwambia, “Jipe moyo! Kama
vile ulivyonishuhudia hapa Yerusalemu, hivyo imekupasa kunishuhudia huko Rumi
pia.”

Hila Za Kumuua Paulo

12 Kulipopambazuka Wayahudi wakafanya shauri pamoja na kujifunga kwa kiapo
kwamba hawatakula wala kunywa mpaka wawe wamemuua Paulo. 13 Waliofanya
mpango huo walikuwa zaidi ya watu arobaini. 14 Wakawaendea viongozi wa
makuhani na wazee na kusema, “Tumejifunga pamoja kwa kiapo kwamba hatutakula
wala kunywa mpaka tuwe tumemuua Paulo. 15 Hivyo basi, wewe pamoja na
baraza, inawapasa mkamjulishe jemadari ili amteremshe Paulo kwenu, mjifanye
kama mnataka kufanya uchunguzi wa kina zaidi wa shauri lake. Nasi tuko tayari
kumuua kabla hajafika hapa.”

16 Lakini mtoto wa dada yake Paulo aliposikia juu ya shauri hilo baya, alikwenda
kule kwenye ngome ya askari na kumweleza Paulo.

17 Ndipo Paulo akamwita mmoja wa viongozi wa askari, akamwambia, “Mpeleke
huyu kijana kwa jemadari, analo jambo la kumweleza.” 18 Hivyo yule kiongozi wa
askari akampeleka yule kijana kwa jemadari, akamwambia, “Paulo yule mfungwa
aliniita na kuniomba nimlete huyu kijana kwako, kwa sababu ana neno la
kukueleza.”

19 Yule jemadari akamshika yule kijana mkono, akampeleka kando na kumuuliza,
“Unataka kuniambia nini?”

20 Yule kijana akasema, “Wayahudi wamekubaliana wakuombe umpeleke Paulo
kwenye baraza lao kesho kwa kisingizio kwamba wanataka kufanya uchunguzi wa
kina wa shauri lake. 21 Lakini usishawishiwe nao kwa maana zaidi ya watu arobaini
wanamvizia. Wamejifunga kwa kiapo kwamba hawatakula wala kunywa mpaka
wawe wamemuua Paulo. Sasa wako tayari, wanangoja idhini yako kwa ajili ya ombi
lao.”

22 Yule jemadari akamruhusu yule kijana aende na akamwonya, akisema,
“Usimwambie mtu yeyote kwamba umenieleza habari hizi.”

Paulo Ahamishiwa Kaisaria

23 Kisha yule jemadari akawaita viongozi wake wawili wa askari akawaambia,
“Jiandaeni kuondoka saa tatu usiku huu kuelekea Kaisaria pamoja na askari 200,
wapanda farasi sabini na watu 200 wenye mikuki. 24 Pia tayarisheni na farasi
watakaotumiwa na Paulo, mkampeleke salama kwa mtawala Feliksi.”

25 Kisha akaandika barua kwa Feliksi kama ifuatavyo:

26 Klaudio Lisia,
Kwa Mtawala, Mtukufu Feliksi:
Salamu.

27 Mtu huyu alikamatwa na Wayahudi wakakaribia kumuua, lakini nikaja na
vikosi vyangu vya askari nikamwokoa, kwa kuwa nilipata habari kwamba yeye
ni raiya wa Rumi. 28 Nilitaka kujua kwa nini walikuwa wanamshutumu, hivyo
nikamleta mbele ya baraza lao. 29 Ndipo nikaona kuwa alikuwa anashutumiwa
kwa mambo yanayohusu sheria yao, lakini hakuwa ameshtakiwa kwa jambo lolote
linalostahili kifo au kifungo. 30 Nilipoarifiwa kuwa kulikuwa na shauri baya dhidi

ya mtu huyu, nilimtuma kwako mara moja. Niliwaagiza washtaki wake pia waeleze
mashtaka yao dhidi yake mbele yako.
31 Hivyo askari, kwa kufuata maelekezo waliyopewa, wakamchukua Paulo wakati
wa usiku na kumleta mpaka Antipatri. 32 Kesho yake wakawaacha wale wapanda
farasi waendelee na safari wakiwa na Paulo, wao wakarudi kwenye ngome ya askari.
33 Askari walipofika Kaisaria, walimpa mtawala ile barua, na kumkabidhi Paulo
kwake. 34 Mtawala alipokwisha kuisoma ile barua alimuuliza Paulo alikuwa mtu
wa jimbo gani. Alipojua kuwa anatoka Kilikia, 35 alisema, “Nitasikiliza shauri lako
washtaki wako watakapofika hapa.” Kisha akaamuru Paulo awekwe chini ya ulinzi
kwenye jumba la kifalme la Herode.

24

Mbele Ya Feliksi Huko Kaisaria

1 Baada ya siku tano, kuhani mkuu Anania akashuka akiwa amefuatana na baadhi
ya wazee pamoja na mwanasheria mmoja aitwaye Tertulo, nao wakaleta mashtaka
yao dhidi ya Paulo mbele ya mtawala. 2 Paulo alipoitwa aingie ndani, Tertulo akaanza
kutoa mashtaka akisema, “Mtukufu Feliksi, kwa muda mrefu tumefurahia amani na
matengenezo mengi mazuri yamefanywa kwa ajili ya watu hawa kwa sababu ya upeo
wako wa kuona mambo ya mbele. 3 Wakati wote na kila mahali, kwa namna yoyote,
mtukufu sana Feliksi, tumeyapokea mambo haya yote kwa shukrani nyingi. 4 Lakini
nisije nikakuchosha zaidi, ningekuomba kwa hisani yako utusikilize kwa kifupi.
5 “Tumemwona mtu huyu kuwa ni msumbufu, anayechochea ghasia miongoni
mwa Wayahudi duniani pote. Yeye ndiye kiongozi wa dhehebu la Wanazarayo,
6 na hata amejaribu kulinajisi Hekalu, hivyo tukamkamata; [tukataka kumhukumu
kufuatana na sheria zetu. 7 Lakini jemadari Lisia alitujia na nguvu nyingi,
akamwondoa mikononi mwetu, 8 akiwaamuru washtaki wake waje mbele yako: ili]
kwa kumchunguza wewe mwenyewe unaweza kujua kutoka kwake mambo yote
tunayomshtaki kwayo.”
9 Pia wale Wayahudi wakaunga mkono wakithibitisha kuwa mashtaka yote haya
ni kweli.

Paulo Ajitetea Mbele Ya Feliksi

10 Mtawala Feliksi alipompungia Paulo mkono ili ajitetee, yeye akajibu, “Najua
kwamba wewe umekuwa hakimu katika taifa hili kwa miaka mingi, hivyo natoa
utetezi wangu kwa furaha. 11 Unaweza kuhakikisha kwa urahisi kuwa hazijapita
zaidi ya siku kumi na mbili tangu nilipopanda kwenda Yerusalemu kuabudu. 12 Hawa
wanaonishtaki hawakunikuta nikibishana na mtu yeyote Hekaluni au kuchochea
umati wa watu katika sinagogi au mahali pengine popote mjini. 13 Wala hawawezi
kabisa kukuthibitishia mashtaka haya wanayonishtaki kwayo. 14 Lakini, ninakubali
kwamba mimi namwabudu Mungu wa baba zetu, mfuasi wa Njia, ile ambayo
wao wanaiita dhehebu. Ninaamini kila kitu kinachokubaliana na Sheria na kile
kilichoandikwa katika Manabii, 15 nami ninalo tumaini kwa Mungu, ambalo hata
wao wenyewe wanalikubali kwamba kutakuwa na ufufuo wa wafu, kwa wenye haki
na wasio na haki. 16 Kwa hiyo ninajitahidi siku zote kuwa na dhamiri safi mbele za
Mungu na mbele za wanadamu.
17 “Basi, baada ya kutokuwepo kwa miaka mingi nilikuja Yerusalemu ili kuwaletea
watu wangu msaada kwa ajili ya maskini na kutoa dhabihu. 18 Nilikuwa nime-
shatakaswa kwa taratibu za kiibada waliponikuta Hekaluni nikifanya mambo haya.
Hapakuwa na umati wa watu, pamoja nami wala aliyehusika kwenye fujo yoyote.
19 Lakini kulikuwa na baadhi ya Wayahudi kutoka Asia, ambao wangelazimika
wawepo hapa mbele yako ili watoe mashtaka kama wanalo jambo lolote dhidi

yangu. [20] Au, watu hawa walioko hapa waseme ni uhalifu gani walioniona nao
waliponisimamisha mbele ya baraza, [21] isipokuwa ni kuhusu jambo hili moja
nililopiga kelele mbele yao kwamba, 'Mimi nashtakiwa mbele yenu leo kwa sababu
ya ufufuo wa wafu.' "

[22] Basi Feliksi ambaye alikuwa anafahamu vizuri habari za Njia ile, akaahirisha
shauri lile kwa maelezo yake akisema, "Wakati jemadari Lisia atakapoteremka huku,
nitaamua shauri lako." [23] Ndipo akaamuru kiongozi wa askari amweke chini ya ulinzi
lakini ampe uhuru na kuwaruhusu rafiki zake wamhudumie.

[24] Baada ya siku kadhaa, Feliksi alikuja pamoja na Drusila mkewe, ambaye alikuwa
Myahudi. Alituma aitiwe Paulo, naye akamsikiliza alipokuwa akinena juu ya imani
katika Kristo Yesu. [25] Naye Paulo alipokuwa akinena juu ya haki, kuwa na kiasi
na juu ya hukumu ijayo, Feliksi aliingiwa na hofu na kusema, "Hiyo yatosha sasa!
Waweza kuondoka. Nitakapokuwa na wasaa nitakuita." [26] Wakati huo Feliksi
alitazamia kwamba Paulo angempa rushwa. Hivyo akawa anamwita mara kwa mara
na kuzungumza naye.

[27] Baada ya miaka miwili kupita, Porkio Festo akaingia kwenye utawala mahali pa
Feliksi, lakini kwa kuwa Feliksi alitaka kuwapendeza Wayahudi, akamwacha Paulo
gerezani.

25

Paulo Mbele Ya Festo

[1] Siku tatu baada ya Festo kuwasili Kaisaria kuchukua wajibu wake mpya, alipanda
kwenda Yerusalemu, [2] ambako viongozi wa makuhani na viongozi wa Wayahudi
walikuja mbele yake na kuleta mashtaka yao dhidi ya Paulo. [3] Wakamsihi sana Festo,
kama upendeleo kwao, aamuru Paulo ahamishiwe Yerusalemu, kwa kuwa walikuwa
wanaandaa kumvizia ili wamuue akiwa njiani. [4] Festo akawajibu, "Paulo amezuiliwa
huko Kaisaria, nami mwenyewe ninakwenda huko hivi karibuni. [5] Baadhi ya viongozi
wenu wafuatane nami na kutoa mashtaka dhidi ya mtu huyo huko, kama amekosa
jambo lolote."

[6] Baada ya Festo kukaa miongoni mwao kwa karibu siku nane au kumi, akashuka
kwenda Kaisaria na siku iliyofuata akaitisha mahakama, akaketi penye kiti chake cha
hukumu, akaamuru Paulo aletwe mbele yake. [7] Paulo alipotokea, wale Wayahudi
waliokuwa wameteremka toka Yerusalemu wakasimama wakiwa wamemzunguka,
wakileta mashtaka mengi mazito dhidi yake ambayo hawakuweza kuyathibitisha.

[8] Ndipo Paulo akajitetea, akasema, "Mimi sikufanya jambo lolote kinyume cha
sheria ya Wayahudi au dhidi ya Hekalu au kinyume cha Kaisari."

[9] Festo, akitaka kuwapendeza Wayahudi, akamuuliza Paulo, "Je, ungependa
kwenda Yerusalemu na kukabili mashtaka mbele yangu huko?"

[10] Paulo akasema, "Mimi sasa nimesimama mbele ya mahakama ya Kaisari, ambako
ndiko ninakostahili kushtakiwa. Kama vile wewe mwenyewe ujuavyo vyema kabisa
sijawatendea Wayahudi kosa lolote. [11] Basi kama mimi nina hatia ya kutenda kosa
lolote linalostahili kifo, sikatai kufa. Lakini kama mashtaka yaliyoletwa dhidi yangu
na hawa Wayahudi si kweli, hakuna yeyote aliye na haki ya kunikabidhi mikononi
mwao. Naomba rufaa kwa Kaisari!"

[12] Baada ya Festo kufanya shauri pamoja na baraza lake, akatangaza, "Wewe
umeomba rufaa kwa Kaisari, nako kwa Kaisari utakwenda!"

Festo Aomba Ushauri Kwa Agripa

[13] Baada ya siku kadhaa Mfalme Agripa na Bernike wakapanda kuja Kaisaria
kumsalimu Festo. [14] Kwa kuwa walikuwa wakae huko Kaisaria kwa siku nyingi,

Festo alijadili shauri la Paulo na mfalme, akisema, “Kuna mtu mmoja hapa ambaye
Feliksi alimwacha gerezani. 15 Nilipokuwa huko Yerusalemu, viongozi wa makuhani
na wazee wa Wayahudi walinijulisha habari zake na wakaomba hukumu dhidi yake.
16 “Lakini mimi nikawaambia kwamba si desturi ya Kirumi kumtoa mtu yeyote
auawe kabla mshtakiwa kuonana uso kwa uso na washtaki wake, naye awe amepewa
nafasi ya kujitetea kuhusu mashtaka anayoshutumiwa. 17 Hivyo walipokutana hapa,
sikukawia, kesho yake niliitisha baraza, nikaketi penye kiti changu cha hukumu,
nikaagiza huyo mtu aletwe. 18 Washtaki wake waliposimama, hawakushtaki kwa
uhalifu wowote niliokuwa ninatarajia. 19 Badala yake walikuwa na vipengele fulani
vya kutokukubaliana naye kuhusu dini yao na juu ya mtu mmoja aitwaye Yesu,
ambaye alikufa, lakini yeye Paulo alidai kwamba yu hai. 20 Kwa kuwa sikujua jinsi ya
kupeleleza jambo hili, nilimuuliza kama angependa kwenda Yerusalemu na kuhojiwa
huko kuhusu mashtaka haya. 21 Lakini Paulo alipoomba afadhiliwe ili rufaa yake
isikilizwe na Mfalme Agusto, nilimwamuru alindwe mpaka nitakapoweza kumpeleka
kwa Kaisari.”
22 Ndipo Agripa akamwambia Festo, “Ningependa kumsikiliza mtu huyo mimi
mwenyewe.”

Yeye akajibu, “Kesho utamsikia.”

Paulo Aletwa Mbele Ya Agripa

23 Siku iliyofuata Agripa na Bernike walifika kwa fahari kubwa wakaingia katika
ukumbi wa mahakama, pamoja na majemadari wa jeshi na watu mashuhuri wa mji.
Ndipo kwa amri ya Festo, Paulo akaletwa ndani. 24 Festo akasema, “Mfalme Agripa,
nanyi nyote mlio hapa pamoja nasi, mnamwona mtu huyu! Jumuiya yote ya Kiyahudi
wamenilalamikia kuhusu mtu huyu huko Yerusalemu na hapa Kaisaria, wakipiga
kelele kwamba haimpasi kuendelea kuishi. 25 Sikuona kwamba ametenda jambo
lolote linalostahili kifo, ila kwa kuwa alikuwa ameomba rufaa yake kwa mfalme,
niliamua kumpeleka Rumi. 26 Lakini mimi sina kitu maalum cha kumwandikia
Bwana Mtukufu kumhusu mtu huyu. Kwa hiyo nimemleta mbele yenu ninyi nyote,
hasa mbele yako, Mfalme Agripa, ili kutokana na matokeo ya uchunguzi huu, niweze
kupata kitu cha kuandika. 27 Kwa kuwa naona hakuna sababu ya kumpeleka
mfungwa bila kuainisha mashtaka dhidi yake.”

26

Paulo Ajitetea Mbele Ya Agripa

1 Ndipo Agripa akamwambia Paulo, “Unayo ruhusa kujitetea.”

Hivyo Paulo akawaashiria kwa mkono wake, akaanza kujitetea, akasema:
2 “Mfalme Agripa, najiona kuwa na heri kusimama mbele yako leo ninapojitetea
kuhusu mashtaka yote ya Wayahudi, 3 hasa kwa sababu unajua vyema desturi zote
za Kiyahudi na ya kuwa wewe unajua kwa undani mila na masuala ya mabishano.
Kwa hiyo, nakusihi unisikilize kwa uvumilivu.
4 “Wayahudi wote wanajua jinsi nilivyoishi tangu nilipokuwa mtoto, kuanzia
mwanzo wa maisha yangu katika nchi yangu na pia huko Yerusalemu. 5 Wao
wamefahamu kwa muda mrefu na wanaweza kushuhudia kama wakipenda, ya
kwamba kutokana na misimamo mikali sana ya dhehebu letu kwenye dini yetu,
niliishi nikiwa Farisayo. 6 Nami sasa ni kwa sababu ya tumaini langu katika kile
ambacho Mungu aliwaahidi baba zetu, ninashtakiwa leo. 7 Hii ndiyo ahadi ambayo
makabila yetu kumi na mawili yanatarajia kuiona ikitimizwa wanapomtumikia
Mungu kwa bidii usiku na mchana. Ee mfalme, ninashtakiwa na Wayahudi kwa

ajili ya tumaini hili. [8] Kwa nini yeyote miongoni mwenu afikiri kwamba ni jambo
lisilosadikika Mungu kufufua wafu?
[9] "Mimi pia nilikuwa nimeshawishika kwamba imenipasa kufanya yote yale
yaliyowezekana kupinga Jina la Yesu wa Nazareti. [10] Nami hayo ndiyo niliyoyafanya
huko Yerusalemu. Kwa mamlaka ya viongozi wa makuhani, niliwatia wengi wa
watakatifu gerezani na walipokuwa wakiuawa, nilipiga kura yangu kuunga mkono.
[11] Mara nyingi nilikwenda kutoka sinagogi moja hadi ingine nikiamuru waadhibiwe,
nami nilijaribu kuwalazimisha wakufuru. Katika shauku yangu dhidi yao, hata
nilikwenda miji ya kigeni ili kuwatesa.

Paulo Aeleza Kuhusu Kuokoka Kwake
(Matendo 9:1-19; 22:6-16)

[12] "Siku moja nilipokuwa katika mojawapo ya safari hizi nikiwa ninakwenda
Dameski, nilikuwa na mamlaka na agizo kutoka kwa kiongozi wa makuhani.
[13] Ilikuwa yapata adhuhuri, ee mfalme, nilipokuwa njiani, niliona nuru kutoka
mbinguni kali kuliko jua, iking'aa kunizunguka pande zote mimi na wale niliokuwa
pamoja nao. [14] Wote tulipokuwa tumeanguka chini, nikasikia sauti ikisema nami kwa
lugha ya Kiebrania, 'Sauli, Sauli, mbona unanitesa? Ni vigumu kwako kuupiga teke
mchokoo.'
[15] "Nikauliza, 'Ni nani wewe, Bwana?'
"Naye Bwana akajibu, 'Ni Mimi Yesu unayemtesa. [16] Sasa inuka usimame kwa
miguu yako. Nimekutokea ili nikuteue uwe mtumishi na shahidi wa mambo
ambayo umeyaona, na yale nitakayokuonyesha. [17] Nitakuokoa kutoka kwa watu
wako na watu wa Mataifa ambao ninakutuma kwao, [18] uyafumbue macho yao
ili wageuke kutoka gizani waingie nuruni, na kutoka kwenye nguvu za Shetani
wamgeukie Mungu, ili wapate msamaha wa dhambi na sehemu miongoni mwa wale
waliotakaswa kwa kuniamini mimi.'
[19] "Hivyo basi, Mfalme Agripa, sikuacha kuyatii yale maono yaliyotoka mbinguni,
[20] bali niliyatangaza kwanza kwa wale wa Dameski, kisha Yerusalemu na katika vijiji
vyote vya Uyahudi na pia kwa watu wa Mataifa, kwamba inawapasa kutubu na
kumgeukia Mungu na kuthibitisha toba yao kwa matendo yao. [21] Ni kwa sababu
hii Wayahudi walinikamata nilipokuwa Hekaluni, wakataka kuniua. [22] Hadi leo
nimepata msaada kutoka kwa Mungu, na hivyo nasimama hapa nikishuhudia kwa
wakubwa na wadogo. Sisemi chochote zaidi ya yale ambayo manabii na Mose
walisema yatatukia: [23] kwamba Kristo* atateswa, na kwamba yeye atakuwa wa
kwanza kufufuka kutoka kwa wafu, na atatangaza nuru kwa watu wake na kwa
watu wa Mataifa."

Paulo Aeleza Juu Ya Kuhubiri Kwake

[24] Paulo alipokuwa akifanya utetezi huu, Festo akasema kwa sauti kubwa, "Paulo,
wewe umerukwa na akili! Kusoma kwingi kunakufanya uwe kichaa!"
[25] Lakini Paulo akajibu, "Mimi sijarukwa na akili, mtukufu sana Festo, bali nanena
kweli nikiwa na akili zangu timamu. [26] Naam, Mfalme anajua kuhusu mambo haya
yote, nami nasema naye kwa uhuru. Kwa sababu nina hakika kwamba hakuna hata
mojawapo ya mambo haya asilolijua, kwa kuwa hayakufanyika mafichoni. [27] Mfalme
Agripa, je, unaamini manabii? Najua kuwa unaamini."
[28] Agripa akamwambia Paulo, "Je, unanishawishi kwa haraka namna hii niwe
Mkristo?"
[29] Paulo akasema, "Ikiwa ni kwa haraka au la, namwomba Mungu, si wewe
peke yako bali pia wale wote wanaonisikiliza leo, wawe kama mimi nilivyo, kasoro
minyororo hii."

---

* **26:23** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

30 Baada ya kusema hayo, mfalme akainuka pamoja na mtawala na Bernike na
wale waliokuwa wameketi pamoja nao. 31 Walipokuwa wakiondoka, wakaambiana,
“Mtu huyu hafanyi jambo lolote linalostahili kufa au kufungwa.”
32 Agripa akamwambia Festo, “Mtu huyu angeachwa huru kama hangekuwa
amekata rufaa kwa Kaisari.”

27

Paulo Asafiri Kwenda Rumi

1 Ilipoamuliwa kwamba tungesafiri kwa njia ya bahari kwenda Italia, Paulo
na wafungwa wengine wakakabidhiwa kwa kiongozi mmoja wa askari aliyeitwa
Juliasi, aliyekuwa wa Kikosi cha Walinzi wa Kaisari. 2 Tulipanda meli iliyotoka
Adramitio, iliyokuwa inakaribia kusafiri kwenda kwenye bandari zilizopo pwani
ya Asia, tukaanza safari yetu tukiwa pamoja na Aristarko, Mmakedonia kutoka
Thesalonike.
3 Kesho yake tukatia nanga Sidoni, naye Juliasi akamfanyia wema Paulo, akam-
ruhusu aende kwa rafiki zake ili wamtimizie mahitaji yake. 4 Kutoka huko tukaingia
baharini tena na tukapita upande wa chini wa kisiwa cha Kipro kwa sababu upepo
ulikuwa wa mbisho. 5 Baada ya sisi kuvuka bahari iliyoko upande wa Kilikia na
Pamfilia, tukafika Mira huko Likia. 6 Huko yule kiongozi wa askari akapata meli
ya Iskanderia ikielekea Italia, akatupandisha humo. 7 Tukasafiri polepole kwa siku
nyingi na kwa shida, hatimaye tukafika karibu na Nido. Kwa kuwa upepo wa mbisho
ulituzuia tusiweze kushika mwelekeo tuliokusudia, tukapita chini ya Krete mkabala
na Salmone. 8 Tukaambaa na pwani kwa shida, tukafika sehemu iitwayo Bandari
Nzuri, karibu na mji wa Lasea.
9 Muda mwingi ulikuwa umepotea na kusafiri baharini kulikuwa hatari kwa sababu
wakati huu ulikuwa baada ya siku za kufunga. Hivyo Paulo akawaonya akasema,
10 “Mabwana, naona kuwa hii safari ni yenye maafa na ya kuleta hasara kubwa kwa
meli na shehena, pia kwa maisha yetu.” 11 Lakini badala ya yule kiongozi wa askari
kusikiliza yale Paulo aliyosema, akafuata zaidi ushauri wa nahodha na mwenye meli.
12 Kwa kuwa ile bandari ilikuwa haifai kukaa wakati wa majira ya baridi, wengi
wakashauri kwamba tuendelee na safari wakitarajia kufika Foinike na kukaa huko
kwa majira ya baridi. Hii ilikuwa bandari iliyoko katika kisiwa cha Krete ikikabili
upande wa kusini-magharibi na kaskazini-magharibi.

Dhoruba Baharini

13 Upepo mtulivu ulipoanza kuvuma toka kusini, wakadhani kuwa wangeweza
kufikia lengo lao, hivyo wakang’oa nanga na kusafiri wakipita kandokando ya pwani
ya kisiwa cha Krete. 14 Lakini baada ya muda mfupi ikavuma tufani kubwa iitwayo
“Eurakilo” toka kisiwa cha Krete. 15 Meli ikapigwa na dhoruba na haikuweza
kushindana na ule upepo, tukarudishwa baharini upepo ulikokuwa unaelekea.
16 Hatimaye tukisafiri kupita chini ya kisiwa kidogo kiitwacho Kauda, ambapo kwa
kuwa tulikuwa tumekingiwa upepo na hicho kisiwa, tuliweza kwa shida kuifunga
mashua ya kuokolea watu. 17 Watu walipokwisha kuivuta mashua hiyo na kuiingiza
katika meli, waliifunga kwa kamba chini ya meli yenyewe ili kuzishikanisha pamoja.
Wakiogopa kupelekwa kwenye mchanga karibu na pwani ya Sirti, wakashusha
matanga wakaiacha meli isukumwe na huo upepo. 18 Tulikuwa tunapigwa na
dhoruba kwa nguvu, kiasi kwamba kesho yake walianza kutupa shehena toka melini.
19 Siku ya tatu, wakatupa vyombo vya meli baharini kwa mikono yao wenyewe.
20 Kulipokuwa hakuna kuonekana kwa jua wala nyota kwa siku nyingi, nayo dhoruba
ikiwa inaendelea kuwa kali, hatimaye tulikata kabisa tamaa ya kuokoka.

21 Baada ya watu kukaa siku nyingi bila kula chakula, Paulo akasimama katikati
yao akasema, “Enyi watu, iliwapasa kunisikiliza na kuacha kusafiri baharini kutoka
Krete, ndipo ninyi mngekuwa mmejinusuru na uharibifu huu na hasara hii.
22 Sasa ninawasihi sana, jipeni moyo mkuu kwa kuwa hakuna hata mmoja wenu
atakayepoteza maisha yake, ila meli itaangamia. 23 Jana usiku, malaika wa Mungu
yule ambaye mimi ni wake na ambaye ninamwabudu alisimama karibu nami, 24 naye
akasema, ‘Paulo usiogope, kwa kuwa ni lazima usimame mbele ya Kaisari, naye
Mungu amekupa kwa neema uhai wa wote wanaosafiri pamoja nawe. 25 Hivyo
jipeni moyo, enyi watu, kwa kuwa ninamwamini Mungu kwamba yatakuwa kama
vile alivyoniambia.’ 26 Lakini hata hivyo meli yetu itakwama kwenye kisiwa fulani.”

Maangamizi Ya Meli

27 Usiku wa kumi na nne ulipofika, tulikuwa bado tunasukumwa na upepo
katika Bahari ya Adria. Ilipokuwa yapata usiku wa manane, mabaharia wakahisi
kwamba walikuwa wanakaribia nchi kavu. 28 Kwa hiyo wakapima kina cha maji na
kukuta kilikuwa pima ishirini,* baada ya kuendelea mbele kidogo wakapima tena
wakapata kina cha pima kumi na tano.† 29 Wakiogopa kwamba meli yetu ingegonga
kwenye miamba, wakashusha nanga nne za nyuma ya meli, wakawa wanaomba
kupambazuke. 30 Katika jaribio la kutoroka kutoka kwenye meli, mabaharia
wakashusha mashua ya kuokolea watu baharini, wakijifanya kwamba wanakwenda
kushusha nanga za omo.‡ 31 Ndipo Paulo akamwambia yule jemadari na askari,
“Hawa watu wasipobaki katika meli, hamtaweza kuokoka.” 32 Hivyo basi wale askari
wakakata kamba zilizoshikilia ile mashua ya kuokolea watu kwenye meli, wakaiacha
ianguke humo baharini.

33 Kabla ya mapambazuko, Paulo akawasihi watu wote wale chakula akisema, “Leo
ni siku ya kumi na nne mmekuwa katika wasiwasi mkiwa mmefunga na bila kula
chochote. 34 Kwa hiyo nawasihi mle chakula, kwa maana itawasaidia ili mweze
kuishi. Kwa kuwa hakuna hata mmoja wenu atakayepoteza unywele hata mmoja
kutoka kichwani mwake.” 35 Baada ya kusema maneno haya, Paulo akachukua
mkate, akamshukuru Mungu mbele yao wote, akaumega akaanza kula. 36 Ndipo
wote wakatiwa moyo, wakaanza kula chakula. 37 Ndani ya meli tulikuwa jumla ya
watu 276. 38 Baada ya watu wote kula chakula cha kutosha, wakapunguza uzito wa
meli kwa kutupa ngano baharini.

39 Kulipopambazuka, mabaharia hawakuitambua ile nchi, lakini waliona ghuba
yenye ufuko wa mchanga, ambako waliamua kuipweleza meli kama ingewezekana.
40 Kwa hiyo wakatupa nanga zote na kuziacha baharini, na wakati huo huo
wakalegeza kamba zilizokuwa zikishikilia usukani wa meli. Kisha wakatweka tanga
la mbele lishike upepo na kuisukuma meli kuelekea pwani. 41 Lakini wakafika mahali
ambapo bahari mbili zinakutana, wakaipweleza meli ufuoni, omo ikakwama sana,
ikawa haiwezi kuondolewa, lakini sehemu ya shetri§ ikavunjika vipande vipande
kwa kule kupiga kwa mawimbi yenye nguvu.

42 Wale askari wakapanga kuwaua wale wafungwa ili kuzuia hata mmoja wao
asiogelee na kutoroka. 43 Lakini yule jemadari alitaka kuokoa maisha ya Paulo, basi
akawazuia askari wasitekeleze mpango wao. Akaamuru wale wanaoweza kuogelea
wajitupe baharini kwanza, waogelee mpaka nchi kavu. 44 Waliosalia wangefika nchi
kavu kwa kutumia mbao au vipande vya meli iliyovunjika, hivyo ikatimia kwamba
wote wakaokoka na kufika nchi kavu salama.

---

* **27:28** Pima 20 ni kama mita 40. † **27:28** Pima 15 ni kama mita 30. ‡ **27:30** Omo hapa maana yake ni sehemu ya mbele ya meli, yaani gubeti. § **27:41** Shetri ni sehemu ya nyuma ya meli ambayo pia huitwa tezi.

28

Paulo Kisiwani Malta
1 Baada ya kufika nchi kavu salama, ndipo tukafahamu kwamba jina la kile
kisiwa ni Malta. 2 Wenyeji wa kile kisiwa wakatufanyia ukarimu usio wa kawaida.
Waliwasha moto na kutukaribisha sisi sote kwa sababu mvua ilikuwa inanyesha
na kulikuwa na baridi. 3 Paulo alikuwa amekusanya mzigo wa kuni na alipokuwa
anaweka kwenye moto kwa ajili ya joto, nyoka mwenye sumu akatoka humo na
kujisokotea mkononi mwake. 4 Wale wenyeji wa kile kisiwa walipomwona yule
nyoka akining'inia mkononi mwa Paulo, wakaambiana, "Huyu mtu lazima awe ni
muuaji, ingawa ameokoka kutoka baharini, haki haijamwacha aishi." 5 Lakini Paulo
akamkung'utia yule nyoka ndani ya moto wala yeye hakupata madhara yoyote.
6 Watu walikuwa wanangoja avimbe au aanguke ghafula na kufa. Lakini baada ya
kungoja kwa muda mrefu na kuona kwamba hakuna chochote kisicho cha kawaida
kilichomtokea, wakabadili mawazo yao na kuanza kusema kwamba yeye ni mungu.
7 Basi karibu na sehemu ile, palikuwa na shamba kubwa la mtu mmoja kiongozi
wa kile kisiwa, aliyeitwa Publio. Alitupokea na akatuhudumia kwa ukarimu mkubwa
kwa muda wa siku tatu. 8 Baba yake Publio alikuwa mgonjwa kitandani, akiwa
anaumwa homa na kuhara damu. Paulo akaingia ndani ili kumwona na baada ya
maombi, akaweka mikono juu yake na kumponya. 9 Jambo hili lilipotukia, watu
wote wa kisiwa kile waliokuwa wagonjwa wakaja, nao wakaponywa. 10 Wakatupa
heshima nyingi, nasi tulipokuwa tayari kusafiri kwa njia ya bahari, wakapakia melini
vitu vyote tulivyokuwa tunavihitaji.

Paulo Awasili Rumi
11 Miezi mitatu baadaye tukaanza safari kwa meli iliyokuwa imetia nanga kwenye
kisiwa hicho kwa ajili ya majira ya baridi. Hii ilikuwa meli ya Iskanderia yenye
alama ya miungu pacha waitwao Kasta na Poluksi. 12 Kituo chetu cha kwanza
kilikuwa Sirakusa na tukakaa huko siku tatu. 13 Kisha tukang'oa nanga, tukafika
Regio. Siku iliyofuata, upepo mkali wa kusi ukavuma, na siku ya pili yake tukafika
Puteoli. 14 Huko tukawakuta ndugu, nasi tukakaribishwa tukae nao kwa siku saba.
Hivyo tukaendelea na safari mpaka Rumi. 15 Ndugu wa huko Rumi waliposikia habari
zetu, walikuja mpaka Soko la Apio na mahali paitwapo Mikahawa Mitatu kutulaki.
Paulo alipowaona, alimshukuru Mungu akatiwa moyo. 16 Tulipofika Rumi, Paulo
aliruhusiwa kuishi peke yake akiwa na askari wa kumlinda.

Paulo Ahubiri Rumi Chini Ya Ulinzi
17 Siku tatu baadaye Paulo akawaita pamoja viongozi wa Kiyahudi. Walipokwisha
kukusanyika akawaambia, "Ndugu zangu, ingawa sikufanya jambo lolote dhidi ya
watu wetu au dhidi ya desturi za baba zetu, lakini nilikamatwa huko Yerusalemu
nikakabidhiwa kwa Warumi. 18 Wao walipokwisha kunihoji, wakataka kuniachia
huru kwa sababu hawakuona kosa lolote nililolifanya linalostahili adhabu ya kifo.
19 Lakini Wayahudi walipopinga uamuzi huo, nililazimika kukata rufaa kwa Kaisari,
ingawa sikuwa na lalamiko lolote juu ya taifa langu. 20 Basi hii ndiyo sababu
nimewatumania, ili niseme nanyi. Kwa kuwa ni kwa ajili ya tumaini la Israeli
nimefungwa kwa minyororo."
21 Wakamjibu, "Hatujapokea barua zozote kutoka Uyahudi zinazokuhusu, wala
hapana ndugu yeyote aliyekuja hapa ambaye ametoa taarifa au kuzungumza jambo
lolote baya juu yako. 22 Lakini tungependa kusikia kutoka kwako unalofikiri kwa
sababu tunajua kwamba kila mahali watu wanazungumza mabaya kuhusu jamii hii."
23 Baada ya kupanga siku ya kuonana naye, watu wengi wakaja kuanzia
asubuhi hadi jioni akawaeleza na kutangaza kuhusu Ufalme wa Mungu akijaribu

kuwahadithia juu ya Yesu kutoka Sheria ya Mose na kutoka Manabii. 24 Baadhi
wakasadiki yale aliyosema, lakini wengine hawakuamini. 25 Hivyo hawakukubaliana,
nao walipokuwa wanaondoka, Paulo akatoa kauli moja zaidi: "Roho Mtakatifu
alinena kweli na baba zenu aliposema mambo yale yaliyomhusu Bwana Yesu kwa
kinywa cha nabii Isaya kwamba:

26 " 'Nenda kwa watu hawa na useme,
"Hakika mtasikiliza lakini hamtaelewa;
na pia mtatazama, lakini hamtaona."
27 Kwa kuwa mioyo ya watu hawa imekuwa migumu;
hawasikii kwa masikio yao,
na wamefumba macho yao.
Wasije wakaona kwa macho yao,
na wakasikiliza kwa masikio yao,
wakaelewa kwa mioyo yao,
na kugeuka nami nikawaponya.'

28 "Basi na ijulikane kwenu kwamba, huu wokovu wa Mungu umepelekwa kwa
watu wa Mataifa, nao watasikiliza." [29 Naye akiisha kusema maneno haya,
Wayahudi wakaondoka wakiwa na hoja nyingi miongoni mwao.]

30 Kwa miaka miwili mizima Paulo alikaa huko kwa nyumba aliyokuwa amepanga.
Akawakaribisha wote waliokwenda kumwona. 31 Akahubiri Ufalme wa Mungu na
kufundisha mambo yale yaliyomhusu Bwana Yesu Kristo, kwa ujasiri wote na bila
kizuizi chochote.

Warumi

1 Paulo, mtumishi wa Kristo Yesu, aliyeitwa kuwa mtume na kutengwa kwa ajili ya
Injili ya Mungu, 2 Injili ambayo Mungu alitangulia kuiahidi kwa vinywa vya manabii
wake katika Maandiko Matakatifu, 3 yaani, Injili inayomhusu Mwanawe, yeye ambaye
kwa uzao wa mwili alikuwa mzao wa Daudi, 4 na ambaye kwa uwezo wa Roho
wa utakatifu alidhihirishwa kuwa Mwana wa Mungu kwa ufufuo wake kutoka kwa
wafu, yaani, Yesu Kristo, Bwana wetu. 5 Kwa kupitia kwake na kwa ajili ya Jina lake,
tumepokea neema na utume ili kuwaita watu miongoni mwa watu wa mataifa yote,
waje kwenye utii utokanao na imani. 6 Ninyi nyote pia mko miongoni mwa watu
walioitwa ili mpate kuwa mali ya Yesu Kristo.

7 Kwa wote walioko Rumi wapendwao na Mungu na kuitwa kuwa watakatifu:

Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana wetu Yesu Kristo
iwe nanyi.

Maombi Na Shukrani

8 Kwanza kabisa, namshukuru Mungu wangu kwa njia ya Yesu Kristo kwa ajili
yenu nyote, kwa sababu imani yenu inatangazwa duniani kote. 9 Kwa maana
Mungu ninayemtumikia kwa moyo wangu wote katika kuhubiri Injili ya Mwanawe,
ni shahidi wangu jinsi ninavyowakumbuka 10 katika maombi yangu siku zote, nami
ninaomba kwamba hatimaye sasa kwa mapenzi ya Mungu, njia ipate kufunguliwa
kwa ajili yangu ili nije kwenu.

11 Ninatamani sana kuwaona ili nipate kuweka juu yenu karama za rohoni ili mwe
imara, 12 au zaidi, ninyi pamoja nami tuweze kutiana moyo katika imani sisi kwa sisi.
13 Ndugu zangu, napenda mfahamu kwamba mara nyingi nimekusudia kuja kwenu
(ingawa mpaka sasa nimezuiliwa), ili nipate kuvuna mavuno miongoni mwenu kama
nilivyovuna miongoni mwa wengine ambao ni watu wa Mataifa wasiomjua Mungu.

14 Mimi ni mdeni kwa Wayunani na kwa wasio Wayunani, kwa wenye hekima na
kwa wasio na hekima. 15 Ndiyo sababu ninatamani sana kuihubiri Injili kwenu pia
ninyi mlioko Rumi.

16 Mimi siionei haya Injili ya Kristo kwa maana ni uweza wa Mungu uletao wokovu
kwa kila aaminiye, kwanza kwa Myahudi na kwa Myunani pia. 17 Kwa maana katika
Injili haki itokayo kwa Mungu imedhihirishwa, haki ile iliyo kwa njia ya imani hadi
imani. Kama ilivyoandikwa: "Mwenye haki ataishi kwa imani."

Ghadhabu Ya Mungu Kwa Wanadamu

18 Ghadhabu ya Mungu imedhihirishwa kutoka mbinguni dhidi ya uasi wote na
uovu wa wanadamu ambao huipinga kweli kwa uovu wao, 19 kwa maana yote
yanayoweza kujulikana kumhusu Mungu ni dhahiri kwao, kwa sababu Mungu
mwenyewe ameyadhihirisha kwao. 20 Kwa maana tangu kuumbwa kwa ulimwengu,
asili ya Mungu asiyeonekana kwa macho, yaani, uweza wake wa milele na asili yake
ya Uungu, imeonekana waziwazi, ikitambuliwa kutokana na yale aliyoyafanya ili
wanadamu wasiwe na udhuru.

21 Kwa maana ingawa walimjua Mungu, hawakumtukuza yeye kama ndiye Mungu
wala hawakumshukuru, bali fikira zao zimekuwa batili na mioyo yao ya ujinga
ikatiwa giza. 22 Ingawa walijidai kuwa wenye hekima, wakawa wajinga 23 na
kubadili utukufu wa Mungu aishiye milele kwa sanamu zilizofanywa zifanane na
mwanadamu ambaye hufa, na mfano wa ndege, wanyama na viumbe vitambaavyo.

24 Kwa hiyo, Mungu akawaacha wazifuate tamaa mbaya za mioyo yao katika
uasherati, hata wakavunjiana heshima miili yao wao kwa wao. 25 Kwa sababu
waliibadili kweli ya Mungu kuwa uongo, wakaabudu na kutumikia kiumbe badala
ya Muumba, ahimidiwaye milele! Amen.

26 Kwa sababu hii, Mungu aliwaacha wavunjiane heshima kwa kufuata tamaa
zao za aibu. Hata wanawake wao wakabadili matumizi ya asili ya miili yao
wakaitumia isivyokusudiwa. 27 Vivyo hivyo wanaume pia wakiacha matumizi ya asili
ya wanawake wakawakiana tamaa wao kwa wao. Wanaume wakafanyiana matendo
ya aibu na wanaume wengine nao wakapata katika maisha yao adhabu iliyowastahili
kwa ajili ya upotovu wao.

28 Nao kwa kuwa hawakuona umuhimu wa kudumisha ufahamu wa Mungu, yeye
akawaachilia wafuate akili za upotovu, watende mambo yale yasiyostahili kutendwa.
29 Wakiwa wamejawa na udhalimu wa kila namna, uasherati, uovu, tamaa mbaya na
hila. Wamejawa na husuda, uuaji, ugomvi, udanganyifu, hadaa na nia mbaya. Wao
pia ni wasengenyaji, 30 wasingiziaji, wanaomchukia Mungu, wajeuri, wenye kiburi
na majivuno, wenye hila, wasiotii wazazi wao, 31 wajinga, wasioamini, wasio na
huruma na wakatili. 32 Ingawa wanafahamu sheria ya haki ya Mungu kwamba watu
wanaofanya mambo kama hayo wanastahili mauti, si kwamba wanaendelea kutenda
hayo tu, bali pia wanakubaliana na wale wanaoyatenda.

2

Hukumu Ya Mungu

1 Kwa hiyo huna udhuru wowote, wewe utoaye hukumu kwa mwingine,
kwa maana katika jambo lolote unalowahukumu wengine, unajihukumu wewe
mwenyewe kwa sababu wewe unayehukumu unafanya mambo hayo hayo. 2 Basi
tunajua kwamba hukumu ya Mungu dhidi ya wale wafanyao mambo kama hayo ni
ya kweli. 3 Hivyo wewe mwanadamu, utoapo hukumu juu yao na bado unafanya
mambo yale yale, unadhani utaepuka hukumu ya Mungu? 4 Au waudharau wingi wa
wema, ustahimili na uvumilivu wake, bila kujua kuwa wema wa Mungu wakuelekeza
kwenye toba?

5 Lakini kwa sababu ya ukaidi wenu na mioyo yenu isiyotaka kutubu, mnajiwekea
akiba ya ghadhabu dhidi yenu wenyewe kwa siku ile ya ghadhabu ya Mungu, wakati
hukumu yake ya haki itakapodhihirishwa. 6 Kwa maana Mungu atamlipa kila mtu
sawasawa na matendo yake. 7 Wale ambao kwa kuvumilia katika kutenda mema
hutafuta utukufu, heshima na maisha yasiyoharibika, Mungu atawapa uzima wa
milele. 8 Lakini kwa wale watafutao mambo yao wenyewe na wale wanaokataa kweli
na kuzifuata njia mbaya, kutakuwa na ghadhabu na hasira ya Mungu. 9 Kutakuwa na
taabu na dhiki kwa kila mmoja atendaye maovu, Myahudi kwanza na mtu wa Mataifa
pia, 10 bali utukufu, heshima na amani kwa ajili ya kila mmoja atendaye mema, kwa
Myahudi kwanza, kisha kwa mtu wa Mataifa. 11 Kwa maana Mungu hana upendeleo.

12 Watu wote waliotenda dhambi pasipo sheria wataangamia pasipo sheria, nao
wote wale waliotenda dhambi chini ya sheria watahukumiwa kwa sheria. 13 Kwa
maana si wale wanaoisikia sheria ambao ni wenye haki mbele za Mungu, bali ni wale
wanaoitii sheria ndio watakaohesabiwa haki. 14 (Naam, wakati wa watu wa Mataifa,
ambao hawana sheria, wanapofanya kwa asili mambo yatakiwayo na sheria, wao ni
sheria kwa nafsi zao wenyewe, hata ingawa hawana sheria. 15 Wao wanaonyesha
kwamba lile linalotakiwa na sheria limeandikwa kwenye mioyo yao, ambayo pia
dhamiri zao zikiwashuhudia, nayo mawazo yao yenye kupingana yatawashtaki au
kuwatetea.) 16 Hili litatukia siku hiyo Mungu atakapozihukumu siri za wanadamu
kwa njia ya Yesu Kristo, kama isemavyo Injili yangu.

Wayahudi Na Sheria

17 Tazama, wewe ukiwa unaitwa Myahudi na kuitegemea sheria na kujisifia
uhusiano wako na Mungu, 18 kama unajua mapenzi ya Mungu na kukubali lililo
bora kwa sababu umefundishwa na hiyo sheria, 19 kama unatambua kuwa wewe
ni kiongozi wa vipofu, na mwanga kwa wale walio gizani, 20 mkufunzi wa wajinga
na mwalimu wa watoto wachanga, kwa kuwa una maarifa ya kweli katika hiyo
sheria, 21 basi wewe, uwafundishaye wengine, mbona hujifunzi mwenyewe? Wewe
uhubiriye kwamba mtu asiibe, wewe mwenyewe waiba? 22 Wewe usemaye mtu
asizini, wewe mwenyewe wazini? Wewe uchukiaye miungu ya sanamu, wafanya
jambo la kumchukiza katika mahekalu? 23 Wewe ujivuniaye sheria, wamwaibisha
Mungu kwa kuvunja sheria? 24 Kama ilivyoandikwa, "Kwa ajili yenu ninyi, Jina la
Mungu linatukanwa miongoni mwa watu wa Mataifa."

25 Kutahiriwa kuna thamani ikiwa unatii sheria, lakini kama unavunja sheria,
kutahiriwa kwako kumekuwa kutokutahiriwa. 26 Hivyo, ikiwa wale wasiotahiriwa
wanatimiza mambo ambayo sheria inataka, je, kutokutahiriwa kwao hakutahesabiwa
kuwa sawa na kutahiriwa? 27 Ndipo wale ambao hawakutahiriwa kimwili lakini
wanaitii sheria watawahukumu ninyi, ambao ingawa mmetahiriwa na kuijua sana
sheria ya Mungu iliyoandikwa, lakini mwaivunja.

28 Kwa maana mtu si Myahudi kwa vile alivyo kwa nje, wala tohara ya kweli si kitu
cha nje au cha kimwili. 29 Lakini mtu ni Myahudi alivyo ndani, nayo tohara ya kweli
ni jambo la moyoni, ni la Roho, wala si la sheria iliyoandikwa. Mtu wa namna hiyo
hapokei sifa kutoka kwa wanadamu bali kwa Mungu.

3

Uaminifu Wa Mungu

1 Basi kuna faida gani kuwa Myahudi? Au kuna thamani gani katika tohara? 2 Kuna
faida kubwa kwa kila namna! Kwanza kabisa, Wayahudi wamekabidhiwa lile Neno
halisi la Mungu. 3 Ingekuwaje kama wengine hawakuwa na imani? Je, kutokuamini
kwao kungebatilisha uaminifu wa Mungu? 4 La hasha! Mungu na aonekane mwenye
haki, na kila mwanadamu kuwa mwongo, kama ilivyoandikwa:

"Ili uthibitike kuwa wa kweli unaponena,
na ukashinde utoapo hukumu."

5 Ikiwa uovu wetu unathibitisha haki ya Mungu waziwazi, tuseme nini basi?
Je, Mungu kuileta ghadhabu yake juu yetu ni kwamba yeye si mwenye haki?
(Nanena kibinadamu.) 6 La hasha! Kama hivyo ndivyo ilivyo, Mungu angehukumuje
ulimwengu? 7 Mtu aweza kuuliza, "Kama uongo wangu unasaidia kuonyesha kweli
ya Mungu na kuzidisha utukufu wake, kwa nini basi mimi nahukumiwa kuwa
mwenye dhambi?" 8 Nasi kwa nini tusiseme, kama wengine wanavyotusingizia kuwa
tunasema, "Tutende maovu ili mema yapate kuja?" Wao wanastahili hukumu yao.

Wote Wametenda Dhambi

9 Tusemeje basi? Je, sisi ni bora kuwaliko wao? La hasha! Kwa maana tumekwisha
kuhakikisha kwa vyovyote kwamba Wayahudi na watu wa Mataifa wote wako chini
ya nguvu ya dhambi. 10 Kama ilivyoandikwa:

"Hakuna mwenye haki, hakuna hata mmoja.
11 Hakuna hata mmoja mwenye ufahamu,
hakuna hata mmoja amtafutaye Mungu.
12 Wote wamepotoka,
wote wameoza pamoja;
hakuna atendaye mema,

naam, hakuna hata mmoja.”
13 “Makoo yao ni makaburi wazi;
kwa ndimi zao wao hufanya udanganyifu.”
“Sumu ya nyoka iko midomoni mwao.”
14 “Vinywa vyao vimejaa laana na uchungu.”
15 “Miguu yao ina haraka kumwaga damu;
16 maangamizi na taabu viko katika njia zao,
17 wala njia ya amani hawaijui.”
18 “Hakuna hofu ya Mungu machoni pao.”

19 Basi tunajua ya kwamba chochote sheria inachosema, inawaambia wale walio
chini ya sheria ili kila kinywa kinyamazishwe na ulimwengu wote uwajibike kwa
Mungu. 20 Kwa hiyo hakuna binadamu hata mmoja atakayehesabiwa haki mbele za
Mungu kwa matendo ya sheria, kwa maana sheria hutufanya tuitambue dhambi.

Haki Kwa Njia Ya Imani

21 Lakini sasa, haki itokayo kwa Mungu imedhihirishwa pasipo sheria, ambayo
Sheria na Manabii wanaishuhudia. 22 Haki hii itokayo kwa Mungu hupatikana kwa
Yesu Kristo kwa wote wamwaminio. Kwa maana hapo hakuna tofauti, 23 kwa kuwa
wote wametenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, 24 wanahesabiwa
haki bure kwa neema yake kwa njia ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu. 25 Yeye
ambaye Mungu alimtoa awe dhabihu ya upatanisho kwa njia ya imani katika damu
yake. Alifanya hivi ili kuonyesha haki yake, kwa sababu kwa ustahimili wake
aliziachilia zile dhambi zilizotangulia kufanywa. 26 Alifanya hivyo ili kuonyesha
haki yake wakati huu, ili yeye awe mwenye haki na mwenye kumhesabia haki yule
anayemwamini Yesu.

Umuhimu Wa Kuwa Na Imani

27 Basi, kujivuna kuko wapi? Kumewekwa mbali. Kwa sheria gani? Je, ni kwa ile
ya matendo? La hasha, bali kwa ile sheria ya imani. 28 Kwa maana twaona kwamba
mwanadamu huhesabiwa haki kwa njia ya imani wala si kwa matendo ya sheria.
29 Je, Mungu ni Mungu wa Wayahudi peke yao? Je, yeye si Mungu wa watu wa Mataifa
pia? Naam, yeye ni Mungu wa watu wa Mataifa pia. 30 Basi kwa kuwa tuna Mungu
mmoja tu, atawahesabia haki wale waliotahiriwa kwa imani na wale wasiotahiriwa
kwa imani iyo hiyo. 31 Je, basi ni kwamba tunaibatilisha sheria kwa imani hii? La,
hasha! Badala yake tunaithibitisha sheria.

4

Abrahamu Alihesabiwa Haki Kwa Imani

1 Tuseme nini basi, kuhusu Abrahamu baba yetu kwa jinsi ya mwili: yeye alipataje
kujua jambo hili? 2 Kwa maana ikiwa Abrahamu alihesabiwa haki kwa matendo,
basi, anacho kitu cha kujivunia, lakini si mbele za Mungu. 3 Kwa maana Maandiko
yasemaje? “Abrahamu alimwamini Mungu na ikahesabiwa kwake kuwa haki.”

4 Basi mtu afanyapo kazi, mshahara wake hauhesabiwi kwake kuwa ni zawadi, bali
ni haki yake anayostahili. 5 Lakini kwa mtu ambaye hafanyi kazi na anamtumaini
Mungu, yeye ambaye huwahesabia waovu haki, imani yake inahesabiwa kuwa haki.
6 Daudi pia alisema vivyo hivyo aliponena juu ya baraka za mtu ambaye Mungu
humhesabia haki pasipo matendo:
7 “Wamebarikiwa wale
ambao wamesamehewa makosa yao,
ambao dhambi zao zimefunikwa.
8 Heri mtu yule

Bwana hamhesabii dhambi zake."

Haki Kabla Ya Tohara

9 Je, huku kubarikiwa ni kwa wale waliotahiriwa peke yao, au pia na kwa wale
wasiotahiriwa? Tunasema, "Imani ya Abrahamu ilihesabiwa kwake kuwa haki."
10 Je, ni lini basi ilipohesabiwa kwake kuwa haki? Je, ilikuwa kabla au baada
ya kutahiriwa kwake? Haikuwa baada, ila kabla hajatahiriwa. 11 Alipewa ishara
ya tohara kuwa muhuri wa haki aliyokuwa nayo kwa imani hata alipokuwa bado
hajatahiriwa. Kusudi lilikuwa kumfanya baba wa wote wale waaminio pasipo
kutahiriwa na ambao wamehesabiwa haki. 12 Vivyo hivyo awe baba wa wale
waliotahiriwa ambao si kwamba wametahiriwa tu, bali pia wanafuata mfano wa
imani ambayo Baba yetu Abrahamu alikuwa nayo kabla ya kutahiriwa.

Ahadi Ya Mungu Hufahamika Kwa Imani

13 Kwa maana ile ahadi kwamba angeurithi ulimwengu haikuja kwa Abrahamu au
kwa wazao wake kwa njia ya sheria bali kwa njia ya haki ipatikanayo kwa imani.
14 Kwa maana ikiwa wale waishio kwa sheria ndio warithi, imani haina thamani na
ahadi haifai kitu, 15 kwa sababu sheria huleta ghadhabu. Mahali ambapo hakuna
sheria hakuna makosa.

16 Kwa hiyo, ahadi huja kwa njia ya imani, ili iwe ni kwa neema, na itolewe kwa
wazao wa Abrahamu, si kwa wale walio wa sheria peke yao, bali pia kwa wale walio
wa imani ya Abrahamu. Yeye ndiye baba yetu sisi sote. 17 Kama ilivyoandikwa:
"Nimekufanya wewe kuwa baba wa mataifa mengi." Yeye ni baba yetu mbele za
Mungu, ambaye yeye alimwamini, yule Mungu anaye fufua waliokufa, na kuvitaja
vile vitu ambavyo haviko kana kwamba vimekwisha kuwako.

Mfano Wa Imani Ya Abrahamu

18 Akitarajia yasiyoweza kutarajiwa, Abrahamu akaamini, akawa baba wa
mataifa mengi, kama alivyoahidiwa kwamba, "Uzao wako utakuwa mwingi mno."
19 Abrahamu hakuwa dhaifu katika imani hata alipofikiri juu ya mwili wake, ambao
ulikuwa kama uliokufa, kwani umri wake ulikuwa unakaribia miaka mia moja,
au alipofikiri juu ya ufu wa tumbo la Sara. 20 Lakini Abrahamu hakusitasita kwa
kutokuamini ahadi ya Mungu, bali alitiwa nguvu katika imani yake na kumpa Mungu
utukufu, 21 akiwa na hakika kabisa kwamba Mungu alikuwa na uwezo wa kutimiza
lile aliloahidi. 22 Hii ndio sababu, "ilihesabiwa kwake kuwa haki." 23 Maneno haya
"ilihesabiwa kwake kuwa haki," hayakuandikwa kwa ajili yake peke yake, 24 bali kwa
ajili yetu sisi pia ambao Mungu atatupa haki, sisi tunaomwamini yeye aliyemfufua
Yesu Bwana wetu kutoka kwa wafu. 25 Alitolewa afe kwa ajili ya dhambi zetu, naye
alifufuliwa kutoka mauti ili tuhesabiwe haki.

5

Matokeo Ya Kuhesabiwa Haki

1 Kwa hiyo, kwa kuwa tumekwisha kuhesabiwa haki kwa imani, tuna amani na
Mungu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo, 2 ambaye kwa kupitia kwake tumepata
kwa njia ya imani kuifikia neema hii ambayo ndani yake sasa tunasimama, nasi
twafurahia katika tumaini letu la kushiriki utukufu wa Mungu. 3 Si hivyo tu, bali
twafurahi pia katika mateso, kwa sababu tunajua kuwa mateso huleta saburi, 4 nayo
saburi huleta uthabiti wa moyo, na uthabiti wa moyo huleta tumaini, 5 wala tumaini
halitukatishi tamaa, kwa sababu Mungu amekwisha kumimina pendo lake mioyoni
mwetu kwa njia ya Roho Mtakatifu ambaye ametupatia.

6 Kwa maana hata tulipokuwa dhaifu, wakati ulipowadia, Kristo alikufa kwa ajili
yetu sisi wenye dhambi. 7 Hakika, ni vigumu mtu yeyote kufa kwa ajili ya mwenye

haki, ingawa inawezekana mtu akathubutu kufa kwa ajili ya mtu mwema. 8 Lakini
Mungu anaudhihirisha upendo wake kwetu kwamba: Tulipokuwa tungali wenye
dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu.
9 Basi, kwa kuwa sasa tumehesabiwa haki kwa damu yake, si zaidi sana
tutaokolewa kutoka ghadhabu ya Mungu kupitia kwake! 10 Kwa kuwa kama
tulipokuwa adui wa Mungu tulipatanishwa naye kwa njia ya kifo cha Mwanawe,
si zaidi sana tukiisha kupatanishwa, tutaokolewa kwa uzima wake. 11 Lakini zaidi
ya hayo, pia tunafurahi katika Mungu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye
kupitia kwake tumepata upatanisho.

Adamu Alileta Kifo, Yesu Ameleta Uzima

12 Kwa hiyo kama vile dhambi ilivyoingia ulimwenguni kupitia kwa mtu mmoja,
na kupitia dhambi hii mauti ikawafikia watu wote, kwa sababu wote wamefanya
dhambi: 13 kwa maana kabla sheria haijatolewa, dhambi ilikuwepo ulimwenguni.
Lakini dhambi haihesabiwi wakati hakuna sheria. 14 Hata hivyo, tangu wakati
wa Adamu hadi wakati wa Mose, mauti ilitawala watu wote, hata wale ambao
hawakutenda dhambi kwa kuvunja amri, kama alivyofanya Adamu, ambaye alikuwa
mfano wa yule atakayekuja.
15 Lakini ile karama iliyotolewa haikuwa kama lile kosa. Kwa maana ikiwa watu
wengi walikufa kwa sababu ya kosa la mtu mmoja, zaidi sana neema ya Mungu na ile
karama iliyokuja kwa neema ya mtu mmoja, yaani, Yesu Kristo, imezidi kuwa nyingi
kwa ajili ya wengi. 16 Tena, ile karama ya Mungu si kama matokeo ya ile dhambi.
Hukumu ilikuja kwa njia ya mtu mmoja, ikaleta adhabu, bali karama ya neema ya
Mungu ilikuja kwa njia ya makosa mengi, ikaleta kuhesabiwa haki. 17 Kwa maana
ikiwa kutokana na kosa la mtu mmoja, mauti ilitawala kupitia huyo mtu mmoja, zaidi
sana wale wanaopokea wingi wa neema ya Mungu na karama yake ya kuhesabiwa
haki, watatawala katika uzima kwa njia ya huyo mtu mmoja, yaani, Yesu Kristo.
18 Kwa hiyo, kama vile kosa la mtu mmoja lilivyoleta adhabu kwa watu wote, vivyo
hivyo pia kwa tendo la haki la mtu mmoja lilileta kuhesabiwa haki ambako huleta
uzima kwa wote. 19 Kwa maana kama vile kwa kutokutii kwa yule mtu mmoja wengi
walifanywa wenye dhambi, vivyo hivyo kwa kutii kwa mtu mmoja wengi watafanywa
wenye haki.
20 Zaidi ya hayo, sheria ilikuja, ili uvunjaji wa sheria uongezeke. Lakini dhambi
ilipoongezeka, neema iliongezeka zaidi, 21 ili kwamba kama vile dhambi ilivyotawala
kwa njia ya mauti, vivyo hivyo neema iweze kutawala kwa njia ya kuhesabiwa haki
hata kuleta uzima wa milele katika Yesu Kristo Bwana wetu.

6

Kufa Na Kufufuka Pamoja Na Kristo

1 Tuseme nini basi? Je, tuendelee kutenda dhambi ili neema ipate kuongezeka?
2 La hasha! Sisi tulioifia dhambi, tutawezaje kuendelea kuishi tena katika dhambi?
3 Au hamjui ya kuwa sisi sote tuliobatizwa katika Kristo Yesu tulibatizwa katika mauti
yake? 4 Kwa hiyo tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti, ili kama
vile Kristo alivyofufuliwa kutoka kwa wafu kwa utukufu wa Baba, vivyo hivyo sisi
nasi pia tupate kuenenda katika upya wa uzima.
5 Kwa maana ikiwa tumeungana naye katika mauti yake, bila shaka tutaungana
naye katika ufufuo wake. 6 Kwa maana twajua kwamba utu wetu wa kale ulisulubiwa
pamoja naye ili ule mwili wa dhambi upate kuangamizwa, nasi tusiendelee kuwa tena
watumwa wa dhambi. 7 Kwa maana mtu yeyote aliyekufa amehesabiwa haki mbali
na dhambi.

[8] Basi ikiwa tulikufa pamoja na Kristo, tunaamini kwamba pia tutaishi pamoja
naye. [9] Kwa maana tunajua kwamba Kristo, kwa sababu alifufuliwa kutoka kwa
wafu, hawezi kufa tena; mauti haina tena mamlaka juu yake. [10] Kifo alichokufa,
aliifia dhambi mara moja tu, lakini uzima alio nao anamwishia Mungu.

[11] Vivyo hivyo, jihesabuni wafu katika dhambi lakini mlio hai kwa Mungu katika
Kristo Yesu. [12] Kwa hiyo, msiruhusu dhambi itawale ndani ya miili yenu, ipatikanayo
na kufa, ili kuwafanya mzitii tamaa mbaya. [13] Wala msivitoe viungo vya miili yenu
vitumike kama vyombo vya uovu vya kutenda dhambi, bali jitoeni kwa Mungu, kama
watu waliotolewa kutoka mautini kuingia uzimani. Nanyi vitoeni viungo vya miili
yenu kwake kama vyombo vya haki. [14] Kwa maana dhambi haitakuwa na mamlaka
juu yenu, kwa sababu hampo chini ya sheria, bali chini ya neema.

Watumwa Wa Haki

[15] Ni nini basi? Je, tutende dhambi kwa kuwa hatuko chini ya sheria bali chini
ya neema? La, hasha! [16] Je, hamjui kwamba mnapojitoa kwa mtu yeyote kama
watumwa watiifu, ninyi ni watumwa wa yule mnayemtii, aidha watumwa wa
dhambi, ambayo matokeo yake ni mauti, au watumwa wa utii ambao matokeo yake
ni haki? [17] Lakini Mungu ashukuriwe kwa kuwa ninyi ambao kwanza mlikuwa
watumwa wa dhambi, mmekuwa watii kutoka moyoni kwa mafundisho mliyopewa.
[18] Nanyi, mkiisha kuwekwa huru mbali na dhambi, mmekuwa watumwa wa haki.

[19] Ninasema kwa namna ya kibinadamu kwa sababu ya udhaifu wenu wa hali ya
asili. Kama vile mlivyokuwa mkivitoa viungo vya miili yenu kama watumwa wa
mambo machafu na uovu uliokuwa ukiongezeka zaidi, hivyo sasa vitoeni viungo
vyenu kama watumwa wa haki inayowaelekeza mpate kutakaswa. [20] Mlipokuwa
watumwa wa dhambi, mlikuwa hamtawaliwi na haki. [21] Lakini mlipata faida gani
kwa mambo hayo ambayo sasa mnayaonea aibu? Mwisho wa mambo hayo ni mauti.
[22] Lakini sasa kwa kuwa mmewekwa huru mbali na dhambi na mmekuwa watumwa
wa Mungu, faida mnayopata ni utakatifu, ambao mwisho wake ni uzima wa milele.
[23] Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, bali karama ya Mungu ni uzima wa
milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.

7

Hatufungwi Tena Na Sheria

[1] Ndugu zangu (sasa ninasema na wale wanaoijua sheria), je, hamjui ya kwamba
sheria ina mamlaka tu juu ya mtu wakati akiwa hai? [2] Kwa mfano, mwanamke
aliyeolewa amefungwa kwa mumewe wakati akiwa hai, lakini yule mume akifa,
yule mwanamke amefunguliwa kutoka sheria ya ndoa. [3] Hivyo basi, kama huyo
mwanamke ataolewa na mwanaume mwingine wakati mumewe akiwa bado yuko
hai, ataitwa mzinzi. Lakini kama mumewe akifa, mwanamke huyo hafungwi tena na
sheria ya ndoa, naye akiolewa na mtu mwingine haitwi mzinzi.

[4] Vivyo hivyo, ndugu zangu, ninyi mmeifia sheria kwa njia ya mwili wa Kristo,
ili mweze kuwa mali ya mwingine, yeye ambaye alifufuliwa kutoka kwa wafu, ili
tupate kuzaa matunda kwa Mungu. [5] Kwa maana tulipokuwa tunatawaliwa na asili
ya dhambi, tamaa za dhambi zilizochochewa na sheria zilikuwa zikitenda kazi katika
miili yetu, hivyo tulizaa matunda ya mauti. [6] Lakini sasa, kwa kufia kile kilichokuwa
kimetufunga kwanza, tumewekwa huru kutokana na sheria ili tutumike katika njia
mpya ya Roho, wala si katika njia ya zamani ya sheria iliyoandikwa.

Sheria Na Dhambi

[7] Tuseme nini basi? Kwamba sheria ni dhambi? La, hasha! Lakini, isingekuwa kwa
sababu ya sheria, nisingalijua dhambi. Nisingalijua kutamani ni nini kama sheria

haikusema, “Usitamani.” 8 Lakini dhambi kwa kupata nafasi katika amri, hii ikazaa
ndani yangu kila aina ya tamaa. Kwa maana pasipo sheria, dhambi imekufa. 9 Wakati
fulani nilikuwa hai pasipo sheria, lakini amri ilipokuja, dhambi ikawa hai, nami
nikafa. 10 Nikaona kwamba ile amri iliyokusudiwa kuleta uzima, ilileta mauti. 11 Kwa
maana dhambi kwa kupata nafasi katika amri, ilinidanganya, na kupitia katika hiyo
amri, ikaniua. 12 Hivyo basi, sheria yenyewe ni takatifu, na amri ni takatifu na ya
haki, tena ni njema.

13 Je, kile kilicho chema basi kilikuwa mauti kwangu? La, hasha! Lakini ili dhambi
itambuliwe kuwa ni dhambi, ilileta mauti ndani yangu kupitia kile kilichokuwa
chema, ili kwa njia ya amri dhambi izidi kuwa mbaya kupita kiasi.

Mgongano Wa Ndani

14 Kwa maana tunajua kwamba sheria ni ya kiroho, lakini mimi ni wa kimwili
nikiwa nimeuzwa kwenye utumwa wa dhambi. 15 Sielewi nitendalo, kwa maana
lile ninalotaka kulitenda, silitendi, lakini ninatenda lile ninalolichukia. 16 Basi kama
ninatenda lile nisilotaka kutenda, ni kwamba ninakubali kuwa sheria ni njema.
17 Lakini, kwa kweli si mimi tena nitendaye lile nisilotaka bali ni ile dhambi ikaayo
ndani yangu. 18 Kwa maana ninafahamu kwamba hakuna jema lolote likaalo ndani
yangu, yaani, katika asili yangu ya dhambi. Kwa kuwa nina shauku ya kutenda lililo
jema, lakini siwezi kulitenda. 19 Sitendi lile jema nitakalo kutenda, bali lile baya
nisilolitaka, ndilo nitendalo. 20 Basi kama ninatenda lile nisilotaka kutenda, si mimi
tena nifanyaye hivyo, bali ni ile dhambi ikaayo ndani yangu.

21 Hivyo naiona sheria ikitenda kazi. Ninapotaka kutenda jema, jambo baya liko
papo hapo. 22 Kwa maana katika utu wangu wa ndani naifurahia sheria ya Mungu.
23 Lakini ninaona kuna sheria nyingine inayotenda kazi katika viungo vya mwili
wangu inayopigana vita dhidi ya ile sheria ya akili yangu. Sheria hii inanifanya
mateka wa ile sheria ya dhambi inayofanya kazi katika viungo vya mwili wangu.

24 Ole wangu mimi maskini! Ni nani atakayeniokoa na mwili huu wa mauti?

25 Ashukuriwe Mungu kwa njia ya Yesu Kristo Bwana wetu! Hivyo basi, mimi
mwenyewe kwa akili zangu ni mtumwa wa sheria ya Mungu, lakini katika asili ya
dhambi ni mtumwa wa sheria ya dhambi.

8

Maisha Katika Roho

1 Kwa hiyo, sasa hakuna hukumu ya adhabu kwa wale walio ndani ya Kristo
Yesu, wale ambao hawaenendi kwa kuufuata mwili bali kwa kufuata Roho. 2 Kwa
sababu sheria ya Roho wa uzima katika Kristo Yesu imeniweka huru mbali na sheria
ya dhambi na mauti. 3 Kwa maana kile ambacho sheria haikuwa na uwezo wa
kufanya, kwa vile ilivyokuwa dhaifu katika mwili, Mungu kwa kumtuma Mwanawe
mwenyewe kwa mfano wa mwanadamu mwenye mwili ulio wa dhambi na kwa ajili
ya dhambi, yeye aliihukumu dhambi katika mwili, 4 ili kwamba haki ipatikanayo
kwa sheria itimizwe ndani yetu sisi, ambao hatuenendi kwa kuufuata mwili bali
kwa kufuata Roho.

5 Kwa maana wale wanaoishi kwa kuufuata mwili huziweka nia zao katika vitu vya
mwili, lakini wale wanaoishi kwa kufuata Roho, huziweka nia zao katika mambo ya
Roho. 6 Kwa maana kuwa na nia ya mwili ni mauti, bali kuwa na nia inayoongozwa
na Roho ni uzima na amani. 7 Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui na Mungu, kwa
maana haiitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii. 8 Wale wanaotawaliwa na mwili,
hawawezi kumpendeza Mungu.

9 Lakini ninyi, hamtawaliwi na mwili, bali na Roho, ikiwa Roho wa Mungu anakaa
ndani yenu. Mtu yeyote ambaye hana Roho wa Kristo, yeye si wa Kristo. 10 Lakini
kama Kristo anakaa ndani yenu, miili yenu imekufa kwa sababu ya dhambi, lakini
roho zenu zi hai kwa sababu ya haki. 11 Nanyi ikiwa Roho wa Mungu aliyemfufua
Yesu kutoka kwa wafu anakaa ndani yenu, yeye aliyemfufua Kristo Yesu kutoka kwa
wafu ataihuisha pia miili yenu ambayo hufa, kwa njia ya Roho wake akaaye ndani
yenu.
12 Kwa hiyo ndugu zangu, sisi tu wadeni, si wa mwili, ili tuishi kwa kuufuata mwili,
13 kwa maana mkiishi kwa kuufuata mwili, mtakufa, lakini kama mkiyaua matendo
ya mwili kwa Roho, mtaishi. 14 Kwa kuwa wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu,
hao ndio watoto wa Mungu. 15 Kwa maana hamkupokea roho ya utumwa iwaleteayo
tena hofu, bali mlipokea roho ya kufanywa wana, ambaye kwa yeye twalia, "Abba,*
yaani, Baba," 16 Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu ya kwamba sisi tu
watoto wa Mungu. 17 Hivyo, ikiwa sisi ni watoto, basi tu warithi, warithi wa Mungu,
warithio pamoja na Kristo, naam, tukiteswa pamoja naye tupate pia kutukuzwa
pamoja naye.

Utukufu Ujao

18 Nayahesabu mateso yetu ya wakati huu kuwa si kitu kulinganisha na utukufu
utakaodhihirishwa kwetu. 19 Kwa maana viumbe vyote vinangoja kwa shauku
kudhihirishwa kwa watoto wa Mungu. 20 Kwa kuwa viumbe vyote viliwekwa chini ya
ubatili, si kwa chaguo lao, bali kwa mapenzi yake yeye aliyevitiisha katika tumaini,
21 ili kwamba viumbe vyote vipate kuwekwa huru kutoka kwa utumwa wa kuharibika
na kupewa uhuru wa utukufu wa watoto wa Mungu.
22 Kwa maana twajua ya kuwa hata sasa viumbe vyote vimekuwa vikilia kwa
maumivu kama utungu wa mwanamke wakati wa kuzaa. 23 Wala si hivyo viumbe
peke yao, bali hata sisi ambao ndio matunda ya kwanza ya Roho, kwa ndani
tunalia kwa uchungu tukisubiri kwa shauku kufanywa wana wa Mungu, yaani,
ukombozi wa miili yetu. 24 Kwa kuwa tuliokolewa kwa tumaini hili. Lakini kama
kinachotumainiwa kikionekana hakiwi tumaini tena. Je, kuna mtu anayetumaini
kupata kitu alicho nacho tayari? 25 Lakini tunapotumaini kupata kitu ambacho
hatuna, basi twakingojea kwa saburi.
26 Vivyo hivyo, Roho hutusaidia katika udhaifu wetu, kwa sababu hatujui kuomba
ipasavyo. Lakini Roho mwenyewe hutuombea kwa uchungu usioweza kutamkwa.
27 Naye Mungu aichunguzaye mioyo, anaijua nia ya Roho, kwa sababu Roho
huwaombea watakatifu sawasawa na mapenzi ya Mungu.

Tunashinda Na Zaidi Ya Kushinda

28 Nasi tunajua ya kuwa katika mambo yote Mungu hutenda kazi pamoja na
wote wampendao, katika kuwapatia mema, yaani, wale walioitwa kwa kusudi lake.
29 Maana wale Mungu aliowajua tangu mwanzo, pia aliwachagua tangu mwanzo,
wapate kufanana na mfano wa Mwanawe, ili yeye awe mzaliwa wa kwanza miongoni
mwa ndugu wengi. 30 Nao wale Mungu aliotangulia kuwachagua, akawaita, wale
aliowaita pia akawahesabia haki, nao wale aliowahesabia haki, pia akawatukuza.

Upendo Wa Mungu

31 Tuseme nini basi kuhusu haya? Ikiwa Mungu yuko upande wetu, ni nani awezaye
kuwa kinyume chetu? 32 Ikiwa Mungu hakumhurumia Mwanawe, bali alimtoa kwa
ajili yetu sote, atakosaje basi kutupatia vitu vyote kwa ukarimu pamoja naye? 33 Ni
nani atakayewashtaki wale ambao Mungu amewateua? Ni Mungu mwenyewe ndiye

---

* **8:15** Abba ni neno la Kiaramu ambalo maana yake ni Baba; ni neno ambalo lingetumiwa na mtoto kwa yule ambaye amemzaa.

mwenye kuwahesabia haki. 34 Ni nani basi atakayewahukumia adhabu? Kristo Yesu
aliyekufa, naam, zaidi ya hayo, aliyefufuliwa kutoka kwa wafu, yuko mkono wa
kuume wa Mungu, naye pia anatuombea. 35 Ni nani atakayetutenga na upendo wa
Kristo? Je, ni shida au taabu au mateso au njaa au uchi au hatari au upanga? 36 Kama
ilivyoandikwa:
“Kwa ajili yako tunauawa mchana kutwa;
tumehesabiwa kama kondoo wa kuchinjwa.”
37 Lakini katika mambo haya yote tunashinda, naam na zaidi ya kushinda, kwa yeye
aliyetupenda. 38 Kwa maana nimekwisha kujua kwa hakika ya kuwa sio mauti, wala
uzima, wala malaika, wala wenye mamlaka, wala yaliyopo, wala yatakayokuja, wala
wenye uwezo, 39 wala yaliyo juu, wala yaliyo chini, wala kiumbe kingine chochote
zitaweza kututenga na upendo wa Mungu ulio katika Kristo Yesu, Bwana wetu.

9

Kuteuliwa Kwa Israeli Na Mungu

1 Ninasema kweli katika Kristo, wala sisemi uongo, dhamiri yangu inanishuhudia
katika Roho Mtakatifu. 2 Nina huzuni kuu na uchungu usiokoma moyoni mwangu.
3 Kwa maana ningetamani hata mimi nilaaniwe na kutengwa na Kristo kwa ajili ya
ndugu zangu hasa, wale walio wa kabila langu kwa jinsi ya mwili, 4 yaani, watu
wa Israeli, ambao ndio wenye kule kufanywa wana, ule utukufu wa Mungu, yale
maagano, kule kupokea sheria, ibada ya kwenye Hekalu na zile ahadi. 5 Wao ni wa
uzao wa mababa wakuu wa kwanza, ambao kutoka kwao Kristo alikuja kwa jinsi
ya mwili kama mwanadamu, yeye ambaye ni Mungu aliye juu ya vyote, mwenye
kuhimidiwa milele! Amen.

6 Si kwamba Neno la Mungu limeshindwa. Kwa maana si kila Mwisraeli ambaye
ni wa uzao utokanao na Israeli ni Mwisraeli halisi. 7 Wala hawakuwi wazao wa
Abrahamu kwa sababu wao ni watoto wake, lakini: “Uzao wako utahesabiwa kupitia
kwake Isaki.” 8 Hii ina maana kwamba, si watoto waliozaliwa kimwili walio watoto
wa Mungu, bali ni watoto wa ahadi wanaohesabiwa kuwa uzao wa Abrahamu.
9 Kwa maana ahadi yenyewe ilisema, “Nitakurudia tena wakati kama huu, naye Sara
atapata mtoto wa kiume.”

10 Wala si hivyo tu, bali pia watoto aliowazaa Rebeka walikuwa na baba huyo huyo
mmoja, yaani, baba yetu Isaki. 11 Lakini, hata kabla hao mapacha hawajazaliwa
au kufanya jambo lolote jema au baya, ili kwamba kusudi la Mungu la kuchagua
lipate kusimama, 12 si kwa matendo, bali kwa yeye mwenye kuita, Rebeka aliambiwa,
“Yule mkubwa atamtumikia yule mdogo.” 13 Kama vile ilivyoandikwa, “Nimempenda
Yakobo, lakini nimemchukia Esau.”

Mungu Hana Upendeleo

14 Tuseme nini basi? Je, Mungu ni dhalimu? La, hasha! 15 Kwa maana Mungu
alimwambia Mose,
“Nitamrehemu yeye nimrehemuye,
na pia nitamhurumia yeye nimhurumiaye.”
16 Kwa hiyo haitegemei kutaka kwa mwanadamu au jitihada, bali hutegemea huruma
ya Mungu. 17 Kwa maana Maandiko yamwambia Farao, “Nilikuinua kwa kusudi hili
hasa, ili nipate kuonyesha uweza wangu juu yako, na ili Jina langu lipate kutangazwa
duniani yote.”

18 Kwa hiyo basi, Mungu humhurumia yeye atakaye kumhurumia na humfanya
mgumu yeye atakaye kumfanya mgumu.

19 Basi mtaniambia, “Kama ni hivyo, kwa nini basi bado Mungu anatulaumu? Kwa
maana ni nani awezaye kupinga mapenzi yake?” 20 Lakini, ewe mwanadamu, u

nani wewe ushindane na Mungu? “Je, kilichoumbwa chaweza kumwambia yeye
aliyekiumba, ‘Kwa nini umeniumba hivi?’ ” 21 Je, mfinyanzi hana haki ya kufinyanga
kutoka bonge moja vyombo vya udongo, vingine kwa matumizi ya heshima na
vingine kwa matumizi ya kawaida?

22 Iweje basi, kama Mungu kwa kutaka kuonyesha ghadhabu yake na kufanya
uweza wake ujulikane, amevumilia kwa uvumilivu mwingi vile vyombo vya
ghadhabu vilivyoandaliwa kwa uharibifu? 23 Iweje basi, kama yeye alitenda hivi
ili kufanya wingi wa utukufu wake ujulikane kwa vile vyombo vya rehema yake,
alivyotangulia kuvitengeneza kwa ajili ya utukufu wake, 24 yaani pamoja na sisi,
ambao pia alituita, si kutoka kwa Wayahudi peke yao, bali pia kutoka kwa watu
wa Mataifa?

Yote Yalitabiriwa Katika Maandiko

25 Kama vile Mungu asemavyo katika Hosea:

“Nitawaita ‘watu wangu’
wale ambao si watu wangu;
nami nitamwita ‘mpenzi wangu’
yeye ambaye si mpenzi wangu,”

26 tena,

“Itakuwa hasa mahali pale walipoambiwa,
‘Ninyi si watu wangu,’
wao wataitwa ‘wana wa Mungu aliye hai.’ ”

27 Isaya anapiga kelele kuhusu Israeli:

“Ingawa idadi ya wana wa Israeli
ni wengi kama mchanga wa pwani,
ni mabaki yao tu watakaookolewa.
28 Kwa kuwa Bwana ataitekeleza
hukumu yake duniani kwa haraka
na kwa ukamilifu.”

29 Ni kama vile alivyotabiri Isaya akisema:

“Kama Bwana Mwenye Nguvu Zote
asingelituachia uzao,
tungelikuwa kama Sodoma,
tungelifanana na Gomora.”

Kutokuamini Kwa Israeli

30 Kwa hiyo tuseme nini basi? Kwamba watu wa Mataifa ambao hawakutafuta haki,
wamepata haki ile iliyo kwa njia ya imani. 31 Lakini Israeli, ambao walijitahidi kupata
haki kwa njia ya sheria, hawakuipata. 32 Kwa nini? Kwa sababu hawakuitafuta kwa
njia ya imani bali kwa njia ya matendo. Wakajikwaa kwenye lile “jiwe la kukwaza.”
33 Kama ilivyoandikwa:

“Tazama naweka katika Sayuni jiwe la kukwaza watu
na mwamba wa kuwaangusha.
Yeyote atakayemwamini
hataaibika kamwe.”

10

1 Ndugu zangu, shauku ya moyo wangu na maombi yangu kwa Mungu ni kwa
ajili ya Waisraeli, kwamba waokolewe. 2 Kwa maana ninaweza nikashuhudia wazi
kwamba wao wana juhudi kubwa kwa ajili ya Mungu, lakini juhudi yao haina
maarifa. 3 Kwa kuwa hawakuijua haki itokayo kwa Mungu, wakatafuta kuweka haki

yao wenyewe, hawakujitia chini ya haki ya Mungu. 4 Kwa maana Kristo ni ukomo
wa sheria ili kuwe na haki kwa kila mtu aaminiye.

Wokovu Ni Kwa Ajili Ya Wote

5 Mose anaandika kuhusu haki ile itokanayo na sheria, kwamba, "Mtu atendaye
matendo hayo ataishi kwa hayo." 6 Lakini ile haki itokanayo na imani husema hivi:
"Usiseme moyoni mwako, 'Ni nani atakayepanda mbinguni?' " (yaani ili kumleta
Kristo chini) 7 "au 'Ni nani atashuka kwenda kuzimu?' " (yaani ili kumleta Kristo
kutoka kwa wafu.) 8 Lakini andiko lasemaje? "Lile neno liko karibu nawe, liko
kinywani mwako na moyoni mwako," yaani, lile neno la imani tunalolihubiri. 9 Kwa
sababu kama ukikiri kwa kinywa chako kwamba "Yesu ni Bwana," na kuamini
moyoni mwako kwamba Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, utaokoka. 10 Kwa
maana kwa moyo mtu huamini na hivyo kuhesabiwa haki, tena kwa kinywa mtu
hukiri na hivyo kupata wokovu. 11 Kama yasemavyo Maandiko, "Yeyote amwaminiye
hataaibika kamwe." 12 Kwa maana hakuna tofauti kati ya Myahudi na Myunani, yeye
ni Bwana wa wote, mwenye utajiri kwa wote wamwitao. 13 Kwa maana, "Kila mtu
atakayeliitia Jina la Bwana, ataokolewa."

14 Lakini watamwitaje yeye ambaye hawajamwamini? Nao watawezaje
kumwamini yeye ambaye hawajamsikia? Tena watamsikiaje bila mtu kuwahubiria?
15 Nao watahubirije wasipopelekwa? Kama ilivyoandikwa, "Tazama jinsi ilivyo
mizuri miguu yao wale wanaohubiri habari njema!"

16 Lakini si wote waliotii Habari Njema. Kwa maana Isaya asema, "Bwana, ni nani
aliyeamini ujumbe wetu?" 17 Basi, imani chanzo chake ni kusikia, na kusikia huja
kwa neno la Kristo. 18 Lakini nauliza: Je, wao hawakusikia? Naam, wamesikia, kwa
maana:

"Sauti yao imeenea duniani pote,
    nayo maneno yao yameenea
    hadi miisho ya ulimwengu."

19 Nami nauliza tena: Je, Waisraeli hawakuelewa? Kwanza, Mose asema,

"Nitawafanya mwe na wivu
    kwa watu wale ambao si taifa.
Nitawakasirisha kwa taifa
    lile lisilo na ufahamu."

20 Naye Isaya kwa ujasiri mwingi anasema,

"Nimeonekana na watu wale ambao hawakunitafuta.
    Nilijifunua kwa watu
    wale ambao hawakunitafuta."

21 Lakini kuhusu Israeli anasema,

"Mchana kutwa nimewanyooshea
    watu wakaidi na wasiotii mikono yangu."

11

Mabaki Ya Israeli

1 Basi nauliza: Je, Mungu amewakataa watu wake? La, hasha! Mimi mwenyewe
ni Mwisraeli, tena uzao wa Abrahamu kutoka kabila la Benyamini. 2 Mungu
hajawakataa watu wake, ambao yeye aliwajua tangu mwanzo. Je, hamjui yale
Maandiko yasemayo kuhusu Eliya, jinsi alivyomlalamikia Mungu kuhusu Israeli?
3 Alisema, "Bwana, wamewaua manabii wako na kuzibomoa madhabahu zako,
nimebaki mimi peke yangu, nao wanataka kuniua?" 4 Je, Mungu alimjibuje?
"Nimejibakizia watu elfu saba ambao hawajapiga magoti kumwabudu Baali." 5 Vivyo
hivyo pia, sasa wapo mabaki waliochaguliwa kwa neema ya Mungu. 6 Lakini ikiwa

wamechaguliwa kwa neema, si tena kwa msingi wa matendo. Kama ingekuwa kwa
matendo, neema isingekuwa neema tena.
7 Tuseme nini basi? Kile kitu ambacho Israeli alikitafuta kwa bidii hakukipata.
Lakini waliochaguliwa walikipata. Waliobaki walifanywa wagumu, 8 kama
ilivyoandikwa:
"Mungu aliwapa bumbuazi la mioyo,
macho ili wasiweze kuona,
na masikio ili wasiweze kusikia,
hadi leo."
9 Naye Daudi anasema:
"Karamu zao na ziwe tanzi na mtego wa kuwanasa,
kitu cha kuwakwaza waanguke, na adhabu kwao.
10 Macho yao yatiwe giza ili wasiweze kuona,
nayo migongo yao iinamishwe daima."

Matawi Yaliyopandikizwa

11 Hivyo nauliza tena: Je, Waisraeli walijikwaa ili waanguke na kuangamia kabisa?
La, hasha! Lakini kwa sababu ya makosa yao, wokovu umewafikia watu wa Mataifa,
ili kuwafanya Waisraeli waone wivu. 12 Basi ikiwa kukosa kwao kumekuwa utajiri
mkubwa kwa ulimwengu, tena kama kuangamia kwao kumeleta utajiri kwa watu wa
Mataifa, kurudishwa kwao kutaleta utajiri mkuu zaidi.
13 Sasa ninasema nanyi watu wa Mataifa. Maadamu mimi ni mtume kwa watu
wa Mataifa, naitukuza huduma yangu 14 ili kuwafanya watu wangu waone wivu na
hivyo kuwaokoa baadhi yao. 15 Kwa kuwa ikiwa kukataliwa kwao ni kupatanishwa
kwa ulimwengu, kukubaliwa kwao si kutakuwa ni uhai baada ya kufa? 16 Kama
sehemu ya donge la unga uliotolewa kuwa limbuko ni mtakatifu, basi unga wote ni
mtakatifu, nalo shina kama ni takatifu, vivyo hivyo na matawi nayo.
17 Lakini kama baadhi ya matawi yalikatwa, nawe chipukizi la mzeituni mwitu
ukapandikizwa mahali pao ili kushiriki unono pamoja na matawi mengine kutoka
shina la mzeituni, 18 basi usijivune juu ya hayo matawi. Kama ukijivuna, kumbuka
jambo hili: si wewe unayelishikilia shina, bali ni shina linalokushikilia wewe. 19 Basi
utasema, "Matawi yale yalikatwa ili nipate kupandikizwa katika hilo shina." 20 Hii
ni kweli. Matawi hayo yalikatwa kwa sababu ya kutokuamini kwake, lakini wewe
umesimama tu kwa sababu ya imani. Kwa hiyo usijivune, bali simama kwa kuogopa.
21 Kwa maana kama Mungu hakuyahurumia matawi ya asili, wala hatakuhurumia
wewe.
22 Angalia basi wema na ukali wa Mungu: Kwa wale walioanguka, ukali, bali
kwako wewe wema wa Mungu, kama utadumu katika wema wake. La sivyo, nawe
utakatiliwa mbali. 23 Wao nao wasipodumu katika kutokuamini kwao, watapandik-
izwa tena kwenye shina, kwa maana Mungu anao uwezo wa kuwapandikiza tena
kwenye hilo shina. 24 Ikiwa wewe ulikatwa kutoka kile ambacho kwa asili ni mzeituni
mwitu na kupandikizwa kinyume cha asili kwenye mzeituni uliopandwa, si rahisi
zaidi matawi haya ya asili kupandikizwa tena kwenye shina lake la mzeituni!

Israeli Wote Wataokolewa

25 Ndugu zangu, ili msije mkajidai kuwa wenye hekima kuliko mlivyo, nataka
mfahamu siri hii: Ugumu umewapata Israeli kwa sehemu hadi idadi ya watu
wa Mataifa watakaoingia itimie. 26 Hivyo Israeli wote wataokolewa. Kama
ilivyoandikwa:
"Mkombozi atakuja kutoka Sayuni;
ataondoa kutokumcha Mungu katika Yakobo.
27 Hili ndilo agano langu nao

nitakapoziondoa dhambi zao."
[28] Kwa habari ya Injili, wao ni adui wa Mungu kwa ajili yenu, lakini kuhusu
kule kuteuliwa kwao ni wapendwa, kwa ajili ya mababa zao wa zamani, [29] kwa
maana akishawapa watu karama, Mungu haziondoi, wala wito wake. [30] Kama vile
ninyi wakati fulani mlivyokuwa waasi kwa Mungu lakini sasa mmepata rehema kwa
sababu ya kutokutii kwao, [31] hivyo nao Waisraeli wamekuwa waasi ili kwamba wao
nao sasa waweze kupata rehema kwa ajili ya rehema za Mungu kwenu. [32] Kwa maana
Mungu amewafunga wanadamu wote kwenye kuasi ili apate kuwarehemu wote.

Wimbo Wa Shukrani

[33] Tazama jinsi kilivyo kina cha utajiri
wa hekima na maarifa ya Mungu!
Tazama jinsi ambavyo hukumu zake hazichunguziki,
na ambavyo njia zake zisivyotafutikana!
[34] "Ni nani aliyeyafahamu mawazo ya Bwana?
Au ni nani ambaye amekuwa mshauri wake?"
[35] "Au ni nani aliyempa chochote
ili arudishiwe?"
[36] Kwa maana vitu vyote vyatoka kwake, viko kwake na kwa ajili yake.
Utukufu ni wake milele! Amen.

12

Maisha Mapya Katika Kristo

[1] Kwa hiyo, ndugu zangu, nawasihi kwa rehema zake Mungu, itoeni miili yenu iwe
dhabihu iliyo hai, takatifu na inayompendeza Mungu, hii ndiyo ibada yenu yenye
maana. [2] Msifuatishe tena mfano wa ulimwengu huu, bali mgeuzwe kwa kufanywa
upya nia zenu. Ndipo mtaweza kuonja na kuhakikisha ni nini mapenzi ya Mungu
yaliyo mema, yanayopendeza machoni pake na ukamilifu.
[3] Kwa ajili ya neema niliyopewa nawaambia kila mmoja miongoni mwenu,
asijidhanie kuwa bora kuliko impasavyo, bali afikiri kwa busara kwa kulingana na
kipimo cha imani Mungu aliyompa. [4] Kama vile katika mwili mmoja tulivyo na viungo
vingi, navyo viungo vyote havina kazi moja, [5] vivyo hivyo na sisi tulio wengi, tu
mwili mmoja katika Kristo, nasi kila mmoja ni kiungo cha mwenzake. [6] Tuna karama
zilizotofautiana kila mmoja kutokana na neema tuliyopewa. Kama ni unabii na tutoe
unabii kwa kadiri ya imani. [7] Kama ni kuhudumu na tuhudumu, mwenye kufundisha
na afundishe, [8] kama ni kutia moyo na atie moyo, kama ni kuchangia kwa ajili ya
mahitaji ya wengine na atoe kwa ukarimu, kama ni uongozi na aongoze kwa bidii,
kama ni kuhurumia wengine na afanye hivyo kwa furaha.

Alama Za Mkristo Wa Kweli

[9] Upendo lazima usiwe na unafiki. Chukieni lililo ovu, shikamaneni na lililo
jema. [10] Pendaneni ninyi kwa ninyi kwa upendo wa ndugu. Waheshimuni
na kuwatanguliza wengine. [11] Msiwe wavivu, bali mwe na bidii katika roho
mkimtumikia Bwana. [12] Kuweni na furaha katika tumaini, katika dhiki kuweni
na saburi, dumuni katika maombi. [13] Changieni katika mahitaji ya watakatifu,
wakaribisheni wageni.
[14] Wabarikini wale wanaowatesa, barikini wala msilaani. [15] Furahini pamoja na
wenye kufurahi, lieni pamoja na wale waliao. [16] Kaeni kwa amani ninyi kwa ninyi.
Msijivune, bali mwe tayari kushirikiana na wanyonge. Wala msiwe watu wenye
kujivuna kwamba mnajua kila kitu.

17 Msimlipe mtu yeyote ovu kwa ovu. Jitahidini ili mtende yaliyo mema machoni pa
watu wote. 18 Kama ikiwezekana, kwa upande wenu kaeni kwa amani na watu wote.
19 Wapendwa, msilipize kisasi, bali ipisheni ghadhabu ya Mungu, maana imeandikwa:
“Ni juu yangu kulipiza kisasi, nitalipiza,” asema Bwana. 20 Badala yake:
“Kama adui yako ana njaa, mlishe;
kama ana kiu, mpe kinywaji.
Kwa kufanya hivyo,
unaweka makaa ya moto yanayowaka kichwani pake.”
21 Usishindwe na ubaya, bali uushinde ubaya kwa wema.

13

Kutii Mamlaka

1 Kila mtu na atii mamlaka inayotawala, kwa maana hakuna mamlaka isiyotoka
kwa Mungu, nazo mamlaka zilizopo zimewekwa na Mungu. 2 Kwa hiyo yeye anayeasi
dhidi ya mamlaka inayotawala anaasi dhidi ya kile kilichowekwa na Mungu, nao
wale wafanyao hivyo watajiletea hukumu juu yao wenyewe. 3 Kwa kuwa watawala
hawawatishi watu wale wanaotenda mema bali wale wanaotenda mabaya. Je,
wataka usimwogope mwenye mamlaka? Basi tenda lile lililo jema naye atakusifu.
4 Kwa maana mwenye mamlaka ni mtumishi wa Mungu kwa ajili ya mema. Lakini
kama ukitenda mabaya, basi ogopa, kwa kuwa hauinui upanga bila sababu. Yeye
ni mtumishi wa Mungu, mjumbe wa Mungu wa kutekeleza adhabu juu ya watenda
mabaya. 5 Kwa hiyo ni lazima kutii wenye mamlaka, si kwa sababu ya kuogopa
adhabu iwezayo kutolewa, bali pia kwa ajili ya dhamiri.

6 Kwa sababu hii mnalipa kodi, kwa maana watawala ni watumishi wa Mungu,
ambao hutumia muda wao wote kutawala. 7 Mlipeni kila mtu kile mnachodaiwa.
Kama mnadaiwa kodi lipeni kodi, kama ni ushuru, lipeni ushuru, astahiliye hofu,
mhofu, astahiliye heshima, mheshimu.

Kupendana Kila Mmoja Na Mwingine

8 Msidaiwe kitu na mtu yeyote, isipokuwa kupendana, kwa maana yeye ampendaye
mwenzake, ameitimiza sheria. 9 Kwa kuwa amri hizi zisemazo, “Usizini,” “Usiue,”
“Usiibe,” “Usitamani,” na amri nyingine zote, zinajumlishwa katika amri hii moja:
“Mpende jirani yako kama nafsi yako.” 10 Upendo haumfanyii jirani jambo baya.
Kwa hiyo upendo ndio utimilifu wa sheria.

11 Nanyi fanyeni hivi, mkiutambua wakati tulio nao. Saa ya kuamka kutoka
usingizini imewadia, kwa maana sasa wokovu wetu umekaribia zaidi kuliko hapo
kwanza tulipoamini. 12 Usiku umeendelea sana, mapambazuko yamekaribia. Kwa
hiyo tuyaweke kando matendo ya giza na tuvae silaha za nuru. 13 Basi na tuenende
kwa adabu kama inavyopasa wakati wa mchana, si kwa kufanya karamu za ulafi
na ulevi, si kwa ufisadi na uasherati, si kwa ugomvi na wivu. 14 Bali jivikeni Bwana
Yesu Kristo, wala msifikiri jinsi mtakavyotimiza tamaa za miili yenu yenye asili ya
dhambi.

14

Msiwahukumu Wengine

1 Mkaribisheni yeye ambaye imani yake ni dhaifu, lakini si kwa kugombana na
kubishana juu ya mawazo yake. 2 Mtu mmoja imani yake inamruhusu kula kila kitu,
lakini mwingine ambaye imani yake ni dhaifu, hula mboga tu. 3 Yeye alaye kila kitu
asimdharau yeye asiyekula. Wala yeye asiyekula kila kitu asimhukumu yule alaye
kila kitu, kwa maana Mungu amemkubali. 4 Wewe ni nani hata umhukumu mtumishi

wa mtu mwingine? Kwa bwana wake tu anasimama au kuanguka. Naye atasimama
kwa sababu Bwana anaweza kumsimamisha.

[5] Mtu mmoja anaitukuza siku fulani kuwa ni bora kuliko nyingine, na mwingine
anaona kuwa siku zote ni sawa. Basi kila mmoja awe na hakika na yale anayoamini.
[6] Yeye anayehesabu siku moja kuwa takatifu kuliko nyingine, hufanya hivyo kwa
kumheshimu Bwana. Naye alaye nyama hula kwa Bwana, kwa maana humshukuru
Mungu, naye akataaye kula nyama hufanya hivyo kwa Bwana na humshukuru
Mungu. [7] Kwa kuwa hakuna hata mmoja wetu anayeishi kwa ajili yake mwenyewe,
wala hakuna hata mmoja wetu afaye kwa ajili yake mwenyewe. [8] Kama tunaishi,
tunaishi kwa Bwana, nasi pia tukifa tunakufa kwa Bwana. Kwa hiyo basi, kama
tukiishi au kama tukifa, sisi ni mali ya Bwana.

[9] Kwani kwa sababu hii hasa, Kristo alikufa na akawa hai tena kusudi apate
kuwa Bwana wa wote, yaani, waliokufa na walio hai. [10] Basi kwa nini wewe
wamhukumu ndugu yako? Au kwa nini wewe unamdharau ndugu yako? Kwa kuwa
sote tutasimama mbele ya kiti cha Mungu cha hukumu. [11] Kwa kuwa imeandikwa:

“ ‘Kama vile niishivyo,’ asema Bwana,
‘kila goti litapigwa mbele zangu,
na kila ulimi utakiri kwa Mungu.’ ”

[12] Hivyo basi kila mmoja wetu atatoa habari zake mwenyewe kwa Mungu.

Usimfanye Ndugu Yako Ajikwae

[13] Kwa hiyo tusiendelee kuhukumiana: Badala yake mtu asiweke kamwe kikwazo
au kizuizi katika njia ya ndugu mwingine. [14] Ninajua tena nimehakikishiwa sana
katika Bwana Yesu kwamba hakuna kitu chochote ambacho ni najisi kwa asili
yake. Lakini kama mtu anakiona kitu kuwa ni najisi, basi kwake huyo kitu hicho
ni najisi. [15] Kama ndugu yako anahuzunishwa kwa sababu ya kile unachokula,
basi huenendi tena katika upendo. Usiruhusu kile unachokula kiwe sababu ya
kumwangamiza ndugu yako ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake. [16] Usiruhusu kile
ambacho unakiona kuwa chema kisemwe kuwa ni kiovu. [17] Kwa maana Ufalme wa
Mungu si kula na kunywa, bali ni haki, amani na furaha katika Roho Mtakatifu.
[18] Kwa sababu mtu yeyote anayemtumikia Kristo kwa jinsi hii, anampendeza Mungu
na kukubaliwa na wanadamu.

[19] Kwa hiyo na tufanye bidii kutafuta yale yaletayo amani na kujengana sisi kwa
sisi. [20] Usiiharibu kazi ya Mungu kwa ajili ya chakula. Hakika vyakula vyote
ni safi, lakini ni kosa kula kitu chochote kinachomsababisha ndugu yako ajikwae.
[21] Ni afadhali kutokula nyama wala kunywa divai au kufanya jambo lingine lolote
litakalomsababisha ndugu yako ajikwae.

[22] Je, wewe unayo imani? Ile imani uliyo nayo, uwe nayo nafsini mwako mbele
za Mungu. Heri mtu yule asiye na sababu ya kujihukumu nafsi yake kwa ajili
ya kile anachokifanya. [23] Lakini kama mtu ana shaka kuhusu kile anachokula,
amehukumiwa, kwa sababu hakula kwa imani. Kwa kuwa chochote kinachofanywa
pasipo imani ni dhambi.

15

Usijipendeze Mwenyewe, Bali Wapendeze Wengine

[1] Sisi tulio na nguvu, hatuna budi kuchukuliana na kushindwa kwa wale walio
dhaifu wala si kujipendeza nafsi zetu wenyewe. [2] Kila mmoja wetu inampasa
kumpendeza jirani yake kwa mambo mema, ili kumjenga katika imani. [3] Kwa maana
hata Kristo hakujipendeza mwenyewe, bali kama ilivyoandikwa: “Matukano yao
wale wanaokutukana wewe yalinipata mimi.” [4] Kwa maana kila kitu kilichoandikwa

zamani, kiliandikwa kutufundisha, ili kwamba kwa saburi na faraja tunayopata
katika Maandiko tuwe na tumaini.
5 Mungu atoaye saburi na faraja, awajalie ninyi roho ya umoja miongoni mwenu
mnapomfuata Kristo Yesu, 6 ili kwa moyo mmoja mpate kumtukuza Mungu aliye Baba
wa Bwana wetu Yesu Kristo.

Injili Sawa Kwa Wayahudi Na Kwa Watu Wa Mataifa

7 Karibishaneni ninyi kwa ninyi kama Kristo alivyowakaribisha ninyi ili kumletea
Mungu utukufu. 8 Kwa maana nawaambia kwamba, Kristo amekuwa mtumishi
kwa wale waliotahiriwa ili kuonyesha kweli ya Mungu na kuthibitisha zile ahadi
walizopewa baba zetu wa zamani, 9 pia ili watu wa Mataifa wamtukuze Mungu kwa
rehema zake. Kama ilivyoandikwa:
“Kwa hiyo nitakutukuza katikati ya watu wa Mataifa;
nitaliimbia sifa jina lako.”
10 Tena yasema,
“Enyi watu wa Mataifa, furahini
pamoja na watu wa Mungu.”
11 Tena,
“Msifuni Bwana, ninyi watu wa Mataifa wote,
na kumwimbia sifa, enyi watu wote.”
12 Tena Isaya anasema,
“Shina la Yese litachipuka,
yeye atakayeinuka ili kutawala juu ya mataifa.
Watu wa Mataifa watamtumaini.”
13 Mungu wa tumaini awajaze ninyi furaha yote na amani katika kumwamini, ili
mpate kujawa na tumaini tele kwa nguvu ya Roho Mtakatifu.

Paulo Mhudumu Wa Watu Wa Mataifa

14 Ndugu zangu, mimi mwenyewe ninasadiki kwamba mmejaa wema na ufahamu
wote, tena mnaweza kufundishana ninyi kwa ninyi. 15 Nimewaandikia kwa ujasiri
vipengele kadha wa kadha katika waraka huu kama kuwakumbusha tena kwa habari
ya ile neema Mungu aliyonipa, 16 ili kuwa mhudumu wa Kristo Yesu kwa watu
wa Mataifa nikiwa na huduma ya kikuhani ya kutangaza Injili ya Mungu, ili watu
wa Mataifa wapate kuwa dhabihu inayokubaliwa na Mungu, iliyotakaswa na Roho
Mtakatifu.
17 Kwa hiyo ninajisifu katika Kristo Yesu, kwenye utumishi wangu kwa Mungu.
18 Kwa maana sitathubutu kusema kitu chochote zaidi ya kile ambacho Kristo
amefanya kwa kunitumia mimi katika kuwaongoza watu wa Mataifa wamtii Mungu
kwa yale niliyosema na kufanya, 19 kwa nguvu za ishara na miujiza, kwa uweza wa
Roho wa Mungu, hivyo kuanzia Yerusalemu hadi maeneo yote ya kandokando yake
mpaka Iliriko, nimekwisha kuihubiri Injili ya Kristo kwa ukamilifu. 20 Hivyo ni nia
yangu kuhubiri Habari Njema, si pale ambapo Kristo amekwisha kujulikana, ili nisije
nikajenga juu ya msingi wa mtu mwingine. 21 Lakini kama ilivyoandikwa:
“Wale ambao hawajahubiriwa habari zake wataona,
nao wale ambao hawajazisikia watafahamu.”
22 Hii ndiyo sababu nimezuiliwa mara nyingi nisiweze kuja kwenu.

Paulo Apanga Kwenda Rumi

23 Lakini sasa kwa kuwa hakuna nafasi zaidi kwa ajili yangu katika sehemu hii,
ninatamani kuja kwenu kama ambavyo nimekuwa na shauku kwa miaka mingi.
24 Nimekusudia kufanya hivyo nitakapokuwa njiani kwenda Hispania. Natarajia
kuwaona katika safari yangu na kusafirishwa nanyi mpaka huko, baada ya kufurahia

ushirika wenu kwa kitambo kidogo. [25] Sasa, niko njiani kuelekea Yerusalemu kwa ajili
ya kuwahudumia watakatifu huko. [26] Kwa kuwa imewapendeza watu wa Makedonia
na Akaya kufanya changizo kwa ajili ya maskini walioko miongoni mwa watakatifu
huko Yerusalemu. [27] Imewapendeza kufanya hivyo, naam, kwani ni wadeni wao.
Kwa maana ikiwa watu wa Mataifa wameshiriki baraka za rohoni za Wayahudi,
wao ni wadeni wa Wayahudi, ili Wayahudi nao washiriki baraka zao za mambo ya
mwilini. [28] Kwa hiyo baada ya kukamilisha kazi hii na kuhakikisha kuwa wamepokea
kila kitu kilichokusanywa, nitapitia kwenu nikiwa njiani kwenda Hispania. [29] Ninajua
kwamba nitakapokuja kwenu, nitakuja na wingi wa baraka za Kristo.

[30] Basi, ndugu zangu, nawasihi kwa Jina la Bwana wetu Yesu Kristo na kwa upendo
wa Roho Mtakatifu, kujiunga nami katika taabu zangu mkiniombea kwa Mungu.
[31] Ombeni ili nipate kuokolewa mikononi mwa wale wasioamini walioko Uyahudi,
na kwamba utumishi wangu upate kukubaliwa na watakatifu wa huko Yerusalemu,
[32] ili kwa mapenzi ya Mungu niweze kuja kwenu kwa furaha, nami niburudishwe
pamoja nanyi. [33] Mungu wa amani na awe pamoja nanyi nyote. Amen.

16

Salamu Kwa Watu Binafsi

[1] Napenda kumtambulisha kwenu dada yetu Foibe, mtumishi katika kanisa la
Kenkrea. [2] Naomba mpokeeni katika Bwana ipasavyo watakatifu na kumpa msaada
wowote atakaohitaji kutoka kwenu, kwa maana yeye amekuwa msaada kwa watu
wengi, mimi nikiwa miongoni mwao.

[3] Wasalimuni Prisila* na Akila, watumishi wenzangu katika Kristo Yesu. [4] Wao walihatarisha maisha yao kwa ajili yangu; wala si mimi tu ninayewashukuru bali pia makanisa yote ya watu wa Mataifa.

[5] Lisalimuni pia kanisa linalokutana nyumbani mwao.

Msalimuni rafiki yangu mpendwa Epaineto, aliyekuwa mtu wa kwanza kumwamini Kristo huko Asia.

[6] Msalimuni Maria, aliyefanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu.

[7] Wasalimuni Androniko na Yunia, jamaa zangu ambao wamekuwa gerezani pamoja nami. Wao ni maarufu miongoni mwa mitume, nao walikuwa katika Kristo kabla yangu.

[8] Msalimuni Ampliato, yeye nimpendaye katika Bwana.

[9] Msalimuni Urbano, mtendakazi mwenzetu katika Kristo, pamoja na rafiki yangu mpendwa Stakisi.

[10] Msalimuni Apele aliyejaribiwa na akaithibitisha imani yake katika Kristo.

Wasalimuni wote walio nyumbani mwa Aristobulo.

[11] Msalimuni ndugu yangu Herodioni.

Wasalimuni wote walio nyumbani mwa Narkisi walio katika Bwana.

[12] Wasalimuni Trifaina na Trifosa, wale wanawake wanaofanya kazi kwa bidii katika Bwana.

Msalimuni rafiki yangu mpendwa Persisi, mwanamke mwingine aliyefanya kazi kwa bidii katika Bwana.

[13] Msalimuni Rufo, mteule katika Bwana, pamoja na mama yake, ambaye amekuwa mama kwangu pia.

[14] Wasalimuni Asinkrito, Flegoni, Herme, Patroba, Herma na ndugu wote walio pamoja nao.

---

* **16:3** Prisila kwa Kiyunani ni Priska, hivyo tafsiri nyingine zimemuita Priska.

15 Wasalimuni Filologo, Yulia, Nerea na dada yake, na Olimpa na watakatifu wote walio pamoja nao.

16 Salimianeni ninyi kwa ninyi kwa busu takatifu.

Makanisa yote ya Kristo yanawasalimu.

Maelekezo Ya Mwisho

17 Ndugu zangu, nawasihi mjihadhari na kujiepusha na wale watu waletao
matengano na kuweka vikwazo mbele yenu dhidi ya mafundisho mliyojifunza.
18 Kwa maana watu kama hao hawamtumikii Bwana Kristo, bali wanatumikia tamaa
zao wenyewe. Kwa kutumia maneno laini na ya kubembeleza, hupotosha mioyo ya
watu wajinga. 19 Kila mtu amesikia juu ya utii wenu, nami nimejawa na furaha tele
kwa ajili yenu. Lakini nataka mwe na hekima katika mambo mema na bila hatia
katika mambo maovu.

20 Mungu wa amani atamponda Shetani chini ya miguu yenu upesi.

Neema ya Bwana wetu Yesu iwe nanyi. Amen.

21 Timotheo, mtendakazi mwenzangu anawasalimu. Vivyo hivyo Lukio, Yasoni, na Sosipatro, ndugu zangu.

22 Mimi, Tertio, niliye mwandishi wa waraka huu, nawasalimu katika Bwana.

23 Gayo, ambaye ni mwenyeji wangu na wa kanisa lote, anawasalimu.

Erasto, mweka hazina wa mji huu, pamoja na Kwarto ndugu yetu pia wanawasalimu.

[24 Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja nanyi nyote. Amen.]

Maneno Ya Mwisho Ya Kumsifu Mungu

25 Sasa atukuzwe yeye awezaye kuwafanya ninyi imara kwa Injili yangu na
kuhubiriwa kwa Yesu Kristo, kutokana na kufunuliwa siri zilizofichika tangu zamani
za kale. 26 Lakini sasa siri hiyo imefunuliwa na kujulikana kupitia maandiko ya
kinabii kutokana na amri ya Mungu wa milele, ili mataifa yote yaweze kumwamini
na kumtii 27 Mungu aliye pekee, mwenye hekima, ambaye kwa njia ya Yesu Kristo
utukufu ni wake milele na milele! Amen.

1 Wakorintho

Salamu

1 Paulo, niliyeitwa kwa mapenzi ya Mungu kuwa mtume wa Kristo Yesu, na
Sosthene ndugu yetu.
2 Kwa kanisa la Mungu lililoko Korintho, kwa wale waliotakaswa katika Kristo Yesu
na walioitwa kuwa watakatifu, pamoja na wale wote ambao kila mahali wanaliitia
Jina la Kristo Yesu Bwana wetu, aliye Bwana wao na wetu pia:
3 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo iwe
nanyi.

Shukrani

4 Ninamshukuru Mungu siku zote kwa ajili yenu kwa sababu ya neema yake
mliyopewa katika Kristo Yesu. 5 Kwa kuwa katika Kristo mmetajirishwa kwa kila
hali, katika kusema kwenu na katika maarifa yenu yote, 6 kwa sababu ushuhuda
wetu kumhusu Kristo ulithibitishwa ndani yenu. 7 Kwa hiyo hamkupungukiwa na
karama yoyote ya kiroho wakati mnangoja kwa shauku kudhihirishwa kwa Bwana
wetu Yesu Kristo. 8 Atawafanya imara mpaka mwisho, ili msiwe na hatia siku ile ya
Bwana wetu Yesu Kristo. 9 Mungu ambaye mmeitwa naye ili mwe na ushirika na
Mwanawe Yesu Kristo, Bwana wetu ni mwaminifu.

Mgawanyiko Ndani Ya Kanisa

10 Nawasihi ndugu zangu, katika Jina la Bwana wetu Yesu Kristo, kwamba mpatane
nia zenu ninyi kwa ninyi, ili pasiwepo na matengano katikati yenu na kwamba mwe
na umoja kikamilifu katika nia na katika kusudi. 11 Ndugu zangu, nimepata habari
kutoka kwa baadhi ya watu wa nyumbani mwa Kloe kwamba kuna magomvi katikati
yenu. 12 Maana yangu ni kwamba: Mmoja wenu husema, "Mimi ni wa Paulo";
mwingine, "Mimi ni wa Apolo"; mwingine, "Mimi ni wa Kefa,"* na mwingine, "Mimi
ni wa Kristo."
13 Je, Kristo amegawanyika? Je, Paulo ndiye alisulubishwa kwa ajili yenu? Je,
mlibatizwa kwa jina la Paulo? 14 Nashukuru kwamba sikumbatiza mtu yeyote
isipokuwa Krispo na Gayo. 15 Kwa hiyo hakuna mtu yeyote anayeweza kusema
kwamba alibatizwa kwa jina langu. 16 (Naam, niliwabatiza pia watu wa nyumbani
mwa Stefana. Lakini zaidi ya hao sijui kama nilimbatiza mtu mwingine yeyote.)
17 Kwa maana Kristo hakunituma ili kubatiza bali kuhubiri Injili; sio kwa maneno ya
hekima ya kibinadamu, ili msalaba wa Kristo usije ukakosa nguvu yake.

Kristo Ni Hekima Na Nguvu Ya Mungu

18 Kwa maana ujumbe wa msalaba kwa wale wanaopotea ni upuzi, lakini kwetu
sisi tunaookolewa ni nguvu ya Mungu. 19 Kwa maana imeandikwa:
"Nitaiharibu hekima ya wenye hekima,
na kubatilisha akili ya wenye akili."
20 Yuko wapi mwenye hekima? Yuko wapi msomi? Yuko wapi mwanafalsafa wa
nyakati hizi? Je, Mungu hakufanya hekima ya ulimwengu huu kuwa upumbavu?
21 Kwa kuwa katika hekima ya Mungu, ulimwengu kwa hekima yake haukumjua
yeye, ilimpendeza Mungu kuwaokoa wale walioamini kwa upuzi wa lile neno
lililohubiriwa. 22 Wayahudi wanadai ishara za miujiza na Wayunani wanatafuta
hekima. 23 Lakini sisi tunamhubiri Kristo aliyesulubiwa: yeye kwa Wayahudi ni
kikwazo na kwa Wayunani ni upuzi. 24 Lakini kwa wale ambao Mungu amewaita,

---

* **1:12** Yaani Petro.

Wayahudi na pia Wayunani, Kristo ndiye nguvu ya Mungu na pia hekima ya Mungu.
25 Kwa maana upumbavu wa Mungu una hekima zaidi kuliko hekima ya wanadamu,
nao udhaifu wa Mungu una nguvu kuliko nguvu ya wanadamu.
26 Ndugu zangu, kumbukeni mlivyokuwa mlipoitwa. Kwa kipimo cha kibinadamu,
si wengi wenu mliokuwa na hekima. Si wengi mliokuwa na ushawishi, si wengi
mliozaliwa katika jamaa zenye vyeo. 27 Lakini Mungu alivichagua vitu vipumbavu
vya ulimwengu ili awaaibishe wenye hekima, Mungu alivichagua vitu dhaifu
vya ulimwengu ili awaaibishe wenye nguvu. 28 Alivichagua vitu vya chini na
vinavyodharauliwa vya dunia hii, vitu ambavyo haviko, ili avibatilishe vile vilivyoko,
29 ili mtu yeyote asijisifu mbele zake. 30 Bali kwa yeye ninyi mmepata kuwa katika
Kristo Yesu, aliyefanyika kwetu hekima itokayo kwa Mungu, yaani haki, na utakatifu
na ukombozi. 31 Hivyo, kama ilivyoandikwa: "Yeye ajisifuye na ajisifu katika Bwana."

2

Kumtangaza Kristo Aliyesulubiwa

1 Ndugu zangu nilipokuja kwenu, sikuja na maneno ya ushawishi wala hekima
ya hali ya juu nilipowahubiria siri ya Mungu. 2 Kwa kuwa niliamua kutokujua
kitu chochote wakati nikiwa nanyi isipokuwa Yesu Kristo aliyesulubiwa. 3 Mimi
nilikuja kwenu nikiwa dhaifu na mwenye hofu na kwa kutetemeka sana. 4 Kuhubiri
kwangu na ujumbe wangu haukuwa kwa hekima na maneno ya ushawishi bali kwa
madhihirisho ya nguvu za Roho 5 ili imani yenu isiwe imejengwa katika hekima ya
wanadamu bali katika nguvu za Mungu.

Hekima Ya Kweli Itokayo Kwa Mungu

6 Lakini miongoni mwa watu waliokomaa twanena hekima, wala si hekima ya
ulimwengu huu au ya watawala wa dunia hii wanaobatilika. 7 Sisi tunanena
hekima ya Mungu ambayo ni siri, tena iliyofichika, ambayo Mungu aliikusudia
kabla ya ulimwengu kuwepo, kwa ajili ya utukufu wetu. 8 Hakuna hata mtawala
mmoja wa nyakati hizi aliyeelewa jambo hili. Kwa maana kama wangelielewa,
wasingemsulubisha Bwana wa utukufu. 9 Lakini ni kama ilivyoandikwa:
"Hakuna jicho limepata kuona,
 wala sikio limepata kusikia,
wala hayakuingia moyoni wowote,
 yale Mungu amewaandalia
 wale wampendao":
10 Lakini mambo haya Mungu ametufunulia kwa Roho wake.
Roho huchunguza kila kitu, hata mambo ya ndani sana ya Mungu. 11 Kwa maana
ni nani anayejua mawazo ya mtu isipokuwa roho iliyo ndani ya huyo mtu? Vivyo
hivyo hakuna mtu ajuaye mawazo ya Mungu isipokuwa Roho wa Mungu. 12 Basi
hatukupokea roho ya dunia bali Roho atokaye kwa Mungu, ili tuweze kuelewa kile
kipawa ambacho Mungu ametupatia bure. 13 Haya ndiyo tusemayo, si kwa maneno
tuliyofundishwa kwa hekima ya wanadamu bali kwa maneno tuliyofundishwa na
Roho, tukifafanua kweli za kiroho kwa maneno ya kiroho. 14 Mtu ambaye hana
Roho hawezi kupokea mambo yatokayo kwa Roho wa Mungu, kwa kuwa ni upuzi
kwake, naye hawezi kuyaelewa kwa sababu hayo yanaeleweka tu kwa upambanuzi
wa rohoni. 15 Mtu wa kiroho hubainisha mambo yote, lakini yeye mwenyewe
habainishwi na mtu yeyote.
16 "Kwa maana ni nani aliyefahamu mawazo ya Bwana
 ili apate kumfundisha?"
Lakini sisi tunayo mawazo ya Kristo.

3

Kuhusu Mgawanyiko Katika Kanisa

1 Ndugu zangu, mimi sikuweza kusema nanyi kama watu wa kiroho, bali kama
watu wa mwilini, kama watoto wachanga katika Kristo. 2 Naliwanywesha maziwa,
wala si chakula kigumu, kwa kuwa hamkuwa tayari kwa hicho chakula. Naam, hata
sasa hamko tayari. 3 Ninyi bado ni watu wa mwilini. Kwa kuwa bado kuna wivu
na magombano miongoni mwenu, je, ninyi si watu wa mwilini? Je, si mwaendelea
kama watu wa kawaida? 4 Kwa maana mmoja anaposema, “Mimi ni wa Paulo,” na
mwingine, “Mimi ni wa Apolo,” je, ninyi si wanadamu wa kawaida?

5 Kwani, Apolo ni nani? Naye Paulo ni nani? Ni watumishi tu ambao kupitia wao
mliamini, kama vile Bwana alivyompa kila mtu huduma yake. 6 Mimi nilipanda
mbegu, Apolo akatia maji, lakini Mungu ndiye aliikuza. 7 Hivyo mwenye kupanda na
mwenye kutia maji si kitu, bali Mungu peke yake ambaye huifanya ikue. 8 Apandaye
mbegu ana lengo sawa na yule atiaye maji na kila mmoja atalipwa kulingana na kazi
yake. 9 Kwa kuwa sisi tu watendakazi pamoja na Mungu. Ninyi ni shamba la Mungu,
jengo la Mungu.

10 Kwa neema Mungu aliyonipa, niliweka msingi kama mjenzi stadi na mtu
mwingine anajenga juu yake. Lakini kila mmoja inampasa awe mwangalifu jinsi
anavyojenga. 11 Kwa maana hakuna mtu yeyote awezaye kuweka msingi mwingine
wowote isipokuwa ule uliokwisha kuwekwa, ambao ni Yesu Kristo. 12 Kama mtu
yeyote akijenga juu ya msingi huu kwa kutumia dhahabu, fedha, vito vya thamani,
miti, majani au nyasi, 13 kazi yake itaonekana ilivyo, kwa kuwa Siku ile itaidhihirisha.
Itadhihirishwa kwa moto, nao moto utapima ubora wa kazi ya kila mtu. 14 Kama
kile alichojenga kitabaki, atapokea thawabu yake. 15 Kama kazi kitateketea, atapata
hasara, ila yeye mwenyewe ataokolewa, lakini tu kama mtu aliyenusurika kwenye
moto.

16 Je, hamjui ya kwamba ninyi wenyewe ni hekalu la Mungu na kwamba Roho wa
Mungu anakaa ndani yenu? 17 Kama mtu yeyote akiliharibu hekalu la Mungu, Mungu
atamwangamiza; kwa maana hekalu la Mungu ni takatifu, na ninyi ndiyo hilo hekalu.

18 Msijidanganye. Kama mtu yeyote miongoni mwenu akidhani kuwa ana hekima
kwa viwango vya dunia hii, inampasa awe mjinga ili apate kuwa na hekima.
19 Kwa maana hekima ya ulimwengu huu ni upuzi mbele za Mungu. Kama
ilivyoandikwa: “Mungu huwanasa wenye hekima katika hila yao,” 20 tena, “Bwana
anajua kwamba mawazo ya wenye hekima ni ubatili.” 21 Hivyo basi, mtu asijivune
kuhusu wanadamu! Vitu vyote ni vyenu, 22 ikiwa ni Paulo au Apolo au Kefa* au
dunia au uzima au mauti, au wakati uliopo au wakati ujao, haya yote ni yenu 23 na
ninyi ni wa Kristo, naye Kristo ni wa Mungu.

4

Mawakili Wa Siri Za Mungu

1 Basi, watu na watuhesabu sisi kuwa tu watumishi wa Kristo na mawakili wa
siri za Mungu. 2 Tena, litakiwalo ni mawakili waonekane kuwa waaminifu. 3 Lakini
kwangu mimi ni jambo dogo sana kwamba nihukumiwe na ninyi au na mahakama
yoyote ya kibinadamu. Naam, hata mimi mwenyewe sijihukumu. 4 Dhamiri yangu
ni safi, lakini hilo halinihesabii kuwa asiye na hatia. Bwana ndiye anihukumuye.
5 Kwa hiyo msihukumu jambo lolote kabla ya wakati wake. Ngojeni mpaka Bwana
atakapokuja. Yeye atayaleta nuruni mambo yale yaliyofichwa gizani, na kuweka wazi

* **3:22** Yaani Petro.

nia za mioyo ya wanadamu. Wakati huo kila mmoja atapokea sifa anayostahili kutoka kwa Mungu.

6 Basi ndugu zangu, mambo haya nimeyafanya kwangu binafsi na Apolo kwa faida
yenu, ili mweze kujifunza kutoka kwetu maana ya ule usemi usemao, "Msivuke zaidi
ya yale yaliyoandikwa." Hivyo hamtajivunia mtu fulani na kumdharau mwingine.
7 Kwa maana ni nani aliyewafanya kuwa tofauti na wengine? Ni nini mlicho nacho
ambacho hamkupokea? Nanyi kama mlipokea, kwa nini mnajivuna kama vile
hamkupokea?

8 Sasa tayari mnayo yale yote mnayohitaji! Tayari mmekwisha kuwa matajiri!
Mmekuwa wafalme, tena bila sisi! Laiti mngekuwa wafalme kweli ili na sisi tupate
kuwa wafalme pamoja nanyi! 9 Kwa maana ninaona kwamba Mungu ametuweka sisi
mitume katika nafasi ya mwisho kabisa, kama watu waliohukumiwa kufa kwenye
uwanja wa tamasha, kwa sababu tumefanywa kuwa maonyesho kwa ulimwengu
wote, kwa malaika na kwa wanadamu pia. 10 Kwa ajili ya Kristo sisi ni wajinga,
lakini ninyi mna hekima sana ndani ya Kristo. Sisi tu dhaifu, lakini ninyi mna
nguvu. Tunadharauliwa, lakini ninyi mnaheshimiwa. 11 Mpaka saa hii tuna njaa
na kiu, tu uchi, tumepigwa na hatuna makao. 12 Tunafanya kazi kwa bidii kwa
mikono yetu wenyewe. Tunapolaaniwa, tunabariki, tunapoteswa, tunastahimili,
13 tunaposingiziwa, tunajibu kwa upole. Mpaka sasa tumekuwa kama takataka ya
dunia na uchafu wa ulimwengu.

14 Siwaandikii mambo haya ili kuwaaibisha, bali ili kuwaonya, kama wanangu
wapendwa. 15 Hata kama mnao walimu 10,000 katika Kristo, lakini hamna baba
wengi. Mimi nilikuwa baba yenu katika Kristo Yesu kwa kuwaletea Injili. 16 Basi
nawasihi igeni mfano wangu. 17 Kwa sababu hii ninamtuma Timotheo, mwanangu
mpendwa na mwaminifu katika Bwana. Yeye atawakumbusha kuhusu njia za
maisha yangu katika Kristo Yesu, ambayo yanakubaliana na mafundisho yangu
ninayofundisha katika kila kanisa.

18 Baadhi yenu mmekuwa na jeuri mkidhani kuwa sitafika kwenu. 19 Lakini
kama Bwana akipenda, nitafika kwenu mapema, nami nitapenda kujua, si tu kile
wanachosema hawa watu jeuri, bali pia kujua nguvu yao. 20 Kwa kuwa Ufalme wa
Mungu si maneno matupu tu bali ni nguvu. 21 Ninyi amueni. Je, nije kwenu na fimbo,
au nije kwa upendo na kwa roho ya upole?

5

Mwasherati Atengwe

1 Yamkini habari imeenea ya kuwa miongoni mwenu kuna uzinzi ambao hauja-
tokea hata miongoni mwa watu wasiomjua Mungu: Kwamba mtu anaishi na mke wa
baba yake. 2 Nanyi mwajivuna! Je, haiwapasi kuhuzunika na kumtenga na ushirika
wenu mtu huyo aliyefanya mambo hayo? 3 Hata kama siko pamoja nanyi katika
mwili, niko nanyi katika roho. Nami nimekwisha kumhukumu mtu huyo aliyetenda
jambo hili, kama vile ningekuwepo. 4 Mnapokutana katika Jina la Bwana wetu
Yesu nami nikiwepo pamoja nanyi katika roho na uweza wa Bwana Yesu ukiwepo,
5 mkabidhini mtu huyu kwa Shetani, ili mwili wake uharibiwe, ili roho yake iokolewe
katika siku ya Bwana.

6 Majivuno yenu si mazuri. Je, hamjui ya kwamba chachu kidogo huchachusha
donge zima la unga? 7 Ondoeni chachu ya kale ili mpate kuwa donge jipya lisilotiwa
chachu, kama vile mlivyo. Kwa maana Kristo, Mwana-Kondoo wetu wa Pasaka
amekwisha tolewa kuwa dhabihu. 8 Kwa hiyo, tusiiadhimishe sikukuu hii, kwa

chachu ya zamani, chachu ya nia mbaya na uovu, bali kwa mkate usiotiwa chachu,
ndio weupe wa moyo na kweli.

9 Niliwaandikia katika waraka wangu kuwa msishirikiane na wazinzi. 10 Sina
maana kwamba msishirikiane na wazinzi wa ulimwengu huu, au wenye tamaa
mbaya, wanyang’anyi au waabudu sanamu. Kwa kufanya hivyo ingewalazimu mtoke
ulimwenguni humu. 11 Lakini sasa nawaandikia kwamba msishirikiane na mtu
yeyote anayejiita ndugu, hali akiwa ni mzinzi, au mwenye tamaa mbaya, mwabudu
sanamu au msingiziaji, mlevi au mdhalimu. Mtu kama huyo hata msile naye.

12 Yanihusu nini kuwahukumu wale watu walio nje ya kanisa? Je, si mnapaswa
kuwahukumu hao walio ndani? 13 Mungu atawahukumu hao walio nje. “Ninyi
mwondoeni huyo mtu mwovu miongoni mwenu.”

6

Kushtakiana Miongoni Mwa Waumini

1 Kama mtu yeyote wa kwenu ana ugomvi na mwenzake, anathubutuje kuupeleka
kwa wasiomcha Mungu ili kuamuliwa badala ya kuupeleka kwa watakatifu? 2 Je,
hamjui kwamba watakatifu watauhukumu ulimwengu? Nanyi kama mtauhukumu
ulimwengu, je, hamwezi kuamua mambo madogo madogo? 3 Hamjui kwamba
tutawahukumu malaika? Je, si zaidi mambo ya maisha haya? 4 Kwa hiyo kama kuna
ugomvi miongoni mwenu kuhusu mambo kama haya, chagueni kuwa waamuzi, watu
ambao wanaonekana hata sio wa heshima katika kanisa. 5 Nasema hivi ili mwone
aibu. Je, inawezekana kuwa miongoni mwenu hakuna mtu mwenye hekima ya
kutosha kuamua ugomvi kati ya waaminio? 6 Badala yake ndugu mmoja anampeleka
mwenzake mahakamani, tena mbele ya watu wasioamini!

7 Huko kuwa na mashtaka miongoni mwenu ina maana kwamba tayari ni
kushindwa kabisa. Kwa nini msikubali kutendewa mabaya? Kwa nini msikubali
kunyang’anywa? 8 Badala yake, ninyi wenyewe mwadanganya na kutenda mabaya,
tena mwawatendea ndugu zenu.

9 Je, hamjui kwamba wasio haki hawataurithi Ufalme wa Mungu? Msidanganyike:
Waasherati, wala waabudu sanamu, wala wazinzi, wala wahanithi, wala walawiti,
10 wala wezi, wala wenye tamaa mbaya, wala walevi, wala wanaodhihaki, wala
wanyang’anyi hawataurithi Ufalme wa Mungu. 11 Baadhi yenu mlikuwa kama hao.
Lakini mlioshwa, mlitakaswa, mlihesabiwa haki kwa jina la Bwana Yesu Kristo na
katika Roho wa Mungu wetu.

Dhambi Za Zinaa

12 “Vitu vyote ni halali kwangu”: lakini si vitu vyote vyenye faida. “Vitu vyote ni
halali kwangu”: lakini sitatawaliwa na kitu chochote. 13 “Chakula ni cha tumbo, na
tumbo ni la chakula”: lakini Mungu ataviangamiza vyote viwili. Mwili haukuumbwa
kwa ajili ya zinaa bali kwa ajili ya Bwana na Bwana kwa ajili ya mwili. 14 Naye Mungu
aliyemfufua Bwana kutoka kwa wafu atatufufua sisi pia kwa uweza wake. 15 Je,
hamjui kwamba miili yenu ni viungo vya Kristo mwenyewe? Je, nichukue viungo
vya mwili wa Kristo na kuviunganisha na mwili wa kahaba? La hasha! 16 Hamjui
kwamba aliyeungwa na kahaba anakuwa mwili mmoja naye? Kwa kuwa imenenwa,
“Hao wawili watakuwa mwili mmoja.” 17 Lakini mtu aliyeungwa na Bwana anakuwa
roho moja naye.

18 Ikimbieni zinaa. Dhambi zingine zote atendazo mtu ziko nje ya mwili wake,
lakini yeye aziniye hutenda dhambi ndani ya mwili wake mwenyewe. 19 Je, hamjui
ya kwamba miili yenu ni hekalu la Roho Mtakatifu akaaye ndani yenu, ambaye

mmepewa na Mungu? Ninyi si mali yenu wenyewe, [20] kwa maana mmenunuliwa
kwa gharama. Kwa hiyo mtukuzeni Mungu katika miili yenu.

7

Kuhusu Ndoa

[1] Basi kuhusu mambo yale mliyoyaandika: Ni vyema mwanaume asimguse
mwanamke. [2] Lakini ili kuepuka zinaa, kila mwanaume na awe na mke wake
mwenyewe na kila mwanamke awe na mume wake mwenyewe. [3] Mume atimize
wajibu wake wa ndoa kwa mkewe, naye vivyo hivyo mke kwa mumewe. [4] Mwanamke
hana mamlaka juu ya mwili wake bali mumewe, wala mume hana mamlaka juu ya
mwili wake bali mkewe. [5] Msinyimane, isipokuwa mmekubaliana kufanya hivyo kwa
muda fulani ili mweze kujitoa kwa maombi, kisha mrudiane tena ili Shetani asije
akapata nafasi ya kuwajaribu kwa sababu ya kutokuwa na kiasi. [6] Nasema haya
kama ushauri na si amri. [7] Laiti watu wangekuwa kama mimi nilivyo. Lakini kila
mtu amepewa kipawa chake kutoka kwa Mungu, mmoja ana kipawa cha namna hii
na mwingine ana cha namna ile.

[8] Kwa wale wasiooa na kwa wajane, nasema hivi, ingekuwa vizuri wasioe. [9] Lakini
kama hawawezi kujizuia, basi waoe na kuolewa, kwa maana ni afadhali kuoa au
kuolewa kuliko kuwaka tamaa.

[10] Kwa wale waliooana nawapa amri (si mimi ila ni Bwana): Mke asitengane na
mumewe. [11] Lakini akitengana, ni lazima akae bila kuolewa, ama sivyo apatane tena
na mumewe. Wala mume asimpe mkewe talaka.

[12] Lakini kwa wengine nasema (si Bwana ila ni mimi): Kama ndugu ana mke
asiyeamini, naye huyo mke anakubali kuishi pamoja naye, basi asimwache. [13] Naye
mwanamke aaminiye kama ameolewa na mwanaume asiyeamini na huyo mume
anakubali kuishi naye, basi huyo mwanamke asimwache. [14] Kwa maana huyo mume
asiyeamini anatakaswa kupitia mkewe, naye mke asiyeamini anatakaswa kupitia
mumewe anayeamini. Kama isingalikuwa hivyo watoto wenu wangalikuwa si safi,
lakini ilivyo sasa wao ni watakatifu. [15] Lakini kama yule asiyeamini akijitenga,
basi afanye hivyo. Katika hali kama hiyo mwanamke au mwanaume aaminiye
hafungwi, kwa sababu Mungu ametuita tuishi kwa amani. [16] Wewe mke, unajuaje
kama utamwokoa mumeo? Au wewe mume unajuaje kama utamwokoa mkeo?

Kuishi Kama Alivyoagiza Bwana

[17] Lakini kila mtu na aishi maisha aliyopangiwa na Bwana, yale Mungu aliyomwitia.
Hii ni sheria ninayoiweka kwa makanisa yote. [18] Je, mtu alikuwa tayari ametahiriwa
alipoitwa? Asijifanye asiyetahiriwa. Je, mtu alikuwa hajatahiriwa alipoitwa?
Asitahiriwe. [19] Kutahiriwa si kitu, na kutokutahiriwa si kitu. Lakini kuzitii amri za
Mungu ndilo jambo muhimu. [20] Basi kila mmoja wenu na abaki katika hali aliyoitwa
nayo. [21] Je, wewe ulipoitwa ulikuwa mtumwa? Jambo hilo lisikusumbue. Ingawaje
unaweza kupata uhuru, tumia nafasi uliyo nayo sasa kuliko wakati mwingine
wowote. [22] Kwa maana yeyote aliyeitwa katika Bwana akiwa mtumwa yeye ni mtu
huru kwa Bwana, kama vile yeyote aliyekuwa huru alipoitwa yeye ni mtumwa wa
Kristo. [23] Mlinunuliwa kwa gharama; msiwe watumwa wa wanadamu. [24] Ndugu
zangu, kama kila mtu alivyoitwa, akae katika wito wake alioitiwa na Mungu.

Wajane Na Wasioolewa

[25] Basi, kuhusu wale walio bikira, mimi sina amri kutoka kwa Bwana, lakini mimi
natoa shauri kama mtu ambaye ni mwaminifu kwa rehema za Bwana. [26] Kwa
sababu ya shida iliyoko kwa sasa, naona ni vyema mkibaki kama mlivyo. [27] Je,
umeolewa? Basi usitake talaka. Je, hujaoa? Usitafute mke. [28] Lakini kama

ukioa, hujatenda dhambi; na kama bikira akiolewa, hajatenda dhambi. Lakini wale wanaooa watakabiliana na matatizo mengi katika maisha haya, nami nataka kuwazuilia hayo.

29 Lakini ndugu zangu, nina maana kwamba muda uliobaki ni mfupi. Tangu sasa
wale waliooa waishi kama wasio na wake; 30 nao wanaoomboleza, kama ambao
hawaombolezi; wenye furaha kama wasiokuwa nayo; wale wanaonunua, kama vile
vitu walivyonunua si mali yao; 31 nao wale wanaoshughulika na vitu vya dunia
hii, kama ambao hawahusiki navyo. Kwa maana dunia hii kama tunavyoiona sasa
inapita.

32 Ningetaka msiwe na masumbufu. Mwanaume ambaye hajaoa anajishughulisha
na mambo ya Bwana, jinsi ya kumpendeza Bwana. 33 Lakini mwanaume aliyeoa
anajishughulisha na mambo ya dunia, jinsi ya kumfurahisha mkewe, 34 na mawazo
yake yamegawanyika. Mwanamke asiyeolewa hujishughulisha na mambo ya
Bwana: lengo lake ni awe mtakatifu kimwili na kiroho. Lakini yule aliyeolewa
hujishughulisha na mambo ya dunia, jinsi atakavyoweza kumfurahisha mumewe.
35 Ninasema haya kwa faida yenu wenyewe, sio ili kuwawekea vizuizi bali mpate
kuishi kwa jinsi ilivyo vyema bila kuvutwa pengine katika kujitoa kwenu kwa Bwana.

36 Kama mtu yeyote anadhani kwamba hamtendei ilivyo sawa mwanamwali
ambaye amemposa, naye akiwa umri wake unazidi kuendelea na mtu huyo anajisikia
kwamba inampasa kuoa, afanye kama atakavyo. Yeye hatendi dhambi. Yawapasa
waoane. 37 Lakini mwanaume ambaye ameamua moyoni mwake kutooa bila
kulazimishwa na mtu yeyote, bali anaweza kuzitawala tamaa zake kutomwoa
huyo mwanamwali, basi anafanya ipasavyo. 38 Hivyo basi, mwanaume amwoaye
mwanamwali afanya vyema, lakini yeye asiyemwoa afanya vyema zaidi.

39 Mwanamke aliyeolewa amefungwa na sheria maadamu mumewe yu hai. Lakini
mumewe akifa, basi mwanamke huyo yuko huru kuolewa na mume mwingine
ampendaye, lakini lazima awe katika Bwana. 40 Lakini kwa maoni yangu, angekuwa
na furaha zaidi akibaki alivyo. Nami nadhani pia nina Roho wa Mungu.

8

Chakula Kilichotolewa Sadaka Kwa Sanamu

1 Sasa kuhusu chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu, tunajua kwamba "sisi
sote tuna ujuzi." Lakini ujuzi hujivuna, bali upendo hujenga. 2 Mtu yeyote
anayedhani kwamba anajua kitu, bado hajui kama impasavyo kujua. 3 Lakini mtu
ampendaye Mungu, hujulikana naye Mungu.

4 Hivyo basi, kuhusu kula chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu: Tunajua
kwamba "Sanamu si kitu chochote kabisa duniani," na kwamba "Kuna Mungu mmoja
tu." 5 Kwa kuwa hata kama wapo hao wanaoitwa miungu, kama wakiwa mbinguni
au duniani (kama ilivyo kweli wapo "miungu" wengi na "mabwana" wengi), 6 kwetu
sisi yuko Mungu mmoja, aliye Baba, ambaye vitu vyote vyatoka kwake na kwa ajili
yake sisi twaishi; na kuna Bwana mmoja tu, Yesu Kristo, ambaye kwa yeye vitu vyote
vimekuwepo na kwa yeye tunaishi.

7 Lakini si wote wanaojua jambo hili. Baadhi ya watu bado wamezoea sanamu
kuwa halisi hivi kwamba wanapokula chakula kama hicho wanadhani kimetolewa
sadaka kwa sanamu na kwa kuwa dhamiri zao ni dhaifu, dhamiri yao inanajisika.
8 Lakini chakula hakituleti karibu na Mungu, wala hatupotezi chochote tusipokula,
wala hatuongezi chochote kama tukila.

9 Lakini angalieni jinsi mnavyotumia uhuru wenu usije ukawa kikwazo kwao walio
dhaifu. 10 Kwa maana kama mtu yeyote mwenye dhamiri dhaifu akiwaona ninyi
wenye ujuzi huu mkila katika hekalu la sanamu, je, si atatiwa moyo kula chakula

kilichotolewa sadaka kwa sanamu? 11 Kwa njia hiyo, huyo ndugu mwenye dhamiri
dhaifu, ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake, ataangamia kwa sababu ya ujuzi wenu.
12 Mnapotenda dhambi dhidi ya ndugu zenu kwa njia hii na kujeruhi dhamiri zao
zilizo dhaifu, mnamkosea Kristo. 13 Kwa hiyo, kama kile ninachokula kitamfanya
ndugu yangu aanguke katika dhambi, sitakula nyama kamwe, nisije nikamfanya
ndugu yangu aanguke.

9

Haki Za Mtume

1 Je, mimi si huru? Je, mimi si mtume? Je, mimi sikumwona Yesu, Bwana wetu?
Je, ninyi si matunda ya kazi yangu katika Bwana? 2 Hata kama mimi si mtume kwa
wengine, hakika mimi ni mtume kwenu, kwa maana ninyi ni mhuri wa utume wangu
katika Bwana.
3 Huu ndio utetezi wangu kwa hao wanaokaa kunihukumu. 4 Je, hatuna haki
ya kula na kunywa? 5 Je, hatuna haki ya kusafiri na mke anayeamini, kama
wanavyofanya mitume wengine na ndugu zake Bwana na Kefa?* 6 Au ni mimi na
Barnaba tu inatubidi kufanya kazi ili tuweze kupata mahitaji yetu?
7 Ni askari yupi aendaye vitani kwa gharama zake mwenyewe? Ni nani apandaye
shamba la mizabibu na asile matunda yake? Ni nani achungaye kundi na asipate
maziwa yake. 8 Je, nasema mambo haya katika mtazamo wa kibinadamu tu? Je,
sheria haisemi vivyo hivyo? 9 Kwa maana imeandikwa katika Sheria ya Mose:
"Usimfunge maksai kinywa apurapo nafaka." Je, Mungu hapa anahusika na
ng'ombe? 10 Je, Mungu hasemi haya hasa kwa ajili yetu? Hakika yameandikwa kwa
ajili yetu, kwa sababu mtu anapolima na mpuraji akapura nafaka, wote wanapaswa
kufanya hivyo wakiwa na tumaini la kushiriki mavuno. 11 Je, ikiwa sisi tulipanda
mbegu ya kiroho miongoni mwenu, itakuwa ni jambo kubwa iwapo tutavuna vitu
vya mwili kutoka kwenu? 12 Kama wengine wana haki ya kupata msaada kutoka
kwenu, isingepasa tuwe na haki hiyo hata zaidi?
Lakini sisi hatukutumia haki hii. Kinyume chake, tunavumilia kila kitu ili tusije
tukazuia Injili ya Kristo. 13 Je, hamjui kwamba, watu wafanyao kazi hekaluni
hupata chakula chao kutoka hekaluni, nao wale wahudumiao madhabahuni hushiriki
kile kitolewacho madhabahuni? 14 Vivyo hivyo, Bwana ameamuru kwamba wale
wanaohubiri Injili wapate riziki yao kutokana na Injili.
15 Lakini sijatumia hata mojawapo ya haki hizi. Nami siandiki haya nikitumaini
kwamba mtanifanyia mambo hayo. Heri nife kuliko mtu yeyote kuninyima huku
kujisifu kwangu. 16 Lakini ninapohubiri Injili siwezi kujisifu maana ninalazimika
kuhubiri. Ole wangu nisipoihubiri Injili! 17 Nikihubiri kwa hiari, ninayo thawabu.
Lakini kama si kwa hiari, basi ninachofanya ni kutekeleza tu uwakili niliowekewa.
18 Basi je, thawabu yangu ni nini? Thawabu yangu ni hii: Ya kwamba katika kuhubiri
Injili niitoe bila gharama, bila kutumia kwa utimilifu uwezo wangu nilio nao katika
Injili.
19 Ingawa mimi ni huru, wala si mtumwa wa mtu yeyote, nimejifanya kuwa
mtumwa wa kila mtu, ili niweze kuwavuta wengi kadri iwezekanavyo. 20 Kwa
Wayahudi, nilikuwa kama Myahudi, ili niwapate Wayahudi. Kwa watu wale walio
chini ya sheria, nilikuwa kama aliye chini ya sheria (ingawa mimi siko chini ya
sheria), ili niweze kuwapata wale walio chini ya sheria. 21 Kwa watu wasio na sheria
nilikuwa kama asiye na sheria (ingawa siko huru mbali na sheria ya Mungu, bali
niko chini ya sheria ya Kristo), ili niweze kuwapata wale wasio na sheria. 22 Kwa
walio dhaifu nilikuwa dhaifu, ili niweze kuwapata walio dhaifu. Nimekuwa mtu wa

---
* **9:5** Yaani Petro.

hali zote kwa watu wote ili kwa njia yoyote niweze kuwaokoa baadhi yao. [23] Nafanya
haya yote kwa ajili ya Injili, ili nipate kushiriki baraka zake.

[24] Je, hamjui kwamba katika mashindano ya mbio wote wanaoshindana hukimbia,
lakini ni mmoja wao tu apewaye tuzo? Kwa hiyo kimbieni katika mashindano kwa
jinsi ambavyo mtapata tuzo.

[25] Kila mmoja anayeshiriki katika mashindano hufanya mazoezi makali. Wao
hufanya hivyo ili wapokee taji isiyodumu, lakini sisi tunafanya hivyo ili kupata taji
idumuyo milele. [26] Kwa hiyo mimi sikimbii kama mtu akimbiaye bila lengo, sipigani
kama mtu anayepiga hewa, [27] la, bali nautesa mwili wangu na kuutumikisha ili
nikiisha kuwahubiria wengine, mimi nisiwe mtu wa kukataliwa.

10

Onyo Kutoka Historia Ya Waisraeli

[1] Ndugu zangu, sitaki mkose kufahamu ukweli huu kwamba baba zetu walikuwa
wote chini ya wingu na kwamba wote walipita katikati ya bahari. [2] Wote
wakabatizwa kuwa wa Mose ndani ya lile wingu na ndani ya ile bahari. [3] Wote
walikula chakula kile kile cha roho, [4] na wote wakanywa kile kile kinywaji cha
roho, kwa maana walikunywa kutoka ule mwamba wa roho uliofuatana nao, nao
ule mwamba ulikuwa Kristo. [5] Lakini Mungu hakupendezwa na wengi wao, kwa
hiyo miili yao ilitapakaa jangwani.

[6] Basi mambo haya yalitokea kama mifano ili kutuzuia tusiweke mioyo yetu
katika mambo maovu kama wao walivyofanya. [7] Msiwe waabudu sanamu, kama
baadhi yao walivyokuwa, kama ilivyoandikwa, “Watu waliketi chini kula na kunywa,
kisha wakainuka kucheza na kufanya sherehe za kipagani.” [8] Wala tusifanye
uzinzi kama baadhi yao walivyofanya, wakafa watu 23,000 kwa siku moja. [9] Wala
tusimjaribu Kristo, kama baadhi yao walivyofanya, wakafa kwa kuumwa na nyoka.
[10] Msinung’unike kama baadhi yao walivyofanya, wakaangamizwa na mharabu.

[11] Mambo haya yote yaliwapata wao ili yawe mifano kwa wengine, nayo
yaliandikwa ili yatuonye sisi ambao mwisho wa nyakati umetufikia. [12] Hivyo, yeye
ajidhaniaye amesimama, aangalie asianguke. [13] Hakuna jaribu lolote lililowapata
ambalo si la kawaida kwa wanadamu. Naye Mungu ni mwaminifu; hataruhusu
mjaribiwe kupita mnavyoweza. Lakini mnapojaribiwa atawapa njia ya kutokea ili
mweze kustahimili.

Karamu Za Sanamu Na Meza Ya Bwana

[14] Kwa hiyo wapenzi wangu, zikimbieni ibada za sanamu. [15] Nasema watu wenye
ufahamu, amueni wenyewe kuhusu haya niyasemayo. [16] Je, kikombe cha baraka
ambacho tunakibariki, si ushirika katika damu ya Kristo? Mkate tuumegao, si
ushirika wa mwili wa Kristo? [17] Kwa kuwa mkate ni mmoja, sisi tulio wengi tu mwili
mmoja, kwa kuwa wote twashiriki mkate mmoja.

[18] Waangalieni watu wa Israeli: Je, wale wote walao dhabihu si ni wale watendao
kazi madhabahuni? [19] Je, nina maana kwamba kafara iliyotolewa kwa sanamu ni
kitu chenye maana yoyote? Au kwamba sanamu ni kitu chenye maana yoyote? [20] La
hasha! Lakini kafara za watu wasiomjua Mungu hutolewa kwa mashetani, wala si
kwa Mungu. Nami sitaki ninyi mwe na ushirika na mashetani. [21] Hamwezi kunywa
katika kikombe cha Bwana na cha mashetani pia. Hamwezi kuwa na sehemu katika
meza ya Bwana na katika meza ya mashetani pia. [22] Je, tunataka kuamsha wivu wa
Bwana? Je, sisi tuna nguvu kuliko yeye?

Fanyeni Yote Kwa Utukufu Wa Mungu

23 "Vitu vyote ni halali," lakini si vitu vyote vilivyo na faida. "Vitu vyote ni halali,"
lakini si vyote vinavyojenga. 24 Mtu yeyote asitafute yaliyo yake mwenyewe, bali kila
mtu atafute yale yanayowafaa wengine.
25 Kuleni chochote kinachouzwa sokoni, bila kuuliza swali lolote kwa ajili ya
dhamiri. 26 Kwa maana, "Dunia na vyote vilivyomo ni mali ya Bwana."
27 Kama ukikaribishwa chakula na mtu asiyeamini nawe ukikubali kwenda, kula
kila kitu kitakachowekwa mbele yako bila kuuliza maswali kwa ajili ya dhamiri.
28 Lakini kama mtu yeyote akikuambia, "Hiki kimetolewa kafara kwa sanamu," basi
usikile kwa ajili ya huyo aliyekuambia na kwa ajili ya dhamiri. 29 Nina maana
dhamiri ya huyo aliyekuambia, wala si kwa ajili ya dhamiri yako. Lakini kwa
nini uhuru wangu uhukumiwe na dhamiri ya mtu mwingine? 30 Kama nikila
kwa shukrani, kwa nini nashutumiwa kwa kile ambacho kwa hicho ninamshukuru
Mungu?
31 Basi, lolote mfanyalo, kama ni kula au kunywa, fanyeni yote kwa utukufu wa
Mungu. 32 Msiwe kikwazo kwa mtu yeyote, wawe Wayahudi au Wayunani, au kwa
kanisa la Mungu, 33 kama hata mimi ninavyojaribu kumpendeza kila mtu kwa kila
namna. Kwa maana sitafuti mema kwa ajili yangu mwenyewe bali kwa ajili ya wengi,
ili waweze kuokolewa.

11

1 Igeni mfano wangu, kama ninavyouiga mfano wa Kristo.

Utaratibu Katika Kuabudu

2 Ninawasifu kwa kuwa mnanikumbuka katika kila jambo na kwa kushika
mafundisho niliyowapa.
3 Napenda mfahamu kwamba kichwa cha kila mwanaume ni Kristo, na kichwa cha
mwanamke ni mwanaume, nacho kichwa cha Kristo ni Mungu. 4 Kila mwanaume
anayeomba au kutoa unabii akiwa amefunika kichwa chake, anakiaibisha kichwa
chake. 5 Naye kila mwanamke anayeomba au kutoa unabii pasipo kufunika kichwa
chake, anakiaibisha kichwa chake, kwani ni sawa na yeye aliyenyoa nywele. 6 Kama
mwanamke hatajifunika kichwa chake, basi inampasa kunyoa nywele zake. Lakini
kama ni aibu kwa mwanamke kukata au kunyoa nywele zake, basi afunike kichwa
chake. 7 Haimpasi mwanaume kufunika kichwa chake kwa kuwa yeye ni mfano
wa Mungu na utukufu wa Mungu, lakini mwanamke ni utukufu wa mwanaume.
8 Kwa maana mwanaume hakutoka kwa mwanamke, bali mwanamke alitoka
kwa mwanaume. 9 Wala mwanaume hakuumbwa kwa ajili ya mwanamke, bali
mwanamke kwa ajili ya mwanaume. 10 Kwa sababu hii na kwa sababu ya malaika,
inampasa mwanamke awe na ishara ya mamlaka juu yake.
11 Lakini katika Bwana, mwanamke hajitegemei pasipo mwanaume na mwanaume
hajitegemei pasipo mwanamke. 12 Kama vile mwanamke alivyoumbwa kutoka kwa
mwanaume, vivyo hivyo mwanaume huzaliwa na mwanamke. Lakini vitu vyote
vyatoka kwa Mungu. 13 Hukumuni ninyi wenyewe: Je, inafaa kwa mwanamke kum-
womba Mungu bila kufunika kichwa chake? 14 Je, maumbile ya asili hayatufundishi
kuwa ni aibu kwa mwanaume kuwa na nywele ndefu? 15 Lakini mwanamke akiwa
na nywele ndefu ni utukufu kwake? Kwa maana mwanamke amepewa nywele ndefu
ili kumfunika. 16 Kama mtu anataka kubishana juu ya jambo hili, sisi wala makanisa
ya Mungu hatutambui desturi nyingine.

Matumizi Mabaya Ya Meza Ya Bwana

17 Basi katika maagizo yafuatayo, siwezi kuwasifu, kwa sababu mkutanikapo si
kwa ajili ya faida bali kwa hasara. 18 Kwanza, mnapokutana kama kanisa, nasikia
kwamba kuna mgawanyiko miongoni mwenu, nami kwa kiasi fulani nasadiki kuwa

ndivyo ilivyo. 19 Bila shaka lazima pawe na tofauti miongoni mwenu ili kuonyesha
ni nani anayekubaliwa na Mungu. 20 Mkutanikapo pamoja si chakula cha Bwana
mnachokula, 21 kwa kuwa mnapokula, kila mmoja wenu anakula bila kuwangoja
wengine. Mmoja hukaa njaa na mwingine analewa. 22 Je, hamna nyumbani
kwenu ambako mnaweza kula na kunywa? Au mnalidharau kanisa la Mungu na
kuwadhalilisha wale wasio na kitu? Niwaambie nini? Je, niwasifu juu ya jambo hili?
La, hasha!

Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana
(Mathayo 26:26-29; Marko 14:22-25; Luka 22:14-20)

23 Kwa maana mimi nilipokea kutoka kwa Bwana yale niliyowapa ninyi, kwamba
Bwana Yesu, usiku ule aliposalitiwa, alitwaa mkate, 24 naye akiisha kushukuru,
akaumega, akasema, "Huu ndio mwili wangu, uliotolewa kwa ajili yenu. Fanyeni hivi
kwa ukumbusho wangu." 25 Vivyo hivyo baada ya kula, akakitwaa kikombe, akisema,
"Kikombe hiki ni agano jipya katika damu yangu. Fanyeni hivi kila mnywapo, kwa
ukumbusho wangu." 26 Maana kila mlapo mkate huu na kunywea kikombe hiki,
mnatangaza mauti ya Bwana mpaka ajapo.

Kushiriki Meza Ya Bwana Isivyostahili

27 Kwa hiyo, mtu yeyote alaye mkate huo au kukinywea kikombe hicho cha
Bwana isivyostahili, atakuwa na hatia ya dhambi juu ya mwili na damu ya Bwana.
28 Inampasa mtu ajichunguze mwenyewe, kabla ya kula mkate na kukinywea
kikombe. 29 Kwa maana mtu yeyote alaye na kunywa pasipo kuutambua mwili wa
Bwana, hula na kunywa hukumu juu yake mwenyewe. 30 Hii ndiyo sababu wengi
miongoni mwenu ni wagonjwa na dhaifu na wengine wenu hata wamekufa. 31 Lakini
kama tungejichunguza wenyewe tusingehukumiwa. 32 Tunapohukumiwa na Bwana,
tunaadibishwa ili tusije tukahukumiwa pamoja na ulimwengu.

33 Kwa hiyo, ndugu zangu, mkutanikapo pamoja ili kula, mngojane. 34 Kama mtu
akiwa na njaa, ale nyumbani kwake ili mkutanapo pamoja msije mkahukumiwa.

Nami nitakapokuja nitawapa maelekezo zaidi.

12

Karama Za Rohoni

1 Basi ndugu zangu, kuhusu karama za rohoni, sitaki mkose kufahamu. 2 Mnajua
kwamba mlipokuwa watu wasiomjua Mungu, kwa njia moja au ingine mlishawishika
na kupotoshwa mkielekezwa kwa sanamu zisizonena. 3 Kwa hiyo nawaambieni ya
kuwa hakuna mtu anayeongozwa na Roho wa Mungu anayeweza kusema, "Yesu
na alaaniwe." Pia hakuna mtu awezaye kusema, "Yesu ni Bwana," isipokuwa
ameongozwa na Roho Mtakatifu.

4 Kuna aina mbalimbali za karama, lakini Roho ni yule yule. 5 Kuna huduma za
aina mbalimbali, lakini Bwana ni yule yule. 6 Kisha kuna tofauti za kutenda kazi,
lakini ni Mungu yule yule atendaye kazi zote kwa watu wote.

7 Basi kila mmoja hupewa ufunuo wa Roho kwa faida ya wote. 8 Maana mtu mmoja
kwa Roho hupewa neno la hekima na mwingine neno la maarifa kwa Roho huyo
huyo. 9 Mtu mwingine imani kwa huyo Roho na mwingine karama za kuponya kwa
huyo Roho mmoja. 10 Kwa mwingine matendo ya miujiza, kwa mwingine unabii
kwa mwingine kupambanua roho, kwa mwingine aina mbalimbali za lugha, na kwa
mwingine bado, tafsiri za lugha. 11 Haya yote hufanywa na huyo huyo Roho mmoja,
Roho naye humgawia kila mtu, kama apendavyo.

Mwili Mmoja, Wenye Viungo Vingi

12 Kama vile mwili ulivyo mmoja nao una viungo vingi, navyo viungo vyote vya
mwili ingawa ni vingi, ni mwili mmoja, vivyo hivyo na Kristo. 13 Kwa maana katika
Roho mmoja wote tulibatizwa katika mwili mmoja, kama ni Wayahudi au Wayunani,
kama ni watumwa au watu huru, nasi sote tulinyweshwa Roho mmoja.
14 Basi mwili si kiungo kimoja, bali ni viungo vingi. 15 Kama mguu ungesema,
“Kwa kuwa mimi si mkono basi mimi si wa mwili,” hiyo isingefanya huo mguu usiwe
sehemu ya mwili. 16 Na kama sikio lingesema, “Kwa kuwa mimi si jicho, basi mimi
si wa mwili,” hiyo isingefanya hilo sikio lisiwe sehemu ya mwili. 17 Kama mwili
wote ungelikuwa jicho, kusikia kungekuwa wapi? Au kama mwili wote ungelikuwa
sikio, kunusa kungekuwa wapi? 18 Lakini kama ilivyo, Mungu ameweka viungo katika
mwili, kila kimoja kama alivyopenda. 19 Kama vyote vingekuwa kiungo kimoja, mwili
ungekuwa wapi? 20 Kama ulivyo, una viungo vingi, lakini mwili ni mmoja.
21 Jicho haliwezi kuuambia mkono, “Sina haja nawe!” Wala kichwa hakiwezi
kuiambia miguu, “Sina haja na ninyi!” 22 Lakini badala yake, vile viungo vya mwili
vinavyoonekana kuwa dhaifu, ndivyo ambavyo ni vya muhimu sana. 23 Navyo
vile viungo tunavyoviona havina heshima, ndivyo tunavipa heshima maalum. Vile
viungo vya mwili ambavyo havina uzuri, tunavipa heshima ya pekee; 24 wakati vile
viungo vyenye uzuri havihitaji utunzaji wa pekee. Lakini Mungu ameviweka pamoja
viungo vya mwili na akavipa heshima zaidi vile vilivyopungukiwa, 25 ili pasiwe na
mafarakano katika mwili, bali viungo vyote vihudumiane kwa usawa kila kimoja na
mwenzake. 26 Kama kiungo kimoja kikiumia, viungo vyote huumia pamoja nacho,
kama kiungo kimoja kikipewa heshima, viungo vyote hufurahi pamoja nacho.
27 Sasa ninyi ni mwili wa Kristo na kila mmoja wenu ni sehemu ya huo mwili.
28 Mungu ameweka katika kanisa, kwanza mitume, pili manabii, tatu walimu, kisha
watenda miujiza, pia karama za kuponya, karama za kusaidiana, karama za uongozi,
aina mbalimbali za lugha. 29 Je, wote ni mitume? Je, wote ni manabii? Je, wote ni
walimu? Je, wote wanatenda miujiza? 30 Je, wote wana karama ya kuponya? Je, wote
hunena kwa lugha mpya? Je, wote wanatafsiri? 31 Basi tamanini sana karama zilizo
kuu.

Nami nitawaonyesha njia iliyo bora zaidi.

13

Karama Ya Upendo

1 Hata kama nitasema kwa lugha za wanadamu na za malaika, kama sina upendo,
nimekuwa kengele inayolialia au toazi livumalo. 2 Ningekuwa na karama ya unabii na
kujua siri zote na maarifa yote, hata kama nina imani kiasi cha kuweza kuhamisha
milima, kama sina upendo, mimi si kitu. 3 Kama nikitoa mali yote niliyo nayo na
kama nikijitolea mwili wangu uchomwe moto, kama sina upendo, hainifaidi kitu.
4 Upendo huvumilia, upendo hufadhili, upendo hauoni wivu, hauna majivuno,
hauna kiburi. 5 Haukosi kuwa na adabu, hautafuti mambo yake, haukasiriki upesi,
hauweki kumbukumbu ya mabaya. 6 Upendo haufurahii mabaya bali hufurahi
pamoja na kweli. 7 Upendo huvumilia yote, huamini yote, hutumaini yote, hustahimili
yote.
8 Upendo haushindwi kamwe. Lakini ukiwepo unabii, utakoma; zikiwepo lugha,
zitakoma; yakiwepo maarifa, yatapita. 9 Kwa maana tunafahamu kwa sehemu na
tunatoa unabii kwa sehemu. 10 Lakini ukamilifu ukija, yale yasiyo kamili hutoweka.
11 Nilipokuwa mtoto, nilisema kama mtoto, niliwaza kama mtoto, nilifikiri kama
mtoto. Nilipokuwa mtu mzima niliacha mambo ya kitoto. 12 Kwa maana sasa tunaona
taswira kama kwa kioo, lakini wakati huo tutaona wazi. Sasa nafahamu kwa sehemu,
wakati huo nitafahamu kikamilifu, kama vile mimi ninavyofahamika kikamilifu.

[13] Basi sasa, yanadumu mambo haya matatu: Imani, tumaini na upendo. Lakini
lililo kuu miongoni mwa haya matatu ni upendo.

14

Karama Za Unabii Na Lugha

[1] Fuateni upendo na kutaka sana karama za roho, hasa karama ya unabii. [2] Kwa
maana mtu yeyote anayesema kwa lugha, hasemi na wanadamu bali anasema na
Mungu. Kwa kuwa hakuna mtu yeyote anayemwelewa, kwani anasema mambo
ya siri kwa roho. [3] Lakini anayetoa unabii anasema na watu akiwajenga, kuwatia
moyo na kuwafariji. [4] Anenaye kwa lugha hujijenga mwenyewe, bali atoaye unabii
hulijenga kanisa. [5] Ningependa kila mmoja wenu anene kwa lugha lakini ningependa
zaidi nyote mtoe unabii. Kwa kuwa yeye atoaye unabii ni mkuu kuliko anenaye kwa
lugha, isipokuwa atafsiri, ili kanisa lipate kujengwa.

[6] Sasa ndugu zangu, kama nikija kwenu nikasema kwa lugha mpya nitawafaidia
nini kama sikuwaletea ufunuo au neno la maarifa au unabii au mafundisho? [7] Hata
vitu visivyo na uhai vitoapo sauti, kama vile filimbi au kinubi, mtu atajuaje ni wimbo
gani unaoimbwa kusipokuwa na tofauti ya upigaji? [8] Tena kama tarumbeta haitoi
sauti inayoeleweka, ni nani atakayejiandaa kwa ajili ya vita? [9] Vivyo hivyo na ninyi,
kama mkinena maneno yasiyoeleweka katika akili, mtu atajuaje mnalosema? Kwa
maana mtakuwa mnasema hewani tu. [10] Bila shaka ziko sauti nyingi ulimwenguni,
wala hakuna isiyo na maana. [11] Basi kama sielewi maana ya hiyo sauti, nitakuwa
mgeni kwa yule msemaji, naye atakuwa mgeni kwangu. [12] Vivyo hivyo na ninyi. Kwa
kuwa mnatamani kuwa na karama za rohoni, jitahidini kuzidi sana katika karama
kwa ajili ya kulijenga kanisa.

[13] Kwa sababu hii, yeye anenaye kwa lugha na aombe kwamba apate kutafsiri kile
anachonena. [14] Kwa maana nikiomba kwa lugha, roho yangu inaomba, lakini akili
yangu haina matunda. [15] Nifanyeje basi? Nitaomba kwa roho, na pia nitaomba kwa
akili yangu. Nitaimba kwa roho na nitaimba kwa akili yangu pia. [16] Ikiwa unabariki
kwa roho, mtu mwingine atakayejikuta miongoni mwa hao wasiojua, atawezaje
kusema “Amen” katika kushukuru kwako, wakati haelewi unachosema? [17] Mnaweza
kuwa mnatoa shukrani kweli, sawa, lakini huyo mtu mwingine hajengeki.

[18] Namshukuru Mungu kwamba mimi nanena kwa lugha kuliko ninyi nyote.
[19] Lakini ndani ya kanisa ni afadhali niseme maneno matano ya kueleweka ili
niwafundishe wengine kuliko kusema maneno 10,000 kwa lugha.

[20] Ndugu zangu, msiwe kama watoto katika kufikiri kwenu, afadhali kuhusu uovu
mwe kama watoto wachanga, lakini katika kufikiri kwenu, mwe watu wazima.
[21] Katika Sheria imeandikwa kwamba:
“Kupitia kwa watu wenye lugha ng’eni
    na kupitia midomo ya wageni,
nitasema na watu hawa,
    lakini hata hivyo hawatanisikiliza,”
        asema Bwana.

[22] Basi kunena kwa lugha ni ishara, si kwa watu waaminio, bali kwa wasioamini,
wakati unabii si kwa ajili ya wasioamini, bali kwa ajili ya waaminio. [23] Kwa hiyo
kama kanisa lote likikutana na kila mmoja akanena kwa lugha, kisha wakaingia
wageni wasioelewa wasioamini, je, hawatasema kwamba wote mna wazimu?
[24] Lakini kama mtu asiyeamini au asiyeelewa akiingia wakati kila mtu anatoa unabii,
ataaminishwa na watu wote kuwa yeye ni mwenye dhambi na kuhukumiwa na wote,
[25] nazo siri za moyo wake zitawekwa wazi. Kwa hiyo ataanguka chini na kumwabudu
Mungu akikiri, “Kweli Mungu yuko katikati yenu!”

Kumwabudu Mungu Kwa Utaratibu

26 Basi tuseme nini ndugu zangu? Mnapokutana pamoja, kila mmoja ana wimbo,
au neno la mafundisho, au ufunuo, lugha mpya au atatafsiri. Mambo yote yatendeke
kwa ajili ya kulijenga kanisa. 27 Kama mtu yeyote akinena kwa lugha, basi waseme
watu wawili au watatu si zaidi, mmoja baada ya mwingine na lazima awepo mtu wa
kutafsiri. 28 Lakini kama hakuna mtu wa kutafsiri, hao watu na wanyamaze kimya
kanisani na wanene na nafsi zao wenyewe na Mungu.
29 Manabii wawili au watatu wanene na wengine wapime yale yasemwayo. 30 Kama
mtu yeyote aliyeketi karibu, akipata ufunuo, basi yule wa kwanza na anyamaze.
31 Kwa maana wote mnaweza kutoa unabii, mmoja baada ya mwingine, ili kila mtu
apate kufundishwa na kutiwa moyo. 32 Roho za manabii huwatii manabii. 33 Kwa
maana Mungu si Mungu wa machafuko bali ni Mungu wa amani.
Kama ilivyo katika makusanyiko yote ya watakatifu, 34 wanawake wanapaswa
kuwa kimya kanisani. Hawaruhusiwi kusema, bali wanyenyekee kama sheria
isemavyo. 35 Kama wakitaka kuuliza kuhusu jambo lolote, wawaulize waume zao
nyumbani. Kwa maana ni aibu kwa mwanamke kuzungumza kanisani.
36 Je, neno la Mungu lilianzia kwenu? Au ni ninyi tu ambao neno la Mungu
limewafikia? 37 Kama mtu yeyote akidhani kwamba yeye ni nabii, au ana karama za
rohoni, basi na akubali kwamba haya ninayoandika ni maagizo kutoka kwa Bwana.
38 Kama mtu akipuuza jambo hili yeye mwenyewe atapuuzwa.
39 Kwa hiyo ndugu zangu, takeni sana kutoa unabii na msikataze watu kusema kwa
lugha. 40 Lakini kila kitu kitendeke kwa heshima na kwa utaratibu.

15

Kufufuka Kwa Kristo

1 Basi ndugu zangu nataka niwakumbushe kuhusu Injili niliyowahubiria,
mkaipokea na ambayo katika hiyo mmesimama. 2 Kwa Injili hii mnaokolewa
mkishikilia kwa uthabiti neno nililowahubiria ninyi. La sivyo, mmeamini katika
ubatili.
3 Kwa maana yale niliyopokea ndiyo niliyowapa ninyi, kama yenye umuhimu
wa kwanza: Kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu, kama yasemavyo
Maandiko, 4 ya kuwa alizikwa na alifufuliwa siku ya tatu, kama yasemavyo Maandiko,
5 na kwamba alimtokea Kefa,* kisha akawatokea wale kumi na wawili. 6 Baadaye
akawatokea wale ndugu waumini zaidi ya 500 kwa pamoja, ambao wengi wao bado
wako hai, ingawa wengine wamelala. 7 Ndipo akamtokea Yakobo na kisha mitume
wote. 8 Mwisho wa wote, akanitokea mimi pia, ambaye ni kama aliyezaliwa si kwa
wakati wake.
9 Kwa maana mimi ndiye mdogo kuliko mitume wote, nisiyestahili kuitwa mtume,
kwa sababu nililitesa kanisa la Mungu. 10 Lakini kwa neema ya Mungu nimekuwa
hivi nilivyo na neema yake kwangu haikuwa kitu bure. Bali nilizidi sana kufanya
kazi kuliko mitume wote, lakini haikuwa mimi, bali ni ile neema ya Mungu iliyokuwa
pamoja nami. 11 Hivyo basi, kama ilikuwa mimi au wao, hili ndilo tunalohubiri, na
hili ndilo mliloamini.

Ufufuo Wa Wafu

12 Basi kama tumehubiri ya kwamba Kristo alifufuliwa kutoka kwa wafu, mbona
baadhi yenu mnasema hakuna ufufuo wa wafu? 13 Lakini kama hakuna ufufuo wa
wafu, basi hata Kristo hakufufuliwa. 14 Tena ikiwa Kristo hakufufuliwa kutoka kwa
wafu, kuhubiri kwetu kumekuwa ni bure na imani yenu ni batili. 15 Zaidi ya hayo,

---

* **15:5** Yaani Petro.

twaonekana kuwa mashahidi wa uongo kuhusu Mungu, kwa sababu tumeshuhudia
kumhusu Mungu kwamba alimfufua Kristo kutoka kwa wafu, lakini hilo haliwezi
kuwa kweli kama wafu hawafufuliwi. 16 Kwa kuwa kama wafu hawafufuliwi, basi
hata Kristo hajafufuka. 17 Tena kama Kristo hajafufuliwa, imani yenu ni batili; nanyi
bado mko katika dhambi zenu. 18 Hivyo basi, wote waliolala katika Kristo wamepotea.
19 Ikiwa tumaini letu ndani ya Kristo ni kwa ajili ya maisha haya tu, sisi tunastahili
kuhurumiwa kuliko watu wote.

20 Lakini kweli Kristo amefufuliwa kutoka kwa wafu, tunda la kwanza la wale
wote waliolala. 21 Kwa maana kama vile mauti ilivyokuja kwa njia ya mtu mmoja,
vivyo hivyo, ufufuo wa wafu umekuja kwa njia ya mtu mmoja. 22 Kwa maana kama
vile katika Adamu watu wote wanakufa, vivyo hivyo katika Kristo wote watafanywa
hai. 23 Lakini kila mmoja kwa wakati wake: Kristo, tunda la kwanza kisha, wale
walio wake, wakati atakapokuja. 24 Ndipo mwisho utafika, wakati atakapomkabidhi
Mungu Baba ufalme, akiisha angamiza kila utawala na kila mamlaka na nguvu.
25 Kwa maana lazima Kristo atawale mpaka awe amewaweka adui zake wote chini ya
miguu yake. 26 Adui wa mwisho atakayeangamizwa ni mauti. 27 Kwa maana Mungu
"ameweka vitu vyote chini ya miguu yake." Lakini isemapo kwamba "vitu vyote"
vimewekwa chini yake, ni wazi kwamba Mungu aliyetiisha vitu vyote chini ya Kristo
hayumo miongoni mwa hivyo vilivyotiishwa. 28 Atakapokuwa amekwisha kuyafanya
haya, ndipo Mwana mwenyewe atatiishwa chini yake yeye aliyetiisha vitu vyote, ili
Mungu awe yote katika yote.

29 Basi kama hakuna ufufuo, watafanyaje wale wabatizwao kwa ajili ya wafu?
Kama wafu hawafufuliwi kamwe, mbona watu wanabatizwa kwa ajili yao? 30 Nasi
kwa upande wetu kwa nini tunajihatarisha kila saa? 31 Kama majivuno yangu kwa
ajili yenu katika Kristo Yesu Bwana wetu ni kweli, ndugu zangu, ninakufa kila siku.
32 Kama kwa sababu za kibinadamu tu nilipigana na wanyama wakali huko Efeso,
ningekuwa nimepata faida gani? Kama wafu hawafufuliwi,

"Tuleni na kunywa,
    kwa kuwa kesho tutakufa."

33 Msidanganyike: "Ushirika na watu wabaya huharibu tabia njema." 34 Zindukeni
mwe na akili kama iwapasavyo, wala msitende dhambi tena; kwa maana watu
wengine hawamjui Mungu. Nasema mambo haya ili mwone aibu.

Mwili Wa Ufufuo

35 Lakini mtu anaweza kuuliza, "Wafu wafufuliwaje? Watakuwa na mwili wa
namna gani?" 36 Ninyi wapumbavu kiasi gani? Mpandacho hakiwi hai kama
hakikufa. 37 Mpandapo, hampandi mwili ule utakao kuwa, bali mwapanda mbegu
tu, pengine ya ngano au ya kitu kingine. 38 Lakini Mungu huipa mbegu umbo kama
alivyokusudia mwenyewe na kila aina ya mbegu huipa umbo lake. 39 Kwa maana
nyama zote si za aina moja. Binadamu wana nyama ya aina moja, wanyama wana
aina nyingine, kadhalika ndege na samaki wana nyama tofauti. 40 Pia kuna miili ya
mbinguni na miili ya duniani, lakini fahari wa ile miili ya mbinguni ni wa aina moja
na fahari wa ile miili ya duniani ni wa aina nyingine. 41 Jua lina fahari ya aina moja,
mwezi nao una fahari yake na nyota pia, nazo nyota hutofautiana katika fahari.

42 Hivyo ndivyo itakavyokuwa wakati wa ufufuo wa wafu. Ule mwili wa kuharibika
uliopandwa, utafufuliwa usioharibika, 43 unapandwa katika aibu, unafufuliwa katika
utukufu, unapandwa katika udhaifu, unafufuliwa katika nguvu, 44 unapandwa mwili
wa asili, unafufuliwa mwili wa kiroho.

Kama kuna mwili wa asili, basi kuna mwili wa kiroho pia. 45 Kwa hiyo imeandikwa,
"Mtu wa kwanza Adamu alifanyika kiumbe hai"; Adamu wa mwisho, yeye ni roho
iletayo uzima. 46 Lakini si ule wa kiroho uliotangulia, bali ni ule wa asili, kisha ule wa

kiroho. 47 Mtu wa kwanza aliumbwa kwa mavumbi ya ardhini, mtu wa pili alitoka
mbinguni. 48 Kama vile alivyokuwa yule wa ardhini, ndivyo walivyo wale walio
wa ardhini; na kwa vile alivyo mtu yule aliyetoka mbinguni, ndivyo walivyo wale
walio wa mbinguni. 49 Kama vile tulivyochukua mfano wa mtu wa ardhini, ndivyo
tutakavyochukua mfano wa yule mtu aliyetoka mbinguni.

50 Ndugu zangu nisemalo ni hili: nyama na damu haviwezi kuurithi ufalme wa
Mungu, wala kuharibika kurithi kutokuharibika. 51 Sikilizeni, nawaambia siri: Sote
hatutalala, lakini sote tutabadilishwa 52 ghafula, kufumba na kufumbua, parapanda
ya mwisho itakapolia. Kwa kuwa parapanda italia, nao wafu watafufuliwa na
miili isiyoharibika, nasi tutabadilishwa. 53 Kwa maana mwili huu wa kuharibika
lazima uvae kutokuharibika, nao huu wa kufa lazima uvae kutokufa. 54 Kwa hiyo,
mwili huu wa kuharibika utakapovaa kutokuharibika, nao huu mwili wa kufa
utakapovaa kutokufa, ndipo lile neno lililoandikwa litakapotimia: "Mauti imemezwa
kwa kushinda."

55 "Kuko wapi, ee mauti, kushinda kwako?
Uko wapi, ee mauti, uchungu wako?"

56 Uchungu wa mauti ni dhambi na nguvu ya dhambi ni sheria. 57 Lakini ashukuriwe
Mungu, yeye atupaye ushindi kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo.

58 Kwa hiyo, ndugu zangu wapenzi, simameni imara, msitikisike, mzidi sana katika
kuitenda kazi ya Bwana, kwa maana mnajua ya kuwa, kazi yenu katika Bwana si
bure.

16

Changizo Kwa Ajili Ya Watakatifu

1 Basi kuhusu changizo kwa ajili ya watakatifu: Kama nilivyoyaagiza makanisa
ya Galatia, fanyeni vivyo hivyo. 2 Siku ya kwanza ya kila juma, kila mmoja wenu
atenge kiasi cha fedha, kulingana na mapato yake na fedha hizo aziweke akiba, ili
nitakapokuja pasiwe na lazima ya kufanya mchango. 3 Kwa hiyo nitakapowasili,
nitawapa wale mtakaowachagua barua za kuwatambulisha, ili kuwatuma wapeleke
zawadi zenu huko Yerusalemu. 4 Kama ikionekana ni vyema na mimi niende, basi
hao watu watafuatana nami.

Mahitaji Binafsi

5 Baada ya kupitia Makedonia nitakuja kwenu, maana ninakusudia kupitia
Makedonia. 6 Huenda nitakaa nanyi kwa muda, au hata kukaa nanyi kipindi chote
cha baridi, ili mweze kunisaidia katika safari yangu, popote niendapo. 7 Kwa maana
sitaki niwaone sasa na kupita tu; natarajia kuwa nanyi kwa muda wa kutosha, kama
Bwana akipenda. 8 Lakini nitakaa Efeso mpaka wakati wa Pentekoste, 9 kwa maana
mlango mkubwa umefunguliwa kwangu kufanya kazi yenye matunda, nako huko
kuna adui wengi wanaonipinga.

10 Ikiwa Timotheo atakuja kwenu, hakikisheni kwamba hana hofu yoyote akiwa
nanyi, kwa sababu anafanya kazi ya Bwana, kama mimi nifanyavyo. 11 Basi
asiwepo mtu atakayekataa kumpokea. Msafirisheni kwa amani ili aweze kunijia tena.
Namtarajia pamoja na ndugu.

12 Basi kwa habari za ndugu yetu Apolo, nimemsihi kwa bidii aje kwenu pamoja na
hao ndugu. Ingawa alikuwa hapendi kabisa kuja sasa, lakini atakuja apatapo nafasi.

Maneno Ya Mwisho

13 Kesheni, simameni imara katika imani, fanyeni kiume, kuweni mashujaa kuweni
hodari. 14 Fanyeni kila kitu katika upendo.

[15] Ninyi mnajua kwamba watu wa nyumbani mwa Stefana ndio waliokuwa wa
kwanza kuamini katika Akaya, nao wamejitoa kwa ajili ya kuwahudumia watakatifu.
Ndugu nawasihi, [16] mjitie katika kuwahudumia watu kama hawa na kila mmoja
aingiaye kwenye kazi na kuifanya kwa bidii. [17] Nilifurahi wakati Stefana, Fortunato
na Akaiko walipofika, kwa sababu wamenipatia yale niliyopungukiwa kutoka kwenu.
[18] Kwa kuwa waliiburudisha roho yangu na zenu pia. Watu kama hawa wanastahili
kutambuliwa.

Salamu Za Mwisho

[19] Makanisa ya Asia yanawasalimu. Akila na Prisila,* pamoja na kanisa lililoko
nyumbani kwao wanawasalimu sana katika Bwana. [20] Ndugu wote walioko hapa
wanawasalimu. Salimianeni kwa busu takatifu.

[21] Mimi, Paulo, naandika salamu hizi kwa mkono wangu mwenyewe.

[22] Kama mtu yeyote hampendi Bwana Yesu Kristo, na alaaniwe. Bwana wetu, njoo.†

[23] Neema ya Bwana Yesu iwe nanyi.

[24] Upendo wangu uwe nanyi nyote katika Kristo Yesu. Amen.

* **16:19** Prisila kwa Kiyunani ni Priska, hivyo tafsiri nyingine zimemuita Priska. † **16:22** Kwa Kiaramu ni *Marana tha.*

2 Wakorintho

Salamu
1 Barua hii ni kutoka kwangu mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya
Mungu, na Timotheo ndugu yetu,
Kwa kanisa la Mungu lililoko Korintho, pamoja na watakatifu wote walioko Akaya
yote:
2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo iwe
nanyi.

Mungu Wa Faraja Yote
3 Ahimidiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa huruma na
Mungu wa faraja yote. 4 Yeye hutufariji katika taabu zetu, ili tuweze kuwafariji walio
katika taabu yoyote kwa faraja ambayo sisi wenyewe tumepokea kutoka kwa Mungu.
5 Kama vile mateso ya Kristo yanavyozidi ndani ya maisha yetu, hivyo ndivyo faraja
yetu inavyofurika kwa njia ya Kristo. 6 Kama tunataabika, ni kwa ajili ya faraja na
wokovu wenu; kama tukifarijiwa, ni kwa ajili ya faraja yenu, iwaleteayo saburi ya
mateso yale yale yanayotupata. 7 Nalo tumaini letu kwenu ni thabiti, kwa sababu
tunajua kwamba kama vile mnavyoshiriki mateso yetu, ndivyo pia mnavyoshiriki
katika faraja yetu.
8 Ndugu wapendwa, hatutaki mkose kujua kuhusu zile taabu tulizopata huko Asia.
Kwa maana tulilemewa na mizigo sana, kiasi cha kushindwa kuvumilia, hata tulikata
tamaa ya kuishi. 9 Kwa kweli, mioyoni mwetu tulihisi tumekabiliwa na hukumu ya
kifo, ili tusijitegemee sisi wenyewe bali tumtegemee Mungu afufuaye wafu. 10 Yeye
aliyetuokoa kwenye hatari kubwa ya kifo na atatuokoa tena. Kwake yeye tumeweka
tumaini letu kwamba ataendelea kutuokoa. 11 Kama vile mlivyoungana kusaidiana
nasi katika maombi, hivyo wengi watatoa shukrani kwa niaba yetu kwa ajili ya
baraka za neema tulizopata kwa majibu ya maombi ya wengi.

Paulo Aahirisha Ziara
12 Basi haya ndiyo majivuno yetu: Dhamiri yetu inatushuhudia kwamba tumee-
nenda katika ulimwengu na hasa katika uhusiano wetu na ninyi, katika utakatifu
na uaminifu utokao kwa Mungu. Hatukufanya hivyo kwa hekima ya kidunia bali
kwa neema ya Mungu. 13 Kwa maana hatuwaandikii mambo ambayo hamwezi
kusoma au kuyaelewa. Natumaini kwamba, 14 kama vile mlivyotuelewa kwa sehemu,
mtakuja kuelewa kwa ukamilifu ili mweze kujivuna kwa ajili yetu, kama na sisi
tutakavyojivuna kwa ajili yenu katika siku ya Bwana Yesu.
15 Kwa kuwa nilikuwa na uhakika wa mambo haya, nilitaka nije kwenu kwanza,
ili mpate faida mara mbili. 16 Nilipanga kuwatembelea nikiwa safarini kwenda
Makedonia na kurudi tena kwenu nikitoka Makedonia, ili mnisafirishe katika safari
yangu ya kwenda Uyahudi. 17 Nilipopanga jambo hili, je, nilikuwa kigeugeu? Au
ninafanya mipango yangu kwa hali ya mwili, ili niseme, “Ndiyo, ndiyo” na “Siyo,
siyo” wakati huo huo?
18 Hakika kama Mungu alivyo mwaminifu, maneno yetu kwenu hayajawa “Ndiyo
na Siyo.” 19 Kwa kuwa Yesu Kristo, Mwana wa Mungu, ambaye tulimhubiri kwenu:
Mimi, Silvano* na Timotheo, hakuwa “Ndiyo” na “Siyo,” bali kwake yeye siku zote
ni “Ndiyo.” 20 Kwa maana ahadi zote za Mungu zilizo katika Kristo ni “Ndiyo.” Kwa
sababu hii ni kwake yeye tunasema “Amen” kwa utukufu wa Mungu. 21 Basi ni

* **1:19** Yaani Sila.

Mungu atufanyaye sisi pamoja nanyi kusimama imara katika Kristo. Ametutia mafuta
22 kwa kututia muhuri wake na kutupa Roho wake mioyoni mwetu kuwa rehani kwa
ajili ya kututhibitishia kile kijacho.
23 Mungu ni shahidi wangu kwamba ilikuwa ni kwa ajili ya kuwahurumia ninyi
sikurudi Korintho. 24 Si kwamba tunatawala imani yenu, bali twatenda kazi pamoja
nanyi kwa ajili ya furaha yenu, kwa sababu ni kwa imani mwasimama imara.

2

1 Hivyo nilikusudia moyoni mwangu nisifanye ziara nyingine yenye kuwaumiza
ninyi. 2 Kwa kuwa kama nikiwahuzunisha ninyi, ni nani aliyebaki wa kunifurahisha
isipokuwa ninyi ambao nimewahuzunisha? 3 Niliandika hivyo kama nilivyofanya, ili
nikija nisihuzunishwe na wale watu ambao wangenifanya nifurahi. Nina uhakika na
ninyi nyote, kwamba wote mngeshiriki furaha yangu. 4 Kwa maana niliwaandikia
kutokana na dhiki kubwa na kutaabika sana kwa moyo wangu tena kwa machozi
mengi, shabaha yangu si ili niwasababishe mhuzunike bali kuwaonyesha kina cha
upendo wangu kwenu.

Msamaha Kwa Mwenye Dhambi

5 Lakini ikiwa mtu yeyote amesababisha huzuni, kwa kiasi fulani hakunihuzunisha
mimi kama vile alivyowahuzunisha ninyi nyote, ili nisiwe mkali kupita kiasi.
6 Adhabu hii aliyopewa na wengi inamtosha. 7 Basi sasa badala yake, inawapasa
kumsamehe na kumfariji, ili asigubikwe na huzuni kupita kiasi. 8 Kwa hiyo, nawasihi,
mpate kuuthibitisha tena upendo wenu kwa ajili yake. 9 Sababu ya kuwaandikia ni
kuona kama mngeweza kushinda hilo jaribio na kutii katika kila jambo. 10 Kama
ninyi mkimsamehe mtu yeyote, mimi pia nimemsamehe. Kile nilichosamehe, kama
kulikuwa na kitu chochote cha kusamehe, nimekwisha kusamehe mbele ya Kristo
kwa ajili yenu, 11 ili Shetani asitushinde. Kwa maana hatuachi kuzijua hila zake.

Wasiwasi Wa Paulo Huko Troa

12 Basi nilipofika Troa kuhubiri Injili ya Kristo na kukuta kwamba Bwana alikuwa
amenifungulia mlango, 13 bado nilikuwa sina utulivu akilini mwangu kwa sababu
sikumkuta ndugu yangu Tito huko. Hivyo niliagana nao nikaenda Makedonia.
14 Lakini Mungu ashukuriwe, yeye ambaye siku zote hutufanya tuandamane kwa
ushindi tukiwa ndani ya Kristo. Naye kupitia kwetu hueneza kila mahali harufu
nzuri ya kumjua yeye. 15 Kwa maana sisi kwa Mungu ni harufu nzuri ya manukato
ya Kristo miongoni mwa wale wanaookolewa na kwa wale wanaopotea. 16 Kwa wale
wanaopotea, sisi ni harufu ya mauti iletayo mauti; lakini kwa wale wanaookolewa,
sisi ni harufu nzuri iletayo uzima. Ni nani awezaye mambo hayo? 17 Tofauti na watu
wengine wengi, sisi hatufanyi biashara na Neno la Mungu kwa ajili ya kupata faida.
Kinyume chake, katika Kristo tunalisema Neno la Mungu kwa unyoofu, kama watu
tuliotumwa kutoka kwa Mungu.

3

Wahudumu Wa Agano Jipya

1 Je, tunaanza tena kujisifu wenyewe? Au tunahitaji kupata barua za utambulisho
kwenu au kutoka kwenu, kama watu wengine? 2 Ninyi wenyewe ndio barua yetu
iliyoandikwa katika mioyo yetu, inayojulikana na kusomwa na kila mtu. 3 Nanyi
mwadhihirisha wazi kwamba ninyi ni barua itokayo kwa Kristo, matokeo ya huduma
yetu, ambayo haikuandikwa kwa wino bali kwa Roho wa Mungu aliye hai, si katika
vibao vya mawe, bali katika vibao ambavyo ni mioyo ya wanadamu.

4 Hili ndilo tumaini tulilo nalo mbele za Mungu kwa njia ya Kristo. 5 Si kwamba
sisi tunafikiri kuwa tunaweza kufanya jambo lolote wenyewe, lakini nguvu yetu
inatoka kwa Mungu. 6 Ndiye alituwezesha sisi kuwa wahudumu wa Agano Jipya:
si wa andiko, bali wa Roho; kwa kuwa andiko huua bali Roho hutia uzima.

Utukufu Wa Agano Jipya

7 Basi ikiwa ile huduma iliyoleta mauti, iliyoandikwa kwa herufi juu ya jiwe ilikuja
kwa utukufu, hata Waisraeli wakawa hawawezi kuutazama uso wa Mose kwa sababu
ya ule utukufu wake ingawa ulikuwa ni wa kufifia, 8 je, huduma ya Roho haitakuwa
na utukufu zaidi? 9 Ikiwa huduma ile inayowahukumu wanadamu ina utukufu, je,
ile huduma iletayo haki haitakuwa ya utukufu zaidi? 10 Kwa maana kile kilichokuwa
na utukufu sasa hakina utukufu ukilinganisha na huu utukufu unaozidi wa Agano
Jipya. 11 Ikiwa kile kilichokuwa kinafifia kilikuja kwa utukufu, je, si zaidi utukufu wa
kile kinachodumu?

12 Kwa hiyo, kwa kuwa tunalo tumaini hili, tuna ujasiri sana. 13 Sisi si kama
Mose, ambaye ilimpasa kuweka utaji ili kufunika uso wake ili Waisraeli wasiuone
ule mng'ao uliokuwa juu yake hadi ulipofifia na hatimaye kutoweka. 14 Lakini akili
zao zilipumbazwa, kwa maana mpaka leo utaji ule ule hufunika wakati Agano la
Kale linasomwa. Huo utaji haujaondolewa, kwa maana ni katika Kristo peke yake
unaondolewa. 15 Hata leo Sheria ya Mose inaposomwa, utaji hufunika mioyo yao.
16 Lakini wakati wowote mtu anapomgeukia Bwana, utaji unaondolewa. 17 Basi
Bwana ndiye Roho. Mahali alipo Roho wa Bwana hapo pana uhuru. 18 Nasi sote,
tukiwa na nyuso zisizotiwa utaji tunadhihirisha utukufu wa Bwana, kama kwenye
kioo. Nasi tunabadilishwa ili tufanane naye, toka utukufu hadi utukufu mkuu zaidi,
utokao kwa Bwana, ambaye ndiye Roho.

4

Hazina Ya Mbinguni Katika Vyombo Vya Udongo

1 Kwa hiyo, kwa kuwa tuna huduma hii kwa rehema za Mungu, hatukati tamaa.
2 Tumekataa mambo ya siri na ya aibu, wala hatufuati njia za udanganyifu,
tukichanganya Neno la Mungu na uongo. Kinyume cha hayo, tunadhihirisha kweli
waziwazi na kujitambulisha wenyewe kwenye dhamiri ya kila mtu mbele za Mungu.
3 Hata nayo Injili yetu kama imetiwa utaji, ni kwa wale tu wanaopotea. 4 Kwa habari
yao, mungu wa dunia hii amepofusha akili za wasioamini, ili wasione nuru ya Injili
ya utukufu wa Kristo, aliye sura ya Mungu. 5 Kwa maana hatujihubiri sisi wenyewe
ila tunamhubiri Yesu Kristo kuwa ni Bwana na sisi ni watumishi wenu kwa ajili ya
Yesu. 6 Kwa kuwa Mungu, yeye aliyesema, "Nuru na ing'ae gizani," ameifanya nuru
yake ing'ae mioyoni mwetu ili kutupatia nuru ya maarifa ya utukufu wa Mungu
katika uso wa Kristo.

7 Lakini tunayo hazina hii katika vyombo vya udongo, ili ijulikane wazi kwamba
uwezo huu wa ajabu unatoka kwa Mungu wala si kwetu. 8 Twataabika kila upande
lakini hatuangamizwi; twaona wasiwasi lakini hatukati tamaa; 9 twateswa lakini
hatuachwi; twatupwa chini lakini hatupondwi. 10 Siku zote twachukua katika mwili
kufa kwake Yesu ili kwamba uzima wa Yesu uweze kudhihirika katika miili yetu.
11 Kwa maana sisi tulio hai siku zote tumetolewa tufe kwa ajili ya Yesu, ili kwamba
uzima wake upate kudhihirishwa katika mwili wetu upatikanao na mauti. 12 Hivyo
basi, mauti inatenda kazi ndani yetu, bali uzima unatenda kazi ndani yenu.

13 Imeandikwa, "Niliamini, kwa hiyo nimesema." Kwa roho yule yule wa imani
pia tuliamini na hivyo tunasema, 14 kwa sababu tunajua kwamba yeye aliyemfufua
Bwana Yesu kutoka kwa wafu, atatufufua sisi pia pamoja na Yesu na kutuleta sisi

pamoja nanyi mbele zake. [15] Haya yote ni kwa faida yenu, ili kwamba neema ile
inavyowafikia watu wengi zaidi na zaidi, ipate kusababisha shukrani nyingi kwa
utukufu wa Mungu.
[16] Kwa hiyo, hatukati tamaa. Ingawa utu wetu wa nje unachakaa, utu wetu wa
ndani unafanywa upya siku kwa siku. [17] Kwa maana dhiki yetu nyepesi iliyo ya
kitambo inatutayarisha kwa ajili ya utukufu wa milele unaozidi kuwa mwingi kupita
kiasi, [18] kwa sababu hatuangalii yale yanayoweza kuonekana bali yale yasiyoweza
kuonekana. Kwa maana yale yanayoweza kuonekana ni ya kitambo tu, bali yale
yasiyoweza kuonekana ni ya milele.

5

Makao Yetu Ya Mbinguni
[1] Kwa maana twajua kama hema yetu ya dunia tunayoishi ikiharibiwa, tunalo jengo
kutoka kwa Mungu, nyumba iliyo ya milele kule mbinguni, isiyojengwa kwa mikono
ya wanadamu. [2] Katika hema hii twalia kwa uchungu, tukitamani kuvikwa makao
yetu ya mbinguni, [3] kwa kuwa tukiisha kuvikwa hatutaonekana tena kuwa uchi.
[4] Kwa kuwa tukiwa bado katika hema hii twalia kwa uchungu na kulemewa, kwa
sababu hatutaki kuvuliwa bali kuvikwa makao yetu ya mbinguni ili kwamba kile
kipatikanacho na mauti kimezwe na uzima. [5] Basi Mungu ndiye alitufanya kwa ajili
ya jambo lilo hilo naye ametupa Roho Mtakatifu kuwa amana, akituhakikishia ahadi
ya kile kijacho.
[6] Kwa hiyo siku zote tunalo tumaini, hata ingawa tunajua kwamba wakati tukiwa
katika mwili huu, tuko mbali na Bwana, [7] kwa maana twaenenda kwa imani wala
si kwa kuona. [8] Naam, tunalo tumaini na ingekuwa bora zaidi kuuacha mwili huu
na kwenda kukaa na Bwana. [9] Kwa hiyo, kama tuko katika mwili huu au tuko mbali
nao, lengo letu ni kumpendeza Bwana. [10] Kwa kuwa sisi sote tutasimama mbele ya
kiti cha hukumu cha Kristo, ili kila mmoja apate kulipwa kwa ajili ya yale ambayo
yametendwa katika mwili wake, yakiwa mema au mabaya.

Huduma Ya Upatanisho
[11] Basi, kwa kuwa tunajua kumcha Bwana, tunajitahidi kuwavuta wengine. Lakini
Mungu anatufahamu dhahiri, nami natumaini kwamba tu dhahiri katika dhamiri
zenu pia. [12] Sio kwamba tunajaribu kujistahilisha kwenu tena, lakini tunataka
kuwapa nafasi ili mwone fahari juu yetu mweze kuwajibu hao wanaoona fahari juu
ya mambo yanayoonekana badala ya mambo yaliyo moyoni. [13] Kama tumerukwa
na akili, ni kwa ajili ya Mungu; kama tuna akili timamu, ni kwa ajili yenu. [14] Kwa
kuwa upendo wa Kristo unatutia nguvu, kwa sababu tunasadiki kuwa mmoja alikufa
kwa ajili ya wote, kwa hiyo wote walikufa. [15] Naye alikufa kwa ajili ya watu wote, ili
kwamba wote wanaoishi wasiishi tena kwa ajili ya nafsi zao wenyewe, bali kwa ajili
yake yeye aliyekufa na kufufuliwa tena kwa ajili yao.
[16] Hivyo tangu sasa hatumwangalii mtu yeyote kwa mtazamo wa kibinadamu. In-
gawa wakati fulani tulimwangalia Kristo kwa namna ya kibinadamu, hatumwangalii
tena hivyo. [17] Kwa hiyo kama mtu akiwa ndani ya Kristo, amekuwa kiumbe kipya;
ya kale yamepita, tazama, yamekuwa mapya. [18] Haya yote yanatokana na Mungu,
ambaye ametupatanisha sisi na nafsi yake kwa njia ya Yesu Kristo na kutupata sisi
huduma ya upatanisho: [19] Kwamba Mungu alikuwa ndani ya Kristo akiupatanisha
ulimwengu na nafsi yake mwenyewe, akiwa hawahesabii watu dhambi zao. Naye
ametukabidhi sisi ujumbe huu wa upatanisho. [20] Kwa hiyo sisi ni mabalozi wa Kristo,
kana kwamba Mungu anawasihi kupitia kwa vinywa vyetu. Nasi twawaomba sana
ninyi kwa niaba ya Kristo, mpatanishwe na Mungu. [21] Kwa maana Mungu alimfanya

yeye asiyekuwa na dhambi kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kufanywa haki ya Mungu kwake yeye.

6

1 Kama watendakazi pamoja na Mungu, tunawasihi msipokee neema ya Mungu
bure. 2 Kwa maana asema:
"Wakati wangu uliokubalika nilikusikia,
siku ya wokovu nilikusaidia."
Tazama, wakati uliokubalika ndio huu, siku ya wokovu ndiyo sasa.

Taabu Za Paulo

3 Hatuweki kitu cha kukwaza katika njia ya mtu yeyote, ili huduma yetu isionekane
kuwa na lawama. 4 Bali kama watumishi wa Mungu tuonyeshe kwa kila njia: katika
saburi nyingi; katika dhiki, katika misiba, na katika shida; 5 katika kupigwa, katika
kufungwa gerezani na katika ghasia; katika kazi ngumu, katika kukesha na katika
kufunga; 6 katika utakatifu, katika ufahamu, katika uvumilivu, na katika utu wema;
katika Roho Mtakatifu na upendo wa kweli; 7 katika maneno ya kweli na katika nguvu
za Mungu, kwa silaha za haki za mkono wa kuume na za mkono wa kushoto; 8 katika
utukufu na katika kudharauliwa; katika sifa mbaya na katika sifa nzuri; tukiwa kama
wadanganyaji, lakini tukiwa wakweli; 9 tukiwa maarufu, lakini tukihesabiwa kama
tusiojulikana; tukiwa kama wanaokufa, lakini tunaishi; tukipigwa, lakini hatuuawi;
10 tukiwa kama wenye huzuni, lakini siku zote tukifurahi; tukionekana maskini, lakini
tukitajirisha wengi; tukiwa kama wasio na kitu, lakini tuna vitu vyote.
11 Tumesema nanyi wazi, enyi Wakorintho na kuwafungulieni mioyo yetu wazi
kabisa. 12 Sisi hatujizuii kuwapenda, bali ninyi mmeuzuia upendo wenu kwetu.
13 Sasa nasema, kama na watoto wangu: Ninyi pia ifungueni mioyo yenu kabisa.

Msifungiwe Nira Pamoja Na Wasioamini

14 Msifungiwe nira pamoja na watu wasioamini, kwa jinsi isivyo sawasawa, kwa
maana pana uhusiano gani kati ya haki na uovu? Au kuna ushirika gani kati ya
nuru na giza? 15 Kuna mapatano gani kati ya Kristo na Beliari?* Yeye aaminiye ana
sehemu gani na yeye asiyeamini? 16 Kuna mapatano gani kati ya Hekalu la Mungu
na sanamu? Kwa kuwa sisi tu Hekalu la Mungu aliye hai. Kama Mungu alivyosema:
"Nitakaa pamoja nao na kutembea katikati yao, nami nitakuwa Mungu wao, nao
watakuwa watu wangu."
17 "Kwa hiyo tokeni miongoni mwao,
mkatengwe nao,
asema Bwana.
Msiguse kitu chochote kilicho najisi,
nami nitawakaribisha."
18 "Mimi nitakuwa Baba kwenu,
nanyi mtakuwa wanangu na binti zangu,
asema Bwana Mwenyezi."

7

1 Wapenzi, kwa kuwa tunazo ahadi hizi, basi na tujitakase nafsi zetu kutokana na
kila kitu kitiacho mwili na roho unajisi, tukitimiza utakatifu kwa kumcha Mungu.

Furaha Ya Paulo

2 Tupatieni nafasi mioyoni mwenu. Hatujamkosea mtu yeyote, hatujampotosha
mtu yeyote, wala hatujamdhulumu mtu yeyote. 3 Sisemi haya ili kuwahukumu, kwa

* **6:15** Beliari hapa ina maana ya uovu, kutokumcha Mungu.

kuwa nilisema mwanzo, kwamba ninyi mko mioyoni mwetu hata kwa kufa pamoja
au kuishi pamoja. 4 Mara nyingi najivuna kwa ajili yenu; naona fahari juu yenu.
Nimejawa na faraja. Nina furaha kupita kiasi katika mateso yetu yote.
5 Kwa maana hata tulipoingia Makedonia, miili yetu haikuwa na raha. Tulisum-
buliwa kila upande, kwa nje kulikuwa na mapigano na mioyoni mwetu tulikuwa
na hofu. 6 Bali Mungu, yeye awafarijie wenye huzuni, alitufariji kwa kufika kwake
Tito. 7 Lakini si kule kuja kwa Tito tu, bali pia kwa faraja mliyompa. Alitueleza
jinsi mlivyonionea shauku, huzuni yenu kubwa na juhudi yenu kwa ajili yangu, ili
kwamba furaha yangu ipate kuwa kubwa kuliko wakati wowote.
8 Hata kama niliwahuzunisha kwa barua yangu, sijutii. Ingawa nilijuta kwa muda
mfupi, kwa kuwa najua kwamba barua yangu iliwaumiza, lakini ni kwa kitambo tu,
9 lakini sasa nina furaha, si kwa sababu mlihuzunika, bali kwa kuwa huzuni hiyo
iliwafanya mtubu. Kwa maana mlihuzunishwa kama Mungu alivyokusudia watu
wahuzunike na hivyo sisi hatukuwadhuru kwa njia yoyote.
10 Kwa maana huzuni ya kimungu huleta toba iletayo wokovu na wala haina
majuto. Lakini huzuni ya kidunia husababisha mauti. 11 Tazameni jinsi huzuni hii ya
kimungu ilivyoleta faida ndani yenu: bidii mliyo nayo, juhudi mliyofanya kujitetea,
uchungu wenu, hofu yenu, upendo wenu, shauku yenu na jinsi mlivyokuwa tayari
kutoa adhabu inayostahili. Kwa kila njia mmejithibitisha kuwa safi katika jambo
hilo. 12 Hivyo ingawa niliwaandikia, haikuwa kwa sababu ya huyo aliyekosa au
huyo aliyekosewa. Lakini nilitaka ninyi wenyewe mwone, mbele za Mungu, jinsi
mlivyojitoa kwa ajili yetu. 13 Kwa ajili ya haya tumefarijika.
Zaidi ya kule sisi kutiwa moyo, tulifurahi sana kumwona Tito alivyo na furaha,
kwa sababu roho yake imeburudishwa na ninyi nyote. 14 Nilikuwa nimewasifu ninyi
kwake, nanyi hamkuniaibisha. Lakini kila kitu tulichowaambia ninyi, kilikuwa kweli,
hivyo kule kujisifu kwetu kwa Tito kuwahusu ninyi kumethibitishwa kuwa kweli pia.
15 Upendo wake kwenu unaongezeka sana anapokumbuka jinsi mlivyokuwa watiifu,
na kumpokea kwa hofu na kutetemeka. 16 Nafurahi kwamba ninaweza kuwatumaini
ninyi kabisa.

8

Kutoa Kwa Ukarimu
1 Basi sasa ndugu, nataka ninyi mjue kuhusu ile neema ambayo Mungu amewapa
makanisa ya Makedonia. 2 Pamoja na majaribu makali na taabu walizopata, furaha
waliyokuwa nayo ilikuwa kubwa, ingawa walikuwa maskini kupindukia, kwa upande
wao walifurika kwa wingi wa ukarimu. 3 Kwa maana nashuhudia kwamba wao
walitoa kwa kadiri wawezavyo, hata na zaidi ya uwezo wao, kwa hiari yao wenyewe,
4 wakitusihi kwa bidii wapewe fursa ya kushiriki katika huduma hii ya kuwasaidia
watakatifu. 5 Wala hawakufanya tulivyotazamia, bali walijitoa wao wenyewe kwa
Bwana kwanza na ndipo wakajitoa kwa ajili yetu, kufuatana na mapenzi ya Mungu.
6 Kwa hiyo tulimsihi Tito, kwa kuwa ndiye alianzisha jambo hili, akamilishe tendo
hili la neema kwa upande wenu. 7 Lakini kama vile mlivyo mbele sana katika yote:
Katika imani, katika usemi, katika maarifa, katika uaminifu wote na katika upendo
wenu kwetu sisi, vivyo hivyo tunataka pia mzidi katika neema hii ya kutoa.
8 Siwaamrishi, lakini nataka kujaribu unyofu wa upendo wenu kwa kuulinganisha
na bidii ya wengine. 9 Kwa maana mnajua neema ya Bwana wetu Yesu Kristo,
kwamba ingawa alikuwa tajiri, kwa ajili yenu alikubali kuwa maskini, ili kwa
umaskini wake ninyi mpate kuwa matajiri.
10 Ushauri wangu kuhusu lile lililo bora kwenu juu ya jambo hili ni huu: Mwaka
uliopita ninyi mlikuwa wa kwanza si tu kutoa lakini pia mlikuwa na shauku ya

kufanya hivyo. 11 Sasa ikamilisheni kazi hii kwa shauku kama mlivyoanza, jitoleeni
kulingana na uwezo wenu. 12 Kwa kuwa kama nia ya kutoa ipo, kitolewacho
kinakubalika kulingana na kile mtu alicho nacho, wala si kwa kile ambacho hana.
13 Nia yetu si kwamba wengine wasaidike wakati ninyi mnateseka, bali pawe
na uwiano. 14 Kwa wakati huu, wingi wa vitu mlivyo navyo usaidie kutosheleza
mahitaji yao, ili wakati wao watakapokuwa na wingi wa vitu, nao wapate kutosheleza
mahitaji yenu. 15 Ndipo patakuwa na usawa, kama ilivyoandikwa: "Aliyekusanya
zaidi hakuwa na ziada, wala aliyekusanya kidogo hakupungukiwa."

Tito Atumwa Korintho

16 Ninamshukuru Mungu ambaye amemtia Tito moyo wa kuwajali ninyi kama
mimi ninavyowajali. 17 Si kwamba Tito amekubali tu ombi letu, bali anakuja kwenu
akiwa na shauku kuliko wakati mwingine, tena kwa hiari yake mwenyewe. 18 Nasi
tunamtuma pamoja naye ndugu ambaye anasifiwa na makanisa yote kwa huduma
yake ya kuhubiri Injili. 19 Zaidi ya hayo, alichaguliwa na makanisa ili asafiri
pamoja nasi tulipokuwa tunapeleka matoleo ya ukarimu, kwa ajili ya utukufu wa
Bwana mwenyewe, na ili kuonyesha hisani yetu kuwasaidia. 20 Tunataka kuepuka
lawama yoyote kuhusu jinsi tunavyosimamia matoleo haya ya ukarimu. 21 Kwa kuwa
tunakusudia kufanya kile kilicho haki si machoni mwa Bwana peke yake, bali pia
machoni mwa watu wengine.
22 Pamoja nao, tunamtuma ndugu yetu ambaye mara kwa mara ametuthibitishia
kwa njia nyingi kwamba ana shauku, naam, zaidi sana sasa kwa sababu analo
tumaini kuu kwenu. 23 Kwa habari ya Tito, yeye ni mwenzangu na mtendakazi
pamoja nami miongoni mwenu. Kwa habari za ndugu zetu, wao ni wawakilishi
wa makanisa, na utukufu kwa Kristo. 24 Kwa hiyo waonyesheni wazi hawa ndugu
uthibitisho wa upendo wenu na sababu inayotufanya tujivune kwa ajili yenu, mbele
ya makanisa, ili yapate kuona.

9

Wasaidieni Wakristo Wenzenu

1 Hakuna haja yangu kuwaandikia kuhusu huduma hii itolewayo kwa ajili ya
watakatifu. 2 Kwa kuwa ninajua mlivyo na shauku ya kusaidia, nami nimekuwa
nikijivuna kwa ajili ya jambo hilo kwa watu wa Makedonia, nikiwaambia kuwa ninyi
wa Akaya mmekuwa tayari kutoa tangu mwaka jana na shauku yenu imewachochea
wengi wao katika kutoa. 3 Lakini sasa nawatuma hawa ndugu ili kujivuna kwetu
kuhusu mchango wenu kusiwe maneno matupu, bali mpate kuwa tayari kama
nilivyosema mngekuwa tayari. 4 Kwa maana kama nikija na Mmakedonia yeyote na
kuwakuta hamjawa tayari, tutaona aibu kusema chochote juu yenu katika matoleo.
5 Kwa hivyo niliona ni muhimu niwahimize hawa ndugu watangulie kuja huko kwenu
kabla yangu, wafanye mipango ya hayo matoleo ya ukarimu mliyokuwa mmeahidi,
ili yawe tayari kama matoleo ya hiari wala si kama ya kutozwa kwa nguvu.

Kupanda Kwa Ukarimu

6 Kumbukeni kwamba: Yeyote apandaye kwa uchache pia atavuna kwa uchache,
naye apandaye kwa ukarimu pia atavuna kwa ukarimu. 7 Kila mtu atoe kama
anavyokusudia moyoni mwake, si kwa uchoyo au kwa kulazimishwa, kwa maana
Mungu humpenda yeye atoaye kwa moyo mkunjufu. 8 Naye Mungu aweza kuwapa
kila baraka kwa wingi, ili katika mambo yote kila wakati, mwe na kila kitu
mnachohitaji, ili mweze kushiriki kwa wingi katika kila kazi njema. 9 Kama
ilivyoandikwa:
"Ametawanya vipawa vyake kwa ukarimu

akawapa maskini;
haki yake hudumu milele."
10 Yeye ampaye mpanzi mbegu kwa ajili ya kupanda na mkate kuwa chakula,
atawapa na kuzizidisha mbegu zenu za kupanda na kuongeza mavuno ya haki yenu.
11 Mtatajirishwa kwa kila namna ili mpate kuwa wakarimu kila wakati, na kupitia
kwetu, ukarimu wenu utamletea Mungu shukrani.

12 Huduma hii mnayofanya si tu kwa ajili ya kukidhi mahitaji ya watakatifu, bali
huzidi sana kwa shukrani nyingi apewazo Mungu. 13 Kwa sababu ya huduma ambayo
mmejithibitisha wenyewe, watu watamtukuza Mungu kwa ajili ya utiifu ufuatanao
na ukiri wenu wa Injili ya Kristo, na kwa ukarimu wenu wa kushiriki pamoja nao na
pia wengine wote. 14 Nao katika maombi yao kwenu mioyo yao itawaonea shauku
kwa sababu ya neema ipitayo kiasi mliyopewa na Mungu. 15 Ashukuriwe Mungu kwa
karama yake isiyoelezeka.

10

Paulo Atetea Huduma Yake

1 Basi, mimi Paulo ninawasihi kwa unyenyekevu na upole wa Kristo, mimi niliye
"mwoga" ninapokuwa pamoja nanyi ana kwa ana, lakini mwenye ujasiri nikiwa
mbali nanyi! 2 Nawaomba nitakapokuja kwenu nisiwe na ujasiri dhidi ya watu fulani,
kama ninavyotazamia kwa wale wanaodhani kwamba tunaishi kwa kufuata namna
ya ulimwengu huu. 3 Ingawa tunaishi duniani, hatupigani vita kama ulimwengu
ufanyavyo. 4 Silaha za vita vyetu si za mwili, bali zina uwezo katika Mungu hata
kuangusha ngome, 5 tukiangusha mawazo na kila kitu kilichoinuka, kijiinuacho juu
ya elimu ya Mungu, na tukiteka nyara kila fikira ipate kumtii Kristo, 6 tena tukiwa
tayari kuadhibu kila tendo la kutotii, kutii kwenu kutakapokamilika.

7 Angalieni yale yaliyo machoni penu. Kama mtu yeyote anaamini kuwa yeye
ni mali ya Kristo, basi kumbuka kuwa kama ulivyo wa Kristo, vivyo hivyo na sisi
ndivyo tulivyo. 8 Basi hata kama nikijisifu zaidi kidogo kuhusu mamlaka tuliyo
nayo, ambayo Bwana alitupa ili kuwajenga wala si kuwabomoa, mimi sitaionea haya.
9 Sitaki nionekane kama ninayejaribu kuwatisha kwa nyaraka zangu. 10 Kwa maana
wanasema, "Nyaraka zake ni nzito na zenye nguvu, lakini ana kwa ana ni dhaifu
na kuzungumza kwake ni kwa kudharauliwa." 11 Watu kama hao wajue ya kuwa,
yale tusemayo kwa barua tukiwa hatupo pamoja nanyi, ndivyo tulivyo na ndivyo
tutakavyofanya tutakapokuwa pamoja nanyi.

12 Hatuthubutu kujiweka kwenye kundi moja au kujilinganisha na hao wanaoji-
tukuza wenyewe kuwa wao ni wa maana sana. Wanapojipima na kujilinganisha
wenyewe kwa wenyewe, wanaonyesha ya kuwa hawana busara. 13 Lakini sisi
hatujajivuna kupita kiasi, bali majivuno yetu yatakuwa katika mipaka ile Mungu
aliyotuwekea, mipaka ambayo inawafikia hata ninyi. 14 Kwa maana hatukuwa
tunavuka mipaka katika kujisifu kwetu, kama vile ambavyo ingekuwa kama
hatukuwa tumekuja kwenu. Kwa maana sisi ndio tuliokuwa wa kwanza kuja kwenu
na Injili ya Kristo. 15 Wala hatuvuki mipaka kwa kujisifu kwetu kwa ajili ya kazi
iliyofanywa na watu wengine. Tumaini letu ni kwamba imani yenu inavyozidi kukua,
eneo letu la utendaji miongoni mwenu litapanuka zaidi, 16 ili tuweze kuhubiri Injili
sehemu zilizo mbali na maeneo yenu. Kwa maana hatutaki kujisifu kwa ajili ya
kazi ambayo imekwisha kufanyika tayari katika eneo la mtu mwingine. 17 Lakini,
"Yeye ajisifuye na ajisifu katika Bwana." 18 Kwa maana si yeye ajisifuye mwenyewe
akubaliwaye, bali yeye ambaye Bwana humsifu.

11

Paulo Na Mitume Wa Uongo

1 Laiti mngenivumilia kidogo katika upumbavu wangu! Naam, nivumilieni kidogo.
2 Ninawaonea wivu, wivu wa Kimungu, kwa kuwa mimi niliwaposea mume mmoja,
ili niwalete kwa Kristo kama mabikira safi. 3 Lakini nina hofu kuwa, kama vile Eva
alivyodanganywa kwa ujanja wa yule nyoka, mawazo yenu yasije yakapotoshwa,
mkauacha unyofu na usafi wa upendo wenu kwa Kristo. 4 Kwa sababu kama
mtu akija na kuwahubiria Yesu mwingine ambaye si yule tuliyemhubiri, au kama
mkipokea roho mwingine ambaye si yule mliyempokea, au Injili tofauti na ile
mliyoikubali, ninyi mnaitii kwa urahisi. 5 Lakini sidhani ya kuwa mimi ni dhalili
sana kuliko hao "mitume wakuu." 6 Inawezekana mimi nikawa si mnenaji hodari,
lakini ni hodari katika elimu. Jambo hili tumelifanya liwe dhahiri kwenu kwa njia
zote.

7 Je, nilitenda dhambi kwa kujishusha ili kuwainua ninyi kwa kuwahubiria Injili
ya Mungu pasipo malipo? 8 Niliyanyang'anya makanisa mengine kwa kupokea
misaada kutoka kwao ili niweze kuwahudumia ninyi. 9 Nami nilipokuwa pamoja
nanyi, nikipungukiwa na chochote, sikuwa mzigo kwa mtu yeyote, kwa maana ndugu
waliotoka Makedonia walinipatia mahitaji yangu. Kwa hiyo nilijizuia kuwa mzigo
kwenu kwa njia yoyote, nami nitaendelea kujizuia. 10 Kwa hakika kama vile kweli
ya Kristo ilivyo ndani yangu, hakuna mtu yeyote katika Akaya nzima atakayenizuia
kujivunia jambo hili. 11 Kwa nini? Je, ni kwa sababu siwapendi? Mungu anajua ya
kuwa nawapenda! 12 Nami nitaendelea kufanya lile ninalofanya sasa ili nisiwape
nafasi wale ambao wanatafuta nafasi ya kuhesabiwa kuwa sawa na sisi katika
mambo wanayojisifia.

13 Watu kama hao ni mitume wa uongo, ni wafanyakazi wadanganyifu, wanao-
jigeuza waonekane kama mitume wa Kristo. 14 Wala hii si ajabu, kwa kuwa hata
Shetani mwenyewe hujigeuza aonekane kama malaika wa nuru. 15 Kwa hiyo basi si
ajabu, kama watumishi wa Shetani nao hujigeuza ili waonekane kama watumishi wa
haki. Mwisho wao utakuwa sawa na matendo yao yanavyostahili.

Paulo Anajivunia Mateso Yake

16 Nasema tena, mtu yeyote asidhani kwamba mimi ni mjinga. Lakini hata
kama mkinidhania hivyo, basi nipokeeni kama mjinga ili nipate kujisifu kidogo.
17 Ninayosema kuhusiana na huku kujisifu kwa kujiamini, sisemi kama vile ambavyo
Bwana angesema, bali kama mjinga. 18 Kwa kuwa wengi wanajisifu kama vile
ulimwengu ufanyavyo, mimi nami nitajisifu. 19 Ninyi mwachukuliana na wajinga
kwa sababu mna hekima sana! 20 Kweli ni kwamba mnachukuliana na mtu
akiwatia utumwani au akiwatumia kwa ajili ya kupata faida au akiwanyang'anya au
akijitukuza mwenyewe au akiwadanganya. 21 Kwa aibu inanipasa niseme kwamba
sisi tulikuwa dhaifu sana kwa jambo hilo!

Lakini chochote ambacho mtu mwingine yeyote angethubutu kujisifia, nanena
kama mjinga, nami nathubutu kujisifu juu ya hilo. 22 Je, wao ni Waebrania? Mimi
pia ni Mwebrania. Je, wao ni Waisraeli? Mimi pia ni Mwisraeli. Je, wao ni wazao
wa Abrahamu? Mimi pia ni mzao wa Abrahamu. 23 Je, wao ni watumishi wa Kristo?
(Nanena kiwazimu.) Mimi ni zaidi yao. Nimefanya kazi kwa bidii kuwaliko wao,
nimefungwa gerezani mara kwa mara, nimechapwa mijeledi sana, na nimekabiliwa
na mauti mara nyingi. 24 Mara tano nimechapwa na Wayahudi viboko arobaini
kasoro kimoja. 25 Mara tatu nilichapwa kwa fimbo, mara moja nilipigwa kwa mawe,
mara tatu nimevunjikiwa na meli, nimekaa kilindini usiku kucha na mchana kutwa,
26 katika safari za mara kwa mara. Nimekabiliwa na hatari za kwenye mito, hatari za

wanyang'anyi, hatari kutoka kwa watu wangu mwenyewe, hatari kutoka kwa watu
wa Mataifa; hatari mijini, hatari nyikani, hatari baharini; na hatari kutoka kwa ndugu
wa uongo. 27 Nimekuwa katika kazi ngumu na taabu, katika kukesha mara nyingi;
ninajua kukaa njaa na kuona kiu; nimefunga kula chakula mara nyingi; nimehisi
baridi na kuwa uchi. 28 Zaidi ya hayo yote, nakabiliwa na mzigo wa wajibu wangu
kwa makanisa yote. 29 Je, ni nani aliye mdhaifu, nami nisijisikie mdhaifu? Je, nani
aliyekwazwa, nami nisiudhike?
30 Kama ni lazima nijisifu, basi nitajisifia yale mambo yanayoonyesha udhaifu
wangu. 31 Mungu na Baba wa Bwana Yesu, yeye ambaye anahimidiwa milele, anajua
ya kuwa mimi sisemi uongo. 32 Huko Dameski, mtawala aliyekuwa chini ya Mfalme
Areta aliulinda mji wa Dameski ili kunikamata. 33 Lakini nilishushwa kwa kapu
kubwa kupitia katika dirisha ukutani, nikatoroka kutoka mikononi mwake.

12

Maono Ya Paulo Na Mwiba Aliokuwa Nao

1 Yanipasa nijisifu, ingawa haifaidi kitu. Nitaenda kwenye maono na ufunuo kutoka
kwa Bwana. 2 Namjua mtu mmoja katika Kristo ambaye miaka kumi na minne
iliyopita alichukuliwa juu hadi mbingu ya tatu. Kama ni katika mwili au nje ya
mwili, sijui, Mungu ajua. 3 Nami najua ya kwamba mtu huyu, kwamba ni katika
mwili au nje ya mwili mimi sijui, lakini Mungu ajua, 4 alinyakuliwa hadi Paradiso.*
Huko alisikia mambo yasiyoelezeka, mambo ambayo binadamu hana ruhusa ya
kuyasimulia. 5 Nitajisifu kwa ajili ya mtu kama huyo, lakini sitajisifu kuhusu mimi
mwenyewe ila mimi nitajisifia udhaifu wangu. 6 Hata kama ningependa kujisifu,
sitakuwa mjinga, kwa maana nitakuwa nasema kweli. Lakini najizuia, ili mtu yeyote
asije akaniona mimi kuwa bora zaidi kuliko ninavyoonekana katika yale ninayotenda
na kusema.
7 Ili kunizuia nisijivune kwa sababu ya ufunuo huu mkuu, nilipewa mwiba katika
mwili wangu, mjumbe wa Shetani, ili anitese. 8 Kwa habari ya jambo hili nilimsihi
Bwana mara tatu aniondolee mwiba huu. 9 Lakini aliniambia, "Neema yangu
inakutosha, kwa kuwa uweza wangu hukamilika katika udhaifu." Kwa hiyo nitajisifu
kwa furaha zaidi kuhusu udhaifu wangu, ili uweza wa Kristo ukae juu yangu. 10 Hii
ndiyo sababu, kwa ajili ya Kristo, nafurahia udhaifu, katika kutukanwa, katika taabu,
katika mateso na katika shida, kwa maana ninapokuwa dhaifu, ndipo nina nguvu.

Wasiwasi Wa Paulo Kwa Wakorintho

11 Nimekuwa mjinga, lakini ninyi mmenilazimisha niwe hivyo. Kwa kuwa ilinipasa
kusifiwa na ninyi, kwa sababu mimi si dhalili kuliko wale "mitume walio bora,"
ingawa mimi si kitu. 12 Mambo yanayomtambulisha mtume wa kweli, yaani, ishara,
miujiza na maajabu, yalifanywa miongoni mwenu kwa saburi nyingi. 13 Je, ninyi ni
kitu gani mlichopungukiwa kuliko makanisa mengine, ila tu kwamba mimi sikuwa
mzigo kwenu? Nisameheni kwa kosa hili!
14 Sasa niko tayari kuja kwenu kwa mara hii ya tatu, nami sitawalemea, kwa
sababu sitahitaji chochote chenu, ila ninawahitaji ninyi, kwa kuwa hata hivyo watoto
hawaweki akiba kwa ajili ya wazazi wao, bali wazazi huweka akiba kwa ajili ya
watoto wao. 15 Hivyo nitafurahi kutumia kila kitu nilicho nacho kwa ajili yenu, hata
mwili wangu pia. Hata ingawa inaonekana ninavyozidi kuwapenda, ndivyo upendo
wenu kwangu unavyopungua. 16 Iwe iwavyo, kwa vyovyote vile mimi sikuwalemea.
Lakini kwa mimi kuwa mwerevu naliwapata. 17 Je, nilijipatia faida kwa kumtumia
mtu yeyote niliyemtuma kwenu? 18 Nilimshawishi Tito aje kwenu, nami nilimtuma

* **12:4** Paradiso hapa ina maana mbinguni.

pamoja na ndugu yetu. Je, Tito aliwatumia ninyi ili kujipatia faida? Je, hatuenendi
kwa roho moja, na hatuchukui hatua zile zile?
[19] Je, mmekuwa mkifikiri kwamba sisi tunajaribu kujitetea mbele yenu? Sisi
tumekuwa tukinena mbele za Mungu kama wale walio katika Kristo. Na chochote
tufanyacho, ndugu wapendwa, ni kwa ajili ya kuwatia nguvu. [20] Kwa kuwa nina
hofu ya kwamba nitakapokuja naweza kuwakuta nisivyotaka, nanyi mkanikuta
msivyotaka. Nina hofu kwamba panaweza kuwa na ugomvi, wivu, ghadhabu,
fitina, masingizio, masengenyo, majivuno na machafuko. [21] Nina hofu kwamba
nitakapokuja tena kwenu, Mungu wangu atanidhili mbele yenu, nami nitasikitishwa
na wengi waliotenda dhambi mbeleni, na wala hawajatubu kwa uchafu wao,
uasherati, na ufisadi walioushiriki.

13

Maonyo Ya Mwisho

[1] Hii ndiyo mara ya tatu mimi kuja kwenu. “Shtaka lolote lazima lithibitishwe na
mashahidi wawili au watatu.” [2] Nimekwisha kuwaonya nilipokuwa pamoja nanyi
mara ya pili. Sasa narudia wakati sipo, kwamba nikija tena sitawahurumia wale
waliokuwa wametenda dhambi hapo awali na wengine wote, [3] kwa kuwa mnadai
uthibitisho kwamba Kristo anazungumza kwa kunitumia mimi. Yeye si dhaifu katika
kushughulika nanyi, bali ana nguvu kati yenu. [4] Kwa kuwa alisulubiwa katika
udhaifu, lakini anaishi kwa nguvu za Mungu. Vivyo hivyo, sisi tu dhaifu kupitia
kwake, lakini katika kuwashughulikia ninyi tutaishi pamoja naye kwa nguvu za
Mungu.
[5] Jichunguzeni wenyewe mwone kama mnaishi katika imani. Jipimeni wenyewe.
Je, hamtambui ya kuwa Yesu Kristo yumo ndani yenu? Kama sivyo, basi,
mmeshindwa kufikia kipimo hicho! [6] Natumaini mtaona kuwa sisi hatukushindwa.
[7] Lakini tunamwomba Mungu msije mkatenda kosa lolote, si ili sisi tuonekane kuwa
tumeshinda hilo jaribio, bali ili ninyi mtende lililo haki, hata kama tutaonekana
kuwa tumeshindwa. [8] Kwa maana hatuwezi kufanya lolote kinyume na kweli, bali
kuithibitisha kweli tu. [9] Tunafurahi wakati wowote sisi tunapokuwa dhaifu, lakini
ninyi mkawa na nguvu. Nayo maombi yetu ni kwamba mpate kuwa wakamilifu.
[10] Hii ndiyo sababu nawaandikia mambo haya wakati sipo, ili nikija nisiwe mkali
katika kutumia mamlaka yangu, mamlaka Bwana aliyonipa ya kuwajenga ninyi wala
si ya kuwabomoa.

Salamu Za Mwisho

[11] Hatimaye, ndugu zangu, kwaherini. Kuweni wakamilifu, mkafarijike, kuweni
wa nia moja, kaeni kwa amani. Naye Mungu wa upendo na amani atakuwa pamoja
nanyi.
[12] Salimianeni ninyi kwa ninyi kwa busu takatifu. [13] Watakatifu wote wanawasal-
imu.
[14] Neema ya Bwana Yesu Kristo, na upendo wa Mungu, na ushirika wa Roho
Mtakatifu ukae nanyi nyote. Amen.

Wagalatia

Salamu

1 Paulo mtume: si mtume wa wanadamu wala aliyetumwa na mwanadamu, bali
na Yesu Kristo na Mungu Baba aliyemfufua Yesu kutoka kwa wafu; 2 na ndugu wote
walio pamoja nami:

Kwa makanisa ya Galatia:

3 Neema iwe nanyi na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana wetu
Yesu Kristo, 4 aliyejitoa kwa ajili ya dhambi zetu ili apate kutuokoa katika ulimwengu
huu wa sasa ulio mbaya, sawasawa na mapenzi yake yeye aliye Mungu na Baba yetu.
5 Utukufu una yeye milele na milele. Amen.

Hakuna Injili Nyingine

6 Nashangaa kwamba mnamwacha upesi hivyo yeye aliyewaita kwa neema ya
Kristo na kuifuata Injili nyingine, 7 ambayo kwa kweli si Injili kamwe, ila kwa dhahiri
kuna watu wanaowachanganya na wanaotaka kuipotosha Injili ya Kristo. 8 Lakini
hata ikiwa sisi au malaika atokaye mbinguni akihubiri Injili nyingine tofauti na
ile tuliyowahubiria sisi, basi mtu huyo alaaniwe milele! 9 Kama vile tulivyokwisha
kusema kabla, sasa nasema tena, ikiwa mtu yeyote atawahubiria Injili kinyume na
ile mliyoipokea na alaaniwe milele!

10 Je, sasa mimi ninatafuta kukubaliwa na wanadamu au kukubaliwa na Mungu?
Au nataka kuwapendeza wanadamu? Kama ningekuwa bado najaribu kuwapendeza
wanadamu, nisingekuwa mtumishi wa Kristo.

Paulo Ameitwa Na Mungu

11 Ndugu zangu, nataka mjue kwamba Injili niliyowahubiria haikutokana na
wanadamu. 12 Kwa maana mimi sikuipokea hiyo Injili kutoka kwa mwanadamu,
wala sikufundishwa na mtu, bali niliipata kwa ufunuo kutoka kwa Yesu Kristo.

13 Ninyi mmekwisha kusikia juu ya maisha yangu ya zamani nilipokuwa katika dini
ya Kiyahudi, jinsi nilivyolitesa kanisa la Mungu kwa nguvu na kujaribu kuliangamiza.
14 Nami niliendelea sana katika dini ya Kiyahudi kuliko Wayahudi wengi wa rika
yangu maana nilijitahidi sana katika desturi za baba zangu. 15 Lakini ilipompendeza
Mungu, aliyenitenga tangu tumboni mwa mama yangu na kuniita kwa neema yake,
16 alimdhihirisha Mwanawe kwangu, ili nipate kumhubiri miongoni mwa watu wa
Mataifa. Mimi sikushauriana na mwanadamu yeyote, 17 wala sikupanda kwenda
Yerusalemu kuwaona hao waliokuwa mitume kabla yangu, bali nilikwenda mara
moja Arabuni na kisha nikarudi Dameski.

18 Kisha baada ya miaka mitatu nilipanda kwenda Yerusalemu kuonana na Kefa*
na nilikaa naye siku kumi na tano. 19 Lakini sikumwona mtume mwingine yeyote
isipokuwa Yakobo, ndugu yake Bwana. 20 Nawahakikishia mbele za Mungu kuwa
ninayowaandikia si uongo. 21 Baadaye nilikwenda sehemu za Syria† na Kilikia.
22 Lakini mimi binafsi sikujulikana kwa makanisa ya huko Uyahudi yaliyo katika
Kristo. 23 Wao walisikia habari tu kwamba, "Mtu yule ambaye hapo kwanza alikuwa
akitutesa sasa anahubiri imani ile ile aliyokuwa akijaribu kuiangamiza." 24 Nao
wakamtukuza Mungu kwa sababu yangu.

---

* **1:18** Yaani Petro. † **1:21** Syria hapa ina maana ya Shamu.

2

Paulo Akubaliwa Na Mitume

1 Kisha, baada ya miaka kumi na minne, nilipanda tena kwenda Yerusalemu pamoja
na Barnaba, nikamchukua na Tito ili awe pamoja nami. 2 Nilikwenda kwa sababu
nilikuwa nimefunuliwa na Mungu, ili nikawaeleze kwa faragha wale walioonekana
kuwa viongozi, ile Injili ninayoihubiri kwa watu wa Mataifa. Nilifanya hivyo kwa
kuhofia kwamba nisije nikawa nilikuwa ninakimbia au nilikimbia bure. 3 Lakini
hata Tito ambaye alikuwa Myunani, hakulazimika kutahiriwa. 4 Lakini kwa sababu
ya ndugu wa uongo ambao walijiingiza kwa siri katikati yetu ili kupeleleza uhuru
wetu tulio nao katika Kristo Yesu, wapate kututia utumwani, 5 hatukukubaliana nao
hata dakika moja, ili kwamba ukweli wa Injili ubaki nanyi.

6 Kwa habari ya wale waliokuwa wakubaliwe kuwa viongozi (kwangu mimi sikujali
vyeo vyao, maana Mungu hana upendeleo), wale watu hawakuniongezea chochote.
7 Badala yake walitambua kwamba nilikuwa nimekabidhiwa kazi ya kuhubiri Injili
kwa watu wa Mataifa, kama vile Petro alivyokabidhiwa kuhubiri Injili kwa Wayahudi.
8 Kwa maana, Mungu aliyekuwa akitenda kazi katika huduma ya Petro kama mtume
kwa Wayahudi, ndiye pia aliyekuwa anatenda kazi katika huduma yangu kama
mtume kwa watu wa Mataifa. 9 Basi, Yakobo, Kefa* na Yohana, walioonekana kama
nguzo za kanisa, walitupa mkono wa shirika, mimi na Barnaba walipotambua ile
neema niliyopewa. Wakakubali kwamba sisi twende kwa watu wa Mataifa na wao
waende kwa Wayahudi. 10 Walichotuomba ni kwamba tuendelee kuwakumbuka
maskini, jambo ambalo ndilo nililokuwa na shauku ya kulifanya.

Paulo Ampinga Petro Huko Antiokia

11 Lakini Petro alipofika Antiokia, mimi nilimpinga ana kwa ana kwa sababu
alikuwa amekosea kwa wazi. 12 Kabla baadhi ya watu waliotoka kwa Yakobo
hawajafika, alikuwa akila pamoja na watu wa Mataifa. Lakini hao watu walipofika
alianza kujiondoa na kujitenga na watu wa Mataifa kwa sababu aliwaogopa wale wa
kundi la tohara. 13 Pia Wayahudi wengine waliungana naye katika unafiki huu, hata
Barnaba naye akapotoshwa na unafiki wao.

14 Nilipoona kwamba hawatendi sawasawa na kweli ya Injili, nilimwambia Petro
mbele ya wote, "Wewe ni Myahudi, nawe unaishi kama mtu wa Mataifa na wala si
kama Myahudi. Imekuwaje basi, mnawalazimisha watu wa Mataifa kufuata desturi
za Kiyahudi?

Wayahudi Na Watu Wa Mataifa Wanaokolewa Kwa Imani

15 "Sisi wenyewe ni Wayahudi kwa kuzaliwa na si watu wenye dhambi kama watu
wa Mataifa, 16 bado tunajua ya kwamba mtu hahesabiwi haki kwa matendo ya sheria
bali kwa njia ya imani katika Yesu Kristo. Hivyo sisi pia, tumemwamini Kristo Yesu
ili tupate kuhesabiwa haki kwa njia ya imani katika Kristo, wala si kwa matendo ya
sheria, kwa sababu kwa kushika sheria hakuna hata mtu mmoja atakayehesabiwa
haki.

17 "Lakini tukitafuta kuhesabiwa haki katika Kristo, inakuwa dhahiri kwamba sisi
ni wenye dhambi. Je, ina maana kwamba Kristo amekuwa mtumishi wa dhambi? La
hasha! 18 Lakini ikiwa mimi ninajenga tena kile ambacho nimekwisha kukibomoa,
basi ninaonyesha kwamba mimi ni mkosaji. 19 Kwa maana mimi kwa njia ya sheria,
nimeifia sheria ili nipate kuishi kwa ajili ya Mungu. 20 Nimesulubiwa pamoja na
Kristo, wala si mimi tena ninayeishi, bali Kristo ndiye aishiye ndani yangu. Uhai
nilio nao sasa katika mwili, ninaishi kwa imani ya Mwana wa Mungu, aliyenipenda

* **2:9** Yaani Petro, pia mstari 11, 14.

na kujitoa kwa ajili yangu. 21 Siibatilishi neema ya Mungu, kwa maana kama haki
ingeweza kupatikana kwa njia ya sheria, basi Kristo alikufa bure!”

3

Imani Au Kushika Sheria?

1 Ninyi Wagalatia wajinga! Ni nani aliyewaroga? Yesu Kristo aliwekwa wazi
mbele yenu kwamba amesulubiwa. 2 Nataka nijifunze neno moja kutoka kwenu: Je,
mlipokea Roho wa Mungu kwa kushika sheria, au kwa kuyaamini yale mliyosikia?
3 Je, ninyi ni wajinga kiasi hicho? Baada ya kuanza kwa Roho, je, sasa mwataka
kumalizia katika mwili? 4 Je, mlipata mateso kiasi hicho bure? Ni kama kweli
yalikuwa bure! 5 Je, Mungu huwapa Roho wake na kufanya miujiza katikati yenu
kwa sababu mnatii sheria, au kwa sababu mnaamini kile mlichosikia?

6 Kama vile “Abrahamu alimwamini Mungu na ikahesabiwa kwake kuwa haki.”
7 Fahamuni basi kwamba wale walio na imani, hao ndio watoto wa Abrahamu.
8 Maandiko yakitabiri kwamba Mungu angewahesabia haki watu wa Mataifa kwa
imani, alitangulia kumtangazia Abrahamu Injili akisema kwamba, “Kwa kupitia
kwako mataifa yote yatabarikiwa.” 9 Kwa sababu hii, wale wote wanaoamini
wanabarikiwa pamoja na Abrahamu, mtu wa imani.

Sheria Na Laana

10 Kwa maana wote wanaotumainia matendo ya sheria wako chini ya laana, kwa
kuwa imeandikwa, “Alaaniwe kila mtu asiyeshikilia kutii mambo yote yaliyoandikwa
katika Kitabu cha Sheria.” 11 Basi ni dhahiri kwamba hakuna mtu anayehesabiwa
haki mbele za Mungu kwa kushikilia sheria, kwa maana, “Mwenye haki ataishi kwa
imani.” 12 Lakini sheria haitegemei imani. Kinyume chake, “Mtu atendaye matendo
hayo ataishi kwa hayo.” 13 Kristo alitukomboa kutoka laana ya sheria kwa kufanyika
laana kwa ajili yetu, kwa maana imeandikwa, “Amelaaniwa yeye aangikwaye juu ya
mti.” 14 Alitukomboa ili kwamba baraka aliyopewa Abrahamu ipate kuwafikia watu
wa Mataifa kwa njia ya Kristo Yesu, ili kwa imani tupate kupokea ile ahadi ya Roho.

Sheria Na Ahadi

15 Ndugu zangu, nataka nitoe mfano kutoka maisha ya kila siku. Kama vile
hakuna mtu awezaye kutangua au kuongeza kitu katika agano la mtu ambalo
limekwisha kuthibitishwa, vivyo hivyo kwa hali kama hii. 16 Ahadi zilinenwa kwa
Abrahamu na kwa mzao wake. Maandiko hayasemi “kwa wazao,” likimaanisha
watu wengi, bali “kwa mzao wako,” yaani mtu mmoja, ndiye Kristo. 17 Ninachotaka
kusema ni kwamba, sheria, ambayo ilitolewa miaka 430 baadaye, haitangui Agano
lililothibitishwa na Mungu ili kuibatilisha ahadi ile. 18 Kwa maana kama urithi
hupatikana kwa sheria, basi hautegemei tena ahadi, lakini Mungu kwa neema yake
alimpa Abrahamu urithi kwa njia ya ahadi.

Kusudi La Sheria

19 Kwa nini basi iwepo sheria? Sheria iliwekwa kwa sababu ya makosa mpaka
atakapokuja yule Mzao wa Abrahamu, ambaye alitajwa katika ile ahadi. Sheria
iliamriwa na malaika kwa mkono wa mpatanishi. 20 Basi mpatanishi huhusisha zaidi
ya upande mmoja, lakini Mungu ni mmoja.

21 Je basi, sheria inapingana na ahadi za Mungu? La hasha! Kwa maana kama
sheria iliyotolewa ingeweza kuwapa watu uzima, basi haki ingepatikana kwa njia
ya sheria. 22 Lakini Maandiko yamefanya vitu vyote vifungwe chini ya nguvu ya
dhambi, ili yale yaliyoahidiwa kwa njia ya imani katika Yesu Kristo yapate kupewa
wale wanaoamini.

23 Kabla imani hii haijaja tulikuwa tumewekwa chini ya sheria, tumefungwa mpaka
ile imani ifunuliwe. 24 Hivyo, sheria ilikuwa kiongozi kutufikisha kwa Kristo, ili
tupate kuhesabiwa haki kwa imani. 25 Lakini sasa kwa kuwa ile imani imekuja,
hatusimamiwi tena na sheria.

Watoto Wa Mungu

26 Kwa maana ninyi nyote mmekuwa watoto wa Mungu katika Kristo Yesu kwa
njia ya imani. 27 Kwa maana wote mliobatizwa ndani ya Kristo, mmemvaa Kristo.
28 Wala hakuna tena Myahudi au Myunani, mtumwa au mtu huru, mwanaume wala
mwanamke, maana nyote mmekuwa wamoja ndani ya Kristo Yesu. 29 Nanyi mkiwa
ni mali ya Kristo, basi ninyi ni wa uzao wa Abrahamu na warithi sawasawa na ile
ahadi.

4

1 Lile nisemalo ni kwamba wakati wote mrithi bado ni mtoto, hana tofauti na
mtumwa, ingawa ndiye mmiliki wa mali yote. 2 Yeye huwa yuko chini ya uangalizi wa
walezi na wadhamini mpaka ufike wakati uliowekwa na baba yake. 3 Vivyo hivyo
na sisi, tulipokuwa bado watoto wadogo, tulikuwa utumwani chini ya taratibu za
kawaida za ulimwengu. 4 Lakini ulipowadia utimilifu wa wakati, Mungu alimtuma
Mwanawe, ambaye alizaliwa na mwanamke, akazaliwa chini ya sheria, 5 kusudi
awakomboe wale waliokuwa chini ya sheria, ili tupate kupokea zile haki kamili
za kufanywa watoto wa Mungu. 6 Kwa sababu ninyi ni watoto wa Mungu, Mungu
amemtuma Roho wa Mwanawe mioyoni mwetu, anayelia, “Abba,* Baba.” 7 Kwa hiyo,
wewe si mtumwa tena, bali ni mtoto, kwa kuwa wewe ni mtoto, Mungu amekufanya
wewe pia kuwa mrithi kwa kupitia Kristo.

Paulo Awashawishi Wagalatia

8 Zamani, mlipokuwa hammjui Mungu, mlikuwa watumwa wa viumbe ambavyo
kwa asili si Mungu. 9 Lakini sasa kwa kuwa mmemjua Mungu, au zaidi mmejulikana
na Mungu, inakuwaje mnarejea tena katika zile kanuni za kwanza zenye udhaifu
na upungufu? Mnataka ziwafanye tena watumwa? 10 Mnaadhimisha siku maalum,
miezi, nyakati na miaka! 11 Nina hofu juu yenu, kwamba kazi niliyofanya kwa ajili
yenu inaweza kuwa nimejitaabisha bure.

12 Ndugu zangu, nawasihi mwe kama mimi, kwa sababu mimi nimekuwa kama
ninyi. Hamkunitendea jambo lolote baya. 13 Ninyi mwajua kwamba ni kwa ajili
ya udhaifu wangu niliwahubiria Injili. 14 Ingawa hali yangu iliwatia majaribuni,
hamkunidharau wala kunidhihaki, bali mlinikaribisha kama malaika wa Mungu,
kama vile Kristo Yesu. 15 Ile hali ya furaha mliyokuwa nayo imekwenda wapi?
Naweza kushuhudia kwamba, kama ingewezekana mngeng’oa macho yenu na
kunipa mimi. 16 Je, sasa nimekuwa adui yenu kwa kuwaambia kweli?

17 Hao wana shauku ya kuwapata lakini si kwa kusudi zuri. Wanachotaka ni
kuwatenga mbali nasi, ili ninyi mpate kuwaonea wao shauku. 18 Ni vizuri wakati
wote kuwa na shauku kwa ajili ya kusudi zuri, si wakati nikiwa pamoja nanyi
tu. 19 Watoto wangu wapendwa, ambao kwa mara nyingine ninawaonea utungu,
ninatamani kwamba Kristo aumbike ndani yenu. 20 Natamani kama ningekuwa
pamoja nanyi sasa, pengine ningebadilisha sauti yangu. Kwa maana nina wasiwasi
kwa ajili yenu.

Mfano Wa Hagari Na Sara

---

* **4:6** Abba ni neno la Kiaramu ambalo maana yake ni Baba; lingeweza kutumiwa tu na mtoto wa kuzaa.

21 Niambieni, ninyi mnaotaka kuwa chini ya sheria, je, hamjui sheria inavyosema?
22 Kwa maana imeandikwa kwamba Abrahamu alikuwa na wana wawili, mmoja wa
mwanamke mtumwa na wa pili wa mwanamke huru. 23 Lakini, mtoto wa mwanamke
mtumwa alizaliwa kwa mapenzi ya mwili, na yule mwingine wa mwanamke huru
alizaliwa kutokana na ahadi ya Mungu.

24 Mambo haya yanaweza kuchukuliwa kama mfano. Kwa maana hao wanawake
wawili ni mfano wa maagano mawili: Agano la kwanza, ni lile lililofanyika katika
Mlima Sinai, lizaalo watoto wa utumwa. Hili ndilo huyo Hagari. 25 Basi Hagari
anawakilisha Mlima Sinai ulioko Arabuni, na unafanana na Yerusalemu ya sasa
ambayo iko utumwani pamoja na watoto wake. 26 Lakini Yerusalemu wa juu ni huru,
nayo ndiye mama yetu. 27 Kwa maana imeandikwa:

"Furahi, ewe mwanamke tasa,
 wewe usiyezaa;
paza sauti, na kuimba kwa furaha,
 wewe usiyepatwa na utungu wa kuzaa;
kwa maana watoto wa mwanamke aliyeachwa ukiwa ni wengi
 kuliko wa mwanamke mwenye mume."

28 Basi, sisi ndugu zangu, ni kama Isaki, tu watoto wa ahadi. 29 Lakini, kama vile
ilivyokuwa siku zile yule aliyezaliwa kwa mwili alivyomchokoza yule aliyezaliwa kwa
Roho, ndivyo ilivyo hata sasa. 30 Lakini Maandiko yasemaje? "Mwondoe mwanamke
mtumwa pamoja na mwanawe, kwa sababu mwana wa mwanamke mtumwa kamwe
hatarithi pamoja na mwana wa aliye huru." 31 Kwa hiyo ndugu zangu, sisi si watoto
wa mwanamke mtumwa, bali wa yule aliye huru.

5

Uhuru Ndani Ya Kristo

1 Kristo alitupa uhuru, akataka tubaki huru. Hivyo simameni imara wala msikubali
tena kulemewa na kongwa la utumwa.

2 Sikilizeni! Mimi, Paulo, nawaambieni kwamba kama mkikubali kutahiriwa, basi
Kristo hatawafaidia chochote. 3 Namshuhudia tena kila mtu anayekubali kutahiriwa
kwamba inampasa kushika sheria yote. 4 Ninyi mnaotafuta kuhesabiwa haki kwa njia
ya sheria mmetengwa na Kristo, mko mbali na neema ya Mungu. 5 Kwa maana, kwa
njia ya Roho kwa imani, tunangojea kwa shauku tumaini la haki. 6 Kwa maana ndani
ya Kristo Yesu, kutahiriwa au kutokutahiriwa hakuleti tofauti, bali lililo muhimu ni
imani itendayo kazi kwa njia ya upendo.

7 Mlikuwa mkipiga mbio vizuri. Ni nani aliyewazuia msiitii kweli? 8 Ushawishi wa
namna hiyo haukutokana na yule anayewaita. 9 "Chachu kidogo huchachua donge
zima." 10 Nina hakika katika Bwana kwamba hamtakuwa na msimamo mwingine.
Mtu anayewachanganya anastahili adhabu, hata awe nani. 11 Lakini ndugu zangu,
kama mimi bado ninahubiri kuhusu kutahiriwa, kwa nini bado ninateswa? Katika
hiyo hali basi, kwazo la msalaba limeondolewa. 12 Laiti hao wanaowavuruga
wangejihasi wao wenyewe!

13 Ndugu zangu, ninyi mliitwa ili mwe huru, hivyo msitumie uhuru wenu kama
fursa ya kufuata tamaa za mwili, bali tumikianeni ninyi kwa ninyi kwa upendo.
14 Kwa maana sheria yote hukamilika katika amri moja: "Mpende jirani yako kama
nafsi yako." 15 Kama mkiumana na kutafunana, angalieni, msije mkaangamizana.

Maisha Ya Kiroho

16 Kwa hiyo nasema, enendeni kwa Roho, wala hamtazitimiza kamwe tamaa za
mwili. 17 Kwa maana mwili hutamani yale yaliyo kinyume na Roho, naye Roho
hutamani yale yaliyo kinyume na mwili. Roho na mwili hupingana na kwa sababu

hiyo hamwezi kufanya mnayotaka. 18 Lakini kama mkiongozwa na Roho, hamko
chini ya sheria.
19 Basi matendo ya mwili ni dhahiri nayo ni haya: Uasherati, uchafu, ufisadi,
20 kuabudu sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, fitina, faraka, uzushi,
21 husuda, ulevi, ulafi na mambo mengine yanayofanana na hayo. Nawaonya,
kama nilivyokwisha kuwaonya kabla, kwamba watu watendao mambo kama hayo,
hawataurithi Ufalme wa Mungu.
22 Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili,
uaminifu, 23 upole na kiasi. Katika mambo kama haya hakuna sheria. 24 Wote walio
wa Kristo Yesu wameusulubisha mwili na shauku zake pamoja na tamaa zake. 25 Kwa
kuwa tunaishi kwa Roho, basi, tuenende kwa Roho. 26 Tusijisifu bure, tukichokozana
na kuoneana wivu.

6

Chukulianeni Mizigo

1 Ndugu zangu, ikiwa mtu ameghafilika akatenda dhambi, basi ninyi mlio wa
rohoni, mrejesheni upya mtu huyo kwa roho ya upole. Lakini jihadharini, ili ninyi
wenyewe msije mkajaribiwa. 2 Chukulianeni mizigo ninyi kwa ninyi, nanyi kwa
njia hii mtatimiza sheria ya Kristo. 3 Kama mtu yeyote akijiona kuwa yeye ni
bora na kumbe sivyo, basi mtu huyo anajidanganya mwenyewe. 4 Lakini kila mtu
na aipime kazi yake mwenyewe, ndipo aweze kujisifu, bila kujilinganisha na mtu
mwingine. 5 Kwa maana, kila mtu atauchukua mzigo wake mwenyewe. 6 Basi, yeye
afundishwaye katika neno na amshirikishe mwalimu wake mema yote.
7 Msidanganyike, Mungu hadhihakiwi. Kwa kuwa kile apandacho mtu ndicho
atakachovuna. 8 Apandaye kwa mwili, katika mwili wake atavuna uharibifu, lakini
yeye apandaye katika Roho, katika Roho atavuna uzima wa milele. 9 Hivyo, tusichoke
katika kutenda mema, kwa kuwa tutavuna kwa wakati wake tusipokata tamaa.
10 Kwa hiyo, kadiri tupatavyo nafasi na tuwatendee watu wote mema, hasa wale
wa jamaa ya waaminio.

Si Kutahiriwa Bali Kuwa Kiumbe Kipya

11 Angalieni herufi kubwa nitumiazo ninapowaandikia kwa mkono wangu
mwenyewe!
12 Wale wanaotaka kuonekana wazuri kwa mambo ya mwili wanataka wawalaz-
imishe kutahiriwa. Sababu pekee ya kufanya hivyo ni kuepuka kuteswa kwa ajili
ya msalaba wa Kristo. 13 Hata wale waliotahiriwa wenyewe hawaitii sheria, lakini
wanataka ninyi mtahiriwe ili wapate kujivuna kwa habari ya miili yenu. 14 Mungu
apishie mbali nisije nikajivunia kitu chochote isipokuwa msalaba wa Bwana wetu
Yesu Kristo, ambaye kwa yeye ulimwengu umesulubiwa kwangu, nami nimesulubiwa
kwa ulimwengu. 15 Kwa maana katika Kristo Yesu, kutahiriwa au kutokutahiriwa si
kitu, bali kule kuwa kiumbe kipya ni kila kitu! 16 Amani na rehema viwe na wote
wanaofuata kanuni hii, na juu ya Israeli wa Mungu.
17 Hatimaye, tangu sasa mtu yeyote asinitaabishe, kwa maana nachukua katika
mwili wangu chapa zake Yesu.
18 Ndugu zangu, neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja na roho zenu.
Amen.

Waefeso

Salamu

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu, kwa mapenzi ya Mungu:
Kwa watakatifu walioko Efeso, walio waaminifu katika Kristo Yesu:
2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana wetu Yesu Kristo
iwe nanyi.

Baraka Za Kiroho Katika Kristo Yesu

3 Ahimidiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, aliyetubariki sisi kwa
baraka zote za rohoni, katika ulimwengu wa roho ndani ya Kristo. 4 Kwa maana
alituchagua katika yeye kabla ya kuumbwa ulimwengu ili tuwe watakatifu na bila
lawama mbele zake. Kwa upendo 5 alitangulia kutuchagua tuwe wanawe kwa njia
ya Yesu Kristo kwa furaha yake na mapenzi yake mwenyewe. 6 Kwa hiyo tunamsifu
Mungu kwa huruma zake kuu alizotumiminia sisi katika Mwanawe Mpendwa.
7 Ndani yake tunao ukombozi kwa njia ya damu yake, yaani, msamaha wa dhambi,
sawasawa na wingi wa neema yake 8 aliyotumiminia kwa wingi, kwa hekima yote
na maarifa yote. 9 Naye alitujulisha siri ya mapenzi yake sawasawa na uradhi
wa mapenzi yake, ambayo alikusudia katika Kristo, 10 ili yapate kutimizwa wakati
mkamilifu utakapowadia, yaani, kuvitia vitu vyote vya mbinguni na vya duniani
pamoja, chini ya kiongozi mmoja, ndiye Kristo.
11 Katika Kristo sisi nasi tumepata urithi, tukisha kuchaguliwa sawasawa na kusudi
la Mungu, yeye ambaye hufanya mambo yote kulingana na kusudi la mapenzi yake,
12 ili kwamba, sisi tuliokuwa wa kwanza kuweka tumaini katika Kristo, tupate kuishi
kwa sifa ya utukufu wake. 13 Ninyi pia mliingia ndani ya Kristo mliposikia Neno la
kweli, Injili ya wokovu wenu. Mkiisha kuamini, ndani yake mlitiwa muhuri, yaani,
Roho Mtakatifu mliyeahidiwa, 14 yeye ambaye ni amana yetu akituhakikishia urithi
wetu hadi ukombozi wa wale walio milki ya Mungu kwa sifa ya utukufu wake.

Shukrani Na Maombi

15 Kwa sababu hii, tangu niliposikia juu ya imani yenu katika Bwana Yesu na
upendo wenu kwa watakatifu wote, 16 sijaacha kumshukuru Mungu kwa ajili yenu,
nikiwakumbuka katika maombi yangu. 17 Nazidi kumwomba Mungu wa Bwana wetu
Yesu Kristo, Baba wa utukufu, awajalieni ninyi roho ya hekima na ya ufunuo, ili
mpate kumjua zaidi. 18 Ninaomba pia kwamba macho ya mioyo yenu yatiwe nuru ili
mpate kujua tumaini mliloitiwa, utajiri wa urithi wa utukufu wake kwa watakatifu
19 na uweza wake mkuu usiolinganishwa kwa ajili yetu sisi tuaminio. Uweza huo
unaofanya kazi ndani yetu, ni sawa na ile nguvu kuu mno 20 aliyoitumia katika
Kristo alipomfufua kutoka kwa wafu, na akamketisha mkono wake wa kuume huko
mbinguni, 21 juu sana kuliko falme zote na mamlaka, enzi na milki, na juu ya kila
jina litajwalo, si katika ulimwengu huu tu, bali katika ule ujao pia. 22 Naye Mungu
ameweka vitu vyote viwe chini ya miguu yake na amemfanya yeye awe kichwa cha
vitu vyote kwa ajili ya Kanisa, 23 ambalo ndilo mwili wake, ukamilifu wake yeye aliye
yote katika yote.

2

Tumefanywa Kuwa Hai Ndani Ya Kristo

1 Kwa habari zenu, mlikuwa wafu katika makosa na dhambi zenu, 2 ambazo
mlizitenda mlipofuatisha namna ya ulimwengu huu na za yule mtawala wa ufalme

wa anga, yule roho atendaye kazi sasa ndani ya wale wasiotii. 3 Sisi sote pia tuliishi
katikati yao hapo zamani, tukitimiza tamaa za asili yetu ya dhambi na kufuata tamaa
zake na mawazo yake. Nasi kwa asili tulikuwa wana wa ghadhabu, kama mtu
mwingine yeyote. 4 Lakini Mungu kwa upendo wake mwingi kwetu sisi, ambaye
ni mwingi wa rehema, 5 hata tulipokuwa wafu kwa ajili ya makosa yetu, alitufanya
tuwe hai pamoja na Kristo Yesu, yaani, mmeokolewa kwa neema. 6 Mungu alitufufua
pamoja na Kristo na kutuketisha pamoja naye katika ulimwengu wa roho katika
Kristo Yesu, 7 ili katika ule ulimwengu ujao apate kuonyesha wingi wa neema yake
isiyopimika, iliyodhihirishwa kwetu kwa wema wake ndani ya Kristo Yesu. 8 Kwa
maana mmeokolewa kwa neema, kwa njia ya imani, wala si kwa matendo yenu
mema. Hii ni zawadi kutoka kwa Mungu, 9 si kwa matendo, ili mtu yeyote asije
akajisifu. 10 Kwa maana sisi ni kazi ya mikono ya Mungu, tulioumbwa katika Kristo
Yesu, ili tupate kutenda matendo mema, ambayo Mungu alitangulia kuyaandaa tupate
kuishi katika hayo.

Wamoja Katika Kristo

11 Kwa hiyo kumbukeni kwamba ninyi ambao hapo awali mlikuwa watu wa Mataifa
kwa kuzaliwa na kuitwa "wasiotahiriwa" na wale wanaojiita "waliotahiriwa" (yaani
tohara ifanyikayo katika mwili kwa mikono ya wanadamu), 12 kumbukeni kwamba
wakati ule mlikuwa mbali na Kristo, mkiwa mmetengwa kutoka jumuiya ya Israeli,
na mkiwa wageni katika yale maagano ya ahadi, nanyi mkiwa hamna tumaini wala
Mungu duniani. 13 Lakini sasa katika Kristo Yesu, ninyi ambao hapo kwanza mlikuwa
mbali na Mungu, sasa mmeletwa karibu kwa njia ya damu ya Kristo.

14 Kwa maana yeye mwenyewe ndiye amani yetu, aliyetufanya sisi tuliokuwa
wawili, yaani, Wayahudi na watu wa Mataifa, tuwe wamoja kwa kuvunja kizuizi
na kubomoa ule ukuta wa uadui uliokuwa kati yetu, 15 kwa kuibatilisha ile sheria
pamoja na amri zake na maagizo yake alipoutoa mwili wake, ili apate kufanya ndani
yake mtu mmoja mpya badala ya hao wawili, hivyo akifanya amani, 16 naye katika
mwili huu mmoja awapatanishe wote wawili na Mungu kupitia msalaba, ili kwa
huo msalaba akaangamiza uadui wao. 17 Alikuja na kuhubiri amani kwenu ninyi
mliokuwa mbali na pia akahubiri amani kwao waliokuwa karibu. 18 Kwa maana
kwa kupitia kwake, sisi sote tunaweza kumkaribia Baba katika Roho mmoja.

19 Hivyo basi, ninyi sasa si wageni tena wala wapitaji, bali mmekuwa wenyeji
pamoja na watakatifu na pia jamaa wa nyumbani mwake Mungu. 20 Mmejengwa
juu ya msingi wa mitume na manabii, naye Kristo Yesu mwenyewe ndiye jiwe kuu la
pembeni. 21 Ndani yake jengo lote limeshikamanishwa pamoja na kusimamishwa ili
kuwa Hekalu takatifu katika Bwana. 22 Katika yeye ninyi nanyi mnajengwa pamoja
ili mpate kuwa makao ambayo Mungu anaishi ndani yake kwa njia ya Roho wake.

3

Huduma Ya Paulo Kwa Watu Wa Mataifa

1 Kwa sababu hii, mimi Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu kwa ajili yenu ninyi watu
wa Mataifa:

2 Kwa hakika mmekwisha kusikia kuhusu ile huduma ya neema ya Mungu
niliyopewa kwa ajili yenu, 3 yaani, ile siri iliodhihirishwa kwangu kwa njia ya ufunuo,
kama nilivyotangulia kuandika kwa kifupi. 4 Kwa kusoma haya, basi mtaweza
kuelewa ufahamu wangu katika siri ya Kristo. 5 Siri hii haikudhihirishwa kwa
wanadamu katika vizazi vingine kama vile sasa ilivyodhihirishwa na Roho kwa
mitume na manabii watakatifu wa Mungu. 6 Siri hii ni kwamba, kwa njia ya Injili,

watu wa Mataifa ni warithi pamoja na Israeli, viungo vya mwili mmoja na washiriki
pamoja wa ahadi katika Kristo Yesu.
7 Nimekuwa mtumishi wa Injili hii kwa kipawa cha neema ya Mungu niliyopewa
kwa nguvu yake itendayo kazi. 8 Ingawa mimi ni mdogo kuliko aliye mdogo kabisa
miongoni mwa watakatifu wote, nilipewa neema hii: ili niwahubirie watu wa Mataifa
kuhusu utajiri usiopimika ulio ndani ya Kristo, 9 na kuweka wazi kwa kila mtu siri hii
iliyokuwa imefichwa tangu zamani katika Mungu, aliyeumba vitu vyote. 10 Ili sasa
kwa njia ya Kanisa, hekima yote ya Mungu ipate kujulikana kwa watawala na wenye
mamlaka katika ulimwengu wa roho, 11 sawasawa na kusudi lake la milele katika
Kristo Yesu Bwana wetu. 12 Ndani yake na kwa njia ya imani katika yeye twaweza
kumkaribia Mungu kwa uhuru na kwa ujasiri. 13 Kwa hiyo, nawaomba msikate tamaa
kwa sababu ya mateso yangu kwa ajili yenu, hayo ni utukufu wenu.

Maombi Ya Paulo Kwa Waefeso

14 Kwa sababu hii nampigia Baba magoti, 15 ambaye ubaba wote wa kila jamaa za
mbinguni na za duniani unatokana naye. 16 Namwomba Mungu awaimarishe kwa
kuwatia nguvu mioyo yenu kwa njia ya Roho wake kwa kadiri ya utajiri wa utukufu
wake, 17 ili kwamba, Kristo apate kukaa mioyoni mwenu kwa njia ya imani. Nami
ninaomba kwamba ninyi mkiwa wenye mizizi tena imara katika msingi wa upendo,
18 mwe na uwezo wa kufahamu pamoja na watakatifu wote jinsi ulivyo upana, urefu,
kimo na kina upendo wa Kristo, 19 na kujua upendo huu unaopita fahamu, ili mpate
kujazwa na kufikia kipimo cha ukamilifu wote wa Mungu.
20 Basi kwa yeye awezaye kutenda mambo ya ajabu yasiyopimika kuliko yote
tuyaombayo au tuyawazayo, kwa kadiri ya uweza wake ule utendao kazi ndani yetu,
21 yeye atukuzwe katika kanisa na katika Kristo Yesu kwa vizazi vyote, milele na
milele. Amen.

4

Umoja Katika Mwili Wa Kristo

1 Basi, mimi niliye mfungwa wa Bwana, nawasihi mwenende kama inavyostahili
wito wenu mlioitwa. 2 Kwa unyenyekevu wote na upole, mkiwa wavumilivu,
mkichukuliana kwa upendo. 3 Jitahidini kudumisha umoja wa Roho katika kifungo
cha amani. 4 Kuna mwili mmoja na Roho mmoja, kama vile mlivyoitwa katika
tumaini moja. 5 Tena kuna Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja, 6 Mungu
mmoja ambaye ni Baba wa wote, aliye juu ya yote, katika yote na ndani ya yote.
7 Lakini kila mmoja wetu amepewa neema kwa kadiri ya kipimo cha kipawa cha
Kristo. 8 Kwa hiyo husema:

"Alipopaa juu zaidi, *
aliteka mateka,
akawapa wanadamu vipawa."

9 (Asemapo "alipaa juu," maana yake nini isipokuwa ni kusema pia kwamba Kristo
alishuka pande za chini sana za dunia?† 10 Yeye aliyeshuka ndiye alipaa juu zaidi
kupita mbingu zote, ili apate kuujaza ulimwengu wote.) 11 Ndiye aliweka wengine
kuwa mitume, wengine kuwa manabii, wengine kuwa wainjilisti, wengine kuwa
wachungaji na walimu, 12 kwa kusudi la kuwakamilisha watakatifu kwa ajili ya kazi
za huduma, ili kwamba mwili wa Kristo upate kujengwa 13 mpaka sote tutakapoufikia
umoja katika imani na katika kumjua sana Mwana wa Mungu na kuwa watu wazima
kwa kufikia kimo cha ukamilifu wa Kristo.

* **4:8** Juu zaidi hapa ina maana mbingu za mbingu. † **4:9** Pande za chini sana za dunia hapa maana yake Sheol kwa Kiebrania, yaani Kuzimu.

14 Ili tusiwe tena watoto wachanga, tukitupwatupwa huku na huku na kuchukuliwa
na kila upepo wa mafundisho kwa hila za watu, kwa ujanja, kwa kufuata njia zao
za udanganyifu. 15 Badala yake, tukiambiana kweli kwa upendo, katika mambo yote
tukue, hata tumfikie yeye aliye kichwa, yaani, Kristo. 16 Kutoka kwake, mwili wote
ukiwa umeungamanishwa na kushikamanishwa pamoja kwa msaada wa kila kiungo,
hukua na kujijenga wenyewe katika upendo, wakati kila kiungo kinafanya kazi yake.

Maisha Ya Zamani Na Maisha Mapya

17 Hivyo nawaambia hivi, nami nasisitiza katika Bwana kwamba, msiishi tena kama
watu wa Mataifa waishivyo, katika ubatili wa mawazo yao. 18 Watu hao akili zao
zimetiwa giza na wametengwa mbali na uzima wa Mungu kwa sababu ya ujinga
wao kutokana na ugumu wa mioyo yao. 19 Wakiisha kufa ganzi, wamejitia katika
mambo ya ufisadi na kupendelea kila aina ya uchafu, wakiendelea kutamani zaidi.
20 Lakini ninyi, hivyo sivyo mlivyojifunza Kristo. 21 Kama hivyo ndivyo ilivyo, ninyi
mmemsikia, tena mmefundishwa naye, vile kweli ilivyo katika Yesu. 22 Mlifundishwa
kuuvua mwenendo wenu wa zamani, utu wenu wa kale, ulioharibiwa na tamaa
zake za udanganyifu, 23 ili mfanywe upya roho na nia zenu, 24 mkajivike utu mpya,
ulioumbwa sawasawa na mfano wa Mungu katika haki yote na utakatifu.

Kanuni Za Maisha Mapya

25 Kwa hiyo kila mmoja wenu avue uongo na kuambiana kweli mtu na jirani
yake, kwa maana sisi sote tu viungo vya mwili mmoja. 26 Mkikasirika, msitende
dhambi, wala jua lisichwe mkiwa bado mmekasirika, 27 wala msimpe ibilisi nafasi.
28 Yeye ambaye amekuwa akiiba, asiibe tena, lakini lazima ajishughulishe, afanye
kitu kifaacho kwa mikono yake mwenyewe, ili awe na kitu cha kuwagawia wahitaji.
29 Maneno mabaya yasitoke vinywani mwenu, bali yale yafaayo kwa ajili ya
kuwajenga wengine kulingana na mahitaji yao, ili yawafae wale wasikiao. 30 Wala
msimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu, ambaye kwake mlitiwa muhuri kwa
ajili ya siku ya ukombozi. 31 Ondoeni kabisa uchungu, ghadhabu, hasira, makelele
na masingizio pamoja na kila aina ya uovu. 32 Kuweni wafadhili na wenye
kuhurumiana ninyi kwa ninyi, mkisameheana, kama vile naye Mungu katika Kristo
alivyowasamehe ninyi.

5

Kuenenda Nuruni

1 Kwa hiyo, mfuateni Mungu kama watoto wapendwao, 2 mkiishi maisha ya upendo,
kama vile Kristo alivyotupenda sisi akajitoa kwa ajili yetu kuwa sadaka yenye harufu
nzuri na dhabihu kwa Mungu.
3 Lakini uasherati, usitajwe miongoni mwenu, wala uchafu wa aina yoyote, wala
tamaa, kwa sababu mambo haya hayastahili miongoni mwa watakatifu. 4 Wala
pasiwepo mazungumzo machafu ya aibu, au maneno ya upuzi au mzaha, ambayo
hayafai, badala yake mshukuruni Mungu. 5 Kwa habari ya mambo haya mjue hakika
kwamba: Msherati, wala mtu mwovu, wala mwenye tamaa mbaya, mtu kama huyo ni
mwabudu sanamu, kamwe hataurithi Ufalme wa Kristo na wa Mungu. 6 Mtu yeyote
na asiwadanganye kwa maneno matupu, kwa kuwa hasira ya Mungu huwaka kwa
sababu ya mambo kama haya juu ya wale wasiomtii. 7 Kwa hiyo, msishirikiane nao.
8 Kwa maana zamani ninyi mlikuwa giza, lakini sasa ninyi ni nuru katika Bwana.
Enendeni kama watoto wa nuru 9 (kwa kuwa tunda la nuru hupatikana katika wema
wote, haki na kweli), 10 nanyi tafuteni yale yanayompendeza Bwana. 11 Msishiriki
matendo ya giza yasiyofaa, bali yafichueni. 12 Kwa maana ni aibu hata kutaja mambo
yale ambayo wasiotii wanayafanya sirini. 13 Lakini kila kitu kilichowekwa nuruni,

huonekana, 14 kwa kuwa nuru ndiyo hufanya kila kitu kionekane. Hii ndiyo sababu
imesemekana:
“Amka, wewe uliyelala,
ufufuke kutoka kwa wafu,
naye Kristo atakuangazia.”
15 Kwa hiyo angalieni sana jinsi mnavyoenenda, si kama watu wasio na hekima,
bali kama wenye hekima, 16 mkiukomboa wakati, kwa sababu nyakati hizi ni za uovu.
17 Kwa hiyo msiwe wajinga, bali mpate kujua nini mapenzi ya Bwana. 18 Pia msilewe
kwa mvinyo, ambamo ndani yake mna upotovu, bali mjazwe Roho. 19 Msemezane
ninyi kwa ninyi kwa zaburi, nyimbo na tenzi za rohoni, mkimwimbia na kumsifu
Bwana mioyoni mwenu, 20 siku zote mkimshukuru Mungu Baba kwa kila jambo
katika Jina la Bwana wetu Yesu Kristo.
21 Nyenyekeaneni ninyi kwa ninyi kwa heshima kwa ajili ya Kristo.

Mafundisho Kuhusu Wake Na Waume

22 Ninyi wake, watiini waume zenu kama kumtii Bwana. 23 Kwa maana mume
ni kichwa cha mkewe kama vile Kristo alivyo kichwa cha Kanisa, ambalo ni mwili
wake, naye Kristo ni Mwokozi wake. 24 Basi, kama vile Kanisa linavyomtii Kristo,
vivyo hivyo na wake nao imewapasa kuwatii waume zao kwa kila jambo.
25 Ninyi waume, wapendeni wake zenu, kama vile Kristo alivyolipenda Kanisa
akajitoa kwa ajili yake 26 kusudi alifanye takatifu, akilitakasa kwa kuliosha kwa
maji katika Neno lake, 27 apate kujiletea Kanisa tukufu lisilo na doa wala kunyanzi
au waa lolote, bali takatifu na lisilo na hatia. 28 Vivyo hivyo imewapasa waume
kuwapenda wake zao kama miili yao wenyewe. Ampendaye mkewe hujipenda
mwenyewe. 29 Hakuna mtu anayeuchukia mwili wake mwenyewe, bali huulisha
na kuutunza vizuri, kama Kristo anavyolitunza Kanisa lake. 30 Sisi tu viungo vya
mwili wake. 31 “Kwa sababu hii, mwanaume atamwacha baba yake na mama yake,
naye ataambatana na mkewe, na hao wawili watakuwa mwili mmoja.” 32 Siri hii
ni kubwa, bali mimi nanena kuhusu Kristo na Kanisa. 33 Hata hivyo, kila mmoja
wenu ampende mkewe kama anavyoipenda nafsi yake mwenyewe, naye mke lazima
amheshimu mumewe.

6

Mafundisho Kuhusu Watoto Na Wazazi

1 Enyi watoto, watiini wazazi wenu katika Bwana, kwa kuwa hili ni jema.
2 “Waheshimu baba yako na mama yako,” hii ndio amri ya kwanza yenye ahadi,
3 “upate baraka na uishi siku nyingi duniani.”
4 Ninyi akina baba, msiwachokoze watoto wenu, bali waleeni kwa nidhamu na
mafundisho ya Bwana.

Mafundisho Kuhusu Watumwa Na Mabwana

5 Ninyi watumwa, watiini hao walio mabwana zenu hapa duniani kwa heshima
na kwa kutetemeka na kwa moyo mmoja, kama vile mnavyomtii Kristo. 6 Watiini,
si tu wakati wakiwaona ili mpate upendeleo wao, bali mtumike kama watumwa wa
Kristo, mkifanya mapenzi ya Mungu kwa moyo. 7 Tumikeni kwa moyo wote, kama
vile mnamtumikia Bwana na si wanadamu. 8 Mkijua kwamba Bwana atampa kila
mtu thawabu kwa lolote jema alilotenda, kama yeye ni mtumwa au ni mtu huru.
9 Nanyi mabwana, watendeeni watumwa wenu kwa jinsi iyo hiyo. Msiwatishe, kwa
kuwa mnajua ya kwamba yeye aliye Bwana wenu na Bwana wao yuko mbinguni,
naye hana upendeleo.

Silaha Za Mungu

[10] Hatimaye, mzidi kuwa hodari katika Bwana na katika uweza wa nguvu zake.
[11] Vaeni silaha zote za Mungu ili kwamba mweze kuzipinga hila za ibilisi. [12] Kwa
maana kushindana kwetu si juu ya nyama na damu, bali dhidi ya falme, mamlaka,
dhidi ya wakuu wa giza na majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho.
[13] Kwa hiyo vaeni silaha zote za Mungu ili mweze kushindana siku ya uovu
itakapokuja nanyi mkiisha kufanya yote, simameni imara. [14] Kwa hiyo simameni
imara mkiwa mmejifunga kweli kiunoni na kuvaa dirii ya haki kifuani, [15] nayo miguu
yenu ifungiwe utayari tuupatao kwa Injili ya amani. [16] Zaidi ya haya yote, twaeni
ngao ya imani, ambayo kwa hiyo mtaweza kuizima mishale yote yenye moto ya yule
mwovu. [17] Vaeni chapeo ya wokovu na mchukue upanga wa Roho, ambao ni Neno la
Mungu. [18] Mkiomba kwa Roho siku zote katika sala zote na maombi, mkikesha kila
wakati mkiwaombea watakatifu wote.
[19] Niombeeni na mimi pia, ili kila nifunguapo kinywa changu, nipewe maneno ya
kusema, niweze kutangaza siri ya Injili kwa ujasiri, [20] ambayo mimi ni balozi wake
katika vifungo. Ombeni ili nipate kuhubiri kwa ujasiri kama inipasavyo.

Salamu Za Mwisho

[21] Tikiko, aliye ndugu mpendwa na mtumishi mwaminifu katika Bwana, atawaam-
bia kila kitu, ili pia mpate kujua hali yangu na kile ninachofanya sasa. [22] Ninamtuma
kwenu kwa ajili ya kusudi hili hasa, ili mpate kujua hali yetu, na awatie moyo.
[23] Amani iwe kwa ndugu, na pendo pamoja na imani kutoka kwa Mungu Baba na
Bwana Yesu Kristo. [24] Neema iwe na wote wampendao Bwana wetu Yesu Kristo kwa
upendo wa dhati. Amen.

Wafilipi

Salamu

1 Waraka wa Paulo na Timotheo, watumishi wa Kristo Yesu:

Kwa watakatifu wote katika Kristo Yesu walioko Filipi, pamoja na waangalizi na mashemasi:

2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana wetu Yesu Kristo
iwe nanyi.

Shukrani Na Maombi

3 Ninamshukuru Mungu wangu kila niwakumbukapo ninyi. 4 Katika maombi
yangu yote daima nimekuwa nikiwaombea ninyi nyote kwa furaha, 5 kwa sababu ya
kushiriki kwenu katika kueneza Injili, tangu siku ya kwanza hadi leo. 6 Nina hakika
kwamba yeye aliyeianza kazi njema mioyoni mwenu, ataiendeleza na kuikamilisha
hata siku ya Kristo Yesu.
7 Ni haki na ni wajibu wangu kufikiri hivi juu yenu nyote, kwa sababu ninyi mko
moyoni mwangu. Ikiwa nimefungwa au nikiwa ninaitetea na kuithibitisha Injili,
ninyi nyote mnashiriki neema ya Mungu pamoja nami. 8 Mungu ni shahidi wangu
jinsi ninavyowaonea shauku ninyi nyote kwa huruma ya Kristo Yesu.
9 Haya ndiyo maombi yangu: kwamba upendo wenu uongezeke zaidi na zaidi
katika maarifa na ufahamu wote, 10 ili mpate kutambua yale yaliyo mema, mkawe
safi, wasio na hatia hadi siku ya Kristo, 11 mkiwa mmejawa na matunda ya haki
yapatikanayo kwa njia ya Yesu Kristo, kwa utukufu na sifa za Mungu.

Kufungwa Kwa Paulo Kwaieneza Injili

12 Basi, ndugu zangu, nataka mjue kwamba mambo yale yaliyonipata kwa kweli
yamesaidia sana kueneza Injili. 13 Matokeo yake ni kwamba imejulikana wazi kwa
walinzi wote wa jumba la kifalme na kwa wengine wote kuwa nimefungwa kwa ajili
ya Kristo. 14 Kwa sababu ya vifungo vyangu, ndugu wengi katika Bwana wametiwa
moyo kuhubiri neno la Mungu kwa ujasiri zaidi na bila woga.
15 Ni kweli kwamba wengine wanamhubiri Kristo kutokana na wivu na kwa
kutaka kushindana, lakini wengine wanamhubiri Kristo kwa nia njema. 16 Hawa
wa mwisho wanamhubiri Kristo kwa moyo wa upendo, wakifahamu kwamba nimo
humu gerezani kwa ajili ya kuitetea Injili. 17 Hao wa kwanza wanamtangaza Kristo
kutokana na tamaa zao wenyewe wala si kwa moyo mweupe, bali wanakusudia
kuongeza mateso yangu katika huku kufungwa kwangu. 18 Lakini inadhuru nini?
Jambo la muhimu ni kwamba kwa kila njia, ikiwa ni kwa nia mbaya au njema, Kristo
anahubiriwa. Nami kwa ajili ya jambo hilo ninafurahi.
Naam, nami nitaendelea kufurahi, 19 kwa maana ninajua kwamba kwa maombi
yenu na kwa msaada unaotolewa na Roho wa Yesu Kristo, yale yaliyonipata mimi
yatageuka kuwa wokovu wangu. 20 Ninatarajia kwa shauku kubwa na kutumaini
kwamba sitaaibika kwa njia yoyote, bali nitakuwa na ujasiri wa kutosha ili sasa
kama wakati mwingine wowote, Kristo atukuzwe katika mwili wangu, ikiwa ni kwa
kuishi au kwa kufa. 21 Kwa maana kwangu mimi, kuishi ni Kristo, na kufa ni faida.
22 Kama nitaendelea kuishi katika mwili, kwangu hili ni kwa ajili ya matunda ya
kazi. Lakini sijui nichague lipi? Mimi sijui! 23 Ninavutwa kati ya mambo mawili:
Ninatamani kuondoka nikakae pamoja na Kristo, jambo hilo ni bora zaidi. 24 Lakini
kwa sababu yenu ni muhimu zaidi mimi nikiendelea kuishi katika mwili. 25 Kwa
kuwa nina matumaini haya, ninajua kwamba nitaendelea kuwepo na kuwa pamoja

nanyi nyote, ili mpate kukua na kuwa na furaha katika imani. 26 Ili kwamba furaha
yenu iwe nyingi katika Kristo Yesu kwa ajili yangu kwa kule kuja kwangu kwenu
tena.

Kuenenda Ipasavyo Injili

27 Lakini lolote litakalotukia, mwenende kama ipasavyo Injili ya Kristo, ili kwamba
nikija na kuwaona au ikiwa sipo, nipate kusikia haya juu yenu: Kuwa mnasimama
imara katika roho moja, mkiishindania imani ya Injili kwa umoja, 28 wala msitishwe
na wale wanaowapinga. Hii ni ishara kwao kuwa wataangamia, lakini ninyi
mtaokolewa, na hii ni kazi ya Mungu. 29 Kwa maana mmepewa kwa ajili ya Kristo, si
kumwamini tu, bali pia kuteswa kwa ajili yake, 30 kwa kuwa mnashiriki mashindano
yale yale mliyoyaona nikiwa nayo na ambayo hata sasa mnasikia kuwa bado ninayo.

2

Kuiga Unyenyekevu Wa Kristo

1 Kama kukiwa na jambo lolote la kutia moyo katika kuunganishwa na Kristo,
kukiwa faraja yoyote katika upendo wake, kukiwa na ushirika wowote na Roho,
kukiwa na wema wowote na huruma, 2 basi ikamilisheni furaha yangu kwa kuwa na
nia moja, mkiwa na upendo huo moja, mkiwa wa roho na kusudi moja. 3 Msitende
jambo lolote kwa nia ya kujitukuza wala kujivuna, bali kwa unyenyekevu kila mtu
amhesabu mwingine bora kuliko nafsi yake. 4 Kila mmoja wenu asiangalie faida yake
mwenyewe tu, bali pia ajishughulishe kwa faida ya wengine.

5 Kuweni na nia ile ile aliyokuwa nayo Kristo Yesu:

6 Yeye, ingawa alikuwa na asili ya Mungu hasa,
hakuona kule kuwa sawa na Mungu
kuwa kitu cha kushikilia,
7 bali alijifanya si kitu,
akachukua hali hasa na mtumwa,
naye akazaliwa katika umbo la mwanadamu.
8 Naye akiwa na umbo la mwanadamu,
alijinyenyekeza, akatii hata mauti:
naam, mauti ya msalaba!
9 Kwa hiyo, Mungu alimtukuza juu sana,
na kumpa Jina lililo kuu kuliko kila jina,
10 ili kwa Jina la Yesu, kila goti lipigwe,
la vitu vya mbinguni, na vya duniani,
na vya chini ya nchi,
11 na kila ulimi ukiri ya kwamba
YESU KRISTO NI BWANA,
kwa utukufu wa Mungu Baba.

Ng'aeni Kama Mianga Katika Ulimwengu

12 Kwa hiyo, wapenzi wangu, kama vile ambavyo mmekuwa mkitii siku zote, si tu
wakati nikiwa pamoja nanyi, bali sasa zaidi sana nisipokuwepo, utimizeni wokovu
wenu kwa kuogopa na kutetemeka, 13 kwa maana Mungu ndiye atendaye kazi ndani
yenu, kutaka kwenu na kutenda kwenu kwa kulitimiza kusudi lake jema.

14 Fanyeni mambo yote bila kunung'unika wala kushindana, 15 ili msiwe na lawama
wala hatia, bali mwe wana wa Mungu wasio na kasoro katika kizazi chenye ukaidi
na kilichopotoka, ambacho ndani yake ninyi mnang'aa kama mianga ulimwenguni.
16 Mkilishika neno la uzima, ili nipate kuona fahari siku ya Kristo kwamba sikupiga
mbio wala kujitaabisha bure. 17 Lakini hata kama nikimiminwa kama sadaka ya

kinywaji kwenye dhabihu na huduma itokayo katika imani yenu, mimi ninafurahi
na kushangilia pamoja nanyi nyote. 18 Vivyo hivyo, ninyi nanyi imewapasa kufurahi
na kushangilia pamoja nami.

Paulo Amsifu Timotheo

19 Natumaini katika Bwana Yesu kumtuma Timotheo hivi karibuni aje kwenu, ili
nipate kufarijika moyo nitakapopata habari zenu. 20 Sina mtu mwingine kama yeye,
ambaye ataangalia hali yenu kwa halisi. 21 Kwa maana kila mmoja anajishughulisha
zaidi na mambo yake mwenyewe wala si yale ya Yesu Kristo. 22 Lakini ninyi wenyewe
mnajua jinsi Timotheo alivyojithibitisha mwenyewe, kwa maana ametumika pamoja
nami kwa kazi ya Injili, kama vile mwana kwa baba yake. 23 Kwa hiyo, ninatumaini
kumtuma kwenu upesi mara nitakapojua mambo yangu yatakavyokuwa. 24 Nami
mwenyewe ninatumaini katika Bwana kwamba nitakuja kwenu hivi karibuni.

Paulo Amsifu Epafrodito

25 Lakini nadhani ni muhimu kumtuma tena kwenu Epafrodito, ndugu yangu
na mtendakazi pamoja nami, aliye askari mwenzangu, ambaye pia ni mjumbe
wenu mliyemtuma ili ashughulike na mahitaji yangu. 26 Kwa maana amekuwa
akiwaonea sana shauku ninyi nyote, akiwa na wasiwasi kwa kuwa mlisikia kwamba
alikuwa mgonjwa. 27 Kweli alikuwa mgonjwa, tena karibu ya kufa. Lakini Mungu
alimhurumia, wala si yeye tu, bali hata na mimi alinihurumia, nisipatwe na huzuni
juu ya huzuni. 28 Kwa hiyo mimi ninafanya bidii kumtuma kwenu ili mtakapomwona
kwa mara nyingine, mpate kufurahi, nami wasiwasi wangu upungue. 29 Kwa hiyo
mpokeeni katika Bwana kwa furaha kubwa, nanyi wapeni heshima watu kama hawa,
30 kwa sababu alikaribia kufa kwa ajili ya kazi ya Kristo, akihatarisha maisha yake
ili aweze kunihudumia vile ninyi hamkuweza.

3

Hakuna Tumaini Katika Mwili

1 Hatimaye, ndugu zangu, furahini katika Bwana! Mimi kuwaandikia mambo yale
yale hakuniudhi, kwa maana ni kinga kwa ajili yenu.

2 Jihadharini na mbwa, wale watenda maovu, jihadharini na wale wajikatao miili
yao, wasemao ili kuokoka ni lazima kutahiriwa. 3 Kwa maana sisi ndio tulio tohara,
sisi tumwabuduo Mungu katika Roho, tunaona fahari katika Kristo Yesu, ambao
hatuweki tumaini letu katika mwili, 4 ingawa mimi mwenyewe ninazo sababu za
kuutumainia mwili.

Kama mtu yeyote akidhani anazo sababu za kuutumainia mwili, mimi zaidi.
5 Nilitahiriwa siku ya nane, mimi ni Mwisraeli wa kabila la Benyamini, Mwebrania
wa Waebrania. Kwa habari ya sheria, ni Farisayo, 6 kwa habari ya juhudi, nilikuwa
nalitesa kanisa, kuhusu haki ipatikanayo kwa sheria, mimi nilikuwa sina hatia.

7 Lakini mambo yale yaliyokuwa faida kwangu, sasa nayahesabu kuwa hasara
kwa ajili ya Kristo. 8 Zaidi ya hayo, nayahesabu mambo yote kuwa hasara tupu
nikiyalinganisha na faida kubwa ipitayo kiasi cha kumjua Kristo Yesu Bwana wangu,
ambaye kwa ajili yake nimepata hasara ya mambo yote, nikiyahesabu kuwa kama
mavi ili nimpate Kristo. 9 Nami nionekane mbele zake bila kuwa na haki yangu
mwenyewe ipatikanayo kwa sheria, bali ile ipatikanayo kwa imani katika Kristo,
haki ile itokayo kwa Mungu kwa njia ya imani. 10 Nataka nimjue Kristo na uweza wa
kufufuka kwake na ushirika wa mateso yake, ili nifanane naye katika mauti yake,
11 ili kwa njia yoyote niweze kufikia ufufuo wa wafu.

Kukaza Mwendo Ili Kufikia Lengo

12 Si kwamba nimekwisha kufikia, au kwamba nimekwisha kuwa mkamilifu, la
hasha! Bali nakaza mwendo ili nipate kile ambacho kwa ajili yake, nimeshikwa na
Kristo Yesu. 13 Ndugu zangu, sijihesabu kuwa nimekwisha kushika. Lakini ninafanya
jambo moja: Ninasahau mambo yale yaliyopita, nakaza mwendo kufikia yale yaliyo
mbele. 14 Nakaza mwendo nifikie ile alama ya ushindi iliyowekwa ili nipate tuzo ya
mwito mkuu wa Mungu ambao nimeitiwa huko juu mbinguni katika Kristo Yesu.

15 Hivyo sisi sote tuliokuwa kiroho tuwaze jambo hili, hata mkiwaza mengine katika
jambo lolote, Mungu ataliweka wazi hilo nalo. 16 Lakini na tushike sana lile ambalo
tumekwisha kulifikia.

17 Ndugu zangu, kwa pamoja fuateni mfano wangu na kuwatazama wale wanaofu-
ata kielelezo tulichowawekea. 18 Kwa maana, kama nilivyokwisha kuwaambia mara
nyingi kabla, nami sasa nasema tena hata kwa machozi, watu wengi wanaishi kama
adui wa msalaba wa Kristo. 19 Mwisho wa watu hao ni maangamizi, Mungu wao
ni tumbo, na utukufu wao ni aibu, na mawazo yao yamo katika mambo ya dunia.
20 Lakini uenyeji wetu uko mbinguni. Nasi tunamngoja kwa shauku Mwokozi kutoka
huko, yaani, Bwana Yesu Kristo, 21 atakayeubadili mwili wetu wa unyonge, ili upate
kufanana na mwili wake wa utukufu, kwa uweza ule ambao kwa huo aweza hata
kuvitiisha vitu vyote chini yake.

4

1 Kwa hiyo, ndugu zangu, ninaowapenda na ambao ninawaonea shauku, ninyi mlio
furaha yangu na taji yangu, hivi ndivyo iwapasavyo kusimama imara katika Bwana,
ninyi wapenzi wangu.

Mausia

2 Nawasihi Euodia na Sintike wawe na nia moja katika Bwana. 3 Naam, nakusihi
wewe pia, mwenzangu mwaminifu, uwasaidie hawa wanawake, kwa sababu
walijitaabisha katika kazi ya Injili pamoja nami bega kwa bega, wakiwa pamoja na
Klementi na watendakazi wenzangu ambao majina yao yameandikwa katika kitabu
cha uzima.

4 Furahini katika Bwana siku zote, tena nasema furahini! 5 Upole wenu na ujulikane
na watu wote. Bwana yu karibu. 6 Msijisumbue kwa jambo lolote, bali katika kila
jambo kwa kuomba na kusihi pamoja na kushukuru, haja zenu na zijulikane na
Mungu. 7 Nayo amani ya Mungu, inayopita fahamu zote, itailinda mioyo yenu na nia
zenu katika Kristo Yesu.

8 Hatimaye, ndugu zangu, mambo yote yaliyo ya kweli, yoyote yaliyo na sifa
njema, yoyote yaliyo ya haki, yoyote yaliyo safi, yoyote ya kupendeza, yoyote yenye
staha, ukiwepo uzuri wowote, pakiwepo chochote kinachostahili kusifiwa, tafakarini
mambo hayo. 9 Mambo yote mliyojifunza au kuyapokea au kuyasikia kutoka kwangu,
au kuyaona kwangu, yatendeni hayo. Naye Mungu wa amani atakuwa pamoja nanyi.

Shukrani Kwa Matoleo Yenu

10 Nina furaha kubwa katika Bwana kwamba hatimaye mmeanza upya kushughu-
lika tena na maisha yangu. Kweli mmekuwa mkinifikiria lakini mlikuwa hamjapata
nafasi ya kufanya hivyo. 11 Sisemi hivyo kwa vile nina mahitaji, la! Kwa maana
nimejifunza kuridhika katika hali yoyote. 12 Ninajua kupungukiwa, pia ninajua kuwa
na vingi. Nimejifunza siri ya kuridhika katika kila hali, wakati wa kushiba na wakati
wa kuona njaa, wakati wa kuwa na vingi na wakati wa kupungukiwa. 13 Naweza
kuyafanya mambo yote katika yeye anitiaye nguvu.

14 Lakini, mlifanya vyema kushiriki nami katika taabu zangu. 15 Zaidi ya hayo, ninyi
Wafilipi mnajua kwamba siku za kwanza nilipoanza kuhubiri Injili, nilipoondoka
Makedonia, hakuna kanisa jingine lililoshiriki nami katika masuala ya kutoa na

kupokea isipokuwa ninyi. [16] Kwa maana hata nilipokuwa huko Thesalonike,
mliniletea msaada kwa ajili ya mahitaji yangu zaidi ya mara moja. [17] Si kwamba
natafuta sana yale matoleo, bali natafuta sana ile faida itakayozidi sana kwa upande
wenu. [18] Nimelipwa kikamilifu hata na zaidi; nimetoshelezwa kabisa sasa, kwa kuwa
nimepokea kutoka kwa Epafrodito vile vitu mlivyonitumia, sadaka yenye harufu
nzuri, dhabihu inayokubalika na ya kumpendeza Mungu. [19] Naye Mungu wangu
atawajaza ninyi na kila mnachohitaji kwa kadiri ya utajiri wake katika utukufu ndani
ya Kristo Yesu.
[20] Mungu wetu aliye Baba yetu apewe utukufu milele na milele. Amen.

Salamu Za Mwisho

[21] Msalimuni kila mtakatifu katika Kristo Yesu. Ndugu walioko pamoja nami
wanawasalimu. [22] Watakatifu wote wanawasalimu, hasa wale watu wa nyumbani
mwa Kaisari.
[23] Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja na roho zenu. Amen.

Wakolosai

Salamu
1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu, kwa mapenzi ya Mungu, na Timotheo ndugu yetu:
2 Kwa ndugu watakatifu na waaminifu katika Kristo, waishio Kolosai:
Neema na amani zitokazo kwa Mungu Baba yetu ziwe nanyi.

Shukrani Na Maombi
3 Siku zote tunamshukuru Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, tu-
napowaombea ninyi, 4 kwa sababu tumesikia kuhusu imani yenu katika Kristo Yesu,
na upendo wenu mlio nao kwa watakatifu wote: 5 imani na upendo ule utokao katika
tumaini mlilowekewa akiba mbinguni, na ambalo mmesikia habari zake katika neno
la kweli, yaani, ile Injili 6 iliyowafikia ninyi. Duniani kote Injili hii inazaa matunda
na kuenea kama ilivyokuwa kwenu tangu siku ile mlipoisikia na kuielewa neema
ya Mungu katika kweli yote. 7 Mlijifunza habari zake kutoka kwa Epafra, mtumishi
mwenzetu mpendwa, yeye aliye mhudumu mwaminifu wa Kristo kwa ajili yenu,
8 ambaye pia ametuambia kuhusu upendo wenu katika Roho.
9 Kwa sababu hii, tangu siku ile tuliposikia habari zenu, hatujakoma kuomba
kwa ajili yenu na kumsihi Mungu awajaze ninyi maarifa ya mapenzi yake katika
hekima yote ya kiroho na ufahamu. 10 Nasi tunaomba haya ili mpate kuishi maisha
yanayostahili mbele za Bwana, na mpate kumpendeza kwa kila namna: mkizaa
matunda kwa kila kazi njema, mkikua katika kumjua Mungu, 11 mkiwa mmetiwa
nguvu kwa uwezo wote kwa kadiri ya nguvu yake yenye utukufu, ili mpate kuwa
na wingi wa saburi na uvumilivu. Nanyi kwa furaha 12 mkimshukuru Baba, ambaye
amewastahilisha kushiriki katika urithi wa watakatifu katika ufalme wa nuru. 13 Kwa
maana ametuokoa kutoka ufalme wa giza na kutuingiza katika ufalme wa Mwana
wake mpendwa, 14 ambaye katika yeye tunao ukombozi, yaani msamaha wa dhambi.

Ukuu Wa Kristo
15 Yeye ni mfano wa Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa viumbe
vyote. 16 Kwake yeye vitu vyote vilivyoko mbinguni na juu ya nchi viliumbwa:
vitu vinavyoonekana na visivyoonekana, viwe ni viti vya enzi au falme, au wenye
mamlaka au watawala; vitu vyote viliumbwa na yeye na kwa ajili yake. 17 Yeye
alikuwepo kabla ya vitu vyote, na katika yeye vitu vyote vinashikamana pamoja.
18 Yeye ndiye kichwa cha mwili, yaani kanisa, naye ndiye mwanzo na mzaliwa
wa kwanza kutoka kwa wafu, ili yeye awe mkuu katika vitu vyote. 19 Kwa kuwa
ilimpendeza Mungu kwamba utimilifu wake wote ukae ndani yake, 20 na kwa njia
yake aweze kuvipatanisha vitu vyote na yeye mwenyewe, viwe ni vitu vilivyo duniani
au vilivyo mbinguni, kwa kufanya amani kwa damu yake, iliyomwagika msalabani.
21 Hapo kwanza mlikuwa mmetengana na Mungu, na mlikuwa adui zake katika nia
zenu kwa sababu ya mienendo yenu mibaya. 22 Lakini sasa Mungu amewapatanisha
ninyi kwa njia ya mwili wa Kristo kupitia mauti, ili awalete mbele zake mkiwa
watakatifu, bila dosari wala lawama, 23 ikiwa mnaendelea katika imani yenu mkiwa
imara na thabiti, pasipo kuliacha tumaini lililoahidiwa katika Injili. Hii ndiyo ile Injili
mliyoisikia, ambayo imehubiriwa kwa kila kiumbe chini ya mbingu, na ambayo mimi
Paulo nimekuwa mtumwa wake.

Taabu Ya Paulo Kwa Ajili Ya Kanisa
24 Sasa nafurahia kule kuteseka kwangu kwa ajili yenu, na katika mwili wangu
ninatimiliza yale yaliyopungua katika mateso ya Kristo kwa ajili ya mwili wake,

ambao ni kanisa. 25 Mimi nimekuwa mtumishi wa kanisa kwa wajibu alionipa Mungu
ili kuwaletea ninyi Neno la Mungu kwa ukamilifu: 26 Hii ni siri iliyokuwa imefichika
tangu zamani na kwa vizazi vingi, lakini sasa imefunuliwa kwa watakatifu. 27 Kwao,
Mungu amechagua kujulisha miongoni mwa watu wa Mataifa utukufu wa utajiri wa
siri hii, ambayo ni Kristo ndani yenu, tumaini la utukufu.

28 Yeye ndiye tunayemtangaza, tukimwonya kila mtu na kumfundisha kila mtu kwa
hekima yote ili tuweze kumleta kila mmoja akiwa amekamilika katika Kristo. 29 Kwa
ajili ya jambo hili, ninajitaabisha, nikijitahidi kwa kadiri ya nguvu zake ambazo
hutenda kazi ndani yangu kwa uweza mwingi.

2

1 Nataka mjue jinsi ninavyojitaabisha kwa ajili yenu na kwa ajili ya wale walioko
Laodikia, na pia kwa ajili ya wote ambao hawajapata kuniona mimi binafsi. 2 Kusudi
langu ni watiwe moyo na kuunganishwa katika upendo, ili wapate ule utajiri wa
ufahamu mkamilifu, ili waijue siri ya Mungu, yaani, Kristo mwenyewe, 3 ambaye
ndani yake kumefichwa hazina zote za hekima na maarifa. 4 Nawaambia mambo
haya ili mtu yeyote asiwadanganye kwa maneno ya kuwashawishi. 5 Kwa kuwa
ingawa mimi siko pamoja nanyi kimwili, lakini niko pamoja nanyi kiroho, nami
nafurahi kuuona utaratibu wenu na jinsi uthabiti wa imani yenu katika Kristo ulivyo.

Ukamilifu Wa Maisha Katika Kristo

6 Hivyo basi, kama vile mlivyompokea Kristo Yesu kuwa Bwana, endeleeni kukaa
ndani yake, 7 mkiwa na mizizi, na mmejengwa ndani yake, mkiimarishwa katika
imani kama mlivyofundishwa, na kufurika kwa wingi wa shukrani.

8 Angalieni mtu yeyote asiwafanye ninyi mateka kwa elimu batili na madanganyo
matupu yanayotegemea mapokeo ya wanadamu na mafundisho ya ulimwengu
badala ya Kristo.

9 Maana ukamilifu wote wa Uungu umo ndani ya Kristo katika umbile la mwili
wa kibinadamu, 10 nanyi mmepewa ukamilifu ndani ya Kristo, ambaye ndiye mkuu
juu ya kila enzi na kila mamlaka. 11 Katika Kristo pia mlitahiriwa kwa kutengwa
mbali na asili ya dhambi, si kwa tohara inayofanywa kwa mikono ya wanadamu,
bali kwa ile tohara iliyofanywa na Kristo, 12 mkiwa mmezikwa pamoja naye katika
ubatizo, na kufufuliwa pamoja naye kwa njia ya imani yenu katika uweza wa Mungu,
aliyemfufua kutoka kwa wafu.

13 Mlipokuwa wafu katika dhambi zenu na kutokutahiriwa katika asili yenu ya
dhambi, Mungu aliwafanya mwe hai pamoja na Kristo. Alitusamehe dhambi zetu
zote, 14 akiisha kuifuta ile hati yenye mashtaka yaliyokuwa yanatukabili, pamoja
na maagizo yake. Aliiondoa isiwepo tena, akiigongomea kwenye msalaba wake.
15 Mungu akiisha kuzivua enzi na mamlaka, alizifanya kuwa kitu cha fedheha
hadharani kwa kuziburura kwa ujasiri, akizishinda katika msalaba wa Kristo.

16 Kwa hiyo mtu asiwahukumu ninyi kuhusu vyakula au vinywaji, au kuhusu
kuadhimisha sikukuu za dini, au Sikukuu za Mwezi Mwandamo au siku ya Sabato.
17 Hizi zilikuwa kivuli cha mambo ambayo yangekuja, lakini ile iliyo halisi imo ndani
ya Kristo. 18 Mtu yeyote asiwaondolee thawabu yenu kwa kusisitiza kunyenyekea
kwake na kuabudu malaika. Mtu kama huyo hudumu katika maono yake, akijivuna
bila sababu katika mawazo ya kibinadamu. 19 Yeye amepoteza ushirikiano na Kichwa,
ambaye kutoka kwake mwili wote unalishwa na kushikamanishwa pamoja kwa
viungo na mishipa, nao hukua kwa ukuaji utokao kwa Mungu.

Maonyo Dhidi Ya Walimu Wa Uongo

20 Kwa kuwa mlikufa pamoja na Kristo, mkayaacha yale mafundisho ya msingi ya
ulimwengu huu, kwa nini bado mnaishi kama ninyi ni wa ulimwengu? Kwa nini
mnajitia chini ya amri: 21 “Msishike! Msionje! Msiguse!”? 22 Haya yote mwisho
wake ni kuharibika yanapotumiwa, kwa sababu msingi wake ni katika maagizo na
mafundisho ya wanadamu. 23 Kwa kweli amri kama hizo huonekana kama zina
hekima, katika namna za ibada walizojitungia wenyewe, na unyenyekevu wa uongo
na kuutawala mwili kwa ukali, lakini hayafai kitu katika kuzuia tamaa za mwili.

3

Kanuni Za Kuishi Maisha Matakatifu

1 Basi, kwa kuwa mmefufuliwa pamoja na Kristo, yatafuteni yaliyo juu, Kristo
alikoketi mkono wa kuume wa Mungu. 2 Yafikirini mambo yaliyo juu, wala si ya
duniani. 3 Kwa maana ninyi mlikufa, nao uhai wenu sasa umefichwa pamoja na
Kristo katika Mungu. 4 Wakati Kristo, aliye uzima wenu, atakapotokea, ndipo nanyi
mtakapotokea pamoja naye katika utukufu.

5 Kwa hiyo, ueni kabisa chochote kilicho ndani yenu cha asili ya kidunia: yaani
uasherati, uchafu, tamaa mbaya, mawazo mabaya na ulafi, ambayo ndiyo ibada
ya sanamu. 6 Kwa sababu ya mambo haya, ghadhabu ya Mungu inakuja. 7 Ninyi
pia zamani mlienenda katika mambo haya mlipoishi maisha hayo. 8 Lakini sasa
yawekeni mbali nanyi mambo kama haya yote: yaani hasira, ghadhabu, uovu,
masingizio na lugha chafu kutoka midomoni mwenu. 9 Msiambiane uongo, kwa
maana mmevua kabisa utu wenu wa kale pamoja na matendo yake, 10 nanyi mmevaa
utu mpya, unaofanywa upya katika ufahamu sawasawa na mfano wa Muumba
wake. 11 Hapa hakuna Myunani wala Myahudi, aliyetahiriwa wala asiyetahiriwa,
asiyestaarabika wala aliyestaarabika, mtumwa wala mtu huru, bali Kristo ni yote, na
ndani ya wote.

12 Kwa hiyo, kwa kuwa ninyi mmekuwa wateule wa Mungu, watakatifu wapend-
wao sana, jivikeni moyo wa huruma, utu wema, unyenyekevu, upole na uvumilivu.
13 Vumilianeni na kusameheana mtu akiwa na lalamiko lolote dhidi ya mwenzake.
Sameheaneni kama vile Bwana alivyowasamehe ninyi. 14 Zaidi ya maadili haya yote
jivikeni upendo, ambao ndio unaofunga kila kitu pamoja katika umoja mkamilifu.

15 Amani ya Kristo na itawale mioyoni mwenu, kwa kuwa ninyi kama viungo vya
mwili mmoja mmeitiwa amani. Tena kuweni watu wa shukrani. 16 Neno la Kristo
na likae kwa wingi ndani yenu, mkifundishana na kuonyana katika hekima yote,
mkimwimbia Mungu zaburi, nyimbo na tenzi za rohoni, huku mkiwa na shukrani
mioyoni mwenu. 17 Lolote mfanyalo, ikiwa ni kwa neno au kwa tendo, fanyeni yote
katika jina la Bwana Yesu, mkimshukuru Mungu Baba katika yeye.

Kanuni Katika Madaraka Ya Nyumbani

18 Ninyi wake, watiini waume zenu, kama inavyostahili katika Bwana.

19 Ninyi waume, wapendeni wake zenu, wala msiwe na uchungu dhidi yao.

20 Enyi watoto, watiini wazazi wenu katika mambo yote, kwa maana hivi ndivyo
inavyompendeza Bwana.

21 Ninyi akina baba, msiwachokoze watoto wenu, wasije wakakata tamaa.

22 Ninyi watumwa, watiini mabwana zenu wa hapa duniani katika mambo yote.
Fanyeni hivyo si wakiwepo tu, wala si kwa kutafuta upendeleo wao, bali kwa moyo
mnyofu na kumcha Bwana. 23 Lolote mfanyalo, fanyeni kwa moyo kama watu
wanaomtumikia Bwana, na si wanadamu, 24 kwa kuwa mnajua kwamba mtapokea
urithi wenu kutoka kwa Bwana ukiwa thawabu yenu. Ni Bwana Yesu Kristo

mnayemtumikia. 25 Yeyote atendaye mabaya atalipwa kwa ajili ya mabaya yake,
wala hakuna upendeleo.

4

1 Ninyi mabwana, watendeeni watumwa wenu yaliyo haki na yanayostahili,
mkitambua ya kwamba ninyi pia mnaye Bwana mbinguni.

Maagizo Zaidi

2 Dumuni sana katika maombi, mkikesha katika hayo pamoja na kushukuru. 3 Pia
tuombeeni na sisi ili Mungu atufungulie mlango wa kunena, ili tupate kuitangaza
siri ya Kristo, ambayo kwa ajili yake pia mimi nimefungwa. 4 Ombeni ili nipate
kuitangaza Injili kwa udhahiri kama ipasavyo kunena. 5 Enendeni kwa hekima mbele
yao walio nje, mkiukomboa wakati. 6 Maneno yenu yawe yamejaa neema siku zote,
yanayofaa, ili mjue jinsi iwapasavyo na inavyofaa kumjibu kila mtu.

Salamu Za Mwisho

7 Tikiko atawaambia habari zangu zote. Yeye ni ndugu mpendwa, mtendakazi
mwaminifu na mtumishi mwenzangu katika Bwana. 8 Nimemtuma kwenu kwa
madhumuni haya ili mpate kufahamu hali yetu, na pia awatie moyo. 9 Anakuja
pamoja na Onesimo, ndugu yetu mpendwa na mwaminifu, ambaye ni mmoja wenu.
Watawaambia mambo yote yanayotendeka hapa kwetu.

10 Aristarko aliye mfungwa pamoja nami anawasalimu, vivyo hivyo Marko, binamu
yake Barnaba. (Mmeshapata maagizo yanayomhusu; akija kwenu, mpokeeni.)
11 Yesu, yeye aitwaye Yusto, pia anawasalimu. Hawa peke yao ndio Wayahudi
miongoni mwa watendakazi wenzangu kwa ajili ya Ufalme wa Mungu, nao
wamekuwa faraja kwangu. 12 Epafra, ambaye ni mmoja wenu na mtumishi wa
Kristo Yesu, anawasalimu. Yeye siku zote anawaombea kwa bidii kwamba msimame
imara katika mapenzi yote ya Mungu, mkiwa wakamilifu na thabiti. 13 Ninashuhudia
kumhusu kwamba anafanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu, na kwa ajili ya ndugu wa
Laodikia na wale wa Hierapoli. 14 Rafiki yetu mpenzi Luka yule tabibu, pamoja na
Dema, wanawasalimu. 15 Wasalimuni ndugu wote wa Laodikia, na pia Nimfa, pamoja
na kanisa linalokutana katika nyumba yake.

16 Baada ya barua hii kusomwa kwenu, hakikisheni kwamba inasomwa pia katika
kanisa la Walaodikia. Nanyi pia msome barua inayotoka Laodikia.

17 Mwambieni Arkipo hivi: “Hakikisha kuwa unakamilisha ile huduma uliyopokea
katika Bwana.”

18 Mimi, Paulo, naandika salamu hizi kwa mkono wangu mwenyewe. Kumbukeni
minyororo yangu. Neema iwe nanyi. Amen.

1 Wathesalonike

Salamu

1 Paulo, Silvano* na Timotheo:
Kwa kanisa la Wathesalonike, ninyi mlio ndani ya Mungu Baba yetu na ndani ya
Bwana Yesu Kristo:
Neema iwe kwenu na amani.

Shukrani Kwa Ajili Ya Imani Ya Wathesalonike

2 Siku zote tunamshukuru Mungu kwa ajili yenu ninyi nyote, tukiwataja kwenye
maombi yetu daima. 3 Tunaikumbuka daima kazi yenu ya imani mbele za Mungu
aliye Baba yetu, taabu yenu katika upendo na saburi yenu ya tumaini katika Bwana
wetu Yesu Kristo.
4 Ndugu zetu mpendwao na Mungu, kwa kuwa tunajua kwamba Mungu amewach-
agua, 5 kwa sababu ujumbe wetu wa Injili haukuja kwenu kwa maneno matupu bali
pia ulidhihirishwa katika nguvu na katika Roho Mtakatifu, tena ukiwa na uthibitisho
kamili, kama vile ninyi wenyewe mnavyojua jinsi tulivyoenenda katikati yenu kwa
ajili yenu. 6 Nanyi mkawa wafuasi wetu na wa Bwana, ingawa mlipata mateso
mengi, mlilipokea lile Neno kwa furaha katika Roho Mtakatifu. 7 Hivyo ninyi mkawa
kielelezo kwa waumini wote katika Makedonia na Akaya. 8 Kwa maana kutoka
kwenu neno la Bwana limesikika, si katika Makedonia na Akaya tu, bali pia imani
yenu katika Mungu imejulikana kila mahali kiasi kwamba hatuna haja ya kusema
lolote kwa habari yake. 9 Kwa maana watu wa maeneo hayo wenyewe wanaeleza
jinsi mlivyotupokea na jinsi mlivyomgeukia Mungu mkaacha sanamu, ili kumtumikia
Mungu aliye hai na wa kweli 10 na ili kumngojea Mwanawe kutoka mbinguni, ambaye
Mungu alimfufua kutoka kwa wafu: yaani, Yesu, yeye aliyetuokoa kutoka ghadhabu
inayokuja.

2

Huduma Ya Paulo Huko Thesalonike

1 Ndugu zangu, kwa kuwa ninyi wenyewe mnajua ya kwamba kuja kwetu kwenu
hakukuwa bure, 2 kama vile mjuavyo, tulikuwa tumeteswa na kutukanwa huko
Filipi, lakini hata hivyo, kwa msaada wa Mungu wetu, tulikuwa na ujasiri wa
kuwaambia Injili ya Mungu ingawa kulikuwa na upinzani mkubwa. 3 Kwa maana
himizo letu halikutokana na hila wala nia mbaya au udanganyifu. 4 Kinyume chake,
tulinena kama watu tuliokubaliwa na Mungu tukakabidhiwa Injili. Sisi hatujaribu
kuwapendeza wanadamu bali kumpendeza Mungu, yeye ayachunguzaye mawazo
ya ndani sana ya mioyo yetu. 5 Kama mjuavyo, hatukuja kwenu kwa maneno ya
kujipendekeza au maneno yasiyo ya kweli ili kuficha tamaa mbaya: Mungu ndiye
shahidi yetu. 6 Wala hatukuwa tunatafuta sifa kutoka kwa wanadamu, wala kutoka
kwenu au kwa mtu mwingine awaye yote.
Kama mitume wa Kristo tungaliweza kuwa mzigo kwenu, 7 lakini tulikuwa wapole
katikati yenu, kama mama anayewatunza watoto wake wadogo. 8 Tuliwapenda sana
kiasi kwamba tulifurahia kushirikiana nanyi, si Injili ya Mungu tu, bali hata maisha
yetu, kwa sababu mlikuwa wa thamani mno kwetu. 9 Ndugu zetu, mnakumbuka
juhudi yetu na taabu yetu. Tulifanya kazi usiku na mchana, ili tusimlemee mtu yeyote
wa kwenu wakati tulipokuwa tunawahubiria Injili ya Mungu.

---
* **1:1** Yaani Sila.

[10] Ninyi wenyewe ni mashahidi na Mungu pia, jinsi tulivyokuwa watakatifu, wenye
haki na wasio na lawama miongoni mwenu ninyi mlioamini. [11] Maana mnajua
kwamba tuliwatendea kila mmoja wenu kama vile baba awatendeavyo watoto wake.
[12] Tuliwatia moyo, tuliwafariji na kuwahimiza kuishi maisha yampendezayo Mungu,
anayewaita katika Ufalme na utukufu wake.

[13] Nasi pia tunamshukuru Mungu bila kukoma kwa sababu mlipolipokea neno
la Mungu mlilosikia kutoka kwetu, hamkulipokea kama neno la wanadamu, bali
mlilipokea kama lilivyo hasa, neno la Mungu, litendalo kazi ndani yenu ninyi
mnaoamini. [14] Kwa maana ninyi ndugu zetu, mlifanyika wafuasi wa makanisa
ya Mungu yaliyoko ndani ya Kristo Yesu katika Uyahudi. Mlipata mateso yale
yale kutoka kwa watu wenu wenyewe kama vile makanisa hayo yalivyoteswa na
Wayahudi, [15] wale waliomuua Bwana Yesu na manabii, nasi wakatufukuza pia. Watu
hao walimchukiza Mungu na tena ni adui wa watu wote, [16] wakijitahidi kutuzuia
tusizungumze na watu wa Mataifa ili kwamba wapate kuokolewa. Kwa njia hii
wanazidi kujilundikia dhambi zao hadi kikomo. Lakini hatimaye ghadhabu ya Mungu
imewafikia.

Paulo Atamani Kuwaona Wathesalonike

[17] Lakini ndugu zetu, tulipotenganishwa nanyi kwa kitambo kidogo (ingawa
kutengana huko kulikuwa kwa mwili tu, si kwa moyo), tulizidi kuwa na shauku
kubwa kuwaona uso kwa uso. [18] Maana tulitaka kuja kwenu, hasa mimi Paulo,
nilitaka kuja tena na tena, lakini Shetani akatuzuia. [19] Kwa maana tumaini letu ni
nini, au furaha yetu au taji yetu ya kujisifia mbele za Bwana Yesu Kristo wakati wa
kuja kwake? Je, si ni ninyi? [20] Naam, ninyi ndio fahari yetu na furaha yetu.

3

Timotheo Atumwa Kwenda Thesalonike

[1] Kwa hivyo tulipokuwa hatuwezi kuvumilia zaidi, tuliamua tubaki Athene peke
yetu. [2] Tukamtuma Timotheo ambaye ni ndugu yetu na mtumishi mwenzetu wa
Mungu katika kuieneza Injili ya Kristo, aje kuwaimarisha na kuwatia moyo katika
imani yenu, [3] ili mtu yeyote asifadhaishwe na mateso haya. Mnajua vyema kwamba
tumewekewa hayo mateso. [4] Kwa kweli, tulipokuwa pamoja nanyi tuliwaambia mara
kwa mara kwamba tutateswa na imekuwa hivyo kama mjuavyo. [5] Kwa sababu hii
nilipokuwa siwezi kuvumilia zaidi, nilimtuma mtu ili nipate habari za imani yenu.
Niliogopa kwamba kwa njia fulani yule mjaribu asiwe amewajaribu, nasi tukawa
tumejitaabisha bure.

Taarifa Ya Timotheo Ya Kutia Moyo

[6] Lakini sasa Timotheo ndiyo tu amerejea kwetu kutoka kwenu na ameleta habari
njema kuhusu imani yenu na upendo wenu. Ametuambia kwamba siku zote
mnatukumbuka kwa wema na kwamba mna shauku ya kutuona kama vile sisi tulivyo
na shauku ya kuwaona ninyi. [7] Kwa hiyo, ndugu zetu, katika dhiki na mateso yetu
yote tumefarijika kwa sababu ya imani yenu. [8] Sasa kwa kuwa hakika tunaishi, kwa
kuwa ninyi mmesimama imara katika Bwana. [9] Je, tutawezaje kumshukuru Mungu
kiasi cha kutosha kwa ajili yenu, kutokana na furaha tuliyo nayo mbele za Mungu
wetu kwa sababu yenu? [10] Usiku na mchana tunaomba kwa bidii ili tupate kuwaona
tena na kujaza kile kilichopungua katika imani yenu.

[11] Basi Mungu wetu na Baba yetu mwenyewe na Bwana wetu Yesu atengeneze njia
ya sisi kuja kwenu. [12] Bwana na auongeze upendo wenu na kuuzidisha kati yenu na
kwa wengine wote, kama vile tulivyo na upendo mwingi kwenu. [13] Tunamwomba

Mungu aimarishe mioyo yenu ili msiwe na lawama katika utakatifu mbele za Mungu wetu aliye Baba yetu wakati wa kuja kwake Bwana Yesu pamoja na watakatifu wote.

4

Maisha Yanayompendeza Mungu

1 Hatimaye, ndugu, tuliwaomba na kuwasihi katika Bwana Yesu kwamba, kama
mlivyojifunza kutoka kwetu jinsi iwapasavyo kuishi ili kumpendeza Mungu, kama
vile mnavyoishi, imewapasa mzidi sana kufanya hivyo. 2 Kwa kuwa mnajua ni
maagizo gani tuliyowapa kwa mamlaka ya Bwana Yesu.

3 Mapenzi ya Mungu ni kwamba ninyi mtakaswe, ili kwamba mjiepushe na zinaa,
4 ili kwamba kila mmoja wenu ajifunze kuutawala mwili wake mwenyewe katika
utakatifu na heshima, 5 si kwa tamaa mbaya kama watu wa Mataifa wasiomjua
Mungu. 6 Katika jambo hili mtu asimkosee ndugu yake wala kumlaghai. Kwa
kuwa Bwana ni mlipiza kisasi katika mambo haya yote, kama vile tulivyokwisha
kuwaambia mapema na kuwaonya vikali. 7 Kwa maana Mungu hakutuitia uchafu,
bali utakatifu. 8 Kwa hiyo, mtu yeyote anayekataa mafundisho haya hamkatai
mwanadamu, bali anamkataa Mungu anayewapa ninyi Roho wake Mtakatifu.

9 Sasa kuhusu upendo wa ndugu hamna haja mtu yeyote kuwaandikia, kwa
maana ninyi wenyewe mmefundishwa na Mungu kupendana. 10 Nanyi kwa kweli
mnawapenda ndugu wote katika Makedonia nzima. Lakini ndugu, tunawasihi mzidi
sana kuwapenda.

11 Jitahidini kuishi maisha ya utulivu, kila mtu akijishughulisha na mambo yake
mwenyewe na kufanya kazi kwa mikono yake, kama vile tulivyowaagiza, 12 ili maisha
yenu ya kila siku yajipatie heshima kutoka kwa watu walio nje, ili msimtegemee mtu
yeyote.

Kuja Kwake Bwana

13 Lakini ndugu, hatutaki mkose kujua kuhusu wale waliolala mauti, ili msihuzu-
nike kama watu wengine wasiokuwa na tumaini. 14 Kwa kuwa tunaamini kwamba
Yesu alikufa na kufufuka, na kwa hivyo, Mungu kwa njia ya Yesu atawafufua pamoja
naye wale waliolala mautini ndani yake. 15 Kulingana na neno la Bwana mwenyewe,
tunawaambia kwamba sisi ambao bado tuko hai, tuliobaki hadi kuja kwake Bwana,
hakika hatutawatangulia waliolala mauti. 16 Kwa maana Bwana mwenyewe atashuka
kutoka mbinguni, akitoa amri kwa sauti kuu, pamoja na sauti ya malaika mkuu,
na sauti ya tarumbeta ya Mungu. Nao waliokufa wakiwa katika Kristo watafufuka
kwanza. 17 Baada ya hilo sisi tulio hai, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao katika
mawingu ili kumlaki Bwana hewani, hivyo tutakuwa pamoja na Bwana milele. 18 Kwa
hiyo farijianeni kwa maneno haya.

5

Kuweni Tayari Kwa Siku Ya Bwana

1 Basi, ndugu, kwa habari ya nyakati na majira hatuna haja ya kuwaandikia,
2 kwa kuwa mnajua vyema kwamba siku ya Bwana itakuja kama mwizi ajapo usiku.
3 Wakati watu wanaposema, "Kuna amani na salama," maangamizi huwajia ghafula,
kama vile utungu umjiavyo mwanamke mwenye mimba; nao hakika hawatatoroka.

4 Bali ninyi, ndugu, hampo gizani hata siku ile iwakute ghafula kama mwizi. 5 Ninyi
nyote ni wana wa nuru na wana wa mchana. Sisi si wana wa giza wala wa usiku.
6 Kwa hiyo basi, tusilale kama watu wengine walalavyo, bali tukeshe na kuwa na kiasi.
7 Kwa kuwa wote walalao hulala usiku na wale walewao hulewa usiku. 8 Lakini kwa
kuwa sisi ni wana wa mchana, basi tuwe na kiasi, tukijivika imani na upendo kama

dirii kifuani na tumaini letu la wokovu kama chapeo. 9 Kwa maana Mungu hakutuita
ili tupate ghadhabu bali tupate wokovu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo. 10 Yeye
alikufa kwa ajili yetu ili hata kama tuko macho au tumelala, tupate kuishi pamoja
naye. 11 Kwa hiyo farijianeni na kujengana, kama vile mnavyofanya sasa.

Maagizo Ya Mwisho, Salamu Na Kuwatakia Heri

12 Sasa tunawaomba, ndugu, waheshimuni wale wanaofanya kazi kwa bidii
miongoni mwenu, wale ambao wana mamlaka juu yenu katika Bwana na ambao
wanawaonya. 13 Waheshimuni sana katika upendo kwa ajili ya kazi zao. Ishini kwa
amani ninyi kwa ninyi. 14 Nasi twawasihi, ndugu, waonyeni walio wavivu, watieni
moyo waoga, wasaidieni wanyonge na kuwavumilia watu wote. 15 Angalieni kuwa
mtu asimlipe mwenzake maovu kwa maovu, bali siku zote tafuteni kutendeana mema
ninyi kwa ninyi na kwa watu wote.
16 Furahini siku zote; 17 ombeni bila kukoma; 18 shukuruni kwa kila jambo, kwa
maana haya ndiyo mapenzi ya Mungu kwa ajili yenu katika Kristo Yesu.
19 Msiuzime moto wa Roho Mtakatifu; 20 msiyadharau maneno ya unabii.
21 Jaribuni kila kitu. Yashikeni yaliyo mema. 22 Jiepusheni na uovu wa kila namna.
23 Mungu mwenyewe, Mungu wa amani, awatakase ninyi kabisa. Nanyi mhifad-
hiwe roho zenu, nafsi zenu na miili yenu, bila kuwa na lawama katika Bwana wetu
Yesu Kristo. 24 Yeye aliyewaita ni mwaminifu naye atafanya hayo.
25 Ndugu, tuombeeni. 26 Wasalimuni ndugu wote kwa busu takatifu. 27 Nawaagizeni
mbele za Bwana mhakikishe kuwa ndugu wote wanasomewa barua hii.
28 Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi. Amen.

2 Wathesalonike

1 Paulo, Silvano* na Timotheo:
Kwa kanisa la Wathesalonike mlio katika Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo:
2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba na Bwana Yesu Kristo iwe nanyi.

Shukrani Na Maombi

3 Ndugu, imetubidi kumshukuru Mungu kwa ajili yenu siku zote, kama ulivyo
wajibu wetu, kwa sababu imani yenu inakua zaidi na zaidi na upendo wa kila mmoja
wenu alio nao kwa mwenzake unazidi kuongezeka. 4 Ndiyo sababu miongoni mwa
makanisa ya Mungu, tunajivuna kuhusu saburi yenu na imani mliyo nayo katika
mateso yote na dhiki mnazostahimili.
5 Haya yote ni uthibitisho kwamba hukumu ya Mungu ni ya haki, na kwa sababu
hiyo ninyi mtahesabiwa kwamba mnastahili kuwa wa Ufalme wa Mungu, mnaoteswa
kwa ajili wake. 6 Mungu ni mwenye haki: yeye atawalipa mateso wale wawatesao
ninyi 7 na kuwapa ninyi mnaoteseka raha pamoja na sisi, wakati Bwana Yesu
atakapodhihirishwa kutoka mbinguni katika mwali wa moto pamoja na malaika
wake wenye nguvu. 8 Atawaadhibu wale wasiomjua Mungu na ambao hawakuitii
Injili ya Bwana wetu Yesu. 9 Wataadhibiwa kwa uangamivu wa milele na kutengwa
na uso wa Bwana na utukufu wa uweza wake, 10 siku hiyo atakapokuja kutukuzwa
katika watakatifu wake na kustaajabiwa miongoni mwa wote walioamini. Ninyi pia
mtakuwa miongoni mwa hawa kwa sababu mliamini ushuhuda wetu kwenu.
11 Kwa sababu hii, tunawaombea ninyi bila kukoma, ili Mungu apate kuwahesabu
kuwa mnastahili wito wake na kwamba kwa uwezo wake apate kutimiza kila kusudi
lenu jema na kila tendo linaloongozwa na imani yenu. 12 Tunaomba hivi ili Jina
la Bwana wetu Yesu lipate kutukuzwa ndani yenu, nanyi ndani yake, kulingana na
neema ya Mungu wetu na Bwana Yesu Kristo.

2

Yule Mtu Wa Kuasi

1 Ndugu, kuhusu kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo na kukusanyika kwetu
pamoja mbele zake, tunawasihi, 2 msiyumbishwe kwa urahisi wala msitiwe wasiwasi
na roho wala neno au barua inayosemekana kuwa imetoka kwetu, isemayo kwamba
siku ya Bwana imekwisha kuwako. 3 Mtu yeyote na asiwadanganye kwa namna
yoyote kwa maana siku ile haitakuja mpaka uasi utokee kwanza, na yule mtu
wa kuasi adhihirishwe, yule ambaye amehukumiwa kuangamizwa kabisa. 4 Yeye
atapingana na kujitukuza juu ya kila kitu kiitwacho Mungu au kinachoabudiwa, ili
kujiweka juu katika Hekalu la Mungu, akijitangaza mwenyewe kuwa ndiye Mungu.
5 Je, hamkumbuki ya kwamba nilipokuwa pamoja nanyi niliwaambia mambo
haya? 6 Nanyi sasa mnajua kinachomzuia, ili apate kudhihirishwa wakati wake
utakapowadia. 7 Maana ile nguvu ya siri ya uasi tayari inatenda kazi, lakini yule
anayeizuia ataendelea kufanya hivyo mpaka atakapoondolewa. 8 Hapo ndipo yule
mwasi atafunuliwa, ambaye Bwana Yesu atamteketeza kwa pumzi ya kinywa chake
na kumwangamiza kabisa kwa utukufu wa kuja kwake. 9 Kuja kwa yule mwasi
kutaonekana kana kwamba ni kutenda kazi kwake Shetani ambaye hutumia nguvu
zote, ishara, maajabu ya uongo, 10 na kila aina ya uovu kwa wale wanaoangamia
kwa sababu walikataa kuipenda kweli wapate kuokolewa. 11 Kwa sababu hii, Mungu

* **1:1** Yaani Sila.

ameruhusu watawaliwe na nguvu ya udanganyifu, ili waendelee kuamini uongo,
12 na wahukumiwe wote ambao hawakuiamini ile kweli, bali wamefurahia uovu.

Simameni Imara

13 Lakini imetupasa sisi kumshukuru Mungu daima kwa ajili yenu, ndugu
mpendwao na Bwana, kwa sababu Mungu aliwachagua ninyi tangu mwanzo ili
mwokolewe kwa kutakaswa na Roho kwa kuiamini kweli. 14 Kwa kusudi hili Mungu
aliwaita kwa njia ya kuhubiri kwetu Injili, ili mpate kushiriki katika utukufu wa
Bwana Yesu Kristo. 15 Hivyo basi, ndugu wapendwa, simameni imara na myashike
sana yale mafundisho tuliyowapa ikiwa ni kwa maneno ya kinywa au kwa barua.

16 Bwana wetu Yesu Kristo mwenyewe na Mungu Baba yetu, aliyetupenda na kwa
neema yake akatupatia faraja ya milele na tumaini jema, 17 awafariji mioyo yenu na
kuwaimarisha katika kila neno na tendo jema.

3

Hitaji La Maombi

1 Hatimaye, ndugu, tuombeeni ili Neno la Bwana lipate kuenea kwa haraka na
kuheshimiwa kila mahali, kama vile ilivyokuwa kwenu. 2 Ombeni pia ili tupate
kuokolewa kutokana na watu waovu na wabaya, kwa maana si wote wanaoamini.
3 Lakini Bwana ni mwaminifu, naye atawaimarisha ninyi na kuwalinda kutokana na
yule mwovu. 4 Nasi tuna tumaini katika Bwana ya kuwa mnafanya na mtaendelea
kufanya yale tuliyowaagiza. 5 Bwana aiongoze mioyo yenu katika upendo wa Mungu
na katika saburi ya Kristo.

Onyo Dhidi Ya Uvivu

6 Ndugu, tunawaagiza katika Jina la Bwana Yesu Kristo, jitengeni na kila ndugu
ambaye ni mvivu na ambaye haishi kufuatana na maagizo tuliyowapa. 7 Maana
ninyi wenyewe mnajua jinsi iwapasavyo kufuata mfano wetu. Sisi hatukuwa wavivu
tulipokuwa pamoja nanyi, 8 wala hatukula chakula cha mtu yeyote pasipo kukilipia.
Badala yake tulifanya kazi kwa bidii usiku na mchana, ili tusimlemee mtu yeyote
miongoni mwenu. 9 Tulifanya hivi, si kwa sababu hatukuwa na haki ya kupata
msaada kama huo, bali ndio sisi wenyewe tuwe kielelezo. 10 Kwa maana hata
tulipokuwa pamoja nanyi, tuliwapa amri kwamba: "Mtu yeyote asiyetaka kufanya
kazi, hata kula asile."

11 Kwa kuwa tunasikia kwamba baadhi ya watu miongoni mwenu ni wavivu.
Hawafanyi kazi bali hujishughulisha na mambo ya wengine. 12 Basi watu kama
hao tunawaagiza na kuwahimiza katika Bwana Yesu Kristo, kwamba wafanye kazi
kwa utulivu kwa ajili ya chakula chao wenyewe. 13 Kwa upande wenu, ndugu, ninyi
kamwe msichoke katika kutenda mema.

14 Ikiwa mtu yeyote hayatii maagizo yetu yaliyoko katika barua hii, mwangalieni
sana mtu huyo. Msishirikiane naye, ili apate kuona aibu. 15 Lakini msimhesabu kuwa
adui, bali mwonyeni kama ndugu.

Salamu Za Mwisho

16 Basi, Bwana wa amani mwenyewe awapeni amani nyakati zote na kwa kila njia.
Bwana awe nanyi nyote.

17 Mimi, Paulo, ninaandika salamu hizi kwa mkono wangu mwenyewe. Hii ndio
alama ya utambulisho katika barua zangu zote. Hivi ndivyo niandikavyo.

18 Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi nyote. Amen.

1 Timotheo

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa amri ya Mungu Mwokozi wetu na ya Kristo
Yesu tumaini letu.
2 Kwa Timotheo, mwanangu halisi katika imani:
Neema, rehema na amani itokayo kwa Mungu Baba na kwa Kristo Yesu Bwana
wetu.

Maonyo Dhidi Ya Walimu Wa Uongo

3 Kama nilivyokusihi wakati nilipokwenda Makedonia, endelea kubaki Efeso, ili
kwamba upate kuwaagiza watu wasiendelee kufundisha mafundisho ya uongo 4 wala
wasitoe muda wao kwa hadithi za kubuniwa na orodha za majina ya vizazi visivyo
na mwisho, ambazo huchochea mabishano badala ya mpango wa Mungu utokanao
na imani. 5 Kusudi la maagizo haya ni upendo utokao katika moyo safi, dhamiri
njema na imani ya kweli. 6 Watu wengine wamepotoka kutoka haya na kugeukia
majadiliano yasiyo na maana kwa kuwa, 7 wanataka kuwa walimu wa sheria, lakini
hawajui mambo yale wanayosema wala hayo wanayoyatumainia kwa uthabiti.
8 Tunajua kwamba sheria ni njema ikiwa inatumika kwa halali kama
ilivyokusudiwa. 9 Lakini tunajua ya kuwa sheria si kwa ajili ya wenye haki, bali kwa
ajili ya wavunja sheria na waasi, kwa ajili ya wasiomcha Mungu na wenye dhambi,
wasio watakatifu na wanaokufuru; kwa wale wawauao baba zao au mama zao,
kwa wauaji, 10 kwa wazinzi na wahanithi, kwa wale wauzao watu, na kwa waongo
na waapao kwa uongo, na kwa chochote kingine kilicho kinyume na mafundisho
ya kweli, 11 ambayo yanakubaliana na Injili ya utukufu wa Mungu anayehimidiwa,
ambayo mimi nimewekewa amana.

Neema Ya Mungu Kwa Paulo

12 Namshukuru Kristo Yesu Bwana wetu, aliyenitia nguvu, kwa sababu aliniona
mwaminifu, akaniteua kwa kazi yake. 13 Ingawa wakati fulani nilikuwa mwenye
kukufuru, mtesaji na mwenye jeuri, lakini nilipata rehema kwa sababu nilitenda
hivyo kwa kutojua na kutoamini kwangu. 14 Neema ya Bwana wetu ilimiminwa juu
yangu kwa wingi, ikiambatana na imani na upendo ulio katika Kristo Yesu.
15 Msemo huu ni wa kweli na unaostahili kukubalika, usemao kwamba: Kristo
Yesu alikuja ulimwenguni kuokoa wenye dhambi, ambao mimi ndiye niliye mbaya
kuliko wote. 16 Lakini kwa sababu hiyo nilipata rehema, ili katika mimi, niliyekuwa
mwenye dhambi kuliko wote, Kristo Yesu apate kuonyesha uvumilivu wake usio na
kikomo, ili niwe kielelezo kwa wale watakaomwamini na wapate uzima wa milele.
17 Basi Mfalme wa milele, asiye na mwisho, asiyeonekana, aliye Mungu pekee, apewe
heshima na utukufu milele na milele. Amen.
18 Mwanangu Timotheo, ninakupa agizo hili, kwa kadiri ya maneno ya unabii
yaliyosemwa kukuhusu, ili kwa kuyafuata upate kupigana vita vizuri, 19 ukiishikilia
imani na dhamiri njema, ambazo wengine wamevikataa, na hivyo wakaangamia
kwa habari ya imani yao. 20 Miongoni mwao wako Himenayo na Aleksanda, ambao
nimemkabidhi Shetani ili wafundishwe wasije wakakufuru.

2

Maagizo Kuhusu Kuabudu

1 Awali ya yote, nasihi kwamba dua, sala, maombezi na shukrani zifanyike kwa
ajili ya watu wote: 2 kwa ajili ya wafalme na wale wote wenye mamlaka, ili tupate
kuishi kwa amani na utulivu, katika uchaji wote wa Mungu na utakatifu. 3 Jambo hili

ni jema, tena linapendeza machoni pa Mungu Mwokozi wetu, 4 anayetaka watu wote
waokolewe na wafikie kuijua kweli. 5 Kwa maana kuna Mungu mmoja na mpatanishi
mmoja kati ya Mungu na wanadamu, yaani mwanadamu Kristo Yesu, 6 aliyejitoa
mwenyewe kuwa fidia kwa ajili ya wanadamu wote: jambo hili lilishuhudiwa kwa
wakati wake ufaao. 7 Nami kwa kusudi hili nimewekwa niwe mhubiri na mtume
(nasema kweli katika Kristo wala sisemi uongo), mwalimu wa watu wa Mataifa katika
imani na kweli.

8 Nataka kila mahali wanaume wasali wakiinua mikono mitakatifu pasipo hasira
wala kugombana.

9 Vivyo hivyo nataka wanawake wajipambe kwa adabu na kwa heshima katika
mavazi yanayostahili, si kwa kusuka nywele, kuvalia dhahabu, lulu au mavazi ya
gharama kubwa, 10 bali kwa matendo mazuri kama iwapasavyo wanawake wanaokiri
kuwa wanamcha Mungu.

11 Mwanamke na ajifunze kwa utulivu na kwa utiifu wote. 12 Simpi mwanamke
ruhusa ya kufundisha au kuwa na mamlaka juu ya mwanaume. Mwanamke
inampasa kukaa kimya. 13 Kwa maana Adamu aliumbwa kwanza, kisha Eva. 14 Wala
si Adamu aliyedanganywa, bali ni mwanamke aliyedanganywa akawa mkosaji.
15 Lakini mwanamke ataokolewa kwa kuzaa kwake, kama wakiendelea kudumu
katika imani, upendo na utakatifu, pamoja na kuwa na kiasi.

3

Sifa Za Waangalizi

1 Hili ni neno la kuaminiwa, kwamba mtu akitamani kazi ya uangalizi, atamani kazi
nzuri. 2 Basi, imempasa mwangalizi awe mtu asiye na lawama, mume wa mke mmoja,
mwenye kiasi, anayejitawala, anayeheshimika, mkarimu, ajuaye kufundisha, 3 asiwe
mlevi, wala mkali bali awe mpole, asiwe mgomvi wala mpenda fedha. 4 Lazima aweze
kuisimamia nyumba yake mwenyewe vizuri na kuhakikisha kwamba watoto wake
wanamtii na kuwa na heshima kwa kila njia. 5 (Kwa maana kama mtu hajui jinsi
ya kusimamia nyumba yake mwenyewe, atawezaje kuliangalia kanisa la Mungu?)
6 Asiwe mtu aliyeokoka karibuni asije akajivuna na kuangukia kwenye hukumu ile ile
ya ibilisi. 7 Inampasa pia awe na sifa njema kwa watu walio nje, ili asije akalaumiwa
na kuanguka kwenye mtego wa ibilisi.

Sifa Za Mashemasi

8 Vivyo hivyo, mashemasi nao wawe watu wanaostahili heshima, wasiwe wenye
kauli mbili au wenye kujifurahisha kwa mvinyo, wala wanaotamani faida isiyo
halali. 9 Inawapasa kushikamana sana na ile siri ya imani kwa dhamiri safi. 10 Ni
lazima wapimwe kwanza; kisha kama hakuna neno dhidi yao, basi na waruhusiwe
kuhudumu kama mashemasi.

11 Vivyo hivyo, wake zao wawe wanawake wanaostahili heshima, wasio wasin-
giziaji, bali wawe na kiasi na waaminifu katika kila jambo.

12 Shemasi awe mume wa mke mmoja na inampasa aweze kusimamia watoto wake
na watu wa nyumbani mwake vyema. 13 Wale ambao wamehudumu vyema katika
huduma ya ushemasi hujipatia msimamo bora na ujasiri mkubwa katika imani yao
ndani ya Kristo Yesu.

14 Ingawa ninatarajia kuja kwako hivi karibuni, ninakuandikia maagizo haya
sasa ili kwamba, 15 kama nikikawia, utajua jinsi iwapasavyo watu kuenenda katika
nyumba ya Mungu, ambayo ndiyo kanisa la Mungu aliye hai, lililo nguzo na msingi
wa kweli. 16 Bila shaka yoyote, siri ya utauwa ni kubwa:

Alidhihirishwa katika mwili wa kibinadamu,
akathibitishwa kuwa na haki katika Roho,

akaonekana na malaika,
akahubiriwa miongoni mwa mataifa,
akaaminiwa ulimwenguni,
akachukuliwa juu katika utukufu.

4

Maagizo Kwa Timotheo

1 Roho asema waziwazi kwamba katika siku za mwisho baadhi ya watu wataiacha
imani na kufuata roho zidanganyazo na mafundisho ya mashetani. 2 Mafundisho
kama hayo huja kupitia kwa waongo ambao ni wanafiki, hali dhamiri zao zikiungua
kwa kuchomwa moto. 3 Wao huwakataza watu wasioe na kuwaagiza wajiepushe
na vyakula fulani, ambavyo Mungu aliviumba ili vipokewe kwa shukrani na wale
wanaoamini na kuijua kweli. 4 Kwa maana kila kitu alichokiumba Mungu ni chema,
wala hakuna kitu chochote cha kukataliwa kama kikipokewa kwa shukrani, 5 kwa
sababu kimetakaswa kwa neno la Mungu na kwa kuomba.

Mtumishi Mwema Wa Yesu Kristo

6 Kama ukiwakumbusha ndugu mambo haya, utakuwa mtumishi mwema wa Kristo
Yesu, uliyelelewa katika kweli ya imani na yale mafundisho mazuri uliyoyafuata.
7 Usijishughulishe kamwe na hadithi za kipagani na masimulizi ya uongo ya
wanawake wazee; badala yake, jizoeze kuwa mtauwa. 8 Kwa maana mazoezi ya
mwili yana faida kwa sehemu, lakini utauwa una faida katika mambo yote, yaani,
unayo ahadi ya uzima wa sasa na ya ule ujao.

9 Hili ni neno la kuaminiwa tena lastahili kukubaliwa kabisa, 10 (nasi kwa ajili ya
hili tunajitaabisha na kujitahidi), kwamba tumeweka tumaini letu kwa Mungu aliye
hai, ambaye ni Mwokozi wa watu wote, hasa wale waaminio.

11 Mambo haya yaagize na kuyafundisha. 12 Mtu yeyote asikudharau kwa kuwa
wewe ni kijana, bali uwe kielelezo kizuri kwa waumini katika usemi, mwenendo,
upendo, imani na usafi. 13 Fanya bidii kusoma Maandiko hadharani, kuhubiri na
kufundisha, mpaka nitakapokuja. 14 Usiache kutumia kipawa kilicho ndani yako,
ambacho ulipewa kwa neno la unabii wakati wazee walikuwekea mikono.

15 Uwe na bidii katika mambo haya; ujitolee kwa ajili ya mambo haya kikamilifu, ili
kila mtu aone kuendelea kwako. 16 Jilinde sana nafsi yako na mafundisho yako. Dumu
katika hayo, kwa maana kwa kufanya hivyo, utajiokoa wewe mwenyewe pamoja na
wale wanaokusikia.

5

Maagizo Kuhusu Wajane, Wazee Na Watumwa

1 Usimkemee mzee kwa ukali bali umshawishi kama vile angekuwa ni baba yako.
Uwatendee vijana kama vile ndugu zako; 2 nao wanawake wazee uwatendee kama
mama zako, na wanawake vijana kama dada zako, katika usafi wote.

3 Waheshimu wanawake wajane ambao ni wajane kweli kweli. 4 Kama mjane ana
watoto ama wajukuu, hawa inawapasa awali ya yote wajifunze kutimiza wajibu wao
wa kumcha Mungu katika matendo kwa kuwatunza wale wa jamaa zao wenyewe,
na hivyo wawarudishie wema waliowatendea wazazi wao, kwa kuwa hivi ndivyo
impendezavyo Mungu. 5 Mwanamke ambaye ni mjane kweli kweli, yaani, yeye
aliyebaki peke yake huweka tumaini lake kwa Mungu naye hudumu katika maombi
usiku na mchana akimwomba Mungu ili amsaidie. 6 Lakini mjane aishiye kwa anasa
amekufa, ingawa anaishi. 7 Wape watu maagizo haya pia, ili asiwepo yeyote wa

kulaumiwa. 8 Kama mtu hawatunzi wale wa jamaa yake, hasa wale wa nyumbani
mwake mwenyewe, ameikana imani, tena ni mbaya kuliko yeye asiyeamini.

9 Mjane yeyote asiwekwe kwenye orodha ya wajane isipokuwa awe ametimiza umri
wa miaka sitini, na ambaye alikuwa mke wa mume mmoja, 10 awe ameshuhudiwa
kwa matendo yake mema, aliyewalea watoto wake vizuri, aliye mkarimu, aliye-
wanawisha watakatifu miguu, aliyewasaidia wenye shida na aliyejitolea kwa ajili
ya matendo mema ya kila namna.

11 Lakini kwa habari za wajane vijana usiwaweke kwenye orodha hiyo, maana
tamaa zao za kimaumbile zikizidi kule kujitoa kwao kwa Kristo, watataka kuolewa
tena. 12 Nao kwa njia hiyo watajiletea hukumu kwa kukiuka ahadi yao ya kwanza.
13 Zaidi ya hayo, wajane kama hao huwa na tabia ya uvivu wakizurura nyumba
kwa nyumba, wala hawawi wavivu tu, bali pia huwa wasengenyaji, wajiingizao
katika mambo yasiyowahusu na kusema mambo yasiyowapasa kusema. 14 Hivyo
nawashauri wajane vijana waolewe, wazae watoto na wasimamie nyumba zao,
wasije wakampa adui nafasi ya kutushutumu. 15 Kwa maana kwa kweli wajane
wengine wamepotoka ili kumfuata Shetani.

16 Lakini kama mwanamke yeyote aaminiye ana wajane katika jamaa yake, inam-
pasa awasaidie wala si kuwaacha wakililemea kanisa, ili kanisa liweze kuwasaidia
wale ambao ni wajane kweli kweli.

Wazee Wa Kanisa

17 Wazee wa kanisa wanaoongoza shughuli za kanisa vizuri wanastahili heshima
mara mbili, hasa wale ambao kazi yao ni kuhubiri na kufundisha. 18 Kwa maana
Maandiko husema, "Usimfunge maksai kinywa apurapo nafaka," tena, "Mfanyakazi
anastahili mshahara wake." 19 Usiendekeze mashtaka dhidi ya mzee isipokuwa yawe
yameletwa na mashahidi wawili au watatu. 20 Wale wanaodumu katika dhambi
uwakemee hadharani, ili wengine wapate kuogopa.

21 Ninakuagiza mbele za Mungu na mbele za Kristo Yesu na mbele za malaika
wateule, shika maagizo haya pasipo ubaguzi wala upendeleo.

22 Usiwe na haraka kumwekea mtu mikono wala usishiriki dhambi za watu
wengine. Jilinde nafsi yako uwe safi.

23 Acha kunywa maji peke yake, tumia divai kidogo kwa sababu ya tumbo lako na
maumivu yako ya mara kwa mara.

24 Dhambi za watu wengine ni dhahiri nazo zinawatangulia kwenda hukumuni; na
dhambi za watu wengine zinawafuata nyuma yao. 25 Vivyo hivyo, matendo mema
yako dhahiri, na hata yale ambayo si mema hayawezi kufichika.

6

Watumwa

1 Wale wote walio chini ya kongwa la utumwa inawapasa kuwahesabu mabwana
zao kuwa wanastahili heshima yote, ili jina la Mungu lisitukanwe wala mafundisho
yetu. 2 Wale watumwa ambao wana mabwana waaminio, haiwapasi kupunguza
heshima yao kwa sababu wao ni ndugu. Badala yake, wawatumikie hata vizuri zaidi,
kwa sababu wale wanaonufaika na huduma yao ni waaminio, ambao ni wapenzi
wao. Fundisha mambo haya na uwahimize kuyafuata.

Mafundisho Ya Uongo Na Utajiri Wa Kweli

3 Ikiwa mtu yeyote atafundisha mafundisho mapotovu wala hakubaliani na
mafundisho manyofu ya Bwana wetu Yesu Kristo na yale ya utauwa, 4 huyo
amejivuna wala hajui kitu chochote. Yeye amejaa tamaa ya mabishano na ugomvi
kuhusu maneno ambavyo matokeo yake ni wivu na mapigano, maneno ya ukorofi,

shuku mbaya, 5 na kuzozana kusikokoma kati ya watu walioharibika akili zao,
walioikosa kweli, na ambao hudhani kwamba utauwa ni njia ya kupata faida.
6 Lakini utauwa na kuridhika ni faida kubwa. 7 Kwa kuwa hatukuja humu duniani
na kitu chochote, wala hatuwezi kutoka humu na kitu. 8 Lakini kama tuna chakula
na mavazi, tutaridhika navyo. 9 Lakini wale watu wanaotamani kuwa na mali kwa
haraka huanguka kwenye majaribu, na wamenaswa na tamaa nyingi za kipumbavu
zenye kudhuru, zinazowazamisha watu katika uharibifu na maangamizi. 10 Kwa
maana kupenda fedha ndiyo shina moja la maovu ya kila namna. Baadhi ya watu
wakitamani fedha, wameiacha imani na kujichoma wenyewe kwa maumivu mengi.

Vitu Vizuri Vya Imani

11 Lakini wewe, mtu wa Mungu, yakimbie mambo haya yote. Fuata haki, utauwa,
imani, upendo, saburi na upole. 12 Pigana vile vita vizuri vya imani. Shika uzima wa
milele ambao ndio ulioitiwa ulipokiri ule ukiri mzuri mbele ya mashahidi wengi.
13 Nakuagiza mbele za Mungu avipaye vitu vyote uhai, na mbele za Kristo Yesu
ambaye alipokuwa anashuhudia mbele ya Pontio Pilato alikiri ukiri mzuri, 14 uishike
amri hii bila dosari wala lawama mpaka kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo,
15 ambaye Mungu atamleta kwa wakati wake mwenyewe: yeye ahimidiwaye, aliye
peke yake Mtawala, Mfalme wa wafalme, na Bwana wa mabwana, 16 yeye peke yake
ambaye hapatikani na mauti, na anakaa katika nuru isiyoweza kukaribiwa, ambaye
hakuna mwanadamu aliyemwona wala awezaye kumwona. Heshima na uweza una
yeye milele. Amen.
17 Waagize wale ambao ni matajiri wa ulimwengu huu waache kujivuna, wala
wasiweke tumaini lao katika mali ambayo si ya hakika, bali waweke tumaini lao
katika Mungu ambaye hutupatia vitu vyote kwa wingi ili tuvifurahie. 18 Waagize
watende mema, wawe matajiri katika matendo mema, pia wawe wakarimu na walio
tayari kushiriki mali zao na wengine. 19 Kwa njia hii watajiwekea hazina kama msingi
kwa ajili ya wakati ujao na hivyo watajipatia uzima, yaani, ule uzima ambao ni wa
kweli.

Maelekezo Ya Binafsi Na Maombi Ya Baraka

20 Timotheo, linda kile kilichowekwa amana kwako. Epuka majadiliano yasiyo ya
utauwa na mabishano ambayo kwa uongo huitwa elimu, 21 ambayo wengine kwa
kujidai kuwa nayo wameiacha imani.
Neema iwe nanyi. Amen.

2 Timotheo

1 Paulo mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, kulingana na ile ahadi ya
uzima uliomo ndani ya Kristo Yesu.
2 Kwa Timotheo, mwanangu mpendwa:
Neema, rehema na amani itokayo kwa Mungu Baba, na kwa Kristo Yesu Bwana
wetu.

Shukrani Na Kutiwa Moyo

3 Ninamshukuru Mungu, ninayemtumikia kwa dhamiri safi, kama walivy-
ofanya baba zangu, ninapokukumbuka usiku na mchana katika maombi yangu.
4 Nikiyakumbuka machozi yako, ninatamani sana kukuona ili nipate kujawa na
furaha. 5 Nimekuwa nikiikumbuka imani yako ya kweli, waliokuwa nayo bibi yako
Loisi na mama yako Eunike na ambayo mimi ninasadiki sasa wewe pia unayo. 6 Kwa
sababu hii nakukumbusha uchochee ile karama ya Mungu, iliyowekwa ndani yako
nilipokuwekea mikono yangu. 7 Maana Mungu hakutupa roho ya woga, bali roho ya
nguvu, ya upendo na ya moyo wa kiasi.
8 Kwa hiyo usione haya kushuhudia kuhusu Bwana wetu, wala usinionee haya mimi
niliye mfungwa kwa ajili yake. Bali uishiriki pamoja nami taabu ya Injili, kwa kadiri
ya nguvu ya Mungu, 9 ambaye alituokoa na kutuita katika mwito mtakatifu: si kwa
kadiri ya matendo yetu mema bali kwa sababu ya kusudi lake mwenyewe na neema
yake. Neema hii tulipewa katika Kristo Yesu tangu milele. 10 Lakini sasa imefunuliwa
kwa kudhihirishwa kwake Mwokozi wetu, Kristo Yesu, ambaye amebatilisha mauti
na kuleta uzima na kutokufa kwa njia ya Injili. 11 Nami nimewekwa kuwa mhubiri,
mtume na mwalimu wa Injili hii. 12 Hii ndiyo sababu ninateseka namna hii, lakini
sioni haya kwa maana ninamjua yeye niliyemwamini, na kusadiki ya kuwa anaweza
kukilinda kile nilichokiweka amana kwake hadi siku ile.
13 Shika kwa uthabiti kielelezo cha mafundisho yenye uzima yale uliyoyasikia
kwangu, pamoja na imani na upendo katika Kristo Yesu. 14 Ilinde ile amana
uliyokabidhiwa kwa Roho Mtakatifu akaaye ndani yetu.
15 Unajua ya kuwa watu wote katika Asia wameniacha, miongoni mwao wamo
Filego na Hermogene.
16 Bwana akawahurumie watu wa nyumbani mwa Onesiforo, kwa sababu alin-
iburudisha mara kwa mara wala hakuionea aibu minyororo yangu. 17 Badala yake,
alipokuwa Rumi, alinitafuta kwa bidii mpaka akanipata. 18 Bwana na amjalie kupata
rehema zake siku ile! Nawe unajua vyema jinsi alivyonisaidia huko Efeso.

2

Askari Mwema Wa Kristo Yesu

1 Basi, wewe mwanangu, uwe hodari katika neema iliyo ndani ya Kristo Yesu.
2 Nayo mambo yale uliyonisikia nikiyasema mbele ya mashahidi wengi, uwakabidhi
watu waaminifu watakaoweza kuwafundisha watu wengine vilevile. 3 Vumilia
taabu pamoja nasi kama askari mwema wa Kristo Yesu. 4 Hakuna askari yeyote
ambaye akiwa vitani hujishughulisha na mambo ya kawaida ya maisha haya kwa
sababu nia yake ni kumpendeza yule aliyemwandika awe askari. 5 Vivyo hivyo,
yeye ashindanaye katika michezo hawezi kupewa tuzo ya ushindi asiposhindana
kulingana na kanuni za mashindano. 6 Mkulima mwenye bidii ya kazi ndiye
anayestahili kuwa wa kwanza kupata fungu la mavuno. 7 Fikiri sana kuhusu haya
nisemayo, kwa maana Bwana atakupa ufahamu katika mambo hayo yote.

8 Mkumbuke Yesu Kristo, aliyefufuliwa kutoka kwa wafu, yeye aliye wa uzao wa
Daudi. Hii ndiyo Injili yangu, 9 ambayo kwayo ninateseka hata kufikia hatua ya
kufungwa minyororo kama mhalifu. Lakini neno la Mungu halifungwi. 10 Kwa hiyo
ninavumilia mambo yote kwa ajili ya wateule wa Mungu, kusudi wao nao wapate
wokovu ulio katika Kristo Yesu, pamoja na utukufu wa milele.
11 Hili ni neno la kuaminiwa:
Kwa maana kama tumekufa pamoja naye,
tutaishi pia pamoja naye.
12 Kama tukistahimili,
pia tutatawala pamoja naye.
Kama tukimkana yeye,
naye atatukana sisi.
13 Kama tusipoamini,
yeye hudumu kuwa mwaminifu,
kwa maana hawezi kujikana mwenyewe.

Mfanyakazi Aliyekubaliwa Na Mungu

14 Endelea kuwakumbusha mambo haya ukiwaonya mbele za Bwana waache
kushindana kwa maneno ambayo hayana faida yoyote bali huwaangamiza tu
wale wanaoyasikia. 15 Jitahidi kujionyesha kwa Mungu kuwa umekubaliwa naye,
mtendakazi asiye na sababu ya kuona aibu, ukilitumia kwa usahihi neno la kweli.
16 Jiepushe na maneno mabaya, yasiyo na maana, yasiyo ya utauwa, kwa maana
hayo huzidi kuwatosa watu katika kukosa heshima kwa Mungu. 17 Mafundisho yao
yataenea kama kidonda kisichopona. Miongoni mwao wamo Himenayo na Fileto
18 ambao wameiacha kweli, wakisema kwamba ufufuo wa wafu umekwisha kuwako,
nao huharibu imani ya baadhi ya watu. 19 Lakini msingi wa Mungu ulio imara
umesimama, ukiwa na muhuri wenye maandishi haya: "Bwana anawajua walio
wake"; tena, "Kila alitajaye jina la Bwana, na auache uovu."
20 Katika nyumba kubwa si kwamba kuna vyombo vya dhahabu na fedha tu,
bali pia vimo vyombo vya miti na vya udongo; vingine kwa matumizi maalum, na
vingine kwa matumizi ya kawaida. 21 Basi ikiwa mtu amejitakasa na kujitenga na
hayo niliyoyataja, atakuwa chombo maalum, kilichotengwa na ambacho kinamfaa
mwenye nyumba, kimeandaliwa tayari kwa kila kazi njema.
22 Zikimbie tamaa mbaya za ujana, ufuate haki, imani, upendo na amani pamoja
na wale wamwitao Bwana kwa moyo safi. 23 Jiepushe na mabishano ya kipumbavu
na yasiyo na maana, kwa kuwa wajua ya kwamba hayo huzaa magomvi. 24 Tena
haimpasi mtumishi wa Bwana kuwa mgomvi, bali inampasa awe mwema kwa kila
mtu, awezaye kufundisha, tena mvumilivu. 25 Inampasa kuwaonya kwa upole wale
wanaopingana naye, kwa matumaini kwamba Mungu atawajalia kutubu na kuijua
kweli, 26 ili fahamu zao ziwarudie tena, nao waponyoke katika mtego wa ibilisi
ambaye amewateka wapate kufanya mapenzi yake.

3

Hatari Za Siku Za Mwisho

1 Lakini yakupasa ufahamu jambo hili, kwamba siku za mwisho kutakuwa na
nyakati za hatari. 2 Kwa maana watu watakuwa wenye kujipenda wenyewe, wenye
kupenda fedha, wenye kujisifu, wenye kiburi, wenye kumkufuru Mungu, wasiotii
wazazi wao, wasio na shukrani, wasio watakatifu, 3 wasio na upendo, wasiopenda
kupatanishwa, wasingiziaji, wasiozuia tamaa zao, wakatili, wasiopenda mema,
4 wasaliti, wakaidi, waliojaa majivuno, wapendao anasa zaidi kuliko kumpenda

Mungu: [5] wakiwa na mfano wa utauwa kwa nje, lakini wakizikana nguvu za Mungu.
Jiepushe na watu wa namna hiyo.

[6] Miongoni mwao wamo wale wajiingizao katika nyumba za watu na kuwachukua
mateka wanawake wajinga, waliolemewa na dhambi zao na kuyumbishwa na aina
zote za tamaa mbaya. [7] Wakijifunza siku zote lakini kamwe wasiweze kufikia ujuzi wa
kweli. [8] Kama vile Yane na Yambre walivyopingana na Mose, vivyo hivyo watu hawa
hupingana na ile kweli. Hawa ni watu wenye akili zilizopotoka, ambao wamekataliwa
kwa mambo ya imani. [9] Lakini hawataendelea sana, kwa sababu upumbavu wao
utakuwa dhahiri kwa watu wote, kama ulivyokuwa dhahiri upumbavu wa hao watu
wawili.

Paulo Amwagiza Timotheo

[10] Lakini wewe umeyajua mafundisho yangu, mwenendo, makusudi, imani,
uvumilivu, upendo, ustahimilivu, [11] mateso na taabu, yaani mambo yote yaliyonipata
huko Antiokia, Ikonio na Listra, mateso yote niliyostahimili, lakini Bwana aliniokoa
katika hayo yote. [12] Naam, yeyote anayetaka kuishi maisha ya utauwa ndani ya
Kristo Yesu atateswa. [13] Lakini watu waovu na wadanganyaji watazidi kuwa waovu,
wakidanganya na kudanganyika. [14] Bali wewe, udumu katika yale uliyojifunza
na kuyaamini kwa uthabiti, ukitambua ya kuwa ulijifunza hayo kutoka kwa nani,
[15] na jinsi ambavyo tangu utoto umeyajua Maandiko matakatifu, ambayo yanaweza
kukuhekimisha upate wokovu kwa njia ya imani katika Kristo Yesu. [16] Kila Andiko
limevuviwa na Mungu na lafaa kwa mafundisho, kwa kuwaonya watu makosa yao,
kwa kuwaongoza na kwa kuwafundisha katika haki, [17] ili mtu wa Mungu awe
amekamilishwa, apate kutenda kila kazi njema.

4

Maagizo Ya Mwisho

[1] Nakuagiza mbele za Mungu na mbele za Kristo Yesu, atakayewahukumu watu
walio hai na waliokufa wakati wa kuja kwake na ufalme wake, kwamba: [2] Hubiri
Neno; kuwa tayari wakati ufaao na wakati usiofaa; karipia, kemea na utie moyo
kwa uvumilivu wote na kwa mafundisho mazuri. [3] Maana wakati utakuja watu
watakapokataa kuyakubali mafundisho yenye uzima. Badala yake, ili kutimiza
tamaa zao wenyewe, watajikusanyia idadi kubwa ya walimu wapate kuwaambia yale
ambayo masikio yao yanayowasha yanatamani kuyasikia. [4] Watakataa kusikiliza
kweli na kuzigeukia hadithi za uongo. [5] Kwa habari yako wewe, vumilia mateso,
fanya kazi ya mhubiri wa Injili, timiza wajibu wote wa huduma yako.

[6] Kwa maana mimi sasa ni tayari kumiminwa kama sadaka ya kinywaji, nayo saa
yangu ya kuondoka imetimia. [7] Nimevipiga vita vizuri, mashindano nimeyamaliza,
imani nimeilinda. [8] Sasa nimewekewa taji ya haki ambayo Bwana, mwamuzi wa
haki, atanitunukia siku ile: wala si mimi tu, bali pia wote ambao wamengoja kwa
shauku kudhihirishwa kwake.

Maelekezo Ya Binafsi

[9] Jitahidi kuja kwangu upesi [10] kwa sababu Dema, kwa kuupenda ulimwengu,
ameniacha na amekwenda Thesalonike. Kreske amekwenda Galatia na Tito
amekwenda Dalmatia. [11] Ni Luka peke yake aliye hapa pamoja nami. Mtafute Marko
uje naye kwa sababu ananifaa sana katika huduma yangu. [12] Nimemtuma Tikiko
huko Efeso. [13] Utakapokuja, niletee lile joho nililoliacha kwa Karpo huko Troa na vile
vitabu vyangu, hasa vile vya ngozi.

14 Aleksanda yule mfua chuma alinitendea ubaya mkubwa. Bwana atamlipa kwa
ajili ya yale aliyotenda. 15 Wewe pia ujihadhari naye kwa sababu aliyapinga sana
maneno yetu.

16 Katika utetezi wangu wa mara ya kwanza, hakuna hata mmoja aliyeniunga
mkono, bali kila mmoja aliniacha. Namwomba Mungu wasihesabiwe hatia kwa
jambo hilo. 17 Lakini Bwana alisimama upande wangu akanitia nguvu, ili kupitia
kwangu lile Neno lihubiriwe kwa ukamilifu, watu wote Mataifa wapate kulisikia.
Mimi niliokolewa kutoka kinywa cha simba. 18 Bwana ataniokoa katika kila
shambulio baya na kunileta salama katika Ufalme wake wa mbinguni. Atukuzwe
yeye milele na milele. Amen.

Salamu Za Mwisho

19 Wasalimu Prisila* na Akila, na wote wa nyumbani kwa Onesiforo. 20 Erasto
alibaki Korintho. Nami nikamwacha Trofimo huko Mileto akiwa mgonjwa. 21 Jitahidi
ufike huku kabla ya majira ya baridi. Eubulo anakusalimu, vivyo hivyo Pude, Lino,
Klaudia na ndugu wote.

22 Bwana awe pamoja na roho yako. Neema iwe pamoja nanyi. Amen.

* **4:19** Prisila kwa Kiyunani ni Priska, hivyo tafsiri nyingine zimemuita Priska.

Tito

1 Paulo, mtumishi wa Mungu na mtume wa Yesu Kristo kwa ajili ya imani ya
wateule wa Mungu na kuijua kweli iletayo utauwa: 2 imani na ujuzi ulioko katika
tumaini la uzima wa milele, ambao Mungu, asiyesema uongo, aliahidi hata kabla ya
kuwekwa misingi ya ulimwengu, 3 naye kwa wakati wake aliouweka alilidhihirisha
neno lake kwa njia ya mahubiri ambayo mimi nimewekewa amana kwa amri ya
Mungu Mwokozi wetu:

4 Kwa Tito, mwanangu hasa katika imani tunayoshiriki sote:

Neema iwe kwako na amani itokayo kwa Mungu Baba na kwa Kristo Yesu Mwokozi wetu.

Kazi Ya Tito Huko Krete

5 Sababu ya mimi kukuacha huko Krete ni ili uweke utaratibu mambo yale
yaliyosalia na kuwaweka wazee wa kanisa katika kila mji, kama nilivyokuagiza.
6 Mzee wa kanisa asiwe na lawama, awe mume wa mke mmoja, mtu ambaye watoto
wake ni waaminio na wala hawashtakiwi kwa ufisadi. 7 Kwa kuwa mwangalizi, kama
wakili wa Mungu, imempasa kuwa mtu asiye na lawama, asiwe mwenye majivuno
au mwepesi wa hasira, wala mlevi, wala asiwe mtu mwenye tamaa ya mapato yasiyo
ya halali. 8 Bali awe mkarimu, anayependa mema, mwenye kiasi, mwenye haki,
mwadilifu, mnyofu, mtakatifu na mwenye kuitawala nafsi yake. 9 Inampasa alishike
kwa uthabiti lile neno la imani kama lilivyofundishwa, kusudi aweze kuwaonya
wengine kwa mafundisho manyofu na kuwakanusha wale wanaopingana nayo.

Walimu Wa Uongo

10 Kwa maana wako wengi wasiotii, wenye maneno yasiyo na maana, hasa wale
wa kikundi cha tohara. 11 Hao ni lazima wanyamazishwe, kwa sababu wanaharibu
watu wa nyumba nzima wakifundisha mambo yasiyowapasa kufundisha. Wanafanya
hivyo kwa ajili ya kujipatia mapato ya udanganyifu. 12 Hata mmojawapo wa manabii
wao mwenyewe amesema, “Wakrete ni waongo siku zote, wanyama wabaya, walafi,
wavivu.” 13 Ushuhuda huu ni kweli. Kwa hiyo, uwakemee kwa ukali wapate kuwa
wazima katika imani, 14 ili wasiendelee kuangalia hadithi za Kiyahudi au maagizo ya
wale watu wanaoikataa kweli. 15 Kwa wale walio safi, kila kitu ni safi kwao. Lakini
kwa wale waliopotoka na wasioamini, hakuna chochote kilicho safi. Kwa kweli nia
zao na dhamiri zao zimepotoka. 16 Wanadai kumjua Mungu, lakini kwa matendo yao
wanamkana. Hao watu ni chukizo, wasiotii, wasiofaa kwa jambo lolote jema.

2

Fundisha Mafundisho Manyofu

1 Inakupasa kufundisha itikadi sahihi. 2 Wafundishe wazee kuwa na kiasi,
wastahivu, wenye busara na wanyofu katika imani, upendo na saburi.

3 Vivyo hivyo, wafundishe wanawake wazee kuwa na mwenendo wa utakatifu,
wala wasiwe wasingiziaji au walevi, bali wafundishe yale yaliyo mema, 4 ili
waweze kuwafundisha wanawake vijana kuwa na kiasi, wawapende waume zao na
kuwapenda watoto wao, 5 wawe waaminifu, watakatifu, wakitunza vyema nyumba
zao, wema, watiifu kwa waume zao, ili mtu yeyote asije akalikufuru neno la Mungu.

6 Vivyo hivyo, himiza vijana wawe na kiasi. 7 Katika kila jambo uwe kielelezo kwa
kutenda mema. Katika mafundisho yako uonyeshe uadilifu, utaratibu, 8 na usemi

sahihi usio na lawama, ili wanaokupinga watahayari, wakose neno lolote baya la
kusema juu yetu.
9 Wafundishe watumwa kuwatii mabwana zao katika kila jambo, wakijitahidi
kuwapendeza wala wasijibizane nao, 10 wala wasiwaibie, bali waonyeshe kuwa
wanaweza kuaminika kabisa, ili kwa kila namna wayafanye mafundisho ya Mungu
Mwokozi wetu yawe ya kuvutia.
11 Kwa maana neema ya Mungu ambayo inawaokoa wanadamu wote imefunuliwa.
12 Nayo yatufundisha kukataa ubaya na tamaa za kidunia, ili tupate kuishi maisha
ya kiasi, ya haki na ya utaua katika ulimwengu huu wa sasa, 13 huku tukilitazamia
tumaini lenye baraka na ufunuo wa utukufu wa Mungu wetu Mkuu, aliye Mwokozi
wetu Yesu Kristo. 14 Ndiye alijitoa nafsi yake kwa ajili yetu, ili atukomboe kutoka
uovu wote na kujisafishia watu kuwa mali yake Mwenyewe, yaani, wale walio na
juhudi katika kutenda mema.
15 Basi wewe fundisha mambo haya. Onya na kukaripia kwa mamlaka yote. Mtu
yeyote asikudharau.

3

Kutenda Mema

1 Wakumbushe watu kuwanyenyekea watawala na kuwatii wenye mamlaka, wawe
tayari kutenda kila lililo jema. 2 Wasimnenee mtu yeyote mabaya, wasiwe wagomvi,
bali wawe wapole, wakionyesha unyenyekevu kwa watu wote.
3 Maana sisi wenyewe wakati fulani tulikuwa wajinga, wasiotii, tukiwa watumwa
wa tamaa mbaya na anasa za kila aina. Tuliishi katika uovu na wivu, tukichukiwa
na kuchukiana sisi kwa sisi. 4 Lakini wema na upendo wa Mungu Mwokozi wetu
ulipofunuliwa, 5 alituokoa, si kwa sababu ya matendo ya haki tuliyotenda, bali kwa
sababu ya rehema zake. Alituokoa kwa kutuosha kwa kuzaliwa mara ya pili na kwa
kufanywa wapya kwa njia ya Roho Mtakatifu, 6 ambaye Mungu alitumiminia kwa
wingi kwa njia ya Yesu Kristo Mwokozi wetu, 7 ili kwamba, tukiisha kuhesabiwa
haki kwa neema yake, tupate kuwa warithi tukiwa na tumaini la uzima wa milele.
8 Hili ni neno la kuaminiwa. Nami nataka uyasisitize mambo haya, ili wale ambao
wamemwamini Mungu wapate kuwa waangalifu kujitoa kwa ajili ya kutenda mema
wakati wote. Mambo haya ni mazuri tena ya manufaa kwa kila mtu.
9 Lakini jiepushe na maswali ya kipuzi, mambo ya koo, mabishano na ugomvi
kuhusu sheria, kwa sababu hayana faida, tena ni ubatili. 10 Mtu anayesababisha
mafarakano, mwonye mara ya kwanza, kisha mwonye mara ya pili. Baada ya hapo,
usihusike naye tena. 11 Kwa kuwa unajua kwamba mtu kama huyo amepotoka na
tena ni mwenye dhambi. Yeye amejihukumu mwenyewe.

Maneno Ya Mwisho Na Kumtamkia Baraka

12 Mara nitakapomtuma Artema au Tikiko kwako, jitahidi kuja unione huko
Nikopoli, kwa sababu nimeamua kukaa huko wakati wa majira ya baridi. 13 Fanya
kila uwezalo uwasafirishe Zena yule mwanasheria na Apolo na uhakikishe kwamba
wana kila kitu wanachohitaji katika safari yao. 14 Watu wetu hawana budi kujifunza
kutenda mema, ili waweze kuyakimu mahitaji ya kila siku, wasije wakaishi maisha
yasiyokuwa na matunda.
15 Wote walio pamoja nami wanakusalimu. Wasalimu wale wanaotupenda katika
imani.
Neema iwe nanyi nyote. Amen.

Filemoni

1 Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu, pamoja na Timotheo ndugu yetu:

Kwa Filemoni rafiki yetu mpendwa na mtendakazi mwenzetu, 2 kwa dada yetu mpendwa Afia, kwa Arkipo askari mwenzetu na kwa kanisa lile likutanalo nyumbani mwako:

3 Neema iwe nanyi na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo.

Shukrani Na Maombi

4 Siku zote ninamshukuru Mungu ninapokukumbuka katika maombi yangu, 5 kwa sababu ninasikia juu ya imani yako katika Bwana Yesu na upendo wako kwa watakatifu wote. 6 Naomba utiwe nguvu katika kuishuhudia imani yako, ili upate kuwa na ufahamu mkamilifu juu ya kila kitu chema tulicho nacho ndani ya Kristo. 7 Upendo wako umenifurahisha mno na kunitia moyo, kwa sababu wewe ndugu, umeiburudisha mioyo ya watakatifu.

Maombi Ya Paulo Ya Kumtetea Onesimo

8 Hata hivyo, ingawa katika Kristo ningeweza kuwa na ujasiri na kukuagiza yale yakupasayo kutenda, 9 lakini ninakuomba kwa upendo, mimi Paulo, mzee na pia sasa nikiwa mfungwa wa Kristo Yesu, 10 nakuomba kwa ajili ya mwanangu Onesimo,[*] aliyefanyika mwanangu nilipokuwa kwenye minyororo. 11 Mwanzoni alikuwa hakufai, lakini sasa anakufaa sana wewe na mimi pia.

12 Namtuma kwako, yeye aliye moyo wangu hasa. 13 Ningependa nikae naye ili ashike nafasi yako ya kunisaidia wakati huu nikiwa kifungoni kwa ajili ya Injili. 14 Lakini sikutaka kufanya lolote bila idhini yako, ili wema wowote uufanyao usiwe wa lazima, bali wa hiari. 15 Huenda sababu ya yeye kutengwa nawe kwa kitambo kidogo ni ili uwe naye daima. 16 Si kama mtumwa, bali bora kuliko mtumwa, kama ndugu mpendwa. Yeye ni mpendwa sana kwangu na hata kwako zaidi, yeye kama mwanadamu na kama ndugu katika Bwana.

17 Hivyo kama unanihesabu mimi kuwa mshirika wako, mkaribishe kama vile ungenikaribisha mimi mwenyewe. 18 Kama amekukosea lolote au kama unamdai chochote, nidai mimi. 19 Ni mimi Paulo, ninayeandika waraka huu kwa mkono wangu mwenyewe. Nitakulipa. Sitaji kwamba nakudai hata nafsi yako. 20 Ndugu yangu, natamani nipate faida kwako katika Bwana, uuburudishe moyo wangu katika Kristo. 21 Nikiwa na hakika ya utii wako, nakuandikia, nikijua kwamba utafanya hata zaidi ya yale ninayokuomba.

22 Jambo moja zaidi: Niandalie chumba cha wageni, kwa kuwa nataraji kurudishwa kwenu kama jibu la maombi yenu.

Salamu Za Mwisho Na Dua Ya Kuwatakia Heri

23 Epafra, aliye mfungwa mwenzangu katika Kristo Yesu, anakusalimu. 24 Vivyo hivyo Marko, Aristarko, Dema na Luka, watendakazi wenzangu wanakusalimu.

25 Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja na roho zenu. Amen.

---

[*] **1:10** Onesimo maana yake ni Wa manufaa.

Waebrania

Mwana Ni Mkuu Kuliko Malaika

1 Zamani Mungu alisema na baba zetu kwa njia ya manabii mara nyingi na kwa njia
mbalimbali, 2 lakini katika siku hizi za mwisho anasema nasi kwa njia ya Mwanawe,
ambaye amemweka kuwa mrithi wa vitu vyote, na ambaye kupitia kwake aliuumba
ulimwengu. 3 Mwana ni mng'ao wa utukufu wa Mungu na mfano halisi wa nafsi
yake, akivihifadhi vitu vyote kwa neno lake lenye uweza. Akiisha kufanya utakaso
kwa ajili ya dhambi, aliketi mkono wa kuume wa Aliye Mkuu huko mbinguni. 4 Kwa
hiyo alifanyika bora kuliko malaika, kama jina alilorithi lilivyo bora kuliko lao.

5 Kwa maana ni malaika yupi ambaye wakati wowote Mungu alipata kumwambia,

"Wewe ni Mwanangu;
leo mimi nimekuzaa?"

Au tena,

"Mimi nitakuwa Baba yake,
naye atakuwa Mwanangu?"

6 Tena, Mungu amletapo mzaliwa wake wa kwanza ulimwenguni, anasema,

"Malaika wote wa Mungu na wamsujudu."

7 Anenapo kuhusu malaika asema,

"Huwafanya malaika wake kuwa pepo,
watumishi wake kuwa miali ya moto."

8 Lakini kwa habari za Mwana asema,

"Kiti chako cha enzi, Ee Mungu,
kitadumu milele na milele,
nayo haki itakuwa fimbo ya utawala
ya ufalme wako.
9 Umependa haki na kuchukia uovu;
kwa hiyo Mungu, Mungu wako,
amekuweka juu ya wenzako
kwa kukupaka mafuta ya furaha."

10 Pia asema,

"Hapo mwanzo, Ee Bwana, uliweka misingi ya dunia,
nazo mbingu ni kazi ya mikono yako.
11 Hizo zitatoweka, lakini wewe utadumu;
zote zitachakaa kama vazi.
12 Utazikung'utakung'uta kama joho,
nazo zitachakaa kama vazi.
Lakini wewe hubadiliki,
nayo miaka yako haikomi kamwe."

13 Je, ni kwa malaika yupi ambaye Mungu amepata kumwambia wakati wowote,

"Keti mkono wangu wa kuume,
hadi nitakapowaweka adui zako
chini ya miguu yako"?

14 Je, malaika wote si roho watumikao, waliotumwa kuwahudumia wale
watakaourithi wokovu?

2

Wokovu Mkuu

1 Kwa hiyo, imetupasa kuwa waangalifu sana kuhusu kile tulichosikia, ili tusije
tukakiacha. 2 Kwa kuwa kama ujumbe ulionenwa na malaika ulikuwa imara, na kila
uasi na kutokutii kulipata adhabu ya haki, 3 je, sisi tutapaje kupona kama tusipojali
wokovu mkuu namna hii? Wokovu huu, ambao mwanzo ulitangazwa na Bwana,
ulithibitishwa kwetu na wale waliomsikia. 4 Pia Mungu aliushuhudia kwa ishara,
maajabu na kwa miujiza mbalimbali, na karama za Roho Mtakatifu alizozigawa
kulingana na mapenzi yake.

Yesu Alifananishwa Na Ndugu Zake

5 Mungu hakuuweka ulimwengu ujao ambao tunanena habari zake chini ya
malaika. 6 Lakini kuna mahali mtu fulani ameshuhudia akisema:
"Mwanadamu ni kitu gani hata unamfikiria,
binadamu ni nani hata unamjali?
7 Umemfanya chini kidogo kuliko malaika;
ukamvika taji ya utukufu na heshima,
8 nawe umeweka vitu vyote chini ya miguu yake."
Kwa kuweka vitu vyote chini yake, Mungu hakuacha kitu chochote ambacho
hakukiweka chini ya mwanadamu. Lakini kwa sasa, hatuoni kwamba kila kitu
kiko chini yake. 9 Lakini twamwona Yesu, aliyefanywa chini kidogo kuliko malaika,
sasa akiwa amevikwa taji ya utukufu na heshima kwa sababu alistahimili mauti, ili
kwamba kwa neema ya Mungu apate kuonja mauti kwa ajili ya kila mtu.
10 Ili kuwaleta wana wengi katika utukufu, ilifaa kwamba Mungu, ambaye ni kwa
ajili yake na kupitia kwake kila kitu kimekuwepo, amkamilishe mwanzilishi wa
wokovu wao kwa njia ya mateso. 11 Yeye awafanyaye watu kuwa watakatifu, pamoja
na hao ambao hufanywa watakatifu, wote hutoka katika jamaa moja. Hivyo Yesu
haoni aibu kuwaita ndugu zake. 12 Yeye husema,
"Nitalitangaza jina lako kwa ndugu zangu;
mbele ya kusanyiko nitaimba sifa zako."
13 Tena,
"Nitaweka tumaini langu kwake."
Tena anasema,
"Niko hapa, pamoja na watoto ambao Mungu amenipa."
14 Basi kwa kuwa watoto wana nyama na damu, yeye pia alishiriki katika
ubinadamu wao, ili kwa kifo chake, apate kumwangamiza huyo mwenye nguvu
za mauti, yaani ibilisi, 15 na kuwaweka huru wale waliokuwa utumwani maisha
yao yote kwa sababu ya kuogopa mauti. 16 Kwa kuwa ni dhahiri kwamba hakuja
kusaidia malaika, bali uzao wa Abrahamu. 17 Kwa sababu hii ilibidi afanane na ndugu
zake kwa kila hali, ili apate kuwa Kuhani Mkuu mwenye huruma na mwaminifu
katika kumtumikia Mungu, ili pia apate kufanya upatanisho kwa ajili ya dhambi za
watu. 18 Kwa kuwa yeye mwenyewe aliteswa alipojaribiwa, aweza kuwasaidia wale
wanaojaribiwa.

3

Yesu Ni Mkuu Kuliko Mose

1 Kwa hiyo ndugu watakatifu, mnaoshiriki mwito wa mbinguni, mtafakarini Yesu,
mtume na Kuhani Mkuu wa ukiri wetu. 2 Alikuwa mwaminifu kwa yeye aliyemweka,
kama vile Mose alivyokuwa mwaminifu katika nyumba yote ya Mungu. 3 Yesu
ameonekana anastahili heshima kubwa kuliko Mose, kama vile mjenzi wa nyumba
alivyo wa heshima kubwa kuliko nyumba yenyewe. 4 Kwa kuwa kila nyumba
hujengwa na mtu fulani, lakini Mungu ni mjenzi wa kila kitu. 5 Basi Mose kama
mtumishi alikuwa mwaminifu katika nyumba yote ya Mungu, akishuhudia kwa yale

ambayo yangetamkwa baadaye. 6 Lakini Kristo ni mwaminifu kama Mwana katika
nyumba ya Mungu. Sisi ndio nyumba yake, kama tutashikilia sana ujasiri wetu na
tumaini tunalojivunia.

Onyo Dhidi Ya Kutokuamini

7 Kwa hiyo, kama Roho Mtakatifu asemavyo:
"Leo, kama mkiisikia sauti yake,
8 msiifanye mioyo yenu migumu,
kama mlivyofanya katika uasi,
wakati ule wa kujaribiwa jangwani,
9 ambapo baba zenu walinijaribu na kunipima
ingawa kwa miaka arobaini
walikuwa wameyaona matendo yangu.
10 Hiyo ndiyo sababu nilikasirikia kizazi kile,
nami nikasema, 'Siku zote mioyo yao imepotoka,
nao hawajazijua njia zangu.'
11 Hivyo nikatangaza kwa kiapo katika hasira yangu,
'Kamwe hawataingia rahani mwangu.' "

12 Ndugu zangu, angalieni, asiwepo miongoni mwenu mtu mwenye moyo mwovu
usioamini, unaojitenga na Mungu aliye hai. 13 Lakini mtiane moyo mtu na mwenzake
kila siku, maadamu iitwapo Leo, ili asiwepo hata mmoja wenu mwenye kufanywa
mgumu kwa udanganyifu wa dhambi. 14 Kwa kuwa tumekuwa washiriki wa Kristo,
kama tukishikamana tu kwa uthabiti na tumaini letu la kwanza hadi mwisho.
15 Kama ilivyonenwa:
"Leo, kama mkiisikia sauti yake,
msiifanye mioyo yenu migumu
kama mlivyofanya wakati wa kuasi."

16 Basi ni nani waliosikia lakini bado wakaasi? Je, si wale wote waliotoka Misri
wakiongozwa na Mose? 17 Lakini ni nani aliowakasirikia miaka arobaini? Je, si
wale waliofanya dhambi ambao miili yao ilianguka jangwani? 18 Ni nani hao ambao
Mungu aliapa kuwa kamwe hawataingia rahani mwake isipokuwa ni wale waliokataa
kutii? 19 Hivyo tunaona kwamba hawakuweza kuingia kwa sababu ya kutokuamini
kwao.

4

Pumziko Aliloahidi Mungu

1 Kwa hiyo, kwa kuwa bado ahadi ya kuingia rahani iko wazi, tujihadhari ili hata
mmoja wenu asije akaikosa. 2 Kwa maana sisi pia tumesikia Injili iliyohubiriwa
kwetu, kama nao walivyosikia; lakini ujumbe ule waliousikia haukuwa na maana
kwao, kwa sababu wale waliousikia hawakuuchanganya na imani. 3 Sasa sisi ambao
tumeamini tunaingia katika ile raha, kama vile Mungu alivyosema,
"Kwa hiyo nikaapa katika hasira yangu,
'Kamwe hawataingia rahani mwangu.' "
Lakini kazi yake ilikamilika tangu kuumbwa kwa ulimwengu. 4 Kwa maana mahali
fulani amezungumza kuhusu siku ya saba, akisema: "Katika siku ya saba Mungu
alipumzika kutoka kazi zake zote." 5 Tena hapo juu asema, "Kamwe hawataingia
rahani mwangu."

6 Kwa hiyo inabaki kuwa wazi kwa wengine kuingia, nao wale wa kwanza
waliopokea Injili walishindwa kuingia kwa sababu ya kutokutii. 7 Kwa hiyo Mungu
ameweka siku nyingine, akaiita Leo, akisema kwa kinywa cha Daudi baadaye sana,
kwa maneno yaliyotangulia kunenwa:

“Leo, kama mkiisikia sauti yake,
msiifanye mioyo yenu migumu.”
8 Kwa maana kama Yoshua alikuwa amewapa raha, Mungu hangesema tena baadaye
kuhusu siku nyingine. 9 Kwa hiyo basi, imebaki raha ya Sabato kwa ajili ya watu
wa Mungu; 10 kwa kuwa kila mmoja aingiaye katika raha ya Mungu pia hupumzika
kutoka kazi zake mwenyewe, kama vile Mungu alivyopumzika kutoka kazi zake.
11 Basi, na tufanye bidii kuingia katika raha hiyo, ili kwamba asiwepo yeyote
atakayeanguka kwa kufuata mfano wao wa kutokutii.
12 Kwa maana Neno la Mungu li hai tena lina nguvu. Lina makali kuliko upanga
wowote wenye makali kuwili, hivyo linachoma hata kuzigawanya nafsi na roho,
viungo na mafuta yaliyo ndani yake; tena li jepesi kuyatambua mawazo na makusudi
ya moyo. 13 Wala hakuna kiumbe chochote kilichofichika machoni pa Mungu. Kila
kitu kimefunuliwa na kiko wazi machoni pake yeye ambaye kwake ni lazima tutatoa
hesabu.

Yesu Kristo Kuhani Mkuu Kuliko Wote

14 Kwa kuwa tunaye Kuhani Mkuu kuliko wote ambaye ameingia mbinguni, Yesu
Mwana wa Mungu, basi na tushikamane sana kwa uthabiti na ule ukiri wa imani
yetu. 15 Kwa kuwa hatuna Kuhani Mkuu asiyeweza kuchukuliana na sisi katika
udhaifu wetu, lakini tunaye mmoja ambaye alijaribiwa kwa kila namna, kama vile
sisi tujaribiwavyo: lakini yeye hakutenda dhambi. 16 Basi na tukikaribie kiti cha
rehema kwa ujasiri, ili tupewe rehema na kupata neema ya kutusaidia wakati wa
mahitaji.

5

1 Kwa maana kila kuhani mkuu anayechaguliwa miongoni mwa wanadamu
anawekwa kuwawakilisha kwa mambo yanayomhusu Mungu, ili apate kutoa matoleo
na dhabihu kwa ajili ya dhambi. 2 Kwa kuwa yeye mwenyewe ni dhaifu, aweza
kuwachukulia kwa upole wale wasiojua na kupotoka. 3 Hii ndiyo sababu inampasa
kutoa dhabihu kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe na vivyo hivyo kwa ajili ya
dhambi za watu. 4 Hakuna anayejitwalia heshima hii mwenyewe; ni lazima aitwe
na Mungu, kama vile Aroni alivyoitwa. 5 Pia Kristo hakujitwalia utukufu yeye
mwenyewe wa kuwa Kuhani Mkuu, bali Mungu alimwambia,
“Wewe ni Mwanangu;
leo mimi nimekuzaa.”
6 Pia mahali pengine asema,
“Wewe ni kuhani milele,
kwa mfano wa Melkizedeki.”
7 Katika siku za maisha ya Yesu hapa duniani, alimtolea maombi na dua pamoja na
kulia sana na machozi, yeye awezaye kumwokoa na mauti, naye Mungu akamsikia
kwa sababu ya kutii kwake kwa unyenyekevu. 8 Ingawa alikuwa Mwana, alijifunza
utiifu kutokana na mateso aliyoyapata, 9 na akiisha kukamilishwa, akawa chanzo cha
wokovu wa milele kwa wote wanaomtii. 10 Naye amewekwa na Mungu kuwa Kuhani
Mkuu kwa mfano wa Melkizedeki.

Wito Wa Kukua Kiroho

11 Tunayo mengi ya kusema kuhusu habari ya ukuhani huu, lakini ni vigumu
kuyaeleza, kwa sababu ninyi ni wazito wa kuelewa. 12 Kwa hakika, ingawa
mpaka wakati huu ingewapasa kuwa walimu, bado mnahitaji mtu wa kuwafundisha
tena hatua za awali za kweli ya Neno la Mungu. Mnahitaji maziwa, wala si
chakula kigumu! 13 Kwa maana yeyote aishiye kwa kunywa maziwa bado yeye
ni mtoto mchanga, hana ujuzi katika mafundisho kuhusu neno la haki. 14 Lakini

chakula kigumu ni kwa ajili ya watu wazima, ambao kwa kujizoeza wamejifunza
kupambanua kati ya mema na mabaya.

6

Hatari Ya Kuanguka

[1] Kwa hiyo, tukiachana na mafundisho yale ya awali kuhusu Kristo na tukisonga
mbele ili tufikie utimilifu, sio kuweka tena msingi wa mafundisho ya kuzitubia kazi
zisizo na uhai na imani katika Mungu, [2] mafundisho kuhusu aina za ubatizo, kuwekea
watu mikono, ufufuo wa wafu, na hukumu ya milele. [3] Mungu akitujalia tutafanya
hivyo.
[4] Kwa kuwa ni vigumu kwa wale ambao wakati fulani walishapata nuru, ambao
walishaonja kipawa cha mbinguni, ambao wamekwisha kushiriki katika Roho
Mtakatifu, [5] ambao wameonja uzuri wa Neno la Mungu na nguvu za wakati ujao,
[6] kisha wakianguka, kuwarejesha tena katika toba. Kwa kuwa wanamsulubisha
Mwana wa Mungu mara ya pili na kumdhalilisha hadharani, nayo ikawa hasara
kwao.
[7] Ardhi ile ipokeayo mvua inyeshayo juu yake mara kwa mara hutoa mazao
yanayowanufaisha wale ambao kwa ajili yao yalimwa, nayo nchi hiyo hupokea
baraka kutoka kwa Mungu. [8] Lakini ardhi ikizaa miiba na mibaruti, haina thamani
na iko hatarini ya kulaaniwa. Mwisho wake ni kuchomwa moto.
[9] Ingawa tunasema hivi, ndugu zangu wapendwa, kwa upande wenu tuna hakika
ya mambo mema zaidi, mambo yale yahusuyo wokovu. [10] Mungu si mdhalimu: yeye
hataisahau kazi yenu na upendo ule mlioonyesha kwa ajili yake katika kuwahudumia
watakatifu na hata sasa mnaendelea kuwahudumia. [11] Nasi twataka kila mmoja
wenu aonyeshe bidii iyo hiyo ili mpate kujua uhakika kamili wa lile tumaini mpaka
mwisho, [12] ili msije mkawa wavivu, bali mpate kuwaiga wale ambao kwa imani na
saburi hurithi zile ahadi.

Uhakika Wa Ahadi Ya Mungu

[13] Mungu alipompa Abrahamu ahadi yake, kwa kuwa hakuwepo mwingine
aliyekuwa mkuu kuliko yeye ambaye angeweza kuapa kwa jina lake, aliapa kwa
nafsi yake, [14] akisema, “Hakika nitakubariki na kukupa wazao wengi.” [15] Abrahamu
naye, baada ya kungoja kwa saburi, alipokea kile kilichoahidiwa.
[16] Wanadamu huapa kwa yeye aliye mkuu kuwaliko, nacho kiapo hicho
huthibitisha kile kilichosemwa na hivyo humaliza mabishano yote. [17] Mungu
alipotaka kuonyesha kwa udhahiri zaidi ile asili ya kutokubadilika kwa ahadi yake
kwa warithi wa ahadi, aliithitibisha kwa kiapo. [18] Mungu alifanya hivyo ili kwa vitu
viwili visivyobadilika, yaani ahadi yake na kiapo chake, ambavyo kwavyo Mungu
hawezi kusema uongo, sisi ambao tumemkimbilia ili tulishike lile tumaini lililowekwa
mbele yetu tuwe na faraja thabiti. [19] Tunalo tumaini hili kama nanga ya roho iliyo
imara na thabiti. Tumaini hili huingia katika sehemu takatifu iliyopo nyuma ya pazia,
[20] mahali ambapo Yesu mtangulizi wetu aliingia kwa niaba yetu. Yeye amekuwa
Kuhani Mkuu milele, kwa mfano wa Melkizedeki.

7

Kuhani Melkizedeki

[1] Kwa kuwa huyu Melkizedeki alikuwa mfalme wa Salemu na kuhani wa Mungu
Aliye Juu Sana. Alipokutana na Abrahamu akirudi kutoka kuwashinda hao wafalme,
Melkizedeki alimbariki, [2] naye Abrahamu alimpa sehemu ya kumi* ya kila kitu.

* **7:2** Sehemu ya kumi mahali pengine huitwa fungu la kumi au zaka; sehemu ya kumi ya pato hutolewa kwa Mungu.

Kwanza, jina hilo Melkizedeki maana yake ni “mfalme wa haki.” Na pia “mfalme
wa Salemu” maana yake ni “mfalme wa amani.” 3 Hana Baba wala mama, hana
ukoo, hana mwanzo wala mwisho wa siku zake. Kama Mwana wa Mungu, yeye
adumu akiwa kuhani milele.
4 Tazama jinsi alivyokuwa mkuu: Hata Abrahamu, baba yetu mkuu, alimpa sehemu
ya kumi ya nyara zake. 5 Basi sheria inawaagiza wana wa Lawi ambao hufanyika
makuhani kupokea sehemu ya kumi kutoka kwa watu ambao ni ndugu zao, ingawa
ndugu zao ni wazao wa Abrahamu. 6 Huyu Melkizedeki, ingawa hakufuatia ukoo
wake kutoka kwa Lawi, lakini alipokea sehemu ya kumi kutoka kwa Abrahamu
na kumbariki yeye aliyekuwa na zile ahadi. 7 Wala hakuna shaka kwamba mdogo
hubarikiwa na aliye mkuu kumliko yeye. 8 Kwa upande mmoja, sehemu ya kumi
hupokelewa na wale ambao hupatikana na kufa; lakini kwa upande mwingine
hupokelewa na yeye ambaye hushuhudiwa kuwa yu hai. 9 Mtu anaweza hata kusema
kwamba Lawi, ambaye hupokea sehemu ya kumi, alitoa hiyo sehemu ya kumi kupitia
kwa Abrahamu, 10 kwa sababu Melkizedeki alipokutana na Abrahamu, Lawi alikuwa
bado katika viuno vya baba yake wa zamani.†

Yesu Mfano Wa Melkizedeki

11 Kama ukamilifu ungeweza kupatikana kwa njia ya ukuhani wa Walawi (kwa
kuwa katika msingi huo, sheria ilitolewa kwa watu), kwa nini basi imekuwepo haja
ya kuja kuhani mwingine: kuhani kwa mfano wa Melkizedeki, wala si kwa mfano
wa Aroni? 12 Kwa kuwa yanapotokea mabadiliko ya ukuhani, pia lazima yawepo
mabadiliko ya sheria. 13 Yeye ambaye mambo haya yanasemwa alikuwa wa kabila
lingine, na hakuna mtu wa kabila hilo aliyewahi kuhudumu katika madhabahu.
14 Kwa maana ni dhahiri kwamba Bwana wetu alitoka katika uzao wa Yuda, tena
kuhusu kabila hilo Mose hakusema lolote kwa habari za makuhani. 15 Tena hayo
tuliyosema yako wazi zaidi kama akitokea kuhani mwingine kama Melkizedeki,
16 yeye ambaye amefanyika kuhani si kwa misingi ya sheria kama ilivyokuwa kwa
baba zake, bali kwa misingi ya uwezo wa uzima usioharibika. 17 Kwa maana
imeshuhudiwa kwamba:

“Wewe ni kuhani milele,
    kwa mfano wa Melkizedeki.”

18 Kwa upande mmoja, ile amri ya mwanzo isiyofaa na dhaifu imebatilishwa 19 (kwa
maana sheria haikufanya kitu chochote kuwa kikamilifu). Kwa upande mwingine,
tumeletewa tumaini lililo bora zaidi ambalo linatuleta karibu na Mungu.

20 Nalo tumaini hilo halikutolewa pasipo kiapo! Wengine walikuwa makuhani
pasipo kiapo chochote, 21 lakini Yesu alifanywa kuhani kwa kiapo wakati Mungu
alimwambia:

“Bwana ameapa
    naye hatabadilisha mawazo yake:
‘Wewe ni kuhani milele.’ ”

22 Kwa ajili ya kiapo hiki, Yesu amekuwa mdhamini wa agano lililo bora zaidi.

23 Basi pamekuwepo na makuhani wengi wa aina hiyo, kwa kuwa kifo kiliwazuia
kuendelea na huduma yao ya ukuhani. 24 Lakini kwa sababu Yesu anaishi milele,
anao ukuhani wa kudumu. 25 Kwa hiyo anaweza kuwaokoa kabisa wale wanaomjia
Mungu kupitia kwake, kwa sababu yeye adumu daima kuomba kwa ajili yao.

26 Kwa kuwa ilitupasa tuwe na Kuhani Mkuu wa namna hii, yaani, aliye mtakatifu,
asiye na lawama, asiye na dosari, aliyetengwa na wenye dhambi na kuinuliwa juu ya
mbingu. 27 Yeye hahitaji kutoa dhabihu siku kwa siku kwa ajili ya dhambi, kwanza
kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe, kisha kwa ajili ya dhambi za watu kama wale

† **7:10** Yaani, alikuwa hajazaliwa.

makuhani wakuu wengine. Yeye alitoa dhabihu kwa ajili ya dhambi zao mara moja
tu, alipojitoa mwenyewe. 28 Kwa kuwa sheria huwaweka makuhani wakuu watu
ambao ni dhaifu; lakini lile neno la kiapo, lililokuja baada ya sheria, lilimweka
Mwana, ambaye amefanywa kuwa mkamilifu milele.

8

Kuhani Mkuu Wa Agano Jipya

1 Basi jambo tunalotaka kulisema ni hili: Tunaye Kuhani Mkuu ambaye ameketi
mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Aliye Mkuu mbinguni, 2 yeye ahudumuye
katika patakatifu, hema la kweli lililowekwa na Bwana, wala si na mwanadamu.

3 Kila kuhani mkuu huwekwa ili atoe sadaka na dhabihu. Vivyo hivyo, ilikuwa
jambo muhimu kwa huyu Kuhani naye awe na kitu cha kutoa. 4 Kama angekuwa
duniani, hangekuwa kuhani, kwa sababu tayari wapo watu watoao sadaka kama
ilivyoelekezwa na sheria. 5 Wanahudumu katika patakatifu palipo mfano na
kivuli cha mambo ya mbinguni. Hii ndiyo sababu Mose alionywa alipokaribia
kujenga hema, akiambiwa: "Hakikisha kuwa unavitengeneza vitu vyote kwa mfano
ulioonyeshwa kule mlimani." 6 Lakini huduma aliyopewa Yesu ni bora zaidi kuliko
yao, kama vile agano ambalo yeye ni mpatanishi wake lilivyo bora zaidi kuliko lile
la zamani, nalo limewekwa misingi wa ahadi zilizo bora zaidi.

7 Kwa maana kama hapakuwa na kasoro katika lile agano la kwanza, pasingekuwa
na haja ya kutafuta nafasi kwa ajili ya jingine. 8 Lakini Mungu aliona kosa kwa watu,
naye akasema:

"Siku zinakuja, asema Bwana,
nitakapofanya agano jipya
na nyumba ya Israeli
na nyumba ya Yuda.
9 Agano langu halitakuwa kama lile
nililofanya na baba zao
nilipowashika mkono
kuwaongoza watoke nchi ya Misri,
kwa sababu hawakuendelea kuwa waaminifu katika agano langu,
nami nikawaacha,
asema Bwana.
10 Hili ndilo agano nitakalofanya na nyumba ya Israeli
baada ya siku zile, asema Bwana.
Nitaziweka sheria zangu katika nia zao
na kuziandika mioyoni mwao.
Nitakuwa Mungu wao,
nao watakuwa watu wangu.
11 Mtu hatamfundisha tena jirani yake,
wala mtu kumfundisha ndugu yake akisema, 'Mjue Bwana,'
kwa sababu wote watanijua mimi,
tangu aliye mdogo kabisa kwao, hadi aliye mkuu sana.
12 Kwa sababu nitasamehe uovu wao,
wala sitazikumbuka dhambi zao tena!"

13 Kwa kuliita agano hili "jipya," Mungu amefanya lile agano la kwanza kuwa
kuukuu; nacho kitu kinachoanza kuchakaa na kuwa kikuukuu kiko karibu kutoweka.

9

Ibada Katika Hema La Kidunia

1 Basi agano lile la kwanza lilikuwa na kanuni zake za kuabudu na pia patakatifu
pake pa kidunia. 2 Hema ilitengenezwa. Katika sehemu yake ya kwanza kulikuwa
na kinara cha taa, meza na mikate iliyowekwa wakfu; hii sehemu iliitwa Mahali
Patakatifu. 3 Nyuma ya pazia la pili, palikuwa na sehemu iliyoitwa Patakatifu pa
Patakatifu, 4 ambapo palikuwa na yale madhabahu ya dhahabu ya kufukizia uvumba,
na lile Sanduku la Agano lililofunikwa kwa dhahabu. Sanduku hili lilikuwa na
gudulia la dhahabu lenye mana, ile fimbo ya Aroni iliyochipuka, na vile vibao vya
mawe vya Agano. 5 Juu ya lile Sanduku kulikuwa na makerubi ya Utukufu yakitilia
kivuli kile kifuniko ambacho ndicho kiti cha rehema. Lakini hatuwezi kueleza vitu
hivi kwa undani sasa.
6 Basi vitu hivi vilipokuwa vimepangwa, makuhani waliingia daima katika sehemu
ya kwanza ya hema ili kufanya taratibu zao za ibada. 7 Lakini ni kuhani mkuu
peke yake aliyeingia ndani ya sehemu ya pili ya hema. Tena hii ilikuwa mara
moja tu kwa mwaka, na hakuingia kamwe bila damu, ambayo alitoa kwa ajili yake
mwenyewe na kwa ajili ya dhambi za watu walizotenda bila kukusudia. 8 Kwa njia
hii, Roho Mtakatifu alikuwa anaonyesha kwamba, maadamu ile hema ya kwanza
ilikuwa bado imesimama, njia ya kuingia Patakatifu pa Patakafifu ilikuwa bado
haijafunguliwa. 9 Huu ulikuwa mfano kwa ajili ya wakati wa sasa, kuonyesha
kwamba sadaka na dhabihu zilizokuwa zikitolewa hazikuweza kusafisha dhamiri
ya mtu anayeabudu. 10 Lakini hizi zilishughulika tu na vyakula na vinywaji, pamoja
na taratibu mbalimbali za kunawa kwa nje, kanuni kwa ajili ya mwili zilizowekwa
hadi wakati utimie wa matengenezo mapya.

Damu Ya Kristo

11 Kristo alipokuja akiwa Kuhani Mkuu wa mambo mema ambayo tayari yame-
shawasili, alipitia kwenye hema iliyo kuu zaidi na bora zaidi, ambayo haikuten-
genezwa kwa mikono ya binadamu, hii ni kusema, ambayo si sehemu ya uumbaji
huu. 12 Hakuingia kwa njia ya damu ya mbuzi na ya ndama; lakini aliingia Patakatifu
pa Patakatifu mara moja tu kwa damu yake mwenyewe, akiisha kupata ukombozi wa
milele. 13 Damu ya mbuzi na ya mafahali, na majivu ya mitamba walivyonyunyiziwa
wale waliokuwa najisi kwa taratibu za kiibada viliwatakasa, hata kuwaondolea
uchafu wa nje. 14 Basi ni zaidi aje damu ya Kristo, ambaye kwa Roho wa milele
alijitoa nafsi yake kwa Mungu kuwa sadaka isiyo na waa, itatusafisha dhamiri zetu
kutokana na matendo yaletayo mauti, ili tupate kumtumikia Mungu aliye hai!
15 Kwa sababu hii Kristo ni mpatanishi wa agano jipya, ili kwamba wale walioitwa
waweze kupokea ile ahadi ya urithi wa milele: kwa vile yeye alikufa awe ukombozi
wao kutoka kwa dhambi walizozitenda chini ya agano la kwanza.
16 Kwa habari ya wosia,* ni muhimu kuthibitisha kifo cha yule aliyeutoa, 17 kwa
sababu wosia huwa na nguvu tu wakati mtu ameshakufa; kamwe hauwezi kutumika
wakati yule aliyeuandika bado yuko hai. 18 Hii ndiyo sababu hata lile agano la kwanza
halikuweza kutekelezwa pasipo damu. 19 Mose alipotangaza kila amri kwa watu wote,
alichukua damu ya ndama na ya mbuzi, pamoja na maji, sufu nyekundu na matawi ya
mti wa hisopo, akanyunyizia kile kitabu na watu wote. 20 Alisema, "Hii ndiyo damu
ya agano, ambalo Mungu amewaamuru kulitii." 21 Vivyo hivyo alinyunyizia damu
hiyo kwenye ile hema pamoja na kila kifaa kilichotumika ndani yake kwa taratibu
za ibada. 22 Kwa kweli sheria hudai kwamba, karibu kila kitu kitakaswe kwa damu,
wala pasipo kumwaga damu, hakuna msamaha wa dhambi.
23 Kwa hiyo, ilikuwa muhimu kwa nakala za vitu vile vya mbinguni vitakaswe
kwa dhabihu hizi, lakini vitu halisi vya mbinguni vilihitaji dhabihu bora kuliko
hizi. 24 Kwa maana Kristo hakuingia kwenye patakatifu palipofanywa kwa mikono

* **9:16** Wosia hapa kwa neno la Kiyunani ni agano.

ya mwanadamu, ambao ni mfano wa kile kilicho halisi. Yeye aliingia mbinguni
penyewe, ili sasa aonekane mbele za Mungu kwa ajili yetu. 25 Wala hakuingia
mbinguni ili apate kujitoa mwenyewe mara kwa mara, kama vile kuhani mkuu
aingiavyo Patakatifu pa Patakatifu kila mwaka kwa damu ambayo si yake mwenyewe.
26 Ingekuwa hivyo, ingempasa Kristo kuteswa mara nyingi tangu kuumbwa kwa
ulimwengu. Lakini sasa ametokea mara moja tu katika mwisho wa nyakati
aiondoe dhambi kwa kujitoa mwenyewe kuwa dhabihu. 27 Kama vile mwanadamu
alivyowekewa kufa mara moja tu na baada ya kufa akabili hukumu, 28 vivyo hivyo
Kristo alitolewa mara moja tu kuwa dhabihu ili azichukue dhambi za watu wengi.
Naye atakuja mara ya pili, sio kuchukua dhambi, bali kuwaletea wokovu wale
wanaomngoja kwa shauku.

10

Dhabihu Ya Kristo Ni Mara Moja Tu

1 Sheria ni kivuli tu cha mambo mema yajayo, wala si uhalisi wa mambo yenyewe.
Kwa sababu hii, haiwezekani kamwe kwa njia ya dhabihu zitolewazo mwaka hadi
mwaka kuwakamilisha wale wanaokaribia ili kuabudu. 2 Kama dhabihu hizo
zingeweza kuwakamilisha, hazingeendelea kutolewa tena. Kwa kuwa hao waabuduo
wangekuwa wametakaswa mara moja tu, wala wasingejiona tena kuwa na dhambi.
3 Lakini zile dhabihu zilikuwa ukumbusho wa dhambi kila mwaka, 4 kwa sababu
haiwezekani damu ya mafahali na mbuzi kuondoa dhambi.

5 Kwa hiyo, Kristo alipokuja duniani, alisema:

"Dhabihu na sadaka hukuzitaka,
bali mwili uliniandalia;
6 sadaka za kuteketezwa na za dhambi
hukupendezwa nazo.
7 Ndipo niliposema, 'Mimi hapa, nimekuja,
imeandikwa kunihusu katika kitabu:
Nimekuja kuyafanya mapenzi yako, Ee Mungu.' "

8 Kwanza alisema, "Dhabihu na sadaka, sadaka za kuteketezwa na za dhambi
hukuzitaka, wala hukupendezwa nazo" (ingawa sheria iliagiza zitolewe). 9 Kisha
akasema "Mimi hapa, nimekuja kuyafanya mapenzi yako." Aondoa lile Agano la
kwanza ili kuimarisha la pili. 10 Katika mapenzi hayo sisi tumetakaswa na kufanywa
watakatifu kwa njia ya sadaka ya mwili wa Yesu Kristo alioutoa mara moja tu.

11 Kila kuhani husimama siku kwa siku akifanya huduma yake ya ibada, na kutoa
tena na tena dhabihu zile zile ambazo haziwezi kamwe kuondoa dhambi. 12 Lakini
huyu kuhani akiisha kutoa dhabihu moja kwa ajili ya dhambi kwa wakati wote,
aliketi mkono wa kuume wa Mungu. 13 Tangu wakati huo anangoja mpaka adui
zake wawekwe chini ya miguu yake, 14 kwa sababu kwa dhabihu moja amewafanya
kuwa wakamilifu milele wale wote wanaotakaswa.

15 Pia Roho Mtakatifu anatushuhudia kuhusu jambo hili. Kwanza anasema:

16 "Hili ndilo Agano nitakalofanya nao
baada ya siku hizo, asema Bwana.
Nitaziweka sheria zangu mioyoni mwao,
na kuziandika katika nia zao."

17 Kisha aongeza kusema:

"Dhambi zao na kutokutii kwao
sitakumbuka tena."

18 Basi haya yakiisha kusamehewa, hakuna tena dhabihu yoyote inayotolewa kwa
ajili ya dhambi.

Wito Wa Kuvumilia

[19] Kwa hiyo, ndugu zangu, kwa kuwa tunao ujasiri wa kupaingia Patakatifu pa
Patakatifu kwa damu ya Yesu, [20] kwa njia mpya iliyo hai tuliyofunguliwa kwa
ajili yetu kupitia kwenye lile pazia, yaani, mwili wake, [21] basi kwa kuwa tunaye
Kuhani Mkuu juu ya nyumba ya Mungu, [22] sisi na tumkaribie Mungu kwa moyo
mnyofu kwa imani timilifu, mioyo yetu ikiwa imenyunyizwa damu ya Kristo na
kuwa safi kutokana na dhamiri mbaya nayo miili yetu ikiwa imeoshwa kwa maji
safi. [23] Tushike kwa uthabiti lile tumaini la ukiri wetu bila kuyumbayumba, kwa
maana yeye aliyeahidi ni mwaminifu. [24] Tuangaliane na kuhimizana sisi kwa sisi
katika upendo na katika kutenda mema. [25] Wala tusiache kukutana pamoja, kama
wengine walivyo na desturi, bali tuhimizane sisi kwa sisi kadiri tuonavyo Siku ile
inakaribia.

[26] Kama tukiendelea kutenda dhambi kwa makusudi baada ya kupokea ufahamu
wa ile kweli, haibaki tena dhabihu kwa ajili ya dhambi. [27] Lakini kinachobaki ni
kungoja kwa hofu hukumu ya moto uwakao, utakaowaangamiza adui za Mungu.
[28] Yeyote aliyeikataa sheria ya Mose alikufa pasipo huruma kwa ushahidi wa watu
wawili au watatu. [29] Je, mnadhani ni adhabu kali kiasi gani anayostahili kupewa
mtu aliyemkanyaga Mwana wa Mungu chini ya nyayo zake, yeye aliyeifanya damu
ya Agano iliyomtakasa kuwa kitu najisi na kumtendea maovu Roho wa neema?
[30] Kwa kuwa tunamjua yeye aliyesema, “Ni juu yangu kulipiza kisasi; nitalipiza.”
Tena asema, “Bwana atawahukumu watu wake.” [31] Ni jambo la kutisha kuanguka
mikononi mwa Mungu aliye hai.

[32] Kumbukeni siku zile za kwanza, ambazo mkiisha kutiwa nuru mlistahimili
mashindano makali ya maumivu. [33] Wakati mwingine mlitukanwa na kuteswa
hadharani; wakati mwingine mlikuwa radhi kuungana na wale waliofanyiwa hivyo.
[34] Mliwahurumia wale waliokuwa kifungoni, mkikubali kwa furaha kunyang’anywa
mali zenu kwa maana mlijua kwamba mnayo mali iliyo bora zaidi idumuyo.

[35] Kwa hiyo msiutupe ujasiri wenu, kwa maana una thawabu kubwa mno.
[36] Inawapasa kuvumilia ili mkiisha kufanya mapenzi ya Mungu mpate kile ali-
choahidi. [37] Kwa kuwa bado kitambo kidogo tu,

“Yeye ajaye atakuja wala hatakawia.
    [38] Lakini mwenye haki wangu
    ataishi kwa imani.
Naye kama akisitasita,
    sina furaha naye.”

[39] Lakini sisi hatumo miongoni mwa hao wanaositasita na kuangamia, bali tuko
miongoni mwa hao wenye imani na hivyo tunaokolewa.

11

Maana Ya Imani

[1] Basi imani ni kuwa na hakika ya mambo yatarajiwayo, na udhahiri wa mambo
yasiyoonekana. [2] Maana baba zetu wa kale walipongezwa kwa haya.

[3] Kwa imani tunafahamu kwamba ulimwengu uliumbwa kwa neno la Mungu, vitu
vyote vinavyoonekana havikuumbwa kutoka kwa vitu vinavyoonekana.

Mfano Wa Abeli, Enoki Na Noa

[4] Kwa imani Abeli alimtolea Mungu dhabihu bora zaidi kuliko Kaini. Kwa imani
alishuhudiwa kuwa mwenye haki, Mungu mwenyewe akazishuhudia sadaka zake.
Kwa imani bado ananena ingawa amekufa.

[5] Kwa imani Enoki alitwaliwa kutoka maisha haya, kiasi kwamba hakuonja
mauti. Hakuonekana, kwa sababu Mungu alikuwa amemchukua. Kwa kuwa kabla
hajatwaliwa alikuwa ameshuhudiwa kuwa ni mtu aliyempendeza Mungu. [6] Lakini

pasipo imani haiwezekani kumpendeza Mungu, kwa maana yeyote anayemjia Mungu
lazima aamini kwamba yeye yuko na ya kuwa huwapa thawabu wale wamtafutao
kwa bidii.
7 Kwa imani, Noa alipoonywa na Mungu kuhusu mambo ambayo hayajaonekana
bado, kwa kumcha Mungu alitengeneza safina ili kuokoa jamaa yake. Kwa imani
yake aliuhukumu ulimwengu na akawa mrithi wa haki ipatikanayo kwa imani.

Imani Ya Abrahamu

8 Kwa imani Abrahamu, alipoitwa aende mahali ambapo Mungu angempa baadaye
kuwa urithi, alitii na akaenda, ingawa hakujua anakokwenda. 9 Kwa imani alifanya
maskani yake katika nchi ya ahadi kama mgeni katika nchi ya kigeni; aliishi katika
mahema, kama Isaki na Yakobo walivyofanya, waliokuwa pia warithi pamoja naye
wa ahadi ile ile. 10 Kwa maana alikuwa akiutazamia mji wenye misingi ya kudumu
ambao mwenye kuubuni na kuujenga ni Mungu.
11 Kwa imani Abrahamu, ingawa alikuwa mzee wa umri, naye Sara mwenyewe
aliyekuwa tasa, alipokea uwezo wa kuwa baba kwa sababu alimhesabu Mungu
aliyemwahidi kuwa mwaminifu na kwamba angetimiza ahadi yake. 12 Hivyo
kutokana na huyu huyu ambaye alikuwa sawa na mfu, wakazaliwa wazao wengi
kama nyota za mbinguni na kama mchanga wa pwani usiohesabika.
13 Watu hawa wote wakafa katika imani bila kuzipokea zile ahadi, lakini
waliziona kwa mbali na kuzishangilia. Nao walikubali kwamba walikuwa wageni
na wasiokuwa na maskani hapa duniani. 14 Watu wasemao mambo kama haya,
wanaonyesha wazi kwamba wanatafuta nchi yao wenyewe. 15 Kwa kweli kama
wangekuwa wanafikiri kuhusu nchi waliyoiacha, wangalipata nafasi ya kurudi huko.
16 Lakini badala yake walitamani nchi iliyo bora zaidi, yaani nchi ya mbinguni. Kwa
hiyo Mungu haoni aibu kuitwa Mungu wao, kwa kuwa amekwisha kuandaa mji kwa
ajili yao.
17 Kwa imani Abrahamu, alipojaribiwa na Mungu, alimtoa Isaki kuwa dhabihu.
Yeye aliyekuwa amezipokea ahadi za Mungu alikuwa tayari kumtoa mwanawe,
aliyekuwa mwanawe pekee awe dhabihu. 18 Ingawa Mungu alikuwa amemwambia
Abrahamu, "Uzao wako utahesabiwa kupitia kwa Isaki," 19 Abrahamu alihesabu
kuwa Mungu angaliweza kumfufua Isaki kutoka kwa wafu. Na kwa kusema kwa
mfano, alimpata tena Isaki kutoka kwa wafu.
20 Kwa imani Isaki alimbariki Yakobo na Esau kuhusu maisha yao ya baadaye.
21 Kwa imani Yakobo alipokuwa anakufa, alimbariki kila mmoja wa mtoto wa
Yosefu, akamwabudu Mungu akiwa ameegemea juu ya kichwa cha fimbo yake.
22 Kwa imani, Yosefu alipokaribia mwisho wa maisha yake, alinena habari za
kutoka kwa wana wa Israeli huko Misri na akatoa maagizo kuhusu mifupa yake.

Imani Ya Mose

23 Kwa imani, wazazi wa Mose walimficha kwa miezi mitatu baada ya kuzaliwa,
kwa sababu waliona kuwa si mtoto wa kawaida, wala hawakuiogopa amri ya mfalme.
24 Kwa imani, Mose alipokuwa mtu mzima, alikataa kuitwa mwana wa binti Farao.
25 Akachagua kupata mateso pamoja na watu wa Mungu kuliko kujifurahisha kwa
anasa za dhambi kwa kitambo kidogo tu. 26 Aliona kushutumiwa kwa ajili ya Kristo
ni utajiri mkubwa zaidi kuliko hazina za Misri, maana alikuwa anatazamia kupata
thawabu baadaye. 27 Kwa imani Mose aliondoka Misri bila kuogopa ghadhabu ya
mfalme. Alivumilia kwa sababu alimwona yeye asiyeonekana kwa macho. 28 Kwa
imani akaadhimisha Pasaka na kunyunyiza damu, ili yule mwenye kuwaangamiza
wazaliwa wa kwanza asiwaguse wazaliwa wa Israeli.

Imani Ya Mashujaa Wengine Wa Israeli

29 Kwa imani, watu walivuka Bahari ya Shamu* kama vile juu ya nchi kavu; lakini
Wamisri walipojaribu kufanya hivyo, walitoswa ndani ya maji.
30 Kwa imani kuta za Yeriko zilianguka, baada ya watu kuzizunguka kwa siku saba.
31 Kwa imani, Rahabu, yule kahaba, hakuangamizwa pamoja na wale waliomwasi
Mungu, kwa kuwa aliwakaribisha wale wapelelezi.
32 Basi niseme nini zaidi? Sina wakati wa kusema habari za Gideoni, Baraka,
Samsoni, Yeftha, Daudi, Samweli na manabii, 33 ambao kwa imani walishinda milki
za wafalme, walitekeleza haki, na wakapokea ahadi za Mungu; walifunga vinywa vya
simba, 34 wakazima makali ya miali ya moto, na wakaepuka kuuawa kwa upanga;
udhaifu wao uligeuka kuwa nguvu; pia walikuwa hodari vitani na kuyafukuza
majeshi ya wageni. 35 Wanawake walipokea watu wao waliokuwa wamekufa,
wakafufuliwa. Lakini wengine waliteswa, nao wakakataa kufunguliwa, ili wapate
ufufuo ulio bora zaidi. 36 Wengine walidhihakiwa na kupigwa, hata walifungwa
minyororo na kutiwa gerezani. 37 Walipigwa kwa mawe; walipasuliwa vipande viwili
kwa msumeno; waliuawa kwa upanga. Walizungukazunguka wakiwa wamevaa
ngozi za kondoo na mbuzi, wakiwa maskini, wakiteswa na kutendwa mabaya, 38 watu
ambao ulimwengu haukustahili kuwa nao. Walizunguka majangwani na milimani,
katika mapango na katika mahandaki ardhini.
39 Hawa wote walishuhudiwa vyema kwa sababu ya imani yao, lakini hakuna hata
mmoja wao aliyepokea yale yaliyoahidiwa. 40 Kwa kuwa Mungu alikuwa ametangulia
kutuwekea kitu kilicho bora zaidi ili wao wasikamilishwe pasipo sisi.

12

Mungu Huwaadibisha Wanawe

1 Kwa sababu hii, kwa kuwa tumezungukwa na wingu kubwa namna hii la
mashahidi, basi na tuweke kando kila kitu kinachotuzuia na ile dhambi inayotuzinga
kwa urahisi, nasi tupige mbio kwa saburi katika yale mashindano yaliyowekwa kwa
ajili yetu. 2 Basi na tumtazame sana Yesu mwanzilishi na mkamilishaji wa imani
yetu, yeye ambaye kwa ajili ya furaha iliyowekwa mbele yake alistahimili msalaba,
bila kujali aibu ya huo msalaba, naye ameketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha
Mungu. 3 Mtafakarini sana yeye aliyestahimili upinzani mkuu namna hii kutoka kwa
watu wenye dhambi, ili kwamba msije mkachoka na kukata tamaa.
4 Katika kushindana kwenu dhidi ya dhambi, bado hamjapigana kiasi cha kumwaga
damu yenu. 5 Nanyi mmesahau yale maneno ya kuwaonya yanayowataja ninyi kuwa
wana, yakisema:
"Mwanangu, usidharau adhabu ya Bwana,
wala usikate tamaa akikukemea,
6 kwa sababu Bwana huwaadibisha wale awapendao,
na humwadhibu kila mmoja
anayemkubali kuwa mwana."
7 Vumilieni taabu kwa ajili ya kufunzwa adabu. Mungu anawatendea ninyi kama
watoto wake, kwa maana ni mtoto yupi asiyeadibishwa na mzazi wake? 8 Kama
hakuna kuadibishwa (ambalo ni fungu la watoto wote), basi ninyi ni watoto wa
haramu wala si watoto halali. 9 Tena, sisi sote tunao baba wa kimwili, waliotuadibisha
nasi tukawaheshimu kwa ajili ya hilo. Je, si inatupasa kujinyenyekeza zaidi kwa Baba
wa roho zetu ili tuishi? 10 Baba zetu walituadibisha kwa kitambo kidogo kama wao
wenyewe walivyoona vyema, lakini Mungu hutuadibisha kwa faida yetu ili tupate
kushiriki utakatifu wake. 11 Kuadibishwa wakati wowote hakuonekani kuwa kitu cha

* **11:29** Yaani Bahari ya Mafunjo.

kufurahisha bali chenye maumivu kinapotekelezwa. Lakini baadaye huzaa matunda
ya haki na amani kwa wale waliofunzwa nayo.
12 Kwa hiyo, itieni nguvu mikono yenu iliyo dhaifu na magoti yenu yaliyolegea.
13 Sawazisheni mapito ya miguu yenu, ili kitu kilicho kiwete kisidhoofishwe bali
kiponywe.

Onyo Dhidi Ya Kuikataa Neema Ya Mungu

14 Tafuteni kwa bidii kuwa na amani na watu wote na huo utakatifu, ambao bila
kuwa nao hakuna mtu atakayemwona Bwana. 15 Angalieni sana mtu yeyote asiikose
neema ya Mungu na kwamba shina la uchungu lisije likachipuka na kuwasumbua
na watu wengi wakatiwa unajisi kwa hilo. 16 Angalieni miongoni mwenu asiwepo
mwasherati au mtu asiyemcha Mungu kama Esau, ambaye kwa ajili ya mlo mmoja
aliuza haki ya uzaliwa wake wa kwanza. 17 Baadaye kama mnavyofahamu, alipotaka
kurithi ile baraka, alikataliwa, maana hakupata nafasi ya kutubu, ingawa aliitafuta
kwa machozi.
18 Hamjaufikia mlima ule uwezao kuguswa na ambao unawaka moto; wala kwenye
giza, utusitusi na dhoruba; 19 kwenye mlio wa tarumbeta, au kwenye sauti isemayo
maneno ya kutisha kiasi ambacho wale walioisikia waliomba wasiambiwe neno
jingine zaidi, 20 kwa sababu hawangeweza kustahimili neno lile lililoamriwa: "Hata
kama mnyama atagusa mlima huu, atapigwa mawe." 21 Waliyoyaona yalikuwa ya
kutisha kiasi kwamba Mose alisema, "Ninatetemeka kwa hofu."
22 Lakini ninyi mmekuja Mlima Sayuni, Yerusalemu ya mbinguni, mji wa Mungu
aliye hai. Mmekuja penye kusanyiko kubwa la malaika maelfu kwa maelfu
wasiohesabika wanaoshangilia, 23 kwenye kanisa la wazaliwa wa kwanza wa Mungu,
ambao majina yao yameandikwa mbinguni. Mmekuja kwa Mungu, mhukumu wa
watu wote, kwenye roho za wenye haki waliokamilishwa, 24 kwa Yesu mpatanishi wa
agano jipya, na kwa damu iliyonyunyizwa, ile inenayo mambo mema kuliko damu
ya Abeli.
25 Angalieni, msije mkamkataa yeye anenaye. Ikiwa wao hawakuepuka adhabu
walipomkataa yeye aliyewaonya hapa duniani, sisi je, tutaokokaje tusipomsikiliza
yeye anayetuonya kutoka mbinguni? 26 Wakati ule sauti yake ilitetemesha dunia,
lakini sasa ameahidi, "Kwa mara moja tena nitatetemesha si nchi tu bali na mbingu
pia."
27 Maneno haya "kwa mara moja tena" yanaonyesha kuondoshwa kwa vile vitu
vinavyoweza kutetemeshwa, yaani vile vitu vilivyoumbwa, kwa kusudi vile tu
visivyoweza kutetemeshwa vibaki.
28 Kwa hiyo, kwa kuwa tunapokea ufalme ambao hauwezi kutetemeshwa, basi na
tuwe na shukrani, na hivyo tumwabudu Mungu kwa namna inayompendeza, kwa
unyenyekevu na uchaji, 29 kwa kuwa "Mungu wetu ni moto ulao."

13

Huduma Inayompendeza Mungu

1 Endeleeni kupendana kama ndugu. 2 Msisahau kuwakaribisha wageni, kwa
kuwa kwa kufanya hivyo, watu wengine waliwakaribisha malaika pasipo kujua.
3 Wakumbukeni wale waliofungwa gerezani kana kwamba ninyi mmefungwa pamoja
nao. Pia wakumbukeni wale wanaotendewa vibaya, kana kwamba ni ninyi wenyewe
mnateswa.
4 Ndoa na iheshimiwe na watu wote, nayo malazi yawe safi, kwa kuwa Mungu
atawahukumu wazinzi na waasherati wote. 5 Yalindeni maisha yenu msiwe na tabia
ya kupenda fedha, bali mridhike na vile mlivyo navyo, kwa sababu Mungu amesema,
"Kamwe sitakuacha,

wala sitakupungukia."
6 Kwa hiyo tunaweza kusema kwa ujasiri,
"Bwana ni msaada wangu; sitaogopa.
Mwanadamu anaweza kunitenda nini?"
7 Wakumbukeni viongozi wenu, wale waliowaambia neno la Mungu. Angalieni
matokeo ya mwenendo wa maisha yao mkaiige imani yao. 8 Yesu Kristo ni yeye yule
jana, leo na hata milele.
9 Msichukuliwe na kila aina ya mafundisho ya kigeni. Ni vyema mioyo yenu
iimarishwe kwa neema, wala si kwa sheria kuhusu utaratibu wa vyakula, ambavyo
havina faida kwa wale wanaozishika hizo sheria. 10 Sisi tunayo madhabahu ambayo
wale wanaohudumu katika hema hawana haki ya kula vile vitu vilivyowekwa juu
yake.
11 Kuhani mkuu huchukua damu ya wanyama na kuiingiza Patakatifu pa Patakat-
ifu, kama sadaka ya dhambi, lakini miili ya hao wanyama huteketezwa nje ya kambi.
12 Vivyo hivyo, Yesu naye aliteswa nje ya lango la mji ili awatakase watu kwa damu
yake mwenyewe. 13 Kwa hiyo, basi na tumwendee nje ya kambi, tukiichukua aibu
aliyobeba. 14 Kwa kuwa hapa hatuna mji udumuo, bali tunautafuta ule ujao.
15 Basi kwa njia ya Yesu, tuzidi kumtolea Mungu dhabihu ya sifa, yaani matunda
ya midomo inayolikiri Jina lake. 16 Na msiache kutenda mema na kushirikiana vile
vitu mlivyo navyo, kwa kuwa dhabihu kama hizo ndizo zinazompendeza Mungu.
17 Watiini viongozi wenu na kujinyenyekeza chini ya mamlaka yao. Kwa maana
wao wanakesha kwa ajili yenu kama watu watakaopaswa kutoa hesabu. Watiini ili
wafanye kazi yao kwa furaha, wala si kama mzigo, maana hiyo haitakuwa na faida
kwenu.
18 Tuombeeni. Tuna hakika kuwa tunayo dhamiri safi na shauku ya kuishi kwa
uadilifu kwa kila njia. 19 Ninawasihi zaidi mniombee ili nipate kurudishwa kwenu
upesi.

Maombi Ya Kuwatakia Baraka

20 Basi Mungu wa amani, ambaye kwa damu ya Agano la milele alimleta tena
kutoka kwa wafu Bwana wetu Yesu, yule Mchungaji Mkuu wa kondoo, 21 awafanye
ninyi wakamilifu mkiwa mmekamilishwa katika kila jambo jema ili mpate kutenda
mapenzi yake, naye atende ndani yetu kile kinachompendeza machoni Pake, kwa
njia ya Yesu Kristo, ambaye utukufu una yeye milele na milele. Amen.

Maneno Ya Mwisho Na Salamu

22 Ndugu zangu, nawasihi mchukuliane na maneno yangu ya maonyo, kwa kuwa
nimewaandikia waraka mfupi tu.
23 Nataka ninyi mjue kwamba ndugu yetu Timotheo amefunguliwa kutoka gerezani.
Akifika mapema, nitakuja pamoja naye kuwaona.
24 Wasalimuni viongozi wenu wote na watakatifu wote. Wale wa kutoka Italia
wanawasalimu.
25 Neema iwe nanyi nyote. Amen.

Yakobo

1 Yakobo, mtumwa wa Mungu na wa Bwana Yesu Kristo:
Kwa makabila kumi na mawili yaliyotawanyika ulimwenguni:
Salamu.

Imani Na Hekima

2 Ndugu zangu, hesabuni kuwa ni furaha tupu mnapopatwa na majaribu mbal-
imbali, 3 kwa sababu mnajua ya kuwa kujaribiwa kwa imani yenu huleta saburi.
4 Saburi na iwe na kazi timilifu, ili mpate kuwa wakamilifu, mmekamilishwa, bila
kupungukiwa na kitu chochote. 5 Kama mtu yeyote miongoni mwenu amepungukiwa
na hekima na amwombe Mungu, yeye awapaye watu wote kwa ukarimu wala hana
kinyongo, naye atapewa. 6 Lakini anapoomba, lazima aamini wala asiwe na shaka,
kwa sababu mtu aliye na shaka ni kama wimbi la bahari, lililochukuliwa na upepo
na kutupwa huku na huku. 7 Mtu kama huyo asidhani ya kuwa atapata kitu chochote
kutoka kwa Bwana. 8 Yeye ni mtu mwenye nia mbili, mwenye kusitasita katika njia
zake zote.

Umaskini Na Utajiri

9 Ndugu asiye na cheo kikubwa yampasa ajivunie hali hiyo maana ametukuzwa.
10 Lakini yeye aliye tajiri afurahi kwa kuwa ameshushwa, kwa sababu atatoweka
kama ua la shambani. 11 Kwa maana jua kali lenye kuchoma huchomoza
na kuliunguza, likayakausha majani, na ua lake likapukutika, nao uzuri wake
huharibika. Vivyo hivyo tajiri naye atanyauka akiwa anaendelea na shughuli zake.

Kujaribiwa

12 Heri mtu anayevumilia wakati wa majaribu, kwa sababu akiisha kushinda hilo
jaribio atapewa taji la uzima Mungu alilowaahidia wale wampendao.
13 Mtu anapojaribiwa asiseme, “Ninajaribiwa na Mungu.” Kwa maana Mungu
hawezi kujaribiwa na maovu wala yeye hamjaribu mtu yeyote. 14 Lakini kila mtu
hujaribiwa wakati anapovutwa na kudanganywa na tamaa zake mwenyewe zilizo
mbaya. 15 Basi ile tamaa mbaya ikishachukua mimba, huzaa dhambi, nayo ile dhambi
ikikomaa, huzaa mauti.
16 Ndugu zangu wapendwa, msidanganyike. 17 Kila kitolewacho kilicho chema na
kilicho kamili, hutoka juu, na hushuka kutoka kwa Baba wa mianga, ambaye kwake
hakuna kubadilika, wala kivuli cha kugeukageuka. 18 Kwa mapenzi yake mwenyewe
alituzaa kwa neno la kweli, kusudi tuwe kama mazao ya kwanza katika viumbe vyake
vyote.

Kusikia Na Kutenda

19 Ndugu zangu wapendwa, fahamuni jambo hili: Kila mtu awe mwepesi wa
kusikiliza, lakini asiwe mwepesi wa kusema wala wa kukasirika. 20 Kwa maana
hasira ya mwanadamu haitendi haki ya Mungu. 21 Kwa hiyo, ondoleeni mbali uchafu
wote na uovu ambao umezidi kuwa mwingi, mkalipokee kwa unyenyekevu lile Neno
lililopandwa ndani yenu ambalo laweza kuokoa nafsi zenu.
22 Basi kuweni watendaji wa Neno wala msiwe wasikiaji tu, huku mkijidanganya
nafsi zenu. 23 Kwa maana kama mtu ni msikiaji tu wa Neno wala hatendi kile
linachosema, yeye ni kama mtu ajitazamaye uso wake kwenye kioo 24 na baada
ya kujiona alivyo, huenda zake na mara husahau jinsi alivyo. 25 Lakini yeye
anayeangalia kwa bidii katika sheria kamilifu, ile iletayo uhuru, naye akaendelea

kufanya hivyo bila kusahau alichosikia, bali akalitenda, atabarikiwa katika kile anachofanya.

[26] Kama mtu akidhani ya kuwa anayo dini lakini hauzuii ulimi wake kwa hatamu,
hujidanganya moyoni mwake, wala dini yake mtu huyo haifai kitu. [27] Dini iliyo safi,
isiyo na uchafu, inayokubalika mbele za Mungu Baba yetu, ndiyo hii: Kuwasaidia yatima na wajane katika dhiki zao na kujilinda usitiwe madoa na dunia.

2

Onyo Kuhusu Upendeleo

[1] Ndugu zangu, kama waaminio katika imani ya Bwana wetu Yesu Kristo, Bwana
wa utukufu, msiwe na upendeleo kwa watu. [2] Kwa maana kama akija mtu katika
kusanyiko lenu akiwa amevaa pete ya dhahabu na mavazi mazuri, pia akaingia
mtu maskini mwenye mavazi yaliyochakaa, [3] nanyi mkampa heshima yule aliyevaa
mavazi mazuri na kumwambia, "Keti hapa mahali pazuri," lakini yule maskini mkamwambia, "Wewe simama pale," au "Keti hapa sakafuni karibu na miguu
yangu," [4] je, hamjawabagua na kuwa mahakimu mioyoni mwenu mkihukumu kwa mawazo yenu maovu?

[5] Ndugu zangu, sikilizeni: Je, Mungu hakuwachagua wale walio maskini machoni pa ulimwengu kuwa matajiri katika imani na kuurithi Ufalme aliowaahidi wale
wampendao? [6] Lakini ninyi mmemdharau yule aliye maskini. Je, hao matajiri si
ndio wanaowadhulumu na kuwaburuta mahakamani? [7] Je, si wao wanaolikufuru
Jina lile lililo bora sana mliloitiwa?

[8] Kama kweli mnaitimiza ile sheria ya kifalme inayopatikana katika Maandiko isemayo, "Mpende jirani yako kama unavyoipenda nafsi yako," mnafanya vyema.
[9] Lakini kama mnakuwa na upendeleo kwa watu, mnatenda dhambi, na sheria
inawahukumu kuwa ninyi ni wakosaji. [10] Kwa maana mtu yeyote anayeishika sheria
yote lakini akajikwaa katika kipengele kimoja tu, ana hatia ya kuivunja sheria yote.
[11] Kwa sababu yeye aliyesema, "Usizini," alisema pia, "Usiue." Basi kama huzini lakini unaua, umekuwa mvunjaji wa sheria.

[12] Hivyo semeni na kutenda kama watu watakaohukumiwa kwa sheria ile iletayo
uhuru. [13] Kwa kuwa hukumu bila huruma itatolewa kwa mtu yeyote asiyekuwa na huruma. Huruma huishinda hukumu.

Imani Na Matendo

[14] Ndugu zangu, yafaa nini ikiwa mtu atadai kuwa anayo imani lakini hana
matendo? Je, imani kama hiyo yaweza kumwokoa? [15] Ikiwa ndugu yako au dada
hana mavazi wala chakula, [16] mmoja wenu akamwambia, "Enenda zako kwa amani, ukaote moto na kushiba," pasipo kumpatia yale mahitaji ya mwili aliyopungukiwa,
yafaa nini? [17] Vivyo hivyo, imani peke yake kama haikuambatana na matendo, imekufa.

[18] Lakini mtu mwingine atasema, "Wewe unayo imani; mimi ninayo matendo."

Nionyeshe imani yako pasipo matendo nami nitakuonyesha imani yangu kwa
matendo. [19] Unaamini kwamba kuna Mungu mmoja. Vyema! Hata mashetani yanaamini hivyo na kutetemeka.

[20] Ewe mpumbavu! Je, wataka kujua kwamba imani bila matendo haifai kitu? [21] Je,
Abrahamu baba yetu hakuhesabiwa haki kwa kile alichotenda, alipomtoa mwanawe
Isaki madhabahuni? [22] Unaona jinsi ambavyo imani yake na matendo yake vilikuwa
vinatenda kazi pamoja, nayo imani yake ikakamilishwa na kile alichotenda. [23] Kwa
njia hiyo yakatimizwa yale Maandiko yasemayo, "Abrahamu alimwamini Mungu
na ikahesabiwa kwake kuwa haki," naye akaitwa rafiki wa Mungu. [24] Mnaona ya
kwamba mtu huhesabiwa haki kwa yale anayotenda wala si kwa imani peke yake.

25 Vivyo hivyo, hata Rahabu, yule kahaba, hakuhesabiwa haki kwa yale aliyotenda
alipowapokea wale wapelelezi na kuwaambia waende njia nyingine? 26 Kama
vile ambavyo mwili pasipo roho umekufa, kadhalika nayo imani pasipo matendo
imekufa.

3

Kuufuga Ulimi

1 Ndugu zangu, msiwe walimu wengi, kwa maana mnafahamu kwamba sisi
tufundishao tutahukumiwa vikali zaidi. 2 Sisi sote tunajikwaa katika mambo mengi.
Ikiwa mtu yeyote hakosei kamwe katika yale anayosema, yeye ni mkamilifu, naye
anaweza kuuzuia pia na mwili wake wote.

3 Tunapotia lijamu kwenye vinywa vya farasi ili kuwafanya watutii, tunaweza
kuigeuza miili yao yote. 4 Au angalia pia meli, ingawa ni kubwa sana, nazo
huchukuliwa na upepo mkali, lakini hugeuzwa kwa usukani mdogo sana, kokote
anakotaka nahodha. 5 Vivyo hivyo ulimi ni kiungo kidogo sana katika mwili, lakini
hujivuna majivuno makuu. Fikirini jinsi moto mdogo unavyoweza kuteketeza msitu
mkubwa! 6 Ulimi pia ni moto, ndio ulimwengu wa uovu kati ya viungo vya mwili.
Ulimi huutia mwili wote wa mtu unajisi na kuuwasha moto mfumo mzima wa maisha
yake, nao wenyewe huchomwa moto wa jehanamu.

7 Kwa maana kila aina ya wanyama, ndege, wanyama watambaao na viumbe
vya baharini vinafugika na vimefugwa na binadamu, 8 lakini hakuna mtu awezaye
kuufuga ulimi. Ni uovu usiotulia, umejaa sumu iletayo mauti.

9 Kwa ulimi tunamhimidi Bwana, yaani Baba yetu, na kwa huo twawalaani watu
walioumbwa kwa mfano wa Mungu. 10 Katika kinywa kile kile hutoka baraka na
laana. Ndugu zangu, haistahili kuwa hivyo. 11 Je, chemchemi yaweza kutoa katika
tundu moja maji matamu na maji ya chumvi? 12 Je, ndugu zangu, mtini waweza
kuzaa zeituni, au mzabibu kuzaa tini? Wala chemchemi ya maji ya chumvi haiwezi
kutoa maji matamu.

Aina Mbili Za Hekima

13 Ni nani aliye na hekima na ufahamu miongoni mwenu? Basi na aionyeshe
hiyo kwa maisha yake mema na kwa matendo yake yaliyotendwa kwa unyenyekevu
utokanao na hekima. 14 Lakini ikiwa mna wivu na ni wenye chuki na ugomvi mioyoni
mwenu, msijisifu kwa ajili ya hayo wala msiikatae kweli. 15 Hekima ya namna hiyo
haishuki kutoka mbinguni, bali ni ya kidunia, isiyo ya kiroho, na ya kishetani. 16 Kwa
maana panapokuwa na wivu na ubinafsi, ndipo penye machafuko na uovu wa kila
namna.

17 Lakini hekima itokayo mbinguni kwanza ni safi, kisha inapenda amani, tena
ni ya upole, iliyo tayari kusikiliza wengine kwa unyenyekevu, iliyojaa huruma na
matunda mema, isiyopendelea mtu, tena isiyokuwa na unafiki. 18 Mavuno ya haki
hupandwa katika amani na wale wafanyao amani.

4

Jinyenyekezeni Kwa Mungu

1 Ni kitu gani kinachosababisha mapigano na ugomvi miongoni mwenu? Je, haya
hayatokani na tamaa zenu zinazoshindana ndani yenu? 2 Mnatamani lakini hampati,
kwa hiyo mwaua. Mwatamani kupata lakini hampati vile mnavyotaka, kwa hiyo
mnajitia katika magomvi na mapigano. Mmepungukiwa kwa sababu hammwombi
Mungu. 3 Mnapoomba hampati kwa sababu mnaomba kwa nia mbaya, ili mpate
kuvitumia hivyo mtakavyopata kwa tamaa zenu.

4 Ninyi wanaume na wanawake wazinzi, hamjui ya kwamba urafiki na dunia ni
uadui na Mungu? Kwa hiyo mtu yeyote anayetaka kuwa rafiki wa dunia hufanyika
adui wa Mungu. 5 Au mwadhani kwamba Andiko lasema bure kuwa huyo Roho
ambaye Mungu amemweka ndani yetu hututamani kiasi cha kuona wivu? 6 Lakini
yeye hutupatia neema zaidi. Hii ndiyo sababu Andiko husema:
"Mungu huwapinga wenye kiburi,
lakini huwapa wanyenyekevu neema."
7 Basi mtiini Mungu. Mpingeni ibilisi, naye atawakimbia. 8 Mkaribieni Mungu, naye
atawakaribia ninyi. Itakaseni mikono yenu ninyi wenye dhambi, na kuisafisha mioyo
yenu ninyi wenye nia mbili. 9 Huzunikeni, ombolezeni na kulia. Kicheko chenu na
kigeuzwe kuwa kuomboleza, na furaha yenu kuwa huzuni. 10 Jinyenyekezeni mbele
za Bwana, naye atawainua.

Onyo Kuhusu Kuhukumu Wengine

11 Ndugu, msineneane mabaya ninyi kwa ninyi. Mtu yeyote anayesema mabaya
dhidi ya ndugu yake au kumhukumu anasema dhidi ya sheria na kuihukumu.
Unapoihukumu sheria, basi huishiki sheria bali umekuwa hakimu wa kuihukumu
hiyo sheria. 12 Yuko Mtoa sheria mmoja tu na yeye peke yake ndiye Hakimu, ndiye
awezaye kuokoa au kuangamiza. Lakini wewe ni nani hata umhukumu jirani yako?

Kujivuna Kwa Ajili Ya Kesho

13 Basi sikilizeni ninyi msemao, "Leo au kesho tutakwenda katika mji huu ama
ule tukae humo mwaka mmoja, tufanye biashara na kupata faida." 14 Lakini hamjui
hata litakalotukia kesho. Maisha yenu ni nini? Ninyi ni ukungu ambao huonekana
kwa kitambo kidogo kisha hutoweka. 15 Badala yake, inawapasa kusema, "Kama
Bwana akipenda, tutaishi na kufanya hili ama lile." 16 Kama ilivyo sasa, mnajisifu
na kujigamba. Kujisifu kwa namna hiyo ni uovu. 17 Basi mtu yeyote anayejua jema
limpasalo kutenda, lakini asilitende, mtu huyo anatenda dhambi.

5

Onyo Kwa Matajiri

1 Basi sikilizeni, ninyi matajiri, lieni na kuomboleza kwa ajili ya hali mbaya sana
inayowajia. 2 Utajiri wenu umeoza na mavazi yenu yameliwa na nondo. 3 Dhahabu
yenu na fedha yenu vimeliwa na kutu. Kutu yake itashuhudia dhidi yenu nayo
itaila miili yenu kama vile moto. Mmejiwekea hazina kwa ajili ya siku za mwisho.
4 Angalieni! Ule ujira wa vibarua waliolima mashamba yenu mliouzuia kwa hila
unapiga kelele dhidi yenu na vilio vya wavunaji vimefika masikioni mwa Bwana
Mwenye Nguvu Zote. 5 Mmeishi duniani kwa anasa na kwa starehe, mmejinenepesha
tayari kwa siku ya kuchinjwa. 6 Mmewahukumu na kuwaua watu wenye haki,
waliokuwa hawapingani nanyi.

Uvumilivu Katika Mateso

7 Kwa hiyo, ndugu zangu, vumilieni hadi kuja kwake Bwana. Angalieni jinsi
mkulima angojavyo ardhi itoe mavuno yake yaliyo ya thamani na jinsi anavyovumilia
kwa ajili ya kupata mvua za kwanza na za mwisho. 8 Ninyi nanyi vumilieni,
tena simameni imara, kwa sababu kuja kwa Bwana kumekaribia. 9 Ndugu zangu,
msinung'unikiane msije mkahukumiwa. Hakimu amesimama mlangoni!
10 Ndugu zangu, waangalieni manabii walionena kwa Jina la Bwana, ili kuwa mfano
wa uvumilivu katika kukabiliana na mateso. 11 Kama mnavyojua, tunawahesabu
kuwa wabarikiwa wale waliovumilia. Mmesikia habari za uvumilivu wake Ayubu na

mmeona kile ambacho hatimaye Bwana alimtendea. Bwana ni mwingi wa huruma,
na amejaa rehema.
12 Zaidi ya yote, ndugu zangu, msiape, iwe kwa mbingu au kwa dunia, au kwa kitu
kingine chochote. "Ndiyo" yenu na iwe ndiyo, na "Hapana" yenu iwe hapana, la
sivyo mtahukumiwa.

Maombi Ya Imani

13 Je, mtu yeyote miongoni mwenu amepatwa na taabu? Basi inampasa aombe.
Je, kuna yeyote mwenye furaha? Basi na aimbe nyimbo za kusifu. 14 Je, kuna
yeyote miongoni mwenu aliye mgonjwa? Basi inampasa awaite wazee wa kanisa
wamwombee na kumpaka mafuta kwa Jina la Bwana. 15 Kule kuomba kwa imani
kutamwokoa huyo mgonjwa, naye Bwana atamwinua na kama ametenda dhambi,
atasamehewa. 16 Kwa hiyo ungamianeni dhambi zenu ninyi kwa ninyi na kuombeana
ili mpate kuponywa. Maombi ya mwenye haki yana nguvu tena yanafaa sana.
17 Eliya alikuwa mwanadamu kama sisi. Akaomba kwa bidii kwamba mvua
isinyeshe, nayo haikunyesha juu ya nchi kwa muda wa miaka mitatu na miezi sita.
18 Kisha akaomba tena, nazo mbingu zikatoa mvua nayo ardhi ikatoa mazao yake.
19 Ndugu zangu, yeyote miongoni mwenu akipotoka na kuicha kweli, naye
akarejezwa na mtu mwingine, 20 hamna budi kujua kwamba yeyote amrejezaye
mwenye dhambi kutoka upotovu wake, ataiokoa roho ya huyo mwenye dhambi
kutoka mauti na kusitiri wingi wa dhambi.

1 Petro

Salamu

[1] Petro, mtume wa Yesu Kristo:
Kwa wateule wa Mungu, wageni katika ulimwengu, waliotawanyika kote katika
Ponto, Galatia, Kapadokia, Asia na Bithinia. [2] Ni ninyi ambao mlichaguliwa tangu
mwanzo na Mungu Baba kulingana na alivyotangulia kuwajua, kupitia kwa kazi ya
utakaso wa Roho, katika utiifu kwa Yesu Kristo na kunyunyiziwa damu yake:
Neema na amani ziwe kwenu kwa wingi.

Tumaini Lenye Uzima

[3] Ahimidiwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo! Kwa rehema zake kuu
ametuzaa sisi mara ya pili katika tumaini lenye uzima kupitia kwa kufufuka kwa
Yesu Kristo kutoka kwa wafu, [4] ili tuupate urithi usioharibika, usio na uchafu, ule
usionyauka: uliotunzwa mbinguni kwa ajili yenu, [5] ninyi ambao mnalindwa na
nguvu za Mungu kwa njia ya imani, hadi uje ule wokovu ulio tayari kufunuliwa
nyakati za mwisho. [6] Katika hili mnafurahi sana, ingawa sasa kwa kitambo kidogo
mmehuzunishwa kwa majaribu ya namna nyingi. [7] Haya yamewajia ili kwamba
imani yenu, iliyo ya thamani kuliko dhahabu ipoteayo, ingawa hujaribiwa kwa moto,
ionekane kuwa halisi na imalizie katika sifa, utukufu na heshima wakati Yesu Kristo
atadhihirishwa. [8] Ingawa hamjamwona, mnampenda; tena ingawa sasa hammwoni,
mnamwamini na kujawa na furaha isiyoneneka yenye utukufu usioelezeka. [9] Maana
mnaupokea wokovu wa roho zenu, ambao ndio lengo la imani yenu.
[10] Kwa habari ya wokovu huu, wale manabii waliosema kuhusu neema ambayo
ingewajia ninyi, walitafuta kwa bidii na kwa uangalifu mkubwa, [11] wakijaribu kujua
ni wakati upi na katika mazingira gani ambayo Roho wa Kristo aliyekuwa ndani
yao alionyesha, alipotabiri kuhusu mateso ya Kristo na utukufu ule ambao unge-
fuata. [12] Walidhihirishiwa kwamba walikuwa hawajihudumii wao wenyewe, bali
waliwahudumia ninyi, waliponena kuhusu mambo hayo, ambayo sasa yamehubiriwa
kwenu na wale waliowahubiria ninyi Injili kwa Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka
mbinguni. Hata malaika wanatamani kuyafahamu mambo haya.

Mwito Wa Kuishi Maisha Matakatifu

[13] Kwa hiyo, tayarisheni nia zenu kwa kazi; mwe na kiasi, mkitumainia kikamilifu
ile neema mtakayopewa Yesu Kristo atakapodhihirishwa. [14] Kama watoto watiifu,
msifuate tamaa zenu mbaya wakati mlipoishi kwa ujinga. [15] Bali kama yeye
aliyewaita alivyo mtakatifu, nanyi kuweni watakatifu katika mwenendo wenu wote.
[16] Kwa maana imeandikwa: "Kuweni watakatifu, kwa kuwa mimi ni mtakatifu."
[17] Kwa sababu mnamwita Baba ahukumuye kila mtu kulingana na matendo yake
pasipo upendeleo, enendeni kwa hofu ya kumcha Mungu wakati wenu wa kukaa
hapa duniani kama wageni. [18] Kwa maana mnafahamu kwamba mlikombolewa
kutoka mwenendo wenu usiofaa ambao mliurithi kutoka kwa baba zenu, si kwa vitu
viharibikavyo kama fedha na dhahabu, [19] bali kwa damu ya thamani ya Kristo, yule
Mwana-Kondoo asiye na dosari wala doa. [20] Yeye alichaguliwa kabla ya kuwekwa
kwa misingi ya ulimwengu, lakini akadhihirishwa katika siku hizi za mwisho kwa
ajili yenu. [21] Kupitia kwake mmemwamini Mungu, aliyemfufua kutoka kwa wafu na
akampa utukufu, ili imani yenu na tumaini lenu ziwe kwa Mungu.
[22] Basi kwa kuwa mmejitakasa nafsi zenu kwa kuitii ile kweli hata mkawa na
upendo wa ndugu usio na unafiki, basi pendaneni kwa dhati kutoka moyoni. [23] Kwa

maana mmezaliwa upya, si kwa mbegu ile iharibikayo, bali kwa ile isiyoharibika,
kupitia kwa neno la Mungu lililo hai na linalodumu milele. 24 Maana,
"Wanadamu wote ni kama majani,
nao utukufu wao ni kama maua ya kondeni;
majani hunyauka na maua huanguka,
25 lakini neno la Bwana ladumu milele."
Hili ndilo neno lililohubiriwa kwenu.

2

Jiwe Lililo Hai Na Watu Waliochaguliwa

1 Kwa hiyo, wekeni mbali nanyi uovu wote na udanganyifu wote, unafiki, wivu na
masingizio ya kila namna. 2 Kama watoto wachanga, waliozaliwa sasa, yatamanini
maziwa ya kiroho yasiyochanganywa na kitu kingine chochote, ili kwa hayo mpate
kukua katika wokovu, 3 ikiwa kweli mmeonja ya kwamba Bwana ni mwema.
4 Mnapokuja kwake, yeye aliye Jiwe lililo hai, lililokataliwa na wanadamu bali
kwa Mungu ni teule na la thamani kwake, 5 ninyi nanyi, kama mawe yaliyo hai,
mnajengwa kuwa nyumba ya kiroho, ili mpate kuwa ukuhani mtakatifu, mkitoa
dhabihu za kiroho zinazokubaliwa na Mungu kwa njia ya Yesu Kristo. 6 Kwa maana
imeandikwa katika Maandiko:
"Tazama, naweka katika Sayuni,
jiwe la pembeni teule lenye thamani,
na yeyote atakayemwamini
hataaibika kamwe."
7 Kwenu ninyi mnaoamini, jiwe hili ni la thamani. Lakini kwao wasioamini,
"Jiwe walilolikataa waashi
limekuwa jiwe kuu la pembeni,"
8 tena,
"Jiwe lenye kuwafanya watu wajikwae,
na mwamba wa kuwaangusha."
Wanajikwaa kwa sababu hawakulitii lile neno, kama walivyowekewa tangu zamani.
9 Lakini ninyi ni taifa teule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu walio milki
ya Mungu, mlioitwa ili kutangaza sifa zake yeye aliyewaita kutoka gizani mkaingie
katika nuru yake ya ajabu. 10 Mwanzo ninyi mlikuwa si taifa, lakini sasa ninyi ni
taifa la Mungu. Mwanzo mlikuwa hamjapata rehema, lakini sasa mmepata rehema.
11 Wapenzi, ninawasihi, mkiwa kama wageni na wapitaji hapa ulimwenguni,
epukeni tamaa mbaya za mwili ambazo hupigana vita na roho zenu. 12 Kuweni
na mwenendo mzuri mbele ya watu wasiomjua Mungu, ili kama wanawasingizia
kuwa watenda mabaya, wayaone matendo yenu mema nao wamtukuze Mungu siku
atakapokuja kwetu.

Kuwatii Wenye Mamlaka

13 Kwa ajili ya Bwana, tiini kila mamlaka iliyowekwa na wanadamu: Kwa mfalme
kwani ndiye aliye na mamlaka ya juu zaidi, 14 au kwa maafisa aliowaweka, kwa
kuwa mfalme amewatuma ili kuwaadhibu wale wanaokosa, na kuwapongeza wale
watendao mema. 15 Kwa maana ni mapenzi ya Mungu kwamba kwa kutenda mema
mnyamazishe maneno ya kijinga ya watu wapumbavu. 16 Ishini kama watu huru,
lakini msitumie uhuru wenu kama kisingizio cha kutenda uovu, bali ishini kama
watumishi wa Mungu. 17 Mheshimuni kila mtu ipasavyo: Wapendeni jamaa ya ndugu
waumini, mcheni Mungu, mpeni heshima mfalme.
18 Ninyi watumwa, watiini mabwana zenu kwa heshima yote, si wale mabwana
walio wema na wapole peke yao, bali pia wale walio wakali. 19 Kwa maana ni jambo

la sifa kama mtu akivumilia anapoteswa kwa uonevu kwa ajili ya Mungu. 20 Kwani
ni faida gani kwa mtu kustahimili anapopigwa kwa sababu ya makosa yake? Lakini
kama mkiteswa kwa sababu ya kutenda mema, nanyi mkastahimili, hili ni jambo la
kusifiwa mbele za Mungu.

Mfano Wa Mateso Ya Kristo

21 Ninyi mliitwa kwa ajili ya haya, kwa sababu Kristo naye aliteswa kwa ajili yenu,
akiwaachia kielelezo, ili mzifuate nyayo zake.
22 “Yeye hakutenda dhambi,
wala hila haikuonekana kinywani mwake.”
23 Yeye alipotukanwa, hakurudisha matukano; alipoteswa, hakutishia, bali alijik-
abidhi kwa yeye ahukumuye kwa haki. 24 Yeye mwenyewe alizichukua dhambi zetu
katika mwili wake juu ya mti, ili tufe kwa mambo ya dhambi, bali tupate kuishi katika
haki. Kwa kupigwa kwake, ninyi mmeponywa. 25 Kwa maana mlikuwa mmepotea
kama kondoo, lakini sasa mmerudi kwa Mchungaji na Mwangalizi wa roho zenu.

3

Mafundisho Kwa Wake Na Waume

1 Kadhalika enyi wake, watiini waume zenu, ili kama kunao wasioamini lile neno,
wapate kuvutwa na mwenendo wa wake zao pasipo neno, 2 kwa kuuona utakatifu
na uchaji wa Mungu katika maisha yenu. 3 Kujipamba kwenu kusiwe kwa nje tu,
kama vile kusuka nywele, kuvalia vitu vilivyofanyizwa kwa dhahabu na kwa mavazi.
4 Badala yake, kujipamba kwenu kuwe katika utu wenu wa moyoni, yaani uzuri
usioharibika wa roho ya upole na utulivu, ambayo ni ya thamani sana machoni pa
Mungu. 5 Kwa kuwa hivi ndivyo walivyokuwa wakijipamba wanawake watakatifu wa
zamani, waliomtumaini Mungu. Wao walikuwa ni watiifu kwa waume zao, 6 kama
Sara alivyomtii mumewe Abrahamu, hata akamwita bwana. Ninyi ni watoto wa Sara
kama mkitenda yaliyo mema, bila kuogopa jambo lolote.
7 Vivyo hivyo ninyi waume, kaeni na wake zenu kwa akili, nanyi wapeni heshima
mkitambua ya kuwa wao ni wenzi walio dhaifu, na kama warithi pamoja nanyi wa
kipawa cha neema cha uzima, ili kusiwepo na chochote cha kuzuia maombi yenu.

Kuteseka Kwa Kutenda Mema

8 Hatimaye, ninyi nyote kuweni na nia moja, wenye kuhurumiana, mkipendana
kama ndugu, na mwe wasikitivu na wanyenyekevu. 9 Msilipe ovu kwa ovu, au jeuri
kwa jeuri, bali barikini, kwa maana hili ndilo mliloitiwa ili mpate kurithi baraka.
10 Kwa maana,
“Yeyote apendaye uzima
na kuona siku njema,
basi auzuie ulimi wake usinene mabaya,
na midomo yake isiseme hila.
11 Mtu huyo lazima aache uovu, akatende mema;
lazima aitafute amani na kuifuatilia sana.
12 Kwa maana macho ya Bwana
huwaelekea wenye haki,
na masikio yake yako makini
kusikiliza maombi yao.
Bali uso wa Bwana uko kinyume
na watendao maovu.”

Kuvumilia Mateso

13 Basi, ni nani atakayewadhuru mkiwa wenye juhudi katika kutenda mema?
14 Lakini mmebarikiwa hata kama ikiwalazimu kuteseka kwa ajili ya haki. “Msiogope
vitisho vyao, wala msiwe na wasiwasi.” 15 Bali mtakaseni Kristo kuwa Bwana mioyoni
mwenu. Siku zote mwe tayari kumjibu mtu yeyote atakayewauliza kuhusu sababu
ya tumaini lililomo ndani yenu. Lakini fanyeni hivyo kwa upole na kwa heshima,
16 mkizitunza dhamiri zenu ziwe safi, ili wale wasemao mabaya dhidi ya mwenendo
wenu mzuri katika Kristo waaibike kwa ajili ya masingizio yao.
17 Kwa maana ni afadhali kupata mateso kwa ajili ya kutenda mema, kama kuteseka
huko ndiyo mapenzi ya Mungu, kuliko kuteseka kwa kutenda maovu. 18 Kwa kuwa
Kristo naye aliteswa mara moja tu kwa ajili ya dhambi, mwenye haki kwa ajili ya
wasio haki, ili awalete ninyi kwa Mungu. Mwili wake ukauawa, lakini akafanywa hai
katika Roho. 19 Baada ya kufanywa hai, alikwenda na kuzihubiria roho zilizokuwa
kifungoni: 20 roho hizo ambazo zamani hazikutii, wakati ule uvumilivu wa Mungu
ulipokuwa ukingoja katika siku za Noa, wakati wa kujenga safina, ambamo watu
wachache tu, yaani watu wanane, waliokolewa ili wasiangamie kwa gharika. 21 Nayo
maji hayo ni kielelezo cha ubatizo ambao sasa unawaokoa ninyi pia: si kwa kuondoa
uchafu kwenye mwili, bali kama ahadi ya dhamiri safi kwa Mungu, kwa njia ya
ufufuo wa Yesu Kristo. 22 Yeye ameingia mbinguni na amekaa mkono wa kuume wa
Mungu; nao malaika, mamlaka na nguvu zote wametiishwa chini yake.

4

Kuishi Kwa Ajili Ya Mungu

1 Kwa hiyo, kwa kuwa Kristo aliteswa katika mwili wake, ninyi nanyi jivikeni
nia iyo hiyo kwa maana mtu aliyekwisha kuteswa katika mwili ameachana na
dhambi. 2 Kwa hivyo, haishi maisha yake yaliyobaki ya kuishi hapa duniani kwa
tamaa mbaya za wanadamu, bali anaishi kwa mapenzi ya Mungu. 3 Maana wakati
uliopita mmekwisha kutumia muda wa kutosha katika maisha yenu mkifanya yale
ambayo wapagani hupenda kutenda: wakiishi katika uasherati, tamaa mbaya, ulevi,
karamu za ulafi, vileo, ngoma mbaya, na ibada chukizo za sanamu. 4 Wao hushangaa
kwamba ninyi hamjiingizi pamoja nao katika huo wingi wa maisha ya ufisadi, nao
huwatukana ninyi. 5 Lakini itawapasa wao kutoa hesabu mbele zake yeye aliye tayari
kuwahukumu walio hai na waliokufa. 6 Kwa kuwa hii ndiyo sababu Injili ilihubiriwa
hata kwa wale waliokufa, ili wahukumiwe sawasawa na wanadamu wengine katika
mwili, lakini katika roho waishi kulingana na Mungu aishivyo.
7 Mwisho wa mambo yote umekaribia. Kwa hiyo kuweni na akili tulivu na kiasi,
mkikesha katika kuomba. 8 Zaidi ya yote, dumuni katika upendo kwa maana upendo
husitiri wingi wa dhambi. 9 Kuweni wakarimu kila mtu na mwenzake pasipo
manung'uniko. 10 Kila mmoja na atumie kipawa chochote alichopewa kuwahudumia
wengine, kama mawakili waaminifu wa neema mbalimbali za Mungu. 11 Yeyote
asemaye hana budi kusema kama mtu asemaye maneno ya Mungu mwenyewe.
Yeyote ahudumuye hana budi kuhudumu kwa nguvu zile anazopewa na Mungu, ili
Mungu apate kutukuzwa katika mambo yote kwa njia ya Yesu Kristo. Utukufu na
uweza una yeye milele na milele. Amen.

Kuteseka Kwa Kuwa Mkristo

12 Wapenzi, msione ajabu kwa yale mateso yanayotukia miongoni mwenu, kana
kwamba ni kitu kigeni kinachowapata. 13 Bali furahini kuwa mnashiriki katika
mateso ya Kristo, ili mpate kufurahi zaidi wakati utukufu wake utakapofunuliwa.
14 Kama mkitukanwa kwa ajili ya jina la Kristo, mmebarikiwa, kwa sababu Roho wa
utukufu na wa Mungu anakaa juu yenu. 15 Lakini asiwepo mtu yeyote miongoni

mwenu anayeteswa kwa kuwa ni muuaji, au mwizi, au mhalifu wa aina yoyote,
au anayejishughulisha na mambo ya watu wengine. 16 Lakini kama ukiteseka kwa
kuwa Mkristo, usihesabu jambo hilo kuwa ni aibu, bali mtukuze Mungu kwa sababu
umeitwa kwa jina hilo. 17 Kwa maana wakati umewadia wa hukumu kuanzia katika
nyumba ya Mungu. Basi kama ikianzia kwetu sisi, mwisho wa hao wasiotii Injili ya
Mungu utakuwaje? 18 Basi,
“Ikiwa ni vigumu kwa mwenye haki kuokoka,
itakuwaje kwa mtu asiyemcha Mungu na mwenye dhambi?”
19 Kwa hiyo, wale wanaoteswa kulingana na mapenzi ya Mungu, wajikabidhi kwa
Muumba wao aliye mwaminifu, huku wakizidi kutenda mema.

5

Kulichunga Kundi La Mungu

1 Kwa wazee waliomo miongoni mwenu, nawasihi mimi nikiwa mzee mwenzenu,
shahidi wa mateso ya Kristo, na mshiriki katika utukufu utakaofunuliwa: 2 lichungeni
kundi la Mungu mlilokabidhiwa, mkitumika kama waangalizi, si kwa kulazimishwa
bali kwa hiari, kama Mungu anavyowataka mwe; si kwa tamaa ya fedha, bali
mlio na bidii katika kutumika. 3 Msijifanye mabwana juu ya wale walio chini ya
uangalizi wenu, bali kuweni vielelezo kwa hilo kundi. 4 Naye Mchungaji Mkuu
atakapodhihirishwa, mtapokea taji ya utukufu isiyoharibika.
5 Vivyo hivyo, ninyi mlio vijana watiini wazee. Nanyi nyote imewapasa kujivika
unyenyekevu kila mtu kwa mwenzake, kwa kuwa,
“Mungu huwapinga wenye kiburi,
lakini huwapa wanyenyekevu neema.”
6 Basi, nyenyekeeni chini ya mkono wa Mungu ulio hodari, ili awakweze kwa wakati
wake. 7 Mtwikeni yeye fadhaa zenu zote, kwa maana yeye hujishughulisha sana na
mambo yenu.
8 Mwe na kiasi na kukesha, maana adui yenu ibilisi huzungukazunguka kama simba
angurumaye akitafuta mtu ili apate kummeza. 9 Mpingeni, mkiwa thabiti katika
imani, mkijua ya kwamba mateso kama hayo yanawapata ndugu zenu pote duniani.
10 Nanyi mkiisha kuteswa kwa kitambo kidogo, Mungu wa neema yote, aliyewaita
kuingia katika utukufu wake wa milele ndani ya Kristo, yeye mwenyewe atawareje-
sha na kuwatia nguvu, akiwaimarisha na kuwathibitisha. 11 Uweza una yeye milele
na milele. Amen.

Salamu Za Mwisho

12 Kwa msaada wa Silvano,* ambaye ninamhesabu kuwa ndugu mwaminifu,
nimewaandikia waraka huu mfupi ili kuwatia moyo, na kushuhudia kwamba hii
ni neema halisi ya Mungu. Simameni imara katika neema hiyo.
13 Kanisa lililoko Babeli, lililochaguliwa pamoja nanyi, wanawasalimu; vivyo hivyo
mwanangu Marko anawasalimu. 14 Salimianeni kwa busu la upendo.
Amani iwe nanyi nyote mlio katika Kristo.

* **5:12** Yaani Sila.

2 Petro

1 Simoni Petro, mtumishi na mtume wa Yesu Kristo:
Kwa wale ambao kwa njia ya haki ya Mungu na Mwokozi wetu Yesu Kristo
mmepokea imani iliyo na thamani kama yetu:
2 Neema na amani iwe kwenu kwa wingi katika kumjua Mungu na Yesu Bwana
wetu.

Wito Wa Mkristo Na Uteule

3 Uweza wake wa uungu umetupatia mambo yote tunayohitaji kwa ajili ya uzima
na uchaji wa Mungu, kwa kumjua yeye aliyetuita kwa utukufu wake na wema wake
mwenyewe. 4 Kwa sababu hiyo, ametukirimia ahadi zake kuu na za thamani kupitia
mambo haya, ili kupitia hayo mpate kuwa washiriki wa asili ya uungu, na kuokoka
kutoka upotovu ulioko duniani unaosababishwa na tamaa mbaya.
5 Kwa sababu hii hasa, jitahidini sana katika imani yenu kuongeza wema; na katika
wema, maarifa; 6 katika maarifa, kiasi; katika kiasi, saburi; katika saburi, utauwa;*
7 katika utauwa, upendano wa ndugu; na katika upendano wa ndugu, upendo. 8 Kwa
maana haya yakiwa ndani yenu kwa wingi na kuzidi kuongezeka, yanawasaidia
msikose bidii wala kutozaa matunda katika kumjua Bwana wetu Yesu Kristo. 9 Lakini
mtu yeyote asipokuwa na mambo haya haoni mbali, na ni kipofu, naye amesahau
kule kutakaswa kutoka dhambi zake za zamani.
10 Kwa hiyo, ndugu zangu, fanyeni bidii zaidi kuuthibitisha wito wenu na uteule
wenu. Kwa maana mkifanya hivyo, hamtajikwaa kamwe, 11 na mtajaliwa kwa
ukarimu mwingi kuingia katika ufalme wa milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu
Kristo.

Unabii Wa Maandiko

12 Hivyo nitawakumbusha mambo haya siku zote, hata ingawa mnayajua na
mmethibitishwa katika kweli mliyo nayo. 13 Naona ni vyema kuwakumbusha mambo
haya wakati wote niwapo katika hema hili ambalo ni mwili wangu, 14 kwa sababu
najua ya kwamba hivi karibuni nitaliweka kando, kama vile Bwana wetu Yesu Kristo
alivyoliweka wazi kwangu. 15 Nami nitafanya kila juhudi kuona kwamba baada ya
kuondoka kwangu mtaweza kuyakumbuka mambo haya siku zote.
16 Tulipowafahamisha juu ya uweza na kuja kwa Bwana wetu Yesu Kristo,
hatukufuata hadithi zilizotungwa kwa werevu, bali tulishuhudia kwa macho yetu
ukuu wake. 17 Alipewa heshima na utukufu kutoka kwa Mungu Baba, sauti ilipomjia
katika Utukufu Mkuu, ikisema, “Huyu ni Mwanangu mpendwa. Ninapendezwa
naye sana.” 18 Sisi wenyewe tuliisikia sauti hii ambayo ilitoka mbinguni, wakati
tulipokuwa pamoja naye kwenye ule mlima mtakatifu.
19 Nasi tunalo pia neno la hakika zaidi la unabii, ambalo mtafanya vyema
mkiliangalia kwa bidii, kama vile nuru inavyong’aa gizani, hadi kupambazuka na
nyota ya asubuhi izuke mioyoni mwenu. 20 Zaidi ya yote, yawapasa mjue kwamba
hakuna unabii katika Maandiko uliofasiriwa kama alivyopenda nabii mwenyewe.
21 Kwa maana unabii haukuja kamwe kwa mapenzi ya mwanadamu, bali watu
walinena yaliyotoka kwa Mungu wakiongozwa na Roho Mtakatifu.

2

Walimu Wa Uongo Na Uangamivu Wao

* **1:6** Maana yake kumcha Mungu.

1 Lakini pia waliinuka manabii wa uongo miongoni mwa watu, kama vile
watakavyokuwako walimu wa uongo miongoni mwenu. Wataingiza mafundisho
yasiyopatana na kweli kwa siri, hata kumkana Bwana wa pekee aliyewanunua, na
hivyo kujiletea wenyewe maangamizi ya haraka. 2 Hata hivyo, wengi watafuata njia
zao za ufisadi, na kwa ajili yao njia ya kweli itatukanwa. 3 Nao katika tamaa zao
mbaya, walimu hawa watajipatia faida kwenu kwa hadithi walizotunga wenyewe.
Lakini hukumu imekwisha kutangazwa dhidi yao tangu zamani, wala uangamivu
wao haujalala usingizi.

4 Kwa maana, kama Mungu hakuwasamehe malaika walipotenda dhambi, bali
aliwatupa kuzimu* katika vifungo vya giza wakae humo mpaka ije hukumu;
5 kama hakuusamehe ulimwengu wa kale alipoleta gharika juu ya watu wale
wasiomcha Mungu, bali akamhifadhi Noa, mhubiri wa haki, pamoja na watu
wengine saba; 6 kama aliihukumu miji ya Sodoma na Gomora kwa kuiteketeza
kwa moto ikawa majivu, na kuifanya kuwa kielelezo kwa yale yatakayowapata
wale wasiomcha Mungu; 7 na kama alimwokoa Loti, mtu mwenye haki, ambaye
alihuzunishwa na maisha machafu ya watu wapotovu 8 (kwa sababu yale matendo
mapotovu aliyoyaona na kuyasikia huyo mtu mwenye haki alipoishi miongoni mwao
yalimhuzunisha siku baada ya siku): 9 ikiwa hivyo ndivyo, basi Bwana anajua jinsi
ya kuwaokoa wamchao Mungu kutoka majaribu, na kuwaweka waasi katika adhabu
hadi siku ya hukumu. 10 Hii ni hakika hasa kwa wale wanaofuata tamaa mbaya za
mwili na kudharau mamlaka.

Kwa ushupavu na kwa kiburi, watu hawa hawaogopi kunena mabaya dhidi ya
viumbe vya mbinguni. 11 Lakini hata malaika, ingawa wana nguvu na uwezo zaidi,
hawaleti mashtaka mabaya dhidi ya viumbe kama hao mbele za Bwana. 12 Lakini
watu hawa hukufuru katika mambo wasiyoyafahamu. Wao ni kama wanyama wasio
na akili, viumbe wanaotawaliwa na hisia za mwili, waliozaliwa ili wakamatwe na
kuchinjwa. Hawa nao kama wanyama wataangamizwa pia.

13 Watalipwa madhara kwa ajili ya madhara waliyowatendea wengine. Huhesabu
kuwa ni fahari kufanya karamu za ulevi na ulafi mchana peupe. Wao ni
mawaa na dosari, wakijifurahisha katika anasa zao wanaposhiriki katika karamu
zenu. 14 Wakiwa na macho yaliyojaa uzinzi, kamwe hawaachi kutenda dhambi.
Huwashawishi wale wasio imara. Wao ni hodari kwa kutamani; ni wana wa laana!
15 Wameiacha njia iliyonyooka, wakapotoka na kuifuata njia ya Balaamu mwana wa
Beori aliyependa mshahara wa uovu. 16 Lakini kwa ajili ya uovu wake, alikemewa
na punda, mnyama asiyejua kusema, akaongea akitumia sauti ya mwanadamu na
kuzuia wazimu wa huyo nabii.

17 Watu hawa ni chemchemi zisizo na maji, na ukungu upeperushwao na tufani.
Giza nene limewekwa tayari kwa ajili yao. 18 Kwa maana wao hunena maneno
makuu mno ya kiburi cha bure, na kwa kuvutia tamaa mbaya za asili ya mwili,
huwashawishi watu ambao ndipo tu wamejiondoa miongoni mwa wale wanaoishi
katika ufisadi. 19 Huwaahidi uhuru hao waliowanasa, wakati wao wenyewe ni
watumwa wa ufisadi: kwa maana mtu ni mtumwa wa kitu chochote kinachomtawala.
20 Kama wameukimbia upotovu wa dunia kwa kumjua Bwana wetu na Mwokozi
Yesu Kristo, kisha wakanaswa tena humo na kushindwa, hali yao ya mwisho ni
mbaya zaidi kuliko ile ya kwanza. 21 Ingelikuwa afadhali kwao kama wasingeliijua
kamwe njia ya haki, kuliko kuijua kisha wakaiacha ile amri takatifu waliyokabidhiwa.
22 Imetukia kwao sawasawa na ile mithali ya kweli isemayo: "Mbwa huyarudia
matapiko yake mwenyewe," tena, "Nguruwe aliyeoshwa hurudi kugaagaa matopeni."

* **2:4** Kuzimu hapa linalotokana na neno Tartarus la Kiyunani; maana yake ni kule ndani sana katika mahali pa mateso kwa watu waliopotea.

3

Ahadi Ya Kuja Kwa Bwana

1 Wapenzi, huu ndio waraka wangu wa pili ninaowaandikia. Katika nyaraka hizi
mbili ninajaribu kuziamsha nia zenu safi kwa mawazo makamilifu. 2 Nataka ninyi
mkumbuke maneno yaliyosemwa zamani na manabii watakatifu na ile amri ya
Bwana na Mwokozi mliyopewa kupitia kwa mitume wenu.

3 Kwanza kabisa, ni lazima mfahamu ya kwamba siku za mwisho watakuja watu
wenye dhihaka, wakidhihaki na kuzifuata tamaa zao mbaya. 4 Watasema, “Iko wapi
ile ahadi ya kuja kwake? Tangu baba zetu walipofariki, kila kitu kinaendelea kama
kilivyokuwa tangu mwanzo wa kuumbwa.” 5 Lakini wao kwa makusudi hupuuza
ukweli huu, ya kwamba kwa neno la Mungu mbingu zilikuwepo tangu zamani, nayo
dunia ilifanyizwa kutoka ndani ya maji na kwa maji. 6 Ulimwengu wa wakati ule
uligharikishwa kwa hayo maji na kuangamizwa. 7 Lakini kwa neno lilo hilo, mbingu
za sasa na dunia zimewekwa akiba kwa ajili ya moto, zikihifadhiwa hadi siku ile ya
hukumu na ya kuangamizwa kwa watu wasiomcha Mungu.

8 Lakini wapenzi, msisahau neno hili: kwamba kwa Bwana, siku moja ni kama
miaka elfu, na miaka elfu ni kama siku moja. 9 Bwana hakawii kuitimiza ahadi yake,
kama watu wengine wanavyokudhani kukawia. Badala yake, yeye anawavumilia
ninyi, maana hataki mtu yeyote aangamie, bali kila mtu afikilie toba.

10 Lakini siku ya Bwana itakuja kama mwizi. Ndipo mbingu zitatoweka kwa
kishindo kikuu; navyo vitu vya asili vitateketezwa kwa moto, nayo dunia na kila
kitu kilichomo ndani yake kitaunguzwa.

11 Kwa kuwa vitu vyote vitaharibiwa namna hii, je, ninyi imewapasa kuwa watu
wa namna gani? Inawapasa kuishi maisha matakatifu na ya kumcha Mungu,
12 mkingojea na kuhimiza kuja kwa hiyo siku ya Mungu. Siku hiyo italeta mbingu
kuchomwa moto na kutoweka, na vitu vya asili vitayeyuka kwa moto. 13 Lakini
kufuatana na ahadi yake, sisi tunatazamia mbingu mpya na dunia mpya, ambayo
haki hukaa ndani yake.

14 Kwa sababu hii, wapenzi, kwa kuwa mnatazamia mambo haya, fanyeni bidii
ili awakute katika amani, bila mawaa wala dosari. 15 Hesabuni uvumilivu wa
Bwana kuwa ni wokovu, kama vile ndugu yetu mpenzi Paulo alivyowaandikia kwa
hekima ile aliyopewa na Mungu. 16 Huandika vivyo hivyo katika nyaraka zake zote,
akizungumzia ndani yake mambo haya. Katika nyaraka zake kuna mambo mengine
ambayo ni vigumu kuyaelewa, ambayo watu wajinga na wasio thabiti huyapotosha
kwa maangamizi yao wenyewe, kama wapotoshavyo pia Maandiko mengine.

17 Basi, ninyi wapenzi, kwa kuwa mmekwisha kujua mambo haya, jilindeni msije
mkachukuliwa na kosa la watu hao waasi na kuanguka kutoka kwenye uthabiti wenu.
18 Bali kueni katika neema na katika kumjua Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo.
Utukufu una yeye sasa na milele! Amen.

1 Yohana

Neno La Uzima

1 Tunawajulisha lile lililokuwepo tangu mwanzo, lile tulilosikia, ambalo tumeliona
kwa macho yetu, ambalo tumelitazama na kuligusa kwa mikono yetu, kuhusu
Neno la uzima. 2 Uzima huo ulidhihirishwa; nasi tumeuona na kuushuhudia,
nasi twawatangazia uzima wa milele, ambao ulikuwa pamoja na Baba, nao
ukadhihirishwa kwetu. 3 Twawatangazia lile tulililoliona na kulisikia, ili nanyi mwe na
ushirika nasi. Na ushirika wetu hasa ni pamoja na Baba na Mwanawe, Yesu Kristo.
4 Tunaandika mambo haya ili furaha yetu ipate kuwa timilifu.

Kutembea Nuruni

5 Huu ndio ujumbe tuliosikia kutoka kwake na kuwatangazia ninyi: kwamba
Mungu ni nuru na ndani yake hamna giza lolote. 6 Kama tukisema kwamba
twashirikiana naye huku tukienenda gizani, twasema uongo, wala hatutendi lililo
kweli. 7 Lakini tukienenda nuruni, kama yeye alivyo nuruni, twashirikiana sisi kwa
sisi na damu yake Yesu, Mwana wake, yatusafisha dhambi yote.

8 Kama tukisema kwamba hatuna dhambi, twajidanganya wenyewe wala kweli
haimo ndani yetu. 9 Kama tukiziungama dhambi zetu, yeye ni mwaminifu na wa haki,
atatusamehe dhambi zetu na kutusafisha kutoka kwenye udhalimu wote. 10 Kama
tukisema hatukutenda dhambi, twamfanya yeye kuwa mwongo na neno lake halimo
ndani yetu.

2

Kristo Mwombezi Wetu

1 Watoto wangu wapendwa, nawaandikia haya ili msitende dhambi. Lakini kama
mtu yeyote akitenda dhambi, tunaye Mwombezi kwa Baba: ndiye Yesu Kristo,
Mwenye Haki. 2 Yeye ndiye dhabihu ya upatanisho kwa ajili ya dhambi zetu, wala si
kwa ajili ya dhambi zetu tu, bali pia kwa ajili ya dhambi za ulimwengu wote.

3 Basi katika hili twajua ya kuwa tumemjua, tukizishika amri zake. 4 Mtu yeyote
asemaye kuwa, "Ninamjua," lakini hazishiki amri zake, ni mwongo, wala ndani ya
mtu huyo hamna kweli. 5 Lakini mtu yeyote anayelitii neno lake, upendo wa Mungu
umekamilika ndani yake kweli kweli. Katika hili twajua kuwa tumo ndani yake.
6 Yeyote anayesema anakaa ndani yake hana budi kuenenda kama Yesu alivyoenenda.

Amri Mpya

7 Wapendwa, siwaandikii ninyi amri mpya bali ile ya zamani, ambayo mmekuwa
nayo tangu mwanzo. Amri hii ya zamani ni lile neno mlilosikia. 8 Lakini nawaandikia
amri mpya, yaani, lile neno lililo kweli ndani yake na ndani yenu, kwa sababu giza
linapita na ile nuru ya kweli tayari inang'aa.

9 Yeyote anayesema yumo nuruni lakini anamchukia ndugu yake bado yuko gizani.
10 Yeye ampendaye ndugu yake anakaa nuruni, wala hakuna kitu chochote ndani yake
cha kumkwaza. 11 Lakini yeyote amchukiaye ndugu yake, yuko gizani na anaenenda
gizani, wala hajui anakokwenda, kwa sababu giza limempofusha macho.

12 Nawaandikia ninyi, watoto wadogo,
kwa sababu dhambi zenu
zimesamehewa kwa ajili ya Jina lake.
13 Nawaandikia ninyi, akina baba,
kwa sababu mmemjua

yeye aliye tangu mwanzo.
Nawaandikia ninyi vijana
kwa sababu mmemshinda yule mwovu.
Nawaandikia ninyi watoto wadogo,
kwa sababu mmemjua Baba.
14 Nawaandikia ninyi akina baba,
kwa sababu mmemjua
yeye aliye tangu mwanzo.
Nawaandikia ninyi vijana,
kwa sababu mna nguvu,
na neno la Mungu linakaa ndani yenu,
nanyi mmemshinda yule mwovu.

Msiupende Ulimwengu

15 Msiupende ulimwengu wala mambo yaliyo ulimwenguni. Kama mtu yeyote
akiupenda ulimwengu, upendo wa Baba haumo ndani yake. 16 Kwa maana kila kitu
kilichomo ulimwenguni, yaani tamaa ya mwili, tamaa ya macho na kiburi cha uzima,
havitokani na Baba bali hutokana na ulimwengu. 17 Nao ulimwengu unapita, pamoja
na tamaa zake, bali yeye afanyaye mapenzi ya Mungu adumu milele.

Onyo Dhidi Ya Wapinga Kristo

18 Watoto wadogo, huu ni wakati wa mwisho! Kama mlivyosikia kwamba mpinga
Kristo anakuja, hivyo basi wapinga Kristo wengi wamekwisha kuja. Kutokana na
hili twajua kwamba huu ni wakati wa mwisho. 19 Walitoka kwetu, lakini hawakuwa
wa kwetu hasa. Kwa maana kama wangelikuwa wa kwetu, wangelikaa pamoja nasi,
lakini kutoka kwao kulionyesha kwamba hakuna hata mmoja wao aliyekuwa wa
kwetu.
20 Lakini ninyi mmetiwa mafuta na yeye Aliye Mtakatifu, nanyi nyote mnaijua
kweli. 21 Siwaandikii kwa sababu hamuijui kweli, bali kwa sababu mnaijua, nanyi
mnajua hakuna uongo utokao katika kweli. 22 Je, mwongo ni nani? Mwongo ni mtu
yule asemaye kwamba Yesu si Kristo. Mtu wa namna hiyo ndiye mpinga Kristo, yaani,
yeye humkana Baba na Mwana. 23 Hakuna yeyote amkanaye Mwana aliye na Baba.
Yeyote anayemkubali Mwana anaye na Baba pia.
24 Hakikisheni kwamba lile mlilosikia tangu mwanzo linakaa ndani yenu. Kama lile
mlilosikia tangu mwanzo linakaa ndani yenu, ninyi nanyi mtakaa ndani ya Mwana
na ndani ya Baba. 25 Hii ndiyo ahadi yake kwetu, yaani, uzima wa milele.
26 Nawaandikia mambo haya kuhusu wale watu ambao wanajaribu kuwapotosha.
27 Nanyi, upako mlioupata kutoka kwake unakaa ndani yenu, wala ninyi hamna
haja ya mtu yeyote kuwafundisha. Lakini kama vile upako wake unavyowafundisha
kuhusu mambo yote nayo ni kweli wala si uongo, basi kama ulivyowafundisha kaeni
ndani yake.

Watoto Wa Mungu

28 Sasa basi, watoto wapendwa, kaeni ndani yake, ili atakapofunuliwa, tuwe na
ujasiri, wala tusiaibike mbele zake wakati wa kuja kwake.
29 Kama mkijua kuwa yeye ni mwenye haki, mwajua kwamba kila atendaye haki
amezaliwa naye.

3

1 Tazameni ni pendo kuu namna gani alilotupa Baba, kwamba sisi tuitwe wana
wa Mungu! Na ndivyo tulivyo. Kwa sababu hii ulimwengu hautatambui, kwa
kuwa haukumtambua yeye. 2 Wapendwa, sasa tu wana wa Mungu, lakini bado

haijadhihirika tutakavyokuwa, lakini twajua ya kwamba yeye atakapodhihirishwa,
tutafanana naye, kwa maana tutamwona kama alivyo. 3 Kila mmoja mwenye
matumaini haya ndani yake hujitakasa, kama vile yeye alivyo mtakatifu.
4 Kila mtu atendaye dhambi afanya uasi, kwa kuwa dhambi ni uasi. 5 Lakini
mwajua ya kuwa yeye alidhihirishwa ili aziondoe dhambi, wala ndani yake hamna
dhambi. 6 Kila mtu akaaye ndani yake hatendi dhambi. Kila mtu atendaye dhambi
hakumwona yeye wala hakumtambua.
7 Watoto wapendwa, mtu yeyote asiwadanganye. Kila mtu atendaye haki ana
haki, kama yeye alivyo na haki. 8 Yeye atendaye dhambi ni wa ibilisi, kwa sababu
ibilisi amekuwa akitenda dhambi tangu mwanzo. Kwa kusudi hili Mwana wa Mungu
alidhihirishwa, ili aziangamize kazi za ibilisi. 9 Yeyote aliyezaliwa na Mungu hatendi
dhambi, kwa sababu uzao wa Mungu wakaa ndani yake, wala hawezi kutenda
dhambi kwa sababu amezaliwa na Mungu. 10 Kwa jinsi hii tunaweza kujua dhahiri
watoto wa Mungu na pia watoto wa ibilisi. Yeyote asiyetenda haki hatokani na
Mungu, wala yeye asiyempenda ndugu yake.

Mpendane Ninyi Kwa Ninyi

11 Hili ndilo neno mlilolisikia tangu mwanzo: Kwamba imetupasa tupendane sisi
kwa sisi. 12 Msiwe kama Kaini aliyekuwa wa yule mwovu akamuua ndugu yake.
Basi kwa nini alimuua? Ni kwa sababu matendo yake Kaini yalikuwa mabaya na ya
ndugu yake yalikuwa ya haki. 13 Ndugu zangu, ninyi msistaajabu kama ulimwengu
ukiwachukia. 14 Sisi tunajua ya kwamba tumepita mautini kuingia uzimani, kwa
sababu tunawapenda ndugu. Kila asiyempenda ndugu yake akaa mautini. 15 Yeyote
amchukiaye ndugu yake ni muuaji, nanyi mwajua ya kwamba muuaji hana uzima
wa milele ndani yake.
16 Kwa namna hii twaweza kulijua pendo la Mungu: Kwa sababu Yesu Kristo aliutoa
uhai wake kwa ajili yetu. Nasi imetupasa kuutoa uhai kwa ajili ya hao ndugu. 17 Ikiwa
mtu anavyo vitu vya ulimwengu huu na akamwona ndugu yake ni mhitaji lakini
asimhurumie, upendo wa Mungu wakaaje ndani ya mtu huyo? 18 Watoto wapendwa,
tusipende kwa maneno au kwa ulimi bali kwa tendo na kweli. 19 Basi hivi ndivyo
tutakavyoweza kujua ya kuwa sisi tu wa kweli na hivyo twaithibitisha mioyo yetu
mbele za Mungu 20 kila mara mioyo yetu inapotuhukumu. Kwa maana Mungu ni
mkuu kuliko mioyo yetu, naye anajua kila kitu.
21 Wapendwa, kama mioyo yetu haituhukumu, tunao ujasiri mbele za Mungu,
22 lolote tuombalo, twalipokea kutoka kwake, kwa sababu tumezitii amri zake na
kutenda yale yanayompendeza. 23 Hii ndiyo amri yake: kwamba tuliamini Jina la
Mwanawe, Yesu Kristo, na kupendana sisi kwa sisi kama yeye alivyotuamuru. 24 Wale
wote wanaozishika amri zake hukaa ndani yake na yeye ndani yao. Hivi ndivyo
tunavyojua kwamba anakaa ndani yetu. Nasi twajua hili kwa njia ya Roho yule
aliyetupa.

4

Zijaribuni Hizo Roho

1 Wapendwa, msiamini kila roho, bali zijaribuni hizo roho mwone kama zimetoka
kwa Mungu, kwa sababu manabii wengi wa uongo wametokea ulimwenguni. 2 Hivi
ndivyo mnavyoweza kutambua Roho wa Mungu: Kila roho inayokubali kwamba
Yesu Kristo amekuja katika mwili yatoka kwa Mungu. 3 Lakini kila roho ambayo
haimkubali Yesu haitoki kwa Mungu. Hii ndiyo roho ya mpinga Kristo, ambayo
mmesikia kwamba inakuja na sasa tayari iko ulimwenguni.

4 Watoto wapendwa, ninyi mmetokana na Mungu, nanyi mmewashinda kwa
sababu yeye aliye ndani yenu ni mkuu kuliko yeye aliye katika ulimwengu. 5 Wao
wanatokana na ulimwengu na kwa hiyo hunena yaliyo ya ulimwengu, hivyo
ulimwengu huwasikiliza. 6 Sisi twatokana na Mungu na yeyote anayemjua Mungu
hutusikiliza, lakini asiyetokana na Mungu hatusikilizi. Hivi ndivyo tunavyoweza
kutambua Roho wa Kweli na roho ya upotovu.

Mungu Ni Pendo

7 Wapendwa, tupendane, kwa kuwa pendo latoka kwa Mungu. Kila apendaye
amezaliwa na Mungu, naye anamjua Mungu. 8 Yeye asiyependa hamjui Mungu, kwa
sababu Mungu ni pendo. 9 Hivi ndivyo Mungu alivyoonyesha pendo lake kwetu:
Mungu alimtuma Mwanawe wa pekee ulimwenguni, ili tupate uzima kupitia kwake.
10 Hili ndilo pendo: si kwamba tulimpenda Mungu, bali yeye alitupenda, akamtuma
Mwanawe, ili yeye awe dhabihu ya upatanisho kwa ajili ya dhambi zetu. 11 Marafiki
wapendwa, kama Mungu alivyotupenda sisi, imetupasa na sisi kupendana. 12 Hakuna
mtu yeyote aliyemwona Mungu wakati wowote. Lakini tukipendana, Mungu anakaa
ndani yetu, na pendo lake limekamilika ndani yetu.

13 Tunajua kwamba twakaa ndani yake na yeye ndani yetu, kwa sababu ametupa
sisi sehemu ya Roho wake. 14 Nasi tumeona na kushuhudia kwamba Baba amemtuma
Mwanawe ili awe Mwokozi wa ulimwengu. 15 Kila akiriye kwamba Yesu ni Mwana
wa Mungu, basi Mungu hukaa ndani yake, naye ndani ya Mungu. 16 Hivyo nasi twajua
na kulitumainia pendo la Mungu alilo nalo kwa ajili yetu.

Mungu ni Upendo. Kila akaaye katika upendo hukaa ndani ya Mungu na Mungu
hukaa ndani yake. 17 Kwa njia hii, pendo hukamilishwa miongoni mwetu ili tupate
kuwa na ujasiri katika siku ya hukumu, kwa sababu kama alivyo ndivyo tulivyo
sisi katika ulimwengu huu. 18 Katika pendo hakuna hofu. Lakini pendo lililo
kamili huitupa nje hofu, kwa sababu hofu inahusika na adhabu. Kila mwenye hofu
hakukamilika katika pendo.

19 Twampenda yeye kwa sababu yeye alitupenda kwanza. 20 Ikiwa mtu atasema,
“Nampenda Mungu,” lakini anamchukia ndugu yake, yeye ni mwongo. Kwa
maana kila mtu asiyempenda ndugu yake ambaye anamwona, atampendaje Mungu
asiyemuona? 21 Naye ametupa amri hii: Yeyote anayempenda Mungu lazima pia
ampende ndugu yake.

5

Imani Katika Mwana Wa Mungu Huushinda Ulimwengu

1 Kila mtu anayeamini kwamba Yesu ndiye Kristo amezaliwa na Mungu, na yeyote
ampendaye Baba humpenda pia mtoto aliyezaliwa naye. 2 Hivi ndivyo tunavyojua
kwamba tunawapenda watoto wa Mungu, kwa kumpenda Mungu na kuzitii amri
zake. 3 Huku ndiko kumpenda Mungu, yaani, kuzitii amri zake. Nazo amri zake si
nzito. 4 Kwa maana kila aliyezaliwa na Mungu huushinda ulimwengu. Huku ndiko
kushinda kuushindako ulimwengu, yaani, hiyo imani yetu. 5 Ni nani yule aushindaye
ulimwengu? Ni yule tu aaminiye kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu.

Ushuhuda Kuhusu Mwana Wa Mungu

6 Huyu ndiye alikuja kwa maji na damu, yaani, Yesu Kristo. Hakuja kwa maji
peke yake, bali kwa maji na damu. Naye Roho ndiye ashuhudiaye, kwa sababu
Roho ndiye kweli. 7 Kwa maana wako watatu washuhudiao[mbinguni: hao ni Baba,
Neno na Roho Mtakatifu. Hawa watatu ni umoja. 8 Pia wako mashahidi watatu
duniani]: Roho, Maji na Damu; hawa watatu wanakubaliana katika umoja. 9 Kama
tunaukubali ushuhuda wa wanadamu, basi ushuhuda wa Mungu ni mkuu zaidi, kwa

kuwa huu ndio ushuhuda wa Mungu kwamba amemshuhudia Mwanawe. 10 Kila
mtu amwaminiye Mwana wa Mungu anao huu ushuhuda moyoni mwake. Kila
mtu asiyemwamini Mungu amemfanya yeye kuwa mwongo, kwa sababu hakuamini
ushuhuda Mungu alioutoa kuhusu Mwanawe. 11 Huu ndio ushuhuda: kwamba
Mungu ametupa uzima wa milele, nao huo uzima umo katika Mwanawe. 12 Aliye
naye Mwana wa Mungu anao uzima, yeye asiye na Mwana wa Mungu hana uzima.

Maneno Ya Mwisho

13 Nawaandikia mambo haya ninyi mnaoliamini Jina la Mwana wa Mungu ili mpate
kujua ya kuwa mnao uzima wa milele. 14 Huu ndio ujasiri tulio nao tunapomkaribia
Mungu, kwamba kama tukiomba kitu sawasawa na mapenzi yake, atusikia. 15 Nasi
kama tunajua atusikia, lolote tuombalo, tunajua ya kwamba tumekwisha kupata zile
haja tulizomwomba.

16 Kama mtu akimwona ndugu yake akitenda dhambi isiyo ya mauti, inampasa
aombe, naye Mungu atampa uzima mtu huyo. Ninamaanisha wale ambao dhambi
yao si ya mauti. Iko dhambi ya mauti, sisemi kwamba utaomba kwa ajili ya hiyo.
17 Jambo lolote lisilo la haki ni dhambi, lakini iko dhambi isiyo ya mauti.

18 Tunajua ya kuwa yeye aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi, bali aliyezaliwa
na Mungu hujilinda, wala yule mwovu hawezi kumdhuru. 19 Sisi twajua kuwa tu
watoto wa Mungu na ya kwamba ulimwengu wote uko chini ya utawala wa yule
mwovu. 20 Nasi pia twajua ya kwamba Mwana wa Mungu amekuja, naye ametupa
sisi ufahamu ili tupate kumjua yeye aliye Kweli. Nasi tumo ndani yake yeye aliye
Kweli, yaani, ndani ya Yesu Kristo Mwanawe. Yeye ndiye Mungu wa kweli na uzima
wa milele.

21 Watoto wapendwa, jilindeni nafsi zenu kutokana na sanamu. Amen.

2 Yohana

Salamu
1 Mzee:
Kwa bibi mteule na watoto wake, niwapendao katika kweli, wala si mimi tu, bali na
wale wote waijuayo kweli: 2 kwa sababu ya ile kweli ikaayo ndani yetu na ambayo
itaendelea kukaa nasi milele:
3 Neema, rehema na amani itokayo kwa Mungu Baba na kwa Yesu Kristo, Mwanawe
Baba, itakuwa pamoja nasi katika kweli na upendo.

Kweli Na Upendo
4 Imenipa furaha kuu kuona baadhi ya watoto wako wanaenenda katika kweli,
kama vile Baba alivyotuagiza. 5 Sasa, bibi mpendwa, si kwamba ninakuandikia amri
mpya, bali ile tuliyokuwa nayo tangu mwanzo. Tupendane kila mmoja na mwenzake.
6 Hili ndilo pendo, kwamba tuenende sawasawa na amri zake. Hii ndiyo amri yake
kama vile mlivyosikia tangu mwanzo, kwamba mwenende katika upendo.
7 Wadanganyifu wengi, wasiokubali kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili,
wametokea ulimwenguni. Mtu wa namna hiyo ni mdanganyifu na mpinga Kristo.
8 Jihadharini msije mkapoteza kile mlichokitenda, bali mpate kupewa thawabu
kamilifu. 9 Mtu yeyote asiyedumu katika mafundisho ya Kristo, bali akayaacha,
yeye hana Mungu. Yeyote anayedumu katika mafundisho ana Baba na Mwana pia.
10 Msimpokee mtu yeyote anayewajia ambaye hawaletei mafundisho haya, wala
msimkaribishe nyumbani mwenu. 11 Yeyote amkaribishaye mtu wa namna hiyo
anashiriki katika matendo maovu ya mtu huyo.

Salamu Za Mwisho
12 Ninayo mengi ya kuwaandikia, lakini sitaki kutumia karatasi na wino. Badala
yake, nataraji kuja kwenu na kuongea nanyi ana kwa ana, ili furaha yetu ipate kuwa
timilifu.
13 Watoto wa dada yako mteule wanakusalimu. Amen.

3 Yohana

Salamu

1 Mzee:
Kwa Gayo rafiki yangu, nimpendaye katika kweli.

Gayo Anasifiwa Kwa Ajili Ya Ukarimu Wake

2 Mpendwa, naomba ufanikiwe katika mambo yote na kuwa na afya njema kama
vile roho yako ifanikiwavyo. 3 Ilinifurahisha sana baadhi ya ndugu walipokuja na
kutueleza juu ya uaminifu wako katika kweli na jinsi unavyoendelea kuenenda
katika hiyo kweli. 4 Sina furaha kubwa kuliko hii, kusikia kwamba watoto wangu
wanaenenda katika kweli.
5 Rafiki mpendwa, wewe ni mwaminifu kwa yale unayowatendea ndugu, ingawa
wao ni wageni kwako. 6 Wameshuhudia kuhusu upendo wako mbele ya kanisa.
Utafanya vyema ukiwasafirisha kama inavyostahili kwa Mungu. 7 Ilikuwa ni kwa
ajili ya hilo Jina waliondoka, bila kukubali kupokea msaada wowote kutoka kwa
watu wasioamini. 8 Kwa hiyo imetupasa sisi kuonyesha ukarimu kwa watu kama
hao ili tuweze kutenda kazi pamoja kwa ajili ya kweli.

Deotrefe

9 Nililiandikia kanisa, lakini Deotrefe, yeye apendaye kujifanya wa kwanza,
hakubali mamlaka yetu. 10 Hivyo kama nikija, nitakumbuka matendo yake atendayo,
akitusingizia kwa maneno ya hila. Wala hatosheki na hayo anayotusingizia, bali pia
hukataa kuwakaribisha ndugu, na hata huwazuia wale walio tayari kufanya hivyo
na kuwafukuza watoke kanisani.

Demetrio

11 Rafiki mpendwa, usiige lile lililo baya bali lile lililo jema. Yeyote atendaye mema
atoka kwa Mungu, bali atendaye mabaya hajamwona Mungu.
12 Kila mtu ameshuhudia mema kuhusu Demetrio, vivyo hivyo hata na hiyo kweli
yenyewe. Sisi pia twashuhudia mema juu yake, nanyi mwajua kwamba ushuhuda
wetu ni kweli.

Salamu Za Mwisho

13 Ninayo mambo mengi ya kukuandikia, lakini sipendi kuandika kwa kalamu na
wino. 14 Badala yake, nataraji kukuona upesi, nasi tutaongea pamoja ana kwa ana.
15 Amani iwe kwako. Rafiki zetu walioko hapa wanakusalimu. Wasalimu hao rafiki
zetu walioko huko, kila mmoja kwa jina lake.

Yuda

Salamu

1 Yuda, mtumwa wa Yesu Kristo na nduguye Yakobo:
Kwa wale walioitwa, wapendwa katika Mungu Baba na kuhifadhiwa salama ndani
ya Yesu Kristo:
2 Rehema, amani na upendo viwe kwenu kwa wingi.

Dhambi Na Hukumu Ya Watu Wasiomcha Mungu

3 Wapendwa, ingawa nilikuwa ninatamani sana kuwaandikia kuhusu wokovu
ambao tunaushiriki sisi sote, niliona imenipasa kuwaandikia na kuwasihi kwamba
mwitetee imani iliyokabidhiwa watakatifu kwa nafasi moja itoshayo. 4 Kwa kuwa
kuna watu waliojipenyeza kwa siri katikati yenu, watu walioandikiwa tangu zamani
hukumu hii, waovu, wapotoshao neema ya Mungu wetu kuwa ufisadi wakimkana
yeye aliye Bwana wetu wa pekee, Bwana Yesu Kristo.

Hukumu Kwa Walimu Wa Uongo

5 Ingawa mmekwisha kujua haya yote, nataka niwakumbushe kuwa Bwana akiisha
kuwaokoa watu wake kutoka nchi ya Misri, baadaye aliwaangamiza wale ambao
hawakuamini. 6 Nao malaika ambao hawakulinda nafasi zao, lakini wakayaacha
makao yao, hawa amewaweka katika giza, wakiwa wamefungwa kwa minyororo ya
milele kwa ajili ya hukumu Siku ile kuu. 7 Vivyo hivyo, Sodoma na Gomora na pia
ile miji iliyokuwa kandokando, ambayo kwa jinsi moja na hao, walijifurahisha kwa
uasherati na kufuata tamaa za mwili zisizo za asili, waliwekwa wawe mfano kwa
kuadhibiwa katika moto wa milele.
8 Vivyo hivyo, hawa waotao ndoto huutia mwili unajisi, hukataa kuwa chini
ya mamlaka na kunena mabaya juu ya wenye mamlaka. 9 Lakini hata malaika
mkuu Mikaeli alipokuwa anashindana na ibilisi juu ya mwili wa Mose, hakuthubutu
kumlaumu, bali alimwambia, “Bwana na akukemee!” 10 Lakini watu hawa hunena
mabaya dhidi ya mambo wasiyoyafahamu. Na katika mambo yale wanayoyafahamu
kwa hisia kama wanyama wasio na akili, hayo ndiyo hasa yanayowaharibu.
11 Ole wao! Kwa kuwa wanaifuata njia ya Kaini, wamekimbilia faida katika kosa
la Balaamu na kuangamia katika uasi wa Kora.
12 Watu hawa ni dosari katika karamu zenu za upendo, wakila pamoja nanyi bila
hofu, wakijilisha pasipo hofu. Wao ni mawingu yasiyokuwa na maji, yakichukuliwa
na upepo, miti isiyo na matunda wakati wa mapukutiko, ambayo hunyauka, iliyokufa
mara mbili na kung’olewa kabisa. 13 Wao ni mawimbi makali ya bahari, yakitoa
povu la aibu yao wenyewe, ni nyota zipoteazo, ambao weusi wa giza ndio akiba
waliowekewa milele.
14 Enoki, mtu wa saba kuanzia Adamu alitoa unabii kuhusu watu hawa, akisema:
“Tazama, Bwana anakuja pamoja na maelfu kwa maelfu ya watakatifu wake, 15 ili
kumhukumu kila mmoja na kuwapatiliza wote wasiomcha Mungu kwa matendo
yao yote ya uasi waliyoyatenda, pamoja na maneno yote ya kuchukiza ambayo
wenye dhambi wamesema dhidi yake.” 16 Watu hawa ni wenye kunung’unika na
wenye kutafuta makosa; wao hufuata tamaa zao mbaya, hujisifu kwa maneno makuu
kuhusu wao wenyewe na kuwasifu mno watu wenye vyeo kwa ajili ya kujipatia faida.

Maonyo Na Mausia

17 Lakini ninyi wapenzi, kumbukeni yale mitume wa Bwana Yesu Kristo waliyonena
zamani. 18 Kwa kuwa waliwaambia, “Siku za mwisho kutakuwa na watu wenye

kudhihaki, watakaofuata tamaa zao wenyewe za upotovu.” [19] Hawa ndio watu
wanaowagawa ninyi, wafuatao tamaa zao za asili, wala hawana Roho.
[20] Lakini ninyi wapendwa, jijengeni katika imani yenu iliyo takatifu sana tena
ombeni katika Roho Mtakatifu. [21] Jilindeni katika upendo wa Mungu mkitazamia
kwa furaha rehema ya Bwana wetu Yesu Kristo ili awalete katika uzima wa milele.
[22] Wahurumieni walio na mashaka; [23] wengine waokoeni kwa kuwanyakua kutoka
kwenye moto; nao wengine wahurumieni mkiwa na hofu, mkichukia hata vazi lenye
mawaa na kutiwa unajisi na mwili.

Dua Ya Kutakia Heri

[24] Kwake yeye awezaye kuwalinda ninyi msianguke na kuwaleta mbele za utukufu
wake mkuu bila dosari na kwa furaha ipitayo kiasi: [25] kwake yeye Mungu pekee
Mwokozi wetu, kwa Yesu Kristo Bwana wetu, utukufu, ukuu, uweza na mamlaka ni
vyake tangu milele, sasa na hata milele! Amen.

Ufunuo

Utangulizi Na Salamu

1 Ufunuo wa Yesu Kristo aliopewa na Mungu ili awaonyeshe watumishi wake
mambo ambayo ni lazima yatukie hivi karibuni. Alijulisha mambo haya kwa
kumtuma malaika wake kwa Yohana mtumishi wake, 2 ambaye anashuhudia
kuhusu kila kitu alichokiona, yaani, Neno la Mungu na ushuhuda wa Yesu Kristo.
3 Amebarikiwa yeye asomaye maneno ya unabii huu, na wamebarikiwa wale
wanaoyasikia na kuyatia moyoni yale yaliyoandikwa humo, kwa sababu wakati
umekaribia.

Salamu Kwa Makanisa Saba

4 Yohana, kwa makanisa saba yaliyoko Asia:

Neema na amani iwe kwenu kutoka kwake aliyeko, aliyekuwako na atakayekuja,
na kutoka kwa wale roho saba walioko mbele ya kiti chake cha enzi, 5 na kutoka kwa
Yesu Kristo ambaye ni yule shahidi mwaminifu, mzaliwa wa kwanza kutoka kwa
wafu, mtawala wa wafalme wa dunia.

Kwake yeye anayetupenda na ambaye ametuweka huru kutoka dhambi zetu kwa
damu yake, 6 akatufanya sisi kuwa ufalme na makuhani, tumtumikie Mungu wake
ambaye ni Baba yake. Utukufu na uwezo ni vyake milele na milele! Amen.

7 Tazama! Anakuja na mawingu,
na kila jicho litamwona,
hata wale waliomchoma;
na makabila yote duniani
yataomboleza kwa sababu yake.
Naam, ndivyo itakavyokuwa! Amen.

8 “Mimi ni Alfa na Omega,” asema Bwana Mungu, “aliyeko, aliyekuwako na
atakayekuja, Mwenyezi.”

Maono Ya Kristo

9 Mimi, Yohana, ndugu yenu ninayeshiriki pamoja nanyi mateso katika Yesu na
katika ufalme na uvumilivu katika saburi, nilikuwa katika kisiwa cha Patmo kwa
ajili ya neno la Mungu na ushuhuda wa Yesu. 10 Katika siku ya Bwana, nilikuwa
katika Roho na nikasikia sauti kubwa kama ya baragumu nyuma yangu 11 ikisema,
“Andika kwenye kitabu haya yote unayoyaona, kisha uyapeleke kwa makanisa saba,
yaani: Efeso, Smirna, Pergamo, Thiatira, Sardi, Filadelfia na Laodikia.”

12 Ndipo nikageuka ili nione ni sauti ya nani iliyokuwa ikisema nami. Nami
nilipogeuka, nikaona vinara saba vya taa vya dhahabu, 13 na katikati ya vile vinara
vya taa, alikuwamo mtu kama Mwana wa Adamu, akiwa amevaa joho refu, na
mkanda wa dhahabu ukiwa umefungwa kifuani mwake. 14 Kichwa chake na nywele
zake zilikuwa nyeupe kama sufu, nyeupe kama theluji, nayo macho yake yalikuwa
kama mwali wa moto. 15 Nyayo zake zilikuwa kama shaba inayong’aa, katika tanuru
ya moto, nayo sauti yake ilikuwa kama mugurumo ya maji mengi. 16 Katika mkono
wake wa kuume alishika nyota saba, na kinywani mwake ulitoka upanga mkali wenye
makali kuwili. Uso wake ulikuwa kama jua liking’aa kwa nguvu zake zote.

17 Nilipomwona, nilianguka miguuni pake kama aliyekufa. Ndipo akauweka mkono
wake wa kuume juu yangu na kusema: “Usiogope, Mimi ndiye wa Kwanza na wa

Mwisho. 18 Mimi ni Yeye Aliye Hai, niliyekuwa nimekufa, na tazama, ni hai milele na
milele! Nami ninazo funguo za mauti na kuzimu.*
19 "Basi andika mambo uliyoyaona, yaliyopo na yale yatakayotukia baada ya haya.
20 Kuhusu siri ya zile nyota saba ulizoziona katika mkono wangu wa kuume na vile
vinara saba vya taa vya dhahabu ni hii: Zile nyota saba ni malaika wa yale makanisa
saba, navyo vile vinara saba ni hayo makanisa saba.

2

Kwa Kanisa Lililoko Efeso

1 "Kwa malaika wa kanisa lililoko Efeso andika:
"Haya ndiyo maneno ya yule aliyezishika zile nyota saba katika mkono wake
wa kuume na ambaye hutembea kati ya vile vinara saba vya taa vya dhahabu.
2 Nayajua matendo yako, bidii yako na saburi yako. Najua kuwa huwezi
kuvumiliana na watu waovu na ya kwamba umewajaribu wale wanaojifanya kuwa
mitume na kumbe sio, nawe umewatambua kuwa ni waongo. 3 Umevumilia na
kustahimili taabu kwa ajili ya Jina langu, wala hukuchoka.
4 "Lakini nina neno dhidi yako: Umeuacha upendo wako wa kwanza. 5 Kumbuka
basi ni wapi ulikoangukia! Tubu na ukafanye matendo yale ya kwanza. Kama
usipotubu, nitakuja kwako na kukiondoa kinara chako cha taa kutoka mahali pake.
6 Lakini una jambo hili kwa upande wako: Unayachukia matendo ya Wanikolai,
ambayo nami pia nayachukia.
7 "Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa. Yeye
ashindaye, nitampa haki ya kula matunda toka kwa mti wa uzima, ambao uko
katika paradiso*ya Mungu.

Kwa Kanisa Lililoko Smirna

8 "Kwa malaika wa kanisa lililoko Smirna andika:
"Haya ndiyo maneno yake yeye aliye wa Kwanza na wa Mwisho, aliyekufa kisha
akafufuka. 9 Naijua dhiki yako na umaskini wako, lakini wewe ni tajiri! Nayajua
masingizio ya wale wasemao kuwa ni Wayahudi lakini sio, bali wao ni sinagogi la
Shetani. 10 Usiogope mateso yatakayokupata. Nakuambia ibilisi atawatia baadhi
yenu gerezani ili kuwajaribu, nanyi mtapata dhiki kwa muda wa siku kumi. Uwe
mwaminifu hata kufa, nami nitakupa taji ya uzima.
11 "Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa. Yeye
ashindaye hatadhuriwa kamwe na mauti ya pili.

Kwa Kanisa Lililoko Pergamo

12 "Kwa malaika wa Kanisa lililoko Pergamo andika:
"Haya ndiyo maneno yake yeye aliye na upanga mkali wenye makali kuwili.
13 Ninajua unakoishi, ni kule ambako Shetani ana kiti chake cha enzi. Lakini
umelishika Jina langu. Wala hukuikana imani yako kwangu hata katika siku
za shahidi wangu mwaminifu Antipa, ambaye aliuawa katika mji mkuu wenu,
ambako ndiko anakoishi Shetani.
14 "Hata hivyo, nina mambo machache dhidi yako: Unao watu wafuatao
mafundisho ya Balaamu, yule aliyemfundisha Balaki kuwashawishi Waisraeli
watende dhambi kwa kula vitu vilivyotolewa kafara kwa sanamu na kufanya
uasherati. 15 Vivyo hivyo unao wale wayashikayo mafundisho ya Wanikolai. 16 Basi

* **1:18** Kuzimu linalotokana na neno Hades la Kiyunani au Sheol kwa Kiebrania; maana yake ni mahali pa mateso kwa watu waliopotea. * **2:7** Paradiso hapa ina maana ya Bustani, yaani shamba dogo la miti izaayo matunda.

tubu! Ama sivyo, nitakuja kwako upesi na kupigana na watu hao kwa upanga wa
kinywa changu.
17 “Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa. Yeye
ashindaye nitampa baadhi ya ile mana iliyofichwa. Nitampa pia jiwe jeupe ambalo
juu yake limeandikwa jina jipya asilolijua mtu, isipokuwa yule anayelipokea.

Kwa Kanisa Lililoko Thiatira

18 “Kwa malaika wa kanisa lililoko Thiatira andika:
“Haya ndiyo maneno ya Mwana wa Mungu, ambaye macho yake ni kama mwali
wa moto na ambaye miguu yake ni kama shaba iliyosuguliwa sana. 19 Nayajua
matendo yako, upendo wako na imani yako, huduma na saburi yako na kwamba
matendo yako ya sasa yamezidi yale ya kwanza.
20 “Hata hivyo, nina neno dhidi yako: Unamvumilia yule mwanamke Yezebeli
ambaye anajiita nabii, lakini anawafundisha na kuwapotosha watumishi wangu ili
wafanye uasherati na kula vyakula vilivyotolewa kafara kwa sanamu. 21 Nimempa
muda ili atubu kwa ajili ya uasherati wake, lakini hataki. 22 Kwa hiyo nitamtupa
kwenye kitanda cha mateso, na nitawafanya hao wanaozini naye kupata mateso
makali wasipotubia njia zake. 23 Nami nitawaua watoto wake. Nayo makanisa
yote yatajua kwamba Mimi ndiye nichunguzaye mioyo na nia, na kwamba
nitamlipa kila mmoja wenu kwa kadiri ya matendo yake. 24 Basi nawaambia
ninyi wengine mlioko Thiatira, ninyi ambao hamyafuati mafundisho ya Yezebeli,
wala hamkujifunza hayo yanayoitwa mambo ya ndani sana ya Shetani (sitaweka
mzigo mwingine wowote juu yenu): 25 Lakini shikeni sana mlicho nacho, mpaka
nitakapokuja.
26 “Atakayeshinda na kutenda mapenzi yangu mpaka mwisho, nitampa mamlaka
juu ya mataifa:
27 “ ‘Atawatawala kwa fimbo ya chuma,
atawavunja vipande vipande
kama chombo cha udongo’:
kama vile mimi nilivyopokea mamlaka kutoka kwa Baba yangu. 28 Nami nitampa
pia ile nyota ya asubuhi. 29 Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia
makanisa.

3

Kwa Kanisa Lililoko Sardi

1 “Kwa malaika wa kanisa lililoko Sardi andika:
“Haya ndiyo maneno ya aliye na zile Roho saba* za Mungu na zile nyota saba.
Nayajua matendo yako, kwamba una sifa ya kuwa hai, lakini umekufa. 2 Amka!
Nawe uyaimarishe yale yaliyosalia na yaliyo karibu kufa, kwa maana sikuona
kwamba kazi zako zimekamilika machoni pa Mungu wangu. 3 Kumbuka basi yale
uliyoyapokea na kuyasikia, yatii na ukatubu. Lakini usipoamka, nitakuja kama
mwizi wala hutajua saa nitakayokuja kwako.
4 “Lakini bado una watu wachache katika Sardi ambao hawajayachafua mavazi
yao. Wao wataenda pamoja nami, wakiwa wamevaa mavazi meupe, kwa maana
wanastahili. 5 Yeye ashindaye atavikwa vazi jeupe kama wao. Sitafuta jina lake
kutoka kitabu cha uzima, bali nitalikiri jina lake mbele za Baba yangu na mbele za
malaika wake. 6 Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa.

Kwa Kanisa Lililoko Filadelfia

7 “Kwa malaika wa kanisa lililoko Filadelfia andika:

* **3:1** Roho saba za Mungu hapa inamaanisha Roho wa Mungu katika ukamilifu wa utendaji wake.

"Haya ndiyo maneno yake yeye aliye mtakatifu na wa kweli, yeye aliye na ufun-
guo wa Daudi. Anachokifungua hakuna awezaye kukifunga, wala anachokifunga
hakuna awezaye kukifungua. 8 Nayajua matendo yako. Tazama, nimeweka mbele
yako mlango uliofunguliwa, wala hakuna awezaye kuufunga. Ninajua kwamba
una nguvu kidogo lakini umelishika neno langu wala hukulikana Jina langu.
9 Nitawafanya wale wa sinagogi la Shetani, wale ambao husema kuwa ni Wayahudi
lakini sio, bali ni waongo, nitawafanya waje wapige magoti miguuni pako, na
wakiri ya kwamba nimekupenda. 10 Kwa kuwa umeshika amri yangu ya kuvumilia
katika saburi, nitakulinda katika saa ya kujaribiwa inayokuja ulimwenguni pote,
ili kuwajaribu wote wakaao duniani.

11 "Ninakuja upesi. Shika sana ulicho nacho, ili mtu asije akaichukua taji yako.
12 Yeye ashindaye nitamfanya kuwa nguzo katika hekalu la Mungu wangu, wala
hatatoka humo kamwe. Nitaandika juu yake Jina la Mungu wangu na jina la mji
mkubwa wa Mungu wangu, Yerusalemu mpya, ambao unashuka kutoka mbinguni
kwa Mungu wangu. Nami pia nitaandika juu yake Jina langu jipya. 13 Yeye aliye
na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa.

Kwa Kanisa Lililoko Laodikia

14 "Kwa malaika wa kanisa lililoko Laodikia andika:

"Haya ndiyo maneno yake yeye aliye Amen, shahidi mwaminifu na wa kweli,
mtawala wa uumbaji wote wa Mungu. 15 Nayajua matendo yako, ya kwamba wewe
si baridi wala si moto. Afadhali ungelikuwa moja au lingine. 16 Hivyo kwa kuwa
u vuguvugu, si baridi wala moto, nitakutapika utoke kinywani mwangu. 17 Kwa
maana unasema: 'Mimi ni tajiri, nimejilimbikizia mali, wala sihitaji kitu chochote.'
Lakini hutambui ya kwamba wewe ni mnyonge, wa kuhurumiwa, maskini, kipofu,
tena uliye uchi. 18 Nakushauri ununue kutoka kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa
moto, ili upate kuwa tajiri, na mavazi meupe ili uyavae upate kuficha aibu ya uchi
wako, na mafuta ya kupaka macho yako ili upate kuona.

19 "Wale niwapendao, ninawakemea na kuwaadibisha. Hivyo uwe na bidii
ukatubu. 20 Tazama! Nasimama mlangoni nabisha. Kama mtu yeyote akisikia sauti
yangu na kufungua mlango, nitaingia ndani na kula pamoja naye, naye pamoja
nami.

21 "Yeye ashindaye nitampa haki ya kuketi pamoja nami kwenye kiti changu cha
enzi, kama vile mimi nilivyoshinda na nikaketi pamoja na Baba yangu kwenye
kiti chake cha enzi. 22 Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia
makanisa."

4

Kiti Cha Enzi Kilichoko Mbinguni

1 Baada ya mambo hayo nilitazama, nami nikaona mbele yangu mlango uliokuwa
wazi mbinguni. Nayo ile sauti niliyokuwa nimeisikia hapo mwanzo ikisema nami
kama tarumbeta ikasema, "Njoo, huku, nami nitakuonyesha yale ambayo hayana
budi kutokea baada ya haya." 2 Ghafula nilikuwa katika Roho, na hapo mbele
yangu kilikuwepo kiti cha enzi mbinguni, kikiwa kimekaliwa na mtu. 3 Aliyekuwa
amekikalia alikuwa anaonekana kama yaspi na akiki. Kukizunguka kile kiti cha enzi
palikuwa na upinde wa mvua ulioonekana kama zumaridi.

4 Kukizunguka hicho kiti cha enzi palikuwa na viti vingine vya enzi ishirini na
vinne, na juu ya hivyo viti walikuwa wameketi wazee ishirini na wanne. Walivaa
mavazi meupe, na walikuwa na taji za dhahabu vichwani mwao. 5 Kwenye kile kiti
cha enzi palikuwa panatoka miali ya umeme wa radi, ngurumo na sauti za radi.

Mbele ya kiti cha enzi, taa saba zilikuwa zinawaka. Hizi ndizo roho saba* za Mungu.
6 Pia mbele ya kiti cha enzi palikuwa na kile kilichoonekana kama bahari ya kioo,
iliyokuwa angavu kama bilauri.

Katikati, kukizunguka kile kiti cha enzi, kulikuwa na viumbe wanne wenye uhai,
wakiwa wamejawa na macho mbele na nyuma. 7 Kiumbe wa kwanza mwenye uhai
alikuwa kama simba, wa pili alikuwa kama ng'ombe dume, wa tatu alikuwa na uso
kama wa mwanadamu, na wa nne alikuwa kama tai anayeruka. 8 Kila mmoja wa
hawa viumbe wanne wenye uhai alikuwa na mabawa sita, na kujawa na macho
pande zote hadi chini ya mabawa. Usiku na mchana hawaachi kusema:

"Mtakatifu, Mtakatifu, Mtakatifu,
ni Bwana Mungu Mwenyezi,
aliyekuwako, aliyeko na atakayekuja."

9 Kila mara viumbe hao wanne wenye uhai wanapomtukuza, kumheshimu na
kumshukuru yeye aketiye kwenye kile kiti cha enzi, tena aishiye milele na milele,
10 wale wazee ishirini na wanne huanguka mbele zake aketiye kwenye kiti cha enzi
na kumwabudu yeye aliye hai milele na milele. Huziweka taji zao mbele ya kiti cha
enzi, wakisema:

11 "Bwana wetu na Mungu wetu,
wewe unastahili kupokea utukufu
na heshima na uweza,
kwa maana ndiwe uliyeviumba vitu vyote,
na kwa mapenzi yako viliumbwa
na vimekuwako."

5

Kitabu Na Mwana-Kondoo

1 Kisha nikaona katika mkono wake wa kuume wa yule aliyeketi kwenye kile
kiti cha enzi, kitabu kilichoandikwa ndani na upande wa nje, kikiwa kimefungwa
kwa lakiri saba. 2 Nami nikamwona malaika mwenye nguvu akitangaza kwa sauti
kuu, akisema, "Ni nani anayestahili kuzivunja hizo lakiri na kukifungua kitabu?"
3 Lakini hapakuwa na yeyote mbinguni wala duniani au chini ya dunia aliyeweza
kukifungua hicho kitabu wala hata kutazama ndani yake. 4 Nikalia sana sana kwa
sababu hakuonekana yeyote anayestahili kukifungua hicho kitabu wala kutazama
ndani yake. 5 Kisha, mmoja wa wale wazee akaniambia, "Usilie! Tazama, Simba wa
kabila la Yuda, wa Uzao wa Daudi, ameshinda. Yeye ndiye anayeweza kukifungua
hicho kitabu na kuvunja hizo lakiri zake saba."

6 Ndipo nikaona katikati ya kile kiti cha enzi na wale viumbe wenye uhai wanne na
miongoni mwa wale wazee, Mwana-Kondoo amesimama, akiwa kama amechinjwa.
Alikuwa na pembe saba na macho saba, ambazo ndizo zile Roho saba* za Mungu
zilizotumwa duniani pote. 7 Huyo Mwana-Kondoo akaja na kukitwaa kile kitabu
kutoka kwenye mkono wa kuume wa yule aliyeketi kwenye kile kiti cha enzi.
8 Alipokwisha kukitwaa kile kitabu, wale viumbe wenye uhai wanne pamoja na
wale wazee ishirini na wanne wakaanguka mbele ya yule Mwana-Kondoo. Kila
mmoja wao alikuwa na kinubi, nao walikuwa wameshika mabakuli ya dhahabu
yaliyojaa uvumba, ambayo ni maombi ya watakatifu. 9 Nao wakaimba wimbo mpya,
wakisema:

"Wewe unastahili kukitwaa kitabu
na kuzivunja lakiri zake,

---

* **4:5** Roho saba za Mungu hapa inamaanisha Roho wa Mungu katika ukamilifu wa utendaji wake. * **5:6** Roho saba za Mungu hapa inamaanisha Roho wa Mungu katika ukamilifu wa utendaji wake.

kwa sababu ulichinjwa
na kwa damu yako ukamnunulia Mungu watu
kutoka kila kabila, kila lugha,
kila jamaa na kila taifa.
10 Wewe umewafanya hawa wawe ufalme na makuhani
wa kumtumikia Mungu wetu,
nao watatawala duniani."
11 Kisha nikatazama, nikasikia sauti za malaika wengi wakiwa wamekizunguka kile
kiti cha enzi, pamoja na wale viumbe wenye uhai wanne na wale wazee ishirini na
wanne. Idadi yao ilikuwa kumi elfu mara kumi elfu na maelfu ya maelfu. 12 Nao
waliimba kwa sauti kuu, wakisema:
"Anastahili Mwana-Kondoo, yeye aliyechinjwa,
kupokea uweza na utajiri na hekima na nguvu
na heshima na utukufu na sifa!"
13 Kisha nikasikia kila kiumbe mbinguni na duniani, chini ya nchi na baharini na
vyote vilivyomo ndani yake vikiimba:
"Sifa na heshima na utukufu na uweza
ni vyake yeye aketiye juu ya hicho kiti cha enzi
na kwa Mwana-Kondoo,
milele na milele!"
14 Wale viumbe wenye uhai wanne wakasema, "Amen!" Nao wale wazee ishirini na
wanne wakaanguka kifudifudi wakaabudu.

6

Mwana-Kondoo Avunja Lakiri Saba

1 Kisha nikaangalia wakati Mwana-Kondoo akivunja ile lakiri ya kwanza miongoni
mwa zile saba. Ndipo nikasikia mmoja wa wale viumbe wanne wenye uhai akisema
kwa sauti kama ya radi: "Njoo!" 2 Nikatazama, na hapo mbele yangu alikuwepo
farasi mweupe! Yeye aliyempanda alikuwa na upinde, naye akapewa taji, akampanda
akatoka akiwa kama mshindi aelekeaye katika kushinda.
3 Alipoivunja ile lakiri ya pili, nikamsikia yule kiumbe wa pili mwenye uhai
akisema, "Njoo!" 4 Ndipo akatokea farasi mwingine mwekundu sana. Yeye
aliyempanda akapewa uwezo wa kuondoa amani duniani na kuwafanya watu
wauane. Yeye akapewa upanga mkubwa.
5 Mwana-kondoo alipoivunja ile lakiri ya tatu, nikamsikia yule kiumbe wa tatu
mwenye uhai akisema, "Njoo!" Nikatazama, na mbele yangu alikuwepo farasi
mweusi! Yeye aliyempanda alikuwa na mizani mkononi mwake. 6 Ndipo nikasikia
kile kilichokuwa kama sauti katikati ya wale viumbe wanne wenye uhai ikisema,
"Kipimo kimoja* cha ngano kwa mshahara wa kibarua wa siku moja,† na vipimo
vitatu vya shayiri kwa mshahara wa kibarua cha siku moja. Lakini usiharibu mafuta
wala divai!"
7 Alipovunja ile lakiri ya nne, nikasikia sauti ya yule kiumbe wa nne mwenye uhai
ikisema, "Njoo!" 8 Nikatazama, na hapo mbele yangu alikuwepo farasi mwenye rangi
ya kijivujivu! Yeye aliyempanda aliitwa Mauti, naye Kuzimu‡ alikuwa akimfuata
nyuma yake kwa karibu. Wakapewa mamlaka juu ya robo ya dunia, kuua kwa
upanga, njaa, tauni na kwa wanyama wakali wa dunia.
9 Mwana-kondoo alipoivunja ile lakiri ya tano, nikaona chini ya madhabahu,
roho za wale waliochinjwa kwa ajili ya neno la Mungu na kwa ajili ya ushuhuda
walioutunza. 10 Wakalia kwa sauti kuu, wakisema, "Hata lini, Ee Bwana Mwenyezi,

* **6:6** Ni kama lita moja. † **6:6** Sawa na dinari moja. ‡ **6:8** Kuzimu linalotokana na neno Hades la Kiyunani au Sheol kwa Kiebrania.

uliye mtakatifu na mwaminifu, hutawahukumu na kulipiza kisasi juu ya watu
waishio duniani kwa ajili ya damu yetu?” [11] Kisha kila mmoja wao akapewa joho
jeupe na wakaambiwa wangoje kwa muda kidogo zaidi, mpaka idadi ya ndugu zao
na watumishi wenzao watakaouawa kama wao walivyouawa, itakapotimia.

[12] Nikatazama akiivunja ile lakiri ya sita. Pakatokea tetemeko kuu la nchi, na jua
likawa jeusi kama nguo ya gunia iliyotengenezwa kwa singa za mbuzi, na mwezi
wote ukawa mwekundu kama damu. [13] Nyota zilizo angani zikaanguka ardhini kama
vile matunda ya mtini yasiyokomaa yaangukavyo wakati mti wake unapotikiswa na
upepo mkali. [14] Anga ikatoweka kama vile karatasi isokotwavyo, na kila mlima na
kila kisiwa kikaondolewa mahali pake.

[15] Ndipo wafalme wa dunia, wakuu wote, majemadari, matajiri, wenye nguvu na
kila mtu, mtumwa na mtu huru, wakajificha katika mapango na kwenye miamba ya
milima. [16] Wakaiita milima na miamba wakisema, “Tuangukieni, mkatufiche na uso
wake yeye aketiye kwenye kiti cha enzi, na mkatuepushe na ghadhabu ya Mwana-
Kondoo! [17] Kwa maana siku ile kuu ya ghadhabu yao imewadia. Je, ni nani awezaye
kustahimili?”

7

Waisraeli 144,000 Watiwa Muhuri

[1] Baada ya hili nikaona malaika wanne wakiwa wamesimama katika pembe nne za
dunia, wakizuia hizo pepo nne za dunia, ili kwamba pasiwe na upepo utakaovuma
juu ya nchi au juu ya bahari au juu ya mti wowote. [2] Nikaona malaika mwingine
akipanda kutoka mawio ya jua akiwa na muhuri wa Mungu aliye hai. Akawaita kwa
sauti kubwa wale malaika wanne waliokuwa wamepewa mamlaka ya kuidhuru nchi
na bahari, akisema, [3] “Msiidhuru nchi wala bahari, wala miti, hadi tuwe tumetia
muhuri kwenye vipaji vya nyuso za watumishi wa Mungu wetu.” [4] Ndipo nikasikia
idadi ya wale waliotiwa muhuri: yaani 144,000 kutoka makabila yote ya Israeli.

[5] Kutoka kabila la Yuda 12,000 walitiwa muhuri,
kutoka kabila la Reubeni 12,000,
kutoka kabila la Gadi 12,000,
[6] kutoka kabila la Asheri 12,000,
kutoka kabila la Naftali 12,000,
kutoka kabila la Manase 12,000,
[7] kutoka kabila la Simeoni 12,000,
kutoka kabila la Lawi 12,000,
kutoka kabila la Isakari 12,000,
[8] kutoka kabila la Zabuloni 12,000,
kutoka kabila la Yosefu 12,000,
na kutoka kabila la Benyamini 12,000.

Umati Mkubwa Wa Watu Kutoka Mataifa Yote

[9] Baada ya hili nikatazama na hapo mbele yangu palikuwa na umati mkubwa
wa watu ambao hakuna yeyote awezaye kuuhesabu, kutoka kila taifa, kila kabila,
kila jamaa na kila lugha, wamesimama mbele ya kile kiti cha enzi na mbele ya
Mwana-Kondoo. Walikuwa wamevaa mavazi meupe na wakiwa wameshika matawi
ya mitende mikononi mwao. [10] Nao walikuwa wakipiga kelele kwa sauti kubwa
wakisema:

“Wokovu una Mungu wetu,
yeye aketiye kwenye kiti cha enzi,
na Mwana-Kondoo!”

[11] Malaika wote walikuwa wamesimama kukizunguka kile kiti cha enzi na wale wazee
ishirini na wanne na wale viumbe wanne wenye uhai. Wakaanguka kifudifudi mbele
ya hicho kiti cha enzi na kumwabudu Mungu, [12] wakisema:

"Amen!
Sifa na utukufu
na hekima na shukrani na heshima
na uweza na nguvu
viwe kwa Mungu wetu milele na milele.
Amen!"

[13] Kisha mmoja wa wale wazee ishirini na wanne akaniuliza, "Ni nani hawa
waliovaa mavazi meupe, nao wametoka wapi?"

[14] Nikamjibu, "Bwana, wewe wajua."

Naye akasema, "Hawa ni wale waliotoka katika ile dhiki kuu, nao wamefua mavazi
yao katika damu ya Mwana-Kondoo na kuyafanya meupe kabisa. [15] Kwa hiyo,

"Wako mbele ya kiti cha enzi cha Mungu
na kumtumikia usiku na mchana
katika hekalu lake;
naye aketiye katika kile kiti cha enzi
atatanda hema yake juu yao.

[16] Kamwe hawataona njaa
wala kiu tena.
Jua halitawapiga
wala joto lolote liunguzalo.

[17] Kwa maana Mwana-Kondoo
aliyeko katikati ya kile kiti cha enzi
atakuwa Mchungaji wao;
naye atawaongoza kwenda
kwenye chemchemi za maji yaliyo hai.
Naye Mungu atafuta kila chozi
kutoka macho yao."

8

Lakiri Ya Saba Na Chetezo Cha Dhahabu

[1] Mwana-Kondoo alipoivunja ile lakiri ya saba, pakawa kimya mbinguni kwa muda
wa nusu saa.

[2] Nami nikawaona wale malaika saba wanaosimama mbele za Mungu, nao
wakapewa tarumbeta saba.

[3] Malaika mwingine aliyekuwa na chetezo cha dhahabu, akaja na kusimama mbele
ya madhabahu. Akapewa uvumba mwingi ili autoe pamoja na maombi ya watakatifu
wote, juu ya yale madhabahu ya dhahabu yaliyo mbele ya kile kiti cha enzi. [4] Ule
moshi wa uvumba pamoja na yale maombi ya watakatifu, vikapanda juu mbele
za Mungu, kutoka mkononi mwa huyo malaika. [5] Kisha yule malaika akachukua
kile chetezo, akakijaza moto kutoka kwa yale madhabahu, akautupa juu ya dunia.
Pakatokea sauti za radi, ngurumo, umeme wa radi na tetemeko la ardhi.

Tarumbeta Ya Kwanza

[6] Basi wale malaika saba waliokuwa na zile tarumbeta saba wakajiandaa kuzipiga.

[7] Malaika wa kwanza akaipiga tarumbeta yake, pakatokea mvua ya mawe na moto
uliochanganyika na damu, navyo vikatupwa kwa nguvu juu ya nchi. Na theluthi ya
dunia ikateketea, theluthi ya miti ikateketea, na nyasi yote mbichi ikateketea.

Tarumbeta Ya Pili

8 Malaika wa pili akaipiga tarumbeta yake na kitu kama mlima mkubwa unaowaka
moto kikatupwa baharini. Theluthi ya bahari ikawa damu, 9 theluthi ya viumbe
vyenye uhai viishivyo baharini vikafa na theluthi ya meli zikaharibiwa.

Tarumbeta Ya Tatu

10 Malaika wa tatu akaipiga tarumbeta yake, na nyota kubwa iliyokuwa ikiwaka
kama taa ikaanguka toka angani, ikaangukia theluthi ya mito na chemchemi za maji.
11 Nyota hiyo inaitwa Uchungu. Theluthi ya maji yakawa machungu na watu wengi
wakafa kutokana na maji hayo kwa maana yalikuwa machungu.

Tarumbeta Ya Nne

12 Kisha malaika wa nne akaipiga tarumbeta yake, na theluthi ya jua, theluthi ya
mwezi na theluthi ya nyota zikapigwa. Kwa hiyo theluthi moja ya mwanga ikawa
giza. Theluthi ya mchana ikawa haina mwanga na pia theluthi ya usiku.
13 Nilipokuwa tena nikitazama, nikamsikia tai mmoja akipiga kelele kwa sauti
kuu wakati akiruka katikati ya mbingu, akisema, "Ole! Ole! Ole wa watu waishio
duniani, kwa sababu ya tarumbeta ambazo malaika hao wengine watatu wanakaribia
kuzipiga!"

9

Tarumbeta Ya Tano

1 Malaika wa tano akaipiga tarumbeta yake, nami nikaona nyota iliyokuwa
imeanguka toka angani hadi ardhini. Nyota hiyo ilipewa ufunguo wa lile Shimo.*
2 Alipolifungua hilo Shimo, moshi ukapanda kutoka humo kama moshi wa tanuru
kubwa sana. Jua na anga vikatiwa giza na ule moshi uliotoka katika hilo Shimo.
3 Ndipo katika ule moshi wakatoka nzige wakaenda juu ya nchi, nao wakapewa nguvu
kama zile za nge wa duniani. 4 Wakaambiwa wasidhuru nyasi ya nchi, wala mmea
wala mti wowote, bali wawadhuru tu wale watu ambao hawana muhuri wa Mungu
kwenye vipaji vya nyuso zao. 5 Wakaruhusiwa kuwatesa kwa muda wa miezi mitano,
lakini wasiwaue. Uchungu wa kuuma kwao ulikuwa kama ule wa mtu aumwapo na
nge. 6 Katika siku hizo watu watatafuta kifo lakini hawatakiona, watatamani kufa,
lakini kifo kitawakimbia.
7 Wale nzige walikuwa na umbo kama la farasi waliotayarishwa kwa ajili ya
vita. Kwenye vichwa vyao kulikuwa na kitu kama taji za dhahabu na nyuso zao
zilikuwa kama za binadamu. 8 Walikuwa na nywele kama za wanawake, na meno yao
yalikuwa kama ya simba. 9 Walikuwa na dirii kama za chuma, na sauti za mabawa
yao zilikuwa kama ngurumo za farasi wengi na magari mengi yakikimbilia vitani.
10 Walikuwa na mikia yenye miiba ya kuumia kama nge. Nguvu yao ya kutesa watu
kwa huo muda wa miezi mitano ilikuwa katika hiyo mikia yao. 11 Walikuwa na
mfalme wao, ambaye ni malaika wa lile Shimo, ambaye jina lake kwa Kiebrania ni
Abadoni, na kwa Kiyunani ni Apolioni.†
12 Ole ya kwanza imepita, bado nyingine mbili zinakuja.

Tarumbeta Ya Sita

13 Malaika wa sita akaipiga tarumbeta yake, nami nikasikia sauti ikitoka katika
zile pembe za madhabahu ya dhahabu iliyoko mbele za Mungu. 14 Ile sauti
ikamwambia yule malaika wa sita mwenye tarumbeta, "Wafungulie wale malaika
wanne waliofungwa kwenye ule mto mkubwa Frati." 15 Basi wale malaika wanne,
waliokuwa wamewekwa tayari kwa ajili ya saa hiyo, na siku hiyo, na mwezi huo, na

---

* **9:1** Yaani Abyss kwa Kiyunani; maana yake ni Kuzimu, yaani makao ya pepo wachafu. † **9:11** Abadoni au Apolioni maana yake ni Mharabu, yaani Yule aharibuye.

mwaka huo ili wawaue theluthi ya wanadamu wakafunguliwa. 16 Idadi ya majeshi
wapanda farasi ilikuwa 200,000,000. Nilisikia idadi yao.
17 Hivi ndivyo nilivyowaona hao farasi na wapanda farasi katika maono yangu:
Wapanda farasi walivaa dirii vifuani zenye rangi nyekundu sana kama ya moto
na yakuti samawi na kiberiti. Vichwa vya hao farasi vilikuwa kama vichwa vya
simba, na moto, moshi na kiberiti vilitoka vinywani mwao. 18 Theluthi ya wanadamu
wakauawa kwa mapigo hayo matatu, yaani, huo moto, moshi na kiberiti, vilivyotoka
kwenye vinywa vya hao farasi. 19 Nguvu za hao farasi zilikuwa katika vinywa vyao
na kwenye mikia yao, kwa sababu mikia yao ilikuwa kama nyoka, yenye vichwa
ambayo waliitumia kudhuru.
20 Wanadamu waliosalia, ambao hawakuuawa katika mapigo hayo, bado walikataa
kutubia kazi za mikono yao na hawakuacha kuabudu mashetani na sanamu za
dhahabu, za fedha, za shaba, za mawe na za miti, ambazo haziwezi kuona, kusikia
wala kutembea. 21 Wala hawakutubu na kuacha matendo yao ya uuaji, uchawi,
uasherati wala wizi wao.

10

Malaika Mwenye Kitabu Kidogo

1 Kisha nikamwona malaika mwingine mwenye nguvu akishuka kutoka mbinguni.
Alikuwa amevikwa wingu na upinde wa mvua juu ya kichwa chake. Uso wake
uling'aa kama jua na miguu yake ilikuwa kama nguzo za moto. 2 Mkononi mwake
alikuwa ameshika kijitabu kilichokuwa kimefunguliwa. Akauweka mguu wake wa
kuume juu ya bahari na mguu wake wa kushoto akauweka juu ya nchi kavu. 3 Naye
akapiga kelele kwa sauti kuu kama simba anayenguruma. Alipopiga kelele, zile
radi saba zikatoa ngurumo zake. 4 Nazo zile radi saba zilipotoa ngurumo, nilitaka
kuanza kuandika, lakini nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisema, "Yatie muhuri hayo
yaliyosemwa na hizo radi saba na usiyaandike."
5 Kisha yule malaika niliyekuwa nimemwona akiwa amesimama juu ya bahari na
juu ya nchi akainua mkono wake wa kuume kuelekea mbinguni. 6 Naye akaapa kwa
Yule aishiye milele na milele, aliyeumba mbingu na vyote vilivyomo, dunia na vyote
viijazavyo, pamoja na bahari na vyote vilivyomo ndani yake, akasema, "Hakuna
kungoja tena! 7 Lakini katika siku zile ambazo huyo malaika wa saba atakapokaribia
kuipiga hiyo tarumbeta yake, siri ya Mungu itatimizwa, kama vile alivyowatangazia
watumishi wake manabii."
8 Ndipo ile sauti niliyokuwa nimeisikia kutoka mbinguni ikasema nami tena
ikaniambia, "Nenda, chukua kile kitabu kilichofunguliwa kilichoko mkononi mwa
yule malaika aliyesimama juu ya bahari na juu ya nchi kavu."
9 Basi nikamwendea nikamwomba yule malaika anipe kile kitabu kidogo. Aka-
niambia, "Chukua na ukile. Kitakuwa kichungu tumboni mwako, lakini kinywani
mwako kitakuwa kitamu kama asali." 10 Hivyo nikakichukua kile kitabu kidogo
kutoka mkononi mwa yule malaika nikakila. Kilikuwa kitamu kama asali kinywani
mwangu, lakini baada ya kukila, tumbo langu likatiwa uchungu. 11 Kisha nikaam-
biwa, "Imekupasa kutoa unabii tena kuhusu makabila mengi, mataifa, lugha na
wafalme."

11

Mashahidi Wawili

1 Ndipo nikapewa mwanzi uliokuwa kama ufito wa kupimia, nikaambiwa, "Nenda
ukapime hekalu la Mungu pamoja na madhabahu, nawe uwahesabu wale waabuduo
humo. 2 Lakini usiupime ua wa nje wa Hekalu, uache, kwa sababu ua huo wamepewa

watu wa Mataifa. Hao wataukanyagakanyaga mji mtakatifu kwa muda wa miezi
arobaini na miwili. 3 Nami nitawapa mashahidi wangu wawili uwezo, nao watoe
unabii kwa muda wa siku 1,260, wakiwa wamevaa nguo za gunia.” 4 Hawa ndio ile
mizeituni miwili na vile vinara viwili vya taa visimamavyo mbele za Bwana Mungu
wa dunia yote. 5 Kama mtu yeyote akitaka kuwadhuru, moto hutoka vinywani mwao
na kuwateketeza adui zao. Hivi ndivyo impasavyo kufa mtu yeyote atakayetaka
kuwadhuru. 6 Watu hawa wanao uwezo wa kufunga anga ili mvua isinyeshe wakati
wote watakapokuwa wanatoa unabii wao. Nao watakuwa na uwezo wa kuyabadili
maji kuwa damu na kuipiga dunia kwa kila aina ya mapigo mara kwa mara kama
watakavyo.

7 Basi watakapokuwa wamemaliza ushuhuda wao, yule mnyama atokaye katika
lile Shimo atapigana nao vita, atawashinda na kuwaua. 8 Maiti zao zitabaki katika
barabara ya mji mkubwa,* ambao kwa fumbo unaitwa Sodoma na Misri,† ambapo
pia Bwana wao alisulubiwa. 9 Kwa muda wa siku tatu na nusu, watu wa kila
kabila, jamaa, lugha na taifa wataziangalia hizo maiti zao na hawataruhusu wazikwe.
10 Watu waishio duniani watazitazama kwa furaha maiti za hao manabii wawili na
kushangilia kwa kupeana zawadi kwa sababu hao manabii waliwatesa watu waishio
duniani.

11 Lakini baada ya zile siku tatu na nusu, pumzi ya uhai kutoka kwa Mungu
ikawaingia, nao wakasimama kwa miguu yao na wote waliowaona wakaingiwa
na hofu kuu. 12 Kisha wale manabii wawili wakasikia sauti kuu kutoka mbinguni
ikiwaambia, “Njooni huku juu!” Nao wakapaa mbinguni katika wingu, wakati adui
zao wakiwa wanawatazama.

13 Saa iyo hiyo, kukatokea tetemeko kubwa la nchi na sehemu ya kumi ya mji
ikaanguka. Watu elfu saba wakauawa katika tetemeko hilo, nao walionusurika
wakaogopa sana, wakamtukuza Mungu wa mbinguni.

14 Ole ya pili imekwisha kupita, tazama ole ya tatu inakuja upesi.

Tarumbeta Ya Saba

15 Yule malaika wa saba akaipiga tarumbeta yake, pakawa na sauti kubwa
mbinguni iliyosema:

“Ufalme wa ulimwengu umekuwa ufalme wa Bwana wetu na wa Kristo wake,
naye atatawala milele na milele.”

16 Nao wale wazee ishirini na wanne, waliokuwa wameketi mbele za Mungu, kwenye
viti vyao vya enzi, wakaanguka kifudifudi, wakamwabudu Mungu, 17 wakisema:

“Tunakushukuru, BWANA Mungu Mwenyezi,
uliyeko na uliyekuwako,
kwa kuwa umetwaa uweza wako mkuu
na ukaanza kutawala.
18 Mataifa walikasirika nao
wakati wa ghadhabu yako umewadia.
Wakati umewadia wa kuwahukumu waliokufa
na kuwapa thawabu watumishi wako manabii
na watakatifu wako pamoja na wale wote
wanaoliheshimu Jina lako,
wakubwa kwa wadogo:
na kuwaangamiza wale wanaoiangamiza dunia.”

---

* **11:8** Mji mkubwa hapa inamaanisha Yerusalemu ambako Bwana wao alisulubiwa. † **11:8** Sodoma na Misri hapa inamaanisha Yerusalemu, kwa sababu mataifa watafanya uovu mwingi wa kila aina katika kipindi hicho cha miaka mitatu na nusu.

19 Ndipo hekalu la Mungu lililoko mbinguni likafunguliwa, na sanduku la agano
lake likaonekana humo ndani. Kukatokea mianga ya umeme wa radi, ngurumo, sauti
za radi, tetemeko la nchi na mvua kubwa ya mawe.

12

Mwanamke Na Joka

1 Kukaonekana ishara kuu mbinguni: Palikuwa na mwanamke aliyevikwa jua, na
mwezi ukiwa chini ya miguu yake, na taji ya nyota kumi na mbili ilikuwa kichwani
mwake. 2 Alikuwa na mimba naye akilia kwa uchungu kwa kuwa alikuwa anakaribia
kuzaa. 3 Kisha ishara nyingine ikaonekana mbinguni: Likaonekana joka kubwa
jekundu lenye vichwa saba na pembe kumi na taji saba katika vichwa vyake. 4 Mkia
wake ukakokota theluthi ya nyota zote angani na kuziangusha katika nchi. Ndipo lile
joka likasimama mbele ya yule mwanamke aliyekuwa karibu kuzaa ili lipate kumla
huyo mtoto mara tu atakapozaliwa. 5 Yule mwanamke akazaa mtoto mwanaume,
atakayeyatawala mataifa yote kwa fimbo yake ya utawala ya chuma. Lakini huyo
mtoto akanyakuliwa na kupelekwa kwa Mungu kwenye kiti chake cha enzi. 6 Yule
mwanamke akakimbilia jangwani, ambako Mungu alikuwa amemtayarishia mahali
ili apate kutunzwa huko kwa muda wa siku 1,260.

Malaika Mikaeli Amshinda Yule Joka

7 Basi palikuwa na vita mbinguni: Mikaeli na malaika zake wakapigana na hilo
joka, nalo joka pamoja na malaika zake likapigana nao. 8 Lakini joka na malaika
zake wakashindwa, na hapakuwa tena na nafasi yao huko mbinguni. 9 Lile joka
kuu likatupwa chini, yule nyoka wa zamani aitwaye ibilisi au Shetani, aupotoshaye
ulimwengu wote. Akatupwa chini duniani, yeye pamoja na malaika zake.

Ushindi Mbinguni Watangazwa

10 Kisha nikasikia sauti kuu mbinguni, ikisema:
“Sasa wokovu na uweza na Ufalme wa Mungu wetu umekuja
na mamlaka ya Kristo wake.
Kwa kuwa ametupwa chini
mshtaki wa ndugu zetu,
anayewashtaki mbele za Mungu
usiku na mchana.
11 Nao wakamshinda
kwa damu ya Mwana-Kondoo
na kwa neno la ushuhuda wao.
Wala wao hawakuyapenda maisha yao
hata kufa.
12 Kwa hiyo, furahini ninyi mbingu
na wote wakaao humo!
Lakini ole wenu nchi na bahari,
kwa maana huyo ibilisi ameshuka kwenu,
akiwa amejaa ghadhabu,
kwa sababu anajua ya kuwa
muda wake ni mfupi!”
13 Lile joka lilipoona kuwa limetupwa chini duniani, lilimfuatilia yule mwanamke
aliyekuwa amezaa mtoto mwanaume. 14 Lakini huyo mwanamke akapewa mabawa
mawili ya tai mkubwa, kusudi aweze kuruka mpaka mahali palipotayarishwa kwa
ajili yake huko jangwani, ambako atatunzwa kwa wakati na nyakati na nusu,* ya

* **12:14** Maana yake ni miaka mitatu na nusu.

wakati ambako yule joka hawezi kufika. 15 Ndipo lile joka likamwaga maji kama
mto kutoka kinywani mwake, ili kumfikia huyo mwanamke na kumkumba kama
mafuriko. 16 Lakini nchi ikamsaidia huyo mwanamke kwa kufungua kinywa na
kuumeza huo mto ambao huyo joka alikuwa ameutoa kinywani mwake. 17 Kisha lile
joka likapatwa na hasira kali kwa ajili ya huyo mwanamke na likaondoka ili kupigana
vita na watoto waliosalia wa huyo mwanamke, yaani, wale wanaozitii amri za Mungu
na kuushika ushuhuda wa Yesu Kristo.

13

1 Yule joka akajikita katika mchanga ulioko ufuoni mwa bahari.

Mnyama Kutoka Baharini

Nami nikamwona mnyama akitoka ndani ya bahari. Mnyama huyo alikuwa na
pembe kumi na vichwa saba, akiwa na taji kumi kwenye hizo pembe zake, na juu ya
kila kichwa kulikuwa na jina la kukufuru. 2 Mnyama yule niliyemwona alifanana
na chui, lakini miguu yake ilikuwa kama ya dubu na kichwa chake kama cha
simba. Lile joka likampa huyo mnyama nguvu zake, kiti chake cha enzi na mamlaka
makubwa. 3 Kimojawapo ya vichwa vya huyo mnyama kilikuwa kama kilichokwisha
kupata jeraha la mauti, lakini jeraha hilo la mauti likapona. Ulimwengu wote
ukashangaa ukamfuata huyo mnyama. 4 Watu wakaliabudu lile joka kwa sababu
lilikuwa limempa huyo mnyama mamlaka yake, pia wakamwabudu huyo mnyama
na kuuliza, “Ni nani aliye kama huyu mnyama? Ni nani awezaye kupigana vita
naye?”

5 Huyo mnyama akapewa kusema maneno ya kiburi na kukufuru na kutumia
mamlaka yake kwa muda wa miezi arobaini na miwili. 6 Akafungua kinywa chake
ili kumkufuru Mungu, akilitukana Jina lake na mahali aishipo na wale wakaao
mbinguni. 7 Pia akaruhusiwa kufanya vita na watakatifu na kuwashinda. Akapewa
uwezo juu ya watu wa kila kabila, jamaa, lugha na taifa. 8 Nao watu wote
waishio duniani watamwabudu huyo mnyama, yaani, wale wote ambao majina yao
hayakuandikwa kwenye kitabu cha uzima cha Mwana-Kondoo aliyechinjwa tangu
kuumbwa kwa ulimwengu.

9 Yeye aliye na sikio na asikie.

10 Ikiwa mtu ni wa kuchukuliwa mateka,
atachukuliwa mateka.
Ikiwa mtu ni wa kuuawa kwa upanga,
atauawa kwa upanga.
Hapa ndipo penye wito wa subira na imani ya watakatifu.

Mnyama Kutoka Dunia

11 Kisha nikamwona mnyama mwingine, akipanda juu kutoka dunia. Alikuwa
na pembe mbili kama mwana-kondoo, lakini akanena kama joka. 12 Akatumia
mamlaka yote ya yule mnyama wa kwanza kwa niaba yake, naye akawafanya
wote wakaao duniani kumwabudu yule mnyama wa kwanza, ambaye jeraha lake
la mauti lilipona. 13 Naye akafanya ishara kuu na za ajabu, hata kusababisha moto
kushuka toka mbinguni kuja duniani watu wakiona waziwazi. 14 Kwa sababu ya
zile ishara alizokuwa amepewa uwezo wa kuzifanya kwa niaba ya yule mnyama
wa kwanza, akawadanganya wakaao duniani. Akawaamuru wasimamishe sanamu
kwa heshima ya yule mnyama aliyekuwa amejeruhiwa kwa upanga lakini akaishi.
15 Akapewa uwezo wa kuipa pumzi ile sanamu ya yule mnyama wa kwanza, ili iweze
kusema na kuwasababisha wale wote waliokataa kuiabudu hiyo sanamu kuuawa.
16 Pia alimlazimisha kila mmoja, mdogo na mkubwa, tajiri na maskini, mtu huru na
mtumwa, atiwe chapa kwenye mkono wake wa kuume au kwenye kipaji chake cha

uso, [17] ili kwamba mtu yeyote asiweze kununua wala kuuza isipokuwa amekuwa na
hiyo chapa, ambayo ni jina la huyo mnyama au tarakimu za jina lake.
[18] Hapa ndipo penye hekima. Yeye aliye na ufahamu na ahesabu tarakimu za huyo
mnyama, kwa maana ni tarakimu za kibinadamu. Tarakimu zake ni 666.

14

Mwana-Kondoo Na Wale 144,000

[1] Kisha nikatazama na hapo mbele yangu alikuwepo Mwana-Kondoo, akiwa
amesimama juu ya Mlima Sayuni. Pamoja naye walikuwa wale 144,000 wenye
Jina la Mwana-Kondoo na Jina la Baba yake likiwa limeandikwa kwenye vipaji
vya nyuso zao. [2] Nami nikasikia sauti kutoka mbinguni kama sauti ya maji mengi
yaendayo kwa kasi na sauti kama ngurumo ya radi. Sauti hiyo niliyoisikia ilikuwa
kama sauti ya wapiga vinubi wakipiga vinubi vyao. [3] Nao wakaimba wimbo mpya
mbele ya hicho kiti cha enzi na mbele ya wale viumbe wanne wenye uhai na wale
wazee. Hakuna mtu yeyote aliyeweza kujifunza wimbo huo isipokuwa hao 144,000
waliokuwa wamekombolewa kutoka duniani. [4] Hawa ndio wale ambao hawakujitia
unajisi kwa wanawake, kwa kuwa wao ni bikira. Wao humfuata Mwana-Kondoo
kila aendako. Hawa wamekombolewa kutoka miongoni mwa wanadamu wakawa
malimbuko kwa Mungu na kwa Mwana-Kondoo. [5] Vinywani mwao hapakuonekana
uongo, wala hawakuwa na hatia yoyote.

Malaika Watatu

[6] Kisha nikamwona malaika mwingine akiruka juu angani, naye alikuwa na Injili ya
milele ya kuwatangazia wale waishio duniani, yaani, kwa kila taifa, kabila, lugha na
jamaa. [7] Akasema kwa sauti kubwa, “Mcheni Mungu na kumpa utukufu, kwa maana
saa ya hukumu yake imewadia. Mwabuduni yeye aliyeziumba mbingu, dunia, bahari
na chemchemi za maji.”
[8] Malaika wa pili akafuata akisema, “Umeanguka! Umeanguka Babeli Mkuu, ule
uliyafanya mataifa yote kulewa kwa mvinyo wa ghadhabu ya uasherati wake.”
[9] Malaika wa tatu akawafuata hao wawili akisema kwa sauti kubwa, “Kama mtu
yeyote anamwabudu huyo mnyama na sanamu yake na kutiwa chapa yake kwenye
kipaji chake cha uso au kwenye mkono wake, [10] yeye pia atakunywa mvinyo wa
hasira kali ya Mungu ambayo imemiminwa katika kikombe cha ghadhabu yake
pasipo kuchanganywa na maji. Naye atateswa kwa moto uwakao na kiberiti mbele
ya malaika watakatifu na mbele za Mwana-Kondoo. [11] Nao moshi wa mateso yao
hupanda juu milele na milele. Hakuna mapumziko, mchana wala usiku, kwa wale
wamwabuduo huyo mnyama na sanamu yake, au kwa yeyote anayepokea chapa ya
jina lake.” [12] Hapa ndipo penye wito wa subira na uvumilivu wa watakatifu; wale
wanaozishika amri za Mungu na kudumu katika uaminifu kwa Yesu.
[13] Kisha nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisema, “Andika: Wamebarikiwa wafu
wafao katika Bwana tangu sasa.”
“Naam,” asema Roho, “watapumzika kutoka taabu zao, kwa kuwa matendo yao
yatawafuata.”

Kuvuna Mavuno Ya Dunia

[14] Nikatazama, hapo mbele yangu palikuwa na wingu jeupe, na aliyekuwa ameketi
juu ya hilo wingu alikuwa “kama Mwana wa Adamu” mwenye taji ya dhahabu
kichwani mwake na mundu mkali mkononi mwake. [15] Kisha malaika mwingine akaja
kutoka hekaluni naye akamwita kwa sauti kubwa yule aliyekuwa ameketi juu ya
lile wingu akasema, “Chukua mundu wako ukavune kwa kuwa wakati wa mavuno

umewadia, kwa maana mavuno ya dunia yamekomaa.” 16 Hivyo yule aliyekuwa
ameketi juu ya lile wingu akauzungusha mundu wake duniani, nayo dunia ikavunwa.
17 Malaika mwingine akatoka katika hekalu lililoko mbinguni, naye pia alikuwa
na mundu mkali. 18 Kisha malaika mwingine, aliyekuwa na mamlaka juu ya
moto, akatoka kwenye madhabahu, naye akamwita yule malaika mwenye mundu
mkali kwa sauti kubwa, akisema, “Chukua mundu wako mkali ukakusanye vichala
vya mizabibu ya dunia, maana zabibu zake zimeiva.” 19 Hivyo yule malaika
akauzungusha mundu wake duniani na kukusanya zabibu za dunia na kuzitupa
kwenye shinikizo kubwa la ghadhabu ya Mungu. 20 Lile shinikizo likakanyagwa nje
ya mji, nayo damu ikatiririka kama mafuriko kutoka hilo shinikizo kufikia kimo cha
hatamu za farasi,* kwa umbali wa maili 200.†

15

Malaika Saba Na Mapigo Saba

1 Ndipo nikaona ishara nyingine kubwa ya ajabu mbinguni: malaika saba
wenye yale mapigo saba ya mwisho, kwa sababu kwa mapigo hayo ghadhabu ya
Mungu ilikuwa imekamilika. 2 Nikaona kile kilichoonekana kama bahari ya kioo
iliyochanganyikana na moto. Kando ya hiyo bahari, walikuwa wamesimama wale
watu waliomshinda yule mnyama na sanamu yake pamoja na tarakimu ya jina
lake. Mikononi mwao walikuwa wameshika vinubi walivyopewa na Mungu. 3 Nao
wakaimba wimbo wa Mose, mtumishi wa Mungu, na wimbo wa Mwana-Kondoo,
wakisema:

“Bwana Mungu Mwenyezi,
  matendo yako ni makuu na ya ajabu.
Njia zako wewe ni za haki na za kweli,
  Mfalme wa nyakati zote!
4 Ni nani ambaye hatakuogopa wewe Bwana
  na kulitukuza jina lako?
Kwa kuwa wewe peke yako ndiwe mtakatifu.
Mataifa yote yatakuja
  na kuabudu mbele zako,
kwa kuwa matendo yako ya haki
  yamedhihirishwa.”

5 Baada ya haya nikatazama, nalo hekalu, la hema la Ushuhuda, lilikuwa
limefunguliwa mbinguni. 6 Ndani ya lile hekalu wakatoka malaika saba wakiwa
na mapigo saba. Walikuwa wamevaa nguo safi za kitani ing’aayo na kufungwa
mikanda ya dhahabu vifuani mwao. 7 Ndipo mmoja wa wale viumbe wanne wenye
uhai akawapa wale malaika saba mabakuli saba ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya
Mungu, yeye aishiye milele na milele. 8 Nalo lile hekalu lilijawa na moshi uliotokana
na utukufu wa Mungu na uweza wake, wala hakuna yeyote aliyeweza kuingia mle
hekaluni mpaka yale mapigo saba ya wale malaika saba yalipomalizika.

16

Mabakuli Saba Ya Ghadhabu Ya Mungu

1 Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka mle Hekaluni ikiwaambia wale malaika saba,
“Nendeni, mkayamwage duniani hayo mabakuli saba ya ghadhabu ya Mungu.”

* **14:20** Kimo cha hatamu za farasi ni kama mita moja na nusu. † **14:20** Maili 200 ni sawa na kilomita 320.

2 Malaika wa kwanza akaenda akalimwaga hilo bakuli lake juu ya nchi. Majipu
mabaya yenye maumivu makali yakawapata wale watu wote waliokuwa na chapa
ya yule mnyama na walioabudu sanamu yake.

3 Malaika wa pili akalimwaga bakuli lake baharini, nayo ikabadilika kuwa damu
kama ya mtu aliyekufa na kila kiumbe hai kilichokuwa ndani ya bahari kikafa.

4 Malaika wa tatu akalimwaga bakuli lake katika mito na chemchemi za maji, nazo
zikawa damu. 5 Ndipo nikamsikia malaika msimamizi wa maji akisema:

"Wewe una haki katika hukumu hizi ulizotoa,
wewe uliyeko, uliyekuwako, Uliye Mtakatifu,
kwa sababu umehukumu hivyo;
6 kwa kuwa walimwaga damu ya watakatifu wako
na manabii wako,
nawe umewapa damu wanywe
kama walivyostahili."
7 Nikasikia madhabahu ikiitikia,
"Naam, Bwana Mungu Mwenyezi,
hukumu zako ni kweli na haki."

8 Malaika wa nne akamimina bakuli lake kwenye jua, nalo likapewa nguvu za
kuwaunguza watu kwa moto. 9 Watu wakaunguzwa na hilo joto kali, wakalaani
Jina la Mungu, aliyekuwa na uwezo juu ya mapigo haya, tena wakakataa kutubu
na kumtukuza Mungu.

10 Malaika wa tano akamimina bakuli lake kwenye kiti cha enzi cha yule mnyama,
nao ufalme wake ukagubikwa na giza. Watu wakatafuna ndimi zao kwa ajili ya
maumivu, 11 wakamlaani Mungu wa mbinguni kwa sababu ya maumivu na majeraha
yao, wala hawakutubu kwa ajili ya matendo yao maovu.

12 Malaika wa sita akamimina bakuli lake kwenye mto mkubwa Frati, maji yake
yakakauka ili kutayarisha njia kwa ajili ya wafalme watokao Mashariki. 13 Kisha
nikaona roho wachafu watatu waliofanana na vyura wakitoka katika kinywa cha lile
joka na katika kinywa cha yule mnyama na katika kinywa cha yule nabii wa uongo.
14 Hizo ndizo roho za pepo wachafu zitendazo miujiza. Nazo huwaendea wafalme
wa ulimwengu wote na kuwakusanya tayari kwa ajili ya vita katika siku ile kuu ya
Mungu Mwenyezi.

15 "Tazama, naja kama mwizi! Amebarikiwa yeye akeshaye na kuziweka tayari
nguo zake ili asiende uchi na kuonekana aibu yake."

16 Ndipo wakawakusanya wafalme pamoja mahali paitwapo Armagedoni[*] kwa
Kiebrania.

17 Malaika wa saba akamimina bakuli lake angani na sauti kubwa ikatoka mle
hekaluni katika kile kiti cha enzi, ikisema, "Imekwisha kuwa!" 18 Kukawa na mianga
ya umeme wa radi, ngurumo, radi na tetemeko kubwa la ardhi. Hapajawa kamwe
na tetemeko la ardhi kama hilo tangu mwanadamu awepo duniani, hivyo lilikuwa
tetemeko kubwa ajabu. 19 Ule mji mkubwa ukagawanyika katika sehemu tatu, nayo
miji ya mataifa ikaanguka. Mungu akaukumbuka Babeli Mkuu na kumpa kikombe
kilichojaa mvinyo wa ghadhabu ya hasira yake. 20 Kila kisiwa kikatoweka wala
milima haikuonekana. 21 Mvua kubwa ya mawe yenye uzito wa talanta moja[†]
ikashuka kutoka mbinguni, ikawaangukia wanadamu. Nao wanadamu wakamlaani
Mungu kwa ajili ya hayo mapigo ya mvua ya mawe, kwa sababu pigo hilo lilikuwa
la kutisha.

---

[*] **16:16** Armagedoni au Har-Magedoni ina maana Mlima Megido, mahali pa kinabii ambapo wafalme wote wa dunia watakusanyika kwa vita katika siku ya Mungu Mwenyezi. [†] **16:21** Talanta moja ni kama kilo 34.

17

Kahaba Mkuu Na Mnyama

1 Mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na yale mabakuli saba akaja akani-
ambia, “Njoo, nitakuonyesha adhabu ya yule kahaba mkuu, aketiye juu ya maji
mengi. 2 Yule ambaye wafalme wa dunia walizini naye na watu wakaao duniani
walilewa kwa mvinyo wa uzinzi wake.”

3 Kisha yule malaika akanichukua katika Roho akanipeleka jangwani. Huko
nikamwona mwanamke mmoja ameketi juu ya mnyama mwekundu aliyejaa majina
ya kumkufuru Mungu mwili mzima. Mnyama huyo alikuwa na vichwa saba na
pembe kumi. 4 Huyo mwanamke alikuwa amevaa mavazi ya rangi ya zambarau na
nyekundu, akimetameta kwa dhahabu, vito vya thamani na lulu. Mkononi mwake
alikuwa ameshika kikombe cha dhahabu kilichojaa mambo ya machukizo na uchafu
wa uzinzi wake. 5 Kwenye kipaji chake cha uso palikuwa pameandikwa jina:

“Siri,
Babeli Mkuu,
Mama wa makahaba
na wa machukizo ya dunia.”

6 Nikaona kuwa huyo mwanamke alikuwa amelewa kwa damu ya watakatifu, yaani,
damu ya wale watu waliouawa kwa ushuhuda wa Yesu.

Nilipomwona huyo mwanamke, nilistaajabu sana. 7 Ndipo yule malaika akani-
ambia, “Kwa nini unastaajabu? Nitakufafanulia siri ya huyo mwanamke na huyo
mnyama aliyempanda, mwenye vichwa saba na pembe kumi. 8 Huyo mnyama
ambaye ulimwona, wakati fulani alikuwepo, lakini sasa hayupo, naye atapanda
kutoka lile Shimo na kwenda kwenye maangamizo yake. Watu waishio duniani
ambao majina yao hayakuandikwa kwenye kitabu cha uzima tangu kuumbwa kwa
ulimwengu watastaajabu kumwona huyo mnyama, kwa maana alikuwepo wakati
fulani, na sasa hayupo, lakini atakuwepo.

9 “Hapa ndipo penye wito wa akili pamoja na hekima. Vile vichwa saba ni vilima
saba ambavyo huyo mwanamke amevikalia. 10 Pia hivyo vichwa saba ni wafalme
saba ambao miongoni mwao watano wamekwisha kuanguka, yupo mwingine hajaja
bado, lakini atakapokuja, atalazimika kukaa kwa muda mfupi. 11 Yule mnyama
aliyekuwepo wakati fulani na ambaye sasa hayupo, yeye ni mfalme wa nane. Ni
miongoni mwa wale saba, naye anakwenda kwenye maangamizi yake.

12 “Zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi ambao bado hawajapokea ufalme,
lakini watapokea mamlaka kuwa wafalme kwa saa moja pamoja na yule mnyama.
13 Hawa wana nia moja, nao watamwachia yule mnyama nguvu zao na mamlaka
yao. 14 Watafanya vita na Mwana-Kondoo, lakini Mwana-Kondoo atawashinda kwa
sababu yeye ni Bwana wa mabwana na Mfalme wa wafalme. Yeye atakuwa pamoja
na watu wake walioitwa ambao ni wateule wake na wafuasi wake waaminifu.”

15 Kisha yule malaika akaniambia, “Yale maji uliyoyaona yule kahaba akiwa
ameketi juu yake ni jamaa, makutano, mataifa na lugha. 16 Zile pembe kumi
ulizoziona, pamoja na huyo mnyama, watamchukia huyo kahaba, watamfilisi na
kumwacha uchi, watamla nyama yake na kumteketeza kwa moto. 17 Kwa maana
Mungu ameweka mioyoni mwao kutimiza kusudi lake kwa kukubali kumpa yule
mnyama mamlaka yao ya utawala mpaka maneno ya Mungu yatakapotimia. 18 Yule
mwanamke uliyemwona ni ule mji mkubwa unaotawala juu ya wafalme wa dunia.”

18

Kuanguka Kwa Babeli

1 Baada ya haya nikaona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, akiwa na
mamlaka makuu na dunia ikamulikiwa na mng'ao wake. 2 Naye akalia kwa nguvu
kwa sauti kubwa, akisema:
"Umeanguka! Umeanguka Babeli Mkuu!
Umekuwa makao ya mashetani
na makazi ya kila pepo mchafu,
makazi ya kila ndege na kila mnyama achukizaye.
3 Kwa maana mataifa yote yamekunywa
mvinyo wa ghadhabu ya uasherati wake.
Nao wafalme wa dunia wamefanya uzinzi nao,
nao wafanyabiashara wa dunia
wametajirika kutokana na wingi wa utajiri wake."
4 Kisha nikasikia sauti nyingine kutoka mbinguni ikisema:
"Tokeni katikati yake, enyi watu wangu,
ili msije mkashiriki dhambi zake,
ili msije mkapatwa na pigo lake lolote;
5 kwa kuwa dhambi zake zimelundikana hadi mbinguni,
naye Mungu ameukumbuka uhalifu wake.
6 Mtendee kama yeye alivyotenda;
umlipe mara mbili kwa ajili ya yale aliyotenda.
Katika kikombe chake mchanganyie
mara mbili ya kile alichochanganya.
7 Mpatie mateso na huzuni nyingi sawa na
utukufu na anasa alizojipatia.
Kwa kuwa moyoni mwake hujivuna, akisema,
'Mimi ninatawala kama malkia;
mimi si mjane, wala sitaona huzuni kamwe.'
8 Kwa hiyo mapigo yatampata kwa siku moja:
mauti, maombolezo na njaa.
Naye atateketezwa kwa moto,
kwa maana Bwana Mungu amhukumuye ana nguvu.
9 "Wafalme wa dunia waliozini naye na kushiriki anasa zake watakapoona moshi
wa kuungua kwake, watamlilia na kumwombolezea. 10 Kwa hofu kubwa ya mateso
yake, watasimama mbali na kulia na wakisema:
" 'Ole! Ole, ee mji mkubwa,
ee Babeli mji wenye nguvu!
Hukumu yako imekuja katika saa moja!'
11 "Wafanyabiashara wa dunia watalia na kumwomboleza kwa sababu hakuna
anunuaye bidhaa zao tena: 12 Bidhaa za dhahabu, za fedha, za vito vya thamani
na vya lulu, kitani safi, nguo za rangi ya zambarau, hariri, nguo nyekundu, aina
zote za miti ya udi, na vifaa vyote vya pembe za ndovu, vifaa vyote vya miti yenye
thamani kuliko yote, shaba, chuma na marmar, 13 bidhaa za mdalasini, vikolezi, za
uvumba, manemane, na uvumba wenye harufu nzuri, za divai, na mafuta ya zeituni,
za unga mzuri na ngano; ng'ombe na kondoo; farasi na magari; na miili na roho za
wanadamu.
14 "Watasema, 'Yale matunda ambayo roho yako iliyatamani yamekoma. Utajiri
wako wote na fahari yako vimetoweka, wala haviwezi kupatikana tena kamwe!'
15 Wale wafanyabiashara waliotajirika kwa bidhaa hizo kutoka kwake watasimama
mbali naye kwa hofu kubwa ya mateso yanayompata. Watalia na kuomboleza
wakipiga kelele wakisema:

16 “ ‘Ole! Ole, ee mji mkubwa,
uliyekuwa umevikwa mavazi ya kitani safi,
ya rangi ya zambarau na nyekundu,
ukimetameta kwa dhahabu,
vito vya thamani na lulu!
17 Katika muda wa saa moja utajiri wote mkubwa
kama huu umeangamia!’
“Kila nahodha, na wote wasafirio kwa meli, na wote wapatao kipato chao kutokana
na bahari, watasimama mbali. 18 Watakapouona moshi wa kuungua kwake watalia
wakisema, ‘Je, kulipata kuwako mji mkubwa kama huu?’ 19 Nao watajirushia
mavumbi vichwani mwao, huku wakilia na kuomboleza, wakisema:
“ ‘Ole! Ole, ee mji mkubwa,
mji ambao wote wenye meli baharini
walitajirika kupitia kwa mali zake!
Katika saa moja tu ameangamizwa!
20 Furahia kwa ajili yake, ee mbingu!
Furahini watakatifu, mitume na manabii!
Mungu amemhukumu
kwa vile alivyowatendea ninyi.’ ”
21 Kisha malaika mmoja mwenye nguvu akainua jiwe kubwa kama la kusagia
akalitupa baharini akisema:
“Hivyo ndivyo mji mkubwa Babeli
utakavyotupwa chini kwa nguvu
wala hautaonekana tena.
22 Nyimbo za wapiga vinubi na waimbaji,
wapiga filimbi na wapiga tarumbeta
kamwe hazitasikika tena ndani yako.
Ndani yako kamwe hataonekana tena fundi
mwenye ujuzi wa aina yoyote.
Wala sauti ya jiwe la kusagia
kamwe haitasikika tena.
23 Mwanga wa taa
hautaangaza ndani yako tena.
Sauti ya bwana arusi na bibi arusi
kamwe haitasikika ndani yako tena.
Wafanyabiashara wako walikuwa watu maarufu wa dunia.
Mataifa yote yalipotoshwa kwa uchawi wako.
24 Ndani yake ilionekana damu ya manabii na ya watakatifu
na wote waliouawa duniani.”

19

Shangwe Huko Mbinguni

1 Baada ya haya nikasikia sauti kama ya umati mkubwa mbinguni wakipiga kelele
wakisema:
“Haleluya!
Wokovu na utukufu na uweza ni vya Mungu wetu,
2 kwa maana hukumu zake
ni za kweli na za haki.
Amemhukumu yule kahaba mkuu
aliyeuharibu ulimwengu kwa uzinzi wake.
Mungu amemlipiza kisasi

kwa ajili ya damu ya watumishi wake.”
3 Wakasema tena kwa nguvu:
“Haleluya!
Moshi wake huyo kahaba unapanda juu
milele na milele.”
4 Wale wazee ishirini na wanne pamoja na wale viumbe wanne wenye uhai
wakaanguka kifudifudi, wakamwabudu Mungu, aliyekuwa ameketi kwenye kile kiti
cha enzi. Wakasema kwa sauti kuu:
“Amen, Haleluya!”
5 Kisha sauti ikatoka katika kile kiti cha enzi, ikisema:
“Msifuni Mungu wetu,
ninyi watumishi wake wote,
ninyi nyote mnaomcha,
wadogo kwa wakubwa!”
6 Kisha nikasikia sauti kama ya umati mkubwa, kama sauti ya maji mengi yaendayo
kasi na kama ngurumo kubwa ya radi wakipiga kelele wakisema:
“Haleluya!
Kwa maana Bwana Mungu wetu Mwenyezi anatawala.
7 Tufurahi, tushangilie
na kumpa utukufu!
Kwa maana arusi ya Mwana-Kondoo imewadia
na bibi arusi wake amejiweka tayari.
8 Akapewa kitani safi, nyeupe
inayong’aa, ili avae.”
(Hiyo kitani safi inawakilisha matendo ya haki ya watakatifu.)

9 Ndipo malaika akaniambia, “Andika: ‘Wamebarikiwa wale walioalikwa kwenye
karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo!’ ” Naye akaongeza kusema, “Haya ndiyo maneno
ya kweli ya Mungu.”
10 Ndipo nikaanguka kifudifudi miguuni pake ili kumwabudu, lakini yeye akani-
ambia, “Usifanye hivyo! Mimi pia ni mtumishi mwenzako pamoja na ndugu zako
walio na ushuhuda wa Yesu. Mwabudu Mungu! Maana ushuhuda wa Yesu ndio roho
ya unabii.”

Aliyepanda Farasi Mweupe

11 Kisha nikaona mbingu imefunguka na hapo mbele yangu akiwepo farasi
mweupe, ambaye yeye aliyempanda aliitwa Mwaminifu na Kweli. Yeye huhukumu
kwa haki na kufanya vita. 12 Macho yake ni kama miali ya moto na juu ya kichwa
chake kuna taji nyingi. Ana jina lililoandikwa ambalo hakuna mtu yeyote anayelijua
isipokuwa yeye mwenyewe. 13 Amevaa joho lililochoviwa katika damu, na Jina
lake ni “Neno la Mungu.” 14 Majeshi ya mbinguni walikuwa wakimfuata, wakiwa
wamepanda farasi weupe, hali wamevaa mavazi ya kitani safi, nyeupe na nzuri.
15 Kinywani mwake hutoka upanga mkali ambao kwa huo atayaangusha mataifa.
“Atayatawala kwa fimbo yake ya utawala ya chuma.” Hulikanyaga shinikizo la
mvinyo wa ghadhabu ya Mungu Mwenyezi. 16 Kwenye joho lake na paja lake
pameandikwa jina hili:

Mfalme wa wafalme, na Bwana wa mabwana.

Mnyama Na Majeshi Yake Yashindwa

17 Nami nikamwona malaika amesimama ndani kwenye jua, akaita ndege wote
warukao angani kwa sauti kuu, “Njooni, kusanyikeni kwa ajili ya karamu kubwa ya
Mungu, 18 ili mpate kula nyama ya wafalme na ya majemadari, ya mashujaa, ya farasi

na ya wapanda farasi, nyama ya wanadamu, wote walio huru na watumwa, wadogo
na wakubwa.”
[19] Kisha nikamwona yule mnyama na wafalme wa dunia pamoja na majeshi yao
wakiwa wamekusanyika pamoja ili kufanya vita dhidi ya yule aliyempanda farasi
pamoja na jeshi lake. [20] Lakini yule mnyama akakamatwa pamoja na huyo nabii wa
uongo ambaye alikuwa amefanya ishara kwa niaba ya huyo mnyama, ambaye kwa
ishara hizi aliwadanganya wale waliopokea chapa ya huyo mnyama na kuiabudu
sanamu yake. Hawa wawili wakatupwa wakiwa hai ndani ya ziwa la moto liwakalo
kwa kiberiti. [21] Wale waliosalia waliuawa kwa upanga uliotoka kinywani mwa yule
aliyekuwa amempanda farasi nao ndege wote wakajishibisha kwa nyama yao.

20

Utawala Wa Miaka Elfu Moja

[1] Kisha nikaona malaika akishuka kutoka mbinguni, akiwa ameshika ufunguo wa
lile Shimo na mnyororo mkubwa mkononi mwake. [2] Akalishika lile joka, yule nyoka
wa zamani, ambaye ndiye ibilisi au Shetani, naye akamfunga kwa muda wa miaka
1,000. [3] Akamtupa katika lile Shimo, akamfunga humo na kulitia lakiri, ili kumzuia
asiendelee kudanganya mataifa mpaka hiyo miaka 1,000 itimie. Baada ya hayo lazima
afunguliwe kwa muda mfupi.
[4] Kisha nikaona viti vya enzi vilivyokuwa vimekaliwa na hao waliopewa mamlaka
ya kuhukumu, na nikaona roho za wale waliokatwa vichwa kwa sababu ya ushuhuda
wa Yesu na kwa sababu ya neno la Mungu. Hawakuwa wamemsujudu huyo mnyama
wala sanamu yake wala hawakupokea ile chapa yake kwenye vipaji vya nyuso zao au
kwenye mikono yao. Wakawa hai na kutawala pamoja na Kristo miaka 1,000. [5] (Wafu
waliosalia hawakufufuka mpaka ilipotimia hiyo miaka 1,000.) Huu ndio ufufuo wa
kwanza. [6] Waliobarikiwa na walio watakatifu ni wale walio na sehemu katika ufufuo
wa kwanza. Hao mauti ya pili haina nguvu juu yao, bali watakuwa makuhani wa
Mungu na wa Kristo, nao watatawala pamoja naye kwa muda wa miaka 1,000.

Kuhukumiwa Kwa Shetani

[7] Hiyo miaka 1,000 itakapotimia, Shetani atafunguliwa kutoka kifungoni mwake,
[8] naye atatoka ili kuyadanganya mataifa yaliyopo katika pembe nne za dunia, yaani,
Gogu na Magogu apate kuwakusanya tayari kwa vita. Idadi yao ni kama mchanga
ulioko pwani. [9] Nao walitembea katika eneo lote la dunia, wakaizunguka kambi
ya watakatifu na ule mji unaopendwa. Lakini moto ukashuka kutoka mbinguni na
kuwateketeza. [10] Naye ibilisi aliyewadanganya akatupwa katika ziwa la moto na
kiberiti walikokuwa wametupwa yule mnyama na yule nabii wa uongo. Watateswa
humo usiku na mchana, milele na milele.

Wafu Wanahukumiwa

[11] Kisha nikaona kiti kikubwa cheupe cha enzi pamoja na yeye aliyeketi juu yake.
Dunia na mbingu zikaukimbia uso wake wala mahali pao hapakuonekana. [12] Nami
nikawaona wafu wakubwa na wadogo, wakiwa wamesimama mbele ya hicho kiti
cha enzi na vitabu vikafunguliwa. Pia kitabu kingine kikafunguliwa ambacho ni
kitabu cha uzima. Hao wafu wakahukumiwa sawasawa na matendo yao kama
yalivyoandikwa ndani ya hivyo vitabu. [13] Bahari ikawatoa wafu waliokuwamo ndani
yake, nayo mauti na Kuzimu zikawatoa wafu waliokuwamo ndani yake. Kila mtu
akahukumiwa kulingana na yale aliyoyatenda. [14] Kisha mauti na Kuzimu zikatupwa
katika ziwa la moto. Hii ndio mauti ya pili, yaani, hilo ziwa la moto. [15] Iwapo mtu
jina lake halikuonekana katika kile kitabu cha uzima, alitupwa ndani ya lile ziwa la
moto.

21

Mbingu Mpya Na Nchi Mpya

1 Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya, kwa maana mbingu za kwanza na
nchi ya kwanza vimekwisha kupita, wala hapakuwepo na bahari tena. 2 Nikaona
Mji Mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka mbinguni kwa Mungu, ukiwa
umeandaliwa kama bibi arusi aliyepambwa kwa ajili ya mumewe. 3 Nami nikasikia
sauti kubwa kutoka kile kiti cha enzi ikisema, “Sasa makao ya Mungu ni pamoja
na wanadamu, naye atakaa pamoja nao. Yeye atakuwa Mungu wao nao watakuwa
watu wake, naye Mungu mwenyewe atakuwa pamoja nao. 4 Atafuta kila chozi kutoka
macho yao. Mauti haitakuwepo tena, wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu,
kwa maana mambo ya kwanza yamekwisha kupita.”

5 Naye yule aliyeketi juu ya kile kiti cha enzi akasema, “Tazama, nayafanya mambo
yote kuwa mapya!” Kisha akasema, “Andika haya, maana maneno haya ni ya
kuaminika tena ni kweli.”

6 Akaniambia, “Imekwisha kuwa. Mimi ni Alfa na Omega, Mwanzo na Mwisho.
Yeye aonaye kiu nitampa kunywa kutoka chemchemi ya maji ya uzima bila gharama
yoyote. 7 Yeye ashindaye atayarithi haya yote, nami nitakuwa Mungu wake,
naye atakuwa mwanangu. 8 Lakini waoga, wasioamini, wachafu, wauaji, wazinzi,
wachawi, waabudu sanamu, pamoja na waongo wote, mahali pao ni katika lile ziwa
liwakalo moto na kiberiti. Hii ndiyo mauti ya pili.”

9 Mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na yale mabakuli saba ya hayo mapigo
saba ya mwisho akaja akaniambia, “Njoo, nami nitakuonyesha bibi arusi, yaani, mke
wa Mwana-Kondoo.” 10 Naye akanichukua katika Roho hadi kwenye mlima mkubwa
na mrefu, akanionyesha ule Mji Mtakatifu, Yerusalemu, ukishuka kutoka mbinguni
kwa Mungu. 11 Ulikuwa uking’aa kwa utukufu wa Mungu kama kito chenye thamani
sana, kama yaspi, safi kama kioo. 12 Ulikuwa na ukuta mkubwa, mrefu wenye
malango kumi na mawili, pakiwa na malaika kumi na wawili kwenye hayo malango.
Kwenye malango hayo yaliandikwa majina ya yale makabila kumi na mawili ya
Israeli. 13 Kulikuwa na malango matatu upande wa mashariki, matatu upande wa
kaskazini, matatu upande wa kusini na matatu upande wa magharibi. 14 Ukuta wa
huo mji ulikuwa na misingi kumi na miwili, na juu yake yaliandikwa majina ya wale
mitume kumi na wawili wa Mwana-Kondoo.

15 Huyo malaika aliyesema nami alikuwa na ufito wa dhahabu wa kupimia huo mji,
malango yake na kuta zake. 16 Mji huo ulikuwa mraba, urefu wake ulikuwa sawa na
upana wake. Akaupima huo mji kwa huo ufito akakuta una kama kilomita 2,200;*
urefu wake na upana wake na kwenda juu kwake vilikuwa sawa. 17 Akaupima ukuta
wake, ulikuwa na unene wa dhiraa 144† kwa kipimo cha kibinadamu ambacho huyo
malaika alikuwa akikitumia. 18 Ukuta huo ulijengwa kwa yaspi hali mji wenyewe
ulijengwa kwa dhahabu safi, iking’aa kama kioo. 19 Misingi ya kuta za mji huo
zilipambwa kwa kila aina ya kito cha thamani. Msingi wa kwanza ulikuwa wa yaspi,
wa pili yakuti samawi, wa tatu kalkedoni, wa nne zumaridi, 20 wa tano sardoniki, wa
sita akiki, wa saba krisolitho, wa nane zabarajadi, wa tisa yakuti manjano, wa kumi
krisopraso, wa kumi na moja hiakintho, wa kumi na mbili amethisto. 21 Yale malango
kumi na mbili yalikuwa ni lulu kumi na mbili, kila lango lilikuwa limetengenezwa
kwa lulu moja. Barabara kuu ya mji huo ilikuwa ya dhahabu safi ing’aayo kama kioo.

22 Sikuona Hekalu ndani ya huo mji kwa sababu BWANA Mungu Mwenyezi na
Mwana-Kondoo ndio hekalu lake. 23 Ule mji hauhitaji jua wala mwezi kuuangazia,
kwa sababu utukufu wa Mungu ndio nuru yake na Mwana-Kondoo ndiye taa

---

* **21:16** Kilomita 2,200 hapa ni sawa na maili 1,200. † **21:17** Dhiraa 144 ni karibu mita 65.

yake. 24 Mataifa yatatembea yakiangaziwa na nuru yake na wafalme wa duniani
wataleta fahari yao ndani yake. 25 Malango yake hayatafungwa kamwe, kwa maana
hakutakuwa na usiku humo. 26 Utukufu na heshima za mataifa zitaletwa humo.
27 Lakini kitu kichafu hakitaingia humo kamwe, wala mtu yeyote atendaye mambo
ya aibu au ya udanganyifu. Bali watakaoingia humo ni wale tu ambao majina yao
yameandikwa katika kitabu cha uzima cha Mwana-Kondoo.

22

Mto Wa Maji Ya Uzima

1 Kisha yule malaika akanionyesha mto wa maji ya uzima, maangavu kama kioo
yakitiririka kutoka kwenye kile kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-Kondoo,
2 kupitia katikati ya barabara kuu ya huo mji. Kwenye kila upande wa huo mto
kulikuwa na mti wa uzima utoao matunda ya aina kumi na mbili, ukizaa matunda
yake kila mwezi. Nayo majani ya mti huo ni kwa ajili ya uponyaji wa mataifa. 3 Katika
mji huo hakutakuwa tena na laana, bali kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana-
Kondoo kitakuwamo humo na watumishi wake watamtumikia, 4 nao watamwona uso
wake na Jina lake litakuwa kwenye vipaji vya nyuso zao. 5 Usiku hautakuwako tena,
wala hawatahitaji mwanga wa taa au wa jua, kwa maana Bwana Mungu atakuwa
nuru yao, nao watatawala milele na milele.

6 Kisha yule malaika akaniambia, “Maneno haya ni ya kuaminika na kweli. Bwana,
Mungu wa roho za manabii, alimtuma malaika wake kuwaonyesha watumishi wake
yale ambayo hayana budi kutukia upesi.”

Bwana Yesu Anakuja

7 “Tazama, naja upesi! Amebarikiwa yeye ayashikaye maneno ya unabii wa kitabu
hiki.”

8 Mimi, Yohana, ndiye niliyesikia na kuyaona mambo haya. Nami nilipokwisha
kuyasikia na kuyaona, nilianguka chini nikasujudu miguuni pa yule malaika
aliyekuwa akinionyesha mambo hayo. 9 Lakini yeye akaniambia, “Usifanye hivyo!
Mimi ni mtumishi pamoja nawe na ndugu zako manabii na wote wanaoyashika
maneno ya kitabu hiki. Msujudie Mungu!”

10 Kisha akaniambia, “Usiyafunge maneno ya unabii yaliyomo katika kitabu hiki,
kwa sababu wakati umekaribia. 11 Atendaye mabaya na aendelee kutenda mabaya,
aliye mchafu na aendelee kuwa mchafu, yeye atendaye haki na aendelee kutenda
haki, na yeye aliye mtakatifu na aendelee kuwa mtakatifu.”

12 “Tazama, naja upesi! Thawabu yangu i mkononi mwangu, nami nitampa kila
mtu sawasawa na alivyotenda. 13 Mimi ni Alfa na Omega, wa Kwanza na wa Mwisho,
Mwanzo na Mwisho.

14 “Wamebarikiwa wale wafuao mavazi yao, ili wapate haki ya kuuendea huo
mti wa uzima na kuuingia huo mji kupitia kwenye malango yake. 15 Huko nje
wako mbwa, wachawi, wazinzi, wauaji, waabudu sanamu, na kila mtu apendaye
udanganyifu na kuufanya.

16 “Mimi, Yesu, nimemtuma malaika wangu kushuhudia mambo haya kwa ajili ya
makanisa. Mimi ndimi Shina na Mzao wa Daudi, ile Nyota ya Asubuhi ing’aayo.”

17 Roho na bibi arusi wanasema, “Njoo!” Naye asikiaye na aseme, “Njoo!” Yeyote
mwenye kiu na aje, na kila anayetaka na anywe maji ya uzima bure.

18 Namwonya kila mtu asikiaye maneno ya unabii wa kitabu hiki: Mtu yeyote
akiongeza humo chochote, Mungu atamwongezea mapigo yaliyoandikwa katika
kitabu hiki. 19 Kama mtu yeyote akipunguza humo chochote katika maneno ya unabii
wa kitabu hiki, Mungu atamwondolea sehemu yake katika ule mti wa uzima na katika
ule mji mtakatifu, ambao habari zake zimeandikwa katika kitabu hiki.

20 Yeye anayeshuhudia mambo haya asema, “Hakika, naja upesi!”
Amen. Njoo, Bwana Yesu.
21 Neema ya Bwana Yesu iwe na watakatifu wote. Amen.